Holy Bible

Aionian **Edition**®

Bayibuli Entukuvu

Luganda Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Bayibuli Entukuvu
Luganda Bible

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 7/13/2024
Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 2017
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Luganda at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

History

Luganda at AionianBible.org/History

04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Table of Contents

OLD TESTAMENT

Olubereberye 1
Okuva 33
Ebyabaleevi 62
Okubala 86
Ekyamateeka Olwokubiri 119
Yoswa 146
Balam 162
Luusi 178
1 Samwiri 181
2 Samwiri 203
1 Bassekabaka 221
2 Bassekabaka 242
1 Ebyomumirembe 263
2 Ebyomumirembe 283
Ezera 307
Nekkemiya 314
Eseza 325
Yobu 331
Zabbuli 348
Engero 390
Omubuulizi 405
Oluyimba 410
Isaaya 413
Yeremiya 446
Okukungubaga 482
Ezeekyeri 486
Danyeri 520
Koseya 531
Yoweeri 536
Amosi 538
Obadiya 542
Yona 543
Mikka 545
Nakkumu 548
Kaabakuuku 550
Zeffaniya 552
Kaggayi 554
Zekkaliya 555
Malaki 561

NEW TESTAMENT

Matayo 565
Makko 587
Lukka 601
Yokaana 626
Ebikolwa by'Abatume 643
Abaruumi 667
1 Abakkolinso 676
2 Abakkolinso 685
Abaggalatiya 691
Abaefeso 694
Abafiripi 698
Abakkolosaayi 701
1 Basessaloniika 704
2 Basessaloniika 706
1 Timoseewo 708
2 Timoseewo 711
Tito 713
Firemooni 715
Abaebbulaniya 716
Yakobo 723
1 Peetero 726
2 Peetero 729
1 Yokaana 731
2 Yokaana 734
3 Yokaana 735
Yuda 736
Okubikkulirwa 737

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

OLD TESTAMENT

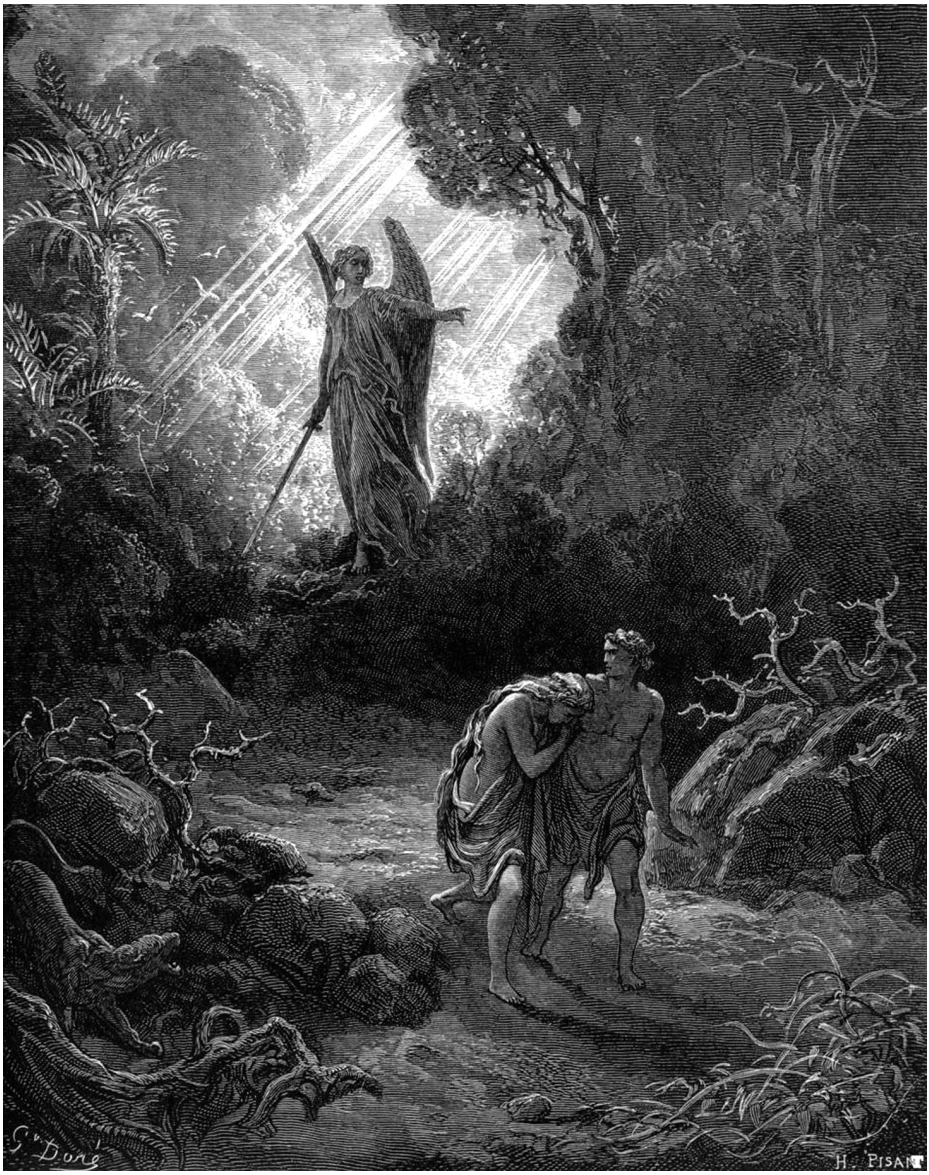

Bwe yamala okugobamu omuntu, n'ateekamu Bakerubi n'ekitala ekimyansa eky'obwogi ku buli ludda okukuuma ekkubo erigenda ku muti ogw'obulamu.
Olubereberye 3:24

Olubereberye

1 Ku lubereberye Katonda yatonda eggulu n'ensi. **2** Ensi yali njereere nga yeetabuddetabudde, ekizikiza nga kibisse kungulu ku buziba, n'Omwoyo wa Katonda ng'atambulira ku mazzi. **3** Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeerewo obutangaavu," ne waba obutangaavu. **4** Katonda n'alaba obutangaavu nga bulungi; n'ayawula obutangaavu n'ekizikiza. **5** Katonda obutangaavu n'abuyita emisana, n'ekizikiza n'akiyita ekiro. Ne wabaawo akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olw'olubereberye. **6** Era Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebbanga lyawule olufu n'amazzi." **7** Bw'atyo Katonda n'akola ebbanga okwawula wansi n'amazzi agali waggulu. Ne kiba bwe kityo. **8** Katonda ebbanga n'aliyita eggulu. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwokubiri. **9** Awo Katonda n'ayogera nti, "Amazzi agali wansi w'eggulu gakuŋŋaanire mu kifo kimu, wabeewo olukalu." Ne kiba bwe kityo. **10** Katonda olukalu n'aluyita ensi, amazzi agakuŋŋaanye go n'agayita ennyanja. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. **11** Awo Katonda n'agamba nti, "Ensi ereete ebimera: emiti egizaala ensigo mu ngeri yaagyo, emiti egy'ebibala ebibaamu ensigo mu ngeri yaagyo, gibeere ku nsi." Ne kiba bwe kityo. **12** Ensi n'ereeta ebimera: ebimera eby'ensigo ebya buli ngeri, n'emiti egy'ebibala ebya buli ngeri n'ebijja ku nsi. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. **13** Ne buba akawungeezi ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokusatu. **14** Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeewo ebyaka mu bbanga ly'eggulu, okwawula emisana n'ekiro; bibeerenga obubonero okwawulanga ebiro, n'ennaku, n'emyaka. **15** Bibeere ebyaka ku ggulu, bireetere ensi obutangaavu." Ne kiba bwe kityo. **16** Katonda n'akola ebyaka ebinene bibiri, ekyaka ekisinga obunene kifugenga emisana, n'ekitono kifugenga ekiro, n'akola n'emmunyeenye. **17** Awo Katonda n'abiteeka mu bbanga ly'eggulu byakenga ku nsi, **18** enjuba efugenga emisana, omwezi gufugenga ekiro, era byawulenga obutangaavu n'ekizikiza. Katonda n'alaba ng'ekyo kirungi. **19** Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya. Olwo lwe lunaku olwokuna. **20** Katonda n'ayogera nti, "Amazzi galeete ebibinja by'ebiramu, n'ebinyonyi bibuukenga waggulu mu bbanga." **21** Bw'atyo Katonda n'akola ebitonde eby'omu nnyanja ebinene ennyo, na buli kiramu ekya buli ngeri eky'omu nnyanja, na buli kinyonyi ekibuuka. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. **22** Bw'atyo Katonda n'abiwa omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale, mujjuze amazzi g'ennyanja, n'ebinyonyi byale ku nsi." **23** Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya; olwo lwe lunaku olwokutaano. **24** Katonda n'ayogera nti, "Ensi ereete ebiramu ebya buli ngeri: ente, n'ebyewalula, n'ensolo ez'omu nsiko eza buli ngeri." Bwe kityo bwe kyali. **25** Katonda n'atonda ensolo ez'oku nsi eza buli ngeri, n'ente eza buli ngeri, na buli ekyewalula ku ttaka ekya buli ngeri. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. **26** Awo Katonda n'agamba nti, "Tukole omuntu mu kifaananyi kyaffe mu ngeri yaffe. Bafugenga ebyennyanja eby'omu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, n'ensolo zonna, n'ensi yonna, era bafugenga na buli ekyewalulira ku nsi kyonna." **27** Bw'atyo Katonda n'atonda omuntu mu kifaananyi kye, mu kifaananyi kya Katonda mwe yamutondera; n'abatonda omusajja n'omukazi. **28** Katonda n'abawa omukisa, n'abagamba nti, "Mwale mujjuze ensi, mugifugenga. Mufugenga ebyennyanja ebiri mu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga na buli kiramu ekitambula ku nsi." **29** Awo Katonda n'agamba nti, "Laba mbawadde buli kimera eky'ensigo ekiri ku nsi na buli muti ogw'ensigo mu kibala kyagwo. Munaabiryanga. **30** Mbawadde na buli nsolo ey'oku nsi, na buli kinyonyi eky'omu bbanga na buli ekyewalula, na buli ekissa omukka mbiwa buli kimera, okuba emmere yaabyo." Bwe kityo bwe kyali. **31** Awo Katonda n'alaba byonna by'akoze nga birungi nnyo. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enkya, olwo lwe lunaku olwomukaaga.

2 Bwe bityo eggulu n'ensi awamu ne byonna ebigirimu ne biggwa okukolwa. **2** Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze ebyo byonna bye yali akola; n'awummulira ku lunaku olwo ng'ava ku mirimu gye gyonna gye yakola. **3** Bw'atyo Katonda olunaku olw'omusanvu n'aluwa omukisa n'alutukuza; kubanga ku olwo Katonda kwe yawummulira emirimu gye yakola mu kutonda. **4** Ebyo bye bifa ku ggulu n'ensi nga bwe byatondebwa, Mukama Katonda we yamalira okutonda eggulu n'ensi. **5** Tewaaliwo muddo gwonna ku nsi wadde ekimera kyonna, kubanga Mukama Katonda yali tannatonnyesa nkuba ku nsi era nga tewali muntu ow'okulima ettaka. **6** Naye ensulo n'eva mu ttaka n'efukirira ensi yonna. **7** Mukama Katonda n'akola omuntu okuva mu nfuufu ey'oku nsi n'amufuuwa mu nnyindo omukka ogw'obulamu. Omuntu n'aba omulamu. **8** Mukama Katonda yali asimbye ennimiro Adeni ku luuyi olw'ebuvanjuba, omuntu gwe yabumba n'amuteeka omwo. **9** Mukama Katonda n'ameza mu ttaka buli muti ogusanyusa amaaso era omulungi okulya. N'ateeka omuti ogw'obulamu, n'omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi wakati mu nnimiro. **10** Omugga ne gusibuka mu nnimiro Adeni ne gukulukuta okulufukirira, ne gwanjaalira omwo ne guvaamu emigga ena. **11** Erinnya ly'ogusooka Pisoni, gwe gwo ogukulukuta okwetooloola ensi ya Kavira, awali zaabu; **12** ne zaabu y'ensi eyo nnungi; mulimu bideriamu n'amayinja onuku. **13** Omugga ogwokubiri ye Gikoni, gwe gukulukuta okwetooloola ensi ya Kuusi. **14** N'erinnya ly'ogwokusatu ye Tigiriisi ogukulukutira ku buvanjuba bwa Bwasuli. Ogwokuna ye Fulaati. **15** Mukama Katonda n'ateeka omuntu mu nnimiro Adeni agirimenga era agikuumenga. **16** Mukama Katonda n'alagira omuntu nti, "Emiti gyonna egy'omu nnimiro olyangako, **17** naye omuti ogw'okumanya ekirungi n'ekibi ogwo togulyangako, kubanga lw'oligulyako tolirema kufa." **18** Mukama Katonda n'ayogera nti, "Si kirungi omuntu okuba yekka, nnaamukolera omubeezi amusaanira." **19** Naye olwo Mukama Katonda yali amaze okukola ensolo zonna ez'omu nsiko n'ebinyonyi eby'omu bbanga. N'abireeta eri omuntu abituume amannya. Buli kiramu omuntu nga bwe yakiyita, lye lyabeera erinnya lyakyo. **20** Bw'atyo omuntu n'atuuma buli nsolo ey'awaka, n'ebinyonyi eby'omu

bbanga n'ensolo ez'omu nsiko amannya. Adamu yali tannaba kufunirwa mubeezi. **21** Mukama Katonda n'aleetera omusajja otulo tungi nnyo ne yeebaka; bwe yali nga yeebase n'amuggyamu olubirizi lumu, n'azzaawo ennyama. **22** Mukama Katonda n'atonda omukazi okuva mu lubiriizi lwe yaggya mu musajja n'amumuleetera. **23** Omusajja n'agamba nti, "Lino lye ggumba ery'omu magumba gange, ye nnyama ey'omu nnyama yange, anaayitibwanga mukazi; kubanga aggyibbwa mu musajja." **24** Noolwekyo omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina ne yeegatta ne mukazi we, ne bafuuka omubiri gumu. **25** Omusajja n'omukazi baali tebambadde, naye nga tewali akwatirwa munne nsonyi.

3 Kale nno omusota gwali mukalabakalaba okukira ensolo zonna ez'omu nsiko, Mukama Katonda ze yatonda. Ne gugamba omukazi nti, "Kazzi Katonda yagamba nti, 'Temulyanga ku muti gwonna ogw'omu nnimiro!'" **2** Omukazi n'addamu omusota nti, "Tulya ku buli muti ogw'omu nnimiro, **3** kyokka Katonda yatulagira nti, 'Temulyanga ku kibala ky'omuti oguli wakati mu nnimiro, wadde okugukwatako, muleme okufa.'" **4** Naye omusota ne gugamba omukazi nti, "Temugenda kufa. **5** Kubanga Katonda amanyi nga lwe muligulyako amaaso gammwe lwe galizibuka, era mulifaanana nga ye, okumanyanga ekirungi n'ekibi." **6** Awo omukazi bwe yalaba ng'omuti mulungi nga gusanyusa okutunulako era gwegombebwa okuleeta amagezi, n'anoga ekibala kyagwo n'alya; n'awaako ne bba naye n'alya. **7** Awo amaaso gaabwe bombi ne gazibuka, ne bategeera nga baali bwereere; ne baluka amalagala g'emiti ne beekolera ebyokwambala. **8** Awo ne bawulira eddoboozi lya Mukama Katonda ng'atambula mu nnimiro, mu budde obuweeweevu. Omusajja n'omukazi ne beekweka mu miti Mukama Katonda aleme okubalaba. **9** Naye Mukama Katonda n'ayita omusajja nti, "Oli ludda wa?" **10** N'addamu nti, "Mpulidde eddoboozi lyo mu nnimiro, ne ntya, kubanga mbadde bwereere; ne nneekweka." **11** N'amubuuza nti, "Ani akubuulidde nti oli bwereere? Olidde ku muti gwe nakulagira obutagulyangako?" **12** Omusajja n'addamu nti, "Omukazi gwe wampa okubeeranga nange y'ampadde ekibala ne ndya." **13** Mukama Katonda kwe kubuuza omukazi nti, "Kiki kino ky'okoze?" Omukazi n'addamu nti, "Omusota gwe gunsenzesenze ne ndya." **14** Mukama Katonda n'agamba omusota nti, Kubanga okoze kino okolimiddwa okukira ensolo zonna ez'awaka n'ez'omu nsiko, oneekululiranga ku lubuto lwo era onoolyanga nfuufu ennaku zonna ez'obulamu bwo. **15** Nteeka obulabe wakati wo n'omukazi, ne wakati w'ezzadde lyo n'ezzadde ly'omukazi; ezzadde lye linaakubetentanga omutwe, naawe onoolibojjanga ekisinziiro. **16** N'agamba omukazi nti, "Nnaayongeranga nnyo ku bulumi bwo ng'oli lubuto, onoozaaliranga mu bulumi; musajja wo anaakukoleranga bye weetaaga kyokka anaakufuganga." **17** N'agamba Adamu nti, "Kubanga owulidde eddoboozi lya mukazi wo, n'olya ku muti gwe nakulagira obutagulyangako, "ensi ekolimiddwa ku lulwo; mu ntuuyo zo mw'onoofuniranga ekyokulya ennaku zonna ez'obulamu bwo. **18** Ensi eneekumerezanga amaggwa n'amatovu, onoolyanga ebibala eby'omu nnimiro. **19** Mu ntuuyo zo mw'onoggyanga ekyokulya, okutuusa lw'olidda mu ttaka mwe wava, kubanga oli nfuufu ne mu nfuufu mw'olidda." **20** Omusajja n'atuuma omukazi erinnya Kaawa, oyo ye nnyina w'abalamu bonna. **21** Mukama Katonda n'akolera Adamu ne mukazi we ebyambalo eby'amaliba n'abambaza. **22** Awo Mukama Katonda n'agamba nti, "Laba omuntu afuuse ng'omu ku ffe okumanyanga ekirungi n'ekibi; kale kaakano talwa kugolola mukono gwe n'anoga ku muti ogw'obulamu n'alya, n'awangaala emirembe gyonna." **23** Bw'atyo Mukama Katonda n'agoba omuntu mu nnimiro Adeni agende alimenga ettaka mwe yaggyibwa. **24** Bwe yamala okugobamu omuntu, n'ateekamu Bakerubi n'ekitala ekimyansa eky'obwogi ku buli ludda okukuuma ekkubo erigenda ku muti ogw'obulamu.

4 Adamu n'amanya Kaawa, mukazi we, n'aba olubuto n'azaala Kayini n'agamba nti, "Mukama annyambye nzadde omuntu." **2** Oluvannyuma n'azaala muganda we Aberi. Aberi n'aba mulunzi, ye Kayini n'abeera mulimi. **3** Awo ennaku bwe zaayitawo Kayini n'alyoka aleeta ebibala by'ebimera ebyava mu ttaka okubiwaayo eri Mukama. **4** Aberi naye n'aleeta ku baana b'endiga ze ababereberye n'amasavu gaazo. Mukama n'asiima Aberi n'ekiweebwayo kye. **5** Naye teyasiima Kayini wadde ekiweebwayo kye. Awo Kayini n'asunguwala nnyo, n'endabika y'amaaso ge n'ewaanyisibwa. **6** Mukama n'abuuza Kayini nti, "Osunguwalidde ki? Era n'endabika y'amaaso go lwaki ewaanyisiddwa? **7** Bw'onookolanga obulungi tokkirizibwenga? Naye bw'otokole bulungi ekibi, kiri kumpi naawe, nga kikulindiridde, naye oteekwa okukiwangula." **8** Kayini n'agamba Aberi muganda we nti, "Tulageko mu nnimiro." Bwe baali nga bali mu nnimiro Kayini n'agolokokera ku muganda we Aberi, n'amutta. **9** Awo Mukama n'abuuza Kayini nti, "Muganda wo Aberi ali ludda wa?" N'amuddamu nti, "Ssimanyi; nze mukuumi wa muganda wange?" **10** Mukama n'amugamba nti, "Okoze ki? Eddoboozi ly'omusaayi gwa muganda wo oguyiyiddwa ku ttaka linkaabirira. **11** Ne kaakano okolimiddwa, era ettaka lyasamye okumira omusaayi gwa muganda wo gwe wasse. **12** Bw'onoolimanga ettaka teriikuwenga bibala byalyo; onoobanga momboze ku nsi." **13** Kayini n'agamba Mukama nti, "Ekibonerezo kyange kinzitooweredde sikisobola. **14** Laba, ongobye okuva ku nsi ne mu maaso go; era nnaabanga momboze ne buli anandaba ananzita." **15** Awo Mukama n'amugamba nti, "Nedda si bwe kiri. Buli alitta Kayini ndimuwalana emirundi musanvu." Awo Mukama n'ateeka akabonero ku Kayini, buli amulaba aleme okumutta. **16** Kayini n'alyoka ava mu maaso ga Mukama, n'abeera mu nsi ya Enodi ku luuyi olw'ebuvanjuba olwa Adeni. **17** Kayini n'amanya mukazi we, n'aba olubuto n'azaala Enoka. Kayini n'azimba ekibuga n'akituuma erinnya lyerimu erya mutabani we Enoka. **18** Enoka n'azaalirwa Iradi ne Iradi n'azaala Mekujeeri, ne Mekujeeri n'azaala Mesuseera, ne Mesuseera n'azaala Lameka. **19** Lameka n'awasa abakazi babiri: omu yali Ada n'omulala nga ye Zira. **20** Ada n'azaala Yabali. Ono ye yali kitaawe w'abo ababeera mu weema nga

balunda. **21** Muganda we Yubali, ye yazaala abo abakuba ennanga n'okufuuwa omulere. **22** Zira n'azaala Tubalukayini omuweesi w'eby'ekikomo n'eby'ekyuma. Ne mwannyina wa Tubalukayini nga ye Naama. **23** Lameka n'agamba bakazi be nti, "Ada ne Zira, muwulire eddoboozi lyange; mwe bakazi ba Lameka, muwulirize kye ŋŋamba; nzise omusajja olw'okunfumita, nga muvubuka, olw'okunkuba. **24** Obanga Kayini yawalanirwa emirundi musanvu, mazima Lameka wa kuwalanirwa emirundi nsanvu mu musanvu." **25** Awo Adamu n'amanya mukazi we, n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Seezi, kubanga yayogera nti, "Katonda ampadde omwana omulala mu kifo kya Aberi, Kayini gwe yatta." **26** Seezi n'azaala omwana owoobulenzi n'amutuuma Enosi. Mu kiseera ekyo abantu ne batandika okukoowoola erinnya lya Mukama.

5 Luno lwe lulyo lwa Adamu. Katonda bwe yatonda omuntu, yamukola mu kifaananyi kya Katonda. **2** Yabatonda omusajja n'omukazi, n'abawa omukisa n'abatuuma, "abantu." **3** Adamu bwe yaweza emyaka kikumi mu asatu, n'azaala omwana owoobulenzi amufaanana, mu kifaananyi kye, n'amutuuma Seezi. **4** Seezi bwe yamala okuzaalibwa, Adamu n'amala emyaka lunaana, n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **5** Emyaka gyonna Adamu gye yamala gyali lwenda mu asatu, n'afa. **6** Seezi bwe yaweza emyaka kikumi mu etaano n'azaala Enosi. **7** Seezi bwe yamala okuzaala Enosi n'awangaala emyaka emirala lunaana mu musanvu n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **8** Bwe gityo emyaka gyonna egya Seezi ne giba lwenda mu kkumi n'ebiri n'alyoka afa. **9** Enosi bwe yaweza emyaka kyenda n'azaala Kenani. **10** Enosi bwe yamala okuzaala Kenani n'awangaala emyaka emirala lunaana mu kkumi n'etaano, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **11** Bwe gityo emyaka gyonna Enosi gye yamala ne giba lwenda mu etaano; n'alyoka afa. **12** Kenani bwe yaweza emyaka nsanvu n'azaala Makalaleri. **13** Kenani n'awangaala emyaka emirala lunaana mu ana, n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **14** Emyaka gyonna Kenani gye yamala ne giba lwenda mu kkumi. **15** Makalaleri bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Yaredi. **16** Bwe yamala okuzaala Yaredi n'awangaala emyaka emirala lunaana mu asatu n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **17** Ennaku zonna eza Makalaleri ne ziba emyaka lunaana mu kyenda mu etaano, n'afa. **18** Yaredi bwe yaweza emyaka kikumi mu nkaaga mu ebiri n'azaala Enoka. **19** Yaredi bwe yamala okuzaala Enoka n'awangaala emyaka emirala lunaana, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **20** Bwe gityo emyaka gyonna Yaredi gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu ebiri, n'afa. **21** Enoka bwe yaweza emyaka nkaaga mu etaano n'azaala Mesuseera. **22** Enoka n'atambulira wamu ne Katonda, okumala emyaka ebikumi bisatu nga Mesuseera amaze okuzaalibwa, n'azaala abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **23** Bwe gityo emyaka gyonna egya Enoka ne giba ebikumi bisatu mu nkaaga mu etaano. **24** Enoka yatambula ne Katonda, n'ataddamu kulabika, kubanga Katonda yamutwala. **25** Mesuseera bwe yali nga yaakamala emyaka kikumi mu kinaana mu musanvu n'azaala Lameka. **26** Bwe yamala okuzaala Lameka n'awangaala emyaka emirala lusanvu mu kinaana mu ebiri, n'azaala abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **27** Bwe gityo emyaka gyonna Mesuseera gye yamala ne giba lwenda mu nkaaga mu mwenda; n'afa. **28** Lameka bwe yali nga wa myaka kikumi mu kinaana mu ebiri n'azaala omwana owoobulenzi **29** n'amutuuma Nuuwa, ng'agamba nti, "Okuva mu ttaka Mukama lye yakolimira, ono yalituweezaweeza mu mulimu gwaffe, ne mu kutegana kw'emikono gyaffe." **30** Lameka n'awangaala emyaka emirala bitaano mu kyenda mu etaano ng'amaze okuzaala Nuuwa, mu gyo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **31** Bwe gityo emyaka gyonna Lameka gye yawangaala ne giba lusanvu mu nsanvu mu musanvu. **32** Nuuwa bwe yaweza emyaka ebikumi bitaano n'azaala Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi.

6 Abantu bwe beeyongera obungi ku nsi ne bazaalirwa abaana aboobuwala. **2** Abaana ba Katonda ne balaba ng'abawala abo balungi ne bawasa buli gwe beerondera. **3** Awo Mukama n'agamba nti, "Omwoyo wange taawakanenga na muntu emirembe gyonna, kubanga muntu buntu; n'ennaku ze ziriba emyaka kikumi mu abiri." **4** Mu nnaku ezo, abaana ba Katonda bwe beegatta n'abawala b'abantu abo, ne babazaalamu abaana; be Banefuli abaali abatutumufu ennyo era abalwanyi abeekitalo mu biseera ebyo era ne mu biro ebyaddirira. **5** Mukama n'alaba ng'ekibi ky'omuntu kiyinze nnyo ku nsi; nga buli ndowooza y'omutima gw'omuntu mbi njereere ebbanga lyonna. **6** Mukama n'anakuwala nnyo kubanga yatonda omuntu ku nsi, n'alumwa nnyo mu mutima gwe. **7** Awo Mukama n'agamba nti, "Ndiggya ku nsi omuntu gwe natonda, ndisaanyaawo omuntu, n'ensolo n'ebinyonyi, kubanga nejjusizza olw'okubitonda." **8** Kyokka ye Nuuwa n'alaba ekisa mu maaso ga Mukama. **9** Bino bye bifa ku Nuuwa n'ab'omu nju ye: Nuuwa yali muntu mutuukirivu, nga taliiko kya kunenyezebwa mu bantu b'ekiseera kye, n'atambula ne Katonda. **10** Nuuwa yalina batabani be basatu: Seemu ne Kaamu ne Yafeesi. **11** Ensi yali nnyonoonefu mu maaso ga Katonda era ng'ejjudde eddalu. **12** Katonda n'alaba ensi, era laba, ng'eyonoonese mu kweyisa kwayo kubanga buli muntu yenna yali kyetwala nga tewakyali mutuukirivu. **13** Katonda kwe kugamba Nuuwa nti, "Mmaliridde okuzikiriza buli muntu, kubanga ensi ejjudde eddalu; laba, nzija kubazikiriza mbamalewo ku nsi. **14** Naye ggwe Nuuwa weekolere eryato mu muti gofeeri, okolemu ebisenge, olibikke n'envumbo munda ne kungulu. **15** Bw'oti bw'oba olikola: obuwanvu bwalyo mita kikumi mu ana, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'obugulumivu mita kkumi na ssatu n'ekitundu. **16** Bw'oliba olizimba, waggulu oteekangayo akasolya nga kabika kimu kyakubiri ekya mita. Omulyango gwalyo oguteekanga mu mbiriizi zaalyo. Okolanga eryato lya kalinassatu, ery'emyaliiro: ogwa wansi n'ogwokubiri, n'ogwokusatu. **17** Ndireeta amataba ku nsi, okuzikiriza buli kiramu, ekissa omukka, ekiri wansi w'eggulu; buli ekiri ku nsi kya kufa. **18** Naye ndikola

endagaano naawe. Oliyingira mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo, ne baka batabani bo wamu naawe. **19** Oliyingira mu lyato na buli kiramu ekirina omubiri; oliyingiza bibiri bibiri ekisajja n'ekikazi bibeere biramu naawe. **20** Ku binyonyi ebya buli ngeri, ne ku nsolo eza buli ngeri, na buli ekyewalula ekya buli ngeri, bibiri bibiri ebya buli ngeri birijja gy'oli, bibeere biramu. **21** Era twala buli ngeri ya mmere eriibwa, ogitereke; eriba mmere yo n'ebiramu byo." **22** Nuuwa n'akola byonna nga Katonda bwe yamulagira.

7 Awo Mukama n'agamba Nuuwa nti, "Yingira mu lyato, ggwe n'abantu bo bonna, kubanga nkulabye ng'oli mutuukirivu mu mulembe guno. **2** Twala ku buli nsolo ennongoofu musanvu musanvu ensajja n'enkazi, **3** era ne ku binyonyi eby'omu bbanga musanvu musanvu ekisajja n'ekikazi, okukuuma olulyo lwabyo ku nsi. **4** Bwe waliyitawo ennaku musanvu nditonnyesa enkuba ku nsi emisana n'ekiro okumalira ddala ennaku amakumi ana, era ndizikiriza buli kintu ekiramu kye natonda ku nsi." **5** Bw'atyo Nuuwa n'akola buli kintu nga Mukama bwe yakimulagira. **6** Nuuwa yali aweza emyaka lukaaga amataba bwe gajja ku nsi. **7** Nuuwa n'ayingira mu lyato n'abaana be ne mukazi we n'abakazi b'abaana be bawone amataba. **8** Era ensolo ennongoofu, n'ensolo ezitali nnongoofu n'ebibuuka mu bbanga na buli ekyewalula, **9** ne biyingira bibiri bibiri ekisajja n'ekikazi eri Nuuwa mu lyato, nga Katonda bwe yamulagira. **10** Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ennaku ziri omusanvu, amataba ne gatandika ku nsi. **11** Mu mwaka ogw'olukaaga ogw'obulamu bwa Nuuwa, mu mwezi ogwokubiri, ku lunaku olw'ekkumi n'omusanvu olw'omwezi, ku lunaku olwo ensulo zonna ez'omu nnyanja ennene, ne ziggulwa lumu n'ebituli byonna eby'eggulu. **12** Enkuba n'etonnya ku nsi okumala ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro. **13** Ku lunaku olwo lwennyini Nuuwa ne mukazi ne batabani be, Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi, ne bakazi baabwe bonsatule, ne bayingira mu lyato. **14** Buli nsolo mu ngeri yaayo na buli nte, na buli ekyewalula, era na buli kinyonyi mu ngeri yaakyo na buli nkula ya kinyonyi, nabyo ne biyingira mu lyato. **15** Ne biyingira mu lyato lya Nuuwa bibiri bibiri byonna ebyalimu omukka ogw'obulamu. **16** Byonna ne biyingira mu lyato, ekisajja n'ekikazi; byayingira nga Katonda bwe yalagira Nuuwa, Mukama n'aggalawo eryato. **17** Amataba ne gabuna ensi okumala ennaku amakumi ana. Amazzi ne geeyongeranga, n'eryato nalyo ne lyeyongeranga okutumbiira ku nsi. **18** Amazzi ne gatumbiira ne geeyongera okwala ku nsi, n'eryato ne liseeyeeya kungulu ku mazzi. **19** Amazzi ne gatumbiira nnyo nnyini ku nsi, n'ensozi zonna empanvu wansi w'eggulu lyonna amazzi ne gazibikka. **20** Amazzi ne gatumbiira ne gabikka ensozi ne zibulira wansi mu mazzi mita nga musanvu. **21** Buli kiramu ekyali ku nsi ne kifa: ebinyonyi n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko, n'ebitonde byonna ebyali ku nsi n'abantu bonna. **22** Buli kintu kyonna ekyali ku lukalu ekissa omukka ne kifa. **23** Buli kiramu kyonna ekyali ku nsi ne kimalibwawo: abantu, n'ensolo, na buli kitonde ekitambula ku nsi, n'ebinyonyi eby'omu bbanga ne bimalibwawo ku nsi. Nuuwa yekka n'abo be yali nabo mu lyato be baasigalawo. **24** Amataba gaamala ku nsi ennaku kikumi mu ataano.

8 Katonda n'ajjukira Nuuwa n'ensolo zonna ez'awaka n'ez'omu nsiko ezaali naye mu lyato, n'asindika empewo ku nsi, amazzi ne gakendeera; **2** ensulo eza wansi w'ensi n'ebituli eby'eggulu ne biggalibwa, n'enkuba eva mu ggulu n'eziyizibwa, **3** n'amazzi ne geeyongera okukendeera ku nsi. Ku nkomerero y'ennaku kikumi mu ataano amazzi gaali gakalidde; **4** ne mu mwezi ogw'omusanvu, ku lunaku lwagwo olw'ekkumi n'omusanvu, eryato ne litereera ku nsozi eza Alalaati. **5** Bwe gatyo amazzi ne geeyongera okukalira okutuusa mu mwezi ogw'ekkumi, ku lunaku olusooka olw'omwezi ogwo entikko z'ensozi ne zirabika. **6** Oluvannyuma lw'ennaku amakumi ana Nuuwa n'aggula eddirisa lye yakola ku lyato **7** n'atuma namuŋŋoona n'agenda nga bw'akomawo okutuusa amazzi lwe gaakalira. **8** Oluvannyuma n'atuma ejjuba ne liva w'ali okulaba ng'amazzi gakalidde ku nsi; **9** naye ejjuba ne litalaba we lissa kigere kyalyo, ne likomawo gy'ali mu lyato, kubanga amazzi gaali gakyali ku nsi yonna. N'agolola omukono gwe n'alikwata n'aliyingiza mu lyato. **10** N'alinda ennaku endala musanvu n'atuma ate ejjuba okuva mu lyato; **11** ne likomawo akawungeezi, era laba, nga lirina mu kamwa kaalyo akakoola akabisi ke liggye ku muti omuzeyituuni. Awo Nuuwa n'ategeera nti amazzi gakendedde ku nsi. **12** Ate n'alinda ennaku endala musanvu, n'asindika ejjuba, naye ku mulundi guno teryadda. **13** Ku lunaku olw'olubereberye, olw'omwezi ogw'olubereberye nga Nuuwa aweza emyaka lukaaga mu gumu, amazzi gaali gakalidde ku nsi. Awo Nuuwa n'aggyako ekibikka ku lyato n'alaba ng'ensi ekalidde. **14** Ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu olw'omwezi ogwokubiri ensi yali ekalidde. **15** Awo Katonda n'agamba Nuuwa nti, **16** "Vva mu lyato, ggwe, ne mukazi wo, ne batabani bo ne bakazi baabwe. **17** Fulumya buli kiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo, na buli kiramu ekitambula ku ttaka, biryoke bizaale byale ku nsi, byeyongerenga obungi." **18** Awo Nuuwa n'afuluma ne batabani be, ne mukazi we wamu ne bakazi ba batabani be. **19** N'ensolo n'ebitonde byonna ebitambula ku ttaka, n'ebinyonyi byonna, byonna ne biva mu lyato bibiri bibiri mu bibinja. **20** Awo Nuuwa n'azimbira Mukama ekyoto, n'addira ku zimu ku nsolo ennongoofu ne ku binyonyi ebirongoofu n'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto. **21** Mukama n'awulira akawoowo akalungi akamusanyusa, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Sikyaddayo kukolimira nsi olw'omuntu, newaakubadde ng'endowooza y'omutima gwe mbi okuva mu buto bwe. Sikyaddayo na kuzikiriza bitonde byonna ebiramu, nga bwe nkoze. **22** "Ensi ng'ekyaliwo, okusiga n'amakungula, obunnyogovu n'ebbugumu, ebiseera eby'omusana n'eby'obutiti, emisana n'ekiro, tebiggwengawo."

9 Awo Katonda n'awa Nuuwa ne batabani be omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale mweyongerenga nnyo mujjuze ensi. **2** Ensolo zonna ez'omu nsiko, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, na buli ekitambula ku nsi, buli ekiri mu nnyanja, byonna binaakutyanga, mbikuwadde mu mikono gyo. **3** Buli kintu ekiramu, ekitambula

onookiryanga. Nga bwe nakuwa ebimera, kaakano nkuwa buli kintu. **4** "Naye toolyenga nnyama ng'ekyalimu omusaayi gwayo. **5** Era ndivunaana ayiwa omusaayi gwammwe ne nvunaana n'omuntu olw'omusaayi gw'ensolo ne muvunaana n'olw'omusaayi gwa muntu munne. **6** "Buli anaayiwanga omusaayi gw'omuntu, n'ogugwe gunaayiibwanga, kubanga mu kifaananyi kya Katonda, Katonda mwe yakolera omuntu. **7** Naye ggwe onoozaalanga ne weeyongera obungi. Oneeyongeranga ku nsi." **8** Awo Katonda n'agamba Nuuwa ne batabani bwe baali **9** nti, "Laba nkola endagaano yange nammwe ne bonna abaliva mu mmwe oluvannyuma lwammwe, **10** era na buli kitonde ekiramu ekiri naawe: ebinyonyi, n'ensolo ez'awaka n'ez'omu nsiko zonna, ne byonna bye muvudde nabyo mu lyato, ne buli kitonde kyonna ku nsi. **11** Nkola endagaano yange eno nammwe: tewaabengawo mataba gazikiriza bulamu bwonna, tewakyaddayo kubaawo mataba gasaanyaawo nsi." **12** Katonda n'agamba nti, "Kano ke kabonero ke nteeka wakati wange nammwe, na buli kitonde ekiramu ekiri nammwe, era n'ab'emirembe egiriddawo. **13** Nteeka musoke wange mu kire, nga ke kabonero ak'endagaano wakati wange n'ensi. **14** "Kale olunaatuukanga, bwe nnaaleetaanga ekire ku nsi, musoke anaalabikiranga ku bire, **15** ne nzijukira endagaano yange nammwe na buli kiramu; era amazzi tegakyaddayo kuzikiriza biramu. **16** Musoke bw'anaabanga ku bire, nnaamutunuuliranga ne nzijukira endagaano eteriggwaawo eriwo wakati wa Katonda na buli kitonde ekiramu ekiri ku nsi." **17** Katonda n'agamba Nuuwa nti, "Kano ke kabonero ak'endagaano gye ntaddewo wakati wange ne buli kiramu ekiri ku nsi." **18** Batabani ba Nuuwa abaava mu lyato ye Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi. Kaamu ye yali kitaawe wa Kanani. **19** Bonna abasatu be baali batabani ba Nuuwa; era okuva mu bano ensi yonna yajjula abantu. **20** Nuuwa n'atandika okulima n'asimba emizabbibu; **21** n'anywa omwenge n'atamiira, ne yeebaka mu weema ng'ali bwereere. **22** Kaamu kitaawe wa Kanani n'alaba obwereere bwa kitaawe, n'abuulirako baganda be ababiri abaali ebweru. **23** Awo ne bateeka olugoye ku bibegabega byabwe ne batambula ekyennyumannyuma, ne babikka ku bwereere bwa kitaabwe. **24** Omwenge bwe gwamwamukako, Nuuwa n'azuukuka n'ategeera mutabani we omuto ky'amukoze. **25** N'akolimira ezzadde lya Kaamu n'agamba nti, "Kanani akolimirwe, abeere muddu wa baddu eri baganda be." **26** Era n'agamba nti, "Mukama Katonda wange, awe Seemu omukisa, Kanani abeere muddu we." **27** Katonda yaza Yafeesi, abeere mu weema za Seemu, Kanani abeere muddu we. **28** Oluvannyuma lw'amataba Nuuwa yawangaala emyaka emirala ebikumi bisatu mu ataano. **29** Emyaka gyonna Nuuwa, gye yamala ku nsi ne giba lwenda mu amakumi ataano, n'afa.

10 Bano be bazzukulu ba Nuuwa, Seemu ne Kaamu, ne Yafeesi be baazaala oluvannyuma lw'amataba. **2** Batabani ba Yafeesi: Gomeri, ne Magogi, ne Madayi, ne Yivani, ne Tubali ne Meseki ne Tirasi. **3** Batabani ba Gomeri be bano: Asukenaazi, ne Lifasi, ne Togaluma. **4** Batabani ba Yivani baali: Erisa, ne Talusiisi, ne Kittimu ne Dodanimu. **5** (Mu bano mwe mwava abo abaabuna olubalama lw'ennyanja. Bano be batabani ba Yafeesi mu bitundu byabwe, buli bamu mu nnimi zaabwe ng'ennyumba zaabwe n'amawanga gaabwe bwe biri.) **6** Batabani ba Kaamu be bano: Kuusi, ne Misiri, ne Puuti, ne Kanani. **7** Batabani ba Kuusi be bano: Seeba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama ne Sebuteka. Batabani ba Laama baali: Seeba ne Dedani. **8** Kuusi ye yazaala Nimuloodi; ye yasooka okuba omuntu ow'amaanyi ennyo ku nsi. **9** Yali muyizzi kkungwa, mu maaso ga Mukama, kyekyava kigambibwa nti, "Afaanana Nimuloodi omuyizzi kkungwa mu maaso ga Mukama." **10** Obwakabaka bwe bwatandikira Baberi, ne Eneki ne Akudi ne Kalune, nga byonna bya mu nsi Sinali. **11** Bwe yava mu nsi eyo n'agenda mu Bwasuli, n'azimba Nineeve, ne Lekobosiyira, ne Kala ne **12** Leseni, wakati wa Nineeve ne Kala; Leseni kye kyali ekibuga ekikulu. **13** Mizulayimu oba Misiri ye kitaawe wa Ludimu, ne Anamimu, ne Lekabimu, ne Nafutukimu, **14** ne Pasulusimu, ne Kasulukimu (omwava Abafirisuuti) ne Kafutorimu. **15** Kanani ye yazaala Sidoni, omwana we omubereberye, ne Keesi, **16** n'Abayebusi, n'Abamoli, n'Abagirugaasi, **17** n'Abakiivi, n'Abaluki, n'Abasiini, **18** n'Abaluvada, n'Abazemali, n'Abakamasi n'ebika eby'omu Kanani ne babuna wonna. **19** Ekitundu kya Kanani kyava ku Sidoni, okwolekera Gerali n'okutuukira ddala e Gaza okwolekera Sodomu, ne Ggomola, ne Aduma, ne Zeboyimu okutuukira ddala e Lasa. **20** Abo be bazzukulu ba Kaamu, mu nda zaabwe ne nnimi zaabwe, mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe. **21** Seemu kitaawe w'abo bonna abaava mu Eberi, mukulu wa Yafeesi naye yazaalirwa abaana. **22** Abaana ba Seemu be bano: Eramu, ne Asuli, ne Alupakusaadi, ne Ludi ne Alamu. **23** Batabani ba Alamu: Uzi, ne Kuuli, ne Ggeseri ne Masi. **24** Alupakusaadi ye kitaawe wa Seera. Seera ye kitaawe wa Eberi. **25** Omu ku batabani ba Eberi yali Peregi, kubanga we yazaalirwa ensi yali yeesazeemu, muganda we ye yali Yokutaani. **26** Yokutaani ye yali kitaawe wa Alumodaadi, ne Serefu, ne Kazalumaveesi, ne Yera, **27** ne Kadolaamu, ne Uzali, ne Dikula, **28** ne Obali, ne Abimayeeri, ne Seeba, **29** ne Ofiri, ne Kavira ne Yobabu; bano bonna baali batabani ba Yokutaani. **30** Ekitundu mwe baali kyava ku Mesa okwolekera Serali, okutuukira ddala ku kitundu eky'ensozi ku luuyi olw'ebuvanjuba. **31** Abo be bazzukulu ba Seemu, mu nnyumba zaabwe, ne mu nnimi zaabwe, ne mu bitundu byabwe ne mu mawanga gaabwe. **32** Abo ze nnyumba za batabani ba Nuuwa ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali, n'amawanga gaabwe; era okuva mu bano amawanga gonna mwe gaayalira ne gabuna ensi yonna oluvannyuma lw'amataba.

11 Ensi yonna yalina olulimi lumu, nga bakozesa ebigambo bye bimu. **2** Abantu bwe baava oluuyi olw'ebuvanjuba ne batuuka mu lusenyi nsi ya Sinaali ne babeera omwo. **3** Ne bateesa nti, "Mujje tukole amatoffaali, tugookye bulungi." Ne baba n'amatoffaali mu kifo ky'amayinja, ne kolaasi mu kifo ky'ettosi. **4** Awo ne bagamba nti, "Mujje twezimbire ekibuga, tutuuse

omunaala gwakyo ku ggulu; twekolere erinnya, tuleme okusaasaanyizibwa okubuna ensi yonna." **5** Naye Mukama nakka okulaba ekibuga n'omunaala, abaana b'abantu kye baali bazimba. **6** Mukama n'ayogera nti, "Laba, bali omuntu omu, era boogera olulimi lumu! Era eno ntandikwa butandikwa ey'ebyo bye banaakola; era tewali kye banaateesa kukola ekinaabalemerera. **7** Mujje, tukke wansi tutabuletabule olulimi lwabwe, baleme kutegeeragana." **8** Bw'atyo Mukama n'abasaasaanya ne babuna ensi yonna, n'ekibuga kyabwe ne batakimaliriza. **9** Ekibuga ekyo erinnya lyakyo kye lyava liyitibwa Babiri, kubanga eyo Mukama gye yatabuliratabulira olulimi lw'ensi yonna. Eyo Mukama gye yabasaasaanyiza okubuna ensi yonna. **10** Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Seemu: Seemu bwe yali ng'aweza emyaka kikumi, n'azaala Alupakusaadi nga wakayita emyaka ebiri okuva ku mataba. **11** Seemu n'amala emyaka ebikumi bitaano nga Alupakusaadi amaze okusaalibwa. N'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **12** Alupakusaadi bwe yaweza emyaka asatu mu etaano n'azaala Seera, **13** Alupakusaadi bwe yamala okuzaala Seera n'awangaala emyaka emirala ebikumi bina mu esatu, omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **14** Seera bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Eberi, **15** ate Seera n'aweza emyaka emirala ebikumi bina mu asatu ng'amaze okuzaala Eberi, era omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **16** Eberi bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ena n'azaala Peregi. **17** Eberi bwe yamala okuzaala Peregi n'awangaala emyaka ebikumi bina mu amakumi asatu, omwo n'azaaliramu abaana abalala aboobulenzi n'aboobuwala. **18** Peregi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Leewo, **19** bwe yamala okuzaala Leewo n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu mwenda, n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **20** Leewo bwe yaweza emyaka amakumi asatu mu ebiri n'azaala Serugi. **21** N'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri mu musanvu. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **22** Serugi bwe yaweza emyaka amakumi asatu n'azaala Nakoli, **23** bwe yamala okuzaala Nakoli n'awangaala emyaka emirala ebikumi bibiri. Omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **24** Nakoli bwe yaweza emyaka amakumi abiri mu mwenda n'azaala Teera. **25** Bwe yamala okuzaala Teera n'awangaala emyaka emirala kikumi mu kkumi na mwenda, era omwo n'azaaliramu abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **26** Teera bwe yaweza emyaka nsanvu, n'azaala Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani. **27** Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Teera: Teera ye kitaawe wa Ibulaamu, ne Nakoli ne Kalani; Kalani ye yali kitaawe wa Lutti. **28** Kalani yafa nga kitaawe Teera tannafa. Yafiira mu Uli ey'Abakaludaaya mwe yazaalirwa. **29** Ibulaamu ne Nakoli ne bawasa; erinnya lya mukazi wa Ibulaamu lyali Salaayi, ate mukazi wa Nakoli nga ye Mirika, muwala wa Kalani, kitaawe wa Mirika ne Isika. **30** Salaayi yali mugumba, teyalina mwana. **31** Teera n'atwala Ibulaamu mutabani we Lutti muzzukulu we mutabani wa Kalani, ne Salaayi muka mutabani we Ibulaamu, ne bagenda bonna okuva mu Uli eky'Abakaludaaya okugenda mu nsi ya Kalani; bwe baatuuka mu Kalani, ne babeera omwo. **32** Emyaka gya Teera gyali ebikumi bibiri mu etaano; Teera n'afiira mu Kalani.

12 Awo Mukama n'agamba Ibulaamu nti, "Vva mu nsi yannyo ne mu bantu bo ne mu nnyumba ya kitaawo ogende mu nsi gye ndikulaga. **2** "Nange ndikufuula eggwanga eddene, era ndikuwa omukisa, n'erinnya lyo ne ndifuula kkulu, olyoke obeere mukisa. **3** Ndiwa omukisa abo abakusabira omukisa, era buli alikukolimira nange namukolimiranga; era mu ggwe amawanga gonna ag'omu nsi mwe galiweerwa omukisa." **4** Bw'atyo Ibulaamu n'agenda nga Mukama bwe yamugamba, ne Lutti n'agenda wamu naye. Ibulaamu we yaviira mu Kalani yali aweza emyaka nsanvu mu etaano. **5** Ibulaamu n'atwala Salaayi mukazi we, ne Lutti mutabani wa muganda we ne byonna bye baalina bye baali bafunye, n'abantu baabwe be baafunira mu Kalani, ne basitula okugenda mu Kanani. Ne batuuka mu nsi ya Kanani. **6** Ibulaamu n'ayita mu nsi n'atuuka mu kifo ekiyitibwa Sekemu awali emivule gya Mole. Mu biro ebyo Abakanani be baali mu nsi omwo. **7** Awo Mukama n'alabikira Ibulaamu n'agamba nti, "Ensi eno ndigiwa abo abaliva mu ggwe." Awo Ibulaamu n'azimbira eyo Mukama ekyoto eyamulabikira. **8** Bw'atyo n'alaga ku lusozi ku luuyi olw'ebuvanjuba obwa Beseri, n'asimba eweema ye nga Beseri ali ku luuyi olw'ebugwanjuba, ne Ayi ngali ku luuyi olw'ebuvanjuba, n'azimbira eyo Mukama ekyoto, n'akoowoola erinnya lya Mukama. **9** Ibulaamu ne yeeyongera okutambula ng'ayolekera Negevu. **10** Ne wagwa enjala mu nsi. Bw'atyo Ibulaamu n'aserengeta e Misiri asengukireko eyo, kubanga enjala nnyingi eyali mu nsi. **11** Bwe yali anaatera okuyingira mu Misiri, n'agamba Salaayi mukazi we nti, "Mmanyi ng'oli mukazi mulungi era mubalagavu, **12** era Abamisiri bwe balikulabako baligamba nti, 'Ono ye mukazi we,' kale balinzita, naye ggwe ne bakuleka. **13** Ogambanga nti, Oli mwannyinaze ndyoke mbeere bulungi ku lulwo, n'obulamu bwange buleme kubaako kabi, buwone ku lulwo." **14** Ibulaamu bwe yayingira mu Misiri, Abamisiri ne balaba Salaayi nga mukazi mulungi nnyo. **15** N'abakungu ba Falaawo bwe baamulaba ne bamutendera Falaawo ne bamutwala mu lubiri lwa Falaawo. **16** Ku lwa Salaayi, Falaawo n'ayisa bulungi Ibulaamu. Ibulaamu n'aweebwa endiga, n'ente, n'endogoyi, n'abaweereza abasajja, n'abaweereza abakazi, n'endogoyi enkazi, n'eŋŋamira. **17** Naye Mukama n'aleetera Falaawo n'ennyumba ye endwadde enkambwe olwa Salaayi mukazi wa Ibulaamu. **18** Awo Falaawo n'ayita Ibulaamu n'amugamba nti, "Kiki kino ky'onkoze? Lwaki tewantegeeza nti mukazi wo? **19** Lwaki wagamba nti mwannyoko, ne mmutwala okuba mukazi wange? Kale kaakano mukazi wo wuuno mmutwale mugende." **20** Falaawo n'alagira basajja be ebikwata ku Ibulaamu, ne bamusindiikiriza n'ava mu nsi ne mukazi we ne byonna bye yalina.

13 Bw'atyo Ibulaamu n'ayambuka okuva mu Misiri ye ne mukazi we, ne byonna bye yalina, ne Lutti ne bayingira mu Negevu. **2** Mu kiseera ekyo Ibulaamu yalina ente nnyingi, ne ffeeza ne zaabu nnyingi nnyo. **3** N'atambula okuva e Negevu n'atuuka e Beseri, mu

kifo eweema ye we yali olubereberye, wakati wa Beseri ne Ayi, **4** mu kifo we yasooka okuzimbira Mukama ekyoto, Ibulaamu n'akoowoolera eyo erinnya lya Mukama. **5** Ne Lutti eyagenda ne Ibulaamu naye yalina ebisibo by'endiga n'amagana g'ente n'ab'enju ye nga bangi, **6** ekitundu mwe baali nga tekibamala bombi. Obugagga bwabwe bwali bungi nnyo, **7** ate nga n'abasumba baabwe bayombagana. Mu kiseera ekyo Abakanani n'Abaperezi nabo baabanga mu nsi omwo. **8** Awo Ibulaamu n'agamba Lutti nti, "Tewasaana kubaawo kuyombagana wakati wange naawe, wadde wakati w'abalunzi bo n'abange, kubanga tuli baaluganda. **9** Ensi yonna teri mu maaso go? Leka twawukane. Bwonoolonda oluuyi olwa kkono, nze n'alaga ku luuyi olwa ddyo, bw'onoolaga ku luuyi olwa ddyo nze n'alaga ku luuyi olwa kkono." **10** Lutti n'ayimusa amaaso ge, n'alaba ekiwonvu kya Yoludaani nga kirungi, nga kirimu amazzi buli wantu nga kifaanana ng'ennimiro ya Mukama; nga kiri ng'ensi ya Misiri ku luuyi olwa Zowaali. Kino kyaliwo nga Mukama tannazikkiriza Sodomu ne Ggomola. **11** Bw'atyo Lutti ne yeeronderawo olusenyi lwa Yoludaani n'agenda ku luuyi olw'ebuvanjuba; bwe batyo ne baawukana. **12** Ibulaamu n'abeera mu nsi ya Kanani, ye Lutti n'abeera mu bibuga eby'omu lusenyi n'atwala eweema ye n'agisimba okumpi ne Sodomu. **13** Abasajja aba Sodomu baali babi era nga boonoonyi nnyo eri Mukama. **14** Mukama n'agamba Ibulaamu ng'amaze okwawukana ne Lutti nti, "Yimusa amaaso go ng'osinziira mu kifo mw'oli, otunule ku bukiikakkono, ne ku bukiikaddyo, n'ebuvanjuba n'ebugwanjuba; **15** kubanga ensi gy'olaba ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo emirembe gyonna. **16** Ndyaza ezzadde lyo ng'enfuufu ey'oku nsi; omuntu bw'alisobola okubala enfuufu ey'oku nsi, n'ezzadde lyo aliribala. **17** Situka, tambula obuwanvu n'obukiika obw'ensi kubanga ngikuwadde." **18** Awo Ibulaamu n'asimbula eweema ye n'agenda n'abeera okumpi n'emivule gya Mamule, ekiri e Kebbulooni, n'azimbira eyo Mukama ekyoto.

14 Mu biro bya Amulafeeri kabaka wa Sinaali, ne Aliyooki kabaka wa Erasali, ne Kedolawomeeri kabaka wa Eramu ne Tidali kabaka wa Goyiyimu, **2** bakabaka bano ne balumba ne balwana ne Bbeera kabaka wa Sodomu, ne Bbiruusa kabaka wa Ggomola, ne Sinaabu kabaka wa Aduma, ne Semebeeri kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali. **3** Bano bonna abooluvannyuma ne beegatta wamu mu kiwonvu kya Sidimu (y'Ennyanja ey'Omunnyo). **4** Baamala emyaka kkumi n'ebiri nga baweereza Kedolawomeeri kabaka we Eramu, naye mu mwaka ogw'ekkumi n'esatu ne bamujeemera. **5** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ena Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye ne balumba Abaleefa mu Asuterosikalumayimu ne babawangula, n'Abazuuzi mu Kaamu, n'Abemi mu Savekiriyasayimu, **6** n'Abakooli mu nsi ey'ensozi eya Seyiri n'okutuukira ddala Erupalaani okumpi n'eddungu. **7** Ate ne bakyuka ne bajja e Nuumisupaati, ye Kadesi ne bawangula ensi yonna ey'Abamaleki n'Abamoli abaabeeranga mu Kazazonutamali. **8** Awo kabaka wa Sodomu ne kabaka wa Ggomola, ne kabaka wa Aduma, ne kabaka wa Zeboyiyimu ne kabaka wa Bera, ye Zowaali ne beegatta mu lutalo mu kiwonvu ky'e Sidimu **9** okulwanyisa Kedolawomeeri kabaka wa Eramu, ne Tidali kabaka wa Goyiyimu ne Amulafeeri kabaka wa Sinaali awamu ne Aliyooki kabaka wa Erasali, bakabaka bana nga balwanyisa bakabaka bataano. **10** Ekiwonvu ky'e Sidimu kyali kijjudde ebinnya ebirimu kolaasi; bakabaka b'e Sodomu ne Ggomola bwe baddukanga ng'abamu babigwamu, n'abalala ne baddukira ku nsozi. **11** Awo bakabaka abana ne batwala ebintu byonna ebyali mu Sodomu ne Ggomola, n'emmere yaabwe yonna gye baalina ne bagenda. **12** Era ne batwala ne Lutti, mutabani wa muganda wa Ibulaamu eyali mu Sodomu, n'ebintu bye ne bagenda nabyo kubanga naye yali abeera mu Sodomu. **13** Awo Omwamoli omu eyali abadduseeko n'ajja n'ategeeza Ibulaamu Omwebbulaniya, eyali abeera okumpi n'emivule gya Mamule, muganda wa Esukoli ne Aneri abaalina endagaano ne Ibulaamu. **14** Ibulaamu bwe yawulira nti muganda we atwalibbwa nga munyage, n'akulembera basajja be abatendeke, abazaalirwa mu nnyumba ye, ebikumi bisatu mu kkumi na munaana, ne bawondera abaatwala Lutti okutuuka e Ddaani. **15** Mu kiro n'ayawulamu eggye lye, n'abalumba, ye n'abaddu be ne bagoberera abantu bali okutuuka e Kkoba, ku luuyi olw'obukiikakkono obwa Damasiko. **16** Awo n'akomyawo ebintu byonna, era n'akomyawo ne muganda we Lutti n'ebintu bye n'abakazi n'abantu bonna. **17** Ibulaamu bwe yakomawo ng'amaze okuwangula Kedolawomeeri ne bakabaka abaali naye, kabaka wa Sodomu n'afuluma okumusisinkana mu kiwonvu ky'e Save (kye kiwonvu kya kabaka). **18** Ne Merukizeddeeki kabaka wa Ssaalemi eyali kabona wa Katonda Ali Waggulu Ennyo n'aleeta omugaati n'envinnyo. **19** N'asabira Ibulaamu omukisa ng'agamba nti, "Katonda Ali Waggulu Ennyo Omutonzi w'eggulu n'ensi awe Ibulaamu omukisa. **20** Era Katonda Ali Waggulu Ennyo agulumizibwe agabudde abalabe bo mu mikono gyo." Awo Ibulaamu n'amuwa ekitundu eky'ekkumi ekya buli kimu. **21** Ne kabaka wa Sodomu n'agamba Ibulaamu nti, "Mpa abantu, gwe otwale ebintu." **22** Naye Ibulaamu n'addamu kabaka wa Sodomu nti, "Ndayira Mukama Katonda Ali Waggulu Ennyo, Omutonzi w'eggulu n'ensi, **23** sijja kutwala wadde akawuzi oba akakoba akasiba engatto, oba ekintu kyonna ekikyo, oleme okugamba nti, 'Ngaggawazza Ibulaamu.' **24** Sijja kubaako kye ntwala; okuggyako ebyo abavubuka bye balidde, n'omugabo gw'abasajja abaagenda nange; leka Aneri ne Esukoli ne Mamule bo batwale omugabo gwabwe."

15 Ebyo nga biwedde, ekigambo kya Mukama ne kijjira Ibulaamu mu kwolesebwa nti, "Totya Ibulaamu, Nze ngabo yo era empeera yo ennene ennyo." **2** Naye Ibulaamu n'addamu nti, "Kiki ky'olimpa Ayi Mukama Katonda, kubanga sirina mwana, n'omusika w'ennyumba yange ye Eryeza ow'omu Ddamasiko?" **3** Ibulaamu ne yeeyongera n'agamba nti, "Laba tompadde mwana; omuddu eyazaalibwa mu nnyumba yange ye musika wange." **4** Laba ekigambo kya Mukama ne kimujjira nti, "Omusajja oyo tagenda kuba musika wo; mutabani wo, y'aliba omusika

wo." **5** N'amufulumya ebweru n'amugamba nti, "Tunuulira eggulu, obale emunyeenye, obanga osobola okuzibala." Awo n'amugamba nti, "N'ezzadde lyo bwe liriba bwe lityo." **6** Ibulaamu n'akkiriza Mukama, n'akimubalira okuba obutuukirivu. **7** N'amugamba nti, "Nze Mukama eyakuggya mu Uli ensi ey'Abakaludaaya, nkuwe ensi eno ebeere yiyo." **8** Ibulaamu n'addamu nti, "Ayi Mukama nnaamanya ntya nti eriba yange?" **9** Mukama n'amuddamu nti, "Ndeetera ennyana eyaakamala emyaka esatu, embuzi ey'emyaka esatu, endiga ensajja ey'emyaka esatu, kaamukuukulu n'ejjiba." **10** Ibulaamu n'abireeta byonna n'abisalamu wakati n'ateeka buli kitundu kungulu ku kinnaakyo, naye ebinyonyi byo teyabisalamu bitundu nga biri. **11** Ensega bwe zajja okubirya, Ibulaamu n'azigoba. **12** Enjuba yali egwa, Ibulaamu ne yeebaka otulo tungi; era laba, ekizikiza ekingi eky'amaanyi ne kimubuutikira. **13** Awo Mukama n'agamba Ibulaamu nti, "Manyira ddala nti ezzadde lyo baliba batambuze mu nsi eteri yaabwe, era baliba baddu eyo, balibonyaabonyezebwa eyo okumala emyaka ebikumi bina. **14** Naye ndibonereza eggwanga lye balikolera n'oluvannyuma balivaayo n'obugagga bungi. **15** Naye ggwe oligenda mirembe eri bajjajjaabo; oliziikibwa ng'owangaalidde ddala nnyo. **16** Era balikomawo wano mu mulembe ogwokuna; kubanga obutali butuukirivu bw'Omwamoli tebunnayitirira." **17** Enjuba bwe yagwa ng'ekizikiza kikutte, laba, ensuwa eyaka omuliro era enyooka omukka n'ekimulisa ne biyita wakati w'ebitundu bino. **18** Ku lunaku olwo Mukama n'akola endagaano ne Ibulaamu ng'agamba nti, "Ezadde lyo ndiwa ensi eno, okuva ku mugga ogw'e Misiri okutuuka ku mugga omunene, omugga Fulaati: **19** Omukeeni, n'Omukenizi, n'Omukadumoni, **20** n'Omukiiti, n'Omuperizi, n'Abaleefa, **21** n'Omwamoli, n'Omukanani, n'Omugirugaasi n'Omuyebusi, mbagabula mu mukono gwo."

16 Salaayi mukyala wa Ibulaamu yali teyamuzaalira mwana; **2** Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Laba Mukama tampadde mwana; weebake n'omuweereza wange, oboolyawo nnyinza okufuna abaana mu ye." Awo Ibulaamu n'awulira eddoboozi lya Salaayi. **3** Bw'atyo Ibulaamu bwe yali yaakamala emyaka kkumi mu nsi ya Kanani, Salaayi mukazi we n'addira Agali Omumisiri, omuweereza we n'amuwa Ibulaamu abeere mukazi we. **4** Ibulaamu ne yeegatta ne Agali, Agali n'aba olubuto. Agali bwe yalaba ng'ali lubuto, n'anyooma Salaayi, mugole we. **5** Salaayi n'agamba Ibulaamu nti, "Ekibi ekinkoleddwako kibeere ku ggwe. Nakuwa omuweereza wange mu kifuba kyo naye bw'alabye ng'ali lubuto n'annyooma. Mukama atulamule nze naawe!" **6** Naye Ibulaamu n'agamba Salaayi nti, "Laba, omuweereza wo ali mu buyinza bwo; mukole nga bw'oyagala." Awo Salaayi natandika okubonyaabonya Agali; Agali n'adduka okuva w'ali. **7** Malayika wa Mukama n'amusanga ku nsulo y'amazzi mu ddungu, ensulo y'amazzi eri ku kkubo eriraga e Ssuuli. **8** N'agamba nti, "Agali, omuweereza wa Salaayi, ovudde wa era ogenda wa?" N'amuddamu nti, "Nziruka mugole wange Salaayi." **9** Malayika wa Mukama n'amugamba nti, "Ddayo eri mugole wo omugondere." **10** Era Malayika n'amugamba nti, "Ezadde lyo ndiryaza waleme kubeerawo asobola kulibala." **11** Ate malayika wa Mukama n'amugamba nti, "Laba, olina omwana mu nda yo, aliba wabulenzi, olimutuuma Isimayiri, kubanga Mukama ategedde okubonaabona kwo. **12** Aliba ng'entulege, anaalwananga na buli muntu era na buli muntu anaalwananga naye, era anaabanga mu bulabe ne baganda be." **13** Awo n'akoowoola erinnya lya Mukama eyayogera naye, n'agamba nti, "Oli Katonda alaba", kubanga yagamba nti, "Ndabidde ddala Katonda ne nsigala nga ndi mulamu nga maze okumulaba." **14** Oluzzi kye lwava luyitibwa Beerirakayiro, luli wakati wa Kadesi ne Beredi. **15** Awo Agali n'azaalira Ibulaamu omwana owoobulenzi, Ibulaamu n'atuuma mutabani wa Agali gwe yamuzaalira, erinnya Isimayiri. **16** Ibulaamu yali wa myaka kinaana mu mukaaga Agali bwe yamuzaalira Isimayiri.

17 Ibulaamu bwe yaweza emyaka kyenda mu mwenda, Mukama n'amulabikira, n'amugamba nti, "Ndi Katonda Ayinzabyonna, tambulira mu maaso gange obe nga toliiko kya kunenyezebwa. **2** Ndikola endagaano yange naawe era ndikwaliza ddala nnyo." **3** Awo Ibulaamu n'avuunama; Katonda n'amugamba nti, **4** "Laba, ndikola naawe endagaano, era onoobeeranga kitaawe w'amawanga mangi. **5** Erinnya lyo tokyayitibwa Ibulaamu, wabula onooyitibwanga Ibulayimu, kubanga nkufudde kitaawe w'amawanga mangi. **6** Ndikwaza nnyo nnyini; era ndikufuula amawanga, ne bakabaka baliva mu ggwe. **7** Era ndituukiriza endagaano yange naawe, n'ezzadde lyo mbeere Katonda wo era Katonda w'ezzadde lyo eririddawo. Endagaano eno teriggwaawo emirembe n'emirembe. **8** Era ndikuwa ggwe n'ezzadde lyo eririddawo ensi mw'obadde omusenze, ensi yonna eya Kanani, okuba eyiyo emirembe gyonna; era ndiba Katonda waabwe." **9** Awo Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Ggwe ky'olina okukola kwe kukwata endagaano yange, ggwe n'ezzadde lyo eririddawo emirembe gyabwe gyonna. **10** Eno y'endagaano yange naawe n'ezzadde lyo eririddawo, gy'onookuumanga: Buli musajja mu mmwe anaakomolebwanga. **11** Munaakomolebwanga ekikuta eky'omubiri gwammwe, ekyo kibeere akabonero ak'endagaano yange naawe. **12** Buli mwana owoobulenzi anaawezanga ennaku omunaana ez'obukulu mu mmwe mu mirembe gyammwe gyonna anaakomolebwanga, **13** oyo azaaliddwa mu nnyumba yo oba gw'oguze n'ensimbi zo okuva ku munnaggwanga anaakomolebwanga. Endagaano yange eteriggwaawo eneebanga mu mubiri gwo. **14** Omwana owoobulenzi yenna atali mukomole, atakomolebbwa kikuta kya mubiri gwe, taabalibwenga mu bantu be, aba amenye endagaano yange." **15** Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Era Salaayi mukazi wo, tokyamuyita Salaayi, erinnya lye linaabanga Saala. **16** Ndimuwa omukisa, era ndikuwa omwana owoobulenzi mu ye. Ndimuwa omukisa, alibeera jjajja w'amawanga, bakabaka baamawanga baliva mu ye." **17** Awo Ibulayimu n'avuunama n'aseka, n'agamba munda ye nti, "Omwana alizaalirwa oyo eyaakamala emyaka ekikumi? Saala ow'emyaka ekyenda alizaala omwana?" **18** Ibulayimu

n'agamba Katonda nti, "Isimayiri abeerenga mulamu mu maaso go!" **19** Katonda n'amugamba nti, "Nedda, naye Saala mukazi wo alikuzaalira omwana owoobulenzi, olimutuuma erinnya Isaaka. Ndinyweza endagaano yange naye okuba endagaano etaliggwaawo ku zadde lye erириddawo. **20** Ku Isimayiri nkuwulidde: Laba, ndimuwa omukisa, alyeyongera, ndimwaliza ddala nnyo, aliba jjajja w'abalangira kkumi na babiri, era ndimufuula eggwanga ery'amaanyi. **21** Kyokka ndinyweza endagaano yange ne Isaaka, Saala gw'alikuzaalira mu kiseera nga kino omwaka ogujja." **22** Katonda bwe yamala okwogera naye, Ibulayimu n'ava we yali. **23** Awo Ibulayimu n'atwala Isimayiri mutabani we n'abaddu bonna abaazaalirwa mu nnyumba ye n'abo abaagulibwa n'ensimbi ze, buli musajja yenna mu nnyumba ya Ibulayimu n'akomolwa buli omu ekikuta ky'omubiri gwe ku lunaku olwo lwennyini, nga Katonda bwe yamugamba. **24** Ibulayimu yali aweza emyaka kyenda mu mwenda bwe yakomolebwa ekikuta ky'omubiri gwe. **25** Ne Isimayiri mutabani we yali wa myaka kkumi n'esatu bwe yakomolebwa ekikuta ky'omubiri gwe. **26** Ku lunaku olwo lwennyini Ibulayimu ne mutabani we Isimayiri lwe baakomolebwa. **27** N'abasajja bonna mu nnyumba y'abo abazaalirwamu n'abo abaagulibwa n'ensimbi ze okuva eri munnaggwanga, baakomolebwa wamu naye.

18 Awo Mukama n'alabikira Ibulayimu mu mivule gya Mamule, mu ttuntu ng'atudde mu mulyango gwa weema ye. **2** Bwe yasitula amaaso ge n'alaba, era laba, abasajja basatu nga bayimiridde mu maaso ge. Bwe yabalaba, n'adduka okuva mu mulyango gwa weema ye, okubasisinkana n'agwa wansi, **3** n'agamba nti, "Mukama wange obanga ndabye ekisa mu maaso go, toyita ku muddu wo. **4** Leka tuleete otuzzi munaabe ku bigere, muwummuleko wano wansi w'omuti, **5** nga bwe ndeeta omugaati mulyeko muddemu amaanyi, mulyoke mugende, anti muzze eri muddu wammwe." Ne bamugamba nti, "Kola nga bw'ogambye." **6** Ibulayimu n'ayanguwa okugenda eri Saala, n'amugamba nti, "Teekateeka mangu kilo kkumi na mukaaga ez'obutta okande ofumbire mangu abagenyi emmere." **7** Ibulayimu n'agenda bunnambiro mu kisibo n'aggyamu ennyana, ento era ennungi n'agiwa omu ku bavubuka eyayanguwa okugifumba. **8** Awo n'addira omuzigo n'amata n'ennyana eyafumbibwa n'abiteeka mu maaso gaabwe; n'ayimirira we baali, wansi w'omuti nga balya. **9** Ne bamubuuza nti, "Saala mukyala wo ali ludda wa?" N'addamu nti, "Ali mu weema." **10** Awo omu ku bo n'amugamba nti, "Ddala ndikomawo gy'oli mu kiseera nga kino, era Saala mukazi wo alizaala omwana owoobulenzi." Ne Saala yali awuliriza ng'ali mu mulyango gwa weema emabega we. **11** Mu kiseera kino Ibulayimu ne Saala baali bakaddiye nnyo nga Saala takyali na mu nsonga z'abakazi. **12** Awo Saala n'asekera muli ng'agamba nti, "Nga nkaddiye, nga ne baze akaddiye, ndisanyusibwa?" **13** Mukama n'abuuza Ibulayimu nti, "Lwaki Saala asese ng'agamba nti, 'Ndiyinza okuzaala omwana nga nkaddiye?' **14** Waliwo ekirema Mukama? Omwaka ogujja, mu kiseera kyennyini, ndikomawo gy'oli, ne Saala alizaala omwana owoobulenzi." **15** Naye Saala ne yeegaana ng'agamba nti, "Si sese," kubanga yali atidde. N'amuddamu nti, "Nedda osese." **16** Awo abasajja bwe bavaayo ne bagenda, ne boolekera oluuyi lwa Sodomu; Ibulayimu n'abawerekerako. **17** Mukama n'agamba mu mutima gwe nti, "Ibulayimu namukweka kye ŋŋenda okukola? **18** Ibulayimu agenda kufuuka eggwanga eddene, ery'amaanyi, era mu ye, amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa. **19** Mmulonze alagire abaana be n'abantu be abaliddawo okukwatanga ekkubo lya Mukama nga bakola eby'obutuukirivu era nga ba mazima, Mukama alyoke atuukirize ekyo kye yasuubiza Ibulayimu." **20** Awo Mukama n'agamba nti, "Olw'okunkaabirira okusukkiridde olw'ebibi bya Sodomu ne Ggomola ebingi ennyo, **21** nzija kukka ndabe obanga ddala bakozi ba bibi ng'okunkaabirira olw'ebibi byabwe okutuuse gye ndi bwe kuli, era obanga si bwe kiri nnaamanya." **22** Awo abasajja ne bakyuka okuva awo, ne batambula okwolekera Sodomu; naye Ibulayimu n'asigala ng'akyayimiridde mu maaso ga Mukama. **23** Awo Ibulayimu n'amusemberera n'agamba nti, "Ddala olizikiriza abatuukirivu awamu n'ababi? **24** Singa mu kibuga mulimu abatuukirivu amakumi ataano onookizikiriza n'otokisonyiwa olw'abatuukirivu amakumi ataano abakirimu? **25** Kireme okuba gy'oli okukola ekintu bwe kityo, okutta abatuukirivu awamu n'ababi, abatuukirivu ne benkana n'ababi! Kireme kuba bwe kityo! Omulamuzi ow'ensi yonna teyandisaanye akole kituufu?" **26** Mukama n'agamba nti, "Bwe nnaasanga mu Sodomu abatuukirivu amakumi ataano mu kibuga omwo nzija kusonyiwa ekibuga kyonna ku lwabwe." **27** Ibulayimu n'addamu nti, "Laba nnyinziza okwogera ne Mukama, nze ani, nze enfuufu n'evvu! **28** Singa abatuukirivu babulako bataano okuwera amakumi ataano, onoozikiriza ekibuga kubanga kubulako bataano?" N'amuddamu nti, "Sijja kukizikiriza, bwe nnaasangamu abatuukirivu amakumi ana mu abataano abampulira." **29** Ate Ibulayimu n'amugamba nti, "Singa musangibwamu amakumi ana." N'amuddamu nti, "Ku lw'amakumi ana sijja kukizikiriza." **30** Ate n'agamba nti, "Kale nno Mukama aleme okunsunguwalira, nange nnaayogera. Singa musangibwamu amakumi asatu." N'addamu nti, "Sijja kukizikiriza singa musangibwamu amakumi asatu." **31** N'agamba nti, "Laba ŋŋumye ne njogera ne Mukama. Singa musangibwamu amakumi abiri." N'agamba nti, "Ku lw'amakumi abiri sijja kukizikiriza." **32** Ate n'agamba nti, "Kale Mukama aleme okukwatibwa obusungu, nnaayongera okwogera, naye luno lwokka. Singa kkumi lye linaasangibwamu." N'addamu nti, "Ku lw'abo ekkumi sijja kukizikiriza." **33** Mukama bwe yamala okwogera ne Ibulayimu n'agenda, ne Ibulayimu n'addayo ewuwe.

19 Bamalayika ababiri ne batuuka mu Sodomu akawungeezi; Lutti yali atudde mu mulyango gwa Sodomu. Lutti bwe yabalaba n'agolokoka okubasisinkana, n'avuunama, **2** n'agamba nti, "Bakama bange mukyame mu nnyumba y'omuddu wammwe munaabe ku bigere, mbegayiridde n'okusula musule. Munaazuukuka mangu ku makya ne mukwata ekkubo lyammwe." Ne bagamba nti, "Nedda tunaasula mu luguudo." **3** Naye n'abawaliriza nnyo;

awo ne bakyama ne bajja gy'ali ne bayingira mu nnyumba ye, n'abategekera ekijjulo n'emigaati egitali mizimbulukuse ne balya. **4** Naye nga tebannaba kugenda kwebaka, abasajja ab'omu kibuga, abasajja ba Sodomu, abakulu n'abato, abantu bonna ne beetooloola ennyumba; **5** ne bayita Lutti nga bagamba nti, "Abasajja abazze gy'oli ekiro kino bali ludda wa? Batufulumize twebake nabo." **6** Lutti n'afuluma gye bali, n'aggalawo oluggi, **7** n'abagamba nti, "Baganda bange mbasaba temukola kibi kifaanana bwe kityo. **8** Laba, nnina bawala bange embeerera babiri, ka mbabafulumize, mubakole kye mwagala; naye temubaako kye mukola basajja bano, bagenyi bange era nze mbalabirira." **9** Naye ne bamugamba nti, "Tuviire! Omusajja omugwira ono, ate kati y'atulagira eky'okukola! Nedda, tujja kukukolako n'okusinga abagenyi bo." Awo ne banyigiriza nnyo Lutti, era kaabula kata bamenye n'oluggi. **10** Naye abasajja ababiri abaali mu nnyumba ne bagolola emikono gyabwe ne bakwata Lutti ne bamuyingiza mu nnyumba ne baggalawo oluggi. **11** Ne baziba amaaso g'abasajja abaali ebweru ku luggi lw'ennyumba, abato n'abakulu, ne bakoowa nga bawammanta oluggi. **12** Awo abasajja bali ababiri ne babuuza Lutti nti, "Olina abantu bo abalala wano, batabani bo, oba bakoddomi bo, oba bawala bo, oba omuntu omulala yenna mu kibuga? Bafulumye mu kifo kino; **13** kubanga tuli kumpi okukizikiriza. Kubanga okukaaba olw'abantu baamu eri Mukama kuyitiridde, era atutumye okukizikiriza." **14** Awo Lutti n'afuluma n'ategeeza bakoddomi be abaali ab'okuwasa bawala be ng'agamba nti, "Musituke, muve mu kifo kino, kubanga Mukama ali kumpi kukizikiriza." Naye yafaanana ng'abalaata eri bakoddomi be. Lutti n'ab'ennyumba ye ne badduka. **15** Naye obudde bwe bwali bunaatera okukya, bamalayika ne balagira Lutti nga bagamba nti, "Golokoka, otwale mukazi wo ne bawala bo ababiri abali wano muleme okuzikirira ng'ekibuga kibonerezebwa." **16** Naye bwe yali akyekunya, abasajja ne bamukwata omukono, n'emikono gya mukazi we, n'emikono gy'abawala be bombi, Mukama ng'abakwatirwa ekisa, ne babafulumya ne babateeka ebweru w'ekibuga. **17** Bwe baabafulumya ne babagamba nti, "Mudduke muwonye obulamu bwammwe, temutunula mabega wadde okuyimirira mu kiwonvu; muddukire ku nsozi, muleme okuzikirizibwa." **18** Awo Lutti n'abagamba nti, "Nedda bakama bange; **19** Laba, omuddu wammwe alabye ekisa mu maaso gammwe, era mundaze ekisa kingi nga muwonya obulamu bwange; naye siyinza kuddukira ku nsozi akabi tekalwa kunzingiza ne nfa. **20** Laba, ekibuga kiri ekitono ekiri okumpi, kirungi okuddukira omwo. Leka nzirukire eyo. Era n'obulamu bwange bujja kuwona!" **21** N'amuddamu nti, "Laba, era nnyongedde okukukwatirwa ekisa, sijja kumalawo kibuga ky'oyogeddeko. **22** Yanguwa tolwa, ddukira eyo; kubanga siriiko kye nnaakola nga tonnatuuka eyo." Erinnya ly'ekibuga kyeryava liba Zowaali. **23** Lutti we yatuukira mu Zowaali enjuba yali evuddeyo, Sodomu ne Ggomola ne bizikirizibwa. **24** Awo Mukama n'atonnyesa ku Sodomu ne Ggomola omuliro n'obuganga okuva mu ggulu; **25** n'azikiriza ebibuga ebyo, n'ekiwonvu kyonna n'abantu bonna abaali mu bibuga, ne buli kintu ekyalimu. **26** Naye mukazi wa Lutti bwe yatunula emabega, n'afuuka empagi ey'omunnyo. **27** Awo ku makya ennyo Ibulayimu n'agenda mu kifo mwe yayimiririra mu maaso ga Mukama; **28** n'atunula wansi okwolekera Sodomu ne Ggomola n'okwolekera ekitundu kyonna eky'olusenyi, n'alaba, era laba, ekitundu kyonna nga kijjudde omukka. **29** Bwe kityo bwe kyali Katonda bwe yazikiriza ebibuga eby'omu kiwonvu. Katonda n'ajjukira Ibulayimu n'afulumya Lutti ebweru n'amuggya wakati mu kuzikirizibwa, bwe yazikiriza ebibuga Lutti mwe yabeeranga. **30** Awo Lutti n'ava mu Zowaali, n'abeera mu nsozi wamu ne bawala be, kubanga yatya okubeera mu Zowaali. Ye ne bawala be ne babeera mu mpuku. **31** Olunaku lumu omuwala omukulu n'agamba muto we nti, "Kitaffe akaddiye era tewali na musajja ku nsi ajja kutwagala ng'empisa y'ensi bw'eri. **32** Jjangu tunywese kitaffe omwenge, tulyoke twebake naye, tusobole okufuna ezzadde nga liva mu kitaffe." **33** Ne batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omukulu n'agenda ne yeebaka ne kitaawe, Lutti n'atamanya bwe yeebaka yadde bwe yagolokoka. **34** Ku lunaku olwaddirira, omuwala omukulu n'agamba omuto nti, "Laba, ekiro neebase ne kitange; Leka tumunywese omwenge ekiro kino, oyingire gy'ali weebake naye, tulyoke tusobole okukuuma ezzadde mu kitaffe." **35** Awo ne batamiiza kitaabwe ekiro ekyo, omuwala omuto n'asituka ne yeebaka naye, Lutti n'atamanya bwe yeebase ne bw'agolokose. **36** Bwe batyo bawala ba Lutti bombi buli omu n'aba olubuto nga lwa kitaabwe. **37** Omuwala omukulu n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Mowaabu, ye jjajja w'Abamowaabu abaliwo kaakano. **38** Omuto naye n'azaala omwana mulenzi n'amutuuma Benami, ye yavaamu Abamoni abaliwo ne kaakano.

20 Ibulayimu bwe yava eyo n'atambula okwolekera Negevu, n'abeera wakati wa Kadesi ne Ssuuli; n'agenda mu Gerali. **2** Ibulayimu n'ayogera ku Saala mukazi we nti, "Mwannyinaze." Abimereki kabaka we Gerali n'atumya n'atwala Saala. **3** Naye Katonda n'ajja eri Abimereki mu kirooto ekiro n'amugamba nti, "Laba oli mufu, olw'omukazi gw'otutte kubanga muka musajja." **4** Naye Abimereki yali tanneebaka naye, n'alyoka agamba nti, "Onotta abantu abataliiko musango. **5** Si yeyaŋŋamba nti, 'Mwannyinaze?' Era ne Saala n'aŋŋamba nti, 'Mwannyina.' Kino nkikoze mu mutima omutuukirivu n'emikono gyange tegiriiko musango." **6** Awo Katonda n'ayogera naye mu kirooto nti, "Ddala mmanyi nti okoze kino mu mutima omutuukirivu, era nze nakukuuma oleme okwonoona gye ndi; ne nkuziyiza okumukwatako. **7** Kale kaakano zzaayo mukazi w'omusajja, kubanga nnabbi, era anaakusabira, nawe on'oba mulamu. Naye bw'otomuzzeeyo, manya ng'ojja kufa, ggwe ne by'olina byonna." **8** Awo Abimereki n'agolokoka mu makya ennyo n'ayita abakungu be bonna n'abategeeza ebintu bino byonna; abasajja ne batya nnyo. **9** Awo Abimereki n'ayita Ibulayimu n'amugamba nti, "Otukoze ki? Era nsobi ki gye nkukoze, n'ondeetera nze n'obwakabaka bwange ekibi ekinene ekyenkana awo? By'onkoze tebisaana kukolebwa muntu." **10** Era Abimereki n'agamba Ibulayimu nti, "Wali olowooza ki okukola ekintu

kino?" **11** Ibulayimu n'addamu nti, "Nakikola kubanga
nalowooza nti mu kifo kino temuliimu kutya Katonda
n'akamu, era balinzita olwa mukazi wange. **12** Naze ebyo
nga biri awo ddala mwannyinaze, muwala wa kitange, naye
si muwala wa mmange; era yafuuka mukazi wange. **13**
Katonda bwe yandeeta okuva mu nnyumba ya kitange, ne
mugamba nti, 'Eky'ekisa ky'oyinza okunkolera kye kino, buli
kifo kye tutuukamu njogeraako nti ndi mwannyoko.'" **14** Awo
Abimereki n'atwala endiga n'ente, abaweereza abasajja
n'abaweereza abakazi, n'abiwa Ibulayimu, n'amuddiza
Saala mukyala we. **15** Era Abimereki n'amugamba nti,
"Laba ensi yange eri mu maaso go, beera w'oyagala."
16 N'agamba ne Saala nti, "Laba mpadde mwannyoko
ebitundu bya ffeeza lukumi, okukumalako ensonyi mu
maaso gaabo bonna abali naawe." **17** Awo Ibulayimu
n'asabira Abimereki eri Katonda, ne Katonda n'awonya
Abimereki era n'awonya ne mukazi we; n'abaweereza be
abakazi ne balyoka bazaala abaana. **18** Kubanga Mukama
yali aggalidde embuto z'ab'omu nnyumba y'Abimereki olwa
Saala mukazi wa Ibulayimu.

21 Awo Mukama n'akwatirwa Saala ekisa nga bwe
yagamba Ibulayimu, era n'akolera Saala kye
yasuubiza. **2** Saala n'aba olubuto, n'azaalira Ibulayimu
omwana owoobulenzi mu bukadde bwe, mu kiseera
Katonda kye yamugamba. **3** Ibulayimu n'atuuma omwana
owoobulenzi, eyamuzaalirwa Saala, erinnya Isaaka. **4**
Ibulayimu n'akomola mutabani we Isaaka ow'ennaku
omunaana ez'obukulu nga Katonda bwe yamulagira.
5 Ibulayimu yali aweza emyaka kikumi mutabani we
Isaaka bwe yazaalibwa. **6** Saala n'agamba nti, "Katonda
andeetedde okusekererwa, buli anaawulira anansekerera."
7 Era n'agamba nti, "Ani yandirowoozeza nti Saala alifuna
omwana? Naye, laba mmuzaalidde omwana wabulenzi."
8 Isaaka n'akula, n'aggyibwa ku mabeere, Ibulayimu
n'afumba embaga ennene ku lunaku Isaaka lwe yaggyibwa
ku mabeere. **9** Naye Saala yalaba nga mutabani wa
Agali Omumisiri, gwe yazaalira Ibulayimu ng'azannya
ne mutabani we Isaaka. **10** N'alyoka agamba Ibulayimu
nti, "Goba omuweereza ono ne mutabani we, kubanga
omwana w'omuweereza ono talisikira wamu na mwana
wange Isaaka." **11** Naye ekyo Ibulayimu n'atakisiima. **12**
Katonda n'agamba Ibulayimu nti, "Tonakuwala olw'omulenzi
n'olw'omuweereza wo omukazi, buli Saala ky'akugamba
kikole; kubanga mu Isaaka mwe ndituukiririza ebyo byonna
bye nakusuubiza. **13** Era n'omwana w'omuweereza wo
omukazi ndimufuula eggwanga, kubanga ava mu ggwe."
14 Ibulayimu n'agolokoka ku makya ennyo, n'addira
omugaati n'ensawo ey'amazzi n'abiwa Agali n'omwana gwe
yazaala ng'abiteeka ku kibegabega kye, n'amusiibula. Agali
n'agenda ng'atambulatambula mu ddungu lya Beeruseba.
15 Awo amazzi ag'omu ddiba bwe gaggwaamu, Agali
n'ateeka omwana we wansi w'ogumu ku miti. **16** Agali
ne yeeyongerayo ebbanga ng'awalasibwa akasaale, nga
mita kikumi, n'atuula okumwolekera, kubanga yayogera nti,
"Nneme okulaba omwana ng'afa." Naye bwe yali ng'atudde,
omwana n'ayimusa eddoboozi n'akaaba. **17** Katonda
n'awulira eddoboozi ly'omulenzi ng'akaaba, malayika wa
Katonda n'ayita Agali ng'asinziira mu ggulu n'amugamba
nti, "Kiki ekikuteganya? Totya, kubanga Katonda awulidde
eddoboozi ly'omulenzi w'ali. **18** Golokoka, situla omwana
omunyweze mu mikono gyo, kubanga ndimufuula eggwanga
eddene." **19** Awo Katonda n'azibula amaaso g'Agali,
n'alaba oluzzi, n'agenda n'ajjuza ensawo ey'ediba amazzi,
n'anywesa omulenzi. **20** Awo Katonda n'aba n'omulenzi
n'akula n'abeera mu ddungu n'aba mwatiikirivu mu kulasa.
21 Yabeeranga mu ddungu lya Palani: nnyina n'amufunira
omukazi okuva mu nsi y'e Misiri. **22** Mu kiseera ekyo
Abimereki ng'ali ne Fikoli omukulu w'eggye lye n'agamba
Ibulayimu nti, "Katonda ali naawe mu buli ky'okola:
23 kale kaakano ndayirira mu maaso ga Katonda nga
tolinkuusakuusa, wadde okukuusakuusa omwana wange
oba omwana w'omwana wange. Naye nga nze bwe nkukoze
obulungi nga naawe bw'olinkola nze n'ensi mw'ozze." **24**
Ne Ibulayimu n'amuddamu nti, "Nkulayiridde." **25** Awo
Ibulayimu ne yeemulugunya eri Abimereki olw'oluzzi lwe
abaddu be lwe baamunyagako. **26** Abimereki n'amugamba
nti, "Simanyi n'omu eyakola ekintu ekyo, ggwe tewambulira
era sikiwulirangako okutuusa ggwe lw'okintegeezeezza
olwa leero." **27** Awo Ibulayimu n'addira endiga n'ente
n'abiwa Abimereki, ne balagaana endagaano bombi. **28**
Awo Ibulayimu n'ayawulako endiga enduusi musanvu okuva
mu kisibo kye. **29** Abimereki n'abuuza Ibulayimu nti, "Endiga
ezo omusanvu enduusi z'oyawuddeko amakulu gaazo
ki?" **30** N'amuddamu nti, "Endiga ezo enduusi omusanvu
onoozitwala okuva gye ndi kalyoke kabe obukakafu nti
nze nasima oluzzi olwo." **31** Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa
Beeruseba, kubanga eyo bombi gye baalagaanira. **32** Bwe
baamala okukola endagaano e Beeruseba, Abimereki ne
Fikoli omukulu w'eggye lye ne basitula ne baddayo mu nsi
y'Abafirisuuti. **33** Ibulayimu n'asimba omuti omumyulimu
mu Beeruseba n'akaabiririra eyo erinnya lya Mukama,
Katonda Ataggwaawo. **34** Ibulayimu ne yeeyongera
okutambulatambula mu nsi y'Abafirisuuti okumala ennaku
nnyingi.

22 Awo oluvannyuma lw'ebyo, Katonda n'agezesa
Ibulayimu, n'amuyita nti, "Ibulayimu!" N'addamu
nti, "Nze nzuuno." **2** Katonda n'amugamba nti, "Twala
mutabani wo, mutabani wo omu yekka, Isaaka, gw'oyagala,
ogende mu nsi Moliya ku lumu ku nsozi lwe ndikulaga
omuweereyo eyo okuba ekiweebwayo ekyokebwa." **3**
Ibulayimu n'agolokoka ku makya n'ateeka amatandiiko
ku ndogoyi ye, n'atwala babiri ku baweereza be abasajja
ne Isaaka mutabani we, n'ayasa enku ez'ekiweebwayo
ekyokebwa, n'asituka n'agenda mu kifo Katonda kye
yamugamba. **4** Ku lunaku olwokusatu Ibulayimu n'ayimusa
amaaso ge n'alengera ekifo. **5** Awo Ibulayimu n'agamba
balenzi be nti, "Musigale wano n'endogoyi, nze n'omulenzi
tugende eri tusinze, tulyoke tukomewo." **6** Ibulayimu
n'addira enku ez'ekiweebwayo ekyokebwa n'azitikka
Isaaka mutabani we, ye n'akwata omuliro n'akambe, ne
bagenda bombi. **7** Isaaka n'agamba Ibulayimu nti, "Taata."
Ibulayimu n'amuddamu nti, "Nzuuno mwana wange."

Isaaka n'amubuuza nti, "Laba, omuliro n'enku biibino, naye omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa guluwa?" **8** Ibulayimu n'amuddamu nti, "Mwana wange, Katonda aneefunira omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa." Kale ne bagenda bombi. **9** Bwe baatuuka mu kifo Katonda kye yamugamba, Ibulayimu n'azimba ekyoto, n'atindikira enku, n'asiba omwana we Isaaka, n'amuteeka ku kyoto ku nku. **10** Awo Ibulayimu n'akwata ekiso, n'agolola omukono gwe atte omwana we. **11** Naye malayika wa Mukama n'amukoowoola ng'asinziira mu ggulu, n'agamba nti, "Ibulayimu! Ibulayimu!" Ibulayimu n'addamu nti, "Nze nzuuno." N'amugamba nti, **12** "Togolola mukono gwo ku mulenzi so tomukola kintu na kimu, kubanga kaakano ntegedde nti otya Katonda, ndabye nti omwana wo tomunnyimye, omwana wo omu yekka bw'ati." **13** Awo Ibulayimu n'ayimusa amaaso, n'alaba, era laba, emabega we endiga ennume ng'eri mu kisaka ng'amayembe gaayo mwe galaalidde. Ibulayimu n'agenda n'addira endiga eyo n'agiwaayo okuba ekiweebwayo ekyokebwa, mu kifo ky'omwana we. **14** Ibulayimu kyeyava atuuma ekifo ekyo erinnya Mukama alitugabirira, era ne kaakano bwe kiyitibwa nti ku lusozi lwa Mukama anaagabiriranga. **15** Awo malayika wa Mukama n'ayita Ibulayimu omulundi ogwokubiri ng'asinziira mu ggulu, **16** n'amugamba nti, "Nze Mukama neerayiridde, nga bw'okoze kino, n'otonnyima mwana wo omu yekka bw'ati, **17** ddala ndikuwa omukisa, era ndyaza ezzadde lyo, ne liba ng'emmunyeenye ez'eggulu era ng'omusenyu oguli ku lubalama lw'ennyanja. Era ezzadde lyo balitwala eby'abalabe baabwe, **18** era mu zzadde lyo amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa, kubanga ogondedde eddoboozi lyange." **19** Ibulayimu n'alyoka addayo eri abavubuka be, ne basitula ne balaga e Beeruseba. **20** Awo mu biro ebyo ne babuulira Ibulayimu nti, "Laba Mirika azaalidde Nakoli muganda wo abaana: Uzi ye mubereberye, **21** ne muto we ye Buzi, ne Kemweri kitaawe wa Alamu, **22** ne Kesedi, ne Kazo, ne Pirudaasi, ne Yidulaafu ne Besweri." **23** Era Besweri yazaala Lebbeeka. Abaana abo omunaana Mirika be yazaalira Nakoli muganda wa Ibulayimu. **24** Ate ne mukazi we omulala Lewuma n'azaalira Nakoli, abaana aboobulenzi era be bano: Teba, ne Gakamu, ne Takasi, ne Maaka.

23 Saala yawangaala emyaka kikumi mu abiri mu musanvu. **2** N'afiira e Kiriyasuwalaba, ye Kebbulooni, mu nsi ya Kanani. Saala bwe yafa Ibulayimu n'ayingira okumukungubagira n'amukaabira. **3** Oluvannyuma Ibulayimu n'ava awali omulambo gwe n'agenda eri Abakiiti n'abagamba nti, **4** "Ndi mugenyi era omutambuze mu mmwe, munfunire ekifo aw'okuziika, ndyoke nziikewo omuntu wange anve ku maaso." **5** Abakiiti ne baddamu Ibulayimu nti, **6** "Tuwulirize mukama waffe. Laba, oli muntu mukulu wakati mu ffe. Ziika mukazi wo mu emu ku ntaana zaffe gy'oneeroboza. Tewali n'omu mu ffe anaakuuma ntaana ye, oba okukuziyiza okuziika omuntu wo." **7** Ibulayimu n'agolokoka n'avuunama eri Abakiiti, bannannyini nsi. **8** N'abagamba nti, "Obanga munzikirizza mu mwoyo mulungi okuziika omuntu wange, mumpulirize. Kale munneegayiririre Efulooni mutabani wa Zokali, **9** anguze empuku ey'e Makupeera, gy'alina, eri ku nkomerero y'ennimiro ye. Agingulize mu maaso gammwe, mmusasule omuwendo gwayo gwonna, efuuke ekifo kyange eky'okuziikangamu mu mmwe." **10** Mu kiseera ekyo Efulooni yali atudde awo wakati mu Bakiiti. Efulooni, Omukiiti n'addamu Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaaliwo mu mulyango gw'ekibuga nga bawulira nti, **11** "Nedda mukama wange. Mpuliriza. Nkuwadde ennimiro n'empuku erimu, ng'abantu bange balaba, ziika omuntu wo." **12** Awo Ibulayimu n'avuunama mu maaso gaabwe bonna. **13** N'agamba Efulooni, bonna nga bawulira nti, "Obanga okkirizza, nkusaba nsasule omuwendo gw'ennimiro gwonna ndyoke nziikewo mukazi wange." **14** Efulooni n'addamu Ibulayimu nti, **15** "Mpuliriza mukama wange, ennimiro esaana ebitundu by'effeeza ebikumi bina. Kale ekyo ki eri ab'omukwano? Twala ennimiro oziikemu abafu bo." **16** Ne bakkiriziganya, Ibulayimu kwe kusasula Efulooni ensimbi ze bakkirizaganya nga Abakiiti bonna balaba. **17** Olwo ennimiro ya Efulooni mu Makupeera, eyali ku luuyi olw'ebuvanjuba olwa Mamule, ennimiro awamu n'empuku eyalimu, n'emiti gyonna egyali mu nnimiro ekitundu kyonna ne bifuuka bya **18** Ibulayimu nga Abakiiti bonna abaafuluma mu mulyango gw'ekibuga balaba. **19** Oluvannyuma Ibulayimu n'aziika Saala mukazi we mu mpuku mu nnimiro ya Makupeera ku luuyi olw'ebuvanjuba bwa Mamule, ye Kebbulooni, mu nsi ya Kanani. **20** Abakiiti ne bakwasa Ibulayimu ennimiro awamu n'empuku yaamu mu butongole okubeera obutaka bwe okuziikangamu abantu be.

24 Ibulayimu yawangaala n'akaddiwa nnyo; era Mukama yamuwa emikisa mingi mu byonna. **2** Awo Ibulayimu n'agamba omuddu asinga obukulu mu nnyumba ye, eyali afuga byonna Ibulayimu bye yalina nti, "Teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange **3** ndyoke nkulayize mu maaso ga Mukama Katonda w'eggulu era Katonda w'ensi, nga toliwasiza mutabani wange mukazi kuva mu bawala ba nsi ya Bakanani, mwe mbeera, **4** wabula ng'oligenda mu nsi yange mu bantu bange n'owasiza mutabani wange Isaaka omukazi." **5** Omuddu kwe ku mubuuza nti, "Omukazi bw'ataliyagala kujja nange mu nsi eno, ndizzaayo mutabani wo mu nsi mwe wava?" **6** Ibulayimu n'addamu nti, "Togezanga n'ozzaayo mutabani wange. **7** Mukama, Katonda w'eggulu, eyanzigya mu nnyumba ya kitange, mu nsi mwe nazaalibwa eyayogera nange era n'andayirira nti, 'Ezadde lyo ndiriwa ensi eno,' alituma malayika we n'akukulembera owasirize mutabani wange omukazi era omuggyeyo. **8** Naye omukazi bw'aligaana okujja naawe, olwo ekirayiro kino kiriba tekikyakusiba. Kyokka togezanga n'ozzaayo omwana wange." **9** Awo omuddu kwe kuteeka omukono gwe wansi w'ekisambi kya mukama we Ibulayimu. **10** Awo omuddu n'atwala ku ŋŋamira za mukama we n'agenda ng'atutte buli ngeri ya kirabo okuva ku bya mukama we. N'ayimuka n'agenda e Mesopotamiya mu kibuga kya Nakoli. **11** Obudde bwe bwawungeera n'atuuka ebweru w'ekibuga n'afukamiza awo eŋŋamira okumpi n'oluzzi obudde nga buwungedde abakazi we bagendera

okukima amazzi. **12** N'asaba nti, "Ayi Mukama Katonda wa mukama wange Ibulayimu mpa obuwanguzi leero nkwegayiridde, olage mukama wange Ibulayimu okwagala kwo okutaggwaawo. **13** Laba nnyimiridde okumpi n'oluzzi, ne bawala b'abantu ab'omu kibuga bajja okusena amazzi. **14** Kale omuwala gwe nnaagamba nti, 'Nkwegayiridde mpa ku mazzi ag'omu nsuwa yo nnyweko,' n'amala agamba nti, 'Kale nnywa, era n'eŋŋamira zo nnaazinywesa,' oyo y'aba abeera gw'olonze okuba mukazi w'omuddu wo Isaaka. Ku kino kwe nnaategeerera nti olaze mukama wange ekisa kyo ekitaggwaawo." **15** Laba, bwe yali nga tannamaliriza kusaba, Lebbeeka muwala wa Besweri mutabani wa Mirika muka Nakoli, muganda wa Ibulayimu, n'ajja ng'atadde ensuwa ye ey'amazzi ku kibegabega kye. **16** Omuwala oyo yali mulungi okulabako nga muwala mbeerera, n'akka mu luzzi n'ajjuza ensuwa ye n'avaayo. **17** Awo omuddu n'ayanguwa n'amusisinkana, n'amugamba nti, "Nkusaba ompe ku tuzzi ku nsuwa yo." **18** N'amuddamu nti, "Nywako mukama wange." Amangwago n'assa ensuwa mu mikono gye, n'agikwata mu mukono gwe n'amuwa amazzi. **19** Bwe yamala okumuwa amazzi, n'amugamba nti, "N'eŋŋamira zo nazo nnaazisenera amazzi okutuusa lwe zinaamala okunywa." **20** Bw'atyo n'ayanguwa n'ayiwa ensuwa ye ey'amazzi n'agimalira mu kyesero, n'adduka n'asena amalala agaali gamala eŋŋamira ze zonna, **21** omusajja ng'asirise ng'amwekaliriza amaaso okumanya obanga Mukama awadde olugendo lwe omukisa oba nedda. **22** Eŋŋamira bwe zaamala okunywa, omusajja n'addira empeta ya zaabu ey'oku matu erimu gulaamu ttaano n'obutundu musanvu n'ebikomo ebya zaabu bibiri eby'oku mikono bya gulamu kikumi mu kkumi na ttaano n'abiwa omuwala abyenaanike. **23** N'amubuuza nti, "Oli muwala w'ani? Mu nnyumba ya kitaawo mulimu ekisenge mwe tuyinza okusuzibwa?" **24** N'amuddamu nti, "Ndi muwala wa Besweri, mutabani wa Mirika gwe yazaalira Nakoli." **25** N'ayongerako nti, "Tulina omuddo omukalu n'emmere endala ebimala, era n'ekisenge eky'okusulamu tukirina." **26** Awo omusajja n'akutamya omutwe gwe n'asinza Mukama. **27** N'agamba nti, "Yeebazibwe Mukama Katonda wa mukama wange Ibulayimu atalese kisa kye ekitaggwaawo n'obwesigwa bwe eri mukama wange. Era nze ku lwange Mukama ankulembedde mu kkubo n'antuusa mu nnyumba ya booluganda lwa mukama wange." **28** Awo omuwala n'adduka n'ategeeza ab'ennyumba ya nnyina ebintu ebyo byonna. **29** Lebbeeka yalina mwannyina, Labbaani, eyayanguwa okulaga ku luzzi eri omusajja, **30** Labbaani bwe yalaba empeta n'ebikomo ku mikono gya mwannyina, era bwe yawulira ebigambo bya mwannyina ng'omusajja bw'amugambye, n'agenda eri omusajja. Laba omusajja yali ng'ayimiridde awali eŋŋamira ku luzzi. **31** Labbaani n'amugamba nti, "Jjangu gwe aweereddwa Mukama omukisa. Lwaki obeera eno? Ntegesse ennyumba era n'ekifo ky'eŋŋamira." **32** Awo, omusajja n'alaga ku nnyumba, n'asumulula eŋŋamira, ne baziwa essubi n'ebyokulya ne bamuleetera n'amazzi ye n'abasajja be yali nabo banaabe ebigere. **33** Oluvannyuma ne bamuleetera emmere alye. Kyokka ye n'agamba nti, "Sijja kulya nga sinnayogera kindeese." Labbaani n'amugamba nti, "Yogera." **34** Awo n'agamba nti, "Ndi muddu wa Ibulayimu. **35** Mukama yawa mukama wange emikisa mingi, era afuuse mukulu, amuwadde ebisibo by'endiga n'amagana g'ente, ne ffeeza ne zaabu, abaweereza abasajja n'abaweereza abakazi era n'eŋŋamira awamu n'endogoyi. **36** Era Saala muka mukama wange bwe yali ng'akaddiye yamuzaalira omwana owoobulenzi, era mukama wange awadde oyo byonna by'alina. **37** Mukama wange yandayiza n'aŋŋamba nti, 'Towasizanga mutabani wange mukazi ava mu Bakanani ba nnyini nsi mwe mbeera. **38** Wabula oligenda mu nnyumba ya kitange, mu bantu bange, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva omwo.' **39** "Ne mbuuza mukama wange nti, 'Omukazi bw'atalikkiriza kujja nange?' **40** "Ye n'anziramu nti, 'Mukama oyo gwe ntambulira mu maaso ge alikutumira malayika we mu lugendo lwo era alikuwa omukisa, n'owasiza mutabani wange omukazi okuva mu bantu bange, era mu nnyumba ya kitange. **41** Naye ekirayiro kyange tekirikubaako bw'olituuka mu bantu bange ne batamukuwa, nga ggwe toliiko musango.' **42** "Leero bwe ntuuse ku luzzi, ne ŋŋamba nti, 'Ayi Mukama, Katonda wa mukama wange Ibulayimu, obanga onoowa omukisa olugendo luno lwe ndiko, **43** laba, nnyimiridde awali oluzzi, kale omuwala anajja okusena amazzi, ne mugamba nti, "Nkusaba ku tuzzi mu nsuwa yo nyweko," **44** n'anziramu nti, "Nnywa, era n'eŋŋamira zo nazo nzija kuzisenera," oyo y'aba abeera omukazi Mukama gw'alondedde mutabani wa mukama wange.' **45** "Laba, bwe nabadde nga nkyayogera mu mutima gwange, Lebbeeka n'avaayo n'ensuwa ye ng'eri ku kibegabega kye, n'aserengeta ku luzzi n'asena amazzi. Ne mugamba nti, 'Nkusaba ompe nyweko.' **46** "Nassa mangu ensuwa ye okuva ku kibegabega kye, n'agamba nti, 'Nnywa, era nnaanywesa n'eŋŋamira zo.' **47** "Kwe ku mubuuza nti, 'Oli muwala w'ani?' N'anziramu nti, 'Ndi muwala wa Besweri, mutabani wa Nakoli, Mirika gwe yamuzaalira.' Ne nteeka empeta ku nnyindo ye n'ebikomo ku mikono gye. **48** Awo ne nkutamya omutwe gwange ne nsinza Mukama ne muwa ekitiibwa, Katonda wa mukama wange Ibulayimu eyankulembera nannuŋŋamya mu lugendo lwange okuwasiriza mutabani wa mukama wange omukazi okuva mu bantu ba mukama wange. **49** Kale kaakano obanga mu mazima munaakolera mukama wange ebyekisa, mumbuulire, era obanga si bwe kityo mumbuulire; ndyoke mmanye eky'okukola." **50** Awo Labbaani ne Besweri ne baddamu nti, "Kino kivudde wa Mukama, tetuyinza kukuddamu kino oba kiri. **51** Laba, Lebbeeka wuuyo, mutwale, agende abeere muka mutabani wa mukama wo, nga Mukama bw'alagidde." **52** Omuddu wa Ibulayimu bwe yawulira ebigambo byabwe n'avuunama wansi mu maaso ga Mukama. **53** N'aggyayo eby'obugagga ebya ffeeza ne zaabu, n'ebyambalo n'abiwa Lebbeeka, era n'awa mwannyina ne nnyina ebirabo eby'omuwendo omungi. **54** Awo ye n'abasajja be yali nabo ne balyoka balya era ne banywa; ne basulayo ekiro ekyo. Bwe baagolokoka enkya n'agamba nti, "Ka nzireyo eri mukama wange." **55** Mwannyina ne nnyina ne bamuddamu nti, "Leka omuwala abeereko naffe akaseera, wakiri ennaku kkumi, olwo

mulyoke mugende." **56** Ye n'abaddamu nti, "Temundwisa, kubanga Mukama awadde olugendo lwange omukisa." **57** Ne bagamba nti, "Ka tuyite omuwala tumubuuze." **58** Ne bayita Lebbeeka, ne bamubuuza nti, "Onoogenda n'omusajja ono?" N'addamu nti, "Nnaagenda." **59** Awo ne basiibula Lebbeeka mwannyinaabwe, n'omuweereza we omuwala, n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja awamu n'abasajja be. **60** Ne basabira Lebbeeka omukisa ne bamugamba nti, "Mwannyinaffe beera nnyina w'enkumi n'enkumi, abaana n'abazzukulu bo balyenga ebibuga by'abalabe baabwe." **61** Awo Lebbeeka n'abaweereza be ne basituka ne beebagala eŋŋamira ne bagenda n'omuweereza wa Ibulayimu omusajja, bw'atyo omuddu n'atwala Lebbeeka ne bagenda. **62** Olwo Isaaka yali ng'avudde e Beerirakayiroyi ng'ali mu Negevu. **63** Awo bwe yali ng'atambula nga bw'afumiitiriza mu nnimiro akawungeezi, n'ayimusa amaaso ge n'alengera eŋŋamira nga zijja. **64** Ne Lebbeeka n'ayimusa amaaso ge. Bwe yalengera Isaaka n'ava ku ŋŋamira, **65** n'abuuza omuddu nti, "Ani oyo gwe nnengera mu nnimiro ajja okutusisinkana?" Omuddu n'addamu nti, "Ye mukama wange." Lebbeeka kwe kutoola omunagiro gwe ne yeebikkirira. **66** Awo omuddu n'ategeeza Isaaka byonna nga bwe byagenda. **67** Awo Isaaka n'atwala Lebbeeka n'amuyingiza mu weema eyali eya Saala nnyina, n'afuuka mukazi we n'amwagala. Isaaka n'alyoka afuna essanyu kasookedde afiirwa nnyina.

25 Ibulayimu n'awasa omukazi omulala erinnya lye Ketula. **2** Yamuzaalira Zimulaani, ne Yokusaani, ne Medani, ne Midiyaani, ne Isubaki ne Suwa. **3** Yokusaani n'azaala Seeba ne Dedani. Dedani n'azaala Asulimu, ne Letusimu ne Leumimu. **4** Batabani ba Midiyaani baali Efa, ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida ne Eruda. Abo bonna be baana n'abazzukulu ba Ketula. **5** Ibulayimu yawa Isaaka byonna bye yalina. **6** Naye bo abaana b'abaweereza be n'abawa birabo, n'abasiibula bwe yali ng'akyali mulamu bagende ebuvanjuba mu nsi ey'ebuvanjuba; baviire mutabani we Isaaka. **7** Ibulayimu yawangaala emyaka kikumi mu nsanvu mu etaano. **8** Ibulayimu yafa ng'akaddiyidde ddala, nga musajja awangaalidde ddala obulungi. **9** Batabani be Isaaka ne Isimayiri ne bamuziika mu mpuku ey'e Makupeera, mu nnimiro ya Efulooni, mutabani wa Zokali Omukiiti, ebuvanjuba bwa Mamule; **10** ennimiro Ibulayimu gye yagula ku Bakiiti. Omwo Ibulayimu mwe yaziikibwa awali Saala mukazi we. **11** Ibulayimu bwe yafa, Katonda n'awa mutabani we Isaaka omukisa, Isaaka n'abeera e Beerirakayiroyi. **12** Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isimayiri mutabani wa Ibulayimu eyazaalibwa Agali Omumisiri, omuweereza wa Saala omuwala. **13** Gano ge mannya gaabwe nga bwe baddiŋŋanwako: Nebayoosi, omubereberye wa Isimayiri, ne Kedali, ne Adubeeri, ne Mibusamu, **14** ne Misuma, ne Duma, ne Massa, **15** ne Kadadi, ne Teema, ne Yetuli, ne Nafisi ne Kedema. **16** Abo be batabani ba Isimayiri, era ago ge mannya gaabwe, mu byalo ne mu bibuga byabwe mwe baabeeranga, abafuzi kkumi na babiri buli omu n'eggwanga lye. **17** Isimayiri yafa ng'awezezza emyaka kikumi mu asatu mu musanvu n'atwalibwa mu babe. **18** Abantu be baatuula okuviira ddala mu Kavira ne batuuka ku Ssuuli okuliraana Misiri ku luuyi olwa Bwasuli. Ennaku zaabwe zonna baawalananga baganda baabwe. **19** Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Isaaka, mutabani wa Ibulayimu. Ibulayimu yazaala Isaaka. **20** Isaaka yalina emyaka amakumi ana, we yawasiza muwala wa Besweri Omusuuli ow'e Padanalaamu, eyayitibwanga Lebbeeka mwannyina wa Labbaani. **21** Isaaka n'asaba Mukama ku lwa mukazi we Lebbeeka kubanga yali mugumba, Mukama n'awulira okusaba kwe, Lebbeeka naaba olubuto. **22** Abaana bombi ne bagulumbira mu lubuto lwe, Lebbeeka n'agamba nti, "Obanga kiri bwe kityo, lwaki mba omulamu?" Awo n'agenda ne yeebuuza ku Mukama. **23** Mukama n'amuddamu nti, "Mu lubuto lwo mulimu amawanga abiri, abantu ababiri b'olizaala balibeera ba njawulo, omu alibeera w'amaanyi okusinga munne, era omukulu yaaliweereza omuto." **24** Ennaku ez'okuzaala bwe zaatuuka, laba, n'azaala abalongo nga babulenzi. **25** Eyasooka bwe yavaayo nga mumyufu, omubiri gwe gwonna nga gufaanana ng'ekyambalo eky'ebyoya. Kyebaava bamutuuma Esawu. **26** Oluvannyuma ne muganda we n'azaalibwa, omukono gwe nga gukutte ekisinziiro kya Esawu; kyebaava bamuyita Yakobo. Isaaka yalina emyaka nkaaga Lebbeeka we yazaalira abaana abo. **27** Abalenzi ne bakula, Esawu n'aba muyizzi lukulwe, omuntu ow'oku ttale. Naye ye Yakobo yali musajja musirise ng'asigala waka. **28** Isaaka n'ayagala Esawu kubanga yalyanga ku muyiggo gwe, naye Lebbeeka ye n'ayagala Yakobo. **29** Lumu Yakobo yali afumba enva, Esawu n'ajja ng'ava ku ttale; enjala ng'emuluma nnyo. **30** Esawu n'agamba Yakobo nti, "Mpa mpute ku nva ezo, kubanga enjala ejula kunzita." Kyeyava ayitibwa Edomu. **31** Yakobo n'amuddamu nti, "Sooka onguze obukulu bwo." **32** Esawu n'agamba nti, "Laba Ndikumpi n'okufa, obukulu bungasa ki?" **33** Yakobo n'addamu nti, "Sooka ondayirire." Awo Esawu n'amulayirira, olwo n'aguza Yakobo obukulu bwe. **34** Yakobo n'alyoka awa Esawu emmere n'enva, n'alya n'anywa, n'agolokoka n'agenda. Bw'atyo Esawu n'anyooma obukulu bwe.

26 Ne wabaawo enjala mu nsi, eteri eri eyabaawo mu biseera bya Ibulayimu. Isaaka n'agenda mu Gerali, ewa Abimereki kabaka w'Abafirisuuti. **2** Ne Mukama n'amulabikira, n'amugamba nti, "Toserengeta Misiri, beera mu nsi gye ndikulaga. **3** Beera mu nsi gye ndikulaga, nnaabeeranga naawe, n'akuwanga omukisa kubanga gwe n'abaana bo ndibawa ensi zino zonna, era ndituukiriza ekirayiro kye nalayirira kitaawo Ibulayimu. **4** Ndyaza abaana b'enda yo ne baba ng'emmunyeenye ez'eggulu, era ndibawa n'ensi zino zonna. Era mu bo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa; **5** kubanga Ibulayimu yagondera eddoboozi lyange, n'akwata bye namukuutira, n'ebiragiro byange, n'ebigambo byange awamu n'amateeka gange." **6** Bw'atyo Isaaka n'abeera mu Gerali, **7** abasajja ab'omu nsi omwo bwe baamubuuza ku mukazi we n'abaddamu nti, "Mwannyinaze." Kubanga yatya okwogera nti, "Mukazi wange," ng'alowooza nti, "Abasajja ab'omu nsi omwo tebalwa kunzita lwa Lebbeeka," kubanga yali mulungi

nnyo. **8** Bwe yamalayo ekiseera ekiwanvu, Abimereki, kabaka w'Abafirisuuti n'atunula mu ddirisa, n'alaba Isaaka ng'azannya ne Lebbeeka mukazi we. **9** Abimereki kwe kuyita Isaaka n'amugamba nti, "Ddala, mukazi wo, lwaki wagamba nti, 'Mwannyinaze'?" Isaaka n'amuddamu nti, "Kubanga nalowooza nti, 'Nnyinza okufiirwa obulamu bwange ku lulwe.'" **10** Abimereki n'amugamba nti, "Kale kiki kino ky'otukoze? Omu ku basajja yandiyinzizza okusobya ku mukazi wo, wandituleeseeko omusango." **11** Awo Abimereki n'alyoka alagira abantu bonna ng'agamba nti, "Buli alikwata ku musajja ono oba ku mukyala we waakuttibwa." **12** Isaaka n'asigala mu nsi omwo, n'afuna amakungula emirundi kikumi ag'ebyo bye yasiga, kubanga Mukama yamuwa omukisa. **13** N'afuuka mugagga, obugagga bwe ne bweyongera n'agaggawala nnyo. **14** Yalina ebisibo by'endiga bingi nnyo n'amagana g'ente, era n'abaweereza nfaafa; Abafirisuuti ne bamukwatirwa obuggya. **15** Kyebaava bajjuza enzizi zonna abaddu ba kitaawe ze baasima mu biro bya kitaawe Ibulayimu, ne baziziba. **16** Ne Abimereki n'agamba Isaaka nti, "Ggenda, tuveemu kubanga otuyitiridde amaanyi." **17** Awo Isaaka n'avaayo n'azimba mu kiwonvu eky'e Gerali, n'abeera omwo. **18** Isaaka n'azibukula enzizi ezaali zisimiddwa mu biseera bya Ibulayimu kitaawe, kubanga Abafirisuuti baziziba Ibulayimu bwe yamala okufa. Era ye Isaaka n'aziyita amannya gali kitaawe ge yali azituumye. **19** Naye abaddu ba Isaaka bwe basima mu kiwonvu ne bazuula oluzzi olw'ensulo, **20** abasumba b'omu Gerali ne bayomba n'abasumba ba Isaaka nga bagamba nti, "Amazzi gaffe." Oluzzi olwo kyeyava alutuuma Eseki, kubanga baawakana naye. **21** Kyebaava basima oluzzi olulala, era nalwo ne baluyombera, lwo kwe kuluyita Situna. **22** Awo n'avaayo n'asima oluzzi olulala, olwo lwo ne bataluyombera, kyeyava alutuuma Lekobosi, ng'agamba nti, "Kubanga kaakano Mukama atuwadde ebbanga, era tujja kukulaakulanira muno." **23** Bwe yava eyo n'agenda e Beeruseba. **24** Ekiro ekyo Mukama n'alabikira Isaaka, n'amugamba nti, "Nze Katonda wa Ibulayimu kitaawo, totya. Kubanga ndiwamu naawe, ndikuwa omukisa era ndyaza abaana bo ku lwa Ibulayimu omuddu wange." **25** Awo n'azimbawo ekyoto n'akoowoola erinnya lya Mukama, n'asimba eyo eweema ye. Era n'eyo abaddu be ne basimayo oluzzi. **26** Mu kiseera kye kimu Abimereki n'ava mu Gerali ng'ali ne Akuzasa gwe yeebuuzangako amagezi ne Fikoli omukulu w'eggye lye, n'agenda eri Isaaka. **27** Isaaka n'ababuuza nti, "Lwaki muzze gye ndi ng'ate mwankijjanya ne mungobaganya?" **28** Ne bamuddamu nti, "Tulabidde ddala nga Mukama ali naawe, kyetuva tugamba nti, 'Wabeewo ekirayiro wakati wo naffe. Era tukole endagaano naawe, **29** nga tolitukola kabi, nga ffe bwe tutaakakukola era nga tetuliiko kye tukukoze, wabula ebirungi era nga twakusiibula mirembe.' Kaakano gwe oli muntu Mukama gw'awadde omukisa." **30** Awo Isaaka n'abakolera ekijjulo ne balya ne banywa. **31** Ku makya ennyo ne bagolokoka ne balayiriragana, Isaaka n'abawerekerako ne bava gy'ali mirembe. **32** Ku lunaku olwo lwennyini, abaddu ba Isaaka ne bajja ne bamutegeeza eby'oluzzi lwe baasima, ne bamugamba nti, "Tuzudde amazzi." **33** N'alutuuma Siba; erinnya ly'ekibuga kyeriva liba Beeruseba na buli kati. **34** Esawu bwe yaweza emyaka amakumi ana egy'obukulu, n'awasa Yudisi muwala wa Beeri Omukiiti, ne Besimansi muwala wa Eroni naye Omukiiti. **35** Ne bakaluubiriza nnyo Isaaka ne Lebbeeka obulamu.

27 Awo Isaaka bwe yali ng'akaddiye nnyo n'amaaso ge nga gayimbadde, nga takyayinza kulaba, n'ayita Esawu mutabani we omukulu, n'amugamba nti, "Mutabani," n'amuddamu nti, "Nze nzuuno." **2** Isaaka n'amugamba nti, "Laba, nkaddiye, simanyi lwe ndifa. **3** Kale kaakano kwata by'oyizza, omutego gwo n'obusaale bwo, ogende mu nsiko onjiggire yo omuyiggo. **4** Onteekereteekere ekyokulya ekiwooma ennyo kye njagala, okindeetere nkirye, ndyoke nkusabire omukisa nga sinnafa." **5** Ne Lebbeeka yali awo ng'awuliriza, Isaaka ng'agamba mutabani we omukulu Esawu. Awo Esawu bwe yagenda mu nsiko okuyigga omuyiggo aguleete, **6** Lebbeeka n'agamba mutabani we Yakobo owookubiri nti, "Mpulidde kitaawo ng'agamba muganda wo Esawu nti, **7** 'Ndeetera omuyiggo onteekereteekere ekyokulya ekiwooma obulungi, nkirye, ndyoke nkusabire omukisa eri Mukama nga sinnafa.' **8** Kale nno kaakano mwana wange wulira kye nkugamba. **9** Genda eri ekisibo ondeeteremu embuzi bbiri ennungi, nfumbire kitaawo ekyokulya ekiwooma, nga bw'ayagala, **10** okitwalire kitaawo akirye, alyoke akusabire omukisa nga tannafa." **11** Naye Yakobo n'agamba Lebbeeka nnyina nti, "Muganda wange Esawu musajja wa byoya, so nga nze ndi muweweevu. **12** Singa kitange anampeeweetako, siifuuke mulimba gy'ali, ne nfuna ekikolimo mu kifo ky'okufuna omukisa?" **13** Nnyina n'amuddamu nti, "Ekikolimo kyo kibe ku nze mwana wange; wulira ekigambo kyange ogende ozindeetere." **14** Awo Yakobo n'agenda, n'azikwata n'azireeteera nnyina, n'ateekerateekera Isaaka ekyokulya ekiwooma nga bwe yayagala. **15** Lebbeeka n'addira ebyambalo ebisinga obulungi ebya Esawu, mutabani we omukulu, ebyali mu nnyumba; n'abyambaza Yakobo mutabani we omuto, **16** era n'addira n'amaliba g'embuzi n'agamwambaza ku mikono ne ku bitundu ebyobulago ebiweweera. **17** N'alyoka addira ekyokulya ekiwooma n'omugaati bye yafumba, n'abikwasa Yakobo mutabani we. **18** Awo Yakobo n'agenda eri kitaawe, n'amugamba nti, "Kitange nzuuno." Ye n'amuddamu nti, "Ggwe ani mwana wange?" **19** Yakobo n'agamba kitaawe nti, "Nze Esawu omwana wo omubereberye, nkoze nga bw'oŋŋambye. Kale kaakano tuula olye ku muyiggo gwange olyoke onsabire omukisa." **20** Naye Isaaka n'abuuza mutabani we nti, "Ogufunye otya amangu bw'otyo?" N'amuddamu nti, "Mukama Katonda wo ampadde omukisa." **21** Awo Isaaka n'agamba mutabani we nti, "Sembera wendi mutabani, nkukwateko, ntegeerere ddala nga ggwe mutabani wange Esawu." **22** Yakobo kwe kusembera awali Isaaka kitaawe. Bwe yamuwulira n'agamba nti, "Eddoboozi lya Yakobo naye emikono gya Esawu." **23** N'atamutegeera kubanga emikono gye gyaliko obwoya ng'egya Esawu muganda we, kwe kumuwa omukisa. **24** Isaaka n'amubuuza nti, "Ddala gwe mwana wange Esawu?" N'amuddamu nti, "Ye nze." **25** N'alyoka amugamba nti, "Kale gundeetere, ndye

ku muyiggo gwa mutabani wange, nkusabire omukisa." N'alyoka agumuleetera, n'alya era n'amuleetera n'envinnyo n'anywa. **26** Awo kitaawe Isaaka n'amugamba nti, "Sembera onnywegere mwana wange." **27** N'amusemberera n'amunywegera, kitaawe n'awulira akaloosa ke ngoye ze n'amuwa omukisa ng'agamba nti, "Wulira akaloosa k'omwana wange, kali ng'akaloosa k'ennimiro Mukama gy'awadde omukisa. **28** Katonda akuwe omusulo ogw'omu ggulu, n'obugimu bw'ensi, era akuwe emmere ey'empeke nnyingi n'envinnyo. **29** Abantu bakuweerezenga, n'amawanga gakuvuunamirenga. Fuganga baganda bo, ne batabani ba nnyoko bakuvuunamirenga. Akolimirwe oyo anaakukolimiranga era aweebwenga omukisa oyo anaakusabiranga omukisa." **30** Amangu ddala nga Isaaka yakamala okuwa Yakobo omukisa, era nga Yakobo tannava wali Isaaka kitaabwe, Esawu n'atuuka ng'ava okuyigga. **31** Era naye n'ateekateeka emmere ey'akawoowo n'agireetera kitaawe. N'agamba kitaawe nti, "Kitange golokoka olye ku muyiggo gw'omwana wo olyoke onsabire omukisa." **32** Kitaawe Isaaka n'amubuuza nti, "Gwe ani?" Kwe kumuddamu nti, "Nze omwana wo omubereberye Esawu." **33** Olwo Isaaka n'akankana nnyo n'abuuza nti, "Ani oyo ayizze omuyiggo n'agundeetera ne ngulya ne ngumalawo nga tonnajja ne mmusabira omukisa? Era ddala ajja kuweebwa omukisa." **34** Awo Esawu bwe yawulira ebigambo bya kitaawe ebyo, n'atulika n'akaaba nnyo nnyini, n'agamba kitaawe nti, "Nange mpa omukisa, ayi kitange." **35** Naye n'amuddamu nti, "Muganda wo azze n'annimba era akututteko omukisa gwo." **36** Esawu n'ayogera nti, "Teyatuumibwa linnya lye Yakobo? Laba, anyingiridde emirundi gino gyombi; yanziggyako eby'obukulu bwange, ate kaakano antutteko n'omukisa gwange." Kwe kubuuza kitaawe nti, "Tondekeddeewo mukisa n'akatono?" **37** Isaaka n'addamu Esawu nti, "Laba, mmufudde mukama wo, era mmuwadde baganda be bonna babe baweereza be, era mmusabidde abe n'emmere ey'empeke wamu n'envinnyo nga bingi ddala. Kale nnaakukolera ki mwana wange?" **38** Esawu n'abuuza kitaawe nti, "Tolinaawo mukisa na gumu kitange? Nange mpa omukisa, ayi kitange." Bw'atyo Esawu n'ayimusa eddoboozi lye n'akaaba. **39** Awo Isaaka kitaawe n'amuddamu nti, "Laba, onooberanga mu nsi enkalu, era toofunenga musulo guva waggulu mu ggulu. **40** Ekitala kyo kye kinaakukuumanga, era onooweerezanga muganda wo. Naye bw'olimwesimattulako, oliba weefunidde eddembe." **41** Awo Esawu n'akyawa muganda we Yakobo ng'amulanga omukisa kitaabwe gwe yamuwa. Esawu n'alyoka ayogera nti, "Ennaku ez'okukungubagira kitange zinaatera okutuuka. Bwe zirituuka, muganda wange Yakobo nga mutta." **42** Kyokka Lebbeeka n'atuusibwako ebigambo bya Esawu mutabani we omukulu; kwe kutumya Yakobo mutabani we omuto, n'amugamba nti, "Laba, Esawu muganda wo ateekateeka okukutta. **43** Kale nno kaakano mwana wange, okole nga bwe nkugamba: Golokoka oddukire ewa, mwannyinaze Labbaani ali mu Kalani, **44** obeereko eyo, okutuusa obusungu bwa muganda wo nga bukkakkanye. **45** Obusungu bwe buliba bumuweddeko, nga yeerabidde ky'omukoze, ne ndyoka ntuma ne bakunona. Kale lwaki mbafiirwa mwembi ku lunaku olumu?" **46** Lebbeeka n'alyoka ategeeza Isaaka nti, "Obulamu bwange bwetamiddwa olw'abakazi bano Abakiiti. Singa Yakobo awasa omu ku bakazi Abakiiti, nga bano, omu ku bakazi aba muno, obulamu bwange buliba tebukyangasa."

28 Awo Isaaka n'ayita Yakobo n'amuwa omukisa, n'amukuutira nti, "Towasanga, wadde omu ku bakazi Abakanani. **2** Golokoka ogende e Padanalaamu mu nnyumba ya Besweri kitaawe wa nnyoko, ofune omukazi omu ku bawala ba Labbaani mwannyina nnyoko. **3** Katonda Ayinzabyonna akuwe omukisa, akwaze, weeyongere, era obeerenga n'abantu ab'enjawulo bangi. **4** Akuwe emikisa gya Ibulayimu, era agiwe n'ezzadde lyo, olyoke ofune ensi mw'otambulira, Katonda gye yawa Ibulayimu." **5** Bw'atyo Isaaka n'asiibula Yakobo, Yakobo n'agenda e Padanalaamu ewa Labbaani, mutabani wa Besweri Omusuuli mwannyina Lebbeeka, nnyina wa Esawu ne Yakobo. **6** Esawu n'ategeera nga Isaaka awadde Yakobo omukisa, era ng'amusindise e Padanalaamu afuneyo omukazi, era nga bwe yamuwa omukisa yamukuutira nti, "Towasanga ku bakazi Abakanani," **7** era nga Yakobo agondedde kitaawe ne nnyina n'agenda e Padanalaamu. **8** Awo n'ategeera nti abakazi Abakanani tebaasanyusa kitaawe Isaaka. **9** Esawu n'agenda eri Isimayiri n'awasa omukazi erinnya lye Makalasi, muwala wa Isimayiri, mutabani wa Ibulayimu, mwannyina wa Nebayoosi, n'amwongera ku bakazi be yalina. **10** Awo Yakobo n'ava e Beeruseba n'ayolekera Kalani. N'atuuka mu kifo ekimu, n'asula awo ekiro ekyo, kubanga obudde bwali buzibye. **11** N'addira erimu ku mayinja agaali mu kifo ekyo, n'alyezizika ne yeebaka. **12** N'aloota ng'alaba eddaala eggwanvu nga liva ku nsi okutuuka mu ggulu, era nga bamalayika ba Katonda balikkirako era nga balinnyirako, **13** era nga Mukama atudde waggulu waalyo. Mukama n'agamba Yakobo nti, "Nze Mukama Katonda wa Ibulayimu jjajjaawo, era Katonda wa Isaaka; ensi kw'ogalamidde ndigikuwa ggwe n'ezzadde lyo. **14** Era ezzadde lyo liriba ng'enfuufu y'oku nsi, era olibuna obugwanjuba n'obuvanjuba era n'obukiikakkono n'obukiikaddyo. Mu ggwe ne mu zadde lyo amawanga gonna ag'oku nsi mwe galiweerwa omukisa. **15** Laba ndi wamu naawe, era nnaakukuumanga buli gy'onoogendanga yonna, era ndikukomyawo mu nsi eno, kubanga sirikuleka okutuusa nga mmaze okukola ekyo kye nkugambye." **16** Awo Yakobo n'ava mu tulo n'agamba nti, "Mazima ddala Mukama ali mu kifo kino, nze mbadde ssimanyi." **17** N'atya nnyo, n'agamba nti, "Ekifo kino nga kyantiisa! Ekifo kino ye nnyumba ya Katonda, era guno gwe mulyango gw'eggulu." **18** Awo Yakobo n'agolokoka ku makya, n'addira ejjinja lye yali yeezizise n'alisimba okuba empagi n'ayiwa amafuta ku mutwe gwalyo. **19** Ekifo ekyo n'akituuma Beseri, songa ekibuga ekyo kyayitibwanga Luzi. **20** Awo Yakobo ne yeerayirira ng'agamba nti, "Katonda bw'alibeera nange, n'ankuuma mu lugendo luno lwe ndiko, n'ampa emmere okulya era n'ebyokwambala ne nkomawo mirembe mu nnyumba ya kitange, **21** olwo Mukama n'aba Katonda wange. **22** Era ejjinja lino lye nsimbye okuba empagi

liriba nnyumba ya Katonda, era n'ebyo byonna by'ompa ndikuwaako ekimu eky'ekkumi."

29 Awo Yakobo ne yeeyongerayo mu lugendo lwe, n'atuuka mu nsi y'abantu b'ebuvanjuba. **2** Bwe yatunula n'alaba oluzzi mu nnimiro, ng'ebisibo bisatu eby'endiga zigalamidde awo ku lwo, kubanga awo we zaanywesezebwanga. Ejjinja eryasaanikiranga ku mumwa gw'oluzzi olwo lyali ddene, **3** era ebisibo bwe byakuŋŋaananga, abasumba ne balyoka baliyiringisa okuliggya ku mumwa gw'oluzzi ne banywesa endiga; bwe zaamalanga ne balizzaako. **4** Awo Yakobo n'abuuza abasumba nti, "Abooluganda muva wa?" Ne bamuddamu nti, "Tuva Kalani." **5** Kwe kubabuuza nti, "Labbaani mutabani wa Nakoli mumumanyi?" Ne bamuddamu nti, "Tumumanyi." **6** N'abuuza nti, "Ali bulungi?" Ne baddamu nti, "Ali bulungi, era laba Laakeeri muwala we wuuli ajja n'endiga!" **7** N'abagamba nti, "Mulabe, obudde bukyali bwa ttuntu, ekiseera tekinnatuuka okukuŋŋaanya ensolo awamu, muzinywese mulyoke mugende muzirunde." **8** Bo kwe kumuddamu nti, "Ekyo tetusobola kukikola ng'ebisibo byonna tebinnakuŋŋaanyizibwa, nga n'ejjinja terinaggyibwa ku mumwa gw'oluzzi, olwo ne tunywesa endiga." **9** Yakobo bwe yali akyayogera nabo, Laakeeri n'atuuka n'endiga za kitaawe. Kubanga ye yali azirunda. **10** Yakobo bwe yalaba Laakeeri, muwala wa Labbaani, mwannyina nnyina, n'endiga za Labbaani, n'agenda n'ayiringisa ejjinja okuva ku mumwa gw'oluzzi n'anywesa endiga za Labbaani. **11** Yakobo n'alyoka agwa Laakeeri mu kifuba, n'ayimusa eddoboozi n'akaaba. **12** Yakobo n'alyoka ategeeza Laakeeri nti, waluganda ne kitaawe, era ye mutabani wa Lebbeeka. Laakeeri kwe kudduka n'ategeeza kitaawe. **13** Awo Labbaani bwe yawulira ebya Yakobo, mutabani wa mwannyina, n'adduka okumusisinkana, n'amugwa mu kifuba n'amulamusa bulungi, n'amutwala mu nnyumba ye. Yakobo n'ategeeza Labbaani byonna ebyaliwo. **14** Labbaani n'agamba nti, "Mazima oli ggumba lyange, era nnyama ya mubiri gwange! N'abeera naye omwezi mulamba." **15** Awo Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Olw'okubanga oli waluganda ky'onoova ompeerereza obwereere? Ntegeeza empeera yo bw'eneebanga." **16** Labbaani yalina bawala be babiri; erinnya ly'omukulu nga ye Leeya ne ly'omuto nga ye Laakeeri. **17** Leeya yali manafu, kyokka ye Laakeeri nga mulungi era nga w'amaanyi. **18** Yakobo yayagala Laakeeri, era n'agamba Labbaani nti, "Nzija kukuweereza emyaka musanvu olwa muwala wo omuto Laakeeri." **19** Labbaani kwe kumuddamu nti, "Kituufu okumuwa ggwe ne ssimuwa musajja mulala yenna. Beera nange." **20** Bw'atyo Yakobo n'akolerera Laakeeri emyaka musanvu, naye ne giba ng'ennaku obunaku gy'ali kubanga yamwagala nnyo. **21** Awo Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Kale mpa mukazi wange, mmutwale, kubanga ekiseera kye twalagaana nkimazeeko." **22** Labbaani kwe kukuŋŋaanya abantu b'ekifo ekyo, n'akola embaga. **23** Naye mu kiro Labbaani n'atwala muwala we Leeya n'amuwa Yakobo okumutwala okuba mukazi we. **24** Labbaani yali awadde Leeya Zirupa amuweerezenga. **25** Bwe bwakya, Yakobo n'alaba nga bamuwadde Leeya. Kwe kugamba Labbaani nti, "Onkoze ki kino? Saakuweereza lwa Laakeeri? Kale lwaki onimbye?" **26** Labbaani n'amuddamu nti, "Mu nsi yaffe tekiri mu buwangwa bwaffe, omuto okusooka omukulu okufumbirwa. **27** Sooka omale n'ono wiiki eno emu, n'oli tugenda kumukuwa; kyokka olimukolerera okumala emyaka emirala musanvu." **28** Ekyo Yakobo n'akikkiriza, n'amalako wiiki emu eyo, Labbaani n'alyoka amuwa Laakeeri muwala we okuba mukazi we. **29** Labbaani n'awa Laakeeri Biira amuweerezenga. **30** Yakobo n'atwala Laakeeri n'aba mukazi we; n'ayagala Laakeeri okusinga Leeya, n'aweereza Labbaani emyaka egyo emirala omusanvu. **31** Mukama bwe yalaba nga Leeya akyayibbwa n'aggula olubuto lwe. Laakeeri ye yali mugumba. **32** Leeya n'aba olubuto, n'azaala omwana wabulenzi. N'amutuuma erinnya Lewubeeni, ng'agamba nti, "Kubanga Mukama alabye okubonyaabonyezebwa kwange: ddala baze ananjagala." **33** N'aba olubuto olulala, n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kubanga Mukama alabye nga ndi mukyawe, kyavudde ampa omwana owoobulenzi omulala; n'amutuuma erinnya Simyoni." **34** Ate n'aba olubuto n'azaala omwana mulenzi, n'agamba nti, "Kale kaakano baze ajja kuba bumu nange, kubanga mmuzaalidde abaana abalenzi basatu." Omwana kyeyava atuumwa Leevi. **35** Era Leeya n'aba olubuto n'azaala omwana wabulenzi, n'agamba nti, "Ku luno nzija kutendereza Mukama," kyeyava amutuuma Yuda; n'alekayo okuzaala.

30 Laakeeri bwe yalaba nga tazaalidde Yakobo baana, n'akwatirwa muganda we obuggya; n'agamba Yakobo nti, "Mpa abaana oba si ekyo nzija kufa!" **2** Obusungu bwa Yakobo ne bubuubuukira Laakeeri, n'amugamba nti, "Nze Katonda akummye okuzaala?" **3** Laakeeri kwe kumwanukula nti, "Omuweereza wange Biira wuuno, weetabe naye azaalire ku maviivi gange, ndyoke nfune abaana nga mpita mu ye." **4** N'alyoka amuwa omuweereza we Biira okuba mukazi we, Yakobo ne yeetaba naye. **5** Biira n'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi. **6** Awo Laakeeri n'agamba nti, "Katonda ankoze bulungi, n'awulira eddoboozi lyange, n'ampa omwana owoobulenzi." Kyeyava amutuuma Ddaani. **7** Biira omuweereza omukazi owa Laakeeri n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookubiri. **8** Laakeeri n'alyoka agamba nti, "Nnwanye ne muganda wange okulwana okw'amaanyi era mpangudde;" omwana kyeyava amutuuma Nafutaali. **9** Awo Leeya bwe yalaba akomye okuzaala, n'addira omuweereza we Zirupa n'amuwa Yakobo abe mukazi we. **10** Zirupa omuweereza wa Leeya n'alyoka azaalira Yakobo omwana owoobulenzi; **11** Leeya n'agamba nti, "Guno mukisa gwennyini!" Kwe kumutuuma Gaadi. **12** Ate Zirupa omuweereza wa Leeya n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookubiri. **13** Leeya n'agamba nti, "Neesiimye! Kubanga abakazi banampita wa mukisa;" kyeyava amutuuma Aseri. **14** Lumu mu biseera eby'amakungula g'eŋŋaano Lewubeeni n'agenda mu nnimiro, n'anoga amadudayimu, n'agaleetera nnyina Leeya. Laakeeri n'agamba Leeya nti, "Nkusaba ompe ku madudayimu g'omwana wo." **15** Kyokka ye n'amuddamu nti, "Okiyita kitono ggwe okunnyagako baze? Ate otwale

n'amadudayimu g'omwana wange?" Laakeeri n'amugamba nti, "Kale anaaba naawe ekiro kino olw'amadudayimu g'omwana wo." **16** Yakobo bwe yakomawo okuva mu nnimiro akawungeezi, Leeya n'afuluma okumusisinkana, n'amugamba nti, "Weetabe nange, kubanga nkuguze n'amadudayimu g'omwana wange." Kwe kwetaba naye. **17** Katonda n'awulira Leeya, n'aba olubuto, n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi owookutaano. **18** Leeya n'agamba nti, "Katonda ansasudde empeera yange, kubanga nawa baze, omuweereza wange," omwana kyeyava amutuuma Isakaali. **19** Leeya n'aba olubuto ate, n'azaalira Yakobo Omwana owoobulenzi ow'omukaaga. **20** Leeya kwe kugamba nti, "Katonda ampadde ekirabo, kaakano baze anaabanga nange, kubanga muzaalidde abaana aboobulenzi mukaaga." Ow'omukaaga kyeyava amutuuma Zebbulooni. **21** Oluvannyuma n'azaala omwana owoobuwala, n'amutuuma Dina. **22** Ate Katonda n'ajjukira Laakeeri, n'amuwulira n'aggula olubuto lwe. **23** N'aba olubuto n'azaalira Yakobo omwana owoobulenzi, Laakeeri n'agamba nti, "Katonda anziggyeeko okunyoomebwa;" **24** n'amutuuma Yusufu, ng'agamba nti, "Mukama annyongere omwana omulenzi." **25** Laakeeri bwe yazaala Yusufu, Yakobo n'agamba Labbaani nti, "Nsiibula, ŋŋende ewaffe mu nsi yaffe. **26** Mpa bakazi bange n'abaana bange, be nkuweererezza, ondeke ŋŋende: kubanga omanyi okuweereza kwe nkuweerezza." **27** Labbaani kwe kumuddamu nti, "Nga bwe nfunye omukisa mu ggwe, nkusaba oleme kuva wano, kubanga ndabye nga Mukama yampa omukisa ku bubwo. **28** Ntegeeza empeera yo nange ngikuwe." **29** Yakobo n'amuddamu nti, "Ggwe kennyini omanyi nti nkuweerezza era n'ensolo zo nga nzaazizza. **30** Kubanga walina ntono nga sinnajja, naye zeeyongedde nnyo; era Mukama n'akuwa omukisa buli gye n'addanga. Naye kaakano nze ndikolera ddi ennyumba yange?" **31** Labbaani kwe ku mubuuza nti, "Nkuwe ki?" Yakobo n'amuddamu nti, "Tojja kubaako ky'ompa, okuggyako okunkolera kino, ndyoke nneeyongere okulunda ekisibo kyo: **32** nzikiriza mpite mu kisibo kyo leero, nziggyemu buli ndiga enkulu eza bugondo n'eza bitanga, n'endiga ento enzirugavu, n'embuzi eza bugondogondo n'ezabitanga mu mbuzi, era ezo ze zinaabeera empeera yange. **33** Kale oluvannyuma lwa byonna obutuukirivu bwange bulimpolereza bw'olijja okukebera bw'onsasudde. Bw'olisanga embuzi yonna etali ya bugondogondo n'eya bitanga, oba endiga yonna enkazi enzirugavu eyo eribalibwa nti nnagikubbako." **34** Labbaani n'amuddamu nti, "Ekyo kirungi. Kale kibeere bwe kityo nga bw'ogambye." **35** Naye ekiro ekyo Labbaani n'aggya mu kisibo embuzi ennume eza biwuuga n'eza bitanga, n'embuzi enkazi zonna eza bugondogondo n'eza bitanga, buli eyalina ebbala eryeru, na buli ndiga nzirugavu n'aziwa abaana be bazirunde; **36** nga beesudde ebbanga eritambulirwa ennaku ssatu okuva ku ye okutuuka ku Yakobo. Yakobo ye n'alunda ezo ezaasigalawo ku kisibo kya Labbaani. **37** Awo Yakobo n'addira obuti bw'omulibine omubisi, n'obw'omusakedi, n'obw'omwalamoni n'abususumbulako ebikuta mu bukuubo. **38** N'asimba obuti bw'asasambudde mu maaso g'ebisibo ku by'esero ensolo we zanyweranga. **39** Bwe zajjanga okunywa ne ziwakiranga mu maaso g'obuti obwo, ne zizaalanga eza biwuuga, n'eza bugondogondo n'eza bitanga. **40** Yakobo n'ayawula ento ne zibeera zokka. Naye endala n'azitunuza okwolekera eza biwuuga n'enzirugavu eza Labbaani. Bw'atyo ne yeekolera ebisibo eby'enjawulo, n'atagatta zize na za Labbaani. **41** Buli nsolo enkazi ez'amaanyi bwe zaabanga zigenda okuwaka nga Yakobo ateeka ku by'esero obuti bwe buli okwolekera ensolo ezigenda okuwaka, ziwakire okumpi nabwo. **42** Naye ku nsolo ennafu teyabutekangawo. Olwo ensolo ennafu ne zibanga za Labbaani, zo ez'amaanyi ne zibanga za Yakobo. **43** Mu ngeri eyo Yakobo n'agenda ng'agaggawalira ddala nnyo, n'afuna ebisibo bingi ddala, wamu n'abaweereza abakazi n'abasajja; era n'afuna n'eŋŋamira n'embalaasi.

31 Awo Yakobo n'awulira nga batabani ba Labbaani bagamba nti, "Yakobo atutte ebyo byonna ebyali ebya kitaffe, era mu byali ebya kitaffe mw'aggye obugagga buno bwonna." **2** Era Yakobo n'alaba nga Labbaani takyamufaako nga bwe yali olubereberye. **3** Awo Mukama n'agamba Yakobo nti, "Ddayo mu nsi ya bajjajjaabo, mu bantu bo, era nnaabeeranga naawe." **4** Awo Yakobo kwe kutumya Laakeeri ne Leeya ku ttale gye baalundiranga ekisibo. **5** Bwe baatuuka n'abagamba nti, "Ndaba nga kitammwe takyanfaako nga bwe yakolanga olubereberye, naye Katonda wa kitange abadde nange. **6** Mumanyi bwe naweerea kitammwe n'amaanyi gange gonna. **7** Kyokka ye kitammwe yandyazaamanya n'akyusa empeera yange n'agikendeeza emirundi kkumi; wabula Katonda n'atamukkiriza kundeetako kabi. **8** Kale bwe yagambanga nti, 'Eza bugondogondo ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza bugondogondo, era bwe yayogeranga nti eza biwuuga ze zinaabanga ezizo ekisibo kyonna ne kizaala eza biwuuga.' **9** Bw'atyo Katonda aggye ku kitammwe ensolo ze n'azimpa. **10** "Mu kiseera ensolo mwe ziwakira, naloota nga nnyimusa amaaso gange nga ndaba embuzi ennume nga zirinyira enkazi eza biwuuga n'eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo. **11** Ne mu kirooto ekyo malayika wa Katonda n'ampita nti, 'Yakobo.' Ne nziramu nti, 'Nze nzuuno.' **12** N'aŋŋamba nti, 'Yimusa amaaso go olabe, embuzi zonna ezirinnyira ekisibo bwe ziri eza biwuuga, eza bugondogondo n'eza kiweewoweewo; kubanga ndabye ebyo byonna Labbaani by'akukoze. **13** Nze Katonda w'e Beseri gye wafukira amafuta ku jjinja lye wasimba, gye weeyamira obweyamo. Kale kaakano golokoka ove mu nsi muno, oddeyo mu nsi gye wazaalirwa.'" **14** Awo Laakeeri ne Leeya ne bamuddamu nti, "Ekyo kituufu kubanga tetulina mugabo, mu busika bwa kitaffe. **15** Era atutwala ng'abatali ba mu nnyumba ye. Kubanga yatutunda, era ebyatuvaamu bya badde akozesa. **16** Eby'obugagga byonna Katonda bya muggyeko, bifuuse byaffe n'abaana baffe. Kale kaakano buli Katonda ky'akugambye okukola kikole." **17** Awo Yakobo n'agolokoka, n'ateeka batabani be ne bakazi be ku ŋŋamira; **18** n'agoba ente ze zonna, n'ebisolo bye ebirala byonna bye yafuna: obugagga bwe bwonna bwe yafunira mu Padanalaamu, agende mu nsi ya

Kanani eri kitaawe Isaaka. **19** Labbaani yali agenze kusala byoya ku ndiga ze, Laakeeri n'abba bakatonda b'omu nnyumba ya Labbaani. **20** Yakobo n'adduka ku Labbaani Omusuuli, era teyamutegeeza nti amuvaako agende. **21** Yadduka ne byonna bye yalina, n'agolokoka n'asomoka omugga Fulaati, n'ayolekera Giriyaadi ensi ey'ensozi. **22** Ku lunaku olwokusatu Labbaani bwe yategeezebwa nti Yakobo yamuddukako, **23** Labbaani n'atwala basajja be, n'awondera Yakobo okumala ennaku musanvu, mu Giriyaadi ensi ey'ensozi. **24** Naye Katonda n'ajjira Labbaani, Omusuuli, mu kirooto, ekiro, n'amugamba nti, "Weegendereze, toyogera na Yakobo kigambo kyonna, ekirungi oba ekibi." **25** Awo Labbaani n'atuuka ku Yakobo, eyali akubye eweema ye mu nsi ey'ensozi, Labbaani ne basajja be nabo ne basiisira mu nsi ey'ensozi eya Giriyaadi. **26** Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Okoze ki, okuntwalako bawala bange mu kyama ne babanga abanyage? **27** Kiki ekyakuddusa mu kyama nga tombuuliddeko, ndyoke, nkusibule mu kinyumu: n'ennyimba, n'ebitaasa, n'ennanga. **28** Kale lwaki tewaŋŋanya na kugwa mu kifuba bazzukulu bange ne bawala bange okubasiibula? Ekyo kye wakola si kya buntubulamu. **29** Mbadde nsobola okukukola akabi, wabula Katonda wa kitaawo yayogedde nange ekiro kino, n'aŋŋamba nti, 'Weegendereze oleme okwogera ne Yakobo ekigambo kyonna, ekirungi oba ekibi.' **30** Ne kaakano ogenda kubanga wayagala nnyo okuddayo mu nnyumba ya kitaawo; naye wabbira ki bakatonda bange?" **31** Yakobo n'addamu Labbaani nti, "Natya, kubanga n'alowooza nti oyinza okunnyagako bawala bo. **32** Naye gw'onoosanga ne bakatonda bo taabe mulamu; waakufa. Mu maaso ga bantu baffe bano, ndaga ekikyo kye nnina okitwale." Yakobo teyamanya nti Laakeeri abbye bakatonda ba Labbaani. **33** Labbaani n'ayingira mu weema ya Yakobo ne mu weema ya Leeya, ne mu weema ey'abaweereza bombi; naye n'atalaba bakatonda be. N'ava mu weema ya Leeya, n'ayingira mu ya Laakeeri. **34** Laakeeri yali atutte bakatonda ba Labbaani, n'abateeka ku matandiiko g'eŋŋamira, n'abatuulako. Labbaani n'ayaza weema yonna naye n'atabalabamu. **35** Laakeeri n'agamba kitaawe nti, "Mukama wange aleme okusunguwala kubanga sisobola kuyimirira w'oli kubanga ndi mu mpisa y'abakazi." Labbaani n'anoonya naye n'atalaba bakatonda be. **36** Awo Yakobo n'alyoka ajjula obusungu ne yeejuumulira Labbaani, n'amugamba nti, "Nzizizza musango ki? Kibi ki kye nnina, olyoke ongoberere n'obukaali butyo? **37** Bw'oyazizza mu bintu byange, kikyo ki ky'osanzemu? Kiteeke wano wakati mu maaso g'abantu bange n'ababo, balyoke basalewo omusobya ku fembi. **38** "Emyaka gino gyonna amakumi abiri gye mbadde naawe, endiga zo ne mbuzi zo tezisowolanga, era siryanga ndiga mu kisibo kyo. **39** Eyo eyataagulwanga ensolo enkambwe ey'omu nsiko saagikuleeteranga, nze nafiirwanga, waginsabanga, wadde eyo eyabbibwanga ekiro oba emisana nayo yabalirwanga ku nze. **40** Ekyo ne kindeetera essana okunzigwerangako, n'okubeeranga mu mpewo ekiro, n'otulo ne tumbula. **41** Emyaka gino amakumi abiri mbadde mu nnyumba yo; n'akuweereza emyaka kkumi n'ena olwa bawala bo bombi, ate ne nkuweereza emyaka mukaaga mu kisibo kyo, kyokka okyusizza empeera yange emirundi kkumi. **42** Singa Katonda wa kitange, era Katonda wa Ibulayimu, Katonda Entiisa ya Isaaka teyali ku lwange, mazima ddala wandinsiibudde ngalo nsa! Katonda yalabye okubonaabona n'okutegana kwange, kyeyavudde akunenya ekiro." **43** Awo Labbaani n'addamu Yakobo nti, "Bano bawala bange, n'abaana baabwe bazzukulu bange, n'ebisibo, bisibo byange era ne byonna byolaba byange. Naye bawala bange n'abaana baabwe be bazadde, nnyinza kubakolera ki leero? **44** Kale jjangu tukole endagaano gwe nange, ebeere omujulirwa wakati wo nange." **45** Awo Yakobo n'addira ejjinja n'alisimba ng'empagi. **46** N'agamba abantu be nti, "Mukuŋŋaanye amayinja." Ne bagakuŋŋaanya ne bagatuuma entuumo, ne baliira awo awali entuumo. **47** Labbaani entuumu n'agiyita Yegalusakadusa, ye Yakobo n'agiyita Galeedi. **48** Labbaani n'agamba nti, "Entuumo eno ye mujulirwa wakati wo nange leero." Kyeyava agiyita Galeedi, **49** n'empagi n'agiyita Mizupa, kubanga yayogera nti, "Mukama atunulenga wakati wo nange, nga twawukanye omu okuva ku munne. **50** Bw'oliyisa obubi bawala bange, oba bw'olibawasizaako abakazi abalala, newaakubadde nga tewali muntu n'omu wakati waffe, ojjukire nti Katonda ye mujulirwa wakati wo nange." **51** Awo Labbaani n'agamba Yakobo nti, "Laba entuumu eno n'empagi bye ntadde wakati wo nange. **52** Entuumu eno ye mujulirwa era n'empagi nayo mujulirwa nga nze sirisukka ntuumu eno na mpagi eno okukukola akabi. **53** Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Nakoli, Katonda wa kitaabwe atulamule." Yakobo naye n'alayirira bw'atyo Katonda, Entiisa ya kitaawe Isaaka. **54** Yakobo n'awaayo ssaddaaka ku lusozi; n'ayita abantu be okulya; ne balya, ne basula ku lusozi ekiro ekyo. **55** Ku makya ennyo Labbaani n'agolokoka n'asiibula bazzukulu be ne bawala be ng'abagwa mu kifuba; n'abawa omukisa, n'addayo ewuwe.

32 Awo Yakobo n'akwata ekkubo lye, bamalayika ba Katonda ne bamusisinkana. **2** Yakobo bwe yabalaba n'agamba nti, "Lino ggye lya Katonda." Ekifo ekyo n'alyoka akituuma Makanayimu. **3** Awo Yakobo n'atuma ababaka eri Esawu muganda we, mu kitundu kya Seyiri mu nsi ya Edomu. **4** N'abagamba nti, "Mugambe mukama wange Esawu nti, 'Omuddu wo Yakobo abadde ne Labbaani okutuusa kaakano, **5** alina ente, n'endogoyi, n'endiga era n'embuzi, abaweereza abakazi era n'abasajja. Kaakano aweerezza mukama we Esawu obubaka buno afune okusaasirwa mu maaso ge.'" **6** Ababaka bwe baakomawo eri Yakobo ne bamugamba nti, "Twatuuka ewa muganda wo Esawu era ajja okukusisinkana ng'alina abasajja ebikumi bina." **7** Olwo Yakobo n'atandika okutiira ddala, n'asoberwa. N'ayawulamu abantu be yali nabo, n'ayawulamu n'endiga, ebisibo bye yalina ne mu ŋŋamira, ebibinja bibiri, **8** ng'alowooza nti, "Esawu bw'anaatuuka ku kibinja ekisooka n'akizikiriza, kale ekibinja ekisigaddewo kinadduka." **9** Awo Yakobo n'agamba nti, "Ayi Katonda wa jjajjange Ibulayimu, era Katonda wa kitange Isaaka, Ayi Mukama eyaŋŋamba nti, 'Ddayo mu nsi yammwe, mu bantu bo, nange nnaakugaggawazanga,' **10** sisaanira wadde akatundu akatono ak'okwagala kwo okutaggwaawo, wadde obwesigwa bwonna bw'olaze

omuddu wo. Kubanga nasomoka omugga guno Yoludaani nga nnina muggobuggo; naye kaakano nfuuse ebibinja bibiri. **11** Nkusaba omponye mu mukono gwa muganda wange, Esawu, kubanga mmutya, talwa kujja n'atutta ffenna awamu n'abakazi n'abaana. **12** Naye waŋŋamba nti, 'Nnaakugaggawazanga, era abalikuvaamu baliba ng'omusenyu gw'ennyanja, ogutabalika obungi bwabwe.'" **13** N'alyoka asula eyo ekiro ekyo, n'aggya ekirabo kya muganda we Esawu ku ebyo bye yalina: **14** embuzi enkazi ebikumi bibiri, embuzi ennume amakumi abiri, endiga enkazi ebikumi bibiri, endiga ennume amakumi abiri, **15** eŋŋamira enkazi amakumi asatu n'obwana bwazo, ente enkazi amakumi ana n'ennume kkumi, n'endogoyi enkazi amakumi abiri, n'endogoyi ennume kkumi. **16** N'azikwasa abaddu be, buli kisibo ng'akyawudde, n'agamba abaddu be nti, "Kale munkulemberemu, mulekeewo ebbanga wakati wa buli kisibo." **17** N'alagira eyakulembera nti, "Esawu, muganda wange bw'anaakusisinkana n'akubuuza nti, 'Oli muntu w'ani? Ogenda wa? Na bino by'olina by'ani?' **18** N'olyoka omuddamu nti, 'Bya muddu wo Yakobo, birabo by'aweerezza mukama wange Esawu, era tali wala naffe.'" **19** Bw'atyo era n'alagira n'owokubiri n'owookusatu ne bonna abaagobereranga ebisibo nti, "Nammwe mwogere ebigambo bye bimu bwe musisinkana Esawu, **20** era mugambe nti, 'Omuddu wo Yakobo tali wala naffe.'" Kubanga Yakobo yalowooza nti, "Nnaamuwooyawooya n'ekirabo ekinkulembedde, n'oluvannyuma nnaalaba amaaso ge, osanga tankole kabi." **21** Ekirabo kyekyava kimukulemberamu, ye n'asula mu kifo we yali ekiro ekyo. **22** Mu kiro ekyo Yakobo n'agolokoka n'atwala bakazi be bombi, n'abaweereza be abakazi ababiri, n'abaana be ekkumi n'omu n'asomokera e Yaboki. **23** N'abatwala ne byonna bye yalina n'abasomosa omugga. **24** Ye Yakobo n'asigala yekka, omusajja n'ameggana naye okutuusa obudde okukya. **25** Omusajja bwe yalaba nga taasobole Yakobo, n'akoma ku kinywa ky'ekisambi kye. Yakobo n'atandika okuwenyera nga bw'ameggana n'omusajja. **26** Omusajja n'alyoka agamba Yakobo nti, "Ndeka ŋŋende kubanga obudde bugenda kukya." Naye Yakobo n'ayogera nti, "Sijja kukuta nga tompadde mukisa." **27** Omusajja n'amubuuza nti, "Erinnya lyo gw'ani?" N'amuddamu nti, "Yakobo." **28** Awo n'amugamba nti, "Tokyaddayo kuyitibwa Yakobo. Wabula onooyitibwanga Isirayiri, kubanga omegganye ne Katonda, awamu n'abantu n'owangula." **29** Awo ne Yakobo n'amugamba nti, "Mbuulira erinnya lyo." Naye ye n'amuddamu nti, "Lwaki ombuuza erinnya lyange?" Awo n'amuwa omukisa. **30** Yakobo ekifo ekyo kyeyava akiyita Penieri, ng'agamba nti, "Kubanga ndabaganye ne Katonda, kyokka obulamu bwange ne busigalawo." **31** Enjuba n'evaayo ne mwakako nga bw'asala Penieri, ng'awenyera olw'obuvune mu kisambi kye. **32** Abayisirayiri kyebava batalya kinywa ky'ekisambi na buli kati, kubanga ekyo omusajja wa Katonda kye yakomako.

33 Awo Yakobo n'ayimusa amaaso ge n'alaba Esawu ng'ajja ng'ali n'abasajja ebikumi bina. Yakobo n'alyoka ayawulamu abaana abaali ne Leeya ne Laakeeri awamu n'abaweereza be abakazi ababiri. **2** Abaweereza n'abaana baabwe ne bakulembera, Leeya n'abaana be ne baddako, Laakeeri ne Yusufu ne basembayo. **3** Ye Yakobo ng'abakulembedde, nga bw'avuunama ku ttaka emirundi musanvu, okutuusa lwe yatuuka okumpi ne muganda we. **4** Naye Esawu n'adduka okumusisinkana, n'amulamusa ng'amugwa mu kifuba n'amunywegera; bombi ne bakaaba. **5** Esawu bwe yayimusa amaaso ge n'alaba abakazi n'abaana, n'abuuza Yakobo nti, "Bano baani abali naawe?" Yakobo n'amuddamu nti, "Be baana Katonda baawadde omuddu wo mu kisa kye." **6** Awo abaweereza be abakazi n'abaana baabwe ne basembera, ne bavuunama, mu ngeri y'emu. **7** Leeya n'abaana be nabo ne basembera ne bavuunama. Oluvannyuma Yusufu ne Laakeeri ne basembera nabo ne bavuunama. **8** Esawu n'abuuza Yakobo nti, "Otegeezaaki olwa bino byonna bye nsanze?" Yakobo n'addamu nti, "Lwa kufuna kusaasirwa kwa mukama wange." **9** Naye ye Esawu n'amugamba nti, "Bye nnina bimmala, muganda wange, by'olina beera nabyo." **10** Yakobo n'amuddamu nti, "Nedda nkwegayiridde, obanga nfunye okusaasirwa mu maaso go, kale kkiriza ekirabo kyange ekivudde mu ngalo zange. Kubanga ddala okulaba ku maaso go kiri ng'okulaba amaaso ga Katonda, olw'ekisa ekyo ky'onnyaniririzzaamu. **11** Nkwegayiridde kkiriza ekirabo kyange ekikuleeteddwa, kubanga Katonda andaze ekisa kye, era siri mu bwetaavu." Bw'atyo Esawu n'akikkiriza. **12** Awo Esawu n'agamba nti, "Kale tutambule, nze nzija okukukulemberamu." **13** Naye Yakobo n'amuddamu nti, "Mukama wange amanyi nti abaana banafu, era n'ebisibo biyonsa, era singa bitambuzibwa awatali busaasizi bijja kufa. **14** Mukama wange k'aleke omuddu we, nze nzija kujja mpola, okusinziira ku ntambula y'ebisolo ebikulembedde, era ne ku ntambula y'abaana, okutuusa lwe ndituuka mu Seyiri." **15** Awo Esawu n'agamba Yakobo nti, "Kale ka ndeke abamu ku basajja abali nange." Naye Yakobo n'amuddamu nti, "Tekyetaagisa. Kale nsaba ekisa mu maaso ga mukama wange." **16** Bw'atyo Esawu n'addayo ku lunaku olwo mu Seyiri. **17** Naye Yakobo n'alaga mu Sukkosi, ne yeezimbira ennyumba, n'azimbira n'ensolo ebisiisira; ekifo ekyo kyekiva kiyitibwa Sukkosi. **18** Era Yakobo n'atuuka mirembe mu kibuga Sekemu, mu nsi ya Kanani, ng'ava e Padanalaamu, n'asiisira okwolekera ekibuga. **19** Abaana ba Kamoli kitaawe wa Sekemu ne bamuguza ekitundu mwe yasiisira, n'abasasula ebitundu bya ffeeza kikumi. **20** N'azimbira eyo ekyoto n'akiyita Ekyoto kya Katonda wa Isirayiri.

34 Awo Dina muwala wa Leeya gwe yazaalira Yakobo, n'agenda okukyalira abakazi ab'omu nsi eyo. **2** Sekemu mutabani wa Kamoli Omukiiti omufuzi w'ensi eyo n'amulaba n'amukwata n'amusobyako. **3** Omwoyo gwa Sekemu ne gutwalibwa Dina muwala wa Yakobo, n'amwagala n'ayogera naye ebigambo ebiweweevu. **4** Sekemu n'alyoka agamba kitaawe Kamoli nti, "Mpasiza omuwala ono abeere mukazi wange." **5** Yakobo bwe yawulira nga Sekemu asobezza ku muwala we Dina, n'aba mukkakkamu okutuusa batabani be abaali balabirira ebisibo

ku ttale lwe badda. **6** Kamoli kitaawe wa Sekemu n'agenda eri Yakobo okwogera naye. **7** Batabani ba Yakobo ne bakomawo eka nga bamaze okukitegeera. Ne banakuwala era ne basunguwalira nnyo Sekemu olw'okukola eky'ekivve era ekitasaana mu Isirayiri. **8** Kyokka ye Kamoli n'ayogera nabo ng'agamba nti, "Omwoyo gwa mutabani wange gwegomba nnyo muwala wo, nkwegayirira mumuwe amuwase. **9** Kkiriza tufumbiriganwenga, otuwe bawala bo, nammwe muwasenga bawala baffe. **10** Munaabeeranga mu ffe, era mukolenga buli kye mwagala mu nsi yaffe. Mubeeremu era musuubuliremu, mugaggawale nnyo." **11** Sekemu naye n'ayogera ne Yakobo ne bannyina ba Dina, nti, "Nsaba ndabe ekisa mu maaso gammwe, era kyonna kye munansalira nzija kukibawa. **12** Munsabe ebyobuko ebirabo n'ebigenderako, byonna nzija kubibawa nga bwe binaaba binsabiddwa; kye muba munkolera kwe kumpa omuwala abeere mukazi wange." **13** Batabani ba Yakobo ne baddamu Sekemu ne kitaawe Kamoli nga babakwenyakwenya kuba Sekemu yali asobezza ku mwannyinaabwe Dina. **14** Ne babagamba nti, "Ekyo tetusobola kukikola okuwa mwannyinaffe omuntu atali mukomole, kubanga kya muzizo gye tuli. **15** Kye muteekwa okukola, tulyoke tukkirize, kwe kufuuka nga ffe nga buli musajja mu mmwe akomolebbwa. **16** Tulyoke tubawe bawala baffe, era naffe tuwase bawala bammwe, tubeere mu mmwe tufuuke eggwanga limu. **17** Naye bwe mutakkiriza kukomolebwa, kale tunaatwala muwala waffe ne tugenda." **18** Ebigambo byabwe ne bisanyusa Kamoli ne mutabani we Sekemu. **19** Era omuvubuka teyalwa kukomolebwa, kubanga yayagala nnyo muwala wa Yakobo. Omuvubuka oyo ye yali asinga okussibwamu ekitiibwa mu baana ba Kamoli bonna. **20** Awo Kamoli ne mutabani we Sekemu ne batuuka ku wankaaki w'ekibuga kyabwe ne boogera n'abantu b'ekibuga kyabwe nga bagamba nti, **21** Abasajja abo mikwano gyaffe. Ka babeere mu nsi yaffe bakoleremu, kubanga, mulabe, ensi nnene ebamala. Ffe ka tuwase bawala baabwe era naffe tubawe bawala baffe. **22** Wabula buli musajja mu ffe ateekwa okukomolebwa, nga bo bwe bakola; tufuuke eggwanga limu, lwe banakkiriza okubeera mu ffe. **23** Olwo ente zaabwe, ebintu byabwe n'ensolo zaabwe zonna tebiibe byaffe? Kye tuba tukola kwe kukkiriziganya nabo, balyoke babeere mu ffe. **24** Abasajja bonna abaali ku mulyango ebweru w'ekibuga ne bakkiriziganya ne Kamoli ne mutabani we Sekemu; buli musajja eyafuluma ebweru w'omulyango gw'ekibuga n'akomolebwa. **25** Bwe waayitawo ennaku ssatu, nga bakyali mu bulumi, batabani ba Yakobo: Simyoni ne Leevi bannyina Dina ne baddira ebitala byabwe ne balumba ekibuga, abaamu nga tebategedde, ne batta buli musajja. **26** Battiramu Kamoli ne mutabani we Sekemu ne baggya Dina mu nnyumba ya Sekemu ne beetambulira. **27** Awo batabani ba Yakobo ne bagwa ku munyago ne banyaga ekibuga olwa mwannyinaabwe. **28** Ne batwala ebisibo by'endiga, amagana g'ente, n'endogoyi, na buli ekyali mu kibuga ne ku ttale. **29** N'obugagga bwonna, n'abaana bonna awamu n'abakazi, na buli ekyali mu mayumba, byonna ne babiwamba ne babinyaga. **30** Awo Yakobo n'agamba Simyoni ne Leevi nti, "Mundeetedde akacwano, nfuuse wa kukyayibwa abantu bonna ab'omu nsi, Abakanani n'Abaperezi. Ffe tuli batono, kale bwe baneekuŋŋaanya ne bannumba nzija kumalibwawo, nze n'ennyumba yange yonna." **31** Bo ne bamuddamu nti, "Lwaki yayisa mwannyinaffe ng'omwenzi?"

35 Katonda n'agamba Yakobo nti, "Golokoka oyambuke e Beseri, obeere eyo, ozimbire Katonda ekyoto, eyakulabikira bwe wadduka muganda wo Esawu." **2** Awo Yakobo n'agamba ab'omu nnyumba ye ne bonna abaali naye nti, "Muggyeewo bakatonda abalala abali nammwe, mwetukuze mukyuse ebyambalo byammwe, **3** tulyoke twambuke tugende e Beseri ndyoke nzimbire Katonda ekyoto, Katonda eyanziramu mu nnaku ez'okunakuwala kwange, era abadde nange buli gye ŋŋenze. **4** Awo ne bawa Yakobo bakatonda abalala bonna be baalina, n'empeta ezaali ku matu gaabwe; Yakobo n'abiziika wansi w'omuvule ogwali okumpi ne Sekemu." **5** Bwe baali batambula, entiisa ya Katonda n'egwa ku bibuga ebyali bibeetoolodde, ne batagoberera baana ba Yakobo. **6** Yakobo n'ajja e Luzi, ye Beseri, ekiri mu nsi ya Kanani, ye n'abantu bonna abaali naye. **7** N'azimba eyo ekyoto, n'akituuma Erubeeseeri. Kubanga eyo Katonda gye yamweragira bwe yadduka muganda we. **8** Debola omujjanjabi wa Lebbeeka n'afa n'aziikibwa wansi w'omuvule, wansi wa Beseri kyekyava kiyitibwa Alooninakusi. **9** Yakobo bwe yava mu Padanalaamu Katonda n'amulabikira, n'amuwa omukisa. **10** Katonda n'amugamba nti, "Erinnya lyo ggwe Yakobo; tokyaddayo kuyitibwa Yakobo, erinnya lyo linaabanga Isirayiri." Bwe kityo erinnya lye ne liba Isirayiri. **11** Katonda n'amugamba nti, "Ndi Katonda Ayinzabyonna: zaala oyale, eggwanga n'enkuyanja y'amawanga biriva mu ggwe, ne bakabaka balisibuka mu ggwe. **12** Ensi gye nawa Ibulayimu ne Isaaka, ndigikuwa ggwe, era ndigiwa n'ezzadde lyo eririddawo." **13** Awo Katonda n'alinnya okuva waali mu kifo we yayogerera naye. **14** Yakobo n'asimba empagi mu kifo Katonda mwe yayogerera naye, empagi ey'ejjinja; n'agiyiwako ekiweebwayo ekyokunywa, n'ayiwako n'amafuta. **15** Yakobo ekifo Katonda we yayogerera naye n'akiyita Beseri. **16** Bwe baava e Beseri, era nga bakyali walako okuva Efulasi, Laakeeri n'alumwa, n'alumwa ddala nnyo. **17** Bwe yali ng'alumwa bw'atyo omuzaalisa n'amugamba nti, "Totya kubanga kaakano onoofuna omwana omulala owoobulenzi." **18** Omwoyo bwe gwali gumuggwaamu ng'afa, n'amutuuma Benoni, naye kitaawe n'amuyita Benyamini. **19** Awo Laakeeri n'afa n'aziikibwa ku kkubo erigenda Efulasi (ye Besirekemu). **20** Yakobo n'asimba empagi ku malaalo ge, y'empagi y'amalaalo ga Laakeeri, ekyaliwo n'okutuusa kaakano. **21** Isirayiri ne yeeyongera okutambula, n'akuba eweema ye, emabega w'omunaala gwa Ederi. **22** Isirayiri bwe yali ng'ali mu nsi omwo Lewubeeni n'agenda ne yeebaka ne Biira omuweereza wa kitaawe, Isirayiri n'akiwulira. Batabani ba Yakobo baali kkumi n'ababiri. **23** Batabani ba Leeya baali: Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye, ne Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali ne Zebbulooni. **24** Batabani ba Laakeeri ye: Yusufu ne Benyamini. **25**

Batabani ba Biira, omuweereza wa Laakeeri be ba: Ddaani ne Nafutaali. **26** Batabani ba Zirupa omuweereza wa Leeya be ba: Gaadi ne Aseri. Bano be batabani ba Yakobo abaamuzaalirwa mu Padanalaamu. **27** Awo Yakobo n'ajja eri kitaawe Isaaka e Mamule, oba Kiriyasaluba, ye Kebbulooni, Ibulayimu ne Isaaka mwe baatuulanga. **28** Isaaka yawangaala emyaka kikumi mu kinaana. **29** Isaaka n'afa ng'akaddiye nnyo n'agenda abantu be gye bagenda, ng'amaze ennaku nnyingi, batabani be Esawu ne Yakobo ne bamuziika.

36 Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, ye Edomu. **2** Esawu yawasa abakazi ng'abaggya mu Bakanani: Yawasa Ada muwala wa Eroni Omukiiti, ne Okolibama muwala wa Ana mutabani wa Zibyoni Omukiivi, **3** ne Basimansi muwala wa Isimayiri muganda wa Nebayoosi. **4** Ada n'azaalira Esawu Erifaazi, ne Basimansi n'azaala Leweri; **5** ne Okolibama n'azaala Yewusi, ne Yalamu ne Koola; abo be batabani ba Esawu abaamuzaalirwa mu nsi ya Kanani. **6** Awo Esawu n'atwala bakazi be, ne batabani be, ne bawala be n'abantu be bonna, n'ente ze, awamu n'ebintu bye byonna bye yafuna mu nsi ya Kanani; n'agenda mu nsi ey'ewala ku ya muganda we Yakobo. **7** Kubanga obugagga bwabwe bwali bungi nnyo nga tebukyabasobozesa kubeera wamu n'ensi mwe baali ng'ebafundiridde olw'obungi bw'ebisolo byabwe. **8** Olwo ye Esawu, era ye Edomu, n'abeera mu nsi ey'ensozi za Seyiri. **9** Bino bye bifa ku b'olulyo lwa Esawu, kitaawe w'Abaedomu abaamuzaalirwa ng'ali mu nsi y'ensozi za Seyiri. **10** Batabani be baali: Erifaazi eyamuzaalirwa Ada, ne Leweri eyamuzaalirwa Basimansi. **11** Batabani ba Erifaazi baali Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Gatamu ne Kenazi. **12** Timuna yali mukazi wa Erifaazi, mutabani wa Esawu era yamuzaalira Ameleki. Abo be batabani ba Ada mukazi wa Esawu. **13** Bano be batabani ba Leweri: Nakasi, ne Zeera, ne Saama ne Mizza. Abo be bazzukulu ba Esawu ne mukazi we Basemasi. **14** N'abaana ba Okolibama muwala wa Ana, muzzukulu wa Zibyoni, baali Yewusi, ne Yalamu ne Koola, be yazaalira bba Esawu. **15** Bano be bakulu b'enda ya Esawu: Enda ya Erifaazi omubereberye wa Esawu: Temani, ne Omali, ne Zefo, ne Kenazi, **16** ne Koola, ne Gatamu ne Amaleki abaali mu nsi ya Edomu be batabani ba Ada. **17** Enda ya Leweri mutabani wa Esawu: Nakasi, ne Zeera, ne Samma ne Mizza nabo baali mu nsi ya Edomu, era baava mu Basimansi, mukazi wa Esawu. **18** Abaazaalibwa Okolibama mukazi wa Esawu, muwala wa Ana: Yewusi, ne Yalamu ne Koola. **19** Abo bonna be baava mu Esawu, ye Edomu, era be bakulu b'enda zaabwe. **20** Batabani ba Seyiri Omukooli abaabeeranga mu Edomu be ba Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, **21** ne Disoni, ne Ezeri ne Disani. Abo be baava mu Bakooli, be baana ba Seyiri abaali mu nsi ya Edomu. **22** Batabani ba Lotani baali Kooli, ne Kemamu, era Lotani yalina mwannyina nga ye Timuna. **23** Batabani ba Sobali be ba Aluvani, ne Manakasi, ne Eberi, ne Sefo ne Onamu. **24** Aba Zibyoni, be ba Aya ne Ana; ono ye Ana eyavumbula ensulo z'amazzi agookya, ezaali mu ddungu; bwe yali ng'alunda endogoyi za kitaawe Zibyoni. **25** Abaana ba Ana be ba Disoni ne Okolibama omuwala. **26** Bo batabani ba Disoni be ba Kemudaani, ne Esubani, ne Isulani ne Kerani. **27** Aba Ezeri be ba Birani, ne Zaavani ne Akani. **28** Ate aba Disani be ba Uzi ne Alani. **29** Bano be bakulu b'enda za Bakooli: Lotani, ne Sobali, ne Zibyoni, ne Ana, **30** ne Disoni, ne Ezeri ne Disani. Bano be bakulu b'enda za Bakooli ng'ebika byabwe bwe byali, mu nsi ya Seyiri. **31** Bakabaka abafuga ensi ya Edomu, nga tewannaba na kabaka afuga Isirayiri be bano: **32** Bera mutabani wa Byori yafuga Edomu ng'asinziira mu kibuga kye Dinukaba. **33** Bera bwe yafa Yobabu mutabani wa Zeera ow'e Bozula n'afuga mu kifo kye. **34** Yobabu bwe yafa Kusamu Omutemani n'afuga mu kifo kye. **35** Ne Kusamu bwe yafa, Kadadi mutabani wa Bedadi, eyawangula Midiyaani, mu nsi ya Mowaabu n'afuga mu kifo kye; ng'afugira mu kibuga ky'e Avisi. **36** Ate Kadadi bwe yafa, Samula ow'e Masuleka n'afuga mu kifo kye. **37** Samula bwe yafa Sawuli ow'e Lekobosi, ku mugga Fulaati n'afuga mu kifo kye. **38** Sawuli bwe yafa, Baalukanani mutabani wa Akubooli n'afuga mu kifo kye. **39** Ate Balukanani mutabani wa Akubooli bwe yafa, Kadali n'afuga mu kifo kye, ng'ali mu kibuga kye Pawu; mukazi we yayitibwanga Meketaberu muwala wa Mezakabu ne Matirida. **40** Bano be bakulu b'enda zaabo abaava mu Esawu, nga bwe baali mu bifo byabwe: Timuna, ne Aluva, ne Yesesi, **41** ne Okolibama, ne Era, ne Pinoni, **42** ne Kenazi, ne Temani, ne Mibuza, **43** ne Magidiyeri, ne Iramu. Abo be bakulu b'enda ya Edomu, ye Esawu kitaawe wa Edomu, okusinziira mu bifo mwe baali mu nsi y'obutaka bwabwe.

37 Yakobo yabeeranga mu Kanani, ensi bajjajjaabe mwe baatambuliratambuliranga. **2** Era bino bye bifa ku lulyo lwa Yakobo: Yusufu bwe yali nga wa myaka kkumi na musanvu ng'ali ne baganda be batabani ba Biira ne Zirifa, nga balunda ekisibo ky'endiga, Yusufu n'ategeezanga Yakobo kitaabwe ebintu ebibi bye baakolanga. **3** Bw'atyo Isirayiri n'ayagala nnyo Yusufu okusinga abaana be abalala, kubanga nga ye mwana ow'omu bukadde bwe; n'amutungira ekyambalo eky'amabala amangi. **4** Naye baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe amwagala okusinga bo ne bakyawa Yusufu, ne batayinza na kwogera naye na kisa. **5** Lumu Yusufu n'aloota ekirooto, n'agenda n'akitegeeza baganda be, ne beeyongera nnyo okumukyawa. **6** Yabagamba nti, "Muwulire ekirooto kino kye naloose. **7** Twali tusiba ebinywa by'eŋŋaano nga tuli mu nnimiro, ekinywa kyange ne kiyimuka ne kiyimirira; laba ebinywa byammwe ne bikyebungulula ne bikivuunamira." **8** Baganda be ne bamugamba nti, "Olowooza olitufuga? Olowooleza ddala nti tulibeera baddu bo?" Olwo ne beeyongera nnyo okumukyayira ddala olw'ekirooto kye n'ebigambo bye. **9** Ate n'aloota ekirooto ekirala n'akitegeeza baganda be, n'agamba nti, "Ndoose ekirooto ekirala: ne ndaba enjuba n'omwezi n'emmunyeenye ekkumi n'emu nga binvuunamira." **10** Naye bwe yakitegeeza kitaawe ng'ali wamu ne baganda be, kitaawe n'amunenya ng'agamba nti, "Kirooto ki kino ky'oloose? Ddala nze ne nnyoko

awamu ne baganda bo tulijja ne tuvuunama mu maaso go?" **11** Baganda be ne bamukwatirwa obuggya, kyokka ye kitaabwe n'akuuma ekigambo ekyo mu mutima gwe. **12** Awo baganda ba Yusufu ne bagenda okumpi ne Sekemu okulunda ekisibo kya kitaabwe. **13** Isirayiri n'alyoka agamba Yusufu nti, "Nga baganda bo bwe balundira e Sekemu, jjangu nkutume gye bali." Yusufu n'amuddamu nti, "Nzuuno ntuma." **14** N'alyoka amugamba nti, "Genda kaakano olabe obanga baganda bo n'ekisibo bali bulungi, okomewo ontegeeze." Awo n'amutuma okuva mu kiwonvu kya Kebbulooni, n'atuuka e Sekemu. **15** Awo omusajja n'amulaba ng'atangatangira ku ttale, n'amubuuza nti, "Onoonya ki?" **16** N'amuddamu nti, "Noonya baganda bange, nkwegayiridde mbuulira gye balundira ekisibo." **17** Omusajja n'amuddamu nti, "Beeyongerayo, kubanga nabawulira nga bagamba nti, 'Ka tugende e Dosani.'" Awo Yusufu n'agoberera baganda be n'abasanga e Dosani. **18** Baganda be ne bamulengera ng'akyali wala, era bwe yali nga tannabasemberera ne bateesa bamutte. **19** Ne bagambagana nti, "Sekalootera wuuyo ajja. **20** Kale mujje tumutte, tumusuule mu kimu ku binnya; tuligamba nti, 'Ensolo enkambwe ye yamulya; tulabe ebirooto bye bwe birituukirira.'" **21** Naye Lewubeeni bwe yakiwulira n'agezaako okumuwonya mu mikono gyabwe n'agamba nti, "Tetumutta. **22** Tuleme kuyiwa musaayi; ka tumusuule mu bunnya buno wano mu nsiko. Temumuteekako mukono gwammwe." Yayogera bw'atyo alyoke amuwonye mu mikono gyabwe, amuddize kitaawe. **23** Awo Yusufu bwe yatuuka ku baganda be ne bamwambulamu ekyambalo kye eky'amabala amangi kye yali ayambadde: **24** ne bamutwala ne bamusuula mu bunnya obwali obukalu nga tebuliimu mazzi. **25** Awo bwe baatuula okulya, ne bayimusa amaaso ne balengera ekibiina ky'Abayisimayiri nga bava e Gireyaadi, ng'eŋŋamira zaabwe zeettise ebyakaloosa, n'envumbo ne mooli nga bali mu lugendo babitwala e Misiri. **26** Yuda kwe kugamba baganda be nti, "Kitugasa ki okutta muganda waffe n'okuyiwa omusaayi gwe? **27** Tumuguze Abayisimayiri. Omukono gwaffe guleme okumubaako, kubanga muganda waffe, omubiri gwaffe gwennyini." Baganda be ne bakkiriziganya naye. **28** Abasuubuzi, Abayisimayiri bwe baabatuukako ne baggya Yusufu mu bunnya, ne bamuguza Abayisimayiri. Baamubaguza ebitundu bya ffeeza amakumi abiri; ne bamutwala e Misiri. **29** Lewubeeni bwe yadda n'alaga ku bunnya n'alaba nga Yusufu taliimu, n'ayuza engoye ze, **30** n'addayo eri baganda be n'abagamba nti, "Omwana taliiyo. Kale naamunoonyeza wa?" **31** Awo ne baddira ekyambalo kya Yusufu, ne batta embuzi, ne bakinnyika mu musaayi. **32** Ne baddira ekyambalo ekyo eky'amabala amangi ne bakitwalira kitaabwe ne bamugamba nti, "Twalaba ekyambalo kino, kikebere olabe obanga kye kya mutabani wo." **33** N'akyetegereza n'agamba nti, "Kye kyambalo kya mutabani wange! Ensolo enkambwe yamulya. Ddala Yusufu yataagulwataagulwa." **34** Awo Yakobo n'ayuza ebyambalo bye, n'akungubagira Yusufu okumala ebbanga ddene. **35** Batabani be bonna ne bawala be ne bagenda gy'ali okumusanyusa, kyokka ye n'atakkiriza kusanyusibwa. N'agamba nti, "Nedda, ndikka emagombe nga nkyakungubagira omwana wange Yusufu." Bw'atyo Yakobo n'akungubagira nnyo Yusufu. **(Sheol h7585)** **36** Mu kiseera kyekimu Abamidiyaani bwe baatuuka e Misiri, Yusufu ne bamuguza Potifali, omu ku bakungu ba Falaawo; omukungu oyo ye yali omukulu wa bambowa.

38 Awo olwatuuka Yuda n'ava ku baganda be n'aserengeta, n'ayingira ew'Omudulamu, erinnya lye, Kira. **2** Yuda n'alabayo muwala wa Suwa, Omukanani, n'amuwasa, ne yeetaba naye, **3** n'aba olubuto n'azaala omwana owoobulenzi n'amutuuma erinnya Eri. **4** Mukyala wa Yuda n'aba olubuto olulala n'azaala omwana omulenzi n'amutuuma Onani. **5** Ate n'azaala omwana omulala n'amutuuma Seera. Yamuzaalira mu Kezibu. **6** Era Yuda n'awasiza mutabani we omukulu, Eri, omukazi erinnya lye Tamali. **7** Naye Eri mutabani wa Yuda omukulu n'aba mwonoonyi mu maaso ga Mukama; Mukama n'amutta. **8** Awo Yuda n'agamba Onani nti, "Genda eri muka muganda wo, ofunire muganda wo ezzadde." **9** Naye Onani n'amanya nti ezzadde teririba lirye; bw'atyo bwe yeetaba naye, amannyi n'agafuka wansi aleme okufunira muganda we ezzadde. **10** Ekyo kye yakola kyali kibi mu maaso ga Mukama. N'ono Mukama kyeyava amutta. **11** Awo Yuda olw'okutya nti Seera ayinza okufa nga baganda be, n'agamba Tamali nti, "Ogira obeera nnamwandu, ng'oli mu nnyumba ya kitaawo okutuusa Seera lw'alikula." Tamali kwe kugenda n'abeera mu nnyumba ya kitaawe. **12** Bwe waayitawo ebbanga mukazi wa Yuda, muwala wa Suwa n'afa. Yuda bwe yayita mu kukungubaga, n'agenda ne Kira Omudulamu e Timuna eri basajja be abasazi b'ebyoya by'endiga ze. **13** Tamali bwe kyamubuulirwa nti, "Sezaala wo agenda e Timuna okusala ebyoya by'endiga ze," **14** n'asuula eri ebyambalo by'obwannamwandu ne yeeteekako ekiremba ne yeebikkirira, n'atuula ku mulyango gwa Enayimu, ekiri ku kkubo ng'ogenda e Timuna. Kubanga yamanya nti, Seera akuze, kyokka nga tamuweereddwa ku muwasa. **15** Yuda bwe yamulaba, n'amulowooza okuba omu ku bamalaaya, kubanga yali abisse amaaso ge. **16** N'agenda gy'ali ku mabbali g'ekkubo, n'amugamba nti, "Jjangu, neetabe naawe," kubanga teyamanya nti ye yali muka mutabani we. Tamali kwe ku mubuuza nti, "Onompa ki bwe neetaba naawe?" **17** Yuda n'amuddamu nti, "Nnaakuweereza embuzi ento." N'amubuuza nti, "Onompa omusingo nga tonnagimpeereza?" **18** Yuda n'amuddamu nti, "Nkuwe musingo ki?" N'amugamba nti, "Akabonero ko, akajegere ko awamu n'omuggo gwo oguli mu mukono gwo." Awo n'abimuwa, ne yeetaba naye, n'amufunyisa olubuto. **19** Tamali n'agolokoka n'agenda, n'aggyako ekiremba n'ayambala ebyambalo by'obwannamwandu bwe. **20** Yuda bwe yatuma mukwano gwe Omudulamu, okutwala omwana gw'embuzi, addizibwe omusingo teyalaba ku mukazi. **21** Bwe yabuuliriza ab'omu kifo omwo, omukazi malaaya eyali Enayimu ku mabbali g'ekkubo, ne bamuddamu nti, "Wano tewabeeranga mukazi malaaya." **22** N'alyoka addayo eri Yuda n'amugamba nti takubikako kimunye; era n'abantu ab'ekitundu ekyo bamutegeezeza nti, "Awo tewabangawo mukazi malaaya." **23** Yuda kwe kumugamba nti, "Omukazi

oli, ebintu k'abisigaze tuleme okusekererwa, naweereza embuzi eno, naye n'atalabikako." **24** Emyezi ng'esatu bwe gyayitawo ne bagamba Yuda nti, "Muka mwana wo Tamali yafuuka mwenzi. Ate ebyo nga biri awo obwenzi obwo yabufunamu n'olubuto." Yuda kwe kwejuumuula nga bw'agamba nti, "Mumuleete ayokebwe." **25** Tamali bwe yali atwalibwa n'atumira sezaala we Yuda n'amugamba nti, "Omusajja nannyini bintu bino ye kazaalabulwa. Nkusaba weetegereze ebintu bino: akabonero, akajegere n'omuggo, by'ani?" **26** Awo Yuda n'abitegeera n'agamba nti, "Omuwala mutuukirivu okunsinga, kubanga saamuwa mutabani wange Seera." Yuda n'atamuddira. **27** Ekiseera eky'okuwona bwe kyatuuka n'alabika nga wakuzaala balongo. **28** Era bwe yali mu ssanya omulongo omu n'afulumya omukono gwe, omuzaalisa n'agukwata n'agusibako akawuzi akaakakobe nga bw'agamba nti, "Ono y'asoose okujja." **29** Naye omulongo bwe yazzaayo omukono gwe munda, muganda we n'afuluma; omuzaalisa n'agamba nti, "Lwaki owaguzza?" Erinnya ly'omwana kyeryava liba Pereezi. **30** Oluvannyuma muganda we n'afuluma n'akawuzi akaakakobe nga kali ku mukono gwe, n'ayitibwa Zeera.

39 Awo Yusufu bwe yatwalibwa e Misiri, Potifali omukungu wa Falaawo, omukulu w'abambowa Omumisiri n'amugula okuva ku Bayisimayiri abaamutwala e Misiri. **2** Mukama n'aba ne Yusufu n'aba n'omukisa ng'ali mu nnyumba ya mukama we Omumisiri. **3** Ne mukama we n'alaba nga Mukama amuwadde omukisa mu buli ky'akola. **4** Awo Yusufu n'aganja nnyo mu maaso ga mukama we, n'amulabiriranga, n'amufuula omukulu we nnyumba ye ne byonna bye yalina. **5** Okuva olwo Mukama n'awa omukisa ennyumba y'Omumisiri olwa Yusufu. Omukisa gwa Mukama ne guba ku byonna bye yalina, mu nnyumba ne mu nnimiro. **6** Awo Omumisiri n'ateeka byonna mu mikono gya Yusufu. Yusufu n'avunaanyizibwanga byonna okuggyako emmere mukama we gye yalyanga. Kyokka Yusufu yali mulungi nnyo, mubalagavu. **7** Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ebbanga eriwerako, mukyala wa mukama we namutunuulira n'okwegomba era n'amugamba nti, "Weebake nange." **8** Naye Yusufu n'agaana, n'agamba mukazi wa mukama we nti, "Laba, mukama wange yankwasa byonna ebiri mu nnyumba, n'abiteeka byonna mu mikono gyange, **9** era tewali n'omu ansinga mu nnyumba ye, tewali na kimu ky'atankwasa okuggyako ggwe, kubanga ggwe oli mukazi we. Kale nnyinza ntya okuyingira mu kwonoona okwenkanidde awo n'okusobya eri Katonda?" **10** Newaakubadde muka mukama we yamutayirira, Yusufu ye teyamuwulira na mulundi na gumu. **11** Naye lwali lumu Yusufu bwe yayingira mu nju okukola emirimu gye nga tewali n'omu mu nnyumba, **12** muka mukama we n'akwata ekyambalo kya Yusufu nga bw'agamba nti, "Weegatte nange." Yusufu n'amwesimatulako, ekyambalo kye ne kisigala mu ngalo z'omukazi wa mukama we. Ye n'adduka n'ava mu nnyumba. **13** Naye omukazi bwe yalaba ng'asigazza ekyambalo kya Yusufu, **14** n'ayita abasajja ab'omu nnyumba ye n'abagamba nti, "Mulabe, yatuleetera Omwebbulaniya okutuduulira, yazze gye ndi okwebaka nange, **15** bw'awulidde nga ndeekaana n'adduka n'ava mu nnyumba." **16** Awo kwe kutereka ekyambalo okutuusa mukama wa Yusufu lwe yadda eka. **17** Omukyala n'abuulira bba byonna ng'agamba nti, "Omuddu Omwebbulaniya gwe watuleetera, yayingidde gye ndi okunjooga. **18** Naye nabadde nakaleekaana, n'aleka ekyambalo kye gye ndi, n'adduka n'ava mu nnyumba." **19** Awo mukama wa Yusufu bwe yawulira ebigambo omukazi bye yamutegeeza ng'agamba nti, "Bw'ati ne bw'ati omuddu wo bwe yampisizza," obusungu bwa bba ne bubuubuuka. **20** Mukama wa Yusufu n'akwata Yusufu n'amuteeka mu kkomera omwasibirwanga abazzizza emisango eri kabaka. **21** Naye Mukama n'abeera ne Yusufu, n'amulaga okwagala kwe okutalojjeka. N'aganja nnyo mu maaso g'omukuumi w'ekkomera. **22** Omukuumi w'ekkomera n'ateeka abasibe bonna mu mikono gya Yusufu, era buli ekyakolebwanga nga Yusufu y'akirinako obuvunaanyizibwa. **23** Omukuumi w'ekkomera nga tafaayo ku buli ekyalinga mu mikono gya Yusufu, kubanga Mukama yali naye, era Mukama n'amuwa omukisa mu buli kye yakolanga.

40 Oluvannyuma lw'ebyo omusenero wa kabaka w'e Misiri wamu n'omukulu wa bafumbi be ne banyiiza mukama waabwe kabaka w'e Misiri. **2** Falaawo n'asunguwalira nnyo abakungu be abo: omusenero n'omukulu w'abafumbi, **3** n'abawaayo mu mikono gy'omukulu w'ekkomera, Yusufu mwe yali. **4** Omukulu w'ekkomera n'abawa Yusufu okubakuuma, n'abalabirira, ne babeera mu kkomera. **5** Naye ekiro kimu omusenero n'omukulu wa bafumbi aba kabaka w'e Misiri abaali mu kkomera ne baloota, buli omu ekirooto kye, era nga buli kimu kirina amakulu gaakyo. **6** Yusufu bwe yajja gye bali ku makya, n'abalaba nga beeraliikirivu. **7** N'alyoka abuuza abakungu ba Falaawo abaali naye mu kkomera, mu nnyumba ya mukama waabwe nti, "Lwaki leero mulabika nga mweraliikiridde?" **8** Ne bamuddamu nti, "Twaloose ebirooto, naye tewali wa kubivvuunula." Awo Yusufu n'abagamba nti, "Katonda y'abivvuunula. Kale mbasaba mubimbuulire." **9** Awo omusenero n'ategeeza Yusufu ekirooto kye n'agamba nti, "Nalabye omuti omutiini mu kirooto. **10** Ku mutiini nga kuliko amatabi asatu, gwabadde gwakatojjera ne gumulisa, ebirimba ne bibaako zabbibu ennyengevu. **11** Nga nkute ekikopo kya Falaawo mu ngalo zange, ne nzirira zabbibu ne nzikamulira mu kikopo kya Falaawo, ne nkimukwasa." **12** Yusufu n'alyoka amugamba nti, "Gano ge makulu gaakyo: amatabi asatu, ze nnaku esatu; **13** mu nnaku ssatu Falaawo alikuggya mu kkomera n'akuzza mu kifo kyo, era olimukwasa ekikopo nga bwe wakolanga edda ng'oli musenero we. **14** Kyokka onzijukiranga ng'otuuse mu maaso ga Falaawo, onzijukiranga n'onjogerako gy'ali nkwegayiridde, alyoke anzigye mu kkomera. **15** Kubanga ddala naggyibwa buggyibwa mu nsi y'Abaebulaniya; ate na wano sirina kye nakola kinsaanyiza kuteekebwa mu kkomera." **16** Omukulu w'abafumbi ba Falaawo bwe yalaba ng'amakulu g'ekirooto ky'oli gaali malungi, n'agamba Yusufu nti, "Nange naloose ekirooto: nga neetisse ku mutwe ebibbo by'emigaati bisatu. **17** Mu kibbo ekyokusatu

mwabaddemu buli ngeri ya mmere enjokye eya Falaawo. Kyokka ng'ennyonyi zigiriira ku mutwe gwange." **18** Awo Yusufu n'amuddamu nti, "Gano ge makulu gaakyo: ebibbo ebisatu z'ennaku ssatu; **19** bwe wanaayitawo ennaku ssatu Falaawo ajja kukutemako omutwe, akuwanike ku muti, omulambo gwo guliibwe ebinyonyi." **20** Ku lunaku olwokusatu, lwali lunaku lwa mazaalibwa ga Falaawo, n'akolera abaweereza be bonna embaga, n'atumya omusenero n'omukulu w'abafumbi. **21** Omusenero n'amuzza ku mulimu gwe, n'atandika okuweereza Falaawo, **22** kyokka ye omukulu w'abafumbi n'amuwanika ku muti, nga Yusufu bwe yavvuunula ebirooto byabwe. **23** Naye omusenero n'atajjukira Yusufu n'amwerabira n'atamussaako mwoyo.

41 Oluvannyuma lw'emyaka ebiri emirambirira, Falaawo n'aloota ng'ayimiridde ku mugga Kiyira; **2** laba mu mugga ne muvaamu ente ennungi ensava musanvu, ne ziriira mu bisaalu. **3** Era laba ente endala embi enkovvu musanvu nazo ne ziva mu mugga, ne ziyimirira wamu na ziri ku lubalama lw'omugga. **4** Ente enkovvu, embi ne zirya ente ennungi ensava. Awo Falaawo n'azuukuka. **5** Ate n'addamu okwebaka n'aloota ekirooto ekirala, laba ebirimba eby'emmere ey'empeke musanvu ebigimu nga biri ku kiti kimu. **6** Era laba oluvannyuma ebirimba ebirala musanvu nga bikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba nabyo ne biddirira. **7** Awo ebirimba biri ebikaze ne bimira ebirimba biri omusanvu ebigimu ebirungi. Falaawo n'azuukuka, laba nga kibadde kirooto. **8** Awo ku makya Falaawo ne yeeraliikirira; n'atumya ne baleeta abalogo bonna ab'e Misiri, n'abagezigezi baamu bonna; Falaawo n'abategeeza ekirooto kye, kyokka ne watabaawo n'omu eyasobola okukivvuunulira Falaawo. **9** Awo omusenero wa Falaawo n'agamba Falaawo nti, "Ntegedde nasobya nnyo. **10** Falaawo bwe yasunguwalira abaddu be, nze n'omukulu w'abafumbi n'atuteeka mu kkomera, **11** ekiro kimu omukulu wa bafumbi nange twaloota ebirooto, nga buli kimu kirina amakulu ga njawulo ku kinnaakyo. **12** Mu ffe mwalimu omuvubuka Omwebbulaniya nga muddu wa mukulu w'abambowa; bwe twamutegeeza nannyonnyola buli omu ekirooto kye nga bwe kyali. **13** Nga bwe yatunnyonnyola era bwe kityo bwe kyali; nze nazzibwa ku mulimu gwange, ye omufumbiro, n'awanikibwa ku muti." **14** Awo Falaawo n'atumya baleete Yusufu, ne bamuleeta mangu okumuggya mu kkomera. Bwe yamala okumwebwa omutwe n'okukyusa engoye ze, n'ajja mu maaso ga Falaawo. **15** Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Naloose ekirooto, naye tewali n'omu ayinza kukivvuunula." **16** Yusufu n'addamu Falaawo nti, "Si nze nzija okukikola, wabula Katonda y'anaabuulira Falaawo amakulu gaakyo." **17** Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, bwe nabadde nga nneebase ne ndoota nga nnyimiridde ku lubalama lw'omugga Kiyira; **18** ente ennungi ensava musanvu ne ziva mu mugga ne ziriira mu bisaalu; **19** ate ente endala ennafu embi ennyo enkovvu ze sirabangako mu nsi y'e Misiri nazo ne zijja. **20** Awo ente embi enkovvu ne zirya ente ziri omusanvu ensava ezaasoose, **21** naye bwe zamaze okuzirya nga toyinza na kutegeera nti ziziridde, kubanga nga nkovvu nga bwe zaabadde olubereberye. Awo ne ndyoka nzuukuka. **22** "Ate era mu kirooto kyange nalabye ebirimba ebigimu ebirungi musanvu nga biri ku kiti kimu, **23** n'ebirimba ebirala musanvu ebikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba, nabyo ne bivaayo. **24** Ebirimba ebikaze ne bimira biri ebigimu. Ebyo nabitegeezezza abagezigezi ne wabulawo n'omu abivvuunula." **25** Awo Yusufu n'agamba Falaawo nti, "Ekirooto kya Falaawo kiri kimu: Katonda alaze Falaawo ky'agenda okukola. **26** Ente omusanvu ennungi gy'emyaka musanvu n'ebirimba omusanvu ebigimu gy'emyaka musanvu; ekirooto kiri kimu. **27** Ente omusanvu embi enkovvu ezajja oluvannyuma, gy'emyaka musanvu, n'ebirimba omusanvu ebikaze olw'empewo ez'ebbugumu ez'ebuvanjuba gy'emyaka omusanvu egy'enjala. **28** "Nga bwe ŋŋambye Falaawo, Katonda alaze Falaawo ekyo ky'agenda okukola. **29** Wajja kubaawo emyaka musanvu egy'ekyengera mu nsi yonna ey'e Misiri, **30** naye oluvannyuma lwagyo waliddawo emyaka musanvu egy'enjala eryerabiza ekyengera mu nsi yonna ey'e Misiri; enjala eribuna ensi. **31** Ekyengera tekirimanyika n'akatono olw'enjala empitirivu era embi ennyo, eribuna Misiri yenna. **32** Ekirooto kya Falaawo kyekivudde kiddiŋŋanwa, kitegeeza nti ekintu Katonda akikakasa era ajja kukituukiriza mangu. **33** Kale kaakano Falaawo alonde omusajja omukalabakalaba era ow'amagezi amuwe obuvunaanyizibwa ku nsi yonna ey'e Misiri. **34** Era asseewo abalabirira balabirire ensi bakuŋŋaanye ekimu ekyokutaano eky'emmere ey'empeke yonna mu nsi ey'e Misiri okumalirako ddala emyaka omusanvu egy'ekyengera. **35** Bakuŋŋaanye emmere eyo mu myaka egijja egy'ekyengera, bazimbe ebyagi ebinene mu buli kibuga bagikuŋŋaanyize omwo olw'ekiragiro kya Falaawo, bagikuume. **36** Emmere eyo eriterekebwa olw'enjala eriba mu nsi okumalako emyaka omusanvu egy'enjala erigwa mu Misiri yonna; ensi ereme okuzikirizibwa enjala." **37** Ebigambo bya Yusufu ne biwulikika bulungi mu matu ga Falaawo n'ag'abaweereza be bonna. **38** Falaawo n'agamba abaweereza be nti, "Tuyinza okufuna omuntu ng'ono Yusufu omuli Omwoyo wa Katonda?" **39** Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Katonda nga bw'akulaze bino byonna, tewali mulala mukalabakalaba, omugezi okukwenkana ggwe. **40** Gw'onoofuganga olubiri lwange, era abantu bange banaakolanga kyonna ky'onoobalagiranga; wabula nze kabaka n'abanga waggulu wo." **41** Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Laba, nkutadde wo okufuga ensi yonna ey'e Misiri." **42** Olwo Falaawo n'alyoka aggya empeta ku ngalo ye n'aginaanika Yusufu, n'amwambaza ekyambalo ekya linena omulungi, n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago bwe. **43** N'amuwa n'okutambuliranga mu ggaali lye eriddirira mu kitiibwa ng'erya Falaawo mwe yatambuliranga. Bonna ne bavuunama mu maaso ga Yusufu nga bwe bagamba nti, "Muvuuname." Bw'atyo Falaawo n'amuteekawo okufuga ensi yonna ey'e Misiri. **44** Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Nze Falaawo, naye awatali kigambo kyo tewali muntu aliyimusa mukono gwe newaakubadde ekigere kye mu Misiri." **45** Falaawo n'atuuma Yusufu erinnya Zafenasipaneya; n'amuwa Asenaasi muwala wa Potiferi kabona wa Oni okuba mukazi we. Bw'atyo

Yusufu n'atambula okubuna Misiri yonna. **46** Yusufu yali aweza emyaka amakumi asatu bwe yatandika okuweereza Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Awo Yusufu n'ava mu maaso ga Falaawo n'agenda n'abuna Misiri yenna. **47** Mu myaka omusanvu egy'ekyengera emmere yabala n'ekamala. **48** Yusufu n'akuŋŋaanya emmere mu Misiri mu myaka omusanvu egy'ekyengera n'agiterekera mu byagi ebinene mu bibuga. Mu buli kibuga n'akuŋŋaanyizamu emmere eyavanga mu nnimiro ezikyetoolodde. **49** Yusufu n'atereka emmere mpitirivu, n'ebanga omusenyu ogw'oku nnyanja, okutuusa lwe yalekeraawo okugipima, nga tekisoboka kugipima. **50** Omwaka ogw'enjala nga tegunnatuuka Yusufu yafuna abaana aboobulenzi babiri, Asenaasi, muwala wa Potiferi kabona wa Oni be yamuzaalira. **51** Omwana eyasooka yamutuuma Manase, kubanga Yusufu yagamba nti, "Katonda anneerabizza obuzibu bwange bwonna, n'ennyumba ya kitange." **52** Owookubiri n'amutuuma Efulayimu, kubanga yagamba nti, "Katonda anjazizza mu nsi mwe nabonaabonera." **53** Awo emyaka omusanvu egy'ekyengera ekyali mu nsi y'e Misiri ne giggwaako. **54** Emyaka omusanvu egy'enjala ne gitandika nga Yusufu bwe yayogera. Enjala n'egwa n'ebuna mu nsi zonna, kyokka yo mu Misiri nga emmere mweri. **55** Enjala bwe yagwa mu Misiri, abantu ne bakaabira Falaawo olw'emmere. Falaawo n'agamba Abamisiri nti, "Mugende eri Yusufu; ky'anaabagamba, kye muba mukola." **56** Kale enjala bwe yabuna Misiri, Yusufu n'asumulula ebyagi by'emmere byonna; n'aguza Abamisiri emmere. **57** Ensi zonna nazo ne zijja e Misiri eri Yusufu okugula emmere; kubanga enjala yayitirira mu nsi zonna.

42 Yakobo bwe yategeera nga mu Misiri eriyo emmere, n'agamba batabani be nti, "Lwaki mutunula butunuzi? **2** Mpulidde nti mu Misiri eriyo emmere, muserengete mutugulireyo emmere, tube balamu, tuleme okufa." **3** Awo baganda ba Yusufu ekkumi ne baserengeta e Misiri okugula emmere. **4** Kyokka Yakobo n'atasindika Benyamini, muto wa Yusufu wamu ne baganda be kubanga yatya nti akabi kayinza okumutuukako. **5** Bwe batyo batabani ba Isirayiri ne bajja mu Misiri wamu n'abalala abajja okugula emmere, kubanga ensi ya Kanani yali ejjudde enjala. **6** Mu kiseera ekyo Yusufu ye yali afuga Misiri; nga y'aguza abantu emmere. Awo baganda be ne bajja ne bamuvuunamira. **7** Yusufu n'abalaba n'abategeera, wabula n'abayisa nga b'atamanyi n'ayogera nabo n'obukambwe. N'ababuuza nti, "Muva wa?" Ne bamuddamu nti, "Tuva mu nsi ya Kanani, tuzze kugula mmere." **8** Bw'atyo Yusufu n'ategeera baganda be kyokka bo ne batamutegeera. **9** Awo Yusufu n'ajjukira ebirooto bye ku bo. N'abagamba nti, "Muli bakessi; muzze kuketta nsi yaffe mulabe bw'eri ennafu." **10** Ne bamuddamu nti, "Nedda mukama waffe; abaddu bo tuzze kugula mmere. **11** Ffenna tuli batabani ba musajja omu, tuli basajja ba mazima. Abaddu bo tetuli bakessi." **12** Ye n'abaddamu nti, "Nedda muzze kulaba obunafu bw'ensi yaffe bwe buli." **13** Ne bamuddamu nti, "Abaddu bo tuli kkumi na babiri, tuli baana ba muntu omu mu nsi ya Kanani, laba muto waffe n'olwa leero ali ne kitaffe, n'omulala yafa." **14** Naye Yusufu n'alumiriza nti, "Kiri nga bwe mbagambye, muli bakessi. **15** Nzija kubategeerera ku kino, ndayidde obulamu bwa Falaawo temujja kuva wano, okuggyako nga muto wammwe aleeteddwa wano. **16** Mutume omu ku mmwe, aleete muganda wammwe, mwe mubeere mu kkomera, ebigambo byammwe byetegerezebwe obanga ddala bye mwogedde bya mazima. Oba si ekyo ndayidde obulamu bwa Falaawo, muli bakessi." **17** Awo n'abateeka bonna mu kkomera okumala ennaku ssatu. **18** Ku lunaku olwokusatu Yusufu n'abagamba nti, "Mukole bwe muti okuwonya obulamu bwammwe, kubanga ntya Katonda; **19** obanga ddala muli basajja b'amazima, omu ku baganda bammwe asigale ng'asibiddwa mu kkomera, abalala mugende mutwalire abantu bammwe emmere, **20** mundeetere muto wammwe, olwo ebigambo byammwe bikakasibwe muleme okufa." Awo ne bakola bwe batyo. **21** Awo ne bagambagana nti, "Ddala tuliko omusango gwa muganda waffe, kubanga twalaba nga mweraliikirivu, bwe yatwegayirira ne tutamuwuliriza; akabi kano kyekavudde katutuukako." **22** Lewubeeni kwe kubaddamu nti, "Nnabagamba muleme kukola kabi ku mulenzi, nga mmwe temumpuliriza; kale omusaayi gwe kyeguva gutuwalanwako." **23** Ne batamanya nti Yusufu ategedde bye boogedde, kubanga bayogeranga naye nga bayita mu mutaputa. **24** Awo Yusufu n'atunula ebbali n'akaaba, ate n'akyuka gye bali n'ayogera nabo. Awo n'atwala Simyoni n'amusiba nga balaba. **25** N'alagira bajjuze ensawo zaabwe eŋŋaano, era bazze ensimbi za buli omu mu nsawo ye, baweebwe n'entanda; ne bibakolerwa. **26** Awo ne batikka endogoyi zaabwe eŋŋaano ne bagenda. **27** Naye omu ku bo bwe yasumulula ensawo ye okuliisa endogoyi ye nga bali mu kifo mwe baasula, n'alaba ensimbi ze ku mumwa gw'ensawo; **28** n'agamba baganda be nti, "Ensimbi zange baazinzirizza, ziizino mu kamwa k'ensawo yange!" Ekyo ne kibeeralikiriza, buli omu n'atandika okutya, nga bwe bagamba nti, "Kiki kino Katonda ky'atukoze!" **29** Bwe baakomawo mu nsi ya Kanani eri Yakobo kitaabwe ne bamutegeeza byonna ebyababaako, nga bagamba nti, **30** "Omusajja omufuzi w'ensi y'e Misiri yayogera naffe n'obukambwe era n'atuyisa nga abaali bagenze okuketta ensi ye. **31** Naye ne tumugamba nti, Tuli basajja b'amazima, tetuli bakessi, **32** tuli abooluganda kumi na babiri, baana ba muntu omu, munnaffe yafa, ne muto waffe olwa leero ali ne kitaffe mu nsi ya Kanani. **33** "Awo omusajja oyo omufuzi w'ensi n'atugamba nti, 'Ku kino kwennaategeerera nga muli beesigwa: muleke wano omu ku baganda bammwe, mutwale eŋŋaano olw'enjala eri mu maka gammwe. **34** Mundeetere muto wammwe, kwe nnaategeerera nga temuli bakessi, muli basajja b'amazima, olwo ne ndyoka mbawa muganda wammwe, mulyoke mugule emmere mu nsi eno.'" **35** Bwe baatuuka eka, buli eyafukumulanga ensawo ye, laba ng'omuvumbo gw'ensimbi ze mweziri. Awo bo ne kitaabwe bwe baalaba emivumbo gy'ensimbi ne batya. **36** Yakobo kitaabwe n'abagamba nti, "Munzigyeko abaana bange: Yusufu taliiwo, ne Simyoni taliiwo ne kaakano mwagala muntwaleko Benyamini!" **37** Awo Lewubeeni n'agamba kitaawe nti, "Ottanga batabani bange bombi, bwe sirikomyawo Benyamini gy'oli; mumpe,

nange ndimukomyawo gy'oli." **38** Naye Yakobo n'agamba nti, "Mutabani wange tajja kuserengeta nammwe, kubanga muganda we yafa, era ye y'asigalawo yekka. Akabi bwe kalimutuukako mu lugendo lwe mugendako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkyali munakuwavu." **(Sheol h7585)**

43 Awo enjala bwe yayinga obungi mu nsi, **2** era nga ne mmere gye baggya e Misiri yonna eriiriddwa, kitaabwe n'abagamba nti mugende mutugulire emmere. **3** Naye Yuda n'amuddamu nti, "Omusajja yatukuutirira ddala ng'agamba nti, 'Temulinyanga ekigere mu maaso gange nga temuzze na muganda wammwe.' **4** Bw'onokkiriza tuserengete ne muganda waffe okugula emmere, olwo tunaagenda. **5** Naye bw'otomukkirize kugenda naffe, tetujja kuserengeta, kubanga omusajja yatugamba nti, 'Temugenda kulaba maaso gange nga muganda wammwe tali nammwe.'" **6** Isirayiri kwe kubaddamu nti, "Mwankola ki kino eky'obubalagaze ne mugamba omusajja nti mulina muganda wammwe omulala." **7** Ne bagamba nti, "Omusajja yatubuuza nnyo ebitufaako awamu n'ebifa ku lulyo lwaffe, ng'abuuza nti, 'Kitammwe gyali mulamu? Mulina muganda wammwe omulala?' Kye twamutegeeza nga kiddamu buzzi ebibuuzo bye yatubuuzanga. Tetwamanya ng'anaatugamba okuserengesa muganda waffe." **8** Era Yuda n'agamba Isirayiri kitaawe nti, "Mpa omulenzi tulyoke tugende tube balamu, tuleme okufa enjala, ffe naawe n'abaana baffe. **9** Nze newaddeyo okumukuuma, olimubuuza nze. Bwe sirikumuddiza, ne mussa mu maaso go mbeereko omusango ennaku zonna. **10** Kubanga singa tetwalwa twandibadde tukomyewo omulundi ogwokubiri." **11** Awo Isirayiri kitaabwe n'abagamba nti, "Bwe kinaaba bwe kityo, kale mukole bwe muti: mutwale ebimu ku bibala bya muno mu nsawo zammwe, mutwalire omusajja ekirabo: envumbo ntono, n'omubisi, n'omugavu, n'obubaane ne mooli n'ebinyeebwa ne Alumoni. **12** Mutwale n'ensimbi za mirundi ebiri nga mutwala na ziri ezaali ku mimwa gye nsawo zammwe, osanga omuntu yakola nsobi. **13** Mutwale ne muganda wammwe, musituke muddeyo eri omusajja. **14** Katonda Ayinzabyonna abawe omukisa mu maaso g'omusajja, alyoke aleke muganda wammwe oli awamu ne Benyamini bakomewo. Obanga obulumi bw'okufa kw'abaana bange bulintuukako, kale." **15** Awo ne batwala ebirabo n'ensimbi za mirundi ebiri, ne Benyamini ne baserengeta naye e Misiri ne bayimirira mu maaso ga Yusufu. **16** Awo Yusufu bwe yalaba nga bali ne Benyamini n'agamba omuweereza we nti, "Bayingize mu nnyumba, otte ensolo ofumbe ekijjulo, kubanga abasajja abo baakulya nange ekyemisana." **17** Omusajja n'akola nga Yusufu bwe yamulagira, n'ayingiza abasajja mu nnyumba ya Yusufu. **18** Abasajja ne batya olw'okutwalibwa mu nnyumba ya Yusufu, ne bagamba nti kino kizze lwa nsimbi ezatuddizibwa ne ziteekebwa mu nsawo zaffe omulundi guli, kyetuvudde tuleetebwa wano, anoonye ensonga ku ffe atuvunaane, atufuule abaddu awambe n'endogoyi zaffe. **19** Awo ne bambuka n'omuweereza mu nnyumba ya Yusufu, **20** ne bagamba nti Ayi mukama waffe, twajja omulundi ogwasooka okugula emmere, **21** bwe twatuuka mu kifo we twasula, ne tusumulula ensawo zaffe, nga mu buli kamwa k'ensawo ya buli omu mulimu ensimbi ze ezaali ez'okugula emmere, kyetuvudde tuzizza, **22** era tuleese n'endala olw'okugula emmere. Tetumanyi yateeka nsimbi mu nsawo zaffe. **23** Ye n'abaddamu nti, "Mubeere bagumu temutya. Katonda wammwe era Katonda wa kitammwe ye yabateekera obugagga mu nsawo zammwe; ensimbi zammwe nazifuna." Awo kwe kubaleetera Simyoni. **24** Omusajja bwe yamala okuyingiza abasajja abo mu nnyumba ya Yusufu, nga bamaze n'okunaaba ebigere, ng'amaze n'okuliisa endogoyi zaabwe, **25** ne bateekateeka ekirabo kya Yusufu bakimuwe mu ttuntu, kubanga baamanya nga bajja kuliira eyo. **26** Yusufu bwe yakomawo eka ne bamuleetera ekirabo kye baalina ne bamuvuunamira. **27** N'ababuuza bwe bali, n'ababuuza nti, "Kitammwe akyali mulamu bulungi?" **28** Ne bamuddamu nti, "Ssebo, kitaffe akyali mulamu era ali bulungi." Ne bavuunama mu bukkakkamu. **29** Yusufu bwe yayimusa amaaso, n'alaba Benyamini muganda we, mutabani wa nnyina. N'ababuuza nti, "Ono ye muto wammwe gwe mwantegeezako? Katonda akuwe omukisa mwana wange." **30** Awo Yusufu n'ayanguwa okuva mu maaso gaabwe, kubanga omutima gwe gwalumwa olwa muganda we, n'anoonya ekifo w'anaakabira. N'alinnya mu kisenge kye n'akaabira eyo. **31** N'anaaba amaziga n'afuluma, n'aguma n'alagira emmere egabwe. **32** Ye ne bamuwa eyiye yekka, ne baganda be bokka, n'Abamisiiri abalya naye nabo ne bagabulwa bokka, kubanga Abamisiiri tebalyanga n'Abaebulaniya, kubanga kyali kivve eri Abamisiiri. **33** Awo baganda ba Yusufu ne batuula mu maaso ge nga baddiriŋŋana okuva ku mukulu mu buzaale bwabwe okutuuka ku muto; ne batunulaganako nga beewuunya. **34** Yusufu n'abakoleza ebitole okuva ku mmeeza ye, naye ekitole kya Benyamini ne kisinga ekya baganda be emirundi etaano. Bwe batyo ne balya ne basanyukira wamu ne Yusufu.

44 Awo Yusufu n'alagira omuweereza mu nnyumba ye nti, "Jjuza ensawo z'abasajja emmere nga bwe basobola okugyetikka, era oteeke ensimbi za buli omu mu nsawo ye. **2** Era oteeke ekikopo kyange, ekya ffeeza, mu kamwa k'ensawo ya muto waabwe, wamu n'ensimbi ze ez'okugula emmere." N'akola nga Yusufu bwe yamugamba. **3** Emmambya eba evaayo abasajja ne basiibulwa n'endogoyi zaabwe. **4** Bwe baali baakava mu kibuga Yusufu n'agamba omuweereza we nti, "Golokoka obagoberere bw'obatuukako obabuuze nti, 'Lwaki musasudde ekibi olw'ebirungi? Lwaki mubbye ekikopo kyange ekya ffeeza? **5** Mu kino mukama wange si mwanywera, era si kyalaguza? Mu ekyo mukoze bubi.'" **6** Bwe yabatuukako n'abategeeza ebigambo ebyo. **7** Ne bamugamba nti, "Mukama waffe lwaki ayogedde ebigambo ebyo? Olowooza tuli bantu ba ngeri ki abayinza okukola ekintu ng'ekyo? **8** Laba, ensimbi ze twasanga ku mimwa gy'ensawo zaffe twazikuddiza okuva mu nsi ya Kanani, kale twandisobodde tutya okubba ffeeza oba zaabu okuva mu nnyumba ya mukama wo? **9** Oyo gw'onookisanga

nakyo mu ffe abaddu bo, afe, era naffe tuliba baddu ba mukama wange." **10** N'abaddamu nti, "Kale kibeere nga bwe mwogedde, oyo anaasangibwa nakyo abeere muddu wange, naye abalala mu mmwe tewaabe abaako ky'avunaanwa." **11** Amangwago buli omu nassa ensawo ye wansi n'agisumulula. **12** N'alyoka abaaza ng'asookera ku asinga obukulu okutuuka ku asembayo obuto; ekikopo ne kisangibwa mu nsawo ya Benyamini. **13** Awo ne bayuza engoye zaabwe, buli omu n'atikka endogoyi ye, ne baddayo mu kibuga. **14** Yusufu yali akyali mu nju, Yuda ne baganda be bwe baatuuka gy'ali, ne bagwa mu maaso ge ne bamuvuunamira. **15** Yusufu n'abagamba nti, "Kiki kino kye mukoze? Temumanyi nti omuntu ali nga nze asobola okuvumbula kye mukoze?" **16** Yuda n'addamu nti, "Tunaddamu ki mukama wange? Tunaayogera ki? Oba tuneggyako tutya omusango? Katonda avumbudde obwonoonyi bw'abaddu bo, laba tuli baddu ba mukama wange, ffenna, ffe n'oyo asangiddwa n'ekikopo." **17** Yusufu n'addamu nti, "Ekyo sijja kukikola, wabula oyo asangiddwa n'ekikopo, y'anaaba omuddu wange, naye mmwe mwambuke mirembe, mutuuke eri kitammwe." **18** Awo Yuda n'alaga eri Yusufu n'agamba nti, "Ayi mukama wange nkusaba omuddu wo abeeko kyayogera gy'oli, n'obusungu bwo buleme kubuubuuka eri omuddu wo; kubanga oli nga Falaawo yennyini. **19** Mukama wange yabuuza abaweereza be nti, 'Mulina kitammwe oba muganda wammwe?' **20** Ne tuddamu mukama wange nti, 'Tulina kitaffe, musajja mukulu, ne muganda waffe atusinga obuto, omwana gwe yazaala mu bukadde bwe, ne muganda wa muto waffe, yafa; muto waffe yekka y'aliwo, eyasigalawo yekka ku baana ba nnyina; era kitaawe amwagala nnyo.' **21** "N'olyoka ogamba abaddu bo nti, 'Mumundeetere, mmulabeko.' **22** Twategeeza mukama wange nti, 'Omulenzi tayinza kuva ku kitaawe, kubanga bw'amuvaako, kitaawe alifa bufi!' **23** N'oddamu abaddu bo nti, 'Muto wammwe bw'ataliserengeta nammwe, temugenda kulaba maaso gange.' **24** Bwe twaddayo eri omuddu wo kitaffe, twamutegeeza ebigambo ebyo, mukama wange. **25** Kale kitaffe bwe yagamba nti, 'Muddeeyo mutugulire ku mmere,' **26** ne tumuddamu nti, 'Tetusobola kuserengeta. Muto waffe bw'atagenda naffe tetujja kugenda kubanga tetusobola kulaba maaso ga musajja oli nga muto waffe tali naffe.' **27** "Awo omuddu wo, kitaffe n'atugamba nti, 'Mumanyi, mukazi wange yanzaalira abaana abalenzi babiri; **28** omu yambulako, ne njogera nti mazima yataagulwataagulwa; era siddangayo kumulaba. **29** Bwe muntwalako n'ono, akabi ne kamutuukako, muliserengesa envi zange emagombe nga nkungubaga.' **(Sheol h7585)** **30** "Kale kaakano, bwe nzirayo eri omuddu wo kitange ng'omulenzi tali naffe, obulamu bwe nga bwe bunyweredde ku bw'omulenzi, **31** bw'anaalaba ng'omulenzi tali naffe, ajja kufa, n'abaddu bo baliserengesa envi z'omuddu wo kitaffe emagombe ng'akyakungubagira omwana we. **(Sheol h7585)** **32** Kubanga omuweereza wo yeeyimirira omulenzi eri kitange; nga ŋŋamba nti, 'Bwe sirimuzza gy'oli ndiba n'obuvunaanyizibwa n'okunenyezebwa ennaku zonna ez'obulamu bwange.' **33** "Kale kaakano nkwegayirira, omuddu wo nsigale ng'omuddu wa mukama wange, mu kifo ky'omulenzi; omulenzi omuleke addeyo ne baganda be. **34** Kale n'addayo ntya eri kitange ng'omulenzi tali nange? Ntya okulaba akabi akayinza okutuuka ku kitange."

45 Awo Yusufu n'atasobola kwefuga n'alemererwa okwongera okwekuuma mu maaso gaabo bonna abaaliwo; kwe kulagira nti, "Muggyeewo abantu bonna mu maaso gange." Bwe kityo ne wataba muntu mulala yenna Yusufu bwe yali yeeraga eri baganda be. **2** Awo n'akaaba mu ddoboozi ery'omwanguka, n'Abamisiri ne bamuwulira era n'ennyumba yonna eya Falaawo nabo ne bamuwulira. **3** Yusufu n'agamba baganda be nti, "Nze Yusufu, kitange akyali mulamu?" Naye baganda be ne batayinza kumuddamu, kubanga okweraliikirira kwabayinga mu maaso ge. **4** Awo Yusufu n'agamba baganda be nti, "Mbasaba munsemberere." Ne basembera gy'ali. N'abagamba nti, "Nze muganda wammwe Yusufu gwe mwatunda e Misiri. **5** Naye kaakano temuggwaamu mwoyo, oba temwekubagiza olw'okuntunda wano, kubanga Katonda yantuma mbasookeyo nsobole okuwonya obulamu. **6** Kubanga enjala ebadde mu nsi okumala emyaka gino ebiri; era wakyaliyo emirala etaano egitalibaamu kulima wadde okukungula. **7** Era Katonda yantuma mbasookeyo mbakuumire abalisigalawo ku nsi; ndyoke mbawonyezeewo abantu abangi ennyo mu ngeri ey'ekitalo. **8** "Noolwekyo si mmwe mwansindika wano, wabula Katonda; era anfudde kitaawe wa Falaawo, era mukama w'ennyumba ye era omufuzi w'ensi yonna ey'e Misiri. **9** Kale mwanguwe, mwambuke eri kitange mumugambe nti, 'Bw'ati mutabani wo Yusufu bw'agamba nti, Katonda anfudde mufuzi wa Misiri yenna; serengeta gye ndi, tolwa; **10** ojja kubeera mu Goseni, olibeera kumpi nange. Ggwe n'abaana bo, n'abaana b'abaana bo, ebisibo byammwe, amagana gammwe ne byonna bye mulina; **11** eyo gye nnaabagabiriiranga; si kulwa nga mmwe n'ennyumba zammwe ne byonna bye mulina biggwaawo.' **12** "Era kaakano mwerabiddeko n'amaaso gammwe era ne muganda wange Benyamini akyerabiddeko nti nze njogera nammwe. **13** Muteekwa okutegeeza kitange ekitiibwa kye nnina mu Misiri, ne byonna bye mulabye. Temulwa, muserengese kitange wano." **14** Awo Yusufu n'agwa Benyamini mu kifuba n'akaaba ne Benyamini n'akaabira ku kibegabega kye. **15** N'agwa baganda be mu kifuba, n'akaabira buli omu ku bo; n'oluvannyuma baganda be ne boogera naye. **16** Ebigambo eby'okujja kwa baganda ba Yusufu bwe byawulirwa mu nnyumba ya Falaawo ne bisanyusa nnyo Falaawo n'abaweereza be. **17** Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Gamba baganda bo nti, 'Mukole bwe muti: mutikke ensolo zammwe muddeyo mu nsi ya Kanani, **18** munone kitammwe n'abantu bammwe n'ebyammwe mujje gye ndi, ndibawa ekifo ekisinga obulungi mu nsi y'e Misiri, nammwe mulirya obulungi obw'ensi.' **19** "Era balagire batwale amagaali okuva mu nsi y'e Misiri olw'abaana baabwe abato ne bakyala bammwe, mujje ne kitammwe. **20** Wabula ebintu byammwe tebibateganya nnyo, kubanga ebisinga obulungi mu Misiri yenna bijja kuba byammwe." **21**

Abaana ba Isirayiri ne bakola bwe batyo; Yusufu n'abawa amagaali, nga Falaawo bwe yalagira n'abawa n'entanda ey'omu kkubo. **22** Buli omu ku bo n'amuwa ebyambalo eby'okukyusa, naye ye Benyamini n'amuwa ebitundu bya ffeeza ebikumi bisatu n'ebyambalo eby'okuwanyisa emigogo etaano. **23** Kitaawe n'amuweereza endogoyi kkumi ezeetisse ebintu ebirungi eby'e Misiri n'endogoyi enkazi kkumi ezeetisse emmere, emigaati n'entanda ya kitaawe bw'aliba ajja. **24** Awo n'asiibula baganda be. Bwe baali bagenda n'abagamba nti, "Temuyombera mu kkubo." **25** Bwe batyo ne bambuka okuva mu Misiri ne batuuka mu nsi ya Kanani eri kitaabwe Yakobo. **26** Bwe baatuuka ne bamutegeeza nti Yusufu akyali mulamu, era y'afuga ensi y'e Misiri yonna. Bwe yawulira ebyo n'awunga n'atasobola kubakkiriza. **27** Naye bwe baamutegeeza ebigambo bya Yusufu byonna bye yabagamba, era bwe yalaba amagaali Yusufu ge yaweereza okumutwala n'addamu omwoyo; **28** n'agamba nti, "Mmatidde, omwana wange Yusufu akyali mulamu. Nzija kugenda mulabe nga sinnafa."

46 Awo Isirayiri n'addira byonna bye yalina, n'atandika olugendo; bwe yatuuka e Beriseba n'awaayo ssaddaaka eri Katonda wa kitaawe Isaaka. **2** Katonda n'ayogera ne Isirayiri mu kwolesebwa ekiro, n'amuyita nti, "Yakobo, Yakobo?" N'amuddamu nti, "Nze nzuuno." **3** Katonda n'amugamba nti, "Nze Katonda, Katonda wa kitaawo; totya kuserengeta Misiri, kubanga ndi kufuulirayo eyo eggwanga eddene. **4** Nzija kuserengeta naawe e Misiri, era ndi kuggyayo; era olifiira mu mikono gya Yusufu." **5** Awo Yakobo n'ava e Beriseba, batabani be ne bamutwalira wamu n'abaana baabwe abato, ne bakazi baabwe ne babassa mu magaali Falaawo ge yaweereza okumutwala. **6** Era ne batwala ebisibo n'ebintu byabwe bye baafunira mu nsi ya Kanani ne batuuka e Misiri, Yakobo wamu n'ezzadde lye. **7** Batabani be ne bazzukulu be, bawala be n'abaana ba bawala be; ezzadde lye lyonna n'alireeta mu Misiri wamu naye. **8** Gano ge mannya g'abazzukulu ba Isirayiri abaagenda e Misiri ne Yakobo: Lewubeeni mutabani wa Yakobo omubereberye, **9** ne batabani ba Lewubeeni: Kanoki, ne Palu, ne Kezulooni ne Kalumi. **10** Ne batabani ba Simyoni: Yamweri, ne Yamini, ne Okadi, ne Yakini, ne Zokali ne Sawuli omwana w'omukazi Omukanani. **11** Ne batabani ba Leevi: Gerusoni, ne Kokasi ne Merali. **12** N'aba Yuda: Eri, ne Onani, ne Seera, ne Pereezi ne Zeera; naye bo Eri ne Onani baafiira mu nsi ya Kanani. Batabani ba Pereezi baali: Kezulooni ne Kamuli. **13** Bo aba Isakaali baali: Tola, ne Puva, ne Yobu ne Simuloni. **14** Batabani ba Zebbulooni baali Seredi, ne Eroni ne Yaleeri. **15** Abo be batabani ba Leeya be yazaalira Yakobo nga bali mu Padanalaamu, omuwala ye yali Dina. Abaana bonna aboobulenzi n'aboobuwala baali amakumi asatu mu basatu. **16** Batabani ba Gaadi baali Zifiyooni, ne Kagi, ne Suni, ne Ezuboni, ne Eri, ne Alodi ne Aleri. **17** Bo batabani ba Aseri be bano: Imuna, ne Isuva, ne Isuvi, ne Beriya awamu ne Seera mwannyinaabwe. Bo Batabani ba Beriya baali Keba ne Malukiyeeri. **18** Bano be batabani ba Zirupa, Labbaani gwe yawa Leeya muwala we, be yazaalira Yakobo; abantu kkumi na mukaaga. **19** Batabani ba Laakeeri, mukazi wa Yakobo be bano Yusufu ne Benyamini. **20** Aba Yusufu ng'ali e Misiri baali Manase ne Efulayimu, Asenaasi muwala wa Potiferi kabona wa Oni be yamuzaalira. **21** Ne batabani ba Benyamini be ba: Bera, ne Bekeri, ne Asuberi, ne Gera, ne Naamani, ne Eki, ne Losi, ne Mupimu, ne Kupimu ne Aludi. **22** Abantu abasibuka mu Laakeeri mukazi wa Yakobo baali kkumi na bana. **23** Mutabani wa Ddaani ye Kusimu. **24** Bo aba Nafutaali be ba: Yazeeri, ne Guni, ne Yezeri, ne Siremu. **25** Bano be baava mu Biira mukazi wa Yakobo, Labbaani gwe yawa Laakeeri muwala we; bonna be bantu musanvu. **26** Abantu bonna aba Yakobo abajja mu Misiri, ab'enda ye nga totaddeeko baka baana be, baali abantu nkaaga mu mukaaga. **27** Batabani ba Yusufu abaamuzaalirwa ng'ali mu Misiri baali babiri. Abantu bonna ab'ennyumba ya Yakobo abajja e Misiri baali nsanvu. **28** Yakobo n'atuma Yuda eri Yusufu ajje amusisinkane mu Goseni, ne batuuka e Goseni. **29** Awo Yusufu n'ateekateeka eggaali lye n'agenda okusisinkana Isirayiri kitaawe e Goseni, n'amweraga, n'amugwa mu kifuba n'akaabira mu kifuba kye okumala akabanga. **30** Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Kale kaakano ka nfe, kubanga ndabye amaaso go ne ntegeera nti okyali mulamu." **31** Yusufu n'agamba baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe nti, "Nzija kugenda eri Falaawo mugambe nti, 'Baganda bange n'ennyumba ya kitange abaali mu nsi ya Kanani bazze gye ndi. **32** Kyokka balunzi; balunda ente era baleese amagana gaabwe n'ebisibo byabwe ne byonna bye balina.' **33** Kale Falaawo bw'abayita n'ababuuza nti, 'Mukola mulimu ki?' **34** Mumuddemu nti, 'Abaweereza bo kasookedde tuzaalibwa tuli balunzi, ffe ne bajjajjaffe.' Mulyoke mubeere mu nsi ya Goseni, kubanga abalunzi baamuzizo eri Abamisiri."

47 Awo Yusufu n'agenda eri Falaawo n'amugamba nti, "Kitange ne baganda bange n'amagana gaabwe n'ebisibo byabwe ne byonna bye balina bazze nga bava mu Kanani; kaakano bali Goseni." **2** Yalondako bataano ku baganda be, n'agenda nabo ewa Falaawo. **3** Falaawo n'ababuuza nti, "Omulimu gwammwe mulimu ki?" Ne bamuddamu nti, "Abaweereza bo tuli balunzi nga bajjajjaffe. **4** Tuzze muno kunoonyeza bisibo byaffe muddo, kubanga abaddu bo tuva mu njala mpitirivu eri mu Kanani; ne kaakano abaddu bo tukusaba tubeere e Goseni." **5** Awo Falaawo n'agamba Yusufu nti, "Kitaawo ne baganda bo bazze gy'oli. **6** Ensi y'e Misiri gw'ogirinako obuyinza, teeka kitaawo ne baganda bo awasinga obulungi; bateeke e Goseni. Era obanga omanyi asobola mu bo muwe akuume ente zange." **7** Awo Yusufu n'ayingiza Yakobo, kitaawe n'amwanjula eri Falaawo. Yakobo n'asabira Falaawo omukisa. **8** Falaawo n'abuuza Yakobo nti, "Olina emyaka emeka?" **9** Yakobo n'addamu nti, "Emyaka egy'olugendo lwange mu nsi giri kikumi mu amakumi asatu; emyaka gyange gibadde mitono era mizibu; siwangadde nga bajjajjange." **10** Olwo Yakobo n'asabira Falaawo omukisa n'ava mu maaso ga Falaawo. **11** Awo Yusufu n'asenza kitaawe ne baganda be e Misiri, n'abawa ekitundu ekyali kisinga obulungi eky'e Goseni, mu Disitulikiti ey'e Lamusesi nga Falaawo bwe yalagira.

12 Yusufu n'awa kitaawe ne baganda be n'ab'ennyumba ya kitaawe emmere ng'omuwendo gw'abaana baabwe bwe gwali. **13** Awo emmere n'eggwa mu kitundu ekyo kyonna kubanga enjala yayitirira obungi, ne kireetera ensi y'e Misiri ne Kanani okukosebwa ennyo. **14** Yusufu n'akuŋŋaanya ensimbi zonna ezaali mu Misiri ne mu Kanani ng'abaguza emmere; n'azireeta mu lubiri lwa Falaawo. **15** Awo ensimbi bwe zaggwa ku bantu b'e Misiri ne Kanani ne bajja eri Yusufu ne bamugamba nti, "Tuwe emmere. Ensimbi zituweddeko. Lwaki tufa?" **16** Yusufu n'abagamba nti, "Kale obanga ensimbi zibaweddeko mundeetere ensolo zammwe mbaguze emmere." **17** Awo ne bamuleetera amagana g'ensolo zaabwe, omwali embalaasi, n'endiga, n'ente, n'endogoyi, okubiwaanyisaamu emmere; emmere eyo n'ebayisa mu mwaka ogwo. **18** Omwaka ogwo bwe gwaggwaako, ne bajja eri Yusufu mu mwaka ogwaddirira ne bamugamba nti, "Tetuukukise mukama waffe, ensimbi zituweddeko n'ensolo zaffe zifuuse zizo tewali kye tusigazza, wabula emibiri gyaffe gino n'ebyalo byaffe. **19** Tufiira ki nga w'oli? Tugule ffe n'ebyalo byaffe otuwe emmere tuleme okufa, naffe tuliba baddu ba Falaawo, ensi yaffe ereme okuzikirira." **20** Bw'atyo Yusufu n'agulira Falaawo ensi yonna ey'e Misiri. Abamisiri kinoomu, bonna ne batunda ebyalo byabwe kubanga enjala yali mpitirivu, ensi yonna n'efuuka ya Falaawo. **21** Bwe batyo n'abantu baamu okuva ku njuyi zonna ne bafuuka baddu ba Falaawo. **22** Ekitundu kya bakabona kye kyokka ky'ataagula, kubanga bo baasasulwanga Falaawo. Kye yabasasulanga kwe beeguliranga ebyokulya; bo kyebaava batatunda ttaka lyabwe. **23** Awo Yusufu n'agamba abantu nti, "Mulabe, olwa leero mbaguze mmwe n'ebyalo byammwe; mbagulidde Falaawo. Kale kaakano ensigo zino zammwe munaazisiga. **24** Bwe mulikungula, muliwa Falaawo ekitundu kimu kyakutaano, ebitundu bina bya kutaano biriba byammwe, okuba ensigo mu nnimiro zammwe, n'emmere ku lwammwe n'ab'ennyumba zammwe n'abaana bammwe." **25** Ne bamuddamu nti, "Otuwonyezza okufa; mukama waffe bw'anaasiima tuliba baddu ba Falaawo." **26** Awo Yusufu n'ateeka etteeka erikwata ku ttaka mu nsi y'e Misiri; weeliri n'okutuusa kaakano, nti ekitundu kimu kyakutaano kiba musolo gwa Falaawo; ettaka ly'abakabona lyokka lye litaafuuka lya Falaawo. **27** Bw'atyo Isirayiri n'abantu be ne babeera mu nsi y'e Misiri, mu Goseni, ne bagaggawalira mu kitundu ekyo. Baazaala ne baala nnyo. **28** Yakobo n'amala mu Misiri emyaka kkumi na musanvu. Bw'atyo Yakobo n'awangaala emyaka kikumi mu ana mu musanvu. **29** Ekiseera eky'okufa kwa Isirayiri bwe kyali kisembedde, n'ayita mutabani we Yusufu n'amugamba nti, "Obanga nfunye ekisa mu maaso go teeka omukono gwo wansi w'ekisambi kyange, ondayirire ng'onompulira n'otonkuusakuusa: tonziikanga mu Misiri, **30** onteekanga wamu ne bajjajjange. Olintwala n'onziika ku butaka." Yusufu n'amuddamu nti, "Ndikola nga bw'ogambye." **31** N'amugamba nti, "Ndayirira." N'amulayirira. Awo Isirayiri n'akoteka omutwe gwe ng'atudde emitwetwe w'ekitanda kye.

48 Oluvannyuma Yusufu n'ategeezebwa nti, "Laba, kitaawo mulwadde." Bw'atyo n'atwala batabani be Manase ne Efulayimu; **2** Yakobo n'ategeezebwa nti, "Mutabani wo azze okukulaba." Awo Yakobo ne yeekakaba ku kitanda kye n'atuula. **3** N'agamba Yusufu nti, "Katonda Ayinzabyonna yandabikira e Luzi mu nsi ya Kanani n'ampa omukisa. **4** N'aŋŋamba nti, 'Laba, ndikwaza n'osukkirira ne nkufuula abantu abangi, era ensi eno ndigiwa ezzadde lyo okuba obutaka bwabwe ennaku zonna.' **5** "Kale kaakano batabani bo bombi abaakuzaalirwa mu Misiri nga sinnajja, bange; Efulayimu ne Manase baliba bange nga Lewubeeni ne Simyoni bwe bali. **6** N'abo abaakuzaalirwa oluvannyuma lwabwe baliba babo, banaayitibwa amannya ga baganda baabwe mu mugabo gwabwe. **7** Kubanga bwe najja ng'ava e Paddani, ne ndaba ennaku Laakeeri n'anfiirako mu kkubo mu nsi ya Kanani, nga nkyagenda Efulasi; ne mmuziika eyo mu kkubo erigenda Efulasi, ye Besirekemu." **8** Isirayiri bwe yalaba batabani ba Yusufu n'abuuza nti, "Bano be baani?" **9** Yusufu n'addamu kitaawe nti, "Be batabani bange, Katonda b'ampeeredde wano." N'amugamba nti, "Nkusaba obansembereze mbasabire omukisa." **10** Mu kiseera kino amaaso ga Isirayiri gaali gayimbadde olw'obukadde, nga takyasobola kulaba. Awo Yusufu n'abamusembereza, Yakobo n'abagwa mu kifuba n'abanywegera. **11** Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Saasuubira kulaba maaso go; era laba Katonda ansobozesezza okulaba n'abaana bo." **12** Awo Yusufu n'abaggya ku maviivi ge n'avuunama wansi. **13** Yusufu n'abatwala bombi, Efulayimu ng'ali mu mukono gwe ogwa ddyo, okwolekera ogwa Isirayiri ogwa kkono, ne Manase ng'ali mu mukono gwe ogwa kkono okwolekera ogwa Isirayiri ogwa ddyo, n'abamusembereza. **14** Isirayiri n'agolola omukono gwe ogwa ddyo n'aguteeka ku mutwe gwa Efulayimu eyali omuto, n'omukono gwe ogwa kkono n'aguteeka ku mutwe gwa Manase, n'ayisiŋŋanya emikono gye, kubanga Manase ye yasooka okuzaalibwa. **15** N'awa Yusufu omukisa, n'agamba nti, "Katonda wa jjajjange Ibulayimu ne kitange Isaaka gwe baatambulira mu maaso ge, Katonda oyo ankulembedde obulamu bwange bwonna okutuusa leero, **16** Malayika oyo eyannunula okuva mu bizibu byonna, owe omukisa abalenzi bano. Erinnya lyange lyeyongerenga okutuumibwa mu bo era n'erya Ibulayimu n'erya Isaaka. Era bafuuke ekibiina ekinene mu maaso g'ensi." **17** Yusufu bwe yalaba nga kitaawe atadde omukono gwe ogwa ddyo ku Efulayimu n'atakyagala, n'akwata omukono gwa kitaawe okuguggya ku mutwe gwa Efulayimu aguzze ku mutwe gwa Manase. **18** N'agamba kitaawe nti, "Kireme kuba kityo, kitange, kubanga ono ye mubereberye, teeka omukono ogwa ddyo ku mutwe gwe." **19** Naye kitaawe n'agaana n'agamba nti, "Mmanyi, mwana wange, mmanyi nti alifuuka eggwanga era aliba mukulu; kyokka muto we aliba mukulu okumusinga era alivaamu amawanga mangi." **20** Awo n'abasabira omukisa ku lunaku olwo ng'agamba nti, "Abaana ba Isirayiri basabiragane omukisa nga bagamba nti, 'Katonda akuyise nga Efulayimu ne Manase.'" Bw'atyo n'ateeka Efulayimu mu maaso ga Manase. **21** Ate Isirayiri n'agamba Yusufu nti, "Laba, nnaatera okufa, kyokka Katonda alibeera naawe

era alikuzzaayo mu nsi ya bajjajjaabo. **22** Wabula ggwe nkuwadde kinene okusinga baganda bo, nkuwadde ekitundu kimu ekikkirira olusozi, kye naggya ku Bamoli n'ekitala kyange n'omutego gwange."

49 Awo Yakobo n'ayita batabani be n'abagamba nti, Mukuŋŋaane, ndyoke mbategeeze ebiribabaako mu nnaku ezijja. **2** Mukuŋŋaane muwulire, mwe abaana ba Yakobo, muwulirize Isirayiri kitammwe. **3** Lewubeeni ggwe mubereberye wange, amaanyi gange, ebibala ebibereberye eby'amaanyi gange, ekitiibwa n'obuyinza ebiyitirivu. **4** Naye tafugika, oli ng'amayengo g'ennyanja, naye tokyali wa kitiibwa, kubanga walinnya ekitanda kya kitaawo, mu nnyumba yange, n'okyonoona. **5** Simyoni ne Leevi baaluganda, ebitala byabwe byakulwanyisa bya maanyi. **6** Ayi omwoyo gwange teweetaba mu kuteesa kwabwe. Ayi omwoyo gwange teweegatta nabo. Kubanga mu busungu bwabwe batta abantu, olw'okwekulumbaza kwabwe baatema ente olunywa. **7** Obusungu bwabwe bukolimirwe, kubanga bungi; n'obukambwe bwabwe, kubanga bwa ttima. Ndibaawula mu Yakobo, ndibasaasaanya mu Isirayiri. **8** Yuda gwe baganda bo banaakutenderezanga. Omukono gwo gunaatulugunyanga abalabe bo. Abaana ba kitaawo banaakuvuunamiranga. **9** Yuda, mwana w'empologoma. Oyambuse mwana wange, ng'ovudde ku muyiggo. Yakutama, yabwama ng'empologoma. Ddala ng'empologoma enkazi, ani anaakweŋŋanga? **10** Era omuggo gw'omufuzi teguuvenga wakati wa bigere bya Yuda, okutuusa Siiro lw'alijja; era oyo amawanga gonna gwe ganaawuliranga. **11** Alisiba endogoyi ku muzabbibu, n'omwana gw'endogoyi ku muzabbibu ogusinga obulungi, ayoza ebyambalo bye mu nvinnyo, n'engoye ze mu musaayi gwe zabbibu. **12** Amaaso ge galimyuka wayini, n'amannyo ge galitukula okusinga amata. **13** Zebbulooni alibeera ku mabbali ga nnyanja; anaabanga mwalo gw'amaato, ensalo ze ziriba ku Sidoni. **14** Isakaali ndogoyi ya maanyi, ng'akutama wakati mu bisibo by'endiga; **15** yalaba ng'ekifo ky'okuwummuliramu kirungi; nga n'ensi esanyusa; n'alyoka akkakkanya ekibegabega kye okusitula, n'afuuka omuddu ow'okukozesebwanga emirimu egy'obuwaze. **16** Ddaani anaalamulanga mu bwenkanya abantu be ng'ekika ekimu ku bika bya Isirayiri. **17** Ddaani anaaba musota mu kkubo, essalambwa ku kkubo, eriruma ebisinziiro by'embalaasi, omwebagazi waayo alyoke agwe emabega waayo. **18** Nnindirira obulokozi bwo, Ayi Mukama. **19** Gaadi alirumbibwa ogubiina gw'abanyazi, naye ye, alibafubutukira emabega. **20** Aseri emmere ye eneebanga ngimu, era anaagemuliranga kabaka ebyokulya. **21** Nafutaali mpeewo ya ddembe, avaamu ebigambo ebirungi. **22** Yusufu lye ttabi eribala ennyo, ettabi eribala ennyo eriri ku mugga; abaana be babuna bbugwe. **23** Abalasa obusaale baamulumba bubi nnyo, baamulasa ne bamulumya nnyo; **24** naye omutego gwe ne gunywera, n'emikono gye ne gitasagaasagana. Olw'omukono gwa Ayinzabyonna owa Yakobo, olw'Omusumba, Olwazi lwa Isirayiri, **25** olwa Katonda wa kitaawo, akuyamba, olwa Ayinzabyonna akuwa omukisa, omukisa oguva waggulu mu ggulu, omukisa ogwa wansi mu buziba, omukisa ogw'omu lubuto ne mu mabeere. **26** Omukisa gwa kitaawo gusinga omukisa gwa bajjajjange, gusinga egyo egyaweebwa bajjajja ab'edda. Gino gyonna gibeere ku mutwe gwa Yusufu, gibeere ne ku bukowekowe bw'oyo eyayawukanyizibwa ne baganda be. **27** Benyamini musege ogunyaga, mu makya alya omuyiggo, mu kawungeezi n'agaba omunyago. **28** Ebyo byonna by'ebika ekkumi n'ebiriri ebya Isirayiri, era ebyo kitaabwe bye yayogera nabo ng'abasabira omukisa. Buli omu ng'amusabira omukisa ogumusaanira. **29** Oluvannyuma n'abakuutira n'abagamba nti, "Nditwalibwa eri abantu bange gye baatwalibwa. Munziikanga wamu ne bajjajjange, mu mpuku eri mu nnimiro ya Efulooni Omukiiti, **30** mu mpuku eri mu nnimiro ya Makupeera, okumpi ne Mamule, mu nsi ya Kanani, Ibulayimu gye yagulira mu nnimiro, okuva ku Efulooni Omukiiti. Yagigula okuba obutaka bw'okuziikangamu. **31** Awo we waaziikibwa Ibulayimu ne Saala mukazi we, era ne Isaaka ne Lebbeeka mukazi we, we baaziikwa, era awo we naziika Leeya. **32** Ennimiro n'empuku erimu byagulibwa okuva ku baana ba Kesi." **33** Yakobo bwe yamala okukuutira batabani be, n'azaayo ebigere bye mu kitanda, n'assa omukka ogw'enkomerero n'afa n'akuŋŋaanyizibwa eri abantu be.

50 Awo Yusufu n'agwa mu maaso ga kitaawe n'akaaba, n'amunywegera. **2** Yusufu n'alagira abaweereza be abasawo, okukalirira omulambo gwa kitaawe. Bwe batyo abasawo ne bakalirira omulambo gwa Isirayiri; **3** baali beetaaga ennaku amakumi ana okukoleramu ekyo. Ezo ze nnaku ezakaliririrwangamu emirambo. Abamisiri ne bakungubagira Yakobo okumala ennaku nsanvu. **4** Awo ennaku ez'okukungubagiramu Yakobo bwe zaggwaako, Yusufu n'ayogera n'ennyumba ya Falaawo, n'agamba nti, "Obanga ndabye ekisa mu maaso gammwe munjogerereyo ewa Falaawo. Mumugambe nti, **5** 'Kitange yandayiza ng'agamba nti, "Nnaatera okufa; mu ntaana yange gye nesimira mu nsi ya Kanani, omwo mw'onziikanga." Kale kaakano mbasaba mundeke ŋŋende nziike kitange; oluvannyuma nkomewo.'" **6** Falaawo n'addamu nti, "Genda oziike kitaawo nga bwe yakulayiza." **7** Awo Yusufu n'ayambuka wamu n'abaweereza ba Falaawo bonna, n'abakulu b'ennyumba ye, n'abakulu ba Misiri bonna, **8** n'ab'ennyumba ya Yusufu, ne baganda be, n'ab'ennyumba ya kitaawe. Abaana bokka be baasigala mu Goseni n'ebisibo byabwe n'amagana gaabwe. **9** N'agenda n'amagaali n'abeebagala embalaasi era ekibiina kyali kinene nnyo. **10** Bwe baatuuka ku gguuliro lya Atadi ng'osomose Yoludaani, ne bakungubaga okukungubaga okutagambika okujjudde ennaku; Yusufu n'akungubagira kitaawe okumala ennaku musanvu. **11** Abantu ab'omu nsi, Abakanani, bwe baalaba okukungubaga mu gguuliro lya Atadi ne bagamba nti, "Okukungubaga kuno kwa ntiisa eri Abamisiri." Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Aberumizirayimu, ekiri emitala wa Yoludaani. **12** Bwe batyo batabani ba Yakobo ne bakola nga bwe yabalagira. **13** Baamwetikka ne bamutuusa mu Kanani, ne bamuziika mu mpuku eyali mu nnimiro ya Makupeera, okumpi ne Mamule, Ibulayimu gye yagula okuva ku Efulooni

Omukiiti, aziikengamu abantu be. **14** Yusufu bwe yamala okuziika kitaawe n'addayo e Misiri wamu ne baganda be ne bonna abaayambuka naye okuziika kitaawe. **15** Baganda ba Yusufu bwe baalaba nga kitaabwe afudde, ne bagamba nti, "Osanga Yusufu ajja kutukyawa yeesasuze olw'ebibi byonna bye twamukola." **16** Kyebaava bamutumira nga bagamba nti, "Kitaawo bwe yali tannafa yatulagira nti **17** tugambanga Yusufu nti, 'Nkusaba osonyiwe baganda bo bye bakusobya n'ekibi kyabwe, kubanga baasobya nnyo gy'oli.' Kale nno kaakano tukusaba osonyiwe okusobya kw'abaweereza ba Katonda wa kitaawo." Yusufu bwe baakimugamba n'akaaba. **18** Baganda be ne bagenda gy'ali ne beeyala mu maaso ge ne bagamba nti, "Laba, tuli baddu bo." **19** Naye Yusufu n'abagamba nti, "Temutya, nze ndi mu kifo kya Katonda? **20** Mwagenderera okunnumya, naye Katonda n'akifuula ekirungi, n'akikozesa abantu baleme okufa. **21** Noolwekyo temutya, nzija kubaliisa mmwe n'abaana bammwe." Bw'atyo n'abagumya n'abazaamu amaanyi. **22** Awo Yusufu n'abeera mu Misiri, ye n'ennyumba ya kitaawe. N'awangaala emyaka kikumi mu kkumi. **23** N'alaba abaana ba Efulayimu, abazzukulu ab'omugigi ogwokusatu. Era n'alaba n'aba Makiri mutabani wa Manase abaazaalirwa ku maviivi ga Yusufu. **24** Yusufu n'agamba baganda be nti, "Nnaatera okufa, naye Katonda alibakyalira n'abalinnyisa okubaggya mu nsi eno; n'abatwala mu nsi gye yalayirira Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo." **25** Awo Yusufu n'alayiza abaana ba Isirayiri ng'agamba nti, "Katonda alibakyalira, nammwe mulinyisanga amagumba gange okugaggya wano." **26** Bw'atyo Yusufu n'afa, ng'alina emyaka kikumi mu kkumi; ne bakalirira omulambo gwe n'ateekebwa mu ssanduuko mu Misiri.

Okuva

1 Gano ge mannya ga batabani ba Isirayiri, era ye Yakobo, abajja naye mu Misiri; buli omu n'ab'omu nnyumba ye:
2 Lewubeeni, ne Simyoni, ne Leevi ne Yuda, **3** ne Isakaali, ne Zebbulooni, ne Benyamini, **4** ne Ddaani, ne Nafutaali, ne Gaadi, ne Aseri. **5** Abaana bonna awamu Yakobo yennyini be yazaala baali bawera nsanvu; Yusufu ye, yali yabeera dda mu Misiri. **6** Awo Yusufu n'afa; ne baganda be ne bonna ab'omulembe ogwo ne bafa. **7** Naye Abayisirayiri ne bazaala nnyo, ne baala, ne bayitirira obungi, era ne baba ba maanyi nnyo; ne bajjula ekitundu ekyo mwe baali. **8** Awo ne waddawo kabaka omuggya mu Misiri ataamanya Yusufu.
9 N'agamba abantu be nti, "Abayisirayiri batuyitiriddeko obungi era ba maanyi. **10** Ka tubasalire amagezi baleme kweyongera bungi. Kubanga singa wagwawo olutalo ne beegatta n'abalabe baffe, ne batulwanyisa, balituddukako ne bava mu nsi eno." **11** Bwe batyo ne babateekako bannampala bababonyeebonye n'emirimu egy'obuwaze; ne bazimbira Falaawo ebibuga eby'amaterekero, Pisomu ne Lamusesi. **12** Naye gye baakoma okutuntuzibwa, ate gye baakoma okweyongera obungi, ne basaasaana wonna. Abamisiri ne bakyawa abaana ba Isirayiri ate nga bwe babatya. **13** Ne bongera okutuntuza abaana ba Isirayiri n'obukambwe. **14** Obulamu bw'Abayisirayiri ne bubakaayirira nga bakozesebwa ng'abaddu; nga batabula ebbumba okukola amatoffaali; n'emirimu egya buli ngeri egikolebwa mu nnimiro. Mu mirimu egyo gyonna baabakozesanga n'amaanyi era n'obukambwe. **15** Awo kabaka w'e Misiri n'ayogera n'abazaalisa b'Abaebbulaniya, amannya gaabwe Sifira ne Puwa, n'abagamba nti, **16** "Bwe mubanga muzaalisa abakazi Abaebbulaniya, ne mulaba ng'omwana wabulenzi, mumuttanga bussi, naye bw'abanga owoobuwala, mumulekanga n'alama." **17** Naye abazaalisa baali batya Katonda, nga bamussaamu ekitiibwa, ebyo kabaka w'e Misiri bye yabalagira ne batabikolerako, n'abaana abalenzi nabo ne babaleka ne balama. **18** Kabaka w'e Misiri n'ayita abazaalisa, n'ababuuza nti, "Kiki ekibakozesezza bwe mutyo, okuleka abaana abalenzi ne balama?" **19** Abazaalisa, ne baddamu Falaawo nti, "Abakazi Abaebbulaniya tebali ng'abakazi Abamisiri; bo balamu bulungi era ba maanyi; abazaalisa we bagendera okubatuukako nga bamaze okuzaala." **20** Katonda, n'ayisanga bulungi abazaalisa n'abawa emikisa. Abaana ba Isirayiri ne beeyongera nnyo obungi era ne baba ba maanyi nnyo. **21** Olwokubanga abazaalisa bassangamu Katonda ekitiibwa, nga bamutya, n'abawa ezzadde. **22** Falaawo n'alyoka alagira abantu be bonna nti, "Buli mwana wabulenzi Abaebbulaniya gwe banaazaalanga mumusuulanga mu mugga Kiyira, naye owoobuwala mumulekanga."

2 Awo olwatuuka omusajja ow'omu kika kya Leevi, n'agenda n'awasa omukazi, nga naye Muleevi. **2** Omukazi oyo n'aba olubuto n'azaala omwana mulenzi; naye bwe yalaba nga mwana alabika obulungi ennyo, n'amukwekera emyezi esatu. **3** Naye bwe yatuusa ekiseera nga takyasobola kumukweka, n'amufunira ekibaya eky'ebitoogo, n'akisiigako ebitosi ne koolaasi; omwana n'amuteeka omwo, n'akissa mu bitoogo ku lubalama lw'omugga Kiyira. **4** Mwannyina w'omwana n'ayimiriranga nga yeesuddeko akabanga, alabe ebinaamutuukangako. **5** Awo muwala wa Falaawo n'aserengeta ku mugga Kiyira okunaaba; abaweereza be abawala ne batambulira ku lubalama lw'omugga; muwala wa Falaawo n'alaba ekibaya mu bitoogo, n'atuma omu ku bawala okukikima, n'akireeta. **6** Bwe yakisaanukulako, n'alabamu omwana. Omwana yali akaaba, n'amusaasira nnyo, n'agamba nti, "Ono y'omu ku baana abawere aba Baebbulaniya." **7** Awo mwannyina w'omwana n'asembera, n'agamba muwala wa Falaawo nti, "Ŋŋende nkuyitire omulezi w'abaana Omwebbulaniya ajje akumulerere?" **8** Muwala wa Falaawo n'amuddamu nti, "Kale, genda." Omuwala mwannyina w'omwana oyo bwe yagenda, yaleeta nnyina wa mwana! **9** Muwala wa Falaawo n'agamba nnyina w'omwana nti, "Twala omwana ono omunderere, nnaakusasulanga." Omukazi oyo n'atwala omwana n'amulera. **10** Omwana bwe yakula, n'amutwalira muwala wa Falaawo, n'afuuka omwana wa muwala wa Falaawo. N'amutuuma erinnya Musa, n'agamba nti, "Kubanga namuggya mu mazzi." **11** Awo olwatuuka, Musa ng'amaze okukula, n'agendako mu bantu be Abaebbulaniya, n'alaba emirimu emikakanyavu gye baali bakozesebwa. N'alaba Omumisiri ng'akuba Omwebbulaniya, omuntu ow'omu baganda be. **12** Awo Musa n'amagamaga, bwe yalaba nga teri muntu mulala amulaba, n'akwata Omumisiri n'amutta, n'amukweka mu musenyu. **13** Bwe yaddayo enkeera, n'alaba abasajja babiri Abaebbulaniya nga balwana. N'abuuza oyo eyali asobezza nti, "Lwaki okuba Mwebbulaniya munno?" **14** Omusajja n'amuddamu nti, "Ani eyakulonda okuba omufuzi waffe era omulamuzi waffe? Oyagala kunzita nga bwe watta Omumisiri?" Musa n'atya, n'ayogera mu mutima gwe nti, "Ekintu kye nakola kirabika kyategeerebwa." **15** Awo Falaawo bwe yakiwulira, n'agezaako okutta Musa. Naye Musa n'aviira Falaawo, n'addukira mu nsi ya Midiyaani; n'atuula awali oluzzi. **16** Waaliwo kabona mu Midiyaani eyalina abaana be abawala musanvu, ne bajja okusena amazzi bajjuze ebyesero banywese endiga za kitaabwe. **17** Kyokka ne wabaawo abasumba ne bajja ne babagobawo; naye Musa n'asituka n'abalwanirira, n'anywesa endiga zaabwe. **18** Abawala bwe baddayo eka eri kitaabwe Leweri, n'ababuuza nti, "Nga mukomyewo mangu leero?" **19** Ne bamuddamu nti, "Omusajja Omumisiri atulwaniridde ng'abasumba batujoogereza; y'atusenedde n'amazzi n'anywesa ekisibo kyaffe." **20** N'abuuza bawala be nti, "Ali ludda wa? Ye lwaki mumuleseeyo? Mumuyite ajje alye ku mmere." **21** Musa n'akkiriza. N'abeerera ddala mu maka ga Leweri. Leweri n'awa Musa muwala we Zipola okuba mukyala we. **22** Zipola n'amuzaalira omwana owoobulenzi. Musa n'amutuuma erinnya Gerusomu, ng'agamba nti, "Kubanga ndi mugwira mu nsi etali yange." **23** Awo nga wayiseewo ebbanga ggwanvu, kabaka w'e Misiri n'afa. Abaana ba Isirayiri ne basindanga era ne bakaabanga olw'obuddu bwe baalimu, n'okukaaba kwabwe ne kutuuka eri Katonda. **24** Katonda n'awulira okusinda kwabwe. Katonda n'ajjukira

endagaano ye gye yalagaana ne Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo. **25** Katonda n'atunuulira abaana ba Isirayiri, n'ategeera okubonaabona kwabwe.

3 Awo olwatuuka, Musa bwe yali ng'alunda ekisibo ky'endiga za mukoddomi we Yesero, kabona w'e Midiyaani, n'atwala ekisibo ku ludda olw'ebugwanjuba olw'eddungu; n'atuuka ku lusozi lwa Katonda oluyitibwa Kolebu. **2** Malayika wa Mukama n'amulabikira ng'asinziira mu muliro ogwaka, mu makkati g'ekisaka. Musa n'atunuulira ekisaka, n'alaba nga kyaka naye nga tekisiriira. **3** Musa n'ayogera mu mwoyo gwe nti, "Leka nneetoolooleko neetegereze ekintu kino ekitali kya bulijjo, eky'ekitalo, ekireetedde ekisaka obutasiriira." **4** Mukama bwe yalaba nga Musa agenze okwetegereza, Katonda n'amuyita ng'asinziira mu kisaka wakati nti, "Musa, Musa!" Musa n'ayitaba nti, "Nze nzuuno." **5** Katonda n'amugamba nti, "Teweeyongera kusembera. Ggyamu engatto zo, kubanga ekifo w'oyimiridde kitukuvu." **6** Ne yeeyongera n'amugamba nti, "Nze Katonda wa kitaawo, era nze Katonda wa Ibulayimu, nze Katonda wa Isaaka, era nze Katonda wa Yakobo." Musa bwe yawulira ebyo n'akweka amaaso ge, kubanga yatya okutunuulira Katonda. **7** Awo Mukama Katonda n'ayogera nti, "Ndabidde ddala okubonaabona kw'abantu bange abali mu Misiri. Mpulidde ebiwoobe byabwe olw'abo ababatuntuza ng'abaddu; era ntegedde okubonaabona kwabwe. **8** Kyenvudde nzika, mbawonye effugabbi ery'Abamisiri, era mbaggye mu nsi eyo, mbaleete mu nsi ennungi era engazi, y'ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki; kaakano mwe muli Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi. **9** Kale mpulidde okukaaba kw'abaana ba Isirayiri, era ndabye ng'Abamisiri bwe bababonyaabonya. **10** Noolwekyo, jjangu nkutume ewa Falaawo, oggyeyo abantu bange abaana ba Isirayiri mu Misiri." **11** Naye Musa n'agamba Katonda nti, "Nange nze ani agenda ewa Falaawo nziggyeyo abaana ba Isirayiri mu Misiri?" **12** Katonda n'amuddamu nti, "Ddala, nnaabeeranga naawe. Era kino kye kikakasa nti nze nkutumye: Bw'olimala okuggya abantu abo mu Misiri, mulisinziza Katonda ku lusozi luno." **13** Awo Musa n'abuuza Katonda nti, "Bwe ndituuka mu baana ba Isirayiri ne mbategeeza nti, 'Katonda wa bajjajjammwe antumye gye muli;' nabo ne bambuuza nti, 'Erinnya lye ye ani?' Ndibaddamu ntya?" **14** Katonda n'agamba Musa nti, "Ndi nga bwe Ndi," n'ayongera nti, "Bw'otyo bw'onootegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Ndi y'antumye gye muli.'" **15** Katonda n'ayongera n'agamba Musa nti, "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Mukama, Katonda wa bajjajjammwe: Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Isaaka, era nga ye Katonda wa Yakobo, y'antumye gye muli.' "Eryo lye linnya lyange ery'olubeerera, era lye linnya lye nnajjuukirirwangako mu buli mulembe ogunaddiriranga gunnaagwo. **16** "Genda okuŋŋaanye abakadde ba Isirayiri, obategeeze nti, 'Mukama, Katonda wa bajjajjammwe, Katonda wa Ibulayimu, era owa Isaaka, era owa Yakobo, yandabikira, n'aŋŋamba nti, Ntunuulidde abantu bange, ne ndaba ebibakolebwa mu Misiri. **17** Kyenvudde nsuubiza okubaggya mu kubonaabona kwe balimu mu Misiri, mbaleete mu nsi y'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi; y'ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki.' **18** "Abakadde ba Isirayiri bagenda kuwuliriza by'ogamba. Kale, ggwe n'abakadde ba Isirayiri muligenda eri kabaka wa Misiri ne mumugamba nti, 'Mukama, Katonda w'Abaebbulaniya yeeraga gye tuli. Tukkirize tugende mu ddungu, olugendo lwa nnaku ssatu, tuweeyo ssaddaaka eri Mukama Katonda waffe.' **19** Naye mmanyi nga kabaka w'e Misiri talibakkiriza kugenda, wabula ng'awalirizibbwa n'amaanyi mangi. **20** Kyendiva nkozesa amaanyi gange, ne mbonereza Misiri n'ebyamagero bye ndikolera mu nsi omwo; n'oluvannyuma alibakkiriza ne mugenda. **21** "Era Abamisiri ndibaagazisa abantu abo; bwe mutyo bwe muliba musitula, temulivaayo ngalo nsa. **22** Buli mukazi Omuyisirayiri alisaba omukazi Omumisiri muliraanwa we, n'oyo bwe basula mu nju emu, ebitemagana ebya ffeeza n'ebya zaabu, n'engoye ez'okwambala. Ebyo byonna mulibyambaza batabani bammwe ne bawala bammwe; Abamisiri ne muleka nga mubakalizza."

4 Musa n'addamu nti, "Tebagenda kunzikiriza, wadde okuwuliriza ebyo bye mbagamba: kubanga bagenda kwogera nti, Mukama takulabikiranga." **2** Awo Mukama n'amubuuza nti, "Ekyo kiki ekiri mu ngalo zo?" N'addamu nti, "Muggo." **3** Mukama Katonda n'amugamba nti, "Gusuule wansi." Musa n'agusuula wansi; ne gufuuka omusota, n'agudduka! **4** Mukama n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ogukwate akawuuwo ogusitule." N'agolola omukono gwe n'agukwata, ne gufuuka omuggo mu mukono gwe. **5** Mukama n'amugamba nti, "Bw'olikola bw'otyo bagenda kukukkiriza, era balitegeera nga Mukama Katonda wa bajjajjaabwe, Katonda wa Ibulayimu, era Katonda wa Isaaka, era Katonda wa Yakobo, yakulabikira." **6** Mukama n'amugamba nate nti, "Yingiza omukono gwo munda mu kyambalo kyo." N'ayingiza omukono gwe munda mu kyambalo kye: bwe yaguggyaayo, laba, nga gujjudde ebigenge nga gutukula ng'omuzira. **7** Ate n'amugamba nti, "Zzaayo omukono gwo munda mu kyambalo kyo." Musa n'azzaayo omukono gwe mu kyambalo kye. Bwe yaguggyaayo, laba nga gufuuse mulamu ng'omubiri gwe ogwa bulijjo. **8** Mukama n'agamba Musa nti, "Bwe batalikukkiririza ku kabonero akasoose, balikukkiririza ku kabonero akookubiri. **9** Bwe bagaananga okukukkiriza nga bamaze okulaba obubonero obwo bwombi, osenanga amazzi mu mugga n'ogayiwa ku lukalu; amazzi ago g'olisena mu mugga, galifuuka omusaayi ng'ogayiye ku lukalu." **10** Awo Musa n'agamba Mukama nti, "Ayi Mukama wange, siri mwogezi mulungi okuva edda n'edda, wadde ne mu kiseera kino ggwe kaayogerera nange, omuddu wo; njogera nnembeggerera ate nga bwe nnaanaagira." **11** Mukama n'amuddamu nti, "Ani yakola akamwa k'omuntu? Ani yatonda bakasiru, ne bakiggala, n'abatunula, ne bamuzibe? Si nze, Mukama? **12** Kaakano, genda! Nnaakuyambanga ng'oyogera, era nnaakuyigirizanga by'onooyogeranga." **13** Naye Musa n'agamba nti, "Mukama wange, nkwegayiridde tuma omuntu omulala." **14** Mukama n'asunguwalira nnyo

Musa, n'amugamba nti, "Muganda wo Alooni Omuleevi, taliiwo? Mmanyi nga mwogezi mulungi; era, laba, ajja gy'oli, era bw'anaakulabako ajja kusanyuka mu mutima gwe. **15** Ggwe ojja kwogeranga naye, nze nnaakutegeezanga ky'onoomugambanga, nange n'abayambanga mwembi, ne mbayigiriza eky'okukola. **16** Y'anaakwogereranga eri abantu, ng'abategeeza bye wandiyogedde; ggwe n'oba nga Katonda gy'ali, ng'omutegeezanga by'anaayogeranga. **17** Era oligenda n'omuggo guno, ng'ogukutte mu mukono gwo; gw'onookozesanga ebyamagero." **18** Awo Musa n'addayo eri Yesero, kitaawe wa mukazi we n'amugamba nti, "Nkusaba onzikirize ŋŋende ndabe obanga baganda bange e Misiri bakyali balamu." Yesero n'addamu Musa nti, "Genda mirembe." **19** Awo Mukama n'ayogera ne Musa e Midiyaani nti, "Genda, oddeyo e Misiri kubanga abantu bonna abaali baagala okukutta, baafa." **20** Musa n'addira mukyala we n'abaana be, n'abassa ku ndogoyi, n'asitula okuddayo mu nsi y'e Misiri, ng'akutte omuggo gwa Katonda mu ngalo ze. **21** Mukama n'agamba Musa nti, "Bw'oddangayo e Misiri, okoleranga ebyamagero ebyo byonna bye nkulaze, awali Falaawo. Nze ndikakanyaza omutima gwe, abantu bange aleme okubakkiriza okugenda. **22** Falaawo omugambanga bw'oti nti, Mukama agambye nti, 'Isirayiri mutabani wange, ye mwana wange omubereberye; **23** era nkulagira oleke omwana wange agende ampeereze; naye singa ogaana okumuleka okugenda, laba, nditta mutabani wo omubereberye.'" **24** Awo bwe baali bagenda nga batuuse ku nnyumba y'abagenyi, Mukama n'amulabikira, n'ayagala okumutta. **25** Naye Zipola n'addira ejjinja eryogi, n'akomola omwana we, ekikuta n'akisuula ku bigere bya Musa, n'amugamba nti, "Oli baze wa musaayi!" **26** Awo Mukama n'amuleka. Mu kaseera ako Zipola we yayogerera ku kukomola nti, "Baze wange ng'osaabye omusaayi!" **27** Awo Mukama n'agamba Alooni nti, "Genda mu ddungu, osisinkane Musa. N'agenda, n'amusanga ku lusozi lwa Katonda, ne bagwaŋŋana mu bifuba." **28** Musa n'abuulira Alooni ebigambo byonna Mukama bye yali amutumye okwogera, n'obubonero bwonna obw'ebyamagero bwe yamulagira okukola. **29** Musa ne Alooni ne bagenda, ne bakuŋŋaanya abakulu abakulembeze b'abaana ba Isirayiri; **30** Alooni n'abategeeza byonna Mukama bye yagamba Musa; era n'abakolera n'obubonero, **31** ne bakkiriza. Era bwe baawulira nga Mukama yakyalira abaana ba Isirayiri, n'alaba okubonaabona kwabwe, ne bakoteka emitwe gyabwe ne basinza.

5 Oluvannyuma lw'ebyo, Musa ne Alooni ne bajja eri Falaawo, ne bamugamba nti, "Tutumiddwa Mukama Katonda wa Isirayiri ng'akugamba nti, 'Leka abantu bange bagende, bankolere embaga mu ddungu.'" **2** Naye Falaawo n'abaddamu nti, "Mukama ye ani, mmugondere, nzikirize Abayisirayiri okugenda? Mukama ssimumanyi, era sijja kubakkiriza kugenda." **3** Ne bamugamba nti, "Katonda w'Abaebbulaniya yatulabikira. Tukusaba otuleke tugende olugendo lwa nnaku ssatu mu ddungu, tuweeyo ssaddaaka eri Mukama Katonda waffe; aleme kututta ne kawumpuli, oba n'ekitala." **4** Naye kabaka w'e Misiri n'abagamba nti, "Mmwe Musa ne Alooni, lwaki mwagala okuggya abantu ku mirimu gyabwe? Muddeeyo mangu ku mirimu gyammwe." **5** Falaawo n'ayongera n'agamba nti, "Kale, mulabe abantu nga bwe beeyongedde obungi mu ggwanga ate mmwe mubaziyiza kukola." **6** Ku lunaku olwo lwennyini Falaawo n'alagira abagabi b'emirimu ne bannampala b'abantu nti, **7** "Mulekeraawo okuwanga abantu essubi ery'okukozesa mu kubumba amatoffaali; mubaleke bagende beenoonyezenga essubi lyabwe. **8** Naye mubalagire babumbenga obungi bw'amatoffaali bwe bumu nga ge babadde babumba; temukendeezanga ku muwendo ogwabasalirwa. Bagayaavu; era kyebava bankaabirira nti, 'Tuleke tugende tuweeyo ssaddaaka eri Katonda waffe.' **9** Abasajja mubongereko ku mirimu gye mubasalira, bakole nnyo, balyoke baleme na kufa ku ebyo bye babalimbalimba." **10** Awo abakozesa ne bannampala ne bagenda ne bategeeza abantu nti, "Falaawo agambye bw'ati nti, 'Sijja kwongera kubawanga ssubi. **11** Mugende mwenoonyeze essubi yonna gye musobola okuliraba; kyokka emirimu gyammwe tegijja kukendeezebwako n'akatono.'" **12** Bwe batyo abantu ne basaasaanira Misiri yonna okukuŋŋaanya obukonge bw'essubi ly'eŋŋaano bakozese obwo mu kifo ky'essubi. **13** Abakozesa ne babakuluusanyanga nga babalagira nti, "Emirimu gyammwe egibasalirwa buli lunaku, mugituukirize nga bwe mwakolanga ng'essubi likyabaweebwa." **14** Bannampala Abayisirayiri, abaalondebwa abakozesa ba Falaawo, ne bakubibwanga nga bwe babuuzibwa nti, "Lwaki omuwendo gw'amatoffaali ogwa jjo n'ogwa leero ogwabasalirwa temugutuukirizza nga bwe mwakolanga edda?" **15** Awo bannampala Abayisirayiri ne bajja ne bajulira ewa Falaawo, ne bamugamba nti, "Ffe abaddu bo, lwaki otuyisizza bw'oti? **16** Abaddu bo tetuweebwa ssubi, kyokka tulagirwa nti, 'Mubumbe amatoffaali!' Abaddu bo tukubibwa, so ng'omusango guli mu bantu bo." **17** Falaawo n'abaddamu nti, "Muli bagayaavu bugayaavu kyokka. Kyemuva mundeeberera nti, 'Tuleke tugende tuweeyo ssaddaaka eri Mukama.' **18** Kale, mugende mukole! Temujja kuweebwa ssubi, naye muteekwa okubumba omuwendo gw'amatoffaali omujjuvu nga bwe gwabasalirwa." **19** Bannampala Abayisirayiri ne bategeera ng'akacwano kabatuukiridde, bwe baagambibwa nti, "Omuwendo gw'amatoffaali ogwabasalirwa okubumbanga buli lunaku tegujja kukendeezebwako." **20** Bwe baava ewa Falaawo, baasanga Musa ne Alooni nga babalindiridde. **21** Bannampala ne babagamba nti, "Mukama abatunuulire era asalewo; kubanga mutufudde ekyenyinyalwa ewa Falaawo n'abaweereza be, era mubakwasizza ekitala okututta." **22** Awo Musa n'akomawo awali Mukama, n'ayogera nti, "Ayi Mukama, abantu bano lwaki obaleetedde emitawaana? Eyo y'ensonga kyewava ontuma? **23** Kubanga kasookedde ŋŋenda ne njogera ne Falaawo mu linnya lyo, abantu bo abataddeko ebizibu bingi; era abantu bo tobawonyezza n'akatono."

6 Awo Mukama n'addamu Musa nti, "Kaakano ojja kulaba kye nnaakola Falaawo. Kubanga alibaleka ne bagenda olw'amaanyi, era olw'amaanyi alibagoba mu nsi ye." **2**

Katonda n'agamba Musa nti, "Nze Mukama. **3** Nalabikira Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo nga Katonda Ayinzabyonna; kyokka saabategeeza linnya lyange nti Nze Mukama. **4** Era nabasuubiza mu ndagaano yange okubawa ensi ya Kanani, gye baabeerangamu ng'abagwira abatambuze. **5** Kaakano mpulidde okusinda kw'abaana ba Isirayiri abatuntuzibwa Abamisiri mu buddu, ne nzijukira endagaano yange. **6** "Noolwekyo tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Nze Mukama. Ndibatikkulako emigugu gy'Abamisiri, era ndibawonya obuddu, ne mbanunula n'omukono gwange ogw'amaanyi nga nsalira Abamisiri omusango. **7** Ndibafuula abantu bange, era nnaabeeranga Katonda wammwe, era mulitegeera nga nze Mukama Katonda wammwe abawonyezza ebizibu by'Abamisiri. **8** Ndibaleeta mu nsi gye nalayira okuwa Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo; ndigibawa n'efuuka yammwe. Nze Mukama.'" **9** Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri ebigambo ebyo. Naye tebaamuwuliriza, kubanga emitima gyali gibennyise, nga n'okutuntuzibwa kubayitiridde. **10** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **11** "Genda otegeeze Falaawo kabaka w'e Misiri aleke abaana ba Isirayiri bave mu nsi ye." **12** Naye Musa n'addamu Mukama nti, "Laba, abaana ba Isirayiri bagaanyi okumpuliriza, kale Falaawo anampuliriza atya nze atayogera bulungi?" **13** Naye Mukama n'ayogera ne Musa ne Alooni, n'abalagira bategeeze abaana ba Isirayiri ne Falaawo nti, Mukama abalagidde okuggya abaana ba Isirayiri mu nsi y'e Misiri. **14** Gano ge mannya aga bajjajjaabwe ab'omu bika byabwe: Batabani ba Lewubeeni, mutabani wa Isirayiri omubereberye, be bano: Kanoki ne Palu, Kezulooni ne Kalumi. **15** Batabani ba Simyoni: Yamweri ne Yamini, ne Okadi, Yakini ne Zokali, Sawuli (omwana w'omukyala Omukanani). Abo be b'omu mu bika bya Simyoni. **16** Gano ge mannya ga batabani ba Leevi ng'emirembe bwe giri: Gerusoni ne Kokasi ne Merali. Leevi yawangaala emyaka kikumi mu asatu mu musanvu. **17** Batabani ba Gerusoni be bano mu bika byabwe: Libuni ne Simeeyi. **18** Bano be batabani ba Kokasi: Amulaani ne Izukali, Kebbulooni ne Wuziyeeri. Kokasi yawangaala emyaka kikumi mu asatu mu esatu. **19** Bano be batabani ba Merali: Makuli ne Musi. Abo be b'omu bika bya Leevi ng'emirembe gyabwe bwe gyali. **20** Amulaamu n'awasa senga we Yokebedi; n'amuzaalira: Alooni ne Musa. Amulaamu n'awangaala emyaka kikumi mu asatu mu musanvu. **21** Bano be baana ba Izukali: Koola ne Nefega ne Zikiri. **22** Abaana ba Wuziyeeri be bano: Misayeri ne Erizafani ne Sisiri. **23** Alooni n'awasa Eriseba, muwala wa Aminadaabu era nga ye mwannyina wa Nakayisoni. Yamuzaalira abaana bano: Nadabu ne Abiku, Eriyazaali ne Isamaali. **24** Bano be baana ba Koola: Asira ne Erukaana, ne Abiyasaafu. Abo be b'omu kika kya Abakoola. **25** Eriyazaali, mutabani wa Alooni, yawasa omu ku bawala ba Putiyeeri, n'amuzaalira Finekaasi. Ago ge mannya g'ababakulu b'ebika by'Abaleevi, n'ennyumba zaabwe mu bika ebyo. **26** Abo ye Alooni ne Musa Mukama be yalagira nti, "Muggyeeyo abaana ba Isirayiri bonna mu nsi y'e Misiri." **27** Be bo abaayogera ne Falaawo, kabaka w'e Misiri, ku by'okuggyayo abaana ba Isirayiri mu Misiri. Ye Musa oyo, ne Alooni oyo. **28** Ku lunaku olwo Mukama kwe yayogerera ne Musa mu nsi y'e Misiri, **29** Mukama yagamba Musa nti, "Nze Mukama. Tegeeza Falaawo, kabaka w'e Misiri, buli kimu kyonna kye nkugamba." **30** Naye Musa n'addamu Mukama nti, "Nze atamanyi kwogera bulungi, Falaawo anampuliriza atya?"

7 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Laba, nkufudde nga Katonda awali Falaawo, ne muganda wo Alooni y'ajja okubeera nnabbi wo. **2** Ojjanga kwogera bye nkulagira, ne muganda wo Alooni ayogere ne Falaawo asobole okuleka abaana ba Isirayiri bave mu nsi ye. **3** Naye ndikakanyaza omutima gwa Falaawo; ne bwe ndikolera ebyamagero ebingi ennyo mu nsi y'e Misiri, **4** tagenda kubawuliriza. Ndirumba Misiri n'amaanyi, ne ngisalira omusango, ne ndyoka nzigyayo abantu bange Abayisirayiri bonna. **5** Era Abamisiri balitegeera nti Nze Mukama, bwe ndirumba Misiri n'amaanyi ne nzigyayo Abayisirayiri." **6** Awo Musa ne Alooni ne bakola nga Mukama bwe yabalagira. **7** We baayogerera ne Falaawo, Musa yali aweza emyaka kinaana egy'obukulu, ne Alooni ng'aweza emyaka kinaana mu esatu. **8** Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, **9** "Falaawo bw'anaabagamba nti, 'Mukoleeyo ekyamagero,' nga ggwe ogamba Alooni nti, 'Ddira omuggo gwo ogusuule wansi awali Falaawo,' era gunaafuuka omusota." **10** Awo Musa ne Alooni ne bagenda ewa Falaawo, ne bakola nga Mukama bwe yabalagira. Alooni n'asuula omuggo gwe wansi awali Falaawo n'abaweereza be, ne gufuuka omusota. **11** Falaawo naye n'atumya basajja be abagezigezi, n'abalogo; abakujjukujju abo Abamisiri ne bakola ekintu kye kimu mu magezi gaabwe ag'ekyama. **12** Kubanga nabo baasuula wansi emiggo gyabwe, ne gifuuka emisota; naye omuggo gwa Alooni ne gumira emiggo gyabwe. **13** Naye era omutima gwa Falaawo ne gukakanyala, nga Mukama bwe yali agambye. **14** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Omutima gwa Falaawo gukakanyadde, era agaanye okuleka abantu okugenda. **15** Mu makya genda eri Falaawo ng'afuluma okulaga ku mazzi, omulindirire ku lubalama lw'omugga Kiyira. Era twala n'omuggo ogwafuuka omusota. **16** Olyoke omugambe nti, 'Mukama Katonda wa Abaebbulaniya yantuma gy'oli ng'agamba nti, Leka abantu bange bajje mu ddungu bansinze; naye, laba, n'okutuusa leero okyagaanyi okuŋŋondera.' **17** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Ku kino kw'olitegeerera nga nze Mukama: laba ndikuba ku mazzi agali mu mugga, n'omuggo oguli mu mukono gwange, era galifuuka musaayi, **18** n'ebyennyanja ebiri mu mugga birifa, n'omugga guliwunya; era n'Abamisiri nga tebakyayagala kunywa ku mazzi gaagwo.'" **19** Mukama n'agamba Musa nti, "Tegeeza Alooni nti, 'Twala omuggo gwo ogwolekeze amazzi gonna mu Misiri: ku migga gyabwe, n'emikutu gyabwe, n'obuyanja bwabwe, n'ebidiba byabwe, byonna bifuuke musaayi. Era wagenda kubeerawo omusaayi mu nsi yonna ey'e Misiri: mu ntiba ez'emiti ne mu matogero ag'amayinja.'" **20** Awo Musa ne Alooni ne bakola nga Mukama bwe yabalagira. Alooni n'addira omuggo gwe n'akuba ku mazzi ag'omu mugga, nga Falaawo n'abaweereza be balaba; amazzi gonna ag'omu mugga ne gafuuka omusaayi. **21** Era n'ebyennyanja byonna

mu mugga Kiyira ne bifa. Omugga ne guwunya, Abamisiri nga tebakyasobola kunywa mazzi ga mu mugga Kiyira; omusaayi ne gubuna wonna mu nsi y'e Misiri. **22** Abalogo ab'omu Misiri nabo ne bakola bwe batyo mu magezi gaabwe ag'ekyama. Omutima gwa Falaawo ne gweyongera okukakanyala, ebya Musa ne Alooni n'atabiwuliriza era nga Mukama bwe yali agambye; **23** n'akyuka ne yeddirayo mu lubiri lwe, nga byonna ebibaddewo tabissizzaako mwoyo. **24** Abamisiri bonna ne basimaasima okumpi n'omugga nga banoonya amazzi ag'okunywa, kubanga amazzi g'omu mugga nga tegakyanyweka. **25** Awo ne wayitawo ennaku musanvu okuva ku lunaku Mukama lwe yakubirako omugga.

8 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Ggenda ewa Falaawo omugambe nti, 'Mukama agambye bw'ati nti, "Leka abantu bange bagende, balyoke bansinze. **2** Naye bw'onoogaana n'otabakkiriza kugenda, laba, nnaasindika ebikere ne bijjula ensi yo yonna. **3** Omugga gulivaamu ebikere enkumu ennyo ebirituuka ne mu lubiri lwo. Biriyingira mu kisenge kyo mw'osula, ne ku kitanda kyo. Biriyingira mu nnyumba z'abaweereza bo ne mu z'abantu bo. Biriyingira ne mu byoto omufumbirwa. **4** Ebikere birikuwalampa ne bikutambulirako ne ku bakungu bo bonna ne ku bantu bo.'"' **5** Mukama n'agamba Musa nti, "Tegeeza Alooni nti, 'Golola omukono gwo oyolekeze omuggo gwo eri emigga, n'eri emikutu gy'amazzi, n'eri ebidiba, osobozese ebikere okubuna ensi yonna ey'e Misiri.'" **6** Bw'atyo Alooni n'agolola omukono gwe ku mazzi gonna ag'omu Misiri; ebikere ne bivaayo ne bijjula ensi yonna ey'e Misiri. **7** Abalogo nabo ne bakola bwe batyo mu magezi gaabwe ag'ekyama, nabo ne baleeta ebikere mu nsi ey'e Misiri. **8** Awo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni n'abagamba nti, "Mwegayirire Mukama anziggyeeko ebikere bino era ne ku bantu bange, ndyoke nange ndeke abantu bammwe bagende baweeyo ssaddaaka eri Mukama." **9** Musa n'addamu Falaawo nti, "Weerondere ekiseera nga bw'osiima, w'oyagalira neegayirire Mukama ku lulwo ne ku lw'abaweereza bo, ne ku lw'abantu bo, ebikere ebikuliko n'ebiri mu nnyumba zo bizikirizibwe, bisigale mu mugga Kiyira mwokka." **10** Falaawo n'agamba nti, "Enkya." Musa n'agamba nti, "Kijja kubeera nga bw'ogambye, olyoke otegeere nga bwe watali n'omu afaanana nga Mukama Katonda waffe. **11** Ebikere bijja kukuviira, bive ne mu mayumba go, biviire n'abaweereza bo n'abantu bo; bijja kusigala mu mugga mwokka." **12** Awo Musa ne Alooni ne bava ewa Falaawo. Musa ne yeegayirira Mukama olw'ebikere Mukama bye yali aleetedde Falaawo. **13** Mukama n'akolera Musa kye yamusaba. Ebikere ne bifiira mu mayumba, ne mu mpya mu byalo, ne mu nnimiro. **14** Ne bikuŋŋaanyizibwa entuumo n'entuumo; ensi n'ejjula ekivundu. **15** Naye Falaawo bwe yalaba nga waliwo wassiza ku mukka, n'akakanyaza omutima gwe, ebya Musa ne Alooni n'alekera awo okubiwuliriza, era nga Mukama bwe yali agambye. **16** Awo Mukama n'ayogera ne Musa nti, "Gamba Alooni bw'oti nti, 'Golola omuggo gwo, okube ku nfuufu eri ku ttaka, eryoke efuuke ensekere mu nsi yonna ey'e Misiri.'" **17** Ne bakola nga Mukama bw'abagambye; Alooni n'agolola omukono gwe ogwali gukute omuggo, n'akuba ku nfuufu ku ttaka, ne muvaamu ensekere ne zitambulira ku bantu ne ku nsolo; enfuufu yonna mu nsi y'e Misiri n'efuuka nsekere. **18** Abalogo nabo ne bagezaako mu magezi gaabwe ag'ekyama okufuusa ensekere, naye ne balemwa. Ensekere ne ziteevuunya ku bantu ne ku nsolo. **19** Abalogo ne bagamba Falaawo nti, "Engalo ya Katonda bino y'ebikoze." Naye omutima gwa Falaawo ne gukakanyala, n'atabawuliriza, nga Mukama bwe yali agambye. **20** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Keera mu makya nnyo, ogende osisinkane Falaawo ng'aserengeta ku mazzi omugambe nti, 'Mukama agambye bw'ati nti, Leka abantu bange bagende, bansinze. **21** Naye abantu bange bw'otoobakkirize kugenda, laba, ndireeta ebikuukuulu by'ensowera, ku ggwe ne ku baweereza bo, ne ku bantu bo, ne mu nnyumba zammwe. Ensowera zirijjula mu mayumba ga Bamisiri ne ku ttaka kwe gaazimbibwa. **22** "'Naye ku lunaku olwo, ekitundu Goseni abantu bange gye babeera ndikiyisa mu ngeri ya njawulo; kubanga yo teribaayo bikuukuulu bya nsowera n'akatono, olyoke otegeere nga nze, Mukama, ndi wano wakati mu nsi. **23** Nzija kussaawo enjawulo wakati w'abantu bange n'abantu bo. Ekyamagero kino kijja kubaawo enkeera.'" **24** Mukama n'akola bw'atyo. Ebikuukuulu by'ensowera ne byeyiwa mu lubiri lwa Falaawo, mu nnyumba ye, ne mu mayumba g'abaweereza be, ne mu nsi yonna ey'e Misiri: ensi n'eyonooneka olw'ebikuukuulu by'ensowera. **25** Awo Falaawo n'atumira Musa ne Alooni, n'abagamba nti, "Kale, muweereeyo wano mu nsi eno ssaddaaka eri Katonda wammwe." **26** Naye Musa n'addamu nti, "Ekyo bwe tukikola, tekijja kuba kituufu. Kubanga ssaddaaka ze tuwaayo eri Mukama Katonda waffe, Abamisiri tebajja kuzaagala. Kale singa tuddira ssaddaaka Abamisiri ze bakyawa ennyo bwe batyo, ne tuziwaayo nga balaba, tebajja kutukuba amayinja? **27** Kitugwanira tutambule olugendo lwa nnaku ssatu mu ddungu, tuweeyo ssaddaaka eri Mukama Katonda waffe nga bw'anaatulagira." **28** Falaawo n'agamba nti, "Nzija kubaleka mugende muweeyo ssaddaaka eri Mukama Katonda wammwe mu ddungu, kyokka temugenda ewala ennyo. Kale munsabire." **29** Musa n'addamu nti, "Bwe nnaaba nakava wano w'oli nzija kusaba Mukama, enkya ensowera ziviire Falaawo n'abakungu be awamu n'abantu be. Naye kirungi Falaawo aleme nate kulimbalimba, n'atakkiriza bantu kugenda kuwaayo ssaddaaka eri Mukama." **30** Musa n'avaayo ewa Falaawo, n'asaba Mukama. **31** Mukama n'akola nga Musa bwe yamusaba, n'aggyawo ebikuukuulu by'ensowera ewa Falaawo ne mu baweereza be, ne mu bantu be; ne watasigala nsowera n'emu. **32** Kyokka ne ku mulundi guno, Falaawo yakakanyaza omutima gwe, abantu n'atabakkiriza kugenda.

9 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Genda ewa Falaawo omugambe nti, Mukama Katonda wa Abaebbulaniya agambye nti, 'Leka abantu bange bagende, bansinze. **2** Singa ogaana okubakkiriza okugenda, n'oyongera okubakuumira wano, **3** Mukama ajja kusindika nsotoka

omukambwe ennyo mu magana go agali mu malundiro, ne mu mbalaasi ne mu ndogoyi, ne mu ŋŋamira, ne mu zisseddume z'ente ne mu ndiga. **4** Naye Mukama ajja kwawulamu amagana aga Isirayiri n'aga Misiri, waleme kubaawo nsolo n'emu efa mu magana ag'abaana ba Isirayiri.'" **5** Mukama n'alonda ekiseera, n'agamba nti, "Enkya Mukama w'anaakolera ekintu kino mu nsi eno." **6** Era enkeera Mukama n'akola ekikolwa ekyo: amagana aga Misiri gonna ne gafa, naye ne wataba nsolo n'emu ku magana ag'abaana ba Isirayiri eyafa. **7** Falaawo n'atuma abantu okwetegereza, ne basanga nga tewali wadde ensolo n'emu ey'abaana ba Isirayiri eyali efudde. Naye era omutima gwa Falaawo ne gusigala nga gukyakakanyadde, Abayisirayiri n'atabakkiriza kugenda. **8** Awo Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, "Muyoole mu kyokero embatu z'omunyale, Musa agumanse waggulu mu bbanga nga ne Falaawo alaba. **9** Gujja kufuuka nfuufu mu nsi yonna ey'e Misiri, guleete amayute ku bantu ne ku nsolo aganaatulikamu amabwa mu nsi yonna ey'e Misiri." **10** Bwe batyo ne bayoola omunyale mu kyokero, ne bagenda bayimirira mu maaso ga Falaawo. Musa n'amansa evvu waggulu mu bbanga, ne lifuuka amayute, ne gatulikamu amabwa ku bantu ne ku nsolo. **11** Abalogo ne batasobola kuyimirira mu maaso ga Musa olw'amayute; kubanga amayute gaakwata abalogo n'Abamisiri bonna. **12** Naye Mukama n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atawuliriza Musa ne Alooni, era nga Mukama bwe yagamba Musa. **13** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Ozuukuka mu makya nnyo, n'ogenda oyolekera Falaawo, n'omugamba nti, Mukama Katonda wa Abaebbulaniya agamba bw'ati nti, 'Leka abantu bange bagende, bampeereze. **14** Kubanga ku mulundi guno nzija kukusindikira kawumpuli ku ggwe kennyini, ne ku baweereza bo, ne ku bakungu bo, olyoke otegeere nga tewali ali nga nze mu nsi yonna. **15** Kubanga nandiyinzizza okugolola omukono gwange ne nkusindikira olumbe, ggwe n'abantu bo, ne lubamalawo ku nsi. **16** Naye olw'ensonga eno kyennava nkuleka n'obeera mulamu, ndyoke njolese amaanyi gange, era n'erinnya lyange liryoke litegeezebwe mu nsi yonna. **17** Kyokka okyekulumbaliza ku bantu bange n'otobakkiriza kugenda, **18** noolwekyo, enkya obudde nga bwe buti, nzija kusindika kibuyaga ow'omuzira ogw'amayinja ogutagwangako mu Misiri kasookedde ensi eyo ebaawo. **19** Kale, lagira bayingize amagana go ag'ente, n'ebisolo byonna ebiri mu ddundiro, kubanga omuzira gujja kukuba buli muntu ali ebweru era ajja kufa; ne buli nsolo yonna eneebeera ebweru mu ddundiro gujja kugikuba efe.'" **20** Abakungu ba Falaawo abaali batya ekigambo kya Mukama, ne banguwa ne bayingiza abaddu baabwe n'amagana gaabwe. **21** Naye abo abatassaayo mwoyo ku kigambo kya Mukama ne baleka abaddu baabwe n'amagana gaabwe ebweru. **22** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo eri eggulu, omuzira gugwe ku nsi yonna ey'e Misiri: gukube abantu, n'ensolo, ne buli kimera kyonna ekiri mu nnimiro mu Misiri." **23** Musa n'ayolekeza omuggo gwe eri eggulu; Mukama n'asindika okubwatuka n'omuzira; laddu ne yakira ku ttaka. Bw'atyo Mukama n'atonnyesa omuzira ku nsi y'e Misiri. **24** Omuzira ne gugwa, n'okumyansa ne kwetabika n'omuzira awatali kusalako, ne guba mungi nnyo, nga tegugwangako bwe gutyo kasookedde ensi ya Misiri efuuka ggwanga. **25** Omuzira gwakuba buli kintu kyonna ekyali ebweru mu nnimiro mu nsi yonna ey'e Misiri: abantu n'ensolo; era omuzira ne gukuba buli kimera kyonna mu nnimiro, ne gusensebula emiti gyonna ku ttale. **26** Ekitundu kyokka ekitaatuukwamu muzira, kye kya Goseni, abaana ba Isirayiri gye baabeeranga. **27** Awo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni, n'abagamba nti, "Leero luno nnyonoonye; Mukama ye mutuufu, naye nze n'abantu bange ffe bakyamu. **28** Weegayirire Mukama; kubanga omuzira n'okubwatuka bitwetamizza. Nzija kubaleka mugende; siraba kyemuva mweyongera kubeera wano." **29** Musa n'addamu nti, "Olunaafuluma mu kibuga, nnaagolola emikono gyange waggulu eri Mukama ne mmusaba. Okubwatuka kunaasirika, n'omuzira gunaalekera awo okugwa; olyoke otegeere ng'ensi eno Mukama ye nannyini yo. **30** Kyokka mmanyi nga ggwe n'abakungu bo temunnatya Mukama Katonda." **31** (Obugoogwa ne sayiri byakubwa ne bizikirizibwa, kubanga sayiri yali ayengera nga n'obugoogwa bumulisizza. **32** Naye eŋŋaano n'omukyere, byo tebyayonoonebwa kubanga byali tebinnayengera.) **33** Musa n'ava mu kibuga ewa Falaawo, n'awanika emikono gye eri Mukama ng'amusaba; okubwatuka n'omuzira ne bisirika, era n'enkuba n'ekya. **34** Naye Falaawo bwe yalaba enkuba, n'omuzira, n'okubwatuka nga birekeddaawo, ate ne yeeyongera okusobya; ye n'abakungu be ne bakakanyaza emitima gyabwe. **35** Omutima gwa Falaawo bwe gutyo ne gukakanyala; n'ataleka baana ba Isirayiri kugenda, era nga Mukama bwe yayogerera mu Musa.

10 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Genda eri Falaawo, kubanga nnyongedde okukakanyaza omutima gwe, n'omutima gw'abaweereza be, ndyoke mbalage ebyamagero byange bino: **2** era naawe onyumize abaana bo, n'abaana b'abaana bo, ebintu bye nkoledde mu Misiri, n'ebyamagero bye mbalaze; nammwe mulyoke mutegeere nga nze Mukama." **3** Awo Musa ne Alooni ne bagenda ewa Falaawo, ne bamugamba nti, "Mukama Katonda wa Abaebbulaniya n'agamba bw'ati nti, 'Olituusa ddi ng'okyagaanye okwetoowaza mu maaso gange? Leka abantu bange bagende, bansinze. **4** Singa ogaana okubakkiriza okugenda, enkya nzija kuleeta enzige mu nsi yo. **5** Zijja kubikka ensi yonna, wabulewo n'omuntu w'ayisa eriiso okulaba ettaka. Zijja kulya ebyo omuzira bye gwalekawo, zirye ne buli muti ogukula mu nnimiro. **6** Zinajjuza amayumba go, n'amayumba g'abakungu bo bonna, n'amayumba g'Abamisiri bonna; ekyo bakadde bo, ne bakadde ba bakadde bo nga tebakirabangako kasookedde babeera mu nsi eno n'okutuusa leero.'" Musa n'akyuka n'aviira Falaawo. **7** Abakungu ba Falaawo ne bamugamba nti, "Omusajja ono alituusa ddi ng'atufuukidde omutego? Leka abantu bagende basinze Mukama Katonda waabwe. Ggwe tolaba Misiri nga bw'eweddewo?" **8** Musa ne Alooni ne bazzibwa awali Falaawo. N'abagamba nti, "Kale, mugende musinze Mukama Katonda wammwe. Naye abagenda

be baani?" **9** Musa n'addamu nti, "Abakulu n'abato, batabani baffe ne bawala baffe bonna tujja kugenda nabo; era tugenda n'amagana gaffe n'ebisibo byaffe, kubanga waliwo embaga gye tujja okukolera Mukama." **10** Falaawo n'abagamba nti, "Mukama abeere nammwe, obanga mulowooza nga nzija kubaleka mugende, mmwe n'abaana bammwe! Nze ndaba nga mulina olukwe lwe muteekateeka. **11** Nedda! Abasajja bokka ka bagende basinzeMukama; kubanga ekyo kye mwagala." Ne bagobebwa awali Falaawo. **12** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ku nsi ya Misiri oyite enzige, zijje ku nsi ya Misiri, zirye buli kantu konna akamera mu nnimiro, n'ebyo byonna omuzira bye gwataliza." **13** Musa n'agolola omuggo gwe ku nsi ya Misiri; Mukama Katonda n'aleeta embuyaga ezaava ebuvanjuba, ne zikunta olunaku olwo lwonna n'ekiro kyonna. Obudde bwe bwakya embuyaga ne zireeta enzige. **14** Enzige nnyingi nnyo ne zigwa ku nsi yonna ey'e Misiri, ne zigisaanikira, okuva ku nsalo yaayo ey'oluuyi olumu okutuuka ku y'oluuyi olulala. Zaali nzige za kabi kanene, nga tewalabikanga ziri ng'ezo, era tezigenda kulabika. **15** Zaabuutikira ensi yonna, ne wabaawo ekizikiza ku nsi; ne zirya buli kimera kyonna mu nsi, n'ebibala byonna eby'emiti omuzira bye gwali gutalizza; era tewaasigalawo kintu kyonna kya kiragala ku miti n'ebimera mu nnimiro, mu nsi yonna ey'e Misiri. **16** Awo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni bunnambiro, n'abagamba nti, "Nnyonoonye eri Mukama Katonda wammwe ne gye muli. **17** Mbeegayiridde munsonyiwe olw'okwonoona kwange, omulundi guno gwokka; era musabe Mukama Katonda wammwe anziggyeeko olumbe luno lwokka olututta." **18** Musa n'ava ewa Falaawo ne yeegayirira Mukama. **19** Awo Mukama n'aleeta embuyaga ez'amaanyi ennyo nga ziva ebuvanjuba, ne zisitula enzige ne zizisuula mu Nnyanja Emyufu. Tewaasigala nzige n'emu wonna wonna mu nsi y'e Misiri. **20** Naye Mukama n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, abaana ba Isirayiri n'atabakkiriza kugenda. **21** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo waggulu eri eggulu, wabeewo ekizikiza ku nsi ey'e Misiri; ekizikiza ekiyinza n'okuwulikika." **22** Musa n'agolola omukono gwe eri eggulu; ne wabaawo ekizikiza ekikwafu mu nsi yonna ey'e Misiri okumala ennaku ssatu. **23** Abantu bonna nga tewali asobola kulaba munne; era tewaali yaseguka kuva mu kifo kye w'abeera okumala ennaku ssatu. Naye bo abaana ba Isirayiri ewaabwe ng'obudde bulaba. **24** Awo Falaawo n'atumya Musa, n'amugamba nti, "Mugende musinze Mukama. Abaana bammwe nabo mugende nabo, wabula ente zammwe, n'embuzi n'endiga ze ziba zisigala." **25** Naye Musa n'addamu nti, "Osaana otuleke tutwale ebisolo eby'okuwaayo ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama Katonda waffe. **26** Ente zaffe tusaana okugenda nazo; tewali nsolo n'emu eneesigala. Kubanga kitusaanira okuzitwala nga tugenda okusinza Mukama Katonda waffe; kubanga tujja kumala kutuuka eri, ne tulyoka tumanya kye tunaakozesa mu kusinza Mukama." **27** Naye Mukama n'akakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atabaleka kugenda. **28** Falaawo n'agamba Musa nti, "Nva mu maaso! Era weekuume, sikulabanga ng'okomyewo w'endi; bwe ndiddayo okukulaba tolirema kufa." **29** Musa n'addamu nti, "Nga bw'ogambye, nange siriddayo kukulaba."

11 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Ekyaliyo ekibonoobono kimu kye nzija okuleetera Falaawo n'ensi y'e Misiri. Oluvannyuma lwakyo ajja kubaleka mugende; ate bw'anaabakkiriza okugenda, ajja kubeegoberako ddala bwegobi abasindiikirize. **2** Kale, tegeeza abantu, buli musajja asabanga muliraanwa we, ne buli mukazi asabanga muliraanwa we, ebintu eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya zaabu." **3** Mukama n'aleetera Abamisiri okukwanagana n'abaana ba Isirayiri; ne Musa n'aweebwa nnyo ekitiibwa mu nsi y'e Misiri. Abakungu ba Falaawo n'abantu bonna ne bamugulumiza nnyo. **4** Awo Musa n'agamba Falaawo nti, "Mukama agambye bw'ati nti, 'Nga wakati mu ttumbi, nzija kuyita mu Misiri yonna. **5** Ebibereberye mu nsi y'e Misiri bijja kufa, okutandikira ku mubereberye wa Falaawo agenda okumusikira, okutuukira ddala ku mubereberye w'omuwala omuzaana asa ku lubengo; era n'ebibereberye byonna eby'ebisolo. **6** Wajja kubaawo okukungubaga okunene mu nsi yonna eya Misiri, okutabangawo era nga tewagenda kubaawo kukwenkana. **7** Naye mu baana ba Isirayiri n'embwa teribaayo gw'eboggolera wadde ebisolo byabwe; mulyoke mutegeere nga Mukama Abamisiri n'Abayisirayiri tabayisa bumu.' **8** Era bano abakungu bo bonna balijja gye ndi nga babundabunda, ne banvuunamira nga banneegayirira nti, 'Genda, ggwe n'abantu bo bonna abakugoberera.' Oluvannyuma lw'ebyo nange ndigenda." N'ava awali Falaawo n'obusungu bungi nnyo. **9** Mukama yali agambye Musa nti, "Falaawo tagenda kuwuliriza by'omugamba, bwe ntyo ndyoke nkolere ebyamagero byange bingi mu Misiri." **10** Musa ne Alooni baakolera ebyamagero ebyo byonna awali Falaawo; naye Mukama yakakanyaza omutima gwa Falaawo, n'atakkiriza baana ba Isirayiri kuva mu nsi ye.

12 Awo Mukama n'ayogera ne Musa ne Alooni nga bali mu nsi y'e Misiri, n'abagamba nti, **2** "Okuva leero omwezi guno gwe gunaabanga omubereberye mu myezi gyonna mu mwaka gwammwe. **3** Mutegeeze abantu bonna aba Isirayiri nti ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi guno kigwanidde buli mukulu wa nnyumba, addire omwana gw'endiga ogw'okuliibwa mu maka ge, buli maka omwana gw'endiga gumu. **4** Singa amaka gabaamu abantu batono nnyo abatamalaawo mwana gwa ndiga, amaka ago geegatte n'ag'omuliraano balye omwana gw'endiga ogwo. Muligeraageranya obungi bw'abantu abamalawo omwana gw'endiga nga musinziira ku ndya ya buli omu mu maka omwo. **5** Omwana gw'endiga gusaana gube gwa seddume nga gwa mwaka gumu obukulu, era nga teguliiko kamogo. Guyinza okuba omwana gw'endiga oba ogw'embuzi. **6** Ensolo ezo muzirabiriranga okutuusa ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi guno; ekibiina kyonna eky'abantu ba Isirayiri ne kiryoka kizitta akawungeezi. **7** Baddiranga omusaayi ne bagumansira ku njuyi zombi ne waggulu, ku mwango gw'oluggi lwa buli nnyumba mwe baliriira

omwana gw'endiga. **8** Mu kiro ekyo ennyama balyanga njokye ku muliro, era baliirangako n'emigaati egitali mizimbulukuse n'enva ezikaawa. **9** Tewabanga ku nnyama eyo gye mulya nga mbisi obanga efumbwa mu mazzi; wabula mugyokyanga ku muliro: omutwe, amagulu n'eby'omunda byonna. **10** Temugiterekangako kutuusa nkeera; bw'ebalemanga eggulolimu, mugyokyanga bwokya ne mugizikiriza. **11** Mugiryanga bwe muti: Mwesibanga ekimyu, nga mwambadde n'engatto zammwe, nga mukutte n'omuggo. Mugiryanga mangu. Kubanga eyo y'Embaga ey'Okuyitako kwa Mukama. **12** "Kubanga mu kiro ekyo ndiyita mu nsi ya Misiri, nditta buli kibereberye kyonna mu nsi y'e Misiri, abantu era n'ebisolo; era bakatonda bonna ab'omu Misiri ndibasalira omusango. Nze Mukama. **13** Omusaayi ke kaliba akabonero akalaga ennyumba mwe muli; era bwe ndiraba omusaayi, nga mbayitako; so n'okuzikirira kwe ndireeta ku Bamisiri mmwe tekulibakwatako. **14** "Olunaku luno lunaababeereranga lwa kijjukizo, era munaalukuumanga ne mulukwata nga lwa mbaga ya Mukama mu mirembe gyammwe gyonna egiriddiriŋŋana. Lino lifuuse tteeka ery'emirembe gyonna. **15** Munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu; era ku lunaku olusooka, mu nnaku ezo omusanvu, ekizimbulukusa mukiggiranga ddala mu nnyumba zammwe, kubanga alivumbulwa ng'alidde omugaati ogulimu ekizimbulukusa, okuva ku lunaku olusooka okutuusa ku lunaku olw'omusanvu, aligobebwa mu Isirayiri. **16** Ku lunaku olusooka wanaabangawo olukuŋŋaana olutukuvu, ne ku lunaku olw'omusanvu munaabanga n'olukuŋŋaana olutukuvu; ennaku ezo temuzikolerangako mulimu gwa ngeri yonna, okuggyako okufumba emmere abantu bonna gye banaalya, kye kyokka kye mujjanga okukola. **17** "Mukwatanga Embaga ey'Emigati Egitali mizimbulukuse, kubanga ku lunaku luno lwennyini kwe naggyira ebika bya Isirayiri mu nsi y'e Misiri. Noolwekyo olunaku luno munaalukwatanga n'ab'omu mirembe gyonna egiriddawo. Ekyo kiragiro eky'emirembe n'emirembe. **18** Mu mwezi ogusooka, munaalyanga omugaati ogutaliimu kizimbulukusa, okuva mu kawungeezi ak'olunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi, okutuusa ku lunaku olw'amakumi abiri mu olumu olw'omwezi ogwo. **19** Okumala ennaku musanvu mu nnyumba zammwe temulabikangamu ekizimbulukusa; era alivumbulwa ng'alidde ekintu kyonna omuli ekizimbulukusa, agenda kugobwa mu Isirayiri, ne bwaliba omuzaaliranwa oba omugwira. **20** Temulyanga kintu kyonna omuli ekizimbulukusa; mu nnyumba zammwe mwe musula yonna, mulyanga emigaati egitali mizimbulukuse." **21** Awo Musa n'ayita abakulembeze ba Isirayiri bonna, n'abagamba nti, "Mwerondere abaana b'endiga ng'amaka gammwe bwe gali, mutte omwana gw'endiga ogw'Okuyitako. **22** Musibe bulungi akaddo k'akakubansiri, mukannyike mu musaayi gwe mutadde mu bensani, mulyoke mumansire ku mwango gw'oluggi waggulu, ne ku njuyi zombi ez'omwango. Tewabaawo n'omu afuluma ennyumba ye okutuusa ng'obudde bukedde. **23** Kubanga Mukama ajja kuyita awo ng'agenda okutta Abamisiri; kale bw'anaalaba omusaayi ku mwango gw'oluggi waggulu ne ku mwango mu mbiriizi z'oluggi, oluggi olwo Mukama ajja kuluyitako, era tajja kukkiriza oyo azikiriza kuyingira mu nnyumba zammwe n'okubatta. **24** "Kibagwanira okugondera ebiragiro bino ng'etteeka, mmwe ne batabani bammwe emirembe gyonna. **25** Era bwe muliyingira mu nsi Mukama gy'alibawa nga bwe yasuubiza, temwerabiranga mukolo guno. **26** Abaana bammwe bwe balibabuuza nti, 'Omukolo guno gutegeeza ki?' **27** Mulibaddamu nti, 'Kino kye kiweebwayo eri Mukama eky'Okuyitako, kubanga yayita ku nnyumba z'Abayisirayiri mu Misiri, n'awonya amaka gaffe, bwe yatta Abamisiri.'" Awo abantu ne bavuunama ne basinza. **28** Abaana ba Isirayiri ne bagenda ne bakola nga Mukama bwe yalagira Musa ne Alooni, bwe batyo bwe baakola. **29** Awo ekiro mu ttumbi Mukama n'atta ebibereberye byonna mu nsi y'e Misiri, okuviira ddala ku mubereberye wa Falaawo eyali ow'okumusikira, okutuuka ku mubereberye w'omusibe ali mu kkomera; era n'ente embereberye zonna. **30** Falaawo n'azuukuka mu kiro wakati, ye n'abaweereza be bonna, n'Abamisiri bonna; Misiri yonna n'ejjula okukungubaga, kubanga tewaaliwo nnyumba n'emu omutaafa muntu. **31** Mu kiro ekyo Falaawo n'atumya Musa ne Alooni n'abagamba nti, "Musituke! Mutuviire, nze n'abantu bange, mmwe n'abaana ba Isirayiri. Mugende musinze Mukama nga bwe mwansaba. **32** Mutwale amagana gammwe n'ebisibo byammwe nga bwe mwansaba, mugende; nange munsabirangayo omukisa!" **33** Awo Abamisiri ne basindiikiriza abaana ba Isirayiri banguwe okubaviira mu nsi yaabwe; kubanga baagamba nti, "Ffenna tufa tuggwaawo!" **34** Abaana ba Isirayiri ne baddira obuwunga bwabwe obw'emigaati obugotte, obutaliimu kizimbulukusa, ne babussa mu bbakuli omufumbirwa emigaati, ne babuzinga mu ngoye zaabwe, ne babutwalira ku bibegabega byabwe. **35** Baakola nga Musa bwe yabalagira, ne basaba Abamisiri eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya zaabu, awamu n'ebyambalo. **36** Mukama yali aleetedde abaana ba Isirayiri okuganja mu Bamisiri, bwe batyo ne baweebwa buli kye baasabanga. Ne baleka nga bakalizza Abamisiri. **37** Awo abaana ba Isirayiri ne batambula okuva e Lameseesi ne batuuka e Sukkosi. Baali abantu ng'emitwalo nkaaga, ng'abakazi n'abaana tebabaliddwa. **38** Waaliwo n'abantu abalala bangi abaagenda nabo. Baatwala amagana g'ente mangi, n'ebisibo, bingi nnyo. **39** Ne beefumbira emigaati mu buwunga obugotte bwe baggya mu Misiri, naye tegyalimu kizimbulukusa, kubanga baasindiikirizibwa busindiikirizibwa okuva mu Misiri, ne bataba na budde bwa kwefumbira mmere. **40** Emyaka abaana ba Isirayiri gye baamala mu Misiri gyawera ebikumi bina mu amakumi asatu. **41** Ku lunaku olwasembayo olwaweza emyaka ebikumi ebina mu asatu, eggye lya Mukama eryo lyonna kwe lyasitulira ne liva mu nsi y'e Misiri. **42** Mukama yali bulindaala ekiro ky'olunaku olwo, n'aggya abaana ba Isirayiri mu nsi y'e Misiri; noolwekyo abaana ba Isirayiri banajjukiranga Mukama ekiro ky'olunaku olwo emirembe gyabwe gyonna. **43** Awo Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, "Bino by'ebiragiro by'Okuyitako: "Omunaggwanga takkirizibwa kugiryako. **44** Omuddu aguliddwa n'ensimbi akkirizibwa okugiryako singa amala okukomolebwa; **45** naye omugenyi omugwira, n'omupakasi akola awaka,

tebakkirizibwa kugiryako. **46** "Buli ndiga eneerirwanga mu nnyumba emu; ennyama eyo tekuubengako efulumizibwa bweru wa nju eyo. Temumenyanga ku magumba gaayo n'erimu. **47** Abantu bonna aba Isirayiri banaakolanga omukolo guno. **48** "Omunaggwanga abeera mu mmwe bw'abanga ayagala okukolera Mukama Katonda omukolo gw'Okuyitako, asaana asooke okukomola abantu be aboobulenzi bonna abali mu maka ge, alyoke asembere gye muli yeegatte mu mukolo ogwo; kubanga olwo anaabanga ng'omuzaaliranwa mu nsi omwo. Naye atali mukomole taagiryengako. **49** Etteeka lye limu lye linaakwatibwanga omuzaaliranwa n'Omunnaggwanga abeera mu mmwe." **50** Bwe batyo abaana ba Isirayiri bonna ne bakola nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa ne Alooni; bwe batyo bonna bwe baakola. **51** Awo ku lunaku olwo lwennyini Mukama Katonda n'aggya abaana ba Isirayiri mu nsi ey'e Misiri nga bagendera mu bibinja byabwe.

13 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Ebibereberye byonna binjawulireko. Abaana abaggulanda mu Isirayiri yonna banaabanga bange; n'ebisolo ebiggulanda nabyo binaabanga byange." **3** Awo Musa n'agamba abantu nti, "Mujjukiranga olunaku luno, olunaku lwe mwaviirako mu Misiri, ensi gye mwafugibwanga ng'abaddu, kubanga Mukama yabaggyayo n'omukono gwe ogw'amaanyi. Temuliirangako mugaati gulimu kizimbulukusa. **4** Ku lunaku lwa leero olw'omwezi guno Abibu, lwe musitudde okuva mu Misiri. **5** Mukama bw'alimala okubatuusa mu nsi y'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli; n'ey'Abakiivi, n'Abayebusi, ensi gye yalayirira bajjajjammwe okugibawa, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, mukwatanga omukolo guno mu mwezi guno. **6** Mumalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egitaliimu kizimbulukusa, ne ku lunaku olw'omusanvu kwe munaakoleranga embaga ya Mukama. **7** Munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu; tewabangawo alabika n'omugaati omuzimbulukuse, wadde ekizimbulukusa okusangibwa nammwe mu nsi yammwe. **8** Ku lunaku olwo mulitegeeza abaana bammwe nti, 'Tukola tuti nga tujjukira ebyo Mukama bye yatukolera nga tuva mu Misiri.' **9** Omukolo guno gunaababeereranga ng'akabonero ku mikono gyammwe, oba mu byenyi wakati w'amaaso gammwe, okubajjukizanga etteeka lya Mukama eritaavenga ku mimwa gyammwe. Kubanga Mukama yabaggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi. **10** Noolwekyo onookolanga ekiragiro kino bye kigamba, mu kiseera kyakyo buli mwaka, buli mwaka. **11** "Mukama ng'amaze okubatuusa mu nsi y'Abakanani, nga bwe yabalayirira mmwe ne bajjajja bammwe, era agenda kugibawa, **12** Mukama mumwawulirangako ebiggulanda byonna. Zisseddume zonna embereberye ez'amagana gammwe zinaabanga za Mukama. **13** Buli kalogoyi akabereberye mukawaanyisangamu omwana gw'endiga ne mukanunulayo, naye bwe mutaakanunulenga mukamenyanga ensingo ne kafa. Ne buli mutabani wammwe omubereberye mumununulanga. **14** "Awo olulituuka batabani bammwe, bwe bababuuzanga nti, 'Kino kye mukola kitegeeza ki?' Mubaddangamu nti, 'Kubanga Mukama yatuggya mu Misiri, ensi ey'obuddu, n'omukono gwe ogw'amaanyi. **15** Naye Falaawo bwe yali ng'akakanyadde ng'atugaanye okuvaayo, Mukama n'atta ebibereberye byonna mu nsi y'e Misiri; ababereberye b'abantu n'ebibereberye by'ebisolo. Noolwekyo kyetuva tuwaayo ssaddaaka eri Mukama ey'ebiggulanda byonna ebisajja; naye batabani baffe abaggulanda tubanunulayo.' **16** Omukolo ogwo gunaababeereranga ng'akabonero akookebbwa ku mikono gyammwe, oba mu byenyi wakati w'amaaso gammwe; kubanga Mukama yabaggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi." **17** Awo abantu, bwe baasitula nga Falaawo amaze okubaleka, Katonda teyabayisa mu kkubo eriyita mu nsi y'Abafirisuuti, newaakubadde lye lyali ery'okumpi. Kubanga Katonda yagamba nti, "Singa bagwa mu lutalo, bayinza okwejjusa ne bawetamu ne baddayo e Misiri." **18** Bw'atyo Katonda n'abeekooloobya ng'abayisa mu kkubo ery'omu ddungu eriggukira ku Nnyanja Emyufu. Abaana ba Isirayiri baava mu nsi y'e Misiri nga bakutte ebyokulwanyisa byabwe nga beetegekedde okulwana. **19** Awo Musa n'avaayo n'amagumba ga Yusufu, kubanga Yusufu yali alayizza abaana ba Isirayiri. Yabagamba nti, "Ddala, ddala Mukama agenda kubadduukirira. Kale, amagumba gange mugendanga nago nga muva wano." **20** Bwe baava e Sukkosi ne bakuba eweema zaabwe mu Yesamu eddungu we litandikira. **21** Emisana Mukama yabakulemberanga ng'ali mu mpagi ey'ekire okubalaga ekkubo, n'ekiro ng'ali mu mpagi ey'omuliro okubamulisiza, balyoke batambulenga emisana n'ekiro. **22** Empagi ey'ekire ey'emisana, n'empagi ey'omuliro ey'ekiro tezaggibwawo mu maaso g'abantu obudde bwonna.

14 Awo Mukama n'alagira Musa nti, **2** "Tegeeza abaana ba Isirayiri bawetemu nga boolekera Pikakirosi, bakube eweema zaabwe okumpi ne Pikakirosi, wakati wa Migudooli n'ennyanja. Musiisire ku lubalama lw'ennyanja nga mwolekedde Baali Zefoni. **3** Falaawo abaana ba Isirayiri ajja kuboogerako nti, 'Babulubuutira mu nsi yaffe, n'eddungu libazingizza.' **4** Nzija kukakanyaza omutima gwa Falaawo, alyoke abawondere. Naye ndyefunira ekitiibwa okuva ku bye ndikola Falaawo n'eggye lye lyonna; n'Abamisiri balitegeera nga nze Mukama." Abaana ba Isirayiri ne bakola bwe batyo. **5** Kabaka w'e Misiri bwe yategeera ng'Abayisirayiri baddukidde ddala, Falaawo n'abakungu be ne bejjusa, ne bagamba nti, "Kiki kino kye tukoze, okuleka Abayisirayiri ababadde batukolera ne bagenda?" **6** Bw'atyo n'ateekateeka eggaali lye erisikibwa embalaasi, n'eggye ly'anaagenda nalyo. **7** Yatwala amagaali lukaaga agasingira ddala obulungi, n'agattako n'amagaali amalala gonna agaali mu Misiri, n'abalwanyi abaduumizi nga be bagavuga. **8** Mukama n'akakanyaza omutima gwa Falaawo Kabaka w'e Misiri, n'agoberera abaana ba Isirayiri. Abaana ba Isirayiri ne bakwata olugendo lwabwe nga tebaliiko gwe batya. **9** Abamisiri ne babawondera: embalaasi zonna, n'amagaali gonna aga Falaawo agasikibwa embalaasi, n'abeebagadde embalaasi, n'eggye lye, ne babasanga nga basiisidde ku

lubalama lw'ennyanja okumpi ne Pikakirosi, nga boolekedde Baali Zefoni. **10** Falaawo bwe yasembera, abaana ba Isirayiri ne balengera Abamisiri nga babagoberera, ne batya nnyo. Abaana ba Isirayiri ne balaajaanira Mukama. **11** Ne bagamba Musa nti, "Mu Misiri entaana tezaaliyo, kyewava otuleeta tufiire wano mu ddungu? Lwaki watuggya mu Misiri n'ojja otuyisa bw'oti? **12** Bwe twali mu Misiri tetwakugamba nti, 'Tuveeko, tuleke tukolere Abamisiri?' Kubanga okukolera Abamisiri kyandibadde waddeko okusinga okufiira mu ddungu." **13** Musa n'addamu abantu nti, "Temutya, munywere, mujja kulaba obulokozi Mukama bw'anaabaleetera olwa leero. Kubanga Abamisiri abo be mulaba kaakano, temuliddayo nate kubalaba emirembe gyonna. **14** Mukama ajja kubalwanirira. Mmwe musirike busirisi." **15** Mukama n'agamba Musa nti, "Lwaki okaabirira nze? Lagira abaana ba Isirayiri bakwate olugendo lwabwe. **16** Wanika omuggo gwo, ogolole n'omukono gwo ku nnyanja, amazzi ogaawulemu, abaana ba Isirayiri bayite wakati mu nnyanja kyokka nga batambulira ku ttaka kkalu. **17** Nange nzija kukakanyaza emitima gy'Abamisiri, bayingirire ennyanja nga babagoberera. Ndyoke nefunire ekitiibwa okusinziira ku bye nnaakola Falaawo, n'amaggye ge, n'amagaali ge, n'abeebagadde embalaasi. **18** Abamisiri nabo banaategeera nga nze Mukama, nga nefunidde ekitiibwa: okusinziira ku bye nnaakola Falaawo n'amagaali ge, n'abasajja be abeebagadde embalaasi." **19** Awo malayika wa Katonda eyali akulembera abaana ba Isirayiri n'akyuka n'abadda emabega; n'empagi ey'ekire ne yejjulula okuva mu maaso gaabwe, n'eyimirira emabega waabwe: **20** Bw'etyo n'ebeera wakati w'abaana ba Isirayiri n'eggye ly'Abamisiri. Ekiro, ekire ne kireeta ekizikiza ku ludda lw'Abamisiri, naye ne kireeta omuliro okumulisa oludda lw'Abayisirayiri; ekiro kyonna ne wataba ggye lisemberera linnaalyo. **21** Awo Musa n'agolola omukono gwe ku nnyanja; Mukama n'asindika ku nnyanja embuyaga ez'amaanyi ezaava ebuvanjuba, ne zigobawo amazzi ekiro kyonna, ne lufuuka lukalu, ng'amazzi gayawuddwamu. **22** Abaana ba Isirayiri ne bayita wakati mu nnyanja nga batambulira ku ttaka ekkalu, ng'amazzi gakoze ekisenge ku ludda lwabwe olwa ddyo n'olwa kkono. **23** Abamisiri ne babawondera ne bayingira wakati mu nnyanja n'amagaali ga Falaawo gonna, n'embalaasi ze, n'abasajja be abeebagadde embalaasi. **24** Awo mu makya ennyo nga tebunnalaba, Mukama n'atunuulira eggye ly'Abamisiri ng'ali mu mpagi ey'ekire n'omuliro, n'atandika okulibonyaabonya. **25** Amagaali gaabwe yagamaamulako zinnamuziga, ne gabakaluubirira okuvuga. Abamisiri n'okugamba ne bagamba nti, "Leka Abayisirayiri tubadduke! Kubanga Mukama alwanyisa Misiri ng'abalwanirira." **26** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Golola omukono gwo ku nnyanja, amazzi gakomewo gaggweere ku Bamisiri, ne ku magaali gaabwe, ne ku basajja baabwe abeebagadde embalaasi." **27** Bw'atyo Musa n'agololera ennyanja omukono gwe, obudde bwe bwakya n'ekomawo n'amaanyi, Abamisiri ne bagidduka nga balaba ejja; Mukama, Abamisiri n'abasaanyaawo wakati mu nnyanja. **28** Amazzi ne gakomawo ne gasaanikira amagaali n'abeebagadde embalaasi, n'eggye lya Falaawo lyonna eryali ligoberedde Abayisirayiri mu nnyanja. Tewaali n'omu ku bo eyawona. **29** Naye abaana ba Isirayiri bo nga batambulira ku ttaka kkalu wakati mu nnyanja, amazzi nga gakoze ekisenge ku ludda lwabwe olwa ddyo ne ku lwa kkono. **30** Bwe kityo ku lunaku olwo Abayisirayiri Mukama n'abawonya Abamisiri. Abayisirayiri ne balaba Abamisiri ku lubalama lw'ennyanja nga bafudde. **31** Abayisirayiri ne balaba obuyinza obunene ennyo Mukama bwe yalaga ng'akola ku Bamisiri: abantu ne batya Mukama, ne bakkiriza Mukama n'omuweereza we Musa.

15 Awo Musa n'abaana ba Isirayiri ne bayimbira Mukama oluyimba luno nga bagamba nti, "Nnaayimbiranga Mukama, kubanga awangudde n'ekitiibwa kingi. Asudde mu nnyanja embalaasi n'omwebagazi waayo. **2** Mukama ge maanyi gange era lwe luyimba lwange, era afuuse obulokozi bwange. Ye Katonda wange, nange nnaamutenderezanga, ye Katonda wa kitange, nange nnaamugulumizanga. **3** Mukama mulwanyi; Mukama, ly'erinnya lye. **4** Amagaali ga Falaawo n'eggye lye abisudde mu nnyanja; n'abaduumizi b'amaggye ge abalondemu basaanyeewo mu Nnyanja Emyufu. **5** Obuziba bubasaanikidde; basse okutuuka ku ntobo ng'ejjinja. **6** "Omukono gwo ogwa ddyo, Ayi Mukama, gwalina amaanyi n'ekitiibwa; omukono gwo ogwa ddyo, Ayi Mukama, gwasesebbula omulabe. **7** Mu bukulu obw'ekitiibwa kyo, wamegga abalabe bo, wabalaga obusungu bwo, ne bubasiriiza ng'ebisasiro. **8** Omukka bwe gwava mu nnyindo zo, amazzi ne geetuuma; amazzi g'ebuziba ne geekwata ng'ekisenge wakati mu nnyanja. **9** "Omulabe n'ayogera nti, 'Ka mbagobe, mbakwate. Nnaagabana omunyago; mbeemalireko eggoga. Nnaasowolayo ekitala kyange, ndyoke mbazikirize.' **10** Naye wakunsa embuyaga zo, ennyanja n'ebasaanikira. Bakka ng'ekyuma, ne basaanawo mu mazzi amangi ag'amaanyi. **11** Ani akufaanana, Ayi Mukama, mu bakatonda bonna? Ani akufaanana, ggwe, Omutukuvu Oweekitiibwa, atiibwa era atenderezebwa, akola ebyamagero? **12** "Wagolola omukono gwo ogwa ddyo, ensi n'ebamira. **13** Mu kwagala kwo okutaggwaawo, abantu be wanunula olibakulembera. Mu maanyi go, olibatuusa mu kifo kyo ekitukuvu. **14** Amawanga galikiwulira ne gakankana, ababeera mu Bufirisuuti balijjula ennaku. **15** Abakungu b'omu Edomu balitangaalirira nga batidde; abakulembeze ab'amaanyi aba Mowaabu balikankana; abatuuze b'omu Kanani baliggwaamu endasi. **16** Okwesisiwala n'entiisa biribajjira. Olw'omukono gwo ogw'amaanyi tebalinyega, balisirika ng'ejjinja okutuusa abantu bo lwe baliyitawo, Ayi Mukama, okutuusa abantu bo, be wanunula, lwe baliyitawo. **17** Olibayingiza n'obassa ku lusozi lwo lwe weerondera, kye kifo, Ayi Mukama kye weekolera mw'onoobeeranga, ekifo kyo Ekitukuvu, kye weekolera, Ayi Mukama, n'emikono gyo. **18** Mukama anaafuganga emirembe n'emirembe." **19** Embalaasi za Falaawo, n'amagaali ge, ne basajja be abeebagadde embalaasi bwe baayingira mu nnyanja, Mukama n'akomyawo amazzi ag'ennyanja ne gabasaanikira; naye nga bo abaana ba Isirayiri batambulira ku ttaka kkalu wakati mu nnyanja. **20** Awo Miryamu, nnabbi omukazi era

mwannyina wa Alooni, n'akwata ekitaasa; n'abakazi abalala ne bamugoberera nga balina ebitaasa era nga bwe bazina. **21** Miryamu n'abayimbira bw'ati nti, "Muyimbire Mukama, kubanga awangudde n'ekitiibwa kingi. Asudde mu nnyanja embalaasi n'agyebagadde." **22** Awo Musa n'akulembera Isirayiri, n'abaggya ku Nnyanja Emyufu, ne bayingirira eddungu ly'e Ssuuli. Ne batambulira ennaku ssatu mu ddungu nga tebalabye ku mazzi. **23** Bwe baatuuka e Mala, ne batasobola kunywa ku mazzi gaawo, kubanga gaali gakaawa: era eyo y'ensonga eyatuumisa ekifo ekyo Mala. **24** Abantu ne beemulugunyiza Musa, ne bamubuuza nti, "Tunywe ki?" **25** Musa ne yeegayirira Mukama; Mukama n'amulaga ekitundu ky'omuti. Bwe yakisuula mu mazzi, amazzi ne gaba malungi okunywa. Mu kifo kino Mukama we yabaweera ekiragiro kino n'etteeka, era n'abagezesa **26** ng'agamba nti, "Singa muwuliriza eddoboozi lya Mukama Katonda wammwe n'obwegendereza, ne mukola ebyo by'alaba nga bituufu, ne mussaayo omwoyo ku biragiro bye, era ne mugondera amateeka ge, sigenda kubaleetako ndwadde n'emu, ng'ezo ze naleetera Abamisiri, kubanga nze Mukama, nze mbawonya endwadde zammwe." **27** Awo ne batuuka mu Erimu, awaali ensulo ekkumi n'ebbiri, n'enkindu ensanvu; ne bakuba awo eweema zaabwe okumpi n'amazzi.

16 Awo abaana ba Isirayiri, nga kibiina kinene, ne basitula okuva mu Erimu; ne batuuka mu ddungu lya Sini, eriri wakati wa Erimu ne Sinaayi, nga baakamala emyezi ebiri n'ennaku kkumi na ttaano kasookedde bava mu nsi y'e Misiri. **2** Nga bali mu ddungu eryo, ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne kyemulugunyiza Musa ne Alooni. **3** Abaana ba Isirayiri ne babagamba nti, "Singa twasigala mu nsi y'e Misiri, Mukama n'atuttira eyo n'omukono gwe! Kubanga eyo twalyanga sefuliya z'ennyama, n'emmere nnyingi nga bwe twayagalanga, ne tukkuta; naye kaakano mutuleese mu ddungu lino, ekibiina kino kyonna kife enjala." **4** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Nzija kubatonnyeseza emmere ng'eva mu ggulu. Abantu banaakuŋŋaanyanga buli lunaku ekitundu eky'olunaku olwo; ndyoke mbagezese ndabe obanga banaakwatanga amateeka gange, oba tebaagakwatenga. **5** Ku lunaku olw'omukaaga bwe banaabanga bakuŋŋaanya emmere ey'olunaku olwo, bakuŋŋaanyanga eyenkanaankana n'ey'ennaku bbiri." **6** Awo Musa ne Alooni ne bagamba abaana ba Isirayiri bonna nti, "Obudde nga buwungeera, we munaategeerera nga Mukama ye yabaggya mu nsi y'e Misiri: **7** ate enkya lwe munaalaba ekitiibwa kya Mukama, kubanga awulidde nga mumwemulugunyiza. Kubanga naffe ffe b'ani mmwe okutwemulugunyiza?" **8** Musa n'ayongera okubagamba nti, "Mujja kwongera okutegeera Mukama, olweggulo nga buwungeera bw'anaabawa ennyama ne mulya, ate enkya n'abawa emmere ebamala: kubanga Mukama awulidde nga mumwemulugunyiza. Naffe ffe b'ani? Temwemulugunyiza ffe, wabula Mukama." **9** Awo Musa n'agamba Alooni nti, "Tegeeza ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri nti, 'Musembere awali Mukama, kubanga awulidde okwemulungunya kwammwe!'" **10** Awo olwatuuka, Alooni bwe yali ng'akyategeeza ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri, ne batunula mu ddungu; era, laba, ekitiibwa kya Mukama ne kirabikira mu kire. **11** Mukama n'ayogera ne Musa, ng'agamba nti, **12** "Mpulidde okwemulugunya kw'abaana ba Isirayiri. Bagambe nti, 'Obudde nga buwungeera munaalya ennyama, n'enkya munakkusibwa emmere. Bwe mutyo munaategeera nga nze Mukama Katonda wammwe.'" **13** Obudde nga buwungeera enkwale ne zijja ne zijjula olusiisira; ne mu makya ne wabaawo omusulo ku ttaka mu lusiisira. **14** Omusulo nga gwamuse ng'obudde bukaze, laba, ku ttaka ne kulabikako obuntu obutono obwekulungirivu obufaanana ng'omusulo ogukutte olw'obunnyogovu obungi. **15** Abaana ba Isirayiri bwe baabulaba ne beebuzaganya nti, "Kiki kino?" Kubanga baali tebakimanyi. Musa n'abategeeza nti, "Eno ye mmere Mukama gy'abawadde okulya. **16** Mukama alagidde bw'ati nti, 'Buli muntu akuŋŋaanye gy'anaamalawo. Buli muntu ali mu weema zammwe mumukuŋŋaanyize kilo bbiri.'" **17** Abaana ba Isirayiri ne bakola nga bwe baalagirwa; abamu ne bakuŋŋaanya nnyingi, n'abalala ntono. **18** Bwe baagipimiranga mu kabakuli aka oma, ze lita ebbiri, oyo eyali akuŋŋaanyizza ennyingi teyasukkirizanga, n'oyo ow'entono nga teyeeseera. Buli muntu yakuŋŋaanyanga ng'okwetaaga kwe bwe kwabanga. **19** Musa n'abagamba nti, "Tewabaawo omuntu n'omu agifissaako okutuusa enkeera." **20** Kyokka abamu Musa tebaamufaako; ne beeterekerako okutuusa enkeera; n'ezaala envunyu, era n'ewunya. Musa n'abasunguwalira. **21** Buli nkya ne bakuŋŋaanyanga buli omu gye yayinzanga okulya nga anaagimalawo; naye akasana bwe kaayakanga nga kakazizza, n'esaanuuka. **22** Awo ku lunaku olw'omukaaga ne bakuŋŋaanya emmere ya mirundi ebiri, ze kilo nnya buli muntu; abakulembeze bonna mu kibiina ne bajja ne bategeeza Musa. **23** N'abagamba nti, "Mukama yalagidde bw'ati nti, 'Enkya lunaaba lunaku lwa kuwummula, ye Ssabbiiti ya Mukama Entukuvu. Leero mwokye emmere yammwe gye mwetaaga okwokya, era mufumbe gye mwagala okufumba; eneeba esigaddewo mugyeterekere okutuusa enkya.'" **24** Bwe batyo ne bagyeterekera okutuusa enkeera, nga Musa bwe yabalagira; n'etewunya wadde okuzaala envunyu. **25** Musa n'abagamba nti, "Eyo mugirye leero, kubanga leero ye Ssabbiiti ya Mukama, ku ttaka temujja kusangako mmere. **26** Mu nnaku omukaaga mujjanga kugikuŋŋaanya, naye ku lunaku olw'omusanvu, olwa Ssabbiiti, emmere teebeerengawo." **27** Naye era abamu ku bantu baafuluma ku lunaku olw'omusanvu bagikuŋŋaanye, naye tebaasangayo kantu. **28** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Mulituusa ddi nga mukyajeemera ebiragiro byange? **29** Mutegeere nga Mukama abawadde Ssabbiiti; ku lunaku olw'omukaaga kyava abawa emmere ya nnaku bbiri. Buli muntu abeerenga mu maka ge nga tafulumye n'akatono ku lunaku olw'omusanvu." **30** Abantu bwe batyo ne bawummula ku lunaku olw'omusanvu. **31** Ab'omu nnyumba ya Isirayiri, emmere eyo ne bagiyitanga maanu. Yali efaanana ng'akasigo ka koliyanda, nga njeru; ng'ewoomerera ng'obusukuuti obufumbiddwa n'omubisi gw'enjuki. **32** Musa n'agamba nti, "Mukama alagidde

bw'ati nti, 'Muddire akabakuli aka kilo bbiri mukajjuze maanu mugiterekere ab'emirembe egigenda okujja; balyoke balabe ku mmere gye nabaliisanga mu ddungu, bwe nabaggya mu nsi y'e Misiri.'" **33** Musa n'agamba Alooni nti, "Ddira akabakuli osseemu maanu ejjuza oma, ze lita bbiri, obungi, ogisse awali Mukama, eterekerwe ab'emirembe egigenda okujja." **34** Bw'atyo Alooni n'ateeka maanu awali Endagaano, ekuumirwe awo, nga Mukama bwe yalagira Musa. **35** Abaana ba Isirayiri ne balya maanu okumala emyaka amakumi ana, okutuusa lwe baatuuka mu nsi omuli abantu. Baalya maanu okutuusa lwe baatuuka ku nsalo ya Kanani. **36** Oma emu yenkana kimu kya kkumi ekya efa.

17 Awo ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne kisitula okuva mu ddungu lya Sini, ne batambula ng'ekiragiro kya Mukama bwe kyali. Ne bakuba eweema zaabwe mu Lefidimu, naye nga tewaliiwo mazzi bantu ge banaanywa. **2** Abantu ne bayombesa Musa nga bagamba nti, "Tuwe amazzi tunywe." Musa n'abaddamu nti, "Lwaki munnyombesa? Lwaki mugezesa Mukama?" **3** Naye abantu ennyonta y'amazzi n'ebaluma, ne beemulugunyiza Musa. Ne bagamba nti, "Lwaki watuggya mu Misiri, ennyonta okututtira wano, ffe n'abaana baffe n'ebisibo byaffe?" **4** Musa n'akaabira Mukama nti, "Abantu bano mbakole ntya? Baabano baagala kunkuba mayinja." **5** Mukama n'addamu Musa nti, "Abantu abo bakulembere, otwale ne ku bakulembeze ba Isirayiri; n'omuggo gwo gwe wakubisa ku mugga genda nagwo ng'ogukutte mu mukono gwo, mutambule. **6** Nange nzija kukwesooka mu maaso nyimirire ku lwazi e Kolebu, onookuba olwazi ne muvaamu amazzi abantu banywe." Musa n'akola bw'atyo nga n'abakulembeze ba Isirayiri balaba. **7** Ekifo ekyo n'akituuma erinnya Masa ne Meriba, olw'okuyomba kw'abaana ba Isirayiri, n'olw'okugezesa Mukama nga bagamba nti, "Mukama waali mu ffe oba taliiwo?" **8** Awo Abamaleki ne bajja balwane ne Isirayiri mu Lefidimu. **9** Musa n'agamba Yoswa nti, "Tuyunguliremu abasajja bagende balwanyise Abamaleki. Enkya nzija kuyimirira ku ntikko y'olusozi nga nkutte omuggo gwa Katonda mu mukono gwange." **10** Yoswa n'akola nga Musa bwe yamulagira, n'alwana n'Abamaleki. Musa ne Alooni ne Kuli ne bambuka ku ntikko y'olusozi. **11** Musa bwe yawanikanga emikono gye, Abayisirayiri nga bagoba, naye bwe yagissanga, nga Abamaleki bagoba. **12** Emikono gya Musa ne gitandika okumufuuyirira. Alooni ne Kuli ne bamuleetera ejjinja, n'atuula okwo; ne bawanirira emikono gye, omu ng'ali ku ludda olumu, ne munne ku ludda olulala, emikono gye olwo ne ginywerera waggulu okutuusa enjuba lwe yagwa. **13** Yoswa n'awangula Abamaleki ng'akozesa obwogi bw'ekitala. **14** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Kino kiwandiike mu kitabo kiryoke kijjukirwenga ennaku zonna, era Yoswa asaana akimanye, kubanga Abamaleki ŋŋenda kubasangulirawo ddala ku nsi." **15** Musa n'azimbawo ekyoto n'akituuma erinnya Mukama ye Bendera Yange. **16** N'agamba nti, "Kubanga Abamaleki baalwanyisa entebe ya Mukama ey'obwakabaka, Mukama alayidde okubalwanyisa emirembe gyonna."

18 Yesero, kabona w'e Midiyaani, era kitaawe wa mukyala wa Musa, n'awulira byonna Katonda bye yakolera Musa n'abantu be, Abayisirayiri; era nga Mukama yaggya Isirayiri mu Misiri. **2** Ye yalabiriranga Zipola, mukyala wa Musa; kubanga Musa yali amuzzizza ewaabwe ng'amumulekedde, **3** ne batabani be babiri. Mutabani we omu yamutuuma Gerusomu, kubanga Musa yagamba nti, "Mbadde mugwira mu nsi etali yange;" **4** n'erinnya ly'omulala lyali Eryeza, kubanga yagamba nti, "Katonda wa kitange ye yali omubeezi wange, era n'amponya ekitala kya Falaawo." **5** Yesero, mukoddomi wa Musa, n'ajja ne batabani ba Musa ne mukyala we eri Musa mu ddungu, we yali asiisidde okuliraana olusozi lwa Katonda. **6** Yesero yali amutumidde nti, "Nze Yesero mukoddomi wo, nzija okukulabako. Ndi ne mukyala wo ne batabani be bombi." **7** Awo Musa n'afuluma n'agenda okwaniriza mukoddomi we; n'akutamako ng'amulamusa, n'amugwa mu kifuba. Ne balamusaganya, n'oluvannyuma ne bayingira mu weema. **8** Musa n'anyumiza mukoddomi we ebyo byonna Mukama bye yakola Falaawo n'Abamisiri ng'abalanga Isirayiri; n'ebizibu ebyabatuukako mu lugendo lwabe, ne Mukama nga bwe yabibawonya. **9** Yesero n'asanyuka nnyo okuwulira ebirungi ebyo byonna Mukama bye yakolera Isirayiri, ng'abanunula ku Bamisiri. **10** Yesero n'agamba nti, "Mukama atenderezebwe eyabanunula mu mikono gy'Abamisiri ne mu mukono gwa Falaawo, n'aggya abantu be mu mikono gy'Abamisiri. **11** Kaakano ntegedde nga Mukama mukulu wa kitiibwa okukira bakatonda bonna, kubanga yanunula abantu be mu mikono gyabo abaali babeeragirako." **12** Awo Yesero, mukoddomi wa Musa, n'awaayo eri Katonda ekiweebwayo ekyokye ne ssaddaaka endala; Alooni n'abakulembeze ba Isirayiri bonna ne balya ne mukoddomi wa Musa emmere mu maaso ga Katonda. **13** Awo bwe bwakya enkya, Musa n'atuula ku ntebe ye okulamula abantu. Abantu ne bamwetooloola okuva enkya okutuusa akawungeezi. **14** Mukoddomi we bwe yalaba Musa bye yali akolera abantu, n'amugamba nti, "Kiki kino ky'okola? Lwaki olamula bw'omu, abantu bano bonna ne bayimirira okukwetooloola okuva ku nkya okutuusa akawungeezi?" **15** Musa n'addamu mukoddomi we nti, "Kubanga abantu bajja gye ndi bategeere Katonda by'ayagala. **16** Buli lwe babeera n'obutakkiriziganya, bajja gye ndi, ne mbasalirawo, era ne mbategeeza amateeka ga Katonda n'ebiragiro bye." **17** Mukoddomi wa Musa n'amugamba nti, "Ky'okola si kirungi. **18** Ggwe, n'abantu bano bonna abajja gy'oli, mujja kukoowa nnyo. Kubanga omulimu guno munene nnyo; tosobola kugukola bw'omu. **19** Nkusaba ompulirize nkusalire ku magezi, ne Katonda ng'ali naawe. Osaana obeere omubaka w'abantu ewa Katonda, era omutuusengako ensonga zaabwe. **20** Bayigirize amateeka n'ebiragiro, era obalage nga bwe basaana okweyisanga, awamu n'emirimu gye basaanidde okukola. **21** Londayo abasajja abalina ebisaanyizo, ng'obaggya mu bantu bonna, abasajja abatya Katonda, ab'amazima era abatalya nguzi; obawe obukulembeze, ng'abamu bavunaanyizibwa abantu enkumi, n'abalala abantu ebikumi, n'abamu ebibiina eby'ataano n'abalala eby'ekkumi kkumi. **22**

Bawe obuyinza okulamulanga abantu ebbanga lyonna, naye ng'emisango emizibu bagikuleetera, emisango emyangu bo bagisalenga. Ekyo kinaawewulanga ku buzito bw'omugugu gwo, kubanga banaabanga bagukukwatirako. **23** Singa okola bw'otyo, nga ne Katonda bw'akulagidde, ojja kusobola okugumira emirimu egyo, era n'abantu bano bonna balyoke baddeyo ewaabwe nga basanyuse." **24** Musa bw'atyo n'awuliriza amagezi gonna mukoddomi we ge yamuwa, n'akolera ku ebyo byonna bye yamubuulirira. **25** Musa n'alonda mu Isirayiri yonna abasajja abasobola, n'abafuula abakulembeze b'abantu; nga bavunaanyizibwa enkumi, n'abalala ebikumi, n'abamu amakumi ataano ataano, n'abalala kkumi kkumi. **26** Ne balamula abantu ebbanga lyonna. Emisango emizibu nga bagireetera Musa, naye emyangu nga bagisala. **27** Awo Musa n'asiibula mukoddomi we, mukoddomi we n'akwata ekkubo ne yeddirayo mu nsi y'ewaabwe.

19 Mu mwezi ogwokusatu abaana ba Isirayiri nga bavudde mu Misiri, ne batuuka mu Ddungu lya Sinaayi. **2** Kubanga baali basitudde okuva mu Lefidimu ne bayingira Eddungu lya Sinaayi. Abayisirayiri ne basimba eweema zaabwe mu ddungu omwo mu maaso g'olusozi Sinaayi. **3** Awo Musa n'ayambuka eri Katonda; Mukama n'amuyita ng'asinziira ku lusozi ng'agamba nti, "Bino by'onoogamba ennyumba ya Yakobo, by'onootegeeza abaana ba Isirayiri nti, **4** 'Mwalaba bye nakola Abamisiri, mmwe ne mbasitulira ku biwaawaatiro by'empungu n'embeereetera gye ndi. **5** Kale, singa mugondera eddoboozi lyange awatali kwerekeramu, ne mukuuma endagaano yange, mulibeera eggwanga lyange ery'enjawulo egganzi mu mawanga gonna, kubanga ensi yonna yange. **6** Munaabeeranga obwakabaka bwange obwa bakabona, era eggwanga ettukuvu.' Ebyo bye bigambo by'ojja okutegeeza abaana ba Isirayiri." **7** Awo Musa n'akomawo, n'ayita abakulembeze b'abantu n'abategeeza ebigambo ebyo byonna Mukama bye yamulagira. **8** Abantu bonna ne baddiramu wamu nti, "Ebyo byonna Mukama by'agambye, tujja kubikola." Musa n'ategeeza Mukama ng'abantu bwe baayogera. **9** Mukama n'agamba Musa nti, "Nzija kujja gy'oli mu kire ekikutte, abantu bawulire nga njogera naawe, bakukkirizenga era bakwesigenga ennaku zonna." Musa n'ategeeza Mukama abantu bye baayogera. **10** Mukama n'agamba Musa nti, "Genda eri abantu, obatukuze leero n'enkya. Bagambe booze engoye zaabwe, **11** ku lunaku olwokusatu babeere beetegefu, kubanga ku lunaku olwo Mukama alikka ku lusozi Sinaayi ng'Abayisirayiri bonna balaba. **12** Abayisirayiri bakugire n'olukomera okwetooloola olusozi, obagambe nti, 'Mwekuume muleme okwambuka ku lusozi oba okulukwatako we lutandikira. Anaalukwatako ajja kuttibwa. **13** Tajja kukwatibwako, wabula ajja kukubirwa ddala amayinja oba kufumitibwa. Omuntu tajja kulama, n'ebisolo tewaabeewo kirama.' Akagombe bwe kanaamala okuvugira akabanga, olwo abantu ne balyoka bajja awali olusozi." **14** Awo Musa n'ava ku lusozi n'aserengeta eri abantu, n'abatukuza ne bayoza engoye zaabwe. **15** N'abagamba nti, "Mwetegekere olunaku olwokusatu, ne bakyala bammwe temubasemberera." **16** Awo ku lunaku olwokusatu ku nkya ne waba okubwatuka n'okumyansa, n'ekire ekikutte ku lusozi, n'eddoboozi ly'akagombe ery'omwanguka ennyo; abantu bonna abaali mu lusiisira n'okukankana ne bakankana. **17** Musa n'aggya abantu mu lusiisira n'abaleeta basisinkane Katonda; ne bayimirira wansi w'olusozi. **18** Olusozi Sinaayi ne lubikkibwa omukka; kubanga Mukama yalukkako mu muliro. Omukka ne gunyooka nga gwambuka ng'oguva mu kyoto, n'olusozi lwonna ne lukankana nnyo. **19** Eddoboozi ly'akagombe bwe lyeyongera okuvuga n'omwanguka ogw'amaanyi, Musa n'ayogera, ne Katonda n'amwanukula n'eddoboozi ery'okubwatuka. **20** Awo Mukama n'akka ku ntikko y'Olusozi Sinaayi. Mukama n'ayita Musa agende ku ntikko y'olusozi; Musa n'alinnya. **21** Mukama n'agamba Musa nti, "Serengeta eri abantu obalabule baleme kuwaguza okujja okutunula ku Mukama, abantu bangi baleme kuzikirira. **22** Ne bakabona, abasemberera Mukama, nabo basaana beetukuze, kubanga Mukama ayinza okubasaanyaawo." **23** Musa n'addamu Mukama nti, "Abantu tebasobola kwambuka ku Lusozi Sinaayi, kubanga ggwe wennyini watulagira nti, 'Muteekeewo akakomera okwetooloola olusozi, lusigale lwokka nga lutukuvu.'" **24** Mukama n'alagira Musa nti, "Serengeta oleete Alooni; naye bakabona n'abantu tobaganya kuwaguza kujja kwambuka eri Mukama, kubanga ayinza okubasaanyaawo." **25** Bw'atyo Musa n'aserengeta mu bantu n'abategeeza.

20 Awo Katonda n'ayogera ebigambo bino, n'agamba nti: **2** "Nze Mukama Katonda wo, eyakuggya mu Misiri, mu nsi gye mwafuulibwa abaddu. **3** "Tobeeranga na bakatonda balala wabula Nze nzekka. **4** Teweekoleranga kintu kyonna ekyole ekifaanana n'ekintu kyonna ekiri waggulu mu ggulu, oba wansi ku nsi, oba ekiri mu mazzi agali wansi w'ensi. **5** Tobivuunamiranga so tobisinzanga. Kubanga, nze Mukama Katonda wo ndi Katonda wa buggya; mbonereza abaana olw'ebibi bya bakitaabwe n'ebya bajjajjaabwe okutuusa ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna ogw'abo abankyawa. **6** Naye abo enkumi n'enkumi abanjagala era abakwata amateeka gange, mbalaga okwagala kwange okutaggwaawo. **7** Tokozesanga linnya lya Mukama Katonda wo ng'olayira ebitaliimu nsa; kubanga Mukama talirema kumusalira musango ne gumusinga omuntu oyo alayirira obwereere erinnya lye. **8** Olunaku lwa Ssabbiiti lujjukirenga era olutukuzenga. **9** Kolanga emirimu gyo, ofaabiine mu nnaku omukaaga, **10** naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ya Mukama Katonda wo. Ku lunaku olwo tokolerangako mulimu gwonna; ggwe, wadde mutabani wo, wadde muwala wo, wadde omuweereza wo omusajja, oba omuweereza wo omukazi, wadde ensolo zo, wadde omugenyi ali omumwo. **11** Kubanga mu nnaku omukaaga Mukama Katonda mwe yakolera eggulu n'ensi, n'ennyanja, ne byonna ebibirimu, n'awummulira ku lunaku olw'omusanvu. Mukama kyeyava awa omukisa olunaku olwa Ssabbiiti n'alutukuza. **12** Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa, olyoke owangaale mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa. **13** Tottanga. **14**

Toyendanga. **15** Tobbanga. **16** Towaayirizanga muntu munno. **17** Teweegombanga nnyumba ya muliraanwa wo. Teweegombanga mukazi wa muliraanwa wo, newaakubadde omuweereza we omusajja, newaakubadde omuweereza we omukazi, wadde ente ye, oba endogoyi ye, oba ekintu kyonna ekya muntu munno." **18** Awo abantu bwe baalaba okumyansa kw'eraddu, ne bawulira n'okubwatuka kw'eggulu awamu n'eddoboozi ly'akagombe, ne balaba n'olusozi nga lunyooka ne bakankana nga batidde nnyo. Ne bayimirira walako, **19** ne bagamba Musa nti, "Ggwe yogera naffe, tujja kubiwuliriza. Naye Katonda aleme kwogera naffe tuleme okufa." **20** Musa n'agamba abantu nti, "Temutya, kubanga Katonda azze kubagezesa, mumutyenga bulijjo, mulyoke muleme okwonoona." **21** Abantu ne basigala nga bayimiridde walako, naye Musa n'asembera mu kizikiza ekikwafu Katonda mwe yali. **22** Mukama n'agamba Musa nti, "Bw'oti bw'oba otegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Mmwe bennyini mwerabiddeko nga njogera nammwe nga nsinziira mu ggulu. **23** Temwekoleranga bakatonda balala wendi; temwekoleranga bakatonda ba ffeeza oba bakatonda ba zaabu. **24** "'Munkolere ekyoto eky'ettaka, muweereyo okwo ssaddaaka zammwe ezookebwa, n'essaddaaka olw'emirembe, ey'endiga zo n'ente zo. Mu buli kifo mwe nnaaleeteranga erinnya lyange okuweebwa ekitiibwa, nnajjanga ne mbaweera omwo omukisa. **25** Bwe munzimbiranga ekyoto eky'amayinja, temukizimbisanga mayinja mayooyoote, kubanga ekyuma bwe kirigakoonako kirigafuula agatasaanira kyoto kyange. **26** Ekyoto kyange temukizimbangako madaala, muleme okukiweebuula nga mulinnya amadaala.'"

21 Amateeka gano gabategeeze nti: **2** "Bw'ogulanga omuddu Omwebbulaniya, akuweererezanga emyaka mukaaga. Mu mwaka ogw'omusanvu omuddizanga eddembe lye n'agenda, era talisasuliranga. **3** Bw'aba nga yajja yekka, era agendanga yekka; naye bw'aba nga yajja ne mukazi we, era agendanga naye. **4** Mukama we bw'abanga amuwadde omukazi, n'amuzaalira abaana aboobulenzi n'aboobuwala; omukazi n'abaana babanga ba mukama wa muddu oyo; omusajja yekka ye yaddizibwanga eddembe lye. **5** Naye omuddu bw'agambanga nti, 'Nze mukama wange mmwagala, ne mukazi wange n'abaana bange bonna mbagala, era seetaaga ddembe,' **6** mukama we amutwalanga eri abalamuzi, amuleetanga ku luggi oba ku mwango gw'oluggi, n'amuwummula okutu n'olukato. Olwo anaamuweerezanga okutuusa okufa. **7** "Omusajja bw'anaatundanga omwana we owoobuwala ng'omuddu, omuwala oyo taddizibwenga ddembe ng'omuddu omusajja. **8** Bw'ataasanyusenga mukama we eyamugula, anaayinzanga okununulibwa. Kyokka mukama we taabenga na buyinza kumutunda mu bannamawanga, kubanga mukama we yanaabanga amukuusizakuusiza okumala okumuwasa ate n'amwegobako. **9** Singa amugabira mutabani we, olwo anaabanga ng'omu ku bawala be. **10** Singa amuwasizaako omukazi omulala, mukama we taamuggyengako mmere ye oba engoye ze, wadde ebimukwatako byonna eby'obufumbo. **11** Ebintu ebyo ebisatu singa abimumma, omuwala omuddu anaayinzanga okuleka mukama we n'amuvaako awatali kusasulirwa. **12** "Anaakubanga omuntu n'amutta, naye ateekwa buteekwa okuttibwa. **13** Kyokka singa akikola nga tagenderedde, naye Katonda n'akikkiriza okubaawo, anaddukanga ne yeekweka mu kifo kye ndibateekerateekera. **14** Naye singa omuntu anaasalanga olukwe n'alumba munne n'amutta mu bugenderevu, bw'anaabanga ku kyoto kyange, mumusikangako ne mumutwala ne mumutta. **15** "Akubanga kitaawe oba nnyina, ateekwa buteekwa okuttibwa. **16** "Oyo awambanga omuntu n'amutunda oba n'akwatibwa naye nga tannamutunda attibwanga buttibwa. **17** "Anaakolimiranga kitaawe oba nnyina ateekwa kuttibwa. **18** "Abantu singa bayomba ne balwana, omu n'akuba munne ejjinja oba ekikonde, n'atafa wabula n'abeera ku kitanda; **19** singa ava ku kitanda, n'atandika n'okutambulako ebweru n'omuggo gwe, oli eyamukuba taavunaanibwenga; wabula anaasasuliranga ebiseera by'oyo gwe yakuba, era n'amujjanjaba okutuusa ng'awonedde ddala. **20** "Omuntu bw'anaakubanga omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi n'omuggo, omuddu oyo emiggo ne gimutta, omusajja oyo anaabonerezebwanga; **21** naye omuddu oyo bw'anaalamanga okumala olunaku oba ennaku ebbiri, mukama we taabonerezebwenga, kubanga ye nannyini ye. **22** "Singa abantu babadde balwana, ne bakubiramu omukazi ali olubuto, olubuto ne luvaamu, kyokka n'atabaako mutawaana mulala gwonna, oyo amukubye anaatanzibwanga omutango bba w'omukazi gw'anaasalanga, era nga n'abalamuzi bagukkirizza. **23** Naye singa omukazi oyo abaako omutawaana ogw'amaanyi, ekibonerezo kineenkanaakananga n'ekyo ky'amukoze. Bw'anattanga anattibwanga, **24** bw'anaaggyangamu eriiso lya munne, n'erirye banaaligyangamu, oba omuntu bw'anaaggyangamu erinnyo lya munne, n'erirye banaalikuulangamu, bw'anaamutemangako omukono, n'ogugwe banaagutemangako, bw'anaamutemangako ekigere, n'ekikye banaakitemangako, **25** bw'anaamwokyanga, naye anaayokebwanga, bw'anaamussangako ekiwundu, naye anaassibwangako ekiwundu, bw'anaamunuubulanga, naye anaanuubulwanga. **26** "Omuntu bw'akubanga omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi, n'amuggyamu eriiso, anaamuddizanga eddembe lye n'amuleka n'agenda, nga kwe kumuliyira olw'eriiso eryo. **27** Singa akuba omuddu we omusajja oba omuddu we omukazi, n'amukuulamu erinnyo, anaamuddizanga eddembe lye, nga kwe kumuliyira olw'erinnyo eryo. **28** "Singa ente ya seddume etomera omusajja oba omukazi n'emutta, seddume eyo eteekwa okukubwanga amayinja n'efa, n'ennyama yaayo teriibwanga. Kyokka nannyini yo taabengako musango. **29** Naye seddume eyo singa emanyiddwa nga bulijjo ntomezi, era nga ne nannyini yo yalabulwako dda, kyokka n'atagisibira mu lugo lwayo, n'etta omusajja oba omukazi, eneekubwanga amayinja n'efa, ne nannyini yo anattibwanga. **30** Naye singa asalirwa engassi, aneenunulanga n'awona okufa ng'asasuddeyo kyonna ekinaabanga kimusaliddwa. **31** Seddume

bw'eneetomeranga mutabani w'omuntu oba muwala we, etteeka lye limu eryo lye linaakozesebwanga. **32** Seddume bw'etomeranga omuddu omusajja oba omuddu omukazi, nannyini yo ateekwa okusasula mukama w'omuddu oyo, ebitundu bya ffeeza amakumi asatu, ne seddume ekubwenga amayinja efe. **33** "Omuntu bw'anaabikkulanga ekinnya n'akireka nga kyasamye, oba bw'anaasimanga ekinnya n'atakisaanikirako, seddume n'ekigwamu oba endogoyi, **34** nannyini kinnya anaasasuliranga okufiirwa okwo; anaasasulanga nannyini nsolo efudde, era n'okugitwala anaagitwalanga. **35** "Seddume y'omuntu bw'eneerumyanga seddume y'omulala, n'emala egitta; banaatundanga seddume ennamu, ensimbi ne bazigabana; ne seddume enfu nayo banaagigabananga. **36** Oba singa seddume eyo ng'emanyiddwa nga ntomezitomezi, naye nannyini yo nga tagiggalira mu lugo lwayo, ateekwa asasule seddume olwa seddume, yo enfu eneebanga yiye.

22 "Omuntu bw'anabbanga ente ya munne, oba endiga, n'agitta oba n'agitunda; anazzangawo ente ttaano olw'emu gy'abbye, n'endiga nnya olw'endiga emu. **2** "Omubbi bw'anaakwatibwanga ng'amenya ennyumba, n'akubibwa emiggo n'afa; amukubye taabengako musango olw'okuyiwa omusaayi gw'omubbi oyo; **3** naye singa ebyo bigwawo ng'enjuba emaze okuvaayo, anaabangako omusango olw'okuyiwa omusaayi ogwo. Omubbi anaateekwanga okuliwa; naye bw'abanga talina kantu, anaatundibwanga alyoke asasulire bye yabba. **4** "Omubbi singa akwatibwa lubona nga n'ensolo gy'abbye agirina nnamu, oba nte, oba ndogoyi oba ndiga, anazzangawo bbiri bbiri. **5** "Omuntu bw'anaabanga alunda ebisolo bye mu ddundiro lye oba mu nnimiro ye ey'emizabbibu, ensolo ze n'azireka ne zigenda ziriira mu nnimiro y'omuntu omulala; anaasasulanga ku bibala ebisinga obulungi n'ezabbibu ebiva omumwe. **6** "Omuliro bwe gunaalandanga ne guyita mu bisaka ne gukwata ennimiro y'omuntu, ne gwokya ebinywa by'eŋŋaano, oba eŋŋaano ekyakula, oba ne guzikiriza ennimiro ye yonna; eyakumye omuliro ogwo anaasasuliranga byonna ebyonoonese. **7** "Omuntu bw'anaateresanga munne ensimbi oba ebintu bye ebirala, ne bamala babibbira mu nnyumba ye; omubbi bw'anaakwatibwanga anaaliwanga emirundi ebiri. **8** Naye omubbi bw'ataakwatibwenga, nannyini nnyumba ateekwa agende eri abalamuzi, basalewo obanga ebintu bya munne ye yabitutte. **9** Mu buli misango gyonna egy'okubeera n'ebintu mu ngeri emenya amateeka, ng'okubeera n'ente, oba endogoyi, oba endiga, oba ekyambalo, oba ekintu ekirala kyonna ekinaabanga kibuze, omuntu n'amala akyogerako nti, 'Kino kyange,' omuntu akirina n'oyo akiyita ekikye banaatwalanga ensonga zaabwe eri abalamuzi. Oyo abalamuzi gwe banaasaliranga nti gumusinze, anaddizangawo munne emirundi ebiri. **10** "Omuntu bw'anaateresanga munne endogoyi, oba ente, oba endiga, oba ensolo endala yonna; n'emala efa, oba n'erumizibwa, oba n'etwalibwa nga tekitegeerekese agitutte, **11** ensonga zaabwe zinaagonjoolwanga nga eyatereka alayidde mu maaso ga Mukama nti ensolo eyo si ye yagibba. Nannyini nsolo ateekwanga okukkiriza ekirayiro ekyo, era taasasulwenga kintu kyonna. **12** Naye bw'eneemubbibwangako, anaagiriwanga. **13** Bw'eneebanga erumbiddwa ensolo enkambwe n'etaagulwataagulwa, anaaleetanga ebitundutundu byayo ebisigaddewo ng'obujulizi; taaliwenga nsolo etaaguddwataaguddwa. **14** "Omuntu bw'aneeyazikanga ensolo ku muliraanwa we, n'erumizibwa, oba n'emufaako nga nnyini yo taliiwo, anaateekwanga okugisasulira. **15** Naye nannyini yo bw'anaabangawo, taaliyirwenga. Ensolo ng'ebadde epangisibbwa bupangisibwa, omuwendo ogugipangisizza gunaamalanga mu kugisasulira. **16** "Omusajja bw'anaasendasendanga omuwala omuto akyali embeerera, ne yeebaka naye, atwalengayo ebintu ebyobuko, amuwase. **17** Naye singa kitaawe w'omuwala agaanira ddala okumumuwa, era asasulangayo omuwendo gw'ensimbi ogwenkanankana n'eby'obuko ebiweebwayo ku mbeerera. **18** "Omukazi omulogo omuttanga bussi. **19** "Omuntu akola eby'ensonyi n'ensolo ateekwanga kuttibwa. **20** "Omuntu atwalanga ssaddaaka eri katonda omulala, atali nze Mukama, azikirizibwenga. **21** "Bannamawanga temubayisanga bubi, so temubanyigirizanga, kubanga nammwe mwali bannaggwanga mu nsi y'e Misiri. **22** "Nnamwandu ne mulekwa temubajooganga. **23** Bwe munaabajooganga ne bankaabira, nnaabawulirizanga. **24** Obusungu bwange ne bubuubuuka, mmwe ne mbatta n'ekitala. Bakyala bammwe ne bafuuka bannamwandu n'abaana bammwe bamulekwa. **25** "Bw'owolanga ensimbi omu ku bantu bange abali mu mmwe, ng'ali mu kwetaaga, teweeyisanga ng'abawozi b'ensimbi abalala; tomusasuzanga magoba. **26** Bw'otwalanga ekyambalo ky'omuntu ng'akakalu, kimuddize ng'enjuba egenda okugwa; **27** kubanga ekyambalo kye ekyo kye ky'okwebikka kye kyokka ky'alina. Kale bw'otokimuddiza olwo asule mu ki? Bw'anankaabiriranga nzijanga kumuwuliriza, kubanga ndi wa kisa. **28** "Tovumanga Katonda, wadde okwogera obubi ku bafuzi bammwe. **29** "Tolwangawo kuwaayo ku bibala ebibereberye nga byengedde. "Mutabani wo omubereberye onoomumpanga. **30** Ente zo n'endiga zo nazo onookolanga bw'otyo. Onoozirekeranga bannyina baazo okumala ennaku musanvu; onoozimpanga ku lunaku olw'omunaana. **31** "Mujjanga kuba bantu bange batukuvu. Noolwekyo temuulyenga nnyama ya nsolo etaaguddwataaguddwa ebisolo eby'omu nsiko. Munaagirekeranga mbwa.

23 "Tosaasaanyanga ŋŋambo. Teweegattanga na muntu mubi, ng'owa obujulirwa obw'obulimba bulyoke bumuyambe. **2** "Tokolaganang na kibiina ky'omanyi nga bye kiriko bikyamu. Bw'obanga owa obujulirwa mu musango, tokkirizanga kusikibwa kibiina ne kikuweesa obujulizi obw'obulimba nga weekubira ku ludda lwe kiriko; **3** era towanga bujulirwa bukyamu oyambe omuntu yenna olwokubanga mwavu. **4** "Bw'osanganga ente y'omulabe wo, oba endogoyi ye, ng'ebuzze ogimuddizangayo eka. **5** Bw'olabanga endogoyi y'omuntu atakwagala, ng'omugugu gugisudde wansi, togirekanga, naye omuyambangako okugiyimusa. **6** "Tolemanga kusalirawo muntu nsonga ze

mu bwenkanya, olwokubanga mwavu. **7** Teweeyingizanga mu nsonga za bulimba, era tottanga muntu atalina kibi oba atazzizza musango, kubanga aliko omusango sigenda kumwejjeereza. **8** "Tolyanga nguzi, kubanga enguzi eziba omuntu amaaso n'ekyamya n'abatuukirivu. **9** "Temuwalagganyanga munnaggwanga, kubanga mmwe bennyini mumanyi nga bwe kiri okuba bannaggwanga, kubanga mwali bannaggwanga mu nsi y'e Misiri. **10** "Mu myaka omukaaga osigirangamu emmere yo mu nnimiro zo era n'ogikungula; **11** naye mu mwaka ogw'omusanvu ettaka olirekanga ne liwummula, abaavu mu mmwe basobolenga okulya ku mmere okuva mu bimererezi; eneefikkangawo ebisolo by'omu nsiko binaagiryanga. Era bw'otyo bw'onookolanga n'ennimiro zo ez'emizabbibu n'ez'emizeeyituuni. **12** "Mu nnaku omukaaga mw'okoleranga emirimu gyo, naye ku lunaku olw'omusanvu tokolanga, ente yo n'endogoyi yo ziryoke zisobole okuwummulako; ne mutabani w'omuweereza wo, ne munnaggwanga ali mu maka go bawummuleko baddemu endasi. **13** "Weegenderezanga n'okolanga byonna bye nkulagidde. Bakatonda abalala toboogerangako, era amannya gaabwe tegayitanga mu kamwa ko. **14** "Ononkoleranga embaga emirundi esatu buli mwaka. **15** "Onookolanga Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse. Onoolyanga omugaati ogutaliimu kizimbulukusa okumala ennaku musanvu, nga bwe nakulagira. Kino okikolanga mu kiseera ekyategekebwa, mu mwezi gwa Abibu, kubanga mu mwezi ogwo mwe waviira mu nsi y'e Misiri. "Tewabangawo ajja gye ndi engalo ensa. **16** "Onookolanga Embaga ey'Amakungula ey'ebibala ebibereberye eby'ebirime bye wasiga mu nnimiro yo. "Onookolanga Embaga ey'Amayingiza buli nkomerero ya mwaka, bw'onookuŋŋaanyanga ebibala by'omu nnimiro, n'obiyingiza. **17** "Abasajja bonna banajjanga awali Mukama Katonda emirundi egyo esatu buli mwaka. **18** "Temuwangayo kintu kyonna gye ndi ekirimu ekizimbulukusa nga mundeetedde ssaddaaka erimu omusaayi; n'amasavu aga ssaddaaka yange tegasulangawo kutuusa nkeera. **19** "Ebibala ebisinga obulungi mu ebyo ebisoose okuva mu ttaka lyo obitwalanga mu nnyumba ya Mukama Katonda wo. Tofumbanga akaana k'embuzi mu mata ga nnyina waako. **20** "Laba, ntuma malayika akukulembere, akutuuse bulungi mu kifo kye nteeseteese. **21** Omuwulirizanga, era ogonderanga by'agamba. Tomujeemeranga; bw'olijeema tagenda kukusonyiwa, kubanga aliba akola mu Linnya lyange. **22** Naye bw'onoowulirizanga eddoboozi lye, n'okola nga bwe ŋŋamba, kale nnaakyawanga abakukyawa, n'abalabe bo banaabanga balabe bange. **23** Malayika wange alikwesooka mu maaso akukulemberenga akutuuse mu nsi y'Abamoli, ne mu y'Abakiiti, ne mu y'Abaperezi, ne mu y'Abakanani, ne mu y'Abakiivi, ne mu y'Abayebusi, nange ndibazikiririza ddala. **24** Tovuunamiranga bakatonda baabwe, so tobaweerezanga, era tokwatanga mpisa zaabwe, wabula obabetetaranga ddala, n'omenyaamenya n'empagi zaabwe. **25** Oweerezanga Mukama Katonda wo yekka, emmere yo n'amazzi go ndyoke mbiwe omukisa. Ndiggyawo endwadde mu mmwe; **26** tewaabengawo mugumba wadde avaamu olubuto. Ennaku z'obulamu bwo zonna nnaazituukirizanga. **27** "Nnaasindikanga ekikangabwa mu mawanga agaagala okukwolekera, ne ntabulatabula abo bonna abanaakwegezangamu, era abalabe bo nnaabafuumuulanga emisinde. **28** Ndisindika ennumba ne zikukulembera, ne zigoba Abakiivi, n'Abakanani, n'Abakiiti ne bakuviira mu kkubo lyo. **29** Naye mu nsi omwo siribagobamu mu mwaka gumu, ebikande bireme kusukkirira, n'ensolo ez'omu nsiko ne zaala ne zibayitirira obungi. **30** Nzijanga kubagobamu mpola mpola, okutuusa nga mwaze ne mulyoka mulya ensi eyo. **31** "Ndisala ensalo zammwe okuva ku Nnyanja Emyufu okutuuka ku Nnyanja y'Abafirisuuti, n'okuva ku ddungu okutuuka ku Mugga Fulaati. Abantu b'omu nsi omwo ndibabawa, ne mubagobamu. **32** Temukolanga nabo ndagaano, wadde ne bakatonda baabwe. **33** Temubakkirizanga kubeera mu nsi yammwe, tebalwa kubanyoomesa biragiro byange; kubanga singa muweereza bakatonda baabwe muliba mugudde mu mutego."

24 Awo Mukama n'alagira Musa nti, "Mwambuke eno gye ndi, ggwe ne Alooni, ne Nadabu, ne Abiku, n'abakulembeze ba Isirayiri nsanvu. Musinze nga mwesuddeko akabanga, **2** Musa yekka y'anaansemberera; abalala tebasembera. Era abantu tebasaana kujja naye." **3** Musa n'ajja n'ategeeza abantu ebigambo byonna Mukama bye yamugamba awamu n'amateeka ge gonna. Abantu bonna ne baddiramu wamu ne bagamba nti, "Ebigambo ebyo byonna Mukama by'agambye tunaabikola." **4** Bw'atyo Musa n'awandiika ebigambo byonna Mukama bye yayogera. Awo Musa n'akeera mu makya n'azimba ekyoto awo wansi w'olusozi; n'asimbako n'empagi kkumi na bbiri ng'ebika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri bwe byali. **5** N'atuma abasajja abavubuka Abayisirayiri, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama, ne ssaddaaka ey'emirembe ey'ente. **6** Musa n'addira ekitundu ky'omusaayi n'akissa mu mabeseni, n'ekitundu ekirala n'akimansira ku kyoto. **7** N'asitula Ekitabo ky'Endagaano, n'akisomera abantu nga bonna bawulira. Ne bagamba nti, "Ebyo byonna Mukama by'agambye tujja kubikola; era tunaamugonderanga." **8** Awo Musa n'addira omusaayi n'agumansira ku bantu, n'agamba nti, "Guno gwe musaayi gw'endagaano Mukama Katonda gye yabalagira okukwata." **9** Awo Musa ne Alooni, ne Nadabu, ne Abiku, n'abakulembeze ba Isirayiri ensanvu, ne bambuka; **10** ne balaba Katonda wa Isirayiri. Wansi w'ebigere bye nga waliwo ng'omwaliiro ogw'amayinja ga safiro, agalabika obulungi ng'eggulu eritaliiko bire. **11** Naye Katonda teyakola kabi konna ku bakulembeze ba Isirayiri abo; Katonda baamulaba, ne balya era ne banywa. **12** Mukama n'agamba Musa nti, "Yambuka eno gye ndi ku lusozi, obeere wano olinde; nzija kukuwa ebipande eby'amayinja okuli amateeka g'empandiise ogayigirize abantu." **13** Awo Musa n'asituka n'omuweereza we Yoswa; Musa n'ayambuka ku lusozi lwa Katonda. **14** N'agamba abakulembeze b'abantu nti, "Mugira mutulindako wano nga naffe bwe tukomawo. Mbalekedde Alooni ne Kuuli; buli anaaba n'ensonga yonna agende gye bali, bajja kugimumalira." **15** Awo Musa n'alinnyalinnya olusozi,

ekire ne kirubikka. **16** Ekitiibwa kya Mukama ne kibeera ku Lusozi Sinaayi. Ekire ne kibikka olusozi okumala ennaku mukaaga; ku lunaku olw'omusanvu Mukama n'ayita Musa ng'asinziira wakati mu kire. **17** Abaana ba Isirayiri bwe baatunuulira ekitiibwa kya Mukama, ne kibalabikira ng'omuliro ogw'amaanyi ennyo ku ntikko y'olusozi. **18** Musa n'ayingira mu kire ng'agenda alinnyalinnya olusozi. Ku lusozi yamalako ennaku amakumi ana.

25 Mukama n'ayogera ne Musa nti, **2** "Gamba abaana ba Isirayiri bandeetere ekiweebwayo. Buli muntu aleete ekiweebwayo ng'okuteesa kw'omutima gwe bwe kuli, okimunzijireko. **3** "Bino bye biweebwayo bye banaakukwasa: "zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo; **4** n'olugoye olwa bbululu, n'olwa kakobe, n'olumyufu, n'olugoye olwa linena erangiddwa mu wuzi ennungi; n'obwoya bw'embuzi, **5** n'amaliba g'endiga ennume amakunye amannyike mu langi emyufu, n'ekika ky'eddiba ekirala ekiwangaazi; n'embaawo z'omuti gwa akasiya; **6** n'amafuta g'ettaala; n'ebyakaloosa eby'okukozesa mu mafuta ag'okwawula, ne mu bubaane obw'okunyookeza; **7** n'amayinja aga onuku n'amayinja amalala ag'omuwendo, ag'okutona ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, era ne ku kyomukifuba. **8** "Bankolere ekifo ekitukuvu ndyoke mbeerenga wakati mu bo. **9** Mukole Eweema ya Mukama eyo entukuvu n'ebigibeeramu byonna nga bwe nnaabalagirira. **10** "Bakole essanduuko mu muti gwa akasiya, obuwanvu mita emu ne sentimita kkumi na ssatu, obugazi sentimita nkaaga mu musanvu n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. **11** Ogiteekeko zaabu omuka ennyo munda ne kungulu, era ogyetoolooze omuge ogwa zaabu. **12** Ogiweeseze empeta nnya eza zaabu ozisibe ku magulu gaayo ana, ng'empeta ebbiri ziri ku ludda olumu, n'endala ebbiri ku ludda lwayo olulala. **13** Obajje emisituliro mu muti ogwa akasiya, ogibikkeko zaabu. **14** Ogisonseke mu mpeta eziri ku ssanduuko, okusituzanga essanduuko. **15** Emisituliro egyo ginaalekebwanga mu mpeta ze ssanduuko, si zaakuggyangamu. **16** Mu ssanduuko omwo mw'onossa Amateeka ge nnaakuwa. **17** "Okolereko ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, nga kya zaabu omuka ennyo; obuwanvu bwakyo sentimita nkaaga mu musanvu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. **18** Era okolereko ebifaananyi bya bakerubi babiri mu zaabu empeese, ku njuyi ebbiri ez'ekisaanikira. **19** Oteeke ekifaananyi kya kerubi omu ku ludda lumu olw'ekisaanikira, n'ekifaananyi kya kerubi omulala ku ludda olwokubiri, nga ebifaananyi bya bakerubi byombi byekutte wamu n'ekisaanikira. **20** Ebiwaawaatiro bya bakerubi bibe bibikkule nga bisonze waggulu, era nga bisiikiriza ekisaanikira. Bakerubi batunulagane nga boolekedde ekisaanikira. **21** Ekisaanikira onookissa kungulu ku Ssanduuko; ekiwandiiko eky'Endagaano ey'Amateeka kye nnaakuwa, okisse munda mu Ssanduuko. **22** Awo waggulu w'ekisaanikira, mu bakerubi bombi abali ku Ssanduuko ey'Endagaano, we nzija okukusisinkana ndyoke nkuwe ebiragiro byange byonna bye nkoledde abaana ba Isirayiri. **23** "Okole emmeeza mu muti gwa akasiya, obuwanvu bwayo sentimita kyenda, obugazi sentimita amakumi ana mu ttaano, n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. **24** Ogibikkeko zaabu omuka ennyo; era ogyetoolooze ne zaabu omuge gwonna. **25** Era ogyetoolooze olukugiro oluweza sentimita musanvu ne desimoolo ttaano obugazi, n'omuge ogwa zaabu okwetooloola olukugiro olwo. **26** Ogikolere empeta nnya eza zaabu, ozisibe mu nsonda ennya awali amagulu ana. **27** Empeta zijja kubeera waggulu okumpi n'omuge, emisituliro gy'emmeeza mwe ginaayisibwa. **28** Okole emisituliro mu muti gwa akasiya, ogibikkeko zaabu, egyo emmeeza kw'eneesitulirwanga. **29** Era ogikolere essowaani eza zaabu, n'ebijiiko ebya zaabu, n'ensuwa eza zaabu, n'ebibya ebya zaabu eby'okufukanga ebiweebwayo. **30** Era ku mmeeza eno onossaako Emigaati egy'Okulaga, egy'okubeeranga mu maaso gange bulijjo. **31** "Okole ekikondo ky'ettaala nga kya zaabu omuka. Ekikondo kyonna na bino ebikiriko: entobo yaakyo n'enduli, ebikopo ebifaanana ng'ebimuli, amatabi n'emitunsi n'ebimuli byako, byonna byakuweesebwa mu kyuma kya zaabu kimu bulambalamba. **32** Kunaabako amatabi mukaaga omutuula emisubbaawa: amatabi asatu nga gali ku ludda lumu, n'amalala asatu nga gali ku ludda olulala. **33** Ku matabi gonna omukaaga agava ku kikondo ky'ettaala, kubeeko ku buli ttabi, ebikopo bisatu ebikole ng'ebimuli by'alumondi; mu buli kikopo nga mulimu omutunsi n'ekimuli. **34** Ku kikondo ky'ettaala kyennnyini kubeeko ebikopo bina ebifaanana ebimuli by'alumondi nga mulimu emitunsi n'ebimuli. **35** Omutunsi gumu gujja kuba wansi w'amatabi abiri agava ku kikondo, n'omutunsi ogwokubiri gubeere wansi w'amatabi abiri amalala, n'omutunsi ogwokusatu gubeere wansi w'amatabi abiri amalala; amatabi gonna omukaaga ne gaggwaayo. **36** Emitunsi n'amatabi biweesebwe mu kyuma kya zaabu omwereere, nga kiri bulambalamba n'ekikondo ky'ettaala. **37** "Era ekikondo kikolere ettaala musanvu; ettaala zino nga zaakira mu maaso gaakyo. **38** Makansi ezikomola entambi, n'essowaani ez'okussaako ebisirinza, byonna bikolebwe mu zaabu mwereere. **39** Ojja kwetaaga zaabu omwereere aweza obuzito bwa kilo asatu mu nnya, okukola ekikondo ky'ettaala ne byonna ebigenderako. **40** Weegendereze, byonna obikole ng'ogoberera ekifaananyi kye nkulaze wano ku lusozi."

26 "Onookola Weema n'emitanda gy'entimbe kkumi, nga girukiddwa mu wuzi eza linena omulebevu alangiddwa n'ewuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu. Omutunzi ow'amagezi ennyo akoleremu bakerubi. **2** Emitanda gy'entimbe gyonna gijja kwenkanankana: obuwanvu mita kkumi na bbiri n'ekitundu, n'obugazi mita emu ne desimoolo munaana. **3** Emitanda gy'entimbe etaano onoogigatta wamu, ng'ogisengese gumu ku gunnaagwo, era ne ginnaagyo ettaano ogikole bw'otyo. **4** Otunge eŋŋango eza bbululu ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ekimu eky'entimbe ettaano, era okole bw'otyo ne ku ŋŋango ekomererayo mu kitundu ekyokubiri. **5** Otunge eŋŋango amakumi ataano ku mutanda gw'entimbe ogumu, n'eŋŋango endala amakumi ataano ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe mu kitundu ekikomererayo, eŋŋango ezo nga zoolekaganye. **6** Okole ebikwaso

amakumi ataano ebya zaabu, okwase wamu emitanda gy'entimbe gyombi n'ebikwaso ebyo, olwo Eweema ya Mukama ebeere wamu nga nnamba. **7** "Okole entimbe kkumi na lumu nga zilukiddwa mu bwoya bw'embuzi, ozibikke ku Weema. **8** Entimbe zonna ekkumi n'olumu zijja kwenkanankana obunene: ng'obuwanvu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, n'obugazi mita emu ne desimoolo munaana. **9** Ogatte entimbe ttaano wamu, n'entimbe omukaaga ozigatte wamu. Olutimbe olw'omukaaga oluwetemu mu maaso g'Eweema. **10** Ojja kutunga eŋŋango amakumi ataano ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ky'entimbe ekimu, ne ku mukugiro gw'olutimbe olukomererayo mu kitundu ekyokubiri. **11** Okole ebikwaso eby'ekikomo amakumi ataano, obiyise mu ŋŋango, bikwate ekibikka ku Weema, ebeere wamu nga nnamba. **12** Ekitundu ky'entimbe ekisigaddewo ku masuuka g'ebibikka ku Weema kijja kuleebeetera emabega wa Weema. **13** Entimbe z'ekibikka ku Weema mu mbiriizi zombi ziyise Eweema kitundu kya mita emu mu buwanvu. Ebitundu bino byombi bijja kuleebeetera mu mbiriizi zombi eza Weema nga bigibisse. **14** Ekibikka ku Weema okikolereko ekibikkako eky'amaliba g'endiga nga gasiigiddwa erangi emyufu, okwo obikkeko amaliba g'ente ey'omu nnyanja. **15** "Obajje embaawo mu muti gwa akasiya oziyimirize zikole omudaala gw'Eweema kweneetuula. **16** Buli lubaawo lube obuwanvu mita nnya n'ekitundu, ate obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. **17** Buli lubaawo oluteekeko obubaawo obuyiseemu bubiri, nga butunulaganye n'embaawo zonna. Embaawo zonna ez'omudaala gw'Eweema ozikole bw'otyo. **18** Okole embaawo amakumi abiri ozisse ku ludda olw'obukiikaddyo obw'Eweema, **19** era okole entobo eza ffeeza amakumi ana, zibeere wansi w'obubaawo obuyiseemu obubiri ku buli lubaawo. **20** Ku ludda olwa bukiikakkono olw'Eweema okolereyo embaawo amakumi abiri, **21** n'entobo eza ffeeza amakumi ana, bbiri wansi wa buli lubaawo. **22** Okole embaawo mukaaga oziteeke ku ludda olw'emabega, lwe lw'ebugwanjuba bwa Weema; **23** era okole embaawo bbiri ez'okussa ku nsonda ku ludda olwo. **24** Ku nsonda zino ebbiri embaawo zombi ozisibe wamu nabansasaana okuviira ddala wansi okutuuka waggulu, ozinyweze n'empeta. **25** Kwe kugamba nti wajja kubeerawo embaawo zonna awamu munaana, n'entobo eza ffeeza kkumi na mukaaga, nga ku buli lubaawo wansi waalwo eriyo bbiri. **26** "Osale buliti mu muti gwa akasiya: buliti ttaano ez'okukozesa ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olumu, **27** ne buliti ttaano ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olulala, ne buliti ttaano okukozesa ku mbaawo eziri ku ludda olw'emabega wa Weema olw'ebugwanjuba. **28** Omulabba guyite wakati w'embaawo nga guva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala. **29** Embaawo ozibikkeko zaabu, era okole empeta eza zaabu ozisibise buliti; ne buliti nazo ozibikkeko zaabu. **30** Eweema onoogizimba ng'ogoberera ekifaananyi ekyakulagibwa ng'oli ku lusozi. **31** "Okole eggigi mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa; era omukozi omukugu atungiremu bakerubi. **32** Oliwanike n'amalobo aga zaabu ku mpagi nnya ezibajjiddwa mu muti gwa akasiya nga zibikkiddwako zaabu, era nga ziyimiriziddwa mu ntobo eza ffeeza. **33** Eggigi olinyweze n'ebikwaso; olyoke otereeze Essanduuko ey'Endagaano munda waalyo. Eggigi liryoke lyawule Ekifo Ekitukuvu n'Ekifo Ekitukuvu Ennyo. **34** Onosse ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira ku Ssanduuko ey'Endagaano munda mu Kifo Ekitukuvu Ennyo. **35** Oddire emmeeza ogisse ku ludda olwa ddyo mu kisenge ebweru w'eggigi mu Weema, n'ettaala ogisse ku ludda olwa kkono ng'eyolekedde emmeeza. **36** "Okole olutimbe lw'omu mulyango gw'Eweema mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa omulungi; nga byonna bitungiddwa bulungi. **37** Olutimbe olukolere empagi ttaano ng'ozibazze mu muti gwa akasiya, ozibikkeko zaabu, n'amalobo gaalwo gabe zaabu; ogiweeseze entobo ttaano ez'ekikomo."

27 "Zimba ekyoto mu miti gya akasiya, obugulumivu mita emu ne desimoolo ssatu, n'obuwanvu mita bbiri ne desimoolo ssatu, ate obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu. **2** Era ku nsonda zaakyo ennya kolerako amayembe; ng'ekyoto n'amayembe bibajjiddwa bumu mu muti gumu; ekyoto kyonna olyoke okibikkeko ekikomo. **3** Kola ebbakuli omunaayoolerwanga evvu lyakyo, n'ebisena evvu, n'ebbensani, n'ewuuma z'ennyama, ne fulampeni; ebyo byonna nga bikolebwa mu kikomo. **4** Ekyoto kikolere ekitindiro eky'obutimba eky'ebyuma eby'ekikomo; ku nsonda ennya ez'ekitindiro olyoke okolereko empeta nnya ez'ekikomo. **5** Leebeeseza ekitindiro ekyo mu kyoto, nga waggulu kinywereddе ku muziziko ne kireebeeta okukoma wakati ng'ekyoto bwe kikka. **6** Kola emisituliro gy'ekyoto mu muti gwa akasiya, ogibikkeko ekikomo. **7** Emisituliro egyo ogiyingize mu mpeta ennya, gibeere ku njuyi zombi ez'ekyoto nga kibadde kisitulwa okubaako gye kitwalibwa. **8** Ekyoto kikole n'embaawo, nga wakati kya muwulukwa. Okikole nga bwe kyakulagibwa ku lusozi. **9** "Eweema ya Mukama gikolere oluggya. Ku ludda olwa ddyo oluggya lubeere mita amakumi ana mu mukaaga obuwanvu, era nga lulina amagigi aga linena omulebevu alangiddwa, **10** n'entobo amakumi abiri n'ebikolo ebikondo mwe bituula eby'ekikomo amakumi abiri; nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza. **11** Ne ku ludda olwakkono oluggya lubeere mita ana mu mukaaga obuwanvu, era ebeeyo amagigi n'ebikondo amakumi abiri, n'entobo zaabyo eby'ekikomo amakumi abiri, nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza. **12** "Ku ludda olw'obugwanjuba oluggya lubeere mita amakumi abiri mu ssatu obugazi, era lubeere n'amagigi n'ebikondo kkumi awamu n'entobo zaabyo kkumi. **13** Ku ludda olw'ebuvanjuba, enjuba gy'efulumira, nayo oluggya lubeere mita amakumi abiri mu ssatu obugazi. **14** Ku ludda olumu olw'omulyango kubeereko amagigi mita mukaaga ne desimoolo mwenda obuwanvu, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu, **15** ne ku ludda olulala nakwo kubeereko amagigi mita mukaaga ne desimoolo mwenda obuwanvu, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu. **16** "Mu mulyango oguyingira mu luggya wanikamu eggigi mita mwenda obuwanvu, nga lya wuzi za bbululu,

ne kakobe, ne myufu, ne linena endebevu ennange, nga bikolebwa omutunzi omukugu, era ng'eggigi lirina ebikondo bina n'entobo zaabyo nnya. **17** Ebikondo byonna mu luggya bibeere n'emikiikiro gya ffeeza, n'amalobo ga ffeeza, n'entobo za kikomo. **18** Oluggya lubeere mita amakumi ana mu mukaaga obuwanvu, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'amagigi aga linena endebevu ennange, mita bbiri ne desimoolo ssatu obugulumivu, n'entobo ez'ekikomo. **19** Ebintu ebirala byonna ebinaakozesebwa ku mirimu gya Weema egya buli ngeri, ng'otaddeko n'obukondo obukomerera Weema n'obw'omu luggya, byonna bibeera bya kikomo. **20** "Lagira abaana ba Isirayiri bakuleetere amafuta ag'emizeeyituuni amalungi ennyo ag'okukozesa mu ttaala, eryoke eyakenga obudde bwonna nga tezikira. **21** Mu kisenge kya Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ebweru w'eggigi eribisse Endagaano, awo Alooni ne batabani be we banaabeeranga nga balabirira ettaala eyakirenga awali Mukama okuva olweggulo okutuusa mu makya. Lino libeere tteeka abaana ba Isirayiri lye banaakwatanga emirembe gyonna."

28 "Muganda wo Alooni muyiteyo mu baana ba Isirayiri, awamu ne batabani be: Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali, ne Isamaali, bajje bampeereze nga be bakabona. **2** Muganda wo Alooni mutungire ebyambalo ebitukuvu, nga bya kitiibwa era nga birabika bulungi. **3** Yogera n'abo bonna abasobola, be nawa ekirabo eky'amagezi mu mirimu egyo, bakolere Alooni ebyambalo mw'anaayawulirwa okubeera kabona wange. **4** Bino bye byambalo bye banaakola: eky'omu kifuba, ekkanzu ey'obwakabona okutali mikono ennyimpi eyitibwa ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi; ng'ekoma mu ntumbwe; omunagiro; ekkooti erimu obusaze obw'obusimba n'obw'obukiika; ekitambaala; n'olukoba. Bakolere Alooni ne batabani be ebyambalo ebitukuvu balyoke bampeereze nga be bakabona. **5** Abakozi baweebwe ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange. **6** "Abakozi abakugu bakole ekkanzu ey'obwakabona ennyimpi etaliiko mikono n'ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne myufu, ne linena omulebevu omulange. **7** Ebeere n'eby'okubibegabega bibiri nga bitungiddwa w'ekoma, eryoke egattibwe bulungi. **8** Omusipi gwayo mu kiwato gukolebwe n'amagezi mangi nga aganaakola ekkanzu ey'obwakabona, era n'ebinaakola bifaanagane, ng'ewuzi za zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa. **9** "Oddire amayinja ga onuku abiri, ogalambeko amannya ga batabani ba Isirayiri, **10** amannya mukaaga ku jjinja erimu, n'amannya g'abasigaddewo omukaaga ku jjinja eryokubiri, ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kugenda kuddiriragana. **11** Olambe amannya ga batabani ba Isirayiri ku mayinja ago abiri ng'omusazi w'amayinja bw'ayola akabonero ku jjinja; ogateeke mu fuleemu ogeetoolooze n'emikugiro egya zaabu. **12** Amayinja ago ojja gakwasiza ku by'okubibegabega eby'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, ng'amayinja ag'ekijjukizo ky'abaana ba Isirayiri. Alooni asitulenga amannya gaabwe awali Mukama ng'ekijjukizo. **13** Okole fuleemu eza zaabu, **14** n'enjegere bbiri eza zaabu omuka, ozirange ng'emiguwa; olyoke osibire enjegere ez'oku fuleemu. **15** "Kola ekyomukifuba eky'okutereezanga ensonga, nga mulimu gwa kikugu ng'ogw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, n'ewuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange. **16** Kijja kwenkanankana, buli ludda sentimita amakumi abiri mu bbiri, okiwetemu wakati. **17** Otungireko ennyiriri nnya ez'amayinja ag'omuwendo omungi. Mu lunyiriri olusooka osseemu amayinja saasiyo, ne topazi, ne kaabankulo; **18** ne mu lunyiriri olwokubiri osseemu emalada, ne safiro ne dayamandi; **19** ne mu lunyiriri olwokusatu osseemu jasinta; ne ageti, ne ametisita, **20** ne mu lunyiriri olwokuna osseemu berulo, ne onuku, ne yasipero, ogateeke mu fuleemu ya zaabu. **21** Wabeerewo amayinja kkumi n'abiri, n'amannya gaago ng'amannya g'abatabani ba Isirayiri. Gasalibwe bulungi ng'obubonero obuwoolebwa, nga ku buli limu kulambiddwako erinnya lyako okumalirayo ddala amannya g'ebika ekkumi n'ebibiri. **22** "Ekyomukifuba kikolere enjegere ennange ng'emiguwa gya zaabu omuka. **23** Era ekyomukifuba kikolere empeta za zaabu bbiri, oteeke empeta ezo zombi ku mikugiro ebiri egy'ekyomu kifuba. **24** Oyise enjegere ebbiri eza zaabu mu mpeta ebbiri eziri ku mikugiro gy'eky'omu kifuba. **25** Oddire enjuuyi ebbiri ezisigaddewo ez'enjegere ozikwasize ku fuleemu ebbiri, ozinywereze mu maaso g'eby'oku bibegabega byombi eby'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. **26** Era okole empeta bbiri eza zaabu, ozitunge ku mikugiro gy'eky'omu kifuba ku luuyi olw'omunda oluliraanye ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. **27** Era okole empeta bbiri eza zaabu oziteeke mu maaso, mu bitundu ebya wansi eby'eby'okubibegabega byombi eby'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, wagguluko okumpi n'oluzizi lw'omusipi olw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. **28** Empeta ez'oku kyomukifuba zisibwe wamu n'empeta z'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi n'akaguwa aka bbululu, kagattibwe n'olukoba, olw'omu kifuba luleme kutaggulukuka ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. **29** "Buli kiseera Alooni lw'anaayingiranga mu Kifo Ekitukuvu, anaabanga ayambadde amannya ga batabani ba Isirayiri ku kyomukifuba eky'okumala ensonga, nga kiri ku mutima gwe, kibeerenga ekijjukizo awali Mukama. **30** Mu ky'omu kifuba eky'okumala ensonga, onooteekamu Ulimu ne Sumimu, era binaabeeranga ku mutima gwa Alooni buli lw'anaayingiranga awali Mukama. Bw'atyo Alooni anaasitulanga ekkubo omuyitwa okumala ensonga z'abaana ba Isirayiri okumpi n'omutima gwe buli lw'anaagendanga awali Mukama. **31** "Onookola ekyambalo ekiri ng'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, nga kyonna kya bbululu. **32** Waggulu mu makkati gaakyo munaabaamu ekituli omw'okuyisa omutwe; okwetooloola ekituli ekyo kunaabaako omuge omuyonde obulungi ng'omuleera ku kituli ky'omutwe eky'ekkanzu ey'obwakabona, kireme okuyulika. **33** Okwetooloola ebirenge wansi onootungayo amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu; nga mu makkati ga buli langi eziriraanye otobekamu obude obwa zaabu. **34** Ng'otunga amajjolobera n'ozzaako akade, ate n'oddiriza amajjolobera n'ozzaako akade; bw'otyo

okwetooloola ebirenge by'ekyambalo ekyo. **35** Gunaabanga mulimu gwa Alooni okwambala ekyambalo ekyo ng'agenda okuweereza. Obude obwo bunaawulirwanga ng'ayingira mu Kifo Ekitukuvu awali Mukama, ne bw'anaabanga afuluma, aleme okufa. **36** "Onookola akapande aka zaabu omuka ennyo, okayoleko, nga bwe bayola akabonero, nti, Mutukuvu wa Mukama. **37** Akapande okasibeko akaguwa aka bbululu, okanywereze ku kitambaala ky'oku mutwe ku ludda olw'omu maaso olw'ekitambaala. **38** Akapande ako kanaabeeranga mu kyenyi kya Alooni, era Alooni y'anaabangako obuvunaanyizibwa nga wabaddewo ebitatuuse mu biweebwayo ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga nga bamaze okubyawula ng'ebirabo byabwe ebitukuvu; kanaabeeranga ku kyenyi kye bulijjo, Mukama alyoke akkirize ebirabo ebyo. **39** "Luka ekkooti erimu obusaze obw'obusimba n'obw'obukiika mu wuzi eza linena omulebevu, era okole n'ekitambaala eky'oku mutwe mu linena omulebevu, era okole olukoba ng'olutunzeemu amajjolobera. **40** Batabani ba Alooni bakolere amakooti, n'emisipi, n'enkuufiira; nga byonna bya kitiibwa era nga birabika bulungi nnyo. **41** Alooni muganda wo mwambaze ebyambalo ebyo, ne batabani be nabo bw'otyo; olyoke obafukeko amafuta ag'omuzeeyituuni, obaawule, obatukuze, bampeerezenga nga be bakabona. **42** "Bakolere empale ez'omunda eza linena, nga ziva mu kiwato okukoma mu bisambi, zibikke omubiri gwabwe. **43** Alooni ne batabani be banaazambalanga nga bajja mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu oba bwe banaasembereranga Ekyoto okuweereza mu Kifo Ekitukuvu, baleme okwereetako omusango ne bafa. "Alooni ne batabani be ne bazzukulu be abalimuddirira banaakuumanga etteeka lino nga lya nkalakkalira."

29 "Bino by'onookola okwawula Alooni ne batabani be okubafuula bakabona balyoke bampeereze. Ojja kulaba ente ya seddume emu ento, n'endiga ennume ento bbiri, zonna nga teziriiko kamogo. **2** Era onookola mu buwunga bw'eŋŋaano ennungi emigaati egitaliimu kizimbulukusa, ne zikkeeke enkole n'amafuta ag'omuzeeyituuni ezitali nzimbulukuse, n'obusukuuti obw'oluwewere obutaliimu kizimbulukusa naye nga busiigiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni. **3** Obiteeke mu kibbo kimu obireete awamu n'ente n'endiga ebbiri. **4** Leeta Alooni ne batabani be ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, obanaaze n'amazzi. **5** Ddira ebyambalo, oyambaze Alooni ekkooti, n'ekyambalo ekiri ng'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, n'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, n'ekyomukifuba, omusibeko omusipi gw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ogwalukibwa n'amagezi amangi; **6** omusibe n'ekitambaala ku mutwe olyoke otereeze bulungi engule entukuvu ku kitambaala eky'oku mutwe. **7** Ddira amafuta ag'okwawula ogafuke ku mutwe gwe, omwawule. **8** Leeta batabani be obambaze amakooti, **9** obasibeko emisipi, obambaze n'enkuufiira; olwo nga bafuuka bakabona emirembe gyonna ng'ekiragiro bwe kigamba. Bw'otyo bw'onooyawula Alooni ne batabani be. **10** "Onooleeta ente eyo ento mu maaso g'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Alooni ne batabani be banaagikwatako ku mutwe, **11** n'olyoka ogittira awo awali Mukama ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **12** Onoddira omusaayi ogw'ente eyo omutonotono, n'ogusiiga n'olugalo lwo ku mayembe ag'oku kyoto; omusaayi ogunaasigalawo oguyiwe wansi w'ekyoto. **13** Onoddira amasavu gonna ag'oku byenda n'ogabikka ku kibumba n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, obyokere ku kyoto. **14** Naye ennyama y'ente eyo n'eddiba lyayo, n'obusa bwayo, byokere ebweru w'olusiisira. Ekyo ky'ekiweebwayo olw'ekibi. **15** "Kwata endiga zombi, Alooni ne batabani be banaakwatanga ku mutwe gw'endiga emu; **16** otte endiga eyo, n'oddira omusaayi gwayo n'ogumansa buli wantu ku kyoto. **17** Onoosalaasala endiga eyo mu bifi, onaaze eby'omunda byayo n'amagulu gaayo; obisse wamu n'ebifi n'omutwe, **18** endiga yonna ogyokere ku kyoto. Ekyo ky'ekiweebwayo eri Mukama ekyokye, eky'akawoowo akasanyusa, nga kiweebwayo ku muliro eri Mukama. **19** "Onoddira endiga endala, Alooni ne batabani be ne bassa emikono ku mutwe gwayo; **20** onoogitta, n'oddira ku musaayi gwayo n'ogusiiga ku kasongezo k'okutu kwa Alooni okwa ddyo, ne ku busongezo bw'amatu ga batabani be aga ddyo, ne ku binkumu by'emikono gyabwe egya ddyo, ne ku bigere byabwe ebisajja ebya ddyo; omusaayi ogunaasigalawo ogumansire ku kyoto okukyetooloola. **21** Onoddira ku musaayi oguli ku kyoto, oddire ne ku mafuta ag'okwawula, obimansire ku Alooni ne ku byambalo bye, era ne ku batabani be ne ku byambalo byabwe. Bw'atyo Alooni ne batabani be bajja kutukuzibwa awamu n'ebyambalo byabwe. **22** "Onoggya ku ndiga eyo amasavu, n'omukira omusava, n'amasavu agabikka eby'omu lubuto ne ku kibumba, n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko, n'ekisambi ekya ddyo; kubanga eyo y'endiga ey'okukozesa mu kwawula bakabona. **23** Era olabe mu kibbo ekirimu ebitali bizimbulukuse ebiri awali Mukama oggyemu omugaati gumu, ne keeke emu okuli amafuta ag'omuzeeyituuni, n'akasukuuti ak'oluwewere; **24** ebyo byonna obikwase Alooni ne batabani be, babiwuubire awali Mukama ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa. **25** Onoobibaggyako, n'obyokera ku kyoto ng'obyongera ku kiweebwayo ekyokebwa, mulyoke muveemu akawoowo akalungi akasanyusa Mukama; kye kiweebwayo eri Mukama ekyokye mu muliro. **26** Era onoddira ekifuba ky'endiga y'okwawulibwa kwa Alooni, okiwuube ng'ekiweebwayo eri Mukama ekiwuubibwa; ogwo gwe gunaaba omugabo gwo. **27** Onootukuza ekifuba eky'ekiweebwayo ekiwuubibwa, n'ekisambi eky'ekiweebwayo ekiwuubibwa, n'ekisambi eky'omugabo gwa bakabona era nga nakyo kiwuubibwa ekiva ku ndiga y'okwawulibwa, nga bwe guli omugabo gwa Alooni ne batabani be. **28** Gunaabanga mugabo gwa Alooni ne batabani be, nga guva mu baana ba Isirayiri emirembe gyonna; kubanga gwe mugabo gwa bakabona ogunaavanga ku kiweebwayo ky'abaana ba Isirayiri eky'emirembe, nga kye kiweebwayo kyabwe eri Mukama. **29** "Ebyambalo bya Alooni ebitukuvu, batabani be, be banaabisikiranga, era mwe banaafukirwangako amafuta, era mwe banaayawulirwanga. **30** Omwana

anaabanga azze mu bigere bya Alooni nga kabona, anaabyambaliranga ennaku musanvu, bw'anajjanga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu okuweereza mu Kifo Ekitukuvu. **31** "Ojja kuddira endiga y'okwawulibwa, ofumbe ennyama yaayo mu kifo ekitukuvu; **32** Alooni ne batabani be balye ku nnyama y'endiga eyo, ne ku mugaati oguli mu kibbo, nga bali ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **33** Banaalya ku ebyo ebikozesebbwa ku mukolo ogw'okusonyiyibwa kwabwe lwe batukuzibwa era lwe bayawulirwako. Naye atali kabona tabiryangako, kubanga bitukuvu. **34** Era singa ku nnyama y'okwawula ne ku migaati wasigalawo ebiremye okutuusa enkeera, byonna byokebwanga bwokebwa; tewabanga abirya, kubanga bitukuvu. **35** "Bwe kutyo okwawulibwa kwa Alooni ne batabani be bw'onookukola nga bwe nkulagidde. Omukolo gwonna gujja kumala ennaku musanvu; **36** era buli lunaku ojja kuwaayo seddume y'ente emu ng'ekiweebwayo olw'ekibi, olw'okusonyiyibwa. Waayo ekiweebwayo olw'okulongoosa ekyoto, okifukeko amafuta, okitukuze. **37** Ojja kumala ennaku musanvu ng'owaayo ekiweebwayo olw'okulongoosa ekyoto, okitukuze; era ekyoto kijja kubeera kitukuvu nnyo, buli ekinaakikomangako nga nakyo kifuuka kitukuvu. **38** "Bino by'onoowangayo ku kyoto buli lunaku: onoowangayo endiga ento bbiri ez'omwaka ogumu. **39** Endiga emu onoogiwangayo mu makya, ne ginnaayo n'ogiwaayo akawungeezi. **40** Endiga esooka onoogiwaayo ne lita bbiri ez'obuwunga obulungi, nga butabuddwamu lita ng'emu ey'amafuta ge zeyituuni, n'oteekerako ne lita emu ey'envinnyo nga ky'ekiweebwayo ekyokunywa. **41** Endiga eyookubiri onoogiwaayo akawungeezi awamu n'obuwunga n'ebyokunywa nga bw'onooba okoze mu makya, ne biryoka bivaamu akawoowo akalungi akasanyusa ak'ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama. **42** "Mu mirembe gyonna egigenda okujja, ekiweebwayo kino ekyokebwa kinaaweebwangayo eri Mukama obutayosa, mu mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Awo we nnaakusanga ne njogera naawe. **43** Era awo we nnaasisinkana abaana ba Isirayiri, ekifo ekyo ne kitukuzibwa nga kijjudde ekitiibwa kyange. **44** "Bwe ntyo nnaatukuza Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ekyoto, era Alooni ne batabani be nabo nnaabatukuza, bampeereze nga bakabona. **45** Bwe ntyo ndyoke mbeere mu baana ba Isirayiri era mbeere Katonda waabwe. **46** Awo banaamanya nga nze Mukama Katonda waabwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri ndyoke mbeerenga mu bo. Nze Mukama Katonda waabwe."

30 "Onookola ekyoto mu miti gya akasiya, okwoterezangako obubaane. **2** Kya kwenkanankana, sentimita amakumi ana mu ttaano buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi; era kinaabeera n'obugulumivu bwa sentimita kyenda. Kubeeko amayembe amakole mu muti ogw'ekyoto nga si mayungeko buyunzi. **3** Ekyoto okiteekeko zaabu kyonna, waggulu ne mu mbiriizi, ne ku mayembe. Era kikolereko omuge ogwa zaabu okukyetooloola. **4** Wansi w'omuge, mu mbiriizi z'ekyoto zombi, kolerawo empeta bbiri eza zaabu, okuyisaamu emisituliro gyakyo nga waliwo gye kitwalibwa. **5** Emisituliro ogikole mu muti gwa akasiya, era ogiteekeko zaabu. **6** Ekyoto kitereeze mu maaso g'eggigi awali essanduuko ey'endagaano, awali ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, ekiri ku Ndagaano; awo we nnaakusisinkana. **7** "Alooni anaayotezanga obubaane buli nkya, bw'anajjanga okulongoosa ettaala. **8** Era Alooni bw'anajjanga okukoleeza ettaala akawungeezi, anyookezenga obubaane mu maaso ga Mukama mu mirembe gyammwe gyonna. **9** Ku kyoto kino tojja kwoterezaako bubaane bulala, wadde ekiweebwayo ekyokebwa, newaakubadde eky'eŋŋaano era tojja kufukako ekiweebwayo eky'ekyokunywa. **10** Alooni anaakolanga omukolo ogw'okulangiririra ku mayembe gaakyo omulundi gumu mu buli mwaka. Okulongoosa kuno okwa buli mwaka kunaakolebwanga n'omusaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja. Ekyoto kya Mukama kino kitukuvu nnyo." **11** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **12** "Bw'onoobalanga abaana ba Isirayiri, buli gw'onoobalanga anaasasulanga omuwendo eri Mukama olw'okununula obulamu bwe mu kiseera mw'abaliddwa, kawumpuli aleme okubagwamu. **13** Buli abalibwa ne yeegatta ku bamaze okubalibwa, anaawaangayo gulaamu mukaaga eri Mukama, ng'okubala okw'Awatukuvu okutongole bwe kuli. Sekeri emu yenkanankana ne gera amakumi abiri. Gulaamu omukaaga zinaaweebwangayo ng'ekiweebwayo eri Mukama. **14** Bonna abeegatta ku bamaze okubalibwa, okuva ku b'emyaka amakumi abiri egy'obukulu, n'okweyongerayo, anaawaayo ekiweebwayo ekyo eri Mukama. **15** Abagagga tebaawengayo kusussa kitundu kya sekeri, n'omwavu taawengayo kitatuuka kitundu kya sekeri bwe munaawangayo ekiweebwayo eri Mukama olw'okwetangirira obulamu bwammwe. **16** Ensimbi abaana ba Isirayiri ze banaakuwa onoozikozesanga ku mirimu gy'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Kinaabanga ekijjukizo mu maaso ga Mukama, olw'okwetangirira obulamu bwammwe." **17** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **18** "Onookola ebbensani enaabirwamu nga ya kikomo ne ky'etuulako nga kya kikomo. Giteeke wakati w'ekyoto n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu; osseemu amazzi. **19** Alooni ne batabani be ge banaakozesanga okunaaba engalo zaabwe n'ebigere byabwe. **20** Bwe banaabanga bagenda okuyingira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, banaanaabanga amazzi, baleme okufa. Era ne bwe banajjanga ku kyoto okuweereza nga bawaayo eri Mukama ekiweebwayo ekyokye n'omuliro, **21** banaanaabanga engalo zaabwe n'ebigere byabwe, baleme okufa. Kino kinaabanga kiragiro eky'olubeerera eri Alooni n'ezzadde lye emirembe gyonna." **22** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **23** "Ddira ebyakawoowo bino eby'omuwendo: Kiro mukaaga ez'omugavu omuyenge omuka, ne kiro ssatu eza kinamoni, ne kiro ssatu eza kalamu omuwoomerevu; **24** ne kiro mukaaga eza kasiya, ne lita nnya ez'amafuta g'omuzeeyituuni; ng'ebipimo by'obuzito bw'omu Watukuvu bwe biri. **25** Bino byonna obikolemu amafuta amatukuvu ag'okusiiga, nga bigattikibbwa bulungi ng'ebikoleddwa omutabuzi w'eby'akawoowo, ne galyoka gabeera amafuta amatukuvu ag'okufukibwangako. **26** Olyoke osiige

n'amafuta ago Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'Essanduuko ey'Endagaano, **27** n'emmeeza n'ebibeerako byonna, n'ekikondo ky'ettaala n'ebyakyo byonna, n'ekyoto eky'obubaane, **28** n'ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa n'ebikozesebwako, n'ebbensani ne kw'etuula. **29** Obyawule bifuuke bitukuvu nnyo, era buli ekinaabikomangako nga nakyo kifuuka kitukuvu. **30** "Alooni ne batabani be onoobafukako amafuta, obaawule, balyoke bampeerezenga nga bakabona. **31** Era abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Gano ge ganaabanga amafuta gange amatukuvu ag'okufukibwangako, mu mirembe gyammwe gyonna. **32** Tegajjanga kufukibwa ku bantu ba bulijjo; era tewabangawo amafuta amalala agatabulwa mu ngeri eno. Gano matukuvu, era mujjukirenga nti matukuvu. **33** Omuntu yenna anaakolanga amafuta ga kalifuuwa okufaanana ne gano, oba anaafukanga gano ku muntu yenna atali kabona, anaawaŋŋangusibwanga, n'ava mu bantu b'ewaabwe.'" **34** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Ddira ebyakaloosa bino eby'omuwendo ennyo: sitakite, n'onuka, ne galabano, n'obubaane obuka, nga byenkanankana obuzito, **35** Okolemu ebyakaloosa eby'omuwendo, bibe ng'ebikoleddwa omukugu w'ebyakaloosa. Obiteekemu omunnyo bibeere birongoofu era nga bitukuvu. **36** Onoggyako ekitundu n'okisa ne kifuuka lufufugge, n'okiteeka okwolekera Essanduuko ey'Endagaano mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, awo we nnaakusisinkananga. Ekyo kinaabeeranga kitukuvu nnyo, gy'oli. **37** Temwekoleranga ebyakaloosa ebyammwe ku bwammwe mu ntabula eno; bino binaabanga bitukuvu era nga bya Mukama. **38** Omuntu yenna alikola ebibifaanana yeesanyuse olw'akaloosa kaabyo, anaawaŋŋangusibwanga, n'ava mu bantu b'ewaabwe."

31 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Laba, nnonze Bezaaleeri mutabani wa Uli, muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda; **3** era mmujjuzza Omwoyo wa Katonda, n'okumanya, n'obusobozi n'amagezi mu kukola ebitali bimu ebyemikono **4** okutetenkanya ebintu ebinaakolebwa mu zaabu ne ffeeza n'ekikomo, nga bwe binaafaanana, **5** okwola amayinja n'okugategeka, n'okwola emiti, era n'okukola byonna ebyemikono ebya buli ngeri. **6** Ate mmulondeddeko Okoliyaabu mutabani wa Akisamaki, ow'omu kika kya Ddaani, okumuyamba. "Era abakugu abakola ebintu byonna ebya buli ngeri, mbawadde amagezi okukola bino byonna bye nkulagidde: **7** "Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'Essanduuko ey'Endagaano n'ekibikkako eky'entebe ey'okusaasira, awamu n'ebikozesebwa byonna mu Weema, **8** emmeeza n'ebigenderako, ekikondo ekya zaabu omuka eky'ettaala n'ebigenderako, n'ekyoto eky'obubaane, **9** n'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebigenderako, n'ebbensani ne kw'etuula; **10** n'ebyambalo ebyalukibwa obulungi, ebyambalo ebitukuvu ebya Alooni, kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye baweererezaamu mu bwakabona; **11** n'amafuta ag'okufukibwa, n'ebyakaloosa akalungi ak'omu Kifo Ekitukuvu. "Byonna babikole nga bwe nakulagira." **12** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **13** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Munaateekwanga okukuuma Ssabbiiti zange, kubanga ako ke kabonero akanaabeeranga wakati wammwe nange mu mirembe gyammwe gyonna, mulyoke mumanye nga Nze Mukama, Nze mbatukuza. **14** "'Munaakuumanga Ssabbiiti, kubanga lunaku lutukuvu. Buli anaaluweebuulanga waakufa; ne buli anaakolanga omulimu gwonna ku lunaku olwo waakuggibwa mu bantu be, attibwe. **15** Emirimu ginaakolwanga mu nnaku mukaaga, naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ey'okuwummula, lunaku lwa Mukama lutukuvu. Buli anaakolanga omulimu ku lunaku lwa Ssabbiiti wa kuttibwa. **16** Noolwekyo abaana ba Isirayiri banaakumanga olunaku lwa Ssabbiiti, nga balujjukira mu mirembe gyabwe gyonna, ng'endagaano etaggwaawo. **17** Kanaabeeranga kabonero wakati wange n'abaana ba Isirayiri emirembe gyonna, akalaga nti Mukama yakola eggulu n'ensi mu nnaku mukaaga, ne ku lunaku olw'omusanvu n'alekeraawo okukola, n'awummula.'" **18** Awo Mukama bwe yamaliriza okwogera ne Musa ku lusozi Sinaayi, n'awa Musa ebipande bibiri eby'amayinja, eby'Endagaano Katonda gye yawandiika n'engalo ye, ye kennyini.

32 Abantu bwe baalaba nga Musa aluddeyo nnyo ku lusozi, ne bakuŋŋaanira awali Alooni, ne bamugamba nti, "Jjangu, otukolere bakatonda abanaatukulembera; kubanga Musa ono eyatuggya mu nsi y'e Misiri, tetumanyi kimutuuseeko." **2** Alooni n'abaddamu nti, "Mwambule empeta eza zaabu, bakyala bammwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe ze bambadde ku matu gaabwe, muzindeetere." **3** Awo abantu bonna ne beenaanulako empeta zaabwe eza zaabu ez'oku matu, ne bazireetera Alooni. **4** Alooni n'azisaanuusa; zaabu eyavaamu n'agibumbamu ennyana, ng'agirongoosa n'ekyuma. Ne balyoka boogera nti, "Bano be bakatonda bo ggwe Isirayiri abaakuggya mu nsi y'e Misiri!" **5** Alooni bwe yalaba ebyo, n'azimba ekyoto mu maaso g'ennyana, n'alyoka alangirira nti, "Enkya tujja kukolera Mukama embaga." **6** Awo enkeera, abantu ne bazuukuka mu makya, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa, ne baleeta n'ebiweebwayo olw'emirembe; ne batuula ne balya era ne banywa, ne basituka ne bakola effujjo. **7** Mukama n'agamba Musa nti, "Serengeta, kubanga abantu bo be waggya mu nsi ey'e Misiri boonoonye; **8** bavudde mangu mu kkubo lye nabalagira; beekoledde ennyana ensaanuuse ne bagisinza, ne bagireetera ebiweebwayo, ne boogera nti, 'Bano be bakatonda bo, ggwe Isirayiri, abaakuggya mu nsi y'e Misiri!'" **9** Mukama n'agamba Musa nti, "Abantu bano mbalabye, era ndabye nga bakakanyavu. **10** Kale, kaakano ndeka obusungu bwange bubabuubuukireko, mbazikirize; kyokka ggwe ndikufuula eggwanga ekkulu." **11** Naye Musa ne yeegayirira Mukama Katonda we, n'agamba nti, "Lwaki obusungu bwo bubuubuukira abantu bo be waggya mu nsi y'e Misiri n'obuyinza, awamu n'omukono gwo ogw'amaanyi? **12** Lwaki okwogeza Abamisiri nti, 'Yabatwala ng'agenderedde kubakola kabi, abattire mu nsozi, abazikirize, bave ku nsi?' Nyiigulukuka, obusungu obubuubuuka bukuveeko, oleme kuleeta bulabe ku bantu bo. **13** Jjukira abaweereza bo Ibulayimu, ne Isaaka, ne

Isirayiri, be walayirira ggwe kennyini, n'obagamba nti, 'Ndyaza bazzukulu bammwe ng'emmunyeenye ez'oku ggulu, era n'ensi eno gye mbasuubizza ndigiwa bazzukulu bammwe, era eribeera omugabo gwammwe ennaku zonna.'" **14** Mukama akabi ke yali ategese okukola abantu be n'atakaleeta. **15** Awo Musa n'aserengeta okuva ku lusozi ng'akutte mu mikono gye ebipande ebibiri eby'Endagaano, nga biwandiikiddwako ku njuyi zombi. **16** Ebipande byakolebwa Katonda, n'ebiwandiike ebyaliko byali bya Katonda, nga ye yabisala ku bipande ebyo. **17** Yoswa bwe yawulira oluyoogaano lw'abantu nga baleekaana, n'agamba Musa nti, "Mu lusiisira eriyo okuyoogaana ng'okw'olutalo." **18** Naye n'amuddamu nti, "Siwulira maloboozi galeekaana olw'obuwanguzi, oba amaloboozi g'okwaziirana olw'okuwangulwa, naye maloboozi ga kuyimba ge mpulira." **19** Naye Musa bwe yasemberera olusiisira, n'alengera ennyana, n'alaba n'amazina; obusungu bwe ne bubuubuuka, n'asuula eri ebipande ebyali mu mikono gye, ne bimenyekera awo wansi w'olusozi. **20** N'addira ennyana gye baali bakoze n'agyokya mu muliro n'agisekulasekula, n'agimerungulira ddala ng'olufuufu; olufuufu n'alumansa ku mazzi n'agawa abaana ba Isirayiri ne baganywa. **21** Awo Musa n'agamba Alooni nti, "Abantu bano baakukoze ki, n'obaleetera okwonoona ennyo bwe batyo?" **22** Alooni n'amuddamu nti, "Tonnyiigira nnyo, mukama wange, naawe abantu bano obamanyi, ng'emitima gyabwe bwe gyamanyiira okwonoona. **23** Baŋŋambye nti, 'Tukolere bakatonda abanaatukulembera kubanga Musa ono eyatuggya mu nsi y'e Misiri, tetumanyi kimutuuseeko.' **24** Nange kwe kubagamba nti, 'Buli alina ebya zaabu abyeyambuleko,' ne babimpa ne mbiteeka mu muliro, ne bivaamu ennyana eno." **25** Awo Musa bwe yalaba ng'abantu basasamadde, nga Alooni yali abalese ne basasamala, era ng'abalabe baabwe babasekerera, **26** n'ayimirira mu mulyango gw'olusiisira, n'agamba nti, "Ani ali ku ludda lwa Mukama? Ajje wano we ndi." Awo batabani ba Leevi bonna ne bakuŋŋaanira w'ali. **27** N'abagamba nti, "Bw'ati Mukama Katonda wa Isirayiri bw'ayogera nti, 'Buli musajja yeesibe ekitala kye mu kiwato kye, muyiteeyite mu nsiisira okuva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala, nga buli musajja atta muganda we ne mukwano gwe, ne muliraanwa we.'" **28** Abaleevi ne bakola nga Musa bwe yabalagira; era ku lunaku olwo abantu ng'enkumi ssatu ne battibwa. **29** Awo Musa n'agamba nti, "Mwawuddwa leero eri Mukama, bwe musse buli omu mutabani we, era ne muganda we; Mukama abawadde omukisa ku lunaku lwa leero." **30** Enkeera Musa n'agamba abantu nti, "Mwonoonye nnyo. Naye nze ka ŋŋende eri Mukama ndabe obanga nnaatangiririra ekibi kyammwe." **31** Bw'atyo Musa n'addayo eri Mukama, n'agamba nti, "Kitalo! Abantu bano nga boonoonye nnyo; bwe beekoledde bakatonda aba zaabu! **32** Bw'oba osiima basonyiwe ekibi kyabwe; naye bwe kitaba kityo, nkwegayirira onsangule mu kitabo kyo ky'owandiise." **33** Naye Mukama n'agamba Musa nti, "Oyo yekka ankozeeko ekibi gwe ndisangula mu kitabo kyange. **34** Kaakano genda otwale abantu mu kifo ekyo kye nakutegeeza; era, laba, malayika wange ajja kukukulembera. Naye ekiseera nga kituuse okubabonereza ndibabonerereza ddala olw'ekibi kyabwe." **35** Awo Mukama n'aleetera abantu kawumpuli, kubanga beekolera ennyana, Alooni gye yababumbira.

33 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Vva mu kifo kino ogende, ggwe n'abantu be waggya mu nsi y'e Misiri, olage mu nsi gye nalayirira Ibulayimu ne Isaaka, ne Yakobo, nga njogera nti, 'Ndigiwa bazzukulu bammwe.' **2** Ndiweereza malayika abakulemberenga; era ndigobamu Abakanani, n'Abamoli, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi. **3** Yambuka mu nsi ekulukutiramu amata n'omubisi gw'enjuki. Naye sijja kugenda nammwe; sirwa kubazikiririza mu kkubo, kubanga muli bantu ab'ensingo enkakanyavu." **4** Abantu bwe baawulira amawulire ago ag'ennaku, ne bakungubaga ne watabaawo ayambala eby'omu matu wadde eby'oku mikono ebyokwewoomya. **5** Kubanga Mukama yali alagidde Musa nti, "Gamba abaana ba Isirayiri nti, 'Mulina omutima omukakanyavu, era singa ntambula nammwe okumala akaseera wadde katono katya, nzija kubazikiriza. Kale kaakano mweyambulemu ebyokwewoomya byammwe, ndyoke ndabe kye nnaakola.'" **6** Bwe batyo abaana ba Isirayiri ne beeyambulamu eby'obugagga byabwe nga bali ku lusozi Kolebu. **7** Kale, Musa yaddiranga eweema n'agisimba ebweru w'olusiisira, ewala ddala n'olusiisira; n'agiyita Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Ne buli eyeetaaganga Mukama, ng'agenda awali Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, eyali ebweru w'olusiisira. **8** Era buli Musa lwe yafulumanga n'alaga eri Eweema, abantu bonna nga bayimirira mu miryango gy'eweema zaabwe ne batunuulira Musa okutuusa lwe yayingiranga mu Weema. **9** Musa bwe yayingiranga mu Weema, empagi ey'ekire n'ekka n'eyimirira mu mulyango gw'Eweema; Mukama n'alyoka ayogera ne Musa. **10** Abantu bwe baalabanga ng'empagi ey'ekire eyimiridde mu mulyango gw'Eweema, bonna ne basituka ne basinza, buli omu mu mulyango gw'eweema ye. **11** Bw'atyo Mukama bwe yayogeranga ne Musa nga batunulaganye, ng'omuntu bw'ayogera ne mukwano gwe. Musa bwe yaddangayo mu lusiisira, omuweereza we, omuvubuka Yoswa mutabani wa Nuuni, ye n'asigalayo mu Weema. **12** Musa n'agamba Mukama nti, "Obadde ontegeeza nti, 'Kulembera abantu bano,' naye omuntu gw'onontuma naye tomuntegeezezza. Ogambye nti, 'Nkumanyi awamu n'erinnya lyo, era onsanyusizza.' **13** Obanga nkusanyusizza, njigiriza amakubo go ndyoke nkumanye era nneeyongeranga okukusanyusa. Jjukira nti eggwanga lino be bantu bo." **14** Mukama n'addamu nti, "Nnaagendanga naawe, era nnaakuwummuzanga." **15** Musa n'amugamba nti, "Obanga toogende naffe, totuggya wano. **16** Kale abantu balitegeerera ku ki nga Nkusanyusizza, nze n'abantu bo? Si lwa kubanga onooba ogenze naffe, ne tuba ba njawulo, nze n'abantu bo, nga twawukana ku bantu bonna ab'oku nsi?" **17** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Nzija kukola ekyo kyennyini ky'osabye; onsanyusizza, era nkumanyi awamu n'erinnya lyo." **18** Musa n'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndaga ekitiibwa kyo." **19** Mukama n'agamba nti, "Nzija kuggyayo obulungi bwange bwonna nga mbuyisa

mu maaso go. Era nzija kukutegeeza erinnya lyange, Mukama. Buli gwe nnaayagalanga okukwatirwa ekisa, nnaamukwatirwanga ekisa, ne buli gwe nnaayagalanga okusaasira nnaamusaasiranga." **20** Era n'agamba nti, "Naye toyinza kulaba maaso gange, kubanga tewali muntu antunulako n'aba mulamu." **21** Mukama n'agamba nti, "Waliwo wano okumpi nange ekifo ku lwazi kw'onooyimirira. **22** Ekitiibwa kyange bwe kinaaba kiyitawo, nnaakuteeka mu mpataanya mu lwazi, ne nkubikkako omukono gwange okutuusa lwe nnaamala okuyitawo. **23** Oluvannyuma omukono gwange nnaaguggyawo, n'olaba amabega gange; naye tojja kulaba ku maaso gange."

34 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Teekateeka ebipande bibiri eby'amayinja nga biri ebyasooka, nange nnaabiwandiikako ebigambo ebyali ku bipande ebyasooka bye wamenya. **2** Weetegeke mu makya, ojje mu makya ago olinnye waggulu ku lusozi Sinaayi, olyoke onneeyanjulire eyo ku ntikko y'olusozi. **3** Tewasaana kubaawo muntu ajja naawe, era ku lusozi wonna wonna tewasaana kulabikawo muntu n'omu; era n'amagana n'ebisibo by'endiga tebisaana kuliira mu maaso ga lusozi." **4** Bw'atyo Musa n'atema mu mayinja ebipande bibiri nga bifaanana nga biri ebyasooka; n'akeera mu makya n'alinnya ku lusozi Sinaayi, nga Mukama bwe yamulagira, ng'asitudde n'ebipande eby'amayinja byombi mu mikono gye. **5** Awo Mukama n'akkira mu kire, n'ayimirira awo ne Musa, n'alangirira erinnya lye, Mukama. **6** Mukama n'ayita mu maaso ga Musa n'agamba nti, "Nze Mukama, Mukama Katonda alina ekisa n'okusaasira okungi, atasunguwala mangu, ajjudde obwesigwa n'okwagala okutaggwaawo. **7** Akuuma okwagala eri enkumi n'enkumi asonyiwa ebisobyo byabwe, n'obujeemu bwabwe, n'ebibi byabwe. Talema kubonereza oyo asingiddwa omusango. Abonereza abaana n'abazzukulu olw'ebisobyo bya bakadde baabwe n'ebya bajjajjaabwe, okutuukira ddala ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna." **8** Amangwago Musa n'avuunama wansi, n'asinza. **9** N'agamba nti, "Obanga kaakano nkusanyusizza, Ayi Mukama, jjangu, Mukama, ogende naffe. Newaakubadde ng'abantu bano balina ensingo nkakanyavu, naye tusonyiwe ebyonoono byaffe n'ebibi byaffe, otukkirize tubeere abantu bo ab'obusika bwo." **10** Awo Mukama n'addamu nti, "Laba, nkola naawe endagaano. Nzija kukolera mu bantu bo ebyamagero ebitakolwangako mu nsi yonna, wadde mu ggwanga lyonna. Abantu bonna b'oli nabo banaalaba eby'ekitalo Mukama by'anaakolera mu ggwe. **11** "Gondera bye nkulagira leero. Nange, gye mulaga, nzija kugobayo Abamoli, n'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi. **12** Kirungi weekuume oleme kukola ndagaano n'abatuuze ab'omu nsi gy'olagamu, kubanga bayinza okubafuukira omutego. **13** Olimenyaamenya ebyoto byabwe, obetente empagi zaabwe, n'otemaatema ebifaananyi byabwe ebibajje bye basinza. **14** Tosinzanga katonda mulala yenna, kubanga Nze Mukama, ayitibwa Waabuggya, ndi Katonda wa buggya. **15** "Temukolanga ndagaano ey'okukolagana n'abatuuze b'omu nsi omwo. Kubanga bwe baliba bagoberera bakatonda baabwe, nga bawaayo ssaddaaka, gamba omu ku bo n'abayita, mulirya ku biweebwayo byabwe ebyo. **16** Era bwe muliwasiza batabani bammwe abamu ku bawala baabwe, abawala abo ne bagoberera bakatonda baabwe, balireetera batabani bammwe nabo okukola bwe batyo. **17** "Temwekoleranga bakatonda mu byuma ebisaanuuse. **18** "Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse ogikwatanga. Munaamalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egitali mizimbulukuse, mu kiseera ekyategekebwa mu mwezi gwa Abibu nga bwe nabalagira; kubanga mu mwezi gwa Abibu mwe mwaviira mu Misiri. **19** "Ebiggulanda byonna byange, n'ennume zonna mu magana go embereberye, oba nte oba ndiga. **20** Endogoyi embereberye onoozinunulanga n'endiga, naye nga toginunudde ogimenyanga ensingo n'ogitta. Abaana bo abaggulanda bonna obanunulanga. Era tewabanga ajja gye ndi engalo ensa. **21** "Onookolanga okumala ennaku mukaaga, naye ku lunaku olw'omusanvu n'owummula; ne mu biseera eby'okukabala n'ebyokukungula onoowummulanga. **22** "Onookwatanga Embaga eya Wiiki, n'Embaga ey'Amakungula g'Ebibala Ebibereberye eby'Eŋŋaano, n'Embaga ey'Okuyingiza Amakungula ku nkomerero y'omwaka. **23** Abasajja bonna mu mmwe banaalabikanga awali Mukama Katonda, Katonda wa Isirayiri, emirundi esatu mu buli mwaka. **24** Amawanga ŋŋenda kugagobawo wonna we muli, era ndigaziya n'ensalo zammwe. So tewalibaawo ayagala kutwala nsi yammwe nga mwambuse okulabika awali Mukama Katonda wammwe emirundi egyo esatu mu mwaka. **25** "Temuwangayo kintu kyonna gye ndi ekirimu ekizimbulukusa nga mundeetedde ssaddaaka erimu omusaayi; era ennyama ya ssaddaaka ey'Embaga y'Okuyitako tesigalangawo kutuusa nkeera. **26** "Ebibala ebisinga obulungi mu ebyo ebisoose okuva mu ttaka lyo obitwalanga mu nnyumba ya Mukama Katonda wo. "Omwana gw'embuzi togufumbiranga mu mata ga nnyina waagwo." **27** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Wandiika ebigambo ebyo; kubanga nkoze endagaano naawe era ne Isirayiri ng'ebigambo ebyo bwe bigamba." **28** Musa n'abeera eyo ne Mukama, n'amalayo emisana amakumi ana n'ebiro amakumi ana, nga talya mmere wadde okunywa amazzi. N'awandiika ku bipande ebigambo eby'Endagaano, ge Mateeka Ekkumi. **29** Musa bwe yaserengeta okuva ku lusozi Sinaayi ng'akutte mu ngalo ze ebipande byombi eby'Endagaano, teyakimanya ng'obwenyi bwe bwali bumasamasa kubanga yali ayogedde ne Mukama. **30** Era Alooni n'abaana ba Isirayiri bonna bwe baatunula ku Musa, ne balaba ng'obwenyi bwe bumasamasa; ne batya okumusemberera. **31** Naye Musa n'abayita; bw'atyo Alooni n'abakulembeze b'abantu ne bajja gy'ali, Musa n'ayogera nabo. **32** Oluvannyuma abaana ba Isirayiri bonna ne basembera, n'abategeeza amateeka gonna Mukama ge yamulagira ku lusozi Sinaayi. **33** Awo Musa bwe yamala okwogera nabo, n'abikka obwenyi bwe olugoye. **34** Naye Musa bwe yabanga agenda awali Mukama okwogera naye, ng'olugoye olubikka obwenyi bwe alwebikkula okutuusa lwe yavangayo. Bwe yakomangawo okutegeeza abaana ba Isirayiri Mukama by'amulagidde, **35** baalabanga obwenyi bwe nga bumasamasa. Bw'atyo Musa ne yezzaako olugoye

olubikka obwenyi bwe, okutuusa lwe yaddangayo eri Mukama okwogera naye.

35 Awo Musa n'akuŋŋaanya ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri, n'abagamba nti, "Bino bye bintu Mukama by'abalagidde okukola. **2** Munaakolanga emirimu mu nnaku omukaaga; naye olunaku olw'omusanvu lunaabanga Lwassabbiiti, lutukuvu, munaaluwummulanga awali Mukama. Buli anaakoleranga omulimu ku lunaku olwo anattibwanga. **3** Temukumanga muliro mu nnyumba zammwe ku lunaku Lwassabbiiti." **4** Musa n'agamba ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri nti, "Kino Mukama ky'alagidde. **5** Mutoole ku bye mulina muweeyo eri Mukama. Buli omu aweeyo, nga bw'ayagala mu mutima gwe ebiweebwayo eri Mukama: "zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo; **6** n'olugoye olwa bbululu, n'olwa kakobe, n'olumyufu, n'olugoye olwa linena erangiddwa mu wuzi ennungi; n'obwoya bw'embuzi, **7** n'amaliba g'endiga ennume amakunye amannyike mu langi emyufu, n'ekika ky'eddiba ekirala ekiwangaazi; n'embaawo z'omuti gwa akasiya, **8** n'amafuta g'ettaala, n'ebyakaloosa eby'okukozesa mu mafuta ag'okwawula, ne mu bubaane obw'okunyookeza, **9** n'amayinja aga onuku n'amayinja amalala ag'omuwendo, ag'okutona ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi era ne ku kyomukifuba. **10** "Abo bonna mu mmwe abakugu mu kukola, muveeyo mujje mukole ebyo byonna Mukama by'atulagidde: **11** "Eweema ya Mukama Omukuŋŋaanirwa n'olugoye lwayo n'ekibikkako, n'ebisiba, n'embaawo, n'emikiikiro, n'empagi zaayo, n'ebituurwamu; **12** essanduuko ey'Endagaano n'emisituliro gyayo, n'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, n'eggigi erigisiikiriza; **13** emmeeza n'emisituliro gyayo ne byonna ebigibeerako, n'emigaati gya egy'Okulaga; **14** ekikondo ky'ettaala n'ebigenderako, ettaala n'amafuta gaazo; **15** ekyoto eky'okwoterezaamu obubaane n'emisituliro gyakyo; amafuta ag'okwawula, n'obubaane obw'akawoowo; olutimbe olw'omu mulyango oguyingira mu Weema ya Mukama; **16** ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ekitindiro kyakyo eky'ekikomo; emisituliro gyakyo ne byonna ebikozeserwako; ebbensani ey'ekikomo ne ky'etuulako; **17** entimbe ez'oku bisenge eby'omu luggya n'empagi zaazo ne mwe zituula; n'olutimbe olw'omu mulyango ogulaga mu luggya; **18** enkondo z'eweema n'ez'omu luggya n'emiguwa gyazo; **19** ebyambalo ebiruke ebyambalwa mu kuweereza mu Kifo Ekitukuvu, bye byambalo ebitukuvu ebya Alooni kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye bakozesa mu bwakabona nga baweereza." **20** Awo abantu bonna ab'ekibiina ky'abaana ba Isirayiri ne bava awali Musa ne bagenda. **21** Buli eyayagala, era ng'omwoyo gwe bwe gwamukubiriza, n'awaayo eri Mukama eby'okukozesa Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ebikozesebwamu byonna, n'eby'okukozesa ebyambalo ebitukuvu. **22** Abasajja n'abakazi bonna abaayagala mu mitima gyabwe ne bajja; ne baleeta ebikwaso eby'omuwendo, empeta ez'omu matu, n'empeta ez'oku ngalo, n'ebikomo, n'ebirala ebya zaabu ebitali bimu; buli muntu n'awaayo ekirabo ekya zaabu eri Mukama. **23** Era buli muntu eyalina olugoye olwa bbululu, oba olwa kakobe, oba olumyufu, oba olwa linena ennungi, oba olw'obwoya bw'embuzi; oba amaliba amakunye ag'endiga ensajja oba ag'embuzi, byonna ne babireeta. **24** Buli omu eyalina eky'okuwaayo ekya ffeeza oba eky'ekikomo, yakireeta n'akiwaayo eri Mukama; era na buli musajja eyalina olubaawo olwa akasiya nga luyinza okugasa mu mulimu ogwali gukolebwa, yaluleeta n'aluwaayo. **25** Abakazi bonna abaali bamanyi ennyo okulanga ewuzi, ne balanga n'engalo zaabwe ewuzi eza bbululu, n'eza kakobe, n'emyufu n'eza linena omuyonde obulungi, ne bazireeta ne baziwaayo. **26** Era n'abakazi bonna abaali abakugu era nga beeyagalidde, ne balanga ewuzi mu bwoya bw'embuzi. **27** Awo abakulembeze ne baleeta amayinja aga onuku, n'amayinja amalala ag'omuwendo, gasalibwe galyoke gatonebwe ku kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ne ku ky'omu kifuba. **28** Era ne baleeta n'ebyakaloosa, n'amafuta g'ettaala, n'amafuta ag'okwawula n'okukozesa ku bubaane. **29** Abaana ba Isirayiri bonna, abasajja n'abakazi, abaalina omutima ogwagala okuleeta ekintu kyonna olw'omulimu Mukama gwe yali alagidde Musa okukolebwa, ne bakireeta ng'ekiweebwayo kyabwe kye baawaayo eri Mukama nga beesiimidde. **30** Awo Musa n'agamba abaana ba Isirayiri nti, "Muwulire. Mukama alonze Bezaaleeri mutabani wa Uli, muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda. **31** Mukama amujjuzza Omwoyo we, n'obusobozi, n'amagezi, n'okuteteenkanya, n'okutegeera, awamu n'obukozi obwa buli ngeri; **32** ayiiye amajjolobera ag'okukolebwa mu zaabu ne ffeeza ne mu kikomo; **33** era n'ag'okusalwa mu mayinja ag'okutona, era n'ag'okwolebwa mu miti, n'okukola buli ngeri yonna ey'amagezi. **34** Era ye ne Okoliyaabu mutabani wa Akisamaki ow'omu kika kya Ddaani, Mukama abawadde obusobozi okuyigiriza abalala. **35** Abajjuzza amagezi ag'obukugu mu mitima gyabwe okukola eby'emikono ebya buli ngeri ng'ebikolebwa abayiiya amajjolobera, oba abasala amayinja, oba abatunzi b'emidalizo n'ebimuli mu wuzi eza bbululu, n'eza kakobe n'emyufu mu bitambaala ebya linena omulungi, oba abalusi, oba abakugu abakola ebintu byonna ebya buli ngeri n'abatetenkanya amajjolobera."

36 "Bezaaleeri ne Okoliyaabu ne buli musajja mukugu yenna, Mukama gw'awadde obusobozi n'amagezi okumanya okukola omulimu gwonna ku kuzimba eweema ya Mukama, bajja kukola nga Mukama bw'alagidde." **2** Awo Musa n'ayita Bezaaleeri ne Okoliyaabu, ne buli mukugu yenna Mukama gwe yali awadde amagezi n'obusobozi, era nga yeeyagalidde yekka okukola. **3** Musa n'abakwasa ebirabo byonna abaana ba Isirayiri bye baali batonedde Mukama nga bwe baali beeyagalidde eby'okukozesa eweema ya Mukama. Abantu ne bongera okuleeta ku byabwe ebya kyeyagalire buli nkya. **4** Awo abakozi bali abakugu abaali bakola eweema ya Mukama ne bava ku mirimu gyabwe, **5** ne bajja eri Musa ne bamugamba nti, "Ebirabo abantu bye baleese bisukkiridde obungi ku ebyo ebyetaagibwa okumala omulimu Mukama gwe yalagira okukolebwa." **6** Awo Musa n'awa ekiragiro ne kibunyisibwa mu lusiisira lwonna nti, "Tewabaawo musajja oba mukazi ayongera okuleeta ekiweebwayo olw'omulimu gw'Eweema

ya Mukama." Bwe batyo abantu ne bagaanibwa okwongera okuwaayo; **7** kubanga ebyo abakozi bye baalina byali bimala omulimu ogwo era n'okufikkawo. **8** Awo bannakinku bonna mu basajja abakozi ne bakola Eweema ya Mukama n'emitanda kkumi egya linena omunyoole omulungi ennyo, nga mulimu n'ebya bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne bakerubi nga batungiddwamu n'amagezi mangi. **9** Emitanda gyonna gyali gyenkanankana; ng'omutanda ogumu guweza obuwanvu mita kkumi na bbiri n'ekitundu, ate obugazi mita emu ne desimoolo munaana. **10** Baagatta emitanda etaano nga bagisengese, gumu ku gunnaagwo, n'emitanda emirala etaano nagyo ne bagigatta bwe batyo. **11** Ne batunga eŋŋango eza bbululu ku mukugiro gw'omutanda gw'entimbe ogukomererayo mu kitundu ekimu eky'entimbe etaano, era ne batunga n'eŋŋango endala mu ngeri y'emu ku ludda olulala. **12** Baatunga eŋŋango amakumi ataano ku mutanda ogumu, era ne batunga eŋŋango endala amakumi ataano ku mukugiro gw'omutanda ku ludda olulala, eŋŋango nga zoolekaganye. **13** Ne bakola ebikwaso ebya zaabu amakumi ataano, ne bakwasa wamu enjuuyi zombi ez'emitanda n'ebikwaso; Eweema n'ebeera wamu nga nnamba. **14** Ne bakola entimbe kkumi na lumu nga zirukiddwa mu bwoya bw'embuzi ne bazibikka ku Weema. **15** Entimbe zonna ekkumi n'olumu zaali zenkanankana: ng'obuwanvu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, obugazi zaali mita emu n'obutundu munaana. **16** Ne bagatta entimbe ttaano wamu ku bwazo, n'entimbe omukaaga nazo ne bazigatta ku bwazo. **17** Ne batunga eŋŋango amakumi ataano ku mukugiro gw'entimbe ekomererayo ku bwazo, n'eŋŋango amakumi ataano endala ku mukugiro gw'entimbe omulala ku bwazo. **18** Ne bakola ebikwaso eby'ekikomo amakumi ataano, ne babiyisa mu ŋŋango okunyweza enjuuyi zombi ez'entimbe ezo ng'ekintu ekimu. **19** Ne bakola ekibikka ku Weema mu maliba g'endiga ennume nga gannyikiddwa mu langi emyufu; okwo ne babikkako amaliba g'ente ey'omu nnyanja. **20** Awo ne babajja embaawo mu muti gwa akasiya ne baziyimiriza ne zikola entobo ya Weema. **21** Buli lubaawo lwali mita nnya n'ekitundu obuwanvu, ate ng'obugazi zaali sentimita nkaaga mu musanvu. **22** Buli lubaawo baaluteekako obubaawo obuyiseemu bubiri, obw'okukozesa mu kugatta, nga bulekawo amabanga agenkanankana. Embaawo zonna ez'entobo ya Weema bwe baazikola bwe batyo. **23** Baakola embaawo amakumi abiri ne bazissa ku ludda olw'obukiikaddyo obw'Eweema, **24** era ne bakola obubya obutono obwa ffeeza amakumi ana, ne babussa wansi w'obubaawo obuyiseemu obubiri ku buli lubaawo. **25** Ate ku ludda olw'obukiikakkono olw'Eweema ne bakolerayo embaawo amakumi abiri, **26** n'entobo eza ffeeza amakumi ana, bbiri nga ziri wansi wa buli lubaawo. **27** Ne bakola embaawo mukaaga, ne baziteeka ku ludda olw'emabega wa Weema, lwe lw'ebugwanjuba; **28** era ne bakola embaawo endala bbiri ne bazissa ku nsonda ez'oku ludda olwo olw'ebugwanjuba. **29** Ku nsonda zino ebbiri, embaawo zombi baazisiba wamu nabansasaana okuviira ddala wansi okutuuka waggulu, ne bazinyweza n'empeta. **30** Noolwekyo waaliwo embaawo munaana, n'entobo eza ffeeza kkumi na mukaaga, nga buli lubaawo wansi waalwo eriyo bbiri bbiri. **31** Ne bakola emikiikiro mu muti gwa akasiya. Emikiikiro etaano ne bagikozesa ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olumu, **32** n'emikiikiro etaano ku mbaawo eziri ku lusebenju lwa Weema olulala, n'emikiikiro etaano ne bagikozesa ku mbaawo eziri ku ludda olw'emabega wa Weema olw'ebugwanjuba. **33** Ne bassaayo omulabba nga guyita wakati w'embaawo nga guva ku ludda olumu okutuuka ku ludda olulala. **34** Embaawo ne bazibikkako zaabu, era ne bakola empeta eza zaabu ne bazisibisa emikiikiro; n'emikiikiro nagyo ne bagibikkako zaabu. **35** Baakola eggigi mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu omulungi alangiddwa; era omukozi omukugu n'atungiramu bakerubi. **36** Ne baliwanika n'amalobo aga zaabu ku mpagi nnya ezaabajjibwa mu muti gwa akasiya, nga zibikkiddwako zaabu, era nga zisimbiddwa mu ntobo eza ffeeza. **37** Ne bakola olutimbe olw'omu mulyango gwa Weema mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu alangiddwa obulungi. **38** Ne balukolera empagi ttaano nga bazibazze mu muti gwa akasiya, ne baziteekako n'amalobo gaazo. Ne babikka zaabu kungulu ku mpagi ne ku bisiba byazo. Entobo zaazo ettaano ne bazikola mu kikomo.

37 Awo Bezaaleeri n'akola Essanduuko mu muti gwa akasiya; ng'obuwanvu bwayo mita emu ne desimoolo emu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu, n'obugulumivu nabwo sentimita nkaaga mu musanvu. **2** N'agibikkako zaabu omuka ennyo kungulu ne munda, era n'agyetoolooza omuge ogwa zaabu. **3** N'agiweeseza empeta nnya eza zaabu, n'azisiba ku magulu gaayo ana, ng'empeta ebbiri ziri ku ludda lwayo olumu n'endala ebbiri ku ludda lwayo olulala. **4** N'abajja emisituliro mu muti ogwa akasiya, n'agibikkako zaabu, **5** n'agisonseka mu mpeta ziri okusituzanga essanduuko. **6** N'akolerako ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira nga kya zaabu omuka ennyo; obuwanvu bwakyo bwali mita emu ne desimoolo emu, n'obugazi sentimita nkaaga mu musanvu. **7** N'akolerako ne bakerubi babiri mu zaabu omuweese ku njuyi ebbiri ez'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira. **8** Kerubi omu yamuteeka ku ludda lumu olw'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira, ne kerubi omulala ku ludda olwokubiri, nga bakerubi bombi beekutte wamu n'ekisaanikirako, ye ntebe ey'okusaasira. **9** Ebiwaawaatiro bya bakerubi yabikola nga bibikkule nga bisonze waggulu, era nga bisiikirizza ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira. Bakerubi ne batunulagana nga boolekedde ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira. **10** N'akola n'emmeeza mu muti gwa akasiya, obuwanvu bwayo sentimita kyenda, n'obugazi sentimita amakumi ana mu ttaano, n'obugulumivu sentimita nkaaga mu musanvu. **11** N'agibikkako zaabu omuka ennyo, era n'agyetoolooza omuge ogwa zaabu. **12** N'agikolerako olukugiro oluweza sentimita musanvu ne desimoolo ttaano obugazi, n'omuge ogwa zaabu okwebungulula olukugiro olwo. **13** N'aweesa empeta nnya eza zaabu, n'azisiba mu nsonda ennya awali amagulu gaayo ana. **14** Empeta ezo yazissa kumpi n'olukugiro ziyisibwemu emisituliro gy'emmeeza. **15** N'akola emisituliro gy'emmeeza mu muti gwa akasiya, n'agibikkako zaabu. **16**

N'akola mu zaabu omuka, ebikozesebwa eby'okubeeranga ku mmeeza: essowaani zaako, n'ebijjiiko byako, n'ebibya eby'okufukanga ebiweebwayo eby'okunywa. **17** Yakola ekikondo ky'ettaala nga kya zaabu omuka. Yakiweesezaako entobo yaakyo n'enduli, n'ebikopo ebifaanana ng'ebimuli, amatabi n'emitunsi n'ebimuli byako; byonna yabiweesa mu kyuma kya zaabu kimu bulambalamba. **18** Kwaliko amatabi mukaaga agafaanana ng'omutuula emisubbaawa; amatabi asatu nga gali ku ludda lumu n'amalala asatu nga gali ku ludda olulala. **19** Ku ttabi erimu kwaliko ebikopo bisatu nga bikoleddwa ng'ebimuli by'alumondi n'emitunsi n'ebimuli, ate bisatu ne bibeera ku ttabi eddala, n'ebirala bisatu ne bibeera ku buli limu ku matabi amalala okutuusa amatabi omukaaga gonna agava ku kikondo ky'ettaala lwe gaabuna. **20** Ku kikondo ky'ettaala kwennyini kwaliko ebikopo bina ebyakolebwa ng'ebimuli by'alumondi n'emitunsi gyabyo n'ebimuli byako. **21** Omutunsi ogumu gwali wansi w'amatabi abiri agava ku kikondo ky'ettaala, n'omuntunsi ogwokubiri ne gubeera wansi w'amatabi abiri agaddirira, n'omutunsi ogwokusatu ne gubeera wansi w'amatabi abiri agaddako, amatabi gonna omukaaga ne gabuna. **22** Emitunsi n'amatabi gaako yabikola bumu n'ekikondo ky'ettaala mu zaabu omuweese omuka nga biri wamu. **23** Ekikondo ky'ettaala n'akikolera ettaala musanvu, ne makansi ezikomola entambi, n'essowaani ez'okussaako ebisirinza, nga byonna abikoze mu zaabu omuka. **24** Ekikondo ky'ettaala ne byonna ebigenderako yabikola mu zaabu omuka eyaweza obuzito bwa kilo amakumi asatu mu nnya. **25** Yakola ekyoto, mu miti gy'akasiya, okwoterezangako obubaane, nga kyenkanankana sentimita amakumi ana mu ttaano buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi; n'obugulumivu bwa sentimita kyenda; n'amayembe gaakyo nga gali mu muti gumu nakyo. **26** Ekyoto yakisiigako zaabu omuka kyonna, waggulu ne mu mbiriizi ne ku mayembe, n'akolerako omuge ogwa zaabu okukyebungulula. **27** Wansi w'omuge mu mbiriizi z'ekyoto zombi, yakolerako empeta bbiri eza zaabu, okuyisangamu emisituliro gyakyo nga wabaddewo gye kitwalibwa. **28** Emisituliro yagikola mu muti gwa akasiya, n'agisiigako zaabu. **29** N'atabula amafuta amatukuvu ag'okwawula, n'ateekateeka obubaane obulongosebbwa ennyo, ng'abutabudde bulungi ng'omukugu mu byakaloosa bwe yandikoze.

38 Yazimba ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa mu miti gy'akasiya, mita emu ne desimoolo ssatu obugulumivu, ne mita bbiri ne desimoolo ssatu obuwanvu, ate obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu. **2** Ku nsonda zaakyo ennya yakolerako amayembe; ng'ekyoto n'amayembe yabibajja bumu mu nduli y'omuti emu. Ekyoto kyonna n'alyoka akibikkako ekikomo. **3** Ate n'akola eby'okukozesa ku kyoto: ensaka, n'ebisena evvu, n'ebbensani, n'ewuuma z'ennyama, ne fulampeni. Ebyo byonna yabikola mu kikomo. **4** Ekyoto yakikolera ekitindiro eky'obutimba obw'ekikomo, n'akireebeeseza ku mukiikiro gw'ekyoto, n'akissa mu kyoto okutuuka mu makkati gaakyo. **5** N'akola empeta nnya ku nsonda ennya ez'ekitindiro ky'ekikomo nga ze z'okuwanirira emisituliro. **6** Emisituliro gino yagibajja mu muti gwa akasiya, n'agibikkako ekikomo. **7** N'asonseka emisituliro egyo ng'agiyisa mu mpeta mu mbiriizi z'ekyoto, gikozesebwenga ng'ekyoto kisitulwa. Yakikola n'embaawo nga wakati kya muwulukwa. **8** N'akola ebbensani ey'ekikomo n'akameeza kaayo, bye yaweesa okuva mu ndabirwamu ez'ekikomo ezaagabwa abakazi abaaweerezanga ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **9** Ekyaddirira, yakola oluggya. Ku luuyi olw'obukiikaddyo, oluggya lwali obuwanvu mita amakumi ana mu mukaaga, nga lulina amagigi aga linena omulungi omulebevu alangiddwa, **10** n'ebikondo amakumi abiri, n'entobo mwe bituula ez'ekikomo amakumi abiri, nga kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro egya ffeeza. **11** Ne ku luuyi olw'obukiikakkono oluggya lwali obuwanvu mita ana mu mukaaga, n'ebikondo amakumi abiri, n'ebikolo byabyo mwe bituula eby'ekikomo amakumi abiri, nga ku bikondo kuliko amalobo aga ffeeza n'emikiikiro gyako gyali gya ffeeza. **12** Ku luuyi olw'ebugwanjuba oluggya lwali lwa mita amakumi abiri mu bbiri, ne desimoolo ttaano nga luliko entimbe, n'ebikondo kkumi, n'entobo kkumi; n'amalobo n'emikiikiro nga bya ffeeza. **13** Ne ku luuyi olw'ebuvanjuba oluggya lwali obugazi mita amakumi abiri mu bbiri n'obutundu butaano. **14** Ku ludda olumu olw'omulyango kwaliko amagigi obuwanvu mita mukaaga n'obutundu munaana, n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu. **15** Ne ku ludda olulala olw'omulyango nakwo kwaliko entimbe obuwanvu mita mukaaga n'obutundu munaana, era n'ebikondo bisatu n'entobo zaabyo ssatu. **16** Entimbe zonna okwebungulula oluggya zaali za linena omulungi omulebevu alangiddwa. **17** Entobo z'ebikondo zaali za kikomo, naye amalobo n'emikiikiro gyako nga bya ffeeza, ne ku mitwe gyabyo nga kubikkiddwako ffeeza; bwe bityo ebikondo byonna eby'omu luggya byaliko emikiikiro gya ffeeza. **18** Olutimbe olw'omu mulyango gw'oluggya lwakolebwa mu linena omulungi omulebevu alangiddwa obulungi, nga lutungiddwamu amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe ne myufu. Lwali luweza obuwanvu mita mwenda n'obugulumivu mita bbiri n'obutundu busatu, ng'entimbe ez'oluggya bwe zaali. **19** Lwalina empagi nnya, n'entobo zaazo nnya nga za kikomo, n'amalobo gaazo n'emikiikiro nga bya ffeeza, ne kungulu kwonna ne kubikkibwako ffeeza. **20** Enkondo zonna ez'Eweema n'okwebungulula oluggya zaali za kikomo. **21** Bino bye bintu byonna ebyakozesebwa ku Weema, Eweema ya Mukama ey'Obujulizi, nga Musa bwe yalagira okubibala bikozesebwe Abaleevi nga balabirirwa Isamaali mutabani wa Alooni kabona. **22** Bezaaleeri, mutabani wa Uli muzzukulu wa Kuuli, ow'omu kika kya Yuda, n'akola ebyo byonna Mukama bye yalagira Musa; **23** baakolera wamu ne Okoliyaabu, mutabani wa Akisamaki ow'omu kika kya Ddaani, eyali omukugu ennyo mu kwola ne mu kutetenkanya, n'okutunga amajjolobera mu linena ennungi endebevu ennange n'ewuzi eza bbululu ne kakobe ne myufu. **24** Zaabu yenna eyali aweereddwayo eri Mukama, eyakozesebwa mu kuzimba ekifo ekitukuvu, yali nga ttani emu, ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli. **25** Ne ffeeza eyaweebwayo abaabalibwa nga bava mu kibiina mu kubala abantu, yali wa kilo enkumi ssatu mu

ebikumi bina, ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli. **26** Noolwekyo, buli muntu yawangayo gulaamu ttaano ne desimoolo ttaano ng'okupima kw'Awatukuvu okutongole bwe kuli ng'aweebwayo abo abaabalibwa nga bava ku myaka egy'obukulu amakumi abiri n'okweyongerayo, bonna baawera abasajja obusiriivu mukaaga mu enkumi ssatu mu bitaano mu ataano. **27** Ffeeza ow'obuzito bwa kilo enkumi ssatu mu ebikumi bina ye yasaanuusibwa okukolamu entobo ekikumi ez'Awatukuvu n'eggigi: noolwekyo, nga buli kilo amakumi asatu mu nnya zikola entobo emu. **28** Kilo amakumi asatu ezaasigalawo zaakolwamu amalobo ag'oku bikondo n'emikiikiro gyabyo, n'okubikka ku mitwe gy'ebikondo. **29** Ekikomo ekyaweebwayo eri Mukama olw'ekiweebwayo ekiwuubibwa kyali kilo enkumi bbiri mu ebikumi bina. **30** Omwo Bezaaleeri mwe yakola ekituurwamu eky'omulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'ekyoto eky'ekikomo, n'ekitindiro eky'obutimba eky'ekikomo, n'ebikozesebwa ebirala byonna eby'ekyoto, **31** n'ekituurwamu okwebungulula oluggya, n'ekituurwamu eky'omulyango omunene ogw'oluggya, n'enkondo zonna ez'Eweema, n'enkondo zonna okwebungulula oluggya.

39 Awo ne bakola, mu wuzi eza bbululu; ne kakobe ne myufu, ebyambalo ebirukiddwa obulungi eby'okuweererezangamu mu Kifo Ekitukuvu. Ne bakolera ne Alooni ebyambalo ebitukuvu, nga Mukama bwe yalagira Musa. **2** Awo ne bakola ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi mu wuzi eza zaabu, ne bbululu, ne kakobe ne myufu, ne linena omulebevu omulange. **3** Ne baweesa zaabu ey'oluwewere, ne bagisala obulere ne babukozesa awamu n'ewuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu ne linena omulebevu omulungi omulange, nga bikoleddwa mu majjolobera agakoleddwa n'obukugu. **4** Ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi ne bagikolera eby'okubibegabega bibiri nga bitungiddwa w'ekoma, n'egattibwa bulungi. **5** Ne bakola omusipi gwayo n'amagezi mangi ng'agaakola ekkanzu ey'obwakabona, n'ebyakozesebwa nga bye bimu. Ewuzi nga za zaabu, ne bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu alangiddwa; nga Mukama bwe yalagira Musa. **6** Ne baddira amayinja ga onuku ne bagakwasiza mu mapeesa aga zaabu, ng'amayinja gawandiikiddwako, ng'empeta bw'ewandiikwako, amannya g'abaana ba Isirayiri. **7** Ne bagakwasiza ku byokubibegabega eby'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, okubeeranga amayinja g'ekijjukizo ky'abaana ba Isirayiri; nga Mukama bwe yalagira Musa. **8** Ne bakola ekyomukifuba, nga mulimu gwa kikugu ng'ogw'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi, mu wuzi za zaabu, ne bbululu, ne kakobe ne myufu ne linena omulebevu omulange. **9** Kyali kyenkanankana, buli ludda sentimita amakumi abiri mu bbiri ne desimoolo ttaano nga kimaze okuwetebwamu wakati. **10** Ne batungirako ennyiriri nnya ez'amayinja ag'omuwendo omungi. Mu lunyiriri olusooka bassaamu amayinja: sadiyo, ne topazi, ne kaabankulo; **11** ne mu lunyiriri olwokubiri bassaamu amayinja: nnawandagala, ne safiro ne alimaasi; **12** ne mu lunyiriri olwokusatu bassaamu amayinja: jasinta, ne ageti, ne amesusito; **13** ne mu lunyiriri olwokuna bassaamu amayinja: berulo, ne onuku, ne yasipero; ne gategekebwa mu fuleemu eya zaabu. **14** Waaliwo amayinja ag'omuwendo kkumi n'abiri, nga ku buli limu kusaliddwako erimu ku mannya g'abaana ba Isirayiri. Gaasalibwa bulungi ng'obubonero obuwoolebwa nga ku buli limu kuliko erinnya lyako okumalirayo ddala amannya g'ebika ekkumi n'ebibiri. **15** Ku kyomukifuba baakolerako enjegere ennange ng'emiguwa, nga za zaabu omuka; **16** ne bakola fuleemu bbiri eza zaabu n'empeta bbiri eza zaabu; ne bassa empeta ezo zombi ku mikugiro ebiri egy'ekyomu kifuba. **17** Ne bayisa enjegere ebbiri mu mpeta ebbiri ezaali ku mikugiro gy'eky'omu kifuba. **18** Ne baddira enjuuyi ebbiri ezaasigalawo ez'enjegere ne bazikwasiza ku fuleemu ebbiri, ne bazinywereza mu maaso g'eby'okubibegabega byombi eby'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. **19** Era baakola empeta bbiri eza zaabu ne bazitunga ku mikugiro ebiri egy'ekyomu kifuba ku luuyi olw'omunda olwali luliraanye ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. **20** Ne bakolayo empeta endala bbiri eza zaabu ne baziteeka mu maaso mu bitundu byombi ebya wansi eby'eby'okubibegabega eby'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi, wagguluko okumpi n'oluzizi lw'omusipi lw'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi. **21** Baasiba empeta ez'oku kyomukifuba wamu n'empeta z'ekkanzu ey'obwakabona eya efodi n'akaguwa aka bbululu, ne bakagatta n'omusipi ekyomukifuba kireme kutaggulukuka ku kkanzu ey'obwakabona eya efodi. Byakolebwa nga Mukama bwe yalagira Musa. **22** Baakola ekyambalo eky'omunda mu kkanzu ey'obwakabona eya efodi, nga kiruke era nga kya bbululu kyonna. **23** Ne bassa ekituli wakati mu kyambalo omw'okuyisa omutwe. Ku kituli ekyo ne beetooloozaako omuge omuyonde ng'omuleera kireme okuyulika. **24** Okwetooloola ebirenge by'ekyambalo ekyo wansi ne batungayo amajjolobera mu wuzi eza bbululu, ne kakobe, ne myufu, ne linena omulebevu omulange obulungi. **25** Era ne bakola n'obude obwa zaabu omuka, ne bagenda nga babutobeka mu majjolobera; **26** baatunga amajjolobera ne baddirizaako akade, ate ne batunga amajjolobera ne baddirizaako akade, okwetooloola ebirenge by'ekyambalo ekyo eky'okuweererezangamu; nga Mukama bwe yalagira Musa. **27** Era ne bakolera Alooni n'abaana be amakooti agaalukibwa mu wuzi eza linena omulebevu omulungi. **28** Ne bakola n'ekitambaala eky'oku mutwe mu linena omulebevu omulungi, era n'enkuufiira ne bazikola mu linena omulebevu omulungi; ne bakola n'empale mu linena omulebevu omulungi omulange, **29** n'omusipi mu linena omulebevu omulungi omulange ow'ewuzi eza bbululu, ne kakobe ne myufu nga zitungiddwa ng'omudalizo n'amagezi mangi; nga Mukama bwe yalagira Musa. **30** Era ne bakola akapande ak'engule entukuvu mu zaabu omuka, ne bayolako ebigambo, nga bw'owandiika ku kabonero, nti: Mutukuvu wa Mukama. **31** Ne bakasibako akakoba akatunge obulungi aka bbululu, kakanywerezenga waggulu ku kitambaala ky'oku mutwe; nga Mukama bwe yalagira Musa. **32** Bwe gutyo omulimu gwonna ogw'okukola Eweema ya Mukama, Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu ne guggwa; ng'abaana ba Isirayiri bakoze ebyo byonna nga Mukama bwe yalagira

Musa. **33** Awo Weema ya Mukama ne bagireetera Musa; Eweema yonna ne byonna ebyali bigirimu: ebisiba byayo, n'embaawo, n'emikiikiro, n'empagi zaayo, n'ebituurwamu; **34** ekibikkako eky'amaliba g'endiga amakunye amannyike mu langi emyufu, n'amaliba g'embuzi amakunye, n'eggigi ery'okutimba; **35** essanduuko ey'Endagaano n'emisituliro gyayo n'ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira; **36** emmeeza ne byonna ebigibeerako, n'emigaati egy'Okulaga; **37** ekikondo ky'ettaala ekya zaabu omuka, n'ettaala zaako n'ebigenderako ebikozesebwa, n'amafuta gaazo; **38** ekyoto ekya zaabu, amafuta ag'okwawula n'obubaane obw'akawoowo, n'olutimbe olw'omulyango oguyingira mu Weema; **39** ekyoto eky'ekikomo n'ekitindiro kyakyo eky'ekikomo, emisituliro gyakyo ne byonna ebikozesebwako; ebbensani ne ky'etuulamu; **40** entimbe ez'oku bisenge, eby'omu luggya n'empagi zaazo ne mwe zituula, n'olutimbe olw'omu mulyango ogulaga mu luggya, emiguwa gyalwo n'enkondo zaalwo; ne byonna ebikozesebwa olw'emirimu gy'omu Weema ya Mukama, Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu; **41** ebyambalo ebiruke obulungi ebyambalwa mu kuweereza mu Kifo Ekitukuvu, ebyambalo ebitukuvu ebya Alooni kabona, n'ebyambalo bya batabani be bye bakozesa mu bwakabona nga baweereza. **42** Nga Mukama bwe yalagira Musa mu byonna, bwe batyo abaana ba Isirayiri omulimu gwonna bwe baagukola. **43** Awo Musa n'akebera omulimu gwonna, era n'alaba nga bagumalirizza. Nga Mukama bwe yalagira, nabo bwe batyo bwe baagukola. Awo Musa n'abasabira omukisa.

40 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'olubereberye kw'olisimbira Eweema ya Mukama, Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **3** Essanduuko ey'Endagaano oligiyingiza mu Weema; Essanduuko n'olyoka ogisiikiriza n'eggigi. **4** Oliyingiza emmeeza, n'otegeka bulungi byonna ebigikolerwako. Oliyingiza ekikondo ky'ettaala era n'otegekako ettaala zaakwo n'ozikoleeza. **5** Era oliteeka ekyoto ekya zaabu eky'okwoterezangako obubaane mu maaso g'Essanduuko ey'Endagaano, n'ossaawo olutimbe mu mulyango gw'Eweema ya Mukama. **6** "Ekyoto eky'ekiweebwayo ekyokebwa olikissa mu maaso g'omulyango ogwa Weema ya Mukama, Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, **7** olyoke oteeke ebbensani wakati wa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ekyoto, mu bbensani oteekemu amazzi. **8** Olikola oluggya okwebungulula Weema ya Mukama, n'ossaawo olutimbe mu mulyango oguyingira mu luggya. **9** "Oliddira amafuta ag'okwawula n'ogamansa ku Weema ya Mukama ne byonna ebigirimu, olyoke oyawule Eweema ya Mukama n'ebigirimu byonna, ebeere ntukuvu. **10** Olimansira amafuta ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebikozesebwako byonna, n'oyawula ekyoto, bwe kityo ekyoto kiribeera kitukuvu nnyo. **11** Era n'ebbensani oligimansirako amafuta, ne kw'etuula, n'ogyawula, n'ogitukuza. **12** "Olireeta Alooni ne batabani be ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'obanaaza n'amazzi, **13** n'oyambaza Alooni ebyambalo ebitukuvu n'omusiigako amafuta n'omwawula, alyoke ampeereze nga kabona. **14** Olireeta ne batabani be n'obambaza ekkanzu ey'obwakabona, **15** n'obasiigako amafuta, nga bwe wasiize ku kitaabwe, balyoke bampeereze nga bakabona: era okusiigibwako amafuta okwo kulibafuula bakabona ebbanga lyonna mu mirembe gyabwe." **16** Musa bw'atyo n'akola ebyo byonna nga Mukama bwe yamulagira. **17** Awo ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'olubereberye, mu mwaka ogwokubiri, Eweema ya Mukama n'esimbibwa. **18** Musa n'asimba Eweema ya Mukama; n'ateekateeka ebya wansi mw'etuula, n'ategeka olukangaga lwayo, n'asimba empagi zaayo; **19** n'assaako ekibikka ku Weema ya Mukama, nga Mukama bwe yamulagira. **20** N'addira Endagaano, ey'ebipande eby'amayinja okwasalibwa Amateeka Ekkumi, n'agiteeka munda mu Ssanduuko ey'Endagaano, n'assa emisituliro ku Ssanduuko ey'Endagaano, n'assaako kungulu ekisaanikira, ye ntebe ey'okusaasira; **21** n'ayingiza Essanduuko ey'Endagaano munda mu Weema ya Mukama, n'atimbawo eggigi, n'asiikiriza Essanduuko ey'Endagaano, nga Mukama bwe yalagira Musa. **22** N'ayingiza emmeeza mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'agiteeka ku ludda olw'Obukiikakkono olwa Weema ya Mukama, wabweru w'eggigi, **23** n'assaako emigaati ng'agitegese bulungi awali Mukama, nga Mukama bwe yalagira Musa. **24** N'assa ekikondo ky'ettaala mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu ku ludda olw'Obukiikaddyo obw'Eweema ya Mukama, okwolekera emmeeza, **25** n'ategeka ettaala awali Mukama, nga Mukama bwe yalagira Musa. **26** N'ayingiza ekyoto ekya zaabu mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu mu maaso g'eggigi, **27** n'ayokerako obubaane obwa kawoowo, nga Mukama bwe yalagira Musa. **28** N'ateeka olutimbe olw'omu mulyango gw'Eweema ya Mukama mu kifo kyalwo. **29** N'ateeka ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ku mulyango gw'Eweema ya Mukama, Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'aweerayo okwo ekiweebwayo ekyokebwa eky'obuwunga, nga Mukama bwe yalagira Musa. **30** N'atereeza ebbensani wakati wa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ekyoto, n'assaamu amazzi ag'okunaaba; **31** Musa ne Alooni ne batabani ba Alooni mwe baanaabiranga engalo zaabwe n'ebigere byabwe. **32** Buli lwe baayingiranga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne buli lwe baasembereranga ekyoto nga banaaba, nga Mukama bwe yalagira Musa. **33** N'akola oluggya okwebungulula Weema ya Mukama n'ekyoto, n'assaawo olutimbe mu mulyango oguyingira mu luggya. Bw'atyo Musa omulimu n'agumaliriza. **34** Awo ekire ne kibuutikira Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, yonna n'ejjula ekitiibwa kya Mukama. **35** Musa n'atasobola kuyingira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, kubanga ekire kyagibuutikira, n'ekitiibwa kya Mukama ne kijijjula. **36** Mu lugendo lwabwe lwonna, ekire bwe kyaggyibwanga ku Weema ya Mukama, olwo abaana ba Isirayiri nga basitula nga batambula; **37** naye ekire bwe kitaggyibwangako ku Weema ya Mukama, olwo nga tebasitula kutambula okutuusa ku lunaku lwe kyaggyibwangako. **38** Ekire kya Mukama kyabeeranga ku Weema ya Mukama emisana, ate ekiro nga mu kire ekyo mubaamu muliro, ng'abaana ba Isirayiri bonna ebyo babiraba mu lugendo lwabwe lwonna.

Ebyabaleevi

1 Awo Mukama n'ayita Musa, n'ayogera naye ng'asinziira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. N'amulagira nti, **2** "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Omuntu yenna mu mmwe bw'aneeteesanga okuleeta ekiweebwayo eri Mukama, anaaleetanga ekiweebwayo kya nte ng'agiggya mu kiraalo kye, oba endiga oba embuzi ng'agiggya mu kisibo kye.' **3** "Ekiweebwayo bwe kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa nga kiva mu kiraalo ky'ente, anaawangayo seddume etaliiko kamogo. Anaagyereeteranga n'agiweerayo ku mulyango gwa Weema ya Mukama ey'Okukuŋŋaanirangamu, kiryoke kikkirizibwe eri Mukama. **4** Omuntu aleese ekiweebwayo ekyo ekyokebwa anaakwatanga omutwe gwakyo, era kinakkirizibwanga ku lulwe kiryoke kimutangiririre olw'ebibi bye. **5** Seddume eyo anaagittiranga mu maaso ga Mukama; era batabani ba Alooni, bakabona, banaddiranga omusaayi gwayo ne baguwaayo eri Mukama nga bagumansira ku kyoto okwebungulula enjuuyi zonna ez'ekyoto ekiri awo okumpi n'omulyango gwa Weema ya Mukama ey'Okukuŋŋaanirangamu. **6** Awo ekiweebwayo ekyo ekyokebwa anaakibaagangako eddiba, n'akitemaatemamu ebifi. **7** Batabani ba Alooni, kabona, banaakumanga omuliro mu kyoto, ne batindikira bulungi enku ku muliro ogwo. **8** Awo batabani ba Alooni, bakabona, banaategekanga bulungi ebifi ebyo, nga n'omutwe n'amasavu babitaddeko; banaabissanga ku nku ezikoledde omuliro ku kyoto. **9** Eyaleese ekiweebwayo ekyo anaanaazanga n'amazzi eby'omu lubuto n'amagulu; ebyo byonna kabona anaabyokyanga ku kyoto ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **10** "Ekinaaleetebwanga okuba ekiweebwayo ekyokebwa bwe kinaavanga mu kisibo, oba ndiga oba mbuzi, omuntu oyo anaawangayo ennume etaliiko kamogo. **11** Anaagittiranga ku luuyi olwakkono olw'ekyoto mu maaso ga Mukama, era batabani ba Alooni, bakabona, banaamansiranga omusaayi gwayo ku njuyi zonna ez'ekyoto okukyebungulula. **12** Anaagitemaatemangamu ebifi; era kabona anaategekanga bulungi ebifi ebyo, nga n'omutwe n'amasavu abitaddeko, n'abissa ku nku ezikoledde omuliro ku kyoto. **13** Eyaleese ekiweebwayo ekyo anaanaazanga n'amazzi eby'omu lubuto n'amagulu; ebyo byonna kabona anaabiwangayo, n'abyokya ku kyoto, nga kye kiweebwayo ekyokebwa ekyokeddwa mu muliro, ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **14** "Ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama bwe kinaabanga eky'ennyonyi, omuntu anaaleetanga ekiweebwayo eky'amayiba oba eky'enjiibwa ento. **15** Kabona anaaleetanga ennyonyi eyo ku kyoto n'aginyoola omutwe n'agukutulako, n'agwokya ku kyoto; omusaayi gwayo anaagukenenuliranga mu mbiriizi z'ekyoto. **16** Anaagiggyangamu ekisakiro kyayo n'ebikirimu, n'akisuula ku ludda olw'ebuvanjuba olw'ekyoto mu kifo awayiyibwa evvu. **17** Anaagikwatanga ebiwaawaatiro n'agiyuza; kyokka taagiryebulirengamu ddala. Anaagyokeranga ku nku ezikoledde omuliro mu kyoto; nga kye kiweebwayo ekyokebwa ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama.

2 "'Omuntu yenna bw'anaaleetanga eri Mukama ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke; empeke anaamalanga kuzisa, n'aleeta obuwunga obulungi. Anaabufukangako amafuta ag'omuzeeyituuni, n'ateekako n'obubaane, **2** n'alyoka abuleetera batabani ba Alooni, bakabona. Kabona anaayoolanga olubatu lw'obuwunga obulimu amafuta ag'omuzeeyituuni n'obubaane, n'abwokya mu kyoto ng'ekijjukizo, nga kye kiweebwayo ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **3** Obuwunga obunaasigalangawo ku kiweebwayo, bunaatwalibwanga Alooni ne batabani be, nga kye kitundu ekitukuvu ennyo eky'ekiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro. **4** "'Bw'onooleetanga emigaati egifumbiddwa mu oveni nga kye kiweebwayo, ginaabanga emigaati egikoleddwa mu buwunga obulungi nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni nga tegiriimu kizimbulukusa, oba bunaabanga obusukuuti obw'oluwewere obutaliimu kizimbulukusa nga busiigiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni. **5** Ekiweebwayo kyo bwe kinaabanga eky'emmere ey'empeke nga kitegekeddwa ku lukalango, kinaakolebwanga mu buwunga obulungi obutaliimu kizimbulukusa nga butabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. **6** Onookimenyaamenyanga mu butundutundu, n'okifukako amafuta ag'omuzeeyituuni. Ekyo kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke. **7** Ekiweebwayo kyo bwe kinaabanga eky'emmere ey'empeke nga kyakufumbirwa mu fulampeni, kinaateekebwateekebwanga mu buwunga obulungi n'amafuta ag'omuzeeyituuni. **8** Onooleeteranga Mukama ekiweebwayo ekyo eky'emmere ey'empeke ekitabuddwa mu bintu ebyo; bwe kinaakwasibwanga kabona, ye anaakireetanga ku kyoto. **9** Awo kabona anaggyanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, ekitundu eky'ekijjukizo kyakyo, n'akyokya ku kyoto, nga kye kiweebwayo ekyokeddwa mu muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **10** Era ekinaafikkanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, Alooni ne batabani be, be banaakitwalanga; nga kye kitundu ekitukuvu ennyo ekibalirwa ku biweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro. **11** "'Temuleeteranga Mukama ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga kiteekeddwamu n'ekizimbulukusa; kubanga temuuyokyenga kizimbulukusa wadde omubisi gw'enjuki ng'ekiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro. **12** Munaabireetanga eri Mukama ng'ebiweebwayo eby'ebibala ebibereberye, naye tebiiweerwengayo ku kyoto okubeera evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **13** Ebiweebwayo byo byonna eby'emmere ey'empeke onoobirungangamu omunnyo: tokkirizanga munnyo ogw'endagaano ne Katonda wo okubula mu biweebwayo byo eby'emmere ey'empeke; mu biweebwayo byo byonna ossangamu omunnyo. **14** "'Bw'onooleetanga eri Mukama ebiweebwayo eby'ebibala ebibereberye eby'emmere ey'empeke, binaabanga ebirimba ebibisi ebibereberye eby'emmere ey'empeke nga bibetenteddwa era nga byokeddwako mu

muliro. **15** Onoobifukangako amafuta ag'omuzeeyituuni, n'obiteekangako n'obubaane; ekyo nga kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke. **16** Awo kabona anaggyanga ku kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, ekimaze okubetentebwa nga mulimu amafuta ag'omuzeeyituuni n'obubaane, ekitundu eky'ekijjukizo kyakyo, n'akyokya; ekyo nga kye kiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro.

3 "'Omuntu bw'anaaleetanga ekiweebwayo olw'emirembe eri Mukama, ekiweebwayo ekyo nga kya nte nnume oba nkazi gy'aggye mu kiraalo kye, ente eyo tebeerengako kamogo. **2** Omuntu aleese ekiweebwayo ekyo anaakwatanga omutwe gwakyo n'akittira ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu; batabani ba Alooni, bakabona, ne balyoka bamansira omusaayi ku kyoto okukyebungulula. **3** Omu ku bakabona anaggyanga ebintu bino mu kiweebwayo olw'emirembe ekireeteddwa nga kyokeddwa mu muliro, nga kye kiweebwayo eri Mukama; anaawangayo amasavu agabikka ku byenda, n'amasavu gonna agali okumpi n'ebyenda, **4** n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. **5** Kale batabani ba Alooni banaabyokeranga kungulu ku kiweebwayo ekyokebwa ekiri ku nku eziri ku muliro ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **6** "'Omuntu anaggyanga mu kisibo kye ekisolo ekisajja oba ekikazi nga tekiriiko kamogo, n'akiwaayo eri Mukama. **7** Bw'anaaleetanga endiga ento nga kye kiweebwayo kye eri Mukama, **8** anaagikwatanga omutwe gwayo, n'agittira mu maaso ga Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Kale batabani ba Alooni banaamansiranga omusaayi gwayo ku kyoto n'okukyebunguluza. **9** Mu kiweebwayo olw'emirembe ky'anaaleetanga okuwaayo ng'ekiweebwayo eri Mukama nga kyokebwa mu muliro, anaggyangamu bino n'abiwaayo eri Mukama: anaawangayo amasavu n'omukira gwonna n'amasavu gaagwo, nga gusaliddwako okumpi n'omugongo, n'amasavu agabikka ku byenda, n'amasavu gonna agali okumpi n'ebyenda, **10** n'ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba, nga biggyibwako wamu n'ensigo. **11** Awo kabona anaabyokeranga ku kyoto okubeera ekyokulya ekiweebwayo eri Mukama nga kyokeddwa mu muliro. **12** "'Ekiweebwayo kye bwe kinaabanga embuzi, anaagiwangayo ng'ekiweebwayo eri Mukama; **13** anaagikwatanga omutwe gwayo, n'agittira mu maaso ga Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Kale batabani ba Alooni banaamansiranga omusaayi gwayo ku kyoto n'okukyebunguluza. **14** Awo anaawangayo ekiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro ng'akiggya okwo: amasavu agabikka ebyenda, n'amasavu gonna agaliraanye ebyenda, **15** n'ensigo zombi n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. **16** Awo kabona anaabyokeranga ku kyoto okubeera ekyokulya ekiweebwayo nga kyokebwa mu muliro okuvaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. Amasavu gonna ganaabanga ga Mukama. **17** "'Ekintu kino kinaabeeranga etteeka ery'ebiro byonna okuyita mu mirembe eginaagendanga giddiriragana mu bifo byonna gye munaabeeranga. Temulyanga masavu wadde omusaayi.'"

4 Awo Mukama n'ayogera ne Musa n'amugamba nti, **2** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti: 'Bino bye biragiro eri buli muntu anaasobyanga ku mateeka ga Mukama nga tagenderedde, n'akola ekintu kyonna Mukama kye yalagira obutakikolanga. **3** "'Singa Kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ayonoona, bw'atyo abantu n'abaleetako omusango olw'ekibi ky'anaabanga akoze, anaaleeteranga Mukama ente ennume entoototo etaliiko kamogo, nga kye kiweebwayo olw'ekibi. **4** Sseddume eyo anaagireetanga ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, mu maaso ga Mukama; anaagikwatanga omutwe gwayo n'agittira awo mu maaso ga Mukama. **5** Awo kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni anaatoolangako ku musaayi gwa sseddume eyo n'aguleeta mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **6** Anannyikanga olugalo lwe mu musaayi ogwo n'agumansirako emirundi musanvu awo eggigi ery'awatukuvu we litunudde mu maaso ga Mukama. **7** Awo kabona anaddiranga ku musaayi, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto okwoterezebwa obubaane obw'akawoowo, ekiri mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu mu maaso ga Mukama. Omusaayi gwa sseddume ogunaasigalangawo gwonna, anaaguyiwanga ku ntobo y'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ekiri ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **8** Amasavu gonna aganaabanga mu sseddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi, anaagaggyangako: amasavu agabikka ebyenda, n'amasavu gonna agaliraanye ebyenda, **9** n'ensigo zombi n'amasavu agazirimu okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba ng'abiggyirako wamu n'ensigo, **10** (nga bwe biggyibwa ku nte ey'ekiweebwayo olw'emirembe), bw'atyo kabona anaabyokeranga ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. **11** Naye eddiba lya sseddume eyo n'ennyama yaayo yonna, n'omutwe gwayo, n'amagulu gaayo, n'eby'omu nda byayo nga n'ebyenda kwebiri, awamu n'obusa bwayo, **12** ye sseddume yonna, anaagitwalanga wabweru w'olusiisira mu kifo ekiyonjo awayiyibwa evvu ly'ekyoto, anaatindiranga enku n'akuma omuliro n'agyokeranga okwo. **13** "'Ekibiina kyonna eky'Abayisirayiri bwe kinaayonoonanga nga tekigenderedde, ne kikola ekimu ku ebyo Mukama bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, ekibiina ne bwe kinaabanga tekitegedde nti kisobezza, banaabanga bazzizza omusango. **14** Ekibi ekikoleddwa bwe kinaategeerekekanga, ekibiina kinaaleetanga sseddume y'ente entoototo mu maaso ga Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga ky'ekiweebwayo olw'ekibi. **15** Abakulembeze b'ekibiina banassanga emikono gyabwe ku mutwe gwa sseddume eyo mu maaso ga Mukama, sseddume eyo n'ettirwa mu maaso ga Mukama. **16** Awo kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni anaatwalangako ku musaayi gwa sseddume eyo n'aguleeta mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **17** Anannyikanga olugalo lwe mu musaayi ogwo n'agumansira emirundi musanvu awo eggigi ly'awatukuvu we litunudde mu maaso ga Mukama. **18** Anaddiranga ku musaayi

n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto ekiri mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu mu maaso ga Mukama. Omusaayi ogunaasigalangawo gwonna anaagufukanga ku ntobo y'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa ekiri ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **19** Anaggyangamu amasavu gaayo gonna n'agookera ku kyoto, **20** n'akola ku sseddume eno nga bwe yakola ku sseddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi. Bw'atyo kabona anaatangiririranga abantu bonna mu kibiina, era ne basonyiyibwa. **21** Anaafulumyanga sseddume eno ebweru w'olusiisira n'agyokya nga bwe yayokya sseddume eri eyasooka. Kino kye kiweebwayo olw'ekibi ku lw'ekibiina ky'abantu bonna. **22** "'Omufuzi bw'anaayonoonanga nga tagenderedde n'akola ekimu ku ebyo Mukama bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, anaabanga azzizza omusango. **23** Ekibi ekyo ky'akoze bwe kinaamalanga okumutegeezebwa, anaaleetanga ekiweebwayo kye eky'embuzi ensajja etaliiko kamogo. **24** Anagikwatanga ku mutwe gwayo, n'agittira awo mu maaso ga Mukama we battira ebiweebwayo ebyokebwa. Ekyo nga kye kiweebwayo olw'ekibi. **25** Awo kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'olugalo lwe, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. **26** Amasavu gaayo gonna anaagookeranga ku kyoto okwo, okufaanana ng'amasavu olw'ekiweebwayo olw'emirembe bwe ganaayokebwanga. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omufuzi oyo olw'ekibi kye, n'asonyiyibwa. **27** "'Omuntu yenna owabulijjo bw'anaayonoonanga nga tagenderedde, n'akola ekimu ku ebyo Mukama bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, anaabanga azzizza omusango. **28** Ekibi ekyo ky'akoze bwe kinaamalanga okumutegeezebwa, anaaleetanga ekiweebwayo kye eky'embuzi enkazi etaliiko kamogo, olw'ekibi ekyo ky'akoze. **29** Anaakwatanga ku mutwe gw'ekiweebwayo ekyo olw'ekibi, n'akittira awo awattirwa ebiweebwayo ebyokebwa. **30** Awo kabona anaddiranga ku musaayi gwakyo n'olugalo lwe n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo, gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. **31** Amasavu gaakyo anaagaggyangamu nga ag'omu biweebwayo olw'emirembe bwe gaggyibwamu; kabona anaagookeranga ku kyoto ne gavaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga. **32** "'Bw'anaabanga aleese endiga ento ng'ekiweebwayo kye olw'ekibi, anaaleetanga nkazi etaliiko kamogo. **33** Anaagikwatanga ku mutwe, n'agittira awo awattirwa ebiweebwayo ebyokebwa, nga kye kiweebwayo olw'ekibi. **34** Awo kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'olugalo lwe, n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. Omusaayi ogunaabanga gusigaddewo, gwonna anaaguyiwanga ku ntobo ey'ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. **35** Amasavu gaayo anaagaggyangamu nga ag'omu biweebwayo olw'emirembe bwe gaggyibwamu, era kabona anaagookeranga ku kyoto ku biweebwayo eri Mukama ebyokeddwa mu muliro. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga.

5 "'Omuntu bw'ategyengayo ku kintu ky'amanyi, n'awa obujulirwa ku kintu kye yalaba oba kye yawulira nga kikyamu, anaabanga azzizza omusango. **2** "'Omuntu yenna bw'anaakwatanga ku kintu ekitali kirongoofu, gamba omulambo gw'ensolo ey'omu nsiko etali nnongoofu, oba ku mulambo gw'ente etali nnongoofu, oba ku mirambo gy'ebiramu ebyekulula ebitali birongoofu, ne bw'anaabanga takitegedde, anaabanga afuuse atali mulongoofu, era anaabanga azzizza omusango. **3** Oba bw'anaakwatanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu ekivudde mu muntu nga si kirongoofu mu buli ngeri yonna, ne kimufuula atali mulongoofu, ne bw'anaabanga takigenderedde, bw'anaategeranga ky'akoze nga kibi, anaabanga azzizza omusango. **4** Omuntu bw'anaayanguyirizanga okulayira okukola ekintu kyonna, oba kirungi oba kibi, ng'amaze galayira nga tafuddeeyo, ne bw'anaabanga takigenderedde, bw'anaategeranga ky'akoze bwe kiri, anaabanga azzizza omusango mu buli ngeri yonna gy'anaabanga alayiddemu. **5** Omuntu bw'anazzanga omusango mu kyonna kyonna ku ebyo ebizze byogerwako, anaateekwanga okwatula ekibi ekyo ky'anaabanga akoze, **6** era n'aleeta ekiweebwayo kye olw'omusango eri Mukama olw'ekibi ekyo. Anaaleetanga endiga ento enkazi oba embuzi enkazi ng'abiggya mu kisibo kye, nga kye kiweebwayo olw'ekibi; era kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye. **7** "'Omuntu bw'anaabanga omwavu, nga tasobola kuleeta ndiga nto olw'obwavu bwe, anaaleetanga bukaamukuukulu bubiri oba enjiibwa ento bbiri eri Mukama, olw'ekibi omuntu oyo ky'akoze, nga ky'ekiweebwayo olw'ekibi, ekimu nga kye ky'ekiweebwayo olw'ekibi ekirala nga kye ky'ekiweebwayo ekyokebwa. **8** Anaabireeteranga kabona, n'asooka okuwaayo ekiweebwayo olw'ekibi. Kabona anaanyoolanga ensingo y'ekiweebwayo, naye nga tagikutuddeeko; **9** anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi n'agumansira ku mabbali g'ekyoto. Omusaayi gwonna ogunaabanga gusigaddewo anaaguttululiranga ku ntobo y'ekyoto. Kino kye kiweebwayo olw'ekibi. **10** Kabona anaawangayo ekiweebwayo ekyokubiri nga kye kiweebwayo ekyokebwa ng'agoberera ebiragiro nga bwe bigamba. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi kye ky'anaabanga akoze, era omuntu oyo anaasonyiyibwanga. **11** "'Omuntu oyo omwavu bw'anaabanga tasobola kuleeta bukaamukuukulu bubiri oba enjiibwa ento bbiri, anaaleetanga ekiweebwayo olw'ekibi kye, kimu kya kkumi ekya efa eky'obuwunga obulungi okuba ekiweebwayo kye olw'okwonoona. Taabuteekengamu mafuta wadde obubaane, kubanga kiweebwayo olw'ekibi. **12** Anaakireeteranga kabona, era kabona anaatoolangako olubatu, nga kye kitundu eky'ekijjukizo kyakyo, n'akyokera ku kyoto, ku biweebwayo eri Mukama ebyokeddwa mu muliro. Kino nga kye kiweebwayo olw'ekibi. **13** Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo olw'ekibi ky'anaabanga

akoze mu bintu ebyo byonna, era anaasonyiyibwanga. Ebyo byonna ebinaasigalangawo ku kiweebwayo kino binaabanga bya kabona, nga bwe kiri mu biragiro by'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke.'" **14** Mukama n'agamba Musa nti, **15** "Omuntu bw'anazzanga omusango ng'asobezza mu bimu ku ebyo ebitukuvu bya Mukama nga tagenderedde, anaaleetanga eri Mukama ekiweebwayo kye olw'omusango, endiga ennume etaliiko kamogo ng'agiggya mu kisibo kye; eneebaliririwanga omuwendo ogugigyamu mu ffeeza, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, ye sekeri. Ekyo nga kye kiweebwayo olw'omusango. **16** Era anaaliwanga olw'ekyo kye yazzaako omusango mu bitukuvu bya Mukama, era anaayongerangako ekitundu kimu ekyokutaano eky'omuwendo gw'ekyo ky'anabanga asobezza; engassi eyo anaagiwanga kabona. Kabona anaatangiriiranga omuntu oyo n'endiga ennume ey'ekiweebwayo olw'omusango, bw'atyo anaasonyiyibwanga. **17** "Omuntu yenna bw'anaayonoonanga n'akola ku ebyo Mukama bye yalagira mu mateeka ge obutabikolanga, ne bw'anaabanga takitegedde, anazzanga omusango. **18** Anaaleeteranga kabona endiga ennume eteriiko kamogo ng'agiggya mu kisibo kye, ng'ebaliririwamu omuwendo ogugya mu kiweebwayo olw'omusango. Kabona anaamutangiriiranga olw'ekisobyo ky'anaabanga akoze nga tagenderedde, era anaasonyiyibwanga. **19** Ekyo nga kye kiweebwayo olw'omusango, kubanga anaabanga ayonoonye mu maaso ga Mukama."

6 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Omuntu bw'anaayonoonanga n'amenya obwesigwa eri Mukama olw'okulimbalimba munne ku kye yamuteresa, oba kye yamukwasa, oba omuntu oyo kye yabba; oba bw'anabbiranga munne, **3** oba bw'anaazuulanga ebyali bibuze naye n'alimba; oba bw'anaalayiranga eby'obulimba, oba bw'anaayonoonanga mu bintu ng'ebyo byonna abantu mwe batera okwonoona, **4** bw'anaayonoonanga bw'atyo anaabangako omusango; kinaamusaaniranga okuzzaayo ebyo bye yabba oba bye yanyaga, oba bye yateresebwa oba ebyo ebyali bibuze naye n'abizuula, **5** oba ekintu kyonna kye yalayirirako eby'obulimba. Anaaliwanga mu bujjuvu era anaagattangako ekitundu kimu kyakutaano eky'ebyo by'aliwa; bw'atyo anaabiddizanga nnyinibyo ku lunaku omuntu oyo lw'anaaleeterangako ekiweebwayo olw'omusango. **6** Era anaaleeteranga kabona ekiweebwayo eri Mukama olw'omusango, nga kya ndiga ennume eteriiko kamogo ng'agiggya mu kisibo kye, ng'ogibaliriddemu omuwendo ogugya mu kiweebwayo olw'omusango. **7** Awo kabona anaatangiriiranga omuntu oyo mu maaso ga Mukama, era anaasonyiyibwanga mu bintu ebyo byonna by'anaabanga akoze n'azza omusango." **8** Mukama n'agamba Musa nti, **9** "Lagira Alooni ne batabani be nti: Lino lye tteeka ery'ebiweebwayo ebyokebwa. Ekiweebwayo ekyokebwa kinaabeeranga ku kyoto ekiro kyonna okutuusa enkeera, era omuliro gw'omu kyoto gunaabanga gwaka ebbanga lyonna. **10** Awo kabona anaayambalanga ebyambalo bye ebya bafuta, ng'asooseemu eby'omunda ebya bafuta ku mubiri gwe, n'addira evvu eriri mu kyoto ery'ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto, n'alissa wabbali w'ekyoto. **11** Aneeyambulangamu ebyambalo ebyo, n'ayambala ebyambalo ebirala, n'asitula evvu n'alitwala ebweru w'olusiisira mu kifo ekirongoofu eky'emikolo ng'egyo. **12** Omuliro gunaasigalanga nga gwaka ebbanga lyonna, teguuzikirenga. Buli nkya kabona anaayongerangako enku ku kyoto; era anaatereezangako ekiweebwayo ekyokebwa ng'akitegese bulungi; era anaayokerangako amasavu ag'ebiweebwayo olw'emirembe. **13** Omuliro gunaasigalanga gwaka ku kyoto ebbanga lyonna; teguuzikirenga. **14** "Era lino ly'etteeka ery'ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke. Batabani ba Alooni banaaleetanga ekiweebwayo ekyo awali Mukama mu maaso g'ekyoto. **15** Kabona anaayoolanga olubatu lw'obuwunga obulungi obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke n'amafuta gaako ag'omuzeeyituuni n'obubaane bwonna, ebiri ku kiweebwayo ekyo, n'akyokya ku kyoto nga kye kitundu eky'ekijjukizo kyakyo, ne kivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **16** Batabani ba Alooni banaalyanga ekisigaddewo, naye nga tebaliiramu kizimbulukusa mu kifo ekyo ekitukuvu; banaakiriiranga mu luggya lw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **17** Tekiiyokerwengamu kizimbulukusa. Nkibawadde nga kye kinaabanga omugabo gwabwe ogw'oku biweebwayo byange ebyokebwa, kye kintu ekitukuvu ennyo okufaanana ng'ekiweebwayo olw'ekibi n'ekiweebwayo olw'omusango. **18** Buli mwana mulenzi ava mu Alooni anaayinzanga okukiryako, ng'etteeka ery'emirembe gyonna bwe ligamba erifa ku biweebwayo eri Mukama ebyokeddwa mu muliro. Buli anaabikwatangako anaafuukanga mutukuvu." **19** Mukama n'agamba Musa nti, **20** "Kino ky'ekiweebwayo Alooni ne batabani be kye banaawangayo eri Mukama ku lunaku lwe banaafukibwangako amafuta ag'omuzeeyituuni: ekitundu eky'ekkumi ekya liita bbiri, nga kilo emu ey'obuwunga obulungi, nga kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga kisalirwa wakati ekitundu ekimu, enkya, n'ekitundu ekirala, akawungeezi. **21** Bunaafumbibwanga n'amafuta ag'omuzeeyituuni ku fulampeni, ne butabulwa bulungi, ne buweebwayo eri Mukama nga kye kiweebwayo eky'emmere ey'empeke, ekivaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama. **22** Kabona ow'omu baana ba Alooni anaabanga afukiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni okumusikira, y'anaakiwangayo eri Mukama ng'amateeka bwe galagira emirembe gyonna; ekiweebwayo kyonna kinaayokebwanga. **23** Buli kiweebwayo kyonna eky'emmere ey'empeke kabona ky'anaawangayo kinaayokebwanga bulambalamba; tekiiriibwenga." **24** Mukama n'agamba Musa nti, **25** "Tegeeza Alooni ne batabani be nti bino bye biragiro eby'ekiweebwayo olw'ekibi. Ekiweebwayo olw'ekibi kinattirwanga mu maaso ga Mukama awo wennyini ebiweebwayo ebyokebwa we bittirwa; kiweebwayo kitukuvu nnyo. **26** Kabona anaakiwangayo olw'ekibi y'anaakiryanga. Kinaalirwanga mu kifo ekitukuvu mu luggya lwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **27** Buli ekinaakoonanga ku nnyama y'ekiweebwayo ekyo, kinaafuukanga kitukuvu; era ogumu ku musaayi gwakyo bwe gunaamansukiranga ekyambalo, kinaayozerwanga mu kifo ekitukuvu. **28** Ensaka

ey'ebbumba mwe kinaafumbirwanga eneeyasibwanga; naye bwe kinaafumbirwanga mu nsaka ey'ekyuma, eneekuutibwanga n'emunyunguzibwamu n'amazzi. **29** Buli kabona omusajja anaayinzanga okukiryako; kiweebwayo kitukuvu nnyo. **30** Naye ekiweebwayo olw'ekibi, omusaayi gwakyo nga guleeteddwako mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu olw'okwetangirira mu kifo ekyo ekitukuvu, tekiiriibwenga, kyonna kinaayokebwanga.

7 "'Bino bye biragiro eby'ekiweebwayo olw'omusango; kinaabanga kitukuvu nnyo. **2** Ekiweebwayo olw'omusango kinattirwanga awo wennyini ekiweebwayo ekyokebwa we kittirwa, era omusaayi gwakyo gunaamansirwanga ku njuyi zonna ez'ekyoto okukyebungulula. **3** Amasavu gaakyo gonna ganaawebwangayo: omukira ogwa ssava, amasavu agabikka ku byenda, **4** ensigo zombi awamu n'amasavu agaziriko okuliraana ekiwato, n'ekibikka ku kibumba nga biggyibwako wamu n'ensigo. **5** Kabona anaabyokeranga ku kyoto nga kye kiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro. Ekyo kye kiweebwayo olw'omusango. **6** Buli kabona omusajja anaayinzanga okukiryako; kyokka kinaalirwanga mu kifo ekitukuvu. Kiweebwayo kitukuvu nnyo. **7** Ebiragiro ebikwata ku kiweebwayo olw'omusango bye bimu n'ebikwata ku kiweebwayo olw'ekibi. Kabona anaakozesanga ebiweebwayo ebyo olw'okutangiririra, y'anaabitwalanga. **8** Kabona anaaweerangayo omuntu yenna ekiweebwayo kye ekyokebwa, y'aneesigalizanga eddiba ly'ekiweebwayo ekyo. **9** Era buli kiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekinaafumbibwanga mu oveni n'ekyo kyonna ekinaateekerwateekerwanga ku fulampeni oba ku lukalango, kabona oyo akiwaddeyo y'anaakitwalanga. **10** Era na buli kiweebwayo eky'empeke ekya buli ngeri, nga kitabuddwa mu mafuta ag'omuzeeyituuni oba nga kikalu kyereere, batabani ba Alooni be banaakitwalanga nga bakigabana kyenkanyi buli omu. **11** "'Bino by'ebiragiro eby'ekiweebwayo olw'emirembe omuntu ky'anaawangayo eri Mukama. **12** "'Bw'anaakiwangayo olw'okwebaza, ekiweebwayo ekyo anaakigattirangako zikkeeke ezitabuliddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni kyokka nga temuli kizimbulukusa, n'obusukuuti obw'oluwewere nga busiigiddwako amafuta ag'omuzeeyituuni, ne zikkeeke ez'obuwunga obulungi ennyo nga zigoyeddwa bulungi mu mafuta. **13** Awamu n'ebiweebwayo bye olw'emirembe n'olw'okwebaza, anaaleeterangako emigaati emifumbe n'ekizimbulukusa. **14** Ku buli kimu ku biweebwayo ebyo anaggyangako omugaati gumu n'aguwaayo ng'ekiweebwayo eri Mukama; kabona anaamansiranga omusaayi ogw'ekiweebwayo olw'emirembe y'anaatwalanga ekiweebwayo ekyo. **15** Ennyama y'ebiweebwayo by'omuntu oyo by'aleese olw'emirembe olw'okwebaza eneeriibwanga ku lunaku olwo lwennyini olw'ebiweebwayo bye ebyo; tekubangako gy'asuzaawo. **16** "'Naye omuntu bw'anaawangayo ekiweebwayo olw'okutuukiriza obweyamo, oba olw'okweyagalira, kinaaliibwanga ku lunaku olwo lwennyini lw'akiwaddeyo; ekinaasigalangawo ku kiweebwayo ekyo kinaaliibwanga enkeera. **17** Ennyama ey'ekiweebwayo eneefikkangawo n'etuusa ku lunaku olwokusatu eneeyokebwanga mu muliro. **18** Ennyama y'ekiweebwayo ky'omuntu oyo olw'emirembe bw'eneeriibwanga ku lunaku olwokusatu, ekiweebwayo ekyo Mukama taakikkirizenga, n'oyo akiwaddeyo tekiimubalirwengako kubanga tekiibenga kirongoofu, ne buli anaakiryangako anaabanga azzizza omusango. **19** "'Ennyama eneekoonanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu teeriibwenga, wabula eneeyokebwanga mu muliro; naye ku nnyama endala omuntu yenna omulongoofu anaayinzanga okulyako. **20** Naye omuntu atali mulongoofu bw'anaalyanga ku nnyama ey'ekiweebwayo eri Mukama olw'emirembe, anaaboolebwanga nga takyabalirwa mu bantu be. **21** Era omuntu yenna bw'anaakwatanga ku kintu ekitali kirongoofu, obanga kivudde mu muntu oba mu nsolo, oba ekintu kyonna ekikyayibwa ekitali kirongoofu, ate n'alya ku nnyama y'ekiweebwayo eri Mukama olw'emirembe, omuntu oyo anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu be.'" **22** Mukama n'agamba Musa nti, **23** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Temulyanga ku masavu ga nte, oba ag'endiga, oba ag'embuzi. **24** Amasavu g'ensolo efudde obufi yokka, n'amasavu g'eyo etaaguddwataaguddwa ensolo endala munaagakozesanga ku bintu ebirala byonna eby'omugaso, naye tekabatandanga ne mugalyako. **25** Kubanga buli muntu anaalyanga ku masavu ag'ensolo eneevangako ekiweebwayo eri Mukama ekyokeddwa mu muliro, anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu ba Mukama. **26** Era buli kifo kyonna gye munaabeeranga, temuulyenga ku musaayi n'akatono, ne bwe gunaabanga ogw'ebinyonyi oba ogw'ensolo. **27** Omuntu yenna anaalyanga ku musaayi, omuntu oyo anaaboolebwanga, nga takyabalirwa mu bantu be.'" **28** Mukama n'agamba Musa nti, **29** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Omuntu anaaleetanga ekiweebwayo kye olw'emirembe eri Mukama, anaawangayo eri Mukama Katonda ekitundu kyakyo. **30** Anaakisitulanga n'engalo ze n'akireeta eri Mukama Katonda nga kye kiweebwayo kye ekyokeddwa mu muliro. Amasavu n'ekifuba nabyo anaabireetanga, n'awuubawuuba ekifuba mu maaso ga Mukama, ng'ekyo kye kiweebwayo ekiwuubibwa. **31** Amasavu kabona anaagokyanga ku kyoto, naye ekifuba kinaabanga kya Alooni ne batabani be. **32** Ekisambi ekya ddyo kinaawebwanga kabona nga gwe mugabo gwe oguvudde ku kiweebwayo ky'omuntu oyo olw'emirembe. **33** Mutabani wa Alooni anaabanga awaddeyo omusaayi n'amasavu eby'ekiweebwayo olw'emirembe, y'anaafunanga ekisambi ekya ddyo nga gwe mugabo gwe. **34** Ku kiweebwayo olw'emirembe eky'abaana ba Isirayiri, nzigyeko ekifuba ekiwuubibwawuubibwa n'ekisambi, ne mbiwa kabona Alooni ne batabani be, nga gwe gunaabanga omugabo gwabwe ogunaavanga mu baana ba Isirayiri emirembe gyonna." **35** Guno gwe mugabo nga guva ku biweebwayo eri Mukama Katonda ebyokeddwa mu muliro, ogwagerekerwa Alooni ne batabani be ku lunaku lwe baaleetebwa eri Mukama okumuweereza nga bakabona be. **36** Ku lunaku lwe baafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni, Mukama Katonda yalagira nti abaana ba Isirayiri babibawenga okubeeranga omugabo

gwabwe, ogw'enkalakkalira emirembe gyonna. **37** Eryo lye tteeka n'ebiragiro ebifuga ebiweebwayo ebyokebwa, ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke, n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusango, n'ebiweebwayo olw'okwawulibwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, **38** Mukama Katonda bye yawa Musa ku lusozi Sinaayi ku lunaku lwe yalagirirako abaana ba Isirayiri okuleeta ebiweebwayo byabwe eri Mukama Katonda, mu ddungu lya Sinaayi.

8 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Leeta Alooni ne batabani be, n'ebyambalo, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ag'okwawula, ne seddume y'ente ey'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume bbiri, n'ekibbo ky'emigaati egitali mizimbulukuse; **3** okuŋŋaanyize abantu bonna ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu." **4** Musa n'akola nga Mukama Katonda bwe yamulagira; abantu ne bakuŋŋaanira mu kibiina kinene ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **5** Awo Musa n'agamba ekibiina nti, "Kino Mukama Katonda ky'atulagidde okukola." **6** Bw'atyo Musa n'aleeta Alooni ne batabani be n'abanaaza n'amazzi. **7** N'ayambaza Alooni ekkooti, n'amusiba olwesibyo, n'amwambaza omunagiro, n'amwambaza n'ekyambalo ekya efodi, n'amusibya olwesibyo lwa efodi olwalukibwa n'amagezi amangi, n'amunyweza. **8** N'amuteekako ekyomukifuba, era mu kyomukifuba n'ateekamu Ulimu ne Sumimu. **9** N'amusiba ekitambaala ku mutwe, ne mu maaso ku kitambaala n'assaako ekipande ekya zaabu, nga ye ngule entukuvu, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **10** Awo Musa n'addira amafuta ag'omuzeeyituuni ag'okwawula, n'agakozesa okwawula Weema ya Mukama, ne byonna ebibeeramu nabyo n'abyawula. **11** N'amansira agamu ku mafuta ku kyoto emirundi musanvu, n'ayawula ekyoto ne byonna ebikozesebwako, n'ebbensani ne mw'etuula, okubitukuza. **12** N'afuka agamu ku mafuta ag'okwawula ku mutwe gwa Alooni, n'amwawula, okumutukuza. **13** Awo Musa n'aleeta batabani ba Alooni n'abambaza amakooti, n'abasiba eneesibyo, n'abambaza enkuufiira, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **14** Awo n'aleeta seddume ey'ekiweebwayo olw'ekibi; Alooni ne batabani be ne bakwata ku mutwe gwayo. **15** Musa n'agitta, n'addira omusaayi gwayo n'agusiiga n'olugalo lwe ku mayembe ag'oku kyoto okukyebungulula, n'atukuza ekyoto. Omusaayi ogwasigalawo n'aguyiwa wansi w'ekyoto, n'akitukuza, okukitangiririra. **16** Musa n'addira amasavu gonna agaali ku byenda, n'agaali gabisse ku kibumba, n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, byonna n'abyokera ku kyoto. **17** Naye seddume, n'eddiba lyayo, n'ennyama yaayo, n'obusa bwayo, n'abyokera mu muliro ebweru w'olusiisira, nga Mukama bwe yalagira Musa. **18** Awo n'aleeta endiga ennume ey'ekiweebwayo ekyokebwa; Alooni ne batabani be ne bakwata ku mutwe gwayo. **19** Musa n'agitta, n'amansira omusaayi gwayo buli wantu ku kyoto. **20** Awo endiga ng'ewedde okusalwasalwa mu bifi, Musa n'ayokya ebifi ebyo n'omutwe gwayo n'amasavu. **21** Ebyenda n'amagulu nga biwedde okunaazibwa n'amazzi, Musa n'alyoka ayokya endiga yonna ku kyoto. Ekyo nga kye kiweebwayo ekyokye eky'akawoowo akasanyusa, nga kiweerwayo ku muliro eri Mukama, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **22** Awo Musa n'aleeta endiga ennume eyookubiri, nga y'endiga ey'ekiweebwayo olw'okwawulibwa; Alooni ne batabani be ne bagikwata ku mutwe gwayo. **23** Musa n'alyoka agitta, n'addira ku musaayi gwayo n'agusiiga ku kasongezo k'okutu kwa Alooni okwa ddyo, ne ku kinkumu eky'engalo ye ey'omukono ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'okugulu okwa ddyo. **24** Batabani ba Alooni nabo ne baleetebwa, Musa n'asiiga omusaayi ku busongezo bw'amatu gaabwe aga ddyo, ne ku binkumu eby'engalo zaabwe ez'emikono gyabwe egya ddyo, ne ku bigere ebisajja eby'amagulu gaabwe aga ddyo. Musa n'addira omusaayi n'agumansira buli wantu ku kyoto okukyebungulula. **25** N'addira amasavu n'omukira ogwo omusava, n'amasavu gonna agaali ku byenda, n'agaali gabisse ku kibumba, n'ensigo zombi n'amasavu gaazo, n'ekisambi ekya ddyo; **26** n'alaba mu kibbo omubeera emigaati egitali mizimbulukuse egibeera mu maaso ga Mukama Katonda, n'aggyamu akagaati kamu akatali kazimbulukuse, n'akagaati akaakolebwa n'amafuta ag'omuzeeyituuni, n'akasukuuti ak'oluwewere kamu, n'abiteeka ku masavu ne ku kisambi ekya ddyo; **27** ebyo byonna n'abikwasa Alooni ne batabani be mu ngalo zaabwe, ne babiwuubawuuba mu maaso ga Mukama Katonda, nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa. **28** Awo Musa ebyo byonna n'abibaggyako, n'abyokera ku kyoto awamu n'ekiweebwayo ekyokebwa, nga kye kiweebwayo eri Mukama Katonda eky'okwawulibwa, ekyokebwa mu muliro ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa. **29** Era Musa n'addira ekifuba n'akiwuubawuuba, nga kye kiweebwayo eri Mukama ekiwuubibwa. Guno nga gwe mugabo gwa Musa ku ndiga ennume ey'okwawulibwa, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **30** Awo Musa n'addira ku mafuta ag'okwawula ne ku musaayi ogwali ku kyoto, n'amansira ku Alooni ne ku byambalo bye, ne ku batabani be awamu ne ku byambalo byabwe. Bw'atyo n'atukuza Alooni n'ebyambalo bye awamu ne batabani be n'ebyambalo byabwe. **31** Musa n'agamba Alooni ne batabani be nti, "Ennyama mugifumbire awo ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, era awo we muba mugiriira awamu n'emigaati egiri mu kibbo omuli ebiweebwayo olw'okwawulibwa, nga bwe nabalagira nga ŋŋamba nti, 'Alooni ne batabani be baligirya.' **32** Ebifisseewo ku nnyama ne ku migaati mujja kubyokya mu muliro. **33** Era temufulumanga okuva ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu okumala ennaku musanvu, okutuusa ng'ennaku zammwe ez'okwawulibwa zituukiridde, kubanga okubaawula kugenda kumala ennaku musanvu. **34** Mukama alagidde nti nga bwe kikoleddwa leero bwe kinaakolebwanga bwe kityo okubatangiririra. **35** Mujja kubeera ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu emisana n'ekiro okumala ennaku musanvu, nga mukola ebyo Mukama by'abalagidde, si kulwa nga mufa; bwe ntyo bwe ndagiddwa." **36** Bwe batyo Alooni ne batabani be ne bakola ebyo byonna Mukama Katonda bye yalagira ng'abiyisa mu Musa.

9 Ku lunaku olw'omunaana Musa n'ayita Alooni ne batabani be n'abakulembeze ba Isirayiri. **2** N'agamba Alooni nti, "Ddira ennyana eya sseddume eweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume olw'ekiweebwayo ekyokebwa, nga zombi teziriiko kamogo, oziweeyo ng'ekiweebwayo eri Mukama Katonda. **3** Ogambe abaana ba Isirayiri nti, 'Muddire embuzi ennume eweebwayo olw'ekibi, n'ennyana n'omwana gw'endiga, nga zino zombi zaakamala omwaka gumu obukulu era nga teziriiko kamogo, nga za kiweebwayo ekyokebwa; **4** era n'ente eya sseddume n'endiga ennume eby'ebiweebwayo olw'emirembe, n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga mulimu amafuta ag'omuzeeyituuni, byonna mubiweeyo nga kye kiweebwayo eri Mukama Katonda; kubanga ku lunaku lwa leero Mukama Katonda ajja kubalabikira.'" **5** Bwe batyo ne baleeta byonna Musa bye yabalagira okuleeta mu maaso ga Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Abantu bonna, kye kibiina ekinene, ne basembera ne bayimirira awali Mukama Katonda. **6** Musa n'alyoka abagamba nti, "Kino kye kyo Mukama Katonda kye yabagambye okukola, era ekitiibwa kya Mukama kijja kubalabikira." **7** Awo Musa n'agamba Alooni nti, "Sembera ku kyoto oweeyo ekiweebwayo kyo olw'ebyonoono byo, n'ekiweebwayo kyo ekyokebwa, olyoke weetangiririre awamu n'abantu era oleete ekiweebwayo eky'abantu; obatangiririre; nga Mukama Katonda bwe yalagidde." **8** Awo Alooni n'asembera ku kyoto, n'atta ennyana ey'ekiweebwayo kye olw'ebyonoono bye. **9** Batabani ba Alooni ne bamuleetera omusaayi, n'annyika olunwe lwe mu musaayi n'agusiiga ku mayembe ag'oku kyoto, n'afuka omusaayi ku ntobo y'ekyoto. **10** N'addira amasavu n'ensigo n'ebibikka ku kibumba eby'omu kiweebwayo olw'ekibi, n'abyokera ku kyoto, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **11** Ennyama n'eddiba n'abyokera mu muliro ebweru w'olusiisira. **12** Alooni n'atta ekiweebwayo ekyokebwa; batabani be ne bamuleetera omusaayi, n'agumansira ku kyoto okukyebungulula. **13** Ne bamuleetera ebifi eby'ekiweebwayo ekyokebwa nga n'omutwe kweguli; byonna n'abyokera ku kyoto. **14** N'ayoza ebyenda n'amagulu, n'abyokera wamu n'ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto. **15** Awo Alooni n'aleeta ekiweebwayo olw'abantu. Yaddira embuzi ey'ekiweebwayo olw'ebibi by'abantu n'agitta, n'agiwaayo ng'ekiweebwayo kye olw'ekibi, kye yasooka olw'ebibi bye. **16** N'aleeta ekiweebwayo ekyokebwa n'akiwaayo ng'etteeka bwe liragira. **17** N'aleeta ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke, n'ayoolamu olubatu, n'akyokya ku kyoto okuliraana n'ekiweebwayo ekyokebwa eky'omu makya. **18** Ente ya sseddume n'endiga ennume nazo n'azitta, nga bye biweebwayo olw'emirembe eby'abantu; batabani ba Alooni ne bamuleetera omusaayi, n'agumansira ku kyoto okukyebungulula enjuuyi zonna. **19** Naye amasavu ag'ente eya sseddume n'ago ag'endiga ennume, n'amasavu ag'oku mukira, n'ago agabikka ku byenda, n'ensigo, n'agabikka ku kibumba, **20** ne bateeka amasavu gaabyo ku bifuba by'ensolo ezo, n'ayokya amasavu ago ku kyoto; **21** naye ebifuba n'ekisambi ekya ddyo, Alooni n'abiwuubawuuba mu maaso ga Mukama Katonda nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa, nga Musa bwe yalagira. **22** Awo Alooni n'awanikira abantu emikono gye, n'abasabira omukisa. Bw'atyo Alooni ng'amaze okuwaayo ekiweebwayo olw'ekibi, n'ekiweebwayo ekyokebwa, n'ekiweebwayo olw'emirembe, n'avaayo ku kyoto. **23** Musa ne Alooni ne bayingira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Bwe baafuluma ne basabira abantu omukisa, era ekitiibwa kya Mukama Katonda ne kirabikira abantu bonna. **24** Omuliro ne gujja nga guva eri Mukama Katonda ne gumalirawo ddala ekiweebwayo ekyokebwa n'amasavu ebyali ku kyoto. Awo abantu bonna bwe baakiraba ne baleekaana ne bagalamira wansi ng'amaaso gaabwe gali ku ttaka.

10 Awo olwatuuka, batabani ba Alooni, Nadabu ne Abiku ne beetwalira buli omu ekyoterezo kye, ne bateekamu omuliro, ne bassaako obubaane, ne bawaayo eri Mukama Katonda omuliro ogutali mutukuvu, ne basobya ekiragiro kye. **2** Omuliro ne guva eri Mukama ne gubookya, ne bafiira awo mu maaso ga Mukama Katonda. **3** Awo Musa n'agamba Alooni nti, Kino Mukama Katonda kye yayogerako bwe yagamba nti, "'Nzija kweyolekanga nga bwe ndi omutukuvu eri abo abansemberera, era nassibwangamu ekitiibwa abantu bonna.'" Alooni n'asirika busirisi. **4** Awo Musa n'ayita Misayeri ne Erizafani, abaana ba Wuziyeeri kitaawe omuto owa Alooni, n'abagamba nti, "Mujje wano musitule emirambo gya baganda bammwe mugiggye wano awatukuvu mugitwale ebweru w'olusiisira." **5** Bwe batyo ne bajja ne basitula baganda baabwe abo nga bwe baali bayambadde ne babatwala ebweru w'olusiisira nga Musa bwe yabagamba. **6** Awo Musa n'agamba Alooni, ne Eriyazaali ne Isamaali, batabani ba Alooni, nti, "Mmwe temusumulula nviiri zammwe okuzita ne zireebeeta era temuyuza byambalo byammwe nga mukungubaga, kubanga muyinza okufa, n'obusungu bwa Mukama Katonda buyinza okubuubuukira abantu bonna. Naye baganda bammwe, ye nnyumba yonna eya Isirayiri, babakaabire abo Mukama Katonda b'azikirizza n'omuliro. **7** Era temuva ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, temulwa kufa; kubanga muliko amafuta ag'omuzeeyituuni ga Mukama Katonda ag'okwawula." Ne bakola nga Musa bwe yabalagira. **8** Awo Mukama Katonda n'agamba Alooni nti, **9** "Ggwe ne batabani bo bwe muyingiranga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu temunywanga envinnyo oba ekyokunywa ekirala kyonna ekitamiiza; bwe mulikikola temulirema kufa. Eryo linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ne mu mirembe gyonna egigenda okujja. **10** Mwawulengamu ebitukuvu n'ebyabulijjo, ebirongoofu n'ebitali birongoofu; **11** era kibasaanidde okuyigirizanga abaana ba Isirayiri amateeka gonna Mukama Katonda g'abawadde ng'agayisa mu Musa." **12** Awo Musa n'agamba Alooni ne Eriyazaali ne Isamaali, batabani ba Alooni abaali basigaddewo, nti, "Mutwale ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekyasigaddewo ku biweebwayo ebyokebwa eri Mukama Katonda nga si kizimbulukuse, mukiriire okumpi n'ekyoto kubanga kitukuvu nnyo. **13** Mukiriire mu kifo ekitukuvu, kubanga gwe mugabo gwo, era gwe mugabo gw'abatabani bo, nga guva ku kiweebwayo eri Mukama Katonda ekyokebwa; bwe ntyo bwe ndagiddwa.

14 Naye ekifuba ekiwuubibwa n'ekisambi ekiweebwayo munaabiriira mu kifo kyonna kye munaalaba ekirongoofu; mubirye, ggwe ne batabani bo ne bawala bo b'oli nabo; kubanga bibaweereddwa ng'omugabo gwammwe, ggwe n'abaana bo, nga biva ku biweebwayo olw'emirembe ebiweereddwayo abaana ba Isirayiri. **15** Ekisambi ekiweereddwayo n'ekifuba ekiwuubibwa, binaaleetebwa awamu n'amasavu ag'oku biweebwayo ebyokebwa, ne biwuubibwawuubibwa nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa awali Mukama, era kinaabeeranga mugabo gwo awamu ne batabani bo emirembe gyonna; nga Mukama Katonda bw'alagidde." **16** Awo Musa n'abuuliriza ebyali bifudde ku mbuzi ey'ekiweebwayo olw'ekibi, n'avumbula nga baagyokezza dda, n'anyiigira batabani ba Alooni abaali basigaddewo, Eriyazaali ne Isamaali, n'ababuuza nti, **17** "Lwaki ekiweebwayo ekyo olw'ekibi temwakiriiridde, wali awatukuvu? Kitukuvu nnyo. Kyabaweereddwa kiryoke kiggyiseeko abantu bonna ebibi byabwe, nga mmwe mubatangiririra awali Mukama Katonda. **18** Ng'omusaayi gwayo bwe gutaatwaliddwa munda mu Kifo Ekitukuvu, embuzi eyo ddala mwandigiriiridde awo awatukuvu nga bwe nabalagira." **19** Awo Alooni n'addamu Musa nti, "Laba, olwa leero bawaddeyo eri Mukama Katonda ekiweebwayo olw'ebibi byabwe n'ekiweebwayo kyabwe ekyokebwa; naye era ebintu nga bino ne bingwako. Mukama Katonda yandisanyuse singa leero ndidde ekiweebwayo olw'ekibi?" **20** Awo Musa bwe yawulira ebigambo ebyo n'amatira.

11 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Mutegeeze abaana ba Isirayiri nti bino bye biramu bye munaayinzanga okulya mu bisolo byonna eby'oku nsi. **3** Munaayinzanga okulya ensolo yonna erina ekigere ekyaseemu nga kyeyawulidde ddala, era ng'ezza obwenkulumu. **4** Kyokka ezo ezizza obwenkulumu bwokka, oba ezirina ebigere ebyaseemu byokka, temuziryanga. Ggamba eŋŋamira, newaakubadde ng'ezza obwenkulumu naye ebigere byayo si byaseemu; noolwekyo si nnongoofu. **5** N'omusu nagwo guzza obwenkulumu, naye ebigere byagwo si byaseemu; noolwekyo si mulongoofu. **6** Ate n'akamyu ak'omu nsiko, newaakubadde nako kazza obwenkulumu naye ebigere byako si byaseemu, noolwekyo si kalongoofu, era temukalyanga. **7** Ate mulabe embizzi, newaakubadde ng'ekigere kyayo kyaseemu, ate nga kyeyawulidde ddala, naye tezza bwenkulumu; noolwekyo si nnongoofu gye muli. **8** Ebisolo ng'ebyo temulyanga nnyama yaabyo, wadde okukwatako ku mirambo gyabyo; kubanga si birongoofu gye muli. **9** "Ku biramu ebiri mu mazzi ag'omu nnyanja n'ag'omu migga mulyangako ebyo ebirina amatu awamu n'amagagamba ku mubiri gwabyo. **10** Ebiramu byonna ebyekuluumulira mu nnyanja ne mu migga naye nga tebiriiko matu oba magagamba binaabanga bya muzizo gye muli. **11** Nga bwe binaabanga eby'omuzizo gye muli, temuulyenga ku nnyama yaabyo, era n'emirambo gyabyo ginaabanga gya muzizo. **12** Buli kiramu kyonna ekibeera mu mazzi naye nga tekiriiko matu wadde amagagamba kinaabanga kya muzizo gye muli. **13** "Mu nnyonyi, zino ze z'omuzizo era temuuziryenga: empungu, ensega, makwanzi, **14** kamunye, eddiirawamu erya buli ngeri, **15** ne namuŋŋoona owa buli ngeri; **16** maaya, olubugabuga, olusobe, enkambo eza buli ngeri, **17** ekiwuugulu, enkobyokkobyo, ekkufufu, **18** ekiwuugulu eky'amatu, ne kimbala, ensega, **19** kasida, mpabaana owa buli ngeri, ekkookootezi, n'ekinyira. **20** "Ebiwuka byonna ebirina ebiwaawaatiro nga bitambuza amagulu ana binaabanga bya muzizo gye muli. **21** Naye mu biwuka ebyo ebirina ebiwaawaatiro era nga bitambuza amagulu ana munaalyangamu ebyo ebirina ennyingo ku magulu gaabyo ebigenda nga bibuuka amacco ku ttaka. **22** Mu ebyo bino bye munaalyanga: enzige eza buli ngeri, n'enseenene eza buli ngeri, n'obunyeenyenkule obwa buli ngeri, n'amayanzi aga buli ngeri. **23** Naye ebiwuka ebirala byonna eby'ebiwaawaatiro nga birina amagulu ana binaabanga bya muzizo gye muli. **24** "Bino nabyo binaabafuulanga abatali balongoofu; buli anaakwatanga ku mulambo gw'ensolo nga zino anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **25** Era buli anaasitulanga ekitundu kyonna eky'omulambo gwazo anaateekwanga okwoza engoye ze, kyokka era anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **26** "Buli nsolo yonna erina ekigere ekyaseemu naye nga tekyeyawulidde ddala, oba nga tezza bwenkulumu, eneebanga ya muzizo gye muli. Buli anaakwatanga ku mulambo gwazo anaabanga afuuse atali mulongoofu. **27** Mu nsolo zonna ezitambulira ku magulu ana, ezo ezitambulira ku bibatu byazo teziibenga nnongoofu gye muli, buli muntu anaakwatanga ku mulambo gwazo anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **28** Era n'oyo anaasitulanga omulambo gwazo anaayozanga engoye ze; naye era anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. Teziibenga nnongoofu gye muli. **29** "Mu nsolo ezigenda zisoobera ku ttaka; zino teziibenga nnongoofu gye muli: eggunju, emmese, amakonkome amanene aga buli ngeri; **30** anaka, enswaswa, omunya, ekkonkome, ne nnawolovu. **31** Mu ezo zonna ezisoobera ku ttaka ezo teziibenga nnongoofu gye muli. Era buli anaazikwatangako nga zimaze okufa anaabanga afuuse atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **32** Era emu ku zo bw'eneefanga n'egwa ku kintu eky'engeri yonna ekikozesebwa, ekintu ekyo kinaafuukanga ekitali kirongoofu, obanga ekintu ekyo kyakolebwa mu muti, oba mu lugoye, oba mu ddiba oba mu kkutiya. Kiteekebwenga mu mazzi. Tekiibenga kirongoofu okutuusa akawungeezi; kyokka oluvannyuma kinaalongookanga. **33** Era emu ku zo bw'eneegwanga mu nsaka ey'ebbumba, byonna ebiri mu nsaka omwo binaafuukanga ebitali birongoofu, era ensaka eyo muteekwa buteekwa okugyasanga. **34** Emmere eneebanga egenda okuliibwa naye n'ebaako amazzi agavudde mu nsaka omwo, teebenga nnongoofu, n'amazzi agandinywereddwa okuva mu nsaka omwo tegaabenga malongoofu. **35** Era buli kintu kyonna omulambo gw'ensolo zino kwe gunaabanga gugudde ku masiga okufumbirwa oba mu ntamu, binaayasibwayasibwanga, kubanga si birongoofu; era tebiibenga birongoofu gye muli. **36** Naye bwe gunaagwanga mu luzzi oba mu ppipa y'amazzi, ebyo byo binaasigalanga birongoofu; naye oyo yenna

anaakwatanga ku mulambo ogwo taabenga mulongoofu. **37** Singa omulambo gugwa ku nsigo ez'engeri yonna ezigenda okusimbibwa, zinaasigalanga nnongoofu. **38** Naye singa ensigo ziyiyibbwako amazzi, omulambo ne guzigwako, teziibenga nnongoofu gye muli. **39** "Singa ensolo yonna ku ezo ze mukkirizibwa okulya efa, oyo yenna anaakwatanga ku mulambo gwayo anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **40** Oyo anaalyanga ku nnyama y'omulambo kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, era taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Oyo yenna anaasitulanga omulambo, kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, naye taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. **41** "Buli kitonde kyonna ekitambulira ku ttaka kinaabanga kya muzizo, temuukiryenga. **42** Temuulyenga kitonde kyonna ekyekululira ku ttaka, obanga kyewalulira ku lubuto lwakyo, oba nga kitambuza amagulu, oba nga kikozesa ebigere bingi; kinaabanga kya muzizo. **43** Temuganyanga kwonoonebwa bitonde ebyo n'ekimu. Temubikozesanga temulwa kweyonoona, era temubikkirizanga kubafuula abatali balongoofu. **44** Kubanga Nze Mukama Katonda wammwe, kale mwetukuzanga ne mubeera batukuvu, kubanga Nze ndi mutukuvu. Temwesemberezanga ebitonde ebyo ebitambulira ku ttaka ne bibafuula abatali balongoofu. **45** Kubanga Nze Mukama eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, okubeera Katonda wammwe; noolwekyo kibasaanira okubeeranga abatukuvu, kubanga Nze ndi mutukuvu. **46** "Ago ge mateeka agakwata ku nsolo, ne ku nnyonyi, ne ku buli kiramu kyonna eky'omu mazzi, ne ku buli kitonde kyonna ekyewalulira ku ttaka. **47** Kibasaaniranga mwawulemu, mu bitonde ebiramu ebirongoofu ebisaana okuliibwanga, ne mu bitonde ebiramu ebitali birongoofu ebitasaana kuliibwanga."

12 Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Abaana ba Isirayiri bagambe nti, 'Omukazi bw'anaabanga olubuto, n'azaala omwana nga wabulenzi, omukazi oyo taabenga mulongoofu okumala ennaku musanvu, okufaanana nga bw'atabeera mulongoofu ng'ali mu kiseera ky'okulwala kw'abakazi okwa buli mwezi. **3** Ku lunaku olw'omunaana omwana oyo omulenzi anaakomolebwanga. **4** Ate omukazi anaalindanga ne wayitawo ennaku amakumi asatu mu ssatu alyoke atukuzibwe olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'azaala. Taakwatenga ku kintu ekitukuvu wadde okuyingiranga mu watukuvu okutuusa ng'ennaku z'okutukuzibwa kwe ziweddeko. **5** Naye bw'anaabanga azadde omwana wabuwala, omukazi taabenga mulongoofu okumala wiiki bbiri, nga bw'abeera ng'ali mu kiseera kye eky'okulwala kw'abakazi okwa buli mwezi. Ate anaalindanga ennaku nkaaga mu mukaaga alyoke alongoosebwe olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'azaala. **6** "'Ennaku z'omukazi oyo ez'okutukuzibwa bwe zinaggwangako, bw'anaabanga azadde omwana mulenzi oba muwala, anaaleetanga eri kabona ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, omwana gw'endiga oguwezezza omwaka gumu obukulu okuguwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ng'enjiibwa ento oba ejjiba ng'ekiweebwayo olw'ekibi. **7** Kabona anaabiwangayo eri Mukama okutangirira omukazi oyo; bw'atyo anaabeeranga mulongoofu olw'omusaayi ogwamuvaamu ng'amaze okuzaala. "'Ago ge mateeka agakwata ku mukazi anaazaalanga omwana owoobulenzi oba owoobuwala. **8** Bw'anaabanga tasobola kuwaayo mwana gwa ndiga, anaaleetanga bibiri bibiri ku bino: enjiibwa ento bbiri oba amayiba abiri, ekimu nga ky'ekiweebwayo ekyokebwa n'ekirala nga ky'ekiweebwayo olw'ekibi. Mu ngeri eno kabona anaamutangiririranga, bw'atyo n'afuuka mulongoofu.'"

13 Awo Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Omuntu yenna bw'anaabanga n'akazimbye ku lususu lw'omubiri gwe, oba awabutuse, oba awali akatulututtu, ne wafaanana ng'awali endwadde ey'ebigenge, aleetebwenga eri Alooni kabona, oba eri omu ku batabani be bakabona. **3** Kabona anaakeberanga ekifo ekyo awazimbye ku lususu, bw'anaasanganga ng'obwoya obuli awo awazimbye bufuuse bweru, ate nga awalwadde wennyise okusinga olususu lw'omubiri gw'omuntu oyo, ng'olwo ebyo bigenge. Kabona bw'anaamalanga okumukebera anaalangiriranga nti omuntu oyo si mulongoofu. **4** Naye awazimbye bwe wanaabanga walungudde, naye nga tewennyise okusinga olususu lw'omubiri gwe, ate nga n'obwoya mu wazimbye awo tebufuuse bweru, kabona anaasibiranga omuntu oyo omulwadde mu kalantiini okumala ennaku musanvu. **5** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga omuntu oyo; bw'anaasanganga ng'awazimbye teweeyongedde, era nga n'obulwadde obwo tebusaasaanye ku lususu, anaayongeranga okumusibira mu kalantiini ennaku endala musanvu. **6** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaddangamu okumukebera, kale bw'anaasanganga ng'obuzimbu tebukyalabika nnyo, era obulwadde obwo nga tebusaasaanye ku lususu, anaamulangiriranga nti mulongoofu; kubanga kubadde kubutuka bubutusi. Omuntu oyo anaayozanga engoye ze, era anaabanga mulongoofu. **7** Naye okubutuka okwo bwe kunaasaasaananga ku lususu oluvannyuma lw'okweyanjula eri kabona amulangirire nti mulongoofu, anaateekwanga okuddayo eri kabona yeeyanjule buto. **8** Kabona anaamukeberanga, bw'anaasanganga ng'okubutuka kusaasaanye ku lususu ku mubiri, kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; ng'ebyo bigenge. **9** "Omuntu yenna bw'anaakwatibwanga ebigenge, anaaleetebwanga eri kabona. **10** Kabona anaamukeberanga, bw'anaasangangawo obuzimbu obweru ku lususu nga bwerusizza n'obwoya, era awazimbye nga waliwo n'ennyama y'omubiri erungudde, **11** ebyo binaabanga bigenge eby'olutentezi ku lususu lw'omubiri gw'omuntu oyo, era kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu. Taasibibwenga mu kalantiini, kubanga amaze okutegeererwawo nga bw'atali mulongoofu. **12** "Naye singa ebigenge bisaasaana ku lususu ne bituuka wonna wonna okuva ku mutwe gw'omuntu oyo okutuuka ku bigere nga kabona bw'asobola okulaba, **13** kale kabona anaakeberanga omuntu oyo; bwe kinaazuulibwanga ng'ebigenge bibunye omubiri gw'omuntu oyo gwonna, anaamulangiriranga nga bw'ali omulongoofu; kubanga omubiri gwe gwonna gufuuse mweru, oyo mulongoofu. **14** Naye ku lususu

lw'omuntu oyo bwe kunaalabikangako ennyama erungudde taabenga mulongoofu. **15** Kabona anaakeberanga ennyama eyo erungudde, n'amulangirira nga bw'atali mulongoofu. Ennyama erungudde si nnongoofu, kubanga bigenge. **16** Naye singa ennyama erungudde ekyuka n'efuuka enjeru, omuntu oyo anajjanga eri Kabona. **17** Kabona anaamukeberanga, bw'anaazuulanga ng'olususu olulwadde lufuuse lweru, anaalangiriranga omulwadde oyo okuba omulongoofu; bw'atyo anaabanga mulongoofu. **18** "Omuntu bw'anaabanga alwadde ejjute ku lususu lwe, naye ne liwona, **19** kyokka mu kifo awaali ejjute ne wajjawo obuzimbu obweru oba akatulututtu akatwakaavu, wasaana walagibwe kabona. **20** Kabona anaakeberangawo, bw'anaasanganga nga wennyise okusinga olususu, nga n'obwoya bwawo bufuuse bweru; kale kabona analangiriranga omuntu oyo nga bw'atali mulongoofu. Obwo bulwadde bwa bigenge ebifulumidde awo awaali ejjute. **21** Naye kabona bw'anaakeberangawo, n'asanga ng'obwoya obuliwo si bweru, ate nga tewennyise okusinga olususu era nga tewakyalabika nnyo, kale kabona anaasibanga omuntu oyo mu kalantiini okumala ennaku musanvu. **22** Naye obulwadde obwo bwe bunaasaasaananga ku lususu, kale kabona analangiriranga omuntu oyo nti si mulongoofu, ebyo nga bigenge. **23** Naye obuzimbu bwe bunaasigalanga mu kifo kimu ne butasaasaana, eyo eneebanga nkovu ya jjute, era kabona anaalangiriranga omuntu oyo nti mulongoofu. **24** "Singa wabaawo ku lususu lw'omuntu awayidde omuliro, awo awali ennyama eyidde ne wazimba, ne wafuuka watwakaavu oba weeru, **25** kabona anaakeberangawo, obwoya bwawo bwe bunaabanga bufuuse bweru, ate nga walabika ng'awennyise okusinga olususu, ebyo nga bigenge bye bifulumye ku lususu oluyidde. Kabona anaalangiriranga omuntu oyo nti si mulongoofu; ebyo binaabanga bigenge. **26** Naye kabona bw'anaakeberanga awo awayidde, n'asanga ng'obwoya obuliwo si bweru, era nga tewennyise kusinga lususu, naye nga tewakyalabika nnyo, kabona anaasibiranga omuntu oyo mu kalantiini okumala ennaku musanvu. **27** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaamukeberanga, kale bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaana ku lususu, kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; ebyo nga bigenge. **28** Naye obulwadde bwe bunaasigalanga mu kifo ekimu ne butasaasaana ku lususu, era ng'awazimbu tewakyalabika nnyo, buno bunaabanga buzimbu obuleeteddwa omuliro ogwayokyawo; kale kabona anaamulangiriranga nti mulongoofu; kubanga eyo y'enkovu ku lususu awaayokebwa omuliro. **29** "Omusajja oba omukazi bw'anaalwalanga ebbwa ku mutwe oba ku kalevu, **30** kabona anaakeberanga ebbwa eryo, bwe linaabanga lyennyise okusinga olususu, nga n'obwoya obulirimu bwa kyenvu ate nga bwa matalaga; kale kabona anaamulangiriranga nti si mulongoofu; eryo nga lye bbwa erisiiwa, nga bye bigenge eby'oku mutwe oba eby'oku kalevu. **31** Kabona bw'anaakeberanga ebbwa erisiiwa, n'asanga nga teryennyise kuyisa lususu, ate nga mu lyo nga temuliimu bwoya buddugavu, kale kabona anaasibiranga omuntu oyo alina ebbwa erisiiwa mu kalantiini amalemu ennaku musanvu. **32** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga ebbwa eryo, bw'anaasanganga ng'okusiiwa tekusaasaanye, ate nga mu bbwa temuliimu bwoya bwa kyenvu, era ng'awasiiwa tewennyise kusinga lususu, **33** omuntu oyo asaananga amwebwe okuggyako awo awalwadde wokka; ate kabona anaamusibiranga mu kalantiini ennaku endala musanvu. **34** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga awo awasiiwa, okusiiwa bwe kunaabanga tekusaasaanye ku lususu, ate nga tewennyise kusinga lususu, kale, kabona anaalangiriranga omuntu oyo nga bw'ali omulongoofu; era omuntu oyo anaayozanga engoye ze n'abeera mulongoofu. **35** Naye okusiiwa bwe kunaasaasaananga ku lususu ng'amaze okulongooka, **36** kabona anaayongeranga okumukebera, bw'anaasanganga ng'okusiiwa kusaasaanye ku lususu, kabona taanoonyenga bwoya bwa kyenvu mu bbwa eryo; omuntu oyo si mulongoofu. **37** Naye mu kulaba kwa kabona, okusiiwa bwe kunaabanga tekweyongedde, nga n'obwoya obwa kyenvu bukuze mu bbwa, olwo ng'okusiiwa kuwonye, era omuntu oyo nga mulongoofu era kabona naye anaamulangiriranga nti mulongoofu. **38** "Omusajja oba omukazi bw'anaabanga n'obutulututtu obweru ku mubiri gwe, **39** kabona anaamukeberanga, bw'anaasanganga ng'obutulututtu bweruyeru, okwo kuba kubutukabutuka okuyiise ku lususu lw'omuntu oyo, ye aba mulongoofu. **40** "Omusajja bw'anaakuunyuukangako enviiri ze ku mutwe gwe zonna, anaabeeranga kyemwa, naye nga mulongoofu. **41** Era omusajja bw'anaakuunyuukangako enviiri ze ez'omu maaso nga ku kyenyi, oyo anaabanga wa kiwalaata eky'omu bwenyi, kyokka nga mulongoofu. **42** Naye mu mutwe omutali nviiri oba mu kiwalaata eky'omu bwenyi bwe munaabangamu akafo akalwadde ebbwa nga kalungudde keeruyeru nga kalimu obumyufumyufu, ebyo nga bigenge bye bifulumye mu mutwe ogutaliimu nviiri oba mu kiwalaata eky'omu bwenyi. **43** Kale kabona anaakeberanga omuntu oyo, bw'anaasanganga ng'akafo ako awalwadde ebbwa era awazimbye mu mutwe oguweddemu enviiri oba mu kiwalaata ekiri mu bwenyi, nga kalungudde era nga weeruyeru nga kalimu obumyufumyufu, nga walabika ng'ebigenge bwe biba nga biri ku lususu olw'omubiri, **44** omuntu oyo anaabanga mugenge, nga si mulongoofu. Kabona anaamulangiriranga nga bw'atali mulongoofu, olw'obulwadde obwo mu mutwe gwe. **45** "Omuntu anaalwalanga ebigenge anaayambalanga engoye njulifu, n'enviiri z'oku mutwe gwe anaazirekanga ne zikula ne ziduumuuka, anaabikkanga ku mumwa gwe ogw'engulu n'atambula nga bw'aleekaana nti, 'Siri mulongoofu! Siri mulongoofu!' **46** Ebbanga lyonna omuntu ly'anaamalanga ng'alina obulwadde obwo anaabeeranga si mulongoofu. Anaasulanga yekka mu nnyumba ye ebweru w'olusiisira. **47** "Obulwadde bw'ebigenge bwe bunaalabikanga mu byambalo by'omusajja oba eby'omukazi, ebyambalo ebyo nga bikoleddwa mu byoya by'endiga oba mu bafuta oba maliba, **48** oba mu nfunyiro ne mu ntabiro z'ebyambalo by'ebyoya by'endiga, oba mu bafuta oba mu maliba, oba mu kyambalo ekya buli ngeri yonna ekitungiddwa mu maliba; **49** era obulwadde obwo bwe bunaalabikanga nga bwa langi ya kiragalalagala oba myufumyufu, nga buli mu kyambalo

oba mu nfunyiro oba mu ntabiro zaakyo, oba mu kyambalo kyonna ekitungiddwa mu maliba; obwo nga bulwadde bwa bigenge, era bunaalagibwanga kabona. **50** Kabona anaakeberanga obulwadde obwo, anaasibiranga ekintu ekyo omuli obulwadde mu kalantiini okumala ennaku musanvu. **51** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakeberanga obulwadde obwo. Bw'anaasanganga ng'obulwadde obwo bauaasanye mu kyambalo, mu nfunyiro oba mu butungiro oba mu maliba, oba mu kyonna ekitungiddwa mu maliba, ng'amanya ng'obulwadde obwo bwa bigenge ebitta n'omuntu; ekyo ekyambalo nga si kirongoofu. **52** Kabona anaayokyanga ebyambalo ebyo, obanga obulwadde buli mu nfunyiro oba mu ntabiro ez'ebyambalo ebya bafuta oba eby'ebyoya by'endiga, oba ebirala byonna ebitungiddwa mu maliba, kubanga obwo bwe bulwadde bw'ebigenge ebittira ddala. Ebyambalo ebyo binaayokebwanga mu muliro. **53** "Kabona bw'anaabanga akebedde ekyambalo ekirimu obulwadde, n'asanga nga tebusaasaanye mu kyambalo, ne mu nfunyiro zaakyo, oba ne mu ntabiro, oba ne mu kyonna ekitungiddwa mu maliba, **54** kale kabona anaalagiranga ne bayoza ekyambalo ekyo omuli obulwadde, n'ayongera okukisibira mu kalantiini ennaku endala musanvu. **55** Awo kabona anaakeberanga ekyambalo ekyo ekyoze, bw'anaasanganga ng'erangi y'akafo awali obulwadde tekyuse, newaakubadde ng'obulwadde tebusaasaanye, ekyambalo ekyo nga si kirongoofu. Mukyokyanga mu muliro, awali ebigenge ne bwe wanaabanga mu kyambalo mu maaso oba mu mabega gaakyo. **56** Naye kabona bw'anaakeberanga n'asanga nga bwe bamaze okwoza ekyambalo, akafo ako awali obulwadde tekakyalabika nnyo, akafo ako anaakayuzangamu mu kyambalo ekyo, oba mu ddiba oba mu kiruke kyonna ekyambalwa. **57** Naye obulwadde obwo bwe bunaalabikanga nate mu kyambalo, oba mu kyambalo eky'eddiba oba ekiruke, nga busaasaanye, kale munaayokyanga mu muliro ekyambalo ekyo omuli obulwadde. **58** Naye mu kyambalo kyonna, oba ekyambalo eky'eddiba oba ekiruke, obulwadde bwe buggwangamu nga kimaze okwozebwa, kale kinaayozebwanga omulundi ogwokubiri, ne kiba kirongoofu." **59** Eryo lye tteeka ery'obulwadde bw'ebigenge mu byambalo by'ebyoya by'endiga, oba linena, oba ebiruke obulusi, oba ebitunge mu maliba mu ngeri ezitali zimu, erinaasinziirwangako okulangirira obanga ekyambalo kirongoofu oba si kirongoofu.

14 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Lino lye tteeka erinaagobererwanga ku lunaku omugenge lw'anaafuulibwanga omulongoofu mu ngeri entongole ng'aleeteddwa eri kabona. **3** Kabona anaafulumanga n'agenda ebweru w'olusiisira n'akebera omuntu oyo. Awo bw'anaasanganga ng'obulwadde bw'ebigenge bumuwonyeeko, **4** kabona anaalagiranga okuleetera omuntu oyo agenda okufuulibwa omulongoofu, ebinyonyi bibiri ebiramu ebirongoofu, n'omuti omwerezi, n'oluwuzi olumyufu, n'ezobu. **5** Kabona anaalagiranga okuttira emu ku nnyonyi ziri ebbiri waggulu w'amazzi amalungi agali mu luggyo. **6** Anaddiranga ennyonyi ennamu, awamu n'omuti omwerezi, n'oluwuzi olumyufu, n'ezobu, byonna ebyo n'abinnyika mu musaayi gw'ennyonyi enettirwanga waggulu w'amazzi amalungi. **7** Anaamansiranga omusaayi emirundi musanvu ku oyo omulwadde w'ebigenge agenda okufuulibwa omulongoofu; era anaamulangiriranga nti mulongoofu. Ekinyonyi kiri ekiramu, kabona anaakirekanga n'ekibuuka n'ekigenda. **8** Omuntu oyo anaabanga agenda okufuulibwa omulongoofu anaayozanga engoye ze, n'amwako enviiri ze, n'anaaba mu mazzi, n'abeera mulongoofu. Ebyo nga biwedde anaayingiranga mu lusiisira, naye ajjanga kumala ennaku musanvu ng'asula bweru wa weema ye. **9** Ku lunaku olw'omusanvu omuntu oyo anaayongeranga okumwa ku mutwe gwe enviiri ze zonna, anaamwangako n'ebirevu bye, n'ebisige bye, n'obwoya obulala bwonna obumwebwa. Ate anaayozanga engoye ze, n'anaaba omubiri gwe gwonna mu mazzi, bw'atyo n'afuuka mulongoofu. **10** "Ku lunaku olw'omunaana anaaleetanga abaana b'endiga abalume babiri abataliiko kamogo, n'omwana gw'endiga omuluusi nga gwa mwaka gumu ogw'obukulu, n'aleeterako n'obuwunga obulungi obw'emmere ey'empeke obuweza kilo ssatu obw'ekiweebwayo, ng'abutabudde mu mafuta, n'aleeterako n'ebbakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni eweza desimoolo ssatu eza lita. **11** Awo kabona ow'okulangiriranga omuntu oyo okuba omulongoofu, anaamuleetanga, awamu n'ebiweebwayo bye, awali Mukama Katonda mu mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **12** Awo kabona anaddiranga omu ku baana b'endiga omulume n'aguwaayo awamu n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni, ng'ekiweebwayo olw'omusango, anaabiwuubanga ng'ekiweebwayo eri Mukama Katonda ekiwuubibwawuubibwa. **13** Omwana gw'endiga ogwo anaaguttiranga mu kifo ekitukuvu, ekiweebwayo olw'ekibi n'ekiweebwayo ekyokebwa we bittirwa. Okufaanana ng'ekiweebwayo olw'ekibi, ekiweebwayo olw'omusango nakyo kinaabanga kya kabona; nga kitukuvu nnyo. **14** Awo kabona anaatoolanga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango n'agusiiga ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabeeranga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo. **15** Kabona anaddiranga ku mafuta ag'omuzeeyituuni ag'omu pakuli n'agafukako mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, **16** anannyikanga olunwe lwe olwa ddyo mu mafuta ag'omuzeeyituuni agali mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, n'amansira n'olunwe lwe ku mafuta ag'omuzeeyituuni emirundi musanvu awali Mukama Katonda. **17** Kabona anaddiranga agamu ku mafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye n'agasiiga ku lukugiro lw'okutu kw'oyo anaabeeranga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu ky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo, ng'agasiiga kungulu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango. **18** Kabona anaddiranga amafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye n'agasiiga mu mutwe gw'oyo ajja okufuulibwa omulongoofu, n'amutangiririra awali Mukama. **19** Kabona anaawangayo

ekiweebwayo olw'ekibi, atangiririre oyo atali mulongoofu ajja okufuulibwa omulongoofu. Oluvannyuma kabona anattanga ekiweebwayo ekyokebwa, **20** n'akiwaayo ku kyoto awamu n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke. Bw'atyo kabona anaatangiririranga omuntu oyo, n'afuuka mulongoofu. **21** "Naye omuntu oyo bw'anaabanga omwavu ng'ebyo byonna tabisobola, anaaleetanga omwana gw'endiga omulume gumu okuba ekiweebwayo olw'omusango, ne kiwuubibwa okumutangiririranga, okwo n'agattirako ne kimu kya kkumi ekya efa eky'obuwunga obulungi ennyo obutabikiddwa mu mafuta, nga kye kiweebwayo eky'emmere y'empeke, n'agattako n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni; **22** n'amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri, ng'okufuna kwe bwe kunaamusobozesanga; emu eneebanga ya kiweebwayo olw'ekibi, endala nga ya kiweebwayo ekyokebwa. **23** Ebyo byonna eby'okumufuula omulongoofu anaabireetanga eri kabona ku lunaku olw'omunaana, ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, awali Mukama. **24** Kabona anaddiranga omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo olw'omusango, n'epakuli y'amafuta ag'omuzeeyituuni, n'abiwuuba nga kye kiweebwayo ekiwuubibwawuubibwa awali Mukama. **25** Kabona anattanga omwana gw'endiga ogw'ekiweebwayo olw'omusango; n'addira ogumu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango, n'agusiiga ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, era ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo. **26** Kabona anaafukanga agamu ku mafuta mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, **27** n'amansira n'olunwe lwe olwa ddyo agamu ku mafuta ago agali mu kibatu ky'omukono gwe ogwa kkono, emirundi musanvu awali Mukama. **28** Era kabona anaasiiganga agamu ku mafuta ag'omuzeeyituuni agali mu kibatu ky'omukono gwe ku lukugiro lw'okutu okwa ddyo okw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, ne ku kinkumu eky'engalo ey'omukono gwe ogwa ddyo, ne ku kigere ekisajja eky'oku kugulu kwe okwa ddyo, ng'agasiiga kungulu ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'omusango. **29** Kabona anaddiranga amafuta ag'omuzeeyituuni aganaabanga gasigadde mu kibatu kye, n'agasiiga ku mutwe gw'oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu, okumutangiririra eri Mukama. **30** Era anaawangayo, ng'obusobozi bwe gye bunaakomanga, amayiba oba enjiibwa ento, **31** ekinyonyi ekimu ng'ekiweebwayo olw'ekibi n'ekyokubiri ng'ekiweebwayo ekyokebwa, ng'agattirako n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke. Kabona anaamutangiririranga oyo anaabanga azze okufuulibwa omulongoofu eri Mukama. **32** Ago ge mateeka aganaagobererwanga omuntu omugenge anaabanga tasobola biweebwayo ebya bulijjo, alyoke afuuke omulongoofu." **33** Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, **34** "Bwe muliyingira mu nsi ya Kanani gye mbawadde okugirya, ne musanga nga ntadde ebigenge mu emu ku nnyumba ez'omu nsi eyo, **35** kale, oyo anaabanga nannyini nnyumba eyo anajjanga n'ategeeza kabona nti, 'Mu nnyumba yange mufaanana ng'omuli obulwadde.' **36** Kabona anaalagiranga ne bafulumya ebintu byonna ebiri mu nnyumba ne babimalamu, nga tannaba kuyingiramu kukebera obulwadde obwo nga bwe buli, si kulwa nga byonna ebiri mu nnyumba biyitibwa ebitali birongoofu. Ekyo nga kiwedde kabona anaayingiranga mu nnyumba n'agikebera. **37** Anaanoonyanga obulwadde we buli; bw'anaabusanganga ku bisenge by'ennyumba eyo, nga kuliko amabala aga kiragalalagala oba amamyukirivu, era nga galabika gayingidde munda mu mubiri gw'ekisenge, **38** olwo kabona anaafulumanga mu nnyumba eyo, n'agiggala okumala ennaku musanvu. **39** Ku lunaku olw'omusanvu kabona anaakomangawo n'akebera ennyumba eyo. Bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaanidde ku bisenge by'ennyumba eyo, **40** kale, anaalagiranga ne basokoola mu bisenge amayinja gonna agaliko obulwadde ne bagasuula ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. **41** Era anaalagiranga ebisenge byonna eby'omu nnyumba eyo ne bikalakatibwa, ebintu byonna ebikalakatibbwako ne bisuulibwa ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. **42** Era banaddiranga amayinja amalala ne bagazimba mu bifo by'agali agaggyibwamu, ne batabula bulungi omusenyu, ennyumba yonna n'ekubibwa omusenyu. **43** "Singa obulwadde buddamu okuzuuka, oluvannyuma lw'ennyumba okugiggyamu amayinja gali, n'okugikalakata era n'okugikubako omusenyu omuggya, **44** kale, kabona anaagendangayo ne yeetegereza; bw'anaasanganga ng'obulwadde busaasaanye mu nnyumba, ng'ebyo bigenge bye biri mu nnyumba, era nga si nnongoofu. **45** Anaalagiranga ennyumba eyo n'emenyebwawo, amayinja gaayo n'embaawo zaayo n'omusenyu ogwagikubwako, byonna binaasitulwanga ne bisuulibwa ebweru w'ekibuga mu kifo ekitali kirongoofu. **46** Ennyumba eyo bw'eneebanga tennamenyebwawo, omuntu yenna anaayingiranga mu nnyumba eyo mu kiseera ky'eneemalanga nga nzigale anaabanga si mulongoofu okutuusa akawungeezi. **47** N'omuntu yenna anaasulanga mu nnyumba eyo oba anaaliirangamu, anaayozanga engoye ze. **48** "Naye kabona bw'anajjanga n'akebera mu nnyumba eyo ng'emaze okukubibwako omusenyu, n'asanga ng'obulwadde tebwasaasaana; kale, kabona anaalangiriranga ng'ennyumba eyo bw'eri ennongoofu, kubanga olwo ng'obulwadde bugenze. **49** Okufuula ennyumba ennongoofu kabona anaddiranga ebinyonyi bibiri n'akabaawo k'omuti omwerezi, n'ekiwero ekimyufu n'ezobu. **50** Anattiranga ekimu ku binyonyi mu mazzi amalungi mu kibya eky'ebbumba. **51** Awo anaddiranga akabaawo k'omuti omwerezi n'ezobu, n'ekiwero ekimyufu, n'ekinyonyi ekikyali ekiramu, n'abinnyika mu musaayi gw'ekinyonyi ekyattiddwa ne mu mazzi amalungi, n'alyoka amansira ennyumba yonna emirundi musanvu. **52** Ennyumba anaagifuulanga ennongoofu n'omusaayi gw'akanyonyi, n'amazzi amalungi, n'akanyonyi akalamu, n'akabaawo k'omuti omwerezi, n'ezobu n'ekiwero ekimyufu. **53** Awo n'afulumya ekinyonyi ekiramu ebweru w'ekibuga n'akiteera eyo ne kibuuka ne kigenda. Mu ngeri eyo anaatangiririranga ennyumba eyo era eneebanga nnongoofu." **54** Ago ge mateeka aganaagobererwanga ku bulwadde bw'ebigenge, omubiri ogusiiwa, **55** ebigenge mu ngoye oba mu nnyumba, **56** oba okubutukabutuka, oba obutulututtu, **57** okusinziirako

okutegeera obanga ekintu kirongoofu oba si kirongoofu. Ago ge mateeka ku bigenge.

15 Awo Mukama n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Mugambe abaana ba Isirayiri nti omusajja yenna bw'anaavangamu ebitonnya mu bitundu bye ebyekyama, ebimuvaamu ebyo binaabanga ebitali birongoofu. **3** Era lino ly'etteeka ery'obutali bulongoofu bwe obuleeteddwa ebyo ebimuvaamu: obanga bitonnya obutasalako, obanga birekeddaawo, bunaabanga obutali bulongoofu mu musajja oyo. **4** "Buli kitanda omusajja oyo alina ebimuvaamu ky'anaasulangako kinaabanga si kirongoofu, ne buli kintu ky'anaatuulangako kyonna kinaabanga si kirongoofu. **5** Omuntu yenna anaakwatanga ku kitanda ky'omusajja oyo naye anaafuukanga atali mulongoofu okutuusiza ddala akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **6** Omuntu yenna anaatuulanga ku kintu kyonna omusajja oyo alina ebimuvaamu kw'anaabanga amaze okutuula, anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **7** Era omuntu yenna anaakwatanga ku musajja oyo alina ebimuvaamu, anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **8** Omusajja oyo alina ebimuvaamu bw'anaawandanga amalusu ku muntu omulongoofu, omuntu oyo anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **9** Era n'amatandiiko gonna omusajja oyo alina ebimuvaamu kw'aneebagaliranga ganaabanga agatali malongoofu, **10** era n'omuntu anaakwatanga ku kintu ekirala kyonna ekinaabanga wansi w'omusajja oyo anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **11** Omuntu yenna, omusajja oyo alina ebimuvaamu gw'anaakwatangako nga tasoose kunaaba mu ngalo mu mazzi anaafuukanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi, era anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba mu mazzi. **12** Ekibumbe kyonna ekikozesebwa mu maka bwe kinaakwatibwangako omusajja oyo alina ebimuvaamu kinaayasibwanga, na buli ekikozesebwa mu maka eky'omuti kinaanaazibwanga mu mazzi. **13** "Omusajja anaabanga alina ebimuvaamu bw'anaafuulibwanga omulongoofu, aneebaliranga ennaku musanvu ez'okufuulibwa omulongoofu; anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi amayonjo agakulukuta, bw'atyo anaafuukanga mulongoofu. **14** Ku lunaku olw'omunaana kinaamusaaniranga okuddira amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri n'ajja awali Mukama mu mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'abikwasa kabona. **15** Kabona anaabiwangayo, ekimu nga kye kiweebwayo olw'ekibi n'ekirala nga kye kiweebwayo ekyokebwa. Mu ngeri eyo kabona anaatangiririranga omusajja oyo olw'ebimuvaamu eri Mukama. **16** "Omusajja bw'anaavangamu amazzi g'obusajja anaateekwanga okunaaba omubiri gwe n'amazzi, era anaasigalanga nga si mulongoofu okutuusa akawungeezi. **17** Buli lugoye olwambalwa oba eddiba nga kuliko amazzi g'obusajja, binaateekwanga okwozebwa mu mazzi, era binaabanga ebitali birongoofu okutuusa akawungeezi. **18** Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi, ne wabaawo amazzi g'obusajja agafulumizibbwa, bombi banaanaabanga mu mazzi agatukula, era banaabeeranga abatali balongoofu okutuusa akawungeezi. **19** "Omukazi bw'anaavangamu omusaayi ng'empisa ye eya bulijjo eya buli mwezi bw'eba, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu, ne buli anaamukwatangako anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **20** Mu bbanga eryo ng'omukazi oyo si mulongoofu buli kintu kyonna ky'anaagalamirangako kinaabanga ekitali kirongoofu, ne buli kintu kyonna ky'anaatuulangako kinaabanga ekitali kirongoofu. **21** Era buli anaakwatanga ku kitanda kye kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, n'okunaaba mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **22** Buli anaakwatanga ku kintu kyonna omukazi oyo ky'atuulako, anaateekwanga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **23** Bwe kinaabanga ekitanda oba ekintu ekirala kyonna omukazi oyo ky'anaabanga atuddeko, omuntu bw'anaakikwatangako anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **24** Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi oyo, omusaayi gw'omukazi ogumuvaamu ogwa buli mwezi ne gumutonnyako, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu; n'ekitanda kw'anaagalamiranga nakyo kinaabanga ekitali kirongoofu. **25** "Omukazi bw'anaavangamu omusaayi okumala ennaku nnyingi mu biseera ebitali ebyo ebya buli mwezi nga bwe kiba bulijjo, oba bw'anaavangamu omusaayi okumala ennaku ezisukka ku za bulijjo eza buli mwezi, anaabeeranga atali mulongoofu mu bbanga ly'anaamalanga ng'avaamu omusaayi, nga mu biseera bye ebya buli mwezi. **26** Buli kitanda ky'anaagalamirangako ng'omusaayi gukyamuvaamu kinaabeeranga ekitali kirongoofu, ng'ekitanda kye bwe kiba mu biseera bye ebya buli mwezi eby'okuvaamu omusaayi, era ne buli kintu ky'anaatuulangako kinaabanga ekitali kirongoofu nga bwe kiba mu biseera bye ebya buli mwezi. **27** Buli muntu anaakwatanga ku bintu ebyo anaabeeranga atali mulongoofu; kinaamusaaniranga okwoza engoye ze, n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **28** Naye omukazi oyo avaamu omusaayi bw'anaafuulibwanga omulongoofu, aneebaliranga ennaku musanvu, N'oluvannyuma lwazo anaabeeranga mulongoofu. **29** Ku lunaku olw'omunaana kinaamusaaniranga okuddira amayiba abiri, oba enjiibwa ento bbiri n'ajja awali Mukama ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'abikwasa kabona. **30** Kabona anaawangayo ekimu nga kye kiweebwayo olw'ekibi, n'ekirala nga kye kiweebwayo ekyokebwa. Mu ngeri eyo kabona anaatangiriranga omukazi oyo eri Mukama olw'ekitali kirongoofu ekimuvaamu. **31** "Bwe mutyo bwe munaakugiranga abaana ba Isirayiri balemenga okusemberera ebintu ebibafuula abatali balongoofu, balemenga okufa olw'obutali bulongoofu bwabwe okuboonoonyesa Eweema ya Mukama eri wakati mu bo. **32** "Ago ge mateeka ku musajja alina ebimuvaamu

mu bitundu bye eby'ekyama, n'oyo avaamu amazzi g'obusajja; **33** ne ku mukazi anaavangamu omusaayi ng'empisa y'abakazi eya bulijjo eya buli mwezi bw'eba. Amateeka ago ganaakwatanga ku musajja oba ku mukazi alina ebimuvaamu, ne ku musajja aneebakanga n'omukazi atali mulongoofu."

16 Awo Mukama n'ayogera ne Musa, abaana ba Alooni ababiri bwe baali bamaze okufa olwokubanga baasemberera Mukama. **2** Mukama n'agamba Musa nti, "Tegeeza muganda wo Alooni alemenga okujja buli w'anaayagaliranga, mu kifo Awatukuvu ekiri munda w'eggigi, okutunuulira entebe ey'okusaasira eri ku Ssanduuko ey'Endagaano; bw'alikikola talirema kufa; kubanga nzijanga kulabikira mu kire nga kiri waggulu w'entebe ey'okusaasira. **3** Naye Alooni bw'anaabanga ajja mu kifo Awatukuvu anaaleetanga ennyana ennume olw'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endiga ennume olw'ekiweebwayo ekyokebwa. **4** Anaayambalanga ekkooti entukuvu eya bafuta, ne munda ku mubiri gwe anaasookangako empale eya bafuta, nga yeesibye olukoba olwa bafuta, ne ku mutwe ng'asibyeko ekitambaala ekya bafuta. Ebyambalo ebyo bitukuvu, noolwekyo kimusaaniranga okusooka okunaaba omubiri gwe mu mazzi nga tannabyambala. **5** Era anaggyanga mu baana ba Isirayiri embuzi ennume bbiri nga za kiweebwayo olw'ekibi, n'endiga emu nga ya kiweebwayo ekyokebwa. **6** "Alooni anaawangayo ennyana ennume nga ya kiweebwayo kye olw'ekibi alyoke yeetangiririre awamu n'ab'omu maka ge. **7** Era anaddiranga embuzi ebbiri n'azireeta eri Mukama mu mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **8** Embuzi ebbiri Alooni anaazikubirangako obululu; akalulu akamu nga ka kugwa ku mbuzi ya Mukama, n'akalala nga ka kugwa ku mbuzi enessibwangako omusango. **9** Alooni anaddiranga embuzi akalulu ka Mukama kwe kanaagwanga, n'agiwaayo okubeera ekiweebwayo olw'okwonoona. **10** Naye embuzi eneegwangako akalulu ak'okugissibyako omusango, eneeweebwangayo eri Mukama nga nnamu, n'eteebwa n'eddukira mu ddungu mu kifo Azazeri ng'esibiddwako omusango olw'okutangirira. **11** "Alooni anaawangayo ennyana eyo ennume nga ya kiweebwayo kye olw'ekibi, alyoke yeetangiririre awamu n'ab'omu maka ge; ennyana eyo ennume anaagittanga nga kye kiweebwayo kye olw'ekibi. **12** Anaddiranga ekyoterezo ky'obubaane nga kijjudde amanda g'omuliro nga gavudde ku kyoto eri Mukama, n'embatu bbiri ez'obubaane obw'akaloosa obumerunguddwa obulungi, n'abireeta munda w'eggigi. **13** Anassanga obubaane ku muliro eri Mukama, n'omukka ogunaavanga mu bubaane gunaabikkanga entebe ey'okusaasira eri kungulu w'Essanduuko ey'Endagaano, alyoke aleme okufa. **14** Anaddiranga ku musaayi ogw'ennyana eyo ennume n'agumansira n'olunwe lwe ku ludda olw'ebuvanjuba olw'entebe ey'okusaasira; era omusaayi ogumu anaagumansiranga n'olunwe lwe emirundi musanvu mu maaso g'entebe ey'okusaasira. **15** "Era anattanga embuzi ey'ekiweebwayo ky'abantu olw'ekibi, n'atwala omusaayi gwayo munda w'eggigi n'agukola nga bwe yakola omusaayi gw'ennyana ennume; anaagumansiranga ku ntebe ey'okusaasira ne mu maaso gaayo. **16** Mu ngeri eyo anaatangiririranga Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo olw'obutali bulongoofu n'obujeemu eby'abaana ba Isirayiri, n'olw'ebyonoono byabwe ebirala byonna nga bwe byali. Era anaakolanga bw'atyo ne ku Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu eri mu bo wakati mu butali bulongoofu bwabwe. **17** Mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu temuubengamu muntu n'omu Alooni bw'anaayingirangamu okutangiririra Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo, okutuusa lw'anaafulumanga ng'amaze okwetangiririra awamu n'ab'omu maka ge, n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri. **18** Era anaafulumanga n'ajja ku kyoto ekiri awali Mukama n'akitangiririra. Anaddiranga ku musaayi gw'ennyana eya seddume ne ku musaayi gw'embuzi n'agusiiga ku mayembe gonna ag'ekyoto. **19** Ku musaayi ogwo anaamansirangako ku kyoto n'olunwe lwe emirundi musanvu okukifuula ekirongoofu n'okukitukuza okukiggya mu butali bulongoofu obw'abaana ba Isirayiri. **20** "Awo Alooni bw'anaamalanga okutangiririra Ekifo eky'Awatukuvu Ennyo, n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'ekyoto, anaaleetanga embuzi ennamu. **21** Anaateekanga emikono gye gyombi ku mutwe gw'embuzi eyo ennamu n'agikwatako, n'agyenenyerezaako ebyonoono by'abaana ba Isirayiri, n'obujeemu bwabwe, n'ebibi byabwe byonna, ng'abitadde ku mutwe gw'embuzi eyo. Embuzi anaagisindikanga mu ddungu ng'etwalibwa omusajja anaalondebwanga okukola omulimu ogwo. **22** Embuzi eyo eneetikkanga ebyonoono by'abaana ba Isirayiri byonna n'ebitwala mu kifo eteri bantu, eyo omusajja oyo gy'anaagiteeranga n'eraga mu ddungu. **23** "Alooni anaayingiranga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne yeeyambulamu ebyambalo ebya bafuta bye yayambadde nga tannayingira mu Kifo eky'Awatukuvu Ennyo, era naabirekanga awo. **24** Anaanaabiranga omubiri gwe mu mazzi nga gali mu kifo ekitukuvu, n'alyoka ayambala ebyambalo bye ebya bulijjo. Anaafulumanga n'awaayo ekiweebwayo kye ekyokebwa ku lulwe, n'ekiweebwayo ekyokebwa olw'abantu bonna, alyoke yeetangiririre era n'abantu abatangiririre. **25** Era n'amasavu ag'ekiweebwayo olw'ekibi anaagookeranga ku kyoto. **26** "Omusajja anaatanga embuzi esibiddwako omusango, eraze mu Azazeri mu ddungu, kinaamugwaniranga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe n'amazzi; oluvannyuma anaakomangawo mu lusiisira. **27** Ennyana ennume n'embuzi ennume ez'okuwaayo olw'ebiweebwayo olw'ekibi, era omwava omusaayi ogwaleetebwa mu Kifo eky'Awatukuvu Ennyo olw'okutangiririra, ziteekwa okufulumizibwa ebweru w'olusiisira, amaliba gaazo n'ennyama yaazo eriibwa n'eyo eteriibwa, zonna binaayokebwanga. **28** Oyo anaazokyanga anaateekwanga okwoza engoye ze, n'okunaaba omubiri gwe mu mazzi; oluvannyuma anaakomangawo mu lusiisira. **29** "Etteeka lino munaalikwatanga emirembe gyonna: Ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'omusanvu muneelesanga eby'amasanyu byonna n'emirimu gyammwe gyonna, temuukolerengako mulimu gwonna mmwe bannannyini nsi era n'abagwira ababeera mu mmwe, **30** kubanga ku lunaku olwo mulitangiririrwa ne mufuulibwa abalongoofu.

Bwe mutyo munaabeeranga muvudde mu byonoono byammwe ne mufuulibwa balongoofu mu maaso ga Mukama Katonda. **31** Lunaabanga ssabbiiti nga lwa kuwummula; era kibasaanira okwefiisanga bye mwandiyagadde; etteeka eryo linaabanga lya mirembe gyonna. **32** Kabona eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni era ng'ayawulibbwa n'asikira kitaawe, y'anaatangiriiranga. Anaayambalanga ebyambalo ebya linena ebitukuvu, **33** n'atangiririra Ekifo Awatukuvu Ennyo, n'atangiririra n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'atangiririra n'ekyoto, ne bakabona awamu n'abantu bonna mu kibiina kyonna. **34** "Etteeka eryo linaababeereranga lya mirembe gyonna, ng'okutangiririra okwo kukolebwa omulundi gumu buli mwaka olw'ebyonoono byonna eby'abaana ba Isirayiri." Awo byonna ne bikolebwa nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.

17 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Tegeeza Alooni ne batabani be n'abaana ba Isirayiri bonna, obagambe nti, Kino Mukama ky'alagidde: **3** Omuntu yenna Omuyisirayiri anaawangayo ekiweebwayo eky'ente, oba endiga ento, oba embuzi, munda mu lusiisira oba ebweru w'olusiisira, **4** nga tagireese ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, okugiwaayo ng'ekirabo ekiweebwayo eri Mukama Katonda mu kisasi ky'Eweema ya Mukama; omuntu oyo anaabanga azzizza omusango ogw'okuyiwa omusaayi; olwokubanga ayiye omusaayi, anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne. **5** Ekyo kiri bwe kityo abaana ba Isirayiri balyoke balekeraawo okuweerangayo ebiweebwayo byabwe ebweru mu nnimiro, naye babireetenga awali Mukama Katonda. Kibagwanira okubireetanga eri Mukama babikwasenga kabona ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne biryoka bittibwa nga bye biweebwayo eri Mukama olw'emirembe. **6** Kabona anaamansiranga omusaayi ku kyoto kya Mukama ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, amasavu n'agookya ne muvaamu akaloosa akalungi akasanyusa Mukama Katonda. **7** Tebasaana kwongera kuwangayo biweebwayo byabwe eri bakatonda be beekoledde mu kifaananyi ky'embuzi, be bakola nabyo eby'obwamalaaya. Eryo linaabanga tteeka lyabwe lya lubeerera n'okuyita mu mirembe egigenda okuddawo. **8** "Era bagambe nti, Buli muntu yenna Omuyisirayiri, oba omunnaggwanga yenna abeera mu bo, aliwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, oba ekiweebwayo eky'engeri yonna, **9** nga takireese ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, okukiwaayo eri Mukama Katonda, omuntu oyo anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne. **10** "Omuntu yenna Omuyisirayiri oba ow'omu bannamawanga ababeera mu Isirayiri bw'anaalyanga omusaayi ogw'engeri yonna, nnaamunyiigiranga oyo anaalyanga omusaayi, era nnaamugobanga ne mugaana okukolagananga ne banne. **11** Kubanga obulamu bw'ekitonde buli mu musaayi, ate nkibawadde okubatangiririra ku kyoto; omusaayi gwe gutangiririra obulamu bw'omuntu. **12** Noolwekyo Abayisirayiri mbagamba nti tewabanga n'omu mu mmwe anaalyanga omusaayi, era ne munnaggwanga abeera mu mmwe naye taalyenga musaayi. **13** "Omuyisirayiri yenna, oba omunnaggwanga abeera mu mmwe, bw'anaayigganga ensolo oba ennyonyi nga ya kulya, anaagikenenulangamu omusaayi n'agubikkako ettaka, **14** kubanga obulamu bwa buli kitonde gwe musaayi gwakyo. Abayisirayiri kyenvudde mbagamba nti temulyanga musaayi gwa kitonde eky'engeri yonna, kubanga obulamu bwa buli kitonde gwe musaayi gwakyo, omuntu yenna anaagulyanga anaagobwanga n'agaanibwa okukolagana ne banne. **15** "Omuntu yenna omuzaaliranwa oba omunnaggwanga anaalyanga ekintu kyonna ekinaabanga kisangiddwa nga kifu, oba nga kitaaguddwataaguddwa ensolo enkambwe, anaayozanga ebyambalo bye, n'anaaba mu mazzi, era anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi; oluvannyuma anaabeeranga mulongoofu. **16** Naye bw'ataayozenga byambalo bye, n'okunaaba n'atanaaba, ye anaabanga yeeretedde obutali bulongoofu bwe okumusigalako."

18 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Nze Mukama Katonda wammwe. **3** Temusaana kweyisanga mu bikolwa byammwe ng'ab'omu Misiri, gye mwabeeranga, bwe beeyisa, era temusaana kweyisanga ng'ab'omu Kanani, gye mbatwala, bwe beeyisa. Temutambuliranga mu mateeka gaabwe. **4** Munaagonderanga ebiragiro byange, munaakwatanga amateeka gange, era mwe munaatambuliranga. Nze Mukama Katonda wammwe. **5** Mugonderenga ebiragiro byange awamu n'amateeka gange, kubanga buli muntu anaabikwatanga mu byo mwanaatambulizanga obulamu bwe. Nze Mukama Katonda wammwe. **6** "'Tewabanga omuntu yenna mu mmwe ajja eri munne gw'alinako oluganda ne yeebaka naye. Nze Mukama. **7** "'Toleeteranga kitaawo buswavu ng'okola ebyensonyi ne nnyoko. Oyo ye maama wo eyakuzaala, teweebakanga naye ne mukola ebyensonyi, n'omuleetako obuswavu. **8** "'Teweebakanga na muka kitaawo ne mukola ebyensonyi, ekyo kireetera kitaawo obuswavu ne kimumalamu ekitiibwa. **9** "'Teweebakanga na mwannyoko, azaalibwa kitaawo, oba azaalibwa nnyoko, ne bwe muba nga mwakulira mu maka gamu oba nga temwakulira wamu, tomukolangako bya nsonyi okumuleetera obuswavu. **10** "'Teweebakanga na muwala azaalibwa mutabani wo, oba muwala w'omwana wo omuwala, n'okola naye ebyensonyi; ekyo ne kikuleetako obuswavu. **11** "'Teweebakanga na mwana wa muka kitaawo ow'obuwala eyazaalibwa kitaawo n'omukolako ebyensonyi; oyo mwannyoko. Tomuleeteranga bya buswavu. **12** "'Teweebakanga na mwannyina wa kitaawo n'okola naye ebyensonyi; oyo ne kitaawo ba musaayi gwe gumu. **13** "'Teweebakanga na muwala bwe bazaalibwa ne nnyoko n'okola naye ebyensonyi; kubanga oyo ne nnyoko ba musaayi gwe gumu. **14** "'Toweebuulanga muganda wa kitaawo, ng'olaga eri mukazi we weebake naye mukole ebyensonyi; oyo maama wo omuto. **15** "'Teweebakanga na muka mutabani wo ne mukola ebyensonyi; kubanga oyo ye mukyala wa mutabani wo; tomuleeteranga bya buswavu. **16** "'Teweebakanga na muka muganda wo ne mukola

ebyensonyi, kubanga ekyo kinaaleeteranga muganda wo obuswavu. **17** "'Teweebakanga na mukazi ate ne muwala we n'okola nabo ebyensonyi. Era teweebakanga na mwana muwala owa mutabani wa mukazi oyo oba na mwana muwala owa muwala we; kubanga abo ba musaayi gwe gumu n'ogw'omukazi oyo. Ekyo kibi kinene. **18** "'Toleetanga mukazi nga muganda wa mukyala wo ne badda mu kuvuganya, era ne weebaka naye ne mukola ebyensonyi nga mukyala wo akyali mulamu. **19** "'Tosembereranga mukazi ng'oyagala weebake naye omukoleko ebyensonyi ng'ali mu kiseera kye ekya buli mwezi eky'okuvaamu omusaayi mw'abeerera atali mulongoofu. **20** "'Teweebakanga na mukyala wa munnansi yammwe okumukolako ebyensonyi, n'akuleetera obutali bulongoofu. **21** "'Mu baana bo towangayo n'omu ng'ekiweebwayo ekyokeddwa mu muliro eri Moleki, kubanga erinnya lya Katonda wo tosaanira kuliweebuulanga. Nze Mukama. **22** "'Teweebakanga na musajja nga bwe wandyebase n'omukazi, ekyo kibi ekikyayibwa ennyo. **23** "'Tokolanga bya nsonyi ku nsolo kubanga ekyo kinaakufuulanga atali mulongoofu. Omukazi teyeewangayo eri ensolo emukoleko ebyensonyi, okwo kwe kuwabira ddala. **24** "'Temwereetangako obutali bulongoofu nga mugoberera amayisa ago amabi; kubanga n'amawanga ge ŋŋenda okugoba mu nsi mwe mujja okuyingira bwe geefuula bwe gatyo agatali malongoofu; **25** n'ensi n'efuuka etali nnongoofu, ne ngibonereza olw'ebyonoono byayo, n'abantu baamu abagibeeramu n'ebasesema. **26** Naye mmwe mukuumenga ebiragiro byange n'amateeka gange. Abazaaliranwa ne bannamawanga abali mu mmwe tewabanga n'omu anaakolanga ku bintu ebyo n'akatono ebikyayibwa ennyo bwe bityo. **27** Kubanga ebintu ebyo byonna byakolebwanga abantu abaabasooka mmwe okubeera mu nsi omwo, ensi n'efuuka etali nnongoofu. **28** Ensi eyo bwe muligifuula etali nnongoofu, egenda kubasesema nga bwe yasesema amawanga agaabasooka okugibeeramu. **29** "'Abantu bonna abanaakolanga ebintu ebyo ebibi ebikyayibwa ennyo, abantu ng'abo banaagobwanga ne bagaanibwa okukolagana ne bannaabwe. **30** Mukwatenga amateeka gange, nga mwewalanga okukola ebyonoono ebyo ebikyayibwa eby'amayisa amabi, abo abaabasooka ge beeyisanga si kulwa nga gabafuula abatali balongoofu. Nze Mukama Katonda wammwe.'"

19 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa **2** ategeeze ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri abagambe nti, "Mubeerenga batukuvu, kubanga nze Mukama Katonda wammwe ndi mutukuvu. **3** "Buli omu mu mmwe assengamu nnyina ne kitaawe ekitiibwa; era mukuumenga Ssabbiiti zange. Nze Mukama Katonda wammwe. **4** "Temulaganga mu bitali Katonda, era temwekoleranga bakatonda abaweese mu kyuma ekisaanuuse. Nze Mukama Katonda wammwe. **5** "Bwe munaawangayo eri Mukama ekiweebwayo olw'emirembe, mukiwengayo mu butuufu kiryoke kikkirizibwe. **6** Kinaalibwanga ku lunaku olwo lwe kinaaweebwangayo oba enkeera; ekinaabanga kisigaddewo okutuusa ku lunaku olwokusatu kinaazikiribwanga mu muliro. **7** Singa kiriibwa ku lunaku olwokusatu tekiibenga kirongoofu, era tekikkirizibwenga, **8** ne buli anaakiryangako anaabanga azzizza omusango; kubanga anaabeeranga aweebudde ekintu kya Mukama ekitukuvu; omuntu oyo anaagobwanga n'agaanibwa okukolagananga ne banne. **9** "Bw'okungulanga ekyengera eky'omu ttaka lyo, tokunguliranga ddala ebibala byonna eby'omu nnimiro yo okutuuka ku nkomerero zaayo, oba okukuŋŋaanya obubala obutonotono obunaabanga bugudde wansi ng'okungula. **10** Ennimiro yo ey'emizabbibu togimalirangamu ddala bibala byonna, n'ebyo ebibanga bigudde wansi tobikuŋŋaanyanga. Obirekeranga abaavu ne bannamawanga. Nze Mukama Katonda wammwe. **11** "Tobbanga. "Tokumpanyanga. "Temulimbagananga. **12** "Tokozesanga linnya lyange ng'olayira ebitaliimu nsa, n'ovumisa erinnya lya Katonda wo. Nze Mukama. **13** "Muliraanwa wo tomujooganga so tomunyagangako bibye. "Tosulanga na mpeera ya mupakasi wo n'omala nayo ekiro kyonna okutuusa enkya nga tonnagimusasula. **14** "Omuggavu w'amatu tomukolimiranga, so n'omuzibe w'amaaso tomuteganga nkonge w'anaayita, naye otyanga Katonda wo. Nze Mukama. **15** "Tosalirizanga ng'olamula; tobanga na kyekubiira ku ludda lw'omwavu wadde okwekubiira ku ludda lw'ow'ekitiibwa, banno obasalirangawo mu bwenkanya. **16** "Togendanga ng'osaasaanya eŋŋambo mu banno. "Tokolanga kintu kyonna ku munno ekiyinza okumuleetera okufiirwa obulamu bwe. Nze Mukama. **17** "Muganda wo tomukyawanga mu mutima gwo. Naye munno ng'asobezza, omunenyanga, si kulwa nga naawe ogwa mu kibi nga ye. **18** "Towalananga ggwanga oba okusiba ekiruyi ku mwoyo eri munno yenna ow'omu nsi yo, naye yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka. Nze Mukama. **19** "Okwatanga amateeka gange. "Tokkirizanga nsolo za ngeri ndala kuzaazisa mu nsolo zo. "Mu nnimiro yo tosimbangamu nsigo za ngeri bbiri. "Toyambalanga kyambalo eky'olugoye olw'ebiwero eby'engeri ebbiri. **20** "Omusajja bw'aneebakanga n'omuddu omukazi n'amusobyako, naye ng'omukazi oyo tannaweebwa ddembe lye, kyokka ng'aliko omusajja amwogereza, wanaabangawo okuwozesebwa n'ebibonerezo, naye tebattibwenga, kubanga omukazi anaabanga tannaweebwa ddembe lye. **21** Naye omusajja anaaleetanga endiga ennume ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga ky'ekiweebwayo kye eri Mukama eky'omusango. **22** Kabona anaakozesanga endiga ennume ey'ekiweebwayo olw'omusango okutangiririra omusajja oyo eri Mukama; era ekibi kye ky'anaabanga akoze kinaamusonyiyibwanga. **23** "Bwe muyingiranga mu nsi ne musimba emiti egya buli ngeri egy'ebibala ebyokulya, mukitegeere nti ebibala byagyo biriba ng'ebiwereddwa. Biriwerebwa okumala emyaka esatu; tebijjanga kuliibwanga. **24** Mu mwaka ogwokuna ebibala byako byonna binaabanga bitukuvu, nga kye kiweebwayo eri Mukama eky'okumutendereza. **25** Naye mu mwaka ogwokutaano munaayinzanga okulya ku bibala byako. Mu ngeri eno ebibala byako bigenda kweyongeranga nnyo. Nze Mukama Katonda wammwe. **26** "Tolyanga nnyama yonna nga teweddeemu musaayi; "so tokolanga bya ddogo wadde eby'okulagula. **27** "Enviiri ez'oku mabbali g'omutwe

gwo tozisalangako; n'ekirevu kyo tokikomolanga. **28** "Toweesalanga misale ku mubiri gwo olw'okujjukira abaafa oba okwesalako enjola. Nze Mukama. **29** "Tofuulanga mwana wo omuwala ekivume ng'omufudde omwenzi, kubanga kirireetera abantu mu nsi yo okufuuka abenzi, n'ensi n'ejjula okwonoona. **30** "Mukuumanga Ssabbiiti zange era mussangamu ekitiibwa ekifo kyange ekitukuvu. Nze Mukama. **31** "Temwebuuzanga ku basamize oba okukyukiranga abalogo, kubanga bagenda kubaleetera okwonooneka. Nze Mukama Katonda wammwe. **32** "Ositukiranga ow'envi, n'omukadde omussangamu ekitiibwa, era ne Katonda wo omutyanga. Nze Mukama. **33** "Omugwira bw'abeeranga omutuuze mu nsi yammwe, temumuyisanga bubi. **34** Omugwira atuula mu mmwe mumuyisenga ng'omuzaaliranwa ow'omu nsi yammwe. Mumwagalenga nga bwe mweyagala, kubanga nammwe mwali bagwira mu nsi y'e Misiri. Nze Mukama Katonda wammwe. **35** "Temubangamu kyekubiira nga mupima obuwanvu, oba obuzito, oba obungi bw'ebintu. **36** Mubanga ne minzaani entuufu, n'amayinja agapima obuzito amatuufu, n'ekipima ebikalu (efa) ekituufu, n'ekipima ebiyiikayiika ng'amazzi (ini) ekituufu. Nze Mukama Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri. **37** "Munaakwatanga amateeka gange gonna, n'ebiragiro byange byonna, okubitambulirangako. Nze Mukama."

20 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Tegeeza abaana ba Isirayiri bw'oti nti, Omuyisirayiri yenna, oba omunnaggwanga atuula mu Isirayiri, bw'anaawangayo omwana we ng'ekiweebwayo eri Moleki, kitaawe w'omwana oyo ajjanga kuttibwa. Abantu ab'omu kitundu ekyo mw'abeera banaamukubanga amayinja. **3** Nange kennyini, omuntu oyo nnaamunyiigiranga, era nnaamugobanga ne mmugaana okukolagananga ne banne, kubanga awaddeyo omu ku baana be ng'ekiweebwayo eri Moleki, n'ayonoona Awatukuvu wange era n'avumisa erinnya lyange ettukuvu. **4** Era abantu ab'omu kitundu ekyo mw'abeera, bwe banaamuzibiranga ku liiso, omuntu oyo awaddeyo omwana we eri Moleki, ne batamutta, **5** omuntu oyo nnaamunyiigiranga, ne ku b'omu nnyumba ye, ne mbagoba ne mbagaana okukolagananga ne bannaabwe, ye ne banne abakolaganye naye mu kukuba obwamalaaya ne Moleki. **6** "'Omuntu bw'anaakolagananga n'abasamize, n'abalogo, n'akuba nabo obwamalaaya, nnaamunyiigiranga, era nnaamugobanga ne mugaana okukolagana ne banne. **7** "'Noolwekyo mwetukuze mubeerenga batukuvu, kubanga Nze Mukama Katonda wammwe. **8** Mukwatenga amateeka gange, mugagobererenga. Nze Mukama abatukuza. **9** "'Omuntu yenna anaakolimiranga kitaawe oba nnyina wa kuttibwanga. Noolwekyo akolimidde kitaawe oba nnyina, omusaayi gwe gunaabanga ku mutwe gwe. **10** "'Omusajja bwanaayendanga ku muka omusajja, bombi, omusajja ayenze n'omukazi gw'ayenzeeko banattibwanga. **11** "'Omusajja bw'aneebakanga ne muka kitaawe, anaabanga aweebudde kitaawe. Bombi omusajja n'omukazi banattibwanga; omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe. **12** "'Omusajja bw'aneebakanga ne muka mutabani we, bombi banattibwanga. Kubanga bombi banaabanga bakoze ebyambyone; omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe. **13** "'Omusajja bw'aneebakanga ne musajja munne nga bwe yandyebase n'omukazi, bombi banaabanga bakoze eky'ekivve; era banattibwanga, n'omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe. **14** "'Omusajja bw'anaawasanga omukazi ate n'atwalirako ne nnyina, ekyo kya kivve. Ye n'abakazi bombi banaayokebwanga mu muliro, bwe mutyo ekyonoono ekyo ne mukyegobako. **15** "'Omusajja bw'anaakolanga eby'ensonyi ku nsolo, anattibwanga, era n'ensolo munaagittanga. **16** "'Omukazi bw'anaasembereranga ensolo alyoke akole nayo eby'ensonyi, mumuttanga n'ensolo ne mugitta. Omukazi anattibwanga n'ensolo nettibwa; omusaayi gw'omukazi gunaabanga ku mutwe gwe, n'ogw'ensolo gunaabanga ku mutwe gwayo. **17** "'Omusajja bw'anaawasanga mwannyina, oba nga mwanamuwala wa kitaawe, oba nga mwanamuwala wa nnyina, ne beebaka bombi, kinaabanga kya buwemu. Bombi banaagobwanga mu bannaabwe ne babagaana okukolagananga nabo. Kubanga omusajja oyo anaabanga aweebudde mwannyina, era y'aneetikkanga obuvunaanyizibwa bwonna olw'ekibi ekyo. **18** "'Omusajja bw'aneebakanga n'omukazi mu biseera by'omukazi, ebya buli mwezi ng'empisa y'abakazi bw'eba, anaabanga abikudde ensulo y'omusaayi gw'omukazi oyo, era n'omukazi anaabanga yeebikudde. Bombi banaagobwanga mu bannaabwe ne babagaana okukolagananga nabo. **19** "'Teweebakanga na mukazi muganda wa nnyoko oba ne mwannyina wa kitaawo n'okola naye eby'ensonyi, kubanga ekyo kiweebuula owooluganda ow'okumpi. Mwembi munaavunaanyizibwanga olw'ekyonoono kyammwe ekyo. **20** "'Omusajja bw'aneebakanga ne muka kitaawe omuto oba ne muka kojjaawe, anaabanga aweebudde bakadde be abo. Omusajja oyo n'omukazi oyo be baneetikkanga obuvunaanyizibwa obw'ekibi ekyo, era balifa nga tebalina baana. **21** "'Omusajja bw'anaawasanga muka muganda we, kinaabanga ekikolwa ekitali kirongoofu, kubanga aweebudde muganda we. Tebalizaala baana. **22** "'Kale nno, mukwatenga amateeka gange gonna n'ebiragiro byange byonna, era mubikolerengako, ensi mwe mbatwala okutuulanga eryoke ereme kubasesema. **23** Era temugobereranga mpisa ez'amawanga ge ŋŋenda ngoba mu nsi eyo; kubanga baakola ebintu ebyo byonna, noolwekyo mbakyawa nnyo. **24** Naye nabategeeza nti, "Mulisikira ensi yaabwe, era ndigibawa ne mugirya, ye nsi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki." Nze Mukama Katonda wammwe eyabaawula ku mawanga amalala. **25** "'Noolwekyo mujjanga kwawulamu ensolo ennongoofu n'etali nnongoofu, n'ennyonyi ennongoofu n'etali nnongoofu. Temufuukanga abatali balongoofu olw'ensolo oba ennyonyi, oba ebiramu byonna ebitambula ku ttaka, bye mmaze okwawulako ne mbibategeeza nti si birongoofu. **26** Kibasaanira okubeeranga abatukuvu gye ndi, kubanga Nze, Mukama, ndi mutukuvu, era mbaawudde ku mawanga amalala mubeerenga ggwanga lyange. **27** "'Omusajja oba omukazi mu mmwe anaabeeranga omusamize oba omulogo,

wa kuttibwanga. Mubakubanga amayinja; era omusaayi gwabwe gunaabanga ku mitwe gyabwe.'"

21 Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Yogera ne bakabona, batabani ba Alooni, obagambe nti tewabanga omuntu eyeeretako obutali bulongoofu olw'okukwata ku mufu mu bantu be, **2** wabula ng'amulinako oluganda olw'okumpi. Gamba nga nnyina, oba kitaawe, oba mutabani we, oba muwala we, oba muganda we, **3** oba mwannyina embeerera atamanyi musajja, gw'alinako obuvunaanyizibwa kubanga tabeerangako na bba, kubanga ayinza okwereetako obutali bulongoofu. **4** Kabona nga bw'ali omukulembeze, tekimusaanira kwereetako obutali bulongoofu wakati mu bantu be. **5** Bakabona tebamwangako nviiri ku mitwe gyabwe, wadde okumwako ebirevu byabwe, oba okusala emisale ku mibiri gyabwe. **6** Kibasaanira okubeeranga abatukuvu eri Katonda waabwe balemenga okuleetera erinnya lya Katonda waabwe obutali bulongoofu. Kubanga be batuusa ebiweebwayo ebyokebwa mu muliro eri Mukama, ye mmere ya Katonda waabwe, noolwekyo kibasaanira okubeeranga abatukuvu. **7** Tebawasanga mukazi malaaya oba atali mulongoofu, oba oyo agobeddwa ewa bba; kubanga bakabona batukuvu eri Katonda waabwe. **8** Mubayisenga ng'abatukuvu, kubanga be bawaayo emmere eya Katonda wammwe. Mubayisenga ng'abatukuvu; kubanga Nze Mukama atukuza mmwe, ndi mutukuvu. **9** Era omwana omuwala owa kabona bw'anaakubanga obwamalaaya, bw'atyo ne yeereetako obutali bulongoofu, anaabeeranga aleetedde kitaawe obutali bulongoofu; anaayokebwanga mu muliro. **10** "Kabona Asinga Obukulu, nga ye mukulembeze mu baganda be, era nga ye yafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ku mutwe gwe, era nga yayawulibwa ayambalenga ebyambalo by'Obwakabona, tasaanira kusumululanga nviiri ze ku mutwe gwe n'azita, wadde okuyuzanga ebyambalo bye. **11** Tayingiranga mu kifo omuli omulambo, aleme kwereetako obutali bulongoofu. Omulambo ne bwe gunaabanga ogwa kitaawe oba ogwa nnyina. **12** Era n'ekifo kya Katonda we ekitukuvu taakivengamu oba okukireetako obutali bulongoofu, kubanga yayawulibwa bwe yafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni ga Katonda we. Nze Mukama Katonda. **13** Anaawasanga omukazi mbeerera atamanyanga musajja. **14** Tawasanga nnamwandu, oba omukazi bba gwe yagoba, oba omukazi eyeereeseeko obutali bulongoofu olw'okukuba obwamalaaya; naye anaawasanga omukazi embeerera ng'amuggya mu bantu be; **15** aleme okuleetera ezzadde lye obutali bulongoofu wakati mu bantu be. Kubanga Nze Mukama Katonda amutukuza." **16** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **17** "Tegeeza Alooni nti mu zadde lye, okuyita mu mirembe gyonna, bwe munaabangamu omuntu aliko akamogo ku mubiri gwe taasemberenga kuwaayo emmere ya Katonda we. **18** Kubanga tewaabengawo muntu yenna aliko akamogo ku mubiri gwe anaasemberanga. Gamba: omuzibe w'amaaso, oba omulema, oba eyakyama ennyindo, oba eyakulako ekintu ekyasukkirira obuwanvu; **19** oba omuntu alina ekigere ekyagongobala, oba omukono ogwalemala, **20** oba ow'ebbango, oba nakalanga, oba atalaba bulungi, oba ng'omubiri gwe gumusiiwa yeetakulatakula, oba ng'alina amabwa agakulukuta, oba nga yayabika enjagi. **21** Tewaabengawo wa mu zadde lya Alooni kabona ng'aliko akamogo anakkirizibwanga okusembera okuleeta ebiweebwayo eri Mukama Katonda, ebyokebwa mu muliro. Kubanga aliko akamogo; tekiimusaanirenga kusembera n'okuwaayo ekiweebwayo eri Katonda we. **22** Anaayinzanga okulya ku mmere entukuvu ennyo eya Katonda we; **23** naye olwokubanga aliko akamogo ku mubiri gwe, taasaanirenga kusemberera ggigi, oba okulaga okumpi n'ekyoto, n'aleetera ebifo byange ebitukuvu obutali bulongoofu. Kubanga Nze Mukama Katonda abitukuza." **24** Bw'atyo Musa n'ategeeza Alooni ne batabani be, awamu n'abaana bonna aba Isirayiri ebigambo ebyo byonna.

22 Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Tegeeza Alooni ne batabani be bassengamu ekitiibwa ebiweebwayo abaana ba Isirayiri bye bandeetera, ebyawuliddwa, bwe batyo balemenga okuvumisa erinnya lyange. Nze Mukama Katonda. **3** Era bagambe nti, Omuntu yenna ow'omu zadde lyabwe mu mirembe gyonna eginajjanga giddiriragana bw'ataabenga mulongoofu, naye n'asemberera ebiweebwayo ebyawuliddwa ebitukuvu, abaana ba Isirayiri bye banaabanga baleese eri Mukama Katonda, omuntu oyo anaagoberwanga ddala n'ava mu maaso gange. Nze Mukama Katonda. **4** Omuntu yenna ow'omu zadde lya Alooni alina obulwadde obukwata oba alwadde ekikulukuto taalyenga ku biweebwayo ebitukuvu okutuusa ng'afuuse omulongoofu. Omuntu yenna taabenga mulongoofu bw'anaakwatanga ku kintu kyonna ekitali kirongoofu ekivudde ku kukolagana n'omusajja eyavuddemu amazzi g'obusajja, oba olw'okukomako ku mulambo, **5** oba okukwata ku kyekulula ekiyinza okumufuula atali mulongoofu, oba okukoma ku muntu ayinza okumusiiga obutali bulongoofu, oba engeri yonna ey'obutali bulongoofu bw'efa yenkana. **6** Omuntu ng'oyo taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Taalyenga ku biweebwayo ebitukuvu wabula ng'amaze okunaaba yenna mu mazzi. **7** Enjuba bw'eneebanga egudde anaabeeranga mulongoofu; n'oluvannyuma anaalyanga ku biweebwayo ebitukuvu ebyo, kubanga ye mmere ye. **8** Taalyenga ku kintu kyonna ekinaabanga kifudde obufi, oba ekinaabanga kitaaguddwataaguddwa ebisolo, kubanga kinaamufuulanga atali mulongoofu. Nze Mukama. **9** Bwe batyo bakabona kibagwanira okukuumanga ebiragiro byange, balemenga okwereetako omusango ne bafa olw'okubigayaaliriranga. Nze Mukama Katonda abatukuza. **10** "Omuntu yenna atali wa mu lulyo lwa kabona, ne bw'anaabanga omugenyi we, oba omupakasi we, taalyenga ku biweebwayo ebyo ebitukuvu. **11** Naye kabona bw'aneeguliranga omuddu n'ensimbi, oba omuddu bw'anaazaalirwanga mu nnyumba ya kabona, omuddu oyo anaalyanga ku mmere eyo. **12** Omwana owoobuwala owa kabona bw'anaafumbirwanga omusajja atali kabona, talyenga ku biweebwayo ebyo ebitukuvu. **13** Naye singa muwala wa kabona afuuka nnamwandu, oba singa ayawukanira ddala ne bba, kyokka

nga talina mwana, n'akomawo okubeeranga mu nnyumba ya kitaawe nga bwe yakolanga ng'akyali muvubuka, anaalyanga ku mmere ya kitaawe. Omuntu yenna atakwatibwako mizizo egyo taalyenga ku mmere eyo. **14** Era omuntu bw'anaalyanga ku kiweebwayo ekitukuvu nga tagenderedde, anaaleetanga ekitundu kimu kyakutaano eky'ekiweebwayo ekyo, n'akigatta ku kiweebwayo ekyo, kyonna n'akikwasa kabona. **15** Bakabona tebavumisanga bintu bitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaawangayo eri Mukama, **16** nga babakkiriza okulyanga ku biweebwayo byabwe ebitukuvu, bwe batyo ne babateekesaako omusango ogunaabaweesanga ekibonerezo. Nze Mukama Katonda abatukuza." **17** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **18** "Tegeeza Alooni ne batabani be n'abaana ba Isirayiri bonna, obagambe nti, Omuntu yenna ow'omu nnyumba ya Isirayiri omu ku mmwe, oba omunnaggwanga abeera mu Isirayiri, bw'anaaleeteranga Mukama Katonda ekirabo eky'ekiweebwayo ekyokebwa okutuukiriza obweyamo bwe, oba ekiweebwayo olw'okweyagalira, **19** kinaateekwanga okubeera sseddume ey'ente oba ey'endiga, oba ey'embuzi etaliiko kamogo, ekirabo ekyo kiryokenga kikkirizibwe. **20** Temuwangayo kintu kyonna ekiriko akamogo kubanga tekikkirizibwenga. **21** Omuntu yenna bw'anaaleetanga ekiweebwayo eri Mukama Katonda olw'emirembe, oba okutuukiriza obweyamo, oba ekiweebwayo olw'okweyagalira, ng'akiggya mu kiraalo oba mu kisibo, okukkirizibwa kinaabeeranga ekituukiridde nga tekiriiko kamogo. **22** Temuwangayo eri Mukama Katonda ensolo enzibe y'amaaso, oba eriko obuvune, oba ennema oba egongobadde, oba ezimbyezimbye ku mubiri, oba eriko amabwa agakulukuta. Ezo temuziwangayo ku kyoto eri Mukama Katonda ng'ekiweebwayo ekyokebwa. **23** Naye ente oba endiga ng'eriko ekitundu kyayo ekisukkiridde obuwanvu oba ekisukkiridde obumpi eneeyinzanga okuleetebwa ng'ekiweebwayo eky'okweyagalira, naye tekkirizibwenga ng'ekiweebwayo olw'okutuukiriza obweyamo. **24** Mukama Katonda temumuleeteranga ekiweebwayo eky'ensolo erina enjagi ezaanuubulwa, oba ezaabetentebwa, oba ezaayuzibwa, oba ezaasalibwa. Ekyo temukikolanga mu ggwanga lyammwe, **25** wadde okukkirizanga ng'ensolo ezo bannamawanga bazibatonedde ne muziwaayo ng'ekiweebwayo eri Katonda wammwe. Kubanga nnyonoonefu mu mubiri era ziriko obukyamu." **26** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **27** "Ente, oba endiga, oba embuzi bw'eneezaalibwanga eneesigalanga ne nnyina waayo okumala ennaku musanvu. Okuva ku lunaku olw'omunaana n'okweyongerayo ennekkirizibwanga bw'eneeweebwangayo eri Mukama Katonda ng'ekiweebwayo ekyokebwa mu muliro. **28** Ente oba endiga temugittanga na mwana gwayo ku lunaku lwe lumu. **29** Bwe muwangayo eri Mukama Katonda ekiweebwayo olw'okwebaza, mukiwengayo mu ngeri ennungi eneekisobozesanga okukkirizibwa. **30** Kinaalibwanga ku lunaku olwo lwennyini, temukifissangawo n'akatono okutuusa enkeera. Nze Mukama Katonda. **31** "Bwe mutyo mukwatenga amateeka gange era mugagonderenga. Nze Mukama Katonda. **32** Temuvumisanga linnya lyange. Abaana ba Isirayiri kibagwanira okunzisangamu ekitiibwa nga Nze mutukuvu. Nze Mukama Katonda abatukuza mmwe, **33** era Nze nabaggya mu nsi y'e Misiri mbeerenga Katonda wammwe. Nze Mukama Katonda."

23 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, Zino ze mbaga zange ze nnonze, nga ze mbaga za Mukama Katonda ezirondeddwa ze munaakubirangako enkuŋŋaana entukuvu. **3** "Mu nnaku omukaaga munaakolerangamu emirimu gyammwe, naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ey'okuwummula; lunaabeeranga olunaku olw'okukuŋŋaana okutukuvu. Temulukolerangako mulimu n'akatono yonna gye munaabeeranga, kubanga ye Ssabbiiti ya Mukama Katonda. **4** "Zino ze mbaga Mukama Katonda ze yeerondera okunaakubirwanga enkuŋŋaana entukuvu ze munaalangiriranga mu ntuuko zaazo: **5** Embaga ya Mukama Katonda ey'Okuyitako eneetandikanga ng'obudde buwungeera ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye. **6** Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogwo, Embaga ya Mukama Katonda ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse kw'eneetandikiranga; munaamalanga ennaku musanvu nga mulya emigaati egifumbiddwa nga temuli kizimbulukusa. **7** Ku lunaku olusooka olw'embaga eyo ey'Okuyitako munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mirimu gyammwe egya bulijjo. **8** Munaamalanga ennaku musanvu nga buli lunaku muleeta ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri Mukama. Ku lunaku olw'omusanvu munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mirimu gyammwe egya bulijjo." **9** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **10** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Bwe mutuukanga mu nsi gye nzija okubawa ne mukungula ebibala byamu, muleetanga eri kabona ekinywa eky'ebibala byammwe eby'olubereberye; **11** naye anaawuubawuubanga ekinywa ekyo awali Mukama Katonda kiryoke kikkirizibwe ku lwammwe. Kabona anaakiwuubawuubanga ku lunaku oluddirira Ssabbiiti. **12** Ku lunaku olwo lwe munaawuubirawuubirangako ekinywa, munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama Katonda eky'omwana gw'endiga omulume, ogwakamala omwaka gumu ogw'obukulu era nga teguliiko kamogo. **13** N'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekigenderako kinaabanga kigero kya desimoolo bbiri eza efa, eky'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni, nga kye kiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri Mukama, ne muvaamu evvumbe eddungi erisanyusa Mukama n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako kinaabanga ekitundu kimu kya kuna ekya lita emu ey'envinnyo. **14** Era temuulyenga ku mugaati n'akatono oba ku mmere ey'empeke ensiike oba eyaakakungulwa, okutuusa ku lunaku olwo lwennyini lwe munaaleeterangako ekiweebwayo kino eri Katonda wammwe. Lino linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ery'emirembe gyonna egigenda okujja, mu bifo byonna gye munaabeeranga. **15** "Okuva ku lunaku oluddirira Ssabbiiti, nga lwe lunaku kwe mwaleetera ekiweebwayo

eky'ekinywa ekiwuubibwawuubibwa mubalanga ewiiki enzijuvu musanvu. **16** Munaabalanga ennaku amakumi ataano okutuuka ku Ssabbiiti ey'omusanvu, ne mulyoka muwaayo eri Mukama ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke empya eyaakakungulwa. **17** Nga muva mu buli kitundu gye mubeera, munaaleetanga emigaati, ebiri ebiri nga gikoleddwa mu kigero ekya desimoolo bbiri eza efa ez'obuwunga obulungi, nga bufumbiddwa n'ekizimbulukusa; nga kye kiweebwayo eri Mukama Katonda ekiwuubibwawuubibwa eky'ebibala ebibereberye. **18** Era awamu n'emigaati egyo munaaleeterangako abaana b'endiga musanvu ab'omwaka gumu abataliiko kamogo; munaaleetanga n'ente eya seddume ento emu, n'endiga ennume ento bbiri. Binaabeeranga ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama, awamu n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke n'ekiweebwayo eky'ebyokunywa; nga kye kiweebwayo ekyokebwa n'omuliro, ne muvaamu evvumbe erisanyusa Mukama. **19** Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi, era n'endiga ento ennume ez'omwaka ogumu bbiri nga kye kiweebwayo olw'emirembe. **20** Kabona anaawubawuubanga ebiweebwayo ebyo awamu n'emigaati egikoleddwa mu bibala ebibereberye n'endiga zombi ento, nga kye kiweebwayo eri Mukama Katonda ekiwuubibwawuubibwa. Kinaabanga kiweebwayo eri Mukama Katonda ekitukuvu, era kabona y'anaakitwalanga. **21** Ku lunaku olwo onoolangiriranga olukuŋŋaana olutukuvu; era temujjanga kukolerako mirimu gyammwe egya bulijjo. Eryo linaabeeranga etteeka ery'emirembe gyonna mu mmwe buli yonna gye munaabeeranga. **22** "Bwe munaakungulanga emmere mu ttaka lyammwe temugimalirangamu ddala okutuuka ku mbibiro z'ennimiro yammwe, wadde okukuŋŋaanyanga eneebanga ekunkumuse wansi nga mumaze okukungula. Eyo mugirekeranga abaavu ne bannamawanga. Nze Mukama Katonda wammwe." **23** Awo Mukama n'agamba Musa nti, **24** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti olunaku olw'olubereberye mu mwezi ogw'omusanvu lunaabanga lwa kuwummula, munaakwatirangako olukuŋŋaana olutukuvu olunaalangirirwanga n'okufuuwa amakondeere ag'omwanguka. **25** Temukolerangako mirimu gyonna egya bulijjo, naye munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri Mukama Katonda." **26** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **27** "Olunaku olw'ekkumi olw'omwezi guno ogw'omusanvu lwe lunaabanga Olunaku olw'Okutangiririrwa. Munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu, muneefiirizanga ne mwerumya, era munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa n'omuliro eri Mukama Katonda. **28** Olunaku olwo temulukolerangako mulimu na gumu, kubanga lwe Lunaku olw'Okutangiririrwa, lwe munaatangiririrwanga awali Mukama Katonda wammwe. **29** Omuntu yenna anaagaananga okwefiiriza ku lunaku olwo kinaamugwaniranga okuwaŋŋangusibwa n'aggyibwa mu banne. **30** Era buli muntu anaakolanga omulimu ku lunaku olwo ndimuggya mu banne ne mmuzikiriza. **31** Temulukolerangako mulimu n'akatono. Eryo linaabeeranga etteeka ery'enkalakkalira, ery'emirembe gyonna egigenda okujja mu bifo byonna gye munaabeeranga. **32** Lunaabeeranga lwa Ssabbiiti na kuwummulirako gye muli, era muneefiirizanga. Munaakuumanga Ssabbiiti yammwe okuva ku lunaku olw'omwenda olw'omwezi akawungeezi okutuusa ku kawungeezi akaddirira." **33** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **34** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano Embaga ya Mukama ey'Ensiisira kw'eneetandikiranga, era eneemalanga ennaku musanvu. **35** Ku lunaku olw'olubereberye munaakubirangako olukuŋŋaana olutukuvu; temuulukolerengako mirimu egya bulijjo. **36** Munaaleetanga ebiweebwayo eri Mukama ebyokye mu muliro okumalira ddala ennaku musanvu, ne ku lunaku olw'omunaana munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu ne muwaayo eri Mukama Katonda ekiweebwayo ekyokye n'omuliro. Olwo lwe lukuŋŋaana olukulu oluggalawo, temulukolerangako mirimu egya bulijjo. **37** "Ezo ze mbaga Mukama ze yalagira, ze munaalangiriranga nti mbaga ntukuvu okunaaleeterwanga ebiweebwayo eri Mukama Katonda ebyokeddwa mu muliro, ebiweebwayo ebyokye, ebiweebwayo eby'empeke, ssaddaaka n'ebiweebwayo ebinywebwa ebineetaagibwanga buli lunaku. **38** Ebiweebwayo bino byeyongera ku biri eby'oku Ssabbiiti za Mukama Katonda, era ne byeyongera ku birabo byammwe ne ku ebyo byonna bye munaabanga mweyamye, ne ku biweebwayo ebirala byonna bye munaabanga muleetedde Mukama Katonda nga mweyagalidde. **39** "Kale nno okutandikira ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogw'omusanvu, nga mumaze okukungula n'okuyingiza ebibala ebivudde mu ttaka lyammwe, munaakoleranga Mukama Katonda ekijaguzo okumala ennaku musanvu; olunaku olw'olubereberye lunaabanga lwa kuwummula era n'olunaku olw'omunaana nalwo nga lwa kuwummula. **40** Ku lunaku olw'olubereberye munaanoganga ku miti ebibala ebisingira ddala obulungi ne muddira n'amatabi g'enkindu, n'amatabi ag'emiti agaziyidde n'ebikoola ebigimu, n'emiti egy'oku migga, ne mulyoka musanyukira awali Mukama Katonda wammwe okumala ennaku musanvu. **41** Mukolanga bwe mutyo ng'ekyo kye kijaguzo eri Mukama Katonda, okumala ennaku musanvu buli mwaka. Lino ly'etteeka ery'enkalakkalira erinaakwatibwanga n'ab'omu mirembe egigenda okujja; mujaguzenga mu mwezi ogw'omusanvu. **42** Munaasulanga mu busiisira okumala ennaku musanvu. Abo bonna abazaaliranwa ab'omu Isirayiri banaasulanga mu busiisira, **43** bwe batyo ab'omu zzadde lyammwe balyoke bamanye nga bwe nasuzanga abaana ba Isirayiri mu busiisira bwe nnali nga mbaggya mu nsi y'e Misiri. Nze Mukama Katonda wammwe." **44** Bw'atyo Musa n'alangirira mu baana ba Isirayiri embaga za Mukama ennonde.

24 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Lagira abaana ba Isirayiri bakuleetere amafuta ag'omuzeeyituuni aga zeyituuni amalungi amaka ag'okukozesa mu ttaala ziryoke zaakenga buli kiseera awatali kusalako. **3** Wabweru w'Eggigi ery'Endagaano mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, Alooni w'anaalabiririranga ettabaaza ezo nga zaakira awali Mukama Katonda okuva akawungeezi okutuusa mu makya awatali kusalako. Eryo linaabanga tteeka

ery'enkalakkalira ne mu mirembe egigenda okujja. **4** Alooni anaalabiriranga ettaala ez'oku kikondo ekya zaabu omuka awali Mukama Katonda nga zaaka awatali kusalako. **5** "Ojja kuddiranga obuwunga bw'eŋŋaano obulungi ofumbe emigaati kkumi n'ebiri ng'okozesa desimoolo bbiri eza efa. **6** Onoogitegekanga mu nnyiriri bbiri nga mu buli lunyiriri mulimu emigaati mukaaga. Onoogiteekanga ku mmeeza eya zaabu omuka awali Mukama. **7** Era ku buli lunyiriri onooteekangako obubaane obuka nga bugendera wamu n'emigaati nga kye kijjukizo eky'ekiweebwayo eri Mukama Katonda nga kyokeddwa mu muliro. **8** Emigaati egyo ginaategekebwanga awali Mukama buli Ssabbiiti awatali kwosa, ng'ekyo kikolebwa ku lw'abaana ba Isirayiri nga ye ndagaano ey'emirembe n'emirembe. **9** Emigaati egyo ginaabanga gya Alooni ne batabani be, era banaagiriiranga mu kifo ekitukuvu, kubanga giva ku kiweebwayo ekitukuvu ennyo eri Mukama Katonda nga kyokeddwa mu muliro nga kye kiragiro eky'enkalakkalira." **10** Awo mutabani w'omukazi Omuyisirayiri naye nga kitaawe Mumisiri n'afuluma n'abeera mu baana ba Isirayiri, naye ne wasitukawo olutalo wakati w'omusajja oyo n'Omuyisirayiri, nga bali mu lusiisira. **11** Mutabani w'omukazi Omuyisirayiri n'avvoola Erinnya lya Mukama, era n'akolima. Ne bamuleeta eri Musa. Nnyina ye yali Seromisi, muwala wa Dibuli ow'omu kika kya Ddaani. **12** Ne bamuggalira mu kkomera okutuusa Mukama Katonda lw'anaabategeeza ekinaakolebwa. **13** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **14** "Eyavvodde mumufulumye ebweru w'olusiisira. Abo bonna abaamuwulidde ng'avvoola bateeke emikono gyabwe ku mutwe gwe; oluvannyuma ekibiina kyonna kiryoke kimukube amayinja. **15** Tegeeza abaana ba Isirayiri nti omuntu yenna anaakolimiranga Katonda we anaabanga n'obuvunaanyizibwa olw'ekibi ekyo. **16** Oyo yenna anavvoolanga erinnya lya Mukama Katonda anattibwanga. Ekibiina kyonna kinaamukubanga amayinja. Ne bw'anaabanga omugwira oba Omuyisirayiri, bw'anavvoolanga Erinnya anattibwanga. **17** "Anattanga omuntu naye anattibwanga. **18** Omuntu yenna anattanga ensolo ya munne anaagimuliyiranga, ensolo ku nsolo. **19** Omuntu bw'anaaleetanga akamogo ku munne n'amulumya, ekyo ky'akoze ku munne naye kye kinaamukolwangako: **20** obuvune olw'obuvune, eriiso olw'eriiso, erinnyo olw'erinnyo; nga bw'anaabanga alumizza munne, naye bw'atyo bw'anaalumizibwanga. **21** Omuntu anattanga ensolo ya munne anaagimuliyiranga, n'oyo anattanga omuntu naye waakuttibwanga. **22** Etteeka lye limu lye linaafuganga omugwira era n'Omuyisirayiri. Nze Mukama Katonda wammwe." **23** Bw'atyo Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri, ne bafulumya eyavvoola ebweru w'olusiisira ne bamukuba amayinja n'afa. Abaana ba Isirayiri baakola nga Mukama bwe yalagira Musa.

25 Mukama Katonda yagamba Musa ku lusozi Sinaayi nti, **2** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti bwe mutuukanga mu nsi gye mbawa, ensi yennyini eneekuumiranga Mukama Katonda ssabbiiti. **3** Okumala emyaka mukaaga ennimiro zammwe munaazisigangamu emmere, era mu myaka egyo omukaaga munaasaliranga emizabbibu gyammwe n'ebibala ne mubikungula. **4** Naye mu mwaka ogw'omusanvu ettaka ly'ensi eyo linaabanga ne ssabbiiti ey'okuwummula eri Mukama Katonda. Temusiganga mmere mu nnimiro zammwe wadde okusalira emizabbibu gyammwe. **5** Ebimera ebyekuzizza byokka, ebimererezi, temubikungulanga wadde okunoga ebibala ku mizabbibu gyammwe egitaasalirwa. Omwaka ogwo ettaka ly'ensi linaaguwummulanga. **6** Ebyo byonna ebyokulya ebinaavanga mu ttaka mu mwaka ogwa ssabbiiti yaalyo binaabanga mmere yammwe, mmwe bennyini, n'eri abaddu bammwe abasajja, n'abakazi, era n'abaweereza bammwe ab'empeera, n'abagenyi abanaabanga basula mu maka gammwe; **7** era n'ente zammwe n'ensolo ez'omu nsiko ezinaabanga ku ttaka lyammwe. Buli ekyokulya ekinaakuliranga ku ttaka eryo kinaabanga mmere. **8** "Munaabaliriranga essabbiiti musanvu ez'omu myaka, kwe kugamba nti musanvu emirundi emyaka musanvu. Bwe kityo ekiseera kyonna ekya ssabbiiti ezo ne kiba emyaka amakumi ana mu mwenda. **9** Ekkondeere ery'okujaguza munaalifuuyiranga wonna wonna ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'omusanvu ku Lunaku olw'Okutangiririrwa, ekkondeere munaalifuuyiranga mu nsi yammwe yonna. **10** Munaatukuzanga omwaka ogw'amakumi ataano, era munaalangiriranga ebiseera eby'eddembe eri abatuuze bonna mu ggwanga lyammwe. Omwaka ogwo gunaabanga gwa kujaguza gwa Jjubiri gye muli; buli omu anaddangayo mu kifo kye eky'obwannannyini, era buli omu anaddangayo mu kika kye. **11** Omwaka ogw'amakumi ataano gunaabanga gwa kujaguza gwa Jjubiri gye muli; mu mwaka ogwo temuusigenga era temuukungulenga bikuze ku bimererezi newaakubadde okukuŋŋaanya ebibala eby'oku mizabbibu egitali misalire. **12** Kubanga ekiseera ekyo kya kujaguza kya Jjubiri era kinaabanga kitukuvu gye muli; mulyenga ebyo byokka bye munaggyanga mu nnimiro. **13** "Mu mwaka ogwo ogw'okujaguza ogwa Jjubiri buli omu anaddangayo mu kifo kye eky'obwannannyini. **14** Era bwe munaatunzanga bannammwe ekintu kyonna oba bwe munaagulanga ku bannammwe ekintu kyonna, temuseeraganganga. **15** Munnansi munno onoomugulangako ng'osinziira ku myaka egyakayitawo okuva ku kujaguza ku Jjubiri. Era naye anaakutunzanga ng'asinziira ku myaka egibulayo okutuuka ku makungula g'ebibala. **16** Emyaka bwe ginaabanga emingi, omuwendo ogulamulwa munaagwongezanga, naye emyaka bwe ginaabanga emitono munaagukendeezanga, kubanga obungi bw'ebikungulwa, bw'ogula ku mutunzi. **17** Temuseeraganganga; mutyanga Katonda wammwe, kubanga Nze Mukama Katonda wammwe. **18** "Mugonderenga ebiragiro byange, era mukwatenga amateeka gange, bwe mutyo munaatuulanga n'emirembe mu nsi yammwe. **19** Ensi eneebaleeteranga ebibala byayo, ne mulya ne mukkuta ne mutuulamu n'emirembe. **20** Muyinza okubuuza nti, 'Bwe tutaasigenga era ne tutakungulanga, kale mu mwaka ogw'omusanvu tunaalyanga ki?' **21** Mu mwaka ogw'omukaaga ndibayiwako omukisa gwange ogulireetera ensi yammwe ebibala ebirimala emyaka esatu. **22** Bwe munaabanga musiga mu mwaka ogw'omunaana, munaabanga mulya ku bibala ebikadde

bye mwatereka, okutuusa nga mukungudde ebibala eby'omwaka ogw'omwenda. **23** Ettaka teriitundibwenga kagenderere, kubanga ensi yange; mwe muli bayise era abasuze obusuze. **24** Buli kitundu kya nsi kye munaalyanga, bwe mutundanga ettaka mwerekerangawo omwagaanya ogw'okulinunulayo gye mulitunze. **25** "Munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga, n'atunda ebimu ku bintu bye, muganda we ow'okumpi mu luganda anajjanga n'anunula ebyo munnansi munne by'atunze. **26** Omuntu bw'anaabanga talina anaabimununulira, naye ye ku bubwe ng'agaggawadde, era ng'afunye obusobozi obw'okubinunula, **27** anaabaliriranga omuwendo gw'ensimbi oguli mu myaka kasookedde abitunda, n'abala n'omuwendo ogugya mu myaka egisigaddeyo okutuuka ku Jubiri, n'agusasula omuntu gwe yaguza ebintu ebyo, olwo eyatunda aneddirangayo mu bintu bye. **28** Naye singa alemwa okufuna obusobozi okumusasula, kale ebyo bye yatunda binaasigalanga mu mukono gw'eyabigula nga ye nannyini byo okutuusa mu Mwaka gwa Jjubiri. Binamuddizibwanga mu Jjubiri, era anaayinzanga okweddirayo mu bintu bye. **29** "Omuntu bw'anaatundanga ennyumba esulwamu eri mu kibuga ekyetooloddwa bbugwe, anaayinzanga okuginunula mu mwaka nga tegunaggwaako. Mu bbanga eryo ery'omwaka omulamba mw'anaabeereranga n'obuyinza obw'okuginunula. **30** Ennyumba eyo eri mu kibuga ekyetooloddwa bbugwe bw'eteenunulibwenga mu bbanga ery'omwaka ogumu, kale eneebeereranga ddala y'oyo eyagigula n'ezzadde lye. Eyagitunda teemuddizibwenga mu Jjubiri. **31** Naye amayumba ag'omu bubuga obutono obw'omu byalo obuteetooloddwako bisenge, ganaabalirwanga mu ttuluba lye limu n'ery'ennimiro eziri mu byalo. Ganaanunulibwanga era ne gaddira bannyinigo mu Jjubiri. **32** "Bulijjo Abaleevi banaabanga ba ddembe okununula amayumba gaabwe agali mu bibuga byabwe eby'Abaleevi bye balinako obwannannyini. **33** Era Omuleevi bw'anaabanga takozesezza ddembe lye ery'okununula, kale ennyumba eyatundirwa mu kibuga Abaleevi kye balinako obwannannyini, eneemuddiranga mu Jjubiri; kubanga mu bantu ba Isirayiri ennyumba eziri mu bibuga by'Abaleevi za Baleevi. **34** Naye ennimiro eziri ku ttaka lya wamu ery'ebibuga byabwe teziitundibwenga; kubanga ezo zaabwe za bwannannyini obw'olubeerera. **35** "Munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga ng'ali wamu nammwe, nga takyasobola kwefunira buyambi, mubeerenga naye nga mumulabirira nga bwe mwandirabiridde omunnaggwanga oba omusuze obusuze ali mu mmwe. **36** Mutyenga Katonda wammwe. Munnammwe temumuggyangako magoba ku kintu kyonna kye munaabanga mumuwoze, bw'atyo munnammwe oyo alyoke abeerenga mu mmwe. **37** Bw'omuwolanga ensimbi azzengawo omuwendo gwennyini gw'omuwoze so tasukkirizangamu. Era bw'omuguzanga emmere tossangamu magoba. **38** Nze Mukama Katonda wammwe eyabaggya mu nsi ey'e Misiri okubawa ensi ya Kanani n'okubeera Katonda wammwe. **39** "Era munnansi munnammwe bw'anaayavuwalanga ng'ali nammwe, ne yeetunda gye muli, temumukozesanga nga muddu. **40** Munaamukozesanga ng'omupakasi ow'empeera oba ng'omusuze obusuze, ng'ali nammwe. Anaabaweerezanga okutuusa mu Mwaka gwa Jjubiri. **41** Kale nno, olwo anaalekebwanga n'addayo ewaabwe, ye n'abaana be, mu kika kye ku butaka bwa bakadde be. **42** Kubanga baweereza bange be naggya mu nsi y'e Misiri; tebaatundibwenga ng'abaddu. **43** Temubafugisanga bukambwe, naye mutyenga Katonda wammwe. **44** Abaddu bammwe abasajja n'abaddu bammwe abakazi munaabaggyanga mu mawanga agabeetoolodde, mu mawanga ago mwe muneeguliranga abaddu abasajja n'abaddu abakazi. **45** Era munaayinzanga okwegulira ku bannamawanga abali nammwe abasuze obusuze, ne ku baana baabwe abanaazaalirwanga mu nsi yammwe; abo banaabanga nvuma zammwe. **46** Munaayinzanga okulaamira batabani bammwe abalibagoberera envuma ezo ng'obusika bwabwe obw'emirembe gyonna. Naye Bayisirayiri bannammwe temubafugisanga bukambwe. **47** "Omunnaggwanga oba omusuze obusuze ali nammwe bw'anaagaggawalanga, naye munnansi munnammwe bwe babeera n'ayavuwala, ne yeetunda eri munnaggwanga oba eri omusuze obusuze ali nammwe, oba eri omu ku b'omu luggya lwa munnaggwanga, **48** anaayinzanga okununulibwa, ng'amaze okwetunda. Omu ku baganda be anayinzanga okumununula: **49** Taata we oba mutabani wa taata we, oba owooluganda omulala ow'okumpi mu buzaale ow'omu kika kye anaayinzanga okumununula. Oba ye bw'anaagaggawalanga anaayinzanga okwenunula. **50** Ye n'oli eyamugula bajjanga kubalirira ebbanga okuva mu mwaka gwe yeetundiramu okutuuka ku Mwaka gwa Jubiri. Omuwendo ogw'okununulibwa guneesigamizibwanga ku muwendo gw'emyaka egibaliriddwa; ebbanga lye yamala n'eyamugula linaageraageranyizibwanga n'ebbanga ery'omupakasi asasulwa empeera. **51** Mu kubalirira kwabwe bwe kinaazuukanga ng'ekyasigaddeyo emyaka mingi okutuuka ku Jubiri, ku muwendo gwe yeetunda anaasasulangako omuwendo munene olw'okwenunula. **52** Naye bw'eneebanga esigaddeyo emyaka mitono, egyo gy'anaabaliririrangamu ensimbi zaamu n'asasula ezo nga bwe kyetaagisa olw'okwenunula. **53** Oyo eyagula munne anaamuyisanga ng'omupakasi amukolera mu kupatana okwa buli mwaka. Temulekanga oyo eyagula munne okumutuntuzanga nga nammwe mulaba. **54** "Bw'anaabanga tanunulibbwa mu zimu ku ngeri ezo, ye n'abaana be banaanunulibwanga mu Mwaka gwa Jubiri. **55** Kubanga abaana ba Isirayiri bantu bange, abaweereza bange be naggya mu nsi ey'e Misiri. Nze Mukama Katonda wammwe.

26 "Temwekoleranga bifaananyi oba okwesimbira ebifaananyi ebyole, oba amayinja ge muyise amatukuvu, era temuteekanga mayinja mawoole mu nsi yammwe okugavuunamiranga. Nze Mukama Katonda wammwe. **2** Mukwatenga Ssabbiiti zange, era n'ebifo byange ebitukuvu mubissengamu ekitiibwa. Nze Mukama Katonda. **3** "Bwe munaakwatanga amateeka gange, ne mugondera ebiragiro byange n'obwegendereza, **4** nnaabatonnyesezanga enkuba mu ntuuko zaayo, n'ettaka linaavangamu ebibala byalyo, n'emiti egy'omu nnimiro ginaabalanga ebibala byagyo. **5** Munaawuulanga

okutuusa ku makungula g'emizabbibu, n'okukungula emizabbibu kunaabatuusanga mu biseera eby'okusiga; era munaalyanga emmere yonna nga bwe mwetaaga, ne mubeera mu nsi yammwe nga mulina emirembe. **6** "Ndibawa emirembe mu nsi ne mwebaka bulungi, so tewaabengawo anaabatiisatiisanga. Ebisolo ebikambwe ndibimalamu mu nsi yammwe, era temuubeerengamu ntalo. **7** Munaawonderanga abalabe bammwe ne mubatta n'ekitala ne mubawangula. **8** Abataano mu mmwe banaagobanga ekikumi, era ekikumi mu mmwe banaagobanga omutwalo ogumu, era munaawangulanga abalabe bammwe n'ekitala. **9** "Nnaabassangako omwoyo ne mbawa okuzaala ne mweyongera obungi, era endagaano yange nammwe nnaagituukirizanga. **10** Munaabanga mukyalya ku makungula ag'omwaka oguyise ne mugafulumya olw'amakungula amaggya. **11** Ekifo kyange eky'okubeeramu nnaakiteekanga mu mmwe, era omutima gwange teguubatamwenga. **12** Nnaatambuliranga mu mmwe, era nnaabanga Katonda wammwe, nammwe munaabanga bantu bange. **13** Nze Mukama Katonda wammwe eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, mulyoke mukome okuba abaddu b'Abamisiri; namenya ebikoligo byammwe ne mbasobozesa okutambula nga mwesimbye. **14** "Naye bwe mutampulirenga, ne mutagondera biragiro ebyo byonna, **15** era bwe munaanyoomoolanga ebiragiro byange ne mukyawa amateeka gange, ne mulemwa okutuukiriza ebiragiro byange ebyo byonna, bwe mutyo ne mutakuumanga ndagaano yange, **16** kale, kino kye ndibakola: Ndibaleetera entiisa eza mangu ez'embagirawo, n'obulwadde obw'olukonvuba obubalumya akasiiso n'omusujja, ebiribaziba amaaso ne bibakamulamu obulamu. Era muliteganira bwereere okusimba ebibala byammwe, kubanga abalabe bammwe be balibirya. **17** Ndibeefuukira, abalabe bammwe n'okubawangula ne babawangula; abo ababakyawa banaabafuganga, ne mudduka n'okudduka so nga tewali abagoba. **18** Oluvannyuma lw'ebyo byonna okubatuukako, era bwe mutaŋŋonderenga, kale ndyongera okubabonereza okusingawo emirundi musanvu, olw'ebibi byammwe. **19** Amalala gammwe n'emputtu ndibibaggyamu, eggulu ne likakanyala ng'ekyuma, n'ettaka ne likaluba ng'ekikomo. **20** Amaanyi gammwe ganaabafanga busa, kubanga ettaka lyammwe teriivengamu mmere yaalyo, wadde emiti egy'omu nsi yammwe okubala ebibala byagyo. **21** "Era bwe muneeyongeranga okutambulira mu makubo ge sikkiriza, ne mugaana okumpulira, ndyongera okubaleetako endwadde nnyingi nga za mirundi musanvu ng'ebibi byammwe bwe byenkana. **22** Era ndibasindikira ensolo ez'omu nsiko, ezinaalyanga abaana bammwe, ne zizikiriza ente zammwe n'omuwendo gwammwe ne gukendeera, nga n'enguudo zammwe tewakyali azitambuliramu. **23** "Era okukangavvula okwo bwe kutaabakyusenga kudda gye ndi, naye ne mweyongera okujeema, **24** kale, nange ndibalaga obukambwe, era nze kennyini ndibeebonerereza emirundi musanvu olw'ebyonoono byammwe. **25** Era nnaabaleeteranga entalo okwesasuza olw'okumenya endagaano. Bwe muneekuŋŋaanyizanga mu bibuga byammwe, nnaabaleeteranga endwadde enkambwe, era n'abalabe bammwe banaabawangulanga. **26** Bwe ndikendeeza ku bungi bw'emmere yammwe, olwo abakazi ekkumi banaabafumbiranga emmere yammwe mu ntamu emu, era buli omu banaamupimirangako akatole katono. Munaalyanga, naye temukkutenga. **27** "N'ebyo byonna bwe binaalemanga okukyusa emitima gyammwe okumpulira, naye ne mweyongera okunjeemeranga; **28** nange nnaabasunguwaliranga, nze kennyini ne mbeebonerereza emirundi musanvu olw'ebibi byammwe. **29** Mulirya batabani bammwe ne bawala bammwe. **30** Ndizikiriza ebyoto bya bakatonda bammwe, ne ntemaatema bakatonda abalala, ne ntuuma emirambo gyammwe ku mirambo gya bakatonda abalala; era ndibakyawa. **31** Ebibuga byammwe binaasigaliranga awo tayo, n'ebifo byammwe ebitukuvu nga tebiriiko abifaako, era n'akaloosa akava mu biweebwayo byammwe tekansanyusenga. **32** Ensi yammwe ndigifuula ddungu n'abalabe bammwe abanaagibeerangamu ne bagyewuunya. **33** Ndibasaasaanyiza mu mawanga ne mbagobereza ekitala kyange. Ensi yammwe erifuuka amalungu n'ebibuga byammwe nga bimenyeddwa. **34** Awo ettaka ne liryoka lifuna emyaka egya ssabbiiti zaalyo mu bbanga eryo lye lirimala nga tewali alifaako, nga mmwe muli mu nsi z'abalabe bammwe; ettaka ne liwummulako ne lyeyagalira mu ssabbiiti zaalyo ezo. **35** Ebbanga eryo lyonna ettaka lye lirimala nga tewali kikolerwako, liriba n'okuwummula kwe litaafuna mu ssabbiiti ezaayita bwe mwali nga mmwe mulibeerako. **36** "Mu mmwe, abaliba basigaddewo nga bakyali balamu, nditeeka okutya mu mitima gyabwe nga bali eyo mu nsi z'abalabe baabwe, nga n'eddoboozi ly'akakoola k'omuti akafuumuulibwa n'empewo kabatiisa. Banaddukanga ng'abaliko abalabe ab'ebitala ababagoba, banaagwanga newaakubadde nga tewaabeerengawo babawondera. **37** Banaagwaŋŋanangako ng'abadduka okwewonya omulabe ow'ekitala newaakubadde nga tewaabengawo babawondera. Bwe mutyo temuusobolenga kwolekera balabe bammwe. **38** Mulisaanawo mu mawanga; ensi z'abalabe bammwe ziribamira. **39** N'abo ku mmwe abanaabanga basigaddewo banaakoozimbiranga mu nsi z'abalabe bammwe olw'ebibi byabwe, era balikoozimba n'olw'ebibi bya bakitaabwe. **40** "Naye bwe baneenenyanga ebibi byabwe n'ebyonoono bya bakitaabwe n'obunnanfuusi bwabwe gye ndi n'obujeemu bwabwe, **41** ebyandeetera okubalaga obukambwe ne mbasindika ne mu nsi z'abalabe baabwe, era amalala g'emitima gyabwe egitali mikomole bwe galikkakkana ne bakkiriza okukola ebibonerezo olw'ebyonoono byabwe, **42** kale ndijjukira endagaano yange ne Yakobo, ne nzijukira endagaano yange ne Isaaka n'endagaano yange ne Ibulayimu, era ndijjukira n'ensi yaabwe. **43** Naye ensi banaabanga bagivuddemu n'efuna ssabbiiti zaayo kubanga abaagibeerangamu tebakyagirimu. Banaabonerezebwanga olw'ebibi byabwe kubanga baanyoomoolanga amateeka gange ne batagondera biragiro byange. **44** Newaakubadde ng'ebyo biriba bwe bityo, bwe banaabanga mu nsi z'abalabe baabwe, siibeggyengako wadde okubakyawanga n'okumenyawo ne mmenyerawo ddala endagaano yange

gye nalagaana nabo; kubanga Nze Mukama Katonda waabwe. **45** Naye ku lwabwe, najjukiranga endagaano gye nalagaana ne bajjajjaabwe, be naggya mu nsi ey'e Misiri nga n'amawanga gonna galaba ndyoke mbeere Katonda waabwe. Nze Mukama." **46** Ago ge mateeka n'ebiragiro n'amateeka amakulu Mukama ge yakolera abaana ba Isirayiri, nga bwe yalagira Musa, ku lusozi Sinaayi.

27 Awo Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Yogera eri abaana ba Isirayiri obagambe nti: Omuntu bw'anaakolanga obweyamo obw'enjawulo obw'okuwaayo abantu eri Mukama naye ng'asasulayo miwendo egibagyamu, onoobasaliranga bw'oti: **3** omusajja aweza emyaka egy'obukulu egiri wakati w'amakumi abiri n'enkaaga anaaleetanga sekeri za ffeeza amakumi ataano, nga sekeri z'omu watukuvu bwe ziba, **4** naye bw'anaabanga omukazi onoomusaliranga sekeri amakumi asatu. **5** Omuntu aweza emyaka egy'obukulu egiri wakati w'ettaano n'amakumi abiri, bw'anaabanga omusajja onoomusaliranga sekeri amakumi abiri naye omukazi sekeri kkumi. **6** Bw'anaabanga omwana ng'ali wakati w'omwezi gumu n'emyaka etaano, onoomusaliranga sekeri ttaano eza ffeeza nga mulenzi, naye omuwala sekeri za ffeeza ssatu. **7** Omuntu bw'anaabanga ow'emyaka egy'obukulu nkaaga n'okusingawo, omusajja onoomusaliranga sekeri kkumi na ttaano n'omukazi sekeri kkumi. **8** Omuntu eyakola obweyamo bw'anaabanga omwavu ennyo atasobola kuleeta miwendo egyo gye wamusalira, anaayanjulwanga eri kabona; kale kabona anaamusaliranga omuwendo ogumugyamu ng'ageraageranya obusobozi bw'oyo eyeeyama nga bwe bunaabanga. **9** "Obweyamo bw'omuntu bwe bunaabeeranga obw'ekisolo ekikkirizibwa ng'ekiweebwayo eri Mukama Katonda, ekisolo ng'ekyo ekiweebwayo eri Mukama Katonda kinaabanga kitukuvu. **10** Tasaaniranga kukikyusaamu oba kukiwaanyisaamu ekibi mu kirungi wadde ekirungi mu kibi; bw'anaabanga awaanyisizza ekisolo ekimu mu kirala, byombi kino na kiri ky'awanyisizzaamu binaafuukanga bitukuvu. **11** Ensolo omuntu gy'anaabanga yeeyamye bw'eneebanga etali nnongoofu, etakkirizibwa ng'ekiweebwayo eri Mukama Katonda, ensolo eyo esaanira okuleetebwanga eri kabona, **12** ye alyokenga asalewo nga bw'eri, oba nnungi oba mbi. Omuwendo kabona gw'anaabaliriranga ku nsolo eyo, gwe gunaawebwangayo. **13** Nannyini nsolo bw'anaabanga ayagala okuginunulayo, anaasaniranga okugattako ekitundu ekimu ekyokutaano ku muwendo gwayo. **14** "Omusajja bw'anaawangayo ennyumba ye okubeera entukuvu eri Mukama Katonda kabona anaagirabiranga omuwendo ogugigyamu, oba nnungi oba mbi. Omuwendo ogwo kabona gw'anaasalanga gwe gunaakolanga. **15** Oyo anaawangayo ennyumba ye eri Mukama bw'anaabanga ayagala okuginunula, anaayongerangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwayo, olwo ng'ennyumba emuddira. **16** "Omusajja bw'anaawangayo ekitundu ky'ettaka lye, lye yasikira, eri Mukama Katonda, omuwendo oguligyamu gunaabalirirwanga nga gwesigamizibwa ku bungi bw'ensigo ezeetaagibwa okusiga ku ttaka eryo ne ziggweerako; ensigo za sayiri ezipimibwamu oma zinaabalirirwangamu sekeri za ffeeza amakumi ataano. **17** Singa ennimiro ye, agiwaayo mu biseera by'Omwaka gwa Jubiri, omuwendo ogubaliriddwa gunaasigalanga nga bwe guli. **18** Naye bw'anaawangayo ennimiro ye nga Jjubiri eweddeko, kabona anagibalirirangamu omuwendo ng'agwesigamya ku myaka eginaabanga gibulayo Omwaka gwa Jubiri eddirira gulyoke gutandike, n'omuwendo ogwali gubaliriddwa gunaakendeezebwangako. **19** Era oyo anaabanga awaddeyo ennimiro ye bw'anaayagalanga okuginunula, kale anaagattangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwayo, olwo ennimiro n'emuddira. **20** Naye bw'anaabanga tayagala kununula nnimiro eyo, oba bw'anaabanga agiguzizza omuntu omulala, kale ng'olwo tekyanunulibwa n'akamu. **21** Naye mu Mwaka gwa Jubiri ennimiro eyo bw'eneeteebwanga, eneebanga ntukuvu, ng'ennimiro eyawongebwa ewa Mukama; eneebanga ya kabona. **22** "Omusajja bw'anaawangayo eri Mukama Katonda ennimiro gye yagula, etali ku ttaka lye ery'obwannannyini, **23** kabona anaabaliriranga omuwendo ogugigyamu okutuuka ku mwaka gwa Jubiri, omusajja anaasasulanga omuwendo ogwo ku lunaku olwo ng'ekintu ekitukuvu eri Mukama Katonda. **24** Mu mwaka gwa Jubiri, ennimiro eneddizibwanga oyo gwe yagigulako, nga y'oyo eyali nannyini ttaka. **25** Buli muwendo ogubalirirwa guneesigamizibwanga ku sekeri z'Awatukuvu, nga gera amakumi abiri zivaamu sekeri emu. **26** "Tewabanga awaayo omwana gw'ensolo omubereberye eri Mukama, kubanga abaana b'ensolo ababereberye bonna ba Mukama, oba nte oba ndiga zonna za Mukama Katonda. **27** Bw'anaabanga awaddeyo emu ku nsolo ezitali nnongoofu, anagisasuliranga omuwendo gwayo ogwagibalirirwamu, ng'agattako ekitundu kimu kyakutaano eky'omuwendo gwayo. Bw'ataaginunulengayo eneetundwanga omuwendo ogwagibalirirwamu. **28** "Naye omuntu yenna bw'anaamalanga okuwongera Mukama Katonda ku bintu bye by'anaabanga nabyo, gamba oba muntu oba kisolo oba ennimiro ye gye yasikira, tewaabengawo ku bintu ebyo bitundibwa oba okununulibwa; buli kintu ekiwongere ddala mu ngeri eyo kinaabanga kitukuvu nnyo eri Mukama Katonda. **29** Omuntu eyawongebwa nga wa kuttibwa, taanunulibwenga kinaamusaaniranga kuttibwa. **30** "Buli kitundu eky'ekkumi ekiva mu nsi, gamba ku mmere ey'empeke eva mu ttaka, oba ku bibala ebiva ku miti, kya Mukama Katonda, era kitukuvu eri Mukama Katonda. **31** Omuntu anaayagalanga okununula ku bitundu bye eby'ekkumi, anaagatangako ekitundu kimu kyakutaano ku muwendo gwakyo. **32** Ebitundu eby'ekkumi byonna ebyamagana g'ente n'eby'ebisibo by'endiga, kwe kugamba nti buli nsolo omusumba gy'anaabalanga nga ya kkumi, eneebanga ntukuvu eri Mukama Katonda. **33** Tasaaniranga kulondamu nnungi ng'alekawo embi, oba okuwaanyisa. Bw'anaawaanyisanga ng'olwo ensolo zombi, eri n'eno ewanyisizibbwa zinaafuukanga ntukuvu teziinunulibwenga." **34** Ago ge mateeka Mukama Katonda ge yawa Musa ku lusozi Sinaayi agategeeze abaana ba Isirayiri.

Okubala

1 Awo Mukama Katonda n'ayogera ne Musa mu Weema
ey'Okukuŋŋaanirangamu, mu Ddungu lya Sinaayi
ku lunaku olw'olubereberye olw'omu mwezi ogwokubiri
ogw'omwaka ogwokubiri kasookedde abaana ba Isirayiri
bava mu nsi y'e Misiri. N'amugamba nti: **2** "Bala ekibiina
kyonna eky'abaana ba Isirayiri ng'obategeka mu bika
byabwe, ne mu mpya zaabwe, ng'owandiika erinnya lya
buli musajja kinnoomu ku lukalala. **3** Ggwe ne Alooni mujja
kutegeka abasajja bonna ab'omu Isirayiri abawezezza
emyaka amakumi abiri egy'obukulu n'okusingawo, abatuuse
okuyingira mu magye, mubabalire mu bibinja byabwe. **4**
Munaayambibwako omusajja omu omu okuva mu buli kika,
nga ye mukulu w'oluggya lwa bajjajjaabe. **5** "Gano ge
mannya g'abasajja abajja okubayambako: "Aliva mu kika
kya Lewubeeni ye Erizuuli mutabani wa Sedewuli; **6** mu
kya Simyoni ye Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi; **7**
mu kya Yuda ye Nakusoni mutabani wa Amminadaabu;
8 mu kya Isakaali ye Nesaneri mutabani wa Zuwaali; **9**
mu kya Zebbulooni ye Eriyaabu mutabani wa Keroni.
10 Okuva mu baana ba Yusufu: mu kya Efulayimu ye
Erisaama mutabani wa Ammikudi; mu kya Manase ye
Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli. **11** Aliva mu kika kya
Benyamini ye Abidaani mutabani wa Gidyoni; **12** mu kya
Ddaani ye Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi; **13** mu
kya Aseri ye Pagiyeeri mutabani wa Okulaani; **14** mu kya
Gaadi ye Eriyasaafu mutabani wa Deweri; **15** mu kya
Nafutaali ye Akira mutabani wa Enani." **16** Abo be basajja
abaalondebwa okuva mu kibiina, nga be bakulembeze
ab'ebika bya bajjajjaabwe. Abo nga be bakulu b'ebika bya
Isirayiri. **17** Awo Musa ne Alooni ne batwala abasajja abo
abaatuddwa amannya gaabwe, **18** ne bakuŋŋaanya ekibiina
ky'abantu bonna ku lunaku olw'olubereberye olw'omu
mwezi ogwokubiri. Awo abantu bonna ne beewandiisa
mu bujjajja bwabwe ne mu bika byabwe awamu ne mu
mpya zaabwe. Abasajja abo abaali bawezezza emyaka
amakumi abiri egy'obukulu n'okusingawo, amannya gaabwe
ne gawandiikibwa kinnoomu ku lukalala, **19** nga Mukama
bwe yalagira Musa. Bw'atyo Musa n'ababalira mu Ddungu
lya Sinaayi: **20** Ab'omu bazzukulu ba Lewubeeni, mutabani
wa Isirayiri omubereberye: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **21** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Lewubeeni baali emitwalo ena mu kakaaga mu bitaano. **22**
Ab'omu bazzukulu ba Simyoni: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **23** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Simyoni baali emitwalo etaano mu kenda mu ebikumi
bisatu. **24** Ab'omu bazzukulu ba Gaadi: Abasajja bonna
ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo,
nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa
amannya gaabwe kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika
byabwe, n'eby'empya zaabwe bwe byali. **25** Abaabalibwa
okuva mu kika kya Gaadi baali emitwalo ena mu enkumi
ttaano mu lukaaga mu amakumi ataano. **26** Ab'omu
bazzukulu ba Yuda: Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu
amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira
mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kinnoomu,
ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe
byali. **27** Abaabalibwa okuva mu kika kya Yuda baali
emitwalo musanvu mu enkumi nnya mu lukaaga. **28**
Ab'omu bazzukulu ba Isakaali: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe,
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **29** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Isakaali baali emitwalo etaano mu enkumi nnya mu ebikumi
bina. **30** Ab'omu bazzukulu ba Zebbulooni: Abasajja
bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo,
nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa
amannya gaabwe kinoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe
n'eby'empya zaabwe bwe byali. **31** Abaabalibwa okuva mu
kika kya Zebbulooni baali emitwalo etaano mu kasanvu
mu ebikumi bina. **32** Okuva mu batabani ba Yusufu:
Ab'omu bazzukulu ba Efulayimu Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **33** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Efulayimu baali emitwalo ena mu ebikumi bitaano. **34**
Ab'omu bazzukulu ba Manase: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **35** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Manase baali emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi
bibiri. **36** Ab'omu bazzukulu ba Benyamini: Abasajja
bonna ab'emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo,
nga batuuse n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa
amannya gaabwe kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika
byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. **37** Abaabalibwa
okuva mu kika kya Benyamini baali emitwalo esatu mu
enkumi ttaano mu ebikumi bina. **38** Ab'omu bazzukulu
ba Ddaani: Abasajja bonna ab'emyaka egy'obukulu
amakumi abiri n'okusingawo nga batuuse n'okuyingira
mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe kinnoomu,
ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe
bwe byali. **39** Abaabalibwa okuva mu kika kya Ddaani
baali emitwalo mukaaga mu enkumi bbiri mu lusanvu. **40**
Ab'omu bazzukulu ba Aseri: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe
kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya
zaabwe bwe byali. **41** Abaabalibwa okuva mu kika kya
Aseri baali emitwalo ena mu lukumi mu ebikumi bitaano. **42**
Ab'omu bazzukulu ba Nafutaali: Abasajja bonna ab'emyaka
egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse
n'okuyingira mu magye, baawandiikibwa amannya gaabwe

kinnoomu, ng'ebiwandiiko by'ebika byabwe n'eby'empya zaabwe bwe byali. **43** Abaabalibwa okuva mu kika kya Nafutaali baali emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina. **44** Abo be basajja Musa ne Alooni be baabala, nga bayambibwako abakulembeze ab'omu Isirayiri ekkumi n'ababiri, nga buli omu akiikiridde ekika kye. **45** Abasajja bonna abaana ba Isirayiri abaali bawezezza emyaka egy'obukulu amakumi abiri n'okusingawo, nga batuuse n'okuyingira mu magye ga Isirayiri bwe batyo ne babalirwa mu bika byabwe. **46** Obungi bwabwe bonna abaabalibwa okugatta awamu baali bawera emitwalo nkaaga mu enkumi ssatu mu ebikumi bitaano mu amakumi ataano. **47** Abazzukulu ab'omu mpya ez'omu bika ebirala bwe baali babalibwa, bo ab'omu kika kya Leevi tebaabalibwa. **48** Kubanga Mukama Katonda yali agambye Musa nti, **49** "Ab'omu kika kya Leevi tababalanga wadde okubagatta awamu n'emiwendo gy'abaana ba Isirayiri abalala." **50** Era n'amugamba nti, "Naye Abaleevi obawanga omulimu ogw'okulabirira Eweema ey'Endagaano n'ebintu byamu byonna awamu ne byonna ebigigenderako. Banaasitulanga Eweema n'ebyamu byonna, banaagirabiriranga era banaasiisiranga okugyetooloola. **51** Eweema bw'eneebanga etwalibwa mu kifo ekirala, Abaleevi be banaagisimbulanga, era bwe kineetaagisanga okugissa mu kifo awalala, Abaleevi be banaagisimbangawo. Omuntu omulala yenna bw'anaagisembereranga anaafanga. **52** Abaana ba Isirayiri banaasiisiranga mu bibinja, nga buli musajja ali mu lusiisira lwe n'ebendera ye ku bubwe. **53** Naye Abaleevi bo banaasimbanga eweema zaabwe okwebungulula Eweema ey'Endagaano, abaana ba Isirayiri baleme kutuukibwako busungu bwa Mukama. Abaleevi be banaabanga n'obuvunaanyizibwa obw'okulabirira Eweema ey'Endagaano." **54** Abaana ba Isirayiri ne bakola ebyo byonna nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.

2 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Abaana ba Isirayiri banaasiisiranga okwebungulula Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga bagyesuddeko akabanga naye nga bagyolekedde. Buli musajja anaawanikanga ebendera ye n'ebendera z'empya za bajjajjaabwe." **3** Ebibinja by'olusiisira lwa Yuda binaasiisiranga ku ludda olw'enjuba gy'eva ne basimba awo ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Yuda ye Nakusoni mutabani wa Amminadaabu. **4** Mu kibinja kye nga mulimu abaabalibwa emitwalo musanvu mu enkumi nnya mu lukaaga. **5** Ab'ekika kya Isakaali be banaasiisiranga okuliraana Yuda. Omukulembeze w'abantu ba Isakaali ye Nesaneri mutabani wa Zuwaali. **6** Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu enkumi nnya mu ebikumi bina. **7** Ekika kya Zebbulooni kye kinaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Zebbulooni ye Eriyaabu mutabani wa Keroni. **8** Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu kasanvu mu ebikumi bina. **9** Abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Yuda abaabalibwa ng'ebibinja by'amaggye gaabwe bwe byali baali emitwalo kkumi na munaana mu kakaaga mu ebikumi bina. Be banaakulemberanga. **10** Ku ludda olw'obukiikaddyo ebibinja eby'amaggye g'omu kika kya Lewubeeni gye banaasiisiranga, nga basimbye eyo n'ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Lewubeeni ye Erizuuli mutabani wa Sedewuli. **11** Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo ena mu kakaaga mu ebikumi bitaano. **12** Ab'ekika kya Simyoni be banaabaddiriranga. Omukulembeze w'abantu ba Simyoni ye Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi. **13** Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo etaano mu kenda mu ebikumi bisatu. **14** Ab'ekika kya Gaadi be banaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Gaadi ye Eriyasaafu mutabani wa Deweri. **15** Abaabalibwa mu kibinja kye baali emitwalo ena mu enkumi ttaano mu lukaaga mu amakumi ataano. **16** Abasajja bonna okugatta awamu abaali mu lusiisira lwa Lewubeeni abaabalibwa, ng'ebibinja by'amaggye gaabwe bwe byali, baali emitwalo kkumi n'ettaano mu lukumi mu ebikumi bina mu amakumi ataano. Be banaabanga abookubiri okusitula ng'olugendo lutuuse. **17** Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu eneesitulwanga ng'olugendo lutuuse nga yeebunguluddwa olusiisira lw'Abaleevi, ng'eri mu makkati g'ensiisira endala zonna. Banaasitulanga okutambula nga baddiriragana ng'enteekateeka y'ensiisira zaabwe bw'eri, buli musajja ng'agenda n'ebendera ye. **18** Ku ludda olw'ebugwanjuba y'eneebeeranga olusiisira lw'ebibinja bya Efulayimu nga bakutte n'ebendera zaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Efulayimu ye Erisaama mutabani wa Ammikudi. **19** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo ena mu ebikumi bitaano. **20** Ekika kya Manase kye kinaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Manase ye Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli. **21** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri. **22** Ekika kya Benyamini ne kiddako. Omukulembeze w'abantu ba Benyamini ye Abidaani mutabani wa Gidyoni. **23** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo esatu mu enkumi ttaano mu ebikumi bina. **24** Okugatta awamu abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Efulayimu abaabalibwa ng'ebibinja byabwe bwe byali baali emitwalo kkumi mu kanaana mu kikumi. Bano be banaabanga abookusatu okusitula ng'olugendo lutuuse. **25** Ku ludda olw'obukiikakkono y'eneebeeranga olusiisira lw'ebibinja bya Ddaani n'ebendera yaabwe. Omukulembeze w'abantu ba Ddaani ye Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi. **26** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo mukaaga mu enkumi bbiri mu lusanvu. **27** Ab'ekika kya Aseri be banaasiisiranga okubaddirira. Omukulembeze w'abantu ba Aseri ye Pagiyeeri mutabani wa Okulaani. **28** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo ena mu lukumi mu ebikumi bitaano. **29** Ab'ekika kya Nafutaali be banaddangako. Omukulembeze w'abantu ba Nafutaali ye Akira mutabani wa Enani. **30** Ab'omu kibinja kye abaabalibwa baali emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina. **31** Okugatta awamu abasajja bonna abaali mu lusiisira lwa Ddaani baali emitwalo kkumi n'ettaano mu kasanvu mu lukaaga. Abo be banaasembangayo okusitula ng'olugendo lutuuse, ng'ebendera zaabwe bwe ziri. **32** Abo be baana ba Isirayiri abaabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali. Okugatta abaali mu nsiisira bonna ng'ebibinja byabwe bwe byali, baawera emitwalo nkaaga mu enkumi ssatu mu ebikumi bitaano mu

amakumi ataano. **33** Naye abaana ba Isirayiri bwe baali babalibwa, Abaleevi bo tebaabalibwa, kubanga bw'atyo Mukama bwe yalagira Musa. **34** Abaana ba Isirayiri bwe batyo ne bakola ebyo byonna Mukama Katonda bye yalagira Musa. Bwe batyo bwe baasiisiranga ensiisira zaabwe ng'ebendera zaabwe bwe zaali, era bwe batyo bwe baasitulanga okutambula buli bantu mu bika byabwe ne mu mpya za bajjajjaabwe.

3 Luno lwe lulyo lwa Alooni n'olwa Musa mu biseera Mukama mwe yayogerera ne Musa ku Lusozi Sinaayi. **2** Gano ge mannya ga batabani ba Alooni: Nadabu, omubereberye, ne Abiku, ne Eriyazaali, ne Isamaali. **3** Ago ge mannya ga batabani ba Alooni, abaafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni okuba bakabona, era abaayawulibwa okuweereza mu mulimu gw'obwakabona. **4** Naye nno Nadabu ne Abiku baatondokera mu maaso ga Mukama ne bafa, kubanga baayokya ekiweebwayo eri Mukama Katonda n'omuliro ogutakkirizibwa nga bali mu ddungu ly'e Sinaayi. Tebaalina baana; bwe batyo, Eriyazaali ne Isamaali ne basigala nga be bokka abaaweerezanga nga bakabona ebbanga lyonna kitaabwe Alooni lye yamala nga mulamu. **5** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **6** "Leeta ab'omu kika kya Leevi obakwase Alooni kabona bamuweerezenga. **7** Banaamukoleranga emirimu era ne baweereza n'ekibiina kyonna awali Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga bakola emirimu awali Eweema ya Mukama. **8** Banaalabiriranga ebintu byonna eby'omu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne bakola emirimu gy'omu Weema ya Mukama nga batuukiriza ebyo byonna ebivunaanyizibwa abaana ba Isirayiri. **9** Abaleevi onoobawanga eri Alooni ne batabani be; baweereddwa ddala Alooni nga baggyibwa mu baana ba Isirayiri. **10** Onoolonda Alooni ne batabani be okubeera bakabona; naye bwe wanaabangawo omuntu omulala yenna n'asembera awatukuvu, anaafanga." **11** Mukama Katonda n'ayongera okugamba Musa nti, **12** "Laba, neetwalidde Abaleevi nga mbaggya mu baana ba Isirayiri mu kifo ky'abaana ababereberye abazaalibwa abakazi mu baana ba Isirayiri. Abaleevi banaabanga bange, **13** kubanga byonna ebizaalibwa ebibereberye byange. Bwe natta ebibereberye byonna mu nsi y'e Misiri neeyawulira ebibereberye byonna mu Isirayiri okubeeranga ebyange, abantu n'ebisolo. Nze Mukama Katonda." **14** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa mu ddungu ly'e Sinaayi nti, **15** "Bala Abaleevi bonna mu mpya zaabwe ne mu bika byabwe. Bala buli mwana mulenzi ow'omwezi ogumu n'okusingawo." **16** Bw'atyo Musa n'ababala nga Mukama Katonda bwe yamulagira, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali. **17** Gano ge mannya ga batabani ba Leevi: Gerusoni, ne Kokasi, ne Merali. **18** Gano ge mannya g'abatabani ba Gerusoni ng'empya zaabwe bwe zaali: Libuni ne Simeeyi. **19** Bano be batabani ba Kokasi ng'empya zaabwe bwe zaali: Amulaamu, ne Izukali ne Kebbulooni, ne Wuziyeeri. **20** Bano be batabani ba Merali ng'empya zaabwe bwe zaali: Makuli ne Musi. Ebyo bye bika by'Abaleevi ng'empya za bakitaabwe bwe zaali. **21** Mu Gerusoni mwe mwava oluggya lwa Abalibuni n'oluggya lwa Abasimeeyi; ezo nga z'empya za Abagerusoni. **22** Abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo abaabalibwa baali kasanvu mu ebikumi bitaano. **23** Ab'omu Gerusoni nga baakusiisiranga ku ludda olw'ebugwanjuba emmanju wa Weema ya Mukama. **24** Omukulembeze w'empya za Abagerusoni yali Eriyasaafu mutabani wa Laeri. **25** Abagerusoni be banaabanga n'obuvunaanyizibwa obw'okulabirira Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga balabirira ebigibikkako n'eggigi ery'omu mulyango oguyingira mu Weema, **26** n'entimbe ez'omu luggya, n'entimbe ez'omu mizigo egiggulira ku luggya okwebungulula Weema n'ekyoto. Era banaalabiriranga n'emiguwa awamu n'ebintu byonna ebinaakozesebwanga ku mirimu egyo. **27** Mu Kokasi mwe mwava oluggya lwa Abamulaamu, n'oluggya lwa Abayizukaali, n'oluggya lwa Abakebbulooni, n'oluggya lwa Abawuziyeeri; ezo z'empya za Abakokasi. **28** Abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo abaabalibwa baali kanaana mu lukaaga. Abakokasi be baweebwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga awatukuvu. **29** Ab'omu Kokasi nga baakusiisiranga ku ludda olw'obukiikaddyo obwa Weema ya Mukama. **30** Omukulembeze w'empya za Abakokasi yali Erizafani mutabani wa Wuziyeeri. **31** Abakokasi be baabanga n'obuvunaanyizibwa okulabirira Essanduuko ey'Endagaano, n'emmeeza, n'ekikondo ky'ettaala, n'ebyoto, n'ebintu eby'omu watukuvu ebikozesebwa mu kuweereza, n'eggigi; n'emirimu gyonna egyekuusa ku buweereza obwo. **32** Eriyazaali mutabani wa Alooni kabona ye yalondebwa okuba omukulu w'abakulembeze ba Abaleevi, era n'okulabirira abo abaaweerezanga mu watukuvu. **33** Mu Merali mwe mwava oluggya lwa Abamakuli n'oluggya lwa Abamusi; ezo nga ze mpya za Abamerali. **34** Abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo abaabalibwa baali kakaaga mu ebikumi bibiri. **35** Omukulembeze w'empya za Abamerali yali Zuliyeeri mutabani wa Abikayiri; Abamerali nga baakusiisiranga ku bukiikaddyo obwa Weema ya Mukama. **36** Be baavunaanyizibwanga emikiikiro, n'empagi, n'ebikondo, n'ebikwata ku Weema ya Mukama byonna n'ebyekuusa ku mirimu gyayo. **37** Okwo baagattangako empagi zonna ezeebunguludde oluggya n'entobo zaazo, n'enkondo za Weema n'emiguwa. **38** Musa ne Alooni ne batabani baabwe baasiisiranga ku ludda olw'ebuvanjuba olwa Weema ya Mukama, okwolekera enjuba gy'eva mu maaso ga Weema ya Mukama ey'Okukuŋŋaanirangamu. Baavunaanyizibwanga okulabirira awatukuvu ku lw'abaana ba Isirayiri. Omuntu omulala yenna eyasembereranga awatukuvu, ng'ateekwa kufa. **39** Omuwendo gwonna ogw'Abaleevi abaabalibwa ng'empya zaabwe bwe zaali, nga mwe muli abaana aboobulenzi okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa ne Alooni, baali emitwalo ebiri mu enkumi bbiri. **40** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Bala abaana ba Isirayiri bonna aboobulenzi ababereberye okuva ku mwana ow'omwezi ogumu n'okusingawo okole olukalala lw'amannya gaabwe gonna. **41** Era ojja kunfunira Abaleevi mu kifo ky'ababereberye ab'abaana ba Isirayiri, era onfunire n'ente ez'Abaleevi mu kifo ky'ente ez'abaana ba Isirayiri

embereberye. Nze Mukama Katonda." **42** Awo Musa n'abala abaana ba Isirayiri ababereberye nga Mukama Katonda bwe yamulagira. **43** Okugatta awamu abaana aboobulenzi ababereberye bonna okuva ku w'omwezi ogumu n'okusingawo abaabalibwa, nga n'amannya gaabwe gawandiikiddwa ku lukalala, baali emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri mu nsanvu mu basatu. **44** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **45** "Nfunira Abaleevi badde mu kifo ky'abaana ba Isirayiri ababereberye, n'ente z'Abaleevi zidde mu kifo ky'ente z'abaana ba Isirayiri, era Abaleevi banaabanga bange. Nze Mukama Katonda. **46** Okununula ababereberye ab'abaana ba Isirayiri ebikumi ebibiri mu ensanvu mu abasatu abasukkirira ku muwendo gw'Abaleevi abasajja, **47** onoddiranga gulaamu amakumi ataano mu ttaano ku buli omu, ng'ogeraageranyiza ku gulaamu kkumi n'emu ey'awatukuvu nga bw'eri, ye sekeri ey'obuzito ze gulaamu kkumi n'emu n'ekitundu. **48** Ensimbi ez'okununula abaana ba Isirayiri abasukkiriramu oziwanga Alooni ne batabani be." **49** Bw'atyo Musa n'asolooza ensimbi ez'okwenunula ku abo abaasukkirira ku muwendo gw'abo abaanunulibwa Abaleevi. **50** Yasolooza ku babereberye ab'abaana ba Isirayiri effeeza ey'obuzito obwa kilo kkumi na ttaano n'ekitundu, ng'engeraageranya ya sekeri y'awatukuvu bw'eri. **51** Musa n'addira ensimbi ez'okwenunula n'aziwa Alooni ne batabani be, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.

4 Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Mubale batabani ba Kokasi abava mu kika ky'Abaleevi, ng'empya zaabwe n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe ziri. **3** Mubabale nga muva ku basajja ab'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw'okukola emirimu mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **4** "Gino gye mirimu eginaakolwanga batabani ba Kokasi mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu: nga gya kulabirira ebintu ebitukuvu ennyo. **5** Olusiisira bwe lunaabanga lusitula, Alooni ne batabani be banaayingirangamu, ne batimbulula eggigi ery'olutimbe ne balibikka ku Ssanduuko ey'Endagaano. **6** Okwo banaabikkangako amaliba ga lukwata, kuno ne babikkako olugoye olwa bbululu omuka, ne balyoka basonsekamu emisituliro gyayo. **7** "Ku mmeeza ey'Emigaati egy'Okulaga banaayaliirangako ekitambala ekya bbululu, ne bassaako amasowaane, n'ebijiiko ebinene, n'amabakuli, n'ejaagi omunaabeeranga ebiweebwayo ebyokunywa; n'emigaati egy'okulaga nagyo ginaabeeranga okwo. **8** Banaayaliirangako ekitambaala ekimyufu ennyo, ne bakibikkako amaliba ga lukwata; ne basonsekamu emisituliro gyayo. **9** "Banaddiranga ekitambaala ekya bbululu ne bakibikka ku kikondo ky'ettaala kwe zinaayakiranga, n'ettabaaza zaako, n'ebikomola entambi n'ensuniya ez'ebisirinza, n'ejaagi ez'amafuta ag'omuzeeyituuni aganaakozesebwanga mu ttaala ezo. **10** Ekikondo n'ebigenderako byonna binaasibibwanga mu maliba ga lukwata ne biteekebwa ku musituliro. **11** "Banaayaliiranga olugoye olwa bbululu ku kyoto ekya zaabu, okwo ne babikkako amaliba ga lukwata, ne basonsekamu emisituliro gyakyo. **12** "Banaddiranga ebintu byonna ebinaakozesebwanga ku mirimu gy'obuweereza mu watukuvu ne babiteeka mu lugoye olwa bbululu ne babibikkako amaliba ga lukwata, ne babiteeka ku misituliro gyabyo. **13** Ekyoto banaakiggyangamu evvu ne bakibikkako olugoye olwa ffulungu; **14** ne balyoka bakissaako ebintu byonna ebikozesebwa mu mirimu gy'oku kyoto, nga mwe muli ensiniya ez'omuliro, n'ewuuma, n'ebijiiko n'ebibya. Okwo banaabikkangako amaliba ga lukwata, ne balyoka basonsekamu emisituliro gyakyo. **15** "Alooni ne batabani be bwe banaamalanga okusibako awatukuvu ne byonna ebibeeramu, nga n'ekiseera ky'olusiisira okusitula mu lugendo kituuse; awo batabani ba Kokasi banajjanga ne babisitula, naye ekintu kyonna ekitukuvu tebakikwatangako, baleme okufa. Ebyo bye bintu eby'omu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu batabani ba Kokasi bye baneetikkanga. **16** "Eriyazaali, mutabani wa Alooni kabona, y'anaabeeranga n'obuvunaanyizibwa obw'amafuta g'ettaala ag'omuzeeyituuni, n'obubaane obwakaloosa, n'ekiweebwayo eky'okulaga eky'emmere ey'empeke, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ag'okwawula. Era y'anaalabiriranga Eweema ya Mukama ne byonna ebigirimu, n'awatukuvu ne byonna ebikozesezebwamu." **17** Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **18** "Mwegendereze ab'omu mpya z'ennyumba z'Abakokasi baleme okukutulwa ku kika ky'Abaleevi. **19** Ekyo munaakibakoleranga, bwe batyo bwe banaasembereranga ebintu ebitukuvu ennyo balemenga okufa, naye basigalenga nga balamu. Alooni ne batabani be banaayingiranga mu watukuvu ne bagabira buli Mukokasi omulimu gwe n'ebyo by'aneetikkanga. **20** Naye Abakokasi tebaayingirenga munda kutunula ku bintu ebitukuvu, wadde n'eddakiika emu, balemenga okufa." **21** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **22** "Bala ne batabani ba Gerusoni ng'empya zaabwe n'ennyumba z'abakadde baabwe bwe ziri. **23** Babale ng'otandikira ku basajja ab'emyaka amakumi asatu egy'obukulu okutuuka ku b'emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw'okukola emirimu egya Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **24** "Gino gye mirimu eginaakolebwanga ab'omu mpya z'Abagerusoni mu kuweereza era ne mu kwetikka emigugu: **25** Baneetikkanga entimbe ez'omu Weema ya Mukama, y'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ebigibikkako, n'amaliba aga lukwata agabikkibwa kungulu kwayo, n'entimbe ez'omu mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, **26** n'entimbe ez'omu luggya olwebungulula Weema ya Mukama n'ekyoto, n'olutimbe lw'omulyango gw'oluggya, n'emiguwa, ne byonna ebinaakozesebwanga mu kuweereza okwo. Abagerusoni banaakolanga byonna ebineetaagibwanga okukola ku bintu ebyo. **27** Mu kuweereza kwonna okw'Abagerusoni, oba mu kwetikka oba mu kukola emirimu egy'engeri endala, Alooni ne batabani be, be banaabalagiranga. Abagerusoni ojjanga kubakwasa obuvunaanyizibwa bwonna ku ebyo bye baneetikkanga. **28** Obwo bwe buweereza bwa batabani ba Gerusoni nga bukwata ku Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Bye banaakolanga binaalabirirwanga Isamaali mutabani wa

Alooni kabona. **29** “Batabani ba Merali nabo babale ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe ziri. **30** Babale ng’otandikira ku basajja ab’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano, abayinza okuyingira mu buweereza obw’okukola emirimu egya Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. **31** Gino gye ginaabanga emirimu gyabwe egikwata ku Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu: okusitula omudaala gwa Weema ya Mukama, n’embaawo zaayo, n’empagi n’ebibya mwe zituula, **32** awamu n’empagi ezeebungulula oluggya n’ebibya byazo mwe zituula, n’enkondo z’eweema, n’emiguwa, ne byonna ebyetaagibwa okukozesebwa ku mirimu egyo. Buli musajja onoomutegeezanga amannya g’ebintu byennyini by’ajjanga okwetikka. **33** Egyo gye ginaabanga emirimu gy’omu mpya z’abaana ba Merali nga bali mu buweereza bwabwe obwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, nga bakulemberwa Isamaali mutabani wa Alooni kabona.” **34** Awo Musa ne Alooni n’abakulembeze b’abantu ne babala batabani b’Abakokasi ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe zaali. **35** Ne bababala nga batandikira ku basajja ab’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku myaka amakumi ataano, abajja okuweereza mu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, **36** nga bababala ng’empya zaabwe bwe zaali; baawera enkumi bbiri mu lusanvu mu amakumi ataano. **37** Ogwo gwe gwali omuwendo gwonna ogw’abo abaali mu mpya z’Abakokasi abaaweerezanga mu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. Musa ne Alooni baababala nga Mukama bwe yalagira Musa. **38** Batabani ba Gerusoni nabo baabalibwa ng’empya zaabwe bwe zaali n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe zaali. **39** Abasajja bonna okuva ku b’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano abaaweerezanga mu mirimu egy’omu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, **40** baabalibwa ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe zaali, ne bawera enkumi bbiri mu lukaaga mu amakumi asatu. **41** Ogwo gwe gwali omuwendo gwonna ogwa batabani ba Gerusoni abaali mu mpya za Abagerusoni abaaweerezanga mu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. Musa ne Alooni baababala nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **42** Batabani ba Merali baabalibwa ng’empya zaabwe n’ennyumba z’abakadde baabwe bwe zaali. **43** Abasajja bonna okuva ku b’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano abajja okuweereza mu mirimu gy’omu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, **44** abaabalibwa ng’empya zaabwe bwe zaali baali bawera enkumi ssatu mu ebikumi bibiri. **45** Ogwo gwe gwali omuwendo gwonna ogwabalibwa ogw’omu mpya za batabani ba Merali. Musa ne Alooni baababala nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **46** Bwe batyo Musa ne Alooni n’abakulembeze ba Isirayiri ne babala Abaleevi bonna mu mpya zaabwe ne mu nnyumba z’abakadde baabwe. **47** Abasajja bonna okuva ku b’emyaka amakumi asatu egy’obukulu okutuuka ku b’emyaka amakumi ataano abajja okuweereza mu mirimu egy’omu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, **48** abaabalibwa baawera kanaana mu ebikumi bitaano mu kinaana. **49** Buli musajja yaweebwa omulimu ogw’okukola n’ategeezebwa ky’aneetikka, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. Bwe batyo bonna ne babalibwa nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.

5 Mukama Katonda n’agamba Musa nti, **2** “Lagira abaana ba Isirayiri buli mugenge bamufulumye ebweru w’olusiisira, na buli alina ekikulukuto ky’omusaayi, n’oyo anaabanga akutte ku mufu. **3** Abasajja n’abakazi bonna babafulumyenga ebweru w’olusiisira baleme okulufuula olutali lulongoofu, kubanga omwo mwe mbeera.” **4** Awo abaana ba Isirayiri ne bakolanga bwe batyo ne babafulumyanga ebweru w’olusiisira. Ne bakola nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **5** Mukama Katonda n’agamba Musa nti, **6** “Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, ‘Omuntu yenna omusajja oba omukazi bw’anaasobyanga eri munne mu ngeri yonna, bw’atyo anaabanga asobezza eri Mukama Katonda, omuntu oyo anaabangako omusango, **7** era asaana ayatule ekibi ekyo ky’anaabanga akoze. Anaaliwanga mu bujjuvu olw’ekibi ekyo ky’anaabanga akoze, n’agattako n’ekitundu ekimu ekyokutaano eky’ebyo by’anaabanga aliye, byonna anaabiwanga oyo gw’anaabanga azizzaako omusango. **8** Naye singa omuntu oyo azzibbwako omusango taabengawo na waaluganda lwa kumpi, eby’okuliwa ebyo binaabanga bya Mukama Katonda era n’endiga ennume ey’okutangiririra oyo eyazza omusango, binaaweebwanga kabona. **9** Era ebirabo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga eri kabona binaabanga bya kabona oyo. **10** Ekirabo kya buli muntu ekitukuvu kinaabanga kikye, naye ekyo ky’anaaleeteranga kabona kinaabanga kya kabona.’” **11** Mukama Katonda n’agamba Musa nti, **12** “Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Muka omusajja yenna bw’anaakyamanga n’akola ebitali bya bwesigwa eri bba **13** ne yeebaka n’omusajja omulala nga bba tategedde, omusajja oyo n’amusobyako, ekikolwa ekyo ne kitamanyibwa, kubanga tewali mujulizi akirabye era nga tebabakutte nga bakikola; **14** singa omusajja akwatibwa ebbuba n’ateebereza nti osanga mukazi we baamusobezzaako, oba ebbuba ne limukwata newaakubadde nga mukazi we tebaamusobezzaako, **15** kale anaaleetanga mukazi we eri kabona. Anaaleetanga n’ekyokuwaayo ku lwa mukazi we ekitundu kimu eky’ekkumi ekya efa eky’obuwunga bw’emmere eyitibwa sayiri. Obuwunga obwo taabufukengako mafuta ag’omuzeeyituuni wadde okubussaamu ebyakawoowo, kubanga bwe buwunga obuweereddwayo ku nsonga y’ebbuba, nga kye kiweebwayo eky’okujjukiza nti waliwo omusango ogwazzibwa. **16** “Kabona anaasembezanga omukazi oyo n’amuleeta n’amuyimiriza mu maaso ga Mukama Katonda. **17** Anaddiranga amazzi amatukuvu nga gali mu kijaagi eky’ebbumba n’ateeka mu mazzi ago enfuufu gy’anaggyanga wansi mu Weema. **18** Kabona bw’anaamalanga okuyimiriza omukazi oyo mu maaso ga Mukama Katonda, anaamusumululanga enviiri ze n’azita ne zikka, n’amukwasa ekiweebwayo eky’okujjukiza eky’emmere y’empeke ekiweereddwayo olw’obuggya, ye kabona ng’akutte amazzi agakaawa agaleeta ekikolimo. **19** Kabona anaalayizanga omukazi oyo n’amugamba bw’ati

nti, ‘Obanga tewali musajja yenna eyeebase naawe mu kyama n’ofuuka atali mulongoofu songa oli mu bufumbo ewa balo, amazzi agakaawa gano agaleeta ekikolimo tegaakukole kabi.’ **20** Naye bw’onoowabanga ne weebaka n’omusajja atali balo, bw’otyo ne weeyonoonyesa, **21** wano kabona anaalayizanga omukazi ekirayiro eky’ekikolimo n’amugamba nti, ‘Mukama Katonda aleetere abantu bo okukukolimira n’okukuboola bw’anaakoozimbyanga ekisambi kyo n’olubuto lwo n’aluleetera entumbi ne luzimba. **22** Amazzi gano agaleeta ekikolimo gayingirenga mu mubiri gwo gazimbye olubuto lwo era n’ekisambi kyo kikoozimbe.’ “Omukazi anaddangamu nti, ‘Amiina, Amiina.’ **23** “‘Kabona anaawandiikanga ebikolimo ebyo ku muzingo n’abyozaako mu mazzi agakaawa. **24** Anaanywesanga omukazi amazzi agakaawa agaleeta ekikolimo, era amazzi ago ganaayingiranga mu mukazi oyo ne gamuleetera obulumi n’okubonaabona mu mubiri. **25** Awo kabona anaggyangako omukazi oyo ekiweebwayo eky’empeke olw’obuggya, anaawuubanga ekiweebwayo ekyo eky’empeke mu maaso ga Mukama Katonda, n’akireeta ku kyoto. **26** Kabona anaddiranga olubatu lw’obuwunga obw’ekiweebwayo ng’ekiweebwayo olw’okujjukira n’akyokya ku kyoto; ebyo nga biwedde anaanywesanga omukazi amazzi gali. **27** Bw’anaamalanga okumunywesa amazzi ago, kale bw’anaabanga yeeyonoonyesezza nga tabadde mwesigwa eri bba, amazzi ago agaleeta ekikolimo ganaayingiranga mu mubiri gw’omukazi oyo ne gamuleetera obulumi obubalagala; olubuto lwe lunaazimbulukukanga n’ekisambi kye ne kikoozimba, era anaafuukanga omukolimire mu bantu b’ewaabwe. **28** Naye omukazi oyo bw’anaabanga teyeeyonoonyesa nga mulongoofu, kale taabeerengako musango, era anaabanga wa ddembe okuzaala abaana.’ **29** “‘Eryo lye tteeka ery’obuggya, omukazi bw’anaakyamanga ne yeeyonoona songa mufumbo aliko bba, **30** oba omusajja bw’anaayingirangamu omwoyo ogw’ebbuba, n’akwatirwa mukazi we obuggya; kale anaaleetanga mukazi we oyo eri Mukama Katonda, kabona n’alyoka assa etteeka eryo mu nkola ku mukazi oyo. **31** Balo taabengako kyonoono ku nsonga ezo wabula mukazi we y’anaabangako omusango olw’okwonoona kwe.’”

6 Awo Mukama Katonda n’agamba Musa nti, **2** “Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, Omusajja oba omukazi bw’anaabanga ayagala okukola obweyamo obw’enjawulo obutali bwa bulijjo ne yeetukuza ne yeeyawula eri Mukama ng’Omunazaalayiti, **3** anaateekwanga obutanywa nvinnyo n’ekyokunywa ekirala kyonna ekitamiiza, era taanywenga nvinnyo wadde ekitamiiza ekirala kyonna ekikaatuuse. Era taalyenga ku bibala bya mizabbibu wadde ensigo zaabyo. **4** Ebbanga lyonna ly’anaamalanga nga Munnazaalayiti taalyenga ku kintu kyonna ekiva mu mizabbibu newaakubadde ensigo wadde ebikuta. **5** “Ebbanga lyonna ly’anaamalanga ng’ali mu bweyamo bwe obwo, kkirita teyitenga ku mutwe gwe. Anaabanga mutukuvu eri Mukama Katonda okutuusa ekiseera kye eky’okweyawula nga kiweddeko; era enviiri ez’oku mutwe gwe anaazirekanga ne zikula ne ziwanvuwa. **6** Ebbanga lyonna ly’anaamalanga mu bweyamo bwe obwo eri Mukama Katonda, taasembererenga muntu afudde. **7** Newaakubadde kitaawe, oba nnyina, oba muganda we oba mwannyina nga kwe kuli afudde, taabasembererenga alemenga okufuuka atali mulongoofu, kubanga akabonero ak’obweyamo obw’okweyawula eri Katonda kanaabanga kali ku mutwe gwe. **8** Okumala ebbanga lyonna ery’obweyamo bwe obw’okweyawula, anaabanga mutukuvu eri Mukama Katonda. **9** “Omuntu bw’anaafanga ekikutuko ng’aliraanye omuwonge oyo, bw’atyo n’afuula enviiri ze okuba ezitali nnongoofu, kale, anaamwanga omutwe gwe ku lunaku olw’okwerongoosa, lwe lunaku olw’omusanvu. **10** Ku lunaku olw’omunaana anaaleetanga amayiba abiri oba enjiibwa ento bbiri eri kabona ku mulyango gwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. **11** Kabona anaawangayo ekimu ku ebyo ng’ekiweebwayo olw’ekibi, n’ekyokubiri ng’ekiweebwayo ekyokebwa olw’okumutangiririra kubanga yali ayonoonye bwe yaliraana omuntu afudde. Ku lunaku olwo lwe lumu, kw’anaatukulizangako omutwe gwe. **12** Aneewangayo eri Mukama Katonda okumala ebbanga lyonna ery’obweyamo bwe obw’okweyawula, era anaaleetanga omwana gw’endiga omulume n’aguwaayo ng’ekiweebwayo olw’okusingibwa omusango. Ennaku ezaasooka teziibalibwenga kubanga yafuuka atali mulongoofu mu bbanga ery’obweyamo bwe obw’okweyawula. **13** “Lino ly’etteeka erinaakwatanga ku Munnazaalayiti ebbanga lye ery’obweyamo obw’okweyawula bwe linaggwangako. Anaaleetebwanga ku mulyango gwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. **14** Anaawangayo ebirabo bye eby’ebiweebwayo eri Mukama Katonda, bye bino: omwana gw’endiga omulume ogw’omwaka ogumu ogw’obukulu ogutaliiko kamogo nga gwe gw’ekiweebwayo ekyokebwa; n’omwana gw’endiga omuluusi ogutaliiko kamogo nga gwe gw’ekiweebwayo olw’ekibi; n’endiga ennume etaliiko kamogo nga ye y’ekiweebwayo olw’emirembe; **15** n’ekibbo ky’emigaati egitali mizimbulukuse; ne kkeeke ezikoleddwa mu buwunga obulungi obutabuddwamu n’amafuta ag’omuzeeyituuni agafumba; n’obusukuuti obw’oluwewere obutali buzimbulukuse obusiigiddwako amafuta ag’omuzeeyituuni, n’ebiweebwayo eby’emmere y’empeke n’ebiweebwayo eby’ebyokunywa. **16** “Kabona anaabireetanga awali Mukama Katonda, n’awaayo ekiweebwayo kye olw’ekibi n’ekiweebwayo kye ekyokebwa. **17** Anaawangayo endiga ennume nga ssaddaaka ey’ekiweebwayo olw’emirembe eri Mukama Katonda awamu n’ekibbo ky’emigaati egitali mizimbulukuse; era kabona anaawangayo ekiweebwayo eky’emmere y’empeke n’ekiweebwayo eky’ebyokunywa. **18** “Omunnazaalayiti anaamweranga omutwe gwe ogw’obuwonge bwe ku mulyango gwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu; anaddiranga enviiri ezivudde ku mutwe ogw’obuwonge bwe n’azissa ku muliro oguli wansi wa ssaddaaka ey’ekiweebwayo olw’emirembe. **19** “Omunnazaalayiti bw’anaamalanga okumwa omutwe gwe ogw’obuwonge bwe, kabona anaddiranga omukono gw’endiga omufumbe, n’aggya ne kkeeke etali nzimbulukuse emu mu kibbo,

n'akasukuuti ak'oluwewere akatali kazimbulukuse kamu, n'abimukwasa mu ngalo ze. **20** Kabona anaabiwuubanga nga kye kiweebwayo ekiwuubibwa mu maaso ga Mukama Katonda. Binaabanga bitukuvu era nga bya kabona awamu n'ekifuba ekiwuubibwa n'ekisambi ekinaaweebwangayo. Ebyo bwe binaggwanga, Omunnazaalayiti anaayinzanga okunywa envinnyo. **21** "Eryo lye tteeka ery'Omunnazaalayiti aneeyamanga okwewaayo eri Mukama Katonda ng'obweyamo bwe obw'okweyawula bwe bunaabanga, ng'agasseeko n'ebirala nga bw'anaasobolanga. Anaateekwanga okutuukiriza obweyamo bwe bwanaabanga akoze, ng'etteeka ly'Omunnazaalayiti bwe liragira." **22** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **23** "Tegeeza Alooni ne batabani be nti, Bwe muti bwe munaasabiranga abaana ba Isirayiri omukisa: munaabagambanga nti: **24** "'Mukama Katonda akuwe omukisa, akukuume; **25** Mukama Katonda akwakize amaaso ge akukwatirwe ekisa; **26** Mukama Katonda akwolekeze amaaso ge akuwe emirembe.' **27** "Bwe batyo banaateekanga erinnya lyange ku baana ba Isirayiri, nange naabawanga omukisa."

7 Awo olwatuuka ku lunaku olwo, Musa bwe yamala okusimba Weema ya Mukama, n'agifukako amafuta ag'omuzeeyituuni n'agitukuza ne byonna ebikozesebwa mu yo, era n'afuka amafuta ag'omuzeeyituuni ku kyoto n'akitukuza n'ebintu byakyo byonna. **2** Abakulembeze ba Isirayiri, abakulu b'empya za bakitaabwe era nga be bakulembeze b'ebika abaalina obuvunaanyizibwa eri abaabalibwa, ne baleeta ebiweebwayo byabwe. **3** Baaleeta ebirabo byabwe eby'ebiweebwayo eri Mukama Katonda, amagaali agabikkiddwako mukaaga n'ente kkumi na bbiri, nga buli mukulembeze aleeta ente emu, na buli bakulembeze babiri nga baleeta eggaali emu. Ebyo byonna ne babiweerayo mu maaso ga Weema ya Mukama. **4** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **5** "Bye baleese bibaggyeeko, binaakozesebwanga ku mirimu gy'omu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Bikwase Abaleevi, nga buli mulimu gwa buli omu bwe gwetaagisa." **6** Bw'atyo Musa n'addira amagaali n'ente n'abiwa Abaleevi. **7** Amagaali abiri n'ente nnya yaziwa batabani ba Gerusoni, ng'emirimu gyabwe bwe gyali, **8** n'addira amagaali ana n'ente munaana n'abiwa batabani ba Merali, ng'emirimu gyabwe bwe gyali; bonna nga bakulemberwa Isamaali mutabani wa Alooni, kabona. **9** Naye abaana ba Kokasi, Musa teyabawaako, kubanga ebintu ebitukuvu bye baalinako obuvunaanyizibwa baabitwaliranga ku bibegabega byabwe. **10** Bwe batyo abakulembeze ne bawaayo ebiweebwayo mu maaso g'ekyoto olw'okukitukuza, ku lunaku lwe kyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni. **11** Mukama n'agamba Musa nti, "Buli lunaku omukulembeze omu anaaleetanga ekiweebwayo kye olw'okutukuza ekyoto." **12** Eyaleeta ekiweebwayo kye ku lunaku olusooka yali Nakusoni mutabani wa Amminadaabu ow'omu kika kya Yuda. **13** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza, ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza eky'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, byombi, essowaani n'ekibya, nga bipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **14** n'ekijjiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **15** ente ya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu oguwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **16** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **17** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Nakusoni mutabani wa Amminadaabu. **18** Ku lunaku olwokubiri Nesaneri mutabani wa Zuwaali, omukulembeze wa Isakaali, n'aleeta ekiweebwayo kye. **19** Ekirabo kye yaleeta yali sowaani eya ffeeza ng'epima obuzito bwa kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **20** n'ekijjiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **21** ente ya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu oguwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **22** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **23** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Nesaneri mutabani wa Zuwaali. **24** Ku lunaku olwokusatu Eriyaabu mutabani wa Keroni, omukulembeze w'abantu ba Zebbulooni, yaleeta ekiweebwayo kye. **25** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **26** n'ekijjiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **27** ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **28** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **29** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Eriyaabu mutabani wa Keroni. **30** Ku lunaku olwokuna Erizuuli mutabani wa Sedewuli, omukulembeze w'abantu ba Lewubeeni, n'aleeta ekiweebwayo kye. **31** Ekiweebwayo

kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **32** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **33** ente eya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **34** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **35** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Erizuuli mutabani wa Sedewuli. **36** Ku lunaku olwokutaano Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi, omukulembeze w'abantu ba Simyoni, yaleeta ekiweebwayo kye. **37** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **38** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **39** ente eya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **40** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **41** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi. **42** Ku lunaku olw'omukaaga Eriyasaafu mutabani wa Deweri, omukulembeze w'abantu ba Gaadi, n'aleeta ekiweebwayo kye. **43** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **44** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **45** ente eya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **46** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **47** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Eriyasaafu mutabani wa Deweri. **48** Ku lunaku olw'omusanvu Erisaama mutabani wa Ammikudi, omukulembeze w'abantu ba Efulayimu, n'aleeta ekiweebwayo kye. **49** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya kya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **50** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **51** ente eya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **52** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **53** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Erisaama mutabani wa Ammikudi. **54** Ku lunaku olw'omunaana Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli, omukulembeze w'abantu ba Manase, n'aleeta ekiweebwayo kye. **55** Ekiweebwayo kye yali esowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri, byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **56** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu, ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **57** ente eya sseddume emu envubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **58** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **59** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Gamalyeri mutabani wa Pedazuuli. **60** Ku lunaku olw'omwenda Abidaani mutabani wa Gidyoni, omukulembeze w'abantu ba Benyamini, n'aleeta ekiweebwayo kye. **61** Ekiweebwayo kye yali sowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **62** n'ekijiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **63** ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **64** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **65** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo

eri Mukama ekya Abidaani mutabani wa Gidyoni. **66** Ku lunaku olw'ekkumi Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi, omukulembeze w'abantu ba Ddaani, n'aleeta ekiweebwayo kye. **67** Ekiweebwayo kye yali essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **68** n'ekijjiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **69** ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **70** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **71** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi. **72** Ku lunaku olw'ekkumi n'olumu Pagiyeeri mutabani wa Okulaani, omukulembeze w'abantu ba Aseri, n'aleeta ekiweebwayo kye. **73** Ekiweebwayo kye yali essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **74** n'ekijjiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi, nga kijjudde ebyakaloosa; **75** ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **76** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **77** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Pagiyeeri mutabani wa Ekulaani. **78** Ku lunaku olw'ekkumi n'ebbiri Akira mutabani wa Enani, omukulembeze w'abantu ba Nafutaali, yaleeta ekiweebwayo kye. **79** Ekiweebwayo kye yali essowaani emu eya ffeeza ng'obuzito epima kilo emu n'ekitundu, n'ekibya ekya ffeeza omubeera eby'okumansira ng'obuzito bwakyo bwali obutundu bwa kilo, munaana, nga buli kimu kipimibwa ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri; byombi nga bijjuziddwa obuwunga obulungi obutabulemu amafuta ag'omuzeeyituuni obw'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke; **80** n'ekijjiiko ekinene ekya zaabu kimu ng'obuzito kipima gulaamu kikumi mu kkumi nga kijjudde ebyakaloosa; **81** ente eya sseddume emu nga nvubuka, endiga ennume emu, n'omwana gw'endiga omulume gumu nga guwezezza omwaka gumu ogw'obukulu, olw'ekiweebwayo ekyokebwa; **82** embuzi ennume emu nga ya kiweebwayo olw'ekibi; **83** era olwa ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe: ente bbiri, endiga ennume ttaano, embuzi ennume ttaano, n'abaana b'endiga abalume bataano abawezezza omwaka gumu gumu ogw'obukulu. Ekyo kye kyali ekiweebwayo eri Mukama ekya Akira mutabani wa Enani. **84** Bino bye biweebwayo abakulembeze ba Isirayiri bye baaleeta olw'okutukuza ekyoto ku lunaku lwe kyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni: essowaani eza ffeeza kkumi na bbiri, ebibya omubeera eby'okumansira kkumi na bibiri, n'ebijjiiko ebinene ebya zaabu kkumi na bibiri. **85** Buli sowaani eya ffeeza ng'epima obuzito bwa kilo emu n'ekitundu, na buli kibya omubeera eby'okumansira nga kipima obuzito bwa butundu bwa kilo, munaana. Okugatta awamu obuzito bw'essowaani ezo zonna n'obw'ebibya ebyo byonna bwali bupima kilo amakumi abiri mu munaana ng'ebipimo by'awatukuvu bwe byali. **86** Ebijjiiko ebya zaabu ebinene ekkumi n'ebibiri ebyali bijjudde ebyakaloosa buli kimu, byali bipima obuzito kilo kikumi mu kkumi na musanvu, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri. Okugatta awamu ebijjiiko byonna byapima obuzito bwa kilo emu ne desimoolo nnya. **87** Omuwendo gwonna ogw'ebisolo ebyaweebwayo olw'ekiweebwayo ekyokebwa gwali bwe guti: ente ento ennume kkumi na bbiri, endiga ennume kkumi na bbiri, abaana b'endiga abato abalume ab'omwaka ogw'obukulu gumu baali kkumi na babiri, awamu n'ekiweebwayo eky'emmere y'empeke n'ebigenderako. Embuzi ennume kkumi na bbiri ze zaakozesebwa olw'ekiweebwayo olw'ekibi. **88** Omuwendo gwonna ogw'ebisolo ebyaweebwayo olwa ssaddaaka y'ekiweebwayo olw'emirembe gwali bwe guti: ente ennume amakumi abiri mu nnya, endiga ennume nkaaga, embuzi ennume nkaaga n'abaana b'endiga abato abalume ab'omwaka ogw'obukulu ogumu ogumu nabo nkaaga. Ebyo bye byali ebiweebwayo olw'okutukuza ekyoto nga kimaze okufukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni. **89** Awo Musa bwe yayingira mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu okwogera ne Mukama, n'awulira eddoboozi nga lyogera gy'ali nga liva wakati wa bakerubbi ababiri abali waggulu w'entebe ey'okusaasira eri ku Ssanduuko ey'Endagaano. Bw'atyo Mukama bwe yayogera naye.

8 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Yogera ne Alooni omugambe nti, 'Bw'oba oteekateeka ettaala omusanvu, zisaana zaake nga zimulisa ebbanga eryo eriri mu maaso g'ekikondo ky'ettaala.'" **3** Alooni n'akola bw'atyo; n'akoleeza ettaala ne zaaka nga zimulisa ebbanga eryali mu maaso g'ekikondo ky'ettaala, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **4** Ekikondo ky'ettaala kyakolebwa mu ngeri eno: kyaweesebwa mu zaabu okuva ku ntobo yaakyo okutuuka ku bimuli byakyo. Ekikondo ky'ettaala kyakolebwa ng'ekifaananyi ekyokulabirako Mukama Katonda kye yalaga Musa bwe kyali. **5** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **6** "Ggyamu Abaleevi mu baana ba Isirayiri, obafuule balongoofu. **7** Okubafuula abalongoofu ojja kukola bw'oti: bamansireko amazzi ag'obulongoofu, obalagire bamwe omubiri gwabwe gwonna, era booze n'engoye zaabwe, bwe batyo bafuuke abalongoofu. **8** Balagire baweeyo ente ya sseddume ento n'ekiweebwayo ekigenderako eky'obuwunga

obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; n'oluvannyuma naawe oddire ente ya sseddume ento ogiweeyo olw'ekiweebwayo olw'ekibi. **9** Abaleevi obaleete mu maaso ga Weema ya Mukama ey'Okukuŋŋaanirangamu, era okuŋŋaanyize awo ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna. **10** Onooleeta Abaleevi mu maaso ga Mukama, era abaana ba Isirayiri bajja kussa emikono gyabwe ku Baleevi abo. **11** Alooni ajja kuwaayo Abaleevi eri Mukama Katonda ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa ekivudde mu baana ba Isirayiri, bwe batyo babe nga beetegese okukola omulimu gwa Mukama. **12** "Abaleevi banassa emikono gyabwe ku mitwe gy'ente zisseddume zombi; emu onoogiwaayo ng'ekiweebwayo olw'ekibi, n'endala ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama Katonda, okutangiririra Abaleevi. **13** Ojja kuyimiriza Abaleevi mu maaso ga Alooni ne batabani be, olyoke obaweeyo eri Mukama Katonda ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa. **14** "Bw'otyo bw'onooyawula Abaleevi okuva mu baana ba Isirayiri, era Abaleevi banaabanga bange. **15** "Ebyo nga biwedde Abaleevi banaayingiranga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu ne baweereza, ng'omaze okubafuula abalongoofu era ng'obawaddeyo ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa. **16** Kubanga bampeereddwa ddala nga bava mu baana ba Isirayiri. Mbeetwalidde nga be bange ddala mu kifo ky'ababereberye, eky'abaana aboobulenzi ababereberye abazaalibwa buli mukazi Omuyisirayiri. **17** Buli ekizaalibwa kyonna mu Isirayiri ekisajja nga kibereberye, oba muntu oba nsolo, kyange. Bwe nazikiriza ebibereberye byonna eby'omu nsi y'e Misiri, ebya Isirayiri nabyeyawulirako ne biba byange. **18** Kaakano ntutte Abaleevi mu kifo ky'ababereberye mu baana ba Isirayiri. **19** Nzigye Abaleevi mu baana ba Isirayiri ne mbagabira Alooni ne batabani be ng'ekirabo, bakolererenga abaana ba Isirayiri nga baweereza mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu nga batangiririra abaana ba Isirayiri balemenga kulumbibwa kawumpuli nga babadde basemberedde awatukuvu." **20** Bwe batyo Musa ne Alooni n'ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne bakola ku Baleevi ebyo byonna nga Mukama bwe yalagira Musa. **21** Abaleevi ne bayoza engoye zaabwe, ne Alooni n'abawaayo ng'ekiweebwayo ekiwuubibwa eri Mukama Katonda, n'abatangiririra okubafuula abalongoofu. **22** Ebyo bwe byaggwa Abaleevi ne bajja okukola omulimu gwabwe nga baweereza mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, nga balabirirwa Alooni ne batabani be. Baakola byonna ku Baleevi nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **23** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **24** "Bino bye bikwata ku Baleevi: Abasajja ab'emyaka amakumi abiri mu etaano egy'obukulu n'okusingawo, banajjanga ne batandika emirimu gyabwe mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu; **25** naye bwe banaawezanga emyaka egy'obukulu amakumi ataano banaawummuliranga ddala ne bava ku mirimu emitongole egya bulijjo ne bateeyongera kuweereza. **26** Naye banaayinzanga okudduukiririrako ku booluganda abanaabanga bakola emirimu egyo mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, naye bo ku lwabwe tebaakolenga mirimu egyo mu butongole. Bw'otyo bw'onootegekanga emirimu gy'Abaleevi."

9 Awo Mukama n'ayogera ne Musa mu Ddungu lya Sinaayi mu mwezi ogw'olubereberye ogw'omwaka ogwokubiri kasookedde bava mu nsi y'e Misiri. N'amugamba nti, **2** "Lagira abaana ba Isirayiri bakwatenga Embaga ey'Okuyitako mu ntuuko zaayo nga bwe kyalagirwa. **3** Mugikwatanga mu ntuuko zaayo ezaalagirwa ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi guno nga buwungeera, ng'amateeka n'ebiragiro byako bwe bigamba." **4** Bw'atyo Musa n'agamba abaana ba Isirayiri okukwata Embaga ey'Okuyitako; **5** era ne bakola bwe batyo mu Ddungu lya Sinaayi ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye nga buwungeera. Abaana ba Isirayiri baakola ebyo byonna nga Mukama bwe yalagira Musa. **6** Naye waaliwo abantu abamu abataasobola kukwata Mbaga ey'Okuyitako ku lunaku olwo, kubanga tebaali balongoofu olwokubanga baali bakutte ku mufu. Bwe batyo ne bajja eri Musa ne Alooni ku lunaku olwo lwennyini, **7** ne bagamba Musa nti, "Tetuli balongoofu kubanga twakutte ku mufu; lwaki tugaanibwa okuleetera Mukama ekiweebwayo kye, awamu n'abaana ba Isirayiri, mu ntuuko zaakyo ezaalagirwa?" **8** Musa n'abaddamu nti, "Mulinde mmale okumanya Mukama Katonda ky'anandagira ku nsonga yammwe." **9** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **10** "Yogera eri abaana ba Isirayiri obagambe nti, 'Omu ku mmwe, oba omu ku bazzukulu bammwe ab'omu mirembe egiriddawo, singa afuuka atali mulongoofu olw'okukwata ku mufu, oba nga taliiwo yagenda olugendo olw'ewala, anaakwatanga Embaga ey'Okuyitako eya Mukama Katonda. **11** Banaakwatanga embaga eyo ku lunaku olw'ekkumi n'ennya mu mwezi ogwokubiri akawungeezi. Omwana gw'endiga banaagulyanga n'omugaati ogutali muzimbulukuse n'enva ez'ebikoola ebikaawa. **12** Tebagulekangawo okutuusa enkeera, wadde okumenya ku magumba gaagwo. Bwe banaakwatanga Embaga ey'Okuyitako kinaabasaaniranga okukola ng'amateeka g'embaga eyo bwe galagira. **13** Naye omuntu omulongoofu ate nga teyagenda lugendo, kyokka n'atakwata Mbaga ey'Okuyitako, anaawaŋŋangusibwanga n'ava mu banne, kubanga teyaleeta kiweebwayo kya Mukama Katonda mu ntuuko zaakyo. Ekibi ky'omuntu oyo kinaabeeranga ku mutwe gwe. **14** "'Omunnaggwanga anaabeeranga mu mmwe bw'anaabanga ayagala okukwata Embaga ey'Okuyitako kwa Mukama Katonda anaagikwatanga ng'agoberera amateeka n'ebiragiro byayo. Munaabanga n'ebiragiro byebimu ebinaagobererwanga bannaggwanga era ne bannansi.'" **15** Ku lunaku Weema ya Mukama ey'Endagaano lwe yasimbibwa, ekire ne kigibikka. Okuva akawungeezi okutuusa ku makya ekire ekyali waggulu wa Weema ne kifaanana ng'omuliro. **16** Bwe kityo bwe kyabeeranga; ekire kyagibikkanga emisana naye ekiro ne kifaanana ng'omuliro. **17** Era ekire buli lwe kyaggyibwanga ku Weema, olwo abaana ba Isirayiri ne basitula mu lugendo lwabwe; era awo ekire ekyo we kyayimiriranga, nga n'abaana ba Isirayiri we basiisira. **18** Mukama bwe yalagiranga abaana ba Isirayiri okusitula mu lugendo lwabwe, nga basitula; Mukama bwe yabalagiranga okukuba olusiisira nga bakola bwe batyo. Ebbanga lyonna ekire lye kyamalanga waggulu wa Weema

nga nabo lye bamala mu lusiisira lwabwe. **19** Ekire ne bwe kyamalanga ennaku ennyingi waggulu wa Weema, abaana ba Isirayiri baagonderanga ekiragiro kya Mukama Katonda ne batasitula kutambula. **20** Oluusi ekire kyamalanga ennaku ntono waggulu wa Weema; naye ng'ekiragiro kya Mukama Katonda bwe kyali, nga basigala mu lusiisira lwabwe; kyokka oluvannyuma nga basitula okutambula ng'ekiragiro kya Mukama Katonda bwe kyabanga. **21** Oluusi ekire kyabeerangawo okuva akawungeezi okutuusa mu makya; naye ekire bwe kyaggyibwangawo mu makya, ng'olwo basitula okutambula; oba bwe kyasigalangawo olunaku n'ekiro kyonna oluvannyuma ne kiggyibwawo, ng'olwo basitula okutambula. **22** Ekire ne bwe kyabeeranga waggulu wa Weema okumala ennaku ebbiri oba omwezi, abaana ba Isirayiri nga babeera awo mu lusiisira lwabwe nga tebasitula kutambula; naye bwe kyaggyibwangawo ng'olwo basitula okutambula. **23** Mukama bwe yabalagiranga okusigala, nga basigala mu lusiisira lwabwe nga bawummudde, ate Mukama bwe yabalagiranga okutambula, nga basitula okutambula. Baagonderanga ekiragiro kya Mukama nga bwe yalagira Musa.

10 Mukama n'agamba Musa nti, **2** "Weesa mu ffeeza amakondeere abiri ogakozesenga okuyitanga abantu bonna okukuŋŋaana, era n'okubalagira okuggyawo ensiisira zaabwe. **3** Amakondeere gombi bwe ganaafuuyibwanga, ekibiina ky'abantu bonna banaakuŋŋaaniranga w'oli ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **4** Naye bwe banaafuuwangako erimu, olwo abakulembeze, be bakulu b'ebika bya Isirayiri, be banaakuŋŋaaniranga w'oli. **5** Amakondeere ag'omwanguka bwe ganaafuuyibwanga, ebika ebinaabanga bisiisidde ku luuyi olw'ebuvanjuba binaasitulanga okutambula. **6** Ate bwe banaafuuwanga ag'omwanguka omulundi ogwokubiri, ensiisira ezinaabanga mu bukiikaddyo, zinaasitulanga okutambula. Amakondeere ag'omwanguka ke kanaabanga akabonero akanaabategeezanga nti basitule batambule. **7** Naye bwe kineetaagisanga okukuba olukuŋŋaana, onoofuuwanga amakondeere naye tegaabenga ga mwanguka. **8** "Abaana ba Alooni, bakabona, be banaafuuwanga amakondeere. Lino linaabanga tteeka ery'enkalakkalira mu mmwe ne mu mirembe egigenda okujja. **9** Bwe munaagendanga okutabaala omulabe abajoogerereza mu nsi yammwe, mufuuwanga amakondeere ag'omwanguka. Bwe mutyo munajjukirwanga Mukama Katonda, era anaabawonyanga abalabe bammwe. **10** Mu biseera eby'essanyu, ne ku mbaga zammwe entongole ne ku mbaga z'omwezi ogwakaboneka, munaafuuwanga amakondeere nga bwe muwaayo ebiweebwayo byammwe ebyokebwa n'ebiweebwayo byammwe olw'emirembe, era binaabanga bijjukizo byammwe awali Katonda wammwe. Nze Mukama Katonda wammwe." **11** Awo olwatuuka ku lunaku olw'amakumi abiri mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokubiri, ekire ne kisitulibwa okuva waggulu wa Weema ey'Endagaano. **12** Abaana ba Isirayiri ne basitula ne batambula okuva mu Ddungu lya Sinaayi, oluvannyuma ekire ne kiyimirira mu Ddungu lya Palani. **13** Ogwo gwe gwali omulundi omubereberye okusitula okutambula nga bagendera ku kiragiro kya Mukama Katonda kye yayisa mu Musa. **14** Olusiisira lw'abaana ba Yuda lwe lwasooka okusitula okutambula, nga bakulemberwa ebendera yaabwe; Nakusoni mutabani wa Amminadaabu nga ye muduumizi waabwe. **15** Nesaneri mutabani wa Zuwaali ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Isakaali, **16** ne Eriyaabu mutabani wa Keroni n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Zebbulooni. **17** Eweema ya Mukama n'esimbulwa, batabani ba Gerusoni ne batabani ba Merali abaagyetikkanga ne basitula ne batambula. **18** Ebibinja by'omu lusiisira lwa Lewubeeni bye byaddako okusitula okutambula awamu n'ebendera yaabyo, nga biduumirwa Erizuuli mutabani wa Sedewuli. **19** Serumiyeeri mutabani wa Zulisadaayi ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Simyoni, **20** ne Eriyasaafu mutabani wa Deweri n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Gaadi. **21** Abakokasi ne basitula okutambula nga beetisse ebintu ebitukuvu. Eweema ya Mukama ng'emala kusimbibwa, nabo ne balyoka batuuka. **22** Ebibinja by'omu lusiisira lwa Efulayimu bye byaddirira okusitula okutambula awamu n'ebendera yaabyo; Erisaama mutabani wa Ammikudi nga ye muduumizi waabyo. **23** Gamalyeri mutabani wa Pidazuuli ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Manase; **24** ne Abidaani mutabani wa Gidyoni n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Benyamini. **25** Ku nkomerero ya byonna, ebibinja by'omu lusiisira lwa Ddaani, nga bye bikuuma emabega, ne bisitula okutambula n'ebendera yaabyo nga bikoobedde ensiisira zonna; Akiyezeeri mutabani wa Amisadaayi nga ye muduumizi waabyo. **26** Pagiyeeri mutabani wa Okulaani ye yaduumira ekibinja ky'ekika kya Aseri; **27** ne Akira mutabani wa Enani n'aduumira ekibinja ky'ekika kya Nafutaali. **28** Eyo ye yali entegeka ey'abaana ba Isirayiri ng'ebibinja byabwe bwe byali nga basitula okutambula. **29** Awo Musa n'agamba mukoddomi we Kobabu mutabani wa Leweri Omumidiyaani nti, "Tusitula okutambula okugenda mu kifo Mukama kye yatugamba nti, 'Ndikibawa.' Kale nno, jjangu tugende ffenna tulikuyisa bulungi, kubanga Mukama yasuubiza Isirayiri ebintu ebirungi." **30** Naye n'addamu nti, "Nedda, sijja kugenda nammwe, nzirayo mu nsi ye waffe era mu bantu bange." **31** Naye Musa n'amugamba nti, "Nkwegayiridde totuleka. Ggwe omanyi obulungi eddungu gye tusaanye okukuba olusiisira lwaffe, ggwe ojja okubeera amaaso gaffe. **32** Singa ojja ne tugenda ffenna, tunaagabaniranga wamu buli kirungi kyonna Mukama ky'anaatuwanga." **33** Awo ne basitula okuva ku lusozi lwa Mukama Katonda ne batambulira ennaku ssatu. Essanduuko ya Mukama ey'Endagaano n'ebakulemberanga okumala ennaku ezo essatu ng'ebanoonyeza ekifo eky'okuwummuliramu. **34** Buli lwe baasitulanga okutambula nga bava mu lusiisira, ekire kya Mukama Katonda kyabeeranga waggulu waabwe buli budde bwa misana. **35** Buli abeetissi b'Essanduuko ya Mukama Katonda lwe baasitulanga okutambula, Musa n'agamba nti, "Golokoka, Ayi Mukama! Abalabe bo basaasaane; amaggye agakulwanyisa gakudduke." **36** Buli Ssanduuko ya Mukama Katonda lwe yawummuzibwanga, Musa n'agamba nti, "Komawo, Ayi Mukama, eri enkumi n'enkumi eza Isirayiri."

11 Awo abantu ne beemulugunya olw'ebizibu byabwe nga ne Mukama awulira; bwe yabawulira obusungu bwe ne bubuubuuka. Omuliro ne guva eri Mukama ne gwakira mu bo, ne gwokya ebitundu ebimu ebyali bikomererayo eby'olusiisira lwabwe. **2** Abantu ne bakaabirira Musa; Musa n'asaba Mukama, omuliro ne guzikira. **3** Ekifo ekyo ne kituumibwa erinnya Tabera, kubanga omuliro ogwava eri Mukama gwabaakiramu. **4** Abagwira abaali beetabudde mu baana ba Isirayiri ne baluluunkanira ebyokulya; n'abaana ba Isirayiri nabo ne bongera okukaaba nga bwe bagamba nti, "Singa nno tufuna ku nnyama ne tulyako! **5** Tukyajjukira ebyennyanja bye twalyanga mu Misiri nga tewali na kye tubisasulidde, ne wujju n'ensujju, n'enderema n'obutungulu ne katungulukyumu n'ebyokuliira. **6** Naye kaakano n'okwoya emmere kutuweddemu, buli we tukuba eriiso tulaba mmaanu eno!" **7** Emmaanu yafaanananga ng'ensigo za koliyanda, nga n'ekifaananyi kyayo kiri ng'ekya bideriamu. **8** Abantu baagendanga ne bagikuŋŋaanya ne bagiseera ku lubengo oba ne bagisekulira mu binu, ne bagifumba mu ntamu oba ne bakolamu bukeeke. Nga mu kamwa ebanga ekoleddwa n'amafuta ga zeyituuni. **9** Omusulo bwe gwagwanga mu lusiisira ekiro n'emmaanu nayo n'egwa nagwo. **10** Musa n'awulira abantu aba buli luggya nga bakaaba, buli omu ng'akaabira mu muzigo gw'eweema ye; obusungu bwa Mukama Katonda ne bubuubuuka nnyo, ne Musa n'asoberwa n'anyiikaala. **11** Musa n'agamba Mukama Katonda nti, "Lwaki oleetedde omuddu wo obuzibu buno? Nkoze ki ekitakusanyusizza ne kikuleetera okwetikka omugugu gw'abantu bano bonna? **12** Nze nali olubuto omwali abantu bano bonna? Nze nabazaala? Lwaki oŋŋamba okubasitula mu mikono gyange ng'omulezi w'abaana bw'asitula omwana omuwere mbatwale mu nsi gye wabasuubiza ng'ogirayirira bajjajjaabwe? **13** Ennyama abantu bano bonna gye banaalya nnaagiggya wa? Kubanga baneetayirira nga bankaabirira nti, 'Tuwe ennyama tulye!' **14** Sisobola kusitula bantu bano bonna bw'omu kubanga obuzito bwabwe buyinza okummenya nga ndi nzekka. **15** Obanga bw'otyo bw'ojja okumpisa, ate nga bulijjo ondaga ekisa kyo, kale nno nzitiraawo kaakano oleme kundeka ne neereetera okwezikiriza." **16** Mukama n'agamba Musa nti, "Nfunira abasajja nsanvu mu bakulu ba Isirayiri b'omanyi nga be bakulu b'abantu era nga be bakulembeze baabwe obaleete ku Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, bayimirire awo naawe. **17** Nzija kukka awo njogere naawe; era nzija kutoola ku mwoyo oguli mu ggwe ngubateekemu, balyokenga bakusitulireko omugugu gw'abantu oleme kugwetikkanga wekka. **18** "Abantu bagambe nti, 'Mwetukuze nga mwetegekera olunaku lw'enkya, lwe mujja okulya ennyama. Kubanga Mukama Katonda yabawulira nga mumukaabirira bwe muti nti, "Singa tufunye ku nnyama ne tulyako! Bwe twali mu Misiri twali bulungi!" Noolwekyo Mukama ajja kubawa ennyama mugirye. **19** Temugenda kugirya mu lunaku lumu, oba mu nnaku bbiri, oba mu nnaku ttaano, oba mu nnaku kkumi, oba nnaku abiri; **20** naye kumala mwezi mulambirira, okutuusa lw'erifulumira mu nnyindo zammwe n'ebanyiwa, kubanga mwesamudde Mukama Katonda abeera mu mmwe, ne mumukaabirira nga mugamba nti, "Mu Misiri twaviirayo ki?"" **21** Musa n'agamba nti, "Abantu bano mwe ndi bawera omuwendo gwa mitwalo nkaaga abatambuza ebigere, naawe ogamba nti, 'Nzija kubawa ennyama gye banaalya okumala omwezi mulamba!' **22** Ebisolo ebiri mu biraalo ne mu bisibo bwe binattibwa binaabamala? Nantiki ebyennyanja byonna eby'omu nnyanja bwe binaavubibwa ne bibaweebwa, binaabamala?" **23** Mukama n'agamba Musa nti, "Omukono gwa Mukama Katonda guyimpawadde? Kaakano ojja kulaba obanga ekigambo kyange kye nkugambye kinaatuukirira oba tekiituukirire." **24** Awo Musa n'afuluma n'ategeeza abantu ebigambo bya Mukama Katonda; n'akuŋŋaanya abasajja nsanvu mu bakulembeze b'abantu n'abayimiriza okumpi ne Weema ya Mukama. **25** Awo Mukama Katonda n'akkira mu kire n'ayogera ne Musa, n'addira ku mwoyo ogwali mu Musa n'agussa mu bakulembeze ensanvu. Omwoyo bwe baagufuna ne batandika okutegeeza obunnabbi, kyokka tebaddayo nate kukikola. **26** Waaliwo abasajja babiri nga bayitibwa Eridaadi ne Medadi, baali babaliddwa ku bakulembeze ensanvu, naye bo ne basigala mu lusiisira, ne batagenda ku Weema ya Mukama; nabo baafuna omwoyo, era ne bategeeza obunnabbi mu lusiisira. **27** Omuvubuka n'adduka n'agenda ategeeza Musa nti, "Eridaadi ne Medadi bategeeza obunnabbi mu lusiisira." **28** Awo Yoswa mutabani wa Nuuni, omuweereza wa Musa gwe yali yeerondedde ng'akyali muvubuka n'agamba nti, "Mukama wange Musa, baziyize." **29** Naye Musa n'amugamba nti, "Okwatiddwa obuggya ku lwange? Kyandibadde kirungi singa abantu ba Mukama bonna bannabbi, ne Mukama Katonda n'abawa omwoyo gwe!" **30** Musa n'abakulembeze ba Isirayiri ne baddayo mu lusiisira. **31** Awo empewo n'eva eri Mukama Katonda n'ereeta obugubi nga buva mu nnyanja ne bugwa okwebungulula olusiisira nga bukoze entuumo nga ya mita emu okuva ku ttaka, nga bujjuza ebbanga lya lugendo lwa lunaku lumu ku ludda olumu olw'olusiisira n'olugendo lwa lunaku lumu ku ludda olulala. **32** Ku lunaku olwo ne ku lunaku olwaddirira abantu ne bakuŋŋaanya obugubi emisana n'ekiro. Tewali yakuŋŋaanya buzito bwakka wansi wa kilo lukumi; ne babwanika buli wantu mu lusiisira. **33** Naye ennyama yali ekyali mu mannyo gaabwe nga tebannaba kugirya, obusungu bwa Mukama Katonda ne bubuubuukira abantu n'abaleetera kawumpuli ow'amaanyi ennyo. **34** Noolwekyo ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Kiberosu Katava, kubanga awo we baaziika abantu abaalina omulugube. **35** Abantu bwe baava e Kiberosu Katava ne batambula okutuuka e Kazerosi ne babeera awo.

12 Awo Miryamu ne Alooni ne boogera nga bawakanya Musa olw'omukazi Omukuusi gwe yali awasizza, kubanga yali awasizza Mukuusi. **2** Ne bagamba nti, "Naye ddala Mukama bwe yayogeranga yayitanga mu Musa yekka? Mu ffe namwo teyayogereramu?" Mukama Katonda n'abiwulira. **3** Naye nno, Musa yali musajja muwombeefu nnyo, nga muteefu okusinga abantu bonna abaali ku nsi. **4** Amangwago Mukama n'ayogera ne Musa, ne Alooni ne Miryamu n'abagamba nti, "Mujje, mwensatule, mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu." Bonsatule ne bagenda.

5 Mukama Katonda n'akkira mu mpagi ey'ekire, n'ayimirira ku mulyango gwa Weema n'ayita Alooni ne Miryamu. Bombi bwe baasembera **6** n'abagamba nti, "Muwulirize ebigambo byange: "Mu mmwe bwe mubaamu nnabbi wa Mukama Katonda, nneeraga gy'ali mu kulabikirwa, oba njogera naye mu birooto. **7** Naye ekyo si bwe kiri ku muddu wange Musa; mu nju yange yonna, muntu mwesigwa. **8** Bwe mba njogera naye tutunulagana maaso na maaso, njogera butereevu so si mu ngero; alaba ekifaananyi kya Mukama Katonda. Kale, lwaki temwatidde okuwakanya omuddu wange Musa?" **9** Obusungu bwa Mukama Katonda ne bubabuubuukira, n'abaviira. **10** Ekire bwe kyasituka okuva ku Weema, era laba, Miryamu n'agengewala, n'atukula ng'omuzira. Alooni n'amukyukira n'alaba ng'agengewadde; **11** n'agamba Musa nti, "Nkwegayirira, mukama wange, oleme kututeekako kibi kino kye tukoze mu busirusiru bwaffe. **12** Tomuleka omubiri gwe okufaanana ng'ogw'omwana omuwere azaalibwa ng'ali ng'afudde, ng'omubiri gwe guweddemu ensa." **13** Musa n'akaabirira Mukama ng'agamba nti, "Ayi Katonda, nkwegayirira omuwonye." **14** Mukama Katonda n'addamu Musa nti, "Singa kitaawe amuwandidde amalusu mu maaso, teyandibadde muswavu okumala ennaku musanvu? Kale mumusibire ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu; bwe zinaggwaako ayinza okukomezebwawo." **15** Bw'atyo Miryamu n'asibirwa ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu; abantu ne batasitula kutambula okutuusa Miryamu lwe yakomezebwawo. **16** Ebyo bwe byaggwa abantu ne basitula okuva e Kazerosi ne batambula okutuusa lwe baasiisira mu ddungu lya Palani.

13 Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Tuma abasajja bagende bakette beetegereze ensi ya Kanani gye ŋŋenda okuwa abaana ba Isirayiri. Mu buli kika kya bajjajja ojja kulondamu omusajja omu ku bakulembeze baakyo." **3** Bw'atyo Musa n'abatuma okuva mu ddungu lya Palani, ng'ekiragiro kya Mukama Katonda bwe kyali. Bonna baali bakulembeze b'abaana ba Isirayiri. **4** Amannya gaabwe ge gano: Eyava mu kika kya Lewubeeni yali Sammuwa mutabani wa Zakula. **5** Eyava mu kika kya Simyoni yali Safati mutabani wa Kooli. **6** Eyava mu kika kya Yuda yali Kalebu mutabani wa Yefune. **7** Eyava mu kika kya Isakaali yali Igali mutabani wa Yusufu. **8** Eyava mu kika kya Efulayimu yali Koseya mutabani wa Nuuni. **9** Eyava mu kika kya Benyamini yali Paluti mutabani wa Lafu. **10** Eyava mu kika kya Zebbulooni yali Gadyeri mutabani wa Sodi. **11** Eyava mu kika kya Manase, ky'ekika kya Yusufu, yali Gaadi mutabani wa Susi. **12** Eyava mu kika kya Ddaani yali Ammiyeri mutabani wa Gemali. **13** Eyava mu kika kya Aseri yali Sesula mutabani wa Mikaeri. **14** Eyava mu kika kya Nafutaali yali Nakabi mutabani wa Vofesi. **15** Eyava mu kika kya Gaadi yali Geweri mutabani wa Maki. **16** Ago ge mannya ag'abasajja Musa be yatuma okugenda okuketta n'okwetegereza ensi eyo. Musa yali atuumye Koseya mutabani wa Nuuni erinnya Yoswa. **17** Musa n'abatuma okuketta n'okwetegereza ensi ya Kanani, n'abagamba nti, "Mwambuke nga muyita mu Negebu muggukire mu nsi ey'ensozi. **18** Mwetegerezenga ensi nga bw'efaanana, n'abantu baamu nga bwe bali, obanga ba maanyi oba banafu, obanga bangi oba batono. **19** Mulyetegereza obanga ensi mwe babeera nnungi oba mbi. Era muliraba ebibuga byabwe obanga tebiriiko bisenge bya bbugwe oba byetooloddwa bigo. **20** Mulikebera okulaba obanga ensi yaabwe ngimu oba nkalu, era obanga erimu emiti mingi oba temuli. Mwenywezanga ne muleetayo ku bibala eby'omu nsi eyo." Ekyo kye kyali ekiseera ezabbibu nga zaakatandika okwengera. **21** Awo ne bambuka ne beetegereza ensi okuva mu ddungu lya Zini okutuuka e Lekobu okumpi n'awayingirirwa mu Kamasi. **22** Ne bambuka mu Negebu ne batuuka e Kebbulooni, era wano Akimaani ne Sesayi ne Talumaayi abazzukulu ba Anaki nga we babeera. Kebbulooni bwe kyamala okuzimbibwa waayitawo emyaka musanvu ne Zowani eky'omu Misiri nakyo ne kiryoka kizimbibwa. **23** Ne batuuka mu kiwonvu ekiyitibwa Esukoli ne batemamu ettabi limu eryaliko ekirimba kimu ekya zabbibu, abantu babiri ne bakireetera ku musituliro. Era ne baleeta ne ku makomamawanga ne ku ttiini. **24** Ekifo ekyo ne kiyitibwa Ekiwonvu kya Esukoli, olw'ekirimba ekyo abaana ba Isirayiri kye baatemamu. **25** Awo nga wayiseewo ennaku amakumi ana ne bakomawo nga bamaze okuketta ensi. **26** Ne bajja eri Musa ne Alooni e Kadesi mu ddungu lya Palani. Ne babakomezaawo obubaka n'eri ekibiina kyonna, era ne babanjulira ebibala bye baggya mu nsi eyo. **27** Ne bategeeza Musa nti, "Twatuuka mu nsi gye watutumamu: ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ejjudde ebirungi ebyereere, era bino bye bibala byamu. **28** Naye nno abantu ababeera mu nsi omwo ba maanyi, n'ebibuga byabwe binene nnyo era byetooloddwako ebigo. Ate n'ekirala twalabaayo n'abazzukulu ba Anaki. **29** Abamaleki babeera mu Negebu mu bukiikaddyo; Abakiiti n'Abayebusi, n'Abamoli babeera mu nsi ey'ensozi; n'Abakanani ne babeera okumpi n'ennyanja ne ku lubalama lw'omugga Yoludaani." **30** Awo Kalebu n'asirisa abantu awali Musa n'agamba nti, "Twambukirewo kaakano tutwale ensi eyo, kubanga ndaba nga tusobola okugiwangula." **31** Kyokka abaagenda ne Kalebu okuketta ne baddamu nti, "Abantu bali tetubasobola, batusinga amaanyi." **32** Bwe batyo ne babunya mu baana ba Isirayiri alipoota etaali nnungi ng'efa ku nsi gye baali bagenze okuketta; nga bagamba nti, "Ensi gye twayitaayitamu nga tugiketta tesobola na kuliisa bantu baayo abagituulamu; ate n'abantu bonna be twalabamu baali ba kiwago. **33** Twalabayo n'Abanefisi, abazzukulu ba Anaki abava mu Banefiri. Bwe twetunulako nga tuli ng'obwacaaka, era nabo nga bwe batulaba bwe batyo."

14 Ekiro ekyo abantu bonna mu kibiina ne bayimusa amaloboozi gaabwe ne bakaaba n'eddoboozi ery'omwanguka. **2** Abaana ba Isirayiri bonna ne beemulugunyiza Musa ne Alooni; abantu bonna awamu mu kibiina ne babagamba nti, "Singa twafiira mu nsi y'e Misiri! Oba singa twafiira mu ddungu muno! **3** Lwaki Mukama atutwala mu nsi eyo, tutuuke eyo tulyoke tuttibwe n'ekitala? Abakazi baffe n'abaana baffe bagenda kunyagibwa. Okuddayo mu Misiri si kye kinaasingako?" **4** Ne boogeraganya nti, "Ka twerondere omukulembeze

tuddeyo mu Misiri.” **5** Awo Musa ne Alooni ne bavuunama wansi mu maaso g’ekibiina kyonna eky’abaana ba Isirayiri abaali bakuŋŋaanidde awo. **6** Yoswa mutabani wa Nuuni ne Kalebu mutabani wa Yefune, abaali mu abo abaagenda okuketta ensi, ne bayuzaayuza engoye zaabwe, **7** ne bagamba ekibiina kyonna eky’abaana ba Isirayiri nti, “Ensi gye twayitaayitamu okugiketta, nsi nnungi nnyo. **8** Mukama Katonda bw’aliba atusanyukidde, alitukulembera n’atutuusa mu nsi eyo, ensi ekulukuta amata n’omubisi gw’enjuki, era agenda kugituwa. **9** Kyokka temujeemera Mukama Katonda, era n’abantu b’omu nsi omwo temubatya, kubanga kuliba kumenya mu jjenje kkalu; tebakyalina abakuuma, ate nga Mukama Katonda ali wamu naffe. Temubatya.” **10** Naye abantu bonna mu kibiina ne bateesa okubakuba mayinja. Awo ekitiibwa kya Mukama Katonda ne kirabikira eri abaana ba Isirayiri bonna mu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. **11** Mukama n’agamba Musa nti, “Abantu bano balinnyooma kutuusa ddi? Balikomya ddi obutanzikiririzaamu, newaakubadde nga nakola ebyamagero mu bubonero bwe nakolera mu bo? **12** Nzija kubaboola mbazikirize ne kawumpuli, mbasaanyeewo; naye nzija kukuggyamu ggwe eggwanga eriribasinga abo obukulu n’amaanyi.” **13** Naye Musa n’agamba Mukama Katonda nti, “Ebyo Abamisiri bagenda kubiwulira! Kubanga abantu bano wabaggya mu nsi y’Abamisiri n’obuyinza obw’amaanyi amangi. **14** Bajja kubuulirako ku bantu ab’omu nsi muno. Baamala dda okukiwulira nga ggwe, Ayi Mukama, obeera wakati mu bantu bano, era nga, Ayi Mukama Katonda, mulabagana nabo amaaso n’amaaso, era ng’ekire kyo kibeera nabo buli kiseera, era ng’obakulemberera mu mpagi ey’ekire emisana ne mu mpagi ey’omuliro ekiro. **15** Singa abantu bano obatta bonna omulundi gumu, amawanga agawulidde obututumufu bwo gagenda kugamba nti, **16** ‘Kubanga Mukama Katonda yali tasobola kuyingiza bantu bano mu nsi gye yabasuubiza ng’agibalayirira; kyeyava abattira mu ddungu.’ **17** “Ne kaakano nkwegayirira oyoleke obuyinza bwo, Ayi Mukama nga bwe buli obusukkirivu nga bwe wasuubiza nti, **18** ‘Mukama Katonda alwawo okusunguwala, era ajjudde okwagala okutaggwaawo, era asonyiwa ekibi n’obujeemu. Naye era asingiddwa omusango tamuleka nga tabonerezebbwa; abonereza abaana olw’ebibi bya bakadde baabwe okutuuka ku mulembe ogwokusatu n’ogwokuna.’ **19** Ng’okwagala kwe okungi okutaggwaawo bwe kuli, nsaba osonyiwe abantu bano ekibi ky’abwe, nga bw’ozze obasonyiwa kasookedde bava mu Misiri n’okutuusa leero.” **20** Awo Mukama Katonda n’addamu nti, “Mbasonyiye nga bw’onsabye. **21** Naye nno mu mazima ddala nga bwe ndi omulamu, era ng’ekitiibwa kya Mukama Katonda bwe kijjuza ensi yonna, **22** tewalibaawo n’omu ku bantu abaalaba ekitiibwa kyange n’obubonero obw’ebyamagero bwe nakolera e Misiri ne mu ddungu, naye ne batagondera ddoboozi lyange wabula ne bangezesa nga bankema emirundi kkumi, **23** tewalibaawo n’omu ku bo aliraba ku nsi eyo gye nalayirira bajjajjaabwe ne mbasuubiza okugibawa. Tewalibaawo n’omu ku bo abannyoomye aligirabako. **24** Naye olwokubanga omuweereza wange Kalebu alina omwoyo ogw’enjawulo era ng’angoberera n’omutima gwe gwonna, ndimuleeta mu nsi gye yatumibwamu, n’ezzadde lye lirigirya. **25** Kale nno olwokubanga Abamaleki n’Abakanani babeera mu biwonvu; enkya muddeeko emabega, musitule mutambule nga mwolekera eddungu nga mukutte ekkubo eriraga ku Nnyanja Emyufu.” **26** Mukama Katonda n’agamba Musa ne Alooni nti, **27** “Ekibiina kino ekibi kirituusa ddi nga kinneemulugunyiza? Mpulidde okutolotooma kw’abaana ba Isirayiri nga banneemulugunyiza. **28** Bategeeze nti, ‘Mukama agambye nti, Nga bwe ndi omulamu, bw’ayogera Mukama Katonda, ebyo bye mpulidde nga mwogera, nange bye ndibakola. **29** Mulifiira mu ddungu muno n’emirambo gyammwe mwe girisigala; mwenna abawezezza emyaka amakumi abiri n’okusingawo egy’obukulu nga bwe mwamala okubalibwa, abanneemulugunyiza. **30** Tewaliba n’omu ku bo aliyingira mu nsi gye neelayirira nti ge galibeera amaka gammwe, okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune ne Yoswa mutabani wa Nuuni. **31** Naye abaana bammwe abato, be mwogeddeko nti balifuulibwa omunyago, ndibayingiza mu nsi eyo gye mugaanye ne beeyagalira omwo. **32** Naye mmwe, emirambo gyammwe girisigala mu ddungu muno mwe girigwa. **33** Mmwe olw’obutabeera beesigwa, abaana bammwe balimala emyaka amakumi ana mu ddungu nga bwe balunda ebisibo byabwe okutuusa omulambo gw’oyo alisembayo okufa lwe guliziikibwa mu ddungu muno. **34** Nga bwe mwamala ennaku amakumi ana nga muketta ensi eri, bwe mutyo bwe mujja okumala emyaka amakumi ana mu ddungu, nga buli lumu ku nnaku ezo muvaamu mwaka gumu gumu; muboneebone olw’ebibi byammwe, mulyoke mutegeere obuzibu obw’okunneesimbamu. **35** Nze, Mukama Katonda, nkyogedde; ddala ddala ekyo ndikikola ku kibiina kyonna eky’abantu bano aboonoonyi abeegasse awamu okunjolekera. Tebagenda kuva mu ddungu lino, bonna mwe balifiira.’” **36** Abasajja abo Musa be yatuma okuketta ensi ne bakomawo ne beemulugunyiza ekibiina ky’abantu bonna nga babaleetedde obubaka obutaali bulungi ku nsi eri, era ne babubunyisa mu bantu, **37** abasajja abo abaaleeta obubaka obutaali bulungi ne babubunyisa mu bantu kawumpuli n’abattira awo mu maaso ga Mukama Katonda. **38** Mu basajja bonna abaatumibwa okuketta ensi, Yoswa mutabani wa Nuuni ne Kalebu mutabani wa Yefune be bokka abaasigalawo nga balamu. **39** Musa n’ategeeza abaana ba Isirayiri bonna ebigambo ebyo, ne bakungubaga nnyo. **40** Enkeera mu makya ne bambuka mu nsi ey’ensozi. Ne boogera nti, “Twayonoona, naye nga bwe tuli wano tujja kwambuka tuyingire mu nsi Mukama Katonda gye yatusuubiza.” **41** Naye Musa n’abagamba nti, “Lwaki munyooma ekiragiro kya Mukama Katonda? Ebyo bye mutegeka tebiyinza kutuukiririra. **42** Temwambuka kubanga Mukama Katonda tali nammwe. Abalabe bammwe bajja kubawangula. **43** Kubanga Abamaleki n’Abakanani bajja kuboolekera. Olwokubanga mwekyusizza ne muva ku Mukama Katonda, tajja kubeera nammwe, ekitala kijja kubatta.” **44** Naye era bo ne beesigula ne bambuka mu nsi ey’ensozi, newaakubadde nga Musa teyagenda nabo era nga n’essanduuko ey’endagaano yasigala mu lusiisira. **45** Awo Abamaleki n’Abakanani abaabeeranga mu nsi eyo

ey'ensozi ne bakkirira ne babalumba ne babakubira ddala okubatuusa e Koluma.

15 Mukama Katonda n'agamba Musa **2** ayogere n'abaana ba Isirayiri abagambe nti, "Bwe mutuukanga mu nsi gye mbawadde, mwe munaabeeranga, nga ge maka gammwe, **3** ne muleetera Mukama Katonda ebiweebwayo ebyokye nga mubiggya mu biraalo byammwe oba mu bisibo byammwe, ekiweebwayo ku muliro oba ssaddaaka enjokye, okutuukiriza obweyamo bwammwe oba ebiweebwayo olw'okweyagalira oba ku mbaga zammwe entongole, ne muvaamu akawoowo akasanyusa Mukama; **4** kale nno oyo anaaleetanga ekiweebwayo eri Mukama Katonda anaawangayo ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eweza nga kilo emu n'ekitundu ez'obuwunga obulungi, nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni agaweza nga obutundu mwenda obwa Ini ey'amafuta ag'omuzeeyituuni. **5** Ku buli mwana gwa ndiga ogw'ekiweebwayo ekyokebwa oba ogwa ssaddaaka, munaateekerateekerangako obutundu mwenda obwa Ini ey'envinnyo nga kye kiweebwayo ekyokunywa. **6** "Bwe munaabanga muwaayo endiga ennume munaateekateekanga ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eweza nga kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu obwa Ini ez'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu n'amafuta ag'omuzeeyituuni ag'obutundu mwenda n'obutundu bubiri obwa Ini, **7** era n'obutundu mwenda n'obutundu bubiri obwa Ini obw'envinnyo nga kye kiweebwayo ekyokunywa, eky'akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **8** "Bwe munaabanga muteekateeka ente ennume ento ey'ekiweebwayo ekyokebwa oba ssaddaaka, okutuukiriza obweyamo, oba ekiweebwayo olw'emirembe eri Mukama Katonda, **9** ku nte eyo ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke eweza gulaamu mukaaga n'ekitundu ez'obuwunga obulungi nga mutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni agaweza kilo emu n'ekitundu. **10** Era munaaleetanga envinnyo eweza lita bbiri nga kye kiweebwayo ekyokunywa. Kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa mu muliro ne kivaamu akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **11** Buli nte ennume oba endiga ennume, na buli mwana gwa ndiga oba embuzi ento, zonna zinaateekebwateekebwanga mu ngeri eyo. **12** Munaakolanga bwe mutyo ku buli gye munaateekateekanga nga bwe zinenkananga obungi. **13** "Buli nzaalwa yenna kimusaanira okugobereranga enkola eyo buli lw'anaaleetanga ekiweebwayo ekyokebwa ku muliro, ne kivaamu akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **14** Mu mirembe gyammwe gyonna egirijja, omugwira oba omugenyi yenna anaabeeranga mu mmwe bw'anaaleetanga ekiweebwayo ekyokebwa ku muliro ekivaamu akawoowo akasanyusa Mukama Katonda, anaakoleranga ddala nga bwe mukola. **15** Ekibiina kyammwe kyonna kinaabeeranga n'amateeka geegamu, mmwe ge munaakwatanga era n'abagwira abali mu mmwe ge banaakwatanga; eryo linaabanga etteeka ery'enkalakkalira mu mirembe gyammwe gyonna egirijja. Mmwe nga bwe muli n'omugwira bw'atyo bw'anaabanga mu maaso ga Mukama Katonda. **16** Amateeka n'ebiragiro bye munaakwatanga n'omugwira anaabeeranga mu mmwe by'anaakwatanga." **17** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **18** "Tegeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Bwe muyingiranga mu nsi mwe mbatwala, **19** ne mulya ku mmere y'omu nsi omwo, munaaleetangako ekitundu nga kye kiweebwayo eri Mukama. **20** Munaggyanga ekitole ku mmere gye munaasookanga okusa mu gguuliro ne mukireeta nga kye kiweebwayo ekivudde mu gguuliro. **21** Ku mmere eyo gye munaasookerangako okusa munaaleetangako ekiweebwayo ekyo eri Mukama Katonda okuyita mu mirembe gyammwe gyonna.' **22** "Naye nno bwe munaalemwanga okukwata amateeka ago gonna Mukama Katonda g'awadde Musa, nga mukikoze mu butagenderera, **23** amateeka ago gonna Mukama Katonda ge yalagira Musa okugabatuusaako okuva ku lunaku Mukama lwe yagamuweerako n'okweyongerayo okuyita mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja, **24** ne mugasobya mu butagenderera n'ekibiina kyonna mu butamanya, kale nno ekibiina kyonna kinaaleetanga ekiweebwayo eky'ente ya sseddume ento emu nga kye kiweebwayo ekyokebwa, omuva akawoowo akalungi eri Mukama Katonda, nga kuliko n'ekiweebwayo ky'emmere y'empeke n'ekyokunywa ng'etteeka bwe liragira, n'ekiweebwayo eky'embuzi ennume emu olw'ekibi. **25** Kabona anaatangiririranga ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna, era bwe batyo banaasonyiyibwanga; kubanga baasobya mu butagenderera, ate banaabanga baleese ekiweebwayo eri Mukama Katonda ekyokebwa ku muliro, era n'ekiweebwayo eri Mukama Katonda olw'ekibi olw'ekisobyo kyabwe ekitaali kigenderere. **26** Ekibiina ky'abaana ba Isirayiri bonna, bwe batyo banaasonyiyibwanga, n'abagwira abanaabeeranga mu bo nabo banaasonyiyibwanga, kubanga abantu bonna banaabanga basoberezza wamu nga tebagenderedde. **27** "Naye omuntu bw'anaasobyanga ng'ali bw'omu mu butagenderera, anaaleetanga embuzi enduusi ey'omwaka gumu ogw'obukulu nga kye kiweebwayo olw'ekibi. **28** Kabona anaatangiririranga, eri Mukama, omuntu oyo asobezza mu butagenderera; bw'anaamalanga okutangiririrwa, anaasonyiyibwanga. **29** Munaabeeranga n'etteeka lye limu erinaakozesebwanga ku muntu yenna anaasobyanga nga tagenderedde, bw'anaabanga enzaalwa oba ne bw'anaabanga omugwira bulijjo abeera mu mmwe. **30** "Naye buli muntu anaakolanga ekibi mu bugenderevu, bw'anaabanga enzaalwa ne bw'anaabeeranga omugwira abeera mu mmwe, omuntu oyo anaabanga avvodde Mukama Katonda, noolwekyo anaagobwanga mu bantu be, ne bamwesalirako ddala. **31** Olwokubanga anaabanga anyoomye ekigambo kya Mukama Katonda, n'amenya etteeka lye, omuntu oyo anaagoberwanga ddala okuva mu bantu be, ne bamwesalirako ddala, era ekibi kye ekyo kinaasigalanga ku mutwe gwe." **32** Abaana ba Isirayiri bwe baali nga bakyali mu ddungu, ne basisinkana omusajja omu ku b'omu kibiina ky'Abayisirayiri eyali atyaba enku ku lunaku lwa Ssabbiiti. **33** Abo abaamusanga ng'atyaba enku ne bamuleeta eri Musa ne Alooni n'ekibiina kyonna, **34** ne bamuggalira mu kkomera, kubanga baali tebamanyi bulungi kya kumukolera. **35** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Omusajja oyo ateekwa

kuttibwa. Ekibiina kyonna kimukubire amayinja ebweru w'olusiisira." **36** Ekibiina kyonna ne kimufulumya wabweru w'olusiisira ne kimukuba amayinja n'afa, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **37** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **38** "Yogera eri abaana ba Isirayiri obalagire beekolere amatanvuuwa bagatungenga ku nkugiro z'ebyambalo byabwe mu mirembe gyabwe gyonna, era ku buli ttanvuuwa batungengako akaguwa aka bbululu. **39** Amatanvuuwa ago munaagatunulangako, ekyo ne kibajjukiza amateeka ga Mukama Katonda gonna ge musaanira okugonderanga, mulyoke mugagoberererenga mulemenga okweyonoonyesa nga mukola ebyo ebitaliimu nsa byokka nga bye bisanyusa amaaso gammwe n'emitima gyammwe. **40** Bwe mutyo munajjukiranga amateeka gange ne mubeera batukuvu eri Katonda wammwe. **41** Nze Mukama Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi y'e Misiri, okubeeranga Katonda wammwe; Nze Mukama Katonda wammwe."

16 Lwali lumu, Koola mutabani wa Izukali, mutabani wa Kokasi, mutabani wa Leevi, ne bano abava mu Lewubeeni, Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu, awamu ne Oni mutabani wa Peresi, bonna ne beewaggula **2** ne basituka ne boolekera Musa. Baali ne bannaabwe abasajja Abayisirayiri ebikumi bibiri mu ataano, abaali abamanyifu ennyo mu baana ba Isirayiri era nga bakiise mu Lukiiko Olukulu. **3** Ne bajjira wamu nga beekobaanye okwolekera Musa ne Alooni ne babagamba nti, "Mwekulumbaza nnyo! Ekibiina kyonna, buli omu mu kyo mutukuvu, ne Mukama Katonda ali nabo. Kale, lwaki mwekulumbaliza ku kibiina ky'abantu ba Mukama?" **4** Musa bwe yakiwulira n'avuunama wansi. **5** N'alyoka agamba Koola ne bonna abaali naye nti, "Enkya Mukama Katonda anaalondamu ababe, n'oyo omutukuvu, era anaasembeza omuntu oyo gy'ali. Oyo gw'anaalonda gw'anaasembeza gy'ali. **6** Gwe Koola n'abagoberezi bo bonna mukole bwe muti: Muddire ebyoterezo, **7** enkya mubiteekemu omuliro n'obubaane awali Mukama, oyo Mukama Katonda gw'anaalondamu, nga ye mutukuvu. Mmwe batabani ba Leevi mwekulumbazizza nnyo!" **8** Musa n'agamba Koola nti, "Muwulirize, mmwe batabani ba Leevi! **9** Mukiraba nga kitono nnyo tekibamala, Katonda wa Isirayiri okubaawulako n'abaggya ku kibiina ekinene eky'abaana ba Isirayiri n'abasembeza w'abeera okukolanga omulimu gwa Mukama mu Weema ya Mukama, n'okuyimiriranga mu maaso g'ekibiina n'okubaweereza? **10** Mmwe ne Baleevi bannammwe Mukama Katonda yabasembeza gy'ali, kaakano mwagala n'obwakabona nabwo mubulye? **11** Noolwekyo mmwe n'abagoberezi bammwe, mwesimbye ku Mukama Katonda, era gwe mwolekedde. Kale Alooni naye ye ani, mmwe okumwemulugunyiza?" **12** Awo Musa n'atumya Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu bayitibwe bajje. Naye ne bagamba nti, "Tetujja kujja! **13** Eky'okutuggya mu nsi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki okututtira mu ddungu, kyali kitono nga tekimala? Ne kaakano oyagala okutwefuulirako omulangira otufuge? **14** Ng'ebyo bikyali awo, totuleese mu nsi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, wadde okutusikiza amasamba n'ennimiro z'emizabbibu. Abasajja bano oyagala obasibe kantuntunu ku maaso obalimberimbe? Nedda, tetujja kujja." **15** Awo Musa n'asunguwala nnyo n'agamba Mukama Katonda nti, "Ekiweebwayo kyabwe tokikkiriza. Tewaliiwo gwe nnali ntutteko wadde akalogoyi akamu, so tewali n'omu ku bo gwe nnali mpisizza obubi." **16** Musa n'agamba Koola nti, "Ggwe n'abo bonna abakugoberera, enkya mujje awali Mukama Katonda, ggwe nabo ne Alooni. **17** Buli musajja ajje n'ekyoterezo kye akiteekemu obubaane, ebyoterezo bijja kuwera ebikumi bibiri mu ataano, mubireete awali Mukama. Ggwe ne Alooni nammwe mujja kuleeta ebyoterezo byammwe." **18** Awo buli musajja n'addira ekyoterezo kye n'akissaamu obubaane n'omuliro, bonna ne bayimirira ne Musa ne Alooni ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **19** Koola bwe yamala okukuŋŋaanya abagoberezi be abavuganya, ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ekitiibwa kya Mukama Katonda ne kyeraga eri ekibiina kyonna ekyali kikuŋŋaanye. **20** Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **21** "Mweyawuleko muve mu kibiina kino ndyoke nkizikirize embagirawo." **22** Naye Musa ne Alooni ne bavuunama amaaso gaabwe wansi ne bagamba nti, "Ayi Katonda, Katonda ow'emyoyo egy'abantu bonna, omuntu omu bw'ayonoona, osunguwalira ekibiina kyonna?" **23** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **24** "Muve okumpi n'eweema eza Koola ne Dasani ne Abiraamu." **25** Awo Musa n'asituka n'agenda eri Dasani ne Abiraamu, n'abakulembeze ba Isirayiri ne bagenda naye nga bamugoberera. **26** N'agamba ekibiina kyonna nti, "Musembereeyo muve okumpi n'eweema z'abasajja bano abakozi b'ebibi! Temukwata ku kintu kyabwe n'ekimu, sikulwa nga mwenna muzikirizibwa olw'ebibi byabwe." **27** Bwe batyo ne basemberayo ne bava okumpi n'eweema za Koola, ne Dasani, ne Abiraamu. Dasani ne Abiraamu baali nga bafulumye mu weema zaabwe nga bayimiridde mu miryango gyazo, nga bali ne bakazi baabwe, ne batabani baabwe, n'obwana bwabwe obuto. **28** Awo Musa n'agamba nti, "Ku kino kwe munaategeerera nga Mukama Katonda y'antumye okukola ebintu bino byonna so tekubadde kutetenkanya kwange. **29** Singa abasajja bano bafa olumbe olwa bulijjo, oba kugwibwako ebyo ebya bulijjo ebigwa ku bantu bonna, kinaaba kitegeeza nti Mukama si y'antumye. **30** Naye singa Mukama Katonda aleetawo ekintu ekiggya ddala ekitali kya bulijjo, ensi n'eyasamya akamwa kaayo n'ebamira nga balamu n'ebintu byabwe byonna, ne bagwa wansi mu gunnya oguwanvu, kale nno munaategeera ng'abasajja abo banyoomodde Mukama Katonda." **(Sheol h7585)** **31** Awo bwe yali nga yakamala okwogera ebigambo ebyo, ettaka bali kwe baali bayimiridde ne lyabikamu wabiri, **32** ensi n'eyasamya akamwa kaayo n'ebamira n'ebintu byabwe byonna eby'omu maka gaabwe, ne basajja ba Koola bonna n'ebintu byabwe byonna. **33** Baagwayo wansi mu gunnya nga balamu, n'ebintu byabwe byonna bye baalina; ensi n'ebabuutikira, ne basaanirawo ddala okuva mu bannaabwe. **(Sheol h7585)** **34** Abayisirayiri bonna abaaliwo bwe baabawulira

nga bakaaba ne badduka nga bwe bagamba nti, “Si kulwa nga naffe ensi etumira!” **35** Olwo omuliro ne gujja nga guva eri Mukama ne gwokera ddala abasajja ebikumi ebibiri mu ataano abaali bawaayo ekiweebwayo eky’obubaane. **36** Awo Mukama Katonda n’agamba Musa nti, **37** “Gamba Eriyazaali mutabani wa Alooni kabona aggye ebyoterezo mu muliro, kubanga bitukuvu, amanda ag’omuliro agasaasaanyize wala. **38** Ebyoterezo ebyo bya basajja abaayonoona era n’okufa ne bafa; noolwekyo biweesebwemu amasowaane gakozesebwenga ng’ebibikka ku kyoto kubanga baabiwaayo eri Mukama Katonda; noolwekyo bitukuvu. Kale binaabanga kabonero ka kijjukizo eri abaana ba Isirayiri.” **39** Bw’atyo Eriyazaali kabona n’addira ebyoterezo eby’ekikomo, ebyali biweereddwayo bali abaayokebwa, ne biweesebwamu ebibikka ku kyoto, **40** kiyambe abaana ba Isirayiri okujjukiranga nti omuntu atali kabona, atava mu lulyo lwa Alooni, taasemberenga kumpi na kyoto okunyookeza obubaane eri Mukama, si kulwa ng’afuuka nga Koola n’ekibiina kye. Eriyazaali bw’atyo bwe yabikola byonna ng’ekiragiro kya Mukama Katonda bwe kyali kye yayisa mu Musa. **41** Naye enkeera ekibiina kyonna eby’abaana ba Isirayiri ne beemulugunyiza Musa ne Alooni, nga bagamba nti, “Musse abantu ba Mukama Katonda.” **42** Kyokka ekibiina ky’abantu bwe baakuŋŋaana okusoomooza Musa ne Alooni ne bakyuka okwolekera Eweema ey’Okukuŋŋaanirangamu, amangwago ekire ne kigibikka n’ekitiibwa kya Mukama Katonda ne kyeyoleka. **43** Musa ne Alooni ne balaga ku mulyango gwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, **44** Mukama n’agamba Musa nti, **45** “Muve mu bantu bano ndyoke mbazikirize embagirawo.” Ne bavuunama wansi. **46** Awo Musa n’agamba Alooni nti, “Ddira ekyoterezo kyo okisseemu obubaane, n’omuliro ng’oguggya mu kyoto kya Mukama, oyanguwe ogende mu kibiina obatangiririre. Kubanga obusungu bubuubuuse okuva eri Mukama Katonda era kawumpuli atandise.” **47** Alooni n’akola nga Musa bwe yamulagira, n’adduka n’agenda wakati mu kibiina. Yasanga kawumpuli yatandise dda mu bantu, naye Alooni n’awaayo eri Mukama Katonda obubaane okubatangiririra; **48** n’ayimirira wakati w’abafu n’abalamu, kawumpuli n’aziyizibwa. **49** Bwe kityo abantu abaafa kawumpuli baawera omutwalo gumu mu enkumi nnya mu lusanvu, nga bali abaafa olw’emitawaana gya Koola tobataddeeko. **50** Alooni n’akomawo eri Musa mu mulyango gwa Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu, nga kawumpuli amaze okuziyizibwa.

17 Awo Mukama n’agamba Musa nti, **2** “Tegeeza abaana ba Isirayiri baleete emiggo kkumi n’ebiri nga gireetebwa abakulembeze baabwe mu buli kika, omuggo gumu buli kika. Owandiike erinnya lya buli musajja ku muggo gwe gw’aleese. **3** Wandiika erinnya lya Alooni ku muggo oguvudde mu kika kya Leevi. Kubanga buli mukulembeze w’ekika ky’obujjajja ajja kubeera n’omuggo ggumu. **4** Olyoke ogiteeke mu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu mu maaso g’Essanduuko ey’Endagaano, we mbasisinkana. **5** Kale nno omuggo gw’oyo gwe nnaalonda gujja kutojjera; bwe ntyo nzija kusirisa okukwemulugunyiza kuno okutatadde okw’abaana ba Isirayiri.” **6** Musa n’ategeeza abaana ba Isirayiri; abakulembeze baabwe ne bamuleetera emiggo, buli mukulembeze omuggo gumu gumu, ng’ebika by’obujjajjaabwe bwe byali, okugatta gyonna gy’emiggo kkumi n’ebiri, nga n’omuggo gwa Alooni mwe guli. **7** Musa n’ateeka emiggo egyo mu maaso ga Mukama Katonda mu Weema ya Mukama ey’Endagaano. **8** Awo bwe bwakya enkya Musa n’ayingira mu Weema ya Mukama awali Essanduuko ey’Endagaano, era laba, ng’omuggo gwa Alooni ow’omu kika kya Leevi nga gutojjedde nga guliko n’obutabi obuto, nga gutaddeko n’ebibala ebyengedde. **9** Musa n’afulumya emiggo gyonna ng’agiggya mu maaso ga Mukama Katonda, n’agireeta awali abaana ba Isirayiri; ne bagitunuulira, buli omu n’aggyawo omuggo gwe. **10** Mukama Katonda n’agamba Musa nti, “Omuggo gwa Alooni guzzeeyo awali Essanduuko ey’Endagaano gukuumirwenga awo ng’akabonero ak’okulabulanga abajeemu. Ekyo kinaasirisa okunneemulugunyiza, balyoke bawone okufa.” **11** Musa n’akola nga Mukama bwe yamulagira. **12** Awo abaana ba Isirayiri ne bagamba Musa nti, “Laba, ffenna tujja kufa! Tujja kuggwaawo, tujja kuzikirira. **13** Buli muntu anaasembereranga Eweema ya Mukama ajjanga kufa. Ffenna tuli ba kuzikirira?”

18 Awo Mukama Katonda n’agamba Alooni nti, “Ggwe, ne batabani bo, n’ab’omu kika kyo bonna, mmwe munaavunaanyizibwanga olw’emisango eginazzibwanga ku watukuvu; era ggwe ne batabani bo mwekka mmwe muneetikkanga obuvunaanyizibwa ku misango eginazzibwanga ku bwakabona. **2** Onooleetanga Abaleevi banno ab’omu kika kyo eky’obujjajja ne babeegattako, ggwe ne batabani bo, okubayambanga bwe munaabanga muweereza mu Weema ya Mukama ey’Endagaano. **3** Banaaweererezanga wansi wo nga bakola emirimu gyonna egy’omu Weema ya Mukama; naye beekuumenga balemenga okusemberera ekyoto wadde eby’omu watukuvu byonna; bwe balikikola, bo naawe mugenda kufa. **4** Bagenda kukwegattako, balabirirenga Weema ya Mukama ey’Okukuŋŋaanirangamu, nga bakola emirimu gyonna egy’omu Weema, era tewaabenga mugwira n’omu anaasemberanga we muli. **5** “Mmwe munaabanga n’obuvunaanyizibwa obw’emirimu gyonna egy’awatukuvu n’egy’Ekyoto, olwo obusungu buleme kuddamu kubuubuukiranga ku baana ba Isirayiri. **6** Kale weeteegereze: nziridde ab’omu lulyo lwo olw’Abaleevi nga mbalonze mu baana ba Isirayiri, ne mbakukwasa ng’ekirabo ekiweereddwayo eri Mukama Katonda okukolanga emirimu egy’omu Weema ey’Okukuŋŋaanirangamu. **7** Naye ggwe ne batabani bo mwekka mmwe munaakolanga emirimu gyonna egy’obwakabona bwammwe egikwata ku kyoto n’egy’omunda w’eggigi. Obuweereza obw’Obwakabona mbubawadde ng’ekirabo. Omuntu yenna omulala anaasemberanga okumpi n’awatukuvu, anaafanga.” **8** Awo Mukama Katonda n’agamba Alooni nti, “Laba, Nze kennyini nkukwasizza ebiweebwayo byonna ebireetebwa gye ndi; ebiweebwayo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banandeeteranga mbikuwadde ggwe ne batabani

bo nga gwe mugabo gwammwe ogw'olubeerera. **9** Ku biweebwayo byonna ebitukuvu ennyo ebitayokeddwa mu muliro kunaabangako ebibyo. Omugabo gwo ne batabani bo gunaavanga ku birabo ebitukuvu ennyo abaana ba Isirayiri bye banandeeteranga: ebiweebwayo eby'emmere y'empeke oba ebiweebwayo olw'ekibi, oba ebiweebwayo olw'omusango. **10** Omugabo ogwo onooguliiranga mu kifo ekitukuvu ennyo, era buli musajja anaagulyangako. Osaana okitegeere ng'ebyo bitukuvu nnyo. **11** "Bino nabyo binaabanga bibyo: ku birabo bye banandeeteranga, n'ebiweebwayo ebiwuubibwawuubibwa eby'abaana ba Isirayiri. Ebyo mbikuwadde ne batabani bo ne bawala bo okuba omugabo gwo ogw'olubeerera. Buli muntu yenna ow'omu maka go omulongoofu anaalyangako. **12** "Nkuwadde ku mafuta ag'omuzeeyituuni agasinga obulungi ne ku wayini omusu, ne ku mmere y'empeke embereberye bye baleetera Mukama eby'amakungula gaabwe. **13** Ebibala ebinaasookanga okwengera mu nnimiro zaabwe, bye banaaleeteranga Mukama Katonda, binaabanga bibyo. Buli muntu yenna ow'omu maka go omulongoofu anaalyangako. **14** "Buli kintu kyonna mu Isirayiri ekiweereddwayo ddala ne kiwongebwa eri Mukama kinaabanga kikyo. **15** Buli ekinaggulangawo enda y'omuntu oba ey'ekisolo, nga kyakuwaayo eri Mukama Katonda, kinaabanga kikyo. Naye omwana omubereberye ow'omuntu onoomunununulanga, era n'embereberye ez'ensolo ezitali nnongoofu nazo onoozinununulanga. **16** Ebyo eby'okununula onoobinununulanga bimaze okuweza omwezi gumu ogw'obukulu. Onoobinununuliranga ku muwendo ogwagerekebwa ogwa gulaamu amakumi ataano mu ttaano, ng'ebipimo by'awatukuvu bwe biri. **17** "Naye embereberye ey'ente, oba embereberye ey'endiga oba ey'embuzi, ezo toozinununulenga, kubanga zo ntukuvu. Onoomansiranga omusaayi gwazo ku kyoto, n'oyokya amasavu gaazo mu muliro ng'ekiweebwayo ekyokebwa ekivaamu akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **18** Ennyama yaazo eneebanga yiyo ng'ekiweebwayo ky'ekifuba ekiwuubibwawuubibwa n'ekisambi ekya ddyo bwe kiri ekikyo. **19** Ebiweebwayo byonna ebitukuvu abaana ba Isirayiri bye banaaleeteranga Mukama, mbikuwadde, ggwe ne batabani bo, ne bawala bo, okubeeranga omugabo gwo ogw'olubeerera. Eneebeeranga endagaano ey'omunnyo eya Mukama wakati we naawe n'ezzadde lyo emirembe gyonna." **20** Awo Mukama Katonda n'agamba Alooni nti, "Toobenga na byabusika mu nsi yaabwe, so toobenga na mugabo gwonna mu bo; Nze mugabo gwo era Nze busika bwo mu baana ba Isirayiri. **21** "Ebitundu eby'ekkumi byonna abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga, mbiwadde Abaleevi okubeeranga omugabo gwabwe nga ye mpeera yaabwe olw'omulimu gwe bakola nga baweereza mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **22** Era okuva leero abaana ba Isirayiri tebaasembererenga Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, si kulwa nga bakolerayo ebibi, ne bafa. **23** Abaleevi be banaakolanga emirimu egy'omu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, era be baneetikkanga obuvunaanyizibwa bwe banaakolerangayo ebibi. Lino linaabanga tteeka ery'enkalakkalira ne mu mirembe gyammwe gyonna egigenda okujja. Tebaafunenga byabusika mu baana ba Isirayiri. **24** Kubanga ebitundu eby'ekkumi abaana ba Isirayiri bye banaaleetanga ng'ekiweebwayo eri Mukama, mbiwadde Abaleevi okubeera omugabo gwabwe. Noolwekyo tebaabenga na byabusika mu baana ba Isirayiri." **25** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **26** "Yogera n'Abaleevi obagambe nti, 'Bwe munaafunanga ebitundu eby'ekkumi, bye mbawadde ng'omugabo gwammwe, nga mubiggya ku baana ba Isirayiri, munaggyangako ekitundu eky'ekkumi ne mukireeta nga kye kiweebwayo kyammwe eri Mukama Katonda. **27** Ekiweebwayo kyammwe kinaabalibwanga ng'emmere y'empeke ey'omu gguuliro oba ng'omubisi ogw'omu ssogolero. **28** Mu ngeri eyo nammwe munaaleetanga ekiweebwayo eri Mukama Katonda nga mukiggya ku bitundu eby'ekkumi bye munaafunanga ku baana ba Isirayiri. Ku bitundu ebyo eby'ekkumi kwe munaggyanga ekiweebwayo kya Mukama ne mukikwasa Alooni kabona. **29** Mu birabo ebyo byonna bye banaabawanga munaggyangako ekisingira ddala obulungi era ekitukuvu ennyo ne mukireeta nga kye kiweebwayo eri Mukama Katonda.' **30** "Abaleevi bagambe nti, 'Bwe munaawangayo ebitundu ebisinga obulungi, binaababalirwangako ng'ebivudde mu gguuliro n'ebivudde mu ssogolero. **31** Mmwe n'ab'omu maka gammwe munaayinzanga okubiriira wonna we munaayagalanga, kubanga eneebeeranga mpeera yammwe olw'omulimu gwe munaakolanga mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **32** Bwe munaawangayo ebisingira ddala obulungi, tewaabengawo musango gwonna gwe munaabanga muzzizza; bwe mutyo ebiweebwayo ebitukuvu eby'abaana ba Isirayiri munaabanga temubivumisizza, muleme okufa.'"

19 Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, **2** "Kino kye kiragiro eky'etteeka Mukama ky'alagidde: Gamba abaana ba Isirayiri bakuleetere ente enduusi eya lukunyu eteriiko kamogo wadde ekikyamu kyonna, era nga tesibibwangamu kikoligo. **3** Ogiwanga Eriyazaali kabona; eneetwalibwanga ebweru w'olusiisira n'ettirwa mu maaso ge. **4** Eriyazaali anaddiranga ku musaayi gwayo n'olunwe lwe n'agumansira okwolekera obwenyi bwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu emirundi musanvu. **5** Ente eyo eneeyokerwanga mu maaso ge; ne bookya eddiba lyayo, n'ennyama yaayo, n'omusaayi gwayo n'obusa bwayo. **6** Kabona anaddiranga omuti omwerezi, n'ezobu n'olugoye olumyufu n'abisuula wakati mu nte eyokebwa. **7** Ebyo nga biwedde kabona anaayozanga ebyambalo bye n'anaaba omubiri gwe n'amazzi. Anaddangayo mu lusiisira, naye anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **8** N'omusajja anaayokyanga ente eyo, kinaamusaaniranga okwoza engoye ze n'okunaaba omubiri gwe n'amazzi, era naye anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **9** "Omusajja omulongoofu anaayoolanga evvu ly'ente, anaaliteekanga mu kifo ekirongoofu ebweru w'olusiisira. Linaalabirirwanga abaana ba Isirayiri ne balikozesanga mu mazzi ag'okwerongoosa; kwe kulongoosebwa okw'okuggibwako ekibi. **10** Omuntu oyo anaayoolanga evvu ly'ente, kinaamusaaniranga okwoza

engoye ze, era naye taabenga mulongoofu okutuusa akawungeezi. Eryo linaabanga etteeka ery'emirembe n'emirembe eri abaana ba Isirayiri n'eri bannamawanga abanaatuulanga mu bo. **11** "Buli anaakwatanga ku mulambo ogw'omuntu yenna, anaabanga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu. **12** Kinaamusaaniranga okwerongoosa n'amazzi ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu, olwo n'alyoka abeera omulongoofu. Naye bw'ateerongoosenga ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu, taabenga mulongoofu. **13** Buli anaakwatanga ku mulambo gw'omuntu n'ateelongoosa, anaabanga ayonoonye ennyumba ya Mukama Katonda. Omuntu oyo anaagobwanga mu Isirayiri. Kubanga teyamansirwako mazzi agalongoosa, anaabeeranga atali mulongoofu; obutali bulongoofu bwe bunaamusigalangako. **14** "Lino lye tteeka erikwata ku muntu anaafiiranga mu weema: Buli anaayingiranga mu weema omwo n'oyo anaabanga agirimu banaabanga abatali balongoofu okumala ennaku musanvu. **15** Buli kintu ekiterekwamu ekyasaamiridde ekitaliiko kisaanikira tekiibenga kirongoofu. **16** "Omuntu yenna ng'abadde ali ebweru mu kyererezi, n'akwata ku muntu attiddwa n'ekitala oba olumbe gwe lusse, oba omuntu yenna anaakwatanga ku ggumba ly'omuntu oba ku malaalo, anaabeeranga atali mulongoofu okumala ennaku musanvu. **17** "Nga mukola ku muntu atali mulongoofu, munaatoolanga ku vvu ery'oku kiweebwayo olw'ekibi ne muliteeka mu bbakuli ne muliyiwako amazzi amalungi. **18** Omusajja omulongoofu anaddiranga ezobu n'aginnyika mu mazzi, n'agamansira ku weema ne ku bintu byamu byonna ne ku bantu bonna abanaabanga balimu. Era anaamansiranga ne ku muntu anaabanga akutte ku ggumba ery'omuntu, ne ku malaalo, ne ku muntu attiddwa, ne ku oyo afudde olumbe. **19** Omusajja omulongoofu anaamansiranga ku oyo atali mulongoofu ku lunaku olwokusatu ne ku lw'omusanvu, ne ku lunaku olw'omusanvu anaabanga amulongoosezza. Omuntu oyo alongoosebwa anaayozanga engoye ze mu mazzi, n'okunaaba n'anaaba yenna; era akawungeezi ako anaabeeranga mulongoofu. **20** "Naye omuntu atali mulongoofu bw'ateerongoosenga anaagobwanga mu banne bonna, n'asalibwa ku kibiina kyabwe, kubanga anaabeeranga ayonoonye awatukuvu wa Mukama Katonda. Amazzi agalongoosa nga tegamumansiddwako, taabeerenga mulongoofu. **21** Eryo linaabanga tteeka lyabwe lya mirembe gyonna. Oyo anaamansiranga amazzi ag'obulongoofu, naye anaayozanga engoye ze, n'oyo anaakwatanga ku mazzi ag'okulongoosa anaabeeranga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi. **22** Buli kintu atali mulongoofu ky'akwatako, kinaabanga ekitali kirongoofu; na buli anaakikwatangako anaabanga atali mulongoofu okutuusa akawungeezi."

20 Mu mwezi ogw'olubereberye, ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri, ne batuuka mu ddungu lya Zini, ne batuula mu Kadesi. Miryamu n'afiira eyo, era gye yaziikibwa. **2** Awo ekibiina kyonna ne kitaba na mazzi. Abantu bonna ne beekuŋŋanyiza ku Musa ne Alooni. **3** Ne bayombesa Musa nga bagamba nti, "Singa nno naffe twafa, baganda baffe bwe baafiira mu maaso ga Mukama Katonda! **4** Lwaki waleeta ekibiina kya Mukama Katonda kino mu ddungu tulyoke tufiire wano n'ebisibo byaffe? **5** Lwaki watuggya mu nsi y'e Misiri okutuleeta mu kifo kino ekibi bwe kiti? Tekiriimu mmere ya mpeke wadde ttiini, so si kifo kya mizabbibu, so si kya mikomamawanga. Tewali na mazzi ge tuyinza kunywako!" **6** Awo Musa ne Alooni ne bava mu maaso g'ekibiina ky'abantu ne balaga ku mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne bavuunama wansi. Ekitiibwa kya Mukama Katonda ne kibalabikira. **7** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **8** "Twala omuggo, ggwe ne muganda wo Alooni mukuŋŋaanye ekibiina kyonna. Lagira olwazi nga n'ekibiina kyonna kiraba, lujja kufukumula amazzi. Bw'otyo obaggire amazzi mu lwazi, basobole okunywako, era banywese n'ebisibo byabwe." **9** Musa n'aggya omuggo awali Mukama n'agutwala nga Mukama Katonda bwe yamulagira. **10** Musa ne Alooni ne bakuŋŋanyiza ekibiina ky'abantu bonna awali olwazi, Musa n'agamba abantu nti, "Mumpulirize, mmwe abajeemu; kitugwanidde ffe okubaggyira amazzi mu lwazi luno?" **11** Awo Musa n'ayimusa omukono gwe n'akuba olwazi n'omuggo gwe emirundi ebiri. Amazzi mangi ne gafukumuka okuva mu lwazi, abantu bonna mu kibiina ne banywa, n'ebisibo byabwe nabyo ne binywa. **12** Naye Mukama Katonda n'agamba Musa ne Alooni nti, "Olwokubanga temunneesize, ne mutampa kitiibwa, ne mutalaga kibiina kino eky'abaana ba Isirayiri nga bwe ndi omutukuvu, noolwekyo temugenda kutuusa kibiina ky'abantu bano mu nsi gye mbasuubizza okubawa." **13** Ago ge mazzi ag'e Meriba, abaana ba Isirayiri gye baayombera ne Mukama, era ne Mukama Katonda gye yeeragira mu bo nga mutukuvu. **14** Musa yatumira Kabaka wa Edomu ababaka ng'asinziira e Kadesi ng'amugamba nti, "Muganda wo Isirayiri agamba bw'ati nti: Ebizibu byonna ebyatutuukako obimanyi. **15** Omanyi nga bajjajjaffe bwe baaserengeta mu Misiri, ne tumalayo emyaka mingi. Abamisiri ne bayisa bubi bakadde baffe, era naffe; **16** naye bwe twakaabirira Mukama Katonda, yawulira okukaaba kwaffe, n'atutumira malayika n'atuggya mu nsi y'e Misiri. Kaakano tuli wano mu Kadesi, ekibuga ekiri ku nsalo n'ensi yo. **17** "Nkwegayirira otukkirize tuyite mu nsi yo. Tetuliyita mu birime wadde mu nnimiro z'emizabbibu, era tetugenda kunywa na ku mazzi agali mu nzizi. Tugenda kutambulira mu Luguudo lwa Kabaka Olunene, era tetugenda kuluvaamu kukyamako ku ludda olwa kkono oba olwa ddyo okutuusa nga tumaze okuva mu nsi yo." **18** Naye Edomu n'addamu nti, "Tojja kuyita wano, bw'onookikola tujja kwesowolayo tukulumbe n'ekitala." **19** Abaana ba Isirayiri ne baddamu nti, "Tujja kwambukira mu luguudo olunene mwokka, era ebisibo byaffe naffe bwe tunaanywa ku mazzi gammwe tujja kugasasulira. Twagala kuyitawo buyisi nga tutambuza bigere, tetwetaagayo kirala." **20** Naye Edomu n'addamu nti, "Temuyitawo." Edomu ne yeesowolayo n'eggye ddene nnyo era nga lya maanyi. **21** Bw'atyo Edomu n'agaana Isirayiri okuyitira mu matwale ge, Isirayiri n'amuviira. **22** Awo ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne basitula okuva e Kadesi, ne batuuka ku lusozi Koola. **23** Mukama Katonda n'agamba Musa ne

Alooni, nga bali ku lusozi Koola okuliraana n'ensalo y'ensi ya Edomu, nti, **24** "Alooni ajja kugenda abantu be bonna gye baalaga, kubanga tagenda kuyingira mu nsi gye nzija okuwa abaana ba Isirayiri. Kubanga mwembi mwajeemera ekiragiro kyange ku mazzi ag'e Meriba. **25** Leeta Alooni ne mutabani we Eriyazaali, obaleete ku lusozi Koola; **26** Alooni omwambulemu ebyambalo bye, obyambaze Eriyazaali mutabani we, kubanga Alooni ajja kufa agende abantu be bonna gye baalaga." **27** Musa n'akola nga Mukama bwe yamulagira; ne balinnya olusozi Koola ng'abantu bonna mu kibiina balaba. **28** Musa n'ayambulamu Alooni ebyambalo, n'abyambaza Eriyazaali mutabani wa Alooni. Alooni n'afiira awo ku ntikko y'olusozi. Musa ne Eriyazaali ne baserengeta ne bakka wansi w'olusozi. **29** Abantu bonna mu kibiina bwe bategeera nga Alooni afudde, ab'omu nnyumba ya Isirayiri bonna ne bakungubagira Alooni okumala ennaku amakumi asatu.

21 Kabaka Omukanani ow'e Yaladi eyatuulanga mu bukiikaddyo, n'awulira nga Isirayiri ajjira mu kkubo lya Asalimu, n'alumba Isirayiri n'amulwanyisa n'awambamu abamu ku bo. **2** Awo Isirayiri ne yeeyama eri Mukama Katonda obweyamo buno nti, "Bw'onoogabula abantu bano mu mukono gwaffe, ne tubawangula, ebibuga byabwe tulibizikiririza ddala." **3** Mukama Katonda n'awulira okwegayirira kw'Abayisirayiri, Abakanani n'abawaayo eri Abayisirayiri, ne bazikiriza ebibuga byabwe; ekifo ekyo ne kituumibwa erinnya Koluma. **4** Ne basitula okuva ku lusozi Koola, ne bakwata ekkubo eriraga ku Nnyanja Emyufu, balyoke beetooloole ensi ya Edomu. Abantu nga bali ku lugendo olwo ne batandika okuggwaamu obugumiikiriza. **5** Ne beemulugunyiza Musa ne Katonda nga boogera nti, "Lwaki mwatuggya mu Misiri okufiira wano mu malungu? Kubanga temuli mmere; so temuli mazzi; n'obumere buno bwe tufuna tubwetamiddwa." **6** Awo Mukama n'asindikira abantu emisota emikambwe egy'obusagwa, ne gibojja abantu, era abaana ba Isirayiri bangi ne bafa. **7** Abantu ne bajja awali Musa, ne bamugamba nti, "Twayonoona bwe twakwemulugunyiza ne twemulugunyiza ne Mukama Katonda, ne tuboogerako bubi. Tusaba weegayirire Mukama atuggyeko emisota gino." Musa n'asabira abantu. **8** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Kolayo omusota ogufaanana nga giri emikambwe egy'obusagwa oguwanike ku mulongooti; buli anaabojjebwanga omusota, n'agutunulako, anaawonanga." **9** Awo Musa n'aweesa omusota ogw'ekikomo, n'aguwanika ku mulongooti. Kale buli eyabojjebwanga omusota n'atunula ku musota ogw'ekikomo, ng'awona, ng'aba mulamu. **10** Awo abaana ba Isirayiri ne basitula ne batambula okutuuka mu Yebosi, ne basiisira omwo. **11** Ne basitula okuva mu Yebosi ne batambula, ne basiisira mu Lye-Abalimu, mu ddungu eryolekedde Mowaabu, ku luuyi olw'ebuvanjuba. **12** Bwe baava awo, ne batambula okulaga mu kiwonvu kya Zeredi, ne basiisira omwo. **13** Ne bava awo, ne batambula ne basiisira emitala w'omugga Alunoni, oguli mu ddungu erituuka ne ku nsalo ya Abamoli. Omugga Alunoni ye nsalo ya Mowaabu, eyawula Mowaabu n'Abamoli. **14** Kyekyava kiwandiikibwa mu Kitabo ky'Entalo za Mukama Katonda, nti, "Zakabu ne Sufa, n'ebiwonvu bya Alunoni, **15** n'obuserengeto bw'ebiwonvu ebituuka ku kibuga kya Ali, ne byesigama ku nsalo ya Mowaabu." **16** Bwe baava eyo ne batambula okutuuka e Beeri, olwo lwe luzzi Mukama we yagambira Musa nti, "Abantu bonna bakuŋŋaanye, mbawe amazzi." **17** Isirayiri n'alyoka ayimba oluyimba luno, nti, "Weetale, ggwe Oluzzi! Muluyimbirire! **18** Muyimbe ku luzzi abalangira lwe baasima, abakungu n'abantu lwe baayiikuula, abakungu, emiggo gyabwe." **19** Ne bava mu ddungu ne batambula okutuuka e Matana. Bwe baava e Matana ne balaga e Nakalieri, ne bava e Nakalieri ne balaga e Bamosi. **20** Bwe baava e Bamosi ne balaga mu kiwonvu ekiri mu matwale ga Mowaabu wansi w'olusozi Pisuga, kw'osinziira okulengera eddungu. **21** Awo Isirayiri n'atuma ababaka eri Sikoni kabaka w'Abamoli ng'amugamba nti, **22** "Tukkirize tuyite mu nsi yo. Tetuliyita mu birime wadde mu nnimiro z'emizabbibu, era tetugenda kunywa na ku mazzi agali mu nzizi. Tugenda kutambulira mu Luguudo lwa Kabaka olunene mwokka okutuusa lwe tuliva mu nsi yo." **23** Naye Sikoni n'atakkiriza Isirayiri kuyita mu nsi ye. N'akuŋŋaanya eggye lye lyonna, n'agenda atabaale Isirayiri mu ddungu. Bwe yatuuka e Yakazi n'alwana ne Isirayiri. **24** Isirayiri n'amufumita n'obwogi bw'ekitala, n'atwala ensi ye okuva ku mugga Alunoni okutuuka ku mugga Yaboki, n'atuukira ddala ku Bamoni, n'akoma awo, kubanga Abamoni baali ba maanyi nnyo ku nsalo yaabwe. **25** Isirayiri n'awamba ebibuga byonna eby'Abamoli n'abeera omwo, ne Kesuboni n'akiwambiramu n'obubuga bwonna obwali bukyetoolodde. **26** Kesuboni kye kyali ekibuga ekikulu ekya Sikoni Kabaka w'Abamoli kye yali awambye ng'amaze okulwana n'eyali kabaka wa Mowaabu n'amuggyako ensi ye yonna okutuuka ku Alunoni. **27** Abayiiya ennyimba kyebaava bayimba nti, "Mujje e Kesuboni kizimbibwe; ekibuga kya Sikoni kizzibwewo. **28** "Omuliro gwafuluma mu Kesuboni, ennimi z'omuliro ne ziva mu kibuga kya Sikoni. Gwayokya Ali ekya Mowaabu, n'abatuula mu nsozi za Alunoni. **29** Zikusanze, gwe Mowaabu! Muzikirizibbwa, mmwe abantu ba Kemosi! Batabani be abawaddeyo eri kabaka Sikoni ow'Abamoli ne bafuuka ng'abanoonyi b'obubudamu ne bawala be, ng'abawambe. **30** "Naye tubawangudde Kesuboni azikiridde okutuukira ddala ku Diboni. Tubafufuggazza okutuuka ku Nofa, kwe kutuukira ddala ku Medeba." **31** Bw'atyo Isirayiri n'atuula mu nsi y'Abamoli. **32** Musa bwe yamala okutuma abakessi e Yazeri, abaana ba Isirayiri ne bawamba ebibuga ebyali bikyebunguludde, ne bagobamu Abamoli abaabibeerangamu. **33** Ne bakyuka ne bambukira mu kkubo eriraga e Basani. Ogi kabaka w'e Basani n'eggye lye lyonna ne yeesowolayo okubatabaala mu lutalo olwali mu Ederei. **34** Mukama n'agamba Musa nti, "Tomutya; kubanga mugabudde mu mukono gwo, n'eggye lye lyonna awamu n'ensi ye; omukole nga bwe wakola Sikoni kabaka w'Abamoli eyafugiranga mu Kesuboni." **35** Bwe batyo ne bamutta, ne batabani be, n'eggye lye lyonna, ne batawonyaawo muntu n'omu. Ensi ye ne bagirya.

22 Awo abaana ba Isirayiri ne basitula, ne batambula ne basiisira mu lusenyi lwa Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko. **2** Balaki mutabani wa Zipoli n'alaba byonna Isirayiri bye yali akoze Abamoli. **3** Mowaabu n'atya nnyo kubanga abantu abo baali bangi nnyo. Mowaabu okutya abaana ba Isirayiri ne kumusukkirira. **4** Awo Mowaabu n'agamba abakulembeze ba Midiyaani nti, "Ogubiina gw'abantu bano bajja kulya byonna bye tuli nabyo ebitwetoolodde ng'ente bw'erya n'esaanyaawo omuddo ogw'oku ttale." Balaki mutabani wa Zipoli, eyali kabaka wa Mowaabu mu biseera ebyo, **5** n'atuma ababaka eri Balamu mutabani wa Byoli, eyali mu Pesoli, ekiriraanye Omugga, mu nsi y'ewaabwe, okumuyita ng'amugamba nti, "Abantu bali wano, baavudde mu Misiri, basaanikidde ensi yonna we batudde; basiisidde wano okunninaana. **6** Kale nno, nkusaba ojje onkolimirire abantu bano, kubanga bampitiridde amaanyi. Oboolyawo lwe ndisobola okubawangula ne mbagoba mu nsi yange. Kubanga mmanyi nga gw'okolimira akolimirwa, ne gw'osabira omukisa aweebwa omukisa." **7** Awo ababaka abaatumibwa, abaali abakulembeze ba Mowaabu n'abakulembeze ba Midiyaani, ne basitula nga batutte n'ensimbi ez'okumusasula. Bwe baatuuka eri Balamu ne bamutegeeza obubaka Balaki bwe yabatuma. **8** Balamu n'abagamba nti, "Musule wano leero, nange nnaabatuusaako ekigambo Mukama ky'anaaba aŋŋambye." Bwe batyo abakungu abaava mu Mowaabu ne basula ewa Balamu. **9** Katonda n'ajja eri Balamu n'amubuuza nti, "Bantu ki bano abali naawe?" **10** Balamu n'addamu Katonda nti, "Balaki mutabani wa Zipoli, Kabaka wa Mowaabu ye yampeereza obubaka buno ng'agamba nti, **11** 'Abantu abavudde mu Misiri basaanikidde ensi we batudde. Kale nno jjangu obankolimirire. Oboolyawo ekyo kiyinza okunsobozesa okubalwanyisa ne mbagoba mu nsi yange.'" **12** Naye Katonda n'agamba Balamu nti, "Togenda na bantu abo. Abantu bali tekikugwanidde kubakolimira, kubanga baaweebwa omukisa." **13** Enkeera mu makya Balamu n'azuukuka, n'agamba abakungu abaatumibwa Balaki nti, "Muddeeyo mu nsi yammwe, kubanga Mukama Katonda aŋŋaanye okugenda nammwe." **14** Abakungu aba Mowaabu ne bakomawo eri Balaki ne bamugamba nti, "Balamu yagaanye okujja naffe." **15** Balaki ne yeeyongera okutuma abakungu abalala, nga baabitiibwa binene era nga bangi okusingako ku bali abaasooka. **16** Ne bajja eri Balamu ne bamugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Balaki mutabani wa Zipoli nti, 'Nkwegayiridde, tokkiriza kintu kyonna kukuziyiza kujja gye ndi; **17** kubanga nzija kutumbula nnyo ekitiibwa kyo, era ŋŋenda kukukolera kyonna ky'ononsaba. Jjangu onkoliimiririre abantu bano.'" **18** Naye Balamu n'addamu abo Balaki be yatuma nti, "Balaki ne bw'alimpa enju ye ng'ejjudde ffeeza ne zaabu sigenda kukola kinene oba kitono nga kisukka ku kiragiro kya Mukama Katonda wange. **19** Kale nno musule wano olwa leero, nga bannammwe bwe baakola, nange mpulire Mukama Katonda ky'anaayongera okuŋŋamba." **20** Mu kiro ekyo Katonda n'ajja eri Balamu n'amugamba nti, "Obanga abantu abo bakuddukidde, genda nabo, naye okole ekyo kyokka kye nnaakulagira okukola." **21** Balamu n'agolokoka mu makya, n'ateeka amatandiiko ku ndogoyi ye, n'agenda n'abakungu ba Mowaabu. **22** Naye Katonda n'asunguwala nnyo kubanga Balamu yagenda, malayika wa Mukama Katonda n'ayimirira mu kkubo okumuziyiza. Balamu yali yeebagadde endogoyi ye, abaweereza be babiri nabo baali naye. **23** Endogoyi n'eraba malayika wa Mukama Katonda ng'ayimiridde mu kkubo, n'ekitala ekisowoddwa nga kiri mu mukono gwe; endogoyi n'ekyama n'eva mu kkubo n'eraga mu nnimiro. Balamu n'agikuba agizze mu kkubo. **24** Malayika wa Mukama Katonda n'ayimirira mu kakubo akafunda akayita wakati w'ennimiro z'emizabbibu nga ziriko ekisenge ku buli luuyi. **25** Endogoyi bwe yalaba malayika wa Mukama Katonda ne yeenyigiriza ku kisenge, n'ebetenterako ekigere kya Balamu. N'ayongera okugikuba. **26** Malayika wa Mukama Katonda ne yeeyongerayo mu maaso, n'ayimirira mu kakubo akafunda ennyo, awataali kabanga ka kwekyusizaamu kulaga ku mukono ogwa ddyo wadde ku gwa kkono. **27** Endogoyi bwe yalaba malayika wa Mukama Katonda n'egalamira wansi, nga Balamu ye agituddeko; obusungu bwa Balamu ne bubuubuuka, n'akuba endogoyi n'omuggo gwe. **28** Awo Mukama Katonda n'ayasamya akamwa k'endogoyi, n'egamba Balamu nti, "Nkukoze ki okunkuba emirundi gino gyonsatule?" **29** Balamu n'agamba endogoyi nti, "Kubanga onfudde atategeera! Singa mbadde n'ekitala mu mukono gwange nandikuttiddewo kaakano." **30** Endogoyi n'egamba Balamu nti, "Siri ndogoyi yo gye weebagadde ebbanga lyonna n'okutuusa ku lunaku lwa leero? Ebadde mpisa yange okukukola bwe nti?" Balamu n'addamu nti, "Nedda." **31** Awo Mukama Katonda n'alyoka azibula amaaso ga Balamu, n'alaba malayika wa Mukama ng'ayimiridde wakati mu kkubo n'ekitala ekisowoddwa nga kiri mu mukono gwe. N'awunzika omutwe gwe, ne yeevuunika wansi n'avuunama. **32** Malayika wa Mukama Katonda n'amugamba nti, "Lwaki endogoyi ogikubye emirundi egyo gyonsatule? Laba, nzize okukuziyiza kubanga ekkubo ly'okutte terinsanyusa. **33** Endogoyi yandabye n'enneebalama emirundi egyo esatu. Singa teyanneebalamye, nandibadde ggwe nkusse, naye yo nga ngirese." **34** Balamu n'agamba malayika wa Mukama Katonda nti, "Nnyonoonye. Saategedde nti ggwe oyimiridde mu kkubo okunziyiza. Kale nno nga kye nkoze bwe kitakusanyusizza, ka nzireyo eka." **35** Malayika wa Mukama Katonda n'agamba Balamu nti, "Genda n'abasajja abo, naye ebigambo bye nnaakulagira bye byokka by'oba oyogera." Bw'atyo Balamu n'agenda n'abakungu ba Balaki. **36** Balaki bwe yawulira nga Balamu ajja, n'afuluma okugenda okumusisinkana mu kibuga kya Mowaabu ekiri ku nsalo ya Alumoni, ku nkomerero y'amatwale ge. **37** Balaki n'agamba Balamu nti, "Saakutumira nga nkuyita ojje ku bwange? Lwaki tewajja gye ndi? Olowooza siyinza kukuwa bitiibwa bingi?" **38** Balamu n'addamu nti, "Nzuuno kaakano nzize gy'oli! Naye olowooza nnina obuyinza okwogera kyonna kye njagala? Nteekwa okwogera ebyo byokka Katonda by'anassa mu kamwa kange." **39** Bw'atyo Balamu n'agenda ne Balaki ne bajja e Kiriasikuzosi. **40** Balaki n'awaayo ekiweebwayo eky'ente n'endiga, n'aweerezaako ne ku Balamu n'abakungu abaali naye. **41** Enkeera Balaki n'atwala Balamu n'amulinnyisa ku bifo bya Bamosi Baali,

n'asinziira awo okulengera ku kitundu eky'abantu ba Isirayiri abaali okumpi.

23 Balamu n'agamba Balaki nti, "Nkolera wano ebyoto musanvu, era onfunire ne sseddume z'ente musanvu, n'endiga ennume musanvu." **2** Balaki n'akola nga Balamu bwe yamugamba; bombi Balaki ne Balamu ne bawaayo ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto. **3** Balamu n'agamba Balaki nti, "Beera wano awali ekiweebwayo kyo nze njire nga nzirako wabbali. Oboolyawo nga Mukama anajja n'ansisinkana. Buli kyonna ky'anambikkulira nnaakikutegeeza." N'alaga waggulu ku lusozi awatali bimera. **4** Katonda n'asisinkana Balamu; Balamu n'amugamba nti, "Nteeseteese ebyoto musanvu, era ku buli kyoto mpeereddeko ente ya sseddume emu n'endiga ennume emu." **5** Mukama Katonda n'assa ebigambo mu kamwa ka Balamu n'amugamba nti, "Ddayo eri Balaki omutuuseeko obubaka buno." **6** N'addayo gye yali, n'amusanga ng'ayimiridde awali ekiweebwayo kye, n'abakungu bonna aba Mowaabu. **7** Balamu n'alagula nti, "Balaki ye yanzigya mu Alamu, kabaka wa Mowaabu yanzigya mu nsozi z'ebuvanjuba. N'aŋŋamba nti, 'Jjangu onkolimiririre Yakobo; jjangu oboole Isirayiri.' **8** Nnyinza okukolimira abo Katonda batakolimidde? Nnyinza okuboola abo Mukama Katonda baatabodde? **9** Mbalaba okuva ku ntikko ez'enjazi mbalengera nga nsinziira ku nsozi. Ndaba abantu abeeyawuddeko abateerowooza kuba ng'erimu ku mawanga. **10** Ani ayinza okubala enfuufu ya Yakobo, oba okubala ekitundu ekyokuna ekya Isirayiri? Leka nfe okufa okw'omutuukirivu, n'enkomerero yange ebeere ng'eyaabwe!" **11** Balaki n'agamba Balamu nti, "Onkoze ki kino? Nakuyita kujja kukolimira balabe bange, naye obw'edda bwonna obadde obasabira mukisa!" **12** N'addamu nti, "Tekiŋŋwanidde kwogera ekyo Mukama Katonda ky'atadde mu kamwa kange?" **13** Balaki n'amugamba nti, "Jjangu tugende mu kifo ekirala w'onoolabira abaana ba Isirayiri; ojja kulabako kitundu butundu so si bonna. Kale nno sinziira awo obankolimiririre." **14** N'amutwala mu nnimiro ya Zofimu, ku ntikko ya Pisuga, n'azimbira eyo ebyoto musanvu n'awaayo sseddume w'ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto. **15** Balamu n'agamba Balaki nti, "Beera wano awali ebiweebwayo byo, nze ŋŋende musisinkane wali." **16** Mukama Katonda n'asisinkana Balamu, n'ateeka obubaka mu kamwa ke, ng'agamba nti, "Ddayo eri Balaki omuwe obubaka obwo." **17** N'addayo gy'ali n'amusanga ng'ayimiridde awali ekiweebwayo, ng'ali n'abakungu ba Mowaabu. Balaki n'amubuuza nti, "Mukama Katonda agambye ki?" **18** Bw'atyo n'alagula nti, "Golokoka, Balaki, owulirize; mpulira, mutabani wa Zipoli. **19** Katonda si muntu, nti ayinza okulimba, oba nti mwana wa bantu nti akyusakyusa ebigambo bye. Ayogera n'atakola? Asuubiza n'atatuukiriza? **20** Mpeereddwa ekiragiro okusaba omukisa; agabye omukisa, era siyinza kukikyusa. **21** "Tewali kibi kirabiddwa mu Yakobo, tewali kubonaabona kulabise mu Isirayiri. Mukama Katonda waabwe ali nabo; eddoboozi lya kabaka ery'omwanguka liri wakati mu bo. **22** Katonda ye yabaggya mu Misiri, balina amaanyi ng'aga sseddume ey'omu nsiko. **23** Tewali bulogo ku Yakobo, tewali bulaguzi ku Isirayiri. Kiryogerwako ku Yakobo ne ku Isirayiri nti, 'Mulabe Katonda ky'akoze!' **24** Abantu basituka ng'empologoma enkazi, beezuukusa ng'empologoma ensajja etaweera okutuusa ng'eridde omuyiggo gwayo n'enywa omusaayi gw'ebyo by'esse." **25** Balaki n'agamba Balamu nti, "Tobakolimira wadde okubasabira omukisa n'akamu!" **26** Balamu n'addamu nti, "Saakutegeezezza nti kinsaanidde okukola ekyo kyonna Mukama Katonda ky'anaagamba?" **27** Balaki n'agamba Balamu nti, "Jjangu, nkutwale mu kifo ekirala, oboolyawo Katonda anakkiriza obankoliimiririre ng'osinziira awo." **28** Balaki n'atwala Balamu ku ntikko y'olusozi Peoli, olwolekedde eddungu. **29** Balamu n'agamba Balaki nti, "Nzimbira wano ebyoto musanvu, era onfunireyo wano ente za sseddume musanvu n'endiga ennume musanvu." **30** Balaki n'akola nga Balamu bwe yamusaba, n'awaayo sseddume y'ente emu n'endiga ennume emu ku buli kyoto.

24 Awo Balamu bwe yalaba nga Mukama Katonda asiimye okuwa Isirayiri omukisa, n'ataddayo kunoonya bya bulaguzi, nga bwe yakola ku mirundi emirala, naye n'ayolekeza amaaso ge eddungu. **2** Balamu n'alengera ewala, n'alaba Isirayiri gye yasiisira ng'ebika bwe byali, n'ajjirwa Omwoyo wa Katonda, **3** n'alagula nti, "Okulagula kwa Balamu mutabani wa Byoli, okulagula kw'omuntu azibuddwa amaaso, **4** okulagula kw'oyo awulira ekigambo kya Katonda alaba okwolesebwa kw'Ayinzabyonna, eyeeyaze wansi, n'amaaso ge nga gatunula: **5** "Eweema zo nga nnungi, Ayi Yakobo, ebifo byo mw'obeera, Ayi Isirayiri! **6** "Byeyaliiridde ng'ebiwonvu, ng'ennimiro ku mabbali g'omugga, ng'emigavu egisimbiddwa Mukama ng'emivule egiri okumpi n'amazzi. **7** Amazzi ganaakulukutanga mu bulobo bwabwe; ne gabooga ensigo zaabwe zirifunanga amazzi mangi. "Kabaka waabwe aliba wa kitiibwa okukira Agagi obwakababaka bwabwe bunaagulumizibwanga. **8** "Katonda ye yabaggya mu Misiri balina amaanyi nga aga sseddume ey'omu nsiko. Basaanyaawo amawanga g'abalabe ne bamenyaamenya amagumba gaabwe mu butundutundu, ne babalasa n'obusaale bwabwe. **9** Ng'empologoma ensajja, beekulula ne bagalamira wansi, ng'empologoma enkazi; ani ayaŋŋanga okubagolokosa? "Akusabiranga omukisa aweebwenga omukisa n'oyo akukolimira akolimirwenga!" **10** Awo obusungu bwa Balaki ne bubuubuukira ku Balamu. N'akuba mu ngalo omulundi gumu, n'amugamba nti, "Nakuyita okolimire abalabe bange, naye obasabidde mukisa emirundi gino gyonsatule. **11** Kale nno situka oddeyo ewammwe! Nagamba nti nnandikuwadde ebitiibwa bingi, naye Mukama akuziyizza okuweebwa ebitiibwa ebyo." **12** Balamu n'agamba Balaki nti, "Ababaka bo be wantumira, saabagamba nti, **13** 'Balaki ne bw'alimpa ennyumba ye ng'ejjudde zaabu ne ffeeza, sigenda kusukka kiragiro kya Mukama ne nkola ekyange ku bwange oba nga kirungi oba nga kibi, wabula nga ndyogera ebyo byokka Mukama by'alindagira okwogera?' **14** Kaakano nno nzirayo ewaffe mu bantu bange, naye wuliriza nga nkulabula abantu bano kye balikola abantu

bo mu nnaku ezijja." **15** N'alagula bw'ati nti, "Okulagula kwa Balamu mutabani wa Byoli, okulagula kw'omuntu azibuddwa amaaso, **16** okulagula kw'oyo awulira ekigambo kya Katonda, aggya okutegeera eri oyo Ali Waggulu Ennyo alaba okulabikirwa kw'Ayinzabyonna eyeeyaze wansi, n'amaaso ge nga gatunula. **17** "Mmulaba, naye si kaakano; mmutunuulira, naye tali kumpi. Emmunyeenye eriva ewa Yakobo; omufuzi alisituka ng'ava mu Isirayiri. Alibetenta Mowaabu, obuwanga bw'abatabani ba Seezi. **18** Edomu aliwangulwa; Seyiri, omulabe we, aliwangulwa, naye Isirayiri alyeyongera amaanyi. **19** Omufuzi alisituka ng'ava mu Yakobo n'azikiriza ab'omu kibuga abaliba bawonyeewo." **20** Balamu n'alaba Amaleki, n'alagula nti, "Amaleki ye yakulemberanga mu mawanga, naye ku nkomerero agenda kuzikirira." **21** N'alaba Abakeeni, n'alagula nti: "Ekifo kyo w'obeera wagumu, ekisu kyo kiri mu lwazi **22** naye era mmwe Abakeeni mugenda kuzikirizibwa Asuli bw'alibatwala mu busibe." **23** Ate n'alagula nti, "Woowe! Ani aba omulamu nga Katonda asazeewo eky'okukola? **24** Ebyombo birijja nga biva ku mbalama za Kittimu; birifufuggaza Asuli ne Eberi, naye nabyo birizikirira." **25** Awo Balamu n'asituka n'addayo ewaabwe, ne Balaki n'akwata agage.

25 Isirayiri bwe yali mu Sitimu, abasajja ne batandika okwenda n'abakazi ba Mowaabu, **2** abaabayitanga ku kuwaayo ebiweebwayo eri bakatonda baabwe. Abaana ba Isirayiri ne balya era ne bavuunamira bakatonda abo. **3** Bw'atyo Isirayiri n'ayingirira eby'okusinzanga Baali ow'e Peoli. Obusungu bwa Mukama ne bubabuubuukirako. **4** Mukama n'agamba Musa nti, "Kwata abakulembeze b'abantu bano obatte, obaanike mu maaso ga Mukama abantu bonna we babalabira, obusungu bwa Mukama bulyoke bukkakkane buve ku Isirayiri." **5** Musa n'agamba abalamuzi ba Isirayiri nti, "Buli omu ku mmwe atte abo abali mu mmwe abeegasse mu kusinza Baali ow'e Peoli." **6** Kale, laba, omusajja omu ku baana ba Isirayiri n'aleeta mu maka ge omukazi Omumidiyaani awo mu maaso ga Musa, nga n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri bali awo bakaabira mu mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **7** Naye Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, mutabani wa Alooni kabona, bwe yakiraba, n'asituka mu kibiina n'akwata effumu mu mukono gwe **8** n'agoberera Omuyisirayiri n'amutuusa mu weema. Bombi n'abafumita effumu ne liyita mu Muyisirayiri ne liggukira ne mu mubiri gw'omukazi, ne libayitamu bombi. Awo kawumpuli eyali alumbye abaana ba Isirayiri n'akoma. **9** N'abo abaafa kawumpuli baawera emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **10** Mukama n'agamba Musa nti, **11** "Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, mutabani wa Alooni kabona, ankyusisizza obusungu bwange ne mbuggya ku baana ba Isirayiri; kubanga obusungu bwe bwabuubuuka nnyo ng'obwange olw'obutafaayo ku kitiibwa kyange, kyenvudde sibazikiriza kubamalawo. **12** Noolwekyo mutegeeze nti, 'Laba nkola naye endagaano ey'emirembe. **13** Ye, ne bazzukulu be bonna banaabanga mu ndagaano ey'obwakabona obw'emirembe gyonna, kubanga yasunguwalira abaana ba Isirayiri olw'okutyoboola ekitiibwa kya Katonda we, n'abatangiririra.'" **14** Omusajja Omuyisirayiri eyattirwa awamu n'omukazi Omumidiyaani yali Zimuli mutabani wa Salu eyali omukulembeze mu kika kya Simyoni. **15** N'erinnya ly'omukazi Omumidiyaani eyattibwa nga ye Kozebi muwala wa Zuuli, eyali omukulembeze mu kimu ku bika bya Midiyaani. **16** Mukama n'agamba Musa nti, **17** "Abamidiyaani obayigganyanga n'obatta, **18** kubanga baayagala okubazikiriza n'enkwe zaabwe bwe baabakyamya e Peoli, n'olwa Kozebi muwala w'omukulembeze w'e Midiyaani, omukazi oyo eyattibwa ku lunaku okwajjira kawumpuli olw'ebyo ebyali e Peoli."

26 Awo oluvannyuma lwa kawumpuli, Mukama Katonda n'agamba Musa ne Eriyazaali, mutabani wa Alooni, kabona, nti, **2** "Bala omuwendo gw'abantu bonna abali mu kibiina ky'abaana ba Isirayiri, ng'obabala mu bika byabwe ne mu mayumba ga bakadde baabwe. Bala abasajja bonna abawezezza emyaka amakumi abiri n'okusingawo abakyasobola okutabaala mu ggye lya Isirayiri." **3** Bwe batyo, nga bali mu nsenyi za Mowaabu, ku ludda lw'omugga Yoludaani okwolekera Yeriko, Musa ne Eriyazaali kabona, ne boogera ne bagamba abantu nti, **4** "Mubale abasajja bonna abawezezza emyaka amakumi abiri n'okusingawo, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa." Bano be baana ba Isirayiri abaava mu nsi y'e Misiri: **5** Ab'omu kika kya Lewubeeni, mutabani wa Isirayiri omubereberye, be bano: abaava mu Kanoki, lwe lunyiriri lw'Abakanoki; abaava mu Palu, lwe lunyiriri lw'Abapalu; **6** abaava mu Kezulooni, lwe lunyiriri lw'Abakezulooni; abaava mu Kalumi, lwe lunyiriri lw'Abakalumi. **7** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Lewubeeni. Abo abaabalibwa baawera emitwalo ena mu enkumi ssatu mu lusanvu mu amakumi asatu. **8** Mutabani wa Palu yali Eriyaabu, **9** ne batabani ba Eriyaabu baali, Nemweri ne Dasani ne Abiraamu. Dasani ne Abiraamu be bo abaali abakulembeze mu kibiina abaajeemera Musa ne Alooni era baali mu kabondo k'abagoberezi ba Koola abaajeemera Mukama Katonda. **10** Ensi yayasamya akamwa kaayo n'ebamira, ne bafiira wamu ne Koola; n'abagoberezi ba Koola ebikumi bibiri mu ataano nabo baazikirizibwa mu muliro ogwabasaanyaawo. Ne babeera kabonero ka kulabirako akanaalabulanga abantu. **11** Kyokka olunyiriri lwa Koola terwazikiririra ddala lwonna. **12** Ab'omu kika kya Simyoni ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Nemweri, lwe lunyiriri lw'Abanemweri; abaava mu Yamini, lwe lunyiriri lw'Abayamini; abaava mu Yakini, lwe lunyiriri lw'Abayakini; **13** abaava mu Zeera, lwe lunyiriri lw'Abazeera; abaava mu Sawuli, lwe lunyiriri lw'Abasawuli. **14** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Simyoni. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu ebikumi bibiri. **15** Ab'omu kika kya Gaadi ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano: abaava mu Zefoni, lwe lunyiriri lw'Abazefoni; abaava mu Kagi, lwe lunyiriri lw'Abakagi; abaava mu Suni, lwe lunyiriri lw'Abasuni; **16** abaava mu Ozeni, lwe lunyiriri lw'Abaozeni; abaava mu Eri, lwe lunyiriri lw'Abaeri; **17** abaava mu Alodi, lwe lunyiriri lw'Abaalodi; abaava mu Aleri, lwe lunyiriri lw'Abaaleri. **18** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Gaadi. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu ebikumi bitaano. **19** Eri ne Onani baali batabani ba

Yuda, naye ne bafiira mu nsi ya Kanani. **20** Ab'omu kika kya Yuda ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano: abaava mu Seera, lwe lunyiriri lw'Abaseera; abaava mu Pereezi, lwe lunyiriri lw'Abapereezi; abaava mu Zeera, lwe lunyiriri lw'Abazeera. **21** Bazzukulu ba Pereezi be bano: abaava mu Kezulooni, lwe lunyiriri lw'Abakezulooni abaava mu Kamuli, lwe lunyiriri lw'Abakamuli. **22** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Yuda. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo musanvu mu kakaaga mu ebikumi bitaano. **23** Ab'omu kika kya Isakaali ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano: abaava mu Tola, lwe lunyiriri lw'Abatola; abaava mu Puva, lwe lunyiriri lw'Abapuva; **24** abaava mu Yasubu, lwe lunyiriri lw'Abayasubu; abaava mu Simuloni, lwe lunyiriri lw'Abasimuloni **25** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Isakaali. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu enkumi nnya mu ebikumi bisatu. **26** Ab'omu kika kya Zebbulooni ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Seredi, lwe lunyiriri lw'Abaseredi; abaava mu Eroni, lwe lunyiriri lw'Abaeroni; abaava mu Yaleeri, lwe lunyiriri lw'Abayaleeri. **27** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Zebbulooni. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu ebikumi bitaano. **28** Ab'omu kika kya Yusufu nga bayita mu bika bya batabani be Manase ne Efulayimu. **29** Ab'omu kika kya Manase ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Makiri, lwe lunyiriri lw'Abamakiri, Makiri ye yali kitaawe wa Gireyaadi. Abaava mu Gireyaadi, lwe lunyiriri lw'Abagireyaadi. **30** Ab'omu kika kya Gireyaadi ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Yezeeri, lwe lunyiriri lw'Abayezeeri, abaava mu Kereki, lwe lunyiriri lw'Abakereki; **31** abaava mu Asuliyeri, lwe lunyiriri lw'Abasuliyeri, abaava mu Sekemu, lwe lunyiriri lw'Abasekemu: **32** abaava mu Semida, lwe lunyiriri lw'Abasemida; abaava mu Keferi, lwe lunyiriri lw'Abakeferi. **33** Zerofekadi teyazaala baana balenzi, yalina bawala bokka, amannya gaabwe ge gano: Maala, ne Noowa ne Kogula ne Mirika ne Tiruza. **34** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Manase; abaabalibwa baawera abasajja emitwalo etaano mu enkumi bbiri mu lusanvu. **35** Ab'omu kika kya Efulayimu ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano: abaava mu Susera, lwe lunyiriri lw'Abasusera; abaava mu Bekeri, lwe lunyiriri lw'Ababekeri; abaava mu Takani, lwe lunyiriri lw'Abatakani. **36** Bano be bazzukulu ba Susera: abaava mu Erani, lwe lunyiriri lw'Abaerani. **37** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Efulayimu; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo esatu mu enkumi bbiri mu ebikumi bitaano. Abo bonna baava mu Yusufu ng'ebika byabwe bwe byali n'ennyiriri zaabwe bwe zaali. **38** Ab'omu kika kya Benyamini ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali, be bano: abaava mu Bera, lwe lunyiriri lw'Ababera; abaava mu Asuberi, lwe lunyiriri lw'Abasuberi abaava mu Akiramu, lwe lunyiriri lw'Abakiramu **39** abaava mu Sufamu, lwe lunyiriri lw'Abasufamu; abaava mu Kufamu, lwe lunyiriri lw'Abakufamu. **40** Abazzukulu ba Bera nga bava mu Aluda ne Naamani ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Aluda, lwe lunyiriri lw'Abaluda; abaava mu Naamani, lwe lunyiriri lw'Abanaamani. **41** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Benyamini; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu enkumi ttaano mu lukaaga. **42** Ab'omu kika kya Ddaani ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Sukamu, lwe lunyiriri lw'Abasukamu. Abo be baava mu Ddaani. **43** Zonna zaali nnyiriri za Basukamu. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo mukaaga mu enkumi nnya mu ebikumi bina. **44** Ab'omu kika kya Aseri ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Imuna, lwe lunyiriri lw'Abayimuna; abaava mu Isuvi, lwe lunyiriri lw'Abayisuvi; abaava mu Beriya, lwe lunyiriri lw'Ababeriya. **45** Ate okuva mu bazzukulu ba Beriya, ze zino: abaava mu Keberi, lwe lunyiriri lw'Abakeberi; abaava mu Malukiyeeri, lwe lunyiriri lw'Abamalukiyeeri. **46** Aseri yalina omwana omuwala erinnya lye nga ye Seera. **47** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Aseri; n'abaabalibwa baawera abasajja emitwalo etaano mu enkumi ssatu mu ebikumi bina. **48** Ab'omu kika kya Nafutaali ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali be bano: abaava mu Yazeeri, lwe lunyiriri lw'Abayazeeri, abaava mu Guni, lwe lunyiriri lw'Abaguni **49** abaava mu Yezeri, lwe lunyiriri lw'Abayezeeri; abaava mu Siremu, lwe lunyiriri lw'Abasiremu. **50** Ezo ze nnyiriri z'ekika kya Nafutaali. Abaabalibwa baawera abasajja emitwalo ena mu enkumi ttaano mu ebikumi bina. **51** Okugatta awamu omuwendo gwonna ogw'abaana ba Isirayiri abasajja abaabalibwa baawera emitwalo nkaaga mu lukumi mu lusanvu mu amakumi asatu. **52** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **53** "Ensi ejja kubagabanyizibwamu okubeera obutaka bwabwe ng'obungi bw'amannya gaabwe bwe buli. **54** Ekibiina ekinene kinaafuna wanene, n'ekibiina ekitono kinaafuna watono. Buli kibiina kinaafuna obunene nga obungi bw'amannya agali ku lukalala bwe genkana obungi. **55** Weegendereze okukakasa ng'ensi egabanyizibbwa mu bwenkanya. Ekika, ekitundu kye kinaafuna kineesigama ku bungi bw'amannya ga bajjajja b'ekika ekyo. **56** Ebitundu ebinene binaagabanyizibwa ku kalulu, era n'ebitundu ebitono nabyo bwe bityo." **57** Bano be Baleevi abaabalibwa ng'enyiriri zaabwe bwe zaali: abaava mu Gerusoni, lwe lunyiriri lw'Abagerusoni; abaava mu Kokasi, lwe lunyiriri lw'Abakokasi; abaava mu Merali, lwe lunyiriri lw'Abamerali. **58** Ne zino nazo nnyiriri za Baleevi: olunyiriri lw'Ababalibuni, olunyiriri lw'Abakebbulooni, olunyiriri lw'Abamakuli, olunyiriri lw'Abamusi, n'olunyiriri lw'Abakoola. Kokasi yazaala Amulaamu. **59** Erinnya lya muka Amulaamu ye yali Yokebedi muwala wa Leevi, Leevi gwe yazaalira mu Misiri. N'azaalira Amulaamu bano: Alooni, ne Musa ne mwannyinaabwe Miryamu. **60** Alooni ye yali kitaawe wa bano: Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali. **61** Kyokka Nadabu ne Abiku ne bafa bwe baakuma omuliro ogutali mutukuvu mu maaso ga Mukama. **62** Abasajja bonna okuva ku mwezi ogumu ogw'obukulu n'okusingawo, abaabalibwa, baali emitwalo ebiri mu enkumi ssatu. Tebaabalirwa wamu na baana ba Isirayiri nga babalibwa, kubanga Abaleevi bo tebaaweebwa mugabo gwa butaka ng'abaana ba Isirayiri bagabana. **63** Abo be baabalibwa Musa ne Eriyazaali kabona lwe baabala abaana ba Isirayiri mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko. **64** Naye mu bano abaabalibwa temwalimu musajja n'omu ku abo abaali babaliddwa Musa ne Alooni kabona bwe baabala abaana ba Isirayiri mu Ddungu lya Sinaayi. **65** Kubanga Mukama

Katonda yali agambye abaana ba Isirayiri abo nti awatali kubuusabuusa bonna bagenda kufiira mu ddungu. Era tewali n'omu eyasigalawo nga mulamu okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune, ne Yoswa mutabani wa Nuuni.

27 Abawala ba Zerofekadi mutabani wa Keferi, mutabani wa Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase, baali ba mu kika kya Manase mutabani wa Yusufu. Amannya g'abawala abo nga ge gano: Maala, ne Noowa, ne Kogula, ne Mirika ne Tiruza. **2** Lwali lumu, ne bajja okumpi n'omulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne bayimirira mu maaso ga Musa ne Eriyazaali kabona, ne mu maaso g'abakulembeze n'ag'ekibiina kyonna, ne bagamba nti, **3** "Kitaffe yafiira mu ddungu. Teyali omu ku bajeemu abagoberezi ba Koola abaajeemera Mukama; naye ye yafa bufi lwa bibi bye, naye teyalekawo baana babulenzi. **4** Lwaki erinnya lya kitaffe mu kika linaabulamu olw'obutazaala mwana wabulenzi? Mutuwe omugabo mu baganda ba kitaffe." **5** Musa n'aleeta ensonga zaabwe awali Mukama Katonda. **6** Mukama n'agamba Musa nti, **7** "Abawala ba Zerofekadi kye bagamba kituufu; bafunire omugabo ogw'obutaka awamu ne baganda ba kitaabwe, era n'omugabo gwa kitaabwe gubaweebwe. **8** "Era gamba abaana ba Isirayiri nti, 'Omusajja bw'anaafanga nga taleseewo mwana wabulenzi, kale omugabo gwe ogw'obusika bwe gunaaweebwanga omwana we omuwala. **9** Bw'ataabenga na mwana wabuwala, omugabo gwe onooguwanga baganda be. **10** Bw'anaabanga talina baganda be, omugabo gwe onooguwanga baganda ba kitaawe. **11** Kitaawe bw'aba nga teyalina baganda be, omugabo gwe onooguwanga owooluganda asinga okuba ow'okumpi mu kika kye, oyo y'anaagutwalanga. Eryo linaabanga tteeka erinaakwatibwanga abaana ba Isirayiri, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.'" **12** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Yambuka waggulu ku lusozi luno Abalimu olengere ensi gye mpadde abaana ba Isirayiri. **13** Bw'onoomala okugiraba, naawe ojja kugenda abantu bo bonna gye baalaga, nga bwe kyali ne ku muganda wo Alooni, **14** kubanga mwembi mwajeemera ekigambo kyange, abantu bwe baajagalala mu ddungu lya Zini ne mutampeesa kitiibwa ng'omutukuvu mu maaso gaabwe." Ago ge gaali amazzi ag'e Meriba mu Kadesi mu ddungu ly'e Zini. **15** Awo Musa n'agamba Mukama Katonda nti, **16** "Mukama Katonda w'emyoyo gy'abantu bonna, alonde omusajja okulabirira ekibiina kino, **17** afulumenga era ayingirenga mu maaso gaabwe, omuntu anaabafulumyanga era anaabayingizanga, abantu ba Mukama baleme okuba ng'endiga ezitaliiko musumba." **18** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Twala Yoswa mutabani wa Nuuni, omusajja alimu omwoyo, omusseeko omukono gwo. **19** Muyimirize mu maaso ga Eriyazaali kabona ne mu maaso g'ekibiina kyonna, omukuutirire mu maaso gaabwe. **20** Mukwase ekitundu ky'obuyinza bwo, ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri batandike okumugondera. **21** Anajjanga n'ayimirira mu maaso ga Eriyazaali kabona anaamutegeezanga ebinaabanga bisaliddwawo ng'akozesa Ulimu mu maaso ga Mukama Katonda. Abaana ba Isirayiri bonna, bw'anaalagiranga banaafulumanga, era bw'anaalagiranga banaayingiranga." **22** Awo Musa n'akola nga Mukama Katonda bwe yamulagira. Yatwala Yoswa n'amuyimiriza mu maaso ga Eriyazaali kabona, ne mu maaso g'ekibiina kyonna. **23** Bw'atyo n'amussaako emikono gye, n'amukuutira, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa.

28 Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Lagira abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Mutegekenga ekiweebwayo kyange mu biseera bye nnyini, ye mmere ey'ebiweebwayo byange ebyokye, nga bivaamu akawoowo akalungi akansanyusa.' **3** Bagambe nti, 'Ekiweebwayo ekyokye ky'ojjanga okuwaayo eri Mukama, kinaabanga bwe kiti: endiga ennume bbiri ezitaliiko kamogo nga buli emu ya mwaka gumu ogw'obukulu: zaakuweebwangayo nga njokye buli lunaku. **4** Endiga emu munaagiwangayo mu makya, n'endiga eyookubiri munaagiwangayo akawungeezi; **5** nga muteekeddeko ne kilo emu n'ekitundu ez'obuwunga obulungi nga butabuddwamu lita ng'emu ey'amafuta ge zeyituuni. **6** Ekyo ky'ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli kiseera nga bwe kyalagirwa ku lusozi Sinaayi, nga ke kawoowo akasanyusa ak'ekiweebwayo ekyokye eri Mukama. **7** Ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako kinaabanga kya lita ng'emu ku buli ndiga. Ekiweebwayo ekyokunywa eri Mukama Katonda munaakifukiranga mu watukuvu. **8** Endiga eyookubiri mugiteekateekanga kawungeezi, mu ngeri y'emu n'eyo ey'omu makya. Ekyo kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa, omuva akawoowo akalungi akasanyusa Mukama Katonda.' **9** "Ku lunaku lwa Ssabbiiti munaaleetanga ekiweebwayo eky'endiga ennume ez'omwaka ogumu ogw'obukulu, ezitaliiko kamogo, wamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako, n'ekiweebwayo eky'obuwunga obulungi ekiweza nga kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu nga butabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. **10** Kino kye kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli Ssabbiiti, nga kyongerwa ku kiweebwayo ekyokebwa ekya buli kiseera awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako. **11** "Ku buli lunaku olw'olubereberye olwa buli mwezi onooleetanga eri Mukama ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ennume ento bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume musanvu abawezezza omwaka ogumu ogw'obukulu; byonna nga tebiriiko kamogo. **12** Ku buli nte nnume ento munaaleeterangako kilo ttaano ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; ku ndiga ento ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke epima kilo ssatu n'obutundutundu bubiri n'ekitundu ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; **13** ku buli mwana gw'endiga ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eky'obuwunga obulungi obupima kilo emu n'ekitundu obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni. Ebyo byonna bye by'ekiweebwayo ekyokebwa, ekivaamu akawoowo akalungi ak'ekiweebwayo ekiri ku muliro, ekiweereddwayo eri Mukama Katonda. **14** Ku buli nte ennume ento kunaaleeterwangako ekiweebwayo ekyokunywa ekya

lita emu n'obutundu munaana eza wayini; ku ndiga ennume ento ekya wayini apima lita emu n'obutundu bubiri, ne ku buli mwana gw'endiga ennume ekyokunywa ekya lita emu n'obutundu bubiri eza wayini. Ekyo kye kinaabanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli mwezi nga gwakaboneka mu mwaka. **15** Ng'oggyeko ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako, munaaleetanga embuzi ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi eri Mukama Katonda. **16** "Olunaku olw'ekkumi n'ennya mu mwezi ogw'olubereberye kwe kunaabanga Embaga ey'Okuyitako kwa Mukama Katonda. **17** Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogwo kwe kunaabeeranga embaga; munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu. **18** Ku lunaku olw'olubereberye munaabeeranga n'okukuŋŋaana okutukuvu; era temulukolerangako mirimu gyonna egy'okukakaalukana. **19** Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama Katonda, ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente eza sseddume ento bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezezza omwaka gumu ogw'obukulu; nga byonna tebiriiko kamogo. **20** Ku buli nte ento ennume munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke ng'eweza kilo ssatu ez'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni; ku ndiga ennume ento munaaleeterangako kilo bbiri; **21** ne ku buli emu ku baana b'endiga ennume omusanvu, kilo emu. **22** Munaaleeterangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi olw'okwetangiririza. **23** Ebyo byonna munaabiteekateekanga nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo ekya buli makya. **24** Munaategekanga mu ngeri eyo, buli lunaku, emmere ey'ekiweebwayo ekyokebwa, okumala ennaku musanvu, nga ke kawoowo akasanyusa Mukama Katonda; ekyo kinaateekebwateekebwanga okwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo awamu n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako. **25** Ku lunaku olw'omusanvu munaakubangawo olukuŋŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mirimu gyonna egya bulijjo egy'okukakaalukana. **26** "Ku lunaku olw'ebibala ebibereberye, kwe munaaleeteranga ekiweebwayo eky'emmere y'empeke ey'obuwunga, eri Mukama Katonda, ku Mbaga ya Wiiki, munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu; era temuukolerengako mirimu gyonna egya bulijjo egy'okukakaalukana. **27** Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ento eza sseddume bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezezza omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu, nga ke kawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **28** Ku buli nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obupima kilo ttaano; ne ku ndiga ennume ento, obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu; **29** ne ku buli emu ku baana b'endiga ennume omusanvu, obupima kilo emu n'ekitundu. **30** Munaagattangako n'embuzi ennume emu ento olw'okwetangiririza. **31** Ebyo byonna munaabiwangayo awamu n'ekiweebwayo kyabyo ekyokunywa; okwo kwe munaagattanga ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ekiweebwayo kyako eky'emmere ey'empeke. Mwegenderezenga okulaba ng'ensolo ezo zonna teziriiko kamogo."

29 "Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu, era temuukolerengako mulimu gwonna ogwa bulijjo ogw'okukakaalukana. Olwo lwe lunaabanga olunaku lwammwe kwe munaafuuyiranga amakondeere. **2** Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. Munaateekateekanga ente ento eza sseddume bbiri, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume abawezezza omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu; ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. **3** Ku buli nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni obupima lita mukaaga n'ekitundu; ne ku ndiga ennume ento obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu, **4** ne ku buli emu ku baana b'endiga omusanvu, obupima kilo emu n'ekitundu. **5** Mugattangako n'embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, okwetangiririza. **6** Okwo kwe munaagattanga ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli mwezi, n'ebiweebwayo byabyo eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa, nga bwe kyalagirwa. Binaabanga ebiweebwayo ebyokebwa nga biweereddwayo eri Mukama Katonda ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa. **7** "Ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi ogwo ogw'omusanvu munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu. Muneerekerezanga ne mutalukolerako mulimu gwonna. **8** Naye munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'ente ento eya sseddume emu, n'endiga ento ennume emu, n'abaana b'endiga abalume ab'omwaka ogumu ogw'obukulu musanvu, byonna nga tebiriiko kamogo ng'ebyo kye kiweebwayo ekyokebwa omuva akawoowo akasanyusa Mukama Katonda. **9** Ku nte ya sseddume kunaaleeterwangako ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ey'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni nga bupima kilo ttaano, ne ku ndiga ennume ento obupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu, **10** ne ku buli emu ku baana b'endiga abalume omusanvu obupima kilo emu n'ekitundu. **11** Mugattangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi, nga kyongerwa ku kiweebwayo olw'ekibi olw'okwetangiririza, n'ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo nga kuliko n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke, n'ebiweebwayo ebyokunywa ebigenderako. **12** "Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogw'omusanvu munaakubanga olukuŋŋaana olutukuvu era temulukolerangako mirimu egya bulijjo. Munaakolanga embaga eri Mukama Katonda okumala ennaku musanvu. **13** Munaawangayo ekiweebwayo ekyokebwa, ekyokebbwa ku muliro ne muvaamu akawoowo akalungi akasanyusa Mukama Katonda, nga kya nte eza sseddume ento kkumi na ssatu, endiga ennume ento bbiri, abaana b'endiga abalume abaweza omwaka gumu ogw'obukulu kkumi na bana; nga byonna tebiriiko kamogo. **14**

Era munaaleeterangako ekiweebwayo eky'emmere y'empeke eky'obuwunga obulungi obutabuddwamu amafuta ag'omuzeeyituuni, nga bupima kilo ttaano ku buli emu ku nte ekkumi n'essatu, nga bupima kilo ssatu n'obutundu bubiri n'ekitundu ku buli emu ku ndiga ento ebbiri ennume; **15** ne ku baana b'endiga abalume ekkumi na bana, nga bupima kilo emu n'ekitundu ku buli emu. **16** Era munaawangayo n'embuzi emu ennume olw'ekiweebwayo olw'ekibi, ng'okwo mugasseeko n'ebiweebwayo ebyokebwa ebya bulijjo n'ebiweebwayo eby'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa ekigenderako. **17** "Ku lunaku olwokubiri munaateekateekanga ente eza sseddume ento kkumi na bbiri, n'endiga ennume ento bbiri n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abaweza omwaka gumu ogw'obukulu, nga byonna tebiriiko kamogo. **18** Ku nte eza sseddume, n'endiga ento ennume, n'abaana b'endiga abalume, munaateekateekanga ebiweebwayo byabyo eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo byako eby'ebyokunywa, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **19** Munaagattangako embuzi ennume emu ey'ekiweebwayo olw'ekibi, nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'emmere yaako ey'empeke, n'ebiweebwayo byako ebyokunywa. **20** "Ku lunaku olwokusatu munaateekateekanga ente eza sseddume kkumi n'emu, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu; nga byonna tebiriiko kamogo. **21** Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo eby'emmere yaako ey'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ebigenderako, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **22** Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi nga mwongereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere ey'empeke n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa. **23** "Ku lunaku olwokuna munaategekanga ente eza sseddume kkumi, n'endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abawezezza omwaka gumu ogw'obukulu; ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. **24** Ku nte ne ku ndiga ento ennume, n'abaana b'endiga, munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **25** Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongerereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa. **26** "Ku lunaku olwokutaano munaateekateekanga ente eza sseddume mwenda, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana abawezezza omwaka ogumu nga byonna tebiriiko kamogo. **27** Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **28** Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi nga mwongereza ku kiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa. **29** "Ku lunaku olw'omukaaga munaateekateekanga ente eza sseddume munaana, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. **30** Ku nte ne ku ndiga ento ennume, n'abaana b'endiga munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo ebyokunywa byako ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **31** Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongerereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo n'ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke, n'ekiweebwayo kyako ekyokunywa. **32** "Ku lunaku olw'omusanvu munaateekateekanga ente za sseddume musanvu, endiga ento ennume bbiri, n'abaana b'endiga abalume kkumi na bana ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. **33** Ku nte ne ku ndiga ento ennume, ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo byako ebyokunywa, ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **34** Era munaawangayo embuzi emu ennume, nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongerereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa. **35** "Ku lunaku olw'omunaana munaakubanga olukuŋŋaana, era temuukolenga mirimu gya bulijjo egy'okukakaalukana. **36** Munaawangayo ekiweebwayo ekyokye omuva akaloosa akalungi akasanyusa Mukama Katonda, nga kye kiweebwayo ekyokye eky'ente eya sseddume emu, n'endiga ennume ento emu, n'abaana b'endiga abalume musanvu ab'omwaka ogumu ogw'obukulu, ebyo byonna nga tebiriiko kamogo. **37** Ku nte ne ku ndiga ento ennume ne ku baana b'endiga, byonna munaabiteekerateekerangako ebiweebwayo byako eby'emmere y'empeke n'ebiweebwayo byako ebyokunywa ng'emiwendo egyalagirwa bwe giri. **38** Era munaawangayo embuzi emu ennume nga kye kiweebwayo olw'ekibi, nga mwongerereza ku kiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo, n'ekiweebwayo kyako eky'emmere y'empeke n'ekiweebwayo ekyokunywa. **39** "Ebiweebwayo ebyo munaabiwangayo eri Mukama Katonda ku mbaga entongole ezaategekebwa era ezaalagirwa; nga mubyongera ku biweebwayo bye mweyama, n'ebya kyeyagalire, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'emmere y'empeke, n'ebiweebwayo ebyokunywa n'ebiweebwayo olw'emirembe." **40** Awo Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri buli kimu kyonna nga Mukama Katonda bwe yamulagira Musa.

30 Musa n'agamba abakulembeze b'ebika by'abaana ba Isirayiri nti, "Kino Mukama Katonda ky'alagidde: **2** Omusajja bw'aneeyamanga eri Mukama Katonda, oba bw'anaalayiranga okutuukiriza ekisuubizo kye, ekigambo kye ekyo taakimenyengawo, naye anaakolanga nga bw'anaabanga asuubizza. **3** "Omukazi omuvubuka anaabeeranga akyasula mu maka ga kitaawe, bw'aneeyamanga eri Mukama Katonda, oba bw'anaalayiranga okutuukiriza ekisuubizo kye, kale, obweyamo bwe bwonna n'ebyo by'anaabanga

asuubizza binaasigalanga nga bwe biri. **4** Naye kitaawe bw'anaakiteegerangako, n'amuziyiza, kale, tewaabengawo n'ekimu ku ebyo by'anaabanga asuubizza ebinaasigalanga nga bwe biri. **5** Naye kitaawe bw'anaamugaananga ku lunaku lw'anaakiwulira, tewaabengawo ku bweyamo bwe newaakubadde bye yalayira bye yasuubiza ebinaatuukirizibwanga, Mukama Katonda anaabimusonyiwanga, kubanga kitaawe abimuziyizza. **6** "Bw'anaafumbirwanga ng'amaze okweyama ng'awaddeyo n'ebisuubizo nga tamaze kwerowooza, **7** bba n'abiwulirako, naye n'atabaako ky'ayogera; kale, obweyamo bw'omukazi oyo n'ebisuubizo bye, bye yalagira okubituukiriza, binaasigalanga nga bwe biri. **8** Naye singa bba bw'amala okubiwulirako n'amuziyiza, olwo obweyamo bw'omukazi oyo n'ebyo byonna bye yasuubiza nga teyeerowozezza, biba bifudde, era Mukama Katonda anaasonyiwanga omukazi oyo. **9** "Obweyamo n'ebisuubizo bwe binaakolebwanga nnamwandu oba omukazi eyayawukanira ddala ne bba mu bufumbo, binaasigalanga nga bwe biri. **10** "Omukazi ali mu bufumbo ng'abeera wamu ne bba mu maka gaabwe, bw'aneeyamanga oba n'asuubiriza ku kirayiro ng'alibaako by'atuukiriza, **11** bba n'abiwulirako, naye n'atabaako ky'agamba mukazi we, n'atamuziyiza; kale, obweyamo bw'omukazi oyo bwonna bunaasigalangawo, ne buli kimu kyonna kye yasuubiza ne yeerayirira, binaasigalangawo. **12** Naye bba bw'anaabanga abiwuliddeko, kyokka n'abidibya n'abisazaamu, olwo tewaabengawo bweyamo oba ebisuubizo ebyava mu kamwa k'omukazi, ebinaasigalangawo, era Mukama Katonda anaabimusonyiwanga. **13** Bba anaayinzanga okukakasa oba okudibya obweyamo bwonna mukazi we bw'anaabanga akoze n'ebisuubizo byonna by'anaabanga yeerayiridde ebirimu n'okwerumya n'okwefiiriza. **14** Naye bba bw'ataabengako ne kyabyogerako nga ky'ajje abiwulire, olwo omukazi anaabanga akakasizza obweyamo bwe bwonna n'ebisuubizo bye yeerayirira. Bba anaabikakasanga bw'ataabengako ky'ategeeza mukazi we bw'anaabanga yaakamala okubiwulirako. **15** Naye bwe wanaayitangawo ennaku ng'amaze okubiwulirako, oluvannyuma n'alyoka abidibya, y'anaavunaanyizibwanga ku bitatuukiridde mu bweyamo bw'omukazi oyo." **16** Ago ge mateeka Mukama Katonda ge yalagira Musa aganaakwatanga ku musajja ne mukazi we, era ne kitaawe w'omuwala ne muwala we anaabanga akyali omuvubuka ng'akyasula mu nju ya kitaawe.

31 Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Woolera eggwanga ly'abaana ba Isirayiri ku Bamidiyaani, oluvannyuma olyoke ogende abantu bo bonna gye balaga." **3** Awo Musa n'agamba abantu nti, "Muyungule okuva mu mmwe abasajja abalwanyi mubawe ebyokulwanyisa, beetegekere olutalo, batabaale Midiyaani bawoolere eggwanga lya Mukama Katonda ku Midiyaani. **4** Mu buli kika kya Isirayiri mujja kuggyamu abasajja lukumi abanaagenda okutabaala." **5** Awo ne baleeta okuva ku nkumi za Isirayiri abasajja lukumi okuva mu buli kika be balwanyi omutwalo gumu mu enkumi bbiri abeetegekera olutabaalo. **6** Musa n'abasindika mu lutalo, abalwanyi lukumi nga bava mu buli kika; ne Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona, n'ebintu by'omu watukuvu n'amakondeere ag'okulwana ng'ali nago. **7** Ne batabaala Midiyaani nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa, ne batta buli musajja. **8** Mu battibwa mwe mwagendera ne bakabaka ba Midiyaani bano abataano: Evi, ne Lekemu, ne Zuuli, ne Kuula, ne Leeba. Balamu mutabani wa Byoli naye baamuttiramu n'ekitala. **9** Abaana ba Isirayiri ne bawamba abakazi ba Midiyaani n'abaana baabwe, ne banyaga ente n'ebisibo byabwe n'ebintu ebirala bingi. **10** Baayokya ebibuga by'Abamidiyaani mwe baabeeranga, awamu n'ensiisira zaabwe zonna. **11** Baatwala omunyago gwonna, nga mulimu n'abantu n'ensolo; **12** ne babireeta awali Musa ne Eriyazaali kabona n'ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri mu lusiisira lwabwe olwali mu nsenyi za Mowaabu eziri ku mugga Yoludaani okutunuulira emitala wa Yeriko. **13** Musa ne Eriyazaali kabona n'abakulembeze mu kibiina bonna ne bagenda okusisinkana abatabaazi ebweru w'olusiisira. **14** Musa n'anyiigira abakulembeze b'eggye, abaduumizi b'ebikumi n'abaduumizi b'enkumi abaakomawo nga bava mu lutabaalo. **15** Musa n'ababuuza nti, "Abakazi bonna temubasse? **16** Mumanyi nga be baaleetera abaana ba Isirayiri okujeemera Mukama Katonda e Peoli bwe baakolera ku magezi Balamu ge yabawanga, kawumpuli amale alumbe ekibiina kya Mukama. **17** Kale nno mutte buli mulenzi mu baana abato, era mutte na buli mukazi eyali yeegasseeko n'omusajja. **18** Naye abawala abato abatamanyanga musajja, mubeeterekere. **19** "Musiisire ebweru w'olusiisira okumala ennaku musanvu. Buli omu mu mmwe eyatta omuntu yenna, n'oyo eyakwatako ku gwe basse, mwetukuze awamu n'abanyage bammwe ku lunaku olwokusatu ne ku lunaku olw'omusanvu. **20** Mutukuze buli kyambalo ne buli kintu ekyakolebwa mu maliba, oba mu bwoya bw'embuzi oba mu muti." **21** Awo Eriyazaali kabona n'agamba abasajja abaatabaala nti, "Lino lye tteeka Mukama Katonda ly'alagidde Musa: **22** Zaabu, ne ffeeza, n'ekikomo, n'ekyuma, n'ebbaati, n'essasi **23** n'ekirala kyonna ekigumira omuliro mukiyise mu muliro kiryoke kibeere ekirongoofu. Naye era kisaana okulongoosebwa n'amazzi agalongoosa. Ebyo byonna ebitaasobole kuyita mu muliro biyisibwe mu mazzi ago. **24** Ku lunaku olw'omusanvu mwozanga engoye zammwe, mulyoke mubeere abalongoofu. Ebyo nga biwedde mulyoke muyingire mu lusiisira." **25** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **26** "Ggwe ne Eriyazaali kabona, n'abakulembeze b'empya ez'omu kibiina mubale obungi bw'omunyago ogwaleetebwa omuli abantu n'ebisolo. **27** Omunyago gugabanyeemu mu bitundu bibiri: eky'abatabaazi abaalwana olutalo n'ekyabaasigala mu kibiina. **28** Munaggya ku basajja abaatabaala ekitundu kimu ku buli bikumi bitaano, nga gwe musolo gwa Mukama Katonda, oba bantu, oba nte, oba ndogoyi, oba ndiga oba mbuzi. **29** Omusolo ogwo mujja kuguggya ku kitundu ekya wakati ekinaagabanibwa abatabaazi mukiwe Eriyazaali kabona nga kye kitundu kya Mukama Katonda. **30** Ku munyago gw'abaana ba Isirayiri abasigaddewo munaggyako ekitundu kimu ku

bitundu ataano, oba bantu, oba nte, oba ndogoyi, oba ndiga oba mbuzi oba ensolo endala zonna. Ebyo mujja kubiwa Abaleevi, abalabirira Weema ya Mukama." **31** Bwe batyo Musa ne Eriyazaali bwe baakola, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **32** Omunyago ogwasigalawo abatabaazi gwe beetwalira gwali bwe guti: Endiga, emitwalo nkaaga mu musanvu mu enkumi ttaano. **33** Ente, emitwalo musanvu mu enkumi bbiri. **34** Endogoyi, emitwalo mukaaga mu lukumi, **35** n'abakazi abatamanyangako basajja emitwalo esatu mu enkumi bbiri. **36** Ekitundu eky'omu makkati eky'omunyago eky'abo abaatabaala kyali bwe kiti: Endiga, obusiriivu busatu mu emitwalo esatu mu kasanvu mu bitaano; **37** ku ezo kwaliko ez'omusolo gwa Mukama Katonda lukaaga mu nsavu mu ttaano. **38** Ente, emitwalo esatu mu kakaaga, ng'ez'omusolo gwa Mukama Katonda nsanvu mu bbiri. **39** Endogoyi, emitwalo esatu mu bitaano, ng'ez'omusolo gwa Mukama Katonda zaali nkaaga mu emu. **40** Abantu omutwalo gumu mu kakaaga; ng'ab'omusolo gwa Mukama Katonda baali amakumi asatu mu babiri. **41** Omusolo gwa Mukama, Musa n'aguwa Eriyazaali kabona, nga Mukama Katonda bwe yalagira Musa. **42** Ekitundu eky'omu makkati eky'omunyago ogwaweebwa abaana ba Isirayiri nga Musa amaze okuggyako ogw'abatabaazi abaalwana mu lutalo, **43** ekitundu ekyo kyali bwe kiti: Endiga, emitwalo asatu mu esatu mu bitaano; **44** Ente, emitwalo esatu mu kakaaga; **45** Endogoyi, emitwalo esatu mu bitaano; **46** n'abantu omutwalo gumu mu kakaaga. **47** Ekitundu eky'omugabo eky'abaana ba Isirayiri, Musa n'aggyako ekitundu kimu ku buli bitundu ataano byombi eby'abantu n'eby'ebisolo, n'abiwa Abaleevi abaalabiriranga Weema ya Mukama, nga Mukama bwe yalagira Musa. **48** Awo abakulembeze b'ebibinja mu ggye abaaduumiranga ebikumi n'abaaduumiranga enkumi, ne bajja eri Musa, **49** ne bamugamba nti, "Abaweereza bo tubaze abatabaazi bonna be tutwala, nga tewaliiwo n'omu abulawo. **50** Noolwekyo tuleetedde Mukama Katonda ekiweebwayo nga kya bintu ebya zaabu buli omu ku ffe bye yanyaga; mwe muli ebikomo eby'oku mikono, emikuufu egy'oku magulu, empeta z'oku ngalo n'empeta ez'omu matu n'obutiiti obw'omu bulago, twetangiririre mu maaso ga Mukama Katonda." **51** Musa ne Eriyazaali kabona, ne bakkiriza ebyaleetebwa omwali zaabu n'ebyomuwendo ebirala byonna. **52** Zaabu yenna abaduumizi b'enkumi, n'abaduumizi b'ebikumi gwe baleeta eri Musa ne Eriyazaali kabona, okuwaayo eri Mukama Katonda, yali apima obuzito bwa kilo kikumi mu kyenda. **53** Buli mutabaazi yali yeenyagiddeyo ebintu ebibye ku bubwe. **54** Awo Musa ne Eriyazaali kabona ne baddira zaabu eyaleetebwa abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ebikumi, ne bamuleeta mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, okubeeranga ekijjukizo eri abaana ba Isirayiri mu maaso ga Mukama Katonda.

32 Batabani ba Lewubeeni ne batabani ba Gaadi baalina amagana g'ente n'ebisibo by'endiga; ebisolo byabwe nga bingi nnyo. Baatunuulira ensi ya Yazeri n'ensi ya Gireyaadi, ne balaba ng'ekitundu ekyo kituufu okulundiramu ebisolo byabwe. **2** Ne bajja awali Musa ne Eriyazaali kabona, n'eri abakulembeze b'ekibiina ne babagamba nti, **3** "Ebitundu bino: Atalisi, ne Diboni, ne Yazeri, ne Nimula, ne Kesuboni, ne Ereyale, ne Sebamu, ne Nebo ne Beoni, **4** bye bitundu by'ensi Mukama Katonda gye yawangulira mu maaso g'abaana ba Isirayiri, nsi nnungi okulundiramu; ate ng'abaweereza bammwe tulina ebisolo byaffe bingi." **5** Ne bagamba nti, "Bwe kuba nga kwe kusiima kwammwe, mukkirize ebitundu by'ensi bino bituweebwe, ffe abaweereza bammwe, bibeere obutaka bwaffe. Temutusomosa Yoludaani." **6** Musa n'agamba batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni nti, "Mwagala baganda bammwe bagende batabaale, nga mmwe mwetuulidde wano? **7** Lwaki abaana ba Isirayiri mwagala okubamalamu amaanyi mu mitima gyabwe mubalemese okuyingira mu nsi Mukama Katonda gy'abawadde? **8** Ne bakadde bammwe bwe baakola bwe nabatuma okuva e Kadesubanea okuketta ensi. **9** Kubanga bwe baayambuka mu Kiwonvu ekya Esukoli, ensi ne bagiraba, ne bayeengebula emitima gy'abaana ba Isirayiri baleme okugenda okuyingira mu nsi Mukama Katonda gye yali abawadde. **10** Obusungu bwa Mukama ne bubuubuuka ku lunaku olwo, n'alayira nti, **11** 'Olw'okubanga tebaŋŋondedde n'omutima gwabwe gwonna, tewalibaawo n'omu ku basajja ab'emyaka okuva ku myaka makumi abiri okweyongerayo egy'obukulu, abaasimbuka okuva mu Misiri, aliraba ku nsi gye nalayira okuwa Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo; **12** tewalibaawo n'omu okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune Omukenizi, ne Yoswa mutabani wa Nuuni, kubanga abo baagondera Mukama Katonda n'omutima gwabwe gwonna.' **13** Obusungu bwa Mukama Katonda ne bubuubuukira Isirayiri, n'abatambuliza mu ddungu okumala emyaka amakumi ana, okutuusa omulembe gw'abo abaasobya mu maaso ga Mukama lwe gwaggweerera. **14** "Kale nno mmwe muli bazzukulu baabwe, batabani b'abakozi b'ebibi, nga mwongera okunakuwaza Mukama Katonda anyiigire Isirayiri! **15** Kubanga singa mumukuba amabega ne mutakola by'ayagala ne mutamugoberera, abantu be ajja kwongera okubeesammulako, nate abaleke mu ddungu omulundi ogwokubiri, era bwe balizikirira mwe mulibaako obuvunaanyizibwa obwo." **16** Ne bamusemberera ne bamuddamu nti, "Twagala tuzimbe wano ebiraalo eby'ebisibo by'ebisolo byaffe, tuzimbe n'ebigo eby'abaana baffe abato. **17** Naye ffe tubagalire ebyokulwanyisa, tukulembere abaana ba Isirayiri tubatuuse mu bifo byabwe. Olwo abaana baffe abato balisigala mu bibuga bye tuzimbyeko ebigo ebinywevu, kubanga mu nsi muno mulimu abantu baamu. **18** Tetugenda kudda mu maka gaffe okutuusa ng'abaana ba Isirayiri buli omu amaze okuweebwa obutaka bwe. **19** Ffe tetugenda kugabana nabo ku butaka obwo obuli emitala wa Yoludaani n'okweyongerayo; kubanga obutaka bwaffe tuliba tubufunye ku ludda luno olwa Buvanjuba bwa Yoludaani." **20** Awo Musa n'abagamba nti, "Bwe munaakola bwe mutyo, ne mukwata ebyokulwanyisa mu maaso ga Mukama Katonda nga mwetegekedde olutalo, **21** ne musomoka Yoludaani n'ebyokulwanyisa byammwe mu maaso ga Mukama Katonda, okutuusa ng'agobye abalabe be mu maaso ge, **22** n'ensi ng'ewanguddwa mu maaso ga

Mukama Katonda, olwo muliyinza okukomawo nga temuliiko kya kuvunaanyizibwa eri Mukama n'eri Isirayiri. Ekitundu ky'ensi kino ne kibeera omugabo gwammwe mu maaso ga Mukama. **23** "Naye bwe mutalikola bwe mutyo, muliba musobezza nnyo awali Mukama Katonda, era mutegeerere ddala ng'ekibi kyammwe ekyo kiribayigga ne kibakwasa. **24** Kale muzimbire abaana bammwe abato ebibuga eby'ebigo ebinywevu, n'ebisolo byammwe mubizimbire ebiraalo, era mukole n'ebyo bye musuubizza." **25** Abaana ba Gaadi n'abaana ba Lewubeeni ne bagamba Musa nti, "Ffe abaweereza bo tujja kukola nga ggwe mukama waffe bw'otulagidde. **26** Abaana baffe abato ne bakazi baffe, n'ebisibo byaffe eby'endiga n'ebiraalo byaffe eby'ente byonna bijja kusigala wano mu bibuga bya Gireyaadi. **27** Naye abaweereza bo, buli musajja eyeewaddeyo okutabaala ajja kusomoka alwanire mu maaso ga Mukama Katonda, nga ggwe mukama waffe bw'ogambye." **28** Awo Musa n'abawaako ebiragiro eri Eriyazaali kabona, n'eri Yoswa mutabani wa Nuuni, n'eri abakulembeze b'empya ez'omu bika by'abaana ba Isirayiri. **29** Musa n'agamba nti, "Batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni, buli musajja eyeetegese okutabaala mu maaso ga Mukama Katonda, bwe balisomoka nammwe Yoludaani, n'ensi eri mu maaso gammwe n'ewangulwa, kale mubawanga ensi ya Gireyaadi okubeera omugabo gw'obutaka bwabwe. **30** Naye bwe basomokanga nammwe nga tebalina byakulwanyisa, kale baligabanira wamu nammwe eby'obutaka bwabwe mu nsi ya Kanani." **31** Batabani ba Gaadi ne batabani ba Lewubeeni ne baddamu nti, "Ffe abaweereza bo tujja kukola nga Mukama bw'atugambye. **32** Tujja kusomokera mu maaso ga Mukama Katonda tuyingire mu nsi ya Kanani nga twesibye ebyokulwanyisa, naye omugabo gwaffe ogw'obutaka bwaffe gujja kusigala ku ludda luno olwa Yoludaani." **33** Awo Musa n'abagabira, abaana ba Gaadi n'abaana ba Lewubeeni, n'ekitundu ky'ekika kya Manase mutabani wa Yusufu, obwakabaka bwa Sikoni kabaka w'Abamoli, n'obwakabaka bwa Ogi kabaka w'e Basani, n'abawa ensi n'ebibuga byamu, n'amatwale gaayo n'ebibuga byamu ebigyetoolodde. **34** Batabani ba Gaadi ne bazimba ebibuga bino: Diboni, ne Atalosi, ne Aloweri, **35** ne Aterosi Sofani, ne Yazeri, ne Yogubeka; **36** ne Besu Nimira, ne Besu Kalaani, nga bye bibuga ebiriko ebigo ebinywevu, ne bakola n'ebisibo by'ebisolo byabwe. **37** Batabani ba Lewubeeni ne bazimba ebibuga bino: Kesuboni, ne Ereyale, ne Kiriyasayimu, **38** ne Nebo, ne Baalu Myoni (amannya gaabyo gaakyusibwa), ne Sibima. Ebibuga bye baddaabiriza baabituuma amannya malala. **39** Abaana ba Makiri, mutabani wa Manase, ne bagenda e Gireyaadi, ensi eyo ne bagiwamba, ne bagobamu Abamoli abaagibeerangamu. **40** Bw'atyo Musa n'awa Gireyaadi, Makiri mutabani wa Manase, n'atuula omwo. **41** Yayiri mutabani wa Manase n'agenda ne yeetwalira obubuga obutonotono, n'abutuuma Kavosu Yayiri. **42** Ne Noba naye n'awamba Kenasi n'obwalo obukyetoolodde, n'akituuma Noba erinnya lye.

33 Bino bye bitundu by'olugendo lw'abaana ba Isirayiri olwabaggya mu nsi y'e Misiri mu bibinja byabwe, nga bakulemberwa Musa ne Alooni. **2** Musa yawandiika buli kitundu ky'olugendo we kyatandikiranga, nga Mukama Katonda bwe yamulagira. Bino bye bitundu ebyo: **3** Abaana ba Isirayiri baasitula okuva e Lamesesi ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano olw'omwezi ogw'olubereberye, nga lwe lunaku oluddirira Embaga ey'Okuyitako. Baasitula n'obuvumu awatali kutya, nga beeyagala, ng'Abamisiri bonna babalaba bulungi; **4** ng'Abamisiri bwe baziika abaana baabwe ababereberye Mukama be yali abasseemu; kubanga Mukama Katonda yali asalidde bakatonda b'Abamisiri omusango okubasinga. **5** Abaana ba Isirayiri ne basitula okuva e Lamesesi ne basiisira e Sukkosi. **6** Ne bava e Sukkosi ne basiisira e Yesamu, eddungu we litandikira. **7** Bwe baava mu Yesamu ne baddako emabega ne batuuka e Pikakirosi ekiri ku buvanjuba bwa Baali Zefoni, ne basiisira okuliraana Migudooli. **8** Ne basitula okuva mu Pikakirosi ne bayita wakati mu Nnyanja Emyufu ne bagguka mu ddungu lya Yesamu; ne balitambuliramu ennaku ssatu ne basiisira e Mala. **9** Ne bava e Mala ne batuuka mu Erimu, awaali ensulo z'amazzi ekkumi n'ebbiri n'emiti emikindu nsanvu, ne basiisira awo. **10** Bwe baava mu Erimu ne basiisira okumpi n'Ennyanja Emyufu. **11** Ne bava ku Nnyanja Emyufu ne basiisira mu Ddungu Sini. **12** Bwe bava mu Ddungu Sini ne basiisira e Dofuka. **13** Ne bava e Dofuka ne basiisira e Yalusi. **14** Bwe bava e Yalusi ne basiisira e Lefidimu, awataali mazzi abantu okunywako. **15** Ne bava e Lefidimu ne basiisira mu Ddungu lya Sinaayi. **16** Ne bava mu Ddungu lya Sinaayi ne basiisira e Kiberosu Katava. **17** Bwe bava e Kiberosu Katava ne basiisira e Kazerosi. **18** Bwe bava e Kazerosi ne basiisira e Lisuma. **19** Ne bava e Lisuma ne basiisira e Limoni Perezi. **20** Bwe bava e Limoni Perezi ne basiisira e Libuna. **21** Ne bava e Libuna ne basiisira e Lisa. **22** Ne bava e Lisa ne basiisira e Kekerasa. **23** Bwe bava e Kekerasa ne basiisira ku Lusozi Seferi. **24** Bwe bava ku Lusozi Seferi ne basiisira e Kalada. **25** Ne bava e Kalada ne basiisira e Makerosi. **26** Ne bava e Makerosi ne basiisira e Takasi. **27** Bwe bava e Takasi ne basiisira e Tera. **28** Bwe bava e Tera ne basiisira e Misuka. **29** Ne bava e Misuka ne basiisira e Kasumona. **30** Ne bava e Kasumona ne basiisira e Moserosi. **31** Bwe bava e Moserosi ne basiisira e Beneyakani. **32** Ne bava e Beneyakani ne basiisira e Kolu Kagidugada. **33** Ne bava e Kolu Kagidugada ne basiisira e Yotubasa. **34** Ne bava e Yotubasa ne basiisira e Yabulona. **35** Ne bava e Yabulona ne basisira mu Ezyoni Geba. **36** Ne bava mu Ezyoni Geba ne basiisira e Kadesi mu Ddungu lya Zini. **37** Bwe baava e Kadesi ne basiisira ku Lusozi Koola, okuliraana n'ensi ya Edomu. **38** Awo Alooni kabona n'alinnya ku Lusozi Koola, nga Mukama Katonda bwe yamulagira, n'afiira eyo, ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogwokutaano, ng'abaana ba Isirayiri baakamaze emyaka amakumi ana kasookedde bava mu nsi y'e Misiri. **39** Alooni yali yakamaze emyaka egy'obukulu kikumi mu abiri mu esatu bwe yafiira ku Lusozi Koola. **40** Kabaka Omukanani ow'e Yaladi eyatuulanga mu bukiikaddyo obwa Kanani, n'awulira ng'abaana ba

Isirayiri bajja. **41** Abaana ba Isirayiri ne basitula okuva ku Lusozi Koola, ne basiisira e Zalumona. **42** Bwe baava e Zalumona ne basiisira e Punoni. **43** Ne bava e Punoni ne basiisira e Yebosi. **44** Ne bava e Yebosi ne basiisira mu Lye Abalimu, okuliraana ne Mowaabu. **45** Ne bava mu Iyimu ne basiisira e Diboni Gadi. **46** Ne bava e Diboni Gadi ne basiisira e Yalumonu Dibulasaimu. **47** Ne bava e Yalumonu Dibulasaimu ne basiisira mu nsozi za Abalimu, okuliraana Nebo. **48** Bwe baava mu nsozi za Abalimu ne basiisira mu nsenyi za Mowaabu okuliraana n'omugga Yoludaani olwolekera Yeriko. **49** Ne basiisira mu nsenyi za Mowaabu nga bagendera ku mugga Yoludaani okuva e Besu Yesimosi okutuuka e Yaberi Sitimu. **50** Awo Mukama Katonda n'ayogera ne Musa mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko n'amugamba nti, **51** "Yogera n'abaana ba Isirayiri obagambe nti, Bwe musomokanga omugga Yoludaani ne muyingira mu nsi ya Kanani; **52** mugobangamu abatuuze baamu bonna abagirimu kaakano. Muzikirizanga ebifaananyi byabwe byonna ebibajje n'ebiweese byonna; era musaanyangawo ebifo byabwe ebigulumivu mwe basinziza. **53** Ensi eyo muligyetwalira, ne mugituulamu, kubanga ensi eyo ngibawadde okubeera eyammwe ey'obwanannyini. **54** Ensi mugigabananga nga mukuba akalulu ng'ebika byammwe bwe biri. Ekika ekinene kifunanga ekitundu eky'obutaka bwakyo kinene, n'ekika ekitono kinaafunanga ekitundu kitono. Buli kye banaafunanga ng'akalulu bwe kanaagambanga ng'ekyo kye kyabwe. Ensi mugigabananga ng'ebitundu by'ebika byammwe eby'ennono eby'obujjajja bwe biri. **55** "Naye abatuuze ab'omu nsi omwo bwe mutalibagobamu bonna, kale, abo abalisigalamu bagenda kubafuukira enkato mu mmunye zammwe era babeere maggwa mu mbiriizi zammwe. Balibateganya mu nsi omwo mwe munaabeeranga. **56** Olwo bye ntegeka okukola bali, ndibikola mmwe."

34 Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Lagira abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Bwe muyingiranga mu Kanani, gye mbawa okuba ensi yammwe ey'obutaka bwammwe obw'enkalakkalira, zino ze ziribeera ensalo zaayo: **3** "'Ku bukiikaddyo, ensalo yammwe erizingiramu Eddungu lya Zini n'ekibira ku mabbali ga Edomu. Ku luuyi lw'ebuvanjuba, ensalo yammwe ey'oku bukiikaddyo eritandikira ku Nnyanja ey'Omunnyo w'ekoma ku luuyi olw'ebuvanjuba, **4** n'eyambukira ku Kkubo lya Akulabbimu, n'eraga ku Zini n'ekoma ku bukiikaddyo obwa Kadesubanea. Eriraga e Kazala Dali n'etuuka e Yazimoni, **5** awo w'eriwetera n'egenda ku mugga Wadi ogw'e Misiri n'ekoma ku Nnyanja Ennene. **6** Ku ludda olw'ebugwanjuba, olubalama lw'Ennyanja Ennene lwe lulibeera ensalo yammwe. Eyo y'eriba ensalo yammwe ey'ebugwanjuba. **7** Ku ludda olw'obukiikakkono, ensalo yammwe egenda kuva ku Nnyanja Ennene erage ku Lusozi Koola; **8** eve e Koola erage w'oyingirira Kamasi. Ensalo olwo eriraga e Zedada, **9** ne yeeyongerayo okutuuka e Zifuloni, n'ekoma mu Kazalenooni. Eyo y'eriba ensalo yammwe ey'oku bukiikakkono. **10** Ensalo yammwe ey'ebuvanjuba erigoberera olunyiriri oluva e Kazalenooni okutuuka e Sefamu. **11** Ensalo n'eserengeta okuva e Sefamu okutuuka e Libula ku ludda olw'ebuvanjuba bwa Yaini, n'ebalama amabbali g'ensozi ku ludda olw'ebuvanjuba bw'Ennyanja y'e Kinneresi, y'ey'e Ggaliraaya. **12** Olwo ensalo n'egendera ku mugga Yoludaani n'ekoma ku Nnyanja ey'Omunnyo. "'Eyo y'eribeera ensi yammwe, n'ezo nga ze nsalo zaayo ku buli luuyi.'" **13** Awo Musa n'alagira abaana ba Isirayiri nti, "Ensi eyo muligibawa okubeera obutaka bwabwe obw'enkalakkalira nga mukuba akalulu. Mukama alagidde ensi eyo egabanibwe ebika omwenda n'ekitundu, **14** kubanga ab'empya z'ekika kya Gaadi n'ekya Lewubeeni, n'ab'empya z'ekitundu ky'ekika kya Manase, baamala okugabana obutaka bwabwe. **15** Ebika ebyo ebibiri n'ekitundu byamala okugabana obutaka bwabyo ku ludda olw'ebuvanjuba olw'Omugga Yoludaani ogwa Yeriko okutunuulira enjuba gy'eva." **16** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **17** "Gano ge mannya g'abasajja abalibagabanyizaamu ensi eyo okubeera obutaka bwammwe: Eriyazaali kabona ne Yoswa mutabani wa Nuuni. **18** Era ojja kulonda mu buli kika omukulembeze omu okuyamba mu kugabana ensi. **19** "Gano ge mannya gaabwe: "Kalebu mutabani wa Yefune ng'ava mu kika kya Yuda. **20** Semweri mutabani wa Ammikudi ng'ava mu kika kya Simyoni. **21** Eridaadi mutabani wa Kisuloni ng'ava mu kika kya Benyamini. **22** Buki mutabani wa Yoguli ng'ava mu kika kya Ddaani. **23** Kanieri mutabani wa Efodi ng'ava mu kika kya Manase mutabani wa Yusufu. **24** Kemueri mutabani wa Sifutani ng'ava mu kika kya Efulayimu mutabani wa Yusufu. **25** Erizafani mutabani wa Palunaki nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Zebbulooni. **26** Palutiyeri mutabani wa Azani nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Isakaali, **27** ne Akikuda mutabani wa Seromi nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Aseri, **28** ne Pedakeri mutabani wa Ammikudi nga ye mukulembeze okuva mu kika kya Nafutaali." **29** Abo be basajja Mukama be yalagira okugabanyaamu ensi ya Kanani okubeera obutaka bw'abaana ba Isirayiri.

35 Awo abaana ba Isirayiri bwe baali nga basiisidde mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani, okwolekera Yeriko, Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **2** "Lagira abaana ba Isirayiri nti bawanga Abaleevi ebibuga eby'okubeeramu, nga babiggya mu butaka bwabwe bwe baligabana obw'enkalakkalira. Era babaweerangako n'amalundiro okwetooloola ebibuga ebyo. **3** Kale, olwo balibeera n'ebibuga ebyokusulangamu, n'amalundiro ag'ente zaabwe n'endiga zaabwe, awamu n'ensolo zaabwe endala ezirundibwa. **4** "Amalundiro aganaaweebwanga Abaleevi ab'omu bibuga ebyo ganaapimwanga obugazi okuva ku bbugwe w'ekibuga mita ebikumi bina mu ataano. **5** Amalundiro ago ganaapimanga obuwanvu bwa mita lwenda ku ludda olw'ebuvanjuba, ne mita lwenda ku ludda olw'ebugwanjuba, ne mita lwenda ku luuyi olw'obukiikakkono, ne mita lwenda ku luuyi olw'obukiikaddyo, ng'ekibuga kiri wakati. Ago ge ganaabanga amalundiro gaabo ab'omu kibuga. **6** "Ku

bibuga bye muligabira Abaleevi kugenda kubeerako ebibuga mukaaga eby'okuddukirangamu, omuntu asse omuntu nga tagenderedde. Okwo mulyoke mwongereko ebibuga amakumi ana mu bibiri. **7** Okutwalira awamu muliteekwa okugabira Abaleevi ebibuga amakumi ana mu munaana, mubagattireko n'amalundiro. **8** Omuwendo gw'ebibuga bye muligabira Abaleevi gulyesigamizibwa ku bunene n'obutono obwa buli busika obw'abaana ba Isirayiri. Ab'obusika obunene muliwaayo ebibuga bingi, n'ab'obusika obutono muliwaayo ebibuga bitono." **9** Awo Mukama Katonda n'agamba Musa nti, **10** "Yogera eri abaana ba Isirayiri ng'obagamba nti, 'Bwe musomokanga omugga Yoludaani ne muyingira mu nsi y'e Kanani, **11** mweronderangamu ebibuga ebinaabanga ebibuga byammwe eby'okuddukirangamu; ng'omwo omuntu asse omuntu nga tagenderedde mw'anaddukiranga. **12** Bye binaabanga ebifo eby'obuddukiro okwewala omuwoolezi w'eggwanga, omuntu ateeberezebwa okuba omutemu alemenga okuttibwa nga tasoose kuwozesebwa mu maaso g'ekibiina. **13** Ebibuga ebyo omukaaga bye mugenda okuwaayo bye binaabanga ebibuga byammwe eby'obuddukiro. **14** Mugenda kuwaayo ebibuga bisatu ku ludda luno olw'ebuvanjuba olwa Yoludaani, n'ebibuga bisatu mu Kanani, okubeeranga ebibuga eby'obuddukiro. **15** Abaana ba Isirayiri n'abagenyi bammwe, n'abagwira abanaabeeranga mu mmwe, mwenna munaddukiranga mu bibuga ebyo omukaaga. Kwe kugamba nti omuntu yenna anattanga omuntu nga tagenderedde anaddukiranga omwo.' **16** "'Omuntu bw'anaakubanga omuntu n'ekyuma n'amutta, oyo nga mutemu; era omutemu anattirwanga ddala. **17** Era omuntu bw'anaabanga akutte ejjinja mu ngalo ze, n'akuba munne n'ejjinja eryo, omutemu anattirwanga ddala. **18** Oba omuntu bw'anaabanga akutte ekyokulwanyisa eky'omuti mu ngalo ze, ekiyinza okutta omuntu, n'akikubisa munne, munne n'afa, oyo nga mutemu; era omutemu anattirwanga ddala. **19** Omuwoolezi w'eggwanga yennyini y'anattanga omutemu; bw'anaamusisinkananga anaamuttanga. **20** Omuntu bw'anaabangako ekiruyi ku munne n'amufumita ng'akigenderedde, olw'obukyayi, oba n'amwekwekerera n'amukasuukirira ekintu ne kimukuba ne kimutta, **21** oba olw'obulabe bw'amulinako n'amukuba ekikonde, munne n'afa, omuntu oyo amukubye ekikonde anaafanga; kubanga mutemu. Omuwoolezi w'eggwanga y'anattanga omutemu oyo ng'amusisinkanye. **22** "'Singa omuntu afumita munne mangwago, gw'atalinaako bulabe, oba n'akasuka ekintu nga tagenderedde ne kimukuba, **23** oba n'ayiringisa ejjinja, eriyinza okutta omuntu, ne limugwako nga tamulabye, n'afa; olwokubanga teyali mulabe we, era nga yali tagenderedde kumulumya; **24** kale, olukiiko lw'ekibiina lunaasalangawo wakati we n'omuwoolezi w'eggwanga, nga lugoberera amateeka gano nga bwe gali. **25** Omussi oyo olukiiko lw'ekibiina lunaamuwonyanga omuwoolezi w'eggwanga, ne lumuleka n'abeeranga mu kibuga kye eky'obuddukiro okutuusa Kabona Omukulu eyafukibwako amafuta ag'omuzeeyituuni amatukuvu ng'amaze okufa. **26** "'Naye omussi oyo bwe kanaamutandanga n'afulumako mu kibuga kye eky'obuddukiro mwe yaddukira, **27** omuwoolezi w'eggwanga n'amala amusanga ebweru w'ekibuga ekyo, n'amutta, omuwoolezi w'eggwanga taabengako musango gwa butemu. **28** Kubanga omussi oyo kinaamusaaniranga okubeera mu kibuga kye eky'obuddukiro okutuusa nga Kabona Omukulu amaze okufa. Kabona Omukulu anaamalanga kufa, omussi oyo n'addayo ewuwe mu bintu bye eby'obutaka. **29** "'Gano ganaabeeranga mateeka gammwe ge munaakwatanga mu mirembe gyammwe gyonna ne buli we munaabeeranga. **30** Omuntu bw'anattanga munne, ne wabaawo obujulizi, omutemu oyo naye anaafanga. Naye tewaabengawo attibwa ku bujulizi obw'omuntu omu yekka. **31** "'Temukkirizanga mutango olw'okununula omussi asingiddwa omusango ogw'obutemu n'asalirwa okuttibwa; anaateekwanga okuttibwa. **32** "'Temukkirizanga mutango ogw'okununula omussi abeera mu kibuga eky'obuddukiro, alyoke aveeyo addeyo ewuwe nga Kabona Omukulu tannaba kufa. **33** "'Temwonoonanga nsi gye mubeeramu. Okuyiwa omusaayi kyonoona ensi; okutangiririra ensi omuyiise omusaayi si kyangu, okuggyako ng'etangiririrwa n'omusaayi gw'oyo eyayiwa omusaayi mu nsi omwo. **34** Temwonoonanga nsi mwe mubeera nange mwe mbeera, kubanga Nze, Mukama Katonda, mbeera wakati mu baana ba Isirayiri.'"

36 Awo abakulembeze b'ennyumba z'empya ez'omu lunyiriri lwa Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase, nga bava mu kika kya Yusufu, ne bajja ne boogera ne Musa n'abakulembeze n'abazadde b'abaana ba Isirayiri. **2** Ne bagamba nti, "Mukama Katonda yalagira mukama waffe, abaana ba Isirayiri obagabanyizeemu ettaka ery'obusika bwabwe ng'okuba akalulu, era n'akulagira ebyobusika ebya muganda waffe Zerofekadi abigabire abaana be abawala. **3** Kale, nno, bwe balifumbirwa abalenzi abazaalibwa mu bika ebirala eby'abaana ba Isirayiri, ebyobusika byabwe bigenda kuggyibwa ku by'obusika obwa bajjajjaffe bigattibwe ku by'obusika obw'ebika abawala abo gye banaabanga bafumbiddwa. Kale olwo ebyobusika bye twagabana birituggyibwako. **4** Awo Omwaka gwa Jubiri ogw'abaana ba Isirayiri bwe gunaatuukanga, ebyobusika byabwe bigenda kugattibwanga ku bw'ebika abawala abo gye banaabanga bafumbiddwa, n'eby'obutaka bwabwe nga bitoolebwa ku butaka obwa bajjajjaffe obw'ensikirano." **5** Awo Musa n'addamu abantu ng'ekiragiro kya Mukama bwe kyali n'alagira abaana ba Isirayiri nti, "Abava mu batabani ab'omu kika kya Yusufu kye bagamba kituufu. **6** Kino kye kiragiro kya Mukama Katonda ku nsonga z'abawala ba Zerofekadi: Mubaleke bafumbirwenga omusajja gwe baneesiimiranga, naye omusajja oyo gwe banaafumbirwanga anaavanga mu kika kya kitaabwe. **7** Mu by'obusika bw'abaana ba Isirayiri, tewaabengawo butaka obw'obusika obunaggibwanga mu kika ekimu ne butwalibwa mu kika ekirala, kubanga buli omu mu baana ba Isirayiri anaakuumanga butiribiri obutaka obw'omu kika kye bw'anaabanga asikidde okuva ku bajjajjaabe. **8** Era buli mwana owoobuwala anaasikiranga obutaka mu kika kyonna eky'abaana ba Isirayiri, anaateekwanga okufumbirwa omusajja ow'omu kika kya kitaawe w'omuwala

oyo; bwe kityo buli mwana wa Isirayiri anaabeeranga n'obutaka obw'obusika bwa bakitaawe. **9** Noolwekyo tewaabengawo butaka obw'obusika obuggyibwa mu kika ekimu ne butwalibwa mu kika ekirala; kubanga buli kika eky'abaana ba Isirayiri kinaakuumanga butiribiri obutaka bw'obusika obw'ekika ekyo." **10** Bwe batyo bawala ba Zerofekadi ne bakola nga Mukama bwe yalagira Musa. **11** Bawala ba Zerofekadi bano: Maala, ne Tiruza, ne Kogula, ne Mirika, ne Noowa, baafumbirwa batabani ba baganda ba bakitaabwe. **12** Baafumbirwa mu mpya za batabani ba Manase mutabani wa Yusufu, ebyobusika byabwe ne bisigala mu kika kya kitaabwe. **13** Ago ge mateeka n'ebiragiro Mukama Katonda bye yalagira Musa n'abituusa eri abaana ba Isirayiri nga bali mu nsenyi za Mowaabu ku mugga Yoludaani okwolekera Yeriko.

Ekyamateeka Olwokubiri

1 Bino bye bigambo Musa bye yategeeza Abayisirayiri bonna nga bali ku ludda olw'ebuvanjuba w'omugga Yoludaani mu ddungu, mu Alaba okwolekera Sufu, wakati wa Palani ne Toferi, ne Labani, ne Kazerosi ne Dizakabu. **2** Waliwo olugendo lwa nnaku kkumi na lumu okuva e Kolebu okutuuka e Kadesubanea, ng'okutte ekkubo eriyitira ku Lusozi Seyiri. **3** Awo ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwaka ogw'amakumi ana, Musa n'ategeeza abaana ba Isirayiri ebyo byonna Mukama bye yamulagira okubabuulira. **4** Mu kiseera ekyo Musa yali amaze okuwangula Sikoni kabaka w'Abamoli eyabeeranga mu Kesuboni, ne Ogi kabaka w'e Basani eyabeeranga mu Asutaloosi ne mu Ederei. **5** Ku ludda lw'eyo olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani, mu nsi ya Mowaabu, Musa n'atandika okulangirira amateeka gano ng'ayogera nti: **6** "Mukama Katonda waffe yatugamba nga tuli ku Kolebu nti, 'Ebbanga lye mumaze ku lusozi luno limala; **7** kale musitule mukyuke, mutambule nga mwolekera ensi ey'ensozi ey'Abamoli, ne mu baliraanwa baabwe yonna mu Alaba, mu nsozi, ne mu bisenyi, ne mu Negebu, ne ku lubalama lw'ennyanja, ne mu nsi ya Bakanani n'ey'Abalebanooni, okutuukira ddala ku mugga omunene, Omugga Fulaati. **8** Mulabe, ensi eyo ngibawadde. Muyingire mwetwalire ensi eyo Mukama Katonda gye yeerayirira okugiwa bajjajjammwe: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo; okugibawa bo n'ezzadde lyabwe eririddawo.' **9** "Mu biro ebyo nabagamba nti, 'Sisobola kubalabirira nzekka bw'omu. **10** Mukama Katonda wammwe abongedde nnyo obungi, ne muwera nnyo; era, laba, kaakano muli ng'emmunyeenye ez'oku ggulu mu bungi bwammwe. **11** Nsaba Mukama Katonda wa bajjajjammwe abongereko obungi emirundi lukumi okusinga nga bwe muli leero, era abawenga omukisa nga bwe yabasuubiza. **12** Kale, nze obw'omu nzekka nnaasobola ntya okwetikka omugugu gwammwe ogwo oguzitowa bwe gutyo, n'okubamalirawo ennyombo zammwe? **13** Kale nno, mwerondemu, mu buli kika kyammwe, ab'amagezi, abategeevu era abalina obumanyirivu nga bassibwamu ekitiibwa, nange nnaabakuza ne mbafuula abakulembeze bammwe.' **14** Nammwe mwanziramu nti, 'Ekintu ky'otuteeserezza ffe okukola kirungi tukisiima.' **15** "Bwe ntyo ne nzirira abakulu b'ebika byammwe, nga basajja ba magezi, abalina obumanyirivu, era abassibwamu ekitiibwa, ne mbalonda okubeeranga abakulembeze bammwe; okubanga abafuzi b'enkumi, n'abalala ab'ebikumi, n'abalala ab'amakumi ataano, n'abalala ab'ekkumi, mu bika byammwe byonna. **16** Mu biro ebyo ne nkuutira abaabalamulanga nti, 'Muwulirizenga ensonga ezinaabaleeterwanga abooluganda, era musalengawo mu bwenkanya wakati w'owooluganda ne munne, era ne wakati we ne munnaggwanga gw'abeera naye. **17** Musalenga emisango awatali kyekubiira; abagagga n'abaavu nga mubawuliriza kyenkanyi. Endabika y'omuntu tebatiisanga, kubanga Katonda y'asala emisango gyonna. Bwe wabangawo omusango gwonna omukakanyavu muguleetanga gye ndi, nze nnaaguwuliranga.' **18** Mu biro ebyo ne mbakuutira ebintu byonna bye musaanira okukolanga." **19** Awo ne tusitula okuva e Kolebu, ne tuyita mu ddungu eddene ery'entiisa mwenna lye mwalaba, ne tukwata ekkubo eryatutwala mu nsi ey'ensozi ey'Abamoli, nga Mukama Katonda waffe bwe yatulagira; ne tulyoka tutuuka e Kadesubanea. **20** Ne mbagamba nti, "Mutuuse mu nsi ey'ensozi ey'Abamoli, Mukama Katonda waffe gy'atuwadde. **21** Laba, Mukama Katonda wo akuwadde ensi. Kale, yambuka ogyetwalire nga Mukama Katonda wa bajjajjaabo bwe yakugamba. Totya, so toggwaamu maanyi." **22** Awo mwenna ne mujja gye ndi, ne muŋŋamba nti, "Kirungi tutume abantu basooke okutuukako eyo gye tulaga, bakebere ensi bagyetegereze nga bw'eri; balyoke bakomewo batutegeeze ekkubo lye tusaanira okukwata, n'ebibuga bye tunaggukako." **23** Ekirowoozo ekyo kyandabikira nga kirungi, ne nkisiima; ne nnonda mu mmwe abasajja kkumi na babiri; nga mu buli kika muvaamu omusajja omu omu. **24** Baasitula ne bambuka mu nsi eyo ey'ensozi, ne batuuka mu kiwonvu Esukoli, ne bakiketta. **25** Ne banoga ku bibala eby'omu nsi omwo ne babituleetera; ne batutegeeza bwe bati nti, "Ensi Mukama Katonda waffe gy'atuwadde nnungi nnyo. **26** "Naye ate ne mutayambuka, ne mujeemera ekiragiro kya Mukama Katonda wammwe. **27** Ne mwemulugunyiriza mu weema zammwe nga mugamba nti, 'Olwokubanga Mukama tatwagala, yatukyawa, kyeyava atuggya mu nsi y'e Misiri alyoke atuweeyo mu mukono gw'Abamoli batuzikirize. **28** Wa eyo gye tunaayambuka? Ebigambo bya baganda baffe abaagenda okuketta biyongobezza emitima gyaffe, bwe bagambye nti, Abantu abali eri banene, era bawanvu okutusinga ffe; ebibuga byayo binene nnyo, n'ebigo byabyo biwanvu bituukira ddala waggulu mu bire. Ate ne batabani ba Anaki nabo twabalabayo.'" **29** Naye ne mbaddamu nti, "Temutekemuka mitima, so temubatya. **30** Mukama Katonda wammwe bulijjo abakulembera, ye yennyini agenda kubalwaniriranga, nga bwe yabalwanirira mu Misiri nga mulabira ddala n'amaaso gammwe. **31** Era ne mu ddungu walabira ddala nga Mukama Katonda wo bwe yakusitula, nga kitaawe w'omwana bw'asitula mutabani we, n'akuyisa mu lugendo lwonna n'okukutuusa n'akutuusa mu kifo kino." **32** Newaakubadde ng'ebyo byonna byali bwe bityo, Mukama Katonda wammwe temwamwesiga, **33** songa ye, yabakulemberanga mu lugendo lwammwe lwonna, n'empagi ey'omuliro ekiro, n'ekire mu budde obw'emisana, n'okubalaganga ekifo we munaasiisiranga. **34** Mukama bwe yawulira ebigambo byammwe n'asunguwala nnyo, n'alayira nti, **35** "Tewalibaawo n'omu ku bantu bano, ab'omulembe guno omubi, aliraba ku nsi eyo ennungi gye nalayirira okuwa bajjajjammwe, **36** okuggyako Kalebu mutabani wa Yefune. Ye agenda kugiraba, era ndimugabira, awamu n'ezzadde lye, ensi gye yalinnyako ekigere kye; kubanga yagondera Mukama n'omutima gwe gwonna." **37** Nange Mukama yansunguwalira ku lwammwe, n'aŋŋamba nti, "Naawe

toliyingira mu nsi omwo. **38** Wabula omuweereza wo Yoswa mutabani wa Nuuni ye aligiyingiramu. Mumuwagire, kubanga ye alikulembera abaana ba Isirayiri ne basikira ensi eyo. **39** Abaana bammwe abato be mwatiisanga nti bagenda kuwambibwa batwalibwe mu busibe, abaana bammwe abo, abaali batannayawulamu kirungi na kibi, be baliyingira mu nsi eyo. Ndigibawa, ne bagyetwalira ne bagyefunira. **40** Naye mmwe, musitule mukyuke, mukwate olugendo olw'omu ddungu nga mwolekera Ennyanja Emyufu." **41** Ne mulyoka munziramu nti, "Twonoonye eri Mukama. Tujja kwambuka tulwane nga Mukama Katonda waffe bwe yatulagira." Awo buli musajja ne yeesiba ebyokulwanyisa bye eby'olutalo, nga mulowooza nti kyangu okwambuka mu nsi ey'ensozi. **42** Mukama n'aŋŋamba nti, "Bategeeze nti, 'Temwambuka kulwana, kubanga sijja kubeera nammwe. Abalabe bammwe bajja kubawangula.'" **43** Bwe ntyo ne mbagamba, naye ne mutawuliriza, ne mujeemera ekiragiro kya Mukama, ne mujjula amalala ne mwambuka mu nsi ey'ensozi. **44** Awo Abamoli abaabeeranga mu nsi eyo ey'ensozi, ne bavaayo ne babalumba, ne babagoba ng'enjuki bwe zikola, ne babakubira mu Seyiri n'okubatuusiza ddala e Koluma. **45** Ne mukomawo, ne mukaabira mu maaso ga Mukama, naye Mukama n'atabawuliriza era ne bye mwamukaabirira n'atabibawa. **46** Bwe mutyo ne musigala e Kadesi, okumala ebbanga eryo lyonna lye mwabeera eyo.

2 Awo ne tukyuka ne tuddayo mu ddungu nga twolekera Ennyanja Emyufu, nga Mukama bwe yandagira. Ne tumala ennaku nnyingi nnyo nga tutambulira mu nsi ey'ensozi ey'e Seyiri. **2** Mukama n'aŋŋamba nti, **3** "Mu nsi eno ey'ensozi mutambuliddemu ekiseera kiwanvu, era kimala; kale kaakano mukyuke mulage mu bukiikakkono. **4** Abantu bawe ebiragiro bino nti, 'Muli kumpi okutuuka mu nsi ya baganda bammwe, abazzukulu ba Esawu ababeera mu Seyiri, bajja kubatya, kyokka mubeegendereza nnyo. **5** Temubasosonkerezaako lutalo, kubanga mmwe sijja kubawa ku ttaka lyabwe, wadde akatundu akatono awagya ekigere ky'omuntu. Kubanga ensi ey'ensozi eya Seyiri nagiwa dda Esawu okuba obutaka bwe obwenkalakkalira. **6** Mubagulangako emmere gye munaalyanga nga mugisasulira n'ensimbi, n'amazzi ag'okunywa nago nga mugasasulira ensimbi.'" **7** Mukama Katonda wo akuwadde omukisa mu mirimu gyonna gy'okola n'emikono gyo. Amanyi nti otambulira mu ddungu lino eddene ennyo bwe lityo. Era Mukama Katonda wammwe abadde akulabirira emyaka gino gyonna amakumi ana, ng'abeera naawe, era nga buli kye weetaaga akikuwa. **8** Bwe tutyo ne tweyongerayo mu lugendo lwaffe nga tuyita ku baganda baffe abazzukulu ba Esawu ababeera mu Seyiri. Ne tuleka ekkubo ly'Alaba eririnnyalinnya okuva Erasi ne Eziyonigeba, ne tukwata ekkubo eriyita mu ddungu lya Mowaabu. **9** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Abamowaabu temubasunguwaza wadde okubasosonkerezaako olutalo, kubanga sigenda mmwe kubawa ku ttaka lyabwe mu Ali, ettaka eryo namala dda okuliwa bazzukulu ba Lutti okubeera obutaka bwabwe." **10** Abemi be baabeeranga mu kitundu ekyo, nga basajja banene, nga ba maanyi, nga bangi nnyo, era nga bawanvu okwenkana nga Abanaki. **11** Baayitibwanga Baleefa okufaanana nga Abanaki bwe baayitibwanga, naye Abamowaabu nga bo babayita Bemi. **12** Mu biseera eby'edda Abakooli nabo baabeeranga mu Seyiri, okutuusa bazzukulu ba Esawu bwe baabasiguukulula ne babagobamu ne babazikiriza, ensi eyo ne bagyetwalira, bo ne bagibeeramu; okufaananako ng'Abayisirayiri bwe balikola mu nsi Mukama Katonda gye yabawa ey'obusika bw'obutaka bwabwe obw'enkalakkalira. **13** Mukama n'agamba nti, "Musituke musomoke akagga Zeredi." Ne tusomoka. **14** Olwo nga kasookedde tuva mu Kadesubanea okutuusa lwe twasomoka akagga Zeredi gyali giweze emyaka amakumi asatu mu munaana. Ekiseera ekyo we kyaggweerako ng'abasajja abalwanyi bonna mu lusiisira lw'abaana ba Isirayiri, ab'omu mulembe ogwo, nga bafudde baweddewo, nga Mukama Katonda bwe yabalayirira. **15** Kubanga Mukama Katonda yamalirira okubazikiriza n'omukono gwe okutuusa ng'abamaliddemu ddala mu lusiisira lwabwe. **16** Awo olwatuuka abasajja abalwanyi bonna bwe baamala okufa, nga bazikiridde baweddewo mu bantu, **17** Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, **18** "Olwa leero munaasala ensalo ya Mowaabu mu Ali. **19** Naye bwe musemberera Abamoni temubasunguwaza so temubasosonkerezaako lutalo, kubanga mmwe sigenda kubawa ku ttaka ly'Abamoni n'akatono okuba obutaka bwammwe, kubanga ettaka eryo namala dda okuliwa bazzukulu ba Lutti okubeera obutaka bwabwe obw'enkalakkalira." **20** Ekitundu ekyo era kyali kiyitibwa nsi ya Baleefa, kubanga Abaleefa be baabeerangamu naye Abamoni nga babayita Bazamuzumu. **21** Baali basajja ba maanyi era nga bangi nnyo, nga bawanvu ng'Abanaki. Naye Mukama Katonda n'abawaayo eri Abamoni ne babazikiriza, ne batwala ensi yaabwe ne bagituulamu. **22** Ne kifaananako nga Mukama bwe yazikiriza Abakooli abaalinga mu Seyiri, ensi yaabwe n'agiwa bazzukulu ba Esawu okuba obutaka bwabwe obw'enkalakkalira n'okutuusa leero. **23** Abavi abaabeeranga mu byalo ebyesuddeko okutuuka e Gaza, Abakafutoli abaava e Kafutoli bajja ne babazikiriza ne batwala ensi yaabwe bo ne bagibeeramu. **24** "Musituke mutambule muyite mu kiwonvu ekya Alunoni. Otegeere kino nga Sikoni Omwamoli Kabaka w'e Kesuboni mmugabudde mu mukono gwo n'ensi ye yonna. Kale tandika okumutabaala, n'ensi ye ogyetwalire efuukire ddala yiyo ya butaka bwo. **25** Okutandika n'olunaku lwa leero amawanga gonna ag'oku nsi nzija kugateekamu entiisa bakankane nga bawulidde ettutumu lyo babeere mu kutiitiira n'okunyolwa ku lulwo." **26** Nga tuli mu ddungu ly'e Kedemosi natumira Sikoni Kabaka w'e Kesuboni n'obubaka obw'okuteesa emirembe nga mmugamba nti, **27** "Tukkirize tuyite mu nsi yo. Tujja kutambulira mu luguudo mwokka nga tetuwunjuseeko kulaga ku ludda olwa ddyo oba olwa kkono. **28** Onootuguzanga emmere gye tunaalyanga nga tugisasulira ensimbi, n'amazzi ge tunaanywangako, nago nga tugasasulira ensimbi. Naye tuleke tuyite mu nsi yo nga tutambula n'ebigere, **29** nga bazzukulu ba Esawu abaabeeranga mu Seyiri, n'Abamowaabu abaabeeranga mu Ali bwe baatuleka,

okutuusa lwe tulimala okusomoka Yoludaani ne tutuuka mu nsi Mukama Katonda waffe gy'ategese okutuwa." **30** Naye Sikoni Kabaka wa Kesuboni n'atatukkiriza kuyitawo. Kubanga Mukama Katonda wammwe yali akakanyazizza omwoyo gwe era ng'awaganyazizza omutima gwe, alyoke amugabule mu mukono gwammwe nga bwe kiri leero. **31** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Laba, ntandise okugabula Sikoni n'ensi ye mu mukono gwo. Kale tandika okuwangula ensi ye yonna, olyoke ogyefunire okubeera obusika bwo era obutaka bwo obw'enkalakkalira." **32** Kabaka Sikoni n'eggye lye lyonna ne batulumba mu lutabaalo olw'e Yakazi. **33** Mukama Katonda waffe n'agabula Sikoni n'eggye lye lyonna, ne batabani be, mu mukono gwaffe ne tubawangula. **34** Mu kaseera ako twawamba ebibuga bye byonna ne tubizikiriza n'abantu bonna, abasajja, n'abakazi, n'abaana abato, tetwalekerawo ddala. **35** Naye ente ne tuzeetwalira awamu n'omunyago gwe twaggya mu bibuga bye twawamba. **36** Okuva ku Aloweri ekiri ku lukugiro lw'Ekiwonvu Alumoni, n'okuva ku kibuga ekiri mu kiwonvu ekyo, n'okutuukira ddala mu Gireyaadi, tewaaliwo kibuga na kimu ekyatusukkirira amaanyi. Mukama Katonda waffe byonna yabitugabula mu mukono gwaffe. **37** Naye ebifo, Mukama Katonda waffe bye yatulagira obutabisemberera, y'ensi y'abazzukulu ba Amoni, ne ku mbalama zonna ez'omugga Yaboki, n'ebibuga eby'omu nsi ey'ensozi; ebyo byo yatugaana okubikwatirako ddala.

3 Awo ne tukyuka ne twambukira mu kkubo eriraga e Basani. Ogi, Kabaka w'e Basani, n'afuluma n'eggye lye lyonna n'ajja okututabaala mu lutalo olwalwanirwa mu Ederei. **2** Naye Mukama n'aŋŋamba nti, "Tomutya, kubanga oyo mmugabudde mu mukono gwo ye n'eggye lye lyonna n'ensi ye. Kale, mukole nga bwe wakola Sikoni Kabaka w'Abamoli abaabeeranga mu Kesuboni." **3** Bw'atyo Mukama Katonda waffe n'agabula ne Ogi Kabaka w'e Basani mu mukono gwaffe awamu n'eggye lye lyonna. Ne tubatta bonna obutalekaawo muntu n'omu. **4** Era mu kiseera ekyo ne tuwamba ebibuga bye byonna ne tubitwala. Ebibuga enkaaga byonna tekwaliko kibuga na kimu kye tutaabatwalako, ne tutwala amatwale gonna aga Alugobu ag'obwakabaka bwa Ogi mu Basani. **5** Ebibuga ebyo byonna byali bizimbiddwa mu bigo eby'ebisenge ebiwanvu, n'emizigo egy'emitayimbwa, ng'okwo kw'ogatta n'obubuga obw'omu byalo obutaaliko bisenge. **6** Twabizikiririza ddala byonna nga bwe twakola ebya Sikoni kabaka w'e Kesuboni, nga tuzikiriza buli kibuga n'abasajja bonna abaakirimu n'abakazi n'abaana abato bonna. **7** Naye ente ne tuzeetwalira awamu n'omunyago gwe twaggya mu bibuga bye twawamba. **8** Bwe tutyo mu kiseera ekyo ne tutwala ebitundu by'ensi byonna ebyali ebya bakabaka bombi ab'Abamoli ebyali ku luuyi lw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani; okuva ku Kiwonvu Alunoni okutuuka ku Lusozi Kerumooni. **9** Abasidoni nga Kerumooni baluyita Siriyooni, ate bo Abamoli nga baluyita Seniri. **10** Twatwala ebibuga byonna ebyali mu kitundu ekya waggulu ekitereevu ne Gireyaadi yonna ne Basani yonna okutuuka ku Saleka ne Ederei, ng'ebyo byali bibuga eby'omu bwakabaka bwa Ogi mu Basani. **11** Ogi kabaka wa Basani ye yali asigaddewo ku Balefa. Ekitanda kye kyakolebwa mu kyuma, nga kiriko mita nnya obuwanvu, n'obugazi bwa mita emu n'obutundu munaana. Kikyaliyo mu Raba eky'Abamoni. **12** Bwe twamala okwetwalira ebitundu by'ensi ebyo bye twawangula mu kaseera ako, ne ngabira Abalewubeeni n'Abagaadi ekitundu ekyo ekiri ku bukiikakkono okuva ku Aloweri n'okugendera ku mukugiro gw'Ekiwonvu kya Alunoni, n'ekitundu ekyamakkati eky'ensi y'ensozi eya Gireyaadi, awamu n'ebibuga byamu. **13** Ekitundu kya Gireyaadi ekyasigalawo, n'obwakabaka bwa Ogi obwa Basani omugendera ne Alugabu, ne mbigabira ekitundu ky'ekika kya Manase. Ekitundu kya Alugabu kyonna mu Basani, wonna nga wayitibwa nsi ya Balefa. **14** Yayiri, ava mu Manase, yafuna ekitundu kyonna ekya Alugabu, era ye Basani, nga kyerambulula okutuukira ddala ku nsalo ey'Abagesuli n'Abamaakasi; n'akibbulamu erinnya lye, n'okutuusa leero ensi Basani eyitibwa Kavosu Yayiri. **15** Gireyaadi nagigabira Makiri. **16** Abalewubeeni n'Abagaadi ne mbagabira ekitundu ky'ensi ekiva ku Gireyaadi okuserengeta mu Kiwonvu kya Alunoni, nga mu makkati gaakyo ye nsalo, n'okutuukira ddala ku mugga Yaboki ogw'ensalo n'Abamoni. **17** Omugga Yoludaani nga ye nsalo ey'ebugwanjuba mu Alaba, okuviira ddala ku Kinneresi okutuuka ku Nnyanja ya Alaba, ye Nnyanja ey'Omunnyo, wansi w'olugulungujjo lw'olusozi Pisuga ku luuyi olw'ebuvanjuba. **18** Mu kiseera ekyo, mmwe ab'ekika kya Lewubeeni, n'ekya Gaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase, nabalagira nga mbagamba nti, "Mukama Katonda wammwe abawadde ekitundu ky'ensi kino okubeera obutaka bwammwe. Naye basajja bammwe bonna ab'amaanyi abazira nga beesibye ebyokulwanyisa, be balisooka baganda bammwe abaana ba Isirayiri okusomoka Yoludaani. **19** Kyokka, bakazi bammwe, n'abaana bammwe balisigala mu bibuga bye nabawa awamu n'ente zammwe ze mulina, ze mmanyi nga bwe ziri ennyingi, **20** okutuusa nga baganda bammwe bamaze okwetwalira ensi eri emitala w'omugga Yoludaani, Mukama Katonda wammwe gy'abawa; Mukama alyoke awe baganda bammwe ekiwummulo nga nammwe bwe yakibawa. Oluvannyuma mulikomawo mu butaka bwammwe bwe nabagabira." **21** Mu kiseera ekyo ne ndagira Yoswa, ne mmugamba nti, "Ebyo byonna Mukama Katonda wammwe byakoze bakabaka abo ababiri obyerabiddeko n'amaaso go gennyini. Bw'atyo Mukama bw'alikola obwakabaka bwonna obuli eyo gye mugenda. **22** Temubatyanga; kubanga Mukama Katonda wammwe yennyini y'anaabalwaniriranga." **23** Mu kiseera ekyo ne neegayirira Mukama nga njogera nti, **24** "Ayi Mukama Katonda, otandise okundaga nze omuddu wo, omukono gwo ogw'amaanyi n'obukulu bwo obw'ekitiibwa. Kubanga katonda ki ali mu ggulu oba ali ku nsi asobola okukola ebyekyewuunyo bino byonna by'okola, n'emirimu egy'amaanyi bwe gityo gy'okola? **25** Nkusaba, nsomoke omugga Yoludaani, ŋŋende ndabe ku nsi ennungi bw'etyo eri emitala waagwo, ensi eyo ey'ensozi ezirabika obulungi, awamu ne Lebanooni." **26** Naye Mukama n'ansunguwalira nnyo ku lwammwe, bye namusaba n'atabiwuliriza. Mukama Katonda n'aŋŋamba

nti, “Ebyo by’oyogedde bikumale; toddayo kwogera gye ndi nate ku nsonga eyo. **27** Yambuka waggulu ku ntikko y’olusozi Pisuga, ositule amaaso go otunule ebugwanjuba, ne ku bukiikakkono, n’ebuvanjuba ne ku bukiikaddyo. Weerabireko ku nsi eyo n’amaaso go gennyini, kubanga togenda kusomoka mugga guno Yoludaani. **28** Naye obuyinza bukwase Yoswa, omukuutire era omugumye afune amaanyi, kubanga y’agenda okukulembera abantu bano nga basomoka, era ye alibasobozesa okulya ensi eyo gy’ojja okulaba, okubeera obutaka bwabwe.” **29** Bwe tutyo ne tubeera awo mu kiwonvu okumpi ne Besu Peoli.

4 Kale nno kaakano, muwulire, Ayi Isirayiri, mutege amatu eri amateeka n’ebiragiro bye ŋŋenda okubayigiriza. Mubigonderenga era mubigobererenga, muliba balamu, mulyoke muyingire mu nsi Mukama Katonda wa bajjajjammwe gy’abawa mugyetwalire ebeere obutaka bwammwe obw’enkalakkalira. **2** Temwongerangako ku mateeka ge mbalagira, so temugatoolangako, naye mukwatenga ebiragiro bya Mukama Katonda wammwe, bye mbategeeza. **3** Mwerabirako n’amaaso gammwe gennyini ebyo byonna Mukama bye yakola e Baali Peoli. Abo bonna mu mmwe abaagoberera, era ne basinza Baali e Peoli, Mukama Katonda wo yabazikiriza; **4** naye mmwe abaanywerera ku Mukama Katonda wammwe, mukyali balamu leero. **5** Kale, mulabe nno, mbayigirizza amateeka n’ebiragiro nga Mukama Katonda wange bwe yandagira, mulyoke mubigobererenga nga mutuuse mu nsi gye mugenda okuyingiramu, n’okugyefunira ng’obutaka bwammwe obw’enkalakkalira. **6** Mugagobererenga n’obwegendereza, kubanga ekyo kiriraga ensi endala obugezi bwammwe n’obutegeevu bwammwe. Ensi ezo bwe ziriwulira ku mateeka gano gonna zirigamba nti, “Ddala abantu b’eggwanga lino ekkulu bategeevu era ba magezi.” **7** Kubanga ggwanga ki eddala ekkulu erimanyiddwa eririna bakatonda b’abantu baalyo okumpi n’abantu abo, nga ffe bwe tulina Mukama Katonda waffe, abeera okumpi naffe buli lwe tumukoowoola? **8** Era ggwanga ki eddala ekkulu erimanyiddwa eririna amateeka n’ebiragiro eby’obwenkanya nga bino bye nteeka mu maaso gammwe leero? **9** “Ekikulu, weekuume nnyo nga weerabirira mu ngeri gye weeyisaamu, olemenga kwerabira ebyo byonna amaaso go bye gazze galaba oleme okubiganya okuva mu mutima gwo ennaku zonna ez’obulamu bwo. Biyigirizenga abaana bo, nabo babiyigirizenga abaana baabwe. **10** Kirungi mujjukire nga bwe mwayimirira awali Mukama Katonda wammwe, ku lusozi Kolebu, bwe yaŋŋamba nti, ‘Kuŋŋaanya abantu bonna obandeetere wano we ndi, bawulire ebigambo byange, balyoke bayige okumpulira nga bantya; banzisengamu ekitiibwa ennaku zonna ze balimala ku nsi, era ebigambo ebyo babiyigirizenga abaana baabwe. **11** Mwasembera ne muyimirira wansi w’olusozi, ne mulaba nga lwaka omuliro ogwatuukira ddala waggulu ku ggulu, nga gwetooloddwa ebire n’ekizikiza ekikutte.’ **12** Bw’atyo Mukama Katonda n’ayogera nammwe ng’asinziira wakati mu muliro. Mwawulira envuga y’ebigambo bye, naye ekikula kye temwakiraba; mwakoma ku ddoboozi lyokka. **13** Yabategeeza endagaano ye eyali mu Mateeka Ekkumi, ge yawandiika ku bipande by’amayinja ebibiri, n’abalagira okugagobereranga. **14** Era mu kaseera ako Mukama Katonda n’andagira mbayigirize amateeka n’ebiragiro bye musaana okugonderanga, nga muli mu nsi gye mugenda okwefunira ng’obutaka bwammwe obw’enkalakkalira, nga mumaze okusomoka Yoludaani. **15** “Ku lunaku olwo Mukama Katonda bwe yayogera gye muli ng’asinziira wakati mu muliro ku lusozi Kolebu, temwalaba kikula kye kya ngeri yonna. Noolwekyo mwekuumenga nnyo, **16** mulemenga okweyonoona nga mwekolera bakatonda abalala, aba buli ngeri, abali mu bifaananyi ebiri ng’omusajja oba ng’omukazi, **17** oba ebifaanana ng’ensolo ez’oku nsi, oba ng’ennyonyi ezibuuka mu bbanga, **18** oba ebifaanana ng’ebiramu byonna ebitambulira wansi oba ebyekulula ku ttaka; oba ebifaanana ng’ebyennyanja ebiri mu mazzi agali wansi w’ettaka. **19** Era weekuumenga nnyo bw’onooyimusanga amaaso go okutunula waggulu ku ggulu, n’olaba enjuba, n’omwezi n’emmunyeenye, n’ebitiibwa byabyo, n’osendebwasendebwa n’obiweereza, era n’obivuunamira n’obisinza; songa ebyo byonna bye bintu Mukama Katonda wo bye yawa amawanga gonna agali wansi w’eggulu. **20** Naye mmwe, Mukama yabaggya mu Misiri, mu mbiga esaanuusa ebyuma, mubeerenga bantu be ab’obusika bwe, nga bwe muli leero. **21** “Ate n’ekirala, Mukama yansunguwalira ku lwammwe, ne yeerayirira nti nze sigenda kusomoka mugga ogwo Yoludaani nnyingire mu nsi eyo ennungi Mukama Katonda wammwe gy’abawa okubeera obusika bwammwe. **22** Naye nze kinsaanira okufiira wano mu nsi eno kaakano mwe tuli, sigenda kusomoka mugga Yoludaani; naye mmwe muligusomoka ne mwefunira ensi eyo ennungi okubeera obutaka bwammwe obw’enkalakkalira. **23** Mwegenderezanga nnyo ne muteerabira ndagaano ya Mukama Katonda wammwe gye yakola nammwe. Temwekoleranga bitali Katonda mu kufaanaanyiriza okw’ekintu kyonna Mukama Katonda wo kye yakugaana okukola. **24** Kubanga Mukama Katonda wo muliro ogwokya ne gusaanyaawo, ye Katonda ow’obuggya. **25** “Bw’olimala okuzaala abaana ng’ofunye n’abazzukulu, era nga mu nsi omwo mumazeemu emyaka mingi nga mukaddiye; ne mugenda mweyonoonanga nga mwekolera bakatonda abalala ab’engeri zonna, ne mukolanga ebibi mu maaso ga Mukama Katonda wo ne mumusunguwazanga, **26** nkoowoola eggulu n’ensi okubeera abajulirwa bange ku lunaku lwa leero nga mbakuutira mmwe nti, Bwe muneeyonoonanga bwe mutyo, muliggweerawo ddala mu nsi eyo gye mugenda okwefunira okuba obutaka bwammwe, nga mumaze okusomoka Yoludaani. Muligibeeramu akabanga katono ne muzikirizibwa mwenna. **27** Mukama anaabasaasaanyanga mu mawanga amalala, era erisigalayo batono mu mmwe abalibeera mu nsi ezo Mukama Katonda gy’anaabanga abasindiikirizza. **28** Nga muli eyo munaasinzanga bakatonda abakolebwa n’emikono gy’abantu, mu miti ne mu mayinja, abatayinza kulaba, oba okuwulira oba okulya, wadde okuwunyiriza. **29** Naye ng’oli eyo, bw’onoonoonyanga Mukama Katonda wo, onoomulabanga, singa onoomunoonyanga n’omutima gwo gwonna awamu n’omwoyo gwo gwonna. **30** Ebintu

ebyo byonna bwe binaakutuukangako n'olaba ennaku nnyingi, olwo onookomangawo eri Mukama Katonda wo mu biseera eby'oluvannyuma, n'omugonderanga. **31** Kubanga Mukama Katonda wo ajjudde okusaasira, taakusuulirirenga wadde okukuzikiriza, oba okwerabira endagaano ye gye yakola ne bajjajjaabo gye yabalayiririra. **32** "Kale, weebuuze leero ku byafaayo eby'ebiro eby'edda, nga naawe tonnabeerawo, okuva ku lunaku Katonda lwe yatonderako omuntu n'amuteeka ku nsi; weebuuze okuva ku luuyi olumu olw'eggulu okutuuka ku luuyi olulala. Waali wabaddewo ekintu ekikulu nga kino, oba waali wabaddewo akiwulirako? **33** Abantu abamawanga amalala baali bawuliddeko ku ddoboozi lya Katonda ng'ayogerera mu muliro, ne basigala nga bakyali balamu, nga mmwe bwe mwaliwulira ne muba balamu? **34** Nantiki, waali wabaddewo katonda eyali agezezzaako okwetwalira eggwanga erimu ng'aliggya wakati mu ggwanga eddala, ng'ataddewo ebigezo, n'okukola ebyamagero, n'obubonero, n'ebyewuunyo, n'entalo, ng'alaga omukono gwe ogw'amaanyi, n'omukono gwe omuwanvu; oba n'ebikolwa ebinene ebitiisa, okufaanana ng'ebintu Mukama Katonda wammwe bye yabakolera nga muli mu Misiri, nga mwenna mutunula? **35** "Walagibwa ebintu ebyo byonna olyoke otegeere nga Mukama ye Katonda; era nga awatali ye tewali mulala. **36** Yakuleka n'owulira eddoboozi lye nga liva mu ggulu alyoke akuyigirize. Yakulaga omuliro gwe omungi ennyo ku nsi, n'owulira ebigambo bye nga biva mu muliro ogwo. **37** Olw'okubanga yayagala nnyo bajjajjaabo naawe muzzukulu waabwe eyabaddirira, yakuggya mu nsi y'e Misiri ng'akozesa obuyinza bwe obungi. **38** Yakuwangulira amawanga amakulu era agakusinga ggwe amaanyi, alyoke akuyingize mu nsi yaabwe, era agikuwe ggwe okubeeranga obusika bwo nga bwe kiri leero. **39** "Noolwekyo osaana okitegeerere ddala okuva ku lunaku lwa leero, era okinywereze ddala mu mutima gwo nti Mukama ye Katonda yekka ali waggulu mu ggulu ne wansi ku nsi; so tewali mulala. **40** Kale, mugonderenga amateeka ge n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero; olwo nno eby'obulamu bwo n'embeera yo biryoke bikugenderenga bulungi, ggwe n'ezzadde lyo eririddawo; bw'otyo olyoke owangaalenga ng'oli mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeeranga obutaka bwo obw'enkalakkalira." **41** Awo Musa n'ayawula ebibuga bisatu ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani, **42** nga mu bibuga ebyo, omuntu yenna anaabanga asse muntu munne nga tagenderedde, mw'anaddukiranga, kubanga munne anaabanga amusse mu butanwa nga tamuliiko kiruyi kubanga tabangako mulabe we; anaddukiranga mu kimu ku bibuga ebyo yeewonye naye okuttibwa. **43** Bino bye byali ebibuga ebyo: Bezeri, nga kiri mu ddungu mu nsi engulumivu kyokka nga waggulu mbyabyatavu, nga kye ky'Abalewubeeni; ne Lamusi mu Gireyaadi, nga kye ky'Abagaadi; ne Golani mu Basani, nga ky'ekitundu ky'Abamanase abaagabana oluuyi olwo. **44** Gano ge mateeka Musa ge yateeka mu maaso g'abaana ba Isirayiri, **45** era ono ye kalonda w'obujulirwa, n'amateeka, n'ebiragiro, Musa bye yategeeza abaana ba Isirayiri nga bavudde mu Misiri, **46** nga bali mu kiwonvu ekiriraanye Besu Peoli ku buvanjuba bw'omugga Yoludaani, mu nsi eya Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafugiranga mu Kesuboni, Musa n'abaana ba Isirayiri gwe baali bamaze okuwangula nga bavudde mu nsi ey'e Misiri. **47** Ensi eyo baali bagitutte awamu n'ensi ya Ogi kabaka wa Basani, abo nga be bakabaka ababiri abaabanga ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'omugga Yoludaani. **48** Ensi eyo yali eva ku Aluweri ekiri ku njegoyego y'Ekiwonvu Alunoni n'okutuuka ku lusozi olunene Siriyoni era olwo ye Kerumooni, **49** n'ezingiramu ne Alaba ekiri ku luuyi olw'ebuvanjuba obwa Yoludaani, okutuukira ddala ku Nnyanja ya Alaba, ye Nnyanja ey'Omunnyo, wansi w'olugulungujjo lw'olusozi Pisuga.

5 Awo Musa n'akuŋŋaanya Isirayiri yenna, n'abagamba nti, Wulira, Ayi Isirayiri, amateeka n'ebiragiro bye nkutegeeza ng'owulira ku lunaku lwa leero. Mubiyige era mubigobererenga n'obwegendereza. **2** Mukama Katonda waffe yakola naffe endagaano nga tuli e Kolebu. **3** Endagaano eyo Mukama Katonda teyagikola ne bazadde baffe, naye yagikola naffe abali wano era abalamu ku lunaku lwa leero. **4** Mukama Katonda yayogera nammwe nga mwolekaganye naye, ye ng'asinziira mu muliro ku lusozi olunene. **5** Mu kaseera ako nze nnali nnyimiridde wakati wa Mukama nammwe okubatuusaako ekigambo kya Mukama Katonda, kubanga mmwe mwali mutidde omuliro, noolwekyo ne mutalinnya ku lusozi olunene. N'abagamba nti: **6** "Nze Mukama Katonda wo, eyakuggya mu Misiri, mu nsi gye mwafuulibwa abaddu. **7** "Tobeeranga na bakatonda balala wabula Nze nzekka. **8** Teweekoleranga kintu kyonna ekyole ekifaanana n'ekintu kyonna ekiri waggulu mu ggulu, oba wansi ku nsi, oba ekiri mu mazzi agali wansi w'ensi. **9** Ebyo tobivuunamiranga so tobisinzanga. Kubanga Nze Mukama Katonda wo ndi Katonda wa buggya; mbonereza abaana olw'ebibi bya bakitaabwe n'ebya bajjajjaabwe okutuusa ku mulembe ogwokusatu n'ogwokuna ogw'abo abankyawa. **10** Naye abo enkumi n'enkumi abanjagala era abakwata amateeka gange, mbalaga okwagala kwange okutaggwaawo. **11** Tokozesanga linnya lya Mukama Katonda wo ng'olayira ebitaliimu nsa: kubanga Mukama talirema kumusalira musango ne gumusinga omuntu oyo alayirira obwereere erinnya lye. **12** Olunaku lwa Ssabbiiti lujjukirenga era olutukuzenga, nga Mukama Katonda wo bwe yakulagira. **13** Kolanga emirimu gyo, ofaabiine mu nnaku omukaaga, **14** naye olunaku olw'omusanvu ye Ssabbiiti ya Mukama Katonda wo. Ku lunaku olwo tokolerangako mulimu gwonna; ggwe, wadde mutabani wo, wadde muwala wo, wadde omuweereza wo omusajja, oba omuweereza wo omukazi, oba ente yo eya sseddume, oba endogoyi yo, oba ku nte zo endala zonna, oba omugenyi ali omumwo, abaweereza bo abasajja, n'abaweereza bo abakazi, nabo balyoke bawummuleko nga ggwe. **15** Ojjukiranga nga wali muweereza mu nsi ey'e Misiri, Mukama Katonda wo n'akuggyayo n'omukono gwe omuwanvu era ogw'amaanyi. Mukama Katonda wo kyeyava akulagira okuumenga olunaku olwa Ssabbiiti. **16** Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa, nga Mukama Katonda

wo bwe yakulagira, olyoke owangaale, era obeerenga n'emirembe, mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa. **17** Tottanga. **18** Toyendanga. **19** Tobbanga. **20** Towaayirizanga muntu munno. **21** Teweegombanga mukyala wa muntu munno. So teweegombanga nnyumba ya muntu munno, newaakubadde ennimiro ye, newaakubadde omuweereza we omusajja, newaakubadde omuweereza we omukazi, wadde ente ye, oba endogoyi ye, oba ekintu kyonna ekya muntu munno." **22** Ago ge mateeka Mukama ge yalangirira eri ekibiina kyammwe kyonna, nga muli wansi w'olusozi Sinaayi, ng'ayogera n'eddoboozi ery'omwanguka eryava mu muliro, n'ekire, n'ekizikiza ekikutte ennyo; teyayongerako birala. Bw'atyo n'agawandiika ku bipande bibiri eby'amayinja, n'abinkwasa. **23** Bwe mwawulira eddoboozi nga liva mu kizikiza, ate ng'olusozi lwaka omuliro, ne musembera gye ndi, n'abakulembeze bonna ab'ebika byammwe, n'abakulu bammwe bonna. **24** Ne mugamba nti, "Laba, Mukama Katonda waffe atulaze ekitiibwa kye n'obukulu bwe, era n'eddoboozi lye ne tuliwulira nga lifuluma wakati mu muliro. **25** Kale, kaakano tufiira ki? Kubanga omuliro guno omungi bwe guti gujja kutusaanyaawo, tufe tuggweewo, singa twongera okuwulira eddoboozi lya Mukama Katonda waffe. **26** Kubanga, ani mu bantu omuntu eyali awulidde ku ddoboozi lya Katonda omulamu ng'ayogerera wakati mu muliro, nga ffe bwe tuliwulidde, n'asigala ng'akyali mulamu? **27** Ggwe, musemberere, owulirize bulungi byonna Mukama Katonda waffe by'anaayogera. Olyoke otubuulire ebyo byonna Mukama Katonda waffe by'anaakugamba. Tujja kubiwuliriza era tubigondere." **28** Mukama yawulira ebigambo byammwe, bwe mwayogera nange, Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Ebigambo abantu abo bye bakugambye mbiwulidde. Byonna bye boogedde bibadde birungi. **29** Singa nno bulijjo emitima gyabwe gibeera bwe gityo; ne bantya, era ne bagonderanga amateeka gange gonna, ne balyoka balaba ebirungi awamu n'abaana baabwe emirembe gyonna! **30** Genda obagambe baddeyo mu weema zaabwe. **31** Naye ggwe sigala wano nange, ndyoke nkutegeeze amateeka gonna n'ebiragiro, by'ojja okubayigiriza babikolerengako nga bali mu nsi gye mbawa okubeera obutaka bwabwe obw'enkalakkalira. **32** "Noolwekyo mwegenderezenga nnyo, mukolenga nga Mukama Katonda wammwe bw'abalagidde; mulemenga okukyama okulaga ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono. **33** Mutambulirenga mu kkubo Mukama Katonda wammwe ly'abalagidde, mulyoke mubenga balamu, mugaggawale, era muwangaalenga nga muli mu nsi ejja okubeera obutaka bwammwe obw'enkalakkalira."

6 "Kale nno, bino bye biragiro, n'amateeka, Mukama Katonda wammwe bye yandagira okubayigiriza, mubikwatenga era mubigonderenga, nga mumaze okusomoka omugga Yoludaani nga muyingidde mu nsi ejja okubeera obutaka bwammwe obw'enkalakkalira. **2** Bw'otyo ggwe n'abaana bo, n'abaana b'abaana bo oluvannyuma lwabwe, olyoke otyenga Mukama Katonda wo ennaku zonna ez'obulamu bwo, ng'ogondera amateeka ge n'ebiragiro bye, bye nkuwa leero; olyoke owangaalenga. **3** Noolwekyo, wulira, Ayi Isirayiri, ogonderenga ebiragiro ebyo n'obwegendereza, ebintu byonna bikugenderenga bulungi, mulyoke muzaale mwalenga nnyo, mu nsi ekulukuta n'amata n'omubisi gw'enjuki, nga Mukama Katonda wa bajjajjaabo bwe yakusuubiza. **4** "Wulira, Ayi Isirayiri: Mukama Katonda waffe ali omu. **5** Oyagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'omwoyo gwo gwonna, n'amaanyi go gonna. **6** Amateeka gano ge nkuwa leero ogakwatanga ku mutima gwo. **7** Ogayigirizanga abaana bo n'obwegendereza. Ogoogerengako bw'onoobanga otudde mu maka go, ne bw'onoobanga otambula mu kkubo, bw'onoobanga ogalamiddeko, ne bw'onoobanga ogolokose. **8** Onoogasibanga ku mikono gyo, nga bwe bubonero obw'okukujjukizanga, era ogatekanga ne ku kyenyi kyo. **9** Onoogawandiikanga ku myango gy'ennyumba yo, era ne ku nzigi zo. **10** "Mukama Katonda wammwe bw'alimala okukutuusa mu nsi gye yalayirira bajjajjaabo: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo okugibawa, nga mulimu ebibuga ebinene ebikulaakulana, by'otaazimba, **11** n'amayumba agajjudde buli kintu kyonna ekirungi, ky'otaateekamu, n'enzizi z'otaasima, n'ennimiro z'emizabbibu n'emizeeyituuni z'otaasimba; kale, bw'onoomalanga okulya n'okkuta, **12** weekuumenga olemenga okwerabira Mukama eyakuggya mu nsi ey'e Misiri eyali ey'obuddu. **13** "Otyanga Mukama Katonda wo. Ye gw'obanga oweereza yekka, era mu linnya lye lyokka mw'obanga olayiriranga. **14** Temuweerezanga bakatonda balala, bakatonda b'amawanga aganaabanga gabeetoolodde; **15** kubanga Mukama Katonda wo, ali wakati mu mmwe, Katonda wa buggya; obusungu bwe bugenda kukubuubuukirangako, akuzikirize, akumalewo ku nsi. **16** Temugezesanga Mukama Katonda wammwe, nga bwe mwakola nga muli e Masa. **17** Munyiikirenga okukuumanga n'okugonderanga amateeka n'ebiragiro Mukama Katonda wammwe by'akuwadde. **18** Okolanga ebyo Mukama by'akkiriza ebituufu era ebirungi; olwo olyoke obe bulungi ng'oyingidde mu nsi eyo ennungi Mukama gye yalayirira bajjajjaabo okugibawa, **19** ng'agobyemu abalabe bo bonna, nga Mukama Katonda bwe yasuubiza. **20** "Mu biseera ebirijja, omwana wo bw'akubuuzanga nti, Ebyo byonna ebinnyonnyola buli kalonda, n'amateeka, n'ebiragiro Mukama Katonda waffe bye yabalagira, bitegeeza ki? **21** Omuddangamu nti, 'Twali baddu ba Falaawo mu nsi ey'e Misiri, naye Mukama Katonda n'atuggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi. **22** Mukama Katonda n'alaga obubonero obw'ekitalo, n'akola ebyamagero ebinene era ebitatendeka ku Misiri ne ku Falaawo n'ab'omu maka ge bonna, nga naffe tulaba. **23** N'atuggyayo n'atuyingiza muno alyoke atuwe ensi eno gye yalayirira bajjajjaffe okugibawa. **24** Mukama n'atulagira okukwatanga amateeka gano gonna n'okugagonderanga, n'okutyanga Mukama Katonda waffe ennaku zonna, alyoke atukuumenga nga tuli mu mbeera ennungi, era nga tuli balamu, nga bwe tuli leero. **25** Era singa tuneegenderezanga ne tukwata amateeka gano gonna ne tugagonderanga, mu maaso ga Mukama Katonda waffe, nga bwe yatulagira, tunaabanga tutuukirizza ebyo by'ayagala.'"

7 Mukama Katonda wo bw'akutuusanga mu nsi mw'ojja okuyingira, ogyetwalire okuba obutaka bwo, nga n'amawanga mangi amaze okugagobamu, n'amawanga gano omusanvu agakusinga obunene n'amaanyi: Abakiiti, n'Abagirugaasi, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, **2** Mukama Katonda wo ng'amaze okugagabula mu mukono gwo, ng'obawangudde, kikugwanira obazikiririze ddala. Tokolanga nabo ndagaano, so tobakwatirwanga kisa. **3** Tofumbiriganwanga nabo. Towangayo muwala wo kufumbirwanga mutabani we, oba mutabani we okuwasanga muwala wo. **4** Kubanga bagenda kukyamya mutabani wo alekerengaawo okugoberera Mukama, baweerezenga bakatonda abalala; era obusungu bwa Mukama bunaababuubuukirangako n'akuzikiriza mangu. **5** Naye bwe muti bwe munaakolanga: Munaamenyanga ebyoto bya bakatonda baabwe, ne mwasaayasa amayinja gaabwe ge bawonga, ne mubetentabetenta empagi zaabwe eza Asera, ne mwokya bakatonda baabwe mu muliro. **6** Kubanga oli ggwanga ttukuvu eri Mukama. Mukama Katonda wo yakulonda okuva mu mawanga gonna agali ku nsi okubeeranga eggwanga lye, lye yeefunira ly'asuuta ennyo. **7** Mukama okugenda okubalonda n'okubaagala ennyo bw'atyo; si lwa kubanga mwe mwali musinga amawanga amalala gonna obungi; nedda, mwe mwali musinga obutono mu mawanga gonna. **8** Naye lwa kubanga Mukama Katonda yabaagala, n'akuuma endagaano gye yakola ne bajjajjammwe, n'abanunula n'omukono gwe ogw'amaanyi ng'abaggya mu nsi ey'obuddu, n'abawonya obuyinza bwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. **9** Noolwekyo osaananga okukitegeeranga nga Mukama Katonda wo ye Katonda; Katonda omwesigwa akuuma endagaano ye ey'okwagala okutaggwaawo eri abamwagala era abagondera ebiragiro bye okutuuka ku mirembe olukumi. **10** Naye abo abamukyawa alibeesasuza n'okuzikirizibwa; tagenda kulwawo kwesasuza oyo amukyawa. **11** Noolwekyo weegenderezenga nnyo ogonderenga amateeka n'ebiragiro bye nkugamba olunaku lwa leero. **12** Bwe munaakwatanga amateeka ago, ne mugagonderanga n'obwegendereza, ne Mukama Katonda wo agenda kukuumanga endagaano ye, gye yakola ne bajjajjaabo ey'okwagala kwe okutaggwaawo. **13** Agenda kukwagalanga, akuwenga omukisa; era alikwaza ne weeyongera obungi. Aliwa omukisa ezzadde lyo n'ebibala eby'oku ttaka lyo, n'emmere yo ey'empeke, ne wayini wo, n'amafuta go, n'ennyana ez'ente zo, n'abaana ab'endiga zo, ng'oli mu nsi Mukama gye yalayirira bajjajjaabo, okugikuwa. **14** Onoofunanga omukisa okusinga amawanga amalala gonna; tewaabengawo musajja oba mukazi mugumba mu mmwe, wadde ente zammwe ezitaazaalenga. **15** Mukama takkirizenga ndwadde yonna kukukwata. So taakuleeterenga ndwadde ezo ez'akabi, ze wamanyanga, ez'e Misiri, naye anaazireeteranga abo bonna abakukyawa. **16** Onoozikirizanga abo bonna Mukama Katonda b'anaakuwanguzanga, tobatunuulizanga liiso lya kisa, tobabbiranga ku liiso. So toweerezanga bakatonda baabwe, kubanga ogwo gugendanga kukufuukira mutego. **17** Oyinza okwebuuza mu mutima gwo nti, "Amawanga ag'amaanyi gatyo okutusinga, tulisobola tutya okugagoba mu nsi zaago?" **18** Naye amawanga ago togatyanga; ojjukiranga Mukama Katonda wo kye yakola Falaawo ne Misiri yonna. **19** Weerabirako n'amaaso go gennyini ebibonoobono, n'obubonero obw'ebyamagero, n'eby'ekyewuunyo, Mukama bye yakozesa okukuggya mu nsi y'e Misiri n'omukono gwe omuwanvu ogw'amaanyi. Mukama Katonda wo bw'atyo bw'anaakolanga amawanga ago gonna g'otya. **20** Ate Mukama Katonda wo anaaweerezanga ennumba mu balabe bo ne zibaluma, okutuusa n'abo abanaabanga basigaddewo mu lutalo, nga beekwese, lwe ziribazikiririza ddala. **21** Tobatyanga, kubanga Mukama Katonda wo abeera wakati mu mmwe, mukulu era wa ntiisa. **22** Mukama Katonda wo amawanga ago anaagendanga agaggyawo linnalimu, mpola mpola. Toligazikiriza gonna mulundi gumu, si kulwa ng'ensolo ez'omu nsiko zaala ne zikuyitirira obungi. **23** Naye Mukama Katonda wo anaagagabulanga mu mukono gwo n'ageeraliikirizanga ng'agatabuddetabudde, okutuusa lwe ganaazikirizibwanga. **24** Anaagabulanga bakabaka baago mu mukono gwo n'osangulira ddala amannya gaabwe okuva wansi w'eggulu. Tewaabengawo muntu n'omu anaayimiriranga mu maaso go okukwaŋŋanga, ojjanga kubazikiriza. **25** Ebifaananyi ebyole ebya bakatonda baabwe munaabyokyanga mu muliro. Teweegombanga zaabu na ffeeza anaabibeerangako. So tomwetwaliranga alemenga kukufuukira mutego; kubanga ekikolwa ekyo kya muzizo eri Mukama Katonda wo. **26** Toyingizanga mu nnyumba yo kintu kyonna ekyomuzizo, olemenga kuba mukolimire ng'ekintu ekyo bwe kiri. Onookikyayiranga ddala era onookitamirwanga ddala, kubanga kyakolimirwa.

8 Mugonderanga amateeka gonna ge nkulagira leero, mulyoke mubeerenga balamu era mwale, muyingire ensi Mukama Katonda gye yalayirira bajjajjammwe okugibawa mmwe ng'obutaka bwammwe. **2** Onojjukiranga emyaka gino gyonna amakumi ana Mukama Katonda gy'azze ng'akukulembera okukuyisa mu ddungu alyoke akugezese, akukakkanye obeere muwombeefu omwetoowaze, era yeekkaanye mu mutima gwo alabe obanga onookwatanga amateeka ge. **3** Era yakukkakkanya n'akulumya enjala, n'akuliisa emmaanu, gye wali tolabangako wadde bakadde bo okugiwulirako, alyoke akuyigirize nti omuntu taba mulamu na mmere yokka, wabula na buli kigambo ekiva mu kamwa ka Mukama Katonda. **4** Mu myaka gino gyonna amakumi ana, engatto zo tezaakukaddiwako n'ebigere byo tebyazimba. **5** Noolwekyo osaana okitegeere mu mutima gwo nti, Ng'omusajja bw'akangavvula mutabani we, ne Mukama Katonda wo bw'akukangavvula. **6** "Onookwatanga amateeka ga Mukama Katonda wo ng'otambuliranga mu makubo ge, era ng'omutya, ng'omussaamu ekitiibwa. **7** Kubanga Mukama Katonda wo akutwala mu nsi ennungi ennyo: ensi erimu emigga, n'ebidiba, n'ensulo ez'amazzi agakulukutira ku nsozi ne mu biwonvu. **8** Ensi omukula eŋŋaano ne sayiri, n'emitiini n'emikomamawanga, ensi ey'emizabbibu n'omubisi gw'enjuki; **9** ensi, emmere gy'eteebeerenga ya bbula, nga buli ky'oneetaaganga onookifunanga; ensi, ng'ebyuma ge mayinja gaayo, era gy'onoosimanga ekikomo mu nsozi zaayo. **10**

Awo bw'onoolyanga n'okkuta, weebazenga Mukama Katonda wo olw'okukuwa ensi ennungi bw'etyo. **11** "Weegenderezenga nnyo olemenga kwerabiranga Mukama Katonda wo, ng'ogaananga okukwatanga amateeka ge, n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero. **12** Si kulwa ng'onoolyanga n'okkuta, ne weezimbiranga amayumba amalungi, n'otereera; **13** amagana go n'ebisibo byo nga bigezze, ne zaabu yo ne ffeeza yo nga byaze, nga ne buli kintu ky'onoobanga nakyo nga kyeyongedde okwala, **14** kale olwo omutima gwo ne gujjangamu amalala, ne weerabiranga Mukama Katonda wo eyakuggya mu nsi ey'e Misiri mu nnyumba ey'obuddu. **15** Eyakukulemberanga n'akuyisanga mu ddungu eddene era ezzibu ennyo eritiisa, ekkalu omutali tuzzi, nga libunye emisota emikambwe egy'obusagwa, n'enjaba. Eyakuggyira amazzi mu lwazi. **16** Yakuliisanga emmaanu mu ddungu, emmere bajjajjaabo gye baali batalabangako. Yali ng'akwetoowazisa era nga bw'akugezesa, ku nkomerero biryoke bikugendere bulungi. **17** Weekuumenga, olemenga okulowoozanga mu mutima gwo nti, 'Obugagga buno bwonna mbufunye olw'obuyinza bwange n'amaanyi g'emikono gyange.' **18** Naye ojjukiranga Mukama Katonda wo, kubanga y'akuwa obuyinza okufuna obugagga, alyoke atuukirize endagaano ye gye yalayirira bajjajjaabo, nga bwe kiri leero. **19** "Bwe kanaakutandanga ne weerabiranga Mukama Katonda wo, n'ogobereranga bakatonda abalala, n'obasinzanga n'obavuunamiranga, mbategeeza mmwe leero nti ddala ddala mugenda kuzikirira. **20** Nga bwe mulaba amawanga Mukama g'azikiriza mu maaso gammwe, nammwe bwe mulizikirira bwe mutyo, bwe mutaligonderanga ddoboozi lya Mukama Katonda wammwe."

9 Wulira, Ayi Isirayiri. Osemberedde olunaku lw'ojja okusomokerako omugga Yoludaani, oyingire mu nsi omuli amawanga agakusinga obunene, ogyetwalire ogyefunire. Olisangamu ebibuga ebinene ebyebulunguddwa ebigo ebyawanvuwa okutuuka ku ggulu. **2** Abantu baayo be batabani ba Anaki, ba maanyi era bawanvu. Obamanyi bulungi, era wawulirako dda nga boogerwako nti, "Ani ayinza okwolekera Abanaki?" **3** Naye kitegeere leero nga Mukama Katonda wo y'akukulembera buli gy'oba olaga yonna, era ng'ali ng'omuliro ogusaanyaawo buli kintu. Ab'amaanyi abo agenda kubasiguukulula abazikirize nga naawe olaba. Noolwekyo ogenda kubagobamu obamalirewo ddala mu kaseera katono, nga Mukama bw'akusuubizza. **4** Mukama Katonda wo bw'alimala okugobamu amawanga ago gonna nga naawe olaba, teweewaananga nga weeyogerako nti, "Mukama ansobozesezza okuyingira mu nsi muno n'okugifuna olw'obutuukirivu bwange;" songa lwa butali butuukirivu bwa mawanga ago, Mukama kyanaava agagobamu mu maaso go. **5** Ojja kuyingira mu nsi yaabwe ogitwale, si lwa kubanga oli mutuukirivu, oba omwesigwa; wabula lwa kibi ky'amawanga ago Mukama Katonda wo kyanaava agagoba mu maaso go, atuukirize n'ekisuubizo kye yalayirira bajjajjaabo: Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo. **6** Osaana okitegeere ng'ensi eno ennungi Mukama Katonda gy'akuwa okugyefunira tagikuwa lwa kubanga oli mutuukirivu; kubanga oli muntu alina ensingo enkakanyavu. **7** Ojjukiranga, era tosaana kwerabiranga, nga bwe wasunguwaza Mukama Katonda wo ng'oli mu ddungu. Okuviira ddala ku lunaku lwe wava mu nsi ey'e Misiri mubadde mujeemera Mukama n'okutuusa lwe mutuuse mu kifo kino. **8** Ku lusozi Kolebu mwanyiiza Mukama Katonda, obusungu bwe ne bubuubuuka nnyo n'okwagala n'ayagala okubazikiriza. **9** Bwe nalinnya ku lusozi okuweebwa ebipande eby'amayinja, nga bye byaliko endagaano Mukama Katonda gye yali alagaanye nammwe, ne mmala ku lusozi ennaku amakumi ana emisana n'ekiro, saalya ku mmere wadde okunywa ku mazzi. **10** Mukama Katonda n'ampa ebipande bibiri eby'amayinja nga biwandiikiddwako n'engalo ya Katonda. Ku byo kwali kuwandiikiddwako amateeka Mukama ge yali abalangiridde ng'ali ku lusozi wakati mu muliro ku lunaku olwo nga mwenna mukuŋŋaanye. **11** Ku nkomerero y'ennaku amakumi ana n'ebiro amakumi ana Mukama Katonda n'ampa ebipande ebibiri eby'amayinja nga bye bipande eby'endagaano. **12** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Situka ove mangu wano oserengete, kubanga abantu bo be waggya mu Misiri boonoonye. Beekyusizza mangu ne bava mu kkubo lye nabalagira okutambulirangamu, ne beekolera ekibumbe ekisaanuuse ekitali Katonda." **13** Era Mukama Katonda ne yeeyongera n'aŋŋamba nti, "Neetegerezza abantu bano, ne ndaba nga bantu abalina ensingo enkakanyavu, nga ggwanga lya mputtu. **14** Leka mbazikirize, erinnya ly'eggwanga lyabwe ndisangulewo wansi w'eggulu. Ndikuggyamu eggwanga eddene era ery'amaanyi okusinga eggwanga lyabwe." **15** Bwe ntyo ne nkyuka ne nva ku lusozi ne nserengeta, ne ndeka ng'olusozi lwaka omuliro. Ebipande byombi eby'amateeka eby'endagaano nabirina mu mikono gyange gyombi. **16** Bwe natunula ne ndaba nga mwonoonye mu maaso ga Mukama Katonda wammwe; mwali mwekoledde ekitali Katonda nga mukibumbye okufaanana ng'ennyana; mwali mukyuse mangu okuva mu kkubo Mukama lye yali abalagidde. **17** Bwe ntyo ne nzirira ebipande byombi bye nnali nkutte mu ngalo zange ne mbikasuka wansi ne byatikirayatikira mu maaso gammwe nga nammwe mulaba. **18** Ate ne nziramu okweyala wansi awali Mukama Katonda okumala ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro, Mukama bwe yali amaliridde okubazikiririza ddala yeefunire eggwanga eddala; ne sirya ku mmere wadde okunywa ku tuzzi okumala ennaku amakumi ana emisana n'ekiro, olw'ekibi kye mwali mukoze, bwe mwakola ebitasaana mu maaso ga Mukama Katonda ne mumusunguwaza. **19** Ne ntya nnyo olw'obusungu bwa Mukama Katonda n'ekiruyi kye, kubanga yali abasunguwalidde nnyo ng'ayinza n'okubazikiriza. Naye era Mukama n'ampuliriza ne ku mulundi ogwo. **20** Era Mukama yali asunguwalidde nnyo Alooni nga n'okumuzikiriza ayinza okumuzikiriza. Naye mu kiseera ekyo ne Alooni ne mmusabira nnyo. **21** Ne nzirira ennyana eyabaleetera okusobya, ne ngyokya mu muliro. Ne ngisekulasekula ne ngisa, n'efuuka olufufugge. Olufufugge olwo ne nduyiwa mu kagga akaali kakulukutira ku lusozi olunene. **22** Mukama, mwayongera

okumusunguwaza bwe mwali e Tabera, n'e Masa, n'e Kiberosu Kataava. **23** Era Mukama bwe yabasindika okuva e Kadesubanea, yabagamba nti, "Mwambuke mwetwalire ensi gye mbawadde." Naye ne mujeemera ekiragiro kya Mukama Katonda wammwe. Temwamwesiga wadde okumugondera. **24** Kasookedde mbamanya, ebbanga eryo lyonna mubadde mujeemera Mukama Katonda. **25** Bwe ntyo ne nambaala ku ttaka nga neevuunise mu maaso ga Mukama, okumala ennaku amakumi ana emisana n'ekiro; kubanga Mukama Katonda yali agambye nti ajja kubazikiriza. **26** Ne nsaba Mukama nti, Ayi Mukama Katonda, bano be bantu bo, era obusika bwo bwennyini, be wanunula n'obaggya mu nsi ey'e Misiri n'omukono gwo ogw'amaanyi. **27** Nkusaba ojjukire abaddu bo, era abaweereza bo, Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo osonyiwe obukakanyavu bw'eggwanga lino, n'obunafu bwalyo n'ebibi byalyo. **28** Ab'omu nsi mwe watuggya baleme okugamba nti, "Olwokubanga Mukama yali tasobola kubatuusa mu nsi gye yabasuubiza, era olwokubanga yali abakyaye nnyo, kyeyava abaggyayo mu Misiri alyoke abattire mu ddungu." **29** Kubanga lino lye ggwanga lyo, be bantu bo ab'obusika bwo, be waggya mu Misiri n'obuyinza bwo obungi, n'omukono gwo ogw'amaanyi.

10 Mu kiseera ekyo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Tema mu jjinja ebipande bibiri eby'amayinja ebifaanana nga biri ebyasooka, era obajje n'Essanduuko ey'omuti, olyoke oyambuke gye ndi ku lusozi. **2** Nzija kuwandiika ku bipande ebyo ebigambo ebyali ku bipande ebyasooka, bye wayasa; olyoke obiteeke mu Ssanduuko." **3** Bwe ntyo ne mbajja Essanduuko mu muti ogw'akasiya, ne ntema ne mu jjinja ebipande bibiri eby'amayinja nga bifaanana nga biri ebyasooka, ne ndyoka nyambuka ku lusozi nga nkutte ebipande byombi mu ngalo zange. **4** Mukama Katonda n'awandiika ku bipande ebyo ebigambo bye yali awandiise ku bipande biri ebyasooka, ge Mateeka Ekkumi ge yali abalangiridde ku lusozi ng'ali wakati mu muliro, ku lunaku lwe mwakuŋŋaanirako. Mukama Katonda n'abinkwasa. **5** Bwe ntyo ne nkyusa obuwufu ne nzikirira okuva ku lusozi, ebipande ne mbiteeka mu Ssanduuko gye nabajja, nga Mukama Katonda bwe yandagira, ne kaakano mwe biri. **6** Abaana ba Isirayiri ne batambula okuva e Beeru Beneyaakani ne batuuka e Mosera. Awo Alooni we yafiira era we yaziikibwa. Mutabani we Eriyazaali n'amusikira n'atandika okukola emirimu gya Alooni egy'Obwakabona. **7** Bwe baava awo ne batambula okutuuka e Gudugoda; bwe baava e Gudugoda ne batuuka e Yotubasa, nga mu nsi eyo mulimu emigga egyali gikulukuta amazzi. **8** Mu kiseera ekyo Mukama n'ayawula ekika kya Leevi okusitulanga Essanduuko ey'Endagaano ya Mukama, n'okuyimiriranga mu maaso ga Mukama Katonda, n'okwatulanga emikisa gye mu linnya lye, nga bwe bakyakola n'okutuusa leero. **9** Noolwekyo Abaleevi tebaafuna mugabo wadde ekitundu eky'obusika mu nsi ensuubize nga baganda baabwe ab'ebika ebirala bwe baafuna; kubanga Mukama bwe busika bwabwe, nga Mukama Katonda wo bwe yabagamba. **10** Nabeerayo ku lusozi ne mmalayo ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro, ng'omulundi guli ogwasooka. Ne ku mulundi guno Mukama yampuliriza. Mukama Katonda yali tayagala kukuzikiriza. **11** Mukama n'aŋŋamba nti, "Genda okulembere abantu, bakwate olugendo lwabwe, bayingire mu nsi gye nalayirira bajjajjaabwe okugibawa, bagyefunire." **12** Kale nno, ggwe Isirayiri, kiki Mukama Katonda wo ky'akwetaagako wabula okutya Mukama Katonda wo, okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okumwagalanga, n'okuweerezanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna n'emmeeme yo yonna, **13** n'okugonderanga amateeka ga Mukama n'ebiragiro bye, nga bwe nkukuutira leero olw'obulungi bwo? **14** Laba, Mukama Katonda wo ye nannyini ggulu, era n'eggulu erisinga okuba waggulu ennyo nalyo lirye, n'ensi ne byonna ebigirimu. **15** Kyokka era Mukama yakwana bajjajjaabo n'abaagala nnyo, ne yeerondera mmwe, bazzukulu baabwe, okubeera ku ntikko y'amawanga gonna nga bwe kiri leero. **16** Noolwekyo mukomole emitima gyammwe, era mukomye okubeera n'amawagali. **17** Kubanga Mukama Katonda wammwe ye Katonda wa bakatonda, era ye Mukama w'abakama, ye Katonda omukulu, nannyini buyinza era Katonda atiibwa, atalina kyekubiira, era atalya nguzi. **18** Bamulekwa abataliiko bakitaabwe, ne bannamwandu, abamalira ensonga zaabwe mu bwenkanya; era ayagala ne bannamawanga abatambuze, ng'abawa emmere n'ebyokwambala. **19** Kale nno, mwagalenga bannamawanga kubanga nammwe mwaliko bannamawanga mu nsi ey'e Misiri. **20** Otyanga Mukama Katonda wo era muweerezenga. Munywererengako, era mu linnya lye mw'onoolayiriranga. **21** Oyo, lye ttendo lyo era ye Katonda wo, eyakukolera ebyamagero ebyo byonna ebikulu ggwe kennyini bye weerabirako n'amaaso go. **22** Bajjajjaabo bwe baaserengeta e Misiri, bonna awamu baali bawera abantu nsanvu; kaakano Mukama Katonda wo abafudde bangi nnyo ng'emmunyeenye ez'oku ggulu.

11 Yagalanga Mukama Katonda wo, ogonderenga ebigambo bye by'akukuutira, n'ebiragiro bye, n'amateeka ge ennaku zonna. **2** Mutegeere nga ku lunaku lwa leero soogera na baana bammwe abataamanya era abataalaba ku kukangavvula kwa Mukama Katonda wammwe, n'ekitiibwa kye n'omukono gwe ogw'amaanyi, era ogw'obukuumi; **3** era abataalaba ku byamagero bye yakola n'ebintu byonna bye yakolera wakati mu Misiri, ku Falaawo, ye kabaka w'e Misiri n'eri ensi ye yonna; **4** ne bye yakola eggye lya Misiri n'embalaasi zaalyo n'amagaali gaalyo; era nga amaggye ago bwe yagazikiririza mu mazzi ag'omu Nnyanja Emyufu bwe gaali nga gabagoberera, n'agamalirawo ddala n'okutuusa leero. **5** Abaana bammwe si be baalaba ebyo byonna Mukama bye yabakolera okuva nga muli mu ddungu n'okutuuka wano mu kifo kino, **6** era ne kye yakola Dasani ne Abiraamu batabani ba Eriyaabu, mutabani wa Lewubeeni, ettaka bwe lyayasamya akamwa kaalyo, wakati mu baana ba Isirayiri bonna, ne libamira n'ab'omu maka gaabwe bonna, n'eweema ez'ensiisira zaabwe zonna, ne buli kiramu kyabwe kyonna kye baalinako obwannannyini. **7** Naye mmwe bennyini mwe mwabiraba

n'amaaso gammwe, ebintu ebyo ebikulu Mukama by'azze akola. **8** Noolwekyo mukwatenga amateeka gonna ge mbalagira leero, mulyoke mubeere n'amaanyi okuyingira mu nsi gye mujja okwefunira, nga mumaze okusomoka omugga Yoludaani, **9** bwe mutyo mulyoke muwangaalenga nga muli mu nsi Mukama gye yalayirira bajjajjammwe okugibawa awamu ne bazzukulu baabwe, ng'eyo ye nsi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki. **10** Kubanga ensi gy'ogenda okuyingira, ogyefunire, tefaanaana ng'ensi y'e Misiri, gye mwava, gye wasimbanga ensigo zo n'ozifukiriranga n'ebbomba gye wasambyanga ekigere, ng'afukirira ennimiro y'enva. **11** Naye ensi gye mugenda okwefunira nga musomose omugga Yoludaani, ye nsi ey'ensozi n'ebiwonvu, enywa amazzi g'enkuba agava mu ggulu. **12** Ye nsi Mukama Katonda wo gy'alabirira. Amaaso ga Mukama Katonda wo gabeera ku nsi eyo bulijjo, okuva ku ntandikwa y'omwaka okutuuka ku nkomerero yaagwo. **13** Bwe munaagonderanga amateeka gano ge mbalagira leero: okwagalanga Mukama Katonda wammwe, n'okumuweerezanga n'omutima gwammwe gwonna, n'emmeeme yammwe yonna, **14** kale, anaatonnyesanga enkuba mu nsi yammwe mu biseera byayo: enkuba eya ddumbi n'eya ttoggo, olyoke okungulenga emmere yo ey'empeke, weefunire ne wayini omusu n'amafuta. **15** Era anaakuzanga omuddo mu malundiro go ente zo gwe zinaalyanga; naawe onoolyanga emmere n'okkuta. **16** Mwegenderezenga nnyo, mulemenga okukyama ne mubula, ne muweerezanga bakatonda abalala era ne mubavuunamiranga. **17** Kale obusungu bwa Mukama ne bubabuubuukirangako, n'aggalangawo eggulu, enkuba ne tetonnyanga, n'ettaka ne litabalangako bibala, ne muzikiriranga ne muggwaawo mangu ku nsi ennungi Mukama gy'abawa. **18** Kale muterekenga ebigambo byange bino mu mutima gwammwe ne mu mmeeme yammwe; munaabisibanga ku mikono gyammwe ng'akabonero ak'okubibajjukizanga, era mubitekanga ne ku byenyi byammwe. **19** Mubiyigirizenga abaana bammwe, ng'obinyumyako bw'onoobanga otudde mu nnyumba yo, ne bw'onoobanga otambula mu nguudo; ne bw'onoogalamirangako, era ne bw'onoositukanga. **20** Era onoobiwandiikanga ku myango ne ku nzigi, **21** mmwe n'abaana bammwe mulyoke muwangaalenga nnyo, mumale ennaku nnyingi nga ebbanga eggulu lye lirimala nga liri waggulu w'ensi, nga muli mu nsi Mukama gye yasuubiza bajjajjammwe okugibawa. **22** Bwe muneegenderezanga, ne mugonderanga ebiragiro bino byonna bye mbawa okubikolanga: kwe kwagalanga Mukama Katonda wammwe, n'okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okumunywererangako; **23** kale, Mukama anaagobangamu amawanga ago gonna aganaabanga mu maaso gammwe, ne mwefunira ensi z'amawanga ago agabasinga mmwe obunene era n'amaanyi. **24** Buli we munaalinnyanga ekigere kyammwe, ekifo ekyo kinaabeeranga kyammwe; okuva ku ddungu okutuuka ku Lebanooni, n'okuva ku Mugga Fulaati okutuuka ku nnyanja ey'ebugwanjuba. **25** Tewaabengawo muntu n'omu anaasobolanga okubaziyiza. Mukama Katonda wammwe aliteeka entiisa n'ekikangabwa mu bannansi bonna, buli we munaagendanga, nga bwe yabasuubiza. **26** Mulabe, ku lunaku lwa leero nteeka mu maaso gammwe omukisa n'ekikolimo. **27** Omukisa, bwe munaagonderanga amateeka ga Mukama Katonda wammwe ge mbalagira leero; **28** ekikolimo, bwe mutaagonderenga mateeka ga Mukama Katonda wammwe, ne mukyamanga okuva mu kkubo lye mbalagira leero, ne mugobereranga bakatonda abalala be mwali mutamanyi. **29** Mukama Katonda wo bw'alikutuusa mu nsi gy'ogenda okuyingiramu ogyetwalire ng'obutaka bwo obw'enkalakkalira, omukisa oguteekanga ku lusozi Gerizimu, n'ekikolimo ku lusozi Ebali. **30** Ensozi ezo ziri mitala wa Yoludaani ku ludda olw'ebugwanjuba obw'oluguudo ng'oyolekedde enjuba gy'egwa, okumpi n'emiti eminene egy'e Mole, mu nsi y'Abakanani ababeera mu Alaba ku miriraano gya Girugaali. **31** Muli kumpi okusomoka omugga Yoludaani mwefunire ensi Mukama Katonda wammwe gy'abawa. Bwe mulimala okugyetwalira, nga mwe mubeera, **32** mwegenderezenga nnyo mugonderenga amateeka gonna, n'ebiragiro bye nteeka mu maaso gammwe leero.

12 Gano ge mateeka n'ebiragiro bye musaana okukwatanga n'obwegendereza, nga muli mu nsi Mukama Katonda wa bajjajjaabo gy'akuwadde okubeera obutaka bwo ebbanga lyonna lye mulimala ku nsi. **2** Muzikiririzanga ddala ebifo byonna ebiri ku gasozi ne ku nsozi, ne wansi w'agati aganene, **3** bannaggwanga be mugenda okutwalako ensi yaabwe gye basinziza; n'amayinja gaabwe mugaasaayasanga, n'empagi zaabwe eza Asera mulizimenyaamenya ne muzookya mu muliro; n'ebibajje ebya bakatonda baabwe mubitemaatemanga n'amannya gaabwe mu bifo ebyo ne mugasanguliramu ddala. **4** Mukama Katonda wammwe, ye temumusinzanga mu ngeri eyo nga bali bwe bakola. **5** Mmwe munoonyanga mu bika byammwe byonna, ekifo Mukama Katonda wammwe ky'alibalondera we munaateekanga Erinnya lye ne mumuzimbira awo ennyumba ye ey'okubeerangamu. Mu kifo ekyo gye munaagendanga okumusinza; **6** awo we munaaleetanga ebiweebwayo byammwe ebyokebwa ne biweebwayo ebirala, n'ebitundu byammwe eby'ekkumi, n'ebirabo eby'enjawulo, n'obweyamo bwammwe, n'ebiweebwayo ebya kyeyagalire, n'ebibereberye eby'omu bisibo byammwe n'eby'omu biraalo byammwe. **7** Mmwe n'ab'omu nnyumba zammwe munaaliiranga mu maaso ga Mukama Katonda wammwe, munaasanyukanga ne mwenyumirizanga mu buli kintu kyonna kye munaabanga mukoze n'emikono gyammwe, kubanga Mukama Katonda wo anaabanga akuwadde omukisa. **8** Temukolanga nga bwe tukola wano leero, nga buli omu akola nga bw'alaba ekisaanidde, **9** kubanga temunnatuuka mu kiwummulo ne mu busika Mukama Katonda wammwe bw'abawa. **10** Naye bwe mulimala okusomoka omugga Yoludaani, ne mubeera mu nsi Mukama Katonda wammwe gy'abawa nga bwe busika bwammwe, ng'abawadde n'okuwummula, nga temukyataataaganyizibwa balabe bammwe abanaabanga babeetoolodde n'okutuula ne mutuulanga mu mirembe; **11** kale nno, mu kifo ekyo Mukama Katonda wammwe kyanaabanga yeerondedde okutuuzanga omwo Erinnya

lye, omwo mwe munaaleetanga buli kintu kyonna kye mbalagira: ebiweebwayo byammwe ebyokebwa, n'ebiweebwayo ebirala, n'ebitundu byammwe eby'ekkumi, n'ebirabo eby'enjawulo, n'ebirabo ebisinga obulungi mu bintu byammwe bye munaabanga mweyamye okuwaayo eri Mukama. **12** Munaasanyukiranga awo mu maaso ga Mukama Katonda wammwe, mmwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe, n'abaweereza bammwe abasajja, n'abaweereza bammwe abakazi, n'Abaleevi ab'omu bibuga byammwe, kubanga bo ku bwabwe tebalifuna mugabo oba obusika okufaanana nga mmwe. **13** Weekuumanga n'otaweerayo biweebwayo by'omu buli kifo kyonna ky'onoolabanga. **14** Obiweerengayo mu kifo ekyo ekimu kyokka Mukama ky'anaakulonderanga okuva mu kimu ku bika byo; era omwo mw'onookoleranga ebyo byonna bye nkulagira. **15** Naye onettiranga ku bisolo ebinaabanga mu bibuga byo, oba mpeewo oba njaza, n'olya ennyama nnyingi nga bw'onooyagalanga, ng'omukisa bwe guli Mukama Katonda wo gw'anaakuwanga. Abalongoofu mu by'emikolo n'abatali balongoofu, bonna banaalyanga. **16** Wabula omusaayi temugulyanga; munaaguyiwanga wansi ku ttaka ng'amazzi. **17** Mu bibuga byo toliirangamu kitundu ekimu eky'ekkumi eky'emmere yo ey'empeke, oba ekya wayini wo, oba eky'amafuta go; oba ebibereberye eby'omu bisibo byo n'eby'omu biraalo byo, oba n'obweyamo bwo oba n'ebiweebwayo ebya kyeyagalire; wadde n'ebirabo ebitali bya bulijjo. **18** Onoobiriiranga mu maaso ga Mukama Katonda wo, mu kifo ekyo Mukama Katonda wo ky'anaabanga akulondedde; ggwe, ne mutabani wo, ne muwala wo, n'omuweereza wo omusajja n'omuweereza wo omukazi, n'Omuleevi anaabanga mu bibuga byo, era onoosanyukiranga mu maaso ga Mukama Katonda wo mu buli kintu kyonna ky'onoobanga okoze n'emikono gyo. **19** Weekuumanga nnyo obutalagajjaliranga Muleevi ebbanga lyonna ly'olimala ng'oli mulamu ku nsi. **20** Mukama Katonda wo bw'aligaziya amatwale go, nga bwe yakusuubiza, n'oyoyanga okulya ku nnyama ng'ogamba nti, "Nandiyagadde okulya ku nnyama." Kale, onoolyanga ennyama ennyingi nga bw'onooyagalanga. **21** Ekifo, Mukama Katonda wo ky'anaabanga akulondedde okuteekamu Erinnya lye, bwe kinaabanga kiri wala n'ewuwo kale onooyinzanga okutta ku zimu ku nsolo ez'omu bisibo byo ne mu biraalo byo Mukama by'anaabanga akuwadde, nga bwe nkulagidde; era mu bibuga byo onooyinzanga okulya ennyama ennyingi nga bw'onooyagalanga. **22** Onoogiryanga nga bw'onoolyanga empeewo n'enjaza. Abalongoofu n'abatali balongoofu bonna banaalyanga. **23** Naye weekuumenga obutalyanga musaayi; kubanga omusaayi bwe bulamu, ate nga tekikugwaniranga kulyanga bulamu ng'olya ennyama. **24** Togulyanga; oguyiwanga wansi ku ttaka ng'amazzi. **25** Togulyanga, olyoke obeerenga mu ddembe, ggwe, n'abaana bo, ng'okoze obituufu mu maaso ga Mukama. **26** Naye ebintu byo ebitukuvu ne byonna by'oneeyamanga okuwaayo, onoobiddiranga n'obitwalanga mu kifo Mukama ky'anaabanga akulondedde. **27** Onooleetanga ebiweebwayo byo ebyokebwa, ennyama n'omusaayi, ku Kyoto kya Mukama Katonda wo. Omusaayi gw'ebiweebwayo byo ebirala gunaafukibwanga ku Kyoto kya Mukama Katonda wo, naye ennyama onooyinzanga okugirya. **28** Weegenderezenga okugoberera ebiragiro bino byonna bye nkuwa, olyoke obeenga bulungi, ggwe, n'abaana bo, oluvannyuma lwo, emirembe gyonna, kubanga onoobanga okoze ekituufu mu maaso ga Mukama Katonda wo. **29** Amawanga ago g'ogenda okulumba ogatwaleko ensi yaabwe, Mukama agenda kugazikiriza nga naawe olaba. Naye bw'obanga omaze okubagoba mu nsi yaabwe, n'okugibeeramu n'ogibeeramu, **30** era ng'amawanga ago gamaze okuzikirizibwa nga naawe olaba, weekuumanga n'otabuuliriza ku bya bakatonda baabwe ng'ogamba nti, "Ab'omu mawanga ago baasinzanga batya bakatonda baabwe, nange njagala nkole bwe ntyo?" **31** Mukama Katonda wo tomusinzanga mu ngeri efaanana ng'eya bali, kubanga mu kusinza bakatonda baabwe bakoleramu ebikolobero bingi Mukama by'atayagala, by'akyawa. Bayokya ne batabani baabwe ne bawala baabwe mu muliro nga ssaddaaka eri bakatonda baabwe. **32** Kibagwanidde okunyiikiranga okukolanga buli kintu kye mbalagira, tokyongerangako wadde okukikendeezangako.

13 Mu mmwe bwe mulabikangamu nnabbi oba omuntu n'akutegeeza eby'omu maaso nga yeeyambisa ebirooto, n'alangirira ebyamagero oba ebyewuunyisa ebijja okubeerawo, **2** era ebyamagero ebyo, oba ebyewuunyisa ebyo by'anaabanga alangiridde ne bituukirira, n'alyoka akugamba nti, "Ka tugoberere bakatonda abalala era tubaweerezenga" (bakatonda ggwe b'otomanyangako), **3** towulirizanga bigambo bya nnabbi oyo, oba omuloosi w'ebirooto oyo. Kubanga Mukama Katonda wammwe anaabanga abagezesa bugezesa ategeere obanga munaabanga mumwagala n'omutima gwammwe gwonna n'emmeeme yammwe yonna. **4** Mukama Katonda wammwe gwe munaagobereranga, era ye yekka gwe munaatyanga, era amateeka ge, ge munaakwatanga, era n'eddoboozi lye, lye munaawulirizanga era lye munaagonderanga, era ku ye kwe munaanywereranga. **5** Kale nno nnabbi oyo, oba omuloosi w'ebirooto oyo anattibwanga, kubanga anaabanga abasasamaza mujeemere Mukama Katonda wammwe, eyabaggya mu nsi ey'e Misiri, n'abanunula mu nnyumba ey'obuddu, nnabbi oyo ng'akusasamaza, ove mu kkubo ettuufu Mukama Katonda wo lye yakulagira okutambulirangamu. Bw'otyo ekibi ekiri mu mmwe, bw'onookimalangamu. **6** Omuntu yenna, ne bw'abanga muganda wo oba mutabani wo, oba muwala wo, oba mukazi wo omuganzi ennyo, oba mukwano gwo gw'oyagala ennyo ow'okulusegere, n'akusendasendanga mu kyama ng'agamba nti, "Jjangu tugende tusinze bakatonda abalala," bakatonda ggwe b'otomanyangako, ne bakadde bo be batamanyangako, **7** bakatonda ab'abantu ababeetoolodde, ab'oku muliraano, oba abeewala, okuva ensi gy'etandikira ne gy'ekoma, **8** tomuwulirizanga, so by'anaakugambanga tobikolanga. Tomusaasiranga era tomuzibiikirizanga wadde okumusonyiwanga. **9** Omuttiranga ddala. Gw'omusokangako ng'attibwa n'abantu bonna ne bassa okwo. **10** Onoomukubanga amayinja

n'omutta, kubanga anaabanga agezezzaako okukukyusa akuggye ku Mukama Katonda wo eyakuggya mu nsi ey'e Misiri mu nnyumba ey'obuddu. **11** Kale Isirayiri yonna banaakiwuliranga banaatyanga, era tewaabeerengawo mu mmwe n'omu anaddangayo okukola ekibi ng'ekyo. **12** Bw'owuliranga mu kimu ku bibuga Mukama Katonda wo by'akuwa okubeerangamu, **13** nga mulimu abantu abali mu mmwe abasituse ne basikiriza abantu b'omu kibuga kyabwe ekyo nga babagamba nti, "Ka tugende tusinze bakatonda abalala," bakatonda be mutamanyangako, **14** kale nno kikusaanira obuulirizenga nnyo ku kintu ekyo, okyekebejjenga, okyekkaanyizenga ddala. Bwe kinaakakasibwanga nga kya mazima, nga wakati mu mmwe waliwo abakoze ekintu ekibi bwe kityo, **15** kale, abantu bonna abanaabeeranga mu kibuga onoobattanga n'ekitala, awamu n'ebisolo byabwe bye balunda byonna. **16** Omunyago gwonna onoogukuŋŋaanyizanga wakati mu kibangirizi eky'omu kibuga, era onooyokyanga ekibuga kyonna n'omunyago gwako n'omuliro, ng'ekiweebwayo ekiri awamu ekyokebwa eri Mukama Katonda wo. Ekibuga ekyo kinaasigalanga awo nga kifunvu eky'olubeerera, tekiddibwengamu kuzimbibwa. **17** Tewaabeerengawo kintu na kimu ku ebyo ebinaabanga bimaze okukolimirwa ky'onoosangibwanga nakyo, bwe butyo obusungu bwa Mukama obunaabanga obungi ennyo bunakkakkananga; anaakukwatirwanga ekisa, n'akulaganga okwagala kwe, n'akwongeranga okwala, nga bwe yalayirira bajjajjaabo, **18** kubanga onoogonderanga eddoboozi lya Mukama Katonda wo n'okwatanga amateeka ge gonna ge nkuwa leero, n'okolanga ebisaanidde mu maaso ga Mukama Katonda wo.

14 Muli baana ba Mukama Katonda wammwe. Temwesalangako misale oba enjola ku mibiri gyammwe, wadde okwemwangako enviiri ez'omu bwenyi nga mufiiriddwa, **2** kubanga oli ggwanga ttukuvu eri Mukama Katonda wo. Mu mawanga gonna ag'oku nsi, Mukama ggwe gwe yalondamu okuba eggwanga lye eddonde lye yeefunira. **3** Temulyanga nnyama ya kisolo kyonna ekitali kirongoofu eky'omuzizo. **4** Bino bye bisolo bye munaalyanga: ente, endiga, embuzi, **5** enjaza, empeewo, ennangaazi, embulabuzi, entamu, enteŋŋo n'endiga ez'omu nsiko. **6** Era munaayinzanga okulya ensolo ezirina ebinuulo ebyawulamu wabiri nga zizza n'obwenkulumu. **7** Naye nno ku ezo ezirina ebinuulo ebyawulamu oba nga zizza obwenkulumu, zino temuziryanga: eŋŋamira, akamyu, n'omusu. Kubanga newaakubadde nga zizza obwenkulumu, ekinuulo kyazo sikyawulemu, si nnongoofu za muzizo gye muli. **8** Embizzi nazo si nnongoofu, kubanga newaakubadde zirina ekinuulo ekyawulemu, naye tezizza bwenkulumu, noolwekyo zinaabanga za muzizo gye muli. Ennyama yaazo temugiryanga so temukwatanga wadde okukoma ku mirambo gyazo. **9** Mu biramu ebibeera mu mazzi, munaalyanga ebyo ebirina amaggwa ku mugongo n'amagalagamba. **10** Naye ebyo byonna ebitalina maggwa na magalagamba temubiryanga, kubanga si birongoofu gye muli. **11** Ennyonyi ennongoofu munaaziryanga. **12** Naye zino temuuziryenga: empungu, ennunda, makwanzi, **13** wonzi, eddiirawamu, kamunye n'ez'ekika kye, **14** namuŋŋoona owa buli ngeri; **15** ne maaya, n'olubugabuga, olusove, enkambo n'ekika kyazo, **16** ekiwuugulu, n'ekkukufu, ekiwuugulu eky'amatu; **17** n'ekimbala, n'ensega, n'enkobyokkobyo; **18** ne kasiida, ne ssekanyolya, n'ekika kye, n'ekkookootezi, n'ekinyira. **19** Ebiwuka byonna ebirina ebiwaawaatiro nga bigendera mu kibinja si birongoofu gye muli, temuubiryenga. **20** Ekiramu kyonna ekirongoofu ekirina ebiwaawaatiro munaayinzanga okukirya. **21** Ekintu kyonna kye munaasanganga nga kimaze okufa, temukiryanga. Onooyinzanga okukiwanga munnaggwanga anaabeeranga mu bibuga byo ye n'akirya, oba onooyinzanga okukitunzanga munnaggwanga. Kubanga oli ggwanga ettukuvu eri Mukama Katonda wo. Tofumbiranga kabuzi kato mu mata ga nnyina waako. **22** Buli lw'onookungulanga ebibala byo nga biva mu nnimiro yo buli mwaka, weegenderezanga n'ossangako wabbali ekitundu kyabyo eky'ekkumi. **23** Onoolyanga ekitundu eky'ekkumi eky'emmere y'empeke, n'ekya wayini omusu, n'eky'amafuta, n'eky'ebibereberye eby'ebisibo byo n'eby'amagana go. Onookiriiranga mu maaso ga Mukama Katonda wo mu kifo ky'anaabanga yeerondedde eky'okubeerangamu Erinnya lye, olyokenga oyige okutyanga Mukama Katonda wo bulijjo. **24** Naye Mukama ng'akuwadde omukisa, kyokka ng'ekifo ekyo kye yeerondera okubeerangamu Erinnya lye kiri wala n'ewuwo, noolwekyo nga toosobolenga kwetikka ekitundu eky'ekkumi okukituusangayo, **25** kale nno, onookiwaanyisangamu omuwendo gw'ensimbi. Onoogendanga n'ensimbi ezo ng'ozinywezezza mu mukono gwo mu kifo Mukama Katonda wo kye yeerondera. **26** Ensimbi ezo onoozeegulirangamu ekintu kyonna ky'onooyagalanga: gamba ente, oba endiga, oba envinnyo, oba ekyokunywa ekitamiiza, oba ekintu kyonna ky'onooyagalanga. Ggwe awamu n'ab'omu maka go bonna munaaliiranga awo mu maaso ga Mukama Katonda wo nga musanyuka. **27** Naye nno, Omuleevi anaabeeranga naawe mu bibuga byo tomulagajjaliranga, kubanga ye talina mugabo wadde ebyobusika ebibye ku bubwe nga ggwe. **28** Buli myaka esatu, ku buli nkomerero ya mwaka ogwokusatu, onooleetanga ebitundu eby'ekkumi byonna ebyo eby'ebibala byo byonna eby'omwaka ogwo, n'obiterekanga mu mawanika mu bibuga byo. **29** Kale nno, Omuleevi kubanga taabenga na mugabo wadde ebyobusika nga ggwe, ne bamulekwa abatalina bakitaabwe ne nnamwandu; abo bonna abanaabanga babeera mu bibuga byo, bajjenga balye okutuusa lwe banakkutanga; bw'atyo Mukama Katonda wo alyoke akuwenga omukisa mu buli kimu kyonna ky'onookolanga n'emikono gyo.

15 Ku buli nkomerero y'omwaka ogw'omusanvu, amabanja gonna onoogasonyiwanga. **2** Okusonyiwa okwo kunaabeeranga bwe kuti: buli muntu eyawola munne ebbanja, anaasazangamu ebbanja eryo lye yamuwola. Temubanjanga Bayisirayiri bannammwe, kubanga ebiro Mukama by'anaabanga ataddewo eby'okusonyiwagana amabanja binaabanga bimaze okulangirirwa. **3** Onooyinzanga okubanja munnaggwanga

akusasule, naye ebbanja muganda wo ly'akulinako onoolimusonyiwanga. **4** Naye tewaabeerengawo mwavu mu mmwe kubanga ng'otuuse mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okugyefunira ng'obutaka bwo obw'enkalakkalira n'akuyiwangako emikisa gye emingi, **5** kasita onoogonderanga ddala Mukama Katonda wo, n'ogoberera n'obwegendereza ebiragiro bino byonna bye nkuwa leero. **6** Kubanga Mukama Katonda wo agenda kukuyiwako emikisa gye nga bwe yakusuubiza. Amawanga mangi onoogawolanga naye ggwe tojjanga kugeewolako. Onoofuganga amawanga mangi, naye go tegaakufugenga. **7** Bw'onoobanga oli mu bibuga by'omu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, mu mmwe bwe munaabangamu munno omwavu ali mu kwetaaga tokakanyazanga mutima gwo wadde okukodowaliranga muganda wo oyo omwavu. **8** Omwanjululizanga engalo zo, n'omuwolanga n'okwagala kyonna ky'anaabanga yeetaaga okumuwewulako obuzibu bwe. **9** Weekuumenga nnyo olemenga kubeeranga na ndowooza eno embi mu mutima gwo nti, "Omwaka ogw'omusanvu ogw'okusonyiwa amabanja gusembedde," muganda wo n'omukwatirwa ettima n'otobaako ky'omuwa. Muganda wo ayinza okujulira eri Mukama n'osangibwanga ng'ogudde mu kibi. **10** Muwenga n'okwagala n'obutajuliriranga, kubanga olw'omwoyo ng'ogwo, Mukama Katonda wo ajjanga kukuwanga omukisa mu mirimu gyo gyonna, ne mu buli kintu ky'onootuusangako engalo zo. **11** Olwokubanga mu nsi temuubulengamu baavu abali mu kwetaaga, kyenva nkulagira nti muganda wo omwavu era ali mu kwetaaga omwanjululizanga engalo zo bulijjo mu nsi yo. **12** Omusajja Omwebbulaniya oba omukazi Omwebbulaniya gw'onoobanga oguze okukuweerezanga, bw'anaamalangako emyaka omukaaga, mu mwaka ogw'omusanvu onoomuddizanga eddembe lye. **13** Era bw'onoomutanga tomusiibulanga ngalo nsa. **14** Omuwangako, nga teweebalira, ku magana go, ne ku mmere yo ey'empeke, ne ku wayini wo. Omuwanga nga Mukama Katonda wo bw'anaabanga akuwadde omukisa. **15** Ojjukiranga nga wali muddu mu nsi y'e Misiri, Mukama Katonda wo n'akununulayo. Noolwekyo kyenva nkuwa ekiragiro kino leero. **16** Naye omuddu bw'anaakugambanga nti, "Sijja kuva wano," kubanga akwagala nnyo ggwe n'abali mu maka go, era nga bw'abeera naawe aba bulungi; **17** kale nno, onoomulazanga awali oluggi, n'oddira olukato n'olufumitanga mu kutu kwe okw'ebweru ne luyingira ne mu luggi; olwo anaabanga afuuse muweereza wo ennaku zonna ez'obulamu bwe bwonna. N'omuweereza wo omukazi naye onoomuyisanga bw'otyo. **18** Tolowoozanga nti omukwatiddwa ekisa kubanga akuweerezza okumala emyaka mukaaga, nga buli mulimu gw'akola gwandikoleddwanga abaweereza ab'empeera babiri balamba. Era mu byonna by'onookolanga, Mukama Katonda wo anaakuwanga omukisa. **19** Buli bibereberye ebisajja ebinaazaalibwanga mu ggana lyo ne mu kisibo kyo, onoobitukuzanga era binaabanga bya Mukama Katonda wo. Ente zo ennume embereberye tozikozesanga mirimu, n'endiga zo embereberye tozisalangako byoya. **20** Ebibereberye ebyo onoobiryanga buli mwaka, buli mwaka, ggwe n'ab'omu nju yo bonna, nga mubiriiranga mu maaso ga Mukama Katonda wo, mu kifo Mukama ky'anaabanga yeerondedde. **21** Ekisolo bwe kinaabeerangako akamogo, gamba nga kirema, oba nga kizibe kya maaso, oba nga kiriko ekikyamu kyonna ekinene, tokireetanga ng'ekiweebwayo eri Mukama Katonda wo. **22** Onookiriiranga mu bibuga byo. Omulongoofu n'atali mulongoofu mwenna munaabiryanga nga bwe munaalyanga empeewo oba enjaza. **23** Naye omusaayi togulyanga, oguyiwanga wansi ku ttaka ng'ayiwa amazzi.

16 Ojjukiranga omwezi ogwa Abibu ng'ogukwatiramu Okuyitako kwa Mukama Katonda wo, kubanga ekiro mu mwezi gwa Abibu, Mukama Katonda wo mwe yakuggyira mu nsi y'e Misiri. **2** Onooleetanga ekiweebwayo eri Mukama eky'Okuyitako, ng'okiggya mu ggana lyo, ne mu kisibo kyo mu kifo Mukama ky'anaabanga yerondedde nga kye ky'okubeerangamu Erinnya lye. **3** Tokiryanga na mugaati omuzimbulukuse. Onoomalanga ennaku musanvu ng'emigaati gy'olya si mizimbulukuse, gye migaati egy'okulaba ennaku, kubanga mu Misiri wavaayo mu bwangu, bw'otyo olyokenga ojjukirenga, mu nnaku zonna ez'obulamu bwo, olunaku lwe wasitulirako ng'ova mu nsi y'e Misiri. **4** Tewaabeerengawo asangibwa na kizimbulukusa mu nsi yo yonna okumalanga ennaku musanvu. Ennyama gy'onooteekateekanga, ey'ekiweebwayo, akawungeezi ku lunaku olw'olubereberye teesigalengawo kutuusa nkeera. **5** Tokkirizibwenga kuweerangayo mu bibuga byo Mukama Katonda wo by'akuwa, ekiweebwayo eky'Okuyitako, **6** wabula onookiweerangayo mu kifo Mukama ky'anaabanga yeerondedde eky'okubeerangamu Erinnya lye. Eyo gy'onooweerangayo Okuyitako akawungeezi ng'enjuba egwa, ng'ojjukiranga olunaku lwe wasitulirako ng'ova mu nsi y'e Misiri. **7** Onoofumbanga okuyitako okwo n'okuliira mu kifo Mukama Katonda wo kye yeerondera. Enkeera onoddangayo mu weema yo. **8** Onoolyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku mukaaga, kyokka ku lunaku olw'omusanvu kunaabanga kukuŋŋaana mu maaso ga Mukama Katonda wo okumusinza; tolukolerangako mulimu gwonna. **9** Onoobalanga wiiki musanvu okuva ku kiseera lw'onookungulanga emmere ey'empeke okuva mu nnimiro yo omulundi ogusooka. **10** Kale nno onookwatanga Embaga ya Wiiki ezo ng'oleetera Mukama Katonda wo ekiweebwayo ekya kyeyagalire ekinaavanga mu ngalo zo, ng'emikisa bwe ginaabeeranga Mukama Katonda wo gy'anaabanga akuwadde. **11** Onoosanyukiranga mu maaso ga Mukama Katonda wo mu kifo ky'anaabanga yeerondedde okubeerangamu Erinnya lye. Onoosanyukanga ne batabani bo, ne bawala bo, n'abaweereza bo abasajja, n'abaweereza bo abakazi, n'Omuleevi anaabeeranga mu bibuga byo, ne munnaggwanga ne mulekwa, ne nnamwandu abanaabeeranga mu mmwe. **12** Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu nsi ey'e Misiri, osaana ogonderenga ebiragiro ebyo n'obwegendereza. **13** Onookwatanga Embaga ey'Ensiisira okumala ennaku musanvu ng'omaze okuyingiza ebyamakungula byo okubiggya mu gguuliro, ne wayini ng'omuggye mu ssogolero lyo. **14** Onoojaguzanga

ng'oli ku Mbaga eyo, ggwe, ne mutabani wo, ne muwala wo, n'omuweereza wo omusajja, n'omuweereza wo omukazi, n'Omuleevi, n'omunnaggwanga, ne mulekwa, ne nnamwandu, abanaabeeranga mu bibuga byo. **15** Onoomalanga ennaku musanvu ng'ojaguza ku Mbaga eyo mu maaso ga Mukama Katonda wo mu kifo Mukama ky'aneeronderanga. Kubanga Mukama Katonda wo anaakuwanga omukisa mu bibala byonna eby'amakungula go, ne mu mirimu gyo gyonna gy'onootuusangako engalo zo, essanyu lyo bwe lityo linaabanga lijjuvu. **16** Abasajja bonna mu mmwe banaakuŋŋaananga emirundi esatu buli mwaka, mu maaso ga Mukama Katonda wo, mu kifo ky'aneeronderanga, ku Mbaga y'Emigaati Egitali Mizimbulukuse, ne ku Mbaga eya Wiiki Omusanvu, ne ku Mbaga ey'Ensiisira. Tewaabengawo n'omu anajjanga engalo enjereere awali Mukama. **17** Buli omu anaaleetanga ekirabo kye ng'obusobozi bwe bwe bunaabanga, nga bwesigamizibwa ku mikisa Mukama Katonda wo gy'anaabanga akuwadde. **18** Onoolondanga abalamuzi n'abakulembeze mu bantu, mu bika byo byonna, mu bibuga byo byonna, Mukama Katonda wo by'akuwa, baweerezenga abantu nga babasalirawo ensonga zaabwe nga tebasaliriza. **19** Obeeranga n'obwenkanya, era tobanga na kyekubiira ng'osala emisango. Tolyanga nguzi, kubanga enguzi eziba amaaso g'omugezi era ebuzaabuza ebigambo by'abatuukirivu. **20** Ogobereranga bwenkanya bwokka olyoke olye ensi Mukama Katonda wo gy'akuwa. **21** Tosimbanga miti gya kusinza okumpi n'ekyoto ky'onoozimbiranga Mukama Katonda wo; **22** wadde okuyimirizangawo empagi ey'amayinja ey'okusinzanga; kubanga ebyo byonna Mukama Katonda wo tabyagala abikyayira ddala.

17 Toleetanga kiweebwayo eri Mukama Katonda wo eky'ente oba eky'endiga ng'eriko akamogo oba ekikyamu kyonna, kubanga ebiri ng'ebyo Katonda wo abikyayira ddala. **2** Omuntu yenna omusajja oba omukazi abeera mu mmwe, mu kimu ku bibuga Mukama Katonda wo by'akuwa, bw'anaakwatibwanga ng'akoze ebibi mu maaso ga Mukama Katonda wo, ng'amenye endagaano ya Mukama, **3** era ng'ajeemedde ekiragiro kyange n'asinza bakatonda abalala, ng'enjuba, oba omwezi, oba emmunyeenye ez'oku ggulu, bye siragiranga okubisinzanga, **4** ekikolwa ekyo ne kikutegeezebwangako; kale onookinoonyerezangako n'obwegendereza. Bwe kinaakakasibwanga nga kya mazima, ng'ekibi ekyo kikoleddwa mu Isirayiri, **5** onoofulumyanga omusajja oyo, oba omukazi oyo, akoze ekibi ekyo, wabweru wa wankaaki w'ekibuga n'omukuba amayinja, n'afa. **6** Omuntu anattibwanga nga wamaze kulabikawo obujulizi bw'abantu babiri oba basatu, naye omuntu tattibwenga ku bujulizi bw'omuntu omu yekka. **7** Abajulizi be banaasookanga okukasuukirira omuntu oyo amayinja, n'abalala ne bagoberera. Kinaakusaaniranga okwemalangako ebibi ebinaabeeranga wakati mu mmwe. **8** Bwe wanaabangawo emisango egireeteddwa mu mbuga yo nga mizibu gikukaluubiridde okusala, oba nga gya kuyiwa musaayi, oba gya kuwozaŋŋanya, oba kukubagana, oba ensonga endala zonna ezinaabangamu enkaayana mu bibuga byo, ensonga ezo zonna onoozitwalanga mu kifo Mukama Katonda wo ky'anaabanga yeerondedde. **9** Bw'onootuukanga eyo oneebuuzanga ku bakabona, be Baleevi, ne ku mulamuzi anaabanga akola omulimu ogwo mu kiseera ekyo. Banaakutegeezanga ensala yaabwe. **10** Onookoleranga ku nsala yaabwe eyo gye banaakuwanga mu kifo ekyo Mukama ky'anaabanga yeerondedde. Weegenderezanga nnyo n'okola ebyo bye banaabanga bakulagidde. **11** Kinaakugwaniranga okukola ng'amateeka ge banaabanga bakunnyonnyodde bwe gagamba, n'ensala yaabwe nga bw'eneebanga gye banaakutegeezanga. Bye banaakutegeezanga tobivangako kulaga ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono. **12** Omuntu yenna anaanyoomanga omulamuzi oba kabona eyateekebwawo okuweereza Mukama Katonda wo, omuntu oyo wa kufa. Bw'otyo bw'onoomalangamu ekibi mu Isirayiri. **13** Abantu bonna banaabiwuliranga ne batya, ne bataddayo nate kukola bya kyejo. **14** Bw'olimala okuyingira mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, n'ogirya, n'obeera omwo, oliyinza okugamba nti, "Leka neeteekerewo kabaka ananfuganga okufaanana ng'amawanga amalala gonna aganneebunguludde;" **15** Weegenderezanga n'ossaawo kabaka oyo Mukama Katonda wo gw'anaakulonderanga. Kikugwanira okumuggyanga mu bantu bo bennyini. Tokkirizibwenga kwessizangawo kabaka omunnaggwanga anaabanga tavudde mu baganda bo bennyini, okukufuganga. **16** Kabaka oyo tateekwa kwefuniranga mbalaasi nnyingi, wadde okutumanga abantu mu Misiri bamufunirengayo embalaasi endala okwongeranga ku z'alina obungi; kubanga Mukama yagamba nti, "Temuddangayo kukwata kkubo eryo," **17** Tawasanga bakazi bangi kubanga bagenda kumukyamyanga. So tekimugwanira kwetuumangako zaabu n'effeeza ennyingi ennyo. **18** Bw'anaamalanga okutebenkera ku ntebe ey'obwakabaka bwe, anaakoppololeranga amateeka gano mu kitabo ng'agaggyanga ku ga bakabona, Abaleevi. **19** Ekitabo ekyo anaabeeranga nakyo bulijjo, era anaakisomanga ennaku zonna ez'obulamu bwe, alyokenga ayige okutyanga Mukama Katonda we, ng'agobereranga n'obwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano, ne mu biragiro, **20** nga teyeekulumbaza kusukkirira ku bannansi banne, era nga takyama kuva ku mateeka gano okulaga ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono. Bw'anaakolanga bw'atyo, ye, n'ezzadde lye banaafuganga mu bwakabaka bwe, mu Isirayiri, okumala ennaku nnyingi.

18 Bakabona, Abaleevi n'ekika kyonna ekya Leevi, tebaafunenga mugabo oba bya busika mu Isirayiri. Banaaweebwanga ku biweebwayo ebyokebwa ebinaaleetebwanga eri Mukama Katonda; ogwo gwe gunaabanga omugabo ogw'obusika bwabwe. **2** Tebaabeerenga na mugabo gwa busika nga bannaabwe abalala bonna mu Isirayiri, kubanga Mukama Katonda yabasuubiza nga y'anaabanga obusika bwabwe. **3** Bino bakabona bye banaagabananga ku biweebwayo eby'ente za sseddume n'endiga abantu bye banaabanga

baleese: bakabona banaafunangako omukono n'emba zombi, n'eby'omu lubuto. **4** Era onoobawanga ebibala byo ebibereberye eby'emmere ey'empeke, n'ebya wayini wo, n'amafuta go, n'ebyoya ebisooka eby'endiga zo. **5** Kubanga Mukama Katonda wo yeeroboza Leevi n'ezzadde lye mu bika byo byonna okuweerezanga mu linnya lya Mukama emirembe n'emirembe. **6** Omuleevi bw'anaavanga mu kimu ku bibuga byo ebiri mu Isirayiri gy'abadde atuula, n'ajja nga bw'anaabanga yeeteeserezza, n'ajja mu kifo Mukama Katonda ky'aneeronderanga, **7** anaayinzanga okuweereza mu linnya lya Mukama Katonda we okufaanana nga Abaleevi banne abalala aba buli kiseera abanaabanga baweereza mu linnya lya Mukama Katonda mu kifo ekyo. **8** Anaagabananga kyenkanyi ne banne abaabulijjo, ne bw'anaabanga ng'alina ensimbi ezize ku bubwe z'anaabanga aggye mu by'omu maka ge by'atunze. **9** Bw'onooyingira mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, weekuume obutayiga kukopperera mpisa embi ez'abantu ab'omu mawanga g'olisanga mu nsi omwo. **10** Tewabeerangawo omuntu n'omu alirabika ng'ayisa mutabani we, oba muwala we mu muliro, ng'ekiweebwayo, oba ng'akola ng'omulaguzi, oba omulogo, oba omusawo w'ekinnansi, oba avvuunula eby'omu biseera ebijja, **11** oba asuula abantu eddalu, oba emmandwa, oba omusamize, oba omulubaale, oba ayogera n'emizimu, oba eyeebuuza ku baafa. **12** Omuntu yenna anaakolanga ebintu ng'ebyo, anaabanga kivume era ekyomuzizo eri Mukama. Era olwokubanga ab'omu mawanga ago bakola ebyomuzizo ebyo, Mukama Katonda wo kyanaava abagoba mu nsi omwo ng'ogiyingira. **13** Kikugwanira obenga muwulize nnyo, atuukiridde mu maaso ga Mukama Katonda wo. **14** Newaakubadde ng'abantu ab'omu mawanga ago b'ogenda okulyako ensi yaabwe, bagondera nnyo abalaguzi n'abasamize, naye ebyo Mukama Katonda wo, ggwe, takukkiriza kubikola. **15** Mukama Katonda wo agenda kukuyimusiza Nnabbi ali nga nze, ng'amuggya mu bantu bo. Nnabbi oyo mumuwulirizanga era mumugonderanga. **16** Kubanga ekyo kye wasaba Mukama Katonda wo ku lunaku olw'okukuŋŋaana ku lusozi Kolebu ng'ogamba nti, "Sisaanidde kuddayo nate kuwulira ddoboozi lya Mukama Katonda wange wadde okuddayo okulaba omuliro guno omungi, nneme okufa." **17** Mukama Katonda kwe kunnyanukula nti, "Kye bagambye kirungi era kituufu. **18** Nzija kubayimusiza Nnabbi ali nga ggwe okuva wakati mu bo; Nze nnaasanga ebigambo byange mu kammwe ke, ye n'abategeezanga bye nnaamulagiranga. **19** Omuntu yenna ataagonderenga bigambo Nnabbi by'anaayogeranga mu linnya lyange, Nze kennyini, Nze nnaamwekolerangako. **20** Naye nnabbi anaayogeranga mu linnya lya bakatonda abalala, oba aneetulinkirizanga nti ayogera mu linnya lyange, songa si Nze mmulagidde okubyogera, nnabbi oyo wa kufa." **21** Oyinza okwebuuza nti, "Tunaamanyanga tutya ng'ebigambo ebyo Mukama Katonda si y'anaabanga abyogedde?" **22** Ebigambo nnabbi by'anaayogeranga mu linnya lya Mukama bwe bitaatuukirirenga oba bwe bitaabenga bya mazima, ng'ebigambo ebyo Mukama Katonda si y'abyogedde. Nnabbi oyo by'anaabanga ayogedde anaabanga abiyiiyizza buyiiya. Ebyo tebibatiisanga.

19 Mukama Katonda wo bw'alimala okuzikiriza amawanga kaakano agali mu nsi gy'akuwa, n'ogyefunira, ne weetwalira ebibuga byabwe, n'amaka gaabwe n'obeera omwo, **2** weeyawulirangako ebibuga bisatu nga biri wakati mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okugirya. **3** Okolanga enguudo eziraga mu bibuga ebyo; ensi Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ogyawulangamu ebitundu bisatu, kale buli anattanga omuntu anaddukiranga mu kimu ku bibuga eby'omu bitundu ebyo. **4** Etteeka lino likwata ku muntu anattanga munne nga tagenderedde kubanga anaabanga tamulinaako kiruyi kyonna, oyo eyasse anaddukiranga mu kimu ku bibuga ebyo awonye obulamu bwe. **5** Ekyokulabirako kiikino: Singa omuntu agenda ne munne okutema omuti mu kibira n'embazzi, naye ng'abadde agiwuuba ateme omuti, embazzi n'ewanguka mu kiti kyayo, n'etema munne n'afa, eyasse anaayinzanga okuddukira mu kimu ku bibuga ebyo, n'atattibwa. **6** Ebibuga ebyo tebisaanira kuba wala nnyo, kubanga oli ayagala okuwalanira omufu eggwanga bw'anaafubanga okugoba eyasse embiro okutuusa ng'amukutte, aleme kusobola kumukwata, naye n'amutta, songa eyasse oli yali tagenderedde kutta munne, kubanga ku bombi tekwaliko mulabe wa munne. **7** Kyenva nkulagira okweyawulirangako ebibuga bisatu. **8** Mukama Katonda wo bw'anaakugaziyirizanga amatwale go, nga bwe yalayirira bajjajjaabo, n'akuwa ettaka lyonna lye yasuubiza bajjajjaabo, **9** kasita onookwatanga amateeka gonna ge nkulagira leero, kwe kwagalanga Mukama Katonda wo, n'okutambuliranga mu makubo ge, kale ku bibuga bino ebisatu onooyongerangako ebirala bisatu. **10** Ekyo onookikolanga okuziyiza omusaayi gw'omuntu ataliiko musango okuyiikira obwereere mu nsi yo Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, omusaayi oguyiise gulemenga kubeera ku ggwe. **11** Naye omuntu bw'anaabanga n'ekiruyi ku munne, n'amwekwekerera n'amutta, n'alyoka addukira mu kimu ku bibuga ebyo, **12** abakulembeze abakulu ab'omu kibuga ky'omutemu, banaamutumyangayo ne bamuggyayo, ne bamukwasa anaabanga agenda okuwoolera eggwanga ery'omusaayi gw'omufu, omutemu n'alyoka attibwa. **13** Tomusaasiranga. Kikugwanira okumalirawo ddala mu Isirayiri okuyiwa omusaayi ogutaliiko musango, olyoke obeerenga bulungi n'emirembe. **14** Tosimbulanga bituuti ebiri mu mpenda eziraga ensalo ya buli muntu ne muliraanwa we, ebyasimbibwawo ab'omu mirembe egyasooka, ebiraga ettaka ly'onoogabana mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okugirya. **15** Omujulizi omu taamalenga, okusinzisa omuntu omusango gw'anaabanga azzizza, oba olw'ekikolwa ekibi ky'anaabanga akoze nga kyekuusa ku musango gw'anaabanga azzizza. Wanaamalanga kubeerawo obujulizi bw'abantu babiri oba basatu, olwo nno ekivunaanwa omuntu oyo ne kiryoka kinywezebwa. **16** Omujulizi ow'obulimba bw'aneesowolangayo n'avunaana omuntu nti musobya, **17** abantu bombi abawozaŋŋanya

banajjanga mu maaso ga Mukama Katonda awali bakabona n'abalamuzi abanaabanga ku mulimu mu kiseera ekyo. **18** Abalamuzi kinaabagwaniranga okubuulirizanga ennyo n'obwegendereza. Omujulizi oyo bw'anaakakasibwanga nga mulimba, ng'obujulizi bw'awadde ku munne bugingirire, **19** munaamukolangako nga naye bw'abadde ayagala munne akolweko. Bw'atyo n'omalirawo ddala ebikolwa ebibi ebiri wakati mu mmwe. **20** Abalala bwe banaakiwuliranga banaatyanga, ng'olwo mu mmwe temukyali baddayo kuzzanga musango gufaanana ng'ogwo. **21** Tobasaasiranga; obulamu busasulwenga na bulamu, eriiso olw'eriiso, erinnyo olw'erinnyo, omukono olw'omukono n'ekigere olw'ekigere.

20 Bw'onoobanga ogenze okutabaala abalabe bo, n'olaba embalaasi n'amagaali n'eggye eddene okukira eriryo, tobatyanga; kubanga Mukama Katonda wo, eyakuggya mu nsi y'e Misiri, anaabanga naawe. **2** Bwe munaabanga muli kumpi okutandika okulwana, kabona anajjanga n'ayogera eri eggye ly'abaserikale, **3** n'abagamba nti, "Wulira, Ayi Isirayiri! Olwa leero mugenda okutandika okulwana n'abalabe bammwe. Temuggwaamu mutima, so temutiitiira wadde okubatya. **4** Kubanga Mukama Katonda wammwe y'anaagendanga nammwe okubalwanirira ng'alwanyisanga abalabe bammwe, n'okubawanga mmwe obuwanguzi." **5** Abaami banaayogeranga eri eggye nga bagamba nti, "Waliwo mu mmwe alina ennyumba empya gye yeezimbira naye nga tennatukuzibwa? Kimusanidde addeyo mu nnyumba ye, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omulala n'agitukuza. **6** Waliwo mu mmwe eyalima ennimiro y'emizabbibu naye nga tannatandika kulya ku bibala byamu? Kimusaanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omuntu omulala n'alya ebibala byamu. **7** Waliwo mu mmwe eyali ayogereza omukazi, naye nga tannamuwasa? Kimugwanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'afiira mu lutalo, omuntu omulala n'awasa omukazi oyo." **8** Abaami banaayongeranga okwogera eri eggye nga bagamba nti, "Waliwo mu mmwe omutiitiizi, oba aweddemu amaanyi mu mutima? Kimusaanidde addeyo mu maka ge, si kulwa ng'aleetera banne omutima omutiitiizi." **9** Abaami bwe banaamalanga okwogera eri eggye, banaalondanga abakulu mu balwanyi abanaakulemberanga eggye eryo. **10** Bw'onoosembereranga ekibuga ng'ogenda okukirwanyisa, osookanga kulangirira mirembe eri abantu baamu. **11** Bwe banakkirizanga emirembe, ne bakugguliranga emiryango gy'ekibuga kyabwe, kale abantu baamu bonna banaafuukanga baweereza bo, okukukoleranga byonna nga bw'onooyagalanga. **12** Naye ekibuga ekyo bwe kinaagaananga okukkiriza emirembe, ne kisalawo okukulwanyisa, onookyebungululanga n'okizingiza. **13** Mukama Katonda wo bw'anaakigabulanga mu mukono gwo, onottanga n'ekitala buli musajja yenna. **14** Kyokka abakazi n'abaana abato, n'ebisibo by'ensolo, n'ebintu byonna ebinaabanga mu kibuga omwo, onoobyetwaliranga ng'omunyago gwo. Era onookozesanga nga bw'onooyagalanga omunyago gwonna ogunaavanga mu balabe bo Mukama Katonda wo gw'anaabanga akuwadde. **15** Bw'otyo bw'onookolanga ebibuga byonna ebinaakubeeranga ewala ennyo, ebitaabenga bibuga bya mawanga gano. **16** Naye mu bibuga bino Mukama Katonda wo by'akuwa okuba obusika bwo obw'enkalakkalira, tewaabeerengawo kintu n'ekimu ky'onoolekangamu nga kissa omukka, byonna onoobizikiririzanga ddala. **17** Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, onoobamalirangawo ddala, nga Mukama Katonda wo bw'akulagidde, **18** balemenga kubayigiriza bikolobero bye bakola nga basinza bakatonda baabwe, bwe mutyo nammwe ne mwonoonanga eri Mukama Katonda wammwe. **19** Bw'onoozingizanga ekibuga, ng'olwana nakyo, okumala ebbanga eddene olyoke okiwangule, toddiranga mbazzi n'ozikiriza emiti gyakyo gyonna, kubanga ojjanga kwetaaga okulyanga ku bibala byagyo. Togitemanga. Emiti egy'omu nnimiro nagyo bantu olyoke ogizingize? **20** Naye emiti gy'omanyi nga si gya bibala, egyo onoogitemanga olyoke ogikozesenga okuzimba ekisenge kw'onoosinziiranga okulwananga n'ekibuga ky'onoobanga ozingizza, okutuusa lwe kinaagwanga.

21 Bw'olimala okuyingira mu nsi Mukama Katonda gy'akuwa okugirya, omuntu n'asangibwa mu nsiko ng'attiddwa, kyokka ng'eyamusse tamanyiddwa, **2** bakadde bo, abakulembeze, n'abalamuzi bo banaafulumanga ne bagenda bapima obuwanvu bw'ebbanga okuva ku mulambo okutuuka ku bibuga ebinaabanga bigwebulunguludde. **3** Kale nno abakadde abakulembeze b'ekibuga ekinaabanga kisinga okuliraana n'omulambo ogwo, banaaddiranga ente enduusi etakozesebwangako mulimu gwonna, etassibwangamu kikoligo, **4** ne bagiserengesa mu kiwonvu ekirimu akagga akakulukuta; ekitalimwangamu wadde okusimbwamu emmere. Mu kiwonvu omwo mwe banaanyoleranga ensingo y'ente eyo ne bagimenya. **5** Kale nno batabani ba Leevi, bakabona, banaavangayo ne basembera, kubanga Mukama Katonda wo yabalonda okumuweerezanga, n'okusabiranga emikisa mu linnya lya Mukama n'okutereezanga empaka zonna n'obulumbaganyi. **6** Awo abakadde abakulembeze bonna ab'omu kibuga ekinaasinganga okuliraana omulambo ogwo, banaanaabiranga engalo zaabwe ku nte eri enduusi eyamenyebbwa ensingo mu kiwonvu, **7** ne boogera nti, "Emikono gyaffe si gye gyayiwa omusaayi guno, ne bwe gwali guyiyibwa amaaso gaffe tegaagulaba, tetwaliwo nga guyiyibwa. **8** Osonyiwe abantu bo, Isirayiri, be wanunula Ayi Mukama Katonda, oleme kuleka wakati mu bantu bo, Isirayiri, omusango ogw'okuyiwa omusaayi, gwe batazzanga." Bwe batyo banaasonyiyibwanga omusango gw'omusaayi ogwo. **9** Bw'otyo bw'onoggyangawo omusango wakati wammwe ogw'okuyiwa omusaayi ogutaliiko nsonga, kubanga onoobanga okoze ekituufu mu maaso ga Mukama Katonda. **10** Bw'ogendanga okutabaala balabe bo, Mukama n'abagabula mu mikono gyo n'onyagayo abantu, **11** mu abo abanyagiddwa bw'onoolabangamu omukazi alabika obulungi n'omwagala, n'oyagala okumuwasa, **12** omutwalanga mu maka go, n'omulagira okumwa omutwe gwe, n'okusalako enjala ze, **13** n'engoye ze mwe yawambirwa azeeyambulangamu. Bw'anaamalanga mu nju

yo omwezi mulamba ng'akungubagira kitaawe ne nnyina, onoogendanga gy'ali n'obeera bba, naye anaabeeranga mukazi wo. **14** Kyokka bw'anaabanga takusanyusizza, omuwanga eddembe n'agenda so tomutundanga nsimbi. Tomuyisanga nga muddu, kubanga ggwe wamumalamu ekitiibwa kye. **15** Omusajja bw'anaabanga n'abakazi babiri, omu nga muganzi naye omulala nga mukyawe, bombi ne bamuzaalira abaana aboobulenzi, naye ng'omwana omubereberye ye w'omukyawe; **16** bw'anaabanga agabira batabani be abo ebintu bye mu ddaame lye, takkirizibwenga kuyisa mwana wa muganzi ng'omubereberye, singa omwana w'omukyawe ye mubereberye. **17** Anaasaaniranga okukkiriza nti omwana w'omukyawe ye mubereberye, era anaamuwanga emiteeko ebiri egy'ebintu bye byonna by'alina, kubanga oyo ge maanyi ga kitaawe amabereberye. Ye nannyini ddembe ery'obwebange ery'omwana omubereberye. **18** Omuntu bw'anaabanga ne mutabani we omukakanyavu omujeemu atagondera biragiro bya kitaawe wadde ebya nnyina, atabafaako bwe bamubonerezaamu olw'obutawulira, **19** kitaawe ne nnyina banaamukwatanga ne bamuleeta eri abakulu abakulembeze ab'omu kibuga kye waabwe nga bali wabweru w'omulyango gw'ekibuga ekyo. **20** Banaategeezanga abakulu abakulembeze b'omu kibuga kye waabwe nti, "Mutabani waffe ono mukakanyavu era mujeemu. Tatuwulira. Wa mulugube nnyo era mutamiivu." **21** Kale nno abasajja b'omu kibuga ekyo banaamukubanga amayinja ne bamutta. Bw'otyo bw'onoomalangawo ekibi wakati wo. Isirayiri yenna anaakiwuliranga, n'atya. **22** Omuntu bw'anaasingibwanga ogw'okufa n'attibwa, n'awanikibwa ku muti, **23** omulambo gwe teguulekebwenga ku muti ne gusulako ekiro kyonna; onoomuziikanga ku lunaku olwo lwennyini, kubanga omuntu awanikibwa ku muti, Katonda aba amukolimidde. Togwagwawazanga nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okugirya okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira.

22 Bw'olabanga ente ya munno, oba endiga ye, ng'ebula okuva ewaabayo, togirekanga bulesi ne weesuulirayo ogwa nnaggamba naye ogikwatanga n'ogizzaayo ewa nnyiniyo. **2** Nannyini yo bw'abanga tasula kumpi naawe, obanga nannyini yo tomumanyi, ogireetanga mu maka go n'obeeranga nayo okutuusa nannyini yo lw'alijja ng'aginoonya; olwo nno n'olyoka ogimuddiza. **3** Okolanga bw'otyo ng'osanze endogoyi ya munno, obanga olonze ekyambalo kya munno, oba ekintu kyonna ekirala munno ky'anaabanga abuliddwa kyokka ggwe n'okironda. Tolemanga kuyamba munno ng'ali mu buzibu, ate nga wandisobodde okumuyamba. Obusobozi bw'onoobanga nabwo okuyamba munno tobumukwekanga. **4** Bw'onoolabanga endogoyi ya munno, oba ente ye, ng'egudde ku kkubo, togiyitangako buyisi, wabula omuyambanga okugiyimusa. **5** Omukazi taayambalenga ngoye za kisajja, so n'omusajja taayambalenga ngoye za kikazi; kubanga abakola ebyo Mukama Katonda wammwe abakyayira ddala. **6** Temutwalanga Nnyonyi Nzadde. Bwe munaalabanga ekisu ky'ennyonyi ku muti, oba ku mabbali g'ekkubo, nga kirimu amagi oba obwana obuto, nga ne nnyina waabwo abumaamidde, oba atudde ku magi, bwe munaatwalanga obwana obuto, nnyina waabwo temumutwalirangako. **7** Obwana obuto munaayinzanga okubutwala, kyokka nnyina waabwo mumulekanga n'agenda, mulyoke mufunenga emirembe mu mutima awamu n'obuwangaazi. **8** Bwe muneezimbiranga enju empya ey'akasolya akatereevu akatali keesulifu, mukolangako akasenge waggulu okwebungulula akasolya ako, kalyoke kaziyizenga omuntu okuva eyo waggulu n'agwa wansi, n'aleeteranga ennyumba eyo omusango olw'omusaayi ogunaabanga guyiise. **9** Wakati w'ennyiriri z'emizabbibu temusimbangamu mmere ya ngeri ndala, bwe munaakikolanga, ebibala by'emizabbibu n'eby'emmere gye munaabanga musimbyemu, byombi munaabifiirwanga. **10** Ente n'endogoyi temuzigattanga wamu ne muzisibanga ku kikoligo kye kimu eky'ekyuma kye munaabanga mulimisa. **11** Temwambalanga ngoye ezinaabanga zirukiddwa n'ewuzi z'ebyoya by'endiga nga zigattiddwa wamu n'ewuzi eza linena. **12** Mutunganga emijunga ku buli nsonda ennya ez'eminagiro gyammwe gye munaayambalanga. **13** Omusajja bw'aneewasizanga omukazi, kyokka oluvannyuma lw'okusula naye, n'amukyawa, **14** n'amuwaayiriza ng'amukonjera ng'agamba nti, "Nawasa omukazi ono, naye bwe nasula naye saamusanga nga mbeerera," **15** Kitaawe w'omuwala oyo ne nnyina banaaleeteranga abakulembeze abakulu ab'ekibuga ekyo, nga bali ku wankaaki waakyo, obujulizi obunaalaganga ng'omuwala waabwe yali mbeerera. **16** Kitaawe w'omuwala anaategeezanga abakulembeze abakulu nti, "Nagabira omusajja ono omwana wange omuwala amuwase, naye omusajja amukyaye. **17** Kaakano wuuno amuwaayiriza ng'amukonjera ng'amwogerako nti, Muwala wo namusanga nga si mbeerera." Naye obujulizi buubuno obulaga ng'omwana wange ono omuwala yali mbeerera. Abazadde b'omuwala banaayanjululizanga essuuka y'obuliri mu maaso g'abakulembeze abakulu ab'ekibuga ekyo. **18** Abakulembeze abakulu b'ekibuga ekyo banaatwalanga bba w'omuwala, banaasookanga okumukubamu. **19** Ate ne bamusalira omutango gwa sekeri za ffeeza kikumi; banaaziwanga kitaawe w'omuwala; kubanga omusajja oyo anaabanga aleese erinnya ebbi ku muwala wa Isirayiri embeerera. Omuwala oyo anaabeeranga mu maka g'omusajja oyo ebbanga lyonna, era omusajja takkirizibwenga kugoba mukazi we oyo ebiro byonna omusajja oyo by'alimala nga mulamu. **20** Naye singa omusajja nga by'anaabanga ayogedde bya mazima, nga n'obujulizi obukakasa ng'omuwala yali mbeerera bunaabanga bubuze, **21** kale nno omuwala oyo anaaleetebwanga ku muzigo gw'ennyumba ya kitaawe, era abasajja ab'omu kibuga ky'omuwala oyo banaamukubiranga awo amayinja n'afa. Kubanga anaabanga akoze ekikolwa kya bugwenyufu nnyo eky'okumanya abasajja ng'akyali mu luggya lwa kitaawe. Ekibi musaananga mukimalemu mu Isirayiri. **22** Omusajja bw'anaakwatibwanga nga yeebase n'omukyala w'omusajja omulala, kale, omusajja akwatiddwa n'omukyala gw'anaabanga yeebase naye, bombi baakuttibwanga. Ekibi musaana mukimalengamu mu Isirayiri. **23** Bwe wanaabangawo omuwala embeerera

ayogerezebwa afumbirwe, omusajja n'amusanga mu kibuga ne yeebaka naye, **24** munaabaleetanga bombi ku wankaaki w'ekibuga ekyo ne mubakuba amayinja ne bafa; omuwala, bwe kibanga nga yali munda mu kibuga naye n'atakuba nduulu kufuna buyambi; omusajja, kubanga yayonoona omuwala ajja okufumbirwa omusajja we. Bwe mutyo bwe munaamalangamu ekibi mu mmwe. **25** Naye omusajja bw'anaasanganga omuwala ayogerezebwa ku ttale n'amukwata ne yeebaka naye olw'empaka, kale nno omusajja anaabanga yeebase n'omuwala oyo y'anattibwanga. **26** Omuwala oyo temumukolangako kintu kyonna, kubanga anaabanga talina kibi kyonna ky'akoze ekinaamusaanyizanga okufa. Ensonga ezo zifaanana ng'ez'omuntu anaabanga alumbaganye muliraanwa we n'amutemula. **27** Olwokubanga omuwala ono anaabanga ayogerezebwa okufumbirwa yasangibwa omusajja ku ttale etali bantu, anaayinzanga okuba nga yeekubira enduulu naye ne watabaawo amudduukirira okumuyamba. **28** Omusajja bw'anasisinkananga omuwala embeerera naye nga taliiko amwogereza, n'amukwata ne yeebaka naye, ne bakwatibwa nga bali mu kikolwa ekyo, **29** omusajja anaabanga yeebase n'omuwala oyo anaasasulanga kitaawe w'omuwala sekeri eza ffeeza amakumi ataano. Omusajja anaawasanga omuwala oyo okuba mukazi we, kubanga anaabanga amaze okumusobyako. Era taamugobenga okumala ebbanga lyonna omusajja oyo nga mulamu. **30** Omusajja taawasenga mukyala wa kitaawe aleme kuweebuulanga kitiibwa kya buliri bwa kitaawe.

23 "Omuntu yenna ng'ebitundu by'omubiri gwe eby'ekyama byabetentebwa oba nga byasalibwako, taayingirenga mu kuŋŋaaniro lya Mukama Katonda. **2** "Abantu bonna abanaazaalibwanga mu bufumbo obutaabenga butukuvu tebaayingirenga mu kuŋŋaaniro lya Mukama Katonda. Bazzukulu baabwe okutuusa ku mulembe ogw'ekkumi, nabo tebayingiranga mu kuŋŋaaniro lya Mukama Katonda. **3** "Abamoni n'Abamowaabu ne bazzukulu baabwe okutuusa ku mulembe ogw'ekkumi tebayingiranga mu kuŋŋaaniro lya Mukama Katonda. **4** Kubanga bwe mwali muva mu nsi y'e Misiri, tebajja kubaaniriza n'okubaleetera ku mmere ne ku mazzi; ate ne bapangisa Balamu mutabani wa Byoli nga bamuggya e Pesoli eky'omu Mesopotamiya, okubakolimira. **5** Kyokka Mukama Katonda wo n'alemesa Balamu; ekikolimo n'akikufuuliramu omukisa, kubanga Mukama Katonda wo akwagala nnyo. **6** Tokolanga nabo endagaano ey'omukwano n'okubayamba mu mbeera yaabwe ebbanga lyonna ly'olimala ng'oli mulamu. **7** "Omwedomu tomukyawanga kubanga omulinako oluganda. Tokyawanga Mumisiri n'omu kubanga wali mugenyi mu nsi yaabwe. **8** Abaana baabwe ab'omulembe ogwokusatu banaakkirizibwanga okuyingira mu kuŋŋaaniro lya Mukama Katonda. **9** "Bw'onoogendanga okutabaala abalabe bo weewalenga obutali bulongoofu mu lusiisira lwammwe. **10** Bwe wanaabangawo omusajja mu mmwe eyeeroteredde ekiro, bw'atyo n'aba atali mulongoofu, anaafulumanga mu lusiisira n'abeera ebweru. **11** Naye obudde bwe bunaawungeeranga anaanaabanga n'amazzi; enjuba bw'eneemalanga okugwa anaayinzanga okukomawo mu lusiisira. **12** "Onootegekanga ekifo ebweru w'olusiisira ky'onoolagangamu okweteewuluza. **13** Onoogendangayo n'eby'okukozesa. Onootwalanga ekifumu, bw'onoomalanga okweteewuluza onoosimanga ekinnya n'oziikamu ebyo ebivudde mu nda yo. **14** Kubanga Mukama Katonda wo anaatambulanga naawe, mu lusiisira lwo ng'akulabirira n'okukuyamba okuwangula abalabe bammwe. Noolwekyo olusiisira lwo kirusaanira lubeerenga lutukuvu, Mukama alemenga kusangamu kintu kyonna ekitali kirongoofu mu ggwe ne kimuleeteranga okukuvaako. **15** "Omuddu omugule bw'anaabombanga n'ava ku mukama we mu nsi endala, n'ajja ne yeekweka gy'oli, tomuzzangayo wa mukama we. **16** Omulekanga n'abeera naawe wakati mu mmwe, mu kimu ku bibuga byo ky'aneerobozanga. Tomujooganga. **17** "Mu bawala ba Isirayiri temukkirizibwenga kubeerangamu bamalaaya ab'omu masabo, n'abasajja abalya ebisiyaga nabo tebakkirizibwenga mu Isirayiri. **18** Toleetanga nsimbi, bamalaaya ze banaabanga bafunye mu bwamalaaya, mu nnyumba ya Mukama Katonda wo okusasulira obweyamo, wadde ensimbi z'abasajja abalya ebisiyaga; kubanga Mukama Katonda wo akyayira ddala ebikolwa ebyo byombi. **19** "Omuyisirayiri bw'anaawolanga Muyisirayiri munne ensimbi, oba emmere, oba ebintu ebirala byonna, bw'anaabanga asasulwa tasabirangako magoba gaabyo. **20** Bw'onoowolanga bannaggwanga onoobasabirangako amagoba gaako; Mukama Katonda wo alyoke akuwenga omukisa ku buli ky'onookwatangako engalo ng'otuuse mu nsi gy'oli okumpi okuyingira n'okugyefunira. **21** "Bw'oneeyamanga obweyamo eri Mukama tolwangawo kubutuukiriza, kubanga ddala ddala Mukama Katonda wo agenda kukikulagira olyoke weewonye omusango olw'ekibi ekyo. **22** Naye bw'oteeyamanga bweyamo toobeerengako musango. **23** Ebyo byonna akamwa ko bye kanaayogeranga kikugwanira okubikolanga, mu ngeri y'emu nga bw'onoobanga weeyamye obweyamo eri Mukama Katonda wo n'akamwa ko. **24** "Bw'onooyingiranga mu nnimiro ya munno ey'emizabbibu, onooyinzanga okwenogeranga ku birimba by'emizabbibu n'olya nga bw'oneetaaganga n'okkuta, naye tossangako mu kibbo okwetwalirako eka. **25** Bw'onooyingiranga mu nnimiro ya munno ey'emmere ey'empeke, onooyinzanga okwekungulirangako n'engalo zo, naye toddiranga kambe n'osala emmere y'empeke eyo eneebanga tennaba kusalibwa."

24 Omusajja bw'anaawasanga omukazi, naye oluvannyuma n'amukyawa, kubanga amuvumbuddeko ebitamusanyusa, bw'atyo n'amuwandiikira ebbaluwa ey'okumugoba, n'agimukwasa, n'amugoba mu nnyumba ye, **2** omukazi oyo anaayinzanga okwefunira omusajja omulala n'amufumbirwa. **3** Omusajja ono owookubiri naye bw'anaamukyawanga n'amuwandiikira ebbaluwa ey'okumugoba, n'agimukwasa, n'amugoba mu nnyumba ye, oba omusajja oyo owookubiri bw'anaafanga; **4** bba eyasooka, eyali amugobye takkirizibwenga kuddamu kumuwasa kuba mukazi we, kubanga omukazi oyo

anaabanga amaze okwebaka n'omusajja omulala. Ekyo kinaabanga kya kivve mu maaso ga Mukama. Totwalanga kibi mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeera obutaka bwo obw'enkalakkalira. **5** Omusajja bw'anaabanga yaakawasa taalondebwenga kugenda kutabaala oba okuweebwa omulimu omulala omunene ng'ogwo. Anaasigalanga mu maka ge okumala ebbanga lya mwaka mulamba ng'asanyusa mukazi we gw'anaabanga awasizza. **6** Omuntu bw'awolanga munne n'amusaba omusingo, oba akakalu, tamuggyangako lubengo oba enso ng'omusingo oba akakalu, kubanga mu musingo ng'ogwo, aba atwaliddemu obulamu bwa munne. **7** Omuntu bw'anaakwatibwanga ng'awamba, obanga atunda Omuyisirayiri munne mu buddu, kale omuwambi anattibwanga. Bw'otyo bw'onoomalangamu ekibi wakati mu mmwe. **8** Bwe wanaagwangawo obulwadde obw'olususu ng'obw'ebigenge, weegenderezanga nnyo, n'ogonderanga ebyo Abaleevi, bakabona, bye banaabalagiranga okukola, nga bwe mbalagidde. **9** Ojjukiranga Mukama Katonda wo kye yakola Miryamu nga muli mu lugendo lwammwe nga muva mu Misiri. **10** Bw'owolanga munno ekintu eky'engeri yonna, toyingiranga mu nnyumba ya munno oyo okunonamu omusingo. **11** Ggwe awoze onaabeeranga wabweru n'olindirira oyo gw'onoobanga owoze, okukuleetera omusingo ogwo. **12** Gw'owoze bw'anaabanga omwavu, ekyambalo ky'anaabanga akuwadde ng'omusingo, tosulanga nakyo. **13** Enjuba bw'eneebanga yaakagwa, onookiddizanga munno oyo alyoke akyebikke ekiro nga yeebase. Bw'atyo anaakwebazanga era kinaabanga kikolwa kya butuukirivu mu maaso ga Mukama Katonda wo. **14** Toyiikirizanga mwavu n'omupakasi ali mu kwetaaga, n'olwawo okumusasula empeera ye; ne bw'anaabanga Omuyisirayiri munno oba ow'okubannamawanga abanaabeeranga mu nsi yo nga basula mu kimu ku bibuga byo. **15** Onoomusasulanga empeera ye eya buli lunaku ng'enjuba tennaba kugwa, kubanga mwavu n'omutima gwe gubeera ku mpeera eyo. Kubanga bw'onoomulagajjaliranga, anaayinzanga okukaabirira Mukama Katonda n'akuloopayo, bw'otyo onoogwanga mu musango ogw'ekibi. **16** Bakitaabwe b'abaana tebattibwenga nga babalanganga abaana baabwe, n'abaana tebattibwenga nga babalanganga bakitaabwe; buli omu anattibwanga ng'alangibwanga ekibi kye ye yennyini. **17** Bannamawanga b'onoobeeranga nabo, n'abaana bamulekwa, obasaliranga emisango gyabwe n'obwenkanya, era totwalanga kyambalo kya nnamwandu ng'omusingo. **18** Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu Misiri, naye Mukama Katonda wo n'akununulayo. Kyenva nkulagira okukolanga bw'otyo. **19** Bw'onookungulanga ebibala mu nnimiro yo ne weerabirayo ekinywa mu nnimiro, toddangayo kukikima. Onookirekeranga omunnaggwanga oba omwana omufuuzi oba nnamwandu; bw'atyo Mukama alyoke akuwenga omukisa mu byonna by'onookolanga. **20** Bw'onookubanga emizeeyituuni okuva ku miti gyo, toddangayo ku matabi mulundi gwakubiri okumalirako ddala ebibala ebinaabanga bisigaddeko. Ebyo binaabanga bya bannamawanga, n'abaana bamulekwa ne bannamwandu. **21** Bw'onookungulanga emizabbibu okuva mu nnimiro yo, toddangamu mulundi gwakubiri. Ebibala ebinaabanga bisigaddeko onoobirekeranga bannamawanga, ne bamulekwa ne bannamwandu. **22** Ojjukiranga nga bwe wali omuddu mu nsi ey'e Misiri; kyenva nkulagira okukolanga bw'otyo.

25 Abantu babiri bwe banaabanga n'enkaayana, ensonga zaabwe ne bazitwala mu mbuga z'amateeka, abalamuzi ne babasalirawo, banaalangiriranga asinze n'oyo gwe gusinze. **2** Singa oyo gwe gunaasiŋŋanga anaabanga asaanira okukubwangamu obuga, omulamuzi anaamugalamizanga wansi n'akubirwa mu maaso ge omuwendo gw'obuga obuggya mu musango gw'anaabanga azzizza, **3** naye nga tebusukka buga amakumi ana. Bwe bunaasukkanga omuwendo ogwo munnammwe anaabanga aswazibbwa nnyo mu maaso gammwe. **4** Ente temugisibanga mimwa bwe munaabanga mugikozesa okuwuula emmere ey'empeke. **5** Abooluganda bwe banaabanga babeera wamu, omu n'afa nga talina mwana wabulenzi, nnamwandu we tafumbirwanga musajja atali wa mu luggya lwa bba. Muganda wa bba anaatwalanga nnamwandu oyo n'amuwasa, n'atuukiriza obuvunaanyizibwa bwa muganda we omugenzi eri nnamwandu oyo. **6** Omwana owoobulenzi gw'anaasookanga okuzaala y'anaasikiranga erinnya lya muganda we omugenzi, bwe lityo erinnya ly'omugenzi ne litasangulwawo mu Isirayiri. **7** Naye omusajja bw'anaabanga tayagala kuwasa nnamwandu wa muganda we, nnamwandu oyo anaagendanga eri abakulembeze abakulu ab'omu kibuga kye, ku wankaaki, n'abagamba nti, "Muganda wa baze agaanye okuwangaaza erinnya lya muganda we mu Isirayiri. Kubanga agaanye okutuukiriza gye ndi obuvunaanyizibwa bw'alina ku muganda we." **8** Abakulembeze abakulu b'omu kibuga banaayitanga omusajja oyo ne boogera naye. Bw'anaakakanyalanga n'agamba nti, "Saagala kumuwasa," **9** kale, nnamwandu wa muganda we anaatambulanga n'alaga awali omusajja oyo mu maaso g'abakulembeze abakulu b'omu kibuga, anaamwambulangamu engatto mu kigere kye ekimu, era anaamuwandiranga amalusu mu maaso n'ayogera nti, "Bwe kityo bwe kinaakolebwanga ku musajja atazimba lunyiriri lwa luggya lwa muganda we." **10** Oluggya lw'omusajja oyo lunaamanyibwanga mu Isirayiri ng'Oluggya lw'Omwambule Engatto. **11** Bwe wanaabangawo abasajja babiri abalwana, mukazi w'omu bw'anajjanga okutaasa bba ku mulabe we n'amukwata ebitundu bye eby'ekyama, **12** omutemangako omukono gwe. Tomusaasiranga. **13** Tossanga mu nsawo zo mayinja gapima ga ngeri bbiri ez'enjawulo, ng'erimu lizitowa, kyokka nga linnaalyo liwewuka. **14** Tobeeranga na bipima bya ngeri bbiri eby'enjawulo, ng'ekimu kinene, kyokka nga kinnaakyo kitono. **15** Kikugwanira obeerenga n'amayinja agapima obuzito obutuufu, era n'ebipima ebirala eby'amazima era ebituufu, olyoke owangaalenga ng'oli mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa. **16** Kubanga Mukama Katonda wo akyayira ddala abo bonna abakola ebyo ebitali bya bwesigwa. **17** Teweerabiranga Abamaleki bye baakukola bwe wali mu lugendo lwo ng'ova mu Misiri.

18 Bwe wali okooye nnyo nga n'amaanyi gakuweddemu, baakusanga mu lugendo lwo olwo, ne balumba abo bonna abaali basembyeyo emabega wo ne babatta; Katonda nga tebamutya. **19** Bw'olimala okutuuka mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ng'akumazeeko n'abalabe bo bonna ku njuyi zonna, ng'owummudde, ozikiririzanga ddala Abamaleki n'obamalirawo ddala bonna wansi w'eggulu, ne watabaawo baliddayo kubajjukira nti baali babaddewo. Ekyo tokyerabiranga.

26 Awo olulituuka bw'omalanga okuyingira mu nsi, Mukama Katonda wo gy'akuwa okubeera obusika bwo obw'enkalakkalira, ng'omaze okugyefunira era ng'otebenkedde bulungi, **2** oddiranga ebimu ku bibala ebibereberye by'oliggya mu makungula agalisooka okuva mu ttaka ery'oku nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, n'obiteeka mu kibbo. Kale nno obireetanga mu kifo Mukama Katonda wo kye yeerondera okubeerangamu Erinnya lye. **3** Ogambanga kabona alibeera mu kisanja mu kiseera ekyo nti, "Njatula leero eri Mukama Katonda wo nti ntuuse mu nsi Mukama gye yalayirira bajjajjaffe okugituwa." **4** Kabona aliggya ekibbo mu mikono gyo n'akitereeza mu maaso g'ekyoto kya Mukama Katonda wo. **5** Kale nno oliyatula mu maaso ga Mukama Katonda wo nti, "Jjajjaffe yali mutambuze Omusuuli, n'aserengeta mu Misiri n'abantu be yali nabo abatono, ne babeera eyo, ne bafuukamu eggwanga ekkulu ery'amaanyi era nga lirimu abantu bangi nnyo. **6** Naye Abamisiri ne batuyisa bubi, ne batubonyaabonya, nga batukozesa emirimu emikakanyavu. **7** Bwe tutyo ne tukaabirira Mukama, Katonda wa bajjajjaffe; Katonda n'awulira eddoboozi lyaffe, n'alaba okubonaabona kwaffe, n'okutegana kwaffe, n'okunyigirizibwa kwaffe kwonna. **8** Bw'atyo Mukama n'atuggya mu Misiri n'omukono gwe ogw'amaanyi gwe yagolola, n'obuyinza bwe obw'entiisa, n'obubonero, n'ebyamagero eby'ekitalo. **9** Yatuleeta mu kifo kino n'atuwa ensi eno, ensi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki. **10** Bwe ntyo ndeese gy'oli ebibala ebibereberye ebiva mu ttaka ery'omu nsi gy'ompadde, Ayi Mukama." Olibiteeka mu maaso ga Mukama Katonda wo n'ovuunama mu maaso ge. **11** Kale nno, ggwe awamu n'Abaleevi, ne bannamawanga abanaabeeranga mu mmwe, onoojaguzanga ng'osanyukira ebirungi byonna, Mukama Katonda wo by'anaabanga akuwadde ggwe n'amaka go gonna. **12** Mu mwaka ogwokusatu bw'onoomalanga okuggyako ku makungula go ekitundu eky'ekkumi n'okissa wabbali, kubanga ogwo gwe mwaka ogw'ekitundu eky'ekkumi, onoddiranga ekitundu ekyo n'okiwa Abaleevi, ne bannamawanga, ne bamulekwa, ne bannamwandu, ne baliiranga mu bibuga byo ne bakkuta. **13** Awo onooyogeranga mu maaso ga Mukama Katonda wo nti, "Ekitundu ekimu eky'ekkumi ekyatukuzibwa nkiggyayo mu maka gange ne nkigabira Abaleevi, ne bannamawanga, ne bamulekwa, ne bannamwandu, nga byonna bye wandagira bwe biri. Sikyamyeko kuva ku biragiro byo newaakubadde okwerabira n'ekimu ku byo. **14** Ekitundu ekyo sikiriddeeko nga ndi mu biseera eby'okukungubaga, wadde okukikwatako nga siri mulongoofu, era sikitoddeeko ne mpaayo eri abafu. Ŋŋondedde Mukama Katonda wange, ne nkola nga bwe yandagira. **15** Otutunuulire ng'osinziira mu kifo kyo ekitukuvu gy'obeera mu ggulu, otuyiweko omukisa gwo ffe abantu bo Abayisirayiri n'ensi gy'otuwadde nga bwe walayirira bajjajjaffe, nga y'ensi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki." **16** Mukama Katonda wo akulagira leero okugonderanga amateeka ago gonna n'ebiragiro ebyo; noolwekyo obigonderanga byonna n'omutima gwo gwonna n'emmeeme yo yonna. **17** Ku lunaku lwa leero oyatudde nga Mukama bw'ali Katonda wo, era nga naawe bw'onootambuliranga mu makubo ge, era ng'onookuumanga ebiragiro bye n'amateeka ge gonna, era ng'onoomugonderanga. **18** Ku lunaku lwa leero Mukama alangiridde nga bw'oli owuwe, eggwanga lye ku bubwe ery'omuwendo omungi nga bwe yasuubiza, era nga ojjanga kukwatanga ebiragiro bye byonna. **19** Alangiridde nga bw'anaakujjuzanga ettendo n'okwatiikirira n'ekitiibwa okusukkirira amawanga gonna ge yatonda, era ng'olibeera eggwanga ettukuvu eri Mukama Katonda wo, nga bwe yasuubiza.

27 Awo Musa ng'ali n'abakulu abakulembeze ba Isirayiri n'alagira abantu nti, "Ebiragiro byonna bye mbategeeza leero mubikuumenga. **2** Bwe mumalanga okusomoka omugga Yoludaani n'oyingira mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, oddiranga amayinja amanene n'ogategeka n'ogakubako omuyiko ogw'ennoni ng'etabuddwamu omusenyu. **3** Ogawandiikangako ebigambo bino byonna eby'amateeka, ng'omaze okusomoka, ng'oyingidde mu nsi Mukama Katonda wo gy'akuwa, y'ensi omukulukutira amata n'omubisi gw'enjuki, nga Mukama Katonda wa bajjajjaabo bwe yakusuubiza. **4** Bw'otyo, bw'olimala okusomoka omugga Yoludaani, otegekanga amayinja ago ku Lusozi Ebali nga bwe mbalagira kaakano, era ogakubangako omuyiko ogw'ennoni ng'etabuddwamu omusenyu. **5** Era Mukama Katonda wo olimuzimbira eyo ekyoto n'amayinja amalamba agatali matemeko na kyuma. **6** Olizimbira eyo Mukama Katonda wo ekyoto n'amayinja amalamba n'oweerako ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama Katonda wo. **7** Oliwaayo ebiweebwayo olw'emirembe, n'obiriira eyo ng'osanyukira mu maaso ga Mukama Katonda wo. **8** Era ku mayinja ago g'oliba otegese oliwandiikako n'obwegendereza ebigambo byonna eby'amateeka gano." **9** Awo Musa ng'ali n'Abaleevi, bakabona, n'agamba Abayisirayiri bonna nti, "Sirika owulire ggwe Isirayiri! Ku lunaku lwa leero lwennyini ofuuse eggwanga lya Mukama Katonda wo. **10** Noolwekyo ogonderanga Mukama Katonda wo n'okwatanga amateeka ge n'ebiragiro bye, bye nkulagira leero." **11** Ku lunaku lwe lumu Musa yakuutira abantu bw'ati nti, **12** Bwe mulimala okusomoka omugga Yoludaani, ab'omu bika bino baliyimirira ku Lusozi Gerizimu ne basabira abantu omukisa: Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali, ne Yusufu, ne Benyamini. **13** Ate ab'omu bika bino baliyimirira ku Lusozi Ebali ne balangirira ebikolimo: Lewubeeni, ne Gaadi, ne Aseri, ne Zebbulooni, ne Ddaani, ne Nafutaali.

14 Awo Abaleevi balirangirira n'eddoboozi ddene eri abantu bonna Abayisirayiri nti: **15** "Akolimirwe omuntu yenna akola ekifaananyi ekitali Katonda oba abumba ekintu ng'ekyo kyonna Mukama ky'akyayira ddala nga kikolebwa omukozi nnakinku, omuntu oyo n'abaako ne wakiyimiriza mu kyama." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **16** "Akolimirwe omuntu yenna atassaamu kitiibwa kitaawe oba nnyina." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **17** "Akolimirwe omuntu yenna akyusa ekituuti ekiraga ensalo ya muliraanwa we." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **18** "Akolimirwe omuntu yenna aggya omuzibe w'amaaso mu kkubo ettuufu n'amubuza." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **19** "Akolimirwe omuntu yenna atalaga bwenkanya eri bannamawanga, oba bamulekwa oba bannamwandu." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **20** "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne muka kitaawe, kubanga ekitanda kya kitaawe akimalamu ekitiibwa." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **21** "Akolimirwe omuntu yenna akola ebyobukaba n'ensolo." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **22** "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne mwannyina omuwala wa kitaawe, oba muwala wa nnyina." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **23** "Akolimirwe omuntu yenna eyeebaka ne nnyina wa mukazi we." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **24** "Akolimirwe omuntu yenna atemula munne." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **25** "Akolimirwe omuntu yenna akkiriza okuguliririwa atte munne ataliiko musango." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina." **26** "Akolimirwe omuntu yenna atagondera bigambo ebiri mu mateeka gano." Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina."

28 Bw'onoogonderanga Mukama Katonda wo n'okwatanga amateeka ge gonna ge nkuwa leero, Mukama Katonda wo alikugulumiza n'akuteeka waggulu w'amawanga gonna ag'oku nsi. **2** Emikisa gino gyonna onoogifunanga n'obeeranga nagyo, bw'onoowuliranga eddoboozi lya Mukama Katonda wo n'omugonderanga: **3** Onooweebwanga omukisa bw'onoobeeranga mu kibuga ne bw'onoobeeranga mu kyalo. **4** Abaana ab'omu nda yo banaaweebwanga omukisa, n'ebisimbe eby'omu ttaka lyo, n'ebisibo byo ebinaazaalibwanga, Ennyana z'ente ez'amagana go, n'obwana bw'endiga ez'ebisibo byo. **5** Ekibbo kyo mw'onookuŋŋaanyizanga, n'olutiba lwo mw'onoogoyeranga nabyo binaabanga n'omukisa. **6** Onoobanga n'omukisa ng'oyingira era onoobanga n'omukisa ng'ofuluma. **7** Mukama anaakuwanga okuwangula abalabe bo abanaakulumbanga. Banajjiranga mu kkubo limu okukulumba, naye ne basaasaanira mu makubo musanvu mu maaso go nga bawanguddwa. **8** Mukama anaawanga amawanika go omukisa, ne buli ky'onookwatangako engalo zo okukikola anaakiwanga omukisa. Mukama Katonda wo anaakuwanga omukisa ng'oli mu nsi gy'akuwa. **9** Mukama agenda kukufuula eggwanga lye ettukuvu nga bwe yakusuubiza n'ekirayiro, bw'onookwatanga amateeka ga Mukama Katonda wo n'otambuliranga mu makubo ge. **10** Kale nno abantu ab'omu mawanga gonna ag'ensi balitegeera nga bw'oyitibwa erinnya lya Mukama era banaakutyanga. **11** Mukama anaakugaggawazanga nnyo mu byonna: mu zadde ery'enda yo, ne mu baana ab'ebisibo byo by'onoolundanga, ne mu bibala eby'omu ttaka lyo, ng'oli mu nsi Mukama gye yalayirira bajjajjaabo okugikuwa. **12** Mukama alikuggulirawo eggwanika lye ery'obugagga bwe ery'eggulu, n'atonnyesanga enkuba mu ttaka lyo, mu biseera byayo, ne buli kintu kyonna ky'onookolanga anaakiwanga omukisa. Onoowolanga amawanga mangi, kyokka ggwe toogeewolengako n'akatono. **13** Mukama anaakufuulanga mutwe so si mukira. Bw'onoogonderanga ebiragiro bya Mukama Katonda wo bye nkutegeeza leero, n'obigobereranga n'obwegendereza, onoobanga ku ntikko waggulu, so tookooberenga. **14** Tokyamanga kulaga ku ludda olwa ddyo oba olwa kkono, ng'oleka ebiragiro bino bye nkutegeeza leero, n'ogobereranga bakatonda abalala n'obaweerezanga. **15** Awo olunaatuukanga bw'otoogonderenga ddoboozi lya Mukama Katonda wo, n'otokwatanga mateeka ge na biragiro bye, bye nkulagira leero, kale ebikolimo bino byonna binaakutuukangako ne bibeera naawe: **16** Onookolimirwanga mu kibuga n'okolimirwanga ne mu kyalo. **17** Ekibbo kyo mw'onookuŋŋaanyirizanga n'olutiba lwo mw'onoogoyeranga binaakolimirwanga. **18** Abaana b'enda yo banaakolimirwanga, n'ekibala ky'ettaka lyo, n'ennyana z'amagana go, n'obwana bw'ebisibo byo byonna binaakolimirwanga. **19** Onookolimirwanga ng'oyingira era onookolimirwanga ng'ofuluma. **20** Mukama anaakusindikiranga ebikolimo, n'okutabukatabuka, n'okunenyezebwa mu buli kintu kyonna ky'onoogezangako okukola, okutuusa lw'olizikirizibwa n'osaanawo mangu nnyo olw'ebikolwa byo ebibi, olwokubanga onoobanga omusenguse. **21** Mukama alikulwaza olumbe olutawona olw'olukonvuba, okutuusa lwe lulikumalawo mu nsi gy'ogenda okuyingiramu ogirye. **22** Mukama alikulwaza akafuba, n'omusujja n'okubugujja. Era alikusindikira ebbugumu eryokya ennyo, n'ekyeya, n'ekitala, n'okugengewala; era binaakugobereranga okutuusa lw'olizikirira. **23** Eggulu waggulu w'omutwe gwo liribeera ng'ekikomo, n'ettaka wansi wo liriba ng'ekyuma. **24** Mukama alifuula enkuba y'omu nsi yo olufufugge, n'enfuufu yokka y'eneekuyiikiranga okuva waggulu mu bire, okutuusa lw'olizikirizibwa. **25** Mukama anaakulekeranga abalabe bo ne bakuwangulanga. Onoobalumbiranga mu kkubo limu, kyokka n'obadduka ng'obunye emiwabo mu makubo musanvu. Olifuuka kyakikangabwa mu maaso g'amawanga gonna ag'oku nsi. **26** Omulambo gwo gulifuuka mmere ya nnyonyi zonna ez'omu bbanga, n'eri ensolo ez'oku nsi, era tewaabeerengawo n'omu anaazigugobangako. **27** Mukama anaakulwazanga amayute g'e Misiri, n'ebizimba, n'amabwa, n'obuwere, by'otoowonyezebwenga. **28** Mukama anaakusuulanga eddalu, anaakuzibanga amaaso, n'okukutabulatabulanga mu ndowooza yo. **29** Mu ttuntu onoowammantanga ng'omuzibe w'amaaso abeera mu kizikiza obudde bwe bwonna. Buli ky'onookolanga onoolemwanga okukituukiriza; onoovumibwanga era onoobbibwanga buli kakedde, naye nga tewaabengawo akudduukirira. **30** Onooyogerezanga

omukazi, n'osembereranga n'okumuwasa, naye omusajja omulala anaakumutwalangako n'asulanga naye. Oneezimbiranga ennyumba naye toogisulengamu. Oneesimbiranga ennimiro z'emizabbibu, naye toolyenga ku bibala byamu. **31** Sseddume zo zinattirwanga mu maaso go, naye toolyenga ku nnyama zaazo. Endogoyi zo zinabbirwanga mu maaso go, so tebaazikuddizenga. Endiga zo zinaaweebwanga abalabe bo, ne watabaawo adduukirira okuzikuddiza. **32** Batabani bo ne bawala bo banaagabibwanga mu baamawanga amalala ng'olaba; onoobanoonyanga buli lunaku okutuusa n'amaaso lwe ganaakumyukanga, naye nga tolina maanyi kubaako na kya kukola. **33** Ab'eggwanga ly'otomanyi banaalyanga ebibala by'ettaka lyo by'onoobanga weerimidde, toobengako na kya kukola wabula okutulugunyizibwanga buli kiseera. **34** Amaaso go bye ganaalabanga binaakusuulanga eddalu. **35** Mukama anaakulwazanga amayute ku maviivi ne ku magulu, agataayinzenga kuwonyezebwa, era ne gasaasaananga okuva mu bigere okutuuka ku kawumpo k'omutwe. **36** Mukama alikuleka, ggwe ne kabaka wo gw'onoobanga weerondedde n'otwalibwa mu ggwanga eddala ly'otowulirangako, ne bajjajjaabo lye bataamanya, n'oweererezanga eyo bakatonda abalala ab'emiti n'amayinja. **37** Olifuuka ekintu ekyesisiwaza, ekinaanyoomebwanga era ekinaasekererwanga mu mawanga gonna Mukama gy'anaabanga akulazizza. **38** Onoosiganga ensigo nnyingi mu nnimiro yo, kyokka onookungulangamu katono, kubanga enzige zinaalyanga ebibala byo byonna. **39** Onoosimbanga essamba z'emizabbibu n'ogisaliranga bulungi, naye toonywenga ku nvinnyo wadde okukuŋŋaanya ebibala bya zabbibu, kubanga ensiriŋŋanyi zinaabiryanga. **40** Onoobeeranga n'emiti egy'emizeeyituuni mu nsi yo yonna, naye togenda kukozesanga ku mafuta gaagyo, kubanga emizeeyituuni gyo ginaakunkumukanga ne gigwa wansi. **41** Olizaala abaana aboobulenzi n'aboobuwala, naye toosigalenga nabo, kubanga banaatwalibwanga mu busibe. **42** Enzige zineefuganga emiti gyo gyonna n'ebibala eby'omu ttaka lyo. **43** Bannamawanga b'onoobeeranga nabo bagenda kukulaakulananga balinnye waggulu okukusinganga, nga ggwe weeyongeranga kukka bussi wansi. **44** Banaakuwolanga, naye ggwe toobawolenga. Be banaabanga omutwe naye ggwe onoobanga mukira. **45** Ebikolimo ebyo byonna binaakujjiranga ne bikulondoolanga ne bikutuukako okutuusa lwe binaakuzikirizanga olw'obutagonderanga Mukama Katonda wo, n'otokwatanga mateeka ge na biragiro bye, bye yakulagiranga. **46** Binaabeeranga mu ggwe ng'akabonero era ekyewuunyisa gy'oli n'eri bazzukulu bo emirembe gyonna. **47** Kubanga bwe wabeeranga obulungi n'ebintu ebingi, tewaweerezanga Mukama Katonda wo n'omutima ogujjudde essanyu. **48** Noolwekyo ng'oli mu njala ne mu nnyonta, ng'oli bwereere, ng'oli mwavu lunkupe, ojjanga kuweerezanga balabe bo, Mukama b'anaakusindikiranga okulwana naawe! Anaakwambazanga mu bulago bwo ekikoligo eky'ekyuma okutuusa lw'alikuzikiririza ddala. **49** Mukama alikuleetera eggwanga eririva ewala ennyo, ku nkomerero y'ensi, ne likulumba, nga likukkako ng'empungu bw'eva waggulu n'ekka n'amaanyi ku nsi; liriba eggwanga ng'olulimi lwalyo tolutegeera. **50** Liribeera eggwanga erijjudde obukambwe mu maaso, eritassaamu kitiibwa bantu bakulu wadde okusaasira abato. **51** Balirya abaana b'ebisolo by'omu malundiro go, n'ebibala eby'omu ttaka lyo okutuusa lw'olizikirizibwa. Tebalikulekerawo ku mmere ya mpeke, wadde ku nvinnyo oba ku mafuta, wadde ku nnyana ez'ebiraalo byo, oba ku baana b'endiga ab'ebisibo byo, okutuusa lw'olizikirira. **52** Banaazingizanga ebibuga byo byonna mu nsi yo yonna okutuusa ebisenge ebiwanvu eby'ebigo bye weesiga lwe birigwa wansi. Banaazingizanga ebibuga byonna mu nsi yonna Mukama Katonda wo gy'akuwa. **53** Olw'okubonaabona abalabe bo kwe banaakutuusangako nga bakuzingizza, onoolyanga ebibala by'olubuto lwo, ennyama ya batabani bo ne bawala bo Mukama Katonda wo b'anaabanga akuwadde. **54** Omusajja asingira ddala obuntubulamu era omuwombeefu mu mmwe, taasaasirenga na muganda we yennyini, oba mukyala we omwagalwa, oba abaana be abanaabanga bakyasigaddewo; **55** taawengako n'omu ku nnyama y'abaana be b'anaabanga alya. Kubanga nga takyalina ky'asigazza kyonna mu kubonaabona okungi omulabe wo kw'anaabanga akutuusizzaako ng'akuzingirizza mu bibuga byo byonna. **56** Omukazi asinga obuntubulamu n'eggonjebwa mu mmwe, nga mwenaanyi nnyo, ataŋŋanga na kulinnyisa kigere kye ku ttaka nga kyereere, taamanyisenga bba omwagalwa, wadde mutabani we, oba muwala we, **57** ku mwana gw'anaabanga y'akazaala ow'omu lubuto lwe, n'abaana b'anaazaalanga. Kubanga anaabanga ategese okubalyanga mu nkukutu olw'okubulwako ekyokulya ekirala mu biseera eby'okuzingizibwa era eby'ennaku enzibu ennyo, omulabe wo by'anaabanga akutuusizzaako mu bibuga byo. **58** Bw'otoogonderenga na bwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano, ebiwandiikiddwa mu kitabo kino, n'ototya era n'otossaamu kitiibwa erinnya lino ery'ettendo era ery'entiisa, eriyitibwa: Mukama Katonda wo, **59** kale nno, Mukama anaakuweerezanga endwadde enkambwe ennyo, eri ggwe n'eri ezzadde lyo; endwadde ez'olutentezi era enkambwe ennyo ez'olukonvuba. **60** Anaakuleeteranga endwadde zonna ez'e Misiri, ezaakutiisa ennyo, ne zikwezingangako. **61** Era Mukama anaakuleeteranga endwadde eza buli ngeri, n'ebibonoobono ebitawandiikiddwa mu Kitabo eky'Amateeka gano, okutuusa lw'olizikirizibwa. **62** Era mulisigala ng'omuwendo gwammwe gusse nnyo wansi, songa mwali ng'emmunyeenye ez'oku ggulu olw'obungi bwammwe; lwa kubanga tewagonderanga ddoboozi lya Mukama Katonda wo. **63** Nga bwe kyasanyusanga ennyo Mukama okubagaggawazanga n'okubaazanga mweyongerenga obungi, bwe kityo kinaamusanyusanga okubaavuwazanga n'okubazikirizanga. Olisimbulwa n'oggibwa mu nsi gy'ogenda okuyingira okugirya. **64** Mukama anaakusaasaanyanga mu mawanga gonna, okutandikira ku ludda olumu olw'ensi gy'etandikira, okutuuka ku ludda olulala gy'ekoma. Eyo gy'onoosinzizanga

bakatonda abalala abakolebwa mu miti ne mu mayinja, ggwe ne bajjajjaabo be mutamanyangako. **65** Mu mawanga ago togenda kuweereraweererangayo wadde ebigere byo okufunirangayo ekiwummulo. Eyo, Mukama anaakuweerangayo omutima ogujugumira, n'amaaso agaagala okuziba olw'okujulirira, n'emmeeme eweddemu essuubi. **66** Onoobanga mu kubuusabuusa buli kaseera, ng'ojjudde okutya emisana n'ekiro, ng'obulamu bwo tobwekakasa. **67** Mu makya onoogambanga nti, "Singa nno bubadde kiro!" Ate ekiro ng'ogamba nti, "Singa nno bubadde makya!" olw'okutya okunajjulanga mu mutima gwo, n'ebyo amaaso go bye ganaalabanga. **68** Mukama anaakuzzangayo mu Misiri mu kyombo, ku lugendo lwe nakugaana okuddayo okutambula. Ng'oli eyo oneewangayo weetunde ng'omuddu omusajja oba ng'omuddu omukazi, naye toofunengayo muntu n'omu akugula.

29 Bino bye bigambo by'endagaano Mukama Katonda gye yalagira Musa okukola n'abaana ba Isirayiri nga bali mu nsi ya Mowaabu, ng'egattibwa ku ndagaano gye yali akoze nabo ku Kolebu. **2** Awo Musa n'ayita Abayisirayiri bonna n'abagamba nti, Mwalaba n'amaaso gammwe ebyo byonna Mukama Katonda bye yakolera mu nsi y'e Misiri ku Falaawo ne ku bakungu be, ne ku nsi ye yonna. **3** Walaba n'amaaso go ebigezo ebinene, n'obubonero obw'ebyamagero, n'ebyewuunyisa ebikulu. **4** Naye n'okutuusa ku lunaku lwa leero Mukama tabawanga mutima ogutegeera, oba amaaso agalaba, oba amatu agawulira. **5** Bwe nabakulembera okumala emyaka amakumi ana mu ddungu engoye zammwe tezaakaddiwako, n'engatto y'omu kigere kyo teyakaddiwa. **6** Temwalya ku mugaati wadde okunywa ku nvinnyo, oba ku kyokunywa ekirala kyonna ekitamiiza. Ekyo nakikola mulyoke mumanye nga nze Mukama Katonda wammwe. **7** Bwe mwatuuka mu kifo kino, Sikoni kabaka w'e Kesuboni, ne Ogi kabaka w'e Basani, ne basituka okutulwanyisa, naye ne tubawangula. **8** Twatwala ensi yaabwe, ne tugigabira Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika eky'Abamanase, okuba obutaka bwabwe obw'ensikirano. **9** Noolwekyo mukwatenga ebigambo by'endagaano eno n'obwegendereza, mulyoke muwangulenga mu buli kimu kye munaakolanga. **10** Mukuŋŋaanye wano leero mwenna mu maaso ga Mukama Katonda wammwe, nga muli n'abakulembeze b'ebika byammwe, n'abakulu bammwe abakulembeze, n'abafuzi bammwe, n'abasajja bonna aba Isirayiri, **11** n'abaana bammwe abato, ne bakazi bammwe, ne munnaggwanga asula awamu naawe mu lusiisira lwo, okukutyabira enku, n'okukukimira amazzi. **12** Oli wano okukola endagaano ne Mukama Katonda wo, ng'ekirayiro gy'ali, Mukama Katonda wo gy'akola naawe leero; **13** alyoke akukakase ng'akunyweza leero okubeeranga eggwanga lye, naye nga ye Katonda wo, nga bwe yakusuubiza, era nga bwe yalayirira bakadde bo: Ibulayimu ne Isaaka. **14** Endagaano eno gye nkola, ng'eriko n'ekirayiro kyayo, **15** sigikola nammwe abayimiridde wano naffe leero mwekka, wabula ngikola wamu n'oyo atali wano naffe leero. **16** Mujjukira bulungi nga bwe twali mu nsi y'e Misiri, ne bwe twajjanga tuyita wakati mu mawanga okutuukira ddala wano. **17** Mwalabanga ebintu eby'ekikaafiiri, nga mwe mwalinga ebifaananyi ebibajje mu miti n'ebiwoole mu mayinja ne mu ffeeza ne mu zaabu. **18** Mukakasize ddala leero nga mu maka gammwe oba mu bika byammwe temulinaamu musajja oba mukazi n'omu akyamizza omutima gwe okuva ku Mukama Katonda waffe agende asinze bakatonda bali abalala abamawanga ago. Mukakasize ddala nga mu mmwe temuliimu kikolo okuyinza okukula obutwa obw'engeri eyo obukaawa ng'omususa. **19** Omuntu ow'engeri ng'eyo ng'awulidde ebigambo eby'ekikolimo kino n'amala yeeyibaala, ne yeetukuza ku bubwe yekka, n'alowooza munda ye nti, "Nzija kubeera bulungi newaakubadde nga mmaliridde okukwata ekkubo eryange ery'obujeemu," ekyo kinaaletanga akacwano ku ttaka erinnyogovu obulungi ne ku kkalu. **20** Mukama taamusonyiwenga, kubanga obusungu bwa Mukama n'ekiruyi kye binaabuubuukiranga ku muntu oyo. Ebikolimo byonna ebiwandiikiddwa mu Kitabo kino binaamukkangako, era Mukama alisangula erinnya lye n'aliggya wansi w'eggulu. **21** Mukama anaamwawulanga n'amuggya mu bika byonna ebya Isirayiri n'amubonereza nnyo, nga bwe kiri mu bikolimo byonna eby'endagaano ebiwandiikiddwa mu Kitabo ky'Amateeka kino. **22** Abaana bammwe abaliddawo ne bannamawanga abaliva mu nsi ezeewala baliraba ekibonerezo ekiriba kigudde ku nsi n'obulwadde Mukama bw'aliba aleese ku ttaka ly'ensi. **23** Ettaka liriba lyonoonese nga lya munnyo n'amayinja agookya, nga tekuyinza kusimbibwako kintu wadde okubaako n'ekimerako, nga n'omuddo tegusobola kumerako. Ensi erifaanana ng'okuzikirizibwa kwa Sodomu, ne Ggomola, ne Aduma, ne Zeboyimu, Mukama bye yazikiriza mu busungu bwe obungi. **24** Amawanga galyebuuza nga geewunya nti, "Lwaki Mukama akoze ekintu kino, n'akikola n'obusungu obungi butyo?" **25** Na kino kye kiriba eky'okuddamu nti, "Kubanga abantu bano basudde eri endagaano ya Mukama Katonda wa bajjajjaabwe, endagaano gye yakola nabo bwe yabaggya mu nsi y'e Misiri. **26** Baagenda ne basinza bakatonda abalala, ne babaweereza, bakatonda be baali batamanyi, era Katonda waabwe be yali tabawadde. **27** Bwe butyo obusungu bwa Mukama ne bubuubuukira ku nsi eyo, n'agireetako ebikolimo byonna ebiwandiikiddwa mu Kitabo kino. **28** Mukama n'abasiguukulula mu nsi yaabwe ng'aliko ekiruyi, era ng'ajjudde obusungu bungi, n'abakasuka mu nsi endala, nga bwe kiri leero." **29** Ebintu eby'ekyama bya Mukama Katonda waffe, naye ebyo ebyabikkulibwa bye byaffe n'abaana baffe emirembe gyonna, tulyoke tugonderenga ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano.

30 Emikisa n'ebikolimo ebyo byonna bye nkutegeezezza, bwe binaakutuukangako n'ojjukiranga ng'oli eyo mu nsi ezo zonna Mukama Katonda wo gy'anaabanga akusaasaanyizza, **2** n'okyuka n'odda eri Mukama Katonda wo, n'omugonderanga, n'abaana bo bonna, n'omutima gwo gwonna, n'emmeeme yo yonna, nga bwe nkulagira leero, **3** kale Mukama Katonda wo anaakusaasiranga n'akuzza mu mbeera yo ennungi eneekweyagazanga, ng'akuwumbyewumbye okukuggya

eyo gy'anaabanga akusaasaanyirizza. **4** Newaakubadde onoobanga owaŋŋangusiriddwa mu nsi esinga okubeera ey'ewala ennyo wansi w'eggulu, Mukama Katonda wo anaakukuŋŋaanyangayo, n'akuggyayo n'akukomyawo. **5** Mukama Katonda wo anaakukomyangawo mu nsi bajjajjaabo gye baafuna, naawe onoogifunanga. Alikugaggawaza era n'akwaza nnyo okukira bajjajjaabo. **6** Mukama Katonda wo alikomola omutima gwo, n'omutima gwa bazzukulu bo, bw'otyo oyagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'emmeeme yo yonna, olyoke obeerenga omulamu. **7** Mukama Katonda wo aliteeka ebikolimo ebyo byonna ku balabe bo ne ku abo abanaakuyigganyanga. **8** Bw'otyo n'oddamu okugonderanga Mukama Katonda ng'okwata amateeka ge, ge nkulagira leero. **9** Bw'atyo Mukama Katonda wo alikugaggawaza mu buli kintu kyonna ky'onookolanga, mu bibala eby'omubiri gwo, ne mu bibala eby'ebisolo byo, ne mu bibala eby'ettaka lyo. Mukama alisanyuka nnyo okukugaggawazanga n'obeeranga bulungi, nga bwe kyamusanyusanga okugaggawazanga bajjajjaabo, **10** ng'ogondeddenga Mukama Katonda wo, n'okwatanga amateeka ge n'ebiragiro bye ebiwandiikiddwa mu Kitabo eky'Amateeka kino, n'odda eri Mukama Katonda wo n'omukyukiranga n'omutima gwo gwonna, n'emmeeme yo yonna. **11** Etteeka lye nkulagira leero terisaana kukukaluubirira, kubanga terikuli wala nnyo. **12** Teriri mu ggulu, n'okugamba ne kikugambisa nti, "Ani anaatulinnyirayo mu ggulu n'atulireeterayo tulyoke tuliwulire tuligonderenga?" **13** So teriri mitala wa nnyanja, olyoke ogambe nti, "Ani anaatusomokera ennyanja, alituleetere tuwulire bye ligamba, tuligondere?" **14** Nedda, ekigambo kiri kumpi ddala ne w'oli, kiri mu kamwa ko ne mu mutima gwo, olyoke okigondere. **15** Kale laba, olwa leero ntadde mu maaso go obulamu n'okufa. **16** Kubanga nkulagira leero okwagalanga Mukama Katonda wo, okutambuliranga mu makubo ge, awamu n'okukwatanga amateeka ge n'okugobereranga ebiragiro bye byonna. Bw'onookolanga bw'otyo ojjanga kuba mulamu era oyale, ne Mukama Katonda wo anaakuwanga omukisa ng'oli mu nsi gy'oyingira okugifuna. **17** Naye omutima gwo bwe gunaakyamanga n'otowulira, era bw'onoosendebwasendebwanga okusinzanga bakatonda abalala n'okubaweerezanga, **18** mbalangirira leero nti, Mugenda kuzikirizibwa; era temuliwangaala mu nsi gy'ogenda okusomokera omugga Yoludaani okugiyingira okugifuna. **19** Ku lunaku lwa leero nkoowoola eggulu n'ensi nga be bajulirwa bange, ku mmwe, abategedde nga ntadde mu maaso gammwe, obulamu n'okufa; n'emikisa n'ebikolimo. Kale nno londawo obulamu, olyoke obeerenga mulamu, ggwe n'ezzadde lyo: **20** ng'oyagalanga Mukama Katonda wo, ng'owuliranga eddoboozi lye, era nga weekwatira ddala ku ye. Kubanga Mukama bwe bulamu bwo n'okuwangaala; alyoke akuwenga emyaka mingi mu nsi Mukama gye yalayirira okugiwa bajjajjaabo: Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo.

31 Awo Musa n'agenda n'abuulira Isirayiri yonna ebigambo bino, n'agamba nti, **2** "Olwa leero mpezezza emyaka kikumi mu abiri egy'obukulu; sikyalina maanyi kusobola kufuluma na kuyingira nga bwe njagala. Sikyasobola kubakulembera. Mukama Katonda antegeezezza nti, 'Togenda kusomoka mugga guno Yoludaani.' **3** Mukama Katonda wo yennyini y'ajja okukukulembera mu kusomoka. Ajja kuzikiriza amawanga ago agali emitala, nga naawe olaba, olyoke obatwaleko ensi yaabwe. Yoswa yennyini naye yajja okukukulembera mu kusomoka, nga Mukama bwe yagambye. **4** Era nga Mukama Katonda bwe yakola Sikoni ne Ogi, bakabaka b'Abamoli n'ensi yaabwe, n'abazikiriza, ne bano bw'alibakola. **5** Mukama Katonda agenda kubagabula gye muli, era kiribagwanira okubakolako nga mugoberera ddala ebiragiro byange bye mbawadde nga bwe biri. **6** Beera n'amaanyi era ogume omwoyo. Tobatya wadde okubatekemukira, kubanga Mukama Katonda wo anaagendanga naawe buli w'onoddanga, taakulekenga so taakwabulirenga." **7** Awo Musa n'atumya Yoswa n'amugambira mu maaso ga Isirayiri yenna nti, "Beera wa maanyi era ogume omwoyo; kubanga gw'ojja okugenda n'abantu bano mu nsi Mukama Katonda gye yalayirira bajjajjaabwe okugibawa; era gw'ogenda okugibasalirasaliramu ogibakwase okuba obusika bwabwe obw'enkalakkalira. **8** Mukama Katonda yennyini y'ajjanga okukukulemberanga. Anaabanga naawe bulijjo, taakulekenga so taakwabulirenga. Totya so totekemuka." **9** Awo Musa n'awandiika amateeka ago, n'agakwasa batabani ba Leevi, bakabona, abaasitulanga Essanduuko ey'Endagaano eya Mukama Katonda, era n'awaako n'abakadde bonna abakulembeze b'abaana ba Isirayiri. **10** Musa n'abalagira bw'ati nti, "Ku buli nkomerero ya myaka musanvu, mu mwaka omutegeke ogusonyiyirwamu amabanja, era nga y'Embaga ey'Ensiisira, **11** Isirayiri yenna nga bazze okulabika mu maaso ga Mukama Katonda wo mu kifo ky'aneeronderanga, onoosomeranga Isirayiri yenna amateeka gano gonna nga bawulira. **12** Okuŋŋaanyanga abantu: abasajja, n'abakazi, n'abaana, ne bannamawanga abanaaberanga mu bibuga byo, balyoke bawulirizenga era bayigenga okutya Mukama Katonda wammwe, era bagobererenga n'obwegendereza ebigambo byonna ebiri mu mateeka gano. **13** Bwe batyo abaana baabwe abataamanyanga mateeka gano, balyoke bagawulire bayigenga okutyanga Mukama Katonda wammwe, obulamu bwammwe bwonna bwe mulimala nga muli mu nsi gye mugenda okusomokera omugga Yoludaani okugirya." **14** Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Obudde bwo obw'okufa busembedde. Yita Yoswa, mujje mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu." **15** Awo Mukama Katonda n'alabikira mu Weema ng'ali mu mpagi ey'ekire; empagi ey'ekire n'eyimirira waggulu w'omulyango gw'Eweema. **16** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Mu bbanga ttono ojja kugalamira ne bajjajjaabo. Olwo abantu bano nga batandika okusinzanga bakatonda abalala abalibeera mu bo, nga be bakatonda ab'omu nsi eyo mwe bajja okuyingira. Bagenda kunvaako bamenye endagaano gye nakola nabo. **17** Ku lunaku olwo obusungu bwange bulibabuubuukirako, nange ndibakisa amaaso gange, ne babeera bangu okuzikirizibwa,

era ebizibu bingi n'emitawaana biribajjira. Ku lunaku olwo balyebuuza nti, 'Emitawaana gino tegitutuseeko lwa kubanga Katonda waffe tali wakati mu ffe?' **18** Ku lunaku olwo ndikwekera ddala amaaso gange olw'ebibi byonna bye banaabanga bakoze nga bakyukidde bakatonda abalala. **19** "Kale nno kaakano wandiika oluyimba luno oluyigirize abaana ba Isirayiri, olubayimbisenga, lulyoke lubeerenga omujulizi wange ku baana ba Isirayiri. **20** Kubanga bwe ndimala okubaleeta mu nsi omukulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, gye nasuubiza bajjajjaabwe nga ngibalayirira, ne balya ne bakkuta ne bagejja, balikyukira bakatonda abalala ne babasinza nga babaweereza, ne bannyooma ne bamenya endagaano yange. **21** Obubenje obw'akabi bwe bunaabajjiranga, oluyimba luno lunaabasoomozanga ng'omujulizi nga lubalumiriza, kubanga bazzukulu baabwe banaabanga bakyalulina mu kamwa kaabwe nga tebannalwerabira. Kubanga mmanyi bye balowooza okukola nga n'okubatuusa sinnaba kubatuusa mu nsi gye nabasuubiza nga ngibalayirira." **22** Bw'atyo, ku lunaku olwo, Musa n'awandiika oluyimba luno n'aluyigiriza abaana ba Isirayiri. **23** Awo Mukama n'awa Yoswa mutabani wa Nuuni ekiragiro kino ng'agamba nti, "Beera wa maanyi era guma omwoyo, kubanga ggw'oliyingiza abaana ba Isirayiri mu nsi gye nabasuubiza nga ngibalayirira; era nange nnaabeeranga naawe." **24** Musa bwe yamala okuwandiika mu Kitabo ebigambo eby'amateeka gano, okubiggya ku ntandikwa okubituusa ku nkomerero, **25** Musa n'alagira Abaleevi abaasitulanga Essanduuko ey'Endagaano eya Mukama, ng'agamba nti, **26** "Mutwale Ekitabo ky'Amateeka kino mukiteeke awali Essanduuko ey'Endagaano eya Mukama Katonda wammwe, kibeerenga awo ng'omujulirwa gy'oli. **27** Kubanga nkumanyi nga bw'oli omujeemu era alina ensingo enkakanyavu. Obanga mubadde mujeemera Mukama Katonda nga nkyaliwo nammwe, kale nga mmaze okufa okujeema kwammwe tekuusingewo nnyo! **28** Munkuŋŋaanyize wano abakadde b'ebika byammwe abakulembeze bammwe bonna, njogere ebigambo bino mu matu gaabwe nga bawulira; era mpita eggulu n'ensi bibeere abajulirwa okubalumiriza. **29** Kubanga mmanyi nga bwe nnaamala okufa mujja kwefaafaaganyiza ddala nga mukyama okuleka ekkubo lye mbalagidde okukwatanga. Mu biseera ebijja emitawaana gijjanga kubajjira, nga mukoze ebibi mu maaso ga Mukama Katonda mulyoke mumusunguwaze olw'ebyo emikono gyammwe bye ginaabanga gikoze." **30** Awo Musa n'ayogera, ebigambo by'oluyimba luno okuluggya ku ntandikwa yaalwo n'okulutuusa ku nkomerero ng'ekibiina kya Isirayiri yenna kiwulira.

32 Tega okutu ggwe eggulu, nange nnaayogera, wulira ebigambo by'omu kamwa kange. **2** Okuyigiriza kwange ka kutonnye ng'enkuba, n'ebigambo byange bigwe ng'omusulo, bigwe ng'obufuuyirize ku muddo, ng'oluwandagirize ku bisimbe ebito. **3** Kubanga ndirangirira erinnya lya Mukama; mutendereze ekitiibwa kya Katonda waffe! **4** Lwe lwazi, emirimu gye mituukirivu, n'ebikolwa bye byonna bya bwenkanya. Ye Katonda omwesigwa, ataliiko bukuusa, omwenkanya era omutereevu mu byonna. **5** Beeyisizza ng'abagwenyufu gy'ali, baswavu era tebakyali baana be, wabula omulembe omukyamu era ogw'amawaggali. **6** Bwe mutyo bwe musasula Mukama Katonda, mmwe abantu abasirusiru era abatalina magezi? Si ye kitaawo eyakutonda, n'akussaawo n'akunyweza? **7** Jjukira ebiseera eby'edda, fumiitiriza ku myaka egyayita edda. Buuza kitaawo ajja kukubuulira ne bakadde bo abakulembeze bajja kukutegeeza. **8** Ali Waggulu Ennyo bwe yagabanyiza amawanga ensi zaago abantu bonna bwe yabayawulayawulamu, yategeka ensalo z'amawanga ng'omuwendo gw'abaana ba Isirayiri bwe gwali. **9** Omugabo gwa Mukama Katonda be bantu be, Yakobo bwe busika bwe bwe yagabana. **10** Yamuyisanga mu ddungu, mu nsi enkalu eya kikuŋŋunta. Yamuzibiranga, n'amulabiriranga, n'amukuumanga ng'emmunye ey'eriiso lye. **11** Ng'empungu bw'enyegenya ku kisu kyayo, n'epaapaalira waggulu w'obwana bwayo, era nga bw'eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo, n'ebusitula, n'ebutumbiiza ku biwaawaatiro byayo, **12** Mukama Katonda yekka ye yamukulemberanga; so tewabangawo katonda mulala. **13** Yamuteeka ku ntikko z'ensozi ez'ensi eyo, n'amuliisanga ku bibala by'omu nnimiro. Yamukulizanga ku mubisi gw'enjuki ogw'omu njatika z'enjazi n'amafuta agaavanga mu mayinja amagumu **14** ne bbongo eyavanga mu biraalo, n'amata okuva mu bisibo, n'amasavu ag'endiga ento n'ennume, n'embuzi ennume n'enduusi ez'e Basani, awamu n'eŋŋaano esinga obulungi, wanywanga wayini ow'ejjovu eyavanga mu mizabbibu. **15** Yesuluuni yakkuta n'agejja n'asambagala; ng'ojjudde emmere nga weezitoowerera n'oggwaamu amaanyi. Yava ku Katonda eyamukola, n'alekulira Olwazi olw'Obulokozi bwe. **16** Baamukwasa obuggya olwa bakatonda abalala ne bamusunguwaza ne bakatonda abalala. **17** Baawaayo ssaddaaka eri baddayimooni, so si eri Katonda, eri bakatonda be batamanyangako, bakatonda abaggya abaali baakatuuka bakatonda abo bajjajjammwe be bataatyanga. **18** Weerabira Olwazi eyakuzaala, weerabira Katonda eyakuzaala. **19** Mukama Katonda bwe yakiraba n'abeegobako kubanga yasunguwazibwa batabani be ne bawala be. **20** N'agamba nti, Nzija kubakweka amaaso gange ndabe ebinaabatuukako; kubanga omulembe gwabwe mwonoonefu, abaana abatalinaamu bwesigwa. **21** Bankwasa obuggya ne bakatonda abalala, ne banyiiza n'ebifaananyi byabwe omutali nsa. Ndibakwasa obuggya olw'abo abatali ggwanga, ndibakwasa obusungu olw'eggwanga eritategeera. **22** Kubanga obusungu bwange bukumye omuliro, ne gwaka okutuukira ddala wansi mu magombe, gusenkenya ensi n'ebibala byayo, ne gwokya amasozi okutandikira ku bikolo byago. **(Sheol h7585)** **23** Nzija kubatuumangako emitawaana ne mbayiwangako obusaale bwange. **24** Nnaabasindikiranga enjala namuzisa, n'obulwadde obwokya, ne kawumpuli omuzikiriza; ndibaweereza ebisolo eby'amannyo amasongovu n'ebyewalula mu nfuufu eby'obusagwa. **25** Ekitala kinaabamalangako abaana baabwe ne mu maka gaabwe eneebanga ntiisa njereere. Abavubuka abalenzi n'abawala balizikirira abaana abawere

n'abasajja ab'envi bonna batyo. **26** Nalowoozaako ku ky'okubasaasaanya wabulewo akyabajjukiranga ku nsi. **27** Naye ne saagala abalabe baabwe kubasosonkereza, kubanga abaabalumbagana bandiremeddwa okukitegeera, ne beewaana nti, "Ffe tuwangudde, Mukama ebyo byonna si ye yabikoze." **28** Lye ggwanga omutali magezi, mu bo temuliimu kutegeera. **29** Singa baali bagezi ekyo bandikitegedde, ne balowooza ku biribatuukako ku nkomerero. **30** Omusajja omu yandisobodde atya okugoba abantu olukumi, oba ababiri okudumya omutwalo ne badduka, wabula nga Lwazi waabwe y'abatunzeeyo, Mukama Katonda ng'abawaddeyo? **31** Kya mazima lwazi waabwe tali nga Lwazi waffe, abalabe baffe bakiriziganya naffe. **32** Wayini waabwe ava mu terekero lya wayini wa Sodomu, n'ennimiro z'emizabbibu za Ggomola; ezzabbibu zaabwe zabbibu za butwa, ebirimba byazo bikaawa; **33** wayini waazo bwe butwa bw'emisota obusagwa obukambwe obw'amasalambwa. **34** Ekyo saakyeterekera, nga kuliko n'envumbo mu mawanika gange? **35** Okuwoolera eggwanga kwange, nze ndisasula. Luliba lumu ebigere byabwe ne biseerera, obudde bwabwe obw'okuzikirira busembedde, n'okubonerezebwa kwabwe kubafubutukirako. **36** Mukama Katonda alisalira abantu omusango mu bwenkanya, alisaasira abaweereza be, bw'aliraba ng'amaanyi gonna gabaweddemu, omuddu n'ow'eddembe nga tewasigadde n'omu. **37** N'alyoka abuuza nti, Kale nno bakatonda baabwe bali ludda wa, olwazi mwe beekweka. **38** Baani abaalyanga amasavu ku ssaddaaka zaabwe, ne banywa envinnyo ey'ekiweebwayo ekyokunywa? Basituke bajje babayambe, kale babawe obubudamo babakuume! **39** Mulabe kaakano, nga nze kennyini, nze Ye! Tewali katonda mulala wabula Nze; nzita era ne nzuukiza, nfumita era ne mponya; era tewali atangira mukono gwange nga gukola. **40** Ngolola omukono gwange eri eggulu ne nangirira nti, ddala ddala nga bwe ndi omulamu emirembe gyonna **41** bwe mpagala ekitala kyange ekimasamasa, n'omukono gwange ne gukikwata nga nsala emisango, nnaawalananga abalabe bange, ne neesasuzanga eri abanaankyawanga. **42** Obusaale bwange ndibutamiiza omusaayi, n'ekitala kyange kirirya ennyama, n'omusaayi gw'abattiddwa n'abawambiddwa, n'ogw'emitwe egy'abakulembeze b'abalabe. **43** Mujaguze mmwe amawanga awamu n'abantu be, kubanga aliwalanira omusaayi gw'abaweereza be, aliwalana abalabe be, era alitangirira olw'ensi ye n'abantu be. **44** Awo Musa n'ajja awamu ne Yoswa mutabani wa Nuuni, n'addamu ebigambo byonna eby'oluyimba olwo ng'abantu bonna bawulira. **45** Musa bwe yamala okuddamu ebigambo ebyo byonna eri abaana ba Isirayiri, **46** n'abagamba nti, "Mukwate ku mutima gwammwe ebigambo byonna bye mbategeezezza leero n'obuwombeefu obungi, mulyoke mulagire abaana bammwe bagonderenga n'obwegendereza ebigambo byonna eby'amateeka gano. **47** Ebigambo ebyo si bya kusaagasaaga, wabula bye bigambo ebikwatira ddala ku bulamu bwammwe bwennyini. Okusinziira ku bigambo bino, mugenda kuwangaala nga muli mu nsi gye mugenda okusomokera omugga Yoludaani okugifuna." **48** Ku lunaku olwo lwennyini Mukama Katonda n'agamba Musa bw'ati nti, **49** "Yambuka olinnyerinnye ku Lusozi Nebo oluli mu nsozi za Abalimu mu nsi ya Mowaabu, osusse amaaso Yeriko olengere ensi ya Kanani gy'empa abaana ba Isirayiri okuba obutaka bwabwe obw'enkalakkalira. **50** Ku lusozi olwo lw'ojja okulinnya kw'olifiira okuŋŋaanyizibwe eri abantu bo, nga muganda wo Alooni bwe yafiira ku lusozi Koola, n'akuŋŋaanyizibwa eri abantu be. **51** Kubanga mwembi mwanziggyamu obwesige mu maaso g'abaana ba Isirayiri ku mazzi g'e Meriba-Kadesi mu ddungu ly'e Zini, olw'okulemwa okussa ekitiibwa ekituukiridde mu butukuvu bwange mu maaso g'abaana ba Isirayiri. **52** Noolwekyo ensi ojja kugirengera bulengezi, so toligiyingiramu, ensi gye mpa abaana ba Isirayiri."

33 Guno gwe mukisa, Musa musajja wa Katonda gwe yasabira abaana ba Isirayiri nga tannafa. **2** Yagamba nti, "Mukama Katonda yajja gye tuli ng'ava ku Sinaayi n'atutuukako ng'ava ku Seyiri; yamasamasa ng'ava ku Lusozi Palani. Yajja n'obufukunya bw'abatukuvu okuva ku bukiika obwaddyo obw'ensozi ze. **3** Mazima gw'oyagala abantu, abatukuvu bonna bali mu mikono gyo. Bavuunama wansi ku bigere byo ne bawulira ebiragiro by'obawa. **4** Ge mateeka Musa ge yatuwa ng'ekyokufuna eky'ekibiina kya Yakobo. **5** Waasitukawo kabaka mu Yesuluuni abakulembeze b'abantu bwe baakuŋŋaana nga bye bika bya Isirayiri ebyegasse. **6** "Lewubeeni abenga mulamu; alemenga kuggwaawo n'omuwendo gw'abasajja be gulemenga kukendeera." **7** Kino kye yayogera ku Yuda: "Wulira, Ayi Mukama Katonda okukaaba kwa Yuda; omuleete eri abantu be. Yeerwaneko n'emikono gye. Omuyambenga ng'alwanyisa abalabe be!" **8** Bino bye yayogera ku Leevi: "Sumimu wo ne Ulimu wo biwe omusajja oyo gw'oyagala ennyo. Wamukebera e Masa n'omugezesa ku mazzi ag'e Meriba. **9** Yayogera ku kitaawe ne nnyina nti, 'Abo sibafaako.' Baganda be teyabategeeranga wadde okusembeza abaana be; baalabiriranga ekigambo kyo ne bakuumanga endagaano yo. **10** Banaayigirizanga Yakobo ebiragiro byo ne Isirayiri amateeka go. Banaanyookezanga obubaane mu maaso go, n'ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kyo. **11** Ayi Mukama Katonda owe omukisa byonna by'akola, era okkirize emirimu gy'emikono gye. Okubirenga ddala abo abamugolokokerako okubenga abalabe be balemenga kwongera kumulumbanga." **12** Bye yayogera ku Benyamini: "Omwagalwa wa Mukama Katonda abeerenga wanywevu, Katonda Ali Waggulu ng'amwebulungudde bulijjo, omwagalwa anaagalamiranga wakati ku bibegabega bye." **13** Yayogera bw'ati ku Yusufu: "Ettaka lye Mukama Katonda aliwe omukisa, n'omusulo omulungi ennyo ogunaavanga waggulu mu ggulu n'amazzi mu nzizi empanvu mu ttaka wansi, **14** n'ebibala ebigimu ennyo ebinaavanga mu musana, n'amakungula aganaasinganga mu myezi gyonna; **15** n'ebibala ebinaakiranga obulungi ku nsozi ez'edda, n'okwala kw'ebirime ku nsozi ez'emirembe gyonna; **16** n'ebirabo ebisinga byonna mu nsi n'okujjula kwayo, n'obuganzi obunaavanga eri oyo ow'omu kisaka ekyaka. Ebyo byonna ka bijjenga ku mutwe gwa Yusufu, mu kyenyi ky'omulangira

mu baganda be. **17** Mu kitiibwa anaabanga ente ennume embereberye amayembe ge, ng'amayembe ga sseddume endalu; anaagatomezanga amawanga n'agayuzaayuza, n'agagoberanga ku nkomerero y'ensi. Obwo bwe bunaabanga obukumi bwa Efulayimu nga ze nkumi za Manase." **18** Yayogera bw'ati ku Zebbulooni: "Jaguzanga, ggwe Zebbulooni, bw'onoofulumanga; ne Isakaali ng'ali mu weema zo. **19** Banaakoowoolanga amawanga okwambuka ku nsozi ne baweerangayo eyo ssaddaaka ez'obutuukirivu, banaalyanga eby'obugagga ebya mayanja, nga beeyambisa n'ebyobugagga ebikweke mu musenyu." **20** Yayogera bw'ati ku Gaadi: "Alina omukisa oyo agaziya ensalo z'omugabo gwa Gaadi, Gaadi omwo mw'abeera ng'empologoma ng'ayuza omukono n'omutwe. **21** Yeerondera omugabo gw'ettaka erisinga obulungi, omugabo gw'omukulembeze gwe gwamukuumirwa. Abakulembeze b'abantu bwe baakuŋŋaana ye yabasalira emisango gya Mukama, n'okukwasa Isirayiri amateeka ga Mukama Katonda." **22** Yayogera bw'ati ku Ddaani: "Ddaani mwana gwa mpologoma, ogubuuka nga guva mu Basani." **23** Yayogera bw'ati ku Nafutaali: "Ggwe Nafutaali ajjudde obuganzi bwa Mukama Katonda era ng'ojjudde emikisa gye, onoosikira obukiikaddyo okutuuka ku nnyanja." **24** Yayogera bw'ati ku Aseri: "Asinga okuweebwa omukisa mu batabani ye Aseri, ku baganda be gwe babanga basinga okwagala era emizabbibu gigimuke nnyo mu ttaka lye. **25** Enzigi z'ebibuga byo zinaasibwanga n'eminyolo egy'ekyuma n'ekikomo n'amaanyi go ganenkananga n'obuwangaazi bwo. **26** "Tewali afaanana nga Katonda wa Yesuluuni eyeebagala waggulu ku ggulu ng'ajja okukuyamba ne ku bire mu kitiibwa kye. **27** Katonda ataggwaawo bwe buddukiro bwo, era akuwanirira n'emikono gye emirembe gyonna. Anaagobanga abalabe bo nga naawe olaba, n'agamba nti, 'Bazikirize!' **28** Bw'atyo Isirayiri anaabeeranga mu mirembe yekka, ezzadde lya Yakobo linaabeeranga wanywevu, mu nsi erimu emmere y'empeke ne wayini, eggulu mwe linaatonnyezanga omusulo. **29** Nga weesiimye, Ayi Isirayiri! Ani akufaanana, ggwe eggwanga Mukama Katonda lye yalokola? Ye ngabo yo era omubeezi wo, era kye kitala kyo ekisinga byonna. Abalabe bo banaakuvuunamiranga, era onoobalinnyiriranga."

34 Awo Musa n'ayambuka okuva mu nsenyi za Mowaabu, n'alinnyalinnya Olusozi Nebo, n'atuukira ddala ku ntikko eyitibwa Pisuga, eyolekedde Yeriko. Mukama Katonda n'asinziira awo n'amulengeza ensi yonna ensuubize: okuva ku Giriyaadi okutuuka ku Ddaani, **2** ne Nafutaali yonna, n'ensi ya Efulayimu ne Manase, n'ensi yonna eya Yuda okutuuka ku Nnyanja ey'Ebugwanjuba, **3** ne Negebu n'olusenyi olw'ekiwonvu omuli Ekibuga ky'Enkindu ekiyitibwa Yeriko okutuukira ddala ku Zawaali. **4** Mukama Katonda n'agamba Musa nti, "Eyo y'ensi gye nalayirira Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo, nga ngibasuubiza nti, 'Ndigiwa ezzadde lyo.' Ngikulaze n'ogiraba n'amaaso go, naye tojja kusomoka kugituukamu." **5** Awo Musa, omuweereza wa Mukama, n'afiira awo mu nsi ya Mowaabu, ng'ekigambo kya Mukama Katonda bwe kyali. **6** Mukama n'aziika Musa mu nsi ya Mowaabu, mu kiwonvu ekyolekedde Besupyoli, naye tewali n'omu amanyi malaalo ge we gali ne ku lunaku lwa leero. **7** Musa we yafiira yali nga yakamaze emyaka kikumi mu abiri egy'obukulu; kyokka ng'amaaso ge galaba bulungi, era n'amaanyi ge nga tegakendeddeeko. **8** Abaana ba Isirayiri ne bakaabira Musa mu nsenyi za Mowaabu okumala ennaku amakumi asatu, okutuusa ennaku ezo ez'okukaaba n'okukungubagira Musa bwe zaggwaako. **9** Yoswa, mutabani wa Nuuni, yali ajjudde omwoyo ogw'amagezi, kubanga Musa yali yamuteekako emikono gye. Abaana ba Isirayiri ne bamuwulira, ne bakola nga Mukama Katonda bwe yali alagidde Musa. **10** Okuva olwo tewayimukangawo nnabbi mulala mu Isirayiri afaanana nga Musa, Mukama Katonda gwe yamanyagana naye amaaso n'amaaso. **11** Tewaaliwo yamwenkana olw'obubonero n'ebyamagero Mukama Katonda bye yamutuma okukola mu nsi y'e Misiri ku Falaawo ne ku baweereza be bonna, ne ku nsi ye yonna, **12** era n'olw'ekitiibwa kye eky'amaanyi amangi, n'obuyinza obw'entiisa bwe yayoleka mu Isirayiri yenna.

Yoswa

1 Awo Musa omuweereza wa Mukama bwe yamala okufa, Mukama n'agamba Yoswa mutabani wa Nuuni, eyali omubeezi wa Musa nti, **2** "Musa omuweereza wange afudde, kale kaakano weeteeketeeke osomoke omugga guno Yoludaani ggwe awamu n'abantu bano bonna mulyoke muyingire mu nsi eno gye mbawa mmwe abaana ba Isirayiri. **3** Nga bwe nasuubiza Musa, buli we munaalinnyanga ekigere, mbawaddewo. **4** Mbawadde ekitundu ekyo kyonna okuviira ddala ku ddungu ne ku Lebanooni, okutuuka ku mugga omunene, Fulaati, n'ensi ey'Abakiiti n'okutuukira ddala ku Nnyanja Ennene ebugwanjuba. **5** Tewali n'omu alisobola kubaziyiza ennaku zonna ez'obulamu bwo; nga bwe nabeeranga ne Musa era bwe ntyo bwe nnaabeeranga naawe, sirikuleka wadde okukwabuulira. **6** "Ddamu amaanyi, guma omwoyo; kubanga ggwe oligabira abantu bano ensi gye nasuubiza edda bajjajjaabwe. **7** Ddamu amaanyi era beera muzira, byonna by'okola obyesigamye ku mateeka omuweereza wange Musa ge yakulagira; togaviirangako ddala, oleme okukyama ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono olyoke obenga omuwanguzi buli gy'onoogendanga. **8** Ekitabo kino eky'amateeka tekikuvanga mu kamwa, okifumiitirizangako emisana n'ekiro olyoke oteekenga mu nkola ebyo bye kikulagira era bw'otyo bw'oneefunira obuwanguzi n'okukulaakulana. **9** Si nze nkulagidde? Noolwekyo ddamu amaanyi, guma omwoyo, totya era toterebuka kubanga Mukama Katonda wo anaabanga naawe buli gy'onoogendanga." **10** Bw'atyo ne Yoswa n'alagira abakulembeze b'Abayisirayiri nti, **11** "Muyite mu lusiisira lwonna nga mutegeeza abantu bonna nti, 'Mwesibire entanda kubanga mu nnaku ssatu mulisomoka omugga guno Yoludaani mulyoke mugabane ensi Mukama Katonda wammwe gy'abawa.'" **12** Yoswa n'agamba ab'ekika kya Lewubeeni, n'ab'ekika kya Gaadi n'ekitundu ky'ekika kya Manase nti, **13** "Mujjukire omuweereza wa Mukama Musa kye yabalagira ng'agamba nti, 'Mukama Katonda wammwe abawa ekifo eky'okuwummuliramu era alibawa ensi eno.' **14** Bakazi bammwe, n'abaana bammwe abato balisigala wano awamu n'amagana gammwe mu kitundu kino Musa kye yabawa edda ebuvanjuba w'omugga Yoludaani. Naye abasajja bammwe enkwatangabo nga bambalidde ebyokulwanyisa, bateekwa okubakulemberamu n'okubalwanirira, **15** okutuusa baganda bammwe abo nabo Mukama lw'alibawa ensi eyo n'abatebenkeza. N'oluvannyuma mulikomawo mu kitundu kino Musa omuweereza wa Mukama kye yabawa emitala wa Yoludaani okwolekera ebuvanjuba." **16** Awo ne baanukula Yoswa nti, "Byonna by'otukalaatidde tunaabikola era tunaagenda yonna gy'onootusindika. **17** Nga bwe twagonderanga Musa mu byonna naawe bwe tunaakugonderanga tutyo; Mukama Katonda wo abeerenga naawe nga bwe yabeeranga ne Musa. **18** Buli anaajeemeranga ebigambo byo n'atabiwuliriza anattibwanga. Ddamu amaanyi, guma omwoyo."

2 Awo Yoswa mutabani wa Nuuni n'atuma abasajja babiri okuva e Sittimu bagende mu kyama bakette, n'abagamba nti, "Mugende mwekkaanye ensi eyo na ddala ekibuga Yeriko." Bwe batyo ne bagenda. Bwe baatuukayo ne bayingira mu nnyumba y'omukazi malaaya ayitibwa Lakabu ne basula omwo. **2** Naye kabaka wa Yeriko n'akitegeera nti waliwo abasajja Abayisirayiri abazze ekiro okuketta ensi ye. **3** Bw'atyo kabaka oyo n'atumya ewa Lakabu nti, "Mu nju yo mulimu abasajja abazze okuketta ensi yange, bampeereze mangu." **4** Lakabu abasajja bano yali yamaze dda okubakweka, naye n'alyoka agamba nti, "Kituufu abasajja abo baabaddeko wano naye saategedde gye baabadde bava. **5** Oluggi lw'ekibuga bwe lwabadde lunaatera okuggalwawo akawungeezi, ne bafuluma, saategedde gye baalaze; naye mubawondere osanga munaabagwikiriza." **6** So nno yali yabakwese dda ku nju waggulu era nga ababisseeko bulungi ebikolokomba by'obugoogwa. **7** Basajja ba kabaka ne bafuluma ekibuga ne wankaaki waakyo naggalwawo. Ne banoonya abakessi okutuukira ddala ku mugga Yoludaani. **8** Abakessi bwe baali tebanneebaka, Lakabu n'ayambuka gye baali ku nju waggulu **9** n'abagamba nti, "Nkimanyi nga Mukama abawadde ensi eno era nga ffenna tubatidde nnyo, tuweddemu n'omwoyo. **10** Twawulira Mukama bwe yakaliza ennyanja emyufu nga muva e Misiri era twawulira bwe mwazikiriza Sikoni ne Ogi bakabaka b'Abamoli emitala w'omugga Yoludaani. **11** Amangwago nga twakakiwulira emitima gyatutyemuka, era teri n'omu ku ffe yasigalamu ndasi, kubanga Mukama Katonda wammwe ye Katonda w'omu ggulu ne mu nsi." **12** N'abagamba nti, "Nga nange bwe mbakoledde ebyekisa, mbasaba nammwe munkolere bwe mutyo nga mulayira mu linnya lya Mukama era mumpe n'obukakafu **13** nga mulitutaliza; nze, ne kitange, ne mmange, ne baganda bange, ne bannyinaze awamu n'abo bonna be babeera nabo." **14** Abasajja abo ne baddamu nti, "Bw'otolituloopa, naffe tulibawonya Mukama ng'atuwadde ensi eno; era Mukama atuzikirize bwe tutalikola bwe tutyo." **15** Olw'okubanga ennyumba ya Lakabu yazimbwa ku bbugwe w'ekibuga, bw'atyo n'abasizza ku muguwa ng'abayisa mu ddirisa. **16** Yabagamba nti, "Mugende mwekwekere ennaku ssatu eyo mu nsozi okutuusa ng'ababawenja bamaze okudda, oluvannyuma muyinza okwetambulira amakubo gammwe." **17** Ne bamugamba nti, "Tujja kukuuma butiribiri ekirayiro kyaffe **18** era bwe tulitabaala ensi yammwe, osibanga omuguwa guno omumyufu mu ddirisa mwe watuyisa era okuŋŋaanyizanga mu nnyumba yo, kitaawo, ne nnyoko, bannyoko n'ab'omu nnyumba ya kitaawo bonna. **19** Gwe kalitanda n'afuluma mu nju yo n'atambulatambula mu nguudo, ekirimutuukako kyonna y'alimanya. Kyokka alituukibwako akabi konna mu nju yo, ogwo guliba musango gwaffe. **20** Naye k'olituloopa, olwo oliba omenye endagaano yaffe naawe." **21** Lakabu y'abaddamu n'abagamba nti, "Byonna bibeere nga bwe tukkaanyizza." Bwe yamala okubasiibula n'asiba akawero akamyufu mu ddirisa. **22** Abakessi bwe baamala okwekwekera ennaku ssatu mu nsozi nga n'ababanoonya bababuliddwa, **23** ne beddirayo eri Yoswa mutabani wa Nuuni ne bamuyitiramu mu byonna nga bwe byagenda. **24**

Ne bamugamba nti, “Ddala ensi eyo Mukama agituwadde, abantu baamu bonna tubakubye encukwe.”

3 Mu makya ennyo Yoswa n’Abayisirayiri bonna ne bagolokoka okuva e Sittimu, bwe baatuuka ku mugga Yoludaani ne basooka balindirira awo nga tebannagusomoka. **2** Bwe waayitawo ennaku ssatu abakulembeze baabwe ne babayitaayitamu **3** nga bwe babalagira nti, “Bwe munaalaba Essanduuko ey’Endagaano ya Mukama Katonda wammwe, bakabona Abaleevi nga bagisitudde ne mulyoka muva mu kifo kino ne mugigoberera, **4** kubanga lino ekkubo temuliyitangamu. Naye wakati wammwe nayo, mulekawo ebbanga nga lya fuuti enkumi ssatu muleme okugisemberera.” **5** Awo Yoswa n’agamba Abayisirayiri nti, “Mwetukuze kubanga enkya Mukama anaakola ebyamagero mu mmwe.” **6** Ate Yoswa n’agamba bakabona nti, “Musitule Essanduuko ey’Endagaano era mukulemberemu abantu babagoberere.” Bakabona nabo ne bakola nga Yoswa bwe yabalagira. **7** Mukama n’agamba Yoswa nti, “Olwa leero ŋŋenda okukugulumiza mu maaso g’Abayisirayiri bonna balyoke bamanye nti nga bwe nnali ne Musa, era bwe ntyo bwe ndi naawe. **8** Bw’otyo onoolagira bakabona abasitula Essanduuko ey’Endagaano nti bwe mutuuka ku mugga Yoludaani, muyimirire buyimirizi.” **9** Yoswa n’ayita Abayisirayiri nti, “Musembere wano muwulire ebigambo bya Mukama Katonda wammwe. **10** Olwa leero mugenda okutegeera nti Katonda omulamu ali mu mmwe, kubanga anaagobera ddala Abakanani, n’Abakiiti, n’Abakiivi, n’Abaperezi, n’Abagirugaasi, n’Abamoli, n’Abayebusi mmwe nga mulaba. **11** Laba, Essanduuko ey’Endagaano ya Mukama w’ensi zonna y’eneebakulemberamu nga musomoka omugga guno Yoludaani. **12** Kale nno mulonde abasajja kkumi na babiri okuva mu bika bya Isirayiri nga buli kika mulondamu omu omu: **13** Bakabona abasitudde Essanduuko ya Mukama w’ensi zonna, olunaalinnya ebigere byabwe mu mugga Yoludaani, amazzi agabadde gakulukuta gonna ganaayimirira ne geetuuma.” **14** Awo Abayisirayiri ne basimbula weema zaabwe okusomoka Yoludaani nga bakulembeddwamu bakabona abasitudde Essanduuko y’Endagaano. **15** Omugga Yoludaani gwanjaala mu kiseera eky’amakungula kyonna. Mu kiseera ekyo bakabona abasitudde Essanduuko we baalinnyira ebigere byabwe ku Yoludaani. **16** Amangwago amazzi agaali gakulukuta ne gayimirira ne geetuuma eri ewala okuliraana ekibuga Adamu ku ludda lwa Zaresaani. N’ago agaali gaserengeta okweyiwa mu Araba Ennyanja ey’Omunnyo ne gasalikako, abantu ne basomokera Yoludaani ku ttaka ekkalu, mu maaso ga Yeriko. **17** Bakabona abasitudde Essanduuko ya Mukama ne bayimirira wakati mu Yoludaani awatakyali mazzi okutuusa Abayisirayiri bonna lwe baasomoka.

4 Awo Abayisirayiri bonna bwe baamala okusomoka omugga Yoludaani, Mukama n’agamba Yoswa nti, **2** “Yungula abasajja kkumi na babiri mu buli kika ng’olondamu omu omu.” **3** Obakuutire nti, “Mulonde amayinja kkumi n’abiri nga mugaggya wakati mu mugga Yoludaani awo wennyini bakabona we balinnye ebigere byabwe, mugende nago okutuukira ddala we munaasula ekiro kino.” **4** Yoswa n’ayita abasajja kkumi na babiri be yalonda mu bika byonna ebya Isirayiri, n’abagamba nti, **5** “Mukulembere mu maaso g’Essanduuko ya Mukama Katonda wammwe era buli omu ku mmwe alonde ejjinja limu ng’aliggya mu mugga guno Yoludaani alyetikke ku kibegabega kye. **6** Kano kalyoke kababeerere akabonero gye muli era mu mirembe ejijja, abaana bammwe bwe balibabuuza amayinja gano kye gategeeza, **7** mulibagamba nti essanduuko y’Endagaano ya Mukama bwe yali ng’esomosebwa omugga Yoludaani, amazzi gaagwo ne geetuuma ng’ogusenge okutuusa Essanduuko bwe yamala okuyisibwawo. Kale amayinja gano, Abayisirayiri galibabeerera ekijjukizo emirembe gyonna.” **8** Abasajja Abayisirayiri ne bakola nga Yoswa bwe yabakuutira, ne balonda amayinja kkumi n’abiri nga bagaggya mu mugga Yoludaani ng’omuwendo gw’ebika by’Abayisirayiri bwe gwali. Ne bagasitula okugatuusiza ddala we baali bagenda okusula nga Mukama bwe yagamba Yoswa. **9** Yoswa n’asimba amayinja kkumi n’abiri mu kifo bakabona abaasitula Essanduuko ey’Endagaano we baalinnya era we gali ne kaakano. **10** Bakabona abaasitula Essanduuko ne bayimirira wakati mu Yoludaani okutuusa nga Abayisirayiri bamaze okutuukiriza byonna Mukama bye yabalagira ng’ayita mu Musa ne Yoswa. Abantu bonna ne basomoka bunnambiro. **11** Abantu bonna nga bamaze okusomoka, bakabona ne basomosa Essanduuko ya Mukama abantu bonna nga babayeegese amaaso. **12** Awo abasajja ab’ekika kya Lewubeeni, n’ekya Gaadi, n’ekitundu ky’ekika kya Manase ne basomoka ne bayita ku Bayisirayiri bonna nga babagalidde ebyokulwanyisa nga Musa bwe yabagamba, **13** bonna abaali bambalidde ebyokulwanyisa baali emitwalo ng’ena mu maaso ga Mukama Katonda, olwo ne boolekera eyali olutalo mu lusenyi lw’e Yeriko. **14** Ku lunaku olwo Mukama n’agulumiza nnyo Yoswa mu maaso g’Abayisirayiri bonna, ne bamussaamu ekitiibwa ennaku zonna ez’obulamu bwe nga bwe baakolanga Musa. **15** Awo Mukama n’agamba Yoswa nti, **16** “Lagira bakabona abasitula Essanduuko ey’Obujulirwa baveeyo mu mugga.” **17** Bw’atyo Yoswa n’alagira bakabona nti, “Muveeyo mu mugga Yoludaani.” **18** Bakabona abasitula Essanduuko ey’Endagaano ya Mukama olwalinnya ebigere byabwe ku lukalu, amazzi gonna aga Yoludaani ne gakomawo mu kkubo lyago n’okwanjaala ne ganjaala nga bulijjo. **19** Bwe batyo Abayisirayiri ne basitula okuva ku Yoludaani ku lunaku olw’ekkumi mu mwezi ogw’olubereberye ne batuuka e Girugaali ne basiisira awo kumpi n’ensalo ey’ebuvanjuba eya Yeriko. **20** Amayinja ekkumi n’abiri agaggibwa mu Yoludaani, Yoswa n’agasimba mu Girugaali. **21** N’agamba Abayisirayiri nti, “Abaana bammwe bwe balibabuuza amakulu g’amayinja gano, **22** mulibaddamu nti, ‘Abayisirayiri bwe baali banaatera okusomoka omugga Yoludaani, **23** Mukama n’akaliza omugga ogwo okutuusa nga bamaze okugusomoka ne kifaananako nga Mukama Katonda bwe yakola Ennyanja Emyufu.’ **24** Ebyo byabaawo abantu b’omu nsi yonna bategeere ng’omukono gwa Mukama gwa maanyi era nammwe mulyoke mutye Mukama Katonda wammwe emirembe gyonna.”

5 Awo bakabaka ba ab'Amoli abaali emitala ebugwanjuba bw'omugga Yoludaani, ne bakabaka b'Abakanani abaliraanye ennyanja bwe baawulira nga Mukama yakaliza amazzi g'omugga Yoludaani Abayisirayiri basobole okusomoka, ne batekemuka omwoyo olw'Abayisirayiri. **2** Mu kiseera ekyo Mukama n'agamba Yoswa nti, "Weekolere obwambe obw'amayinja amoogi, okomole abasajja bonna Abayisirayiri abatakomolwanga." **3** Bw'atyo Yoswa n'akola obwambe mu mayinja amoogi n'akomolera abasajja Abayisirayiri ku lusozi oluyitibwa Gibeyakalaloosi. **4** Ensonga Yoswa kyeyava abakomola y'eno: abasajja Abayisirayiri abaava e Misiri nga mwe muli n'abalwanyi bonna, baafiira mu ddungu. **5** Abaava e Misiri bonna baali bamaze okukomolebwa, kyokka abaana baabwe abaazaalirwa mu ddungu tebaali bakomole. **6** Abayisirayiri baamala emyaka amakumi ana nga batambula mu ddungu okutuusa bonna, nga mwe muli n'abalwanyi, lwe baafa ne baggwaawo, kubanga baagaana okugondera eddoboozi lya Mukama. Mukama kyeyava abalayirira nti talibaganya kutuuka mu nsi eyo gye yasuubiza bajjajjaabwe, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki. **7** Kale mu bifo byabwe Mukama yazzaawo baana baabwe era abo Yoswa be yakomola kubanga tebaakomolerwa mu kkubo. **8** Bonna nga bamaze okukomolwa tebaava mu weema zaabwe mu lusiisira, okutuusa nga bamaze okuwona. **9** Mukama n'agamba Yoswa nti, "Okuva olwa leero mbaggyeeko ekivume ky'e Misiri." Ekifo ekyo kyekyava kiyitibwa Girugaali n'okutuusa kaakano. **10** Awo Abayisirayiri bwe baali bakyasiisidde e Girugaali embaga ey'Okuyitako n'etuuka era ne bagirya akawungeezi ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi, mu lusenyi lw'e Yeriko. **11** Enkeera ne balya emmere ey'omu nsi y'e Kanani: emigaati egitali mizimbulukuse n'empeke ensiike. **12** Okuva ku lunaku olwo lwe baalya ku mmere y'omu Kanani tebaddamu kufuna Maanu; olwo ne batandika kulyanga mmere ya mu nsi eyo. **13** Awo Yoswa bwe yali anaatera okutuuka e Yeriko bwe yayimusa amaaso n'alaba omusajja akutte ekitala ekisowole ng'amwolekedde. Yoswa kyeyava amusemberera n'amubuuza nti, "Oli ku ludda lwaffe oba ku lwa balabe baffe?" Ye n'amuddamu nti, **14** "Siriiko ludda. Nze mukulu w'eggye lya Mukama era ntuuse." Yoswa n'agwa wansi, n'avuunama n'amusinza era n'amubuuza nti, "Mukama wange, oŋŋamba ki omuddu wo?" **15** Naye omukulu w'eggye lya Mukama n'amuddamu nti, "Yambulamu engatto zo kubanga ekifo kino mw'oli kitukuvu." Ne Yoswa naye n'akola nga bwe yalagirwa.

6 Ekibuga Yeriko kyali kigaddwawo ng'enzigi zonna zisibiddwa be gulugulu olw'okutya Abayisirayiri era nga tewali afuluma wadde ayingira. **2** Mukama n'agamba Yoswa nti, "Laba, Yeriko ne kabaka waakyo n'abasajja baamu bakirimaanyi mbawaddeyo mu mukono gwammwe. **3** Basajja bammwe abalwanyi bonna bajja ku kyetooloolanga omulundi gumu buli lunaku okumala ennaku mukaaga. **4** Bakabona musanvu bajja kwambaliranga amakondeere agaakolebwa mu mayembe g'endiga ennume, nga bakulembedde Essanduuko. Ku lunaku olw'omusanvu balyetooloola ekibuga emirundi musanvu nga bwe bafuuwa amakondeere gaabwe. **5** Olunaawulira amakondeere nga gavuga, Abayisirayiri bonna baleekaanire waggulu era amangwago ekisenge kya bbugwe ekyetoolodde kineegonnomola wansi; amangwago Abayisirayiri bonna beefubitike ekibuga." **6** Bw'atyo Yoswa mutabani wa Nuuni n'ayita bakabona n'abagamba nti, "Musitule Essanduuko ey'Endagaano ne bakabona musanvu bakulembere Essanduuko ya Mukama nga bambalidde amakondeere musanvu agaakolebwa mu mayembe g'endiga ennume." **7** N'alagira Abayisirayiri nti, "Mweyongere mu maaso, mwetooloole ekibuga abalina ebyokulwanyisa nga bakulembeddemu Essanduuko ya Mukama." **8** Nga Yoswa bwe yabakalaatira, bwe batyo bakabona omusanvu ne bakulemberamu nga bwe bafuuwa amakondeere gaabwe omusanvu ezaakolebwa mu mayembe g'endiga eza sseddume, eno nga Essanduuko ey'Endagaano ya Mukama bw'ebavaako emabega. **9** Abasajja abambalidde ebyokulwanyisa ne bakulemberamu bakabona ab'amakondeere, olwo eggye ery'emabega ne ligoberera Essanduuko ng'eno amakondeere bwe ganyaanyaagira. **10** Awo Yoswa n'alagira Abayisirayiri nti, "Temuleekaana wadde okwogerera waggulu, mutambule kasirise okutuusa ku lunaku olwo lwe ndibalagira." **11** Bw'etyo Essanduuko ya Mukama ne yeetooloozebwa ekibuga omulundi gumu olunaku olwo, ne beddirayo mu lusiisira lwabwe ne beebaka. **12** Yoswa n'akeera nnyo mu makya, ne bakabona ne basitula Essanduuko ya Mukama, **13** ne bakabona omusanvu abafuuyi b'amakondeere ne batambula, abalwanyi nga babakulembedde, eggye ery'emabega lyo nga ligoberera Essanduuko ya Mukama, eno amakondeere nga bwe gafuuyibwa. **14** Ku lunaku olwokubiri ne beetooloola ekibuga omulundi gumu, ne baddayo mu lusiisira. Ne bakola bwe batyo okumala ennaku mukaaga. **15** Ku lunaku olw'omusanvu baakeera mu matulutulu ne beetooloola ekibuga nga bulijjo, kyokka olwo lwe lwali olunaku lwokka lwe baakyetooloola emirundi omusanvu. **16** Ku mulundi ogw'omusanvu nga bakabona bamaze okufuuwa amakondeere, Yoswa n'alagira abantu nti, "Muleekaane kubanga Mukama abawadde ekibuga. **17** Era ekibuga n'ebintu byamu byonna bya kuweebwayo eri Mukama bizikirizibwe okuggyako Lakabu yekka malaaya, oyo n'abantu be baanaabeera nabo mu nju ye. Kubanga yakweka abakessi baffe be twasindikayo. **18** Naye mmwe mwekuume ebyo ebiweereddwayo eri Mukama okuzikirizibwa muleme kubitwala kubanga kiyinza okuleetera Abayisirayiri bonna ekikolimo n'okuzikirira. **19** Kyokka ffeeza ne zaabu n'ebintu byonna eby'ekikomo n'eby'ekyuma bitukuvu eri Mukama era byakutereka mu ggwanika lya Mukama." **20** Awo Abayisirayiri ne baleekaana nnyo, amakondeere bwe gaavuga. Amangu ennyo ng'amakondeere gakavuga Abayisirayiri ne boogera n'eddoboozi ery'omwanguka, era ekisenge kya bbugwe ekyebunguludde ekibuga Yeriko ne kyegonnomola wansi. Awo ne bayingira ne bakiwamba. **21** Ne bazikiriza byonna ebyakirimu, abasajja n'abakazi, n'abaana abato, n'ente, n'endiga, n'endogoyi ne byonna ne babizikiriza n'ekitala. **22** Awo Yoswa n'agamba abasajja ababiri abaatumibwa

okuketta ensi eri nti, “Mugende muleete malaaya oli n’abantu be bonna baali nabo nga bwe mwamusuubiza.” **23** Bwe batyo abavubuka abo abakessi ne bagenda ne bakola nga bwe baalagirwa, ne baleeta Lakabu malaaya, ne kitaawe, ne nnyina, ne bannyina n’abantu be bonna be yali nabo, ne babateeka ebweru w’olusiisira lw’Abayisirayiri. **24** Awo ne balyoka bookya ekibuga ne bazikiriza byonna ebyakirimu okuggyako ffeeza, zaabu n’ebintu eby’ekikomo n’eby’ekyuma bye baggyamu ne babitereka mu ggwanika ly’omu nnyumba ya Mukama. **25** Yoswa n’alekawo Lakabu malaaya n’ab’ennyumba ye era Lakabu n’abeera mu Isirayiri n’okutuusa kaakano kubanga yakweka abakessi Yoswa be yatuma okuketta ekibuga Yeriko. **26** Yoswa n’alayira nti, “Akolimirwe mu maaso ga Mukama omuntu yenna alyaŋŋanga nate okuzimba ekibuga kino Yeriko. Bw’alyaŋŋanga okuzimba omusingi gwakyo alifiirwa omwana we omubereberye. Ate era bw’alyaŋŋanga okuwangamu enzigi z’emiryango gyakyo, alifiirwa omwana we asembayo owoobulenzi.” **27** Bw’atyo Mukama n’abeera ne Yoswa, era ettutumu lya Yoswa ne libuna ensi eyo yonna.

7 Abayisirayiri ne basobya bwe baatwala ku bintu ebyali ebiwonge; Akani mutabani wa Kaluni muzzukulu wa Zabudi era muzzukulu wa Zeera ow’omu kika kya Yuda, ne yeetwalira ebimu ku bintu ebyo: bw’atyo Mukama n’asunguwalira nnyo eggwanga lya Isirayiri. **2** Yoswa n’asindika abasajja okuva e Yeriko bagende mu kitundu kye Ayi okuliraana Besaveni ebuvanjuba wa Beseri, n’abakuutira nti, “Mugende mukette ensi eyo.” Nabo ne bagenda ne baketta Ayi. **3** Ne bakomawo ne bategeeza Yoswa nti, “Tosindika bantu bangi kulumba Ayi wabula weerezaayo abantu nga enkumi bbiri oba ssatu be baba balumba. Toweerezaayo bantu bonna kubanga ab’omu Ayi si bangi.” **4** Abayisirayiri ng’enkumi ssatu ne boolekera Ayi, kyokka abasajja be Ayi ne babafubutula emisinde **5** okubaggya ku wankaaki w’ekibuga okubatuusiza ddala emitala wa Sebalimu era Abayisirayiri ng’amakumi asatu mu mukaaga ne battibwa. Entiisa ne buutikira Abayisirayiri; emitima ne gibayenjebuka. **6** Yoswa n’abakulembeze b’Abayisirayiri ne bayuza ebyambalo byabwe ne beesiiga enfuufu mu mitwe gyabwe era ne beeyala ku ttaka mu maaso g’Essanduuko ya Mukama okuzibya obudde. **7** Yoswa n’agamba nti, “Mukama Katonda nga kitalo kino! Wasomosezaaki Abayisirayiri omugga Yoludaani ate n’obaleka bazikirizibwe Abamoli? Bwe twali tukyali emitala wa Yoludaani tetwaliko kabi n’akatono! **8** Ayi Mukama, sonyiwa omuddu wo. Isirayiri alumbiddwa abalabe baabwe, nze nnaayogera ki kaakano! **9** Abakanani n’abali mu kitundu ekyo kyonna bwe banaakiwulira bajja kutwebungulula batusaanyeewo. Olwo erinnya lyo ekkulu bwe lityo liriba terikyavuga.” **10** Mukama n’agamba Yoswa nti, “Golokoka. Kiki ekikuvuunamizza ku ttaka? **11** Isirayiri eyonoonye kubanga bavudde ku ndagaano gye nabakuutira, ne batwala ku bintu ebiwonge, ne babitabika mu byabwe ate ne balimba. **12** Ka mbabuulire, okuggyako nga muzikiriza omubi ali mu mmwe, Abayisirayiri tebayinza kwolekera balabe baabwe, babadduka buddusi, kubanga nsazeewo bazikirizibwe. **13** “Golokoka otukuze abantu era obategeeze beetukuze nga beetegekera olw’enkya bw’atyo bw’ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri. Waliwo ebikwekeddwa mu mmwe; okuggyako nga mubikwekula temuyinza kuwangula balabe bammwe. **14** “‘Enkya mujjire mu bika byammwe, buli kika Mukama ky’anaalondamu kinaasembera luggya ku luggya, n’oluggya Mukama lw’anaalondamu lunajja nju ku nju, era enju Mukama gy’anaalondamu enejja muntu ku muntu. **15** Naye oyo anaasangibwa n’ebintu ebiwonge anaayokebwa mu muliro ye n’ebyo byonna by’alina, kubanga amenye endagaano ya Mukama n’avumaganya Isirayiri.’” **16** Yoswa yakeera nnyo n’akuŋŋaanya ebika byonna, yasookera ku kika kya Yuda era n’asembeza enju ya Yuda: **17** n’alondamu abo abazaalibwa Zeera, ate mu nju ya Zeera n’alondamu Zabudi n’ennyumba ye: **18** ate mu bo n’alondamu Akani omwana wa Kalumi, muzzukulu wa Zabudi, muzzukulu wa Zeera ow’omu kika kya Yuda. **19** Yoswa n’agamba Akani nti, “Mwana wange njagala oweese Mukama Katonda wa Isirayiri ekitiibwa era omugulumizise, ombuulire ky’okoze, tonkisa.” **20** Akani n’addamu nti, “Mazima nayonoona eri Mukama Katonda wa Isirayiri era kino kye nakola. **21** Bwe nalaba nga mu munyago mulimu ekyambalo ekirungi ekyava e Sinaali n’ensimbi, n’effeeza ne zaabu ne mbyegomba, bwe ntyo ne mbitwala ne mbisimira mu ttaka mu weema yange.” **22** Yoswa n’atuma ababaka mu weema ya Akani era ne babisangayo ng’abisimidde mu ttaka. **23** Ne babifulumya ne babireeta eri Yoswa n’Abayisirayiri bonna, ne babissa mu maaso ga Mukama. **24** Yoswa n’Abayisirayiri bonna ne bakwata Akani muzzukulu wa Zeera ne bye yanyaga: effeeza, ne zaabu, n’ekyambalo. Ne bamutwala ne batabani be, ne bawala be, n’ente ze n’endogoyi ze, n’endiga ze, n’eweema ye ne byonna bye yalina ne babiserengesa mu kiwonvu Akoli. **25** Yoswa n’abuuza Akani nti, “Lwaki watuleetera ensasagge eno? Nga bwe wakola bw’otyo olwa leero naawe onookiraba Mukama ky’anaakukola.” Abayisirayiri bonna ne bayiikira Akani, n’abaana be n’ebintu bye ne babakuba amayinja ne babatta era ne babakumako omuliro. **26** Ne balyoka babatuumako amayinja, n’okutuusa kaakano entuumu y’amayinja eyo gagadde ekyaliwo. Mukama n’alekera awo okukambuwalira Abayisirayiri, ekiwonvu mwe babattira kyekyava kiyitibwa Akoli n’okutuusa kaakano.

8 Mukama n’agamba Yoswa nti, “Totya era tokeŋŋentererwa, ddira abasajja bonna abalwanyi mulumbe ekibuga Ayi kubanga mbawadde obuwanguzi ku kyo. Kabaka, n’abantu be, ne byonna ebiri mu kibuga Ayi mbibawadde. **2** Ayi ne kabaka waakyo mu bayise nga bwe mwakola Yeriko, omunyago gwonna okuva mu Ayi ngubawadde. Mwekukume muteegere emabega w’ekibuga.” **3** Yoswa n’asituka n’eggye lyonna okulumba Ayi, n’alondamu abasajja abalwanyi abazira nnamige emitwalo esatu n’abasindika kiro okulumba Ayi. **4** N’abakuutira nti, “Mugende mwekukume kumpi n’ekibuga era muteegere abantu baamu emabega waakyo. Temugenda wala nakyo mwenna mube beetegefu. **5** Nze n’abalwanyi abalala tujja kwolekera ekibuga, bwe

banaatufubutula ng'olulala, tujja kuddukira ddala **6** tubatwalirize ewala okuva ku kibuga, tubalowoozese nti, tubadduse. Ffe tujja kuddukira ddala tubabuleko. **7** Olwo mulyoke mufubutuke gye mwekwese, muwambe ekibuga kubanga Mukama ajja kukibawa mukiwangule. **8** Kasita mukiyingira nga mukikumako omuliro. Mukole nga Mukama bw'alagidde. Ebyo bye mbakuutidde." **9** Yoswa n'abasindika ne bagenda beekweka wakati wa Beseri ne Ayi ebugwanjuba w'ekibuga Ayi. Ekiro ekyo Yoswa yakimala n'Abayisirayiri abalala. **10** Yoswa yakeera nnyo mu makya ne yeekebejja abalwanyi be, oluvannyuma ye n'abakulembeze b'Abayisirayiri ne boolekera Ayi. **11** Abasajja bonna abalwanyi ne basemberera ekibuga era ne bakuŋŋaanira mu maaso g'ekibuga Ayi mu bukiikakkono bwakyo, ng'ekiwonvu kye kibaawula. **12** Yoswa n'addira abalwanyi ng'enkumi ttaano ne bateegera wakati wa Beseri ne Ayi ebuvanjuba w'ekibuga. **13** Ekibinja ky'abalwanyi ekisinga obunene ne kikuŋŋaanira mu bukiikakkono w'ekibuga ate ekibinja ekizibizi ne kikuŋŋaanira ebugwanjuba w'ekibuga. Naye ye Yoswa ekiro ekyo yasula mu kiwonvu. **14** Mu makya kabaka wa Ayi n'abantu be olwalengera Abayisirayiri ne bafubutuka okugenda okubalwanyisa awo okwolekera Alaba, naye tebaamanya nti waaliwo Abayisirayiri abalala abaali babeekwekeredde emabega w'ekibuga. **15** Yoswa n'ekibinja ky'Abayisirayiri be yali nabo ne beefuula ng'abawanguddwa ne badduka nga boolekedde eddungu. **16** Abantu bonna abaali mu kibuga ne bakoowoolwa okugoba Abayisirayiri, ne babagobera ddala era ne babawereekereza wala nnyo n'ekibuga. **17** Tewali musajja n'omu yasigala mu Ayi oba Beseri, ekibuga kyonna baaleka kiggule nga bagenze okugoba Abayisirayiri. **18** Mukama n'agamba Yoswa nti, "Galula omuwunda gwo ng'ogwolekeza Ayi, kubanga ojja kukiwangula." Bw'atyo Yoswa n'agalula omuwunda gwe eri Ayi. **19** Amangwago ng'agaludde omuwunda abaali beekwese ne bafubutukayo ne besogga ekibuga era amangwago ne bakikoleeza omuliro. **20** Abasajja b'omu Ayi bagenda okukebuka ng'ekibuga kyabwe kinyooka omukka nga tebakyasobola kudda mabega wadde okugenda mu maaso. **21** Yoswa n'abasajja be bwe baalaba nga bannaabwe beesozze ekibuga era ne bakyokya, kwe kukyukira abaali babagoba ne babatta ebitagambika. **22** Abayisirayiri abaayokya ekibuga nabo ne bavaayo ne bafuumbikiriza abasajja b'omu Ayi ne babatta obutalekaawo n'omu. **23** Naye ye kabaka w'e Ayi baamuwamba ne bamuleetera Yoswa. **24** Abayisirayiri bwe baamala okutta abantu b'omu Ayi abaali babagoberedde mu ddungu, ne balyoka bakomawo mu kibuga kya Ayi ne batta abantu bonna abaakirimu. **25** Abasajja n'abakazi abattibwa ku olwo bonna baali omutwalo gumu mu enkumi bbiri. **26** Yoswa bwe yagalula omuwunda gwe okugwolekeza ekibuga Ayi teyagussa wansi okutuusa ng'abaamu bonna bamaze okuzikirizibwa. **27** Ente n'ebintu ebirala bye baasanga mu kibuga, Abayisirayiri ne babitwala okuba omunyago gwabwe nga Mukama bwe yakuutira Yoswa. **28** Yoswa n'ayokya Ayi era ne kifuuka kifunvu ne leero. **29** Ate n'atta kabaka wa Ayi n'amuwanika ku muti okutuusa akawungeezi lwe baawanulayo omulambo gwe ne bagusuula awo ku wankaaki w'ekibuga ne bagutuumako entuumu y'amayinja era ekyaliyo ne kaakano. **30** Oluvannyuma Yoswa n'azimbira Mukama Katonda wa Isirayiri, ekyoto ku lusozi Ebali. **31** Nga Musa omuweereza wa Mukama bwe yakuutira Abayisirayiri era nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo ky'amateeka ga Musa, "Ekyoto eky'amayinja agataabajjibwa muntu ng'akozesa ekyuma." Bwe kyaggwa ne batandika okukiweerako Mukama ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe. **32** Era n'awandiikira eyo ku mayinja mu maaso g'Abayisirayiri bonna, amateeka Musa ge yasooka okuwandiikira abaana ba Isirayiri. **33** Abayisirayiri bonna n'abakulembeze baabwe, abalamuzi, n'abakungu ne bannaggwanga bonna ab'omu Isirayiri ne bayimirira eruuyi n'eruuyi w'Essanduuko okwolekera bakabona Abaleevi abaasitulanga Essanduuko y'Endagaano ya Mukama. Ne beegabanyaamu, ekitundu ekimu ne bayimirira mu maaso g'olusozi Gerizimu, ate abalala ne bayimirira mu maaso g'olusozi Ebali, nga Musa omuddu wa Mukama bwe yabalagira mu kusooka nti, "Kibagwanidde okusabira Abayisirayiri omukisa." **34** Oluvannyuma Yoswa n'abasomera ebigambo byonna eby'omu mateeka, emikisa n'ebikolimo nga byonna bwe byawandiikibwa mu Kitabo ky'Amateeka. **35** Tewali kigambo na kimu Musa kye yalagira, Yoswa ky'ataasomera Bayisirayiri bonna, abaali bakuŋŋaanye abasajja n'abakazi n'abaana abato ssaako ne bannaggwanga be baabeeranga nabo.

9 Bakabaka baamawanga gonna agaali emitala w'omugga Yoludaani ku nsozi ne mu bikko ne ku lubalama lw'ennyanja ennene okwolekera Lebanooni; omwo nga mwe muli Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi bonna bwe baawulira ebibaddewo **2** ne beekobaana okulwana ne Yoswa n'Abayisirayiri. **3** Naye abatuuze b'omu Gibyoni bwe baawulira Yoswa ky'akoze Yeriko ne Ayi **4** ne basala amagezi ne bateekateeka emmere n'ebyokunywa ne babissa mu bisawosawo ebikadde ebitungiriretungirire ne babiteeka ku ndogoyi zaabwe, ne bambala ebigoye ebiyulifuyulifu **5** n'engatto entungirire, emmere yaabwe yonna yali nkalu ate nga yakukula. **6** Ne bagenda eri Yoswa mu lusiisira e Girugaali ne bamugamba wamu n'Abayisirayiri nti, "Ffe tuva mu nsi yeewala, twagala tukole nammwe endagaano." **7** Naye Abayisirayiri ne bagamba Abakiivi nti, "Mmwe abatabeera mu ffe tukola tutya nammwe endagaano?" **8** Ne baddamu nti, "Ffe tuli baddu bo." Yoswa n'abagamba nti, "Mmwe baani era muva wa?" **9** Ne baddamu nti, "Tuzze lwa Mukama Katonda wammwe; twawulira byonna bye yakola e Misiri, **10** era n'ebyo bye yakola bakabaka ababiri Abamoli abaabeeranga emitala wa Yoludaani, Sikoni kabaka w'e Kesuboni ne Ogi kabaka we Basani abaabeeranga mu Asitaloosi. **11** Abakulembeze n'abantu b'ewaffe bonna beebaatugamba nti, 'Mwesibire entanda mugende musisinkane Abayisirayiri mubagambe nti, "Ffe tuli baddu bammwe kale tukole nammwe endagaano."' **12** Kale laba emmere yaffe eno we twaviira eka ng'ekyayokya naye olw'olugendo oluwanvu

kaakano yiino yonna nkalu era ekukudde n'okukula. **13** Ensawo z'omwenge zino ez'amaliba zaali mpya era nga zijjudde omwenge, naye kaakano laba n'okwabika zaabise; ebyambalo n'engatto zaffe byonna byabise olw'olugendo oluwanvu lwe tutambudde." **14** Abayisirayiri, awatali kumala kubuuza eri Mukama, ne bakkiriza okulya ku mmere y'abatambuze bano. **15** Yoswa n'abakulembeze b'Abayisirayiri ne bakola nabo endagaano y'emirembe era ne beerayirira obutabakolako kabi konna. **16** Nga wayiseewo ennaku ssatu ng'endagaano ewedde okukola, Abayisirayiri ne bakivumbula ng'abantu abo baliraanwa baabwe. **17** Abayisirayiri ne bagenda okunoonyereza, ku lunaku olwokusatu ne batuuka mu bibuga by'abantu bano: Gibyoni, ne Kefira, ne Beroosi ne Kiriyasuyalimu. **18** Naye Abayisirayiri tebatta bantu bano kubanga abakulembeze baabwe baali baamala dda okwerayirira mu linnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri obutabatta. Abayisirayiri bonna ne beemulugunyiza abakulembeze baabwe. **19** Naye bo abakulembeze ne bakakata nti, "Twamala dda okwerayirira mu maaso ga Mukama Katonda wa Isirayiri, tetuyinza kubatta. **20** Tetuteekwa kubatta kubanga twalayira obutakikola, singa tukikola obusungu bwa Katonda bujja kutubuubuukirako." **21** Abakulembeze b'Abayisirayiri ne bagamba nti, "Temubatta." Bwe batyo ne bafuuka baakwasanga nku era n'okukimanga amazzi g'Abayisirayiri ng'abakulembeze bwe babalagira. **22** Yoswa n'ayita abantu abo n'ababuuza nti, "Naye lwaki mwatulimba nti muli b'ewala, so nga ate muli baliraanwa baffe? **23** Kale nno kaakano mukolimiddwa, munaabeeranga baddu, baakwasanga nku era n'okukimanga amazzi mu nnyumba ya Katonda wange." **24** Yoswa ne bamuddamu nti, "Abaddu bo kino twakikola lwa kubanga twawulira nti, Mukama Katonda wo yalagira omuddu we Musa okubawa ensi eno era n'okuzikiriza bonna abagibeeramu, bwe tutyo ne tutya nnyo ne twagala okuwonya obulamu bwaffe kye kyatukozeseza ekintu kino. **25** Naye tuutuno kaakano tuli mu mukono gwo gw'omanyi eky'okutukolera." **26** Bw'atyo Yoswa n'awonya abantu bano mu mukono gw'Abayisirayiri, ne batabatta. **27** Naye okuva olwo n'abafuula baakwasanga nku n'okukimiranga Abayisirayiri amazzi, era n'okuweerezanga ku kyoto kya Mukama mu kifo Mukama ky'anaalondanga okukiteekamu. Era bwe batyo bwe bakola ne leero.

10 Adonizedeki kabaka wa Yerusaalemi bwe yawulira nga Yoswa awambye Ayi era ng'akizikiririzza ddala nga bwe yakola Yeriko ne kabaka waayo, era bwe yawulira nti abantu b'omu Gibyoni bakoze endagaano y'emirembe n'Abayisirayiri era nga kaakano babeera nabo, **2** Adonizedeki n'atya nnyo kubanga Gibyoni kyali kibuga gagadde ng'ebibuga bya bakabaka bwe byali, nga kisingira ddala Ayi ate nga n'abasajja baamu bakirimaanyi. **3** Bw'atyo Adonizedeki kabaka wa Yerusaalemi n'atumira bakabaka bano: Kokamu ow'e Kebbulooni, ne Piramu ow'e Yalamusi, ne Yafiya ow'e Lakisi ne Debiri ow'e Eguloni n'abagamba nti, **4** "Mujje munziruukirire tuzikirize ekibuga Gibyoni kubanga abantu baamu bakoze endagaano y'emirembe ne Yoswa n'Abayisirayiri." **5** Bwe batyo bakabaka abataano Abamoli, n'ow'e Yerusaalemi, n'ow'e Kebbulooni, n'ow'e Yalamusi, n'ow'e Lakisi n'owe Eguloni ne beekobaana ne bayungula amaggye gaabwe ne bagakuluumulula ne balumba Gibyoni. **6** Abasajja b'omu Gibyoni ne batumira Yoswa mu lusiisira e Girugaali ne bamugamba nti, "Totulekulira basajja bo, yanguwako otudduukirire kubanga bakabaka bonna Abamoli ababeera eyo mu gasozi beekobaanye okututabaala." **7** Bw'atyo Yoswa n'ava e Girugaali n'abasajja be abalwanyi ba nnamige. **8** Mukama n'agamba Yoswa nti, "Tobatya kubanga bonna mbagabudde mu mukono gwo, teri n'omu ku bo anaalama." **9** Yoswa n'abasajja be ne bakeesa obudde nga batambula okuva e Girugaali ne balyoka bagwa ku b'Amoli ekiyiifuyiifu. **10** Mukama n'abaleetera okutya mu maaso g'Abayisirayiri ne babatta olutta lunene nnyo e Gibyoni ne babafubutula okubambusa e Besukolooni, ne bagenda nga babatta okuyitira ddala e Azeka okutuuka e Makkeda. **11** Bwe baali badduka Abayisirayiri nga bavuunuka Besukolooni, Mukama n'abasuulako amayinja amanene ag'omuzira okutuukira ddala mu Azeka; abaafa omuzira ne baba bangi okusinga n'abattibwa Abayisirayiri. **12** Yoswa n'agamba Mukama ku lunaku olwo Abayisirayiri lwe battirako Abamoli, nga n'Abayisirayiri bonna bawulira nti, "Ggwe enjuba, yimirira butengerera waggulu wa Gibyoni, naawe omwezi kola bw'otyo waggulu w'ekiwonvu Ayalooni." **13** Enjuba n'omwezi ne bikola nga bwe babiragidde okutuusa Abayisirayiri lwe baamala okuseseggula abalabe baabwe. Bino byonna byawandiikibwa mu kitabo kya Yasali. Enjuba n'eyimirira butengerera ku ggulu n'eteva mu kifo okumala olunaku lulamba. **14** Tewali lunaku lwali lubadde nga luno, Mukama okuwulira omuntu obwenkaniddaawo; Mukama yalwanirira nnyo Isirayiri. **15** Oluvannyuma lw'ebyo Yoswa n'Abayisirayiri ne bakomawo ne basiisira e Girugaali. **16** Bakabaka bali abataano ne badduka ne beekukuma mu mpuku e Makkeda. **17** Ne bagamba Yoswa nti, "Bakabaka abataano bazuuliddwa, beekwese mu mpuku." **18** Yoswa n'alagira nti, "Muyiringise agayinja aganene mugateeke ku mumwa gw'empuku era mufuneeyo n'abasajja bagikuume; **19** naye mmwe abalwanyi temubeerawo wabula mugobe abalabe bammwe, temubaganya kuyingira mu bibuga byabwe, kubanga ebyo Mukama Katonda wammwe abibawadde." **20** Awo Yoswa n'Abayisirayiri bwe baamala okutta abalabe baabwe olutta ssinziggu olubamalirawo ddala, abo abaali basigaddewo baddukira mu bibuga ebiriko ebigo, **21** olwo abantu bonna ne bakomawo mirembe eri Yoswa mu lusiisira e Girugaali. Teri muntu yaddayo kwogerera Bayisirayiri mafuukuule. **22** Oluvannyuma Yoswa n'abagamba nti, "Mugguleewo omumwa gw'empuku mundeetere bakabaka abo abataano." **23** Ne bakola nga bwalagidde ne bamuleetera kabaka w'e Yerusaalemi, n'ow'e Kebbulooni, n'ow'e Yalamusi, n'ow'e Lakisi n'ow'e Eguloni. **24** Bwe baabamuleetera, Yoswa n'akoowoola Abayisirayiri bonna, n'alagira abaduumizi b'eggye abaali naye nti, "Musembere wano kumpi, mulinnye ku nsingo za bakabaka bano." Nabo ne basembera kumpi ne bakola nga bw'abalagidde. **25** Yoswa n'abagamba nti, "Temutya wadde okuterebuka, mube n'amaanyi era n'obuvumu kubanga eno y'engeri Mukama gy'anaakola abalabe

bammwe be mulwana nabo." **26** Yoswa bwe yamala okwogera ebyo n'addira bakabaka bali n'abatta, emirambo gyabwe n'agiwanika buli gumu ku muti okutuusiza ddala akawungeezi. **27** Enjuba bwe yamala okugwa Yoswa n'alagira emirambo ne giwanulwa ku miti ne gisuulibwa mu mpuku bakabaka bano mwe basooka okwekukuma, ne bayiringisa agayinja aganene ne bagasaanikira ku mumwa gw'empuku n'okutuusa kaakano amayinja ago gakyaliko. **28** Ku lunaku olwo Yoswa n'alumba Makkeda n'akizikiriza ne kabaka waayo n'amuttisa obwogi bw'ekitala, abaayo bonna n'abazikiriza, kye yakola kabaka w'e Yeriko era kye yakola n'ow'e Makkeda. **29** Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bava e Makkeda, ne bagenda e Libuna ne bakizinda, **30** era nakyo Mukama n'akibawanguza, n'atta abaakirimu bonna n'obwogi bw'ekitala, tewali n'omu gwe yalekawo. Kye yakola kabaka we Yeriko era kye yakola n'ow'e Libuna. **31** Yoswa n'Abayisirayiri ne bava e Libuna ne bazinda Lakisi, ne bakyetooloola ne bakikuba. **32** Ku lunaku olwokubiri Mukama n'akibawanguza, ne bazikiriza n'ekitala buli muntu yenna eyakirimu era nga bwe baakola e Libuna. **33** Kolamu kabaka w'e Gezeri n'agezaako okudduukirira Lakisi oyo naye Yoswa n'amutta era n'atalekaawo yadde n'omu ku bantu be. **34** Yoswa n'Abayisirayiri bonna bwe baava e Lakisi ne bagenda e Eguloni, ne bakyetooloola kyonna ne bakikuba. **35** Ku lunaku olwo lwennyini ne bazikiriza n'obwogi bw'ekitala buli eyakirimu nga bwe baakola Lakisi. **36** Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bava mu Eguloni ne bazinda Kebbulooni, **37** ne bakikuba; ne bazikiriza n'ekitala abantu baayo bonna era ne kabaka waabwe n'obubuga bwamu bwonna nga bwe baakola mu Eguloni. **38** Yoswa n'Abayisirayiri bonna ate ne bawetamu ne baddayo e Debiri ne bakikuba. **39** Ne bakiwamba ne bazikiriza n'ekitala kabaka waakyo n'abantu baakyo bonna n'obubuga bwakyo bwonna, era nga bwe baakola e Kebbulooni ne Libuna bwe baakola ne Debiri. **40** Bw'atyo Yoswa n'awangula ensi eyo yonna ey'agasozi, n'ebiwonvu, n'ensenyi ne bakabaka baayo bonna, tewali kiramu na kimu kye yaleka nga Mukama Katonda wa Isirayiri bwe yamulagira. **41** Yoswa n'awangulira ddala okuva e Kadesubanea okutuuka e Gaaza mu nsi yonna ey'e Goseni okutuukira ddala e Gibyoni. **42** N'awamba bakabaka bano bonna n'ensi zaabwe mu lulumba lumu lwokka kubanga Mukama Katonda wa Isirayiri yalwanirira Isirayiri. **43** Awo Yoswa n'Abayisirayiri bonna ne bakomawo mu lusiisira e Girugaali.

11 Awo Yabini kabaka w'e Kazoli bwe yakimanya, n'atumya Yobabu kabaka w'e Madoni n'eri kabaka w'e Simuloni n'eri kabaka w'e Akusafu, **2** ne bakabaka abaali mu bukiikakkono mu nsi ey'ensozi, ne mu Alaba mu bukiikaddyo e Kinnerosi, ne mu nsenyi, ne mu nsozi ez'e Doli ku luuyi olw'ebugwanjuba. **3** N'atumya Abakanani ebuvanjuba n'ebugwanjuba, n'Abamoli, n'Abakiiti n'Abaperezi, n'Abayebusi mu nsi ey'ensozi, n'Abakiivi wansi wa Kerumooni mu nsi ey'e Mizupa. **4** Ne bajja, n'amaggye gaabwe gonna, nga bangi nnyo nga bali ng'omusenyu gw'ennyanja, era ne bajja n'embalaasi nnyingi nnyo n'amagaali mangi nnyo. **5** Awo bakabaka bano bonna ne beegatta ne bakuba olusiisira olwa awamu ku nzizi ez'e Meromu, balwanyise Isirayiri. **6** Awo Mukama n'agamba Yoswa nti, "Tobatya kubanga obudde nga bwe buti enkya nzija kubawaayo bonna eri Isirayiri, bafumitibwe, battibwe, embalaasi muziteme enteega n'amagaali gookebwe." **7** Awo Yoswa n'abalwanyi be bonna ne balumba abalabe ku nzizi ez'e Meromu. **8** Mukama n'abawaayo mu mukono gwa Isirayiri ne babawangula ne babagobera ddala, okubatuusa mu Sidoni ekinene ne ku Misurefosumayimu, ne ku kiwonvu kye Mizupa ebuvanjuba, ne babazikiririza ddala obutalekaawo n'omu. **9** Yoswa n'abakolako nga Mukama bwe yamulagira, embalaasi zaabwe nazitema enteega, n'amagaali gaabwe n'agookya omuliro. **10** Mu kiseera ekyo Yoswa n'addako emabega n'awamba Kazoli, kabaka waakyo n'amutta n'ekitala kubanga emabegako Kazoli kye kyali ekitebe ky'obwakabaka obwo bwonna. **11** Era ne batta buli muntu yenna eyakirimu ne watasigalawo n'omu ne Kazoli n'akyokya omuliro. **12** Yoswa n'awamba ebibuga ebyo byonna ne bakabaka baabyo, n'abatta n'ebitala n'abazikiririza ddala nga Musa omuweereza wa Mukama bwe yalagira. **13** Okuggyako Kazoli, ebibuga ebirala byonna ebyali bizimbiddwa ku bifunvu, Yoswa teyabyokya. **14** Abaana ba Isirayiri ne beetwalira omunyago gwonna ogw'ebibuga bino n'ente, era ne batta buli muntu yenna ne babazikiriza awatali kusigala n'omu assa omukka. **15** Nga Mukama bwe yalagira omuddu we Musa, bw'atyo Musa bwe yalagira Yoswa era ne Yoswa bwe yakola; talina kye yaleka takoze ku byonna Mukama bye yalagira Musa. **16** Bw'atyo Yoswa n'awangula ensi yonna, n'ensi ey'ensozi n'ey'obugwanjuba yonna, n'ekitundu kya Goseni kyonna, ensi ey'ensenyi ne Alaba, n'ensi yaayo yonna ey'ensenyi. **17** Okuva ku lusozi Kalaki, okulinnya okutuuka e Seyiri, n'okutuuka ku Baalugadi mu kiwonvu kya Lebanooni ekiri wansi w'olusozi Kerumooni ne bakabaka baayo bonna n'abawamba, n'abafumita, n'abatta. **18** Yoswa n'alumba n'alwana ne bakabaka abo bonna okumala ebbanga. **19** Tewali kibuga kyakola ndagaano ya mirembe n'abaana ba Isirayiri okuggyako Abakiivi abaali mu Gibyoni; byonna baabilwanyisa ne babiwangula, **20** kubanga Mukama yennyini ye yakakanyaza emitima gyabwe balwane ne Isirayiri, alyoke abazikiririze ddala, abamalirewo ddala awatali kubakwatirwa kisa, nga Mukama bwe yalagira Musa. **21** Mu kiseera ekyo Yoswa n'agenda n'azikiriza n'amalawo Abanaki mu nsi ey'ensozi, mu Kebbulooni, ne mu Debiri, ne mu Anabu, ne mu nsi yonna ey'ensozi eya Yuda, ne mu nsi yonna ey'ensozi eya Isirayiri. Yoswa n'abazikiririza ddala, bonna n'ebibuga byabwe. **22** Tewali Banaki baasigalawo mu nsi y'abaana ba Isirayiri, okuggyako mu Gaza, ne mu Gaasi, ne mu Asudodi, mwe mwasigalako abamu. **23** Yoswa bw'atyo bwe yatwala ensi yonna nga Mukama bwe yalagira Musa, n'agiwa abaana ba Isirayiri okuba omugabo nga bwe yayawulibwa mu bika byabwe. Olwo ensi n'ewummula entalo.

12 Bano be bakabaka b'ensi Abayisirayiri be baawangula era bannyini nsi Abayisirayiri gye baatwala eri ebuvanjuba bwa Yoludaani, okuva ku kiwonvu ekya

Alunoni okutuuka ku lusozi Kerumooni, ne Alaba yonna ku luuyi olw'ebuvanjuba. **2** Sikoni kabaka w'Abamoli eyafuga mu Kesuboni, okuva ku Aloweri, ekiri ku mabbali g'ekiwonvu ekya Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu kiwonvu, n'ekitundu ekya Gireyaadi, okutuuka ku mugga Yaboki, y'ensalo y'abaana ba Amoni; kino ng'ogasseeko n'ekitundu Gireyaadi, **3** ne Alaba okutuuka ku nnyanja Kinnerosi, ku luuyi olw'ebuvanjuba, ne ku Nnyanja ya Araba y'Ennyanja ey'Omunnyo ku luuyi olw'ebuvanjuba mu kkubo ery'e Besu Yesimosi, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo wansi w'olusozi Pisuga, **4** ne ku nsalo ya Ogi kabaka w'e Basani, omu ku baasembayo ku ba Balefa eyafuganga mu Asutaloosi ne mu Ederei. **5** Era ye yali afuga olusozi Kerumooni ne Saleka ne Basani yenna okutuuka ku nsalo ey'Abagesuli, n'Abamaakasi, n'ekitundu kya Gireyaali, ensalo ya Sikoni kabaka we Kesuboni. **6** Musa omuweereza wa Mukama n'abaana ba Isirayiri babawangula, era ensi yaabwe Musa omuweereza wa Mukama n'agiwa Abalewubeeni, n'Abagaadi n'ekitundu ky'ekika kya Manase. **7** Bano be bakabaka b'ensi, Yoswa n'abaana ba Isirayiri be baawangula ku luuyi lw'ebugwanjuba olwa Yoludaani okuva ku Baalugadi mu kiwonvu kya Lebanooni okutuuka ku lusozi Kalaki okwambuka okutuuka e Seyiri. Yoswa yagiwa ebika bya Isirayiri bigigabane nga bwe byali byayawulwamu. **8** Mu nsi ey'ensozi, ne mu nsi ey'ensenyi ne mu Alaba ne ku bitundu ebya wansi ku nsozi, ne mu ddungu ne mu nsi ey'obugwanjuba mu Negevu, ensi ez'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abakanani, n'Abaperezi, n'Omukiivi, n'Omuyebusi. **9** Kabaka w'e Yeriko omu, ne kabaka w'e Ayi ekiriraanye Beseri omu, **10** ne kabaka w'e Yerusaalemi omu, ne kabaka w'e Kebbulooni omu, **11** ne kabaka w'e Yalamusi omu, ne kabaka w'e Lakisi omu, **12** n'ow'e Egulooni omu, n'ow'e Gezeri omu, **13** ne kabaka w'e Debiri omu, n'ow'e Gederi omu, **14** n'ow'e Koluma omu, n'ow'e Yaladi omu, **15** n'ow'e Libuna omu, n'ow'e Adulamu omu, **16** n'ow'e Makkeda omu, n'ow'e Beseri omu, **17** ne kabaka ow'e Tappua omu, n'owe Keferi omu, **18** n'ow'e Afeki omu n'ow'e Lasaloni omu, **19** n'ow'e Madoni omu, n'ow'e Kazoli omu, **20** ne kabaka w'e Simuloni Meroni omu, ne kabaka w'e Akusafu omu, **21** n'ow'e Taanaki omu, n'ow'e Megiddo omu, **22** n'ow'e Kedesi omu, ne kabaka w'e Yokuneamu ku Kalumeeri omu, **23** ne kabaka w'e Doli ku lusozi Doli omu, ne kabaka w'e Goyiyimu mu Girugaali omu, **24** n'ow'e Tiruza omu. Bonna awamu bakabaka amakumi asatu mu omu.

13 Awo Yoswa bwe yali ng'akaddiye ng'amaze emyaka mingi. Mukama n'amugamba nti, "Okaddiye omaze emyaka mingi naye, wakyaliwo ensi nnyingi nnyo ez'okuwangula. **2** "Zino z'ensi ezikyaliwo: "ensi yonna ey'Abafirisuuti n'Abaseguli **3** okuva ku mugga Sikoli oguli ebuvanjuba wa Misiri, n'okwambukira ddala ku nsalo y'e Ekuloni emanyiddwa nga ey'Abakanani, eriyo abafuzi bataano ab'Abafirisuuti, ow'e Gaza, n'ow'e Asudodi, n'ow'e Asukulooni, n'ow'e Gaasi n'ow'e Ekuloni awamu n'Abavi. **4** Okuva mu bukiikaddyo ensi yonna ey'Abakanani, ne Meyala ekya Basidoni, okutuuka ku Afiki, ku nsalo ey'Abamoli, **5** n'ensi y'Abagebali, ne Lebanooni yonna, ne ku luuyi olw'ebuvanjuba, n'okuva ku Baalugadi wansi w'olusozi Kerumooni okutuuka w'oyingirira e Kamasi. **6** "N'abantu bonna ab'omu nsozi za Lebanooni okutuuka ku Misurefosumayima, be Basidoni bonna; nze kennyini ndibagoba mbaggye mu maaso g'abaana ba Isirayiri. Kakasa nti ensi eno ogigabira abaana ba Isirayiri nga bwe nakulagira. **7** Noolwekyo ojja kugigabanya ng'omugabo eri ebika omwenda era n'ekitundu ky'ekika kya Manase." **8** Ekitundu ekirala ekya Manase, n'Abalewubeeni n'Abagaadi ne baweebwa omugabo gwabwe, Musa bwe yabawa emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjuba nga Musa omuweereza wa Mukama bwe yabagabira. **9** Okuva ku Aloweri ekiri ku mabbali g'ekiwonvu ekya Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu kiwonvu, n'olusenyi lwonna olwa Medeba okutuuka ku Diboni; **10** n'ebibuga byonna ebya Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafuga mu Kesuboni, okutuuka ku nsalo y'abaana ba Amoni. **11** Era kyatwaliramu Gireyaadi, n'ekitundu ky'Abagesuli, n'Abamaakasi, n'olusozi lwonna Kerumooni ne Basani yonna okutuukira ddala ku Saleka. **12** Obwakabaka bwonna obwa Ogi mu Basani, eyali afuga mu Asutaloosi ne mu Ederei, ye yali asigaddewo yekka ku Balefa, bwawangulwa Musa n'atwala ensi yaabwe. **13** Naye abaana ba Isirayiri tebaawangula Bagesuli wadde Abamaakasi, bwe kityo Abagesuli n'Abamaakasi ne babeera wakati mu bo ne leero. **14** Ekika kya Leevi kyokka Musa ky'ataawa mugabo, ebiweebwayo ebyokebwa n'omuliro eri Mukama Katonda wa Isirayiri, gwe mugabo gwe nga bwe yamugamba. **15** Musa yagabira ekika ky'abaana ba Lewubeeni ng'enju zaabwe bwe zaali: **16** Ensalo yaabwe ng'eva ku Aloweri, ekiri ku mabbali g'ekiwonvu eky'Alunoni, n'ekibuga ekiri wakati mu kiwonvu, n'olusenyi lwonna oluliraanye Medeba, **17** ne Kesuboni, n'ebibuga byakyo byonna ebiri mu lusenyi, ne Diboni ne Bamosi Baali, ne Besubaalumyoni; **18** ne Yakazi, ne Kedemosi, ne Mefaasi; **19** ne Kiriyasayimu, ne Sibuma, ne Zeresusakali ku lusozi olw'Ekiwonvu, **20** ne Besupyoli ne Pisuga awayambukirwa ku lusozi, ne Besu Yesimosi, **21** n'ebibuga byonna eby'omu lusenyi, n'obwakabaka bwonna obwa Sikoni kabaka w'Abamoli, eyafugira mu Kesuboni, Musa gwe yawangula awamu n'abaami abaali bafuga ab'e Midiyaani, eri ne Lekemu, ne Zuuli, ne Kuli ne Leba, n'abalangira ba Sikoni abaabeeranga mu nsi. **22** Era ne mu abo be batta n'ekitala, abaana ba Isirayiri battiramu n'omulaguzi Balamu omwana wa Byoli. **23** Era n'ensalo y'abaana ba Lewubeeni yali omugga Yoludaani. Ebibuga n'ebyalo byamu Musa yabiwa abaana ba Lewubeeni okuba omugabo gwabwe. **24** Musa yagabira ekika kya Gaadi omugabo ng'enju zaabwe bwe zaali: **25** Ettaka lyabwe lyali Yazeri, n'ebibuga byonna ebya Gireyaadi, n'ekitundu ky'ensi y'abaana ba Amoni, okutuuka ku Aloweri okumpi ne Labba, **26** n'okuva e Kesuboni okutuuka ku Lamasumizupe, ne Betonimu, era n'okuva ku Makanayimu okutuuka mu nsi y'e Debiri, **27** ne mu kiwonvu, Besukalamu, ne Besu Nimira, ne Sukkosi, ne Zafoni, n'ekitundu ekyasigalawo ekyobwakabaka bwa Sikoni kabaka ow'e Kesuboni, Yoludaani n'ensalo yaagwo, okutuuka ku lubalama lw'ennyanja ey'e Kinneresi emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjuba. **28** Eyo y'ensi

eyafuuka omugabo gw'abaana ba Gaadi ng'enju zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalo byamu. **29** Musa n'awa ekitundu ky'ekika kya Manase omugabo gwabwe, abaana ba Manase ne bagabirwa omugabo ng'enju zaabwe bwe zaali. **30** N'ensalo yaabwe ng'eya Makanayimu, n'eyita mu Basani n'obwakabaka bwonna obwa Ogi kabaka w'e Basani, n'ebibuga ebya Yayiri, ebiri mu Basani ebibuga nkaaga; **31** n'ekitundu ekimu ekya Gireyaadi ne Asutaloosi, ne Ederei, ebibuga eby'obwakabaka bwa Ogi mu Basani byali b'abaana ba Makiri omwana wa Manase, ekitundu eky'abaana ba Makiri ng'enju zaabwe bwe zaali. **32** Ogwo gwe mugabo Musa gwe yagaba mu nsenyi eza Mowaabu, emitala wa Yoludaani ebuvanjuba bwa Yeriko. **33** Naye ekika kya Leevi Musa teyakiwa mugabo. Mukama Katonda wa Isirayiri, ye mugabo gwabwe gwe yabawa, nga Mukama bwe yabasuubiza.

14 Bino by'ebitundu Abayisirayiri bye baafuna ng'omugabo mu nsi y'e Kanani, Eriyazaali kabona, ne Yoswa, omwana wa Nuuni, n'emitwe gy'ennyumba eza bakitaabwe ez'ebika by'abaana ba Isirayiri bye baabagabira. **2** Emigabo baagifunanga nga bakuba kalulu nga Mukama bwe yalagira Musa olw'ebika omwenda n'ekitundu, **3** kubanga Musa yali agabidde ebika ebibiri n'ekitundu omugabo gwabwe emitala wa Yoludaani, naye Abaleevi bo teyabagabira; **4** kubanga abaana ba Yusufu baali bafuuse ebika bibiri, Manase ne Efulayimu, bo Abaleevi ne bataweebwa mugabo gwonna mu nsi, wabula ebibuga byokka eby'okubeeramu, n'ensiko ey'okulundiramu ebisibo byabwe n'ebintu byabwe. **5** Abantu ba Isirayiri ne bagabana ensi nga Mukama bwe yalagira Musa. **6** Abantu ba Yuda ne balyoka bajja eri Yoswa e Girugaali, ne Kalebu omwana wa Yefune Omukenizi n'amugamba nti, "Omanyi Mukama kye yayogera ne Musa omusajja wa Katonda e Kadesubanea ekikwata ku ggwe nange. **7** Nalina emyaka amakumi ana, Musa omuweereza wa Mukama bwe yantuma okuva e Kadesubanea okuketta ensi, era namuleteera ekigambo nga bwe kyali mu mutima gwange. **8** Naye baganda bange be nnali nabo ne baleteera emitima gy'abantu okuggwaamu amaanyi olw'okutya, wabula nze nagoberera Mukama Katonda wange n'omutima gwange gwonna. **9** Era Musa yandayirira nti, 'Ensi ebigere byo kwe biririnnya, mugabo gwo n'abaana bo emirembe gyonna, kubanga ogoberedde Mukama Katonda wange n'omutima gwo gwonna.' **10** "Era kaakano Mukama ampangaazizza nga bwe yayogera emyaka gino amakumi ana okuva lwe yakigamba Musa, nga Isirayiri etambula mu ddungu. Era laba kaakano ndi wa myaka kinaana! **11** Nkyalina amaanyi leero nga ge nalina Musa bwe yantuma, amaanyi ge nnina leero galinga ge nalina mu kulwana, mu kufuluma ne mu kuyingira. **12** Kale noolwekyo mpa olusozi luno, Mukama lwe yayogera ku lunaku luli, kubanga wawulira ku olwo ng'Abanaki kwe baali n'ebibuga ebinene ebiriko enkomera. Mukama nga ye mubeezi wange, nnaabagoba nga Mukama bwe yayogera." **13** Yoswa n'amusabira omukisa n'awa Kalebu omwana wa Yefune Omukenezi Kebbulooni okuba omugabo gwe. **14** Olusozi Kebbulooni ne lufuuka lwa Kalebu mutabani wa Yefune ne leero, kubanga yagoberera ddala Mukama Katonda wa Isirayiri. **15** Kebbulooni edda kyayitibwanga Kiriasualuba era Aluba ye yali omukulu asingayo mu Banaki. Olwo ensi n'eryoka ewummula n'etebaamu ntalo.

15 Omugabo gw'abaana ba Yuda ng'enju zaabwe bwe zaali bwe baakuba akalulu, baaweebwa ekitundu okutuuka ku nsalo ya Edomu, ku lukoola lwa Zini, ku nkomerero y'oluuyi olw'obukiikaddyo. **2** N'ensalo yaabwe ey'oluuyi olwo okuva ku Nnyanja ey'Omunnyo w'eva, ku kikono ekitunudde mu bukiikaddyo; **3** n'esala wansi w'ekkubo eririnnya ku Akkulabimu n'eyita okutuuka ku Zini n'erinnya okuyita wansi wa Kadesubanea, n'eyita kumpi ne Kezulooni, n'erinnya ku Addali, n'ekyamira ku Kaluka; **4** n'eyita ku Azumoni n'ekoma ku mugga ogw'e Misiri, n'eryoka esibira ku nnyanja. Eno ye yali ensalo yaabwe ey'obukiikaddyo. **5** N'ensalo yaabwe ey'obuvanjuba yali nnyanja ey'obukiikakkono. Kyali kikono kya Yoludaani we guyiyira ku Nnyanja ey'Omunnyo. N'ensalo ey'obukiikakkono kyali kikono kya nnyanja Yoludaani we guyiyiramu. **6** N'eyambuka n'eyita ku Besukogula n'eyita ku luuyi lw'ebuvanjuba bwa Besualaba n'eyambuka okutuuka ku jjinja lya Bokani omwana wa Lewubeeni. **7** Era n'erinnya ku Debiri okuva mu kiwonvu Akoli, n'egenda ku luuyi olw'obukiikakkono, n'edda e Girugaali emitala w'ekkubo eryambuka ku Adummimu, ekiri emitala w'omugga mu bukiikaddyo, n'etuuka ku nsalo ku mazzi ag'e Ensemesi, n'esala n'ekoma ku Enerogeri. Awo n'eryoka eyita ku kiwonvu kya Kinomu ku luuyi lw'ebugwanjuba ekyali ku nkomerero ey'ekiwonvu kya Lefayimu ku luuyi olw'obukiikakkono. **8** Awo n'eryoka eva ku kiwonvu ky'omwana wa Kinomu n'etuuka ku njegoyego za Yebusi ku luuyi olw'obukiikaddyo ye Yerusaalemi, ne yeeyongera ku ntikko y'olusozi oluli w'okkira mu kiwonvu kya Kinomu ku luuyi olw'ebugwanjuba, ku nkomerero y'ekiwonvu kya Lefayimu mu bukiikakkono; **9** ne yeeyongera okuva ku ntikko y'olusozi n'etuuka ku luzzi olw'amazzi ga Nefutoa, ne yeeyongerayo n'etuuka ku bibuga eby'oku lusozi Efuloni, n'etuuka ku Baala, ye Kiriyasuyalimu, **10** n'ewetamu okuva e Baala ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka ku lusozi Sayiri n'eyita n'etuuka ku mabbali g'olusozi Yealimu ku luuyi olw'omu bukiikakkono, ye Kyesaloni, n'ekka ku Besusemesi, n'eyita ku Timuna, **11** n'egenda ku mabbali ag'e Ekuloni mu bukiikakkono, n'ekka ku Sikkeroni n'etuuka ku lusozi Baala, n'ekoma ku Yabuneeri, ne ku nnyanja. **12** Ensalo ey'ebugwanjuba yali Ennyanja Ennene n'olubalama lwayo. Eyo ye yali ensalo y'abaana ba Yuda ku njuyi zonna ng'enju zaabwe bwe zaali. **13** Yoswa n'awa Kalebu omwana wa Yefune omugabo mu baana ba Yuda Kiriasualuba, ye Kebbulooni, ng'ekiragiro kya Mukama bwe kyali. Aluba ye yali kitaawe wa Anaki. **14** Kalebu n'agobamu abaana abasatu aba Anaki: Sesayi ne Akimaani, ne Talumaayi, abaana ba Anaki. **15** N'ava eyo n'alumba abaali mu Debiri, edda eyayitibwanga Kiriasuseferi. **16** Kalebu n'agamba nti, "Anaakuba Kiriasuseferi n'akiwamba ndimuwa muwala wange Akusa amuwase." **17** Osunieri omwana wa Kenazi, muganda wa Kalebu, n'akikuba, Kalebu n'amuwa Akusa

muwala we amuwase. **18** Awo bwe yajja gy'ali, n'amugamba asabe kitaawe ennimiro. Bwe yava ku ndogoyi ye, Kalebu n'amubuuza nti, "Kiki kyoyagala nkukolere?" **19** N'addamu nti, "Nsaba onnyambe nga bwe wampa ettaka mu Negebu, ompe n'ensulo z'amazzi." Kalebu n'amuwa ensulo ez'engulu n'ez'emmanga. **20** Guno gwe mugabo gw'ekika ky'abaana ba Yuda ng'enju zaabwe bwe zaali. **21** Ebibuga ebyali bisemberayo ddala mu bukiikaddyo mu Negebu eri ensalo ya Edomu byali, Kabuzeeri, n'e Ederei n'e Yaguli, **22** n'e Kina n'e Dimona, n'e Adada, **23** n'e Kedesi, n'e Kazoli, n'e Isunani, **24** n'e Zifu, n'e Teremu n'e Beyaloosi, **25** n'e Kazolukadatta, n'e Keriosukezulooni, ye Kazoli, **26** n'e Amamu n'e Sema, n'e Molada, **27** n'e Kazalugadda n'e Kesuboni, n'e Besupereti **28** n'e Kazalusuwali, n'e Beeruseba n'e Biziosia **29** n'e Baala n'e Yimu, n'e Ezemu, **30** n'e Erutoladi n'e Kyesiri n'e Koluma, **31** n'e Zikulagi, n'e Madumanna, n'e Samusanna, **32** n'e Lebaosi, n'e Sirukimu, n'e Ayini, n'e Limmoni. Ebibuga byonna awamu amakumi abiri mu mwenda, n'ebyalo byabyo. **33** Era ne mu nsi ey'ensenyi Esutaoli, n'e Zola, n'e Asuna, **34** n'e Zanowa n'e Engannimu, n'e Tappua, n'e Enamu, **35** n'e Yalamusi n'e Adulamu, n'e Soko, n'e Azeka **36** n'e Saalayimu, n'e Adisaimu, n'e Gedera, n'e Gederosaimu, ebibuga kkumi na bina n'ebyalo byabyo. **37** Zenani, n'e Kadasa, n'e Migudalugadi, **38** n'e Dirani, n'e Mizupe, n'e Yokuseeri, **39** n'e Lakisi, n'e Bozukasi, n'e Eguloni, **40** n'e Kabboni, n'e Lamamu, n'e Kitulisi, **41** n'e Gederosi, Besudagoni, n'e Naama, n'e Makkeda, ebibuga kkumi na mukaaga n'ebyalo byabyo. **42** Libuna n'e Eseri, n'e Asani, **43** n'e Ifuta n'e Asuna, n'e Nezibu, **44** n'e Keira, n'e Akuzibu, n'e Malesa, ebibuga mwenda n'ebyalo byabyo. **45** Ekuloni n'ebibuga byamu n'ebyalo byakyo, **46** okuva ku Ekuloni okutuuka ku nnyanja, ebibuga byonna ebiriraanye Asudodi n'ebyalo byabyo; **47** Asudodi, ebibuga byakyo n'ebyalo byakyo; Gaza, ebibuga byakyo n'ebyalo byakyo okutuuka ku mugga ogw'e Misiri, n'ennyanja ennene, n'ensalo yaayo. **48** Ne mu nsi ey'ensozi, Samiri, n'e Yattiri, n'e Soko, **49** ne Danna, ne Kiriasusanna, ye Debiri, **50** ne Anabu, n'e Esutemoa, n'e Animu, **51** n'e Goseni, n'e Koloni, n'e Giro, ebibuga kkumi na kimu n'ebyalo byabyo. **52** Alabu, n'e Duma, n'e Esani, **53** n'e Yanimu, n'e Besutappua, n'e Afeka, **54** n'e Kumuta n'e Kiriasualuba, ye Kebbulooni, n'e Zioli ebibuga mwenda n'ebyalo byabyo. **55** Mawoni, n'e Kalumeeri, n'e Zifu, n'e Yuta, **56** n'e Yezuleeri, n'e Yokudeamu, n'e Zanoa, **57** Kaini, n'e Gibea, n'e Timuna, ebibuga kkumi n'ebyalo byabyo. **58** Kalukuli, Besuzuli, n'e Gedoli; **59** n'e Maalasi, n'e Besuanosi, n'e Erutekoni, ebibuga mukaaga n'ebyalo byabyo. **60** Kiriasubaali, ye Kiriyasuyalimu, n'e Laaba ebibuga bibiri n'ebyalo byabyo. **61** Mu ddungu: Besualaba, n'e Middini, n'e Sekaka, **62** n'e Nibusani, n'ekibuga eky'omunnyo, n'e Engedi, ebibuga mukaaga n'ebyalo byabyo. **63** Abayebusi, be baali mu Yerusaalemi abaana ba Yuda ne batayinza kubagobamu; Abayebusi ne babeera wamu n'abaana ba Yuda mu Yerusaalemi n'okutuusa kaakano.

16 N'omugabo gw'ettaka ly'abaana ba Yusufu ne guva ku Yoludaani awali Yeriko ku ludda olw'ebuvanjuba olw'amazzi g'e Yeriko, okutuuka mu ddungu, n'erinnya okuva e Yeriko n'eyita mu nsi ey'ensozi n'etuuka e Beseri **2** N'eyita e Beseri okutuuka e Eruzi n'okuyita ku nsalo ey'Abaluki mu Atalosi **3** n'okukka ku luuyi olw'ebugwanjuba ku nsalo ey'Abayafuleti ku nsalo ey'e Besukolooni eky'emmanga ku Gezeri n'ekoma ku nnyanja. **4** Bwe batyo abaana ba Yusufu: Manase ne Efulayimu ne batwala omugabo gwabwe. **5** Ettaka ly'abaana ba Efulayimu ng'enju zaabwe bwe zaali eno gye lyayitanga; ku luuyi olw'ebuvanjuba ku Atalosuaddali n'okutuuka ku Besukolooni ey'Ekyengulu, **6** ne yeeyongera ku nnyanja ne ku Mikumesasi mu bukiikakkono ne yeetooloola ku luuyi olw'ebuvanjuba ku Taanasi Siiro, n'olwebuvanjuba olw'e Yanoa, **7** n'ekka ku Atalosi ne ku Naala n'ekwata ku Yeriko n'etuuka ku Yoludaani. **8** N'eva ku Tappua n'eyita ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka ku mugga Kana n'ekoma ku nnyanja. Bino bye bitundu ekika ky'abaana ba Efulayimu bye baagabana ng'enju zaabwe bwe zaali. **9** Ku bino kwaliko ebibuga n'ebyalo byakwo byonna ebyaterekerwa abaana ba Efulayimu abaali mu kitundu kya Manase ebibuga byonna n'ebyalo byabwe. **10** Wabula tebaagoba Bakanani abaali mu Gezeri, baasigala wakati mu Efulayimu n'okutuusa leero nga balimu ng'abaddu nga bakola.

17 Omugabo ne guweebwa ekika kya Manase kubanga ye yali omubereberye owa Yusufu. Makiri omubereberye wa Manase era kitaawe wa Gireyaadi yaweebwa Gireyaadi ne Basani, era yali mulwanyi muzira. **2** Era emigabo ne giweeba abaana ba Manase abalala nga bwe baali bazaalibwa mu buli maka. Omugabo gw'abaana ba Abiyezeeri, n'ogw'abaana ba Kereki n'abaana ba Asuliyeri n'ogw'abaana ba Sekemu, n'ogw'abaana ba Keferi, n'ogw'abaana ba Semida be baana bonna aboobulenzi aba Manase omwana wa Yusufu ng'amaka mwe baazaalibwa bwe gaali. **3** Naye Zerofekadi mutabani wa Keferi mutabani wa Gireyaadi mutabani wa Manase teyazaala baana balenzi wabula bawala bokka era baali bayitibwa Maala ne Noowa, ne Kogula, ne Mirika ne Tiruza. **4** Bano baagenda eri Eriyazaali kabona ne Yoswa omwana wa Nuuni n'abakulu ne babagamba nti, "Mukama yalagira Musa okutuwa omugabo nga baganda baffe." Yoswa kyeyava abawa ettaka nga Mukama bwe yalagira. Yabawa omugabo mu baganda bakitaabwe. **5** Bw'atyo Manase n'afuna ebitundu kkumi ng'oggyeko ensi ya Gireyaadi ne Basani ebiri emitala wa Yoludaani, **6** kubanga abaana ba Manase abawala baafuna omugabo ng'abaana be abalenzi. Ensi ya Gireyaadi yaweebwa abaana ba Manase abaali basigaddewo ne bagitwala. **7** N'ensalo ya Manase yava ku Aseri n'etuuka ku Mikumesasi ebuvanjuba bwa Sekemu, n'eyita ku bukiikaddyo n'ekka n'etwaliramu abantu abaali mu Entappua. **8** Ensi ya Tappua Manase n'agitwala wabula Tappua ekibuga ekyali ku nsalo ya Manase abaana ba Efulayimu be baakigabana. **9** Ensalo n'ekka n'etuuka ku kagga Kana ku luuyi mu bukiikakkono obw'omugga. Bino bye bibuga bya Efulayimu ebiri mu

bibuga bya Manase, naye ensalo ya Manase yali mu bukiikakkono obwa kagga n'ekoma ku nnyanja. **10** Efulayimu n'atwala oluuyi olw'omu bukiikaddyo ne Manase n'atwala oluuyi olw'omu bukiikakkono n'ensalo ye n'ekoma ku nnyanja mu bukiikakkono n'etuuka ku Aseri ate ebuvanjuba n'etuuka ku Isakaali. **11** Mu nsi ya Isakaali n'eya Aseri, Manase n'atwala Besuseani n'ebibuga byakyo ne Ibuleamu n'ebibuga byakyo n'abaali mu Endoli n'ebibuga byakyo n'abaali mu Doli n'abaali mu Taanaki n'ebibuga byakyo, n'abaali mu Megiddo n'ebibuga byakyo z'ensozi essatu. **12** Naye abaana ba Manase tebasobola kugobamu Bakanani kubanga baali bamaliridde okusigala mu nsi eyo. **13** Naye abaana ba Isirayiri bwe beeyongera amaanyi ne bafuula Abakanani abaddu baabwe ab'okubakozesanga emirimu, ne batabeegoberako ddala. **14** Abaana ba Yusufu ne boogera ne Yoswa nti, "Lwaki ffe otuwadde omugabo gumu n'ekitundu kimu ate nga tuli kika kinene? Mukama atuwadde nnyo omukisa." **15** Yoswa n'abagamba nti, "Obanga muli kika kinene mugende mu nsi y'Abaperezi n'ey'Abalefa mwesaayire ekibira, ensi ey'ensozi eya Efulayimu nga bwe tebamala." **16** Abaana ba Yusufu ne bagamba nti, "Ensi ey'ensozi tetumala; ate nga Abakanani bonna abali mu nsi ey'ekiwonvu n'abali mu Besuseani n'ebibuga byakyo era n'abali mu kiwonvu eky'e Yezuleeri balina amagaali ag'ebyuma." **17** Yoswa n'ayogera eri ennyumba ya Yusufu, n'eya Efulayimu n'eya Manase nti, "Muli kika kinene era mulina amaanyi mangi temuliba na mugabo gumu gwokka, **18** naye ensi ey'ensozi eribeera yammwe, newaakubadde nga ya kibira mulikisaawa okutuuka gye kikoma, kubanga muligobamu Abakanani newaakubadde nga balina amagaali ag'ebyuma era nga baamaanyi."

18 Ekibiina kyonna eky'abaana ba Isirayiri ne bakuŋŋaanira mu Siiro ne basimba eyo Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Ensi yali mu mikono gyabwe, **2** wabula waali wakyaliwo ebika musanvu ebya Isirayiri ebyali tebinnafuna mugabo gwabyo. **3** Yoswa n'agamba abaana ba Isirayiri nti, "Mulituusa ddi okulinda nga temunnafuna mugabo Mukama Katonda wa bajjajjammwe gwe yabawa? **4** Mulonde abantu basatu mu buli kika mbatume bayite mu nsi bagyetegereze, ng'emigabo gyabwe bwe giri era bawandiike ng'emigabo gyabwe bwe giri bakomewo bantegeeze. **5** Baligigabanyaamu ebitundu musanvu Yuda esigale mu bitundu byayo mu bukiikaddyo n'ennyumba ya Yusufu mu bitundu byayo mu bukiikakkono. **6** Nga mumaze okugabanya ensi mu bitundu musanvu mundeetere bye muwandiise mbakubire obululu mu maaso ga Mukama Katonda waffe. **7** Abaleevi tebalina mugabo mu mmwe kubanga obwakabona bwa Mukama gwe mugabo gwabwe, ne Gaadi, ne Lewubeeni n'ekitundu eky'ekika kya Manase bo baamala okuweebwa omugabo gwabwe emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjuba, Musa omuweereza wa Mukama gwe yabawa." **8** Abantu ne bagenda okulaba ensi bw'efaanana, Yoswa n'alagira be baali batumye nti, "Mugende mutambuletambule mu nsi mugyetegereze bw'efaanana, mukomewo mbakubire obululu wano mu maaso ga Mukama e Siiro." **9** Awo ne bagenda ne bayita mu nsi, ne bawandiika ebitundu musanvu ebifa ku bibuga mu kitabo, ne bakomawo ewa Yoswa mu lusiisira e Siiro. **10** Awo Yoswa n'abakubira obululu mu Siiro mu maaso ga Mukama n'agabanyiza abaana ba Isirayiri ensi ng'ebitundu byabwe bwe byali. **11** Awo akalulu k'ekika kya Benyamini, okusinziira ku nnyumba mwe bazaalibwa, ne katuuka era omugabo gwe baafuna ne guba mu makkati g'abaana ba Yuda n'abaana ba Yusufu. **12** Ku luuyi olw'obukiikakkono ensalo yaabwe ne tandikira ku Yoludaani ne yeeyongera ku njegoyego z'obukiikakkono bwa Yeriko n'eyambuka mu nsi ey'ensozi ebugwanjuba n'ekomekkereza mu ddungu ly'e Besaveni. **13** Ensalo n'esala okuva mu bukiikaddyo n'etuuka e Luzi ye Beseri ne yeeyongera mu bukiikaddyo e Atalosuaddali kumpi n'olusozi oluli wammanga mu bukiikaddyo obwa Besukolooni. **14** Ensalo ne yeeyongerayo okuva ku lusozi olutunuulidde Besukolooni n'eraga ku bukiikaddyo n'edda ebuvanjuba n'etuuka e Kiriasubaali, ye Kiriyasuyalimu, kye kibuga ky'abaana ba Yuda. Olwo lwe luuyi olw'ebugwanjuba. **15** Oluuyi olw'obukiikaddyo lwatandikira ku njegoyego za Kiriyasuyalimu gye kikoma n'edda ebuvanjuba, ensalo ne yeeyongerayo ku nsulo ez'amazzi aga Nefutoa. **16** Ate era ensalo n'ekkirira olusozi we lukoma, olutunudde mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ekiri mu bukiikakkono lw'ekiwonvu kya Lefa, n'ekkirira mu kiwonvu kya Kinomu ekiri mu bukiikaddyo bw'ekibuga Yebusi, n'ekka ku Enerogeri. **17** N'eryoka yeebungulula ng'eva mu bukiikakkono n'etuuka ku Ensomesi ne yeeyongerayo e Gerirosi ekitunuulidde ekkubo eryambuka okugenda Adummiru n'eyita n'etuuka ku jjinja lya Bokani mutabani wa Lewubeeni, **18** ne yeeyongerayo mu bukiikakkono ku luuyi lwa Besi Alaba okutuuka ku Alaba, **19** ne yeeyongerayo mu bukiikakkono obwa Besukogula bw'etyo ensalo n'ekoma ku bukiikakkono bw'Ennyanja ey'Omunnyo mu bukiikaddyo bw'omugga Yoludaani. Eyo y'ensalo ey'oku bukiikaddyo. **20** Yoludaani ye yali ensalo ku luuyi olw'ebuvanjuba. Guno gwe gwali omugabo gw'ekika kya Benyamini ng'enju bwe zaali, ng'ensalo bwe zaali era ng'enju zaabwe bwe zaali. **21** Kale nno ebibuga by'ekika ky'abaana ba Benyamini ng'enju zaabwe bwe zaali byali: Yeriko ne Besukogula ne Emekkezizi, **22** ne Besualaba ne Zemalayimu ne Beseri, **23** ne Avvimu ne Pala ne Ofula, **24** ne Kefalamoni ne Ofuni ne Geba ebibuga kkumi na bibiri n'ebyalo byabyo. **25** Gibyoni ne Laama ne Beerosi, **26** ne Mizupe ne Kefira ne Moza, **27** ne Lekemu ne Irupeeri ne Talala, **28** ne Zeera, Erefu n'Omuyebusi, ye Yerusaalemi, ne Gibeasi ne Kiriasi ebibuga kkumi na bina n'ebyalo byabyo. Ogwo gwe gwali omugabo ogw'abaana ba Benyamini ng'enju zaabwe bwe zaali.

19 N'akalulu akookubiri kaagwa ku Simyoni, kye kika ky'abaana ba Simyoni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali n'omugabo gwabwe bwe gwali mu makkati g'omugabo gw'ekika kya Yuda. **2** Kyali kitwaliramu Beeruseba, oba Seba, ne Molada, **3** ne Kazalusuwali ne Bala, ne Ezemu, **4** ne Erutoladi ne Besuli, ne Koluma, **5** ne Zikulagi ne Besumalukabosi, ne Kazalususa **6** ne Besulebaosi ne Salukeni ebibuga kkumi na bisatu n'ebyalo byabyo. **7**

Ayini ne Limmoni ne Eseri, ne Asani ebibuga bina n'ebyalo byabyo, **8** n'ebyalo byonna ebyetoolodde ebibuga ebyo okutuuka ku Baalasubeeri, ye Laama ekiri mu bukiikaddyo. Ebyo bye bitundu abaana ba Simyoni bye baagabana ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **9** Ettaka abaana ba Simyoni lye baagabana lyali wamu n'ery'abaana ba Yuda. Kubanga omugabo gw'abaana ba Yuda gwabasukkirira obunene; abaana ba Simyoni kyebaava bagabana wakati mu bitundu by'omugabo gwabwe. **10** Akakulu akookusatu ne kagwa ku kika kya Zebbulooni, ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. Era n'omugabo gwabwe ne gutuukira ddala ku Salidi. **11** Ensalo yaabwe n'eraga ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka e Malala, n'etuuka n'e Dabbesesi; ng'egendera ku kagga akali ku buvanjuba bwa Yokuneamu. **12** Okuva ebuvanjuba wa Salidi ne yeeyongerayo enjuba gy'eva ng'egendera ku nsalo y'e Kisulosutaboli, ne Daberasi, ne yeebalama Yafiya. **13** Okuva eyo n'edda ebuvanjuba e Gasukeferi, okudda e Esukazini; ne yeeyongerayo e Limmoni, n'edda ku luuyi oluliko Nea. **14** Ne yeebungulula mu bukiikakkono n'etuuka ku Kannasoni n'ekoma mu Kiwonvu kya Ifutakeri; **15** ne Kattasi, ne Nakalali, ne Simuloni, ne Idala, ne Besirekemu, ebibuga kkumi na bibiri, n'ebyalo byabyo. **16** Ogwo gwe mugabo gw'abaana ba Zebbulooni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga ebyo n'ebyalo byabyo. **17** Akalulu akookuna ne kagwa ku Isakaali, lye zadde lya Isakaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali: **18** Omugabo gwabwe gwalimu Yezuleeri ne Kesulosi ne Sunemu, **19** ne Kafalaimu ne Sioni ne Anakalasi, **20** ne Labbisi ne Kisioni ne Ebezi, **21** ne Lemesi ne Engannimu ne Enkadda ne Besupazzezi. **22** Ensalo n'ekwata ku Taboli ne Sakazuma ne Besusemesi n'ekoma ku mugga Yoludaani. Ebibuga byonna awamu byali kkumi na mukaaga n'ebyalo byabyo. **23** Ogwo gwe mugabo gw'ekika ky'abaana ba Isakaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalo byabyo. **24** N'akalulu akookutaano ne kagwa ku kika ky'abaana ba Aseri ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **25** Ekitundu kyabwe kyalimu Kerukasi ne Kali ne Beteni ne Akusafu, **26** ne Alammereki ne Amadi ne Misali ne kituuka ku Kalumeeri ku luuyi olw'ebuvanjuba ne ku Sikolulibunasi, **27** ne kidda ebuvanjuba ne kyeyongerayo ku Besudagoni ne kituuka ku Zebbulooni ne ku kiwonvu Ifutakeri ku luuyi olw'omu bukiikakkono okutuuka ku Besuemeki ne Neyeri ne kikoma ku Kabuli mu bukiikakkono. **28** Ne kyeyongerayo ku Ebuloni ne Lekobu ne Kammoni ne Kana okutuuka ku Sidoni Ekinene. **29** Ensalo n'edda ku Laama n'ekibuga ekiriko ekigo ekya Tuulo ne kyeyongerayo e Kosa n'eryoka ekoma ku nnyanja mu nsi eriraanye Akuzibu, **30** ne Uma ne Afiki ne Lekobu byonna awamu ebibuga amakumi abiri n'ebyalo byabyo. **31** Ogwo gwe gwali omugabo gw'ekika ky'abaana ba Aseri ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalo byabyo. **32** Akalulu akoomukaaga ne kagwa ku Nafutaali, be baana ba Nafutaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **33** N'ensalo yaabwe n'eva ku mwera oguli mu Zaanannimu e Kerefu ne Adaminekebu ne Yabuneeri okutuuka ku Lakkumu n'eryoka ekoma ku mugga Yoludaani. **34** N'ewetera ku luuyi olw'ebugwanjuba n'etuuka ku Azunnosutaboli ne yeeyongerayo ku Kukkoki, ne yeeyongerayo e Zebbulooni mu bukiikaddyo, n'ekwata ku Aseri mu bugwanjuba, ne ku Yuda ekiri ku Yoludaani ebuvanjuba. **35** N'ebibuga ebiriko ebigo byali Ziddimu, ne Zeri, ne Kammasi, ne Lakkasi, ne Kinneresi, **36** ne Adama ne Laama ne Kazoli, **37** ne Kasedi ne Ederei, ne Enkazoli, **38** ne Ironi ne Migudaleri, ne Kolemu ne Besuanasi ne Besusemesi, ebibuga kkumi na mwenda n'ebyalo byabyo. **39** Ogwo gwe gwali omugabo gw'ekika ky'abaana ba Nafutaali ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga n'ebyalo byabyo. **40** Akalulu akoomusanvu kaagwa ku kika ky'abaana ba Ddaani ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **41** N'ekitundu ky'omugabo gwabwe ne kitwaliramu Zola ne Esutaoli ne Irusemesi **42** ne Saalabbini ne Ayalooni ne Isula **43** ne Eroni ne Timuna ne Ekuloni **44** ne Eruteke ne Gibbesoni ne Baalasi **45** ne Yekudi ne Beneberaki ne Gasulimmoni **46** ne Meyalakoni ne Lakoni n'ensalo etunuulidde Yafo. **47** Naye abaana ba Ddaani baalina obuzibu okutwala omugabo gwabwe ne bagenda ne balumba Lesemu ne bakiwangula ne batta abantu baamu n'ekitala ne babeera omwo, ne bakituuma Ddaani ly'erinnya lya jjajjaabwe. **48** Ogwo gwe mugabo gw'abaana ba Ddaani ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **49** Nga bamaze okugabana ensi mu bitundu eby'enjawulo abaana ba Isirayiri ne bawa Yoswa mutabani wa Nuuni omugabo mu bo **50** ng'ekiragiro kya Mukama bwe kyali, ne bamuwa ekibuga kye yasaba, Timunasusera mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu. Omwo mwe yazimba ekibuga mwe yabeera. **51** Bino bye bitundu Eriyazaali kabona ne Yoswa omwana wa Nuuni n'abakulu b'ebika bya Isirayiri bye bagabana okuyita mu kalulu e Siiro nga beebuuza ku Mukama mu mulyango gwa Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu. Bwe batyo bwe baamaliriza okugabanyaamu ensi.

20 Mukama Katonda n'alyoka agamba Yoswa nti, **2** "Gamba abaana ba Isirayiri bateekewo ebibuga ebyokwekwekamu nga bwe nabalagira okuyita mu Musa, **3** era nti omuntu yenna atta omulala nga tagenderedde era nga takitegese addukirenga omwo, eyo gy'anaawoneranga omuwoolezi w'eggwanga ayagala okwesasuza. **4** "Annadukiranga mu kimu ku bibuga ebyo n'ayimirira ku mulyango gw'ekibuga annyonnyole ensonga ye eri abakadde b'ekibuga ekyo. Awo ne balyoka bamukkiriza okuyingira mu kibuga ne bamuwa ekifo eky'okubeeramu. **5** N'oyo ayagala okwesasuza singa anaamugobereranga, tebateekwa kuwaayo oyo asse tagenderedde kubanga muliraanwa we yamutta tagenderedde, lwa kuba nti yamulinako ekiruyi n'obukyayi. **6** "Mu kibuga omwo mwanaabeeranga, abantu baamu banaawuliranga ensonga ye, era anaabeeranga omwo okutuusa kabona omukulu aliko mu kiseera ekyo, lw'alifa. Olwo nno aliddayo ewaabwe mu kibuga gye yadduka." **7** Awo ne baawulako ebibuga bino: Kedesi mu Ggaliraaya mu nsi ey'ensozi eya Nafutaali, ne Sekemu mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, ne Kiriasualuba, ye Kebbulooni mu nsi ey'ensozi eya Yuda. **8** N'emitala wa Yoludaani ku Yeriko ku luuyi olw'ebuvanjuba ne bateekayo Bezeri mu lukoola mu lusenyi mu kika kya Lewubeeni, ne Lamosi mu Gireyaadi

mu kika kya Gaadi, ne Golani mu Basani mu kika kya Manase. **9** Ebyo bye bibuga ebyateekebwawo abaana ba Isirayiri bonna era ne bannaggwanga abaali mu bo nti omuntu yenna eyattanga omuntu nga tagenderedde addukire eyo aleme kuttibwa omuwoolezi w'eggwanga okutuusa lw'aliyimirira mu maaso g'ekibiina.

21 Awo abakulira ennyumba mu kika ky'Abaleevi ne bajja eri Eriyazaali kabona n'eri Yoswa mutabani wa Nuuni n'eri abakulu b'ennyumba z'abaana ba Isirayiri **2** e Siiro mu Kanani ne babagamba nti, "Mukama Katonda yalagira okuyita mu Musa nti tuweebwe ebibuga eby'okubeeramu era n'amalundiro g'ebisibo byaffe." **3** Kale, nga Mukama bwe yalagira, Abayisirayiri ne bawa Abaleevi ebibuga bino n'amalundiro nga gwe mugabo gwabwe. **4** Akalulu ne kagwa ku nda ez'Abakokasi. Bwe batyo Abaleevi abaali bava mu Alooni kabona ne bafuna ebibuga kkumi na bisatu okuva mu bika bya Yuda, ne Simyoni ne Benyamini. **5** Abakokasi abaali basigaddewo ne bafuna ebibuga kkumi okuva mu nnyumba, z'ebika bya Efulayimu, ne Ddaani n'ekitundu ky'ekika kya Manase. **6** N'abaana ba Gerusoni ne baweebwa ebibuga kkumi na bisatu okuva mu nnyumba zino: eya Isakaali, n'eya Aseri, n'eya Nafutaali, n'ekitundu ky'ekika kya Manase mu Basani. **7** Abaana ba Merali ne baweebwa ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, ebibuga kkumi na bibiri nga biva mu bika bino: Lewubeeni, ne Gaadi, ne Zebbulooni. **8** Abaana ba Isirayiri ne bawa Abaleevi ebibuga bino, n'amalundiro gaabwe nga Mukama bwe yali alagidde okuyita mu Musa. **9** Mu bika bya Yuda ne Simyoni mwavaamu ebibuga bino: **10** bye byaweebwa abaana ba Alooni mu nnyumba z'Abakokasi mu kika ky'Abaleevi kubanga akalulu be kasooka okugwako. **11** Ne babawa Kiriasualuba (Aluba ye yali kitaawe wa Anaki) era ekimanyiddwa nga Kebbulooni mu nsi ey'ensozi eya Yuda n'ebyalo byakyo ebikyetoolodde. **12** Naye ennimiro zaakyo n'ebibuga byakyo ne babiwa Kalebu omwana wa Yefune abitwale ng'omugabo gwe. **13** Abantu abaava mu Alooni eyali kabona ne baweebwa Kebbulooni, ebibuga ebyokwekwekamu abo ababa basse bantu bannaabwe, n'amalundiro gaabyo ne Libuna n'amalundiro gaakyo, **14** ne Yattiri n'amalundiro gaakyo ne Esutemoa n'amalundiro gaakyo, **15** ne Kaloni n'amalundiro gaakyo ne Debiri n'amalundiro gaakyo, **16** ne Ayini n'amalundiro gaakyo ne Yuta n'amalundiro gaakyo ebibuga mwenda mu bika ebibiri. **17** Ne mu kika kya Benyamini ne baweebwa Gibyoni, ne Geba **18** ne Anasosi n'amalundiro gaakyo, ne Alumoni n'amalundiro gaakyo ne Alumoni n'amalundiro gaakyo bye bibuga bina. **19** Ebibuga byonna eby'abaana ba Alooni bakabona byali ebibuga kkumi na bisatu n'amalundiro gaabyo. **20** Eri Abakokasi abalala abaali bava mu nnyumba z'Abakokasi ez'Abaleevi ebibuga ebyabaweebwa byava mu kika kya Efulayimu. **21** N'aweebwa Sekemu n'amalundiro gaakyo mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ekibuga eky'okwekwekamu oyo asse, ne Gezeri n'amalundiro gaakyo, **22** ne Kizuzaimu n'amalundiro gaakyo ne Besukolooni n'amalundiro gaakyo, **23** ne mu kika kya Ddaani, Eruteke n'amalundiro gaakyo, Gibbesoni n'amalundiro gaakyo, **24** Ayalooni n'amalundiro gaakyo, ne Gasulimmoni n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina. **25** Ne mu kitundu eky'ekika kya Manase, Taanaki, n'amalundiro gaakyo, ne Gasulimmoni n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bibiri. **26** Ebibuga byonna eby'ennyumba z'abaana ba Kokasi abalala byali kkumi n'amalundiro gaabyo. **27** N'eri abaana ba Gerusoni ekimu ku kika ky'Abaleevi, ekitundu eky'ekika kya Manase, Golani mu Basani n'amalundiro gaakyo, ekibuga eky'okwekwekangamu oyo asse nga tagenderedde, ne Beesutera n'amalundiro gaakyo, ebibuga bibiri. **28** Ne mu kika kya Isakaali, Kisioni n'amalundiro gaakyo, Daberasi n'amalundiro gaakyo, **29** Yalamusi n'amalundiro gaakyo, ne Engannimu n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina, **30** ne mu kika kya Aseri, Misali n'amalundiro gaakyo, Abudoni n'amalundiro gaakyo, **31** Kerukasi n'amalundiro gaakyo, ne Lekobu n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina. **32** Ne mu kika kya Nafutaali, Kadesi mu Ggaliraaya n'amalundiro gaakyo, ebibuga ebyokwekwekamu, ne Kammasudoli n'amalundiro gaakyo, ne Kalutani n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bisatu. **33** Ebibuga byonna eby'Abagerusoni ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, byali ebibuga kkumi na bisatu n'amalundiro gaabyo. **34** Abaleevi abaali basigaddewo abaana ba Merali ne baweebwa okuva mu kika kya Zebbulooni, Yokuneamu n'amalundiro gaakyo, ne Kaluta n'amalundiro gaakyo, **35** Dimuna n'amalundiro gaakyo, Nakalali n'amalundiro gaakyo, bye bibuga bina. **36** Ne mu kika kya Lewubeeni, Bezeri n'amalundiro gaakyo, ne Yakazi n'amalundiro gaakyo, **37** Kedemosi n'amalundiro gaakyo, ne Mefaasi n'amalundiro gaakyo bye bibuga bina. **38** Ne mu kika kya Gaadi, Lamosi mu Gireyaali n'amalundiro gaakyo, ekibuga ekyokwekwekamu oyo asse, ne Makanayimu n'amalundiro gaakyo. **39** Kesuboni n'amalundiro gaakyo, Yazeri n'amalundiro gaakyo awamu bye bibuga bina. **40** Ebyo byonna byali by'abaana ba Merali be Baleevi, abaali basigalidde ng'ennyumba zaabwe bwe zaali, bye bibuga kkumi na bibiri byonna awamu. **41** Ebibuga byonna ebyali ku ttaka ery'abaana ba Isirayiri byali amakumi ana mu munaana awamu n'ebyalo byabyo ebibiriraanye. **42** Buli kimu ku bibuga bino kyalina ebyalo ebikyetoolodde; byonna ebibuga bwe byali. **43** Bw'atyo Mukama n'awa Isirayiri ettaka lyonna nga bwe yalayirira bajjajjaabwe, era bwe baamala okulifuna ne babeera omwo. **44** Mukama n'abawa emirembe ne bawummula ku buli luuyi nga bwe yalayirira bajjajjaabwe, tewali mulabe waabwe n'omu gwe bataawangula kubanga Mukama yali agabudde abalabe baabwe mu mukono gwabwe. **45** Buli kintu kyonna ekirungi Mukama kye yasuubiza ennyumba ya Isirayiri yakituukiriza. Byonna byatuukirira.

22 Awo Yoswa n'ayita Abalewubeeni n'Abagaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase, **2** n'abagamba nti, "Mwekuumye ne mukola byonna Musa omuweereza wa Mukama Katonda bye yabalagira. **3** Ebbanga lyonna n'okutuusa leero temulekeredde baganda bammwe, mubadde beegendereza okukuuma ekiragiro kya Mukama Katonda wammwe. **4** Era kaakano Mukama Katonda wammwe awadde baganda bammwe emirembe nga bwe

yabasuubiza. Noolwekyo muddeeyo mu maka gammwe mu nsi Musa omuweereza wa Mukama gye yabawa ku luuyi luli olulala olwa Yoludaani. **5** Wabula mwegendereze okukuumanga ebiragiro era n'amateeka Musa omuweereza wa Mukama bye yabalagira: okwagalanga Mukama Katonda wammwe, okutambuliranga mu makubo ge gonna, okukuumanga ebiragiro bye, n'okumunywererangako era n'okumuweerezanga n'omutima gwammwe gwonna era n'emmeeme yammwe yonna." **6** Yoswa n'alyoka abasabira omukisa n'abasiibula ne baddayo mu maka gaabwe. **7** Ekitundu ekimu eky'ekika kya Manase, Musa yali akigabidde ettaka mu Basani, n'ekitundu ekirala eky'ekika kya Manase ne baganda baabwe, Yoswa n'akiwa ettaka ku luuyi olw'ebugwanjuba bwa Yoludaani. Yoswa n'abawa omukisa n'abasiibula baddeyo ewaabwe. **8** N'abagamba nti, "Ente nnyingi, ne ffeeza, ne zaabu, n'ekikomo, n'ekyuma, era n'engoye nnyingi bye munyaze ku balabe bammwe; mubigabaane ne baganda bammwe." **9** Awo Abalewubeeni n'abaana ba Gaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase nga bava mu baana ba Isirayiri mu Siiro ekiri mu nsi ya Kanani ne baddayo mu nsi yaabwe, mu Gireyaadi, gye baali bagabanye bo bennyini ng'ekiragiro kya Mukama Katonda bwe kyali okuyita mu Musa. **10** Era bwe baatuuka mu kitundu ekiriraanye Yoludaani mu nsi ya Kanani, abaana ba Lewubeeni n'abaana ba Gaadi n'ekitundu eky'ekika kya Manase, ne bazimba awo ekyoto, ekinene ddala. **11** Wabula abantu ba Isirayiri bwe baawulira nti bazimbye ekyoto ku Yoludaani ku luuyi lwa Isirayiri, **12** ekibiina kyonna ekya Isirayiri ne bakuŋŋaana e Siiro beetegekere olutalo babalumbe. **13** Awo abaana ba Isirayiri ne batuma Finekaasi omwana wa Eriyazaali kabona eri Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase mu nsi ya Gireyaadi. **14** Ne batumirako abakungu kkumi, omu omu omukulu w'ennyumba mu buli kika kya Isirayiri. **15** Bwe bajja eri Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekibiina kyonna ekya Manase mu nsi ya Gireyaadi ne babagamba nti, **16** "Ekibiina kyonna ekya Mukama bwe kiti bwe kigamba, 'Muyinza mutya okukyama bwe muti okuva ku Katonda wa Isirayiri? Muyinza mutya okuva ku Mukama ne mwezimbira ekyoto ne mumujeemera awo? **17** Ekibi kya Peoli tekyatumala, ate nga n'okwerongoosa tubadde tetunnaba kwerongoosa kwemalako kibi ekyo, wadde kawumpuli yagwa ku kibiina kya Mukama Katonda, **18** ate mmwe ne mulekeraawo okugoberera Mukama Katonda? "'Bwe munaajeemera Mukama leero, enkya ajja kunyiigira eggwanga lyonna erya Isirayiri. **19** Obanga ensi gye mututte sinnongoofu, mujje eno eri ensi ya Mukama, weema ya Mukama gy'eri, tugabane eno gye tuli; kye mutasaana kukola kwe kujeemera Mukama, oba okutufuula ffe abajeemu nga mwezimbira ekyoto ekitali kya Mukama Katonda waffe. **20** Akani mutabani wa Zeera teyajeema bwe yatoola ku bintu Mukama bye yali yeerobozza, ekiruyi kya Mukama ne kijjira ekibiina kyonna ekya Isirayiri? Si ye yekka eyazikirira olw'ekibi kye.'" **21** Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase ne balyoka baddamu abakulu b'ebika bya Isirayiri nti, **22** "Mukama Katonda ow'Amaanyi, Mukama ow'Amaanyi! Ye amanyi, era Isirayiri akimanye! Bwe kiba nga kyabadde mu kwediima oba kujeemera Mukama, temutusonyiwa leero. **23** Bwe tuba nga ekyatuzimbya ekyoto kwe kuva ku Mukama, tukiweereko ekiweebwayo ekyokebwa oba ekiweebwayo ekyobutta oba ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe, Mukama Katonda yennyini atuvunaane. **24** Nedda, twakikola mu kutya nti mu mirembe egijja abaana baffe balitubuuza nti, 'Mukama Katonda wa Isirayiri mumumanyiiko ki? **25** Kubanga Mukama yakola Yoludaani okubeera ensalo wakati wammwe naffe mmwe Abalewubeeni, n'Abagaadi, temulina mugabo eri Mukama Katonda.' Noolwekyo abaana bammwe bayinza okugaana abaana baffe okusinza Mukama Katonda. **26** "Kyetwava tugamba nti, 'Leka tuzimbe kaakano ekyoto ekitali kya kukozesa ku biweebwayo ebyokebwa, wadde ssaddaaka,' **27** naye kibeere akabonero ak'obujulizi wakati waffe nammwe, era ne wakati we mirembe egirituddirira nti tugenda mu maaso ga Mukama Katonda ne tumusinza n'ebiweebwayo byaffe ebyokebwa ne ssaddaaka era n'ebiweebwayo olw'emirembe si kulwa nga abaana bammwe bagamba abaana baffe mu biseera ebijja nti, 'Temulina mugabo gwonna eri Mukama Katonda.' **28** Kyetwava tugamba nti, 'Bwe balitugamba batyo oba okugamba abaana baffe abaliddawo, tulibaddamu nti, "Mulabe ekifaananyi kye kyoto kya Mukama Katonda, bakitaffe kye baakola, si lwa biweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka, naye okubeera omujulirwa wakati waffe nammwe."' **29** Kikafuuwe ffe okujeemera Mukama era n'okumuvaako leero ne tutamugoberera nga tuzimba ekyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa, oba ebiweebwayo eby'empeke, oba ssaddaaka, ekitali kyoto kya Mukama Katonda waffe ekiri mu maaso ga Ssanduuko y'Endagaano ye!" **30** Finekaasi kabona, n'abakulu b'ebibiina by'ebika bya Isirayiri abaali naye bwe baawulira ebigambo Abalewubeeni, n'Abagaadi n'aba Manase bye bayogera, ne bibasanyusa nnyo. **31** Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona n'agamba Abalewubeeni n'Abagaadi n'abaana ba Manase nti, "Leero tutegedde nti Mukama ali wakati mu ffe, kubanga temukoze kivve kino eri Mukama Katonda, kaakano abantu ba Isirayiri mubawonyezza omukono gwa Mukama Katonda." **32** Awo Finekaasi mutabani wa Eriyazaali kabona, n'abakulu b'ebika ne bava eri Abalewubeeni, n'Abagaadi mu nsi ye Kanani, ne baddayo eri abantu ba Isirayiri ne bababuulira ebibaddeyo. **33** Bye baayogera ne bisanyusa abantu ba Isirayiri ne bagulumiza Katonda ne bataddayo kwogera ku bya lutalo kubalumba, bazikirize ensi Abalewubeeni, n'Abagaadi gye baali basenze. **34** Abalewubeeni n'Abagaadi ne batuuma ekyoto erinnya Mujulizi, ne bagamba nti, "Kubanga mujulizi eri ffe nti Mukama ye Katonda."

23 Bwe waayitawo ekiseera, Mukama Katonda ng'awadde Isirayiri emirembe mu njuyi zonna awaali abalabe, Yoswa ng'akaddiye ng'awangadde emyaka mingi, **2** n'ayita Abayisirayiri bonna, abakadde baabwe n'abakulembeze baabwe, abalamuzi n'abakungu n'abagamba nti, "Kaakano nkaddiye era mmaze emyaka mingi; **3** mmwe bennyini mulabye byonna Mukama Katonda wammwe byakoze amawanga gano gonna

ku lwammwe, kubanga Mukama Katonda wammwe yabalwaniridde. **4** Mulabe, ngabidde ebika byammwe amawanga ago agabadde gakyasigadde, amawanga gonna ge namala okuwangula, okuva ku Yoludaani okutuuka ku nnyanja ennene ebugwanjuba. **5** Mukama Katonda ajja kubagoba babaviire abasindiikirize okuva mu maaso gammwe mutwale ensi yaabwe nga Mukama Katonda wammwe bwe yabasuubiza. **6** "Noolwekyo mwegendereze nnyo okukwata n'okukola byonna ebiwandiikiddwa mu kitabo kya Musa eky'amateeka, obutakyama kukivaako kudda ku ddyo wadde ku kkono. **7** Temwetabanga n'amawanga gano agasigadde mu mmwe, wadde okwogera ku mannya ga bakatonda baabwe, okulayira mu mannya gaabwe okubaweereza wadde okubavuunamira. **8** Naye munywerere ku Mukama Katonda wammwe nga bwe mukoze okutuusa leero. **9** "Kubanga Mukama Katonda wammwe agobye amawanga amanene ag'amaanyi era n'okutuusa kaakano teri n'omu asobodde kubaziyiza. **10** Omuntu omu ku mmwe agoba abantu lukumi, kubanga Mukama Katonda wammwe yaabalwanirira nga bwe yabasuubiza. **11** Noolwekyo mwekuume, mwagale Mukama Katonda wammwe, **12** kubanga bwe munaamuvaangako ne mwegattanga n'abamawanga abaasigalawo abali mu mmwe, oba ne mufumbiriganwa ne mukolagananga nabo, **13** mukitegeererewo nti Mukama Katonda wammwe tagenda kweyongera kubagobamu mawanga gano, naye ganaafuukanga emitego era enkonge gye muli, embooko ezinaabakubanga mu mbiriizi, n'amaggwa aganaabafumitanga mu maaso gammwe okutuusa lwe mulizikirira mu nsi eno ennungi Mukama Katonda wammwe gy'abawadde. **14** "Era kaakano nnaatera okukwata olugendo lw'abantu bonna ab'oku nsi era mumanyi n'emitima gyammwe n'emmeeme yammwe mmwe mwenna nti, Tewali kintu kyonna kitatuukiridde Mukama Katonda wammwe kye yasuubiza ekibakwatako. Byonna bibakoleddwa, tewali na kimu kiremye. **15** Naye ng'ebintu byonna ebirungi Mukama Katonda wammwe bye yabasuubiza nga bwe bibaweereddwa, bw'atyo Mukama Katonda wammwe bw'anaabatuusangako, ebibi byonna okutuusa ng'abazikirizza okuva mu nsi eno ennungi gy'abawadde. **16** Bwe munaamenyanga endagaano ya Mukama Katonda wammwe gye yabalagira, ne mugenda ne muweerezanga bakatonda abalala ne mubavuunamiranga, obusungu bwa Mukama bunaaboolekeranga, ne muzikirira mangu okuva mu nsi ennungi gy'abawadde."

24 Awo Yoswa n'akuŋŋaanya ebika byonna ebya Isirayiri e Sekemu, n'ayita abakadde ba Isirayiri n'abakulembeze, abalamuzi era n'abakungu ba Isirayiri ne bajja babeere mu maaso ga Katonda. **2** Yoswa n'agamba abantu bonna nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri nti, 'Edda ennyo bajjajjammwe nga mulimu ne Teera kitaawe wa Ibulayimu baabeeranga emitala w'omugga Fulaati, gye basinzizanga bakatonda abalala. **3** Ne ndyoka nziggya jjajjammwe Ibulayimu emitala w'omugga, ne mmukulembera okumuyisa mu nsi ye Kanani, ne mmuwa Isaaka, ne mwongerako ezzadde. **4** Isaaka ne mmuwa Yakobo ne Esawu. Esawu ne mmuwa ensi ey'ensozi eya Seyiri. Naye Yakobo n'abaana be ne mbatwala e Misiri. **5** "'Natuma Musa ne Alooni, ne mbonyaabonya Abamisiri n'ebibonoobono bye nabakola, oluvannyuma abaana ba Yakobo ne mbaggyayo. **6** Bwe naggya bajjajjammwe e Misiri mwatuuka ku Nnyanja Emyufu. Abamisiri abaali mu magaali, n'abeebagadde embalaasi ne bawondera bajjajjammwe okutuuka ku Nnyanja Emyufu. **7** Naye bajjajjammwe bwe baakaabirira Mukama Katonda abayambe, nateeka ekizikiza wakati wammwe n'Abamisiri; Abamisiri n'abayiwako ennyanja n'ebabuutikira. Amaaso gammwe ne galaba kye nakola Abamisiri; ne mutambulira mu ddungu okumala ebbanga ddene. **8** "'Nabaleeta mu nsi ey'Abamoli, abaali emitala wa Yoludaani, ne babalwanyisa, ne mbagabula mu mukono gwammwe. Ne nzikiriza Abamoli okubamalawo mu maaso gammwe ensi yaabwe ne ngigabira mmwe. **9** Balaki mutabani wa Zipoli, kabaka wa Mowaabu, bwe yasituka okulwanyisa Isirayiri, n'atumya Balamu mutabani wa Byoli abakolimire; **10** naye Balamu saamuwuliriza, n'abawa buwi mukisa emirundi n'emirundi. Bwe ntyo ne mbanunula mu mukono gwe. **11** "'Ne musomoka omugga Yoludaani ne mutuuka e Yeriko. Abantu b'omu Yeriko awamu n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abagirusi, n'Abakiivi, n'Abayebusi ne babalwanyisa naye ne mbagabula mu mukono gwammwe. **12** Ne ntuma ennumba ezabakulembera ezagoba abalabe bammwe mu maaso gammwe, nga mwe muli bakabaka ababiri Abamoli; si mmwe mwakikola n'ekitala kyammwe wadde obusaale. **13** Ne mbawa ensi gye mutaakolerera, ebibuga bye mutaazimba mwe mututudde kaakano, mulya ebibala by'emizabbibu n'emizeeyituuni bye mutaasimba.' **14** "Noolwekyo kaakano mutye Mukama Katonda era mumuweereze mu bwesimbu era mu mazima, muggyeewo bakatonda babajjajjammwe be baawererezanga emitala w'omugga ne mu Misiri, muweereze Mukama Katonda. **15** Naye bwe muba temwagala kuweereza Mukama, mulondeewo leero gwe munaaweerezanga; oba bakatonda babajjajjammwe abaali emitala w'omugga be baaweerezanga, oba bakatonda ab'Abamoli, bannannyini nsi mwe muli. Naye nze n'ennyumba yange, ffe tunaaweerezanga Mukama Katonda." **16** Abantu ne balyoka baddamu ne bagamba nti, "Kikafuuwe ffe okuleka Mukama okuweerezanga bakatonda abalala. **17** Mukama Katonda waffe ye yatuggya ffe ne bajjajjaffe mu Misiri mu nsi ey'obuddu, n'akola ebyewuunyo eby'ekitalo nga tulaba, n'atukuuma mu kkubo lyonna ne mu mawanga gonna ge twayitamu. **18** Mukama Katonda n'agoba amawanga gonna mu maaso gaffe nga mwe muli Abamoli, abaali mu nsi. Naffe kyetunaava tuweerezanga Mukama Katonda, kubanga ye Katonda waffe." **19** Yoswa n'agamba abantu nti, "Kizibu okuweereza Mukama, kubanga Katonda mutukuvu, Katonda wa buggya, taasonyiwenga bujeemu bwammwe newaakubadde ebibi byammwe. **20** Obanga munaalekanga Mukama, ne muweerezanga bakatonda abalala, alibakyukira n'abazikiriza n'abamalawo ate nga bulijjo abadde abayisa bulungi." **21** Abantu ne bagamba Yoswa nti, "Nedda,

tunaweerezanga Mukama." **22** Yoswa n'agamba abantu nti, "Muli bajulirwa bammwe mwekka nga mulonzeewo kuweerezanga Mukama Katonda." Ne boogera nti, "Tuli bajulirwa." **23** N'abagamba nti, "Kale muggyeewo bakatonda abalala abali wakati mu mmwe, era emitima gyammwe mugizze eri Mukama Katonda wa Isirayiri." **24** Abantu ne bagamba Yoswa nti, "Tujja kuweerezanga Mukama Katonda waffe era tujja kumugonderanga." **25** Awo Yoswa n'akola endagaano n'abantu ku lunaku olwo, n'abakolera amateeka n'ebiragiro. **26** Era n'awandiika ebintu bino mu kitabo ky'amateeka ekya Katonda, n'atwala ejjinja eddene ennyo n'aliteeka wansi w'omwera ogwali mu kifo kya Mukama ekitukuvu. **27** Yoswa n'agamba abantu nti, "Mulabe ejjinja lino lijja kubeeranga omujulizi gye tuli, liwulidde ebigambo byonna Mukama Katonda bya tugambye. Era lijja kubeeranga omujulizi gye muli bwe mutaabeerenga beesigwa eri Katonda wammwe." **28** Yoswa n'asindika abantu bagende, buli omu mu mugabo gwe. **29** Oluvannyuma lw'ebyo Yoswa mutabani wa Nuuni, omuweereza wa Mukama, n'afa ng'awezezza emyaka kikumi mu kkumi. **30** Ne bamuziika mu ttaka ly'obusika bwe lye yaweebwa e Timunasusera, ekiri mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ku luuyi olw'obukiikakkono olw'olusozi Gaasi. **31** Abayisirayiri ne baweereza Mukama ennaku zonna ez'abakadde abaasigalawo nga Yoswa amaze okufa era abaamanya emirimu gyonna Mukama Katonda gye yakolera Isirayiri. **32** N'amagumba ga Yusufu, abaana ba Isirayiri ge baggya e Misiri ne bagaziika e Sekemu, mu kifo ky'ettaka Yakobo kye yagula ebitundu bya ffeeza kikumi ku batabani ba Kamoli, kitaawe wa Sekemu ne liba omugabo gw'abaana ba Yusufu. **33** Eriyazaali mutabani wa Alooni naye n'afa, n'aziikibwa ku lusozi Gibea olwaweebwa Finekaasi mutabani we, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu.

Balam

1 Oluvannyuma lw'okufa kwa Yoswa, Abayisirayiri ne
babuuza Mukama Katonda nti, "Ani mu ffe alisooka
okwaŋŋanga Abakanani okubalwanyisa?" **2** Mukama
Katonda n'abaddamu nti Yuda yalisooka, era laba
mbawadde obuwanguzi ku Bakanani. **3** Abasajja ba
Yuda ne bagamba baganda baabwe abasajja ba Simyoni
nti, "Tugende ffenna mu kitundu kyaffe ekyatuweebwa
tulwanyise Abakanani, era naffe tuligenda nammwe mu
kitundu ekyabaweebwa." Awo ne bagenda bonna. **4** Yuda
n'alumba Abakanani n'Abaperezi e Bezeki era Mukama
n'amuwa obuwanguzi n'abattamu abasajja omutwalo
mulamba. **5** Ne bagwikiriza Adonibezeki mu Bezeki; ne
bamulwanyisa era ne batta abasajja be. **6** Naye Adonibezeki
ne yeemulula, ne bamuwondera, ne bamukwata era ne
bamusalako engalo ze ensajja n'ebigere ebisajja. **7**
Adonibezeki ne yejjusa n'agamba nti, "Nga bakabaka
ensanvu abaasalibwako engalo zaabwe ensajja n'ebigere
ebisajja, bwe baalondalondanga obukunkumuka wansi
w'emmeeza yange, nange bwe ŋŋenda okuba. Kye nakola
bannange Katonda nange akintusizzaako." Ne bamutwala
e Yerusaalemi n'afiira eyo. **8** Abasajja ba Yuda ne
balumba ekibuga Yerusaalemi ne bakiwamba ne batta
abantu baamu n'ekitala, oluvannyuma ne bakyokya. **9** Awo
abasajja ba Yuda ne balumba Abakanani abaabeeranga
mu nsozi ne mu biwonvu ne mu bukiika obwa ddyo. **10** Ate
Yuda n'alumba Abakanani abaabeeranga e Kebbulooni
(edda ekyayitibwanga Kiriasualuba), mu lutalo olwali
eyo mwe battira Sesayi, Akimaani ne Talumaayi. **11**
Ate n'avaayo n'alumba abaabeeranga e Debiri edda
ekyayitibwanga Kiriasuseferi. **12** Awo Kalebu n'agamba nti,
"Oyo alirumba Kiriasuseferi n'akiwamba ndimuwa muwala
wange Akusa okumuwasa." **13** Osunieri, omwana wa Kenazi
muto wa Kalebu n'akiwamba bw'atyo n'aweebwa Akusa
okumuwasa. **14** Awo Osunieri bwe yamala okuwasa Akusa
n'amufukuutirira asabe kitaawe ennimiro; Akusa n'addayo
eri kitaawe, bwe yali ava ku ndogoyi, Kalebe n'amubuuza
nti, "Oyagala ki?" **15** N'amuddamu nti, "Wampa ensi nkalu
ey'obukiikaddyo naye kaakano nnyongera ekitundu ekirimu
n'enzizi ez'amazzi." Kalebu n'amuwa ekitundu ekirimu enzizi
ekyengulu n'ekyemmanga. **16** Abazzukulu b'Omukeeni,
mukoddomi wa Musa ne bava mu kibuga eky'enkindu ne
bagendera wamu n'abasajja ba Yuda ne batuuka mu ddungu
lya Yuda eryali mu bukiikaddyo obwa Aladi ne babeera
wamu n'abantu baayo. **17** Awo Yuda n'agenda ne muganda
we Simyoni ne balumba Abakanani abaabeeranga e Zefasi,
ne babazikiririza ddala era ne bakituuma erinnya Koluma.
18 Era Yuda n'awamba Gaza, Asukulooni ne Ekuloni
n'ebitundu ebyetoolodde ebibuga bino. **19** Mukama yali
wamu ne Yuda n'awangula abantu abaabeeranga mu nsozi
okuggyako yalemwa okuwangula abantu abaabeeranga
mu kiwonvu kubanga baalina amagaali ag'ekyuma. **20**
Kebbulooni n'ekiweebwa Kalebu, nga Musa bwe yalagira,
n'akifuumulamu batabani ba Anaki abasatu. **21** Naye
abasajja ba Benyamini tebaagoba Bayebusi abaabeeranga
mu Yerusaalemi noolwekyo Abayebusi babeera wamu
n'abasajja ba Benyamini mu Yerusaalemi n'okutuusa
kaakano. **22** N'abasajja ba Yusufu ne balumba Beseri
era Mukama yali wamu nabo. **23** Abasajja ba Yusufu
ne batuma abakessi okuketta ekibuga ky'e Beseri edda
ekyayitibwanga Luzi. **24** Abakessi bwe baalaba omusajja
ng'ava mu kibuga ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde
tulage omulyango oguyingira mu kibuga naffe tunaakuyisa
bulungi." **25** Awo bwe yabalaga awayingirirwa, ne bazikiriza
n'ekitala abantu b'omu kibuga ekyo; ne batakola kabi konna
ku musajja oyo n'ab'omu nnyumba ye bonna. **26** Omusajja
oyo n'asengukira mu nsi y'Abakiiti, n'azimbayo n'ekibuga
n'akituuma Luzi, n'okutuusa kaakano bwe kiyitibwa. **27** Ye
Manase teyagoba bantu abaabeeranga mu Besuseani, ne
mu Taanaki ne mu Poliyadde abaabeeranga mu Ibuleamu,
ne mu Megiddo, n'ebyalo ebiriraanye ebibuga ebyo. Naye
Abakanani ne bagaanira ddala okuva mu nsi eyo. **28**
Awo Abayisirayiri bwe beeyongera amaanyi ne bawaliriza
Abakanani okubakoleranga emirimu mu kifo ky'okugobwa
mu nsi eyo. **29** Era ne Efulayimu teyagoba Bakanani
naye yabakkiriza okubeera awamu naye mu Gezeri.
30 Era ne Zebbulooni teyagoba abantu abaabeeranga
mu Kitulooni yadde abaabeeranga mu Nakaloli, naye
Abakanani bano n'abakkiriza okubeeranga awamu naye
nga bwe bamusasula omusolo. **31** Aseri teyagoba bantu
abaabeeranga mu Akko yadde ab'omu Sidoni n'ab'omu
Alaba n'ab'omu Akuzibu n'ab'omu Keruba n'ab'omu Afiki
yadde ab'omu Lekobu, **32** naye Abakanani ne bakkirizibwa
okubeera awamu n'abantu ba Aseri. **33** Nafutaali teyagoba
bantu abaabeeranga mu Besusemesi ne mu Besuanasi
naye n'abakkirizanga okubeeranga awamu n'abantu be
nga bwe bamusasula omusolo. **34** Bo abasajja ba Ddaani
tebaasobola kuwamba nsi y'Abamoli ey'omu kiwonvu era
Abamoli ne babafuumuula ne baabazaayo mu nsozi. **35**
Newaakubadde Abamoli baalwanirira nnyo okubeera ku
lusozi Keresi, mu Ayalooni ne Saalubimu naye ab'omu
kika kya Yusufu ne babafufuggaza era ne babawaliriza
okubawanga omusolo. **36** Ensalo y'Abamoli yayitanga awo
ng'oyambuka Akulabbimu n'okweyongerayo.

2 Awo Malayika wa Mukama n'ava e Bokimu n'ajja e
Girugaali, n'agamba nti, "Nabaggya mu nsi y'e Misiri
ne mbaleeta mu nsi gye nalayira okuwa bajjajjammwe; ne
ŋŋamba nti, 'Endagaano yange gye nalagaana nammwe
sirigimenya emirembe gyonna; **2** nammwe temukolanga
ndagaano n'abantu ab'omu nsi eyo: museseggulanga
ebyoto byabwe.' Naye mmwe temugondedde kiragiro
kyange: Kiki ekibakozesezza bwe mutyo? **3** Kaakano
kyenva ŋŋamba nti, 'Siibafubutule mu maaso gammwe,
naye banaaba balabe bammwe ne bakatonda baabwe
banaaba nkonge gye muli.'" **4** Malayika wa Mukama
bwe yamala okugamba Abayisirayiri bonna ebigambo
bino ne balyoka batema emiranga. **5** Ekifo ekyo ne
bakituuma erinnya Bokimu; ne baweera eyo Ssaddaaka eri
Mukama. **6** Awo Yoswa bwe yamala okulagira Abayisirayiri
baabuke, buli omu ku bo n'agenda okugabana ekitundu kye
yasuubizibwa. **7** Abayisirayiri ne baweerezanga Mukama

mu kiseera kyonna ekya Yoswa era ne mu kiseera kyonna eky'abakulembeze abaawangaala okusinga Yoswa era abaalaba ebikolwa eby'amaanyi Mukama bye yakolera Abayisirayiri. **8** Awo omuweereza wa Mukama Yoswa mutabani wa Nuuni n'afa. We yafiira ng'aweza emyaka kikumi mu kkumi. **9** Ne bamuziika e Timunasukeresi mu kitundu kye yagabana mu nsi ya Efulayimu ey'ensozi mu bukiika obwa kkono obw'olusozi Gaasi. **10** Awo ab'omulembe gwa Yoswa bonna bwe baafa ne baggwaawo ne waddawo omulembe gw'abataamanya Mukama yadde ebikolwa eby'amaanyi bye yakolera Abayisirayiri. **11** Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga Mukama era ne basinza Babayaali. **12** Ne banyiiza Mukama kubanga baagoberera era ne basinza bakatonda abalala abamawanga agaali gabeetoolodde ne beerabira Mukama Katonda wa bajjajjaabwe eyabaggya mu nsi ye Misiri. **13** Ne bava ku Mukama ne basinza ba Baali ne Asutoleesi. **14** Mukama n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri: Kyeyava abawaayo mu mikono gy'abanyazi ne babanyanga era ne batasobola na kwerwanako okuva mu mikono gy'abalabe baabwe ababeetoolodde kubanga Mukama yali amaze okubawaayo. **15** Buli gye baatabaalanga ne bawangulwa kubanga Mukama yabavaako olw'ekibi kyabwe nga bwe yabalayirira; ne bawotookerera nnyo. **16** Mukama n'abawa abakulembeze abaabalwaniriranga ne babawonya abanyazi. **17** Naye tebaawuliriza bakulembeze baabwe ne bagoberera era ne basinza bakatonda abalala. Tebaakola nga bajjajjaabwe abaagobereranga n'okuwuliranga ebiragiro bya Mukama. **18** Buli Mukama lwe yabawanga omukulembeze yamuyambanga era n'anunulanga Abayisirayiri okuva mu mikono gy'abalabe baabwe ekiseera eky'omukulembeze oyo. Olw'okusindanga n'okweraliikirizibwa abalabe baabwe abaabajooganga, Mukama kyeyava abakwatirwa ekisa. **19** Naye omukulembeze olwafanga ne baddamu okweyisanga obubi okukira ne bajjajjaabwe, ne bagobereranga ne baweerezanga era n'okuvuunamiranga bakatonda abalala ne banywerera ku mpisa zaabwe embi olw'emputtu yaabwe. **20** Mukama n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri n'agamba nti, "Olw'okuba nga abantu bano bamenye endagaano gye nalagaana ne bajjajjaabwe, so tebagondedde ddoboozi lyange, **21** siifubutule mu maaso gaabwe wadde eggwanga n'erimu ku ago Yoswa ge yafa bawangudde. **22** Wabula nzija kukozesa amawanga gano okugezesa Abayisirayiri okulaba obanga banaafaayo okunywerera mu kkubo lya Mukama nga bajjajjaabwe bwe baakola, oba nedda." **23** Bw'atyo Mukama n'aleka amawanga gali mu nsi eyo, n'atagawaayo mu mikono gya Yoswa yadde okugafubutula mu nsi eyo nga Yoswa yaakafa.

3 Waliwo amawanga Mukama gaatazikiriza asobole okuyigiririzaako Abayisirayiri bonna abataamanya ntalo zonna ez'omu Kanani; **2** Kino kiyaambe Abayisirayiri ab'omulembe omuggya abatalwanangako okukuguka mu by'entalo. **3** Ge gano: Abakungu abataano ab'Abafirisuuti, Abakanani bonna, Abasidoni, n'Abakiivi abaabeeranga ku lusozi Lebanooni, okuva ku lusozi Baalukerumoni okutuuka awayingirirwa mu Kamasi. **4** Era gaalekebwawo okugezesa Abayisirayiri obanga baligondera amateeka ga Mukama ge yalagira bajjajjaabwe ng'ayita mu Musa. **5** Abayisirayiri ne babeeranga wamu n'Abakanani, Abakiiti, Abamoli, Abakiivi n'aba Yebusi. **6** Ne bawasanga abawala ab'omu mawanga ago era ne bafumbizanga bawala baabwe eri abalenzi b'omu mawanga ago ne basinzanga ne bakatonda baabwe. **7** Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga Mukama, ne beerabira Mukama Katonda waabwe ne basinzanga Babaali ne Baasera. **8** Noolwekyo Mukama n'asunguwalira nnyo Abayisirayiri, kyeyava abawaayo okuwangulwa n'okufugibwa kabaka Kusanurisasaimu ow'e Mesopotamiya okumala emyaka munaana. **9** Naye Abayisirayiri bwe baalaajanira Mukama, kyeyava abawa omulwanyi omuzira okubanunula erinnya lye Osunieri azaalibwa Kenezi muto wa Kalebu. **10** Osunieri n'ajjula Omwoyo wa Mukama n'akulembera Abayisirayiri, n'alumba Kusanurisaseyimu kabaka w'e Mesopotamiya era n'amuwangula kubanga Mukama yamuwaayo mu mikono gya Osunieri. **11** Awo ne wayitawo emyaka ana ng'Abayisirayiri bali mu mirembe okutuusa ddala Osunieri mutabani wa Kenazi lwe yafa. **12** Ate era Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga Mukama; kyeyava awa Eguloni kabaka wa Mowaabu amaanyi okubawangula olw'ebibi byabwe. **13** Ne yegatta n'Abamoni n'Abamaleki ne balumba Abayisirayiri era ne babawambako ekibuga kyabwe eky'enkindu. **14** Abayisirayiri ne bafugibwa Egulooni kabaka wa Mowaabu emyaka kkumi na munaana. **15** Naye Abayisirayiri bwe baalaajanira Mukama, kyeyava abawa omulwanyi omuzira okubanunula ayitibwa Ekudi ow'enkonokono mutabani wa Gera ow'omu kika kya Benyamini; era oyo Abayisirayiri gwe baatuma okutwala ekirabo kyabwe eri Egulooni kabaka wa Mowaabu. **16** Ekudi ne yeewesezza ekitala ekirina obwogi erudda n'erudda nga kiweza sentimita ana mu ttaano obuwanvu. N'akyesiba ku kisambi kye ekya ddyo munda mu ngoye ze. **17** N'atwalira Egulooni kabaka wa Mowaabu ekirabo. Egulooni yali musajja munene nnyo. **18** Awo bwe yamala okuwaayo ekirabo, n'agobawo abajja bakyetisse. **19** Ekudi n'akoma awaali amayinja amoole kumpi ne Girugaali n'addayo eri Egulooni n'amugamba nti, "Nnina obubaka obw'ekyama gy'oli." Kabaka n'agobawo bonna be yali nabo era ne bamuviira. **20** Awo kabaka bwe yali ng'atudde bw'omu mu nnyumba ye, mu kisenge ekya waggulu ekiweweevu, Ekudi n'amusemberera era n'amugamba nti, "Nnina obubaka obuva eri Katonda gy'oli." Kabaka n'asituka mu ntebe ye. **21** Ekudi n'asowolayo ekitala kye n'omukono ogwa kkono ng'akiggya ku kisambi kye ekya ddyo n'akisogga kabaka mu lubuto; **22** ekitala kyonna n'ekiti kyakyo ne kimubuliramu, amasavu ne gakibuutikira era n'atayinza na kukisowolamu. Ebyenda bya kabaka ne biyiika. **23** Ekudi n'asibawo oluggi oluyingira mu kisenge ekya waggulu, n'afulumira mu mulyango ogw'emanju. **24** Bwe yali nga yakafuluma abaweereza ba kabaka ne bajja. Bwe baalaba nga enzigi nsibe ne balowooza nti, "Kabaka ateekwa okuba ng'agenze manju." **25** Bwe baakoowa okulindirira ne baddira ekisumuluzo ne basumululawo, baagenda okulaba ng'omulambo gwa mukama waabwe gugudde bugazi mu kisenge. **26** Mu kiseera kye baamala nga balindirira kabaka

okuggulawo Ekudi mwe yaddukira n'ayita ku mayinja amoole n'atuuka e Seyiri. **27** Bwe yatuuka mu kitundu eky'ensozi ekya Efulayimu n'akiyitamu nga bw'afuuwa ekkondeere, Abayisirayiri ne bamwegattako ye nga abakulembeddemu. **28** N'abagamba nti, "Mungoberere kubanga Mukama abawadde obuwanguzi ku balabe bammwe Abamowaabu." Ne bamugoberera ne bawamba ekifo awasomokerwa ekyali kyolekedde aba Mowaabu ku mugga Yoludaani; Abayisirayiri ne bataganya muntu yenna kusomoka. **29** Ne batta ku basajja abalwanyi abazira aba Mowaabu mutwalo mulamba; teri n'omu ku bo yasimattuka. **30** Bwe batyo Abayisirayiri ne bajeemulula Abamowaabu ku lunaku olwo. Okuva ku olwo ensi n'ebaamu emirembe okumala emyaka kinaana. **31** Omukulembeze eyaddira Ekudi mu bigere ye Samugali mutabani wa Anasi era naye yanunula Abayisirayiri. Ye wuuyo eyatta abasajja Abafirisuuti lukaaga nga yeeyambisa omuwunda gwe bagobesa ente nga zirima.

4 Ekudi bwe yamala okufa Abayisirayiri ne bakola nate ebibi eri Mukama. **2** Mukama n'abawaayo mu mikono gya Yabini Kabaka wa Kanani, eyabeeranga e Kazoli; omuduumizi w'eggye lye nga ye Sisera eyabeeranga e Kalosesi eky'abamawanga. **3** Yabini yalina amagaali ag'ekyuma lwenda, era n'ajoogera Abayisirayiri emyaka amakumi abiri, kyebaava balaajaanira Mukama abayambe. **4** Awo Nnabbi Debola mukazi wa Leppidosi ye yali akulembera Abayisirayiri mu kiseera ekyo. **5** Era bulijjo yatuulanga wansi w'olukindu olwayitibwanga olwa Debola wakati w'e Lama ne Beseri mu kitundu kya Efulayimu eky'ensozi: Abayisirayiri ne bajjanga gyali okubalamula. **6** N'atumya Baraki mutabani wa Abinoamu ave mu Kedesi ekitundu kya Nafutaali, n'amugamba nti, "Mukama Katonda w'Abayisirayiri akulagidde nti, 'Ggenda okuŋŋaanyize abasajja bo ku lusozi Taboli, obalondemu omutwalo gumu okuva mu kika ekya Nafutaali n'ekya Zebbulooni. **7** Ndisindika gy'oli ku mugga Kisoni, Sisera omuduumizi w'eggye lya Yabini, n'amagaali ge n'abalwanyi be era ndibawaayo mu mikono gyo.'" **8** Baraki n'amuddamu nti, "Kale nnaagenda bw'onokkiriza ŋŋende naawe, naye bw'otokkirize nange siigende." **9** Debola n'amugamba nti, "Wewaawo nnaagenda naawe, naye ekitiibwa n'obuwanguzi tebiibe bibyo, kubanga Mukama aliwaayo Sisera awangulwe mu mikono gy'omukazi." Baraki n'addayo ne Debola e Kedesi. **10** Baraki n'ayita ab'ekika kya Zebbulooni n'ekya Nafutaali bakuŋŋaanire e Kedesi, abasajja omutwalo gumu ne bamugoberera awamu ne Debola. **11** Keberi Omukeeni yazimba eweema ye okumpi n'omuti omwera e Zaanannimu ekiri okumpi ne Kedesi oluvannyuma lw'okwawukana ne Bakeeni banne, bazzukulu ba Kobabu mukoddomi wa Musa. **12** Awo Sisera bwe yamanya nga Baraki mutabani wa Abinoamu atuuse ku Lusozi Taboli, **13** n'akuŋŋaanya amagaali ge gonna lwenda ag'ekyuma, n'abalwanyi be bonna okuva ku Kalosesi eky'abamawanga okutuuka ku mugga Kisoni. **14** Debola n'agamba Baraki nti, "Mukama si y'akukulembedde! Noolwekyo situkiramu kubanga olwa leero Mukama awaddeyo Sisera mu mikono gyo." Awo Baraki n'ava ku lusozi Taboli n'abalwanyi be omutwalo gumu. **15** Mukama n'afufuggaza n'ekitala Sisera n'amagaali gonna n'eggye lye lyonna nga Baraki alaba; Sisera n'abuuka mu ggaali lye, n'adduka. **16** Baraki n'afubutula eggye lya Sisera n'amagaali gaalyo okutuuka e Keloseesi eky'amawanga; era n'abatta n'ekitala obutalekaawo yadde n'omu. **17** Naye Sisera n'addukira eri eweema ya Yayeeri mukazi w'Omukeeni Keberi: Kubanga waaliwo enkolagana wakati wa kabaka w'e Kazoli, Yabini n'ab'omu maka g'Omukeeni Keberi. **18** Yayeeri n'afuluma okusisinkana Sisera; n'amugamba nti, "Mukama wange yingira mu weema yange, totya." Sisera n'ayingira mu weema. Yayeeri n'amubikkako omunagiro. **19** Namwegayirira nti, "Mpa ku tuzzi nnyweko kubanga ennyonta enzita." N'asumulula eddiba omufukibwa amata n'amunywesa oluvannyuma n'amubikkako. **20** Sisera n'agamba Yayeeri nti, "Yimirira mu mulyango gwa weema eno, omuntu yenna bw'ajja n'akubuuza obanga muno mulimu omusajja yenna, omuddamu nti, 'Temuli.'" **21** Awo Sisera bwe yali nga ali mu tulo tungi, Yayeeri mukazi wa Keberi n'addira enkondo ya weema n'ennyondo n'amusooberera n'amukomerera enkondo mu kyenyi, n'eyitamu n'ekwata n'ettaka n'afa. **22** Awo Baraki bwe yali nga anoonya Sisera, Yayeeri n'afuluma okumusisinkana, n'amugamba nti, "Jjangu nkulage omusajja gw'onoonya. Baraki n'ayingira mu weema n'alaba omulambo ggwa Sisera nga gukubiddwamu enkondo mu kyenyi." **23** Ku lunaku olwo Katonda n'awa Abayisirayiri obuwanguzi ku Yabini kabaka wa Kanani. **24** Abayisirayiri ne beeyongera okufufuggaza Yabini kabaka wa Kanani okutuusa lwe bamuzikiririzza ddala.

5 Ku olwo Debola ne Baraki mutabani wa Abinoamu ne bayimba bwe bati: **2** "Mutendereze Mukama kubanga mu Isirayiri abakulembeze baatuukiriza omulimu gwabwe n'abantu ne beewaayo nga baagala. **3** "Muwulirize mmwe bakabaka, musseeyo omwoyo mmwe abalangira; nze kennyini, nze nnaayimbira Mukama; nze nnaayimbira Mukama Katonda wa Isirayiri. **4** "Mukama, bwe wava e Seyiri, bwe wava mu kitundu kya Edomu okutabaala, ensi n'ekankana, enkuba n'eyiika okuva mu ggulu. Weewaawo, ebire ne bifukumuka amazzi. **5** Ensozi ne zikankana awali Mukama, Oyo owa Sinaayi, ne lukankana mu maaso Mukama Katonda w'Abayisirayiri. **6** "Ku mulembe gwa Samugali, mutabani wa Anasi, ne ku mulembe gwa Yayeeri abatambuze tebaayitanga, mu nguudo nnene, baatambuliranga mu mpenda. **7** Abakulembeze mu Isirayiri baggwaawo okutuusa nze Debola lwe nayimuka, nga nnyina wa bonna mu Isirayiri. **8** Bwe beefunira abakulembeze abalala, entalo ne ziryoka zibalukawo mu Isirayiri. Ku basajja Abayisirayiri emitwalo ena kwaliko n'omu eyalina effumu oba engabo? **9** Omutima gwange guli eri abakulembeze b'Abayisirayiri, n'eri abantu abeewaayo nga baagala. Mutendereze Mukama. **10** "Mukyogereko mmwe, abeebagala ku ndogoyi enjeru, mmwe abatuula ku biwempe ebirungi ennyo, nammwe abatambulira mu kkubo. **11** Wulira oluyimba lw'abantu ku luzzi, nga batendereza obuwanguzi era n'ebikolwa bya Mukama eby'obutuukirivu,

ebikolwa bye eby'obutuukirivu nga akulembera Abayisirayiri. “Awo abantu ba Mukama ne baserengeta, ne bagenda ku miryango gy'ebibuga byabwe. **12** Zuukuka, zuukuka Debola zuukuka, zuukuka, okulembere oluyimba; golokoka, Baraki okulembere abawambe bo nga basibiddwa, ggwe mutabani wa Abinoamu. **13** “Awo abakungu abaasigalawo ne baserengeta, abantu ba Mukama, ne baserengeta okulwanyisa ow'amaanyi. **14** Awo abaava mu kitundu kya Efulayimu ne baserengeta mu kiwonvu, nga bakugoberera ggwe, Benyamini, n'ab'ekika kyo. Mu Makiri ne wavaayo abakulembeze, ne baserengeta, ne mu kitundu kya Zebbulooni ne wavaayo abaduumizi. **15** Abalangira ba Isakaali baali wamu ne Debola; era Isakaali yali wamu ne Baraki. Ne bafubutuka okumugoberera mu kiwonvu. Olw'enjawukana ezaali mu kika kya Lewubeeni, waaliwo okusooka okufumiitiriza ennyo mu mitima gyabwe. **16** Kiki ekyakusigaza mu bisibo byo eby'endiga, okuwuliriza endere zebafuuyira endiga? Olw'enjawukana ezaali mu kika kya Lewubeeni, waaliwo okusooka okufumiitiriza ennyo mu mitima gyabwe. **17** Ab'ekika kya Gireyaadi baasigala mitala wa Yoludaani. N'ab'ekika kya Ddaani ekyabasigaza mu byombo kiki? Ab'ekika kya Aseri; baasigala ku lubalama lw'ennyanja, ne babeera awali emyalo gyabwe. **18** Ab'ekika kya Zebbulooni baawaayo obulamu bwabwe, era n'ab'ekika kya Nafutaali mu ddwaniro. **19** “Ku mugga gw'e Megiddo mu Taanaki, bakabaka bajja ne balwana, bakabaka b'e Kanani baalwana. Naye tebaanyaga bintu. **20** Emunyeenye zaalwana nga zisinziira mu ggulu, zaalwanyisa Sisera nga bwe zetoloola mu bbanga. **21** Omugga Kisoni gwabasanyizaawo ddala, omugga ogwo ogw'edda omugga Kisoni. Ggwe emmeeme yange, kkumba n'amaanyi. **22** Awo embalaasi ne zijja nga zirigita era nga bwe zisambirira ettaka, ensolo zaabwe ezo ez'amaanyi. **23** Malayika wa Mukama n'agamba nti, ‘Mukolimire Merozi. Mukolimire nnyo ababeera e Merozi; kubanga tebeetaba mu lutalo lwa Mukama. Tebaalwetabaamu nga Mukama Katonda alwanyisa ab'amaanyi.’ **24** “Nga wa mukisa Yayeeri okusinga abakazi bonna! Nga wa mukisa Yayeeri mukazi w'Omukeeni Keberi, okusinga abakazi bonna ababeera mu weema! **25** Bwe yasaba amazzi, yamuwa mata, era n'amuleetera n'omuzigo mu bbawulo ey'ekikungu. **26** Yakwata enkondo ya weema mu mukono gwe ogwa kkono, n'ennyondo mu gwa ddyo, n'akomerera Sisera enkondo mu kyenyi n'eyita namu. **27** Amaanyi gaamuggwa n'agwa; yagwa ku bigere bya Yayeeri n'alambaala we yagwa we yafiira. **28** “Nnyina wa Sisera yalingiriza mu ddirisa; yayisa amaaso mu ddirisa, n'aleekaanira waggulu nti ‘Kiki ekirwisizza eggaali lye okujja? Okuguluba kw'eggaali lye nga sikuwulira?’ **29** Abazaana be abagezi baba tebanamuddamu ne yeddamu yekka. **30** ‘Tebazudde omunyago era tebali mu kugugabana, omuwala omu oba babiri buli musajja? Sisera tufunye omunyago ogw'engoye enduke ez'amabala? Eminagiro ebiri emiruke, egy'amabala tegiibe gyange?’ **31** “Ayi Mukama Katonda abalabe bo bazikirirenga bwe batyo nga Sisera. Naye abo bonna abakwagala bamasemasenga ng'enjuba ey'akavaayo mu maanyi gaayo.” Awo ne wayitawo emyaka ana nga Abayisirayiri bali mu mirembe.

6 Abayisirayiri ne bakola ebibi mu maaso ga Mukama Katonda. N'abawaayo mu mikono gy'Abamidiyaani okumala emyaka musanvu. **2** Abayisirayiri ne batulugunyizibwa nnyo Abamidiyaani. Kyebaava beesimira empuku ne beetoolooza ebibuga byabwe agasenge. **3** Buli Abayisirayiri lwe baasiganga ensigo, Abamidiyaani, Abamaleki n'abantu ab'ebuvanjuba ne babalumbanga. **4** Ne basiisira mu nsi eyo, ne bazikiriza ebirime byonna okutuusiza ddala e Gaaza. Ne bawemmenta endiga, ente, endogoyi era tebaalekera Bayisirayiri kantu konna. **5** Kubanga baayiikanga ng'enzige mu bungi nga tebabalika. Nga bajja n'eweema, ente, n'eŋŋamira zaabwe. Bwe batyo ne bazikiriza ensi. **6** Abayisirayiri baajeezebwa nnyo Abamidiyaani, Abayisirayiri kyebaava balaajaanira Mukama Katonda. **7** Awo Abayisirayiri bwe baalaajanira Mukama olw'Abamidiyaani, **8** Mukama, n'atumira Abayisirayiri Nnabbi, n'abagamba nti, “Mukama Katonda w'Abayisirayiri agamba bw'ati: nabakulembera okuva mu Misiri, ne mbaggya mu nnyumba ey'obuddu, **9** ne mbanunula okuva mu mikono gy'Abamisiri, ne mu mikono gy'abo bonna ababababonnyabonnyanga ne mbafuumuula ku lwammwe era ne mbawa mmwe ensi yaabwe; **10** ne mbagamba nti, ‘Nze Mukama Katonda wammwe, temussanga kitiibwa mu bakatonda b'Abamoli, bannannyini nsi gye mubeeramu.’ Naye mmwe temugondedde ddoboozi lyange.” **11** Malayika wa Mukama Katonda n'ajja mu Ofula, n'atuula wansi w'omuti omwera ogwali ogwa Yowaasi ow'omu ssiga lya Abiezeri: ne mutabani we Gidyoni yali akubira eŋŋaano mu ssogolero alyoke agikweke Abamidiyaani. **12** Malayika wa Mukama Katonda n'amulabikira, n'amugamba nti, “Ggwe omusajja omulwanyi namige. Mukama ali wamu naawe.” **13** Gidyoni n'abuuza nti, “Ayi Mukama wange, obanga Mukama ali wamu naffe, kale lwaki bino byonna bitutuuseeko? Eby'amagero eby'ekitalo bajjajjaffe bye baatubuulirako nti, ‘Mukama yatuggya mu Misiri, byo biruwa?’ Naye Kaakano Mukama Katonda atwabulidde era atuwaddeyo mu mikono gy'Abamidiyaani.” **14** Mukama Katonda n'amukyukira n'agamba nti, “Ggenda n'amaanyigo g'olina, onunule Abayisirayiri mu mikono gy'Abamidiyaani: si nze nkutumye?” **15** N'amuddamu nti, “Ayi Mukama wange, nnyinza ntya okununula Abayisirayiri? Kubanga essiga mwe nva lye lisinga okunyoomebwa mu kika kya Manase ate nze nsembayo obuto mu maka ga kitaffe.” **16** Mukama n'amugamba nti, “Ndibeera wamu naawe, era olifufuggaza Abamidiyaani ng'olinga akuba omuntu omu.” **17** Gidyoni n'amuddamu nti, “Obanga nsiimiddwa mu maaso go mpa obukakafu nga ddala ggwe wuuyo ayogera nange. **18** Nkwegayiridde, tova wano, ka ŋŋende nkuleetere ekirabo kyange nkiteeke mu maaso go.” Mukama n'agamba nti, “Kale kambeere wano okutuusa lw'onookomawo.” **19** Gidyoni n'ayingira mu nju ye, n'atta omwana gw'embuzi n'ateekateeka n'emigaati egitazimbulukuswa ng'akozesa kilo abiri ez'obuwunga bw'eŋŋaano. Ennyama n'agiteeka mu kibbo; ne guleevi waayo ne bamussa mu kibya, n'abimuleetera wansi w'omwera n'abimuwa. **20** Naye malayika wa Katonda n'amulagira nti, “Ddira ennyama n'emigaati egitazimbulukuswa obiteeke ku jjinja lino

obifukeko guleevi." Gidyoni n'akola bw'atyo. **21** Awo malayika wa Mukama Katonda n'akoma ku nnyama ne ku migaati egitazimbulukuswa nga yeeyambisa omuggo gwe yalina. Omuliro ne guva mu jjinja ne gububuuka ne gwokya ennyama n'emigaati egitazimbulukuswa byonna ne bisaanawo. Amangwago malayika wa Mukama n'abulawo. **22** Gidyoni n'ategeera ng'oyo abadde malayika wa Mukama; Gidyoni n'agamba nti, "Zinsanze, Ayi Mukama Katonda, kubanga tulabaganye ne malayika wa Mukama maaso ku maaso." **23** Naye Mukama Katonda n'amugamba nti, "Emirembe gibe ku ggwe tootya tojja kufa." **24** Gidyoni n'azimbira Mukama Katonda ekyoto mu kifo ekyo; n'akituuma erinnya Yakuwasalumu (Mukama gy'emirembe); n'okutuusa kaakano kikyaliyo mu Ofula eky'ab'omu ssiga lya Abiezeri. **25** Ekiro ekyo Mukama Katonda n'agamba Gidyoni nti, "Mmennya ekyoto kwe basinziza Baali, ofuneyo ente eya sseddume ensava eddirira esinga obulungi okuva mu kiraalo kya kitaawo; otemeeteme ekifaananyi ekibajje ekya Asera ekiriraanye ekyoto kya Baali: **26** mu kifo ekyo kungulu ozimbireko Mukama Katonda wo ekyoto mu nzimba entuufu eyalagirwa, oddire ente eyo eya sseddume gy'oggye mu kiraalo kya kitaawo ogiweeyo ng'ekiweebwayo ekyokebwa ng'ogyokya n'ebibajjo by'ekifaanannyi kya Asera." **27** Awo Gidyoni n'atwala kkumi ku baddu be, n'akola nga Mukama bwe yamulagira, naye kino yakikola kiro olw'okutya ab'omu nju ya kitaawe n'abantu abalala ab'omu kibuga. **28** Abantu b'omu kibuga baagenda okugolokoka ku nkya mu makya, nga ekyoto kwe baasinzizanga Baali kimenyeddwamenyeddwa, n'ekifaananyi kya Asera ekyakiri okumpi nga nakyo kitemeddwatemeddwa, n'ente eya ssava ng'eweereddwayo ku kyoto ekiggya. **29** Ne beebuuza nti, "Ani akoze kino?" Awo bwe babuuliriza, ne bategeezebwa nti, "Gidyoni mutabani wa Yowaasi y'akikoze". **30** Abantu b'omu kibuga ne bagamba Yowaasi nti, "Ffulumya mutabani wo tumutte, kubanga amenyeemenye ekyoto kwetusinziza Baali; ate era n'atemaatema n'ekifaananyi kya Asera ekibadde kikiriraanye." **31** Yowaasi n'addamu ekibinja ky'abantu abaali bamulumbye nti, "Mwagala kulwanirira Baali? Mwagala kuwagira bigendererwa bye? Omuntu yenna ayagala okumulwanirira wa kuttibwa nga obudde tebunakya; obanga ddala Baali ye Katonda, yerwanirire yekka, kubanga ekyoto kye kyamenyeddwamenyeddwa." **32** Okuva ku olwo Gidyoni ne bamukazaako erya Yerubbaali ekitegeeza nti, "Baali amulwanyise." Kubanga yamenyaamenya ekyoto kya Baali. **33** Awo Abamidiyaani, Abamaleki n'abantu b'ebuvanjuba ne beegatta bonna ne basomoka omugga Yoludaani ne basiisira mu kiwonvu ky'e Yezuleeri. **34** Omwoyo wa Mukama Katonda n'akka ku Gidyoni; n'afuuwa ekkondeere ng'ayita ab'essiga lya Abiyezeeri bamugoberere. **35** N'atuma ababaka eri ab'ekika kya Manase nabo bamugoberere. N'atuma n'ababaka abalala eri ab'ekika kya Aseri, n'ekya Zebbulooni n'ekya Nafutaali bamusisinkane. **36** Awo Gidyoni n'agamba Katonda nti, "Obanga olinunula Abayisirayiri ng'oyita mu nze nga bwe wasuubiza, **37** ka nteeke ebyoya by'endiga mu kifo awakubirwa eŋŋaano; bwe binaatoba omusulo naye ng'ettaka eribyetoolodde lyo kkalu, ne ndyoka nkakasa ddala ng'olinunula Abayisirayiri ng'oyita mu nze nga bwe wasuubiza." **38** Ddala bwe kityo bwe kyali; kubanga Gidyoni bwe yagolokoka enkeera mu makya ebyoya by'endiga n'abikamulamu omusulo ne muvaamu ekibya kiramba eky'amazzi. **39** Gidyoni n'agamba Katonda nti, "Nkwegayiridde tonsunguwalira, kankusabe obukakafu omulundi omulala gumu gwokka. Ku luno njagala ebyoya by'endiga bye biba bibeera ebikalu, ettaka eribyetoolodde litobe omusulo." **40** Ekiro ekyo Katonda n'akola nga Gidyoni bwe yamusaba, ebyoya by'endiga ne biba bikalu, lyo ettaka eribyetoolodde ne litoba omusulo.

7 Awo Gidyoni gwe baakazaako erya Yerubbaali, ne be yali nabo bonna, ne bakeera mu makya, ne basiisira ku luzzi Kalodi; Olusiisira lwa Bamidiyaani lwali mu bukiika obwa kkono mu kiwonvu, kumpi n'olusozi Mole. **2** Mukama Katonda n'agamba Gidyoni nti, "Abalwanyi bo basusse obungi; nze sibaganye kuwangula Abamidiyaani, Abayisirayiri baleme okwennyumiriza nti amaanyi gaabwe ge gabawanguzza. **3** Noolwekyo kaakano genda olangirire eri abalwanyi bo nti, 'Buli mutiitiizi yenna n'oyo akankana, ave ku lusozi luno Gireyaadi addeyo ewuwe.'" Abalwanyi emitwalo ebiri mu enkumi bbiri ne baddayo ewaabwe, ne wasigalawo omutwalo gumu. **4** Mukama Katonda n'agamba Gidyoni nti, "Era abalwanyi bo bakyasusse obungi, baserengese ku mugga, eyo gye naabayunguliramu abasaanidde okugenda naawe n'abatasaanidde." **5** Awo Gidyoni n'aserengesa abalwanyi ku mugga, Mukama Katonda n'amugamba nti, "Buli mulwanyi anaasena amazzi n'engalo ze era n'aganywa ng'embwa mwawule okuva mu abo abanaafukamira ku mugga ne bakubamu emimwa ne banywa. **6** Abo bonna abaasena amazzi n'engalo zaabwe ne baganywa ng'embwa baali ebikumi bisatu, naye abalala bonna baafukamira ku mugga ne bakubamu emimwa okunywa." **7** Mukama Katonda n'agamba Gidyoni nti, "Nzija kubanunula era mbawe n'obuwanguzi ku ba Midiyaani nga nkozesa abalwanyi ebikumi ebisatu abaanywedde amazzi ng'embwa, naye abo bonna abasigaddewo bagambe beddireyo ewaabwe." **8** Awo Gidyoni n'asigaza abalwanyi be ebikumi ebisatu, bali abalala n'abakuŋŋaanyaako emmere n'amakondeere gaabwe, n'abalagira ne beddirayo ewaabwe. Olusiisira lw'Abamidiyaani lwamuli kyemmanga mu kiwonvu. **9** Ekiro ekyo Mukama Katonda n'amulagira nti, "Situkiramu olumbe eggye ly'Abamidiyaani mu lusiisira kubanga mbawaddeyo mu mikono gyo. **10** Naye obanga otya okubalumba genda ne Pula omuweerezaawo: **11** era bw'onoowulira bye boogera onoofuna obuvumu okubalumba. Gidyoni n'omuweereza we Pula ne basemberera olusiisira lw'Abamidiyaani." **12** Abamidiyaani, Abamaleki n'Abamawanga amalala ag'ebuvanjuba abaali mu kiwonvu, mu bungi baali ng'enzige; era n'eŋŋamira zaabwe mu bungi, nga ziri ng'empeke z'omusenyu oguli ku lubalama lw'ennyanja. **13** Gidyoni aba atuuka bw'ati ku lusiisira n'awulira omukuumi ng'ategeeza munne ekirooto nti, "Naloota nga omugaati gwa sayiri guyiringise, gutomedde eweema ne yevuunika." **14** Munne n'amuddamu nti, "Ekyo si kirala wabula kitala

ky'omusajja Omuyisirayiri Gidyoni mutabani wa Yowaasi. Era oyo Katonda amuwadde obuwanguzi ku ba Midiyaani n'eggye lyaffe lyonna." **15** Gidyoni bwe yamala okuwulira ekirooto ekyo n'amakulu gaakyo, n'avuunama n'asinza Mukama Katonda; era n'addayo mu lusiisira lw'Abayisirayiri n'abalagira nti, "Musitukiremu; kubanga Mukama abawadde obuwanguzi ku ggye ly'Abamidiyaani." **16** Awo Abasajja bali ebikumi ebisatu n'abawulamu ebibinja bisatu, buli omu ku bo n'amukwasa ekkondeere n'ensuwa ng'erimu ekitawuliro. **17** N'abagamba nti, "Munnekalirize, bwe tunaaba tunaatera okutuuka ku lusiisira buli kye nnaakola nammwe nga mukikola. **18** Nze n'abo benaabeera nabo, bwe tunaafuuwa amakondeere gaffe, nammwe ne mufuuwa agammwe, ne muleekaanira waggulu nti, 'Ku lwa Mukama Katonda ne ku lwa Gidyoni.'" **19** Eyo mu ttumbi nga Abamidiyaani baakajja bakyuse ekibinja ky'abakuumi, Gidyoni n'abalwanyi ekikumi be yali nabo, ne basemberera olusiisira, ne bafuuwa amakondeere, ne baasa n'ensuwa ze baali bakutte. **20** Ebibinja ebirala nabo ne bafuuwa amakondeere, ne baasa ensuwa zaabwe, ne bakwata ebitawuliro mu mikono gyabwe egya kkono, n'amakondeere mu mikono gyabwe egya ddyo, ne bafuuwa nga bwe baleekaanira waggulu nti, "Ekitala kya Mukama Katonda era n'ekya Gidyoni." **21** Buli mulwanyi n'ayimirira mu kifo kye okwetooloola olusiisira: eggye lyonna ery'Abamidiyaani ne bafubutuka nga bwe baleekaanira waggulu. **22** Awo amakondeere ebikumi ebisatu bwe gaafuuyibwa, Mukama Katonda n'atabulatabula Abamidiyaani ne battiŋŋana bokka na bokka n'ebitala byabwe era n'eggye lyabwe lyonna ne lifubutulwa okutuukira ddala e Besusitta okwolekera e Zerera, era n'okutuukira ddala Aberumekola okumpi ne Tabbasi. **23** Abalwanyi ba Isirayiri bonna okuva mu kika ekya Nafutaali n'ekya Aseri n'ekya Manase, ne bakoowoolebwa okuwondera Abamidiyaani. **24** Gidyoni n'asindika ababaka okubuna ekitundu kyonna ekya Efulayimu eky'ensozi: babalagire nti, "Muserengete era muwondere Abamidiyaani, mubasooke okwekwata omugga Yoludaani era n'enzizi okutuukira ddala e Besubata." Awo abalwanyi bonna ab'omu kika kya Efulayimu ne bakoowoolwa, ne bawamba omugga Yoludaani n'enzizi zonna okutuukira ddala e Besubata. **25** Ne bawamba Olebu ne Zeebu bombi abalangira ba Midiyaani; Olebu ne bamuttira ku lwazi olumanyiddwa nga "Olwazi lwa Olebu" ne Zeebu ne bamuttira ku ssogolero erimanyiddwa nga "essogolero lya Zeebu", ne bongera okuwondera Abamidiyaani. Omutwe gwa Olebu n'ogwa Zeebu, Gidyoni ne bagimusanza emitala wa Yoludaani.

8 Awo abasajja ba Efulayimu ne babuuza Gidyoni nti, "Lwaki watuyisa bw'otyo, n'ototuyita bwe wagenda okulwana ne Midiyaani?" Ne bamunenya nnyo. **2** Naye n'abaddamu nti, "Kiki kye nkoze okugeraageranya nammwe kye mukoze? Amakungula ga Efulayimu tegasinga ezabbibu Abiyezeeri z'akungudde? **3** Katonda yagabula Olebu ne Zeebu abakulembeze ba Midiyaani mu mukono gwammwe. Kiki kye nandiyinzizza okukola okugeraageranya nammwe?" Awo bwe yabagamba ebigambo ebyo ne bakkakkana. **4** Awo Gidyoni n'abasajja be ebikumi bisatu, nga bakooye, naye nga bakyabawondera, ne batuuka ku Yoludaani ne basomoka. **5** N'agamba abasajja ab'omu Sukkosi nti, "Muwe ku basajja bange, ekyokulya, bakooye. Mpondera Zeba ne Zalumunna bakabaka ba Midiyaani." **6** Naye abakungu ab'omu Sukkosi ne bamuddamu nti, "Eggye lyo limaze okuwamba Zeba ne Zalumunna tulyoke tubawe emmere?" **7** Awo Gidyoni n'abaddamu nti, "Kale olw'ekyo kye muŋŋambye, Mukama Katonda bw'aligabula Zeba ne Zalumunna mu mukono gwange, ndiyuza emibiri gyammwe n'amaggwa ag'omu ddungu n'emyeramannyo." **8** Bwe yava eyo, n'ayambuka n'alaga e Penieri, n'abasaba ekintu kye kimu. Naye abantu b'e Penieri ne bamuddamu ng'abasajja ab'omu Sukkosi bwe bamuddamu. **9** Kyeyava agamba abantu b'e Penieri nti, "Bwe ndikomawo emirembe, ndimenyaamenya omunaala guno." **10** Zeba ne Zalumunna baali mu Kalukoli n'eggye lyabwe ery'abasajja ng'omutwalo gumu n'ekitundu, nga be bantu abaasigalawo ku ggye lyonna ery'abantu ab'obuvanjuba. Abasajja ng'emitwalo kkumi n'ebiri abaasowolanga ebitala be baali bafudde. **11** Awo Gidyoni n'ayambukira mu kkubo ly'abo ababeera mu weema ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'e Noba n'e Yogubeka n'alumba eggye nga teritegedde. **12** Zeba ne Zalumunna ne badduka, naye n'abawondera, era n'awamba bakabaka bombi aba Midiyaani, n'awangulira ddala eggye lyabwe lyonna. **13** Awo Gidyoni mutabani wa Yowaasi n'akomawo okuva mu lutalo ng'ayitira mu Lukuubo lwa Keresi. **14** N'asangiriza omuvubuka ow'oku bantu ab'omu Sukkosi, n'abaako by'amubuuza. Omuvubuka n'amuwandiikira amannya g'abakungu ab'omu Sukkosi, abakadde nsanvu mu musanvu. **15** Gidyoni n'alyoka ajja eri abasajja ab'omu Sukkosi n'abagamba nti, "Zeba ne Zalumunna baabo be mwasinzirako okundulira nga muŋŋamba nti, temuyinza kuwa basajja bange abaali bakooye mmere, nga sirina Zeba ne Zalumunna mu mukono gwange." **16** N'akwata abakadde b'ekibuga n'addira amaggwa ag'omu ddungu n'emyeramannyo n'abonereza abasajja ab'omu Sukkosi. **17** N'agenda n'e Penieri n'amenyaamenya omunaala gwa Penieri, n'atta n'abasajja b'omu kibuga. **18** N'alyoka abuuza Zeba ne Zalumunna nti, "Abasajja be mwattira e Taboli baali bafaanana batya?" Ne bamuddamu nti, "ggwe nga bw'oli nabo bwe baali. Buli omu yali afaanana abalangira." **19** N'abaddamu nti, "Abo baali baganda bange, abaana ba mmange. Mukama Katonda nga bw'ali omulamu, singa mwabalekawo, sandi basse mmwe." **20** Awo n'agamba Yeseri mutabani we omubereberye nti, "Golokoka obatte." Naye omuvubuka oyo n'atasowolayo kitala kye okubatta. Yatya kubanga yali akyali mulenzi bulenzi. **21** Zeba ne Zalumunna ne boogera nti, "Ggwe jjangu otutte, kubanga ng'omusajja bw'ali, n'amaanyi ge bwe genkana. Gidyoni n'agolokoka n'atta Zeba ne Zalumunna, n'atwala n'ebyali bitimbiddwa mu bulago bw'eŋŋamira zaabwe." **22** Awo abantu ba Isirayiri ne bagamba Gidyoni nti, "Tufugire ddala ggwe ne mutabani wo, kubanga otulokodde okuva mu mukono gwa Midiyaani." **23** Naye Gidyoni n'abaddamu nti, "Nze sijja kubafuga, so ne mutabani wange tajja kubafuga, wabula Mukama y'anaabafuganga." **24** Gidyoni n'abagamba nti, "Mbasaba ekintu kimu; buli omu ku mmwe ampe

empeta ze yanyaga ku Bayisimayiri." **25** Ne bamuddamu nti, "Okuzikuwa tujja kuzikuwa." Ne bayalirira olugoye wansi, buli omu n'ateekako empeta ze yanyaga. **26** Obuzito bw'empeta eza zaabu ne buba sekeri lukumi mu lusanvu (nga kilo kkumi na mwenda n'ekitundu), obutabalirako bya kwewoomya, ebirengejja, n'ebyambalo ebya ffulungu, ebyayambalwanga bakabaka ba Midiyaani, n'emikuufu egyateekebwanga mu bulago bw'eŋŋamira zaabwe. **27** Awo Gidyoni n'addira zaabu n'amusaanuusa n'amukolamu ekifaananyi eky'ekkanzu (efodi), n'akiteeka mu kibuga kye Ofula. Abayisirayiri bonna ne bakivuunamiranga ne bakisinzanga, era ne kifuukira Gidyoni n'enju ye yonna omutego. **28** Awo Midiyaani n'ewangulwa abaana ba Isirayiri, era n'etaddayo kubalumba. Ensi n'eba n'emirembe okumala emyaka amakumi ana, Gidyoni gye yabalamula. **29** Yerubbaali ye Gidyoni mutabani wa Yowaasi, n'addayo ewaabwe. **30** Gidyoni yazaala abaana aboobulenzi nsanvu mu bakazi abangi be yalina. **31** N'omuzaana we ow'omu Sekemu yamuzaalira omwana wabulenzi, era n'amutuuma Abimereki. **32** Awo Gidyoni mutabani wa Yowaasi n'afa, ng'akaddiye bulungi, n'aziikibwa mu ntaana ya kitaawe Yowaasi mu Ofula eky'Ababiezeri. **33** Gidyoni nga y'akafa, abaana ba Isirayiri ne bakyuka okusinza babaali ne bafuula Baaluberisi katonda waabwe. **34** Abaana ba Isirayiri ne batajjukira Mukama Katonda waabwe eyabalokola okuva mu mukono gw'abalabe baabwe bonna ku njuyi zonna. **35** Ne batalaga kusiima eri ab'enju ya Yerubbaali, ye Gidyoni, olw'ebirungi byonna bye yakolera Isirayiri.

9 Abimereki mutabani wa Yerubbaali n'agenda e Sekemu eri baganda ba nnyina n'eri ab'ekika bonna, ab'ennyumba ya kitaawe, n'ennyumba ya nnyina n'abagamba nti, **2** "Mubuuze kaakano ng'abatuuze b'e Sekemu bonna bawulira nti, 'Kiki ekisingako obulungi? Batabani ba Yerubbaali bonna ensanvu okubafuganga oba omuntu omu y'aba abafuganga?' Mujjukire nti ndi wa musaayi gwammwe." **3** Awo baganda ba nnyina ne bategeeza abatuuze b'e Sekemu ebintu ebyo byonna. Ab'e Sekemu ne basalawo okugoberera Abimereki nga bwe bagamba nti, "Muganda waffe." **4** Ne bamuwa ebitundu bya ffeeza ebya sekeri nsanvu okuva mu ssabo lya Baaluberisi. Abimereki n'apangisa abayaaye n'abantu abataalina bya buvunaanyizibwa ne bamugoberera. **5** N'alaga mu nnyumba ya kitaawe mu Ofula n'addira baganda be, batabani ba Yerubbaali nsanvu n'abattira ku jjinja. Naye omu ku baana abo omuto ayitibwa Yosamu mutabani wa Yerubbaali, n'adduka ne yeekweka. **6** Awo abatuuze bonna ab'e Sekemu n'e Besimiiro ne bakuŋŋaana ne batikkira Abimereki ng'ayimiridde okuliraana omuti omunene, ne bamufuula kabaka mu Sekemu. **7** Awo Yosamu bwe baamugamba ebigambo ebyo, n'alinnya ku ntikko y'olusozi Gerizimu n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Mumpulirize abatuuze b'e Sekemu, Katonda alyoke abawulirize. **8** Emiti gy'agenda okulonda kabaka, ne gigamba omuzeyituuni nti, 'Ba kabaka waffe.' **9** Naye omuzeyituuni ne gubaddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu amafuta ag'omuzeeyituuni agampeesa balubaale n'abantu ekitiibwa, ŋŋende okuyuuguumya emiti?' **10** Awo ne giraga eri omutiini ne gigugamba nti, 'Ggwe jjangu obeere kabaka waffe.' **11** Naye nagwo ne guddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu obuwoomi n'ekibala ekirungi, ŋŋende okuyuuguumya emiti?' **12** Awo ne giraga eri omuzabbibu ne gigugamba nti, 'Ggwe jjangu obeere kabaka waffe.' **13** Naye omuzabbibu ne gubaddamu nti, 'Ndekeyo okuvaamu wayini asanyusa balubaale n'abantu, ŋŋende okuyuuguumya emiti?' **14** Awo emiti gyonna ne gigamba omweramannyo nti, 'Jjangu obeere kabaka waffe.' **15** Awo omweramannyo ne gugamba emiti nti, 'Bwe muba nga ddala munnonda okuba kabaka wammwe, mujje mwewogome mu kisiikirize kyange. Naye bwe kitaba kityo, omuliro guve mu mweramannyo gusaanyeewo emivule gy'omu Lebanooni.' **16** "Kale nno obanga mwakola kya kitiibwa era mu mutima omulungi ne mufuula Abimereki kabaka, era bwe muba nga mwalaga obwenkanya eri Yerubbaali n'ennyumba ye, ne mumukola nga bwe kyamusaanira, **17** kubanga kitange yabalwanirira, n'awaayo obulamu bwe, n'abawonya mu mukono gwa Midiyaani, **18** naye mmwe ne mujeemera ennyumba ya kitange ne muttira batabani be nsanvu ku jjinja limu, ne mufuula Abimereki omwana w'omuddu omukazi, kabaka w'abatuuze ab'omu Sekemu, kubanga ye muganda wammwe, **19** era bwe muba nga mwakola kya kitiibwa era nga mwakikola mu mutima omulungi ne muyisa Yerubbaali n'ennyumba ye bwe mutyo, kale Abimereki asanyuke, era nammwe abasanyuse. **20** Naye bwe kitaba bwe kityo, omuliro guve mu Abimereki, gusaanyeewo abatuuze b'omu Sekemu n'ab'e Besimiiro, ate era omuliro guve mu batuuze ab'omu Sekemu ne mu Besimiiro gusaanyeewo Abimereki." **21** Oluvannyuma lw'ebyo, Yosamu n'adduka n'alaga e Beeri, n'abeera eyo olw'okutya muganda we Abimereki. **22** Awo Abimereki n'afuga Isirayiri okumala emyaka esatu. **23** Katonda n'akyawaganya Abimereki n'abatuuze b'omu Sekemu, ne balya mu Abimereki olukwe, **24** Katonda ng'awoolera eggwanga olw'ekikolwa eky'okutta batabani ba Yerubbaali ensanvu, n'omusaayi gwabwe ng'aguteeka ku Abimereki muganda waabwe eyabatta ng'ayambibwako abatuuze b'omu Sekemu. **25** Abatuuze b'omu Sekemu ne bassaawo abasajja ku nsozi babbenga era banyagululenga buli eyayitanga mu kkubo. Abimereki n'ategeezebwa. **26** Awo Gaali mutabani wa Ebedi n'ajja ne baganda be mu Sekemu, abatuuze b'omu Sekemu, ne batanula okumwesiga. **27** Ne balaga mu nnimiro ne bakungula ezzabbibu zaabwe, ne basogola omubisi, n'oluvannyuma ne bakola embaga mu ssabo lya katonda waabwe, ne balya ne banywa ne bakolimira Abimereki. **28** Awo Gaali mutabani wa Ebedi n'ayogera nti, "Abimereki ye ani? Ab'omu Sekemu be baani okumuweereza? Si ye mutabani wa Yerubbaali, era Zebbuli si ye mumyuka we? Muweereze abantu ba Kamoli, kitaawe wa Sekemu. Lwaki tuweereza Abimereki? **29** Ani ayinza okumpa obuyinza okukulembera abantu bano, olwo ndyoke nziggyewo Abimereki? Era nzija kumusoomooza nga mugamba nti, 'Kuŋŋaanya eggye lyo, otulumbe.'" **30** Awo Zebbuli omukulu w'ekibuga bwe yawulira ebigambo bya Gaali mutabani wa Ebedi, n'asunguwala nnyo. **31** N'aweereza ababaka

eri Abimereki mu kyama okumugamba nti, “Laba Gaali mutabani wa Ebedi, ne baganda be bazze mu Sekemu. Basekeeterera ekibuga okukulwanyisa. **32** Kaakano, ggwe jjangu mu kiro n’abasajja bo muteegere mu nnimiro. **33** Mu makya enjuba ng’evaayo, onoogolokoka n’olumba ekibuga. Onoomulumba ye n’abantu abali naye abajja okukulumba, ggwe olyoke obakole ekyo omukono gwo kye guteekeddwa okukola.” **34** Awo Abimereki n’abasajja be ne bagolokoka mu kiro ne bagenda ne beekweka mu bibanja bina okumpi n’e Sekemu. **35** Gaali mutabani wa Ebedi n’afuluma n’ayimirira mu mulyango gwa wankaaki w’ekibuga, ne Abimereki n’abasajja be nabo ne bavaayo gye baali beekwese. **36** Awo Gaali bwe yabalaba, n’agamba Zebbuli nti, “Laba abantu nga bava ku nsozi waggulu!” Zebbuli n’amuddamu nti, “Ebisiikirize eby’ensozi by’olaba ng’abantu.” **37** Naye Gaali n’ayogera nate nti, “Laba, abantu bajja nga bayitira mu muwaatwa gw’ensi, n’ekibinja ekimu kifuluma mu kkubo ery’omwera ogw’abafumu.” **38** Awo Zebbuli n’alyoka amugamba nti, “Biki bye wali oyogera bwe wagamba nti, ‘Abimereki ye ani ffe okumuweereza?’ Abo si be bantu be wanyooma? Kaakano genda obalwanyise.” **39** Awo Gaali n’akulembera abatuuze b’omu Sekemu okulwanyisa Abimereki. **40** Abimereki n’amugoba, ne Gaali n’amudduka, era bangi ne batuusibwako ebiwundu, era ne bagwa ku mulyango gwa wankaaki. **41** Abimereki n’abeera mu Aluma. Zebbuli n’agoba Gaali ne baganda be mu Sekemu baleme kubeerangamu. **42** Ku lunaku olwaddirira, Abimereki n’ategeezebwa ng’abantu bwe bagenda okulima. **43** Awo n’addira abasajja be n’abaawulamu ebibinja bisatu, n’ateegera abantu mu nnimiro. Bwe yalaba ng’abantu bafuluma ekibuga balage mu nnimiro, n’abalumba. **44** Abimereki n’ekibinja kye yali nakyo ne banguwa okuwamba omulyango gwa wankaaki w’ekibuga, ate ebibinja ebibiri byo ne byanguwa okulaga mu nnimiro ne batta abaaliyo. **45** Abimereki n’azibya olunaku olwo ng’alwanyisa ab’omu kibuga, n’akiwamba, n’abaalimu n’abatta, n’ekibuga n’akizikiriza, n’akiyiwamu n’omunnyo. **46** Olwawulira ebyo, abatuuze abaali mu kigo kya Sekemu, ne baddukira mu ssabo lya Eruberisi. **47** Awo bwe baategeeza Abimereki nti abatuuze b’omu Sekemu baali bakuŋŋaanidde mu kigo kya Sekemu, **48** ye n’abasajja be ne balinnya ku lusozi Zalumoni, n’akwata embazi n’atema ettabi n’alyetikka ku kibegabega. N’alagira n’abasajja be yali nabo ng’abagamba nti, “Mwanguwe, mukole nga bwe nkoze.” **49** Buli omu ku bo n’atema ettabi n’alyetikka, ne bagoberera Abimereki. Ne bagatuuma ku kigo, ne bakikumako omuliro. Abantu bonna abaali mu kigo kya Sekemu, be basajja n’abakazi nga lukumi ne bafiiramu. **50** Awo Abimereki n’agenda e Sebezi, n’asiisira okwetoolooola ekibuga ekyo era n’akiwamba. **51** Mu kibuga ekyo mwalimu ekigo eky’amaanyi, era abantu bonna abasajja n’abakazi ab’omu kibuga ne baddukira omwo ne beggaliramu. Ne balinnya ku kasolya k’ekigo. **52** Abimereki n’alumba ekigo, naye bwe yali ng’akisemberedde, akume omuliro ku mulyango gwakyo, **53** ne wabaawo omukazi omu eyakasuka olubengo ku mutwe gwa Abimereki, n’amwasa omutwe. **54** Amangwago Abimereki n’agamba eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, “Sowola ekitala kyo onzite, si kulwa nga kinjogerwako nti nattibwa mukazi.” Omuddu we n’amufumita ekitala n’afa. **55** Awo abantu ba Isirayiri bwe baalaba nga Abimereki afudde, buli omu n’addayo ewuwe. **56** Katonda bw’atyo n’awalana eggwanga olw’obutali butuukirivu bwa Abimereki, olwa Abimereki okutta abaana ba kitaawe, aboolugandа nsanvu. **57** Katonda n’abonereza n’abantu b’omu Sekemu olw’obutali butuukirivu bwabwe bwonna, n’atuukiriza n’ekikolimo Yosamu mutabani wa Yerubbaali kye yabakolimira.

10 Awo oluvannyuma lwa Abimereki, ne wabaawo Toola mutabani wa Puwa, era muzzukulu wa Dodo, omusajja wa Isakaali eyajja okulokola Isirayiri, eyabeeranga mu Samiri mu nsi ya Efulayimu ey’ensozi. **2** N’akulembera Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri mu esatu, n’aziikibwa mu Samiri. **3** Oluvannyuma lw’oyo ne wabaawo Yayiri Omugireyaadi, eyakulembera Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri mu ebiri. **4** Yalina abaana aboobulenzi amakumi asatu abeebagalanga endogoyi amakumi asatu, era baafuganga ebibuga amakumi asatu, mu nsi ya Gireyaadi ebiyitibwa Kavosu Yayiri n’okutuusa leero. **5** Yayiri n’afa n’aziikibwa mu Kamoni. **6** Abayisirayiri ne beeyongera okukola ebibi mu maaso ga Mukama, nga baweereza Babaali ne Asutoleesi ne bakatonda ab’e Busuuli, ne bakatonda ab’e Sidoni, ne bakatonda ab’e Mowaabu, ne bakatonda ab’abaana ba Amoni, ne bakatonda b’Abafirisuuti, ne bava ku Mukama ne batamuweereza. **7** Mukama n’anyiigira Isirayiri, n’abagabula mu mukono gw’Abafirisuuti ne mu mukono gw’abaana ba Amoni, **8** abaanyigiriza abaana ba Isirayiri, era ne babajooga okumala emyaka kkumi na munaana. Baanyigiriza abaana ba Isirayiri bonna abaali emitala wa Yoludaani ku luuyi olw’ebuvanjuba mu nsi y’Abamoli eri mu Gireyaadi. **9** Abaana ba Amoni nabo ne basomoka Yoludaani okulwanyisa Yuda ne Benyamini, n’ennyumba ya Efulayimu. Isirayiri ne yeeraliikirira nnyo. **10** Awo abaana ba Isirayiri ne bakaabira Mukama nga bagamba nti, “Ddala ddala twasobya, ne tuva ku Katonda waffe, ne tuweereza Babaali.” **11** Mukama Katonda n’addamu abaana ba Isirayiri nti, “Abamisiri n’Abamoli, n’abaana ba Amoni, n’Abafirisuuti, **12** n’Abasidoni, n’Abamaleki, n’Abamawoni, bwe baabanyigiriza ne munkowoola, sabalokola okuva mu mukono gwabwe? **13** Naye mwanvaako ne muweereza bakatonda abalala, noolwekyo sigenda kubalokola nate. **14** Mugende mukaabire bakatonda abo be mwasalawo okuweereza, babalokole mu nnaku yammwe.” **15** Naye abaana ba Isirayiri ne bagamba Mukama Katonda nti, “Twayonoona. Tukole kyonna ky’onoolaba nga kye kitusaanira. Kyokka tulokole kaakano. **16** Ne baggya wakati mu bo bakatonda abalala, ne baweereza Mukama Katonda. Mukama n’alumwa olw’ennaku ya Isirayiri.” **17** Awo abaana ba Amoni ne basiisira mu Gireyaadi, n’abaana ba Isirayiri nabo ne basiisira mu Mizupa. **18** Abakulembeze b’abantu mu Gireyaadi ne bagambagana nti, “Omusajja anaasooka okulumba abaana ba Amoni, ye anaabeera omukulembeze w’abatuuze b’omu Gireyaadi.”

11 Yefusa Omugireyaadi yali mulwanyi w’amaanyi; kitaawe yamuzaala mu malaaya. **2** Mukazi wa

Gireyaadi yali amuzaalidde abaana aboobulenzi, era abaana b'omukazi oyo bwe baakula, ne bagobaganya Yefusa nga bagamba nti, "Tolisikira wamu naffe ku bintu bya kitaffe, kubanga kitaffe yakuzaala mu mukazi mulala." **3** Awo Yefusa n'adduka baganda be, n'agenda n'abeera mu nsi ye Tobu. Abasajja abataaliko kigendererwa ne bakuŋŋaana gy'ali ne bamugoberera. **4** Oluvannyuma lw'ebbanga abaana ba Amoni ne bakola olutalo ku Isirayiri. **5** Awo abaana ba Amoni bwe baali nga balwana ne Isirayiri, abakadde ab'e Gireyaadi ne bagenda okukima Yefusa mu nsi ya Tobu. **6** Ne bagamba Yefusa nti, "Jjangu otukulembere tulwanyise abaana ba Amoni." **7** Yefusa n'agamba abakadde b'e Gireyaadi nti, "Temwankyawa ne mungoba mu nnyumba ya kitange? Lwaki kaakano mujja gye ndi nga mulina ekizibu?" **8** Abakadde b'e Gireyaadi ne bagamba Yefusa nti, "Tuzze gy'oli kaakano, ojje ogende naffe, olwanyise abaana ba Amoni, n'oluvannyuma onoobeera mukulembeze w'abo bonna ababeera mu Gireyaadi." **9** Yefusa n'abaddamu nti, "Singa munzizaayo ne nnwana n'abaana ba Amoni, Mukama n'abampangusiza, n'abeera omukulembeze wammwe?" **10** Abakadde b'e Gireyaadi ne baddamu Yefusa nti, "Mukama ye mujulirwa waffe, bwe tutaatuukirize kigambo ekyo." **11** Awo Yefusa n'agenda n'abakadde b'e Gireyaadi, abantu ne bamufuula omukulembeze waabwe era omuduumizi, n'addamu ebigambo byonna bye yayogera mu maaso ga Mukama mu Mizupa. **12** Yefusa n'atuma ababaka eri kabaka w'abaana ba Amoni, ng'amugamba nti, "Onnanga ki ggwe, okujja gye ndi, olwanyise eggwanga lyange?" **13** Kabaka w'abaana ba Amoni n'addamu ababaka ba Yefusa nti, "Kubanga Isirayiri bwe baali bava e Misiri baatwala ensi yange okuva ku Alunoni ne ku Yaboki n'okutuukira ddala ku Yoludaani. Kaakano gituddize lwa mirembe." **14** Awo Yefusa n'addamu n'aweereza ababaka eri kabaka w'abaana ba Amoni **15** ng'agamba nti, "Yefusa bw'ati bw'ayogera nti, 'Isirayiri teyatwala nsi ya Mowaabu newaakubadde ensi y'abaana ba Amoni. **16** Naye Isirayiri bwe baava mu Misiri ne baba nga bayita mu ddungu nga balaga ku Nnyanja Emyufu n'e Kadesi, **17** Isirayiri yatuma ababaka eri kabaka wa Edomu nga bamusaba bayitemu buyisi mu nsi ye. Naye ye teyabawuliriza. Isirayiri n'atuma n'ababaka eri kabaka wa Mowaabu, naye n'atabakkiriza kuyitamu. Isirayiri kyeyava asigala e Kadesi. **18** "'Awo Isirayiri n'alyoka ayita mu ddungu ne yeetooloola ensi ya Edomu n'ensi ya Mowaabu, n'ayita ku luuyi olw'ebuvanjuba obw'ensi ya Mowaabu, ne basiisira emitala wa Alunoni ku nsalo ya Mowaabu. **19** "'Awo Isirayiri n'atuma ababaka eri Sikoni kabaka w'Abamoli era kabaka w'e Kesuboni, ng'amusaba ng'agamba nti, Tukkirize tuyitemu tulage mu nsi yaffe. **20** Naye Sikoni n'ateesiga Isirayiri kuyita mu nsalo ye, era Sikoni n'akuŋŋaanya abantu be bonna, ne basiisira mu Yakazi, n'alwanyisa Isirayiri.' **21** "'Mukama Katonda wa Isirayiri n'agabula Sikoni n'abantu be bonna mu mukono gwa Isirayiri, n'abawangula, era Isirayiri n'atwala ensi yonna ey'Abamoli. **22** Ne bawamba ensalo yonna ey'Abamoli okuva ku Alunoni okutuuka ku Yaboki, n'okuva ku ddungu okutuuka ku Yoludaani. **23** "'Kaakano obanga Mukama Katonda wa Isirayiri yagoba Abamoli mu maaso g'abantu be Isirayiri, ggwe ani okulwanyisa Isirayiri? **24** Lwaki totwala ensi lubaale wo Kemosi gye yakuwa, naffe ne tutwala eyo Mukama Katonda waffe gye yatuwa? **25** Ddala ddala osinga Balaki mutabani wa Zipoli kabaka wa Mowaabu? Yali akaayanyizza Isirayiri wadde okubalwanyisa? **26** Isirayiri emaze emyaka ebikumi bisatu mu Kesuboni n'ebyalo byayo, ne mu Aloweri n'ebyalo byayo, ne mu bibuga byonna ebiri ku lubalama lwa Alunoni. Kiki ekyabalobera okubyeddiza mu kiseera ekyo? **27** Kaakano sirina kye nkusobezza naye ggwe onnumbye okulwana nange. Kale Mukama, Omulamuzi, leero alamule wakati w'abaana ba Isirayiri n'abaana ba Amoni.'" **28** Naye kabaka w'abaana ba Amoni n'atassaayo mwoyo ku bubaka Yefusa bwe yamutumira. **29** Awo Omwoyo wa Mukama Katonda n'ajja ku Yefusa; Yefusa n'asomoka Gireyaadi ne Manase, n'ayita ne mu Mizupa eky'e Gireyaadi, era mu Mizupa eky'e Gireyaadi gye yava okulumba abaana ba Amoni. **30** Yefusa ne yeeyama eri Mukama Katonda ng'agamba nti, "Bw'onogabula abaana ba Amoni mu mukono gwange, **31** ekintu kyonna ekirifuluma mu nzigi z'ennyumba yange nga nkomyewo mu buwanguzi, ne kinyaniriza nga nva mu baana ba Amoni, ndikiwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama." **32** Awo Yefusa n'alumba abaana ba Amoni n'abalwanyisa, era Mukama Katonda n'abagabula mu mukono gwe. **33** N'abakuba okuva ku Aloweri okutuuka e Minnisi, bye bibuga amakumi abiri, n'okutuukira ddala ku Aberukeramimu; n'abakubira ddala era abaana ba Isirayiri ne bawangulira ddala abaana ba Amoni. **34** Awo Yefusa bwe yakomawo e Mizupa mu maka ge, laba muwala we n'ajja okumukulisaayo ng'akuba ebitaasa era ng'amuzinira. Ye mwana yekka gwe yalina. **35** Yefusa bwe yamulaba, n'ayuza engoye ze, n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Zinsaze muwala wange. Onnakuwazizza nnyo, era ondeetedde ennaku, kubanga neeyama eri Mukama Katonda, so siyinza kukimenyawo." **36** Awo muwala we n'amugamba nti, "Kitange weeyama eri Mukama. Kola ekyo kye weeyama eri Mukama Katonda, kubanga awooledde eggwanga ku balabe bo, abaana ba Amoni." **37** N'agamba kitaawe nti, "Nkusaba ekintu kimu kyokka, onzikirize ŋŋende ne mikwano gyange mu nsozi okumala emyezi ebiri, ne kaabireko kubanga ndi mbeerera." **38** N'amugamba nti, "Genda." N'agenda n'amala emyezi ebiri mu nsozi ng'ali ne bawala banne nga yeekaabirako olw'okuba yali mbeerera. **39** Oluvannyuma lw'emyezi ebiri, omuwala n'akomawo eri kitaawe, era kitaawe n'amuwaayo, nga bwe yeeyama. Yali muwala mbeerera. Era okwo kwe kwava empisa mu Isirayiri **40** okuva mu biro ebyo, nti abawala mu Isirayiri bajjukira muwala wa Yefusa Omugireyaadi okumala ennaku nnya buli mwaka.

12 Abasajja ba Efulayimu ne bayitibwa okusomoka okulaga mu Zafoni. Ne bagamba Yefusa nti, "Lwaki wagenda okulwanyisa abaana ba Amoni, n'otatuyita kugenda naawe? Tugenda kukwokera mu nnyumba yo." **2** Yefusa n'abaddamu nti, "Nze n'abantu bange twatawaana nnyo okulwanyisa abaana ba Amoni, era nabakoowoola mujje mutubeere, naye temwajja kutubeera kuva mu mukono gwabwe. **3** Bwe nalaba nga temuzze

kutubeera, ne nteeka obulamu bwange mu ngalo zange, ne nsomoka okulwana n'abaana ba Amoni, era Mukama Katonda n'abagabula mu mukono gwange. Kaakano kiki ekibaleeta gye ndi okulwana nange leero?" **4** Awo Yefusa n'akuŋŋaanya abantu b'e Gireyaadi bonna, ne balwanyisa Efulayimu. Abasajja ab'e Gireyaadi baabalwanyisa kubanga Efulayimu baayogera nti, "Mmwe muli bakyewaggula ba Efulayimu ab'e Gireyaadi, wakati mu Efulayimu ne mu Manase." **5** Ab'e Gireyaadi ne bawamba ebifo bya Yoludaani okusomokerwa okutuuka mu Efulayimu, era bwe waabangawo ku bakomawo aba Efulayimu eyayagalanga okusomoka, abasajja ab'e Gireyaadi nga bamubuuza nti, "Oli Mwefulayimu?" **6** Bwe yeegananga, nga bamugamba ayogere nti, "Shibbolesi." Bwe yayogeranga nti, "Sibbolesi," kubanga teyayinzanga kukyogera bulungi, ng'akwatibwa era ng'attibwa awo awasomokerwa ku Yoludaani. Mu biro ebyo, mu Efulayimu ne mufaamu abantu emitwalo ena mu enkumi bbiri. **7** Awo Yefusa n'alamula Isirayiri okumala emyaka mukaaga. Yefusa Omugireyaadi n'afa, n'aziikibwa mu kimu ku kibuga bya Gireyaadi. **8** Oluvannyuma lwa Yefusa, Ibuzaani ow'e Besirekemu n'alamula Isirayiri. **9** Yalina abaana aboobulenzi amakumi asatu, n'abaana aboobuwala amakumi asatu. Bawala be n'abafumbiza abantu abataali ba kika kye, ne batabani be n'abawasiza abawala abataali ba kika kye. N'akulembera Isirayiri okumala emyaka musanvu. **10** Ibuzaani n'afa, n'aziikibwa mu Besirekemu. **11** Oluvannyuma lwa Ibuzaani, Eroni Omuzebbulooni, n'alamula Isirayiri okumala emyaka kkumi. **12** Eroni Omuzebbulooni n'afa, n'aziikibwa mu Ayalooni mu nsi ya Zebbulooni. **13** Awo oluvannyuma lwa Eroni, Abudoni mutabani wa Kereri Omupirasoni n'alamula Isirayiri. **14** Yalina abaana aboobulenzi amakumi ana, n'abazzukulu amakumi asatu abeebagalanga endogoyi nsanvu. Yalamula Isirayiri okumala emyaka munaana. **15** Abudoni mutabani wa Kireri Omupirasoni n'afa, n'aziikibwa mu Pirasoni mu nsi ya Efulayimu, mu nsi ey'Abamaleki ey'ensozi.

13 Awo abaana ba Isirayiri ne beeyongera okukola ebibi mu maaso ga Mukama. Mukama kyeyava abagabula mu mukono gw'Abafirisuuti okumala emyaka amakumi ana. **2** Ne wabaawo omusajja ow'e Zola, ow'omu kika ky'Abadaani, erinnya lye Manowa, eyalina mukazi we nga mugumba. **3** Malayika wa Mukama Katonda n'alabikira omukazi n'amugamba nti, "Laba, kaakano, oli mugumba era atazaalanga ku mwana, naye oliba olubuto n'ozaala omwana wabulenzi. **4** Laba nga tonywa envinnyo, newaakubadde ekitamiiza kyonna, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. **5** Kubanga, laba, oliba olubuto n'ozaala omwana wabulenzi, era tamwebwangako nviiri, kubanga omulenzi aliba Muwonge wa Katonda ng'akyali mu lubuto lwa nnyina, era yalitanula okulokola Isirayiri okuva mu mukono gw'Abafirisuuti." **6** Awo omukazi n'agenda n'ategeeza bba, ng'agamba nti, "Omusajja wa Katonda yandabikidde mu kifaananyi kya malayika wa Katonda, era natidde nnyo. Simubuuzizza gy'avudde, ate era naye tambulidde linnya lye. **7** Wabula yaŋŋambye nti, 'Laba oliba olubuto era olizaala omwana wabulenzi. Tonywanga envinnyo newaakubadde ekitamiiza kyonna, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. Kubanga omulenzi aliba Muwonge eri Katonda ng'akyali mu lubuto lwa nnyina, era bw'atyo bw'aliba ennaku ez'obulamu bwe zonna.'" **8** Awo Manowa ne yeegayirira Mukama Katonda ng'agamba nti, "Ayi Mukama wange, omusajja wa Katonda gwe watutumidde, akomewo. Ajje atuyigirize kye tuteekwa okukolera omulenzi anaatuzaalirwa." **9** Katonda n'awulira eddoboozi lya Manowa, malayika wa Katonda n'akomawo eri omukazi, n'amusanga mu nnimiro, naye nga Manowa bba tali naye. **10** Awo omukazi n'ayanguwa n'adduka n'ategeeza bba ng'agamba nti, "Laba omusajja eyandabikira olulala azze." **11** Manowa n'agolokoka n'agoberera mukazi we. Bwe yatuuka awali omusajja n'amugamba nti, "Ggwe musajja eyayogera eri mukazi wange?" Malayika n'amuddamu nti, "Ye nze." **12** Manowa n'amubuuza nti, "Ebigambo byo bwe birituukirira, biragiro ki bye tuligoberera nga tukuza omulenzi?" **13** Malayika wa Mukama Katonda n'addamu Manowa nti, "Ebyo byonna bye nagamba mukazi wo ateekwa okubikola. **14** Mukazi wo tateekwa kulya kibala ekiva mu zabbibu, newaakubadde okunywa envinnyo, newaakubadde okunywa ekitamiiza, wadde okulya ekintu kyonna ekitali kirongoofu. Ateekwa okukola buli kintu kye namulagira." **15** Awo Manowa n'agamba malayika wa Mukama Katonda nti, "Sigala wano naffe, tukuteekereteekere akabuzi akato." **16** Malayika wa Mukama Katonda n'agamba Manowa nti, "Ne bwe nnaasigala nammwe, sijja kulya ku mmere yammwe. Wabula bwe munaateekateeka ekiweebwayo ekyokebwa, mukiweeyo eri Mukama." Mu kiseera ekyo Manowa teyamanya nga gwe yali ayogera naye yali malayika wa Mukama. **17** Awo Manowa n'abuuza malayika wa Mukama Katonda nti, "Erinnya lyo ggwe ani, ekigambo ky'oyogedde bwe kirituukirira tulyoke tukuseemu ekitiibwa?" **18** Malayika wa n'amuddamu nti, "Obuuliza ki erinnya lyange? Lisukka okutegeera." **19** Awo Manowa n'addira akabuzi akato, n'ekiweebwayo eky'empeke, n'abiwaayo nga ssaddaaka ku lwazi eri Mukama Katonda. Mukama n'akola eky'ekyewuunyo nga Manowa ne mukazi we balaba. **20** Omuliro bwe gwava mu Kyoto okugenda eri eggulu, malayika wa Mukama Katonda n'akkira mu muliro gw'ekyoto. Manowa ne mukazi we bwe baamulaba, ne bagwa wansi ne bavuunama ng'obwenyi bwabwe butuukira ddala ku ttaka. **21** Malayika wa Mukama bw'ataddayo kweraga gye bali, Manowa ne mukazi we ne bategeera ng'abadde malayika wa Mukama Katonda. **22** Manowa n'agamba mukazi we nti, "Tugenda kufa kubanga tulabye Katonda." **23** Naye mukazi we n'amugamba nti, "Singa Mukama Katonda yabadde wa kututta, teyandisiimye kiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo eky'empeke okuva gye tuli, newaakubadde okutulaga ebintu bino byonna, wadde okututegeeza kino." **24** Awo omukazi n'azaala omwana wabulenzi, n'amutuuma Samusooni. Omwana n'akula, Mukama Katonda n'amuwa omukisa. **25** Omwoyo wa Mukama Katonda n'atandika okukolera mu Samusooni ng'ali mu Makanedani ekiri wakati w'e Zola ne Esutaoli.

14 Awo Samusooni n'aserengeta e Timuna n'alaba omukazi mu bawala ab'Abafirisuuti. **2** N'addayo eka, n'ategeeza kitaawe ne nnyina ng'agamba nti, "Nalabye omukazi ku bawala ab'Abafirisuuti mu Timuna. Kale mumumpasize kaakano." **3** Awo kitaawe ne nnyina ne bamugamba nti, "Tewali mukazi n'omu mu baganda bo newaakubadde mu Bantu bange gw'oyinza kuwasa, olyoke ogende ofune omukazi okuva mu Bafirisuuti abatali bakomole?" Naye Samusooni n'addamu kitaawe nti, "Mpasiza oyo kubanga ye gwe nsiimye." **4** Kitaawe ne nnyina tebaamanya ekyo nga kyava eri Mukama Katonda, kubanga Mukama yali anoonya ensonga ku Bafirisuuti. Mu biro ebyo Abafirisuuti be baafuganga Isirayiri. **5** Awo Samusooni ne kitaawe ne nnyina ne bagenda e Timuna. Bwe baali basemberedde ennimiro z'emizabbibu egy'omu Timuna, empologoma ento n'ewuluguma nga bw'emulumba. **6** Awo Omwoyo wa Mukama Katonda n'amukkako, n'ayuzaayuza empologoma n'emikono gye ng'ayuzaayuza akabuzi akato, naye n'atabaako ky'ategeeza kitaawe newaakubadde nnyina. **7** Samusooni n'aserengeta n'agenda n'anyumya n'omukazi era n'amusiima. **8** Ebbanga bwe lyayitawo, n'addayo okumuwasa, naye aba ali ku lugendo, n'akyama okulaba omulambo gw'empologoma, era laba, nga mu mulambo gw'empologoma mulimu enjuki n'omubisi gw'enjuki. **9** N'atoola ku mubisi n'engalo ze, n'atambula n'agenda. Bwe yasiŋŋaana kitaawe ne nnyina nabo n'abawaako ne balya, wabula n'atabagamba nti omubisi ogwo gwe balya aguggye mu mulambo gw'empologoma. **10** Awo n'aserengeta ne kitaawe eri omukazi, era Samusooni n'akolerayo embaga ng'empisa y'abawasa bwe yali. **11** Abafirisuuti bwe bajja okulaba Samusooni, ne bamuwa bannaabwe amakumi asatu okumuwerekerako. **12** Awo Samusooni n'abagamba nti, "Kaakano ka mbakokkolere ekikokko. Bwe mulikivvuunula ennaku omusanvu ez'embaga nga tezinnaggwaako, ndibawa ebyambalo ebya linena amakumi asatu, n'emiteeko gy'engoye amakumi asatu. **13** Naye bwe kinaabalema okuddamu, muteekwa okumpa ebyambalo ebya linena amakumi asatu, n'emiteeko gy'engoye amakumi asatu." Ne bamugamba nti, "Kokkola ekikokko kyo tukiwulire." **14** N'abagamba nti, "Mu muli mwavaamu ekyokulya Mu w'amaanyi mwavaamu ekiwoomerera." Ennaku ssatu ne ziyitawo nga bakyalemeddwa okuvvuunula ekikokko. **15** Awo ku lunaku olwokuna ne bagamba mukazi wa Samusooni nti, "Sendasenda balo atuvvuunulire ekikokko. Bwe kitaabe bwe kityo tujja kukwokya omuliro ggwe n'ennyumba ya kitaawo. Mwatuyita kutunyaga, si bwe kiri?" **16** Mukazi wa Samusooni n'agenda gy'ali ng'akaaba amaziga, ng'agamba nti, "Ddala ddala onkyawa so tonjagala. Wakokkolera abasajja b'omu bantu bange ekikokko, naye n'otakivvuunula." N'amuddamu nti, "Laba sinnakivuunulira kitange newaakubadde mmange, noolwekyo lwaki nkikuvuunulira?" **17** N'amukaabirira okumala ebbanga eryo lyonna ery'embaga, olwo n'alyoka akimuvuunulira, kubanga yamwetayirira nnyo. N'oluvannyuma omukazi n'annyonnyola abasajja b'omu bantu be ekikokko. **18** Awo ku lunaku olw'omusanvu enjuba nga tennagwa abasajja ab'omu kibuga ne bagamba Samusooni nti, "Kiki ekisinga omubisi gw'enjuki okuwoomerera? Kiki ekisinga empologoma amaanyi?" N'abaddamu nti, "Singa temwalimya nnyana yange, temwandivuunudde kikokko kyange." **19** Awo Omwoyo wa Mukama Katonda n'amukkako, n'aserengeta e Asukulooni n'atta abasajja amakumi asatu, n'abambulamu ebyambalo byabwe, engoye zaabwe n'aziwa abavvuunula ekikokko. N'anyiiga nnyo, n'ayambuka n'addayo ewa kitaawe. **20** Mukazi wa Samusooni ne bamuwa mukwano gwe, eyabeeranga ne Samusooni.

15 Awo ebbanga bwe lyayitawo, ng'ebiro eby'okukungula eŋŋaano bituuse, Samusooni n'agenda okukyalira mukazi we ng'amutwalidde akabuzi akato. N'ayogera nti, "Nnaagenda eri mukazi wange mu kisenge." Naye kitaawe w'omukazi n'atamukkiriza kugenda yo. **2** Kitaawe w'omukazi n'agamba Samusooni nti, "Nze nalowooza nti wamukyayira ddala, kyennava mugabira mukwano gwo. Muganda we omuto amusinga okulabika obulungi. Kaakano gw'oba otwala mu kifo ky'oli." **3** Samusooni n'abagamba nti, "Ku mulundi guno sirina musango, Abafirisuuti bwe nnaabakola akabi." **4** Awo Samusooni n'agenda n'akwata ebibe ebikumi bisatu, n'asiba bibiri bibiri emikira, n'akwataganya emikira, n'addira ebitawuliro n'ateeka ekitawuliro wakati w'emikira kinneebirye. **5** N'akoleeza ebitawuliro, n'ata ebibe okugenda mu nnimiro z'Abafirisuuti. N'ayokya ebinywa n'eŋŋaano eyali tennakungulwa, n'ennimiro z'emizeeyituuni n'ennimiro z'emizabbibu. **6** Awo Abafirisuuti bwe baabuuza akoze bwe kityo, ne boogera nti, "Ye Samusooni mukoddomi w'Omutimuna, kubanga Omutimuna yaddira mukazi wa Samusooni, n'amuwa mukwano gwa Samusooni." Abafirisuuti ne bagenda ne bookya omukazi ne kitaawe omuliro. **7** Samusooni n'abagamba nti, "Olw'okuba nga mweyisizza bwe mutyo, sirirekayo okuggyako nga mbawalanyeeko eggwanga." **8** N'abalumba n'atta bangi nnyo ku bo, n'agenda n'abeera mu mpuku ey'omu lwazi lw'e Etamu. **9** Abafirisuuti ne bayambuka ne basiisira mu Yuda, ne basaasaana okumpi ne Leki. **10** Abantu ba Yuda ne bababuuza nti, "Lwaki mutulumbye?" Abafirisuuti ne babaddamu nti, "Tuzze okuwamba Samusooni tumutwale nga musibe, tumwesasuze nga bwe yatukola." **11** Awo abasajja enkumi ssatu okuva mu Yuda ne bagenda ku mpuku y'olwazi lw'e Etamu ne bagamba Samusooni nti, "Tewamanya ng'Abafirisuuti be batufuga? Kaakano kiki kino ky'otukoze?" N'abaddamu nti, "Nneesasuzza kye bankola." **12** Ne bamuddamu nti, "Tuzze okukusiba tukuweeyo mu mukono gw'Abafirisuuti." Samusooni n'abagamba nti, "Mundayirire nga temunzitte mmwe mwennyini." **13** Ne bamuddamu nti, "Tukiriziganyizza. Tujja kukusiba busibi, tukuweeyo mu mukono gwabwe, naye tetujja kukutta." Ne bamusiba emiguwa ebiri emiggya ne bamuggyayo mu mpuku. **14** Bwe yali asemberera Leki Abafirisuuti ne bajja gy'ali nga baleekaana. Awo Omwoyo wa Mukama Katonda n'amukkako, emiguwa egyali gimusibye emikono ne giba ng'obugoogwa obwokeddwa omuliro, ne gisumulukuka okuva ku mikono gye. **15** N'alaba oluba lw'endogoyi olutannavunda, n'alukwata, n'akuba abasajja lukumi. **16**

Samusooni n'alyoka ayogera nti, "Nkozesezza oluba lw'endogoyi okukola entuumu bbiri; nkozesezza oluba lw'endogoyi okutta abasajja lukumi." **17** Bwe yamala okwogera ekyo, n'akanyuga oluba n'alusuula, ekifo ekyo n'akituuma Lamasuleki. **18** N'alumwa nnyo ennyonta, n'akabira Mukama Katonda ng'agamba nti, "Omuddu wo omuwadde obuwanguzi olw'amaanyi; ne kaakano nfe, ngwe mu mukono gw'abatali bakomole?" **19** Katonda n'akola ekinnya mu Leki, ne muvaamu amazzi, kwe yanywa n'addamu amaanyi, n'aba mulamu. Ekifo ekyo kyeyava akituuma Enkakkole, era kikyaliyo mu Leki n'okutuusa leero. **20** Samusooni n'akulembera Isirayiri mu biro by'Abafirisuuti, okumala emyaka amakumi abiri.

16 Samusooni n'alaga e Gaza n'alabayo omukazi malaaya, n'ayingira gy'ali. **2** Awo abantu ab'e Gaza ne bategeezebwa nga Samusooni bw'ali mu kifo ekyo. Ne bamuzingiza ne bamuteegera ku wankaaki w'ekibuga ekiro kyonna. Ne basiriikirira ekiro kyonna nga bagamba nti, "Obudde bwe bunaaba nga bunaatera okukya tunaamutta." **3** Naye Samusooni ne yeebaka okutuusa ettumbi, n'agolokoka mu ttumbi, n'akwata enzigi ebbiri eza wankaaki w'ekibuga, n'emifuubeeto gyombi, n'abisimbula okuva mu bifo byabyo, n'agyawo n'ekisiba, n'abiteeka ku bibegaabega bye n'abitwala ku ntikko y'olusozi olutunuulidde Kebbulooni. **4** Awo oluvannyuma lw'ebyo n'aganza omukazi mu kiwonvu ky'e Soleki, erinnya lye Derira. **5** Abakulembeze b'Abafirisuuti ne bagenda gy'ali ne bamugamba nti, "Musendesende olabe amaanyi ge amangi mwe gasibuka, tulyoke tusinziire okwo okumusobola, tumusibe tumujeeze. Naffe tulikuwa buli omu ku ffe, ebitundu bya ffeeza lukumi mu kikumi." **6** Awo Derira n'agamba Samusooni nti, "Kaakano mbuulira amaanyi go amangi mwe gasibuka, era n'ekiyinza okukusiba okukujeeza." **7** Samusooni n'amugamba nti, "Bwe bansiba enkolokolo embisi musanvu, ezitakaze, olwo nnaanafuwa ne mbeera ng'omuntu omulala yenna." **8** Abakulembeze b'Abafirisuuti ne baleetera omukazi enkolokolo musanvu embisi ezitakaze, n'azimusibya. **9** Waaliwo abasajja abaali beekwese mu kisenge omwo omukazi mwe yali. Awo omukazi n'akoowoola Samusooni ng'agamba nti, "Samusooni Abafirisuuti bakuguddeko." N'akutula enkolokolo, ng'omuntu bwe yandikutudde omuguwa oguyise mu muliro. Bwe kityo ensibuko y'amaanyi ge n'etazuulibwa. **10** Awo Derira n'agamba Samusooni nti, "Laba, onduulidde, era onnimbye. Kaakano mbuulira ekiyinza okukusiba." **11** N'amugamba nti, "Bwe bansibya emiguwa emiggya egitakozesebwangako, nnaanafuwa, ne mbeera ng'omuntu omulala yenna." **12** Awo Derira n'addira emiguwa emiggya, n'amusiba, nga mu kisenge mulimu abasajja abeekwese. N'alyoka amukoowoola ng'agamba nti, "Samusooni, Abafirisuuti bakuguddeko." N'agyekutulako ku mikono ng'ewuzi. **13** Awo Derira n'agamba Samusooni nti, "Okutuusa kaakano onduulidde era onnimbye. Mbuulira ekiyinza okukusiba." N'amugamba nti, "Bw'onooluka emivumbo musanvu egiri ku mutwe gwange, n'engoye, n'obinyweza nzija kunafuwa, mbeere ng'omuntu omulala yenna." N'aluka emivumbo omusanvu egy'ali ku mutwe gwe, n'engoye, **14** n'abinyweza n'olubambo. N'amukoowoola ng'agamba nti, "Samusooni Abafirisuuti bakuguddeko." N'agolokoka okuva mu tulo, ne yeetakkuluza ku lubambo lw'omuti ogulukirwako n'engoye ezirukiddwa. **15** Awo Derira n'amugamba nti, "Oyinza otya okugamba nti onjagala, ate ng'omutima gwo teguli nange? Gino emirundi esatu onduulidde, n'otontegeeza amaanyi go amangi mwe gasibuka." **16** Bw'atyo omukazi n'amusendasendanga n'ebigambo bye ennaku zonna ng'amubuuza okutuusa lwe yamwetamwa. **17** Awo Samusooni n'amubuulira ebyali ku mutima gwe byonna. N'amugamba nti, "Simwebwangako nviiri, kubanga ndi muwonge eri Katonda okuva mu lubuto lwa mmange. Bwe mwebwako enviiri, olwo amaanyi gange gananvaako, ne nnafuwa, ne mbeera ng'omuntu omulala yenna." **18** Awo Derira bwe yalaba ng'amutegeezezza byonna ebyali ku mutima gwe, n'atumira abakulembeze b'Abafirisuuti ng'agamba nti, "Mukomeewo omulundi guno gwokka, kubanga yantegeezezza ebiri mu mutima gwe byonna." Awo Abafirisuuti ne bakomawo nga baleese ezaabu. **19** N'amwebasa ku maviivi ge, n'ayita omusajja n'amumwa emivumbo omusanvu egyali ku mutwe gwe, n'atandika okujeeza, amaanyi ge ne gamuvaako. **20** N'amukoowoola ng'agamba nti, "Samusooni, Abafirisuuti bakuguddeko." N'agolokoka okuva mu tulo ng'agamba nti, "Nzija kwetakkuluza ŋŋende nga bulijjo." Naye teyamanya nga Mukama Katonda amulese. **21** Awo Abafirisuuti ne bakwata Samusooni, ne bamuggyamu amaaso, ne bamuserengesa e Gaza nga musibe mu njegere ez'ekikomo, ne bamuteeka mu kkomera mu nnyumba omuseerebwa obuwunga. **22** Kyokka bwe yamala okumwebwa, enviiri ze ne zitandika okumera. **23** Awo abakulembeze b'Abafirisuuti ne bakuŋŋaana okuwaayo ssaddaaka eri lubaale waabwe Dagoni, nga bwe basanyuka. Ne boogera nti, "Lubaale waffe agabudde Samusooni omulabe waffe mu mukono gwaffe." **24** Abantu bwe baalaba Samusooni, ne batendereza lubaale waabwe nga bwe boogera nti, "Lubaale waffe agabudde omulabe waffe mu mukono gwaffe, oyo eyazikiriza ensi yaffe, n'atta bangi ku ffe." **25** Awo bwe baasanyuka ennyo, ne bawowoggana nga bwe bagamba nti, "Mutuyitire Samusooni atusanyuseemu." Ne baleeta Samusooni abasanyuseemu, nga bamuggya mu kkomera. Ne bamuyimiriza wakati w'empagi. **26** Awo Samusooni n'agamba omuweereza eyali amukutte ku mukono nti, "Leka nkwate ku mpagi eziwaniridde essabo, nsobole okuzeesigama." **27** Mu ssabo mwalimu ekibiina kinene eky'abasajja n'abakazi nga mulimu n'abakulembeze bonna ab'Abafirisuuti. Ne waggulu ku kasolya kwaliko abantu ng'enkumi ssatu abaali batunuulira Samusooni ng'abasanyusaamu. **28** Awo Samusooni n'asaba eri Mukama ng'agamba nti, "Mukama Katonda onzijukire kaakano, ompe amaanyi. Omulundi guno gwokka, ayi Katonda mpalane eggwanga ku Bafirisuuti olw'amaaso gange abiri." **29** Samusooni n'akwata empagi zombi ezaali wakati mu ssabo we yali ayimiridde, n'azeesigamako, omukono gwe ogwa ddyo nga guli ku mpagi emu, n'omukono ogwa kkono nga guli ku ndala. **30** Samusooni n'ayogera nti, "Leka nfiire wamu

n'Abafirisuuti." N'asindika n'amaanyi ge gonna, essabo ne ligwa ku bakulembeze, n'abantu bonna abaalimu naye, era n'atta bangi mu kufa kwe okusinga ne be yatta nga mulamu. **31** Awo baganda be n'ennyumba yonna eya kitaawe ne bagenda ne baggyayo omulambo gwe, ne bagutwala ewaabwe, ne bamuziika mu ntaana ya kitaawe Manowa eyali wakati w'e Zola ne Esutaoli. Yali akulembedde Isirayiri okumala emyaka amakumi abiri.

17 Waaliwo omusajja eyabeeranga mu nsi ey'ensozi Efulayimu, erinnya lye Mikka. **2** N'agamba nnyina nti, "Ebintundu bya ffeeza olukumi mu ekikumi ebyakubulako, n'okukolima n'okolima, nga mpulira, laba, effeeza eyo nze njirina. Nze nagitwala." Awo nnyina n'amugamba nti, "Mwana wange, Mukama Katonda akuwe omukisa." **3** Awo bwe yakomyawo ebintundu bya ffeeza ebyo olukumi mu ekikumi, eri nnyina, nnyina n'amugamba nti, "Mpaayo effeeza eno eri Mukama Katonda, okuva mu mukono gwange ku lw'omwana wange, ekolebwemu ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi ekisaanuuse, era ndimuzza gy'oli." **4** Awo bwe yazza effeeza, nnyina n'addira ebintundu ebikumi bibiri ebya ffeeza, n'abiwa omuweesi wa ffeeza, n'abikolamu ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi ekisaanuuse. Ne biteekebwa mu nnyumba ya Mikka. **5** Omusajja oyo Mikka yalina essabo. N'akola efodi, n'ebifaananyi ebyole n'ayawula omu ku batabani be okuba kabona we. **6** Mu biro ebyo tewaaliwo kabaka mu Isirayiri, era buli muntu yakolanga nga bw'alaba. **7** Ne wabaawo omuvubuka ow'omu kika kya Yuda nga Muleevi, eyabeeranga mu Besirekemuyuda. **8** N'ava mu kibuga kya Besirekemuyuda n'atandika okunoonya gy'anaabera, n'atuuka mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu mu nnyumba ya Mikka. Wabula yali akyali ku lugendo ng'akyanoonya aw'okubeera. **9** Mikka n'amubuuza nti, "Ova wa?" Omuleevi n'amuddamu nti, "Nva mu Besirekemuyuda, era nnoonya we nnyinza okubeera." **10** Mikka n'amugamba nti, "Beera nange, obeere kitange era kabona, nange ndikuwa ebintundu bya ffeeza kkumi ng'empeera, era ne nkuwa n'engoye n'emmere." Omuleevi n'abeera naye. **11** Awo Omuleevi n'akkiriza okubeera n'omusajja oyo, era omuvubuka n'aba gy'ali ng'omu ku batabani be. **12** Awo Mikka n'ayawula Omuleevi, era omuvubuka oyo n'abeera kabona we n'abeera mu nnyumba ya Mikka. **13** Mikka n'ayogera nti, "Kaakano mmanyi nga Mukama Katonda anankoleranga ebirungi, kubanga nnina Omuleevi nga kabona wange."

18 Mu biro ebyo Isirayiri teyalina kabaka. Era mu biro ebyo ekika ky'Abadaani baali banoonya ekifo aw'okubeera kubanga mu bika bya Isirayiri baali tebafunanga kifo kya kubeeramu ng'omugabo gwabwe. **2** Kyebaava batuma abaana ba Ddaani bataano, abasajja abalwanyi, okuva mu kika kyabwe kyonna, okuva mu Zola ne mu Esutaoli, bagende bakette ensi. Ne babagamba nti, "Mugende mukebere ensi." Ne batuuka mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu mu nnyumba ya Mikka ne basula eyo. **3** Bwe baali eyo okumpi n'ennyumba ya Mikka ne beetegereza eddoboozi ly'omuvubuka Omuleevi, ne bakyama ne bamubuuza nti, "Ani eyakuleeta wano? Era okola ki wano? Era lwaki oli wano?" **4** N'abategeeza Mikka bye yamukolera, n'abagamba nti, "Yampangisa era ndi kabona we." **5** Ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde, kaakano weebuuze ku Katonda, obanga olugendo lwe tugenda luliba n'omukisa." **6** Awo kabona n'abaddamu nti, "Mugende mirembe, kubanga Mukama Katonda asiimye mugende ku lugendo lwammwe." **7** Awo abasajja abataano ne bava awo, ne batuuka e Layisi, ne balaba ng'abantu baayo bali mirembe ng'Abasidoni bwe baali. Baali bakkakkamu, nga balina buli kye beetaaga mu nsi, era nga beesudde akabanga n'Abasidoni, nga tewali muntu n'omu gwe bakolagana naye. **8** Awo abakessi bwe baddayo eri baganda baabwe e Zola n'e Esutaoli, baganda baabwe ne bababuuza nti, "Bigenze bitya?" **9** Ne baddamu nti, "Mugolokoke, tubalumbe. Tulabye ensi, era laba, nga nnungi nnyo. Temuyinza butagenda. Temulwa, tugende tulye ensi. **10** Bwe mulituuka eyo muliraba abantu abakkakkamu ababeera mu nsi engazi, Katonda gy'atadde mu mukono gwammwe, era nsi erimu buli kintu omuntu kye yeetaaga." **11** Awo ekika ky'Abadaani ne basitula okuva e Zola n'e Esutaoli, abasajja lukaaga nga balina ebyokulwanyisa. **12** Ne bagenda ne basiisira okumpi ne Kiriyasuyalimu mu Yuda. Ekifo ekyo ne bakituuma Makanedani era kye kiyitibwa n'okutuusa leero. **13** Ne bava awo ne balaga mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ne batuuka ku nnyumba ya Mikka. **14** Abasajja abataano abaagenda okuketta ensi ya Layisi ne bagamba baganda baabwe nti, "Mumanyi nga mu nnyumba zino mulimu Efodi n'ebifaananyi ebyole n'ekifaananyi ekisaanuuse? Kale nno mukole kye mugwanira okukola." **15** Ne bakyama ne bagenda mu nnyumba y'omuvubuka Omuleevi eyali ewa Mikka ne bamulamusa. **16** Abasajja olukaaga nga balina ebyokulwanyisa byabwe ne bayimirira ku mulyango. **17** Awo abasajja abataano abaagenda okuketta ne bayingira ne baggyamu ekifaananyi ekyole, ne Efodi, ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekisaanuuse, nga kabona n'abasajja olukaaga nga balina ebyokulwanyisa byabwe bayimiridde ku mulyango. **18** Abasajja bwe bayingira mu nnyumba ya Mikka okuggyamu ekifaananyi ekyole, ne Efodi, ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekisaanuuse, kabona n'ababuuza nti, "Mukola ki?" **19** Ne bamuddamu nti, "Sirika tonyega. Jjangu naffe obeere kitaffe era kabona waffe. Kiki ekisinga, ggwe okuba kabona w'ennyumba y'omuntu omu, oba okuba kabona w'ekika kya Isirayiri?" **20** Kabona n'asanyuka, n'atwala Efodi ne balubaale abaali mu nnyumba n'ekifaananyi ekyole n'agenda nabo. **21** Ne babaako we bakyama ne balekayo abaana baabwe abato n'ebisolo byabwe n'ebintu byabwe. Ne bagenda mu maaso. **22** Bwe batambulako akabanga okuva ku nnyumba ya Mikka, abasajja abaabeeranga mu nnyumba eziriraanye ennyumba ya Mikka ne bakuŋŋaana ne bawondera abaana ba Ddaani. **23** Bwe baali babakoowoola, abaana ba Ddaani ne bakyuka ne batunuulira Mikka ne bamubuuza nti, "Mutukoowoolera ki?" **24** N'abaddamu nti, "Mututte balubaale bange be neekolera, ne kabona. Kiki kye nsigazza? Muyinza mutya okumbuuza kye mbadde?" **25** Abaana ba Ddaani ne bamuddamu nti, "Sitwagala

kuwulira ddoboozi lyo, si kulwa ng'abasajja abakambwe abali mu ffe bakulumba n'ofiirwa obulamu bwo n'obw'abo ab'omu nnyumba yo." **26** Awo abaana ba Ddaani ne beetambulira. Awo Mikka bwe yalaba nga bamuyinze amaanyi, n'akyuka n'addayo ewuwe. **27** Ne batwala ebintu Mikka bye yali akoze, ne kabona gwe yalina, ne batuuka e Layisi omwali abantu abakkakkamu abatamanyiridde, ne bakilumba ne batta abantu baamu n'ekitala, n'ekibuga ne bakikumako omuliro. **28** Tewaaliwo eyajja okubataasa kubanga ne Sidoni kyali wala n'ekibuga ekyo, ate nga tebalina nkolagana na muntu yenna. Ekibuga kyali mu kiwonvu ekiriraanye Besulekobu. Abaddaani ne bazimba buto ekibuga ne babeera omwo. **29** Ekibuga ne bakikyusa erinnya okuva ku Layisi lye kyayitibwanga olubereberye ne bakituuma Ddaani, ng'erinnya lya Ddaani jjajjaabwe eyazaalibwa Isirayiri bwe lyali. **30** Awo abaana ba Ddaani ne beeterawo ekifaananyi ekyole, ne balonda Yonasaani mutabani wa Gerusomu, muzzukulu wa Musa, ne batabani be okuba bakabona eri ekika ky'Abadaani okutuusa ensi lwe yawambibwa. **31** Ne bassaawo ebifaananyi ebyole Mikka bye yali yeekoledde, ebbanga lyonna ennyumba ya Katonda we yabeerera mu Siiro.

19 Awo mu biro ebyo tewaali kabaka mu Isirayiri. Ne wabaawo Omuleevi eyabeeranga mu kyalo mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu eyawasa omukazi mu Besirekemu mu Yuda. **2** Naye mukazi we oyo n'ataba mwesigwa n'anoba ku bba, n'addayo mu nnyumba ya kitaawe e Besirekemu mu Yuda n'amalayo emyezi ena. **3** Bba n'agolokoka n'agenda n'omuweereza we n'endogoyi bbiri okwogera ne mukazi we amukomyewo. Omukazi n'amutwala mu nnyumba ya kitaawe era kitaawe w'omuwala bwe yamulaba n'asanyuka era n'amwaniriza. **4** Awo mukoddomi we, kitaawe w'omuwala n'amuwaliriza asigaleyo ennaku ssatu. Ne balya ne banywa ne basula eyo. **5** Awo ku lunaku olwokuna ne bagolokoka mu makya, Omuleevi ne yeeteekateeka okugenda. Kyokka kitaawe w'omuwala n'agamba mukoddomi we nti, "Mwesanyuse mumale okulya ku mmere, mulyoke mugende." **6** Ne batuula ne balya era ne banywa bonna wamu. Kitaawe w'omuwala n'agamba omusajja nti, "Kaakano kkiriza osule, omutima gwo gusanyukeko." **7** Omusajja bwe yagolokoka okugenda, mukoddomi we n'amuwaliriza okusigala era n'asula ekiro ekyo. **8** Ku lunaku olwokutaano, bwe yagolokoka mu makya okugenda, kitaawe w'omuwala n'amugamba nti, "Weesanyuse kaakano. Ojjira weesanyusa okutuusa obudde lwe bunaawungeera." Ne balya bonna wamu. **9** Omusajja bwe yagolokoka okugenda ne mukazi we n'omugole we, mukoddomi we kitaawe w'omuwala n'amugamba nti, "Laba, kaakano obudde buzibye. Sula obudde buyise. Sigala wano weesanyuse, onoogolokoka enkya n'oddayo ewuwo." **10** Naye omusajja n'atakkiriza. N'asitula n'agenda ne mukazi we, n'endogoyi ze zombi nga zeetisse, ku luuyi olw'e Yebusi, ye Yerusaalemi. **11** Bwe baali bali kumpi ne Yebusi, n'obudde nga buyise, omuweereza n'agamba mukama we nti, "Jjangu tukyame tuyingire mu kibuga kino eky'Abayebusi tusule omwo." **12** Mukama we n'amuddamu nti, "Tetuukyame kuyingira mu kibuga ky'abatali baana ba Isirayiri, eky'abannaggwanga. Tujja kweyongerayo tulage e Gibea." **13** N'agamba omuweereza we nti, "Tusemberere ekimu ku bifo ebyo, tusule e Gibea oba mu Laama." **14** Ne beeyongerayo. Enjuba n'egwa nga basemberera Gibea ekya Benyamini. **15** Ne bakyama eyo mu Gibea, gye baba basula. Ne balaga mu kifo ekigazi eky'ekibuga ne batuula eyo, kyokka ne wataba muntu n'omu eyajja okubatwala ewuwe. **16** Era laba, ne wajja omusajja omukadde eyali ava ku mirimu gye egy'omu nnimiro akawungeezi, ng'asibuka mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, ng'abeera mu Gibea. Abantu b'e Gibea baayitibwanga Babenyamini. **17** N'ayimusa amaaso ge n'alaba omusajja omutambuze, ng'ali mu kifo ekigazi eky'ekibuga. Omusajja n'amubuuza nti, "Ova wa era olaga wa?" **18** N'amuddamu nti, "Nva mu Besirekemu mu Yuda, ndaga mu byalo eby'ensi ey'ensozi eya Efulayimu gye mbeera. Nva mu Besirekemu mu Yuda, nzirayo mu nnyumba ya Mukama, naye tewali anyannirizza mu nnyumba ye." **19** Wabula nnina essubi n'emmere ey'endogoyi zange, ate naffe abaweereza bo tulina emmere ne wayini ebitumala nze, n'omuweereza wo omukazi, n'omuvubuka. **20** Omusajja omukadde n'abagamba nti, "Mbanirizza ewange mwenna. Temwetaaga kusula mu kifo ekigazi eky'ekibuga." **21** Awo n'abatwala mu nnyumba ye, n'aliisa endogoyi ze, ne banaaba ku bigere, ne balya, ne banywa. **22** Awo bwe baali nga beesanyusaamu, laba, abasajja ab'omu kibuga ekyo, abaana ab'obutali butuukirivu ne bazingiza ennyumba nga bwe bakoona oluggi. Ne bagamba nannyini nnyumba, omusajja omukadde nga bwe bawowoggana nti, "Fulumya omusajja oyo ayingidde mu nnyumba yo, tumusiyage." **23** Nannyini nnyumba n'afuluma, n'abagamba nti, "Nedda mikwano gyange, temubeera bagwenyufu. Olw'okuba ng'omusajja ono azze mu nnyumba yange, temukola kintu kya buswavu bwe kityo. **24** Mulaba muwala wange wuuno, mbeerera, ate n'omukazi w'omusajja naye nzija kubamuwa. Baabo mubakole kye mwagala. Naye omusajja ono temumukola kintu kya buswavu bwe kityo." **25** Naye abasajja ne bagaana okumuwuliriza. Omusajja kyeyava addira mukazi we, n'amufulumya, ne bamukwata ne bamusobyako ekiro kyonna, ne bamuta agende ng'emmambya esala. **26** Omukazi n'addayo n'atuuka obudde nga bukya, n'agwa ku luggi lw'ennyumba, mukama we gye yali asuze, n'abeera awo okutuusa obudde bwe bwakya. **27** Mukama we bwe yagolokoka mu makya, n'aggulawo enzigi z'ennyumba ye n'afuluma agende ku lugendo lwe, laba, mukazi we ng'agudde mu maaso g'ennyumba, ng'emikono gye gikunukkiriza omulyango. **28** N'agamba mukazi we nti, "Golokoka tugende." Kyokka ne wataba kanyego. Omusajja n'amuteeka ku ndogoyi, n'agenda ewuwe. **29** Bwe yatuuka ewuwe, n'addira akambe, n'akwata mukazi we, n'amusalaasalamu ebifi kkumi na bibiri, n'abiweereza mu buli kitundu ekya Isirayiri. **30** Awo buli muntu eyabirabangako n'agamba nti, "Ekikolwa ekiri nga kino tekikolebwanga so tekirabibwanga okuva ku lunaku abaana ba Isirayiri lwe baayambukirako okuva mu nsi y'e Misiri n'okutuusa leero. Mukirowoozeeko, mukifumiitirizeeko era tulabe eky'okukola."

20 Awo abaana ba Isirayiri bonna okuva ku Ddaani okutuuka ku Beeruseba wamu n'ensi ya Gireyaadi ne bakuŋŋaana mu maaso ga Mukama e Mizupa, nga bali omuntu omu. **2** Abakulembeze b'abantu bonna mu bika byonna ebya Isirayiri ne batuula mu bifo byabwe mu kuŋŋaaniro ly'abantu ba Katonda, nga bawera abaserikale abaalina ebitala, emitwalo amakumi ana. **3** Awo abaana ba Benyamini ne bawulira nti Abantu ba Isirayiri bambuse e Mizupa. Abaana ba Isirayiri ne boogera nti, "Ekintu kino eky'ekivve bwe kiti, kyabaawo kitya?" **4** Omuleevi bba w'omukazi eyattibwa n'addamu nti, "Natuuka e Gibea ekya Benyamini, ne mukazi wange, tusule eyo. **5** Abasajja ab'e Gibea ne bangolokokerako mu kiro, ne bazingiza ennyumba gye twalimu, ne baagala okunzita. Kyokka ne bakwata mukazi wange ne bamusobyako n'afa. **6** Kyennava ntwala mukazi wange ne musalaasala, ne mpeereza ebitundu bye mu buli kifo eky'omugabo gwa Isirayiri, kubanga baakola ekikolwa eky'obugwenyufu era eky'ekivve. **7** Kaakano mmwe abaana ba Isirayiri mwenna, musaleewo eky'okukola." **8** Awo abantu bonna ne bagolokoka nga bali omuntu omu, ne boogera nti, "Tewali muntu mu ffe aliddayo ewuwe. Tewali aliddayo mu nnyumba ye. **9** Naye kaakano ekintu kye tulikola Gibea okumulwanyisa, kwe kumukubira akalulu. **10** Abantu kkumi ku bantu kikumi okuva mu bika byonna ebya Isirayiri, n'abalala kikumi ku bantu olukumi, n'abalala lukumi ku bantu omutwalo ogumu bagende bafunire eggye ebyetaago. Eggye bwe lirituuka e Gibea eky'e Benyamini balyoke bababonereze ng'ekikolwa kyabwe eby'obugwenyufu bwe kiri, kye baakola mu Isirayiri." **11** Awo abantu bonna aba Isirayiri ne bakuŋŋaana ne baba omuntu omu, ne balumba ekibuga. **12** Ebika bya Isirayiri ne bituma ababaka mu kika kyonna ekya Benyamini, nga babuuza nti, "Kikolwa ki eky'ekivve ekyakolebwa wakati mu mmwe? **13** Kale kaakano muweeyo abasajja abaana b'ebikolwa ebitali bya butuukirivu abali mu Gibea tubatte, tuggyewo ekibi mu Isirayiri." Naye abaana ba Benyamini ne bagaana okuwuliriza eddoboozi ly'abaana ba Isirayiri. **14** Awo abaana ba Benyamini ne bakuŋŋaanira mu Gibea nga bava mu bibuga byonna, bagende balwanyise abaana ba Isirayiri. **15** Ku lunaku olwo, abaana ba Benyamini ne bavaayo okuva mu bibuga abasajja abalina ebitala emitwalo ebiri mu kakaaga. **16** Mu bantu abo bonna mwalimu abasajja abalondemu lusanvu abakozesa kkono. Buli omu ku bo yayinzanga okuteeka ejjinja mu nvumuulo ekube oluviiri, n'atasubwa. **17** Abasajja ba Isirayiri, nga totaddeeko abava mu Benyamini, ne bakuŋŋaana abasajja abalwanyi abasitula ebitala, emitwalo amakumi ana. **18** Abaana ba Isirayiri ne bagolokoka ne bayambuka e Beseri ne beebuuza ku Katonda nga bagamba nti, "Ani ku ffe alisooka okugenda okulwanyisa abaana ba Benyamini?" Mukama n'abaddamu nti, "Yuda yalisooka." **19** Abaana ba Isirayiri ne bagolokoka mu makya ne basiisira okumpi ne Gibea. **20** Abasajja ba Isirayiri ne bagenda okulwanyisa Benyamini, n'abasajja ba Benyamini ne basimba ennyiriri okulwanyisa abasajja ba Isirayiri e Gibea. **21** Abaana ba Benyamini ne bava mu Gibea ne batta abasajja ba Isirayiri emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu lutalo ku lunaku olwo. **22** Naye abantu bazzaamu abasajja ba Isirayiri amaanyi, ne baddayo ne basimba ennyiriri mu kifo mwe baali ku lunaku olwasooka. **23** Awo abaana ba Isirayiri ne bambuka ne bakaabira Mukama okutuusa akawungeezi. Ne beebuuza ku Mukama nti, "Tuddeyo tulwanyise baganda baffe abaana ba Benyamini?" Mukama n'abaddamu nti, "Mugende mubalwanyise." **24** Ku lunaku olwokubiri Abayisirayiri ne basembera okulwanyisa Ababenyamini. **25** Ababenyamini ne bavaayo ne balumba okuva e Gibea, ne batta abaana ba Isirayiri abalala omutwalo gumu mu kanaana mu lutalo ku lunaku olwo olwokubiri; Abayisirayiri abo bonna baalina ebitala. **26** Awo abaana ba Isirayiri bonna n'abantu bonna, ne bambuka okulaga e Beseri, ne bakaabira Mukama Katonda ne batuula eyo mu maaso ge ne basiiba olunaku olwo okutuusa akawungeezi, lwe baawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe mu maaso ga Mukama. **27** Abaana ba Isirayiri ne beebuuza ku Mukama Katonda, kubanga Essanduuko ey'Endagaano ya Katonda yaliyo mu biro ebyo, **28** nga Finekaasi mutabani wa Eriyazaali, muzzukulu wa Alooni yaweereza mu maaso ga Mukama Katonda. Ne bamwebuuzaako nga bagamba nti, "Tuddeyo tulumbe baganda baffe abaana ba Benyamini oba tetuddayo?" Mukama n'abaddamu nti, "Mugende kubanga enkya nzija kubagabula mu mukono gwammwe." **29** Awo Abayisirayiri ne bateegera ku njuyi zonna eza Gibea. **30** Ku lunaku olwokusatu abaana ba Isirayiri ne bambuka okulwanyisa abaana ba Benyamini ne basimba ennyiriri nga boolekedde Gibea ng'olulala. **31** Abaana ba Benyamini ne bavaayo okubalwanyisa ne basikirizibwa okuva mu kibuga, ne batandika okukuba n'okutta ng'olulala, nga bava ku luguudo olumu okudda e Beseri, ne ku lulala oludda e Gibea mu nnimiro. Ne batta abasajja Abayisirayiri ng'amakumi asatu. **32** Abaana ba Benyamini bwe baagambanga nti, "Tubawangula nga luli bwe kyali ku mulundi ogwasooka," Abayisirayiri bo ne beeteesa nti, "Tuddeyoko emabega, tubasikirize okubaggya mu kibuga badde mu nguudo." **33** Abasajja bonna aba Isirayiri ne bava mu nnyiriri zaabwe mu bifo byabwe, ne badda e Baalutamali. Abayisirayiri abaateega ne bafubutuka okuva mu bifo byabwe mu ttale erya Gibea. **34** Awo abasajja omutwalo gumu abaalondebwa okuva mu Isirayiri yonna, ne balumba Gibea ne waba okulwana okw'amaanyi, Ababenyamini ne batamanya nti akabi kabajjidde. **35** Awo Mukama Katonda n'awangula Benyamini mu maaso ga Isirayiri, era ku lunaku olwo abaana ba Isirayiri ne batta Ababenyamini bonna abaalina ebitala, abasajja emitwalo ebiri mu enkumi ttaano mu kikumi. **36** Abaana ba Benyamini ne balaba nga bakubiddwa. Abasajja ba Isirayiri ne bakolera Ababenyamini ekkubo, nga bo Abayisirayiri beesize abateezi be baali batadde okumpi ne Gibea. **37** Abaali bateeze ne badduka ne beesogga mu Gibea, ne basaasaana ne batta abaakirimu bonna. **38** Abasajja ba Isirayiri baali balagaanye n'abaateega nti abateezi bwe banaanyoosa omukka omungi mu kibuga, **39** abasajja ba Isirayiri abali mu ddwaniro banaakyuka. Mu kiseera ekyo Ababenyamini baali batanudde okukuba n'okutta abasajja ba Isirayiri ng'amakumi asatu, nga luli olwasooka.

Ne bagamba nti, “Ddala ddala tubawangudde nga mu lutalo luli olwasooka.” **40** Naye omukka bwe gwatandika okunyooka, ekibuga kyonna nga kigya, Ababenyamini ne bakyuka okutunula emabega, laba, ng’ekibuga kyonna kikutte omuliro. **41** Abasajja ba Isirayiri ne babakyukira. Abasajja ba Benyamini ne batya bwe baalaba ng’akabi kabajjidde. **42** Kyebaava badduka abasajja ba Isirayiri nga baddukira mu ddungu, kyokka olutalo ne lubayinza. Buli eyadduka okuva mu bibuga n’afiira wamu nabo. **43** Abayisirayiri ne bazingiza Ababenyamini, ne babagoba okutuukira ddala ku buvanjuba bw’e Gibea we butandikira. **44** Abasajja abalwanyi abazira Ababenyamini abaafa baali omutwalo gumu mu kanaana. **45** Ababenyamini bwe baddukira mu ddungu nga boolekedde olwazi lwa Limoni, Abayisirayiri ne batta enkumi ttaano ku bo. Abayisirayiri ne bongera okubagobera ddala okutuuka e Gidomu, era n’eyo ne battirayo abasajja enkumi bbiri. **46** Bwe batyo Ababenyamini bonna abaafa ku lunaku olwo, baali emitwalo ebiri mu enkumi ttaano, bonna abo nga basajja bazira. **47** Naye abasajja lukaaga be baddukira mu ddungu okwolekera olwazi lwa Limoni, ne babeera eyo okumala emyezi ena. **48** Abasajja ba Isirayiri ne bakyuka ne baddayo eri abaana ba Benyamini ne batta buli kintu ekyali mu kibuga, ne batta ensolo, ne batta buli muntu gwe baasanga mu bibuga byonna bye baalaba, ne babikumako omuliro.

21 Abasajja ba Isirayiri baali beerayiridde e Mizupa nti, “Tewabanga n’omu ku ffe awaayo muwala we okufumbirwa Benyamini.” **2** Awo abantu ne bagenda e Beseri ne batuula eyo okutuusa akawungeezi nga bakaabira Katonda, nga bayimusa eddoboozi lyabwe, nga bakuba ebiwoobe, **3** nga bakaaba nti, “Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri, lwaki kino kituuse ku Isirayiri leero, ekika ekimu okubula ku Isirayiri?” **4** Awo ku lunaku olwaddirira, abantu ne bagolokoka ne bazimba ekyoto mu kifo ekyo, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n’ebiweebwayo olw’emirembe. **5** Abaana ba Isirayiri ne beebuuza nti, “Ani ku bika byonna ebya Isirayiri atazze kukuŋŋaana mu maaso ga Mukama Katonda?” Kubanga baali beerayiridde, ng’omuntu yenna alemwa okukuŋŋaana mu maaso ga Mukama e Mizupa, ateekwa kuttibwa. **6** Abaana ba Isirayiri ne basaalirwa olwa Benyamini muganda waabwe nga bagamba nti, “Leero ekika ekimu ekya Isirayiri kisaliddwako. **7** Tunaabakolera ki okubafunira abakazi, obanga ffe ffennyini twerayiridde eri Mukama obutabawa bawala baffe okubafumbirwa?” **8** Ne beebuuza nti, “Kika ki ku bika bya Isirayiri ekitaayambuka Mizupa mu maaso ga Mukama Katonda?” Ne bazuula nga mu Yabesugireyaadi tewaavaayo muntu eyajja mu lukuŋŋaana. **9** Bwe baalaba abantu, laba nga tewaliiwo mutuuze w’e Yabesugireyaadi. **10** Awo ekibiina ne kitumayo abasajja abalwanyi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ne babalagira nti, “Mugende muzikirize n’ekitala abo bonna ababeera mu Yabesugireyaadi, obutalekaawo bakazi wadde abaana. **11** Kino kye muba mukola. Mutte buli musajja na buli mukazi atali mbeerera.” **12** Mu bantu abaabeeranga mu Yabesugireyaadi ne basangamu abawala ebikumi bina abaali embeerera, ne babatwala mu nkambi e Siiro mu nsi ya Kanani. **13** Awo ekibiina kyonna ekyali kikuŋŋaanye ne kiweereza abaana ba Benyamini abaali ku lwazi lwa Limoni obubaka obw’emirembe. **14** Awo Ababenyamini ne bakomawo mu kiseera ekyo, era ne baweebwa abawala abaawonawo ku bawala ab’e Yabesugireyaadi, naye ne batabamala bonna. **15** Abantu ne basaalirwa olwa Benyamini kubanga Mukama Katonda yali abaawudde ku bika bya Isirayiri ebirala. **16** Awo abakadde b’olukuŋŋaana ne bagamba nti, “Abakazi b’Ababenyamini baazikirizibwa, kaakano abasajja abasigaddewo, tunabalabira wa abakazi? **17** Ababenyamini abaasigalawo bateekwa okufuna abasika, ekika kireme okusangulibwawo mu Isirayiri. **18** Ate tetuyinza kubawa ku bawala baffe kubawasa, kubanga ffe abaana ba Isirayiri tweyama nga tugamba nti, ‘Akolimirwe aliwa Omubenyamini muwala we okumuwasa.’ **19** Kyokka waliwo embaga ya Mukama Katonda eya buli mwaka e Siiro, ekiri mu bukiikakkono bwa Beseri, n’obuvanjuba bw’oluguudo oluva e Beseri okudda e Sekemu, n’obukiikaddyo bwa Lebona.” **20** Awo ne bagamba abaana ba Benyamini nti, “Mugende mwekweke mu nnimiro z’emizabbibu, **21** muteege. Laba abawala b’e Siiro bwe banaafuluma okwegatta ku mazina, mudduke okuva mu nnimiro z’emizabbibu, mwefunire buli muntu omukazi ku bawala b’e Siiro, muddeyo mu nsi ya Benyamini. **22** Awo bakitaabwe oba bannyinaabwe bwe balyemulugunya gye tuli, tulibagamba nti, ‘Mubatuwe lwa kisa, kubanga tetwabafunira bakazi mu lutalo, era olwokubanga temwababawa, temulina musango.’” **23** Awo Ababenyamini ne bakola bwe batyo. Ne beewambira abawala ku abo abaali bazina, ne beddirayo mu busika bwabwe, ne baddamu okuzimba ebibuga byabwe ne babeera omwo. **24** Mu kiseera ekyo n’abaana ba Isirayiri buli muntu mu kika kye ne yeddirayo mu busika bwe. **25** Mu biro ebyo tewaali kabaka mu Isirayiri; buli muntu yakolanga nga bw’ayagala.

Luusi

1 Awo olwatuuka mu nnaku ezo abalamuzi ze baafugiramu,
enjala n'egwa mu nsi. Awo omusajja ow'e Besirekemu
mu Yuda ne mukazi we, ne batabani be bombi, ne
basengukira mu nsi ya Mowaabu. **2** Erinnya ly'omusajja
yali Erimereki, erya mukazi we Nawomi, n'amannya ga
batabani be bombi, Maloni ne Kiriyoni. Baali Bayefulaasi
ab'e Besirekemu mu Yuda, bwe baatuuka mu nsi ya
Mowaabu, ne babeera omwo. **3** Naye Erimereki bba
wa Nawomi n'afa; nnamwandu Nawomi n'asigalawo ne
batabani be bombi. **4** Batabani be baawasa ku bakazi
Abamowaabu, omu Olupa, n'omulala Luusi, ne babeera
eyo okumala emyaka nga kkumi. **5** Oluvannyuma Maloni
ne Kiriyoni ne bafa, Nawomi n'asigala nga talina baana
wadde bba. **6** Bwe yawulira ng'ali mu nsi ya Mowaabu
nti Mukama Katonda yajjira abantu be n'abawa emmere,
n'agolokoka ne baka baana be okuddayo mu Isirayiri. **7**
Ye ne baka baana be, ne bava mu kifo mwe baali, ne
bakwata ekkubo okuddayo mu nsi ya Yuda. **8** Awo Nawomi
n'agamba baka baana be nti, "Mugende muddeeyo buli
muntu mu nnyumba ya nnyina, era Mukama Katonda
abakolere ebyekisa, nga nammwe bwe mwakolera abaafa
era ne bye mwakolera nze. **9** Mukama Katonda abawe
omukisa era buli omu ku mmwe, amuwe omusajja omulala."
N'alyoka abanywegera, nabo ne bayimusa amaloboozi
gaabwe, ne bakaaba amaziga, **10** nga bagamba nti, "Nedda,
tuligenda naawe ng'oddayo eri abantu bo." **11** Naye Nawomi
n'abagamba nti, "Muddeeyo ewammwe bawala bange.
Kiki ekibaagaza okugenda nange? Sikyasobola kuzaala
baana balala bafuuke babba mmwe. **12** Mweddireyo
ewammwe, bawala bange, kubanga nze nkaddiye nnyo
sikyafumbirwa. Ne bwe nnandifumbiddwa ne nzaala
abaana aboobulenzi; **13** mwandibalindiridde okutuusa lwe
bandikuze nga temunnafumbirwa? Nedda, bawala bange.
Nnumwa nnyo okusinga mmwe, kubanga omukono gwa
Mukama Katonda tegubadde nange." **14** Bwe baawulira
ekyo, ne baddamu okukaaba. Awo Olupa n'anywegera
nnyazaala we, n'amusiibula. Naye Luusi namunywererako
ddala. **15** Awo Nawomi bwe yalaba ekyo, namugamba
nti, "Laba, munno azzeeyo eri abantu be ne balubaale
be, naawe kwata ekkubo omugoberere." **16** Naye Luusi
n'amwegayirira ng'agamba nti, "Tompaliriza kukuvaako,
wadde obutakugoberera, kubanga gy'onoogendanga,
nange gye nnaagendanga, gy'onooberanga, nange gye
nnaaberanga, era abantu bo be banaabanga abantu
bange, era ne Katonda wo y'anaaberanga Katonda wange.
17 Gy'olifiira nange gye ndifiira era eyo gye balinziika.
Mukama Katonda ankangavvule nnyo bwe ndyawukana
naawe wabula mpozi okufa." **18** Awo Nawomi bwe yalaba
nga Luusi amaliridde okugenda naye, n'atayongerako
kigambo kirala. **19** Oluvannyuma bombi ne batambula
okutuuka e Besirekemu. Bwe batuuka e Besirekemu,
ekibuga kyonna ne kisasamala ku lwabwe, era abakazi ne
beebuuza nti, "Ddala ono ye Nawomi?" **20** Bwe yawulira
ekyo, n'abaddamu nti, "Temumpita Nawomi, naye mumpite
Mala, kubanga Ayinzabyonna yalumya obulamu bwange
n'okukaawa bunkayiridde. **21** Nagenda nnina ebintu bingi,
naye Mukama Katonda ankomezzaawo nga sirina kantu,
kale lwaki mumpita Nawomi? Mukama ambonerezza.
Ayinzabyonna yandeetera okubonaabona." **22** Bw'atyo
Nawomi n'akomawo e Besirekemu, okuva mu Mowaabu
ne muka mwana we Luusi Omumowaabu, mu kiseera
eky'okukungula sayiri nga kyakatandika.

2 Nawomi yalina mulamu we, ng'ava mu kika kya bba,
Erimereki, nga mugagga, erinnya lye nga ye Bowaazi.
2 Awo Luusi Omumowaabu n'agamba Nawomi nti, "Ka
ŋŋende mu nnimiro okulonda ebirimba bya sayiri, ngoberere
oyo anankwatirwa ekisa." Nawomi n'amuddamu nti, "Genda,
muwala wange." **3** Amangwago, n'agenda, n'atandika
okulonda mu nnimiro abakunguzi we bayise. Awo ne
yesanga ng'atuuse mu nnimiro ya Bowaazi, ow'omu kika
kya Erimereki. **4** Mu kiseera kye kimu Bowaazi n'atuuka
okuva e Besirekemu, n'agamba abakunguzi be nti, "Mukama
Katonda abeere nammwe." Nabo ne bamuddamu nti,
"Naawe Mukama Katonda akuwe omukisa." **5** Awo Bowaazi
n'abuuza nampala wa bakunguzi be nti, "Omuwala ono
w'ani?" **6** N'amuddamu nti, "Ono ye muwala Omumowaabu
eyajja ne Nawomi okuva e Mowaabu. **7** Atwegayiridde
alondelonde abakunguzi we bayise mu binywa, era
asiibye akola okuva obw'enkya okutuusa essaawa eno,
okuggyako akabanga akatono ke yawumuddemu." **8**
Awo Bowaazi n'agamba Luusi nti, "Wuliriza, muwala
ggwe. Togendanga n'olondanga mu nnimiro endala yonna,
tovanga mu eno, naye obeeranga wamu nabaweereza
bange abawala. **9** Gendereranga ennimiro basajja bange
mwe bamaze okukungula, era ogoberereng a abawala.
Abasajja mbalagidde obutakutawanya. Era ennyonta
bw'ekulumanga, onywenga ku mazzi abasajja ge basenye."
10 Awo Luusi bwe yawulira ebyo, n'avuunama ku ttaka,
ng'agamba nti, "Ng'ondaze ekisa mu maaso go, n'onfaako
nze, munnaggwanga." **11** Naye Bowaazi n'addamu nti,
"By'okoledde nnyazaala wo kasookedde balo afa, ne bwe
waleka kitaawo ne nnyoko era n'abantu bo n'ojja mu nsi
ey'abantu botomanyi, babintegezezza byonna. **12** Mukama
Katonda wa Isirayiri gwe weeyuna wansi w'ebiwaawaatiro
bye, akusasule olw'ebyo by'okoze. MukamaKatonda wa
Isirayiri, oyo gwe weewagamye wansi w'ebiwawaatiro bye,
akuwe empeera ennene ddala." **13** Awo Luusi n'addamu nti,
"Nneeyongere okulaba ekisa mu maaso go mukama wange,
kubanga oyogedde ebigambo ebyekisa eri omuweereza
wo era emmeeme yange ogizizza mu nteeko wadde nga
sigwanira kuba omu ku baweereza bo." **14** Ekiseera
ekyokulya bwe kyatuuka, Bowaazi n'agamba Luusi nti,
"Jjangu okoze omugaati gwo mu wayini akatuuse." Awo
Luusi bwe yatuula wansi, Bowaazi n'amuwa sayiri ensiike,
n'alya, n'akkuta, n'emulemera nawo. **15** Oluvannyuma
ng'okulya kuwedde, n'agolokoka agende alonde, era
Bowaazi n'alagira abaddu be nti, "Ne bw'anaalonda mu
binywa temumugaana. **16** Wakiri, mumuleke yerondere mu
miganda so temumuwuuna." **17** Awo Luusi n'alonda mu
nnimiro okutuuka akawungeezi, oluvannyuma n'awuula

ne sayiri gye yali akuŋŋaanyizza, n'aweza nga kilo kkumi na ssatu. **18** Yonna n'agyetikka, n'agitwala mu kibuga, ne nnyazaala we n'agiraba. Era yamuleetera ne ku mmere gye yali afissizzaawo. **19** Nnyazaala we yasanyuka nnyo, era n'amubuuza nti, "Wakoze mu nnimiro y'ani leero? Aweebwe omukisa oyo akukwatiddwa ekisa!" Awo Luusi n'abuulira nnyazaala we nannyini nnimiro mwe yakoze, n'erinnya ly'omwami nga ye Bowaazi. **20** Nawomi namugamba nti, "Mukama Katonda atalekanga kulaga kisa eri abalamu n'abafu, amuwe omukisa. Anti omusajja oyo muganda waffe ddala, era y'omu ku banunuzi baffe ddala." **21** Luusi Omumowaabu n'ayongerako nti, "N'okuŋŋamba yaŋŋambye nti nkolere wamu n'abakozi be okutuusa lwe balimala eby'okukungula bye." **22** Awo Nawomi n'agamba Luusi muka mwana we nti, "Kijja kuba kirungi nnyo muwala wange, okubeeranga kumpi nabaweereza be abakazi, kubanga singa onoogenda mu nnimiro y'omulala akabi kayinza okukutuukako." **23** Awo Luusi n'abeeranga kumpi n'abaweereza ba Bowaazi ng'alonda okutuusa amakungula ga sayiri n'eŋŋaano bwe gaggwa, n'abeeranga wamu ne nnyazaala we.

3 Awo Nawomi nnyazaala wa Luusi n'amugamba nti, "Lwaki sikunoonyeza maka ag'okubeeramu, bakulabiririre eyo? **2** Ewa Bowaazi gy'obadde n'abaweereza be abawala, ye muganda waffe. Kale, ekiro kya leero ajja kuba ng'awewa sayiri mu gguuliro. **3** Kale naaba osaabe obuwoowo, era oyambale engoye zo ezisinga obulungi. Oluvannyuma oserengete mu gguuliro; naye tomuganya kumanya nti wooli, okutuusa ng'amaze okulya n'okunywa. **4** Oluvannyuma ng'agalamiddeko wansi, weetegereze ekifo w'agalamidde, ogende obikkule ku bigere bye emirannamiro, naawe ogalamire awo; anaakubuulira eky'okukola." **5** Awo Luusi n'amugamba nti, "Nzija kukola nga bw'ondagidde." **6** N'aserengeta mu gguuliro, n'akola byonna nga nnyazaala we bwe yamulagira. **7** Awo Bowaazi bwe yamala okulya n'okunywa, era nga musanyufu, n'agenda n'agalamira ku mabbali g'entuumo ye ŋŋaano. Luusi naye n'asooba mpola mpola, n'abikkula ku bigere bye, n'agalamira awo kumpi naye. **8** Ekiro mu ttumbi, Bowaazi ne yeekanga, bwe yeekyusa n'alaba omukazi agalamidde kumpi n'ebigere bye. **9** N'amubuuza nti, "Ggwe ani?" Luusi n'addamu nti, "Nze Luusi omuweereza wo. Mbikkaako ku lugoye lwo kubanga oli mununuzi wa kika." **10** Bowaazi n'amuddamu nti, "Mukama Katonda akuwe omukisa muwala ggwe, olw'ekisa ekinene kyondaze okusinga eky'olubereberye, kubanga togenze wa bavubuka, abagagga oba abaavu. **11** Kaakano, muwala ggwe, totya. Nzija kukukolera buli kintu kyonna ky'onoosaba. Abantu bange bonna ab'omu kibuga, bamanyi ng'oli mukazi mwegendereza. **12** Kya mazima ddala ndi mununuzi wo, naye waliwo ansingako. **13** Beera wano okutuusa obudde lwe bunaakya. Kale bw'anaayagala okukutwala, kinaaba kirungi; naye bw'anaaba nga tasiimye, Mukama Katonda nga bw'ali omulamu, nnaakutwala." **14** N'agalamira kumpi n'ebigere bye okutuusa enkeera, naye n'agolokoka nga tebunnalaba addeyo eka. Naye Bowaazi n'amukuutira nti, "Kireme okumanyibwa nti omukazi yazzeeko mu gguuliro." **15** Era n'amugamba aleete omunagiro gw'ayambadde; n'agukwata, n'amugerera ebigero mukaaga ebya sayiri, n'abimutikka, oluvannyuma Luusi n'addayo mu kibuga. **16** Bwe yatuuka eri nnyazaala we, Nawomi n'amubuuza nti, "Byagenze bitya muwala wange?" N'amubuulira ebintu byonna Bowaazi bye yamukoledde, **17** era n'ayongerako nti, "Yampadde ebigero bino omukaaga ebya sayiri, n'aŋŋamba nti, 'Toddayo wa nnyazaala wo ngalo nsa.'" **18** Nawomi n'amugamba nti, "Gumiikiriza, muwala wange, olabe ebigambo gye binakkira, kubanga leero omusajja oyo tajja kuwummula okutuusa ensonga eyo lw'anagimala."

4 Awo Bowaazi n'ayambuka ku wankaaki w'ekibuga n'atuula awo. Mu kiseera kye kimu, muganda we oli gwe yayogerako ngali ne Luusi, yali ayitawo. Bowaazi n'amuyita namugamba nti, "Jjangu otuuleko wano munnange." Naye n'akkiriza, n'agenda n'atuula we yali. **2** Bowaazi n'ayita n'abasajja kkumi ku bakadde b'ekibuga ne bajja ne batuula awo. **3** N'alyoka agamba muganda we nti, "Nawomi, eyakomyewo okuva mu Mowaabu, atunda ekibanja ekyali ekya muganda waffe omugenzi Erimereki. **4** Ndowoozezza nti nkutegeeze ku nsonga eyo, ekibanja ekyo okigulire mu maaso g'abakadde baffe. Bw'oba ng'oyagala okukinunula kinunule. Naye bw'oba nga toyagala, ntegeeza nkimanye. Tewali mulala alina buyinza kukinunula wabula ggwe, ate nga nze nkuddirira mu lunyiriri lwaffe." Omusajja n'addamu nti, "Nzija kukinunula." **5** Awo Bowaazi n'amugamba nti, "Olunaku lw'oligula ekibanja ekyo ku Nawomi, ne Luusi Omumowaabu, nnamwandu naye olimutwala, erinnya lye yafa n'olikuuma n'ebintu bye n'obirabirira." **6** Amangwago, omusajja n'addamu nti, "Nze sisobola kukinunula kubanga nnyinza okwonoona obusika bwange. Noolwekyo gwe kinunule." **7** (Edda mu Isirayiri, empisa ey'okununula n'okuwaanyisa, yali nga bw'eti: omuntu omu yaggyangamu engatto ye, n'agiwa munne. Eno ye yali ng'enkola entuufu mu Isirayiri). **8** Awo omusajja n'agamba nti, "Kyegulire." Amangwago Bowaazi n'aggyamu engatto ye. **9** Bowaazi n'alangirira eri abakadde n'abantu bonna nti, "Olwa leero, nguze ku Nawomi ebintu byonna ebya Erimereki, n'ebya Kiriyoni n'ebya Maloni, era mmwe muli bajulirwa. **10** Era ne Luusi Omumowaabu, nnamwandu wa Maloni, naye mututte okuba mukazi wange, okusobola okukuuma erinnya ly'omugenzi Erimereki n'ebintu bye, erinnya lye lireme okufiira awo ate n'okugibwa ne ligibwa mu bitabo bye byafaayo eby'ekibuga. Mmwe bajulirwa!" **11** Awo abakadde n'abantu bonna abaali ku wankaaki ne boogera nti, "Tuli bajulirwa. Mukama Katonda amufaananye nga Laakeeri ne Leeya, abaazimbira awamu ennyumba ya Isirayiri. Naawe Bowaazi oyale mu Efulasi, era oyatiikirire mu Besirekemu, **12** era n'ezzadde Mukama Katonda ly'anaakuwa mu mukazi oyo, libeere ng'ennyumba ya Pereezi, Tamali gwe yazaalira Yuda." **13** Awo Bowaazi n'awasa Luusi okuba mukazi we, n'ayingira gy'ali, n'aba olubuto, Mukama Katonda n'amusobozesa okuzaala omwana owoobulenzi. **14** Abakyala ne bagamba Nawomi nti, "Mukama Katonda yeebazibwe, oyo atakulese nga tolina mununuzi olunaku lwa leero. Era erinnya ly'omwana lyatiikirire mu Isirayiri

yonna! **15** Kubanga muka mwana wo akwagala, alizza obuggya obulamu bwo n'akuwanirira mu bukadde bwo; era akusingira abaana omusanvu, be yandizadde." **16** Awo Nawomi n'atwala omwana, n'amuwambaatira mu kifuba kye, n'amulabirira. **17** Abakyala ab'oku muliraano ne bagamba nti, "Ewa Nawomi ezaaliddwayo omwana." Ne bamutuuma erinnya Obedi, oyo ye kitaawe wa Yese, era jjajja wa Dawudi. **18** Luno lwe lunyiriri lwa Pereezi: Pereezi yali kitaawe wa Kezulooni, **19** Kezulooni yali kitaawe wa Laamu, Laamu n'aba kitaawe wa Amminadaabu. **20** Amminadaabu yali kitaawe wa Nakusoni, Nakusoni nga ye kitaawe wa Salumooni; **21** Salumooni yali kitaawe wa Bowaazi, Bowaazi n'aba kitaawe wa Obedi; **22** Obedi yali kitaawe wa Yese, Yese n'aba kitaawe wa Dawudi.

1 Samwiri

1 Waaliwo omusajja Omwefulayimu eyabeeranga e Lamasayimuzofimu, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, ng'ayitibwa Erukaana, nga mutabani wa Yerokamu, muzzukulu wa Eriku, muzzukulu wa Toku, muzzukulu wa Zufu. **2** Yalina abakyala babiri, omu nga ye Kaana; n'omulala nga ye Penina. Penina yalina abaana, naye Kaana nga mugumba. **3** Buli mwaka omusajja oyo yayambukanga okuva mu kibuga ky'ewaabwe okugenda okusinza n'okuwaayo ssaddaaka eri Mukama ow'Eggye e Siiro. Eyo Kofuni ne Finekaasi batabani ba Eri gye baawererezanga nga bakabona ba Mukama Katonda. **4** Awo olunaku olw'okuwaayo ssaddaaka bwe lwatuuka, Erukaana, n'awa Penina ne batabani be, ne bawala be emigabo egy'ennyama. **5** Naye Kaana n'amuwa emigabo ebiri kubanga yamwagala nnyo, newaakubadde nga Mukama Katonda yali tamuwadde mwana. **6** Era kubanga Mukama Katonda yali tamuwadde mwana, muggya we n'amucoccanga. **7** Ebyo byabangawo buli mwaka, era bwe baayambukanga okugenda mu yeekaalu ya Mukama, muggya we n'amujoogerezanga okutuusa lwe yakaabanga, n'okulya n'atalya. **8** Bba Erukaana n'amubuuza nti, "Kaana, okaabiranga ki? Lwaki tolya? Kiki ekikweraliikiriza? Nze sikusingira abaana ekkumi?" **9** Lwali lumu bwe baali bamaze okulya n'okunywa e Siiro, Eri yali atudde ku ntebe okumpi n'omulyango gwa yeekaalu, Kaana n'asituka n'agenda mu maaso ga Mukama Katonda. **10** Mu kulumwa olw'ennaku ennyingi ennyo, n'akaaba nnyo amaziga ng'asaba Mukama Katonda. **11** Ne yeeyama ng'agamba nti, "Ayi Mukama Ayinzabyonna, bw'olitunuulira ennaku ey'omuweereza wo, n'onzijukira, n'ompa omwana owoobulenzi, ndimuwaayo eri Mukama Katonda ennaku zonna ez'obulamu bwe nga muwonge, era enviiri ze teziimwebwengako." **12** Awo Kaana bwe yeeyongera okusaba ennyo eri Mukama Katonda, Eri ne yeekaliriza akamwa ke. **13** Kaana yali asaba mu kasirise, ng'emimwa gye ginyeenya, naye nga eddoboozi lye teriwulikika. Eri n'alowooza nti atamidde. **14** Eri kyeyava amugamba nti, "Olikomya ddi okujjanga wano ng'otamidde? Ggyawo ettamiiro lyo." **15** Naye Kaana n'amuddamu nti, "Si bwe kiri mukama wange; nze ndi mukazi ajjudde ennaku. Sinnanywa ku wayini newaakubadde ekitamiiza ekirala; mbadde nkaabira Mukama Katonda mu mmeeme yange. **16** Omuweereza wo tomulowooza okuba omukazi ow'ekyejjo, kubanga mbadde nsindira Mukama ennaku n'obuyinike bwange." **17** Awo Eri n'amuddamu nti, "Genda mirembe. Katonda wa Isirayiri akuwe ekyo ky'omusabye." **18** N'ayogera nti, "Omuweereza wo alabe ekisa mu maaso go." Oluvannyuma ne yeetambulira, n'alya ku mmere, n'atandika okutunula n'essanyu. **19** Awo Erukaana n'ab'ewuwe ne bagolokoka enkeera mu makya ne basinza Mukama, n'oluvannyuma ne baddayo ewaabwe e Laama. Ne yeetaba ne mukazi we Kaana, Mukama Katonda n'amujjukira. **20** Kaana n'aba olubuto n'azaala omwana wabulenzi. N'amutuuma erinnya Samwiri, amakulu gaalyo, "Kubanga namusaba Mukama Katonda." **21** Awo Erukaana n'ayambuka n'ab'ennyumba ye okugenda okuwaayo ssaddaaka eri Mukama Katonda n'okutuukiriza obweyamo bwe. **22** Naye Kaana teyagenda nabo. N'agamba bba nti, "Omwana bw'aliva ku mabeere, ndimutwala ne mulagayo eri Mukama Katonda, era alibeera eyo ennaku ze zonna." **23** Erukaana n'amuddamu nti, "Kola nga bw'osiima. Linda okutuusa lw'olimala okumuggya ku mabeere; Mukama Katonda atuukirize ekigambo kye." Awo omukyala n'asigala eka, n'alabirira omwana okutuusa lwe yava ku mabeere. **24** Bwe yava ku mabeere, n'amutwala mu yeekaalu ya Mukama Katonda e Siiro ng'akyali muto; ne batwala ente ssatu ennume, n'endebe ey'obutta, n'eccupa y'envinnyo. **25** Bwe baamala okusala emu ku nte, ne batwala omwana eri Eri. **26** Kaana n'ayogera nti, "Nga bw'oli omulamu mukama wange, nze mukyala oli eyayimirira okumpi naawe, ne nsaba Mukama Katonda. **27** Namusaba omwana ono, era Mukama Katonda ampadde kye namusaba. **28** Kaakano mmuwaayo eri Mukama, era obulamu bwe bwonna aweereddwayo eri Mukama Katonda." Omwana n'asinzizanga Mukama Katonda eyo.

2 Awo Kaana n'asaba mu bigambo bino nti, "Omutima gwange gusanyukira Mukama; amaanyi gange geenyumiririza mu Mukama Katonda. Akamwa kange kasekerera abalabe bange, kubanga essanyu lyange liri mu bulokozi bwo." **2** Tewali mutukuvu nga Mukama Katonda tewali mulala wabula ggwe; tewali Lwazi oluli nga Katonda waffe. **3** Toyogera nate nga weewaanawaana wadde okuleka akamwa ko okwogera eby'amalala, kubanga Mukama Katonda y'amanyi byonna, era y'apima ebikolwa. **4** Emitego egy'ab'amaanyi gimenyebbwa naye abanafu baweereddwa amaanyi. **5** Abo abakkutanga, be bapakasa okufuna emmere naye abo abeetaaga, tebakyalumwa njala. Eyali omugumba azadde abaana musanvu, n'oyo alina abaana abangi, asobeddwa. **6** Mukama Katonda y'aleeta okufa, era y'awa obulamu; atwala emagombe ate n'azuukiza. **(Sheol h7585)** **7** Mukama Katonda y'ayavuwaza era y'agaggawaza; atoowaza ate n'agulumiza. **8** Ayimusa abaavu okuva mu nfuufu; asitula abali mu bwetaavu okuva mu ntuumu y'evvu; n'abatuuza n'abalangira, era ne basikira entebe ey'ekitiibwa. Kubanga emisingi gy'ensi gya Mukama Katonda, era okwo kw'atuuzizza ensi. **9** Anaakuumanga ebigere by'abatukuvu be, naye ababi balisirisibwa mu kizikiza; kubanga omuntu tawangula lw'amaanyi. **10** Abalabe ba Mukama Katonda balisaasaanyizibwa; alibabwatukira ng'asinziira mu ggulu. Mukama alisalira ensonda ez'ensi omusango; aliwa kabaka we amaanyi, era n'agulumiza amaanyi g'oyo gwe yafukako amafuta. **11** Awo Erukaana n'addayo ewuwe e Lama, naye omwana n'asigala ng'aweereza Mukama Katonda, ng'alabirirwa Eri. **12** Batabani ba Eri baali basajja ba mpisa mbi, nga tebatya Mukama Katonda. **13** Omuntu yenna bwe yawangayo ssaddaaka, omuweereza wa kabona yajjanga, ng'akutte ewuuma ey'amannyo asatu ng'ennyama ekyatokosebwa, **14** n'asonseka ewuuma mu nsaka oba mu bbinika, oba mu ntamu, oba mu sefuliya, era ebyo byonna ewuuma bye yakwasanga, kabona bye yeetwaliranga. Bwe batyo bwe baakolanga Abayisirayiri

bonna abajjanga okusinziza e Siiro. **15** Ate amasavu bwe gaabanga tegannayokebwa, omuweereza wa kabona yajjanga n'agamba omuntu awaayo ssaddaaka nti, "Kabona muwe ku nnyama ayokye, kubanga tajja kukkiriza kutwala nnyama nfumbe ayagala mbisi yokka." **16** Omusajja bwe yamuddangamu nti, "Leka bamale okwokyako amasavu, olyoke otwale yonna gy'oyagala," omuweereza yaddangamu nti, "Nedda, oteekwa okugimpa kaakano, bwe kitaba bwe kityo, nzija kugitwala lw'amaanyi." **17** Ekibi ky'abavubuka abo ne kiba kinene nnyo mu maaso ga Mukama, kubanga baanyoomanga ekiweebwayo kya Mukama Katonda. **18** Samwiri n'aweerezanga mu maaso ga Mukama Katonda nga mulenzi muto, eyayambalanga ekkanzu ey'obwakabona eya bafuta. **19** Nnyina n'amukolelanga ekyambalo n'akimutwaliranga, bwe yabanga ayambuse ne bba okuwaayo ssaddaaka eya buli mwaka. **20** Eri n'awa Erukaana ne mukyala we omukisa, ng'ayogera nti, "Mukama Katonda abawe abaana okudda mu kifo ky'oyo mukazi wo ono gwe yasaba, n'amuwaayo ng'ekirabo eri Mukama." N'oluvannyuma baddayo eka. **21** Mukama n'aba wa kisa eri Kaana, n'azaala abaana aboobulenzi basatu, n'aboobuwala babiri. Omuvubuka Samwiri n'akulira mu maaso ga Mukama. **22** Awo Eri eyali akaddiye ennyo, n'awulira ebyo byonna batabani be bye baakolanga Abayisirayiri bonna, ne bwe beetabanga n'abakyala abaweerezanga ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **23** N'abagamba nti, "Kiki ekibakoza ebifaanana bwe bityo? Bye mpulira okuva eri abantu bano bonna nga si birungi. **24** Nedda, baana bange; ebigambo bye mpulira ebisaasaana mu bantu ba Mukama si birungi n'akatono. **25** Omuntu bw'ayonoona eri muntu munne, Katonda ayinza okubatabaganya, naye omuntu bw'ayonoona eri Mukama, ani anaamwegayiririra?" Naye ne batawuliriza bigambo bya kitaabwe, kubanga Mukama yali asazeewo okubazikiriza. **26** Awo omuvubuka Samwiri ne yeeyongera okukula, n'aba muganzi eri Mukama n'eri abantu. **27** Awo ne wabaawo omusajja wa Katonda eyajja eri Eri, n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Sseeraga bulungi eri ennyumba ya jjajjaawo mu Misiri bwe baali bafugibwa Falaawo? **28** Nalonda jjajjaawo okuva mu bika byonna ebya Isirayiri okuba kabona wange, okwambukanga ku kyoto kyange, okwoterezangako obubaane, n'okwambalanga ekkanzu ey'obwakabona eya bafuta mu maaso gange. Era ne mpa ennyumba ya jjajjaawo ebiweebwayo byonna ebyokebwa Abayisirayiri. **29** Lwaki munyooma ssaddaaka yange n'ekiweebwayo kyange bye nalagira, okuweebwangayo mu yeekaalu yange? Lwaki ossaamu batabani bo ekitiibwa okunsinga, nga mweddiza ebitundu ebisinga obusava ku buli kiweebwayo abantu bange, Isirayiri, kye bawaayo?' **30** "Mukama Katonda wa Isirayiri kyava ayogera nti, 'Nasuubiza nti ennyumba yo n'ennyumba ya jjajjaawo be banaaweerezanga mu maaso gange ennaku zonna;' naye kaakano Mukama agamba nti, 'Kikafuuwe! Abanzisaamu ekitiibwa bennassangamu ekitiibwa, naye abo abonnyooma banaaswazibwanga. **31** Laba ekiseera kijja lwe ndikumalamu amaanyi era n'ennyumba ya jjajjaawo nayo ne ngimalamu amaanyi, waleme okubaawo n'omu aliwangaala okutuuka mu bukadde, **32** olyoke olabire ennaku mu nnyumba yange. Newaakubadde Isirayiri erifuna omukisa, tewalibaawo n'omu ku b'omu nnyumba yo aliwangaala n'akaddiwa. **33** Omuntu yekka ku bantu bo gwe siizikirize, gwe ndikkiriza okumpeereza ku kyoto kyange, alisigalawo kukulabya nnaku, na kukunakuwaza mu mutima, na kukukaabya maziga; era bazzukulu bo bonna banaafanga nga kyebajje bavubuke.' **34** "'Ekirituuka ku batabani bo, Kofuni ne Finekaasi, ke kaliba akabonero gy'oli era bombi balifa ku lunaku lumu. **35** Ndyeyimusiza kabona omwesigwa, aligoberera ebiri mu mutima gwange ne mu mmeeme yange. Ndinywereza ddala ennyumba ye, era aliweerezanga ennaku zonna mu maaso g'oyo gwe ndifukako amafuta. **36** Era buli aliba asigaddewo ku b'omu nnyumba yo alijja n'amuvuunamira ng'amusaba ekitundu kya ffeeza n'omugaati ng'ayogera nti, "Nkwegayiridde nnonda okuba omu ku bakabona, nsobole okufuna ekyokulya."'"

3 Awo omuvubuka Samwiri n'aweerezanga mu maaso ga Mukama ng'alabirirwa Eri. Mu biro ebyo ekigambo kya Mukama kyali kya bbula, era nga n'okwolesebwa kwa bbalirirwe. **2** Mu kiseera ekyo, Eri eyali akaddiye, n'amaaso ge nga gayimbadde, yali awumuddeko mu kisenge kye. **3** Ettabaaza ya Katonda yali tennazikira nga ne Samwiri yeebase mu yeekaalu ya Mukama ng'aliraanye essanduuko ya Katonda we yali. **4** Awo Mukama n'akoowoola Samwiri nti, "Samwiri, Samwiri!" N'addamu nti, "Nze nzuuno." **5** N'adduka n'agenda ewa Eri n'amugamba nti, "Nze nzuuno, ompise." Naye Eri n'amuddamu nti, "Sikuyise, ddayo weebake." **6** Mukama n'addamu n'amuyita, "Samwiri!" Samwiri n'asituka n'agenda eri Eri, n'amugamba nti, "Nze nzuuno, ompise." Naye Eri n'amuddamu nti, "Sikuyise, mutabani, ddayo weebake." **7** Samwiri yali tannategeera nga Mukama y'amuyita, nga n'ekigambo kya Mukama tekimubikkulirwanga. **8** Mukama n'addamu n'akoowoola Samwiri omulundi ogwokusatu, Samwiri n'asituka n'agenda eri Eri n'amugamba nti, "Nzuuno, ompise." Awo Eri n'ategeera nti Mukama y'ayita omuvubuka. **9** Eri kyeyava agamba Samwiri nti, "Genda weebake, bw'anaddamu okukuyita, oddamu nti, Yogera, Mukama, kubanga omuweereza wo awulira." Awo Samwiri n'agenda n'agalamira mu kifo kye. **10** Mukama n'ajja nate, n'amukoowoola ng'olubereberye nti, "Samwiri! Samwiri!" Samwiri n'addamu nti, "Yogera, Ayi Mukama kubanga omuweereza wo awulira." **11** Awo Mukama n'agamba Samwiri nti, "Laba, ndikumpi okukola ekigambo mu Isirayiri ekirireetera amatu ga buli muntu alikiwulira okuwaawaala. **12** Ku lunaku olwo ndituukiriza ebyo byonna bye nnali njogedde ku nnyumba ya Eri. **13** Namulabula nti ndibonereza ennyumba ye ennaku zonna, olw'obutali butuukirivu bwa batabani be abavvoola Katonda, n'akimanya naye n'atabaziyiza. **14** Kyenva ndayirira ennyumba ya Eri nga ŋŋamba nti, 'Omusango oguli ku nnyumba ya Eri tegulisonyiyibwa na ssaddaaka newaakubadde ekiweebwayo ennaku zonna.'" **15** Samwiri n'addayo n'agalamira okutuusa obudde lwe bwakya, n'aggulawo enzigi ez'ennyumba ya Mukama.

N'atya okutegeeza Eri okwolesebwa kwe yafuna, **16** naye Eri n'amuyita n'amugamba nti, "Samwiri, mwana wange." N'addamu nti, "Nze nzuuno." **17** Eri n'amubuuza nti, "Kiki kye yakugambye? Tokinkisa. Katonda akuleeteko ekibonerezo eky'amaanyi bw'onoobaako ekigambo kyonna ky'onkisizza ku ebyo bye yakugambye." **18** Awo Samwiri n'amutegeeza buli kimu, n'atabaako kigambo na kimu kye yamukisa. Eri n'ayogera nti, "Ye Mukama, akole nga bw'asiima." **19** Mukama n'abeera wamu ne Samwiri, n'akula. Buli kigambo kye yayogera ku nnyumba ya Eri ne kituukirira. **20** Isirayiri yenna okuva mu Ddaani okutuuka e Beeruseba ne bategeera nga Samwiri ateekeddwawo okuba nnabbi wa Mukama. **21** Mukama ne yeeyongeranga okweyolekera Samwiri mu Siiro.

4 Awo ekigambo kya Samwiri ne kibuna Isirayiri yenna.
Mu biro ebyo Abayisirayiri ne balumba Abafirisuuti, Abayisirayiri ne basiisira okumpi ne Ebenezeri, ate nga Abafirisuuti bo basiisidde mu Afeki. **2** Abafirisuuti ne basimba ennyiriri okulumba Abayisirayiri ne bayungula eggye lyabwe okulumba; olutalo bwe lwanyiinyiitira, Abayisirayiri ne bawangulibwa, era enkumi nnya ku bo ne battibwa. **3** Abalwanyi bwe baddayo mu nkambi, abakadde ba Isirayiri ne beebuuzaganya nti, "Lwaki Mukama alese Abafirisuuti okutuwangula leero? Tuleete essanduuko ya Mukama ey'endagaano okuva e Siiro, tugende nayo etuwonye amaanyi g'abalabe baffe." **4** Awo abantu ne batuma abasajja e Siiro, ne baggyayo essanduuko ey'endagaano ya Mukama Ayinzabyonna, atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka wakati mu bakerubi. Batabani ba Eri bombi, Kofuni ne Finekaasi nabo ne bagenda n'essanduuko ya Katonda ey'endagaano. **5** Essanduuko ya Mukama ey'endagaano bwe yatuuka mu nkambi ey'Abayisirayiri, bonna ne baleekaanira waggulu mu ddoboozi ery'omwanguka, n'ettaka ne liyuuguuma. **6** Awo Abafirisuuti bwe baawulira oluyoogaano ne beebuuza nti, "Oluyoogaano olwo lwonna mu nkambi ey'Abaebbulaniya lutegeeza ki?" Bwe baategeera nti essanduuko ya Mukama ereeteddwa mu nkambi, **7** Abafirisuuti ne batya. Ne boogera nti, "Lubaale azze mu nkambi. Tufudde! Tewabangawo kigambo ekifaanana bwe kityo. **8** Zitusanze! Ani ayinza okutuwonya balubaale bano ab'amaanyi? Bano be balubaale abaabonyaabonya Abamisiri n'endwadde n'ebibonoobono ebya buli ngeri mu ddungu. **9** Abafirisuuti, mugume omwoyo, mube basajja. Bwe kitaabe bwe kityo munaaba baddu b'Abaebbulaniya nga bo bwe babadde abaweereza bammwe. Mube basajja mulwane." **10** Abafirisuuti ne beerwanako ne bawangula Abayisirayiri. Buli Muyisirayiri n'addukira mu nsiisira ye. Ne waba okuttibwa kunene nnyo, Abayisirayiri ne bafiirwa abaserikale abaatambuzanga ebigere emitwalo esatu. **11** Essanduuko ya Katonda n'ewambibwa, era ne batabani ba Eri bombi, Kofuni ne Finekaasi ne battibwa. **12** Olunaku lwe lumu ne wabaawo omusajja Omubenyamini eyava mu lutalo n'adduka okutuuka e Siiro, ng'ayuzizza engoye ze n'omutwe gwe nga gujjudde enfuufu. **13** Bwe yatuuka, Eri yali atudde mu ntebe ye ku mabbali g'ekkubo ng'atunula, nga yeeraliikiridde olw'essanduuko ya Katonda. Omusajja bwe yatuuka mu kibuga n'asaasaanya amawulire ku ebyo ebibaddewo, ekibuga kyonna ne kikuba ebiwoobe. **14** Eri bwe yawulira oluyoogaano n'abuuza nti, "Oluyoogaano luno luva ku ki?" Omusajja n'ayanguwa n'atuuka awaali Eri n'amutegeeza. **15** Eri yali aweza emyaka egy'obukulu kyenda mu munaana, amaaso ge nga gayimbadde, era nga n'okulaba takyalaba. **16** Omusajja oyo n'ategeeza Eri nti, "Naakava mu lutalo, era nziruseeyo leero." Eri n'amubuuza nti, "Bigenze bitya mwana wange?" **17** Omusajja eyaleeta amawulire n'amuddamu nti, "Isirayiri edduse Abafirisuuti, era eggye lyaffe lifiiriddwa abalwanyi bangi. Ate ne batabani bo bombi Kofuni ne Finekaasi battiddwa, era n'essanduuko ya Katonda ewambiddwa." **18** Olwayogera ku ssanduuko ya Katonda, Eri n'asirituka okuva ku ntebe ye n'agwa okumpi n'omulyango. Ensingo ye n'emenyeka n'afiirawo kubanga yali musajja mukadde nnyo ate nga n'obuzito muzito. Yali akulembedde Isirayiri okumala emyaka amakumi ana. **19** Mu kiseera ekyo muka mwana we, Finekaasi, yali lubuto era ng'anaatera okuzaala. Bwe yawulira amawulire nti Essanduuko ya Katonda ewambiddwa era nti ne ssezaala we ne bba bafudde, n'alumwa era n'azaalirawo, kubanga obulumi bwamuyitirirako. **20** Omukazi oyo bwe yali ng'anaatera okufa, abamuzaalisa ne bamugamba nga boogera nti, "Totya, kubanga ozadde mulenzi." Naye n'atabaanukula wadde okubassaako omwoyo. **21** N'atuuma omwana erinnya Ikabodi, amakulu gaalyo nti, "Ekitiibwa kivudde ku Isirayiri," kubanga essanduuko ya Katonda yali ewambiddwa ate nga ssezaala we ne bba bafudde. **22** N'ayogera nti, "Ekitiibwa kivudde ku Isirayiri kubanga essanduuko ya Katonda ewambiddwa."

5 Awo Abafirisuuti bwe bawamba essanduuko ya Katonda, ne bagiggya Ebenezeri ne bagitwala mu Asudodi; **2** ne bagisitula ne bagiteeka mu ssabo lya Dagoni, okuliraana Dagoni. **3** Awo abantu ba Asudodi bwe baagolokoka enkeera, baasanga Dagoni agudde mu maaso g'essanduuko ya Mukama. Ne basitula Dagoni ne bamuzzaawo. **4** Era ne bwe baagolokoka enkeera ku lunaku olwaddirira, baasanga Dagoni agudde mu maaso g'essanduuko ya Mukama, ng'omutwe gwe n'emikono gye bikutuseeko nga bigudde mu mulyango, ng'ekiwuduwudu kye, kye kisigaddewo. **5** Bakabona ba Dagoni n'abo bonna abayingira mu ssabo lya Dagoni kyebava balema okulinnya ku mulyango gw'essabo lye, ne leero. **6** Omukono gwa Mukama ne gubonereza abantu b'e Asudodi n'emiriraano, n'abaleetako entiisa era ne bakwatibwa ebizimba. **7** Awo abantu b'e Asudodi bwe baalaba ebyabatuukako ne boogera nti, "Essanduuko ya Katonda wa Isirayiri teteekwa kusigala wano naffe, kubanga omukono gwe gutuliko era guli ne ku lubaale waffe Dagoni." **8** Ne bakuŋŋaanya abakungu bonna ab'Abafirisuuti ne bababuuza nti, "Tunaakola tutya essanduuko ya Katonda wa Isirayiri?" Ne baddamu nti, "Essanduuko ya Katonda wa Isirayiri etwalibwe e Gaasi." Awo ne batwala eyo essanduuko ya Katonda wa Isirayiri. **9** Naye bwe baagituusa eyo, omukono gwa Mukama ne gulwana n'ekibuga ekyo, ne waba okutya kungi nnyo nnyini mu batuuze b'ekibuga ekyo. Abakulu n'abato n'abaleetako ebizimba ku bitundu

byabwe eby'ekyama. **10** Kyebaava baweereza essanduuko ya Katonda mu Ekuloni. Naye essanduuko ya Katonda bwe yali ng'eneetera okutuuka mu Ekuloni, Abaekuloni ne bakaaba nga boogera nti, "Batuleetedde essanduuko ya Katonda wa Isirayiri, okututta n'abantu baffe." **11** Awo ne bakuŋŋaanya abakungu bonna ab'Abafirisuuti, ne babagamba nti, "Muzzeeyo essanduuko ya Katonda wa Isirayiri mu kifo kyayo, ereme kututta ffe n'abantu baffe." Omukono gwa Katonda gwali gubazitooweredde nnyo era nga bajjudde entiisa ey'okufa. **12** Abo abataafa baalwala ebizimba, okukaaba mu kibuga ne kutuuka mu ggulu.

6 Awo essanduuko ya Mukama bwe yali yakamala emyezi musanvu mu nsi y'Abafirisuuti, **2** Abafirisuuti ne batumya bakabona n'abafumu, ne bababuuza nti, "Tukolere ki essanduuko ya Mukama? Mututegeeze bwe tuba tugizzaayo mu kifo kyayo." **3** Ne baddamu nti, "Bwe muba muzzaayo essanduuko ya katonda wa Isirayiri, temugiweereza awatali kirabo, naye mufuba okumuweereza ekiweebwayo olw'omusango. Olwo nno lwe munaawona, era munaabikulirwa kyeyavudde ababonereza." **4** Abafirisuuti ne babuuza nti, "Kiki kye tunamuweereza okuba ekiweebwayo olw'omusango?" Ne babaddamu nti, "Ebibumbe eby'ebizimba ebya zaabu bitaano n'ebibumbe eby'emmese eza zaabu bitaano, ng'omuwendo gwa bakulembeze b'Abafirisuuti bwe guli. "Mwabonerezebwa mu ngeri y'emu ng'abakulembeze bammwe n'ensi yammwe. **5** Noolwekyo mukole ebibumbe eby'ebizimba n'eby'emmese ebireetedde ensi okusaanawo, muwe Katonda wa Isirayiri ekitiibwa; oboolyawo anaabasonyiwa, ne balubaale bammwe n'ensi yammwe. **6** Lwaki mukakanyaza emitima gyammwe ng'Abamisiri ne Falaawo bwe baakola? Bwe yabamala amaanyi, tebakkiriza Bayisirayiri kugenda era ne bagenda? **7** "Kale nno, muteeketeeke ekigaali ekipya, n'ente bbiri ezaakazaala, ezitateekebwangako kikoligo, muzisibe ku kigaali, naye ennyana zaazo muziziggyeeko. **8** Muddire essanduuko ya Mukama mugiteeke ku kigaali, ate muddire n'ekisanduuko mwe munaateeka ebintu ebya zaabu olw'ekiweebwayo olw'ekibi, mukiteeke ku mabbali g'essanduuko ya Mukama. Mugisindike, egende yokka. **9** Naye mugitunuulire; bw'eneekwata ekkubo erigenda ewaabayo mu nsi yaayo, e Besusemesi, olwo nga Mukama ye yatuleeseeko ekibonoobono kino ekinene. Naye bwe kitaabe bwe kityo, olwo tunaategeera ng'omukono gwe si gwe gutubaddeko, kyatutuukako butuusi." **10** Ne bakola bwe batyo. Ne baddira ente bbiri ezaakazaala, ne baziggyako ennyana zaazo ne bazisiba ku kigaali. **11** Ne bateeka essanduuko ya Mukama ku kigaali n'ekisanduuko ekyalimu emmese eza zaabu n'ebibumbe eby'ebizimba okugiriraana. **12** Ente ne zigenda butereevu mu kkubo erigenda e Besusemesi, nga zigenda zikaaba, ne zitakyama ku mukono ogwa ddyo newaakubadde ogwa kkono. Abakulembeze b'Abafirisuuti ne bazigoberera okutuukira ddala ku nsalo ey'e Besusemesi. **13** Ebiro ebyo byali bya makungula era Ababesusemesi baali bakungula eŋŋaano yaabwe mu kiwonvu. Bwe balengera essanduuko ne basanyuka okugiraba. **14** Ekigaali ne kituukira mu nnimiro ya Yoswa ow'e Besusemesi ne kiyimirira omwo okumpi n'awali ejjinja eddene. Abantu ne bayasa embaawo ez'ekigaali, ente ne baziwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama. **15** Abaleevi ne batwala essanduuko ya Mukama, n'ekisanduuko ekyalimu ebibumbe ebya zaabu, ne babiteeka ku jjinja eddene. Awo ku lunaku olwo abantu b'e Besusemesi ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka eri Mukama. **16** Abakulembeze abataano ab'Abafirisuuti olwalaba ebyo, ne baddayo mu Ekuloni ku lunaku olwo. **17** Ebibumbe eby'ebizimba ebya zaabu Abafirisuuti bye baaweereza ng'ekiweebwayo olw'omusango eri Mukama byali: ekimu kya Asudodi, n'ekirala kya Gaza, n'ekirala kya Asukulooni, n'ekirala kya Gaasi, n'ekirala kya Ekuloni; **18** era n'ebibumbe eby'emmese eza zaabu bwe byali, ng'ebibuga byonna eby'Abafirisuuti ebyali eby'Abakungu abataano, ate nga bibuga ebiriko enkomera n'ebyalo byabyo. Ejjinja eddene kwe baateeka essanduuko ya Mukama mu nnimiro ya Yoswa ow'e Besusemesi, ne libeera kijjukizo n'okutuusa leero. **19** Naye nsanvu ku basajja ab'e Besusemesi ne bafa kubanga balingiza mu ssanduuko ya Mukama. Abantu ne banakuwala nnyo olw'ekibonerezo ekinene Mukama kye yabawa, **20** era abantu b'e Besusemesi ne beebuuza nti, "Ani ayinza okuyimirira mu maaso ga Mukama, Katonda ono omutukuvu? Essanduuko ya Mukama tugiweereze ani?" **21** Ne batuma ababaka eri abatuuze b'e Kiriyasuyalimu n'obubaka nti, "Abafirisuuti bakomezzaawo essanduuko ya Mukama. Muserengete, mujje mugiddukire mugitwale ewammwe."

7 Awo abantu b'e Kiriyasuyalimu ne bajja ne baddukira essanduuko ya Mukama, ne bagitwala mu nnyumba ya Abinadaabu ku lusozi. Ne bayawula Eriyazaali mutabani we okuvunaanyizibwa essanduuko ya Mukama. **2** Essanduuko n'emala mu Kiriyasuyalimu ebbanga ddene, eryawerera ddala emyaka amakumi abiri, era abantu b'ennyumba ya Isirayiri bonna baali banakuwavu era nga banoonya Mukama. **3** Awo Samwiri n'agamba ennyumba ya Isirayiri yonna nti, "Obanga mudda eri Mukama n'omutima gumu, muggyeewo bakatonda abagwira ne Baasutoleesi, mmweweeyo eri Mukama gwe muba muweerezanga yekka, era anaabalokola okuva mu mukono gw'Abafirisuuti." **4** Awo Abayisirayiri ne bava ku Babaali ne Baasutoleesi, ne baweerezanga Mukama yekka. **5** Samwiri n'ayogera nti, "Mukuŋŋaanye Isirayiri yenna e Mizupa, mbegayiririre eri Mukama." **6** Bwe baali bakuŋŋaanidde e Mizupa, ne basena amazzi, ne bagayirira mu maaso ga Mukama, ne basiiba era ne baatula ebibi byabwe nga boogera nti, "Twonoonye eri Mukama." Olwo Samwiri nga ye mukulembeze era omulamuzi wa Isirayiri e Mizupa. **7** Awo Abafirisuuti bwe baawulira nga Abayisirayiri bakuŋŋaanidde e Mizupa, abafuzi b'Abafirisuuti ne babalumba. Abayisirayiri bwe baakiwulira ne batya Abafirisuuti. **8** Ne bagamba Samwiri nti, "Tolekeraawo kutukaabiririra eri Mukama Katonda waffe, atulokole okuva mu mukono gw'Abafirisuuti." **9** Awo Samwiri n'addira omwana gw'endiga oguyonka n'aguwaayo ng'ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama, n'akaabirira Mukama ku lwa Isirayiri, Mukama n'amuddamu. **10** Ku

lunaku olwo Samwiri bwe yali ng'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa eri Mukama, Abafirisuuti ne basembera okulwanyisa Isirayiri, naye Mukama n'abwatuka okubwatuka okw'amaanyi, Abafirisuuti ne batya nnyo, era ne badduka Abayisirayiri. **11** Abasajja Abayisirayiri ne bava e Mizupa ne bagoba Abafirisuuti, ne bagenda nga babatta okutuukira ddala ku Besukali. **12** Awo Samwiri n'addira ejjinja n'aliteeka wakati wa Mizupa ne Seni, ekifo ekyo n'akituuma Ebenezeri, ng'agamba nti, "Mukama atuyambye okutuusa kaakano." **13** Abafirisuuti ne bawangulwa, ne bataddayo nate kulumba Isirayiri. Era ennaku zonna eza Samwiri, omukono gwa Mukama ne gunyigiriza Abafirisuuti. **14** Abayisirayiri ne beddiza ebibuga byonna Abafirisuuti bye baali babawambyeko okuva mu Ekulooni okutuuka e Gaasi, ate era Isirayiri n'anunula ebitundu ebyali biriraanyeewo okuva mu buyinza bw'Abafirisuuti. Ne waba okutabagana wakati wa Isirayiri n'Abamoli. **15** Samwiri n'alamula era n'afuga Isirayiri ennaku zonna ez'obulamu bwe. **16** Buli mwaka n'agendanga e Beseri, n'e Girugaali n'e Mizupa mu mpalo ng'alamula Isirayiri mu bifo ebyo byonna. **17** N'oluvannyuma yakomangawo e Laama, amaka ge gye gaabeeranga, nayo n'alamulirayo Isirayiri. N'azimbirayo Mukama ekyoto.

8 Samwiri bwe yakaddiwa, n'alonda batabani be okuba abalamuzi ba Isirayiri. **2** Erinnya lya mutabani we omukulu ye yali Yoweeri, n'owokubiri nga ye Abiya, ne balamulanga mu Beeruseba. **3** Naye batabani be ne batagoberera mpisa ze, ne bakyama ne banoonya amagoba, ne balya enguzi, era nga tebalamula mu bwenkanya. **4** Awo abakadde bonna aba Isirayiri ne bakuŋŋaana ne bajja eri Samwiri e Laama, **5** ne bamugamba nti, "Laba, okaddiye ne batabani bo tebagoberera mpisa zo, kaakano tulondere kabaka anaatukulemberanga, tubeere ng'amawanga amalala gonna." **6** Naye bwe baayogera nti, "Tuwe kabaka anaatukulemberanga," ne kitasanyusa Samwiri. Samwiri n'asaba eri Mukama. **7** Awo Mukama n'agamba Samwiri nti, "Wuliriza ebigambo byonna abantu bye bakugamba. Tebajeemedde ggwe, naye bajeemedde nze nneme kuba kabaka waabwe. **8** Okusinziira ku bikolwa byabwe okuva ku lunaku lwe nabaggya mu Misiri okutuusa ku lunaku lwa leero, bwe banjeemera, ne baweereza bakatonda abalala, nawe bwe batyo bwe bakuyisa. **9** Kaakano bawulirize, naye obalabulire ddala, era obategeeze ebintu byonna kabaka anaabafuga by'alibakola." **10** Awo Samwiri n'ategeeza abantu abaali bamusaba kabaka, ebigambo byonna Mukama bye yamugamba. **11** N'abagamba nti, "Bino bye bintu kabaka alibafuga by'alibakola: alitwala batabani bammwe n'abafuula abagoba ab'amagaali ge n'abeebagazi ab'embalaasi ze, n'abamu okuddukiranga mu maaso ag'amagaali ge. **12** Abamu ku bo alibafuula abaduumizi b'enkumi, n'abalala n'abafuula abaduumizi b'ataano, n'abalala okumulimiranga ennimiro ze n'okuzikungulanga, n'abalala okuweesanga ebyokulwanyisa n'ebintu eby'amagaali ge. **13** Alitwala bawala bammwe, okumuteekerateekera ebyakaloosa, n'okumufumbiranga, n'okumukoleranga emigaati. **14** Alitwala ennimiro zammwe ennungi, n'ennimiro zammwe ez'emizabbibu n'ez'emizeeyituuni, n'aziwa abaweereza be. **15** Alitwala ekimu eky'ekkumi eky'emmere yammwe ey'empeke, n'eky'ennimiro zammwe ez'emizabbibu, n'akigabira abakungu be n'abaweereza be. **16** Alitwala abaweereza bammwe abasajja n'abaweereza bammwe abakazi, n'abavubuka bammwe abasinga obulungi n'endogoyi, n'abyeddiza. **17** Alitwala ekimu eky'ekkumi ku bisibo byammwe, mmwe n'abafuula abaweereza be. **18** Luliba lumu, mulyekkokkola kabaka wammwe gwe mwerondera, naye Mukama talibafaako ku lunaku olwo." **19** Naye abantu ne bagaana okuwuliriza Samwiri, ne boogera nti, "Nedda! Twagala kabaka okutufuga, **20** naffe tubeere ng'amawanga amalala gonna, nga tulina kabaka atufuga ayinza okutukulembera n'atulwanira entalo zaffe." **21** Awo Samwiri bwe yawulira ebigambo byonna eby'abantu, n'abiddiramu Mukama. **22** Mukama n'addamu Samwiri nti, "Bawulirize obalondere kabaka." Awo Samwiri n'agamba abantu ba Isirayiri nti, "Buli omu ku mmwe addeyo ewuwe."

9 Waaliwo omusajja Omubenyamini eyali omututumufu erinnya lye Kiisi, mutabani wa Abiyeeri, mutabani wa Zeroli, mutabani wa Bekolaasi, mutabani wa Afiya, Omubenyamini. **2** Yalina mutabani we erinnya lye Sawulo, nga mulenzi alabika bulungi, era nga tewali amwenkana obulungi mu bantu ba Isirayiri, nga muwanvu okusinga abantu bonna. **3** Endogoyi za Kiisi, kitaawe wa Sawulo zaali zibuze. Kiisi n'agamba mutabani we Sawulo nti, "Twala omu ku baweereza, mugende munoonye endogoyi." **4** Ne bayitira mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu ne mu nsi ya Salisa, naye ne bataziraba. Ne bayita ne mu nsi ya Saalimu naye ne bataziraba. Ne bayita ne mu nsi ye Benyamini, naye ne zibabula. **5** Awo bwe baatuuka mu nsi ya Zufu, Sawulo n'agamba omuweereza eyali naye nti, "Jjangu tuddeyo, sikuba nga kitange ava ku b'endogoyi, n'atandika okweraliikirira ffe." **6** Naye omuweereza n'amuddamu nti, "Laba, mu kibuga muno mulimu omusajja wa Katonda, era assibwamu nnyo ekitiibwa, na buli ky'ayogera kituukirira. Tugendeyo, oboolyawo anaayinza okututegeeza ekkubo lye tuba tukwata." **7** Sawulo n'agamba omuweereza we nti, "Naye bwe tugendayo, omusajja tunaamutwalira ki? Emmere eweddemu mu nsawo zaffe, ate tewali na kirabo kya kutwalira musajja wa Katonda. Tulinawo ki?" **8** Omuweereza n'addamu Sawulo nti, "Laba, wano nninawo gulaamu ssatu eza ffeeza, era ze nzija okuwa omusajja wa Katonda atutegeeze ekkubo lye tuba tukwata." **9** (Edda mu Isirayiri, omuntu bwe yagendanga okwebuuza ku Katonda, yayogeranga nti, "Jjangu tugende ew'omulabi;" kubanga ayitibwa nnabbi mu nnaku zino, edda ye yayitibwanga omulabi). **10** Sawulo n'amuddamu nti, "Oteesezza bulungi, jjangu tugende." Ne basitula okugenda mu kibuga omusajja wa Katonda gye yali. **11** Awo bwe baali nga balinnyalinnya akasozi okugenda mu kibuga ne basisinkana abawala abaali bagenda okusena amazzi, ne bababuuza nti, "Omulabi gy'ali?" **12** Ne babaddamu nti, "Gy'ali. Ali mu maaso awo. Mwanguweeko, yaakatuuka kati mu kibuga, kubanga leero abantu balina ssaddaaka ey'okuweerayo mu kifo

ekigulumivu. **13** Bwe munaaba nga mwakayingira mu
kibuga, mujja kumusisinkana nga tannayambuka kuliira
mu kifo ekigulumivu. Abantu tebajja kulya nga tannatuuka,
kubanga alina okusabira ssaddaaka omukisa n'oluvannyuma
abayitiddwa balyoke balye. Kaakano mwanguwe mugende,
mujja kumusisinkana." **14** Awo ne bayambuka okugenda
mu kibuga. Bwe baali bakiyingira ne balaba Samwiri ng'ajja
gye bali, ng'ayolekedde ekifo ekigulumivu. **15** Kyokka bwe
waali wakyabulayo olunaku lumu Sawulo ajje, Mukama yali
abikkulidde Samwiri ekigambo ng'agamba nti, **16** "Enkya ku
ssaawa nga zino nzija kukusindikira omusajja okuva mu nsi
ya Benyamini. Mufukeeko amafuta okuba omukulembeze
w'abantu bange, Isirayiri; oyo y'alirokola abantu bange
okuva mu mukono gw'Abafirisuuti. Ntunuulidde abantu
bange; okukaaba kwabwe kutuuse gye ndi." **17** Awo
Samwiri olwalengera Sawulo, Mukama n'amugamba nti,
"Omusajja gwe nakutegeezezzaako wuuyo. Oyo y'ajja
okufuga abantu bange." **18** Sawulo n'asemberera Samwiri
mu mulyango, n'amubuuza nti, "Ssebo oyinza okundagirira
ennyumba y'omulabi w'eri?" **19** Samwiri n'amuddamu
nti, "Nze mulabi, nkulemberaamu nga twambuka mu kifo
ekigulumivu, kubanga leero onooliira wamu nange, enkya
ku makya nzija kukuleka ogende era nzija kukubuulira ebyo
byonna ebiri ku mutima gwo. **20** Naye ebifa ku ndogoyi zo
ezimaze ennaku essatu nga zibuze, tobyeraliikirira, kubanga
zaazuuliddwa. Okwegomba kwa Isirayiri yonna kunaaba
kw'ani, bwe kutaabe ku ggwe n'ennyumba ya kitaawo
yonna?" **21** Sawulo n'addamu nti, "Nze ndi Mubenyamini,
era nva mu kika ekisingirayo ddala obutono, ate nga
n'ennyumba yaffe y'esingira ddala okuba eya wansi mu
nnyumba zonna ez'ekika kya Benyamini. Lwaki oyogera
nange ebigambo ebifaanana ng'ebyo?" **22** Awo Samwiri
n'atwala Sawulo n'omuweereza we mu kisenge ekinene,
n'abatuuza mu bifo eby'oku mwanjo mu maaso g'abo
bonna abaayitibwa abaali bawera ng'amakumi asatu. **23**
Samwiri n'agamba omufumbi nti, "Leeta ekifi ky'ennyama,
kye nakuteresezza, kye nakugambye oteeke wabbali." **24**
Awo omufumbi n'addira ekisambi, n'ebyakiriko n'akiteeka
mu maaso ga Sawulo. Samwiri n'ayogera nti, "Laba kino
kye kyakuterekeddwa. Kirye kubanga kyakuterekeddwa
okutuusa ekiseera kino olw'omukolo guno, okuva ku kiseera
kiri, bwe nagamba nti, 'Nnina abagenyi abayite.'" Awo
Sawulo n'aliira wamu ne Samwiri ku lunaku olwo. **25** Bwe
baava mu kifo ekigulumivu ne baserengeta mu kibuga,
Samwiri n'atwala Sawulo waggulu ku nnyumba ye ne
banyumyamu. **26** Awo enkeera Samwiri n'agolokoka mu
makya n'akoowoola Sawulo nti, "Golokoka nkusibule odde
ku lugendo lwo." Sawulo ne yeteekateeka, ye ne Samwiri
ne baserengeta okugenda mu kibuga. **27** Bwe baali
baserengeta nga banaatera okutuuka ekibuga we kikoma,
Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Gamba omuweereza wo
ayitewo, atukulemberemu, gwe osigaleko wano, nkutegeeze
obubaka obuva eri Katonda."

10 Awo Samwiri n'addira eccupa ey'amafuta n'agifuka
ku mutwe gwa Sawulo, n'amunywegera ng'agamba
nti, "Mukama akufuseeko amafuta okufuga abantu be,
Isirayiri. **2** Bw'onoova wano leero, onoosisinkana abasajja
babiri okumpi n'amalaalo ga Laakeeri, e Zereza ku
nsalo ya Benyamini, banaakugamba nti, 'Endogoyi
ze wagenda okunoonya zaalabise. Kitaawo kaakano
takyalowooza ku ndogoyi, naye, yeeraliikirira ggwe, nga
yeebuuza nti, "Ebya mutabani wange mbikole ntya?"' **3**
"Bw'onoova awo, ne weeyongerayo okutuuka ku mwera gwa
Taboli, onoosisinkana abasajja basatu abanaaba bagenda
okusisinkana Katonda e Beseri, omu nga yeetisse obubuzi
busatu, omulala nga yeetisse emigaati esatu, n'omulala
ng'asitudde eccupa y'envinnyo. **4** Banaakulamusa ne
bakuwa emigaati ebiri, era gikkirize. **5** "Bw'onoova eyo
ogenda ku Lusozi lwa Katonda oluliko ekigo eky'Abafirisuuti.
Bw'onooba onootera okutuuka ku kibuga, onoosisinkana
ekibiina kya bannabbi nga baserengeta okuva mu kifo
ekigulumivu nga bakulembeddwamu abakuba entongooli,
n'ebitaasa, n'endere, n'ennanga, era nga bawa obunnabbi.
6 Omwoyo wa Mukama anakukkako mu maanyi, n'owa
obunnabbi wamu nabo, era onookyusibwa n'ofuuka omuntu
omuggya. **7** Obubonero obwo bwe bunaatuukirira, kola
kyonna ky'onoolaba nga kituufu, kubanga Katonda ali
wamu naawe. **8** "Serengeta onsookeyo e Girugaali.
Nnaakugoberera ne nzija gy'oli okuwaayo ssaddaaka
ez'ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe,
naye oteekwa okunnindako okumala ennaku musanvu
okutuusa lwe ndijja gy'oli ne nkutegeeza eky'okukola." **9** Awo
Sawulo bwe yava eri Samwiri, Katonda n'amuwa omutima
omuggya, n'obubonero obwo bwonna ne butuukirira
ku lunaku olwo. **10** Bwe baatuuka ku lusozi ekibiina
kya bannabbi ne kimusisinkana, Omwoyo wa Katonda
n'amukkako mu maanyi era n'atandika okuwa obunnabbi
wamu nabo. **11** Abaali baamumanya okuva edda n'edda
bwe baamulaba ng'awa obunnabbi wamu ne bannabbi,
ne bagambagana nti, "Kiki kino ekituuse ku mutabani
wa Kiisi? Sawulo naye ali omu ku bannabbi?" **12** Omu
ku batuuze b'ekitundu ekyo n'abuuza nti, "Ye kitaabwe
y'ani?" Kyerwava lufuuka olugero nti, "Ne Sawulo ali
omu ku bannabbi?" **13** Awo Sawulo bwe yamala okuwa
obunnabbi, n'ayambuka mu kifo ekigulumivu. **14** Awo kojja
wa Sawulo n'ababuuza ye n'omuweereza nti, "Mubadde
wa?" N'addamu nti, "Tubadde tunoonya endogoyi, naye bwe
tutaazirabye, ne tugenda eri Samwiri." **15** Kojja wa Sawulo
n'amugamba nti, "Mbuulira Samwiri kye yakugambye."
16 Sawulo n'addamu nti, "Yatutegeeza nti endogoyi zaali
zirabise." Naye n'atamubuulira Samwiri bye yamugamba
ku by'obwakabaka. **17** Samwiri n'ayita abantu ba Isirayiri
bakuŋŋaanire eri Mukama e Mizupa. **18** N'abagamba
nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti,
'Naggya Isirayiri mu Misiri, ne mbalokola okuva mu mukono
gw'Abamisiri, ne mu mukono gw'obwakabaka bwonna
obwabajooganga. **19** Naye kaakano mujeemedde Katonda
wammwe eyabalokola okuva mu buyinike bwammwe
n'ennaku yammwe, ne mwogera nti, Nedda, tuteerewo
kabaka atufuge.' Kale mweyanjule mu maaso ga Mukama
mu bika byammwe ne nnyiriri zammwe nga bwe biri."
20 Awo Samwiri bwe yasembeza ebika byonna ebya
Isirayiri okumpi ne we yali, ekika kya Benyamini ne

kirondebwa na kalulu. **21** N'asembeza ekika kya Benyamini, lunyiriri ku lunyiriri, era olunyiriri lwa Materi ne lulondebwa. N'oluvannyuma Sawulo mutabani wa Kiisi n'alondebwa, naye bwe baamunoonya, nga talabika. **22** Ne beeyongera okwebuuza ku Mukama nti, "Omusajja w'ali wano, atuuse?" Awo Mukama n'abaddamu nti, "Ye, yeekwese mu bitereke." **23** Ne badduka ne bagenda ne bamuleeta. Bwe yayimirira mu bantu, n'aba ng'asinga abantu bonna obuwanvu. **24** Samwiri n'agamba abantu bonna nti, "Mulaba omusajja Mukama gw'alonze? Tewali amwenkana mu bantu bonna." Abantu ne baddamu n'eddoboozi eddene nti, "Wangaala Kabaka." **25** Samwiri n'annyonnyola abantu ebiragiro n'obulombolombo eby'obwakabaka, n'abiwandiika mu kitabo n'akiteeka mu maaso ga Mukama. Awo Samwiri n'asiibula abantu bonna, buli omu n'addayo ewuwe. **26** Sawulo naye n'addayo ewaabwe mu Gibea, ng'awerekerwako abasajja abazira Katonda be yali akomyeko ku mitima. **27** Naye abamu ku basajja ab'effujjo ne boogera nti, "Omusajja ono ayinza atya okutulokola?" Ne bamunyooma, era ne batamuwa na birabo. Naye Sawulo n'akisirikira n'atabanyega.

11 Awo olwatuuka Nakkasi Omwamoni n'ayambuka n'azingiza Yabesugireyaadi. Abasajja bonna ab'e Yabesi ne bamugamba nti, "Kola naffe endagaano, tunaakuweerezanga." **2** Naye Nakkasi Omwamoni n'abaddamu nti, "Sijja kukola nammwe ndagaano okuggyako nga munzikirizza okuggya mu buli muntu, eriiso lye erya ddyo, olwo nswaze Isirayiri yenna." **3** Abakulu ba Yabesi ne bamugamba nti, "Tuweeyo ebbanga lya nnaku musanvu, tusindike ababaka mu nsi yonna eya Isirayiri. Bwe wataabeewo n'omu anajja okutubeera, kale tuneewaayo gy'oli." **4** Ababaka bwe baatuuka e Gibea ewa Sawulo, ne bategeeza abantu ebigambo ebyo; bwe baabiwulira bonna ne bakuba ebiwoobe. **5** Mu kiseera ekyo Sawulo yali ava mu nnimiro ng'agoberera ente ze ezirima, n'abuuza nti, "Abantu babadde ki? Kiki ekibakaabya?" Ne bamutegeeza obubaka abasajja ab'e Yabesi bwe baali baleese. **6** Awo Sawulo bwe yawulira ebigambo ebyo, Omwoyo wa Katonda n'amukkako mu maanyi, obusungu bwe ne bubuubuuka nnyo. **7** N'addira ente bbiri, n'azitemaatema, n'aziwa ababaka ne bazitwala okubuna ensi yonna eya Isirayiri ng'agamba nti, "Buli ataagoberere Sawulo ne Samwiri, ente ze ezirima bwe zityo bwe zinaakolebwa." Entiisa ya Mukama n'egwa ku bantu, ne bakuŋŋaana wamu n'omutima gumu. **8** Sawulo n'ababalira e Bezeki, abasajja abaava mu Isirayiri nga bawera emitwalo amakumi asatu, n'abaava mu Yuda ne bawera emitwalo esatu. **9** Ne bagamba ababaka abaali bazze nti, "Mutegeeze abasajja ab'e Yabesugireyaadi nti, 'Obudde we bunaatuukira mu ssaawa ez'omu ttuntu, munaaba mulokolebbwa.'" Ababaka bwe bazzaayo obubaka obwo e Yabesi, abatuuze baayo ne bassa ekikkowe. **10** Abatuuze ab'e Yabesi ne bagamba Abamoni nti, "Enkya tujja kwewaayo gye muli, mutukole kye mwagala." **11** Enkeera Sawulo yakeera mu matulutulu n'ayawulamu abasajja be ebibinja bisatu; ne balumba olusiisira lw'Abamoni ne babatta okutuusa mu ssaawa ez'omu ttuntu. Abaaluwona ne basaasaana, ne wataba n'omu asigala na munne. **12** Awo abantu ne bagamba Samwiri nti, "Ani eyali abuuza nti, 'Sawulo alitufuga?' Mubatuwe tubatte." **13** Naye Sawulo n'addamu nti, "Nedda, tewali muntu anattibwa leero, kubanga olwa leero Mukama alokodde Isirayiri." **14** Awo Samwiri n'agamba abantu nti, "Mujje, tugende e Girugaali tukakase obwakabaka." **15** Awo abantu bonna ne bagenda e Girugaali mu maaso ga Mukama ne bakakasa Sawulo okuba kabaka. Era mu kifo ekyo ne baweerayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe mu maaso ga Mukama, Sawulo n'Abayisirayiri bonna ne basanyuka ne bajaguza nnyo ne bakola n'entujjo ey'amaanyi.

12 Samwiri n'ayogera eri Isirayiri yenna, ng'agamba nti, "Mpulirizza buli kintu kye muŋŋambye, ne mbateerawo kabaka okubafuga. **2** Kaakano mulina kabaka ng'omukulembeze wammwe. Naye nze nkaddiye, mmeze n'envi, era n'abaana bange bali wano nammwe. Mbadde mukulembeze wammwe okuva mu buvubuka bwange n'okutuusa leero. **3** Nzuuno mu maaso gammwe. Munnumirize ensonga yonna mu maaso ga Mukama ne mu maaso g'oyo gwe yafukako amafuta. Ani gwe nnali ntwalidde ente ye? Oba ani gwe nnali ntwalidde endogoyi ye? Oba ani gwe nnali ndyazaamaanyizza? Oba ani gwe nnali njooze? Oba ani gwe nnali nsabye enguzi? Bwe wabaawo anvunaana mu nsonga yonna nzija kumuliyira." **4** Ne baddamu nti, "Totunyagangako newaakubadde okutujooga, wadde okulya enguzi okuva mu mukono gw'omuntu yenna." **5** Awo Samwiri n'abaddamu nti, "Mukama ye mujulirwa gye muli, era n'oyo gwe yafukako amafuta mujulirwa leero, nga sirina nsobi yonna mu maaso gammwe." Ne baddamu nti, "Mujulirwa." **6** Samwiri n'agamba abantu nti, "Mukama ye yalonda Musa ne Alooni era n'aggya bajjajjammwe mu Misiri. **7** Kale nno, musseeyo omwoyo mutege amatu mu maaso ga Mukama, eri okubalamula era n'okubajjukiza ebikolwa eby'obutuukirivu Mukama bye yabakolera mmwe ne bajjajjammwe. **8** "Yakobo bwe yabeera mu Misiri, bajjajjammwe ne bakaabirira Mukama; Mukama yatuma Musa ne Alooni, abaabaggya mu Misiri, n'abateeka mu kifo kino. **9** "Naye ne beerabira Mukama Katonda waabwe, kyeyava abatunda mu mukono gwa Sisera omuduumizi w'eggye lya Kazoli, ne mu mukono gw'Abafirisuuti, ne mu mukono gwa kabaka wa Mowaabu, abaabalwanyisanga. **10** Abayisirayiri ne bakaabirira Mukama, nga boogera nti, 'Twasobya, twava ku Mukama ne tuweereza Babaali ne Baasutoleesi. Naye kaakano tulokole okuva mu mukono gw'abalabe baffe, tunaakuweerezanga.' **11** Mukama n'alyoka atuma Yerubbaali, ne Bedani, ne Yefusa ne Samwiri ne babalokola mu mukono gw'abalabe bammwe enjuuyi zonna, ne mutuula mirembe. **12** Naye bwe mwalaba Nakkasi kabaka w'Abamoni ng'abalumba, newaakubadde nga Mukama Katonda wammwe ye yali kabaka wammwe ne muŋŋamba nti, 'Nedda, ffe twagala kabaka okutufuga.' **13** Kaakano kabaka gwe mulonze era gwe mwasaba wuuno, era laba Mukama ataddewo kabaka okubafuga. **14** Bwe munaatyanga Mukama ne mumuweerezanga, ne mugonderanga eddoboozi lye, ne mutajeemera biragiro

bye, mmwe ne kabaka abafuga ne mugobereranga Mukama Katonda wammwe, kinaabanga kirungi. **15** Naye bwe mutaagonderenga Mukama, ne mujeemera ebiragiro bye, omukono gwe gunaalwanganga nammwe, nga bwe kyali ku bajjajjammwe. **16** "Kale nno mulindirire mulabe ekintu ekikulu Mukama kyagenda okukola mu maaso gammwe. **17** Bino kaakano si biseera bya kukungula ŋŋaano. Naye nzija kusaba Mukama, aweereze okubwatuka n'enkuba, mulyoke mutegeere nga kye mwakola okusaba kabaka kyali kibi mu maaso ga Mukama." **18** Awo Samwiri n'asaba Mukama, Mukama n'aweereza okubwatuka n'enkuba, abantu bonna ne batya nnyo Mukama ne Samwiri. **19** Awo abantu bonna ne bagamba Samwiri nti, "Tusabire eri Mukama Katonda wo, ffe abaweereza bo, tuleme kufa, kubanga twongedde ku bibi byaffe ebirala byonna, bwe twasabye kabaka." **20** Samwiri n'addamu abantu nti, "Temutya, okukola mwakola ebibi ebyo byonna, naye temuvanga ku Mukama, kaakano mumuweerezenga n'omutima gwammwe gwonna. **21** Temukyukanga okugoberera ebintu ebitaliimu, ebitayinza kubagasa wadde okubawonya, kubanga tebiriimu nsa. **22** Mukama tagenda kwabulira bantu be, olw'erinnya lye ekkulu, kubanga Mukama yasiima okubafuula ababe. **23** Nze ku lwange, kikafuuwe, okwonoona eri Mukama ne ssibasabira; nnaabalaganga ekkubo ettuufu era eggolokofu. **24** Kyokka mutyenga Mukama era mumuweerezenga n'obwesigwa n'omutima gwammwe gwonna, nga mujjukira ebintu ebikulu bye yabakolera. **25** Naye bwe muneeyongeranga okukola ebibi, mmwe ne kabaka wammwe mulizikirizibwa."

13 Sawulo yalina emyaka amakumi asatu we yaliira obwakabaka, n'afuga Isirayiri okumala emyaka amakumi ana. **2** Sawulo yalonda abasajja enkumi ssatu okuva mu Isirayiri, enkumi ebbiri ku bo ne babeera naye e Mikumasi ku lusozi olw'e Beseri, n'abalala lukumi ne babeera ne Yonasaani e Gibea ekya Benyamini. Abasajja abalala bonna n'abasindika baddeyo ewaabwe. **3** Yonasaani n'alumba olusiisira lw'Abafirisuuti eyali e Geba, Abafirisuuti ne bakiwulira. Awo Sawulo n'alagira, bafuuwe ekkondeere mu nsi yonna, ng'agamba nti, "Abaebbulaniya bawulire!" **4** Awo Isirayiri yenna bwe baawulira nga Sawulo awambye olusiisira lw'Abafirisuuti, ate nga Isirayiri yali efuuse ekyenyinyalwa eri Abafirisuuti, abantu ne balagirwa okwegatta ku Sawulo e Girugaali. **5** Abafirisuuti ne beekuŋŋaanya okulwana n'Abayisirayiri. Abafirisuuti baalina amagaali emitwalo esatu, n'abeebagala embalaasi kakaaga, n'abaserikale abeebigere ng'omuwendo gwabwe gwenkana ng'omusenyu ogw'oku nnyanja obungi. Ne bayambuka ne basiisira e Mikumasi, ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'e Besaveni. **6** Abasajja Abayisirayiri bwe baalaba ng'embeera yaabwe mbi nnyo, n'eggye lyabwe nga linnyigirizibwa omulabe, ne beekweka mu mpuku, ne mu bisaka ne mu njazi, ne mu binnya. **7** Ne wabaawo n'abamu ku Baebbulaniya abaasomoka Yoludaani ne bagenda mu nsi ya Gaadi ne Gireyaadi. Sawulo ye n'asigala e Girugaali, n'abaserikale bonna be yali nabo, naye nga bajjudde okutya. **8** N'alinda okumala ennaku musanvu, ebbanga Samwiri lye yali amulaze, naye Samwiri n'atajjirawo e Girugaali, n'abasajja ba Sawulo ne batandika okumuvaako. **9** Sawulo kyeyava ayogera nti, "Mundeetere wano ekiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo olw'emirembe." N'awaayo ekiweebwayo ekyokebwa. **10** Naye bwe yali yakamala okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, Samwiri n'atuuka. Sawulo n'agenda okumwaniriza. **11** Samwiri n'amubuuza nti, "Kiki kino ky'okoze?" Sawulo n'addamu nti, "Bwe nnalabye ng'abasajja batandise okusaasaana, ate nga tozze mu kiseera kye walaga, ate nga n'Abafirisuuti bakuŋŋaanira e Mikumasi, **12** ne ndowooza nti, 'Kaakano Abafirisuuti bagenda kukkirira okunnumba e Girugaali, nga sinnaba kwegayirira kufuna mukisa gwa Mukama, kyenvudde mpalirizibwa okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa.'" **13** Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Okoze kya busirusiru, obutakuuma kiragiro kya Mukama Katonda wo kye yakulagira. Singa wakikuumye, Mukama yandinywezezza obwakabaka bwo okufuga Isirayiri emirembe gyonna. **14** Naye kaakano obwakabaka bwo tebuliba bwa lubeerera. Mukama anoonyezzaayo omusajja alina omutima ogumunoonya era amulonze okuba omukulembeze w'abantu be, kubanga tokuumye kiragiro kya Mukama." **15** Awo Samwiri n'ava e Girugaali n'ayambuka e Gibea mu Benyamini, Sawulo n'abala abasajja abaali naye, nga baawera nga lukaaga. **16** Sawulo ne mutabani we Yonasaani, n'abasajja abaali nabo baali basiisidde e Gebea ekya Benyamini, ate ng'Abafirisuuti bo basiisidde Mikumasi. **17** Abalabe ne bava mu nkambi y'Abafirisuuti mu bibinja bisatu, ekimu ne kyolekera Yofula, mu nsi ya Suwaali, **18** n'ekibinja ekirala ne kyolekera Besukolooni, n'ekyokusatu ne kyolekera ensalo etunuulidde ekiwonvu Zeboyimu okwolekera eddungu. **19** Mu nsi yonna eya Isirayiri temwali muweesi n'omu, kubanga Abafirisuuti baali baasalawo nti, "Si kulwa ng'Abaebbulaniya beeweeseza ebitala oba amafumu!" **20** Noolwekyo Abayisirayiri bonna baaserengetanga eri Abafirisuuti, okuwagala enkumbi zaabwe, n'ebiwabyo byabwe, n'embazzi zaabwe, ne najjolo zaabwe. **21** Baalinanga omuwendo gwe baasasulanga olw'okuwagala enkumbi ey'amannyo abiri n'ebiwabyo, nga gwa njawulo ku ogwo gwe baawangayo olw'okuwagala embazzi n'emiwunda. **22** Era ku lunaku olw'olutalo tewaali muserikale n'omu ku baali ne Sawulo ne Yonasaani, eyalina ekitala wadde effumu, okuggyako Sawulo ne mutabani we Yonasaani. **23** Waaliwo ekibinja eky'Abafirisuuti ekyali kigenze mu kifo ekyayitibwanga Mikumasi.

14 Lumu Yonasaani mutabani wa Sawulo n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Jjangu tugende ku ludda luli mu nkambi ey'Abafirisuuti." Kyokka n'atabuulira kitaawe. **2** Sawulo yali asiisidde ku njegoyego za Gibea wansi w'omukomamawanga mu Migulooni. Yalina abaserikale nga lukaaga; **3** ku bo kwe kwali Akiya eyali ayambadde ekkanzu ey'obwakabona nga ye mutabani wa Akitubu, muganda wa Ikabodi, mutabani wa Finekaasi, mutabani wa Eri, kabona wa Mukama mu Siiro. Tewali yamanya nti Yonasaani agenze. **4** Ku buli ludda lw'ekkubo Yonasaani mwe yali ayagala okuyita okutuuka ku nkambi y'Abafirisuuti waaliyo enkonko empanvu, olumu

nga luyitibwa Bozezi, n'olulala nga luyitibwa Sene. **5** Olukonko olumu lwali ku luuyi olw'obukiikakkono okwolekera Mikumasi, n'olulala nga luli ku luuyi olw'obukiikaddyo okwolekera Geba. **6** Yonasaani n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, Jjangu tugende mu nkambi y'abasajja abo abatali bakomole, oboolyawo Mukama anaatukolera ekyamagero. Kubanga tewali kiyinza kuziyiza Mukama kulokola, ng'akozesa abangi oba abatono. **7** Omuvubuka n'amuddamu nti, "Kola nga bw'osiima. Genda mu maaso, nzisa kimu naawe, omutima gwange n'omwoyo gwange biri wamu naawe." **8** Yonasaani n'alyoka ayogera nti, "Kale, tusomoke tugende eri abasajja, tubeerage. **9** Bwe banaatugamba nti, 'Mutulindirire okutuusa lwe tunajja,' kale tunaasigala we tuli, ne tutagenda gye bali. **10** Naye bwe banaatugamba nti, 'Mujje gye tuli,' tunaayambuka, kubanga ako ke kanaaba akabonero gye tuli nti Mukama abagabudde mu mukono gwaffe." **11** Awo bombi ne beeraga eri olusiisira lw'Abafirisuuti. Abafirisuuti ne boogera nti, "Mulabe, Abaebbulaniya batandise okuva mu binnya mwe baali beekwese." **12** Abasajja ab'omu nkambi ne bakoowoola Yonasaani n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nga boogera nti, "Mwambuke gye tuli, tubalage enkola." Awo Yonasaani n'agamba omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Ngoberera twambuke kubanga Mukama abawaddeyo mu mukono gwa Isirayiri." **13** Yonasaani n'alinnyalinnya, ng'ayavula nga n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye bw'amuvaako emabega. Yonasaani n'atta Abafirisuuti, n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye ng'amuvaako emabega naye n'atta abo abaali bawonyeewo. **14** Mu lulumba olwo olwasooka, Yonasaani n'omuvubuka eyasitulanga ebyokulwanyisa bye, batta abasajja amakumi abiri mu kibangirizi ekyenkana ekitundu kya eka. **15** Awo ne waba okutya kungi nnyo mu ggye lyonna ery'Abafirisuuti abo abaali mu nkambi n'abaali ku ttale; era n'ab'omu bibinja ebirala n'ebibondo ebirumba n'ettaka ne likankana. Okukankana okwo kwava eri Katonda. **16** Abakuumi ba Sawulo abaali e Gibea mu Benyamini ne balaba ng'ekibinja kisaasaana okuddukira mu njuyi zonna. **17** Awo Sawulo n'alagira abasajja abaali naye nti, "Mubale abasajja bonna, mulabe ataliiwo." Bwe baabala, ne bazuula nga Yonasaani n'eyasitulanga ebyokulyanyisa bye tebaliiwo. **18** Sawulo n'agamba Akiya nti, "Leeta essanduuko ya Katonda," kubanga mu biro ebyo yali mu mikono gy'Abayisirayiri. **19** Awo Sawulo bwe yali ng'akyayogera ne kabona, akeegugungo ne keeyongera mu nkambi y'Abafirisuuti, n'agamba kabona nti, "Zaayo omukono gwo, ogira olindako." **20** Awo Sawulo n'abasajja be ne beekuŋŋaanya ne bagenda mu lutalo, ne basanga ng'Abafirisuuti balwanagana bokka ne bokka, nga bafumitagana ebitala. **21** Abaebbulaniya abaabeeranga n'Abafirisuuti, abaali bagenze nabo mu nkambi, ne beegatta ku Bayisirayiri abaali ne Sawulo ne Yonasaani. **22** Awo Abayisirayiri bonna abaali beekwese mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu bwe baawulira ng'Abafirisuuti badduse, amangwago nabo ne beenyigira mu lutalo ne bannaabwe. **23** Mukama n'alokola Isirayiri ku lunaku olwo, olutalo ne lutuukira ddala e Besaveni. **24** Ku lunaku olwo abasajja Abayisirayiri baali bajjudde ennaku nnyingi nnyo kubanga Sawulo yali abalayizza ng'agamba nti, "Akolimirwe oyo yenna anaalya akantu konna ng'obudde tebunnawungeera, nga sinnaba kwesasuza ku balabe bange." Awo ne wataba n'omu ku baserikale akomba ku kantu. **25** Awo abantu bonna bwe baatuuka mu kibira ne balaba omubisi gw'enjuki ku ttaka. **26** Bwe beeyongerayo munda mu kibira ne basanga nga gutonnya, naye ne wataba n'omu agukombako kubanga baali batya ekirayiro kye baakola. **27** Naye Yonasaani yali tawulidde nga kitaawe alayiza abantu, kyeyava addira omuggo gwe yalina n'annyika omusa gwagwo mu bisenge by'enjuki, n'agukombako, amaaso ge ne ganyirira n'addamu amaanyi. **28** Awo omu ku baserikale n'amugamba nti, "Kitaawo yatukuutidde n'atulayiza nti, 'Omuntu yenna anaalya ku mmere leero akolimirwe.' Era ekyo kye kireetedde abaserikale okuggwaamu amaanyi." **29** Yonasaani n'ayogera nti, "Kitange aleetedde ensi yaffe emitawaana. Laba amaaso gange bwe ganyirira n'amaanyi gange bwe gakomyewo bwe nkombyeko ku mubisi guno ogw'enjuki. **30** Tekyandisinze nnyo leero singa abasajja baalidde ku munyago gw'abalabe baabwe? Era tebandisse Abafirisuuti abasinga awo obungi?" **31** Abayisirayiri we baamalira okutta Abafirisuuti okuva e Mikumasi okutuuka e Ayalooni nga bakooye nnyo. **32** Ne badda ku munyago, ne baddira endiga n'ente n'ennyana ne bazisalira wansi ku ttaka ne balya ennyama n'omusaayi gwayo. **33** Awo omuntu omu n'ategeeza Sawulo nti, "Abantu basobya ku Mukama kubanga balya ennyama erimu omusaayi." N'ayogera nti, "Musobezza nnyo. Munjiringisirize wano ejjinja eddene kaakano." **34** Sawulo n'agamba nti, "Muyiteeyite mu bantu mubategeeze nti, 'Buli omu ku mmwe aleete ente ye n'endiga ye muzittire wano era mu zirye. Temuddangayo okusobya ku Mukama nga mulya ennyama erimu omusaayi.'" Awo buli omu ku bo n'aleeta ente ye ekiro ekyo n'agisalira awo. **35** Sawulo n'azimbira Mukama ekyoto, era ekyo kye kyoto kye yasooka okuzimbira Mukama. **36** Awo Sawulo n'ayogera nti, "Tuserengete tugoberere Abafirisuuti ekiro kino tubanyage okutuusa emmambya lw'eneesala, era tuleme okulekawo wadde omu ku bo nga mulamu." Ne bamuddamu nti, "Kola nga bw'osiima." Naye kabona n'ayogera nti, "Twebuuze ku Katonda wano." **37** Awo Sawulo ne yeebuuza ku Katonda ng'agamba nti, "Ŋŋende nnumbe Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwa Isirayiri?" Naye Katonda n'atamuddamu ku olwo. **38** Sawulo kyeyava ayogera nti, "Mujje wano mmwe mwenna abakulembeze b'abantu, tunoonyereze tulabe ekibi ekikoleddwa leero. **39** Nga Mukama alokola Isirayiri bw'ali omulamu, ne bwe kinaaba ku mutabani wange Yonasaani, ateekwa kufa." Naye ne wataba n'omu amwanukula. **40** Awo Sawulo n'agamba Abayisirayiri bonna nti, "Muyimirire ku ludda olwo, nze ne mutabani wange Yonasaani tunaayimirira ku ludda luno." Abantu ne bamuddamu nti, "Kola nga bw'onoosiima." **41** Sawulo n'asaba Mukama Katonda wa Isirayiri nti, "Kiki ekikugaanye okuddamu omuweereza wo leero? Omusango bwe guba nga guli ku nze oba ku mutabani wange Yonasaani ddamu ne Wumimu, naye bwe guba nga guli ku bantu bo Isirayiri, onaddamu ne Sumimu." Awo akalulu ne kakubibwa era

ne kagwa ku Sawulo ne Yonasaani mutabani we. **42** Awo Sawulo n'ayogera nti, "Mutukubire akalulu nze ne mutabani wange Yonasaani." Yonasaani n'alondebwa. **43** Sawulo n'abuuza Yonasaani nti, "Mbulira ky'okoze." Yonasaani n'amutegeeza nti, "Nakombyeko katono ku mubisi gw'enjuki nga nkozesa omusa gw'omuggo gwange. Kaakano ekyo kinsanyiza okufa?" **44** Sawulo n'amuddamu nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okukirawo bw'otoofe, Yonasaani!" **45** Naye abantu ne bagamba Sawulo nti, "Lwaki, Yonasaani akoze eby'amagero ebyo byonna mu Isirayiri afa? Ddala Yonasaani attibwe? Oyo aleetedde Isirayiri obununuzi obw'ekitalo? Nedda tekisoboka! Nga Mukama bw'ali omulamu, tewali luviiri na lumu lunaava ku mutwe gwe ne lugwa wansi, kubanga ebyo by'akoze leero Katonda y'amuyambye okubikola." Abantu ne banunula Yonasaani bwe batyo, n'atattibwa. **46** Ne Sawulo n'alekeraawo okugoberera Abafirisuuti, nabo ne beddirayo mu nsi yaabwe. **47** Awo Sawulo bwe yalya obwakabaka bwa Isirayiri n'alwana n'abalabe be ku njuyi zonna: Mowaabu, n'Abamoni, ab'e Edomu, ne bakabaka ba Zoba, n'Abafirisuuti, na buli we yaddanga n'abawangula. **48** N'alwana n'obuzira bungi n'awangula Abamaleki, n'anunula Isirayiri okuva mu mukono gw'abo abaabanyaganga. **49** Batabani ba Sawulo baali Yonasaani, ne Isuvi, ne Malukisuwa. Amannya ga bawala be ababiri gaali Merabu nga ye mukulu, ate omuto nga ye Mikali. **50** Omukyala we ye yali Akinoamu muwala wa Akimaazi. Omuduumizi w'eggye lye omukulu ye yali Abuneeri mutabani wa Neeri, taata wa Sawulo omuto. **51** Kiisi kitaawe wa Sawulo ne Neeri kitaawe wa Abuneeri baali batabani ba Abiyeeri. **52** Mu biro byonna ebya Sawulo, waaliwo okulwanagana okw'amaanyi n'Abafirisuuti, era buli Sawulo bwe yalabanga omusajja ow'amaanyi oba omuzira n'amuyingiza mu magye.

15 Awo Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Mukama nze gwe yatuma okukufukako amafuta okuba kabaka w'abantu be Isirayiri, noolwekyo wuliriza obubaka obuva eri Mukama Katonda. **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna nti, 'Ndibonereza Abamaleki olw'ekyo kye baakola Isirayiri bwe baabateega nga bayambuka okuva mu Misiri. **3** Kaakano genda olumbe Abamaleki obazikiririze ddala, n'ebintu byabwe byonna. Tobasaasira, otta abasajja n'abakazi, abaana n'abato ddala, ente, n'endiga, n'eŋŋamira n'endogoyi.'" **4** Awo Sawulo n'akuŋŋaanya abasajja, n'ababalira e Terayimu, nga bawera abaserikale ab'ebigere emitwalo amakumi abiri, n'abalala omutwalo gumu okuva mu Yuda. **5** Sawulo n'asemberera ekibuga kya Amaleki n'abateegera mu kiwonvu. **6** N'agamba Abakeeni nti, "Muve mu Bamaleki mugende nneme okubazikiririza awamu nabo, kubanga mwakolera Abayisirayiri bonna ebyekisa bwe bayambuka okuva mu Misiri." Abakeeni ne basenguka okuva mu Bamaleki. **7** Awo Sawulo n'alumba Abamaleki okuviira ddala e Kavira okutuuka e Ssuuli, ekiri ebuvanjuba w'e Misiri. **8** N'awamba Agagi kabaka w'Abamaleki nga mulamu, naye abantu abalala bonna n'abazikiririza ddala n'ekitala. **9** Era Sawulo n'eggye ne baleka Agagi nga mulamu, era endiga n'ente, n'ennyana n'abaana b'endiga n'ebyassava, n'ebyo byonna bye baalaba nga bya muwendo, ne batabizikiririza ddala. Naye ebirala byonna ebitaali bya muwendo nga binyoomebwa oba nga binafu, ne babizikiririza ddala. **10** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Samwiri nti, **11** "Nejjusizza okufuula Sawulo kabaka, kubanga avudde kukungoberera, n'atakolera ku biragiro byange." Samwiri n'anyolwa nnyo, n'akabira Mukama ekiro kyonna. **12** Enkeera ku makya Samwiri n'agolokoka n'agenda okusisinkana Sawulo, naye ne bamutegeeza nti, "Sawulo yazze e Kalumeeri gye yeezimbidde ekijjukizo, kyokka kaakano avuddeyo n'aserengeta e Girugaali." **13** Awo Samwiri bwe yamutuukako, Sawulo n'ayogera nti, "Mukama akuwe omukisa. Ngoberedde ebiragiro bya Mukama." **14** Naye Samwiri n'amuddamu nti, "Ate okubejjagala okw'endiga n'okuŋooŋa kw'ente bye mpulira biva wa?" **15** Sawulo n'amuddamu nti, "Abaserikale baaziggye ku Bamaleki. Baaleseewo ente n'endiga ezisinga obulungi okuba ebiweebwayo eri Mukama Katonda wo, naye ebirala byonna twabizikiririzza ddala." **16** Awo Samwiri n'agamba Sawulo nti, "Sirika! Ka nkutegeeze Mukama kye yaŋŋambye ekiro." Sawulo n'amuddamu nti, "Ntegeeza." **17** Samwiri n'amugamba nti, "Newaakubadde nga wali weeraba ng'oli mutono, tewafuuka mukulu wa bika bya Isirayiri? Mukama yakufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri. **18** Naakutuma omulimu, ng'agamba nti, 'Genda ozikiririze ddala abalina ebibi abo Abamaleki, obalwanyise okutuusa lw'olibamalirawo ddala.' **19** Lwaki tewagondedde ddoboozi lya Mukama? Lwaki mwalulunkanidde omunyago ne mukola ekibi mu maaso ga Mukama?" **20** Sawulo n'addamu Samwiri nti, "Nagondedde eddoboozi lya Mukama, era nagenze ku mulimu Mukama gwe yantumye. Nazikiririzza ddala Abamaleki era ne ndeeta Agagi kabaka waabwe. **21** Abaserikale baatute endiga n'ente, ebisinga obulungi ku ebyo ebyali biteekeddwa okuzikirizibwa, babiweeyo eri Mukama Katonda wo e Girugaali." **22** Naye Samwiri n'amugamba nti, "Mukama asanyukira nnyo ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka, okusinga okugondera eddoboozi lya Mukama? Okugonda kusinga ssaddaaka, era n'okuwuliriza kusinga amasavu g'endiga ennume. **23** Kubanga obujeemu buli ng'ekibi eky'okusamira, era n'obukakanyavu buli ng'ekibi eky'okusinza bakatonda abalala. Kubanga ojeemedde ekigambo kya Mukama, naye akugaanye okuba kabaka." **24** Awo Sawulo n'agamba Samwiri nti, "Nyonoonye. Najeemedde ekiragiro kya Mukama era n'ebigambo byo, kubanga natidde abantu ne ŋŋendera ku bigambo byabwe. **25** Kaakano nkusaba, osonyiwe ekibi kyange, okomewo nange nsobole okusinza Mukama." **26** Naye Samwiri n'amuddamu nti, "Sijja kuddayo naawe kubanga ovudde ku kigambo kya Mukama, ne Mukama akugaanye okuba kabaka wa Isirayiri." **27** Awo Samwiri bwe yakyuka okugenda, Sawulo n'akwata ekirenge ky'ekyambalo kye, ne kiyulika. **28** Samwiri n'amugamba nti, "Mukama akuyuzizzaako obwakabaka bwa Isirayiri leero, n'abuwa omu ku baliraanwa bo akusinga. **29** Oyo ayitibwa Ekitiibwa kya Isirayiri talimba ate takyusakyusa kirowoozo kye, kubanga si muntu nti anaakyusa ekirowoozo kye." **30** Sawulo n'addamu nti, "Nyonoonye, naye nzisaamu

ekitiibwa mu maaso g'abakadde b'abantu bange, ne mu maaso ga Isirayiri, oddeyo nange, nsinze Mukama Katonda wo." **31** Awo Samwiri n'addayo ne Sawulo, Sawulo n'asinza Mukama. **32** Samwiri n'alagira nti, "Mundeetere Agagi kabaka w'Abamaleki." Agagi n'ajja gy'ali ng'akankana naye ng'agamba mu mutima gwe nti, "Mazima ddala obubalagaze bw'okufa buyise." **33** Naye Samwiri n'ayogera nti, "Ng'ekitala kyo bwe kyaleetera abakazi abangi obutaba na baana, ne nnyoko talibeera na mwana." Awo Samwiri n'atemaatema Agagi n'amuttira mu maaso ga Mukama e Girugaali. **34** Samwiri n'alyoka agenda e Laama, naye Sawulo ye n'agenda ewuwe mu Gibea ekya Sawulo. **35** Samwiri yanakuwala nnyo olwa Sawulo, era teyaddayo kulabagana ne Sawulo okutuusa Samwiri lwe yafa. Mukama n'anyolwa olw'okufuula Sawulo kabaka wa Isirayiri.

16 Awo Mukama n'agamba Samwiri nti, "Olituusa ddi okunakuwala olwa Sawulo, ate nga nze sikyamubala kuba kabaka wa Isirayiri? Jjuza ejjembe lyo amafuta nkutume eri Yese Omubesirekemu kubanga nnonze omu ku batabani be okuba kabaka." **2** Naye Samwiri n'ayogera nti, "Nnaagenda ntya? Sawulo bw'anakiwulira ajja kunzita." Mukama n'amugamba nti, "Weetwalire ennyana oyogere nti, 'Nzize kuwaayo ssaddaaka eri Mukama.' **3** Yita Yese ajje okuwaayo ssaddaaka, nzija kukulaga eky'okukola. Ojja kufuka amafuta ku oyo gwe nnaaba nnonze." **4** Samwiri n'akola ekyo Mukama kye yamulagira. Bwe yatuuka e Besirekemu abakulu b'ekibuga ne bakankana olw'okutya bwe baamusisinkana era ne bamubuuza nti, "Ojja mirembe?" **5** N'abaddamu nti, "Weewaawo, mirembe. Nzize okuwaayo ssaddaaka eri Mukama. Mwetukuze tugende ffenna tuweeyo ssaddaaka." N'atukuza Yese ne batabani be, n'abayita okujja okuwaayo ssaddaaka. **6** Bwe baatuuka n'atunuulira Eriyaabu, n'alowooza nti, "Mazima Mukama ono gw'afuseeko amafuta, era y'ayimiridde kaakano mu maaso ga Mukama." **7** Naye Mukama n'agamba Samwiri nti, "Totunuulira nfaanana ye wadde obuwanvu bwe, kubanga si gwe nnonze. Mukama tatunuulira ebyo abantu bye batunuulira. Abantu batunuulira bya kungulu naye Mukama atunuulira bya mu mutima." **8** Awo Yese n'ayita Abinadaabu, n'amuyisa mu maaso ga Samwiri. Naye Samwiri n'ayogera nti, "Oyo naye Mukama si gw'alonze." **9** Yese n'ayita Samma n'amusimbawo, naye Samwiri n'ayogera nti, "Era n'oyo Mukama si gw'alonze." **10** Yese n'ayisa batabani be omusanvu mu maaso ga Samwiri, naye Samwiri n'amugamba nti, "Ku bo tekuli n'omu Mukama gw'alonze." **11** N'abuuza Yese nti, "Bano be batabani bo bokka?" Yese n'addamu nti, "Ekyasigaddeyo asingira ddala obuto, alunda ndiga." Samwiri n'agamba Yese nti, "Mutumye; tetujja kuweera okutuusa lw'anajja." **12** N'amutumya, n'aleetebwa. Yali mumyufu, n'amaaso ge nga malungi, era ng'alabika bulungi nnyo. Awo Mukama n'ayogera nti, "Golokoka omufukeko amafuta; ye wuuyo." **13** Awo Samwiri n'addira ejjembe ly'amafuta, n'agamufukako mu maaso ga baganda be. Okuva ku lunaku olwo Omwoyo wa Mukama n'akka ku Dawudi mu maanyi mangi. Oluvannyuma Samwiri n'addayo e Laama. **14** Awo Omwoyo wa Mukama Katonda yali avudde ku Sawulo, omwoyo omubi ogwava eri Mukama ne gumucoccanga. **15** Awo abaweereza ba Sawulo ne bamuleetera ekiteeso nti, "Laba, omwoyo omubi okuva eri Katonda gukucocca. **16** Mukama waffe alagire abaweereza be kaakano okumunoonyeza omuntu asobola okukuba entongooli. Omwoyo omubi okuva eri Katonda bwe gunaabanga gukusseeko, bw'anagikubanga n'oddamu endasi, onoowuliranga bulungi n'okkakkana." **17** Awo Sawulo n'alagira abaweereza be nti, "Munfunireyo omuntu asobola okukuba entongooli obulungi, mumundeetere." **18** Omu ku baweereza n'addamu nti, "Waliwo mutabani wa Yese Omubesirekemu gwe nalaba asobola okukuba entongooli obulungi. Musajja muzira era mulwanyi, ate nga mwogezi mulungi, era alabika bulungi. Ate Mukama Katonda ali wamu naye." **19** Awo Sawulo n'atuma ababaka eri Yese, ng'agamba nti, "Mpeereza mutabani wo Dawudi, alabirira endiga." **20** Yese n'addira endogoyi n'agitikka emigaati, n'eccupa y'envinnyo n'omwana gw'embuzi, n'abiweereza wamu ne mutabani we Dawudi eri Sawulo. **21** Dawudi n'atuuka eri Sawulo, n'afuuka omu ku baweereza be. Sawulo n'amwagala nnyo, era n'amufuula omu ku abo abaasitulanga ebyokulwanyisa bye. **22** Awo Sawulo n'atumira Yese ng'agamba nti, "Kkiriza Dawudi asigale ng'omu ku baweereza bange, kubanga nsiimye by'ankolera." **23** Awo buli omwoyo omubi okuva eri Katonda lwe gw'ajjanga ku Sawulo, Dawudi n'amukubiranga entongooli, Sawulo n'akkakkana, era n'awulira bulungiko, n'omwoyo omubi ne gumuvaako.

17 Awo Abafirisuuti ne bakuŋŋaanyiza eggye lyabwe e Soko ekya Yuda okulwana. Ne basiisira mu Efusudammimu ekiri wakati wa Soko ne Azeka. **2** Sawulo n'Abayisirayiri nabo ne bakuŋŋaana, bo ne basiisira mu kiwonvu Era, ne basimba ennyiriri okulwana n'Abafirisuuti. **3** Abafirisuuti ne bayimirira ku luuyi olumu olw'olusozi, n'Abayisirayiri ne bayimirira ku luuyi olulala olw'olusozi, nga wakati waabwe waliwo ekiwonvu. **4** Mu lusiisira lw'Abafirisuuti ne muva essajja eddene nga lizira erinnya lyalyo Goliyaasi, ery'e Gaasi, ng'obuwanvu bwalyo lyali mita ssatu n'okusingawo. **5** Lyalina enkuufiira ey'ekikomo ku mutwe gwalyo, nga lyambadde n'ekizibaawo eky'ekikomo, n'obuzito bwakyo bwali kilo ataano mu musanvu. **6** Lyali lyambadde eby'ebikomo ku magulu gaalyo, nga lirina effumu ery'ekikomo ku kibegabega kyalyo. **7** N'olunyago lw'effumu lyalyo lwali ng'omuti ogulukirwako engoye, n'omutwe gw'effumu ogw'ekyuma ng'obuzito bwagwo kilo musanvu. Eyasitulanga engabo ye yamukulemberangamu. **8** Awo Goliyaasi n'ayimirira n'aboggolera eggye lya Isirayiri nti, "Lwaki mwetegeka okulwana? Siri Mufirisuuti, ate mmwe temuli baddu ba Sawulo? Mulonde omusajja mu mmwe aserengete gye ndi. **9** Bw'anannwanyisa n'anzita, kale tunaafuuka baddu bammwe, naye bwe nnaamuwangula ne mutta, munaafuuka baddu baffe era munaatuweerezanga." **10** Era Omufirisuuti n'ayongera okwogera nti, "Leero, nsomooza eggye lya Isirayiri! Mumpeeyo omusajja tulwane." **11** Sawulo ne Isirayiri yenna bwe baawulira ebigambo eby'Omufirisuuti, ne bakeŋŋentererwa ne batya nnyo. **12**

Dawudi yali mutabani wa Yese Omwefulasi ow'e Besirekemu mu Yuda. **13** Yese yalina abaana munaana aboobulenzi, era mu biro ebyo ebya Sawulo yali akaddiye nnyo. Batabani ba Yese abakulu abasatu baali bagenze ne Sawulo mu lutalo. Omukulu ye yali Eriyaabu, owookubiri nga ye Abinadaabu, n'owookusatu nga ye Samma. **14** Dawudi ye yali omuto. Abasatu ne bagenda ne Sawulo, **15** naye Dawudi n'addiŋŋananga ng'ava mu kulunda endiga za kitaawe e Besirekemu, ng'agenda ewa Sawulo. **16** Omufirisuuti n'amala ennaku amakumi ana ng'asoomooza Abayisirayiri enkya n'akawungeezi. **17** Yese n'agamba mutabani we Dawudi nti, "Kwata ekkilo zino amakumi abiri ez'eŋŋaano ensiike n'emigaati gino ekkumi, oyanguwe okubitwalira baganda bo mu lusiisira lwabwe. **18** Ate ne bino ebitole ekkumi eby'amata (kiizi) bitwalire omuduumizi w'ekibinja kyabwe. Olabe baganda bo nga bwe bali okomyewo obubaka obunaatugumya. **19** Bali ne Sawulo n'abasajja ba Isirayiri bonna mu kiwonvu Era, balwana n'Abafirisuuti." **20** Enkeera Dawudi n'agolokoka mu makya nnyo, endiga n'azirekera omusumba, n'ateekateeka ebintu bye yali atwala, n'agenda nga Yese bwe yamulagira. We yatuukira mu lusiisira, ng'eggye ligenda mu ddwaniro nga lirangirira olutalo. **21** Isirayiri n'Abafirisuuti baali basimbye ennyiriri, buli ggye nga lyolekedde linnaalyo. **22** Dawudi n'alekera omukuumi w'ebikozesebwa ebintu bye, n'adduka n'agenda eri eggye, n'alamusa ku baganda be. **23** Awo bwe yali ng'aky'anyumya nabo, Goliyaasi, Omufirisuuti omuzira ow'e Gaasi, ne yeesowolayo okuva mu ggye ly'Abafirisuuti n'asoomooza Abayisirayiri mu bigambo bye bimu bye yayogeranga. Dawudi n'amuwulira. **24** Awo Abayisirayiri bwe baalaba omusajja ne batya ne bamudduka mu kutya okw'ekitalo. **25** Ne bagamba nti, "Mulaba omusajja oyo avuddeyo? Mazima, azze okusoomooza Isirayiri. Omuntu alimutta, kabaka alimugaggawaza era alimuwa muwala we okumuwasa, era n'ennyumba ya kitaawe eneebanga ya ddembe mu Isirayiri." **26** Awo Dawudi n'abuuza abasajja abaali bamuyimiridde okumpi nti, "Kiki ekirikolerwa omuntu alitta Omufirisuuti oyo, n'aggya obuswavu buno ku Isirayiri? Omufirisuuti oyo atali mukomole yeeyita ani okusoomooza eggye lya Katonda omulamu?" **27** Ne bamuddiramu ebigambo bye bimu nti, "Bw'atyo bw'anaakolebwa omuntu anaamutta." **28** Awo Eriyaabu, muganda wa Dawudi mukulu waabwe bwe yamuwulira ng'ayogera n'abasajja, obusungu ne bumukwata, n'amubuuza nti, "Kiki ekyakuleese wano? Ani gwe walekedde endiga ezo entono ku ttale? Mmanyi amalala go n'ekyejo ky'olina mu mutima, waserengese kulaba bulabi lutalo." **29** Dawudi n'ayogera nti, "Kaakano nkoze ki? Siyinza kubaako kye mbuuza? Mbuuzizza bubuuza." **30** N'akyuka n'abuuza omuntu omulala ekibuuzo kye kimu, mu ngeri y'emu abasajja ne bamutegeeza ebigambo bye bimu nga bali abaasoose. **31** Ebigambo Dawudi bye yayogera byawulirwa ne bituusibwa eri Sawulo; Sawulo n'amutumya. **32** Awo Dawudi n'agamba Sawulo nti, "Waleme kubaawo muntu n'omu aggwaamu mwoyo olw'Omufirisuuti oyo. Omuweereza wo anaagenda n'amulwanyisa." **33** Sawulo n'amuddamu nti, "Toyinza kugenda kulwana na Mufirisuuti oyo; kubanga oli mulenzi bulenzi, songa ye abadde mulwanyi okuva mu buvubuka bwe." **34** Naye Dawudi n'addamu Sawulo nti, "Omuweereza wo amaze ebbanga ng'alunda endiga za kitaawe, era bwe waabangawo empologoma oba eddubu eyajjanga n'etwala omwana gw'endiga okuva mu kisibo, **35** nagigobereranga, ne ngikuba, ne mponya omwana gw'endiga nga nguggya mu kamwa k'ensolo eyo. Bwe yankyukiranga n'eyagala okunzita, nga ngikwata oluba ne ngikuba ne ngitta. **36** Omuweereza wo yattako ku mpologoma n'eddubu. Omufirisuuti ono atali mukomole anaaba ng'emu ku zo, kubanga asoomozezza eggye lya Katonda omulamu." **37** Dawudi n'ayogera nti, "Mukama eyamponya enjala z'empologoma n'enjala z'eddubu, alimponya ne mu mukono gw'Omufirisuuti oyo." Awo Sawulo n'agamba Dawudi nti, "Genda, era Mukama abeere naawe." **38** Sawulo n'ayambaza Dawudi ebyambalo bye eby'olutalo; n'amuwa ekizibaawo eky'ekikomo, n'amuteeka n'enkuufiira ey'ekikomo ku mutwe. **39** Dawudi ne yeesiba ekitala kya Sawulo ku kyambalo, n'agezaako okutambula, naye n'alemererwa, kubanga yali tabimanyidde. Awo n'agamba Sawulo nti, "Siisobole kugenda na bino kubanga sibimanyidde." N'abyeyambulamu. **40** N'akwata omuggo mu mukono gwe, n'alonda n'amayinja amaweweevu ataano mu kagga, n'agateeka mu nsawo ye ey'omusumba. N'addira n'envuumuulo ye mu mukono gwe n'asemberera Omufirisuuti. **41** Awo Omufirisuuti n'omusajja eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nga yamukulembeddemu, ne basemberera Dawudi. **42** Omufirisuuti n'atunuulira Dawudi n'amunyooma kubanga yali mulenzi bulenzi, ng'alabika bulungi ate n'amaaso ge nga malungi. **43** N'agamba Dawudi nti, "Ndi mbwa olyoke ojje gye ndi n'emiggo?" Omufirisuuti n'akolimira Dawudi nga bwakoowoola balubaale be. **44** Omufirisuuti n'agamba Dawudi nti, "Sembera wano, omubiri gwo nnaagugabira ennyonyi ez'omu bbanga n'ensolo ez'omu nsiko." **45** Naye Dawudi n'agamba Omufirisuuti nti, "Ojja gye ndi n'ekitala n'effumu, naye nze nzija gy'oli mu linnya lya Mukama ow'eggye, Katonda w'eggye lya Isirayiri gw'osoomooza. **46** Olwa leero Mukama anaakuwaayo mu mukono gwange, ne nkukuba era ne nkusalako omutwe. Olwa leero nnaagabira emirambo egy'eggye ery'Abafirisuuti eri ebinyonyi eby'omu bbanga n'eri ensolo enkambwe ez'ensi, ensi yonna eryoke etegeere nga waliwo Katonda mu Isirayiri. **47** Abo bonna abakuŋŋaanye wano banaategeera nga Mukama talokola na kitala wadde effumu, kubanga olutalo, lwa Mukama era mwenna agenda kubawaayo mu mukono gwaffe." **48** Awo Omufirisuuti bwe yali ng'asembera okulumba Dawudi, Dawudi n'adduka mbiro okumusisinkana. **49** Dawudi n'aggya ejjinja mu nsawo ye n'alivuumuula ne likwasa Omufirisuuti mu kyenyi; n'agwa nga yeevuunise, n'ejjinja nga liyingidde mu kyenyi kye. **50** Bw'atyo Dawudi n'awangula Omufirisuuti n'envuumuulo n'ejjinja, n'amukuba n'amutta nga Dawudi talina kitala ky'akutte. **51** Dawudi bwe yamala okutta Omufirisuuti, n'adduka n'amuyimirirako, n'asowola ekitala ky'Omufiisuuti okuva mu kiraato kyakyo, n'amutemako omutwe nakyo. Awo Abafirisuuti bwe baalaba omuzira waabwe ng'afudde ne badduka. **52** Abasajja ba Isirayiri ne Yuda ne bagolokoka n'okuleekaana okungi ne bagoberera

Abafirisuuti okutuuka e Gaasi ne ku miryango gya Ekuloni; abaafa n'abaatuusibwako ebiwundu ne baba bangi mu kkubo okuva e Saalayimu okutuuka e Gaasi n'e Ekuloni. **53** Awo Abayisirayiri bwe baakomawo okuva mu kugoberera Abafirisuuti, ne banyaga olusiisira lw'Abafirisuuti. **54** Dawudi n'asitula omutwe gw'Omufirisuuti n'aguleeta e Yerusaalemi, naye ebyokulwanyisa by'Omufirisuuti n'abiteeka mu weema ye. **55** Sawulo bwe yalengera Dawudi ng'agenda okulwana n'Omufirisuuti, n'abuuza Abuneeri omuduumizi w'eggye nti, "Abuneeri, oyo omuvubuka mutabani w'ani?" Abuneeri n'amuddamu nti, "Nga bw'oli omulamu, ayi kabaka, simanyi." **56** Kabaka n'ayogera nti, "Genda onoonyereze bazadde b'omuvubuka oyo." **57** Amangu ddala nga Dawudi akomyewo ng'asse Omufirisuuti, Abuneeri n'amutwala mu maaso ga Sawulo, nga Dawudi asitudde omutwe gw'Omufirisuuti mu mukono gwe. **58** Sawulo n'amubuuza nti, "Muvubuka, oli mwana w'ani?" Dawudi n'amuddamu nti, "Ndi mutabani wa muddu wo Yese Omubesirekemu."

18 Awo Dawudi bwe yamala okwogera ne Sawulo, Yonasaani n'aba bumu ne Dawudi, era n'amwagala nnyo nga bwe yali yeeyagala. **2** Okuva ku lunaku olwo Sawulo n'atwala Dawudi okubeera naye, n'atamuganya kuddayo mu nnyumba ya kitaawe. **3** Awo Yonasaani n'atta omukago ne Dawudi kubanga yamwagala nnyo nga bwe yali yeeyagala yekka. **4** Yonasaani ne yeeyambulamu ekyambalo kye yali ayambadde n'ekanzu ye, ne yeesumulula n'ekitala kye, n'omutego gwe n'olukoba lwe, n'abiwa Dawudi. **5** Buli kintu Sawulo kye yatumanga Dawudi, Dawudi n'akituukirizanga bulungi nnyo, era Sawulo kyeyava amuwa ekifo ekyawaggulu mu magye. Ekyo ne kisanyusa abantu bonna, n'abakungu ba Sawulo. **6** Awo abasajja bwe baali nga bakomawo eka, Dawudi ng'amaze okutta Omufirisuuti, abakazi ne bava mu bibuga byonna ebya Isirayiri nga bayimba era nga bazina, okusisinkana kabaka Sawulo, nga bayimba ennyimba ez'essanyu, nga balina ebitaasa n'entongooli. **7** Baazinanga ate nga bwe bayimba nti, "Sawulo asse enkumi ze Dawudi n'atta emitwalo gye." **8** Sawulo olwawulira ebigambo ebyo n'asunguwala nnyo, era ne kimukola bubi nnyo. N'ayogera nti, "Dawudi bamuwaanye n'emitwalo, nze ne bampaana n'enkumi; kiki ky'ataafune bw'ataalye bwakabaka?" **9** Awo okuva mu kiseera ekyo Sawulo n'akwatirwa Dawudi obuggya. **10** Olunaku olwaddirira omwoyo omubi okuva eri Katonda ne gujja ku Sawulo n'amaanyi mangi, n'ayogera eby'obunnabbi mu lubiri lwe, Dawudi nga bw'akuba entongooli nga bwe yakolanga buli lunaku. Sawulo yalina effumu mu ngalo ze, **11** n'alikasuka, ng'ayogera mu mutima gwe nti, "Kanfumite Dawudi mmukwasize ku kisenge." Naye Dawudi n'alyewoma emirundi ebiri. **12** Awo Sawulo n'atya Dawudi, kubanga Mukama yali wamu naye, kyokka ng'avudde ku Sawulo. **13** Sawulo kyeyava aziyiza Dawudi okujja mu maaso ge n'amufuula omuduumizi ow'abasajja olukumi, era olw'omulimu ogwo ne yeeyongera okwatiikirira mu bantu. **14** Dawudi n'afuna omukisa mu buli kye yakolanga, kubanga Mukama yali wamu naye. **15** Awo Sawulo bwe yalaba Dawudi ng'afuna emikisa, n'amutya. **16** Naye Isirayiri yenna ne Yuda ne baagala Dawudi, kubanga yakulemberanga bulungi. **17** Awo Sawulo n'agamba Dawudi nti, "Nzija kukuwa muwala wange omukulu Merabu, abe mukyala wo, mpeereza n'obuvumu era lwana entalo za Mukama." Sawulo n'ateesa mu mutima gwe nti, "Kikafuuwe nze okugolola omukono gwange okumukolako akabi. Ekyo Abafirisuuti be balikikola." **18** Naye Dawudi n'agamba Sawulo nti, "Nze ani, n'ennyumba ye waffe be baani, era n'ekika kya kitange kye kiki mu Isirayiri, nze okuba mukoddomi wa kabaka?" **19** Naye ekiseera bwe kyatuuka omuwala wa Sawulo Merabu okuweebwa Dawudi, ne bamuwa Aduliyeri Omumekolasi okumuwasa. **20** Awo muwala wa Sawulo omulala Mikali yali ayagala Dawudi, era Sawulo bwe yakiwulira, n'akisanyukira. **21** Sawulo n'alowooza mu mutima gwe nti, "Nzija kumumuwa afuuke omutego, omukono gw'Abafirisuuti gulyoke gumuzikirize." Sawulo kyeyava agamba Dawudi nti, "Kaakano ofunye omukisa ogwokubiri okuba mukoddomi wange." **22** Awo Sawulo n'alagira abaweereza be nti, "Mwogere ne Dawudi kyama mumugambe nti, 'Laba, kabaka akusanyukira, ate n'abaweereza be bonna bakwagala, noolwekyo beera mukoddomi wa kabaka.'" **23** Ebigambo ebyo ne babitegeeza Dawudi. Naye Dawudi n'ayogera nti, "Mulowooza nga kintu kitono okubeera mukoddomi wa kabaka? Nze ndi musajja mwavu atamanyiddwa nnyo." **24** Abaweereza ba Sawulo ne bamutuusaako ebigambo bya Dawudi. **25** Sawulo n'addamu nti, "Mugambe Dawudi nti, 'Tewali kirala kabaka ky'ayagala okuggyako ebikuta by'Abafirisuuti kikumi okwesasuza ku balabe be, n'oluvannyuma onoowasa muwala we.'" Sawulo yali ayagala Dawudi attibwe Abafirisuuti. **26** Awo abaweereza be ne bagenda ne bategeeza Dawudi ebigambo ebyo, Dawudi n'asanyuka nnyo okuba mukoddomi wa kabaka. Awo ekiseera ekiragaane nga tekinnaba na kuyitawo, **27** Dawudi n'abasajja be ne bagenda ne batta Abafirisuuti ebikumi bibiri. N'aleeta ebikuta byabwe, n'awaayo omuwendo ogutuukiridde eri kabaka, alyoke abeere mukoddomi wa kabaka. Awo Sawulo n'alyoka amuwa muwala we Mikali amuwase. **28** Naye Sawulo bwe yategeera nga Mukama ali wamu ne Dawudi, ate nga ne muwala we Mikali ayagala Dawudi, **29** Sawulo ne yeeyongera okumutya, era n'aba mulabe wa Dawudi okuva mu kiseera ekyo. **30** Abaduumizi b'Abafirisuuti ne beeyongera okubatabaalanga, era buli lwe baabalumbanga, Dawudi n'awangulanga okusinga n'Abaserikale ba Sawulo abalala bonna. Erinnya lya Dawudi ne lyatiikirira nnyo.

19 Awo Sawulo n'agamba mutabani we Yonasaani, n'abaweereza be bonna, batte Dawudi. Naye Yonasaani yayagalanga nnyo Dawudi, **2** bw'atyo n'amulabula ng'agamba nti, "Kitange Sawulo anoonya bw'anaayinza okukutta. Weekuume enkya ku makya, weekweke mu kifo ekikusifu obeere eyo. **3** Nnaagenda ne nnyimirira ne kitange mu nnimiro, w'onoobeera, ne njogera naye ku bikukwatako, n'oluvannyuma nzija kujja nkutegeeze bye nnaazuula." **4** Awo Yonasaani n'ayogera bulungi ku Dawudi eri Sawulo kitaawe ng'agamba nti, "Kabaka aleme okukola akabi ku muddu we Dawudi,

kubanga talina kyakukoze, era akuweereza bulungi nnyo mu mirimu egy'omugaso. **5** Yeewaayo n'atta Omufirisuuti; Mukama n'aleetera Isirayiri yenna, obuwanguzi obw'ekitalo, n'okiraba n'osanyuka. Lwaki oyigganya omuntu nga Dawudi ataliiko musango, n'oyagala okumutta awatali nsonga?" **6** Sawulo n'awuliriza Yonasaani, era n'amulayirira ng'agamba nti, "Mukama nga bw'ali omulamu, Dawudi tajja kuttibwa." **7** Awo Yonasaani n'ayita Dawudi, n'amutegeeza byonna. N'amuleeta eri Sawulo, Dawudi n'addamu n'aweereza Sawulo ng'olubereberye. **8** Ne wagwawo olutalo nate, Dawudi n'agenda okulwana n'Abafirisuuti, n'abakuba n'atta bangi ku bo, abaasigalawo ne badduka. **9** Awo omwoyo omubi okuva eri Mukama ne gujja ku Sawulo bwe yali ng'atudde mu nnyumba ye, ng'akutte effumu mu mukono, Dawudi bwe yali ng'akuba entongooli. **10** Sawulo n'agezaako okumufumitira ku kisenge n'effumu, naye Dawudi n'alyewoma, ne likwasa ekisenge. Ekiro ekyo Dawudi n'adduka n'awona. **11** Sawulo n'atuma ababaka bagende bakuume ennyumba ya Dawudi, bamutte enkeera. Naye Mikali mukyala wa Dawudi n'amulabula n'amugamba nti, "Bw'otodduke kiro kino, bwe bunaakya bajja kukutta." **12** Awo Mikali n'assiza Dawudi mu ddirisa, n'adduka n'agenda ne yeekweka. **13** Mikali n'addira ekifaananyi ekyole n'akiteeka ku kitanda, n'akibikkako olugoye, n'assa n'ebyoya eby'embuzi ku mutwe gwakyo. **14** Awo Sawulo bwe yatumayo ababaka okuwamba Dawudi, Mikali n'abagamba nti, "Mulwadde." **15** Sawulo n'abatuma baddeyo bamulabe era n'abalagira nti, "Mumundeetere mu kitanda kye, mmutte." **16** Naye abasajja bwe bagenda yo, ne balaba ekifaananyi ekyole mu kitanda, nga ne ku mutwe kuliko ebyoya by'embuzi. **17** Sawulo n'abuuza Mikali nti, "Lwaki wannimbye bw'otyo, n'oleka omulabe wange okudduka, n'okuwona n'awona?" Mikali n'amuddamu nti, "Yaŋŋambye nti, 'Bw'otondeke kugenda nzija kukutta.'" **18** Awo Dawudi n'addukira eri Samwiri e Laama, n'amutegeeza byonna Sawulo bye yamukola. Ye ne Samwiri ne bagenda e Nayosi ne babeera eyo. **19** Sawulo n'ategeezebwa nti, "Dawudi ali Nayosi mu Laama;" **20** n'atuma ababaka okumuwamba. Naye bwe baalaba ekibiina kya bannabbi nga boogera eby'obunnabbi, nga Samwiri ye mukulembeze waabwe, Omwoyo wa Katonda n'akka ku basajja ba Sawulo, nabo ne baba nga bali. **21** Awo Sawulo bwe yategeezebwa ekibaddewo, n'atuma ababaka abalala nabo ne baba nga bali. Sawulo n'atuma ekibinja ekyokusatu, era nabo ne baba nga bali. **22** Ekyavaamu, ye yennyini kwe kugenda e Laama, n'atuuka awali oluzzi olunene oluli e Seku, n'abuuza nti, "Samwiri ne Dawudi bali ludda wa?" Ne bamuddamu nti, "Bali Nayosi mu Laama." **23** Awo Sawulo n'agenda e Nayosi mu Laama, naye Omwoyo wa Mukama n'amukkako, n'atambula ng'ayogera eby'obunnabbi okutuuka e Nayosi. **24** Ne yeyambula ebyambalo bye, n'atandika okwogera nga bannabbi mu maaso ga Samwiri. N'abeera bw'atyo olunaku lwonna n'okuzibya obudde. Abantu kyebaava boogera nti, "Ne Sawulo ali mu bannabbi?"

20 Awo Dawudi n'adduka okuva e Nayosi mu Laama n'agenda eri Yonasaani, n'amubuuza nti, "Nkoze ki? Nazza musango ki? Kibi ki kye nakola ekiyagazisa kitaawo okunzita?" **2** Yonasaani n'addamu nti, "Kikafuuwe! Togenda kuttibwa. Laba kitange talina ky'akola, kakibe kinene oba kitono, nga tantegeezezza. Kiki ekyandimuleetedde okukinkisa ekyo? Tekiriiwo." **3** Naye Dawudi n'amulayirira ng'ayogera nti, "Kitaawo akimanyi bulungi nti onjagala, era alowooza mu mutima gwe nti, 'Yonasaani tateekwa kumanya nsonga eyo, kubanga ajja kunakuwala.' Mukama nga bw'ali omulamu, era naawe ng'oli mujulirwa, ndi wakati mu kufa." **4** Awo Yonasaani n'agamba Dawudi nti, "Buli ky'oyagala nkukolere, nnaakikukolera." **5** Dawudi n'agamba Yonasaani nti, "Enkya mbaga ey'okujuukirirako omwezi nga gubonese era nsubirwa okuliira awamu ne kabaka, naye nzikiriza ŋŋende ne kweke mu nnimiro okutuusa ku lunaku olwokusatu akawungeezi nga wayiseewo ennaku bbiri. **6** Kitaawo bw'anambuuza, mugambe nti, 'Dawudi yansabye, agende e Besirekemu, mu kibuga kye waabwe, kubanga waliwo ssaddaaka eya buli mwaka eneeweebwayo ku lw'ennyumba ye yonna.' **7** Bw'anaakuddamu nti, 'Kirungi,' olwo nno omuweereza wo anaaba mirembe. Naye bw'anaanyiiga, kale onootegeera nti amaliridde okunkola akabi. **8** Noolwekyo beera wa kisa eri omuweereza wo, kubanga wakola endagaano n'omuweereza wo mu maaso ga Mukama. Naye oba nnina omusango, gw'oba onzita. Lwaki ompaayo eri kitaawo?" **9** Yonasaani n'ayogera nti, "Tekiribaawo! Singa nnali ntegedde nga kitange amaliridde okukukola akabi, sandikubuulidde?" **10** Awo Dawudi n'amubuuza nti, "Ani anantegeeza, kitaawo ng'akuzzeemu n'obusungu?" **11** Yonasaani n'amugamba nti, "Jjangu tulage mu nnimiro." Awo bombi ne balaga mu nnimiro. **12** Awo Yonasaani n'agamba Dawudi nti, "Mukama, Katonda wa Isirayiri, abeere mujulirwa waffe; nzija kugezaako okumatiza kitange enkya oba okwosa enkya ku ssaawa nga zino. Bw'anaaba nga takuliiko nsonga, kiki ekinandobera okukumanyisa? **13** Naye kitange bw'anaaba ng'amaliridde okukukola akabi, kale Mukama ankole bw'atyo, n'okusingawo, bwe siikutegeeze ne nkusindika ogende weekweke. Mukama abeere naawe, nga bw'abadde ne kitange. **14** Bwe nnaaba omulamu, ondage ekisa kya Mukama ekitakoma, ennaku zonna ez'obulamu bwange, nneme okuttibwa, **15** tokendeezanga ku kisa so tolekangayo kulaga bwesigwa eri ennyumba yange, Mukama ne bw'alizikiriza buli mulabe wa Dawudi ku nsi." **16** Awo Yonasaani n'akola endagaano n'ennyumba ya Dawudi ng'agamba nti, "Mukama abonereze abalabe ba Dawudi." **17** Yonasaani n'alayiza Dawudi nate okukakasa ekirayiro kye, olw'okwagala kwe yamwagala kubanga yamwagala nga bwe yali yeeyagala. **18** Yonasaani n'agamba Dawudi nti, "Enkya mbaga ey'okujuukirirako omwezi nga gubonese, naye tunaakusaalirwa, kijja kutegeerekeka nti toliiwo, kubanga ekifo kyo kinaaba kyereere. **19** Okwosa enkya, obudde nga bunaatera okuziba, genda mu kifo mwe weekweka luli, ebizibu bino bwe byatandika, obeere awali ejjinja Ezeri. **20** Nnaalasa obusaale busatu ku mabbali gaalyo, ng'ateeba ssabbaawa. **21** N'oluvannyuma nzija kutuma omulenzi nga mugamba nti, 'Genda onoonye obusaale.' Bwe naamugamba nti, 'Laba, obusaale buli ku luuyi gy'oli, buleete,' kale onojja, kubanga Mukama nga bw'ali omulamu,

onoolama, era tewaabeewo kabi. **22** Naye bwe nnaagamba omulenzi nti, 'Laba, obusaale buli mu maaso,' kale onoogenda, kubanga olwo Mukama ng'akugambye ogende. **23** Era ne ku bigambo bye twayogerako, Mukama abeere naffe ennaku zonna." **24** Awo Dawudi ne yeekweka mu nnimiro. Embaga ey'okujuukirirako omwezi nga gubonese bwe yatuuka, kabaka n'atuula okulya. **25** N'atuula mu kifo kye ekya bulijjo okumpi n'ekisenge okwolekera Yonasaani. Abuneeri n'atuula okuliraana Sawulo, naye ekifo kya Dawudi kyali kyereere. **26** Sawulo n'atabaako kyayogera ku lunaku olwo, kubanga yalowooza nti, "Waliwo ekituuse ku Dawudi ne kimufuula atali mulongoofu; ddala si mulongoofu." **27** Olunaku olwaddirira, omwezi nga gumaze okuboneka, ekifo kya Dawudi ne kisigala nga kyereere. Awo Sawulo n'abuuza mutabani we Yonasaani nti, "Kiki ekyalobedde mutabani wa Yese okujja ku kijjulo, olunaku lwa jjo newaakubadde leero?" **28** Yonasaani n'addamu nti, "Dawudi yanneegayiridde mukkirize agende e Besirekemu, **29** ng'ayogera nti, 'Nzikiriza ŋŋende kubanga ennyumba yaffe balina ssaddaaka ey'okuwaayo mu kibuga, ne muganda wange yandagidde mbeere yo. Kale nno obanga ndabye ekisa mu maaso go, nzikiriza ŋŋende ndabe baganda bange.' Kyeyavudde tabeerawo ku mmeeza ya kabaka." **30** Awo Sawulo n'annyiigira nnyo Yonasaani, n'amugamba nti, "Ggwe omwana w'omukazi omukyamu era omujeemu! Olowooza sikimanyi nga weekobaana ne mutabani wa Yese okweleetako okuswala, n'okukwasa maama wo eyakuzaala ensonyi? **31** Mutabani wa Yese ng'akyali mulamu ku nsi, tolinywezebwa ggwe newaakubadde obwakabaka bwo. Kaakano mutumye omundeetere, kubanga ateekwa okufa." **32** Awo Yonasaani n'addamu kitaawe Sawulo nti, "Kiki ekimugwanyiza okuttibwa? Akoze ki?" **33** Naye Sawulo n'amukasuukirira effumu amutte. Awo Yonasaani we yategeerera nga kitaawe amaliridde okutta Dawudi. **34** Yonasaani n'asituka ku mmeeza mu busungu obungi, era n'atalya mmere ku lunaku olwokubiri olw'omwezi, kubanga yanakuwalira ekikolwa kya kitaawe eky'obuswavu eri Dawudi. **35** Ku makya Yonasaani n'alaga mu nnimiro okusisinkana Dawudi, nga bwe baali balagaanye. Yalina akalenzi ke yagenda nako, **36** n'akagamba nti, "Dduka onoonye obusaale bwe nnaalasa." Akalenzi bwe kaali nga kadduka, Yonasaani n'alasa akasaale mu maaso gaako ne kamusookayo. **37** Awo akalenzi bwe kaatuuka mu kifo akasaale we kaali kagudde, Yonasaani n'akakoowoola ng'agamba nti, "Akasaale tekali mu maasoko?" **38** N'akangula ku ddoboozi, n'amugamba nti, "Yanguwa, genda mangu, tolwawo." Akalenzi ne kakima akasaale, ne kakomawo eri mukama waako. **39** Naye akalenzi ne katabaako kye kategeera. Yonasaani ne Dawudi bokka be baamanya enteekateeka eyo. **40** Awo Yonasaani n'akwasa akalenzi ebyokulwanyisa bye, n'akagamba nti, "Genda, obizzeeyo mu kibuga." **41** Akalenzi bwe kaamala okugenda, Dawudi n'avaayo mu kifo eky'obukiikaddyo, n'agwa wansi mu maaso ga Yonasaani n'amuvuunamira emirundi esatu. Ne bagwaŋŋana mu bifuba ne bakaaba, naye Dawudi ye yasinga okukaaba. **42** Awo Yonasaani n'agamba Dawudi nti, "Genda mirembe, kubanga fembi twelayirira omukwano mu linnya lya Mukama nga twogera nti, 'Mukama ye mujulirwa wakati wo nange, ne wakati w'ezzadde lyo n'ezzadde lyange emirembe gyonna.'" Dawudi n'agenda, ne Yonasaani n'addayo mu kibuga.

21 Dawudi n'agenda e Nobu eri Akimereki kabona. Akimereki n'ajja ng'akankana okusisinkana Dawudi, n'amubuuza nti, "Lwaki oli wekka? Tewali muntu mulala ali wamu naawe?" **2** Dawudi n'addamu Akimereki kabona nti, "Kabaka alina ensonga gye yantumye, n'aŋŋamba nti, 'Tewaba n'omu amanya ku nsonga eno, era n'ebiragiro bye nkuwadde.' Abasajja bange mbagambye we banansisinkana. **3** Kale nno kiki ky'olina wo? Mpaayo emigaati etaano, oba kyonna ky'olinawo." **4** Kabona n'addamu Dawudi nti, "Sirinaawo migaati gya bulijjo okuggyako emigaati egyatukuzibwa, wabula nga abasajja bo beetukuza era nga beekuumye obuteetaba na bakazi." **5** Dawudi n'amugamba nti, "Abakazi tebabeera naffe, era bulijjo bwe kitera okuba bwe tugenda ku mulimu. Emibiri gy'abasajja giba mitukuvu ne bwe baba ku ŋŋendo eza bulijjo. Kale obanga tutera okwekuuma, olowooza leero emibiri gyabwe tegisinga nnyo kuba mitukuvu?" **6** Awo kabona n'amuwa emigaati egyatukuzibwa kubanga tewaaliwo migaati mirala wabula emigaati egy'Okulaga egyaggibwanga mu maaso ga Mukama, buli lunaku nga giwoze, egibuguma ne gissibwawo mu kifo kya gyo. **7** Ku lunaku olwo omu ku baweereza ba Sawulo eyayitibwanga Dowegi Omwedomu, era nga ye mukulu w'abasumba ba Sawulo, yali asigadde mu maaso ga Mukama okutukuzibwa. **8** Dawudi n'abuuza Akimereki nti, "Tolinaawo ffumu newaakubadde ekitala awo? Ssaayise na kitala kyange newaakubadde ekyokulwanyisa n'ekimu, kubanga omulimu kabaka gwe yantumye gwabadde gwa kukolerawo." **9** Kabona n'amuddamu nti, "Ekitala kya Goliyaasi Omufirisuuti gwe wattira mu kiwonvu Era, weekiri wano; kisabikiddwa mu lugoye emabega w'ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. Bw'oba ng'okyetaaga, kitwale. Tewaliwo kitala kirala wabula ekyo." Dawudi n'ayogera nti, "Tewali kikyenkana; kimpe." **10** Ku lunaku olwo Dawudi n'adduka Sawulo n'agenda eri Akisi kabaka w'e Gaasi. **11** Naye abaweereza ba Akisi ne bamugamba nti, "Oyo si ye Dawudi kabaka w'ensi? Si gwe bayimbako nga bazina, nga boogera nti, "'Sawulo asse enkumi ze ne Dawudi emitwalo gye?'" **12** Dawudi n'akuuma ebigambo ebyo mu mutima gwe, era n'atya nnyo Akisi kabaka w'e Gaasi. **13** Kyeyava yeefuula omulalu mu maaso gaabwe, n'aba ng'agudde eddalu, n'awandiika ebitategeerekeka ku wankaaki, nga bw'akulukusa amalusu ku birevu bye. **14** Akisi n'agamba abaweereza be nti, "Mulabe! Omusajja mulalu! Lwaki mumundeetedde? **15** Mbuliddwa abalalu, n'okuleeta ne mundeetera omusajja ono okukola ebifaanana bwe biti mu maaso gange? Omusajja ono asaana okuggya mu nnyumba yange?"

22 Dawudi n'ava e Gaasi, n'addukira mu mpuku Adulamu. Baganda be n'ennyumba ya kitaawe bwe baakiwulira nti ali eyo, ne baserengeta okumusisinkana. **2** N'abo bonna abaali abanaku, n'abaalina ababababanja, n'abaali beetamiddwa, nga si bamativu, ne bakuŋŋaanira

gy'ali, n'afuuka omukulembeze waabwe; abantu ng'ebikumi bina abaali naye. **3** Dawudi n'avaayo n'agenda e Mizupe mu Mowaabu, n'agamba kabaka wa Mowaabu nti, "Nkusaba okkirize kitange ne mmange babeere naawe okutuusa bwe ndimanya Katonda ky'ayagala okunkolera." **4** N'abaleka ne kabaka wa Mowaabu, ne babeera naye ebbanga lyonna Dawudi lye yabeera mu kifo ekyo. **5** Naye nnabbi Gaadi n'alabula Dawudi nti, "Tobeera mu kifo ekyo, vaamu ogende mu nsi ya Yuda." Awo Dawudi n'avaayo n'agenda mu kibira Keresi. **6** Sawulo n'awulira nti Dawudi n'abasajja be bazuuliddwa. Sawulo yali atudde wansi w'omumyulimu ku kasozi e Gibea ng'akutte effumu, nga n'abaserikale be bayimiridde okumwetooloola. **7** Awo Sawulo n'abagamba nti, "Mumpulirize mmwe Ababenyamini. Mutabani wa Yese alibawa ennimiro n'ennimiro ez'emizabbibu? Mulowooza alibafuula abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ekikumi? **8** Kyemuvudde mundyamu olukwe mwenna? Tewali n'omu ku mmwe eyantegeeza mutabani wange ng'akola endagaano ne mutabani wa Yese. Tewali n'omu ku mmwe afaayo okuntegeeza nga mutabani wange awagira omuweereza wange okunteega, nga bw'akoze leero." **9** Naye Dowegi Omwedomu eyali ayimiridde awamu n'abaserikale ba Sawulo n'ayogera nti, "Nalaba mutabani wa Yese ng'agenda eri Akimereki mutabani wa Akitubu e Nobu. **10** Akimereki yamubuuliza eri Mukama, era n'amuwa n'ebikozesebwa n'ekitala kya Goliyaasi Omufirisuuti." **11** Awo kabaka n'atumya kabona Akimereki mutabani wa Akitubu n'ennyumba ya kitaawe yonna, bakabona abaali e Nobu, bonna ne bajja eri kabaka. **12** Sawulo n'ayogera nti, "Wuliriza kaakano, mutabani wa Akitubu." N'addamu nti, "Mpuliriza mukama wange." **13** Sawulo n'amubuuza nti, "Lwaki weekobaana ne mutabani wa Yese, n'omuwa emigaati n'ekitala, n'omubuuliza n'eri Katonda, alyoke, anteege angolokokereko, nga bw'akoze leero?" **14** Awo Akimereki n'addamu kabaka nti, "Ani ku baddu bo bonna eyenkana Dawudi, mukoddomi wa kabaka, omuduumizi wo ow'oku ntikko aduumira ekibinja ekikukuuma, era assibwamu ennyo ekitiibwa mu nnyumba yo? **15** Olowooza nti ku lunaku olwo gwe gwali omulundi ogusooka okumubuuliza eri Katonda? Nedda! Kabaka aleme okuvunaana omuweereza wo newaakubadde omuntu yenna ow'omu nnyumba ya kitange, kubanga omuweereza wo talina n'ekimu ky'amanyi ku nsonga eyo." **16** Naye kabaka n'ayogera nti, "Mazima tooleme kufa, ggwe Akimereki, n'ennyumba ya kitaawo yonna." **17** Awo kabaka n'alagira abaserikale abaali bamuyimiridde okumpi, nti, "Mutte bakabona ba Mukama, kubanga nabo bassa kimu ne Dawudi. Baategeera ng'adduka, naye ne batantegeeza." Naye ne wataba n'omu ku baserikale ba kabaka eyayaŋŋanga okugolola omukono gwe okutta bakabona ba Mukama. **18** Awo kabaka n'alyoka alagira Dowegi nti, "Ggwe bakkeeko obatte." Awo Dowegi Omwedomu n'abakkako n'abatta, era olunaku olwo n'atta abasajja kinaana mu bataano abaayambalanga ekkanzu ey'obwakabona eza bafuta. **19** N'atta n'ekitala abatuuze bonna ab'e Nobu, abasajja, n'abakazi, n'abaana abatoototo, n'abaana abawere, era n'ente, n'endogoyi, n'endiga ebyali mu kibuga kya bakabona. **20** Naye Abiyasaali omu ku batabani ba Akimereki, muzzukulu wa Akitubu n'awona n'addukira eri Dawudi. **21** Abiyasaali n'ategeeza Dawudi nga Sawulo bwe yali asse bakabona ba Mukama. **22** Awo Dawudi n'agamba Abiyasaali nti, "Namanya ku lunaku olwo, Dowegi Omwedomu bwe yaliiyo, nga ddala alibuulira Sawulo. Omusango gwange kubanga nze naleetera ennyumba ya kitaawo yonna okuttibwa. **23** Sigala nange, totya, kubanga omusajja anoonya obulamu bwo anoonya n'obwange. Ojja kuba bulungi ng'oli wamu nange."

23 Awo Dawudi bwe yategeezebwa nti, "Laba, Abafirisuuti balwana ne Keyira, era banyagulula amawuuliro," **2** ne yeebuuza ku Mukama nti, "Ɔŋende nnumbe Abafirisuuti abo?" Mukama n'amuddamu nti, "Genda olumbe Abafirisuuti owonye Keyira." **3** Naye abasajja ba Dawudi ne bamugamba nti, "Wano mu Yuda tuli mu ntiisa. Naye ate bwe tuligenda e Keyira okulwanyisa Abafirisuuti, kiriba kitya?" **4** Dawudi n'addayo nate okwebuuza ku Mukama. Mukama n'amuddamu nti, "Golokoka oserengete e Keyira, kubanga ŋŋenda kuwaayo Abafirisuuti mu mukono gwo." **5** Awo Dawudi n'abasajja be ne balaga e Keyira, ne balwana n'Abafirisuuti, ne batwala ente zaabwe, era ne batta bangi ku bo. Dawudi n'awonya abatuuze b'e Keyira. **6** Mu biro ebyo Abiyasaali mutabani wa Akimereki bwe yaddukira eri Dawudi e Keyira, yagenda ne kkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi. **7** Sawulo n'ategeezebwa nti Dawudi agenze e Keyira, n'ayogera nti, "Katonda awaddeyo Dawudi mu mukono gwange, kubanga Dawudi yesibiddeyo, bw'ayingidde mu kibuga ekiriko wankaaki ow'emitayimbwa." **8** Awo Sawulo n'akuŋŋaanya amaggye ge gonna okweteekerateekera olutalo, n'aserengeta e Keyira okuzingiza Dawudi ne basajja be. **9** Dawudi n'ategeera nga Sawulo ateekateeka okumukola akabi, n'agamba Abiyasaali kabona nti, "Leeta ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi wano." **10** Awo Dawudi n'ayogera nti, "Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri, omuweereza wo awuliridde ddala Sawulo bw'ateekateeka okujja okusaanyaawo ekibuga Keyira ku lwange. **11** Abatuuze b'e Keyira balimpaayo gy'ali? Era Sawulo anaaserengeta n'ajja, ng'omuweereza wo bw'awulidde? Ayi Mukama, Katonda wa Isirayiri, nkwegayiridde, tegeeza omuweereza wo." Mukama n'amugamba nti, "Aliserengeta." **12** Dawudi n'addamu n'abuuza nti, "Abasajja b'e Keyira balimpaayo nze n'abasajja bange eri Sawulo?" Mukama n'amuddamu nti, "Balibawaayo gy'ali." **13** Awo Dawudi n'abasajja be, abawera nga lukaaga ne bava e Keyira, ne batambulatambulanga wano ne wali nga tebalina kifo kyankalakkalira. Sawulo bwe yategeezebwa nga Dawudi adduse okuva mu Keyira, n'atagendayo. **14** Dawudi n'abeera mu bifo eby'eddungu, mu nsi ey'ensozi mu ddungu ery'e Zifu. Sawulo n'anoonyanga Dawudi buli lunaku, naye Katonda n'atamuwaayo mu mukono gwe. **15** Dawudi ng'ali mu ddungu ery'e Zifu mu kibira ky'e Kolesi, n'ategeera nga Sawulo amunoonya okumutta. **16** Awo Yonasaani mutabani wa Sawulo n'agenda eri Dawudi mu kibira, Kolesi, okumugumya mu Mukama. **17** N'amugamba nti,

“Totya, kubanga kitange Sawulo talikukola kabi n’akamu. Gwe oliba kabaka wa Isirayiri, nze ne mbeera omumyuka wo, era n’ekyo kitange akimanyi.” **18** Awo bombi ne bakola endagaano mu maaso ga Mukama, n’oluvannyuma Yonasaani n’addayo ewuwe, Dawudi n’asigala mu kibira. **19** Awo ab’e Zifu ne bambuka eri Sawulo e Gibea ne bamutegeeza nti, “Okimanyi nga Dawudi yeekwese mu ffe mu kibira ky’e Kolesi, ku lusozi Kakira oluli ku luuyi olw’obukiikaddyo obwa Yesimoni? **20** Kaakano, ayi kabaka, serengeta mu bbanga lyonna ly’onoosiima, tujja kumuwaayo gy’oli.” **21** Sawulo n’abaddamu nti, “Mukama abawe omukisa, olw’okunkwatirwa ekisa. **22** Mugende mweyongere okwetegereza, mumanye, mulabe n’ebifo gy’atera okutambulira, n’abamulabayo, kubanga bantegeeza nti mujagujagu nnyo. **23** Noolwekyo munoonye mu bifo mwe yeekweka munkomezeewo amawulire amakakafu. Bw’anaabeera mu kitundu ekyo eky’ensi nnaagenda nammwe munoonye mu bika byonna ebya Yuda.” **24** Awo ne bagolokoka ne bakulemberamu Sawulo ne bagenda e Zifu. Mu biro ebyo Dawudi n’abasajja be baali mu ddungu ery’e Mawoni mu Alaba ku luuyi olw’obukiikaddyo obwa Yesimoni. **25** Awo Sawulo n’abasajja be ne bagenda okumunoonya. Dawudi n’akiwulira, kyeyava aserengeta awali olwazi mu ddungu ery’e Mawoni n’abeera eyo. Sawulo bwe yakiwulira n’agenda mu ddungu ery’e Mawoni okumunoonya. **26** Sawulo n’ayambukira ku luuyi olumu olw’olusozi, Dawudi ne basajja be ne bambukira ku luuyi olulala, nga banguwa okudduka Sawulo. Naye Sawulo ne basajja be bwe baali nga banaatera okuzingiza Dawudi n’abasajja be, **27** ne wajja omubaka eri Sawulo ng’agamba nti, “Yanguwako! Abafirisuuti balumbye ensi.” **28** Awo Sawulo n’alekayo okunoonya Dawudi, n’agenda okulwanyisa Abafirisuuti. Ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Serakammalekosi. **29** Awo Dawudi n’avaayo n’agenda n’abeera mu bifo ebya Engedi.

24 Awo Sawulo bwe yakomawo ng’ava okugoba Abafirisuuti, ne bamutegeeza nti, “Dawudi ali mu ddungu erya Engedi.” **2** Sawulo n’alonda abasajja enkumi ssatu okuva mu Isirayiri yenna, n’agenda nabo okunoonya Dawudi n’abasajja be, ku luuyi olw’enjazi embulabuzi gye Zaabeeranga. **3** Sawulo n’atuuka okumpi n’awaali ebisibo by’endiga ebyali ku mabbali g’ekkubo, n’alaba empuku, n’ayingira omwo okuwummulako. Dawudi n’abasajja be baali mu mpuku omwo mu bifo ebikomererayo. **4** Awo abasajja ba Dawudi ne bamugamba nti, “Luno lwe lunaku Mukama lwe yayogerako bwe yagamba nti, ‘Ndiwaayo omulabe wo mu mukono gwo, omukole nga bw’osiima.’” Dawudi n’asooba mpola n’asala ku kirenge ky’ekyambalo kya Sawulo. **5** Naye oluvannyuma Dawudi n’awulira okulumirizibwa mu mutima olw’okusala ku kirenge ky’ekyambalo kya Sawulo. **6** N’agamba abasajja be nti, “Kikafuuwe, nze okukola mukama wange ekintu ekifaanana bwe kityo, Mukama gwe yafukako amafuta, wadde okumugololerako omukono, kubanga Mukama yamufukako amafuta.” **7** N’ebigambo ebyo Dawudi n’aziyiza abasajja be n’atabakkiriza kulumba Sawulo. Awo Sawulo n’ava mu mpuku, n’agenda. **8** Oluvannyuma, Dawudi naye n’afuluma empuku, n’akoowoola Sawulo ng’ayogera nti, “Mukama wange kabaka!” Awo Sawulo n’akyuka n’atunula emabega, Dawudi n’avuunama n’akka wansi ne yeeyala ku ttaka. **9** Dawudi n’agamba Sawulo nti, “Lwaki owuliriza eŋŋambo z’abantu aboogera nti, ‘Dawudi amaliridde okukukola akabi?’ **10** Leero okirabye n’amaaso go, Mukama bw’akumpadde mu mukono gwange ng’oli mu mpuku. Wabaddewo ababadde banneegayirira nkutte, naye ne sibawuliriza. Nagambye nti, ‘Sijja kugolola mukono gwange ku mukama wange, kubanga Mukama yamufukako amafuta.’ **11** Kitange laba, akatundu ke naggye ku kirenge ky’ekyambalo kyo. Nasaze busazi ku kyambalo kyo naye ne sikutta. Kaakano kitegeere era okimanye nga sikusobyanga newaakubadde okukujeemera. Sinnakusobya newaakubadde ng’onjigganya okunzita. **12** Mukama alamule wakati wange naawe. Mukama akusasule ng’ebikolwa ebibi byonna by’onkoze bwe biri, naye nze siriyimusa mukono gwange ku ggwe. **13** Ng’olugero olw’ab’edda bwe baalugera nti, ‘Mu babi mwe muva akabi,’ kyendiva sikuyimusiza mukono gwange. **14** Kabaka wa Isirayiri ajjiridde ani? Ani gw’oyigganya? Mbwa nfu oba nkukunyi? **15** Mukama atulamule, asalewo wakati wo nange. Mukama atunuulire ensonga yange andokole mu mukono gwo.” **16** Awo Dawudi bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, Sawulo n’abuuza nti, “Eryo ddoboozi lyo, Dawudi mutabani wange?” Sawulo n’akuba ebiwoobe. **17** N’agamba Dawudi nti, “Ggwe oli mutuukirivu okunsinga, kubanga onsasudde bulungi, newaakubadde nga nze nkuyisizza bubi. **18** Leero ontegeezezza bw’onkoze obulungi, bw’otanzise ate nga Mukama yampaddeyo mu mukono gwo. **19** Omuntu bw’asiŋŋaana omulabe we, ayinza okumuganya okugenda nga tamutuusizzaako bisago? Kale Mukama akusasule bulungi olw’ekikolwa ky’onkoze leero. **20** Kaakano ntegeeredde ddala ng’onoobeera kabaka, era n’obwakabaka bwa Isirayiri bulinywezebwa mu mukono gwo. **21** Kale nno ndayirira eri Mukama, nga tolizikiriza bazzukulu bange newaakubadde okusaanyaawo erinnya lyange mu nnyumba ya kitange.” **22** Awo Dawudi n’alayirira Sawulo. Sawulo n’addayo ewuwe, naye Dawudi ne basajja be ne baddayo mu kifo gye baali beekwese.

25 Awo Samwiri n’afa, Isirayiri yenna ne bakuŋŋaana okumukungubagira. Ne bamuziika ewuwe e Laama. Awo Dawudi n’avaayo n’aserengeta mu ddungu Palani. **2** Mu biro ebyo waaliwo omusajja omugagga ennyo mu Mawoni eyalina eby’obugagga e Kalumeeri. Yalina endiga enkumi ssatu n’embuzi lukumi. Byali biseera bya kusala byoya eby’endiga ze, e Kalumeeri. **3** Erinnya ly’omusajja ye yali Nabali, ne mukyala we nga ye Abbigayiri. Yali mukyala mutegeevu era nga mulungi, nga bw’omutunuulira alabika bulungi, naye bba Omukalebu, nga wa kkabyo kyokka nga mukalabakalaba mu mirimu gye. **4** Nabali yali ng’asala ebyoya by’endiga ze, Dawudi n’akiwulira. **5** Dawudi n’atuma abavubuka kkumi, n’abagamba nti, “Mwambuke e Kalumeeri eri Nabali mumulamuse mu linnya lyange. **6** Mumugambe nti, Emirembe gibeere ku ggwe n’ennyumba yo, ne ku bintu byo byonna. **7** “Mpulira nti ekiseera eky’okusala ebyoya by’endiga kituuse. Abasumba

bo bwe baabeeranga awamu naffe, tetwabayisanga bubi, era n'ebbanga lyonna lye baamala e Kalumeeri tewali na kimu ku bintu byabwe ekyabula. **8** Buuza abaweereza bo, be bajulirwa. Noolwekyo abavubuka bange balabe ekisa mu maaso go kubanga bazze mu kiseera eky'okukwatiramu embaga. Nkusaba obawe kyonna ky'olinawo, oweerezeeko ne mutabani wo Dawudi." **9** Awo abasajja ba Dawudi bwe baatuuka, ne bawa Nabali obubaka obwo mu linnya lya Dawudi, ne balindirira. **10** Nabali n'addamu abaweereza ba Dawudi nti, "Dawudi oyo ye ani? Mutabani wa Yese oyo ye ani? Ennaku zino abaweereza bangi badduka ku bakama baabwe. **11** Nnyinza ntya okuddira emigaati gyange, n'amazzi, n'ennyama bye ntekeddeteekedde abasajja bange abasala ebyoya ne mbiwa be sirina kye mbamanyiiko?" **12** Awo abasajja ba Dawudi ne bakyuka ne baddayo ne bamutegeeza buli kigambo nga bwe bategeezebbwa. **13** Dawudi n'agamba abasajja be nti, "Mwesibe buli muntu ekitala kye!" Buli omu ku bo ne yeesiba ekitala kye, ne Dawudi ne yeesiba ekikye, abasajja nga bikumi bina ne bayambuka ne Dawudi, ebikumi bibiri ne basigala nga bakuuma eby'okukozesa. **14** Omu ku baddu ba Nabali n'agamba Abbigayiri mukyala wa Nabali nti, "Dawudi yatuma ababaka ng'ali mu ddungu okulamusa mukama waffe naye n'abavuma; **15** ate nga abasajja abo baali ba kisa nnyo gye tuli, era tebalina kabi ke baatukola newaakubadde okubuza ekintu n'ekimu ku bintu byaffe bwe twali mu ddungu nabo. **16** Baaberanga ng'ekisenge okutwetooloola emisana n'ekiro, ekiseera kyonna kye twamala nabo nga tulunda endiga. **17** Kaakano kifumiitirizeeko, olabe ky'oyinza okukola, kubanga akabi kajjidde mukama waffe n'ennyumba ye yonna. Musajja atabuulirirwa." **18** Awo amangwago Abbigayiri n'ayanguwa n'addira emigaati ebikumi bibiri, n'ebita bibiri ebya wayini, n'ennyama ey'endiga ttaano ennongoose obulungi, n'ebigero bitaano eby'eŋŋaano ensiike, n'ebitole kikumi eby'ezabbibu enkalu, n'ebitole ebikumi bibiri eby'ettiini, n'abiteeka ku ndogoyi. **19** N'agamba abaweereza be nti, "Munkulemberemu, nange nzija." Naye n'atabuulirako bba Nabali. **20** Awo bwe yali yeebagadde endogoyi ye, n'ayita kumpi n'olusozi nga lumukweka. N'asisinkana Dawudi n'abasajja be nabo nga baserengeta okumwolekera. **21** Dawudi yali yakamala okwogera nti, "Nakuumira bwereere ebintu byonna eby'omusajja ono bwe byali mu ddungu ne wataba na kimu ekyabula; bw'atyo bw'ansasudde, obubi olw'obulungi. **22** Kale Katonda akole bw'atyo abalabe ba Dawudi n'okukirawo, enkeera bwe wanaabaawo omusajja we n'omu anaasigala nga mulamu." **23** Awo Abbigayiri bwe yalengera Dawudi, n'ayanguwa okuva ku ndogoyi ye, n'avuunama mu maaso ga Dawudi. **24** N'agwa ku bigere bye n'ayogera nti, "Mukama wange omusango gubeere ku nze nzekka. Nkwegayiridde leka omuweereza wo ayogere naawe; wuliriza omuweereza wo ky'anaayogera. **25** Mukama wange aleme okussa omwoyo ku musajja omusirusiru oyo Nabali, kubanga n'erinnya lye litegeeza musirusiru, atambulira mu busirusiru bwe. Naye nze omuweereza wo, ssaalabye bavubuka mukama wange be watumye. **26** "Kale nno mukama wange, nga Mukama bw'ali omulamu, akubedde obutayiwa musaayi newaakubadde obutawalana ggwanga n'omukono gwo, era naawe bw'oli omulamu, abalabe bo, n'abo abakuyigganya bonna mukama wange babeere nga Nabali. **27** Era n'ekirabo kino omuweereza wo ky'aleetedde mukama wange kiweebwe abavubuka abatambula ne mukama wange. **28** Nkwegayiridde osonyiwe ekyonoono kw'omuweereza wo, era Mukama talirema kuzimbira mukama wange obwakabaka obw'enkalakkalira, kubanga mukama wange alwana entalo za Mukama. Waleme okulabika ekikolwa ekikyamu kyonna mu ggwe ennaku zonna ez'obulamu bwo. **29** Ne bwe walibaawo omuntu yenna alikulumba okukuyigganya okutwala obulamu bwo, obulamu bwa mukama wange bukuumibwenga Mukama Katonda wo mu lulyo olw'abalamu. Naye obulamu bw'abalabe bo alibuvuumuula ng'ejjinja bwe liva mu nvuumuulo. **30** Awo Mukama bw'alikolera mukama wange ebirungi byonna bye yamusuubiza, era n'amufuula okuba omukulembeze wa Isirayiri, **31** mukama wange talibeera na kulumirizibwa mu mutima olw'okuyiwa omusaayi awatali nsonga, wadde okwewalanira eggwanga. Era Mukama bw'alikukolera ebirungi mukama wange, ojjukiranga omuweereza wo." **32** Awo Dawudi n'agamba Abbigayiri nti, "Mukama Katonda wa Isirayiri atenderezebwe, akutumye okujja okunsisinkana leero. **33** Akuwe omukisa oyo akubedde okusalawo obulungi, era akubedde okundabula obutayiwa musaayi leero n'obuteewalanira ggwanga. **34** Kubanga mazima ddala nga Mukama Katonda wa Isirayiri bw'ali omulamu, ambedde obutakukolako kabi, singa toyanguye kujja kunsisinkana, tewandibadde musajja n'omu owa Nabali eyandiwonyeewo, obudde we bwandikeeredde enkya." **35** Awo Dawudi n'akkiriza okutwala Abbigayiri bye yaleeta, n'ayogera nti, "Genda ewuwo mirembe. Mpulidde ebigambo byo, era nzikkirizza okwegayirira kwo." **36** Awo Abbigayiri bwe yaddayo eri Nabali, n'amusanga ng'ali mu nnyumba, era ng'akoze embaga, ng'eya kabaka. Yali asanyuukiridde nnyo, era ng'atamidde, kyeyava tamunyega ku olwo, okutuusa enkeera. **37** Awo bwe bwakya, Nabali omwenge nga gumuweddeko, mukyala we n'amutegeeza ebigambo ebyo byonna, naye omutima gwe ne gukakanyala, ne guba ng'ejjinja. **38** Oluvannyuma lw'ennaku nga kkumi, Nabali n'afa ekikutuko. **39** Awo Dawudi bwe yawulira Nabali ng'afudde, n'ayogera nti, "Mukama yeebazibwe anwaniridde, Nabali olw'obubi bwe yankola. Mukama ambedde, era akuumye omuweereza we obutakola kikyamu, n'ateeka ebikolwa bya Nabali ebibi ku mutwe ggwe." Awo Dawudi n'atumira Abbigayiri, n'amusaba afuuke mukazi we ng'amusaba okumuwasa. **40** Abaweereza ba Dawudi ne bagenda e Kalumeeri ne bagamba Abbigayiri nti, "Dawudi atutumye tukutwale omufumbirwe." **41** N'avuunama amaaso ge n'ayogera nti, "Laba omuweereza wo mweteefuteefu okunaazanga ebigere by'abaweereza ba mukama wange." **42** Awo Abbigayiri n'ayanguwa okwebagala endogoyi, ng'awerekeddwako abaweereza bataano, n'agenda n'ababaka ba Dawudi, n'amufumbirwa. **43** Dawudi yali awasizza ne Akinoamu ow'e Yezuleeri, era bombi ne baba bakyala be. **44** Kyokka Sawulo yali

agabidde muwala we Mikali, eyali mukyala wa Dawudi, Paluti mutabani wa Layisi ow'e Galimu.

26 Awo ab'e Zifu ne bagenda eri Sawulo e Gibea ne bamugamba nti, "Olowooza nga Dawudi teyeekwese ku lusozi Kakira, ku luuyi olw'ebuvanjuba olwolekera eddungu Yesimoni?" **2** Awo Sawulo n'abasajja abolondemu enkumi ssatu aba Isirayiri, ne bagolokoka ne baserengeta mu ddungu ery'e Zifu, okunoonya Dawudi. **3** Sawulo n'asiisira ku mabbali g'ekkubo ku lusozi Kakira okwolekera eddungu, naye Dawudi n'asigala mu ddungu. Awo bwe yalaba Sawulo ng'amugoberedde mu ddungu, **4** n'atuma abakessi okukakasiza ddala obanga Sawulo yali atuuse. **5** Dawudi n'agolokoka n'agenda mu kifo Sawulo we yali asiisidde. N'alaba Sawulo ne Abuneeri mutabani wa Neeri omuduumizi w'eggye, we baali beebase. Sawulo yali yeebase wakati mu lusiisira, ng'eggye limwetoolodde. **6** Awo Dawudi n'abuuza Akimereki Omukiiti ne Abisaayi muganda wa Yowaabu, mutabani wa Zeruyiya nti, "Ani anaaserengeta nange, tugende mu lusiisira lwa Sawulo?" Abisaayi n'addamu nti, "Nze n'aserengeta naawe." **7** Awo Dawudi ne Abisaayi ne bagenda mu lusiisira ekiro, ne basanga Sawulo nga yeebase wakati mu lusiisira, effumu lye nga lisimbiddwa mu ttaka emitwetwe we. Abuneeri n'abaserikale baali beebase okumwetooloola. **8** Abisaayi n'agamba Dawudi nti, "Leero, Katonda awaddeyo omulabe wo mu mukono gwo. Kale nno mpa olukusa mmufumitire wansi awo n'effumu. Siimufumite gwakubiri." **9** Naye Dawudi n'addamu Abisaayi nti, "Tomuzikiriza, kubanga ani ayinza okugolola omukono gwe okutta oyo Mukama gwe yafukako amafuta, n'ataba na musango? **10** Mukama nga bw'ali omulamu, Mukama yennyini yali mukuba. Luliba lumu, olunaku lwe lulituuka n'afa, oba aligenda mu lutalo n'azikiririra eyo. **11** Kikafuuwe nze okugolola omukono gwange okutta oyo Mukama gwe yafukako amafuta. Naye ddira effumu n'eccupa ey'amazzi ebiri emitwetwe we obisitule tugende." **12** Awo Dawudi n'aggyawo effumu n'eccupa ey'amazzi ebyali emitwetwe wa Sawulo ne bagenda. Tewali yabalaba newaakubadde okukitegeera, wadde okusisimuka, kubanga bonna Mukama yali abeebasiza otulo tungi nnyo. **13** N'oluvannyuma Dawudi n'asomoka n'agenda emitala, n'ayimirira walako ku ntikko ey'olusozi, nga wakati waabwe waliwo ekibangirizi kinene. **14** N'akoowoola eggye ne Abuneeri mutabani wa Neeri ng'ayogera nti, "Tonziremu gwe Abuneeri?" Abuneeri n'addamu nti, "Ggwe ani alangiriza kabaka?" **15** Awo Dawudi n'agamba Abuneeri nti, "Oli musajja muzira, si bwe kiri? Ani akwenkana mu Isirayiri? Kiki ekyakulobedde okukuuma obulungi mukama wo kabaka? Kubanga waabaddewo omuntu eyazze okuzikiriza mukama wo kabaka. **16** Ekyo kye wakoze si kirungi. Nga Mukama bw'ali omulamu, ggwe n'abasajja bo musaana kufa, olw'obulagajjavu bwammwe, kubanga temwakuumye mukama wammwe, Mukama gwe yafukako amafuta. Mutunule mwetegereze; effumu lya kabaka n'eccupa ey'amazzi ebyabadde emitwetwe wa kabaka biri ludda wa?" **17** Sawulo n'ategeera nga ddoboozi lya Dawudi, n'abuuza nti, "Ye ggwe mutabani wange Dawudi?" Dawudi n'addamu nti, "Ye nze mukama wange kabaka." **18** Dawudi n'amubuuza nti, "Lwaki oyigganya omuweereza wo? Nakola ki, era musango ki gwe nazza? **19** Kaakano nno, mukama wange kabaka wuliriza ebigambo by'omuweereza wo. Obanga Mukama ye yakusindise okunjigganya, akkirize ekiweebwayo. Naye bwe baba nga baana ba bantu, bakolimirwe mu maaso ga Mukama, kubanga leero bangobye nneme okugabana mu busika bwa Mukama nga bagamba nti, 'Genda oweereze bakatonda abalala.' **20** Kale nno omusaayi gwange guleme okuyiyibwa wansi ewala Mukama gy'atabeera. Kabaka wa Isirayiri avuddeyo okunoonya enkukunyi, ng'omuntu bwe yandiyizze enkwale mu nsozi." **21** Awo Sawulo n'ayogera nti, "Nnyonoonye. Komawo mutabani wange Dawudi. Sigenda kuddamu kugezaako kukukolako kabi n'akamu, kubanga leero ondaze, obulamu bwange bwe buli obw'omuwendo mu maaso go. Laba neeyisizza ng'omusirusiru, era nnyonoonye ekiyitiridde." **22** Dawudi n'addamu nti, "Effumu lya kabaka liirino. Tuma omu ku bavubuka bo ajje aliddukire. **23** Mukama asasula buli muntu ng'obutuukirivu bwe n'obwesigwa bwe, bwe biri. Mukama yakuwaddeyo mu mukono gwange leero, naye ne sigolola mukono gwange ku oyo Mukama gwe yafukako amafuta. **24** Nga bwe mbaliridde obulamu bwo okuba obw'omuwendo leero, kale obulamu bwange bubeere bwa muwendo mu maaso ga Mukama, era andokole mu bizibu byonna." **25** Awo Sawulo n'addamu nti, "Oweebwe omukisa mutabani wange Dawudi. Olikola ebintu ebikulu bingi era oliraba omukisa mu byo." Awo Dawudi n'agenda amakubo ge, ne Sawulo ne yeddirayo ewuwe.

27 Dawudi n'afumiitiriza mu mutima gwe ng'agamba nti, "Luliba lumu Sawulo n'anzita. Ekisinga obulungi kwe kuddukira mu nsi y'Abafirisuuti. Awo nno Sawulo anaalekeraawo okunnoonyeza mu Isirayiri, era bwe ntyo bwe nzija okumuwona." **2** Awo Dawudi n'abasajja lukaaga ne basitula ne bagenda eri kabaka Akisi mutabani wa Mawoki ow'e Gaasi. **3** Dawudi n'abasajja be ne basenga mu Gaasi ewa Akisi, buli musajja ne nnyumba ye yonna, ne Dawudi n'abakyala be bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri Omukalumeeri, nnamwandu wa Nabali. **4** Awo Sawulo bwe yategeezebwa nga Dawudi yaddukira e Gaasi n'alekeraawo okumunoonya. **5** Awo Dawudi n'agamba Akisi nti, "Obanga ndabye ekisa mu maaso go, wabeewo ekifo ekiba kimpebwa mu kimu ku bibuga ebitonotono, ntuule eyo. Lwaki omuweereza wo abeera naawe mu kibuga ekikulu eky'obwakabaka?" **6** Awo ku lunaku olwo, Akisi n'amuwa Zikulagi, era kyekyava kibeera ekibuga kya bakabaka ba Yuda, n'okutuusa leero. **7** Dawudi n'abeera mu nsi ey'Abafirisuuti okumala omwaka gumu n'emyezi ena. **8** Mu bbanga eryo, Dawudi n'abasajja be ne bambuka ne balumba Abagesuli, n'Abagiruzi, n'Abamaleki. Okuva edda n'edda abo be bantu abaabeeranga mu nsi eyo okuva e Suuli okutuuka e Misiri. **9** Dawudi buli lwe yalumbanga ekitundu, teyalekangawo musajja newaakubadde omukazi, naye yatwalanga endiga, n'ente, endogoyi n'eŋŋamira, n'engoye; n'oluvannyuma n'addayo eri Akisi. **10** Awo

Akisi yamubuuzanga nti, “Leero walumbye wa?” Dawudi yaddangamu nti, “Ebukiikaddyo obwa Yuda,” oba nti, “Ebukiikaddyo obw’Abayerameeri,” oba nti, “Ebukiikaddyo obw’Abakeeni.” **11** Teyalekangawo musajja newaakubadde omukazi nga mulamu okubaleeta e Gaasi, kubanga yalowooza nti, “Bakyayinza okutuloopa, nga boogera nti, ‘Dawudi akola kino na kino.’” Era eyo ye yali ng’empisa ye, ebbanga lyonna lye yabeera mu nsi ey’Abafirisuuti. **12** Akisi ne yeesiga Dawudi, n’ayogera mu mutima gwe nti, “Alabika yeetamiddwa abantu be Abayisirayiri, kale kyanaava afuuka omuweereza wange emirembe gyonna.”

28 Mu biro ebyo Abafirisuuti ne bakuŋŋaanya amaggye gaabwe okulwana ne Isirayiri. Akisi n’agamba Dawudi nti, “Kimanye nga ggwe ne basajja bo munaneegattako, tugende mu lutalo.” **2** Dawudi n’ayogera nti, “Olwo nno ojja kwerabirako omuweereza wo kyayinza okukola.” Akisi n’addamu nti, “Weewaawo, nzija kukufuula omukuumi wange ow’oku lusegere ennaku zonna ez’obulamu bwange.” **3** Mu biro ebyo Samwiri yali amaze okufa, nga ne Isirayiri yenna bamukungubagidde, era nga yaggwa n’okuziikibwa mu kibuga ky’e Laama. Era Sawulo yali agobye abafumu n’abalogo okuva mu nsi. **4** Awo Abafirisuuti ne bakuŋŋaana, ne basiisira e Sunemu, ate Sawulo ye n’akuŋŋaanya Abayisirayiri bonna ne basiisira e Girubowa. **5** Awo Sawulo bwe yalaba eggye ery’Abafirisuuti, n’atya, emmeeme n’emutyemuka. **6** Ne yeebuuza ku Mukama, naye Mukama n’atamwanukula mu birooto, newaakubadde mu kwolesebwa kwa Katonda eri bakabona oba okuyita mu bannabbi. **7** Awo Sawulo n’agamba abaweereza be nti, “Munnoonyezeeyo omukazi omufumu, ŋŋende mmwebuuzeeko.” Ne bamugamba nti, “Waliwo ali Endoli.” **8** Awo Sawulo n’ayambala engoye ezitali za bwakabaka ne yeebuzaabuza n’alaga ew’omukazi, ye n’abasajja abalala babiri. N’ayogera nti, “Ndagula, ombuulize omwoyo era onyimusize gwe nnaayogera erinnya.” **9** Naye omukazi n’amugamba nti, “Omanyi bulungi Sawulo kye yakola, bwe yazikiriza era n’agoba abafumu n’abalogo mu nsi. Kale lwaki oteeka obulamu bwange mu kategо n’oyagala okunzisa?” **10** Sawulo n’amulayirira eri Mukama ng’agamba nti, “Amazima ddala, nga Mukama bw’ali omulamu, tolibonerezebwa olwa kino.” **11** Awo omukazi n’amubuuza nti, “Ani gwe mba nkuyimusiza?” N’addamu nti, “Nyimusiza Samwiri.” **12** Omukazi bwe yalaba Samwiri, n’ayogerera waggulu, n’agamba Sawulo nti, “Lwaki onimbye? Ggwe Sawulo!” **13** Awo kabaka n’amugamba nti, “Totya. Kiki ky’olaba?” Omukazi n’addamu nti, “Ndaba omwoyo nga guyimuka okuva mu ttaka.” **14** Sawulo n’amubuuza nti, “Gufaanana ani?” N’addamu nti, “Omusajja omukadde nga yeebisseeko omunagiro y’avaayo.” Awo Sawulo n’ategeera nga ye Samwiri, n’avuunama amaaso ge, ne yeeyala ku ttaka. **15** Awo Samwiri n’agamba Sawulo nti, “Lwaki ontawanyizza n’onnyimusa?” Sawulo n’addamu nti, “Nnina ennaku nnyingi nnyo, kubanga Abafirisuuti bannwanyisa, ate Katonda anvuddeko. Takyanziramu ng’ayita mu bannabbi newaakubadde mu birooto. Kyenvudde nkukoowoola ombuulire eky’okukola.” **16** Samwiri n’amubuuza nti, “Ombuuliza ki, Mukama ng’amaze okukuvaako n’okufuuka omulabe wo? **17** Mukama atuukirizza kye yayogera ng’ayita mu nze. Mukama akuggyeeko obwakabaka bwo, n’abuwa omu ku baliraanwa bo, Dawudi. **18** Kubanga tewagondera Mukama newaakubadde okutuukiriza bye yakulagira okukola Amaleki ng’amusunguwalidde, Mukama kyavudde akukola kino leero. **19** Mukama alikuwaayo gwe n’Abayisirayiri eri Abafirisuuti, era enkya ggwe ne batabani bo munaaba nange eno gye ndi. Era Mukama anaawaayo eggye lya Isirayiri mu mukono gw’Abafirisuuti.” **20** Awo Sawulo n’agwira ddala wansi ekigwo kya bugazi, ng’ajjudde okutya olw’ebigambo Samwiri bye yayogera. N’ataba na maanyi kubanga yali talina ky’alidde olunaku olwo lwonna n’ekiro ekyakeesa olunaku olwo. **21** Awo omukazi n’asembera okumpi ne Sawulo, n’alaba ng’atidde, n’amugamba nti, “Laba, omuweereza wo akugondedde, ne mpaayo obulamu bwange, ne nkola kye wansabye. **22** Kaakano nkwegayiridde owulirize omuweereza wo, okkirize nkuwe ku mmere olyeko ofune amaanyi okukwata olugendo lwo.” **23** N’agaana n’ayogera nti, “Sijja kulya.” Naye abasajja be ne bayamba omukazi mu kukubiriza Sawulo okulya, n’abawuliriza. N’ayimuka mu ttaka n’atuula ku kitanda. **24** Omukazi yalinawo ennyana ensava, n’agiteekateeka mu bwangu. N’ateekateeka n’eŋŋaano, n’akanda obuwunga, n’afumba emigaati egitali mizimbulukuse. **25** N’alyoka abiteeka mu maaso ga Sawulo ne basajja be, ne balya. N’oluvannyuma ekiro ekyo ne bagolokoka ne beetambulira.

29 Awo Abafirisuuti ne bakuŋŋaanyiza eggye lyabwe lyonna e Afeki, n’Abayisirayiri ne basiisira ku luzzi oluli mu Yezuleeri. **2** Abakulembeze b’Abafirisuuti bwe baali nga bakumba n’ebibinja byabwe eby’ebikumi n’eby’enkumi, Dawudi n’abasajja be ne babagoberera nga babavaako emabega wamu ne Akisi. **3** Abaduumizi b’Abafirisuuti ne babuuza nti, “Ate bano Abaebbulaniya bakola ki wano?” Akisi n’abaddamu nti, “Oyo ye Dawudi, omukungu wa Sawulo kabaka wa Isirayiri. Abadde nange okusukka mu mwaka, era okuva ku lunaku lwe yayabulira Sawulo n’okutuusa leero, sirabanga nsonga ku ye.” **4** Naye abaduumizi b’Abafirisuuti ne bamunyiigira ne bamugamba nti, “Sindika omusajja oyo addeyo mu kifo kye wamuwa. Tasaanye kugenda naffe mu lutalo, si kulwa nga atwefuukira wakati mu lutalo. Olowooza waliwo ekkubo eddala erisinga lino okumusobozesa okufuna okuganja eri mukama we bw’amutwalira emitwe gy’abasajja baffe? **5** Oyo si ye Dawudi gwe baayimbangako, nga bazina, nga boogera nti, “‘Sawulo asse enkumi ze, ne Dawudi asse emitwalo gye?’” **6** Awo Akisi n’ayita Dawudi n’amugamba nti, “Amazima ddala nga Mukama bw’ali omulamu, obadde mwesimbu era eyeesigibwa, era nandyagadde oweerereze wamu nange mu magye. Okuva ku lunaku lwe wajja gye ndi n’okutuusa leero sirabanga bukyamu mu ggwe, naye abakulu tebakusiimye. **7** Noolwekyo ddayo kaakano, ogende mirembe oleme okwemulugunyizisa abafuzi b’Abafirisuuti.” **8** Awo Dawudi n’amubuuza nti, “Naye nkoze ki? Nsonga ki gy’olabye etali nnungi mu muweereza wo okuva ku lunaku lwe natandika okukuweereza n’okutuusa leero? Kiki

ekindobera okugenda okulwanyisa abalabe ba mukama wange kabaka?" **9** Akisi n'amuddamu nti, "Mmanyi nga tolina nsonga n'emu mu maaso gange nga malayika wa Katonda, naye abaduumizi b'Abafirisuuti bagambye nti, 'Tosaana kugenda naffe mu lutalo.' **10** Kaakano obudde bwe bunaakya onoogolokoka ggwe wamu n'abasajja ba mukama wo, be wazze nabo, mugende ku makya obudde nga bwakalaba." **11** Awo Dawudi ne basajja be ne bagolokoka ku makya nnyo ne baddayo mu nsi ey'Abafirisuuti, Abafirisuuti bo ne bambuka e Yezuleeri.

30 Awo Dawudi ne basajja be bwe baatuuka e Zikulagi, nga wayiseewo ennaku ssatu, baasanga Abamaleki baalumbye obukiikaddyo mu ddungu; ne Zikulagi, baali bakikumyeko omuliro. **2** Baali batutte abakazi nga basibe, ne bonna abaalimu, abato era n'abakulu. Tewaali n'omu ku bo gwe batta, wabula okubawamba ne babatwala. **3** Dawudi ne basajja be bwe baatuuka mu kibuga, baasanga kyokebbwa, era abakazi baabwe n'abaana baabwe aboobulenzi n'aboobuwala nga nabo bawambiddwa. **4** Awo Dawudi ne bonna abaali awamu naye ne bakaaba nnyo okutuusa lwe baggweeramu ddala agakaaba. **5** Abakyala ba Dawudi bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri nnamwandu wa Nabali Omukalumeeri, nabo baali babatutte. **6** Mu kiseera ekyo Dawudi n'anakuwala nnyo kubanga basajja be baali boogera ku kumukuba amayinja, buli omu nga munyiikaavu mu mutima olwa batabani baabwe ne bawala baabwe abaali batwalibbwa. Naye Dawudi n'afuna amaanyi okuva eri Mukama Katonda we. **7** Dawudi n'agamba Abiyasaali kabona, mutabani wa Akimereki nti, "Ndeetera ekkanzu ey'obwakabona eyitibwa efodi." Awo Abiyasaali n'agimuleetera. **8** Dawudi ne yeebuuza ku Mukama nti, "Ngoberere ekibinja ekyo, nnaabakwata?" N'amuddamu nti, "Bagoberere, kubanga ojja kusobola okununula abawambe bonna." **9** Awo Dawudi n'abasajja lukaaga ne batuuka ku kagga Besoli, abamu ku bo ne basigala awo, **10** kubanga ebikumi bibiri ku bo baali bakooye nnyo n'okuyinza nga tebayinza kusomoka kagga. Naye Dawudi n'abalala ebikumi bina ne banyiikira okugoberera omulabe, ebikumi ebibiri ne basigala ku kagga nga bakooye. **11** Ne basanga Omumisiri mu nnimiro ne bamuleeta eri Dawudi. Ne bamuwa amazzi okunywa, n'emmere n'alya, **12** ne bamuwa ekitole eky'ettiini n'ebirimba bibiri eby'ezabbibu enkalu. N'alya n'addamu amaanyi, kubanga yali amaze ennaku ssatu, emisana n'ekiro nga talidde ku mmere wadde okunywa ku mazzi. **13** Awo Dawudi n'amubuuza nti, "Oli w'ani era ova wa?" N'addamu nti, "Ndi Mumisiri, omuweereza w'Omwamaleki. Mmaze ennaku ssatu nga ndi mulwadde muyi era mukama wange kyeyavudde ansuula wano. **14** Twalumba obukiikaddyo obw'Abakeresi, n'ensi ya Yuda n'obukiikaddyo obwa Kalebu, ne twokya ne Zikulagi." **15** Dawudi n'amubuuza nti, "Oyinza okuntwala eri ekibinja ekyo ekyalumbye?" N'amuddamu nti, "Ssooka ondayirire Katonda, nga tolinzita so tolimpaayo eri mukama wange, ndyoke nkuserengese gye bali." **16** N'abakulembera n'abatwalayo, era laba, nga basaasaanye mu kifo kyonna ku ttale, nga balya, nga banywa, nga bazina olw'omunyago omunene gwe baggya mu nsi ey'Abafirisuuti, ne mu nsi ya Yuda. **17** Dawudi n'atandika okubatta okuva akawungeezi okutuusa enkeera, ne watawonawo n'omu, okuggyako abavubuka ebikumi bina abeebagala eŋŋamira ne badduka. **18** Dawudi n'akomyawo byonna Abamaleki bye baali banyaze, ng'omwo mwe muli ne bakyala be ababiri abaali bawambiddwa. **19** Ne watabaawo na kimu ekyabula, oba kitono oba kinene, newaakubadde abaana aboobulenzi oba aboobuwala, n'omunyago na buli kintu kyonna ku ebyo bye baatwala. Dawudi yakomyawo buli kimu. **20** N'atwala ebisibo byonna n'amagana gonna, abasajja be ne babikulembeza ebisolo ebirala byonna, nga bwe boogera nti, "Guno gwe munyago gwa Dawudi." **21** Awo Dawudi n'addayo eri bali ebikumi ebibiri abaali bakooye ennyo, nga tebayinza kumugoberera, abaasigala ku kagga Besoli. Ne bavaayo okusisinkana Dawudi n'abantu abaali naye, n'abalamusa. **22** Naye abamu ku basajja abaagenda ne Dawudi abaali ababi n'abalala nga bafujjo, ne boogera nti, "Tetujja kugabana nabo munyago gwe twasuuzizza omulabe, kubanga tebaagenze naffe. Wabula, buli musajja addizibwe mukazi we n'abaana be agende." **23** Naye Dawudi n'addamu nti, "Nedda baganda bange, temusaana kukola bwe mutyo, Mukama by'atuwadde. Atukuumye era n'awaayo mu mukono gwaffe ekibinja ekyatulumbye. **24** Ani anaabawuliriza ku nsonga eyo? Omuntu eyagenze mu lutalo ky'anaagabana, kinaaba kyekimu n'eky'oli eyasigadde ng'akuuma ebintu ebikozesebwa. Bonna banaagabana kyenkanyi." **25** Ekyo Dawudi n'akifuula etteeka n'empisa mu Isirayiri ne leero. **26** Awo Dawudi bwe yatuuka mu Zikulagi, n'aweereza abakadde ba Yuda ebimu ku bintu eby'omunyago, abaali mikwano gye, ng'agamba nti, "Ekyo kirabo okuva ku munyago gw'abalabe ba Mukama." **27** Yakiweereza ab'e Beseri, abaali mu bukiikaddyo mu Lamosi n'ab'e Yattiri, **28** ab'e Aloweri, n'e Sifumosi, n'e Esutemoa; **29** n'e Lakali, n'abaali mu bibuga eby'Abayerameeri, ne mu bibuga eby'Abakeeni; **30** n'e Koluma, n'e Kolasani n'e Asaki; **31** n'e Kebbulooni, ne bonna abaali mu bifo byonna Dawudi ne basajja be gye baatambuliranga.

31 Mu kiseera kyekimu Abafirisuuti baali balwana ne Isirayiri. Abasajja ba Isirayiri ne badduka Abafirisuuti, bangi ku bo ne battibwa ku Lusozi Girubowa. **2** Abafirisuuti ne banyiikira okugoberera Sawulo ne batabani be, era ne batta Yonasaani, ne Abinadaabu ne Malukisuwa. **3** Olutalo Sawulo ne lumuba bubi, abalasi ab'obusaale ne bamuzingiza era ne bamuleetako ekiwundu kinene. **4** Awo Sawulo n'agamba eyasitulanga ebyokulwanyisa bye nti, "Sowola ekitala kyo onfumite, abatali bakomole abo baleme okunkwata ne bambonyaabonya n'okunswaza ne banswaza." Naye eyasitulanga ebyokulwanyisa bye n'atya era n'agaana okukikola. Sawulo kyeyava asowola ekitala kye ne yetta. **5** Awo eyasitulanga ebyokulwanyisa bye bwe yalaba nga Sawulo afudde, n'asowola ekitala kye naye ne yetta. **6** Sawulo bw'atyo, ne batabani be abasatu, n'eyasitulanga ebyokulwanyisa bye ne basajja be bonna ne bafa ku lunaku olwo lwe lumu. **7** Awo Abayisirayiri abaali emitala w'ekiwonvu n'abo abaali emitala wa Yoludaani bwe baalaba ng'eggye lya Isirayiri lidduse nga ne Sawulo ne

batabani be abasatu bafudde, ne balekulira ebibuga byabwe ne badduka. Abafirisuuti ne bajja ne babibeeramu. **8** Enkeera, Abafirisuuti bwe baagenda okwambula emirambo, baasanga Sawulo ne batabani be abasatu bafiiridde ku lusozi Girubowa. **9** Ne batemako omutwe gwe ne bamwambulamu ebyokulwanyisa bye, ne batuma ababaka mu nsi yonna ey'Abafirisuuti okulangirira mu ssabo lyabwe, n'eri abantu baabwe. **10** Ne bateeka ebyokulwanyisa bye mu ssabo lya Baasutoleesi, n'ekiwudduwuddu kye ne bakiwanika ku bbugwe ow'e Besusani. **11** Naye abatuuze b'e Yabesugireyaadi bwe baawulira Abafirisuuti kye baali bakoze Sawulo, **12** abasajja abazira bonna ne bagolokoka, ne batambula ekiro kyonna ne bagenda e Besusani. Ne bawanulayo omulambo gwa Sawulo, n'egya batabani be ku bbugwe ow'e Besusani, ne bagitwala e Yabesi ne bagyokera eyo. **13** N'oluvannyuma ne baddira amagumba gaabwe ne bagaziika wansi w'omumyulimu e Yabesi, ne basiibira ennaku musanvu.

2 Samwiri

1 Oluvannyuma lw'okufa kwa Sawulo, Dawudi n'agenda n'abeera e Zikulagi n'amalayo ennaku bbiri, ng'amaze okusaanyaawo Abamaleki. **2** Awo olwatuuka ku lunaku olwokusatu, ne wajja omusajja ng'ava mu lusiisira lwa Sawulo, ng'ayuzizza ebyambalo bye, nga ne mu mutwe gwe mulimu enfuufu. Bwe yatuuka awali Dawudi, n'avuunama ng'amuwa ekitiibwa. **3** Dawudi n'amubuuza nti, "Ova wa?" N'amuddamu nti, "Ndi kaawonawo okuva mu lusiisira lwa Isirayiri." **4** Dawudi n'ayogera nti, "Ntegeeza ebyabaddewo." N'ayogera nti, "Abantu badduse mu lutalo, era bangi ku bo bafudde. Sawulo ne Yonasaani mutabani we nabo bafudde." **5** Awo Dawudi n'agamba omuvubuka eyamutegeeza amawulire ago nti, "Otegedde otya nga Sawulo ne mutabani we Yonasaani nabo bafudde?" **6** Omuvubuka n'amugamba nti, "Bwe nnali awo ku lusozi Girubowa, ne ndaba Sawulo nga yeesigamye ku ffumu lye era n'amagaali n'abeebagala embalaasi eby'omulabe nga bamucocca. **7** Awo bwe yakyusa amaaso ge n'andaba, n'ankowoola, ne muddamu nti, 'Nkukolere ki?' **8** "N'ambuuza nti, 'Ggwe ani?' "Ne muddamu nti, 'Ndi Mwamaleki.' **9** "N'alyoka aŋŋamba nti, 'Nnyimirirako onzite! Ndi mu masaŋŋanzira ag'okufa newaakubadde nga ndabika ng'akyalimu obulamu.' **10** "Kyennava muyimirirako ne mutta, kubanga n'ategeera nga takyalamye. Ne ntwala engule eyali ku mutwe gwe n'ekikomo ekyali ku mukono gwe, era biibino mbireetedde mukama wange." **11** Awo Dawudi n'abasajja bonna be yali nabo, ne bayuza ebyambalo byabwe. **12** Ne bakaaba, ne bakungubaga ne basiiba okutuusa akawungeezi ku lwa Sawulo ne Yonasaani mutabani we; ne ku lw'eggye lya Mukama, ne ku lw'ennyumba ya Isirayiri; kubanga bonna baali bafudde n'ekitala. **13** Awo Dawudi n'agamba omuvubuka eyamutegeeza amawulire ago nti, "Ova wa?" N'addamu nti, "Ndi mwana wa munnaggwanga, Omwameleki." **14** Dawudi n'amugamba nti, "Lwaki tewatya kuzikiriza omuntu Mukama gwe yafukako amafuta?" **15** Awo Dawudi n'ayita omu ku basajja be, n'amugamba nti, "Mutte." N'amufumita n'amutta. **16** Dawudi n'amugamba nti, "Omusaayi gwo gubeere ku mutwe gwo, kubanga akamwa ko ye mujulirwa ng'oyogera nti, 'Nnatta oyo Mukama gwe yafukako amafuta.'" **17** Dawudi n'akungubagira Sawulo ne Yonasaani mutabani we, **18** n'alagira abantu ba Isirayiri bayigirizibwe oluyimba olw'omutego olw'okukungubaga olwawandiikibwa mu kitabo kya Yasali. Olugamba nti, **19** "Ekitiibwa kyo, ayi Isirayiri, kifiiridde ku nsozi zo! Ab'amaanyi nga bagudde! **20** "Temukyogeranga mu Gaasi, temukyatuliranga mu nguudo za Asukulooni, abawala b'Abafirisuuti baleme okusanyuka, abawala b'abatali bakomole baleme okujaguza. **21** "Mmwe ensozi za Girubowa, muleme okugwibwako omusulo newaakubadde enkuba, newaakubadde ennimiro okumeramu ensigo. Kubanga eyo engabo ey'ab'amaanyi gye yanyoomerwa n'engabo ya Sawulo, gye yafuukira ng'etafukibwangako mafuta. **22** Omutego gwa Yonasaani tegwaddanga mabega n'ekitala kya Sawulo tekyaddanga nga kikalu, olw'okubuna omusaayi gw'abattibwanga, n'amasavu g'ab'amaanyi. **23** "Sawulo ne Yonasaani, mu bulamu bwabwe baali baagalwa nnyo era baali baakisa, ne mu kufa tebaayawukana. Baali bangu okusinga empungu, era baali b'amaanyi n'okusinga empologoma. **24** "Mmwe abawala ba Isirayiri, mukaabire Sawulo, eyabambaza engoye ezinekaaneka ez'okwesiima, eyabambaza ebyambalo ebyatonebwa ne zaabu. **25** "Ab'amaanyi nga bagudde wakati mu lutalo! Yonasaani attiddwa ku nsozi zammwe. **26** Nnumwa nnyo ku lwa muganda wange Yonasaani, kubanga wali mukwano gwange ddala. Okwagala kwe wanjagala kwali kwa kitalo, nga kwa kitalo n'okusinga okw'abakyala. **27** "Ab'amaanyi nga bagudde, n'ebyokulwanyisa nga bizikiridde!"

2 Oluvannyuma lw'ebyo Dawudi ne yeebuuza ku Mukama nti, "Nyambuke mu kimu ku bibuga bya Yuda?" Mukama n'amuddamu nti, "Yambuka." N'abuuza nate nti, "Ŋŋende mu kiruwa?" Mukama n'amuddamu nti, "E Kebbulooni." **2** Awo Dawudi n'agenda eyo ne bakyala be bombi, Akinoamu Omuyezuleeri ne Abbigayiri nnamwandu wa Nabali ow'e Kalumeeri. **3** Dawudi n'atwala n'abasajja abaali naye, buli muntu n'amaka ge, ne basenga mu Kebbulooni ne mu byalo byakyo. **4** Awo abantu ba Yuda ne bajja mu Kebbulooni, ne bafukirako eyo Dawudi amafuta okuba kabaka w'ennyumba ya Yuda. Dawudi n'ategeezebwa nti abantu ab'e Yabesugireyaadi be baaziika Sawulo, **5** n'abatumira ababaka okubagamba nti, "Mukama abawe omukisa olw'ekisa n'ekitiibwa bye mwalaga Sawulo mukama wammwe ne mumuziika. **6** Mukama abalage ekisa n'okwagala, nange ndibalaga ky'ekimu olw'ekyo kye mukoze. **7** Noolwekyo kyemunaava mubeera ab'amaanyi era abavumu, kubanga oluvannyuma olw'okufa kwa Sawulo mukama wammwe, ennyumba ya Yuda enfuseeko amafuta okubeera kabaka waabwe." **8** Mu biro ebyo, Abuneeri mutabani wa Neeri, omuduumizi w'eggye lya Sawulo, n'atwala Isubosesi mutabani wa Sawulo e Makanayimu. **9** N'amufuula kabaka w'e Gireyaadi, ow'Abasuuli, ow'e Yezuleeri, owa Efulayimu, owa Benyamini era owa Isirayiri yenna. **10** Isubosesi, mutabani wa Sawulo yali wa myaka amakumi ana we yatandika okufuga Isirayiri, era n'afugira emyaka ebiri. Naye ennyumba ya Yuda ne bagoberera Dawudi. **11** Ebbanga Dawudi lye yabeerera kabaka mu Kebbulooni ng'afuga ennyumba ya Yuda lyali emyaka musanvu n'emyezi mukaaga. **12** Abuneeri mutabani wa Neeri n'abasajja ba Isubosesi mutabani wa Sawulo, ne bava e Makanayimu ne bagenda e Gibyoni. **13** Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n'abasajja ba Dawudi ne bagenda okubasisinkana ku kidiba eky'e Gibyoni. Ekibinja ekimu ne kituula ku luuyi olumu olw'ekidiba, n'ekirala ne kituula ku luuyi olulala. **14** Awo Abuneeri n'agamba Yowaabu nti, "Abamu ku basajja bagolokoke beegezeemu mu maaso gaffe." Yowaabu n'amuddamu nti, "Kale bagolokoke." **15** Ne bagolokoka, kkumi na babiri ne babalibwa okuva ku ludda lwa Benyamini ne Isubosesi mutabani wa Sawulo, n'ababala kkumi na babiri okuva ku ludda lwa Dawudi. **16** Buli omu n'akwatagana ne gwe yali atunuuliganye naye, ne banyolegana emitwe,

ne bafumitigana amafumu, ne bagwira wamu. Era ekifo ekyo mu Gibyoni ne kituumibwa Kerukasu-Kazzulimu. **17** Olutalo ne lweyongerera ddala, Abuneeri n'abasajja be ne bawangulwa abasajja ba Dawudi. **18** Batabani ba Zeruyiya abasatu Yowaabu, Abisaayi, ne Asakeri baaliyo, era Asakeri yali muwenyusi wa misinde ng'empeewo ey'omu ttale. **19** Asakeri n'agoba Abuneeri emisinde, obutatunula ku mukono ogwa ddyo wadde ogwa kkono. **20** Awo Abuneeri bwe yatunula emabega we, n'abuuza nti, "Ye ggwe Asakeri?" N'addamu nti, "Ye nze." **21** Abuneeri n'amugamba nti, "Tunula ku mukono gwo ogwa ddyo oba ku mukono gwo ogwa kkono ogye ku omu ku bavubuka akuli okumpi ekyokulwanyisa kye." Naye Asakeri n'atalekaayo kumugoba. **22** Abuneeri n'addamu okumulabula ng'agamba nti, "Bw'oleka okungoba! Lwaki ondeetera okukutta? Muganda wo Yowaabu nnaamudda wa?" **23** Naye Asakeri ne yeeyongera bweyongezi okumugoba; Abuneeri kwe kumufumita mu lubuto n'omuwunda gw'effumu, effumu ne liggukira mu mugongo, n'agwa wansi era n'afiirawo. **24** Naye Yowaabu ne Abisaayi ne bagoba Abuneeri. Enjuba bwe yali eneetera okugwa, ne batuuka ku lusozi Amma, oluliraanye Giya mu kkubo ery'eddungu ery'e Gibyoni. **25** Awo abasajja b'e Benyamini ne beekola ekibinja kimu, ne badda ku luuyi lwa Abuneeri, ne bayimirira ku lusozi olumu. **26** Abuneeri n'akoowoola Yowaabu n'ayogera nti, "Ekitala kirirya ennaku zonna? Tolaba nti enkomerero ya byonna buliba bukyayi bwereere? Kale kiki ekikulobera okulagira abantu bo balekeraawo okucocca baganda baabwe?" **27** Yowaabu n'addamu nti, "Katonda nga bw'ali omulamu, ne bwe watandikyogedde, obudde bwe bwandikeeredde ng'abasajja balekeddaawo okugoba baganda baabwe." **28** Awo Yowaabu n'afuuwa ekkondeere, abasajja bonna ne bayimirira, ne balekeraawo okugoba Isirayiri, era n'okubalwanyisa. **29** Ekiro ekyo kyonna Abuneeri n'abasajja be ne batambula ne bayita mu Alaba, ne basomoka Yoludaani, ne batambula mu kiseera eky'oku makya kyonna ne batuuka e Makanayimu. **30** Awo Yowaabu n'addayo ng'alese okugoba Abuneeri, n'akuŋŋaanya abasajja be. Bwe baababala, ne basanga ng'abasajja kkumi na mwenda be baali bafudde, okwo nga tobaliddeeko Asakeri. **31** Naye abasajja ba Dawudi baali basse Ababenyamini ebikumi bisatu mu nkaaga ku abo abaali ne Abuneeri. **32** Ne batwala omulambo gwa Asakeri ne bamuziika ku biggya bya kitaawe e Besirekemu. N'oluvannyuma Yowaabu n'abasajja be ne batambula ekiro kyonna, ne batuuka e Kebbulooni enkeera.

3 Awo ne wabangawo entalo wakati w'ennyumba ya Sawulo n'ennyumba ya Dawudi okumala ebbanga ddene. Dawudi n'akulaakulana, n'aba w'amaanyi, naye ennyumba ya Sawulo ne yeeyongeranga okunafuwa. **2** Dawudi n'azaalirwa abaana aboobulenzi e Kebbulooni. Omuggulanda yali Amunoni eyazaalibwa Akinoamu Omuyezuleeri, **3** owookubiri yali Kireyaabu eyazaalibwa Abbigayiri nnamwandu wa Nabali Omukalumeeri, n'owookusatu yali Abusaalomu eyazaalibwa Maaka muwala wa Talumaayi kabaka w'e Gesuli; **4** n'owookuna yali Adoniya eyazaalibwa Kaggisi, n'owokutaano yali Sefatiya eyazaalibwa Abitali; **5** n'ow'omukaaga yali Isuleyamu, eyazaalibwa Egula mukyala wa Dawudi. Abo be baazaalirwa Dawudi mu Kebbulooni. **6** Entalo n'enkaayana nga zikyagenda mu maaso wakati w'ennyumba ya Sawulo n'ennyumba ya Dawudi, Abuneeri n'anyweza ekifo kye mu nnyumba ya Sawulo. **7** Sawulo yalina omuzaana erinnya lye Lizupa muwala wa Aya. Isubosesi n'abuuza Abuneeri nti, "Lwaki weetaba n'omuzaana wa kitange?" **8** Awo Abuneeri n'asunguwala nnyo olw'ekigambo Isubosesi kye yamugamba, n'amuddamu nti, "Nze mutwe gw'embwa ya Yuda? Mbadde wa kisa eri ennyumba ya kitaawo Sawulo, n'eri baganda be, ne mikwano gye, ne sibawaayo mu mukono gwa Dawudi. Kaakano onteekako omusango olw'omukazi oyo. **9** Katonda akole Abuneeri bw'atyo n'okukirawo, bwe siituukirize ekyo Mukama kye yalayirira Dawudi, **10** okuggya obwakabaka ku nnyumba ya Sawulo, n'okunyweza entebe ey'obwakabaka eya Dawudi okufuga Isirayiri ne Yuda okuva ku Ddaani okutuuka e Beeruseba." **11** Isubosesi n'ataŋŋaanga kwanukula Abuneeri kigambo kirala, olw'okumutya. **12** Awo Abuneeri n'atumira Dawudi ababaka okumugamba nti, "Ensi y'ani? Kola endagaano nange, laba nnaafuula Isirayiri yonna okuba eyiyo." **13** Dawudi n'ayogera nti, "Kirungi. Nzija okukola endagaano naawe. Naye ekintu kimu kye nkusaba. Tojja mu maaso gange okuggyako ng'ojja ne Mikali muwala wa Sawulo, ng'ojja okundaba." **14** Awo Dawudi n'atumira Isubosesi mutabani wa Sawulo ababaka ng'agamba nti, "Mpa mukyala wange Mikali gwe nayogereza n'ebikuta ekikumi eby'Abafirisuuti." **15** Amangwago Isubosesi n'alagira, bamuggye ku bba Palutiyeri mutabani wa Layisi. **16** Naye bba we n'abagoberera, nga bw'akaaba okutuukira ddala, e Bakulimu. Abuneeri n'amugamba nti, "Ddayo eka. N'addayo." **17** Abuneeri n'ateesa n'abakadde ba Isirayiri, n'abagamba nti, "Mumaze ebbanga nga mwagala okufuula Dawudi kabaka wammwe. **18** Kaakano mukituukirize, kubanga Mukama yasuubiza Dawudi nti, 'Ndirokola abantu bange Isirayiri okuva mu mukono gw'Abafirisuuti ne mu mukono gw'abalabe baabwe bonna, nga nkozesa omuddu wange Dawudi.'" **19** Abuneeri n'agenda n'eri Ababenyamini n'ayogera nabo, n'oluvannyuma n'agenda n'ategeeza Dawudi e Kebbulooni, ebyo byonna Isirayiri n'ennyumba ya Benyamini bye baasalawo okukola. **20** Awo Abuneeri n'agenda n'abasajja amakumi abiri ewa Dawudi e Kebbulooni, Dawudi n'abategekera embaga nnene. **21** Abuneeri n'agamba Dawudi nti, "Ka ŋŋenderewo mukama wange Kabaka, nkuŋŋaanye Isirayiri yenna, bakole endagaano naawe, obafuge ng'omutima gwo bwe gunaasiima." Awo Dawudi n'asindika Abuneeri agende, n'agenda mirembe. **22** Awo abasajja ba Dawudi ne bakomawo ne Yowaabu, nga baleese omunyago munene ddala. Naye we baakomerawo nga Abuneeri takyali ne Dawudi e Kebbulooni, kubanga yali amusiibudde agende mirembe. **23** Yowaabu n'eggye lyonna bwe baatuuka, Yowaabu n'ategeezebwa nga Abuneeri mutabani wa Neeri bwe yazze eri kabaka, naye kabaka n'amusiibula, n'agenda mirembe. **24** Awo Yowaabu n'agenda eri kabaka

n'amugamba nti, "Wakoze ki ekyo, okuleka Abuneeri n'agenda? **25** Okimanyi nga Abuneeri mutabani wa Neeri, yazze okukubuzaabuza, n'okuketta ennyingira yo n'enfuluma yo, ne byonna by'okola?" **26** Yowaabu n'ava mu maaso ga Dawudi, n'atuma ababaka okugoberera Abuneeri, era ne bamukomyawo okuva ku luzzi lwa Siira, naye Dawudi n'atakimanya. **27** Awo Abuneeri bwe yakomawo e Kebbulooni, Yowaabu n'amutwala ku bbali w'omulyango, ne yeefuula ng'ayogera naye mu kyama, n'amufumita mu lubuto n'afa. Ekyo Yowaabu y'akikola okumusasula olw'omusaayi gwa Asakeri muganda we. **28** Oluvannyuma Dawudi bwe yakiwulira, n'ayogera nti, "Nze n'obwakabaka bwange tetulivunaanibwa ennaku zonna mu maaso ga Mukama olw'omusaayi gwa Abuneeri mutabani wa Neeri. **29** Omusaayi gwe gubeerenga ku mutwe gwa Yowaabu ne ku nnyumba ya kitaawe, era mu nnyumba ya Yowaabu mulemenga okubulamu omuziku newaakubadde omugenge, newaakubadde omulema newaakubadde alifa n'ekitala, newaakubadde alibulwa emmere." **30** Yowaabu ne Abisaayi muganda we ne batta Abuneeri kubanga yatta muganda waabwe Asakeri mu lutalo e Gibyoni. **31** Awo Dawudi n'agamba Yowaabu n'abantu bonna abaali naye nti, "Mwambale ebibukutu, mukungubagire mu maaso ga Abuneeri." Kabaka Dawudi yennyini n'atambulira emabega w'essanduuko omwali omulambo. **32** Abuneeri n'aziikibwa e Kebbulooni, kabaka n'akaaba n'eddoboozi ddene awamu n'abantu bonna ku ntaana ya Abuneeri. **33** Kabaka n'akungubagira Abuneeri, ng'agamba nti, "Abuneeri teyandifudde ng'omusirusiru bw'afa. **34** Emikono gyo tegyasibibwa, so n'ebigere byo tebyateekebwa mu masamba. Ng'omuntu bw'agwa mu maaso g'abo abatali batuukirivu, bwe wagwa bw'otyo." Abantu bonna ne bamukungubagira. **35** Oluvannyuma bonna ne bagezaako okuwaliriza Dawudi alye ku mmere ng'obudde bukyalaba, naye n'alayira ng'agamba nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okukirawo, bwe nnaakomba ku mmere oba ku kintu kyonna, okutuusa enjuba ng'emaze okugwa." **36** Awo abantu bonna ne bakitegeera era ne kibasanyusa. Byonna kabaka bye yakolanga ne bisiimibwanga abantu. **37** Era ku lunaku olwo abantu bonna ne Isirayiri yenna ne bategeera nga kabaka teyasiima kuttibwa kwa Abuneeri mutabani wa Neeri. **38** Awo kabaka n'agamba abantu be nti, "Temumanyi nga leero mu Isirayiri mufuddemu omukungu era omusajja omuzira? **39** Era leero, newaakubadde nga nze kabaka eyafukibwako amafuta, ndimunafu olw'abaana ba Zeruyiya abampitiriddeko obukakanyavu. Mukama asasule bw'atyo omukozi w'ebibi olw'ebikolwa bye!"

4 Awo Isubosesi mutabani wa Sawulo bwe yawulira Abuneeri ng'afiiridde e Kebbulooni, n'aggwaamu essuubi, ne Isirayiri yenna ne beeraliikirira. **2** Mutabani wa Sawulo oyo yalina abasajja be babiri, bombi nga baduumizi ba bibinja, omu nga ye Baana, n'owokubiri nga ye Lekabu. Baali batabani ba Limmoni Omubeerosi ng'ava mu kika kya Benyamini, kubanga Beerosi kyabalibwanga okuba ekimu ki bitundu bya Benyamini, **3** engeri abantu ab'e Beerosi bwe baddukira e Gittayimu, ne babeera eyo na guno gujwa. **4** Yonasaani mutabani wa Sawulo yalina omwana owoobulenzi eyalemala ebigere. Yalina emyaka etaano egy'obukulu, amawulire agakwata ku kufa kwa Sawulo ne Yonasaani bwe gaasaasaanyizibwa okuva mu Yezuleeri. Naye eyamulabiriranga bwe yamusitula, ng'adduka okumuwonya, omwana n'agwa n'alemala. N'erinnya lye ye yali Mefibosesi. **5** Awo Lekabu ne Baana batabani ba Limmoni Omubeerosi, ne balaga Isubosesi gye yabeeranga, ne batuuka mu ssaawa ez'etuntu, ne bamusanga ng'awummuddeko. **6** Ne bagenda mu kisenge eky'omunda ne baba ng'abajja okukima eŋŋaano, ne bamufumita mu lubuto, ne badduka. **7** Bwe bayingira mu nnyumba, baamusanga agalamidde ku kitanda mu kisenge kye, ne bamufumita ne bamutta, ne bamusalako n'omutwe. Ne batwala omutwe gwe, ne batambula ekiro kyonna mu kkubo erya Alaba. **8** Omutwe gwa Isubosesi ne bagutwalira Dawudi e Kebbulooni, ne bamugamba nti, "Omutwe gwa Isubosesi mutabani wa Sawulo omulabe wo, eyayagala okukutta, guuguno. Leero Mukama awalanye eggwanga lya mukama waffe kabaka ku Sawulo n'ezzadde lye." **9** Naye Dawudi n'addamu Lekabu ne muganda we Baana, batabani ba Limmoni Omubeerosi nti, "Mukama nga bw'ali omulamu, alokodde obulamu bwange mu kibi kyonna, **10** omuntu bwe yaŋŋamba nti, 'Sawulo afudde,' n'alowooza nti yali andetedde amawulire amalungi, namukwata ne muttira e Zikulagi, era eyo ye yali empeera ye olw'amawulire ge yaleeta. **11** Mulowooza nga tekirisingawo eri abasajja ababi abattidde omusajja ataliiko musango mu nnyumba ye, ku kitanda kye, ne nvunaana omusaayi gwe ku mmwe era ne mbazikiriza okuva ku nsi?" **12** Awo Dawudi n'alagira abavubuka be, okutta abasajja abo. Ne babasalako engalo n'ebigere ne bawanika ebiwuduwudu okumpi n'ekidiba e Kebbulooni. Naye ne baddira omutwe gwa Isubosesi, ne baguziika mu ntaana ya Abuneeri e Kebbulooni.

5 Ebika byonna ebya Isirayiri ne bigenda eri Dawudi e Kebbulooni, ne boogera nti, "Laba, tuli mubiri gwo era musaayi gwo. **2** Mu biro eby'edda, Sawulo nga ye kabaka waffe, gwe wakulemberanga Isirayiri mu ntalo. Era Mukama yakwogerako nti, 'Olirunda abantu bange Isirayiri, era oliba mukulembeze waabwe.'" **3** Awo abakadde bonna aba Isirayiri bwe bajja eri kabaka e Kebbulooni, n'akola nabo endagaano e Kebbulooni mu maaso ga Mukama Katonda, era ne bafuka amafuta ku Dawudi okuba kabaka wa Isirayiri. **4** Dawudi we yatanulira okuba kabaka yalina emyaka amakumi asatu; n'afugira emyaka amakumi ana. **5** Mu Kebbulooni n'afugirayo Yuda emyaka musanvu n'ekitundu, ate mu Yerusaalemi n'afugiramu Isirayiri yenna ne Yuda emyaka asatu mu esatu. **6** Kabaka n'abasajja be ne boolekera Yerusaalemi okulwana n'Abayebusi abaabeeranga eyo. Abayebusi ne bagamba Dawudi nti, "Toliyingira muno, kubanga abazibe b'amaaso n'abalema balikulwanyisa ne bakulemesa;" nga balowooza nti Dawudi tayinza kukiyingira. **7** Naye Dawudi n'awamba ekigo kya Sayuuni, ky'ekibuga kya Dawudi. **8** Ku lunaku olwo Dawudi n'alagira nti, "Abanaagenda okutta Abayebusi, bayitire ku lusalosalo batte abazibe b'amaaso n'abalema,

emmeeme ya Dawudi b'ekyawa." Kyekyava kigambibwa nti, "Abazibe b'amaaso n'abalema tebaliyingira mu lubiri." **9** Dawudi n'abeera mu kigo, n'akituuma Ekibuga kya Dawudi. N'azimba ekibuga okukyetooloola, n'akiteekako ne bbugwe. **10** Dawudi ne yeeyongeranga okuba ow'amaanyi kubanga Mukama Katonda ow'Eggye yali wamu naye. **11** Awo kabaka Kiramu ow'e Ttuulo n'atuma ababaka ne batwala emivule, ne bagenda, n'abazimbi b'amayinja, n'ababazzi eri Dawudi okumuzimbira olubiri. **12** Dawudi n'ategeera nga Mukama yali amunywezezza okuba kabaka wa Isirayiri, era ng'agulumizizza obwakabaka bwe olw'abantu ba Mukama Isirayiri. **13** Dawudi bwe yava e Kebbulooni n'awasa abakyala abalala mu Yerusaalemi, abaana aboobulenzi n'aboobuwala ne bamuzaalirwa. **14** Amannya g'abo abaamuzaalirwa mu Yerusaalemi gaali Sammuwa, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani, **15** ne Ibukali, ne Eriswa, ne Nefegi, ne Yafiya, **16** ne Erisaama, ne Eriyada ne Erifereti. **17** Awo Abafirisuuti bwe baawulira nga Dawudi afukiddwako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri, bonna ne bambuka okumunoonya, naye Dawudi n'akiwulira n'aserengeta mu kigo kye. **18** Abafirisuuti baali bazze nga basaasaanye mu kiwonvu Lefayimu. **19** Dawudi ne yeebuuza ku Mukama nti, "Ŋŋende nnumbe Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwange?" Mukama n'amuddamu nti, "Genda, kubanga nnaabagabula mu mukono gwo." **20** Awo Dawudi n'agenda e Baaluperazimu, era n'abawangula. N'ayogera nti, "Mukama abonerezza abalabe bange mu maaso gange, ng'embuyaga ez'amazzi bwe zita ne zikulukuta n'amaanyi." Era ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Baaluperazimu. **21** Abafirisuuti ne baleka eyo balubaale baabwe be beekolera, Dawudi n'abasajja be ne babatwala. **22** Abafirisuuti ne badda, ne basaasaana mu kiwonvu kya Lefayimu. **23** Awo Dawudi bwe yeebuuza ku Mukama, n'amuddamu nti, "Tobatabaalirawo, naye beetooloole, obalumbe ng'obafuluma mu maaso g'emitugunda. **24** Awo olunaatuuka bw'onoowulira abakumba ku masanso g'emitugunda, oyanguwe okulumba, kubanga ekyo kinaategeeza nti Mukama akukulembedde okuzikiriza eggye ly'Abafirisuuti." **25** Awo Dawudi n'akola nga Mukama bwe yamulagira, n'azikiriza Abafirisuuti okuva e Geba okutuuka e Gezeri.

6 Dawudi n'akuŋŋaanya nate abasajja abaawera emitwalo esatu be yalonda mu Isirayiri. **2** N'agolokoka n'agenda n'abantu bonna abaali naye, okuva e Baale, Yuda, okuggyayo essanduuko ya Katonda eyitibwa Erinnya lya Mukama ow'Eggye atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka wakati wa bakerubi. **3** Ne bateeka essanduuko ya Katonda ku ggaali empya ne bagiggya mu nnyumba ya Abinadaabu eyali ku lusozi, Uzza ne Akiyo batabani be ne bagikulembera **4** ng'essanduuko ya Katonda kweri, Akiyo ng'agikulembeddemu. **5** Dawudi n'ennyumba yonna eya Isirayiri ne bajaguliza mu maaso ga Mukama n'amaanyi gaabwe gonna, nga bayimba ennyimba nga bakuba ennanga, n'entongooli, n'ebitaasa, n'ensaasi, n'ebirala. **6** Awo bwe baatuuka mu gguuliro lya Nakoni, ente bwe zeesittala, Uzza n'agolola omukono gwe n'akwata ku ssanduuko ya Katonda. **7** Obusungu bwa Mukama ne bubuubuukira ku Uzza olw'ekikolwa ekyo, Katonda n'amuttira awo okumpi n'essanduuko ya Katonda. **8** Awo Dawudi n'anyiiga kubanga obusungu bwa Mukama bwagwa ku Uzza, n'atuuma ekifo ekyo Peruzuzza, ne leero. **9** Olunaku olwo Dawudi n'atya Mukama, n'ayogera nti, "Essanduuko ya Mukama eyinza etya okuleetebwa gye ndi?" **10** Dawudi n'atayagala kutwala ssanduuko ya Mukama mu kibuga kya Dawudi, era n'asalawo okugitwala mu nnyumba ya Obededomu Omugitti. **11** Essanduuko ya Mukama n'ebeera mu nnyumba ya Obededomu Omugitti emyezi esatu, era Mukama n'amuwa omukisa ye n'ennyumba ye yonna. **12** Awo Dawudi n'ategeezebwa nti, "Ennyumba ya Obededomu n'ebintu bye byonna biweereddwa omukisa olw'essanduuko ya Katonda." Dawudi n'agenda n'aggyayo essanduuko ya Katonda mu nnyumba ya Obededomu n'agireeta mu kibuga kya Dawudi ng'ajaguza. **13** Abaasitula essanduuko ya Mukama bwe baatambula ebigere mukaaga n'awaayo ente ennume n'ennyana ensava nga ssaddaaka. **14** Dawudi ng'ayambadde olugoye olwa linena, n'azinira mu maaso ga Mukama n'amaanyi ge gonna. **15** Dawudi n'ennyumba ya Isirayiri yonna ne baleeta essanduuko ya Mukama nga boogerera waggulu, era nga bafuuwa n'amakondeere. **16** Awo essanduuko ya Mukama bwe yali ng'ereetebwa mu kibuga kya Dawudi, Mikali muwala wa Sawulo, ng'ali mu ddirisa, n'alengera kabaka Dawudi ng'abuuka, ng'azinira mu maaso ga Mukama, n'amunyooma. **17** Ne baleeta essanduuko ya Mukama ne bagiteeka mu kifo kyayo mu weema Dawudi gye yali agisimbidde, Dawudi n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, mu maaso ga Mukama. **18** Awo Dawudi bwe yamala okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, n'asabira abantu omukisa mu linnya lya Mukama ow'eggye, **19** buli muntu n'amugabula omugaati, n'ekiyungula ky'ennyama, n'ekitole eky'ezabbibu enkalu, abasajja n'abakyala. N'oluvannyuma abantu bonna ne baddayo ewaabwe. **20** Dawudi n'addayo ewuwe okusabira ab'omu nnyumba ye omukisa, Mikali muwala wa Sawulo n'agenda okumusisinkana n'ayogera nti, "Kabaka wa Isirayiri ayinza atya okweswaza bw'atyo, ne yeyambulira mu maaso g'abawala abaweereza n'abaddu ng'omuntu atalina nsonyi?" **21** Awo Dawudi n'agamba Mikali nti, "Nakikoledde mu maaso ga Mukama eyannonda okusinga kitaawo, n'ennyumba ye yonna okuba omukulembeze w'abantu ba Mukama, Isirayiri, era nzija kujagulizanga mu maaso ga Mukama. **22** Nzija kweyongerera ddala okweswaza, era sijja kuswala mu maaso gange, naye mu maaso g'abawala abaweereza b'oyogeddeko, nnaasibwangamu ekitiibwa." **23** Awo muwala wa Sawulo Mikali, n'abeera mugumba okutuusa olunaku lwe yafa.

7 Awo olwatuuka kabaka n'atereera mu lubiri lwe, Mukama n'amuwa okuwummula eri abalabe be bonna abaamwetooloola. **2** N'agamba Nasani nnabbi nti, "Laba ntudde mu lubiri olwazimbibwa n'emivule, naye essanduuko ya Katonda eri mu weema." **3** Nasani n'addamu kabaka nti, "Genda okole ng'omutima gwo bwe gukugamba, kubanga Mukama ali wamu naawe." **4** Ekiro ekyo ekigambo kya

Mukama ne kijjira Nasani nti, **5** "Genda otegeeze omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Ggwe olinzimbira ennyumba ey'okubeeramu? **6** Sibeeranga mu nnyumba okuva ku lunaku lwe naggya Abayisirayiri mu Misiri, ne leero. Ntambudde okuva mu kifo ekimu okudda mu kirala nga mbeera mu weema. **7** Mu bifo byonna bye ntambudde n'Abayisirayiri bonna, nnina ekigambo n'ekimu kye nagamba abafuzi baabwe be nalagira okukulembera abantu bange, Isirayiri nti, "Kiki ekibalobedde okunzimbira ennyumba ey'emivule?'" **8** "Kaakano tegeeza omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama, ow'Eggye nti, "Nakuggya mu ddundiro gye walundiranga endiga ne nkufuula omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. **9** Mbadde naawe buli gy'ogenze, era nzikiririzza abalabe bo bonna mu maaso go. Ndifuula erinnya lyo okuba ekkulu, ne liba ng'erimu ku g'abasajja ab'ekitiibwa ennyo mu nsi. **10** Ndifunira abantu bange Isirayiri ekifo ekyabwe ku bwabwe, balemenga okutawanyizibwanga. Abantu ababi tebalibacocca nate, nga bwe baakolanga olubereberye, **11** okuva lwe nalonda abalamuzi okufuga abantu bange Isirayiri. Era ndikuwa ebiseera eby'emirembe abalabe bo baleme okukuyigganya. ""Mukama akugamba nti Mukama Katonda yennyini, alinyweza ennyumba yo. **12** Ennaku zo bwe ziriggwaako, n'owummula ne bajjajjaabo, ndikuza ezzadde lyo eririva munda yo likusikire, era ndinyweza obwakabaka bwe. **13** Oyo yalizimbira Erinnya lyange ennyumba, era ndinyweza entebe ye ey'obwakabaka bwe ennaku zonna. **14** Nnaabeeranga kitaawe, naye aliba mwana wange. Bw'anasobyanga nnaamukangavvulanga n'omuggo ogw'abantu n'enga ez'abantu. **15** Naye okwagala kwange tekumuvengako, nga bwe kwava ku Sawulo, gwe naggya mu maaso go. **16** Ennyumba yo n'obwakabaka bwo birifuuka bya nkalakkalira ennaku zonna mu maaso gange, era entebe yo ey'obwakabaka erinywezebwa ennaku zonna."" **17** Nasani n'ategeeza Dawudi ebigambo byonna eby'okubikkulirwa kwe. **18** Awo kabaka Dawudi n'ayingira n'atuula mu maaso ga Mukama, n'ayogera nti, "Nze ani, Ayi Mukama Katonda, n'ennyumba yange kye ki, ggwe okuntuusa wano? **19** Gy'obeera ekyo tekimala, Ayi Mukama Katonda, oyogedde ku bigenda okubaawo mu biro eby'omu maaso ku nnyumba ey'omuddu wo. Bw'otyo bw'okolagana n'omuntu, Ayi Mukama Katonda? **20** "Kiki ekirala Dawudi kyayinza okukugamba, kubanga ggwe, Ayi Mukama Katonda omanyi omuddu wo. **21** Olw'ekigambo kyo n'olw'okusiima kwo, okoze ebintu bino ebikulu, n'obimanyisa omuddu wo. **22** "Ng'oli mukulu, Ayi Mukama Katonda! Tewali akwenkana, era tewali Katonda wabula ggwe, nga bwe twewuliridde n'amatu gaffe. **23** Era ggwanga ki mu nsi erifaanana ng'abantu bo Isirayiri, eggwanga Katonda lye yeenunulira, ne yeekolera erinnya, n'abakolera ebintu ebikulu eby'amagero bwe yagoba amawanga ne balubaale baabwe mu maaso g'abantu bo be weenunulira okuva mu Misiri? **24** Onywezezza abantu bo, Isirayiri ng'ababo ddala emirembe gyonna era ggwe Ayi Mukama wafuuka Katonda waabwe. **25** "Kaakano, Ayi Mukama Katonda, otuukirize ekyo kye wasuubiza omuddu wo n'ennyumba ye okole nga bwe wasuubiza, **26** erinnya lyo ligulumizibwenga emirembe gyonna, n'abantu boogerenga nti, 'Mukama ow'Eggye ye Katonda wa Isirayiri,' era n'ennyumba ey'omuddu wo Dawudi erinywezebwa mu maaso go. **27** "Ayi Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ekyo okibikkulidde omuddu wo ng'ogamba nti, 'Ndikuzimbira ennyumba,' omuddu wo kyavudde ayaŋŋanga okuwaayo okusaba okwo gy'oli. **28** Ayi Mukama Katonda, oli Katonda, n'ebigambo byo bya mazima, era omuddu wo omusuubizza ebintu ebirungi. **29** Kale nno okkirize okuwa ennyumba ey'omuddu wo omukisa enywerere mu maaso go ennaku zonna, kubanga ggwe Ayi Mukama Katonda oyogedde, era ennyumba ey'omuddu wo eneebanga n'omukisa ennaku zonna."

8 Oluvannyuma lw'ebyo, Dawudi n'awangula Abafirisuuti, n'abafuula abaddu be, n'awamba n'ekibuga kyabwe ekikulu. **2** Dawudi n'awangula n'Abamowaabu, n'alagira buli omu ku bo yebake wansi, n'abapimako n'olukoba olupima. Buli eyali ebipimo bibiri yattibwanga, naye oyo eyali ow'ebipimo ebisatu nga y'alama. Abamowaabu ne bafuuka baddu ba Dawudi ne bamuwanga obusuulu. **3** Ate era Dawudi n'awangula Kadadezeri mutabani wa Lekobu, kabaka w'e Zoba, bwe yali nga yeddiza amatwale ge ku Mugga Fulaati. **4** Dawudi n'awamba amagaali ga Kadadezeri lukumi, n'abeebagala embalaasi kasanvu, n'abaserikale ab'ebigere emitwalo ebiri. N'atema kumpi embalaasi zonna, n'azilemaza n'alekawo kikumi ku zo. **5** Awo Abasuuli ab'e Ddamasiko ne bajja okubeera Kadadezeri kabaka w'e Zoba, naye Dawudi n'atta emitwalo ebiri mu enkumi bbiri ku bo. **6** Dawudi n'assa ebibinja eby'abaserikale mu Busuuli e Ddamasiko, Abasuuli ne bafuuka baddu be, era ne bamuwanga obusuulu. Mukama n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yagendanga. **7** Dawudi n'anyaga engabo eza zaabu ezasitulibwanga abaserikale ba Kadadezeri n'azireeta e Yerusaalemi. **8** Kabaka Dawudi n'anyaga n'ebikomo bingi ddala okuva mu Beta ne mu Berosayi, ebibuga ebyali ebya Kadadezeri. **9** Awo Toyi kabaka w'e Kamasi bwe yawulira nga Dawudi awangudde eggye lyonna erya Kadadezeri, **10** n'atuma mutabani we Yolaamu eri kabaka Dawudi okumulamusaako, n'okumuyozaayoza okuwangula olutalo wakati we ne Kadadezeri. Kadadezeri yalwananga ne Toyi. Yolaamu n'amutwalira ebintu bya ffeeza ne zaabu n'ebikomo. **11** Kabaka Dawudi n'abiwonga eri Mukama, nga bwe yakola effeeza ne zaabu bye yaggya mu mawanga amalala ge yawangula. **12** Amawanga gaali: Busuuli, ne Mowaabu, n'Abamoni, n'Abafirisuuti ne Amaleki; n'awonga n'omunyago gwa Kadadezeri, mutabani wa Lekobu, kabaka w'e Zoba. **13** Erinnya lya Dawudi ne litutumuka, bwe yakomawo okuva okutta Abasuuli omutwalo gumu mu kanaana mu kiwonvu eky'Omunnyo. **14** N'ateeka ebibinja bya baserikale mu Busuuli yonna, Abasuuli bonna ne bafuuka baddu ba Dawudi. Mukama n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yagendanga. **15** Dawudi n'afuga Isirayiri yenna, ng'afuga abantu be bonna mu bwenkanya ne mu mazima. **16** Yowaabu mutabani wa Zeruyiya ye yali omuduumizi w'eggye, Yekosafaati mutabani wa Akirudi nga ye mujjukiza, **17** Zadooki mutabani wa Akitubu ne Akimereki mutabani wa Abiyasaali nga be bakabona, Seroya nga

ye muwandiisi, **18** Benaaya mutabani wa Yekoyaada nga ye mukulu w'Abakeresi n'Abaperesi abaakuumanga ba kabaka, batabani ba Dawudi nga be bawi ba magezi ab'obwakabaka.

9 Dawudi n'abuuza nti, "Wakyaliwo omuntu mu nnyumba ya Sawulo eyasigalawo gwe nnyinza okulaga ekisa ku lwa Yonasaani?" **2** Awo waaliwo omuddu mu nnyumba ya Sawulo erinnya lye Ziba. Ne bamutumya, n'ajja mu maaso ga Dawudi. Kabaka n'amubuuza nti, "Ggwe Ziba?" N'addamu nti, "Nze wuuyo omuddu wo." **3** Kabaka n'amubuuza nti, "Tewaliwo muntu mu nnyumba ya Sawulo eyasigalawo gwe nnyinza okukolera ebirungi olw'ekisa kya Katonda?" Ziba n'addamu kabaka nti, "Wakyaliwo mutabani wa Yonasaani, eyalemala ebigere." **4** Kabaka n'amubuuza nti, "Ali ludda wa?" Ziba n'amuddamu nti, "Ali mu nnyumba ya Makiri mutabani wa Ammiyeri mu Lodebali." **5** Awo Dawudi n'amutumya, ne bamuleeta okuva mu nnyumba ya Makiri mutabani wa Ammiyeri mu Lodebali. **6** Mefibosesi mutabani wa Yonasaani, muzzukulu wa Sawulo n'ajja eri Dawudi n'avuunama mu maaso ge. Dawudi n'amubuuza nti, "Ggwe Mefibosesi?" N'addamu nti, "Nze wuuyo omuddu wo." **7** Dawudi n'amugamba nti, "Totya kubanga siireme kukukolera bya kisa ku lwa Yonasaani kitaawo. Nzija kukuddiza ettaka lyonna eryali erya jjajjaawo Sawulo, era onooliranga ku mmeeza yange." **8** Mefibosesi ne yeeyanza n'ayogera nti, "Omuddu wo kye ki, okufaayo ku mbwa enfu nga nze?" **9** Awo kabaka n'ayita Ziba, omuddu wa Sawulo, n'amugamba nti, "Mpadde muzzukulu wa mukama wo ebintu byonna ebyali ebya Sawulo n'ennyumba ye. **10** Ggwe ne batabani bo n'abaddu bo munaamulimiranga ettaka ne muleeta ebibala ebirivaamu, muzzukulu wa mukama wo abenga n'ekyokulya. Mefibosesi muzzukulu wa mukama wo, ye anaaliiranga ku mmeeza yange nange, ennaku zange zonna." Ziba yalina abaana aboobulenzi kkumi na bataano n'abaddu amakumi abiri. **11** Awo Ziba n'agamba kabaka nti, "Nga bw'olagidde mukama wange kabaka, bwe kijja okukolebwa omuddu wo." Mefibosesi n'aliiranga ku mmeeza ya Dawudi ng'omu ku balangira. **12** Mefibosesi yalina mutabani we omuto, eyayitibwanga Mikka, ne bonna abaali ab'ennyumba ya Ziba baali baddu ba Mefibosesi. **13** Mefibosesi n'abeera mu Yerusaalemi kubanga yaliiranga ku mmeeza ya kabaka. Yali yalemala ebigere.

10 Mu kiseera ekyo kabaka w'abaana ba Amoni n'afa, mutabani we Kamuni n'amusikira. **2** Dawudi n'alowooza nga kyandibadde kirungi, okumukolera ebyekisa nga kitaawe bwe yali akoze. Awo Dawudi n'amutumira ekibinja okugenda okumukubagiza olw'okufa kwa kitaawe. Abasajja ba Dawudi bwe baatuuka mu nsi ey'Abamoni, **3** abakungu ba Amoni ne bagamba Kamuni mukama waabwe nti, "Olowooza nga Dawudi okukuweereza ababaka okukubagiza, aba assaamu kitaawo kitiibwa? Olowooza nga Dawudi tabasindise okujja okulawuna n'okuketta ekibuga n'okukiwamba?" **4** Awo Kamuni n'akwata abasajja ba Dawudi n'abamwako ekitundu ky'ebirevu byabwe n'abasalira ebyambalo byabwe wakati okukoma ku manyuma gaabwe, n'abagoba baddeyo ewaabwe. **5** Dawudi bwe yategeezebwa ebyo, n'atumira abasajja be ababaka, kubanga baali mu buswavu bungi, n'abagamba nti, "Musigale e Yeriko ebirevu byammwe bimale okukula mulyoke mukomewo." **6** Awo Abamoni bwe bategeera nga Dawudi bamufuukidde ekyenyinyalwa, ne bapangisa abaserikale ab'ebigere Abasuuli emitwalo ebiri okuva e Besukekobu n'e Zoba, n'abalala abasajja lukumi okuva ewa kabaka w'e Maaka, n'abalala omutwalo gumu mu enkumi bbiri okuva e Tobu. **7** Dawudi olwawulira ebyo, n'asindika Yowaabu n'eggye lyonna ery'abasajja abalwanyi abazira. **8** Abamoni ne bavaayo ne basimba ennyiriri awayingirirwa mu wankaaki w'ekibuga kyabwe, Abasuuli ab'e Zoba n'ab'e Lekobu, n'abasajja ab'e Tobu n'e Maaka bo ne babeera mu ttale. **9** Awo Yowaabu bwe yalaba ng'olutalo lumutaayizza mu maaso n'emabega, n'alondamu abasajja abazira mu Isirayiri, n'abasindika batabaale Abasuuli. **10** Abaasigalawo n'abakwasa Abisaayi muganda we okubaduumira, n'abasindika batabaale Abamoni. **11** Yowaabu n'agamba muganda we nti, "Bwe munaalaba Abasuuli nga batuyitiridde amaanyi, munajja ne mutubeera. Abamoni bwe banaabayinga amaanyi, tunajja ne tubabeera. **12** Tuddemu amaanyi tulwane masajja olw'abantu baffe, n'olw'ebibuga bya Katonda waffe. Mukama akole nga bw'asiima." **13** Awo Yowaabu n'abasajja abaali naye ne bambuka okutabaala Abasuuli, Abasuuli ne babadduka. **14** Abamoni bwe baalaba nga Abasuuli badduse, nabo ne badduka Abisaayi, ne bayingira mu kibuga. Yowaabu n'alekeraawo okulwana n'Abamoni, n'addayo e Yerusaalemi. **15** Awo Abasuuli bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne beekuŋŋaanya. **16** Kadadezeri n'atumya Abasuuli okuva emitala w'Omugga Fulaati, ne bagenda e Keramu nga bakulembeddwamu Sobaki omuduumizi w'eggye lya Kadadezeri. **17** Awo Dawudi bwe yakiwulira, n'akuŋŋaanya Isirayiri yenna n'asomoka Yoludaani n'agenda e Keramu. Abasuuli ne basimba ennyiriri okwolekera Dawudi balwane naye. **18** Naye ne badduka mu maaso ga Isirayiri, Dawudi n'atta abasajja lusanvu ku bavuzi b'amagaali g'embalaasi, era n'emitwalo ena ku beebagala embalaasi, n'afumita ne Sobaki omuduumizi w'eggye lyabwe n'afiirawo. **19** Awo bakabaka bonna abaali abaddu ba Kadadezeri bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne beeweerayo ddala eri Abayisirayiri, era ne babawanga n'obusuulu. Awo Abasuuli ne batya okuddamu okuyamba Abamoni.

11 Awo mu biro ebyo, ekiseera bakabaka mwe bagendera okutabaala, Dawudi n'asindika Yowaabu n'abasajja be n'eggye lyonna erya Isirayiri. Ne bazikiriza abaana ba Amoni ne bazingiza n'ekibuga kya Labba. Naye Dawudi n'asigala mu Yerusaalemi. **2** Olunaku olumu, mu ssaawa ez'olweggulo, Dawudi n'agolokoka, n'atambulatambula ku kasolya ak'olubiri lwe. N'asinziira waggulu eyo n'alengera omukazi ng'anaaba, era omukyala yali mulungi omubalagavu. **3** Dawudi n'atuma omuntu okugenda okumunoonyerezaako. Ne bakomawo ne bamutegeeza nti, "Oyo ye Basuseba muwala wa Eriyaamu mukyala wa Uliya Omukiiti." **4** Awo Dawudi n'amutumya, n'ajja

gy'ali, ne yeebaka naye. Yali mu kiseera eky'okwelongoosa obutali bulongoofu bwe. Oluvannyuma n'addayo ewuwe. **5** Omukyala n'aba olubuto, n'atumira Dawudi nti, "Ndi lubuto." **6** Awo Dawudi n'atumira Yowaabu nti, "Mpeereza Uliya Omukiiti." Yowaabu n'aweereza Uliya eri Dawudi. **7** Uliya bwe yagenda gy'ali, Dawudi n'abuuza Yowaabu n'abaserikale bwe baali, n'olutalo bwe lwali. **8** Awo Dawudi n'agamba Uliya nti, "Serengeta mu nnyumba yo, onaabe ku bigere." Uliya n'afuluma olubiri, kabaka n'amuweereza ekirabo. **9** Naye Uliya n'ataserengeta wuwe, n'asula ku mulyango gw'olubiri n'abaddu ba mukama we, Dawudi. **10** Dawudi bwe yategeezebwa nti, "Uliya teyazeeyo waka we," n'abuuza Uliya nti, "Waakava olugendo, kiki ekikulobedde okuddayo eka ewuwo?" **11** Uliya n'addamu Dawudi nti, "Essanduuko ne Isirayiri ne Yuda baasigadde mu weema, ne mukama wange Yowaabu n'abaddu ba mukama wange basiisidde ku ttale. Kale nnyinza ntya okugenda mu nnyumba yange okulya n'okunywa, n'okwebaka ne mukyala wange? Mazima nga bw'oli omulamu, sijja kukola kigambo bwe kityo." **12** Awo Dawudi n'agamba Uliya nti, "Sigalawo olunaku olulala olabe obanga enkya siikusindike kuddayo." Bwatyo Uliya n'asigalawo olunaku olwo n'olw'enkya. **13** Dawudi n'ayita Uliya alye naye ekyekiro, n'amutamiiza akawungeezi ak'olunaku olwo, Uliya n'agenda n'agalamira ku mukeeka gwe n'abaddu ba mukama we, n'ataddayo wuwe. **14** Enkeera Dawudi n'awandiikira Yowaabu ebbaluwa n'agiwa Uliya agitwale. **15** Yawandiika mu bbaluwa nti, "Uliya muteeke mu maaso ddala olutalo we luli olw'amaanyi, mumwabulire, afumitibwe afe." **16** Awo Yowaabu bwe yali ng'ataayizza ekibuga, n'addira Uliya n'amuteeka mu kifo kye yamanya nga waaliyo abalabe ab'amaanyi. **17** Abasajja ab'ekibuga bwe baafuluma okulwana ne Yowaabu, abamu ku basajja ba Dawudi ne battibwa, ne Uliya Omukiiti yali omu ku abo abattibwa. **18** Awo Yowaabu n'aweereza Dawudi amawulire gonna agafudde mu lutalo, **19** n'alagira gwe yatuma nti, "Bw'onoomala okutegeeza kabaka amawulire gonna agafudde mu lutalo, **20** n'alabika nga munyiivu, n'abuuza nti, 'Lwaki mwasemberedde nnyo ekibuga nga mulwana? Temwamanya nga bajja kulasa nga basinziira ku Bbugwe? **21** Ani eyatta Abimereki mutabani wa Yerubbesesi? Teyali mukazi e Sebezi eyamukanyugako ejjinja eddene, kwe baseera emmere ey'empeke, ng'asinziira ku bbugwe, n'afiirawo? Lwaki mwasembedde okumpi ennyo ne bbugwe?' Awo onoomutegeeza nti, 'Omuddu wo Uliya Omukiiti naye afudde.'" **22** Awo omubaka n'agenda n'ategeeza Dawudi byonna Yowaabu bye yamutuma okwogera. **23** Omubaka n'agamba Dawudi nti, "Abasajja batusinzizza amaanyi ne batulumba ku ttale, naye ne tubagoba okutuusa ku wankaaki ow'ekibuga. **24** Naye abalasi basinzidde ku bbugwe ne balasa abaddu, era abamu ku baddu ba kabaka baafudde, n'omuddu wo Uliya Omukiiti naye mwe yafiiridde." **25** Dawudi n'agamba omubaka nti, "Ggamba Yowaabu nti, 'Ekigambo ekyo kireme okukubuza emirembe, kubanga ekitala olumu kitta omu n'olulala ne kitta omulala. Munyiikirire okulumba ekibuga mukiwambe.' Era Yowaabu mugambe agume omwoyo." **26** Awo mukyala wa Uliya bwe yawulira nti bba afudde, n'amukungubagira. **27** Okukungubaga bwe kwaggwa, Dawudi n'amutumya, n'amuleeta mu nnyumba ye, n'afuuka mukyala we, n'amuzaalira omwana owoobulenzi. Naye ekigambo ekyo Dawudi kye yakola ne kitasanyusa Mukama.

12 Awo Mukama n'atuma Nasani eri Dawudi amugambe nti, "Waaliwo abasajja babiri mu kibuga ekimu, omu nga mugagga, omulala nga mwavu. **2** Omugagga yalina ebisibo by'endiga bingi n'ente nnyingi; **3** naye omwavu nga taliiko bw'ali wabula yalina omwana gw'endiga gumu nga muluusi gwe yagula. N'alabirira omwana gw'endiga ogwo, ne gukula n'abaana be, ne gugabananga ku mmere ye, ne gunyweranga wamu naye, era n'aguleranga. Gwali ng'omwana we owoobuwala gy'ali. **4** "Lwali lumu ne wajja omutambuze eri nnaggagga, naye nnaggagga oyo n'atayagala kuddira emu ku ndiga ze oba nte ze okuteekerateekera omutambuze oyo ekyokulya. Kyeyava addira omwana gw'endiga guli ogw'omwavu n'aguteekerateekera omugenyi we." **5** Awo Dawudi n'asunguwalira nnyo omusajja nnaggagga, n'ayogera nti, "Mukama nga bw'ali omulamu, omusajja akoze ekintu bwe kityo ateekwa **6** okusasula emirundi ena olw'ekikolwa ekyo, kubanga talina kusaasira, era asaanira attibwe." **7** Nasani n'agamba Dawudi nti, "Omusajja oyo ye ggwe. Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Nakufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri, ne nkulokola mu mukono gwa Sawulo, **8** ne nkuwa ennyumba ya mukama wo, ne nkukwasa ne bakyala ba mukama wo, ne nkuwa ennyumba ya Isirayiri ne Yuda; ebyo singa byali tebimala nandikwongedde bingi n'okusingawo. **9** Kiki ekikunyoomezza ekigambo kya Mukama, n'okukola n'okola ekibi bwe kityo mu maaso ge? Watta Uliya Omukiiti n'ekitala, n'otwala mukyala we n'omufuula owuwo.' **10** Wamutta n'ekitala eky'Abaana ba Amoni. Noolwekyo ekitala tekiriva mu nnyumba yo, kubanga onnyoomye n'otwala mukyala wa Uliya Omukiiti n'omufuula owuwo. **11** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Laba, ndireeta ekikolimo mu nnyumba yo, ne nzirira bakyala bo ng'olaba ne mbawa muliraanwa wo, ne yeebaka nabo emisana. **12** Wakikola mu kyama, naye nze ndikikola mu maaso ga Isirayiri yenna, emisana.'" **13** Awo Dawudi n'agamba Nasani nti, "Nnyonoonye Mukama." Nasani n'addamu nti, "Kale, Mukama aggyeewo ekyonoono kyo era toofe. **14** Naye olw'ekikolwa ekyo, oleetedde abalabe ba Mukama okumunyooma, omwana anaakuzaalirwa kyanaava afa." **15** Nasani bwe yaddayo eka, Mukama n'alwaza nnyo omwana muka wa Uliya gwe yazaala. **16** Dawudi ne yeegayirira Katonda ku lw'omwana, n'asiiba, n'agenda mu nnyumba ye n'amala ekiro kyonna nga yeebase wansi. **17** Abakadde ab'ennyumba ye ne bagendanga gy'ali, okumuwaliriza asituke, alye ne ku mmere, naye n'agaana. **18** Ku lunaku olw'omusanvu omwana n'afa. Naye abaddu ba Dawudi ne batya okumutegeeza nti omwana afudde, nga bagamba, nti, "Omwana bwe yali omulamu twagezaako okwogera naye, n'atatuwuliriza, olwo binaabeera bitya bwe tunaamubuulira nti omwana afudde? Ayinza okutabukira ddala." **19** Naye Dawudi n'alaba abaddu be nga boogera

obwama, n'ategeera nti omwana afudde. N'ababuuza nti, "Omwana afudde?" Ne baddamu nti, "Afudde." **20** Awo Dawudi n'ava wansi, n'anaabako, ne yeerongoosa, n'akyusa ebyambalo bye, n'alaga mu nnyumba ya Mukama n'asinza. Oluvannyuma n'addayo mu nnyumba ye, n'asaba emmere, n'alya. **21** Abaddu be ne bamubuuza nti, "Kiki ekyo ky'okola? Omwana bwe yali omulamu, wasiiba n'okaaba, naye kati afudde, ogolokose, olya!" **22** N'addamu nti, "Omwana we yabeerera omulamu, n'asiiba ne nkaaba, nga ndowooza nti, 'Ani amanyi, Mukama ayinza okunsaasira, omwana n'aba mulamu?' **23** Naye kaakano afudde, kiki ekinsiibya? Nkyayinza okumukomyawo? Nze ndigenda gy'ali, naye ye talikomawo gye ndi." **24** Awo Dawudi n'akubagiza mukyala we Basuseba, ne yeetaba naye, n'aba olubuto, n'azaala omwana wabulenzi, ne bamutuuma Sulemaani, Mukama n'amwagala, **25** era olw'okwagala okwo, Mukama kyeyava atuma Nasani nnabbi n'amutuuma Yedidiya, amakulu nti ayagalibwa Mukama. **26** Mu biro ebyo Yowaabu n'alwana n'abaana ba Amoni, n'awamba Labba ekibuga kyabwe ekikulu. **27** Yowaabu n'atumira Dawudi nti, "Nnumbye Labba, era n'amazzi gaabwe ngasazeeko. **28** Kaakano kuŋŋaanya eggye lyonna, otabaale ekibuga ekikulu, okiwambe, nga sinnaba kukitwala, ne kituumibwa erinnya lyange." **29** Awo Dawudi n'akuŋŋaanya eggye lyonna n'ayolekera Labba, n'akirumba era n'akiwamba. **30** N'addira engule eyali eya kabaka waabwe, obuzito bwayo kilo asatu mu nnya eza zaabu, nga mu yo baateekamu amayinja ag'omuwendo, n'agyetikkira ku mutwe gwe. N'atwala n'omunyago mungi ddala okuva mu kibuga. **31** N'aggya abantu abaali mu kibuga, n'abatwala okuba abapakasi; ne bakozesanga emisomeeno, n'ensuuluulu, n'embazzi, n'abalala ne babumbanga amatoffaali. Mu ngeri y'emu n'akozesanga abantu ab'ebibuga byonna eby'abaana ba Amoni. Oluvannyuma Dawudi n'eggye lye lyonna, ne baddayo e Yerusaalemi.

13 Abusaalomu, mutabani wa Dawudi yalina mwannyina omulungi, omubalagavu erinnya lye Tamali, naye Amunoni omu ku batabani ba Dawudi omulala n'ayagala okwebaka naye. **2** Amunoni n'atawaana nnyo mu nsonga eyo n'okulwala n'alwala, kubanga Tamali yali mbeerera, Amunoni n'akisanga nga kizibu okumufuna. **3** Naye Amunoni yalina mukwano gwe ennyo, eyayitibwanga Yonadabu mutabani wa Simeeya mukulu wa Dawudi, eyali omusajja omukujjukujju. **4** N'abuuza Amunoni nti, "Kiki ekikutawanyanga buli nkya, ggwe omwana wa kabaka? Lwaki tombulira?" Amunoni n'amugamba nti, "Njagala Tamali, mwannyina Abusaalomu muganda wange." **5** Yonadabu n'amugamba nti, "Genda mu kitanda weefuule okuba omulwadde. Kitaawo bw'anajja okukulaba mugambe nti, 'Gamba mwannyinaze Tamali ajje ampe ku kyokulya. Mukkirize anteekereteekere ekyokulya nga mmulabako n'amaaso, n'oluvannyuma andiise.'" **6** Awo Amunoni n'agenda n'agalamira ku kitanda kye ne yeefuula okuba omulwadde; kabaka bwe yagenda okumulaba n'okumusaasira, Amunoni n'amugamba nti, "Nkwegayiridde, kkiriza Tamali ajje anfumbire emigaati nga mulaba ku maaso, n'oluvannyuma andiise." **7** Awo Dawudi n'atumya Tamali n'amugamba nti, "Genda ewa muganda wo Amunoni mu nnyumba ye, omuteekereteekere ekyokulya." **8** Tamali n'agenda ewa Amunoni n'amusanga ng'agalamidde ku kitanda kye. Tamali n'addira obuwunga n'abukanda, n'akola emigaati Amunoni ng'alaba, n'agifumba. **9** Tamali n'addira olukalango, n'aluggyako bye yafumbirako, Amunoni ng'alaba naye n'agaana okulya. Awo Amunoni n'alagira abaddu be nti, "Buli muntu afulume." Buli muntu n'afuluma, n'asigalamu ne Tamali. **10** Amunoni n'agamba Tamali nti, "Ndeetera emmere eno mu kisenge kyange, ondiise." Awo Tamali n'addira emigaati gy'afumbye, n'agitwalira Amunoni mwannyina mu kisenge kye. **11** Naye bwe yagimusembereza okulya n'amukwata, n'amugamba nti, "Jjangu weebake nange, mwannyinaze." **12** N'amuddamu nti, "Nedda, mwannyinaze, tonkwata n'amaanyi. Ekyo tekikolwa mu Isirayiri. Tokola kya kivve bwe kityo. **13** Nsaasira, nnadda wa obuswavu? Ate ggwe, onoobeera ng'omu ku basajja abasirusiru mu Isirayiri. Nkwegayiridde yogera ne kabaka, tajja kukuziyiza nkufumbirwe." **14** Naye n'agaana okumuwuliriza, n'amukwata olw'empaka, kubanga yali amusinza amaanyi, ne yeebaka naye. **15** Oluvannyuma Amunoni n'amukyawa nnyo nnyini, okusinga ne bwe yamwagala, n'amulagira nti, "Golokoka ofulume." **16** Tamali n'amuddamu nti, "Nedda! Okungoba kibi okusinga ekikolwa ky'onkoze." Naye n'agaana okumuwuliriza. **17** N'ayita omuddu ey'amuweerezanga n'amugamba nti, "Omukazi oyo muggye mu maaso gange, omuggalire ebweru." **18** Awo omuddu we n'afulumya Tamali ebweru, n'aggalawo oluggi. Yali ayambadde ekyambalo ekiwanvu nga ky'amabala mangi, kubanga eyo ye yabeeranga ennyambala ey'abambejja embeerera. **19** Tamali n'ateeka evvu mu mutwe gwe, n'ayuza ekyambalo kye, n'ateeka omukono ku mutwe gwe n'agenda ng'akaaba. **20** Abusaalomu mwannyina n'amubuuza nti, "Obadde ne mwannyoko Amunoni? Sirikawo mwannyinaze, oyo mwannyoko. Ekyo kireme okukunakuwaza." Awo Tamali n'abeeranga ne mwannyina Abusaalomu, nga mukazi munaku. **21** Kabaka Dawudi bwe yakiwulira, n'asunguwala nnyo. **22** Naye Abusaalomu n'atabaako kigambo ky'ayogera ne Amunoni, ekirungi oba ekibi, kyokka n'akyawa Amunoni kubanga yayonoonyesa Tamali mwannyina. **23** Bwe waayitawo emyaka ebiri nga kiseera kya kusala ebyoya by'endiga, ng'abasazi ba Abusaalomu bali e Baalukazoli, ekiriraanye Efulayimu, Abusaalomu n'ayita abaana ba kabaka bonna. **24** Abusaalomu n'agenda eri kabaka n'amugamba nti, "Omuddu wo alina abasazi ab'ebyoya by'endiga baaleese. Nkusaba kabaka n'abakungu be, mujje munjagulizeeko." **25** Kabaka n'amuddamu nti, "Nedda, mwana wange. Ffenna bwe tunajja, tujja kuzitoowerera." Abusaalomu n'amwegayirira nga bw'amuwaliriza, naye n'agaana okugenda, wabula n'amusabira omukisa. **26** Awo Abusaalomu n'amugamba nti, "Ggwe bw'oba nga tojje, nkwegayiridde okkirize Amunoni agende naffe." Kabaka n'amubuuza nti, "Lwaki Amunoni agenda nammwe?" **27** Naye Abusaalomu n'amwegayirira nnyo okutuusa bwe yakkiriza Amunoni n'abaana ba kabaka bonna okugenda naye. **28** Awo Abusaalomu n'alagira abaddu be nti,

“Muwulire! Mugenderere okulaba Amunoni ng’atudde, n’omutima gwe nga musanyuukirivu; bwe n’abagamba nti, ‘mutte Amunoni,’ mumutte. Temutya, si nze mpadde ekiragiro? Mube n’amaanyi era mube bazira.” **29** Awo abasajja ba Abusaalomu ne batta Amunoni nga Abusaalomu bwe yabalagira. Abaana ba kabaka bonna ne basituka ne beebagala buli muntu ennyumbu ye ne badduka. **30** Bwe baali bakyali mu kkubo, amawulire ne gatuuka eri Dawudi nti, “Abusaalomu asse abaana ba kabaka bonna, era tewasigadde n’omu.” **31** Kabaka n’agolokoka n’ayuza ebyambalo bye, ne yeebaka mu ttaka n’abaddu be bonna abaaliwo ne bayuza ebyambalo byabwe. **32** Naye Yonadabu mutabani wa Simeeya, mukulu wa Dawudi, n’ayogera nti, “Mukama wange kabaka aleme okulowooza nga basse abalangira bonna, Amunoni yekka y’afudde. Era ekyo kye kyali ekigendererwa kya Abusaalomu okuva ku lunaku Amunoni lwe yakwata Tamali mwannyina. **33** Noolwekyo mukama wange kabaka aleme okweraliikirira olw’amawulire g’afunye agagamba nti abaana ba kabaka bonna bafudde. Amunoni yekka ye afudde.” **34** Kyokka Abusaalomu n’adduka. Omuvubuka omukuumi n’ayimusa amaaso ge, n’alengera abantu bangi mu kkubo ery’ebugwanjuba nga bakkirira ku mabbali g’olusozi. **35** Awo Yonadabu n’agamba kabaka nti, “Laba abaana ba kabaka bajja; kituukiridde omuddu wo kye yayogedde.” **36** Bwe yali yakamala okwogera, abaana ba kabaka ne bayingira nga bakuba ebiwoobe. Kabaka n’abaddu be nabo ne bakaaba nnyo nnyini. **37** Abusaalomu ye n’addukira eri Talumaayi mutabani wa Ammikuli, kabaka w’e Gesuli, Dawudi n’amukaabiranga buli lunaku. **38** Abusaalomu n’amala e Gesuli emyaka esatu. **39** Naye omutima gwa Dawudi ne gwegomba okulaba ku Abusaalomu, kubanga yali akubagizibbwa olw’okufa kwa Amunoni.

14 Awo Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n’ategeera nga omutima gwa kabaka gulumirwa Abusaalomu. **2** Yowaabu n’atumya omukazi omugezigezi okuva e Tekowa, n’amugamba nti, “Weefuule akungubaga, oyambale engoye ez’okukungubaga, teweesiiga mafuta, obeere ng’omukyala amaze ennaku ennyingi ng’akungubagira omufu. **3** Genda eri kabaka, omugambe ebigambo bino.” Yowaabu n’amuwa ebigambo eby’okwogera. **4** Awo omukazi ow’e Tekowa n’agenda eri kabaka, n’avuunama amaaso ge ku ttaka, ne yeeyanza, n’ayogera nti, “Mbeera, ayi kabaka.” **5** Kabaka n’amubuuza nti, “Nkubeere mu ki?” N’addamu nti, “Ndi nnamwandu baze yafa. **6** Nalina batabani bange babiri. Bombi baalwanira ku ttale ne wataba n’omu abataasa, omu n’atta munne. **7** Kaakano ekika kyonna kiyimukidde omuweereza wo, nga boogera nti, ‘Tuwe omusajja oyo asse muganda we, tumutte olw’obulamu bwa muganda we gwe yatta, tutte n’omusika.’ Mu ngeri eyo banaaba bazikizza etabaaza yokka gye nsigazza, obutalekaawo linnya lya baze wange newaakubadde obusika bwe ku nsi yonna.” **8** Awo kabaka n’agamba omukazi nti, “Ddayo eka, nzija kukola ku nsonga yo.” **9** Naye omukazi ow’e Tekowa n’agamba kabaka nti, “Mukama wange kabaka, omusango ka gubeere ku nze, n’ennyumba ya kitange; kabaka n’obwakabaka bwe buleme kubeerako musango.” **10** Kabaka n’addamu nti, “Bwe wanaabeerawo omuntu yenna abaako kya kugamba, mundeetere, taddeyo nate kukutawanya.” **11** Omukazi n’ayogera nti, “Nkwegayiridde, kabaka, ondayirire eri Mukama Katonda wo, awalana eggwanga olw’omusaayi era aziyiza obubi okweyongera ku bubi, mutabani wange aleme okuzikirizibwa.” N’amuddamu nti, “Mukama nga bw’ali omulamu, tewaliba luviiri olwa mutabani wo olulimuva ku mutwe.” **12** Awo omukazi n’agamba kabaka nti, “Nkwegayiridde, ka mbeeko ekigambo kye ŋŋamba mukama wange kabaka.” N’amuddamu nti, “Yogera.” **13** Omukazi n’ayogera nti, “Kiki ekikukoza ekigambo bwe kityo abantu ba Katonda? Kabaka aba teyeesalira yekka omusango kubanga takomezaawo omwana we eyagobebwa? **14** Ffenna tuli baakufa, ng’amazzi bwe gayiibwa ku ttaka, ne gatayinzika kuyooleka nate. Naye Katonda taggyawo bulamu, anoonya engeri gy’anaayinza okukomyawo omuntu abuze. **15** “Kale nno ekyo kye kyandeese eri kabaka, kubanga abantu bantiisizza, ne baleetera omuweereza wo okulowooza nti, ‘Bwe nnaayogera ne kabaka, mpozzi aliddamu omuweereza we ky’amusaba. **16** Oboolyawo kabaka anaawulira ensonga yange, n’alokola omuzaana we mu mukono gw’omusajja agezaako okunzikiriza nze n’omwana wange okutuggyako obusika Katonda bwe yatuwa.’ **17** “Era omuweereza wo yayogedde mu mutima gwe nti, ‘Ekigambo kya mukama wange kabaka kye kirimpummuza, kubanga mukama wange kabaka ali nga malayika wa Katonda mu kwawulamu ebirungi n’ebibi. Mukama Katonda wo abeere naawe.’” **18** Awo kabaka n’agamba omukazi nti, “Tobaako n’ekimu ky’onkisa ku bye nnaakubuuza.” Omukazi n’addamu nti, “Mukama wange kabaka ambuuze.” **19** Kabaka n’amubuuza nti, “Omukono gwa Yowaabu guli wamu naawe mu bigambo ebyo byonna?” Omukazi n’amuddamu nti, “Nga bw’oli omulamu mukama wange kabaka, tewali ayinza okukubuzaabuza ng’adda ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono okukuggya ku ky’oyogera mukama wange kabaka. Weewaawo, omuddu wo Yowaabu yeyandagidde, n’ampa n’ebigambo ebyo byonna. **20** Omuddu wo Yowaabu, ekyo y’akikoze okukyusa embeera eriwo kaakano. Naye mukama wange mugezigezi nga malayika wa Katonda amanyi byonna ebifa ku nsi.” **21** Awo kabaka n’agamba Yowaabu nti, “Kale, nzija kukikola. Genda okime omuvubuka Abusaalomu.” **22** Awo Yowaabu n’agwa bugazi ku ttaka ne yeeyanza, n’asabira kabaka omukisa, n’ayogera nti, “Leero, omuddu wo ategedde ng’alabye ekisa mu maaso go, mukama wange kabaka, kubanga kabaka azeemu okwegayirira okw’omuddu we.” **23** Yowaabu n’agenda e Gesuli n’akima Abusaalomu n’amukomyawo e Yerusaalemi. **24** Naye kabaka n’awa ekiragiro nti, “Ateekwa kugenda mu nnyumba eyiye ku bubwe, tateekwa kulaba maaso gange.” Awo Abusaalomu n’abeera mu nnyumba eyiye ku bubwe, n’atalaba maaso ga kabaka. **25** Mu Isirayiri yonna temwali n’omu eyatenderezebwa nga Abusaalomu olw’endabika ye ennungi, kubanga okuviira ddala ku mutwe okutuuka ku bigere teyaliiko kamogo. **26** Buli lwe yasalanga enviiri ze, lwe zali ng’ennyingi ku mutwe gwe, obuzito bw’azo bw’ali nga kilo bbiri ne desimoolo ssatu ng’ebipimo bya kabaka bwe byali.

27 Abusaalomu n'azaalirwa abaana basatu aboobulenzi n'owoobuwala omu. Omuwala ye yali Tamali nga mukyala mulungi nnyo ku maaso. **28** Abusaalomu n'abeera mu Yerusaalemi okumala emyaka ebiri nga talaba maaso ga kabaka. **29** Awo Abusaalomu n'atumya Yowaabu amutume eri kabaka, naye Yowaabu n'atagendayo. N'amutumya omulundi ogwokubiri, naye era n'agaana okugenda yo. **30** Abusaalomu n'agamba abaddu be nti, "Ennimiro ya Yowaabu eriraanye eyange, era alinamu sayiri. Mugende mugikumeko omuliro." Awo abaddu ba Abusaalomu ne bagikumako omuliro ne bagyokya. **31** Yowaabu n'agolokoka n'agenda eri Abusaalomu mu nnyumba ye n'amubuuza nti, "Lwaki abaddu bo bookezza ennimiro yange?" **32** Abusaalomu n'agamba Yowaabu nti, "Laba, nakutumya, nga ŋŋamba ojje wano nkutume eri kabaka okumubuuza nti, 'Lwaki nava e Gesuli? Kyandisinze singa nasigala eyo.' Kaakano njagala kugenda mu maaso ga kabaka, obanga nnina omusango, anzite." **33** Awo Yowaabu n'agenda eri kabaka, n'amutegeeza ebigambo ebyo. Kabaka n'atumya Abusaalomu, n'ajja, n'avuunama amaaso ge wansi mu maaso ga kabaka. Kabaka n'amunywegera.

15 Bwe waayitawo ebbanga, Abusaalomu ne yeefunira amagaali, n'embalaasi, n'abasajja amakumi ataano okumukulemberangamu. **2** Yagolokokanga mu makya n'ayimirira ku mabbali g'ekkubo okwolekera wankaaki w'ekibuga. Omuntu yenna bwe yabanga n'ensonga gye yaleeteranga kabaka okulamula, Abusaalomu yamuyitanga n'amubuuza nti, "Oviira mu kibuga ki?" Bwe yaddangamu nti, "Omuddu wo aviira mu kimu ku bika bya Isirayiri," **3** Abusaalomu n'alyoka amugamba nti, "Laba, ensonga ntuufu era etegeerekeka, naye tewali muntu anaagikulamulira." **4** Ate era Abusaalomu yayongerangako ne kino nti, "Singa nnondebwa okuba omukulembeze mu nsi, olwo buli muntu alina ensonga anajjanga gye ndi, ne mukolera ku nsonga ye." **5** Ate era omuntu yenna eyajjanga n'amuvuunamira ng'amuwa ekitiibwa, yagololanga omukono gwe, n'amukwatako n'amunywegera ng'amulamusa. **6** Bw'atyo Abusaalomu bwe yeeyisanga eri Abayisirayiri bonna abajjanga eri kabaka nga baagala okubalamulira ensonga zaabwe. Ekyavaamu n'abba emitima gy'abantu ba Isirayiri. **7** Oluvannyuma lw'emyaka ena, Abusaalomu n'agamba kabaka nti, "Nkwegayiridde, nzikiriza ŋŋende e Kebbulooni, ntuukirize obweyamo bwange bwe nakola eri Mukama. **8** Omuweereza wo bwe yabeeranga e Gesuli mu Busuuli, nakola obweyamo nga ŋŋamba nti, 'Mukama bw'alinzizaayo e Yerusaalemi, ndisinza Mukama.'" **9** Kabaka n'amuddamu nti, "Ggenda mirembe." N'asitula n'alaga e Kebbulooni. **10** Abusaalomu n'atuma ababaka kyama mu bika byonna ebya Isirayiri, babagambe nti, "Amangwago nga muwulidde okuvuga kw'amakondeere, mwogere nti, 'Abusaalomu ye kabaka e Kebbulooni.'" **11** Abasajja ebikumi bibiri be baawerekera Abusaalomu oluvannyuma olw'okuyitibwa ng'abagenyi, songa tebaalina kye baamanya ku nsonga eyo. **12** Mu kiseera ekyo, Abusaalomu bwe yali ng'awaayo ssaddaaka, n'atumya Akisoferi Omugiro, omuwi w'amagezi owa Dawudi, okuva mu kibuga ky'e Giro. Obujeemu ne bwongerwamu amaanyi n'abagoberezi ba Abusaalomu ne beeyongeranga obungi. **13** Omubaka n'ajja n'ategeeza Dawudi nti, "Emitima gy'abantu ba Isirayiri gigoberedde Abusaalomu." **14** Awo Dawudi n'agamba abakungu be bonna abaali naye e Yerusaalemi nti, "Mugolokoke tudduke kubanga bwe tutaakole bwe tutyo tewaabeewo n'omu ku ffe anaawona Abusaalomu. Tuteekwa okuvaawo amangu nga bwe kisoboka, aleme okutusaangiriza wano okusaanyaawo ekibuga n'ekitala." **15** Abakungu ba kabaka ne bamuddamu nti, "Abaddu bo beetegefu okukola kyonna, mukama waffe kabaka ky'anaaba asazeewo." **16** Awo Kabaka n'asitula n'ennyumba ye yonna ne bamugoberera, naye n'alekawo abakyala be kkumi okulabirira olubiri. **17** Kabaka n'abantu bonna abaagenda naye, bwe baatambulako akabanga, ne batuuka mu kifo ekimu ewalako n'olubiri ne bayimirira awo. **18** Abasajja be bonna ne bamukulemberamu, n'Abakeresi bonna n'Abaperesi bonna, n'Abagitti olukaaga bonna abaali bamugoberedde okuva e Gaasi ne bakumba nga bamukulembeddemu. **19** Awo kabaka n'agamba Ittayi Omugitti nti, "Lwaki otugoberera? Ddayo obeere ne kabaka Abusaalomu. Oli munnaggwanga eyagobebwa ewaabwe. **20** Wajja jjuuzi. Lwaki leero nkutambuza eno n'eri, nga ssinamanya gye ndaga? Ddayo n'abantu bo. Ekisa n'emirembe bibeerenga naawe." **21** Naye Ittayi n'addamu kabaka nti, "Mukama nga bw'ali omulamu, era mukama wange kabaka nga bw'ali omulamu, buli mukama wange kabaka gy'anaagendanga, oba bulamu oba kufa, omuddu wo anaabeeranga wamu naawe." **22** Dawudi n'agamba Ittayi nti, "Kale yitawo ogende mu maaso." Awo Ittayi Omugitti n'abasajja be bonna n'abantu baabwe abaali naye ne bayitawo. **23** Ab'omu byalo bonna ne bakaaba nnyo bwe baalaba abantu nga bayitawo. Kabaka naye n'asomoka akagga Kidulooni, abantu bonna ne bayitawo ne boolekera eddungu. **24** Zadooki awamu n'Abaleevi bonna abaali awamu naye, abaasitulanga essanduuko ey'endagaano ya Mukama, baagenda ne kabaka. Essanduuko ya Katonda ne bagissa wansi, Abiyasaali naye n'ayambuka okuwaayo ssaddaaka okutuusa abantu bonna bwe baggwa mu kibuga. **25** Awo kabaka n'agamba Zadooki nti, "Zzaayo essanduuko ya Katonda mu kibuga. Bwe ndiraba ekisa mu maaso ga Mukama, alinkomyawo, ne ngirabako n'ekifo Mukama ky'abeeramu. **26** Naye bw'alisalawo nti, 'Ssiri musanyufu naawe,' ndimweteefuteefu ankole nga bw'asiima." **27** Ate era kabaka n'agamba Zadooki nti, "Toli mulabi? Ddayo mu kibuga mirembe, ne mutabani wo Akimaazi ne mutabani wa Abiyasaali, Yonasaani. Ggwe ne Abiyasaali muddeeyo ne batabani bammwe. **28** Ndirindirira ekigambo ekiriva gye muli, we tulisomokera okulaga mu ddungu." **29** Awo Zadooki ne Abiyasaali ne bazzaayo essanduuko ya Katonda e Yerusaalemi ne basigala eyo. **30** Naye Dawudi n'alinnyalinnya n'alaga ku lusozi olw'Emizeeyituuni ng'akaaba, n'omutwe ng'agubisse era ng'ali mu bigere. Abantu bonna abaali awamu naye nabo baali beebisse emitwe era nga bakaaba. **31** Dawudi n'ategeezebwa nti, "Akisoferi ali omu ku abo abeekobaana ne Abusaalomu." Dawudi n'asaba nti, "Ayi Mukama Katonda nkwegayiridde, fuula amagezi ga Akisoferi obusirusiru." **32** Awo Dawudi

bwe yatuuka ku ntikko y'olusozi, abantu gye baasinzizanga Katonda, Kusaayi Omwaluki yaliyo okumusisinkana, ekkooti ye ng'eyulise n'omutwe gwe nga gujjudde enfuufu. **33** Dawudi n'amugamba nti, "Bw'onoogenda nange ojja kunfuukira ekizibu. **34** Naye bw'onoddayo mu kibuga, n'ogamba Abusaalomu nti, 'Ndibeera omuddu wo, ayi kabaka; nga bwe naweerezanga kitaawo mu biro eby'edda, bwe ntyo bwe nnaakuweerezanga,' onooba ombedde mu nsonga ey'okulemesa Akisoferi, afuuse omuwi w'amagezi owa Abusaalomu. **35** Zadooki ne Abiyasaali tebaliiyo? Kale bategeeze ekigambo kyonna ky'onoowulira mu lubiri. **36** Batabani baabwe ababiri, Akimaazi mutabani wa Zadooki ne Yonasaani mutabani wa Abiyasaali nabo bali eyo, era abo boonoontumiranga bwe wanaabangawo ensonga yonna." **37** Awo Kusaayi mukwano gwa Dawudi n'atuuka e Yerusaalemi, nga Abusaalomu ayingira ekibuga.

16 Awo Dawudi bwe yali ng'atambuddeko ebbanga ttono n'okuva awaali olusiisira, Ziba omuddu wa Mefibosesi n'ajja okumusisinkana. Yalina endogoyi bbiri eziriko amatandiiko, nga zeetisse emigaati ebikumi bibiri, n'ebirimba eby'ezabbibu enkalu kikumi, n'ebirimba eby'ebibala eby'ekyeya kikumi, n'ekita kya wayini. **2** Kabaka n'abuuza Ziba nti, "Bino oleese bya ki?" Ziba n'addamu nti, "Endogoyi za ba mu nnyumba ya kabaka okwebagalanga, n'emigaati n'ebibala bya bavubuka okulya, ne wayini, w'abo abaliyongobera mu ddungu." **3** Kabaka n'amubuuza nti, "Ate muzzukulu wa mukama wo ali ludda wa?" Ziba n'amuddamu nti, "Yasigadde mu Yerusaalemi, kubanga yalowoozezza nti, 'Leero ennyumba ya Isirayiri eneenziriza obwakabaka bwa jjajjange.'" **4** Awo kabaka n'agamba Ziba nti, "Byonna ebibadde ebya Mefibosesi, kaakano bibyo." Ziba n'ayogera nti, "Neeyanzizza, era ŋŋanje mu maaso go, mukama wange kabaka." **5** Awo kabaka Dawudi bwe yali ng'anaatera okutuuka e Bakulimu ne wajja omusajja ow'omu kika ky'ennyumba ya Sawulo erinnya lye Simeeyi mutabani wa Gera; n'akolima nga bw'asembera okumpi ne we baali. **6** N'akasuukirira Dawudi n'abakungu ba kabaka amayinja, naye abaserikale bonna n'abakuumi ba Dawudi nga bamwetoolodde ku luuyi lwe olwa ddyo ne ku luuyi lwe olwa kkono. **7** Simeeyi n'akolima, nga bw'ayogera nti, "Fuluma, vva wano, ggwe omusajja eyasaaba omusaayi, era ataliiko bw'ali! **8** Mukama akusasudde olw'omusaayi gwonna gwe wayiwa mu nnyumba ya Sawulo, gwe waddira mu bigere. Mukama obwakababaka abugabidde mutabani wo Abusaalomu. Laba ekikutuusizza kw'ekyo, kubanga engalo zo zijjudde omusaayi!" **9** Awo Abisaayi mutabani wa Zeruyiya n'agamba kabaka nti, "Lwaki embwa eyo enfu ekolimira mukama wange kabaka? Leka ŋŋende mmutemeko omutwe." **10** Naye kabaka n'ayogera nti, "Luganda ki lwe nnina nammwe, mmwe batabani ba Zeruyiya? Bw'aba ng'ankolimira kubanga Mukama ye yamugambye nti, 'Kolimira Dawudi,' ani ayinza okubuuza nti, 'Kiki ekikukoza bw'otyo?'" **11** Awo Dawudi n'agamba Abisaayi n'abakungu be bonna nti, "Obanga mutabani wange, ow'omusaayi gwange agezaako okunzita, naye ate Omubenyamini oyo. Mumuleke, akolime, kubanga Mukama amulagidde. **12** Oboolyawo Mukama anaalaba okunakuwala kwange n'ansasula obulungi olw'okukolima okwo." **13** Awo Dawudi n'abasajja be ne bagenda ku lugendo lwabwe, naye Simeeyi n'ayitira ku lusozi okumwolekera nga bw'akolima, nga bw'amukasuukirira amayinja n'enfuufu. **14** Kabaka n'abantu bonna abaali naye ne batuuka gye baali bagenda nga bakooye. N'aweereraweerera eyo. **15** Mu kiseera kye kimu, Abusaalomu n'abantu bonna aba Isirayiri ne bajja e Yerusaalemi, ne Akisoferi n'ajja naye. **16** Awo Kusaayi Omwaluki, mukwano gwa Dawudi, n'ajja eri Abusaalomu n'ayogera nti, "Kabaka awangaale! Kabaka awangaale!" **17** Abusaalomu n'abuuza Kusaayi nti, "Bw'otyo bw'olaga okwagala eri mukwano gwo Kabaka Dawudi? Kiki ekyakulobedde okugenda ne mukwano gwo?" **18** Kusaayi n'addamu Abusaalomu nti, "Nedda. Oyo Mukama gw'anaalonda, n'abantu bano, n'abasajja bonna aba Isirayiri, n'abanga wuwe era n'abeeranga naye. **19** Era nate n'aweereza ani okuggyako mutabani we? Nga bwe naweerezanga kitaawo, bwe ntyo bwe nnaakuweerezanga." **20** Abusaalomu n'agamba Akisoferi nti, "Tuwe ku magezi. Tunaakola tutya?" **21** Akisoferi n'addamu nti, "Weebake n'abakyala ba kitaawo be yalekawo okulabirira olubiri. Isirayiri yenna bwe banaawulira ng'ofuuse ekyenyinyalwa eri kitaawo, banaddamu amaanyi." **22** Awo ne basimbira Abusaalomu eweema waggulu ku nnyumba ne yeebaka n'abakyala ba kitaawe, nga Isirayiri yenna balaba. **23** Mu biro ebyo okuteesa kwa Akisoferi, kwatwalibwanga okuba nga kuva eri Katonda, era Dawudi ne Abusaalomu bwe batyo bwe baatwalanga okuteesa kwe.

17 Awo Akisoferi n'agamba Abusaalomu nti, "Leka nnonde abasajja omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ŋŋende mpondere Dawudi ekiro kino. **2** Ndimulumba mu bukoowu bwe ne mu bunafu bwe ne mutiisatiisa, era n'abantu bonna abali naye balidduka. Ndikuba kabaka yekka ne mutta, **3** naye abantu abalala bonna ndibakomyawo gy'oli. Okufa kw'omusajja omu yekka gw'onoonya, kulikomyawo abantu bonna nga tebaliiko mutawaana." **4** Ekigambo ekyo Abusaalomu n'abakadde bonna aba Isirayiri ne bakisiima. **5** Naye Abusaalomu n'ayogera nti, "Mumpitire ne Kusaayi Omwaluki, tuwulire ky'anaayogera ku nsonga eyo." **6** Kusaayi bwe yajja eri Abusaalomu, Abusaalomu n'amugamba nti, Akisoferi, amagezi g'atuwadde ge gano. Tukole nga Akisoferi bw'agambye? Oba nga si weewaawo, ggwe ogamba otya? **7** Kusaayi n'addamu Abusaalomu nti, "Ago amagezi Akisoferi g'abawadde si malungi ku mulundi guno. **8** Omanyi kitaawo n'abasajja be nga basajja balwanyi era nga bakambwe ng'eddubu erinyagiddwako abaana baalyo. Ate n'ekirala, kitaawo mulwanyi mumanyirivu; tayinza kusula na baserikale. **9** Ne mu kiseera kino, ayinza okuba nga yeekwese mu mpuku oba mu kifo ekirala. Bw'anaasooka okulumba abantu bo, buli anaakiwulira anaagamba nti, 'Bangi ku bagoberezi ba Abusaalomu battiddwa.' **10** Olwo n'omuntu omuzira mu bazira, alina omutima oguli ng'omutima gw'empologoma, anaayongoberera ddala, kubanga Isirayiri yenna bamanyi kitaawo nga musajja mulwanyi, era n'abali naye basajja bazira. **11** "Naye nze

amagezi ge nkuwa ge gano: kuŋŋaanya gy'oli Isirayiri yenna okuva ku Ddaani okutuuka e Beeruseba, mu bungi bwabwe, ng'omusenyu ogw'oku nnyanja bwe guli obungi, ggwe mwene obakulembere mu lutalo. **12** Tulimulumba yonna gy'alisangibwa, ne tumugwako ng'omusulo bwe gugwa ku ttaka. Ye newaakubadde abasajja abali naye, tewaliba n'omu aliba omulamu. **13** Bw'aliddukira mu kibuga, Isirayiri yenna, balireeta emiguwa, ne tukiwalulira mu mugga obutalekawo jjinja n'erimu." **14** Awo Abusaalomu n'abasajja bonna aba Isirayiri ne bakkiriziganya nti, "Ekiteeso Kusaayi Omwaluki ky'aleese kirungi okusinga ekya Akisoferi." Mukama yasiima okulemesa ekiteeso ekirungi ekya Akisoferi alyoke azikirize Abusaalomu. **15** Naye Kusaayi n'ategeeza Zadooki ne Abiyasaali bakabona nti, "Akisoferi awadde Abusaalomu n'abakadde ba Isirayiri amagezi bwe gati ne bwe gati, naye nze mbawabudde okukola bwe bati ne bwe bati. **16** Kaakano muweereze mangu obubaka mutegeeze Dawudi nti, 'Ekiro kya leero tosula ku misomoko egy'omu ddungu; ssomoka, kabaka n'abantu bonna abali naye baleme okumalibwawo.'" **17** Yonasaani ne Akimaazi baabeeranga ku Enerogeri. Baali balinda omuwala okujja okubategeeza byonna, n'oluvannyuma bagende babuulire kabaka Dawudi; baali beewala okulabibwa nga bayingira mu kibuga. **18** Naye waaliwo omuvubuka eyabalaba, n'agenda n'abuulira Abusaalomu. Amangwago bombi ne baddukira mu nnyumba ey'omwami omu mu Bakulimu. Yalina oluzzi mu luggya lwe; ne bakka omwo. **19** Omukyala we n'addira ekisaanikira n'asaanikira ku kamwa k'oluzzi, n'ayiwako eŋŋaano n'agisaasaanyizaako. Ne wataba n'omu eyakitegeera. **20** Awo abasajja ba Abusaalomu bwe batuuka ew'omukyala ku nnyumba, ne bamubuuza nti, "Akimaazi ne Yonasaani bali ludda wa?" N'abaddamu nti, "Basomose akagga ak'amazzi." Abasajja ne babanoonyako naye ne batalaba muntu yenna, ne baddayo e Yerusaalemi. **21** Abasajja bwe baagenda, abaali beekwese ne bava mu luzzi ne bagenda ne bategeeza kabaka Dawudi. Ne bamugamba nti, "Golokoka osomoke mangu omugga, kubanga Akisoferi ateeseteese bw'ati ne bw'ati." **22** Awo Dawudi n'abantu bonna abaali naye ne bagolokoka ne basomoka Yoludaani; we bwakeerera nga tewali n'omu atasomose Yoludaani. **23** Akisoferi bwe yalaba nga amagezi ge tegagobereddwa, ne yeebagala endogoyi ye, n'agenda ewuwe mu kyalo kye waabwe. N'ateekateeka ennyumba ye, n'oluvannyuma ne yeetuga. N'aziikibwa mu ntaana ya kitaawe. **24** Dawudi n'agenda e Makanayimu, ne Abusaalomu n'abasajja bonna aba Isirayiri ne basomoka Yoludaani. **25** Abusaalomu n'alonda Amasa okuba omuduumizi w'eggye mu kifo kya Yowaabu. Amasa yali mutabani wa Isira Omuyisimayiri eyawasa Abbigayiri muwala wa Nakasi muganda wa Zeruyiya nnyina Yowaabu. **26** Abayisirayiri ne Abusaalomu ne basiisira mu nsi ya Gireyaadi. **27** Dawudi bwe yatuuka e Makanayimu, Sobi mutabani wa Nakasi ow'e Labba eky'Abamoni, ne Makiri mutabani wa Ammiyeri ow'e Lodebali, ne Baluzirayi Omugireyaadi ow'e Logerimu, **28** ne bamuleetera ebyokwebikka, n'ebibya, n'entamu, n'eŋŋaano, ne sayiri, n'obutta, n'eŋŋaano ensiike, n'ebijanjaalo, n'empindi, ne mpokya omusiike, **29** n'omubisi gw'enjuki, n'omuzigo, n'endiga, ne bbongo, ne babiwa Dawudi n'abantu be okulya. Ne boogera nti, "Abantu enjala ebaluma, era bakooye, n'ennyonta ebalumidde mu ddungu."

18 Awo Dawudi n'akuŋŋaanya abasajja be yalina, n'abalondamu abaduumizi b'enkumi n'abaduumizi b'ebikumi. **2** Dawudi n'abalagira bagende, ekimu kya kusatu nga kiduumirwa Yowaabu, ekimu kya kusatu ekirala nga kiduumirwa muganda wa Yowaabu, Abisaayi batabani wa Zeruyiya, n'ekimu kya kusatu ekirala nga kiduumirwa Ittayi Omugitti. Kabaka n'agamba abasajja nti, "Nange n'agenda nammwe." **3** Naye abasajja ne boogera nti, "Toteekwa kugenda naffe, kubanga ffe bwe tunadduka tebaatufeeko. Ekitundu ku ffe ne bwe tunaafa tebaafeeyo. Ggwe olimu abantu omutwalo gumu ku ffe ffenna. Ekisinga obulungi weeteeketeeke okutudduukirira ng'osinziira mu kibuga." **4** Kabaka n'addamu nti, "Kye musiimye kye nnaakola." Awo kabaka n'ayimirira ku mabbali ga wankaaki, ng'eggye lyonna likumba okufuluma mu bibinja eby'ekikumi n'eby'olukumi. **5** Kabaka n'alagira Yowaabu, ne Abisaayi ne Ittayi ng'ayogera nti, "Omuvubuka Abusaalomu mumukwate n'ekisa ku lwange." Abantu bonna ne bawulira kabaka ng'awa abaduumizi bonna ebiragiro ebikwata ku Abusaalomu. **6** Awo eggye ne lifuluma ku ttale okulwana ne Isirayiri, olutalo ne luba mu kibira kya Efulayimu. **7** Abasajja ba Isirayiri ne bakubibwa abasajja ba Dawudi, era bangi ne battibwa ku lunaku olwo. Baawera ng'emitwalo ebiri. **8** Olutalo ne lubuna ensi yonna, abantu bangi ne bafiira mu kibira okusinga n'abattibwa n'ekitala. **9** Awo Abusaalomu n'asisinkana n'abasajja ba Dawudi. Yali yeebagadde ennyumbu ye. Ennyumbu n'eyita wansi w'amatabi amangi ag'omwera omunene, omutwe gwa Abusaalomu ne gulaaliramu, n'asigala ng'alengejja mu bbanga, ennyumbu gye yali yeebagadde n'egenda mu maaso. **10** Omu ku basajja bwe yakiraba n'ategeeza Yowaabu nti, "Laba nnalengedde Abusaalomu ng'awanikiddwa ku mwera." **11** Yowaabu n'agamba omusajja eyajja okumubuulira nti, "Kiki, wamulabye? Kiki ekyakulobedde okumuttirawo? N'andikusasudde gulaamu kikumi mu kkumi na ttaano eza ffeeza ne nkuwa n'olukoba olw'obuzira." **12** Naye omusajja n'amuddamu nti, "Ne bwe wandinsasudde kilo kkumi n'emu eza ffeeza, sandigololedde mukono gwange ku mwana wa kabaka. Ffenna twawulidde kabaka ng'abalagira ggwe, Abisaayi ne Ittayi nti, 'Waleme okubaawo omuntu yenna anaakola Abusaalomu akabi ku lwange.' **13** Kale singa mmusse ne ngwa mu mitawaana, tewandimpolerezza, kubanga omanyi nga tewali kigambo ekikwekebwa kabaka." **14** Yowaabu n'ayogera nti, "Sirina bbanga lya kukwonoonerako." N'addira obusaale busatu n'abulasa mu kifuba kya Abusaalomu ng'akyali mulamu mu mwera. **15** N'abavubuka kkumi abaasitulanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu ne beetooloola Abusaalomu ne bamukuba ne bamutta. **16** Awo Yowaabu n'afuuwa ekkondeere, eggye ne lireka okugoberera Isirayiri kubanga Yowaabu yabayimiriza. **17** Ne batwala Abusaalomu, ne bamusuula mu lunnya oluwanvu mu kibira, ne bamutuumako amayinja. Isirayiri yenna ne badduka nga buli muntu adda ewuwe. **18**

Mu bulamu bwe, Abusaalomu yaddira empagi n'agiteeka mu kiwonvu kya kabaka ng'ekijjukizo kye; n'ayogera nti, "Sirina mwana wabulenzi kwe balijjuukirira erinnya lyange." Empagi n'agituuma erinnya lye, era eyitibwa kijjukizo kya Abusaalomu ne leero. **19** Akimaazi mutabani wa Zadooki n'ayogera nti, "Ka nziruke, ntwalire kabaka amawulire nga Mukama bw'amulokodde mu mukono gw'omulabe we." **20** Naye Yowaabu n'amugamba nti, "Si ggwe onootwala amawulire leero. Oligatwala olunaku olulala olutali lwa leero, kubanga mutabani wa kabaka afudde." **21** Awo Yowaabu n'agamba omusajja Omukusi nti, "Genda otegeeze kabaka by'olabye." Omukusi n'avuunama mu maaso ga Yowaabu n'adduka. **22** Akimaazi mutabani wa Zadooki n'agamba Yowaabu nate nti, "Nkwegayiridde, nzikiriza mmale gagoberera Omukusi." Yowaabu n'amuddamu nti, "Mutabani wange, kiki ekinaaba kikutwala ate nga tolina mawulire g'onootwala aganakuweesa ekirabo?" **23** N'ayogera nti, "Ka mmale gagenda." Awo Yowaabu n'amugamba nti, "Dduka." Akimaazi n'addukira mu kkubo ery'olusenyi lwa Yoludaani n'ayisa Omukusi. **24** Awo Dawudi yali atudde wakati w'emiryango ebiri ogw'omunda n'ogw'ebweru, omukuumi n'alinnya waggulu ku wankaaki ku bbugwe. Bwe yayimusa amaaso ge n'alengera omusajja ng'ajja adduka yekka. **25** Omukuumi n'ayogerera waggulu n'ategeeza kabaka. Awo kabaka n'amugamba nti, "Bw'aba ng'ali yekka ateekwa okuba ng'aleeta mawulire malungi." Omusajja n'asembera. **26** Omukuumi n'alengera omusajja omulala ng'ajja adduka, n'akoowoola omuggazi nti, "Laba omusajja omulala ajja adduka yekka." Kabaka n'ayogera nti, "Naye ateekwa okuba ng'aleeta mawulire malungi." **27** Awo omukuumi n'ayogera nti, "Kindabikira nga enziruka ey'oli akulembedde eri ng'eya Akimaazi mutabani wa Zadooki." Kabaka n'ayogera nti, "Oyo musajja mulungi era ajja n'amawulire malungi." **28** Awo Akimaazi n'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba kabaka nti, "Byonna birungi." N'avuunama mu maaso ga kabaka, ne yeeyala wansi n'ayogera nti, "Yeebazibwe Mukama Katonda wo, azikirizza abasajja abayimusizza omukono ku mukama wange kabaka." **29** Awo kabaka n'abuuza nti, "Omuvubuka Abusaalomu ali bulungi?" Akimaazi n'addamu nti, "Yowaabu bwe yabadde ng'anaatera okutuma omuddu wa kabaka, nange omuddu wo, nalabye oluyoogaano olunene, naye saategedde kyabadde wo." **30** Kabaka n'amugamba nti, "Ggwe dda wabbali." N'adda wabbali n'ayimirira awo. **31** Awo Omukusi n'atuuka, n'ayogera nti, "Wulira amawulire amalungi mukama wange kabaka. Mukama akulokodde leero mu mukono gw'abo bonna abakuyimukiramu." **32** Kabaka n'abuuza Omukusi nti, "Omuvubuka Abusaalomu mulamu?" Omukusi n'addamu nti, "Ekituuse ku muvubuka oyo, kituuke ku balabe ba mukama wange kabaka, n'abo bonna abamuyimukiramu okumukola akabi." **33** Kabaka n'afuna ensisi, n'ayambuka mu kisenge ekyali waggulu wa wankaaki, n'akaaba. N'agenda nga bw'ayogera nti, "Mutabani wange Abusaalomu, mutabani wange, mutabani wange Abusaalomu. Singa nze nfudde mu kifo kyo, Abusaalomu, mutabani wange!"

19 Yowaabu n'ategeezebwa nti, "Kabaka akaaba era akungubagira Abusaalomu." **2** Ku lunaku olwo obuwanguzi ne bufuuka okukungubaga eri abantu bonna, kubanga baawulira nti, "Kabaka anakuwadde olwa mutabani we." **3** Abantu ne bebbirira ne bayingira mu kibuga, ng'abantu abakwatiddwa ensonyi bwe bafaanana nga badduse mu lutalo. **4** Kabaka n'abikka amaaso ge n'akaaba n'eddoboozi ddene nti, "Mutabani wange Abusaalomu! Woowe Abusaalomu mutabani wange!" **5** Awo Yowaabu n'alaga mu nnyumba kabaka gye yali n'amugamba nti, "Leero oswazizza abaweereza bo, abawonyezza obulamu bwo, n'obulamu bwa batabani bo ne bawala bo, n'obulamu bwa bakyala bo n'abazaana bo. **6** Oyagala abakukyawa ate n'okyawa abakwagala. Leero okikakasizza ng'abaduumizi n'abaweereza si kintu gy'oli. Era kindabikira nga singa Abusaalomu abadde mulamu, ffe ffenna nga tufudde leero, wandisanyuse. **7** Kale nno golokoka ogende ogumye emyoyo gy'abaweereza bo, kubanga nkulayirira eri Mukama, nga bwe wataabeewo musajja n'omu anaasigala naawe ekiro kya leero. Ekyo kye kirisingako obubi okusinga obubi bwonna bwe wali olabye okuva mu buto bwo." **8** Awo kabaka n'agolokoka, n'addira entebe ye n'agiteeka mu mulyango ogwa wankaaki, bonna ne bajja gy'ali. Mu kiseera ekyo Abayisirayiri baali baddukidde buli muntu ewuwe. **9** Abantu bonna mu bika byonna ebya Isirayiri baali bakaayana nga boogera nti, "Kabaka yatuwonya mu mukono gw'abalabe baffe, n'atuwonya ne mu mukono gw'Abafirisuuti, kaakano adduse Abusaalomu n'ava mu nsi. **10** Naye Abusaalomu gwe twalonda okutufuga afiiridde mu lutalo. Kaakano kiki ekitulobera okukomyawo kabaka?" **11** Awo kabaka Dawudi n'atumira Zadooki ne Abiyasaali bakabona nti, "Mubuuze abakadde ba Yuda nti, 'Lwaki mmwe musembayo okukomyawo kabaka mu lubiri lwe, ebigambo nga byatuuse dda ku kabaka okuva mu Isirayiri yenna? **12** Mmwe muli baganda bange, mubiri gwange era musaayi gwange, naye lwaki mmwe musembayo okukomyawo kabaka?' **13** Ate mugambe ne Amasa nti, 'Toli mubiri gwange era musaayi gwange? Katonda ankole bw'atyo n'okukirawo, bw'otobeere muduumizi wa ggye lyange mu kifo kya Yowaabu okuva ne kaakano.'" **14** N'awamba emitima gy'abantu bonna aba Yuda ne baba omuntu omu, ne baweereza obubaka eri kabaka nti, "Mukomeewo, ggwe n'abaweereza bo bonna." **15** Awo kabaka n'addayo n'atuuka ku Yoludaani. Abantu ba Yuda ne bajja e Girugaali okusisinkana kabaka, n'okumusomosa Yoludaani. **16** Simeeyi mutabani wa Gera Omubenyamini ow'e Bakulimu n'aserengeta mangu n'abasajja ba Yuda okusisinkana kabaka Dawudi. **17** Yagenda n'Ababenyamini lukumi, ne Ziba omuddu w'ennyumba ya Sawulo ne batabani be kkumi na bataano n'abaweereza be amakumi abiri. Ne banguwa okulaga ku Yoludaani kabaka gye yali. **18** Ne basomosa ennyumba ya Dawudi, era ne bakola ng'okusiima kwe bwe kwali. Awo Simeeyi mutabani wa Gera n'asomoka Yoludaani, n'agwa bugazi mu maaso ga kabaka, **19** n'amwegayirira ng'agamba nti, "Mukama wange ansonyiwe, aleme okujjukira ebisobyo bye nakola ku lunaku luli, mukama wange kabaka lwe yava mu Yerusaalemi.

Kabaka aleme okukijjukira. **20** Kubanga nze omuweereza wo mmanyi nga nayonoona, naye leero mu nnyumba eya Yusufu nze nsoose okujja okusisinkana mukama wange kabaka." **21** Awo Abisaayi mutabani wa Zeruyiya n'ayogera nti, "Lwaki Simeeyi tattibwa olw'okukolimira omulonde wa Mukama?" **22** Naye Dawudi n'amuddamu nti, "Kiki ekitugatta nze nammwe batabani ba Zeruyiya, mulyoke mufuuke abalabe bange olwa leero? Lwaki omuntu yenna attibwa mu Isirayiri olwa leero, ate nga mmanyi nga nze kabaka wa Isirayiri leero?" **23** Awo kabaka n'agamba Simeeyi nti, "Tojja kufa." Era kabaka n'amulayirira. **24** Mefibosesi muzzukulu wa Sawulo naye n'aserengeta okusisinkana kabaka; yali tanaabanga bigere bye newaakubadde okumwa ekirevu kye newaakubadde okwoza engoye ze, okuva ku lunaku kabaka lwe yagenderako okutuusa ku lunaku lwe yakomawo emirembe. **25** Awo bwe yatuuka okuva e Yerusaalemi n'asisinkana kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Kiki ekyakulobera okugenda nange Mefibosesi?" **26** N'addamu nti, "Mukama wange, kabaka, okimanyi nga omuweereza wo mulema. Nagamba omuddu wange nti, 'Ntekerateekera endogoyi, njebagale, ŋŋende ne kabaka,' naye n'ambuzaabuza, n'abulawo. **27** Yajja eri mukama wange kabaka n'ayogera ku muddu wo ebya kalebule. Naye mukama wange kabaka ali nga malayika wa Katonda, noolwekyo kola nga bw'osiima. **28** Ab'ennyumba ya jjajjange bonna baali basaanira kufa bufi mu maaso ga mukama wange kabaka, naye nange n'omala gansaasira n'onzikiriza okuba ku abo abatuula ku mmeeza yo. Kale kiki kye sifunye okuva eri kabaka?" **29** Awo kabaka n'amugamba nti, "Lwaki weeyongera okweyogerako? Ndagidde kaakano, ggwe ne Ziba mugabane ettaka eryo." **30** Mefibosesi n'agamba kabaka nti, "Atwale lyonna, kubanga mukama wange kabaka akomyewo mirembe mu bwakabaka bwe." **31** Baluzirayi Omugireyaadi naye n'aserengeta okuva e Logerimu n'agenda okusomosa kabaka, Yoludaani. **32** Baluzirayi yali musajja mukadde nnyo, ng'awezezza emyaka kinaana, era yali agabiridde kabaka ebyokulya we yabeerera e Makanayimu kubanga yali musajja mugagga nnyo. **33** Awo kabaka n'agamba Baluzirayi nti, "Somoka nange, tugende ffenna e Yerusaalemi, n'akulabiriranga." **34** Naye Baluzirayi n'addamu kabaka nti, "Nnina ennaku meka okuba omulamu, ndyoke ŋŋende ne kabaka e Yerusaalemi? **35** Mpezezza emyaka kinaana, olowooza nkyayinza okwawula ekirungi n'ekibi? Olowooza nga omuddu wo akyayinza okutegeera ky'alya ne ky'anywa? Nkyayinza okuwuliriza amaloboozi g'abasajja abayimba n'abakyala abayimbi? Lwaki nzitoowerera mukama wange kabaka? **36** Omuweereza wo anasomosa busomosa kabaka, Yoludaani, naye nga siraba kiki enkimpeesa empeera eyenkana awo. **37** Nkwegayiridde, kkiriza omuddu wo addeyo, nfiire mu kibuga kyange okumpi n'ebiggya bya kitange ne mmange. Naye omuddu wo Kimamu wuuyo. Leka asomoke ne mukama wange kabaka, onoomukolera byonna nga bw'onoosiima." **38** Kabaka n'ayogera nti, "Kale Kimamu anaasomoka nange, era ndimukolera nga bw'olisiima; ne kyonna ky'onooyagala n'akikukolera." **39** Awo abantu bonna ne basomoka Yoludaani, kabaka n'asomoka nabo. Kabaka n'anywegera Baluzirayi n'amusabira omukisa, n'addayo ewuwe. **40** Kabaka n'agenda e Girugaali ne Kimamu n'agenda naye; abantu bonna aba Yuda, n'ekimu kyakubiri ku bantu ba Isirayiri ne bawerekera kabaka. **41** Oluvannyuma lwe bbanga ttono, abasajja bonna aba Isirayiri ne bagenda eri kabaka, ne bagamba kabaka nti, "Lwaki baganda baffe, abasajja aba Yuda, babba kabaka, ne bamutwala ye n'ennyumba ye, ne bamusomosa Yoludaani n'abasajja be?" **42** Abasajja bonna aba Yuda ne baddamu abasajja ba Isirayiri nti, "Ekyo twakikola kubanga tuli ba musaayi gumu naye. Kiki ekibatabudde mu nsonga eyo? Tulina bye tulidde ku bya kabaka? Oba mulowooza nga tulina ebirabo bye tugabanye?" **43** Awo abasajja ba Isirayiri ne baddamu abasajja ba Yuda nti, "Okusooka byonna, obwakabaka tubulinamu emigabo kkumi. N'ekyokubiri, Dawudi wa ku luganda lwaffe n'okusinga mmwe. Kale lwaki mwatunyooma? Si ffe twasooka okwogera ku ky'okukomyawo kabaka waffe?" Naye ebigambo eby'abasajja ba Yuda ne biba bisongovu nnyo n'okusinga ebigambo eby'abasajja ba Isirayiri.

20 Waaliwo omusajja omujeemu erinnya lye Seba, mutabani wa Bikuli, Omubenyamini. Yafuuwa ekkondeere n'ayogerera n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Tetulina mugabo mu Dawudi, so tetulina busika mu mutabani wa Yese! Buli muntu adde mu weema ye, ggwe Isirayiri!" **2** Awo abantu ba Isirayiri bonna ne balekulira Dawudi ne bagoberera Seba mutabani wa Bikuli. Naye abantu ba Yuda bo ne basigala ne kabaka waabwe, okuva ku Yoludaani okutuuka e Yerusaalemi. **3** Dawudi bwe yadda mu lubiri lwe e Yerusaalemi, n'addira abakyala be ekkumi be yali alese okulabirira olubiri n'abasibira mu kkomera. N'abagabirira mu byokulya kwabwe, naye n'atebaka nabo. Ne baggalirwa eyo okutuusa lwe baafa, nga bali nga bannamwandu. **4** Awo kabaka n'agamba Amasa nti, "Nkuŋŋaanyiza abasajja ba Yuda mu nnaku ssatu, naawe obeerewo." **5** Naye Amasa bwe yagenda okukola ky'alagiddwa, n'atwala ekiseera kiwanvu okusinga kabaka kye yali amuwadde. **6** Dawudi n'agamba Abisaayi nti, "Seba mutabani wa Bikuli alitukola akabi okusinga Abusaalomu bwe yakola. Noolwekyo twala abasajja ba mukama wo omugoberere aleme okuddukira mu bibuga ebiriko bbugwe, n'atusimatuka." **7** Awo abasajja ba Yowaabu, n'Abakeresi, n'Abaperesi, n'abaserikale abazira bonna, ne bava mu Yerusaalemi ne bagenda okunoonya Seba mutabani wa Bikuli nga baduumirwa Abisaayi. **8** Bwe baatuuka ku lwazi olunene mu Gibyoni, Amasa n'ajja okubasisinkana. Yowaabu yali yeesibye ebyambalo bye eby'olutalo, ne mu kiwato nga yeesibye olukoba olwaliko ekitala ekyali mu kiraato kyakyo. Bwe yasituka, ne kisowoka mu kiraato kyakyo ne kigwa wansi. **9** Yowaabu n'alamusa Amasa ng'ayogera nti, "Mirembe, muganda wange?" Yowaabu n'akwata Amasa ekirevu n'omukono gwe ogwa ddyo, n'aba nga agenda okumunywegera. **10** Naye Amasa n'atassaayo mwoyo okwekuuma ekitala ekyali mu mukono gwa Yowaabu; Yowaabu n'akimufumita mu lubuto, n'ayiwa ebyenda bye wansi. N'atamufumita lwakubiri, Amasa bw'atyo n'afa.

Awo Yowaabu ne muganda we Abisaayi ne beeyongera okugoberera Seba mutabani wa Bikuli. **11** Omu ku basajja ba Yowaabu n'ayimirira okumpi n'omulambo gwa Amasa n'ayogera nti, "Buli ayagala Yowaabu, era buli ali ku luuyi lwa Dawudi, agoberere Yowaabu." **12** Omulambo gwa Amasa ne gubeera mu musaayi gwe nga gukulukunyirizibwa omwo wakati mu luguudo. Ne wabaawo omusajja eyalaba nga buli eyatuukanga awali omulambo gwa Amasa ng'ayimirira; omusajja oyo n'agusitula n'aguggya mu luguudo n'agutwala ebbali mu nsiko, n'agusuulako olugoye. **13** Awo omulambo gwa Amasa bwe gwaggyibwa mu kkubo abantu bonna ne beeyongerayo ne Yowaabu okugoberera Seba mutabani wa Bikuli. **14** Seba n'ayita mu bika byonna ebya Isirayiri ng'abakunga okutuuka mu Aberi eky'e Besumaaka, n'ayita ne mu kitundu kyonna eky'Ababeri ne bakuŋŋaanira gy'ali ne bamugoberera. **15** Eggye lyonna eryali ne Yowaabu, ne bazingiza Seba mu Aberi eky'e Besumaaka. Ne bakola ebifunvu okutuuka ku kibuga n'okwolekera ekigo. Bwe baali nga bakyamenya bbugwe, **16** ne wavaayo omukazi ow'amagezi mu kibuga, n'akoowoola ng'ayogera nti, "Muwulirize. Muwulirize! Mugambe Yowaabu ajje wano, mbeeko kye mmugamba." **17** Yowaabu n'agenda okumpi ne we yali, omukazi n'amubuuza nti, "Ggwe Yowaabu?" N'addamu nti, "Nze nzuuyo." N'amugamba nti, "Wuliriza omuweereza wo by'anaayogera." N'addamu nti, "Mpuliriza." **18** N'ayongera n'ayogera nti, "Edda baayogeranga nti, 'Bw'oba ng'olina ky'obuuza genda mu Aberi,' era ekyo kye ky'amalanga ensonga. **19** Ffe bantu abaagazi b'emirembe era abeesigwa mu Isirayiri. Mwagala okuzikiriza ekibuga, nnyina w'abaana mu Isirayiri. Lwaki oyagala okumira obusika bwa Mukama?" **20** Yowaabu n'addamu nti, "Kikafuuwe, nze okumira ekibuga kino newaakubadde okukizikiriza. **21** Si bwe kiri. Waliwo omusajja erinnya lye ye Seba, mutabani wa Bikuli, ow'omu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, agolodde omukono gwe eri kabaka Dawudi. Bwe munaamuwaayo oyo omu yekka, nange nzija kulekayo okubalumba." **22** Omukazi n'agamba Yowaabu nti, "Omutwe gwe gunaakasukibwa gy'oli ku bbugwe." Awo omukazi n'agenda n'ekiteeso kye eri abantu bonna, ne basalako omutwe gwa Seba mutabani wa Bikuli, ne bagusuulira Yowaabu. Yowaabu n'afuuwa ekkondeere, abasajja be ne bava ku kibuga ne basaasaana, bonna ne baddayo ewaabwe. Yowaabu ye n'addayo eri kabaka mu Yerusaalemi. **23** Yowaabu yali muduumizi wa ggye lya Isirayiri, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada nga y'akulira Abakeresi, n'Abaperesi. **24** Adolaamu ye yakuliranga abapakasi, Yekosafaati mutabani wa Akirudi ye yali omujjukiza. **25** Seva ye yali omuwandiisi, Zadooki ne Abiyasaali nga be bakabona, **26** ne Ira Omuyayiri nga ye kabona wa Dawudi.

21 Awo mu mirembe gya Dawudi ne waba enjala okumala emyaka esatu, Dawudi ne yeeyongera nnyo okunoonya Mukama. Mukama n'ayogera nti, "Ennyumba ya Sawulo ejjudde omusaayi, kubanga yatta Abagibyoni." **2** Kabaka n'akuŋŋaanya Abagibyoni n'ayogera gye bali. (Abagibyoni tebaali Bayisirayiri naye baali bakaawonawo ab'oku baana b'Abamoli. Abayisirayiri baali babalayiridde obutabakola kabi, naye Sawulo olw'obuggya bwe yalina n'agezaako okubazikiriza ku lwa Isirayiri ne Yuda.) **3** Dawudi n'abuuza Abagibyoni nti, "Mbakolere ki? Nnaabatangirira ntya, mmwe okuwa Isirayiri, obusika bwa Mukama omukisa?" **4** Abagibyoni ne bamuddamu nti, "Kye twetaaga okuva eri Sawulo oba ennyumba ye, si kigambo kya ffeeza oba zaabu, so tetulina buyinza kutta muntu yenna mu Isirayiri." Dawudi n'ababuuza nti, "Kiki kye mwagala mbakolere?" **5** Ne baddamu kabaka nti, "Ku lw'omusajja eyatuyigganyanga n'ayagala okutuuzikiriza, ne tubulwako ne we tubeera mu Isirayiri, **6** tuwe musanvu ku batabani be tubatte tubaanike mu maaso ga Mukama e Gibea ekya Sawulo, omulonde wa Mukama." Kabaka n'ayogera nti, "Ndibabawa." **7** Kabaka n'alekawo Mefibosesi mutabani wa Yonasaani, mutabani wa Sawulo. **8** Naye kabaka n'addira Alumoni ne Mefibosesi batabani ba Lizupa muwala wa Aya bombi be yazaalira Sawulo, ne batabani ba Mikali muwala wa Sawulo be yazaalira Abuliyeri mutabani wa Baluzirayi Omumekolasi Sawulo be yalabiriranga bataano, n'abawaayo. **9** N'abawaayo eri Abagibyoni, ne babatta ne babaanika ku lusozi mu maaso ga Mukama. Bonna omusanvu ne battibwa mu nnaku ezaasooka ez'amakungula nga batandika amakungula ga sayiri. **10** Lizupa muwala wa Aya n'addira ebibukutu, n'abyaliira ku lwazi, okuva ku ntandikwa ey'amakungula okutuusa enkuba lwe yatonnya okuva mu ggulu, n'ataganya nnyonyi za mu bbanga newaakubadde ensolo enkambwe okulya emirambo gyabwe emisana oba ekiro. **11** Dawudi bwe yategeezebwa, Lizupa omuzaana wa Sawulo, muwala wa Aya, kye yakola, **12** n'agenda, n'aggya amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani ku bantu ab'e Yabesugireyaadi, Abafirisuuti gye baagawanika, ku lunaku kwe battira Sawulo e Girubowa, abaali bagatutte mu bubba mu kifo ekigazi eky'abantu bonna e Besusani. **13** Dawudi n'aggyayo amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani, n'agakuŋŋaanya n'amagumba g'abo abattibwa ne baanikibwa. **14** Ne baziika amagumba ga Sawulo n'aga mutabani we Yonasaani mu ntaana ya Kiisi kitaawe wa Sawulo, e Zeera mu nsi ya Benyamini, ne bakola byonna kabaka bye yalagira. Oluvannyuma Katonda n'addamu okusaba kw'ensi. **15** Ne waba nate olutalo wakati w'Abafirisuuti n'Abayisirayiri. Dawudi n'aserengeta n'abasajja be okulwana n'Abafirisuuti, n'akoowa nnyo. **16** Awo Isubibenobu omu ku bazzukulu b'agasajja agawanvu yalina effumu ng'obuzito bw'omutwe gw'alyo kilo ssatu n'ekitundu ng'alina n'ekitala ekiggya, n'ayogera nti agenda okutta Dawudi. **17** Naye Abisaayi mutabani wa Zeruyiya n'adduukirira Dawudi, n'alumba Omufirisuuti, n'amutta. Awo abasajja ba Dawudi ne bamulayirira nti, "Tokyatabaala naffe ettaala ya Isirayiri ereme okuzikira." **18** Bwe waayitawo ebbanga ne wabaawo olutalo olulala n'Abafirisuuti e Gobu. Sibbekayi Omukusasi n'atta Safu omu ku bazzukulu b'agasajja gali agawanvu. **19** Ne wabaawo nate olutalo olulala n'Abafirisuuti e Gobu, Erukanani mutabani wa Yayiri Omubesirekemu n'atta muganda wa Goliyaasi Omugitti eyalina olunyago lw'effumu olwali ng'omuti ogulukirwako engoye. **20** Ne waba olutalo olulala e Gaasi, ne wabaayo omusajja omuwanvu ennyo

eyalina engalo mukaaga ku buli mukono n'ebigere mukaaga ku buli kigere, byonna awamu abiri mu bina. Era naye yali muzzukulu w'agasajja gali agawanvu ennyo. **21** Bwe yasoomooza Isirayiri, Yonasaani mutabani wa Simeeya, muganda wa Dawudi, n'amutta. **22** Abo abana baali bazzukulu b'agasajja gali agawanvu ennyo mu Gaasi, era bonna ne bagwa mu mukono gwa Dawudi ne basajja be.

22 Awo Dawudi n'ayimbira Mukama ebigambo eby'oluyimba luno, Mukama bwe yamulokola mu mukono gw'abalabe be ne mu mukono gwa Sawulo. **2** N'ayogera nti, "Mukama lwe lwazi lwange, era ekigo kyange era omulokozi wange; **3** Katonda wange lwe lwazi lwange, omwo mwe neekweka, ye ngabo yange era amaanyi ge bwe bulokozi bwange. Kye kiddukiro kyange, mwe nneekweka era ye mulokozi wange; ggwe ondokola eri abantu ababi. **4** Nkaabira Mukama asaanidde okutenderezebwa, n'andokola eri abalabe bange. **5** "Amayengo ag'okufa ganzingiza; embuyaga ez'okusaanawo zansaanikira. **6** Ebisiba eby'amagombe byanneetooloola; n'emitego gy'okufa ne ginjolekera. **(Sheol h7585)** **7** Mu nnaku yange nakoowoola Mukama; nakoowoola Katonda wange. Yawulira eddoboozi lyange ng'ali mu yeekaalu ye; n'okukaaba kwange kwamutuukako. **8** "Ensi n'ekankana n'ejjugumira, emisingi gy'eggulu ne ginyeenyezebwa, ne gikankanyizibwa kubanga yali asunguwadde. **9** Omukka ne gunyooka okuva mu nnyindo ze, n'omuliro ne guva mu kamwa ke, n'amanda agaaliko omuliro ne gava mu ye. **10** Yayabuluza eggulu n'akka wansi; ebire ebikutte nga biri wansi w'ebigere bye. **11** Ne yeebagala kerubi n'abuuka, n'aseeyeeyeza ku biwaawaatiro by'empewo. **12** Yafuula ekizikiza ekyamwetoolooloanga okuba enkuufiira, n'ebire ebikutte okuba ekitaba ky'amazzi. **13** Okumasamasa okwali mu maaso ge kwayakisa amanda ag'omuliro. **14** Mukama yabwatuka ng'asinziira mu ggulu; Ali Waggulu Ennyo n'ayogera mu ddoboozi lye. **15** Yalasa obusaale n'asaasaanya abalabe n'okumyansa okw'eggulu, n'abawangula. **16** Ebiwonvu eby'omu nnyanja ne bibikkulwa n'emisingi gy'ensi ne gyeruka olw'okunenya kwa Mukama n'olw'okubwatuka kw'omukka ogw'omu nnyindo ze. **17** "Yasinzira waggulu n'antwala n'ansika mu mazzi amangi. **18** Yamponya abalabe bange ab'amaanyi abankyawa, abo abaali bansinza amaanyi. **19** Bannumba mu nnaku yange naye Mukama n'ampanirira. **20** Yandeeta mu kifo ekigazi; yandokola kubanga yansanyukira. **21** "Mukama yampa empeera yange ng'obutuukirivu bwange bwe bwali; n'ansasula ng'obulongoofu bwe ngalo zange bwe buli. **22** Ntambulidde mu kkubo lya Mukama, era sivanga ku Katonda wange okukola ebitali bya butuukirivu. **23** Amateeka ge gonna gaali mu maaso gange, era ssaava ku biragiro bye. **24** Sizzanga na musango mu maaso ge, era neekuumye eri obutali butuukirivu. **25** Mukama kyavudde ansasula ng'obutuukirivu bwange bwe buli, era ng'obulongoofu bwange bwe buli mu maaso ge. **26** "Eri abeesigwa weeraga okuba omwesigwa; n'eri abatalina musango ne weeraga obutaba na musango; **27** eri omulongoofu weeraga okuba omulongoofu n'eri omukujjukujju ne weeraga okuba omukujjukujju okumusinga. **28** Olokola abantu abawombeefu, naye amaaso go ganoonya ab'amalala n'obakkakkanya. **29** Oli ttaala yange, Ayi Mukama era Mukama wange yammulisiza mu nzikiza yange. **30** Ku lulwe mpangula eggye, era ku lwa Katonda wange mbuuka bbugwe. **31** Ekkubo lya Katonda golokofu, n'ekigambo kye kituukirira; era ngabo eri abo bonna abaddukira gy'ali. **32** Kubanga ani Katonda wabula Mukama, era ani lwazi okuggyako Katonda waffe? **33** Katonda kye kiddukiro kyange, era alongoosa ekkubo lyange. **34** Ebigere byange abifuula okuba ng'eby'ennangaazi, era ampanirira mu bifo ebya waggulu. **35** Anteekateeka okulwana entalo, era n'ansobozesa okulasa obusaale obw'ebikomo. **36** Ompadde engabo ey'obulokozi bwo, ne weefeebya ne wessa wansi olyoke onfuule ow'ekitiibwa. **37** Ogaziyizza ekkubo mwe mpita, n'obukongovvule bwange tebukoonagana. **38** "Nagoba abalabe bange ne mbazikiriza, so saakyuka kudda mabega okutuusa lwe baamalibwawo. **39** Na babetentera ddala ne batayinza kuyimuka, era bali wansi w'ebigere byange. **40** Wampa amaanyi okulwana entalo, n'oteeka abo abanjigganya wansi wange. **41** Waleetera abalabe bange okunziruka, ne nsanyaawo abo abankyawa. **42** Baalindirira okuyambibwa naye ne wataba n'omu ababeera, ne bakaabira Mukama, naye n'atabaanukula. **43** Nabasekulasekula ne bafuuka ng'enfuufu ey'oku nsi, ne mbabetenta, ne mbalinnyirira ne bafuuka ng'ebitosi eby'omu nguudo. **44** "Ondokodde mu nnumbagana ez'abantu bange, n'onfuula omukulu w'amawanga; abantu be saamanya be bampeereza. **45** Bannaggwanga bajja gye ndi nga beegayirira, bwe bawulira eddoboozi lyange ne baŋŋondera. **46** Bonna baggwaamu omwoyo, ne bajja nga bakankana okuva gye beekwese. **47** "Mukama mulamu! Olwazi lwange yeebazibwe. Agulumizibwe Katonda wange, olwazi lwange, era obulokozi bwange. **48** Oyo ye Katonda ampalanira eggwanga, era ateeka amawanga wansi wange; **49** anziggya mu balabe bange. Wangulumiza okusinga abalabe bange, n'ondokola okuva mu basajja abakambwe. **50** Kyenaava nkutenderezanga, Ayi Mukama Katonda, mu mawanga gonna, era nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lyo. **51** Kabaka we amuwadde obuwanguzi obw'amaanyi, era alaze okwagala okutayogerekeka eri oyo gwe yafukako amafuta, eri Dawudi n'ezzadde lye emirembe gyonna."

23 Bino bye bigambo ebya Dawudi, mutabani wa Yese, eby'enkomerero: ebigambo eby'omusajja eyagulumizibwa, Ali Waggulu ennyo, Katonda wa Yakobo gwe yafukako amafuta, omuyimbi wa Zabbuli za Isirayiri: **2** "Omwoyo wa Mukama yayogerera mu nze, ekigambo kye kyali mu kamwa kange. **3** Katonda wa Isirayiri yayogera, olwazi lwa Isirayiri yaŋŋamba nti, 'Omuntu bw'afuga n'obutuukirivu, n'afugira mu kutya Katonda, **4** ali ng'ekitangaala eky'oku makya, enjuba ng'evaayo ku ggulu nga tekuli bire, obudde nga butangaala oluvannyuma lw'enkuba okukya ereetera omuddo okuvaayo mu ttaka.' **5** Ennyumba yange tetuukiridde mu maaso ga Katonda? Teyalagaana nange endagaano ey'enkalakkalira, n'agiteekateeka era n'aginyweza mu buli nsonga?

Ekimulobera okumpa omukisa, n'okuddamu buli kye mmusaba, kiki? **6** Naye abatatya Katonda baliba nga amaggwa agasuulibwa wa bbali, kizibu okugakwata n'engalo. **7** Buli agakwatako kimugwanira okukozesa ekyuma oba olunyago lw'effumu, era gookerwa awo omuliro we bagakuŋŋaanyirizza." **8** Gano ge mannya ag'abasajja ba Dawudi abalwanyi ab'amaanyi be yalina: Yosebu-Basusebesi Omutakemoni eyali omukulu wa bazira abasatu ab'oku ntikko; yatta abasajja lunaana mu lulumbagana lumu. **9** Eyamuddiriranga ye yali Eriyazaali mutabani wa Dodayi Omwakowa. Yali ne Dawudi bwe baasoomooza Abafirisuuti abaali bakuŋŋaanye okulwana. Abasajja ba Isirayiri baali bazze ennyuma, **10** naye ye nayimirira ku bubwe n'atta Abafirisuuti, n'omukono gwe ne gukoowa, ne gusanyalalira ku kitala. Mukama n'abawa obuwanguzi obw'amaanyi olunaku olwo, abaserikale ne baddayo eri Eriyazaali okunyaga ebintu byabo abattibwa. **11** Owookusatu ye yali Samma mutabani wa Agee Omukalali. Abafirisuuti bwe baakuŋŋaanira mu musiri ogw'ebijanjaalo, abasajja ba Isirayiri ne babadduka, **12** Samma yayimirira wakati mu musiri, n'agulwanirira, era n'atta Abafirisuuti. Mukama n'awa Abayisirayiri obuwanguzi obw'amaanyi. **13** Mu kiseera eky'okukungula, basatu ku bakungu amakumi asatu ne bagenda eri Dawudi mu mpuku eya Adulamu, ekibinja ky'Abafirisuuti nga basiisidde mu kiwonvu Lefayimu. **14** Mu kiseera ekyo Dawudi yali mu kigo, n'olusiisira lw'Abafirisuuti nga luli mu Besirekemu. **15** Dawudi n'alumwa ennyonta, n'ayogera nti, "Waliwo omuntu ayinza okunsenera amazzi okuva mu luzzi oluliraanye wankaaki wa Besirekemu?" **16** Awo abasajja be abazira abasatu ne bawaguza mu nkambi ey'Abafirisuuti, ne basena amazzi okuva mu luzzi lwa Besirekemu olwali luliraanye wankaaki, ne bagatwalira Dawudi. **17** Naye mu kifo eky'okuganywa n'agayiwayo eri Mukama. N'ayogera nti, "Kikafuuwe, Ayi Mukama Katonda, nze okukola ekyo. Nnyinza ntya okunywa omusaayi ogw'abasajja abawaddeyo obulamu bwabwe?" Bw'atyo n'ataganywa. Ebyo bye bimu ku bintu abasajja abo abasatu abazira bye baakola. **18** Waaliwo ne Abisaayi muganda wa Yowaabu, mutabani wa Zeruyiya, naye nga mukulu w'abasajja amakumi asatu. Yayimusiza effumu lye eri abasajja ebikumi bisatu n'abatta, ne yeekolera erinnya okwenkanankana abasatu. **19** N'aba wa kitiibwa nnyo mu bali amakumi asatu newaakubadde nga teyatuuka ku ssa ery'abali abasatu. **20** Ne Benaya mutabani wa Yekoyaada ow'e Kabuzeeri yali musajja mulwanyi nnyo eyakola ebyobuzira ebikulu. Yatta babiri ku basajja abazira aba Mowaabu, ate n'aserengeta ne mu bunnya n'atta empologoma mu kiseera eky'obutiti. **21** N'atta Omumisiri omunene ennyo. Newaakubadde ng'Omumisiri yalina effumu mu mukono gwe, Benaya ye ng'alina muggo; yamunyagako effumu lye, n'alimuttisa. **22** Ebyo bye byobuzira Benaya mutabani wa Yekoyaada bye yakola, era naye n'ayatiikirira ng'abasajja bali abasatu abazira. **23** N'aweebwa ekitiibwa mu makumi asatu, newaakubadde nga teyatuuka ku ssa ery'abasatu. Dawudi n'amufuula omukulu w'abambowa. **24** Mu makumi asatu mwe mwali: Asakeri muganda wa Yowaabu, Erukanani mutabani wa Dodo ow'e Besirekemu, **25** Samma Omukalodi, Erika Omukalodi, **26** Kerezi Omupaluti, Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa, **27** Abiyezeeri Omwanasosi, Mebunnayi Omukusasi, **28** Zalumoni Omwakowa, Makalayi Omunetofa, **29** Kerebu mutabani wa Baana Omunetofa, Ittayi mutabani wa Libayi ow'e Gibea eky'e Benyamini, **30** Benaya Omupirasoni, Kiddayi ow'oku bugga obw'e Gaasi, **31** Abi-Aluboni Omwalubasi, ne Azumavesi Omubalukumi, **32** ne Eriyaba Omusaaluboni, batabani ba Yaseni, Yonasaani, **33** ne Samma Omukalali, Akiyamu mutabani wa Salali Omwalali, **34** Erifereti mutabani wa Akasubayi Omumaakasi, Eriyaamu mutabani wa Akisoferi Omugiro, **35** Kezulo Omukalumeeri, Paalayi Omwalubi, **36** Igali mutabani wa Nasani ow'e Zoba, Bani Omugaadi, **37** Zereki Omwamoni, Nakalayi Omubeerosi, eyasitulanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu mutabani wa Zeruyiya, **38** Ira Omuyisuli, Galebu Omuyisuli, **39** ne Uliya Omukiiti. Bonna awamu baali amakumi asatu mu musanvu.

24 Awo Mukama n'asunguwalira Isirayiri nate, n'aleetera Dawudi okubabala. Dawudi n'alagira nti, "Genda obale Isirayiri ne Yuda." **2** Kabaka n'alagira Yowaabu n'abaduumizi ab'eggye nti, "Mugende mu bika byonna ebya Isirayiri okuva e Ddaani okutuuka e Beeruseba mubale abantu, ntegeere omuwendo gwabwe." **3** Naye Yowaabu n'addamu kabaka nti, "Mukama Katonda wo ayongere ku bantu bo emirundi kikumi n'okusingawo, nga mukama wange kabaka akyali mulamu. Naye kiki ekikukoza ekintu bwe kityo mukama wange kabaka?" **4** Naye ekigambo kya kabaka ne kisinga amaanyi ebigambo bya Yowaabu n'abaduumizi b'eggye, era ne bava mu maaso ga kabaka ne batanula okubala abantu ba Isirayiri. **5** Oluvannyuma olw'okusomoka Yoludaani, ne basiisira okumpi ne Aloweri ku luuyi olw'obukiikaddyo olw'ekibuga mu kiwonvu, ne bayitira mu Gaadi okutuuka e Yazeri. **6** Ne bagenda e Gireyaadi ne mu kitundu kya Tatimukodusi, ne batuuka e Ddaani-Yaani ne beebungulula ne baggukira e Sidoni. **7** Ne bagenda ku kigo eky'e Ttuulo ne mu bibuga byonna eby'Abakiivi n'eby'Abakanani, ne bakomekkereza omulimu gwabwe e Beeruseba mu bukiikaddyo obwa Yuda. **8** Awo oluvannyuma olw'okuyitaayita mu nsi yonna omulimu nga bagukoledde emyezi mwenda n'ennaku amakumi abiri, ne baddayo e Yerusaalemi. **9** Yowaabu n'awaayo omuwendo gw'abantu bonna eri kabaka. Mu Isirayiri mwaweramu abasajja abalwanyi emitwalo kinaana, ne mu Yuda ne muweramu abasajja abalwanyi emitwalo amakumi ataano. **10** Naye Dawudi n'akeŋŋeentererwa emmeeme olw'ekikolwa ekyo eky'okubala abantu. N'agamba Mukama nti, "Nnyonoonye nnyo olw'ekyo kye nkoze. Kaakano, Ayi Mukama Katonda nziggyako omusango guno omuddu wo gw'azizza, kubanga nkoze eky'obusirusiru." **11** Awo mu kiro ekigambo kya Mukama Katonda ne kijjira nnabbi Gaadi, omulabi wa Dawudi nti, **12** "Genda otegeeze Dawudi nti, 'Bw'atyo bw'ayogera Mukama Katonda nti: ku bino ebisatu londawo ekimu kye nnaakukola.'" **13** Gaadi n'agenda eri Dawudi n'amugamba nti, "Ndireeta enjala mu nsi okumala emyaka musanvu? Oba, ndikuddusa mu

maaso g'abalabe bo okumala emyezi esatu, nga bakugoba? Oba, walibaawo ennaku ssatu eza kawumpuli mu nsi yo? Kirowoozeeko, ontegeeze ky'onoosalawo, nzizeeyo obubaka eri oyo antumye." **14** Awo Dawudi n'agamba Gaadi nti, "Nsobeddwa nnyo; wakiri tugwe mu mukono gwa Mukama Katonda, kubanga okusaasira kwe kungi; okusinga okugwa mu mikono gy'abantu." **15** Awo Mukama Katonda n'aweereza kawumpuli ku Isirayiri okuva ku makya okwo okumala ekiseera Mukama kye yateekateeka, abantu emitwalo musanvu ne bafa okuva mu bitundu ebya Ddaani okutuuka e Beeruseba. **16** Malayika bwe yagolola omukono gwe eri Yerusaalemi okukizikiriza, Mukama ne yejjusa olw'ekikolwa ekyo, n'agamba malayika eyabonereza abantu nti, "Kinaamala, toyoongera nate." Olwo malayika wa Mukama Katonda yali atuuse ku gguuliro lya Alawuna Omuyebusi. **17** Awo Dawudi bwe yalaba malayika wa Mukama Katonda eyabonereza abantu, n'ayogera nti, "Nze nnyonoonye era nze nkoze eby'ekyejo, naye endiga zino, tezirina kye zikoze. Nkwegayiridde, omukono gwo ka gubonereze nze n'ennyumba ya kitange." **18** Ku lunaku olwo Gaadi n'agenda eri Dawudi n'amugamba nti, "Yambuka ozimbire Mukama Katonda ekyoto ku gguuliro lya Alawuna Omuyebusi." **19** Awo Dawudi n'agondera ebiragiro bya Mukama Katonda bye yayisa mu Gaadi, n'ayambuka ku gguuliro. **20** Alawuna n'alengera kabaka n'abasajja be nga bajja gy'ali, n'afuluma n'avuunama mu maaso ga kabaka, ne yeeyala wansi. **21** Alawuna n'abuuza nti, "Kiki ekireese mukama wange kabaka eri omuddu we?" Dawudi n'addamu nti, "Nzize okugula egguuliro lyo, nzimbire Mukama ekyoto, kawumpuli aleke okubuna mu bantu." **22** Alawuna n'agamba Dawudi nti, "Mukama wange kabaka atwale kyonna ky'anaasiima akiweeyo. Ente ziizo ez'ekiweebwayo ekyokebwa, n'ebintu ebiwuula n'ebikoligo by'ente byonna mbiwaddeyo okuba enku. **23** Ebyo byonna, Alawuna abiwaddeyo eri kabaka." Alawuna n'ayongerako nti, "Olabe ekisa mu maaso ga Mukama Katonda wo." **24** Naye kabaka n'agamba Alawuna nti, "Nedda, nzija kulisasulira. Sijja kuwaayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama Katonda wange, nga sisasulidde muwendo." Awo Dawudi n'asasulira egguuliro n'ente, omuwendo ogw'enkana effeeza, gulaamu lukaaga. **25** Dawudi n'azimbira Mukama ekyoto n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe. Olwo Mukama Katonda n'ayanukula okusaba kwe ku lw'ensi, kawumpuli n'ava ku Isirayiri.

1 Bassekabaka

1 Awo kabaka Dawudi bwe yali akaddiye nnyo, nga ne bwe
bamubikka takyabuguma, **2** abaweereza be ne bamuwa
ekirowoozo nti, “Banoonyeze mukama waffe kabaka,
omuwala embeerera ayimirirenga mu maaso ga kabaka era
amuweerezenga; era agalamirenga mu kifuba kya mukama
waffe kabaka amubugumyenga.” **3** Awo ne banoonya
okubuna ensalo zonna eza Isirayiri omuwala omulungi, ne
bazuula Abisaagi Omusunammu, ne bamuleetera kabaka.
4 Omuwala oyo yali mulungi nnyo; n’ajjanjabanga kabaka
era n’amuweerezanga, naye kabaka teyamumanya. **5** Awo
Adoniya mutabani wa Dawudi gwe yazaala mu Kaggisi
ne yeegulumiza ng’ayogera nti, “Nze ndiba kabaka.” Ne
yeetegekera amagaali n’abeebagala embalaasi, n’abasajja
amakumi ataano ab’ebigere okuddukiranga mu maaso ge.
6 Kitaawe n’atamunenya ku mubuuza nti, “Lwaki weeyisa
bw’otyo?” Adoniya yali alabika bulungi nnyo, nga y’adda ku
Abusaalomu. **7** Adoniya yateesa ne Yowaabu mutabani
wa Zeruyiya ne Abiyasaali kabona, ne baamuwagira. **8**
Naye Zadooki kabona, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada,
ne Nasani nnabbi, ne Simeeyi, ne Leeyi, n’abasajja ba
Dawudi ab’amaanyi abalala tebaali ku ludda lwa Adoniya.
9 Adoniya n’attira endiga n’ente n’ebyassava awali ejjinja
Zokeresi eririraanye Enerogeri, n’ayita baganda be bonna,
abaana ba kabaka, n’abakungu bonna aba Yuda, **10** naye
n’atayita Sulemaani muganda we wadde Nasani nnabbi,
newaakubadde Benaya, newaakubadde abasajja ba Dawudi
ab’amaanyi abalala. **11** Awo Nasani n’agenda eri Basuseba
nnyina Sulemaani n’amugamba nti, “Towulidde nga Adoniya
mutabani wa Kaggisi alidde obwakabaka, Dawudi mukama
waffe nga takimanyi? **12** Kale nno kankuwe amagezi,
owonye obulamu bwo n’obwa mutabani wo Sulemaani. **13**
Genda eri Kabaka Dawudi, omugambe nti, ‘Mukama wange
Kabaka, tewalayirira muzaana wo nti, Sulemaani mutabani
wo y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula
ku ntebe yange ey’obwakabaka? Kale lwaki Adoniya alidde
obwakabaka?’ **14** Laba bw’onooba ng’okyayogera ne
kabaka, nange nnaayingira ne nkakasa ebigambo byo.” **15**
Awo Basuseba n’agenda eri Kabaka, mu kisenge kye, era
Kabaka yali mukadde nnyo nga Abisaagi Omusunammu
amuweereza. **16** Basuseba n’akka n’afukamirira kabaka.
Kabaka n’amubuuza nti, “Nkukolere ki?” **17** N’amuddamu
nti, “Mukama wange, ggwe walayirira omuzaana wo eri
Mukama Katonda wo nti, ‘Sulemaani mutabani wo y’alirya
obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula ku ntebe
yange ey’obwakabaka.’ **18** Naye kaakano Adoniya alidde
obwakabaka, newaakubadde mukama wange kabaka,
tokimanyi. **19** Asse ente, n’ebyassava n’endiga nnyingi, era
ayise abaana ba kabaka bonna, ne Abiyasaali kabona, ne
Yowaabu omukulu w’eggye, naye Sulemaani omuddu wo
tamuyise. **20** Kaakano mukama wange kabaka, amaaso ga
Isirayiri gatunuulidde gwe, okubategeeza anaatuula ku ntebe
y’obwakabaka eya mukama wange kabaka, oluvannyuma
lwe. **21** Bw’otookole bw’otyo, awo olulituuka, mukama
wange kabaka bw’olyebakira awamu ne bajjajjaabo, nze
ne mutabani wange Sulemaani tuliyitibwa babi.” **22** Awo
bwe yali akyayogera ne kabaka, Nasani nnabbi n’ayingira.
23 Ne babuulira kabaka nti, “Nasani nnabbi ali wano.”
Awo n’ayingira mu maaso ga kabaka, era n’avuunama
amaaso ge mu maaso ga kabaka. **24** Nasani n’ayogera nti,
“Mukama wange, wagamba nti Adoniya y’alirya obwakabaka
oluvannyuma lwo, era y’alituula ku ntebe yo? **25** Olwa leero
aserengese, era asse ente, n’ebyassava n’endiga nnyingi,
era ayise abaana ba kabaka bonna n’abakulu b’eggye ne
Abiyasaali kabona. Mu kiseera kino balya era banywera
wamu naye, nga boogera nti, ‘Kabaka Adoniya awangaale!’
26 Naye nze omuddu wo, ne Zadooki kabona, ne Benaya
mutabani wa Yekoyaada n’omuddu wo Sulemaani, tatuyise.
27 Kino mukama wange kabaka, okikoze n’ototegeeza
baweereza bo alituula ku ntebe ya mukama wange kabaka
ey’obwakabaka, oluvannyuma lwe?” **28** Awo Kabaka Dawudi
n’addamu nti, “Muyite Basuseba.” Basuseba n’ajja awali
kabaka n’ayimirira mu maaso ge. **29** Awo kabaka n’alayira
ng’ayogera nti, “Nga Mukama bw’ali omulamu eyannunula
mu buli kabi konna; **30** era nga bwe nakulayirira mu maaso
ga Mukama, Katonda wa Isirayiri, Sulemaani mutabani wo
y’alirya obwakabaka oluvannyuma lwange, era y’alituula
ku ntebe yange ey’obwakabaka mu kifo kyange.” **31** Awo
Basuseba n’avuunama ku ttaka mu maaso ga kabaka
ng’agamba nti, “Mukama wange Kabaka Dawudi awangaale
emirembe gyonna!” **32** Kabaka Dawudi n’ayogera nti,
“Muyite Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi ne Benaya
mutabani wa Yekoyaada bayingire.” Bwe bajja mu maaso
ga kabaka, **33** n’abagamba nti, “Mutwale abaweereza
ba mukama wammwe, mwebagaze Sulemaani mutabani
wange ennyumbu yange, mumuserengese e Gikoni. **34**
Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukireko eyo
amafuta okuba kabaka wa Isirayiri. Mufuuwe ekkondeere
era muleekaane nti, ‘Kabaka Sulemaani awangaale.’ **35**
Mwambuke naye, atuule ku ntebe yange ey’obwakabaka
era afuge mu kifo kyange. Mmufudde omukulembeze wa
Isirayiri ne Yuda.” **36** Benaya mutabani wa Yekoyaada
n’addamu kabaka nti, “Amiina! Mukama Katonda wa
mukama wange kabaka akituukirize. **37** Mukama nga
bwe yabeeranga ne mukama wange kabaka, abeere ne
Sulemaani okufuula entebe ye ey’obwakabaka ey’ekitiibwa
n’okusinga entebe ey’obwakabaka eya mukama wange
Kabaka Dawudi!” **38** Awo Zadooki kabona, ne Nasani
nnabbi ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n’Abakeresi
n’Abaperesi ne beebagaza Sulemaani ennyumbu ya Kabaka
Dawudi, ne baserengeta nga bamuwerekera okugenda e
Gikoni. **39** Zadooki kabona n’aggya ejjembe ery’amafuta mu
weema, n’afuka amafuta ku Sulemaani. Awo ne bafuuwa
ekkondeere, abantu bonna ne baleekaana mu ddoboozi
ery’omwanguka nti, “Kabaka Sulemaani awangaale.” **40**
Abantu bonna ne bambuka okumugoberera nga bafuuwa
endere, era nga basanyuka essanyu lingi, ettaka n’okwatika
ne lyatika olw’oluyoogaano olunene. **41** Adoniya n’abagenyi
be bonna ne bawulira oluyoogaano bwe baali nga
bamaliriza okulya. Yowaabu bwe yawulira eddoboozi
ly’ekkondeere, n’abuuza nti, “Ekibuga nga kiyoogaana?” **42**
Awo bwe yali ng’akyayogera laba, Yonasaani mutabani

wa Abiyasaali kabona n'atuuka. Adoniya n'ayogera nti, “Yingira kubanga omusajja omulungi nga ggwe ateekwa kuba ng'aleese mawulire malungi.” **43** Yonasaani n'addamu nti, “Nedda. Mukama waffe Kabaka Dawudi, obwakabaka abuwadde Sulemaani, **44** era kabaka atumye Zadooki kabona, ne Nasani nnabbi, ne Benaya mutabani wa Yekoyaada, n'Abakeresi n'Abaperesi, okugenda naye nga bamwebagazza ennyumbu ya kabaka. **45** Zadooki kabona ne Nasani nnabbi bamufukiddeko amafuta e Gikoni, era bambuse okuvaayo nga bajaguza, n'ekibuga kiwuumira ddala. Okwo kwe kuleekaana kwe muwulira. **46** Kaakano Sulemaani atudde ku ntebe ey'obwakabaka. **47** N'abakungu ba kabaka bazze okusanyukirako mukama waffe Kabaka Dawudi, nga boogera nti, ‘Katonda wo afuule erinnya lya Sulemaani ekkulu n'okusinga eriryo era n'entebe ye ey'obwakabaka enkulu n'okusinga eyiyo!' Era Kabaka akutamye ng'asinza ku kitanda kye, **48** n'agamba nti, ‘Yeebazibwe Mukama, Katonda wa Isirayiri, akkirizza amaaso gange okulaba omusika ku ntebe yange ey'obwakabaka leero.'” **49** Abagenyi ba Adoniya bonna olwawulira ebyo ne beekanga nnyo, ne basituka ne basaasaana. **50** Adoniya n'aggwaamu amaanyi olwa Sulemaani okulya obwakabaka, era n'agenda ne yeekwata ku mayembe g'ekyoto. **51** Awo ne babuulira Sulemaani nti, “Adoniya atidde kabaka Sulemaani era yeekutte ku mayembe g'ekyoto. Agambye nti, ‘Kabaka Sulemaani andayirire leero nti tajja kutta muddu we n'ekitala.'” **52** Sulemaani n'addamu nti, “Bw'alyeraga okuba omusajja omulungi, tewaliba luviiri lwe na lumu oluligwa wansi; naye bw'alirabikamu ekibi, alifa.” **53** Awo Kabaka Sulemaani n'atuma abasajja, ne baggya Adoniya ku kyoto. N'ajja n'avuunamira kabaka Sulemaani, Sulemaani n'amugamba nti, “Weddireyo ewuwo.”

2 Dawudi bwe yali anaatera okufa, n'abuulirira mutabani we Sulemaani ng'amukuutira nti, **2** “Nze ŋŋenda bonna ab'omu nsi gye bagenda, kale beera n'amaanyi era n'obuvumu, **3** era tambuliranga mu makubo ga Mukama Katonda wo ng'okwatanga ebiragiro bye, era okwatenga amateeka ge, n'ebiragiro bye n'ebyo by'ayagala, nga bwe byawandiikibwa mu mateeka ga Musa, olyoke obeerenga n'omukisa mu byonna by'onookolanga na buli gy'onoogendanga yonna. **4** Mukama anyweze ekisuubizo kye gye ndi nti, ‘Abaana bo bwe baneegenderezanga mu kkubo lyabwe, era bwe banaatambuliranga mu maaso gange mu mazima n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna, tewalibaawo muntu ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri atali wa mu zzadde lyo.' **5** “Ate ojjukiranga Yowaabu mutabani wa Zeruyiya kye yankola, bwe yatta abakulu ababiri ab'eggye lya Isirayiri, Abuneeri mutabani wa Neeri ne Amasa mutabani wa Yeseri n'ayiwa omusaayi gwabwe mu biseera eby'emirembe ng'eyali mu lutalo, era omusaayi gwabwe ne gumansukira olukoba lwe olwali mu kiwato n'engatto ze ezaali mu bigere bye. **6** Kale muyise ng'okutegeera kwo bwe kuli, so tomuganyanga kukka emagombe mirembe mu bukadde bwe. **(Sheol h7585)** **7** “Naye batabani ba Baluzirayi Omugireyaadi obakoleranga ebyekisa, era babenga ku abo abanaatuulanga ku mmeeza yo, kubanga baali wamu nange bwe nadduka Abusaalomu muganda wo. **8** “Era jjukira Simeeyi mutabani wa Gera Omubenyamini ow'e Bakulimu ali naawe, kubanga yankolimira mu ngeri enzibu ennyo, ku lunaku lwe nagenderako e Makanayimu. Kyokka bwe yaserengeta okunsisinkana ku Yoludaani ne mulayirira Mukama nti, ‘Sijja kukutta na kitala.' **9** Kaakano tomubala ng'ataliiko musango. Oli musajja w'amagezi, era olimanya ekirikugwanira okumukola; tomuganyanga okukka emagombe mu mirembe mu bukadde bwe.” **(Sheol h7585)** **10** Awo Dawudi ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. **11** Yafugira Isirayiri yonna emyaka amakumi ana, ng'afugira emyaka musanvu e Kebbulooni, n'emyaka amakumi asatu mu esatu e Yerusaalemi. **12** Awo Sulemaani n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Dawudi kitaawe, obwakabaka bwe ne bunywezebwa nnyo. **13** Adoniya omwana wa Kaggisi, n'alaga eri Basuseba nnyina Sulemaani. Basuseba n'amubuuza nti, “Ojja mirembe?” N'addamu nti, “Weewaawo mirembe.” **14** N'ayogera nate nti, “Nnina kye njagala okukubuulira.” Basuseba n'amuddamu nti, “Kimbuulire.” **15** Adoniya n'amugamba nti, “Nga bw'omanyi, obwakabaka bwali bwange, era ne Isirayiri yenna baatunuulira nze nga kabaka waabwe. Naye ebintu byakyuka, era n'obwakabaka bugenze eri muganda wange, kubanga bumuweereddwa Mukama. **16** Kaakano nkusaba ekigambo kimu, era tokinnyima.” Basuseba n'amugamba nti, “Kyogere.” **17** Adoniya n'ayogera nti, “Nkwegayiridde gamba Sulemaani kabaka ampe Abisaagi Omusunammu okuba mukyala wange, kubanga kabaka anaakuwuliriza.” **18** Basuseba n'addamu nti, “Kale, nnaakwogerera eri Kabaka.” **19** Awo Basuseba bwe yagenda eri Kabaka Sulemaani, okwogererayo Adoniya, Kabaka n'agolokoka okumusisinkana, n'akutama n'oluvannyuma n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka. N'atumya entebe ey'obwakabaka endala nnyina atuuleko, n'atuula ku mukono gwa kabaka ogwa ddyo. **20** Basuseba n'amugamba nti, “Nkusaba ekigambo kimu ekitono, era tokinnyima.” Kabaka n'amuddamu nti, “Kisabe, maama, nange siikikumme.” **21** N'ayogera nti, “Kkiriza Abisaagi Omusunammu afumbirwe muganda wo Adoniya.” **22** Kabaka Sulemaani n'addamu nnyina nti, “Lwaki osabira Adoniya, Abisaagi Omusunammu? Musabire n'obwakabaka, ate obanga ye mukulu wange; ky'ekyo, sabira ye, ne Abiyasaali kabona ne Yowaabu mutabani wa Zeruyiya!” **23** Awo Kabaka Sulemaani n'alayira ng'agamba nti, “Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, Adoniya bw'atasasule n'obulamu bwe olw'ekyo ky'asabye! **24** Kale nga Mukama bw'ali omulamu, oyo annywezezza ku ntebe ey'obwakabaka eya kitange Dawudi, era ampadde olulyo nga bwe yasuubiza, Adoniya anattibwa leero!” **25** Awo Kabaka Sulemaani n'alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada okutta Adoniya, era Adoniya n'attibwa. **26** Kabaka n'agamba Abiyasaali kabona nti, “Ggwe genda e Anasosi mu byalo byo. Osaanidde okufa, naye siikutte mu biro bino, kubanga wasitulanga essanduuko ya Mukama mu maaso ga kitange Dawudi, era n'obonyaabonyezebwa wamu naye mu

bibonoobono bye.” **27** Awo Sulemaani n’agoba Abiyasaali ku bwakabona bwa Mukama, okutuukiriza ekigambo Mukama kye yayogerera e Siiro ku nnyumba ya Eri. **28** Amawulire bwe gaatuuka eri Yowaabu, eyali akyuse okugoberera Adoniya, newaakubadde nga teyagoberera Abusaalomu, n’addukira mu weema ya Mukama, n’akwata ku mayembe g’ekyoto. **29** Bwe baategeeza kabaka Sulemaani nti Yowaabu addukidde mu weema ya Mukama, era nti ali ku kyoto, n’alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada nti, “Genda omutte.” **30** Benaya n’agenda mu weema ya Mukama, n’agamba Yowaabu nti, “Kabaka akulagidde okufuluma.” Naye ye n’addamu nti, “Nedda, nzija kufiira wano.” Benaya n’azzaayo obubaka eri kabaka, nga Yowaabu bwe yamuddamu. **31** Awo kabaka n’alagira Benaya nti, “Kola nga bw’ayogedde, omutte era omuziike oggyewo omusango ku nze ne ku nnyumba ya kitange olw’omusaayi Yowaabu gwe yayiwa awatali nsonga. **32** Era Mukama alimusasula olw’omusaayi gwe yayiwa, kubanga yagwa ku basajja babiri n’abatta n’ekitala, Abuneeri mutabani wa Neeri, omukulu w’eggye lya Isirayiri, ne Amasa mutabani wa Yeseri, omukulu w’eggye lya Yuda, kitange Dawudi n’atakimanya, ate nga baali bamusinga obutuukirivu n’obulungi. **33** Bwe gutyo omusango gw’omusaayi gwabwe gubeere ku mutwe gwa Yowaabu ne ku zzadde lye emirembe gyonna. Naye ku Dawudi ne ku zzadde lye, era ne ku nnyumba ye ne ku ntebe ye ey’obwakabaka, wabeerewo emirembe gya Mukama emirembe gyonna.” **34** Awo Benaya mutabani wa Yekoyaada n’ayambuka n’atta Yowaabu, n’aziikibwa mu ttaka lye mu ddungu. **35** Awo kabaka n’afuula Benaya mutabani wa Yekoyaada omukulu w’eggye mu kifo kya Yowaabu, n’afuula ne Zadooki kabona mu kifo kya Abiyasaali. **36** Kabaka n’atumya Simeeyi n’amugamba nti, “Weezimbire ennyumba mu Yerusaalemi obeere omwo, so tovangamu okugenda awantu wonna. **37** Olunaku lw’olivaayo n’osomoka ekiwonvu Kiduloni, tegeerera ddala nga tolirema kufa, era omusaayi gwo guliba ku mutwe gwo ggwe.” **38** Simeeyi n’addamu Kabaka nti, “Ky’oyogedde kirungi. Omuddu wo ajja kukola nga mukama wange kabaka bw’ayogedde.” Awo Simeeyi n’amala ekiseera kiwanvu mu Yerusaalemi. **39** Naye bwe waayitawo emyaka esatu, babiri ku baddu ba Simeeyi ne baddukira eri Akisi mutabani wa Maaka kabaka w’e Gaasi. Simeeyi n’ategeezebwa nti, “Abaddu bo bali Gaasi.” **40** Simeeyi olwawulira ebyo, ne yeebagala endogoyi ye n’agenda e Gaasi eri Akisi okunoonya abaddu be. Simeeyi n’agenda okuleeta abaddu be okuva e Gaasi. **41** Bwe baabuulira Sulemaani nti Simeeyi yava e Yerusaalemi n’agenda e Gaasi era n’akomawo, **42** kabaka n’amutumya, n’amubuuza nti, “Saakulayiza Mukama ne nkulabula nti, ‘Tegeerera ddala nga olunaku lw’olivaawo okugenda awantu wonna, olifa?’ N’oŋŋamba nti, ‘Kye njogedde kirungi era nzija kukigondera.’ **43** Kale kiki ekyakulobera okwekuuma ekirayiro kya Mukama n’ekiragiro kye nakulagira?” **44** Awo kabaka n’agamba Simeeyi nti, “Omanyi mu mutima gwo obubi bwonna bwe wakola Dawudi kitange. Kaakano Mukama alikusasula olw’obubi bwo. **45** Naye kabaka Sulemaani aliweebwa omukisa, ne ntebe ya Dawudi ey’obwakabaka erinywezebwa mu maaso ga Mukama emirembe gyonna.” **46** Kabaka n’alagira Benaya mutabani wa Yekoyaada, okutta Simeeyi. Obwakabaka ne bunywezebwa mu mukono gwa Sulemaani.

3 Awo Sulemaani n’akola endagaano ne Falaawo, ye kabaka w’e Misiri era n’awasa muwala we. N’amuleeta mu kibuga kya Dawudi okutuusa lwe yamala okuzimba ennyumba ye n’ennyumba ya Mukama, era ne bbugwe okwetooloola Yerusaalemi. **2** Kyokka ennyumba ya Mukama yali tenazimbibwa, abantu nga baweerayo ssaddaaka mu bifo eby’enjawulo. **3** Sulemaani n’ayagala Mukama, ng’atambulira mu mateeka ga Dawudi kitaawe, newaakubadde nga yaweerangayo ssaddaaka era ng’ayotereza n’obubaane ku bifo ebigulumivu. **4** Awo kabaka n’agenda e Gibyoni okuweerayo ssaddaaka, kubanga ekyo kye kyali ekifo ekikulu mu byonna, era Sulemaani n’aweerayo ku kyoto ekyo ssaddaaka ezookebwa lukumi. **5** Mukama n’alabikira Sulemaani ekiro mu kirooto e Gibyoni, Katonda n’amugamba nti, “Saba ky’oyagala kyonna kye mba nkuwa.” **6** Sulemaani n’addamu nti, “Olaze ekisa kingi eri omuddu wo, Dawudi kitange, kubanga yali mwesigwa gy’oli, era mutuukirivu ate nga mwesimbu gy’oli. Era oyongedde okulaga ekisa kino ekingi gy’ali n’omuwa omwana okutuula ku ntebe ye ey’obwakabaka leero. **7** Kaakano, Ayi Mukama Katonda wange, ofudde omuddu wo okuba kabaka mu kifo kya Dawudi kitange. Naye ndi mwana muto era simanyi ngeri ya kuddukanyaamu mirimu gyange. **8** Omuddu wo ali wakati mu bantu bo be walonda, eggwanga ekkulu, eritabalika. **9** Kale omuddu wo muwe amagezi okufuganga abantu bo, njawulenga ekirungi n’ekibi: kubanga ani ayinza okufuga eggwanga lyo lino ekkulu?” **10** Mukama n’asanyuka kubanga Sulemaani yasaba ekyo. **11** Katonda n’amugamba nti, “Kubanga osabye kino, so teweesabidde kuwangaala wadde bugagga, oba okufa kw’abalabe bo, naye weesabidde amagezi okwawulanga emisango, **12** n’akola ky’osabye. Nzija kukuwa omutima omugezi era omutegeevu, so tewalibeerawo eyali akwenkanye oba alikwenkana. **13** Era ndikuwa, ne by’otosabye: obugagga n’ekitiibwa waleme kubeerawo kabaka akwenkana mu kiseera kyo. **14** Era bw’onootambuliranga mu makubo gange, n’okukwatanga amateeka gange n’ebiragiro byange, nga kitaawo Dawudi bwe yakola, ndyongera ku nnaku zo.” **15** Awo Sulemaani n’azuukuka n’amanya nga kibadde kirooto. N’akomawo e Yerusaalemi, n’ayimirira mu maaso g’essanduuko ey’endagaano ya Mukama n’awaayo ebiweebwayo ebyokebwa n’ebiweebwayo olw’emirembe, era n’agabula abaweereza be ekijjulo. **16** Awo abakazi bamalaaya babiri ne bajja eri kabaka, ne bayimirira mu maaso ge. **17** Omu ku bo n’amugamba nti, “Mukama wange, omukazi ono nange tubeera mu nnyumba emu, era nazaala omwana nga naye waali. **18** Bwe waayitawo ennaku ssatu, naye n’azaala omwana we. Twali ffekka, so tewaali muntu n’omu eyali naffe mu nnyumba. **19** “Awo mu kiro omukazi ono, ne yeebakira omwana we n’amutta. **20** N’agolokoka ekiro mu ttumbi n’aggya omwana wange mu mbiriizi zange, nze omuweereza wo nga neebase, n’amuteeka mu kifuba kye, ate n’addira owuwe afudde n’amussa mu kifuba kyange. **21** Awo bwe nagolokoka

enkya okuyoonsa omwana wange, nga mufu. Naye bwe n'amwekaliriza amaaso, ne ndaba nga si ye mwana gwe nazaala." **22** Omukazi oli omulala n'agamba nti, "Nedda! Omulamu ye mwana wange, omufu ye wuwo." Naye ow'olubereberye n'aggumiza nti, "Nedda! Omufu ye wuwo, omulamu ye wange." Ne bawakanira mu maaso ga kabaka. **23** Kabaka n'agamba nti, "Omu agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu,' n'omulala agamba nti, 'Omwana wange ye mulamu, owuwo ye mufu.'" **24** Awo kabaka n'agamba nti, "Mundeetere ekitala." Ne baleetera kabaka ekitala. **25** N'alyoka alagira nti, "Musaleemu omwana omulamu, muwe omu ekitundu n'omulala ekitundu ekirala." **26** Nnyina w'omwana omulamu n'ajjula ennaku olw'omwana we, n'agamba kabaka nti, "Nkwegayiridde mukama wange, omwana omulamu mumuwe! Tomutta!" Naye omukazi oli n'agamba nti, "Tajja kuba wange oba wuwo. Mumusalemu!" **27** Awo kabaka n'asalawo ng'agamba nti, "Omwana omulamu mumuwe omukazi ow'olubereberye, so temumutta, kubanga oyo ye nnyina." **28** Isirayiri yonna bwe yawulira okusalawo kwa kabaka, ne beewuunya kabaka, kubanga baalaba ng'alina amagezi okuva eri Katonda okulamula ensonga.

4 Kabaka Sulemaani n'aba kabaka wa Isirayiri yonna. **2** Era bano be baali abakungu be: Azaliya muzzukulu wa Zadooki, yali kabona, **3** Erikolefu ne Akiya, batabani ba Sisa, baali bawandiisi, Yekosafaati mutabani wa Akirudi, yali mujjukiza, **4** Benaya mutabani wa Yekoyaada, yali muduumizi w'eggye omukulu, Zadooki ne Abiyasaali baali bakabona, **5** Azaliya mutabani wa Nasani, yali mukulu w'abaami, Zabudi mutabani wa Nasani, yali kabona ate nga ye muwi wa magezi wa kabaka omukulu, **6** Akisaali, yali ssabakaaki wa kabaka; ne Adoniraamu mutabani wa Abuda, yali mukulu w'abaddu. **7** Sulemaani yalina abakungu kkumi na babiri abaakuliranga Isirayiri yonna, era baavunaanyizibwanga ebyokulya bya kabaka n'ab'omu nnyumba ye. Buli omu kyamugwaniranga okusolooza ebyokulya okumala omwezi gumu buli mwaka. **8** Era gano ge mannya gaabwe: Benikuli, mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu; **9** Benidekeri, mu Makazi, mu Saalubimu, mu Besusemesi, ne mu Eroni Besukanani; **10** Benikesedi, mu Alubbosi, Soko n'ensi yonna ey'e Kefera yali yiye; **11** Beniyabinadabu eyali awasizza Tafasi muwala wa Sulemaani, mu kifo kyonna ekigulumivu eky'e Doli; **12** Baana mutabani wa Akirudi, mu Taanaki ne Megiddo, ne mu Besuseyani yonna ekiriraanye Zalesani wansi w'e Yezuleeri, okuva ku Besuseyani okutuuka ku Aberumekola okuyita ku Yokumyamu; **13** Benigeberi, mu Lamosugireyaadi, ebibuga bya Yayiri mutabani wa Manase mu Gireyaadi byali bibye, era n'essaza Alugobu eriri mu Basani n'ebibuga byayo enkaaga ebyalina bbugwe ne wankaaki ow'ekikomo; **14** Akinadaabu mutabani wa Iddo, mu Makanayimu; **15** Akimaazi eyali awasizza Basemesi muwala wa Sulemaani, mu Nafutaali, **16** Baana mutabani wa Kusaayi, mu Aseri ne mu Beyaloosi; **17** Yekosafaati mutabani wa Paluwa, mu Isakaali; **18** Simeeyi mutabani wa Era, mu Benyamini; **19** Geberi mutabani wa Uli, mu Gireyaadi, ensi ya Sikoni kabaka w'Abamoli, n'ensi ya Ogi kabaka w'e Basani. Ye yali omwami yekka akulira essaza. **20** Abantu ba Yuda ne Isirayiri baali bangi nga bali ng'omusenyu ku lubalama lw'ennyanja, era baalyanga, ne banywanga nga basanyuka. **21** Sulemaani n'afuga obwakabaka bwonna okuva ku Mugga Fulaati okutuuka ku nsi ey'Abafirisuuti n'okutuuka ku nsalo ey'e Misiri, era baamuleeteranga ebirabo, era ne bamuweerezanga ennaku zonna ez'obulamu bwe. **22** Bye baasoloolezanga Sulemaani ebya buli lunaku byali ebigero by'obutta obulungi kilo mukaaga n'obutundu mukaaga, n'ebigero eby'obutta obutaali buse, kilo kumi na ssatu n'obutundu bubiri; **23** ente eza ssava kkumi, n'ente ezaavanga mu ddundiro amakumi abiri, wamu n'endiga kikumi, n'enjaza, n'empeewo, n'ennangaazi, n'enkoko ze baalondangamu. **24** Yafuganga ensi yonna eri emitala w'Omugga Fulaati, okuva e Tifusa okutuuka e Gaaza, era yalina emirembe enjuuyi zonna okumwetooloola. **25** Mu mirembe gya Sulemaani, Yuda ne Isirayiri yonna, okuva e Ddaani okutuuka e Beeruseba buli muntu yalina emirembe, era ng'alina ennimiro ye ey'emizabbibu n'ey'emitiini. **26** Sulemaani yalina ebisibo by'embalaasi ezisika amagaali enkumi nnya, n'abasajja abeebagala embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri. **27** Abaami ba masaza, buli mwezi baalabiriranga Kabaka Sulemaani wamu n'abaatuulanga ku mmeeza ye, nga bamuweereza ebyokulya. **28** Era baaleetanga sayiri n'essubi olw'embalaasi ez'embiro n'embalaasi endala, buli muntu ng'omulimu gwe bwe gwali gwe yalagirwa. **29** Katonda n'awa Sulemaani amagezi n'okutegeera kungi nnyo n'obugunjufu bungi, ng'omusenyu oguli ku mabbali g'ennyanja. **30** Amagezi ga Sulemaani gaali mangi nnyo okukira ag'abasajja bonna ab'ebuvanjuba, ate n'okusinga ago ag'e Misiri. **31** Yali mugezi okukira abantu bonna, era n'okukira Esani Omwezulaki, ne Kemani, ne Kalukoli ne Daluda batabani ba Makoli, era erinnya lye ne lyatiikirira mu mawanga gonna ageetoolodde. **32** Yagera engero enkumi ssatu, n'ennyimba ze zaali lukumi mu ttaano. **33** Yayogera ku bulamu bwe bimera, okuva ku muvule gwa Lebanooni okutuuka ku ezobu amera ku bbugwe. Ate era yayogera ne ku nsolo n'ennyonyi, n'ebyewalula n'ebyennyanja. **34** Era abantu bangi okuva mu mawanga gonna ne bajjanga okuwuliriza amagezi ga Sulemaani, nga batumiddwa bakabaka okuva mu nsi yonna, abaali bawulidde ku magezi ge.

5 Awo Kiramu kabaka w'e Ttuulo bwe yawulira nga Sulemaani bamufuseeko amafuta okuba kabaka, ng'asikidde kitaawe Dawudi, n'atuma ababaka be eri Sulemaani, kubanga yali mukwano gwa Dawudi. **2** Sulemaani n'atumira Kiramu ng'ayogera nti, **3** "Omanyi nti, Olw'entalo ennyingi ezeetooloola Dawudi kitange, teyasobola kuzimbira linnya lya Mukama Katonda we yeekaalu, okutuusa Mukama lwe yamala okuteeka abalabe be wansi w'ebigere bye. **4** Naye kaakano Mukama Katonda wange awadde Isirayiri yonna emirembe ku njuyi zonna, era tewakyali mulabe wadde akabi ak'engeri yonna. **5** Era, laba, nsuubira okuzimbira Erinnya lya Mukama Katonda wange yeekaalu, nga Mukama bwe yagamba Dawudi kitange,

bwe yayogera nti, 'Mutabani wo gwe nditeeka ku ntebe ey'obwakabaka mu kifo kyo, yalizimbira Erinnya lyange yeekaalu.' **6** "Noolwekyo lagira basajja bo bantemere emivule gya Lebanooni. Abaddu bange banaakoleranga wamu n'abaddu bo, era nakuweerezanga empeera yonna, gy'olinsaba olw'abaddu bo. Omanyi nga ku ffe tekuli n'omu alina magezi kutema miti okwenkana ab'e Sidoni." **7** Awo Kiramu bwe yawulira obubaka bwa Sulemaani, n'asanyuka nnyo era n'ayogera nti, "Mukama yeebazibwe, kubanga awadde Dawudi omwana ow'amagezi okufuga eggwanga lino eddene." **8** Awo Kiramu n'atumira Sulemaani ng'ayogera nti, "Obubaka bwe wampeereza mbufunye, era nnaakola by'oyagala byonna eby'emiti egy'emivule n'emiti egy'emiberosi. **9** Basajja bange baligiggya mu Lebanooni ne bagiserengesa ku nnyanja, era ndigisengeka ng'ebitindiro okuyita ku nnyanja okugituusa mu kifo ky'olindaga. Nga gituuse eyo ndiragira ne bagisumulula, ne gikuweebwa. Kye njagala okolere ab'omu nnyumba yange, kwe kubawanga emmere." **10** Awo Kiramu n'awa Sulemaani emiti gy'emivule n'emiti egy'emiberosi nga bwe yayagala, **11** ne Sulemaani n'amuwanga ebigero by'eŋŋaano kilo enkumi nnya mu bina eby'emmere ey'ennyumba ye, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ebigero amakumi abiri, ze kilo nga bina mu ana buli mwaka. Kino Sulemaani yakikoleranga Kiramu buli mwaka. **12** Mukama n'awa Sulemaani amagezi, nga bwe yamusuubiza. Ne waba emirembe wakati wa Kiramu ne Sulemaani, n'okulagaana ne balagaana endagaano bombi. **13** Kabaka Sulemaani n'akuŋŋaanya abakozi mu Isirayiri yonna, ne bawera abasajja emitwalo esatu. **14** N'abaweerezanga e Lebanooni mu mpalo; buli luwalo nga lumala omwezi gumu e Lebanooni n'emyezi ebiri ewaabwe, era Adoniraamu ye yabavunaanyizibwanga. **15** Sulemaani yalina abantu emitwalo musanvu abaasitulanga emigugu, n'emitwalo munaana abaatemanga amayinja ku nsozi, **16** ate n'abaami be enkumi ssatu mu bisatu abaalabiriranga omulimu n'okulagirira abakozi. **17** Kabaka n'alagira bateme amayinja amanene ddala nga bagaggya mu kirombe ky'amayinja ag'omuwendo, okuzimba emisingi gya yeekaalu n'amayinja amateme obulungi. **18** Abaweesi ba Sulemaani n'aba Kiramu, wamu n'abasajja ba Gebali ne balongoosa n'okutegeka ne bategeka emiti n'amayinja eby'okuzimba yeekaalu.

6 Mu mwaka ogw'ebina mu kinaana, abaana ba Isirayiri kasookedde bava mu nsi y'e Misiri, mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Sulemaani, mu mwezi ogwokubiri ogwa Zivu, Sulemaani n'atandika okuzimba yeekaalu ya Mukama. **2** Eyeekaalu kabaka Sulemaani gye yazimbira Mukama yali obuwanvu mita amakumi abiri mu musanvu, n'obugazi mita mwenda, n'obuwanvu mita kkumi na ssatu n'ekitundu. **3** Awayingirirwa mu maaso g'ekisenge ekinene ekya yeekaalu, waali mita mwenda, ng'obugazi bwa yeekaalu bwe bwali, ate ng'obugazi bwakyo mu maaso kiri mita nnya n'ekitundu okuva mu maaso ga yeekaalu. **4** N'akola amadirisa amafunda mu kisenge kya yeekaalu. **5** Wakati w'ebisenge eby'ekisenge ekinene, n'ekifo aw'okwogerera, n'azimba obusenge obw'okubbalibbali okwetooloola wo. **6** Ekisenge ekya wansi kyali mita bbiri ne desimoolo ssatu obugazi, n'ekisenge eky'essa erya wakati kyali mita bbiri ne desimoolo musanvu, n'ekisenge eky'essa eryokusatu kyali mita ssatu ne desimoolo bbiri. N'asalako emiti okwetooloola eyeekaalu gireme okukomererwa mu bisenge bya yeekaalu. **7** Bwe baali nga bazimba yeekaalu, baakozesanga amayinja agaali galongosereddwa gye bagatemeranga, era tewaawulirwa kuvuga okw'engeri yonna okw'ennyondo newaakubadde embazzi wadde ekyuma eky'engeri yonna mu kifo awaali wazimbirwa yeekaalu. **8** Omulyango ogw'ekisenge ekya wakati gwali ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa yeekaalu; waabangawo amadaala agaakozesebwanga okugenda mu kisenge ekya wakati, n'okweyongerayo mu kisenge ekyokusatu ekya waggulu. **9** Awo n'azimba yeekaalu n'agimala, n'agisereka n'emiti n'embaawo ez'emivule. **10** N'azimba n'ebisenge ebitono okwetooloola yeekaalu, n'obugulumivu bwa buli kimu bwali mita emu n'ekitundu, nga byesigamizibbwa ku kisenge kya yeekaalu n'emiti gy'emivule. **11** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Sulemaani nti, **12** "Bino bye bikwata ku yeekaalu eno gy'ozimba; bw'onootambuliranga mu mateeka gange, n'ogondera ebiragiro byange, n'okwatanga n'amateeka gange gonna ng'ogatambuliramu, kale ndituukiriza ekigambo kye nayogera eri Dawudi kitaawo. **13** Era nnaabeeranga wamu n'abaana ba Isirayiri, so siryabuulira bantu bange Isirayiri." **14** Sulemaani n'azimba yeekaalu n'agimala. **15** Ku bisenge eby'omunda n'assaako embaawo ez'emivule n'azikomelera okuva wansi wa yeekaalu okutuukira ddala ku kasolya, era ne wansi wa yeekaalu n'ayaliirirawo embaawo ez'emiberosi. **16** N'ayawuzaamu emabega wa yeekaalu, n'akolawo ekifo mu yeekaalu ekyenkana mita mwenda, nga ky'ekisenge awaayimirirwanga okwogera, eky'awatukuvu ennyo, ng'akozesa embaawo ez'emivule okuva wansi okutuuka ku kasolya. **17** Ekisenge ekinene ddala ekyali mu maaso g'ekisenge, awaayimirirwanga okwogera waali obuwanvu mita kkumi na munaana. **18** Ne munda wa yeekaalu mwali mwaliriddwamu emivule egyayolebwako entaabwa n'ebimuli ebyanjulukuse. Byonna byali bya mivule; tewaali jjinja eryalabika. **19** N'ateekateeka ekisenge eky'omunda ddala okumpi n'awaayimirirwanga okwogera mu yeekaalu, okuteekamu essanduuko ey'endagaano ya Mukama. **20** Era munda awaayimirirwanga okwogera mwalimu ebbanga erya mita mwenda obuwanvu, ne mita mwenda obugazi, ne mita mwenda obugulumivu. Munda mwonna n'asiigamu zaabu ennongoose, era n'akola n'ekyoto n'akisabika n'emivule. **21** Sulemaani n'asabika munda wa yeekaalu ne zaabu ennongoose, n'ayongerako n'enjegere eza zaabu mu maaso g'omu kisenge eky'omunda ekyali kibikiddwako zaabu. **22** Munda wa yeekaalu mwonna, n'assaamu zaabu, ne ku kyoto eky'omu kisenge awaayimirirwanga okwogera n'asiigako zaabu. **23** Mu kisenge awaayimirirwanga okwogera n'akolawo bakerubi babiri ab'emiti egy'emizeeyituuni, buli kerubi obugulumivu bwe mita nnya n'ekitundu. **24** Obuwanvu bw'ekiwaawaatiro ekimu ekya kerubi omu bwali mita bbiri n'obutundu busatu, n'ekiwaawaatiro ekyokubiri mita bbiri n'obutundu busatu, ze mita nnya n'ekitundu okuva ku luuyi olumu olw'ekiwaawaatiro

ekimu okutuuka ku luuyi olw'ekiwaawaatiro ekyokubiri. **25** Kerubi owookubiri naye yali mita nnya n'ekitundu, era bakerubi bombi baali ekigero kye kimu n'endabika yaabwe nga y'emu. **26** Obugulumivu bwa buli kerubi bwali mita nnya n'ekitundu. **27** N'ateeka bakerubi mu kisenge eky'omunda ddala mu yeekaalu, ng'ebiwaawaatiro byabwe byanjuluzibbwa. Ekiwaawaatiro ekya kerubi omu ne kikwata ku kisenge eruuyi, n'ekiwaawaatiro ekya kerubi omulala ne kikwata ku kisenge ekirala eruuyi, ebiwaawaatiro byabwe ne bikwatagana wakati wa yeekaalu. **28** Bakerubi n'abasiigako zaabu. **29** Ku bisenge byonna ebya yeekaalu okwetooloola, mu bisenge eby'omunda, ne mu bisenge eby'ebweru, n'akola ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse. **30** Ne wansi mu bisenge eby'omunda n'eby'ebweru ebya yeekaalu n'assaamu zaabu. **31** Awayingirirwa mu kifo awaayimirirwanga okwogera, waali wawaniriddwa emifuubeeto n'empagi ez'enzigi, omulyango nga gwa nsonda ttaano. **32** Ku nzigi zombi ez'emiti egy'emizeeyituuni n'akubako ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'enkindu, n'ebimuli ebyanjulukuse, bakerubi n'enkindu n'abisiiga zaabu. **33** Mu ngeri y'emu n'akola omulyango oguyingira mu kisenge ekinene ddala, n'ateekawo emifuubeeto egy'emizeeyituuni, omulyango nga gwa nsonda nnya. **34** N'akola n'enzigi bbiri za miberosi, buli luggi nga lulina embaawo bbiri ezakyukiranga mu myango. **35** Ku zo n'ayolako ebifaananyi ebya bakerubi, n'enkindu n'ebimuli ebyanjulukuse, n'abisiiga zaabu ensanuuse. **36** N'azimba oluggya olw'omunda n'embu ssatu ez'amayinja amateme obulungi, n'olubu olw'emiti egy'emivule. **37** Awo mu mwaka ogwokuna, mu mwezi Zivu omusingi gwa yeekaalu ya Mukama ne gumalirizibwa. **38** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu mu mwezi Buli, gwe mwezi ogw'omunaana, ebitundu byonna ebya yeekaalu ne bimalirizibwa ng'ebigero byabyo bwe byali. Yamala emyaka musanvu ng'agizimba.

7 Sulemaani kyamutwalira ebbanga lya myaka kkumi n'esatu okuzimba olubiri lwe. **2** N'azimba olubiri nga luli ng'Ekibira kya Lebanooni, obuwanvu mita amakumi ana mu mukaaga, n'obugazi mita amakumi abiri mu ssatu, n'obugulumivu mita kkumi na ssatu n'ekitundu, nga luwaniriddwa ku mpagi nnya ez'emivule. **3** Ne luserekebwa n'emivule ku mikiikiro amakumi ana mu etaano, buli lunyiriri nga lulimu kkumi na ttaano. **4** Waaliwo amadirisa agaateekebwa mu nnyiriri ssatu, buli limu nga litunuulidde linnaalyo. **5** Buli mulyango gwalina omwango nga gwa nsonda nnya, era nga gitunuuliraganye mu nnyiriri ssatu. **6** N'azimba ekisenge ekinene eky'empagi obuwanvu mita amakumi abiri mu ssatu n'obugazi mita kkumi na ssatu n'ekitundu. Mu maaso gaakyo waaliwo ekisasi, ekyali kiwaniriddwa empagi ez'emiti. **7** Yazimba n'ekisenge ekinene omwali entebe ey'obwakabaka, nga kye kisenge mwe yasaliranga emisango, era nga kyonna ky'ateekebwamu emivule okuva wansi okutuuka waggulu. **8** Olubiri lwe yali agenda okubeeramu olwali emanju w'ekisenge ekinene lwali lukifaanana. N'azimbira ne muwala wa Falaawo, gwe yali awasizza, olulufaanana. **9** Okuva ku musingi okutuuka waggulu, ebizimbe ebyo byonna n'oluggya olunene, byazimbibwa n'amayinja agaagerebwa ne gasalibwa n'emisumeeno, mu bigera byago. **10** Omusingi gw'azimbibwa n'amayinja amanene amalungi, agamu ng'obuwanvu genkana mita nnya n'ekitundu n'amalala ng'obuwanvu genkana mita ssatu n'obutundu mukaaga. **11** Waggulu okumpi n'akasolya waaliyo amayinja ag'omuwendo omungi, agatemebwa nga bwe gaagerebwa, n'emiti egy'emivule. **12** Oluggya olunene lwali lwetooloddwa bbugwe ow'embu ssatu ez'amayinja amateme, n'olubu olumu nga lwa miti egy'emivule, ng'ekisasi eky'omu maaso n'oluggya olw'omunda olwa yeekaalu bwe byali bizimbiddwa. **13** Kabaka Sulemaani n'atumya Kiramu ow'e Ttuulo, eyali mutabani wa nnamwandu ow'omu kika kya Nafutaali. **14** Kitaawe yali musajja w'e Ttuulo nga muweesi wa bikomo. Kiramu yali musajja mugezi, mumanyirivu nnyo era ng'ategeera emirimu egy'ebyebikomo egya buli ngeri. N'agenda eri Kabaka Sulemaani, n'akola emirimu gyonna egya muweebwa. **15** Kiramu n'akola empagi bbiri ez'ekikomo, buli emu obuwanvu mita munaana n'akatundu kamu, n'okwetooloola buli emu mita ttaano n'obutundu buna. **16** Waggulu wa buli mpagi n'assaako ebitikkiro ebyalina ebitimba eby'omulimu ogw'ekikomo, n'emigo egy'omulimu ogw'emikuufu egyalukibwa. **17** N'akola empagi zombi n'ebitikkiro byakwo nga zitimbiddwa buli emu ng'erina ebiruke ng'amalanga ag'amakomamawanga, musanvu. **18** Ebitikkiro ebyali ku mpagi ez'olubalaza zakolebwa ng'amalanga ag'ebimuli eby'amakomamawanga. **19** Ebitikkiro eby'empagi byali ng'amalanga nga ziri mita emu n'obutundu munaana obugulumivu. **20** Ku buli nkufiira ey'empagi kwaliko ekifaanana ng'ebakuli okuliraana n'omulimu ogufaanana ng'ekintu ekiruke, era waaliwo amakomamawanga ebikumi bibiri mu mbu okwetooloola ebitikkiro ebyo. **21** N'akola empagi bbiri ku lubalaza lwa yeekaalu, emu n'agizimba ku luuyi olw'obukiikaddyo n'agituuma Yakini, n'eyokubiri n'agizimba ku luuyi olw'obukiikakkono n'agituuma Bowaazi. **22** Ebitikkiro byabyo byakolebwako ebimuli eby'amalanga, era bwe gutyo omulimu ogw'okuzimba empagi ne guggwa. **23** N'akola ttanka ennene ey'ekikomo ekisaanuuse, nga neekulungirivu ng'eri mita nnya n'ekitundu okuva ku mugo okutuuka ku mugo, ne mita bbiri n'obutundu busatu obugulumivu. Obwekulungirivu bwali mita kkumi na ssatu n'ekitundu. **24** Wansi w'omugo gwayo kwaliko entaabwa okugyetooloola, kkumi buli butundu busatu obwa mita, era nga ziri embu bbiri, ezasaanuusibwa nayo. **25** Ettanka ennene yatuulanga ku bifaananyi by'ente ennume kkumi na bbiri, esatu nga zitunudde mu bukiikakkono, n'endala essatu nga zitunudde ebugwanjuba, n'endala essatu nga zitunudde mu bukiikaddyo, n'endala essatu nga zitunudde ebuvanjuba, era ng'ebitundu byabyo eby'emabega nga bitunuuliraganye mu masekkati gaayo. **26** Obugazi bwayo yali oluta lumu, n'omugo gwayo gwakolebwa ng'omugo gw'ekibya, ng'ekimuli ky'amalanga. Yajjulanga lita emitwalo ena mu enkumi nnya. **27** N'akola n'ebitebe ebiseetulwa, mu bikomo buli kimu obuwanvu bwakyo mita emu n'obutundu munaana, n'obugazi bwe bumu, ate obugulumivu mita emu

n'obutundu busatu. **28** Ebitebe ebyo by'akolebwa bwe biti: byalina enkulukumbi mu myango gyabyo. **29** Ku nkulukumbi wakati mu myango mwalimu ebifaananyi bya bakerubi n'eby'empologoma, n'eby'ente ennume; kwaliko n'ebintu ebireebeeta ebyakolebwa n'emikono. **30** Buli kitebe ky'alina nnamuziga nnya ez'ebikomo, n'entobo za nnamuziga nga za bikomo, era nga buli kimu kirina ebensani ewaniriddwa mu nsonda nnya n'emisituliro egyasaanuusibwa, nga ku buli musituliro kuliko ebireebeeta. **31** Ekitebe ekimu kyalina akamwa akalina omwango omwekulungirivu ogwali kitundu kya mita mu kukka. Akamwa kaagwo kaali keekulungirivu n'omulimu ogwa wansi kwe kyaterezebwanga, nga gwa butundu musanvu obwa mita mu kukka. Ku kamwa kaagwo kwaliko enjola, n'enkulumbi zaakyo nga si nnekulungirivu naye ng'enjuyi zonna zenkanankana. **32** Nnamuziga ennya zaali wansi w'enkulumbi; n'emisingi gya nnamuziga gyali gikomereddwa ku kitebe. Okusala mu bukiika bwa nnamuziga emu bwali obutundu musanvu obwa mita. **33** Nnamuziga zaakolebwa nga nnamuziga ez'amagaali, era kwaliko emisingi, n'empanka, n'empagi, n'emisumaali nga byonna by'akolebwa mu kyuma ekisaanuuse. **34** Kwaliko emisituliro ena ku nsonda ennya eza buli kitebe era gyonna nga gya kika kyekimu n'ekitebe. **35** Ku ntikko eya buli kitebe kwaliko engeri ey'ekikoba ekyekulungirivu; okukka kwakyo obutundu bubiri obwa mita, n'embiriizi zaakyo n'enkulukumbi ebyagiwaniriranga, byakwatagananga ku ntikko. **36** Ku biwanirira ne ku nkulukumbi, Kiramu yakolako ebifaananyi ebyole ebya bakerubi, n'eby'empologoma, n'eby'enkindu mu buli kifo omwali ebbanga, era n'ayolako ebimuli okwetooloola. **37** Bw'atyo bwe yakola ebitebe ekkumi. Byonna yabikola mu kyuma ekisaanuuse kyekimu, era n'abikola byonna nga bya kigero kyekimu, n'okufaanana nga bifaanana. **38** N'alyoka akola amabensani kkumi, nga ga kikomo, buli emu ng'egyamu lita lunaana mu kinaana, era buli emu nga yenkana mita emu ne desimoolo munaana obugazi, ate buli bensani ng'etuula ku kitebe kyayo. **39** N'addira ebitebe bitaano ku byo n'abiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa yeekaalu, n'ebitaano ebirala ku luuyi olw'obukiikakkono; n'ateeka Ennyanja ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ebuvanjuba obwa yeekaalu. **40** N'akola n'ensuwa, n'amabensani, n'ebijjiiko, n'amabensani ag'okumansira. Bw'atyo Kiramu n'amaliriza omulimu gwa yeekaalu ya Mukama gwonna gwe yakolera Kabaka Sulemaani. **41** Empagi ebbiri zombi; ebitikkiro byombi eby'ebibya ebyayolebwa waggulu ku mpagi; embu ebbiri ez'ebitimbe ebyali ku bitikkiro byombi eby'empagi; **42** n'ebitone ebikumi ebina eby'amakomamawanga ebyali mu mbu ebbiri, ebyali bibikka ku nkufiira ez'empagi; **43** ebitebe ekkumi n'amabensani gaakwo agaabituulangako kkumi; **44** ettanka ennene n'ebifaananyi eby'ente ennume ekkumi n'ebbiri ebyali wansi w'ettanka ennene; **45** n'ensuwa, n'ebisena, n'amabensani agamansira. Ebintu byonna Kulamu bye yakolera Kabaka Sulemaani ku lwa yeekaalu ya Mukama byali bya bikomo bizigule. **46** Kabaka yalagira babisaanuusize mu lusenyi lwa Yoludaani awali ettaka ery'ebbumba wakati w'e Sukkosi n'e Zalesani. **47** Sulemaani teyapima bintu ebyo byonna, kubanga byali biyitiridde obungi; era tewali yapima buzito obw'ekikomo ebintu mwe byakolebwa. **48** Awo Sulemaani n'akozesa n'ebintu ebirala byonna ebyateekebwa mu yeekaalu ya Mukama: ekyoto ekya zaabu; emmeeza eya zaabu okwaberanga emigaati egy'okulaga; **49** ebikondo by'ettaala ebya zaabu ennongoose, bitaano ku luuyi olwa ddyo n'ebitaano ku luuyi olwa kkono, byonna awamu kkumi, mu kifo awaayimirirwanga okwogera; obusumbi bw'ebimuli; ettabaaza ne makansi nga bya zaabu; **50** bbensani, ne makansi ezisala ebisirinza, ne bbakuli ezifukirira, n'ebibya ne fulampeni, nga bya zaabu ennongoose; eminyolo gy'enzigi egy'ekisenge eky'omunda ddala, kye Kifo Ekitukuvu Ennyo nga gya zaabu, n'egy'enzigi ez'ekisenge ekinene ddala ekya yeekaalu nga gya zaabu. **51** Omulimu gwonna Kabaka Sulemaani gwe yakola ku yeekaalu ya Mukama bwe gwaggwa, n'aleeta ebintu Dawudi kitaawe bye yayawulirako Mukama, effeeza ne zaabu n'ebintu ebirala byonna, n'abiteeka mu mawanika ga yeekaalu ya Mukama.

8 Awo Sulemaani n'ayita abakadde ba Isirayiri, n'abakulu b'ebika bonna, n'abaami b'ennyumba za Isirayiri bonna, okuggya essanduuko ey'endagaano ya Mukama mu Sayuuni ekibuga kya Dawudi, okugireeta e Yerusaalemi. **2** Bonna ne bakuŋŋaanira ewa Kabaka Sulemaani ku mbaga mu mwezi ogwa Esanimu gwe mwezi ogw'omusanvu. **3** Abakadde bonna aba Isirayiri bwe baatuuka, bakabona ne basitula essanduuko, **4** ne bagireeta, ne baleeterako n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'ebintu byonna ebitukuvu ebyalimu. **5** Bakabona n'Abaleevi ne babisitula, Kabaka Sulemaani n'abo abaali awamu naye, n'eggwanga lyonna erya Isirayiri eryali liri naye mu maaso g'essanduuko, ne bawaayo ebiweebwayo ebya ssaddaaka eby'endiga, n'ente, ebitaamanyibwa muwendo. **6** Bakabona ne bayingiza essanduuko ey'endagaano ya Mukama mu kifo kyayo, mu kisenge eky'omunda, mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, wansi w'ebiwaawaatiro bya bakerubi. **7** Ebiwaawaatiro bya bakerubi byali byanjuluze ku kifo essanduuko we yateekebwa, ne bibikka ku ssanduuko ne ku misituliro gyayo. **8** Emisituliro gino gyali miwanvu nnyo nga n'okulabika girabikira mu kifo ekitukuvu mu maaso g'ekisenge ekitukuvu ennyo, naye nga tegirabika okuva ebweru; era gikyaliyo ne leero. **9** Temwali kintu mu ssanduuko okuggyako ebipande ebibiri eby'amayinja Musa bye yateekamu e Kolebu, Mukama bwe yalagaana endagaano n'abaana ba Isirayiri, nga bavudde mu nsi y'e Misiri. **10** Awo bakabona bwe baava mu kifo ekitukuvu, ekire ne kibuna yeekaalu ya Mukama, **11** bakabona n'okuyinza ne batayinza kuweereza olw'ekire, kubanga ekitiibwa kya Mukama kyali kibunye mu yeekaalu. **12** Awo Sulemaani n'agamba nti, "Mukama yayogera nti anaabeeranga mu kire ekikutte. **13** Nkuzimbidde yeekaalu ey'ekitiibwa, ekifo ky'onoobeerangamu emirembe gyonna." **14** Ekibiina kyonna ekya Isirayiri bwe kyali kiyimiridde awo, kabaka n'abakyukira n'abasabira omukisa. **15** N'ayogera nti, "Mukama yeebazibwe, Katonda wa Isirayiri, atuukirizza n'omukono gwe bye yasuubiza Dawudi kitange ne bye yayogerera mu ye. **16** Yayogera nti, 'Okuva ku lunaku lwe naggyirako abantu bange Isirayiri mu Misiri, seerobozanga

kibuga na kimu mu bika byonna ebya Isirayiri okuzimbamu yeekaalu, naye neeroboza Dawudi okufuga abantu bange Isirayiri.' **17** "Era kyali mu mutima gwa Dawudi kitange okuzimbira erinnya lya Mukama, Katonda wa Isirayiri yeekaalu. **18** Naye Mukama n'agamba Dawudi kitange nti, 'Kubanga kyali mu mutima gwo okuzimbira erinnya lyange eyeekaalu, walowooza bulungi. **19** Naye si ggwe olinzimbira yeekaalu, mutabani wo alikuzaalirwa, ow'omusaayi gwo yennyini, y'alizimbira erinnya lyange eyeekaalu.' **20** "Mukama atuukirizza kye yasuubiza, ne nsikira Dawudi kitange, n'okutuula ne ntuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, nga Mukama bwe yasuubiza, era nzimbidde erinnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. **21** Ntaddewo ekifo ky'essanduuko, omuli endagaano ya Mukama gye yakola ne bajjajjaffe, ng'abaggya mu nsi y'e Misiri." **22** Awo Sulemaani n'ayimirira mu maaso g'ekyoto kya Mukama ekibiina kyonna ekya Isirayiri nga kiraba, n'ayanjuluza emikono gye eri eggulu, **23** n'ayogera nti, "Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri, tewali Katonda akufaanana mu ggulu waggulu oba wansi ku nsi, gwe akuuma endagaano yo ey'okwagala n'okuuma n'abaddu bo abatambulira mu maaso go n'emitima gyabwe gyonna. **24** Okuumye ekisuubizo kyo eri omuddu wo Dawudi kitange; wasuubiza n'akamwa ko era okituukirizza n'omukono gwo, nga bwe kiri leero. **25** "Kaakano Mukama, Katonda wa Isirayiri, otuukirize bye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, bwe wagamba nti, 'Abaana bo bwe baneegenderezanga mu buli kye banaakolanga, ne batambuliranga mu maaso gange nga bw'okoze, wanaabangawo ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri mu maaso gange.' **26** Era kaakano, Ayi Katonda wa Isirayiri, ekigambo kyo kye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, okituukirize. **27** "Naye ddala Katonda anaabeeranga ku nsi? Laba, eggulu n'eggulu ly'eggulu terikumala, ne yeekaalu eno toyinza kugigyamu. **28** Kaakano osseeyo omwoyo eri okusaba kw'omuddu wo n'okwegayirira kwe, Ayi Mukama Katonda wange. Owulire okukaaba n'okusaba omuddu wo kw'asaba mu maaso go leero. **29** Amaaso go gatunuulirenga yeekaalu eno emisana n'ekiro, ekifo kino kye wayogerako nti, 'Erinnya lyange linaabeeranga omwo,' okuwulira okusaba kw'omuddu wo kw'asabira ekifo kino. **30** Owulire okwegayirira kw'omuddu wo, n'okw'abantu bo Isirayiri, bwe banasabanga nga batunuulidde ekifo kino. Owulire okuva mu ggulu, ekifo gy'obeera, era bw'otuwulira, tukwegayiridde otusonyiwe. **31** "Omuntu bw'anaasobyanga muliraanwa we, ne kimugwanira okulayira, n'ajja n'alayirira mu maaso g'ekyoto mu yeekaalu eno, **32** owulire okuva mu ggulu, era omukole nga bw'olaba. Osale omusango wakati wa baddu bo, era obonereze oyo omusango gwe gusinze nga bwe kimusaanidde. Olangirire nti atasobezza taliiko musango, ekyo kinaakakasa nti taliiko musango. **33** "Abantu bo Isirayiri bwe banaawaangulibwanga omulabe olw'ebibi byabwe, ne bakyuka ne badda gy'oli, ne baatula erinnya lyo, ne basaba ne bakwegayirira mu yeekaalu muno, **34** kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era osonyiwenga abantu bo Isirayiri olw'ebibi byabwe, era obakomyengawo mu nsi gye wawa bajjajjaabwe. **35** "Eggulu bwe linaggalwangawo ne wataba nkuba, olw'ebibi byabwe, era bwe banasabanga nga batunuulira ekifo kino ne baatula erinnya lyo ne bakyuka okuleka ekibi kyabwe, olw'okubabonereza, **36** kale owulirenga ng'oli mu ggulu, era obasonyiwenga ekibi ky'abaddu bo, abantu bo Isirayiri. Obayigirize ekkubo etuufu ery'okutambulirangamu, era otonnyese enkuba ku nsi gye wawa abantu bo ng'omugabo gwabwe. **37** "Bwe wanaabangawo enjala mu nsi, oba kawumpuli, oba okugengewala oba bukuku, oba enzige, oba omulabe ng'abazingizza mu bibuga byabwe, endwadde yonna ne bweneefaanananga etya, **38** omuntu yenna ku bantu bo bw'anaasabiranga ekintu kyonna, buli omu n'amanya endwadde ey'omu mutima gwe, era n'ayanjuluza emikono gye eri yeekaalu eno, kale owulirenga ng'oli mu ggulu, ekifo gy'obeera. **39** Osonyiwenga era okolenga buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri, kubanga ggwe wekka ggwe omanyi, emitima gy'abantu bonna, **40** balyoke bakutyenga ennaku zonna ze banaabeeranga mu nsi gye wawa bajjajjaffe. **41** "Ebikwata ku munnaggwanga atali wa mu bantu bo Isirayiri, naye ng'avudde mu nsi ey'ewala olw'erinnya lyo, **42** kubanga abantu baliwulira erinnya lyo ekkulu n'omukono gwo ogw'amaanyi, bw'anajjanga n'asaba ng'atunuulidde yeekaalu eno; **43** owulirenga ng'oli mu ggulu, ekifo gy'obeera, era okolenga buli kintu kyonna omunaggwanga oyo ky'anaakusabanga, abantu bonna ab'omu nsi bamanye erinnya lyo era bakutyenga, ng'abantu bo Isirayiri bwe bakola, era bamanyenga nti Ennyumba eno gye nzimbye, etuumiddwa erinnya lyo. **44** "Abantu bo bwe banaatabaalanga abalabe baabwe gy'onoobasindikanga ne basaba Mukama nga batunuulidde ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbidde erinnya lyo, **45** kale owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe ng'oli mu ggulu, otegeere ensonga zaabwe. **46** "Bwe banaayonoonanga mu maaso go, kubanga tewali muntu atasobyanga, n'obasunguwalira n'obagabula eri omulabe, ne batwalibwa mu nsi eyeewala oba eyokumpi; **47** era bwe banaakyusanga emitima gyabwe nga bali mu nsi gye baabatwala ne babasibira eyo, ne beenenya era ne bakwegayiririra mu nsi y'abo abaabatwala nga boogera nti, 'Twayonoona, twakola ebikyamu era ne tukola ekyejo;' **48** bwe banaakukyukiranga n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna mu nsi ey'abalabe baabwe abaabawamba, ne bakusaba nga batunuulidde ensi gye wawa bajjajjaabwe, ekibuga kye weeroboza ne yeekaalu gye nzimbidde erinnya lyo; **49** kale owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe ng'oli mu ggulu ekifo gy'obeera, era otegeerenga ensonga yaabwe. **50** Osonyiwenga abantu bo abakusobezza, era obasonyiwenga ebibi byabwe byonna, era abo abaabawangula babakwatirwe ekisa, **51** kubanga bantu bo era gwe mugabo gwo, be waggya mu Misiri, mu kyoto ekisaanuusa ekyuma. **52** "Ontunuulize amaaso ag'ekisa olabe okwegayirira kw'abantu bo Isirayiri, era obawulirenga buli lwe banaakukaabiriranga. **53** Ayi Mukama Ayinzabyonna gwe walonda abantu bo mu mawanga gonna ag'omu nsi okuba ababo, nga bwe wayogerera mu muddu wo Musa, bwe waggya bajjajjaffe mu Misiri." **54** Awo Sulemaani bwe yamala okusaba n'okwegayiririra

abantu eri Mukama, n'asituka okuva we yali afukamidde ng'emikono gye ajanjuluza eri eggulu, mu maaso g'ekyoto kya Mukama. **55** N'ayimirira n'asabira ekibiina kyonna ekya Isirayiri omukisa mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, **56** "Mukama yeebazibwe awadde abantu be Isirayiri okuwummula nga bwe yasuubiza. Tewali kigambo na kimu ekitatuukiridde ku ebyo ebirungi bye yasuubiza omuddu we Musa. **57** Mukama Katonda waffe abeere wamu naffe nga bwe yali ne bajjajjaffe, era aleme okutuleka wadde okutwabulira. **58** Akyuse emitima gyaffe tudde gyali, okutambuliranga mu makubo ge gonna, n'okukwatanga ebiragiro bye, n'amateeka ge, n'ebigambo bye n'emisango gye bye yawa bajjajjaffe. **59** N'ebigambo byange bino bye nsabye mu maaso ga Mukama, bibeerenga kumpi ne Mukama Katonda waffe emisana n'ekiro, alyoke awanirire ensonga y'abantu be Isirayiri, ng'ebyetaago ebya buli lunaku, **60** abantu bonna ab'oku nsi bategeere nga Mukama ye Katonda era tewali mulala. **61** Naye emitima gyammwe giteekwa okunywerera ku Mukama Katonda waffe, nga mutambulira mu mateeka ge, n'okugondera ebiragiro bye, nga bwe mukola leero." **62** Awo Kabaka ne Isirayiri yonna ne bawaayo ssaddaaka mu maaso ga Mukama. **63** Sulemaani yawaayo ssaddaaka ey'ebiweebwayo olw'emirembe eri Mukama, era bino bye yawaayo: ente emitwalo ebiri, n'endiga n'embuzi emitwalo kkumi n'ebiri. Bwe batyo Kabaka n'Abayisirayiri bonna ne bawonga yeekaalu ya Mukama. **64** Ku lunaku olwo Kabaka kwe yatukuliza oluggya olwa wakati mu maaso ga yeekaalu ya Mukama, era eyo n'aweerayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'eby'obutta, n'amasavu g'ebiweebwayo olw'emirembe, kubanga ekyoto eky'ekikomo mu maaso ga Mukama kyali kitono nnyo okugyaako ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'amasavu g'ebiweebwayo olw'emirembe. **65** Sulemaani ne Isirayiri yonna wamu naye, ne batuukiriza embaga eyo mu biro ebyo, ekibiina ekinene ddala mu maaso ga Mukama Katonda waffe, nga beegatiddwako abantu abaava ku mulyango gwa Kamasi n'abaava ku mukutu gw'e Misiri, okumala ennaku kkumi na nnya. **66** Ku lunaku olwaddirira abantu ne basabira Kabaka omukisa, n'abasiibula ne baddayo ewaabwe nga basanyuka era nga bajaguza mu mutima olw'ebirungi byonna Mukama bye yali akoledde Dawudi omuddu we n'abantu be Isirayiri.

9 Awo Sulemaani bwe yamala okuzimba yeekaalu ya Mukama n'olubiri lwe, n'okuzimba ebyo byonna bye yasiima, **2** Mukama n'amulabikira omulundi ogwokubiri, nga bwe yamulabikira e Gibyoni. **3** Mukama n'amugamba nti, "Mpulidde okusaba n'okwegayirira kw'owaddeyo gye ndi; ntukuzizza yeekaalu eno gy'ozimbye, n'erinnya lyange, emirembe gyonna. Amaaso gange n'omutima gwange binaabeeranga omwo. **4** "Naawe bw'onootambuliranga mu maaso gange n'omutima ogw'amazima n'obugolokofu, nga Dawudi kitaawo bwe yakola, era n'okolanga bye nkulagira byonna, n'okwatanga amateeka gange, **5** nnaanyweza entebe yo ey'obwakabaka mu Isirayiri emirembe gyonna, nga bwe nasuubiza Dawudi kitaawo bwe n'ayogera nti, 'Tolirema kuba na musajja ow'omu lulyo lwo anaatuulanga ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri.' **6** "Naye ggwe oba batabani bo bwe munanjeemeranga ne mutakwatanga biragiro byange n'amateeka ge mbawadde, ne mutanula okuweereza bakatonda abalala, **7** kale ndiggya ku Isirayiri ensi gye mbawadde era ne yeekaalu gye ntukuzizza n'erinnya lyange ndigireka. Olwo Isirayiri erifuuka eky'okunyoomoolwa n'ekyokusekererwa mu mawanga gonna. **8** Newaakubadde nga yeekaalu eno eyatiikirira kaakano, buli anaayitangawo aneewunyanga n'aŋŋoola ng'agamba nti, 'Kiki ekireetedde Mukama okukola ekintu bwe kiti ku nsi eno ne ku yeekaalu eno?' **9** Abantu baliddamu nti, 'Kubanga baava ku Mukama Katonda waabwe, eyaggya bajjajjaabwe mu Misiri, ne basembeza bakatonda abalala, n'okubasinza ne babasinza era n'okubaweereza ne babaweereza. Mukama kyavudde ababonereza mu ngeri eyo.'" **10** Ku nkomerero y'emyaka amakumi abiri, mu kiseera Sulemaani mwe yazimbira ebizimbe byombi, eyeekaalu ya Mukama, n'olubiri lwe olw'obwakabaka, **11** Kabaka Sulemaani yagabira Kiramu kabaka w'e Ttuulo ebibuga amakumi abiri, olw'emivule, n'emiberosi ne zaabu bye yaweereza Sulemaani. **12** Naye Kiramu bwe yava e Ttuulo n'agenda okulambula ebibuga Sulemaani bye yamugabira, ne bitamusanyusa. **13** N'amubuuza nti, "Bino bibuga bya ngeri ki by'ompadde muganda wange?" N'abituuma erinnya Kabuli, era bwe biyitibwa n'okutuusa olunaku lwa leero. **14** Kiramu yali aweerezza kabaka ttani nnya eza zaabu. **15** Kabaka Sulemaani mu buyinza bwe n'amaanyi ge, yakuŋŋaanya abasajja ab'amaanyi bangi okuzimba yeekaalu ya Mukama, n'olubiri lwe, n'obusenge obuwagika bbugwe wa Yerusaalemi, n'ebibuga ebya Kazoli, ne Megiddo ne Gezeri. **16** Falaawo, ye kabaka w'e Misiri yali atabadde, n'okuwamba n'awamba Gezeri, n'akireka ng'akikumyeko omuliro, ng'asse Abakanani abaakibeerangamu. Ekifo ekyo n'akigabira muwala we, muka Sulemaani ng'ekirabo ku mbaga yaabwe. **17** Awo Sulemaani n'akizimba buggya; n'azimba ne Besukolooni ekya wansi, **18** Baalasi ne Tamali mu ddungu, **19** n'ebibuga eby'amawanika, n'omwakuumirwanga amagaali, n'abeebagala embalaasi ze, ne byonna bye yayagala okuzimba mu Yerusaalemi, ne mu Lebanooni ne mu bitundu byonna bye yafuganga. **20** Abantu bonna abaasigalawo ku Bamoli, n'Abakiiti, n'Abaperezi, n'Abakiivi n'Abayebusi, abataali Bayisirayiri, **21** Abayisirayiri be bataayinza kuzikiririza ddala, Sulemaani n'abafuula baddu, n'okutuusa leero. **22** Naye teyafuula Muyisirayiri n'omu muddu, wabula bo baali nga balwanyi be, na bakungu be, na baami be, na baduumizi b'amagaali na beebagazi ba mbalaasi ze. **23** Era be baali nga abakungu abaavunaanyizibwanga emirimu gye gyonna, era abo bonna abaavunaanyizibwanga emirimu egyo, awamu nga bawera abakungu ebikumi bitaano mu ataano. **24** Awo muwala wa Falaawo bwe yava mu kibuga kya Dawudi n'agenda mu lubiri Sulemaani lwe yamuzimbira, Sulemaani n'azimba obusenge obuwagika bbugwe. **25** Sulemaani yawangayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo eby'emirembe ku kyoto kye yazimbira Mukama, emirundi esatu mu mwaka, ng'ayotereza obubaane mu maaso ga Mukama, ng'atuukiriza obulombolombo bwa yeekaalu. **26** Kabaka

Sulemaani yazimba n'ebyombo mu Eziyonigeba okuliraana Erosi mu Edomu, ku lubalama lw'ennyanja Emyufu. **27** Kiramu n'aweereza abasajja be abalunnyanja okukoleranga awamu n'aba Sulemaani. **28** Ne baseeyeeya okutuuka mu Ofiri, ne baleeta ttani kkumi na nnya eza zaabu eri Sulemaani.

10 Awo kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yawulira ettutumo lya Sulemaani n'okwagala kwe yalina eri Mukama, n'ajja amugezese n'ebibuuzo ebizibu. **2** Yatuuka mu Yerusaalemi, n'ekibiina ky'abantu ekinene ennyo, n'eŋŋamira ezaali zeetisse ebyakaloosa, ne zaabu ennyingi ennyo, n'amayinja ag'omuwendo. Yanyumya ne Sulemaani ku ebyo byonna ebyali ku mutima gwe. **3** Awo Sulemaani n'addamu ebibuuzo byonna, era tewaali na kimu ku byo ekyamuzibuwalira. **4** Kabaka omukazi ow'e Seeba bwe yalaba amagezi ga Sulemaani ago gonna, n'olubiri lwe yazimba, **5** n'emmere eyagabulwanga ku mmeeza ye, n'engeri abakungu be gye baatuuzibwangamu, n'ennyambala y'abaddu be, n'abasenero be, n'ebiweebwayo ebyokebwa bye yawangayo mu yeekaalu ya Mukama, ne yeewunya nnyo. **6** N'amugamba nti, "Bye nawulira nga ndi mu nsi yange, ku ebyo by'okoze n'amagezi go, bya mazima. **7** Ssakkiriza bigambo ebyo okutuusa lwe neesitukira ne nzija neerabireko n'agange. Kya mazima ddala nabulirwako kitundu butundu kyokka; kubanga amagezi go, n'obugagga bwo bisinga ku ebyo bye nawulira. **8** Abasajja bo nga beesiimye! N'abakungu abayimirira mu maaso go ne bawulira ebigambo eby'amagezi nga beesiimye! **9** Yeebazibwe Mukama Katonda wo akusanyukira era akutadde ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri. Olw'okwagala kwa Mukama okutaggwaawo, akufudde kabaka, okukuuma obwenkanya n'obutuukirivu." **10** N'agabira kabaka ttani nnya eza zaabu, n'ebyakaloosa bingi nnyo nnyini, n'amayinja ag'omuwendo. Tewaaleetebwa nate byakaloosa byenkana awo obungi ng'ebyo kabaka omukazi ow'e Seeba bye yawa Sulemaani. **11** (Emmeeri za Kiramu zaaleetanga zaabu okuva e Ofiri, n'emitoogo mingi, era n'amayinja ag'omuwendo. **12** Kabaka yakozesa emitoogo okukola empagi za yeekaalu ya Mukama Katonda n'ez'olubiri lw'obwakabaka, n'okukola ennanga, n'entongooli z'abayimbi. Tewalabikanga mitoogo mingi bwe gityo n'okutuusa ku lunaku lwa leero.) **13** Awo kabaka Sulemaani n'awa kabaka omukazi ow'e Seeba byonna bye yayagala ne bye yasaba, obutassaako ebyo Sulemaani bye yamuwa okuva ku byobugagga bw'obwakabaka bwe. Oluvannyuma kabaka omukazi ow'e Seeba n'addayo mu nsi ye n'ekibiina ky'abantu be, be yajja nabo. **14** Obuzito obwa zaabu obwaleetebwanga eri Sulemaani buli mwaka bwali ttani amakumi abiri mu ssatu, **15** nga tobaliddeeko musolo ogwawebwangayo abasuubuzi n'ab'ebyamaguzi, ate era n'ogwasoloozebwanga okuva ku bakabaka Abawalabu bonna ne bagavana. **16** Kabaka Sulemaani yaweesa engabo ennene ebikumi bibiri mu zaabu, buli ngabo ng'erimu kilo ssatu n'ekitundu eza zaabu. **17** Yakola n'engabo entono ebikumi bisatu, nga nazo za zaabu, buli ngabo nga ya kilo emu n'ekitundu eza zaabu. Ezo zonna kabaka yaziterekanga mu lubiri olwazimbibwa mu miti egyava mu kibira kya Lebanooni. **18** Awo kabaka n'akola entebe ey'obwakabaka ennene ddala nga ya masanga n'agibikkako zaabu ennongoose. **19** Entebe ey'obwakabaka yalina amadaala mukaaga, waggulu waayo aweesigamwa nga weekulungirivu. Eruuyi n'eruuyi w'entebe waaliyo empologoma nga ziyimiridde ku mabbali g'emikono. **20** Empologoma kkumi na bbiri zaali ku madaala mukaaga, eruuyi mukaaga n'eruuyi mukaaga. Tewaali ntebe ndala yonna ey'obwakabaka eyali ekoleddwa eri ng'eyo mu bwakabaka obulala bwonna mu biseera ebyo. **21** Ebikompe byonna ebya kabaka Sulemaani byali bya zaabu, ne byonna ebyali mu lubiri lwe olwakolebwa mu kibira kya Lebanooni. Tewali kyakolebwa mu ffeeza, kubanga ffeeza teyali ya muwendo nnyo mu biro ebyo. **22** Kabaka yalina ebyombo ebya maguzi ku nnyanja ebyakozesebwanga awamu n'ebya Kiramu, ebyaleetanga zaabu, ne ffeeza, n'amasanga, n'enkobe n'enkima eza buli ngeri omulundi gumu mu buli myaka esatu. **23** Kabaka Sulemaani yalina obugagga bungi nnyo nnyini, n'amagezi mangi nnyo okusinga bakabaka abalala bonna ku nsi. **24** Ensi yonna yanoonyanga era yeesunganga okulaba ku Sulemaani n'okuwuliriza amagezi, Katonda ge yamuwa. **25** Buli mwaka, buli omu eyajjanga okumukyalira, yamuleeteranga ekirabo, oluusi yabeeranga zaabu ne ffeeza, oluusi ngoye, oluusi byakulwanyisa, oluusi byakaloosa, oluusi mbalaasi n'ennyumbu. **26** Sulemaani yakuŋŋaanya embalaasi n'amagaali, era yalina amagaali lukumi mu bina, n'abeebagazi b'embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, be yakuumiranga mu bibuga omwakuumirwanga amagaali, ne mu Yerusaalemi okumpi naye. **27** Kabaka n'afuula ffeeza okuba ng'amayinja aga bulijjo mu Yerusaalemi, n'emivule n'agifuula okuba ng'emisukamooli egiri mu biwonvu olw'obungi bwagyo. **28** Embalaasi za Sulemaani zaagulibwanga mu Misiri. **29** Eggaali zaagulibwanga kilo musanvu eza ffeeza, na buli mbalaasi ng'egulibwa kilo emu n'ekitundu eza ffeeza mu Misiri. Ate era baazitunzanga ne bakabaka ab'Abakiiti ne bakabaka ab'e Busuuli.

11 Kabaka Sulemaani yayagala abakazi bannaggwanga bangi: Abamowaabu, n'Abamoni, n'Abayedomu, n'Abasidoni, n'Abakiiti, ng'okwo kw'ogasse muwala wa Falaawo, **2** nga bava mu mawanga Mukama ge yayogerako ng'alabula Abayisirayiri nti, "Temufumbiriganwanga nabo kubanga tebalirema kukyusa mitima gyammwe okugoberera bakatonda baabwe." Naye omutima gwa Sulemaani ne guwugulwa, era naabagala. **3** Sulemaani yalina abakyala lusanvu abambejja, n'abakazi abalala ebikumi bisatu, era abo bonna ne bamuwabya. **4** Mu bisera bya Sulemaani eby'obukadde, bakyala be ne basendasenda omutima gwe okugoberera bakatonda abalala. **5** N'atanula okusinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Mirukomu katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. **6** Sulemaani n'akola ebitaali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama n'atagobererera ddala Mukama, n'atakola nga Dawudi kitaawe bwe yakola. **7** Sulemaani n'azimba ebifo ebigulumivu ku kasozi akali ebuvanjuba w'e

Yerusaalemi, ng'abizimbira Kemosi katonda ow'omuzizo ow'Abamowaabu, ne Moleki katonda ow'omuzizo ow'Abamoni. **8** Bakyala be bonna bannamawanga, abaayoterezanga obubaane eri bakatonda baabwe, nabo n'abakolera bw'atyo. **9** Mukama n'asunguwalira Sulemaani kubanga omutima gwe gwava ku Mukama Katonda wa Isirayiri, eyamulabikira emirundi ebiri. **10** Newaakubadde nga Mukama yali alabudde Sulemaani obutagoberera bakatonda abalala, Sulemaani teyagondera kiragiro kya Mukama. **11** Mukama kyeyava agamba Sulemaani nti, "Olw'empisa zo, n'obutakuuma ndagaano yange newaakubadde okugondera amateeka gange ge nakulagira, ndikuggyako obwakabaka, ne mbuwa omu ku baddu bo. **12** Naye olwa Dawudi kitaawo, ekyo sirikikola mu biro byo, ndikikola, mutabani wo atandise okufuga. **13** Ate era sirimuggyako bwakabaka bwonna, naye ndimuwa ekika kimu ku lwa Dawudi omuddu wange, n'olwa Yerusaalemi, kye neerondera." **14** Awo Mukama n'ayimusiza Sulemaani omulabe erinnya lye Kadadi Omwedomu, ow'olulyo olulangira mu Edomu. **15** Emabegako Dawudi bwe yali alwana ne Edomu, Yowaabu omuduumizi w'eggye eyali agenze okuziika Abayisirayiri abaali battiddwa, yasigalayo n'atta abasajja bonna mu Edomu. **16** Yowaabu n'Abayisirayiri bonna be yagenda nabo ne babeera eyo okumala emyezi mukaaga, okutuusa lwe baasaanyaawo abasajja bonna mu Edomu. **17** Naye Kadadi, ng'akyali mulenzi, yaddukira e Misiri n'abakungu abamu Abayedomu abaweerezanga kitaawe. **18** Ne bagolokoka okuva mu Midiyaani okugenda e Palani. Ne bafuna abasajja okuva mu Palani, ne bagenda e Misiri, ewa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, eyamuwa ennyumba ne ttaka, era n'amuwanga n'emmere ey'okulya. **19** Awo Kadadi n'alaba ekisa mu maaso ga Falaawo n'okumuwa n'amuwa mulamu we, muganda wa Tapenesi kaddulubaale, okumufumbirwa. **20** Muganda wa Tapenesi n'azaalira Kadadi omwana wabulenzi n'amutuuma Genubasi, era Tapenesi n'amutwala mu lubiri okumulabirira. Genubasi n'akulira eyo wamu n'abaana ba Falaawo. **21** Kadadi bwe yali mu Misiri, n'awulira nti Dawudi yeebakira wamu ne bajjajjaabe era nga ne Yowaabu omuduumizi w'eggye yafa, n'agamba Falaawo nti, "Ka nzireyo ewaffe mu nsi yange." **22** Falaawo n'amubuuza nti, "Kiki ky'otofunye wano, ekikwagaza okuddayo mu nsi yo?" Kadadi n'amuddamu nti, "Tewali, naye nzikiriza ŋŋende." **23** Katonda n'ayimusiza Sulemaani, omulabe omulala, erinnya lye Lezoni mutabani wa Eriyada, eyali adduse ku mukama we Kadadezeri kabaka w'e Zoba. **24** Dawudi bwe yatta eggye ly'e Zoba, Lezoni n'akuŋŋaanya abasajja abajeemu n'afuuka mukulu waabwe, n'addukira e Ddamasiko, n'akiwamba, n'abeera eyo nga gy'afugira. **25** Yali mulabe wa Isirayiri ennaku zonna ez'obulamu bwa Sulemaani, ng'okwo kw'otadde emitawaana Kadadi gye yaleetera Isirayiri. Lezoni n'addukira mu Alamu, era n'abeera mulabe wa Isirayiri omuzibu ennyo. **26** Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Omwefulayimu ow'e Zereda, nnyina nga ye nnamwandu wa Zeruwa, ate nga y'omu ku bakungu ba Sulemaani, n'ajeemera kabaka. **27** Eno y'engeri gye yajeemeramu kabaka: Sulemaani yali azimbye obusenge obuwagika, ng'azibye ebituli ebyali mu bbugwe ow'ekibuga kya Dawudi kitaawe. **28** Yerobowaamu yali musajja mwesimbu, era Sulemaani bwe yalaba omulimu gwe omulungi, n'amusiima n'amufuula omukulu w'emirimu gyonna egy'amaanyi mu nnyumba ya Yusufu. **29** Awo mu biro ebyo Yerobowaamu bwe yali ng'ava mu Yerusaalemi, n'asisinkana Akiya nnabbi w'e Siiro ng'ayambadde ekyambalo ekiggya, baali bokka ku ttale. **30** Akiya n'addira ekyambalo kye n'akiyuzaamu ebitundu kkumi na bibiri. **31** N'agamba Yerobowaamu nti, "Weetwalire ebitundu kkumi, kubanga bw'atyo bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Laba, ŋŋenda kuggya ku Sulemaani obwakabaka, nkuweeko ebika kkumi. **32** Naye olw'omuddu wange Dawudi n'ekibuga Yerusaalemi, kye neerondera mu bika byonna ebya Isirayiri, alisigazaako ekika kimu. **33** Kino ndikikola kubanga banvuddeko ne basinza Asutoleesi katonda omukazi ow'Abamoni, ne batatambulira mu kkubo lyange, wadde okukola ebituufu mu maaso gange newaakubadde okugondera ebiragiro byange oba amateeka gange, nga Dawudi kitaawe wa Sulemaani bwe yakola. **34** "'Naye Sulemaani sirimuggyako bwakabaka bwonna, wabula ndimuleka nga y'afuga ennaku zonna ez'obulamu bwe olw'omuddu wange Dawudi, gwe nalonda era eyagondera amateeka n'ebiragiro byange. **35** Ndiggya obwakabaka ku mutabani wa Sulemaani, ne nkuwa ebika kkumi. **36** Ekika ekimu ndikiwa mutabani we, omuddu wange Dawudi abeerenga n'ettabaaza mu maaso gange mu Yerusaalemi, ekibuga kye neeroboza olw'erinnya lyange. **37** Wabula, ggwe ndikutwala, era olifuga wonna omutima gwo gye gulisiima, era olibeera kabaka wa Isirayiri. **38** Bw'onoogonderanga byonna bye nkulagira n'otambuliranga mu makubo gange, era n'okolanga ebituufu mu maaso gange ng'okugonderanga ebiragiro n'amateeka gange, nga Dawudi omuddu wange bwe yakola, nnaabeeranga naawe. Ndikukolera ekika eky'enkalakkalira, nga kye nakolera Dawudi, era ndikuwa ne Isirayiri. **39** Kyendiva nzikakkanya ezzadde lya Dawudi, naye si bbanga lyonna.'" **40** Sulemaani n'agezaako okutta Yerobowaamu, naye Yerobowaamu n'addukira e Misiri, ewa Sisaki kabaka waayo, n'abeera eyo okutuusa Sulemaani bwe yafa. **41** Ebyo byonna ebyabaawo ku mulembe gwa Sulemaani, ne byonna bye yakola, n'amagezi ge yalaga, byawandiikibwa mu bitabo eby'ebyafaayo ebya Sulemaani. **42** Sulemaani yafuga Isirayiri yonna ng'ali mu Yerusaalemi okumala emyaka amakumi ana. **43** N'afa n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi kitaawe. Awo Lekobowaamu mutabani we n'amusikira.

12 Lekobowaamu n'alaga e Sekemu, Abayisirayiri bonna gye baali bakuŋŋaanidde okumufuula kabaka. **2** Yerobowaamu mutabani wa Nebati bwe yawulira ekyo, ng'ali e Misiri, gye yali yeewaŋŋangusirizza, n'akomawo. **3** Abantu ne batumira Yerobowaamu, ye n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ne bagenda ewa Lekobowaamu, ne bamugamba nti, **4** "Kitaawo yatuteekako ekikoligo ekizito, naye kaakano wewula ku mirimu emizibu ne ku kikoligo ekizito kye yatuteekako, naffe tunaakuweereza." **5** Lekobowaamu n'abaddamu nti, "Mumpe ebbanga lya nnaku ssatu, n'oluvannyuma nnaabaddamu." Abantu ne beetambulira.

6 Awo kabaka Lekobowaamu n'agenda ne yeebuuza ku bakadde abaaweerezanga kitaawe Sulemaani, mu biseera bwe yali ng'akyali mulamu. N'ababuuza nti, "Mumpa magezi ki, ku nsonga abantu bano gye bansabye?" **7** Ne bamuddamu nti, "Leero bw'onoobeera omuwulize eri abantu bano ne weetoowaza, n'obaweereza, era n'obaddamu n'eggonjebwa, kale banaabeeranga baweereza bo." **8** Naye Lekobowaamu n'atawuliriza magezi abakadde ge baamuwa, n'agenda ne yeebuuza ku bavubuka be yali akuze nabo, era nga be bamuweereza. **9** N'ababuuza nti, "Mumpa magezi ki okuddamu abantu abasabye okuwewula ku kikoligo kitange kye yabateekako?" **10** Abavubuka abaakulira awamu naye ne bamuddamu nti, "Gamba abantu abo abakusabye nti, 'Okendeeze ku kikoligo kitaawo kye yabateekako nti, "Engalo yange eya nasswi esinga ekiwato kya kitange obunene. **11** Kitange yabateekako ekikoligo ekizito, naye nze ndyongera ku kikoligo kyammwe. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nze nnaabakangavvulanga n'enjaba ez'obusagwa."'" **12** Oluvannyuma lw'ennaku ssatu, Yerobowaamu n'abantu bonna, ne baddayo eri Lekobowaamu, nga bwe yali abagambye okudda oluvannyuma lw'ennaku essatu. **13** Awo kabaka n'addamu abantu n'ebboggo, n'agaana amagezi abakadde ge baamuwa, **14** n'agoberera ag'abavubuka, n'ayogera nti, "Kitange yafuula ekikoligo kyammwe okuba ekizito, naye nze nnaayongera ku kikoligo kyammwe. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nno nze nnaabakangavvula na njaba ez'obusagwa." **15** Kabaka n'atawuliriza bantu. Bino byonna byabaawo Mukama atuukirize ekigambo kye yayogera eri Yerobowaamu mutabani wa Nebati ng'ayita mu Akiya Omusiiro. **16** Awo Isirayiri yenna bwe baalaba nga kabaka agaanye okubawuliriza, ne bamuddamu nti, "Mugabo ki gwe tulina mu Dawudi, oba kitundu ki kye tulina mu mutabani wa Yese? Mudde mu weema zammwe ayi Isirayiri! Weerabirire ggwe ennyumba ya Dawudi." Awo Abayisirayiri ne beddirayo ewaabwe. **17** Naye abaana ba Isirayiri abaabeeranga mu bibuga bya Yuda, ne bafugibwa Lekobowaamu. **18** Lekobowaamu yalagira Adolaamu eyakuliranga emirimu egy'obuwaze okugenda eri Abayisirayiri, okubalagira eby'okukola, naye ne bamukuba amayinja ne bamutta. Naye ye Kabaka Lekobowaamu n'awona, n'alinnya eggaali lye n'addukira e Yerusaalemi. **19** Bw'atyo Isirayiri n'ajeemera ennyumba ya Dawudi n'okutuusa leero. **20** Abayisirayiri bonna bwe baawulira nti Yerobowaamu akomyewo, ne bamutumira ajje eri ekibiina, ne bamutikkira okuba kabaka wa Isirayiri yonna. Ekika kya Yuda kyokka kye kyasigala nga kigoberera ennyumba ya Dawudi. **21** Awo Lekobowaamu bwe yatuuka mu Yerusaalemi n'akuŋŋaanya ennyumba ya Yuda yonna, n'ekika kya Benyamini, abasajja abalwanyi emitwalo kkumi na munaana, okulwanagana n'ennyumba ya Isirayiri, asobole okweddiza obwakabaka. **22** Naye ekigambo kya Katonda ne kijjira Semaaya omusajja wa Katonda nti, **23** "Gamba Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani kabaka wa Yuda, n'ennyumba ya Yuda yonna n'eya Benyamini, era n'abantu bonna nti, **24** 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Temwambuka kulwana ne baganda bammwe, Abayisirayiri. Buli omu ku mmwe addeyo eka kubanga kino nze nkisazeewo.'" Awo ne bagondera ekigambo kya Mukama, ne baddayo ewaabwe, nga Mukama bwe yalagira. **25** Awo Yerobowaamu n'azimba Sekemu mu Efulayimu ensi ey'ensozi, era n'abeera eyo. Eyo gye yava n'agenda n'azimba Penieri. **26** Yerobowaamu ne yeerowooza munda ye nti, "Obwakabaka sikulwa nga budda mu nnyumba ya Dawudi! **27** Abantu bano bwe banayambukanga okuwaayo ebiweebwayo mu yeekaalu ya Mukama mu Yerusaalemi, olunaku olumu emitima gyabwe giyinza okukyukira mukama waabwe, Lekobowaamu, kabaka wa Yuda. Balinzita ne badda gy'ali." **28** Awo Kabaka Yerobowaamu n'aweebwa amagezi okukola ennyana bbiri eza zaabu. N'agamba abantu nti, "Kijja kubazitoowerera nnyo okwambukanga e Yerusaalemi. Baabano bakatonda bammwe, Ayi Isirayiri, abaabaggya mu Misiri." **29** Emu n'agiteeka mu Beseri n'endala mu Ddaani. **30** Ekintu ekyo ne kiba kibi nnyo, kubanga abantu baatuuka n'okugenda e Ddaani okusinza ekifaananyi ky'ennyana ekyali kiteekeddwa eyo. **31** Yerobowaamu n'azimba amasabo mu bifo ebigulumivu n'alonda bakabona ng'abaggya mu bantu abaabulijjo, newaakubadde nga tebaali ba kika kya Leevi. **32** N'akola embaga ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogw'omunaana, okufaanana n'embaga ebeerawo mu Yuda, era n'awaayo ebyokebwa ku kyoto. Kino yakikola mu Beseri ng'awaayo ssaddaaka eri ennyana ze yakola. N'assa bakabona mu bifo ebigulumivu bye yali akoze e Beseri. **33** Ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogw'omunaana gwe yeerondera, n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kye yazimba e Beseri. Era n'assaawo embaga Abayisirayiri gye baakuumanga, n'ayambukanga ne ku kyoto okuwaayo ebyokebwa.

13 Omusajja wa Katonda n'ajja e Beseri okuva mu Yuda olw'ekigambo kya Mukama, n'asanga Yerobowaamu ng'ayimiridde mu maaso g'ekyoto ng'ateekateeka okwotereza obubaane. **2** N'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka eri ekyoto olw'ekigambo kya Mukama ng'agamba nti, "Ayi ekyoto, ekyoto! Kino Mukama ky'agamba nti, 'Omwana erinnya lye Yosiya alizaalibwa mu nnyumba ya Dawudi, ku ggwe kw'aliweerayo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'ebiweebwayo era n'amagumba g'abantu galyokerwa ku ggwe.'" **3** Ku lunaku olwo omusajja wa Katonda n'awa akabonero: "Kano ke kabonero Mukama kalangirira. Ekyoto kiryatika n'evvu lyakyo liriyiyibwa ebweru." **4** Awo kabaka Yerobowaamu bwe yawulira omusajja wa Katonda bye yayogera, n'ayogera n'eddoboozi eddene ku kyoto e Beseri ng'awanise omukono gwe mu maaso g'ekyoto nti, "Mumukwate!" Omukono gwe yawanika eri omusajja wa Katonda ne gukala ne gukalambalirayo n'okuyinza n'atayinza kuguzza. **5** N'ekyoto ne kyatikamu, n'evvu ne liyiika ng'akabonero omusajja wa Katonda ke yawa olw'ekigambo kya Mukama. **6** Awo Kabaka n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Negayiririra Mukama Katonda wo, onsabire omukono gwange guwonyezebwe." Omusajja wa Katonda n'amwegayiririra eri Mukama, omukono gwe ne guddawo nga bwe gwali olubereberye. **7** Kabaka

n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Jjangu eka ewange obeeko ky'olya, n'okukuwa nkuweeyo ekirabo." **8** Naye omusajja wa Katonda n'agamba kabaka nti, "Ne bw'onompa ekitundu ky'obugagga bwo, sijja kugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi wano. **9** Kubanga nkuutiddwa ekigambo kya Mukama nti, 'Tolya mugaati newaakubadde okunywa amazzi wadde okuddira mu kkubo ly'ojjiddemu.'" **10** Awo n'addirayo mu kkubo eddala, so si mu eryo lye yajjiramu e Beseri. **11** Awo mu biro ebyo waaliwo nnabbi omukadde eyabeeranga mu Beseri, eyategeezebwa batabani be ebyo byonna omusajja wa Katonda bye yali akoze ku lunaku olwo, ne bye yali agambye kabaka. **12** Kitaabwe n'ababuuza nti, "Akutte kkubo ki?" Awo batabani be ne bamulaga ekkubo omusajja wa Katonda ow'e Yuda ly'akutte. **13** Awo n'agamba batabani be nti, "Munteekereteekere endogoyi." Bwe baamala okumutegekera endogoyi, n'agyebagala, **14** n'akwata ekkubo omusajja wa Katonda lye yali akutte. Yamusanga atudde wansi w'omwera, n'amubuuza nti, "Gwe musajja wa Katonda eyavudde e Yuda?" N'addamu nti, "Nze nzuuno." **15** Awo nnabbi n'amugamba nti, "Tuddeyo eka olye ku mmere." **16** Omusajja wa Katonda n'amuddamu nti, "Siyinza kuddayo newaakubadde okugenda naawe, wadde okulya omugaati oba okunywa amazzi naawe mu kifo kino. **17** Ndagiddwa ekigambo kya Mukama nti, 'Toteekwa kulyayo ku mmere newaakubadde okunywayo amazzi, wadde okuddirayo mu kkubo lye wajjiddemu.'" **18** Awo nnabbi omukadde n'amuddamu nti, "Nze nange ndi nnabbi nga ggwe. Era malayika yaŋŋambye ekigambo kya Katonda nti, 'Mukomyewo mu nnyumba yo alye ku mmere anywe ne ku mazzi.'" Naye yali amulimba. **19** Awo omusajja wa Katonda n'addayo naye mu nnyumba ye n'alya era n'anywa. **20** Bwe baali batudde nga balya, ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi omukadde eyali amukomezzaawo. **21** N'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka eri omusajja wa Katonda eyava mu Yuda nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Ojeemedde ekigambo kya Mukama era tokuumye kiragiro Mukama Katonda kye yakulagidde. **22** Wakomyewo n'olya emmere era n'onywa amazzi mu kifo kye yakugaanye okulyamu wadde okunywamu amazzi. Noolwekyo omulambo gwo teguliziikibwa mu ntaana ya bajjajjaabo.'" **23** Omusajja wa Katonda bwe yamala okulya n'okunywa, nnabbi oli eyali amukomezzaawo, n'ategeka endogoyi y'omusajja wa Katonda. **24** Awo bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, empologoma n'emusangiriza n'emutta, era n'esuula omulambo gwe ku kkubo, empologoma n'endogoyi ne biyimirira okumpi nagwo. **25** Laba, abantu abamu abaalaba omulambo nga gusuuliddwa wansi, nga n'empologoma eyimiridde kumpi nagwo, ne bagenda mu kibuga nnabbi mwe yabeeranga ne bategeeza abaayo. **26** Nnabbi eyali amukomezzaawo bwe yakiwulira n'ayogera nti, "Ye musajja wa Katonda ataagondedde kigambo kya Mukama. Mukama amuwaddeyo eri empologoma emutaagudde n'emutta, ng'ekigambo kya Mukama bwe ky'amulabudde." **27** Awo nnabbi n'agamba batabani be nti, "Muntegekere endogoyi." Ne bagimutegekera. **28** Nagenda n'asanga omulambo gw'omusajja wa Katonda nga gusuuliddwa mu kkubo n'endogoyi n'empologoma nga ziyimiridde kumpi nagwo; empologoma nga teridde mulambo so nga tetaaguddetaagudde ndogoyi. **29** Nnabbi n'asitula omulambo gw'omusajja wa Katonda n'aguteeka ku ndogoyi, era n'aguzzaayo mu kibuga kye n'amukungubagira, omulambo n'aguziika. **30** N'ateeka omulambo gwe mu ntaana ye ye, ne bamukungubagira nga bakaaba nti, "Woowe, muganda wange!" **31** Awo bwe baamala okumuziika, n'agamba batabani be nti, "Bwe nfanga, munziikanga mu ntaana omusajja wa Katonda mw'aziikiddwa; muteekanga amagumba gange kumpi n'amagumba ge. **32** Ekigambo kya Mukama, omusajja wa Katonda kye yayogera n'eddoboozi ery'omwanguka ku kyoto ekiri mu Beseri ne ku masabo ag'ebifo ebigulumivu ebiri mu bibuga eby'e Samaliya, tekirirema kutuukirira." **33** Oluvannyuma lw'ekigambo ekyo Yerobowaamu n'atakyuka kuleka amakubo ge amabi, naye ne yeeyongera nate okussaawo bakabona ab'ebifo ebigulumivu ng'abaggya mu bantu abaabulijjo. Buli eyayagalanga okubeera kabona, n'amwawulanga okubeera mu bifo ebigulumivu. **34** Kino kye kyali ekibi ky'ennyumba ya Yerobowaamu ekyagireetera okugwa, okugimalawo n'okugizikiriza okuva ku nsi.

14 Awo mu biro ebyo Abiya mutabani wa Yerobowaamu n'alwala, **2** Yerobowaamu n'agamba mukyala we nti, "Golokoka ogende e Siiro, nga weefuddefudde baleme kumanya nga bw'oli mukazi wa Yerobowaamu. Akiya nnabbi, eyanjogerako nti ndiba kabaka w'abantu bano ali eyo. **3** Twala emigaati kkumi, ne bukeeke, n'ensumbi ey'omubisi gw'enjuki, ogende gy'ali era ye alikubuulira omwana bw'aliba." **4** Awo muka Yerobowaamu n'akola bw'atyo, n'agenda ewa Akiya e Siiro. Akiya yali muzibe, kubanga amaaso ge gaali gayimbadde olw'obukadde. **5** Naye Mukama yali alabudde Akiya nga muka Yerobowaamu bw'anajja okumubuuza ebifa ku mutabani waabwe, eyali alwadde era nga bw'ajja okumuddamu, nga bw'anaatuuka ajja kwefuula okuba omuntu omulala. **6** Awo Akiya bwe yawulira enswagiro ku mulyango, n'amugamba nti, "Yingira muka Yerobowaamu. Lwaki weefuula okuba omuntu omulala? Ntumiddwa gy'oli n'amawulire amabi. **7** Genda ogambe Yerobowaamu nti kino Mukama, Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Nakugulumiza nga nkuggya mu bantu, ne nkufuula omukulembeze wa bantu bange Isirayiri. **8** Naggya obwakabaka mu nnyumba ya Dawudi, ne mbukuwa, naye tobadde ng'omuddu wange Dawudi, eyagondera ebiragiro byange era n'abigoberera n'omutima gwe gwonna, ng'akola ekyo ekyali ekirungi mu maaso gange. **9** Oyonoonye nnyo okusinga bonna abaakusooka. Weekoledde bakatonda abalala, n'okola n'ebifaananyi ebisaanuuse n'onneerabira; onsunguwazizza nnyo. **10** "'Kyendiva nsanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu, era ndiggyawo ku Yerobowaamu buli mwana owoobulenzi yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu. Ndiyokya ennyumba ya Yerobowaamu, ng'omuntu bw'ayokya obusa, okutuusa lwe liggweerawo ddala. **11** Abo bonna aba Yerobowaamu abalifiira mu kibuga, embwa zirirya emirambo gyabwe, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirirya egy'abo abalifiira ku ttale, kubanga Mukama y'akyogedde!'

12 “Wabula ggwe, ddayo eka. Bw’onooba wakalinnya
ekigere mu kibuga kyo, omulenzi anaafa. **13** Isirayiri yonna
banaamukaabira era ne bamuziika. Ye yekka ow’ennyumba
ya Yerobowaamu aliziikibwa, kubanga ye yekka mu
nnyumba ya Yerobowaamu Mukama Katonda wa Isirayiri,
gw’alabyemu akalungi. **14** “Mukama alyeyimusiza kabaka
wa Isirayiri alisaanyaawo ennyumba ya Yerobowaamu
mu kiseera ekitali ky’ewala nnyo. **15** Mukama aliva
ku Isirayiri, abeere ng’ekitoogo bwe kinyeenyezebwa
mu mazzi, era alisimbula Isirayiri okubaggya mu nsi
eno ennungi eya bajjajjaabwe, n’abasaasaanyiza emitala
w’Omugga, kubanga baasunguwaza Mukama bwe baakola
bakatonda Baaseri. **16** Era aliva ku Isirayiri olw’ebibi
bya Yerobowaamu n’ebyo by’ayonoonesezza Isirayiri.” **17**
Awo muka Yerobowaamu n’agolokoka okugenda e Tiruza.
Olwayingira mu nnyumba yaabwe, omulenzi n’afa. **18**
Ne bamuziika, era Isirayiri yonna ne bamukungubagira
ng’ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu nnabbi
Akiya bwe kyali. **19** N’ebirala byonna ebyabaawo mu
mirembe gya Yerobowaamu, entalo ze, n’okufuga kwe,
tebyawandiikibwa mu kitabo eky’eby’omu mirembe gya
bassekabaka ba Isirayiri? **20** Yafugira emyaka amakumi abiri
mu ebiri, oluvannyuma ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe;
Nadabu mutabani we n’amusikira, n’alya obwakabaka. **21**
Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani n’alya obwakabaka
bwa Yuda, ng’alina emyaka amakumi ana mu gumu.
Yafugira emyaka kkumi na musanvu mu Yerusaalemi,
ekibuga Mukama kye yeeroboza mu bika byonna ebya
Isirayiri olw’erinnya lye. Nnyina yayitibwanga Naama,
Omwamoni. **22** Yuda ne bakola ebibi mu maaso ga
Mukama, okusinga ne bajjajjaabwe bye baakola era ebibi
byabwe ne bikwasa Mukama obuggya. **23** Beezimbira ebifo
ebigulumivu n’empagi za Baaseri ku buli lusozi oluwanvu ne
wansi wa buli muti omugazi. **24** Era waaliwo n’abaalyanga
ebisiyaga mu nsi, ne bakolanga eby’emizizo byonna
abamawanga Katonda be yagoba mu maaso g’Abayisirayiri
bye baakolanga. **25** Mu mwaka ogwokutaano ogw’obufuzi
bwa kabaka Lekobowaamu, Sisaki kabaka w’e Misiri
n’alumba Yerusaalemi. **26** N’atwala eby’obugagga eby’omu
yeekaalu ya Mukama, n’ebyobugagga eby’omu lubiri lwa
kabaka byonna, ng’okwo kw’otadde engabo eza zaabu
Sulemaani ze yali akoze. **27** Awo kabaka Lekobowaamu
n’akola engabo ez’ebikomo okuzzaawo ziri, era n’azikwasa
abaduumizi b’abambowa abaakuumanga wankaaki w’olubiri
lwa kabaka. **28** Buli Kabaka lwe yalaganga mu yeekaalu
ya Mukama, abambowa ne bambalira engabo ezo, era
Oluvannyuma ne bazizaayo mu kisenge ky’abambowa
we zaaterekebwanga. **29** Ebyafaayo ebirala byonna
eby’omulembe gwa Lekobowaamu, ne bye yakola
byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky’ebyomumirembe
gya bassekabaka ba Yuda? **30** Waabangawo entalo
ez’olubeerera wakati wa Lekobowaamu ne Yerobowaamu.
31 Lekobowaamu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, era
n’aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Nnyina yayitibwanga
Naama Omwamoni. Abiyaamu mutabani we n’amusikira,
n’alya obwakabaka.

15 Awo mu mwaka ogw’ekkumi n’omunaana ogw’obufuzi
bwa Yerobowaamu mutabani wa Nebati, Abiyaamu
n’atandika okufuga Yuda. **2** Yafugira mu Yerusaalemi
emyaka esatu. Nnyina ye yali Maaka muwala wa
Abusaalomu. **3** N’akola ebibi byonna kitaawe bye
yakolanga, omutima gwe ne gutatuukirira mu maaso
ga Mukama Katonda we ng’omutima gwa jjajjaawe
Dawudi bwe gwali. **4** Naye ku lwa Dawudi, Mukama
Katonda we n’amuteerawo ettabaaza mu Yerusaalemi era
n’ayimusa ne mutabani we okumusikira, era n’okunyweza
Yerusaalemi. **5** Dawudi yakola ebirungi mu maaso ga
Mukama, n’agondera ebiragiro bya Mukama ennaku
zonna ez’obulamu bwe, okuggyako ensonga ya Uliya
Omukiiti. **6** Ne wabangawo entalo wakati w’ennyumba
ya Lekobowaamu n’ennyumba ya Yerobowaamu ennaku
zonna ez’obulamu bwa Abiyaamu. **7** N’ebyafaayo ebirala
byonna eby’okufuga kwa Abiyaamu, ne bye yakola,
tebyawandiikibwa mu kitabo eky’ebyomumirembe gya
bassekabaka ba Yuda? Ne wabangawo entalo wakati wa
Abiyaamu ne Yerobowaamu. **8** Awo Abiyaamu ne yeebakira
wamu ne bajjajjaabe era n’aziikibwa mu kibuga kya Dawudi.
Asa mutabani we n’amusikira, n’alya obwakabaka. **9**
Awo mu mwaka ogw’amakumi abiri ogw’obufuzi bwa
Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Asa n’alya obwakabaka
bwa Yuda. **10** Yafugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi
ana mu gumu. Jjajjaawe omukazi nga ye Maaka muwala
wa Abusaalomu. **11** Asa n’akola ebirungi mu maaso ga
Mukama, nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. **12** N’agoba
mu nsi abaalyanga ebisiyaga, era n’aggyawo n’ebifaananyi
ebyakolebwa n’emikono byonna bajjajjaabe bye baakola.
13 Era n’agoba ne jjajjaawe Maaka ku bwa namasole
kubanga yali akoze empagi ya Asera. Asa n’agitema
era n’agyokera ku kagga Kidulooni. **14** Newaakubadde
nga teyaggyawo bifo bigulumivu, omutima gwe gwali ku
Mukama ennaku ze zonna. **15** N’ayingiza mu yeekaalu
ya Mukama effeeza, ne zaabu n’ebintu ebirala kitaawe
bye yawaayo ne Asa yennyini bye yawaayo. **16** Ne
wabangawo entalo wakati wa Asa ne Baasa kabaka wa
Isirayiri ennaku zonna ez’okufuga kwabwe. **17** Baasa
kabaka wa Isirayiri n’alumba Yuda n’azingiza Laama
obutaganya muntu n’omu okufuluma wadde okuyingira mu
kitundu kya Asa kabaka wa Yuda. **18** Awo Asa n’addira
effeeza ne zaabu yonna eyali esigadde mu ggwanika lya
yeekaalu ya Mukama n’ey’olubiri lwe, n’abikwasa abakungu
be, n’abiweereza Benikadadi mutabani wa Tabulimmoni,
muzzukulu wa Keziyoni, eyali kabaka wa Busuuli ng’afugira
e Ddamasiko. **19** N’ayogera nti, “Wabeewo endagaano
wakati wo nange, ng’eyaliwo wakati wa kitaawo ne kitange.
Laba nkuweereza ekirabo ekya ffeeza ne zaabu, omenyewo
kaakano endagaano yo ne Baasa kabaka wa Isirayiri,
anveeko.” **20** Benikadadi n’akkiriziganya ne kabaka Asa era
n’aweereza abaduumizi b’eggye lye okulumba ebibuga bya
Isirayiri. N’akuba Iyoni, ne Ddaani, ne Aberubesumaaka
ne Kinnerosi yonna ng’okwo kw’otadde Nafutaali. **21** Awo
Baasa bwe yakiwulira n’alekeraawo okuzimba Laama,
n’addukira e Tiruza. **22** Kabaka Asa n’awa ekiragiro
mu Yuda yonna nga kikwata ku buli muntu. Ne batwala

amayinja ag'e Laama n'embaawo Baasa bye yazimbisanga, kabaka Asa n'abizimbisa Geba ekya Benyamini, ne Mizupa. **23** Ebyafaayo ebirala byonna eby'omu mirembe gya Asa, n'obuwanguzi bwe era n'ebibuga bye yazimba, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? Kyokka mu bukadde bwe, n'alwala ebigere. **24** Awo Asa ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa mu kibuga kya jjajjaawe Dawudi. Yekosafaati, mutabani we n'amusikira, n'alya obwakabaka. **25** Nadabu mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda. Yafugira Isirayiri emyaka ebiri. **26** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ng'atambulira mu ngeri za kitaawe ne mu kibi kye, ebyaleetera Isirayiri okwonoona. **27** Awo Baasa mutabani wa Akiya ow'omu nnyumba ya Isakaali n'amukolera olukwe, n'amuttira e Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti, Nadabu ne Isirayiri yenna bwe baali bakitaayizza. **28** Baasa n'atta Nadabu mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, ye n'alya obwakabaka bwa Isirayiri. **29** Amangwago nga kyajje alye obwakabaka, n'atta ennyumba ya Yerobowaamu yonna n'atalekaawo muntu n'omu omulamu. Yabazikiriza bonna ng'ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu muddu we Akiya Omusiiro, **30** olw'ebibi bya Yerobowaamu bye yakola, era bye yayonoonyesa Isirayiri, n'okusunguwaza ne bisunguwaza Mukama Katonda wa Isirayiri. **31** Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Nadabu, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **32** Ne wabangawo entalo wakati wa Asa ne Baasa kabaka wa Isirayiri, ennaku zonna ez'okufuga kwabwe. **33** Awo mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Baasa mutabani wa Akiya n'afuuka kabaka wa Isirayiri yonna e Tiruza, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu ena. **34** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ng'atambulira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri.

16 Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeeku mutabani wa Kanani nga kyogera ku Baasa nti, **2** "Nakugulumiza nga nkuggya mu nfuufu ne nkufuula mukulembeze w'abantu bange Isirayiri, naye watambulira mu ngeri za Yerobowaamu era n'oyonoonyesa abantu bange Isirayiri, ne bansunguwaza n'ebibi byabwe. **3** Laba, ndisaanyizaawo ddala Baasa n'ennyumba ye, era ndifuula ennyumba ye okuba ng'eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati. **4** Omuntu yenna owa Baasa bw'alifiira mu kibuga, omulambo gwe guliriibwa embwa, n'abo abalifiira ku ttale, ennyonyi ez'omu bbanga zirirya emirambo gyabwe." **5** Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Baasa, bye yakola, awamu n'ebintu ebirungi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **6** Awo Baasa ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa e Tiruza, mutabani we Era n'amusikira, n'alya obwakabaka. **7** Ekigambo kya Mukama ne kituukirira, ekyajjira Yeeku mutabani wa Kanani ekikwata ku Baasa n'ennyumba ye olw'ebibi bye yakola mu maaso ga Mukama, ng'amusunguwaza olw'ebyo bye yakola, n'olw'okwonoona ng'afaanana ennyumba ya Yerobowaamu, ate era n'olw'okuba nga yagisaanyaawo. **8** Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omukaaga ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Era mutabani wa Baasa n'afuuka kabaka wa Isirayiri; n'afugira mu Tiruza emyaka ebiri. **9** Awo Zimuli, omu ku bakungu be, eyakuliranga ekitundu ky'amagaali ge, n'amukolera olukwe. Mu kiseera ekyo Era yali Tiruza, ng'atamiirira mu maka ga Aluza, omusajja eyavunaanyizibwanga olubiri lw'e Tiruza. **10** Mu kiseera ekyo, Zimuli n'ayingira n'amukuba n'amutta, n'oluvannyuma n'alya obwakabaka. Gwali mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda. **11** Awo olwatuuka nga kyajje atuule ku ntebe ey'obwakabaka n'atta abantu b'ennyumba ya Baasa bonna, obutalekaawo musajja n'omu wa luganda lwa Baasa wadde mikwano gye. **12** Bw'atyo Zimuli n'asaanyaawo ennyumba ya Baasa yonna, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali kye yayogera ku Baasa ng'ayita mu nnabbi Yeeku, **13** olw'ebibi bya Baasa ne mutabani we Era bye baakola n'okwonoonyesa Isirayiri, nga basunguwaza Mukama Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda beebeekolera abatagasa. **14** Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Era, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo ky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **15** Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Zimuli n'afugira e Tiruza ennaku musanvu. Eggye lyali lisiisidde okumpi ne Gibbesoni ekibuga ky'Abafirisuuti. **16** Ku lunaku olwo Abayisirayiri abaali mu nkambi bwe baawulira nti Zimuli yasala olukwe, n'atta kabaka, Isirayiri yonna ne balangirira Omuli omuduumizi w'eggye okuba kabaka wa Isirayiri. **17** Omuli n'Abayisirayiri bonna abaali awamu naye ne bava e Gibbesoni ne bambuka okuzingiza Tiruza. **18** Zimuli bwe yalaba ng'ekibuga kiwambiddwa, n'addukira mu lubiri olw'omunda, olubiri lwonna n'alukumako omuliro. N'afiira omwo. **19** Ekyo kyamutuukako olw'ebibi bye yakola mu maaso ga Mukama, n'okutambulira mu ngeri za Yerobowaamu, ne mu kibi kye yakola, ne bye yayonoonyesa Isirayiri. **20** Eby'afaayo ebirala eby'omu mirembe gya Zimuli, n'obujeemu bwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **21** Abantu ba Isirayiri ne baawukanamu ebibiina bibiri, ekitundu ekimu nga kiwagira Tibuni mutabani wa Ginasi okuba kabaka, nga n'ekitundu ekirala kiwagira Omuli. **22** Naye abagoberezi ba Omuli ne basinza aba Tibuni mutabani wa Ginasi amaanyi; Tibuni n'afa, Omuli n'afuuka kabaka. **23** Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu ogumu ogw'obufuzi bwa Asa kabaka wa Yuda, Omuli n'alya obwakabaka obwa Isirayiri era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri, mukaaga ku gyo ng'ali mu Tiruza. **24** Yagula olusozi lw'e Samaliya ku Semeri, ekilo nsanvu eza ffeeza, n'aluzimbako ekibuga, n'akituuma Samaliya, okukibbulamu Semeri eyali nannyini lusozi. **25** Naye Omuli n'akola ebyali ebibi mu maaso ga Mukama, era n'ayonoona nnyo okusinga n'abo abaamusooka. **26** N'atambulira mu ngeri zonna eza Yerobowaamu mutabani wa Nebati, ne mu kibi kye, kye yayonoonyesa Isirayiri era n'asunguwaza Mukama Katonda wa Isirayiri olwa bakatonda beebeekolera abatagasa. **27** Ebyafaayo ebirala

eby'omu mirembe gya Omuli, ne bye yakola, n'ebyobuzira bye, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **28** Omuli ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa mu Samaliya; Akabu n'amusikira, n'alya obwakabaka. **29** Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Asa Kabaka wa Yuda, Akabu mutabani wa Omuli n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, n'afugira Isirayiri mu Samaliya emyaka amakumi abiri mu ebiri. **30** Akabu mutabani wa Omuli n'akola ebibi mu maaso ga Mukama okusinga bonna abaamusooka. **31** Teyakoma ku kukola bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, naye era n'awasa ne Yezeberi muwala wa Esubaali kabaka w'Abasidoni, era n'atandika okuweereza n'okusinza Baali. **32** Yazimbira Baali ekyoto mu ssabo lya Baali lye yazimba mu Samaliya. **33** Akabu n'akola n'empagi ya Baaseri, ne yeeyongera nnyo okusunguwaza Mukama Katonda wa Isirayiri, okusinga bakabaka abalala bonna aba Isirayiri abaamusooka. **34** Ku mirembe gya Akabu, Kyeri Omubeseri n'addaabiriza era n'azimba Yeriko. Era olw'ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu Yoswa mutabani wa Nuuni, Kyeri bwe yassaawo emisingi gyakyo, n'afiirwa Abiraamu mutabani we omukulu; bwe yazimba wankaaki waakyo, Segubi mutabani we asembayo obuto naye n'afa.

17 Awo Eriya Omutisubi ow'e Tisubi mu Gireyaadi, n'agamba Akabu nti, "Mukama Katonda wa Isirayiri gwe mpeereza nga bw'ali omulamu, tewaabe musulo newaakubadde enkuba mu myaka egijja wabula olw'ekigambo kyange." **2** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Eriya nga kigamba nti, **3** "Vva wano ogende ebuvanjuba weekweke ku kagga Kerisi akoolekera Yoludaani. **4** Ojja kunywanga mu kagga, era ndagidde bannamuŋŋoona okukuliisiza eyo." **5** N'akola nga Mukama bwe yamulagira, n'alaga ku kagga Kerisi, akoolekera Yoludaani, n'abeera eyo. **6** Bannamuŋŋoona ne bamuleeteranga emmere n'ennyama buli nkya na buli kawungeezi, era n'anywanga mu kagga. **7** Bwe waayitawo ebbanga, akagga ne kakalira olw'obutabaawo nkuba mu nsi. **8** Awo ekigambo kya Mukama ne kimujjira nga kigamba nti, **9** "Situkiramu ogende e Zalefaasi ekya Sidoni obeere eyo. Ndagidde nnamwandu ali eyo okukuwanga emmere." **10** Awo n'agolokoka n'alaga e Zalefaasi. Bwe yatuuka ku wankaaki w'ekibuga, waliwo nnamwandu eyali alondalonda obuku. Eriya n'amusaba ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeetera ku mazzi matono mu kibya nnyweko." **11** Bwe yali ng'agenda okugakima, Eriya n'amukoowoola ng'agamba nti, "Nkwegayiridde, ndeeteraayo n'omugaati." **12** N'addamu nti, "Mukama nga bw'ali omulamu, sirina mugaati okuggyako olubatu lw'obutta mu kibya n'otufuta mu kasumbi, era kaakano nkuŋŋaanya buku mbutwale eka neefumbire nze n'omwana wange tubulye tufe." **13** Eriya n'amugamba nti, "Totya. Genda eka okole nga bw'ogambye. Naye sooka onfumbire akagaati, okuva mu by'olina okandeteere, oluvannyuma weefumbire ggwe n'omwana wo. **14** Kubanga kino Mukama Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, 'Ekibya ky'obutta tekiriggwaamu, so n'akasumbi k'amafuta tekalikalira okutuusa olunaku Mukama lw'alitonyesa enkuba ku nsi.'" **15** N'agenda n'akola nga Eriya bwe yamugamba, era ne waba emmere bulijjo eya Eriya ne nnamwandu n'amaka ge. **16** Ekibya ky'obutta tekyakendeera wadde akasumbi k'amafuta okukalira, ng'ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu Eriya bwe kyali. **17** Bwe waayitawo ebbanga, omwana wa nnamwandu n'alwala nnyo, obulwadde ne bweyongera okutuusa lwe yafa. **18** Nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kiki ky'onnanga, omusajja wa Katonda? Wajja okunzijukiza ekibi kyange n'okutta omwana wange?" **19** Eriya n'amuddamu nti, "Mpa omwana wo." N'amuggya mu kifuba kye, n'amusitula n'amutwala mu kisenge ekya waggulu gye yabeeranga, n'amugalamiza ku kitanda kye. **20** N'akoowoola Mukama ng'agamba nti, "Ayi Mukama Katonda wange, ne nnamwandu ono gwe mbeera naye omuleeseko ekikangabwa kino, n'otta omwana we?" **21** Eriya ne yeegololera ku mulenzi emirundi esatu, n'akaabira Mukama ng'agamba nti, "Ayi Mukama Katonda wange, obulamu bw'omulenzi ono bukomewo nate!" **22** Mukama n'awulira okukaaba kwa Eriya, obulamu bw'omulenzi ne bumuddamu, era n'alama. **23** Awo Eriya n'asitula omwana n'amuserengesa okuva mu kisenge n'amuleeta mu nnyumba, n'amuwa nnyina, n'amugamba nti, "Laba mutabani wo mulamu!" **24** Awo nnamwandu n'agamba Eriya nti, "Kaakano ntegedde ng'oli musajja wa Katonda, era n'ekigambo kya Mukama ekiva mu kamwa ko kiba kya mazima."

18 Awo nga wayiseewo ebbanga lya myaka essatu kasookedde enkuba ebula, ekigambo kya Mukama ne kijjira Eriya nti, "Genda weerage eri Akabu, omutegeeze nti nditonnyesa enkuba ku nsi." **2** Awo Eriya n'agenda okweyanjula eri Akabu. **3** Mu biro ebyo enjala ng'ennyinnyitidde nnyo mu Samaliya, Akabu n'ayita Obadiya omukulu w'olubiri eyali assaamu ennyo Mukama ekitiibwa. **4** Olwali olwo nga Yezeberi atandika okutta bannabbi bonna aba Mukama, Obadiya n'addira bannabbi kikumi n'abakweka mu mpuku bbiri buli emu ng'erimu amakumi ataano ataano, n'abaweeranga omwo emmere n'amazzi. **5** Akabu n'amugamba nti, "Tuuka buli wantu awali enzizi ez'amazzi n'awali obugga bwonna, oboolyawo tunaafuna omuddo ne tuwonya embalaasi zaffe n'ennyumbu okufa, tuleme okufiirwa ensolo zonna." **6** Ne beeyawulamu bombi okubuna ensi, Akabu n'akwata ekkubo lye ne Obadiya n'akwata erirye. **7** Awo Obadiya bwe yali ng'ali ku lugendo lwe, Eriya n'amusisinkana. Obadiya bwe yamutegeera n'avuunama wansi n'agamba nti, "Ddala ggwe wuuyo, mukama wange Eriya?" **8** N'addamu nti, "Ye nze. Genda ogambe mukama wo nti, 'Eriya ali wano.'" **9** Obadiya n'amugamba nti, "Kiki kye nkusobezza, okutuma omuddu wo eri Akabu ajja okunzita? **10** Mukama Katonda wo nga bw'ali omulamu, tewali ggwanga oba bwakabaka mukama wange gy'atatumye mubaka kukunoonya. Era buli ggwanga, oba bwakabaka obwagambanga nti toliiyo, yabalayizanga okukakasa nti tobangayo. **11** Kaakano onŋamba ŋŋende ewa mukama wange njogere nti, 'Eriya ali wano.' **12** Simanyi Mwoyo wa Mukama gy'anaakutwala nga kyenzije nveewo. Bwe nnaagenda ne ntegeeza Akabu n'atakusangawo, ajja

kunzita, ate nga nze omuddu wo okuva mu buto bwange, nsinza Mukama. **13** Mukama wange totegeezebwanga, kye nakola nga Yezeberi atta bannabbi ba Mukama? Nakweka kikumi ku bannabbi ba Mukama mu mpuku bbiri, ataano ataano mu buli mpuku, era ne mbawa emigaati okulya n'amazzi okunywa. **14** Kaakano, onŋamba ŋŋende ewa mukama wange mugambe nti, 'Eriya ali wano.' Ajja kunzita!" **15** Eriya n'amugamba, "Nga Mukama ow'Eggye bw'ali omulamu, gwe mpeereza, siireme kweraga eri Akabu leero." **16** Awo Obadiya n'agenda okusisinkana Akabu, n'amutegeeza; Akabu n'ajja okusisinkana Eriya. **17** Akabu bwe yalaba Eriya, n'amubuuza nti, "Ggwe wuuyo, gwe ateganya Isirayiri?" **18** Eriya n'addamu nti, "Sinnateganya Isirayiri, naye ggwe n'ennyumba ya kitaawo, muvudde ku biragiro bya Mukama ne mugoberera ba Baali. **19** Kaakano kuŋŋaanya abantu bonna okuva mu Isirayiri yonna bajje ku lusozi Kalumeeri era oleete ne bannabbi ba Baali ebikumi ebina mu ataano wamu ne bannabbi ba Baaseri ebikumi ebina, abaliira ku mmeeza ya Yezeberi." **20** Awo Akabu n'atumira abantu ba Isirayiri bonna, era n'akuŋŋaanya ne bannabbi bonna ku lusozi Kalumeeri. **21** Awo Eriya n'ayimirira mu maaso g'abantu n'ayogera nti, "Mulituusa wa okutta aganaaga? Obanga Mukama ye Katonda mumugoberere, naye obanga Baali ye Katonda mugoberere oyo." Naye abantu ne batamuddamu kigambo na kimu. **22** Eriya n'abagamba nti, "Nze nsigaddewo nzekka ku bannabbi ba Mukama, naye Baali alina bannabbi ebikumi bina mu ataano. **23** Kale mutuwe ente ennume bbiri, bo beerobozeeko emu, bagitemeeteme, bagiteeke ku nku, naye tebagikumamu. Nange naalongoosa eyookubiri, ne ngiteeka ku nku naye sijja kuzikumamu muliro. **24** Kale oluvannyuma mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, nange nnaakowoola erinnya lya Mukama; anaddamu n'omuliro nga ye Katonda." Abantu bonna ne baddamu nti, "Ky'oyogedde kirungi." **25** Eriya n'agamba bannabbi ba Baali nti, "Mmwe musooke okweroboza ente emu ennume nga bwe muli abangi, mugiteeketeeke. Mukoowoole erinnya lya katonda wammwe, naye temukoleeza muliro." **26** Ne batwala ente ebaweereddwa ne bagiteekateeka. Oluvannyuma ne bakoowoola erinnya lya Baali okuva ku makya okutuusa mu ttuntu. Ne baleekaanira waggulu nti, "Ayi Baali, otuwulire!" Naye ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboozi lyonna. Ne bazina nga beetooloola ekyoto kye baali bakoze. **27** Mu ssaawa ez'omu ttuntu Eriya n'atandika okubaduulira, ng'ayogera nti, "Muleekaane nnyo! Katonda ddala! Osanga ali mu birowoozo bingi, oba aliko ebimutawaanya, oba ali ku lugendo. Ayinza okuba nga yeebase, nga yeetaaga kumuzuukusa." **28** Ne baleekaana nnyo nga bwe beesala n'obwambe ne beefumita n'amafumu ng'empisa yaabwe bwe yali, okutuusa omusaayi lwe gwabakulukuta. **29** Obudde bwali buyise nnyo, naye ne beeyongera okulagula kwabwe okutuusa ekiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi. Ne wataba kuddibwamu, newaakubadde eddoboozi lyonna, wadde assaayo omwoyo. **30** Awo Eriya n'alyoka agamba abantu bonna nti, "Musembere kumpi nange." Bonna ne bamusemberera, n'addaabiriza ekyoto kya Mukama ekyali kisuuliddwa. **31** N'addira amayinja kkumi n'abiri, buli limu n'aliteeka ku linnaalyo ng'ebika bya Yakobo bwe byali, Mukama gwe yayogerako nti, "Erinnya lye linaabanga Isirayiri." **32** N'azimba ekyoto mu linnya lya Mukama n'amayinja ago, n'asima olusalosalo okwetooloola ekyoto, ng'alugyamu lita kkumi na ttaano ez'amazzi. **33** N'atindikira enku, n'atemaatema ente, n'agiteekako. N'alyoka abagamba nti, "Mujjuze ebibya bina amazzi, mugafuke ku kiweebwayo ne ku nku." **34** N'abagamba baddemu bakole bwe batyo omulundi ogwokubiri, ne bakiddamu, ate era n'abagamba okuddamu omulundi ogwokusatu ne baddamu ogwokusatu nga bwe yalagira. **35** Amazzi ne gakulukuta okwetooloola ekyoto, n'okujjula ne gajjula olusalosalo. **36** Mu kiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi, nnabbi Eriya n'asembera mu maaso n'asaba nti, "Ayi Mukama, Katonda wa Ibulayimu, owa Isaaka ne Isirayiri, olwa leero kimanyibwe nti ggwe Katonda mu Isirayiri, era nti nze muddu wo, era nkoze ebintu bino byonna olw'ekigambo kyo. **37** Onziremu, Ayi Mukama, onziremu, abantu bano bamanye, Ayi Mukama nti ggwe Katonda, era nti ggwe okyusa emitima gyabwe okudda gy'oli." **38** Omuliro gwa Mukama ne gulyoka gugwa ne gwokya ekiweebwayo, n'enku, n'amayinja, n'ettaka, ne gumalirawo ddala n'amazzi mu lusalosalo. **39** Awo abantu bonna bwe baakiraba, ne bavuunama ne bakaaba nnyo nga bagamba nti, "Mukama, ye Katonda! Mukama, ye Katonda!" **40** Eriya n'alyoka abalagira nti, "Mukwate bannabbi ba Baali, waleme okuba n'omu abaddukako." Ne babakwata, Eriya n'abaserengesa ku kagga Kisoni, n'abattira eyo. **41** Eriya n'agamba Akabu nti, "Genda olye, n'okunywa onywe; kubanga waliwo okubwatuka kw'enkuba ey'amaanyi." **42** Awo Akabu n'agenda okulya n'okunywa, naye Eriya n'alinnya ku ntikko y'olusozi Kalumeeri, n'akutama, n'ateeka omutwe gwe wakati w'amaviivi ge. **43** N'agamba omuweereza we nti, "Yambuka, olengere okwolekera ennyanja." Omuweereza n'agenda n'alaba n'akomawo n'amugamba nti, "Teri kye ndabyewo." Eriya n'amugamba addeyo emirundi musanvu. **44** Ku mulundi ogw'omusanvu omuweereza n'akomawo n'agamba nti, "Laba, ekire ekitono ekyenkana ng'omukono gw'omuntu kyambuka okuva mu nnyanja." Eriya n'amugamba nti, "Genda ogambe Akabu nti, 'Teekateeka eggaali lyo, oserengete, enkuba nga tennakuziyiza.'" **45** Mu kiseera kyekimu, eggulu ne libindabinda, kibuyaga ne yeeyongera, enkuba ey'amaanyi n'ejja, Akabu n'ayolekera e Yezuleeri. **46** Amaanyi ga Mukama ne gakka ku Eriya ne yeesiba ekimyu, n'adduka ng'akulembedde Akabu okutuuka e Yezuleeri.

19 Awo Akabu n'abuulira Yezeberi byonna Eriya bye yakola, ne bwe yatta bannabbi bonna n'ekitala. **2** Yezeberi n'atumira Eriya omubaka okumugamba nti, "Bakatonda bankole bwe batyo n'okukirawo, bwe siifuule obulamu bwo okuba ng'obulamu bw'omu ku bo, essaawa nga zino enkya." **3** Eriya n'atya nnyo, n'adduka okuwonya obulamu bwe. Bwe yatuuka e Beeruseba mu Yuda, n'aleka eyo omuweereza we. **4** Naye ye n'atambula olugendo lwa lunaku lumu mu ddungu, n'atuuka awali omwoloola, n'atuula

wansi waagwo, n'asaba afe. N'ayogera nti, "Kino kimala, Mukama, kaakano twala obulamu bwange, kubanga sisinga bajjajjange." **5** N'agalamira wansi w'omwoloola ne yeebaka. Amangwago malayika n'amukomako, n'amugamba nti, "Golokoka olye." **6** N'agolokoka, laba ng'emitwetwe we waliwo akasumbi k'amazzi n'omugaati omwokye. N'alya n'anywa, n'addamu n'agalamira. **7** Malayika wa Mukama n'akomawo omulundi ogwokubiri n'amukomako n'amugamba nti, "Golokoka olye, kubanga olugendo lunene." **8** Awo n'agolokoka n'alya, n'anywa, n'afuna amaanyi, era n'atambula olugendo lwa nnaku amakumi ana emisana n'ekiro, okutuuka e Kolebu, olusozi lwa Katonda. **9** Bwe yatuuka eyo, n'ayingira mu mpuku, n'asula omwo. Awo ekigambo kya Mukama ne kimujjira nga kigamba nti, "Okola ki wano, Eriya?" **10** N'addamu nti, "Nyiikidde nnyo okuweereza Mukama Katonda ow'Eggye ne nkwatibwa n'obuggya ku lulwe. Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenye ebyoto byo, era ne batta ne bannabbi bo n'ekitala. Nze nsigaddewo nzekka, ne kaakano bannoonya okunzita." **11** Mukama n'amugamba nti, "Ffuluma, oyimirire ku lusozi mu maaso ga Mukama, kubanga Mukama ali kumpi kuyitawo." Kale laba, embuyaga nnyingi ey'amaanyi n'emenya ensozi n'eyasa n'enjazi mu maaso ga Eriya, naye Mukama nga taliimu. Oluvannyuma lw'embuyaga, musisi ow'amaanyi n'ayita naye era Mukama nga taliimu. **12** Oluvannyuma lwa musisi ne wajja omuliro, naye era Mukama teyaliimu mu muliro. Oluvannyuma lw'omuliro, ne wajja eddoboozi ttono nga lya ggonjebwa. **13** Eriya bwe yaliwulira, n'abikka amaaso ge n'omunagiro gwe n'afuluma n'ayimirira ku mulyango gw'empuku. Awo Mukama n'amugamba nti, "Okola ki wano Eriya?" **14** N'addamu nti, "Nyiikidde nnyo okuweereza Mukama Katonda ow'Eggye, naye Abayisirayiri balese endagaano yo, bamenyeemenye ebyoto byo, era ne batta ne bannabbi bo n'ekitala. Nze nsigaddewo nzeka, ne kaakano bannoonya okunzita." **15** Mukama n'amugamba nti, "Ddirayo mu kkubo lye wajjiddemu ogende mu ddungu lya Ddamasiko. Bw'onootuuka eyo ofuke amafuta ku Kazayeeri okuba kabaka w'e Busuuli, **16** ne ku Yeeku mutabani wa Nimusi okuba kabaka wa Isirayiri, ate era ofuke n'amafuta ku Erisa mutabani wa Safati ow'e Aberumekola okudda mu kifo kyo. **17** Era Yeeku anatta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Kazayeeri, ate Erisa ye n'atta oyo yenna anadduka okuwona ekitala kya Yeeku. **18** Wabula nesigaliza akasanvu mu Isirayiri, abatavuunamiranga Baali wadde okumunywegera." **19** Awo Eriya n'ava eyo n'asisinkana Erisa mutabani wa Safati ng'alima n'emigogo gy'ente kkumi n'ebiri, ye ng'alimisa ogw'ekkumi n'ebiri. Eriya n'agenda gy'ali n'amusuulako omunagiro gwe. **20** Erisa n'aleka ente ze, n'adduka ng'agoberera Eriya. N'amugamba nti, "Ka nsibule kitange ne mmange, ndyoke ŋŋende naawe." Eriya n'amugamba nti, "Ddayo, nkukoze ki?" **21** Awo Erisa n'amulekako akabanga, n'addayo, n'agenda n'asala omugogo gw'ente, ennyama n'agifumbisa ebiti by'enkumbi, n'agabira abantu ne balya. Awo n'agolokoka n'agoberera Eriya era n'amuweerezanga.

20 Awo Benikadadi kabaka w'e Busuuli n'akuŋŋaanya eggye lye lyonna wamu ne bakabaka amakumi asatu mu babiri n'embalaasi n'amagaali gaabwe, bonna ne bambuka okuzingiza Samaliya n'okulwana nakyo. **2** N'atuma ababaka mu kibuga eri Akabu kabaka wa Isirayiri ng'agamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Benikadadi nti, **3** 'Effeeza yo ne zaabu yo byange ate era ne bakyala bo abasinga obulungi n'abaana bo nabo bange.'" **4** Kabaka wa Isirayiri n'addamu nti, "Nga bw'ogambye, mukama wange kabaka, nze ne bye nnina byonna bibyo." **5** Ababaka ne baddayo ewa Akabu nate ne bamugamba nti, "Kino Benikadadi ky'agamba nti, 'Natuma nga njagala ffeeza yo ne zaabu yo, n'abakyala bo n'abaana bo. **6** Naye olunaku lw'enkya essaawa nga zino nzija kuweereza abakungu bange banoonyeemu mu lubiri lwo ne mu nnyumba z'abakungu bo, era bajja kutwala ebibyo byonna eby'omuwendo.'" **7** Awo kabaka wa Isirayiri n'ayita abakadde bonna ab'ensi, n'abagamba nti, "Mulabe omusajja ono bw'anoonya emitawaana! Bwe yatumya bakyala bange n'abaana bange wamu ne ffeeza yange ne zaabu yange, sabimumma." **8** Abakadde n'abantu bonna ne bamuddamu nti, "Tomuwuliriza wadde okukkiriziganya naye." **9** Awo kabaka n'addamu ababaka ba Benikadadi nti, "Mutegeeze mukama wange kabaka nti, 'Omuddu wo nzija kukola byonna bye walagidde ku ntandikwa, naye kino eky'oluvannyuma siyinza kukikola.'" **10** Awo Benikadadi n'aweereza obubaka obulala eri Akabu nti, "Bakatonda bankole bwe batyo n'okukirawo, enfuufu ya Samaliya bwe teebune mu bibatu by'abasajja bonna abangoberera." **11** Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Mumugambe nti, 'Eyeesiba ebyokulwanyisa aleme okwenyumiriza ng'oyo abyesumulula.'" **12** Benikadadi bwe yawulira obubaka obwo, ng'ali mu kutamiira ne bakabaka abalala mu weema zaabwe, n'alagira abasajja be nti, "Mweteeketeeke okulumba." Ne beeteekateeka okulumba ekibuga. **13** Mu kiseera ekyo ne wabaawo nnabbi eyajja eri Akabu kabaka wa Isirayiri n'alangirira nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Olaba eggye lino eddene? Nzija kulikuwa mu mukono gwo leero, otegeere nga nze Mukama.'" **14** Akabu n'abuuza nti, "Anakikola atya?" Nnabbi n'addamu nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Abavubuka bo ab'abaduumizi b'amasaza, bajja kukubeera.'" Akabu ne yeeyongera okubuuza nti, "Ani anasooka okulumba?" Nnabbi n'addamu nti, "Ggwe." **15** Awo Akabu n'ayita abavubuka ab'abaduumizi b'amasaza, ne bawera ebikumi bibiri mu asatu mu babiri. Era n'akuŋŋaanya ne Isirayiri yenna, bonna awamu ne baba kasanvu. **16** Ne batabaala mu ttuntu nga Benikadadi ne bakabaka amakumi asatu mu ababiri be yali alagaanye nabo bali mu kutamiira. **17** Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza be baasooka okulumba. Naye Benikadadi yali atumye ababaka okuketta, ne bamutegeeza nti, "Waliwo abasajja abajja nga bava Samaliya." **18** N'ayogera nti, "Bwe baba bazze na mirembe, mubawambe, ne bwe baba nga baze ku lutalo, era mubawambe." **19** Abavubuka b'abaduumizi b'amasaza ne bafuluma ne balumba okuva mu kibuga, nga n'eggye libagoberera. **20** Buli omu ku bo n'atta gwe yayolekera. Abasuuli ne badduka, nga n'Abayisirayiri bwe babagoba, naye Benikadadi kabaka w'e Busuuli

n'awonera ku mbalaasi n'abamu ku basajjabe abeebagala embalaasi. **21** Awo kabaka wa Isirayiri n'abagobera ddala era n'awamba embalaasi n'amagaali, era Abasuuli bangi ne bafa. **22** Awo ebyo nga biwedde, nnabbi n'agenda eri kabaka wa Isirayiri n'amugamba nti, "Weenyweze, olabe ekiteekwa okukolebwa, kubanga omwaka ogunaddirira kabaka w'e Busuuli ajja kukulumba nate." **23** Mu kiseera ekyo, abakungu ba kabaka w'e Busuuli ne bamuwa amagezi nti, "Bakatonda b'Abayisirayiri bakatonda ba nsozi, era kyebavudde batusinza amaanyi. Naye bwe tunaabalwanyisizza mu lusenyi, mazima ddala tunaabasinza amaanyi. **24** Kola bw'oti, ggyawo bakabaka bonna mu bifo byabwe eby'okuduumira, osseewo abaduumizi abalala. **25** Oteekwa okufuna eggye ery'enkana liri lye wafiirwa, embalaasi edde mu kifo ky'embalaasi, n'eggaali mu kifo ky'eggaali, tulyoke tulwane nabo mu lusenyi, olwo tunaabasinzizza ddala amaanyi." N'abawuliriza era n'akola bw'atyo. **26** Omwaka ogwaddirira Benikadadi n'akuŋŋaanya Abasuuli, n'ayambuka mu Afeki okulwana ne Isirayiri. **27** Awo abantu ba Isirayiri nabo ne bakuŋŋaana ne baweebwa entanda yaabwe, ne bagenda okubasisinkana. Abayisirayiri ne basiisira okuboolekera ne bafaanana ng'ebisibo bibiri ebitono eby'embuzi, naye Abasuuli ne babuna ensi yonna. **28** Awo omusajja wa Katonda n'asembera, n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Olw'okuba Abasuuli balowooza nga Mukama Katonda wa ku nsozi so si Katonda wa mu biwonvu, ndigabula eggye lino eddene mu mukono gwo, otegeere nga nze Mukama.'" **29** Ne basiisira nga boolekaganye okumala ennaku musanvu, ku lunaku olw'omusanvu ne balumbagana. Abayisirayiri ne batta abaserikale ab'ebigere Abasuuli emitwalo kkumi mu lunaku lumu. **30** Abalala ne baddukira mu kibuga Afeki, era eyo bbugwe w'ekibuga ekyo gye yagwira ku bantu emitwalo musanvu ku baali bawonyeewo. Benikadadi naye nadduka ne yeekweka mu kibuga mu kimu ku bisenge eby'omunda. **31** Abakungu be ne bamugamba nti, "Laba, tuwulidde nti bakabaka b'ennyumba ya Isirayiri, ba kisa, twesibe ebibukutu mu biwato byaffe, tuzingirire emige ku mitwe gyaffe tugende ewa kabaka wa Isirayiri, oboolyawo anaakusaasira." **32** Ne beesiba ebibukutu mu biwato byabwe, ne bazingirira emige ku mitwe gyabwe, ne balaga ewa kabaka wa Isirayiri, ne bamugamba nti, "Omuddu wo Benikadadi agamba nti, 'Nkwegayiridde tonzita.'" Kabaka n'ababuuza nti, "Akyali mulamu? Oyo muganda wange." **33** Abasajja ne balowooza nti ako kabonero kalungi, era ne banguwa okwogera nti, "Weewaawo, muganda wo Benikadadi." Kabaka n'ayogera nti, "Mugende mumuleete." Benikadadi bwe yavaayo, Akabu n'amuleetera mu gaali lye. **34** Awo Benikadadi n'agamba nti, "Ndikuddiza ebibuga kitange bye yawamba ku kitaawo, era olyessizaawo obutale obubwo ggwe mu Ddamasiko, nga kitange bwe yakola mu Samaliya." Akabu n'addamu nti, "Nzija kukuleka ogende nga tukoze endagaano." Era ne bakola endagaano, n'amuleka n'agenda. **35** Omu ku batabani ba bannabbi n'agamba munne nti, "Katonda alagidde onfumite n'ekyokulwanyisa kyo," naye munne oyo n'agaana. **36** Mutabani wa nnabbi n'ayogera nti, "Olw'obutagondera ddoboozi lya Mukama, bw'onooba wakava wano, empologoma eneekutta." Awo bwe baali kyebajje baawukane, n'asanga empologoma era n'emutta. **37** Mutabani wa nnabbi n'asanga omusajja omulala, n'amugamba nti, "Nfumita, nkwegayiridde." Omusajja n'amufumita n'amuleetako ekiwundu. **38** Awo n'agenda n'alindirira kabaka mu kkubo, ne yeebuzaabuza ng'abisse ekiremba kye ku maaso ge. **39** Kabaka bwe yali ng'ayitawo, mutabani wa nnabbi n'amukoowoola ng'agamba nti, "Omuddu wo yagenze wakati mu lutalo, ne wabaawo omuserikale eyandetedde omusibe n'aŋŋamba nti, 'Kuuma omusajja ono. Bw'anaabula ggw'onottibwa mu kifo kye, oba si kyo oteekwa okusasula kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza.' **40** Omuddu wo bwe yali ng'atawaana erudda n'erudda, laba omusajja n'abula." Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Ogwo musango gwo, era ogwesalidde." **41** Awo mutabani wa nnabbi n'ayanguwa, okuggya ekiremba ku maaso ge, kabaka wa Isirayiri n'amutegeera nga y'omu ku bannabbi. **42** N'agamba kabaka nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Otadde omusajja gwe namaliridde okutta. Noolwekyo ggw'ojja okufa mu kifo kye, n'abantu bo bafe mu kifo ky'abantu be.'" **43** Kabaka wa Isirayiri n'alaga mu lubiri lwe e Samaliya ng'aswakidde era nga munyiivu.

21 Awo ebyo bwe byaggwa, ne wabaawo ensonga ekwata ku nnimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu, eyali eriraanye olubiri lwa Akabu kabaka wa Samaliya. **2** Awo Akabu n'agamba Nabosi nti, "Mpa ennimiro yo ey'emizabbibu nnimiremu enva, nga bw'eriraanye olubiri lwange. Mu kifo kyayo nzija kukuwaamu ennimiro ey'emizabbibu endala, oba bw'onoosiima, nnaakusasulamu omuwendo ogugigyamu." **3** Nabosi n'amuddamu nti, "Kikafuuwe, nze okukuwa obusika bwa bajjajjange." **4** Awo Akabu n'addayo eka ng'annyogoze nnyo era nga munyiivu kubanga Nabosi Omuyezuleeri yamugamba nti, "Sijja kukuwa busika bwa bajjajjange." N'agalamira ku kitanda kye nga yeesooza, n'agaana n'okulya. **5** Naye Yezeberi mukazi we n'ayingira, n'amubuuza nti, "Lwaki onnyogoze nnyo bw'otyo n'okulya n'otalya?" **6** N'amuddamu nti, "Kubanga ŋŋambye Nabosi Omuyezuleeri antunze ennimiro ye ey'emizabbibu, oba bw'anaasiima muwaanyiseemu ennimiro endala. Naye agambye nti, 'Sijja kukuwa nnimiro yange ey'emizabbibu.'" **7** Yezeberi mukazi we n'amugamba nti, "Bw'otyo bwe weeyisa nga kabaka wa Isirayiri? Golokoka olye! Ddamu amaanyi. Nzija kukufunira ennimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu." **8** Awo Yezeberi n'awandiika amabaluwa mu linnya lya Akabu, n'agassaako akabonero ke, era n'agaweereza eri abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga kya Nabosi. **9** Mu bbaluwa ezo n'awandiika nti, "Mulangirire okusiiba, mutuuze Nabosi mu kifo abantu bonna we bamulengerera, **10** era mutuuze abasajja babiri okumwolekera bamuwaayirize nti akolimidde Katonda ne kabaka. Oluvannyuma mumutwale ebweru mumukube amayinja, mumutte." **11** Awo abakadde n'abakungu abaabeeranga mu kibuga ekyo ne bakola nga Yezeberi bwe yalagira mu mabaluwa ge yabawandiikira. **12** Ne balangirira okusiiba era ne batuuza Nabosi mu kifo w'alabikira obulungi mu bantu. **13** Abasajja babiri

ne bajja ne batuula okumwolekera ne bamuwaayiriza mu maaso g'abantu nga bagamba nti, "Nabosi yakolimidde Katonda ne kabaka." Awo abantu ne bamutwala ebweru w'ekibuga ne bamukuba amayinja ne bamutta. **14** Ne batumira Yezeberi nti, "Nabosi akubiddwa amayinja era afudde." **15** Amangwago Yezeberi bwe yawulira nti Nabosi yakubibwa amayinja era n'afa, n'agamba Akabu nti, "Golokoka otwale ennimiro ey'emizabbibu eya Nabosi Omuyezuleeri gye yagaana okukuguza, kubanga takyali mulamu, mufu." **16** Akabu bwe yawulira nti Nabosi afudde n'agolokoka n'aserengeta okutwala ennimiro ya Nabosi Omuyezuleeri ey'emizabbibu. **17** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Eriya Omutisubi nti, **18** "Serengeta eri Akabu kabaka wa Isirayiri afugira mu Samaliya, kubanga laba ali mu nnimiro ey'emizabbibu eya Nabosi era agenze okugitwala. **19** Mugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Tosse omusajja n'okutwala n'otwala obugagga bwe?' Olyoke omugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti: Mu kifo embwa wezikombedde omusaayi gwa Nabosi, embwa mwezirikombera ogugwo.'" **20** Akabu n'agamba Eriya nti, "Onsanze, ggwe omulabe wange!" N'amuddamu nti, "Nkusanze, kubanga weewaddeyo okukola ebibi mu maaso ga Mukama. **21** Mukama agamba nti, 'Laba ndikuleetako akabi, ndimalawo ennyumba yo yonna, era ndiggya ku Akabu buli musajja yenna mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu. **22** Ndifuula ennyumba yo okuba nga eya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, n'eya Baasa mutabani wa Akiya, olw'okusunguwaza kwe wansunguwaza bwe wayonoonyesa Isirayiri.' **23** "Ate era n'eri Yezeberi Mukama bw'ati bw'agamba nti, 'Embwa ziririira Yezeberi okuliraana bbugwe w'e Yezuleeri. **24** Embwa ziririira omuntu yenna owa Akabu alifiira mu kibuga, ate ennyonyi zirye abo bonna abalifiira ku ttale.'" **25** Tewali musajja eyafaanana nga Akabu, eyeewaayo okukola ebibi mu maaso ga Mukama ng'awalirizibwa mukazi we Yezeberi. **26** Yakola eby'ekivve ng'agoberera ebifaananyi bya bakatonda, ng'Abamoli be yagoba mu maaso g'abantu ba Isirayiri bwe baakolanga. **27** Awo Akabu bwe yawulira ebigambo ebyo, n'ayuza engoye ze, n'ayambala ebibukutu n'okusiiba n'asiiba. N'agalamira mu bibukutu, era n'atambula nga yeewombeese. **28** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Eriya Omutisubi nti, **29** "Olabye Akabu bwe yeewombeese mu maaso gange? Olw'okubanga yeewombeese mu maaso gange, sirireeta kabi ako mu mirembe gye, naye ndikaleeta mu nnyumba ye mu mirembe gya mutabani we."

22 Ne wataba ntalo wakati wa Busuuli ne Isirayiri okumala emyaka esatu. **2** Naye mu mwaka ogwokusatu Yekosafaati kabaka wa Yuda n'aserengeta okugenda okukyalira kabaka wa Isirayiri. **3** Kabaka wa Isirayiri yali agambye abaami be nti, "Mumanyi nti Lamosugireyaadi kyaffe, naye ate nga tetulina kye tukola wo okukiggya ku kabaka wa Busuuli?" **4** Mu kiseera ekyo n'abuuza Yekosafaati nti, "Onoogenda nange mu lutalo e Lamosugireyaadi?" Yekosafaati n'addamu kabaka wa Isirayiri nti, "Nze ndi nga bw'oli abantu bange ng'abantu bo, n'embalaasi zange ng'ezizo." **5** Naye Yekosafaati n'ayongerako nti, "Sooka weebuuze ku Mukama." **6** Awo kabaka wa Isirayiri n'akuŋŋaanya bannabbi awamu nga bawera ng'ebikumi bina, n'ababuuza nti, "Ŋŋende ntabaale e Lamosugireyaadi oba ndekeyo?" Ne baddamu nti, "Genda kubanga Mukama alikigabula mu mukono gwa kabaka." **7** Naye Yekosafaati n'abuuza nti, "Wano tewaliwo nnabbi wa Mukama gwe tuyinza kwebuuzaako?" **8** Kabaka wa Isirayiri n'addamu Yekosafaati nti, "Wakyaliyo omusajja omu gwe tuyinza okwebuuzaako eri Mukama erinnya lye ye Mikaaya mutabani wa Imula naye namukyawa kubanga tewali kirungi ky'alagula ku nze, wabula ebibi." **9** Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira omu ku baami be nti, "Yanguwa mangu okuleeta Mikaaya mutabani wa Imula." **10** Awo Kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nga bambadde ebyambalo byabwe eby'obwakabaka era nga batudde ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka mu mulyango ogwa wankaaki w'ekibuga Samaliya, nga ne bannabbi bonna balagulira awo we baali; **11** Zeddekiya mutabani wa Kenaana yali yeekoledde amayembe ag'ebyuma, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Olisindikiriza Abasuuli ne gano okutuusa lwe balisaanyizibwawo.'" **12** Bannabbi abalala bonna nabo baalagula kye kimu, nga boogera nti, "Yambuka olumbe Lamosugireyaadi obe muwanguzi kubanga Mukama ajja kukigabula mu mukono gwa kabaka." **13** Omubaka eyatumibwa okuleeta Mikaaya n'amugamba nti, "Laba ebigambo bya bannabbi abalala biragula buwanguzi eri kabaka, kale ekigambo kyo nakyo kikkiriziganye nabyo, oyogere bulungi." **14** Naye Mikaaya n'ayogera nti, "Nga Mukama bw'ali omulamu, nzija kwogera ekyo kyokka Mukama ky'anaŋŋamba." **15** Bwe yatuuka awali kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Mikaaya tulumbe Lamosugireyaadi, nantiki tulekeyo?" N'amuddamu nti, "Kirumbe obe muwanguzi kubanga Mukama anakigabula mu mukono gwa kabaka." **16** Kabaka n'amubuuza nti, "Nnaakulayiza emirundi emeka okutegeeza amazima mu linnya lya Mukama?" **17** Nnabbi n'addamu nti, "Nalaba Isirayiri yenna ng'esaasaanye ku nsozi, ng'endiga ezitalina musumba." Mukama n'ayogera nti, "Bano tebalina mukama waabwe, era buli omu ku bbo addeyo ewuwe mirembe." **18** Awo kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Saakugambye nti, talina kirungi ky'andagulako wabula ekibi?" **19** Mikaaya n'ayogera nti, "Noolwekyo wulira ekigambo kya Mukama nti: Nalaba Mukama ng'atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka nga n'eggye lyonna ery'omu ggulu liyimiridde ku mukono gwe ogwa ddyo ne mukono gwe ogwa kkono. **20** Mukama n'ayogera nti, 'Ani anaasendasenda Akabu ayambuke okulumba Lamosugireyaadi afiire eyo?' Omu ku bo n'addamu bulala, n'omulala n'addamu bulala. **21** Ku nkomerero ne wavaayo omwoyo ne guyimirira mu maaso ga Mukama ne gwogera nti, 'Nze nnaamusendasenda.' **22** "Mukama n'abuuza nti, 'Mu ngeri ki?' Omwoyo ne guddamu nti, 'Nzija kugenda nfuuke omwoyo ogw'obulimba mu mimwa gya bannabbi be bonna.' Mukama n'addamu nti, 'Ojja kusobola okumusendasenda, genda okole bw'otyo.' **23** "Kale nno, Mukama atadde omwoyo omulimba mu mimwa gya buli nnabbi wo era Mukama amaliridde okukusaanyaawo." **24** Awo Zeddekiya mutabani wa

Kenaana n'asembera n'akuba Mikaaya oluyi ku ttama, n'ayogera nti, "Omwoyo wa Mukama yampiseeko atya okwogera nawe?" **25** Awo Mikaaya n'addamu nti, "Laba, ekyo onokimanya ku lunaku lw'oligenda okwekweka mu kisenge eky'omunda." **26** Awo kabaka wa Isirayiri n'alagira nti, "Mukwate Mikaaya, mumuzzeeyo ewa Amoni omukulu w'ekibuga, n'eri Yowaasi mutabani wa kabaka, **27** era mwogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera kabaka nti: muteeke omuntu ono mu kkomera, ate temumuwa ekintu kyonna okuggyako omugaati n'amazzi okutuusa lwe ndikomawo emirembe.'" **28** Mikaaya n'alangirira nti, "Bw'olikomawo emirembe, Mukama nga tayogeredde mu nze." Era n'ayongerako nti, "Mugenderere ebigambo byange, mmwe abantu mwenna." **29** Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne bambuka e Lamosugireyaadi. **30** Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Nzija kugenda mu lutalo nga nneefudde omuntu omulala, naye ggwe oyambale ebyambalo eby'obwakabaka." Awo kabaka wa Isirayiri ne yeefuula omuntu omulala n'agenda mu lutalo. **31** Kabaka w'e Busuuli yali alagidde abaduumizi b'amagaali nti, "Temulwanagana na muntu yenna, kabe mutono oba mukulu, wabula kabaka wa Isirayiri yekka." **32** Awo abaduumizi b'amagaali bwe baalaba Yekosafaati, ne balowooza nti, "Ddala ono ye kabaka wa Isirayiri." Ne batanula okumulumba, naye Yekosafaati n'aleekaanira waggulu, **33** abaduumizi b'amagaali ne bategeera nti si ye kabaka wa Isirayiri ne balekeraawo okumugoba. **34** Awo omuntu omu n'amala galasa akasaale ke, ne kakwata kabaka wa Isirayiri ebyambalo bye eby'ebyuma we bigattira, n'agamba omugoba w'eggaali lye nti, "Kyusa eggaali onzigye mu lutalo, kubanga nfumitiddwa." **35** Olutalo ne lweyongerera ddala nnyo ku lunaku olwo, era kabaka ne bamukwatirira mu gaali lye nga litunuulaganye n'Abasuuli. Omusaayi okuva mu kiwundu kye ne gukulukuta nnyo mu gaali, n'oluvannyuma n'afa. **36** Enjuba bwe yali ng'eneetera okugwa, ne waba ekirango ekyabuna mu ggye nti, "Buli muntu adde mu kibuga ky'ewaabwe, era buli muntu adde mu nsi y'ewaabwe!" **37** Awo kabaka n'afa n'aleetebwa e Samaliya, era n'aziikibwa eyo. **38** Ne booleza eggaali lye awaali ekidiba kya Samaliya, bamalaaya we baanaabiranga, embwa ne zikomba omusaayi gwe, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyayogerwa. **39** Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Akabu, n'ebyo bye yakola, n'olubiri lwe yazimba n'alulongoosa n'amasanga, n'ebibuga bye yazimbako bbugwe, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **40** Awo Akabu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, Akaziya mutabani we n'amusikira. **41** Awo Yekosafaati mutabani wa Asa n'atandika okufuga mu Yuda mu mwaka ogw'amakumi ana ogwa Akabu kabaka wa Isirayiri. **42** Yekosafaati yalina emyaka egy'obukulu amakumi asatu mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka amakumi abiri mu etaano. Nnyina erinnya lye ye yali Azuba muwala wa Siruki. **43** N'atambulira mu ngeri za kitaawe Asa era n'atazivaamu, ng'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, newaakubadde nga teyaggyawo bifo bigulumivu, abantu ne beeyongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwokya obubaane. **44** Yekosafaati n'atabagana ne kabaka wa Isirayiri. **45** Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Yekosafaati, ebintu bye yakola, n'amaanyi ge mu ntalo, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **46** N'aggyirawo ddala abaalyanga ebisiyaga abaali basigaddewo mu nsi, oluvannyuma lw'omulembe gwa kitaawe Asa. **47** Awo mu biro ebyo ne wataba kabaka mu Edomu, omusigire wa kabaka n'afuga. **48** Yekosafaati yali azimbye ekibinja eky'ebyombo okugenda e Ofiri okukimangayo zaabu, naye ne bitasobola, kubanga byonna byabbira e Eziyonigeba. **49** Mu kiseera ekyo Akaziya mutabani wa Akabu yali agambye Yekosafaati nti, "Abasajja bange ka baseeyeeye n'ababo," naye Yekosafaati n'atakyagala. **50** Awo Yekosafaati ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe era n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Yekolaamu mutabani we n'amusikira. **51** Awo Akaziya mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka kabaka bwa Isirayiri mu Samaliya mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, era n'afuga Isirayiri okumala emyaka ebiri. **52** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ne yeeyisa nga kitaawe bwe yeeyisanga, era nga ne nnyina bwe yakolanga, ate era nga Yerobowaamu mutabani wa Nebati, eyaleetera Isirayiri okwonoona bwe yakolanga. **53** Yaweereza era n'asinza Baali, n'asunguwaza Mukama Katonda wa Isirayiri, mu ngeri zonna nga kitaawe bwe yakola.

2 Bassekabaka

1 Awo Akabu ng'amaze okufa, ab'omu nsi ya Mowaabu ne
bajeemera Abayisirayiri. **2** Akaziya ng'ali mu Samaliya
y'asimatuka n'ayita mu ddirisa ly'ekisenge kye ekya waggulu,
n'agwa, n'alwala. Awo n'atuma ababaka eri Baaluzebubi
bakatonda b'e Ekuloni, okubeebuuzaako obanga obulwadde
bwe buliwona. **3** Malayika wa Mukama n'ajja eri Eriya
Omutisubi n'amugamba nti, "Golokoka, ogende osisinkane
ababaka ba kabaka w'e Samaliya, obabuuze nti, 'Teri
Katonda mu Isirayiri, kyemuvudde mugenda mwebuuza
eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni?' **4** Noolwekyo
bw'ati bw'ayogera Mukama nti, toliwona bulwadde bwo,
naye ogenda kufa." Eriya bwe yamala okwogera ebyo
n'agenda. **5** Oluvannyuma lw'ebyo, ababaka kabaka be
yatuma ne baddayo eri kabaka, n'ababuuza nti, "Kiki
ekibakomezaawo amangu?" **6** Ne bamuddamu nti, "Waliwo
omusajja eyatusisinkanye mu kkubo n'atugamba nti,
'Muddeyo eri kabaka mumugambe nti olw'okugenda eri
Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, n'otogenda
kwebuuza ku Katonda wa Isirayiri, togenda kuva ku kitanda
ekyo era togenda kuwona bulwadde obwo wabula ogenda
kufa.'" **7** N'ababuuza nti, "Omusajja oyo gwe musisinkanye
abadde afaanana atya?" **8** Ne bamuddamu nti, "Abadde
ayambadde ekyambalo kya bwoya, nga yeesibye n'olukoba
lwa bwoya." Kabaka n'ayogera nti, "Oyo yandiba Eriya
Omutisubi." **9** Awo kabaka n'atuma omukulu eyali akulira
ekibinja ky'abasajja amakumi ataano n'abasajja be eri
Eriya. Bwe yatuuka awaali Eriya, yamusanga atudde ku
ntikko eya kasozi, n'amugamba nti, "Musajja wa Katonda,
kabaka akwetaaga." **10** Eriya n'addamu omukulu w'ekibinja
nti, "Obanga ndi musajja wa Katonda, omuliro guve mu
ggulu gukwokye ggwe n'ekibinja kyo!" Awo omuliro ne guva
mu ggulu ne gumwokya ye n'ekibinja kye. **11** Kabaka bwe
yawulira ebyo n'atuma omukulu omulala n'ekibinja kye
eky'amakumi ataano eri Eriya. Omukulu oyo eyatumibwa
n'agamba Eriya nti, "Ggwe omusajja wa Katonda, kabaka
akuyita mangu."p **12** Eriya n'amuddamu nti, "Obanga ndi
musajja wa Katonda, kale omuliro guve mu ggulu gukwokye
ggwe n'ekibinja kyo." Awo omuliro ne guva mu ggulu ne
gumwokya ye n'ekibinja kye. **13** Naye kabaka teyakoma ku
abo, n'amutumira omukulu owookusatu ow'ekibinja ekirala
eky'amakumi ataano, n'agenda eri Eriya. Bwe yatuuka
awaali Eriya n'afukamira mu maaso ge, n'amwegayirira
ng'agamba nti, "Omusajja wa Katonda nkwegayiridde,
onsasire, nneme okufa. **14** Laba, omuliro gwavudde mu
ggulu ne gwokya abakulu bombi n'ebibinja byabwe, naye
kaakano osaasire obulamu bwange." **15** Awo malayika
wa Mukama n'agamba Eriya nti, "Serengeta naye, so
tomutya." Awo Eriya n'asituka n'aserengeta n'omubaka
wa kabaka eri kabaka. **16** Eriya n'agamba kabaka nti,
"Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Nsonga ki eyakutwala eri
Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, mu kifo
ky'okulaga eri Katonda wa Isirayiri ne gw'oba weebuuzako?'
Ky'oliva olema okuva ku kitanda ekyo kye weebaseeko,
era ojja kufa." **17** N'afa, ng'ekigambo kya Mukama kye
yatuma Eriya bwe kyali. Olwokubanga Akaziya teyalina
mwana wabulenzi, Yekolaamu n'amusikira okuba kabaka,
mu mwaka ogwokubiri ogwa Yekolaamu mutabani wa
Yekosafaati eyali kabaka wa Yuda. **18** Ebyafaayo ebirala
ebyabaawo mu mirembe gya Akaziya ne bye yakola,
tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya
bassekabaka ba Isirayiri?

2 Awo Mukama bwe yali ng'anaatera okutwala Eriya
mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi, nga Eriya ne
Erisa bava e Girugaali, **2** Eriya n'agamba Erisa nti,
"Sigala wano, ŋŋende e BeseriMukama gy'antumye."
Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga Mukama bw'ali
omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda
naawe." Awo ne baserengeta bonna e Beseri. **3** Ekibiina
ekya bannabbi abaali e Beseri ne bagenda eri Erisa ne
bamugamba nti, "Okimanyi nga Mukama anaatwala mukama
wo olwa leero?" Erisa n'abaddamu nti, "Nkimanyi, naye
temukyogerako." **4** Eriya n'addamu omulundi ogwokubiri
n'agamba Erisa nti, "Sigala wano, ŋŋende e Yeriko Mukama
gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga
Mukama bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu,
siireme kugenda naawe." Awo ne bagenda bonna e
Yeriko. **5** Awo ekibiina ekya bannabbi abaali e Yeriko ne
batuukirira Erisa ne bamugamba nti, "Okimanyi nga Mukama
anaatwala mukama wo olwa leero?" Erisa n'abaddamu
nti, "Weewaawo nkimanyi, naye temukyogerako." **6**
Eriya n'addamu nate n'amugamba nti, "Sigala wano,
nserengete ku Yoludaani Mukama gy'antumye." Naye Erisa
n'amuddamu nti, "Mazima nga Mukama bw'ali omulamu,
era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda naawe."
Awo ne batambula bombi. **7** Ne waba ekibiina kya bannabbi
amakumi ataano abaali bayimiridde akabanga okuva Eriya
ne Erisa we baali ku lubalama lw'omugga Yoludaani. **8**
Awo Eriya n'addira omunagiro gwe n'aguzinga wamu
n'akuba amazzi ne gaawulibwamu, agamu ne gadda ku
luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, bombi ne
bayita ku lukalu. **9** Awo bwe baamala okusomoka, Eriya
n'abuuza Erisa nti, "Kiki ky'oyagala nkukolere nga sinnaba
kukuggyibwako?" Erisa n'amuddamu nti, "Nkusaba, nsikire
emigabo ebiri egy'Omwoyo akuliko." **10** N'amugamba
nti, "Ky'osabye kigambo kizibu, naye bw'onondaba nga
ntwalibwa, kale kinaaba nga bw'osabye, naye bw'otondabe
tekiibe bwe kityo." **11** Awo bwe baali batambula nga bwe
banyumya bokka na bokka, ne walabika eggaali ey'omuliro
n'embalaasi ez'omuliro ne zibaawula, era mu kiseera kye
kimu Eriya n'atwalibwa mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi.
12 Awo Erisa bwe yalaba ekyo, n'ayogerera waggulu
nti, "Kitange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi
aba Isirayiri!" Erisa n'ataddamu kumulaba nate. N'addira
engoye ze yali ayambadde, n'aziyuzaayuza. **13** Waaliwo
omunagiro ogwali gusuulibbwa Eriya ng'atwalibwa mu
ggulu, era ogwo Erisa gwe yalonda n'addayo ku mugga
Yoludaani n'ayimirira ku lubalama lw'omugga. **14** N'addira
omunagiro gwe yali alonze n'aguzinga n'akuba amazzi
n'ayogera nti, "Kaakano Mukama, Katonda wa Eriya ali
luuyi wa?" Bwe yakuba amazzi ne geeyawulamu, agamu

ne gadda ku luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, n'asomoka. **15** Awo ekibiina ekya bannabbi abaali mu Yeriko ne bayogera nti, "Omwoyo wa Eriya ali ku Erisa." Ne bagenda okumusisinkana ne bamuvuunamira. **16** Ne bamugamba nti, "Laba, ffe abaddu bo tulina abasajja abazira amakumi ataano. Bagende banoonye mukama wo, osanga Omwoyo wa Mukama amututte n'amuteeka ku bumu ku busozi oba mu kiwonvu." Erisa n'abaddamu nti, "Temutawaana, era temubatuma." **17** Naye bwe baamuwaliriza, n'atendewalirwa, n'abagamba nti, "Kale, mubatume." Awo ne batuma abasajja amakumi ataano, ne banoonya okumala ennaku ssatu naye ne batamulaba. **18** Bwe bakomawo gy'ali mu Yeriko, n'abagamba nti, "Saabalabudde obutagenda?" **19** Awo abasajja ab'omu kibuga ne bagenda eri Erisa ne bamugamba nti, "Mukama waffe, ekibuga kino kiri mu kifo kirungi, nga nawe bw'olaba, naye amazzi gaamu mabi, era n'ensi si njimu." **20** N'abagamba nti, "Mundeetere ebbakuli empya nga mutaddemu omunnyo." Ne bagimuleetera. **21** N'aserengeta ku nsulo ey'amazzi, n'ayiwamu omunnyo, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Nnoongosezza amazzi gano era tegakyaddamu kuleeta kufa wadde okufuula ensi obutaba njimu.'" **22** Amazzi ne galongooka, ng'ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu Erisa bwe kyali, n'okutuusa ku lunaku lwa leero. **23** Erisa bwe yava eyo n'akwata ekkubo erigenda e Beseri. Naye ng'ali mu kkubo, n'asisinkana abavubuka ab'omu kibuga ekyo ne bamusekerera nga bwe boogera nti, "Mulabe ow'ekiwalaata! Mulabe ow'ekiwalaata!" **24** N'akyuka n'abatunuulira, n'abakolimira mu linnya lya Mukama. Awo ebisolo ebinene bibiri eby'ekika eky'eddubu ne biva mu kibira ne bitaagulataagula abavubuka amakumi ana mu babiri ku bo. **25** Ne yeeyongerayo n'alaga ku Lusozi Kalumeeri, oluvannyuma n'addayo e Samaliya.

3 Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obwakabaka bwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, Yekolaamu mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri e Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri. **2** Yakola ebibi mu maaso ga Mukama, newaakubadde nga teyatuuka ku bibi bya kitaawe ne nnyina. Yazikiriza n'empagi eya Baali kitaawe gye yali asimbye. **3** Newaakubadde ng'ekyo yakikola, teyalekayo kukola ebibi ng'ebyo Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yakola, n'ayonoonyesa Isirayiri. **4** Mesa Kabaka wa Mowaabu yalundanga endiga, era yalina omutemwa ogw'okuwangayo abaana b'endiga emitwalo kkumi, n'ebyoya by'endiga ennume emitwalo kkumi eri Akabu. **5** Naye Akabu olwafa, kabaka wa Mowaabu n'atandika okujeemera kabaka wa Isirayiri. **6** Awo mu biro ebyo kabaka Yekolaamu n'asitula okuva e Samaliya, n'akunga Isirayiri yenna okugenda naye. **7** N'atumira ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nti, "Kabaka wa Mowaabu anjeemedde, onooyinza okumbeera tumulwanyise?" Yekosafaati n'amuddamu nti, "Nnaagenda naawe, kubanga nze ndi nga bw'oli, era abantu bange be bantu bo, n'embalaasi zange ze zizo." **8** Yekosafaati n'amubuuza nti, "Ye, tunaalumba kuva ku luuyi ki?" Yekolaamu n'amuddamu nti, "Tunaayita mu ddungu erya Edomu." **9** Awo kabaka wa Isirayiri, n'asitukira wamu ne kabaka wa Yuda ne kabaka wa Edomu ne bagenda mu lutalo. Ne batambula olugendo lwa nnaku musanvu, n'oluvannyuma ne beesanga ng'eggye amazzi galiweddeko, nga n'ebisolo byabwe tebirina wadde ettondo. **10** Kabaka wa Isirayiri ne yeekanga nnyo. N'ayogera nti, "Zitusanze! Ffenna abasatu, Mukama atuwaddeyo mu mukono gwa Mowaabu?" **11** Kyokka Yekosafaati n'abuuza nti, "Tewali wano nnabbi wa Mukama tumwebuuzeeko?" Awo omu ku bakungu ba kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Wano waliwo Erisa mutabani wa Safati. Ye yali omuweereza wa Eriya ow'oku mwanjo." **12** Yekosafaati n'ayogera nti, "Alina ekigambo okuva eri Mukama." Awo Yekosafaati kabaka wa Yuda, awamu ne kabaka wa Isirayiri, ne kabaka wa Edomu ne baserengeta gy'ali. **13** Awo Erisa n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Onnanga ki? Genda eri bannabbi ba kitaawo n'aba maama wo." Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Nedda sijja kugendayo; kubanga kirabika nga Mukama atukuŋŋaanyiza ffensatule, okutuwaayo mu mukono gwa Mowaabu." **14** Erisa n'ayogera nti, "Nga Mukama Katonda Ayinzabyonna gwe mpeereza bw'ali omulamu, singa nnali siwa Yekosafaati kabaka wa Yuda kitiibwa, sandikukubyeko munye ya liiso wadde okukusaako omwoyo. **15** Naye kaakano, mundeetere omukubi w'ennanga." Omukubi w'ennanga bwe yali ng'akyakuba ennanga, amaanyi ga Mukama ne gakka ku Erisa, **16** n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Musime ensalosalo mu kiwonvu kino.' **17** Mukama agamba nti, 'Temuulabe mbuyaga wadde enkuba, naye ekiwonvu kino kijja kujjula amazzi, era mmwe munaanywa, n'ente zammwe zinaanywa, n'ebisolo byammwe ebirala nabyo binywe. **18** Eyo nsonga nnyangu mu maaso ga Mukama, era n'Abamowaabu mujja kubawangula. **19** Mulizikiriza buli kibuga ekyetooloddwa bbugwe na buli kibuga ekikulu, era mulitema buli muti omulungi, ne muziyiza n'enzizi okuleeta amazzi, era ne mwonoona buli nnimiro nga mugijjuza amayinja.'" **20** Awo obudde bwe bwakya, mu kiseera eky'okuweerayo ssaddaaka, amazzi ne gakulukuta nga gava ku luuyi olwa Edomu, ensi n'ejjula amazzi. **21** Abamowaabu bonna bwe baawulira nga bakabaka babalumbye okulwana nabo, buli musajja, omuto n'omukulu abaali basobola okwambala ebyokulwanyisa, ne bayitibwa okugenda okutabaala. **22** Enkeera enjuba bwe yayaka ku mazzi, Abamowaabu ne balowooza nti amazzi mamyufu kubanga gaabalabikira ng'omusaayi. **23** Ne bagamba nti, "Guno musaayi! Kirabika nga bakabaka baalwanye bokka ne bokka, ne battiŋŋana, kale Mowaabu mugwe ku munyago." **24** Naye Abamowaabu bwe baali nga baakayingira mu nkambi y'Abayisirayiri, amangwago Abayisirayiri ne batandika okulwana nabo, okutuusa Abamowaabu lwe badduka. **25** Ne bamenyaamenya ebibuga by'Abamowaabu, ne bakanyuga amayinja ku buli kibanja ekirungi okutuusa lwe gaakolangako entuumo; ne baziba enzizi zonna ez'amazzi, ne batema na buli muti omulungi. Kirukalesesi kye kifo kyokka ekyali kitalumbiddwa, naye oluvannyuma abasajja ab'envuumuulo ne bakirumba. **26** Awo kabaka wa Mowaabu bwe yalaba ng'olutalo lumugendedde bubi, n'atwala abasajja ab'ebitala lusanvu, ne bagenda naye okulumba kabaka wa Edomu, kyokka ne

balemelerwa. **27** N'addira mutabani we omuggulanda, eyali ateekwa okumusikira, n'amuweerayo ku bbugwe w'ekibuga ng'ekiweebwayo ekyokebwa. Abayisirayiri ne beesisiwala nnyo ne beetamwa, era ne baddayo mu nsi yaabwe.

4 Awo olwatuuka ne wabaawo nnamwandu, eyali afumbiddwa omu ku abo abaali mu kibiina kya bannabbi, n'agenda eri Erisa ng'akaaba n'amugamba nti, "Omuddu wo, baze yafa, era omanyi nga omuddu wo yatyanga Mukama. Naye kaakano eyali amubanja azze, ng'ayagala okutwala batabani bange okubafuula abaddu be." **2** Erisa n'amuddamu nti, "Oyagala nkuyambe ntya? Ntegeeza, olina ki mu nnyumba?" N'amugamba nti, "Omuweereza wo ky'alinawo kyokka mu nnyumba twe tufuta otutono ennyo." **3** Erisa n'amugamba nti, "Genda mu baliraanwa bo bonna obeeyazikeko ebintu ebyereere, nga bingi ddala. **4** Oyingire mu nnyumba yo weggaliremu ggwe ne batabani bo, ottululire amafuta mu bintu ebyo byonna, ng'ekijjula ky'ossa wa bbali." **5** Bwe yava waali n'addayo eka ne yeggalira mu nnyumba ye n'abaana be. Ne bamuleetera ebita nga ye bw'attulula. **6** Ebintu byonna ebyali awo bwe byajjula, n'agamba omu ku batabani be nti, "Ndeetera ekintu ekirala." Naye n'amuddamu nti, "Biweddeyo." Awo amafuta ne gakoma. **7** Amangwago nnamwandu n'addayo ew'omusajja wa Katonda. Omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Genda otunde amafuta ago, osasule amabanja go, ebinaafikkawo bikuliisenga ggwe ne batabani bo." **8** Awo olwatuuka Erisa n'agenda e Sunemu. Mu Sunemu mwalimu omukazi nnaggagga, eyamwegayirira alye ku mmere ey'omu nnyumba ye. Awo olwatuuka, buli lwe yayitangawo, n'akyamira eyo okulya ku mmere. **9** Omukazi n'agamba bba nti, "Laba kimbikkuliddwa nti oyo musajja wa Katonda, atera okuyitira wano. **10** Kale nno katumutegekere ekisenge waggulu, tumuteekereyo ekitanda n'emmeeza, n'entebe, n'ettabaaza by'anaakozesanga ng'azze okutukyalira." **11** Lumu, Erisa n'akyalayo, n'agenda mu kisenge kye, n'awummulirako eyo. **12** N'agamba omuweereza we Gekazi nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita, n'ajja n'ayimirira mu maaso ge. **13** Erisa n'agamba Gekazi nti, "Mugambe nti, 'Otulabiridde bulungi nnyo. Kaakano kiki kyewandyagadde kikukolerwe? Wandyagadde tukwogerere eri Kabaka oba ew'omuduumizi w'eggye ku nsonga yonna?'" N'amuddamu nti, "Mbeera mu bantu bange." **14** Erisa n'abuuza Gekazi nti, "Kiki ekiba kimukolerwa?" Gekazi n'addamu nti, "Laba talina mwana, ate ng'akaddiye." **15** Erisa n'amugamba nti, "Muyite." Bwe yamuyita, n'ajja n'ayimirira mu mulyango. **16** Erisa n'amugamba nti, "Omwaka ogujja, mu biro ng'ebya kaakano oliwambaatira omwana owoobulenzi." Omukyala n'amuddamu nti, "Nedda mukama wange, tolimba muweereza wo, ayi omusajja wa Katonda." **17** Naye oluvannyuma omukazi n'aba olubuto, era omwaka ogwaddirira mu biro bye bimu, n'azaala omwana wabulenzi, nga Erisa bwe yali amugambye. **18** Omwana n'akula, naye olunaku lumu n'addukira ewa kitaawe eyali mu nnimiro n'abakunguzi. **19** N'amutegeeza nti, "Omutwe gunnuma, omutwe gunnuma!" Kitaawe n'agamba omu ku baddu be nti, "Mutwalire maama we." **20** Awo omuddu n'amusitula n'amutwala eri nnyina, omwana n'atuula ku mubiri gwa nnyina okutuusa essaawa ey'omu ttuntu n'oluvannyuma n'afa. **21** Nnyina n'asitula omulambo gwe, n'agutwala waggulu n'aguteeka ku kitanda eky'omusajja wa Katonda, n'afuluma, n'aggalawo oluggi. **22** N'atumira bba ng'agamba nti, "Mpayo omuddu omu n'endogoyi emu ŋŋende mangu ew'omusajja wa Katonda, nkomewo." **23** N'amubuuza nti, "Kiki ekikutwala gy'ali leero? Si lunaku lwa mwezi ogwakaboneka wadde olwa Ssabbiiti." Omukazi n'amuddamu nti, "Teweeraliikirira, kiri bulungi." **24** Ne yeebagala endogoyi, n'agamba omuddu we nti, "Ggwe kulemberamu, totta ku bigere wabula nga nkugambye." **25** Ne basitula, n'agenda eri omusajja wa Katonda ku Lusozi Kalumeeri. Omusajja wa Katonda bwe yamuleengera ng'akyali walako, n'agamba omuddu we Gekazi nti, "Laba, Omusunammu wuuli! **26** Dduka omusisinkane omubuuze nti, 'Oli bulungi ne balo ali bulungi? Ate omwana?'" Omukazi n'amuddamu nti, "Kiri bulungi." **27** Bwe yatuuka okumpi n'olusozi awaali omusajja wa Katonda, n'agwa wansi ne yeenyweza ku bigere by'omusajja wa Katonda. Amangwago Gekazi n'ajja ng'ayagala okumugobawo, naye omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Muleke! Kubanga ali mu nnaku nnyingi nnyo, ate nga Mukama tannambikkulira nsonga, wadde okugintegeeza." **28** Omukazi n'alyoka ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Nakusaba omwana, mukama wange? Saakugamba obutansuubiza ekisukkiridde?" **29** Erisa n'agamba Gekazi nti, "Weesibe ekimyu, okwate omuggo gwange otambule mangu nnyo nga bw'osobola. Bw'onoosisinkana omuntu yenna mu kkubo tomulamusa, ate bw'akulamusa tomwanukula. Ddira omuggo gwange ogugalamize ku kyenyi ky'omwana." **30** Naye nnyina w'omwana n'agamba nti, "Nga Mukama bw'ali omulamu, era nga naawe bw'oli omulamu, sijja kukuleka mabega." Erisa n'asituka n'amugoberera. **31** Gekazi ye n'abakulemberamu, n'agenda n'ateeka omuggo ku kyenyi ky'omulenzi, naye ne wataba kanyego newaakubadde okuddamu. Amangwago Gekazi n'addayo n'asisinkana Erisa, n'amutegeeza nti, "Omwana tagolokose." **32** Awo Erisa n'atuuka ku nnyumba, n'agenda butereevu mu kisenge gye yasanga omulambo gw'omwana nga gugalamiziddwa ku kitanda kye. **33** N'ayingira ekisenge, ne yeggalirayo, n'atandika okusaba Mukama. **34** N'alinnya waggulu ku kitanda n'agalamira ku mulambo, omumwa ku mumwa, amaaso ku maaso, n'emikono ku mikono eby'omulambo. Mu kiseera ekyo ng'akyagugalamiddeko ne gutandika okubuguumirira. **35** Erisa n'ayimuka, n'atambulatambula mu kisenge, n'oluvannyuma n'addamu n'agalamira ku mulambo. Omulenzi n'ayasimula emirundi musanvu, omulenzi n'azibula amaaso ge. **36** Awo Erisa n'ayita Gekazi n'amugamba nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita. Omusunammu bwe yajja n'amugamba nti, "Situla omwana wo." **37** Omukazi n'ayingira, n'avuunama ku bigere bya Erisa, n'asitula omwana we n'afuluma. **38** Oluvannyuma, Erisa ng'azeeyo e Girugaali, ate nga mu kiseera kye kimu enjala egudde mu nsi, ekibiina kya bannabbi ne bakuŋŋaanira ewuwe. N'agamba omuweereza we nti, "Abaana ba bannabbi bafumbireyo enva mu ntamu ennene."

39 Omu ku bo n'alaga mu nnimiro n'anoga amaboga, n'alaba
n'omuzabbibu ogw'omu nsiko, n'anoga ku bibala byagwo
ebiwera, n'assa mu lugoye lwe. N'addayo n'abisalirasalira
mu ntamu ey'enva. Teyamanya nga bye yanoga birimu akabi.
40 Buli muntu ne bamusenera ku nva; naye bwe baaziryako,
ne bayogerera waggulu nti, "Omusajja wa Katonda mu
ntamu mulimu okufa." Ne batazirya. **41** Erisa n'agamba nti,
"Mundeetereyo obuwunga." Ne babumuleetera n'abuteeka
mu ntamu y'enva, n'abagamba nti, "Mugabule abantu
balye." Ne wataba kabi mu ntamu y'enva. **42** Waaliwo
omusajja eyava e Baalusalisa, n'aleetera omusajja wa
Katonda emigaati egya sayiri kumi n'ebiri nga mmere
ey'okubibala ebibereberye, ate era n'amuleetera n'ebirimba
eby'eŋŋaano embisi. Erisa n'agamba omuweereza we nti,
"Bigabire abantu babirye." **43** Omuweereza we n'amuddamu
nti, "Bino mbigabula ntya abantu ekikumi?" **44** Naye Erisa
n'amuddamu nti, "Bigabire abantu babirye, kubanga bw'ati
bw'ayogera Mukama nti, 'Banaalya ne bibalemeranawo.'"
N'abibagabula, ne balya, ne bibalemeranawo, ng'ekigambo
kya Mukama bwe kyali.

5 Awo waaliwo omusajja erinnya lye nga ye Naamani
eyali omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Busuuli,
nga musajja wa maanyi mu maaso ga mukama we,
era ng'ayagalibwa nnyo, kubanga Mukama yali awadde
Busuuli obuwanguzi ku lulwe. Yali muserikale muzira ddala;
naye nga mugenge. **2** Awo mu biro ebyo Abasuuli ne
balumba Isirayiri, ne bawamba omuwala omuto okuva
mu Isirayiri, n'aweerezanga mukazi wa Naamani. **3**
Omuwala n'agamba mugole we nti, "Singa mukama wange
Naamani agenda n'alaba nnabbi ali mu Samaliya, nnabbi
oyo yandiyinzizza okumuwonya ebigenge bye." **4** Awo
Naamani n'agenda n'ategeeza mukama we ebigambo
by'omuwala eyava mu Isirayiri. **5** Kabaka wa Busuuli
n'amuddamu nti, "Genda kaakano, era ogende n'ebbaluwa
gye nnaawandiikira kabaka wa Isirayiri." Awo Naamani
n'asitula, n'atwala kilo bisatu mu ana eza ffeeza, ne
kilo nsanvu eza zaabu, n'ebika by'engoye eby'enjawulo
kkumi. **6** Era n'atwalira kabaka wa Isirayiri ebbaluwa,
ng'egamba nti, "Nkuweerezza ebbaluwa eno n'omuweereza
wange Naamani omuwonye ebigenge bye." **7** Kabaka
wa Isirayiri olwasoma ebbaluwa, n'ayuza ebyambalo bye,
n'ayogera nti, "Ndi Katonda, atta era awonya, omusajja
ono alyoke ampeereze omusajja we mmuwonye ebigenge
bye? Mulaba bw'ansosonkerezaako oluyombo?" **8** Erisa
omusajja wa Katonda bwe yawulira nti kabaka wa Isirayiri
ayuzizza ebyambalo bye, n'amutumira ng'agamba nti,
"Lwaki oyuzizza ebyambalo byo? Nsindikira omusajja,
alyoke ategeere nga mu Isirayiri mulimu nnabbi." **9** Awo
Naamani n'asitula n'embalaasi ze n'amagaali ge n'ayimirira
ku luggi lw'ennyumba ya Erisa. **10** Erisa n'atuma omubaka
okumugamba nti, "Genda, onaabe mu Yoludaani emirundi
musanvu, onoowonyezebwa, omubiri gwo ne gudda buto."
11 Naye Naamani n'anyiiga, n'agenda nga yeemulugunya nti,
"Ndowoozezza nti anaavaayo n'ajja, n'ayimirira n'akoowoola
erinnya lya Mukama Katonda we, n'awuba omukono gwe ku
bitundu ebirina ebigenge, n'amponya. **12** Abana ne Faafa,
emigga gy'e Damasiko tegisinga amazzi gonna ag'omu
Isirayiri? Lwaki sinaabira mu gyo ne mponyezebwa?"
N'akyuka n'agenda ng'ajjudde obusungu bungi. **13** Naye
abaddu ba Naamani ne bamusemberera, ne bamugamba
nti, "Kitaffe, singa nnabbi yakulagidde okukola ekyobuzira,
tewandikikoze? Lwaki kikukaluubiridde bw'akugambye nti,
'Nnaaba obe mulongoofu?'" **14** N'aserengeta n'agenda
ne yebbika mu Yoludaani emirundi musanvu, ng'omusajja
wa Katonda bwe yamulagira, n'aba mulongoofu, omubiri
gwe ne guba ng'ogw'omwana omuto. **15** Awo Naamani
n'ekibinja kye ne baddayo eri omusajja wa Katonda.
N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'ayogera nti, "Kaakano
ntegeeredde ddala nga teri Katonda mu nsi endala zonna
wabula mu Isirayiri. Noolwekyo kkiriza ekirabo okuva eri
omuddu wo." **16** Nnabbi n'amuddamu nti, "Mazima ddala,
nga Mukama gwe mpeereza bw'ali omulamu, siitwale kintu
na kimu." Naamani n'agezaako okumuwaliriza, naye ye
n'agaana. **17** Naamani n'amugamba nti, "Bwe kitaabe
bwe kityo, nkwegayiridde omuddu wo aweebwe ettaka
eriyinza okusitulibwa ennyumbu bbiri, kubanga omuddu
wo taliddayo nate okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa
wadde ssaddaaka eri katonda omulala yenna wabula eri
Mukama. **18** Era ne mu nsonga eno Mukama asaasire
omuddu wo; mukama wange bw'anayingira mu ssabo lya
Limoni okusinza, ne yeesigama omukono gwange, ne
nvuunamira eyo mu ssabo lya Limoni, Mukama asonyiwe
omuddu we olw'ensonga eyo." **19** Erisa n'amuddamu nti,
"Genda mirembe." Naye Naamani bwe yali yakagendako
ebbanga ttono, **20** Gekazi omuweereza wa Erisa omusajja
wa Katonda, n'alowooza mu mutima gwe nti, "Laba
mukama wange bw'asaasidde Naamani ono Omusuuli,
n'atakkiriza kirabo kimuweerebbwa. Mazima ddala, nga
Mukama bw'ali omulamu nzija kumugoberera, mbeeko
kye muggyako." **21** Amangwago, Gekazi n'agoberera
Naamani. Naamani bwe yamulengera ng'ajja adduka,
n'ava mu gaali lye okumusisinkana, n'amubuuza nti,
"Byonna biri bulungi?" **22** N'amuddamu nti, "Byonna biri
bulungi, naye mukama wange antumye okukutegeeza nti,
'Wabaddewo bannabbi abavubuka babiri abazze gy'ali
okuva mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, era akusabye
obaweeko kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza n'ebika
by'engoye bya mirundi ebiri.'" **23** Naamani n'amugamba
nti, "Tewali kikugaana kutwala kilo nkaaga munaana."
N'awaliriza Gekazi, n'amusibirako kilo bbiri eza ffeeza
mu nsawo bbiri, n'ebika by'engoye bya mirundi ebiri,
Naamani n'abitikka abaddu be babiri, abaabyetikka nga
bakulembeddemu Gekazi. **24** Gekazi bwe yatuuka ku lusozi,
n'abibaggyako, n'abiteeka mu nnyumba ye, n'abasindika
bagende. **25** N'ayingira n'ayimirira mu maaso ga Erisa
mukama we. Erisa n'amubuuza nti, "Ova wa Gekazi?"
Gekazi n'addamu nti, "Omuddu wo taliiko gy'agenze." **26**
Naye Erisa n'amugamba nti, "Ssaagenze naawe mu mwoyo,
omusajja bwe yavudde mu ggaali lye okukusisinkana?
Kino ky'ekiseera eky'okutwala ensimbi, oba engoye, oba
ennimiro ez'emizeeyituuni, oba ez'emizabbibu, oba endiga,
oba ente, oba abaddu, oba abaweereza abawala? **27**
Noolwekyo ebigenge bya Naamani binaakuberangako gwe

ne bazzukulu bo emirembe gyonna." Awo Gekazi n'ava mu maaso ga Erisa nga mugenge, atukula ng'omuzira.

6 Awo ekibiina kya bannabbi ne bagamba Erisa nti, "Laba, ekifo we tukuŋŋaanira wafunda nnyo. **2** Leka tulage ku lubalama lwa Yoludaani, buli omu ku ffe atemeyo omuti gumu, twezimbire ekifo ekigazi mwe tuyinza okubeera." N'abagamba nti, "Mugende." **3** Awo omu ku bo n'amubuuza nti, "Toogende n'abaddu bo?" N'addamu nti, "Nzija kugenda nammwe." **4** N'agenda nabo. Ne baserengeta ne balaga ku Yoludaani, ne batandika okutema emiti. **5** Naye omu ku bo bwe yali ng'atema omuti, omutwe gw'embazzi ye ne gusowokamu ne gugwa mu mazzi, n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange, nagyeyazise bweyazisi!" **6** Awo omusajja wa Katonda n'amubuuza nti, "Yagudde wa?" Bwe yamulaga ekifo, Erisa n'atema akati, n'akakanyuga mu kifo ekyo, ekyuma ne kiva wansi ne kiseeyeeya kungulu ku mazzi. **7** Erisa n'amugamba nti, "Giggyeemu." Omusajja n'agiggyamu. **8** Awo olwatuuka kabaka wa Busuuli yali atabadde Isirayiri, ne yeebuza ku baserikale be ng'agamba nti, "Kifo ki mwe ndikuba olusiisira lwange?" **9** Naye mu kiseera kye kimu omusajja wa Katonda n'aweereza kabaka wa Isirayiri obubaka nti, "Weegendereze obutayita mu kifo gundi, kubanga Abasuuli bajja kubeerayo." **10** Awo kabaka wa Isirayiri n'atuma bakebere mu kifo ekyo omusajja wa Katonda kye yayogerako. Era bulijjo Erisa yamulabulanga, kabaka n'awona si mulundi gumu so si ebiri. **11** Ekyo kyanyiiza nnyo kabaka wa Busuuli, era n'ayita abaserikale be, n'ababuuza nti, "Muntegeeze, ani mu ffe ali ku ludda lwa kabaka wa Isirayiri?" **12** Omu ku bo n'amuddamu nti, "Tewali n'omu ku ffe mukama wange kabaka, naye Erisa nnabbi ali mu Isirayiri, y'ategeeza kabaka wa Isirayiri, ebigambo by'oyogerera mu kisenge kyo." **13** Kabaka n'alagira nti, "Mugende mulabe w'ali, ndyoke ntume abasajja bamukwate." Ne bakomyawo obubaka nti, "Ali mu Dosani." **14** Amangwago n'asindika embalaasi, n'amagaali, n'eggye ery'amaanyi, ne bajja mu kiro ne bazingiza ekibuga. **15** Omuweereza ow'omusajja wa Katonda bwe yazuukuka ku makya n'afuluma ebweru, laba, eggye eririna embalaasi, n'amagaali nga lyetoolodde ekibuga. Omuweereza n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange tunaakola tutya?" **16** Nnabbi n'addamu nti, "Totya kubanga abali naffe bangi okusinga abali nabo." **17** Awo Erisa n'asaba ng'agamba nti, "Ayi Mukama, zibula amaaso ge asobole okulaba." Amangwago Mukama n'azibula amaaso ag'omuweereza, laba ng'ensozi zijjudde embalaasi n'amagaali ag'omuliro nga geetoolodde Erisa. **18** Abalabe bwe baaserengeta okulumba Erisa, n'asaba Mukama, n'ayogera nti, "Nkwegayiridde, ozibe amaaso g'abantu bano." N'aziba amaaso gaabwe nga Erisa bwe yamusaba. **19** Erisa n'abagamba nti, "Lino si lye kkubo, era kino si kye kibuga. Mungoberere, mbatwale eri omusajja gwe munoonya." N'abakulemberamu n'abatwala e Samaliya. **20** Olwayingira mu kibuga, n'asaba Mukama nti, "Zibula amaaso g'abasajja bano, balabe." Mukama n'azibula amaaso gaabwe, ne batunula, laba nga bali mu Samaliya wakati. **21** Awo kabaka wa Isirayiri bwe yabalaba, n'abuuza Erisa nti, "Kitange, mbatte? Mbatte?" **22** N'amuddamu nti, "Tobatta. Oyinza okutta abo b'owambye n'ekitala kyo, n'omutego gw'akasaale? Bategekere emmere n'amazzi, balye n'okunywa banywe, n'oluvannyuma obasindike baddeyo eri mukama waabwe." **23** N'abateekerateekera embaga nnene, era bwe baamala okulya n'okunywa, n'abasindika ne baddayo eri mukama waabwe. Abasuuli okwo kwe baakoma okulumba ensi ya Isirayiri. **24** Bwe waayitawoko ebbanga, Benikadadi kabaka w'e Busuuli, n'akuŋŋaanya eggye lye lyonna, n'alumba n'azingiza Samaliya. **25** Ne waba enjala nnyingi nnyo mu kibuga olw'okuzingiza okwo, omutwe gw'endogoyi ne gutundibwanga kilo emu eya ffeeza, n'ekimu ekyokuna eky'ekibya eky'obusa bw'enjiibwa ne kitundibwanga gulaamu ataano mu ttaano eza ffeeza. **26** Awo kabaka wa Isirayiri yali ayita okumpi ne bbugwe, omukazi omu n'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Nnyamba mukama wange kabaka!" **27** Kabaka n'amuddamu nti, "Mukama bw'ataakuyambe, nze nnaakuyamba ntya? Obuyambi nnaabuggya mu gguuliro oba mu ssogolero?" **28** Era kwe ku mubuuza nti, "Mutawaana ki?" Omukazi n'amuddamu nti, "Omukazi ono gw'olaba yateesezza nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzi tumulye leero, enkya tulye owange.' **29** Ne nzikiriza, ne tufumba owange ne tumulya. Enkeera ne mugamba nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzi tumulye,' naye amukwese." **30** Kabaka bwe yawulira ebigambo by'omukazi oyo, n'ayuza ebyambalo bye. Bwe yali ng'atambula ku bbugwe, abantu ne bamulengera, laba ng'ayambadde ebibukutu wansi w'ebyambalo bye. **31** N'ayogera nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, omutwe gwa Erisa mutabani wa Safati bwe gunaabeera ku bibegabega bye leero!" **32** Mu kiseera kye kimu ekyo, Erisa yali atudde mu nnyumba ye nga n'abakadde batudde wamu naye, kabaka n'atuma omubaka okumukulemberamu, naye omubaka oyo bwe yali tannatuuka, Erisa n'agamba abakadde nti, "Mulaba omutemu oyo bw'atumye omuntu okuntemako omutwe? Laba, omubaka ajja, muggaleewo oluggi mulunyweze so temumukkiriza kuyingira. Ebigere bya mukama we tebiri mabega we, tamuvaako mabega?" **33** Awo Erisa bwe yali ng'akyayogera nabo, omubaka n'atuuka, n'ayogera nti, "Akabi kano kavudde eri Mukama. Lwaki nnindirira Mukama nate?"

7 Naye Erisa n'agamba nti, "Muwulire ekigambo kya Mukama, kubanga bw'atyo bw'ayogera Mukama nti, Jo obudde nga buno ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita omusanvu ne desimoolo ssatu kiritundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri bitundibwe gulaamu kkumi n'emu ebweru wa wankaaki w'e Samaliya." **2** Awo omukungu kabaka gwe yeesigamangako n'agamba omusajja wa Katonda nti, "Mukama ne bw'anakuba ebituli mu ggulu, ekyo tekiyinzika kubaawo." Erisa n'amuddamu nti, "Ekyo olikiraba n'amaaso go, naye tolibaako na kimu ky'olyako ku byo." **3** Waaliwo abasajja bana abaagengewala abaabeeranga ku mulyango gwa wankaaki w'ekibuga. Ne bagambagana bokka ne bokka nti, "Kiki ekitutuuza wano okutuusa okufa?

4 Bwe tunaagamba nti, 'Tuyingire mu kibuga,' enjala gy'eri, era tunaafiirayo; ate bwe tusigala wano, era nawo tujja kufiirawo. Noolwekyo tulage mu nkambi y'Abasuuli, bwe banaatusaasira, tunaaba balamu, bwe banaatutta, kale kinaaba bwe kityo." **5** Awo ekiro mu ttumbi ne bagolokoka ne balaga mu lusiisira lw'Abasuuli. Naye bwe baatuuka mu kitundu ekisembayo eky'olusiisira, tewaali muntu n'omu. **6** Mukama yalowozesa eggye ly'Abasuuli nti kabaka wa Isirayiri yali apangisizza bakabaka b'Abakiiti n'ab'Abamisiri okujja okumulwanirira, bwe lyawulira eddoboozi ly'amagaali n'eddoboozi ly'embalaasi. **7** Ne bagolokoka ne badduka okuva mu nkambi yaabwe amatumbibudde ne baleka awo eweema zaabwe, n'embalaasi zaabwe n'endogoyi zaabwe, ne badduka okuwonya obulamu bwabwe. **8** Abagenge bwe baatuuka ku nkambi w'ekoma, ne bayingira mu emu ku weema, ne balya ne banywa era ne beetikka n'effeeza ne zaabu n'engoye, ne bagenda ne babikweka. N'oluvannyuma ne bakomawo, ne bayingira mu weema endala, ne baggyayo ebyalimu, ne bagenda ne babikweka nabyo. **9** Awo ne bagambagana nti, "Kye tukola si kituufu. Luno olunaku lwa bigambo birungi; bwe tunaasirika ne tulinda okutuusa enkya, tujja kubonerezebwa. Noolwekyo tugende tutegeeze ab'omu nju ya kabaka." **10** Awo ne bagenda ne bakoowoola abakuumi ba wankaaki w'ekibuga, ne boogera nti, "Twalaze mu nkambi y'Abasuuli ne tutasangayo muntu n'omu okuggyako embalaasi nga zisibiddwa, n'endogoyi nga zisibiddwa, n'eweema nga ziri nga bwe baazirese." **11** Abakuumi ne balangirira amawulire ago, n'ab'omu lubiri ne bakiwulira. **12** Kabaka n'agolokoka mu kiro ekyo, n'agamba abakungu be nti, "Ka mbategeeze Abasuuli kye bategese okutukola. Bamanyi nga tuli bayala; era bavudde mu nkambi yaabwe ne bagenda okwekweka ku ttale, nga balowooza nti, 'Mazima ddala bajja kuvaayo, n'oluvannyuma tunaabawamba nga balamu, tulyoke tuyingire mu kibuga.'" **13** Awo omu ku bakungu be n'aleeta ekirowoozo nti, "Ffuna abasajja bagende n'embalaasi ttaano ku ezo ezisigaddewo, kubanga bali ng'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekisigaddewo; baliba ng'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekimaliddwawo. Ka tubasindikeyo bagende balabe ekiriyo." **14** Awo ne balonda abeebagala embalaasi babiri n'embalaasi zaabwe, kabaka n'abatuma okuwondera eggye ly'Abasuuli, ng'abagamba nti, "Mugende mulabe." **15** Ne babawondera okutuukira ddala ku Yoludaani, ne basanga ng'ekkubo lyonna lijjudde engoye n'ebintu ebirala Abasuuli bye baasuula nga badduka. Awo ababaka ne bakomawo eri kabaka ne bamutegeeza bye baalaba. **16** Awo abantu ne bafuluma, ne bakaliza olusiisira lw'Abasuuli. Ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita musanvu ne desimoolo ssatu ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri ne bitundibwa gulaamu kkumi n'emu, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali. **17** Kabaka yali alonze omukungu we oli gwe yeesigamangako, okuvunaanyizibwa wankaaki, abantu ne bamulinnyiririra mu mulyango, n'afa, ng'omusajja wa Katonda bwe yayogera, mu kiseera kabaka bwe yalaga ewuwe. **18** Bwe kityo bwe kyali kubanga omusajja wa Katonda bwe yagamba kabaka nti, "Jjo essaawa nga zino ebigero bibiri ebya sayiri biritundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ekigero ky'obutta obulungi ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, mu wankaaki ya Samaliya," **19** omukungu oyo, yaddamu omusajja wa Katonda nti, "Laba, Mukama ne bwaggulawo ebituli eby'omu ggulu, tekiyinzika kubaawo." Omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Olikiraba n'amaaso go, naye toliryako na kimu." **20** Era bwe kityo bwe kyali ekyamutuukako, abantu bwe bamulinnyiririra mu wankaaki, n'afa.

8 Mu biro ebyo Erisa n'agamba omukazi gwe yazuukiriza mutabani we nti, "Golokoka ove wano ogende n'ab'omu nnyumba yo bonna mu nsi gy'oliyinza okubeeramu, kubanga Mukama alireeta ekyeeya mu nsi okumala emyaka musanvu." **2** Omukazi n'asitukiramu n'akola ng'omusajja wa Katonda bwe yayogera, n'alaga ye n'ab'omu nnyumba ye mu nsi y'Abafirisuuti okumala emyaka musanvu. **3** Oluvannyuma lw'emyaka omusanvu, n'akomawo okuva mu nsi y'Abafirisuuti, n'alaga eri kabaka okumwegayirira addizibwe ekibanja kye n'ennyumba ye. **4** Mu kiseera ekyo kye kimu kabaka yali anyumyamu ne Gekazi omuweereza w'omusajja wa Katonda, nga kabaka amugambye nti, "Ntegeeza ebintu ebikulu byonna Erisa by'akoze." **5** Awo Gekazi bwe yali ng'akyanyumiza kabaka, engeri Erisa bwe yazuukiza abafu, omukazi eyali ne mutabani we, Erisa gwe yazuukiza n'atuuka, okwegayirira kabaka ng'asaba ekibanja kye n'ennyumba ye. Gekazi n'ayogera nti, "Mukama wange kabaka, ono ye mukazi, era ne mutabani we Erisa gwe yazuukiza y'oyo." **6** Awo kabaka bwe yabuuza omukazi, n'amutegeeza nti bwe kyali. N'alyoka alagira omu ku bakungu amutereereze ensonga ze; n'amugamba nti, "Muddize buli kintu kyonna ekikye, n'obusuulu bwonna obwa kuŋŋaanyizibwa okuva mu kibanja kye okuva ku lunaku lwe yakivaamu okutuusa kaakano." **7** Erisa n'agenda e Ddamasiko n'asanga Benikadadi kabaka w'e Busuuli ng'alwadde. Kabaka bwe yategeezebwa nti, "Omusajja wa Katonda atuuse mu kitundu," **8** n'agamba Kazayeeri nti, "Ffuna ekirabo, ogende osisinkane omusajja wa Katonda, weebuuze ku Mukama ng'oyita mu ye oba, ndiwona endwadde eno." **9** Kazayeeri n'agenda okusisinkana Erisa, n'amutwalira n'ebirabo eby'engeri zonna okuva e Ddamasiko, ku ŋŋamira amakumi ana. N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'amugamba nti, "Mutabani wo Benikadadi kabaka w'e Busuuli antumye okukubuuza nti, 'Ndiwona endwadde eno?'" **10** Erisa n'amuddamu nti, "Genda omutegeeze nti, 'Ojja kuwona;' naye Mukama akimbikulidde nti talirema kufa." **11** N'amutunuulira n'amaaso ag'enkaliriza, okutuusa Kazayeeri bwe yakwatibwa ensonyi, omusajja wa Katonda n'atandika okukaaba. **12** Kazayeeri n'abuuza nti, "Kiki ekikaabya mukama wange?" Erisa n'amuddamu nti, "Kubanga mmanyi obubi bw'olikola Abayisirayiri; olikuma omuliro ku bigo byabwe, n'otta abavubuka baabwe n'ekitala, n'osesebbulira abaana abato ku ttaka, era n'obaaga n'abakyala abali embuto." **13** Awo Kazayeeri n'addamu nti, "Nze ani omuddu wo, embwa obubwa, ayinza okukola ekintu ng'ekyo?" Erisa n'amuddamu nti, "Mukama akimbikulidde nti ggwe ogenda okubeera kabaka w'e Busuuli." **14** Awo n'ava mu maaso ga Erisa, n'addayo eri mukama we. Benikadadi n'amubuuza nti, "Erisa yakugambye ki?"

Kazayeeri n'amuddamu nti, "Yaŋŋambye nti eky'amazima ojja kuwona." **15** Naye olunaku olwaddirira, enkeera, n'addira ekiwero ekinene, n'akinnyika mu mazzi, n'akibikka ku maaso ga kabaka, okutuusa bwe yafa. N'oluvannyuma Kazayeeri n'alya obwakabaka mu kifo kye. **16** Mu mwaka ogwokutaano nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Yekolaamu mutabani wa Yekosafaati, kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga Yuda. **17** Yalina emyaka amakumi asatu mu ebiri, we yaliira obwakabaka, era n'afugira emyaka munaana mu Yerusaalemi. **18** Yekolaamu n'atambulira mu makubo ga bassekabaka ba Isirayiri ng'ab'ennyumba ya Akabu bwe baakola, n'okuwasa n'awasa omu ku bawala ba Akabu. N'akola ebibi mu maaso ga Mukama. **19** Naye Mukama n'atazikiriza Yuda, ku lwa Dawudi omuddu we, gwe yasuubiza nti alireka ettabaaza ye ng'eyaka n'okutuusa ku bazzukulu be emirembe gyonna. **20** Mu mirembe gya Yekolaamu, Edomu ne bajeemera obufuzi bwa Yuda, ne bassaawo kabaka owaabwe. **21** Awo Yekolaamu n'asomoka n'agenda e Zayiri n'amagaali ge, n'agolokoka mu kiro n'abaduumizi be ne batta Abayedomu abaali bamuzingizza, olwo eggye lye ne lidduka okuddayo ewaabwe. **22** Okuva mu kiseera ekyo Edomu n'ajeemera obufuzi bwa Yuda n'okutuusa ku lunaku lwa leero. Mu kiseera kye kimu ab'e Libuna nabo ne bajeema. **23** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo ku mulembe gwa Yekolaamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **24** Yekolaamu n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Akaziya mutabani we n'amusikira. **25** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga Yuda. **26** Akaziya yalina emyaka amakumi abiri mu ebiri we yaliira obwakabaka, n'afugira omwaka gumu mu Yerusaalemi. Erinnya lya nnyina ye yali Asaliya, muzzukulu wa Omuli kabaka wa Isirayiri. **27** N'atambulira mu makubo ga b'ennyumba ya Akabu n'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ng'ab'omu nnyumba ya Akabu bwe baakola, kubanga yali mukoddomi wa nnyumba ya Akabu. **28** Akaziya n'agenda ne Yolaamu mutabani wa Akabu okutabaala Kazayeeri kabaka w'e Busuuli e Lamosugireyaadi, era eyo Abasuuli ne bafumitirayo Yolaamu, n'afunirayo ebiwundu. **29** Awo kabaka Yolaamu n'addayo e Yezuleeri okumujjanjaba ebiwundu Abasuuli bye baamuleetako ng'ali e Lama, bwe yali ng'alwanagana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda n'aserengeta e Yezuleeri okulaba ku Yolaamu mutabani wa Akabu, kubanga yali afumitiddwa ebiwundu.

9 Nnabbi Erisa n'ayita omu ku bannabbi abato n'amugamba nti, "Weesibe ekimyu, otwale eccupa eno ey'amafuta, ogende nayo e Lamosugireyaadi. **2** Bw'otuuka eyo, onoonye Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzzukulu wa Nimusi, omuggye mu banne, omutwale mu kisenge eky'omunda. **3** Oddire eccupa ey'amafuta, ogafuke ku mutwe gwe, oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti: Nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.' Oluvannyuma oggulewo oluggi odduke, so tolwawo n'akatono." **4** Awo omuvubuka nnabbi n'agenda e Lamosugireyaadi. **5** Bwe yatuuka, n'asanga ng'abaserikale abakulu ab'omu ggye bakuŋŋaanye n'ayogera nti, "Nnina obubaka bwo, ssebo omuduumizi." Yeeku n'amubuuza nti, "Bw'ani ku ffe ffenna?" N'amuddamu nti, "Bubwo, ggwe omuduumizi." **6** Yeeku n'asituka n'ayingira mu nnyumba, nnabbi n'amufukako amafuta, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri nti, 'Nkufukako amafuta okuba kabaka w'abantu ba Mukama, Abayisirayiri. **7** Olizikiriza ennyumba ya Akabu mukama wo, nga mpalana eggwanga olw'omusaayi gw'abaddu ba Mukama bonna, Yezeberi gwe yayiwa. **8** Ennyumba yonna eya Akabu erisaanyizibwawo, era ndizikiririza ddala buli mwana wabulenzi, oba muddu oba wa ddembe mu Isirayiri. **9** Ndifuula ennyumba ya Akabu okuba ng'ennyumba ya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, era n'okufaanana ng'ennyumba ya Baasa mutabani wa Akiya. **10** N'embwa ziririira Yezeberi mu kibanja eky'e Yezuleeri era tewaliba muntu n'omu amuziika.'" Oluvannyuma olw'okwogera ebyo n'aggulawo oluggi n'adduka. **11** Yeeku bwe yafuluma okugenda eri bakungu banne, omu ku bo n'amubuuza nti, "Kiri bulungi? Omulalu oyo abadde akunoonyeza ki?" Yeeku n'addamu nti, "Omusajja mumumanyi n'enjogera ye mugimanyi." **12** Ne bamugamba nti, "Ekyo si kituufu! Tutegeeze amazima." Yeeku n'ayogera nti, "Bw'ati bw'aŋŋambye nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.'" **13** Ne banguwa okuggyako eminagiro gyabwe, ne bagyaliira wansi ku madaala, ne bafuuwa ekkondeere, nga bwe baleekaana nti, "Yeeku ye kabaka." **14** Awo Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzzukulu wa Nimusi n'asalira Yolaamu olukwe. Yolaamu wamu ne Isirayiri yenna baali bakuuma e Lamosugireyaadi, Kazayeeri kabaka w'e Busuuli aleme okubalumba. **15** Naye Yolaamu yali azeeyo e Yezuleeri okujjanjabibwa ebiwundu Abasuuli bye baali bamutaddeko, mu kulwanagana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Yeeku n'ayogera nti, "Bwe muba nga bwe mutyo bwe muwulira, kale waleme okubaawo omuntu yenna atoloka okuva mu kibuga anaabunyisa amawulire mu Yezuleeri." **16** N'alinnya mu ggaali lye, n'agenda e Yezuleeri, kubanga Yolaamu yali awummulidde eyo, nga ne Akaziya aserengese okugenda okumulabako. **17** Awo omukuumi eyali mu kigo mu Yezuleeri, bwe yalengera ekibinja kya Yeeku nga kijja, n'akoowoola mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Waliwo ekibinja kye nnengera ekijja." Yolaamu n'alagira nti, "Mufune omu ku beebagala embalaasi, mumutume agende abasisinkane, ababuuze nti, 'Mujja mirembe?'" **18** Awo eyeebagala embalaasi n'agenda okusisinkana Yeeku, n'amugamba nti, "Kabaka abuuza nti, 'Mujja mirembe?'" Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere." Omukuumi eyali mu kigo n'ayogera nti, "Atuuse gye bali, naye tadda." **19** Awo kabaka n'atuma eyeebagala embalaasi owookubiri. Bwe yatuuka we baali, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, 'Mujja mirembe?'" Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere." **20** Omukuumi n'addamu n'ayogera nti, "Oli naye atuuse, gye bali, naye

tadda. N'enneebagala y'embalaasi efaanana ng'enneebala ya Yeeku muzzukulu wa Nimusi, kubanga enneebagala ye yakiralu." **21** Yolaamu n'ayogera nti, "Muteeketeeke eggaali lyange." Bwe baamala okuliteekateeka, Yolaamu kabaka wa Isirayiri ne Akaziya kabaka wa Yuda, ne bafuluma ekibuga, buli omu ng'ali mu ggaali lye, ne bagenda okusisinkana Yeeku, era baamusisinkanira mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. **22** Awo Yolaamu bwe yalaba Yeeku, n'amubuuza nti, "Ojja mirembe Yeeku?" Yeeku n'amuddamu nti, "Kiyinzika kitya okubaawo emirembe, nga wakyaliwo obwenzi n'obulogo bwa nnyoko Yezeberi?" **23** Amangwago Yolaamu n'akyusa n'adduka, ng'akoowoola Akaziya ng'agamba nti, "Akaziya waliwo olukwe!" **24** Awo Yeeku n'aggyayo omutego gwe n'obusaale bwe, n'amaanyi ge gonna n'anaanuula omutego n'alasa Yolaamu mu kibegabega, akasaale ne kafumita omutima gwe, n'agwa mu ggaali lye. **25** Yeeku n'agamba Bidukali, omugoba we ggaali lye nti, "Mumuggyeemu, mumusuule mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. Ojjukira bwe twali tuvugira amagaali gaffe emabega wa Akabu kitaawe, Mukama n'ayogera nti ekintu kino kirimutuukako. **26** 'Mazima ddala, nga jjo bwe nnalabye omusaayi gwa Nabosi n'omusaayi gw'abaana be, siireme kukusasulira mu kibanja kino kyennyini,' bw'ayogera Mukama. Kaakano mumusitule mumusuule mu kibanja ekyo ng'ekigambo kya Mukama bwe kiri." **27** Awo Akaziya kabaka wa Yuda bwe yalaba ebyabaawo, n'addukira mu kkubo ery'omu nnyumba ey'ennimiro. Yeeku n'amugoba, nga bw'ayogerera waggulu nti, "Naye mumutte!" Ne bamulasa, ne bamuleetako ekiwundu ng'addukira e Guli ekiriraanye Ibuleamu, ng'ali mu ggaali lye, naye n'asobola okutuuka e Megiddo, era eyo gye yafiira. **28** Abaddu be ne bateeka omulambo gwe mu ggaali ne bagutwala e Yerusaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. **29** Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa Yolaamu mutabani wa Akabu, Akaziya n'atandika okufuga Yuda. **30** Yeeku n'agenda Yezeberi gye yali, Yezeberi n'akimanya, n'asiiga amaaso ge, n'alongoosa enviiri ze, n'atunula ebweru ng'asinziira mu ddirisa. **31** Awo Yeeku bwe yali ng'ayingirira mu wankaaki, Yezeberi n'amubuuza nti, "Ojja mirembe, ggwe Zimuli, eyatemula mukama wo?" **32** Yeeku n'ayimusa amaaso ge waggulu, n'akoowoola ng'abuuza nti, "Ani ali ku ludda lwange? Ani?" Abalaawe babiri oba basatu ne balingiza mu ddirisa. **33** N'ayogera nti, "Mumusuule wansi!" Ne bamusuula wansi, n'omusaayi gwe ogumu ne gumansukira ekisenge ne ku mbalaasi, n'okumulinyirira ne zimulinnyirira. **34** Awo Yeeku n'ayingira, n'alya era n'anywa. N'ayogera nti, "Mulabirire omulambo gw'omukazi oyo eyakolimirwa, era mulabe nga guziikibwa kubanga yali mumbejja." **35** Naye bwe bagutuukako, tebaalina kye basangawo okuggyako akawanga ke, n'ebigere bye, n'ebibatu by'emikono gye. **36** Ne baddayo eri Yeeku ne bamutegeeza. N'abagamba nti, "Kino kye kigambo kya Mukama, kye yayogerera mu muddu we Eriya Omutisubi ng'agamba nti, 'Mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, embwa mwe ziririira omulambo gwa Yezeberi. **37** Era omulambo gwa Yezeberi guliba ng'obusa ku ttale mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, omuntu yenna aleme okugamba nti, Ono ye Yezeberi.'"

10 Mu Samaliya waaliyo batabani ba Akabu nsanvu. Awo Yeeku n'awandiika amabaluwa n'agaweereza e Samaliya eri abakungu b'e Yezuleeri, n'eri abakadde ab'ekibuga, n'eri abakuza b'abaana ba Akabu. N'awandiika nti, **2** "Amangwago ng'ebbaluwa eno ebatuuseeko, ng'abaana ba mukama wammwe bwe bali nammwe, ate nga mulina amagaali n'embalaasi, era n'ekibuga kiriko enkomera n'ebyokulwanyisa, **3** mulonde ku batabani ba mukama wammwe asinga obulungi, ng'asaanira, mumuteeke ku ntebe ey'obwakabaka eya kitaawe, mulwanirire ennyumba ya mukama wammwe." **4** Naye ekyo ne bakitya nnyo, ne boogera nti, "Obanga bakabaka ababiri tebaayinza kumwesimbamu, ffe tunaayinza tutya?" **5** Awo eyavunaanyizibwanga ebyolubiri, n'omukulembeze ow'ekibuga, n'abakuza ab'abaana ne baweereza obubaka eri Yeeku nti, "Ffe tuli baddu bo era tunaakola byonna by'onootulagira. Tetujja kufuula muntu n'omu kabaka; gw'oba okola ky'olowooza nga kye kisinga obulungi." **6** Awo Yeeku n'abawandiikira ebbaluwa eyookubiri ng'agamba nti, "Obanga muli ku lwange era nga muŋŋondera, mutemeeko emitwe gy'abatabani ba mukama wammwe, mugindetere e Yezuleeri, mugintuseeko enkya mu kiseera nga kino." Abalangira ensanvu baabeeranga n'abakuza baabwe abaali abaami abakulu mu kibuga ekyo. **7** Ebbaluwa bwe yabatuukako, ne bakwata abalangira ensanvu bonna ne babatta, ne bateeka emitwe gyabwe mu bisero, mwe baagiweerereza eri Yeeku e Yezuleeri. **8** Omubaka n'agenda n'agamba Yeeku nti, "Emitwe gy'abalangira bagireese." Yeeku n'alagira nti, "Mugituume entuumo bbiri ku mulyango gwa wankaaki okutuusa enkya." **9** Yeeku n'afuluma, n'ayimirira mu maaso g'abantu bonna n'ayogera nti, "Mmwe temuliiko musango, era nze nasalira mukama wange olukwe ne mutta, naye ani asse bano bonna? **10** Kale mukitegeere nga tewali kigambo kya Mukama, kye yayogera ku nnyumba ya Akabu ekitalituukirira, kubanga Mukama akoze ekyo kye yayogerera mu muddu we Eriya." **11** Bw'atyo Yeeku n'atta ab'enju ya Akabu bonna abaali basigaddewo mu Yezuleeri; n'atta n'abakungu be, ne mikwano gye enfirabulago, ne bakabona be, obutalekaawo n'omu. **12** Awo Yeeku n'asitula n'ayolekera Samaliya. N'asisinkana baganda ba Akaziya kabaka wa Yuda mu kkubo okumpi n'ennyumba eyasalirwangamu endiga ebyoya, **13** n'ababuuza nti, "Mmwe b'ani?" Ne bamuddamu nti, "Tuli baganda ba Akaziya, era tuzze okulamusa abaana ba kabaka n'abaana ba nnamasole." **14** N'alagira nti, "Mubakwate." Ne babakwata, abasajja amakumi ana mu babiri bonna ne babattira kumpi n'obunnya obw'ennyumba gye baasalirangamu endiga ebyoya. N'atalekaawo n'omu. **15** Eyo bwe yavaayo, n'asanga Yekonadabu mutabani wa Lekabu ng'ajja okumusisinkana. Yeeku n'amulamusa, n'amubuuza nti, "Ossa kimu nange, nga nze bwe nzisa ekimu naawe?" Yekonadabu n'addamu nti, "Weewaawo." Yeeku n'amugamba nti, "Obanga weewaawo, mpa omukono gwo." N'amuwa omukono gwe, Yeeku n'amulinnyisa gy'ali

mu ggaali. **16** Yeeku n'amugamba nti, "Jjangu tugende ffembi olabe obunyiikivu bwange eri Mukama." Awo n'atambulira wamu naye mu ggaali lye. **17** Awo Yeeku bwe yatuuka e Samaliya, n'atta bonna abaali basigaddewo ab'omu nnyumba ya Akabu, n'abazikiriza ng'ekigambo kya Mukama kye yayogera eri Eriya bwe kyali. **18** Awo Yeeku n'akuŋŋaanya abantu bonna, n'abagamba nti, "Akabu yaweerezaako Baali ebbanga ttono naye Yeeku anaamuweereza okusingawo. **19** Kale nno muyite bannabbi bonna aba Baali, bakabona be bonna, n'abaweereza be bonna, waleme okubulawo n'omu kubanga ŋŋenda okuwaayo ssaddaaka enkulu ennyo eri Baali, ne buli ataabeerewo alittibwa." Naye okukola ekyo, Yeeku yasala lukwe alyoke azikirize abaasinzanga Baali. **20** Yeeku n'alagira nti, "Mukole olukuŋŋaana olutukuvu eri Baali." Ne balulangirira. **21** Awo n'aweereza obubaka okubuna Isirayiri yonna, abaweereza ba Baali bonna ne bajja, n'okusigala n'etasigala muntu n'omu. Ne bakuŋŋaanira mu ssabo lya Baali, ne lijjulira ddala okuva ku luuyi olumu okutuukira ddala ku luuyi olulala. **22** Yeeku n'agamba eyavunaanyizibwanga ebyambalo byabwe nti, "Leetera abaweereza ba Baali bonna ebyambalo." Bonna n'abaleetera ebyambalo. **23** Awo Yeeku ne Yekonadabu mutabani wa Lekabu ne bagenda mu ssabo lya Baali. Yeeku n'agamba abaweereza ba Baali nti, "Mwetegereze nnyo mulabe nga mu mmwe temuliimu muweereza wa Mukama, wabula abasinza Baali bokka." **24** Ne bayingira okuwaayo ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokebwa. Naye Yeeku yali atadde abasajja kinaana ebweru w'essabo, ng'abalabudde nti, "Omuntu yenna anaataako n'omu ku basajja abo be ntadde mu mikono gyammwe, anaaliwa n'obulamu bwe ye." **25** Amangwago bwe yamala okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, n'alagira abaserikale n'abaami nti, "Muyingire mubatte; waleme okuwonawo n'omu." Bwe baamala okubatta n'ekitala, ne basuula emirambo gyabwe ebweru, ne bayingira munda mu ssabo ekkulu erya Baali. **26** Ne bafulumya empagi ezaali mu ssabo lya Baali, ne bazookya. **27** Ne bamenyaamenya empagi ya Baali, ne bamenyaamenya ne ssabo lya Baali, ne balifuula kabuyonjo ne leero. **28** Awo Yeeku n'amalirawo ddala okusinza kwa Baali mu Isirayiri. **29** Naye teyaleka kukola ebibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yayonoonyesa Isirayiri, ng'okusinza ennyana eza zaabu ezaali mu Beseri ne mu Ddaani. **30** Mukama n'agamba Yeeku nti, "Olw'okukola obulungi n'otuukiriza byonna mu maaso gange, n'okola ennyumba ya Akabu byonna ebyali ku mutima gwange bye nnali nteeseteese okukola, bazzukulu bo kyebaliva batuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owa nnakana." **31** Naye Yeeku n'atassaayo mwoyo okutambulira mu mateeka ga Mukama Katonda wa Isirayiri. Era teyakyuka okuva mu kkubo ery'ebibi erya Yerobowaamu, lye yayonoonyesa Isirayiri. **32** Mu biro ebyo Mukama n'atandika okukendeeza ensalo za Isirayiri. Kazayeeri n'abawangula ng'atandikira **33** ku luuyi olw'ebuvanjuba mu nsi ey'e Gireyaadi mu bitundu eby'Abagaadi, n'Abalewubeeni, n'Abamanase okuva ku Aloweri okuliraana ekiwonvu kya Alunoni n'okuyita e Gireyaadi okutuuka e Basani. **34** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yeeku, n'ebintu byonna ebikulu bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe egya bassekabaka ba Isirayiri? **35** Yeeku n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yekoyakaazi mutabani we n'amusikira. **36** Ebbanga Yeeku lye yafuga Isirayiri mu Samaliya lyali emyaka amakumi abiri mu munaana.

11 Awo Asaliya nnyina Akaziya bwe yalaba mutabani we ng'afudde, n'atandika okusaanyaawo olulyo olulangira lwonna. **2** Naye omumbejja Yekoseba muwala wa kabaka Yolaamu mwannyina Akaziya n'abba Yekoyaasi n'amuggya mu balangira abaali bagenda okuttibwa, n'abateeka ye n'omukuza we mu kisenge ekimu ng'abakweka Asaliya, era Yekoyaasi n'atattibwa. **3** N'abeera mu yeekaalu ya Mukama n'omukuza we okumala emyaka mukaaga, Asaliya nga y'afuga ensi. **4** Mu mwaka ogw'omusanvu Yekoyaada n'atumya abaduumizi ab'ebibinja by'ekikumi, ab'oku Bakali n'abakuumi, ne babaleeta gy'ali mu yeekaalu ya Mukama. N'alagaana nabo endagaano, n'abalayiriza mu yeekaalu ya Mukama, n'oluvannyuma n'abalaga mutabani wa kabaka. **5** N'abawa ebiragiro bino nti, "Kino kye muteekwa okukola: kimu kya kusatu ku kibinja ekikuuma ku ssabbiiti, kye kinaakuumanga olubiri lwa kabaka, **6** n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma Omulyango Suuli, n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma emanju w'omulyango ewabeera abakuumi abakuuma yeekaalu mu mpalo; **7** n'ebibiina byammwe ebibiri ebitatera kukuuma ku ssabbiiti, mwenna mugenda kuvunaanyizibwa okukuuma yeekaalu ya Mukama ku lwa kabaka. **8** Era muneetooloola kabaka enjuuyi zonna, buli muntu ng'akutte ebyokulwanyisa bye mu mukono gwe, ne buli anaŋŋaanga okubasemberera attibwe. Mukuumenga kabaka butiribiri, bw'anaafulumanga ne bw'anaayingiranga." **9** Abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi ne bakola byonna nga Yekoyaada kabona bwe yalagira, buli omu n'afuna abasajja be, abaali ab'okukola ku ssabbiiti, n'abaali bamaze oluwalo lwabwe, ne bajja eri Yekoyaada kabona. **10** Kabona n'awa abaduumizi amafumu n'engabo ebyali ebya kabaka Dawudi, ebyali mu yeekaalu ya Mukama, **11** buli mukuumi n'ayimirira n'ebyokulwanyisa bye nga beetoolodde kabaka enjuuyi zonna, okuliraana ekyoto ne yeekaalu okuva ku luuyi olw'obukiikaddyo okutuuka ku luuyi olw'obukiikakkono. **12** Awo Yekoyaada n'afulumya mutabani wa kabaka, n'amutikkira engule, n'amuwa n'endagaano gye baali bakoze, ne bamufuula kabaka. N'afukibwako amafuta, abantu ne bakuba mu ngalo nga bwe bayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Wangaala kabaka!" **13** Asaliya bwe yawulira oluyoogaano lw'abakuumi n'olw'abantu, n'alaga eri abantu ku yeekaalu ya Mukama. **14** Bwe yatunula, laba, nga kabaka ayimiridde awali empagi, ng'empisa bwe yabanga, n'abaami n'abafuuwa amakondeere nga bayimiridde okuliraana kabaka, n'abantu bonna ab'omu nsi nga basanyuka era nga bwe bafuuwa amakondeere. Awo Asaliya n'ayuza ebyambalo bye, n'aleekaanira waggulu nti, "Bujeemu, bujeemu!" **15** Amangwago Yekoyaada kabona n'alagira abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, abaali bakulira eggye nti, "Mumufulumye wakati w'ennyiriri, na buli

amugoberera mumutte n'ekitala." Kabona yali agambye nti, "Temumuttira mu yeekaalu ya Mukama." **16** Ne bakwata Asaliya, ng'anaatera okuyita mu mulyango gw'embalaasi w'eziyingira mu luggya lw'olubiri, ne bamuttira awo. **17** Awo Yekoyaada n'akola endagaano ne Mukama, ne kabaka n'abantu, nti banaabeera abantu ba Mukama, era n'akola n'endagaano ne kabaka n'abantu. **18** Abantu bonna ab'omu nsi ne bagenda ku ssabo lya Baali ne balimenyaamenya; ne bamenyaamenya ebyoto n'ebifaananyi, era ne battira Matani kabona wa Baali mu maaso g'ebyoto ebyo. Yekoyaada kabona n'ateekawo abakuumi ku yeekaalu ya Mukama. **19** Awo n'alaga n'abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, n'Abakali, n'abakuumi, n'abantu bonna ab'omu nsi ku yeekaalu, n'aggyayo kabaka mu yeekaalu ya Mukama n'amutwala mu lubiri ng'ayita mu mulyango ogw'abakuumi. Kabaka n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka, **20** abantu bonna ab'omu nsi ne bajaguza, n'ekibuga n'ekitereera, kubanga Asaliya yali attiddwa n'ekitala okumpi n'olubiri. **21** Yekoyaasi yali aweza emyaka musanvu bwe yatandika okufuga.

12 Mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Yeeku, Yekoyaasi, nnyina nga ye Zebbiya ow'e Beeruseba, n'atandika okuba kabaka, n'afugira emyaka amakumi ana mu Yerusaalemi. **2** Yekoyaasi n'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, ebbanga lyonna, kubanga Yekoyaada kabona ye yamuyigirizanga. **3** Wabula, ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, n'abantu ne beeyongeranga okuwaayo ssaddaaka n'okwoterezanga obubaane ku bifo ebyo. **4** Awo Yekoyaasi n'agamba bakabona nti, "Mukuŋŋaanye ensimbi zonna ezireetebwa ng'ebiweebwayo ebitukuzibwa mu yeekaalu ya Mukama, ensimbi ez'omusolo buli muntu z'awaayo, n'ensimbi buli muntu z'awaayo ng'endobolo mu yeekaalu, n'ensimbi buli muntu ze yeesalira kyeyagalire, n'azireeta mu yeekaalu ya Mukama, **5** n'oluvannyuma buli kabona addire ezo z'akuŋŋaanyizza aziweeyo okuddaabiriza buli aweetaagisa ku yeekaalu." **6** Naye oluvannyuma lw'emyaka amakumi abiri mu esatu egy'obufuzi bwa kabaka Yekoyaasi, bakabona ne baba nga tebannaddaabiriza yeekaalu. **7** Awo kabaka Yekoyaasi n'atumya Yekoyaada kabona asinga obukulu ne bakabona abalala, n'ababuuza nti, "Kiki ekibalobera okuddaabiriza yeekaalu? Kale nno, mulekeraawo okutoola ku nsimbi ezikuŋŋaanyizibwa, naye muziweeyo olw'okuddaabiriza yeekaalu." **8** Bakabona ne bakkiriziganya obutaddayo kukuŋŋaanya nsimbi ku bantu, wadde bo bennyini okuvunaanyizibwa okuddaabiriza yeekaalu. **9** Yekoyaada kabona asinga obukulu n'addira essanduuko n'awumula ekituli mu kisaanikizo kyayo, n'agiteeka ku luuyi olwa ddyo okumpi n'ekyoto okuliraana n'awayingirirwa. Bakabona abaakuumanga omulyango ne bateekangamu ensimbi zonna ezaaleetebwanga mu yeekaalu ya Mukama. **10** Awo bwe baalabanga ng'ensimbi ezireeteddwa mu yeekaalu ya Mukama ziweze nnyingi mu ssanduuko, omuwandiisi wa kabaka ne kabona asinga obukulu ne bajjanga okuzibala n'okuzitereka. **11** N'oluvannyuma ensimbi ezo baazikwasanga abasajja abaali baweereddwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga omulimu ogwakolebwanga ku yeekaalu, bo ne basasulanga abakozi, n'abazimbi abaabulijjo, n'abazimbi b'amayinja, n'abatema amayinja, abo bonna nga baddaabiriza yeekaalu ya Mukama. **12** Ate era ku ezo ensimbi kwe baagulanga embaawo, n'amayinja amabajje okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama n'olwebirala ebyetaagisanga mu kuddaabiriza okwo. **13** Ensimbi ezaaleetebwanga mu yeekaalu tezaakozesebwanga kukola bensani eza ffeeza, oba ebisalako ebisirinza, oba ebibya, oba amakondeere wadde ekintu kyonna ekya zaabu oba ffeeza ebyabeeranga mu yeekaalu ya Mukama; **14** kubanga baazisasulanga abakozi abaali baddaabiriza yeekaalu. **15** Era kyali tekyetagisa abasajja be baakwasa ensimbi, okulaga enkozesa y'ensimbi ezo kubanga baakolanga n'obwesigwa. **16** Ensimbi ezaavanga mu biweebwayo eby'okulumiriza n'ebiweebwayo olw'ekibi tezaaleetebwanga mu yeekaalu ya Mukama, zaabanga za bakabona. **17** Mu biro ebyo Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'alumba ekibuga ky'e Gaasi, n'akiwamba, n'oluvannyuma n'atandika okulumba n'e Yerusaalemi. **18** Naye Yekoyaasi kabaka wa Yuda n'addira ebintu byonna ebyatukuzibwa Yekosafaati, ne Yekolaamu ne Akaziya bajjajjaabe bassekabaka ba Yuda, n'ebirabo bye yali awonze, ne zaabu yonna eyali mu mawanika, n'abiggya mu yeekaalu ya Mukama n'abiweereza Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Oluvannyuma Kazayeeri n'alekayo okulumba Yerusaalemi. **19** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **20** Abaami be ne beekobaana, ne bamuttira mu nnyumba ey'e Miiro, ku kkubo eriserengeta e Siiro. **21** Abaali mu lukwe olwo baali Yozakali mutabani wa Simeyaasi ne Yekozabadi mutabani wa Someri, era be baamutta. N'afa n'aziikibwa awali bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Amaziya mutabani we n'amusikira.

13 Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu esatu ogwa Yowaasi mutabani wa Akaziya kabaka wa Yuda, Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya era n'afugira emyaka kkumi na musanvu. **2** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama ng'akola ebibi Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri, ate n'atabirekaayo. **3** Obusungu bwa Mukama ne bubuubuukira ku Isirayiri, n'abawaayo okubeera wansi ow'omukono gwa Kazayeeri kabaka w'e Busuuli ne Benikadadi mutabani we. **4** Awo Yekoyakaazi ne yegayirira Mukama, Mukama n'amuwulira, era n'alaba okucocca, kabaka w'e Busuuli kwe yacoccanga Isirayiri. **5** Mukama n'abaddiramu n'abawa omulokozi, ne bawona obufuzi bw'Abasuuli, n'oluvannyuma Abayisirayiri ne babeeranga mirembe mu nnyumba zaabwe nga bwe baali olubereberye. **6** Naye ne batalekaayo kukola ebibi eby'ennyumba ya Yerobowaamu bye yayonoonyesa Isirayiri, wabula beeyongeranga bweyongezi okubikola. N'empagi ey'Asera n'esigalayo mu Samaliya. **7** Mukama teyalekerawo ggye lya Yekoyakaazi kintu okuggyako abasajja abeebagala embalaasi amakumi ataano, n'amagaali kkumi, n'abaserikale ab'ebigere omutwalo gumu, kubanga kabaka w'e Busuuli yabizikiriza, n'abifuula ng'enfuufu ey'omu gguuliro. **8** Ebyafaayo ebirala

ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyakaazi, ne bye yakola byonna, n'ebyobuzira bwe byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **9** Yekoyakaazi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yowaasi mutabani we n'amusikira. **10** Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omusanvu ogwa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi na musanvu. **11** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, n'atalekaayo ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yayonoonyesa Isirayiri, wabula ne yeeyongera bweyongezi okubikola. **12** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyaasi, bye yakola byonna, n'amaanyi ge, nga kwe kuli n'olutalo lwe yalwana ne Amaziya kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **13** Yekoyaasi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yerobowaamu n'amusikira okuba kabaka. **14** Awo mu biro ebyo Erisa n'alwala nnyo, endwadde eyamutta, Yowaasi n'aserengeta gy'ali okumulaba, n'akaabira amaziga, mu maaso ge ng'agamba nti, "Kitange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi aba Isirayiri!" **15** Erisa n'amuddamu nti, "Ffuna omutego n'obusaale," era n'akola bw'atyo. **16** N'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Bikwate mu ngalo." Bwe yamala okukola ekyo, Erisa n'ateeka emikono gye ku gya kabaka. **17** Erisa n'amugamba nti, "Ggulawo eddirisa ery'ebuvanjuba," n'aliggulawo. N'amulagira okulasa. Erisa n'ayogera nti, "Akasaale ka Mukama ak'obuwanguzi, akasaale ak'obuwanguzi eri Obusuuli, era ojja kusaanyizaawo ddala Abasuuli mu Afeki." **18** N'amugamba nti, "Kwata obusaale," n'abukwata. N'agamba kabaka wa Isirayiri okulasa ettaka. N'alirasa emirundi esatu, n'akoma awo. **19** Omusajja wa Katonda n'amunyiigira, n'amugamba nti, "Wandirasizza emirundi etaano oba mukaaga, olwo n'olyoka owangulira ddala Abasuuli era n'obasaanyaawo. Naye kaakano olibawangula emirundi esatu gyokka." **20** Erisa n'afa, n'aziikibwa. Ebibinja by'Abamowaabu byateranga okulumba ensi ku ntandikwa ya buli mwaka. **21** Awo olwatuuka, Abayisirayiri abamu baali baziika omusajja, ne balengera ekibinja eky'abasajja nga kijja, ne basuula omulambo gwe mu ntaana ya Erisa ne badduka. Omulambo gwe bwe gw'akoma ku magumba ga Erisa omusajja n'alamuka, era n'ayimirira. **22** Mu kiseera kye kimu Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'ajooga Isirayiri ebbanga lyonna Yekoyakaazi we yabeerera kabaka. **23** Naye Mukama n'abakwatirwa ekisa n'abasaasira, era n'assaayo omwoyo gye bali olw'endagaano gye yakola ne Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo nti talibazikiririza ddala. N'okutuusa ku lunaku olwa leero tayagalanga kubazikiriza okuva mu maaso ge. **24** Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'afa, Benikadadi mutabani we n'amusikira. **25** Awo Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi n'awamba nate ebibuga Benikadadi mutabani wa Kazayeeri bye yali awambye ku kitaawe Yekoyakaazi mu ntalo. Yowaasi ye n'amuwangula emirundi esatu, era n'akomyawo ebibuga bya Isirayiri ebyali biwambiddwa.

14 Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Yowaasi mutabani wa Yowakazi kabaka wa Isirayiri, Amaziya mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Yuda n'alya obwakabaka. **2** Yali aweza emyaka amakumi abiri mu etaano weyatandikira okufuga, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yerusaalemi. Nnyina erinnya lye ye yali Yekoyadiini ow'e Yerusaalemi. **3** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, newaakubadde nga tebyenkana bya jjajjaawe Dawudi bye yakola. Mu buli nsonga yonna yagobereranga ekyokulabirako kya Yowaasi kitaawe. **4** Kyokka beeyongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwoterezanga obubaane ku bifo ebigulumivu kubanga byali tebiggyiddwawo. **5** Bwe yalaba ng'obwakabaka bunywezeddwa mu buyinza bwe, n'atta abakungu abaatemula kabaka kitaawe. **6** Wabula teyatta batabani baabwe kubanga mu byawandiikibwa mu Kitabo eky'Amateeka ga Musa, Mukama yalagira nti, "Abazadde tebattibwenga ku lw'abaana, so n'abaana tebattibwenga ku lw'abazadde baabwe; buli muntu anaafanga olw'ebibi bye ye." **7** Yawangula ab'e Edomu mu Kiwonvu eky'Omunnyo, era n'atta omutwalo gumu ku bo, n'okuwamba n'awamba Seera mu lutalo, n'akituuma Yokuseeri, era kye kikyayitibwa ne ku lunaku lwa leero. **8** Awo mu biro ebyo Amaziya n'atumira Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi, muzzukulu wa Yeeku, kabaka wa Isirayiri, obubaka ng'amusosonkereza nti, "Jjangu tulabagane amaaso n'amaaso." **9** Naye Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n'addamu Amaziya kabaka wa Yuda nti, "Omwennyango mu Lebanooni gw'aweereza obubaka eri omuvule mu Lebanooni nga gugamba nti, 'Waayo muwala wo afumbirwe mutabani wange.' Naye ensolo enkambwe eya Lebanooni bwe yali ng'eyitawo n'erinnyirira omwennyango. **10** Kaakano wegulumizza kubanga owangudde Edomu. Wenyumirize mu buwanguzi bwo ewuwo. Lwaki oyagala okweleetera emitawaana, n'okugwa kwo era n'okwa Yuda?" **11** Naye Amaziya teyawuliriza, era ekyavaamu Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n'amulumba. Ne balabagana amaaso n'amaaso mu lutalo e Besusemesi ekya Yuda. **12** Yuda n'awangulibwa Isirayiri, buli musajja n'addukira ewuwe. **13** Awo Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n'awambira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa Yekoyaasi muzzukulu wa Akaziya e Besusemesi; Yekoyaasi ne yeeyongerayo e Yerusaalemi, n'amenyaamenya bbugwe wa Yerusaalemi, obuwanvu mita kikumi mu kinaana, okuva ku wankaaki wa Efulayimu okutuuka ku wankaaki ow'oku Nsonda. **14** N'atwala ezaabu n'effeeza yonna, n'ebikozesebwa byonna ebyali mu yeekaalu ya Mukama, n'eby'obugagga ebyali mu lubiri lwa kabaka, era n'abantu n'abatwala nga basibe, n'addayo e Samaliya. **15** Ebyafaayo ebirala byonna ebyaliwo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola n'ebyamagero bye, ne bwe yatabaala Amaziya kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **16** Yekoyaasi n'afa n'aziikibwa mu Samaliya mu masiro ga bakabaka ba Isirayiri. Mutabani we Yerobowaamu n'amusikira okuba kabaka. **17** Awo Amaziya mutabani wa Yowaasi n'awangaala emyaka kkumi n'ettaano emirala oluvannyuma lw'okufa kwa Yekoyaasi

mutabani wa Yekoyakaazi kabaka wa Isirayiri. **18** Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Amaziya, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **19** Ne bamusalira olukwe olw'okumuttira mu Yerusaalemi, n'addukira e Lakisi, naye ne bamuwerekereza abasajja era ne bamuttira e Lakisi. **20** Ne bakomyawo omulambo gwe ku mbalaasi, era n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu Yerusaalemi, mu kibuga kya Dawudi. **21** Awo eggwanga lyonna erya Yuda, ne bafuula Azaliya ow'emyaka ekkumi n'omukaaga kabaka, ng'asikira kitaawe Amaziya. **22** Ye yaddaabiriza Erasi era n'azza Yuda obuggya, nga Amaziya amaze okufa. **23** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'obufuzi bwa Amaziya mutabani wa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Isirayiri n'afuuka kabaka mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi ana mu gumu. **24** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, n'atakyuka okuva mu bibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. **25** Yatuukiriza ekigambo kya Mukama, Katonda wa Isirayiri kye yayogerera mu muddu we Yona mutabani wa Amitayi nnabbi ow'e Gasukeferi, n'azzaawo ensalo ya Isirayiri okuva ku mulyango gwa Kamasi okutuuka ku Nnyanja ey'Omunnyo. **26** Mukama yalaba okubonaabona kwa buli omu mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu, nga tewali ayinza ku babeera. **27** Olw'okubanga Mukama yali tagambye nti alisaanyaawo erinnya lya Isirayiri wansi w'eggulu, n'atuma Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi okubalokola. **28** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yerobowaamu II, ne byonna bye yakola, ne bwe yalwana entalo n'obuzira, n'engeri gye yakomezaawo Isirayiri Ddamasiko ne Kamasi ebyali ebya Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **29** Yerobowaamu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, bassekabaka ba Isirayiri, Zekkaliya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

15 Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Azaliya mutabani wa ssekabaka Amaziya n'alya obwakabaka bwa Yuda. **2** Yalina emyaka kkumi na mukaaga bwe yatandika okufuga, n'afugira emyaka amakumi ataano mu ebiri mu Yerusaalemi. Erinnya lya nnyina ye yali Yekoliya ow'e Yerusaalemi. **3** Yakola ebyali ebirungi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe Amaziya bwe yali akoze. **4** Wabula ebifo ebigulumivu gye baweeranga ssaddaaka tebyaggibwawo, era abantu beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangayo obubaane. **5** Awo Mukama n'aleetera kabaka obulwadde n'agengewala, ennaku ze zonna okutuusa bwe yafa, era n'aggyibwako emirimu egy'obuvunaanyizibwa n'ateekebwa mu nnyumba ey'enjawulo. Azaliya n'asigira Yosamu mutabani we okuvunaanyizibwanga ensonga zonna ez'omu lubiri, era n'afuganga n'abantu ab'omu nsi. **6** Ebyafaayo ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Azaliya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **7** Awo Azaliya n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi, Yosamu mutabani we n'amusikira okuba kabaka. **8** Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Zekkaliya mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyezi mukaaga. **9** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, nga bajjajjaabe bwe baakola, n'atakyuka okuva mu bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. **10** Awo Sallumu mutabani wa Yabesi, n'asala olukwe n'amuttira mu lujjudde lw'abantu, era n'alya obwakabaka. **11** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Zekkaliya, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. **12** Awo ekigambo Mukama kye yagamba Yeeku ne kituukirira, era kyali kigamba nti, "Bazzukulu bo balirya obwakabaka bwa Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owookuna." **13** Awo Sallumu mutabani wa Yabesi n'atandika okufuga mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Uzziya kabaka wa Yuda, era n'afugira omwezi gumu mu Samaliya. **14** Menakemu mutabani wa Gaadi n'ava e Tiruza n'agenda okulumba Sallumu mutabani wa Yabesi e Samaliya, era n'amutta. Ye n'afuuka kabaka mu kifo kye. **15** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Sallumu, n'olukwe lwe yasala, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. **16** Mu kiseera ekyo Menakemu n'alumba Tifusa n'azikiriza buli muntu eyalimu, na buli kintu ekyali kikirinaanye ng'atandikira ku nsalo yaakyo ne Tiruza, kubanga tebaamwaniriza. Abakyala abaali embuto nabo n'abatta ng'ababaaga. **17** Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Menakemu mutabani wa Gaadi n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, era n'afugira emyaka kkumi mu Samaliya. **18** Yakola ebibi mu maaso ga Mukama, era ebbanga lyonna we yabeerera kabaka, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. **19** Awo Puli kabaka w'e Bwasuli n'alumba Isirayiri, naye Menakemu n'amusuubiza okumuwa ttani amakumi asatu mu nnya eza ffeeza ng'amusaba okumuwanirira n'okumunyweza ku ntebe ey'obwakabaka. **20** Menakemu n'asoloozanga ensimbi ku Bayisirayiri, buli musajja omugagga ng'awaayo gulaamu desimoolo mukaaga eza ffeeza, okuwa kabaka w'e Bwasuli. Awo kabaka w'e Bwasuli n'abaviira mu nsi yaabwe. **21** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Menakemu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? **22** Menakemu n'afa, Pekakiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka. **23** Mu mwaka ogw'amakumi ataano ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Pekakiya mutabani wa Menakemu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka ebiri. **24** Yakola ebibi mu maaso ga Mukama, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. **25** Awo omu ku baserikale be abakulu nga mukulu wa kibinja erinnya lye Peka mutabani wa Lemaliya, ne yeekobaana n'abasajja abalala amakumi ataano Abagireyaadi ne battira Pekakiya wamu ne Alugobu, ne Aliye mu kigo eky'omu lubiri e Samaliya. Peka n'atta Pekakiya, n'alya obwakabaka. **26** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Pekakiya, ne bye yakola byonna, byawandiikibwa mu

kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. **27** Mu mwaka ogw'amakumi ataano mu ebiri ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Peka mutabani wa Lemaliya n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi abiri. **28** Yakola ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri. **29** Mu biro bya Peka kabaka wa Isirayiri, Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli n'alumba ebibuga: by'e Iyoni, n'e Aberubesumaaka, n'e Yanoa, n'e Kedesi, n'e Kazoli, n'e Gireyaadi n'e Ggaliraaya, n'ensi yonna eya Nafutaali, abantu baayo n'abatwala nga basibe e Bwasuli. **30** Awo Koseya mutabani wa Era n'asala olukwe okutta Peka mutabani wa Lemaliya, n'amulumba era n'amutta, n'alya obwakabaka mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obwakabaka bwa Yosamu mutabani wa Uzziya. **31** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Peka, ne bye yakola byonna byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. **32** Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Yosamu mutabani wa Uzziya n'alya obwakabaka bwa Yuda. **33** Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi, ne nnyina erinnya lye nga ye Yerusa muwala wa Zadooki. **34** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe Uzziya bwe yakola. **35** Naye ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, era abantu ne beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangako obubaane. Yaddaabiriza n'Omulyango ogw'ekyengulu ogwa yeekaalu ya Mukama. **36** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yosamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **37** Mu biro ebyo Mukama n'atandika okusindikira Yuda abalabe nga Lezini kabaka w'e Busuuli ne Peka mutabani wa Lemaliya. **38** Yosamu n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Akazi mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

16 Mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Akazi mutabani wa Yosamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. **2** Akazi yali wa myaka amakumi abiri we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi. N'akola ebibi mu maaso ga Mukama Katonda we, obutafaanana nga jjajjaawe Dawudi. **3** N'atambulira mu ngeri za bassekabaka ba Isirayiri, era n'okuwaayo n'awaayo mutabani we ng'ekiweebwayo, ng'agoberera eby'emizizo eby'amawanga Mukama ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri. **4** N'awangayo ssaddaaka, era n'ayoterezanga n'obubaane ku bifo ebigulumivu, ku nsozi waggulu, ne wansi wa buli muti. **5** Lezini kabaka wa Busuuli ne Peka, mutabani wa Lemaliya kabaka wa Isirayiri ne bambuka okulumba Yerusaalemi ne bazingiza Akazi, naye ne batayinza kumuwangula. **6** Mu kiseera kye kimu, Lezini kabaka wa Busuuli n'agoba abasajja ba Yuda okuva mu Erasi n'akiddiza Abasuuli, era gye babeera ne leero. **7** Awo Akazi n'atuma ababaka eri Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli, okumugamba nti, "Ndi muddu wo era mutabani wo, nkwegayiridde jjangu ondokole okuva mu mukono gwa kabaka wa Busuuli; n'okuva mu mukono gwa kabaka wa Isirayiri abannumbye." **8** Akazi n'aggya effeeza ne zaabu ebyabeeranga mu yeekaalu ya Mukama, ne mu mawanika ag'omu lubiri lwa kabaka, n'agiweereza ng'ekirabo eri kabaka w'e Bwasuli. **9** Awo kabaka w'e Bwasuli n'awulira okwegayirira kwe, n'alumba Ddamasiko, n'akiwamba, n'abantu abaabeerangamu n'abaweereza mu buwaŋŋanguse e Kiri, era n'okutta n'atta Lezini. **10** Awo kabaka Akazi n'agenda e Ddamasiko okusisinkana Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli, era eyo n'alabayo ekyoto ekyali mu Ddamasiko. Amangwago kabaka Akazi n'aweereza Uliya kabona ekifaananyi ky'ekyoto ekyo, n'engeri gye kiteekwa okuzimbibwa. **11** Awo Uliya kabona n'azimba ekyoto, ng'ebiragiro bya kabaka Akazi bye yaweereza okuva e Ddamasiko bwe byali, era n'agimaliriza nga kabaka Akazi tannava Ddamasiko. **12** Kabaka bwe yakomawo okuva e Ddamasiko, n'alaba ekyoto, n'akisemberera era ku kyo n'aweerako ssaddaaka. **13** N'aweerayo ssaddaaka ey'ekyokebwa ne ssaddaaka ey'obutta n'ayiwako ne ssaddaaka ey'ekyokunywa, era n'amansirako omusaayi ogw'ebiweebwayo olw'emirembe ku kyoto. **14** N'aggyawo ekyoto eky'ekikomo ekyabeeranga mu maaso ga Mukama mu yeekaalu wakati w'ekyoto kye ne yeekaalu ya Mukama, n'akiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ekyoto kye. **15** Awo kabaka Akazi n'alagira Uliya kabona nti, "Ku kyoto ekinene, weerayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'enkya n'ekiweebwayo eky'obutta eky'akawungeezi, eky'okuwaayo ekyokebwa ekya kabaka, n'ekyokuwaayo kye eky'obutta, n'ekyokuwaayo ekyokebwa eky'abantu ab'omu nsi, n'ekiweebwayo kyabwe eky'obutta, n'ekiweebwayo kyabwe ekyokunywa. Omansire ku kyoto omusaayi gwonna ogw'ebiweebwayo ebyokebwa, n'omusaayi gwonna ogwa ssaddaaka. Wabula ekyoto eky'ekikomo kinaabeeranga kyange nga kya kwebuuzaako." **16** Uliya kabona n'akola byonna, nga kabaka Akazi bwe yamulagira. **17** Kabaka Akazi n'atemako emigo gye biyimirirwako, ne bensani n'aziggya kwe zaabeeranga, ate n'aggya n'ennyanja okuva ku nte ennume ez'ekikomo, eza giwaniriranga, n'agiteeka ku mayinja amaliire. **18** N'aggyawo n'ekyabikkanga ku kkubo erya ssabbiiti eryali lizimbiddwa okumpi ne yeekaalu, ate era n'aggyawo n'ekkubo erya kabaka ery'ebweru wa yeekaalu ya Mukama, olwa kabaka w'e Bwasuli. **19** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu bufuzi Akazi, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **20** Awo Akazi n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Keezeekiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

17 Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri ogw'obufuzi bwa Akazi kabaka wa Yuda, Koseya mutabani wa Era n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyaka mwenda. **2** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, naye tebyenkana nga bassekabaka ba Isirayiri bye baakola. **3** Salumaneseri kabaka w'e Bwasuli n'amulumba, Koseya n'afuuka muddu we era n'amuwanga obusuulu. **4** Naye oluvannyuma kabaka w'e Bwasuli n'akizuula nga Koseya yali amuliddemu olukwe, kubanga yali atumye ababaka

ewa So kabaka w'e Misiri, ate nga takyaweereza busuulu ewa kabaka w'e Bwasuli, nga bwe yakolanga buli mwaka. Salumaneseri kyeyava amukwata n'amuteeka mu kkomera. **5** Awo kabaka w'e Bwasuli n'alumba ensi yonna, n'atuuka e Samaliya, n'akizingiriza emyaka esatu. **6** Mu mwaka ogw'omwenda ogwa Koseya, kabaka w'e Bwasuli n'awamba Samaliya, n'atwala Abayisirayiri mu buwaŋŋanguse e Bwasuli, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku mugga ogw'e Gozani, ne mu bibuga eby'Abameedi. **7** Bino byonna byabaawo kubanga Abayisirayiri bayonoona mu maaso ga Mukama Katonda waabwe, eyali abaggye mu Misiri okuva mu mukono gwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Baasinzanga bakatonda abalala, **8** ne bagobereranga empisa za baamawanga Mukama ge yali agobye mu maaso gaabwe. Era bagobereranga n'emizizo bassekabaka ba Isirayiri gye baali bataddewo. **9** Abayisirayiri ne bakolanga mu nkizo ebyo ebitaali birungi mu maaso ga Mukama. Ne bazimba ebifo ebigulumivu mu bibuga byabwe byonna, okuviira ddala ku minaala omwabeeranga abakuumi okutuuka ku kibuga ekiriko bbugwe. **10** Ne beesimbira empagi ez'amayinja n'eza Baasera, ku buli kasozi akawanvu, ne wansi wa buli muti. **11** Ne bookera obubaane ku buli kifo ekigulumivu ng'amawanga gali Mukama ge yali agobye mu maaso gaabwe bwe gaakolanga. Ne bakola ebintu eby'ekivve ne basunguwaza Mukama. **12** Ne basinza ebifaananyi, ate nga Mukama yali abalagidde nti, "Temukolanga ekyo." **13** Mukama n'alabula Isirayiri ne Yuda ng'akozesa bannabbi n'abalabi nti, "Mukyuke muve mu bibi byammwe, mukuume amateeka gange n'ebiragiro byange, ng'etteeka bwe liri lye nalagira bajjajjammwe, lye nabaweereza nga nkozesa abaddu bange bannabbi." **14** Naye ne batawuliriza, ne baba bakakanyavu nga bajjajjaabwe bwe baali, abateesiga Mukama Katonda waabwe. **15** Ne banyooma ebiragiro n'endagaano gye yali akoze ne bajjajjaabwe, n'okulabula kwe yali abawadde. Ne bagoberera bakatonda abataliimu, ate nabo ne bafuuka ebitagasa. Ne bakola ng'amawanga agaali gabeetoolodde bwe gaakolanga, newaakubadde nga Mukama yali abalabudde nti, "Temukolanga ebyo bye bakola." Ne bakola byonna Mukama bye yali abagaanye okukola. **16** Ne bava ku mateeka ga Mukama Katonda waabwe gonna, ne baweesa ebifaananyi by'ennyana bibiri, n'empagi ey'Asera, ne basinza n'eggye lyonna ery'omu ggulu era ne basinzanga ne Baali. **17** Ne bawaayo abaana baabwe aboobulenzi n'aboobuwala ng'ebiweebwayo mu muliro, ne bakola eby'obufumu n'eby'obulogo, ne beetunda okukola ebibi mu maaso ga Mukama, okumusunguwaza. **18** Mukama kyeyava asunguwalira ennyo Isirayiri, n'abagoba mu maaso ge, n'alekawo ekika kya Yuda kyokka. **19** Kyokka ne Yuda ne batakuuma mateeka ga Mukama Katonda waabwe, naye ne bagoberera empisa za Isirayiri. **20** Mukama kyeyava aleka ezzadde lyonna erya Isirayiri, n'ababonereza, n'abawaayo mu mikono gy'abanyazi, n'okubagoba n'abagobera ddala okuva mu maaso ge. **21** Bwe yayawula Isirayiri ku nnyumba ya Dawudi, ne bafuula Yerobowaamu mutabani wa Nebati kabaka waabwe. Yerobowaamu n'aleetera Isirayiri okuviira ddala ku mukama, n'abayonoonyesa n'okusingawo. **22** Abaana ba Isirayiri ne batambulira mu bibi byonna Yerobowaamu bye yakola, ne batabirekaayo, **23** okutuusa Mukama lwe yabaggyira ddala okuva mu maaso ge, nga bwe yali abalabudde ng'ayita mu baddu be bannabbi. Awo Abayisirayiri ne batwalibwa mu buwaŋŋanguse mu nsi eya Bwasuli, gye bali ne kaakano. **24** Awo kabaka w'e Bwasuli n'akuŋŋaanya abantu okuva e Babulooni, Kusa, Ava, Kamasi ne Sefavayimu, n'abaleeta mu bibuga bya Samaliya, Abayisirayiri mwe baabeeranga, Samaliya ne bakitwalira ddala era ne babeera mu bibuga byakyo. **25** Ku ntandikwa bwe babeeramu ne batasinza Mukama, kyeyava abasindikira empologoma ne zitta abamu ku bo. **26** Kabaka w'e Bwasuli n'ategeezebwa nti, "Amawanga ge watwala n'obateeka mu bibuga bya Samaliya tebamanyi tteeka lya Katonda w'ensi eyo, kyeyavudde abasindikira empologoma okubatta, kubanga tebamanyi Katonda w'ensi kye yeetaaga." **27** Amangwago kabaka w'e Bwasuli n'alagira nti, "Mutumeyo omu ku bakabona be mwawamba okuva mu Samaliya agende abeere eyo, ayigirize abantu amateeka ga Katonda w'ensi eyo." **28** Awo omu ku bakabona eyali awaŋŋangusibbwa okuva mu Samaliya n'agenda n'abeera e Beseri, n'abayigiriza bwe kibagwanira okusinza Mukama. **29** Newaakubadde nga kabona yagendayo, buli ggwanga beekolera bakatonda baabwe, ne babateeka mu masabo Abasamaliya ge baali bazimbye ku bifo ebigulumivu mu bibuga byabwe. **30** Abasajja ab'e Babulooni ne bakola Sukkosubenosi, abasajja ab'e Kuusi ne bakola Nengali, abasajja ab'e Kamasi ne bakola Asima: **31** Abavi ne bakola Nibukazi ne Talutaki, Abasefavayimu ne bookera abaana baabwe mu muliro, nga babawaayo ng'ebiweebwayo eri Adulammereki ne Anammereki, bakatonda ba Sefavayimu. **32** Baasinzanga Mukama, naye ne balonda n'abantu ab'engeri zonna okuva mu bokka ne bokka okuba bakabona, ab'ebifo ebigulumivu, abaabaweerangayo ssaddaaka mu masabo ag'ebifo ebigulumivu. **33** Ne basinzanga Mukama, naye nga bwe baweereza ne bakatonda baabwe, ng'empisa ez'amawanga gye baali bavudde bwe zalinga. **34** Ne leero bakyeyisa mu ngeri y'emu. Tebasinza Mukama so tebagoberera biragiro n'amateeka Mukama bye yalagira bazzukulu ba Yakobo, gwe yatuuma Isirayiri. **35** Mukama bwe yakola endagaano n'Abayisirayiri, yabalagira nti, "Temusinzanga bakatonda balala, so temubavuunamiranga so temubaweerezanga, wadde okuwaayo ssaddaaka gye bali. **36** Mwekuumenga okugobereranga ebiragiro n'amateeka, n'etteeka, n'ekiragiro bye yabawandiikira. Temusinzanga bakatonda abalala. **37** Naye musinzanga Mukama eyabaggya mu Misiri n'amaanyi amangi n'omukono gwe, gwe yagolola. Oyo ggwe munavuunamiranga era ne muwaayo ssaddaaka eri ye. **38** Temwerabiranga endagaano gye nakola nammwe, era temusinzanga bakatonda abalala. **39** Wabula musinzanga Mukama Katonda wammwe, kubanga y'anaabalokolanga mu mukono gw'abalabe bammwe bonna." **40** Naye ne batawuliriza, ne beeyongeranga mu mpisa zaabwe ez'edda. **41** Newaakubadde ng'amawanga ago baasinzanga Mukama, kyokka beeyongeranga okusinza bakatonda baabwe. Ne leero abaana baabwe ne bazzukulu baabwe bakola nga bajjajjaabwe bwe baakolanga.

18 Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Koseya
mutabani wa Era kabaka wa Isirayiri, Keezeekiya
mutabani wa Akazi kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. **2**
Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano, we yatandikira
okufuga, n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda
mu Yerusaalemi, n'erinnya lya nnyina ye yali Abi
muwala wa Zekkaliya. **3** N'akola ebirungi mu maaso ga
Mukama nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. **4** N'aggyawo
ebifo ebigulumivu n'amenyaamenya amayinja amoole,
n'atema n'empagi eza Baasera. N'amenyaamenya omusota
ogw'ekikomo Musa gwe yakola, kubanga ne mu biro
ebyo Abayisirayiri baagwoterezangako obubaane. **5**
Keezeekiya yeesiga Mukama, Katonda wa Isirayiri, ne
wataba n'omu eyamwenkana ku bakabaka bonna aba
Yuda mu abo abaamusooka ne mu abo abamuddirira.
6 N'anywerera ku Mukama, n'ataleka kumugoberera,
era n'akuuma n'amateeka Mukama ge yawa Musa. **7**
Mukama n'abeera wamu naye, era n'abeera n'omukisa
mu buli kye yakolanga. N'agyemera kabaka w'e Bwasuli,
n'agaana okumuweereza. **8** N'awangula Abafirisuuti,
mu buli kigo na buli kibuga ekyaliko bbugwe, okuva
e Gaza n'okutuuka ku nsalo zaakyo. **9** Mu mwaka
ogwokuna ogw'obufuzi bwa Keezeekiya, ate nga gwe
mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Koseya mutabani
wa Era, kabaka wa Isirayiri, Salumaneseri kabaka w'e
Bwasuli n'alumba Samaliya n'akizingiza. **10** Bwe wayitawo
emyaka esatu, mu mwaka ogw'omukaga ogw'obufuzi bwa
Keezeekiya, ate nga gwe mwaka ogw'omwenda ogwa
Koseya kabaka wa Isirayiri, Samaliya ne kiwambibwa. **11**
Kabaka w'e Bwasuli n'atwala Abayisirayiri e Bwasuli mu
buwaŋŋanguse, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku
mugga gw'e Gozani ne mu bibuga by'Abameedi, **12** kubanga
tebagondera ddoboozi lya Mukama Katonda waabwe, naye
baasobya endagaano ye, n'ebyo byonna Musa omuddu
wa Katonda bye yalagira. Naye ne batabiwulirizza wadde
okubigondera. **13** Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ena
ogw'obufuzi bwa kabaka Keezeekiya, Sennakeribu kabaka
w'e Bwasuli n'alumba ebibuga byonna ebyaliko bbugwe
ebya Yuda, n'abiwamba. **14** Awo Keezeekiya kabaka wa
Yuda n'aweereza obubaka eri kabaka w'e Bwasuli e Lakisi
ng'agamba nti, "Nnyonoonye mu maaso go; ddayo ondeke.
Nnaakusasula byonna by'ononsalira." Kabaka w'e Bwasuli
n'awooza ku Keezeekiya kabaka wa Yuda ttani kkumi eza
ffeeza ne ttani emu eya zaabu. **15** Keezeekiya n'amuwa
ffeeza yonna eyali mu yeekaalu ya Mukama n'eyo eyali mu
mawanika ag'omu lubiri. **16** Mu kiseera ekyo Keezeekiya
kabaka wa Yuda n'aggyako zaabu gwe yali atadde ku nzigi
ne ku minyolo egya yeekaalu ya Mukama, n'amuwa kabaka
w'e Bwasuli. **17** Kabaka w'e Bwasuli n'atuma Talutani,
omuduumizi we ow'oku ntikko, Labusalisi, omukulu wa
bakungu, ne Labusake omuduumizi we alwanira ku ttale
n'eggye eddene, okuva e Lakisi okugenda ewa kabaka
Keezeekiya e Yerusaalemi. Ne batuuka e Yerusaalemi,
ne bakoma awali olusalosalo olw'ekidiba eky'engulu
ekiri ku kkubo ery'Ennimiro ey'Omwozi w'Engoye. **18**
Awo ne bayita kabaka, naye Eriyakimu mutabani wa
Kirukiya eyali ssabakaaki, Sebuna omuwandiisi ne Yowa
mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda gye bali. **19**
Awo Labusake n'abagamba nti, "Mutegeeze Keezeekiya
nti, "'Bw'ati bw'ayogera kabaka omukulu, kabaka w'e
Bwasuli nti, Kiki kye weesiga? **20** Olowooza nti ebigambo
obugambo, kakoddyo akalaga amaanyi n'obuvumu mu
kulwana? Ani gwe weesiga, n'okujeema n'onjeemera? **21**
Laba nno, weesize Misiri, olumuli olwo olwatifu, oluyinza
okufumita omukono gw'omuntu ne lumuleetako ekiwundu.
Bw'atyo bw'ali Falaawo, ye kabaka w'e Misiri eri abo
bonna abamwesiga. **22** Ate era bw'oŋŋamba nti, "Twesize
Mukama Katonda waffe," oyo si y'omu Keezeekiya gwe
yaggyirawo ebifo ebigulumivu n'ebyoto, ng'agamba Yuda ne
Yerusaalemi nti, "Munaasinzizanga mu maaso g'ekyoto kino
mu Yerusaalemi"? **23** "'Kale nno, jjangu oteese ne mukama
wange kabaka w'e Bwasuli, nange n'akuwa embalaasi
enkumi bbiri bw'onooba ng'olina abeebagazi. **24** Onooyinza
otya okuwangula omu ku baserikale ba mukama wange
asembayo, bw'onooba nga weesiga amagaali n'abeebagala
embalaasi ab'e Misiri? **25** Olowooza nti nnyinza okujja
okutabaala ekifo kino n'okukizikiriza awatali kigambo kya
Mukama? Mukama yennyini yaŋŋambye nyambuke nzikirize
ensi eno.'" **26** Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, Sebuna
ne Yowa ne bagamba Labusake nti, "Tukwegayiridde yogera
eri abaddu bo mu lulimi Olusuuli, kubanga tulutegeera.
Toyogera naffe mu lulimi olw'Abayudaaya ng'abantu bonna
abali ku bbugwe bawuliriza." **27** Naye Labusake n'abaddamu
nti, "Mulowooza nti mukama wange yantuma eri mukama
wammwe n'eri mmwe okwogera ebigambo bino, so si eri
abasajja abatudde ku bbugwe, abali mu kabi nammwe
kubanga okufaanana nga mmwe bagenda kulya empitambi
yaabwe n'okunywa omusulo gwabwe?" **28** Awo Labusake
n'ayimirira n'akoowoola mu ddoboozi ery'omwanguka mu
lulimi olw'Abayudaaya nti, "Muwulire ekigambo kya kabaka
omukulu, kabaka w'e Bwasuli! **29** Bw'ati bw'ayogera
kabaka nti, 'Keezeekiya tabalimbanga, kubanga taliyinza
kubalokola mu mukono gwange. **30** Temuganya Keezeekiya
kubasendasenda mwesige Mukama ng'agamba nti, Mukama
alibalokola, era n'ekibuga kino tekiriweebwayo mu mukono
gwa kabaka w'e Bwasuli.' **31** "Temuwuliriza Keezeekiya.
Bw'ati bw'ayogera kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mutabagane
nange mujje gye ndi, buli omu ku mmwe anywe okuva mu
muzabbibu ggwe, buli muntu ku mutiini gwe, na buli muntu
anywe amazzi ag'omu kidiba kye ye; **32** okutuusa lwe
ndijja ne mbatwala mu nsi efaanana ensi yammwe, ensi
ey'eŋŋaano n'omwenge omusu, ensi ey'emigaati n'ennimiro
ez'emizabbibu, ensi ey'amafuta aga zeyituuni n'omubisi
gw'enjuki, mube balamu muleme okufa.' "Temuwuliriza
Keezeekiya kubanga abawabya bw'agamba nti, 'Mukama
alibalokola.' **33** Waliwo katonda n'omu owa baamawanga
eyali alokodde ensi ye mu mukono gwa kabaka w'e
Bwasuli? **34** Bali ludda wa bakatonda b'e Kamasi n'ab'e
Alupadi? Bali ludda wa bakatonda b'e Sefavayimu, ab'e
Kena n'ab'e Yiva? Baali balokodde Samaliya mu mukono
gwange? **35** Ani ku bakatonda abo bonna ab'ensi ezo eyali
alokodde ensi ye mu mukono gwange, mulyoke mulowooze
nti Mukama alirokola Yerusaalemi mu mukono gwange?"
36 Naye abantu ne basirika ne bataddamu kigambo na

kimu, kubanga kabaka yali alagidde nti, “Temumuddamu.” **37** Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne Yowa mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda eri Keezeekiya nga bayuzizza engoye zaabwe, ne bamutegeeza ebigambo Labusake bye yali ayogedde.

19 Kabaka Keezeekiya olwawulira ebyo byonna, n’ayuza ebyambalo bye, n’ayambala ebibukutu, n’alaga mu yeekaalu ya Mukama. **2** N’atuma Eriyakimu eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne bakabona ab’oku ntikko, nga bonna bambadde ebibukutu, okugenda eri Isaaya nnabbi mutabani wa Amozi. **3** Ne bamugamba nti, “Bw’ati bw’ayogera Keezeekiya nti Leero lunaku lwa buyinike, era lwa kunenyezebwa, era lwa kuswazibwa, ng’abaana bwe batuuka okuzaalibwa, naye ne wataba maanyi ga ku bazaala. **4** Kiyinzika okuba nga Mukama Katonda wo yawulidde obubaka bwonna obwa Labusake, mukama we kabaka w’e Bwasuli bwe yaweereza ng’anyooma Katonda omulamu, era nti amunenye olw’ebigambo byonna Mukama Katonda wo by’awulidde. Noolwekyo ssabira ekitundu ekikyasigaddewo.” **5** Awo abakungu ba Kabaka Keezeekiya bwe baatuuka eri Isaaya, **6** Isaaya n’abagamba nti, “Mutegeeze mukama wammwe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama nti, Ebigambo by’owulidde, abaddu ba kabaka w’e Bwasuli bye banvumye, tebikutiisa. **7** Wuliriza! Nzija kumuteekamu omwoyo, awulire olugambo ku bikwata ku nsi ye addeyo mu nsi ye, era gye ndimuzikiririza n’ekitala.’” **8** Labusake bwe yawulira nti kabaka w’e Bwasuli avudde mu Lakisi, n’avaayo, n’asanga kabaka ng’alwana ne Libuna. **9** Awo Sennakeribu n’afuna obubaka obukwata ku Tiraka kabaka w’e Esiyopya nti, “Laba amaliridde okulwana naawe,” era n’addamu n’atuma ababaka eri Keezeekiya ng’agamba nti, **10** “Bwe muti bwe munagamba Keezeekiya kabaka wa Yuda nti, ‘Tokkiriza Katonda wo gwe weesiga kukulimbalimba ng’akusuubiza nti Yerusaalemi teriweebwayo mu mukono gwa kabaka w’e Bwasuli.’ **11** Ekyamazima wawulira bakabaka b’e Bwasuli kye bakoze amawanga gonna, nga bagasaanyizaawo ddala. Olowooza nti olirokolebwa? **12** Bakatonda baamawanga ag’e Gozani, n’e Kalani, n’e Lezefu, n’abantu ba Adeni abaali mu Terasali, abasaanyizibwawo bajjajjange, babalokola? **13** Kabaka w’e Kamasi, kabaka w’e Alupadi, kabaka w’ekibuga kya Sefavayimu, oba kabaka w’e Kena oba kabaka w’e Yiva, bali ludda wa?” **14** Keezeekiya n’afuna ebbaluwa eyaleetebwa ababaka, n’agisoma. N’ayambuka n’agenda mu yeekaalu ya Mukama, n’agyanjuluza mu maaso ga Mukama. **15** Keezeekiya n’asaba eri Mukama ng’agamba nti, “Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri, atuula waggulu ku bakerubi, ggwe wekka, ggwe Katonda ow’obwakabaka bwonna obw’ensi, era ggwe wakola eggulu n’ensi. **16** Otege okutu kwo, Ayi Mukama, owulire; ozibule amaaso go Ayi Mukama, olabe; owulire ebigambo bya Sennakeribu, byayogedde ng’avvoola Katonda omulamu. **17** “Kya mazima, Ayi Mukama, nti bakabaka b’e Bwasuli baazikiriza amawanga n’ensi zaabwe, **18** ne basuula bakatonda baabwe mu muliro. Naye abo tebaali Katonda, baali mirimu gy’emikono gy’abantu, nga mbaawo n’amayinja, era kyebaava bazikirizibwa. **19** Kaakano, Ayi Mukama, Katonda waffe, tukwegayiridde, otulokole mu mukono gwe, amawanga gonna ku nsi gamanye nga ggwe, Ayi Mukama, gwe Katonda wekka.” **20** Awo Isaaya mutabani wa Amozi n’aweereza Keezeekiya obubaka nti: “Bw’ati bw’ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, Mpulidde okusaba kwo ku bikwata ku Sennakeribu kabaka w’e Bwasuli. **21** Kino kye kigambo Mukama ky’ayogedde ku bimukwatako: “‘Omuwala wa Sayuuni embeerera akunyooma era akusekerera. Omuwala wa Yerusaalemi akunyeenyeza omutwe gwe nga bw’odduka. **22** Ani gw’ovumye era n’ovvoola? Ani gw’okandulidde eddoboozi lyo, era ani gw’oyimusirizza amaaso go n’amalala? Obikoze Omutukuvu wa Isirayiri! **23** Ojereze Mukama ng’oyita mu babaka bo. Era ogambye nti, “Nninye ku ntikko z’ensozi n’amagaali gange amangi, ku ntikko ezisingirayo ddala obuwanvu eza Lebanooni. Ntemye emivule egisingirayo ddala obuwanvu n’emiberosi gyayo egisingirayo ddala obulungi. Ntuuse ne mu bifo ebisingirayo ddala okuba ebikusike ne mu bibira ebisingirayo ddala okuba ebirungi. **24** Nsimye enzizi mu bannamawanga, n’enywa amazzi gaamu. Nkazizza emigga egy’e Misiri gyonna, nga ngirinnyirira n’ebisinziiro by’ebigere byange.” **25** “‘Tewawulira nga nakisalawo dda? Mu biro eby’edda nakiteekateeka, era kaakano nkituukirizza, olyoke ofuule ebibuga ebiriko bbugwe okuba ng’entuumo y’amayinja. **26** Ababituulamu tebakyalina buyinza, batekemuse era baswazibbwa. Bafaanana ng’ebimera eby’omu nnimiro, ng’omuddo omubisi, ng’omuddo ogusibuse mu busolya bw’ennyumba, ne gutugibwa nga tegunnakula. **27** “‘Naye mmanyi obutuuliro bwo era mmanyi okufuluma kwo n’okuyingira kwo n’obuswandi bw’ondaga. **28** Kubanga ondaze obuswandi bwo, n’obujoozi bwo ne mbuwulira mu matu gange, kyendiva nteeka eddobo lyange mu nnyindo yo n’olukoba lwange mu mumwa gwo, era oliddirayo mu kkubo lye wajjiramu.’ **29** “Era kano ke kanaaba akabonero ko, ggwe Keezeekiya. “Omwaka guno olirya ekyo ekimera kyokka, ne mu mwaka ogwokubiri ekiriva mw’ekyo. Naye mu mwaka ogwokusatu siga era okungule; era simba ennimiro ez’emizabbibu, olye ku bibala bya kwo. **30** Ekitundu ekisigaddewo eky’ennyumba ya Isirayiri kyekiriva kiddamu ne kisimba emizi wansi, ne kibala ebibala waggulu. **31** Mu Yerusaalemi muliva ekitundu ekifisseewo, ne mu Lusozi Sayuuni ne muva abo abaliwona. Obuggya bwa Mukama ow’Eggye bulikituukiriza. **32** “Noolwekyo bw’ati bw’ayogera Mukama ku bikwata ku kabaka w’e Bwasuli, nti, “‘Kabaka oyo taliyingira mu kibuga kino, wadde okulasayo akasaale. Talikisemberera n’engabo newaakubadde okutuumako ekifunvu ng’akitaayiza. **33** Ekkubo lye yakwata ng’ajja, omwo mw’aliddira, naye taliyingira mu kibuga kino, bw’ayogera Mukama. **34** Ndirwanirira ekibuga kino nkirokole, ku lwange, ne ku lw’omuddu wange Dawudi.’” **35** Ekiro ekyo malayika wa Mukama n’agenda mu nkambi ey’Abasuuli n’atta abasajja emitwalo kkumi na munaana mu enkumi ttaano. Ku makya abantu bwe baagolokoka, laba nga bonna mirambo. **36** Awo Sennakeribu kabaka w’e Bwasuli n’ava mu nkambi, n’addayo ewuwe, n’agenda n’abeera

e Nineeve. **37** Awo bwe yali ng'asinziza mu ssabo lya katonda we Nisuloki Adulammereki ne Salezeri batabani be ne bamutta n'ekitala, ne baddukira mu nsi y'e Alalati. Esaladoni mutabani we n'amusikira.

20 Mu biro ebyo Keezeekiya n'alwala n'abulako katono okufa. Nnabbi Isaaya mutabani wa Amozi n'agenda gy'ali n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti: Teekateeka ennyumba yo, kubanga ogenda kufa so togenda kuwona." **2** Keezeekiya ne yeekyusa n'atunuulira ekisenge, ne yeegayirira Mukama ng'agamba nti, **3** "Jjukira, Ayi Mukama Katonda, nga bwe ntambulidde mu maaso go mu bwesigwa n'omutima ogutuukiridde, era ne nkola ebirungi mu maaso go." Keezeekiya n'akaaba nnyo. **4** Awo Isaaya bwe yali nga tannava mu luggya olwa wakati, ekigambo kya Mukama ne kimujjira nti, **5** "Ddayo ogambe Keezeekiya omukulembeze w'abantu bange nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa jjajjaawo Dawudi nti: Mpulidde okusaba kwo, era n'amaziga go ngalabye. Nzija kukuwonya. Oluvannyuma lw'ennaku ssatu onooyambuka n'olaga mu yeekaalu ya Mukama. **6** Ndikwongerako emyaka emirala kkumi n'ettaano, era laba ndikulokola ggwe n'ekibuga kino mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli, nga nnwanirira ekibuga kino ku lwange nze ne ku lw'omuddu wange Dawudi.'" **7** Awo Isaaya n'alagira baleete ekitole ky'ettiini, ne bakisiiga ku jjute, Keezeekiya n'awona. **8** Keezeekiya yali abuuzizza Isaaya nti, "Kabonero ki akalindaga nti Mukama amponyezza, era nti ndyambuka mu yeekaalu ya Mukama nga wayiseewo ennaku ssatu?" **9** Isaaya n'addamu nti, "Kano ke kaliba akabonero gy'oli okuva eri Mukama nti ajja kutuukiriza kye yasuubiza: ekisiikirize kinaatambula mu maaso amadaala kkumi, oba kinaaddayo emabega amadaala kkumi?" **10** Keezeekiya n'addamu nti, "Kintu kyangu nnyo ekisiikirize okugenda mu maaso amadaala kkumi, Noolwekyo kiddeyo emabega amadaala kkumi." **11** Awo Isaaya n'akoowoola erinnya lya Mukama, era Mukama n'azzaayo ekisiikirize emabega amadaala kkumi okuva ne we kyali ku madaala ga Akazi. **12** Mu biro ebyo Berodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka w'e Babulooni n'aweereza Keezeekiya ebbaluwa n'ekirabo, kubanga yawulira nti Keezeekiya yali alwadde. **13** Keezeekiya n'ayaniriza ababaka abaleeta ebbaluwa, n'abalambuza amawanika ge gonna omwali eby'omuwendo ebingi ng'effeeza, ne zaabu, n'ebyakaloosa n'amafuta ag'omuwendo omungi. Yabalambuza ennyumba omwali ebyokulwanyisa, n'eby'omuwendo ebirala ebyali mu mawanika ge. Tewali kintu mu lubiri wadde mu bwakabaka bwe bwonna Keezeekiya ky'ataabalaga. **14** Awo nnabbi Isaaya n'agenda eri Kabaka Keezeekiya n'amubuuza nti, "Abasajja abo bagambye ki era bavudde wa?" Keezeekiya n'addamu nti, "Bavudde mu nsi ey'ewala mu Babulooni." **15** Nnabbi n'amubuuza nti, "Balabye ki mu lubiri lwo?" N'addamu nti, "Balabye buli kintu mu lubiri lwange, tewali na kimu ku by'omu mawanika gange kye nabakwese." **16** Isaaya n'agamba Keezeekiya nti, "Wuliriza Mukama Katonda ky'agamba: **17** Laba, ekiseera kijja byonna ebiri mu lubiri lwo, ne byonna bajjajjaabo bye baatereka, lwe biritwalibwa e Babulooni. Tewaliba kintu ekirisigalawo," bw'ayogera Mukama. **18** "Era abamu ku bazzukulu bo, ab'omubiri gwo n'omusaayi gwo, abaliba bakuzaaliddwa balitwalibwa mu busibe, era baliba balaawe mu lubiri lwa kabaka w'e Babulooni." **19** Keezeekiya n'addamu nti, "Ekigambo kya Mukama ekyo ky'oyogedde kirungi." Yalowooza mu mutima gwe nti, "Kasita, emirembe n'obutebenkevu binaabeerangawo mu mirembe gyange." **20** Ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Keezeekiya n'ebyobuzira bye byonna, ne bwe yakola ekidiba n'omudumu omunene ebyaleetanga amazzi mu kibuga, tebyawandiikibwa mu kitabo ky'ebyafaayo eky'ebyomumirembe bya bassekabaka ba Yuda? **21** Keezeekiya n'afa, mutabani we Manase n'amusikira okuba kabaka.

21 Manase yatandika okufuga ng'alina emyaka kkumi n'ebiri, era n'afugira emyaka amakumi ataano mu etaano mu Yerusaalemi. Nnyina ye yali Kefuziba. **2** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ng'atambulira mu makubo amabi ag'amawanga Mukama ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri. **3** Yaddamu n'azimba ebifo ebigulumivu eby'okusamira, Keezeekiya kitaawe bye yali amenye: era yazimba n'ebyoto ebya Baali, n'asimba n'empagi kya Asera, nga Akabu kabaka wa Isirayiri bwe yakola, n'okusinza n'asinza eggye ery'omu ggulu. **4** Yazimba n'ebyoto mu yeekaalu ya Mukama, Mukama gye yali ayogeddeko nti, "Mu Yerusaalemi mwe mulibeera Erinnya lyange." **5** Era yazimbira eggye lyonna ery'omu ggulu ebyoto mu mpya zombi eza yeekaalu ya Mukama. **6** N'awaayo mutabani we okuba ekyokebwa, ng'akola eby'obufumu n'eby'obulogo, ate ng'alagulwa n'abaliko emizimu, n'abalogo. N'akola ebibi bingi mu maaso ga Mukama, era n'amusunguwaza. **7** Yaddira ekifaananyi ekyole ekya Asera n'akiteeka mu yeekaalu, Mukama gye yali ayogeddeko ng'agamba Dawudi ne mutabani we Sulemaani nti, "Mu Yeekaalu eno ne mu Yerusaalemi, bye nneeroboza mu bika byonna ebya Isirayiri, mwe munaabeeranga erinnya lyange emirembe gyonna. **8** Siriddayo nate kujja bigere eby'Abayisirayiri mu nsi gye nawa bajjajjaabwe, bwe baneekuumanga okukola bye nabalagira byonna wamu n'amateeka omuddu wange Musa ge yabawa." **9** Naye abantu tebaawuliriza, era Manase n'abasendasenda okukola ebibi okusinga n'ebyo amawanga Mukama ge yazikiririza mu maaso g'Abayisirayiri bye gaakola. **10** Awo Mukama n'ayogerera mu baddu be bannabbi **11** nti, "Olw'emizizo gino Manase kabaka wa Yuda gy'akoze, ng'ayonoona okusinga Abamoli abaamusooka bye baakola, n'ayonoonyesa Yuda n'ebifaananyi bye, **12** bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ndireeta ku Yerusaalemi ne ku Yuda obubi obusingirayo ddala, era na buli muntu alikiwulira, alisasamala. **13** Ndigolola omuguwa ogwakozesebwa ku Samaliya n'ejjinja erigera eryakozesebwa ku nnyumba ya Akabu eri Yerusaalemi, era ne mmalirawo ddala Yerusaalemi ng'omuntu bw'akomba esowaani okumalirako ddala emmere, n'okugifuula n'agifuula. **14** Era ndyabulira ekitundu ekyafikkawo eky'obusika bwange, ne nkigabula

mu mukono gw'abalabe baabwe, ne bababbako buli kantu, **15** kubanga baakola ebibi mu maaso gange, ne bansunguwaza nnyo okuviira ddala ku lunaku bajjajjaabwe kwe baaviirako mu Misiri n'okutuusa ku lunaku lwa leero.'" **16** Ate, era Manase yayiwa omusaayi mungi gw'abo abataaliko musango, n'agujjuza Yerusaalemi, obutasaako ebibi ebirala bye yayonoonyesa Yuda, ne bakola ebibi mu maaso ga Mukama. **17** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Manase, ne byonna bye yakola, okwo nga kwe kuli n'ebibi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **18** Awo Manase n'afa, n'aziikibwa mu nnimiro ey'olubiri lwe, ye nnimiro ya Uzza, ne mutabani we Amoni n'amusikira okuba kabaka. **19** Amoni lwe yatandika okufuga, yali awezezza emyaka amakumi abiri mu ebiri, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka ebiri. Nnyina ye yali Mesullemesi muwala wa Kaluzi ow'e Yotuba. **20** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe bwe yakola. **21** N'atambulira mu ngeri za kitaawe, n'asinzanga ebifaananyi kitaawe bye yasinzanga. **22** Yava ku Mukama, Katonda wa bajjajjaabe, n'atatambulira mu kkubo lya Mukama. **23** Awo abakungu ba Amoni ne bamusalira olukwe, ne bamuttira mu lubiri lwe. **24** Awo olwatuuka, abantu mu nsi ne beekobaana, ne batta abo bonna abaali mu lukwe olw'okumutta, era ne bafuula Yosiya mutabani we kabaka. **25** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Amoni, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **26** Kabaka n'aziikibwa mu ntaana ye mu nnimiro ya Uzza, mutabani we Yosiya n'amusikira okuba kabaka.

22 Yosiya n'atandika okufuga nga wa myaka munaana, era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi asatu mu gumu, ng'erinnya lya nnyina ye Yedida, muwala wa Adaya ow'e Bozukasi. **2** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, ng'atambulira mu ngeri za jjajjaawe Dawudi, awatali kutaaganaaga. **3** Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiya, kabaka n'atuma omuwandiisi Safani mutabani wa Azaliya ate muzzukulu wa Mesullamu okulaga mu yeekaalu ya Mukama. N'amugamba nti, **4** "Yambuka eri Kirukiya kabona Asinga obukulu, akutegeeze omuwendo gw'ensimbi ezireeteddwa mu yeekaalu ya Mukama abaggazi ze basoloozeza ku bantu. **5** Ensimbi ezo zikwasibwe abasajja abaalondebwa okulabirira omulimu ogwa yeekaalu basasule abakozi abaddaabiriza yeekaalu ya Mukama, **6** ababazzi, n'abazimbi, n'abaasa b'amayinja. Ate era baguleko n'embaawo n'amayinja amateme nga byonna bya kuddaabiriza yeekaalu. **7** Naye tebabuuzibwa engeri gye bakozesezaamu ensimbi ezo, kubanga basajja abakola n'obwesigwa." **8** Awo Kirukiya kabona asinga obukulu n'ategeeza Safani omuwandiisi nti, "Ekitabo eky'Amateeka nkizudde we kibadde mu yeekaalu." N'akiwa Safani n'akisoma. **9** Safani omuwandiisi n'addayo eri kabaka n'amugamba nti, "Abakungu bawaddeyo ensimbi ezibadde mu yeekaalu ya Mukama era bazikwasizza abakozi n'abalabirizi ab'omulimu okuzikozesa n'okulabirira enkozesa yaazo." **10** Ate era Safani omuwandiisi n'ategeeza kabaka nti, "Kirukiya kabona, ampadde ekitabo." Awo Safani n'akisomera kabaka. **11** Kabaka bwe yawulira ebigambo ebyasomebwa okuva mu Kitabo eky'Amateeka n'ayuza ebyambalo bye. **12** N'alagira Kirukiya kabona, Akikamu mutabani wa Safani, ne Akubooli mutabani wa Mikaaya, ne Safani omuwandiisi, ne Asaya omuweereza wa kabaka nti, **13** "Mugende mumbuulize eri Mukama, nze, n'abantu bange ne Yuda yonna ku bigambo ebiwandiikiddwa mu kitabo kino ekizuuliddwa. Obusungu bwa Mukama bungi nnyo gye tuli olwa bajjajjaffe obutawuliriza bigambo eby'omu kitabo kino, era tebaakola ng'ebyawandiikibwa bino bwe bitugamba." **14** Awo Kirukiya kabona, ne Akikamu, ne Akubooli, ne Safani, ne Asaya ne bagenda eri Kuluda nnabbi omukyala muka Sallumu mutabani wa Tikuva muzzukulu wa Kalukasi omuwanika w'ebyambalo, okumwebuuzaako. Yabeeranga mu kitundu ekyokubiri mu Yerusaalemi. **15** N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, **16** 'Mutegeeze oyo abatumye nti ŋŋenda kuleeta ku kifo kino n'abantu bano akabi, ng'ebyawandiikibwa mu kitabo bwe bigamba, kabaka wa Yuda by'asomye. **17** Olw'okunvaako n'olw'okwotereza obubaane eri bakatonda, nga baleetera obusungu bwange okubuubuuka olwa bakatonda be bakoze, ndibaleetako obusungu bwange era tewaliba n'omu alibukkakkanya.' **18** Naye mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okwebuuza ku Mukama nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, ebikwata ku bigambo bye wawulidde: **19** kubanga obadde mumenyefu mu mutima ne weetoowaza mu maaso ga Mukama bwe wawulidde ebigambo ebyo bye nayogedde ku kifo kino ne ku bantu bano, nti baakuzikirira era baggweewo, ate n'oyuza n'ebyambalo byo nga wennyamidde mu maaso gange, mpulidde okukaaba kwo, bw'ayogera Mukama. **20** Kyendiva nkutwala eri bajjajjaabo, n'oziikibwa mu mirembe, era amaaso go tegaliraba kabi kendireeta ku kifo kino.'" Awo ne bazaayo obubaka obwo eri kabaka.

23 Awo kabaka n'ayita abakadde bonna aba Yuda n'ab'omu Yerusaalemi. **2** N'ayambuka mu yeekaalu ya Mukama ne bakabona, ne bannabbi, n'abantu bonna okuva ku wa wansi okutuukira ddala ku wa waggulu mu bitiibwa byabwe. N'asoma ebigambo eby'omu Kitabo eky'Endagaano ekyali kizuuliddwa mu yeekaalu ya Mukama, nga bonna bawulira. **3** Awo kabaka n'ayimirira okuliraana empagi n'azza obuggya endagaano ne Mukama, okutambuliranga mu kkubo lya Mukama, n'okukwatanga amateeka ge, n'okutambuliranga mu mpya ze, n'okugonderanga ebiragiro bye, n'omutima gwe gwonna, n'emmeeme ye yonna, ng'akakasa ebyawandiikibwa ebyali mu kitabo ekyo. Awo abantu bonna ne beewaayo okuzza endagaano obuggya. **4** Awo kabaka n'alagira Kirukiya kabona asinga obukulu ne bakabona abaamuddiriranga, wamu n'abaggazi okuggya mu yeekaalu ya Mukama ebintu byonna ebya Baali n'ebya Asera, n'eby'eggye lyonna ery'omu ggulu, n'abyokera ebweru wa Yerusaalemi mu ttale eriri mu kiwonvu kya Kiduloni, evvu n'alitwala e Beseri. **5** N'agoba bakabona abaasinzanga ebifaananyi abaali balondeddwa bassekabaka ba Yuda okwoterezanga obubaane mu

bifo ebigulumivu mu bibuga ebya Yuda n'okwetooloola Yerusaalemi, n'abo abayoterezanga obubaane eri Baali n'enjuba n'omwezi, n'eri emunyeenye n'eri eggye lyonna ery'omu ggulu. **6** N'aggya empagi ya Asera mu yeekaalu ya Mukama, n'agitwala ebweru wa Yerusaalemi mu kiwonvu ekya Kiduloni, n'agyokera eyo. N'agisekulasekula n'asaasaanya evvu lyayo ku malaalo ag'abantu abaabulijjo. **7** Ate era yamenyaamenya n'ennyumba ez'abaalyanga ebisiyaga ezaali mu yeekaalu ya Mukama, era eyo abakazi gye baalukiriranga Asera ebitimbibwa. **8** Awo Yosiya n'aleeta bakabona bonna okuva mu bibuga bya Yuda, n'ayonoona ebifo ebigulumivu okuva e Geba okutuuka e Beeruseba, bakabona gye baayoterezanga obubaane, era n'amenyaamenya amasabo agaali okumpi ne wankaaki ow'oku Mulyango gwa Yoswa, omukulembeze ow'ekibuga, agaali ku luuyi olwa kkono olwa wankaaki ow'ekibuga. **9** Newaakubadde nga bakabona bali ab'oku bifo ebigulumivu tebaweerezanga ku kyoto kya Mukama mu Yerusaalemi, balyanga emigaati egitali mizimbulukuse wamu ne bakabona bannaabwe. **10** Yavvoola era n'amenyaamenya ekyoto kya Tofesi ekyali mu Kiwonvu ky'abaana ba Kinomu, obutaganya muntu yenna kuwaayo mwana we owoobulenzi newaakubadde owoobuwala ng'ekiweebwayo eri Moleki. **11** Era yaggyawo n'embalaasi ezaali mu mulyango gwa yeekaalu, bassekabaka ba Yuda ze baali bawonze eri enjuba, era n'ayokya amagaali ze gaasikanga. Zaabeeranga mu luggya okuliraana n'ekisenge ekyali eky'omukungu Nasanumereki. **12** Yamenyaamenya n'ebyoto bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye ku kasolya okumpi n'ekisenge ekya waggulu ekya Akazi, era n'ebyoto Manase bye yali azimbye mu mpya zombi eza yeekaalu ya Mukama. Byonna yabiggyayo, n'abimenyaamenya, enfuufu yaabyo n'agiyiwa mu kiwonvu ekya Kiduloni. **13** Era kabaka n'ayonoona n'ebifo ebigulumivu ebyali ebuvanjuba w'e Yerusaalemi ku luuyi olwa bukiikaddyo ku lusozi olw'okuzikirira, ebyo Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yazimbira bakatonda ab'omuzizo: Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Kemosi ow'Abamowaabu, ne Mirukomu ow'Abamoni. **14** N'amenyaamenya empagi, n'atemaatema empagi za Asera era ebifo ebyo n'abijjuza amagumba g'abantu. **15** Era n'ekyoto ekyali e Beseri, n'ekifo ekigulumivu ekyaleetera Isirayiri okwonoona, Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yali azimbye, byonna Yosiya n'abimenyaamenya. N'ayokya era n'asekulasekula ekifo ekigulumivu okutuusa lwe kyafuuka enfuufu era n'ayokya n'empagi eya Asera. **16** Awo Yosiya bwe yatunulatunula, n'alaba amalaalo agaali ku lusozi, n'agenda n'aggyamu amagumba g'abafu n'agokera ku kyoto n'akyonoona, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali omusajja wa Katonda kye yalangirira. **17** Awo kabaka n'abuuza nti, "Kijjukizo ki ekyo kye ndaba?" Abasajja ab'ekibuga ne bamuddamu nti, "Ago ge malaalo ag'omusajja wa Katonda eyava mu Yuda n'alangirira ebigambo ebikwata ku kyoto eky'e Beseri, by'okikoze." **18** N'abagamba nti, "Mugaleke, era temuganya muntu yenna kukwata ku magumba ge." Awo ne batakwata ku magumba ge, wadde aga nnabbi ow'e Samaliya. **19** N'amasabo gonna agaali mu bifo ebigulumivu bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye mu bibuga bya Samaliya ne baleetera obusungu bwa Mukama okubuubuuka, Yosiya n'agavvoola era n'agaggyawo nga bwe yakola e Beseri. **20** Yosiya n'atta bakabona bonna abaaweerezanga mu bifo ebigulumivu ku byoto byayo, era amagumba gaabwe n'agokera okwo, n'oluvannyuma n'addayo e Yerusaalemi. **21** Awo kabaka n'alagira abantu bonna ng'agamba nti, "Mukwate Okuyitako kwa Mukama Katonda wammwe ng'ekyawandiikibwa bwe kiri mu Kitabo eky'endagaano." **22** Okuviira ddala ku mirembe gy'abalamuzi, ne ku mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri n'aba Yuda, tewaaliwo kukwata Mbaga ey'Okuyitako. **23** Naye mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiya, Embaga eyo n'ebaawo mu Yerusaalemi. **24** Ate era n'abafumu, n'aboogeza emizimu, n'ebifaananyi, n'eby'emizizo byonna ebyali mu Yuda ne mu Yerusaalemi, Yosiya, n'abiwera. Ekyo yakikola okutuukiriza ebigambo eby'etteeka eryali mu kitabo Kirukiya kabona kye yazuula mu Yeekaalu ya Mukama. **25** Era tewali kabaka eyasooka Yosiya wadde eyamuddirira eyamufaanana era eyakyukira Mukama n'omutima gwe gwonna, n'emmeeme ye yonna era n'amaanyi ge gonna, ng'agoberera Amateeka ga Musa. **26** Kyokka Mukama n'atakendeeza ku busungu bwe obungi obwabuubuukira ku Yuda, olw'ebikolwa byonna ebya Manase ebyaleetera Mukama okusunguwala. **27** Awo Mukama n'ayogera nti, "Ndiggyawo Yuda mu maaso gange nga bwe nnaggyawo Isirayiri, era n'ekibuga Yerusaalemi kye nneeroboza, wamu ne yeekaalu eno gye nayogerako nti, 'Erinnya lyange linaabanga omwo,' siribisaako nate mwoyo." **28** Ebyafaayo ebirala byonna eby'omu mirembe gya Yosiya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **29** Awo mu biro ebyo, Falaawo Neko nga ye kabaka wa Misiri n'ayambuka okutabaala kabaka w'e Bwasuli ku Mugga Fulaati; kabaka Yosiya n'agenda okumubeera, naye Falaawo Neko olwamulengera ng'ajja, n'amuttira e Megiddo. **30** Abaddu ba Yosiya ne bateeka omulambo gwe mu gaali ne baguggya e Megiddo ne bagutwala e Yerusaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye. Awo abantu ab'omu nsi ne batwala Yekoyakaazi mutabani wa Yosiya ne bamufukako amafuta ne bamufuula kabaka n'asikira kitaawe okuba kabaka. **31** Yekoyakaazi we yaliira obwakabaka yalina emyaka amakumi abiri mu esatu, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. **32** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama nga bajjajjaabe bwe baakola. **33** Falaawo Neko n'amuggya ku bwakabaka n'amusibira mu masamba e Libula mu nsi y'e Kamasi obutaddayo kufuga mu Yerusaalemi, era n'asalira Yuda omusolo ogw'effeeza ttani ssatu ne bisatu byakuna ne zaabu kilo amakumi asatu mu nnya. **34** Awo Falaawo Neko n'afuula Eriyakimu mutabani wa Yosiya kabaka, n'akyusa n'erinnya lye, n'amutuuma Yekoyakimu. N'aggyayo Yekoyakaazi, n'amutwala e Misiri, era eyo gye yafiira. **35** Awo Yekoyakimu n'awangayo effeeza ne zaabu nga Falaawo Neko bwe yalagira. Era okusobola okutuukirizanga ekyo, Yekoyakimu yawoozanga abantu, n'abaggyangako effeeza ne zaabu nga buli muntu bwe

yagerekebwa. **36** Yekoyakimu we yafuukira kabaka yali awezezza emyaka amakumi abiri mu etaano, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Zebida muwala wa Pedaya ow'e Luuma. **37** Naye n'akola ebibi mu maaso ga Mukama, nga bajjajjaabe be bwe baakola.

24 Mu biro ebyo, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alumba, era n'afuula Yekoyakimu omuddu we okumala emyaka esatu. Naye Yekoyakimu oluvannyuma n'ajeema, n'akola olutalo ku Nebukadduneeza. **2** Awo Mukama n'asindikira Yekoyakimu ebibinja by'Abakaludaaya, n'Abasuuli, n'Abamowaabu, n'Abamoni, n'abatuma okulumba Yuda, ng'ekigambo kya Mukama kye yayogerera mu baweereza be bannabbi bwe kyali. **3** Era ddala ebyo by'atuukirira ku Yuda ng'ekiragiro kya Mukama bwe kyali, okubaggya mu maaso ge olw'ebibi bya Manase n'ebirala byonna bye yakola, **4** ng'okwo kwe kuli okuyiwa omusaayi ogutaliiko musango. Yajjuza Yerusaalemi n'omusaayi ogutaliiko musango, Mukama kye yali tagenda kusonyiwa. **5** Ebyafaayo ebirala ebyaliwo ku mulembe gwa Yekoyakimu ne byonna bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? **6** Awo Yekoyakimu n'afa, mutabani we Yekoyakini n'amusikira okuba kabaka. **7** Kabaka w'e Misiri teyava nate mu nsi ye, kubanga kabaka w'e Babulooni yali awambye ebibye byonna okuviira ddala ku mukutu gw'Omugga ogw'e Misiri oguyiwa ku Nnyanja Ennene okutuuka ku Mugga Fulaati. **8** Yekoyakini we yafuukira kabaka yalina emyaka kkumi na munaana, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Nekusita muwala wa Erunasani ow'e Yerusaalemi. **9** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe bwe yakola. **10** Mu biro ebyo eggye lya Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni ne lirumba ekibuga ky'e Yerusaalemi, ne kizingizibwa. **11** Nebukadduneeza yennyini n'ajja mu kibuga, ng'eggye lye likyakizingizza. **12** Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda, ne nnyina, n'abaddu ba kabaka, n'abakungu be, n'abaami be bonna ne beewaayo eri kabaka w'e Babulooni mu mwaka gwe ogw'omunaana bukya alya bwakabaka, era Yekoyakini n'atwalibwa nga musibe. **13** Era mu kiseera kye kimu, Nebukadduneeza n'atwala eby'obugagga byonna okuva mu yeekaalu ya Mukama, n'okuva mu lubiri lwa kabaka, era n'atemaatema ebibya byonna ebya zaabu, Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yali akoze ng'abitadde mu yeekaalu ya Mukama, nga Mukama bwe yalagira. **14** N'atwala Yerusaalemi kyonna, n'abakungu bonna, n'abasajja abalwanyi bonna, ne baffundi bonna n'abaweesi bonna mu buwaŋŋanguse, awamu ne bawera abantu ng'omutwalo gumu. Abasemberayo ddala obwavu be yalekamu bokka. **15** Nebukadduneeza n'atwala Yekoyakini e Babulooni nga musibe okuva mu Yerusaalemi, era n'atwala ne nnyina, ne bakyala ba kabaka, n'abakungu be, n'abaami abaali ab'ekitiibwa mu nsi. **16** Ate era yawamba abasajja ab'amaanyi kasanvu, ne baffundi n'abaweesi lukumi, bonna n'abatwala e Babulooni nga basibe. **17** Nebukadduneeza n'addira Mataniya kitaawe wa Yekoyakini omuto, n'amufuula kabaka, era n'amukyusa n'erinnya n'amutuuma Zeddekiya. **18** Zeddekiya we yafuukira kabaka yalina emyaka amakumi abiri mu gumu, era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. **19** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, nga Yekoyakini bwe yakola. **20** Ebyo byonna ebyatuuka ku Yerusaalemi ne ku Yuda, byabaawo olw'obusungu bwa Mukama obwababubuukirako, era n'oluvannyuma n'abagoba mu maaso ge. Naye oluvannyuma Zeddekiya y'ajeemera kabaka w'e Babulooni.

25 Awo Zeddekiya nga yakafugira emyaka mwenda, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'eggye lye lyonna ne balumba Yerusaalemi ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'ekkumi; ne basiisira ebweru waakyo, ne bakizimbako ebigo okukyetooloola. **2** Awo ekibuga ne kizingizibwa okumala emyaka ebiri nga Zeddekiya y'akyali kabaka. **3** Ku lunaku olw'omwenda mu mwezi ogwokuna enjala n'eba nnyingi nnyo mu kibuga, abantu ab'omu nsi ne babulwako n'emmere ey'okulya. **4** Awo kabaka n'eggye lye lyonna abaali mu kibuga ne bawagula mu bbugwe ekituli, ekiro, ne badduka nga bayita mu mulyango ogwaliraanganga ennimiro ya kabaka ne bayita ne ku Bakaludaaya abaali bazingizza ekibuga enjuuyi zonna. **5** Naye eggye ly'Abakaludaaya ne bagoberera kabaka, okutuusa lwe bamukwatira mu nsenyi ez'e Yeriko n'eggye lye lyonna ne lisaasaana okumwabulira. **6** Ne bawamba kabaka, ne bamuleeta eri kabaka w'e Babulooni e Libula gye yasalirwa omusango. **7** Ne battira batabani ba Zeddekiya mu maaso ge, ne bamuggyamu amaaso, ne bamuteeka mu masamba, n'atwalibwa e Babulooni. **8** Awo ku lunaku olw'omusanvu mu mwezi ogwokutaano mu mwaka ogw'ekkumi n'omwenda ogw'obwakabaka bwa Nebukadduneeza, kabaka w'e Babulooni, Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye lya kabaka ery'oku ntikko, ate nga mwami wa kabaka w'e Babulooni n'ajja mu Yerusaalemi. **9** N'ayokya yeekaalu ya Mukama, n'olubiri lwa kabaka, n'ennyumba zonna na buli kizimbe ekikulu era nga kya muwendo mu Yerusaalemi. **10** Awo eggye lyonna ery'Abakaludaaya nga bakulemberwa omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko, ne bamenya bbugwe wa Yerusaalemi. **11** Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala abantu bonna abaali basigaddewo mu kibuga, mu buwaŋŋanguse nga basibe, n'abaali baasenga kabaka w'e Babulooni, n'abalala bonna abaali mu kibuga. **12** Wabula yalekamu abaali basemberayo ddala obwavu mu nsi eyo, okulabiriranga emizabbibu n'okulimanga. **13** Abakaludaaya ne bamenyaamenya empagi ez'ebikomo n'ebyuma ebyawaniriranga ennyanja ey'ekikomo, n'ennyanja ey'ekikomo, ebyali mu yeekaalu ya Mukama, n'ebikomo byamu ne babitwala e Babulooni. **14** Era baatwala n'entamu, n'ebisena, n'ebisalako ebisirinza, n'ebijjiiko n'ebintu byonna eby'ekikomo ebyakozesebwanga mu yeekaalu. **15** Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala n'ebyoterezo wamu n'ebibya ebyali ebya zaabu n'ebyali ebya ffeeza. **16** Ekikomo ekyava mu mpagi ebbiri, ne mu nnyanja, ne mu byuma ebyawaniriranga

ennyanja ey'ekikomo, Sulemaani bye yakolera yeekaalu ya Mukama, obuzito bwakyo nga tebumanyiddwa. **17** Buli mpagi obugulumivu yali mita munaana ne desimoolo emu ne ku mutwe gwayo nga kuliko ekikomo ng'obugulumivu bwakyo mita emu ne desimoolo ssatu, nga kitoneddwatoneddwa n'ebifaananyi n'amakomamawanga ag'ekikomo okukyetooloola. N'empagi eyookubiri yali ekoleddwa mu ngeri y'emu. **18** Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala nga basibe: Seraya kabona Asinga obukulu, n'omumyuka we Zeffaniya, n'abaggazi abasatu. **19** Era yatwala n'omukungu eyaduumiranga abasajja abalwanyi, n'abakungu abalala bataano abatuulanga ku lukiiko lwa kabaka; era n'atwala n'omuwandiisi omukulu eyavunaanyizibwanga okuyingizanga abantu mu magye mu nsi ya Yuda, n'abasajja abannansi nkaaga abaasangibwa mu kibuga. **20** Abo bonna Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'abatwalira kabaka w'e Babulooni e Libula. **21** Kabaka w'e Babulooni n'abattira eyo e Libula, mu nsi y'e Kamasi. Bw'atyo Yuda n'atwalibwa mu buwaŋŋanguse nga musibe, okuva mu nsi ye. **22** Awo Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alonda Gedaliya mutabani wa Akikamu, muzzukulu wa Safani okuba omukulembeze w'abo abaali basigaddewo mu Yuda. **23** Awo abakungu ab'eggye n'abasajja abalala bwe baawulira nga kabaka w'e Babulooni alonze Gedaliya okuba omukulembeze, ne bagenda eri Gedaliya e Mizupa. Abasajja abakungu abo baali Isimayiri mutabani wa Nesaniya, ne Yokanaani mutabani wa Kaleya, ne Seraya mutabani wa Tanukumesi Omunetofa, ne Yaazaniya mutabani w'Omumaakasi. **24** Gedaliya n'abalayirira bo n'abasajja baabwe n'abagamba nti, "Temutya bakungu Bakaludaaya, naye mutereere mu nsi muweereze kabaka w'e Babulooni kale ebintu byonna binaabagendera bulungi." **25** Naye mu mwezi ogw'omusanvu, Isimayiri mutabani wa Nesaniya, muzzukulu wa Erisaama ow'olulyo olulangira n'ajja n'abasajja kkumi, n'alumba Gedaliya era n'amutta, awamu n'Abayudaaya; n'Abakaludaaya abaali awamu naye e Mizupa nabo n'abatta. **26** Awo abantu bonna okuviira ddala ku wawansi okutuukira ddala ku w'eddaala erya waggulu, n'abamaggye abakulu bonna, ne baddukira e Misiri, nga batidde Abakaludaaya. **27** Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda nga yakamala emyaka amakumi asatu mu musanvu mu buwaŋŋanguse mu busibe, nga Evirumerodaki kyajje afuuke kabaka w'e Babulooni, Evirumerodaki n'ata Yekoyakini kabaka wa Yuda okuva mu kkomera ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri. **28** N'ayogera naye ebigambo ebyekisa, n'amuwa n'ekitiibwa ekya waggulu okusinga ne bakabaka abalala abaali awamu naye mu buwaŋŋanguse mu busibe e Babulooni. **29** Awo Yekoyakini n'aggyamu ebyambalo bye eby'ekkomera n'aliiranga wamu ne kabaka w'e Babulooni ku mmeeza ya kabaka ennaku zonna ez'obulamu bwe. **30** Kabaka n'awanga Yekoyakini omugabo ogwa buli lunaku ennaku zonna ez'obulamu bwe.

1 Ebyomumirembe

1 Adamu yazaala Seezi, Seezi n'azaala Enosi; **2** Enosi
n'azaala Kenani, Kenani n'azaala Makalaleri, Makalaleri
n'azaala Yaledi; **3** Yaledi n'azaala Enoka, Enoka n'azaala
Mesuseera, Mesuseera n'azaala Lameka, Lameka n'azaala
Nuuwa. **4** Nuuwa n'azaala Seemu, ne Kaamu ne Yafeesi. **5**
Batabani ba Yafeesi baali: Gomeri, ne Magogi, ne Madayi,
ne Yavani, ne Tubali, ne Meseki, ne Tirasi. **6** Batabani
ba Gomeri baali: Asukenaazi, ne Difasi ne Togaluma. **7**
Batabani ba Yavani baali: Erisa, ne Talusiisi, ne Kittimu,
ne Lodanimu. **8** Batabani ba Kaamu baali: Kuusi, ne
Mizulayimu, ne Puuti, ne Kanani. **9** Batabani ba Kuusi baali:
Seeba, ne Kavira, ne Sabuta, ne Laama, ne Sabuteka.
Ne batabani ba Laama baali: Seeba ne Dedani. **10** Kuusi
n'azaala Nimuloodi, Nimuloodi n'akula n'afuuka omusajja
omuzira ow'amaanyi mu nsi. **11** Mizulayimu n'azaala
Ludimu, ne Anamimu, ne Lekabimu, ne Nafutukimu; **12** ne
Pasulusimu, ne Kasulukimu (Abafirisuuti mwe basibuka),
ne Kafutolimu. **13** Kanani n'azaala Sidoni, ye mutabani
we omukulu, ne Keesi; **14** n'Abayebusi, n'Abamoli,
n'Abagirugaasi; **15** n'Abakiivi, n'Abaluki, n'Abasiini; **16**
n'Aballuvadi, n'Abazemali n'Abakamasi. **17** Batabani ba
Seemu baali: Eramu, ne Asuli, ne Alupakusaadi, ne Ludi
ne Alamu. Ate batabani ba Alamu baali: Uzi, ne Kuuli,
ne Geseri, ne Meseki. **18** Alupakusaadi n'azaala Seera,
Seera n'azaala Eberi. **19** Eberi yazaala abaana babiri
aboobulenzi, erinnya ly'omu nga ye Peregi, amakulu
nti ensi yali egabiddwamu, n'erinnya ly'omulala nga ye
Yokutaani. **20** Yokutaani n'azaala Alumodaadi, ne Serefu,
ne Kazalumaveesi, ne Yera; **21** ne Kadolaamu, ne Uzali, ne
Dikula; **22** ne Ebali, ne Abimayeeri, ne Seeba; **23** ne Ofiri,
ne Kavira ne Yobabu. Era abo bonna be baali batabani
ba Yokutaani. **24** Enda ya Seemu okutuuka ku Ibulaamu
ye yali eno; Seemu n'azaala Alupakusaadi, Alupakusaadi
n'azaala Seera, **25** Seera n'azaala Eberi, Eberi n'azaala
Peregi, ne Peregi n'azaala Lewu. **26** Lewu n'azaala Serugi,
Serugi n'azaala Nakoli, ne Nakoli n'azaala Teera, **27** Teera
n'azaala wa Ibulaamu, oyo ye Ibulayimu. **28** Batabani ba
Ibulayimu baali Isaaka ne Isimayiri. **29** Luno lwe lulyo
lwabwe: Nebayoosi ye yali mutabani wa Isimayiri omukulu,
ne kulyoka kuddako Kedali, ne Adubeeri, ne Mibusamu, **30**
ne Misuma, ne Duma, ne Massa, ne Kadadi, ne Teema, **31**
ne Yetuli, ne Nafisi ne Kedema. Eyo y'enda ya Isimayiri. **32**
Batabani ba Ketula, omuweereza omukazi owa Ibulayimu
be baali Zimulaani, ne Yokusaani, ne Medani, ne Midiyaani,
ne Isubaki ne Suwa. Ate batabani ba Yokusaani baali
Seeba ne Dedani. **33** Batabani ba Midiyaani baali Efa,
ne Eferi, ne Kanoki, ne Abida ne Eruda. Abo bonna be
baali bazzukulu ba Ketula. **34** Ibulayimu n'azaala Isaaka;
batabani ba Isaaka baali Esawu ne Isirayiri. **35** Batabani ba
Esawu baali Erifaazi, ne Leweri, ne Yewusi, ne Yalamu ne
Koola. **36** Batabani ba Erifaazi baali Temani, ne Omali, ne
Zeefi, ne Gatamu, ne Kenozi, ne Timuna ne Amaleki. **37**
Batabani ba Leweri baali Nakasi, ne Zeera, ne Samma ne
Mizza. **38** Batabani ba Seyiri baali Lotani, ne Sobali, ne
Zibyoni, ne Ana, ne Disoni, ne Ezeri ne Disani. **39** Batabani
ba Lotani baali Kooli, ne Komamu; Timuna yali mwannyina
Lotani. **40** Batabani ba Sobali baali Aliyani, ne Manakasi,
ne Ebali, ne Seefi ne Onamu. Ne batabani ba Zibyoni baali
Aya ne Ana. **41** Mutabani wa Ana yali Disoni, batabani
ba Disoni nga be ba Kamulani, ne Esubani, ne Isulani ne
Kerani. **42** Batabani ba Ezeri baali Birukani, ne Zaavani ne
Yaakani; batabani ba Disani baali Uzi ne Alani. **43** Bano be
bakabaka abaafuga mu Edomu nga tewannabaawo kabaka
mu Isirayiri abafuga: Bera mutabani wa Byoli n'erinnya
ly'ekibuga kye lyali Dinukaba. **44** Bera bwe yafa, Yokabu
mutabani wa Zeera ow'e Bozula n'amusikira okuba kabaka.
45 Yokabu bwe yafa, Kusamu eyava mu nsi y'Abatemani,
n'amusikira okuba kabaka. **46** Kusamu bwe yafa, Kadadi
mutabani wa Bedadi, eyali awangudde Midiyaani mu nsi
Mowaabu, n'afuga mu kifo kye n'erinnya ly'ekibuga kye lyali
Avisi. **47** Kadadi bwe yafa, Samula ow'e Masuleka n'afuga
mu kifo kye. **48** Samula bwe yafa, Sawuli ow'e Lekobosi ekiri
okumpi n'omugga Fulaati, n'afuga mu kifo kye. **49** Sawuli
bwe yafa, Baalukanani mutabani wa Akubooli n'afuga mu
kifo kye. **50** Baalukanani bwe yafa, Kadadi n'afuga mu kifo
kye, n'erinnya ly'ekibuga kye lyali Payi, ate nga mukyala
we ye Meketaberi muwala wa Matuledi, ate era nga ye
muzzukulu wa Mezakabu. **51** Kadadi naye n'afa. Abakungu
ba Edomu baali Timuna, ne Aliya, Yesesi, **52** ne Okolibama,
ne Era, ne Pinoni, **53** ne Kenozi, ne Temani, ne Mibuzali,
54 ne Magudyeri, ne Iramu. Abo be baali abakungu ba
Edomu.

2 Bano be baali batabani ba Isirayiri: Lewubeeni, ne
Simyoni, ne Leevi, ne Yuda, ne Isakaali, ne Zebbulooni,
2 ne Ddaani, ne Yusufu, ne Benyamini, ne Nafutaali, ne
Gaadi ne Aseri. **3** Batabani ba Yuda baali Eri, ne Onani ne
Seera, era nnyabwe ye yali Basusuwa Omukanani. Eri,
eyali mutabani wa Yuda omukulu n'akola ebibi mu maaso
ga Mukama, era Mukama n'amutta. **4** Tamali muka mwana
wa Yuda, n'azaalira Yuda Pereezi, ne Zeera. Batabani ba
Yuda bonna awamu baali bataano. **5** Batabani ba Perezi
baali Kezulooni ne Kamuli. **6** Batabani ba Zeera baali
Zimuli, ne Esani, ne Kemani, ne Kalukoli, ne Dala, bonna
awamu bataano. **7** Mutabani wa Kalumi ye yali Akali,
eyaleetera Isirayiri emitawaana kubanga yayonoona mu
ebyo ebyawongebwa. **8** Mutabani wa Esani ye yali Azaliya.
9 Batabani ba Kezulooni baali Yerameeri, ne Laamu ne
Kerubayi. **10** Laamu n'azaala Amminadaabu, Amminadaabu
n'aba kitaawe n'azaala Nakusoni, eyali omukulu w'ekika
kya Yuda. **11** Nakusoni n'azaala Saluma, ne Saluma
n'azaala Bowaazi, **12** Bowaazi ye n'azaala Obedi ate Obedi
n'azaala Yese. **13** Yese n'azaala Eriyaabu, eyali mutabani
we omukulu; Abinadaabu nga ye wookubiri, Simeeyi nga ye
wookusatu, **14** Nesaneeri nga ye wookuna, Laddayi nga ye
wookutaano, **15** Ozemu n'aba ow'omukaaga, Dawudi nga
ye wa musanvu. **16** Bannyinaabwe be baali Zeruyiya ne
Abbigayiri. Batabani ba Zeruyiya baali basatu nga be ba
Abisaayi, Yowaabu ne Asakeri. **17** Abbigayiri yali nnyina
wa Amasa, ne Amasa n'azaala Yeseri Omuyisimayiri.
18 Kalebu mutabani wa Kezulooni n'azaala abaana mu

Azuba mukyala we ate era ne mu Yeriyoosi. Yeseri, ne Sobabu, ne Aludoni be baali abaana ba Azuba. **19** Azuba bwe yafa, Kalebu n'awasa Efulaasi, eyamuzaalira Kuuli. **20** Kuuli n'azaala Uli, Uli n'azaala Bezaleeri. **21** Oluvannyuma Kezulooni, ne yeebaka ne muwala wa Makiri kitaawe wa Gireyaadi, gwe yali afumbiddwa nga wa myaka nkaaga, n'amuzaalira Segubu. **22** Segubu n'azaala Yayiri, eyafuganga ebibuga amakumi abiri mu bisatu mu nsi ye Gireyaadi. **23** Naye Gesuli ne Alamu ne bawamba ebibuga bya Yayiri, Kenasi n'ebyalo byayo, byonna awamu byali ebibuga nkaaga. Abo bonna be baali abazzukulu ba Makiri, kitaawe wa Gireyaadi. **24** Kezulooni ng'amaze okufa, Kalebu ne yeebaka ne maama we omuto Efulaasi eyali mukyala wa kitaawe, n'amuzaalira Asukuli, n'azaala Tekowa. **25** Yerumeeri mutabani wa Kezulooni omukulu yalina batabani be bataano nga be ba Laamu, mutabani we omukulu, ne Buna, ne Oleni, ne Ozemu ne Akiya. **26** Wabula Yerumeeri yalina omukyala omulala ng'erinnya lye ye Atala, era oyo yali nnyina Onamu. **27** Batabani ba Laamu mutabani omukulu owa Yerameeri baali Maazi, ne Yamuni ne Ekeri. **28** Batabani ba Onamu be baali Sammayi ne Yada, ate batabani ba Sammayi nga be ba Nadabu ne Abisuli. **29** Abisuli yalina omukyala erinnya lye Abikayiri, era n'amuzaalira Abani ne Molidi. **30** Batabani ba Nadabu be baali Seredi ne Appayimu, naye Seredi n'afa nga tazadde mwana. **31** Mutabani wa Appayimu yali Isi, ate nga Isi ye kitaawe wa Akulayi. **32** Batabani ba Yada muganda we Sammayi be baali Yeseri ne Yonasaani, naye Yeseri n'afa nga tazadde mwana. **33** Batabani ba Yonasaani be baali Peresi ne Zaza. Abo bonna be baali bazzukulu ba Yerameeri. **34** Sesani ye yalina baana ba buwala bokka, ng'alina n'omuddu Omumisiri, erinnya lye Yala. **35** Sesani n'awaayo omu ku bawala be okufuumbirwa omuddu we Yala, era omuwala n'azaala Attayi. **36** Attayi n'azaala Nasani, ne Nasani n'azaala Zabadi. **37** Zabadi n'azaala Efulali, ne Efulali n'azaala Obedi. **38** Obedi n'azaala Yeeku, ne Yeeku n'azaala Azaliya. **39** Azaliya n'azaala Kerezi, ne Kerezi n'azaala Ereyaasa. **40** Ereyaasa n'azaala Sisumaayi, ne Sisumaayi n'azaala Sallumu. **41** Sallumu n'azaala Yekamiya, ne Yekamiya n'azaala Erisaama. **42** Omwana omukulu owa Kalebu muganda wa Yerameeri, ye yali Mesa, ate Mesa n'azaala Zifu. Zifu n'azaala Malesa, Malesa n'azaala Kebbulooni. **43** Batabani ba Kebbulooni baali Koola, ne Tappua, ne Lekemu, ne Sema. **44** Sema n'azaala Lakamu, ne Lakamu n'azaala Yolukeyaamu. Lekemu n'azaala Sammayi. **45** Mutabani wa Sammayi n'azaala Manoni, ne Mawoni n'azaala Besuzuli. **46** Efa omukazi omulala owa Kalebu yamuzaalira Kalani, ne Moza ne Gazezi. Ate Kalani n'azaala omulenzi gwe yatuuma Gazezi. **47** Batabani ba Yadayi baali Legemu, ne Yosamu, ne Gesani, ne Pereti, ne Efa ne Saafu. **48** Ate era Kalebu yalina omukazi omulala, Maaka eyamuzaalira Seberi ne Tirukaana. **49** Mukazi we oyo yazaalayo n'omwana omulala erinnya lye Saafu, eyazaala Madumanna. Seva n'azaala Makubena ne Gibea. Muwala wa Kalebu ye yali Akusa. **50** Abo be baali bazzukulu ba Kalebu. Batabani ba Kuuli baali Efulaasa omuggulanda, Sobali n'azaala Kiriyasuyalimu, **51** Saluma n'azaala Besirekemu, ne Kalefu n'azaala Besugaderi. **52** Sabali eyazaala Kiriyasuyalimu, yalina abaana abalala nga be ba Kalowe, ne kimu kyakubiri eky'Abamenukosi, **53** n'ebika ebya Kiriyasuyalimu nga be ba Abayisuli, n'Abapusi, n'Abasumasi, n'Abamisulayi. Muno mwe mwasibuka Abazolasi n'Abayesutawooli. **54** Batabani ba Saluma baali Besirekemu, n'Abanetufa, Atulosubesuyowabu, ne kimu kyakubiri eky'Abamanakasi, Abazooli, **55** n'ebika by'abawandiisi b'amateeka abaabeeranga e Yabezi, nga be b'Abatirasi, Abasimeyasi, n'Abasukasi. Bano be Bakeeni abasibuka mu Kammasi, era be baavaamu oluggya lwa Lekabu.

3 Bano be baana Dawudi be yazaalira mu Kebbulooni: Omuggulanda ye yali Amunoni gwe yazaala mu Akinoamu Omuyezuleeri; owookubiri ye yali Danyeri gwe yazaala mu Abbigayiri Omukalumeeri; **2** owookusatu ye yali Abusaalomu gwe yazaala mu Maaka muwala wa Talumaayi kabaka w'e Gesuli; n'owookuna ye yali Adoniya gwe yazaala mu Kaggisi. **3** Owookutaano ye yali Sefatiya, gwe yazaala mu Abitali n'ow'omukaaga nga ye Isuleyamu gwe yazaala mu Egula. **4** Bano omukaaga Dawudi be yazaalira mu Kebbulooni, gye yafugira emyaka musanvu n'emyezi mukaaga. Dawudi yafugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi asatu mu esatu, **5** era bano be baana be yazaalira eyo: Simeeyi, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani be yazaala mu Besusebba muwala wa Amiyeeri. **6** N'abalala baali Ibukali, ne Erisaama, ne Erifereti, **7** ne Noga, ne Nefegi, ne Yafiya, **8** ne Erisaama, ne Eriyada, ne Erifereti, bonna awamu mwenda. **9** Bano bonna be baali batabani ba Dawudi, obutabala batabani be abalala aba bazaana be. Tamali ye yali mwannyinaabwe. **10** Mutabani wa Sulemaani yali Lekobowaamu, ne Abiya nga ye mutabani wa Lekobowaamu, ne Asa nga ye mutabani wa Abiya, ne Yekosafaati nga ye mutabani wa Asa, **11** ne Yolaamu nga ye mutabani wa Yekosafaati, ne Akaziya nga ye mutabani wa Yolaamu, ne Yowaasi nga ye mutabani wa Akaziya, **12** Amaziya nga ye mutabani wa Yowaasi, ne Azaliya nga ye mutabani wa Amaziya, ne Yosamu nga ye mutabani wa Azaliya. **13** Akazi yali mutabani wa Yosamu, ne Keezeekiya nga ye mutabani wa Akazi, ne Manase nga ye mutabani wa Keezeekiya. **14** Amoni yali mutabani wa Manase, ne Yosiya nga ye mutabani wa Amoni. **15** Batabani ba Yosiya baali Yokanaani omuggulanda, ne Yekoyakimu ye yali owookubiri, ne Zeddekiya nga wa wakusatu, ne Sallumu nga wakuna. **16** Batabani ba Yekoyakimu baali Yekoniya ne Zeddekiya. **17** Abaddirira mu lulyo lwa Yekoniya omuwambe be ba: Seyalutyeri mutabani we, **18** ne Malukiramu, ne Pedaya, ne Senazzali, ne Yekamiya, ne Kosama ne Nedabiya. **19** Batabani ba Pedaya baali Zerubbaberi ne Simeeyi. Batabani ba Zerubbaberi baali Mesullamu ne Kananiya, ne Seronisi nga ye mwannyinaabwe. **20** N'abalala abataano be yazaala baali Kasuba, ne Okeri, ne Berekiya, ne Kasadiya ne Yusubukesedi. **21** Batabani ba Kananiya baali Peratiya ne Yesukaya, ne mutabani wa Yesukaya nga ye Lefaya, ne mutabani wa Lefaya nga ye Alunani, ne mutabani wa Alumani nga ye Obadiya, ne mutabani wa Obadiya nga

ye Sekaniya. **22** Ab'olulyo lwa Sekaniya baali Semaaya mutabani we, ng'abazzukulu be ba Kattusi, ne Igali, ne Baliya, ne Neyaliya, ne Safati. Abazzukulu bonna awamu baali mukaaga. **23** Batabani ba Neyaliya baali Eriwenayi, ne Kizukiya, ne Azulikamu, be baana basatu bonna awamu. **24** Batabani ba Eriwenayi baali Kodaviya, ne Eriyasibu, ne Peraya, ne Akkubu, ne Yokanaani, ne Deraya ne Anami, be baana musanvu.

4 Bazzukulu ba Yuda abalala baali Pereezi, ne Kezulooni, ne Kalumi, ne Kuuli ne Sobali. **2** Leyaya mutabani wa Sobali n'azaala Yakasi, ne Yakasi n'azaala Akumayi ne Lakadi. Bano baali ba mu nnyumba ya Abazolasi. **3** Ne bano, be baali baganda ba Etamu, ne Yezuleeri, ne Isuma, ne Idubasi, ne mwannyinaabwe nga ye Kazzereruponi. **4** Penueri n'azaala Gedoli, ne Ezeri n'azaala Kusa. Bano be baali abazzukulu ba Kuuli, ng'omuzzukulu omukulu mu luggya ye Efulaasa, omukulembeze wa Besirekemu. **5** Asukuli n'azaala Tekowa eyalina abakyala babiri omu nga ye Keera omulala nga ye Naala. **6** Naala n'amuzaalira Akuzzamu, ne Keferi, ne Temeni ne Kaakusutali; era abo be baali abaana ba Naala. **7** Keera n'amuzaalira Zeresi, ne Izukali, ne Esumani **8** ne Kakkozi eyali kitaawe wa Anubu, ne Zobeba, ate n'aba jjajja w'ennyumba ya Akalukeri mutabani wa Kalumu. **9** Yabezi yali wa kitiibwa okusinga baganda be, ne nnyina n'amutuuma erinnya Yabezi amakulu nti, "Namuzaalira mu bulumi." **10** Yabezi n'akoowoola Katonda wa Isirayiri ng'agamba nti, "Ompeere ddala omukisa, ogaziye ensalo yange! Omukono gwo gubeere wamu nange, gunkuume obutagwa mu kabi konna, nneme okulumwa mu mutima." Katonda n'addamu okusaba kwe. **11** Kerubu muganda wa Suwa, n'azaala Mekiri, ate nga kitaawe wa Esutoni. **12** Esutoni n'azaala Besulafa, ne Paseya, ne Tekina eyali omukulembeze wa Irunakasi. Bano be basajja ab'e Leka. **13** Batabani ba Kenazi baali Osuniyeri ne Seraya. Batabani ba Osuniyeri baali Kasasi ne Myonosaayi. **14** Myonosaayi n'azaala Ofula. Ate Seraya n'azaala Yowaabu, ne Yowaabu ye yali jjajja wa Gekalasimu abaalinga abaweesi. **15** Batabani ba Kolebu mutabani wa Yefune baali Iru, ne Era ne Naamu. Ne Era n'azaala Kenazi. **16** Batabani ba Yekalereri baali Zifu, ne Zifa, ne Tiriya ne Asaleri. **17** Batabani ba Ezula baali Yeseri, ne Meredi, ne Eferi, ne Yaloni. Omu ku bakyala ba Meredi ye yali Bisiya muwala wa Falaawo, era n'amuzaalira Miryamu, ne Sammayi, ne Isuba eyazaala Esutemoa. **18** Abo be baana ba muwala wa Falaawo Bisiya, Meredi gwe yali awasizza. Omukyala we Omuyudaaya yamuzaalira Yeredi kitaawe wa Gedoli, ne Keberi kitaawe wa Soko, ne Yekusyeri kitaawe wa Zanona. **19** Kodiya n'azaala abaana mu mwannyina wa Nakamu era be baali ekika kya Keyira Omugalumi ne Esutemoa Omumaakasi. **20** Batabani ba Simoni baali Amunoni, ne Linna, ne Benikanani, ne Tironi. N'ab'ennyumba ya Isi baali Zokesi ne Benizokesi. **21** Batabani ba Seera mutabani wa Yuda baali Eri eyazaala Leka, kitaawe wa Malesa, ate era jjajja w'ebika by'abo abaalukanga linena e Besiyasubeya, **22** Yokimu ye yali jjajja w'abasajja ab'e Kozeba, ne Yowaasi ne Salafu abaafuganga Mowaabu ne Yasubirekemu. (Ebigambo bino bya mu biseera bya dda). **23** Abo be baali ababumbi b'ensuwa abaabeeranga e Netayimu n'e Gedera, era baabeeranga mu lubiri lwa kabaka nga bamukolera. **24** Batabani ba Simyoni baali Nemweri, ne Yanini, ne Yalibu, ne Zeera ne Sawuli. **25** Mutabani wa Sawuli yali Sallumu, ne bazzukulu be nga be Mibusamu ne Misuma. **26** Mutabani wa Misuma yali Kammweri, eyazaala Zakkuli, nga ate jjajja wa Simeeyi. **27** Simeeyi yalina abaana aboobulenzi kumi na mukaaga n'aboobuwala mukaaga, naye baganda be tebalina baana bangi, ekika kyabwe kyekyava tekyala nnyo ng'ekya Yuda. **28** Babeeranga mu Beeruseba, ne Molada, ne Kazalusuwali, **29** ne Biruka, ne Ezemu, ne Toladi, **30** ne Besweri, ne Koluma, ne Zikulagi, **31** ne Besumalukabosi, ne Kozalususimu, ne Besubiri ne Saalayimu. Bino byali bibuga byabwe okutuusa Dawudi lwe yalya obwakabaka. **32** Ebyalo byabwe ebirala byali Etamu, ne Ayini, ne Limmoni, ne Tokeni ne Asani, byonna awamu by'ebitaano, **33** n'ebyalo ebirala byonna ebyali byetoolodde ebibuga ebyo okutuukira ddala e Baali. Eyo gye baasenga era ne bakuuma ebyafaayo by'obujjajjabwe. **34** Mesobabu, ne Yamulaki, ne Yosa mutabani wa Amonya; **35** ne Yoweeri, ne Yeeku mutabani wa Yosibiya, muzzukulu wa Seraya, muzzukulu wa Asyeri. **36** Eriwenayi, ne Yaakoba, ne Yesokaya, ne Asaya, ne Adyeri, ne Yesimyeri, ne Benaya, **37** ne Ziza mutabani wa Sifi muzzukulu wa Alooni, muzzukulu wa Yedaya, muzzukulu wa Simuli, muzzukulu wa Semaaya. **38** Abo aboogeddwako baali bakulu ba bika byabwe. Ennyumba zaabwe ne zeeyongera nnyo. **39** Be basenguka okwolekera omulyango gwa Gedoli ekiri ku luuyi olw'ebuvanjuba lw'ekiwonvu, nga banoonya aw'okulundira ebisibo byabwe. **40** Baalaba omuddo omugimu omulungi, n'ensi yali ngazi, ng'erimu emirembe era nga nteefu. Bazzukulu ba Kaamu be baaberangamu edda. **41** Abasajja abo aboogeddwako baaliwo mu mirembe gya Keezeekiya kabaka wa Yuda, era baalumba eweema za bazzukulu ba Kaamu n'Abamewuni abaabeeranga omwo ne babazikiririza ddala, obutalekaawo muntu n'omu wadde ekintu kyonna. Ne babeeranga omwo kubanga waaliyo omuddo ogw'okuwa ebisibo byabwe. **42** Awo abamu ku batabani ba Simyoni, abasajja enkumi ttaano nga bakulembeddwamu Peratiya, ne Neyaliya, ne Lefaya ne Wuziyeeri batabani ba Isi ne balumba Seyiri ensi ey'ensozi. **43** Era baazikiriza n'ekitundu ky'Abamaleki ekyali kisigaddewo, oluvannyuma ne basenga eyo, okutuusa olunaku lwa leero.

5 Batabani ba Lewubeeni, mutabani omukulu owa Isirayiri, ye yali omubereberye, naye nayonoona obufumbo bwa kitaawe, obusika bwe ng'omuggulanda ne buweebwa batabani ba Yusufu mutabani wa Isirayiri, kyeyava tabalirwa mu byafaayo ng'omubereberye. **2** Yuda yali w'amaanyi okusinga baganda be, era mu ye mwe mwava kabaka ow'eggwanga lya Isirayiri, wabula ebyobusika eby'obuggulanda byali bya mutabani wa Yusufu omukulu. **3** Batabani ba Lewubeeni, mutabani omukulu owa Isirayiri baali: Kanoki, ne Palu, ne Kezulooni ne Kalumi. **4** Ab'enda ya Yoweeri baali Semaaya mutabani we, ne Gogi muzzukulu

we, ne Simeeyi muzzukulu we. **5** Mikka yali mutabani wa Simeeyi, ne Leyaya n'aba muzzukulu we, ne Baali n'aba muzzukulu we. **6** Mutabani wa Baali yali Beera, omukulu w'ekika ky'Abalewubeeni, Tirugazupiruneseri kabaka w'e Busuuli gwe yatwala mu buwaŋŋanguse. **7** Baganda be ng'enda zaabwe bwe zaali be bano: Yeyeri omukulu w'ekika, Zekkaliya, **8** Bera mutabani wa Azozi, muzzukulu wa Sema, muzzukulu wa Yoweeri. Be baasenga mu Aloweri okutuuka e Nebo ne Baalu Myoni. **9** Ate baasenga n'ebuvanjuba w'eddungu okutuukira ddala ku mugga Fulaati, kubanga amagana gaabwe gaali gaaze nnyo. **10** Awo ku mirembe gya Sawulo ne balumba Abakaguli, era Abakaguli ne bagwa mu mikono gyabwe, era bali ne beegazaanyiza mu nsi y'Abakaguli okutuukira ddala ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'e Gireyaadi. **11** Bazzukulu ba Gaadi baabeeranga okuliraana Basani okwolekera Saleka. **12** Yoweeri ye yali omukulembeze, ne Safamu nga ye mumyuka we, ate ne wabaawo ne Yanayi ne Safati mu Basani. **13** Baganda baabwe mu nda z'abajjajjaabwe bwe baali Mikayiri, ne Mesullamu, ne Seeba, ne Yolayi, ne Yakani, ne Ziya, ne Eberi, bonna awamu musanvu. **14** Bano be baali ab'omu nnyumba ya Abikayiri mutabani wa Kuuli, muzzukulu wa Yalowa, muzzukulu wa Gireyaadi, muzzukulu wa Mikayiri, muzzukulu wa Yesisayi, muzzukulu wa Yakudo, ne muzzukulu wa Buzi. **15** Aki mutabani wa Abudyeri, muzzukulu wa Guni, omukulu w'ennyumba yaabwe. **16** Baabeeranga mu Gireyaadi, mu Basani, ne mu bibuga byayo ebirala ne mu malundiro g'e Saloni okutuuka ku nsalo yaayo. **17** Bino byonna byawandiikibwa mu bitabo ebyafaayo mu mirembe gya Yosamu kabaka wa Yuda, ne Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri. **18** Abalewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase baalina abasajja emitwalo ena mu enkumi nnya mu lusanvu mu nkaaga, ab'amaanyi era nga bazira mu kukwata engabo, ekitala, ne mu kukozesa obusaale, era nga batendeke mu kulwana. **19** Ne balumba Abakaguli, ne Yetuli, ne Nafisi ne Nodabu. **20** Olw'okwesiga n'okusaba Katonda okubabeera, baawangula Abakaguli mu lutalo. **21** Baanyaga amagana g'ente, n'eŋŋamira emitwalo etaano, n'endiga emitwalo abiri mu etaano n'endogoyi enkumi bbiri ate ne bawamba n'abasajja emitwalo kkumi. **22** Era bangi ku bo battibwa kubanga olutalo lwali lwa Katonda. Ne basenga eyo okutuusa lwe baawaŋŋangusibwa. **23** Abantu ab'ekitundu ky'ekika kya Manase baali bangi nnyo, era baasenga mu nsi eya Basani okutuuka ku Baalukerumooni, ne Seniri, ne ku lusozi Kerumooni. **24** Bano be baali abakulu b'ennyumba zaabwe: Eferi, ne Isi, ne Eryeri, ne Azulyeri, ne Yeremiya, ne Kodaviya, ne Yakudyeri, abasajja abazira era ab'amaanyi, abettutumu, nga gy'emitwe gy'ennyumba zaabwe. **25** Naye ne bakola ebibi ebimenya ebiragiro bya Katonda wa bajjajjaabwe, ne bagoberera bakatonda baamawanga ag'omu nsi eyo, Katonda be yazikiririza mu maaso gaabwe. **26** Katonda wa Isirayiri kyeyava akubiriza omwoyo gwa Puli kabaka w'e Bwasuli, eyayitibwanga Tirugazupiruneseri, n'alumba Abalewubeeni, n'Abagaadi n'ekitundu ekyali kisigaddewo ku Manase, n'abawamba era n'abatwala mu buwaŋŋanguse e Kala, n'e Kaboli, n'e Kaala ne ku mugga Gozani, gye bali n'okutuusa leero.

6 Batabani ba Leevi baali Gerusoni, ne Kokasi ne Merali. **2** Batabani ba Kokasi ne baba Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni, ne Wuziyeeri. **3** Ate abaana ba Amulaamu baali Alooni, ne Musa ne Miryamu. Batabani ba Alooni baali Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali. **4** Eriyazaali n'azaala Finekaasi, ate Finekaasi n'azaala Abisuwa; **5** Abisuwa n'azaala Bukki, ate Bukki n'azaala Uzzi; **6** Uzzi n'azaala Zerakiya, ne Zerakiya n'azaala Merayoosi; **7** Merayoosi n'azaala Amaliya, ne Amaliya n'azaala Akitubu; **8** Akitubu n'azaala Zadooki, ate Zadooki n'azaala Akimaazi; **9** Akimaazi n'azaala Azaliya, ne Azaliya n'azaala Yokanaani; **10** Yokanaani n'azaala Azaliya (oyo ye yaweerezanga nga kabona mu yeekaalu sulemaani gye yazimba mu Yerusaalemi); **11** Azaliya n'azaala Amaliya, ne Amaliya n'azaala Akitubu; **12** Akitubu n'azaala Zadooki, ne Zadooki n'azaala Sallumu; **13** Sallumu n'azaala Kirukiya, ne Kirukiya n'azaala Azaliya; **14** Azaliya n'azaala Seraya, ne Seraya n'azaala Yekozadaki; **15** Yekozadaki yatwalibwa mu buwaŋŋanguse Mukama bwe yawaayo Yuda ne Yerusaalemi mu mukono gwa Nebukadduneeza. **16** Batabani ba Leevi baali Gerusomu, ne Kokasi ne Merali. **17** Gano ge mannya g'abatabani ba Gerusomu, ne Libuni ne Simeeyi. **18** Batabani ba Kokasi baali Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni ne Wuziyeeri. **19** Batabani ba Merali baali Makuli ne Musi. Gino gy'emituba egy'Abaleevi okutandika ne bajjajja baabwe: **20** Abaava mu Gerusomu baali Libuni mutabani we, ne Yakasi, ne Zimura, **21** ne Yowa, ne Iddo, ne Zeera, ne Yeyaserayi. **22** Bazzukulu ba Kokasi baali Amminadaabu mutabani we, Koola muzzukulu we, Assiri muzzukulu we; **23** Erukaana muzzukulu we, Ebiyasaafu muzzukulu we, Assiri muzzukulu we; **24** Takasi muzzukulu we, Uliyeri muzzukulu we, Uzziya muzzukulu we, ne Sawuli muzzukulu we. **25** Batabani ba Erukaana baali Amasayi ne Akimosi, **26** ne bazzukulu be nga be ba Erukaana, ne Zofayi, ne Nakasi, **27** ne Eriyaabu, ne Yerokamu, ne Erukaana ne Samwiri. **28** Batabani ba Samwiri baali Yoweeri omuggulanda we, n'owokubiri nga ye Abiya. **29** Bazzukulu ba Merali baali Makuli, ne Libuni, ne Simeeyi, ne Uzza, **30** ne Simeeyi, ne Kaggiya ne Asaya, ng'omu ye kitaawe w'omulala nga bwe baddiriŋŋana. **31** Bano be basajja Dawudi be yalonda okukulira eby'ennyimba mu nnyumba ya Mukama, essanduuko ng'eteekeddwamu. **32** Baaweererezanga mu nnyimba mu maaso g'ekuŋŋaaniro ey'Eweema ey'Okusisikanirangamu, okutuusa Sulemaani lwe yazimba yeekaalu ya Mukama mu Yerusaalemi. Era bakolanga emirimu gyabwe, nga bagoberera ebiragiro ebyabaweebwa. **33** Bano be basajja abaaweerezanga, wamu ne batabani baabwe: Okuva mu Abakokasi; Kemani, omuyimbi, mutabani wa Yoweeri, muzzukulu wa Samwiri, **34** muzzukulu wa Erukaana, muzzukulu wa Yerokamu, muzzukulu wa Eryeri, muzzukulu wa Toowa, **35** muzzukulu wa Zufu, muzzukulu wa Erukaana, muzzukulu wa Makasi, muzzukulu wa Amasayi; **36** muzzukulu wa Erukaana, muzzukulu wa Yoweeri, muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu

wa Zeffaniya, **37** muzzukulu wa Takasi, muzzukulu wa Assiri, muzzukulu wa Ebiyasaafu, muzzukulu wa Koola, **38** muzzukulu wa Izukali, muzzukulu wa Kokasi, muzzukulu wa Leevi, mutabani wa Isirayiri. **39** Kemani yalina muganda we Asafu eyamuyambangako mu mulimu ogwo, era n'ab'enju ye baali bwe bati: Asafu mutabani wa Berekiya, muzzukulu wa Simeeyi, **40** muzzukulu wa Mikayiri, muzzukulu wa Baaseya, muzzukulu wa Malukiya, **41** muzzukulu wa Esuni, muzzukulu wa Zeera, muzzukulu wa Adaaya, **42** muzzukulu wa Esani, muzzukulu wa Zimma, muzzukulu wa Simeeyi, **43** muzzukulu wa Yakasi, muzzukulu wa Gerusoni, mutabani wa Leevi. **44** Ne baganda be abalala abaamuyambangako baali abazzukulu ba Merali, mutabani wa Leevi, Esani mutabani wa Kiisi, muzzukulu wa Abudi, muzzukulu wa Malluki, **45** muzzukulu wa Kasukabiya, muzzukulu wa Amaziya, muzzukulu wa Kirukiya, muzzukulu wa Amaziya, **46** muzzukulu wa Amuzi, muzzukulu wa Bani, muzzukulu wa Semeri, **47** muzzukulu wa Makuli, muzzukulu wa Musi, muzzukulu wa Merali, mutabani wa Leevi. **48** Baganda baabwe Abaleevi baavunaanyizibwanga okukola emirimu gyonna egy'omu Weema, ye Nnyumba ya Katonda. **49** Naye Alooni ne batabani be ne bazzukulu be, be baawangayo ku kyoto ebiweebwayo ebyokebwa ne ku kyoto eky'okwoterezangako obubaane olw'ebyo byonna ebyakolebwanga mu Kifo ekisinga Obutukuvu, olw'okutangirira Isirayiri, nga Musa, omuddu wa Katonda bwe yalagira. **50** Bano be baava mu nda ya Alooni: mutabani we Eriyazaali, muzzukulu we Finekaasi, muzzukulu we Abisuwa, **51** muzzukulu we Bukki, muzzukulu we Uzzi, muzzukulu we Zerakiya, **52** muzzukulu we Merayoosi, muzzukulu we Amaliya, muzzukulu we Akitubu, **53** muzzukulu we Zadooki, ne muzzukulu we Akimaazi. **54** Bino by'ebifo ebyabaweebwa okutuulamu ng'ensi yaabwe era bino bye byali biweereddwa bazzukulu ba Alooni Abakokasi, kubanga be baasooka okufuna omugabo. **55** Baaweebwa Kebbulooni mu nsi ya Yuda, n'amalundiro agakyetoolodde, **56** naye ennimiro n'ebyalo ebyetoolodde ekibuga ekyo, byaweebwa Kalebu mutabani wa Yefune. **57** Bazzukulu ba Alooni baaweebwa Kebbulooni, ekibuga eky'okwekwekamu, Libuna n'amalundiro gaakyo, **58** Kireni n'amalundiro gaakyo, Debiri n'amalundiro gaakyo, **59** Asani n'amalundiro gaakyo, ne Besusemesi n'amalundiro gaakyo. **60** Ate n'okuva eri ekika kya Benyamini baaweebwa Gibyoni ne Geba, ne Allemesi, ne Anasosi wamu n'amalundiro gaabyo. Ebibuga byonna awamu ebyaweebwa Abakokasi byali kkumi na bisatu. **61** Bazzukulu ba Kokasi abalala baweebwa ebibuga kkumi okuva ku nda ez'ekitundu ky'ekika kya Manase nga bakuba akalulu. **62** Bazzukulu ba Gerusoni, ng'enda zaabwe bwe zaali, baaweebwa ebibuga kkumi na bisatu okuva ku bika bya Isakaali, Aseri, Nafutaali, n'okuva ku kika kya Manase mu Basani. **63** Bazzukulu ba Merali ng'enda zaabwe bwe zaali, baaweebwa ebibuga kkumi na bibiri okuva ku bika bya Lewubeeni, Gaadi ne Zebbulooni. **64** Awo Abayisirayiri ne bawa Abaleevi ebibuga ebyo ne babaweerako n'amalundiro byabyo. **65** N'ebibuga okuva mu bika bya Yuda, ne Simyoni ne Benyamini ebyogeddwako byabaweebwa nga bakuba akalulu. **66** Enda ezimu eza Kokasi zaaweebwa ebibuga okuva eri ensi y'ekika kya Efulayimu. **67** Okuva eri ensi ya Efulayimu baaweebwa Sekemu, ekibuga ky'obuddukiro, Gezeri, **68** ne Yokumyamu, ne Besukolooni, **69** ne Ayalooni ne Gasulimmoni, n'amalundiro gaabyo. **70** N'okuva eri ekitundu ky'ekika kya Manase, Abayisirayiri ne babagabira Aneri ne Biryamu, wamu n'amalundiro byako eri enda ezaali zisigaddewo eza Kokasi. **71** Abagerusomu baaweebwa ebifo bino wansi: okuva eri ekitundu ky'ekika kya Manase baafuna Golani mu Basani ne Asutoleesi, wamu n'amalundiro byako. **72** Okuva eri ekika kya Isakaali baafuna Kedesi, Daberasi **73** Lamosi ne Anemu wamu n'amalundiro gaabyo (byako); **74** okuva eri ekika kya Aseri, baafuna Masali, Abudoni, **75** Kukkoki ne Lekobu wamu n'amalundiro gaabyo; **76** n'okuva eri ekika kya Nafutaali baafuna Kedesi eky'omu Ggaliraaya, ne Kammoni ne Kiriyasayimu wamu n'amalundiro byako. **77** Abaleevi abaali basigaddewo, be bazzukulu ba Merali, baaweebwa ebifo bino wansi: okuva eri ekika kya Zebbulooni baafuna Limunono ne Taboli wamu n'amalundiro byabyo; **78** okuva eri ekika kya Lewubeeni, emitala wa Yoludaani ku luuyi olw'ebuvanjuba lw'e Yeriko, baafuna Bezeri ekiri mu ddungu, Yaza, **79** Kedemosi ne Mefaasi wamu n'amalundiro byabyo; **80** n'okuva eri ekika kya Gaadi baafuna Lamosi ekiri mu Gireyaadi, Makanayimu, **81** Kesuboni ne Yazeri wamu n'amalundiro byabyo.

7 Abaana ba Isakaali baali bana: Tola, ne Puwa, ne Yasubu, ne Simuloni. **2** Batabani ba Tola baali Uzzi, Lefaya, Yeryeri, Yamayi, Ibusamu ne Semweri, era be baali abakulu b'enda zaabwe. Ku mulembe gwa Dawudi, bazzukulu ba Tola baali abasajja abalwanyi nga bawera emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu lukaaga. **3** Uzzi n'azaala Izulakiya. Izulakiya n'azaala Mikayiri, ne Obadiya, ne Yoweeri ne Issiya, era bonna baali bakulu. **4** Okusinziira ku nda yaabwe, baali basajja b'amaanyi era nga balwanyi ba ntalo, nga balina abakyala n'abaana bangi, nga bawera abasajja emitwalo esatu mu kakaaga. **5** Baganda baabwe bonna awamu abaali ab'ekika kya Isakaali baali abasajja abalwanyi emitwalo munaana mu kasanvu bonna awamu. **6** Benyamini yalina abatabani basatu, Bera, ne Bekeri ne Yediyayeri. **7** Batabani ba Bera baali Ezuboni, ne Uzzi, ne Wuziyeeri, ne Yerimosi ne Iri, be baana bataano, ate nga bonna bakulu b'enda zaabwe. Mu kubalibwa baali abasajja abalwanyi emitwalo ebiri mu enkumi bbiri mu amakumi asatu mu bana. **8** Batabani ba Bekeri baali Zemira, ne Yowaasi, ne Eryeza, ne Eriwenayi, ne Omuli, ne Yeremosi, ne Abiya, ne Anasosi ne Alemesi. Bano be baali abaana ba Bekeri ate nga bonna bakulu b'enda zaabwe. **9** Mu kubalibwa baali abasajja abalwanyi emitwalo ebiri mu ebikumi bibiri mu bibiri. **10** Mutabani wa Yediyayeri, yali Birukani, ate batabani ba Birukani nga be ba Yewusi, ne Benyamini, ne Ekudi, ne Kenaana, ne Zesani, ne Talusiisi ne Akisakali. **11** Bano bonna baali bazzukulu ba Yediyayeri ate nga be bakulu b'enda zaabwe. Era baali abasajja abalwanyi omutwalo gumu mu kasanvu mu ebikumi bibiri. **12** Abasuppimu n'Abakupimu baali bazzukulu ba Iri, ate ng'Abakusimu bazzukulu ba Akeri. **13** Batabani ba Nafutaali baali Yaziyeri,

ne Guni, ne Yezeri ne Sallumu, era bano be bazzukulu ba Biruka. **14** Bano be baali bazzukulu ba Manase: Asuliyeri ne Makiri mukyala we Omwalamu. Be yamuzaalira. Makiri n'azaala Gireyaadi. **15** Makiri n'awasa okuva mu Bakupimu n'Abasuppimu, n'erinnya lya mwannyina nga ye Maaka. Omuzzukulu omulala yali Zerofekadi, era ng'alina baana ba buwala bokka. **16** Maaka mukyala wa Makiri n'azaala omwana wabulenzi n'amutuuma Peresi. Muganda we ye yali Seresi, nga ne batabani ba Seresi be ba Ulamu ne Lekemu. **17** Mutabani wa Ulamu yali Bedani, era bano nga be batabani ba Gireyaadi, mutabani wa Makiri, mutabani wa Manase. **18** Mwannyina Kammolekisi n'azaala Isukondi, ne Abiyezeeri ne Makula. **19** Batabani ba Semida baali Akyani, ne Sekemu, ne Liki ne Aniyamu. **20** Mutabani wa Efulayimu yali Susera, mutabani wa Susera nga ye Beredi, mutabani wa Beredi nga ye Takasi, mutabani wa Takasi nga ye Ereyadda, mutabani wa Ereyadda nga ye Takasi, **21** mutabani wa Takasi nga ye Zabadi, ate mutabani wa Zabadi nga ye Susera. Efulayimu yalina batabani be abalala babiri, nga be ba Ezeri ne Ereyaddi abattibwa mu nsi ya Gusi nga bagenze okubba (okunyaga) ente. **22** Efulayimu n'abakungubagira okumala ennaku nnyingi, era baganda be ne bajja okumukungubagirako. **23** Awo Efulayimu n'amanya mukyala we, mukyala we n'azaala omwana owoobulenzi omulala, n'amutuuma Beriya kubanga ennyumba ye yatuukibwako emitawaana. **24** Ne muwala we yali Sera, era oyo yazimba Besukoloni ekya eky'emmanga n'eky'engulu, ne Uzzemmuseera. **25** Efulayimu yalinayo n'omutabani omulala erinnya lye Leefa, nga ye kitaawe wa Lesefu, Lesefu n'azaala Teera, Teera n'azaala Takani, **26** Takani n'azaala Ladani, Ladani n'azaala Ammikudi, Ladani n'azaala Erisaama, **27** Erisaama n'azaala Nuuni, Nuuni n'azaala Yoswa. **28** Ettaka lyabwe n'ebifo we baasenga byali Beseri n'obubuga obutono obukyetoolodde, ebuvanjuba w'e Naalani, ebugwanjuba w'e Gezeri, n'obubuga bwakyo, n'e Sekemu n'obubuga bwakyo, okutuukira ddala ku Azza n'obubuga obukyetoolodde. **29** Bazzukulu ba Yusufu, Abamanase, mutabani wa Isirayiri babeeranga Besuseyani, n'e Taanaki, n'e Megiddo, n'e Doli n'obubuga obwali bubiriranye. **30** Abaana ba Aseri baali Imuna, ne Isuva, ne Isuvi, ne Beriya, ne Seera mwannyinaabwe. **31** Batabani ba Beriya baali Keberi ne Malukiyeeri, ne Malukiyeeri nga ye kitaawe wa Biruzayisi. **32** Keberi n'azaala Yafuleti, ne Somera, ne Kosamu ne mwannyinaabwe Suwa. **33** Batabani ba Yafuleti baali Pasaki, ne Bimukali, ne Asuvasi. **34** Batabani ba Semeri baali Aki, ne Loga, ne Yekubba ne Alamu. **35** Batabani ba muganda we Keremu baali Zofa, ne Imuna, ne Seresi ne Amali. **36** Batabani ba Zofa baali Suwa, ne Kaluneferi, ne Suwali, ne Beri, ne Imula, **37** ne Bezeri, ne Kodi, ne Samma, ne Sirusa, ne Isulani ne Beera. **38** Batabani ba Yeseri baali Yefune, ne Pisupa ne Ala. **39** Batabani ba Ulla baali Ala, ne Kanieri ne Liziya. **40** Bano bonna baali bazzukulu ba Aseri, abamu nga bakulu ba nda zaabwe abalala nga basajja baakitiibwa, n'abalala nga balwanyi abazira, n'abalala nga baami bakulu ddala mu bitiibwa byabwe. Abasajja abalwanyi bonna awamu bawera emitwalo ebiri mu kakaaga.

8 Benyamini n'azaala Bera, era oyo ye yali omubereberye, Asuberi nga ye wookubiri, Akala nga ye wookusatu; **2** Noka nga wakuna, ne Lafa nga ye wookutaano. **3** Batabani ba Bera baali Addali, ne Gera, ne Abikudi, **4** ne Abisuwa, ne Naamani, ne Akowa **5** ne Gera, ne Sefufani ne Kulamu. **6** Bazzukulu ba Ekudi mutabani wa Gera baali bakulu b'enda z'abo abaabeeranga mu Geba nga baabatwala e Manakasi nga basibe era be bano: **7** Naamani, ne Akiya, ne Gera eyabakulembera nga bagenda mu buwaŋŋanguse, ate nga ye kitaawe wa Uzza ne Akikudi. **8** Sakalayimu n'azaala abaana abalala mu nsi y'e Mowaabu, ng'amaze okugoba abakyala be ababiri, Kusimu ne Baala. **9** Kodesi yamuzaalira Yokabu, ne Zibiya, ne Mesa, ne Malukamu, **10** ne Yewuzi, ne Sakiya, ne Miruma, era bano be baali abakulu b'enda za bajjajjaabwe. **11** Kusimu yamuzaalira Abitubu ne Erupaali. **12** Batabani ba Erupaali baali Eberi, ne Misamu, ne Semedi, eyazimba Ono ne Loodi n'ebibuga ebibyetoolodde, **13** Beriya, ne Sema abakulu b'enda z'abo abaabeeranga e Ayalooni, era be baagoba abaabeeranga mu Gaasi. **14** Abaana abalala baali Akiyo, ne Sasaki, ne Yeremosi, **15** ne Zebadiya, ne Aladi, ne Ederi **16** ne Mikayiri, ne Isupa, ne Yoka, **17** ne Zebadiya, ne Mesullamu, ne Kizuki, ne Keberi, **18** ne Isumerayi, ne Izuliya, ne Yobabu. **19** Batabani ba Simeeyi baali Yakimu, ne Zikuli, ne Zabudi, **20** ne Eryenayi, ne Ziresayi, ne Eryeri, **21** ne Adaaya, ne Beraya, ne Simulasi. **22** Batabani ba Sasaki baali Isupani, ne Eberi, ne Eryeri, **23** ne Abudoni, ne Zikuli, ne Kanani, **24** ne Kananiya, ne Eramu, ne Anusosiya, **25** Sasaki ne Ifudeya ne Penueri. **26** Batabani ba Yerokamu baali Samuserayi, ne Sekaliya, ne Asaliya, **27** ne Yaalesiya, ne Eriya, ne Zikuli. **28** Bano wammanga be baali abakulu b'enda, abaami, nga bwe bayogerwako mu nnyiriri zaabwe, era baabeeranga mu Yerusaalemi. **29** Yeyeri omukulembeze we Gibyoni yabeeranga Gibyoni, ne mukyala we ye yali Maaka. **30** Mutabani we omuggulanda yali Abudoni, ne Zuuli n'amuddirira, ne Kiisi n'amuddako, ne Baali, ne Nadabu, **31** ne Gedoli, ne Akiyo, ne Zekeeri **32** ne Mikuloosi n'azaala Simeeyi. Nabo baabeeranga kumpi ne baganda baabwe mu Yerusaalemi. **33** Neeri n'azaala Kiisi, ne Kiisi n'azaala Sawulo, ne Sawulo n'azaala Yonasaani, ne Malukisuwa, ne Abinadaabu ne Esubaali. **34** Mutabani wa Yonasaani yali Meribubaali, ye Mefibosesi, eyazaala Mikka. **35** Batabani ba Mikka baali Pisoni, ne Mereki, ne Taleya ne Akazi. **36** Akazi n'azaala Yekoyaada, Yekoyaada n'azaala Alemesi, ne Azumavesi, ne Zimuli, ne Zimuli n'azaala Moza. **37** Moza n'azaala Bineya, Bineya n'azaala Lafa, ne Ereyaasa ne Azeri. **38** Azeri yazaala abaana aboobulenzi mukaaga, nga be ba Azulikamu, ne Bokeru, ne Isimayiri, ne Seyaliya, ne Obadiya ne Kanani. **39** Batabani ba muganda we Eseki baali Ulamu omubereberye, ne Yewusi nga ye owookubiri ne Erifereti nga ye wookusatu. **40** Batabani ba Ulamu baali basajja bazira era nga b'amaanyi, nga balasi ba busaale, nga n'abaana n'abazzukulu bangi ddala. Bonna awamu baali kikumi mu ataano. Abo bonna baali bazzukulu ba Benyamini.

9 Eggwanga lyonna erya Isirayiri lyabalibwa ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali era ne bawandiikibwa mu kitabo ky'ebyafaayo bya bassekabaka ba Isirayiri. Olw'okukola ebibi mu maaso ga Mukama, abantu ba Yuda nabo baatwalibwa mu buwaŋŋanguse. **2** Abaasooka okubeera ewaabwe mu bibuga byabwe be baali Abayisirayiri abamu, ne bakabona, n'Abaleevi, n'abalala abaaweerezanga mu yeekaalu. **3** Abamu ku abo abaabeeranga mu Yerusaalemi nga bava mu Yuda, ne Benyamini, ne Efulayimu ne Manase baali: **4** Usayi mutabani wa Ammikudi, muzzukulu wa Omuli, muzzukulu wa Imuli, muzzukulu wa Bani, muzzukulu wa Pereezi, mutabani wa Yuda. **5** Ku Basiiro, Asaya omuggulanda mu nnyumba ye, wamu ne batabani be. **6** Ku bazzukulu ba Zeera, Yeweri n'ab'omu kika kye okuva mu Yuda abantu lukaaga mu kyenda. **7** Ku bazzukulu ba Benyamini, Sallu mutabani wa Mesullamu, muzzukulu wa Kodaviya, muzzukulu wa Kassenuwa, **8** ne Ibuneya mutabani wa Yerokamu, ne Era mutabani wa Uzzi, muzzukulu wa Mikuli, ne Mesullamu mutabani wa Sefatiya, muzzukulu wa Leweri, muzzukulu wa Ibuniya. **9** Abantu b'omu kika kya Benyamini, baali bawera lwenda mu ataano mu mukaaga, ate nga bonna bakulu ba nda zaabwe. **10** Ku bakabona abaakomawo kwaliko Yedaya, ne Yekoyalibu, ne Yakini, **11** ne Azaliya mutabani wa Kirukiya, muzzukulu wa Mesullamu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa Merayoosi, muzzukulu wa Akituubu, omukulu eyavunaanyizibwanga ennyumba ya Katonda; **12** ne Adaaya mutabani wa Yerokamu, muzzukulu wa Pasukuli, muzzukulu wa Malukiya, ne Maasayi mutabani wa Adyeri, muzzukulu wa Yazera, muzzukulu wa Mesullamu, muzzukulu wa Mesiremisi, muzzukulu wa Immeri. **13** Bakabona abaali abakulu b'enda zaabwe baali lukumi mu lusanvu mu nkaaga. Baali basajja babuvunaanyizibwa mu buweereza bwabwe mu nnyumba ya Katonda. **14** Ku baleevi kwaliko: Semaaya mutabani wa Kassubu, muzzukulu wa Azulikamu, muzzukulu wa Kasabiya, omu ku b'enda ya Merali, **15** ne Bakubakkali, ne Keresi, ne Galali ne Mattaniya mutabani wa Mikka, muzzukulu wa Zikuli, muzzukulu wa Asafu, **16** ne Obadiya mutabani wa Semaaya, muzzukulu wa Galali, muzzukulu wa Yedusuni; ne Berekiya mutabani wa Asa, muzzukulu wa Erukaana, eyabeeranga mu byalo eby'Abanetofa. **17** Abaggazi ba wankaaki baali, Sallumu, ne Akabu, ne Talumoni, ne Akimaani ne baganda baabwe abalala, era mukulu waabwe ye yali Sallumu; **18** be baayimiriranga ku ludda olw'ebuvanjuba olwa wankaaki ya Kabaka, era gwe mulimu gwabwe n'okutuusa leero. Abo be baali abaggazi ab'omu kika ky'Abaleevi. **19** Sallumu yali mutabani wa Koole, muzzukulu wa Ebiyasaafu, muzzukulu wa Koola, ne ab'omu nnyumba ya kitaawe be baavunaanyizibwanga okukuuma enzigi za yeekaalu nga bajjajjaabwe nabo bwe baavunaanyizibwanga omulyango gw'ekifo Mukama gy'abeera. **20** Finekaasi mutabani wa Eriyazaali ye yakuliranga abaggazi mu biro eby'edda, era Mukama n'abeeranga wamu naye. **21** Zekkaliya mutabani wa Meseremiya ye yali omuggazi ku mulyango gw'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu. **22** Bonna awamu, abaalondebwa okuba abaggazi b'emiryango baali bibiri mu kkumi na babiri, era baali baawandiikibwa mu byalo byabwe ng'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali. Dawudi ne nnabbi Samwiri be bayawula emirimu gy'abaggazi nga bwe gyali. **23** Bo ne bazzukulu baabwe, be baavunaanyizibwanga okukuuma enzigi z'ennyumba ya Mukama, ennyumba eyayitibwanga Eweema. **24** Abaggazi baabeeranga ku njuyi ennya, olw'ebuvanjuba, olw'ebugwanjuba, olw'obukiikakkono, n'olwobukiikaddyo, **25** era baganda baabwe okuva mu byalo byabwe, bajjanga mu mpalo ne bakumanga okumala ebbanga kya nnaku musanvu. **26** Abaggazi abana, abaali Abaleevi, be baaweebwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga ebisenge eby'omunda n'amawanika ag'omu nnyumba ya Katonda. **27** Baasulanga okuliraana ne nnyumba ya Katonda kubanga be baagikuumanga, era nga buli nkya be bavunaanyizibwa okugiggalawo. **28** Abamu ku bo baavunaanyizibwanga okukuuma ebintu ebyakozesebwanga mu kuweereza mu yeekaalu, era nga be babala ennyingiza yaabyo ne nfulumya yaabyo. **29** Abalala baavunaanyizibwanga okulabirira ebikozesebwa mu mirimu n'ebintu byonna eby'omu watukuvu, era nga be bavunaanyizibwa okulabirira obutta obulungi, n'omwenge, n'amafuta, n'omugavu, n'ebyakaloosa. **30** Wabula abamu ku bakabona baategekanga byakaloosa. **31** Mattisiya mutabani wa Sallumu Omukoola, ate nga y'omu ku Baleevi, ye yavunaanyizibwanga okufumba emigaati gy'ebiweebwayo, **32** era abamu ku baganda b'Abakokasi baavunaanyizibwanga okussanga emigaati egya buli ssabbiiti ku mmeeza. **33** Abayimbi, abakulu b'ekika ky'Abaleevi baasulanga mu bisenge eby'omunda wa Yeekaalu, era nga tebakola mulimu mulala gwonna emisana n'ekiro okuggyako ogwo ogwabwe omutongole. **34** Abo bonna baali bakulu b'enda ez'Abaleevi, nga bwe baawandiikibwa mu kuzaalibwa kwabwe, era baabeeranga mu Yerusaalemi. **35** Yeyeri kitaawe wa Gibyoni era yatulanga mu Gibyoni, n'erinnya lya mukyala we nga ye Maaka, **36** ne mutabani waabwe omuggulanda yali Abudoni, Zuuli n'amuddirira, Kiisi n'addako, Baali n'addako, Neeri n'addako, Nadabu n'addako, **37** ne Gedoli n'addako, Akiyo n'addako, Zekkaliya n'addako, Mikuloosi n'asembayo. **38** Mikuloosi yazaala Simyamu, era nabo baabeeranga kumpi ne baganda baabwe mu Yerusaalemi. **39** Neeri n'azaala Kiisi, Kiisi n'azaala Sawulo. Sawulo n'azaala Yonasaani, ne Malukisuwa, ne Abinadaabu ne Esubaali. **40** Mutabani wa Yonasaani ye yali Meribubaali, ne Meribubaali n'azaala Mikka. **41** Batabani ba Mikka baali Pisoni, ne Mereki, ne Taleya ne Akazi. **42** Akazi n'azaala Yala, Yala n'azaala Alemesi, ne Azumavesi ne Zimuli, ate Zimuli n'azaala Moza. **43** Moza n'azaala Bineya, Bineya n'azaala Lefaya, Lefaya n'azaala Ereyaasa, Ereyaasa n'azaala Azeri. **44** Azeri yalina batabani be mukaaga, era gano ge gaali amannya gaabwe: Azulikamu, ne Bokeru, ne Isimayiri, ne Seyaliya, ne Obadiya, ne Kanani.

10 Awo Abafirisuuti ne balumba Isirayiri, abasajja Abayisirayiri ne babadduka era bangi ku bo ne battibwa ku Lusozi Girubowa. **2** Abafirisuuti ne bagobera

ddala Sawulo ne batabani be, era batabani be Yonasaani, ne Abinadaabu ne Malukisiwa ne battibwa. **3** Olutalo ne lweyongerera ddala ne Sawulo ne yeeraliikirira nnyo, anti n'abalasi nga bamutuseeko era baamulasa n'alumizibwa. **4** Awo Sawulo n'agamba eyamusituliranga ebyokulwanyisa bye nti, "Sowola ekitala kyo, onfumite, ng'abasajja abo abatali bakomole tebannajja ku nswaza." Naye eyamusituliranga ebyokulwanyisa bye n'atya nnyo, era n'agaana. Sawulo kyeyava asowolayo ekitala kye n'akigwako. **5** Awo eyamusituliranga ebyokulwanyisa bwe yalaba nga Sawulo afudde, naye n'asowolayo ekikye ne yetta. **6** Sawulo n'afa bw'atyo ne batabani be bonsatule, era n'abo mu nnyumba ye bonna ne bafa. **7** Awo Abayisirayiri bonna abaali mu kiwonvu, bwe baalaba ng'eggye lyabwe lidduse, nga ne Sawulo ne batabani be bafudde, ne baleka ebibuga byabwe ne badduka, Abafirisuuti ne bajja ne babibeeramu. **8** Enkeera, Abafirisuuti bwe bajja okwambula abafudde, ne basanga Sawulo ne batabani be nga bafiiridde ku Lusozi Girubowa. **9** Ne bamwambula, ne bamuggyako ebyokulwanyisa bye, ne bamutemako omutwe, era ne batuma n'ababaka okuddayo mu nsi y'Abafirisuuti okubategeeza amawulire ago. **10** Ne bateeka ebyokulwanyisa bya Sawulo mu ssabo lya bakatonda baabwe, ate n'omutwe gwe ne guwanikibwa mu ssabo lya Dagoni. **11** Awo ab'e Yabesugireyaadi bonna bwe baawulira byonna Abafirisuuti bye baakola Sawulo, **12** abasajja abazira mu bo ne bagenda ne baggyayo omulambo gwa Sawulo n'eggya batabani be, ne bagireeta e Yabesi. Ne baziika amagumba gaabwe wansi w'omwera e Yabesi, era ne basiibira ennaku musanvu. **13** Bw'atyo Sawulo n'afa olw'obutaba mwesigwa eri Mukama, n'obutakwata kigambo kya Mukama, ate n'okulagulwa omusamize n'amwebuuzaako, **14** mu kifo ky'okwebuuza ku Mukama. Mukama kyeyava atta Sawulo n'obwakabaka n'abuwa Dawudi mutabani wa Yese.

11 Isirayiri yenna ne bakuŋŋaanira eri Dawudi e Kebbulooni, ne boogera nti, "Laba tuli ba mubiri gwo, na musaayi gwo. **2** Mu biro eby'edda, Sawulo bwe yali kabaka ggwe wakulembera Isirayiri mu ntalo. Era Mukama Katonda wo n'akugamba nti, 'Ggwe olirabirira abantu bange Isirayiri, era oliba mukulembeze waabwe.'" **3** Awo abakadde ba Isirayiri bonna ne bakuŋŋaanira eri Kabaka Dawudi e Kebbulooni, n'akola endagaano nabo e Kebbulooni mu maaso ga Mukama, era ne bafuka amafuta ku Dawudi okuba kabaka wa Isirayiri, nga Mukama bwe yasuubiza mu kigambo kye ng'ayita mu Samwiri. **4** Awo Dawudi ng'ali wamu n'Abayisirayiri bonna ne boolekera Yerusaalemi, ye Yebusi. Ne basangayo Abayebusi abaabeerangamu. **5** Abayebusi ne bagamba Dawudi nti, "Tojja kuyingira muno." Naye Dawudi n'awamba ekigo kya Sayuuni, ky'ekibuga kya Dawudi. **6** Dawudi yali asuubizza nti, "Oyo anaakulembera okulumba Abayebusi, ye aliba Omuduumizi w'eggye omukulu." Awo Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n'abakulembera era n'aweebwa obukulu obwo. **7** Awo Dawudi n'abeeranga mu kigo, era ne kituumibwa Ekibuga kya Dawudi. **8** N'azimba ekibuga okukyetooloola, okuva ku Miiro okutuukira ddala ku bbugwe w'ekibuga, ate Yowaabu ye n'addaabiriza ebitundu ebirala eby'ekibuga. **9** Awo Dawudi ne yeeyongeranga okuba ow'amaanyi, kubanga Mukama ow'Eggye yali wamu naye. **10** Bano be baali abasajja abalwanyi abazira aba Dawudi, abaamuwagiranga ennyo mu bwakabaka bwe, wamu ne Isirayiri yenna okumufuulira ddala kabaka ow'enkalakkalira ng'ekigambo kya Mukama kye yasuubiza Isirayiri bwe kyali; **11** Bano be basajja ba Dawudi abalwanyi ab'amaanyi be yalina: Yasobeyamu Omukakumoni, eyali omukulu w'abaduumizi abasatu; era yayimusiza abasajja abalwanyi bisatu effumu lye bonna n'abatta mu lulumbagana lumu. **12** Eyamuddiriranga mu buyinza ye yali Eriyazaali mutabani wa Dodo Omwakowa, era nga y'omu ku baduumizi abasatu. **13** Yali wamu ne Dawudi e Pasudawinimu, bwe baali bakuŋŋaanidde eyo okulwana, mu nnimiro eyalimu sayiri omungi, era abaserikale badduka Abafirisuuti. **14** Naye baayimirira wakati mu nnimiro ne bagirwanirira, era ne batta Abafirisuuti, nga Mukama y'abawadde obuwanguzi. **15** Awo abasajja basatu ne balaga mu mpuku ya Adulamu omwali Dawudi, nga n'eggye ly'Abafirisuuti lisiisidde mu kiwonvu Lefayimu. **16** Mu kiseera ekyo Dawudi yali mu kigo, nga n'eggye ly'Abafirisuuti liri e Besirekemu. **17** Dawudi n'ayagala amazzi, n'agamba nti, "Singa wabaddewo omuntu anfunira amazzi ag'okunywa ag'omu luzzi oluli okumpi ne wankaaki ya Besirekemu." **18** Awo abasajja abazira abasatu ne bawaguza mu ggye ly'Abafirisuuti, ne basena amazzi okuva mu luzzi oluli okumpi ne wankaaki wa Besirekemu, era ne bagatwalira Dawudi. Naye Dawudi mu kifo ky'okuganywa yagawaayo ng'agafuka eri Mukama. **19** N'agamba nti, "Nnyinza ntya okunywa omusaayi gw'abasajja bano, abawaddeyo obulamu bwabwe, okumpi n'okubufiirwa?" Olw'okuwaayo obulamu bwabwe okugaleeta, Dawudi yali tasobola kuganywa. Obwo nno bwe bwali obuzira bw'abasajja abo. **20** Abisayi muganda wa Yowaabu ye yali omukulu w'abo abasatu, era oyo ye yayimusiza effumu abasajja abalwanyi bisatu era n'abatta, era kyeyava ayatiikirira mu basatu. **21** Yali mwatiikirivu nnyo okusinga abasatu, aboolubereberye, era n'aba muduumizi waabwe, newaakubadde nga teyabalibwa ng'omu ku bakulu. **22** Benaya mutabani wa Yekoyaada yali mulwanyi omuzira ow'e Kabuzeeri, eyakola ebyobuzira bingi, era n'okutta yatta abasajja ababiri abaali basingayo amaanyi mu Mowaabu. Ate era yakka mu bunnya mu biro eby'omuzira n'atta empologoma. **23** Yatta Omumisiri omuwanvu ennyo eyali fuuti musanvu n'ekitundu. Newaakubadde nga Omumisiri yalina effumu eryenkana omuti ogulukirwako engoye, Benaya ye yagenda gyali ng'alina omuggo, era n'amuggyako effumu, n'alimuttisa. **24** Ebyo bye bimu ku byobuzira Benaya mutabani wa Yekoyaada bye yakola, era naye n'ayatiikirira nga bali abasajja abasatu ab'amaanyi. **25** Yaweebwa ekitiibwa kya waggulu nnyo okusinga abakulu amakumi asatu, newaakubadde nga teyatuuka ku ssa lya bali abasatu. Era Dawudi yamufuula omukulu w'abambowa be. **26** Abasajja abazira ab'eggye baali: Asakeri muganda wa Yowaabu, ne Erukanani mutabani wa Dodo ow'e Besirekemu, **27** ne Sammosi Omukalooli, ne Kerezi

Omuperoni; **28** ne Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa, ne Abiyezeeri Omwanasosi, **29** ne Sibbekayi Omukusasi, ne Irayi Omwakowa, **30** ne Makalayi Omunetofa, ne Keredi mutabani wa Bayaana Omunetofa, **31** ne Isayi mutabani wa Libayi ow'e Gibea ow'ekika kya Benyamini, ne Benaya Omupirasoni, **32** ne Kulayi ow'oku bugga obw'e Gaasi, ne Abiyeeri Omwalubasi, **33** ne Azumavesi Omubakalumi, ne Eriyaba Omusaaluboni, **34** batabani ba Kasamu Omugizoni, ne Yonasaani mutabani wa Sage Omukalali; **35** ne Akiyamu mutabani wa Sakali Omukalali, ne Erifali mutabani wa Uli, **36** ne Keferi Omumekera, ne Akiya Omuperoni, **37** ne Kezulo Omukalumeeri, ne Naalayi mutabani wa Ezubayi, **38** ne Yoweeri muganda wa Nasani, ne Mibukali mutabani wa Kaguli; **39** ne Zereki Omwamoni, ne Nakalayi Omubeerosi, ey'etikkanga ebyokulwanyisa bya Yowaabu mutabani wa Zeruyiya, **40** ne Ira Omuyisuli, ne Galebu Omuyisuli, **41** ne Uliya Omukiiti, ne Zabadi mutabani wa Akulayi, **42** ne Adina mutabani wa Siza Omulewubeeni, eyali omukulembeze wa Balewubeeni, n'amakumi asatu abaabeeranga naye, **43** ne Kanani mutabani wa Maaka, ne Yosafaati Omumisuni, **44** ne Uzziya Omwasutaloosi, ne Samma ne Yeyeri batabani ba Kosamu Omwaloweri, **45** ne Yediyayeri mutabani wa Simuli, ne muganda we Yoka, nga bombi Batiizi, **46** ne Eryeri Omumakavi, ne Yeribayi ne Yosaviya batabani ba Erunaamu, ne Isuma Omumowaabu, **47** ne Eryeri, ne Obedi ne Yaasiyeri Omumezoba.

12 Bano be basajja abajja eri Dawudi e Zikulagi, gye yali yeekwese Sawulo mutabani wa Kiisi, era be bamu ku bamuyamba mu lutalo. **2** Baalina obusaale, era nga balasa bulungi, n'okuvuumuula nga bavuumuula amayinja n'emikono gyabwe egya ddyo n'egya kkono, ate nga balina oluganda ne Sawulo ow'ekika kya Benyamini. **3** Akiyezeeri ye yali omukulu, muganda we Yowaasi n'amuddirira, bombi nga batabani ba Semaa Omugibeya; Yeziyeri ne Pereti batabani ba Azumavesi; Beraka, ne Yeeku Omwanasoni, **4** ne Isumaya Omugibyoni, omusajja omuzira ku bali amakumi asatu, era omukulu waabwe; ne Yeremiya, ne Yakaziyeri, ne Yokanaani, ne Yozabadi Omugederi; **5** ne Eruzayi, ne Yerimosi, ne Beyaliya, ne Semaliya, ne Sefatiya Omukalufu; **6** ne Erukaana, ne Issiya, ne Azaleri, ne Yowezeeri, ne Yasobeyamu, Abakoola; **7** ne Yowera ne Zebadiya, batabani ba yerokamu ow'e Gedoli. **8** Abamu ku Bagaadi be yawula ku bannaabwe, ne bagenda eri Dawudi ku kigo kye mu ddungu. Baali basajja b'amaanyi abazira nga balina amafumu n'engabo era nga beetegefu okulwana. Amaaso gaabwe gaali nga ag'empologoma, era nga bawenyuka emisinde ng'empeewo mu nsozi. **9** Ezeri ye yali omukulu waabwe, ne Obadiya n'amuddirira, ne Eriyaabu nga ye wookusatu, **10** ne Misumanna nga ye wookuna, ne Yeremiya nga ye wookutaano, **11** ne Attayi nga ye w'omukaaga, ne Eryeri nga ye w'omusanvu, **12** ne Yokanaani nga ye wa munaana, ne Eruzabadi nga ye wa mwenda, **13** ne Yeremiya nga ye wa kkumi, ne Makubannayi nga ye wa kkumi n'omu. **14** Abagaadi abo baali baduumizi ba ggye, era asembayo mu bukulu ng'aduumira ekibinja eky'abantu lukumi. **15** Era abo be basajja abaasomoka omugga Yoludaani, mu mwezi ogw'olubereberye, amazzi gaagwo bwe gaabimba ne ganjaala ku ttale ne bagoba abo bonna abaabeeranga mu biwonvu, ebuvanjuba era n'ebugwanjuba. **16** Abamu ku basajja ba Benyamini ne Yuda nabo beegatta ku Dawudi mu kigo kye. **17** Dawudi n'afuluma okubasisinkana, n'abagamba nti, "Bwe muba muzze gye ndi mu mirembe, okunyamba, ndimwetegefu okubasembeza. Naye obanga muzze okundyamu olukwe eri abalabe bange, ate nga sirina musango, Katonda wa bajjajjaffe akirabe era abanenye." **18** Awo Omwoyo n'aka ku Amasayi, omukulu w'abo amakumi asatu, n'ayogera nti, "Ffe tuli babo, Dawudi! Tuli naawe, Omwana wa Yese! Obuwanguzi, Obuwanguzi gy'oli; era Obuwanguzi bubeere eri abo abakuyamba, kubanga Katonda wo ajja kukubeera." Awo Dawudi n'abaaniriza era n'abafuula bakungu mu ggye lye. **19** Abasajja abamu ab'ekika kya Manase ne badda ku ludda lwa Dawudi, bwe yagenda n'Abafirisuuti okutabaala Sawulo newaakubadde nga ye n'abasajja be tebayamba Abafirisuuti kubanga oluvannyuma lw'okwetesaganyaamu, abakungu b'Abafirisuuti baamugoba. Baagamba nti, "Bw'anadda ku ludda lwa mukama we Sawulo, tunaagwa mu katyabaga." **20** Dawudi bwe yali ng'agenda e Zikulagi, abasajja ab'ekika kya Manase abaasalawo okumwegattako baali: Aduna, ne Yozabadi, ne Yediyayaeri, ne Mikayiri, ne Yozabadi, ne Eriku, ne Zirresayi, n'abakungu abaakuliranga ebibinja eby'olukumi mu Manase. **21** Baayamba nnyo Dawudi okulwana n'ebibinja bya bayeekera, kubanga bonna baali baserikale bazira, ate nga baduumizi mu ggye lye. **22** Buli lwakyanga nga wabeerawo abasajja abajja okuyamba ate era n'okwegatta ku Dawudi, okutuusa eggye lye bwe lyafuuka eddene, ery'amaanyi. **23** Guno gwe muwendo gw'abasajja abaali beetegekedde olutalo abajja eri Dawudi e Kebbulooni, okuggya obwakabaka ku Sawulo okubumuwa, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali: **24** abasajja ba Yuda abaakwatanga engabo n'effumu baali kakaaga mu lunaana abeetegese okulwana; **25** abasajja ba Simyoni, baali kasanvu mu kikumi; **26** abasajja ba Leevi, enkumi nnya mu lukaaga; **27** ng'omwo mwe muli Yekoyaada omukulu w'ennyumba ya Alooni n'abasajja enkumi ssatu mu lusanvu; **28** ne Zadooki omuvubuka omulwanyi era omuzira, n'abakungu okuva mu nnyumba ye amakumi abiri mu babiri. **29** Abalala baali abasajja aba Benyamini, baganda ba Sawulo, nga bali enkumi ssatu, era okutuusa ku lunaku olwo abo baali banyweredde ku ludda lwa Sawulo; **30** abasajja aba Efulayimu, abalwanyi abazira, ng'era batutumufu mu nda zaabwe, baali emitwalo ebiri mu lunaana; **31** abasajja ku kitundu eky'ekika kya Manase, abaayatulwa erinnya okujja okufuula Dawudi kabaka baali omutwalo gumu mu kanaana; **32** abasajja aba Isakaali abategeera ebiseera, ne bamanya ebigwanidde Isirayiri baali abakulembeze ebikumi bibiri, n'ab'eŋŋanda zaabwe bonna abaabagobereranga; **33** abasajja aba Zebbulooni, nga baserikale bamanyirivu mu by'entalo, nga balina buli kya kulwanyisa kyonna, abayamba Dawudi n'omutima gumu baali emitwalo etaano; **34** abasajja aba Nafutaali baali abakulu lukumi, n'abasajja abaakwatanga engabo n'amafumu nga bali emitwalo esatu mu kasanvu; **35** abasajja aba Ddaani baali emitwalo ebiri

mu kanaana mu lukaaga; **36** abasajja aba Aseri, nga baserikale bamanyirivu mu ntalo baali emitwalo ena; **37** emitala wa Yoludaani, wavaayo abasajja aba Lewubeeni, aba Gaadi, n'ekitundu ky'ekika kya Manase, abaalina ebyokulwanyisa ebya buli ngeri, nga bali emitwalo kkumi n'ebiri. **38** Abo bonna baali basajja balwanyi abeewaayo mu bitiibwa byabwe. Ne bajja e Kebbulooni okuweereza n'okufuula Dawudi kabaka wa Isirayiri yenna. **39** Eyo ne bamalayo ennaku ssatu ne Dawudi nga balya, nga banywa, ebyo ab'eŋŋanda zaabwe bye baali babasibiridde. **40** Ate era waaliyo ne baliraanwa baabwe ab'e Isakaali, ne Zebbulooni, ne Nafutaali abaabaleeteranga emmere ku ndogoyi, ne ku ŋŋamira, ne ku nnyumbu ne ku nte, era baalina eŋŋaano nnyingi, ne keeke ez'ettiini, n'ebirimba eby'ezabbibu, n'omwenge, n'amafuta, n'ente n'endiga. Baasanyuka essanyu lingi nnyo nnyini mu Isirayiri.

13 Dawudi n'ateesa n'abaduumizi be ab'enkumi n'ab'ekikumi. **2** N'ayogera eri ekkuŋŋaaniro ly'abantu bonna aba Isirayiri nti, "Bwe munaasiima, era nga kwe kusiima kwa Mukama Katonda waffe, ekigambo kitwalibwe era kibune eri baganda baffe mu nsi yonna eya Isirayiri, n'eri bakabona, n'Abaleevi ababeera nabo mu bibuga byabwe ne mu malundiro, bajje batwegatteko. **3** Tukomyewo essanduuko ya Katonda waffe, kubanga tetwamwebuuzangako mu mirembe gya Sawulo." **4** Olukuŋŋaana lwonna ne likikiriziganyako, kubanga ky'alabika nga kigambo kirungi mu maaso g'abantu bonna. **5** Awo Dawudi n'akuŋŋaanya Abayisirayiri bonna okuva ku Sikoli omugga gw'e Misiri okutuuka ku wayingirirwa e Kamasi, n'aleeta essanduuko ya Katonda okugiggya e Kiriyasuyalimu. **6** Dawudi n'Abayisirayiri bonna ne bagenda e Baala, ye Kiriyasuyalimu, ekya Yuda okuggyayo essanduuko ya Katonda atuula ku ntebe ey'obwakabaka wakati wa bakerubi, eyitibwa erinnya lya Mukama. **7** Ne basitulira essanduuko ya Katonda ku ggaali eriggya okuva mu nnyumba ya Abinadaabu, nga Uzza ne Akiyo be bagikulembera. **8** Dawudi ne Isirayiri yenna ne basanyuka nnyo mu maaso ga Katonda n'amaanyi gaabwe gonna, nga bayimba nga bakuba entongooli, n'ennanga, n'ebitaasa, n'ebisaala, n'amakondeere. **9** Bwe baatuuka ku gguuliro lya Kidoni, ente ezaali zisika essanduuko ne zeesittalamu, Uzza n'agolola omukono gwe okutereeza essanduuko. **10** Obusungu bwa Mukama ne bubuubuukira Uzza, n'afiirawo, kubanga yakwata ku ssanduuko. N'afiira mu maaso ga Katonda. **11** Awo Dawudi n'anyiiga nnyo kubanga obusungu bwa Mukama bwagwa ku Uzza, era ekifo ekyo ne kituumibwa Perezuzza, ne leero. **12** Dawudi n'atya nnyo Katonda ku lunaku olwo, n'abuuza nti, "Nnyinza ntya okuleeta essanduuko ya Katonda gye ndi?" **13** Awo n'atatwala ssanduuko mu kibuga kya Dawudi, naye n'agitwala mu nnyumba ya Obededomu Omugitti. **14** Essanduuko ya Katonda n'ebeera mu maka ga Obededomu okumala emyezi esatu, ne Mukama n'awa ennyumba ye n'ebintu bye byonna omukisa.

14 Kabaka Kiramu ow'e Ttuulo n'atuma ababaka ne batwala emivule, ne bagenda n'abazimbi b'amayinja, n'ababazzi eri Dawudi okumuzimbira olubiri. **2** Awo Dawudi n'ategeera nga Mukama amunywezezza okuba kabaka wa Isirayiri, era nga n'obwakabaka bwe bwagulumizibwa nnyo olw'abantu ba Mukama Isirayiri. **3** Dawudi ne yeeyongera okuwasa abakazi abalala mu Yerusaalemi, ne bamuzaalira abaana abalala bangi aboobulenzi n'aboobuwala. **4** Amannya g'abaana abaamuzaalirwa ge gaano: Sammuwa, ne Sobabu, ne Nasani, ne Sulemaani, **5** ne Ibukali, ne Eriswa, ne Erupereti, **6** ne Noga, ne Nefegi, ne Yafiya, **7** ne Erisaama, ne Beeriyadda, ne Erifereti. **8** Awo Abafirisuuti bwe baawulira nti Dawudi yafukibwako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri yenna, ne bambuka okugenda okumunoonya, naye Dawudi n'akiwulirako era n'agenda okubatabaala. **9** Abafirisuuti baali bazze nga bazinze ekiwonvu Lefayimu; **10** Dawudi ne yeebuuza ku Mukama nti, "Ŋŋende ntabaale Abafirisuuti? Onoobagabula mu mukono gwange?" Mukama n'amuddamu nti, "Genda, kubanga nnaabagabula mu mukono gwo." **11** Awo Dawudi n'ayambuka ne basajja be e Baaluperazimu, n'atabaala Abafirisuuti n'abawangula. N'ayogera nti, "Katonda awangudde abalabe bange n'omukono gwe, ng'amazzi bwe gawaguza." Era ekifo ekyo kyekyava kituumibwa Baaluperazimu. **12** Abafirisuuti baali balese awo balubaale baabwe be beekolera, Dawudi n'alagira okwokya balubaale abo. **13** Abafirisuuti ne badda, ne bazinda ekiwonvu. **14** Awo Dawudi n'addamu ne yeebuuza ku Mukama, Mukama n'amuddamu nti, "Tobatabaalirawo, naye beetooloole, obalumbe ng'obafuluma mu maaso g'emitugunda. **15** Awo bw'onoowulira eddoboozi ery'okukumba waggulu mu mitugunda, onootabaala, kubanga ekyo kinaategeeza nti Katonda akukulembedde okuzikiriza eggye ly'Abafirisuuti." **16** Dawudi n'akola nga Mukama bwe yamulagira, ne bazikiriza eggye ly'Abafirisuuti, okuva e Gibyoni okutuuka e Gezeri. **17** Awo ettutumo lya Dawudi ne libuna ensi zonna, Mukama n'aleetera amawanga gonna okutya Dawudi.

15 Dawudi bwe yamala okwezimbira embiri ze mu kibuga kya Dawudi, n'ategekera essanduuko ya Katonda ekifo, n'agikubira eweema. **2** Awo Dawudi n'ayogera nti, "Tewali muntu yenna akkirizibwa kusitula essanduuko ya Katonda wabula Abaleevi, kubanga Mukama be yalonda okugisitula, era n'okumuweerezanga ennaku zonna." **3** Dawudi n'akuŋŋaanya Abayisirayiri bonna mu Yerusaalemi, okulinnyisa essanduuko ya Mukama mu kifo kyayo kye yali agitegekedde. **4** N'ayita abazzukulu ba Alooni n'Abaleevi: **5** ku bazzukulu ba Kokasi, Uliyeri omukulembeze ne baganda be kikumi mu abiri; **6** ku bazzukulu ba Merali, Asaya omukulembeze ne baganda be bibiri mu abiri; **7** ku bazzukulu ba Gerusomu, Yoweeri omukulembeze ne baganda be kikumi mu asatu; **8** ku bazzukulu ba Erizafani, Semaaya omukulembeze ne baganda be ebikumi bibiri, **9** ku bazzukulu ba Kebbulooni, Eryeri omukulembeze ne baganda be kinaana; **10** ku bazzukulu ba Wuziyeeri, Amminadaabu omukulembeze ne baganda be kikumi mu kkumi na babiri. **11** Awo Dawudi n'atumya Zadooki ne Abiyasaali bakabona,

ne Uliyeri, ne Asaya, ne Yoweeri, ne Semaaya, ne Eryeri ne Amminadaabu Abaleevi, **12** n'abagamba nti, "Mmwe bakulembeze mu nnyumba z'Abaleevi, era mmwe ne baganda bammwe mujja kwetukuza, mulyoke mwambuse essanduuko ya Mukama Katonda wa Isirayiri, okugiteeka mu kifo kye ngitegekedde. **13** Kubanga mmwe temwagisitula omulundi ogwasooka Mukama Katonda waffe kyeyava atusunguwalira, olw'obutamwebuuzaako okutegeera nga bwe kyalagibwa." **14** Awo bakabona n'Abaleevi ne beetukuza okulinnyisa essanduuko ya Mukama, Katonda wa Isirayiri. **15** Abaleevi ne basitulira essanduuko ya Mukama ku bibegabega byabwe n'emisituliro gyako, nga Musa bwe yalagira, ng'ekigambo kya Mukama bwe kyali. **16** Awo Dawudi n'alagira abakulembeze b'Abaleevi okulonda baganda baabwe okuba abayimbi, nga bayimba ennyimba ez'essanyu, nga bakuba ebivuga: entongooli, n'ennanga, n'ebitaasa. **17** Abaleevi ne balonda Kemani mutabani wa Yoweeri, ku baganda be ne balonda Asafu mutabani wa Berekiya, ne ku batabani ba Merali, baganda baabwe, ne balonda Esani mutabani wa Kusaya; **18** ne baganda baabwe abaabaddiriranga nga be ba Zekkaliya, ne Yaaziyeri, ne Semiramosi, ne Yeyeri, ne Unni, ne Eriyaabu, ne Benaaya, ne Maaseya, ne Mattisiya, ne Erifereku, ne Mikuneya, n'abaggazi Obededomu ne Yeyeeri, **19** ne Kemani, ne Asafu, ne Esani abayimbi abaalina okukuba ebitaasa eby'ebikomo; **20** ne Zekkaliya, ne Aziyeri, ne Semiramosi, ne Yekyeri, ne Unni, ne Eriyaabu, ne Maaseya ne Benaya baali baakukuba entongooli ez'ekyalamosi; **21** naye Mattisiya, ne Erifereku, ne Mikuneya, ne Obededomu, ne Yeyeri, ne Azaziya baali baakukulemberamu nga bakuba ennanga ez'ekiseminisi. **22** Kenaniya omukulembeze w'Abaleevi mu by'okuyimba, avunaanyizibwe eby'okuyimba kubanga yali mukugu mu byo. **23** Berekiya ne Erukaana be baali abaggazi b'omulyango gw'ekifo essanduuko mw'ebeera. **24** Sebaniya, ne Yosafaati, ne Nesaneri, ne Amasayi, ne Zekkaliya, ne Benaya, ne Eryeza be bakabona abaafuuwanga amakondeere mu maaso g'essanduuko ya Katonda. Obededomu ne Yekiya n'abo baali baggazi b'omulyango gw'ekifo essanduuko mw'ebeera. **25** Awo Dawudi n'abakadde aba Isirayiri, n'abaduumizi b'enkumi ne bagenda okwambusa essanduuko ey'endagaano ya Mukama okugiggya mu nnyumba ya Obededomu nga basanyuka. **26** Olw'okubeera Katonda kwe yabeera Abaleevi abaali basitudde essanduuko ey'endagaano ya Mukama, baawaayo sseddume z'ente musanvu ne z'endiga musanvu nga ssaddaaka. **27** Dawudi yali ayambadde olugoye olwa linena, ng'Abaleevi bonna abaali basitudde essanduuko, era ng'abayimbi ne Kenaniya eyali avunaanyizibwa okuyimba. Dawudi yali ayambadde n'ekkanzu eya linena. **28** Awo Isirayiri yenna ne bambusa essanduuko ey'endagaano ya Mukama nga baleekaana n'amaloboozi ag'essanyu, n'eddoboozi ery'eŋŋombe, ery'amakondeere, n'ebitaasa, era nga bakuba nnyo entongooli n'ennanga. **29** Awo essanduuko ey'endagaano ya Mukama bwe yali ng'eyingizibwa mu kibuga kya Dawudi, Makali muwala wa Sawulo n'alingiza mu ddirisa, n'alaba Kabaka Dawudi ng'azina era ng'ajjaguza, n'amunyooma mu mutima gwe.

16 Awo ne baleeta essanduuko ya Mukama, ne bagiyingiza mu weema Dawudi gye yali agisimbidde, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe eri Katonda. **2** Awo Dawudi bwe yamala okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe, n'asabira abantu omukisa mu linnya lya Mukama, **3** era n'agabira buli Muyisirayiri omusajja n'omukazi, omugaati n'ekitole eky'ezabbibu enkalu, n'ekiyungula ky'ennyama. **4** Yalonda abamu ku Baleevi okuweerezanga mu maaso g'essanduuko ya Mukama, okukoowoola nga basaba, nga beebaza, era nga batendereza Mukama, Katonda wa Isirayiri. **5** Asafu ye yali omukulu waabwe, Zekkaliya n'amuddirira, Yeyeeri n'addako, n'oluvannyuma Semiramosi, ne Yekyeri, ne Mattisiya, ne Eriyaabu, ne Benaya, ne Obededomu, ne Yeyeri, abookukuba entongooli n'ennanga, Asafu ye ng'akuba ebitaasa. **6** Benaya ne Yakaziyeeri bakabona be baafuuwanga amakondeere bulijjo mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya Katonda. **7** Awo ku lunaku olwo, Dawudi n'alagira Asafu n'abantu be yakolanga nabo, basooke okwebaza Mukama nga bagamba nti: **8** Mwebaze Mukama, mukoowoole erinnya lye, mumanyise ebikolwa bye mu mawanga. **9** Mumuyimbire, muyimbe okumutendereza mwogere ku byamagero bye byonna. **10** Erinnya lye ligulumizibwe, n'emitima gy'abo abanoonya Mukama gisanyuke. **11** Mutunuulire Mukama n'amaanyi ge; munoonye amaaso ge ennaku zonna. **12** Mujjukire ebyewuunyo by'akoze, n'ebyamagero bye, n'ensala ye ey'emisango gy'alangirira, **13** mmwe abazzukulu ba Isirayiri, abaweereza be, mmwe abaana ba Yakobo, abalonde be. **14** Ye Mukama Katonda waffe; okusalawo kwe okw'emisango kubuna ensi yonna. **15** Ajjukira endagaano ye emirembe gyonna, n'ekigambo kye yalagira, okutuusa ku mirembe olukumi, **16** gye yakola ne Ibulayimu, era n'agirayiza Isaaka. **17** N'aginyweza ng'etteeka eri Yakobo, n'eri Isirayiri ng'endagaano ey'olubeerera, **18** ng'agamba nti, "Ndikuwa ensi ya Kanani, ng'omugabo, ogw'obusika bwo." **19** Omuwendo gwabwe bwe gwali omutono, era omutono ddala, nga batambuze mu yo, **20** baatambulatambulanga okuva mu nsi emu okudda mu ndala, n'okuva mu bwakabaka obumu okudda mu bantu abalala. **21** Teyaganya muntu n'omu kubanyigiriza; weewaawo, yanenya bakabaka ku lwabwe: **22** ng'agamba nti, "Temukwatanga ku abo be nnafukako amafuta, so bannabbi bange temubakolanga akabi." **23** Muyimbire Mukama, mmwe ensi zonna; mulangirire obulokozi bwe buli lunaku. **24** Mubuulire ekitiibwa kye mu mawanga, n'ebikolwa bye ebyamagero mu bantu bonna. **25** Mukama mukulu era asaanira okutenderezebwa; era atiibwenga okusinga bakatonda abalala bonna. **26** Bakatonda bonna abamawanga bifaananyi, naye Mukama ye yakola eggulu. **27** Ekitiibwa n'obukulu biri mu maaso ge, amaanyi n'essanyu biri wamu naye. **28** Mugulumize Mukama, mmwe ebika eby'amawanga byonna, mutende ekitiibwa kya Mukama awamu n'amaanyi ge. **29** Muyimusize Mukama ekitiibwa ekigwanira erinnya lye; muleete ekiweebwayo, mujje mu maaso ge; musinze Mukama mu kitiibwa ky'obutukuvu

bwe. **30** Mukankane mu maaso ge ensi yonna, weewaawo ensi nywevu, teyinza kusesetulwa. **31** Eggulu lisanyuke, n'ensi ejaguze; boogere mu mawanga nti, "Mukama afuga!" **32** Ennyanja ewuume, n'ebigirimu byonna, n'ennimiro zijaguze, n'okujjula kwazo! **33** Awo emiti egy'omu kibira ginaayimba, ginaayimbira Mukama n'essanyu, kubanga akomawo okusalira ensi omusango. **34** Weebaze Mukama kubanga mulungi; era okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna. **35** Mwogerere waggulu nti, "Tulokole, Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe; tukuŋŋaanye, otulokole eri amawanga, twebaze erinnya lyo ettukuvu, era tujagulize mu ttendo lyo." **36** Mukama yeebazibwe, Katonda wa Isirayiri ow'emirembe n'emirembe. Abantu bonna ne baddamu nti, "Amiina, Mukama yeebazibwe." **37** Awo Dawudi n'aleka Asafu n'ababeezi be, okuweereza Mukama mu maaso g'essanduuko ey'endagaano ya Mukama, nga bwe kyagwaniranga buli lunaku. **38** Obededomu n'ababeezi be enkaaga mu omunaana nabo yabaleka baweereze eyo. Obededomu mutabani wa Yedusuni, era ne Kosa be baali abaggazi. **39** Dawudi yaleka Zadooki, kabona ne bakabona banne mu maaso g'eweema ya Mukama mu kifo ekigulumivu e Gibyoni **40** okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa, buli nkya na buli kawungeezi, nga byonna bwe byawandiikibwa mu mateeka ga Mukama, ge yawa Isirayiri. **41** Kemani ne Yedusuni n'abalala abaalondebwa ne bayitibwa amannya gaabwe okwebaza Mukama, "kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna," baali wamu nabo. **42** Era Kemani ne Yedusuni baavunaanyizibwanga okufuuwa amakondeere, n'okukuba ebitaasa, n'okukubira ebivuga ebirala ku luyimba lwa Katonda. Batabani ba Yedusuni baabeeranga ku wankaaki. **43** Awo abantu bonna ne baddayo ewaabwe, ne Dawudi n'addayo okusabira ennyumba ye omukisa.

17 Awo Dawudi ng'amaze okukkalira mu nnyumba ye mu lubiri, n'agamba nnabbi Nasani nti, "Teebereza, nze mbeera mu lubiri olwazimbibwa n'emivule, naye nga essanduuko ey'endagaano ya Mukama ebeera mu weema." **2** Nasani n'addamu Dawudi nti, "Ky'olowooza kyonna mu mutima gwo kikole, kubanga Katonda ali wamu naawe." **3** Ekiro ekyo ekigambo kya Mukama ne kijjira Nasani nti, **4** "Genda otegeeze omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti si gwe ojja okunzimbira ennyumba mwe nnaabeeranga. **5** Sibeeranga mu nnyumba kasookedde nzija Isirayiri mu Misiri, okutuusa ku lunaku lwa leero. Nvudde mu weema emu ne nzira mu ndala, ne nva mu kifo ekimu ne nzira mu kirala. **6** Mu bifo byonna bye ntambuddemu ne Isirayiri yenna, nnina kye nnali ŋŋambye omulamuzi wa Isirayiri, kw'abo be nalagira okukulembera abantu bange nti, "Kiki ekibalobedde, okunzimbira ennyumba ey'emivule?'" **7** "Kaakano nno tegeeza omuddu wange Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'eggye nti, nakuggya ku ttale ng'olunda ndiga, ne nkufuula omukulembeze ow'abantu bange Isirayiri. **8** Mbadde naawe buli gy'ogenze, era nzikiririzza abalabe bo bonna mu maaso go. Ndifuula erinnya lyo okuba ekkulu, ne liba ng'erimu ku g'abasajja abamanyiddwa mu nsi. **9** Era abantu bange Isirayiri ndibawa ekifo, kibeere ekifo kyabwe eky'olubeerera, nga tebatawanyizibwa, n'abantu ababi tebalibacocca, nga bwe baakolanga olubereberye, **10** era nga bwe bakola kati kasookedde nnonda abalamuzi okufuga abantu bange Isirayiri. Ndikuwa obuwanguzi okuba omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. Ndikuwa obuwanguzi eri abalabe bo bonna. "'Nkirangirira gy'oli kaakano nti Mukama alikuzimbira ennyumba: **11** Ennaku zo bwe zirituuka, era n'ogenda okubeera ne bajjajjaabo, ndiyimusa ezzadde lyo okuba obusika bwo, omu ku batabani bo ddala, era ndinyweza obwakabaka bwe. **12** Oyo y'alinzimbira ennyumba, era ndinyweza entebe ey'obwakabaka bwe emirembe gyonna. **13** Ndiba kitaawe, naye aliba mwana wange, era sirimukyawa, nga bwe nakyawa oyo eyakusooka. **14** Ye y'aliba omukulu mu nnyumba yange ne mu bwakabaka bwange emirembe gyonna, era entebe ye ey'obwakabaka eribeerera emirembe gyonna.'" **15** Awo Nasani n'ategeeza Dawudi ebigambo byonna eby'okubikkulirwa okwo. **16** Awo Kabaka Dawudi n'agenda n'atuula mu maaso ga Mukama n'ayogera nti, "Nze ani, Ayi Mukama Katonda, era ennyumba yange kye ki, gwe okuntuusa wano? **17** Kino tekyali kitono mu maaso go, okwogera ku bigenda okuba ku nnyumba ey'omuddu wo, n'ontunuulira ng'omu ku basajja abasingirayo ddala ekitiibwa, Ayi Mukama Katonda. **18** "Dawudi ayinza kwongerako ki ku ebyo okumuwa ekitiibwa bwe kityo, kubanga ggwe omanyi omuddu wo. **19** Olw'omuddu wo Ayi Mukama Katonda, n'olw'okusiima kwo, okoze ebintu bino ebikulu, era n'osuubiza ebintu ebyo byonna ebikulu bwe bityo. **20** "Tewaliwo akufaanana, Ayi Mukama, era tewali Katonda mulala wabula ggwe, okusinziira ku bye twewuliridde n'amatu gaffe. **21** Era ggwanga ki mu nsi erifaanana ng'abantu bo Isirayiri, eggwanga Katonda lye wanunula ggwe kennyini, ne weekolera erinnya, era n'okola ebikolwa eby'amaanyi, n'ebyewunyisa bwe wagoba amawanga okuva mu maaso g'abantu bo, be wanunula okuva mu Misiri? **22** Abantu bo Abayisirayiri wabafuulira ddala babo emirembe gyonna, era ggwe Ayi Mukama wafuuka Katonda waabwe. **23** "Kaakano, Ayi Mukama Katonda, kye wasuubiza omuddu wo n'ennyumba ye kinywezebwe emirembe gyonna. **24** Kola nga bwe wasuubiza, erinnya lyo ligulumizibwenga emirembe gyonna, n'abantu boogerenga nti, Mukama ow'Eggye, Katonda afuga Isirayiri, ye Katonda wa Isirayiri! Era ennyumba ey'omuddu wo Dawudi erinywezebwa mu maaso go. **25** "Ayi Katonda wange, wakibikulidde omuddu wo nti olimuzimbira ennyumba, era omuddu wo kyavudde ajja okukwebaza. **26** Ggwe Ayi Mukama oli Katonda, era osuubizza omuddu wo ebirungi ebyo. **27** Kaakano osiimye okuwa ennyumba ey'omuddu wo omukisa, ebeerewo emirembe gyonna mu maaso go kubanga, ggwe Ayi Mukama Katonda ogiwadde omukisa, era egya kuba ya mukisa emirembe gyonna."

18 Awo oluvannyuma lw'ebyo, Dawudi n'awangula Abafirisuuti, era n'awamba ne Gaasi n'ebyalo ebyali bikyetoolodde okuva mu mukono gw'Abafirisuuti. **2** Dawudi

n'awangula n'Abamowaabu, ne bafuuka baddu be, ne bamuwanga obusuulu. **3** Ate era Dawudi yalwanagana ne Kadalezeri kabaka w'e Zoba okutuukira ddala e Kamasi, bwe yali ng'anyweza okufuga kwe ku nsalo ey'Omugga Fulaati. **4** Dawudi n'amuwambako amagaali lukumi, n'abeebagala embalaasi abasajja kasanvu, n'abasajja abeebigere emitwalo ebiri. Embalaasi endala zonna ez'amagaali n'azitema enteega, ne yeerekerawo kikumi. **5** Awo Abasuuli ab'e Ddamasiko bwe bajja okudduukirira Kadalezeri kabaka w'e Zoba, Dawudi n'abattamu abantu emitwalo ebiri mu enkumi bbiri. **6** N'ateeka olusiisira lw'eggye lye mu Busuuli e Ddamasiko, era Abasuuli baafuuka baweereza be, ne bamutonera ebirabo. Mukama n'awa Dawudi obuwanguzi buli gye yatabaalanga. **7** Dawudi n'atwala engabo eza zaabu abaserikale ba Kadalezeri ze baasitulanga, n'azireeta e Yerusaalemi. **8** Mu Tibukasi ne mu Kuni, ebibuga ebyali ebya Kadadezeri n'aggyayo ebikomo bingi nnyo, era ebyo Sulemaani bye yakolamu ennyanja ey'ekikomo, n'empagi, n'ebintu eby'ebikomo ebirala. **9** Awo kabaka Toowu ow'e Kamasi bwe yawulira nga Dawudi awangudde eggye lyonna erya Kadadezeri, kabaka w'e Zoba **10** n'atuma mutabani we Kadolaamu eri kabaka Dawudi okumulamusaako n'okumuyozaayoza okuwangula olutalo wakati we ne Kadadezeri, kubanga Kadadezeri yalwananga ne Toowu. Kadolaamu yaleeta zaabu, n'effeeza, n'ebikomo, nga bya ngeri za ngyawulo. **11** Ebintu byonna ebyaleetebwa, kabaka Dawudi yabiwonga eri Mukama, nga bwe yakola effeeza ne zaabu gye yawamba ku mawanga amalala nga Edomu ne Mowaabu, n'Abamoni, n'Abafirisuuti, ne Amaleki. **12** Ye Abisaayi mutabani wa Zeruyiya yattira abasajja ba Edomu omutwalo gumu mu kanaana mu Kiwonvu eky'Omunnyo. **13** Era yateeka olusiisira lw'abaserikale mu Edomu, era aba Edomu bonna ne bafuuka baweereza ba Dawudi. Mukama n'awa Dawudi obuwanguzi mu bifo byonna gye yatabaalanga. **14** Dawudi n'afuga Isirayiri yenna, mu bwenkanya ne mu butuukirivu abantu be bonna. **15** Yowaabu mutabani wa Seruyiya ye yali omuduumizi w'eggye; Yekosafaati mutabani wa Akirudi nga ye mujjukiza; **16** Zadooki mutabani wa Akitubu ne Abimereki mutabani wa Abiyasaali be baali bakabona; Savusa ye yali muwandiisi; **17** Benaya mutabani wa Yekoyaada ye yakuliranga Abakeresi n'Abaperesi; ate batabani ba Dawudi baali bakungu bakulu ddala era nga babeera ku lusegere lwa kabaka.

19 Awo oluvannyuma lw'ebyo, nga wayiseewo ebbanga, Nakasi kabaka w'Abamoni n'afa, mutabani we n'amusikira. **2** Dawudi n'alowooza nti, "Nzija kulaga ebyekisa Kanuni mutabani wa Nakasi, kubanga ne kitaawe yankolera ebyekisa." Awo Dawudi n'amuweereza ababaka okumukubagiza nga kitaawe amaze okufa. Naye abasajja ba Dawudi bwe baatuuka eri Kanuni mu nsi ey'Abamoni okumukubagiza, **3** abakungu b'abaana ba Amoni ne bagamba Kanuni nti, "Olowooza nga Dawudi assaamu kitaawo ekitiibwa, bwakuweerezza abakubagizza? Era olowooza nga, abasajja be tebazze kulawuna na kuketta nsi era na kugirya?" **4** Awo Kanuni n'alagira abasajja ba Dawudi bakwatibwe, n'abamwako enviiri n'abasalako n'ebirevu, n'asala ebyambalo byabwe wakati okukoma ku nnyuma, n'oluvannyuma n'abagoba baddeyo. **5** Awo Dawudi bwe yawulira bye baakola abasajja be yatuma, n'abagamba nti, "Musigale e Yeriko okutuusa ebirevu byammwe lwe birikula, mulyoke mukomewo." **6** Awo abaana ba Amoni bwe baalaba nga Dawudi abanyiigidde; bo ne kabaka waabwe Kanuni ne baweereza ttani eza ffeeza amakumi asatu mu nnya e Mesopotamiya n'e Alamumaaka, ne Zoba, okubeyazikako amagaali n'abeebagala embalaasi. **7** Beeyazika amagaali n'abeebagala embalaasi emitwalo esatu mu enkumi bbiri, era ne kabaka w'e Maaka n'eggye lye, abajja okumwegattako ne basiisira okumpi ne Medeba. Abaana ba Amoni bo baakuŋŋaana okuva mu bibuga byabwe ne bagenda okutabaala. **8** Olwawulira ekyo, Dawudi n'aweereza Yowaabu n'eggye lyonna ery'abasajja abalwanyi abazira. **9** Abamoni ne bavaayo bategeke okutabaala nga basimbye ennyiriri ku wankaaki w'ekibuga kyabwe, ate nga bakabaka abaali bazze okubayamba baali bokka ku ttale. **10** Awo Yowaabu bwe yalaba ng'abalabe bamutabaala mu maaso n'emabega, n'alonda mu basajja be, abasajja abazira mu Isirayiri, era abo n'abaweereza okulwana n'Abasuuli. **11** Abalala n'abakwasa Abisaayi muganda we okubaduumira, ne bagenda okulwana n'Abamoni. **12** Yowaabu n'agamba muganda we nti, "Abasuuli bwe banaaba nga bansinza amaanyi, onojja n'ombeera, naye Abamoni bwe banaaba nga bakusinza amaanyi nange nzija kujja nkubeere. **13** Guma omwoyo, tulwanirire abantu baffe n'ebibuga bya Katonda waffe n'obuzira. Mukama akole ng'okusiima kwe bwe kuli." **14** Awo Yowaabu n'abalwanyi be yalina ne batabaala Abasuuli, Abasuuli ne babadduka. **15** Abaana ba Amoni bwe balaba ng'Abasuuli badduse, nabo ne badduka Abisaayi muganda wa Yowaabu, ne bayingira ekibuga. Awo Yowaabu n'addayo e Yerusaalemi. **16** Abasuuli bwe baalaba nga Isirayiri abawangudde, ne batuma ababaka, okuggyayo Abasuuli abaali emitala w'Omugga Fulaati, nga Sofaki omuduumizi ow'eggye lya Kadalezeri yabakulembedde. **17** Awo Dawudi bwe yategeezebwa ebyo, n'akuŋŋaanya Isirayiri yenna, n'asomoka Yoludaani nabo, n'agenda n'abalumba n'asimba ennyiriri ng'abesimbye mu maaso. Dawudi n'atandika okulwana n'Abasuuli, n'abo ne bamulwanyisa. **18** Naye Abasuuli ne badduka Isirayiri, era Dawudi n'atta abeebagala embalaasi kasanvu, n'abaserikale ab'ebigere emitwalo ena. Ate n'atta ne Sofaki omuduumizi w'eggye lyabwe. **19** Awo abantu ba Kadalezeri bwe baalaba nga bawanguddwa Isirayiri, ne batabagana ne Dawudi era ne bafuuka abaddu be; so n'Abasuuli tebakkiriza kuyamba abaana be Amooni nate.

20 Awo mu biro, bakabaka mwe bagenderanga okulwana, Yowaabu n'akulembera eggye, n'azisa ensi y'abaana ba Amoni, ate era n'azingiza Labba. Naye Dawudi ye n'asigala mu Yerusaalemi, Yowaabu ye n'alumba Labba, n'akizikiriza. **2** Awo Dawudi n'addira engule eyali eya kabaka waabwe, obuzito bwayo kilo asatu mu nnya eza zaabu, nga mu yo baateekamu amayinja ag'omuwendo,

n'agitikka ku mutwe. N'atwala n'omunyago mungi ddala
okuva mu kibuga ekyo. **3** Yatwala abantu abaali mu
kibuga ekyo n'abawa emirimu nga bakozesa n'emisumeeno,
n'ensuuluulu, n'embazzi. Bw'atyo Dawudi bwe yakola
ebibuga byonna eby'abaana ba Amoni, oluvannyuma
ye n'eggye lye lyonna ne baddayo e Yerusaalemi. **4**
Awo olwatuuka oluvannyuma lw'ebyo ne wabalukawo
entalo n'Abafirisuuti e Gezeri. Mu kiseera ekyo Sibbekayi
Omukusasi n'atta Sippayi omu ku bazzukulu b'agasajja
aganene ddala, era ne bawangula Abafirisuuti. **5** Mu lutalo
olulala n'Abafirisuuti, Erukanani mutabani wa Yayiri n'atta
Lakani muganda wa Goliyaasi Omugitti, eyalina olunyago
lw'effumu olwali ng'omuti ogulukirwako engoye. **6** Mu
lutalo olulala olwali e Gaasi, waaliwo omusajja omuwanvu
ennyo eyali omu ku bazzukulu b'agasajja aganene, ng'alina
engalo mukaaga ku buli mukono, n'obugere mukaaga ku
buli kigere. **7** Yasoomooza nnyo Isirayiri, era Yonasaani
mutabani wa Simeeyi, muganda wa Dawudi n'amutta. **8**
Abo bonna baali bazzukulu ba lisajja Laafa ow'e Gaasi, era
bonna ne bagwa mu mikono gya Dawudi n'abasajja be.

21 Awo Setaani n'atandika okulwana ne Isirayiri, Dawudi
n'asendebwasendebwa okubala Abayisirayiri. **2**
Dawudi n'alagira Yowaabu, n'abaduumizi b'eggye nti,
"Mugende mubale Abayisirayiri okuva e Beeruseba
okutuuka e Ddaani, mukomewo, muntegeeze bwe
beenkana." **3** Naye Yowaabu n'amuddamu nti, "Mukama
ayongere ku bantu be, n'okusingawo emirundi kikumi.
Mukama wange kabaka, bonna si baweereza ba mukama
wange, kale kiki ekimukoza kino? Lwaki aleetera Isirayiri
emitawaana?" **4** Naye ekigambo kya kabaka ne kisinga
ebya Yowaabu, era Yowaabu n'agenda n'abuna Isirayiri
yonna, n'akomawo e Yerusaalemi. **5** Yowaabu n'ategeeza
Dawudi omuwendo gw'abasajja abalwanyi. Mu Isirayiri
mwalimu abasajja abalwanyi akakadde kamu n'emitwalo
kkumi, ng'okwo kw'otadde emitwalo amakumi ana mu
emitwalo musanvu abaali mu Yuda. **6** Naye teyabalirako
Baleevi n'Ababenyamini, kubanga ekiragiro kya kabaka
tekyasanyusa Yowaabu. **7** Ekikolwa ekyo ky'okubala
abantu, kyali kya kivve mu maaso ga Katonda era
n'abonereza Isirayiri. **8** Awo Dawudi n'agamba Katonda nti,
"Nnyonoonye nnyo olw'ekikolwa ekyo. Kaakano, nkusaba
ogyewo obutali butuukirivu obw'omuddu wo, kubanga
nkoze ekintu eky'obusirusiru ennyo." **9** Mukama Katonda
n'ayogera ne nnabbi Gaadi eyaluŋŋamyanga Dawudi nti, **10**
"Genda otegeeze Dawudi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama
nti: nkuteekeddewo eby'okulondako bisatu, weerobozeeko
ekimu kye nnaakukola.'" **11** Awo Gaadi n'agenda eri
Dawudi n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti,
'Weerobozeeko ku bisatu: **12** emyaka esatu egy'enjala,
oba emyezi esatu egy'okumalibwawo abalabe bo, oba
ennaku ssatu ez'ekitala kya Mukama Katonda, kawumpuli
agwe mu nsi, ne malayika wa Mukama azikirize abantu
mu bitundu byonna ebya Isirayiri.' Kale nno, ssalawo
kye mbanziramu oyo antumye." **13** Dawudi n'addamu
Gaadi nti, "Nsobeddwa nnyo. Wakiri ka ngwe mu mukono
gwa Mukama Katonda, kubanga okusaasira kwe kungi,
okusinga okugwa mu mukono gw'omuntu." **14** Awo Mukama
Katonda n'aweereza kawumpuli ku Isirayiri, abantu emitwalo
musanvu ne bafa. **15** Ate era Katonda n'atuma malayika
okuzikiriza Yerusaalemi. Naye Mukama bwe yalaba ebyo
byonna, n'alumwa nnyo olw'ebyo byonna, n'alagira malayika
eyali azikiriza abantu nti, "Ekyo kimala! Zzaayo omukono
gwo." Mu kiseera ekyo malayika wa Mukama Katonda yali
ayimiridde kumpi ne gguuliro lya Olunaani Omuyebusi.
16 Dawudi n'ayimusa amaaso ge, n'alaba malayika wa
Mukama Katonda ng'ayimiridde wakati w'ensi n'eggulu
ng'asowodde ekitala mu mukono gwe, nga kigoloddwa
ku Yerusaalemi. Awo Dawudi n'abakadde, nga bambadde
ebibukutu ne bavuunama amaaso gaabwe. **17** Dawudi
n'agamba Katonda nti, "Si nze nalagira abantu babalibwe?
Nze nnyonoonye, era nkoze ebibi. Bano ndiga, kiki kye
bakoze? Ayi Mukama Katonda wange, ombonereze nze ne
nnyumba yange, naye toganya kawumpuli ono kusigala
ku bantu bo." **18** Awo malayika wa Mukama Katonda
n'alagira Gaadi okugamba Dawudi ayambuke, azimbire
Mukama ekyoto ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi. **19**
Awo Dawudi n'agondera ekigambo Gaadi kye yayogera
mu linnya lya Mukama Katonda, n'ayambuka. **20** Laba
Olunaani bwe yali ng'awuula eŋŋaano, n'akyuka n'alaba
malayika wa Mukama, ne batabani be abana abaaliwo ne
beekweka. **21** Awo Dawudi bwe yasembera okumpi ne
Olunaani we yali, Olunaani n'amulaba, n'ava mu gguuliro,
n'amuvuunamira. **22** Dawudi n'amugamba nti, "Mpa ekifo
egguuliro lyo mwe liri, nzimbire Mukama ekyoto, nange
n'asasula omuwendo gwakyo gwonna, kawumpuli ave
ku bantu." **23** Olunaani n'addamu Dawudi nti, "Kitwale!
Mukama wange kabaka akole nga bw'asiima. Laba,
nzija kukuwa ziseddume z'onoowaayo ng'ebiweebwayo
ebyokebwa, n'ebintu ebiwuula ng'enku, n'eŋŋaano okuba
ekiweebwayo eky'obutta. Ebyo byonna nzija kubikuwa." **24**
Naye Dawudi n'agamba Olunaani nti, "Nedda, maliridde
okusasula omuwendo omujjuvu. Sijja kutwalira Mukama
ekikyo, wadde okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa bye
sisasulidde." **25** Awo Dawudi n'agula ekifo kya Olunaani kilo
musanvu eza zaabu. **26** Dawudi n'azimbira Mukama ekyoto
mu kifo ekyo, era n'awaayo ebiweebwayo ebyokebwa
n'ebiweebwayo olw'emirembe, ng'akoowoola Mukama, era
Mukama n'amuddamu n'omuliro okuva mu ggulu ogwaka
ku kyoto eky'ebiweebwayo ebyokebwa. **27** Awo Mukama
Katonda n'alagira malayika okuzaayo ekitala kye mu kiraato
kyakyo. **28** Okuva mu kiseera ekyo, Mukama bwe yaddamu
Dawudi ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi, Dawudi
n'aweerangayo ssaddaaka eyo. **29** Mu biro ebyo Eweema
ya Mukama, Musa gye yali azimbidde mu ddungu, n'ekyoto
eky'ebiweebwayo ebyokebwa byali mu kifo ekigulumivu
e Gibyoni. **30** Naye Dawudi yali tasobola kugendayo
kwebuuza ku Katonda, kubanga yali atya ekitala kya
malayika wa Mukama Katonda.

22 Awo Dawudi n'ayogera nti, "Wano we wanaabeeranga
ennyumba ya Mukama Katonda, n'ekyoto
eky'ebiweebwayo ebyokebwa ku lwa Isirayiri." **2** Dawudi
n'alagira okukuŋŋaanya bannaggwanga abaali mu Isirayiri,

era mu bo n'alondamu abatemi b'amayinja, bagabajje nga kuzimbisa nnyumba ya Mukama. **3** Yateekawo ebyuma bingi olw'okukola emisumaali egy'enzigi egya wankaaki, n'olwebigatta, n'ebikomo bingi ebyayinga obungi n'obuzito. **4** Yawaayo n'emivule egitabalika, Abazidoni n'Abatuulo gye baamuleetera. **5** Dawudi n'ayogera nti, "Sulemaani mutabani wange akyali mwana muto n'obumanyirivu bwe butono. Ennyumba egenda okuzimbirwa Mukama egwana okuba ey'ekitiibwa ekinene ennyo, ng'eyatiikirira era ng'etenderezebwa mu mawanga gonna. Noolwekyo nzija kuteekateeka ebinaagizimba." Era Dawudi yakola entegeka nnene ddala nga tannaba kufa. **6** Awo n'ayita Sulemaani mutabani we n'amukuutira okuzimbira Mukama Katonda wa Isirayiri ennyumba. **7** Dawudi n'agamba Sulemaani nti, "Mwana wange, kyali mu mutima gwange okuzimba ennyumba ku lwa Mukama Katonda wange. **8** Naye ekigambo kya Mukama ne kinzijira nga kigamba nti, 'Oyiye omusaayi mungi, era olwanye entalo nnyingi. Tolizimbira linnya lyange nnyumba, kubanga oyiye omusaayi mungi mu maaso gange. **9** Laba, omwana owoobulenzi alizaalibwa gy'oli, era aliba omusajja ow'emirembe, ne muwa emirembe eri abalabe bonna enjuuyi zonna. Aliyitibwa Sulemaani. Ndiwa Isirayiri emirembe n'obutebenkevu ku mulembe gwe. **10** Oyo ye alizimba ennyumba ku lw'erinnya lyange. Aliba mutabani wange, nange ndiba kitaawe. Era ndinyweza entebe ye ey'obwakabaka bwe mu Isirayiri emirembe gyonna.' **11** "Kaakano, mwana wange, Mukama abeere naawe, era olabe omukisa, ozimbire Mukama Katonda wo ennyumba, nga bwe yayogera. **12** Mukama akuwe amagezi ag'okwawula n'okutegeera ng'okulembera Isirayiri, olyoke okuumenga amateeka ga Mukama Katonda wo. **13** Olwo onoolaba omukisa bw'oneekuumanga ebiragiro n'amateeka Mukama ge yawa Musa ku lwa Isirayiri. Beera n'amaanyi era gguma omwoyo, totya so totekemuka. **14** "Mu kutegana okungi ntegekedde yeekaalu ya Mukama ttani eza zaabu enkumi ssatu mu bina mu ataano, ne ttani eza ffeeza emitwalo esatu mu enkumi nnya mu bitaano; n'ebikomo n'ebyuma bingi nnyo ebitapimika muwendo gwabyo, n'embaawo n'amayinja. Ate okyayinza n'okwongerako. **15** Olina abakozi bangi; abatemi b'amayinja, n'abazimbi, n'ababazzi, n'abantu bonna abalina obumanyirivu mu kuweesa **16** zaabu ne ffeeza, n'ebikomo, n'ekyuma. Kaakano tandikirawo okukola era Mukama akuluŋŋamye." **17** Awo Dawudi n'alagira abakulembeze bonna aba Isirayiri okuyamba mutabani we Sulemaani ng'agamba nti, **18** "Mukama Katonda wammwe tali wamu nammwe? Era tabawadde okuwummula n'emirembe ku njuyi zonna? Agabudde ababeera mu nsi mu mukono gwange, era ensi ekkakkanye eri Mukama n'eri abantu be. **19** Kaakano mumalirire mu mitima gyammwe ne mu mmeeme zammwe okunoonya Mukama Katonda wammwe. Mutandike okuzimba awatukuvu wa Mukama, n'oluvannyuma muleete essanduuko ey'endagaano ya Mukama, n'ebintu ebitukuvu ebya Katonda mu yeekaalu eneezimbibwa ku lw'erinnya lya Mukama."

23 Awo Dawudi bwe yawangaala ennyo n'akaddiwa emyaka mingi n'afuula Sulemaani mutabani we okuba kabaka wa Isirayiri. **2** Era yakuŋŋaanya abakulembeze ba Isirayiri bonna, wamu ne bakabona n'Abaleevi. **3** Abaleevi abaali baweza emyaka amakumi asatu n'okusingawo baabalibwa, n'omuwendo gw'abasajja bonna gwali emitwalo esatu mu kanaana. **4** Awo Dawudi n'agamba nti, "Ku abo emitwalo ebiri mu enkumi nnya be banaalabiriranga omulimu ogwa yeekaalu ya Mukama, ate kakaaga banaabanga bakungu n'abalamuzi. **5** Enkumi nnya banaabanga baggazi, ate enkumi ennya abasigaddewo be banatenderezanga Mukama n'ebivuga bye nateekateeka ku lw'okutendereza." **6** Awo Dawudi n'agabanyamu Abaleevi mu bibinja ng'abaana ba Leevi bwe baali: Gerusoni, ne Kokasi ne Merali. **7** Abaana ba Gerusoni baali Ladani ne Simeeyi. **8** Batabani ba Ladani baali Yekyeri omukulu, ne Zesamu, ne Yoweeri, basatu bonna awamu. **9** Batabani ba Simeeyi baali Seromisi, ne Kasiyeri, ne Kalani, basatu bonna awamu, era be baali abakulu b'ennyumba ya Ladani. **10** Batabani ba Simeeyi omulala Yakasi, ne Zina, ne Yewusi ne Beriya, be bana bonna awamu. **11** Yakasi ye yali omukulu, ne Ziza ye yali owookubiri, naye Yewusi be Beriya tebaalina baana noolwekyo baabalibwa ng'ekika kimu era nga bakola omulimu gwe gumu. **12** Batabani ba Kokasi baali Amulaamu, ne Izukali, ne Kebbulooni ne Wuziyeeri, be bana. **13** Batabani ba Amulaamu baali Alooni ne Musa. Alooni yayawulibwa, ye n'abazzukulu be emirembe gyonna, atukuzenga ebintu ebitukuvu ennyo, okuwangayo ssaddaaka eri Mukama, n'okumuweerezanga, era n'okusabanga omukisa mu linnya lye emirembe gyonna. **14** Batabani ba Musa omusajja wa Katonda babalibwa nga ba mu kika kya Leevi. **15** Batabani ba Musa baali Gerusomu ne Eryeza. **16** Mu bazzukulu ba Gerusomu, Sebweri ye yali omukulu. **17** Mu bazzukulu ba Eryeza, Lekabiya ye yali omukulu. Eryeza teyalina baana balala, naye batabani ba Lekabiya baali bangi ddala. **18** Mu batabani ba Izukali, Seromisi ye yali omukulu. **19** Mu batabani ba Kebbulooni, Yeriya omukulu, Amaliya nga wakubiri, Yakaziyeri nga wakusatu, ne Yekameyamu nga ye wookuna. **20** Mu batabani ba Wuziyeeri, Mikka ye yali omukulu, ne Issiya nga ye wookubiri. **21** Batabani ba Merali baali Makuli ne Musi. Batabani ba Makuli baali Eriyazaali ne Kiisi. **22** Eriyazaali n'afa nga tazadde baana babulenzi wabula aboobuwala bokka. Baganda baabwe, batabani ba Kiisi be babawassa. **23** Batabani ba Musi baali Makuli, Ederi ne Yeremosi be basatu. **24** Abo be baali abazzukulu ba Leevi mu bika byabwe, ng'emitwe gy'ennyumba bwe gyali giwandiikibbwa mu mannya gaabwe, era nga bwe baabalibwa buli kinoomu, be bakozi abaalina emyaka amakumi abiri n'okusingawo abaaweerezanga mu yeekaalu ya Mukama. **25** Dawudi yali agambye nti, "Olw'okuba Mukama Katonda wa Isirayiri, awadde abantu be emirembe, era abeera mu Yerusaalemi emirembe gyonna, **26** Abaleevi tekikyabagwaniranga kusitula eweema oba ebintu ebikozesebwa mu kuweereza." **27** Nga bagoberera ebigambo bya Dawudi ebyasembayo, Abaleevi abaabalibwa baali ba myaka amakumi abiri n'okusingawo. **28** Omulimu gwabwe gwali gwa kuyambanga

bazzukulu ba Alooni mu buweereza obwa yeekaalu ya Mukama, nga bavunaanyizibwa mu mpya ne mu bisenge, ne mu kutukuzanga ebintu byonna ebitukuvu, n'okukola emirimu emirala mu nnyumba ya Katonda. **29** Baavunaanyizibwanga emigaati egy'okulaga ku mmeeza, n'obutta obulungi obw'ekiweebwayo eky'obutta, n'obugaati obutazimbulukusibbwa, n'okufumba, n'okutabula, olw'ebiweebwayo, n'ebigero byonna mu bungi bwabyo ne mu bunene bwabyo. **30** Be baayimiriranga okwebazanga n'okutenderezanga Mukama buli nkya na buli akawungeezi, **31** ne mu kuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, ebyaweebwangayo ku ssabbiiti, n'emyezi nga kye gijje giboneke, ne ku mbaga ezaateekebwawo. Kyabagwaniranga okuweerezanga mu maaso ga Mukama obutayosa, mu mpalo zaabwe, nga bwe balagibwa. **32** Awo Abaleevi ne bakolanga emirimu gyabwe mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne mu Kifo Ekitukuvu, nga bayamba baganda baabwe bazzukulu ba Alooni, okuweerezanga okw'omu yeekaalu ya Mukama.

24 Ebibinja eby'abazzukulu ba Alooni nga bwe bagabanyizibwamu byali bwe biti: Batabani ba Alooni baali Nadabu, ne Abiku, ne Eriyazaali ne Isamaali. **2** Naye Nadabu ne Abiku baasooka kitaabwe okufa, ate nga baafa tebazzadde baana. Eriyazaali ne Isamaali kyebaava baawulibwa era ne batandika okukola omulimu ogw'obwakabona. **3** Dawudi ng'ayambibwako Zadooki muzzukulu wa Eriyazaali, ne Akimereki muzzukulu wa Isamaali, yabaawulamu ebibinja nga bwe baalondebwa mu kuweereza kwabwe. **4** Kyazuulibwa nga abakulembeze mu bazzukulu ba Eriyazaali baali bangi okusinga abazzukulu ba Isamaali, bwe bati bwe bagabanyizibwamu: mu bazzukulu ba kkumi na mukaaga, okuba abakulu b'ennyumba ne ku bazzukulu ba Isamaali munaana okuba abakulu b'ennyumba. **5** Baabagabanyamu nga bakubye obululu, kubanga waaliwo abakungu abamu nga ba mu kifo ekitukuvu, n'abalala nga bakungu ba Katonda naye nga bonna bazzukulu ba Eriyazaali ne Isamaali. **6** Semaaya Omuwandiisi, mutabani wa Nesaneri, Omuleevi, n'awandiikira amannya gaabwe mu maaso ga kabaka n'abakungu nga Zadooki kabona, ne Akimereki mutabani wa Abiyasaali, n'abakulu b'ennyumba za bakabona, n'Abaleevi, ennyumba emu ng'eronderwa Eriyazaali, n'endala ng'eronderwa Isamaali. **7** Akalulu akaasooka kaagwa ku Yekoyalibu, n'akokubiri ku Yedaya, **8** n'akokusatu ku Kalimu, n'akokuna ku Seyolimu, **9** n'akookutaano ku Malukiya, n'ak'omukaaga ku Miyamini, **10** n'ak'omusanvu ku Kakkozi, n'ak'omunaana ku Abiya, **11** n'ak'omwenda ku Yesuwa, n'ak'ekkumi ku Sekaniya, **12** n'ak'ekkumi n'akamu ku Eriyasibu, n'ak'ekkumi noobubiri ku Yakimu, **13** n'ak'ekkumi noobusatu ku Kuppa, n'ak'ekkumi noobuna ku Yesebeyabu, **14** ak'ekkumi noobutaano ku Biruga, n'ak'ekkumi n'omukaaga ku Immeri, **15** n'ak'ekkumi n'omusanvu ku Keziri, n'ak'ekkumi n'omunaana ku Kapizzezi, **16** n'ak'ekkumi n'omwenda ku Pesakiya, n'ak'amakumi abiri ku Yekezukeri, **17** ak'amakumi abiri mu kamu ku Yakini, n'ak'amakumi abiri mu bubiri ku Gamuli, **18** n'ak'amakumi abiri mu busatu ku Deraya, n'ak'amakumi abiri mu buna ku Maaziya. **19** Kuno kwe kwali okulondebwa kw'obuweereza bwabwe, bwe baayingiranga mu yeekaalu ya Mukama, nga bagoberera ebiragiro ebyabaweebwa jjajjaabwe Alooni, nga Mukama Katonda wa Isirayiri bwe yamulagira. **20** Bazzukulu ba Leevi abalala baali: okuva mu batabani ba Amulaamu, yali Subayeri; okuva mu batabani ba Subayeri yali Yedeya. **21** Ku ba Lekabiya, Issiya ye yali omuggulanda. **22** Ku Bayizukaali Seromosi, ate ku batabani ba Seromosi yali Yakasi. **23** Ku batabani ba Kebbulooni, Yeriya ye yali omukulu, Amaliya nga ye wookubiri, Yakaziyeri nga ye wookusatu, ne Yekameyamu nga ye wookuna. **24** Mutabani wa Winziyeeri, ye yali Mikka; ne ku batabani ba Mikka, ne Samiri. **25** Muganda wa Mikka ye yali Issiya, ne ku batabani ba Issiya, Zekkaliya. **26** Batabani ba Merali baali Makuli ne Musi. Mutabani wa Yaaziya ye yali Beno. **27** Batabani ba Merali, mu Yaaziya: Beno, ne Sokamu, ne Zakkuli, ne Ibuli. **28** Okuva ku Makuli, Eriyazaali, ataazaala baana babulenzi. **29** Okuva ku Kiisi, yali mutabani we Yerameeri. **30** Ne ku batabani ba Musi, Makuli, ne Ederi ne Yerimosi. Abo be baali Abaleevi, ng'ennyumba zaabwe bwe zaali. **31** Era ne bano bwe batyo ne bakuba obululu, nga baganda baabwe bazzukulu ba Alooni bwe baakola, mu maaso ga Kabaka Dawudi, ne Zadooki, ne Akimereki, n'abakulu b'ennyumba za bakabona n'Abaleevi. Ennyumba ya muganda waabwe omukulu yayisibwanga mu ngeri y'emu ng'ey'omuto.

25 Awo Dawudi n'abaduumizi b'eggye, ne baawula abamu ku batabani ba Asafu, n'aba Kemani, n'aba Yedusuni okuweereza, n'okukola obunnabbi, nga bwe bakuba ennanga, n'entongooli, n'ebitaasa. Olukalala lw'abasajja abaakolanga omulimu ogw'okuweereza okwo, lwali: **2** Ku batabani ba Asafu: Zakkuli, ne Yusufu, ne Nesaniya ne Asalera, era abo nga bakulirwa Asafu, eyakolanga ogw'obunnabbi, ate ye ng'akulirwa kabaka. **3** Ku batabani ba Yedusuni: Gedaliya, ne Zeri, ne Yesaya, ne Simeeyi, ne Kasabiya ne Mattisiya, be mukaaga awamu, nga bakulirwa kitaabwe Yedusuni, eyakolanga ogw'obunnabbi, nga bw'akuba n'ennanga nga beebaza n'okutendereza Mukama. **4** Ku batabani ba Kemani kabona wa kabaka: Bukkiya, ne Mattaniya, ne Wuziyeeri, ne Sebuweri, ne Yerimosi, ne Kananiya, ne Kanani, ne Eriyaasa, ne Giddaluti, ne Lomamutyezeri, ne Yosubekasa, ne Mallosi, ne Kosiri, ne Makaziyoosi. **5** Abo bonna baali baana ba Kemani nnabbi aweereza kabaka, abaamuweebwa olw'okusuubiza kwa Katonda, okuyimusanga erinnya lye. Katonda yamuwa abaana aboobulenzi kkumi na bana, n'aboobuwala basatu. **6** Abo bonna baavunaanyizibwanga ba kitaabwe, olw'okuyimba mu yeekaalu ya Mukama, nga bakuba ebitaasa, n'entongooli, n'ennanga, olw'okuweerezanga okw'omu nnyumba ya Katonda. Asafu, ne Yedusuni, ne Kemani baali bakolera wansi kabaka. **7** Omuwendo gw'abo n'eŋŋanda zaabwe abatendekebwa ne bakuguka mu by'okuyimbira Mukama baali ebikumi bibiri mu kinaana mu munaana. **8** Bonna baakubira obululu emirimu gye baaweebwa, abato n'abakulu, omutendesi ne gwe

batendeka. **9** Akalulu akaasooka akaali aka Asafu kagwa ku Yusufu, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; akookubiri kagwa ku Gedaliya, batabani be, n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **10** akookusatu kagwa ku Zakkuli, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **11** akookuna kagwa ku Izuli, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **12** akookutaano kagwa ku Nesaniya, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **13** ak'omukaaga kagwa ku Bukkiya, batabani be, n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **14** ak'omusanvu kagwa ku Yesalera, batabani be, n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **15** ak'omunaana kagwa ku Yesaya, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **16** ak'omwenda kagwa ku Mattaniya, batabani be, n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **17** ak'ekkumi kagwa ku Simeeyi, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **18** ak'ekkumi n'akamu kagwa ku Azaleri, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **19** ak'ekkumi noobubiri kagwa ku Kasabiya, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **20** ak'ekkumi noobusatu kagwa ku Subayeri, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **21** ak'ekkumi noobuna kagwa ku Mattisiya, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **22** ak'ekkumi noobutaano kagwa ku Yeremosi, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **23** ak'ekkumi n'omukaaga kagwa ku Kananiya, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **24** ak'ekkumi n'omusanvu kagwa ku Yosubekasa, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **25** ak'ekkumi n'omunaana kagwa ku Kanani, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **26** ak'ekkumi n'omwenda kagwa ku Mallosi, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **27** ak'amakumi abiri kagwa ku Eriyaasa, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **28** ak'amakumi abiri mu akamu kagwa ku Kosiri, batabani be, n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **29** ak'amakumi abiri mu bubiri kagwa ku Giddaluti, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **30** ak'amakumi abiri mu busatu, kagwa ku Makaziyoosi, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri; **31** ak'amakumi abiri mu buna kagwa ku Lomamutyezeri, batabani be n'ab'eŋŋanda ze, kkumi na babiri.

26 Ebibinja by'Abaggazi byali: Mu Bakola, waaliyo Meseremiya mutabani wa Kole, omu ku batabani ba Asafu. **2** Meseremiya yalina abaana aboobulenzi nga Zekkaliya ye w'olubereberye, ne Yediyayeri nga wakubiri, ne Zebadiya nga wakusatu, ne Yasuniyeri nga wakuna, **3** ne Eramu nga wakutaano, ne Yekokanani nga wamukaaga, ne Eriwenayi nga wa musanvu. **4** Obededomu naye yalina abaana aboobulenzi nga Semaaya ye w'olubereberye, ne Yekozabadi nga wakubiri, ne Yowa nga wakusatu, ne Sakali nga wakuna, ne Nesaneeri nga wakutaano, **5** ne Ammiyeri nga wamukaaga, ne Isakaali nga wa musanvu, Pewulesayi nga wa munaana, Katonda gwe yawa omukisa. **6** Mutabani we Semaaya naye yalina abaana aboobulenzi, abaali abakulembeze mu nnyumba ya kitaabwe kubanga baali basajja bazira. **7** Batabani ba Semaaya baali Osuni, ne Lefayeri, ne Obedi ne Eruzabadi, ne baganda baabwe abaayitibwanga Eriku ne Semakiya nabo baali basajja bakozi. **8** Abo bonna baali bazzukulu ba Obededomu, era bonna awamu ne batabani baabwe n'ab'eŋŋanda zaabwe abalala baali basajja bajjumbize, ate nga bakozi ab'amaanyi olw'omulimu ogwo. Bonna awamu baali nkaaga mu babiri. **9** Meseremiya naye yalina abaana aboobulenzi, n'ab'eŋŋanda ze bonna awamu abasajja abakozi, kkumi na munaana. **10** Kosa, omu ku bazzukulu ba Merali yalina abaana aboobulenzi nga Simuli ye mukulu, newaakubadde nga si ye yali omubereberye kitaawe yali amufudde omukulu; **11** Kirukiya nga wakubiri, ne Tebaliya nga wakusatu, ne Zekkaliya nga wakuna. Batabani ba Kosa n'ab'eŋŋanda be bonna awamu baali kkumi na basatu. **12** Ebibinja bino eby'abagazi, omwali abakulu b'ebyalo, baalina obuvunaanyizibwa okuweereza mu yeekaalu ya Mukama, ng'Abaleevi abalala bonna. **13** Ne bakubira obululu, buli nnyumba, abato n'abakulu, ng'emiryango bwe gyali. **14** Akalulu ak'Omulyango ogw'Ebuvanjuba ne kagwa ku Seremiya. Ate akalulu ak'Omulyango ogw'Obukiikakkono, ne kagwa ku Zekkaliya mutabani we, era omuteesa ow'amagezi. **15** Akalulu ak'Omulyango ogw'Obukiikaddyo kagwa ku Obededomu, ate ak'eggwanika ne kagwa ku batabani be. **16** Akalulu ak'Omulyango ogw'Ebugwanjuba n'Omulyango Salekesi awaali olutindo okwambuka, ne kagwa ku Suppima ne Kosa. Abakuumi baali boolekera bakuumi bannaabwe. **17** Ku luuyi olw'ebuvanjuba waaliyo Abaleevi mukaaga, olunaku, ne ku luuyi olw'obukiikakkono waaliyo bana olunaku ne ku luuyi olw'obukiikaddyo waaliyo bana olunaku, ne ku ggwanika babiri babiri. **18** Ku luuyi olw'ebugwanjuba olw'oluggya waaliyo bana, ne mu Luggya lwennyini waaliyo babiri. **19** Eyo ye yali engabanya ey'abagazi abaali bazzukulu ba Kola ne Merali. **20** Ku Baleevi, Akiya ye yali omukulu w'amawanika g'ennyumba ya Katonda, era n'amawanika g'ebintu ebyawongebwa. **21** Bazzukulu ba Ladani, abaali bazzukulu b'Abagerusoni mu Ladani, abaali abakulu b'ennyumba za bakitaabwe nga be ba Yekyeri, **22** batabani ba Yekyeri, ne Zesamu, ne Yoweeri muganda we, be baavunaanyizibwanga amawanika ga yeekaalu ya Mukama. **23** Ku Bamulaamu, ne ku Bayizukaali, ne ku Bakebbulooni, ne ku Bawuziyeeri: **24** Sebweri muzzukulu wa Gerusomu, mutabani wa Musa, ye yali omuwanika omukulu. **25** Baganda be okuva ku Eryeza nga be ba Lekabiya, ne Yesaya, ne Yolaamu, ne Zikuli ne Seromosi, bonna nga batabani be. **26** Seromosi ne baganda be, be baali abawanika b'ebintu byonna ebyawongebwa Dawudi kabaka, n'abakulu b'ennyumba, n'abaali abaduumizi b'olukumi, n'abaduumizi b'ekikumi, n'abaduumizi abalala. **27** Ebimu ku byanyagibwa mu ntalo babiwonga, ne babiwaayo okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama. **28** Ne byonna ebyawongebwa Samwiri nnabbi, ne Sawulo mutabani wa Kiisi, ne Abuneeri mutabani wa Neeri, ne Yowaabu mutabani wa Zeruyiya byavunaanyizibwanga Seromisi n'ab'eŋŋanda ze. **29** Ku Bayizukaali, Kenaniya ne batabani be baaweebwa obuvunaanyizibwa ebweru wa yeekaalu, okuba abakungu era abalamuzi okufuganga Isirayiri. **30** Ku Bakebbulooni, Kasabiya n'ab'eŋŋanda ze abasajja abazira, lukumi mu lusanvu, baavunaanyizibwanga omulimu gwonna gwa Mukama, n'okuweereza kabaka,

ku luuyi olw'ebugwanjuba emitala wa Yoludaani mu Isirayiri. **31** Mu Bakebbulooni, Yeriya ye yali omukulu, okusinziira ku byafaayo eby'okuzaalibwa okw'ennyumba zaabwe. Mu mwaka ogw'amakumi ana Dawudi nga ye kabaka, ne waba okunoonyereza mu byafaayo, era ne mulabika mu Yazeri eky'e Gireyaadi abasajja abazira ng'Abakebbulooni. **32** Yeriya yalina abasajja abazira era nga mitwe gy'ennyumba zaabwe, enkumi bbiri mu lusanvu, era kabaka Dawudi n'amufuula mulabirizi wa Balewubeeni, n'Abagaadi, n'ekitundu ky'ekika eky'Abamanase, olwa buli kigambo kya Katonda, n'olw'ebigambo bya kabaka.

27 Luno lwe lukalala lw'Abayisirayiri emitwe gy'ennyumba, abaduumizi b'olukumi, n'abaduumizi b'ekikumi abaaweerezanga kabaka nga bamutegeeza buli nsonga eyakwatanga ku bibinja eby'eggye, ebyabeeranga ku mpalo buli mwezi mu mwaka. Buli kibinja kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **2** Yasobeyamu mutabani wa Zabudyeri ye yavunaanyizibwanga ekibinja ekisooka, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **3** Yali muzzukulu wa Perezi, ate nga mukulu w'abaami b'eggye mu mwezi ogwasooka **4** Dodayi Omwakowa ye yavunaanyizibwanga ekibinja eky'omwezi ogwokubiri nga Mikuloosi ye mukulu ow'ekibinja ekyo. Mwalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya mu kibinja ekyo. **5** Benaya mutabani wa Yekoyaada kabona ye yali omuduumizi ow'eggye owookusatu mu mwezi gwokusatu, era yali mwami. Kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **6** Oyo ye Benaya eyali omusajja ow'amaanyi mu bali amakumi asatu, era nga ye mukulu mu bo. Mutabani we Ammizabaadi yavunaanyizibwanga ekibinja ekyo. **7** Asakeri muganda wa Yowaabu ye yavunaanyizibwanga ekibinja ekyokuna mu mwezi ogwokuna, era mutabani we Zebadiya ye yamusikira. Ekibinja ekyo kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **8** Samukusi Omuyizula ye yali omuduumizi ow'ekibinja ekyokutaano mu mwezi ogwokutaano, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **9** Ira mutabani wa Ikkesi Omutekowa ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omukaaga mu mwezi ogw'omukaaga, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **10** Kerezi Omuperoni, ate nga muzzukulu wa Efulayimu ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omusanvu mu mwezi ogw'omusanvu, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **11** Seibbekayi Omukusasi, ate nga wa ku Bazera ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omunaana mu mwezi ogw'omunaana, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **12** Abiyezeeri Omwanasosi, ate nga wa ku Babenyamini ye yali omukulu ow'ekibinja eky'omwenda mu mwezi ogw'omwenda, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **13** Makalayi Omunetofa, ate nga wa ku Bazera ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi mu mwezi ogw'ekkumi, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **14** Benaya Omupirasoni, ate nga muzzukulu wa Efulayimu ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi n'omu mu mwezi ogw'ekkumi n'ogumu, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **15** Kerudayi Omwetofa, ow'omu nnyumba ya Osuniyeri, ye yali omukulu ow'ekibinja eky'ekkumi n'ababiri mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri, era kyalimu abasajja emitwalo ebiri mu enkumi nnya. **16** Abataka ab'ebika bya Isirayiri baali: eyafuganga Abalewubeeni yali Eryeza mutabani wa Zikuli; eyafuganga Abasimyoni yali Sefatiya mutabani wa Maaka; **17** eyafuganga Leevi yali Kasabiya mutabani wa Kemweri; eyafuganga Alooni yali Zadooki; **18** eyafuganga Yuda yali Eriku, omu ku baganda ba Dawudi; eyafuganga Isakaali yali Omuli mutabani wa Mikayiri; **19** eyafuganga Zebbulooni yali Isumaaya mutabani wa Obadiya; eyafuganga Nafutaali yali Yeremozi mutabani wa Azulyeri; **20** eyafuganga Abefulayimu yali Koseya mutabani wa Azaziya; eyafuganga ekitundu ky'ekika kya Manase yali Yoweeri mutabani wa Pedaya; **21** eyafuganga ekitundu ky'ekika kya Manase ekirala ekyabeeranga mu Gireyaadi yali Iddo mutabani wa Zekkaliya; eyafuganga Benyamini yali Yaasiyeri mutabani wa abuneeri; **22** n'eyafuganga Ddaani yali Azaleri mutabani wa Yerokamu. Abo be baali abataka abaakuliranga ebika bya Isirayiri. **23** Dawudi teyabala muwendo ogw'abasajja abaali abaakamaze emyaka abiri n'abaali tebanaba kugituusa, kubanga Mukama yali asuubiza okufuula Abayisirayiri abangi ng'emmunyeenye ez'omu ggulu. **24** Naye Yowaabu mutabani wa Zeruyiya n'atandika okubala abasajja, n'atamaliriza. Obusungu bwa Mukama ne bubuubuukira ku Isirayiri olw'okubala okwo, so n'omuwendo ogwo tegwawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya kabaka Dawudi. **25** Azumavesi mutabani wa Adyeri yavunaanyizibwanga amawanika ga kabaka, ne Yonasaani mutabani wa Uzziya n'avunaanyizibwanga amawanika ag'amasaza n'ag'ebibuga, ag'ebyalo, n'ag'ebigo. **26** Ezuli mutabani wa Kerubu ye yavunaanyizibwanga abalimi ab'omu nnimiro. **27** Simeeyi Omulaama ye yavunaanyizibwanga ennimiro z'emizabbibu, ne Zabudi Omusifumu ye n'avunaanyizibwanga ebibala eby'ennimiro olw'amasenero ag'omwenge. **28** Baalukanani Omugedera ye yavunaanyizibwanga emizeeyituuni n'emisukomooli egyali mu nsenyi ez'ebugwanjuba; ne Yowaasi ye n'avunaanyizibwanga amawanika g'amafuta. **29** Situlayi Omusaloni ye yavunaanyizibwanga ebisibo mu Saloni, ne Safati mutabani wa Adulayi n'avunaanyizibwanga ebisibo ebyali mu biwonvu. **30** Obiri Omuyisimayiri ye yavunaanyizibwanga eŋŋamira, ne Yedeya Omumeronoosi ye n'avunaanyizibwanga endogoyi. **31** Yazizi Omukaguli ye yavunaanyizibwanga ebisibo eby'endiga. Abo bonna be baali abakungu ba kabaka Dawudi abaavunaanyizibwanga ebintu bye. **32** Yonasaani, kitaawe wa Dawudi omuto yali muteesa wa bigambo, era nga musajja mutegeevu omuwandiisi, ne Yekyeri mutabani wa Kakumoni ye yali mukuza w'abalangira. **33** Akisoferi naye yali muteesa wa kabaka, ate nga Kusaayi Omwaluki ye mukwano gwa kabaka nnyo. **34** Yekoyaada mutabani wa Benaya ne Abiyasaali be badda mu bigere bya Akisoferi. Yowaabu ye yali muduumizi w'eggye lya kabaka.

28 Dawudi n'akuŋŋaanya abakungu bonna aba Isirayiri e Yerusaalemi ng'omwo mwe muli abakulu b'ebika, n'abakulu b'ebitongole abaaweerezanga kabaka,

n'abaduumizi ab'olukumi, n'abaduumizi ab'ekikumi, n'abakungu abaavunaanyizibwanga eby'obugagga n'amagana ebyali ebya kabaka ne batabani be, n'abakungu ab'omu lubiri, n'abasajja ab'amaanyi era n'abasajja bonna abazira. **2** Awo kabaka Dawudi n'ayimirira n'ayogera nti, "Mumpulirize baganda bange era abantu bange. Nnali nteseeteese mu mutima gwange okuzimbira essanduuko ey'endagaano ya Mukama n'entebe ey'ebigere bya Katonda, ennyumba, era nga nentegeka eyaayo ewedde okukolebwa. **3** Naye Katonda n'aŋŋamba nti, 'Tolinzimbira linnya lyange nnyumba, kubanga oli mutabaazi wa ntalo era wayiwa omusaayi.' **4** "Naye ate Mukama Katonda wa Isirayiri yannonda mu nnyumba ya kitange yonna okuba kabaka wa Isirayiri emirembe gyonna. Yalonda Yuda okuba omukulembeze, ne mu nnyumba ya Yuda n'alondamu ennyumba ya kitange, ne mu batabani ba kitange n'asiima okunfuula kabaka wa Isirayiri yenna. **5** Mu batabani bange bonna, kubanga Mukama ampadde bangi, Sulemaani mutabani wange gw'alonze okutuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Mukama mu Isirayiri. **6** Yaŋŋamba nti, 'Sulemaani mutabani wo y'alizimba ennyumba yange n'empya zange, kubanga mmulonze okuba omwana wange, era nange n'abeeranga kitaawe. **7** Ndinyweza obwakabaka bwe emirembe gyonna, bwatalirekayo okugondera ebiragiro byange n'amateeka gange nga bwe bigobelerwa mu nnaku zino.' **8** "Kaakano nkukuutira mu lujjudde lwonna olwa Isirayiri, ekuŋŋaaniro lya Mukama, ne Katonda waffe ng'awulira, nti weekuume okugondera ebiragiro ebya Mukama Katonda wo, olyoke olye ensi eno ennungi era (n'abazzukulu) n'abaana ab'obusika bwo bagisikirenga emirembe gyonna. **9** "Era Sulemaani mutabani wange tegeera Katonda wa kitaawo, omuweerezenga n'omutima gumu n'emmeeme yo yonna, kubanga Mukama akebera emitima, era ategeera okufumiitiriza okw'ebirowoozo. Bw'onoomunoonyanga, onoomulabanga, naye bw'onoomulekanga, anaakuvangako emirembe gyonna. **10** Kaakano weekuume, kubanga Mukama akulonze okuzimba ennyumba ey'okusinzizangamu. Ba n'amaanyi, okole omulimu." **11** Awo Dawudi n'akwasa Sulemaani mutabani we ekyokulabirako eky'ekisasi kya yeekaalu, n'ebizimbe byabyo, n'amawanika gaayo, n'ebisenge ebya waggulu, n'ebisenge eby'omunda, n'ekifo eky'entebe ey'okusaasira. **12** Yamuwa n'enteekateeka ya buli kintu nga eky'empya za yeekaalu ya Mukama, n'ebisenge, ebyali bigiriranye, n'amawanika ga yeekaalu ya Mukama, n'ebintu byonna ebyawongebwa, ng'Omwoyo bwe yali agitadde ku mutima gwe. **13** Yamuwa n'ebiragiro eby'okugobereranga ku bibinja bya bakabona, n'Abaleevi, n'olw'omulimu gwonna ogw'okuweerezanga mu yeekaalu ya Mukama, n'olw'ebintu byonna ebyakozesebwanga mu kuweereza mu nnyumba ya Mukama. **14** Yawaayo ebipimo ebya zaabu olw'ebintu byonna ebya zaabu ebyasabwanga buli mulundi, n'ebipimo ebya ffeeza olw'ebintu byonna ebya ffeeza ebyakozesebwanga buli mulundi; **15** n'ebipimo eby'ettabaaza eza zaabu, n'ettabaaza zaakwo, n'ebipimo ebya zaabu ebya buli kikondo n'ettabaaza yaakyo, n'ebipimo ebya buli kikondo ekya ffeeza n'ettabaaza yaakyo; **16** n'ebipimo ebya zaabu eby'emmeeza ez'emigaati emitukuze egy'okulaga, n'ebipimo ebya ffeeza eby'emmeeza eza ffeeza; **17** n'ebipimo ebya zaabu ennongoose eya wuuma, n'ebbakuli ezimasamasa, n'ekikopo, n'ebipimo ebya zaabu eby'ebbakuli eza zaabu, n'ebipimo ebya ffeeza eby'ebbakuli eza ffeeza; **18** n'ebipimo ebya zaabu ennongoose ey'ekyoto eky'obubaane. N'amuwa n'enteekateeka ey'eggaali, be bakerubi aba zaabu abanjala ebiwaawaatiro byabwe ne babikka ku ssanduuko ey'endagaano ya Mukama. **19** Awo Dawudi n'ayogera nti, "Ebyo byonna biri mu buwandiike, kubanga omukono gwa Mukama gwali wamu nange, era yampa okukitegeerera ddala." **20** Dawudi n'ayongera n'agamba Sulemaani mutabani we nti, "Ba n'amaanyi era guma omwoyo, okole omulimu. Totya so totekemuka wadde okuggwamu omwoyo, kubanga Mukama Katonda, Katonda wange ali wamu naawe. Taakwabulirenga so taakulekenga okutuusa omulimu gwonna ogw'okuweereza ogwa yeekaalu ye Mukama nga guwedde. **21** Era, laba, ebibiina bya bakabona n'Abaleevi beeteefuteefu okukola omulimu ku yeekaalu ya Katonda, na buli musajja omumanyirivu mu kuweesa okw'engeri zonna anaakuyamba mu mulimu gwonna. Era n'abakungu wamu n'abantu bonna banaagonderanga buli kiragiro kyo."

29 Awo Kabaka Dawudi n'ayogera eri ekibiina kyonna ekyali kikuŋŋaanye nti, "Sulemaani mutabani wange, Katonda gw'alonze, mwana muto atalina bumanyirivu, ate nga omulimu munene. Ekizimbe kino si kya ku lwa muntu wabula kya ku lwa Mukama Katonda. **2** Ntegese olwa yeekaalu ya Katonda wange, zaabu olw'omulimu gwa zaabu, ne ffeeza olw'omulimu gwa ffeeza, n'ebikomo olw'omulimu ogw'ebikomo, n'ebyuma olw'omulimu ogw'ebyuma, n'embaawo olw'omulimu ogw'embaawo, amayinja aga onuku mangi n'amayinja ag'okutona, amayinja ag'omulimu ogw'enjola n'ag'amabala mangi, n'amayinja ag'omuwendo omungi ag'engeri zonna, n'amayinja amanyirivu mangi nnyo. **3** Okwongera kw'ebyo byonna, n'okwewaayo kwange olwa yeekaalu ya Katonda wange, mpaddeyo amawanika gange aga zaabu ne ffeeza ku lwa yeekaalu ya Katonda wange; **4** ttani kikumi mu kkumi eza zaabu eya Ofiri, ne ttani bibiri mu nkaaga eza ffeeza omulongoosemu okugibissa ku bisenge by'ekizimbe, **5** n'olw'omulimu ogwa zaabu n'ogwa ffeeza, n'omulimu gwonna ogunaakolebwa abafundi. Kale ani aneewaayo okwewonga leero eri Mukama?" **6** Awo emitwe gy'ennyumba, n'abataka b'ebika bya Isirayiri, n'abaduumizi ab'olukumi n'ab'ekikumi, n'abakungu abaavunaanyizibwanga emirimu gya kabaka, ne beewaayo awatali kuwalirizibwa. **7** Ne bawaayo zaabu ttani kikumi mu kyenda ne kilo kinaana mu nnya, ne ffeeza ttani bisatu mu nsanvu mu ttaano, n'ebikomo ttani lukaaga mu nsanvu mu ttaano, n'ebyuma ttani enkumi ssatu mu lusanvu mu ataano, olw'omulimu gwa yeekaalu ya Katonda. **8** Abo abaalina amayinja ag'omuwendo, baagawaayo eri eggwanika lya yeekaalu ya Mukama, eyakuumibwanga Yekyeri Omugerusoni. **9** Abantu ne basanyukira nnyo okwewaayo abakulembeze baabwe kwe beewaayo, kubanga baawaayo

n'omutima ogutuukiridde eri Mukama. Ne kabaka Dawudi n'asanyuka nnyo nnyini. **10** Awo Dawudi n'atendereza Mukama mu lujjudde lw'abantu bonna, n'ayogera nti, "Weebazibwe, Ayi Mukama Katonda, Katonda wa jjajjaffe Isirayiri, emirembe n'emirembe. **11** Obukulu, n'amaanyi, n'ekitiibwa, n'obuwanguzi, n'okugulumizibwa bibyo, Ayi Mukama Katonda, kubanga byonna ebiri mu ggulu ne mu nsi bibyo. Obwakabaka bubwo, Ayi Mukama Katonda, era ogulumizibwa okuba omukulu wa byonna. **12** Obugagga n'ekitiibwa biva gy'oli, era ggwe ofuga ebintu byonna; omukono gwo gwa maanyi era gwa buyinza era gugulumiza ne guwa amaanyi bonna. **13** Kale nno, Katonda waffe, tukwebaza era tutendereza erinnya lyo ery'ekitiibwa. **14** "Naye nze ani n'abantu bange kye ki, ffe okusobola okuwaayo bwe tutyo nga ffe tweyagalidde? Byonna biva gy'oli, era tukuwadde ku bibyo. **15** Ffe tuli bagenyi era abatambuze mu maaso go, nga bajjajjaffe bonna bwe baali, n'ennaku zaffe ez'oku nsi ziri ng'ekisiikirize, awatali ssuubi. **16** Era Ayi Mukama Katonda waffe, ebintu bino byonna bye tuwaddeyo olw'okuzimba eyeekaalu ku lw'erinnya lyo, biva gy'oli, era byonna bibyo. **17** Katonda wange, mmanyi nti okebera emitima, era osanyukira obwesimbu, n'ebintu bino byonna mbiwaddeyo awatali kuwalirizibwa, era n'omutima omwesimbu. Era kaakano ndabye abantu bo nga bakuwa n'essanyu n'omwoyo gumu. **18** Ayi Mukama, Katonda wa bajjajjaffe Ibulayimu, Isaaka, ne Isirayiri, okuume omuliro ogwo mu mitima gy'abantu bo emirembe gyonna, era emitima gyabwe ginywerere ku gwe. **19** Owe Sulemaani mutabani wange omutima ogumaliridde okukumanga ebiragiro byo, empya zo, n'amateeka go, era omuwe amaanyi okuzimba ekizimbe kye ntegese." **20** Awo Dawudi n'agamba ekibiina kyonna nti, "Mukama Katonda wammwe atenderezebwe." Ekibiina kyonna ne kitendereza Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe nga bakutamye emitwe gyabwe, nga bwe bagwa ne ku ttaka mu maaso ga Mukama ne kabaka. **21** Ku lunaku olwaddirira ne bawaayo ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama, ng'omwo mwe muli seddume lukumi, n'endiga ennume lukumi, n'obwana bw'endiga obulume lukumi, era n'ebiweebwayo eby'okunywa ne ssaddaaka endala ku lwa Isirayiri yenna. **22** Ne baliira era ne banywera mu maaso ga Mukama nga bajjudde essanyu lingi ku lunaku olwo. Awo Sulemaani mutabani wa Dawudi n'akakasibwa nga kabaka omulundi ogwokubiri, era n'afukibwako amafuta mu maaso ga Mukama okuba omukulembeze ne Zadooki okuba kabona. **23** Awo Sulemaani n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Mukama nga ye kabaka mu kifo kya Dawudi kitaawe, era n'alaba omukisa ne Isirayiri yenna ne mugondera. **24** Abakungu bonna n'abasajja abazira bonna, ne batabani ba kabaka Dawudi bonna ne bawera eri kabaka Sulemaani. **25** Mukama n'agulumiza nnyo Sulemaani mu maaso ga Isirayiri yenna, era n'aweebwa ekitiibwa eky'obwakabaka ekyali kitaweebwanga kabaka mulala yenna mu Isirayiri. **26** Dawudi mutabani wa Yese yali kabaka wa Isirayiri yenna. **27** Yafugira Isirayiri okumala emyaka amakumi ana, nga musanvu yagifugira e Kebbulooni, n'emirala amakumi asatu n'agifugira mu Yerusaalemi. **28** N'afa ng'akaddiye nnyo, ng'ajjudde essanyu olw'emyaka gye yamala ku nsi, mu bugagga ne mu kitiibwa, era Sulemaani mutabani we n'amusikira. **29** Era ebyafaayo ebyomumirembe gya kabaka Dawudi okuviira ddala ku ntandikwa okutuukira ddala ku nkomerero, byawandiikibwa mu bitabo ebyomumirembe bya nnabbi Samwiri ne mu bitabo ebyomumirembe ebya Gaadi omulabirizi, **30** era n'eby'okufuga kwe, n'obuyinza bwe, n'ebyo byonna ebyamutuukako, ne ku Isirayiri, ne ku bwakabaka obulala obwali bumwetoolodde, byonna byawandiikibwa omwo.

2 Ebyomumirembe

1 Sulemaani mutabani wa Dawudi n'atebenkera ku
bwakabaka bwe, kubanga Mukama Katonda we
yali wamu naye, era n'amugulumiza nnyo. **2** Awo
Sulemaani n'ayita Isirayiri yonna, n'atumya abaduumizi
b'enkumi n'ab'ebikumi, n'abalamuzi, n'abakadde bonna
mu Isirayiri yonna, n'abakulembeze b'ennyumba za
bajjajjaabwe. **3** Sulemaani n'ekibiina kyonna ne bagenda e
Gibyoni eyali ekifo ku lusozi awaali Eweema ya Katonda
ey'Okukuŋŋaanirangamu, Musa omuweereza wa Mukama
gye yakuba, eyo mu ddungu. **4** Naye Dawudi yali aggye
essanduuko ya Katonda okuva e Kiriyasuyalimu, n'agitwala
e Yerusaalemi gye yali agitegekedde ng'agizimbidde
eweema. **5** Era n'ekyoto eky'ekikomo Bezaaleeri mutabani
wa Uli, muzzukulu wa Kuuli kye yali azimbye, kyali eyo
mu lusiisira lwa Mukama, ne Sulemaani n'ekibiina kyonna
gye beebuulizanga ku Mukama. **6** Sulemaani n'ayambuka
eri ekyoto eky'ekikomo n'alaga mu maaso ga Mukama
mu Weema ey'Okukuŋŋaanirangamu n'aweerayo ku kyoto
ebiweebwayo ebyokebwa lukumi. **7** Ekiro ekyo Katonda
n'alabikira Sulemaani n'amugamba nti, "Saba kyonna
ky'oyagala nkuwe." **8** Sulemaani n'addamu Katonda nti,
"Olazze kitange Dawudi ekisa n'okwagala kungi nnyo,
n'onfuula omusika we. **9** Kaakano, Mukama Katonda, kye
wasuubiza kitange Dawudi, nsaba kituukirizibwe, kubanga
onfudde kabaka ow'eggwanga eryenkana ng'enfuufu ku
nsi mu bungi bwayo. **10** Ompe amagezi n'okumanya,
ndyoke nkulembere abantu bano; kubanga ani ayinza
okufuga eggwanga lyo lino eddene bwe liti?" **11** Katonda
n'addamu Sulemaani nti, "Kubanga ekyo kibadde mu mutima
gwo, n'otosaba bintu, oba obugagga, wadde ekitiibwa
newaakubadde okuwangula abalabe bo, ate n'otosaba na
buwangaazi, naye n'osaba amagezi n'okumanya osobole
okufuga abantu bange, ggwe, nga kabaka waabwe, **12**
amagezi n'okumanya bikuweereddwa. Era nzija kukuwa
obugagga, n'ebintu, n'ekitiibwa, ebitenkana ebyo bakabaka
abaakusooka bye baalina, wadde abalijja ng'ovuddewo, bye
balifuna." **13** Awo Sulemaani n'ava mu maaso g'Eweema
ey'Okukuŋŋaanirangamu e Gibyoni n'addayo e Yerusaalemi.
N'afuga Isirayiri. **14** Sulemaani n'akuŋŋaanya amagaali
n'abeebagala embalaasi; n'aba n'amagaali lukumi mu bina,
n'abeebagala embalaasi omutwalo gumu mu enkumi bbiri,
be yateeka mu bibuga eby'amagaali, ne mu Yerusaalemi
gye yabeeranga. **15** Kabaka n'afuula effeeza ne zaabu
okuba ebyabulijjo mu Yerusaalemi, nga bingi ng'amayinja;
era n'afuula n'emivule okuba emingi ng'emisukamooli mu
nsenyi. **16** Embalaasi za Sulemaani zaasubulibwanga okuva
e Misiri, era abasuubuzi ba kabaka be baazigulangayo.
17 Eggaali baagisuubulanga kilo musanvu eza ffeeza,
embalaasi ne bagisuubulanga kilo emu ne desimoolo
musanvu eza ffeeza okuva e Misiri. Ate era baazitunzanga
ne bakabaka bonna ab'Abakiiti ne bakabaka ab'e Busuuli.

2 Sulemaani n'awa ebiragiro okuzimbira erinnya lya
Mukama eyeekaalu, ate naye okwezimbira olubiri
olwa kabaka. **2** N'alonda abasajja emitwalo musanvu
okuba abeetissi, n'abalala emitwalo munaana okutema
amayinja mu nsozi, n'abalala enkumi ssatu mu lukaaga
okubakuliranga. **3** Awo Sulemaani n'aweereza Kulamu
kabaka w'e Ttuulo obubaka nti, "Nga bwe wakolagananga
ne Dawudi kitange, n'omuweereza emivule egy'okwezimbira
olubiri lwe okubeeramu, nange kolagana nange mu
ngeri y'emu. **4** Laba kaakano nnaatera okuzimbira
erinnya lya Mukama Katonda wange eyeekaalu, era
ngiwonge olw'okwoterezaayo obubaane obw'ebyakaloosa
obulungi mu maaso ge, n'okuweerayo emigaati egya buli
lunaku, n'olw'okuweerayo ebiweebwayo ebyokebwa enkya
n'akawungeezi buli ssabbiiti ne ku myezi nga kye gijje
giboneke ne ku mbaga ezaatekebwawo eza Mukama
Katonda waffe, ng'ekiragiro eky'enkalakkalira eri Isirayiri. **5**
"Eyeekaalu gye ŋŋenda okuzimba ejja kuba yaakitiibwa,
kubanga Katonda waffe waakitiibwa okusinga bakatonda
abalala bonna. **6** Naye ani ayinza okumuzimbira eyeekaalu,
nga n'eggulu erya waggulu ddala taligyamu? Noolwekyo
nze ani okumuzimbira eyeekaalu, okuggyako okumuzimbira
ekifo eky'okwoterezangamu obubaane mu maaso ge? **7**
"Noolwekyo mpeereza omusajja omumanyirivu nga mugezi
asobola okuweesa zaabu, ne ffeeza, n'ebikomo, n'ebyuma,
ate era asobola okuluka engoye eza kakobe, n'entwakaavu,
n'eza bbululu, ate era nga mumanyirivu mu kukola enjola
ez'engeri zonna, ngakolaganira wamu n'abasajja bange
abamanyirivu mu by'omu Yuda ne mu Yerusaalemi, Dawudi
kitange be yateekateeka. **8** "Era mpeereza n'emivule,
n'emiberosi, n'emitoogo okuva e Lebanooni, kubanga
mmanyi nti abasajja bo bamanyirivu mu kutema emiti mu
Lebanooni. Abaddu bange banaakolagananga n'ababo
9 okunteekerateekera embaawo mu bungi, kubanga
eyeekaalu gye ŋŋenda okuzimba egenda kuba nnene
era nga yaakitiibwa. **10** Laba, ndiwa abaweereza bo,
abasajja ababazzi, lita ez'eŋŋaano ense emitwalo amakumi
ana mu ena, ne lita eza sayiri, emitwalo amakumi ana
mu ena, n'ebita eby'omwenge emitwalo ebiri, n'ebita
eby'amafuta ag'omuzeeyituuni emitwalo ebiri." **11** Awo
Kulamu n'addamu ebbaluwa Sulemaani gye yamuweereza
ng'agamba nti, "Kubanga Mukama ayagala abantu be,
kyavudde akufuula kabaka waabwe." **12** N'ayongerako
na kino nti, "Mukama Katonda wa Isirayiri eyakola
eggulu n'ensi, yeebazibwe, kubanga awadde kabaka
Dawudi omwana omutegeevu, alina okutegeera n'okwawula
ebirungi n'ebibi, agenda okuzimbira Mukama eyeekaalu,
n'okwezimbira olubiri. **13** "Nkuweereza Kulamu omusajja
omumanyirivu, era alina okutegeera n'obumanyirivu bungi,
14 ne nnyina y'omu ku bazzukulu ba Ddaani, nga ne kitaawe
musajja w'e Ttuulo. Yatendekebwa mu kuweesa zaabu
n'effeeza, n'ebikomo n'ebyuma n'okutema amayinja era nga
mubazzi, ate n'okuluka engoye eza kakobe, n'eza bbululu,
n'entwakaavu, n'eza bafuta. Era alina obumanyirivu mu
kwola enjola ez'engeri zonna, era ayinza okuyiiya engeri
yonna ey'okukolamu ekintu kyonna ekimuweereddwa.
Y'anaakolanga n'abaweesi bo n'aba mukama wange
Dawudi. **15** "Kaakano mukama wange aweereze abaddu
be eŋŋaano ne sayiri, n'amafuta ag'omuzeeyituuni ne
wayini gwe yasuubiza, **16** tulyoke tuteme emiti gyonna

gye weetaaga okuva e Lebanooni. Tunaagiseeyeeyeteza ku nnyanja okutuuka e Yopa, naawe oligyambusa e Yerusaalemi." **17** Awo Sulemaani n'abala bannaggwanga bonna abaali mu nsi eya Isirayiri, ng'okubala Dawudi kitaawe kwe yakola bwe kwali; baali abasajja emitwalo kkumi n'ettaano mu enkumi ssatu mu lukaaga. **18** N'alonda mu bo emitwalo musanvu okuba abeetissi, n'abalala emitwalo munaana okutemanga amayinja mu nsozi, n'abalala enkumi ssatu mu lukaaga okulabiriranga abantu abaakolanga.

3 Awo Sulemaani n'atandika okuzimba yeekaalu ya Mukama mu Yerusaalemi ku lusozi Moliya, Mukama gye yalabikira Dawudi kitaawe, ekifo Dawudi kye yali alonze ku gguuliro lya Olunaani Omuyebusi. **2** Yatandika okugizimba mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwe. **3** Omusingi Sulemaani gwe yasima ogwa yeekaalu ya Katonda gwali obuwanvu mita amakumi abiri mu musanvu ng'obugazi mita mwenda, mu kukozesa ebipimo okw'edda. **4** Ekisasi ekyali mu maaso ga yeekaalu kyali obuwanvu mita mwenda n'obugazi nga kye kimu, n'obugulumivu kyali mita mwenda. Munda mu yeekaalu n'asiigamu ne zaabu ennongoofu. **5** Mu kisenge ekinene n'assaamu embaawo ez'emiberosi, ne munda waakyo n'akisiiga ne zaabu ennongoofu, ate era n'akitimba n'enkindu n'emikuufu. **6** N'ayonja yeekaalu n'amayinja ag'omuwendo, ne zaabu gwe yakozesa yali zaabu owa Paluvayimu. **7** Ku myango, ne ku miryango, ne ku bisenge ne ku nzigi za yeekaalu, byonna n'abisiigako zaabu; ate era n'awoola ne bakerubi ku bisenge. **8** N'azimba n'Ekifo Ekitukuvu Ennyo, ng'obuwanvu kyenkanankana obugazi bwa yeekaalu, obuwanvu kyali mita mwenda n'obugazi mita mwenda. Munda waakyo n'asiigamu ttani amakumi abiri mu ssatu eza zaabu ennongoofu. **9** Obuzito bw'emisumaali bwali desimoolo mukaaga era nga gya zaabu. **10** Mu Kifo Ekitukuvu Ennyo n'abajjirayo bakerubi babiri n'abasiiga ne zaabu. **11** Obugazi bw'ebiwaawaatiro bya bakerubi bwali mita mwenda, ng'ekimu obuwanvu bwakyo kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kisenge kya yeekaalu, n'ekirala obuwanvu nga kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kerubi omulala. **12** N'ekiwaawaatiro kya kerubi omulala kyali obuwanvu mita bbiri ne desimoolo ssatu nga kituuka ku ludda lw'ekisenge kya yeekaalu ekirala, n'ekiwaawaatiro ekirala obuwanvu nga kiri mita bbiri ne desimoolo ssatu, nga kituuka ku kerubi oli omulala. **13** Obuwanvu bw'ebiwaawaatiro bya bakerubi bwali mita mwenda awamu, era baasimbibwa ku bigere byabwe, nga batunuuliraganye. **14** N'akola olutimbe nga lulimu bbululu, effulungu, era nga lutwakaavu, ne bafuta ennungi n'alukubako ebifaananyi bya bakerubi. **15** Mu maaso ga yeekaalu yassaawo empagi bbiri, obuwanvu bwazo mita kkumi na mukaaga, nga buli emu ku zo eriko omutwe ogwenkana mita bbiri ne desimoolo ssatu. **16** N'akola emikuufu mu kifo eky'omunda awasinzirwa okwogera n'agissa ku mitwe gy'empagi, ate era n'akola n'amakomamawanga kikumi, n'agateeka ku mikuufu egyo. **17** N'asimba empagi mu maaso ga yeekaalu, emu ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa ddyo, n'endala ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa kkono. Ey'oku luuyi olw'ebugwanjuba obwa ddyo yagituuma Yakini, n'eyo ku luuyi olw'ebugwanjuba obwa kkono n'agituuma Bowaazi.

4 Yazimba ekyoto eky'ekikomo, obuwanvu bwakyo mita mwenda, n'obugazi bwakyo mita mwenda, ng'obugulumivu bwakyo mita nnya n'ekitundu. **2** N'akola Ennyanja ensaanuuse, nga neekulungirivu, nga ya mita nnya n'ekitundu okuva ku mugo okutuuka ku mugo, ng'obugulumivu eri mita bbiri ne desimoolo ssatu, ate ng'obwetooloovu eri mita kkumi na ssatu n'ekitundu. **3** Wansi waakyo waaliyo ebifaananyi by'ente ennume nga mumbe, nga buli emu eri kitundu kya mita obuwanvu, era nga zikyetoolodde. Ebifaananyi byasaanuusibwanga mu nnyiriri bbiri bbiri, ekidiba bwe kyasaanuusibwanga. **4** Ennyanja yatuulanga ku bifaananyi by'ente ennume kkumi na bbiri, essatu nga zitunuulira obukiikakkono, n'essatu endala nga zitunuulira ebugwanjuba, n'essatu endala nga zitunuulira obukiikaddyo, n'essatu endala nga zitunuulira ebuvanjuba. Ennyanja yatuulanga ku zo waggulu, n'amagulu gaazo ag'emabega nga gatunudde munda, wakati waayo. **5** Obukwafu bwayo bwali nga luta, n'omugo gwayo ng'omugo gw'ekikopo, n'okufaanana ng'efaanana ng'ekimuli ky'amalanga. Yatekebwangamu lita emitwalo mukaaga. **6** N'akolayo ne bensani kkumi ez'okwolezangamu, etaano n'azissa ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'ettaano endala n'azissa ku luuyi olw'obukiikakkono. Omwo mwe mwanyumungulizibwanga ebintu ebyakozesebwanga mu kiseera eky'okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, naye ng'Ennyanja ya bakabona okuginaabirangamu. **7** N'akola ebikondo eby'ettaala ez'omukono kkumi nga bya zaabu, ng'ekiragiro kyabyo bwe kyali, n'abiteeka mu yeekaalu, ebitaano ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'ebitaano ebirala ku luuyi olw'obukiikakkono. **8** N'akola n'emmeeza kkumi, n'aziteeka mu yeekaalu, etaano ku luuyi olw'obukiikaddyo, n'etaano endala ku luuyi olw'obukiikakkono. N'akola ne bbakuli ezikozesebwa okumansira kkumi nga za zaabu. **9** N'akola oluggya lwa bakabona, n'oluggya olunene ddala, n'enzigi ez'oluggya, n'enzigi n'azisaaba n'ekikomo. **10** Ennyanja n'agiteeka ku luuyi olw'obukiikaddyo obw'ebuvanjuba mu yeekaalu. **11** N'akola n'ensuwa, n'ebisena, ne bbakuli. Awo Kulamu n'amaliriza omulimu ogwali gumuwereddwa kabaka Sulemaani ku yeekaalu ya Katonda: **12** empagi bbiri, n'emitwe egifaanana ng'ebakuli ku mitwe gy'empagi, n'ebitimba bya mirundi ebiri nga bibeera ku mitwe egyali ku mpagi, **13** n'amakomamawanga ebikumi bina obw'ebitimba biri ebibiri, buli kitimba nga kirina ennyiriri bbiri ez'amakomamawanga, nga zitimbye emitwe gy'empagi. **14** N'akola n'ebiyimirirwako, n'amabensani gaakwo, **15** n'Ennyanja n'ebifaananyi by'ente ennume emumbe, **16** n'ensuwa, n'ebisena, n'ewuuma ez'ennyama, n'ebintu byonna ebigenderako. Ebintu byonna Kulamu bye yakolera Kabaka Sulemaani ku lwa yeekaalu ya Mukama yabizigula n'ekikomo. **17** Kabaka yalagira babisaanuusize mu lusenyi lwa Yoludaani, awali ettaka ery'ebbumba wakati w'e Sukkosi n'e Zereda. **18** Sulemaani n'akola ebintu ebyo byonna nga bingi nnyo nnyini, n'obuzito bw'ekikomo mwe byakolebwa ne butamanyibwa. **19** Sulemaani n'akola ebintu

byonna ebyole mu yeekaalu ya Katonda: ekyoto ekya zaabu, n'emmeeza okwabanga emigaati egy'okulaga, **20** n'ebikondo eby'ettaala ez'omukono nga bya zaabu, wamu ne ttaala zaabyo, okwakiranga mu maaso g'awaayimirirwanga okwogera, ng'ekiragiro bwe kyali, **21** n'ebimuli, ne ttaala, ne wuuma nga byonna zaabu ntuukirivu, **22** n'ebisalako ebisirinza, ne bensani, ne bbakuli ez'okumansira akaloosa, ne fulampeni nga bya zaabu ennongoose, n'enzigi za yeekaalu, n'enzigi ez'omunda mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, n'enzigi ez'ekisenge ekinene, nga byonna bya zaabu.

5 Bw'atyo Sulemaani n'amaliriza omulimu gwonna ogwa yeekaalu ya Mukama. N'alyoka aleeta ebintu kitaawe Dawudi bye yawonga, effeeza ne zaabu n'ebintu ebirala byonna ebyole, n'abiteeka mu mawanika ga yeekaalu ya Katonda. **2** Awo Sulemaani n'akuŋŋaanya abakadde ba Isirayiri, n'abakulu b'ebika, n'abakulu b'ennyumba za bajjajja b'abantu ba Isirayiri bagende baleete essanduuko ey'endagaano ya Mukama okuva mu Sayuuni, ekibuga kya Dawudi. **3** Abasajja bonna aba Isirayiri ne bakuŋŋaanira mu maaso ga kabaka mu kiseera eky'embaga mu mwezi ogw'omusanvu. **4** Abakadde bonna aba Isirayiri bwe baatuuka, Abaleevi ne basitula essanduuko, **5** ne bagireeta, n'Eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu, n'ebintu byonna ebitukuvu ebyali mu weema. Bakabona n'Abaleevi be baabisitula. **6** Awo kabaka Sulemaani n'ekibiina kyonna ekya Isirayiri, abaali bakuŋŋaanye nga bamwetoolodde, nga bali mu maaso g'essanduuko, ne bawaayo ssaddaaka ez'endiga n'ente, ezitaabalibwa muwendo. **7** Awo bakabona ne baleeta essanduuko ey'endagaano ya Mukama munda mu kifo kyayo mu watukuvu wa yeekaalu, mu Kifo Ekitukuvu Ennyo, ne bagiteeka wansi w'ebiwaawaatiro bya bakerubi. **8** Bakerubi baayanjalanga ebiwaawaatiro byabwe okubuna ekifo eky'essanduuko, ne babikkanga essanduuko n'emisituliro gyayo. **9** Era emisituliro gyali miwanvu nnyo nga n'okulengerebwa girengerebwa okuva mu watukuvu, naye nga tegirabika ng'omuntu asinzidde ebweru; era ekyali eyo ne leero. **10** Essanduuko yalimu ebipande Musa bye yateekamu nga ali ku Kolebu, Mukama gye yakolera endagaano n'Abayisirayiri, bwe baali bavudde mu Misiri. **11** Awo bakabona bonna ne bava mu Kifo Ekitukuvu. Bonna abaaliwo baali beetukuzizza, obutayawula mu bibiina byabwe. **12** Abaleevi bonna abaali abayimbi, ng'omwo mwe muli Asafu, Kemani, Yedusuni ne batabani baabwe n'ab'eŋŋanda zaabwe nga bambadde bafuta ennungi, nga bakutte ebitaasa, n'entongooli, n'ennanga, ne bayimirira ku luuyi olw'ebuvanjuba olw'ekyoto, wamu ne bakabona kikumi mu abiri abaafuuwanga amakondeere. **13** Awo abaafuuwanga amakondeere n'abayimbi ne beegattira wamu mu ddoboozi ery'awamu ne batendereza era ne beebaza Mukama. Ne batendereza Mukama nga bafuuwa amakondeere, nga bakuba n'ebitaasa, n'ebivuga ebirala nga bayimba nti, "Mulungi, kubanga okwagala kwe okwenkalakkalira kubeerera emirembe n'emirembe." Awo yeekaalu ya Mukama n'ejjula ekire. **14** Bakabona ne batasobola kukola mulimu gwabwe ogw'obuweereza olw'ekire, kubanga ekitiibwa kya Mukama kyajjula yeekaalu ya Mukama.

6 Mu kiseera ekyo Sulemaani n'ayogera nti, "Mukama eyagamba nti Alituula mu kizikiza ekikutte; **2** nkuzimbidde yeekaalu ey'ekitiibwa, ekifo ky'onoobeerangamu emirembe gyonna." **3** Awo kabaka n'akyuka n'atunuulira ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekyali kiyimiridde awo, n'abasabira omukisa. **4** N'ayogera nti, "Yeebazibwe Mukama Katonda wa Isirayiri, atuukiriza n'omukono gwe ekyo kye yasuubiza n'akamwa ke eri Dawudi kitange, ng'agamba nti, **5** "'Okuva ku lunaku lwe naggya abantu bange mu nsi y'e Misiri, tewali kibuga kye nnalonda mu bika byonna ebya Isirayiri okuzimba mu eyeekaalu olw'erinnya lyange, wadde omuntu yenna okuba omukulembeze w'abantu bange Isirayiri. **6** Naye kaakano nnonze Yerusaalemi okubeeramu Erinnya lyange, era nnonze Dawudi okufuga abantu bange Isirayiri.' **7** "Kitange Dawudi yali akiteeseteese mu mutima gwe okuzimbira Erinnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. **8** Naye Mukama n'agamba kitange Dawudi nti, 'Newaakubadde nga kyali mu mutima gwo okuzimbira Erinnya lyange eyeekaalu, era wakola bulungi okuba nakyo mu mutima gwo, **9** naye si ggwe olizimba yeekaalu eyo, wabula mutabani wo, ow'omubiri gwo n'omusaayi gwo; y'alizimbira Erinnya lyange eyeekaalu.' **10** "Kaakano, Mukama atuukirizza kye yasuubiza. Nsikidde Dawudi kitange, era ntudde ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, nga Mukama bwe yasuubiza, era nzimbidde Erinnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri eyeekaalu. **11** Era omwo mwe ntadde essanduuko, omuli endagaano eya Mukama ggye yakola n'abantu ba Isirayiri." **12** Awo Sulemaani n'ayimirira mu maaso g'ekyoto kya Mukama mu maaso g'ekibiina kyonna ekya Isirayiri, n'ayimusa emikono gye. **13** Yali akoze ekituuti eky'ekikomo, ekyali mita bbiri ne desimoolo ssatu obuwanvu n'obugazi mita bbiri ne desimoolo ssatu, n'obugulumivu mita emu ne desimoolo ssatu, era ng'akitadde wakati mu luggya olw'ebweru era kye yali ayimiriddeko. N'afukamira mu maaso g'ekibiina kyonna ekya Isirayiri, n'ayimusa emikono gye eri eggulu. **14** N'ayogera nti, "Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri tewali Katonda akufaanana mu ggulu newaakubadde ku nsi, atuukiriza endagaano ye ey'okwagala eri abaddu be abatambulira mu maaso ge n'emitima gyabwe gyonna. **15** Otuukirizza ekyo kye wasuubiza omuddu wo Dawudi kitange, kubanga wasuubiza n'akamwa ko, era okituukirizza n'omukono gwo leero. **16** "Kaakano Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri, tuukiriza ebyo bye wasuubiza Dawudi kitange bwe wayogera nti, 'Tolirema kufuna musika mu maaso gange kutuula ku ntebe ey'obwakabaka bwa Isirayiri, ab'ezzadde lyo bwe baneegenderezanga okutambuliranga mu maaso gange ng'etteeka lyange bwe liri, nga ggwe bw'otambulidde mu maaso gange.' **17** Kale nno, Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri ekigambo kyo kye wasuubiza Dawudi omuddu wo kituukirire. **18** "Naye ddala Katonda alituula n'abantu ku nsi? Laba, eggulu n'eggulu erisinga okuba erya waggulu toligyamu, kale ate olwo yeekaalu gye nzimbye gy'oyinza okugyamu? **19** Wuliriza okusaba kw'omuddu wo n'okwegayirira kwe, Ayi

Mukama Katonda wange, owulire okusaba kw'omuddu wo kwasaba gy'oli. **20** Amaaso go gatunuulirenga eyeekaalu eno emisana n'ekiro, ekifo kye wayogerako nti oliteeka omwo Erinnya lyo, era owulire okusaba kw'omuddu wo eri ekifo kino. **21** Wulira kaakano okwegayirira kw'omuddu wo n'okw'abantu bo Isirayiri, bwe banaabanga basaba nga batunuulidde ekifo kino; owulirenga okuva mu kifo eyo gy'obeera, era bw'owuliranga, osonyiwenga. **22** "Omuntu bw'anaayonoonanga ku muliraanwa we, ne kimugwanira okulayira, era n'ajja n'alayira mu maaso g'ekyoto mu yeekaalu eno, **23** owulirenga okuva mu ggulu, obeeko ky'okola. Osalenga omusango wakati w'abaddu bo osasulenga gwe gusinze, ng'ebikolwa bye bwe bimusaanira. Oyatulenga atalina musango, era omusasulenga ng'obutuukirivu bwe, bwe bunaabanga. **24** "Abantu bo Isirayiri bwe banaabanga bawanguddwa omulabe olw'obutali butuukirivu bwabwe, naye ne bakyuka ne baatula erinnya lyo, ne basaba ne beegayiririra mu maaso go mu yeekaalu eno, **25** kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu, osonyiwe ekibi ky'abantu bo Isirayiri era obakomyewo mu nsi gye wabawa bo ne bajjajjaabwe. **26** "Eggulu bwe linaggalwangawo ne wataba nkuba, kubanga boonoonye gy'oli, naye ne basaba nga batunuulidde ekifo kino, ne baatula erinnya lyo, ne bakyuka okuleka ekibi kyabwe ekibaweezesezza ekibonerezo, **27** kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu, osonyiwe ekibi ky'abaddu bo, abantu bo Isirayiri, obayigirize ekkubo eggolokofu, lye bateekwa okutambulirangamu, era obaweereze enkuba ku nsi gye wawa abantu bo, obusika bwo. **28** "Bwe wanaagwangawo enjala oba kawumpuli mu nsi, oba ne wabaawo okugengewala oba obukuku, oba enzige oba ebisaanyi, oba abalabe baabwe ne babazingiriza mu bibuga byabwe wadde ne bw'anaabanga kawumpuli ow'engeri etya, oba bulwadde bwa ngeri ki, **29** ne wabaawo okusaba oba okwegayirira okw'engeri zonna okukoleddwa omuntu yenna, oba abantu bo bonna Isirayiri, nga buli omu ategedde endwadde ye, n'obuyinike bwe, era ng'ayanjulurizza engalo ze eri yeekaalu eno, **30** kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu gy'obeera osonyiwe, era osasule buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri, kubanga ggwe wekka gw'omanyi emitima gy'abaana b'abantu; **31** balyoke bakutyenga, era batambulirenga mu makubo go ennaku zonna ze banaabeeranga mu nsi gye wawa bajjajjaffe. **32** "Era mu ngeri y'emu, bwe wanaabangawo munnaggwanga atali wa ku bantu bo Isirayiri, ng'ava mu nsi ey'ewala, olw'erinnya lyo ekkulu, n'olw'omukono gwo ogw'amaanyi, n'omukono gwo ogugoloddwa, bw'anajjanga n'asaba ng'atunuulidde eyeekaalu eno, **33** kale owulirenga ng'osinziira mu ggulu gy'obeera, okolere omunnaggwanga oyo kyonna ky'anaakusabanga; abantu bonna ab'omu nsi balyoke bamanye erinnya lyo era bakutye, ng'abantu bo Isirayiri bwe bakola, era bategeere nti ennyumba eno gye nzimbye etuumiddwa Erinnya lyo. **34** "Abantu bo bwe banaatabaalanga abalabe baabwe, yonna gy'onoobasindikanga, ne basaba nga batunuulidde ekibuga kino ky'olonze ne yeekaalu gye nzimbidde Erinnya lyo, **35** kale owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe, ng'osinziira mu ggulu, obaddiremu. **36** "Bwe banaakolanga ebisobyo, kubanga tewaliwo muntu atasobya, n'obasunguwalira, n'obawaayo eri omulabe, ne batwalibwa nga basibe mu nsi ey'ewala oba ey'okumpi, **37** oluvannyuma ne beenenya mu mutima nga bali mu nsi gye bali abasibe, ne bakwegayiririra mu nsi ey'okusibibwa kwabwe nga boogera nti, 'Twayonoona, twakola eby'obubambavu, era twagira ekyejo,' **38** era bwe beenenyanga n'omutima gwabwe gwonna n'emmeeme yaabwe yonna mu nsi ey'okusibibwa kwabwe gye baatwalibwa, ne basaba nga batunuulidde ensi gye wawa bajjajjaabwe, n'eri ekibuga kye walonda, n'eri eyeekaalu gye nzimba ku lw'Erinnya lyo, **39** kale, owulirenga okusaba kwabwe n'okwegayirira kwabwe, ng'osinziira mu ggulu, ekifo gy'obeera obaddiremu, era osonyiwe abantu bo abakwonoonye. **40** "Kaakano Katonda wange, amaaso go gazibukenga, n'amatu go gawulirenga okusaba okunaaweerwangayo mu kifo kino. **41** "Era kaakano, Ayi Mukama Katonda golokoka, okke mu kifo kyo **42** Ayi Mukama Katonda, tokyusa maaso go okuva ku oyo gwe wafukako amafuta.

7 Awo Sulemaani bwe yamaliriza esaala ye, omuliro ne guva mu ggulu ne gwokya ekiweebwayo ekyokebwa ne ssaddaaka era n'ekitiibwa kya Mukama ne kijjula eyeekaalu. **2** Bakabona ne batayinza kuyingira mu yeekaalu ya Mukama kubanga ekitiibwa kya Mukama kyajjula eyeekaalu ya Mukama. **3** Awo Abayisirayiri bonna bwe baalaba omuliro nga gukka, n'ekitiibwa kya Mukama nga kiri ku yeekaalu, ne bavuunama ku lubalaza ng'amaaso gaabwe gatunudde wansi ne basinza era ne beebaza Mukama nga boogera nti, "Mulungi, era okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna." **4** Awo kabaka n'abantu bonna, ne baweerayo ssaddaaka mu maaso ga Mukama. **5** Kabaka Sulemaani n'awaayo ssaddaaka ey'ente ezawera emitwalo ebiri, n'endiga n'embuzi emitwalo kkumi n'ebiri. Awo kabaka n'abantu bonna ne bawonga eyeekaalu ya Mukama. **6** Bakabona ne bayimirira mu bifo byabwe, n'Abaleevi nabo mu bifo byabwe nga bakutte ebivuga bya Mukama, kabaka Dawudi bye yali akoze olw'okutenderezanga Mukama, buli lwe yeebazanga Mukama ng'agamba nti, "Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna." Ku luuyi olwaddirira Abaleevi, bakabona ne bafuuwa amakondeere, Isirayiri yenna n'ayimirira. **7** Sulemaani n'atukuza oluggya olwa wakati olwali mu maaso ga yeekaalu ya Mukama, era eyo n'aweerayo ebiweebwayo ebyokebwa n'amasavu ag'ebiweebwayo olw'emirembe kubanga ku kyoto eky'ekikomo kye yali akoze kwali tekugyako biweebwayo byokebwa n'ebiweebwayo ebyobutta, n'ebitundu n'amasavu. **8** Era mu kiseera kyekimu Sulemaani n'akuuma embaga eyo okumala ennaku musanvu, ne Isirayiri yenna wamu naye, n'ekibiina ekinene ennyo okuva awayingirirwa e Kamasi okutuuka ku kagga ak'e Misiri. **9** Ku lunaku olw'omunaana ne bakuba olukuŋŋaana, kubanga baali bajjagulizza okuwongebwa kw'ekyoto ennaku musanvu, n'embaga ennaku endala musanvu. **10** Ku lunaku olw'amakumi abiri mu esatu olw'omwezi ogw'omusanvu, Kabaka Sulemaani n'asindika abantu baddeyo ewaabwe, era ne bagenda nga basanyufu era nga bajaguza mu mitima

gyabwe olw'obulungi bwa Mukama bwe yalaga Dawudi ne Sulemaani n'abantu be Isirayiri. **11** Awo Sulemaani bwe yamaliriza eyeekaalu ya Mukama, n'olubiri lwa kabaka, era ng'amalirizza n'ebyo byonna bye yali ateeseteese mu mutima gwe okukola mu yeekaalu ya Mukama ne mu lubiri lwa kabaka, **12** Mukama n'amulabikira mu kiro n'amugamba nti, "Mpulidde okusaba kwo, era neerobozza gye ndi ekifo kino okuba eyeekaalu ey'okuweerangamu ssaddaaka. **13** "Bwe nnaggalangawo eggulu enkuba n'etatonnya, oba ne ndagira enzige okulya ensi oba ne nsindikira abantu bange kawumpuli, **14** abantu bange abatuumiddwa erinnya lyange bwe baneetowazanga, ne basaba, ne banoonya amaaso gange, ne bakyuka okuleka amakubo gaabwe amakyamu, kale nnaawuliranga nga nsinziira mu ggulu ne nsonyiwa ekibi kyabwe era ne mponya ensi yaabwe. **15** Era amaaso gange ganaazibukanga, n'amatu gange ganaawuliranga esaala ezinaawebwangayo mu kifo kino. **16** Nnonze era neewongedde yeekaalu eno, Erinnya lyange libeerenga omwo ennaku zonna. Amaaso gange n'omutima gwange binaabeeranga omwo ekiseera kyonna. **17** "Bw'onootambuliranga mu maaso gange nga Dawudi kitaawo bwe yakola, n'okola bye nkulagira byonna, n'okuuma ebiragiro byange n'amateeka gange, **18** ndinyweza entebe ey'obwakabaka bwo, nga bwe nalagaana ne Dawudi kitaawo bwe nayogera nti, 'Tolirema kuba na musika alifuga Isirayiri.' **19** "Naye bwe munaakyuka ne muva ku mateeka gange n'ebiragiro byange bye mbawadde, ne mugenda okuweereza bakatonda abalala ne mubasinza, **20** ndisiguukulula Isirayiri okuva mu nsi yange, gye mbawadde, era sirifaayo na ku yeekaalu eno gye neewongera olw'Erinnya lyange. Ndigifuula ekisekererwa era ekinyoomebwa mu mawanga gonna. **21** Newaakubadde nga yeekaalu eno eyatiikiridde nnyo, abaliyitawo bonna balyewuunya, nga boogera nti, 'Lwaki Mukama akoze ekifaanana bwe kiti ku nsi eno ne ku yeekaalu eno?' **22** Abantu baliddamu nti, 'Kubanga baava ku Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe eyabaggya mu Misiri, ne bagoberera bakatonda abalala, nga babasinza era nga babaweereza, kyavudde abaleetako emitawaana gino gyonna, ginnamuzisa.'"

8 Bwe wayitawo emyaka amakumi abiri, mu myaka Sulemaani gye yazimbiramu eyeekaalu ya Mukama n'olubiri lwe, **2** Sulemaani n'addaabiriza ebibuga Kulamu bye yali amuwadde, n'abiwa Abayisirayiri okubibeerangamu. **3** Sulemaani n'alumba Kamasuzoba n'akiwamba. **4** Era n'azimba ne Tadumoli mu ddungu, n'ebibuga byonna, eby'etterekero mu Kamasi. **5** N'addaabiriza Besukolooni ekya waggulu ne Besukolooni ekya wansi, n'abizimba nga bibuga ebiriko bbugwe, n'enkomera, ne wankaaki, n'ebisiba eby'empagi, **6** n'ekya Baalasi n'ebibuga bye byonna eby'amaterekero, n'ebibuga byonna eby'amagaali ge, n'abavuga amagaali ge, ne kyonna kye yayagala okuzimba mu Yerusaalemi, mu Lebanooni ne mu nsi yonna gye yafuganga. **7** Abantu bonna abaalekebwawo ku Bakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abakiivi, n'Abayebusi, nga bano be bataali Bayisirayiri, **8** be bazzukulu abaasigalawo, Abayisirayiri be bataazikiriza, Sulemaani n'abafuula abaddu, ne leero. **9** Naye Sulemaani n'atafuula Bayisirayiri baddu be; bo baali baserikale be, n'abaduumizi b'eggye lye, n'abaduumizi ab'amagaali ge n'abeebagala embalaasi ze. **10** Waaliwo n'abakungu ba kabaka Sulemaani ab'oku ntikko, ebikumi bibiri mu ataano, abaafuganga abantu. **11** Sulemaani n'aggya muwala wa Falaawo mu kibuga kya Dawudi n'amutwala mu lubiri lwe yamuzimbira ng'agamba nti, "Mukyala wange tajja kubeera mu lubiri lwa Dawudi kabaka wa Isirayiri, kubanga ebifo essanduuko ya Mukama by'etuusemu bitukuvu." **12** Awo Sulemaani n'awangayo ebiweebwayo ebyokebwa, ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kya Mukama kye yali azimbye mu maaso ag'olubalaza, **13** nga bwe kyali kigwanirwa buli lunaku, okuwangayo ebiweebwayo ng'etteeka lya Musa bwe lyali, erikwata ku ssabbiiti, n'emyezi nga kye gijje giboneke, ne ku mbaga essatu eza buli mwaka, era ze zino: embaga ey'emigaati egitazimbulukuswa, n'embaga eya ssabbiiti, n'embaga ey'ensiisira. **14** N'alonda ebibinja ebya bakabona olw'obuweereza bwabwe, n'Abaleevi olw'emirimu gyabwe egy'okutenderezanga mu nnyumba, ng'ekiragiro kya Dawudi kitaawe kye yayogera ne mu kuyambangako bakabona mu mirimu egya buli lunaku. Ate era n'alonda n'abaggazi mu bibinja byabwe olw'emiryango egy'enjawulo kubanga bw'atyo Dawudi omusajja wa Katonda bwe yalagira. **15** Ne batava ku biragiro kabaka bye yali awadde bakabona, n'Abaleevi ku bikwatagana n'ensonga yonna, wadde ku bikwatagana n'ebyetterekero ly'ebintu eby'omuwendo. **16** Omulimu gwa Sulemaani ne guggwa bulungi okuva ku lunaku omusingi ogwa yeekaalu ya Mukama lwe gwa simibwa okutuusa yeekaalu lwe yaggwa, era n'emalibwa bulungi. **17** Awo Sulemaani n'agenda e Eziyonigeba n'e Erosi ebibuga ebyali ku lubalama lw'ennyanja mu nsi ya Edomu. **18** Kulamu n'amuweereza ebyombo, nga bigobebwa baduumizi be, abasajja abaali bamanyi ennyanja. Ne bagenda e Ofiri n'abaddu ba Sulemaani nga babeegasseko, ne baaleetera kabaka Sulemaani ettani za zaabu kkumi na musanvu.

9 Kabaka omukazi w'e Seeba bwe yawulira ettutumo lya Sulemaani n'ajja e Yerusaalemi okumugeza n'ebibuuzo ebikalubo, ng'awerekeddwako ekibinja ekinene omwali eŋŋamira ezaali zeetise ebyakaloosa, ne zaabu nnyingi nnyo n'amayinja ag'omuwendo omungi. Awo bwe yatuuka eri Sulemaani, n'anyumya naye ku ebyo byonna ebyali ku mutima gwe. **2** Sulemaani n'addamu ebibuuzo bye byonna, ne wataba n'ekimu ekyamulema okumunnyonnyola. **3** Awo Kabaka omukazi w'e Seeba bwe yalaba amagezi ga Sulemaani, n'olubiri lwe yali azimbye, **4** n'emmere eyaliibwanga ku mmeeza ye, n'okutuula okw'abakungu be, n'abaweereza be mu byambalo byabwe, n'enyambuka gye yayambukangamu okugenda okuwaayo ebiweebwayo mu yeekaalu ya Mukama, n'aggwaamu omwoyo. **5** N'agamba kabaka nti, "Bye nnawulira nga ndi mu nsi yange ku bikwata ku bikolwa byo n'amagezi go bya mazima, **6** naye nnali sibikkirizanga okutuusa bwe najja ne mbyelabirako n'amaaso gange. Laba saabuulirwa wadde ekitundu eky'ettutumo

lyo; bye mpulidde bisingawo ku ebyo bye nnawulira. **7** Abantu bo nga balina omukisa! Abaddu bo abakuweereza bulijjo ne bawulira amagezi go nga balina omukisa! **8** Mukama Katonda wo yeebazibwe akwenyumiririzaamu, era eyakuteeka ku ntebe yo ey'obwakabaka. Olw'okwagala kwa Katonda wo eri Isirayiri, era n'okwagala okubanyweza emirembe gyonna, kyeyava akufuula kabaka okubafuga, okukola obwenkanya n'obutuukirivu." **9** N'alyoka awa kabaka ettani nnya n'ekitundu eza zaabu, n'ebyakaloosa bingi nnyo nnyini, n'amayinja ag'omuwendo. Waali tewabangawo bya kaloosa bingi bwe bityo nga Kabaka omukazi w'e Seeba bye yawa kabaka Sulemaani. **10** Abasajja ba Kulamu n'abasajja ba Sulemaani abaasuubulanga zaabu okuva e Ofiri baaleetanga n'emitoogo n'amayinja ag'omuwendo omungi. **11** Kabaka n'akozesa emitoogo egyo okuzimba amaddaala aga yeekaalu ya Mukama n'ag'olubiri lwa kabaka, ate era n'akolamu n'ennanga n'entongooli z'abayimbi. Waali tewabangawo bifaanana ng'ebyo mu nsi ya Yuda. **12** Kabaka Sulemaani n'awa Kabaka omukazi w'e Seeba byonna bye yayagala, okusinga n'ebyo bye yali amuleetedde. N'oluvannyuma n'addayo mu nsi ye n'ekibinja kye. **13** Obuzito bwa zaabu obwaleetebwanga eri Sulemaani buli mwaka bwaweranga ettani amakumi abiri mu ttaano, **14** okwo nga tagasseeko ey'obusuulu eyaweebwangayo abasuubuzi n'abamaguzi. Ate era ne bakabaka ab'e Buwalabu ne bagavana ab'ensi bamuleeteranga zaabu n'effeeza. **15** Kabaka Sulemaani n'aweesa engabo ennene ebikumi bibiri okuva mu zaabu omukubeekube, buli emu ku zo ng'erimu kilo ssatu n'ekitundu eza zaabu omukubeekube. **16** N'aweesa n'engabo entono ebikumi bisatu okuva mu zaabu omukubeekube, buli emu ku zo ng'erimu kilo emu ne desimoolo musanvu eza zaabu. Kabaka n'aziteeka mu lubiri lw'Ekibira kya Lebanooni. **17** Kabaka n'akola entebe ey'obwakabaka ennene nga ya masanga, n'agibikkako zaabu ennongoose. **18** Entebe ye ey'obwakabaka yaliko amaddaala mukaaga, n'akatebe kawumulizaako ebigere akaakolebwa mu zaabu, era yaliko n'emikono eruuyi n'eruuyi, n'ebibumbe by'empologoma ennume bbiri nga ziyimiridde ku mabbali g'emikono. **19** N'empologoma kkumi na bbiri emmumbe zaali zisimbiddwa eruuyi n'eruuyi ku madaala omukaaga. Tewaali eyakolebwa ng'eyo mu bwakabaka obulala bwonna. **20** Ebinywerwamu byonna ebya kabaka Sulemaani byali bya zaabu, n'ebintu byonna ebyali mu lubiri lw'Ekibira kya Lebanooni byali bya zaabu omulongoseemu. Tewaali kyakolebwa mu ffeeza kubanga mu biro bya Sulemaani effeeza yabanga ya muwendo gwa wansi. **21** Kabaka yalina ebyombo ebyagendanga e Talusiisi n'abasajja ba Kulamu, era buli myaka esatu byaleetanga zaabu n'effeeza, n'amasanga, n'enkoba n'enkima okuva e Talusiisi. **22** Kabaka Sulemaani yali mugagga nnyo era nga mugezi okusinga bakabaka bonna ab'ensi. **23** Bakabaka bonna baagendanga gyali okumwebuuzaako, n'okuwulira amagezi Katonda ge yali atadde mu mutima gwe. **24** Buli mwaka, buli eyajjanga, yaleetanga ekirabo, ebimu byali bintu bya ffeeza ne zaabu, n'ebirala nga byambalo, n'ebirala nga byakulwanyisa, n'ebirala nga byakaloosa, n'embalaasi, n'ennyumbu. **25** Sulemaani yalina ebisibo enkumi nnya omwaterekebwanga embalaasi n'amagaali; n'abavuzi ab'amagaali baali emitwalo ebiri be yateeka mu bibuga eby'amagaali, n'abamu ku bo nga babeera naye mu Yerusaalemi. **26** Era yafuganga bakabaka bonna okuva ku mugga Fulaati okutuuka ku nsi eya Abafirisuuti, n'okutuuka ku nsalo ya Misiri. **27** Kabaka n'afuula ffeeza okuba ekya bulijjo ng'amayinja mu Yerusaalemi era n'emivule ne giba mingi ng'emisukamooli egiri mu biwonvu. **28** Sulemaani yasuubulanga embalaasi okuva mu Misiri n'ensi endala. **29** Ebyafaayo ebirala byonna ebyabaawo mu mulembe gwa Sulemaani okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, tebyawandiikibwa mu byafaayo bya nnabbi Nasani, ne mu kwolesebwa kwa Akiya Omusiiro, ne mu birooto eby'omulabi Iddo ebikwata ku Yerobowaamu mutabani wa Nebati? **30** Sulemaani n'afugira Isirayiri yenna mu Yerusaalemi okumala emyaka amakumi ana. **31** N'afa era n'aziikibwa mu kibuga kya kitaawe Dawudi, Lekobowaamu mutabani we n'amusikira.

10 Lekobowaamu n'agenda e Sekemu, Abayisirayiri bonna gye baali bagenze okumufuula kabaka. **2** Yerobowaamu mutabani wa Nebati bwe yakiwulira, kubanga yali mu Misiri gye yali addukidde mu buwaŋŋanguse, nga yeewala kabaka Sulemaani, n'akomawo. **3** Awo ne bamutumira, Yerobowaamu ne Isirayiri yenna ne bagenda eri Lekobowaamu ne bamugamba nti, **4** "Kitaawo yatuteekako ekikoligo ekinene, naye kaakano tukendeereze ku lyanyi n'ekikoligo kye yatuteekako, naffe tunaakuweereza." **5** N'abaddamu nti, "Mulikomawo gye ndi mu nnaku ssatu." Abantu ne bagenda. **6** Awo kabaka Lekobowaamu ne yeebuuza ku bakadde abaaweerezanga kitaawe Sulemaani ng'akyali mulamu. N'ababuuza nti, "Mumpa kya kuddamu ki eri abantu bano?" **7** Ne bamugamba nti, "Bw'onooba ow'ekisa eri abantu bano, n'obasanyusa, n'obaddamu bulungi, banaabeeranga baddu bo ennaku zonna." **8** Naye Lekobowaamu n'aggaya amagezi abakadde ge baali bamuwadde, n'agenda ne yeebuuza ku bavubuka be yali akuze nabo, ate nga be bamuweereza mu kiseera ekyo. **9** N'ababuuza nti, "Mumpa magezi ki okuddamu abantu bano abaŋŋambye nti, 'Tukendeereze ku kikoligo kitaawo kye yatuteekako?'" **10** Abavubuka be yali akuze nabo ne bamuddamu nti, "Gamba abantu abakugambye nti, 'Ekikoligo kitaawo kye yatuteekako kyali kizito, naye kaakano kitukendeerezeko,' nti, 'Nasswi wange asinga ekiwato kya kitange obunene. Kitange yababinika ekikoligo ekizito, naye nze nzija kwongera ku kikoligo kyammwe obuzito. **11** Kitange yabakangavvulanga na nkoba naye nze nzija kubakangavvulanga na njaba ez'obusagwa.'" **12** Bwe waayitawo ennaku essatu Yerobowaamu n'abantu bonna ne bagenda eri Lekobowaamu, nga kabaka bwe yali ayogedde nti, "Mukomeewo oluvannyuma lw'ennaku ssatu." **13** Kabaka n'addamu n'ebboggo. N'agaana okuwuliriza amagezi g'abakadde, **14** n'agoberera amagezi ag'abavubuka, n'ayogera nti, "Kitange yababinika ekikoligo ekizito, naye nze nzija kukyongerako obuzito. Kitange yabakangavvulanga na nkoba, naye nze nzija kubakangavvulanga na njaba ez'obusagwa." **15** Kabaka n'atawuliriza bantu kubanga

bw'atyo Katonda bwe yasiima, okutuukiriza ekigambo Mukama kye yayogera ku Yerobowaamu mutabani wa Nebati ng'ayita mu Akiya Omusiiro. **16** Awo Isirayiri yenna bwe baalaba nga kabaka agaanye okubawuliriza, ne bamuddamu nti, "Mugabo ki gwe tulina mu Dawudi, era busika ki bwe tulina mu mutabani wa Yese? Buli omu ku mmwe, addeyo mu weema ye, ayi Isirayiri! Mmwe ennyumba ye Dawudi mwerabirire." Awo Abayisirayiri bonna ne baddayo ewaabwe. **17** Naye abo abaabeeranga mu bibuga bya Yuda, Lekobowaamu n'asigala ng'abafuga. **18** Kabaka Lekobowaamu n'atuma Kadolaamu eyavunaanyizibwanga emirimu egy'ekipakasi, naye Abayisirayiri ne bamukuba amayinja ne bamutta. Kabaka Lekobowaamu ye n'ayanguwa okulinnya eggaali lye n'addukira e Yerusaalemi. **19** Awo Isirayiri ne bajeemera ennyumba ya Dawudi n'okutuusa leero.

11 Awo Lekobowaamu bwe yatuuka mu Yerusaalemi, n'akuŋŋaanya ennyumba ya Yuda n'eya Benyamini, bonna nga bawera abasajja abalwanyi emitwalo kkumi na munaana, bagende balwanyise Isirayiri, obwakabaka babuddize Lekobowaamu. **2** Naye ekigambo kya Mukama ne kijjira Semaaya omusajja wa Katonda nti, **3** "Gamba Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani kabaka wa Yuda, n'Abayisirayiri bonna abali mu Yuda ne Benyamini nti, **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama, 'Temulumba baganda bammwe. Buli omu ku mmwe addeyo ewuwe, kubanga kino kivudde gye ndi.'" Awo ne bagondera ekigambo kya Mukama, ne baddayo, ne batagenda kulumba Yerobowaamu. **5** Lekobowaamu n'abeera mu Yerusaalemi, n'azimba ebibuga eby'okwerinda mu Yuda: **6** n'azimba Besirekemu, ne Etamu, ne Tekowa, **7** ne Besuzuli, ne Soko, ne Adulamu, **8** ne Gaasi, ne Malesa, ne Zifu, **9** ne Adorayimu, ne Lakisi, ne Azeka, **10** ne Zola, ne Ayalooni, ne Kebbulooni nga bye bibuga ebiriko bbugwe ebyali mu Yuda ne Benyamini. **11** N'anyweza bbugwe waabyo, n'ateekayo abaduumizi, n'emmere ey'okwerinzisa n'amafuta ag'omuzeeyituuni ne wayini. **12** N'ateekayo engabo n'amafumu mu bibuga byonna, n'abinywereza ddala, Yuda ne Benyamini ne biba bibye. **13** Bakabona n'Abaleevi okuva mu Isirayiri yonna ne bakkiriziganya naye. **14** Abaleevi ne bava mu butaka bwabwe ne baleka n'eby'obugagga bwabwe ne bajja mu Yuda ne Yerusaalemi, kubanga Yerobowaamu ne batabani be babagobaganya era ne babagaana okuweereza Mukama mu bwakabaka bwabwe, **15** nga balonda bakabona abaabwe okuweerezanga ku bifo ebigulumivu, ne bakatonda baabwe ab'ebifaananyi eby'embuzi n'ente, bye yali abumbye. **16** N'abo bonna abaali beewaddeyo mu mitima gyabwe okunoonya Mukama Katonda wa Isirayiri ne bagenda n'Abaleevi e Yerusaalemi okuwaayo ssaddaaka eri Mukama Katonda wa bajjajjaabwe. **17** Ne banyweza obwakabaka bwa Yuda, era ne bawagira Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani okumala emyaka esatu, nga batambulira mu kkubo lya Dawudi ne Sulemaani. **18** Lekobowaamu n'awasa Makalasi muwala wa Yerimosi mutabani wa Dawudi, ne Abikayiri muwala wa Eriyaabu mutabani wa Yese, **19** Makalasi n'azaalira Lekobowaamu abaana aboobulenzi: Yewusi, ne Semaliya ne Zakamu. **20** Oluvannyuma Lekobowaamu n'awasa Maaka muwala wa Abusaalomu, n'amuzaalira Abiya, ne Attayi, ne Ziza ne Seromisi. **21** Lekobowaamu n'ayagala nnyo Maaka muwala wa Abusaalomu okusinga bakazi be abalala. Bonna awamu n'awasa abakazi kkumi na munaana n'afunayo n'abalala nkaaga, abaamuzaalira abaana aboobulenzi amakumi abiri mu munaana n'abaana aboobuwala nkaaga. **22** Lekobowaamu n'alonda Abiya mutabani wa Maaka okuba omukulu wa baganda be, ng'agenderera okumufuula kabaka. **23** N'akola eky'amagezi, n'asaasaanya batabani be abamu mu masaza ag'enjawulo aga Yuda ne Benyamini, ne mu bibuga byonna ebyaliko bbugwe, n'abawa eby'obugagga bingi, n'abafunira n'abakazi bangi.

12 Awo Lekobowaamu bwe yanywera ku bwakabaka, n'aba mugumu, ye ne Isirayiri yonna ne bava ku mateeka ga Mukama. **2** Mu mwaka ogwokutaano ogw'obufuzi bwa kabaka Lekobowaamu, Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusaalemi kubanga tebaali beesigwa eri Mukama. **3** N'ajja n'amagaali lukumi mu bibiri, n'abeebagala embalaasi emitwalo mukaaga, ate n'abaserikale ab'ebigere bangi nnyo: Abalubimu, n'Abasukkiyimu, n'Abaesiyopiya okuva e Misiri. **4** N'awamba ebibuga ebiriko bbugwe ebya Yuda n'atuuka n'e Yerusaalemi. **5** Awo Semaaya nnabbi n'agenda eri Lekobowaamu n'eri abakulembeze ba Yuda abaali bakuŋŋaanidde mu Yerusaalemi olw'okutya Sisaki, n'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Mwanvaako, nange kyenvudde mbawaayo mu mukono gwa Sisaki.'" **6** Awo abakulembeze ba Isirayiri, nga bali wamu ne kabaka ne beetoowaza ne boogera nti, "Mukama asala bulungi emisango." **7** Awo Mukama bwe yalaba okwetoowaza kwabwe, ekigambo kya Mukama ne kijjira Semaaya nti, "Beetoowazizza noolwekyo siribazikiriza. Ndibalokola, era n'obusungu bwange tebulifukibwa ku Yerusaalemi nga buyita mu mukono gwa Sisaki. **8** Wabula baliba baddu be, balyoke bategeere enjawulo eriwo wakati w'okumpeereza n'okuweereza bakabaka baamawanga amalala." **9** Awo Sisaki kabaka w'e Misiri n'alumba Yerusaalemi n'atwala obugagga obw'omu yeekaalu ya Mukama, n'obugagga obw'omu lubiri lwa kabaka, n'atwala buli kintu kyonna, era n'atwala n'engabo eza zaabu Sulemaani ze yali akoze. **10** Awo kabaka Lekobowaamu n'akola engabo ez'ekikomo okudda mu kifo kyaziri eza zaabu, n'azikwasa abaduumizi b'abambowa abaakuumanga wankaaki ow'olubiri lwa kabaka. **11** Buli kabaka bwe yalaganga mu yeekaalu ya Mukama, abakuumi baazeetikkanga nga bamuwerekera, n'oluvannyuma ne bazizaayo mu kisenge ky'abakuumi. **12** Lekobowaamu bwe yeetoowaza, Mukama n'alekeraawo okumusunguwalira n'atasaanyizibwawo ddala, ne mu Yuda ne mubaamu emirembe. **13** Kabaka Lekobowaamu ne yeenyweza mu Yerusaalemi, n'afuga nga ye kabaka. Yalina emyaka amakumi ana mu gumu we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka kkumi na musanvu mu Yerusaalemi, ekibuga Mukama kye yalonda mu bika byonna ebya Isirayiri n'ateekamu Erinnya lye. Nnyina erinnya lye ye yali Naama

Omwamoni. **14** Lekobowaamu n'akola ebibi, n'atamalirira kunoonya Mukama mu mutima gwe. **15** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Lekobowaamu okuva ku ntandikwa ye okutuusa ku nkomerero ye, tebyawandiikibwa mu byafaayo bya Semaaya nnabbi n'ebya Iddo omulabi? Ne wabangawo entalo wakati wa Lekobowaamu ne Yerobowaamu. **16** Awo Lekobowaamu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi, Abiya mutabani we n'amusikira.

13 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu, Abiya n'afuuka kabaka wa Yuda, **2** era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka esatu. Erinnya lya nnyina yali Mikaaya muwala wa Uliyeri ow'e Gibea. Ne waba olutalo wakati wa Abiya ne Yerobowaamu. **3** Abiya n'agenda mu lutalo ng'alina eggye lya basajja emitwalo amakumi ana, ate Yerobowaamu ng'alina abasajja emitwalo kinaana. **4** Awo Abiya n'ayimirira ku Lusozi Zemalayimu mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, n'ayogera nti, "Yerobowaamu ne Isirayiri yenna, mumpulirize! **5** Temumanyi nga Mukama Katonda wa Isirayiri, yagabula obwakabaka bwa Isirayiri eri Dawudi ne zadde lye emirembe gyonna olw'endagaano ey'omunnyo? **6** Naye Yerobowaamu mutabani wa Nebati, omuddu wa Sulemaani mutabani wa Dawudi, n'amugolokokerako n'amujeemera. **7** Era waaliwo abasajja abalalulalu abamu abeegatta ku Yerobowaamu ne bajeemera Lekobowaamu mutabani wa Sulemaani bwe yali omuto, nga talina kyayinza kusalawo, nga n'amaanyi ag'okubaziyiza tagalina. **8** "Kaakano mulowooza nti muyinza okwaŋŋanga obwakabaka bwa Mukama obuli mu mikono gy'abazzukulu ba Dawudi, kubanga muli ekibiina kinene, abalina n'ennyana eza zaabu Yerobowaamu ze yabakolera okuba bakatonda bammwe abalala? **9** Mwagoba bakabona ba Mukama, batabani ba Alooni, n'Abaleevi, ne mussaawo bakabona abammwe ng'amawanga ag'omu nsi endala bwe gakola. Buli aleeta ente ennume ento n'endiga ennume musanvu ayinza okwewaayo okufuuka kabona wa bakatonda abalala. **10** "Naye ffe, Mukama ye Katonda waffe, era tetumuvangako. Bakabona abaweereza Mukama, batabani ba Alooni, era bayambibwako Abaleevi. **11** Buli nkya na buli kawungeezi bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'obubaane obwa kawoowo eri Mukama, ne bategeka n'emigaati egy'okulaga ku mmeeza eya zaabu omwereere, ne bakoleeza n'ettaala eziri ku bikondo ebya zaabu buli kawungeezi. Tugondera Mukama Katonda waffe nga tukola bye yatukuutira, naye mmwe mwamuvaako. **12** Laba, Katonda ali naffe, era ye mukulembeze waffe, era ne bakabona be banaafuuwa amakondeere mu maloboozi ag'olutalo, okuggulawo okulwana nammwe. Abasajja Abayisirayiri temulwanyisa Mukama, Katonda wa bajjajjammwe, temujja kuwangula." **13** Naye mu kiseera kye kimu Yerobowaamu yali asindise abaserikale be okutaayiza emabega ne mu maaso ga Yuda. **14** Laba Yuda bwe baakyuka ne balaba nga balumbiddwa okuva mu maaso n'emabega, ne bakaabira Mukama, ne bakabona ne bafuuwa amakondeere. **15** Awo abasajja ba Yuda olwa wowogganira waggulu n'eddoboozi ery'olutalo, Katonda n'awangula Yerobowaamu ne Isirayiri yenna mu maaso ga Abiya ne Yuda. **16** Abayisirayiri ne badduka okuva mu maaso ga Yuda, naye Mukama n'abawaayo mu mukono gwa Yuda. **17** Abiya n'abasajja be ne batta bangi nnyo ku Bayisirayiri, ne waba emitwalo amakumi ataano ku abo abaafa. **18** Mu kiseera ekyo abasajja Abayisirayiri ne bawangulwa; abasajja ba Yuda ne baba bawanguzi kubanga beesiga Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe. **19** Abiya n'agoba Yerobowaamu, n'amutwalako Beseri, ne Yesana, ne Efulooni wamu n'ebyalo ebiriraanye ebibuga ebyo. **20** Yerobowaamu n'ataddamu nate kuba na buyinza mu mirembe gya Abiya, Mukama n'alwaza Yerobowaamu n'afa. **21** Awo Abiya n'aba w'amaanyi n'awasa abakazi kkumi na bana, n'abeera n'abaana aboobulenzi amakumi abiri mu babiri n'abaana aboobuwala kkumi na mukaaga. **22** Ebyafaayo ebirala ebyomumirembe gya Abiya, ne bye yakola ne bye yayogera, byawandiikibwa mu ngero za nnabbi Iddo.

14 Abiya ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi. Asa mutabani we n'amusikira, era ku mulembe gwe ensi n'eba n'emirembe okumala emyaka kkumi. **2** Asa n'akola ebyali ebirungi nga bituufu mu maaso ga Mukama Katonda we. **3** N'aggyawo ebyoto eby'abannamawanga n'ebifo ebigulumivu, era n'amenyaamenya empagi, n'ebifaananyi bya Asera n'abitemaatema. **4** N'alagira Yuda okunoonya Mukama Katonda wa bajjajjaabe, era n'okukuuma amateeka ge n'ebiragiro bye. **5** Era n'aggyawo ebifo ebigulumivu n'ebyoto eby'obubaane mu bibuga byonna ebya Yuda, n'obwakabaka ne buba n'emirembe mu bufuzi bwe. **6** N'azimba ebibuga ebiriko bbugwe mu Yuda, era ne wataba n'omu eyayaŋŋanga okulwana naye, kubanga Mukama yamuwa okuwummula ku njuyi zonna. **7** N'agamba Yuda nti, "Tuzimbe ebibuga bino, tubiteekeko bbugwe, ne wankaaki n'emitayimbwa. Ensi ekyali yaffe, kubanga tunoonyezza Mukama Katonda waffe; tumunoonyezza, n'atuwa emirembe ku buli luuyi." Ne bazimba era ne bagaggawala. **8** Asa yalina eggye nga lya basajja emitwalo amakumi asatu okuva mu Yuda, nga balina engabo ennene n'amafumu, n'abalala emitwalo amakumi abiri mu munaana abaava mu Benyamini nga balina engabo entono n'obusaale, era bonna nga basajja bazira. **9** Olunaku lumu, Zeera Omwesiyopya n'abalumba ng'alina eggye lya basajja akakadde kamu, n'amagaali ebikumi bisatu, n'atuuka n'e Malesa. **10** Asa n'agenda okumutabaala, buli omu ku bo n'asimba ennyiriri ez'entalo mu kiwonvu Zefasa e Malesa. **11** Awo Asa n'akoowoola Mukama Katonda we ng'agamba nti, "Mukama, tewali akwenkana mu kuyamba abanafu, nga balumbiddwa ab'amaanyi. Tuyambe Ayi Mukama Katonda waffe, kubanga twesize ggwe, era mu linnya lyo tuzze okutabaala eggye lino eddene. Ayi Mukama, oli Katonda waffe, toganya muntu yenna okutuwangula." **12** Awo Mukama n'akubira Abaesiyopiya mu maaso ga Asa ne mu maaso ga Yuda, Abaesiyopiya ne badduka. **13** Asa n'eggye lye ne babagoba okutuuka e Gerali, era bangi ku Baesiyopya ne bagwa, ne wataba n'omu ku bo alama, kubanga eggye lya Mukama

lyabazikiriza. Abasajja aba Yuda ne beetikka omunyago mungi. **14** Ne bazikiriza ebibuga byonna ebyali byetoolodde Gerali, kubanga entiisa ya Mukama yabagwira. Ne banyaga ebyalo byonna, kubanga byalimu omunyago mungi. **15** Ne balumba n'ebibinja by'abalaalo, ne batwala ente, n'endiga, n'embuzi, n'eŋŋamira nnyingi nnyo, ne balyoka baddayo e Yerusaalemi.

15 Awo Omwoyo wa Katonda n'akka ku Azaliya mutabani wa Obedi, **2** n'agenda n'asisinkana Asa n'amugamba nti, "Mumpulirize, mmwe Asa, ne Yuda ne Benyamini mwenna, Mukama ali nammwe bwe muba mu ye. Bwe munaamunoonyanga, munaamulabanga, naye bwe munaamulekuliranga naye anaabalekuliranga. **3** Isirayiri yamala ebbanga ddene nga tegondera Katonda ow'amazima, nga tebalina kabona abayigiriza, wadde okuba n'amateeka. **4** Naye wakati mu nnaku yaabwe ne bakyukira Mukama Katonda wa Isirayiri, ne bamunoonya, era ne bamulaba. **5** Mu biro ebyo tewaali mirembe abantu okutambula nga bwe baayagalanga, kubanga baali mu kweraliikirira kungi nnyo. **6** Amawanga n'amawanga gaalwanaganga, n'ebibuga ne birumbagananga kubanga Katonda yabaleetako ebizibu bingi nnyo. **7** Naye mmwe mugume omwoyo! Temuganya mikono gyammwe kunafuwa kubanga omulimu gwammwe guliko empeera." **8** Awo Asa bwe yawulira ebigambo ebyo, n'ebyobunnabbi bwa Azaliya mutabani wa Obedi, n'aguma omwoyo, n'aggyawo ebifaananyi ebyole okuva mu nsi yonna eya Yuda ne Benyamini, n'okuva mu bibuga bye yali awambye mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu. N'addaabiriza ekyoto kya Mukama ekyali mu maaso g'ekisasi ekya yeekaalu ya Mukama. **9** N'akuŋŋaanya aba Yuda n'aba Benyamini bonna, n'abantu b'e Efulayimu, n'e Manase, n'e Simyoni abaabeeranga nabo, kubanga bangi basenga gyali okuva mu Isirayiri bwe baalaba nga Mukama Katonda ali wamu naye. **10** Ne bakuŋŋaanira e Yerusaalemi mu mwezi ogwokusatu mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'obufuzi bwa Asa. **11** Ku lunaku olwo ne bawaayo eri Mukama ebimu ku by'omunyago: ente lusanvu, n'endiga n'embuzi zonna kasanvu. **12** Ne beeyama okunoonyanga Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe, n'omutima gwabwe gwonna, n'emmeeme yaabwe yonna. **13** Era abo bonna abatanoonyanga Mukama, Katonda wa Isirayiri battibwanga, oba bato oba bakulu, oba bakazi oba basajja. **14** Ne balayirira Mukama mu ddoboozi ery'omwanguka, wamu n'okufuuwa amakondeere n'eŋŋombe. **15** Yuda yonna ne basanyukira ekirayiro ekyo, kubanga baali balayidde n'omutima gwabwe gwonna, era nga bamunoonyezza n'okwagala kwabwe kwonna, ne bamulaba. Era Mukama n'abawa emirembe enjuuyi zonna. **16** Kabaka Asa n'agoba jjajjaawe Maaka ku bwannamasole kubanga yali akoze ekifaananyi ekyole ekya Asera. Asa n'akitemaatema n'akimenyaamenya, n'akyokera mu kagga Kidulooni. **17** Newaakubadde nga teyaggyawo bifo ebigulumivu mu Isirayiri, Asa yamalirira mu mutima gwe okunywerera ku Mukama ennaku ze zonna. **18** Mu yeekaalu ya Mukama n'aleetamu effeeza ne zaabu, n'ebintu ye ne kitaawe bye baawonga. **19** Ne wataba ntalo nate okumala emyaka amakumi asatu mu etaano egy'obufuzi bwa Asa.

16 Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omukaaga ogw'obufuzi bwa Asa, Baasa kabaka wa Isirayiri n'alumba Yuda, n'azimba ebigo ku Laama okuziyiza omuntu yenna okuyingira wadde okufuluma mu nsalo ya Asa kabaka wa Yuda. **2** Awo Asa n'addira ffeeza ne zaabu ebyali mu mawanika ga yeekaalu ya Mukama, n'ebyali mu lubiri lwa kabaka, n'abiweereza Benikadadi kabaka w'e Busuuli, eyabeeranga e Ddamasiko, n'aweereza n'obubaka nti, **3** "Wabeerewo endagaano wakati wo nange, ng'eri eyaliwo wakati wa kitange ne kitaawo. Laba, nkuweerezza ffeeza ne zaabu omenyewo endagaano yo wakati wo ne Baasa kabaka wa Isirayiri, anveeko." **4** Benikadadi n'akkiriziganya ne kabaka Asa, era n'aweereza abaduumizi b'eggye lye okulumba ebibuga bya Isirayiri; ne bawamba Yiyoni, ne Ddaani ne Aberumayimu, n'ebibuga byonna eby'amaterekero ebya Nafutaali. **5** Awo Baasa bwe yawulira ekyo, n'alekeraawo okuzimba mu Laama, n'omulimu n'agukomya. **6** Kabaka Asa n'aleeta Yuda yenna e Laama, ne baggyayo amayinja n'embaawo Baasa bye yali azimbisa, Asa n'abikozesa okuzimba Geba ne Mizupa. **7** Mu biro ebyo Kanani omulabi n'ajja eri Asa kabaka wa Yuda, n'amugamba nti, "Olw'okwesiga kabaka w'e Busuuli mu kifo ky'okwesiga Mukama Katonda wo, eggye lya kabaka w'e Bwasuli kyelivudde likuddukako. **8** Abaesiyopiya n'Abalubimu tebaali ggye ddene nga balina amagaali mangi n'abeebagala embalaasi bangi? Naye, olwokubanga weesiga Mukama, kyeyava abagabula mu mukono gwo. **9** Kubanga amaaso ga Mukama galaba wonna mu nsi, nga ganyweza emitima gy'abo abamwesigira ddala. Ky'okoze kya busirusiru, era okuva ne leero ojja kubeeranga n'entalo." **10** Awo Asa n'anyiigira nnyo omulabi, n'amuteeka ne mu kkomera. Mu kiseera kye kimu Asa n'ayisa bubi nnyo abantu abamu. **11** Ebyafaayo eby'obufuzi bwa Asa okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri. **12** Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwe, Asa n'alwala ebigere. Newaakubadde ng'obulwadde bweyongera, teyanoonyanga buyambi okuva eri Mukama, yabunoonyanga mu basawo bokka. **13** Awo mu mwaka ogw'amakumi ana mu ogumu ogw'obufuzi bwe, Asa ne yeebakira awamu ne bajjajjaabe. **14** N'aziikibwa mu ntaana gye yali yeezimbidde mu kibuga kya Dawudi. Ne bamuteeka ku kitanda ekyaliko obuloosa obwenjawulo n'obuwoowo obwa buli kika, ne bamukumira n'ekyoto ky'omuliro kinene nnyo okujjukira bye yakola.

17 Yekosafaati mutabani wa Asa n'asikira Asa bw'atyo n'afuuka kabaka, n'okwenyweza ne yeenyweza eri Isirayiri. **2** N'ateeka abaserikale mu bibuga ebiriko bbugwe ebya Yuda, n'ateeka n'eggye mu Yuda, ne mu bibuga ebya Efulayimu, kitaawe Asa bye yali awambye. **3** Mukama n'abeera wamu ne Yekosafaati kubanga mu buto bwe yatambuliranga mu makubo ga jjajjaawe Dawudi ge yatambulirangamu. Teyeebuuza ku Babaali, **4** naye yanoonya Katonda wa kitaawe, era n'agoberera amateeka

ge okusinga engeri za Isirayiri. **5** Mukama n'anyweza obwakabaka mu mukono gwe, era Yuda yenna ne baleetera Yekosafaati ebirabo, n'aba n'obugagga bungi n'ekitiibwa kinene. **6** Omutima gwe ne gunywerera mu kkubo lya Mukama, n'okuggyawo n'aggyawo ebifo ebigulumivu n'ebifaananyi bya Baasera mu Yuda. **7** Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwe, n'atuma abakungu be bano: Benikayiri, ne Obadiya, ne Zekkaliya, ne Nesaneeri, ne Mikaaya okugenda nga bayigiriza mu bibuga bya Yuda. **8** Ne wabaawo n'Abaleevi abagenda nabo: Semaaya, ne Nesaniya, ne Zebadiya, ne Asakeri, ne Semiramoosi, ne Yekonasaani, ne Adoniya, ne Tobbiya, ne Tobadoniya, wamu ne Erisaama ne Yekolaamu. **9** Ne bayigiriza mu Yuda yonna, nga bakozesa Ekitabo ekya Mateeka ga Mukama; ne babuna mu bibuga byonna ebya Yuda ne bayigiriza abantu. **10** Awo entiisa ya Mukama n'egwa ku bwakabaka obw'amawanga agaali geetoolodde Yuda, ne batakola ntalo na Yekosafaati. **11** Abamu ku Bafirisuuti ne baleetera Yekosafaati ebirabo, ne ffeeza ng'omusolo, ate Abawalabu ne bamuleetera ebisibo eby'endiga ennume kasanvu mu lusanvu, n'embuzi kasanvu mu lusanvu. **12** Yekosafaati ne yeeyongeranga amaanyi, n'azimba ebigo n'ebibuga eby'amaterekero mu Yuda, **13** n'abeera n'ebyamaguzi bingi ddala mu bibuga bya Yuda. Yalina n'abaserikale abatendeke mu Yerusaalemi nga bazira. **14** Okubalibwa ng'enju za bakitaabwe bwe zaali kwali bwe kuti: Okuva mu Yuda, abaduumizi ab'ebibinja eby'olukumi baali: Aduna omuduumizi ow'abasajja abalwanyi emitwalo amakumi asatu, **15** n'eyamuddiriranga yali Yekokanani omuduumizi ow'abasajja emitwalo amakumi abiri mu munaana; **16** n'eyamuddiriranga yali Amasiya mutabani wa Zikuli, eyeewaayo obwebange okuweerezanga Mukama, omuduumizi ow'abasajja emitwalo amakumi abiri. **17** Okuva mu Benyamini: Eriyada, omuserikale omuzira, eyaduumiranga abasajja ab'obusaale n'engabo emitwalo amakumi abiri, **18** n'eyamuddiriranga ye yali Yekozabadi eyaduumiranga abasajja emitwalo kkumi na munaana abaali beeteeseteese okulwana. **19** Abo be basajja abaaweerezanga kabaka, obutassaako abo abaali mu bibuga ebyaliko bbugwe n'ebigo okubuna Yuda yonna.

18 Yekosafaati yali mugagga nnyo era nga wa kitiibwa kinene nnyo, ate nga mukoddomi wa Akabu. **2** Bwe waayitawo emyaka, n'aserengeta okugenda okulaba ku Akabu e Samaliya. Akabu n'amuteekerateekera ekijjulo eky'amaanyi n'amuttira endiga nnyingi n'ente nnyingi, ye n'abantu be yagenda nabo, era n'amusendasenda okulumba Lamosugireyaadi. **3** Akabu kabaka wa Isirayiri n'abuuza Yekosafaati kabaka wa Yuda nti, "Onoogenda nange okulumba Lamosugireyaadi?" Yekosafaati n'addamu nti, "Ky'oli kye ndi, era n'abantu bo be bantu bange, tujja kukwegattako mu lutalo." **4** Naye Yekosafaati n'alabula kabaka wa Isirayiri nti, "Sooka weebuuze ku Mukama." **5** Awo kabaka wa Isirayiri n'akuŋŋaanya bannabbi bonna awamu; baali abasajja ebikumi bina, n'ababuuza nti, "Tugende tulumbe Lamosugireyaadi nantiki tulekeyo?" Ne bamuddamu nti, "Tugende, kubanga Mukama anaakigabula mu mukono gwa kabaka." **6** Naye Yekosafaati n'abuuza nti, "Tewaliwo wano nnabbi wa Mukama gwe tuyinza okwebuuzaako?" **7** Awo kabaka wa Isirayiri n'addamu Yekosafaati nti, "Waliyo omusajja omulala gwe tuyinza okwebuuzaako ku Mukama, ye Mikaaya mutabani wa Imula, naye namukyawa kubanga tandagulako birungi, wabula ebibi ebyereere." Yekosafaati n'ayogera nti, "Kabaka teyandiyogedde bw'atyo." **8** Kabaka wa Isirayiri n'alyoka alagira omu ku bakungu be nti, "Kima Mikaaya mutabani wa Imula ku bwangu." **9** Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne batuula ku ntebe zaabwe ez'obwakabaka mu gguuliro ku mulyango gwa wankaaki w'e Samaliya, nga bambadde ebyambalo byabwe, nga ne bannabbi bonna balagulira mu maaso gaabwe. **10** Zeddekiya mutabani wa Kenaana yali yeeweesereza amayembe ag'ekyuma, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Abasuuli balitomerwa na gano okutuusa lwe balimalibwawo.'" **11** Era ne bannabbi abalala bonna baalagulanga kye kimu nti, "Yambuka olumbe Lamosugireyaadi onoowangula kubanga Mukama anaakiwaayo mu mukono gwa kabaka." **12** Awo omubaka eyali agenze okuyita Mikaaya, n'amugamba nti, "Laba, ebigambo ebya bannabbi bali abalala byogera kyekimu, kale naawe ba bumu nabo." **13** Naye Mikaaya n'ayogera nti, "Nga Mukama bw'ali omulamu Katonda ky'ananŋŋamba ekyo kye nnaayogera." **14** Awo bwe yatuuka ewa kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Mikaaya tulumbe Lamosugireyaadi, oba tulekeyo?" N'amuddamu nti, "Mugende mukirumbe, munaakiwangula, kubanga banaaweebwayo mu mukono gwo." **15** Naye kabaka n'amugamba nti, "Nnaakulayizanga emirundi emeka, obutannimbanga wabula okuntegeezanga amazima mu linnya lya Mukama?" **16** Awo Mikaaya n'addamu nti, "Nalaba Isirayiri yenna, nga basaasaanye ku nsozi ng'endiga ezitalina musumba, Mukama n'ayogera nti, 'Abantu bano tebalina abakulembera, buli omu addeyo ewaabwe mirembe.'" **17** Kabaka wa Isirayiri n'agamba Yekosafaati nti, "Sakugambye nti talina kirungi ky'andagulako, okuggyako ebibi?" **18** Mikaaya n'ayongerako na bino nti, "Noolwekyo muwulire ekigambo kya Mukama: Nalaba Mukama ng'atudde ku ntebe ye ey'obwakabaka n'eggye lyonna ery'omu ggulu nga liyimiridde okumwetooloola ku mukono gwe ogwa kkono. **19** Awo Mukama n'abuuza nti, 'Ani anasendasenda Akabu kabaka wa Isirayiri okulumba Lamosugireyaadi n'oluvannyuma afiire eyo?' "Omu ku bo n'ateesa kino, n'omulala kiri. **20** Ku nkomerero, omwoyo ogumu ne gusembera, ne guyimirira mu maaso ga Mukama ne gwogera nti, 'Nze nzija kumusendasenda.' "Mukama n'agubuuza nti, 'Ekyo onookikola otya?' **21** "Ne guddamu nti, 'Nzija kugenda, mbeere omwoyo omulimba mu kamwa ka buli nnabbi we.' "Mukama n'agugamba nti, 'Ggwe onoosobola okumusendasenda, era genda okole bw'otyo.' **22** "Kale nno Mukama atadde omwoyo ogw'obulimba mu kamwa ka bannabbi bo, era Mukama akwogeddeko kabi keereere." **23** Awo Zeddekiya mutabani wa Kenaana n'asembera okumpi ne Mikaaya we yali n'amukuba oluyi mu maaso, n'amubuuza nti, "Omwoyo wa Mukama yampiseeko wa okwogera naawe?" **24** Mikaaya n'amuddamu nti,

“Laba, ekyo olikimanya ku lunaku lw’oligenda okwekweka mu kisenge eky’omunda.” **25** Awo kabaka wa Isirayiri n’alagira nti, “Mukwate Mikaaya mumuzzeeyo ewa Amoni ew’omukulu w’ekibuga n’ewa Yowaasi omulangira, **26** mwogere nti, ‘Bw’ati bw’ayogera kabaka nti, Omuntu ono mumuteeke mu kkomera, temumuwa kintu kyonna wabula omugaati omutono n’amazzi amatono, okutuusa lwe ndikomawo mirembe.’” **27** Awo Mikaaya n’alangirira nti, “Bw’olikomawo mirembe, Mukama nga tayogeredde mu nze,” ate n’ayongerako na kino nti, “Mmwe mwenna, mwekuume ebigambo byange.” **28** Awo kabaka wa Isirayiri ne Yekosafaati kabaka wa Yuda ne bambuka e Lamosugireyaadi. **29** Kabaka wa Isirayiri n’agamba Yekosafaati nti, “Nze nzija kugenda mu lutalo nga nneefudde ng’omuntu omulala, naye ggwe yambala ebyambalo byo.” Awo kabaka wa Isirayiri ne yeefuula ng’omuntu omulala, ne bagenda mu lutalo. **30** Naye kabaka w’e Busuuli yali alagidde abaduumizi ab’amagaali ge nti, “Temulwanaganganga na muntu yenna, oba wa kitiibwa oba si wa kitiibwa, okuggyako kabaka wa Isirayiri.” **31** Awo abaduumizi ab’amagaali bwe balaba Yekosafaati, ne boogera nti, “Oyo ye kabaka wa Isirayiri.” Ne bakyuka ne bamulumba, naye Yekosafaati n’ayogera mu ddoboozi ery’omwanguka, Mukama n’amubeera, era Katonda n’abaziyiza, n’okubaggyawo n’abaggyawo. **32** Abaduumizi ab’amagaali bwe baakizuula nti si ye kabaka wa Isirayiri, ne balekeraawo okumugoba. **33** Naye omu ku basajja n’amala ganaanuula omutego gwe, n’alasa kabaka wa Isirayiri mu kifo ekimu ebyambalo bye eby’olutalo we byegattira. Kabaka n’agamba omugoba w’eggaali lye nti, “Kyusa onzigye mu lutalo kubanga nfumitiddwa.” **34** Olutalo ne lukanya olunaku lwonna, kyokka kabaka wa Isirayiri ne yeewaliriza okusigala mu gaali lye ng’atunuulidde Abasuuli okutuusa akawungeezi, era enjuba bwe yali ng’egwa n’afa.

19 Awo Yekosafaati kabaka wa Yuda n’akomawo mirembe mu lubiri lwe mu Yerusaalemi. **2** Yeeku, Omulabi, mutabani wa Kanani n’agenda okumusisinkana, n’agamba Yekosafaati nti, “Kituufu ggwe okuyamba ababi, ate n’okukolagana n’abo abakyawa Mukama? Olw’ekikolwa ekyo, obusungu bwa Mukama kyebuvudde bukubuubukirako. **3** Kyokka mu ggwe mulimu ebirungi, kubanga wazikiriza Baaserosi n’obaggya mu nsi, n’omalirira mu mutima gwo okunoonya Katonda.” **4** Awo Yekosafaati n’abeeranga mu Yerusaalemi, n’addayo eri abantu okuva e Beeruseba okutuuka mu Efulayimu mu nsi ey’ensozi, bonna n’abakomyawo eri Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe. **5** N’alonda abalamuzi mu nsi, ne mu buli kibuga kya Yuda ekiriko Bbugwe. **6** N’abategeeza nti, “Mufumiitirize nnyo ku bye mukola, kubanga temulamula ku bw’abantu wabula ku bwa Mukama, abeera nammwe buli bwe musala omusango. **7** Noolwekyo entiisa ya Mukama ebeere mu mmwe, musale omusango nga mugwekanyizza bulungi, kubanga Mukama Katonda waffe takkiriziganya na butali butuukirivu, era tewali kusosola mu bantu wadde okulya enguzi.” **8** Ate ne mu Yerusaalemi Yekosafaati yalonda abamu ku Baleevi, ne bakabona, n’emitwe gy’ennyumba za Isirayiri okulamulanga ku bwa Mukama, n’okusalangawo ensonga enzibu. **9** N’abakuutira ng’agamba nti, “Mukole nga mutya Mukama, n’obwesigwa era n’omutima gumu. **10** Bwe wanaabangawo ensonga evudde eri baganda bammwe okuva mu bibuga byabwe, ng’ekwata ku kuyiwa omusaayi, oba ku nsonga endala yonna ekwata ku kiragiro, ku mateeka oba ku biragiro, munaabalabulanga obutayonoona Mukama, obusungu bwe muleme okubatuukako mmwe ne baganda bammwe. Bwe mutyo bwe munaakolanga muleme okubaako omusango. **11** “Era Amaliya kabona asinga obukulu y’anaababeerangako n’obuvunaanyizibwa mu nsonga zonna eza Mukama, ate Zebadiya mutabani wa Isimayiri omukulu ow’ekika kya Yuda ye n’avunaanyizibwanga mu nsonga zonna eza kabaka, era n’Abaleevi banaaweerezanga ng’abaami mu maaso gammwe. Mube n’obuvumu, era Mukama abeere n’abo abakola obutuukirivu.”

20 Bwe wayitawo ebbanga, Abamowaabu n’Abamoni nga bali wamu n’abamu ku Bamoni ne balumba Yekosafaati okumulwanyisa. **2** Abasajja abamu ne bagenda ne bategeeza Yekosafaati nti, “Eggye ddene eriva e Busuuli okuva emitala w’Ennyanja ey’Omunnyo, likulumbye, era lituuse mu Kazazonutamali, ye Engedi,” **3** Yekosafaati n’atya nnyo n’amalirira okwebuuza ku Mukama, era n’alangirira okusiiba mu Yuda yonna. **4** Yuda yonna n’ekuŋŋaana okunoonya okubeerwa okuva eri Mukama okuva mu bibuga byonna ebya Yuda. **5** Awo Yekosafaati n’ayimirira mu maaso g’ekkuŋŋaaniro lya Yuda ne Yerusaalemi, mu yeekaalu ya Mukama mu maaso g’oluggya olupya, **6** n’ayogera nti, “Ayi Mukama, Katonda wa bajjajjaffe, si ggwe Katonda ow’omu ggulu? Si ggwe ofuga obwakabaka bwonna mu nsi? Obuyinza n’amaanyi biri mu mukono gwo, n’okubaawo ne watabaawo n’omu ayinza okuyimirira mu maaso go. **7** Ayi Katonda waffe, si ggwe wagobamu abatuuze abaali mu nsi eno mu maaso g’abantu bo Isirayiri, n’ogiwa ezzadde lya Ibulayimu mukwano gwo okugibeerangamu emirembe gyonna? **8** Era bagibaddemu ne bazimbamu ekifo ow’okusinziza erinnya lyo, nga boogera nti, **9** ‘Bwe tulituukibwako akabi konna, oba ekitala eky’okusala omusango, oba lumbe, oba njala, tunaayimiriranga mu maaso go, ne mu maaso ga yeekaalu eno okuli erinnya lyo, ne tukukaabiriranga mu kulumwa kwaffe n’otuwulira era n’otulokola.’ **10** “Naye kaakano laba, abasajja ba Amoni ne Mowaabu n’ab’oku Lusozi Seyiri, ab’omu kibangirizi kye wagaana Isirayiri okulumba bwe baava mu nsi y’e Misiri, era babeewala ne batagenda kubazikiriza, **11** laba bwe baagala okutusasula nga batugobaganya mu kifo kye watuwa ng’omugabo gwaffe. **12** Ayi Katonda waffe, toobasalire musango? Kubanga tetulina maanyi ga kulwana na ggye lino eddene eritulumbye. Tetumanyi kya kukola, wabula amaaso gaffe gatunuulidde ggwe.” **13** Abasajja bonna aba Yuda, wamu ne bakyala baabwe, n’abaana baabwe, n’abaana abasemberayo ddala obuto, ne bayimirira mu maaso ga Mukama. **14** Awo Omwoyo wa Mukama n’akka ku Yakaziyeeri mutabani wa Zekkaliya, muzzukulu wa Benaya muzzukulu wa Yeyeri, muzzukulu wa Mattaniya, Omuleevi ow’ezzadde lya Asafu ng’ayimiridde

wakati mu lukuŋŋaana. **15** N'ayogera nti, "Kabaka Yekosafaati, ne Yuda yenna, n'abatuuze ba Yerusaalemi, kino Mukama ky'abagamba nti, 'Temutya era temuggwaamu mwoyo olw'eggye eryo eddene, kubanga olutalo si lwammwe, naye lwa Katonda. **16** Enkya muserengete mubasisinkane; laba bajja kwambukira awalinnyirwa e Zizi, era munaabasisinkana ekiwonvu we kikoma mu ddungu lya Yerweri. **17** Tekijja kubeetagisa kulwana lutalo luno. Mubeere mu bifo byammwe, mube bagumu mulabe obuwanguzi Mukama bw'anaabawa mmwe Yuda ne Yerusaalemi. Temutya wadde okuggwaamu omwoyo; enkya mugende mubasisinkane, Mukama anaabeera nammwe.'" **18** Awo Yekosafaati n'avuunama amaaso ge ku ttaka, era ne Yuda yenna n'abatuuze bonna ab'e Yerusaalemi ne bavuunama wansi mu maaso ga Mukama ne bamusinza. **19** Abamu ku Baleevi, Abakokasi n'abalala nga Bakoola ne bayimirira okutendereza Mukama, Katonda wa Isirayiri, n'eddoboozi ery'omwanguka. **20** Ne bakeera mu makya ne bagenda mu ddungu lya Tekowa. Bwe baali nga bagenda Yekosafaati n'ayimirira n'abagamba nti, "Mumpulirize, Yuda n'abantu ab'e Yerusaalemi! Mube n'okukkiriza mu Mukama Katonda wammwe munaanywezebwa; mukkirize bannabbi be, munaalaba omukisa." **21** Awo bwe yamala okwebuuza ku bantu, n'alonda abasajja ab'okuyimbira Mukama, n'okumutendereza olw'ekitiibwa ky'obutuukirivu bwe, abakulemberamu eggye, nga boogera nti, "Mwebaze Mukama kubanga okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna." **22** Awo bwe batandika okuyimba n'okutendereza, Mukama n'ataayiza abasajja ba Amoni, n'aba Mowaabu, n'ab'oku Lusozi Seyiri, abaali balumbye Yuda, ne bawangulwa. **23** Abasajja ba Amoni n'aba Mowaabu ne bagolokokera ku basajja ab'oku Lusozi Seyiri ne babazikiriza, era bwe baamala okubazikiriza, ne bakyukiragana ne battiŋŋana. **24** Awo abasajja aba Yuda bwe baatuuka ku munaala ogw'eddungu, ne batunuulira eggye eddene, laba nga bonna mirambo egigudde, nga tewaliwo n'omu eyawonyeewo. **25** Yekosafaati n'abantu be bwe bajja okutwala omunyago, basangawo ebintu bingi n'engoye nnyingi, n'eby'obugagga bingi, okusinga n'ebyo bye baali basobola okwetikka. Baamala ennaku ssatu nga babisomba, olw'obungi bwabyo. **26** Ku lunaku olwokuna ne bakuŋŋaanira mu kiwonvu ekya Beraka, okutendereza Mukama, kyekyava kituumibwa Ekiwonvu kya Beraka, ne leero. **27** Oluvannyuma, buli musajja wa Yuda n'owa Yerusaalemi, nga bakulemberwamu Yekosafaati, ne baddayo e Yerusaalemi nga basanyuse, kubanga Mukama yali abawadde essanyu olw'okuwangula abalabe baabwe. **28** Ne bayingira Yerusaalemi, ne bagenda mu yeekaalu ya Mukama nga bakutte entongooli, n'ennanga, n'amakondeere. **29** Entiisa ya Mukama n'ejja ku bwakabaka bwonna obw'omu mawanga, bwe baawulira nga Mukama yalwana n'abalabe ba Isirayiri. **30** Era obwakabaka bwa Yekosafaati ne buba n'emirembe, kubanga Katonda we yamuwa emirembe enjuuyi zonna. **31** Yekosafaati n'afuga Yuda. Yalina emyaka amakumi asatu mu etaano we yafuukira kabaka wa Yuda, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu etaano mu Yerusaalemi, ne nnyina erinnya lye nga ye Azuba muwala wa Siruki. **32** N'atambulira mu kkubo lya Asa kitaawe, n'atalivaamu, era n'akola ebyali ebirungi mu maaso ga Mukama. **33** Naye ebifo ebigulumivu teyabiggyaawo, so n'abantu ne bataweerayo ddala mitima gyabwe eri Katonda wa bajjajjaabwe. **34** Ebyafaayo ebirala ebyaliwo mu mulembe gwa Yekosafaati, okuva ku ntandikwa ye okutuusa ku nkomerero ye, byawandiikibwa mu bitabo bya Yeeku mutabani wa Kanani, era biri ne mu kitabo ekya bassekabaka ba Isirayiri. **35** Bwe waayitawo ebbanga, Yekosafaati kabaka wa Yuda n'akola endagaano ne Akaziya kabaka wa Isirayiri, omukozi w'ebibi. **36** N'ateesa naye okuzimba ebyombo ebyamaguzi biseeyeeyenga okugenda e Talusiisi, era ne babizimbira mu Eziyonigeba. **37** Mu kiseera ekyo Eryeza mutabani wa Dodavaku ow'e Malesa n'ayogera ebyobunnabbi eri Yekosafaati ng'agamba nti, "Kubanga okoze endagaano ne Akaziya, n'omwegattako, Mukama alizikiriza by'okoze." Era ebyombo ne bimenyekamenyeka, ne bitasobola kugenda Talusiisi.

21 Awo Yekosafaati ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi; Yekolaamu mutabani we n'amusikira. **2** Yekolaamu yalina baganda be, batabani ba Yekosafaati, nga be ba Azaliya, ne Yekyeri, ne Zekkaliya, ne Azaliya, ne Mikayiri ne Sefatiya. Abo bonna bali baana ba Yekosafaati kabaka wa Yuda. **3** Kitaabwe yabawa eby'obugagga bingi, ebya ffeeza ne zaabu, n'ebintu eby'omuwendo ebirala, wamu n'ebibuga ebiriko bbugwe mu Yuda, naye obwakabaka n'abuwa Yekolaamu kubanga ye yali omuggulanda. **4** Awo Yekolaamu bwe yamala okwenywereza ddala ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'atta baganda be bonna n'ekitala, era n'abakungu abamu aba Isirayiri. **5** Yekolaamu yalina emyaka amakumi asatu mu ebiri we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka munaana mu Yerusaalemi. **6** N'atambulira mu makubo ga bakabaka ba Isirayiri, ng'ennyumba ya Akabu bwe yakolanga, era n'okuwasa n'awasa muwala wa Akabu. N'akola eby'ebibi mu maaso ga Mukama. **7** Newaakubadde ng'ebyo byonna byali bwe bityo, Mukama teyayagala kusaanyaawo nnyumba ya Dawudi, kubanga yali akoze endagaano ne Dawudi, ate ng'asuubizza okukuuma ettabaaza ye n'eya bazzukulu be ng'eyaka emirembe gyonna. **8** Mu biro bya Yekolaamu Edomu n'ajeemera okufuga kwa Yuda ne beeteekerawo kabaka owaabwe. **9** Awo Yekolaamu n'agendayo n'abakungu be n'amagaali ge gonna. Abayedomu ne bamutaayiza ye n'abaduumizi ab'amagaali ge mu kiro, naye n'abagolokokerako n'abakuba. **10** Okuva ku olwo Edomu ne bajeemera Yuda n'okutuusa leero. Mu kiseera ekyo Libuna naye ne n'amujeemera, kubanga Yekolaamu yali avudde ku Mukama Katonda wa bajjajjaabe. **11** Yali azimbye n'ebifo ebigulumivu ku nsozi za Yuda, era ng'aleetedde n'abatuuze ba Yerusaalemi obutaba beesigwa, nga ne Yuda bawabye. **12** Yekolaamu n'afuna ebbaluwa okuva eri Eriya nnabbi ng'egamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa jjajjaawo Dawudi nti, 'Olw'obutatambulira mu makubo ga kitaawo Yekosafaati, wadde mu makubo ga Asa kabaka wa Yuda, **13** naye n'otambulira mu kkubo lya bakabaka ba

Isirayiri, n'oleetera Yuda n'abantu b'e Yerusaalemi obutaba beesigwa, ng'ennyumba ya Akabu bwe yakola, era n'otta ne baganda bo ab'ennyumba ya kitaawo, abaali bakusinga empisa, **14** Mukama kyaliva aleeta kawumpuli ow'amaanyi, ku bantu bo, n'abaana bo, n'abakyala bo, ne ku bintu byo byonna, **15** ate naawe olirwala obulwadde obw'amaanyi mu lubuto, erireetera ebyenda byo okuvaayo, buli lunaku.'" **16** Awo Mukama n'asitusa obusungu bw'Abafirisuuti n'Abawalabu abaabeeranga okumpi n'Abaesiyopiya eri Yekolaamu, **17** ne balumba Yuda, ne bakiwangula, ne batwala ebintu byonna ebyali mu lubiri lwa kabaka, ne batabani be, ne bakazi be, ne wataba mutabani we n'omu eyalekebwa okuggyako Yekoyakaazi, omuggalanda. **18** Oluvannyuma lw'ebyo byonna, Mukama n'aleetako Yekolaamu obulwadde obutawonyezeka obw'omu lubuto. **19** Awo ebiro bwe byayitawo, nga wayiseewo emyaka ebiri, ebyenda bye ne bitanula okumuvaamu, olw'obulwadde, n'afa mu bulumi bungi. Abantu be ne batamukumira lumbe, nga bwe baali bakoledde bajjajjaabe. **20** Yekolaamu yali wa myaka amakumi asatu mu ebiri bwe yatandika okuba kabaka, era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka munaana. Okufa kwe tekwaleetera muntu n'omu kwejjusa, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi naye si ku biggya bya bassekabaka.

22 Abantu ab'omu Yerusaalemi ne bafuula Akaziya, mutabani wa Yekolaamu omuggalanda, kabaka, kubanga abasajja abanyazi abajja n'Abawalabu baali bamaze okutta abaana be bonna abakulu. Awo Akaziya mutabani wa Yekolaamu n'atandika okufuga Yuda. **2** Akaziya yalina emyaka amakumi ana mu ebiri bwe yatandika okufuga, era n'afugira omwaka gumu mu Yerusaalemi. Erinnya lya nnyina yali Asaliya, muzzukulu wa Omuli. **3** Ne Akaziya n'atambulira mu makubo ag'ennyumba ya Akabu, kubanga nnyina yamupikirizanga okukola ebibi. **4** N'akola ebibi mu maaso ga Mukama, ng'ennyumba ya Akabu bwe yakola, kubanga oluvannyuma olw'okufa kwa kitaawe be baamuwabyanga, okukola ebikyamu. **5** Era naye yagobereranga ebirowoozo byabwe, era n'agenda ne Yekolaamu, mutabani wa Akabu kabaka wa Isirayiri okutabaala Kazayeeri kabaka w'e Busuuli e Lamosugireyaadi. Abasuuli ne bafumita Yolaamu ebiwundu **6** era n'addayo e Yezuleeri okujjanjabibwa ebiwundu bye yali afunidde e Laama, bwe yali ng'alwana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Awo Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda n'agenda okulaba ku Yolaamu mutabani wa Akabu olw'ebisago ebyali bimutuusibbwako. **7** Naye kyali kyategekebwa Katonda, nti okugwa kwa Akaziya kulimutuukako ng'akyalidde Yolaamu. Awo Akaziya bwe yatuuka eyo, n'agenda ne Yolaamu okusisinkana Yeeku mutabani wa Nimusu, Mukama gwe yali afuseeko amafuta okuzikiriza ennyumba ya Akabu. **8** Awo Yeeku bwe yali ng'asalira ennyumba ya Akabu omusango, n'asanga abakungu ba Yuda, ne batabani ba baganda ba Akaziya, abaaweerezanga Akaziya, n'abatta. **9** N'oluvannyuma n'anoonya Akaziya, era abasajja be ne bamuwambira e Samaliya gye yali yeekwese, n'aleetebwa ewa Yeeku n'attibwa. Ne bamuziika nga boogera nti, "Ono ye muzzukulu wa Yekosafaati, eyanoonya Mukama, n'omutima gwe gwonna." Era mu nnyumba ya Akaziya ne wataba n'omu eyayinza okusikira obwakabaka. **10** Awo Asaliya, nnyina Akaziya bwe yalaba nga mutabani we afudde, n'asitula olutalo era n'azikiriza ennyumba yonna ey'obwakabaka bwa Yuda. **11** Naye Yekosabeyaasi, muwala wa kabaka Yekolaamu, n'abba Yowaasi mutabani wa Akaziya okuva mu balangira abaali bagenda okuttibwa, n'amukweka ye n'omukozi we mu kimu ku bisenge. Awo Yekosabeyaasi muwala wa kabaka Yekolaamu, ate nga ye yali mukyala wa Yekoyaada kabona, n'akweka omwana, Asaliya aleme okumutta. Yekosabeyaasi, yali mwannyina Akaziya. **12** Omwana n'akwekebwa okumala emyaka mukaaga mu nnyumba ya Katonda, nga Asaliya y'afuga ensi.

23 Naye mu mwaka ogw'omusanvu Yekoyaada n'alaga obuyinza bwe. N'akola endagaano n'abaduumizi ab'ebibinja eby'ekikumi, era baali Azaliya mutabani wa Yekokamu, ne Isimayiri mutabani wa Yekokanani, ne Azaliya mutabani wa Obedi, ne Maaseya mutabani wa Adaya, ne Erisafaati mutabani wa Zikuli. **2** Ne bagenda mu Yuda yonna ne bakuŋŋaanya Abaleevi n'abakulembeze b'ennyumba za bajjajja ba Isirayiri okuva mu bibuga byonna ebya Yuda ne bajja e Yerusaalemi. **3** Ekibiina kyonna ne bakola endagaano ne kabaka mu yeekaalu ya Katonda. Awo Yekoyaada n'abagamba nti, "Mutabani wa kabaka y'alifuga, nga Mukama bwe yasuubiza bazzukulu ba Dawudi. **4** Era bwe muti bwe munaakola: kimu kya kusatu ku mmwe bakabona n'Abaleevi abanaaberanga ku luwalo ku ssabbiiti munaakuumanga wankaaki, **5** ate kimu kya kusatu ekirala munaakuumanga olubiri lwa kabaka, n'ekimu kya kusatu ekirala munaakuumanga Omulyango ogw'Omusingi, n'abantu abalala bonna banaabeeranga mu luggya olwa yeekaalu ya Mukama. **6** Tewabanga n'omu ayingira mu yeekaalu ya Mukama wabula bakabona, n'Abaleevi abanaabeeranga mu luwalo; abo banaayingiranga kubanga batukuvu, naye abantu abalala bonna banaagobereranga ekyo Mukama kye yalagira. **7** Abaleevi banaayimiriranga okwetooloola kabaka, buli omu ku bo ng'akutte ebyokulwanyisa bye mu mukono gwe, na buli anaayingiranga mu yeekaalu wa kuttibwa. Mubeere kumpi nnyo ne kabaka, buli gy'anaalaganga." **8** Abaleevi n'abantu bonna aba Yuda ne bakola nga Yekoyaada kabona bwe yalagira. Buli omu ku bo n'atwala abasajja be, abo abaali mu luwalo ku Ssabbiiti, wamu n'abo abaali bamaliriza olwabwe, kubanga Yekoyaada kabona yali tannabagaba mu mpalo. **9** N'awa abaduumizi ab'ekikumi amafumu, n'engabo ennene, n'engabo entono, ebyali ebya Kabaka Dawudi, ebyabeeranga mu yeekaalu ya Katonda. **10** Era n'ateekateeka buli musajja okuba omukuumi wa kabaka, nga buli omu ku bo akutte ekyokulwanyisa mu mukono gwe, nga beetoolodde kabaka, n'okwetooloola ekyoto ne yeekaalu, okuva mu bukiikaddyo, okutuuka ku bukiikakkono obwa yeekaalu. **11** Awo Yekoyaada ne batabani be ne bafulumya mutabani wa kabaka ne bamutikkira engule ey'obwakabaka, ne bakola endagaano, era ne bamulangirira okuba kabaka. Ne bamufukako amafuta, ne boogera

mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Wangaala kabaka!" **12** Naye Asaliya bwe yawulira oluyoogaano lw'abantu nga badduka era nga batendereza kabaka, n'agenda gye bali mu yeekaalu ya Mukama. **13** N'atunula, laba, kabaka ng'ayimiridde okuliraana empagi ye ku mulyango, n'abakungu n'abafuuwa amakondeere nga bayimiridde okumwetooloola, era nga n'abantu bonna ab'ensi nga basanyuka nga bafuuwa n'amakondeere, n'abayimbi nga bakutte ebivuga byabwe nga bakulembedde okujaguza. Awo Asaliya n'ayuza ebyambalo bye, n'aleekaanira waggulu nti, "Bujeemu! Bujeemu!" **14** Yekoyaada kabona n'atuma abaduumizi ab'ebibinja eby'ekikumi, abaavunaanyizibwanga eggye, n'abagamba nti, "Mumufulumye mumuteeke wakati w'enyiriri, mutte n'ekitala omuntu yenna anaamugoberera." Kabona yali ayogedde nti, "Temumuttira mu yeekaalu ya Mukama." **15** Bwe yali ng'anaatera okutuuka ku mulyango ogw'embalaasi mu luggya olwokubiri, ne bamukwata ne bamuttira eyo. **16** Awo Yekoyaada n'akola endagaano wakati we n'abantu bonna era ne kabaka, nti baliba bantu ba Mukama. **17** Abantu bonna ne bagenda mu ssabo lya Baali ne balimenyaamenya, ne bamenyaamenya n'ebyoto bye n'ebifaananyi bye, era ne battira ne Matani kabona wa Baali mu maaso g'ebyoto bya Baali. **18** Awo Yekoyaada n'assaawo abanaalabiriranga yeekaalu ya Mukama, era n'alonda bakabona n'Abaleevi Dawudi be yali awadde obuvunaanyizibwa obw'okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama, nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa, nga bajaguza era nga bayimba, nga Dawudi bwe yalagira. **19** N'ateeka n'abaggazi ku wankaaki za yeekaalu ya Mukama, waleme okubaawo omuntu yenna atali mulongoofu ayingira. **20** N'agenda n'abaduumizi ab'ekikumi, n'abakungu, n'abafuzi b'abantu, n'abantu bonna ab'eggwanga, ne baggya kabaka mu yeekaalu ya Mukama, ne bayita mu wankaaki ow'ekyengulu ne balaga mu lubiri lwa kabaka. Ne batuuza kabaka ku ntebe ye ey'obwakabaka. **21** Abantu bonna ab'ensi ne bajaguza, n'ekibuga ne kitereera, kubanga Asaliya yali attiddwa n'ekitala.

24 Yowaasi yalina emyaka musanvu we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka amakumi ana mu Yerusaalemi n'erinnya lya nnyina ye yali Zebbiya ow'e Beeruseba. **2** Yowaasi n'akola ebirungi mu maaso ga Mukama mu biro byonna ebya Yekoyaada kabona. **3** Yekoyaada n'amulondera abakyala babiri, era ne bamuzaalira abaana aboobulenzi n'aboobuwala. **4** Bwe waayitawo ebbanga, Yowaasi n'ayagala okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama. **5** N'ayita bakabona n'Abaleevi, n'abagamba nti, "Mugende mu bibuga bya Yuda, musolooze ensimbi eza buli mwaka okuva mu Isirayiri yenna, olw'okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama, era mutandikirewo." Naye Abaleevi ne batakikolerawo. **6** Awo kabaka n'atumya Yekoyaada kabona asinga obukulu, n'amubuuza nti, "Kiki ekyakulobera okugamba Abaleevi, n'ekibiina kya Isirayiri ku lw'eweema ey'Obujulirwa, okuva eri Yuda ne Yerusaalemi okuleetanga omusolo, Musa omuddu wa Katonda gwe yalagira?" **7** Mu biro eby'emabegako, batabani ba Asaliya, omukazi oli omubi, baali baamenya ne bayingira mu yeekaalu ya Mukama, ne bakozesa ebintu byonna ebyawongebwa mu yeekaalu ya Mukama, emirimu gya Baali. **8** Awo kabaka n'alagira ne bakola essanduuko, ne bagissa ebweru wa wankaaki wa yeekaalu ya Mukama. **9** Ekiragiro ne kiyita mu Yuda yonna ne mu Yerusaalemi yonna, okuleeteranga Mukama omusolo, Musa omuddu wa Katonda gwe yalagira Isirayiri nga bali mu ddungu. **10** Abakungu bonna n'abantu bonna ne baleetanga omusolo ogwo nga basanyufu, ne baguteekanga mu ssanduuko, okutuusa lwe yajjulanga. **11** Buli essanduuko bwe yaleetebwanga Abaleevi eri abakungu ba kabaka ne balaba ng'erimu sente nnyingi, omuwandiisi wa kabaka n'omukungu wa kabona asinga obukulu, baagitwalanga ne baziggyamu, ne bagikomyawo mu kifo kyayo. Kino baakikolanga buli lunaku, era ne bakuŋŋaanya ensimbi nnyingi. **12** Kabaka ne Yekoyaada ne bazikwasa abo abaavunaanyizibwanga omulimu gwa yeekaalu ya Mukama, bo ne bapangisa abaagula amayinja n'ababazzi okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama, n'abalala baali baweesi ba byuma n'ebikomo era nabo nga baakuddaabiriza yeekaalu ya Mukama. **13** Abasajja abaavunaanyizibwanga omulimu ogwo baali banyiikivu, era n'omulimu ogwo gwali mu mikono gyabwe, era ne baddaabiriza yeekaalu ya Katonda okutuuka ku mutindo gwayo ogugisaanira, ne baginyweza. **14** Awo bwe baamaliriza, ensimbi ezafikkawo ne bazikomyawo ewa kabaka ne Yekoyaada, ate ezo ne zikozesebwa okukola ebintu eby'omu yeekaalu ya Mukama, eby'obuweereza n'eby'ebiweebwayo ebyokebwa, ne bbakuli ez'obubaane, n'ebibya ebya zaabu ne ffeeza. Era ne baweerangayo ebiweebwayo ebyokebwa mu yeekaalu ya Mukama ennaku zonna eza Yekoyaada. **15** Yekoyaada n'akaddiwa, n'awangaala nnyo, n'afa ng'aweza emyaka kikumi mu asatu egy'obukulu. **16** N'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi ne bassekabaka, kubanga yakola ebirungi mu Isirayiri, ku lwa Katonda ne ku lwa yeekaalu ye. **17** Awo Yekoyaada ng'amaze okufa, abakungu ba Yuda ne bajja ne bavuunamira kabaka, n'abawuliriza. **18** Ne baleka yeekaalu ya Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe, ne baweerezanga Baasera n'ebifaananyi, obusungu bwa Katonda kyebwava bubuubuukira ku Yuda ne Yerusaalemi. **19** Newaakubadde nga Mukama yabatumira bannabbi okubakomyawo gy'ali, ne babalumiriza, tebassaayo mwoyo. **20** Awo Omwoyo wa Katonda n'akka ku Zekkaliya muzzukulu wa Yekoyaada, n'ayimirira mu maaso g'abantu n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Katonda nti, 'Lwaki mujeemera amateeka ga Mukama? Temujja kufuna mukisa kukulaakulana. Kubanga muvudde ku Mukama naye kyavudde abaleka.'" **21** Naye ne basala olukwe okutta Zekkaliya, kabaka n'alagira n'akubibwa amayinja, n'afiira mu luggya lwa yeekaalu ya Mukama. **22** Kabaka Yowaasi n'atajjukira kisa Yekoyaada kitaawe wa Zekkaliya kye yamulaga, n'atta mutabani we. Zekkaliya bwe yali ng'afa n'ayogera nti, "Mukama kino akirabe, era akuvunaane." **23** Ku nkomerero ey'omwaka, eggye ery'Abasuuli ne lirumba Yowaasi. Ne bajja mu Yuda ne mu Yerusaalemi ne bazikiriza abakungu bonna, ne baweereza omunyago gwonna eri kabaka waabwe e Ddamasiko. **24** Newaakubadde ng'eggye

ery'Abasuuli ly'ajja n'abasajja batono, Mukama yawaayo eggye eddene ennyo erya Yuda mu mukono gw'Abasuuli kubanga Yuda baava ku Mukama, Katonda wa bajjajjaabwe. Abasuuli ne babonereza Yowaasi. **25** Awo Abasuuli bwe baavaayo, ne baleka nga Yowaasi alumizibbwa nnyo, era abaddu be ne bamusalira olukwe, olw'omusaayi gw'abaana ba Yekoyaada kabona, gwe yayiwa, ne bamuttira mu kitanda kye. Bwe yafa, n'aziikibwa mu kibuga kya Dawudi, naye si mu masiro ga bassekabaka. **26** Abaamusalira olukwe baali Zabadi mutabani wa Simeyaasi omukazi Omwamoni, ne Yekozabadi mutabani wa Simulisi omukazi Omumowaabu. **27** Ebyafaayo ebikwata ku batabani be, n'ebyamulagulwako, n'eby'okuddaabiriza kwa yeekaalu ya Katonda, byawandiikibwa mu ngero ez'ekitabo ekya bassekabaka. Amaziya mutabani we n'amusikira.

25 Amaziya yalina emyaka amakumi abiri mu etaano we yafuukira kabaka, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yerusaalemi. Nnyina ye yali Yekoyadaani ow'e Yerusaalemi. **2** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, naye si na mutima ogutuukiridde. **3** Obwakabaka bwe bwanywezebwa mu buyinza bwe, n'atta abakungu abatta kabaka kitaawe. **4** Naye n'atatta baana baabwe, wabula n'akola ng'etteeka mu kitabo kya Musa, Mukama we yalagira nti, "Abazadde tebattibwenga olw'ekibi ky'abaana baabwe, so n'abaana tebattibwenga olw'ekibi ky'abazadde baabwe, naye buli muntu anaafanga olw'ekibi kye ye." **5** Amaziya n'akuŋŋaanya abasajja ba Yuda, n'abategeka mu nnyiriri z'ennyumba zaabwe, nga baduumirwa ab'enkumi n'ab'ebikumi mu Yuda yonna ne mu Benyamini. N'oluvannyuma n'abala abo abaalina emyaka amakumi abiri n'okusingawo, ne baba abasajja emitwalo amakumi asatu, abaali basobola okugenda mu lutalo, era nga bayinza n'okukwata effumu n'ekitala. **6** Ate era n'agulayo n'abasajja abalala ab'amaanyi nga bazira emitwalo kkumi okuva mu Isirayiri, olwa ttani ssatu ne bisatu byakuna ebya ffeeza. **7** Naye ne wabaawo omusajja wa Katonda eyagenda gy'ali n'amugamba nti, "Ayi kabaka, tokkiriza eggye lya Isirayiri okugenda naawe, kubanga Mukama tali wamu ne Isirayiri, talina n'omu gwali naye ku bantu ba Efulayimu. **8** Ate ne bw'onoogenda ng'olowooza nti oli muzira nnyo mu ntalo, Katonda alikuwaayo mu maaso g'omulabe, kubanga Katonda alina obuyinza okuyamba, n'okulekerera." **9** Awo Amaziya n'abuuza omusajja wa Katonda nti, "Naye tunaakola tutya ku bya ttani esatu n'ebisatu byakuna ebya ffeeza ze nasasula eggye lya Isirayiri?" Omusajja wa Katonda n'addamu nti, "Mukama ayinziza ddala okukuwa n'ebisinga ku ebyo." **10** Awo Amaziya n'alagira eggye eryali lizze gy'ali okuva mu Efulayimu okuddayo ewaabwe waalyo. Ne banyiigira nnyo Yuda, era ne baddayo ewaabwe nga banyiize nnyo. **11** Amaziya ne yeefungiza, n'akulembera abantu be, n'agenda mu kiwonvu eky'omunnyo n'atta abasajja omutwalo gumu ab'e Seyiri. **12** Eggye lya Yuda ne liwamba n'abasajja abalala omutwalo gumu nga balamu, ne babatwala waggulu ku lwazi, ne babasuula wansi okuva ku bbangabanga, ne basesebbuka ebifiifi. **13** Naye eggye liri Amaziya lye yasindika okuddayo, n'ataliganya kugenda naye mu lutalo; lyalumba ebibuga bya Yuda okuva e Samaliya okutuuka e Besukolooni, ne litta abantu enkumi ssatu ku bo, era ne litwala n'omunyago mungi. **14** Awo Amaziya bwe yakomawo ng'amaze okutta Abayedomu, n'aleeta bakatonda b'abantu ab'e Seyiri, n'abassaawo nga bakatonda be, n'abasinzanga, era n'abaweerangayo ebiweebwayo ebyokebwa. **15** Obusungu bwa Mukama kyebwava bubuubuukira ku Amaziya, n'amuweereza nnabbi, eyamutegeeza nti, "Lwaki ogoberera bakatonda b'abantu, abataayinza kulokola bantu baabwe mu mukono gwo?" **16** Naye bwe yali ng'akyayogera, kabaka n'amubuuza nti, "Twali tukulonze okuba omuwi wa magezi owa kabaka? Sirika! Lwaki onoonya okuttibwa?" Awo nnabbi nga tannasirika, n'ayogera kino nti, "Mmanyi nga Katonda amaliridde okukuzikiriza, kubanga tossizaayo mwoyo ku kubuulirira kwange." **17** Awo Amaziya kabaka wa Yuda ne yeebuuza ku bawi b'amagezi be, n'aweereza obubaka eri Yowaasi mutabani wa Yekoyakaazi, muzzukulu wa Yeeku, kabaka wa Isirayiri, ng'agamba nti, "Jjangu tusisinkane amaaso n'amaaso." **18** Naye Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'addamu Amaziya kabaka wa Yuda bw'ati nti, "Omwennyango ogwali mu Lebanooni gw'aweereza obubaka eri omuvule ogwali mu Lebanooni, nga gugamba nti, 'Waayo muwala wo eri mutabani wange, amufumbirwe,' naye ensolo ey'omu nsiko eyali mu Lebanooni, ng'eyitawo, n'erinnyirira omwennyango. **19** Weewaana nga bw'owangudde Edomu, era omutima gwo gujjudde okwegulumiza n'okwenyumiriza. Naye sigala ewuwo. Lwaki onoonya emitawaana, ne weeretera okugwa, ggwe ne Yuda?" **20** Naye Amaziya n'atawuliriza, kubanga okuwangulwa abalabe baabwe kwava eri Katonda, kubanga bava ku Katonda waabwe ne banoonya bakatonda ba Edomu. **21** Awo Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'alumba, ye ne Amaziya kabaka wa Yuda ne basisinkana amaaso n'amaaso mu lutalo e Besusemesi ekya Yuda. **22** Isirayiri n'awangula Yuda, buli muntu n'addukira ewuwe. **23** Yowaasi kabaka wa Isirayiri n'awambira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa Yowaasi, muzzukulu wa Yekoyakaazi e Besusemesi, n'amuleeta e Yerusaalemi. Yowaasi n'amenyaamenya n'ekitundu ekya bbugwe wa Yerusaalemi okuva ku mulyango gwa Efulayimu okutuuka ku Mulyango ogw'oku Nsonda, eyali mita kikumi mu kinaana obuwanvu. **24** N'atwala ezaabu n'effeeza yonna, n'ebintu ebirala byonna ebyali mu yeekaalu ya Katonda ebyali bikuumibwa Obededomu, wamu n'eby'obugagga eby'omu lubiri, n'abawambe, n'addayo e Samaliya. **25** Awo Amaziya mutabani wa Yowaasi kabaka wa Yuda n'awangaala emyaka emirala kkumi n'ettaano, oluvannyuma olw'okufa kwa Yowaasi mutabani wa Yekoyakaazi, kabaka wa Isirayiri. **26** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Amaziya, okuva ku ntandikwa okutuuka ku nkomerero, tebyawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri? **27** Okuva mu kiseera, Amaziya lwe yakyuka okuva ku Mukama, baamusalira olukwe mu Yerusaalemi, n'addukira e Lakisi. Kyokka ne bamusindikira abasajja abaamugoberera okutuuka e Lakisi, era ne bamuttira eyo. **28** Omulambo gwe ne baguleetera ku mbalaasi, n'aziikibwa mu masiro ga bajjajjaabe mu kibuga kya Yuda.

26 Awo Uzziya bwe yali ng'aweza emyaka kkumi na mukaaga egy'obukulu, abantu bonna aba Yuda, ne bamufuula kabaka n'asikira kitaawe Amaziya. **2** N'addaabiriza Erosi, n'akiddiza Yuda nga Amaziya amaze okuziikibwa. **3** Uzziya yali awezezza emyaka kkumi na mukaaga we yaliira obwakabaka, n'afugira emyaka amakumi ataano mu ebiri mu Yerusaalemi. Nnyina ye yali Yekkiriya ow'e Yerusaalemi. **4** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe Amaziya bwe yasooka okukola. **5** N'amalirira okunoonya Katonda mu biro bya Zekkaliya eyamubuuliriranga okutya Katonda. Era ebbanga lyonna lye yanoonya Mukama, Katonda n'amuwa omukisa. **6** N'agenda n'alwana n'Abafirisuuti, n'amenyaamenya bbugwe wa Gaasi, ne bbugwe wa Yabune ne bbugwe wa Asudodi, n'oluvannyuma n'azimba ebibuga okumpi ne Asudodi ne mu bitundu ebirala wakati mu Bafirisuuti. **7** Katonda n'amuyambanga ng'alwana n'Abafirisuuti, n'Abawalabu abaabeeranga mu Gulubaali, era n'Abamewunimu. **8** Abamoni ne bawanga Uzziya busuulu, era n'erinnya lye ne lyatiikirira n'okutuusa ku nsalo ya Misiri, kubanga yali afuuse wa maanyi nnyo. **9** Uzziya n'azimba eminaala mu Yerusaalemi ku wankaaki ow'oku Nsonda, ne ku wankaaki ow'omu Kiwonvu, ne mu kifo bbugwe w'akyukira, era n'agissaako bbugwe. **10** Era n'azimba n'eminaala mu ddungu, ate era n'asima n'ebidiba bingi mu biwonvu ne mu lusenyi, olw'amaggana amanene ge yalina. Yalina n'abantu abaakolanga mu nnimiro ze ez'emizabbibu mu nsozi n'abaalimanga ettaka eggimu, kubanga yayagalanga nnyo okulima. **11** Uzziya yalina eggye ery'abasajja abalwanyi abaatendekebwa obulungi, abaatabaalanga mu bibinja ng'emiwendo gyabwe bwe gyali, Yeyeri omuwandiisi gye yabala ne Maaseya omukungu, eyali wansi wa Kananiya, omu ku baduumizi b'eggye lya kabaka. **12** Omuwendo gwonna awamu ogw'abakulu b'ennyumba ez'abasajja abalwanyi gwali enkumi bbiri mu lukaaga. **13** Abo be baaduumiranga eggye ery'abasajja abatendeke mu kulwana, abaawera emitwalo amakumi asatu mu kasanvu mu ebikumi bitaano, abaakuumanga kabaka. **14** Uzziya n'awa eggye lyonna, engabo, n'amafumu, n'enkuufiira ez'ebyuma, n'ebizibaawo eby'ebyuma, n'emitego emigumu, n'envuumuulo. **15** N'akozesa ebyuma mu Yerusaalemi ebyayiyizibwa abasajja abamanyirivu, ebyakozesebwanga ku minaala ne ku nkomera okulasa obusaale n'okuvuumuula amayinja amanene. Yayambibwa nnyo, n'atutumuka era erinnya lye ne lyatiikirira nnyo. **16** Kyokka Uzziya bwe yatutumuka, ne yeegulumiza, n'okugwa n'agwa kubanga teyali mwesigwa eri Mukama Katonda we, n'okuyingira n'ayingira mu yeekaalu ya Mukama okwotereza obubaane ku kyoto eky'obubaane. **17** Azaliya kabona ne bakabona ba Mukama abalala abazira kinaana ne bagenda gy'ali, **18** ne bamuziyiza, nga bamugamba nti, "Si mulimu gwo, Uzziya, okwotereza Mukama obubaane, naye mulimu gwa bakabona bazzukulu ba Alooni abaayawulibwa okwotezanga obubaane. Ffuluma ove mu watukuvu, kubanga osobezza, era tojja kusiimibwa Mukama Katonda." **19** Awo Uzziya n'asunguwala ng'akyakutte ekyoterezo mu mukono gwe. Mu kiseera ekyo ng'asunguwalidde bakabona ng'ayimiridde ku mabbali g'ekyoto eky'obubaane mu yeekaalu ya Mukama, ebigenge ne bimukwata ekyenyi kyonna. **20** Awo Azaliya kabona asinga obukulu ne bakabona abalala bwe bamutunuulira, ne balaba ng'akwatiddwa ebigenge mu kyenyi kye ne banguwa okumufulumya ebweru. Ate era naye yennyini n'ayagala okufuluma kubanga Mukama yali amukubye omuggo. **21** Kabaka Uzziya n'aba mugenge okutuusa lwe yafa, ng'abeera mu nnyumba eyayawulibwa ku ndala zonna olw'obugenge bwe, nga n'obuvunaanyizibwa bwonna bumuggyibbwako, ate era nga takkirizibwa kuyingira mu yeekaalu ya Mukama. Yosamu mutabani we n'atwala obuvunaanyizibwa obw'olubiri n'afuga abantu ab'eggwanga. **22** Ebyafaayo ebirala eby'omu mirembe gya Uzziya, okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero, byawandiikibwa Isaaya nnabbi, mutabani wa Amozi. **23** Uzziya n'afa, n'aziikibwa okumpi ne bajjajjaabe mu kiggya kya bakabaka, kubanga, yali mugenge. Yosamu mutabani we n'amusikira, bw'atyo n'afuga mu kifo kye.

27 Yosamu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano, bwe yalya obwakabaka, n'afugira mu Yerusaalemi emyaka kkumi na mukaaga. Nnyina ye yali Yerusa muwala wa Zadooki. **2** Newaakubadde ng'abantu beeyongera okukola ebitali bya butuukirivu, Yosamu yakola ebirungi mu maaso ga Mukama, nga kitaawe Uzziya bwe yakola; naye obutafaanana nga kitaawe bwe yakola, teyayingira mu yeekaalu ya Mukama. **3** N'addaabiriza Omulyango ogw'Ekyengulu ogwa yeekaalu ya Mukama, ate era n'akola omulimu munene ogw'okuddaabiriza bbugwe wa Oferi. **4** N'azimba n'ebibuga mu nsozi za Yuda, ate mu bibira n'azimbamu ebigo n'asimbamu n'eminaala. **5** Yosamu n'alwana ne kabaka w'Abamoni n'amuwangula, era omwaka ogwo Abamoni ne bamuwa ttani ssatu eza ffeeza ne desimoolo nnya, n'ebigero by'eŋŋaano obukadde bubiri mu emitwalo amakumi abiri, n'ebigero bya sayiri obukadde bubiri mu emitwalo amakumi abiri. Abamoni ne bamuleeteranga ebintu byebimu mu bigero byebimu mu mwaka ogwokubiri ne mu mwaka ogwokusatu. **6** Yosamu n'aba n'obuyinza bungi kubanga yatambuliranga mu makubo ga Mukama Katonda we. **7** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yosamu, entalo ze yalwana, ne bye yakola, byawandiikibwa mu kitabo kya Bassekabaka ba Isirayiri ne Yuda. **8** Yosamu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano bwe yalya obwakabaka, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi. **9** Ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu Kibuga kya Dawudi; Akazi mutabani we n'amusikira.

28 Akazi yali wa myaka amakumi abiri we yaliira obwakabaka, n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi. Naye obutafaanana nga jjajjaawe Dawudi, yakola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama. **2** N'atambulira mu makubo ga bassekabaka ba Isirayiri, n'okukola n'akola ebifaananyi ebisaanuuse ebyakozesebwanga mu kusinza Baali. **3** N'ayoterezanga obubaane mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, n'awaayo batabani be okuba ebiweebwayo ebyokebwa, ng'agoberera emizizo gy'abannaggwanga, Mukama be yagoba mu

maaso g'Abayisirayiri. **4** N'awangayo ssaddaaka wamu
n'okwoterezanga obubaane mu bifo ebigulumivu, ne ku
ntikko z'ensozi, ne wansi wa buli muti omubisi. **5** Mukama
Katonda we kyeyava amuwaayo mu mukono gwa kabaka
w'e Busuuli, eyamuwangula n'atwala abantu ba Yuda bangi
nga basibe, n'abaleeta e Ddamasiko. Ate era yaweebwayo
ne mu mukono gwa kabaka wa Isirayiri, eyaleeta ku bantu
ba Yuda ebisago ebinene. **6** Peka mutabani wa Lemaliya
yatta abaserikale ba Yuda emitwalo kkumi n'ebiri mu lunaku
lumu, kubanga baali bavudde ku Mukama Katonda wa
bajjajjaabwe. **7** Ne Zikuli, omusajja omulwanyi omuzira
owa Efulayimu n'atta Maaseya mutabani wa kabaka, ne
Azulikamu omukulu w'olubiri ne Erukaana omukungu,
addirira kabaka. **8** Abayisirayiri ne bawamba abakyala,
n'abaana aboobulenzi, n'aboobuwala, emitwalo amakumi
abiri ku baganda baabwe, ne babatwala nga basibe e
Samaliya, ate ne babatwalako n'omunyago mungi. **9** Awo
Odedi nnabbi wa Mukama eyali eyo n'agenda okusisinkana
eggye eryali lijja e Samaliya, n'abagamba nti, "Laba,
kubanga Mukama Katonda wa bajjajjammwe yasunguwalira
Yuda, kyeyava abawaayo mu mukono gwammwe, kyokka
mubasse n'ekiruyi n'okutuuka ne kituuka mu ggulu. **10**
Kaakano, abasajja n'abakazi aba Yuda ne Yerusaalemi
mumaliridde, okubafuula abaddu bammwe. Naye bwe
mmwekebera, temulina kye mwali musobezza Mukama
Katonda wammwe? **11** Kale nno, mumpulirize, muleke
baganda bammwe be muwambye baddeyo ewaabwe,
kubanga Mukama abasunguwalidde mmwe." **12** Awo
abamu ku bakadde ba Efulayimu, Azaliya mutabani wa
Yokanaani, ne Berakiya mutabani wa Mesiremosi, ne
Yekizukiya mutabani wa Sallumu, ne Amasa mutabani wa
Kadalayi, ne bayimirira okuziyiza abo abaali bava mu lutalo.
13 Ne babagamba nti, "Temujja kuleeta basibe abo wano,
kubanga mujja kutuleetako omusango eri Mukama nga
mwongereza ku kibi ne ku musango bye tulina. Omusango
gwaffe munene, n'obusungu bwe buli ku Isirayiri." **14**
Awo abaserikale ne basumulula abasibe, n'omunyago ne
baguwaayo mu maaso g'abakungu n'ekibiina kyonna. **15**
Ne balonda abasajja abaatwala abasibe ne baggya engoye
mu munyago ne bambaza abo bonna abaali obwereere, ne
babawa engoye endala, n'engatto, ne babawa emmere
n'ekyokunywa, ne babanyiga n'ebiwundu. N'abaali abanafu
ennyo bonna ne babasitulira ku ndogoyi, ne babazzaayo
eri baganda baabwe e Yeriko, ekibuga eky'enkindu, bo
ne bakomawo e Samaliya. **16** Awo mu biro ebyo kabaka
Akazi n'asaba kabaka w'e Bwasuli amuyambe, **17** kubanga
Abayedomu baali bazeemu okulumba Yuda, ne batwala
abantu mu busibe. **18** Mu kiseera kyekimu Abafirisuuti baali
balumbye ebibuga eby'omu nsenyi n'eby'omu bukiikaddyo
obwa Yuda, nga bawambye Besusemesi, ne Ayalooni, ne
Gederosi, ne Soko, ne Timuna, ne Gimuzo n'ebyalo ebyali
byetoolodde ebibuga ebyo, era ng'omwo mwe babeera.
19 Mukama yakkakkanya nnyo Yuda olw'ebibi n'obutali
bwesigwa bwa Akazi kabaka wa Isirayiri eri Mukama, Akazi
bye yakola mu Yuda. **20** Tirugazupiruneseri kabaka w'e
Bwasuli n'ajja gy'ali, n'amucocca mu kifo eky'okumuyamba.
21 Akazi n'aggya ebimu ku bintu ebyali mu yeekaalu ya
Mukama, ne ku ebyo ebyali mu lubiri lwa kabaka, ne ku
bya balangira n'abiwa kabaka w'e Bwasuli; naye ekyo
ne kitamuyamba. **22** Mu kiseera ekyo kabaka Akazi we
yalabira ennyo ennaku, yeeyongera obutaba mwesigwa eri
Mukama. **23** N'awangayo ssaddaaka eri bakatonda b'e
Ddamasiko, abaali bamuwangudde, kubanga yalowooza
nti, "Engeri bakatonda ba bakabaka b'e Busuuli bwe
babayambye, nnaawaayo ssaddaaka gye bali, nange
bannyambe." Naye okwo kwe kwali okuzikirira kwe n'okwa
Isirayiri yenna. **24** Akazi n'akuŋŋaanya ebintu eby'omu
yeekaalu ya Katonda, n'abiggyamu, n'aggalawo enzigi
za yeekaalu ya Mukama, ne yeezimbira ebyoto mu buli
nsonda mu Yerusaalemi. **25** Mu buli kibuga kya Yuda
n'azimbamu ebifo ebigulumivu okuwerangayo ssaddaaka
eri bakatonda abalala, n'asunguwaza Mukama Katonda
wa bajjajjaabe. **26** Ebyafaayo ebirala eby'omu mulembe
gwe n'empisa ze zonna, okuva ku ntandikwa okutuusa ku
nkomerero, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka
ba Yuda ne Isirayiri. **27** Akazi n'afa n'aziikibwa mu kibuga
kya Yerusaalemi, naye si mu masiro ga bassekabaka ba
Isirayiri. Keezeekiya mutabani we n'amusikira.

29 Keezeekiya yali wa myaka amakumi abiri mu etaano
bwe yalya obwakabaka; n'afugira emyaka amakumi
abiri mu mwenda mu Yerusaalemi. Nnyina ye yali Abiya
muwala wa Zekkaliya. **2** Keezeekiya n'akola ebirungi mu
maaso ga Mukama, nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. **3**
Mu mwaka gwe ogwasooka, mu mwezi ogw'olubereberye,
n'aggulawo enzigi za yeekaalu ya Mukama, n'aziddaabiriza.
4 N'ayingiza bakabona n'Abaleevi, n'abakuŋŋaanyiza mu
luggya olugazi ku luuyi olw'ebuvanjuba, **5** n'abagamba nti,
"Mumpulirize Abaleevi, kaakano mwetukuze, ate mutukuze
ne yeekaalu ya Mukama Katonda wa bajjajjammwe, muggye
buli kitali kirongoofu mu watukuvu. **6** Bajjajjaffe baayonoona,
ne bakola ebitali birungi mu maaso ga Mukama Katonda
waffe ne bamuvaako. Baggya amaaso gaabwe ku kifo
Mukama gy'abeera, ne bamukuba amabega. **7** Baggalawo
n'enzigi ez'ekisasi ne bazikiza n'ettabaaza, so tebootereza
bubaane wadde okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa mu
watukuvu eri Katonda wa Isirayiri. **8** Obusungu bwa
Mukama kyebwava bukka ku Yuda ne ku Yerusaalemi, era
abafudde ekikangabwa, n'ekisekererwa era ekinyoomebwa,
nga bwe mulaba n'amaaso gammwe. **9** Bajjajjaffe kyebaava
bagwa n'ekitala, ate batabani baffe, ne bawala baffe ne
bakyala baffe bo ne batwalibwa mu busibe. **10** Kaakano
mmaliridde mu mutima gwange okukola endagaano ne
Mukama, Katonda wa Isirayiri obusungu bwe obw'amaanyi
butuveeko. **11** Batabani bange temuddangayo kulagajjala
nate, kubanga Mukama abalonze okuyimiriranga mu maaso
ge okumuweerezanga, n'okumwoterezanga obubaane."
12 Awo Abaleevi ne batandika okukola era baali: Makasi
mutabani wa Amasayi, ne Yoweeri mutabani wa Azaliya
ab'omu lulyo lwa Bakokasi, ne Kiisi mutabani wa Abudi, ne
Azaliya mutabani wa Yekalereri ab'omu lulyo lwa Merali,
ne Yowa mutabani wa Zimma, ne Adeni mutabani wa
Yowa ab'omu lulyo lwa Bagerusoni, **13** ne Simuli ne
Yeyeri bazzukulu ba Erizafani, ne Zekkaliya ne Mattaniya,

bazzukulu ba Asafu, **14** ne Yekweri ne Simeeyi, bazzukulu ba Kemani, ne Semaaya ne Wuziyeeri bazzukulu ba Yedusuni. **15** Ne bakuŋŋaanya baganda baabwe, ne beetukuza bo bennyini, n'oluvannyuma ne bayingira okutukuza yeekaalu ya Mukama nga kabaka bwe yali alagidde, ng'agoberera ebigambo bya Mukama. **16** Bakabona ne bayingira mu watukuvu wa Mukama ne batukuzaamu. Ne bafulumya ebitaali birongoofu byonna ebyasangibwa mu yeekaalu ya Mukama ne babiteeka mu luggya lwa yeekaalu ya Mukama, Abaleevi ne babitwala ebweru mu Kiwonvu Kiduloni. **17** Okutukuza ne kutandika ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'olubereberye; ku lunaku olw'omunaana mu mwezi ogwo ne batuuka ku kisasi kya Mukama. Ne bamala ennaku munaana nga batukuza yeekaalu ya Mukama; ku lunaku olw'ekkumi n'omukaaga olw'omwezi ogw'olubereberye ne bamaliriza. **18** Awo ne bagenda eri kabaka Keezeekiya ne bamutegeeza nti, "Tutukuzizza yeekaalu ya Mukama yonna, ekyoto eky'okuweerayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebintu byakwo byonna, n'emmeeza ey'emigaati egy'okulaga n'ebintu byakwo byonna. **19** N'ebintu byonna kabaka Akazi bye yaggyamu olw'obutali bwesigwa bwe, tubiteeseteese ne tubitukuza, era laba biri mu maaso g'ekyoto kya Mukama." **20** Awo bwe bwakya, enkeera kabaka Keezeekiya n'akuŋŋaanya abakungu ab'omu kibuga, ne balaga mu yeekaalu ya Mukama. **21** Ne baleeta ente ennume musanvu, n'endiga ennume musanvu, n'endiga ento nga nnume musanvu, n'embuzi ennume musanvu okuba ebiweebwayo olw'ekibi ku lw'obwakabaka, ne ku lwa watukuvu, ne ku lwa Yuda. N'alyoka alagira bakabona, bazzukulu ba Alooni okubiweerayo ku kyoto kya Mukama. **22** Awo ne batta ente ennume, bakabona ne baddira omusaayi ne bagumansira ku kyoto, oluvannyuma ne batta endiga ennume ne bamansira omusaayi gwazo ku kyoto, n'oluvannyuma ne batta n'endiga ento ne bamansira omusaayi gwazo ku kyoto. **23** Embuzi ennume ezaali ez'ekiweebwayo ku lw'ekibi ne zireetebwa mu maaso ga kabaka n'ekibiina, ne bazisaako emikono gyabwe, **24** n'oluvannyuma bakabona ne bazitta, ne bawaayo omusaayi gwazo ng'ekiweebwayo olw'ekibi ku kyoto, okutangiririra Isirayiri yenna, kubanga kabaka yali alagidde okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa n'ekiweebwayo olw'ekibi ku lwa Isirayiri yenna. **25** N'ateeka Abaleevi mu yeekaalu ya Mukama nga balina ebitaasa, entongooli, n'ennanga, ng'ekiragiro kya Dawudi, ne Gaadi omulabi wa kabaka ne Nasani nnabbi bwe kyali; kubanga ekiragiro ekyo kyava eri Mukama ng'ayita mu bannabbi be. **26** Awo Abaleevi ne bayimirira nga bakutte ebivuga bya Dawudi, ne bakabona nga bakutte amakondeere. **27** Keezeekiya n'alagira okuwaayo ssaddaaka ey'ekiweebwayo ekyokebwa ku kyoto. Era okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa bwe kwatandika, abayimbi nabo ne batandika okuyimbira Mukama, n'amakondeere n'ebivuga ebirala ebya Dawudi kabaka wa Isirayiri nabyo ne bivuga. **28** Ekibiina kyonna ne basinza, abayimbi ne bayimba, n'abamakondeere ne bagafuuwa, era ebyo byonna ne byongerwa okukolebwa okutuusa okuwaayo ssaddaaka ey'ekiweebwayo ekyokebwa bwe kwaggwa. **29** Awo okuwaayo ebiweebwayo bwe kwaggwa, kabaka n'abo bonna abaaliwo ne bavuunama ne basinza. **30** Kabaka Keezeekiya n'abakungu ne balagira Abaleevi okuyimba nga batendereza Mukama mu bigambo bya Dawudi n'ebya Asafu omulabi. Ne bayimba nga batendereza n'essanyu, ne bavuunama ne basinza. **31** Awo Keezeekiya n'ayogera nti, "Kaakano mwetukuzizza eri Mukama, musembere, muleete ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokwebaza mu yeekaalu ya Mukama." Ekibiina ne kireeta ssaddaaka n'ebiweebwayo eby'okwebaza, n'abo bonna abeesiimira ne baleeta ebiweebwayo ebyokebwa. **32** Omuwendo gw'ebiweebwayo ebyokebwa ekibiina gwe kyaleeta gwali ente ennume nsanvu, n'endiga ennume kikumi, n'endiga ento nga nnume ebikumi bibiri, ng'ebyo byonna bye byali ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama. **33** N'ensolo ezatukuzibwa okuba ssaddaaka zaali ente ennume lukaaga, n'endiga enkumi ssatu. **34** Wabula bakabona ne baba batono ne batayinza kubaaga biweebwayo ebyokebwa byonna, baganda baabwe Abaleevi ne babayambako okutuusa bakabona abalala bwe beetukuza; omulimu ne guggwa, kubanga Abaleevi baali beegendereza nnyo mu kwetukuza okusinga bakabona. **35** Ebiweebwayo ebyokebwa bingi, wamu n'amasavu ag'ebiweebwayo olw'emirembe, n'ebiweebwayo ebyokunywa ebyawerekerezebwa ku biweebwayo ebyokebwa. Okuweereza mu yeekaalu ya Mukama ne kuzzibwawo. **36** Awo Keezeekiya n'abantu bonna ne bajaguza olw'ekyo Katonda kye yali akoleddde abantu be mu bbanga ettono ennyo.

30 Awo Keezeekiya n'aweereza obubaka eri Isirayiri yonna ne Yuda, n'awandiikira ne Efulayimu ne Manase amabaluwa, ng'abayita okujja e Yerusaalemi mu yeekaalu ya Mukama, okukwata Embaga ey'Okuyitako eya Mukama Katonda wa Isirayiri. **2** Kabaka n'abakungu be, n'ekibiina kyonna mu Yerusaalemi baasalawo okukwata Embaga ey'Okuyitako mu mwezi ogwokubiri; **3** baali tebasobola kukwata mbaga eyo mu kiseera kyayo kubanga bakabona abaali beetukuzizza, baali batono ate nga n'abantu tebanakuŋŋaanira mu Yerusaalemi. **4** Enteekateeka eyo n'erabika nga nnungi eri kabaka n'ekibiina kyonna. **5** Ne basalawo okulangirira mu Isirayiri yenna, okuva e Beeruseba okutuuka e Ddaani, nga bategeeza abantu okujja e Yerusaalemi okukwata Embaga ey'Okuyitako eya Mukama Katonda wa Isirayiri; baali batutte ebbanga nga tebagikwata ng'ekibiina ekinene eky'awamu, nga bwe kyawandiikibwa. **6** Awo ababaka ne batwala amabaluwa mu Isirayiri yonna ne mu Yuda okuva ewa kabaka n'abakungu be, ng'ekiragiro kya kabaka bwe kyali nti, "Abantu ba Isirayiri, mudde eri Mukama Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka, ne Isirayiri, Katonda alyoke adde gye muli, mmwe ekitundu ekisigaddewo, ekiwonye omukono gwa bakabaka b'e Bwasuli. **7** Temuba nga bajjajjammwe ne baganda bammwe abataali beesigwa eri Mukama Katonda wa bajjajjaabwe n'abafuula ekyelolerwa, nga bwe mulaba. **8** So temuba ba nsingo nkakanyavu nga bajjajjammwe bwe baali, naye mukkakkane eri Mukama, mujje mu watukuvu we, we yatukuza emirembe gyonna, muweereze Mukama Katonda wammwe, obusungu bwe bubaveeko. **9** Bwe

munadda eri Mukama, olwo ne baganda bammwe n'abaana bammwe banaalaba ekisa mu maaso g'abo abaabawamba, ne bakomawo mu nsi eno. Mukama Katonda wammwe wa kisa era ajjudde okusaasira, so taakyuse maaso ge, okubavaako bwe munadda gyali." **10** Ababaka ne bagenda mu buli kibuga mu nsi ya Efulayimu ne Manase, ne batuuka ne mu Zebbulooni, naye abasinga obungi ne babasekerera, ne babaduulira. **11** Kyokka abamu ku bantu ab'e Aseri, ne Manase ne Zebbulooni ne beetoowaza ne bagenda e Yerusaalemi. **12** Ne mu Yuda, omukono gwa Katonda ne gukwata ku bantu ne bakkiriziganya ku ekyo kabaka n'abakungu kye baalagira, nga bagoberera ekigambo kya Mukama. **13** Awo abantu bangi ne bakuŋŋaanira mu Yerusaalemi mu mwezi ogwokubiri okukwata Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse. **14** Ne baggyawo ebyoto ebyali mu Yerusaalemi, n'ebyoto byonna eby'okwoterezaako obubaane, ne babisuula mu Kiwonvu Kidulooni. **15** Ne batta Endiga Ento ey'Embaga ey'Okuyitako ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogwokubiri. Bakabona n'Abaleevi ne baswala, ne beetukuza, ne baleeta ebiweebwayo ebyokebwa mu yeekaalu ya Mukama. **16** Ne bayimirira mu bifo byabwe ng'etteeka lya Musa omusajja wa Katonda bwe lyali libalagira. Bakabona ne bamansira omusaayi ogwabaweerezebwa Abaleevi. **17** Bangi ku bo, baali tebeetukuzizza nga tebasobola kuwaayo ndiga zaabwe; Abaleevi kyebaava battira buli muntu ataali mulongoofu Endiga Ento ey'Embaga ey'Okuyitako, okubatukuza eri Mukama. **18** Newaakubadde ng'abantu abasinga abaava mu Efulayimu, ne Manase, ne Isakaali, ne Zebbulooni baali tebeetukuzizza, baalya Embaga ey'Okuyitako, ekyali tekikkiriziganya na biwandiike. Naye Keezeekiya n'abasabira ng'agamba nti, "Mukama omulungi asonyiwe buli muntu **19** amaliridde mu mutima gwe okunoonya Katonda, Mukama Katonda wa bajjajjaabe, newaakubadde nga tabadde mulongoofu okusinziira ku mateeka g'awatukuvu." **20** Mukama n'awulira okusaba kwa Keezeekiya, n'atabazikiriza. **21** Abayisirayiri abaali mu Yerusaalemi ne bakwata Embaga ey'Emigaati Egitali Mizimbulukuse okumala ennaku musanvu nga bajjudde essanyu lingi; Abaleevi ne bakabona ne batenderezanga Mukama buli lunaku, nga bakuba n'ebivuga eby'okumutendereza. **22** Keezeekiya n'ayogera ebigambo eby'okugumya Abaleevi bonna abaalaga nga bategeera obuweereza bwa Mukama. Abantu ne balya emmere ey'embaga okumala ennaku musanvu, ne bawaayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe, ne batendereza Mukama Katonda wa bajjajjaabwe. **23** Ekibiina kyonna ne bakkiriziganya okweyongerayo ennaku endala musanvu nga bali ku mbaga; bwe batyo ne bamala ennaku endala musanvu nga bajaguza. **24** Keezeekiya kabaka wa Yuda n'awa ekibiina ente ennume nga nto lukumi n'endiga kasanvu okuba ebiweebwayo, ne bakabona bangi nnyo ne beetukuza. **25** Ekibiina kyonna ekya Yuda, ne bakabona, n'Abaleevi, n'ekibiina kyonna ekyava mu Isirayiri, n'abagenyi abaali bavudde mu nsi ya Isirayiri, n'abagenyi abaabeeranga mu Yuda ne bajaguliza wamu. **26** Ne waba essanyu lingi mu Yerusaalemi kubanga okuva mu biro bya Sulemaani mutabani wa Dawudi kabaka wa Isirayiri, waali tewabangawo kintu kifaanana bwe kityo mu Yerusaalemi. **27** Awo bakabona n'Abaleevi ne bayimirira ne basabira abantu omukisa, Katonda n'abawulira; kubanga okusaba kwabwe kwatuuka mu kifo kye ekitukuvu gy'abeera, mu ggulu.

31 Ebyo byonna bwe byaggwa, Abayisirayiri bonna abaaliyo ne bagenda mu bibuga bya Yuda, ne baasaayasa amayinja agaasinzibwanga, ne bamenyaamenya n'empagi za Baasera. Ne basaanyizaawo ddala ebifo ebigulumivu n'ebyoto ebyali mu Yuda, ne mu Benyamini, ne mu Efulayimu ne mu Manase. Awo Abayisirayiri bwe baamala okubisaanyaawo byonna, ne baddayo mu bibuga byabwe, ku butaka bwabwe. **2** Keezeekiya n'addira bakabona n'Abaleevi n'abassa mu bibinja, buli omu ng'obuweereza bwe bwali, oba kabona oba muleevi, okuwangayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'emirembe okuweerezanga, n'okwebazanga, n'okutenderezanga ku nzigi eza yeekaalu ya Mukama. **3** Kabaka n'awaayo ku byobugagga bwe ebiweebwayo ebyokebwa eby'enkya n'eby'akawungeezi, n'ebiweebwayo ebyokebwa ebya ssabbiiti, n'eby'emyezi egyakaboneka, n'assaawo n'embaga ezaalagirwa nga bwe kyawandiikibwa mu tteeka lya Mukama. **4** N'alagira abantu abaabeeranga mu Yerusaalemi okuwangayo omugabo nga bwe kyali kibagwanira eri bakabona n'Abaleevi, nabo beeweerengayo ddala nga bwe kyalagirwa mu tteeka lya Mukama. **5** Awo ekiragiro ekyo bwe kyabuna wonna, amangwago Abayisirayiri ne bawaayo ku bibala byabwe ebibereberye bingi eby'eŋŋaano, n'ebya wayini omusu, n'eby'amafuta, n'eby'omubisi gw'enjuki ne ku ebyo byonna ebyava mu nnimiro. Ne baleeta bingi nnyo, ekitundu eky'ekkumi ku buli kintu. **6** Abantu ba Isirayiri ne Yuda abaabeeranga mu bibuga bya Yuda, nabo ne baleeta ekimu eky'ekkumi ku nte n'endiga, n'ekimu eky'ekkumi eky'ebintu ebyatukuzibwa ebyayawulirwa Mukama Katonda waabwe, ne babituuma entuumo. **7** Baatandika okutuuma ebintu ebyo entuumo mu mwezi ogwokusatu ne bamaliriza mu mwezi ogw'omusanvu. **8** Awo Keezeekiya n'abakungu be, bwe bajja ne balaba entuumo ne beebaza Mukama, ne basabira n'abantu be, Isirayiri, omukisa. **9** Keezeekiya n'abuuza bakabona n'Abaleevi ebikwata ku ntuumu. **10** Azaliya kabona asinga obukulu ow'omu nnyumba ya Zadooki n'amuddamu nti, "Okuva abantu lwe baatandika okuleeta ebirabo byabwe mu yeekaalu ya Mukama, tubadde n'ebyokulya ebiwera n'ebirala ne bifikkawo, kubanga Mukama awadde abantu be omukisa, n'ebifisseewo bye bino obungi." **11** Awo Keezeekiya n'alagira bateeketeeke amaterekero mu yeekaalu ya Mukama, ne bagateekateeka. **12** Ne balyoka baleeta ebirabo, ebintu eby'ekimu eky'ekkumi, n'ebintu ebyatukuzibwa. Konaniya Omuleevi ye yavunaanyizibwanga ebintu ebyo, ate nga Simeeyi muganda we ye mumyuka we. **13** Yekyeri, ne Azaziya, ne Nakasi, ne Asakeri, ne Yerimosi, Yozabadi, ne Eryeri, ne Isumakiya, ne Makasi ne Benaya be baabayambangako. Konaniya ne Simeeyi muganda we, baalondebwa Kabaka Keezeekiya ne Azaliya omukungu omukulu eyavunaanyizibwanga yeekaalu ya

Katonda. **14** Kole mutabani wa Imuna Omuleevi, omuggazi w'omulyango ogw'ebuvanjuba, ye yavunaanyizibwanga ebyo bye baawangayo eri Katonda ku bwabwe awatali kuwalirizibwa, ng'agabanyamu ebyatonebwanga eri Mukama, n'ebirabo ebyayawulibwanga. **15** Edene, ne Miniyamini, ne Yesuwa, ne Semaaya, ne Amaliya ne Sekaniya, be baamuyambangako n'obwesigwa mu bibuga bya bakabona okugabiranga bakabona bannaabwe ng'ebibinja byabwe bwe byali, abakulu n'abato. **16** Ate era baagabiranga n'abalenzi ab'emyaka esatu n'okukirawo abaali babalibbwa ng'okuzaalibwa kwe mbala bwe kwalinga, abo bonna abayingiranga mu yeekaalu ya Mukama okutuukirizanga emirimu gyabwe nga bwe kyabagwaniranga, mu bibinja byabwe. **17** Ne bagabiranga ne bakabona abaabalibwa ng'enzaalwa mu kubala okw'okuzaalibwa kwabwe bwe kwali, n'Abaleevi abaali ab'emyaka amakumi abiri n'okukirawo ne babagabira ng'eby'obuvunaanyizibwa bwabwe mu bibinja byabwe bwe byali. **18** Omwo mwe mwali abaana abato, n'abakyala, ne batabani baabwe, ne bawala baabwe ng'ebitundu byabwe bwe byali biwandiikiddwa mu byafaayo eby'okuzaalibwa. Ne babeera beesigwa mu kwekuuma nga batukuvu. **19** Bazzukulu ba Alooni, bakabona abaabeeranga ku ttaka okwalimibwanga, eryabanga ery'ebibuga byabwe, mu buli kibuga, buli musajja mu bo yaweebwa omugabo, n'abo bonna abaali bawandiikiddwa mu byafaayo eby'okuzaalibwa kw'Abaleevi, nabo ne bagabana. **20** Bw'atyo Keezeekiya bwe yakola ne mu Yuda yonna, n'akola ebirungi era ebituufu n'obwesigwa mu maaso ga Mukama Katonda we. **21** Buli mulimu gwe yatandika mu buweereza mu yeekaalu ya Katonda, ng'agoberera amateeka n'ebiragiro, yanoonyanga Katonda we, era n'akolanga n'omutima gwe gwonna, n'alaba omukisa.

32 Oluvannyuma lw'ebyo byonna Keezeekiya bye yakola n'obwesigwa, Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'alumba Yuda, n'asiisira ebweru w'ebibuga ebiriko bbugwe, n'alowooza mu mutima gwe okubyetwalira. **2** Awo Keezeekiya bwe yalaba nga Sennakeribu azze, era ng'amaliridde okulwana ne Yerusaalemi, **3** n'ateesa n'abakungu be n'abasajja be abalwanyi abazira, ku ky'okuziba enzizi ezaali ebweru w'ekibuga, era ne bakikola. **4** Ekibiina kinene eky'abantu ne kikuŋŋaana, ne baziba enzizi zonna n'akagga akayita mu nsi, nga bagamba nti, "Lwaki bakabaka b'e Bwasuli bajja ne basanga amazzi amangi bwe gatyo?" **5** N'afuba nnyo n'addaabiriza ebitundu byonna ebya bbugwe ebyali bimenyese, n'azimba n'eminaala ku bbugwe, n'anyweza n'ebigulumu ebyanywezanga ekibuga kya Dawudi. N'akozesa n'ebyokulwanyisa bingi n'engabo nnyingi. **6** N'alonda abaduumizi b'eggye okukulembera abantu, ne babakuŋŋaanyiza gy'ali mu kifo ekigazi awali wankaaki w'ekibuga; n'abagumya ng'agamba nti, **7** "Mube n'amaanyi, mugume omwoyo. Temutya so temwelariikirira olwa kabaka w'e Bwasuli n'eggye lye eddene, kubanga waliwo eggye eririsinga eriri awamu naffe. **8** Sennakeribu akozesa omukono ogw'omubiri, naye ffe tulina Mukama Katonda waffe atulwanirira mu ntalo zaffe." Abantu ne baguma omwoyo olw'ebigambo Keezeekiya kabaka wa Yuda bye yayogera. **9** Awo Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'eggye lye lyonna bwe baali bakyali e Lakisi kye baali bazingizza, n'atuma abakungu be e Yerusaalemi eri Keezeekiya kabaka wa Yuda, n'eri abantu bonna aba Yuda abaaliyo, ng'agamba nti, **10** "Bw'ati bw'ayogera Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mwesiga ki okusigala mu Yerusaalemi nga kizingiziddwa? **11** Mulowooza nga Keezeekiya bw'ayogera nti, "Mukama Katonda waffe alitulokola mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli," abatalimba, n'okwagala okubassa enjala n'ennyonta? **12** Keezeekiya si ye yaggyawo ebifo ebigulumivu n'ebyoto, n'alagira Yuda ne Yerusaalemi ng'agamba nti, "Munaasinzizanga mu maaso g'ekyoto kimu, era okwo kwe munaayoterezanga obubaane"? **13** "'Temumanyi, nze ne bajjajjange bye twakola amawanga gonna ag'omu nsi endala? Bakatonda abamawanga ago, baayinza okubawonya mu mukono gwange? **14** Ani ku bakatonda abamawanga ago bajjajjange ge baazikiriza, eyayinza okubalokola mu mukono gwange? Katonda wammwe anaabawonya atya mu mukono gwange? **15** Kale nno, Keezeekiya aleme kubalimbalimba newaakubadde okubasendasenda mu nsonga eyo. Temumukkiriza, kubanga tewali katonda ow'eggwanga lyonna oba bwakabaka, eyayinza okulokola abantu be mu mukono gwange newaakubadde eyayinza okubalokola mu mukono gwa bajjajjange. Kale Katonda wammwe alibawonya atya mu mukono gwange?'" **16** Abakungu ba Sennakeribu ne boogera bingi nnyo n'okusingawo ku Mukama Katonda ne ku muddu we Keezeekiya. **17** Kabaka oyo n'awandiika n'amabaluwa agavuma Mukama Katonda wa Isirayiri, ng'agamba nti, "Nga bakatonda abamawanga ag'ensi bwe bataabawonya mu mukono gwange, bw'atyo ne Katonda wa Keezeekiya bw'ataliwonya bantu be mu mukono gwange." **18** Ne bakoowoola abantu ba Yerusaalemi abaali ku bbugwe mu lw'Ebbulaniya, nga babatiisatiisa baggweemu amaanyi, balyoke bawambe ekibuga. **19** Ne boogera ku Katonda wa Yerusaalemi nga bwe baayogeranga ku bakatonda abamawanga amalala ag'omu nsi endala, abakolebwa abantu. **20** Awo Kabaka Keezeekiya ne nnabbi Isaaya mutabani wa Amozi ne basaba nga bakaabira eri eggulu ku nsonga eyo. **21** Mukama n'atuma malayika, n'atemaatema abasajja abalwanyi abazira ab'amaanyi bonna n'abaduumizi, n'abakungu mu nkambi ya kabaka w'e Bwasuli. Sennakeribu n'addayo mu nsi ye ng'ensonyi zimukutte. Bwe yayingira mu yeekaalu ya katonda we, abamu ku batabani be ne bamutta n'ekitala. **22** Awo Mukama n'alokola Keezeekiya n'abantu ba Yerusaalemi mu mukono gwa Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli ne mu mukono gw'abalabe baabwe bonna abalala. N'abaakuumanga enjuuyi zonna. **23** Bangi ne baleetera Mukama ebirabo e Yerusaalemi, ne Keezeekiya kabaka wa Yuda n'afuna ebirabo eby'omuwendo omungi. N'okuva ku lunaku olwo n'aweebwa ekitiibwa kinene mu mawanga gonna. **24** Mu biro ebyo, Keezeekiya n'alwala nnyo kumpi n'okufa. N'asaba Mukama amuwonye, n'amuddamu n'akabonero. **25** Naye Keezeekiya n'ateebaza ebyekisa ekya mukolerwa, olw'amalala agaali mu ye.

Obusungu bwa Mukama kyebwava bubuubuukira ku ye ne ku Yuda ne ku Yerusaalemi. **26** Oluvannyuma, Keezeekiya ne yeenenya amalala agaali mu ye, ku lulwe ne ku lw'abantu ab'omu Yerusaalemi, ekiruyi kya Mukama ne butababuubuukirako mu mirembe gya Keezeekiya. **27** Keezeekiya yalina eby'obugagga bingi nnyo n'ekitiibwa, ne yeezimbira n'amawanika ag'okukuumirangamu effeeza, ne zaabu, n'amayinja ag'omuwendo omungi, n'ebyakaloosa, n'engabo, n'ebintu eby'engeri zonna eby'omuwendo. **28** N'azimba n'amaterekero ag'eŋŋaano, ne wayini, n'amafuta; n'azimba n'ebiraalo eby'ebika by'ente byonna, n'ebifo eby'ebisibo by'endiga. **29** Ne yeezimbira ebibuga, ne yeefunira n'ebisibo n'amagana mangi, kubanga Katonda yali amuwadde eby'obugagga bingi nnyo nnyini. **30** Keezeekiya, ye yaziba oluzzi olwa waggulu olwa Gikoni, amazzi n'agaserengesa ku luuyi olw'ebugwanjuba olw'ekibuga kya Dawudi. N'alaba omukisa mu buli kye yakolanga. **31** Naye mu bigambo eby'ababaka abaatumibwa abakungu b'e Babulooni okumubuuza ku byamagero ebyakolebwa mu nsi ye, Katonda n'amugeza alyoke ategeere byonna ebyali mu mutima gwe. **32** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Keezeekiya, n'ebikolwa bye ebirungi eby'obunyiikivu, byawandiikibwa mu kwolesebwa kwa Isaaya nnabbi mutabani wa Amozi, mu kitabo kya bassekabaka ba Yuda ne Isirayiri. **33** Keezeekiya ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu masiro g'abazzukulu ba Dawudi, era Yuda yonna, n'abatuuze bonna aba Yerusaalemi ne bamukungubagira ne bamuwa ekitiibwa ne mu kufa kwe. Manase mutabani we n'amusikira.

33 Manase yalya obwakabaka nga wa myaka kkumi n'ebiri, n'afugira emyaka amakumi ataano mu etaano mu Yerusaalemi. **2** N'akola ebitaali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama, ng'agoberera ebikolwa eby'ekivve eby'amawanga Mukama ge yagoba mu maaso g'Abayisirayiri. **3** N'addaabiriza ebifo ebigulumivu kitaawe Keezeekiya bye yali amenyeemenye, n'azimbira ne Baali ebyoto, n'akola ne Baasera, n'asinza era n'aweereza n'eggye lyonna ery'oku ggulu. **4** N'azimba ebyoto mu yeekaalu ya Mukama, Mukama gye yayogerako nti, "Mu Yerusaalemi erinnya lyange mwe linaabeeranga emirembe gyonna." **5** N'azimba ebyoto eby'okusinzizangako eggye lyonna ery'oku ggulu, mu mpya zombi eza yeekaalu ya Mukama. **6** N'awaayo abaana be ng'ekiweebwayo, n'abookera mu kiwonvu ekya mutabani wa Kinomu, n'akola eby'obufumu, n'alagulira mu bire, n'akola eby'obulogo, n'agendanga n'eri abaliko emizimu ne ddayimooni. N'akola ebitaali bya butuukirivu bingi mu maaso ga Mukama, n'asunguwaza nnyo Mukama. **7** N'addira ekifaananyi ekyole kye yakola, n'akiteeka mu yeekaalu ya Katonda, Katonda gye yayogerako eri Dawudi ne Sulemaani mutabani we nti, "Mu yeekaalu eno ne mu Yerusaalemi muno, bye nalonda mu bika byonna ebya Isirayiri, mwe munaabeeranga Erinnya lyange emirembe gyonna. **8** Sijjululenga nate kigere kya Isirayiri okuva mu nsi gye nawa bajjajjammwe, bwe baneekuumanga okukola bye mbalagidde, nga bagoberera amateeka gonna, n'ebiragiro, n'obulombolombo bye nnawa Musa." **9** Naye Manase n'asendasenda Yuda n'abantu b'e Yerusaalemi okukola ebitaali bya butuukirivu okusinga amawanga Mukama ge yazikiririza mu maaso g'Abayisirayiri. **10** Mukama n'ayogera ne Manase n'abantu be, kyokka ne batassaayo mwoyo. **11** Mukama kyeyava abasindikira abaduumizi b'eggye lya kabaka w'e Bwasuli, ne basiba Manase mu njegere ne mu masamba, ne bateeka eddobo mu nnyindo ye, ne bamutwala e Babulooni nga musibe. **12** Ng'ali eyo mu nnaku ye, ne yeegayirira Mukama Katonda we, ne yeetoowaza nnyo mu maaso ga Katonda wa bajjajjaabe. **13** N'amusaba, Mukama n'awulira okwegayirira kwe, n'amukomyawo e Yerusaalemi n'eri obwakabaka bwe. Awo Manase n'ategeera nga Mukama ye Katonda. **14** Oluvannyuma lw'ebyo n'addaabiriza bbugwe ow'ebweru ow'ekibuga kya Dawudi, ku luuyi olw'ebugwanjuba olwa Gikoni, mu kiwonvu, okutuuka awayingirirwa mu Mulyango ogw'Ebyennyanja, n'okwetooloola olusozi lwa Oferi, n'okumuzimba n'amuzimba ng'asingako bbugwe eyaliwo obuwanvu. N'ateeka n'abaduumizi b'eggye mu bibuga byonna ebiriko bbugwe mu Yuda. **15** N'aggyamu bakatonda abamawanga n'ekifaananyi ekyole mu yeekaalu ya Mukama, n'ebyoto byonna bye yazimba ku kasozi ka yeekaalu ne mu Yerusaalemi, n'abisuula ebweru w'ekibuga. **16** N'addaabiriza ekyoto kya Mukama, n'aweerayo ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe n'ez'okwebaza, n'alagira Yuda okuweerezanga Mukama Katonda wa Isirayiri. **17** Wabula abantu bo, ne beeyongera okuweerangayo ssaddaaka ku bifo ebigulumivu, nga baziwaayo eri Mukama Katonda waabwe. **18** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Manase, ng'omwo mwe muli okusaba kwe eri Mukama n'ebigambo abalabi bye baamutegeezanga mu linnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri, byawandiikibwa mu bitabo eby'omu mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. **19** Okusaba kwe, n'okusaasira kwa Katonda gy'ali, n'ebibi bye, n'obutali bwesigwa bwe, n'ebifo ebigulumivu bye yazimba, ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole bye yassaawo nga taneetoowaza, byonna byawandiikibwa mu bitabo eby'omu mirembe gy'abalabi. **20** Manase ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, n'aziikibwa mu lubiri lwe, Amoni mutabani we n'amusikira. **21** Amoni yali wa myaka amakumi abiri mu ebiri we yaliira obwakabaka. **22** N'akola ebitaali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama, nga Manase kitaawe bwe yakola. **23** Naye obutafaanana nga kitaawe Manase, Amoni n'ayongera ekibi ku kibi, n'ateetoowaza mu maaso ga Mukama. **24** Abakungu ba Amoni ne bamusalira olukwe ne bamuttira mu lubiri lwe. **25** Naye Abantu ab'omu nsi ne batta abo bonna abasala olukwe okutta kabaka Amoni; ne bafuula Yosiya mutabani we okuba kabaka mu kifo kye.

34 Yosiya yali wa myaka munaana bwe yalya obwakabaka, era n'afugira emyaka amakumi asatu mu gumu mu Yerusaalemi. **2** N'akola ebirungi mu maaso ga Mukama, n'atambulira mu makubo ga Dawudi jjajjaawe, n'akwata ekkubo lya Mukama eggolokofu. **3** Mu mwaka ogw'omunaana ogw'okufuga kwe, ng'akyali muto, n'atandika okunoonya Katonda wa Dawudi jjajjaawe, era mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri n'atandika okuggya

ebifo ebigulumivu, ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole, n'ebifaananyi ebisaanuuse mu Yuda ne mu Yerusaalemi. **4** N'alagira bamenyeemenye ebyoto bya Baali, n'atemaatema ebyoto kwe baayoterezanga obubaane ebyali waggulu waabyo, n'amenyaamenya ne Baasera, n'ebifaananyi ebyole, n'ebifaananyi ebisaanuuse; n'abisesebbula, enfuufu yaabyo n'agimansula ku malaalo g'abo abaaweerangayo ssaddaaka. **5** N'ayokera amagumba ga bakabona abaakolanga eby'ebivve ebyo ku byoto ebyo, n'atukuza Yuda ne Yerusaalemi. **6** Ne mu bibuga bya Manase, ne Efulayimu, ne Simyoni, okutuukira ddala mu Nafutaali, ne mu matongo gaabyo okubyetooloola, **7** n'amenyaamenya ebyoto ne Baasera, n'asesebbula n'ebifaananyi ebyole, n'atemaatema ebyoto byonna kwe baayokeranga obubaane mu Isirayiri yonna, n'oluvannyuma n'addayo e Yerusaalemi. **8** Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'okufuga kwe ng'amaze okulongoosa ensi ne yeekaalu, n'alonda Safani mutabani wa Azaliya, ne Maaseya omwami w'ekibuga, ne Yowa mutabani wa Yowakazi omujjukiza, okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama Katonda we. **9** Ne bagenda eri Kirukiya kabona asinga obukulu ne bawaayo ensimbi ezaaleetebwa mu yeekaalu ya Katonda, Abaleevi abaggazi ze baali basoloozeza mu bantu b'e Manase, ne Efulayimu, n'ekitundu kyonna ekyasigalawo, ne Yuda yonna, ne Benyamini, n'okuva eri abantu b'e Yerusaalemi. **10** Ne bazikwasa abakozi abaalondebwa okulabirira omulimu gwa yeekaalu ya Mukama. Abo be basajja abaasasulanga abakozi abaddaabirizanga n'okulongoosa yeekaalu. **11** Ababazzi n'abazimbi nabo ne baweebwa ensimbi okugula amayinja amawoole, n'embaawo ez'ebizimbe bakabaka ba Yuda bye baalagajjalira okuddaabiriza. **12** Abasajja ne bakola omulimu n'obwesigwa. Abaabalabiriranga baali: Yakasi ne Obadiya Abaleevi ab'omu kika kya Merali, ne Zekkaliya ne Mesullamu ab'omu kika ky'Abakokasi. Abaleevi bonna abaakubanga ebivuga **13** be baavunaanyizibwanga abapakasi, n'okulabirira abakozi bonna mu kuweereza okw'engeri zonna. Abamu ku Baleevi baali bawandiisi, n'abalala ng'abaami, n'abalala nga baggazi. **14** Awo bwe baali bakuŋŋaanya ensimbi ze baggya mu yeekaalu ya Mukama, Kirukiya kabona, n'azuula ekitabo eky'amateeka ga Mukama agaaweebwa Musa. **15** Awo Kirukiya kabona n'agamba Safani omuwandiisi nti, "Nzudde ekitabo eky'amateeka mu yeekaalu ya Mukama." N'akiwa Safani. **16** Safani n'akitwalira kabaka, n'amutegeeza ne ku by'omulimu ng'agamba nti, "Byonna abaddu bo bye baalagirwa babikola. **17** Ensimbi ezaali mu yeekaalu ya Mukama ziweereddwa abalabirira n'abakozi." **18** Safani omuwandiisi n'ategeeza kabaka nti, "Kirukiya kabona ampadde ekitabo." Awo Safani n'akisomera kabaka. **19** Kabaka bwe yawulira ebigambo by'amateeka, n'ayuza ebyambalo bye. **20** N'alagira Kirukiya ne Akikamu mutabani wa Safani, ne Abudoni mutabani wa Mikka, ne Safani omuwandiisi, ne Asaya omuddu wa kabaka, ng'ayogera nti, **21** "Mugende mumbulize ku Mukama, nze n'abasigadde mu Isirayiri ne mu Yuda, ku bikwata ku bigambo eby'omu kitabo ekizuuliddwa, kubanga obusungu bwa Mukama bungi nnyo nnyini era butubuubuukirako olwa bajjajjaffe abataagoberera kigambo kya Mukama okukikola nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kino." **22** Awo Kirukiya n'abo kabaka be yali atumye ne bagenda eri Kuluda nnabbi omukazi, muka Sallumu mutabani wa Tokasi muzzukulu wa Kasula omuwanika w'ebyambalo. Yabeeranga mu Yerusaalemi mu kitundu ekyokubiri. **23** N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Mutegeeze omusajja abatumye nti, **24** bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Laba ndireeta ku kifo kino ne ku bantu baamu akabi, n'ebikolimo byonna ebyawandiikibwa mu kitabo, ekyasomeddwa mu maaso ga kabaka wa Yuda. **25** Kubanga banvuddeko ne bookera bakatonda abalala obubaane, era bansunguwazizza n'emirimu gyonna egy'emikono gyabwe. Kyennaava mbasunguwalira ne wataba n'omu akkakkanya busungu bwange."' **26** Naye mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okujja okwebuuza ku Mukama nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri nti, **27** "Kubanga omutima gwo gubadde mumenyefu ne weetoowaza mu maaso ga Katonda, bwe wawulidde ebigambo bye, ebikwata ku kifo kino n'abo abakibeeramu, ne weetoowaza mu maaso gange, n'oyuza ebyambalo byo, n'okaabira mu maaso gange, nkuwulidde. **28** Laba, ndikukuŋŋaanyiza eri bajjajjaabo, n'ofa mirembe, era amaaso go tegalirega ku kabi ke ndireeta ku kifo kino ne ku bantu baamu."'" Ne bazaayo obubaka eri kabaka. **29** Awo kabaka n'akuŋŋaanya abakadde bonna aba Yuda n'ab'omu Yerusaalemi. **30** N'ayambuka mu yeekaalu ya Mukama, n'abantu bonna aba Yuda, n'abantu b'e Yerusaalemi, ne bakabona, n'abaleevi, n'abantu bonna ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa. N'asoma ebigambo byonna eby'omu kitabo eky'endagaano, ekyazuulibwa mu yeekaalu ya Mukama. **31** Kabaka n'ayimirira mu kifo kye, ne yeeyama mu maaso ga Mukama, okutambuliranga mu mpya za Mukama n'okukwatanga amateeka ge, n'ebyo bye yategeeza, n'ebiragiro bye, n'omutima gwe gwonna n'omwoyo gwe gwonna, okutuukirizanga ebigambo ebyawandiikibwa mu kitabo. **32** Oluvannyuma n'alagira bonna abaali mu Yerusaalemi ne mu Benyamini okweyama. Abatuuze b'omu Yerusaalemi ne bakola ng'endagaano ya Katonda, Katonda wa bajjajjaabwe bw'egamba. **33** Yosiya n'aggya eby'emizizo byonna ku butaka bwonna obw'Abayisirayiri, n'alagira bonna abaali mu Isirayiri okuweerezanga Mukama Katonda waabwe. Mu kufuga kwe kwonna, tebaava ku Mukama Katonda wa bajjajjaabwe.

35 Awo Yosiya n'akwata Embaga ey'Okuyitako mu Yerusaalemi, era ne batta omwana gw'endiga, ogw'Embaga ey'Okuyitako ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye. **2** N'alonda bakabona mu bifo eby'obuvunaanyizibwa bwabwe, n'abakuutira mu kuweereza kwabwe mu yeekaalu ya Mukama. **3** N'agamba Abaleevi abaayigirizanga Isirayiri yenna, era abaali abawonge eri Mukama nti, "Muteeke essanduuko entukuvu mu yeekaalu ya Sulemaani mutabani wa Dawudi, kabaka wa Isirayiri, gye yazimba. Si yaakwetikkanga ku bibegabega byammwe. Kaakano muweereze Mukama Katonda wammwe n'abantu be Isirayiri, **4** mweteeketeeke ng'ennyumba za bajjajjammwe bwe ziri mu masiga gammwe,

nga mugoberera ebiragiro Dawudi kabaka wa Isirayiri ne Sulemaani mutabani we bye yawandiika. **5** "Muyimirire awatukuvu mu bibinja eby'Abaleevi eby'ennyumba za bajjajjammwe eza baganda bammwe abantu abaabulijjo. **6** Mutte ennyana n'abaana b'endiga ab'Embaga ey'Okuyitako, mwetukuze, muteekereteekere baganda bammwe, nga mugoberera ebyo Mukama bye yalagira ng'ayita mu Musa." **7** Yosiya n'agabira abantu abaabulijjo bonna abaaliwo endiga n'embuzi emitwalo esatu okuba ebiweebwayo olw'Embaga ey'Okuyitako, n'ente enkumi ssatu okuva mu byobugagga bwe. **8** Abakungu be nabo, ku bwabwe ne bagabira abantu ne bakabona n'abaleevi ebintu. Kirukiya, ne Zekkaliya ne Yekyeri abaddukanyanga emirimu gya yeekaalu ya Mukama ne bawa bakabona abaana b'endiga n'ab'embuzi enkumi bbiri mu lukaaga, n'ente ebikumi bisatu. **9** Konaniya, ne Semaaya ne Nesaneri, baganda be, ne Kasabiya ne Yeyeri ne Yozabadi, abakulu b'Abaleevi, nabo ne bawa Abaleevi abaana b'endiga n'ente enkumi ttaano nga by'ebiweebwayo eby'Embaga ey'Okuyitako. **10** Ne bateekateeka eby'okusinza, bakabona ne bayimirira mu bifo byabwe n'Abaleevi mu bibinja byabwe nga kabaka bwe yalagira. **11** Ne batta abaana b'endiga ab'Embaga ey'Okuyitako, bakabona ne bamansira omusaayi gwe baggyanga mu bisolo, Abaleevi bye baabaaganga. **12** Ne baawuula ebiweebwayo ebyokebwa balyoke babigabire abantu abaabulijjo mu bibinja byabwe mu nnyumba za bajjajjaabwe, babiweeyo eri Mukama, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya Musa. Bwe batyo bwe baakola n'ente. **13** Ne bookya ensolo ez'Embaga ey'Okuyitako mu muliro nga bwe kyawandiikibwa, ne bafumba ebiweebwayo ebitukuvu mu ntamu, ne mu sefuliya ne mu nsaka, n'oluvannyuma ne babigabira mangu buli muntu owabulijjo. **14** Oluvannyuma lw'ebyo Abaleevi ne bakabona ne beeteekerateekera bo ne bakabona kubanga bakabona bazzukulu ba Alooni tebaalina bbanga olw'omulimu ogw'okuwaayo ebiweebwayo n'amasavu gwe baakola okuzibya obudde. Abaleevi kyebaava beeteekerateekera bo ne bakabona batabani ba Alooni. **15** N'abayimbi bazzukulu ba Asafu baali mu bifo byabwe nga Dawudi, ne Asafu, ne Kemani ne Yedusuni, omulabi wa kabaka, bwe baalagira. N'abaggazi baali ku buli luggi, nga tebava ku kuweereza kwabwe, kubanga baganda baabwe Abaleevi baabateekerateekera. **16** Bwe kutyo okuweereza kwonna okw'Embaga ey'Okuyitako n'okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa ku kyoto kya Mukama bwe kwali, Kabaka Yosiya kwe yalagira. **17** Abayisirayiri abaaliwo mu kiseera ekyo, ne bakwata Embaga ey'Okuyitako, ne bafumba n'embaga ey'Emigaati egitali mizimbulukuse, okumala ennaku musanvu. **18** Waali tewabangawo Mbaga ya Kuyitako ng'eyo mu Isirayiri okuva mu nnaku za Samwiri nnabbi, nga eyaliwo mu kiseera kya Yosiya, ne bakabona n'Abaleevi, ne Yuda yonna ne Isirayiri abaaliwo, n'abatuuze ba Yerusaalemi. **19** Embaga ey'Okuyitako eyo yakwatibwa mu mwaka gwa kkumi na munaana ogw'okufuga kwa Yosiya. **20** Oluvannyuma lw'ebyo byonna, Yosiya ng'amaze okuteekateeka yeekaalu, Neeko kabaka w'e Misiri n'atabaala Kalukemisi ku mugga Fulaati, ne Yosiya n'agenda amutabaale. **21** Naye Neeko n'amutumira ababaka ng'amugamba nti, "Onvunaana ki gwe kabaka wa Yuda? Sitabaala gwe leero, wabula Kalukemisi ggwe nnwana naye, kubanga Katonda andagidde okwanguwa. Noolwekyo toziyiza Katonda, kubanga ali wamu nange. Bw'otoobeerwe anaakuzikiriza." **22** Naye Yosiya n'atamuwuliriza, ne yeebulizabuliza mu ggye n'agenda okumutabaala. N'atawuliriza bigambo bya Neeko ebyava eri Katonda, naye n'agenda okumulwanyisa mu lusenyi lwa Megiddo. **23** Abalasi ne balasa kabaka Yosiya n'agamba abaserikale be nti, "Munziggyeewo kubanga nfumitiddwa nnyo." **24** Awo ne bamuggya mu ggaali lye ne bamuteeka mu ggaali eddala lye yalina, ne bamuleeta e Yerusaalemi, era eyo gye yafiira. N'aziikibwa mu masiro ga bajjajjaabe. Yuda yonna ne Yerusaalemi ne bamukungubagira. **25** Yeremiya n'ayiiya ennyimba ez'okukungubagira Yosiya, era ne leero abayimbi bonna abasajja n'abakazi bayimba nga bamujjukira mu nnyimba ez'okukungubaga. Ennyimba ezo zaafuuka kijjukizo mu Isirayiri era zawandiikibwa mu kungubaga. **26** Ebyafaayo ebirala ebyaliwo mu mirembe gya Yosiya, n'ebikolwa bye ebirungi, nga bwe byawandiikibwa mu tteeka lya Mukama, **27** ne byonna okuva ku ntandikwa ye okutuuka ku nkomerero ye, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Isirayiri ne Yuda.

36 Awo abantu b'ensi eyo ne balonda Yekoyakaazi mutabani wa Yosiya, n'asikira kitaawe mu Yerusaalemi. **2** Yekoyakaazi yali wa myaka amakumi abiri mu esatu bwe yalya obwakabaka, n'afugira mu Yerusaalemi emyezi esatu. **3** Kabaka w'e Misiri yamugoba ku ntebe ey'obwakabaka mu Yerusaalemi, n'asalira Yuda obusuulu obwa ttani ssatu n'obutundu buna obwa ffeeza ne kilo amakumi asatu mu nnya eza zaabu. **4** Kabaka w'e Misiri n'afuula Eriyakimu muganda wa Yekoyakaazi okuba kabaka wa Yuda ne Yerusaalemi, n'akyusa n'erinnya lye, n'amutuuma Yekoyakimu, naye n'atwala Yekoyakaazi muganda we nga musibe e Misiri. **5** Yekoyakimu yali wa myaka amakumi abiri mu etaano bwe yalya obwakabaka, n'afugira emyaka kkumi na gumu mu Yerusaalemi. N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama Katonda we. **6** Awo lumu Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'amulumba, n'amusiba mu masamba, n'amutwala e Babulooni. **7** Nebukadduneeza n'atwala n'ebintu ebyali mu yeekaalu ya Mukama e Babulooni, n'abiteeka mu ssabo lye. **8** Ebyafaayo ebirala ebyabaawo ku mulembe gwa Yekoyakimu, eby'ekivve bye yakola, ne byonna bye yavunaanibwa, byawandiikibwa mu kitabo kya bassekabaka ba Isirayiri ne Yuda. Yekoyakini mutabani we n'amusikira. **9** Yekoyakini yali wa myaka munaana bwe yalya obwakabaka, n'afugira emyezi esatu n'ennaku kkumi mu Yerusaalemi. N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama. **10** Awo omwaka bwe gwali nga gunaatera okuggwaako, kabaka Nebukadduneeza n'amutumya, n'aleetebwa e Babulooni n'ebintu byonna eby'omuwendo okuva mu yeekaalu ya Mukama. Nebukadduneeza n'afuula Zeddekiya kitaawe omuto okuba kabaka wa Yuda ne Yerusaalemi. **11** Zeddekiya yali wa myaka amakumi abiri mu gumu

bwe yalya obwakababaka, n'afugira emyaka kkumi na gumu mu Yerusaalemi. **12** N'akola ebitali bya butuukirivu mu maaso ga Mukama Katonda we, n'ateetoowaza mu maaso ga nnabbi Yeremiya, eyayogeranga ekigambo kya Mukama. **13** N'ajeemera ne kabaka Nebukadduneeza eyamulayiza mu maaso ga Katonda. N'akakanyaza ensingo ye n'omutima gwe, n'atakyuka kudda eri Mukama Katonda wa Isirayiri. **14** Ate ne bakabona abakulu bonna n'abantu, ne bataba beesigwa ne bagoberera eby'obukaafiiri eby'amawanga amalala, ne bagwagwawaza yeekaalu ya Mukama, gye yali atukuzizza mu Yerusaalemi. **15** Awo Mukama Katonda wa bajjajjaabwe n'ayogera nabo ng'ayita mu babaka be, ng'asaasira abantu be n'ekifo mu abeera. **16** Naye ne baduuliranga ababaka ba Katonda, ne banyoomanga n'ebigambo bye, ne basekereranga bannabbi be, okutuusa obusungu bwa Katonda bwe bwabuubuukira ku bantu be awatali kubasaasira. **17** Kyeyava aweereza kabaka w'Abakaludaaya okubalumba, n'atta n'ekitala abavubuka baabwe mu nnyumba awasinzizibwa, n'atalekaawo muvubuka n'omu newaakubadde abawala abato, newaakubadde abasajja abakulu wadde abakadde ennyo. Bonna Katonda yabawaayo mu mukono gwa Nebukadduneeza. **18** Ne yeetikka ebintu ebinene n'ebitono byonna okuva mu yeekaalu ya Katonda, n'eby'obugagga eby'omu yeekaalu ya Mukama, n'amawanika ga kabaka n'abakungu be. **19** Ne bookya yeekaalu ya Katonda ne bamenyaamenya ne bbugwe wa Yerusaalemi, ne bookya n'embiri zonna, ne bazikiriza n'ebintu eby'omuwendo byonna. **20** N'abo abaawona ekitala, n'abatwala mu buwaŋŋanguse e Babulooni, ne babeera baddu be n'aba batabani be okutuusa ku kufuga kw'obwakabaka bw'Obuperusi. **21** Ensi n'ekuuma ssabbiiti zaayo, ekiseera kyonna kye yamala mu kubonaabona kwayo okutuusa emyaka ensanvu bwe gyagwako, ng'ekyo kituukiriza ekigambo Mukama kye yayogera mu Yeremiya. **22** Mu mwaka ogw'olubereberye ogwa Kuulo kabaka wa Buperusi, Mukama n'akoma ku mutima gwa Kuulo kabaka wa Buperusi ng'ekigambo Mukama kye yayogerera mu Yeremiya bwe kyali, okulangirira mu bwakabaka bwe bwonna, n'okuwandiika nti, **23** "Bw'atyo bw'ayogera Kuulo kabaka wa Buperusi nti, '"Mukama Katonda w'eggulu ampadde obwakabaka bwonna obw'omu nsi, era annonze okumuzimbira yeekaalu e Yerusaalemi mu Yuda. Bwe wabaawo omuntu yenna mu mmwe ow'oku bantu be, Mukama Katonda abeere naye, ayambuke.'"

Ezera

1 Awo mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Kuulo kabaka wa Buperusi, ekigambo Mukama kye yayogerera mu Yeremiya ne kituukirira, Mukama n'akoma ku mutima gwa Kuulo kabaka w'e Buperusi okulangirira mu bwakabaka bwe bwonna, n'okukiteeka mu buwandiike nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Kuulo kabaka w'e Buperusi nti,
"'Obwakabaka bwonna obw'omu nsi Mukama Katonda w'eggulu abumpadde, era annonze okumuzimbira yeekaalu e Yerusaalemi mu Yuda. **3** Omuntu yenna mu mmwe abantu be, Katonda we abeere naye, agende e Yerusaalemi mu Yuda addaabirize yeekaalu ya Mukama, Katonda wa Isirayiri, Katonda ali mu Yerusaalemi. **4** Na buli Muyisirayiri eyasigalawo gy'ali, abantu abo baabeeramu, banaamuwa ffeeza ne zaabu, n'ebintu n'ebisolo ebirundibwa, obutasaako ebiweebwayo bye bawaayo ku bwabwe ebya yeekaalu ya Katonda eri mu Yerusaalemi.'" **5** Awo abakulu b'ennyumba za Yuda ne Benyamini, ne bakabona, n'Abaleevi, na buli muntu Katonda gwe yakubiriza, ne beeteekateeka okwambuka okugenda okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama eri mu Yerusaalemi. **6** Baliraanwa baabwe bonna ne babawa ebintu ebya ffeeza ne zaabu, n'ebintu ebirala n'ebisolo ebirundibwa, n'ebirabo eby'omuwendo omungi, okwo nga kwe kuli ebiweebwayo bye baawaayo nga beeyagalidde. **7** Ebintu ebyali mu yeekaalu ya Mukama, Nebukadduneeza bye yanyaga mu Yerusaalemi n'abiteeka mu ssabo lya bakatonda be, Kabaka Kuulo, n'abiggyayo. **8** Kuulo kabaka w'e Buperusi n'abikwasa Misuledasi omuwanika, eyabikwasa Sesubazzali omulangira wa Yuda. **9** Guno gwe gwali omuwendo gwabyo: Esowaani eza zaabu amakumi asatu 30, Esowaani eza ffeeza lukumi 1,000, Ebiso ebya ffeeza amakumi abiri mu mwenda 29, **10** Ebibya ebya zaabu amakumi asatu 30, n'ebibya ebya ffeeza ebigenderako ebikumi bina mu kumi 410, n'ebintu ebirala lukumi 1,000. **11** Byonna awamu ebintu ebya zaabu ne ffeeza byali enkumi ttaano mu ebikumi bina. Sesubazzali n'agenda nabyo byonna e Yerusaalemi okuva e Babulooni mu buwaŋŋanguse.

2 Bano be bantu ab'omu ssaza, abanyagibwa Kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni ne batwalibwa e Babulooni, abaddayo e Yerusaalemi ne Yuda buli muntu mu kibuga ky'ewaabwe. **2** Abaabakulembera baali Zerubbaberi, ne Yesuwa, ne Nekkemiya, ne Seraya, ne Leeraya, ne Moluddekaayi, ne Birusani, ne Misupaali, ne Biguvaayi, ne Lekumu, ne Baana. Omuwendo gw'abantu ba Isirayiri gwali: **3** bazzukulu ba Palosi enkumi bbiri mu kikumi mu nsavu mu babiri, **4** bazzukulu ba Sefatiya bisatu mu nsavu mu babiri, **5** bazzukulu ba Ala lusanvu mu nsavu mu bataano, **6** bazzukulu ba Pakasumowaabu ab'olunnyiriri olwa Yesuwa ne Yowaabu enkumi bbiri mu lunaana mu kkumi na babiri, **7** bazzukulu ba Eramu lukumi mu bibiri mu ataano mu bana, **8** bazzukulu ba Zattu lwenda mu ana mu bataano, **9** bazzukulu ba Zakkayi lusanvu mu nkaaga, **10** bazzukulu ba Bani lukaaga mu ana mu babiri, **11** bazzukulu ba Bebayi lukaaga mu abiri mu basatu, **12** bazzukulu ba Azugaadi lukumi mu bibiri mu abiri mu babiri, **13** bazzukulu ba Adonikamu lukaaga mu nkaaga mu mukaaga, **14** bazzukulu ba Biguvaayi enkumi bbiri mu amakumi ataano mu mukaaga, **15** bazzukulu ba Adini ebikumi bina mu ataano mu bana, **16** bazzukulu ba Ateri ow'olunnyiriri lwa Keezeekiya kyenda mu munaana, **17** bazzukulu ba Bezayi ebikumi bisatu mu amakumi abiri mu basatu, **18** bazzukulu ba Yola kikumi mu kumi na babiri, **19** bazzukulu ba Kasumu ebikumi bibiri mu abiri mu basatu, **20** bazzukulu ba Gibbali kyenda mu bataano. **21** Abazzukulu ab'e Besirekemu kikumi mu abiri mu basatu, **22** abazzukulu ab'e Netofa amakumi ataano mu mukaaga, **23** abazzukulu ab'e Anasosi kikumi abiri mu munaana, **24** abazzukulu ab'e Azumavesi amakumi ana mu babiri, **25** abazzukulu ab'e Kiriaswalimu, n'e Kefira n'e Beerosi lusanvu mu ana mu basatu, **26** abazzukulu ab'e Laama n'e Geba lukaaga mu abiri mu omu, **27** abazzukulu ab'e Mikumasi kikumi mu abiri mu babiri, **28** abazzukulu ab'e Beseri n'e Ayi ebikumi bibiri mu abiri mu basatu, **29** abazzukulu ab'e Nebo amakumi ataano mu babiri, **30** abazzukulu ab'e Magubisi kikumi ataano mu mukaaga, **31** abazzukulu ab'e Eramu omulala lukumi mu bibiri mu ataano mu bana, **32** abazzukulu ab'e Kalimu ebikumi bisatu mu amakumi abiri, **33** abazzukulu ab'e Loodi, n'e Kadidi, n'e Ono lusanvu mu abiri mu bataano, **34** abazzukulu ab'e Yeriko ebikumi bisatu mu amakumi ana mu bataano, **35** n'abazzukulu ab'e Sena enkumi ssatu mu lukaaga mu amakumi asatu. **36** Bano be bakabona: bazzukulu ba Yedaya ab'ennyumba ya Yesuwa lwenda mu nsavu mu basatu, **37** bazzukulu ba Immeri lukumi mu amakumi ataano mu babiri, **38** bazzukulu ba Pasukuli lukumi mu bibiri mu amakumi ana mu musanvu, **39** bazzukulu ba Kalimu lukumi mu kumi na musanvu. **40** Ne bano be Baleevi: bazzukulu ba Yesuwa ne Kadumyeri ab'olunnyiriri olwa Kadaviya nsavu mu bana. **41** Bano be bayimbi: bazzukulu ba Asafu kikumi mu amakumi abiri mu munaana. **42** Bano be baakuumanga enzigi za yeekaalu: bazzukulu ba Sallumu, bazzukulu ba Ateri, bazzukulu ba Talumoni, bazzukulu ba Akkubu, bazzukulu ba Katita, ne bazzukulu ba Sobayi kikumi mu amakumi asatu mu mwenda. **43** Abaaweerezanga mu yeekaalu be bano: bazzukulu ba Zika, bazzukulu ba Kasufa, bazzukulu ba Tabbawoosi, **44** bazzukulu ba Kerosi, bazzukulu ba Siyaka, bazzukulu ba Padoni, **45** bazzukulu ba Lebana, bazzukulu ba Kagaba, bazzukulu ba Akkubu, **46** bazzukulu ba Kagabu, bazzukulu ba Samulaayi, bazzukulu ba Kanani, **47** bazzukulu ba Gidderi, bazzukulu ba Gakali, bazzukulu ba Leyaya, **48** bazzukulu ba Lezini, bazzukulu ba Nekoda, bazzukulu ba Gazzamu, **49** bazzukulu ba Uzza, bazzukulu ba Paseya, bazzukulu ba Besayi, **50** bazzukulu ba Asuna, bazzukulu ba Meyunimu, bazzukulu ba Nefisimu, **51** bazzukulu ba Bakubuki, bazzukulu ba Kakufa, bazzukulu ba Kalukuli, **52** bazzukulu ba Bazulusi, bazzukulu ba Mekida, bazzukulu ba Kalusa, **53** bazzukulu ba Balukosi, bazzukulu ba Sisera, bazzukulu ba Tema, **54** bazzukulu ba Neziya, ne bazzukulu ba Katifa. **55** Bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani baali: bazzukulu ba Sotayi, bazzukulu ba Kassoferesi, bazzukulu ba Peruda, **56** bazzukulu ba Yaala, bazzukulu ba

Dalukoni, bazzukulu ba Gidderi, **57** bazzukulu ba Sefatiya, bazzukulu ba Kattiri, bazzukulu ba Pokeresukazzebayimu, ne bazzukulu ba Ami. **58** Omuwendo ogw'abaaweerezanga mu yeekaalu ne bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani bonna awamu, gwali ebikumi bisatu mu kyenda mu babiri. **59** Ne bano be baava mu bibuga eby'e Terumeera, n'e Terukalusa, n'e Kerubu, n'e Yaddani, n'e Immeri, naye tebaalina bukakafu bulaga nti bava mu nnyumba ya Isirayiri. **60** Baali bazzukulu ba Deraya, bazzukulu ba Tobiya, ne bazzukulu ba Nekoda n'omuwendo gwabwe gwali lukaaga mu amakumi ataano mu babiri. **61** Ne ku bakabona kwaliko bazzukulu ba Kobaya, ne bazzukulu ba Kakkozi, ne bazzukulu ba Baluzirayi eyawasa muwala wa Baluzirayi Omugireyaadi, n'atuumibwa erinnya eryo. **62** Ate waaliwo abalala abaanoonya amannya gaabwe mu abo abaabalibwa naye ne batagalaba, era ne batabalibwa mu bakabona kubanga kyagambibwa nti si balongoofu. **63** Omukulembeze n'abalagira baleme okulya ku bintu ebitukuvu ennyo, okuggyako nga waliwo kabona alina Ulimu ne Sumimu. **64** Bonna awamu baali emitwalo ena mu enkumi bbiri mu bisatu mu nkaga, **65** okwo nga kw'otadde abaddu n'abaddu abakazi abaali kasanvu mu bisatu mu amakumi asatu mu musanvu, n'abayimbi abasajja n'abakazi abaali ebikumi bibiri. **66** Baalina embalaasi lusanvu mu asatu mu mukaaga, n'ennyumbu ebikumi bibiri mu amakumi ana mu ttaano, **67** n'enŋŋamira ebikumi bina mu amakumi asatu mu ttaano, n'endogoyi kakaaga mu lusanvu mu abiri. **68** Awo abakulu b'ennyumba z'abajjajjaabwe bwe baatuuka ku kifo ennyumba ya Mukama we yali mu Yerusaalemi, ne bawaayo ebiweebwayo nga beeyagalidde, olw'okuddaabiriza ennyumba ya Katonda. **69** Ne bawaayo mu ggwanika ng'obusobozi bwabwe bwe bwali; ne bawaayo kilo bitaano eza zaabu, ne tani ssatu, n'ebyambalo bya bakabona kikumi mu ggwanika. **70** Awo bakabona, n'Abaleevi, n'abayimbi, n'abaakuumanga enzigi za yeekaalu, n'abakozi ba yeekaalu ne baddayo mu bibuga byabwe, awamu n'abamu ku bantu abalala, n'Abayisirayiri abalala bonna ne baddayo mu bibuga byabwe.

3 Omwezi ogw'omusanvu bwe gwatuuka, Abayisirayiri ne bava mu bibuga gye baali, ne bakuŋŋaanira e Yerusaalemi nga bali bumu. **2** Awo Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne bakabona banne, ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri n'ab'ennyumba ye ne batandika okuzimba ekyoto kya Katonda wa Isirayiri, okuweerangako ebiweebwayo ebyokebwa nga bwe kyawandiikibwa, mu Mateeka ga Musa omusajja wa Katonda. **3** Newaakubadde nga baalina entiisa ey'abamawanga agaali gabeetoolodde, basooka okuzimba ekyoto ku musingi gwakyo ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama, nga bawaayo eby'enkya n'eby'akawungeezi. **4** Era ng'etteeka bwe liri, ne bakwata embaga ey'ensiisira ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli lunaku ng'omuwendo ogwetaagibwa buli lunaku bwe gwali. **5** N'oluvannyuma baawaayo ebiweebwayo ebyokebwa ebya buli kiseera, omwezi nga gwa kaboneka ne ku buli mbaga zonna ezaatukuzibwa eza Mukama ezaalagirwa, ate n'ekiweebwayo ekya buli muntu eyawaayo eri Mukama ekiweebwayo awatali kuwalirizibwa. **6** Okuva ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu ne batandika okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama, newaakubadde ng'omusingi gwa yeekaalu ya Mukama gwali tegunnazimbibwa. **7** Ne bawa abazimbi n'ababazzi ensimbi, ne bawa n'ab'e Sidoni n'ab'e Tuulo ebyokulya n'ebyokunywa n'amafuta, okuleeta emivule okuva mu Lebanooni okugituusa ku nnyanja e Yopa, ng'ekiragiro kya Kuulo kabaka w'e Buperusi bwe kyali. **8** Awo mu mwezi ogwokubiri mu mwaka ogwokubiri nga batuuse awali yeekaalu ya Katonda mu Yerusaalemi, Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ne Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne baganda baabwe bakabona n'Abaleevi ne bonna abajja e Yerusaalemi okuva mu buwaŋŋanguse ne batandika omulimu ogw'okuzimba, era ne beerondamu abaali ab'emyaka amakumi abiri egy'obukulu, n'okusingawo, okulabirira omulimu ogw'okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama. **9** Awo Yesuwa ne batabani be ne baganda be, ne Kadumyeri ne batabani be, ne bazzukulu ba Yuda, nga bayambibwako ne batabani ba Kenedadi n'Abaleevi bonna ne bavunaanyizibwa okulabirira omulimu ogw'okuddaabiriza ennyumba ya Mukama. **10** Awo abazimbi bwe baamala okuzimba omusingi gwa yeekaalu ya Mukama, bakabona nga bambadde ebyambalo byabwe ne bavaayo nga bakutte amakondeere, n'abaleevi, bazzukulu ba Asafu, nga bakutte ebitaasa, ne bayimirira mu bifo byabwe okutendereza Mukama, nga Dawudi kabaka wa Isirayiri bwe yateekateeka. **11** Ne bayimba ennyimba ez'okwebaza n'okutendereza Mukama nga boogera nti, "Mulungi, n'okwagala kwe eri Isirayiri kubeerera emirembe gyonna." Abantu bonna ne bayimusa amaloboozi gaabwe nga batendereza Mukama, kubanga omusingi gw'ennyumba ya Mukama gwali guzimbiddwa. **12** Naye bangi ku bakabona n'Abaleevi abakadde, n'Abakulu b'ebika, abaalaba yeekaalu eyasooka, ne bakaaba nnyo ng'amaloboozi gaabwe gawulikika bwe baalaba ng'omusingi gwa yeekaalu empya guzimbiddwa, newaakubadde ng'abalala bangi baasanyuka nnyo nga bwe baleekaana; **13** nga si kyangu okwawula amaloboozi g'abo abaali bakaaba n'abaali basanyuka, kubanga abantu bonna baawowogana mu ddoboozi ery'omwanguka, era n'amaloboozi gaabwe ne gawulirwa wala.

4 Awo abalabe ba Yuda ne Benyamini bwe baawulira ng'abaana ba Isirayiri abaali mu buwaŋŋanguse batandise okuddaabiriza yeekaalu ya Mukama, Katonda wa Isirayiri, **2** ne bagenda eri Zerubbaberi n'abakulu b'ebika ne boogera nti, "Mutukkirize tubayambeko okuzimba, kubanga tuli nga mmwe, era tusinza Katonda wammwe, era okuva ku mirembe gya Esaludaddoni kabaka w'e Bwasuli, eyatuleeta wano tuwaayo ssaddaaka eri Katonda wammwe." **3** Naye Zerubbaberi ne Yesuwa n'abakulu b'ebika bya Isirayiri abalala ne babaddamu nti, "Temulina mugabo naffe mu kuddaabiriza yeekaalu ya Katonda waffe. Tuligizimbira Mukama Katonda wa Isirayiri ffekka, nga kabaka Kuulo kabaka w'e Buperusi bwe yatulagira." **4** Awo abantu be baalimu ne bamalirira okulemesa

abantu ba Yuda, ne babatiisatiisa okuzimba. **5** Ne bagulirira abantu okubawakanya n'okulemesa enteekateeka yaabwe, ebbanga lyonna Kuulo kabaka w'e Buperusi lye yafuga, okutuusa Daliyo kabaka w'e Buperusi lwe yalya obwakabaka. **6** Awo ku mirembe gya Akaswero nga ky'ajje alye obwakabaka, abalabe baabwe ne baawandiika ebintu eby'obulimba ne baloopa abantu ba Yuda ne Yerusaalemi. **7** Awo mu biro bya Alutagizerugizi, Bisulamu ne Misuledasi ne Tabeeri ne bannaabwe abalala ne bawandiikira Alutagizerugizi ebbaluwa mu nnukuta ez'Aramayika ne mu lulimi Olwaramayika. **8** Lekumu ow'essaza, ne Simusaayi omuwandiisi ne bawandiikira Alutagizerugizi ebbaluwa ekwata ku Yerusaalemi. **9** Lekumu ow'essaza ne Simusaayi omuwandiisi awamu ne bannaabwe abalala, abalamuzi n'abakungu, n'Abaperusi, n'Abalukevi, n'Abababulooni, n'Abasusanuki, n'Abaweramu, **10** n'amawanga amalala, omukungu Osunappali be yakomyawo, n'abateeka mu bibuga bya Samaliya ne mu bitundu ebirala ebiri emitala w'omugga Fulaati ne bawandiika nti: **11** Ebbaluwa gye baawandiikira kabaka yali egamba nti, Eri kabaka Alutagizerugizi, Okuva eri abaddu bo abasajja ab'omu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati. **12** Kabaka asaanye ategeere nti Abayudaaya abaava gy'oli ne bajja gye tuli bagenze e Yerusaalemi okuddaabiriza ekibuga ekyo ekijeemu eky'abantu abakozi b'ebibi. Batandise okuddaabiriza emisingi n'okuzaawo bbugwe. **13** Ne nsonga endala, kabaka asaanye akimanye ng'ekibuga ekyo bwe kirizimbibwa ne bbugwe bw'aliggwa okukola, tebalisasula misolo nate, newaakubadde okuwa empooza, era ekiriva mu ekyo bwe bwakabaka okufiirwa. **14** Kale nno, olw'okuba nga tulina obuvunaanyizibwa eri obwakabaka, ate nga tetwandiyagadde kulaba nga kabaka aswazibwa, kyetuvudde tuweereza obubaka buno eri kabaka, **15** banoonye mu bitabo eby'okujjukiza ebya bajjajjaabo. Mu bitabo ebyo ojja kuzuula ng'ekibuga ekyo kibuga kijeemu, ekyalumya emitwe gya bakabaka n'abaamasaza, era nga kifo ekimanyiddwa ng'ekijeemu okuva mu biro eby'edda. Era kyekyava kizikirizibwa. **16** Tukakasa kabaka nti ekibuga kino bwe kirizimbibwa ne bbugwe waakyo n'azzibwawo, tolibaako ne ky'osigaza emitala w'omugga Fulaati. **17** Awo kabaka n'abaddamu bw'ati nti: Eri Lekumu ow'essaza, ne Simusaayi omuwandiisi ne bannaabwe abalala abaabeeranga mu Samaliya, ne mu bifo ebirala ebiri mu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati, Mbalamusizza. **18** Ebbaluwa gye mwatuweereza esomeddwa mu maaso gange ne ngitegeera. **19** Nalagira, okunoonyereza ne kukolebwa, era ne kizuulibwa ng'ekibuga ekyo, okuva edda kijeemera bakabaka, era ng'obujeemu n'ekyejo byakolebwanga omwo. **20** Yerusaalemi kyalina bakabaka ab'amaanyi abaafuganga essaza lyonna eriri emitala w'omugga Fulaati, era baaweebwanga emisolo, n'empooza okuva mu kitundu ekyo. **21** Kaakano muweereze ekiragiro eri abasajja abo bakomye omulimu ogw'okuddaabiriza ekibuga ekyo okutuusa ate bwe ndibalagira. **22** Musseeyo nnyo omwoyo okulaba nga temutenguwa mu nsonga eyo. Lwaki tukkiriza ensonga eyo okugenda mu maaso, okuleeta okufiirwa eri obwakabaka? **23** Amangwago ebbaluwa eyava ewa kabaka Alutagizerugizi bwe yasomerwa Lekumu ne Simusaayi omuwandiisi ne bannaabwe, ne bayanguwa okugenda eri Abayudaaya e Yerusaalemi, ne babalekesaayo n'amaanyi okugenda mu maaso. **24** Awo omulimu ku nnyumba ya Katonda mu Yerusaalemi ne guyimirira okutuusa omwaka ogwokubiri ogw'omulembe gwa Daliyo kabaka w'e Buperusi.

5 Awo bannabbi Kaggayi ne Zekkaliya muzzukulu wa Iddo ne bategeeza Abayudaaya abaabeeranga mu Yuda ne Yerusaalemi obubaka obuva eri Katonda wa Isirayiri, Katonda waabwe. **2** Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri ne Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne bagolokoka ne bagenda mu maaso n'omulimu gw'okuddaabiriza ennyumba ya Katonda mu Yerusaalemi, era ne bannabbi ba Katonda nga babayambako. **3** Mu kiseera kyekimu Tattenayi ow'essaza ly'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bagenda gye bali ne bababuuza nti, "Ani eyabawa obuyinza okuddaabiriza yeekaalu eyo n'okuzaawo bbugwe oyo?" **4** Ate era ne bababuuza n'amannya g'abasajja abaakolanga ku kizimbe ekyo. **5** Naye Katonda waabwe n'abeeranga wamu n'abakulu b'Abayudaaya, ne bataziyizibwa kugenda mu maaso n'omulimu okutuusa ekigambo nga kivudde eri Daliyo, n'okuddamu kwe nga kuli mu buwandiike. **6** Kopi ey'ebbaluwa Tattenayi ow'essaza ly'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bannaabwe abakungu ab'emitala w'omugga Fulaati gye baaweereza Kabaka Daliyo, **7** yalimu ebigambo bino wansi. Eri Kabaka Daliyo, Mirembe myereere. **8** Kitugwanidde okumanyisa kabaka nga bwe twagenze mu ssaza lya Yuda ku yeekaalu ya Katonda omukulu. Abantu bagizimba n'amayinja amanene era bateeka n'embaawo mu bbugwe, era n'omulimu gukolebwa n'obunyiikivu n'okugenda gugenda mu maaso olw'okufuba kwabwe. **9** Twabuuza abakulu nti, "Ani eyabawa obuyinza okuddaabiriza yeekaalu eyo n'okuzzaawo bbugwe oyo?" **10** Era twababuuza n'amannya gaabwe, tusobole okukuweereza amannya g'abakulembeze baabwe. **11** Baatuddamu nti: "Tuli baddu ba Katonda w'eggulu n'ensi, era tuddaabiriza yeekaalu eyazimbibwa emyaka egy'edda omu ku bakabaka abakulu aba Isirayiri, n'agimala. **12** Naye olw'okuba nga bajjajjaffe baasunguwaza Katonda w'eggulu, yabawaayo mu mukono gwa Nebukadduneeza Omukaludaaya, kabaka w'e Babulooni, eyazikiriza yeekaalu eno n'atwala abantu e Babulooni. **13** "Naye mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Kuulo kabaka w'e Babulooni, kabaka Kuulo oyo n'awa ekiragiro okuddaabiriza ennyumba ya Katonda eno. **14** Ebintu ebya zaabu n'ebya ffeeza eby'omu nnyumba ya Katonda, Nebukadduneeza bye yanyaga mu yeekaalu eyali mu Yerusaalemi n'abitwala mu ssabo ly'e Babulooni, Kabaka Kuulo n'abiggyayo. Kabaka Kuulo n'abikwasa omusajja erinnya lye Sesubazaali, gwe yalonda okuba owessaza, **15** era n'amugamba nti, 'Twala ebintu ebyo, ogende obiteeke mu yeekaalu eri mu Yerusaalemi, era olabe ng'ennyumba ya Katonda edda mu kifo kyayo.' **16** "Sesubazaali oyo n'ajja n'azimba omusingi gw'ennyumba ya Katonda mu Yerusaalemi, era okuva mu kiseera ekyo n'okutuusa kaakano omulimu

gukyagenda mu maaso, tegunnagwa." **17** Noolwekyo kabaka bw'aba ng'asiimye, wabeewo okunoonyereza mu bitabo mu ggwanika lya kabaka eyo e Babulooni obanga ddala Kabaka Kuulo yawa ekiragiro okuddaabiriza ennyumba ya Katonda mu Yerusaalemi. N'oluvannyuma kabaka atutumire okututegeeza ky'asazeewo ku nsonga eyo.

6 Awo kabaka Daliyo n'awa ekiragiro okunoonyereza mu bitabo ebyabeeranga mu ggwanika e Babulooni. **2** Awo omuzingo gw'ekitabo ogwawandiikibwamu ekijjukizo ne guzuulibwa mu kibuga ekikulu Yakumesa eky'essaza ly'e Bumeedi nga kigamba nti: Ekiwandiiko: **3** Mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa kabaka Kuulo, kabaka yateeka etteeka erikwata ku yeekaalu ya Katonda mu Yerusaalemi, nga ligamba nti: Yeekaalu eddaabirizibwe ebeere ekifo eky'okuweerangayo ssaddaaka, n'emisingi gyayo giteekebwewo ginywezebwe. Eriba mita amakumi abiri mu musanvu obugulumivu, ne mita amakumi abiri mu musanvu obugazi, **4** ng'erina embu ssatu ez'amayinja amanene, n'olubu olulala nga lwa mbaawo. Omuwendo gwonna gwakusasulibwa okuva mu gwanika lya kabaka. **5** Ate era n'ebintu ebya zaabu n'ebya ffeeza eby'omu nnyumba ya Katonda, Nebukadduneeza bye yaggya mu yeekaalu e Yerusaalemi n'abireeta e Babulooni, bizibweyo mu bifo byabyo mu yeekaalu e Yerusaalemi; mulibiteeka mu nnyumba ya Katonda. **6** Kale nno, Tattenayi ow'essaza ery'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi, n'abakungu abeeyo mwewale okutabulatabula. **7** Temuyingirira mulimu ogukolebwa ku yeekaalu ya Katonda eyo. Muleke ow'essaza ly'Abayudaaya n'abakulu b'Abayudaaya bazzeewo ennyumba ya Katonda mu kifo kyayo. **8** Ate era nteeka etteeka erikwata ku bye muteekwa okukolera abakulu abo ab'Abayudaaya nga bazimba yeekaalu ya Katonda: Ebirikozesebwa abasajja abo byonna, bya kusasulibwa okuva mu ggwanika lya Kabaka, ku misolo egiva emitala w'omugga Fulaati, omulimu guleme okuyimirira. **9** Bwe baliba beetaaze okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Katonda w'eggulu, oba nte nnume ento, oba ndiga nnume, oba ndiga nnume ento, oba ŋŋaano, oba munnyo, oba nvinnyo, oba mafuta, muteekwa okuwa bakabona ab'omu Yerusaalemi byonna nga bwe baliba basabye buli lunaku obutayosa, **10** basobole okuwaayo ssaddaaka ezisiimibwa Katonda w'eggulu, era basabire kabaka ne batabani be. **11** Era nteeka etteeka, omuntu yenna bwalikyusa ekiragiro ekyo, empagi eyazimba ennyumba ye eriggyibwa ku nnyumba ye, era n'awanikibwa ku mpagi eyo. N'ennyumba ye erifuulibwa olubungo olw'ekikolwa ekyo. **12** Katonda eyaleetera Erinnya lye okubeera mu kifo ekyo, aggyewo kabaka yenna n'eggwanga eririyimusa omukono gwalyo okukyusa etteeka eryo oba n'okuzikiriza eyeekaalu eyo mu Yerusaalemi. Nze Daliyo ntaddewo etteeka eryo. Likwatibwe butiribiri. **13** Olw'ekiragiro kabaka Daliyo kye yaweereza, Tattenayi ow'essaza ly'emitala w'omugga Fulaati, ne Sesalubozenayi ne bannaabwe ne bakola bye baalagibwa n'obunyiikivu bwonna. **14** Abakadde b'Abayudaaya ne bagenda mu maaso n'okuzimba era ne balaba omukisa ng'okutegeeza kwa nnabbi Kaggayi n'okwa nnabbi Zekkaliya muzzukulu wa Ido bwe kwali. Ne bamaliriza okuzimba yeekaalu, ng'ekiragiro kya Katonda wa Isirayiri bwe kyali, era ng'amateeka ga Kuulo, ne Daliyo ne Alutagizerugizi bakabaka b'e Buperusi bwe gaali. **15** Awo yeekaalu eyo n'emalirizibwa ku lunaku olwokusatu olw'omwezi Adali, mu mwaka ogw'omukaaga ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo. **16** Awo abantu ba Isirayiri, bakabona n'Abaleevi n'abalala abaali mu buwaŋŋanguse ne bakomawo mu ssanyu ne bakola embaga ey'okutukuza ennyumba ya Katonda nga balina essanyu. **17** Olw'okutukuza ennyumba eyo eya Katonda, baawaayo ente ennume kikumi, n'endiga ennume ebikumi bibiri, n'endiga ennume ento ebikumi bina, ate n'ekiweebwayo olw'ekibi ku lwa Isirayiri yenna, embuzi ennume kkumi na bbiri, ng'omuwendo bwe gwali ogw'ebika bya Isirayiri. **18** Ne bateeka bakabona mu bibinja byabwe n'Abaleevi mu biti byabwe olw'okuweereza Katonda e Yerusaalemi, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya Musa. **19** Ku lunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi ogw'olubereberye, abawaŋŋaangusibwa baafumba embaga ey'Okuyitako. **20** Bakabona n'Abaleevi baali beetukuzizza era bonna nga balongoofu okukola emikolo. Abaleevi ne batta omwana gw'endiga ogw'Okuyitako, ku lwa baganda baabwe bakabona, nabo bennyini. **21** Awo Abayisirayiri abaava mu buwaŋŋanguse ne bagirya wamu n'abo bonna abaali beeyawudde, nga basinza Mukama Katonda wa Isirayiri. **22** Ne bamala ennaku musanvu nga balya n'essanyu Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa, kubanga Mukama yabajjuza essanyu bwe yakyusa omutima gwa kabaka w'e Bwasuli, n'abayamba mu mulimu ogw'ennyumba ya Katonda wa Isirayiri.

7 Awo oluvannyuma lw'ebyo, mu biro eby'obufuzi bwa Alutagizerugizi kabaka w'e Buperusi, Ezera mutabani wa Seraya, muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu wa Kirukiya, **2** muzzukulu wa Sallumu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa Akitubu, **3** muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa Azaliya, muzzukulu wa Merayoosi, **4** muzzukulu wa Zerakiya, muzzukulu wa Uzzi, muzzukulu wa Bukki, **5** muzzukulu wa Abisuwa, muzzukulu wa Finekaasi, muzzukulu wa Eriyazaali, muzzukulu wa Alooni kabona asinga obukulu, **6** n'ava e Babulooni. Yali munnyonnyozi w'amateeka mukugu mu mateeka, Mukama Katonda wa Isirayiri ge yawa Musa. Kabaka n'amuwa buli kintu kye yasaba kubanga omukono gwa Mukama Katonda we gwali wamu naye. **7** Abamu ku bantu ba Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona, n'Abaleevi, n'abayimbi, n'abaakuumanga wankaaki, n'abaaweerezanga mu yeekaalu, ne bagenda wamu naye e Yerusaalemi mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa kabaka Alutagizerugizi. **8** N'atuuka mu Yerusaalemi mu mwezi ogwokutaano ogw'omwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa kabaka oyo. **9** Yasitula okuva e Babulooni ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'olubereberye, n'atuuka e Yerusaalemi ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogwokutaano, kubanga omukono gwa Katonda we omulungi gwali wamu naye. **10** Ezera yali amaliridde mu mutima gwe okusoma n'okukuuma Etteeka lya Mukama, era

n'okuyigirizanga amateeka n'ebiragiro byalyo mu Isirayiri. **11** Eno ye kopi ey'ebbaluwa kabaka Alutagizerugizi gye yawa Ezera kabona era omusomesa, omusajja eyali omukugu mu nsonga ez'amateeka n'ebiragiro bya Mukama eri Isirayiri. **12** Alutagizerugizi, kabaka wa bakabaka, Eri Ezera kabona era omunnyonnyozi w'amateeka ga Katonda w'eggulu: Nkulamusizza. **13** Nteeka etteeka nga buli muntu ow'omu ggwanga lya Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona n'Abaleevi, awulira okugenda e Yerusaalemi naawe, ayinza okugenda. **14** Otumiddwa kabaka n'abakungu be omusanvu ab'oku ntikko okugenda okunoonyereza ku bikwata ku Yuda ne Yerusaalemi nga mugoberera etteeka lya Katonda wammwe, lye mumanyi obulungi. **15** Bwe muba nga mugenda mutwale effeeza ne zaabu kabaka n'abakungu be bye bawaddeyo ku bwabwe eri Katonda wa Isirayiri, atuula mu Yerusaalemi, **16** awamu n'effeeza ne zaabu yonna gye muliggya mu ssaza lya Babulooni, n'ebiweebwayo eby'obuwa abantu ne bakabona bye baliwaayo ku lwa yeekaalu ya Katonda waabwe mu Yerusaalemi. **17** Ensimbi ezo mulizikozesa okugula ente ennume, n'endiga ennume, n'abaana b'endiga, n'ebiweebwayo byako eby'obutta, n'ebiweebwayo byako ebyokunywa era munaabiweerangayo ku kyoto eky'omu yeekaalu ya Katonda wammwe mu Yerusaalemi. **18** Ggwe ne baganda bo Abayudaaya, kye mulisiima okukolamu effeeza ne zaabu erifikkawo kiriva gye muli ng'okusiima kwa Katonda wammwe bwe kuli. **19** Ebintu byonna ebibaweereddwa okukozesa mu yeekaalu ya Katonda wammwe mubiwangayo olw'okusinza Katonda wa Yerusaalemi. **20** N'ekintu ekirala kyonna kye muliba mwetaaze okukozesa mu yeekaalu ya Katonda wammwe, kinaggyibwanga mu ggwanika lya kabaka. **21** Kaakano, nze kabaka Alutagizerugizi nteeka etteeka nga ndagira abawanika bonna abali mu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati okuwanga Ezera kabona era omunnyonnyozi w'amateeka ga Katonda w'eggulu, by'anaabasabanga **22** n'okutuusa ku ttani ssatu n'ekitundu eza ffeeza, oba kilo enkumi bbiri mu bibiri ez'eŋŋaano, oba lita enkumi bbiri mu bibiri ez'envinnyo, oba lita enkumi bbiri mu bibiri ez'amafuta, oba n'omunnyo gwe baliba baagala gwonna. **23** Ekintu kyonna ekyalagirwa Katonda w'eggulu, kiribaweebwa mu bungi, ku lwa yeekaalu ya Katonda w'eggulu. Kale kiki ekirimuleetera okusunguwalira kabaka ne batabani be? **24** Ate era mutegeere nga temusaana kuwooza musolo, oba empooza ey'engeri yonna ku kabona yenna newaakubadde Abaleevi newaakubadde abayimbi newaakubadde abakuumi ab'oku nzigi newaakubadde abaweereza ab'omu yeekaalu newaakubadde abaddu abalala ab'omu nnyumba ya Katonda eyo. **25** "Naawe, ggwe Ezera, ng'okozesa amagezi Katonda ge yakuwa, londa abaami n'abalamuzi, abanaalamulanga abantu bonna ab'omu ssaza eriri emitala w'omugga Fulaati, abamanyi amateeka ga Katonda wo, era oyigirize n'abo abatagamanyi. **26** Omuntu yenna ataligondera tteeka lya Katonda wo, n'etteeka lya Kabaka aliweebwa ekibonerezo kya kuttibwa, oba okugobebwa mu bantu, oba okuggyibwako ebibye, oba okusibibwa mu kkomera." **27** Mukama Katonda w'abajjajjaffe atenderezebwe ayolesezza kabaka okuwa ennyumba ya Mukama mu Yerusaalemi ekitiibwa, **28** era ansobozesezza okulaba omukisa mu maaso ga kabaka ne mu maaso g'abawi b'amagezi be ab'oku ntikko, n'abakungu ba kabaka bonna, n'olw'omukono gwa Mukama Katonda wange ogubadde awamu nange, nsobole okukuŋŋaanya abakulembeze ba Isirayiri okugenda nange.

8 Bano be bakulu b'ennyumba, n'abo abeewandiisa n'abo abaayambuka nange okuva e Babulooni mu mulembe gwa kabaka Alutagizerugizi: **2** okuva mu bazzukulu ba Finekaasi, Gerusomu; n'okuva mu bazzukulu ba Isamaali, Danyeri; n'okuva mu bazzukulu ba Dawudi, Kattusi **3** muzzukulu wa Sekaniya, n'okuva mu bazzukulu ba Palosi, Zekkaliya, era wamu naye abasajja abeewandiisa kikumi mu ataano; **4** n'okuva mu bazzukulu ba Pakasumowaabu, Eriwenayi mutabani wa Zekkaliya, era wamu naye abasajja ebikumi bibiri; **5** n'okuva mu bazzukulu ba Sekaniya, mutabani wa Yakazyeri, era wamu naye abasajja ebikumi bisatu; **6** n'okuva mu bazzukulu ba Adini, Ebedi mutabani wa Yonasaani, era wamu naye abasajja amakumi ataano; **7** n'okuva mu bazzukulu ba Eramu, Yesaya mutabani wa Asaliya, era wamu naye abasajja nsanvu; **8** n'okuva mu bazzukulu ba Sefatiya, Zebadiya mutabani wa Mikayiri, era wamu naye abasajja kinaana; **9** n'okuva mu bazzukulu ba Yowaabu, Obadiya mutabani wa Yekyeri, era wamu naye abasajja ebikumi bibiri mu kkumi na munaana; **10** n'okuva mu bazzukulu ba Seromisi, mutabani wa Yosifiya, era wamu naye abasajja kikumi mu nkaaga; **11** n'okuva mu bazzukulu ba Bebayi, Zekkaliya mutabani wa Bebayi, era wamu naye abasajja amakumi abiri mu munaana; **12** n'okuva mu bazzukulu ba Azugadi, Yokanaani mutabani wa Kakkatani, era wamu naye abasajja kikumi mu kkumi; **13** n'okuva mu bazzukulu ba Adonikamu, abajja oluvannyuma, Erifereti, ne Yeyeri, ne Semaaya, era wamu nabo abasajja nkaaga; **14** n'okuva mu bazzukulu ba Biguvaayi, Usayi ne Zabudi, era wamu nabo abasajja nsanvu. **15** Ne mbakuŋŋaanyiza ku mugga ogukulukutira e Yakava, ne tusiisira eyo okumala ennaku ssatu. Awo bwe nnali nga nneekebejja abantu ne bakabona, ne sirabamu Baleevi. **16** Kyennava ntumya Eryeza ne Alyeri ne Semaaya ne Erunasani ne Yalibu ne Erunasani ne Nasani ne Zekkaliya ne Mesullamu, abaali abakulembeze ne Yoyalibu ne Erunasani, abaali abategeevu, **17** ne mbatuma eri Iddo omukulu w'ekifo eky'e Kasifiya, ne mbategeeza bye baba bagamba Iddo ne baganda be, abaaweerezanga mu yeekaalu mu kifo ekyo eky'e Kasifiya, batuuweereze abaweereza abaliyamba mu nnyumba ya Katonda waffe. **18** Olw'omukono gwa Katonda ogwali awamu naffe, ne batuleetera omusajja omutegeevu, omu ku bazzukulu ba Makuli, mutabani wa Leevi, mutabani wa Isirayiri, erinnya lye Serebiya, wamu ne baganda be ne batabani baabwe, abasajja kkumi na munaana; **19** ne Kasabiya, wamu naye Yesaya omu ku bazzukulu ba Merali, ne baganda be ne batabani baabwe, abasajja amakumi abiri. **20** Ate era ne baleeta n'abaweereza ba yeekaalu Dawudi n'abakungu be baalonda okubeeranga Abaleevi ebikumi bibiri mu abiri. Bonna baali beewandiisizza. **21** Awo ku mugga Akava, ne nangirira okusiiba, twetoowaze

mu maaso ga Katonda waffe, nga tumwegayirira okubeera awamu naffe n'abaana baffe n'ebintu byaffe byonna mu lugendo lwaffe. **22** Nakwatibwa ensonyi okusaba kabaka abaserikale abakuumi ab'ebigere n'abeebagala embalaasi okutukuuma eri abalabe, kubanga twali tumutegeezeza nti, "Omukono omulungi ogwa Katonda waffe gubeera ku buli muntu amunoonya, naye obusungu bwe bubeera ku abo abamujeemera." **23** Kyetwava tusiiba ne twegayirira Katonda waffe ku nsonga eyo, era n'addamu okusaba kwaffe. **24** Awo ne nonda Serebiya ne Kasabiya ne baganda baabwe abalala kkumi, be bantu kkumi na babiri okuva mu bakabona abakulu, **25** ne mbapimira ffeeza ne zaabu n'ebintu kabaka, n'abaami be, n'abakungu be, ne Isirayiri yenna, bye baawaayo ku lw'ennyumba ya Katonda waffe. **26** Ne mbagererera ttani amakumi abiri mu ttaano eza ffeeza, n'ebintu ebya ffeeza obuzito bwabyo ttani ssatu n'ebitundu bisatu byakuna, ne zaabu ttani ssatu n'ebitundu bisatu byakuna, **27** ne kilo munaana n'ekitundu eza zaabu, n'ebitundu bibiri eby'ekikomo ebirungi ebizigule, eby'omuwendo nga zaabu. **28** Ne mbategeeza nti, "Muli batukuvu eri Mukama, n'ebintu bino bitukuvu eri Mukama. Effeeza ne zaabu biweebwayo kyeyagalire eri Mukama Katonda wa bajjajjammwe. **29** Mubikuume bulungi era mubituuse bulungi eri bakabona abakulu n'Abaleevi, n'abakulu b'ennyumba za Isirayiri." **30** Awo bakabona n'Abaleevi ne baweebwa effeeza ne zaabu, n'ebintu ebyawongebwa, ebyali bipimiddwa, okubitwala mu nnyumba ya Katonda waffe e Yerusaalemi. **31** Ku lunaku olw'ekkumi n'ebbiri olw'omwezi ogw'olubereberye ne tusitula okuva ku mugga Akava okugenda e Yerusaalemi. Omukono gwa Katonda waffe ne gubeera wamu naffe, n'atukuuma eri abalabe n'abanyazi mu kkubo. **32** Ne tutuuka e Yerusaalemi gye twawumulira okumala ennaku ssatu. **33** Awo ku lunaku olwokuna, nga tuli mu nnyumba ya Katonda waffe, ne tupima ffeeza ne zaabu n'ebintu ebyawongebwa ne tubikwasa Meremoosi kabona, mutabani wa Uliya, ne Eriyazaali mutabani wa Finekaasi eyali awamu naye, ne Yozabadi mutabani wa Yeswa, ne Nowadiya mutabani wa Binnuyi, Abaleevi. **34** Byonna ne bibalibwa ng'omuwendo gwabyo bwe gwali n'obuzito bwabyo bwe bwali era ne biwandiikibwa. **35** Mu kiseera ekyo abaawaŋŋangusibwa, abakomawo okuva mu busibe, ne bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa eri Katonda wa Isirayiri: ente ennume kkumi na bbiri ku lwa Isirayiri yenna, n'endiga ennume kyenda mu mukaaga, n'obuliga obuto nga bulume nsanvu mu musanvu, n'embuzi ennume kkumi na bbiri okuba ekiweebwayo olw'ekibi, ebyo byonna ne biba ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama. **36** Ate era ne batuusa n'ebiragiro bya kabaka eri bagavana n'abaamasaza abaali emitala w'omugga Fulaati, abafuzi abo ne bayamba abantu ne bawaayo n'obuyambi eri ennyumba ya Katonda.

9 Oluvannyuma lw'ebintu ebyo okukolebwa, abakulembeze ne bajja gye ndi ne boogera nti, "Abantu ba Isirayiri, omwo nga mwe muli bakabona n'Abaleevi, tebeeyawudde ku mawanga agabaliraanye n'ebikolwa byabwe eby'emizizo. Tebeeyawudde ku Bakanani, ne ku Bakiiti ne ku Baperizi ne ku Bayebusi ne ku Bamoni ne ku Bamowaabu ne ku Bamisiri ne ku Bamoli. **2** Bawasizza abamu ku bawala baabwe, n'abawala ne bafumbirwa abamu ku batabani baabwe, bwe kityo eggwanga ettukuvu ne lyetabula n'amawanga agabeetoolodde. Ku nsonga eyo abakulembeze n'abakungu, be basinze okwonoona." **3** Awo bwe nawulira ebigambo ebyo, ne njuza ekkanzu yange n'omunagiro gwange, ne nkunyuula enviiri ku mutwe gwange ne mu kirevu kyange ne ntuula wansi nga nnakuwadde. **4** Bonna abatya ebigambo bya Katonda wa Isirayiri ne bakuŋŋaanira we ndi, olw'obutali bwesigwa obw'abaawaŋŋangusibwa. Ne ntuula wansi nga nnakuwadde okutuusa ekiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi bwe kyatuuka. **5** Awo mu kiseera eky'ekiweebwayo eky'akawungeezi ne ngolokoka okuva we nnali ntudde, n'ekkanzu yange enjulifu n'omunagiro gwange omuyulifu, ne nfukamira ne ngolola emikono gyange eri Mukama Katonda wange, **6** ne nsaba nti: "Ayi Katonda wange, nkwatiddwa ensonyi, era sisobola kuyimusa maaso gange eri gwe Katonda wange, kubanga obutali butuukirivu bwaffe busukiridde emitwe gyaffe, n'omusango gwaffe gutuuse mu ggulu. **7** Okuva mu biro bya bajjajjaffe n'okutuusa leero, omusango gugenze gweyongera; era olw'obutali butuukirivu bwaffe, bakabaka baffe, ne bakabona baffe baweereddwayo mu mukono gwa bakabaka ab'ensi, n'eri ekitala, n'eri obusibe, n'eri obunyazi, n'eri obuswavu obungi, nga bwe kiri mu nnaku zino. **8** "Naye kaakano, akaseera katono, Mukama Katonda waffe atulaze ekisa n'atulekawo ffe abatono, n'atuwa ekifo ekisooka era ekinywevu mu watukuvu we, Katonda waffe n'amulisa amaaso gaffe, n'atuwa okuweeraweerako akatono mu busibe bwaffe. **9** Newaakubadde nga tuli baddu, Katonda waffe tatulekulidde mu busibe bwaffe, naye atulaze okusaasirwa mu maaso ga bakabaka b'e Buperusi. Atuwadde obulamu obuggya okuzimba ennyumba ya Katonda waffe, n'okuddaabiriza ebyo ebyayonooneka, era atutaddeko Bbugwe okutwetooloola okutukuuma mu Yuda ne mu Yerusaalemi. **10** "Kaakano Katonda waffe tunaayogera ki oluvannyuma lw'ebyo? Twaleka amateeka go **11** ge watuwa ng'oyita mu baddu bo bannabbi, bwe wayogera nti, 'Ensi gye mugenda okulya, nsi ejjudde obutali bulongoofu olw'abantu baamu, era bagijjuzizza ebikolwa eby'obugwagwa enjuuyi zonna. **12** Noolwekyo temuwaayo bawala bammwe kufumbirwa batabani baabwe newaakubadde batabani bammwe okuwasa bawala baabwe. Temwongeranga ku bulungi bwabwe newaakubadde obugagga bwabwe, mulyoke mube n'amaanyi mulye ebirungi by'ensi, ate era mubirekere n'abaana bammwe okuba omugabo ogw'emirembe n'emirembe.' **13** "Bino byonna bitutuuseeko olw'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu n'olw'omusango omunene gwe tulina, ate nga Katonda waffe totubonerezza ng'ebikolwa byaffe bwe biri, naye otuleseewo nga bwe tuli kaakano. **14** Tunaayinza nate okumenya ebiragiro byo ne tuwasa mu mawanga ago agakola ebitasaana? Tolitunyiigira nnyo n'okusingawo n'otuzikiriza obutalekaawo muntu yenna? **15** Ayi Mukama Katonda wa Isirayiri oli mutuukirivu, era

otuleseewo ffe ekitundu kino leero. Laba tuli mu maaso go nga tuzzizza omusango, newaakubadde nga tewali eyandisobodde okuyimirira mu maaso go."

10 Awo Ezera bwe yali ng'asaba, ng'ayatula ebibi mu lwatu, ng'akaaba, era ng'avunnamye mu maaso g'ennyumba ya Katonda, ekibiina ekinene eky'Abayisirayiri, abasajja, n'abakyala, n'abaana ne bakuŋŋaana gy'ali, nabo nga bakaaba nnyo nnyini. **2** Awo Sekaniya mutabani wa Yekyeri, omu ku bazzukulu ba Eramu n'agamba Ezera nti, "Tetubadde beesigwa eri Katonda waffe, kubanga twawasa abakazi bannaggwanga ab'oku mawanga agatwetoolodde. Naye newaakubadde nga twakola bwe tutyo, wakyaliwo essuubi eri Isirayiri. **3** Noolwekyo tukole endagaano ne Katonda waffe tuve ku bakazi abo bonna n'abaana be twabazaalamu, ng'okuteesa kwa mukama wange n'abo abatya ebiragiro bya Katonda waffe bwe kuli, era kikolebwe ng'etteeka bwe litulagira. **4** Golokoka kubanga obuvunaanyizibwa obwo buli mu mukono gwo era tuli beeteefuteefu okukuwagira, noolwekyo guma omwoyo okikole." **5** Awo Ezera n'agolokoka n'alayiza bakabona abakulu n'Abaleevi ne Isirayiri yenna okukola nga bwe kyateesebwa. Ne balayira. **6** Ezera n'agolokoka n'ava mu maaso g'ennyumba ya Katonda n'agenda mu kisenge kya Yekokanani mutabani wa Eriyasibu, naye n'atalya mmere newaakubadde okunywa amazzi ng'akyanakuwalidde obutali bwesigwa bw'abaawaŋŋangusibwa. **7** Awo ekirango ne kiyisibwa mu Yuda yonna ne mu Yerusaalemi nti abawaŋŋangusibwa abaakomawo bakuŋŋaanire mu Yerusaalemi. **8** Era ne kigambibwa nti omuntu yenna aliba tazze mu nnaku ssatu, alifiirwa ebintu bye byonna, ate n'agobebwa ne mu kuŋŋaaniro lya baawaŋŋangusibwa. **9** Mu nnaku ssatu, abasajja bonna aba Yuda ne Benyamini ne bakuŋŋaanira e Yerusaalemi. Awo ku lunaku olw'amakumi abiri olw'omwezi ogw'omwenda abantu bonna ne batuula mu luggya olugazi mu maaso g'ennyumba ya Katonda nga banakuwavu olw'ensonga eyo ate era n'olw'enkuba eyatonnya. **10** Awo Ezera kabona n'ayimirira n'abagamba nti, "Mwayonoona bwe mwawasa abakazi bannamawanga ne mwongera ku musango gwa Isirayiri. **11** Kaakano mwatule ebibi byammwe eri Mukama Katonda wa bajjajjammwe, mukole ebyo by'asiima. Mweyawule ku mawanga agabeetoolodde era muleke n'abakazi bannamawanga." **12** Awo ekibiina kyonna ne kiddamu n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Oli mutuufu, tuteekwa okukola nga bw'ogambye. **13** Naye abantu bangi, era n'ekiseera kya nkuba, tetuyinza kuyimirira bweru. N'ensonga eyookubiri, omulimu guno teguyinza kukolebwa mu lunaku lumu oba mu nnaku bbiri, kubanga twonoonye nnyo nnyini mu kigambo ekyo. **14** Abakulu baffe beeyimirire olukuŋŋaana lwonna, na buli muntu awamu n'abakadde n'abalamuzi aba buli kibuga mu bibuga byaffe eyawasa omukazi omunnaggwanga, ajje mu kiseera ekiragaane alongoose ensonga eyo, okutuusa obusungu bwa Katonda waffe lwe bulituvaako olw'ekigambo ekyo." **15** Yonasaani mutabani wa Asakeri ne Yozeya mutabani wa Tikuva, nga bawagirwa Mesullamu ne Sabbesayi Omuleevi be bokka abawakanya ekiteeso ekyo. **16** Awo abaava mu buwaŋŋanguse ne bakola ng'ekiteeso bwe kyali. Ezera kabona n'abaalondebwa ku bakulu b'ennyumba, omu mu buli nnyumba ne baawulibwa mu mannya gaabwe. Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'ekkumi ne batuula okunoonyereza ku bigambo ebyo; **17** ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'olubereberye ne bamaliriza ensonga eyo ey'abasajja bonna abaali bawasizza abakazi abannamawanga. **18** Mu lulyo olwa bakabona, abaali bawasizza abakazi bannamawanga baali: Maaseya, ne Eryeza ne Yalibu ne Gedaliya bazzukulu ba Yesuwa mutabani wa Yozadaki ne baganda be. **19** Ne bamalirira okulekayo bakazi baabwe abo, n'omutango gwe baawaayo olw'omusango gwali ndiga nnume. **20** Ku bazzukulu ba Immeri: Kanani ne Zebadiya. **21** Ku bazzukulu ba Kalimu: Maaseya, ne Eriya, ne Semaaya, ne Yekyeri ne Uzziya. **22** Ku bazzukulu ba Pasukuli: Eriwenayi, ne Maaseya, ne Isimayiri, ne Nesaneri, ne Yozabadi ne Erasa. **23** Ku Baleevi: Yozabadi, ne Simeeyi, ne Keraya (era ye Kerita), ne Pesakiya, ne Yuda ne Eryeza. **24** Ku bayimbi: Eriyasibu, ne ku baakuumanga wankaaki: Sallumu, ne Teremu ne Uli. **25** Mu Bayisirayiri abalala: Ku bazzukulu ba Palosi: Lamiya, ne Izziya, ne Malukiya, ne Miyamini, ne Eriyazaali, ne Malukiya ne Benaya. **26** Ku bazzukulu ba Eramu: Mattaniya, ne Zekkaliya, ne Yekyeri, ne Abudi, ne Yeremoosi ne Eriya. **27** Ku bazzukulu ba Zattu: Eriwenayi, ne Eriyasibu, ne Mattaniya, ne Yeremoosi, ne Zabadi, ne Aziza. **28** Ku bazzukulu ba Bebayi: Yekokanani, ne Kananiya, ne Zabbayi ne Asulaayi. **29** Ku bazzukulu ba Bani: Mesullamu, ne Malluki, ne Adaya, ne Yasubu, ne Seyaali ne Yeremoosi. **30** Ku bazzukulu ba Pakasumowaabu: Aduna, ne Kerali, ne Benaya, ne Maaseya, ne Mattaniya, ne Bezaleeri, ne Binnuyi ne Manase. **31** Ku bazzukulu ba Kalimu: Eryeza, ne Isusiya, ne Malukiya, ne Semaaya, ne Simyoni, **32** ne Benyamini, ne Malluki, ne Semaliya. **33** Ku bazzukulu ba Kasumu: Mattenayi, ne Mattata, ne Zabadi, ne Erifereti, ne Yeremayi, ne Manase, ne Simeeyi. **34** Ku bazzukulu ba Baani: Maadayi, ne Amulaamu, ne Uweri, **35** ne Benaya, ne Bedeya, ne Keruki, **36** ne Vaniya, ne Meremoosi, ne Eriyasibu, **37** ne Mattaniya, ne Mattenayi, ne Yaasu, **38** ne Bani, ne Binnuyi, ne Simeeyi, **39** ne Seremiya, ne Nasani, ne Adaya, **40** ne Makunadebayi, ne Sasayi, ne Salaayi, **41** ne Azaleri, ne Seremiya, ne Semaliya, **42** ne Sallumu, ne Amaliya ne Yusufu. **43** Ku bazzukulu ba Nebo: Yeyeri, ne Mattisiya, ne Zabadi, ne Zebina, ne Iddo, ne Yoweeri ne Benaya. **44** Abo bonna baali bawasizza abakazi bannamawanga, n'abamu ku bo nga babazaddemu abaana.

Nekkemiya

1 Ebigambo bya Nekkemiya mutabani wa Kakaliya: Awo mu mwezi gwa Kisuleevu mu mwaka ogw'amakumi abiri bwe nnali nga ndi mu lubiri mu kibuga ekikulu ekya Susani, **2** Kanani, omu ku baganda bange, n'ajja n'abamu ku basajja okuva mu Yuda, ne mubuuza ku bikwata ku kitundu ky'Abayudaaya ekyasigalawo, ne ku bifa mu Yerusaalemi. **3** Ne bantegeeza nti, "Abaawaŋŋangusibwa abaddayo mu ssaza bali mu kabi kanene ne mu nnaku nnyingi; bbugwe wa Yerusaalemi yamenyebwa, era ne wankaaki waakyo yayokebwa omuliro." **4** Awo bwe nawulira ebigambo ebyo, ne ntuula wansi ne nkaaba, ne mmala ebiro nga nnakuwadde, nga nsiiba era nga nsaba mu maaso ga Katonda w'eggulu. **5** Ne njogera nti, "Ayi Mukama Katonda w'eggulu, Katonda omukulu ow'entiisa, akuuma endagaano ye, era ayagala abo abagondera amateeka ge. **6** Ozibule amaaso go, otege okutu okuwulira okusaba kw'omuddu wo kwe nsaba mu maaso go emisana n'ekiro ku lwa baddu bo abantu ba Isirayiri. Njatula ebibi bye twakola, ffe Abayisirayiri, nga nange n'ennyumba ya kitange mwe tuli. **7** Twasobya mu maaso go, ne tutagoberera mateeka go n'ebiragiro byo bye watuma omuddu wo Musa. **8** "Jjukira ebiragiro bye wawa omuddu wo Musa, ng'oyogera nti, 'Bwe mutaabeerenga beesigwa, ndibasaasaanya mu mawanga, **9** naye bwe mulikyuka ne mukomawo gye ndi, ne mugondera amateeka gange, abantu bammwe abaawaŋŋangusibwa ne bwe banaabeeranga ku nkomerero y'eggulu, ndibakuŋŋaanyayo ne mbaleeta mu kifo kye neeroboza okubeerangamu Erinnya lyange.' **10** "Abo be baddu bo era be bantu bo be wanunula n'amaanyi go amangi era n'omukono gwo ogw'amaanyi. **11** Ayi Mukama, otege okutu eri okusaba kw'omuddu wo n'eri okusaba kw'abaddu bo abatya erinnya lyo. Omuddu wo omusobozese okulaba ekisa mu maaso g'omusajja ono." Ebiro ebyo nnali musenero wa kabaka.

2 Awo mu mwezi gwa Nisani mu mwaka ogw'amakumi abiri ku mulembe gwa Kabaka Alutagizerugizi, nga bamuleetedde wayini, ne nzirira wayini ne muwa kabaka. Nnali sinakuwalirangako mu maaso ge. **2** Kabaka n'ambuuza nti, "Kiki ekikunakuwazizza otyo ng'omulwadde? Kino si kigambo kirala wabula obuyinike obw'omu mutima." Ne ntya nnyo, **3** naye ne ŋŋamba kabaka nti, "Kabaka abeere omulamu emirembe gyonna. Lwaki sinakuwala ng'ekibuga bajjajjange gye baaziikibwa kizise, nga ne wankaaki waakyo yayokebwa omuliro?" **4** Kabaka n'ambuuza nti, "Kiki ky'oyagala?" Awo ne nsaba eri Katonda w'eggulu, **5** n'oluvannyuma ne nziramu kabaka nti, "Kabaka bw'anasiima, era omuddu wo bw'anaalaba ekisa mu maaso go, ansindike ŋŋende mu Yuda, mu kibuga bajjajjange gye baaziikibwa, nkiddaabirize." **6** Awo kabaka, ne mukyala we ng'amuli ku lusegere, n'ambuuza nti, "Olugendo lwo luliba lwa nnaku meka, era olidda ddi?" Kabaka n'asiima okuntuma, ne neegerera ekiseera. **7** Ne nsaba kabaka nti, "Kabaka bw'anaasiima, awandiikire abaamasaza abali emitala w'omugga Fulaati ebbaluwa, ntambule mirembe okutuuka mu Yuda. **8** Ate era nsaba ebbaluwa gye nnaatwalira Asafu omukuumi w'ekibira kya kabaka, ampe emiti gye ndikolamu embaawo ez'okubajjamu enzigi za yeekaalu, n'eza wankaaki wa bbugwe w'ekibuga, n'ekifo we nnaabeeranga." Olw'omukono gwa Katonda wange ogwali nange, kabaka n'ampa bye namusaba. **9** Awo ne ndaga eri abaamasaza abaali emitala w'omugga Fulaati ne mbakwasa ebbaluwa eziva ewa kabaka. Kabaka yampa abakungu b'eggye n'abeebagala embalaasi okumperekerako. **10** Naye Sanubalaati Omukoloni ne Tobiya omukungu Omwamoni bwe baakiwulira, ne banyiiga nnyo bwe baamanya nga waliwo omuntu afuddeyo ku mbeera y'abaana ba Isirayiri. **11** Ne ntuuka e Yerusaalemi, ne mbeerayo ennaku ssatu, **12** ne ngolokoka mu kiro ne ntambulatambula n'abamu ku basajja, naye ne sibuulira muntu n'omu ku ebyo Katonda wange bye yali atadde ku mutima gwange okukolera Yerusaalemi. Twagenda n'ensolo emu yokka gye nnali neebagadde. **13** Ekiro ekyo ne mpita mu Mulyango ogw'omu Kiwonvu ne njolekera Oluzzi olw'Omusege, n'Omulyango ogw'Obusa, ne ŋŋenda nga neetegereza bbugwe wa Yerusaalemi eyali amenyeddwa, ne wankaaki waakyo eyayokebwa omuliro. **14** N'oluvannyuma ne neyongerayo eri Omulyango ogw'Oluzzi n'eri Ekidiba kya Kabaka, naye ensolo yange n'eteyinza kuyitawo. **15** Kyennava nserengeta mu kiwonvu ekiro nga ŋŋenda neetegereza bbugwe. Bwe namaliriza ne nkyuka ne nkomawo nga mpitira mu Mulyango ogw'omu Kiwonvu. **16** Abakungu tebaamanya gye nnali ndaze newaakubadde kye nnali nkola; era nnali sinnabuulirako Bayudaaya newaakubadde bakabona, newaakubadde abakungu newaakubadde abakulu, n'abalala abaali bateekwa okukola omulimu. **17** Awo ne mbagamba nti, "Mulaba akabi ke tulimu; Yerusaalemi kizise, ne wankaaki waakyo ayokeddwa omuliro. Mujje tuddaabirize bbugwe wa Yerusaalemi tuve mu buswavu bwe tulimu." **18** Ne mbategeeza omukono gwa Katonda ogw'ekisa bye gwali gunkoledde, ne kabaka bye yaŋŋamba. Ne baddamu nti, "Tugolokoke tutandike okuzimba." Era ne batandika omulimu. **19** Naye Sanubalaati Omukoloni, ne Tobiya omukungu Omwamoni ne Gesemu Omuwalabu bwe baakiwulira ne batunyooma n'okutusekerera ne batusekerera. Ne batubuuza nti, "Kiki kye mukola? Mwagala kujeemera kabaka?" **20** Ne mbaddamu nti, "Katonda w'eggulu alituyamba okukituukiriza, era ffe abaddu be tulitandika okuzimba, naye mmwe temulina mugabo newaakubadde obusika newaakubadde ekijjukizo mu Yerusaalemi."

3 Awo Eriyasibu kabona asinga obukulu wamu ne baganda be bakabona ne batandika okukola n'okuddaabiriza Omulyango gw'Endiga. Ne baguwonga eri Mukama, ne bazzaamu n'enzigi zaagwo. Ne bakola okutuukira ddala ku Munaala gwe Kikumi, n'okweyongerayo okutuuka ku Munaala gwa Kananeri, ekifo kyonna ne bakiwonga eri Mukama. **2** Abasajja ab'e Yeriko ne bazimba ekitundu ekyaddirira, ne Zakkuli mutabani wa Imuli n'addaabiriza ekitundu ekyali kiddiridde. **3** Batabani ba Kassena ne bazimba Omulyango ogw'Ebyennyanja, ne bazzaawo

emyango n'enzigi zaagwo, n'eminyolo n'ebyuma byagwo mu kifo kyabyo. **4** Meremoosi mutabani wa Uliya, muzzukulu wa Kakkozi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira; Mesullamu mutabani wa Berekiya, muzzukulu wa Mesezaberi n'addaabiriza ekitundu ekyaddako ekya Meremoosi. Zadooki mutabani wa Baana n'addaabiriza ekitundu ekyali kiriraanyeewo. **5** Abasajja Abatekowa ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira, naye abakungu baabwe ne bagaana okukolera wansi waabwe. **6** Ne Yoyada mutabani wa Paseya ne Mesullamu mutabani wa Besodeya ne baddaabiriza Omulyango ogw'Edda, ne bazaamu emyango n'enzigi zaagwo, n'eminyolo n'ebyuma byagwo. **7** Ekifo ekyaddirira kyaddaabirizibwa Meratiya Omugibyoni n'abasajja ab'e Gibyoni ne Yadoni Omumeronoosi n'abasajja ab'e Mizupa. Ebyo by'ebifo ebyafugibwanga ow'essaza eriri emitala w'omugga Fulaati. **8** Wuziyeeri mutabani wa Kalukaya, omuweesi wa zaabu n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira, ne Kananiya omukozi w'obuwoowo, n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira, era abo ne baddaabiririza ddala Yerusaalemi okutuuka ku Bbugwe Omugazi. **9** Lefaya mutabani wa Kuuli eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ya Yerusaalemi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira. **10** Ekitundu ekyaddirira kyali kiriraanye ennyumba ya Yedaya mutabani wa Kalunafu, era ekyo kye yaddaabiriza; n'ekitundu ekyaddako Kattusi mutabani wa Kasabuneya n'akiddaabiriza. **11** Malukiya mutabani wa Kalimu ne Kassubu mutabani wa Pakasumowaabu ne baddaabiriza ekitundu ekirala ekya bbugwe n'Omunaala ogw'Ekikoomi. **12** Eyaddaabiriza ekitundu ekyaddirira yali Sallumu mutabani wa Kallokesi ne bawala be, eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ya Yerusaalemi ne bawala be. **13** Kanuni n'abatuuze b'e Zanowa ne baddaabiriza Omulyango ogw'omu Kiwonvu, ne bazzaamu enzigi zaagwo, n'eminyolo gyagwo n'ebyuma byagwo mu bifo byabyo; ate era ne baddaabiriza n'ekitundu ekirala ekya bbugwe, olugendo lwa mita nga kikumi obuwanvu, okutuuka ku Mulyango ogw'Obusa. **14** Malukiya mutabani wa Lekabu ow'eggombolola y'e Besukakkeremu n'addaabiriza Omulyango ogw'Obusa, n'azzaamu enzigi zaagwo, n'eminyolo gyagwo n'ebyuma byagwo mu bifo byabyo. **15** Salluni mutabani wa Kolukoze ow'eggombolola y'e Mizupa n'addaabiriza Omulyango ogw'Oluzzi, n'azzaamu enzigi zaagwo n'emiryango gyagwo n'ebyuma byagwo. N'addaabiriza n'ekisenge eky'Ekidiba kya Seera ekiriraanye ennimiro ya kabaka, okutuuka ku madaala agaserengeta okuva mu kibuga kya Dawudi. **16** Nekkemiya mutabani wa Azubuki eyafuganga ekitundu ky'eggombolola y'e Besuzuli n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira okutuuka ku kifo ekyolekera ebiggya bya Dawudi, n'okutuuka ku kidiba ekyasimibwa, n'okutuuka ku Nnyumba y'Abalwanyi Abazira. **17** Abaleevi nga bakulemberwamu Lekumu mutabani wa Baani ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira, ne Kasabiya eyafuganga ekitundu ky'eggombolola ly'e Keyira n'addaabiriza ekitundu ekyaddako ku lw'eggombolola ye. **18** Baganda baabwe nga bakulemberwamu Bavvayi mutabani wa Kenadadi eyafuganga ekitundu ekyokubiri eky'egombolola ly'e Keyira ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira. **19** Ezeri mutabani wa Yesuwa, omukulembeze w'e Mizupa n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira, n'atuuka ku nsonda ya bbugwe, kye kitundu ekyolekedde awaakumirwanga ebyokulwanyisa. **20** Baluki mutabani wa Zabbayi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira n'obunyiikivu bungi, okuva ku nsonda ya bbugwe okutuuka ku mulyango gw'ennyumba ya Eriyasibu kabona asinga obukulu. **21** Meremoosi mutabani wa Uliya, muzzukulu wa Kakkozi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira okuva ku mulyango gw'ennyumba ya Eriyasibu okutuuka ku nkomerero yaayo. **22** Bakabona ab'omu lusenyi ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira. **23** Ekitundu ekyaddirira ne kibuukibwa, Benyamini ne Kassubu ne baddaabiriza okwolekera ennyumba yaabwe, Azaliya mutabani wa Maaseya muzzukulu wa Ananiya naye n'addaabiriza ekifo ekiriraanye ennyumba ye. **24** Binnuyi mutabani wa Kenadadi n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira okuva ku nnyumba ya Azaliya okutuuka ku nsonda ya bbugwe, **25** Palali mutabani wa Uzayi n'addaabiriza ekitundu kya bbugwe ku nsonda ya bbugwe, ekyolekedde omunaala ogwazimbibwa ku lubiri lwa kabaka olw'ekyengulu okuliraana oluggya lw'abambowa. Pedaya mutabani wa Palosi **26** n'abakozi ba yeekaalu abaabeeranga ku lusozi Oferi ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira okutuuka ku Mulyango gw'Amazzi ng'agenda ebuvanjuba ne ku munaala ogwazimbibwa. **27** Abasajja b'e Tekowa ne baddaabiriza ekitundu ekyaddirira, okuva ku munaala omunene ogwazimbibwa okutuuka ku bbugwe w'e Oferi. **28** Bakabona ne baddaabiriza ekyengulu w'Omulyango ogw'Embalaasi buli muntu okwolekera ennyumba ye. **29** Zadooki mutabani wa Immeri n'addaabiriza ekifo ekyolekedde ennyumba ye, ne Semaaya mutabani wa Sekaniya omukuumi w'omulyango gw'ebuvanjuba n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira. **30** Kananiya mutabani wa Seremiya ne Kanuni mutabani wa Zalafu ow'omukaaga n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira. Mesullamu mutabani wa Berekiya n'addaabiriza ekitundu ekyaddirira okwolekera amaka ge. **31** Malukiya omu ku baweesi ba zaabu n'addaabiriza ekitundu okutuuka ku nnyumba y'abaweereza ba yeekaalu, ne ku nnyumba ya basuubuzi okwolekera Omulyango Awaakeberebwanga Ebyamaguzi, n'okutuuka ku kisenge ekya waggulu ku nsonda. **32** Abaweesi ba zaabu n'abasuubuzi ne baddaabiriza ekitundu ekiri wakati w'ekisenge ekya waggulu ku nsonda n'Omulyango gw'Endiga.

4 Awo Sanubalaati olwawulira nga tuddaabiriza bbugwe, n'anyiiga nnyo era n'ajjula obuswandi. N'aduulira Abayudaaya **2** mu maaso ga mikwano gye ne mu maaso g'eggye ly'e Samaliya n'ayogera nti, "Bano Abayudaaya abanafu bali ku ki? Balizzaawo bbugwe waabwe? Baliwaayo ssaddaaka? Balimalira mu lunaku lumu? Bayinza okulamusa amayinja okuva mu ntuumu z'ebisaaniiko, ate ebyayokebwa?" **3** Tobiya Omwamoni yali amuyimiridde kumpi, n'ayogera nti, "Ebyo bye bazimba, singa ekibe kinaalinnyako kinaasuula bbugwe waabwe ow'amayinja!" **4** Ne nsaba Katonda nti, "Otuwulire Ayi Katonda waffe kubanga tunyoomebwa. Ebivumo byabwe bizze ku mitwe gyabwe bo, era baweeyo eri okunyagibwa

mu nsi eribafuula abasibe. **5** Oleme okubikka ku musango gwabwe newaakubadde ekibi kyabwe okukisangula mu maaso go kubanga bakusunguwazizza mu maaso g'abazimbi." **6** Awo ne tweyongerayo n'okuzimba bbugwe okutuuka wakati w'obugulumivu bwayo, kubanga abantu baakolanga n'obumalirivu. **7** Naye Sanubalaati, ne Tobiya, n'Abawalabu, n'Abamoni, n'Abasudodi bwe baawulira ng'omulimu gw'okuddaabiriza bbugwe wa Yerusaalemi gugenda mu maaso, nga tutandise n'okuziba ebituli, ne banyiiga nnyo. **8** Bonna ne beegatta wamu ne basala olukwe okulwanyisa Yerusaalemi n'okugitabulatabula. **9** Ne tusaba eri Katonda waffe, ne tuteekawo n'abakuumi abaakuumanga emisana n'ekiro. **10** Mu kiseera kyekimu abantu b'e Yuda ne boogera nti, "Abakozi bagenda baggwaamu amaanyi, ate nga wakyaliwo ebifunfugu bingi nnyo, tetuyinza kuddaabiriza bbugwe." **11** N'abalabe baffe ne boogera nti, "Baliba tebanamanya newaakubadde okukiraba, tulibagwako kiyiifuyiifu, era tulibatta ne tukomya omulimu." **12** Awo Abayudaaya abaali babeera okumpi nabo ne bajja ne batulabula emirundi kkumi, nga boogera nti, "Balitulumba enjuuyi zonna." **13** Kyennava nteeka abamu ku bantu mu njuyi eza wansi eza bbugwe awali amabanga, nga balina ebitala, n'amafumu n'emitego n'obusaale. **14** Bwe namala okulaba embeera bwe yali, ne ngolokoka ne ŋŋamba abakungu, n'abakulu, n'abantu abalala nti, "Temubatya. Mujjukire Mukama, omukulu era ow'entiisa, mulwanirire baganda bammwe, ne batabani bammwe, ne bawala bammwe, ne bakyala bammwe n'amaka gammwe." **15** Awo abalabe baffe bwe baawulira nga tutegedde olukwe lwabwe, nga Katonda alemesezza enteekateeka yaabwe, ffenna ne tuddayo ku bbugwe, buli muntu ku mulimu gwe. **16** Okuva ku lunaku olwo, ekitundu ku basajja bange bazimbanga n'ekitundu ekirala nga bakutte amafumu, n'engabo, n'obusaale n'ebyokulwanyisa ebirala. Abakulembeze bonna ne bawagira abantu bonna aba Yuda abaali bazimba bbugwe. **17** Abeetikkanga, baasitulanga n'omukono gumu eby'okuzimbisa n'omulala ne gukwata ekyokulwanyisa, **18** na buli muzimbi yalina ekitala mu kiwato kye ng'akola. Naye omusajja eyafuwanga ekkondeere yambeeranga kumpi. **19** Ne ŋŋamba abakungu n'abakulu n'abantu abalala nti, "Omulimu munene ate mugazi, ate twesudde amabanga ku bbugwe, buli muntu ali wala ne munne. **20** Buli kifo gye munaawuliriranga eddoboozi ly'ekkondeere nga mujja okutudduukirira. Katonda waffe alitulwanirira." **21** Ne tweyongerayo n'omulimu, ekitundu ekimu ne kikwatanga amafumu obudde we bwakereranga okutuusa emmunyeenye lwe zaalabikanga. **22** Mu biro ebyo, ne nnyongera okutegeeza abantu nti, "Buli muntu n'oyo amubeera, basigalenga mu Yerusaalemi ekiro, bakuumenga ekiro, naye emisana babe nga bakola." **23** Tewaali n'omu ku ffe newaakubadde nze newaakubadde baganda bange newaakubadde abasajja bange wadde abakuumi, eyayambulangamu engoye; buli omu yalina ekyokulwanyisa kye, ne bwe yagendanga ku luzzi.

5 Awo ekibinja ky'abasajja ne bakazi baabwe ne bakaayana nnyo olwa baganda baabwe Abayudaaya. **2** Abamu ku bo ne boogera nti, "Ffe, ne batabani baffe ne bawala baffe tuli bangi nnyo, tulina okufuna eŋŋaano ey'okulya okutubeezaawo nga tuli balamu." **3** Abamu ne boogera nti, "Twasingawo ebibanja byaffe, n'ennimiro zaffe ez'emizabbibu n'amaka gaffe tuleme okufa enjala mu kyeya." **4** N'abalala ne boogera nti, "Twewola sente okusobola okusasula omusolo gwa kabaka ku bibanja byaffe ne ku nnimiro zaffe ez'emizabbibu. **5** Newaakubadde nga tuli omusaayi gumu ne baganda baffe, n'abaana baffe baana baabwe, kyatuleetera okuwaliriza batabani baffe ne bawala baffe okubawaayo mu buddu. Abamu ku bawala baffe twali twabawaayo dda mu busibe; kaakano tetusobola kununula bibanja byaffe ebyo kubanga abantu abalala baabitwala awamu n'ennimiro zaffe ez'emizabbibu." **6** Bwe nawulira okukaaba kwabwe n'ebigambo ebyo ne nsunguwala nnyo. **7** Ne mbirowoozaako, ne nnenya abakungu n'abafuzi. Ne mbagamba nti, "Muggya omusolo ku baganda bammwe ne mukola amagoba!" Kyennava mpita olukuŋŋaana olunene okugonjoola ensonga ezo, **8** ne mbagamba nti, "Twakola kye tusobola okununula baganda baffe Abayudaaya abaatundibwa mu bannamawanga, naye mmwe mutunda baganda bammwe, ffe ne tubagula okuva ku be mubaguzizza!" Ne basiriikirira, kubanga tebaalina kyakuddamu. **9** Ne nyongera okubagamba nti, "Kye mukola si kirungi. Tekibagwanidde okutambula nga mutya Katonda waffe, okwewala okuswala mu maaso g'abalabe baffe, bannamawanga? **10** Nze, baganda bange ne basajja bange, tuwola abantu ensimbi n'emmere ey'empeke, naye ekigambo ky'okuggya omusolo ku bantu nga kuliko amagoba kikome. **11** Mubaddize leero ebibanja byabwe, n'ennimiro zaabwe ez'emizabbibu, n'ez'emizeeyituuni, n'ennyumba zaabwe, ne ku misolo gye mu bawooza, mubaddize kimu kya kikumi ku nsimbi, ne ku mmere ey'empeke ne ku wayini omuggya ne ku mafuta." **12** Awo ne baddamu nti, "Tulibibaddiza, so tetuliddayo kubasaba kintu kyonna. Tunaakola nga bw'olagidde." Kyennava mpita bakabona ne ndayiza abakungu n'abakulembeze okukola ebyo bye baasuubiza. **13** Ne nkunkumula ne nsawo ez'ekyambalo kyange ne njogera nti, "Mukama Katonda akole bw'atyo ennyumba y'omuntu oyo, n'eby'obugagga bwe abimuggyeko, ataakole nga bw'asuubizza. Omuntu oyo akunkumulibwe bw'atyo aleme okusigaza ekintu!" Olukuŋŋaana lwonna ne baddamu nti, "Amiina, era Mukama yeebazibwe." Abantu ne bakola nga bwe baasuubiza. **14** Ate era okuva mu kiseera mwe nalondebwa okuba owessaza w'ensi ya Yuda, mu mwaka ogw'amakumi abiri ogw'obufuzi bwa Kabaka Alutagizerugizi okutuuka ku mwaka ogw'amakumi asatu mu ebiri, gy'emyaka ekkumi n'ebiri, nze newaakubadde baganda bange tetwalya ku mmere eyatugerekebwa, eyali eteekwa okuba ey'owessaza. **15** Naye abessaza abansooka baazitoowerezanga abantu, nga babawooza ekitundu kya kilo eya ffeeza, ne bagattako emmere ne wayini. Naye nze si bwe nakolanga, olw'okutya Katonda. **16** Ne mmalirira okukola omulimu ku bbugwe oyo, nze n'abasajja bange bonna ne twewaayo okukola ne tutadda mu kululunkanira ttaka. **17** Abantu kikumi mu ataano, Abayudaaya abaabulijjo n'abakulu, be baaliranga

awamu nange ku mmeeza, okwo nga kw'otadde n'abaava mu mawanga agaatuliraananga. **18** Buli lunaku ente emu, n'endiga ensava mukaaga n'enkoko nga tezibuzeeko bye byantegekerwanga, ne buli nnaku kkumi ne nfunanga wayini owa buli kika. Wakati mu ebyo byonna saasaba mmere eyali eteekwa okuweebwa owessaza, kubanga abantu baandizitoowereddwa nnyo. **19** Nzijukira Ayi Katonda wange, olw'ebyo byonna bye nkoledde abantu bano.

6 Awo Sanubalaati, ne Tobiya ne Gesemu Omuwalabu n'abalabe baffe abalala bwe baawulira nga nzimbye bbugwe era nga tewali mabanga gaasigalamu, newaakubadde nga twali tetunateekamu nzigi mu miryango, **2** Sanubalaati ne Gesemu ne bampeereza obubaka nti, "Jjangu tusisinkane mu kyalo ekimu eky'omu lusenyi lwa Ono." Naye ekigendererwa kyabwe kyali kundeetako kabi. **3** Kyennava mbatumira ababaka okubategeeza nti, "Nnina omulimu munene, siisobole kuserengeta gye muli. Lwaki ndeka omulimu ne nzija okubasisinkana?" **4** Ne baweereza obubaka bwe bumu emirundi ena, buli mulundi ne mbaddangamu mu ngeri y'emu. **5** Awo Sanubalaati n'antumira omuddu we omulundi ogwokutaano n'ebbaluwa etaali nsibe mu mukono gwe, **6** ng'erimu ebigambo bino nti, "Tuwulidde mu mawanga, era ne Gesemu akirinako obukakafu, nga ggwe n'Abayudaaya, mweteeseteese okujeema era kyemuvudde muzimba bbugwe, era n'olugambo luyitayita nga ggwe olina enteekateeka ey'okufuuka kabaka waabwe. **7** Kigambibwa nga walonda bannabbi mu Yerusaalemi okukulangiririra nti, 'Mu Yuda mulimu kabaka.' Noolwekyo obubaka obwo nga tebunatwalibwa eri kabaka, jjangu tukkiriziganye ku nsonga eyo." **8** Ne muweereza obubaka nga ŋŋamba nti, "Tewabanga kigambo bwe kityo ku byoyogedde; ogunja bigunje okuva mu mutima gwo." **9** Bonna baali bagezaako okututiisatiisa, nga balowooza nti, "Emikono gyabwe girinafuwa omulimu ne gulema okuggwa." Naye ne nsaba nti, "Ayi Katonda, nyweza emikono gyaffe." **10** Olunaku olumu ne ŋŋenda mu nnyumba ya Semaaya mutabani wa Deraaya, muzzukulu wa Meketaberi; yali yeesibidde mu nnyumba, n'aŋŋamba nti, "Tusisinkane mu nnyumba ya Katonda, mu yeekaalu munda, tuggalewo enzigi za yeekaalu, kubanga bajja okukutta, ekiro kino bajja kukutta." **11** Naye ne nziramu nti, "Omusajja nga nze nnyinza okudduka? Kiki ekitwala omusajja afaanana nga nze mu yeekaalu okuwonya obulamu bwange? Sijja kugenda yo." **12** Ne nkizuula nga Katonda yali tamutumye, naye yali antegeeza ebigambo ebyo kubanga Tobiya ne Sanubalaati baamugulirira. **13** Bamugulirira okuntiisatiisa n'okunkozesa ekyo nnyonoone, balyoke boonoone erinnya lyange nga banjogerako ebigambo ebya swakaba. **14** Ayi Katonda wange ojjukire Tobiya ne Sanubalaati olw'ebikolwa ebyo, era ojjukire ne Nowadiya nnabbi omukazi ne bannabbi abalala abaagezaako okuntiisatiisa. **15** Bbugwe n'aggwa okukola ku lunaku olw'amakumi abiri mu etaano mu mwezi ogwa Eruli, mu nnaku amakumi ataano mu bbiri. **16** Abalabe baffe bonna bwe baakiwulira, amawanga gonna agaali gatwetoolodde ne bamulaba, ne batya era ne baggwaamu omwoyo, kubanga baalaba ng'omulimu gwakolebwa olw'okubeerwa kwa Katonda waffe. **17** Ate era mu biro ebyo abakungu ba Yuda baaweerezanga ebbaluwa eri Tobiya. Tobiya n'aziddangamu. **18** Bangi ku bo mu Yuda abaamulayirira, kubanga yali mukoddomi wa Sekaniya mutabani wa Ala, ate nga ne mutabani we Yekokanani yali awasizza muwala wa Mesullamu mutabani wa Berekiya. **19** Baamuwaanawaananga mu maaso gange, n'oluvannyuma ne bamutegeeza bye nayogeranga. Tobiya n'aweerezanga ebbaluwa okuntiisatiisa.

7 Bbugwe bwe yaggwa okuzimba nga n'enzigi ziwangiddwamu, abakuumi ba wankaaki, n'abayimbi, n'Abaleevi nga bamaze okulondebwa, **2** ne ndyoka nonda muganda wange Kanani awamu ne Kananiya omuduumizi w'ekigo okuvunaanyizibwanga Yerusaalemi, kubanga Kananiya yali yeesigika, ate ng'atya Katonda okusinga abantu abalala bangi. **3** Ne mbagamba nti, "Emiryango gya Yerusaalemi tegiteekwa kuggulwawo okutuusa ng'omusana tegunnakaalama nnyo. Abakuumi nga bakyali ku miryango, muggaleewo muginywereze ddala. Mu batuuze ba Yerusaalemi, mulondemu abanaakuumanga, abamu ku bo bakuumenga mu mpalo n'abalala bakuumenga ebifo ebiriraanye ennyumba zaabwe." **4** Ekibuga kyali kinene era nga kigazi naye abantu abaakibeerangamu nga batono, nga n'ennyumba tezinnaddaabirizibwa. **5** Awo Katonda wange nannumiriza, okuyita abakungu n'abakulembeze, n'abantu abaabulijjo okujja okwewandiisa ng'ennyiriri zaabwe bwe zaali. Ne ndaba ekitabo ekyalimu ennyiriri zaabo abaasooka okudda, ne nsangamu amannya gano: **6** Bano be bantu ab'omu ssaza abaava mu buwaŋŋanguse abaali banyagiddwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni; ne baddayo e Yerusaalemi ne Yuda, buli muntu mu kibuga ky'ewaabwe. **7** Bajja ne Zerubbaberi, ne Yesuwa, ne Nekkemiya, ne Azaliya, ne Laamiya, ne Nakamani, ne Moluddekaayi, ne Birusani, ne Misuperesi, ne Biguvaayi, ne Nekumu ne Baana. Gano ge mannya g'Abasajja ba Isirayiri: **8** bazzukulu ba Palosi baali enkumi bbiri mu kikumi mu nsavu mu babiri, **9** bazzukulu ba Sefatiya baali bisatu mu nsavu mu babiri, **10** bazzukulu ba Ala baali lukaaga mu ataano mu babiri, **11** bazzukulu ba Pakasumowaabu abaali ab'olunnyiriri lwa Yesuwa ne Yowaabu baali enkumi bbiri mu lunaana mu kumi na munaana, **12** bazzukulu ba Eramu baali lukumi mu bibiri mu ataano mu bana, **13** bazzukulu ba Zattu baali lunaana mu ana mu bataano, **14** bazzukulu ba Zakkayi baali lusanvu mu nkaaga, **15** bazzukulu ba Binnuyi baali lukaaga mu ana mu munaana, **16** bazzukulu ba Bebayi baali lukaaga mu abiri mu munaana, **17** bazzukulu ba Azugaadi baali enkumi bbiri mu bisatu mu abiri mu babiri, **18** bazzukulu ba Adonikamu baali lukaaga mu nkaaga mu musanvu, **19** bazzukulu ba Biguvaayi baali enkumi bbiri mu nkaaga mu musanvu, **20** bazzukulu ba Adini baali lukaaga mu ataano mu bataano, **21** bazzukulu ba Ateri ow'olunnyiriri lwa Keezeekiya baali kyenda mu munaana, **22** bazzukulu ba Kasumu baali bisatu mu abiri mu munaana, **23** bazzukulu ba Bezayi baali bisatu mu abiri mu bana,

24 bazzukulu ba Kalifu baali kikumi mu kumi na babiri, **25** bazzukulu ba Gibyoni baali kyenda mu bataano. **26** Abaava e Besirekemu n'e Netofa baali kikumi mu kinaana mu munaana, **27** ab'e Anasosi baali kikumi mu abiri mu munaana, **28** ab'e Besuwazumavesi baali amakumi ana mu babiri, **29** ab'e Kiriyasuyalimu, n'e Kefira n'e Beerosi baali lusanvu mu ana mu basatu, **30** ab'e Laama n'e Geba lukaaga mu abiri mu omu, **31** ab'e Mikumasi kikumi mu abiri mu babiri, **32** ab'e Beseri n'e Ayi baali kikumi mu abiri mu basatu, **33** ab'e Nebo ekyokubiri baali amakumi ataano mu babiri, **34** ab'e Eramu ekyokubiri baali lukumi mu bibiri mu ataano mu bana, **35** ab'e Kalimu baali bisatu mu abiri, **36** ab'e Yeriko baali bisatu mu ana mu bataano, **37** ab'e Loodi, n'e Kadidi ne Ono baali lusanvu mu abiri mu omu, **38** n'ab'e Sena baali enkumi ssatu mu lwenda mu asatu. **39** Bano be bakabona: bazzukulu ba Yedaya ow'olunnyiriri lwa Yesuwa baali lwenda mu nsavu mu basatu, **40** bazzukulu ba Immeri baali lukumi mu amakumi ataano mu babiri, **41** bazzukulu ba Pasukuli baali lukumi mu bibiri mu ana mu musanvu, **42** ne bazzukulu ba Kalimu baali lukumi mu kumi na musanvu. **43** Ne bano be Baleevi: bazzukulu ba Yesuwa ow'olunnyiriri lwa Kadumyeri mu nda ya Kodeva baali nsavu mu bana. **44** Abayimbi: bazzukulu ba Asafu baali kikumi mu amakumi ana mu munaana. **45** Abaakuumanga wankaaki baali: bazzukulu ba Sallumu, bazzukulu ba Ateri, bazzukulu ba Talumoni, bazzukulu ba Akkubu, bazzukulu ba Katita, ne bazzukulu ba Sobayi nga bali kikumi mu amakumi asatu mu munaana. **46** Abaaweerezanga mu yeekaalu be bano: bazzukulu ba Zika, bazzukulu ba Kasufa, bazzukulu ba Tabbawoosi, **47** bazzukulu ba Keriso, bazzukulu ba Siya, bazzukulu ba Padoni, **48** bazzukulu ba Lebana, bazzukulu ba Kagaba, bazzukulu ba Samulaayi, **49** bazzukulu ba Kanani, bazzukulu ba Gidderi, bazzukulu ba Gakali, **50** bazzukulu ba Leyaya, bazzukulu ba Lezini, bazzukulu ba Nekoda, **51** bazzukulu ba Gazzamu, bazzukulu ba Uzza, bazzukulu ba Paseya, **52** bazzukulu ba Besayi, bazzukulu ba Meyunimu, bazzukulu ba Nefisimu, **53** bazzukulu ba Bakubuki, bazzukulu ba Kakufa, bazzukulu ba Kalukuli, **54** bazzukulu ba Bazulusi, bazzukulu ba Mekida, bazzukulu ba Kalusa, **55** bazzukulu ba Balukosi, bazzukulu ba Sisera, bazzukulu ba Tema, **56** bazzukulu ba Neziya, ne bazzukulu ba Katifa. **57** Bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani be bano: bazzukulu ba Sotayi, bazzukulu ba Soferesi, bazzukulu ba Perida, **58** bazzukulu ba Yaala, bazzukulu ba Dalukoni, bazzukulu ba Gidderi, **59** bazzukulu ba Sefatiya, bazzukulu ba Kattiri, bazzukulu ba Pokeresukazzebayimu, ne bazzukulu ba Amoni. **60** Omuwendo ogw'abaaweerezanga mu yeekaalu ne bazzukulu b'abaweereza ba Sulemaani bonna awamu, gwali bisatu mu kyenda mu babiri. **61** Bano wammanga be baava mu bibuga eby'e Temmeera, n'e Terukalusa, n'e Kerubu, n'e Yaddoni, n'e Immeri, naye tebaalina bukakafu bulaga lulyo lwabwe newaakubadde ensibuko gye baava, nti Bayisirayiri: **62** bazzukulu ba Deraya, bazzukulu ba Tobiya, ne bazzukulu ba Nekoda baali lukaaga mu amakumi ana mu babiri. **63** Ne ku bakabona kwaliko bazzukulu ba Kobaya, bazzukulu ba Kakkozi, ne bazzukulu ba Baluzirayi, eyawasa muwala wa Baluzirayi Omugireyaadi, era n'atuumibwa erinnya eryo. **64** Abo waggulu ne banoonya amannya gaabwe mu biwandiiko naye nga tegaliimu, kyebaava baziyizibwa okubeera bakabona nga bayitibwa abatali balongoofu. **65** Era owessaza n'abagaana okulya ku bintu ebitukuvu, okutuusa nga kabona alina Ulimu ne Sumimu azze. **66** Ekibiina kyonna awamu kyali emitwalo ena mu enkumi bbiri mu bisatu mu nkaaga, **67** obutassaako baweereza baabwe abasajja n'abaweereza baabwe abakazi abaali akasanvu mu bisatu mu asatu mu musanvu; ate nga baalina n'abayimbi abasajja n'abakazi bibiri mu ana mu bataano. **68** Baalina embalaasi lusanvu mu asatu mu mukaaga, ennyumbu ebikumi bibiri mu ana mu ttaano, **69** n'eŋŋamira ebikumi bina mu asatu mu ttaano, n'endogoyi kakaaga mu lusanvu mu abiri. **70** Abamu ku bakulu b'obusolya baawaayo ensimbi okukola omulimu. Gavana n'awaayo, kilo munaana n'ekitundu eza zaabu, n'ebbensani amakumi ataano, n'ebyambalo bya bakabona ebikumi bitaano mu asatu mu ggwanika. **71** Abamu ku bakulu b'obusolya ne baawaayo kilo kikumi mu nsanvu eza zaabu, ne ttani emu n'obutundu bubiri obwa ffeeza mu ggwanika, olw'omulimu ogwali gukolebwa. **72** Omuwendo gwonna awamu ogwawebwayo abantu abalala gwali kilo kikumi mu nsanvu eza zaabu, ne ttani emu n'akatundu kamu aka ffeeza, n'ebyambalo bya bakabona nkaaga mu musanvu. **73** Awo bakabona, n'Abaleevi, n'abaakuumanga wankaaki, n'abayimbi, n'abamu ku bantu, abaaweerezanga mu yeekaalu, ne Isirayiri yenna, ne batereera mu bibuga byabwe. Awo mu mwezi ogw'omusanvu,

8 abantu bonna nga bassa kimu ne bakuŋŋaanira mu kifo ekigazi ekyali mu maaso g'Omulyango gw'Amazzi. Ne bagamba Ezera omuwandiisi, okuleeta Ekitabo ky'Amateeka ga Musa, Mukama ge yalagira Isirayiri. **2** Ku lunaku olw'olubereberye olw'omwezi ogw'omusanvu, Ezera kabona n'aleeta Ekitabo ky'Amateeka mu maaso g'ekibiina ekyalimu abasajja n'abakazi n'abalala abaali basobola okutegeera. **3** N'akisomera mu kifo ekigazi mu maaso g'Omulyango gw'Amazzi mu ddoboozi ery'omwanguka, okuva ku makya okutuusa essaawa mukaaga ez'omu tuntu, mu maaso g'abasajja n'abakazi n'abalala abasobola okutegeera. Abantu bonna ne batega amatu okuwulira ebyava mu Kitabo ky'Amateeka. **4** Ezera omuwandiisi n'ayimirira ku kituuti eky'embaawo kye baazimbira omukolo ogwo. Mattisiya, ne Sema, ne Anaya, ne Uliya, ne Kirukiya ne Maaseya be baamuliraana ku mukono gwe ogwa ddyo, ate Pedaya, ne Misayeri, ne Malukiya, ne Kasimu, ne Kasubaddana, ne Zekkaliya ne Mesullamu be baamuliraana ku mukono gwe ogwa kkono. **5** Awo Ezera n'abikkula ekitabo, abantu bonna nga bamutunuulidde kubanga ekifo we yali ayimiridde kyali waggulu w'abantu bonna, era bwe yali ng'ayanjuluza ekitabo, abantu bonna ne bayimirira. **6** Ezera ne yeebaza Mukama Katonda omukulu; abantu bonna ne bayimusa emikono gyabwe ne baddamu nti, "Amiina! Amiina!" Ne bavuunama amaaso gaabwe ku ttaka ne basinza Mukama. **7** Yesuwa, ne Baani, ne Serebiya, ne Yamini, ne Akkubu, ne Sabbesayi, ne Kodiya, ne

Masseya, ne Kerita, ne Azaliya, ne Yozabadi, ne Kanani ne Peraya, Abaleevi ne bannyonnyola abantu Amateeka, abantu nga bayimiridde mu bifo byabwe. **8** Ne basoma mu Kitabo ky'Amateeka ga Katonda, nga bataputa, era nga bannyonnyola amakulu, abantu bategeere ebyasomebwa. **9** Naye Nekkemiya owessaza, ne Ezera kabona era omuwandiisi, n'Abaleevi abaali bayigiriza abantu, ne bagamba abantu bonna nti, "Olunaku lwa leero lutukuvu eri Mukama Katonda wammwe; temunakuwala so temukaaba." **10** Nekkemiya n'abagamba nti, "Mugende mulye ebyassava, munywe n'ebiwoomerera, muweerezeeko n'abo abatalina kye bateeseteese. Leero lunaku lutukuvu eri Mukama, temunakuwala, kubanga essanyu eriva eri Mukama ge maanyi gammwe." **11** Awo Abaleevi ne bakkakkanya abantu bonna, nga boogera nti, "Mubeere bakkakkamu kubanga leero lunaku lutukuvu. Temunakuwala." **12** Oluvannyuma abantu bonna ne beddirayo ewaabwe ne balya ne banywa ne baweerezaako ne bannaabwe abatalina kyakulya, era ne basanyuka nnyo, kubanga baategeera amakulu g'ebigambo ebyabategeezebwa. **13** Ku lunaku olwokubiri olw'omwezi ogwo, abakulu b'ennyumba awamu ne bakabona n'Abaleevi, ne bakuŋŋaanira eri Ezera omuwandiisi okusoma n'okutegeera ebigambo by'Amateeka. **14** Ne basanga mu byawandiikibwa mu Mateeka, Mukama ge yalagira Musa, nga Abayisirayiri baali bateekwa okusulanga mu weema mu biseera eby'embaga ey'omwezi ogw'omusanvu, **15** era nga kibagwanidde okubunyisa amawulire ago n'okulangirira mu bibuga byabwe byonna ne mu Yerusaalemi, nga boogera nti, "Mugende mu nsozi mukuŋŋaanye amatabi ag'emizeeyituuni n'ago ag'emizeeyituuni egy'omu nsiko, n'ag'emikadasi, n'ag'enkindu, n'ag'emiti emirala egirina ebikoola ebingi okuzimba weema nga bwe kyawandiikibwa." **16** Awo abantu ne bagenda ne bagaleeta ne beezimbira weema, abamu ku busolya bwabwe, ne mu mpya zaabwe, ne mu luggya lw'ennyumba ya Katonda, ne mu kibangirizi okuliraana Omulyango gw'Amazzi, ne mu kibangirizi okuliraana Omulyango gwa Efulayimu. **17** Awo ekibiina kyonna ekyakomawo okuva mu buwaŋŋanguse, ne beezimbira weema ne babeera omwo; kubanga okuva mu biro bya Yesuwa mutabani wa Nuuni okutuusa ku lunaku olwo, Abayisirayiri baali tebakwatanga kiseera ekyo bwe batyo. Ne basanyuka nnyo nnyini. **18** Buli lunaku, Ezera n'asomanga mu Kitabo ky'Amateeka ga Katonda okuva ku lunaku olwasooka okutuusa ku lunaku olwasembayo. Ne bakwata embaga okumala ennaku musanvu, ne ku lunaku olw'omunaana, ne bakola olukuŋŋaana, ng'ekiragiro bwe kiri.

9 Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi gwe gumu, Abayisirayiri ne bakuŋŋaana ne basiiba, nga bambadde ebibukutu era nga beesiize enfuufu ku mitwe gyabwe. **2** Ab'ezzadde lya Isirayiri beeyawula ku bannamawanga bonna, ne bayimirira mu bifo byabwe ne baatula ebibi byabwe n'obutali butuukirivu bwa bajjajjaabwe. **3** Ne bayimirira we baali ne basoma mu Kitabo ky'Amateeka ga Mukama Katonda waabwe, okumala essaawa ssatu, n'oluvannyuma ne baatula era ne basinza Mukama Katonda waabwe okumala essaawa endala nga ssatu. **4** Bano be Baleevi abaali bayimiridde ku madaala: Yesuwa, ne Baani, ne Kadumyeri, ne Sebaniya, ne Bunni, ne Serebiya, ne Baani ne Kenani, abaakoowoolanga Mukama Katonda waabwe mu ddoboozi ery'omwanguka. **5** Awo Abaleevi, Yesuwa, ne Kadumyeri, ne Baani, ne Kasabuneya, ne Serebiya, ne Kodiya, ne Sebaniya ne Pesakiya ne boogera nti, "Muyimirire, mwebaze Mukama Katonda wammwe ow'emirembe n'emirembe." "Erinnya lyo ligulumizibwe, litiibwe era ligulumizibwe okukira okusinza kwonna n'okutendereza kwonna. **6** Ggwe wekka, ggwe Mukama, era ggwe wakola eggulu, n'eggulu erya waggulu, n'eggye lyalyo lyonna, n'ensi n'ebigirimu byonna, n'ennyanja n'ebigirimu byonna. Buli kintu gw'okiwa obulamu, era n'eggye ery'omu ggulu likusinza. **7** "Ggwe Mukama Katonda, eyalonda Ibulaamu n'omuggya mu Uli eky'Abakaludaaya n'omutuuma Ibulayimu. **8** Walaba omutima gwe nga mwesigwa gy'oli, n'okola naye endagaano, okuwa bazzukulu be ensi ey'Abakanani, n'Abakiiti, n'Abamoli, n'Abaperezi, n'Abayebusi, n'Abagirugaasi; era otuukiriza ekyo kye wasuubiza kubanga oli mutuukirivu. **9** "Walaba okubonaabona kwa bajjajjaffe mu Misiri, n'owulira okukaaba kwabwe ku lubalama lw'Ennyanja Emyufu. **10** Waweereza obubonero obwewuunyisa n'ebyamagero eri Falaawo, n'eri abakungu be, n'eri abantu be bonna ab'ensi ye, kubanga wamanya engeri Abayisirayiri gye baajoogebwamu. Weekolera erinnya eryayatiikirira, n'okutuusa leero. **11** Wayawula mu mazzi g'ennyanja n'ogalaza ebbali n'ebbali mu maaso gaabwe, ne bayita wakati mu y'oku lukalu, naye abaali babagoberera wabazaaya mu buziba, ng'ejjinja bwe likasukibwa mu mazzi ag'amaanyi. **12** Emisana wakulemberanga abantu bo n'empagi ey'ekire, era n'ekiro wabakulemberanga n'empagi ey'omuliro okubamulisiza ekkubo lye baali bateekwa okukwata. **13** "Wava mu ggulu, n'okka ku Lusozi Sinaayi n'oyogera gye bali. Wabawa ebiragiro eby'obwenkanya, n'amateeka ag'amazima, byonna nga birungi. **14** Wabamanyisa Ssabbiiti yo entukuvu, era n'obawa ebiragiro n'amateeka ng'oyita mu muddu wo Musa. **15** Bwe baalumwa enjala wabawa emmere okuva mu ggulu, ne bwe baalumwa ennyonta n'obawa amazzi okuva mu lwazi; n'obagamba bagende balye ensi gye wabalayiririra. **16** "Naye bo bajjajjaffe ne beekulumbaza ne bakakanyaza ensingo zaabwe ne batagondera biragiro byo. **17** Baagaana okukuwuliriza, ne batassaayo mwoyo okujjukira ebyamagero bye wakolera mu bo. Baakakanyaza ensingo zaabwe, era mu bujeemu bwabwe ne balonda omukulembeze okuddayo mu buddu bwabwe. Naye ggwe Katonda asonyiwa, ow'ekisa era ajjudde okusaasira, alwawo okusunguwala era ajjudde okwagala, tewabaleka. **18** Ne bwe beebumbira ennyana ensanuuse ne boogera nti, 'Ono ye katonda wammwe eyabaggya mu Misiri,' ne bakola n'ebitasaana bingi, mu kusaasira kwo okungi tewabaleka mu ddungu. **19** "Emisana, empagi ey'ekire teyalekerawo kubaluŋŋamya mu kkubo lyabwe, newaakubadde ekiro, empagi ey'omuliro nayo teyalekerawo kubaakira mu kkubo lye baali bateekwa okukwata. **20** Wabawa Omwoyo

omulungi okubayigiriza, so tewabammanga manu okulya, era wabawanga n'amazzi okumalawo ennyonta yaabwe. **21** Wabalabirira okumala emyaka amakumi ana mu ddungu, ne batabulwa kintu, so n'engoye zaabwe tezaayulika newaakubadde ebigere byabwe okuzimba. **22** "Wabawa obwakabaka n'amawanga, n'obawa na buli nsonda ey'ebyalo. Baalya ensi ya Sikoni kabaka w'e Kesuboni, n'ensi ya Ogi kabaka w'e Basani. **23** Wayaza abazzukulu baabwe ne baba bangi ng'emmunyeenye ez'omu ggulu, n'obaleeta mu nsi gye wagamba bajjajjaabwe okuyingira bagirye. **24** Bazzukulu baabwe baayingira ne balya ensi, ne bawangula Abakanani abaabeeranga mu nsi, n'obawaayo mu mikono gyabwe wamu ne bakabaka baabwe, n'abantu b'ensi zaabwe ne babakola nga bwe baagala. **25** Baawamba ebibuga ebyaliko bbugwe n'ensi enjimu, ne batwala amayumba agaali gajudde ebintu ebirungi ebya buli ngeri, enzizi ezasimibwa edda, n'ennimiro ez'emizabbibu, n'ennimiro ez'emizeeyituuni, n'emiti egy'ebibala mingi nnyo. Baalya ne bakkuta era ne banyirira, n'okubasanyusa n'obasanyusanga olw'obulungi bwo. **26** "Naye tebaakugondera, baakujeemera ne batagoberera mateeka go. Batta bannabbi bo, abaababuuliriranga okudda gy'oli; baakola ebitasaana. **27** Kyewava obawaayo eri abalabe baabwe ne bababonyaabonya. Naye nga babonaabona bwe batyo, ne bakukaabirira, n'obawulira okuva mu ggulu, n'olw'okusaasira kwo okungi ennyo n'obaweereza abaabanunula era abaabalokola okuva mu mukono gw'abalabe baabwe. **28** "Naye bwe baafunanga emirembe, baddangamu okukola ebibi mu maaso go. Kyewava obawaayo mu mukono gw'abalabe baabwe, babafuge. Bwe baakukaabiriranga nate, ng'obawulira okuva mu ggulu, n'obalokolanga emirundi mingi ng'okusaasira kwo bwe kuli. **29** "Wabalabula okuddamu okugoberera amateeka go, naye ne baba b'amalala, ne batagondera biragiro byo. Baajeemera ebiragiro, ebireetera omuntu obulamu bw'aba ng'abigondedde. Baakunyooma ne bakuvaako, ne bakakanyaza ensingo zaabwe, ne bagaana okuwulira. **30** Wabagumiikiriza okumala emyaka mingi, Omwoyo wo n'abayigirizanga ng'ayita mu bannabbi bo, naye ne batassaayo mwoyo, kyewava obawaayo mu mukono gw'abamawanga agabaliraanye. **31** Naye olw'okusaasira kwo okungi, tewabaviirako ddala so tewabaleka, kubanga oli Katonda ow'ekisa era ajjudde okusaasira. **32** "Kale nno, Ayi Katonda waffe, omukulu ow'ekitiibwa, Katonda ow'entiisa, akuuma endagaano ye ey'okwagala, toganya bizibu bino byonna kututuukako: ebizibu ebyatuuka ne ku bakabaka baffe, ne ku bakulembeze baffe, ne ku bakabona baffe, ne ku bannabbi baffe, ne ku bajjajjaffe, ne ku bantu bo bonna okuva mu biro ebya bakabaka b'e Bwasuli n'okutuusa leero. **33** Mu byonna ebitutuukako, wali wa bwenkanya, era omwesigwa naye ffe nga tukola bibi byereere. **34** Bakabaka baffe, n'abakulembeze baffe, ne bakabona baffe, ne bajjajjaffe, tebaagobereranga mateeka go, nga tebassaayo mwoyo ku biragiro byo newaakubadde nga wabalabulanga. **35** Ne bwe baali mu bwakabaka bwabwe, nga basanyuka nnyo, mu nsi engazi era enjimu, tebaakuweerezanga newaakubadde okukyuka okuleka amakubo gaabwe amabi. **36** "Laba, tuli baddu leero, abaddu mu nsi gye wawa bajjajjaffe okulya ebibala byamu n'ebirungi ebirala by'ereeta. **37** Olw'ebibi byaffe, ebikungulwa eby'ensi eyo ebingi bitwalibwa bakabaka be wassaawo okutufuga. Batufuga n'ente zaffe nga bwe baagala, era tuli mu nnaku nnyingi nnyo." **38** "Olw'ebyo byonna, tukola naawe endagaano ey'enkalakkalira, ne tugiteeka mu buwandiike; abakulembeze baffe, n'Abaleevi baffe, ne bakabona baffe ne bagissaako omukono n'envumbo zaabwe."

10 Abassaako emikono be bano: Nekkemiya owessaza, mutabani wa Kakaliya. Ne Zeddekiya, **2** ne Seraya, ne Azaliya, ne Yeremiya, **3** ne Pasukuli, ne Amaliya, ne Malukiya, **4** ne Kattusi, ne Sebaniya, ne Malluki, **5** ne Kalimu, ne Meremoosi, ne Obadiya, **6** ne Danyeri, ne Ginnesoni, ne Baluki, **7** ne Messulamu, ne Abiya, ne Miyamini, **8** ne Maaziya, ne Birugayi ne Semaaya. Abo be baali bakabona. **9** Abaleevi be bano: Yesuwa mutabani wa Azaniya, ne Binnuyi batabani ba Kenadaadi ne Kadimiyeeri **10** n'abaabayambangako be ba Sebaniya, ne Kodiya, ne Kerita, ne Peraya, ne Kanani, **11** ne Mikka, ne Lekobu, ne Kasabiya, **12** ne Zakkuli, ne Serebiya, ne Sebaniya, **13** ne Kodiya, ne Baani ne Beninu. **14** Abakulembeze b'abantu baali: Palosi, ne Pakasumowaabu, ne Eramu, ne Zattu, ne Baani, **15** ne Bunni, ne Azugaadi, ne Bebayi, **16** ne Adoniya, ne Biguvaayi, ne Adini, **17** ne Ateri, ne Keezeekiya, ne Azzuli, **18** ne Kodiya, ne Kasumu, ne Bezayi, **19** ne Kalifu, ne Anasosi, ne Nebayi, **20** ne Magupiyasi, ne Mesullamu, ne Keziri, **21** ne Mesezaberi, ne Zadooki, ne Yadduwa, **22** ne Peratiya, ne Kanani, ne Anaya, **23** ne Koseya, ne Kananiya, ne Kassubu, **24** ne Kallokesi, ne Piruka, ne Sobeki, **25** ne Lekumu, ne Kasabuna, ne Maaseya, **26** ne Akiya, ne Kanani, ne Anani, **27** ne Malluki, ne Kallimu ne Baana. **28** "Abantu abalala bakabona, n'Abaleevi, n'abaakuumanga wankaaki, n'abayimbi, n'abaweereza b'omu yeekaalu, n'abo bonna abeeyawula ku mawanga agaali gabaliraanye olw'Amateeka ga Katonda, awamu ne bakyala baabwe, ne batabani baabwe bonna ne bawala baabwe bonna; bonna abamanyi era abategeera **29** beegatte ku baganda baabwe abakungu balayire okugobereranga Amateeka ga Katonda agaabaweebwa Musa omuddu wa Katonda, n'okugonderanga, amateeka gonna, n'ebiragiro, byonna ebya Mukama Katonda waffe. **30** "Tusuubiza obutafumbiza bawala baffe mu bantu abatwetoolodde, newaakubadde okukkiriza batabani baffe okuwasa bawala baabwe. **31** "Abantu abamawanga agatwetoolodde, bwe banaaleetanga ebyamaguzi oba ebyokulya okubitunda ku lunaku olwa ssabbiiti, tetuubibagulengako ku Ssabbiiti newaakubadde ku lunaku olwatukuzibwa olulala lwonna. Buli mwaka ogw'omusanvu tetuulimenga ttaka lyaffe, era tunaasonyiwanga be tubanja bonna. **32** "Tunaatwalanga obuvunaanyizibwa okuwangayo eri Katonda waffe kimu kya kusatu ekya sekeri buli mwaka olw'obuweereza mu nnyumba ya Katonda waffe: **33** olw'emigaati egy'okulaga; olw'ekiweebwayo eky'obutta ekya buli kiseera, n'olw'ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli kiseera, n'olw'ebiweebwayo ebya Ssabbiiti, n'eby'embaga y'omwezi

ogwakaboneka, n'embaga ezaateekebwawo n'olw'ebintu ebyatukuzibwa; n'olw'ebiweebwayo olw'ekibi okutangiririra Isirayiri; n'olw'emirimu gyonna egy'omu nnyumba ya Katonda waffe. **34** "Ffe bakabona, n'Abaleevi, n'abantu twekubidde obululu okumanya ebiseera ennyumba zaffe mwe zinaaleeteranga enku mu nnyumba ya Katonda waffe, okwakanga mu kyoto kya Mukama Katonda waffe nga kyaka buli mwaka, nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka. **35** "Ate era tutwala obuvunaanyizibwa okulaba nga buli mwaka tuleeta mu nnyumba ya Mukama ebibala ebisooka ku bisimbe byaffe ne ku buli muti ogubala ebibala. **36** "Era nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka, tunaaletanga abaana aboobulenzi ababereberye, n'ennyana ennume ezisooka ez'ente zaffe, n'ennyana z'amagana gaffe, n'ez'ebisibo byaffe, eri bakabona abaweererereza mu nnyumba ya Katonda waffe. **37** "Tunaaleetanga mu mawanika g'ennyumba ya Katonda waffe, eri bakabona, ekitole ekibereberye ku mmere gye tunaabanga tugoyezza, ne ku biweebwayo byaffe, ne ku bibala ebya buli muti gwaffe ebiriibwa, ne ku wayini waffe, ne ku mafuta. Ate era tunaaleeteranga Abaleevi ekimu eky'ekkumi ku bimera byaffe, kubanga Abaleevi be bakuŋŋaanya ebitundu eby'ekkumi mu byalo byaffe byonna gye tulimira. **38** Kabona, ow'omu lulyo lwa Alooni, yanaawerekeranga abaleevi, bwe banaabanga bagenze okukima ebitundu eby'ekkumi, era Abaleevi banaaleetanga kimu kya kkumi ku bitundu eby'ekkumi mu nnyumba ya Katonda waffe, mu bisenge, mu mawanika. **39** Abantu ba Isirayiri okwo nga kw'otadde n'Abaleevi, banaaleetanga ebirabo byabwe eby'emmere ey'empeke, ne wayini omuggya, n'omuzigo mu mawanika, ebintu eby'omu kifo ekitukuvu gye biterekebwa, era bakabona abaweereza, n'abakuuma wankaaki n'abayimbi gye babeera. "Tetuulagajjalirenga nnyumba ya Katonda waffe."

11 Abakulembeze b'abantu ne babeeranga mu Yerusaalemi, abantu abalala ne bakuba akalulu okulonda omuntu omu ku buli bantu kkumi okugenda okubeera mu Yerusaalemi, ekibuga ekitukuvu; omwenda bo ne basigala mu byalo byabwe. **2** Abantu ne beebaza abo bonna abeewaayo okubeera mu Yerusaalemi. **3** Bano be bakungu b'amasaza abaasenga mu Yerusaalemi: Abayisirayiri abamu, nga mwe muli bakabona n'Abaleevi, n'abaweereza ab'omu yeekaalu, ne bazzukulu ba baddu ba Sulemaani; buli omu yabeeranga ku ttaka lye mu kibanja kye. **4** Mu Yerusaalemi mwabeerangamu abamu ku bazzukulu ba Yuda, n'abamu ku bantu abaava mu Benyamini. Bazzukulu ba Yuda abaasenga eyo be bano: Ataya mutabani wa Uzziya, muzzukulu wa Zekkaliya, muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa Sefatiya, muzzukulu wa Makalaleri, ow'omu lulyo lwa Pereezi; **5** ne Maaseya mutabani wa Baluki, muzzukulu wa Kolukoze, muzzukulu wa Kazaya, muzzukulu wa Adaya, muzzukulu wa Yoyalibu, muzzukulu wa Zekkaliya, ow'omu lulyo lwa Siiro. **6** Bazzukulu ba Pereezi abaasenga mu Yerusaalemi baawerera ddala abasajja ebikumi bina mu nkaaga mu munaana, abaali abalwanyi abazira. **7** Bazzukulu ba Benyamini abaasenga eyo be bano: Sallu mutabani wa Mesullamu, muzzukulu wa Yowedi, muzzukulu wa Pedaya, muzzukulu wa Kolaya, muzzukulu wa Maaseya, muzzukulu wa Isiyeri, muzzukulu wa Yesaya; **8** n'abagoberezi be Gabbayi ne Sallayi, bonna ne bawera abasajja lwenda mu abiri mu munaana. **9** Yoweeri mutabani wa Zikuli ye yali omulabirizi waabwe, ne Yuda mutabani wa Kassenuwa nga ye mukulu w'Ekitundu Ekyokubiri eky'ekibuga. **10** Bakabona baali: Yedaya mutabani wa Yoyalibu, ne Yakini, **11** ne Seraya mutabani wa Kirukiya, muzzukulu wa Mesullamu, muzzukulu wa Zadooki, muzzukulu wa Merayoosi, muzzukulu wa Akitubu, alabirira ennyumba ya Katonda, **12** ne baganda baabwe abaakolanga emirimu mu yeekaalu, be basajja lunaana mu abiri mu babiri; Adaya mutabani wa Yerokamu, muzzukulu wa Peraliya, muzzukulu wa Amuzi, muzzukulu wa Zekkaliya, muzzukulu wa Pasukuli, muzzukulu wa Malukiya, **13** ne baganda be, abaali abakulu b'ennyumba; abasajja ebikumi bibiri mu ana mu babiri; Amasusaayi mutabani wa Azaleri, muzzukulu wa Azayi, muzzukulu wa Mesiremoosi, muzzukulu wa Immeri, **14** ne baganda be, abaali abalwanyi abazira; abasajja kikumi mu abiri mu munaana. Omukulu waabwe ye yali Zabudyeri mutabani wa Kaggedolimu. **15** Abaleevi baali: Semaaya mutabani wa Kassubu, muzzukulu wa Azulikamu, muzzukulu wa Kasabiya, muzzukulu wa Bunni; **16** Sabbesayi ne Yozabadi, abakulu b'Abaleevi, abaavunaanyizibwanga emirimu egy'ebweru egy'ennyumba ya Katonda; **17** Mattaniya mutabani wa Mikka, muzzukulu wa Zabudi muzzukulu wa Asafu, eyakulemberanga okwebaza mu kiseera eky'okusaba; Bakubukiya omumyuka we mu baganda be; ne Abuda mutabani wa Sammuwa, muzzukulu wa Galali, ate muzzukulu wa Yedusuni. **18** Abaleevi abaabeeranga mu kibuga ekitukuvu bonna awamu, baali ebikumi bibiri mu kinaana mu bana. **19** Abakuumi b'emiryango baali: Akkubu, ne Talumoni ne baganda baabwe; abaakuumanga emiryango nga bawera abasajja kikumi mu nsanvu mu babiri. **20** Abayisirayiri abalala bonna, awamu ne bakabona, n'Abaleevi, baabeeranga mu byalo byonna ebya Yuda, buli muntu ng'ali ku butaka bwe. **21** Naye abaweereza ba yeekaalu baabeeranga ku lusozi Oferi, era Zika ne Gisupa be baali abakulu baabwe. **22** Omukulu w'Abaleevi mu Yerusaalemi yali Uzzi mutabani wa Baani, muzzukulu wa Kasabiya, muzzukulu wa Mattaniya, era muzzukulu wa Mikka. Ate era Uzzi yali omu ku bazzukulu ba Asafu, abaakulemberanga okuyimba mu nnyumba ya Katonda. **23** Abayimbi baakoleranga ku biragiro bya kabaka, nga buli lunaku bwe lwetaaganga. **24** Pesakiya mutabani wa Mesezaberi, omu ku bazzukulu ba Zeera mutabani wa Yuda, ye yali omusigire wa Kabaka, ku nsonga zonna ez'abantu. **25** Abantu abamu aba Yuda baabeeranga mu Kirasualuba n'ebyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Diboni n'ebyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Yekabuzeeri n'ebyalo ebikyetoolodde, **26** n'abalala mu Yesuwa, n'abalala mu Molada n'abalala mu Besupereti, **27** n'abalala mu Kazalusuwali, n'abalala mu Beeruseba n'ebyalo ebikyetoolodde, **28** n'abalala mu Zikulagi, n'abalala mu Mekona n'ebyalo ebikyetoolodde **29** n'abalala mu Enulimmoni, n'abalala mu Zola, n'abalala mu Yalamusi, **30** n'abalala mu Zonowa, n'abalala mu

Adulamu n'ebyalo ebikyetoolodde, n'abalala mu Lakisi n'ennimiro ezikyetoolodde, n'abalala mu Azeka n'ebyalo ebikyetoolodde. Ne basiisira okuva e Beeruseba okutuuka ku kiwonvu kya Kinomu. **31** Bazzukulu ba Benyamini abaava e Geba baabeeranga mu Mikumasi, ne mu Ayiya, ne mu Beseri n'ebyalo ebikyetoolodde, **32** ne mu Anasosi, ne mu Nobu, ne mu Ananiya, **33** ne mu Kazoli, ne mu Laama, ne mu Gittayimu, **34** ne mu Kadidi, ne mu Zeboyimu, ne mu Neballati, **35** ne mu Loodi ne mu Ono, ne mu kiwonvu kya babumbi. **36** Abamu ku b'omu bibinja by'Abaleevi aba Yuda, ne beegatta ku b'omu Benyamini.

12 Bano be bakabona n'Abaleevi abaakomawo ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri ne Yesuwa: Seraya, ne Yeremiya, ne Ezera, **2** ne Amaliya, ne Malluki, ne Kattusi, **3** ne Sekaniya, ne Lekumu, ne Meremoosi, **4** ne Iddo, ne Ginnesoyi, ne Abiya, **5** ne Miyamini, ne Maadiya, ne Biruga, **6** ne Semaaya, ne Yoyalibu, ne Yedaya, **7** ne Sallu, ne Amoki, ne Kirukiya ne Yedaya. Abo be baali abakulembeze ba bakabona ne baganda baabwe mu biro bya Yesuwa. **8** Abaleevi baali: Yesuwa, ne Binnuyi, ne Kadumyeri, ne Serebiya, ne Yuda ne Mattaniya awamu ne baganda be, abaakulemberanga ennyimba ez'okwebaza mu kusinza. **9** Bakubukiya ne Unni ne baganda baabwe bo, baayimiriranga nga baboolekedde mu biseera eby'okusinza. **10** Yesuwa yali kitaawe wa Yoyakimu, ate Yoyakimu nga ye kitaawe wa Eriyasibu, ne Eriyasibu nga ye kitaawe wa Yoyaada, **11** Yoyaada nga ye kitaawe wa Yonasaani, ate Yonasaani nga ye kitaawe wa Yadduwa. **12** Mu biro bya Yoyakimu, bano be baali abakulu b'ennyumba za bakabona: eya Seraya, yali Meraya; eya Yeremiya, yali Kananiya; **13** eya Ezera, yali Mesullamu, eya Amaliya, yali Yekokanani; **14** eya Malluki, yali Yonasaani; eya Sebaniya, yali Yusufu; **15** eya Kalimu, yali Aduna; eya Merayoosi, yali Kerukayi; **16** eya Iddo, yali Zekkaliya; eya Ginnesoni, yali Mesullamu; **17** eya Abiya, yali Zikuli; eya Miniyamini ne Mowadiya, yali Pirutayi; **18** eya Biruga, yali Sammuwa; eya Semaaya, yali Yekonasaani; **19** eya Yoyalibu, yali Mattenayi; eya Yedaya, yali Uzzi; **20** eya Sallayi, yali Kallayi; eya Amoki, yali Eberi; **21** eya Kirukiya, yali Kasabiya; n'eya Yedaya, yali Nesaneeri. **22** Abakulu b'ennyumba z'Abaleevi abaakola mu biro bya Eriyasibu, ne Yoyada, ne Yokanaani ne Yadduwa, awamu ne bakabona, baawandiikibwa mu mirembe gya Daliyo Omuperusi. **23** Abakulu b'enju abaava mu bazzukulu ba Leevi okutuuka ku mulembe gwa Yokanaani mutabani wa Eriyasibu, ne bawandiikibwa mu bitabo eby'ebyafaayo. **24** Abakulembeze b'Abaleevi baali: Kasabiya, ne Serebiya, ne Yesuwa mutabani wa Kadumyeri, n'abaabayambangako nga baboolekedde, nga batendereza era nga beebaza, ng'ekibinja ekimu kiddamu ekirala kye biyimba, nga Dawudi omusajja wa Katonda bwe yalagira. **25** Mattaniya, ne Bakubukiya, ne Obadiya, ne Mesullamu, ne Talumoni, ne Akkubu be baakuumanga amawanika g'oku miryango. **26** Baaweerereza mu biro bya Yoyakimu mutabani wa Yesuwa, mutabani wa Yozadaki, ne mu biro bya Nekkemiya owessaza, ne Ezera kabona era omuwandiisi. **27** Awo okutukuza kwa bbugwe wa Yerusaalemi bwe kwatuuka, ne banoonya Abaleevi okuva gye baabeeranga, ne baleetebwa e Yerusaalemi okujaguza nga bwe bayimba n'okukuba ebitaasa n'entongooli n'ennanga. **28** Abayimbi nabo ne bajja okuva mu bitundu ebyetoolodde Yerusaalemi, nga bava mu byalo by'Abanetofa, **29** n'okuva mu Besugirugaali, n'okuva mu bitundu by'e Geba n'e Azumavesi; abayimbi baali beefunidde ebyalo okwetooloola Yerusaalemi. **30** Bakabona n'Abaleevi bwe baamala okwetukuza olw'emikolo egyo, ne balyoka batukuza abantu, n'emiryango ne bbugwe. **31** Ne ndyoka ntwala abakulembeze ba Yuda waggulu ku bbugwe, ne ndagira n'ebibinja bibiri eby'abayimbi okwebaza. Ekimu kyalaga waggulu wa bbugwe ku mukono ogwa ddyo, n'ekirala ne kiraga ku Mulyango gw'Obusa. **32** Kosaaya ne kimu kyakubiri eky'abakulembeze ba Yuda ne babagoberera, **33** nga bali wamu ne Azaliya, ne Ezera, ne Mesullamu, **34** ne Yuda, ne Benyamini, ne Semaaya, ne Yeremiya, **35** ne bakabona abamu nga bakutte amakondeere, ne Zekkaliya mutabani wa Yonasaani, muzzukulu wa Semaaya, muzzukulu wa Mikaaya, muzzukulu wa Zakkuli, muzzukulu wa Asafu; **36** ne banne abaamuyambangako nga be bano: Semaaya, ne Azuleeri, ne Miralayi, ne Giralayi, ne Maayi, ne Nesaneeri, ne Yuda, ne Kanani, nga balina ebivuga ebyalagirwa Dawudi omusajja wa Katonda, era Ezera omuwandiisi, ye yabakulemberangamu. **37** Bwe baatuuka ku Mulyango gw'Oluzzi, ne bambuka amadaala g'Ekibuga kya Dawudi okutuukira ddala ku bbugwe; ne bayita ku lubiri lwa Dawudi ne batuuka ku Mulyango ogw'Amazzi, oguli ku luuyi olw'ebuvanjuba. **38** Ekibinja ekyokubiri eky'abayimbi, ne kiraga ku luuyi olwolekedde luli bali gye baali balaze. Nze ne kimu kyakubiri eky'abantu ne tubagoberera okutuukira ddala waggulu ku bbugwe, ne tuyita ku Munaala gw'Ebikoomi ne tutuuka ku Bbugwe Omugazi, **39** ne ku Mulyango gwa Efulayimu, ne ku Mulyango gwa Yesana, ne ku Mulyango gw'Ebyennyanja, n'okutuuka ku Munaala gwa Kananeri, ne ku Munaala gw'Ekikumi, n'okutuukira ddala ku Mulyango gw'Endiga, ne tuyimirira ku Mulyango gw'Abambowa. **40** Ebibinja byombi eby'abayimbi ne batuula mu bifo byabwe mu nnyumba ya Katonda; nange ne kimu kyakubiri eky'abakulembeze ne tutuula, **41** awamu ne bakabona bano: Eriyakimu, ne Maaseya, ne Miniyamini, ne Mikaaya, ne Eriwenayi, ne Zekkaliya, ne Kananiya nga balina amakondeere; **42** Maaseya, ne Semaaya, ne Eriyazaali, ne Uzzi, ne Yekokanani, ne Malukiya, ne Eramu, ne Ezera nabo baaliwo. Abayimbi ne bayimba, Yekulakiya nga ye mukulu waabwe. **43** Ku lunaku olwo, ne bawaayo ssaddaaka nnyingi nnyo nnyini, nga batendereza kubanga Katonda yali abawadde essanyu lingi nnyo nnyini. Abakazi n'abaana nabo ne basanyukira wamu nabo, era okujaguza okwo mu Yerusaalemi ne kuwulirwa mu bifo eby'ewala. **44** Mu kiseera ekyo, abantu ne balondebwa okulabiriranga amawanika omwaterekebwanga ebyaleetebwanga, nga mwe muli ebibala ebibereberye, ne kimu kya kkumi, nga bireetebwa okuva mu bibanja ebyetoolodde ebibuga, nga bwe kyalagibwa mu Mateeka, ne biweebwa bakabona n'Abaleevi. Yuda baali basanyufu olw'obuweereza bwa bakabona awamu n'obw'Abaleevi. **45** Bakabona n'Abaleevi ne bakwata embaga ya Katonda waabwe era ne bagitukuza,

n'abayimbi awamu n'abakuumi ba wankaaki nabo ne bakola bwe batyo, ng'ekiragiro kya Dawudi ne Sulemaani mutabani we bwe kyali. **46** Mu biro eby'edda, mu biseera bya Dawudi ne Asafu, waabangawo abakulu b'abayimbi, ate nga waliwo n'ennyimba ezaayimbibwanga okutendereza Katonda. **47** Noolwekyo mu biro bya Zerubbaberi ne mu biro bya Nekkemiya, Isirayiri kyeyava ewaayo ebibinja by'abayimbi n'abakuumi ba wankaaki. Ne balonda n'ekibinja ky'Abaleevi abalala, n'Abaleevi nabo ne balondayo ekibinja ekyava mu bazzukulu ba Alooni.

13 Ku lunaku olwo, Ekitabo kya Musa ne kisomebwa ng'abantu bawulira, ne bazuula nga kyawandiikibwa nti tewabanga Omwamoni newaakubadde Omumowaabu akkirizibwanga okuyingira mu kuŋŋaaniro lya Katonda, **2** kubanga tebaayaniriza Bayisirayiri na mmere newaakubadde amazzi, wabula baagulirira Balamu akolimire Abayisirayiri. Kyokka Katonda waffe yafuula ekikolimo okuba omukisa. **3** Abantu bwe baawulira etteeka eryo, ne bagoba bannaggwanga bonna mu Isirayiri. **4** Ebyo nga tebinnabaawo, Eriyasibu omu ku bakabona, yali aweereddwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga amawanika g'ennyumba ya Katonda waffe, kyokka nga mukwano nnyo wa Tobiya. **5** Eriyasibu yali awadde Tobiya ekimu ku bisenge ebigazi omwali muterekebwa ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke, n'omugavu, n'ebintu ebikozesebwa mu kusinza, ne kimu kya kkumi eky'emmere ey'empeke, ne wayini omuggya, awamu n'omuzigo ogwaweebwanga Abaleevi, n'abayimbi, n'abakuumi ba wankaaki, n'ebyo ebyaweebwanga bakabona. **6** Kyokka ebyo byonna bwe byali bikolebwa, ssaali mu Yerusaalemi, kubanga mu mwaka ogw'amakumi asatu mu ebiri ogw'obufuzi bwa Alutagizerugizi kabaka w'e Babulooni, nnali nzizeeyo eri kabaka. Oluvannyuma lw'ebbanga, ne nsaba kabaka, **7** ne nkomawo e Yerusaalemi, ne manyisibwa ekibi Eriyasibu kye yali akoze, bwe yawa Tobiya ekisenge mu mpya z'ennyumba ya Katonda. **8** Ne nyiiga nnyo era ne nkasuka ebintu bya Tobiya byonna ebweru, okubiggya mu kisenge. **9** Ne ndagira ebisenge bitukuzibwe, n'oluvannyuma ebintu ebyabeeranga mu nnyumba ya Katonda, n'emmere ey'empeke, n'omugavu ne biddizibwamu. **10** Ne ntegeezebwa ng'emigabo gy'Abaleevi nagyo gyali tegibaweerebbwa, era nga n'Abaleevi bonna awamu n'abayimbi baali bazzeeyo mu bibanja byabwe. **11** Kyenava nnenya abakungu ne mbabuuza nti, "Lwaki ennyumba ya Katonda terabiriddwa?" Bonna ne mbayita ne mbagamba bakomewo mu bifo mwe baabeeranga. **12** Yuda yenna ne baleeta ekimu eky'ekkumi eky'emmere ey'empeke ne wayini omuggya n'omuzigo, ne babiteeka mu mawanika. **13** Ne nnonda Seremiya omu ku bakabona, ne Zadooki omuwandiisi, ne Pedaya omu ku Baleevi balabirirenga amawanika. Ne nnonda ne Kanani mutabani wa Zakkuli, mutabani wa Mattaniya okubayambangako; baali basajja beesimbu. **14** Ozinjukirenga Ayi Katonda wange olw'ekikolwa ekyo, oleme okusangulawo ebyo byonna bye nakolera ennyumba ya Katonda wange, n'okuweereza kwe naweereza n'obwesigwa. **15** Mu biro ebyo, ne ndaba abasajja mu Yuda, nga basogola omwenge ku Ssabbiiti, era nga baleeta emmere ey'empeke awamu ne wayini, n'emizabbibu, n'ettiini, n'emigugu emirala egya buli ngeri, nga babitisse endogoyi. Bino baali babiyingiza mu Yerusaalemi ku Ssabbiiti. Kyenava mbalabula obutatunda mmere ku lunaku olwo. **16** Abantu b'e Ttuulo abaatuulanga mu Yerusaalemi, baaleetanga ebyennyanja n'ebyamaguzi eby'engeri ez'enjawulo, nga babitunza abantu ba Yuda mu Yerusaalemi ku Ssabbiiti. **17** Nanenya abakulembeze ba Yuda ne mbagamba nti, "Kiki kino eky'ekivve kye mukola nga mwonoona olunaku lwa Ssabbiiti? **18** Bajjajjammwe tebaakola bintu bye bimu, Katonda waffe n'alyoka aleeta ekikangabwa kino kyonna ku ffe ne ku kibuga kyaffe kino? Kaakano mwongera kusiikula kiruyi kirala eri Isirayiri nga mwonoona Ssabbiiti?" **19** Awo ebisiikirize ebya kawungeezi bwe byali bitandise okugwa ku miryango gya Yerusaalemi, nga Ssabbiiti tennatuuka, ne ndagira emiryango okuggalwa era gireme okuggulwa okutuusa nga Ssabbiiti eweddeko. Nateeka abamu ku basajja bange ku miryango, waleme kubaawo mugugu guyingizibwa wadde ogufulumizibwa ku Ssabbiiti. **20** Omulundi gumu oba ebiri, abasuubuzi n'abatundanga ebintu eby'engeri zonna baasula ebweru w'ekibuga Yerusaalemi. **21** Kyokka ne mbalabula nga mbagamba nti, "Lwaki musula awo ku bbugwe? Bwe munaddamu okukikola nzija kubabonereza." Okuva ku olwo tebaddayo kujja ku Ssabbiiti. **22** Ne ndyoka ndagira Abaleevi okwetukuza bagende bakuume emiryango, okusobola okukuuma olunaku lwa Ssabbiiti nga lutukuvu. Onzijukire olwa kino nakyo Ayi Katonda wange, era ondage ekisa okusinziira ku kwagala kwo okungi. **23** Ate era mu nnaku ezo, ne ndaba abasajja ba Yuda abaali bawasizza abakazi okuva mu Asudodi, ne Amoni, ne Mowaabu. **24** Kimu kyakubiri ku baana baabwe baali boogera olulimi lw'Abasudodi, oba olumu ku nnimi z'abantu abalala. **25** Ne mbanenya ne mbakolimira. Ne nkubako abamu ku basajja abo Abayudaaya, ne mbakuunyuulako enviiri. Ne mbalayiza mu linnya lya Katonda nga mbagamba nti, "Temuwangayo bawala bammwe kufumbirwa batabani baabwe, wadde bawala baabwe okufumbirwa batabani bammwe, oba mmwe mwennyini. **26** Okufumbiriganwa okw'engeri eyo, si kwe kwaleetera Sulemaani kabaka wa Isirayiri okwonoona? Mu mawanga gonna, tewaali kabaka nga ye. Yali ayagalibwa nnyo Katonda, era Katonda yamufuula kabaka wa Isirayiri yonna, kyokka abakazi bannaggwanga amalala, baamuwabya, n'akola ebibi. **27** Ate tuwulira nga mukoze ebintu bino ebibi bwe bityo. Temuba beesigwa eri Katonda waffe bwe muwasa abakazi bannamawanga." **28** Omu ku batabani ba Yekoyaada, mutabani wa Eriyasibu kabona omukulu yali mukoddomi wa Sanubalaati Omukoloni. Ne mmugoba we ndi. **29** Bajjukire, Ayi Katonda wange, kubanga baayonoona omulimu gw'obwakabona n'endagaano y'obwakabona ne ey'Abaleevi. **30** Ne ntukuza bakabona awamu n'Abaleevi okuva mu buli kintu kyonna ekitali kitukuvu, buli omu ne mmuwa emirimu egy'okukola. **31** Ne nteekawo enkola ey'abantu okuwaayo enku mu biseera ebigereke, era

n’ebibala ebibereberye. Onzijukire n’okwagala kwo Ayi
Katonda wange.

Eseza

1 Kino kye kyabaawo ku mirembe gya Akaswero, eyafuga amasaza kikumi mu abiri mu musanvu okuva e Buyindi okutuuka e Buwesiyopya. **2** Mu kiseera ekyo Kabaka Akaswero we yafugira mu lubiri e Susani, **3** mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwe, yagabula abakungu n'abaami be abakulu embaga. Abaduumizi ba magye aga Buperusi ne Bumeedi, n'abalangira n'abakungu b'amasaza bonna baagiriko. **4** Yayolesa obugagga n'ekitiibwa n'ettendo eby'obwakabaka bwe okumala emyezi mukaaga. **5** Ennaku ezo bwe zaggwaako, Kabaka n'agabula abantu bonna okuva ku asemberayo ddala okutuuka ku asingirayo ddala ekitiibwa embaga endala eyali mu luggya, mu lubiri e Susani okumala ennaku musanvu. **6** Oluggya lwalimu entimbe ez'engoye enjeru n'eza bbululu, nga zisibiddwa n'emiguwa egya linena omulungi n'olugoye olwa kakobe nga lusibiddwa n'empeta eza ffeeza ku mpagi ez'amayinja aganyirira. Waaliwo n'ebitanda ebya zaabu n'effeeza ku lubalaza olwaliire n'amayinja aganyirira, amamyufu, n'ameeru, n'aga kyenvu n'amaddugavu. **7** Mu kugabula kwa kabaka, wayini yaweerezebwa mu bikopo bya zaabu, nga buli kimu tekifanagana na kinnaakyo, ne wayini wa Kabaka yali mungi ddala. **8** Buli mugenyi yanywanga nga bwe yayagala kubanga kabaka yalagira nti, "Buli mugenyi anywe nga bw'ayagala." **9** Ne Nnabagereka Vasuti naye n'agabula abakyala embaga mu lubiri lwa Kabaka Akaswero. **10** Awo ku lunaku olwomusanvu, Kabaka Akaswero mu ssanyu lingi olwa wayini gwe yali anywedde, n'alagira abalaawe musanvu, abaamuweerezanga: Mekumani, ne Bizusa, ne Kalubona, ne Bigusa, ne Abagusa, ne Zesali ne Kalukasi, **11** okugenda okuyita Nnabagereka Vasuti ajje mu maaso ge ng'atikkiddwa engule eya Nnabagereka, asobole okulaga obubalagavu bwe eri abantu n'abakungu, kubanga yali mulungi, mubalagavu okukamala. **12** Naye abaweereza bwe baatuusa ekiragiro kya kabaka, Nnabagareka Vasuti n'agaana okugenda. Era ekyavaamu kabaka n'asunguwala, era obusungu bwe ne bubuubuuka. **13** Naye Kabaka yalina empisa ey'okwebuuzanga ku bakugu mu by'amateeka, era n'ateesa n'abasajja abagezigezi abategeera ebifa ku nsonga eyo. **14** Amannya ga bakungu abo abakulu omusanvu mu bwakabaka bwe Buperusi ne Bumeedi ge gano: Kalusena, ne Sesali, ne Adumasa, ne Talusiisi, ne Meresi, ne Malusema ne Memukani. Bano be baamubeeranga ku lusegere. **15** Awo Kabaka n'ababuuza nti, "Okusinziira ku mateeka, Nnabagereka Vasuti agwanidde kibonerezo ki olw'obutagondera kiragiro kya Kabaka Akaswero ekimutuusibbwako abalaawe?" **16** Memukani n'addamu Kabaka n'abakungu nti, "Nnabagereka Vasuti asobezza nnyo, ate si eri Kabaka yekka, naye n'eri abakungu n'abantu bonna ab'omu bitundu byonna Kabaka Akaswero by'afuga. **17** Era olw'enneeyisa Nnabagereka gye yeeyisizaamu, bwe kinaamanyibwa abakyala, nabo bajja kunyoomanga ba bbaabwe nga bagamba nti, 'Nga Kabaka Akaswero yalagira Nnabagereka Vasuti okuleetebwa gy'ali, n'ajeema.' **18** Era olunaku lwa leero abakyala bonna mu Buperusi ne Bumeedi aba bakungu abawulidde ku nneeyisa ya Nnabagereka bajjanga kweyisa mu ngeri y'emu eri abakungu ba Kabaka. Era obunyoomi wamu n'obutabanguko tebuggwengawo mu maka. **19** Noolwekyo Kabaka bw'anaasiima, awe ekiragiro, era kiwandiikibwe mu mateeka ga Buperusi ne Bumeedi agatakyuka, nti Vasuti aleme okujja nate mu maaso ga Kabaka Akaswero. Ate n'ekifo kye eky'Obwannabagereka, kiweebwe omukazi omulala amusinga. **20** Awo ekiragiro kya kabaka bwe kinaabuna mu bwakabaka bwonna, abakyala bonna banassangamu ba bbaabwe ekitiibwa okuva ku wawagulu okutuukira ddala ku wawansi asembayo." **21** Ekigambo ekyo kyasanyusa nnyo Kabaka n'abakungu be, era Kabaka n'akola ng'ekiteeso kya Memukani bwe kyali. **22** N'aweereza obubaka eri ebitundu byonna eby'obwakabaka buli ssaza ebbaluwa yaayo, era buli bantu mu lulimi lwabwe nga bugamba nti buli musajja afugenga mu nnyumba ye.

2 Oluvannyuma, obusungu bwa Kabaka Akaswero bwe bwakkakkana, yasigala ng'alowooza ku Vasuti, kye yakola, n'ekyali kisaliddwawo. **2** Awo abaddu ba Kabaka ne baleeta ekirowoozo nti, "Banoonyeze Kabaka omuwala ku bawala abato abalungi nga mbeerera. **3** Kabaka alonde ababaka mu buli kitundu mu bwakabaka bwe, bamuleetere abawala abato ababalagavu abalungi mu lubiri lwe e Susani bakuumibwe mu nnyumba y'abakyala. Era Kegayi omulaawe wa Kabaka avunaanyizibwe abawala abo, ng'abawa ne by'okulungiya byonna bye beetaaga. **4** Awo omuwala anasiimibwa kabaka, ye anafuuka Nnabagereka mu kifo kya Vasuti." Ekirowoozo ekyo kyasanyusa kabaka, era n'akissa mu nkola. **5** Mu biro ebyo mu lubiri e Susani, waaliyo Omuyudaaya ow'omu kika kya Benyamini, erinnya lye Moluddekaayi, mutabani wa Yayiri, muzzukulu wa Simeeyi, muzzukulu wa Kiisi, **6** eyawaambibwa Nebukadduneeza, Kabaka we Babulooni n'aleetebwa mu buwaŋŋanguse nga y'omu ku basibe abaasibibwa ne Yekoniya, eyali Kabaka wa Yuda, okuva e Yerusaalemi. **7** Moluddekaayi yalina omuwala omuto erinnya lye Kadasa, gwe yalinako oluganda, eyakulira mu mikono gye, kubanga yali mulekwa nga yafiirwa kitaawe ne nnyina. Erinnya ly'omuwala ono eddala nga ye Eseza, era yali ng'alabika bulungi nnyo. **8** Awo olwatuuka ekiragiro kya Kabaka bwe kyalangirirwa, abawala bangi, nga ne Eseza mwali ne baleetebwa mu lubiri e Susani ne bakwasibwa Kegayi eyali alabirira abakyala ba Kabaka. **9** Eseza n'asiimibwa Kegayi, era n'amuwa ebintu eby'okulungiya, n'emmere ey'enjawulo. Era yamuwa n'abazaana musanvu abaalondebwa okuva mu lubiri lwa Kabaka, era n'amuteeka mu kifo ekisinga obulungi awakuumibwa abakyala. **10** Eseza yali tamanyiddwa ggwanga lye, wadde ekika kye, kubanga Moluddekaayi yali amugaanye okulyogera. **11** Buli lunaku Moluddekaayi yalagangako mu luggya lw'ennyumba ya bakyala okumanya ebyafanga ku Eseza. **12** Awo oluwalo lwa buli muwala bwe lwatuukanga okugenda eri Kabaka Akaswero, omuwala oyo yalinanga okuba ng'amaze emyezi kkumi n'ebiri egy'okufumbirirwa, ng'era mu bbanga eryo, emyezi omukaaga aba ng'akozesa amafuta ag'omugavu n'emyezi omukaaga omulala nga yeyambisa obuwoowo n'ebintu ebirala ebifumbirira. **13**

Bw'atyo omuwala n'alyokanga agenda eri Kabaka. Omuwala bwe yatuukanga okugenda ewa Kabaka yabanga wa ddembe okuweebwa kyonna ky'ayagala okuva mu nnyumba y'abakyala. **14** Yagendangayo kawungeezi, ate bwe bwakeeranga, n'addayo mu kifo ekirala era eky'abakyala ekyalabirirwanga Saasugazi, omulaawe wa Kabaka eyakuumanga abakyala ba Kabaka abalala. Era omuwala oyo teyaddanga wa Kabaka wabula ng'amusiimye, era ng'amutumizza. **15** Awo oluwalo lwa Eseza omuwala eyakuzibwa Moluddekaayi, ate nga muwala wa Abikayiri, eyalina oluganda ku Moluddekaayi, bwe lwatuuka okugenda eri Kabaka, Eseza talina birala bye yasaba okuggyako ebyo Kegayi, omulaawe wa Kabaka bye yamuwa. Era Eseza n'aganja mu maaso g'abo bonna abaamutunuulira. **16** Yatwalibwa eri Kabaka Akaswero mu lubiri lwe mu mwezi ogw'ekkumi, gwe mwezi Tebesi, mu mwaka ogw'omusanvu ogw'okufuga kwe. **17** Kabaka n'ayagala nnyo Eseza okukira abakyala abalala bonna, era n'aganja mu maaso ge okusinga abawala embeerera bonna. N'amutikkira engule okuba Nnabagereka mu kifo kya Vasuti. **18** Awo Kabaka n'akolera Eseza embaga ennene, n'ayita abakungu be wamu n'abaami be, era n'alangirira abantu okusonyiyibwa emisolo mu bitundu byonna, ate n'agaba n'ebirabo nga bwe yayagala. **19** Olunaku olumu Moluddekaayi bwe yali ng'atudde ku wankaaki w'olubiri lwa Kabaka, abawala ne bakuŋŋaanira eri Kabaka omulundi ogwokubiri. **20** Eseza yakuuma ekyama Moluddekaayi kye yali amukuutidde, eky'obutayogera ekika kye newaakubadde eggwanga lye. **21** Awo mu biro ebyo Moluddekaayi ng'atudde ku wankaaki wa Kabaka, abalaawe ba Kabaka babiri, Bigusani ne Teresi, ku abo abaakuumanga omulyango, ne banyiigira Kabaka Akaswero, era ne bateesa okumutemula. **22** Naye Moluddekaayi n'agwa mu lukwe olwo, n'ategeezaako Eseza Nnabagereka, eyagenda n'abuulira Kabaka nga Moluddekaayi bwe yamutegeeza. **23** Awo ekigambo ekyo bwe baakyekenneenya, ne kirabika nga kituufu, abasajja abo bombi ne bawanikibwa ku kalabba. Awo ebigambo bino byonna ne biwandiikibwa mu kitabo eky'ebyafaayo ebya buli lunaku mu maaso ga Kabaka.

3 Oluvannyuma lw'ebyo Kabaka Akaswero n'akuza Kamani mutabani wa Kammedasa, Omwagaagi era n'amusukkiriza n'amuwa n'entebe ey'ekitiibwa okusinga abakungu abalala bonna. **2** Era abaddu ba Kabaka bonna abaabeeranga ku wankaaki wa Kabaka baamufukaamiriranga ne bamuwa ekitiibwa, kubanga kyali kiragiro ekyava eri Kabaka. Naye Moluddekaayi teyamufukaamirira wadde okumussaamu ekitiibwa. **3** Awo abagalagala ba Kabaka ab'oku wankaaki ne babuuza Moluddekaayi nti, "Nsonga ki ekulobera okugondera ekiragiro kya Kabaka?" **4** Buli lunaku baayogeranga naye ku nsonga eyo naye ye n'agaana okubawuliriza. Ekyavaamu kwe kubuulira Kamani ku nsonga y'emu, balabe oba Moluddekaayi anaakyusa ku nneeyisa ye, kubanga yali yabategeezaako nti Muyudaaya. **5** Awo Kamani bwe yalaba nga Moluddekaayi tamufukaamirira wadde okumussaamu ekitiibwa, Kamani n'asunguwala nnyo. **6** Bwe yategeera abantu ba Moluddekaayi kye bali, Kamani n'alaba ng'okumutta yekka tekigasa. Kamani n'anoonya engeri gy'ayinza okuzikiriza abantu ba Moluddekaayi, Abayudaaya bonna mu bwakabaka bwonna obwa Akaswero. **7** Awo mu mwezi ogw'olubereberye ogwa Nisani, mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri ogwa kabaka Akaswero, ne bakuba Puli, ke kalulu, mu maaso ga Kamani okufuna olunaku n'omwezi, era omwezi ogw'ekkumi n'ebiri ogwa Adali ne gulondebwa. **8** Awo Kamani n'agamba Kabaka Akaswero nti, "Waliwo abantu abasaasaanye ate nga beeyawudde ku mawanga mu bitundu byonna eby'obwakabaka bwo; n'amateeka gaabwe ga njawulo ku g'abantu abalala bonna, era tebakuuma mateeka ga Kabaka. Noolwekyo tekigasa Kabaka kubagumiikiriza. **9** Kabaka bw'anasiima, kiwandiikibwe era kiyisibwe, n'okuzikirizibwa bazikirizibwe: nange ndisasula ttalanta eza ttani ebikumi bisatu mu nsavu mu ttaano ebya ffeeza mu ggwanika lya Kabaka." **10** Awo kabaka n'aggya empeta ye ku ngalo ye n'agiwa Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaagi omulabe w'Abayudaaya. **11** Ate era Kabaka n'agamba Kamani nti, "Ensimbi zikuweereddwa n'abantu bakole nga bw'osiima." **12** Ne bayita abawandiisi ba Kabaka ku lunaku olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogw'olubereberye, ne bawandiika byonna nga Kamani bwe yalagira, ne bawandiikira abaamasaza ne bagavana ba buli kitundu, n'abakungu ba buli ggwanga; era n'eri buli kitundu ng'empandiika yaakyo bwe yali, n'eri buli ggwanga ng'olulimi lwabwe bwe lwali; byawandiikibwa mu linnya lya Kabaka Akaswero era ne biteekebwako akabonero n'empeta ya Kabaka. **13** Ebbaluwa zaatwalibwa ababaka mu bitundu byonna ebya Kabaka n'ekiragiro, eky'okuzikiriza, n'okutta n'okumalawo Abayudaaya bonna, abato n'abakadde, abaana abato n'abakazi mu lunaku lumu olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri ogwa Adali, awamu n'okunyaga ebyabwe byonna. **14** Ebyaggyibwa mu kiwandiike ne biraalikibwa eri amawanga gonna, ekiragiro ne kirangirirwa mu buli kitundu, balyoke beeteekereteekere olunaku olwo. **15** Awo ababaka ne banguwa okugenda olw'ekiragiro kya Kabaka, etteeka ne libuulirwa mu lubiri lw'e Susani. Awo Kabaka ne Kamani ne batuula okunywa; naye ekibuga kya Susani ne kisasamala.

4 Awo Moluddekaayi bwe yategeera byonna ebyakolebwa, n'ayuza ebyambalo bye n'ayambala ebibukutu ne yeesiiga evvu, n'afuluma n'agenda mu kibuga wakati, n'akaaba n'eddoboozi ddene olw'ennaku ennyingi: **2** naye n'akoma ku wankaaki wa kabaka, kubanga tewali eyakirizibwanga okuyingira mu mulyango gwa Kabaka ng'ayambadde ebibukutu. **3** Mu buli kitundu ekiragiro kya Kabaka n'etteeka lye gye byatuukanga ne waba okukuba ebiwoobe bingi n'okusiiba n'okukaaba amaziga mangi mu Bayudaaya era bangi ku bo ne bambala ebibukutu. **4** Awo abaweereza ba Eseza abakazi n'abalaawe be ne bajja gyali okumutegeeza ku bibadde wo, era Nnabagereka n'anakuwala nnyo: n'aweereza Moluddekaayi ebyambalo yeyambulemu ebibukutu bye yali ayambadde naye Moluddekaayi n'atabikkiriza. **5** Eseza n'atumya

Kasaki omu ku balaawe ba Kabaka, gwe yali ataddewo okumuweereza n'amukuutira okugenda okumanya ekizibu ekyali kituuse ku Moluddekaayi era n'ensonga. **6** Awo Kasaki n'afuluma n'agenda ebweru mu kifo ekigazi eky'ekibuga ekyayolekera omulyango gwa Kabaka, Moluddekaayi gye yali. **7** Moluddekaayi n'amutegeeza byonna ebyamutuukako, n'omuwendo gw'ensimbi Kamani gwe yali asuubizza okuteeka mu ggwanika lya Kabaka olw'okuzikiriza Abayudaaya. **8** Era n'amuwa n'ebyaggyibwa mu kiwandiiko eky'etteeka eryalaalikibwa mu Susani, okuliraga Eseza n'okulimunnyonnyola ate era n'okukuutira Eseza okugenda amwegayiririre ye n'abantu be eri Kabaka. **9** Amangwago Kasaki n'agenda n'abuulira Eseza ebigambo Moluddekaayi bye yali amutegeezezza. **10** Awo Eseza n'alagira Kasaki okuzzaayo obubaka ewa Moluddekaayi nti, **11** "Abakungu ba kabaka bonna n'abantu bonna ab'omu bitundu byonna eby'obwakabaka bakimanyi nti tewali musajja oba mukyala eyeeyanjula mu maaso ga Kabaka mu luggya olw'omunda ng'atayitiddwa kabaka. Era waliwo n'etteeka nti akolanga bw'atyo attibwenga, wabula nga Kabaka amugololedde omuggo gwe ogwa zaabu, n'aba omulamu. Naye wayiseewo ennaku amakumi asatu kasookedde mpitibwa kugenda wa kabaka." **12** Ebigambo ebyo bwe byatuuka ku Moluddekaayi, **13** Moluddekaayi n'amuddamu nti, "Tolowooza nti olw'okuba oli mu lubiri lwa Kabaka, gwe onowonawo wekka mu Bayudaaya bonna. **14** Kubanga ggwe bw'onoosirika mu kiseera kino, okubeerwa n'okulokolebwa kw'Abayudaaya kuliva awalala, naye ggwe n'ennyumba ya Kitaawo mulizikizibwa. Ate ani amanyi obanga wafuulibwa Nnabagereka lwa kiseera kino?" **15** Awo Eseza n'aweereza obubaka eri Moluddekaayi nti, **16** "Genda okuŋŋaanye Abayudaaya bonna abali mu Susani, musiibe ku lwange, so temulya wadde okunywa ekintu emisana n'ekiro okumala ennaku ssatu. Nze n'abaweereza bange abakyala tunaasiibira wamu nammwe. Ekyo nga kiwedde, ndigenda eri Kabaka, newaakubadde nga tekikkirizibwa mu mateeka. Bwe ndiba ow'okuzikirira, nzikirira." **17** Amangwago Moluddekaayi n'agenda, era n'akola byonna Eseza bye yamulagira.

5 Awo ku lunaku olwokusatu, Kabaka yali atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu kisenge ekinene ekyolekera omulyango, Eseza n'ayambala ebyambalo bye ebyobwannabagereka, n'ayimirira mu luggya olw'omunda olwokubiri okwolekera ekisenge ekyo ekinene. **2** Kabaka bwe yalengera Nnabagereka Eseza ng'ayimiridde mu luggya, n'aganja mu maaso ge era n'amugololera omuggo ogwa zaabu ogwali mu mukono gwe. Awo Eseza n'asembera n'akoma ku musa gw'omuggo. **3** Kabaka n'alyoka amubuuza nti, "Oyagala ki Nnabagereka Eseza? Era kiki ky'osaba? Onookiweebwa ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka." **4** Awo Eseza n'addamu nti, "Kabaka bw'anaasiima, ajje ne Kamani leero ku mbaga gye nfumbidde Kabaka." **5** Amangwago Kabaka n'agamba nti, "Mwanguwe okuyita Kamani ajje tugende ku mbaga Eseza gyateeseteese." **6** Awo bwe baali banywa wayini, Kabaka n'addamu n'abuuza Eseza nti, "Wegayirira ki era osaba ki? Kinaakuweebwa. Ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka kinaakuweebwa." **7** Eseza n'amugamba nti, "Kye negayirira era kye nsaba kye kino. **8** Obanga ŋŋanze mu maaso ga Kabaka era ng'anaasiima okuddamu okusaba kwange, n'okutuukiriza kye neegayirira, nkusaba kabaka ne Kamani mujje enkya ku mbaga gye nnaabategekera. Olwo nno, nzija kuddamu ekibuuzo kya kabaka." **9** Ku lunaku olwo Kamani n'afuluma nga musanyufu era ng'ajaguza mu mwoyo. Naye bwe yalaba Moluddekaayi mu wankaaki wa Kabaka, nga tayimuse wadde okulaga nti amussaamu ekitiibwa, Kamani n'asunguwalira nnyo Moluddekaayi. **10** Wakati mu ebyo byonna Kamani n'azibiikiriza era n'addayo eka. Oluvannyuma n'atumya mukyala we Zeresi ne mikwano gye, **11** era n'abeewaanirako ekitiibwa n'obugagga bwe, bwe byenkana obungi, n'abaana be bwe benkana obungi, n'ebitiibwa byonna Kabaka bye yamuwa, ate ne bwe yakuzibwa okusinga abakungu ba Kabaka n'abaana be. **12** "Ate si ekyo kyokka," Kamani n'ayongerako na kino nti, "Nnabagereka Eseza teyaganyizza muntu mulala n'omu kuwerekera Kabaka ku mbaga gye yategese, wabula nze; era n'enkya ampise ŋŋende wamu ne Kabaka. **13** Naye ebyo byonna tebimpa mirembe nga nkyalaba Moluddekaayi Omuyudaaya ng'atudde ku wankaaki wa Kabaka." **14** Awo mukazi we Zeresi ne mikwano gye gyonna ne bamugamba nti, "Bazimbe akalabba obuwanvu bwako, mita amakumi abiri mu ssatu, enkya bw'onooyogera ne Kabaka, Moluddekaayi anaawanikibwa okwo, kale olyoke ogende ku mbaga ne Kabaka ng'oli musanyufu." Ekirowoozo ekyo kyasanyusa nnyo Kamani, era akalabba ne kazimbibwa.

6 Ekiro ekyo Kabaka teyayinza kwebaka; era n'alagira ekitabo eky'ebijjukizo eky'ebigambo ebya buli lunaku, bisomebwe mu maaso ge. **2** Awo ne kisangibwa mu byafaayo nti Moluddekaayi yamanya olukwe lwa Bigusani ne Teresi babiri ku balaawe ba Kabaka abaali bakuuma omulyango nga baali bagezaako okutta Kabaka Akaswero, era nga Moluddekaayi ye yabaloopayo. **3** Kabaka n'abuuza nti, "Kitiibwa ki na bukulu ki Moluddekaayi bye yaweebwa olw'ekyo?" Awo abaweereza ba Kabaka ne baddamu nti, "Tewali kintu kye yali aweereddwa." **4** Awo Kabaka n'abuuza nti, "Ani ali mu luggya?" Mu kiseera ekyo Kamani yali yakayingira mu luggya olw'ebweru olw'oku lubiri lwa Kabaka, nga azze okwogera ne Kabaka ku kigambo eky'okuwanika Moluddekaayi ku kalabba Kamani ke yali amuzimbidde. **5** Amangwago abaweereza ne baddamu nti, "Kamani wuuno waali ayimiridde mu luggya." Kabaka n'ayogera nti, "Mumukkirize ayingire." **6** Awo Kamani n'ayingira, Kabaka n'amubuuza nti, "Anaakolebwa ki omusajja Kabaka gw'asanyukira era gw'ayagala okuwa ekitiibwa?" Kamani n'alowooza mu mutima gwe nti, "Ani Kabaka gwe yandisanyukidde okumuwa ekitiibwa okusinga nze?" **7** Kamani n'addamu Kabaka nti, "Omusajja Kabaka gw'asanyukira okumuwa ekitiibwa, **8** bamuleetere ebyambalo Kabaka bye yali ayambaddemu, n'embalaasi Kabaka gye yali yeebagadde atikkirweko engule ey'obwakabaka ku mutwe. **9** Ebyambalo n'embalaasi bikwasibwe omu ku bakungu kabaka basinga

okuwa ekitiibwa, n'oluvannyuma omusajja oyo kabaka gw'ayagala okuwa ekitiibwa ayambazibwe ebyambalo ebyo era yeebagale n'embalaasi, era omulangira Kabaka gw'anaalonda amukulembere mu nguudo z'ekibuga ng'alangirira waggulu nti, 'Bw'atyo bw'anaakolebwa omusajja Kabaka gw'asiima okuwa ekitiibwa!'" **10** Awo Kabaka n'alagira Kamani nti, "Yanguwa ofune ebyambalo n'embalaasi nga bw'oyogedde, okolere ddala bw'otyo Moluddekaayi Omuyudaaya atuula ku wankaaki wa Kabaka, ate waleme okubulako n'ekimu ku ebyo byonna by'oyogedde." **11** Awo Kamani n'addira ebyambalo, n'ayambaza Moluddekaayi, n'amwebagaza ku mbalaasi, era n'amukulembera mu nguudo z'ekibuga ng'alangirira mu maaso ge nti, "Bw'atyo bw'akoleddwa omusajja Kabaka gw'asiima okuwa ekitiibwa." **12** Oluvannyuma Moluddekaayi n'akomawo ku wankaaki wa Kabaka, naye Kamani n'ayanguwa n'addayo ewuwe, ng'anakuwadde era ng'abisse ku mutwe gwe, **13** n'ategeeza Zeresi mukazi we ne mikwano gye bonna byonna ebimutuuseeko. Awo abamuwa amagezi ne mukazi we Zeresi ne bamugamba nti, "Engeri Moluddekaayi gw'otanulidde okugwa mu maaso ge, nga bw'ava mu ggwanga ly'Abayudaaya, tojja kumusinga, era tolirema kuzikirira mu maaso ge." **14** Awo bwe baali nga bakyayogera naye, abalaawe ba Kabaka ne batuuka, ne banguwa okutwala Kamani ku mbaga Eseza gye yali afumbye.

7 Awo Kabaka ne Kamani ne bagenda ku mbaga ya Nnabagereka Eseza gye yateekateeka. **2** Ku lunaku olwokubiri bwe baali banywa wayini Kabaka n'addamu n'abuuza Eseza nti, "Nnabagereka Eseza osaba ki? Onookiweebwa. Kiki kye weegayirira? Ne bwe kinaaba ekitundu ky'obwakabaka, kinaakuweebwa." **3** Awo Eseza n'addamu nti, "Obanga ŋŋanze mu maaso go, ayi Kabaka, era Oweekitiibwa bw'onoosiima, kino kye nsaba, mpeebwe obulamu bwange. Ate era n'abantu bange bawonye obulamu bwabwe. Kino kye nneegayirira. **4** Nze n'abantu bange tutuundiddwa eri okuzikirizibwa, okuttibwa n'okubula. Wakiri singa tutuundiddwa okuba abaddu n'abakazi abaweereza, nandisirise ne sikuteganya newaakubadde nga omulabe teyandiyinzizza kuliwa kabaka bwe yandifiiriddwa." **5** Awo Kabaka Akaswero n'abuuza Nnabagereka Eseza nti, "Ani era ali ludda wa oyo ayaŋŋanga okugezaako mu mutima gwe okukola bw'atyo?" **6** Awo Eseza n'addamu nti, "Omulabe waffe, atukyawa, ye Kamani ono omubi." Kamani n'atya nnyo mu maaso ga Kabaka ne Nnabagereka. **7** Awo Kabaka n'agolokoka ng'aliko ekiruyi, n'aleka wayini we, n'alaga ebweru mu nnimiro ey'omu lubiri. Kamani bwe yalaba nga Kabaka amaliridde okumubonereza, n'asigala emabega okusaba obulamu bwe eri Nnabagereka Eseza. **8** Kabaka n'akomawo okuva mu nnimiro ey'omu lubiri n'ayingira mu kifo eky'embaga, n'asanga Kamani ng'agudde ku ntebe ey'olugalamiriro Eseza kwe yali. Kabaka ne yeekanga nnyo era n'akangula eddoboozi ng'agamba nti, "N'okukwata ayagala kukwatira Nnabagereka mu maaso gange wano mu nnyumba?" Kabaka bwe yali nga yakamala okwogera ekigambo ekyo, ne babikka ku maaso ga Kamani. **9** Awo Kalubona, omu ku balaawe abaali baweereza Kabaka n'ayogera nti, "Waliwo akalabba kumpi ne nnyumba ya Kamani obuwanvu bwako mita amakumi abiri mu ssatu ke yazimba okuttirako Moluddekaayi eyayogera n'awonya obulamu bwa Kabaka." Kabaka n'agamba nti, "Mumuwanike okwo." **10** Awo ne bawanika Kamani ku kalabba ke yali azimbidde Moluddekaayi, olwo obusungu bwa kabaka ne bukkakkana.

8 Awo ku lunaku olwo Kabaka Akaswero n'awa Nnabagereka Eseza ebintu byonna ebya Kamani omulabe w'Abayudaaya. Eseza n'ategeeza Kabaka nti alina oluganda ku Moluddekaayi, era okuva mu kiseera ekyo Moluddekaayi n'ajjanga mu maaso ga Kabaka. **2** Kabaka n'aggyako empeta ye gye yaggya ku Kamani n'agiwa Moluddekaayi, ate era ne Eseza n'afuula Moluddekaayi okuvunaanyizibwa ebintu ebyali ebya Kamani. **3** Awo Eseza n'agenda ewa Kabaka nate ng'amwegayirira ng'agwa ku bigere bye n'okukaaba nga bw'akaaba, ng'amusaba akomye enteekateeka embi zonna eza Kamani Omwagaagi, n'enkwe ze yali asalidde Abayudaaya. **4** Kabaka n'agololera Eseza omuggo ogwa zaabu, amangu ago Eseza n'agolokoka n'ayimirira mu maaso ga Kabaka. **5** Eseza n'ayogera nti, "Kabaka bw'anasiima, era obanga ŋŋaanze mu maaso ga Kabaka, nange obanga musanyusa, bawandiike ekiragiro okujjulula ebbaluwa Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaagi, ze yayiiya era n'awandiika okuzikiriza Abayudaaya mu bitundu byonna ebya kabaka. **6** Nnyinza ntya okugumiikiriza okulaba obulabe obulijja ku bantu bange, era n'okulaba okuzikirizibwa okw'ennyumba yange?" **7** Awo Kabaka Akaswero n'agamba Nnabagereka Eseza ne Moluddekaayi Omuyudaaya nti, "Olw'okuba Kamani yali ayagala kuzikiriza Abayudaaya, ebintu bye mbiwadde Eseza, era n'okuwanikibwa awanikibbwa ku Kalabba. **8** Noolwekyo muwandiike ekiwandiiko ekirala mu linnya lya Kabaka ku lw'Abayudaaya nga bwe musiima, era mukisseeko akabonero n'empeta ya Kabaka, kubanga tewali kiwandiiko ekiwandiikiddwa mu linnya lya Kabaka era ekiteekeddwako akabonero n'empeta ya Kabaka ekiyinza okujjululwa." **9** Ku lunaku olw'amakumi abiri mu esatu mu mwezi ogwokusatu, gwe mwezi Sivaani abawandiisi ba Kabaka ne bayitibwa ne bawandiika byonna Moluddekaayi bye yalagira Abayudaaya, ebbaluwa n'eweerezebwa eri abaamasaza, ne bagavana n'abakungu abaafuganga mu bitundu ekikumi mu abiri mu omusanvu okuva e Buyindi okutuusa ku Buwesiyopya. Ebiragiro by'awandiikibwa eri buli ssaza ng'empandiika yaalyo bwe yali, n'eri buli ggwanga ng'ololimi lwabwe bwe lwali, n'eri Abayudaaya mu mpandiika yaabwe era ne mu lulimi lwabwe. **10** Moluddekaayi n'awandiika mu linnya lya Kabaka Akaswero, ebbaluwa n'azissaako akabonero n'empeta ya Kabaka, n'aziweereza zitwalibwe ababaka abeebagala embalaasi ezidduka ennyo ate nga zaakuzibwa mu bisibo bya Kabaka. **11** Ekiragiro kya Kabaka ky'awa Abayudaaya mu buli kibuga olukusa okukuŋŋaana n'okwekuuma; okuzikiriza, n'okutta, n'okusaanyaawo eggye lyonna ery'eggwanga lyonna oba essaza lyonna erinaabalumba, abakazi baabwe n'abaana

baabwe abato, ate era n'okunyaga ebintu by'abalabe baabwe. **12** Olunaku olwalondebwa Abayudaaya okukola bino mu bitundu byonna ebya Kabaka Akaswero lwe lwali olunaku olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri, gwe mwezi Adali. **13** Ebyaggyibwa mu kiragiro ekyo byali bya kuba nga tteeka mu buli kitundu, era n'okumanyibwa eri abantu aba buli ggwanga, nti ku lunaku olwo Abayudaaya beeteekereteekere okulwanyisa abalabe baabwe. **14** Awo ababaka abeebagala embalaasi za Kabaka, ne bagenda mbiro, ku kiragiro kya Kabaka, era n'ekiragiro ekiwandiikiddwa ne kirangirirwa mu lubiri lw'e Susani. **15** Awo Moluddekaayi n'ava mu maaso ga Kabaka ng'ayambadde ebyambalo bya Kabaka ebya kaniki n'ebyeru, era ng'atikkiddwa engule ennene eya zaabu, era ng'ayambadde omunagiro ogwa bafuta ennungi n'olugoye olw'effulungu. Ekibuga ekya Susani ne kisanyuka nnyo. **16** Ate n'eri Abayudaaya kyali kiseera kya ssanyu, n'okujaguza n'ekitiibwa. **17** Mu buli kitundu, ne mu buli kibuga, ekiragiro kya Kabaka we kyatuuka, waaliyo essanyu n'okujaguza n'embaga nnene ddala mu Bayudaaya. Era abantu bangi abamawanga amalala ne bafuuka Abayudaaya olw'entiisa ey'Abayudaaya eyali ebakutte.

9 Ku lunaku olw'ekkumi n'ebiri gwe mwezi Adali, ekiragiro kya Kabaka lwe kyali kigenda okutuukirizibwa. Ku lunaku olwo abalabe b'Abayudaaya kwe baasuubirira okubafuga, naye ate Abayudaaya ne bafuga abo abaabakyawa. **2** Abayudaaya ne bakuŋŋaana mu bibuga byabwe okubuna ebitundu byonna ebya Kabaka Akaswero, okukwata abo abaali baagala okubaleetako obulabe, so tewaali muntu eyayaŋŋanga okubayinza, kubanga entiisa yali egudde ku bantu bonna abamawanga gonna. **3** Awo abakungu bonna ab'ebitundu, n'abaamasaza, ne bagavana n'abasigire ba kabaka abaafuganga ne bayamba Abayudaaya, kubanga entiisa yali ebakutte olwa Moluddekaayi. **4** Moluddekaayi yali akulaakulanye mu lubiri, era n'ettutumu lye ne lyatiikirira okubuna ebitundu byonna, ate era ne yeeyongera amaanyi n'obuyinza. **5** Awo Abayudaaya ne batta era ne bazikiriza abalabe baabwe bonna n'ekitala, era ne bakola nga bwe baayagala abo abaabakyawa. **6** Mu lubiri olw'e Susani, Abayudaaya batta ne bazikiriza abasajja ebikumi bitaano. **7** Ate era batta Palusandasa, ne Dalufoni, ne Asupasa, **8** Polasa, ne Adaliya, ne Alidasa, **9** Palumasuta, ne Alisayi, ne Alidayi, ne Vaizasa **10** abatabani ekkumi aba Kamani mutabani wa Kammedasa omulabe w'Abayudaaya. Naye tebaakwata ku munyago. **11** Ku lunaku olwo, Kabaka n'ategeezebwa omuwendo gw'abo abattibwa mu lubiri e Susani. **12** Awo Kabaka n'agamba Nnabagereka Eseza nti, "Abayudaaya basse era bazikirizza abasajja ebikumi bitaano, ate era ne batabani ba Kamani ekkumi nabo battiddwa. Kale kyenkana wa kye bakoze mu bitundu bya Kabaka ebirala? Kiki ky'osaba kaakano? Onookiweebwa. Era kiki kye weegayirira? Kale n'akyo kinaakolebwa." **13** Eseza n'addamu nti, "Kabaka bw'anaasiima, enkya Abayudaaya baweebwe olukusa okukola nga ekiragiro ekya leero bwe kibadde era emirambo gya batabani ba Kamani ekkumi giwanikibwe ku miti." **14** Amangwago Kabaka n'alagira kikolebwe. Ekiragiro ne kirangirirwa mu Susani, era emirambo gya batabani ba Kamani ekkumi ne giwanikibwa. **15** Awo ku lunaku olw'ekkumi n'enya mu mwezi ogwa Adali, Abayudaaya mu Susani ne beekuŋŋaanya, era ne batta abasajja ebikumi bisatu mu Susani, naye ne batakwata ku munyago. **16** Mu kiseera kyekimu Abayudaaya abalala abaali mu bitundu bya Kabaka nabo ne bakuŋŋaana okwerwanirira, n'okufuna ne bafuna okuwummula eri abalabe baabwe. Ne batta emitwalo nsanvu mu etaano ku bo naye ne batakwata ku munyago. **17** Bino byabaawo ku lunaku olw'ekkumi n'essatu mu mwezi ogwa Adali, ku lunaku olw'ekkumi n'ennya ne bawummula era ne balufuula lunaku lwa kuliirangako mbaga n'olw'okusanyukirangako. **18** Abayudaaya ab'omu Susani ne bakuŋŋaananga ku lunaku olw'ekkumi n'essatu ne ku lunaku olw'ekkumi n'ennya, ate ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano ne bawummula, era ne balufuula olunaku olw'okuliirangako embaga n'okusanyukirangako. **19** Abayudaaya ab'omu byalo abaabeeranga mu bibuga ebitaaliiko bbugwe kyebaava bafuula olunaku olw'ekkumi n'ennya olw'omwezi Adali okuba olunaku okuliirangako embaga n'olw'okusanyukirangako, era olunaku olw'okuweerazaganirako ebirabo. **20** Awo Moluddekaayi n'awandiika ebyabaawo byonna, era n'aweereza Abayudaaya bonna abaali mu bitundu byonna ebya Kabaka Akaswero ebbaluwa, mu matwale ag'okumpi n'agewala, **21** ng'abalagira okukuumanga olunaku olw'ekkumi n'ennya n'olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogwa Adali nga lwa mbaga, **22** era nga kye kiseera Abayudaaya kye baafunirako eddembe eri abalabe baabwe, ate era nga gwe mwezi obuyinike bwabwe lwe bwafuulibwa essanyu, n'okunakuwala kwabwe ne kukoma. Moluddekaayi n'abiwandiika okujjukira ennaku ezo ng'ennaku ez'okuliirangako embaga n'okusanyukirangako, ate era n'okuweerezaganya ebyokulya ebirungi, era n'okugabiranga abaavu ebirabo. **23** Awo Abayudaaya ne basuubiza okukola nga bwe baatandika, nga Moluddekaayi bwe yabawandiikira. **24** Kamani mutabani wa Kammedasa Omwagaagi omulabe w'Abayudaaya bonna, yali asalidde Abayudaaya olukwe okubazikiriza, era ng'akubye akalulu Puli, okubasaanyaawo n'okubazikiriza. **25** Naye Eseza bwe yakimanyisa Kabaka, Kabaka n'awa ekiragiro mu buwandiike nti olukwe olubi Kamani lwe yali asalidde Abayudaaya ludde ku mutwe gwe, era ye ne batabani be ne bawanikibwa ku kalabba. **26** Ennaku ezo kyebaava baziyita Pulimu ng'erinnya lya Puli bwe liri. Awo olw'ebigambo byonna ebyawandiikibwa mu bbaluwa, n'olw'ebyo bye baalaba, n'ebyabatuukako, **27** Abayudaaya kyebaava balagira ne basuubiza, era ne basuubiriza ezzadde lyabwe n'abo bonna abanaabeegattangako, nti awatali kwekwasa nsonga yonna, bateekwa okukwatanga ennaku ezo zombi buli mwaka ng'ekiwandiiko kyazo bwe kyali era ng'ebiro byazo bwe byali. **28** Ennaku ezo zijjukirwenga ku mirembe gyonna, na buli kika, na buli ssaza era na buli kibuga, era ennaku zino eza Pulimu, Abayudaaya tebalekangayo okuzijagulizaangako, wadde okuzeerabira. **29** Awo Nnabagereka Eseza muwala wa Abikayiri ne Moluddekaayi Omuyudaaya ne bawandiika n'obuyinza

bwonna okunyweza ebbaluwa eyo eyookubiri eya Pulimu.
30 Ebbaluwa ne ziweerezebwa, mu bitundu ekikumi mu abiri
mu omusanvu eby'obwakabaka bwa Akaswero, **31** n'okuwa
ebiragiro nti ennaku ezo eza Pulimu zikuumibwenga mu biro
byazo nga Omuyudaaya Moluddekaayi ne Nnabagereka
Eseza bwe baabalagira, era nga bwe beeyama bo bennyini
n'ezzadde lyabwe okusinziira ku biseera byabwe bye
baayitamu eby'okusiiba n'okukungubaga. **32** Awo ekiragiro
kya Eseza ne kinyweza ebigambo ebyo ebya Pulimu, era
ne kiwandiikibwa mu byafaayo.

10 Kabaka Akaswero n'asalira abantu bonna
ab'obwakabaka bwe omusolo, abaabeeranga ku
lukalu n'abo abaabeeranga ku bizinga. **2** Era ebikolwa
bye byonna eby'obuyinza n'amaanyi ge, n'okutegeereza
ddala obukulu bwa Moluddekaayi, Kabaka bwe yamukuza,
byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya
bassekabaka b'e Bumeedi n'e Buperusi. **3** Moluddekaayi
Omuyudaaya ye yali addirira Kabaka Akaswero mu buyinza,
era yali mukulu mu Bayudaaya ate nga bamussaamu nnyo
ekitiibwa, kubanga yakolanga bulungi abantu be, ate era
ng'ayagaliza ezzadde lye lyonna emirembe.

Yobu

1 Waaliwo omusajja mu nsi ya Uzzi erinnya lye Yobu;
yali muntu ataliiko kya kunenyezebwa, nga wa mazima,
eyeewalanga ekibi, era ng'atya Katonda. **2** Yalina
abaana aboobulenzi musanvu n'aboobuwala basatu. **3**
Mu byobugagga ebingi ennyo bye yalina; mwe mwali
endiga kasanvu, erŋŋamira enkumi ssatu, emigogo gy'ente
ezirima ebikumi bitaano, endogoyi enkazi ebikumi bitaano,
n'abaddu bangi nnyo nnyini; yali mwatiikirivu okusinga
abantu abalala bonna mu nsi z'ebuvanjuba. **4** Batabani be
baakwatanga embaga z'amazaalibwa gaabwe buli omu
mu mpalo ng'ennaku zaabwe bwe zaali ziddiriŋŋananga
mu maka ga buli omu; era baayitanga bannyinaabwe
bonsatule okubajagulizaangako. **5** Ennaku z'embaga
bwe zaggwangako, Yobu yabatumyanga n'abatukuza;
yakeeranga mu makya n'abaweerangayo ebiweebwayo
ebyokebwa ng'omuwendo gwabwe bwe gwali ng'alowooza
nti, "Oboolyawo ng'abaana bange bayonoonye ne bavvoola
Katonda mu mitima gyabwe." Kino yakikolanga bulijjo. **6**
Olunaku lumu, bamalayika ne bajja mu maaso ga Mukama,
ne Setaani naye n'ajjiramu. **7** Mukama n'abuuza Setaani nti,
"Ova wa?" Setaani n'addamu Mukama nti, "Nva kutalaaga
nsi yonna okulaba ebintu nga bwe biri." **8** Mukama Katonda
n'abuuza Setaani nti, "Weetegerezza omuddu wange
Yobu, atalina amufaanana, anzisaamu ekitiibwa, ataliiko
kyakunenyezebwa era eyeewala buli ngeri yonna eyinza
okukozesa omuntu ebibi?" **9** Setaani n'addamu Mukama
Katonda nti, "Ekitiibwa akussaamu kya bwereere? **10**
Tomukozeeko lukomera ye n'ennyumba ye, n'eby'obugagga
by'alina? Buli ky'akola okiwadde omukisa; n'eby'obugagga
bye byeyongedde nnyo obungi! **11** Kale geza okwate ku
by'alina obimuggyeko olabe nga taakwegaane nga n'ensi
yonna eraba!" **12** Mukama Katonda n'agamba Setaani nti,
"Byonna by'alina biri mu mikono gyo, naye togeza n'okwata
ku bulamu bwe." Oluvannyuma lw'ebyo Setaani n'ava
mu maaso ga Mukama. **13** Awo olunaku lumu, batabani
ba Yobu ne bawala be bwe baali banywa omwenge era
nga baliira ebyassava mu maka ga mukulu waabwe, **14**
omubaka n'ajja eri Yobu n'amugamba nti, "Ente zibadde
zirima nga n'endogoyi ziri kumpi nazo, **15** Abaseba ne
bazigwako ne bazitwala era n'abaddu bonna ne babatta
nze nsigaddewo nzekka okujja okukutegeeza bino." **16** Oyo
aba akyayogera ebyo, laba, omubaka omulala n'atuuka
naye n'amugamba nti, "Omuliro gubuubuuse nga guva mu
ggulu ne gusaanyaawo endiga zonna n'abasumba baazo,
nze nsigaddewo nzekka okukutegeeza bino." **17** N'oyo aba
akyayogera, n'omubaka omulala n'atuuka, n'agamba nti,
"Abakaludaaya bazze nga beetegese mu bibinja bisatu,
ne bagwa ku ŋŋamira ne bazitwala era ne batta n'abaddu
ababadde bazirabirira, era nze nzekka nze nsigaddewo
okujja okukumanyisa bino." **18** Aba akyayogera, laba,
n'omulala n'ajja n'amugamba nti, "Batabani bo ne bawala bo
babadde baliira era nga banywera omwenge mu nnyumba
ya mukulu waabwe, **19** laba, omuyaga ogw'amaanyi
guvudde mu ddungu ne gugoyaagoya ennyumba yonna
mwe babadde era bonna bafiiriddemu nze mponyeewo
nzekka okujja okukubikira." **20** Yobu olwawulira bino
byonna, n'agolokoka n'ayuza ebyambalo bye n'amwa
omutwe gwe, n'avuunama n'asinza: **21** n'agamba nti,
"Nazaalibwa sirina kantu era bwe ntyo bwe ndiddayo.
Mukama ye yawa era Mukama y'aggyeewo, erinnya lya
Mukama Katonda lyebazibwe." **22** Mu bino byonna Yobu
teyayonoona kubanga teyeemulugunyiza Katonda.

2 Ku lunaku olulala bamalayika ne bajja okukiika mu
maaso ga Mukama Katonda, ne Setaani naye n'ajjiramu.
2 Mukama Katonda n'abuuza Setaani nti, "Ova wa?"
Setaani n'amuddamu nti, "Nva kutalaaga ensi yonna." **3**
Mukama Katonda n'agamba Setaani nti, "Olowoozezza
ku muddu wange Yobu? Talina kyakunenyezebwa,
mwesimbu, atya Katonda era eyeewala ekibi bw'atyo talina
amufaanana. Anywezezza obutuukirivu bwe newaakubadde
nga wansokasoka mmuzikirize awatali nsonga." **4** Setaani
n'amuddamu nti, "Eddiba olw'eddiba, omuntu kyaliva
awaayo byonna by'alina olw'okuwonya obulamu bwe;
5 naye gololа omukono gwo okwate ku magumba ge
n'omubiri gwe olabe oba taakwegaane." **6** Mukama Katonda
n'amugamba nti, "Weewaawo, ali mu mukono gwo, kyokka
mulekere obulamu bwe." **7** Awo Setaani n'ava awali
Mukama Katonda, n'alwaza Yobu amayute amazibu okuva
ku mutwe, okutuukira ddala ku bigere. **8** Yobu n'atandika
okweyaguzanga oluggyo ng'eno bw'atudde mu vvu. **9**
Kyokka mukyala we n'amugamba nti, "Okyagugubidde ku
butuukirivu bwo? Weegaane Katonda ofe!" **10** Naye ye
n'amuddamu nti, "Oyogera ng'omu ku bakazi abatategeera
bwe bandyogedde! Tunaafunanga birungi byereere mu
mukono gwa Katonda?" Mu bino byonna Yobu teyayonoona
na kamwa ke. **11** Awo mikwano gya Yobu abasatu; Erifaazi
Omutemani, Birudaadi Omusuki, ne Zofali Omunaamasi
bwe baawulira emitawaana egyali gituuse ku mukwano
gwabwe, ne bajja buli omu okuva ewuwe ne basisinkana nga
bwe baali bateesezza, bagende bamusaasire bamuzzeemu
amaanyi. **12** Tebaamutegeererawo nga bakyali wala,
olw'embeera gye yalimu; ne bayimusa amaloboozi gaabwe
ne bakuba ebiwoobe ne bayuza ebyambalo byabwe ne
bayiwa enfuufu ku mitwe gyabwe. **13** Awo ne batuula naye
we yali atudde okumala ennaku musanvu emisana n'ekiro
nga tewali anyega, olw'obulumi obungi Yobu bwe yalimu.

3 Oluvannyuma lw'ebyo, Yobu n'ayasamya akamwa ke
n'akolimira olunaku kwe yazaalirwa. **2** N'agamba nti, **3**
"Olunaku kwe nazaalirwa luzikirire, n'ekiro lwe kyalangirirwa
nti omwana mulenzi. **4** Olunaku olwo lubuutikirwe ekizikiza,
omusana guleme okulwakako, Katonda aleme okulufaako.
5 Ekizikiza n'ekisiikirize eky'okufa birujjule, ekire kirutuuleko,
ekizikiza kikankanye ekitangaala kyalwo. **6** Ekizikiza
ekikutte be zigizigi kirunyage, luleme okubalirwa awamu
n'ennaku eziri mu mwaka, wadde okuyingizibwa mu
ezo eziri mu mwezi. **7** Yee, lubeere lugumba, waleme
okuba eddoboozi lyonna ery'essanyu eririwulirwako. **8**
Abo abakolimira ennyanja n'ennaku balukolimire, n'abo
abamanyi okuzuukusa agasolo galukwata mu nnyanja,
balukolimire. **9** Emmunyeenye ez'omu matulutulu gaalwo

zibe ekizikiza, lulindirire ekitangaala kirubulwe, luleme okulaba ebikowe by'oku nkya. **10** Kubanga terwaggala nzigi za lubuto lwa mmange, nneme okulaba obuyinike. **11** "Lwaki saafa nga nzalibwa, oba ne nfa nga nva mu lubuto lwa mmange? **12** Lwaki amaviivi ganzikiriza okugatuulako era n'amabeere okugayonka? **13** Kaakano nandibadde ngalamidde nga neesirikidde, nandibadde neebase nga neewummulidde, **14** wamu ne bakabaka n'abakungu ab'ensi, abezimbira embiri kaakano amatongo, **15** oba n'abalangira abaalina zaabu, abajjuzanga ffeeza mu nnyumba zaabwe. **16** Oba lwaki saaziikibwa ng'omwana azaaliddwa ng'afudde, atalabye ku kitangaala? **17** Eyo ababi gye batatawaanyizibwa, era n'abakooye gye bawummulira. **18** Abasibe gye bawummulira awamu, gye batawulirira kiragiro ky'oyo abaduumira. **19** Abakopi n'abakungu gye babeera; abaddu gye batatuntuzibwa bakama baabwe. **20** "Lwaki omuyinike aweebwa ekitangaala, ne kimulisiza oyo alumwa mu mwoyo, **21** era lwaki yeegomba okufa naye ne kutajja, n'akunoonya okusinga obugagga obuziikiddwa, **22** abajaguza ekisukkiridde, ne basanyuka ng'atuuse ku ntaana? **23** Lwaki okuwa ekitangaala oyo, atayinza kulaba kkubo, Katonda gw'akomedde? **24** Kubanga nkaaba mu kifo ky'okulya, n'okusinda kwange kufukumuka ng'amazzi. **25** Ekintu kye nantiiranga ddala era kye nakyawa kye kyantukako. **26** Siwummudde wadde okusiriikirira wadde okuba n'emirembe, wabula buzibu bwereere bwe bunzijidde."

4 Awo Erifaazi Omutemani n'ayanukula ng'agamba nti, **2** "Omuntu bw'anaayogera naawe onoonyiiga? Naye ani ayinza okusirika obusirisi? **3** Laba, wayigiriza bangi, emikono eminafu wagizzaamu amaanyi. **4** Ebigambo byo byanyweza abaali bagwa, era ng'ozzaamu amaanyi amaviivi agaali gakankana. **5** Naye kaakano kikutuuseeko, oweddemu amaanyi; kikutte ku ggwe n'oggwaawo! **6** Okutya Katonda wo si bwe bwesige bwo, n'obwesimbu bwo si ly'essuubi lyo? **7** "Kaakano lowooza; ani ataliiko musango eyali azikiridde? Oba wa abatuukirivu gye baali bamaliddwawo? **8** Okusinziira ku kyendabye; abo abateekateeka okukola ebibi era ne basiga ebitali bya butuukirivu, bakungula bizibu. **9** Bazikirizibwa omukka Katonda gw'assa, bamalibwawo obusungu bwe. **10** Okuwuluguma kw'empologoma, n'eddoboozi ly'empologoma enkambwe, n'amannyo g'empologoma ento gamenyeka. **11** Empologoma ey'amaanyi ezikirira olw'okubulwa omuyiggo, n'obwana bw'empologoma busaasaana. **12** "Nategeezebwa ekigambo eky'ekyama, ne nkitegera okutu. **13** Wakati mu birowoozo n'okwolesebwa kw'ekiro ng'otulo otungi tukutte omuntu, **14** okutya n'okukankana byankwata ne bireetera amagumba gange okunyegenya. **15** Omwoyo gw'ayita mu maaso gange, obwoya bw'oku mubiri gwange ne buyimirira. **16** Ne buyimirira butengerera, naye saasobola kwetegereza ndabika yaabwo, n'ekifaananyi kyali mu maaso gange, ne wabaawo akasiriikiriro, ne ndyoka mpulira eddoboozi nga ligamba nti, **17** 'Omuntu afa ayinza okuba omutuukirivu okusinga Katonda? Omuntu ayinza okuba omulongoofu okusinga Omutonzi we? **18** Obanga abaddu be tabeesiga, nga bamalayika be abalanga ensobi **19** kale kiriba kitya, abo abasula mu z'ebbumba ezirina emisingi egiri mu nfuufu, ababetentebwa n'okusinga ekiwojjolo? **20** Bamalibwawo wakati w'amakya n'akawungeezi, bazikirira emirembe n'emirembe awatali abafaako. **21** Omuguwa gwa weema yaabwe gusimbulwa munda, ne bafa ng'abasirusiru.'"

5 "Koowoola kaakano, waliwo anaakuyitaba? Era ani ku batukuvu gw'onoolaajaanira? **2** Obukyayi butta atalina magezi, n'obuggya butta omusirusiru. **3** Ndabye abasirusiru nga banywevu, naye mangu ddala ne nkolimira ekifo kye batuulamu. **4** Abaana baabwe tebalina bukuumi, babetenterwa mu luggya nga tewali abawolereza. **5** Omuyala alya amakungula gaabwe era atwala n'ag'omu maggwa era awankirawankira eby'obugagga byabwe. **6** Kubanga okulaba ennaku tekuva mu nsi, wadde obuzibu okuva mu ttaka, **7** wabula abantu bazaalibwa kulaba nnaku, ng'ensasi bwe zibuuka waggulu. **8** Naye nze, nzija kunoonya Katonda era mmulekere ensonga zange. **9** Akola ebikulu, ebitanoonyezeka, ebyewuunyisa ebitabalika. **10** Atonnyesa enkuba ku nsi, n'aweereza amazzi mu byalo. **11** Ayimusa abo abanyigirizibwa n'abo abakaaba ne basitulibwa mu mirembe. **12** Aziyiza enkwe z'ababi, emikono gyabwe gireme okutuukiriza bye bateesa. **13** Agwikiririza abagezigezi mu bukujjukujju bwabwe, n'enkwe zaabwe n'aziziyiriza ddala. **14** Ekizikiza kibabuutikira emisana, ne bawammanta mu ttuntu ng'ekiro. **15** Naye aggya abali mu bwetaavu mu mukono gw'abo ab'amaanyi, n'abawonya ekitala kyabwe. **16** Abaavu ne balyoka baba n'essuubi, n'akamwa k'ababali benkanya ne kazibibwa. **17** "Alina omukisa omuntu Katonda gw'abuulirira; noolwekyo tonyooma kukangavvula kw'oyo Ayinzabyonna. **18** Kubanga ye y'afumita ate era y'anyiga, y'alumya era y'awonya. **19** Alikuwonya mu buzibu bwa ngeri mukaaga. Weewaawo ne mu ngeri musanvu tootuukibwengako kulumizibwa. **20** Mu njala alikuwonya okufa, era anaakuwonyanga mu lutalo olw'ekitala. **21** Onookuumibwanga eri olulimi olukambwe, era tootyenga okuzikirira bwe kunaabanga kujja gy'oli. **22** Oliseka ng'okuzikirira n'enjala bizze, era tootyenga nsolo nkambwe ez'oku nsi. **23** Onoobanga n'enkolagana n'amayinja ag'omu nnimiro, era onoobanga n'emirembe awali ensolo enkambwe. **24** Olimanya nti, ensiisira yo eri mirembe; era eby'obugagga byo olibibala n'olaba nga tewali kibuzeeko. **25** Olimanya ng'ezzadde lyo liriba ddene, ne bazzukulu bo baliba bangi ng'omuddo ogw'oku nsi. **26** Olituusibwa ku ntaana yo nga wakaddiyira ddala, ng'eŋŋaano bwe tuukira mu kiseera kyayo. **27** "Ekyo twakyekenneenya, kituufu. Kimanye nga kikwata ku ggwe."

6 Yobu n'ayanukula ng'agamba nti, **2** "Singa okweraliikirira kwange, n'okubonaabona kwange bipimibwa ne biteekebwa ku minzaani! **3** Weewaawo byandisinze omusenyu gw'ennyanja okuzitowa; ebigambo byange kyenvudde mbyanguyiriza. **4** Obusaale bwa Ayinzabyonna buli mu nze n'omwoyo gwange gunywedde obusagwa bwabwo: entiisa ya Katonda erwana nange. **5** Entulege ekaaba awali omuddo, oba ente ennume eŋŋooŋŋa awali

emmere yaayo? **6** Emmere etaliimu nsa eriika omutali munnyo, oba amazzi g'eggi okubaamu akawoomerera? **7** Omutima gwange tegusikirizibwa kubikombako, biri ng'emmere etangasa. **8** "Singa Katonda ampa kye nsaba, n'ampa kye nsuubira, **9** yandisiimye okumbetenta ne mmalibwawo omukono gwe. **10** Kino kyandikkakkanyizza obulumi obutakoma kubanga sigaanye bigambo bya Mutukuvu. **11** Amaanyi ngaggya wa, ndyoke mbe n'essuubi? Era enkomerero yange, eruwa ndyoke ngumiikirize? **12** Amaanyi gange ga mayinja oba omubiri gwange gwa kikomo? **13** Mu mazima sirina maanyi n'obusobozi bwanzigwako. **14** Oyo agaana ebyekisa okuva eri mukwano gwe tafaayo kutya Ayinzabyonna. **15** Baganda bange tebeesigika, bali ng'akagga akabooga ate ne kakalira, **16** akaddugalirira buli lwe kakwata, ng'omuzira, **17** ate ne kaggwaawo buli lwe wabaawo ebbugumu. **18** Ebibinja by'abatambuze we biviira ku mugendo ne biraga mu ddungu ne bizikirira. **19** Abatambuze b'e Teema banoonya, bo ab'e Seeba ne balindirira n'essuubi. **20** Baalina essuubi naye bwe baatuukayo ne banyolwa nnyo. **21** Kaakano bwe mundabye ne mutya ne mukakasizza ddala nga temuliiko kye muyinza kukola. **22** Nnali mbagambye nti, 'Mumpe ekirabo,' oba nti, 'Mumpeereyo ekintu ku by'obugagga bwammwe, **23** okumponya nve mu mukono gw'omulabe, n'okumpeerayo ekintu mpone emitego gy'abakambwe'? **24** "Njigiriza nange n'aba musirise; ndaga we nsobezza. **25** Ebigambo eby'amazima nga bya bulumi! Naye okuwakana kwammwe kukakasa ki? **26** Mugezaako okugolola ebigambo byange, ne mufuula ebigambo by'omuntu ali obubi okuba ng'empewo? **27** Mukubira ne bamulekwa akalulu ate ne mukubira ne mukwano gwammwe. **28** "Naye kaakano mubeere ba kisa muntunuulire. Ndabika ng'omulimba? **29** Mufumiitirize, temusuula bwenkanya; Mukirowoozeeko, kubanga obujulirwa bwange buli ku kalebwerebwe. **30** Emimwa gyange girabika ng'egirimba? Emimwa gyange tegisobola kutegeera ttima?"

7 "Ebiseera by'omuntu ku nsi, tebyagerebwa? Ennaku ze tezaagerebwa nga ez'omupakasi? **2** Ng'omuddu eyeegomba ekisiikirize okujja, ng'omupakasi bwe yeesunga empeera ye; **3** bwe ntyo bwe nnaweebwa emyezi egy'okubonaabona, ebiro ebyokutegana bwe byangererwa. **4** Bwe ngalamira neebake, njogera nti, 'Ndiyimuka ddi, ekiro kinaakoma ddi?' Nga nzijudde okukulungutana okutuusa obudde lwe bukya. **5** Omubiri gwange gujjudde envunyu n'ebikakampa, n'olususu lwange lukutusekutuse era lulabika bubi. **6** "Ennaku zange zidduka okusinga ekyuma ky'omulusi w'engoye bw'atambuza ky'alusisa engoye ze; era zikoma awatali ssuubi. **7** Ojjukira Ayi Katonda, nti obulamu bwange tebuliimu, wabula mukka bukka, amaaso gange tegaliddayo kulaba bulungi. **8** Eriiso ly'oyo eryali lindabyeko teririddayo kundaba; amaaso gammwe galinnoonya, naye nga sikyaliwo. **9** Nga ekire bwe kibulawo ne kigenda, bw'atyo n'aziikwa mu ntaana talivaayo. **(Sheol h7585)** **10** Taliddayo mu nnyumba ye, amaka ge tegaliddayo kumumanya nate. **11** Noolwekyo sijja kuziyiza kamwa kange, nzija kwogera okulumwa kw'omutima gwange; nzija kwemulugunyiza mu bulumi bw'emmeeme yange. **12** Ndi nnyanja oba ndi lukwata ow'omu buziba, olyoke onkuume? **13** Bwe ndowooza nti, obuliri bwange bunampa ku mirembe, ekiriri kyange kinakendeeza ku kulumwa kwange; **14** n'olyoka ontiisa n'ebirooto era n'onkanga okuyita mu kwolesebwa. **15** Emmeeme yange ne yeegomba okwetuga, nfe okusinga okuba omulamu. **16** Sikyeyagala, neetamiddwa. Sijja kubeera mulamu emirembe gyonna. Ndeka; kubanga ennaku zange butaliimu. **17** Omuntu kye ki ggwe okumugulumiza, n'omulowoozaako? **18** Bw'otyo n'omwekebejja buli makya, n'omugezesa buli kaseera? **19** Olituusa ddi nga tonvuddeeko n'ondeka ne mmira ku malusu? **20** Nyonoonye; kiki kye nakukola, ggwe omukuumi w'abantu? Lwaki onfudde nga akabonero ak'obulabe gy'oli, ne neefuukira omugugu? **21** Era lwaki tosonyiwa kwonoona kwange, n'oggyawo obutali butuukirivu bwange? Kubanga kaakano nzija kwebaka mu ntaana; era ojja kunnoonya ku makya naye naaba sikyaliwo."

8 Awo Birudaadi Omusukusi n'addamu n'agamba nti, **2** "Onookoma ddi okwogera ebintu bino? Era ebigambo bino by'oyogera n'akamwa ko binaakoma ddi okuba ng'empewo ey'amaanyi? **3** Katonda akyusakyusa mu nsala ye? Oba oyo Ayinzabyonna akyusakyusa amazima? **4** Abaana bo bwe baayonoona eri Mukama, n'abawaayo eri empeera y'ekibi kyabwe. **5** Kyokka bw'onoonoonya Katonda, ne weegayirira oyo Ayinzabyonna, **6** bw'onooba omulongoofu era ow'amazima, ddala ddala anaakuddiramu n'akuzzaayo mu kifo kyo ekituufu. **7** Wadde ng'entandikwa yo yali ntono, embeera yo ey'enkomerero ejja kuba nnungi ddala. **8** Buuza ku mirembe egy'edda, era onoonyereze ku bakitaabwe bye baayiga; **9** kubanga ffe twazaalibwa jjuuzi era tetulina kye tumanyi, era ne nnaku ze twakamala ku nsi ziri ng'ekisiikirize. **10** Tebaakulage bakumanyise era bakutegeeze ebigambo bye mitima gyabwe oba by'okutegeera kwabwe? **11** Ebitoogo biyinza okumera awatali bitosi? **12** Biba bikyakula nga tebinnasalibwa, bikala mangu okusinga omuddo. **13** Bw'etyo enkomerero bw'ebeera ey'abo bonna abeerabira Katonda, essuubi ly'abatatya Katonda bwe libula. **14** Ebyo bye yeesiga byatika mangu, ebyo bye yeesiga, nnyumba ya nnabbubi! **15** Yeesigama wuzi za nnabbubi ne zikutuka azeekwatako nnyo naye ne zitanywera. **16** Ali ng'ekimera ekifukirire obulungi ekiri mu musana, nga kyanjadde amatabi gaakyo mu nnimiro; **17** emirandira gyakyo nga gyezingiridde, okwetooloola entuumu y'amayinja, nga ginoonya ekifo mu mayinja. **18** Naye bwe bakiggya mu kifo kyakyo, ekifo ekyo kikyegaana ne kigamba nti, Sikulabangako. **19** Mazima ddala essanyu lyakyo liggwaawo, ebirime ebirala ne bikula okuva mu ttaka. **20** Mazima ddala Katonda talekerera muntu ataliiko musango, era tanyweza mukono gw'abakola ebibi. **21** Ajja kuddamu ajjuze akamwa ko enseko, n'emimwa gyo amaloboozi ag'essanyu. **22** Abalabe bo balijjula obuswavu, era n'ennyumba z'abakozi b'ebibi zirimalibwawo."

9 Yobu n'alyoka addamu nti, **2** "Ddala nkimanyi nga kino kituufu. Naye omuntu asobola atya okuba omutuukirivu eri Katonda? **3** Wadde ng'omuntu yandyagadde okuwakana

naye, tayinza kumuddamu kibuuzo na kimu ku bibuuzo olukumi. **4** Amagezi ge ga nsusso, amaanyi ge mangi nnyo; ani eyali amuwakanyizza n'avaayo nga taliiko binuubule? **5** Asimbula ensozi ne zivaayo nga tezimanyiridde era n'azivuunika ng'asunguwadde. **6** Ensi aginyeenya n'eva mu kifo kyayo era n'akankanya empagi zaayo. **7** Ayogera eri enjuba ne teyaka, akugira n'alemesa ekitangaala ky'emmunyeenye okulabika. **8** Ye yekka abamba eggulu era n'atambulira ku mayengo g'ennyanja. **9** Ye mukozi wa Nabaliyo, entungalugoye ne Kakaaga, n'ebibinja eby'emunyeenye eby'obukiikaddyo. **10** Akola ebyewuunyo ebizibu okunnyonnyola, n'akola n'ebyamagero ebitabalika. **11** Bw'ayita we ndi sisobola kumulaba, bw'ampitako, sisobola kumutegeera. **12** Bw'aba alina ky'aggya ku muntu, ani ayinza okumuziyiza? Ani ayinza okumubuuza nti kiki ky'okola? **13** Katonda taziyiza busungu bwe; n'ebibinja bya Lakabu byakankanira wansi w'ebigere bye. **14** Kaakano nnyinza ntya okuwakana naye? Nnyinza ntya okufuna ebigambo mpakane naye? **15** Wadde nga siriiko musango, sisobola kubaako kye muddamu, mba nnyinza kwegayirira bwegayirizi oyo Omulamuzi wange ankwatirwe ekisa. **16** Ne bwe na ndimukoowodde n'ampitaba, sirowooza nti yandimpadde ekiseera n'ampuliriza. **17** Yandimenyeemenye mu muyaga nannyongerako ebiwundu awatali nsonga. **18** Teyandindese kuddamu mukka naye yandimmaliddewo ddala nga mbonaabona. **19** Bwe kiba nga kigambo kya maanyi bwanyi, ye wa maanyi. Era bwe kiba kya kusala musango, ani alimuyita? **20** Ne bwe sandibaddeko musango, akamwa kange kandigunsalidde. Ne bwe bandinnangiridde nti siriiko kyakunenyezebwa, kandirangiridde nti gunsinze. **21** "Wadde nga sirina kyakunenyezebwa, sikyefaako, obulamu bwange mbunyooma. **22** Byonna kye kimu, kyenva ŋŋamba nti, Azikiriza bonna abataliiko musango awamu n'abakozi b'ebibi. **23** Kawumpuli bw'aba asse mbagirawo, Mukama asekerera okubonaabona kw'abatalina musango. **24** Ensi yaweebwayo mu mukono gw'abakozi b'ebibi. Abikka ku maaso g'abagiramula. Bw'aba nga si Mukama, kale ani? **25** Kaakano ennaku zange zidduka okusinga omuddusi, zifuumuuka, tezirina kalungi ke ziraba. **26** Zifuumuuka ng'amaato ag'ebitoogo agadduka ennyo, ng'empungu eyanguyiriza okugenda eri omuyiggo. **27** Bwe ŋŋamba nti, Leka neerabire okusinda kwange, oba nti neerabire obunyiikaavu bwange, nsekemu, **28** ne neekokkola okubonaabona kwange, mmanyi nga Mukama tombale ng'ataliiko musango. **29** Omusango gunsinze, lwaki nteganira obwereere? **30** Ne bwe nandinaabye sabbuuni n'engalo zange ne nzitukuza, **31** era wandinsudde mu kinnya, n'engoye zange zennyini ne zinneetamwa. **32** Kubanga Mukama si muntu nga nze bwe ndi nti muddemu, era nti tusisinkane tuwozaŋŋanye mu mbuga z'amateeka. **33** Tewali mutabaganya ayinza kututeekako mukono gwe ffembi, **34** eyandizigyeko omuggo gwa Katonda entiisa ye n'erekeraawo okunzijira. **35** Olwo nno nandyogedde nga simutya; naye nga bwe kiri kaakano, sisobola."

10 "Obulamu bwange mbukyayidde ddala, noolwekyo leka nfukumule okwemulugunya kwange, njogerere mu kulumwa kw'emmeeme yange. **2** Nnaagamba Katonda nti, Tonsalira musango ne gunsinga, ntegeeza ky'onvunaana. **3** Kikusanyusa okunnyigiriza, okunyooma omulimu gw'emikono gyo, n'owagira emirimu gy'abakozi b'ebibi? **4** Amaaso go ga mubiri? Olaba ng'omuntu bw'alaba? **5** Ennaku zo zisinga ez'omuntu, n'emyaka gyo gisinga egy'omuntu, **6** olyoke onoonye ebisobyo byange era obuulirize ekibi kye nkoze, **7** newaakubadde ng'omanyi nti sirina musango era nga tewali n'omu ayinza kunzigya mu mukono gwo? **8** "Emikono gyo gye gyammumba, gye gyankola. Ate kaakano onookyuka okunsanyaawo? **9** Jjukira nti wammumba ng'ebbumba, ate kaakano onoonfuula ng'enfuufu? **10** Tewanzitulula ng'amata n'onkwasa ng'omuzigo?" **11** Tewannyambaza omubiri n'olususu, n'oluka amagumba n'ebinywa n'ongatta? **12** Kale wampa okuganja mu maaso go, era walabirira, n'omwoyo gwange. **13** Naye bino wabikweka mu mutima gwo, era mmanyi nga byali mu birowoozo byo. **14** Singa nyonoona, ondaba era tewandindese n'otombonereza. **15** Bwe mba nga nsingibbwa omusango, zinsanze nze! Newaakubadde nga sirina musango, sisobola kuyimusa mutwe gwange, kubanga nzijjudde obuswavu era mu kunyigirizibwa kwange, mwe nsaanikiddwa. **16** Bwe mba ng'asituka, n'onjigga ng'empologoma, era n'onnumba n'amaanyi go amangi ennyo. **17** Oleeta abajulizi abajja okunnumiriza, era obusungu bwo ne bweyongera gye ndi; amayengo ne gajja okunnumba olutata. **18** "Kale lwaki wanziggya mu lubuto lwa mmange? Wandindese nga tewannabaawo liiso lyonna lindabyeko. **19** Singa satondebwa, oba singa natwalibwa butereevu okuva mu lubuto ne nzikibwa. **20** Ennaku zange entono kumpi teziweddeeko? Ndeka mbeeko n'akaseera ak'okusanyuka, **21** nga sinnaba kugenda mu kifo eteri kudda, ekiri mu nsi ejjudde ekizikiza, n'ekisiikirize eky'ebuziba, **22** y'ensi ey'ekizikiza ekikutte, eyeekisiikirize eky'ebuziba era n'okutabukatabuka, ng'omusana gwayo guli nga ekizikiza."

11 Awo Zofali Omunaamasi n'ayogera nti, **2** "Ebigambo ebyo byonna bisigale nga tebiddiddwamu? Omwogezi ono anaabalibwa ng'ataliiko musango? **3** Okwogera kwo okutaliimu kunaatusirisa? Oduule bw'otyo wabulewo akunenya? **4** Ogamba Katonda nti, 'Ebirowoozo byange tebirina nsobi, era ndi mutukuvu mu maaso go.' **5** Naye, singa Katonda ayogera, singa abikkula akamwa ke n'akuddamu, **6** n'akubikkulira ebyama by'amagezi; kubanga amagezi amatuufu ddala galiko enjuuyi bbiri. Manya kino: Katonda n'okwerabira yeerabira ebimu ku bibi byo. **7** "Osobola okupima ebyama bya Katonda? Oyinza okunoonyereza ku Ayinzabyonna n'omumalayo? **8** Bigulumivu okusinga eggulu, kiki ky'osobola okukola? Bikka okusinga obuziba bw'emagombe, kiki ky'osobola okumanya? **(Sheol h7585)** **9** Obuwanvu bwabyo businga ensi era bugazi okusinga ennyanja. **10** "Singa ajja n'akusibira mu kkomera era n'atuuza olukiiko, ani ayinza okumuwakanya? **11** Mazima ddala amanya abantu abalimba. Bw'alaba ebibi, tabifaako? **12** Naye omuntu omusirusiru, talifuna magezi, ng'omwana gw'endogoyi ogw'omu nsi bwe gutayinza

kuzaalibwa nga gusobola okufugibwa. **13** "Naye bw'owaayo omutima gwo gy'ali, n'ogolola emikono gyo gy'ali, **14** singa oggyawo ekibi ekiri mu mukono gwo, n'otokkiriza kibi kubeera mu weema yo, **15** olwo onoositula omutwe n'obwenyi bwo nga tokwatibwa nsonyi, era oyimirire ng'oli munywevu awatali kutya. **16** Mazima ddala ojja kwerabira emitawaana gyo, olijjukira bujjukizi ng'amazzi agaayita edda. **17** Obulamu bujja kwaka okusinga omusana ogw'omu ttuntu, n'ekizikiza kijja kufuuka ng'obudde obw'oku nkya. **18** Olibeera munywevu, kubanga olibeera n'essuubi; olitunuulira ebikwetooloodde n'owummulira mu mirembe. **19** Oligalamira nga tewali n'omu akutiisa, era bangi abalikunoonyaako omukisa. **20** Naye amaaso g'abakozi b'ebibi galiremererwa, era tebalisobola kuwona, essuubi lyabwe libeere ng'omukka ogw'enkomerero."

12 Awo Yobu n'amuddamu nti, **2** "Awatali kubuusabuusa muli bantu. Bwe mulifa n'amagezi gammwe ne gafa. **3** Naye nange nnina amagezi ntegeera, temunsinga. Ani atabimanyi ebyo byonna? **4** Nfuuse ekisekererwa eri mikwano gyange. Nze eyakoowolanga Katonda n'anziramu, ne nsekererwa obusekererwa, ate nga ndi mutukuvu ataliiko musango! **5** Abantu abali mu ddembe lyabwe batera okusekerera abali mu mitawaana, ng'ebizibu bwe biba ku abo ababa batuuse awazibu. **6** Weema z'abanyazi tezibaako mutawaana, era abo abanyiiza Katonda babeera mu ddembe abo abeetikka katonda waabwe mu mikono gyabwe. **7** Naye buuza ensolo zijja kukuyigiriza, oba ebinyonyi eby'omu bbanga binaakubuulira. **8** Oba yogera n'ettaka linaakusomesa oba ebyennyanja eby'omu nnyanja binaakunnyonnyola. **9** Biki ku bino ebitamanyi nti, omukono gwa Mukama gwe gukoze ebyo? **10** Buli bulamu bwa kitonde buli mu mukono gwe, na buli mukka ogussibwa abantu bonna. **11** Okutu tekugezesa bigambo ng'olulimi bwe lukomba ku mmere? **12** Amagezi tegasangibwa mu bakaddiye? Okuwangaala tekuleeta kutegeera? **13** Katonda y'alina amagezi n'amaanyi; y'ateesa ebigambo era y'alina okutegeera. **14** Ky'amenya teri ayinza kuddamu kukizimba; ky'asiba mu kkomera tekiyinza kuteebwa. **15** Bw'aziyiza amazzi, ekyeeya kijja, bw'agata gazikiriza ensi. **16** Ye, ye nannyini maanyi n'obuwanguzi, abalimba n'abalimbibwa bonna babe. **17** Aggyawo abawi b'amagezi nga tebalina kantu, abalamuzi n'abafuula abasirusiru. **18** Bakabaka abaggyako enjegere ze beesiba ebiwato byabwe, n'abasibamu obukete. **19** Bakabona abatwala nga tebalina kantu, n'asuula abasajja abaanywera. **20** Aziba emimwa egy'abawi b'amagezi abeesigwa, era n'aggyawo okwolesebwa kw'abakadde. **21** Ayiwa ekivume ku bakungu, era n'aggya ebyokulwanyisa ku b'amaanyi. **22** Abikkula ebintu eby'ebuziba eby'ekizikiza, n'aleeta n'ebisiikirize eby'amaanyi mu kitangaala. **23** Afuula amawanga okuba ag'amaanyi, era n'agazikiriza; agaziya amawanga n'agasaasaanya. **24** Abakulembeze baamawanga abaggyako okukola ebisaanidde; n'abasindika nga bagwirana mu ddungu eritaliimu kkubo. **25** Bawammantira mu kizikiza awatali kitangaala; abaleetera okutagala ng'abatamiivu."

13 "Laba, eriiso lyange lyalaba ebyo byonna, n'okutu kwange ne kuwulira ne mbitegeera. **2** Kye mumanyi nange kye mmanyi; siri wa wansi ku mmwe. **3** Naye neegomba okwogera n'oyo Ayinzabyonna, era n'okuleeta ensonga zange mu maaso ga Katonda. **4** Naye mmwe mumpayiriza; muli basawo abatagasa mmwe mwenna! **5** Kale singa musirika! Olwo lwe mwandibadde n'amagezi. **6** Muwulire kaakano endowooza yange, muwulirize okwegayirira kw'emimwa gyange. **7** Katonda munaamwogerera nga mwogera ebitali bya butuukirivu? Munaamwogerera eby'obulimba? **8** Munaamulaga ng'ataliiko luuyi, munaamuwoleza ensonga ze. **9** Singa akukebera, anaakusanga oli bulungi? Oyinza okumulimba nga bw'oyinza okulimba abantu? **10** Tayinza butakunenya, singa osaliriza mu bubba. **11** Ekitiibwa kye ekisukiridde tekyandikutiisizza? Entiisa ye teyandikuguddeko? **12** Ebigambo byammwe ebijjukirwa ngero za vvu, n'okwewolereza kwammwe kwa bbumba. **13** Musirike nze njogere; kyonna ekinantukako kale kintuukeko. **14** Lwaki neeteeka mu mitawaana, obulamu bwange ne mbutwalira mu mikono gyange? **15** Ne bw'anzita, mu ye mwe nnina essuubi, ddala ddala nditwala ensonga zange mu maaso ge. **16** Ddala kino kinaavaamu okusumululwa kwange, kubanga teri muntu atatya Katonda ayinza kwetantala kujja mu maaso ge! **17** Muwulirize ebigambo byange n'obwegendereza; amatu gammwe gawulire bye ŋŋamba. **18** Kaakano nga bwe ntegese empoza yange, mmanyi nti nzija kwejeerera. **19** Waliwo ayinza okuleeta emisango gye nvunaanibwa? Bwe kiba bwe kityo, nzija kusirika nfe. **20** Ebintu ebyo ebibiri byokka by'oba ompa, Ayi Katonda, awo sijja kukwekweka. **21** Nzigyako omukono gwo, olekere awo okuntiisatiisa n'okunkangakanga. **22** Kale nno ompite nzija kukuddamu, oba leka njogere ggwe onziremu. **23** Nsobi meka era bibi bimeka bye nkoze? Ndaga ekibi kyange era n'omusango gwange. **24** Lwaki okweka amaaso go, n'onfuula omulabe wo? **25** Onoobonyaabonya ekikoola ekifuuyiddwa omuyaga? Onooyigga ebisasiro ebikaze? **26** Kubanga ompadiikako ebintu ebiruma, n'ondeetera okuddamu okwetikka ebibi byange eby'omu buvubuka. **27** Oteeka ebigere byange mu nvuba, era okuuma butiribiri amakubo gange mwe mpita ng'oteeka obubonero ku bisinziiro by'ebigere byange. **28** Bw'atyo omuntu bw'aggwaawo ng'ekintu ekivundu, ng'olugoye oluliiriddwa ennyenje."

14 "Omuntu azaalibwa omukazi, abeera ku nsi akaseera katono era abeera mu kutegana. **2** Amulisa ng'ekimuli n'awotoka; abulawo mangu ng'ekisiikirize, tabeerera. **3** Otunuulira omuntu afaanana bw'atyo? Olimuleeta gy'oli asalirwe omusango? **4** Ani ayinza okuggya ekirongoofu mu kitali kirongoofu? Tewali n'omu! **5** Ennaku z'omuntu zaagererwa, wagera obungi bw'emyezi gye era n'oteekawo ekkomo ly'atasobola kusukka. **6** Kale tomufaako muleke yekka, okutuusa lw'alimala okutuukiriza emirimu gye ng'omupakasi. **7** "Wakiri waliwo essuubi ng'omuti guloka: Bwe gutemebwa, guloka nate, era ekikolo kyagwo ekiggya tekifa. **8** Emirandira gyagwo gyandikaddiyidde mu ttaka

era n'ekikonge ne kifiira mu ttaka, **9** naye olw'emirandira okutambula ne ginoonya amazzi kimulisa ne kireeta amatabi ng'ekisimbe. **10** Naye omuntu afa era n'agalamizibwa, assa ogw'enkomerero n'akoma. **11** Ng'amazzi bwe gaggwa mu nnyanja oba omugga bwe gukalira ne guggwaawo, **12** bw'atyo omuntu bw'agalamira, era n'atasituka okutuusa eggulu bwe linaggwaawo, abantu tebajja kuzuukuka oba kuggyibwa mu tulo twabwe. **13** "Singa kale onkweka emagombe era n'onziika okutuusa obusungu bwo lwe buliggwaawo! Singa ongerera ekiseera n'onzijukira! **(Sheol h7585)** **14** Omuntu bw'afa, addamu n'abeera omulamu? Ennaku zange zonna ez'okuweereza nnaalindanga okuwona kwange kujje. **15** Olimpita nange ndikuyitaba; olyegomba ekitonde emikono gyo kye gyatonda. **16** Ddala ku olwo bw'olibala ebigere byange, naye tolyekaliriza bibi byange. **17** Ebisobyo byange biriba bisibiddwa mu kisawo; olibikka ku kibi kyange. **18** "Naye ng'olusozi bwe luseebengerera ne luggwaawo, era ng'ejjinja bwe liva mu kifo kyalyo, **19** ng'amazzi bwe gaggwereeza amayinja era ng'okwanjaala kwago bwe kutwala ettaka ly'oku nsi; bw'atyo bw'azikiriza essuubi ly'omuntu. **20** Omumalamu amaanyi omuwangula lumu n'aggweerawo ddala; okyusa enfaanana ye n'omugoba. **21** Abaana be bwe bafuna ekitiibwa, takimanya, bwe bagwa, takiraba. **22** Obulamu bw'omubiri gwe bwokka bw'awulira ne yeekungubagira yekka."

15 Awo Erifaazi Omutemani n'addamu n'ayogera nti, **2** "Omuntu ow'amagezi yandizzeemu n'amagezi agataliimu, oba n'ajjuza olubuto lwe embuyaga ez'ebuvanjuba? **3** Yandiwakanye n'ebigambo ebitaliiko kye bigasa, oba okwogera ebigambo ebitalina kye bikola? **4** Naye onyooma Katonda n'oziyiza okwewaayo eri Katonda. **5** Kubanga obutali butuukirivu bwo bwe buyigiriza akamwa ko, era olonzeewo okukozesa olulimi lw'abalimba. **6** Akamwa ko kennyini ke kakusalira omusango si nze, emimwa gyo gyennyini gye gikulumiriza. **7** "Gwe wasooka abantu bonna okuzaalibwa? Oba ggwe wazaalibwa ensozi nga tezinnabaawo? **8** Ofaayo okuwuliriza okuteesa kwa Katonda? Olowooza gwe mugezi wekka? **9** Kiki ky'omanyi kye tutamanyi? Kubikkulirwa ki kw'olina ffe kwe tutalina? **10** Ab'envi abakaddiye bali ku ludda lwaffe, abasajja abakulu n'okusinga kitaawo. **11** Katonda by'akugambye ebikuzzaamu amaanyi bitono nnyo tebikumala, ebigambo ebikubuuliddwa mu bukkakkamu? **12** Lwaki omutima gwo gukubuzizza, amaaso go ne gatemereza **13** n'olyoka ofuka obusungu bwo eri Katonda, n'ofukumula ebigambo bwe bityo okuva mu kamwa ko? **14** "Omuntu ye ani, alyoke abeere omutukuvu, oba oyo azaalibwa omukazi nti ayinza okuba omutuukirivu? **15** Katonda bw'aba tassa bwesige mu batukuvu be, n'eggulu ne liba nga si ttukuvu mu maaso ge, **16** oba oleeta otya omuntu obuntu, omugwagwa era omuvundu, anywa obutali butuukirivu nga amazzi! **17** "Mpuliriza nnaakunnyonnyola, leka nkubuulire kye ndabye: **18** abasajja ab'amagezi kye bagambye nga tebalina kye bakwese ku kye baafuna okuva eri bakadde baabwe **19** abo bokka abaweebwa ensi nga tewali mugwira agiyitamu. **20** Omuntu omukozi w'ebibi, aba mu kubonaabona ennaku ze zonna, n'anyigirizibwa emyaka gyonna egyamutegekerwa. **21** Amaloboozi agatiisa gajjuza amatu ge; byonna bwe biba ng'ebiteredde, abanyazi ne bamulumba. **22** Atya okuva mu kizikiza adde, ekitala kiba kimulinze okumusala. **23** Adda eno n'eri ng'anoonya ky'anaalya, amanyi ng'olunaku olw'ekizikiza lumutuukiridde. **24** Okweraliikirira n'obubalagaze bimubuutikira, bimujjula nga kabaka eyetegekedde olutalo. **25** Kubanga anyeenyerezza Katonda ekikonde, ne yeegereegeranya ku oyo Ayinzabyonna, **26** n'agenda n'ekyejo amulumbe, n'engabo ennene enzito. **27** "Wadde nga yenna yagejja amaaso ng'ajjudde amasavu mu mbiriizi, **28** wakubeera mu bibuga eby'amatongo, ne mu bifulukwa, ennyumba ezigwa okufuuka ebifunfugu. **29** Taddeyo kugaggawala, n'obugagga bwe tebulirwawo, n'ebintu by'alina tebirifuna mirandira mu ttaka. **30** Taliwona kizikiza, olulimi lw'omuliro lunaakazanga amatabi ge, era omukka gw'omu kamwa gulimugobera wala. **31** Alemenga okwerimba nga yeesiga ebitaliimu, kubanga talina ky'ajja kuganyulwa. **32** Wa kusasulwa byonna ng'obudde tebunnatuuka, n'amatabi ge tegalikula. **33** Aliba ng'omuzabbibu ogugiddwako emizabbibu egitannaba kwengera, ng'omuzeyituuni ogukunkumula ebikoola byagwo. **34** Kubanga ekibiina ky'abatatya Katonda kinaabeeranga kigumba, era omuliro gunaayokyanga weema ezinaabangamu enguzi. **35** Baba embuto ez'ekibi ne bazaala obutali butuukirivu, embuto zaabwe zizaala obulimba."

16 Yobu n'addamu nti, **2** "Mpulidde ebintu bingi ebiri nga bino; mwenna muli mikwano gyange egitagasa. **3** Ebigambo byammwe bingi, tebiikome? Kiki ekibaluma ne mutalekeraawo kuwakana? **4** Nange nandyogedde nga mmwe, singa mmwe mubadde mu kifo kyange; nandyogedde ebigambo ebisengeke obulungi ebibanyiga, ne mbanyeenyeza n'omutwe gwange. **5** Naye akamwa kange kandibazizzaamu amaanyi; ebigambo eby'essuubi okuva mu kamwa kange byandibaleetedde eddembe. **6** "Ate bwe njogera, obulumi bwange tebuwona, bwe nsirika era busigalawo. **7** Mazima ddala, Ayi Katonda, ommazeemu amaanyi; osaanyiririzzaawo ddala ennyumba yange yonna. **8** Onsibye n'onyweza ekinnumiririza ddala, obukovvu bwange bwe bukulaga bwe ndi, kirabika ne ku maaso. **9** Katonda annumba n'obusungu bwe n'anjuzaayuza, annumira emba; omulabe wange antunuulira nkaliriza n'amaaso ge agafumita. **10** Abantu bayasamya emimwa gyabwe ne bansekerera; bankuŋŋaanirako ne bankuba empi ku matama. **11** Katonda ampaddeyo eri omukozi w'ebibi, era n'ansuula mu mikono gy'ababi. **12** Nnali bulungi, n'anjuzaamu wakati; yankwata ku nsingo n'ammenyamu. Anfudde ssabbaawa, **13** abakubi b'obusaale banneetoolodde. Awatali kusaasira, afumita ensigo zange, omususa gwange ne guyiika ku ttaka. **14** Annumba, emirundi n'emirundi, n'anfubutukirako ng'omulwanyi omuzira. **15** "Neetungidde ebikutiya eby'okukungubagiramu, ne nkweka obwenyi bwange mu nfuufu. **16** Nzenna mmyuse amaaso olw'okukaaba, ekisiikirize ekikwafu ennyo kyetoolodde

amaaso gange, **17** newaakubadde ng'emikono gyange tegirina bibi bye gikoze, n'okusaba kwange nga kutukuvu. **18** "Ggwe ensi, tobikka ku musaayi gwange; nneme okusirisibwa! **19** Era kaakano omujulirwa wange ali mu ggulu; omuwolereza wange ali waggulu nnyo ddala. **20** Mikwano gyange bansekerera, amaaso gange nga gakulukusa amaziga eri Katonda. **21** Ku lw'omuntu, yeegayirira eri Katonda ng'omuntu bwe yeegayiririra mukwano gwe. **22** "Emyaka mitono eginaayitawo nga sinnakwata lugendo olw'obutadda."

17 Omutima gwange gwennyise, ennaku zange zisalibbwaako, entaana enninze. **2** Ddala abansekerera bannetoolodde; amaaso gange gabeekengera. **3** "Ompe, Ayi Katonda akakalu k'onsaba. Ani omulala ayinza okunneeyimirira? **4** Ozibye emitima gyabwe obutategeera; noolwekyo toobakkirize kuwangula. **5** Omusajja avumirira mikwano gye olw'empeera alireetera amaaso g'abaana be okuziba. **6** "Katonda anfudde ekisekererwa eri buli omu, anfudde buli omu gw'afujjira amalusu mu maaso. **7** Amaaso gange gayimbadde olw'okunakuwala; omubiri gwange gwonna kaakano guli nga kisiikirize. **8** Abantu ab'amazima beesisiwala olwa kino; atalina musango agolokokedde ku oyo atatya Katonda. **9** Naye era abatuukirivu banaakwatanga amakubo gaabwe, n'abo ab'emikono emirongoofu baneeyongeranga amaanyi. **10** "Naye mukomeewo mwenna kaakano, mujje, naye siraba muntu mugezi mu mmwe! **11** Ennaku zange ziyise entegeka zange zoonoonese, era bwe kityo n'okwegomba kw'omutima gwange. **12** Abantu bano ekiro bakifuula emisana; mu kizikiza mwennyini mwe bagambira nti, Ekitangaala kinaatera okujja. **13** Amagombe bwe gaba nga ge maka mwe nnina essuubi, bwe njala obuliri bwange mu kizikiza, **(Sheol h7585)** **14** ne ŋŋamba amagombe nti, 'Ggwe kitange,' era n'eri envunyu nti, 'Ggwe mmange,' oba nti, 'Ggwe mwannyinaze,' **15** kale essuubi lyange liba ludda wa? Ani ayinza okuliraba? **16** Nalyo lirigenda eri enzigi z'emagombe Oba tuligenda ffenna mu nfuufu?" **(Sheol h7585)**

18 Awo Birudaadi Omusukusi n'ayanukula n'agamba nti, **2** "Mulikomya ddi okufuulafuula ebigambo? Muddeemu amagezi, tulyoke twogere. **3** Lwaki tutwalibwa ng'ente era ne tulowoozebwa okuba abasirusiru mu maaso gammwe? **4** Ggwe eyeyuzayuza olw'obusungu, abantu ensi bagiveeko ku lulwo, oba enjazi zive mu bifo byazo? **5** "Ddala etabaaza y'omukozi w'ebibi ezikidde, era n'omuliro gw'ekyoto kye tegukyayaka. **6** Ekitangaala kivudde mu weema ye; n'ettaala eri ku mabbali ge nayo ezikidde. **7** Amaanyi gamuwedde, ebigere bye tebikyali bya maanyi, era enkwe ze, ze zimusuula. **8** Eky'amazima ebigere bye byamusuula mu kitimba era n'atangatanga mu butimba. **9** Omutego gumukwata ekisinziiro; akamasu ne kamunyweeza. **10** Omuguwa gumukwekerwa mu ttaka; akategо kamulindirira mu kkubo lye. **11** Entiisa emukanga enjuuyi zonna era n'emugoba kigere ku kigere. **12** Emitawaana gimwesunga; ekikangabwa kirindiridde okugwa kwe. **13** Kirya ebitundu by'olususu lwe; omubereberye wa walumbe amulyako emikono n'ebigere. **14** Aggyibwa mu bukuumi bwa weema ye era n'atwalibwa eri kabaka w'ebikangabwa. **15** Omuliro gumalirawo ddala byonna eby'omu weema ye; ekibiriiti kyakira mu kifo mw'abeera. **16** Emirandira gye gikala wansi, n'amatabi ge gakala waggulu. **17** Ekijjukizo kye kibula ku nsi; talina linnya mu nsi. **18** Agobebwa okuva mu kitangaala, agenda mu kizikiza n'aggyibwa mu nsi. **19** Talina mwana wadde omuzzukulu mu bantu be, newaakubadde ekifo mwabeera. **20** Abantu ab'ebugwanjuba beewuunya ebyamutuukako; n'ab'ebuvanjuba ne bakwatibwa ekikangabwa. **21** Ddala bw'etyo bw'ebeera ennyumba y'omukozi w'ebibi; bwe gaba bwe gatyo amaka g'oyo atamanyi Katonda."

19 Awo Yobu n'addamu nti: **2** "Mulikomya ddi okunnyigiriza ne mummenya n'ebigambo? **3** Emirundi kkumi nga munvuma; temukwatiddwa nsonyi kunnumba. **4** Bwe kiba nga kituufu nti nawaba, obukyamu bwange, bwange nzekka. **5** Bwe muba munneegulumiririzaako ne mukozesa obulumi bwange okunfeebya, **6** mumanye nga Katonda ankoze bubi era anzingizza mu kitimba kye. **7** "Wadde nga nkaaba nti, 'Mpisiddwa bubi,' siddibwamu; ne bwe nkuba enduulu, tewali antaasa. **8** Azibye ekkubo lyange sisobola kuyita; amakubo gange agalese mu kizikiza. **9** Anziggyeeko ekitiibwa kyange n'anziggyako n'engule ku mutwe gwange. **10** Anjuzaayuza ku buli ludda okutuusa lwe watasigalawo kantu, asigula essuubi lyange ng'omuti. **11** Obusungu bwe bumbubuukirako; ambala ng'omu ku balabe be. **12** Amaggye ge galumba n'amaanyi; ganzimbako enkomera ne gagumba okwetooloola weema yange. **13** "Anziggyeeko baganda bange; abo bwe twali tumanyiganye banviiriddeko ddala. **14** Ab'ekika kyange banviiriddeko ddala, mikwano gyange ginneerabidde. **15** Abagenyi bange n'abaweereza bange abawala, bampisa nga gwe batamanyi, ne bandaba nga munnagwanga. **16** Mpita omuddu wange naye tawulira, wadde nga mwegayirira n'akamwa kange. **17** Omukka gwange gwe nzisa, guwunyira bubi mukyala wange; nakyayibwa baganda bange bennyini. **18** N'obulenzi obuto bunsekerera; buli lwe bundaba bunvuma. **19** Mikwano gyange gyonna enfirabulago gya nkyawa; abo be nnayagalanga banneefuukira. **20** Siriiko bwe ndi wabula ndi ddiba na magumba: nsigazzaawo bibuno byokka. **21** "Munkwatirwe ekisa mikwano gyange, munkwatirwe ekisa, kubanga omukono gwa Katonda gunkubye. **22** Lwaki munjigga nga Katonda bw'anjigga? Omubiri gwe mufunye tegumala? **23** "Singa nno ebigambo byange byawandiikibwa, Singa byawandiikibwa ku muzingo, bandiguwadde ani? **24** Singa byawandiikibwa n'ekyuma ku lubaati, oba okuwandiikibwa ku lwazi ne bibeerawo emirembe n'emirembe! **25** Mmanyi nga Omununuzi wange mulamu, era nga ku nkomerero aliyimirira ku nsi. **26** Era ng'olususu lwange bwe luweddewo, kyokka mu mubiri gwange ndiraba Katonda; **27** nze mwene ndimulaba, n'amaaso gange, Nze, so si mulala. Emmeeme yange ng'eyaayaana munda mu nze! **28** "Bwe mugamba nti, 'Tujja kumuyigganya, kubanga ensibuko y'emitawaana eri mu ye;' **29** nammwe bennyini musaana mutye ekitala. Kubanga

obusungu buleeta okubonereza okw'ekitala, olwo mulyoke mumanye ng'eriyo okusalirwa omusango."

20 Awo Zofali Omunaamasi n'amuddamu nti, **2** "Ebirowoozo byange ebiteganyiziddwa binkubiriza okukuddamu kubanga nteganyizibbwa nnyo. **3** Mpulidde nga nswadde olw'okunenya, okutegeera kwange kunkubiriza okuddamu. **4** "Ddala omanyi nga bwe byali okuva edda, okuva omuntu lwe yateekebwa ku nsi, **5** nti Enseko z'omwonoonyi ziba z'akaseera katono, era n'essanyu ly'abatamanyi Katonda terirwawo. **6** Newaakubadde ng'amalala ge gatuuka ku ggulu n'omutwe gwe ne gutuuka ku bire, **7** alizikirira emirembe n'emirembe nga empitambi ye: abo abamulaba babuuze nti, 'Ali ludda wa?' **8** Abulawo ng'ekirooto, n'ataddayo kulabika; abuzeewo ng'okwolesebwa kw'ekiro. **9** Eriiso eryamulaba teririddayo kumulaba, taliddayo kulaba kifo kye nate. **10** Abaana be basaana bakolagane n'abaavu, emikono gye gyennyini gye gisaana okuwaayo obugagga bwe. **11** Amaanyi ag'ekivubuka agajjudde amagumba ge, ge ganaagalamiranga naye mu nfuufu. **12** "Okukola ebibi kuwoomerera mu kamwa ke era akukweka wansi w'olulimi lwe, **13** tayagala kukuleka, wadde okukuta era akukuumira mu kamwa ke. **14** Naye emmere ye erimwonoonekera mu byenda, era erifuuka butwa bwa nsweera munda ye. **15** Aliwandula eby'obugagga bye yamira; Katonda alireetera olubuto lwe okubisesema. **16** Alinywa obutwa bw'ensweera; amannyo g'essalambwa galimutta. **17** Alisubwa obugga, n'emigga egikulukuta n'omubisi gw'enjuki n'amata. **18** Bye yateganira alina okubiwaayo nga tabiridde; talinyumirwa magoba ga kusuubula kwe, **19** kubanga yanyigiriza abaavu n'abaleka nga bakaaba, yawamba amayumba g'ataazimba. **20** "Ddala ddala talifuna kikkusa mululu gwe, wadde okuwonya n'ebyo bye yeeterekera. **21** Tewali kimulekeddwawo ky'anaalya; obugagga bwe tebujja kusigalawo. **22** Wakati mu kufuna ebingi okulaba ennaku kumujjira; alibonaabonera ddala nnyo. **23** Ng'amaze okujjuza olubuto lwe, Katonda alyoke amusumulurire obusungu bwe amukube ebikonde ebitagambika. **24** Bw'alidduka ekyokulwanyisa eky'ekyuma, akasaale ak'ekikomo kalimufumita. **25** Akasaale kaliviirayo mu mugongo gwe, omumwa gwako ogumasamasa gusikibwe mu kibumba. Entiisa erimujjira. **26** Ekizikiza ekikutte kye kirindiridde obugagga bwe. Omuliro ogutazikira gwe gulimumalawo, gwokye ebisigadde mu weema ye. **27** Eggulu liryolesa obutali butuukirivu bwe; ensi erimusitukirako n'emujeemera. **28** Ebintu by'ennyumba biritwalibwa, biribulira ku lunaku lw'obusungu bwa Katonda. **29** Eyo y'engeri Katonda gy'asasulamu abakozi b'ebibi, nga gwe mugabo Katonda gwe yabategekera."

21 Awo Yobu n'addamu n'ayogera nti, **2** "Muwulirize n'obwegendereza ebigambo byange, era kino kibazzeemu amaanyi. **3** Mungumiikirizeeko nga njogera, oluvannyuma museke. **4** "Okwemulugunya kwange nkw'olekezza muntu? Lwaki okugumiikiriza tekunzigwako? **5** Muntunuulire mwewuunye, mujja kukwata ne ku mumwa. **6** Bwe ndowooza ku kino, nfuna entiisa; omubiri gwange ne gukankana. **7** Lwaki abakozi b'ebibi bawangaala, ne bakaddiwa ne beeyongera n'amaanyi? **8** Balaba abaana baabwe bwe banywezebbwa, ezzadde lyabwe nga balaba. **9** Amaka gaabwe gaba n'emirembe nga temuli kutya; omuggo gwa Katonda tegubabeerako. **10** Ennume zaabwe teziremererwa, ente zaabwe enkazi zizaala awatali kusowola mwana gwazo. **11** Abaana baabwe bagendera wamu nga kisibo; obuto ne bubeera mu kuzina. **12** Bayimbira ku bitaasa n'ennanga, ne basanyukira eddoboozi ly'omulere. **13** Emyaka gyabwe gyonna babeera bulungi, mangwago ne bakka mu ntaana. **(Sheol h7585)** **14** Kyokka bagamba Katonda nti, 'Tulekere emirembe gyaffe! Tetwegomba kumanya makubo go. **15** Ayinzabyonna ye ani tulyoke tumuweereze? Kiki kye tuganyulwa bwe tumusaba?' **16** Naye obugagga bwabwe tebuli mu mikono gyabwe, noolwekyo amagezi g'abakozi b'ebibi ganneewunyisa. **17** "Ettaala y'abakozi b'ebibi yo, ezikira emirundi emeka? Ennaku ebajjira emirundi emeka? Katonda abatuusaako obulumi, ng'abasunguwalidde. **18** Bali ng'ebisasiro ebitwaalibwa empewo; ng'ebisusunku embuyaga bye zitwala. **19** Katonda abonereza abaana olw'ekibi kya bakitaabwe. Asasule omuntu yennyini oyo alyoke ategeere! **20** Leka amaaso ge ye yennyini galabe okuzikirira; leka anywe ku kiruyi kya Ayinzabyonna. **21** Kubanga aba afaayo ki ku maka g'aba alese, nga emyezi gye egyamutegekerwa giweddeko? **22** "Eriyo ayinza okuyigiriza Katonda amagezi, kubanga asalira omusango n'abo abasinga okuba aba waggulu? **23** Omusajja omu afiira w'abeerera ow'amaanyi, nga munywevu ddala ali mu mirembe gye, **24** omubiri gwe nga guliisiddwa bulungi, amagumba ge nga gajjudde obusomyo. **25** Omusajja omulala n'afa ng'alina obulumi ku mutima, nga teyafuna kintu kyonna kirungi. **26** Ne beebaka kye kimu mu ttaka, envunyu ne zibabikka bombi. **27** "Mmanyi bulungi ddala kye mulowooza, enkwe ze mwagala okunsalira. **28** Mugamba nti, 'Kaakano eruwa ennyumba y'omusajja ow'amaanyi, eweema abasajja abakozi b'ebibi mwe baabeeranga?' **29** Temwebuuzanga ku abo abatambula eŋŋendo? Temukkiriza bye babagamba, **30** nti omusajja omukozi w'ebibi awona ku lunaku olw'emitawaana, era awona ku lunaku olw'ekiruyi? **31** Ani avumirira ebikolwa bye maaso ku maaso, ani amusasula ebyo by'akoze? **32** Atwalibwa ku ntaana, era amalaalo ge gakuumibwa. **33** Ettaka eriri mu lusenyi limuwoomera, abantu bonna bamugoberera, n'abalala abatamanyiddwa muwendo ne bamukulembera. **34** "Kaakano musobola mutya okuŋŋumya n'ebitaliimu? Tewali kisigaddeyo ku bye mwanzizeemu wabula obulimba!"

22 Awo Erifaazi Omutemani n'addamu n'ayogera nti, **2** "Omuntu ayinza okugasa Katonda? Wadde oyo ow'amagezi ayinza okumuyamba? **3** Ayinzabyonna yandifunye kwesiima ki singa wali mutuukirivu? Yandiganyuddwa ki singa amakubo go gaali magolokofu? **4** "Akukangavvula lwa kumutya era kyava akuvunaana? **5** Okwonoona kwo si kunene nnyo? Ebibi byo si bingi nnyo? **6** Kubanga waggya ku muganda wo emisingo awatali nsonga; waggya engoye ku bantu,

n'obaleka bwereere. **7** Tewawa bakoowu mazzi, abaagala wabamma emmere, **8** wadde nga wali musajja wa maanyi, eyalina ettaka, omusajja ow'ekitiibwa, era nga byonna ggwe nnyini byo. **9** Weegobako bannamwandu bagende nga toliiko ky'obawadde; abatalina bakitaabwe n'obamalamu amaanyi. **10** Emitego kyegivudde gikwetooloola. Lwaki entiisa ey'amangu ekujjira? **11** Lwaki enzikiza ekutte nnyo tosobola kulaba, era lwaki amataba gakubikkako? **12** "Katonda tali waggulu mu ggulu? Era laba, emmunyeenye ezisingayo okuba waggulu, nga bwe ziri ewala! **13** Ate n'ogamba nti, 'Katonda amanyi ki? Ayinza okulamulira mu kizikiza? **14** Ebire ebikutte bimubikkako, n'aba ng'atatulaba bw'aba atambula mu bifo by'omu ggulu.' **15** Onoosigala mu kkubo ery'edda abasajja abakozi b'ebibi lye baakwata? **16** Baatwalibwa ng'ekiseera kyabwe tekinnatuuka, emisingi gyabwe gyatwalibwa amataba. **17** Be bagamba Katonda nti, 'Tulekere emirembe! Ayinzabyonna ayinza kutukola ki?' **18** Ate nga ye, ye yajjuza ennyumba zaabwe ebintu ebirungi, noolwekyo neewuunya nnyo amagezi g'abakozi b'ebibi. **19** Abatuukirivu balaba okuzikirira kwabwe ne bajaguza; abataliiko musango babasekerera nga bagamba nti, **20** 'Ddala abalabe baffe bazikiridde, era omuliro gulidde obugagga bwabwe.' **21** "Gonderanga Katonda ofunenga emirembe; mu ngeri eno ebirungi lwe binajjanga gy'oli. **22** Kkiriza ebiragiro ebiva mu kamwa ke era oteeke ebigambo bye mu mutima gwo. **23** Bw'onodda eri oyo Ayinzabyonna, onodda buggya, bwonooteeka ebibi ewala ne weema yo, **24** n'oteeka n'amayinja go ag'omuwendo mu ttaka, zaabu yo eya Ofiri ku njazi z'omu mugga, **25** awo Ayinzabyonna anaabeeranga zaabu yo, era ffeeza esingayo obulungi. **26** Ddala ddala olisanyukira mu oyo Ayinzabyonna era oyimuse amaaso go eri Katonda. **27** Olimusaba, alikuwulira, era olituukiriza obweyamo bwo. **28** Ky'olisalawo kirikolebwa, era ekitangaala kirimulisa amakubo go. **29** Abantu abalala bwe balisuulibwa n'ogamba nti, 'Bayimuse!' Olwo alirokola abagudde. **30** Alinunula n'oyo aliko omusango, alinunulwa olw'obulongoofu bw'emikono gyo."

23 Awo Yobu n'addamu nti, **2** "N'okutuusa leero okwemulugunya kwange kubalagala, omukono gwe gunzitoowerera wadde mbadde mu kusinda. **3** Singa nnali mmanyi aw'okumusanga nandisobodde okulaga gy'abeera! **4** Nanditutte empoza yange gy'ali, akamwa kange nga nkajjuzizza ensonga zange. **5** Nanditegedde kye yandinzizeemu, ne neetegereza kye yandiŋŋambye. **6** Yandimpakanyizza n'amaanyi mangi? Nedda, teyandinteeseko musango. **7** Eyo omuntu omutuukirivu asobola okutwalayo ensonga ye, era nandisumuluddwa omulamuzi wange emirembe n'emirembe. **8** "Bwe ŋŋenda ebuvanjuba, nga taliiyo; ne bwe ŋŋenda ebugwanjuba, simusangayo. **9** Bw'aba akola mu bukiikakkono simulaba, bw'adda mu bukiikaddyo, simulabako. **10** Naye amanyi amakubo mwe mpita, bw'anaamala okungezesa, nzija kuvaamu nga zaabu. **11** Ebigere byange bimugoberedde; ntambulidde mu makubo ge nga sikyamakyama. **12** Saava ku biragiro by'akamwa ke. Nayagala ebigambo by'akamwa ke okusinga emmere yange gyendya bulijjo. **13** "Naye yeemalirira, ani ayinza okumuwakanya? Akola kyonna ekimusanyusa. **14** Weewaawo ajja kutuukiriza by'asazzeewo okunjolekeza, era bingi byategese by'akyaleeta. **15** Kyenva mba n'entiisa nga ndi mu maaso ge; bwe ndowooza ku bino byonna, ne mmutya. **16** Katonda anafuyizza nnyo omutima gwange, Ayinzabyonna antiisizza nnyo. **17** Naye ekizikiza tekinsirisizza, ekizikiza ekikutte ennyo ekibisse amaaso gange."

24 "Lwaki Ayinzabyonna tagera biseera? Lwaki abo abamumanyi tebalaba nnaku zaageze? **2** Abantu bajjulula amayinja agalamba ensalo, ne balunda ebisolo bye babbye. **3** Batwala endogoyi ya mulekwa ne batwala ennume ya nnamwandu ng'omusingo. **4** Basindiikiriza omunaku ne bamuggya mu kkubo, ne bawaliriza abaavu bonna mu ggwanga okwekweka. **5** Endogoyi ez'omu ddungu nga bwe zeeyisa, n'abaavu bagenda bategana nnyo nga balondalonda obumere; mu ddungu mwe balonderera emmere y'abaana baabwe. **6** Essubi eririibwa ensolo zaabwe baliggya ku ttale lye, ne banoga n'emizabbibu gy'aboonoonyi. **7** Olw'okubulwa engoye, basula bwereere; tebalina kye beebikka mu mpewo. **8** Enkuba y'oku nsozi ebatobya, ne banywegera enjazi olw'okubulwa we beggama. **9** Omwana atalina kitaawe bamusika ku mabeere; omwana omuwere ow'omwavu bamuwamba olw'ebbanja. **10** Olw'okubulwa engoye bayita bwereere; betikka ebinywa by'emmere naye basigala tebalidde. **11** Basogolera emizabbibu ku mayinja, ne basambira mu ssogolero, naye ne basigala nga balumwa ennyonta. **12** Okusinda kw'abantu kuwulirwa mu kibuga, n'emmeeme z'abafunye ebisago zikaabira obuyambi. Naye Katonda talina gw'asinzisa musango. **13** "Waliwo abo abajeemera omusana, abatamanyi makubo ge, abatasigala mu kwaka kwagwo. **14** Omutemu agolokoka nga obudde buzibye n'atta omwavu n'ali mu kwetaaga; ekiro abbira ddala. **15** Eriiso ly'omwenzi lirinda buzibe, ng'agamba nti, 'Tewali liiso linandaba,' n'abikka ne ku maaso ge. **16** Mu kizikiza mwe basimira amayumba, kyokka emisana baba beggalidde. Tebaagala kitangaala. **17** Eri abo bonna ekizikiza ekikutte bwe budde bwabwe obw'oku makya. Kubanga bakola omukwano n'ebitiisa eby'omu nzikiza. **18** Bali ng'ebyovu ebiri kungulu ku mazzi, era omugabo gwabwe mukolimire mu nsi. Tewali musogozi n'omu alaga mu nnimiro zaabwe ez'emizabbibu. **19** Nga ekyeeya n'ebbugumu bwe bimalawo amazzi agava mu muzira, aboonoonyi bwe batyo bwe bamalibwawo emagombe. **(Sheol h7585)** **20** Olubuto lunaamwerabiranga; envunyu eneemulyanga n'ewoomerwa. Tajjukirwenga nate, omukozi w'ebibi amenyeka ng'omuti. **21** Bayiikiriza ne banyaga omugumba atazaala. Tebakolera nnamwandu bya kisa. **22** Naye Katonda awalula ab'amaanyi olw'obuyinza bwe. Newaakubadde nga bakulaakulana, kyokka tebalina bukakafu ku bulamu bwabwe. **23** Ayinza okubaleka ne babeera mu mirembe n'amaaso ge gabeera ku makubo gaabwe. **24** Bayimusibwa akaseera katono, oluvannyuma nga tebakyaliwo. Bakkakkanyizibwa ne bakala ne baggyibwawo nga abalala bonna. Basalibwa ng'emitwe

gy'ebirimba by'eŋŋaano. **25** "Bwe kiba nga si bwe kiri, ani anannumiriza obulimba, n'afuula okwogera kwange okutaliimu?"

25 Awo Birudaadi Omusuki n'addamu n'ayogera nti, **2** "Okufuga kwa Katonda n'entiisa ya Katonda; ateekawo enkola entuufu mu bifo ebya waggulu mu ggulu. **3** Amaggye ge gasobola okubalibwa? Ani atayakirwa musana gwe? **4** Olwo omuntu ayinza atya okwelowooza nti mutuukirivu awali Katonda? Omuntu eyazaalibwa omukazi ayinza atya okuba omulongoofu? **5** Laba n'omwezi tegulina bye gwaka, n'emmunyeenye si nnongoofu mu maaso ge. **6** Ate omuntu obuntu oyo envunyu obuvunyu, omwana w'omuntu, oyo olusiriŋŋanyi, ayinza atya okwelowooza nti mulongoofu!"

26 Awo Yobu n'addamu nti, **2** "Ng'oyambye oyo atalina maanyi! Ng'oyambye omukono ogwo ogutalina maanyi! **3** Ng'amagezi ga kitalo ago g'owadde oyo atalina magezi! Ng'owadde okuluŋŋamizibwa okuyitirivu! **4** Ani akuyambye okwogera ebigambo ebyo? Era mwoyo ki ogwogeredde mu kamwa ko? **5** "Abafu kye balimu tekigumiikirizika, n'abo abali wansi w'amazzi ne bonna abagabeeramu. **6** Amagombe gali bwereere mu maaso ga Katonda; n'okuzikiriza tekulina kikubisse. **(Sheol h7585)** **7** Ayanjuluza eggulu ery'obukiikakkono mu bbanga ejjereere, awanika ensi awatali kigiwanirira. **8** Asiba amazzi mu bire bye; ate ebire tebyabika olw'okuzitoowererwa. **9** Abikka obwenyi bw'omwezi, agwanjululizaako ebire bye. **10** Ateekawo ekipimo ekiraga waggulu amazzi g'ennyanja we gayita, ng'ensalo eyawula ekitangaala n'ekizikiza. **11** Empagi z'eggulu zikankana, zeewuunya olw'okunenya kwe. **12** Afuukuula ennyanja n'obuyinza bwe, n'asalaasala Lakabu mu bitundutundu n'amagezi ge. **13** Yafuuwa omukka ogwatereeza eggulu, omukono gwe gwafumita omusota oguwulukuka. **14** Naye nga bino katundu butundu ku bye yakola. Nga kye tumuwulirako katundu butundu ku ekyo ky'ali! Ani ayinza okutegeera okubwatuka kw'obuyinza bwe?"

27 Yobu n'ayongera okwogera kwe bw'ati nti, **2** "Nga Katonda bw'ali omulamu, agaanye okusala ensonga yange mu mazima, oyo Ayinzabyonna, aleetedde emmeeme yange okulumwa, **3** gye nkomye okuba nga nkyalina obulamu mu nze, omukka gwa Katonda nga gukyali mu nnyindo zange, **4** emimwa gyange tegijja kwogera butali butuukirivu, era olulimi lwange terujja kwogera bulimba. **5** Sirikkiriza nti muli batuufu; okutuusa lwe ndifa, siryeggyako bugolokofu bwange. **6** Nzija kwongera okunywerera ku butuukirivu bwange obutabuleka; omutima gwange tegunsalira musango nga nkyali mulamu. **7** "Abalabe bange babeere ng'abakozi b'ebibi, n'abo abangolokokerako babeere ng'abatali batuukirivu! **8** Kubanga ssuubi ki oyo atalina Katonda ly'aba nalyo ng'asaliddwako, nga Katonda amuggyeko obulamu? **9** Katonda awulira okukaaba kwe ng'ennaku emujjidde? **10** Alifuna essanyu mu oyo Ayinzabyonna? Aliyita Katonda ebbanga lyonna? **11** Nzija kubayigiriza ebikwata ku maanyi ga Katonda; ebikwata ku oyo Ayinzabyonna sijja kubikweka. **12** Weekalirize bino byonna bye mwerabiddeko, lwaki kaakano okwogera ebyo ebitalina makulu? **13** "Eno y'empeera Katonda gy'awa abakozi b'ebibi, omugabo omuntu omujoozi gw'afuna okuva eri oyo Ayinzabyonna: **14** Abaana be ne bwe baba bangi batya, enkomerero yaabwe kitala; ezzadde lye teririfuna byakulya bibamala. **15** Abo abaliwona kawumpuli, balifa ne baziikibwa, ne bannamwandu baabwe tebalibakaabira. **16** Wadde ng'atereka effeeza ng'enfuufu, n'engoye ng'entuumo y'ebbumba, **17** ebyo bye yeeterekera omutuukirivu y'alibyambala, era abo abatalina musango be baligabana effeeza ye. **18** Ennyumba gy'azimba eribeera ng'ey'ekiwojjolo; ng'akasiisira akazimbiddwa omukuumi. **19** Agenda okwebaka nga mugagga, naye ekyo tekiddemu kubaawo, kubanga alizuukuka nga byonna biweddewo. **20** Entiisa erimuzingako ng'amataba; kibuyaga amutwala ekiro mu kyama. **21** Embuyaga ey'ebuvanjuba emutwalira ddala n'agenda; emuggya mu kifo kye n'amaanyi. **22** Emukuba awatali kusaasira, ng'adduka ave mu maanyi gaayo. **23** Erimukubira engalo zaayo, n'emusiiya okuva mu kifo kye."

28 "Ddala ddala waliwo ebirombe mwe basima effeeza, n'ekifo gye balongooseza effeeza. **2** Ekyuma kisimibwa mu ttaka, n'ekikomo ne bakisaanuusa okukiggya mu mayinja. **3** Omuntu agoberera enzikiza n'anoonya eyo mu ttaka wansi, asime ekyuma mu kizikiza ekiri wansi ennyo. **4** Asima ekinnya ekiri ewala n'abantu gye babeera, mu bifo eteyita bantu, ewala okuva abantu gye bayita. **5** Ensi evaamu emmere, naye wansi waayo yafuusibwa nga muliro. **6** Safira eva mu mayinja gaayo, era enfuufu yaayo erimu zaabu. **7** Tewali kinyonyi kiyizzi kimanyi kkubo lino, wadde n'amaaso ga kamunye tegarirabanga. **8** Ekibinja ky'empologoma ento tekituukangayo, tewali mpologoma yali eyiseeyo. **9** Omuntu ayasa n'omukono gwe ejjinja ery'embaalebaale, n'avuunika ensozi okuviira ddala we zisibuka. **10** Asima ensalosalo ku njazi; n'amaaso ge galaba eby'omuwendo byonna. **11** Anoonya wansi mu migga, n'aggyayo ebintu ebyakwekebwa. **12** "Naye amagezi gasangibwa wa? Okutegeera kuva wa? **13** Omuntu tayinza kutegeera mugaso gwago; tegasangibwa mu nsi y'abalamu. **14** Obuziba bwogera nti, 'Tegali mu nze,' ennyanja eyogera nti, 'Tegali mu nze.' **15** Tegayinza kugulibwa na zaabu asingayo obulungi, wadde omuwendo gwago okupimibwa mu ffeeza. **16** Tegayinza kugulibwa na zaabu wa Ofiri, mu mayinja ag'omuwendo aga onuku oba safiro. **17** Zaabu n'endabirwamu tebiyinza kugenkana: so tegayinza kugeraageranyizibwa n'amayinja ag'omuwendo. **18** Kolali n'amayinja ag'endabirwamu tebyogerwa nako; omuwendo ogugula amagezi gusinga amayinja amatwakaavu. **19** Topazi eva mu Esiyopya teyinza kugenkana, tegayinza wadde okugulibwa mu zaabu etetabikiddwamu kantu konna. **20** "Kale amagezi gava ludda wa? N'okutegeera kubeera ludda wa? **21** Gakwekebwa okuva mu maaso g'ebintu byonna ebiramu, era gakwekeddwa ebinyonyi by'omu bbanga. **22** Okuzikiriza n'Okufa kwogera nti, 'Nawulirako buwulizi ku lugambo lwakwo mu matu gange.' **23** Katonda ategeera ekkubo erigatuukako era ye yekka y'amanyi gye

gabeera, **24** kubanga alaba enkomerero y'ensi era alaba ebintu byonna wansi w'eggulu. **25** Bwe yateekawo amaanyi g'empewo, n'apima n'amazzi, **26** bwe yateekera enkuba etteeka era n'ekkubo eggulu we linaayitanga nga limyansa, **27** olwo n'atunuulira amagezi n'agalangirira; n'agateekawo, n'agagezesa. **28** N'agamba omuntu nti, 'Laba, okutya Mukama, ge magezi, n'okuleka ekibi, kwe kutegeera.'"

29 Yobu n'ayongera okwogera nti, **2** "Nga nneegomba emyezi egyayita, ennaku Katonda mwe yali nga y'andabirira, **3** ettaala ye bwe yayakiranga omutwe gwange, n'ekitangaala kye bwe kyanjakiranga nga ntambulira mu kizikiza. **4** Mu biro we nabeerera ow'amaanyi, omukwano gwa Katonda omuyitirivu nga gukuuma amaka gange, **5** Ayinzabyonna bwe yali ng'akyali nange n'abaana bange nga bakyanneetoolodde, **6** n'ekkubo lyange nga lisiigiddwa omuzigo n'olwazi nga lunfukirira omugga ogw'amafuta. **7** "Bwe nalaganga ku mulyango gw'ekibuga ne ntuula ku ntebe mu kifo we baakubiranga enkiiko, **8** abavubuka abato bandabanga ne badda ebbali, abakadde ne basituka ne bayimirira; **9** abakungu ab'oku ntikko ne balekeraawo okwogera, ne bakwata ne ku mimwa; **10** ab'ebitiibwa ne balekeraawo okwogera, ennimi zaabwe ne zeesibira waggulu mu kamwa. **11** Buli kutu okwampuliranga nga kwesiima, era n'abo abandabanga nga basiima **12** kubanga nawonyanga abaavu abaakaabiranga obuyambi, n'abatalina bakitaabwe abatalina abayamba. **13** Omusajja ng'afa, y'ansabira omukisa, ne ndeetera omutima gwa nnamwandu okuyimba. **14** Ne nnyambala obutuukirivu ng'engoye zange, obwenkanya bwe bwali omunagiro gwange era ekitambala kye neesiba ku mutwe. **15** Nnali maaso g'abamuzibe era ebigere by'abalema. **16** Nnali kitaawe w'abanaku, ne nneyama okuwolereza besimanyiiko. **17** Namenyanga amannyo g'abakozi b'ebibi, ne nziggya mu kamwa kaabwe, be baali bakutte. **18** "Nalowooza nti, 'Ndifiira mu nnyumba yange nga mpezezza ennaku zange nga nnyingi ng'omusenyu ogw'oku nnyanja. **19** Omulandira gwange gulituuka mu mazzi, era n'omusulo gulibeera ku ttabi lyange okukeesa obudde. **20** Ekitiibwa kyange tekirikaddiwa mu nze, n'omutego gwange ogw'akasaale gusigale nga tegukaddiye mu mukono gwange.' **21** "Abantu beesunganga okumpuliriza, nga balindirira mu kasirise amagezi gange. **22** Bwe namalanga okwogera, nga tewaba addayo kwogera, ebigambo byange byagwanga mpola mpola mu matu gaabwe. **23** Bannindiriranga ng'enkuba ne banywa ebigambo byange ng'enkuba eya ttoggo. **24** Bwe nabamwenyeranga nga tebakikkiriza; ekitangaala ky'oku maaso gange kyali kya muwendo gye bali. **25** Nabasalirangawo eky'okukola, ne ntuula nga kabaka n'amaggye ge; nnali ng'abo ababeesabeesa abakungubazi."

30 "Naye kaakano bansekerera; abantu abansinga obuto, bakitaabwe be nnandibadde nteeka wamu n'embwa ezikuuma endiga zange. **2** Amaanyi g'emikono gyabwe gaali gangasa ki? Abantu abaali baweddemu amaanyi ag'obuvubuka bwabwe, **3** abakoozimbye abaali mu bwetaavu era abayala, bameketa ettaka ekkalu mu nsi enjereere mu budde obw'ekiro. **4** Banoga ebiragala ebiwoomerera ng'omunnyo mu bisaka, enkolokolo ez'omwoloola y'emmere yaabwe. **5** Baagobebwa bave mu bantu bannaabwe, ne babaleekaanira gy'obeera nti, baali babbi. **6** Baawalirizibwa okubeera mu migga egyakalira, mu njazi ne mu binnya wansi mu ttaka. **7** Baakaabira mu bisaka ng'ensolo ne beekweka mu bikoola by'emiti. **8** Ezzadde ly'abasirusiru abatalina bwe bayitibwa, baagobebwa mu nsi. **9** Naye kaakano abaana baabwe bansekerera nga bannyimba; nfuuse ekyenyinyalwa gye bali, **10** abatanjagala abanneesalako, banguwa okunfujjira amalusu mu maaso. **11** Kaakano Katonda nga bw'atagguludde akasaale kange, ammazeemu amaanyi; beeyisizza nga bwe balaba mu maaso gange. **12** Abantu bano bannumba ku mukono gwange ogwa ddyo; bategera ebigere byange emitego, ne baziba amakubo banzikirize. **13** Banzingiza ne banzikiriza, nga tewali n'omu abayambye. **14** Banzingiza ng'abayita mu kituli ekigazi, bayingira nga bayita mu muwaatwa. **15** Nnumbiddwa ebitiisa eby'amaanyi; ekitiibwa kyange kifuumuuse ng'ekifuuyiddwa empewo, era n'obukuumi bwange ne bubulawo ng'ekire." **16** "Era kaakano obulamu bwange buseebengerera buggwaawo, ennaku ez'okubonaabona zinzijjidde. **17** Ekiro kifumita amagumba gange era obulumi bwe nnina tebukoma. **18** Mu maanyi ge amangi Katonda abeera ng'olugoye lwe nneebikka, n'ensibibwa ng'ekitogi ky'ekyambalo kyange. **19** Ansuula mu bitosi, ne nfuuka ng'enfuufu n'evvu. **20** "Nkukaabirira nti, Ayi Katonda, naye toddamu; nnyimirira, naye ontunuulira butunuulizi. **21** Onkyukira n'obusungu; onnumba n'omukono gwo ogw'amaanyi. **22** Onsitula mu bbanga n'ongobesa empewo, n'onziza eno n'eri mu muyaga. **23** Mmanyi nga olintuusa mu kufa, mu kifo kye wateekerawo abalamu bonna. **24** "Ddala tewali ayamba muntu anyigirizibwa ng'akaaba mu kunyigirizibwa kwe. **25** Saakaabira abo abaali mu buzibu? Emmeeme yange teyalumirirwa abaavu? **26** Naye bwe nanoonya obulungi, ekibi kye kyajja; bwe nanoonya ekitangaala, ekizikiza kye kyajja. **27** Olubuto lwange lutokota, terusirika; ennaku ez'okubonaabona kwange zinjolekedde. **28** Nzenna ŋŋenda nzirugala naye si lwa kwokebwa musana; nnyimirira mu lukuŋŋaana, ne nsaba obuyambi. **29** Nfuuse muganda w'ebibe, munne w'ebiwuugulu. **30** Olususu lwange luddugadde, era lususumbuka; n'omubiri gwange gwokerera. **31** Ettendo lyange lifuuseemu kukaaba n'akalere kange ne kavaamu eddoboozi ery'ebiwoobe."

31 "Nakola endagaano n'amaaso gange; obutatunuulira muwala n'amaaso ag'obukaba. **2** Kiki Katonda kye yandinsasudde okuva waggulu, omugabo ogwandivudde eri oyo Ayinzabyonna ali waggulu? **3** Emitawaana tegijjira abo abatali batukuvu, n'okulaba ennaku ne kujjira abakola eby'obujeemu? **4** Amakubo gange gonna tagalaba, era tamanyi ntambula yange? **5** Obanga natambulira mu bulimba era nga n'ekigere kyange kyayanguyiriza okukola obukuusa; **6** leka mpimibwe ku minzaani ya Katonda amanye obutuukirivu bwange. **7** Obanga ekigere kyange kyali kikyamye okuva mu kkubo, n'omutima gwange ne gugoberera amaaso gange, engalo zange ne zibaako ebbala

lyonna; **8** kale nsige, omulala abirye, weewaawo ebirime byange bikuulibwe. **9** Obanga omutima gwange gwali gusendeddwasendeddwa omukazi, oba ne mmuteegera ku mulyango gwa muliraanwa, **10** kale omukazi wange ase eŋŋaano y'omusajja omulala, n'abasajja abalala beebake naye. **11** Kubanga ekyo kyandibadde kya kivve, ekibi ekiŋŋwanira okubonerezebwa. **12** Ogwo gwandibadde muliro ogwokya okutuusa mu kuzikirira, ogwandyokezza ebyange byonna bye nasimba." **13** "Obanga nnali nnyoomye ensonga y'omuddu wange oba omuddu wange omukazi, bwe banninaako ensonga, **14** kale ndikola ntya Katonda bw'alinnyimukiramu? Era bw'alimbuuza, ndimuddamu ki? **15** Eyantonda mu lubuto nabo si ye yabatonda? Ffenna si ye yatukola mu mbuto za bannyaffe? **16** "Obanga nnamma omwavu ekintu kyonna, era obanga nakaabya nnamwandu; **17** obanga nnali ndidde akamere kange nzekka atalina kitaawe n'atalyako, **18** kubanga okuva mu buto bwange namulera nga kitaawe, era okuva mu lubuto lwa mmange nayamba nnamwandu. **19** Obanga nnali ndabye omuntu yenna ng'afa olw'okubulwa ebyambalo, oba ali mu kwetaaga atalina kye yeebikka; **20** mpozzi omutima gwe, gwe gutansiima, olw'okumubugumya n'ebyoya by'endiga zange; **21** obanga nayimusa omukono gwange eri abatalina bakitaabwe, kubanga mmanyi nti, mmanyiganye n'ab'obuyinza, **22** kale omukono gwange gukutuke ku kibegabega kyange, leka gukutukireyo mu kinywa we guyungira. **23** Olw'okutya okuzikirizibwa Katonda n'olw'obukulu bwe, nnali sisobola kukola bintu ng'ebyo. **24** "Obanga nateeka obweyamo bwange mu zaabu oba ne ŋŋamba zaabu ennongoose nti, 'Ggwe bwesige bwange;' **25** obanga neeyagala olw'okuba n'obugagga obungi, oba olw'okuba emikono gyange gy'ali ginfunyisizza bingi; **26** obanga nnali ntunuulidde enjuba, oba omwezi nga byaka mu kitiibwa, **27** omutima gwange ne gusendebwasendebwa mu kyama, ne mbinywegera nga mbisaamu ekitiibwa, **28** era n'ekyo kyandibadde kibi ekiŋŋwanyiza okusalirwa omusango olw'obutaba mwesigwa eri Katonda ali waggulu." **29** "Obanga nasanyuka ng'omulabe wange afunye emitawaana oba ne njaguza olw'ebizibu ebyamutuukako, **30** sakkiriza kamwa kange kwonoona nga nkolimira obulamu bwe. **31** Abantu b'omu nnyumba yange bwe baba tebabuuzanga nti, 'Ani atakkuse nnyama?' **32** Tewali mutambuze yasula ku kkubo, kubanga oluggi lwange lwali luggule eri buli muyise. **33** Obanga nakweka ekibi kyange ng'abantu bwe bakola, nga nkweka obutali butuukirivu bwange mu mutima gwange, **34** olw'okutya ekibiina, nga ntya okuswala mu kika, ne nsirika ne ntya n'okufuluma ebweru, **35** so nga waliwo ayinza okumpulira, leka nteekeko omukono ku mpoza yange, leka Ayinzabyonna anziremu; n'oyo ampawaabira abiteeke mu buwandiike. **36** "Ddala ddala nandibyambadde ku kibegabega kyange, nandibyambadde ku mutwe ng'engule. **37** Nandimunnyonnyodde buli kifo we nalinnya ekigere, nandimusemberedde ng'omulangira. **38** "Singa ettaka lyange linkaabirira, n'ebinnya byalyo bye nsimye ne bitotobala n'amaziga; **39** obanga ndiddemu ebibala awatali kusasula, era ne ndeetera bannannyini lyo okufa, **40** leka omwennyango gumere mu kifo ky'eŋŋaano, n'omuddo oguwunya gumere mu kifo kya sayiri." Ebigambo bya Yobu byakoma wano.

32 Awo abasajja abo abasatu ne balekeraawo okwogera ne Yobu, kubanga yali yeeraba nga mutuukirivu. **2** Naye Eriku, mutabani wa Balakeri Omubuzi, ow'omu kika kya Laamu, n'anyiigira nnyo Yobu olw'okweraba ng'atalina musango, naye n'anenya Katonda. **3** Yanyiigira ne mikwano gye abasatu, kubanga baalemwa okulumiriza Yobu kyokka nga baali bamusingisizza omusango. **4** Eriku yali alinzeeko okwogera ne Yobu kubanga banne baali bakulu okumusinga. **5** Naye bwe yalaba ng'abasajja bano abasatu tebakyalina kirala kya kwogera, n'anyiiga. **6** Awo Eriku mutabani wa Balakeri Omubuzi n'addamu n'ayogera nti, "Nze ndi muto mu myaka, mmwe muli bakulu, kyenavudde ntya okubabuulira kye ndowooza. **7** Nalowoozezza nti, Emyaka gye gisaanye okwogera, n'emyaka emingi gye gisaanye okuyigiriza amagezi. **8** Kyokka omwoyo oguli mu muntu, nga gwe mukka gw'oyo Ayinzabyonna, gwe guwa omuntu okutegeera. **9** Abakadde si be bokka abalina amagezi, wadde abakulu bokka okuba nga be bategeera ekituufu. **10** "Kyenva ŋŋamba nti, Mumpulirize, nange mbabuulire kye mmanyi. **11** Nassizzaayo omwoyo nga mwogera, nawulirizza ensonga ze mwawadde nga munoonya eby'okwogera. **12** Nabawulirizza bulungi. Kyokka tewali n'omu ku mmwe yalaze Yobu bw'ali omukyamu; tewali n'omu ku mmwe eyayanukudde ebigambo bye. **13** Mwegendereze temugamba nti, 'Tusanze omuntu ow'amagezi; muleke Katonda amuwangule so si bantu.' **14** Kyokka Yobu ebigambo bye tabyolekezza nze, era sijja kumuddamu na bigambo byammwe. **15** "Basobeddwa, tebalina kya kwogera, ebigambo bibaweddeko. **16** Kaakano nsirike busirisi, nga bayimiridde buyimirizi, nga tebalina kye boogera? **17** Nange nnina eky'okwogera, era nnaayogera kye mmanyi, **18** kubanga nzijjudde ebigambo, era omwoyo ogwange gumpaliriza okwogera. **19** Munda mu nze omutima guli nga wayini, asaanikiddwa mu ccupa, ng'amaliba amaggya agalindiridde okwabika. **20** Nteekwa okwogera, nsobole okufuna eddembe, nteekwa okwasamya akamwa kange mbeeko kye njogera. **21** Sijja kubaako gwe nkwatirwa nsonyi, era sijja na kuwaana muntu yenna. **22** Kubanga singa mpaaniriza, Omutonzi wange yandyanguye okunziggyawo."

33 "Kaakano ggwe Yobu, wuliriza ebigambo byange: ssaayo omwoyo ku byonna bye njogera. **2** Laba nnaatera okwasamya akamwa kange, ebigambo byange bindi ku lulimi. **3** Ebigambo byange biva mu mutima omulongoofu; olulimi lwange, mu bwesimbu, lwogera bye mmanyi. **4** Omwoyo wa Katonda ye yankola, era omukka gw'oyo Ayinzabyonna gumpa obulamu. **5** Onnyanukule nno bw'oba osobola, teekateeka ebigambo byo onjolekere. **6** Laba, nange ndi ggwe mu maaso ga Katonda. Nange nava mu bbumba. **7** Tobaako ky'otya, sijja kukunyigiriza. **8** Ddala ddala oyogedde mpulira, ebigambo byennyini mbiwulidde ng'ogamba nti, **9** Ndi mulongoofu sirina kibi, siriiko musango so mu nze temuli butali butuukirivu. **10** Kyokka Katonda anteekako omusango, anfudde omulabe we. **11** Asiba ebigere byange mu nvuba, antwala okuba

omulabe we. **12** "Naye leka nkubuulire, mu kino toli mutuufu. Katonda asinga omuntu. **13** Lwaki omwemulugunyiza nti, taddamu bigambo bya muntu yenna? **14** Kubanga Katonda ayogerera mu ngeri emu, n'awalala n'ayogerera mu ngeri endala, wadde ng'omuntu tassaayo mwoyo. **15** Mu kirooto mu kwolesebwa ekiro ng'otulo tungi tukutte abantu nga beebase ku bitanda byabwe, **16** aggula amatu g'abantu, n'abalabula n'ebyekango, **17** alyoke akyuse omuntu okumuggya mu bikolwa ebibi n'amalala, **18** aziyize emmeeme ye okukka mu bunnya, n'obulamu bwe buleme okuzikirira n'ekitala. **19** "Omuntu ayinza okubonerezebwa, olumbe ne lumulumira ku kitanda kye, n'alumwa olutatadde mu magumba ge, **20** obulamu bwe ne bwetamira ddala emmere, emmeeme ye n'ekyayira ddala ebyassava. **21** Omubiri gwe gugwako ku magumba, n'amagumba ge ne gafubutukayo gye gaali geekwese, **22** emmeeme ye n'esembera kumpi n'obunnya; obulamu bwe ne bulaga eri abo abaleeta okufa. **23** Singa wabaawo malayika ku ludda lwe, amuwolereza, omu ku lukumi, okubuulira omuntu ekigwanidde; **24** yandimukwatiddwa ekisa n'amugamba nti, 'Muwonye aleme kusuulibwa magombe, mmusasulidde omutango,' **25** omubiri gwe guzzibwa buggya ng'ogw'omwana omuwere, era guddayo ne gubeera nga bwe gwali mu nnaku ze ez'obuvubuka. **26** Omuntu asaba Katonda, Katonda n'amukwatirwa ekisa. Alaba amaaso ga Katonda n'ajaguza n'essanyu, Katonda n'amuddiza nate ekifo kye eky'obutuukirivu. **27** Awo omuntu n'akomawo eri abantu n'abagamba nti, Nayonoona, ne nkola ekyo ekitaali kirungi, naye ne sibonerezebwa nga bwe kyali kiŋŋwanidde. **28** Yanunula emmeeme yange n'amponya okukka mu bunnya; kyenaava mbeera omulamu ne nsigala nga mpoomerwa ekitangaala. **29** "Bw'atyo Katonda bw'akola omuntu emirundi ebiri oba esatu, **30** okuzza emmeeme ye ng'agiggya emagombe, ekitangaala eky'obulamu kimwakire. **31** "Yobu, weetegereze nnyo, ompulirize; siriikirira nkubuulire. **32** Bw'oba ng'olina eky'okwogera kyonna, nziraamu; yogera kubanga njagala wejjeerere. **33** Bwe kitaba kityo, mpuliriza; sirika nange nnaakuyigiriza amagezi."

34 Awo Eriku ne yeeyongera okwogera nti, **2** "Muwulire ebigambo byange, mmwe abasajja ab'amagezi; mumpulirize mmwe abayivu. **3** Kubanga okutu kugezesa ebigambo ng'olulimi bwe lugezesa emmere. **4** Leka twesalirewo ekituufu; muleke tulondewo ekisaanidde. **5** "Yobu agamba nti, 'Siriiko musango, naye Katonda agaanye okusala omusango gwange mu mazima. **6** Wadde nga ndi mutuufu, ntwalibwa okuba omulimba, wadde nga siriiko musango, akasaale ke kanteseeko ekiwundu ekitawonyezeka.' **7** Musajja ki ali nga Yobu, anywa okunyoomebwa ng'anywa amazzi? **8** Atambula n'abakozi b'ebibi, mukwano gw'abo abakola ebitali bya butuukirivu. **9** Kubanga agambye nti, 'Omuntu talina kyaganyulwa bw'agezaako okusanyusa Katonda.' **10** Noolwekyo mumpulirize mmwe abasajja abalina okutegeera. Kikafuuwe Katonda okukola ebibi, wadde Ayinzabyonna okukola ebikyamu. **11** Asasula omuntu olw'ekyo ky'aba akoze; n'amutuusaako ebyo ebimusaanidde olw'empisa ze. **12** Weewaawo amazima gali nti, Katonda tasobya. Ayinzabyonna tasaliriza musango. **13** Obuyinza yabuggya eri ani okukulembera ensi? Ani eyamuwa olukusa okufuga ensi yonna? **14** Singa asalawo n'atwala omwoyo gw'omuntu awamu n'omukka gwe, **15** abantu bonna bandizikiriridde wamu, era omuntu yandizzeeyo mu nfuufu. **16** "Bw'oba olina okutegeera, wuliriza kino; wuliriza kye ŋŋamba. **17** Oyo atayagala bwenkanya asobola okufuga? Onoosalira abatuukirivu n'oyo ow'amaanyi omusango? **18** Oyo si ye agamba bakabaka nti, 'Tolina mugaso,' n'abakungu nti, 'Oli mukozi wa bibi,' **19** atattira balangira ku liiso era nga tafa ku bagagga kusinga bw'afa ku baavu, kubanga egyo gye mirimu gy'emikono gye? **20** Mu kaseera buseera baba bafiiridde wakati mu ttumbi. Abantu banyeenyezebwa ne baggyibwawo. Abo ab'amaanyi batwalibwa n'omukono ogutali gw'abantu. **21** "Amaaso ge gatunuulira amakubo g'abantu; atunuulira buli kigere kye batambula. **22** Teri kifo kikwafu wadde ekisiikirize eky'amaanyi, ababi gye bayinza okwekweka. **23** Katonda teyeetaaga kwongera kwekebejja bantu okulabika mu maaso ge okusalirwa omusango. **24** Awatali kwebuuza ku muntu yenna, amenyaamenya ab'amaanyi n'ateekawo abalala mu kifo kyabwe. **25** Olw'okubanga amanyi ebikolwa byabwe, abamalamu amaanyi ekiro ne babetentebwa. **26** Ababonereza olw'ebikolwa byabwe ebibi abantu bonna nga balaba, **27** kubanga baamuvaako ne balekeraawo okumugoberera ne bataddayo kufaayo n'akatono ku makubo ge gonna. **28** Baleetera abaavu okukaaba, ne kumutuukako era n'awulira okukaaba kw'abanyigirizibwa. **29** Naye bw'asalawo obutabaako ky'ayogera, ani ayinza okumunenya? Bwakweka amaaso ge ani ayinza okumulaba? Eggwanga n'omuntu abalinako obuyinza bwe bumu; **30** aziyiza omuntu atatya Katonda okufuga, aleme okutega abantu emitego. **31** "Singa omuntu agamba Katonda nti, gunsinze, sikyaddayo kwonoona, **32** kye sitegeera kinjigirize, bwe mba nga nsobezza sikyaddayo kukikola, **33** olwo Katonda akuddemu nga bw'oyagala, akuleke ng'ogaanye okwenenya? Kaakano ggwe olina okusalawo, so sinze; noolwekyo mbuulira ggwe ky'omanyi. **34** "Abantu abalina okutegeera mumbuulire, abasajja abagezi abawulira muntegeeze, **35** 'Yobu ayogeza butamanya ebigambo bye tebiriimu kwolesebwa.' **36** Singa Yobu agezesebbwa okutuusa ku nkomerero, olw'okwogera ng'abasajja abakozi b'ebibi! **37** Kubanga ku kibi kye ayongeddeko obujeemu, n'akuba mu ngalo wakati mu ffe, n'ayongera okwogera ng'awakanya Katonda."

35 Eriku n'ayongera okwogera nti, **2** "Olowooza kiba kituufu ggwe okugamba nti, Katonda ananziggyako omusango. Oyogera nti, obutuukirivu bwange businga obwa Katonda. **3** Ate obuuza nti, 'Nganyulwa ntya?' Kirungi ki kye nfuna mu kwonoona kwange? **4** "Nandyagadde okukuddamu ne mikwano gyo egyo gy'oli nagyo. **5** Tunula eri eggulu olabe; tunuulira ebire, ebiri waggulu ennyo okukusinga. **6** Singa oyonoona ekyo kimukwatako kitya? Ebyonoono byo bwe byeyongera, ekyo kimukolako ki?

7 Bw'oba omutuukirivu, kiki ky'oba omuwadde, oba kiki ky'aba afunye okuva mu ngalo zo? **8** Okwonoona kwo kukosa muntu nga ggwe, era n'obutuukirivu bwo bukwata ku baana b'abantu. **9** Abantu bakaaba olw'okunyigirizibwa okw'amaanyi, balaajaanira ab'omukono ogw'amaanyi. **10** Naye tewali n'omu agamba nti, Aluwa Mukama Omutonzi wange atuwa ennyimba ekiro, **11** atuyigiriza ebingi okusinga ensolo ez'omu nsiko, era n'atufuula bagezi okusinga ebinyonyi eby'omu nsiko? **12** Newaakubadde nga bakaaba, tayinza kuwulira n'addamu kukaaba kw'abasajja ab'amalala abakozi b'ebibi. **13** Ddala ddala Katonda tawuliriza kukoowoola kwabwe okwo okutaliimu; Ayinzabyonna takufaako. **14** Kale kiba kitya bw'ogamba nti tomulaba, era nti, Omusango gwo guli mu maaso ge era oteekwa okumulindirira; **15** oba nti, ne bw'asunguwala tabonereza era tafaayo nnyo ku butali butuukirivu. **16** Kale nno Yobu ayasamya akamwa ke okwogera ebitaliimu; obutamanya bumwogeza ebigambo olukunkumuli."

36 Eriku ne yeeyongera okwogera nti, **2** "Yongera okuŋŋumiikirizaako katono nkulage, nkyalina bye nnina okwogera ebifa ku Katonda. **3** Amagezi ge nnina gava wala, era mmanyi nga Omutonzi wange alamula mu bwenkanya. **4** Eky'amazima ebigambo byange si bikyamu, oyo akakasa by'amanyi y'ayogera naawe. **5** "Laba, Katonda wa buyinza, tanyooma bantu; w'amaanyi, anywerera ku bigendererwa bye. **6** Talamya bakozi ba bibi, era awa ababonyaabonyezebwa ebibasaanira. **7** Taggya maaso ge ku batuukirivu, abatuuza ku ntebe ey'obwakabaka n'abagulumiza emirembe n'emirembe. **8** Naye abantu bwe baba basibiddwa enjegere nga banywezeddwa n'emiguwa egy'okulumwa **9** n'abategeeza ensobi zaabwe, n'okwonoona kwabwe, nti, beewaggudde, **10** aggula amatu gaabwe bawulirize okunenyezebwa n'abalagira beenenye ekibi kyabwe. **11** Bwe bamugondera ne bamuweereza, ennaku zaabwe zonna balizimala mu kwesiima, era n'emyaka gyabwe mu kusanyuka. **12** Naye bwe batamugondera, baalizikirizibwa n'ekitala, bafe nga tebalina magezi. **13** "Ab'emitima egitatya Katonda baba n'obukyayi. Ne bw'abasiba, tebamukaabirira abasumulule. **14** Bafiira mu buvubuka bwabwe era obulamu bwabwe buzikiririra mu basajja abenzi. **15** Anunula anyigirizibwa mu kubonaabona kwe, n'aggula okutu kwe mu kujoogebwa kwe. **16** "Akusendasenda okukuggya mu kamwa k'okubonaabona, akuteeke mu kifo ekigazi ekitaliimu kuziyizibwa, omanye emirembe gy'emeeza yo ejjudde emmere ennungi. **17** Naye kaakano weetisse omugugu ogw'okusalirwa omusango abakozi b'ebibi gwe basaanira; okusalirwa omusango n'obwenkanya byakunyweza. **18** Weegendereze oleme kukkiriza kusendebwasendebwa; obunene bw'enguzi buleme okukukyamya. **19** Obugagga bwo oba okufuba kwo kwonna binaakuyamba okukuggya mu buyinike? **20** Teweegomba budde bwa kiro olyoke owalule abantu okuva mu bifo byabwe. **21** Weegendereze oleme kukola bitali bya butuukirivu, by'osinga okwagala okukira okubonyaabonyezebwa. **22** "Laba Katonda yagulumira mu maanyi ge; ani ayigiriza nga ye? **23** Ani eyali amukubidde amakubo, oba okumugamba nti, 'Ky'okoze si kituufu?' **24** Jjukira ng'oteekwa okugulumizanga emirimu gye, abantu gye bayimba mu nnyimba. **25** Abantu bonna baagiraba, omuntu agirengerera wala. **26** Laba, Katonda agulumizibwe! Assukiridde okutegeera kwaffe; obungi bw'emyaka gye tebunoonyezeka. **27** "Kubanga akuŋŋaanya amatondo g'amazzi, agafuuka enkuba etonnya mu bugga; **28** ebire bivaamu amazzi gaabyo, enkuba n'ekuba abantu. **29** Ani ayinza okutegeera engeri gy'asaasaanyamu ebire, okubwatuka okuva ku kituuti kye? **30** Laba, asaasaanya okumyansa kw'eggulu, era n'abikka obuziba bw'ennyanja. **31** Eyo y'engeri gy'afugamu amawanga, n'agawa emmere mu bungi. **32** Emikono gye agijjuza eraddu, n'agiragira ekube ebifo bye yeerondeddemu. **33** Okubwatuka kwayo kulangirira kibuyaga ajja, n'ente ne zirangirira okujja kwayo."

37 "Kino kikankanya omutima gwange, ne gubuuka okuva mu kifo kyagwo. **2** Wuliriza okubwatuka kw'eddoboozi lye, n'okuwuluguma okuva mu kamwa ke. **3** Asumulula eggulu ne limyansa wansi w'eggulu wonna, n'aliragira ligende ku nkomerero y'ensi. **4** Kino oluggwa, okuwuluguma kw'eddoboozi lye kwe kuddako, abwatuka n'eddoboozi lye ery'omwanguka, era eddoboozi lye bwe liwulirwa, tewabaawo kisigala nga bwe kibadde. **5** Eddoboozi lya Katonda libwatuka mu ngeri ey'ekitalo; akola ebintu ebikulu ebisukka okutegeera kwaffe. **6** Agamba omuzira nti, 'Ggwa ku nsi,' ate eri enkuba etonnya nti, 'Ttonnya nnyo.' **7** Emirimu gya buli muntu giyimirira, buli omu n'alyoka amanya amaanyi ga Katonda. **8** Ensolo ne ziryoka zessogga empuku zaazo, ne zigenda zeekukuma. **9** Omuyaga ne gulyoka guva mu nnyumba yaagwo, n'obunnyogovu ne buva mu mpewo ekuŋŋunta. **10** Omuzira ne guva mu mukka gwa Katonda n'amazzi amangi ne gekwata kitole. **11** Ebire abijjuza amatondo g'amazzi, n'asaasaanya okumyansa kw'eggulu. **12** Byetooloolatooloola nga y'abiragira, ne bituukiriza byonna by'abiragira, ku nsi yonna okubeera abantu. **13** Bwe kuba kubonereza, oba okufukirira ensi oba okulaga okwagala kwe, atonnyesa enkuba. **14** "Wuliriza kino Yobu; sooka oyimirire olowooze ku bikolwa bya Katonda eby'ettendo. **15** Omanyi Katonda engeri gy'alagiramu ebire, n'aleetera eggulu okumyansa? **16** Omanyi engeri ebire gye bituulamu mu bbanga, amakula g'emirimu gy'oyo eyatuukirira mu kumanya? **17** Ggwe alina ebyambalo ebibuguma, ensi bw'eba ng'ekkakkanyizibbwa embuyaga ez'obukiikaddyo, **18** oyinza okumwegattako ne mubamba eggulu, eryaguma ne libeera ng'endabirwamu ensanuuse? **19** "Tubuulire kye tunaamugamba; tetusobola kuwoza nsonga zaffe gy'ali olw'ekizikiza kye tulimu. **20** Asaanidde okubuulirwa kye njagala okwogera? Eriyo omuntu yenna ayinza okusaba okumalibwawo? **21** Kaakano tewali n'omu ayinza kutunula mu njuba, olw'engeri gy'eyakamu ku ggulu, ng'empewo emaze okuyita, n'eyelula ebire. **22** Mu bukiikakkono evaayo zaabu; Katonda ajja mu kitiibwa eky'amaanyi. **23** Ayinzabyonna tatuukikako era agulumidde mu maanyi, mu bwenkanya bwe era ne butuukirivu bwe, tawaliriza muntu yenna. **24** Noolwekyo abantu bamutya,

takitwala ng'ekikulu olw'abo abeerowooza okuba abagezi mu mitima gyabwe."

38 Mukama n'addamu Yobu ng'ayita mu muyaga, n'ayogera nti, **2** "Ani ono aleeta ekizikiza ku kuteesa kwange, n'ebigambo ebitaliimu magezi? **3** Yambala ebyambalo byo ng'omusajja, mbeeko bye nkubuuza naawe onziremu. **4** "Wali ludda wa nga nteekawo emisingi gy'ensi? Mbuulira bw'oba otegeera. **5** Ani eyasalawo ebipimo byayo? Ddala oteekwa okuba ng'omanyi! Oba ani eyagipima n'olukoba? **6** Entobo zaayo zaateekebwa ku ki? **7** Emunyeenye ez'oku makya bwe zaali ziyimba, era n'abaana ba Katonda bonna nga baleekaana olw'essanyu, **8** ani eyasiba enzigi n'aggalira ennyanja, bwe yava mu lubuto lwayo? **9** "Bwe nakolera ebire ekyambalo kyabyo, ne mbisibira mu kizikiza ekikwafu, **10** bwe n'abiteekerawo we bikoma ne mbiteerako emitayimbwa n'enzigi, **11** bwe nagamba nti, Wano we mutuuse we munaakoma temujja kweyongerayo, era wano amayengo gammwe ag'amalala we ganaakoma? **12** "Oba wali olagidde ku budde okukya kasookedde obaawo ku nsi, oba emmambya okugiraga ekifo kyayo, **13** eryoke ekwate ensi w'ekoma eginyeenye esuule eri ababi bagiveeko bagwe eri? **14** Ensi eggyayo ebyafaayo byayo n'eba ng'ebbumba wansi w'akabonero, ebyafaayo ebyo ne byefaananyiriza olugoye. **15** Abakozi b'ebibi bammibwa ekitangaala kyabwe, n'omukono gwabwe gwe bayimusa gumenyebwa. **16** "Wali otuuseeko ku nsulo ennyanja w'esibuka, oba n'olaga mu buziba bw'ennyanja? **17** Wali obikuliddwa enzigi z'emagombe? Oba wali olabye enzigi z'ekisiikirize ky'okufa? **18** Wali otegedde obugazi bw'ensi? Byogere, oba bino byonna obimanyi. **19** "Ekkubo eridda mu nnyumba omusana gye gusula liri ludda wa? N'ekifo ekizikiza gye kisula kye kiruwa? **20** Ddala, osobola okubitwala gye bibeera? Omanyi ekkubo erigenda gye bisula? **21** Ddala oteekwa okuba ng'obimanyi, kubanga wali wazaalibwa dda! **22** "Wali oyingidde amazzi agakwata mu butiti, gye gaterekebwa, oba wali olabye omuzira gye guterekebwa? **23** Bye nterekera ebiseera eby'emitawaana, bikozesebwe mu nnaku ez'entalo n'okulwana? **24** Kkubo ki erituusa ekitangaala ky'omusana gye kisaasaanira, oba empewo ey'ebuvanjuba gy'esaasaanira ku nsi? **25** Ani akubira amataba emikutu mwe ganaayita, oba ekkubo eggulu eribwatuka mwe liyita? **26** Ani atonnyesa enkuba mu nsi abantu mwe batabeera, eddungu omutali muntu yenna, **27** n'okufukirira ettaka eryalekebwa awo, eryazika, n'okulimezaako omuddo? **28** Enkuba erina kitaawe waayo? Ani azaala amatondo ag'omusulo? **29** Omuzira guva mu lubuto lw'ani? Ani azaala obutiti obukwafu obw'omu ggulu, **30** amazzi mwe gakwatira ne gakaluba ng'amayinja, ne kungulu kw'obuziba ne kukwata? **31** "Oyinza okuziyiza okwakaayakana kwa Kakaaga, oba okutaggulula enkoba za Ntungalugoye? **32** Oyinza okufulumya emunyeenye ziveeyo zaake ng'ekiseera kyazo kituuse, oba okuluŋŋamya eddubu n'abaana balyo? **33** Omanyi amateeka n'obufuzi bw'eggulu? Oyinza okuteekawo obufuzi bw'alyo oba obwa Katonda ku nsi? **34** "Oyinza okuyimusa eddoboozi lyo oleekaanire ebire, olyoke obiggyemu amataba gakubikke? **35** Ggwe otuma eggulu limyanse era libwatuke? Lisobola okukweyanjulira nti, 'Tuutuno tuli wano'? **36** Ani eyateeka amagezi mu mutima gw'omuntu, oba eyateeka okutegeera mu mmeeme? **37** Ani alina amagezi agabala ebire? Ani ayinza okuwunzika ebibya by'amazzi eby'omu ggulu, **38** enfuufu ng'efuuse ettaka ekkalu, era amafunfugu ne geegattira ddala? **39** "Empologoma enkazi, oyinza okugiyiggira ky'eneerya, oba okuliisa empologoma n'ozimalako enjala, **40** bwe zeezinga mu mpuku zaazo, oba bwe zigalamira nga ziteeze mu bisaka? **41** Ani awa namuŋŋoona emmere, abaana baayo bwe bakaabirira Katonda, nga batambulatambula nga babuliddwa emmere?"

39 "Omanyi ebiro embuzi z'oku nsozi mwe zizaalira? Oba oyinza okumanya empeewo we ziwakira? **2** Oyinza okubala emyezi gye zimala zizaale? Omanyi obudde mwe zizaalira? **3** Zikutama ne zizaala abaana baazo, ne ziwona obulumi bw'okuzaala. **4** Abaana baazo bakula ne bagejjera ku ttale, batambula ne bagenda obutadda. **5** "Ani eyaleka entulege okwetambulira mu ddembe lyayo? Ani eyasumulula emiguwa gyayo, **6** gye nawa ensi ey'omuddo okuba amaka gaayo, n'ensi ey'omunnyo okubeerangamu? **7** Esekerera oluyoogaano lw'ekibuga, tewuliriza kulekaana kw'abavuzi ba bidduka. **8** Ebuna ensozi, ly'eddundiro lyayo, ng'enoonya ekintu kyonna ekibisi. **9** "Embogo eyinza okukkiriza okuba omuweereza wo, n'esula ekiro mu kisibo kyo? **10** Oyinza okugisiba ku muguwa n'ogirimisa olubimbi? Eyinza okukuvaako emabega ng'erima mu kiwonvu. **11** Oyinza okugyesiga olw'amaanyi gaayo amangi? Oyinza okugirekera emirimu gyo egy'amaanyi? **12** Oyinza okugyesiga okukuleetera emmere yo ey'empeke, oba okukuleetera eŋŋaano mu gguuliro lyo? **13** "Ebiwaawaatiro bya maaya bisanyusa nga byewujja, naye ebiwaawaatiro n'ebyoya bya kalooli tebiraga kisa. **14** Kubanga emaaya ebiika amagi gaayo ku ttaka, n'egaleka ne gabugumira mu musenyu, **15** ne yeerabira nti, ekigere kisobola okugaasa, era nga ensolo ey'omu nsiko eyinza okugalinnya. **16** Obwana bwayo ebuyisa bubi ng'obutali bwayo gy'obeera nti, yazaalira bwereere. **17** Kubanga Katonda teyagiwa magezi wadde okutegeera. **18** Ate bw'eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo edduke esoomooza embalaasi n'omugoba waayo. **19** "Embalaasi ggwe ogiwa amaanyi, oba ggwe oyambaza ensingo yaayo obwoya obwewumba? **20** Ggwe ogisobozesa okubuuka ng'enzige n'ekanga n'okukaaba kwayo okw'entiisa? **21** Etakula ettaka mu kiwonvu, nga yeeyagala olw'amaanyi gaayo, n'eryoka efuluma okusisinkana abalwanyi abakutte ebyokulwanyisa. **22** Esekerera okutya, n'eteba na kigitiisa. Ekitala tekigitiisa kugizza mabega. **23** Omufuko ogujjudde obusaale gwesuukundira ku lubuto lwayo, awamu n'effumu erimasamasa, n'akasaale. **24** Mu busungu obungi emira ettaka, tesobola kusigala mu kifo kimu ng'ekkondeere livuze. **25** Ekkondeere bwe livuga n'egamba nti, 'Awo!' N'ewunyiriza olutalo olukyali ewala, n'ewulira n'okuleekaana kwa baduumizi b'amaggye. **26** "Amagezi go ge gabuusa kamunye, n'ayanjuluza ebiwaawaatiro bye e bukiikaddyo? **27** Ggwe olagira empungu okubuukira ewala mu bbanga,

era n'ezimba n'ekisu kyayo waggulu ennyo? **28** Ku lwazi kw'ezimba amaka gaayo ekiro n'esula okwo, ku lwazi olunywevu olutabetentebwa. **29** Eyo gy'ekettera omuyiggo gw'eneerya, eriiso lyayo ligulengerera wala. **30** Obwana bwayo bunywa omusaayi, era awali emirambo w'ebeera."

40 Awo Mukama n'agamba Yobu nti, **2** "Oyo anoonya okuyombera ebitaliimu anaayombesa Ayinzabyonna? Oyo aleeta empaka ku Katonda, amuddemu." **3** Awo Yobu n'addamu Mukama nti, **4** "Laba, sisaanidde, kiki kye nnaakuddamu? Emimwa kangibikkeko n'engalo. **5** Njogedde omulundi gumu, so siddemu; weewaawo emirundi ebiri sseeyongere mulundi mulala." **6** Awo Mukama ng'ali mu muyaga ogw'amaanyi n'addamu Yobu nti, **7** "Weesibe engoye zo onywere ng'omusajja. Ka nkubuuze, naawe onziremu. **8** "Onojjulula ensala yange ey'emisango; ononsingisa omusango ggwe atuukiridde? **9** Olina omukono ng'ogwa Katonda, eddoboozi lyo lisobola okubwatuka ng'erirye? **10** Kale nno yambala ekitiibwa n'obukulu weesibe ekitiibwa n'okusukkuluma osukkulume. **11** Yolesa obusungu bw'ekiruyi kyo otunuulire buli wa malala omusse wansi. **12** Tunuulira buli musajja ow'amalala omukkakkanye era olinnyirire abakozi b'ebibi obabetentere we bali. **13** Bonna baziikire wamu mu nfuufu, emitwe gyabwe ogibikkire mu ntaana. **14** Nange kennyini ndyoke nzikirize, ng'omukono gwo ogwa ddyo, gusobola okukuwa amaanyi." **15** "Laba ekisolo ekyefaananyiriza ng'envubu kye natonda nga ggwe, erya omuddo ng'ente, **16** nga kirina amaanyi mayitirivu mu kiwato kyakyo amaanyi mangi mu binywa by'olubuto lwakyo. **17** Kiwuuba omukira gwakyo ne guba ng'omukira gw'omuvule Ebinywa by'ebisambi byakyo byakwatagana nnyo. **18** Amagumba gaakyo gali ng'enseke ez'ebikomo; amagulu n'emikono ng'emitayimbwa. **19** Kibalibwa mu bitonde bya Katonda ebisooka, ate nga Katonda eyakitonda asobola okukisemberera n'ekitala kye. **20** Weewaawo ensozi zikireetera emmere, eyo ku nsozi, ensolo ez'omu nsiko zonna gye zizannyira. **21** Wansi w'ebisiikirize by'emiti egy'amaggwa, we kyebaka, ne kyekweka mu bitoogo ne mu bitosi. **22** Ebisiikirize by'emiti bikibikkako, emiti egiri ku mabbali g'omugga ne gikibikkako. **23** Laba omugga ne bwe gusiikuuka tekyekanga; kiba kinywevu, Yoludaani ne bwajjula n'abooga. **24** Eriyo omuntu yenna ayinza okukikwata, oba okuyuza ennyindo yaakyo n'akasaale?"

41 "Oyinza okusikayo lukwata n'eddobo, oba okusiba olulimi lwayo n'omuguwa? **2** Oyinza okuyingiza omuguwa mu nnyindo zaayo, oba okuwummula oluba lwayo n'eddobo? **3** Eneekwegayirira ng'ekusaba nti, ogikwatirwe ekisa? Eneeyogera naawe mu bigambo ebigonvu? **4** Eneekola naawe endagaano ogitwale ekuweereze obulamu bwayo bwonna? **5** Onoozannya nayo nga bw'ozannya n'akanyonyi, oba okugisiba n'olukoba ng'agisibira bawala bo? **6** Abasuubuzi banaagiramuza, oba banaagibala ng'ekyamaguzi? **7** Oyinza okuvuba eddiba lyayo n'olijjuza amalobo, oba omutwe okugufumita n'amafumu agafumita ebyennyanja? **8** Bw'oligissaako engalo zo ekirivaamu tolikyerabira, toliddayo kukikola! **9** Essuubi lyonna ery'okugiwangula ffu, okugirabako obulabi kimalamu amaanyi. **10** Teri n'omu mukambwe nnyo asobola kugyaŋŋanga. Kale, ani oyo asobola okuyimirira mu maaso gange? **11** Ani alina kye yali ampoze musasule? Byonna ebiri wansi w'eggulu byange. **12** "Ku bikwata ku mikono n'ebigere byayo siisirike, amaanyi gaayo n'ekikula kyayo bya ssimbo. **13** Ani ayinza okugiggyako eddiba lyayo ery'oku ngulu? Ani ayinza okuyuza ekizibaawo kyayo eky'amaliba abiri? **14** Ani ayinza okuggula enzigi z'akamwa kaayo? Amannyo gaayo geetooloddwa entiisa. **15** Omugongo gwe gujjudde enkalala z'engabo ezisibiddwa okumukumu. **16** Zonna zisibaganye nga tewali mpewo weeyita. **17** Zakwatagana, ziri ku zinnaazo era tezisobola kwawulibwa. **18** Bw'eyasimula, ebimyanso bijja, n'amaaso gaayo gali nga enjuba ng'egwa. **19** Mu kamwa kaayo muvaamu ebiriro ebyaka. Kavaamu ensasi ez'omuliro. **20** Mu nnyindo zaayo muvaamu omukka ng'ogwentamu eyeesera eri ku muliro ogw'emmuli ezaaka. **21** Omukka oguva mu nnyindo zaayo gukoleeza Amanda. **22** Mu nsingo yaayo mulimu amaanyi, n'entiisa eri mu maaso gaayo. **23** Emiwula gy'ennyama yaayo gyegasse; gikutte nnyo era tegisobola kwenyeenya. **24** Ekifuba kyayo kigumu ng'olwazi, kigumu ng'olubengo. **25** Bwesituka ab'amaanyi batya. Badduka olw'okubwatuka kwayo. **26** Ekitala bwe kigituukako tekirina kye kiyinza kumukolako, oba ffumu, oba omuwunda wadde akasaale akasongovu. **27** Emenya ebyuma gy'obeera nti ekutulakutula bisasiro, ebyo ebikomo ebimenyaamenya ng'emiti emivundu. **28** Akasaale tekayinza kugiddusa, amayinja ag'envumuulo gaba nga biti gy'eri. **29** Embukuuli nayo eri ng'ebisusunku gy'eri. Esekerera amafumu agakasukibwa. **30** Amagalagamba g'oku lubuto lwayo gali ng'engyo z'ensuwa. Bwe yeekulula mu bitosi ebeera ng'ekyuma ekiwuula. **31** Ereetera obuziba bw'ennyanja okuba ng'entamu eyeesera. Ennyanja n'eba ng'entamu y'omuzigo ogufumbibwa. **32** Mu mazzi mw'eyise, erekamu ekkubo ery'amayengo ameeru; ne kireeta n'ekirowoozo nti obuziba bulina envi. **33** Tewali kigyenkana ku nsi; ekitonde ekitatya. **34** Enyooma buli kisolo. Ye kabaka w'abo bonna ab'amalala."

42 Awo Yobu n'addamu Mukama nti, **2** "Mmanyi ng'oyinza okukola ebintu byonna, era tewali kyotegeka kyonna kiyinza kuziyizibwa. **3** Wabuuza nti, 'Ani ono aziyiza okuteesa kwange atalina magezi?' Mazima ddala nayogera ebintu bye sitegeera, ebintu ebyassukirira okutegeera kwange. **4** "Wulira nkwegayiridde, nange mbeeko kye nkubuuza, onziremu. **5** Amatu gange gaali gaakuwulirako dda, naye kaakano amaaso gange gakulabye. **6** Kyenvudde neenyooma era neenenyezza mu nfuufu ne mu vvu." **7** Nga Mukama amaze okwogera ebigambo bino eri Yobu, n'agamba Erifaazi Omutemani nti, "Nkunyiigidde ggwe ne mikwano gyo ababiri; kubanga temwanjogerako bituufu, ng'omuddu wange Yobu bw'akoze. **8** Noolwekyo kaakano mutwale ente ennume musanvu, n'endiga ennume musanvu, mugende eri omuddu wange Yobu, mweweereyo eyo ekiweebwayo ekyokebwa, n'omuddu wange Yobu ajja kubasabira, kubanga nzija kukkiriza okusaba kwe nneme okubakolako ng'obusirusiru bwammwe bwe buli. Kubanga temwanjogerako bituufu ng'omuddu wange

bw'akoze." **9** Awo Erifaazi Omutemani, ne Birudaadi Omusuki, ne Zofali Omunaamasi ne bagenda ne bakola nga Mukama bwe yabalagira. Awo Mukama n'akkiriza okusaba kwa Yobu. **10** Awo Mukama n'aggyawo ennaku ya Yobu bwe yamala okusabira mikwano gye. Mukama n'awa Yobu ebintu emirundi ebiri okusinga bye yalina okusooka. **11** Awo baganda be bonna ne bannyina bonna ne bajja n'abo abaali bamumanyi okusooka, ne balya naye emmere mu nnyumba ye; ne bamusaasira ne bamukulisa okubonaabona kwonna Mukama kwe yakkiriza okumutuukako. Buli omu ku bo n'amuwaayo ffeeza nga bwe yasobola, n'empeta ya zaabu. **12** Awo Mukama n'awa Yobu omukisa mu nnaku ze ezaasembayo n'okusinga entandikwa ye bwe yali: yafuna endiga omutwalo gumu mu enkumi nnya, n'eŋŋamira kakaaga, ne ziseddume z'ente lukumi, n'endogoyi enkazi lukumi. **13** Era Mukama n'amuwa n'abaana aboobulenzi musanvu, n'aboobuwala basatu. **14** Omuwala ow'olubereberye n'amutuuma Yemima, n'owokubiri n'amutuuma Keeziya, n'owookusatu n'amutuuma Keremukappuki, n'aboobulezi musanvu. **15** Awo mu nsi yonna ne wataba bakazi balungi kwenkana bawala ba Yobu. Kitaabwe n'abawa omugabo ogw'ebintu ogwenkanankana ne gwe yawa bannyinaabwe abalenzi. **16** Oluvannyuma lw'ebyo, Yobu n'awangaala emyaka kikumi mu ana; n'alaba ku baana be ne ku bazzukulu be okutuuka ku bannakasatwe. **17** N'oluvannyuma n'afa ng'akaddiyidde ddala ng'awezezza emyaka mingi.

Zabbuli

1 Alina omukisa omuntu atatambulira mu kuteesa
kw'ababi, era atayimirira mu kibiina ky'ababi,
newaakubadde okutuula n'abo abanyooma ebya Katonda. **2**
Naye asanyukira okugondera amateeka ga Mukama, era mu
mateeka ago mw'alowooleza emisana n'ekiro. **3** Afaanana
ng'omuti ogwasimbibwa ku mabbali g'omugga, ogubala
ebibala byagwo mu ntuuko zaabyo, n'ebikoola byagwo
tebiwotoka. Na buli ky'akola kivaamu birungi byereere. **4**
Naye abakola ebibi tebakola bwe batyo. Bali ng'ebisusunku
ebifuumuuliddwa. **5** Noolwekyo abakola ebibi tebaligumira
lunaku lwa kusalirako musango; newaakubadde aboonoonyi
okuyimirira mu kibiina ky'abatuukirivu. **6** Kubanga Mukama
alabirira ekkubo ly'abatuukirivu, naye ekkubo ly'abakola
ebibi liribula.

2 Lwaki amawanga geegugunga n'abantu ne bateganira
obwereere okusala enkwe? **2** Bakabaka ab'ensi
bakuŋŋaanye, n'abafuzi ne bateeseza wamu ku Mukama
ne ku Kristo we, nga bagamba nti, **3** "Ka tukutule
enjegere zaabwe, era tweyambulemu ekikoligo kyabwe."
4 Naye Katonda oyo atuula mu ggulu, abasekerera
busekerezi, n'enkwe zaabwe ezitaliimu zimusesa. **5**
N'alyoka abanenya ng'ajjudde obusungu, n'abatiisa nnyo
ng'aswakidde. **6** N'abagamba nti, "Ddala ddala nateekawo
kabaka owange ku lusozi lwange Sayuuni olutukuvu." **7**
Nzija kulangirira ekiragiro kya Mukama: kubanga yaŋŋamba
nti, "Ggwe oli Mwana wange, olwa leero nfuuse kitaawo. **8**
Nsaba, nange ndikuwa amawanga gonna okuba obusika
bwo, era n'ensi yonna gy'ekoma okuba amatwale go. **9**
Olibafugisa omuggo ogw'ekyuma, era olibabetenta
ng'entamu y'omubumbi." **10** Kale nno mubeere n'amagezi
mmwe bakabaka; muyige okulabulwa mmwe abafuzi b'ensi.
11 Muweereze Mukama nga mumutya, era musanyuke
n'okukankana. **12** Mwanirize Omwana, mumusembeze
Mukama aleme okubasunguwalira n'okubazikiriza nga muli
mu kkubo lyammwe; kubanga obusungu bwe bubuubuuka
mangu. Kyokka bonna abaddukira gy'ali balina omukisa.

3 Zabbuli ya Dawudi bwe yadduka mutabani we
Abusaalomu. Ayi Mukama, abalabe bange nga
beeyongedde obungi! Abanfubutukiddeko okunnumba
nga bangi! **2** Bangi abanjogerako nti, "Katonda tagenda
kumununula." **3** Naye ggwe, Ayi Mukama, ggwe
ngabo yange enkuuma; ggwe kitiibwa kyange, era
gw'onzizaamu amaanyi. **4** Nkoowoola Mukama n'eddoboozi
ery'omwanguka, n'annyanukula ng'asinziira ku lusozi lwe
olutukuvu. **5** Ngalamira ne neebaka, era ne nzuukuka
bulungi, kubanga Mukama ye ampanirira. **6** Siityenga
enkumi n'enkumi z'abalabe bange abanneetoolodde,
okunnumba. **7** Golokoka, Ayi Mukama, ondokole Ayi
Katonda wange okube abalabe bange bonna omenye oluba
lw'abakola ebibi. **8** Obulokozi buva gy'oli, Ayi Mukama.
Emikisa gyo gibeerenga ku bantu bo.

4 Ya mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga
eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi. Bwe nkukoowoola
onnyanukule, Ayi Katonda wange omutuukirivu. Bwe
mba mu nnaku, onnyambe. Onkwatirwe ekisa owulire
okusaba kwange. **2** Mmwe abaana b'abantu, mulituusa wa
okuswazanga ekitiibwa kyange? Mulituusa ddi okugoberera
okwagala ebitaliimu, n'okunoonya eby'obulimba? **3**
Naye mutegeere nga Mukama yeerondeddemu abo
abamugondera. Bwe nnaamukoowoolanga anampuliranga
era anannyanukulanga. **4** Ne bwe munyiiga ennyo,
temusaana kwonoona; musiriikirire, mwekebere era
mufumiitirize mu mitima gyammwe nga mugalamidde ku
bitanda byammwe. **5** Muweeyo ebiweebwayo ebisaanidde;
era mwesigenga Mukama. **6** Waliwo bangi abasaba nti,
"Oyongere okutulaga ebirungi, Ayi Mukama, otumulisize
omusana gw'amaaso go." **7** Ondeetedde essanyu lingi mu
mutima gwange erisinga ne lye bafuna mu makungula nga
batunuulira ku bibala byabwe ebingi. **8** Nnaagalamira ne
nneebaka mirembe; kubanga ggwe wekka, Ayi Mukama,
ggwe ondabirira akabi ne katantuukako.

5 Ya mukulu wa Bayimbi. Ya ndere. Zabbuli ya Dawudi.
Otege okutu eri ebigambo byange, Ayi Mukama;
olowooze ku kunyolwa kwange. **2** Wuliriza eddoboozi
ly'omulanga gwange, Ayi Kabaka wange era Katonda
wange: kubanga ggwe gwe nsaba. **3** Ayi Mukama, buli
nkya owulira eddoboozi lyange; buli nkya ndeeta gy'oli
okusaba kwange, ne nnindirira onziremu. **4** Kubanga ggwe
Ayi Katonda, tosanyukira bibi: n'ebitasaana tobigumiikiriza.
5 Ab'amalala era abakola ebibi tobeetaaga mu maaso go:
kubanga okyawa abakola ebibi bonna. **6** Abalimba bonna
obazikiriza; Mukama akyawa abatemu era n'abalimba.
7 Naye olw'ekisa kyo ekingi, nze nnaayingiranga mu
nnyumba yo: ne nkusinziza mu Yeekaalu yo Entukuvu
n'okutya okungi. **8** Onkulembere, Ayi Mukama, mu
butuukirivu bwo, olw'abalabe bange, ondage ekkubo
eggolokofu ery'okutambulirangamu. **9** Abalabe bange
bye boogera tebyesigibwa; emitima gyabwe gijjudde
bussi bwereere. Emimiro gyabwe ntaana eyasaamiridde:
akamwa kaabwe koogera bya bulimba. **10** Basalire
omusango gubasinge, Ayi Katonda; baleke bagwe mu
mitego gyabwe. Bagobe kubanga baakujeemera. **11** Naye
leka abo bonna abakwesiga basanyukenga; ennaku zonna
bayimbenga n'essanyu, obakuumenga, abo abaagala
erinnya lyo basanyukirenga mu ggwe. **12** Kubanga, Ayi
Mukama, omutuukirivu omuwa omukisa; era omukuuma,
n'omwetoolooza okwagala ng'engabo.

6 Eri Omukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga
eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, tonnenya
ng'ojjudde obusungu; so tombonereza mu kiruyi kyo. **2**
Onsaasire, Ayi Mukama, kubanga ndi munafu. Omponye,
Ayi Mukama, kubanga amagumba gange gali mu bulumi.
3 Emmeeme yange ejjudde ennaku. Olirindirira kutuusa
ddi olyoke onnyambe? **4** Onkyukire, Ayi Mukama, olokole
omwoyo gwange; omponye okufa olw'okwagala kwo okungi.
5 Kubanga tewali ayinza kukujjukira ng'amaze okufa. Ani
alikutendereza ng'asinziira emagombe? **(Sheol h7585)** **6**
Mpweddemu amaanyi olw'okusinda. Buli kiro obuliri bwange
bujjula amaziga gange n'omutto ne gutoba. **7** Amaaso

gange ganafuye olw'okunyolwa, tegakyalaba bulungi olw'abalabe bange. **8** Muve we ndi mmwe mwenna abakola ebibi; kubanga Mukama awulidde okukaaba kwange. **9** Mukama awulidde okwegayirira kwange, n'okusaba kwange akukkirizza. **10** Abalabe bange bonna baliswazibwa era balitya nnyo; bazzibwe emabega nga bajjudde obuswavu mangu ago.

7 Zabbuli ya Dawudi gye yayimbira Mukama ng'efa ku Kuusi Omubenyamini. Ayi Mukama, Katonda wange, neesiga ggwe: ngobaako bonna abangigganya era omponye, **2** si kulwa nga bantagulataagula ng'empologoma ne bankutulakutula obufiifi ne watabaawo amponya. **3** Ayi Mukama, Katonda wange, obanga nkoze kino, era ng'engalo zange ziriko omusango, **4** obanga waliwo andaze ebirungi nze ne si muyisa bulungi, oba nzibye omulabe wange awatali nsonga: **5** Kale, abalabe bange baleke bangoberere bankwate, bankube wansi banninnyirire, banzitire mu nfuufu. **6** Golokoka, Ayi Mukama, mu busungu bwo oziyize abalabe bange abajjudde obukambwe. Golokoka, Ayi Katonda wange, onnyambe ggwe asala omusango mu bwenkanya. **7** Kuŋŋaanya bannaggwanga bonna okukwetooloola; obafuge ng'oli waggulu ennyo. **8** Ggwe, Ayi Mukama, Ali Waggulu Ennyo, asalira amawanga gonna emisango, osale omusango gwange Ayi Mukama Ali Waggulu Ennyo ng'obutuukirivu bwange bwe buli, era n'amazima agali mu nze bwe gali. **9** Ayi Katonda omutukuvu, akebera emitima n'emmeeme; okomye ebikolwa by'abakola ebibi: era onyweze abatuukirivu. **10** Katonda Ali Waggulu Ennyo ye ngabo yange; alokola abo abalina omutima omulongoofu. **11** Katonda mulamuzi wa mazima; era alaga ekiruyi kye buli lunaku. **12** Mukama awagala ekitala kye n'aleega omutego gwe ogw'obusaale. **13** Era ategese ebyokulwanyisa ebissi; era akozesa obusaale obw'omuliro. **14** Omuntu ajjudde ebibi afuna emitawaana, n'azaala obulimba. **15** Asima ekinnya, n'akiwanvuya nnyo; ate n'akigwamu ye kye yasimye. **16** Emitawaana gye gimwebunguludde; n'obukambwe bwe bumuddire. **17** Nneebazanga Mukama olw'obutuukirivu bwe; nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lya Mukama Ali Waggulu Ennyo.

8 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, Mukama waffe, erinnya lyo nga ddungi era kkulu nnyo mu nsi yonna! Ekitiibwa kyo kitenderezebwa okutuuka waggulu mu ggulu. **2** Abaana abato n'abawere wabawa amaanyi okukutendereza; ne basirisa omulabe wo n'oyo ayagala okwesasuza. **3** Bwe ntunuulira eggulu lyo, omulimu gw'engalo zo, omwezi n'emmunyeenye bye watonda; **4** omuntu kye ki ggwe okumujjukira, omuntu obuntu ggwe okumussaako omwoyo? **5** Kubanga wamukola n'abulako katono okuba nga Katonda; n'omussaako engule ey'obukulu n'ekitiibwa. **6** Wamukwasa okufuga ebintu byonna bye wakola n'emikono gyo: byonna wabissa wansi w'ebigere bye, **7** ebisibo n'amagana ag'ebisolo byonna eby'omu nsiko, **8** n'ennyonyi ez'omu bbanga, n'ebyennyanja eby'omu nnyanja; era na buli kiramu kyonna ekiyita mu nnyanja. **9** Ayi Mukama, Mukama waffe, erinnya lyo nga ddungi era kkulu nnyo mu nsi yonna!

9 Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa okujjukira Okufa kw'Omwana. Zabbuli ya Dawudi. Nnaakutenderezanga, Ayi Mukama n'omutima gwange gwonna; nnaayolesanga ebikolwa byo eby'ekitalo byonna. **2** Nnaasanyukanga era nnaajagulizanga mu ggwe. Nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lyo, Ayi Mukama Ali Waggulu Ennyo. **3** Abalabe bange bazzeeyo emabega, beesittadde ne bazikiririra mu maaso go. **4** Kubanga owagidde ebiŋŋwanira, n'ensonga zange; era otudde ku ntebe yo ey'obwakabaka n'osala omusango mu bwenkanya. **5** Waboggolera amawanga, n'ozikiriza ababi; erinnya lyabwe n'olisangulirawo ddala emirembe n'emirembe. **6** Abalabe obamaliddewo ddala, n'ebibuga byabwe obizikirizza, era tewali aliddayo kubijjukira. **7** Naye Mukama afuga emirembe gyonna; era ataddewo entebe ye ey'okusalirako emisango. **8** Aliramula ensi mu butuukirivu, era alisalira abantu bonna emisango mu bwenkanya. **9** Mukama kye kiddukiro ky'abo abanyigirizibwa; era kye kigo kyabwe mu biseera eby'akabi. **10** Abo abamanyi erinnya lyo, Ayi Mukama, banaakwesiganga; kubanga abakunoonya tobaleka bokka. **11** Muyimbe okutendereza Mukama, atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu Sayuuni; mutegeeze amawanga gonna by'akoze. **12** Ajjukira n'awoolera eggwanga era assaayo omwoyo eri abo abanyigirizibwa. **13** Onsaasire, Ayi Mukama; otunuulire abalabe bange abangigganya, onzigye ku miryango gy'okufa. **14** Ndyoke nkutenderezenga mu lwatu mu miryango gy'omuwala wa Sayuuni: era njagulizenga mu bulokozi bwo. **15** Abantu mu mawanga bagudde mu binnya bye baasima; era n'emitego gyabwe gimasuse ne gibakwasa. **16** Mukama yeeraze nga bw'asala emisango egy'ensonga. Omubi akwatiddwa mu mutego gw'emikono gye. **17** Ababi balisuulibwa emagombe; ebyo bye bituuka ku mawanga gonna ageerabira Katonda. **(Sheol h7585)** **18** Kubanga abali mu kwetaaga tebalyerabirwa ennaku zonna, era n'ababonyaabonyezebwa tebaliggwaamu ssuubi emirembe gyonna. **19** Ogolokoke, Ayi Mukama, tokkiriza muntu kuwangula; leka amawanga gasalirwe omusango mu maaso go. **20** Bakankanye n'okutya, Ayi Mukama; amawanga gonna galyoke gategeere nti bantu buntu.

10 Lwaki otwekwese, Ayi Mukama? Lwaki otwekwese mu biseera eby'emitawaana? **2** Omubi, mu malala ge, ayigganya abanafu; muleke agwe mu nkwe ezo z'asaze. **3** Kubanga omubi yeewaana ng'anyumya ku bibi ebiri mu mutima gwe, agabula aboomululu n'avuma Mukama. **4** Omubi mu malala ge tanoonya Katonda. **5** Buli ky'akola kimugendera bulungi. Amateeka go tagafaako, era n'abalabe be abanyooma. **6** Ayogera mu mutima gwe nti, "Sikangibwa, nzija kusanyuka emirembe gyonna." **7** Mu kamwa ke mujjudde okukolima n'obulimba awamu n'okutiisatiisa; ebigambo bye bya mutawaana era bibi. **8** Yeekukuma mu byalo okutemula abantu abataliiko musango. Yeekweka ng'aliimisa b'anatta. **9** Asooba mu kyama ng'empologoma, ng'alindirira okuzinduukiriza abateesobola. Abakwasa n'abatwalira mu kitimba kye. **10** B'abonyaabonya bagwa wansi ne babetentebwa ng'amaanyi g'omubi gabasukkiridde. **11** Ayogera mu mutima gwe nti,

“Katonda yeerabidde, amaaso ge agakwese, era takyaddayo kubiraba.” **12** Golokoka, Ayi Mukama, ozikirize omubi, Ayi Katonda; abanaku tobeerabiranga. **13** Omuntu omubi ayinza atya okukunyooma, Ayi Katonda, n’agamba mu mutima gwe nti “Sigenda kwennyonnyolako?” **14** Naye ggwe, Ayi Katonda, ennaku zaabwe n’okubonaabona kwabwe obiraba era ojja kubikolako. Ateesobola yeewaayo mu mikono gyo, kubanga gwe mubeezi w’abatalina bakitaabwe. **15** Malawo amaanyi g’omwonoonyi, muyite abyogere ebyo ebibadde bitajja kuzuulwa. **16** Mukama ye Kabaka emirembe n’emirembe. Amawanga galizikirizibwa mu nsi ye. **17** Mukama awulira okwetaaga kw’ababonyaabonyezebwa, ogumye emitima gyabwe; otege okutu kwo obaanukule. **18** Olwanirira abataliiko bakitaabwe n’abajoogebwa; omuntu obuntu ow’oku nsi n’ataddayo kubatiisa.

11 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Mu Mukama mwe neekweka; ate muyinza mutya okuŋŋamba nti, “Ddukira ku nsozi ng’ebinyonyi? **2** Kubanga laba ababi baleega emitego gyabwe egy’obusaale, balase abalina omutima omulongoofu. **3** Emisingi nga gizikirizibwa, omutuukirivu ayinza kukola ki?” **4** Mukama ali mu Yeekaalu ye entukuvu; Mukama atudde ku ntebe ye ey’obwakabaka eri mu ggulu. Amaaso ge gatunuulira era geetegereza abaana b’abantu. **5** Mukama akebera abatuukirivu naye omutima gwe gukyawa ababi, n’abakola eby’obukambwe. **6** Ababi alibayiwako amanda ag’omuliro; n’empewo ezibambula gwe guliba omugabo gwabwe. **7** Kubanga Mukama mutuukirivu era ayagala eby’obutuukirivu; abo abalongoofu be balimulaba.

12 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Tuyambe, Ayi Mukama, kubanga tewakyali n’omu amanyi Katonda; abantu abeesigwa bonna baweddewo. **2** Buli muntu alimba munne; akamwa kaabwe akawaana koogera bya bulimba. **3** Mukama, osirise akamwa k’abo bonna abeewaanawaana, na buli lulimi olwenyumiriza; **4** nga boogera nti, “Tujja kuwangula n’olulimi lwaffe, era tufune byonna bye twetaaga n’akamwa kaffe, kubanga ani alitukuba ku mukono.” **5** Mukama ayogera nti, “Olw’okujoogebwa kw’abanafu, n’olw’okusinda kw’abali mu bwetaavu, nnaasituka kaakano ne nnwanirira abo abalumbibwa.” **6** Ebigambo bya Mukama bya bwesigwa era bya mazima. Bigeraageranyizibwa n’effeeza erongoosebbwa obulungi emirundi musanvu mu kyoto eky’ebbumba. **7** Ayi Mukama, tukwesiga ng’onootukuumanga, n’otuwonya abantu abali ng’abo emirembe gyonna. **8** Ababi beeyisaayisa nga bagulumiza ebitaliimu nsa.

13 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Olinneerabira kutuusa ddi, Ayi Mukama? Okutuusa emirembe gyonna? Olikomya ddi okunkweka amaaso go? **2** Okulumwa mu mmeeme yange kulikoma ddi, n’okunyolwa okwa buli lunaku mu mutima gwange kuliggwaamu ddi? Abalabe bange balikomya ddi okumpangulanga nga beegulumiza? **3** Onnyanukule, Ayi Mukama Katonda wange; onzizeemu amaanyi nneme okufa. **4** Si kulwa ng’omulabe wange yeewaana nti, “Mmuwangudde;” abalabe bange ne bajaguza nga ngudde. **5** Naye nze neesiga okwagala kwo okutajjulukuka; era omutima gwange gunaasanyukiranga mu bulokozi bwo. **6** Nnaayimbiranga Mukama, kubanga ankoledde ebirungi.

14 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Omusirusiru ayogera mu mutima gwe nti, “Tewali Katonda.” Aboogera bwe batyo boonoonefu, bakola ebitasaana tekuli n’omu ku bo akola kirungi. **2** Mukama atunuulira abantu bonna mu nsi ng’asinziira mu ggulu, okulaba obanga mulimu mu bo ategeera, era abanoonya Katonda. **3** Naye bonna bakyamye boonoonese; teri akola kirungi, era teri n’omu. **4** Abo bonna abakola ebibi tebaliyiga? Kubanga basaanyaawo abantu bange ng’abalya emmere; so tebakoowoola Mukama. **5** Balitya nnyo! Kubanga Katonda abeera wamu n’abatuukirivu. **6** Mulemesa entegeka z’omwavu, songa Mukama kye kiddukiro kye. **7** Singa obulokozi bwa Isirayiri butuuse mu kiseera kino nga buva mu Sayuuni! Mukama bw’alirokola abantu be, Yakobo alijaguza ne Isirayiri alisanyuka.

15 Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, ani anaabeeranga mu nnyumba yo? Ani anaatuulanga ku lusozi lwo olutukuvu? **2** Oyo ataliiko kya kunenyezebwa, akola eby’obutuukirivu, era ayogera eby’amazima nga biviira ddala mu mutima gwe. **3** Olulimi lwe talwogeza bya bulimba, era mikwano gye tagiyisa bubi, so tasaasaanya ŋŋambo ku baliraanwa be. **4** Anyooma ababi, naye abatya Mukama abassaamu ekitiibwa. Atuukiriza ky’asuubiza ne bwe kiba nga kimulumya. **5** Bw’awola tasaba magoba; so takkiriza kulya nguzi ku muntu yenna. Oyo akola ebyo aliba munywevu emirembe gyonna.

16 Ya Dawudi. Onkuume, Ayi Katonda, kubanga ggwe buddukiro bwange. **2** Nagamba Mukama nti, “Ggwe Mukama wange, ebirungi byonna bye nnina biva gy’oli.” **3** Abatukuvu abali mu nsi be njagala era mu bo mwe nsanyukira. **4** Ennaku y’abo abagoberera bakatonda abalala yeeyongera. Siriwaayo ssaddaaka zaabwe ez’omusaayi, wadde okusinza bakatonda baabwe. **5** Mukama, ggwe mugabo gwange, era ggw’oliisa obulamu bwange; era ggw’olabirira ebyange. **6** Ensalo zange ziri mu bifo ebisanyusa, ddala ddala omugabo omulungi. **7** Nnaatenderezanga Mukama kubanga annuŋŋamya ne mu kiro ayigiriza omutima gwange. **8** Nkulembeza Mukama buli kiseera, era ali ku mukono gwange ogwa ddyo, siinyeenyezebwenga. **9** Noolwekyo omutima gwange gusanyuka, n’akamwa kange ne kajaguza; era n’omubiri gwange gunaabeeranga mu mirembe. **10** Kubanga omwoyo gwange toliguleka magombe, wadde okukkiriza Omutukuvu wo okuvunda. **(Sheol h7585)** **11** Olindaga ekkubo ery’obulamu; w’oli we wanaabanga essanyu erijjuvu, era mu mukono gwo ogwa ddyo nga mwe muli ebisanyusa emirembe gyonna.

17 Okusaba kwa Dawudi. Wulira, Ayi Mukama, okukoowoola kwange nga nneegayirira, wuliriza okukaaba kwange. Tega okutu owulirize okukoowoola kwange, kubanga tekuva ku mimwa gya bulimba.

2 Nzigyako omusango; kubanga olaba ekituufu. **3** Weekenneenyezza omutima gwange era n'onkebera n'ekiro. Ne bw'ononGezesa toobeeko kibi ky'onsangamu; kubanga mmaliridde obutayogeranga bya bulimba. **4** Ggwe, gwe nkoowoola, ngoberedde ebigambo by'akamwa ko, ne neewala ebikolwa by'abantu abakambwe. **5** Nnyweredde mu makubo go, era ebigere byange tebiigalekenga. **6** Nkukoowoola, Ayi Katonda, kubanga mmanyi ng'onnyanukula; ontegere okutu kwo owulire okusaba kwange. **7** Ndaga okwagala kwo okutaggwaawo, okwewuunyisa, ggwe alokola n'omukono gwo ogwa ddyo abo bonna abakweyuna nga badduka abalabe baabwe. **8** Onkuume ng'emmunye ey'eriiso lyo; onkweke mu kisiikirize ky'ebiwaawaatiro byo. **9** Omponye ababi abannumba, n'abalabe bange abanneetoolodde. **10** Omutima gwabwe mukakanyavu, n'akamwa kaabwe koogera by'amalala. **11** Banzingizza era banneetoolodde; bansimbye amaaso nga beeteeseteese okunsuula wansi. **12** Bali ng'empologoma enjala gy'eruma eyeeteeseteese okutaagula omuyiggo gwayo era ng'empologoma enkulu eteeze. **13** Golokoka n'ekitala kyo, Ayi Mukama, oyolekere abalabe bange obawangule, omponye ababi abo. **14** Ayi Mukama, mponya abantu, abantu ab'ensi n'omukono gwo, kubanga balowooleza mu bya bulamu buno byokka, n'emigabo gyabwe giri mu nsi. Embuto zaabwe zigezze, obagaggawazizza ne baterekera n'abaana baabwe ne bazzukulu baabwe. **15** Nze ndikulaba n'amaaso mu butuukirivu era ndimatira, bwe ndiraba obwenyi bwo nga nzuukuse.

18 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi gye yayimbira Mukama bwe yamuwonya abalabe be ne Sawulo. Nkwagala Ayi Mukama kubanga ggwe maanyi gange. **2** Mukama lwe lwazi lwange, ky'ekigo kyange ekigumu era ye mununuzi wange, ye Katonda wange era lwe lwazi lwange mwe neekweka; ye ngabo yange era ye mulokozi wange ow'amaanyi, era kye kigo kyange ekinywevu. **3** Nkoowoola Mukama asaana okutenderezebwa, era amponya eri abalabe bange. **4** Emiguwa gy'okufa gyanneetooloola; embuyaga ez'okusaanawo zansaanikira. **5** Ebisiba eby'amagombe byanneetooloola; n'emitego gy'okufa ne ginjolekera. **(Sheol h7585)** **6** Mu nnaku yange nakoowoola Mukama; ne nkaabirira Katonda wange annyambe. Yawulira eddoboozi lyange ng'ali mu yeekaalu ye; omulanga gwange ne gutuuka mu matu ge. **7** Emisingi gy'ensi ne gikankana ne giyuuguuma; ensozi ne zinyeenyezebwa ne ziseeseetuka, kubanga yali asunguwadde. **8** Omukka ne gunyooka nga guva mu nnyindo ze. Omuliro ne guva mu kamwa ke, ne gukoleeza amanda ne gabuubuuka. **9** Yayabuluza eggulu n'akka wansi; ebire ebikutte nga biri wansi w'ebigere bye. **10** Yeebagala kerubi n'abuuka, n'aseeyeeyeza ku biwaawaatiro by'empewo. **11** Yafuula ekizikiza ekyamwetooloolanga okuba enkuufiira ey'ebire ebijjudde amazzi. **12** Okumasamasa okwali mu maaso ge ne kuva mu bire bye, n'okumyansa kw'eggulu n'omuzira. **13** Mukama yabwatuka ng'asinziira mu ggulu; oyo Ali Waggulu Ennyo yayogera; mu kamwa ke ne muvaamu omuzira n'okumyansa kw'eggulu. **14** Yalasa obusaale bwe n'asaasaanya abalabe; n'okumyansa okw'eggulu n'abawangula. **15** Ebiwonvu eby'omu nnyanja ne bibikkulwa n'emisingi gy'ensi ne gyeyerula olw'okunenya kwo Ayi Mukama n'olw'okubwatuka kw'omukka ogw'omu nnyindo zo. **16** Mukama yagolola omukono gwe ng'ali waggulu, n'ankwata n'annyinyulula mu mazzi amangi. **17** Yamponya abalabe bange ab'amaanyi, abankyawa, abo abaali bansinza amaanyi. **18** Bannumba nga ndi mu buzibu, naye Mukama n'annyamba. **19** N'antwala mu kifo ekigazi n'amponya, kubanga yansanyukira nnyo. **20** Mukama ankoledde ng'obutuukirivu bwange bwe buli, ansasudde ng'ebikolwa byange ebirungi bwe biri. **21** Kubanga ntambulidde mu makubo ga Mukama, ne sikola kibi eri Katonda wange. **22** Ddala ddala amateeka ga Mukama gonna ngagondedde, era ne siva ku biragiro bye. **23** Sisobyanga mu maaso ge era nneekuuma obutayonoona. **24** Noolwekyo, Mukama ansasudde ng'obutuukirivu bwange bwe buli, era ng'ebikolwa byange ebirungi bwe biri by'alaba. **25** Eri omwesigwa weeraga ng'oli mwesigwa, n'eri atalina musango weeraga nga tolina musango. **26** Eri abalongoofu weeraga ng'oli mulongoofu, n'eri abakyamu weeraga ng'obasinza amagezi. **27** Owonya abawombeefu, naye abeegulumiza obakkakkanya. **28** Okoleezeza ettaala yange; Ayi Mukama Katonda wange, ekizikiza kyange okimulisizza. **29** Bwe mbeera naawe nsobola okulumba abalabe bange; nga ndi ne Katonda wange nsobola okuwalampa bbugwe. **30** Katonda byonna by'akola bigolokofu; Mukama ky'asuubiza akituukiriza; era bwe buddukiro bw'abo bonna abamwekwekamu. **31** Kale, ani Katonda, wabula Mukama? Era ani Lwazi, wabula Katonda waffe? **32** Oyo ye Katonda ampa amaanyi era aluŋŋamya ekkubo lyange. **33** Ebigere byange abinyweza ng'eby'empeewo, n'ansobozesa okuyimirira ku ntikko z'ensozi. **34** Anjigiriza okulwana entalo, ne nsobola n'okuleega omutego ogw'obusaale ogw'ekikomo. **35** Ompadde obulokozi bwo okuba engabo yange; era ompaniridde n'omukono gwo ogwa ddyo; weetoowazizza n'ongulumiza. **36** Ongaziyirizza ekkubo ebigere byange we biyita, obukongovvule bwange ne butanuuka. **37** Nagoba abalabe bange embiro, ne mbakwata ne sidda mabega okutuusa nga mbazikirizza. **38** Nababetenta ne batasobola na kugolokoka, ne mbalinnyako ebigere byange. **39** Ompadde amaanyi ag'okulwana; abalabe bange ne banvuunamira. **40** Okyusizza abalabe bange ne bankuba amabega ne badduka, ne ndyoka nsanyaawo abo bonna abankyawa. **41** Baalaajana naye tewaali yabawonya; ne bakaabirira Mukama, naye n'atabaddamu. **42** Ne mbamerengula ng'enfuufu empewo gy'efuumuula; ne mbasammula eri ng'ebisooto by'omu luguudo. **43** Omponyezza obulumbaganyi bw'abantu; n'onfuula omufuzi w'amawanga. Abantu be nnali simanyi ne bafuuka abaweereza bange. **44** Olumpulira ne baŋŋondera, bannamawanga ne bajugumira mu maaso gange. **45** Bannamawanga baggwaamu omutima ne bava mu bigo byabwe nga bakankana. **46** Mukama mulamu! Atenderezebwe, Olwazi lwange; era agulumizibwe Katonda

w'obulokozi bwange. **47** Ye Katonda, asasula ku lwange abankola obubi era akakkanya amawanga ne ngafuga. Amponyeza abalabe bange. **48** Ayi Mukama, ongulumizizza okusinga abalabe bange, n'onkuuma abakambwe ne batankwatako. **49** Noolwekyo, Ayi Mukama, nnaakutenderezanga mu mawanga, era nnaayimbanga nga ntendereza erinnya lyo. **50** Awa kabaka obuwanguzi obw'amaanyi, amulaga ebyekisa emirembe gyonna oyo gwe yafukako amafuta, eri Dawudi n'eri ezzadde lye.

19 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Eggulu litegeeza ekitiibwa kya Katonda, ebbanga ne litegeeza emirimu gy'emikono gye. **2** Buli lunaku litegeeza ekitiibwa kye, era liraga amagezi ge buli kiro. **3** Tewali bigambo oba olulimi olwogerwa, era n'eddoboozi lyabyo teriwulikika. **4** Naye obubaka bwabyo bubunye mu nsi yonna. Mu ggulu omwo Katonda mwe yasimbira enjuba eweema. **5** Evaayo ng'awasa omugole bw'ava mu nju ye, era ng'omuddusi asinga bonna bw'ajjula essanyu ng'agenda mu mpaka. **6** Evaayo ku ludda olumu olw'eggulu, ne yeetooloola okutuuka ku nkomerero yaalyo, era tewali kyekweka bbugumu lyayo. **7** Ekiragiro kya Mukama kirimu byonna, era kizzaamu amaanyi mu mwoyo. Etteeka lya Mukama lyesigika, ligeziwaza abatalina magezi. **8** Okuyigiriza kwa Mukama kutuufu, kusanyusa omutima gw'oyo akugondera. Ebiragiro bya Mukama bimulisiza amaaso, bye galaba. **9** Okutya Mukama kirungi, era kya mirembe gyonna. Ebiragiro bya Mukama bya bwenkanya, era bya butuukirivu ddala. **10** Ebyo byonna bisaana okuyaayaanirwa okusinga zaabu, okusingira ddala zaabu ennungi ennyo. Biwoomerera okusinga omubisi gw'enjuki, okusukkirira omubisi gw'enjuki ogutonnya nga guva mu bisenge byagwo. **11** Ebyo bye birabula omuddu wo, era mu kubigondera muvaamu empeera ennene. **12** Ani asobola okulaba ebyonoono bye? Onsonyiwe, Ayi Mukama, ebibi ebinkisiddwa. **13** Era omuddu wo omuwonye okukola ebibi ebigenderere, bireme kunfuga. Bwe ntyo mbeere ng'ataliiko kyakunenyezebwa nneme okuzza omusango omunene ogw'ekibi. **14** Nsaba ebigambo by'omu kamwa kange, n'okulowooza okw'omu mutima gwange, bisiimibwe mu maaso go, Ayi Mukama, Olwazi lwange, era Omununuzi wange.

20 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Mukama akwanukulenga ng'oli mu buzibu. Erinnya lya Katonda wa Yakobo likukuumenga. **2** Akuweerezenga obuyambi obuva mu kifo kye ekitukuvu; akudduukirirenga okuva ku lusozi Sayuuni. **3** Ajjukirenga ssaddaaka zo zonna z'omuwa, era asiimenga ebiweebwayo byo ebyokebwa. **4** Akuwenga omutima gwo bye gwetaaga, era atuukirizenga by'oteekateeka byonna. **5** Tulijaganya olw'obuwanguzi bwo, ne tuwuuba ebendera zaffe mu linnya lya Katonda waffe. Mukama akuwenga byonna by'omusaba. **6** Kaakano ntegedde nga Mukama awanguza oyo gwe yafukako amafuta, amwanukula ng'amuwa obuwanguzi n'omukono gwe ogwa ddyo, ng'asinziira mu ggulu lye ettukuvu. **7** Abamu beesiga amagaali, n'abalala beesiga embalaasi, naye ffe twesiga erinnya lya Mukama Katonda waffe. **8** Batalantuka ne bagwa wansi ne balemerawo, naye ffe tugolokoka ne tuyimirira nga tuli banywevu. **9** Ayi Mukama, lokola kabaka, otwanukule bwe tukukoowoola.

21 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, kabaka ajaguliza mu maanyi go. Obuwanguzi bw'omuwadde nga bumuleetedde essanyu lingi! **2** Omuwadde omutima gwe bye gwetaaga, era buli ky'asabye n'akamwa ke tokimummye. **3** Ddala ddala wamwaniriza n'emikisa gyo egijjudde ebirungi, n'omutikkira engule eya zaabu omuka ennyo ku mutwe gwe. **4** Yakusaba obulamu, era n'obumuwa, ennaku ennyingi ez'emirembe n'emirembe. **5** Obuwanguzi bwe wamuwa bumuleetedde ekitiibwa kinene. Omuwadde ekitiibwa n'oyatiikirira. **6** Ddala omuwadde emikisa gyo egy'olubeerera, n'omujjuza essanyu ng'oli naye buli kiseera. **7** Kubanga kabaka yeesiga Mukama, era olw'okwagala okutaggwaawo okw'oyo Ali Waggulu Ennyo, kabaka tagenda kunyeenyezebwa. **8** Omukono gwo guliwamba abalabe bo bonna; omukono gwo ogwa ddyo gulikwata abo abakukyawa. **9** Bw'olirabika, Ayi Mukama, olibasiriiza n'omuliro ng'ogw'omu kyoto ekyengeredde. Mukama, ng'ajjudde obusungu, alibamira bonna, era alibamalirawo ddala. **10** Olizikiriza ezzadde lyabwe ku nsi, n'abaana baabwe bonna n'obamalawo mu baana b'abantu. **11** Newaakubadde nga bakusalira enkwe, ne bateekateeka ebikolwa ebibi, kyokka tewali kye basobola kutuukiriza. **12** Balikyuka ne bakudduka bwe baliraba ng'obaleezeemu omutego gwo ogw'obusaale. **13** Ogulumizibwenga, Ayi Mukama, mu maanyi go. Tunaayimbanga nga tutendereza obuyinza bwo.

22 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Katonda wange, Katonda wange, lwaki onjabulidde? Lwaki ogaana okunnyamba wadde okuwuliriza okwaziirana kwange? **2** Ayi Katonda wange, emisana nkukoowoola, naye tonnyanukula; n'ekiro bwe ntyo, naye siweerako. **3** Songa ggwe Mutukuvu atudde ku Ntebe, era ettendo lya Isirayiri yonna. **4** Bajjajjaffe baakwesiganga; baakwesiga naawe n'obawonya. **5** Baakukoowoolanga n'obalokola; era baakwesiganga ne batajulirira. **6** Naye nze ndi lusiriŋŋanyi, siri muntu; abantu bampisaamu amaaso, n'abalala bannyooma. **7** Bonna abandaba banduulira, era banvuma nga bwe banyeenyeza omutwe nga bagamba nti, **8** "Yeesiga Mukama; kale amuwonye. Obanga Mukama amwagala, kale nno amulokole!" **9** Naye ggwe wanziggya mu lubuto lwa mmange, era wampa okukwesiga ne mu buto bwange bwonna nga nkyayonka. **10** Olwazaalibwa ne nteekebwa mu mikono gyo; olwava mu lubuto lwa mmange n'obeera Katonda wange. **11** Tobeera wala nange, kubanga emitawaana ginsemberedde, ate nga tewali mulala n'omu asobola kunnyamba. **12** Zisseddume nnyingi zinneetoolodde, zisseddume enkambwe ez'e Basani zinzingizizza. **13** Banjasamiza akamwa kaabwe ng'empologoma bw'ewuluguma ng'etaagulataagula omuyiggo gwayo. **14** Ngiyiddwa ng'amazzi, n'amagumba gange gasowose mu nnyingo zaago. Omutima gwange guli ng'obubaane, era gusaanuukidde mu mubiri gwange. **15** Amaanyi

gampweddemu, gakaze ng'oluggyo; n'olulimi lwange lukutte waggulu mu kibuno kyange. Ondese awo mu nfuufu ng'omufu. **16** Abantu ababi banneetoolodde; banneebunguludde ng'embwa ennyingi; banfumise ne bawummula ebibatu byange n'ebigere byange. **17** Amagumba gansowose nnyinza n'okugabala. Abalabe bange bantunuulira nga bannyoomoola. **18** Bagabana engoye zange; era ekyambalo kyange bakikubira akalulu. **19** Naye ggwe, Ayi Mukama, tobeera wala nange. Ggwe, Amaanyi gange, yanguwa okunnyamba! **20** Omponye okuttibwa n'ekitala; obulamu bwange obw'omuwendo butaase mu maanyi g'embwa! **21** Nzigya mu kamwa k'empologoma, omponye amayembe g'embogo enkambwe. **22** Nnaategezanga ku linnya lyo mu booluganda; nnaakutenderezanga mu kibiina ky'abantu. **23** Mmwe abatya Mukama, mumutenderezenga. Abaana ba Yakobo mwenna mumugulumizenga; era mumussengamu ekitiibwa nga mumutya, mmwe abaana ba Isirayiri mwenna. **24** Kubanga tanyooma kwaziirana kw'abo abali mu nnaku, era tabeekweka, wabula abaanukula bwe bamukoowoola. **25** Mu ggwe mwe muva ettendo lyange mu kibiina ekinene, ne nkutendereza olw'ebyo by'onkoledde. Obweyamo bwange nnaabutuukirizanga mu maaso gaabo abakutya. **26** Abaavu banaalyanga ne bakkuta, abo abanoonya Mukama banaamutenderezanga. Emitima gyabwe ginaajaguzanga emirembe gyonna. **27** Ensi zonna zirijjukira ne zikyukira Mukama, ebika byonna eby'amawanga gonna birimuvuunamira. **28** Kubanga obwakabaka bwonna bwa Mukama, era y'afuga amawanga gonna. **29** Abagagga bonna ab'omu nsi balirya embaga, ne bamusinza. Bonna abagenda mu nfuufu, balimufukaamirira, abatakyali balamu. **30** Ezadde lyabwe lirimuweereza; abaliddawo balibuulirwa ekigambo kya Mukama. **31** N'abo abatannazaalibwa balibuulirwa obutuukirivu bwe nti, "Ekyo yakikoze."

23 Zabbuli ya Dawudi. Mukama ye Musumba wange, seetaagenga. **2** Angalamiza ne mpummulira mu ddundiro ly'omuddo omuto. Antwala awali amazzi amateefu. **3** Akomyawo emmeeme yange. Annuŋŋamya okukola eby'obutuukirivu olw'erinnya lye. **4** Newaakubadde nga ntambulira mu kiwonvu eky'ekisiikirize eky'olumbe, siritya kabi konna; kubanga ggwe oli nange. Oluga lwo n'omuggo gwo bye binsanyusa. **5** Onsosootolera emmere abalabe bange nga balaba; onsiize amafuta ku mutwe, ekikompe kyange kiyiwa. **6** Ddala ddala obulungi n'okwagala okutaggwaawo binaagendanga nange ennaku zonna ez'obulamu bwange; nange nnaabeeranga mu nnyumba ya Mukama, ennaku zonna.

24 Zabbuli ya Dawudi. Ensi ya Mukama n'ebigirimu byonna, n'ensi zonna n'abo abazibeeramu. **2** Kubanga yasimba emisingi gyayo mu nnyanja, n'agizimba ku mazzi amangi. **3** Alyambuka ku lusozi lwa Mukama ye afaanana atya? Era wa ngeri ki aliyingira n'ayimirira mu nnyumba ye entukuvu? **4** Oyo alina omutima omulongoofu, nga n'emikono gye mirongoofu; atasinza bakatonda abalala, era atalayirira bwereere. **5** Oyo Mukama anaamuwanga omukisa, n'obutuukirivu okuva eri Katonda ow'obulokozi bwe. **6** Ogwo gwe mulembe gw'abo abakunoonya, Ayi Katonda wa Yakobo. **7** Mweggulewo, mmwe bawankaaki! Muggulwewo, mmwe enzigi ez'edda, Kabaka ow'ekitiibwa ayingire. **8** Kabaka ow'ekitiibwa ye ani? Ye Mukama ow'amaanyi era ow'obuyinza, omuwanguzi mu ntalo. **9** Mweggulewo, mmwe bawankaaki, muggulwewo mmwe enzigi ez'edda! Kabaka ow'ekitiibwa ayingire. **10** Kabaka ow'ekitiibwa oyo ye ani? Mukama Ayinzabyonna; oyo ye Kabaka ow'ekitiibwa.

25 Zabbuli ya Dawudi. Eri ggwe, Ayi Mukama, gye ndeeta okusaba kwange. **2** Neesiga ggwe, Ayi Mukama, tondeka kuswala mu maaso g'abalabe bange. Tobaganya kumpangula. **3** Ddala ddala abakwesiga tebaajulirirenga, naye ab'enkwe baliswazibwa. **4** Njigiriza nga bwe nnaakolanga, Ayi Mukama, ondage amakubo go mwe nnaatambuliranga. **5** Onjigirizenga okunywerera ku mazima go, era onkulemberenga mu byonna; kubanga ggwe Katonda, ow'obulokozi bwange era essuubi lyange liri mu ggwe olunaku lwonna. **6** Jjukira, Ayi Mukama, okusaasira kwo okunene, n'okwagala kwo okungi, kubanga byava dda. **7** Tojjukira bibi byange n'obujeemu bwange eby'omu buvubuka bwange. Onzijukire, Ayi Mukama, ng'okwagala kwo gye ndi bwe kuli, kubanga oli mulungi. **8** Mukama mulungi, era wa mazima, noolwekyo ayigiriza aboonoonyi ekkubo lye. **9** Abawombeefu abaluŋŋamya mu kkubo ettuufu n'abayigiriza ekkubo lye. **10** Amakubo ga Mukama gonna gajjudde okwagala n'amazima eri abo abagondera endagaano ye n'ebiragiro bye. **11** Olw'erinnya lyo, Ayi Mukama, onsonyiwe ebibi byange, kubanga bingi. **12** Omuntu wa ngeri ki atya Katonda? Oyo gw'anaayigirizanga okukwata ekkubo lye yamulondera. **13** Obulamu bwe bunajjuzibwanga emikisa gya Katonda, era bazzukulu be ensi eriba yaabwe. **14** Mikwano gya Mukama be bo abamugondera; anaababikkuliranga ekyama eky'endagaano ye. **15** Ntunuulira Mukama buli kiseera, kubanga yekka y'anzigya mu kabi. **16** Nkyukira, Ayi Mukama, onkwatirwe ekisa, kubanga nsigadde bw'omu, era ndi munafu. **17** Obuyinike bweyongedde mu mutima gwange; mponya okweraliikirira kwange. **18** Tunuulira ennaku endiko, weetegereze obulumi bwange; onzigyeko ebibi byange byonna. **19** Laba abalabe bange nga bwe beeyongedde obungi n'okunkyawa kwe bankyawamu! **20** Labiriranga obulamu bwange, obamponye; tondekanga mu buswavu, kubanga ggwe kiddukiro kyange. **21** Amazima n'obulongoofu bindabirirenga, essubi lyange liri mu ggwe. **22** Nunula Isirayiri, Ayi Katonda, omuwonye emitawaana gye gyonna.

26 Zabbuli ya Dawudi. Onnejjeereze, Ayi Mukama, kubanga obulamu bwange tebuliiko kya kunenyezebwa; nneesiga ggwe, Ayi Mukama, nga sibuusabuusa. **2** Neetegereza, Ayi Mukama, ongezese; weekalirize ebiri mu mutima gwange ne mu mmeeme yange. **3** Kubanga okwagala kwo kwe kunkulembera, era mu mazima go mwe ntambulira. **4** Situula na bantu

balimba, so siteesaganya na bakuusa. **5** Nkyawa ekibiina ky'aboonoonyi; so situula na bakozi ba bibi. **6** Naaba mu ngalo zange okulaga nga bwe sirina misango; ne ndyoka nzija ku Kyoto kyo, Ayi Mukama; **7** ne nnyimba oluyimba olw'okwebaza, olwogera ku bikolwa byo ebyewuunyisa. **8** Ennyumba yo mw'obeera njagala, Ayi Mukama, kye kifo ekijjudde ekitiibwa kyo. **9** Tombalira mu boonoonyi, wadde mu batemu, **10** abakozesa emikono gyabwe okutegeka ebikolwa ebibi, era abali b'enguzi. **11** Naye nze ntambula nga siriiko kye nnenyezebwa; nkwatirwa ekisa, Ayi Mukama, ondokole. **12** Nnyimiridde watereevu. Nnaatenderezanga Mukama mu kibiina ky'abantu ekinene.

27 Zabbuli ya Dawudi. Mukama gwe musana gwange n'obulokozi bwange; ani gwe nnaatyanga? Mukama ge maanyi ag'obulamu bwange; ani asobola okuntiisa? **2** Abalabe bange n'abantu ababi bonna bwe banannumba nga baagala okunzita, baneesittala ne bagwa. **3** Newaakubadde ng'eggye linaasiisira okunneebungulula, omutima gwange teguutyenga; olutalo ne bwe lunansitukirangako, nnaabanga mugumu. **4** Ekintu kimu kye nsaba Mukama, era ekyo kye nnoonya: okubeeranga mu nnyumba ya Mukama ennaku zonna ez'obulamu bwange, ne ndabanga obulungi bwa Mukama, era ne nsinzizanga mu Yeekaalu ye. **5** Kubanga mu biseera eby'obuzibu anansuzanga mu nju ye; anankwekanga mu weema ye, n'ankuumira ku lwazi olugulumivu. **6** Olwo ononnyimusanga waggulu w'abalabe bange abanneetoolodde. Nnaaweerangayo ssaddaaka mu weema ye nga bwe ntendereza n'eddoboozi ery'omwanguka olw'essanyu; nnaayimbiranga Mukama ennyimba ez'okumutenderezanga. **7** Wulira eddoboozi lyange, Ayi Mukama, nga nkukoowoola; onkwatirwe ekisa onnyanukule! **8** Omutima gwange guwulidde eddoboozi lyo nga lyogera nti, "Munnoonye, munsinze." Omutima gwange ne guddamu nti, "Nnaakunoonyanga, Ayi Mukama." **9** Tonneekweka, so tonyiigira muweereza wo, kubanga ggw'obadde omubeezi wange bulijjo. Tonneggyaako, so tonsuula, Ayi Katonda, Omulokozi wange. **10** Kitange ne mmange bwe balindeka, Mukama anandabiriranga. **11** Njigiriza, Ayi Mukama, by'oyagala nkole, era onkulembere mu kkubo lyo, kubanga abalabe bange banneetoolodde. **12** Tompaayo mu balabe bange, kubanga abajulizi ab'obulimba bansitukiddeko n'enkwe zaabwe, okunkambuwalira. **13** Nkyakakasiza ddala nga ndiraba obulungi bwa Mukama mu nsi ey'abalamu. **14** Lindirira Mukama. Ddamu amaanyi, ogume omwoyo. Weewaawo, lindirira Mukama.

28 Zabbuli ya Dawudi. Nkukoowoola ggwe, Ayi Mukama, Olwazi lwange, tolema kumpuliriza; kubanga bw'onoonsiriikirira nzija kuba nga bali abakkirira mu kinnya. **2** Owulire eddoboozi ery'okwegayirira kwange, nga mpanise emikono gyange okwolekera ekifo kyo ekisinga byonna obutukuvu, nga nkukaabirira okunnyamba. **3** Tontwalira mu boonoonyi, abakola ebibi; abanyumya obulungi ne bannaabwe, so ng'emitima gyabwe gijjudde bukyayi bwerere. **4** Basasule ng'ebikolwa byabwe bwe biri, n'olw'ebyambyone bye bakoze. Basasule olwa byonna emikono gyabwe gye bisobezza, obabonereze nga bwe basaanidde. **5** Olwokubanga tebafaayo ku mirimu gya Mukama, oba ku ebyo bye yakola n'emikono gye, alibazikiririza ddala, era talibaddiramu. **6** Atenderezebwe Mukama, kubanga awulidde eddoboozi ly'okwegayirira kwange. **7** Mukama ge maanyi gange, era ye ngabo yange, ye gwe neesiga. Bwe ntyo ne nyambibwa. Omutima gwange gunaajaguzanga, ne mmuyimbira ennyimba ez'okumwebazanga. **8** Mukama y'awa abantu be amaanyi, era kye kiddukiro eky'obulokozi bw'oyo gwe yafukako amafuta. **9** Olokole abantu bo, obawe omukisa abalonde bo. Obakulemberenga ng'omusumba, era obawanirirenga emirembe gyonna.

29 Zabbuli ya Dawudi. Mutendereze Mukama, mmwe abaana b'ab'amaanyi. Mutendereze Mukama n'ekitiibwa n'amaanyi. **2** Mutendereze Mukama n'ekitiibwa ekisaanira erinnya lye; musinze Mukama mu kitiibwa eky'obutukuvu bwe. **3** Eddoboozi lya Mukama liwulirwa ku mazzi; Katonda ow'ekitiibwa abwatuka, n'eddoboozi lye ne liwulirwa ku mazzi amangi. **4** Eddoboozi lya Mukama ly'amaanyi; eddoboozi lya Mukama lijjudde ekitiibwa. **5** Eddoboozi lya Mukama limenya emivule; Mukama amenyaamenya emivule gya Lebanooni. **6** Aleetera Lebanooni okubuukabuuka ng'akayana, ne Siriyooni ng'ennyana y'embogo. **7** Eddoboozi lya Mukama libwatukira mu kumyansa. **8** Eddoboozi lya Mukama likankanya eddungu; Mukama akankanya eddungu lya Kadesi. **9** Eddoboozi lya Mukama linyoolanyoola emivule, n'emiti mu bibira ne gitasigalako makoola. Mu Yeekaalu ye, abantu bonna boogerera waggulu nti, "Ekitiibwa kibe eri Mukama!" **10** Mukama atuula waggulu w'amataba ku ntebe ye ey'obwakabaka. Mukama ye Kabaka afuga emirembe gyonna. **11** Mukama awa abantu be amaanyi; Mukama awa abantu be emirembe.

30 Zabbuli n'Oluyimba. Okuwaayo Yeekaalu. Zabbuli ya Dawudi. Nnaakugulumizanga, Ayi Mukama, kubanga wannyimusa; n'otoganya balabe bange kunneeyagalirako. **2** Ayi Mukama, nakukaabirira onnyambe, n'omponya. **3** Ayi Mukama, omwoyo gwange waguggya emagombe, n'omponya ekinnya. **(Sheol h7585)** **4** Muyimbire Mukama nga mumutendereza, mmwe abatukuvu be; mutendereze erinnya lye ettukuvu. **5** Kubanga obusungu bwe bwa kiseera buseera, naye obulungi bwe bwa mirembe gyonna. Amaziga gayinza okubaawo ekiro kyokka essanyu ne lijja nga bukedde. **6** Bwe namala okunywera ne njogera nti, "Sigenda kusiguukululwa." **7** Ayi Mukama, bwe wanjagala, wanyweza olusozi lwange; naye bwe wankweka amaaso go ne neeraliikirira. **8** Ggwe gwe nakoowoola, Ayi Mukama; ne nkukaabirira Mukama, onsaasire. **9** "Kingasa ki bwe nzika mu kinnya ne nzikirira? Enfuufu eneekutenderezanga n'etegeeza abantu obwesigwa bwo? **10** Mpuliriza, Ayi Mukama, onsaasire; Ayi Mukama, onnyambe." **11** Ofudde okwaziirana kwange amazina; onnyambuddemu ebibukutu, n'onnyambaza essanyu. **12** Omutima gwange gulemenga kusirika busirisi, wabula gukuyimbirenga ennyimba ez'okukutenderezanga. Ayi

Mukama, Katonda wange, nnaakwebazanga emirembe gyonna.

31 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, ggwe kiddukiro kyange, leka nneme kuswazibwa. Ndokola mu butuukirivu bwo. **2** Ontegere okutu kwo oyanguwe okunziruukirira. Beera ekiddukiro kyange eky'olwazi era ekigo eky'amaanyi eky'okumponya. **3** Nga bw'oli olwazi lwange era ekigo kyange; olw'erinnya lyo onkulembebere era onnuŋŋamye. **4** Omponye mu mutego gwe banteze; kubanga ggwe kiddukiro kyange. **5** Nteeka omwoyo gwange mu mikono gyo; ondokole, Ayi Mukama, Katonda ow'amazima. **6** Nkyawa abo abeesiga bakatonda abalala; nze nneesiga Mukama. **7** Nnaajaguzanga ne nsanyukira mu kwagala kwo, kubanga olabye okubonaabona kwange era omanyi ennaku endi ku mwoyo. **8** Tompaddeeyo mu balabe bange, naye otadde ebigere byange mu kifo ekigazi. **9** Onsaasire, Ayi Mukama, kubanga ndi mu nnaku nnyingi; amaaso gange gakooye olw'ennaku; omwoyo gwange n'omubiri gwange nabyo binafuye olw'obuyinike. **10** Obulamu bwange buweddewo olw'obunaku n'emyaka gyange ne giggwaawo olw'okusinda. Amaanyi gampweddemu olw'okwonoona kwange, n'amagumba ganafuye. **11** Abalabe bange bonna bansekerera, banneetamiddwa. Nfuuse ekyenyinyalwa mu mikwano gyange, n'abandaba mu kkubo banziruka. **12** Nneerabiddwa ng'eyafa edda; nfuuse ng'ekibumbe ekyatifu. **13** Buli ludda mpulirayo obwama nga bangeya; bye banteesaako nga basala olukwe okunzita. **14** Naye nneesiga ggwe, Ayi Mukama; nga njogera nti, "Oli Katonda wange." **15** Entuuko zange ziri mu mikono gyo; ondokole mu mikono gy'abalabe bange n'abangigganya. **16** Amaaso go ogatunuulize omuweereza wo; ondokole n'okwagala kwo okutaggwaawo. **17** Ayi Mukama tondeka kuswazibwa, kubanga nkukoowoola; leka abo ababi baswale, era bagalamire emagombe nga basirise. **(Sheol h7585)** **18** Akamwa kaabwe akayogera eby'obulimba kasirisibwe, kubanga boogera ebitaliimu ku batuukirivu bo, nga babyogeza amalala n'okunyooma. **19** Obulungi bwo, bwe waterekera abo abakutya nga buyitirivu, n'obuwa mu lwatu abo abaddukira gy'oli. **20** Obalabirira n'obawonya enkwe z'abalabe baabwe, n'obakuuma bulungi mu nnyumba yo, n'ennyombo z'abantu ne zitabatuukako. **21** Mukama atenderezebwenga kubanga yandaga okwagala kwe okungi, bwe nnali mu kibuga kye baali bazingizza. **22** Bwe natya ennyo ne njogera nti, "Ngobeddwa mu maaso go." Kyokka wampulira nga nkukaabirira n'onsaasira. **23** Mwagalenga Mukama abatukuvu be mwenna! Mukama akuuma abo abamwesiga, naye ab'amalala ababonereza mu bujjuvu. **24** Muddeemu amaanyi mugume omwoyo mmwe mwenna abalina essuubi mu Mukama.

32 Zabbuli ya Dawudi. Alina omukisa oyo asonyiyiddwa ebyonoono bye ekibi ne kiggyibwawo. **2** Alina omukisa omuntu oyo Mukama gw'atakyabalira kibi kye, ne mu mutima gwe nga temuli bukuusa. **3** Bwe nasirikiranga ekibi kyange, ne nkogga, kubanga nasindanga olunaku lwonna. **4** Wambonerezanga emisana n'ekiro, amaanyi ne ganzigwamu ng'amazzi bwe gakalira mu kyeya. **5** Awo ne nkwatulira ekibi kyange, ne sibikkirira kwonoona kwange. Ne njogera nti, "Leka neenenyeze Mukama ebibi byange." Bw'otyo n'onsonyiwa, n'onziggyako omusango gw'ebibi byange. **6** Noolwekyo abaweereza bo bonna abeesigwa bakwegayirire ng'okyalabika; oluvannyuma ebizibu bwe birijja, ng'amazzi ag'amaanyi amangi tebiribatuukako. **7** Oli kifo kyange mwe nneekweka, ononkuumanga ne situukwako kabi era ononneetooloozanga ennyimba ez'obulokozi. **8** Nnaakulagiranga era ne nkuyigiriza ekkubo mw'onootambuliranga; nnaakuwanga amagezi nga bwe nkulabirira. **9** Temubeeranga ng'embalaasi oba ennyumbu ezitategeera, ze bateekwa okussa ekyuma mu kamwa ekisibwa ku lukoba, ziryoke zifugibwe zijje gy'oli. **10** Ababi balaba ennaku nnyingi; naye abeesiga Mukama bakuumirwa mu kwagala kwe okutaggwaawo. **11** Musanyukire mu Mukama era mujaguze mmwe abatuukirivu, era muyimbire waggulu n'essanyu mmwe abalina omutima omulongoofu.

33 Zabbuli ya Dawudi. Muyimbire Mukama n'essanyu mmwe abatuukirivu; kisaanira abalongoofu okumutenderezanga. **2** Mutendereze Mukama n'ennanga, mumukubire ennyimba ku ntongooli ey'enkoba ekkumi. **3** Mumuyimbire oluyimba oluggya; musune enkoba ze ntongooli n'amagezi nga bwe muyimba mu ddoboozi ery'omwanguka olw'essanyu. **4** Kubanga ekigambo kya Mukama kituufu era kya mazima; mwesigwa mu buli ky'akola. **5** Mukama ayagala obutuukirivu n'obwenkanya. Ensi ejjudde okwagala kwa Mukama okutaggwaawo. **6** Mukama yayogera kigambo, eggulu ne likolebwa; n'assiza omukka mu kamwa ke eggye lyonna ery'omu ggulu ne litondebwa. **7** Yakuŋŋaanya amazzi g'ennyanja mu ntuumu, agayanja n'agasibira mu masitoowa gaago. **8** Ensi yonna esaana etyenga Mukama, n'abantu ab'omu mawanga gonna bamussengamu ekitiibwa; **9** kubanga yayogera bwogezi n'etondebwa, n'alagira n'eyimirira nga nywevu. **10** Mukama asansulula enteekateeka y'amawanga; alemesa abantu okutuukiriza bye bagenderera. **11** Naye enteekateeka za Mukama zibeerawo nga nywevu emirembe gyonna; n'ebigendererwa by'omutima gwe bya lubeerera. **12** Lirina omukisa eggwanga eririna Katonda nga ye Mukama waalyo, ng'abantu baalyo yabalonda babeere bantu be. **13** Mukama asinziira mu ggulu n'alaba abaana b'abantu bonna; **14** asinziira mu kifo kye mw'abeera n'alaba abantu bonna abali ku nsi. **15** Ye y'ategeka ebirowoozo byabwe bonna ne yeetegereza byonna bye bakola. **16** Tewali kabaka asobola kuwona olw'obunene bw'eggye lye; era tewali mulwanyi ayinza kuwona olw'amaanyi ge amangi. **17** Okusuubira embalaasi yokka okukuwanguza olutalo kuteganira bwerere; newaakubadde erina amaanyi mangi naye tesobola kulokola. **18** Naye amaaso ga Mukama galabirira abo abamutya; abalina essuubi mu kwagala kwe okutaggwaawo, **19** abawonya okufa, era abawonya enjala. **20** Tulindirira Mukama nga tulina essuubi, kubanga ye mubeezi waffe era ye ngabo yaffe. **21** Mu ye emitima gyaffe mwe gijaguliza, kubanga twesiga erinnya lye ettukuvu. **22**

Okwagala kwo okutaggwaawo kubeerenga mu ffe, Ayi Mukama, ng'essuubi lyaffe bwe liri mu ggwe.

34 Ya Dawudi. Bwe yeefuula okuba omugu w'eddalu mu maaso ga Abimereki, oluvannyuma eyamugoba, era naye n'amuviira. Nnaagulumizanga Mukama buli kiseera, akamwa kange kanaamutenderezanga bulijjo. **2** Omwoyo gwange guneenyumiririzanga mu Mukama; ababonyaabonyezebwa bawulire bajaguzenga. **3** Kale tutendereze Mukama, ffenna tugulumizenga erinnya lye. **4** Nanoonya Mukama, n'annyanukula; n'ammalamu okutya kwonna. **5** Abamwesiga banajjulanga essanyu, era tebaaswalenga. **6** Omunaku ono yakoowoola Mukama n'amwanukula, n'amumalako ebyali bimuteganya byonna. **7** Malayika wa Mukama yeebungulula abo abatya Mukama, n'abawonya. **8** Mulegeeko mulabe nga Mukama bw'ali omulungi! Balina omukisa abaddukira gy'ali. **9** Musseemu Mukama ekitiibwa mmwe abatukuvu be, kubanga abamutya tebaajulenga. **10** Empologoma zirumwa enjala ne ziggwaamu amaanyi; naye abo abanoonya Mukama, ebirungi tebiibaggwengako. **11** Mujje wano baana bange, mumpulirize; mbayigirize okutya Mukama. **12** Oyagala okuwangaala mu bulamu obulungi, okuba mu ssanyu emyaka emingi? **13** Olulimi lwo lukuumenga luleme okwogera ebitasaana, n'akamwa ko kaleme okwogera eby'obulimba. **14** Lekeraawo okukola ebibi, okolenga ebirungi; noonya emirembe era ogigobererenga. **15** Amaaso ga Mukama gatunuulira abo abatuukirivu, n'amatu ge gawulira okukaaba kwabwe. **16** Mukama amaliridde okumalawo abakola ebibi, okubasaanyizaawo ddala n'obutaddayo kujjukirwa ku nsi. **17** Abatuukirivu bakoowoola Mukama n'abawulira n'abawonya mu byonna ebiba bibateganya. **18** Mukama abeera kumpi n'abalina emitima egimenyese, era alokola abo abalina emyoyo egyennyise. **19** Omuntu omutuukirivu ayinza n'okuba n'ebizibu bingi, naye byonna Mukama abimuyisaamu. **20** Amagumba ge gonna Mukama agakuuma, ne watabaawo na limu limenyeka. **21** Ekibi kiritta abakola ebibi, n'abalabe b'abatuukirivu balibonerezebwa. **22** Mukama anunula abaweereza be; so tewali n'omu ku abo abaddukira gy'ali alibonerezebwa.

35 Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, wakanya abo abampakanya, lwanyisa abo abannwanyisa. **2** Golokoka okwate engabo, n'akagabo onziruukirire. **3** Galula effumu, abangigganya obazibire ekkubo; otegeeze omwoyo gwange nti, "Nze bulokozi bwo." **4** Abo bonna abannoonya okunzita bajolongebwe era baswazibwe; abo abateesa okunsanyaawo bazzibweyo ennyuma babune emiwabo. **5** Babe ng'ebisusunku ebifuumuulibwa empewo, malayika wa Mukama ng'abagoba. **6** Ekkubo lyabwe libe lya kizikiza era lijjule obuseerezi, ne malayika wa Mukama ng'abagoba. **7** Nga bwe bantega omutego nga siriiko kye mbakoze, ne bansimira n'ekinnya mu kkubo lyange awatali nsonga, **8** bazikirizibwe nga tebategedde, n'omutego gwe banteze be baba bagugwamu, era bagwe ne mu kinnya kiri bazikirire. **9** Omwoyo gwange ne gulyoka gujaguliza mu Mukama, ne gusanyukira mu bulokozi bwe. **10** Amagumba gange galyogera nti, "Ani afaanana nga ggwe, Ayi Mukama? Kubanga abaavu obadduukirira n'obawonya ababasinza amaanyi, n'abali mu kwetaaga n'obawonya abanyazi." **11** Abajulizi abakambwe bagolokoka ne bambuuza ebintu bye sirinaako kye mmanyi. **12** Bwe mbayisa obulungi bo bampisa bubi, ne banakuwaza omwoyo gwange. **13** So nga bwe baalwala nanakuwala ne nnyambala ebibukutu, ne neerumya nga nsiiba, ne nsaba Mukama nga nkotese omutwe, naye okusaba kwange bwe kutaddibwamu, **14** ne mbeera mu nnaku ng'ankungubagira ow'omukwano oba owooluganda nkoteka omutwe gwange mu buyinike ng'akaabira nnyina. **15** Naye bwe nagwa mu kabi ne beekuŋŋaanya nga basanyuse; ne bannumba nga simanyi, ne bampayiriza obutata. **16** Banduulidde n'ettima ng'abatamanyi Katonda bwe bakola, ne bannumira obujiji. **17** Ayi Mukama, olituusa ddi ng'otunula butunuzi? Nziruukirira nga bannumba, obulamu bwange obuwonye okutaagulwataagulwa, obulamu bwange obw'omuwendo eri empologoma zino. **18** Nnaakwebalizanga mu lukuŋŋaana olukulu, ne nkutenderezanga mu kibiina ky'abantu abangi ennyo. **19** Tokkiriza balabe bange kunneeyagalirako, abankyawa awatali nsonga; abankyayira obwereere tobakkiriza kunziimuula. **20** Teboogera bya mirembe, wabula okuwaayiriza abantu abeetuulidde emirembe mu nsi. **21** Banjasamiza akamwa kaabwe ne boogera nti, "Leero luno, ky'okoze tukirabye n'amaaso gaffe." **22** Bino byonna obirabye, Ayi Mukama. Noolwekyo tosirika. Tonsuulirira, Ayi Mukama. **23** Golokoka ojje onnyambe; nnwanirira Ayi Katonda wange era Mukama wange. **24** Mu butuukirivu bwo nnejjeereza, Ayi Mukama Katonda wange, tobaganya kunneeyagalirako. **25** Tobaleka kulowooza nti, "Leero luno! Kino kye twali twagala!" Oba nti, "Tumusaanyizzaawo!" **26** Abo bonna abanneeyagalirako olw'ennaku yange ne beesanyusa, batabulwetabulwe era baswazibwe; abo bonna abanneegulumirizaako baswazibwe era banyoomebwe. **27** Abo abasanyuka ng'annejjeereza, baleekaanire waggulu olw'essanyu n'okujaganya; era boogerenga nti, "Mukama agulumizibwe, asanyuka omuweereza we ng'atebenkedde." **28** Olulimi lwange lunaayogeranga ku butuukirivu bwo, era nnaakutenderezanga olunaku lwonna.

36 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Nnina obubaka mu mutima gwange obukwata ku bwonoonyi bw'omukozi w'ebibi. N'okutya tatya Katonda. **2** Ye nga bw'alaba yeewaanawaana n'atasobola kutegeera oba okukyawa ekibi kye. **3** Ebigambo ebiva mu kamwa ke biba bibi era nga bya bulimba; takyalina magezi era takyakola birungi. **4** Ne ku kitanda kye afumiitiriza ebibi by'anaakola; amalirira okutambuliranga mu kkubo ekyamu, era ebitali bituufu tabyewala. **5** Okwagala kwo, Ayi Mukama, kutuuka ne ku ggulu; obwesigwa bwo butuuka ku bire. **6** Obutuukirivu bwo bugulumivu ng'agasozi aganene, n'obwenkanya bwo buwanvu nnyo ng'ennyanja ennene ennyo. Ayi Mukama, olabirira abantu n'ebisolo. **7** Okwagala kwo okutaggwaawo nga tekugeraageranyizika. Ab'ebitiibwa n'abatali ba bitiibwa baddukira mu biwaawaatiro byo. **8**

Balya ku bingi eby'omu nnyumba yo ne bakkuta; obawa
ebyokunywa by'omugga gwo ogwesiimisa. **9** Kubanga
gw'olina ensulo ey'obulamu, era gw'otwakiza omusana. **10**
Yongeranga okwagala abo abakutegeera, era n'obutuukirivu
bwo eri abo abalina emitima emirongoofu. **11** Ab'amalala
baleme okunninnyirira, wadde ababi okunsindiikiriza. **12**
Laba, ababi nga bwe bagudde! Basuuliddwa wansi era
tebasobola na ku golokokawo.

37 Zabbuli ya Dawudi. Teweeraliikiriranga olw'abantu
ababi, so tokwatirwanga buggya abo abakola
ebitasaana. **2** Kubanga bagenda kuwotoka ng'omuddo,
bafiire ddala ng'essubi ekkalu. **3** Weesigenga Mukama
okolenga bulungi, onoobeeranga n'emirembe mu nsi n'ofuna
ebirungi. **4** Sanyukiranga mu Mukama, anaakuwanga
omutima gwo bye gwetaaga. **5** By'okola byonna
byesigamyenga ku Mukama; mwesigenga, anaakukoleranga
ky'oyagala. **6** Anaayolekanga obutuukirivu bwo ng'omusana,
n'obwenkanya bw'ebikolwa byo ne bwakaayakana ng'enjuba
ey'omu ttuntu. **7** Siriikirira awali Mukama, ogumiikirize
ng'olindirira ky'anaakola. Tofangayo ng'abalala bafunye
ebirungi nga bayita mu kutetenkanya kwabwe okubi.
8 Tonyiiganga era weewale ekiruyi; teweeraliikiriranga
kubanga bivaamu bibi byereere. **9** Kubanga ababi
balisalibwako, naye abeesiga Mukama baligabana ensi.
10 Wanaayitawo akabanga katono ababi baggweerewo
ddala; wadde mulibanoonya temulibalabako. **11** Naye
abateefu baligabana ensi ne beeyagalira mu ddembe
eritatendeka. **12** Ababi basalira abatuukirivu enkwe, ne
babalumira obujiji. **13** Naye Mukama asekerera ababi,
kubanga amanyi ng'entuuko zaabwe ziri kumpi. **14**
Ababi basowoddeyo ebitala byabwe ne baleega emitego
gy'obusaale, batte abaavu n'abali mu kwetaaga era
basaanyeewo abo abatambulira mu kkubo eggolokofu. **15**
Naye ebitala byabwe birifumita mitima gyabwe gyennyini,
n'emitego gyabwe egy'obusaale girimenyebwa. **16** Ebitono
omutuukirivu by'alina bisinga obugagga bw'ababi abangi; **17**
kubanga amaanyi g'abakola ebibi galikoma, naye Mukama
anaawaniriranga abatuukirivu. **18** Ennaku z'abataliiko
kya kunenyezebwa, zimanyibwa Mukama, era omugabo
gwabwe gunaabanga gwa lubeerera. **19** Mu biseera
eby'akabi ebyakatyabaga tebaayongoberenga, ne mu biro
eby'enjala banakkusibwanga. **20** Naye ababi balizikirira;
abalabe ba Mukama balifaanana ng'obulungi bwe ttale, era
baliggwaawo, baliggwaawo ng'omukka. **21** Ababi beewola,
ne batasasula; naye abatuukirivu basaasira era bagaba
bingi. **22** Abo Mukama b'awa omukisa baligabana ensi, naye
abo b'akolimira balizikirizibwa. **23** Mukama bw'asanyukira
ekkubo ly'omuntu, aluŋŋamya entambula ye. **24** Ne
bw'aneesittalanga, taagwenga wansi, kubanga omukono
gwa Mukama gumuwanirira. **25** Nnali muto kati nkaddiye,
naye sirabanga batuukirivu nga balekeddwa ttayo, wadde
abaana baabwe nga basabiriza ekyokulya. **26** Bagaba bingi
bulijjo, era baazika ku byabwe n'essanyu. Abaana baabwe
banaaweebwanga omukisa. **27** Muve mu bibi, mukolenga
ebirungi, munaabanga balamu emirembe gyonna. **28**
Kubanga Mukama ayagala ab'amazima, n'abeesigwa be
taabaabulirenga. Banaalabirirwanga emirembe gyonna;
naye ezzadde ly'ababi lirizikirizibwa. **29** Abatuukirivu
baligabana ensi ne babeeranga omwo emirembe gyonna.
30 Akamwa k'omutuukirivu koogera bya magezi, n'olulimi
lwe lwogera bya mazima. **31** Amateeka ga Katonda
we gali mu mutima gwe, era ebigere bye tebiseerera.
32 Omubi ateega omutuukirivu ng'anoonya okumutta,
33 naye Mukama taliganya babi kuwangula, wadde
okukkiriza abatuukirivu okusingibwa omusango. **34**
Lindirira Mukama n'okugumiikiriza, otambulirenga mu
makubo ge; naye alikugulumiza n'akuwa ensi; ababi bwe
balisalirwako olikitegeera. **35** Nalaba omuntu omubi era
omukambwe ennyo, naye nga buli ky'akola kimugendera
bulungi, ng'agimuse ng'omuti ogukulidde mu ttaka eggimu,
36 naye teyalwawo n'abula, ne mmumagamaga buli
wantu, nga talabikako. **37** Tunuulira omuntu ataliiko kya
kunenyezebwa, wekkaanye oyo omulongoofu; obulamu
bwe bunajjulanga emirembe. **38** Naye aboonoonyi
bonna balizikirizibwa; ezzadde ly'ababi lirisaanyizibwawo.
39 Obulokozi bw'abatuukirivu buva eri Mukama; ye
ky'ekigo kyabwe ekinywevu gye baddukira mu kiseera
eky'emitawaana. **40** Mukama abayamba n'abalokola;
abaggya mu mikono gy'ababi n'abalokola, kubanga gy'ali
gye baddukira.

38 Zabbuli ya Dawudi, ey'okujjukiza. Ayi Mukama
tonnenya ng'okyaliko obusungu, oba okunkangavvula
ng'oliko ekiruyi. **2** Kubanga obusaale bwo bunfumise,
n'omuggo gwo gunkubye nnyo. **3** Obusungu bwo
bundwazizza nzenna, n'amagumba gange gonna
gansagala olw'ebyonoono byange. **4** Omusango gwe
nzizizza guyitiridde, gunzitoowerera ng'omugugu omunene
oguteetikkika. **5** Ebiwundu byange bitanye era biwunya,
olw'okwonoona kwange okw'obusirusiru. **6** Nkootakoota
era mpweddemu ensa, ŋŋenda nsinda obudde okuziba.
7 Omugongo gunnuma nnyo, ne mu mubiri gwange
temukyali bulamu. **8** Sikyalimu maanyi era nzenna
mmenyesemenyese; nsinda buli bbanga olw'obulumi mu
mutima. **9** Mukama, bye neetaaga byonna obimanyi,
n'okusinda kwange okuwulira. **10** Omutima gumpejjawejja,
amaanyi gampweddemu; n'okulaba sikyalaba. **11** Mikwano
gyange ne be nayitanga nabo banneewala olw'amabwa
gange; ne bannange tebakyansemberera. **12** Abaagala
okunzita bantega emitego, n'abo abangigganya bateesa
okummalawo. Buli bbanga baba bateesa kunkola kabi.
13 Ndi ng'omuggavu w'amatu, atawulira; nga kiggala,
atayogera. **14** Nfuuse ng'omuntu atalina ky'awulira,
atasobola kwanukula. **15** Ddala ddala nnindirira ggwe, Ayi
Mukama, onnyanukule, Ayi Mukama Katonda wange. **16**
Tobakkiriza kunneeyagalirako, oba okunneegulumirizaako
ng'ekigere kyange kiseeredde. **17** Kubanga nsemberedde
okugwa, era nga nnumwa buli kiseera. **18** Ddala ddala
ŋjatula ebyonoono byange; nnumirizibwa ekibi kyange. **19**
Abalabe bange bangi era ba maanyi; n'abo abankyayira
obwereere bangi nnyo. **20** Abalabe bange bankyawa
olw'okuba omulongoofu, era bwe nkola ebirungi banjogerako
ebitasaana. **21** Ayi Mukama, tonjabulira; tobeera wala

nange, Ayi Katonda wange. **22** Ayi Mukama Omulokozi wange, yanguwa okumbeera.

39 Ya Mukulu wa Bayimbi: Ya Yedusuni. Zabbuli ya Dawudi. Nagamba nti, “Nneekuumanga mu bye nkola, n’olulimi lwange lulemenga okwogera ebitali birongoofu. Abakola ebitali bya butuukirivu bwe banaabanga awamu nange nnaabuniranga bubunizi ne soogera.” **2** Naye bwe nasirika ne sibaako kye njogedde wadde ekirungi, ate obuyinike bwange ne bweyongera. **3** Omutima gwange ne gumbabuukirira munda yange. Bwe nnali nkyakifumiitirizaako, omuliro ne gukoleera munda yange; kyenava njogera nti: **4** “Ayi Mukama, ntegeeza entuuko zange nga bwe ziriba, n’ennaku ze nsigazza; ommanyise ebiseera byange mu bulamu buno bwe biri ebimpi ennyo.” **5** Ennaku z’obulamu bwange wazitegeka ziri ng’oluta. Obungi bw’emyaka gyange tobulabamu kantu. Buli muntu, mukka bukka. **6** Ddala ddala omuntu ku nsi ali ng’ekisiikirize. Atawaana mu kino ne mu kiri, naye byonna butaliimu. Akuŋŋaanya obugagga, so nga tamanyi agenda kubutwala. **7** Naye kaakano, Ayi Mukama, nnoonya ki? Essuubi lyange liri mu ggwe. **8** Ondokole mu bibi byange byonna, abasirusiru baleme okunsekerera. **9** Nasirika busirisi, saayasamya kamwa kange; kubanga kino ggwe wakikola. **10** Olekere awo okunkuba, emiggo gy’onkubye giyitiridde! **11** Onenya omuntu ng’omukangavvula olw’ekibi kye ky’akola, omumaliramu ddala ensa, ng’ennyenje bw’ekola olugoye. Ddala omuntu mukka bukka. **12** Ayi Mukama, wulira okusaba kwange, owulire okukaaba kwange onnyambe. Tonsiriikirira nga nkukaabirira. Kubanga ndi mugenyi bugenyi, omutambuze, nga bajjajjange bonna bwe baali. **13** Ndeka nsanyukemu, nga sinnava mu nsi muno, ne mbulirawo ddala.

40 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Nalindirira Mukama n’obugumiikiriza, n’antegera okutu, n’awulira okukoowoola kwange, **2** n’anziggya mu kinnya eky’entiisa, n’annyinyulula mu bitosi, n’anteeka ku lwazi olugumu kwe nyimiridde. **3** Anjigirizza oluyimba oluggya, oluyimba olw’okutenderezanga Katonda waffe. Bangi bino balibiraba ne batandika okutya Mukama n’okumwesiganga. **4** Balina omukisa abo abeesiga Mukama, abatagoberera ba malala abasinza bakatonda ab’obulimba. **5** Ayi Mukama Katonda wange, otukoledde eby’ewunyisa bingi. Ebintu by’otuteekeddeteekedde tewali ayinza kubikutegeeza. Singa ngezaako okubittottola, sisobola kubimalayo byonna olw’obungi bwabyo. **6** Ssaddaaka n’ebiweebwayo tewabyagala. Ebiweebwayo ebyokebwa olw’okutangirira ebibi, tobyetaaga. Naye onzigudde amatu. **7** Kyenava njogera nti, “Nzuuno, nzize nga bwe kyampandiikibwako mu muzingo gw’ekitabo.” **8** Nsanyukira okukola ky’oyagala, Ayi Katonda wange, kubanga amateeka go gali mu mutima gwange. **9** Ntegeeza obutuukirivu mu lukuŋŋaana olunene. Sisirika busirisi, nga naawe bw’omanyi, Ayi Mukama. **10** Bye mmanyi ku butuukirivu bwo sisirika nabyo mu mutima gwange, naye ntegeeza ku bwesigwa bwo n’obulokozi bwo. Abantu nga bakuŋŋaanye, sirema kubategeeza ku mazima go n’okwagala kwo okungi. **11** Onsasirenga bulijjo, Ayi Mukama, amazima n’okwagala kwo byeyongerenga okunkuuma. **12** Kubanga ebizibu bye siyinza na kubala binneetoolodde; ebibi byange binsukiridde, sikyasobola na kulaba; bisinga enviiri ez’oku mutwe gwange obungi, mpweddemu amaanyi. **13** Onsasire ayi Mukama ondokole; Ayi Mukama, oyanguwe okumbeera. **14** Abo abaagala okunzita batabuketabuke baswale; n’abo bonna abagenderera okummalawo bagobebwe nga baswadde. **15** Abo abankubira akasonso baswazibwe nnyo. **16** Naye abo abakunoonya basanyuke era bajaguze; abo abaagala obulokozi bwo boogerenga bulijjo nti, “Mukama agulumizibwenga.” **17** Ndi mwavu, eyeetaaga ennyo. Mukama ondowoozeeko. Tolwawo, Ayi Katonda wange. Ggwe mubeezi wange era Omulokozi wange.

41 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Alina omukisa asaasira omunaku; Mukama amulokola ku lunaku olw’akabi. **2** Mukama anaamukuumanga anaawonyanga obulamu bwe, era anaamuwanga omukisa mu nsi; n’atamuwaayo eri okwegomba kw’abalabe be. **3** Mukama anaamujjanjabanga nga mulwadde; n’amuwonya mu bulumi. **4** Nayogera nti, “Ayi Mukama onsaasire omponye; kubanga nnyonoonye mu maaso go.” **5** Abalabe bange boogeza obukyayi nti, “Alifa ddi n’okwerabirwa ne yeerabirwa?” **6** Bwe bajja okundaba beefuula mikwano gyange; naye munda yaabwe bankyawa era basanyuka okulaba nga ngalamidde awo nnumwa. Bwe bansiibula bagenda beesekera nga bwe baduula. **7** Abalabe bange bonna abo bateesa mu kaama; nga banjogerako ebitali birungi. **8** Boogera nti, “Endwadde emukutte mbi nnyo, emukubye wansi tayinza kuwona.” **9** Era ne mukwano gwange gwe neesiganga bwe twalyanga, anneefuukidde. **10** Naye ggwe, Ayi Mukama, onsaasire, onzireemu amaanyi ndyoke nneesasuze. **11** Mmanyi ng’onsanyukira, kubanga omulabe wange tampangudde. **12** Onnywezezza mu bwesimbu bwange, ne mbeera mu maaso go ennaku zonna. **13** Atenderezebwenga Mukama Katonda wa Isirayiri, oyo eyabaawo okuva edda n’edda lyonna n’okutuusa emirembe gyonna.

42 Ya Mukulu wa Bayimbi: Zabbuli ya Batabani ba Koola. Ng’empeewo bw’ewejjawejja olw’amazzi, n’emmeeme yange bw’etyo bwe wejjawejja ku lulwo, Ayi Katonda. **2** Emmeeme yange eyaayaanira Katonda, Katonda omulamu. Ndigenda ddi ne nsisinkana Katonda? **3** Nkaabirira Mukama emisana n’ekiro. Amaziga gange gabadde emmere yange emisana n’ekiro, abantu ne baŋŋamba nti, “Katonda wo ali ludda wa?” **4** Bino mbijjukira nga nfuka emmeeme yange nga bwe nagendanga n’ekibiina ekinene, ne nkulembera ennyiriri z’abantu empanvu, nga tugenda mu nnyumba ya Katonda, nga tuyimba mu ddoboozi ery’omwanguka n’okwebaza mu kibiina ekijaguza. **5** Lwaki oweddemu amaanyi ggwe emmeeme yange? Lwaki otabusetabuse mu nda yange? Essuubi lyo liteeke mu Katonda, kubanga natenderezanga omulokozi wange era Katonda wange; ye mubeezi wange. **6** Ayi Katonda wange, emmeeme yange yennyise, yeeraliikiridde; naye nkujjukira olw’ebyo bye wakola mu nsi ya Yoludaani ne ku

nsozi engulumivu eza Kalumooni ne ku Lusozi Mizali. **7** Obuziba bukoowoola obuziba, olw'okuwuluguma kw'ebiyiriro amayengo n'amasingisira go bimpiseeko. **8** Mukama alaga okwagala kwe emisana n'ekiro ne muyimbira oluyimba lwe; y'essaala eri Katonda w'obulamu bwange. **9** Ŋŋamba Katonda, olwazi lwange nti, "Lwaki onneerabidde? Lwaki ŋŋenda nkungubaga olw'okujoogebwa abalabe bange?" **10** Mbonyaabonyezebwa ng'abalabe bange bancocca, nga bwe bagamba buli kiseera nti, "Katonda wo ali ludda wa?" **11** Lwaki wennyise Ayi ggwe emmeeme yange? Lwaki otabusetabuse mu nda yange? Weesigenga Katonda, kubanga nnaamutenderezanga, Omulokozi wange era ye Katonda wange.

43 Ayi Katonda, onnejjeereze omponye eggwanga eritatya Katonda ondokole mu mikono gy'abantu abalimba, abakola ebibi. **2** Ddala ddala ggwe Katonda, ekigo kyange eky'amaanyi. Lwaki ondese? Lwaki ŋŋenda nkaaba nga nnyigirizibwa omulabe? **3** Kale tuma omusana gwo n'amazima binnuŋŋamye; bindeete ku lusozi lwo olutukuvu, mu kifo mw'obeera. **4** Ne ndyoka ndaga ku kyoto kya Katonda, eri Katonda wange era essanyu lyange eritasingika. Weewaawo nnaakutenderezanga n'ennanga, Ayi Katonda, Katonda wange. **5** Lwaki wennyise ggwe emmeeme yange? Lwaki otabusetabuse munda yange? Weesige Katonda; kubanga nnaamutenderezanga, Omulokozi wange era Katonda wange.

44 Ya mukulu wa bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Ayi Katonda, twawulira n'amatu gaffe, bajjajjaffe baatubuulira, ebyo bye wakola mu biro byabwe, mu nnaku ez'edda ezaayita. **2** Nga bwe wagoba amawanga mu nsi n'ogiwa bajjajjaffe, wasaanyaawo amawanga n'okulaakulanya bajjajjaffe. **3** Ekitala kyabwe si kye kyabaleetera okuwangula ensi, n'omukono gwabwe si gwe gwabalokola; wabula baawangula n'omukono gwo ogwa ddyo awamu n'obulungi bwo, kubanga wabaagala. **4** Ggwe oli Kabaka wange, era Katonda wange; awa Yakobo obuwanguzi. **5** Ku lulwo tunaawangulanga abalabe baffe; ku lw'erinnya lyo tunaalinnyiriranga abalabe baffe. **6** Ddala ddala omutego gwange ogw'obusaale si gwe neesiga, n'ekitala kyange si kye kimpa obuwanguzi. **7** Wabula ggwe otulokola mu balabe baffe, n'oswaza abo abatuyigganya. **8** Twenyumiririza mu Katonda olunaku lwonna. Era tunaatenderezanga erinnya lyo emirembe gyonna. **9** Naye kaakano otusudde ne tuswala; era tokyatabaala na magye gaffe. **10** Watuzza emabega okuva mu bifo mwe twali ng'abalabe baffe balaba, abatuyigganya ne batunyaga. **11** Watuwaayo okuliibwa ng'endiga; n'otusaasaanya mu mawanga. **12** Watunda abantu bo omuwendo mutono nnyo, n'otobaako ky'oganyulwa. **13** Watufuula ekivume eri baliraanwa baffe, ekinyoomebwa era ekisekererwa abo abatwetoolodde. **14** Otufudde ekinyoomebwa mu mawanga gonna; era abantu banyeenya emitwe gyabwe. **15** Nswazibwa obudde okuziba, amaaso gange ne gajjula ensonyi, **16** olw'abo abangigganya, abanvuma nga tebandabamu ka buntu, olw'omulabe amaliridde okuwoolera eggwanga. **17** Ebyo byonna bitutuseeko, newaakubadde nga tetukwerabidde, wadde obutagondera ndagaano yo. **18** Omutima gwaffe tegukuvuddeeko, so tetugaanyi kutambulira mu kkubo lyo. **19** Naye ggwe otubonerezza n'otulekera emisege, n'otuleka mu kizikiza ekikutte. **20** Ddala singa twerabira erinnya lya Katonda waffe, ne tusinza katonda omulala, **21** ekyo Katonda waffe teyandikizudde? Kubanga ye amanyi n'ebikisibwa mu mutima. **22** Katonda waffe, tetukuvuddeeko, kubanga ku lulwo tuttibwa obudde okuziba, era tuli ng'endiga ez'okusalibwa. **23** Golokoka Ayi Mukama, lwaki weebase? Zuukuka! Totusuula Ayi Mukama! **24** Lwaki otwekwese? Lwaki tofaayo ku kulumwa kwaffe n'okujoogebwa? **25** Ddala ddala tusuuliddwa mu nfuufu; tuli ku ttaka. **26** Golokoka otuyambe; tulokole olw'okwagala kwo okutaggwaawo.

45 Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba "olw'Amalanga." Zabbuli ya Batabani ba Koola. Omutima gwange gujjudde ebigambo ebirungi nga nnyimba oluyimba lwa Kabaka. Olulimi lwange kkalaamu y'omuwandiisi omukugu. **2** Ggw'osinga abaana b'abantu obulungi; n'akamwa ko nga kafukiddwako amafuta ag'ekisa. Kubanga Katonda akuwadde omukisa emirembe gyonna. **3** Weesibe ekitala kyo, Ayi ggwe ow'amaanyi, yambala ekitiibwa kyo n'obukulu bwo! **4** Weebagale embalaasi yo mu kitiibwa kyo eky'obuwanguzi, ng'olwanirira amazima, obuwombeefu, n'obutuukirivu. Omukono gwo ogwa ddyo gukole ebyewuunyisa. **5** Obusaale bwo obwogi bufumite emitima gy'abalabe ba kabaka; afuge amawanga. **6** Entebe yo ey'obwakabaka, Ayi Katonda, ya lubeerera; n'omuggo ogw'obwenkanya gwe guliba ogw'obwakabaka bwo. **7** Oyagala obutuukirivu n'okyawa okukola ebibi; noolwekyo Katonda, Katonda wo, kyavudde akugulumiza n'akufukako amafuta ag'essanyu okusinga bakabaka banno bonna. **8** Ebyambalo byo birina akawoowo ka mmooli ne alowe, ne kasiya. Ebivuga eby'enkoba bikusanyusiza mu mbiri zo ez'amasanga. **9** Mu bakyala bo mulimu abambejja; namasole ali ku mukono gwo ogwa ddyo ng'ayambadde ebya zaabu ya Ofiri. **10** Muwala, wuliriza bye nkugamba: "Weerabire ab'ewammwe n'ab'omu nnyumba ya kitaawo. **11** Kabaka akulowoozaako nnyo, kubanga walungiwa n'oyitirira; nga bw'ali mukama wo, muwenga ekitiibwa." **12** Muwala w'e Ttuulo alijja n'ekirabo, abasajja abagagga balikwegayirira obalage ekisa kyo. **13** Omuwala wa kabaka ajjudde ekitiibwa mu kisenge kye, ng'ayambadde ekyambalo ekyalukibwa ne zaabu. **14** Aleetebwa mu maaso ga kabaka ng'ayambadde ebyambalo eby'emidalizo emingi. Emperekeze ze zimuwerekerako; bonna ne bajja gy'oli. **15** Baleetebwa nga bajjudde essanyu n'okweyagala, ne bayingira mu lubiri lwa kabaka. **16** Batabani bo baliweebwa ebifo bya bajjajjaabwe, olibafuula ng'abalangira mu nsi omwo. **17** Erinnya lyo linajjukirwanga emirembe gyonna. Amawanga kyeganaavanga gakutendereza emirembe n'emirembe.

46 Ya Mukulu wa Bayimbi: Zabbuli ya Batabani ba Koola. Katonda kye kiddukiro kyaffe, era ge maanyi gaffe; omubeezi ddala atabulawo mu kulaba

ennaku. **2** Kyetunaavanga tulema okutya, ensi ne bw'eneeyuuguumanga, ensozi ne bwe zinaasiguulukukanga ne zigwa mu buziba bw'ennyanja; **3** amazzi g'ennyanja ne bwe ganaayiranga ne gabimba ejjovu ensozi ne zikankana olw'okwetabula kwago. **4** Waliwo omugga, emyala gyagwo gisanyusa ekibuga kya Katonda, kye kifo ekitukuvu ekya Katonda Ali Waggulu Ennyo. **5** Tekirigwa kubanga Katonda mw'abeera. Katonda anaakirwaniriranga ng'obudde bunaatera okukya. **6** Amawanga geetabula, obwakabaka bugwa; ayimusa eddoboozi lye ensi n'esaanuuka. **7** Mukama ow'Eggye ali naffe, Katonda wa Yakobo kye kigo kyaffe. **8** Mujje, mulabe Mukama by'akola, mulabe nga bw'afaafaaganya ensi. **9** Y'akomya entalo mu nsi yonna; akutula emitego gy'obusaale, effumu alimenyaamenya; amagaali n'engabo abyokya omuliro. **10** Musiriikirire mutegeere nga nze Katonda. Nnaagulumizibwanga mu mawanga. Nnaagulumizibwanga mu nsi. **11** Katonda ow'Eggye ali naffe; Katonda wa Yakobo kye kigo kyaffe.

47 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Mukube mu ngalo mmwe amawanga gonna; muyimuse amaloboozi muyimbire nnyo Katonda ennyimba ez'essanyu; **2** Mukama Ali Waggulu Ennyo wa ntiisa. Ye Kabaka afuga ensi yonna. **3** Yatujeemululira abantu, n'atujeemululira amawanga ne tugafuga. **4** Yatulondera omugabo gwaffe, Yakobo gw'ayagala mwe yeenyumiririza. **5** Katonda alinnye waggulu ng'atenderezebwa mu maloboozi ag'essanyu eringi. Mukama alinnye nga n'amakondeere gamuvugira. **6** Mutendereze Katonda, mumutendereze. Mumutendereze Kabaka waffe, mumutendereze. **7** Kubanga Katonda ye Kabaka w'ensi yonna, mumutendereze ne Zabbuli ey'ettendo. **8** Katonda afuga amawanga gonna; afuga amawanga ng'atudde ku ntebe ye entukuvu. **9** Abakungu bannaggwanga bakuŋŋanye ng'abantu ba Katonda wa Ibulayimu; kubanga Katonda y'afuga abakulembeze b'ensi. Katonda agulumizibwenga nnyo.

48 Oluyimba. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Mukama mukulu, asaanira okutenderezebwa ennyo mu kibuga kya Katonda waffe, ku lusozi lwe olutukuvu. **2** Sayuuni lwe lusozi lwe olulungi olugulumivu, olusanyusa ensi yonna. Ku ntikko Zafoni kwe kuli ekibuga kya Kabaka Omukulu; **3** Katonda mw'abeera; yeeraze okuba ekigo kye. **4** Kale laba, bakabaka b'ensi baakuŋŋaana ne bakyolekera bakirumbe; **5** bwe baakituukako ne bakyewuunya, ne batya nnyo ne badduka; **6** nga bakankana, ne bajjula obulumi ng'omukazi alumwa okuzaala. **7** Wabazikiriza ng'omuyaga ogw'ebuvanjuba bwe guzikiriza ebyombo by'e Talusiisi. **8** Ebyo bye twawuliranga obuwulizi, kaakano tubirabye mu kibuga kya Mukama ow'Eggye, mu kibuga kya Katonda waffe, kyalinywereza ddala emirembe gyonna. **9** Ayi Katonda, tufumiitiriza ku kwagala kwo okutaggwaawo nga tuli mu Yeekaalu yo. **10** Erinnya lyo nga bwe liri ekkulu, Ayi Katonda, bw'otyo bw'otenderezebwa mu nsi yonna. Omukono gwo ogwa ddyo gujjudde obuwanguzi. **11** Sanyuka gwe Sayuuni, musanyuke mmwe ebibuga bya Yuda; kubanga Katonda alamula bya nsonga. **12** Mutambule mu Sayuuni, mukibune; mubale n'ebigo byakyo. **13** Mwekalirize nnyo munda wa bbugwe waakyo n'olusiisira lw'amaggye lwamu lwonna; mulyoke mutegeeze ab'emirembe egiriddawo. **14** Kubanga Katonda ono, ye Katonda waffe emirembe gyonna; y'anaatuluŋŋamyanga ennaku zonna okutuusa okufa.

49 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Muwulire mmwe amawanga gonna, mutege amatu mmwe mwenna abali mu nsi. **2** Ab'ekitiibwa n'abakopi, abagagga n'abaavu, mwenna; muwulirize ebigambo byange. **3** Kubanga ebigambo by'omu kamwa kange bya magezi, ebiva mu mutima gwange bijjudde okutegeera. **4** Nnaakozesanga ebikwata ku ngero, nga nnyinnyonnyola amakulu gaazo n'oluyimba ku nnanga. **5** Siityenga ne bwe nnaabanga mu buzibu; newaakubadde ng'abalabe bange banneetoolodde, **6** abantu abeesiga obugagga bwabwe beenyumiririza mu bintu ebingi bye balina. **7** Ddala ddala, tewali muntu ayinza kununula bulamu bwa munne, wadde okwegula okuva eri Katonda. **8** Kubanga omuwendo ogununula obulamu munene nnyo, tewali n'omu agusobola; **9** alyoke awangaale ennaku zonna nga tatuuse magombe. **10** Kubanga n'abantu abagezi bafa; abasirusiru n'abatalina magezi bonna baaggwaawo, obugagga bwabwe ne babulekera abalala. **11** Entaana zaabwe ge ganaabanga amaka gaabwe ennaku zonna; nga bye bisulo ebya buli mulembe oguliddawo; baafuna ettaka mu mannya gaabwe. **12** Omuntu tabeerera mirembe gyonna, ne bw'aba mugagga atya, alifa ng'ensolo bwe zifa. **13** Ako ke kabi akatuuka ku beesiga ebitaliimu, era ye nkomerero y'abo abeesiga obugagga bwabwe. **14** Okufaanana ng'endiga, bateekwa kufa; olumbe ne lubalya. Bakka butereevu emagombe, obulungi bwabwe ne bubula, amagombe ne gafuuka amaka gaabwe. **(Sheol h7585)** **15** Naye Katonda alinunula emmeeme yange mu magombe, ddala ddala alintwala gy'ali. **(Sheol h7585)** **16** Omuntu bw'agaggawalanga n'ekitiibwa ky'ennyumba ye nga kyeyongedde, tomutyanga, **17** kubanga bw'alifa taliiko ky'alitwala, wadde n'ekitiibwa kye tekirigenda naye. **18** Newaakubadde nga mu bulamu yeerowoozaako ng'aweereddwa omukisa kubanga omugagga abantu bamugulumiza, **19** kyokka alikka emagombe eri bajjajjaabe, n'ayingira mu kizikiza ekikutte. **20** Omuntu omugagga naye nga simutegeevu tabeerera mirembe gyonna, alizikirira ng'ensolo ez'omu nsiko.

50 Zabbuli ya Asafu. Oyo Owaamaanyi, Mukama Katonda, akoowoola ensi okuva enjuba gy'eva okutuuka gy'egwa. **2** Katonda ayakaayakana ng'ava mu Sayuuni n'obulungi bw'ekitiibwa kye ekituukiridde. **3** Katonda waffe ajja, naye tajja kasirise, omuliro ogusaanyaawo buli kintu gwe gumukulembera, n'omuyaga ogw'amaanyi ne gumwetooloola. **4** Akoowoola abali mu ggulu ne ku nsi, azze okusalira abantu be omusango. **5** Agamba nti, "Munkuŋŋaanyize abantu bange abaayawulibwa, abaakola nange endagaano nga bawaayo ssaddaaka." **6** Eggulu litegeeza obutuukirivu bwa Katonda kubanga Katonda yennyini ye mulamuzi. **7** "Muwulirize, mmwe abantu bange, nange nnaayogera. Ggwe Isirayiri bino bye nkuvunaana: Nze Katonda, Katonda wo. **8** Sikunenya lwa ssaddaaka zo,

oba ebiweebwayo ebyokebwa by'ossa mu maaso gange bulijjo. **9** Sikyakkiriza nte nnume n'emu evudde mu kiralo kyo, wadde embuzi ennume ezivudde mu bisibo byo. **10** Kubanga buli nsolo ey'omu kibira yange, awamu n'ente eziri ku nsozi olukumi. **11** Ennyonyi zonna ez'oku nsozi nzimanyi, n'ebiramu byonna eby'omu nsiko byange. **12** Singa nnumwa enjala sandikubuulidde: kubanga ensi n'ebigirimu byonna byange. **13** Ndya ennyama y'ente ennume, wadde okunywa omusaayi gw'embuzi? **14** "Owangayo ssaddaaka ey'okwebaza eri Katonda; era otuukirizanga obweyamo bwo eri oyo Ali Waggulu Ennyo. **15** Bw'obanga mu buzibu, nnaakuwonyanga, naawe onongulumizanga." **16** Naye omubi Katonda amugamba nti, "Lekeraawo okwatulanga amateeka gange, n'endagaano yange togyogerangako. **17** Kubanga okyawa okuluŋŋamizibwa, n'ebigambo byange tobissaako mwoyo. **18** Bw'olaba omubbi, ng'omukwana; era weetaba n'abenzi. **19** Okolima era olimba; olulimi lwo lwogera ebitali bya butuukirivu. **20** Muganda wo omwogerako bibi byereere buli kiseera, era owayiriza omwana wa nnyoko yennyini. **21** Ebyo byonna obikoze, ne nsirika, n'olowooza nti twenkanankana. Naye kaakano ka nkunenye, ebisobyo byonna mbikulage. **22** "Ggwe eyeerabira Katonda, ebyo bisseeko omwoyo, nneme kukuyuzaayuza nga tewali na wa kukuwonya. **23** Oyo awaayo ssaddaaka ey'okwebaza angulumiza, era ateekateeka ekkubo ndyoke mulage obulokozi bwa Katonda."

51 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Nnabbi Nasani bwe yajja eri Dawudi, Dawudi ng'amaze okutwala Basuseba n'okutemula bba, Uliya. Onsaasire, Ayi Mukama, ggwe alina okwagala okutaggwaawo. Olw'okusaasira kwo okungi nziggyaako ebyonoono byange byonna. **2** Nnaazaako obutali butuukirivu bwange, ontukulize ddala okuva mu kibi kyange. **3** Ebyonoono byange mbikkiriza, era ebibi byange mbimanyi bulijjo. **4** Ggwe wennyini ggwe nnyonoonye, ne nkola ebitali bya butuukirivu mu maaso go ng'olaba; noolwekyo by'oyogera bituufu, era n'ensala yo ey'omusango ya bwenkanya. **5** Ddala, nazaalibwa mu kibi; kasookedde ntondebwa mu lubuto lwa mmange ndi mwonoonyi. **6** Oyagala amazima agaviira ddala mu mutima gwange. Ompe amagezi munda ddala mu nze. **7** Onnaaze n'ezobu ntukule onnaaze ntukule n'okusinga omuzira. **8** Onzirize essanyu n'okwesiima, amagumba gange ge wamenyaamenya gasanyuke. **9** Totunuulira bibi byange, era osangule ebyonoono byange byonna. **10** Ontondemu omutima omulongoofu, Ayi Katonda, era onteekemu omwoyo omulungi munda yange. **11** Tongoba w'oli, era tonzigyako Mwoyo wo Omutukuvu. **12** Onkomezeewo essanyu ery'obulokozi bwo, era ompe omutima ogugondera by'oyagala, **13** ndyoke njigirizenga aboonoonyi amakubo go, n'abakola ebibi bakukyukirenga bakomewo gy'oli. **14** Ondokole mu kibi eky'okuyiwa omusaayi, Ayi Katonda, ggwe Katonda ow'obulokozi bwange; olulimi lwange lunaatenderezanga obutuukirivu bwo. **15** Ayi Mukama, yasamya emimwa gyange, n'akamwa kange kanaakutenderezanga. **16** Tosanyukira ssaddaaka, nandigikuleetedde; n'ebiweebwayo ebyokebwa tobisanyukira. **17** Ssaddaaka Katonda gy'ayagala gwe mwoyo ogutegedde okusobya kwagwo. Omutima ogumenyese era ogubooneredde, Ayi Katonda, toogugayenga. **18** Okulaakulanye Sayuuni nga bw'osiima. Yerusaalemi okizzeeko bbugwe waakyo. **19** Olyoke osanyukire ssaddaaka ey'obutuukirivu, ebiweebwayo ebyokebwa ebikusanyusa; n'ente ziweebweyo ku kyoto kyo.

52 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi Dowegi Omwedomu bwe yagenda n'abuulira Sawulo nti, "Dawudi alaze mu nnyumba ya Akimereki." Lwaki weenyumiririza mu kibi ggwe omusajja ow'amaanyi? Endagaano ya Katonda ey'obwesigwa ebeerera emirembe n'emirembe. **2** Oteekateeka enkwe ez'okuzikiriza. Olulimi lwo lwogi nga kkirita era buli kiseera lwogera bya bulimba. **3** Oyagala okukola ebibi okusinga okukola ebirungi, n'okulimba okusinga okwogera amazima. **4** Osanyukira nnyo okwogera ebirumya. Ggwe olulimi kalimbira! **5** Kyokka Katonda alikuzikiriza emirembe gyonna; alikusikula, akuggye mu maka go; alikugoba mu nsi y'abalamu. **6** Bino abatuukirivu balibiraba, ne babitunuulira nga batidde. Naye balikusekerera, nga bwe bagamba nti, **7** "Mumulabe omusajja ateesiga Katonda okuba ekiddukiro kye, naye ne yeesiganga obugagga bwe obungi, ne yeeyongera n'amaanyi ng'azikiriza abalala." **8** Naye nze nfaanana ng'omuti omuzeyituuni ogukulira mu nnyumba ya Katonda. Neesiga okwagala kwa Katonda okutaggwaawo emirembe n'emirembe. **9** Nnaakwebazanga emirembe gyonna olw'ekyo ky'okoze. Nneesiganga erinnya lyo kubanga erinnya lyo ddungi; era nnaakutendererezanga awali abatuukirivu bo.

53 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Omusirusiru ayogera mu mutima gwe nti, "Tewali Katonda." Boonoonefu, n'empisa zaabwe mbi nnyo; tewali n'omu akola kirungi. **2** Katonda atunuulira abaana b'abantu ng'asinziira mu ggulu, alabe obanga mulimu mu bo abamutegeera era abamunoonya. **3** Bonna bamukubye amabega ne boonooneka; tewali akola kirungi, tewali n'omu. **4** Aboonoonyi tebaliyiga? Basaanyaawo abantu bange, ng'abalya emmere; so tebakoowoola Katonda. **5** Balitya okutya okutagambika; kubanga Katonda alisaasaanya amagumba g'abalabe be. Baliswazibwa kubanga Katonda yabanyooma. **6** Singa obulokozi bwa Isirayiri bufuluma mu Sayuuni, Katonda n'akomyawo emirembe eri abantu be, Yakobo asanyuka ne Isirayiri n'ajaguza.

54 Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi, Abazifu bwe bajja ne babuulira Sawulo nti, "Dawudi yeekwese mu ffe." Olw'erinnya lyo ondokole, Ayi Katonda, n'amaanyi go amangi onzigyeko omusango. **2** Wulira okusaba kwange, Ayi Katonda, owulirize ebigambo by'omu kamwa kange. **3** Abantu be simanyi bannumba; abantu abalina ettima abatatya Katonda; bannoonya okunzita. **4** Laba, Katonda ye mubeezi wange, Mukama ye mukuumi wange. **5** Leka ebintu ebibi byonna bye bantegekera, bibeekyusize, obazikirize

olw'obwesigwa bwo. **6** Nnaakuleeteranga ssaddaaka ey'ekyeyagalire; ne ntendereza erinnya lyo, Ayi Mukama, kubanga ddungi. **7** Kubanga Katonda amponyezza ebizibu byange byonna; era amaaso gange galabye ng'awangula abalabe bange.

55 Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi. Owulirize okusaba kwange, Ayi Katonda, togaya kwegayirira kwange. **2** Ompulire era onziremu, kubanga ndi mu buzibu, nga nsinda olw'okweraliikirira okunene. **3** Mpulira amaloboozi g'abalabe bange; ababi bankanulidde amaaso ne banvuma nga bajjudde obusungu. **4** Omutima gwange gulumwa nnyo munda yange; entiisa y'okufa entuukiridde. **5** Okutya n'okukankana binnumbye; entiisa empitiridde. **6** Ne njogera nti, Singa nnina ebiwaawaatiro ng'ejjiba, nandibuuse ne ŋŋenda mpummulako. **7** "Nandiraze wala nnyo, ne mbeera eyo mu ddungu; **8** nandiyanguye ne ntuuka mu kifo kyange eky'okuwummuliramu, eteri kibuyaga na mpewo ekunta n'amaanyi." **9** Mukama tabulatabula ennimi z'ababi, ozikirize enkwe zaabwe; kubanga ndaba obukambwe n'okulwanagana mu kibuga. **10** Beetooloola bbugwe waakyo emisana n'ekiro, ne munda mu kyo mujjudde ettima n'ebikolwa ebibi. **11** Obutemu n'obussi obwa buli ngeri biri mu kibuga omwo. Buli lw'oyita mu nguudo zaakyo osanga bulimba bwereere na kutiisibwatiisibwa. **12** Singa omulabe wange y'abadde anvuma, nandikigumiikirizza; singa oyo atakkiriziganya nange y'annumbaganye n'anduulira, nandimwekwese. **13** Naye ggwe munnange, bwe tuyita, era mukwano gwange ddala! **14** Gwe twabanga naye mu ssanyu ng'abooluganda, nga tutambulira mu kibiina ekinene mu nnyumba ya Katonda. **15** Okufa kubatuukirire, bakke emagombe nga bakyali balamu; kubanga bajjudde okukola ebibi. **(Sheol h7585)** **16** Naye nze nkoowoola Mukama Katonda, n'andokola. **17** Ekiro, ne mu makya ne mu ttuntu, ndaajana nga bwe nsinda; n'awulira eddoboozi lyange. **18** Amponyezza mu lutalo nga siriiko kintuseeko newaakubadde ng'abannwanyisizza babadde bangi. **19** Katonda oyo atudde ku ntebe ye ebbanga lyonna, aliwulira n'ababonereza abo abatakyusa makubo gaabwe era abatatya Katonda. **20** Agololera emikono gye ku mikwano gye; n'amenya endagaano ye. **21** By'ayogera bigonvu okusinga omuzigo, so nga mu mutima gwe alowooza lutalo; ebigambo bye biweweera okusinga amafuta, so nga munda mu mutima gwe asowodde bitala byennyini. **22** Ebizibu byo byonna bireete eri Mukama, ajja kukuwanirira; kubanga talireka mutuukirivu kugwa. **23** Naye ggwe, Ayi Katonda, olisuula abakola ebibi mu kinnya eky'okuzikirira; era abatemu n'abalimba bonna tebagenda kuwangaala kimu kyakubiri eky'obulamu bwabwe. Naye nze, neesiga ggwe.

56 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Abafirisuuti bwe baamukwatira mu Gaasi. Onsaasire, Ayi Katonda, kubanga abalabe bange banjigganya; buli lunaku bannumba n'amaanyi. **2** Abalabe bange bannondoola, bangi bannwanyisa nga bajjudde amalala. **3** Buli lwe ntya, neesiga ggwe. **4** Nditendereza Katonda ne nyweerera mu kigambo kye, ye Katonda gwe neesiga; siityenga. Abantu obuntu bagenda kunkolako ki? **5** Olunaku lwonna bye njogera babifuulafuula; ebbanga lyonna baba basala nkwe kunkola kabi. **6** Beekobaana ne bateesa, banneekwekerera ne bawuliriza enswagiro zange; nga bannindirira banzite. **7** Tobakkiriza kudduka ne bawona; mu busungu bwo, Ayi Katonda, osuule amawanga. **8** Emirundi gye ntawaanyizibwa nga njaziirana ogimanyi; amaziga gange gateeke mu ccupa yo! Wagawandiika. **9** Bwe nkukoowoola, abalabe bange nga badduka. Kino nkimanyi kubanga Katonda ali ku ludda lwange. **10** Katonda gwe ntendereza olw'ekisuubizo kye; Mukama gwe ntendereza olw'ekisuubizo kye; **11** Katonda oyo gwe neesiga, siityenga. Abantu bayinza kunkolako ki? **12** Ndituukiriza obweyamo bwange gy'oli, Ayi Katonda; ndikuleetera ebirabo eby'okukwebaza. **13** Kubanga emmeeme yange ogiwonyezza okufa. Ebigere byange tobiwonyezza okwesittala; ne ndyoka ntambulira mu maaso ga Katonda mu musana nga ndi mulamu?

57 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Tozikiriza." Zabbuli ya Dawudi bwe yadduka Sawulo, n'alaga mu mpuku. Onsaasire, Ayi Katonda, onsaasire, kubanga neesiga ggwe. Nzija kwekweka mu kisiikirize ky'ebiwaawaatiro byo okutuusa okuzikirira bwe kulikoma. **2** Nkoowoola Katonda Ali Waggulu Ennyo, Katonda atuukiriza bye yantegekera. **3** Alisinzira mu ggulu n'andokola, n'amponya abo abampalana. Katonda anandaganga obwesigwa bwe n'okwagala kwe okutaggwaawo. **4** Mbeera wakati mu mpologoma, nsula mu bisolo ebirya abaana b'abantu. Amannyo g'abalabe bange gali ng'amafumu n'obusaale. Ennimi zaabwe ziri ng'ebitala ebyogi. **5** Ayi Katonda, ogulumizibwenga okusinga eggulu; n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna. **6** Baatega ekitimba mu kkubo lyange, ne ntya nnyo; ne basimamu obunnya, ate bo bennyini ne babugwamu. **7** Omutima gwange munywevu, Ayi Katonda, omutima gwange munywevu. Nnaakutenderezanga n'ennyimba. **8** Zuukuka, ggwe omwoyo gwange! Zuukuka ggwe ennanga ey'enkoba, naawe entongooli, ndyoke nnyimbe okukeesa obudde. **9** Ayi Mukama, ndikwebaza mu mawanga; ndiyimba nga nkutendereza mu bantu. **10** Kubanga okwagala kwo kungi nnyo, kutuuka ne ku ggulu; n'obwesigwa bwo butuuka ku bire. **11** Ogulumizibwenga, Ayi Katonda, okusinga eggulu; n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna.

58 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Tozikiriza." Zabbuli ya Dawudi. Ddala mwogera eby'amazima oba musirika busirisi? Abaana b'abantu mubasalira emisango mu bwenkanya? **2** Nedda, mutegeka ebitali bya bwenkanya mu mitima gyammwe; era bye mukola bireeta obwegugungo mu nsi. **3** Abakola ebibi bakyama nga baakazaalibwa, bava mu lubuto nga balina ekibi, era bakula boogera bya bulimba. **4** Balina obusagwa ng'obw'omusota; bali ng'enswera etawulira ezibikira amatu gaayo; **5** n'etawulira na luyimba lwa mukugu agisendasenda okugikwata. **6** Ayi Katonda, menya amannyo gaabwe; owangulemu amannyo g'empologoma zino, Ayi Mukama. **7** Leka babule

ng'amazzi agakulukuta ne gagenda. Bwe banaanuula omutego, leka obusaale bwabwe bwe balasa bufufuggale. **8** Babe ng'ekkovu erisaanuukira mu lugendo lwalyo. Babe ng'omwana azaaliddwa ng'afudde, ataliraba ku njuba! **9** Nga n'entamu tennabuguma, alibayerawo n'obusungu obungi nga kibuyaga ow'amaanyi ennyo. **10** Omutuukirivu alisanyuka ng'alabye bamuwalanidde eggwanga, olwo n'ebigere bye ne bisaabaana omusaayi ogw'abakola ebibi. **11** Awo abantu bonna balyogera nti, "Ddala, abatuukirivu balwanirirwa. Ddala waliwo Katonda alamula mu bwenkanya ku nsi."

59 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Tozikiriza." Zabbuli ya Dawudi, Sawulo bwe yatuma bakuume enju ya Dawudi bamutte. Ayi Katonda wange, mponya abalabe bange; onnwanirire, abantu bwe bangolokokerako. **2** Omponye abakola ebitali bya butuukirivu, era ondokole mu batemu. **3** Laba banneekwekeredde nga banteega okunzita. Abasajja ab'amaanyi abakambwe banneekobera, Ayi Mukama, so nga soonoonye wadde okubaako ne kye nsobezza. **4** Sirina kye nsobezza, naye bateekateeka okunnumba. Tunuulira obuzibu bwange, osituke, onnyambe. **5** Ayi Mukama Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, golokoka obonereze amawanga gonna; abo bonna abasala enkwe tobasaasira. **6** Bakomawo buli kiro, nga babolooga ng'embwa, ne batambulatambula mu kibuga. **7** Laba, bwe bavuma! Ebigambo biwamatuka mu kamwa kaabwe ng'ebitala, nga boogera nti, "Ani atuwulira?" **8** Naye ggwe, Ayi Mukama, obasekerera, era amawanga ago gonna oganyooma. **9** Ayi Katonda, Amaanyi gange, nnaakwesiganga era nnaakutenderezanga, kubanga ggwe kigo kyange ekinywevu. **10** Katonda wange anjagala anankulemberanga, ne ndyoka neeyagalira ku balabe bange. **11** Tobatta, Ayi Mukama, engabo yaffe, abantu bange baleme kwerabira; mu buyinza bwo obungi, baleke batangetange; n'oluvannyuma obakkakkanyize ddala. **12** Amalala gaabwe n'ebyonoono ebiva mu kamwa kaabwe, n'ebigambo by'oku mimwa gyabwe leka byonna bibategе ng'omutego. Kubanga bakolima era ne boogera eby'obulimba. **13** Bamaleewo n'ekiruyi kyo, bamalirewo ddala; amawanga gonna galyoke gategeere nga Katonda wa Yakobo y'afuga ensi yonna. **14** Bakomawo nga buwungedde nga babolooga ng'embwa, ne batambulatambula mu kibuga. **15** Banoonya emmere buli wantu mu kibuga, ne bawowoggana bwe batakkuta. **16** Naye nze nnaayimbanga nga ntendereza amaanyi go; mu makya nnaayimbanga ku kwagala kwo; kubanga ggwe kigo kyange, era ggwe kiddukiro kyange mu buzibu bwange. **17** Ggwe, Ayi Katonda, Amaanyi gange, nnaakuyimbiranga nga nkutendereza; kubanga ggwe kigo kyange, era ggwe Katonda wange, anjagala.

60 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Eddanga ery'Endagaano." Zabbuli ya Dawudi. Yakuyigiriza. Dawudi bwe yalwana n'Abaalamu abaava e Nakalayimu n'abaava e Zoba, Yowaabu n'akomawo n'atta Abayedomu omutwalo gumu mu enkumi bbiri mu Kiwonvu eky'Omunnyo. Otusudde, Ayi Katonda, otumazeemu amaanyi, otunyiigidde. Tukwegayiridde otuzze gy'oli. **2** Ensi ogiyuuguumizza n'ogyasaayasa; tukwegayirira enjatika ozizibe, kubanga ekankana. **3** Obadde mukambwe nnyo eri abantu bo; tuli nga b'owadde omwenge omungi ne gututagaza. **4** Naye abo abakutya obawanikidde ebbendera okuba akabonero akabakuŋŋaanya awamu, era akatiisa abalabe baabwe. **5** Otulokole era otuyambe n'omukono gwo ogwa ddyo, abakwagala baleme kutuukibwako kabi konna. **6** Katonda ayogedde ng'asinziira mu kifo kye ekitukuvu, n'agamba nti, "Mu buwanguzi, ndisala mu Sekemu, era n'ekiwonvu kya Sukkosi ndikigabanyagabanyaamu. **7** Ensi ya Gireyaadi yange, n'eya Manase nayo yange. Efulayimu ye nkufiira ey'oku mutwe gwange; ate Yuda gwe muggo gwange ogw'okufuga. **8** Mowaabu kye kinaabirwamu kyange, ate Edomu gye nkasuka engatto yange: ne ku Bafirisuuti ndeekaana mu buwanguzi." **9** Ani anantuusa ku kibuga ekigumu ekinywevu? Ani anankulembera okunnyingiza mu Edomu? **10** Si ggwe Ayi Katonda, atusudde, atakyatabaala na magye gaffe? **11** Tudduukirire, nga tulwanyisa abalabe baffe, kubanga obuyambi bw'abantu temuli nsa. **12** Bwe tunaabeeranga ne Katonda, tunaabanga bawanguzi, kubanga ye y'anaalinnyiriranga abalabe baffe wansi w'ebigere bye.

61 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Dawudi. Wulira okukaaba kwange, Ayi Katonda; wulira okusaba kwange. **2** Nkukoowoola okuva ku nkomerero y'ensi, omutima gwange nga gugenda gunafuwa. Onkulembere ontuuse ku lwazi olunsinga obuwanvu mwe nnyinza okwekweka. **3** Kubanga gw'oli kiddukiro kyange. Oli kigo eky'amaanyi mwe neekweka omulabe. **4** Nnaabeeranga mu weema yo ennaku zonna; ndyoke nkuumirwenga mu biwaawaatiro byo. **5** Kubanga ggwe, Ayi Katonda, owulidde obweyamo bwange: ompadde omugabo awamu n'abo abatya erinnya lyo. **6** Oyongere ku nnaku z'obulamu bwa kabaka; emyaka gye gimutuuse mu mirembe mingi, **7** alyoke abeerenga mu maaso ga Katonda ennaku zonna. Okwagala kwo n'obwesigwa bwo bimukuumenga. **8** Ndyoke nnyimbenga nga ntendereza erinnya lyo ennaku zonna, nga ntuukiriza obweyamo bwange buli lunaku.

62 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ya Yedusuni. Zabbuli ya Dawudi. Emmeeme yange ewummulira mu Katonda yekka; oyo obulokozi bwange mwe buva. **2** Ye yekka, lwe lwazi lwange era bwe bulokozi bwange; ye kye kigo kyange siinyeenyezebwenga n'akatono. **3** Mulituusa ddi nga mulumba omuntu, mmwe mwenna okwagala okumusuula wansi ng'ekisenge ekyewunzise era ng'olukomera oluyuuguuma? **4** Bateesa okumuggya mu kifo kye ekinywevu, basanyukira eby'obulimba. Basaba omukisa n'emimwa gyabwe so nga munda bakolima. **5** Emmeeme yange ewummulire mu Katonda yekka; kubanga mu ye mwe muli essuubi lyange. **6** Ye yekka lwe lwazi lwange era bwe bulokozi bwange, ye kye kigo kyange, siinyeenyezebwenga. **7** Okulokolebwa kwange n'ekitiibwa kyange biri mu Katonda yekka; ye lwe lwazi lwange olw'amaanyi era kye kiddukiro kyange. **8**

Mumwesigenga bulijjo mmwe abantu, mumutegeezenga byonna ebiri mu mitima gyammwe, kubanga Katonda kye kiddukiro kyaffe. **9** Abaana b'abantu mukka bukka, abazaalibwa mu bugagga bulimba bwereere; ne bwe bageraageranyizibwa ku minzaani, n'omukka gubasinga okuzitowa. **10** Temwesigamanga ku bujoozi wadde ku bintu ebibbe. Temuyitirira okwewaanirawaanira mu bugagga bwammwe ne bwe bweyongeranga, era temubumalirangako mwoyo gwammwe. **11** Katonda ayogedde ekintu kimu, kyokka nze nziggyemu ebintu bibiri nti: Katonda, oli w'amaanyi, **12** era ggwe, Ayi Mukama, ojjudde okwagala. Ddala olisasula buli muntu ng'ebikolwa bye bwe biri.

63 Zabbuli ya Dawudi, bwe yali mu ddungu lya Yuda. Ayi Katonda, oli Katonda wange, nkunoonya n'omutima gwange gwonna; emmeeme yange ekwetaaga, omubiri gwange gwonna gukuyaayaanira, nga nnina ennyonta ng'ali mu nsi enkalu omutali mazzi. **2** Nkulabye ng'oli mu kifo kyo ekitukuvu, ne ndaba amaanyi go n'ekitiibwa kyo. **3** Kubanga okwagala kwo okutaggwaawo kusinga obulamu; akamwa kange kanaakutenderezanga. **4** Bwe ntyo nnaakutenderezanga obulamu bwange bwonna; nnaayimusanga emikono gyange mu linnya lyo. **5** Emmeeme yange enekkutanga ebyassava n'obugagga; nnaayimbanga nga nkutendereza n'emimwa egy'essanyu. **6** Nkujjukira nga ndi ku kitanda kyange, era nkufumiitirizaako mu ssaawa ez'ekiro. **7** Olw'okuba ng'oli mubeezi wange, nnyimba nga ndi mu kisiikirize ky'ebiwaawaatiro byo. **8** Emmeeme yange yeekwata ku ggwe; omukono gwo ogwa ddyo gumpanirira. **9** Naye abo abannoonya okunzita balizikirizibwa, baliserengeta emagombe. **10** Balisaanawo n'ekitala; ne bafuuka emmere y'ebibe. **11** Naye ye kabaka anaajagulizanga mu Katonda; bonna abalayira mu linnya lya Katonda banaatenderezanga Katonda, naye akamwa k'abalimba kalisirisibwa.

64 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Katonda, owulire eddoboozi lyange, ery'okwemulugunya kwange; okuume obulamu bwange eri okutiisibwatiisibwa omulabe. **2** Onkweke mpone enkwe z'abakola ebibi, onzigye mu kibinja ky'aboonoonyi, abaleekaana **3** abawagala ennimi zaabwe ng'ebitala, ne balasa ebigambo byabwe ng'obusaale obutta. **4** Beekweka ne bateega oyo atalina musango bamulase; amangwago ne bamulasa nga tebatya. **5** Bawagiragana mu kigendererwa kyabwe ekibi ne bateesa okutega emitego mu kyama; ne boogera nti, "Ani asobola okutulaba?" **6** Beekobaana okukola ebitali bya bwenkanya, ne boogera nti, "Tukoze enteekateeka empitirivu." Ddala ddala ebirowoozo by'omuntu n'omutima gwe byekusifu. **7** Naye Katonda alibalasa n'obusaale bwe; alibafumita, mangwago ne bagwa ku ttaka. **8** Ebyo bye boogera biribaddira, ne bibazikiriza, ababalaba ne babanyeenyeza emitwe. **9** Olwo abantu bonna ne batya, ne bategeeza abalala omulimu gwa Katonda, ne bafumiitiriza ku ebyo by'akoze. **10** Omutuukirivu ajagulizenga mu Mukama, era yeekwekenga mu ye. Abo bonna abalina omutima omulongoofu bamutenderezenga!

65 Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba, Zabbuli ya Dawudi. Osaanira okutenderezebwanga, Ayi Katonda, ali mu Sayuuni; tunaatuukiririzanga obweyamo bwaffe gy'oli. **2** Ayi ggwe awulira okusaba kw'abantu bo, abantu bonna banajjanga gy'oli olw'ebibi byabwe. **3** Ebibi byaffe bwe byatusukkirira, n'otutangiririra. **4** Alina omukisa oyo gw'olonda n'omusembeza okumpi naawe, abeerenga mu mpya zo. Tunaamalibwanga ebirungi eby'omu nnyumba yo; eby'omu Yeekaalu yo entukuvu. **5** Otwanukula n'ebikolwa byo eby'obutuukirivu eby'entiisa n'otulokola, Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe; ggwe ssuubi ly'abo abali mu nsi yonna n'abo bonna abali ewala mu nnyanja zonna, **6** ggwe, eyakola ensozi n'obuyinza bwo, n'ozinyweza n'amaanyi go, **7** ggwe, asirisa okusiikuuka kw'ennyanja, n'okkakkanya okwetabula kw'amayengo gaayo, era ggw'okkakkanya okwegugunga kw'amawanga. **8** Abo bonna ababeera ewala balaba ne batya ebyewuunyo byo; ne bakuyimbira ennyimba ez'essanyu okuva ku makya okutuusa akawungeezi. **9** Ensi ogirabirira n'ogifukirira n'egimuka nnyo. Emigga gya Katonda gijjudde amazzi, okuwa abantu emmere ey'empeke, kubanga bw'otyo bwe wakiteekateeka. **10** Otonnyesa enkuba mu nnimiro, n'ojjuza ebitaba byamu; n'ogonza ettaka, ebibala by'omu nsi n'obiwa omukisa. **11** Ofundikira omwaka n'amakungula amangi, ebigaali ne bigenda nga byetisse ebibala nga bikubyeko. **12** Ebifo awali omuddo mu ddungu bijjula amazzi, n'obusozi ne bulabika bulungi nga bweyagala. **13** Amalundiro gajjula ebisibo, n'ebiwonvu ne bijjula emmere ey'empeke. Ensi yonna eyimba mu ddoboozi ery'omwanguka ng'ejjudde essanyu.

66 Ya mukulu wa bayimbi. Oluyimba, Zabbuli ya Dawudi. Yimbira Mukama n'eddoboozi ery'omwanguka, ggwe ensi yonna. **2** Muyimbe ekitiibwa ky'erinnya lye. Mumuyimbire ennyimba ezimusuuta. **3** Gamba Katonda nti, "Ebikolwa byo nga bya ntiisa! Olw'amaanyi go amangi abalabe bo bakujeemulukukira. **4** Ab'omu nsi yonna bakuvuunamira, bakutendereza, bayimba nga bagulumiza erinnya lyo." **5** Mujje mulabe Katonda ky'akoze; mulabe eby'entiisa by'akoleddde abaana b'abantu! **6** Ennyanja yagifuula olukalu. Abantu baasomoka omugga n'ebigere nga temuli mazzi, kyetuva tujaguza. **7** Afuga n'amaanyi ge emirembe gyonna; amaaso ge agasimba ku mawanga, ab'omutima omujeemu baleme okumujeemera. **8** Mutendereze Katonda waffe, mmwe amawanga; eddoboozi ery'okumutendereza liwulirwe wonna. **9** Oyo y'atukuumye ne tuba balamu, n'ataganya bigere byaffe kuseerera. **10** Kubanga ggwe, Ayi Katonda, otugezesezza, n'otulongoosa nga bwe bakola ffeeza mu muliro. **11** Watuteeka mu kkomera, n'otutikka emigugu. **12** Waleka abantu ne batulinnyirira; ne tuyita mu muliro ne mu mazzi, n'otutuusa mu kifo eky'okwesiima. **13** Nnaayambukanga mu yeekaalu yo n'ebiweebwayo ebyokebwa, ntuukirize obweyamo bwange gy'oli, **14** nga ndeeta ekyo emimwa gyange kye gyasuubiza; akamwa kange kye kaayogera bwe nnali mu kabi. **15** Nnaawaayo gy'oli ssaddaaka ez'ensolo ensava, mpeeyo ne ssaddaaka ey'endiga ennume; mpeeyo ente

ennume n'embuzi. **16** Mujje muwulire, mmwe mwenna abatya Katonda, mbategeeze ebyo by'ankoledde. **17** Namukaabirira n'akamwa kange, ne mutendereza n'olulimi lwange. **18** Singa nnali nsirikidde ekibi mu mutima gwange, Mukama teyandimpulirizza; **19** ddala ddala Katonda yampuliriza era n'awulira eddoboozi lyange nga nsaba. **20** Katonda atenderezebwenga, atagobye kusaba kwange, wadde okunziggyako okwagala kwe okutaggwaawo!

67 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ebivuga eby'enkoba. Zabbuli. Oluyimba. Ayi Katonda tukwatirwe ekisa, otuwe omukisa, era otwakize amaaso go. **2** Ekkubo lyo limanyibwe mu nsi, n'obulokozi bwo mu mawanga gonna. **3** Abantu bakutenderezenga, Ayi Katonda, abantu bonna bakutenderezenga. **4** Amawanga gonna gasanyuke, gayimbe nga gajjudde essanyu. Kubanga ofuga abantu bonna mu bwenkanya, n'oluŋŋamya amawanga ag'ensi. **5** Abantu bakutenderezenga, Ayi Katonda, abantu bonna bakutenderezenga. **6** Ensi erireeta amakungula gaayo; era Katonda, Katonda waffe, anaatuwanga omukisa. **7** Katonda anaatuwanga omukisa; n'enkomerero z'ensi zinaamutyanga.

68 Ya Mukulu wa Bayimbi. Oluyimba lwa Dawudi. Katonda agolokoke, abalabe be basaasaane, n'abo abamukyawa bamudduke. **2** Ng'empewo bw'efuumuula omukka, naawe bafuumuule bw'otyo; envumbo nga bw'esaanuuka mu muliro, n'abakola ebibi bazikirire bwe batyo mu maaso ga Katonda! **3** Naye abatuukirivu basanyuke bajagulize mu maaso ga Katonda, nga bajjudde essanyu. **4** Muyimbire Katonda, muyimbe nga mutendereza erinnya lye; mumuyimusize amaloboozi gammwe oyo atambulira mu bire. Erinnya lye ye Mukama, mujagulize mu maaso ge. **5** Ye Kitaawe w'abataliiko bakitaabwe, ye mukuumi wa bannamwandu; ye Katonda abeera mu kifo kye ekitukuvu. **6** Katonda afunira abatalina we babeera ekifo eky'okubeeramu, aggya abasibe mu kkomera n'abagaggawaza; naye abajeemu babeera mu bifo bikalu ddala. **7** Ayi Katonda, bwe wakulembera abantu bo, n'obayisa mu ddungu, **8** ensi yakankana, eggulu ne lifukumula enkuba mu maaso ga Katonda; n'olusozi Sinaayi ne lukankana awali Katonda, Katonda wa Isirayiri! **9** Watonnyesa enkuba nnyingi ku nsi, Ayi Katonda; ensi y'obusika bwo n'ogizzaamu obugimu bwe bwali nga buggweerera; **10** abantu bo ne babeera omwo; era olw'ekisa kyo ekingi, Ayi Katonda, abaavu ne bafuna bye beetaaga okuva ku bugagga bwo. **11** Mukama yalangirira; ne babunyisa ekigambo kye; baali bangi ne boogera nti: **12** "Bakabaka badduse n'amaggye gaabwe; abantu ne bagabana omunyago. **13** Balabe bwe banyirira n'obugagga bwa ffeeza ne zaabu! Babikkiddwa ng'ejjuba bwe libikkibwa ebiwaawaatiro byalyo." **14** Ayinzabyonna yasaasaanya bakabaka, ne baba ng'omuzira bwe gugwa ku Zalumoni. **15** Ggwe olusozi olw'ekitiibwa, olusozi lwa Basani; ggwe olusozi olw'emitwe emingi, olusozi lwa Basani! **16** Lwaki otunuza obuggya ggwe olusozi olw'emitwe emingi? Lwaki okwatirwa obuggya olusozi Katonda lwe yalonda okufugirako? Ddala okwo Mukama kw'anaabeeranga ennaku zonna. **17** Mukama ava ku lusozi Sinaayi nga yeetooloddwa amagaali enkumi n'enkumi n'ajja mu kifo kye ekitukuvu. **18** Bwe walinnyalinnya olusozi, ng'abanyage bakugoberera; abantu ne bakuwa ebirabo nga ne bakyewaggula mwebali; bw'atyo Mukama Katonda n'abeeranga wamu nabo. **19** Atenderezebwe Mukama, Katonda omulokozi waffe, eyeetikka emigugu gyaffe egya buli lunaku. **20** Katonda waffe ye Katonda alokola; era tuddukira eri Mukama Katonda okuwona okufa. **21** Ddala, Katonda alibetenta emitwe gy'abalabe be, kubanga ne mu bukadde bwabwe balemera mu bibi byabwe. **22** Mukama agamba nti, "Ndibakomyawo nga mbaggya mu Basani, ndibazza nga mbaggya mu buziba bw'ennyanja, **23** mulyoke munaabe ebigere byammwe mu musaayi gw'abalabe bammwe, n'embwa zammwe zeefunire ebyokulya." **24** Ekibiina kyo ky'okulembedde bakirabye, Ayi Katonda, balabye abali ne Katonda wange, era Kabaka wange, ng'otambula okugenda mu watukuvu; **25** abayimbi nga bakulembedde, ab'ebivuga nga bavaako emabega ne wakati waabwe nga waliwo abawala abakuba ebitaasa. **26** Mutendereze Katonda mu kibiina ekinene; mumutendereze Mukama, mmwe abakuŋŋaanye abangi Abayisirayiri. **27** Waliwo ekika kya Benyamini asinga obuto kye kikulembedde, ne kuddako ekibinja ekinene eky'abalangira ba Yuda, n'abalangira ba Zebbulooni n'abalangira ba Nafutaali. **28** Laga obuyinza bwo, Ayi Katonda, otulage amaanyi go, Ayi Katonda onyweze ebyo by'otukoledde. **29** Bakabaka balikuleetera ebirabo olwa Yeekaalu yo eri mu Yerusaalemi. **30** Nenya ensolo enkambwe ey'omu bisaalu, eggana lya ziseddume eriri mu nnyana z'amawanga. Gikkakkanye ereete omusolo ogwa ffeeza. Osaasaanye amawanga agasanyukira entalo. **31** Ababaka baliva e Misiri, ne Kuusi aligondera Katonda. **32** Muyimbire Katonda mmwe obwakabaka obw'ensi zonna. Mutendereze Mukama. **33** Oyo eyeebagala eggulu erya waggulu ery'edda, eddoboozi lye ery'amaanyi liwuluguma okuva mu ggulu. **34** Mulangirire obuyinza bwa Katonda, ekitiibwa kye kibuutikidde Isirayiri; obuyinza bwe buli mu bire. **35** Oli wa ntiisa, Ayi Katonda, mu kifo kyo ekitukuvu. Katonda wa Isirayiri, yawa abantu obuyinza n'amaanyi. Katonda atenderezebwe.

69 Ya Mukulu wa Bayimbi. Mu ddoboozi ery'Amalanga. Zabbuli ya Dawudi. Ondokole, Ayi Katonda, kubanga amazzi gandi mu bulago. **2** Ntubira mu bitosi nga sirina we nnywereza kigere. Ntuuse ebuziba n'amataba gansaanikira. **3** Ndajanye ne nkoowa, n'emimiro ginkaze. Amaaso ganzizeeko ekifu gakooye olw'okutunula enkaliriza nga nnindirira Katonda wange. **4** Abo abankyayira obwereere bangi okusinga enviiri ez'oku mutwe gwange; abalabe bange bangi abannoonya okunzita awatali nsonga; ne mpalirizibwa mbaddizeewo ekyo kye sibbanga. **5** Ayi Katonda, omanyi obusirusiru bwange, n'okusobya kwange tekukukwekeddwa. **6** Sisaana kuswaza abo abakwesiga, Ayi Mukama, Mukama ow'Eggye. Abo abakunoonya baleme kuswazibwa ku lwange, Ayi Katonda wa Isirayiri. **7** Ngumiikirizza okuvumwa

ku lulwo, n'amaaso gange ne gajjula ensonyi. **8** Nfuuse nga omugwira eri baganda bange, munnaggwanga eri abaana ba mmange. **9** Nzijudde obuggya olw'ennyumba yo, n'abo abakuvuma bavuma nze. **10** Bwe nkaaba ne nsiiba, ekyo nakyo ne kinvumisa. **11** Bwe nnyambala ebibukutu ne nfuuka eky'okuzanyisa kyabwe. **12** Abo abatuula ku mulyango gw'ekibuga banduulira, era nfuuse luyimba lw'abatamiivu. **13** Naye nze, Ayi Mukama, nsaba ggwe, mu kiseera eky'ekisa kyo. Olw'okwagala kwo okungi, onnyanukule, Ayi Katonda, ondokole nga bwe wasuubiza. **14** Onnyinyulule mu ttosi nneme okutubira; omponye abankyawa, onzigye mu mazzi amangi; **15** amataba galeme okumbuutikira n'obuziba okunsanyaawo, n'ennyanja ereme okummira. **16** Onnyanukule, Ayi Mukama olw'obulungi bw'okwagala kwo; onkyukire olw'okusaasira kwo okungi. **17** Tokisa muddu wo maaso go; yanguwa okunziramu, kubanga ndi mu kabi. **18** Onsemberere onziruukirire, onnunule mu balabe bange. **19** Omanyi bwe nsekererwa, ne bwe nswazibwa ne bwe siteekebwamu kitiibwa, era n'abalabe bange bonna obamanyi. **20** Okusekererwa kunkutudde omutima era kummazeemu amaanyi. Nanoonya okusaasirwa ne kumbula, n'ow'okumpooyawooya naye nga simulaba. **21** Mu kifo ky'emmere bampa mususa, era bwe nalumwa ennyonta bampa nkaatu. **22** Emmere yaabwe gye bategese okulya ebafuukire ekyambika, n'embaga zaabwe ez'ebiweebwayo zibafuukire omutego. **23** Amaaso gaabwe gazibe baleme okulaba, n'emigongo gyabwe gyewetenga ennaku zonna. **24** Bayiweeko ekiruyi kyo, obamalewo n'obusungu obw'amaanyi go obungi. **25** Ebifo byabwe bifuuke bifulukwa, waleme kubaawo n'omu abeera mu weema zaabwe. **26** Kubanga bayigganya oyo gw'ofumise, ne boogera ku bulumi bw'oyo gw'olumizza. **27** Bavunaane omusango kina gumu, era tobaganya kugabana ku bulokozi bwo. **28** Bawanduukululwe mu kitabo ky'obulamu; baleme kulabika ku lukalala lw'abatuukirivu. **29** Ndi mu bulumi era mu nnaku; obulokozi bwo, Ayi Katonda, bunkuume. **30** Nnaatenderezanga erinnya lya Katonda nga nnyimba; nnaamugulumizanga n'okwebaza. **31** Kino kinaasanyusanga Mukama okusinga okumuwa ente ennume, oba okumuwa seddume n'amayembe gaayo, n'ebigere byayo. **32** Abaavu banaakirabanga ne basanyuka; mmwe abanoonya Katonda omutima gwammwe ne gubeera omulamu. **33** Kubanga Mukama awulira abo abali mu kwetaaga, era ababe ne bwe baba mu busibe, tabanyooma. **34** Kale eggulu n'ensi bimutenderezenga awamu n'ennyanja zonna n'ebyo ebizirimu. **35** Kubanga Katonda alirokola Sayuuni, n'ebibuga bya Yuda n'abizimba buggya, abantu ne babibeerangamu nga byabwe. **36** Abaana b'abaweereza be balikisikira; n'abo abaagala erinnya lya Mukama omwo mmwe banaabeeranga.

70 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi, ey'okujjukiza. Ayi Katonda oyanguwa okundokole. Ayi Mukama oyanguwe okumbeera. **2** Abo abannoonya okunzita batabulwetabulwe; abo abannoonya okunzikiriza, bagobebwe nga baswadde. **3** Abagamba nti, "Kasonso," badduke nga bajjudde ensonyi. **4** Naye bonna abakunoonya basanyukenga bajagulizenga mu ggwe. Abo abaagala obulokozi bwo boogerenga bulijjo nti, "Katonda agulumizibwenga!" **5** Naye nze ndi mwavu era ndi mu kwetaaga; oyanguwe okujja gye ndi, Ayi Katonda. Ggwe onnyamba era ggwe ondokola, Ayi Mukama, tolwa!

71 Mu ggwe, Ayi Mukama, mwe neekweka, tondeka kuswazibwa. **2** Mu butuukirivu bwo ondokole, omponye; ontegere okutu ondokole. **3** Onfuukire olwazi obuddukiro bwange, ekifo eky'amaanyi; ondokole kubanga oli lwazi lwange era ekiddukiro kyange. **4** Ayi Katonda wange omponye mu mukono gw'ababi, omponye abantu abatali batuukirivu era abakambwe. **5** Kubanga ggwe, Ayi Mukama, ggwe ssuubi lyange; ggwe, ggwe neesiga, okuviira ddala mu buvubuka bwange. **6** Neesiga ggwe kasookedde nzalibwa; ggwe wanziggya mu lubuto lwa mmange. Nnaakutenderezanga ennaku zonna. **7** Eri abangi nafuuka; naye ggwe kiddukiro kyange eky'amaanyi. **8** Akamwa kange kajjudde ettendo lyo, nga ntenda ekitiibwa kyo obudde okuziba. **9** Tonsuula mu kiseera kyange eky'obukadde. Tondekerera ng'amaanyi gampweddemu. **10** Kubanga abalabe bange banjogerako; abo abaagala okunzita bansalira olukwe. **11** Bagamba nti, "Katonda amulese, ka tumugobe tumukwate, kubanga taliiko anaamuwonya." **12** Ayi Katonda, tombera wala, Ayi Katonda wange, yanguwa ojje ombeere. **13** Abo abampawaabira bazikirizibwe nga bajjudde ensonyi, abanoonya okunnumya baswale era banyoomebwe. **14** Naye nze nnaabanga n'essuubi ennaku zonna. Era nneeyongeranga okukutenderezanga. **15** Akamwa kange kanaayogeranga ku bikolwa byo eby'obutuukirivu obudde okuziba; nnaayogeranga ku bulokozi bwo, wadde siyinza kubupima. **16** Nnaatambuliranga mu maanyi go, Ayi Mukama Katonda, era ne ntegeezanga nti ggwe wekka ggwe mutuukirivu. **17** Ayi Katonda, ggwe wanjigiriza okuva mu buvubuka bwange; n'okutuusa leero nkyatenda ebikolwa byo eby'ekitalo. **18** Ne bwe ndiba nga nkaddiye nga mmeze n'envi, tonjabuliranga, Ayi Katonda, okutuusiza ddala nga mmaze okutendera abo abaliddawo amaanyi go amangi, n'okumanyisa emirembe egigenda okujja obuyinza bwo. **19** N'obutuukirivu bwo, Ayi Katonda, butuuka mu ggulu. Ggw'okoze ebikulu, Ayi Katonda, ani akwenkana? **20** Newaakubadde wandeka ne mbonaabona nnyo bwe ntyo, ggw'olinzizaamu obulamu, n'ompa amaanyi amaggya, n'onnyimusa okuva mu kinnya ekiwanvu ennyo wansi w'ensi. **21** Olinnyongerako ekitiibwa n'oddamu okunsanyusa. **22** Nnaakutenderezanga ne nnanga ey'enkoba olw'obwesigwa bwo, Ayi Katonda wange; nnaakutenderezanga n'entongooli, Ayi ggwe Omutukuvu wa Isirayiri. **23** Nnaayimusanga eddoboozi lyange olw'essanyu nga nkutendereza, nze gw'onunudde! **24** Olulimi lwange nalwo lunaayogeranga ku bikolwa byo eby'obutuukirivu obudde okuziba, kubanga abo ababadde baagala okunkola akabi otabuddetabudde enkwe zaabwe ne baswazibwa.

72 Zabbuli ya Sulemaani. Ayi Katonda, kabaka omuwe okuba omwenkanya, ne mutabani we omuwe obutuukirivu, **2** alyoke alamulenga abantu bo

mu butuukirivu, n'abaavu abalamulenga mu mazima. **3** Ensozi zireeterenga abantu bo okukulaakulana n'obusozi bubaleetere obutuukirivu. **4** Anaalwaniriranga abaavu, n'atereeza abaana b'abo abeetaaga, n'omujoozi n'amusaanyaawo. **5** Abantu bakutyenga ng'enjuba n'omwezi gye bikoma okwaka mu mirembe gyonna. **6** Abeere ng'enkuba bw'etonnya ku muddo ogusaliddwa, afaanane ng'oluwandaggirize olufukirira ensi. **7** Obutuukirivu bweyongere nnyo mu mulembe gwe, n'okufuga kwe kujjule emirembe okutuusa omwezi lwe gulikoma okwaka! **8** Afugenga okuva ku nnyanja okutuuka ku nnyanja, n'okuva ku mugga Fulaati okutuuka ku nkomerero z'ensi! **9** Ebika eby'omu malungu bimugonderenga, n'abalabe be bamujeemulukukire beekulukuunye ne mu nfuufu. **10** Bakabaka b'e Talusiisi n'ab'oku bizinga eby'ewala bamuwenga omusolo; bakabaka b'e Syeba n'ab'e Seeba bamutonerenga ebirabo. **11** Bakabaka bonna banaavuunamanga mu maaso ge; amawanga gonna ganaamuweerezanga. **12** Kubanga anaawonyanga eyeetaaga bw'anaamukoowoolanga, n'omwavu ne kateeyamba ataliiko mwasirizi. **13** Anaasaasiranga omunafu n'omwavu; n'awonya obulamu bwa kateeyamba. **14** Anaabanunulanga mu mikono gy'omujoozi n'abawonya obukambwe bwe; kubanga obulamu bwabwe bwa muwendo mungi gy'ali. **15** Awangaale! Aleeterwe zaabu okuva e Syeba. Abantu bamwegayiririringa era bamusabirenga emikisa buli lunaku. **16** Eŋŋaano ebale nnyingi nnyo mu nsi, ebikke n'entikko z'ensozi. Ebibala byayo byale ng'eby'e Lebanooni; n'abantu baale mu bibuga ng'omuddo ogw'oku ttale. **17** Erinnya lye libeerengawo ennaku zonna, n'okwatiikirira kwe kube kwa nkalakkalira ng'enjuba. Amawanga gonna ganaaweebwanga omukisa ku lu lw'erinnya lye, era abantu bonna bamuyitenga aweereddwa omukisa. **18** Mukama Katonda agulumizibwe, Katonda wa Isirayiri, oyo yekka akola ebyewuunyisa. **19** Erinnya lye ekkulu ligulumizibwenga emirembe n'emirembe! Ensi yonna ejjule ekitiibwa kye. **20** Okusaba kwa Dawudi mutabani wa Yese kukomye awo.

73 Zabbuli ya Asafu. Ddala Katonda mulungi eri Isirayiri n'eri abo abalina omutima omulongoofu. **2** Naye nze amagulu gange gaali kumpi okutagala era n'ebigere byange okuseerera. **3** Kubanga nakwatirwa ab'amalala obuggya; bwe nalaba ababi nga bagaggawala nnyo. **4** Kubanga tebalina kibaluma; emibiri gyabwe miramu era minyirivu. **5** Tebeeraliikirira kabi konna ng'abalala. So tebalina kibabonyaabonya. **6** Amalala kyegavudde gabafuukira ng'omukuufu ogw'omu bulago, n'obukambwe ne bubafuukira ekyambalo. **7** Bagezze n'amaaso gaabwe ne gazimbagatana; balina bingi okusinga bye beetaaga. **8** Baduula era emboozi zaabwe zijjudde eby'okujooga. Batiisatiisa abalala n'okubeeragirako. **9** Emimwa gyabwe gyolekedde eggulu; n'ennimi zaabwe zoogera eby'okwewaanawaana buli wantu. **10** Abantu ba Katonda kyebava babakyukira ne banywa amazzi mangi. **11** Era ne beebuuza nti, "Katonda bino abimanyi atya? Ali Waggulu Ennyo abitegeera?" **12** Aboonoonyi bwe bafaanana bwe batyo; bulijjo babeera mu ddembe, nga beeyongera kugaggawala. **13** Ddala omutima gwange ngukuumidde bwereere obutayonoona, n'engalo zange ne nzinaaba obutaba na musango. **14** Naye mbonaabona obudde okuziba, era buli nkya mbonerezebwa. **15** Singa ŋŋamba nti njogere bwe nti, nandibadde mukuusa eri omulembe guno ogw'abaana bo. **16** Bwe nafumiitiriza ntegeere ensonga eyo; nakisanga nga kizibu nnyo, **17** okutuusa lwe nalaga mu watukuvu wa Katonda, ne ntegeera enkomerero y'ababi. **18** Ddala obatadde mu bifo ebiseerera; obasudde n'obafaafaaganya. **19** Nga bazikirizibwa mangu nga kutemya kikowe! Entiisa n'ebamalirawo ddala! **20** Bali ng'omuntu azuukuse n'ategeera nti yaloose buloosi; era naawe bw'otyo, Ayi Mukama, bw'oligolokoka olinyooma embeera yaabwe omutali nsa. **21** Omutima gwange bwe gwanyiikaala, n'omwoyo gwange ne gujjula obubalagaze, **22** n'aggwaamu okutegeera ne nfuuka ataliiko kye mmanyi, ne mba ng'ensolo obusolo mu maaso go. **23** Newaakubadde ebyo biri bwe bityo naye ndi naawe bulijjo; gw'onkwata ku mukono gwange ogwa ddyo. **24** Mu kuteesa kwo onkulembera, era olintuusa mu kitiibwa. **25** Ani gwe nnina mu ggulu, wabula ggwe? Era tewali na kimu ku nsi kye neetaaga bwe mba naawe. **26** Omubiri gwange n'omutima gwange biyinza okulemwa; naye Katonda ge maanyi g'omutima gwange, era ye wange ennaku zonna. **27** Kale laba, abo bonna abatakussaako mwoyo balizikirira; kubanga bonna abatakwesiga obamalirawo ddala. **28** Naye nze kye nsinga okwetaaga kwe kubeera okumpi ne Katonda wange. Ayi Mukama Katonda, nkufudde ekiddukiro kyange; ndyoke ntegeezenga abantu bonna ebikolwa byo eby'ekyewuunyo.

74 Zabbuli ya Asafu. Ayi Katonda, lwaki otusuulidde ddala ennaku zonna? Obusungu bwo lwaki bunyookera ku ndiga z'omu ddundiro lyo? **2** Ojjukire abantu bo be wagula edda; ekika kye wanunula okuba ababo. Ojjukire olusozi Sayuuni gye wabeeranga. **3** Tambulatambulako mu bifo by'ekibuga olabe bwe byonooneddwa! Olabe omulabe nga bw'azikirizza ennyumba yo. **4** Abalabe bo baleekaanira mu kifo kyo gye twakuŋŋaaniranga; ne bagenda nga bakiramba n'ebendera zaabwe. **5** Beeyisa ng'abantu ababagalidde embazzi abatema emiti mu kibira. **6** Batemyetemye n'embazzi ebintu ebyole, era ne babissessebbula n'obubazzi. **7** Bookezza awatukuvu wo; ne bafaafaaganya ekifo kyo eky'Erinnya lyo. **8** Baateesa nga bagamba nti, "Tujja kubazikiririza ddala!" Baayokya dda amasinzizo ga Katonda gonna agali mu nsi eno. **9** Tetukyalaba ku bubonero bwo; ne bannabbi tewakyali n'omu. So tewali n'omu mu ffe ategeera ebyo lwe birikoma. **10** Ayi Katonda, omulabe alituusa ddi ng'akuduulira? Omulabe anavvoolanga erinnya lyo ennaku zonna? Bazikirize. **11** Lwaki totuyambye n'omukono gwo ogwa ddyo? Kiki ekikukuumisa omukono gwo ogwa ddyo mu kifuba kyo? **12** Naye ggwe, Ayi Katonda, oli Kabaka wange wa dda; gw'oleeta obulokozi mu nsi. **13** Ggwe wayawula mu mazzi g'ennyanja; omulabe n'omuzikiririza mu mazzi. **14** Wamenyaamenya emitwe gya lukwata ogunene; n'oguwaayo okuba ekyokulya eri ebitonde eby'omu ddungu.

15 Ggwe wazibukula ensulo n'emyala; ate n'okaza n'emigga egyakulukutanga bulijjo. **16** Obudde bw'emisana bubwo, n'ekiro kikyo; ggwe wakola omwezi n'enjuba. **17** Ggwe wateekawo ensalo z'ensi; ggwe wakola ebiro eby'ekyeya n'eby'obutiti. **18** Jjukira ebyo, Ayi Katonda, olabe okuduula kw'omulabe, n'abantu abasirusiru nga bwe banyoomodde erinnya lyo. **19** Ayi Katonda, towaayo mwoyo gwa jjiba lyo eri ensolo enkambwe; so teweerabiriranga ddala bulamu bw'abantu bo ababonyaabonyezebwa. **20** Ojjukire endagaano yo; kubanga ensi ejjudde ekizikiza n'abantu abakambwe. **21** Tokkiriza abo abajoogebwa okuwangulwa; era leka abaavu n'abeetaaga batenderezenga erinnya lyo ennaku zonna. **22** Yimuka, Ayi Katonda, osalire abalabe baffe omusango. Jjukira abo abatakussaamu kitiibwa, nga bwe bakuduulira obudde okuziba. **23** Tonyooma luyoogaano lw'abalabe bo, n'okuleekaana okwa buli kiseera.

75 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Tozikiriza." Zabbuli ya Asafu. Oluyimba. Tukwebaza, Ayi Katonda. Tukwebaza, kubanga Erinnya lyo liri kumpi. Abantu boogera ku bikolwa byo eby'ekyewuunyo. **2** Mukama Katonda oyogera nti, "Neerondera ekiseera kye neetegekera era nsala omusango gwa bwenkanya. **3** Kyokka newaakubadde ng'ensi eyuuguuma abantu ne beeraliikirira, naye nze nywezezza empagi zaayo." **4** Nalabula ab'amalala bagaleke, n'ababi bakomye okuyimusa ejjembe lyabwe ng'ery'embogo. **5** Mukomye okuyimusa ejjembe lyammwe eri eggulu n'okwogera nga muduula. **6** Kubanga okugulumizibwa tekuva mu ddungu era n'obuyinza tebuva buvanjuba wadde obugwanjuba bw'ensi, **7** wabula biva eri Katonda; era ye y'agulumiza omu ate n'atoowaza omulala. **8** Mukama akutte mu mukono gwe ekikompe eky'obusungu bwe ekijjudde omwenge ogutabuddwamu ebirungo era kijjudde ejjovu; akifuka, aboonoonyi bonna ku nsi ne bakinywa ne bakimaliramu ddala. **9** Naye nze nnaatendanga obulungi bwa Mukama; nnaatenderezanga Katonda wa Yakobo ennaku zonna. **10** Mukama ayogera nti, Ababi ndibamalamu amaanyi, naye abatuukirivu nnaabongeranga amaanyi.

76 Ya Mukulu wa Bayimbi. Eyimbibwa n'ebivuga eby'enkoba. Zabbuli ya Asafu. Katonda amanyiddwa mu Yuda; erinnya lye kkulu mu Isirayiri. **2** Eweema ye eri mu Yerusaalemi; era abeera mu Sayuuni. **3** Eyo gy'asinziira n'amenyaamenya obusaale bw'omulabe obujja bwesooza; n'engabo n'ebitala n'ebyokulwanyisa byonna eby'olutalo. **4** Owa ekitangaala, oli wa kitiibwa okusinga ensozi ennene eziriko ensolo eziyiggibwa. **5** Ab'amaanyi bagalamira nga banyaguluddwa, beebaka ne batasobola kugolokoka, ne watabaawo n'omu asobola okuyimusa omukono gwe. **6** Bw'obaboggolera, Ayi Katonda wa Yakobo, abeebagala embalaasi ezisika ebigaali bagwiira wamu n'ebigaali ne batagolokoka. **7** Ggwe ayi Katonda, osaanira okutiibwanga. Ani ayinza okuyimirira mu maaso go ng'osunguwadde? **8** Osalira abantu emisango ng'osinziira mu ggulu, ensi n'etya n'ekankana n'esirika olw'obusungu bwo, **9** bw'ogolokoka okusala omusango, okuwonya ababonyaabonyezebwa mu nsi. **10** Bw'osunguwalira omuntu kikuleetera okutenderezebwa, n'abo b'otasunguwalidde ne beegendereza. **11** Mweyame obweyamo bwammwe eri Mukama Katonda wammwe, era mubutuukirizenga; bonna abamuli okumpi bamuleetere ebirabo, kubanga asaanidde okutiibwa. **12** Mukama akkakkanya abalangira, ne bakabaka b'ensi bamutya.

77 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Asafu. Nnaakaabirira Katonda ambeere, ddala nnaakaabirira Katonda nga musaba ampulire. **2** Bwe nnali mu nnaku, nanoonya Mukama, ekiro kyonna ne ngolola emikono gyange obutakoowa; emmeeme yange neegaana okusanyusibwa. **3** Nakujjukiranga, Ayi Katonda ne nsinda, ne nfumiitiriza emmeeme yange n'ezirika. **4** Tewaŋŋanya kwebaka; natawaanyizibwa nnyo ne sisobola kwogera. **5** Ne ndowooza ku biseera eby'edda, ne nzijukira emyaka egyayita. **6** Najjukiranga ennyimba zange ekiro, ne nfumiitiriza nga bwe neebuuza mu mutima gwange nti: **7** "Mukama anaatusuuliranga ddala ennaku zonna naataddayo kutulaga kisa kye? **8** Okwagala kwe okutaggwaawo kukomedde ddala? Kye yasuubiza kibulidde ddala emirembe n'emirembe? **9** Katonda yeerabidde ekisa kye? Asunguwalidde ddala ne yeggyako n'okusaasira kwe?" **10** Awo ne ndowooza nti, "Ebyo bye mmanyi eby'emyaka emingi eby'omukono ogwa ddyo ogw'oyo Ali Waggulu Ennyo." **11** Nnajjukiranga ebikolwa bya Mukama, weewaawo, nnajjukiranga ebyamagero byo eby'edda. **12** Nnaafumiitirizanga ku bikolwa byo byonna eby'amaanyi; nnaalowoozanga ku byamagero byo byonna. **13** Ekkubo lyo, Ayi Katonda, liri mu watukuvu. Tewali katonda yenkana Katonda waffe. **14** Ggwe Katonda akola eby'amagero; era amaanyi go ogalaga mu mawanga. **15** Wanunula abantu bo n'omukono gwo, abazzukulu ba Yakobo ne Yusufu. **16** Amazzi gaakulaba, Ayi Katonda; amazzi bwe gaakulaba ne gatya, n'obuziba ne bukankanira ddala. **17** Ebire byayiwa amazzi ne bivaamu n'okubwatuka, era n'obusaale bwo ne bubuna. **18** Eddoboozi lyo ery'okubwatuka lyawulirwa mu kikuŋŋunta okumyansa kwo ne kumulisa ensi. Ensi n'ekankana n'enyeenyezebwa. **19** Ekkubo lyo lyali mu nnyanja; wayita mu mazzi amangi, naye ebigere mwe walinnya tebyalabika. **20** Wakulembera abantu bo ng'ekisibo, nga bali mu mikono gya Musa ne Alooni.

78 Oluyimba lwa Asafu. Muwulire okuyigiriza kwange mmwe abantu bange, musseeyo omwoyo ku bye njogera. **2** Ndyogerera mu ngero, njogere ebintu eby'ekyama ebyaliwo edda, **3** ebintu bye twawulira ne tumanya; ebintu bajjajjaffe bye baatutegeeza. **4** Tetuubikisenga baana baabwe, naye tunaabuuliranga buli mulembe ogunnaddangawo ebikolwa bya Mukama eby'ekitalo, n'amaanyi ge n'ebyamagero bye yakola. **5** Yawa Yakobo ebiragiro, n'ateeka amateeka mu Isirayiri; n'alagira bajjajjaffe babiyigirizenga abaana baabwe, **6** ab'omu mulembe oguliddirira nabo babimanye, n'abaana abalizaalibwa, nabo babiyigirize abaana baabwe, **7** balyoke beesigenga Katonda, era balemenga okwerabira ebyo byonna Katonda bye yakola; naye bagonderenga ebiragiro bye. **8** Baleme okuba nga bajjajjaabwe,

omulembe ogw'abakakanyavu era abajeemu abatali bawulize, ab'emyoyo egitali myesigwa eri Katonda. **9** Abaana ba Efulayimu abaalina obusaale obw'okulwanyisa, naye ne badduka mu lutalo, **10** tebaatuukiriza ndagaano ya Katonda; ne bagaana okugondera amateeka ga Mukama. **11** Beerabira ebyo bye yakola, n'ebyamagero bye yabalaga. **12** Yakola ebyamagero mu maaso ga bajjajjaabwe nga bali mu nsi y'e Misiri, mu kitundu kya Zowani. **13** Ennyanja yajaawulamu, amazzi ne geetuuma ebbali n'ebbali ng'ebisenge. **14** Emisana yabakulemberanga n'ekire, n'ekiro n'abakulemberanga n'empagi ey'omuliro. **15** Yayasa enjazi mu ddungu, n'abawa amazzi amangi agaali ng'agava mu buziba bw'ennyanja. **16** Yaggya ensulo mu lwazi, n'akulukusa amazzi ng'emigga. **17** Naye bo ne beeyongera bweyongezi okwonoona, ne bajeemera Oyo Ali Waggulu Ennyo nga bali mu ddungu. **18** Ne bagezesa Katonda mu bugenderevu, nga bamusaba emmere gye baalulunkanira. **19** Era ne boogera ku Katonda; nga bagamba nti, "Katonda asobola okutuliisiza mu ddungu? **20** Weewaawo yakuba olwazi, amazzi ne gakulukuta ng'emigga; naye anaatuwa emmere? Anaawa abantu be ennyama?" **21** Awo Mukama bwe yawulira ebyo n'asunguwala nnyo; omuliro gwe ne gwaka ku Yakobo, n'obusungu bwe ne bubuubuukira ku Isirayiri. **22** Kubanga tebakkiriza Katonda, era tebeesiga maanyi ge agalokola. **23** Naye era n'alagira eggulu; n'aggulawo enzigi z'omu ggulu. **24** N'abaweereza maanu okuva mu ggulu balye. Yabawa emmere eyava mu ggulu. **25** Abantu ne balya emmere ya bamalayika; Mukama n'abawanga emmere nnyingi eyabamaliranga ddala. **26** N'akunsa empewo ey'Ebuvanjuba okuva mu ggulu, era n'aweereza empewo okuva obukiika obwaddyo n'amaanyi ge. **27** Yatonnyesa ennyama okuva mu ggulu ennyingi ennyo ng'enfuufu; n'abaweereza n'obunyonyi enkumu ennyo ng'omusenyu gw'okulubalama lw'ennyanja. **28** Ebyokulya ebyo n'abisuula wakati mu lusiisira lwabwe; okwetooloola eweema zaabwe. **29** Awo ne balya ne bakkuta nnyo; kubanga yabawa kye baali bayaayaanira. **30** Naye bwe baali nga bakyalulunkana, nga n'emmere ekyali mu kamwa kaabwe, **31** obusungu bwa Mukama ne bubabuubuukirako, n'abattamu abasajja abasinga amaanyi; abavubuka ba Isirayiri ne bazikirizibwa. **32** Naye newaakubadde ebyo byonna byabatuukako, kyokka beeyongera okwonoona; newaakubadde nga yabakolera ebyamagero, naye tebakkiriza. **33** Mukama kyeyava asala ku myaka gyabwe, n'abaleetako okuzikirizibwa okw'amangu era okw'entiisa. **34** Bwe yattanga abamu ku bo, ne balyoka bamunoonya, ne beenenya ne badda gy'ali. **35** Ne bajjukira nti Katonda lwe Lwazi lwabwe; era nti Katonda Ali Waggulu Ennyo ye Mununuzi waabwe. **36** Kyokka baamuwaananga n'emimwa gyabwe, nga bwe bamulimba n'ennimi zaabwe, **37** so tebaali beesigwa mu mitima gyabwe, era nga tebatuukiriza ndagaano ye. **38** Naye ye n'abakwatirwanga ekisa n'abasonyiwanga, n'atabazikiriza; emirundi n'emirundi ng'akoma ku busungu bwe, n'atabamalirako kiruyi kye okubazikiririza ddala. **39** Yajjukira nga baali mubiri bubiri; ng'empewo egenda n'etedda! **40** Baamujeemeranga nnyo bwe baali mu ddungu; ne banakuwaza nnyo omutima gwe. **41** Ne baddamu ne bakema Katonda, ne banyiiza Omutukuvu wa Isirayiri. **42** Tebajjukira buyinza bwe; wadde olunaku lwe yabanunulirako mu mikono gy'omulabe; **43** bwe yalaga obubonero bwe mu Misiri, n'ebyamagero bye mu kitundu kya Zowani, **44** yafuula amazzi g'emigga gyabwe omusaayi, ne batanywa mazzi gaagyo. **45** Yabaweereza agabinja g'ensowera ne zibaluma, n'abaweereza n'ebikere ne bibadaaza. **46** Ebirime n'ebibala byabwe yabiwa enzige ne bulusejjera. **47** Yazikiriza emizabbibu gyabwe n'omuzira, era ne gukuba n'emisukomooli gyabwe. **48** Yatta ente zaabwe n'amayinja g'omuzira; n'ebisibo byabwe ne bittibwa eraddu. **49** Obusungu bwe obungi bwababuubuukirako, n'ekiruyi kye n'obukambwe ne bibamalamu ensa. N'alyoka abasindikira ekibinja kya bamalayika okubazikiriza. **50** Yabalaga obusungu bwe, n'atabasonyiwa kufa, n'abasindikira kawumpuli. **51** Yatta ababereberye bonna ab'omu Misiri, nga be bavubuka ab'ebibala ebibereberye eby'omu nnyumba ya Kaamu. **52** N'alyoka afulumya abantu be ng'endiga, n'abatambuza mu ddungu ng'ekisibo. **53** N'abaluŋŋamya mu mirembe nga tebatya, ennyanja n'esaanyaawo abalabe baabwe. **54** N'abatuusa ku nsalo y'ensi entukuvu; ku lusozi lwe yeewangulira, n'omukono gwe ogwa ddyo. **55** Yagobamu amawanga nga balaba, n'abagabanyiza ebitundu by'ensi eyo; n'atuuza bulungi ebika bya Isirayiri mu maka gaabyo. **56** Naye era ne bakema Katonda; ne bamujeemera oyo Ali Waggulu Ennyo, ne bagaana okugondera ebiragiro bye. **57** Ne bamuvaako ne baba bakuusa nga bajjajjaabwe bwe baali, ne baggwaamu obwesigwa ng'omutego gw'obusaale omukyamu. **58** Kubanga baasunguwaza Katonda olw'ebifo ebigulumivu bo bye beegunjira okusinzizangamu, ne bamukwasa obuggya olwa bakatonda baabwe abalala. **59** Katonda bwe yabiraba n'asunguwala nnyo, n'aviira ddala ku Isirayiri. **60** N'ava mu weema ey'omu Siiro, eweema mwe yabeeranga ng'ali mu bantu be. **61** N'awaayo amaanyi ge mu busibe, n'ekitiibwa kye n'akiwaayo eri omulabe. **62** Abantu be yabaleka ne battibwa n'ekitala, n'asunguwalira omugabo gwe. **63** Omuliro ne gusaanyaawo abavubuka baabwe abalenzi, ne bawala baabwe ne babulwa ow'okubawasa. **64** Bakabona baabwe battibwa n'ekitala, ne bannamwandu baabwe tebaasobola kubakungubagira. **65** Awo Mukama n'alyoka agolokoka ng'ali nga ava mu tulo, ng'omusajja omuzira azuukuka mu tulo ng'atamidde. **66** N'akuba abalabe be ne badduka; n'abaswaza emirembe gyonna. **67** Mukama yaleka ennyumba ya Yusufu, n'ekika kya Efulayimu n'atakironda; **68** naye n'alonda ekika kya Yuda, lwe lusozi Sayuuni lwe yayagala. **69** N'azimba awatukuvu we ne wagulumira ng'ensozi empanvu; ne waba ng'ensi gye yanyweza emirembe gyonna. **70** Yalonda Dawudi omuweereza we; n'amuggya mu kulunda endiga. **71** Ave mu kuliisa endiga, naye alundenga Yakobo, be bantu be, era alabirirenga Isirayiri omugabo gwe, gwe yeerondera. **72** N'abalabirira n'omutima ogutaliimu bukuusa, n'abakulembera n'amagezi g'emikono gye.

79 Zabbuli ya Asafu. Ayi Katonda omugabo gwo gulumbiddwa amawanga; boonoonye yeekaalu yo

entukuvu ne Yerusaalemi kizikiriziddwa, ne kifuuka entuumo. **2** Emirambo gy'abaweereza bo bagifudde mmere ya nnyonyi ez'omu bbanga, n'emibiri gy'abatukuvu bo giweereddwa ensolo ez'omu nsiko. **3** Omusaayi gwabwe ne guyiibwa ng'amazzi okwetooloola Yerusaalemi, so nga abafudde tewali muntu abaziika. **4** Baliraanwa baffe batuyisaamu amaaso, era tufuuse ekisekererwa eri abo abatwetoolodde. **5** Ayi Mukama olitusunguwalira kutuusa ddi, nnaku zonna? Obuggya bwo bunaabuubuukanga ng'omuliro? **6** Obusungu bwo bubuubuukire ku mawanga agatakumanyi, ne ku bwakabaka obutakoowoola linnya lyo. **7** Kubanga bazikirizza Yakobo, ne basaanyaawo ensi ye. **8** Totubalira kibi kya bajjajjaffe; tukusaba oyanguwe okutusaasira kubanga tuli mu bwetaavu bungi nnyo. **9** Tuyambe olw'ekitiibwa ky'erinnya lyo, Ayi Katonda ow'obulokozi bwaffe; otuwonye era otutangiririre olw'ebibi byaffe olw'erinnya lyo. **10** Lwaki abamawanga babuuza nti, "Katonda waabwe ali ludda wa?" Kkiriza okuwalana eggwanga olw'omusaayi gw'abaweereza bo ogwayiyibwa, kumanyibwe mu mawanga gonna nga naffe tulaba. **11** Wuliriza okusinda kw'omusibe; okozese omukono gwo ogw'amaanyi owonye abo abasaliddwa ogw'okufa. **12** Ayi Mukama, baliraanwa baffe abakuduulira, bawalane emirundi musanvu. **13** Kale nno, ffe abantu bo era endiga ez'omu ddundiro lyo, tulyoke tukutenderezenga emirembe gyonna; buli mulembe gulyoke gukutenderezenga emirembe gyonna.

80 Ya Mukulu wa Bayimbi. Ku ddoboozi, "Amalanga g'Endagaano." Zabbuli ya Asafu. Wulira, Ayi Omusumba wa Isirayiri; ggwe akulembera Yusufu ng'alunda ekisibo kyo; ggwe atudde ku ntebe ey'obwakabaka mu bakerubi, twakire. **2** Amaanyi go galabike mu Efulayimu, ne mu Benyamini ne mu Manase, ojje otulokole. **3** Tukomyewo gy'oli, Ayi Katonda, otutunuulize amaaso ag'ekisa, otulokole. **4** Ayi Katonda, Mukama ow'Eggye, olituusa ddi okusunguwalira okusaba kw'abantu bo? **5** Wabaliisa emmere ejjudde amaziga; n'obanywesa ebikopo by'amaziga musera. **6** Otufudde eky'okusekererwa mu baliraanwa baffe, n'abalabe baffe ne batuduulira. **7** Tukomyewo gy'oli, Ayi Mukama ow'Eggye, otutunuulize amaaso go ag'ekisa, tulokolebwe. **8** Waleeta omuzabbibu ng'oguggya mu Misiri; n'ogobamu amawanga agaali mu nsi muno n'ogusimba. **9** Wagulongooseza ettaka, ne gumera, emirandira ne ginywera bulungi, ne gwagaagala mu nsi. **10** Ekisiikirize kyagwo ne kibikka ensozi, n'amatabi gaagwo ne gaba ng'emivule egy'amaanyi. **11** Amatabi gaagwo ne gatuuka ku Nnyanja eya Wakati n'amatabi g'ennyanja gaayo ne gatuuka ku Mugga Fulaati. **12** Kale wamenyera ki ebisenge byagwo, abayitawo bonna ne beenogera ebibala byagwo? **13** Embizzi ez'omu kibira zigwonoona, na buli nsolo ey'omu nsiko egulya. **14** Tukyukire, Ayi Katonda ow'Eggye, otunuulire ensi ng'osinziira mu ggulu; olabirire omuzabbibu guno. **15** Gwe wagwesimbira n'omukono gwo ogwa ddyo, era ggwe weerondera omwana wo. **16** Bagutemye, ne bagwokya omuliro; abakoze ekyo banenye mu bukambwe, obazikirize. **17** Naye muwe amaanyi omusajja oyo gw'oyagala era omwana oyo gwe weerondera. **18** Bwe tutyo tuleme okukuvaako, n'okukukuba amabega. Otuzzeemu amaanyi, naffe tunaakoowoolanga erinnya lyo. **19** Otukomyewo gy'oli, Ayi Mukama Katonda ow'Eggye, otutunuulize amaaso go ag'ekisa, tulyoke tulokolebwe.

81 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Asafu. Mumuyimbire nnyo n'essanyu Katonda amaanyi gaffe; muyimuse waggulu amaloboozi gammwe eri Katonda wa Yakobo! **2** Mutandike okuyimba, mukube ebitaasa n'ennanga evuga obulungi ey'enkoba awamu n'entongooli. **3** Mufuuwe eŋŋombe ng'omwezi gwakaboneka, era mugifuuwe nga gwa ggabogabo, ku lunaku olw'embaga yaffe. **4** Ekyo kye kiragiro eri Isirayiri, lye tteeka lya Katonda wa Yakobo. **5** Yaliteekera Yusufu, Katonda bwe yalumba ensi ya Misiri; gye nawulirira olulimi olwannema okutegeera. **6** "Nnamutikkula omugugu okuva ku kibegabega kye; n'emikono gye ne ngiwummuza okusitula ebisero. **7** Mwankoowoola nga muli mu nnaku ne mbadduukirira ne mbawonya, nabaanukulira mu kubwatuka mu kire; ne mbagezesa ku mazzi ag'e Meriba. **8** Muwulire, mmwe abantu bange, nga mbalabula. Singa onompuliriza, ggwe Isirayiri! **9** Temubeeranga na katonda mulala, wadde okuvuunamira katonda omulala yenna. **10** Nze Mukama Katonda wo, eyakuggya mu nsi y'e Misiri. Yasamya akamwa ko, nange nnaakajjuza. **11** "Naye abantu bange tebampuliriza; Isirayiri teyaŋŋondera. **12** Nange ne mbawaayo eri obujeemu bw'omutima gwabwe, okugoberera ebyo bye baagala. **13** "Singa abantu bange bampuliriza; singa Isirayiri agondera ebiragiro byange, **14** mangwago nandirwanyisizza abalabe baabwe, ne mbawangula. **15** Abo abakyawa Mukama ne beegonza gy'ali; ekibonerezo kyabwe kya mirembe gyonna. **16** Naye ggwe, Isirayiri, nandikuliisizza eŋŋaano esingira ddala obulungi, ne nkukkusa omubisi gw'enjuki nga guva mu lwazi."

82 Zabbuli ya Asafu. Katonda akubiriza olukiiko lwe olukulu olw'omu ggulu, ng'alamula bakatonda. **2** Mulituusa ddi okusala emisango n'obukuusa, nga musalira abanafu? **3** Abanafu n'abatalina bakitaabwe mubalamulenga mu bwenkanya; abaavu n'abanyigirizibwa mubayambenga mu bwenkanya. **4** Mulwanirire abatalina maanyi n'abali mu kwetaaga, mubawonye; mubanunule nga mubaggya mu mikono gy'ababi. **5** Tebalina kye bamanyi, era tebategeera. Batambulira mu kizikiza; emisingi gy'ensi gyonna ginyeenyezebwa. **6** Njogedde nti, Muli bakatonda, era mwenna muli baana b'oyo Ali Waggulu Ennyo. **7** "Naye mugenda kufa ng'abantu obuntu; muliggwaawo ng'abafuzi abalala bonna bwe baggwaawo." **8** Ogolokoke, Ayi Katonda, olamule ensi; kubanga amawanga gonna gago.

83 Oluyimba. Zabbuli ya Asafu. Ayi Katonda, tosirika busirisi n'etebaayo kanyego. Tosirika, Ayi Katonda, n'otobaako ky'okola. **2** Wuliriza oluyoogaano oluva mu balabe bo; abo abaagala okukulwanyisa bali mu keetalo. **3** Bateesa n'obujagujagu okulumba abantu bo; basalira enkwe abo b'oyagala ennyo. **4** Bagamba nti, "Mujje eggwanga lyabwe tulizikirize, n'erinnya lya Isirayiri lireme

okujjukirwanga emirembe gyonna!" **5** Basala olukwe n'omwoyo gumu; beegasse wamu bakulwanyise. **6** Abantu b'omu weema za Edomu, n'ez'Abayisimayiri, n'eza Mowaabu, n'Abakagale; **7** Gebali ne Amoni, ne Amaleki, n'Abafirisuuti n'abantu b'omu Ttuulo. **8** Era ne Asiriya yeegasse nabo, okuyamba bazzukulu ba Lutti. **9** Bakoleko nga bwe wakola Midiyaani, era nga bwe wakola Sisera ne Yabini ku mugga Kisoni, **10** abaazikiririra mu Endoli ne bafuuka ng'obusa ku ttaka. **11** Abakungu baabwe bafuule nga Olebu ne Zeebu, n'abalangira baabwe bonna bafuuke nga Zeba ne Zalumunna, **12** abaagamba nti, "Ka tutwale amalundiro ga Katonda, tugeefunire." **13** Ayi Katonda wange, bafuumuule ng'enfuufu, obasaasaanye ng'ebisusunku mu mbuyaga. **14** Ng'omuliro bwe gwokya ekibira; n'ennimi z'omuliro ne zikoleeza ensozi, **15** naawe bw'otyo bw'oba obawondera n'omuyaga gwo, obatiise ne kibuyaga wo ow'amaanyi. **16** Baswaze nnyo, balyoke banoonyenga erinnya lyo, Ayi Mukama. **17** Bajjule ensonyi n'okutya, bazikirire nga baswadde nnyo. **18** Balyoke bategeere nti, Ggwe wekka, Ayi Mukama, ggw'oyitibwa Yakuwa, gw'obeera waggulu ennyo ng'ofuga ensi yonna.

84 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Eweema zo nga nnungi, Ayi Mukama ow'Eggye! **2** Omwoyo gwange guyaayaana, gwagala na kuzirika, olw'empya za Mukama, omutima gwange n'omubiri gwange bikoowoola Katonda omulamu. **3** Weewaawo, ne nkazaluggya yeekoledde ekisu, n'akataayi ennyumba mwe binaakulizanga abaana baabyo awo okumpi n'Ebyoto byo, Ayi Mukama Ayinzabyonna, Kabaka wange, era Katonda wange. **4** Balina omukisa ababeera mu nnyumba yo, banaakutenderezanga. **5** Alina omukisa omuntu eyeesiga amaanyi go, era assaayo omwoyo okutambulira mu makubo go. **6** Bayita mu kiwonvu Baka, ne bakifuula ekifo ky'ensulo; n'enkuba ya ddumbi n'ejjuza ebidiba byakyo. **7** Bagenda beeyongera amaanyi, okutuusa lwe batuuka mu maaso ga Katonda mu Sayuuni. **8** Wulira okusaba kwange, Ayi Mukama Katonda ow'Eggye; mpuliriza, Ayi Katonda wa Yakobo. **9** Ayi Katonda, Engabo yaffe, tunuulira kabaka wo n'okusaasira oyo gwe wafukako amafuta. **10** Okumala olunaku olumu mu mpya zo, kisinga okubeera emyaka olukumi mu bifo ebirala. Njagala okuba omuggazi mu nnyumba ya Katonda wange, okusinga okubeeranga mu weema z'ababkola ebibi. **11** Kubanga Mukama Katonda ye njuba yaffe era ye ngabo yaffe; atuwa emikisa gye awamu n'ekitiibwa; tewaliiwo kirungi na kimu ky'ataawa abo abatambulira mu makubo ge nga tebaliiko kyakunenyezebwa. **12** Ayi Mukama ow'Eggye alina omukisa omuntu akwesiga.

85 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba Koola. Ensi yo ogikoledde ebyekisa Ayi Mukama; Yakobo omuddizza ebibye. **2** Abantu bo obasonyiye ebyonoono byabwe, n'ebibi byabwe byonna n'obibikkako. **3** Ekiruyi kyo kyonna okirese, n'oleka n'obusungu bwo obubuubuuka. **4** Tukomyewo gy'oli, Ayi Katonda w'obulokozi bwaffe, oleke okutusunguwalira. **5** Onootusunguwaliranga emirembe gyonna? Onootunyiigiranga emirembe n'emirembe? **6** Tolituzaamu ndasi, abantu bo basanyukirenga mu ggwe? **7** Tulage okwagala kwo okutaggwaawo Ayi Katonda, era otuwe obulokozi bwo. **8** Nnaawulirizanga Mukama Katonda by'agamba; asuubiza abantu be, be batukuvu be, okubawa emirembe; naye tebaddayo mu byonoono byabwe. **9** Ddala ddala obulokozi bwe busemberera abo abamutya, ensi yaffe n'eryoka ejjula ekitiibwa kye. **10** Okwagala n'obwesigwa bisisinkanye; obutuukirivu n'emirembe binywegeraganye. **11** Obwesigwa bulose mu nsi, n'obutukuvu ne butunuulira ensi nga businzira mu ggulu. **12** Ddala ddala Katonda anaatuwanga ebirungi, n'ensi yaffe eneebalanga ebibala bingi. **13** Obutuukirivu bunaamukulemberanga, era bunaateekateekanga ekkubo mw'anaayitanga.

86 Okusaba kwa Dawudi. Otege okutu kwo, Ayi Mukama, owulire okusaba kwange, onnyanukule, kubanga ndi mwavu atalina kintu. **2** Okuume obulamu bwange, kubanga nkuweereza n'obwesigwa. Katonda wange, ondokole nze omuddu wo akwesiga. **3** Onsaasire, Ayi Mukama, kubanga olunaku lwonna nsiiba nkukoowoola. **4** Osanyuse omuweereza wo Ayi Mukama; kubanga omwoyo gwange nguyimusa eyo gy'oli. **5** Ddala ddala olina ekisa era osonyiwa, Ayi Mukama; n'abo bonna abakukoowoola obaagala nnyo. **6** Owulire okusaba kwange, Ayi Mukama; owulirize eddoboozi erikaabirira ekisa kyo. **7** Bwe nnaabanga mu buzibu nnaakukoowoolanga; kubanga ononnyanukulanga. **8** Mu bakatonda bonna tewali ali nga ggwe, Ayi Mukama; era teriiyo akola bikolwa ng'ebibyo. **9** Ayi Mukama amawanga gonna ge watonda ganajjanga mu maaso go ne gakusinza; era ne bagulumiza erinnya lyo ery'ekitiibwa. **10** Kubanga oli mukulu, era okola ebyewunyisa; ggwe wekka ggwe Katonda. **11** Onjigirize ekkubo lyo, Ayi Mukama, ntambulirenga mu mazima go; ompe omutima omunywevu ogutasagaasagana, ntyenga erinnya lyo. **12** Nnaakutenderezanga, Ayi Mukama Katonda wange, n'omutima gwange gwonna; erinnya lyo nnaaligulumizanga emirembe gyonna. **13** Okwagala kwo okutaggwaawo kungi nnyo gye ndi; wawonya omwoyo gwange amagombe. **(Sheol h7585)** **14** Ayi Katonda, ab'amalala bannumba, ekibinja ky'abantu abataliimu kusaasira bannoonya okunzita, be bantu abatakufiirako ddala. **15** Naye ggwe, Mukama Katonda oli musaasizi era ow'ekisa, olwawo okusunguwala, ojjudde okwagala n'obwesigwa. **16** Onkyukire, onsaasire, ompe amaanyi go nze omuweereza wo; nze omwana w'omuweereza wo omukazi ondokole. **17** Nkolera akabonero akalaga ebirungi byo, abalabe bange bakalabe baswale; kubanga ggwe, Ayi Mukama, onnyambye era onzizizzaamu amaanyi.

87 Zabbuli ya Batabani ba Koola. Oluyimba. Atadde emisingi gye ku lusozi olutukuvu. **2** Mukama ayagala emiryango gya Sayuuni okusinga ennyumba zonna eza Yakobo. **3** Ebintu eby'ekitiibwa bikwogerwako, ggwe ekibuga kya Katonda. **4** "Mu mawanga ge mmanyi mwe muli Lakabu, ne Babulooni; era ndyogera ku Bufirisuuti, ne ku Ttuulo ne ku Esiyopya nti, 'Ono yazaalirwa mu Sayuuni.'"

5 Bwe baliba boogera ku Sayuuni baligamba nti, “Ono n’oli
baazaalirwa omwo,” n’oyo Ali Waggulu Ennyo alikinyweza.
6 Mukama aliwandiika mu kitabo bw’ati, omuli amannya
g’abantu nti, “Ono yazaalibwa omwo.” **7** Banaakubanga
ebivuga nga bwe bayimba nti, “Ensulo zange zonna ziri mu
ggwe.”

88 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Batabani ba
Koola. Ayi Mukama Katonda, Omulokozi wange,
nkaaba emisana n’ekiro mu maaso go. **2** Kkiriza
okusaba kwange kutuuke gy’oli; otege okutu kwo nga
nkukoowoola. **3** Kubanga emmeeme yange ejjudde ebizibu,
era nsemberedde okufa. **(Sheol h7585)** **4** Mbalirwa mu abo
abaserengeta emagombe; nfaanana ng’omuntu atalina
maanyi. **5** Bandese wano ng’afudde, nga ndi ng’abo
be basse abalinda obulinzi entaana, nga tokyaddayo
kubajjukira, era nga tewakyali kya kubakolera. **6**
Ontadde mu kinnya ekisinga obuwanvu, era eky’ekizikiza
ekikutte ennyo. **7** Obusungu bwo bumbuubuukiddeko
nnyo, ng’ennyanja esiikuuse n’amayengo gaayo ne
gankuba okusukkirira. **8** Ab’emikwano abasingira ddala
okunjagala obammazeeko, n’onfuula ekyenyinyalwa gye
bali. Nsibiddwa, so sisobola kwesumattula. **9** Amaaso
gange gayimbadde olw’ennaku. Nkukoowoola buli lunaku,
Ayi Mukama, ne ngolola emikono gyange gy’oli nga
nkwegayirira. **10** Ebyamagero byo onoobikoleranga
bafu? Abafudde banaagolokokanga ne bakutendereza?
11 Okwagala kwo onookulaganga abali emagombe
n’obwesigwa bwo abo abali mu kifo eky’okuzikirira?
12 Ebyamagero byo binaamanyibwanga mu kifo ekyo
eky’ekizikiza? Oba ebikolwa byo eby’obutuukirivu bwo bye
binaamanyibwanga mu nsi eyamala edda okwerabirwa? **13**
Naye nze, Ayi Mukama, naakabiriranga ggwe okunnyamba;
buli nkya okusaba kwange kunaatuukanga gy’oli. **14** Ayi
Mukama, onsuulidde ki? Onkwekedde ki amaaso go? **15**
Ombonyaabonyezza okuviira ddala mu buvubuka bwange,
era nga mbeera kumpi n’okufa; ngumiikirizza nnyo entiisa
yo, era kaakano mpweddemu essuubi. **16** Obusungu bwo
obubuubuuka bunzigwereddeko era bunzikkiriza. Entiisa
yo tendeseemu ka buntu. **17** Binzingiza nga mukoka
olunaku lwonna; binsaanikiridde ddala. **18** Ommazeeko
ab’emikwano n’abo abanjagala ennyo; nsigazza nzikiza
yokka.

89 Endagaano ya Katonda ne Dawudi. Nnaayimbanga
ku kwagala kwo okungi, Ayi Mukama, emirembe
gyonna. Nnaatenderezanga obwesigwa bwo n’akamwa
kange, bumanyibwe ab’emirembe gyonna. **2** Ddala ddala
nnaategeezanga nti okwagala kwo tekuggwaawo ennaku
zonna; n’obwesigwa bwo bunywevu ng’eggulu. **3** Nakola
endagaano n’omulonde wange; nalayirira omuweereza
wange Dawudi nti, **4** “Ezadde lyo nnaalinywezanga ennaku
zonna, era entebe yo ey’obwakabaka nnaaginywezanga
emirembe gyonna.” **5** Eggulu linaatenderezanga
ebyamagero byo n’obwesigwa bwo, Ayi Mukama, mu
kibiina ky’abatukuvu bo. **6** Kale, mu ggulu waggulu,
ani ageraageranyizika ne Mukama? Ani afaanana nga
Mukama, mu abo ababeera mu ggulu? **7** Katonda
atiibwa nnyo mu lukiiko olw’abatukuvu; era wa ntiisa
okusinga bonna abamwetooloola. **8** Ayi Mukama Katonda
ow’Eggye, ani akufaanana? Oli wa buyinza, Ayi Mukama,
ojjudde obwesigwa. **9** Ggwe ofuga amalala g’ennyanja;
amayengo gaayo bwe geekuluumulula ogakkakkanya. **10**
Lakabu wamubetentera ddala; abalabe bo n’obasaasaanya
n’omukono gwo ogw’amaanyi. **11** Eggulu liryo, n’ensi
yiyo; ensi yonna gwe wagitonda ne byonna ebigirimu.
12 Watonda obukiikakkono n’obukiikaddyo; ensozi Taboli
ne Kerumooni zitendereza erinnya lyo. **13** Oli wa
buyinza bungi nnyo; omukono gwo gwa maanyi, omukono
gwo ogwa ddyo gunaagulumizibwanga. **14** Obutuukirivu
n’obwenkanya gwe musingi gw’obwakabaka bwo. Okwagala
n’obwesigwa bye binaakukulemberanga. **15** Balina omukisa
abantu abamanyi okukutendereza Mukama n’amaloboozi
ag’essanyu; Ayi Mukama, banaatambuliranga mu ssanyu
lyo. **16** Banaasanyukiranga mu linnya lyo okuzibya obudde,
n’obutuukirivu bwo banaabugulumizanga. **17** Kubanga
gw’obawa amaanyi ne bafuna ekitiibwa. Olw’okwagala kwo
otutuusa ku buwanguzi olw’ekisa kyo. **18** Ddala ddala,
Mukama ye ngabo yaffe, Omutukuvu wa Isirayiri kabaka
waffe. **19** Mu biro biri eby’edda wayogera n’omuweereza
wo omwesigwa mu kwolesebwa nti, Ngulumizizza
omuzira ow’amaanyi; ngulumizizza omuvubuka okuva
mu bantu abaabulijjo. **20** Nalaba Dawudi, omuweereza
wange; ne mufukako amafuta gange amatukuvu okuba
kabaka. **21** Nnaamukulemberanga, n’omukono gwange
gunaamunywezanga. **22** Tewaliba mulabe we alimuwangula,
so n’aboonoonyi tebaamunyigirizenga. **23** Abalabe be
n’abamukyawa ndibamerengula, n’amaggye agamulwanyisa
ndigabetenta. **24** Obwesigwa bwange n’okwagala kwange
kunaabanga naye, ne mu linnya lyange aneeyongeranga
okuba ow’amaanyi. **25** Alifuga okuva ku migga okutuuka ku
nnyanja ennene. **26** Anankowoolanga ng’agamba nti, Ggwe
Kitange era Katonda wange, ggwe Lwazi olw’Obulokozi
bwange. **27** Ndimufuula omwana wange omubereberye,
era kabaka asinga okugulumizibwa mu bakabaka bonna
ab’ensi. **28** Okwagala kwange kunaabeeranga naye
ennaku zonna; n’endagaano gye nkoze naye teeremenga
kutuukirira. **29** Ezzadde lye teririggwaawo emirembe
gyonna, n’obwakabaka bunaavanga mu kika kye ennaku
zonna. **30** Abaana be bwe banaanyoomanga amateeka
gange, ne batagoberera biragiro byange; **31** bwe
banaamenyanga ebiragiro byange, ne batagondera mateeka
gange, **32** ndibabonereza n’omuggo olw’ebibi byabwe,
ne mbakuba emiggo olw’ebyonoono byabwe. **33** Naye
ssirirekayo kumwagala, wadde okumenyawo obwesigwa
bwange gy’ali. **34** Sigenda kulemwa kutuukiriza ndagaano
yange, wadde okukyusa ku ebyo akamwa kange bye
koogedde. **35** Nalayira omulundi gumu, ng’obutuukirivu
bwange bwe buli, nti, “Dawudi sigenda kumulimba.” **36**
Ezzadde lye teririggwaawo emirembe gyonna; n’entebe
ye ey’obwakabaka enaabeerangawo emirembe gyonna
okufaanana ng’enjuba. **37** Entebe ye ey’obwakabaka
erinywezebwa emirembe n’emirembe, ng’omwezi ku ggulu
era nga ye mujulirwa wange omwesigwa. **38** Naye
kaakano, gwe wafukako amafuta omusudde, omukyaye era

omunyiigidde. **39** Endagaano gye wakola n'omuweereza wo wagimenyawo, n'engule ye n'ogisuula eri mu nfuufu. **40** Wamenyaamenya bbugwe we yenna, n'oggyawo n'ebigo bye. **41** Abatambuze baanyaga ebintu bye; n'afuuka ekisekererwa mu baliraanwa be. **42** Wayimusa omukono gw'abalabe be ogwa ddyo, n'osanyusa abalabe be bonna. **43** Wakyusa ekitala kye n'otomuyamba mu lutalo. **44** Ekitiibwa kye wakikomya; entebe ye ey'obwakabaka n'ogisuula wansi. **45** Ennaku z'obuvuka bwe wazisalako, n'omuswaza. **46** Ayi Mukama, olyekweka ennaku zonna? Obusungu bwo obubuubuuka ng'omuliro bulikoma ddi? **47** Jjukira ekiseera ky'obulamu bwange nga bwe kiri ekimpi. Wateganira bwereere okutonda abantu bonna! **48** Muntu ki omulamu atalifa, omuntu asobola okwewonya okufa n'awangula amaanyi g'emagombe? **(Sheol h7585)** **49** Ayi Mukama, okwagala kwo okw'edda okutaggwaawo, kwe walayirira Dawudi mu bwesigwa bwo, kuli luuyi wa? **50** Ayi Mukama, jjukira abaweereza bo nga basekererwa, engeri abantu ab'omu mawanga amangi, bwe banzitoowerera mu mutima nga banvuma; **51** abalabe bo banvuma, Ayi Mukama; ne bajerega oyo gwe wafukako amafuta, nga bamukijjanya buli gy'alaga. **52** Mukama atenderezebwenga emirembe gyonna!

90 Okusaba kwa Musa, omusajja wa Katonda. Ayi Mukama, obadde kifo kyaffe eky'okubeeramu emirembe gyonna. **2** Ensozi nga tezinnabaawo, n'ensi yonna nga tonnagitonda; okuva ku ntandikwa okutuusa ku nkomerero y'emirembe gyonna, ggwe Katonda. **3** Omuntu omuzzaayo mu nfuufu, n'oyogera nti, "Mudde mu nfuufu, mmwe abaana b'abantu." **4** Kubanga emyaka olukumi, gy'oli giri ng'olunaku olumu olwayita, oba ng'ekisisimuka mu kiro. **5** Obeera n'obamalirawo ddala nga bali mu tulo otw'okufa. Ku makya baba ng'omuddo omuto. **6** Ku makya guba munyirivu, naye olw'eggulo ne guwotoka ne gukala. **7** Ddala ddala obusungu bwo butumalawo, n'obukambwe bwo bututiisa nnyo. **8** Ebyonoono byaffe obyanjadde mu maaso go, n'ebyo bye tukoze mu kyama obyanise awo w'oli. **9** Ddala ddala tumala ennaku z'obulamu bwaffe zonna ng'otunyiigidde; tukomekkereza emyaka gyaffe n'okusinda. **10** Obungi bw'ennaku zaffe gy'emyaka nsanvu, oba kinaana bwe tubaamu amaanyi. Naye emyaka egyo gijjula ennaku n'okutegana, era giyita mangu, olwo nga tuggwaawo. **11** Ani amanyi amaanyi g'obusungu bwo? Kubanga ekiruyi kyo kingi ng'ekitiibwa kye tusaana okukuwa bwe kyenkana. **12** Otuyigirize okutegeeranga obulungi ennaku zaffe, tulyoke tubeere n'omutima ogw'amagezi. **13** Ayi Mukama, komawo gye tuli. Olitusuula kutuusa ddi? Abaweereza bo bakwatirwe ekisa. **14** Tujjuze okwagala kwo okutaggwaawo ku makya, tulyoke tuyimbenga nga tujaguza n'essanyu era tusanyukenga obulamu bwaffe bwonna. **15** Tusanyuse, Ayi Mukama, okumala ennaku nga ze tumaze ng'otubonyaabonya, era n'okumala emyaka nga gye tumaze nga tulaba ennaku. **16** Ebikolwa byo biragibwe abaweereza bo, n'abaana baabwe balabe ekitiibwa kyo. **17** Okusaasira kwo, Ayi Mukama Katonda waffe, kubeerenga ku ffe, otusobozesenga okutuukiriza obulungi emirimu gyaffe; weewaawo, otusobozesenga okutuukiriza obulungi emirimu gyaffe.

91 Obwesige bw'oyo atya Katonda. Oyo abeera mu kifo eky'ekyama eky'oyo Ali Waggulu Ennyo; aliwumulira mu kisiikirize kya Katonda Ayinzabyonna. **2** Nnaayogeranga ku Mukama nti, Oli kiddukiro kyange era ekigo kyange; ggwe Katonda wange gwe nneesiga. **3** Ddala ddala y'anaakuwonyanga omutego gw'omuyizzi, ne kawumpuli azikiriza. **4** Alikubikka n'ebyoya bye, era mu biwaawaatiro bye mw'onoddukiranga; obwesigwa bwe bunaabanga ngabo yo okukukuumanga. **5** Tootyenga ntiisa ya kiro, wadde akasaale akalasibwa emisana; **6** newaakubadde olumbe olusoobasooba mu kizikiza, wadde kawumpuli azikiriza mu ttuntu. **7** Abantu olukumi balifiira ku lusegere lwo, n'omutwalo ne bafiira ku mukono gwo ogwa ddyo, naye olumbe terulikutuukako. **8** Olitunuulira butunuulizi n'amaaso go; n'olaba ekibonerezo ky'omukozi w'ebibi. **9** Kubanga bw'olifuula Mukama ekiddukiro kyo; Ali Waggulu Ennyo n'omufuula ekifo kyo mw'obeera, **10** tewali kabi kalikutuukako, so tewali kibonoobono kirisemberera nnyumba yo. **11** Kubanga Mukama aliragira bamalayika be bakukuume mu makubo go gonna. **12** Balikuwanirira mu mikono gyabwe; oleme okwekoona ekigere kyo ku jjinja. **13** Olirinnya ku mpologoma ne ku nswera; olirinnyirira empologoma ey'amaanyi, n'omusota. **14** "Olw'okuba nga njagala kyendiva muwonya; nnaamukuumanga, kubanga amanyi erinnya lyange. **15** Anankowoolanga ne muyitabanga; nnaabeeranga naye mu biseera eby'akabi. Ndimuwonya era ndimuwa ekitiibwa. **16** Ndimuwangaaza n'asanyuka era ndimulaga obulokozi bwange."

92 Zabbuli. Oluyimba lwa Ssabbiiti. Kirungi okwebazanga Mukama, n'okuyimba ennyimba n'okutenderezanga erinnya lyo, Ayi Ggwe, Ali Waggulu Ennyo; **2** okutendanga okwagala kwo okutakoma buli nkya, n'okutendanga obwesigwa bwo buli kiro. **3** Okukutenderezanga n'amaloboozi g'enkoba z'ennanga n'endere awamu n'entongooli. **4** Kubanga ggwe, Ayi Mukama, onkoledde ebinsanyusizza; kyenva nkuyimbira n'essanyu olw'emirimu gy'emikono gyo. **5** Emirimu gyo nga mikulu, Ayi Mukama; ebirowoozo byo nga tebitegeerekeka! **6** Omuntu atalina magezi tamanyi; n'omusirusiru kino tasobola kukitegeera; **7** newaakubadde ng'abakola ebibi baloka ng'omuddo, n'aboonoonyi bonna ne bafuna ebirungi, boolekedde okuzikirira okw'emirembe n'emirembe! **8** Naye ggwe, Ayi Mukama, ogulumizibwa emirembe gyonna. **9** Kubanga abalabe bo, Ayi Mukama, abalabe bo balizikirira, abakola ebibi bonna balisaasaanyizibwa. **10** Naye nze wanfuula wa maanyi okwenkana embogo, n'onfukako amafuta amalungi. **11** Amaaso gaalaba bbugwe ng'agwa ku balabe bange; n'amatu gange gawulidde akabi akatuuse ku abo abanjigganya. **12** Abatuukirivu balyegolola ng'enkindu, ne bakula ne bawanvuwa ng'emivule gy'e Lebanooni. **13** Egisimbibwa mu nnyumba ya Mukama. Baligimukira mu mpya za Katonda waffe. **14** Ne mu bukadde bwabwe balibala ebibala; baliba balamu era abagimu, **15** kiryoke

kitegeeze nti, Mukama w'amazima, lwe Lwazi lwange era mu ye temuli butali butuukirivu.

93 Mukama afuga; ayambadde ekitiibwa. Mukama ayambadde ekitiibwa era yeesibye amaanyi. Ensi yanywezebwa; teyinza kunyeenyezebwa. **2** Entebe yo ey'obwakabaka yanywezebwa okuva edda n'edda. Ggwe, Ayi Katonda, oli wa mirembe na mirembe. **3** Amayengo gatumbidde, Ayi Mukama; ennyanja ziyimusizza amaloboozi gaazo, n'amazzi g'ennyanja gayira. **4** Mukama, Ali Waggulu Ennyo, oli wa maanyi okusinga okuyira kw'amazzi amangi; oli wa maanyi okusinga amayengo g'ennyanja. **5** Ayi Mukama ebiragiro byo binywevu, n'obutukuvu bujjudde ennyumba yo, ennaku zonna.

94 Ayi Mukama, ggwe Katonda awalana eggwanga, ggwe Katonda awalana eggwanga, labika omasemase. **2** Golokoka, Ayi ggwe Omulamuzi w'ensi, osasule ab'amalala nga bwe kibagwanidde. **3** Ayi Mukama, omukozi w'ebibi alikomya ddi? Omukozi w'ebibi alituusa ddi ng'asanyuka? **4** Bafukumula ebigambo eby'okwewaanawaana; abakola ebibi bonna beepankapanka. **5** Babetenta abantu bo, Ayi Mukama, babonyaabonya ezzadde lyo. **6** Batta nnamwandu n'omutambuze; ne batemula ataliiko kitaawe. **7** Ne boogera nti, "Katonda talaba; Katonda wa Yakobo tafaayo." **8** Mwerinde mmwe abantu abatategeera. Mmwe abasirusiru muligeziwala ddi? **9** Oyo eyatonda okutu tawulira? Oyo eyakola eriiso talaba? **10** Oyo akangavvula amawanga, taakubonereze? Oyo ayigiriza abantu talina ky'amanyi? **11** Mukama amanyi ebirowoozo by'abantu; amanyi nga mukka bukka. **12** Ayi Mukama, alina omukisa oyo gw'ogunjula, gw'oyigiriza eby'omu mateeka go; **13** omuwummuzaako mu kabi kaalimu, okutuusa abakola ebibi lwe balisimirwa ekinnya. **14** Kubanga Mukama talireka bantu be; talyabulira zzadde lye. **15** Aliramula mu butuukirivu, n'abo abalina emitima emigolokofu bwe banaakolanga. **16** Ani alinnwanyisizaako abakola ebibi? Ani alinnwanirira eri abakola ebibi? **17** Singa Mukama teyali mubeezi wange, omwoyo gwange gwandiserengese emagombe. **18** Bwe naleekaana nti, "Nseerera!" Okwagala kwo okutaggwaawo, Ayi Mukama, ne kumpanirira. **19** Ebyeraliikiriza omutima gwange bwe byayitirira obungi, okusaasira kwo ne kuzzaamu omwoyo gwange amaanyi. **20** Oyinza okukolagana n'obufuzi obukyamu, obukaabya abantu n'amateeka gaabwe? **21** Abakola ebibi beegatta ne balumbagana abatuukirivu; atasobezza ne bamusalira ogw'okufa. **22** Naye Mukama afuuse ekiddukiro kyange eky'amaanyi; ye Katonda wange, era Olwazi lwange mwe neekweka. **23** Mukama alibabonereza olw'ebibi byabwe, n'abazikiriza olw'ebyonoono byabwe; Mukama Katonda waffe alibamalirawo ddala.

95 Mujje tuyimbire Mukama; tuyimbire waggulu n'essanyu nga tutendereza Mukama Olwazi olw'obulokozi bwaffe. **2** Tujje mu maaso ge n'okwebaza; tumuyimbire ennyimba ez'okumutendereza. **3** Kubanga Mukama ye Katonda Omukulu; era Kabaka Omukulu asinga bakatonda bonna. **4** Enkonko ez'ensi ziri mu mukono gwe; n'entikko z'ensozi nazo zize. **5** Ennyanja yiye, kubanga ye yagikola; n'emikono gye, gye gyabumba olukalu. **6** Mujje tusinze tuvuuname mu maaso ge; tufukamire mu maaso ga Mukama, Omutonzi waffe. **7** Kubanga ye Katonda waffe, naffe tuli bantu ab'omu ddundiro lye, era tuli ndiga ze z'alabirira. Olwa leero bwe muwulira eddoboozi lye, **8** "Temukakanyaza mitima gyammwe nga bwe kyali e Meriba, ne ku lunaku luli e Maasa mu ddungu; **9** bajjajjammwe gye bangezesa; newaakubadde baali baalaba dda ebyamagero bye nakola. **10** Abantu b'omulembe ogwo ne mbasunguwalira okumala emyaka amakumi ana; ne ŋŋamba nti, 'Be bantu abakyama mu mutima gwabwe, era tebamanyi makubo gange.' **11** Kyennava ndayira nga nsunguwadde nti, 'Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.'"

96 Muyimbire Mukama oluyimba oluggya; muyimbire Mukama mmwe ensi yonna. **2** Muyimbire Mukama; mutendereze erinnya lye, mulangirire obulokozi bwe buli lukya. **3** Mutende ekitiibwa kye mu mawanga gonna, eby'amagero bye mubimanyise abantu bonna. **4** Kubanga Mukama mukulu era asaanira nnyo okutenderezebwa; asaana okutiibwa okusinga bakatonda bonna. **5** Kubanga bakatonda bonna abakolebwa abantu bifaananyi bufaananyi; naye Mukama ye yakola eggulu. **6** Ekitiibwa n'obukulu bimwetooloola; amaanyi n'obulungi biri mu nnyumba ye entukuvu. **7** Mugulumize Mukama mmwe ebika eby'amawanga byonna; mutende ekitiibwa kya Mukama awamu n'amaanyi ge. **8** Mugulumize Mukama mu ngeri esaanira erinnya lye; muleete ekiweebwayo mujje mu mbuga ze. **9** Musinze Mukama mu kitiibwa eky'obutuukirivu bwe. Ensi yonna esinze Mukama n'okukankana. **10** Mutegeeze amawanga gonna nti Mukama y'afuga. Ensi nnywevu, tewali asobola kuginyeenyaako; Mukama aliramula abantu mu bwenkanya. **11** Kale eggulu lisanyuke n'ensi ejaguze; ennyanja eyire ne byonna ebigirimu. **12** Ennimiro n'ebirime ebizirimu bijaguze; n'emiti gyonna egy'omu kibira nagyo gimutendereze n'ennyimba ez'essanyu. **13** Kubanga Mukama ajja; ajja okusalira ensi omusango. Mukama aliramula ensi mu butuukirivu, n'abantu bonna abalamule mu mazima.

97 Mukama afuga; ensi esanyuke, n'embalama eziri ewala zijaguze. **2** Ebire n'ekizikiza bimwetooloola; obutuukirivu n'obwenkanya gwe musingi gw'entebe y'obwakabaka bwe. **3** Omuliro gumukulembera ne gwokya abalabe be ku njuyi zonna. **4** Okumyansa kwe kumulisa ensi; ensi n'ekulaba n'ekankana. **5** Ensozi zisaanuuka ng'envumbo awali Mukama, mu maaso ga Mukama ow'ensi yonna. **6** Eggulu lirangirira obutuukirivu bwe; n'abantu bonna ne balaba ekitiibwa kye. **7** Abasinza ebifaananyi ebikole n'emikono bonna baswadde, abo abeenyumiririza mu bifaananyi ebyole. Mumusinze mwe mwenna bakatonda. **8** Sayuuni akiwulira n'asanyuka, n'ebyalo bya Yuda bijaguza; kubanga ogoberera eby'ensonga, Ayi Katonda. **9** Kubanga ggwe, Ayi Mukama, oli waggulu nnyo okusinga ensi; ogulumizibwa okusinga bakatonda bonna. **10** Abo abaagala Mukama bakyawa ekibi, akuuma obulamu bw'abamwesiga,

n'abawonya okuva mu mukono gw'omukozi w'ebibi. **11** Omusana gwe gwakira abatuukirivu, n'abalina omutima ogw'amazima bajjula essanyu. **12** Musanyukirenga mu Mukama mmwe abatuukirivu, era mwebazenga erinnya lye ettukuvu.

98 Zabbuli. Muyimbire Mukama oluyimba oluggya, kubanga akoze eby'ekitalo. Omukono gwe ogwa ddyo, era omukono omutukuvu, gumuwadde obuwanguzi. **2** Mukama ayolesezza obulokozi bwe, era abikkulidde amawanga obutuukirivu bwe. **3** Ajjukidde okwagala kwe okutakoma n'obwesigwa bwe eri ennyumba ya Isirayiri. Enkomerero z'ensi yonna zirabye obulokozi bwa Katonda waffe. **4** Muyimbire Mukama n'essanyu lingi mwe ensi yonna; muyimbe ennyimba mu maloboozi ag'essanyu. **5** Mutendereze Mukama n'ennanga ez'enkoba; n'ennanga ez'enkoba n'amaloboozi ag'okuyimba, **6** n'amakondeere n'eddoboozi ly'eŋŋombe. Muyimbe n'essanyu mu maaso ga Mukama era Kabaka. **7** Ennyanja eyire ne byonna ebigirimu, n'ensi ne byonna ebigirimu bijaguze. **8** Emigga gikube mu ngalo n'ensozi zonna ziyimbire wamu olw'essanyu; **9** byonna biyimbe mu maaso ga Mukama, kubanga ajja okulamula ensi. Aliramula ensi mu butuukirivu; aliramula amawanga mu bwenkanya.

99 Mukama afuga, amawanga gakankane; atuula wakati wa bakerubi, ensi ekankane. **2** Mukama mukulu mu Sayuuni; agulumizibwa mu mawanga gonna. **3** Amawanga gonna gatendereze erinnya lyo ekkulu era ery'entiisa. Mukama mutukuvu. **4** Ye Kabaka ow'amaanyi, ayagala obwenkanya. Onywezezza obwenkanya; era by'okoledde Yakobo bya bwenkanya era bituufu. **5** Mumugulumize Mukama Katonda waffe; mumusinzize wansi w'entebe y'ebigere bye. Mukama mutukuvu. **6** Musa ne Alooni baali bamu ku bakabona be; ne Samwiri yali mu abo abaakoowoolanga erinnya lye; baasabanga Mukama n'abaanukula. **7** Yayogera nabo mu mpagi ey'ekire; baagondera amateeka ge n'ebiragiro bye, bye yabawa. **8** Ayi Mukama Katonda waffe, wabaanukulanga; n'obeeranga Katonda asonyiwa eri Isirayiri, newaakubadde wababonerezanga olw'ebikolwa byabwe ebibi. **9** Mugulumizenga Mukama Katonda waffe, mumusinzizenga ku lusozi lwe olutukuvu, kubanga Mukama Katonda waffe mutukuvu.

100 Zabbuli ey'okwebaza. Muleetere Mukama eddoboozi ery'essanyu mmwe ensi zonna. **2** Muweereze Mukama n'essanyu; mujje mu maaso ge n'ennyimba ez'essanyu. **3** Mumanye nga Mukama ye Katonda; ye yatutonda, tuli babe, tuli bantu be era endiga ez'omu ddundiro lye. **4** Muyingire mu miryango gye nga mwebaza, ne mu mpya ze n'okutendereza; mumwebaze mutendereze erinnya lye. **5** Kubanga Mukama mulungi, n'okwagala kwe kwa lubeerera; n'obwesigwa bwe bwa mirembe gyonna.

101 Zabbuli ya Dawudi. Nnaayimbanga ku kwagala kwo n'obutuukirivu bwo; nnaayimbiranga ggwe, Ayi Mukama. **2** Nneegenderezanga, mu bulamu bwange ne nkola eby'obutuukirivu, naye olijja ddi gye ndi? Nnaabeeranga mu nnyumba yange nga siriiko kya kunenyezebwa. **3** Sijjanga kwereetereza kintu kyonna ekibi. Nkyayira ddala ebikolwa by'abo abava mu kkubo lyo; sijjanga kubyeteekako. **4** Sijjanga kuba mukuusa; ekibi nnaakyewaliranga ddala. **5** Oyo alyolyoma muliraanwa we mu kyama, nnaamuzikiririzanga ddala; amaaso ag'amalala n'omutima ogw'amalala sijja kubigumiikirizanga. **6** Abeesigwa abali mu nsi yaffe nnaabasanyukiranga, balyoke babeerenga nange; akola eby'obutuukirivu y'anamperezanga. **7** Atayogera mazima taabeerenga mu nnyumba yange. Omuntu alimba sirimuganya kwongera kubeera nange. **8** Buli nkya nnaazikirizanga abakola ebibi bonna mu nsi, bwe ntyo abakozi b'ebibi ne mbamalirawo ddala mu kibuga kya Mukama.

102 Okusaba kw'oyo ali mu buyinike ng'ayigganyizibwa nga yeeyongedde okunafuwa, n'afukumula byonna ebimuli ku mutima mu maaso ga Mukama. Wulira okusaba kwange, Ayi Mukama, okkirize okukoowoola kwange kutuuke gy'oli. **2** Tonneekweka mu biseera eby'obuyinike bwange. Ntegera okutu kwo onnyanukule mangu bwe nkukoowoola! **3** Kubanga ennaku zange zifuumuuka ng'omukka, n'amagumba gange gaaka ng'amanda. **4** Omutima gwange gulinnyirirwa ng'omuddo, era guwotose; neerabira n'okulya emmere yange. **5** Olw'okwaziirana kwange okunene, nzenna nfuuse ŋŋumbagumba. **6** Ndi ng'ekiwuugulu eky'omu ddungu, era ng'ekiwuugulu eky'omu nsiko. **7** Nsula ntunula, nga ndi ng'ekinyonyi ekitudde kyokka ku kasolya k'ennyumba. **8** Abalabe bange banvuma olunaku lwonna; abo abanduulira bakozesa linnya lyange nga bakolima. **9** Kubanga ndya evvu ng'alya emmere, n'amaziga gange ne geegattika mu kyokunywa kyange. **10** Olw'obusungu n'okunyiiga kwo; onneegobyeko n'onsuula eyo. **11** Ennaku zange ziri ng'ekisiikirize ky'olweggulo nga buziba; mpotoka ng'omuddo. **12** Naye ggwe, Ayi Mukama, obeera mu ntebe yo ey'obwakabaka emirembe n'emirembe; erinnya lyo linajjukirwanga ab'omu mirembe gyonna. **13** Olisituka n'osaasira Sayuuni, kino kye kiseera okulaga Sayuuni omukwano; ekiseera kye wateekateeka kituuse. **14** Kubanga amayinja gaakyo abaweereza bo bagaagala nnyo, n'enfuufu y'omu kibuga ekyo ebakwasa ekisa. **15** Amawanga gonna ganaatyanga erinnya lya Mukama; ne bakabaka bonna ab'ensi banaakankananga olw'ekitiibwa kyo. **16** Kubanga Mukama alizimba Sayuuni buto, era n'alabika mu kitiibwa kye. **17** Alyanukula okusaba kw'abanaku; talinyooma kwegayirira kwabwe. **18** Bino leka biwandiikirwe ab'omu mirembe egirijja, abantu abatannatondebwa bwe balibisoma balyoke batendereze Mukama. **19** Bategeere nti Mukama yatunula wansi ng'asinziira waggulu mu kifo kye ekitukuvu; Mukama yasinzira mu ggulu n'atunuulira ensi, **20** okuwulira okusinda kw'abasibe, n'okusumulula abo abasaliddwa ogw'okufa. **21** Erinnya lya Mukama, liryoke litenderezebwe mu Sayuuni, bamutenderezenga mu Yerusaalemi; **22** abantu nga bakuŋŋaanye, awamu n'obwakabaka, okusinza Mukama. **23** Mukama ammazeemu amaanyi nga nkyali muvubuka; akendeezezza ku nnaku z'obulamu bwange.

24 Ne ndyoka mmukaabira nti, “Ayi Katonda wange, tontwala nga nkyali mu makkati g’emyaka gy’obulamu bwange, ggw’abeera omulamu emirembe gyonna. **25** Ku ntandikwa wassaawo omusingi gw’ensi; n’eggulu gy’emirimu gy’emikono gyo. **26** Byonna biriggwaawo, naye ggwe oli wa lubeerera. Byonna birikaddiwa ng’ebyambalo. Olibikyusa ng’ebyambalo, ne bisuulibwa. **27** Naye ggwe tokyuka oli wa lubeerera n’emyaka gyo tegirikoma. **28** Abaana b’abaweereza bo baliba mu ddembe; ne bazzukulu baabwe banaabeeranga w’oli nga tebalina kye batya.”

103 Zabbuli Ya Dawudi. Weebaze Mukama, ggwe emmeeme yange; ne byonna ebiri mu nze byebaze erinnya lye ettukuvu. **2** Weebaze Mukama, ggwe emmeeme yange, era teweerabiranga birungi bye byonna. **3** Asonyiwa ebibi byo byonna, n’awonya n’endwadde zo zonna. **4** Anunula obulamu bwo emagombe, n’akusaasira era n’akwagala n’okwagala okutaggwaawo. **5** Awa emmeeme yo ebintu ebirungi byeyagala; obuvubuka bwo ne budda buggya ng’empungu. **6** Mukama asala mu butuukirivu ne mu bwenkanya, ensonga z’abo bonna abajoogebwa. **7** Yamanyisa Musa ebyo by’ayagala, n’alaga abaana ba Isirayiri ebikolwa bye. **8** Mukama wa kisa era ajjudde okusaasira, tasunguwala mangu, era alina okwagala okutaggwaawo. **9** Taasibenga busungu ku mwoyo, era tasunguwala kumala bbanga lyonna. **10** Tatukola ng’okwonoona kwaffe bwe kuli, wadde okutusasula ng’ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu bwe biri. **11** Ng’eggulu bwe litumbidde ennyo waggulu w’ensi, n’okwagala kwe bwe kuli okunene bwe kutyo eri abo abamutya. **12** Ebibi byaffe abituggyako n’abitwala wala ng’ebuvanjuba bw’eri ewala okuva ebugwanjuba. **13** Kitaawe w’abaana nga bw’asaasira abaana be, ne Mukama bw’atyo bw’asaasira abo abamutya. **14** Kubanga amanyi nga bwe twakolebwa era ng’ajjukira nti tuli nfuufu. **15** Wabula omuntu, ennaku z’obulamu bwe ziri ng’omuddo; akula n’agimuka ng’ekimuli eky’omu nnimiro; **16** empewo ekifuuwa, ne kifa; nga ne we kyali tewakyajjukirwa. **17** Naye okwagala kwa Katonda eri abo abamutya tekuggwaawo emirembe gyonna, n’obulokozi bwe eri abaana b’abaana baabwe. **18** Be bo abakuuma endagaano ye ne bajjukira okugondera amateeka ge. **19** Mukama anywezezza entebe ye ey’obwakabaka mu ggulu, n’obwakabaka bwe bufuga ensi yonna. **20** Mwebaze Mukama mmwe bamalayika be, mmwe ab’amaanyi abakola ky’agamba, era abagondera ekigambo kye. **21** Mwebaze Mukama mmwe amaggye ge ag’omu ggulu, mmwe abaweereza be abakola by’ayagala. **22** Mwebaze Mukama, mmwe ebitonde bye byonna ebiri mu matwale ge gonna. Weebaze Mukama, ggwe emmeeme yange.

104 Weebaze Mukama, ggwe emmeeme yange. Ayi Mukama Katonda wange, oli mukulu nnyo; ojjudde obukulu n’ekitiibwa. **2** Yeebika ekitangaala ng’ayeebikka ekyambalo n’abamba eggulu ng’eweema, **3** n’ateeka akasolya k’ebisulo bye eby’oku ntikko kungulu ku mazzi; ebire abifuula amagaali ge, ne yeebagala ebiwaawaatiro by’empewo. **4** Afuula empewo ababaka be, n’ennimi z’omuliro ogwaka abaweereza be. **5** Yassaawo ensi ku misingi gyayo; teyinza kunyeenyezebwa. **6** Wagibikkako obuziba ng’ekyambalo; amazzi ne gatumbiira okuyisa ensozi ennene. **7** Bwe wagaboggolera ne gadduka; bwe gaawulira okubwatuka kwo ne gaddukira ddala; **8** gaakulukutira ku nsozi ennene, ne gakkirira wansi mu biwonvu mu bifo bye wagategekera. **9** Wagassizaawo ensalo ze gatasaana kusukka, na kuddayo kubuutikira nsi. **10** Alagira ensulo ne zisindika amazzi mu biwonvu; ne gakulukutira wakati w’ensozi. **11** Ne ganywesa ebisolo byonna eby’omu nsiko; n’endogoyi ne gazimalako ennyonta. **12** Ebinyonyi eby’omu bbanga bizimba ebisu byabyo ku mabbali g’amazzi, ne biyimbira mu matabi. **13** Afukirira ensozi ennene ng’osinziira waggulu gy’obeera; ensi n’ekkuta ebibala by’emirimu gyo. **14** Olagira omuddo ne gukula okuliisa ente, n’ebirime abantu bye balima, balyoke bafune ebyokulya okuva mu ttaka. **15** Ne wayini okusanyusa omutima gwe, n’ebizigo okwesiiga awoomye endabika ye, n’emmere okumuwa obulamu. **16** Emiti gya Mukama gifuna amazzi mangi; gy’emivule gy’e Lebanooni gye yasimba. **17** Omwo ebinyonyi mwe bizimba ebisu byabyo; ne ssekanyolya asula mu miti omwo. **18** Ku nsozi empanvu eyo embulabuzi ez’omu nsiko gye zibeera; n’enjazi kye kiddukiro ky’obumyu. **19** Wakola omwezi okutegeeza ebiro; n’enjuba bw’egwa n’eraga olunaku. **20** Oleeta ekizikiza, ne buba ekiro; olwo ebisolo byonna eby’omu bibira ne biryoka bivaayo. **21** Empologoma ento zikaabira emmere gye zinaalya; nga zinoonya ebyokulya okuva eri Katonda. **22** Enjuba bw’evaayo ne zigenda, n’oluvannyuma ne zikomawo ne zigalamira mu mpuku zaazo. **23** Abantu ne bagenda ku mirimu gyabwe, ne bakola okutuusa akawungeezi. **24** Ayi Mukama, ebintu bye wakola nga bingi nnyo! Byonna wabikola n’amagezi ag’ekitalo; ensi ejjudde ebitonde byo. **25** Waliwo ennyanja, nnene era ngazi, ejjudde ebitonde ebitabalika, ebintu ebirina obulamu ebinene era n’ebitono. **26** Okwo amaato kwe gaseeyeeyera nga galaga eno n’eri; ne galukwata ge wakola mwe gabeera okuzannyiranga omwo. **27** Ebyo byonna bitunuulira ggwe okubiwa emmere yaabyo ng’ekiseera kituuse. **28** Bw’ogibiwa, nga bigikuŋŋaanya; bw’oyanjuluza engalo zo n’obigabira ebintu ebirungi ne bikkusibwa. **29** Bw’okweka amaaso go ne byeraliikirira nnyo; bw’obiggyamu omukka nga bifa, nga biddayo mu nfuufu. **30** Bw’oweereza Omwoyo wo, ne bifuna obulamu obuggya; olwo ensi n’ogizza buggya. **31** Ekitiibwa kya Katonda kibeerengawo emirembe gyonna; era Mukama asanyukirenga ebyo bye yakola. **32** Atunuulira ensi, n’ekankana; bw’akwata ku nsozi ennene, ne zinyooka omukka. **33** Nnaayimbiranga Mukama obulamu bwange bwonna; nnaayimbanga nga ntendereza Katonda wange ennaku zonna ze ndimala nga nkyali mulamu. **34** Ebirowoozo byange, nga nfumiitiriza, bimusanyusenga; kubanga mu Mukama mwe neeyagalira. **35** Naye abakola ebibi baggweewo ku nsi; aboonoonyi baleme kulabikirako ddala. Weebaze Mukama, gwe emmeeme yange. Mumutenderezenga Mukama.

105 Mwebaze Mukama, mukoowoole erinnya lye; amawanga gonna mugategeeze by’akoze. **2**

Mumuyimbire, mumutendereze; muyimbe ku byamagero bye. **3** Mumusuute, ng'erinnya lye ettukuvu muligulumiza; emitima gy'abo abanoonya Mukama gijjule essanyu. **4** Munoonye Mukama n'amaanyi ge; mumunoonyenga ennaku zonna. **5** Mujjukirenga eby'ekitalo bye yakola, ebyamagero bye, n'emisango gye yasala; **6** mmwe abazzukulu ba Ibulayimu, abaweereza be mmwe abaana ba Yakobo, abalonde be. **7** Ye Mukama Katonda waffe; ye alamula mu nsi yonna. **8** Ajjukira endagaano ye emirembe gyonna, kye kigambo kye yalagira, ekyakamala emirembe olukumi, **9** ye ndagaano gye yakola ne Ibulayimu, era kye kisuubizo kye yalayirira Isaaka. **10** Yakikakasa Yakobo ng'etteeka, n'akiwa Isirayiri ng'endagaano eteriggwaawo nti, **11** "Ndikuwa ggwe ensi ya Kanani okuba omugabo gwo." **12** Bwe baali bakyali batono, nga si bangi n'akamu, era nga bagwira mu nsi omwo, **13** baatambulatambulanga okuva mu ggwanga erimu okulaga mu ddala, ne bavanga mu bwakabaka obumu ne balaga mu bulala. **14** Teyaganya muntu yenna kubayisa bubi; n'alabulanga bakabaka ku lwabwe nti, **15** "Abalonde bange, ne bannabbi bange temubakolangako kabi." **16** Yaleeta enjala mu nsi, emmere yaabwe yonna n'agizikiriza. **17** N'atuma omuntu okubeesooka mu maaso, ye Yusufu eyatundibwa ng'omuddu, **18** ebigere bye ne binuubulwa enjegere ze baamusibya, obulago bwe ne buteekebwa mu byuma, **19** okutuusa bye yategeeza lwe byatuukirira, okutuusa ekigambo kya Mukama lwe kyamukakasa nti bye yayogera bya mazima. **20** Kabaka n'atuma ne bamusumulula; omufuzi w'ensi eyo yamuggya mu kkomera. **21** Yamufuula omukulu w'eby'omu maka ge, n'akulira byonna omufuzi oyo bye yalina; **22** okukangavvulanga abalangira be nga bwe yalabanga, n'okuyigiriza abakulu eby'amagezi. **23** Oluvannyuma Isirayiri n'ajja mu Misiri; Yakobo bw'atyo n'atuula mu nsi ya Kaamu nga munnaggwanga. **24** Mukama n'ayaza nnyo abantu be; ne baba bangi nnyo, n'abalabe baabwe ne beeraliikirira, **25** n'akyusa emitima gyabwe ne bakyawa abantu be, ne basalira abaweereza be enkwe. **26** Yatuma abaweereza be Musa ne Alooni, be yalonda. **27** Ne bakola obubonero bwe obw'ekitalo mu bantu abo; ne bakolera ebyamagero bye mu nsi ya Kaamu. **28** Yaleeta ekizikiza ensi yonna n'ekwata, kubanga baali bajeemedde ekigambo kye. **29** Amazzi gaabwe yagafuula omusaayi, ne kireetera ebyennyanja byabwe okufa. **30** Ensi yaabwe yajjula ebikere, ebyatuukira ddala ne mu bisenge by'abafuzi baabwe. **31** Yalagira, ebiwuka ebya buli ngeri ne bijja, n'ensekere ne zeeyiwa mu bitundu byonna eby'ensi yaabwe. **32** Yafuula enkuba okuba amayinja g'omuzira; eggulu ne libwatuka mu nsi yaabwe yonna. **33** Yakuba emizeeyituuni n'emizabbibu, n'azikiriza emiti gy'omu nsi yaabwe. **34** Yalagira, enzige ne zijja ne bulusejjera obutabalika muwendo. **35** Ne birya buli kimera kyonna mu nsi yaabwe, na buli kisimbe kyonna mu ttaka lyabwe ne kiriibwa. **36** N'azikiriza abaana ababereberye bonna mu nsi yaabwe, nga bye bibala ebisooka eby'obuvubuka bwabwe. **37** Yaggya Abayisirayiri mu nsi eyo nga balina ffeeza nnyingi ne zaabu; era bonna baali ba maanyi. **38** Abamisiri baasanyuka bwe baalaba Abayisirayiri nga bagenze, kubanga baali batandise okubatiira ddala. **39** Yayanjuluzanga ekire ne kibabikka, n'omuliro ne gubamulisiza ekiro. **40** Baamusaba, n'abaweereza enkwale era n'abaliisanga emmere eva mu ggulu ne bakkuta. **41** Yayasa olwazi, amazzi ne gatiiriika, ne gakulukuta mu ddungu ng'omugga. **42** Kubanga yajjukira ekisuubizo kye ekitukuvu kye yawa omuweereza we Ibulayimu. **43** Abantu be yabaggyayo nga bajaguza, abalonde be nga bayimba olw'essanyu. **44** Yabawa ensi eyali ey'amawanga amalala, ne basikira ebyo abalala bye baakolerera; **45** balyoke bakwatenga amateeka ge, era bagonderenga ebiragiro bye. Mumutendereze Mukama.

106 Mumutendereze Mukama! Mwebaze Mukama kubanga mulungi, kubanga okwagala kwe tekuggwaawo emirembe gyonna. **2** Ani ayinza okwogera ku bikulu Mukama by'akola n'abimalayo, oba okumutendereza obulungi nga bw'asaanira? **3** Balina omukisa abalina obwenkanya, era abakola ebituufu bulijjo. **4** Onzijukiranga, Ayi Mukama, bw'obanga okolera abantu bo ebirungi; nange onnyambe bw'olibalokola, **5** ndyoke neeyagalire wamu n'abalonde bo nga bafunye ebirungi, nsanyukire wamu n'eggwanga lyo, era ntenderererezenga mu bantu bo. **6** Twonoonye, nga bajjajjaffe bwe baakola; tukoze ebibi ne tusobya nnyo. **7** Bakadde baffe tebaafaayo kujjukira ebyamagero bye wakola nga bali mu Misiri; n'ebyekisa ebingi bye wabakolera tebaabijjukira, bwe baatuuka ku Nnyanja Emyufu ne bakujeemera. **8** Naye Mukama n'abalokola, olw'erinnya lye, alyoke amanyise amaanyi g'obuyinza bwe obungi. **9** Yaboggolera Ennyanja Emyufu, n'ekalira; n'abakulembera okubayisa mu buziba ng'abayita ku lukalu mu ddungu. **10** Yabawonya abalabe baabwe; n'abanunula mu mikono gy'abo ababakyawa. **11** Amazzi ne gabuutikira abalabe baabwe; ne wataba n'omu awona. **12** Olwo ne bakkiriza ebigambo bye, bye yabasuubiza; ne bayimba nga bamutendereza. **13** Waayita akabanga katono ne beerabira ebyo byonna bye yakola; ne batawulirizanga kubuulirira kwe. **14** Bwe baatuuka mu ddungu, okwegomba ne kubasukkirira; ne bagezesa Katonda nga bali mu lukoola olwo. **15** Bw'atyo n'abawa kye baasaba, kyokka n'abaleetera n'olumbe olw'amaanyi. **16** Nga bali mu lusiisira baakwatirwa obuggya eri Musa ne Alooni abalonde ba Mukama. **17** Ettaka ne lyasama ne limira Dasani; Abiraamu ne banne ne libasaanyaawo. **18** Omuliro ne gukoleera ne gukwata abagoberezi baabwe; ennimi z'omuliro ne zookya aboonoonyi. **19** Bwe baali e Kolebu ne beekolera ennyana; ne basinza ekifaananyi ekyo kye baakola mu byuma bye baasaanuusa. **20** Ekitiibwa kya Katonda ne bakiwaanyisaamu ekibumbe ekifaanana ente erya omuddo. **21** Ne beerabira Katonda eyabanunula, eyabakolera ebintu ebikulu bwe bityo mu Misiri, **22** ebyamagero bye yabakolera mu nsi ya Kaamu, n'ebikolwa eby'entiisa ku Nnyanja Emyufu. **23** N'agamba nti, Ajja kubazikiriza. Naye Musa, omulonde we, n'ayimirira mu maaso ge n'amwegayirira, obusungu bwe ne bumuggwaako n'atabazikiriza. **24** Baanyooma eby'ensi ennungi, kubanga ekisuubizo kye tebaakirinaamu bwesige. **25** Beemulugunyiriza mu weema zaabwe, ne batagondera ddoboozi lya Mukama. **26** Kyeyava yeerayirira nti alibazikiririza mu ddungu, **27** era nga n'abaana baabwe

balisaasaanira mu mawanga ne bafiira eyo. **28** Baatandika okusinza Baali e Peoli; ne balya ebyaweebwangayo eri bakatonda abataliimu bulamu. **29** Ne banyiiza Katonda olw'ebikolwa byabwe ebibi; kawumpuli kyeyava abagwamu. **30** Naye Finekaasi n'ayimirira wakati waabwe ne Katonda, kawumpuli n'agenda. **31** Ekyo ne kimubalirwa nga kya butuukirivu emirembe gyonna. **32** Bwe baatuuka okumpi n'amazzi ag'e Meriba ne banyiiza Mukama, ne baleetera Musa emitawaana; **33** kubanga baajeemera ebiragiro bye, ne kimwogeza n'ebigambo ebitaali bya magezi. **34** Abantu be baalwanyisa tebaabazikiriza nga Mukama bwe yali abalagidde, **35** naye beetabika n'abannaggwanga ago ne bayiga empisa zaabwe. **36** Baasinza ebifaananyi ebikole n'emikono eby'amawanga ago ne bibafuukira omutego. **37** Baawaayo batabani baabwe ne bawala baabwe eri bakatonda abo. **38** Ne bayiwa omusaayi gwa batabani baabwe ne bawala baabwe abataliiko musango, be baawangayo eri ebifaananyi ebikole n'emikono Abakanani bye baakola, ensi n'eyonoonebwa n'omusaayi gwabwe. **39** Beeyonoona olw'ebyo bye baakola, ebikolwa byabwe ne bibafuula abataliimu nsa nga bavudde ku Katonda waabwe. **40** Mukama kyeyava asunguwalira abantu be, n'akyawa ezzadde lye. **41** N'abawaayo eri amawanga amalala, abalabe ne babafuga. **42** Abalabe baabwe ne babanyigiriza, ne babatuntuza nnyo ddala. **43** Yabawonyanga abalabe baabwe emirundi mingi, naye obujeemu ne bubalemeramu, ebibi byabwe ne bigenda nga bibasaanyaawo. **44** Naye bwe yawulira okukaaba kwabwe, n'abakwatirwa ekisa; **45** ku lwabwe, n'ajjukira endagaano ye; okwagala kwe okungi ne kumuleetera okukyusa ekirowoozo kye. **46** N'abaleetera okusaasirwa abo abaabawambanga. **47** Ayi Mukama Katonda, otulokole, otukuŋŋaanye, otuggye mu mawanga, tulyoke twebazenga erinnya lyo ettukuvu, era tusanyukenga nga tukutendereza. **48** Mukama atenderezebwenga, Katonda wa Isirayiri, emirembe n'emirembe. Abantu bonna ka boogere nti, "Amiina!" Mumutendereze Mukama.

107 Mwebaze Mukama, kubanga mulungi; okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna. **2** Kale abanunule ba Mukama boogere bwe batyo; abo be yanunula mu mikono gy'abalabe; **3** abo be yakuŋŋaanya mu mawanga; okuva Ebugwanjuba n'Ebuvanjuba, n'okuva obukiikakkono ne mu bukiikaddyo. **4** Abamu baataataaganira mu malungu nga babuliddwa ekkubo eribatwala ku kibuga gye banaabeeranga. **5** Baalumwa ennyonta n'enjala, obulamu bwabwe ne butandika okusereba. **6** Bwe batyo ne bakaabira Mukama nga bali mu kabi; n'abawonya mu kweraliikirira kwabwe. **7** Yabakulembera butereevu n'abatuusa mu kibuga mwe baabeera. **8** Kale singa beebazanga Mukama olw'okwagala kwe okutaggwaawo, n'olw'eby'ekitalo by'akolera abaana b'abantu! **9** Kubanga abalina ennyonta abanywesa, n'abayala abakkusa ebirungi. **10** Abamu baatuulanga mu kizikiza ne mu kisiikirize eky'okufa; abasibiddwa mu byuma era abali mu nnaku ennyingi; **11** kubanga baajeemera ekigambo kya Katonda, ne banyoomoola amagezi g'oyo Ali Waggulu Ennyo. **12** Baakozesebwa emirimu egy'amaanyi, emitima gyabwe ne gijjula obuyinike; baagwanga wansi, naye nga tebalina abasitulawo. **13** Bwe batyo ne bakaabirira Mukama nga bali mu bizibu byabwe, era n'abawonya; **14** n'abaggya mu kizikiza ne mu kisiikirize eky'okufa; n'enjegere ezaali zibasibye n'azikutula. **15** Kale singa beebazanga Mukama olw'okwagala kwe okutaggwaawo, n'olwebikolwa bye eby'ekitalo by'akolera abaana b'abantu! **16** Kubanga enzigi ez'ebikomo azaasaayasa, n'emitayimbwa egy'ekyuma agimenyamu. **17** Abamu baafuuka basirusiru olw'obujeemu bwabwe; ne babonaabona olw'ebikolwa byabwe ebibi. **18** Ne batamwa emmere yonna, ne babulako katono ddala okufa. **19** Bwe batyo ne bakaabirira Mukama nga bali mu buzibu obwo, n'abawonya. **20** Yabatumira ekigambo kye, n'awonya endwadde zaabwe; n'abalokola mu kuzikirira. **21** Kale singa beebazanga Mukama olw'okwagala kwe okutaggwaawo, n'olw'ebikolwa bye eby'ekyewuunyo by'akolera abaana b'abantu! **22** Bamuleeterenga ebiweebwayo eby'okwebaza, era batendenga ebikolwa bye n'ennyimba ez'essanyu. **23** Abalala baasaabalira mu maato ku nnyanja; baali basuubuzi b'oku gayanja aganene. **24** Baalaba Mukama bye yakola, ebikolwa bye eby'ekitalo mu buziba bw'ennyanja. **25** Kubanga yalagira omuyaga ne gusitula amayengo waggulu. **26** Ne gagulumira okutuuka ku ggulu, ate ne gakka wansi mu ddubi; akabenje ne kabayitirira, ne baggwaamu amaanyi. **27** Ne beesunda, eruuyi n'eruuyi ne baba ng'omutamiivu atagala; n'amagezi ne gabaggwaako. **28** Bwe batyo ne bakaabira Mukama nga bali mu buzibu; n'abawonya mu kweraliikirira kwabwe. **29** Omuyaga yagusirisa, ennyanja n'etteeka. **30** Ne bajjula essanyu kubanga ennyanja yateeka; n'abakulembera n'abatuusa bulungi ku mwalo gwabwe. **31** Kale singa abantu beebazanga Mukama olw'okwagala kwe okutaggwaawo, n'olw'ebikolwa bye eby'ekyewuunyo by'akolera abaana b'abantu! **32** Bamugulumizenga ng'abantu bakuŋŋaanye, era bamutenderezenga mu lukiiko lw'abakulu. **33** Afuula emigga amalungu, n'emikutu gy'amazzi ne giba ng'ettaka ekkalu, **34** ensi engimu n'agifuula olukoola olw'olunnyo olw'obwonoonyi bw'abantu baamu. **35** Eddungu yalijjuza ebidiba by'amazzi, n'ensi enkalu n'agikulukusizaamu amazzi, **36** abalina enjala n'abateeka omwo, ne beezimbira ekibuga eky'okubeeramu, **37** ennimiro zaabwe ne bazisigamu emmere, ne basimba emizabbibu, ne bakungula ebibala bingi. **38** Yabawa omukisa gwe, ne beeyongera obungi; n'ebisibo byabwe n'atabiganya kukendeera. **39** Ate ne bakendeera obungi, ne bakkakkanyizibwa olw'okujeezebwa, n'okujoogebwa n'okulaba ennaku; **40** oyo anyooma n'abakungu, n'ababungeetanyiza mu lukoola omutali kantu. **41** Naye abaali mu kwetaaga yabamalako ennaku n'okubonaabona, n'ayaza ezzadde lyabwe ng'ebisibo. **42** Abagolokofu, bino babiraba ne basanyuka; naye abakola ebibi bo basirika busirisi. **43** Abalina amagezi bonna, bagondere ebigambo bino era bategeere okwagala kwa Mukama okutaggwaawo.

108 Oluyimba. Zabbuli ya Dawudi. Omutima gwange munywevu, Ayi Katonda; nnaayimbanga ne nkutendereza n'omwoyo gwange gwonna. **2** Muzuukuke,

mmwe entongooli n'ennanga ey'enkoba, nzija kuyimba okukeesa obudde. **3** Nnaakutenderezanga, Ayi Mukama, mu bantu bonna, nnaakuyimbiranga mu mawanga gonna. **4** Okwagala kwo kunene, kutumbiira okutuuka ku ggulu; n'obwesigwa bwo butuuka ku bire. **5** Ogulumizibwenga, Ayi Katonda, okuyisa eggulu; n'ekitiibwa kyo kibune ensi yonna. **6** Tulokole otuyambe n'omukono gwo ogwa ddyo, abo booyagala banunulibwe. **7** Katonda ayogedde ng'asinziira mu kifo kye ekitukuvu n'agamba nti, "Nga nzijudde essanyu, ndisala mu Sekemu, era n'Ekiwonvu kya Sukkosi ndikigabanyagabanyaamu. **8** Ensi ya Gireyaadi yange, n'eya Manase nayo yange. Efulayimu mwe muli abalwanyi bange abazira; ate mu Yuda mwe munaavanga bakabaka. **9** Mowaabu be baweereza bange abawulize; ate Edomu be baddu bange; Abafirisuuti ndibaleekaanira mu ddoboozi ery'omwanguka ery'obuwanguzi." **10** Ani anantuusa ku kibuga ekigumu ekinywevu? Ani anankulembera okunnyingiza mu Edomu? **11** Si ggwe, ayi Katonda, atusudde, atakyatabaala n'amaggye gaffe? **12** Tudduukirire nga tulwanyisa abalabe baffe, kubanga obuyambi bw'abantu temuli nsa. **13** Bwe tunaabeeranga ne Katonda tunaabanga bawanguzi; kubanga y'anaalinnyiriranga abalabe baffe wansi w'ebigere bye.

109 Ya Makulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Katonda wange gwe ntendereza, tonsiriikirira. **2** Kubanga abantu abakola ebibi era abalimba, banjogeddeko eby'obulimba. **3** Banfukumulidde ebigambo eby'obukyayi, ne bannumbagana awatali nsonga. **4** Bwe mbalaga omukwano, bo bandaga bukyayi; kyokka nze mbasabira. **5** Bwe mbakolera ebirungi bo bansasulamu bibi; bwe mbalaga okwagala bo bankyawa bukyayi. **6** Mumulabire omuntu omukozi w'ebibi amwolekere; wabeewo amuwawaabira. **7** Bwe banaawoza, omusango gumusinge; n'okusaba kwe kufuuke kwonoona. **8** Aleme kuwangaala; omuntu omulala amusikire. **9** Abaana be basigalire awo nga tebaliiko kitaabwe, ne mukyala we afuuke nnamwandu. **10** Abaana be bataataaganenga nga bagenda basabiriza; bagobebwe ne mu bifulukwa mwe basula. **11** Amubanja ajje awambe ebibye byonna; n'abagwira bamunyageko ebintu bye byonna bye yakolerera. **12** Waleme kubaawo amusaasira, wadde akolera abaana be ebyekisa. **13** Ezzadde lye lizikirizibwe, n'amannya g'abazzukulu be gasangulwe mu ago ag'omu mulembe oguliddirira. **14** Mukama ajjukirenga ebyonoono bya bakadde be; n'ekibi kya nnyina kireme kwerabirwanga. **15** Mukama ajjukirenga ebyonoono byabwe bulijjo, n'ensi ebeerabirire ddala. **16** Kubanga talowoozangako kukolera muntu yenna kya kisa; naye yayigganyanga abaavu, n'abeetaaga, n'abanakuwavu n'abatuusa ne ku kufa. **17** Yayagalanga nnyo okukolima; kale ebikolimo bimwefuulire. Teyayagalanga mikisa; kale gimwesambire ddala! **18** Yeeteekako okukolima ng'ekyambalo, ne kumutobya ng'amazzi, ne kuyingira mu magumba ge ng'amafuta. **19** Kubeerenga ng'ekyambalo ky'ayambadde, era ng'olukoba lwe yeesibye emirembe gyonna. **20** Ebyo byonna y'eba ebeera empeera, Mukama gy'awa abo abandoopaloopa, era abanjogerako eby'akabi ebyereere. **21** Naye ggwe, Ayi Mukama Katonda wange, nnwanirira olw'erinnya lyo; era omponye olw'okwagala kwo okulungi okutaggwaawo. **22** Kubanga ndi mwavu era ali mu kwetaaga, n'omutima gwange gunyolwa nnyo. **23** Sikyaliwo, ndi ng'ekisiikirize eky'akawungeezi; mmansuddwa eri ng'enzige. **24** Amaviivi gange ganafuye olw'okusiiba; omubiri gwange gukozze ne guggwaamu ensa. **25** Abandoopaloopa bansekerera; bwe bandaba nga banyeenyeza omutwe. **26** Mbeera, Ayi Mukama Katonda wange! Ondokole ng'okwagala kwo okutaggwaawo bwe kuli. **27** Baleke bategeere nti ggwe okikoze, n'omukono gwo Ayi Mukama. **28** Balikoma, naye ggwe olimpa omukisa! Leka abannumbagana baswale, naye nze omuddu wo nga nsanyuka! **29** Abandoopa baswazibwe, n'ensonyi zaabwe zibabuzeeko obwekyusizo. **30** Nneebazanga Mukama n'akamwa kange; nnaamutenderezanga wakati mu kibiina ekinene. **31** Kubanga alwanirira omunaku ali mu kwetaaga, n'amuwonya abo abaagala afe.

110 Zabbuli ya Dawudi. Mukama yagamba Mukama wange nti: "Tuula wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe ndimala okufufuggaza abalabe bo ne mbassa wansi w'ebigere byo." **2** Mukama aligaziya obufuzi bwo okuva mu Sayuuni; olifuga abalabe bo. **3** Abantu bo balyewaayo bokka mu ggye lyo ng'ekiseera ky'olutalo kituuse. Abavubuka bo, nga bali mu by'ekitiibwa ekitukuvu, balikukuŋŋaanirako ng'omusulo bwe gulabika ng'obudde bwakakya. **4** Mukama yalayira, era tagenda kukijjulula, yagamba nti, "Olibeera kabona emirembe gyonna ng'engeri ya Merukizeddeeki bw'eri." **5** Mukama anaakulwaniriranga; bakabaka abakulwanyisa anaababetentanga mu busungu bwe obungi. **6** Aliramula amawanga, abafuzi b'ensi yonna n'abazikiriza, n'entuumo z'emirambo ziriba nnyingi ku nsi yonna. **7** Alinywa amazzi mu kagga ku kkubo, n'addamu amaanyi ag'obuwanguzi.

111 Mutendereze Mukama! Nneebazanga Mukama n'omutima gwange gwonna, mu lukiiko lw'abalongoofu, era ne mu lukuŋŋaana. **2** Mukama by'akola bikulu; bifumiitirizibwako abo bonna ababisanyukira. **3** Emirimu gye mikulu nnyo era gya kitiibwa, n'obutuukirivu bwe tebuggwaawo emirembe gyonna. **4** Ayamba abantu okujjukira ebyamagero bye, Mukama wa kisa era ajjudde okusaasira. **5** Agabira abamutya emmere; era ajjukira endagaano ye buli kiseera. **6** Abantu be abalaze ng'ebikolwa bye bwe biri eby'amaanyi; n'abagabira ensi eyali ey'abannaggwanga. **7** By'akola byonna bya bwesigwa era bya bwenkanya; n'amateeka ge gonna ga bwesigwa, **8** manywevu emirembe gyonna; era yagassaawo nga ga bwesigwa era nga ga mazima. **9** Yanunula abantu be; n'alagira endagaano ye ebeerewo emirembe gyonna. Erinnya lye ttukuvu era lya ntiisa! **10** Mu kutya Mukama amagezi mwe gasookera era abo abagondera ebigambo ebyo bajjudde obutegeevu. Mukama atenderezebwenga emirembe gyonna.

112 Mutendereze Mukama! Alina omukisa omuntu atya Katonda, era asanyukira ennyo mu

mateeka ge. **2** Abaana be baliba ba kitiibwa mu nsi; omulembe gw'abalongoofu guliweebwa omukisa. **3** Ennyumba ye enejjulanga ebintu n'obugagga obungi; era anaabanga mutuukirivu ennaku zonna. **4** Ne mu kizikiza, ekitangaala kyakira omulongoofu, alina ekisa, n'oyo alina okusaasira, era omutuukirivu. **5** Omuntu oyo agabira abeetaaga, era tawolera magoba, era akola emirimu gye gyonna n'obwenkanya, alifuna ebirungi. **6** Omutuukirivu talinyeenyezebwa, era anajjukirwanga ennaku zonna. **7** Amawulire amabi tegaamutiisenga, kubanga omutima gwe munywevu gwesiga Mukama. **8** Omutima gwe guteredde, tewali ky'anaatyanga, era oluvannyuma alitunuulira abalabe be n'amaaso ag'obuwanguzi. **9** Agabidde abaavu bye beetaaga; mutuukirivu ebbanga lyonna; era bonna banaamussangamu ekitiibwa. **10** Omubi anaabirabanga ebyo, n'asunguwala, n'aluma abugigi, naye nga talina kya kukola. Okwegomba kw'ababi tekuubengako kye kubagasa.

113 Mutendereze Mukama! Mumutendereze, mmwe abaweereza be, mutendereze erinnya lya Mukama. **2** Erinnya lya Mukama litenderezebwe okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna. **3** Enjuba weeviirayo okutuusa bw'egwa, erinnya lya Mukama litenderezebwenga. **4** Mukama agulumizibwa okusinga amawanga gonna, era n'ekitiibwa kye kisinga eggulu. **5** Ani afaanana nga Mukama Katonda waffe, atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka eri waggulu ennyo, **6** ne yeetoowaza okutunuulira eggulu n'ensi? **7** Abaavu abayimusa n'abaggya mu nfuufu; n'abali mu kwetaaga n'abasitula ng'abaggya mu vvu, **8** n'abatuuza wamu n'abalangira, awamu n'abalangira abo abafuga abantu be. **9** Omukazi omugumba amuwa abaana, n'abeera mu maka ge n'ezzadde lye ng'ajjudde essanyu. Mutendereze Mukama!

114 Isirayiri bwe yava mu Misiri, abaana ba Yakobo abo, ne bava mu bantu abaayogeranga olulimi olutali lwabwe; **2** Yuda n'afuuka omutukuvu wa Katonda, Isirayiri n'afuuka amatwale ge. **3** Ennyanja bwe yabalaba n'edduka; Omugga Yoludaani ne gudda emabega. **4** Ensozi ne zibuukabuuka ng'endiga zisseddume, n'obusozi obutono ng'obuliga obuto. **5** Ggwe ennyanja, lwaki wadduka? Ggwe Yoludaani, lwaki wadda emabega? **6** Mmwe ensozi, lwaki mwabuukabuuka ng'endiga zisseddume, nammwe obusozi obutono ng'obuliga obuto? **7** Kankana, ggwe ensi, mu maaso ga Mukama, mu maaso ga Katonda wa Yakobo, **8** eyafuula olwazi ekidiba eky'amazzi, n'olwazi olugumu n'aluggyamu ensulo ez'amazzi.

115 Si ffe, Ayi Mukama, si ffe. Wabula erinnya lyo lye ligwana okuweebwanga ekitiibwa, olw'okwagala kwo n'olw'obwesigwa bwo. **2** Lwaki amawanga gabuuza nti, "Katonda waabwe ali ludda wa?" **3** Katonda waffe ali mu ggulu; akola buli ky'ayagala. **4** Bakatonda baabwe bakole mu ffeeza ne zaabu, ebikolebwa n'emikono gy'abantu. **5** Birina emimwa, naye tebyogera; birina amaaso, naye tebiraba. **6** Birina amatu, naye tebiwulira; birina ennyindo, naye tebiwunyiriza. **7** Birina engalo, naye tebikwata; birina ebigere, naye tebitambula; ne mu bulago bwabyo temuvaamu ddoboozi n'akamu, **8** abakozi ababikola, n'abo bonna ababyesiga balibifaanana. **9** Mmwe ennyumba ya Isirayiri mwesigenga Mukama, ye mubeezi wammwe era ye ngabo yammwe. **10** Mmwe ennyumba ya Alooni mwesigenga Mukama, ye mubeezi wammwe era ye ngabo yammwe. **11** Mmwe abamutya, mwesigenga Mukama, ye mubeezi wammwe, era ye ngabo yammwe. **12** Mukama anaatujjukiranga, era anaatuwanga omukisa. Ab'ennyumba ya Isirayiri anaabawanga omukisa; ab'omu nnyumba ya Alooni anaabawanga omukisa; **13** n'abo abamutya, ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa, Mukama anaabawanga omukisa. **14** Mukama abaaze mweyongere nnyo obungi, mmwe n'abaana bammwe. **15** Mukama, eyakola eggulu n'ensi, abawe omukisa. **16** Eggulu ery'oku ntikko lya Mukama, naye ensi yagiwa abantu bonna. **17** Abafu tebatendereza Mukama, wadde abo abaserengeta emagombe. **18** Naye ffe tunaatenderezanga Mukama, okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna. Mutendereze Mukama!

116 Mukama mmwagala, kubanga awulidde eddoboozi lyange n'okwegayirira kwange. **2** Kubanga ateze okutu kwe gye ndi, kyennaavanga mmukoowoola ebbanga lyonna lye ndimala nga nkyali mulamu. **3** Emiguwa gy'okufa gyansiba, n'okulumwa okw'emagombe kwankwata; ne nzijula ennaku nnyingi n'okutya. **(Sheol h7585)** **4** Ne ndyoka nkoowoola erinnya lya Mukama nti, "Ayi Mukama, ndokola." **5** Mukama wa kisa, era mutuukirivu; Katonda waffe ajjudde okusaasira. **6** Mukama alabirira abantu abaabulijjo; bwe nnali mu buzibu obunene, n'andokola. **7** Wummula ggwe emmeeme yange, kubanga Mukama abadde mulungi gy'oli. **8** Kubanga ggwe, Ayi Mukama, owonyezza omwoyo gwange okufa, n'amaaso gange ogawonyezza okukaaba; n'ebigere byange n'obiwonya okwesittala, **9** ndyoke ntambulirenga mu maaso ga Mukama mu nsi ey'abalamu. **10** Nakkiriza kyennava njogera nti, "Numizibbwa nnyo." **11** Ne njogera nga nterebuse nti, "Abantu bonna baliraba." **12** Mukama ndimusasula ntya olw'ebirungi bye ebingi bwe bityo by'ankoledde? **13** Nditoola ekikompe eky'obulokozi, ne nkoowoola erinnya lya Mukama. **14** Ndituukiriza obweyamo bwange eri Mukama, mu maaso g'abantu be bonna. **15** Okufa kw'abatukuvu ba Mukama kwa muwendo nnyo eri Mukama. **16** Ayi Mukama, onsumuluddeko ebyansiba n'onfuula wa ddembe, nange nnaakuweerezanga ennaku zonna. **17** Ndiwaayo ekiweebwayo eky'okwebaza, ne nkoowoola erinnya lya Mukama. **18** Ndituukiriza obweyamo bwange eri Mukama, mu maaso g'abantu be bonna, **19** mu mpya z'ennyumba ya Mukama; wakati wo, ggwe Yerusaalemi. Mutendereze Mukama.

117 Mutendereze Mukama, mmwe ensi zonna; mumugulumize, mmwe amawanga gonna. **2** Kubanga okwagala kwe okutaggwaawo kungi gye tuli; n'obwesigwa bwa Mukama bwa lubeerera. Mutendereze Mukama.

118 Mwebaze Mukama, kubanga mulungi; okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna. **2** Kale Isirayiri ayogere nti, “Okwagala kwa Mukama kubeerera emirembe gyonna.” **3** N’ab’ennyumba ya Alooni boogere nti, “Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.” **4** Abo abatya Mukama boogere nti, “Okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.” **5** Bwe nnali mu nnaku empitirivu, nakoowoola Mukama, n’annyanukula, n’agimponya. **6** Mukama ali ku ludda lwange, siriiko kye ntya. Abantu bayinza kunkolako ki? **7** Mukama ali nange, ye anyamba. Abalabe bange nnaabatunuuliranga n’amaaso ag’obuwanguzi. **8** Kirungi okwesiga Mukama okusinga okwesiga omuntu. **9** Kirungi okuddukira eri Mukama okusinga okwesiga abalangira. **10** Ensi zonna zanzinda ne zinneebungulula, naye mu linnya lya Mukama naziwangula. **11** Banneebungulula enjuuyi zonna; naye mu linnya lya Mukama nabawangula. **12** Bankuŋŋaanirako ne banneebungulula ng’enjuki; naye ne basirikka ng’amaggwa agakutte omuliro; mu linnya lya Mukama nabawangula. **13** Bannumba n’amaanyi mangi, ne mbulako katono okugwa; naye Mukama n’annyamba. **14** Mukama ge maanyi gange, era lwe luyimba lwange, afuuse obulokozi bwange. **15** Muwulire ennyimba ez’essanyu ez’obuwanguzi, nga ziyimbirwa mu weema z’abatuukirivu nti, “Omukono gwa Mukama ogwa ddyo gutukoledde ebikulu! **16** Omukono gwa Mukama ogwa ddyo gugulumizibbwa; omukono gwa Mukama ogwa ddyo gutukoledde ebikulu!” **17** Sijja kufa, wabula nzija kuba mulamu, ndyoke ntegeeze ebyo byonna Mukama by’akoze. **18** Mukama amboneredza nnyo, naye tandese kufa. **19** Munzigulirewo emiryango egy’obutuukirivu, nnyingire, neebaze Mukama. **20** Guno gwe mulyango omunene ogwa Mukama, abatuukirivu mmwe banaayingiriranga. **21** Nkwebaza kubanga onnyanukudde n’ofuuka obulokozi bwange. **22** Ejjinja abazimbi lye baagaana lye lifuuse ejjinja ekkulu ery’oku nsonda. **23** Kino Mukama ye yakikola; era ffe tukiraba nga kya kitalo mu maaso gaffe. **24** Luno lwe lunaku Mukama lw’akoze; tusanyuke tulujagulizeeko. **25** Ayi Mukama tukwegayiridde, tulokole, Ayi Mukama tukwegayiridde otuwe obuwanguzi. **26** Alina omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama. Tubasabidde omukisa nga tuli mu nnyumba ya Mukama. **27** Mukama ye Katonda, y’atwakiza omusana. Mukumbire wamu nga mukutte amatabi mu ngalo zammwe n’ekiweebwayo kyammwe kituukire ddala ku mayembe g’ekyoto. **28** Ggwe Katonda wange, nnaakwebazanga; ggwe Katonda wange, nange nnaakugulumizanga. **29** Mwebaze Mukama kubanga mulungi, n’okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna.

119 Balina omukisa abo abatambulira mu butuukirivu; abatambulira mu mateeka ga Mukama. **2** Balina omukisa abo abagondera ebiragiro bye, era abanoonya Mukama n’omutima gwabwe gwonna. **3** Abo abatasobya, era abatambulira mu makubo ge. **4** Ggwe wateekawo ebiragiro byo; n’olagira bigonderwenga n’obwegendereza bungi. **5** Ayi Mukama, nsaba mbeerenga munywevu bulijjo; nga nkuuma bye walagira. **6** Bwe ntyo siriswazibwa, amaaso gange nga ngasimbye ku ebyo bye walagira byonna. **7** Nga njiga ebiragiro byo ebitukuvu, nnaakutenderezanga n’omutima omulungi. **8** Nnaakwatanga amateeka go; Ayi Mukama, tonsuulira ddala. **9** Omuvubuka anaakuumanga atya ekkubo lye nga ttereevu? Anaalikuumanga ng’agoberera ekigambo kyo nga bwe kiri. **10** Nkunoonya n’omutima gwange gwonna; tonzikiriza kuva ku mateeka go. **11** Ntadde ekigambo kyo mu mutima gwange; ndyoke nneme okwonoona. **12** Ogulumizibwe, Ayi Mukama; onjigirize amateeka go. **13** Njatula n’akamwa kange amateeka go gonna ge walagira. **14** Nsanyukira okugondera ebiragiro byo, ng’asanyukira eby’obugagga. **15** Nnaafumiitirizanga ku biragiro byo, ne nzisaayo omwoyo ku makubo go. **16** Nnaasanyukiranga amateeka go, era siigeerabirenga. **17** Omuddu wo omukolere ebirungi, mbe omulamu, ngoberererenga ekigambo kyo. **18** Ozibule amaaso gange, nsobole okulaba eby’ekitalo ebiri mu mateeka go. **19** Nze ndi muyise ku nsi; tonkisa bye walagira. **20** Bulijjo emmeeme yange eyaayaanira amateeka go. **21** Onenya ab’amalala, abaakolimirwa, abaleka amateeka go. **22** Mponya okuduula kwabwe n’okunyooma kwabwe; kubanga bye walagira mbigondera. **23** Newaakubadde ng’abalangira bansalira enkwe; naye nze, omuweereza wo, nnaafumiitirizanga ku biragiro byo. **24** Amateeka go lye ssanyu lyange, era ge gannuŋŋamya. **25** Nzigweddemu amaanyi, ndi wansi mu nfuufu; nkusaba onzizeemu endasi ng’ekigambo kyo bwe kiri. **26** Nakutegeeza bye nteesezza okukola, n’onnyanukula; onjigirize amateeka go. **27** Njigiriza amateeka go bye gagamba, nange nnaafumiitirizanga ku byamagero byo. **28** Emmeeme empweddemu ensa olw’okunakuwala; onzizeemu amaanyi ng’ekigambo kyo bwe kiri. **29** Nzigiraako ddala ebyo ebitali bya butuukirivu; olw’ekisa kyo njigiriza amateeka go. **30** Nonzeewo okubeera omwesigwa; ntambulire mu ebyo bye walagira. **31** Nnyweredde ku biragiro byo, Ayi Mukama, tondeka kuswazibwa. **32** Bw’onoosumulula omutima gwange, nnaatambuliranga mu makubo go ng’ebiragiro byo bwe biri. **33** Njigiriza, Ayi Mukama, okugonderanga ebiragiro byo; ndyoke mbinywezenga ennaku zonna ez’obulamu bwange. **34** Mpa okutegeera ndyoke nkuume amateeka go era ngakwate n’omutima gwange gwonna. **35** Ntambuliza mu mateeka go, kubanga mwe nsanyukira. **36** Okyuse omutima gwange ogulaze eri ebyo bye walagira; so si eri eby’okufuna ebitaliimu. **37** Kyusa amaaso gange galeme okunneegombesa ebitaliimu; obulamu bwange obufuule obuggya ng’ekigambo kyo bwe kiri. **38** Tuukiriza kye wasuubiza omuddu wo, kubanga ekyo kye wasuubiza abo abakutya. **39** Nziggyako okunyoomebwa kuno kwe ntya, kubanga ebiragiro byo birungi. **40** Laba, njayaanira ebiragiro byo; onkomyewo mu butuukirivu bwo. **41** Okwagala kwo okutaggwaawo kujje gye ndi, Ayi Mukama; ompe obulokozi bwo nga bwe wasuubiza; **42** ndyoke mbeere n’eky’okwanukula abo abambonyaabonya; kubanga neesiga kigambo kyo. **43** Toganya kigambo ekitali kya mazima okuva mu kamwa kange; kubanga essuubi lyange liri mu ebyo bye walagira. **44** Nnaagonderanga amateeka go ennaku zonna, emirembe n’emirembe. **45** Era nnaatambulanga n’emirembe, kubanga ngoberedde ebyo bye walagira. **46** Era nnaayogeranga ku biragiro by’omu maaso ga bakabaka,

nga sikwatibwa nsonyi. **47** Kubanga nsanyukira amateeka go, era ngaagala. **48** Nzisaamu nnyo ekitiibwa ebiragiro byo era mbyagala. Nnaafumiitirizanga ku mateeka go. **49** Jjukira ekigambo kye wansuubiza, nze omuddu wo, kubanga gwe wampa essuubi. **50** Ekiwummuza omutima gwange nga ndi mu bulumi kye kisuubizo kyo ekimpa obulamu. **51** Ab'amalala banduulira obutamala, naye nze siva ku mateeka go. **52** Bwe ndowooza ku biragiro byo eby'edda, Ayi Mukama, biwummuza omutima gwange. **53** Nkyawa nnyo abakola ebibi, abaleka amateeka go. **54** Ebiragiro byo binfuukidde ennyimba buli we nsula nga ndi mu lugendo lwange. **55** Mu kiro nzijukira erinnya lyo, Ayi Mukama, ne neekuuma amateeka go. **56** Olw'okukugonderanga nfunye emikisa gyo mingi. **57** Ggwe mugabo gwange, Ayi Mukama; nasuubiza okukugonderanga. **58** Nkwegayirira n'omutima gwange gwonna, ondage ekisa kyo nga bwe wasuubiza. **59** Bwe ndabye amakubo amakyamu ge nkutte, ne nkyuka okugoberera ebiragiro byo. **60** Nyanguwa nnyo okugondera amateeka go, so seekunya. **61** Newaakubadde ng'emiguwa gy'ababi ginsibye, naye seerabirenga mateeka go. **62** Nzuukuka mu ttumbi okukwebaza, olw'ebiragiro byo ebituukirivu. **63** Ntambula n'abo abakutya, abo bonna abakwata amateeka go. **64** Ensi, Ayi Mukama, ejjudde okwagala kwo; onjigirize amateeka go. **65** Okoze bulungi omuddu wo, Ayi Mukama, ng'ekigambo kyo bwe kiri. **66** Njigiriza okumanya n'okwawula ekirungi n'ekibi, era ompe okumanya; kubanga nzikiririza mu mateeka go. **67** Bwe wali tonnambonereza nakyama nnyo, naye kaakano ŋŋondera ekigambo kyo. **68** Ayi Mukama, oli mulungi era okola ebirungi; onjigirize amateeka go. **69** Ab'amalala banjogeddeko nnyo eby'obulimba, naye nze nkwata ebyo bye walagira, n'omutima gwange gwonna. **70** Omutima gwabwe gugezze ne gusavuwala; naye nze nsanyukira amateeka go. **71** Okubonerezebwa kwangasa, ndyoke njige amateeka go. **72** Amateeka go ge walagira ga mugaso nnyo gye ndi okusinga enkumi n'enkumi eza ffeeza ne zaabu. **73** Emikono gyo gye gyankola ne gimmumba, mpa okutegeera ndyoke njige amateeka go. **74** Abo abakutya banandabanga ne basanyuka, kubanga essuubi lyange liri mu kigambo kyo. **75** Mmanyi, Ayi Mukama, ng'amateeka go matukuvu, era wali mutuufu okumbonereza. **76** Kale okwagala kwo okutaggwaawo kumbeere kumpi kunsanyuse, nga bwe wansuubiza, nze omuddu wo. **77** Kkiriza okusaasira kwo kuntuukeko ndyoke mbeere mulamu; kubanga mu mateeka go mwe nsanyukira. **78** Ab'amalala baswazibwe, kubanga bampisizza bubi nga siriiko kye nkoze. Naye nze nnaafumiitirizanga ku biragiro byo. **79** Abo abakutya bajje gye ndi, abategeera amateeka go. **80** Mbeera, omutima gwange guleme kubaako kya kunenyezebwa mu mateeka go, nneme kuswazibwa! **81** Emmeeme yange erumwa nnyo ennyonta ng'eyaayaanira obulokozi bwo, essuubi lyange liri mu kigambo kyo. **82** Ntunuulidde ebbanga ddene n'amaaso gange ne ganfuuyirira nga nninda okutuukirira kw'ekisuubizo kyo; ne neebuuza nti, "Olinsanyusa ddi?" **83** Newaakubadde nga nfuuse ng'ensawo ey'eddiba, eya wayini eri mu mukka, naye seerabira bye walagira. **84** Ayi Mukama, nze omuddu wo nnaalindirira kutuusa ddi nga tonnabonereza abo abanjigganya? **85** Abantu ab'amalala abatatya Katonda bansimidde ebinnya mu kkubo; be bo abatagondera mateeka go. **86** Amateeka go gonna geesigibwa; abo abatakwagala banjigganyiza bwereere; nkusaba onnyambe! **87** Baali kumpi okunzikiririza ddala ku nsi kuno; naye nze sivudde ku ebyo bye walagira. **88** Olw'okwagala kwo okutaggwaawo ndekera obulamu bwange, ndyoke nkuume ebyo bye walagira ebiva mu kamwa ko. **89** Ayi Mukama, Ekigambo kyo kinywevu mu ggulu, kya mirembe gyonna. **90** Obwesigwa bwo tebuggwaawo emirembe gyonna; watonda ensi era enyweredde ddala. **91** Amateeka go na buli kati manywevu; kubanga ebintu byonna bikuweereza. **92** Singa nnali sisanyukira mu mateeka go, nandizikiridde olw'obulumi bwe nalimu. **93** Siyinza kwerabira biragiro byo; kubanga mu ebyo obulamu bwange mw'obufuulidde obuggya. **94** Ndi wuwo, ndokola, kubanga neekuumye bye walagira. **95** Newaakubadde ng'abakola ebibi beekukumye nga banteeze okunzikiriza; naye nze nyweredde ku ebyo bye walagira. **96** Ebintu byonna biriko we bikoma naye amateeka go tegakugirwa. **97** Amateeka go nga ngagala nnyo! Ngafumiitirizaako olunaku lwonna. **98** Amateeka go ganfuula mugezi okusinga abalabe bange, kubanga ge gannuŋŋamya bulijjo. **99** Ntegeera okusinga abasomesa bange bonna, kubanga nfumiitiriza nnyo ebyo bye walagira. **100** Ntegeera okusinga abakadde; kubanga ŋŋondera ebyo bye walagira. **101** Neekuumye obutatambulira mu kkubo lyonna ekyamu, nsobole okugondera ekigambo kyo. **102** Sivudde ku mateeka go, kubanga ggwe waganjigiriza. **103** Ebisuubizo byo nga bimpoomera nnyo! Biwoomera akamwa kange okusinga omubisi gw'enjuki. **104** Mu biragiro byo mwe nfunira okutegeera; kyenva nkyawa ekkubo lyonna ekyamu. **105** Ekigambo kyo ye ttaala eri ebigere byange, era kye kimulisa ekkubo lyange. **106** Ndayidde ekirayiro era nkikakasizza nga nnaakwatanga amateeka ag'obutuukirivu bwo. **107** Nnumizibwa nnyo; nzizaamu obulamu, Ayi Mukama, ng'ekigambo kyo bwe kiri. **108** Okkirize Ayi Mukama ettendo akamwa kange lye kakuwa; era onjigirize amateeka go. **109** Newaakubadde ng'obulamu bwange ntera okubutambuza nga bwe njagala, naye seerabira mateeka go. **110** Abakola ebibi banteze omutego, naye sikyamye kuva ku ebyo bye walagira. **111** Ebiragiro byo gwe mugabo gwange emirembe gyonna; weewaawo, ebyo bye bisanyusa omutima gwange. **112** Omutima gwange gweteeseteese okukwatanga ebiragiro byo ennaku zonna ez'obulamu bwange. **113** Nkyawa abalina emitima egisagaasagana, naye nze njagala amateeka go. **114** Ggwe kiddukiro kyange era ggwe ngabo yange; essuubi lyange liri mu kigambo kyo. **115** Muve we ndi mmwe abakola ebitali bya butuukirivu, mundeke nkwate ebiragiro bya Katonda wange. **116** Onnyweze nga bwe wasuubiza, ndyoke mbeere omulamu; nneme kuswazibwa ne nzigwamu essuubi. **117** Onnyweze ndyoke nfuuke ow'eddembe, era nkwatenga ebiragiro byo bulijjo. **118** Onyooma abo bonna abaleka ebiragiro byo; weewaawo obugezigezi bwabwe tebuliimu kantu. **119** Abakola ebibi bonna mu nsi obalaba ng'ebisasiro; nze kyenva njagala ebyo bye walagira. **120** Nkankana nzenna nga nkutya,

era ntya amateeka go. **121** Nkoze eby'obwenkanya era eby'obutuukirivu; tondeka mu mikono gy'abo abanjooga. **122** Okakase okundaganga ekisa kyo bulijjo, oleme kukkiriza ababi okunjooganga. **123** Amaaso gange ganfuuyiririra, nga nnindirira obulokozi bwo n'ebyo bye wasuubiza mu butuukirivu bwo. **124** Nze omuddu wo nkolaako ng'okwagala kwo bwe kuli; era onjigirize amateeka go. **125** Ndi muddu wo, mpa okwawula ekirungi n'ekibi; ndyoke ntegeere ebiragiro byo. **126** Ekiseera kituuse, Ayi Mukama, okubaako ky'okola, kubanga amateeka go gamenyeddwa. **127** Naye nze njagala amateeka go okusinga zaabu, wadde zaabu omulongoose. **128** Kubanga mmanyi ng'ebiragiro byo byonna bituufu; nkyawa buli kkubo lyonna ekyamu. **129** Ebiragiro byo bya kitalo; kyenva mbigondera. **130** Ebigambo byo bwe binnyonnyolwa bireeta omusana; n'atategeera bulungi bimugeziwaza. **131** Njasamya akamwa kange ne mpejjawejja nga njaayaanira amateeka go. **132** Nkyukira, onkwatirwe ekisa, nga bw'okolera bulijjo abo abaagala erinnya lyo. **133** Oluŋŋamye ebigere byange ng'ekigambo kyo bwe kiri, era tokkiriza kibi kyonna kunfuga. **134** Mponya okujooga kw'abantu, bwe ntyo nkwatenga ebiragiro byo. **135** Ontunuulire, nze omuddu wo, n'amaaso ag'ekisa, era onjigirizenga amateeka go. **136** Amaziga gakulukuta mu maaso gange ng'omugga, olw'abo abatakwata mateeka go. **137** Oli mutuukirivu, Ayi Katonda, era amateeka go matuufu. **138** Ebiragiro byo bye wateekawo bituukirivu, era byesigibwa. **139** Nnyiikadde nnyo munda yange, olw'abalabe bange abatassaayo mwoyo eri ebiragiro byo. **140** Ebisuubizo byo byetegerezebwa nnyo, kyenva mbyagala. **141** Newaakubadde ndi muntu wa bulijjo era anyoomebwa, naye seerabira biragiro byo. **142** Obutuukirivu bwo bwa lubeerera, n'amateeka go ga mazima. **143** Newaakubadde nga ndi mu kulumwa n'okutegana okungi, amateeka go ge gansanyusa. **144** Ebiragiro byo bituufu emirembe gyonna; onjigirize okubitegeera ndyoke mbeere omulamu. **145** Nkoowoola n'omutima gwange gwonna, Ayi Mukama, onnyanukule! Nnaagonderanga amateeka go. **146** Nkukaabirira, ondokole, nkwate ebiragiro byo. **147** Ngolokoka bunatera okukya ne nkukaabirira onnyambe; essuubi lyange liri mu kigambo kyo. **148** Seebaka ekiro kyonna nga nfumiitiriza ku ebyo bye wasuubiza. **149** Olw'okwagala kwo okutaggwaawo wulira eddoboozi lyange, Ayi Mukama, ompe obulamu obuggya ng'amateeka go bwe gali. **150** Abo ab'enkwe era abatakwata mateeka go bansemberedde, kyokka bali wala n'amateeka go. **151** Naye ggwe, Ayi Mukama, oli kumpi nange, era n'amateeka go gonna ga mazima. **152** Okuva edda n'edda nayiga mu biragiro byo, nga wabissaawo bibeerewo emirembe gyonna. **153** Tunuulira okubonaabona kwange omponye, kubanga seerabira mateeka go. **154** Ompolereze, onnunule, onzizeemu obulamu nga bwe wasuubiza. **155** Abakola ebibi obulokozi bubabeera wala, kubanga tebanoonya mateeka go. **156** Ekisa kyo kinene, Ayi Mukama, onzizeemu obulamu nga bwe wasuubiza. **157** Abalabe abanjigganya bangi, naye nze siivenga ku biragiro byo. **158** Nnakuwalira abo abatakwesiga, kubanga tebakwata biragiro byo. **159** Laba, Ayi Mukama, bwe njagala ebiragiro byo! Onkuumenga ng'okwagala kwo bwe kuli. **160** Ebigambo byo byonna bya mazima meereere; n'amateeka go ga lubeerera. **161** Abafuzi banjigganyiza bwereere, naye ekigambo kyo nkissaamu ekitiibwa. **162** Nsanyukira ekisuubizo kyo okufaanana ng'oyo afunye obugagga obungi. **163** Nkyawa era ntamwa obulimba, naye amateeka go ngagala. **164** Mu lunaku nkutendereza emirundi musanvu olw'amateeka go amatuukirivu. **165** Abo abaagala amateeka go bali mu ddembe lingi; tewali kisobola kubeesittaza. **166** Nnindirira obulokozi bwo, Ayi Mukama, era mu biragiro byo mwe ntambulira. **167** Ŋŋondera ebiragiro byo, mbyagala nnyo nnyini. **168** Buli kye nkola okimanyi, era olaba nga bwe nkwata ebiragiro byo. **169** Okukaaba kwange kutuuke gy'oli, Ayi Mukama, ompe okutegeera ng'ekigambo kyo bwe kiri. **170** Okwegayirira kwange kutuuke gy'oli, onnunule nga bwe wasuubiza. **171** Akamwa kange kanaakutenderezanga, kubanga gw'onjigiriza amateeka go. **172** Olulimi lwange lunaayimbanga ekigambo kyo, kubanga bye walagira byonna bya butuukirivu. **173** Omukono gwo gumbeerenga, kubanga nnonzeewo okukwatanga ebiragiro byo. **174** Neegomba nnyo obulokozi bwo, Ayi Mukama, era amateeka go lye ssanyu lyange. **175** Ompe obulamu nkutenderezenga, era amateeka go gampanirirenga. **176** Ndi ng'endiga ebuze. Onoonye omuddu wo, kubanga seerabidde mateeka go.

120 Oluyimba nga balinnya amadaala. Nkoowoola Mukama nga ndi mu nnaku, era n'annyanukula. **2** Omponye, Ayi Mukama, emimwa egy'obulimba, n'olulimi olw'obukuusa. **3** Onooweebwa ki, era onookolebwa otya, ggwe olulimi olukuusa? **4** Onoofumitibwa n'obusaale obwogi obw'omulwanyi omuzira, n'oyokerwa ku manda ag'omuti entaseesa. **5** Ndabye ennaku, kubanga mbeera mu Meseki; nsula mu weema za Kedali! **6** Ndudde nnyo mu bantu abakyawa eddembe. **7** Nze njagala mirembe, naye bwe njogera bo baagala ntalo.

121 Oluyimba nga balinnya amadaala. Nnyimusa amaaso gange eri ensozi, okubeerwa kwange kuva wa? **2** Okubeerwa kwange kuva eri Mukama, eyakola eggulu n'ensi. **3** Taliganya kigere kyo kusagaasagana; oyo akukuuma taabongootenga. **4** Laba, oyo akuuma Isirayiri taabongootenga so teyeebakenga. **5** Mukama ye mukuumi wo; Mukama y'akusiikiriza ku mukono gwo ogwa ddyo; **6** emisana enjuba teekwokyenga, wadde omwezi ekiro. **7** Mukama anaakukuumanga mu buli kabi; anaalabiriranga obulamu bwo. **8** Mukama anaakukumanga amagenda go n'amadda, okuva leero n'okutuusa emirembe gyonna.

122 Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi. Nasanyuka bwe baŋŋamba nti, "Tugende mu nnyumba ya Mukama!" **2** Ebigere byaffe biyimiridde mu miryango gyo, Ayi Yerusaalemi. **3** Yerusaalemi yazimbibwa okuba ekibuga ekinywevu ekiyimiridde awamu. **4** Eyo ebika byonna gye biraga, ebika bya Mukama, okutendereza erinnya lya Mukama ng'ebiragiro ebyaweebwa Isirayiri bwe biri. **5** Eyo entebe ez'okusalirako emisango gye zaateekebwa; z'entebe ez'obwakabaka ez'ennyumba ya Dawudi. **6** Musabirenga Yerusaalemi emirembe: "Abo

abakwagala bafune ebirungi. **7** Emirembe gibeerenga munda w'ebisenge byo; n'amayumba go amanene gabeerenga n'omukisa era nga manywevu." **8** Olwa baganda bange ne mikwano gyange nnaayogeranga nti, "Emirembe gibeerenga mu ggwe." **9** Olw'obulungi bw'ennyumba ya Mukama Katonda waffe, nnaanoonyanga okukulaakulana kwa Yerusaalemi.

123 Oluyimba nga balinnya amadaala. Nnyimusa amaaso gange gy'oli, Ayi ggwe atuula ku ntebe ey'obwakabaka mu ggulu. **2** Amaaso g'abaddu nga bwe gatunuulira omukono gwa mukama waabwe; n'amaaso g'omuweereza omukazi nga bwe gatunuulira omukono gwa mugole we, n'amaaso gaffe bwe gatyo bwe gatunuulira Mukama Katonda waffe, okutuusa lw'alitusaasira. **3** Tusaasire, Ayi Mukama, tusaasire, kubanga tunyoomeddwa nnyo ddala. **4** Emitima gyaffe gijjudde ennaku olw'okuduulirwa abo abeeyagala, n'okunyoomebwa ab'amalala.

124 Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi. Isirayiri agamba nti, singa Katonda teyali ku ludda lwaffe, **2** singa Katonda teyali ku ludda lwaffe abalabe baffe bwe baatulumba, **3** banditusaanyizzaawo mu kaseera buseera, obusungu bwabwe bwe bwatubuubuukirako. **4** Amataba g'obusungu bwabwe ganditusaanyizzaawo, ne mukoka n'atukulukutirako; **5** amazzi ag'obusungu bwabwe agayira ganditukuluggusizza. **6** Mukama atenderezebwe atatugabuddeeyo ne tutaagulwataagulwa amannyo gaabwe. **7** Tuwonye ng'ekinyonyi bwe kiva ku mutego gw'abatezi; omutego gukutuse, naffe tuwonye! **8** Okubeerwa kwaffe kuli mu linnya lya Mukama, eyakola eggulu n'ensi.

125 Oluyimba nga balinnya amadaala. Abeesiga Mukama bali ng'olusozi Sayuuni olutayinza kusiguukululwa, naye olubeerawo emirembe gyonna. **2** Ensozi nga bwe zeetooloola Yerusaalemi, ne Mukama bw'atyo bwe yeetooloola abantu be, okuva kaakano n'okutuusa emirembe gyonna. **3** Kubanga abafuzi abakola ebibi tebalifugira mu nsi y'abatuukirivu, baleme okuwaliriza abatuukirivu okukola ebibi. **4** Ayi Mukama, abalungi n'abo abalina omutima omulongoofu bakolere ebirungi. **5** Naye abo abalaga mu makubo gaabwe amakyamu, Mukama alibawaŋŋangusa wamu n'abakola ebitali bya butuukirivu. Emirembe gibe ku Isirayiri.

126 Oluyimba nga balinnya amadaala. Mukama bwe yakomyawo abawaŋŋanguse ba Sayuuni, twafaanana ng'abaloota. **2** Olwo akamwa kaffe ne kajjula enseko, ne nnimi zaffe ne ziyimba ennyimba ez'essanyu. Amawanga ne gagamba nti, "Mukama abakoledde ebikulu." **3** Mukama atukoledde ebikulu, kyetuvudde tusanyuka. **4** Otuzze obuggya, Ayi Mukama, tufaanane ng'emigga egikulukutira mu lusenyi. **5** Abo abasiga nga bakaaba amaziga, baliyimba ennyimba ez'essanyu nga bakungula. **6** Oyo agenda ng'akaaba ng'atwala ensigo okusiga; alikomawo ng'ayimba ennyimba ez'essanyu ng'aleeta ebinywa bye.

127 Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Sulemaani. Mukama bw'atazimba nnyumba, abo abagizimba bazimbira bwereere. Mukama bw'atakuuma kibuga, abakuumi bateganira bwereere. **2** Oteganira bwereere bw'okeera mu makya n'okola, ate n'olwawo n'okwebaka ng'okolerera ekyokulya; kubanga Mukama abaagalwa be abawa otulo. **3** Abaana aboobulenzi kya bugagga okuva eri Mukama; era abaana mpeera gy'agaba okuva gy'ali. **4** Ng'obusaale bwe bubeera mu mukono gw'omulwanyi, n'abaana abazaalibwa mu buvubuka bw'omuntu bwe bali bwe batyo. **5** Alina omukisa omuntu oyo ajjuzza ensawo ye n'obusaale, kubanga tebaliswazibwa; balyolekera abalabe baabwe mu mulyango omunene.

128 Oluyimba nga balinnya amadaala. Balina omukisa abatya Katonda; era abatambulira mu makubo ge. **2** Olirya ebibala ebiriva mu kutegana kwo; oliweebwa emikisa era olifuna ebirungi. **3** Mu nnyumba yo, mukyala wo aliba ng'omuzabbibu ogubala ennyo; abaana bo aboobulenzi baliba ng'amatabi g'emizeeyituuni nga beetoolodde emmeeza yo. **4** Bw'atyo bw'aweebwa emikisa omuntu atya Mukama. **5** Mukama akuwenga omukisa ng'asinziira mu Sayuuni, era olabe Yerusaalemi nga kijjudde ebirungi ennaku zonna ez'obulamu bwo. **6** Owangaale olabe abaana b'abaana bo! Emirembe gibeere mu Isirayiri.

129 Oluyimba nga balinnya amadaala. Isirayiri ayogere nti, "Bambonyaabonyezza nnyo okuva mu buvubuka bwange." **2** Ddala bambonyaabonyezza nnyo okuva mu buvubuka bwange; naye tebampangudde. **3** Newaakubadde ng'omugongo gwange gujjudde enkovu olw'embooko ze bankubye era ne gulabika nga kwe bayisizza ekyuma ekirima, **4** kyokka Mukama mutuukirivu; amenyeemenye enjegere z'abakola ebibi. **5** Abo bonna abakyawa Sayuuni bagobebwe era bazzibweyo emabega nga baswadde. **6** Babeere ng'omuddo ogumera waggulu ku nnyumba, oguwotoka nga tegunnakula. **7** Omukunguzi tagufaako, n'oyo asiba ebinywa agunyooma. **8** Wadde abayitawo baleme kwogera nti, "Omukisa gwa Mukama gube ku mmwe. Tubasabidde omukisa mu linnya lya Mukama."

130 Oluyimba nga balinnya amadaala. Ayi Mukama, nkukaabira nga nsobeddwa nnyo. **2** Ayi Mukama, wulira eddoboozi lyange; otege amatu go eri eddoboozi ly'okwegayirira kwange. **3** Ayi Mukama, singa otubalira obutali butuukirivu bwaffe, ani eyandiyimiridde mu maaso go? **4** Naye osonyiwa; noolwekyo ossibwamu ekitiibwa. **5** Nnindirira Mukama, emmeeme yange erindirira era essuubi lyange liri mu kigambo kye. **6** Emmeeme yange erindirira Mukama; mmulindirira okusinga ng'abakuumi bwe balindirira obudde okukya; okusingira ddala ng'abakuumi bwe balindirira obudde okukya. **7** Ayi Isirayiri, weesigenga Mukama, kubanga Mukama y'alina okwagala okutaggwaawo; era y'alina okununula okutuukiridde. **8** Mukama y'alinunula Isirayiri n'amuggya mu byonoono bye byonna.

131 Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.
Ayi Mukama siri wa malala, so n'amaaso gange
tegeegulumiza. Siruubirira bintu binsukiridde newaakubadde
ebintu eby'ekitalo ebinsinga. **2** Naye ŋŋonzezza emmeeme
yange era ngisiriikirizza ng'omwana bw'asiriikirira nga
nnyina amuggye ku mabeere. Omwana avudde ku mabeere
nga bw'asiriikirira, n'emmeeme yange bw'eri bw'etyo. **3**
Ayi Isirayiri, weesigenga Mukama okuva leero n'okutuusa
emirembe gyonna.

132 Oluyimba nga balinnya amadaala. Ayi Mukama
jjukira Dawudi n'okubonaabona kwe yagumiikiriza
kwonna. **2** Nga bwe yalayirira Mukama, ne yeeyama
eri Katonda Ayinzabyonna, Katonda wa Yakobo, **3**
ng'agamba nti, "Siriyingira mu nnyumba yange, wadde
okulinnya ku kitanda kyange. **4** Sirikkiriza tulo kunkwata
newaakubadde okuzibiriza amaaso gange, **5** okutuusa lwe
ndimala okufunira Mukama ekifo; ekifo eky'okubeeramu
ekya Katonda Ayinzabyonna, Katonda wa Yakobo." **6**
Laba, twakiwulirako mu Efulasa, ne tukizuula mu nnimiro
ya Jaali. **7** Kale tugende mu kifo kye mw'abeera,
tumusinzirize awali entebe y'ebigere bye. **8** Golokoka,
Ayi Mukama, ogende mu kifo kyo mw'owummulira; ggwe
n'Essanduuko yo ey'Endagaano, eraga obuyinza bwo.
9 Bakabona bo bambazibwe obutuukirivu, n'abatukuvu
bo bayimbe n'essanyu. **10** Ku lulwe Dawudi omuddu
wo, tomugaana oyo gwe wafukako amafuta. **11** Mukama
Katonda yalayirira Dawudi ekirayiro ekitaliggwaawo, era
talikivaako. Kubanga yamugamba nti, "Omu ku batabani bo
gwe ndituuza ku ntebe yo ey'obwakabaka. **12** Batabani
bo bwe banaakuumanga Endagaano yange n'ebiragiro
byange bye nnaabayigirizanga, ne batabani baabwe nabo
banaatuulanga ku ntebe yo ey'obwakabaka emirembe
gyonna." **13** Kubanga Mukama yalonda Sayuuni, nga
kye yasiima okutuulangamu, n'agamba nti: **14** "Kino kye
kifo mwe nnaawummuliranga emirembe gyonna; omwo
mwe nnaatuulanga nga ndi ku ntebe ey'obwakabaka
kubanga nkisiimye. **15** Nnaakiwanga omukisa ne nkiwa
n'ebirungi, era n'abaavu baamu nnaabakkusanga ebyokulya.
16 Bakabona baakyo, obulokozi bunaabanga kyambalo
kyabwe; n'abatukuvu baakyo banaayimbanga ennyimba
ez'essanyu n'essanyu. **17** "Eyo gye ndyaliza batabani ba
Dawudi obuyinza; ne muteekerawo ettabaaza olw'oyo gwe
nayiwako amafuta. **18** Abalabe be ndibajjuza ensonyi, naye
ye ndimwambaza engule ey'ekitiibwa ekingi."

133 Oluyimba nga balinnya amadaala. Lwa Dawudi.
Laba bwe kiri ekirungi era nga kisanyusa,
abooluganda okubeera awamu nga batabaganye. **2** Kiri
ng'amafuta ag'omuwendo omungi agafukibwa ku mutwe
gwa Alooni ne gakulukutira mu kirevu; gakulukutira mu
kirevu kya Alooni, ne gakka ku kitogi ky'ebyambalo bye.
3 Kiri ng'omusulo gw'oku lusozi Kerumooni, ogugwa ne
ku nsozi za Sayuuni; kubanga eyo Mukama gy'agabira
omukisa n'obulamu emirembe gyonna.

134 Oluyimba nga balinnya amadaala. Mulabe,
mutendereze Mukama, mmwe mwenna abaddu
ba Mukama, abaweereza ekiro mu nnyumba ya Mukama.
2 Mugolole emikono gyammwe mu kifo ekitukuvu,
mutendereze Mukama. **3** Mukama eyakola eggulu n'ensi
akuwe omukisa ng'asinziira mu Sayuuni.

135 Mutendereze Mukama. Mutendereze erinnya lya
Mukama. Mumutendereze mmwe abaddu ba
Mukama; **2** mmwe abaweereza mu nnyumba ya Mukama,
mu mpya z'ennyumba ya Katonda waffe. **3** Mutendereze
Mukama, kubanga Mukama mulungi; mutendereze erinnya
lye kubanga ekyo kisanyusa. **4** Kubanga Mukama
yeerondera Yakobo okuba owuwe; ye Isirayiri gwe yeeroboza
okuba eky'omuwendo. **5** Mmanyi nga Mukama mukulu
wa kitiibwa, era nga Mukama oyo y'asinga bakatonda
bonna. **6** Mukama kyonna ky'asiima ky'akola, mu ggulu
ne ku nsi; mu nnyanja ne mu buziba bwayo. **7** Alagira
ebire ne byekuluumulula okuva ku nkomerero y'ensi;
atonnyesa enkuba erimu okumyansa, n'asumulula empewo
okuva mu mawanika ge. **8** Ye yakuba ababereberye ab'e
Misiri; ababereberye b'abantu n'ebibereberye by'ebisolo.
9 Ye yaweereza obubonero n'ebyewuunyo wakati wo,
ggwe Misiri, eri Falaawo n'abaweereza be bonna. **10** Ye
yakuba amawanga amangi, n'atta bakabaka ab'amaanyi
era be bano, **11** Sikoni kabaka w'Abamoli, ne Ogi kabaka
w'e Basani ne bakabaka bonna ab'e Kanani. **12** Ensi
yaabwe n'agiwaayo ng'obusika, okuba obusika bw'abantu
be Isirayiri. **13** Ayi Mukama, erinnya lyo lya lubeerera, era
n'obukulu bwo bumanyibwa emirembe gyonna. **14** Kubanga
Katonda aliggyako abantu be omusango, era alisaasira
abaweereza be. **15** Abamawanga ebifaananyi byonna
ebyole bye basinza, ebyakolebwa n'emikono gy'abantu
mu ffeeza ne zaabu, **16** birina emimwa, naye tebyogera;
birina amaaso, naye tebiraba; **17** birina amatu naye
tebiwulira; so ne mu kamwa kaabyo temuyitamu mukka. **18**
Ababikola balibifaanana; na buli abyesiga alibifaanana. **19**
Ayi ennyumba ya Isirayiri mutendereze Mukama; mmwe
ennyumba ya Alooni mutendereze Mukama. **20** Mmwe
ennyumba ya Leevi mutendereze Mukama; mmwe abatya
Mukama mutendereze Mukama. **21** Mukama ali mu Sayuuni
yeebazibwe; yeebazibwe oyo abeera mu Yerusaalemi.
Mutendereze Mukama.

136 Mwebaze Mukama kubanga mulungi, **2** Mwebaze
Katonda wa bakatonda bonna, **3** Mwebaze
Mukama w'abafuzi, **4** Oyo yekka akola ebyamagero
ebikulu, **5** Oyo eyakola eggulu mu kutegeera kwe, **6**
Oyo eyabamba ensi ku mazzi, **7** Oyo eyakola ebyaka
ebinene, **8** Enjuba yagikola okufuganga emisana, **9**
Omwezi n'emmunyeenye yabikola okufuganga ekiro, **10**
Oyo eyatta ababereberye b'Abamisiri, **11** N'aggya Isirayiri
mu Misiri, **12** Yabaggyamu n'omukono gwe ogw'amaanyi
gwe yagolola; **13** Oyo eyayawulamu amazzi g'Ennyanja
Emyufu, **14** N'ayisa abaana ba Isirayiri wakati waayo, **15**
Naye n'asaanyaawo Falaawo n'eggye lye mu Nnyanja
Emyufu; **16** Oyo eyakulembera abantu be mu ddungu, **17**
Ye yafufuggaza bakabaka abaatiikirivu, **18** N'atta bakabaka
ab'amaanyi, **19** Ye yatta ne Sikoni, kabaka w'Abamoli, **20**
Era ye yatta ne Ogi kabaka wa Basani, **21** N'awaayo ensi

yaabwe okuba obutaka, **22** Okuba obutaka bwa Isirayiri omuddu we, **23** Oyo eyatujjukira nga tuweddemu ensa, **24** N'atuwonya abalabe baffe, **25** Oyo awa abantu n'ebiramu byonna ekyokulya, **26** Kale mwebaze Katonda w'eggulu,

137 Twatuula ku mabbali g'emigga gy'e Babulooni, ne tukaaba amaziga bwe twajjukira Sayuuni. **2** Ne tuwanika ennanga zaffe ku miti egyali awo. **3** Abaatunyaga ne batulagira okuyimba, abaatubonyaabonya ne batulagira okusanyuka; nga bagamba nti, "Mutuyimbireyo lumu ku nnyimba za Sayuuni." **4** Tunaayimba tutya oluyimba lwa Mukama mu nsi eteri yaffe? **5** Bwe nnaakwerabiranga, ggwe Yerusaalemi, omukono gwange ogwa ddyo gukale! **6** Olulimi lwange lwesibire waggulu w'ekibuno kyange singa nkwerabira, ggwe Yerusaalemi, ne sikulowoozaako okusinga ebintu ebirala byonna. **7** Jjukira, Ayi Mukama, batabani ba Edomu kye baakola, ku lunaku Yerusaalemi lwe kyawambibwa; ne baleekaana nti, "Kisuule, kimalirewo ddala n'emisingi gyakyo." **8** Ggwe omuwala wa Babulooni, agenda okuzikirizibwa, yeesiimye oyo alikusasula ebyo nga naawe bye watukola. **9** Yeesiimye oyo aliddira abaana bo n'ababetentera ku lwazi.

138 Zabbuli Ya Dawudi. Nnaakutenderezanga Ayi Mukama, n'omutima gwange gwonna; ne mu maaso ga bakatonda abalala nnaayimbanga okukutendereza. **2** Nvuunama nga njolekedde Yeekaalu yo Entukuvu, ne ntendereza erinnya lyo olw'okwagala kwo n'olw'obwesigwa bwo; kubanga wagulumiza ekigambo kyo n'erinnya lyo okusinga ebintu byonna. **3** Olunaku lwe nakukoowoolerako wannyanukula; n'onnyongeramu amaanyi mu mwoyo gwange. **4** Bakabaka bonna ab'omu nsi banaakutenderezanga, Ayi Mukama, nga bawulidde ebigambo ebiva mu kamwa ko. **5** Banaatenderezanga ebikolwa byo Ayi Mukama; kubanga ekitiibwa kya Mukama kinene. **6** Newaakubadde nga Mukama asukkulumye, naye afaayo eri abo abeetoowaza; naye abeegulumiza ababeera wala. **7** Newaakubadde nga neetooloddwa ebizibu, naye ggwe okuuma obulamu bwange; ogolola omukono gwo eri abalabe bange abakambwe, era omukono gwo ogwa ddyo ne gumponya. **8** Mukama alituukiriza ebyo by'anteekeddeteekedde; kubanga okwagala kwo, Ayi Mukama, kubeerera emirembe gyonna. Tolekulira ebyo bye watonda.

139 Ya Mukulu wa Bayimbi. Zabbuli ya Dawudi. Ayi Mukama, okebedde omutima gwange, n'otegeera byonna ebiri munda yange. **2** Bwe ntuula omanya, ne bwe ngolokoka omanya; era otegeera byonna bye ndowooza, ne bwe mbeera ewala ennyo. **3** Otegeera okutambula kwange kwonna n'okuwummula kwange. Omanyi amakubo gange gonna. **4** Ekigambo kye nnaayogera, Ayi Mukama, okimanya nga sinnaba na kukyogera. **5** Ondi mu maaso n'emabega, era ontaddeko omukono gwo. **6** Okumanya okw'engeri eyo kunsukkiridde, era nkwewuunya nnyo, kunnema okutegeera. **7** Nnaagenda wa Omwoyo wo gy'atali? Oba nnaagenda wa ggwe gy'otoli? **8** Bwe nnaalinya mu ggulu, nga gy'oli; bwe nnakka emagombe, nayo nga gy'oli. **(Sheol h7585)** **9** Bwe nneebagala empewo ez'oku makya ne zintwala ne mbeera mu bitundu by'ennyanja ebisinga okuba ewala; **10** era n'eyo omukono gwo gunannuŋŋamya, omukono gwo ogwa ddyo gunannywezanga. **11** Bwe nnaagamba nti, "Ekizikiza kimbuutikire, n'obudde obw'emisana bwe ndimu bufuuke ekiro." **12** Naye era ekizikiza gy'oli tekiba kizikiza, ekiro kyakaayakana ng'emisana; kubanga gy'oli ekizikiza n'omusana bifaanana. **13** Ggwe watonda byonna ebiri munda mu nze; ggwe wammumbira mu lubuto lwa mmange. **14** Nkutendereza, kubanga wankola mu ngeri ey'entiisa era ey'ekitalo; emirimu gyo gya kyewuunyo; era ekyo nkimanyidde ddala bulungi. **15** Wammanya nga ntondebwa, bwe nakolerwa mu kyama; bwe natondebwa mu buziba bw'ensi n'amagezi go amangi. **16** Wandaba nga si natondebwa. Ennaku zange zonna ze wanteekerateekera zawandiikibwa mu kitabo kyo. **17** By'ondowooleza nga bya muwendo munene, Ayi Katonda! Omuwendo gwabyo munene! **18** Singa ngezaako okubibala bisinga omusenyu obungi. Ne bwe ngolokoka mu makya oba okyandowoozaako. **19** Abakola ebibi batte, Ayi Katonda; abasajja abassi b'abantu banveeko. **20** Abantu abo bakwogerako bibi; bakwegulumiririzaako mu butategeera bwabwe. **21** Abakukyawa, Ayi Mukama, nange mbakyawa; abo abakwegulumiririzaako bansunguwaza. **22** Mbakyayira ddala nnyo, era mbayita balabe bange. **23** Nkebera, Ayi Katonda, otegeere omutima gwange. Ngezesa omanye ebirowoozo byange. **24** Olabe obanga mu nze mulimu engeri yonna enkyamu; era onkulembere mu kkubo erintuusa mu bulamu obutaggwaawo.

140 Ya mukulu w'okuyimba. Zabbuli ya Dawudi. Omponye abakola ebibi, Ayi Mukama, omponye abantu abakambwe; **2** abateesa mu mitima gyabwe okukola ebibi; abanoonya entalo buli kiseera. **3** Ebigambo byabwe byogi ng'ennimi z'emisota; ebiva mu kamwa kaabwe busagwa ng'obw'essalambwa. **4** Onkuume abakola ebibi baleme okunkwatako, Ayi Mukama; omponye abantu abakambwe abateesa okunkyamya. **5** Abantu ab'amalala banteze omutego; banjuluzza ekitimba kyabwe; ne batega emitego mu kkubo lyange. **6** Nagamba Mukama nti, "Ggwe oli Katonda wange." Wulira okwegayirira kwange, onsaasire, Ayi Mukama! **7** Ayi Mukama, Mukama wange, ggw'omponya n'amaanyi go, ggwe engabo yange mu lutalo. **8** Ayi Mukama, abakola ebibi tobawa bye beetaaga, era tokkiriza ntekateeka zaabwe kutuukirira; baleme kuba na malala wadde okwenyumiriza. **9** Abanneetolodde baleke enkwe zaabwe zibeekyusizeeko baboneebone. **10** Amanda agaaka omuliro gabagwire; basuulibwe mu muliro, bakasukibwe mu bunnya obutakoma mwe bataliva emirembe gyonna. **11** Tokkiriza balimba kweyongera bungi; abakambwe bayigganyizibwe bazikirire. **12** Mmanyi nga Mukama ayamba abo ababonaabona, y'ayamba abanaku okuyisibwa mu bwenkanya. **13** Abatuukirivu banaakutenderezanga, era w'oli we banaabeeranga.

141 Zabbuli Ya Dawudi. Ayi Mukama nkukaabira; oyanguwe okujja gye ndi! Owulire eddoboozi lyange, nga nkukoowoola. **2** Okusaba kwange kubeere

ng'ebyakaloosa mu maaso go, n'okugolola emikono gyange gy'oli kubeere nga ssaddaaka ey'akawungeezi. **3** Onkuume, Ayi Mukama, nneme okwasamya akamwa kange, era bwe njogera onkomeko. **4** Okyuse omutima gwange guleme kugoberera kibi, n'okwemalira mu bikolwa ebibi; nneme okwetaba n'abantu abakola ebitali bya butuukirivu, wadde okulya ku mmere yaabwe. **5** Leka omuntu omutuukirivu ankube, kubanga anaaba ankwatiddwa ekisa; muleke annenye, ekyo kinaaba ng'amafuta amalungi agafukiddwa ku mutwe gwange; sijja kugagaana. Naye nnaasabanga bulijjo nga sikkiriziganya na babi wadde n'ebikolwa byabwe. **6** Abakola ebibi bwe baliweebwayo eri ab'okubasalira omusango, olwo ne balyoka bayiga nti ebigambo byange bya mazima. **7** Balyogera nti, "Ng'omuntu bw'akabala n'akuba amavuunike, n'amagumba gaffe bwe galisaasaanyizibwa bwe gatyo mu kamwa k'emagombe." **(Sheol h7585)** **8** Naye nze amaaso ngatadde ku ggwe, Ayi Mukama Katonda; mu ggwe mwe neekwese, tondeka nga sirina anambeera! **9** Nkuuma omponye omutego gwe banteze, n'ebitimba by'abo abakola ebitali bya butuukirivu. **10** Ebitimba bye banteze abakola ebibi abo bonna, baleke babigwemu, kyokka nze mpone.

142 Okusaba kwa Dawudi bwe yali mu mpuku. Nkaabirira Mukama n'eddoboozi ery'omwanguka; neegayirira Mukama ansaasire. **2** Mmutegeeza byonna ebinneemulugunyisa, ne mmwanjulira ebinteganya byonna. **3** Omwoyo gwange bwe gunnennyika, gw'omanyi eky'okunkolera. Banteze omutego mu kkubo lyange mwe mpita. **4** Bwe ntunula ku mukono gwange ogwa ddyo, sirabayo anambeera; sirina wa kwekweka, era tewali n'omu anfaako. **5** Nkaabirira ggwe, Ayi Mukama, nga ŋŋamba nti, "Ggwe kiddukiro kyange, ggwe mugabo gwange mu nsi muno." **6** Owulire okukaaba kwange, kubanga njeezebwa nnyo! Mponya abanjigganya, kubanga bansinza nnyo amaanyi. **7** Nziggya mu kkomera, ndyoke nkwebaze nga ntendereza erinnya lyo. Abatuukirivu balinneetooloola, ng'onkoledde ebyekisa ekingi ebingi.

143 Zabbuli Ya Dawudi. Wulira okusaba kwange, Ayi Mukama, wulira okwegayirira kwange! Ggwe omwesigwa era omutuukirivu jjangu ombeere. **2** Tonsalira musango, kubanga mu maaso go tewali n'omu atuukiridde. **3** Omulabe wange angoba n'ankwata n'ansuula wansi; anteeka mu kizikiza ne nfaanana ng'abaafa edda. **4** Noolwekyo omwoyo gwange guweddemu endasi, n'omutima gwange gwennyise. **5** Nzijukira ennaku ez'edda, ne nfumiitiriza ku ebyo bye wakola byonna, ne ndowooza ku mirimu gy'emikono gyo. **6** Ngolola emikono gyange gy'oli, ne nkuyaayaanira ng'ettaka ekkalu bwe liyaayaanira enkuba. **7** Yanguwa okunziramu, Ayi Mukama, kubanga omwoyo gwange guggwaamu amaanyi. Tonkisa maaso go, nneme okufaanana ng'abafu. **8** Obudde nga bukedde, nsaba ondage okwagala kwo okutaggwaawo; kubanga ggwe gwe neesiga. Njigiriza ekkubo lye nsaana okutambuliramu, kubanga omwoyo gwange gwonna guli gy'oli. **9** Mponya, Ayi Mukama, abalabe bange, kubanga ggwe kiddukiro kyange. **10** Njigiriza okukola by'oyagala, kubanga ggwe Katonda wange! Omwoyo wo omulungi ankulembere, antambulize mu kkubo eddungi ery'omuseetwe. **11** Olw'erinnya lyo, Ayi Mukama, onkuume, mu butuukirivu bwo onzigye mu kabi. **12** Omalewo abalabe bange olw'okwagala kwo, ozikirize n'abanjigganya bonna, kubanga nze ndi muddu wo.

144 Zabbuli ya Dawudi. Atenderezebwe Mukama, olwazi lwange, atendeka emikono gyange okulwana, era ateekerateekera engalo zange olutalo. **2** Mukama anjagala ye Katonda wange era kye kiddukiro kyange, ge maanyi gange amangi era ye mulokozi wange. Ye ngabo yange mwe neekweka. Awangula amawanga n'agassa wansi w'ebigere byange. **3** Ayi Mukama, omuntu kye ki ggwe okumufaako, oba omwana w'omuntu, ggwe okumulowoozaako? **4** Omuntu ali nga mukka. Ennaku ze ziri ng'ekisiikirize ekiyita obuyisi. **5** Yawula mu ggulu lyo, Ayi Mukama, okke! Kwata ku nsozi zinyooke omukka! **6** Myansa abalabe basaasaane, era lasa obusaale bwo obazikirize. **7** Ogolole omukono gwo ng'osinziira waggulu ennyo, omponye, onzigye mu mazzi amangi, era onzigye mu mikono gya bannamawanga; **8** ab'emimwa egyogera eby'obulimba, abalayira nti kya mazima, so nga bulimba bwereere. **9** Ayi Mukama, nnaakuyimbiranga oluyimba oluggya; nnaakukubiranga ennanga ey'enkoba ekkumi, **10** ggwe awa bakabaka obuwanguzi; amponya, nze omuddu wo Dawudi, ekitala ekyogi. **11** Ndokola, omponye onzigye mu mukono gwa bannamawanga bano ab'emimwa egyogera eby'obulimba, era omukono gwabwe ogwa ddyo gwa bulimba. **12** Batabani baffe mu buvubuka bwabwe, Ayi Mukama, babeere ng'ebisimbe ebikulidde ddala obulungi, ne bawala baffe babe ng'empagi ennungi ez'oku nsonda okuzimbirwa ennyumba ya kabaka mu lubiri. **13** Amawanika gaffe gajjule ebibala ebya buli ngeri. Endiga zaffe zizaale enkumi n'obukumi zijjule amalundiro gaffe. **14** Ente zaffe ziwalule ebizito. Ebisenge by'ekibuga bireme kumenyebwa. Waleme kubaawo kukaaba n'okwaziirana kwonna mu nguudo ez'omu bibuga byaffe. **15** Abantu abaweereddwa emikisa egyo beesiimye! Balina omukisa abantu abo abalina Katonda waabwe nga ye Mukama.

145 Oluyimba lwa Dawudi olw'okutendereza. Nnaakugulumizanga ggwe Katonda wange, era Kabaka wange; era nnaatenderezanga erinnya lyo buli lunaku emirembe n'emirembe. **2** Nnaakutenderezanga buli lunaku; era nnaasuutanga erinnya lyo emirembe n'emirembe. **3** Mukama mukulu, wa kitiibwa, era asaanira okutenderezebwanga ennyo, n'obukulu bwe tebwogerekeka. **4** Buli mulembe gunaatenderanga gunnaagwo ebikolwa byo, era gunaatendanga emirimu gyo egy'amaanyi. **5** Nnaatendanga obukulu n'obulungi bw'ekitiibwa kyo, era nnaafumiitirizanga ku bikolwa byo ebyewuunyisa. **6** Abantu banaatendanga amaanyi g'ebikolwa byo eby'ekitalo, nange nnaatendanga obukulu bwo obw'ekitiibwa. **7** Banaayogeranga ku bulungi bwo obw'ekitalo nga bajaguza; era banaayimbanga olw'obutuukirivu bwo. **8** Mukama wa kisa, ajudde okusaasira, alwawo okusunguwala era ajudde okwagala okutaggwaawo. **9** Mukama mulungi eri buli muntu,

era okusaasira kwe kubuna byonna bye yatonda. **10** Byonna bye watonda binaakutenderezanga, Ayi Mukama; n'abatukuvu bo banaakugulumizanga. **11** Banaayogeranga ku kitiibwa ky'obwakabaka bwo, era banaatendanga amaanyi go. **12** Balyoke bategeeze abantu bonna ebikolwa byo eby'amaanyi, n'ekitiibwa ky'obukulu obw'obwakabaka bwo. **13** Obwakabaka bwo, bwakabaka bwa lubeerera, n'obufuzi bwo bwa mirembe na mirembe. Mukama by'ayogera byonna bya bwesigwa, n'ebikolwa bye bijjudde okusaasira. **14** Mukama awanirira abo bonna abazitoowereddwa, era ayimusa bonna abagwa. **15** Amaaso g'abantu bonna gatunuulira ggwe, Ayi Mukama, era bonna gw'obawa ebyokulya mu biseera byabyo. **16** Oyanjuluza engalo zo, ebiramu byonna n'obigabira bye byetaaga ne bikkuta. **17** Mukama mutuukirivu mu bikolwa bye byonna era ayagala byonna bye yatonda. **18** Mukama abeera kumpi n'abo bonna abamukoowoola; abo bonna abamukoowoola mu mazima. **19** Abo bonna abamussaamu ekitiibwa abawa bye baagala, era awulira okukaaba kwabwe n'abawonya. **20** Mukama akuuma bonna abamwagala, naye abakola ebibi alibazikiriza. **21** Akamwa kange kanaatenderezanga Mukama, era na buli kitonde kinaatenderezanga erinnya lye ettukuvu emirembe n'emirembe.

146 Tendereza Mukama! Tendereza Mukama ggwe emmeeme yange! **2** Nnaatenderezanga Mukama ennaku zonna ez'obulamu bwange; nnaayimbanga okutendereza Katonda wange nga nkyali mulamu. **3** Teweesiganga bafuzi, wadde abantu obuntu omutali buyambi. **4** Kubanga bafa ne bakka emagombe; ne ku lunaku olwo lwennyini, byonna bye baba bateeseteese ne bifa. **5** Yeesiimye oyo ayambibwa Katonda wa Yakobo; ng'essuubi lye liri mu Mukama Katonda we, **6** eyakola eggulu n'ensi n'ennyanja ne byonna ebirimu, era omwesigwa emirembe gyonna. **7** Atereeza ensonga z'abajoogebwa mu bwenkanya, n'abalumwa enjala abawa ebyokulya. Mukama asumulula abasibe. **8** Mukama azibula amaaso ga bamuzibe, era awanirira abazitoowereddwa. Mukama ayagala abatuukirivu. **9** Mukama alabirira bannamawanga, era ayamba bamulekwa ne bannamwandu; naye ekkubo ly'abakola ebibi alifaafaaganya. **10** Mukama anaafuganga emirembe gyonna, Katonda wo, Ayi Sayuuni, anaabanga Katonda wa buli mulembe. Mutendereze Mukama!

147 Mutendereze Mukama! Kubanga kirungi okutenderezanga Katonda waffe; kubanga ajjudde ekisa, n'oluyimba olw'okumutenderezanga lumusaanira. **2** Mukama azimba Yerusaalemi; era akuŋŋaanya Abayisirayiri abaali mu buwaŋŋanguse. **3** Azzaamu amaanyi abo abalina emitima egimenyese, era ajjanjaba ebiwundu byabwe. **4** Mukama ategeka omuwendo gw'emmunyeenye; era buli emu n'agituuma erinnya. **5** Mukama waffe mukulu era wa kitiibwa; amaanyi g'obuyinza bwe tegatendeka, n'okutegeera kwe tekuliiko kkomo. **6** Mukama awanirira abawombeefu, naye abakola ebibi abasuulira ddala wansi. **7** Muyimbire Mukama ennyimba ez'okumwebaza; mumukubire entongooli ezivuga obulungi. **8** Mukama abikka eggulu n'ebire, ensi agitonnyeseza enkuba, n'ameza omuddo ne gukula ku nsozi. **9** Ente aziwa emmere, ne bannamuŋŋoona abato abakaaba abaliisa. **10** Essanyu lya Mukama teriri mu maanyi ga mbalaasi, wadde mu magulu g'omuntu, **11** wabula Mukama asanyukira abo abamussaamu ekitiibwa, era abalina essuubi mu kwagala kwe okutaggwaawo. **12** Tendereza Mukama ggwe Yerusaalemi, tendereza Katonda wo ggwe Sayuuni, **13** kubanga ebisiba enzigi zo, ye abinyweza, n'abantu bo abasulamu n'abawa omukisa. **14** Aleeta emirembe ku nsalo zo; n'akukkusa eŋŋaano esinga obulungi. **15** Aweereza ekiragiro kye ku nsi; ekigambo kye ne kibuna mangu. **16** Ayaliira omuzira ku ttaka ne gutukula ng'ebyoya by'endiga enjeru, n'omusulo ogukutte n'agusaasaanya ng'evvu. **17** Omuzira agukanyuga ng'obuyinjayinja; bw'aleeta obutiti ani ayinza okubusobola? **18** Mukama aweereza ekigambo kye, omuzira ne gusaanuuka; n'akunsa empewo, amazzi ne gakulukuta. **19** Yategeeza Yakobo ekigambo kye; Isirayiri n'amanya amateeka ga Mukama n'ebiragiro bye. **20** Tewali ggwanga na limu lye yali akolaganye nalyo bw'atyo; amawanga amalala tegamanyi mateeka ge. Mutendereze Mukama!

148 Mutendereze Mukama! Mumutendereze nga musinziira mu ggulu, mumutendereze mu bifo ebiri waggulu. **2** Mumutendereze mmwe mwenna bamalayika be, mumutendereze mmwe mwenna eggye lye ery'omu ggulu. **3** Mmwe enjuba n'omwezi mutendereze Mukama, nammwe mwenna emmunyeenye ezaaka mumutendereze. **4** Tendereza Mukama ggwe eggulu eriri waggulu ennyo, naawe amazzi agali waggulu w'eggulu. **5** Leka byonna bitendereze erinnya lya Mukama! Kubanga ye yalagira, ne bitondebwa. **6** Yabinywereza ddala mu bifo byabyo ennaku zonna, n'ateekawo etteeka eritaliggwaawo. **7** Mumutendereze nga musinziira ku nsi, mmwe balukwata n'ebifo byonna eby'omu buziba bw'ennyanja, **8** mmwe okumyansa, n'omuzira ogw'amakerenda, n'omuzira ogukutte era n'olufu, naawe kikuŋŋunta, mugondere ekiragiro kye, **9** mmwe agasozi n'obusozi, emiti egy'ebibala n'emivule; **10** ensolo ez'omu nsiko era n'ente zonna, ebyewalula n'ebinyonyi ebibuuka, **11** bakabaka b'ensi n'amawanga gonna, abalangira n'abafuzi bonna ab'ensi, **12** abavubuka abalenzi n'abawala; abantu abakulu n'abaana abato. **13** Bitendereze erinnya lya Mukama, kubanga erinnya lye lyokka lye ligulumizibwa; ekitiibwa kye kisinga byonna eby'omu nsi n'eby'omu ggulu. **14** Abantu be abawadde amaanyi, era agulumizizza abatukuvu be, be bantu be Isirayiri abakolagana naye. Mutendereze Mukama.

149 Mutendereze Mukama! Muyimbire Mukama oluyimba oluggya, mumutendereze wamu n'ekibiina ky'abatukuvu. **2** Isirayiri asanyukirenga eyamutonda; n'abantu ba Sayuuni bajagulize Kabaka waabwe! **3** Batenderezenga erinnya lye nga bwe bazina, bamutenderezenga nga bwe bakuba ennanga n'ebitaasa. **4** Kubanga Mukama asanyukira abantu be, n'abawombeefu abawa engule ey'obulokozi. **5** Abatuukirivu bajagulizenga

mu kitiibwa kino; bayimbire ku bitanda byabwe olw'essanyu.
6 Batenderezenga Katonda waabwe, bakwate ekitala
eky'obwogi obubiri, **7** bawoolere eggwanga, babonereze
n'amawanga, **8** bateeke bakabaka baago mu njegere,
n'abakungu baago babasibe amagulu n'ebyuma, **9**
babasalire omusango ogwabawandiikirwa. Kino kye kitiibwa
ky'abatukuvu be bonna. Mutendereze Mukama.

150 Mutendereze Mukama! Mutendereze Katonda
mu kifo kye ekitukuvu; mumutendereze ne mu
ggulu lye ery'amaanyi. **2** Mumutendereze olw'ebikolwa
bye ebiraga amaanyi ge; mumutendereze olw'obukulu
bwe obusukkiridde. **3** Mumutendereze n'eddoboozi
ery'ekkondeere, mumutendereze n'ennanga ey'enkoba
n'endere. **4** Mumutendereze n'ebitaasa n'amazina;
mumutendereze n'ebivuga eby'enkoba n'endere! **5**
Mumutendereze nga mukuba ebitaasa; mumutendereze
n'ebitaasa ebivuga ennyo! **6** Buli ekissa omukka
kitenderezenga Mukama! Mutendereze Mukama.

Engero

1 Engero za Sulemaani, mutabani wa Dawudi, kabaka wa Isirayiri. **2** Yaziwandiika okuyigiriza abantu okuba n'amagezi n'okuyiga, era n'okutegeera ebigambo eby'obulabufu; eby'obulamu eby'amagezi n'empisa. **3** Sulemaani yayagala abantu okuba n'empisa, n'obulamu obw'amagezi, okukolanga ebituufu, n'okubeera abenkanya n'okugobereranga ensonga; **4** okuyigiriza amagezi abatalina bumanyirivu, n'abavubuka okufuna okumanya n'okutegeera. **5** N'abantu ab'amagezi nabo bwe bawulira beeyongere okuyiga n'abategeevu beeyongere okubangulwa. **6** Era engero zino zaawandiikibwa okutegeera engero, enjogera n'ebikokyo. **7** Kale mu kutya Mukama amagezi mwe gasookera, naye abasirusiru banyooma amagezi n'okulagirirwa. **8** Mwana wange ossangayo omwoyo eri ebiragiro bya kitaawo, era tolekanga kukuutira kwa maama wo; **9** bijja kuba ngule eneeweesanga omutwe gwo ekitiibwa, n'emikuufu mu bulago bwo. **10** Mwana wange abakozi b'ebibi bwe bakusendasendanga, tokkirizanga. **11** Bwe bakugambanga nti, "Tugende ffenna twesanyuse, tunyage, tubbe n'okutta; tokkirizanga; **12** ng'entaana bw'emira abantu, naffe tubamire tutyo nga bakyali balamu, era nga balamba, ng'abagenda mu bunnya obuwanvu; **(Sheol h7585)** **13** nga twefunira eby'obugagga bye tutakoleredde, ne tujjuza amayumba gaffe obugagga obubbe; **14** ng'ababi batuyita tubeegatteko, tugabane kyenkanyi ebibbe n'ebinyage." **15** Mwana wange totambuliranga wamu nabo, era ekigere kyo kiziyize okukwatanga ekkubo lyabwe: **16** Kubanga ebigere byabwe bidduka bunnambiro okukola ebibi, era kibanguyira okuyiwa omusaayi. **17** Nga kuba kumala biseera okutega omutego, ng'ekinyonyi ky'oyagala okukwata kikulaba, **18** naye abantu ng'abo baba beetega bokka, baba beetega omutego ogunaabakwasa bo bennyini. **19** Bwe lityo bwe libeera ekkubo lya buli muntu anoonya okugaggawalira mu bukyamu. Obugagga obw'engeri eyo busaanyaawo obulamu bw'abo ababufuna. **20** Amagezi galeekaanira waggulu mu nguudo; gayimusa amaloboozi gaago, mu bifo ebigazi eby'omu bibuga. **21** Ne galeekaanira waggulu, mu kifo enguudo ennene we zisisinkanira, era gasinzira mu miryango gy'ekibuga ne googera: **22** Mulituusa ddi mmwe ab'amagezi amatono obutayagala kweyongera kuyiga by'amagezi, nammwe ab'amalala okunyoomanga eby'amagezi n'abasirusiru okukyawanga okumanya? **23** Kale singa muwuliriza okunenya kwange, laba, ndifuka omutima gwange n'ebirowoozo byange mu mmwe. **24** Kubanga na bayita ne mugaana okuwuliriza, ne ngolola omukono ne wataba n'omu afaayo, **25** era ne mutafaayo ku magezi ge nabawa, era ne mugaana okubuulirira kwange kwonna, **26** kale nange ndibasekerera nga muli mu nnaku, era mbakudaalire ng'entiisa ebagwiridde. **27** Entiisa bw'eribajjira ng'omuyaga omungi, ennaku n'okubonaabona, okulumwa n'obubalagaze, **28** kale balinkoowoola, naye siriyitaba; balinnoonya obutaweera naye ne batandaba. **29** Kubanga baakyawa okuyigirizibwa, n'okumanya, era ne bamalirira obutatya Mukama. **30** Ne bagaana okuwuliriza amagezi gange; ne banyooma okunenya kwange kwonna. **31** Kyebaliva balya ebibala eby'ekkubo lyabwe ebbi, era ne bajjula ebibala eby'enkwe zaabwe. **32** Obusirusiru bulitta ab'amagezi amatono n'obutafaayo bulizikiriza abasirusiru, **33** naye buli ampuliriza anaabeeranga mirembe, ng'agumye nga talina kutya kwonna.

2 Mwana wange, bw'onookwatanga ebigambo byange, n'otereka ebiragiro byange mu bulamu bwo, **2** era n'ossaayo omwoyo eri amagezi, era n'ossa omutima gwo eri okutegeera, **3** ddala ddala singa oyaayaanira okumanya era n'oyimusa eddoboozi lyo osabe okutegeera, **4** bw'onooganoonyanga nga ffeeza, era n'oganoonyanga ng'ekyobugagga ekyakwekebwa, **5** awo w'olitegeerera okutya Mukama, era n'ovumbula okumanya Katonda. **6** Kubanga Mukama awa amagezi; era mu kamwa ke muvaamu okumanya n'okutegeera. **7** Mukama aterekera abatuukirivu amagezi amalungi, era aba ngabo y'abo abatambulira mu bugolokofu. **8** Abatambuliza mu makubo ag'obwenkanya, era bw'atyo Mukama akuuma ekkubo ly'abatukuvu be. **9** Olwo lw'olitegeera obutuukirivu, amazima n'obwenkanya; weewaawo buli kkubo eddungi. **10** Kubanga amagezi galiyingira mu mutima gwo, n'okumanya kulisanyusa omwoyo gwo. **11** Okwesalirawo obulungi kunaakulabiriranga n'okutegeera kunaakukuumanga: **12** Amagezi ganaakuwonyanga ekkubo ly'omubi, n'abantu aboogera eby'obugwagwa, **13** abaleka amakubo ag'obutuukirivu ne batambulira mu makubo ag'ekizikiza, **14** abasanyukira okukola ebikolwa ebibi, abanyumirwa eby'obusirusiru, **15** abantu abo be b'amakubo amakyamu, era abakujjukujju mu ngeri zaabwe. **16** Amagezi Mukama g'awa ge gokka agajja okukuwonya ekkubo ly'omukazi omwenzi, n'okukuwonya ebigambo bye ebisendasenda, **17** eyaleka bba ow'omu buvubuka bwe era eyeerabira endagaano gye yakola mu maaso ga Katonda we. **18** Kubanga ennyumba ye ekka mu kufa, n'amakubo ge galaga eri abafu. **19** Tewali n'omu agenda ewuwe adda wadde okufunirayo amakubo g'obulamu. **20** Kale tambuliranga mu kkubo ly'abo abatya Katonda era onywerere mu makubo g'abatuukirivu. **21** Kubanga abatuukirivu balituula mu nsi, era abo abagolokofu baligisigalamu. **22** Naye abakozi b'ebibi balifiirwa ebirungi eby'ensi, n'abatali beesigwa balizikirizibwa.

3 Mwana wange, teweerabiranga bintu bye nakuyigiriza, era okuumanga ebiragiro byange mu mutima gwo, **2** kubanga bijja kuwangaaza obulamu bwo ku nsi, era bikukulaakulanye. **3** Amazima n'ekisa tobyerabiranga; byesibe mu bulago bwo, obiwandiike ku mutima gwo. **4** Bw'otyo bw'onoofuna okuganja n'okusiimibwa eri Katonda n'eri abantu. **5** Weesige Mukama n'omutima gwo gwonna, so teweesigamanga ku magezi go gokka. **6** Mukama mukulembezenga mu by'okola byonna, naye anaakuluŋŋamyanga n'owangula. **7** Amagezi go tegakusigulanga, naye otyanga Mukama, era weewale okukola ebibi. **8** Onoofunanga obulamu mu mubiri gwo n'amagumba go ne gadda buggya. **9** Mukama mugulumizenga n'eby'obugagga byo; n'ebibala ebisooka

eby'ebintu byo byonna eby'omu nnimiro yo, **10** olwo amaterekero go lwe ganajjulanga ebintu enkumu, era n'amasenero go ne gajjula ne gabooga omwenge omusu. **11** Mwana wange tonyoomanga kukangavvula kwa Mukama, n'okunenya kwe kulemenga okukukooya, **12** kubanga Mukama anenya oyo gw'ayagala, nga kitaawe w'omwana bw'anenya mutabani we gwe yeenyumiririzaamu. **13** Aweereddwa omukisa oyo afuna amagezi, omuntu oyo afuna okutegeera, **14** kubanga amagezi gasinga ffeeza era galimu amagoba okusinga zaabu. **15** Amagezi ga muwendo mungi okusinga amayinja ag'omuwendo omungi: era tewali kyegombebwa kiyinza kugeraageranyizibwa nago. **16** Mu mukono gwago ogwa ddyo mwe muli obuwanguzi; ne mu mukono gwago ogwa kkono ne mubaamu obugagga n'ekitiibwa. **17** Mu magezi mulimu essanyu, era n'amakubo gaago ga mirembe. **18** Amagezi muti gwa bulamu eri abo abagakwata ne baganyweza; abo abagakwata ne baganyweza baliweebwa omukisa. **19** Amagezi, Mukama ge yakozesa okuteekawo emisingi gy'ensi; n'okutegeera kwe yakozesa okuteekawo eggulu; **20** n'okumanya kwe, kwe yakozesa okwawula obuziba bw'ennyanja, era n'ebire ne bivaamu omusulo. **21** Mwana wange, beeranga n'okuteesa okulungi n'okusalawo ebisaana, ebyo biremenga okukuvaako, **22** binaabeeranga obulamu eri emmeeme yo, era ekyokwambala ekirungi ekinaawoomesanga obulago bwo. **23** Bw'otyo bw'onootambulanga nga onyweredde mu kkubo lyo, era ekigere kyo tekijjanga kwesittala. **24** Bw'onoogalamiranga toobenga na kutya, weewaawo bw'oneebakanga otulo tunaakuwoomeranga. **25** Totyanga kabenje kootomanyiridde, wadde okuzikirira okujjira abakozi b'ebibi, **26** Kubanga Mukama y'anaabeeranga obwesigwa bwo, era anaalabiriranga ekigere kyo ne kitakwatibwa mu mutego. **27** Tommanga birungi abo be bisaanira bwe kibeera mu buyinza bwo okukikola. **28** Togambanga muliraanwa wo nti, "Genda, onodda enkya ne nkuwa," ate nga kye yeetaaga okirina. **29** Totegekanga kukola bulabe ku muliraanwa wo, atudde emirembe ng'akwesiga. **30** Tovunaananga muntu n'omu awatali nsonga nga talina kabi k'akukoze. **31** Tokwatirwanga obuggya omuntu ayigganya abalala, era tokolanga nga ye bw'akola, **32** kubanga omuntu omugwagwa wa muzizo eri Mukama, naye abo abagolokofu abalinamu obwesige. **33** Ekikolimo kya Mukama kiri ku nnyumba y'ababi, naye awa omukisa ennyumba y'abatuukirivu. **34** Ddala ddala, Mukama anyooma abanyoomi, naye abeetoowaza abawa ekisa. **35** Ab'amagezi balisikira ekitiibwa, naye abasirusiru baliswazibwa.

4 Muwulirize baana bange okuyigiriza kwange ng'okwa kitammwe, era musseeyo omwoyo mufune okutegeera. **2** Kubanga mbawa okuyigiriza okulungi; temulekanga biragiro byange. **3** Bwe nnali omuvubuka nga ndi ne kitange, omwana omu yekka omwagalwa, owa mmange, **4** yanjigiriza n'aŋŋamba nti, "Ebigambo byange bikuumenga ku mutima gwo, kuuma ebiragiro byange obeere mulamu. **5** Funa amagezi; funa okutegeera, teweerabiranga era tovanga ku bigambo bya mu kamwa kange. **6** Togalekanga, nago ganaakukuumanga, gaagale nago ganaakulabiriranga. **7** Ddala amagezi kye kintu ekisingira ddala obukulu; noolwekyo fuba ofune amagezi, era fubira ddala nnyo ofune okutegeera. **8** Amagezi gagulumize, nago gajja kukuyimusa, gaanirize, nago gajja kukuweesa ekitiibwa. **9** Amagezi gajja kukutikkira engule ey'ekisa, era gakuwe n'engule ey'ekitiibwa." **10** Wuliriza ggwe, mutabani, era okkirize ebigambo byange olyoke owangaalire ku nsi n'essanyu eringi. **11** Nkuluŋŋamya mu kkubo ery'amagezi, ne nkukulembera mu makubo ag'obutuukirivu. **12** Bw'onootambulanga, ekigere kyo kireme okuziyizibwa; era bw'onoddukanga, tojjanga kwesittala. **13** Nywerezanga ddala okuyigirizibwa, tokutanga: kukuumenga kubanga bwe bulamu bwo. **14** Toyingiranga mu kkubo ly'abakozi b'ebibi, wadde okutambulira mu kkubo ly'abantu aboonoonyi. **15** Lyewalenga, tolitambulirangamu, liveeko okwate ekkubo lyo. **16** Kubanga abakozi b'ebibi tebayinza kwebaka okuggyako nga bakoze ebibi, era otulo tubabulira ddala bwe baba tebalina gwe bakozeeko bulabe. **17** Okukola ebibi y'emmere yaabwe, n'okukozesa eryanyi kye kyokunywa kyabwe. **18** Ekkubo ly'abatuukirivu liri ng'enjuba eyakavaayo, eyeeyongera okwaka okutuusa obudde lwe butangaalira ddala. **19** Naye ekkubo ly'ababi liri ng'ekizikiza ekikutte, tebamanyi kibaleetera kwesittala. **20** Mutabani wange wuliriza n'obwegendereza ebigambo byange; osseeyo omwoyo eri bye nkutegeeza; **21** ebigambo bino tebikuvangako, bikuumire ddala mu mutima gwo, **22** kubanga bya bulamu eri abo ababifuna, era biwonya omubiri gwabwe gwonna. **23** Ekisinga byonna kuuma omutima gwo, kubanga y'ensulo y'obulamu bwo. **24** Weewalire ddala eby'obubambavu era n'okwogera ebya swakaba. **25** Amaaso go gatunulenga butereevu, era otunulenga n'obumalirivu eyo gy'olaga. **26** Ttereeza bulungi amakubo go; okwate amakubo ageesigika gokka. **27** Tokyamanga ku mukono ogwa ddyo oba ogwa kkono; ebigere byo byewalenga ekkubo ekyamu.

5 Mutabani, ossangayo omwoyo eri ebiragiro byange, era owulirizanga bulungi ebigambo byange eby'amagezi, **2** olyoke oyige okusalawo okw'amagezi, era akamwa ko kavengamu eby'obutegevu. **3** Kubanga emimwa gy'omukazi omwenzi gitonnya omubisi gw'enjuki, n'ebigambo bye biweweevu okusinga omuzigo; **4** naye enkomerero ya byonna, akaawa ng'omususa era asala ng'ekitala eky'obwogi obubiri. **5** Ebigere bye bituuka mu kufa, ebisinde bye biraga emagombe. **(Sheol h7585)** **6** Tafaayo ku kkubo lya bulamu, amakubo ge gaakyamakyama dda, naye nga takimanyi. **7** Kaakano, batabani bange mumpulirize, temuvanga ku bigambo bya kamwa kange. **8** Mwewalenga omukazi oyo era temusembereranga luggi lwa nnyumba ye; **9** si kulwa nga mufiirwa ekitiibwa kyammwe, n'okumalira ebiseera byammwe ku oyo alina ettima, **10** ate si kulwa nga b'otolina ky'obamanyiiko bakwavuwaza, n'amaanyi go n'ogamalira ku maka g'omulala. **11** Ku nkomerero y'obulamu bwo olisinda, ennyama yo n'omubiri gwo nga biweddewo. **12** Oligamba nti, "Nga nakyawa okulabulwa, n'omutima gwange ne gukyawa okunenyezebwa, **13** era ne sigondera ddoboozi ly'abasomesa bange, wadde okussaayo omwoyo eri abo

abampanga amagezi. **14** Ntuuse ku njegoyego z'okuzikirira nga ndi wakati mu kuŋŋaaniro ly'ekibiina." **15** Onoonywanga amazzi ag'omu kidiba kyo, n'amazzi agava mu luzzi lwo goonoonywanga. **16** Ensulo zo zisaanye okukulukutira mu nguudo, n'enzizi zo mu bifo ebigazi eby'omu kibuga? **17** Leka bibeere bibyo wekka, bireme kugabanibwako b'otomanyiiko n'akamu. **18** Kale leka ensulo yo ebeere n'omukisa, era osanyuke ne mukazi wo ow'omu buvubuka bwo. **19** Ng'ennangaazi eyeeyagaza n'empeewo esanyusa, leka okusuuta kwe kukumalenga ennaku zonna era naye akwetoloozenga okwagala kwe. **20** Lwaki mwana wange osendebwasendebwa omukazi omwenzi, n'ogwa mu kifuba ky'omukazi w'omusajja omulala? **21** Kubanga Mukama alaba amakubo g'omuntu gonna, era n'akebera n'amakubo ge gonna. **22** Ebikolwa by'omukozi w'ebibi bimufuukira omutego, era emiguwa gy'ebikolwa bye ebibi girimusibira ddala. **23** Alifa, kubanga yagaana okwekuuma, era alizikirira olw'obusirusiru bwe obungi.

6 Mutabani obanga weeyimirira muliraanwa wo, ne weeyama okuyamba omuntu gw'otomanyi, oli mu katyabaga. **2** Obanga weesibye n'ebigambo ggwe kennyini bye wayogera, ng'ebigambo by'omu kamwa ko bikusibye, **3** kino mwana wange ky'oba okola okusobola okwewonya, kubanga kaakano oli mu buyinza bwa muliraanwa wo: Yanguwa, ogende weetoowaze, weegayirire muliraanwa wo. **4** Amaaso go togaganya kwebaka, wadde ebikowe byo okubongoota. **5** Onunule obulamu bwo ng'empeewo bw'edduka okuva mu ngalo z'omuyizzi, era ng'ekinyonyi, bwe kiva mu mutego gw'omutezi. **6** Yigira ku biwuka, mugayaavu ggwe; fumiitiriza engeri gye bikolamu obiyigireko. **7** Tebirina mukulembeze, mukungu oba mufuzi yenna abikulembera, **8** kyokka byekuŋŋaanyiza emmere mu biseera eby'amakungula, ne bitereka emmere mu biseera ebituufu mu mwaka. **9** Olituusa ddi okwebaka mugayaavu ggwe? Oligolokoka ddi n'ova mu tulo two? **10** Otulo otutonotono, n'okusumagira akatono, n'okufunya emikono okuwummulako, **11** obwavu bulikutuukako ng'omutemu, era n'obwetaavu ng'omutemu. **12** Omuntu ataliiko ky'agasa, omusajja omubi agenda ayogera ebigambo ebitabulatabula, **13** agenda atemyatemya ku liiso, nga bw'akuba ebigere ate nga bw'asongasonga olunwe, **14** olw'omutima omukyamu, ateekateeka okukola ebibi, bulijjo aleeta obutakkaanya mu bantu! **15** Noolwekyo okuzikirira kulimujjira mbagirawo, mu kaseera buseera alibetentebwa awatali kuwona. **16** Waliwo ebintu mukaaga Mukama by'akyawa, weewaawo musanvu eby'omuzizo gy'ali. **17** Amaaso ag'amalala, emimwa egirimba, okuttira abantu obwereere; **18** omutima ogutegeka okukola ebibi, ebigere ebyanguwa okukola ebibi, **19** obujulizi obw'obulimba, n'omuntu aleeta obutakkaanya mu booluganda. **20** Mwana wange nyweza ebiragiro bya kitaawo, era togayaalirira kuyigiriza kwa maama wo. **21** Bisibenga ku mutima gwo ennaku zonna era obisibe binywerere mu bulago bwo. **22** Bijja kukuluŋŋamyanga buli gy'onoolaganga, ne bw'onoobanga weebase binaakukuumanga, ate ng'ozuukuse binaabanga naawe. **23** Kubanga amateeka ttabaaza, era n'okuyigiriza kitangaala, okukulabula olw'okukuluŋŋamya, ly'ekkubo ery'obulamu, **24** okukuwonya omukazi ow'ebibi, okukuggya mu kunyumiikiriza kw'omukazi omwenzi. **25** Teweegombanga bulungi bwe mu mutima gwo, wadde okumukkiriza okukuwamba n'amaaso ge, **26** kubanga malaaya akussa ku muwendo ogugula omugaati, era omukazi omwenzi anoonya kuzikiririza ddala bulamu bwo. **27** Omuntu ayinza okuwambaatira omuliro mu kifuba kye, ebyambalo bye ne bitaggya? **28** Oba omuntu ayinza okutambulira ku manda agookya, ebigere bye ne bitasiriira? **29** Bwe kityo bwe kiri eri omusajja agenda ne muka muliraanwa we, buli akwata ku mukazi ng'oyo talirema kubonerezebwa olw'ekibi kye. **30** Abantu tebasekerera muntu bw'abba, olw'okwewonya enjala. **31** Naye bwe bamukwata aba alina okuwa engassi ya mirundi musanvu; ne bwe kiba nga kimumalako ebintu bye byonna eby'omu nju ye. **32** Naye buli ayenda ku mukazi talina magezi; kubanga azikiririza ddala emmeeme ye ye. **33** Alifuna ebiwundu n'okunyoomebwa; n'obuswavu tebulimusangulibwako. **34** Kubanga obuggya buleetera omusajja okuswakira, era taliba na kisa n'akatono nga yeesasuza. **35** Talikkiriza mutango gwonna, wadde okuwooyawooyezebwa enguzi ennene.

7 Mutabani nyweeza ebigambo byange, era okuumenga ebiragiro byange. **2** Kwata ebiragiro byange obeere mulamu, n'amateeka gange ogakuume ng'emmunye y'eriiso lyo; **3** togalekanga kuva mu ngalo zo, gawandiike ku mutima gwo. **4** Amagezi gatwalire ddala nga mwannyoko, n'okutegeera, ng'owooluganda ow'omu kika kyo. **5** Binaakuwonyanga omukazi omwenzi, omukazi omutambuze awaanawaana n'ebigambo ebisendasenda. **6** Lumu nnali nnyimiridde ku ddirisa ly'ennyumba yange. **7** Ne ndaba mu bavubuka abatoototo, omulenzi atalina magezi, **8** ng'ayita mu luguudo okumpi n'akafo k'omukazi omwenzi, n'akwata ekkubo eridda ku nnyumba y'omukazi oyo, **9** olw'eggulo ng'obudde buzibye, ekizikiza nga kikutte. **10** Awo omukazi n'ajja okumusisinkana ng'ayambadde nga malaaya, ng'ajjudde ebirowoozo eby'obukaba mu mutima gwe. **11** Omukazi omukalukalu, atambulatambula ennyo atabeerako waka, **12** wuuyo mu luguudo, wuuyo mu bifo ebikuŋŋaanirwamu, mu buli kafo konna ng'ateega! **13** N'amuvumbagira, n'amunywegera era ng'amutunuulidde nkaliriza n'amaaso agatatya n'amugamba nti: **14** "Nnina ssaddaaka ez'ebiweebwayo olw'emirembe, leero ntukiriza obweyamo bwange. **15** Noolwekyo nzize okukusisinkana, mbadde njagala nnyo okukulaba, era kaakano nkusanze. **16** Obuliri bwange mbwaze bulungi n'engoye eza linena ava mu Misiri. **17** Mbukubye n'akaloosa, n'omugavu, n'obubaane, ne kinamoni, ne kalifuuwa. **18** Jjangu tuwoomerwe omukwano okutuusa obudde okukya; leka twesanyuse ffembi mu mukwano. **19** Kubanga baze taliiyo eka; yatambula olugendo luwanvu: **20** Yagenda n'ensawo y'ensimbi; era alikomawo nga wayiseewo wiiki bbiri." **21** Yamusendasenda n'ebigambo ebisikiriza; n'amuwabya n'ebigambo ebiwoomerera. **22** Amangwago omuvubuka n'amugoberera ng'ente etwalibwa okuttibwa obanga empeewo egwa mu mutego, **23** okutuusa

akasaale lwe kafumita ekibumba kyayo, ng'akanyonyi bwe kanguwa okugwa mu mutego, so tamanyi ng'alifiirwa obulamu bwe. **24** Kaakano nno batabani bange mumpulirize, era musseeyo nnyo omwoyo eri ebigambo byange. **25** Temukkiriza mitima gyammwe kugoberera bigambo bye; temukkiriza bigere byammwe kukyamira mu makubo ge. **26** Kubanga bangi bazikiridde, ddala ab'amaanyi bangi bagudde. **27** Ennyumba ye, lye kkubo eridda emagombe, nga likka mu bisenge eby'okufa. **(Sheol h7585)**

8 Amagezi tegakoowoolera waggulu, n'okutegeera ne kuyimusa eddoboozi lyakwo? **2** Ku ntikko y'ebifo ebigulumivu okumpi n'ekkubo, mu masaŋŋanzira, amagezi we gayimirira butengerera, **3** ku mabbali g'enzigi eziyingira mu kibuga, ku miryango, gakoowoolera waggulu nga gagamba nti, **4** Mmwe abantu, mmwe b'empita; nnyimusa eddoboozi lyange eri buli omu ali ku nsi. **5** Mmwe abatategeera mufune okutegeera; nammwe abasirusiru mufune amagezi. **6** Muwulirize kubanga nnina ebintu ebikulu eby'okubagamba, era mu kamwa kange muvaamu ebituufu. **7** Akamwa kange koogera bituufu byereere; kubanga emimwa gyange gikyawa ebitali bya butuukirivu. **8** Ebigambo by'emimwa gyange byonna bya bwenkanya tewali na kimu kikyamu oba kya bukuusa. **9** Ebigambo byange byonna bitegeerekeka eri oyo ategeera, era tebirina kabi eri oyo alina amagezi. **10** Mu kifo kya ffeeza, londawo okuyigiriza kwange, era n'okumanya mu kifo kya zaabu ennongoose obulungi, **11** kubanga amagezi gasinga amayinja ag'omuwendo omungi, era n'ebyo byonna bye weegomba tebiyinza kugeraageranyizibwa nago. **12** Nze Magezi, mbeera wamu n'okuteesa okulungi, era mu nze mulimu okumanya n'okwawula ekirungi n'ekibi. **13** Okutya Mukama kwe kukyawa ekibi; nkyawa amalala n'okwemanya, n'obuteeyisa bulungi n'enjogera ey'obubambaavu. **14** Okuteesa okulungi n'okusalawo okw'amagezi bye byange; ntegeera era ndi wa buyinza. **15** Ku bwange, Magezi, bakabaka bafuga, abafuzi ne bakola amateeka ag'obwenkanya. **16** Abalangira bafuga ku bwange, n'abakungu bonna abafuga ku nsi. **17** Njagala abo abanjagala, n'abo abanyiikira okunnoonya bandaba. **18** Obugagga n'ekitiibwa biri mu nze, obugagga obutakoma n'okukulaakulana. **19** Ekibala kyange kisinga zaabu ennongoose, n'ebinvaamu bisinga ffeeza ey'omuwendo omungi. **20** Ntambulira mu kkubo ery'obutuukirivu, mu kkubo ery'obwenkanya, **21** n'abo abanjagala mbagaggawaza era nzijuza amawanika gaabwe. **22** Mukama nze gwe yasooka okwoleka nga tannabaako kirala ky'akola. **23** Nateekebwawo dda nnyo, ku lubereberye ng'ensi tennabaawo. **24** Nateekebwawo ng'obuziba bw'ennyanja tebunnateekebwawo, nga n'emigga egireeta amazzi teginnabaawo, **25** ng'ensozi tezinnateekebwa mu bifo byazo, nga n'obusozi tebunnabaawo; **26** nga tannakola nsi newaakubadde amalundiro gaakwo, wadde enfuufu eyasooka ey'oku nsi. **27** Naliwo ng'ateekawo eggulu mu kifo kyalyo, ne bwe yakola enkulungo kungulu ku buziba, **28** ate ne bwe yawanika ebire n'abinywereza waggulu mu bbanga, n'anywereza ddala ensulo z'amazzi, **29** bwe yawa ennyanja ensalo zaazo we zikoma, amazzi galeme kusukka we yagalagira, ne bwe yali ng'alamba emisingi gy'ensi. **30** Nnali naye ng'omukozi omukugu, nga nzijudde essanyu lye erya buli lunaku, nga nsanyukira mu maaso ge bulijjo, **31** nga nsanyukira mu nsi ye yonna, era nga ne nesiima olw'abaana b'abantu. **32** Kale nno, batabani bange mumpulirize; balina omukisa abo abakwata amakubo gange! **33** Muwulirizenga okuyigirizibwa, mubenga n'amagezi, so temugalekanga. **34** Alina omukisa omuntu ampuliriza, alindirira nga bw'akuuma ku nzigi zange buli lunaku. **35** Kubanga buli andaba afuna obulamu, era afuna okuganja eri Mukama. **36** Oyo atannoonya yeerumya yekka, era n'abo bonna abankyawa banoonya kufa.

9 Amagezi gazimbye ennyumba yaago, gagizimbidde ku mpagi musanvu. **2** Gategese ennyama yaago ne wayini waago; gategese ekijjulo. **3** Gatumye abawala abaweereza bakoowoolere mu bifo ebigulumivu nti, **4** "Buli atalina kutegeera akyameko wano!" Eri abo abatalina magezi gabagamba nti, **5** "Mujje mulye ku mmere yange era munywe ne ku nvinnyo gwe ntabudde. **6** Mulekeraawo obutaba na kutegeera mubeere balamu, era mutambulire mu kkubo ly'okumanya." **7** Oyo anenya omunyoomi ayolekera kuvumwa, n'oyo abuulirira omukozi w'ebibi yeeretera kuvumibwa. **8** Tonenyanga munyoomi, aleme okukukyawa, naye nenya ow'amagezi naye anaakwagalanga. **9** Yigirizanga ow'amagezi naye aneeyongeranga okuba n'amagezi, yigirizanga omutuukirivu, aneeyongerangako okuyiga. **10** "Mu kutya Mukama amagezi mwe gasookera, era n'okumanya oyo Omutukuvu Katonda, kwe kutegeera. **11** Ku lwange oliwangaala emyaka mingi nnyo, era olyongerwako emyaka. **12** Bw'obeera omugezi, amagezi go gakuyamba, naye bw'onyooma amagezi weerumya wekka." **13** Omukazi omusirusiru aleekaana, taba na mpisa era taba na magezi! **14** Era atuula mu mulyango gw'ennyumba ye, ne ku ntebe mu bifo eby'ekibuga ebisinga obugulumivu, **15** ng'akoowoola abo abayitawo, ababa batambula amakubo gaabwe abali ku byabwe. **16** Abagamba nti, "Buli alina okumanya okutono ajje muno." Era eri oyo atalina kutegeera agamba nti, **17** "Amazzi amabbe nga gawooma! emmere eriibwa mu kyama ng'ewooma!" **18** Naye oyo agwa mu kitimba kye tamanya nti nnyumba yakuzikirira, era nti abagenyi be bali mu buziba obw'emagombe. **(Sheol h7585)**

10 Engero za Sulemaani: Omwana ow'amagezi asanyusa kitaawe; naye omwana omusirusiru anakuwaza nnyina. **2** Eby'obugagga ebifuniddwa mu makubo amakyamu tebirina kye bigasa, naye abatuukirivu banunulwa okuva mu kufa. **3** Mukama taalekenga mutuukirivu we kufa njala, naye aziyiza abakozi b'ebibi okufuna bye beetaaga. **4** Emikono emigayaavu gyavuwaza, naye emikono eminyiikivu gireeta obugagga. **5** Omuvubuka ow'amagezi akungulira mu biseera ebituufu, naye oyo eyeebakira mu biro eby'okukunguliramu mwana aswaza ennyo. **6** Omukisa gubeera ku mutwe gw'omutuukirivu, naye akamwa k'omukozi w'ebibi kajjula obukambwe. **7** Omutuukirivu anajjukirwanga n'essanyu, naye erinnya ly'omubi linaavundanga. **8** Alina omutima ogw'amagezi agondera ebiragiro, naye omusirusiru ayogerayogera,

azikirizibwa. **9** Atambulira mu bwesimbu y'atambula emirembe, naye akwata amakubo amakyamu alitegeerebwa. **10** Oyo atta ku liiso ng'akweka amazima aleeta ennaku, n'omusirusiru ayogerayogera alizikirizibwa. **11** Akamwa ak'omutuukirivu nsulo ya bulamu, naye akamwa k'omukozi w'ebibi kajjula bulabe. **12** Obukyayi buleeta enjawukana, naye okwagala kubikka ku bibi bingi. **13** Amagezi gasangibwa ku mimwa gy'oyo alina okutegeera, naye omuggo gukangavvula oyo atamanyi kusalawo bulungi. **14** Abantu ab'amagezi batereka okumanya, naye akamwa k'omusirusiru kaaniriza kuzikirira. **15** Obugagga bw'omugagga kye kibuga kye ekiriko ebigo, naye obwavu kwe kuzikirira kw'omwavu. **16** Empeera y'omutuukirivu bulamu, naye empeera y'omukozi w'ebibi emuleetera kubonerezebwa. **17** Oyo assaayo omwoyo eri okubuulirirwa aba mu kkubo ery'obulamu, naye oyo atassaayo mwoyo ku kunenyezebwa aleetera abalala okuwaba. **18** Oyo akisa obukyayi alina emimwa egirimba, era omuntu akonjera, musirusiru. **19** Mu bigambo ebingi temubula kwonoona, naye akuuma olulimi lwe aba wa magezi. **20** Olulimi lw'omutuukirivu ffeeza ya muwendo, naye omutima gw'omukozi w'ebibi gugasa katono. **21** Ebigambo by'omutuukirivu biriisa abantu bangi, naye abasirusiru bazikirira olw'okubulwa amagezi. **22** Omukisa gwa Mukama guleeta obugagga era tagwongerako buyinike. **23** Omusirusiru asanyukira okukola ebibi, naye omuntu alina okutegeera asanyukira eby'amagezi. **24** Omukozi w'ebibi ky'atayagala kirimutuukako, naye abatuukirivu bye baagala biribaweebwa. **25** Embuyaga bw'ejja, abakozi b'ebibi batwalibwa, naye abatuukirivu banywera emirembe gyonna. **26** Ng'omususa bwe gunyeenyeza amannyo, n'omukka nga bwe gubalagala mu maaso, n'omugayaavu bw'abeera bw'atyo eri abamutuma. **27** Okutya Mukama kuwangaaza omuntu, naye emyaka gy'ababi girisalibwako. **28** Essuubi ly'abatuukirivu livaamu ssanyu, naye okusuubira kw'abakozi b'ebibi tekulivaamu kantu. **29** Ekkubo lya Mukama kye kiddukiro ky'abatuukirivu, naye abakozi b'ebibi libasaanyaawo. **30** Abatuukirivu tebajjululwenga ennaku zonna, naye abakozi b'ebibi tebalisigala mu nsi. **31** Akamwa k'omutuukirivu koogera eby'amagezi, naye olulimi olwogera eby'obubambavu lulisalibwamu. **32** Emimwa gy'omutuukirivu gyogera ebisaanidde; naye emimwa gy'omukozi w'ebibi gyogera eby'obubambavu.

11 Minzaani eteri ya mazima ya muzizo eri Mukama, naye ebipimo ebituufu bye bimusanyusa. **2** Amalala bwe gajja, ng'obuswavu butuuse, naye obwetoowaze buleeta amagezi. **3** Obwesimbu bw'abatuukirivu bubaluŋŋamya, naye enkwe z'abatali beesigwa zibazikirizisa. **4** Obugagga tebugasa ku lunaku olw'okusalirwako omusango, naye obutuukirivu buwonya okufa. **5** Obutuukirivu bw'abalongoofu bubatambuliza mu kkubo eggolokofu naye abakozi b'ebibi bagwa olw'ebikolwa byabwe ebibi. **6** Obutuukirivu bw'abagolokofu bubawonya, naye abatali beesigwa bagwa mu mutego olw'okwegomba ebibi. **7** Omukozi w'ebibi bw'afa, essuubi lye libula, ne byonna bye yasuubira mu maanyi bikoma. **8** Omutuukirivu aggyibwa mu mitawaana, naye jjijjira omukozi w'ebibi. **9** Akamwa k'oyo atatya Katonda, kazikiriza muliraanwa, naye olw'okumanya, abatuukirivu bawona. **10** Abatuukirivu bwe bakulaakulana ekibuga kijaguza; abakozi b'ebibi bwe bazikirira wawulirwawo amaloboozi ag'essanyu. **11** Omukisa gw'abatuukirivu gukulaakulanya ekibuga: naye olw'akamwa k'abakozi b'ebibi, ekibuga kizikirizibwa. **12** Omuntu atalina magezi anyooma muliraanwa we, naye omuntu ategeera akuuma olulimi lwe. **13** Aseetula olugambo atta obwesigwa, naye omuntu omwesigwa akuuma ekyama. **14** Awatali kuluŋŋamizibwa eggwanga lidobonkana, naye abawi b'amagezi abangi baleeta obuwanguzi. **15** Eyeeyimirira omuntu gw'atamanyiko alibonaabona, naye oyo akyawa okweyimirira aliba bulungi. **16** Omukazi ow'ekisa aweebwa ekitiibwa, naye abasajja ab'amawaggali bakoma ku bugagga bwokka. **17** Omusajja alina ekisa aganyulwa, naye alina ettima yeereetako akabi. **18** Omukozi w'ebibi afuna empeera ey'obukuusa, naye oyo asiga eby'obutuukirivu akungula empeera eya nnama ddala. **19** Omuntu omutuukirivu ddala alifuna obulamu, naye oyo akola ebitali bya butuukirivu alifa. **20** Mukama akyawa abantu abalina emitima emikyamu, naye ab'amakubo amagolokofu be bamusanyusa. **21** Mutegeerere ddala ng'abakozi b'ebibi tebalirema kubonerezebwa, naye bazzukulu b'abatuukirivu tebalibaako musango. **22** Ng'empeta ya zaabu mu nnyindo y'embizzi, bw'atyo bw'abeera omukazi omulungi atalaba njawulo wakati w'ekirungi n'ekibi. **23** Abatuukirivu bye beegomba bivaamu birungi byereere, naye abakozi b'ebibi bye bakola bisunguwaza. **24** Omuntu agaba obuteerekereza, yeeyongera bweyongezi kugaggawala; naye akwatirira kye yandigabye, yeeyongera kwavuwala. **25** Omuntu agaba anagaggawalanga, n'oyo ayamba talibulako amuyamba. **26** Abantu bakolimira oyo akweka eŋŋaano mu kiseera eky'obwetaavu, naye oyo agitunda mu kiseera ekyo afuna emikisa. **27** Oyo anyiikira okukola obulungi afuna okuganja, naye oyo anoonya ekibi, kimujjira. **28** Oyo eyeesiga obugagga bwe aligwa, naye abatuukirivu banaakulaakulananga ne baba ng'amalagala amalamu. **29** Omuntu aleeta emitawaana mu maka g'ewaabwe, alisikira mpewo; era n'omusirusiru aliba muddu w'oyo alina omutima ogw'amagezi. **30** Ekibala ky'omutuukirivu muti gwa bulamu, era n'oyo asikiriza emyoyo gy'abantu ne balokoka wa magezi. **31** Obanga omutuukirivu alifuna ekimusaanidde ku nsi kuno, oyo atatya Katonda n'omwonoonyi balirema obutafuna ekibasaanidde?

12 Buli asanyukira okukangavvulwa ayagala amagezi; naye oyo akyawa okunenyezebwa musirusiru. **2** Omuntu omulungi aganja mu maaso ga Mukama, naye Mukama asalira omusango omuntu ow'enkwe. **3** Omuntu tanywezebwa lwa kukola bitali bya butuukirivu, naye omulandira gw'omutuukirivu tegulisigulwa. **4** Omukyala ow'empisa ennungi ssanyu era ngule ya mwami we, naye omukazi eyeeyisa obubi ali nga kookolo mu magumba ga bba. **5** Enteekateeka z'omutuukirivu ziba za mazima, naye amagezi g'abakozi b'ebibi ge bawa gaba ga bulimba. **6** Ebiteeso by'abakozi b'ebibi kuyiwa musaayi, naye ebigambo by'abatuukirivu bye bibawonya. **7** Abakozi

b'ebibi bagwa ne basaanirawo ddala, naye ennyumba y'omutuukirivu teesagaasaganenga emirembe gyonna. **8** Ebigambo by'omugezi bimuleetera okusiimibwa, naye eby'omusirusiru bimunyoomesa. **9** Omuntu eyeetoowaza ne yeekolera, asinga oyo eyeegulumiza n'abulwa ky'alya. **10** Omutuukirivu afaayo ku bisolo bye, naye omukozi w'ebibi abiraga bukambwe bwereere. **11** Oyo eyeerimira aliba n'emmere nnyingi, naye oyo anoonya ebitaliimu talina magezi. **12** Abakozi b'ebibi baagala okubba omunyago gwa babbi bannaabwe, naye omulandira gw'abatuukirivu gunywera. **13** Ebigambo by'omukozi w'ebibi bimusuula mu mitawaana, naye omutuukirivu awona akabi. **14** Omuntu ajjuzibwa ebirungi okuva mu bibala bye bigambo by'akamwa ke, n'emirimu gy'emikono gye gimusasula bulungi. **15** Ekkubo ly'omusirusiru ddungi mu kulaba kwe ye, naye omugezi assaayo omwoyo ku magezi agamuweebwa. **16** Omusirusiru alaga mangu obusungu bwe, naye omutegeevu tassa mwoyo ku kivume. **17** Omujulizi ow'amazima awa obujulizi obutuufu, naye omujulizi ow'obulimba ayogera bya bulimba. **18** Ebigambo ebyanguyirize bisala ng'ekitala ekyogi, naye olulimi lw'omuntu omugezi luwonya. **19** Emimwa egyogera amazima gibeerera emirembe gyonna, naye olulimi olulimba lwa kiseera buseera. **20** Obulimba buli mu mitima gyabo abategeka okukola ebibi, naye essanyu liri n'abo abakolerera emirembe. **21** Tewali kabi konna kagwa ku batuukirivu, naye abakozi b'ebibi tebaggwaako mitawaana. **22** Mukama akyawa emimwa egirimba, naye asanyukira ab'amazima. **23** Omuntu omutegeevu talaga nnyo by'amanyi, naye abasirusiru balaga obutamanya bwabwe. **24** Omukono gw'omunyiikivu gulimufuula omufuzi, naye obugayaavu bufuula omuntu omuddu. **25** Omutima ogweraliikirira guleetera omuntu okwennyika, naye ekigambo eky'ekisa kimusanyusa. **26** Omutuukirivu yeegendereza mu mikwano gye, naye ekkubo ly'ababi libabuza. **27** Omuntu omugayaavu tayokya muyiggo gwe, naye omunyiikivu kyayizze, kiba kya muwendo gyali. **28** Mu kkubo ery'obutuukirivu mulimu obulamu, era mu kkubo eryo temuli kufa.

13 Omwana omugezi assaayo omwoyo eri ebiragiro bya kitaawe, naye omunyoomi tafaayo ku kunenyezebwa. **2** Omuntu asanyuka olw'ebirungi ebiva mu bibala bya kamwa ke, naye atali mwesigwa yeegomba kuleeta ntalo. **3** Oyo eyeegendereza by'ayogera akuuma obulamu bwe, naye oyo amala googera, alizikirira. **4** Omuntu omugayaavu yeegomba kyokka n'atabaako ky'afuna, naye omunyiikivu byayagala byonna abifuna. **5** Omuntu omutuukirivu akyawa obulimba, naye omukozi w'ebibi yeereetera kunyoomebwa. **6** Obutuukirivu bukuuma omuntu omwesimbu, naye okukola ebibi kuzikiriza omwonoonyi. **7** Omuntu omu ayinza okwefuula omugagga ate nga taliiko ky'alina, ate omulala ne yeefuula okuba omwavu so nga mugagga nnyo. **8** Obugagga bw'omuntu buyinza okumununula, naye omwavu talina ky'atya. **9** Ekitangaala ky'abatuukirivu kyaka nnyo, naye ettaala y'abakozi b'ebibi ezikira. **10** Amalala gazaala buzaazi nnyombo, naye amagezi gasangibwa mu abo abakkiriza okulabulwa. **11** Ensimbi enkumpanye ziggwaawo, naye ezijja empolampola zeeyongera obungi. **12** Essuubi erirwawo okutuukirira lirwaza omutima, naye ekyegombebwa bwe kituukirira kiba muti gwa bulamu. **13** Omuntu anyooma ebiragiro aligwa mu mitawaana, naye oyo awuliriza ebimulagirwa aliweebwa empeera. **14** Okuyigiriza kw'omuntu alina amagezi nsulo ya bulamu, era kuggya omuntu mu mitego gy'okufa. **15** Okutegeera okulungi kuleeta okuganja, naye ekkubo ly'abateesigibwa liba zzibu. **16** Omuntu omwegendereza akola amaze kulowooza, naye omusirusiru alaga obutamanya bwe. **17** Omubaka omubi yeesuula mu mitawaana, naye omubaka omwesigwa aleeta kuwonyezebwa. **18** Anyooma okukangavvulwa yeereetako obwavu n'obuswavu, naye oyo assaayo omwoyo ku kunenyezebwa aweebwa ekitiibwa. **19** Ekyegombebwa bwe kituukirira kisanyusa omutima, naye okulekayo okukola ebibi kya muzizo eri abasirusiru. **20** Oyo atambula n'abantu abagezi ageziwala, naye oyo atambula n'abasirusiru alaba ennaku. **21** Emitawaana gigoberera aboonoonyi, naye okukulaakulana y'empeera y'abatuukirivu. **22** Omuntu omulungi alekera bazzukulu be ebyobusika, naye obugagga bw'omwonoonyi buterekerwa omutuukirivu. **23** Ennimiro z'abaavu ziyinza okuvaamu emmere nnyingi, naye obutali bwenkanya ne bugyera yonna. **24** Atakozesa kaggo akyawa omwana we, naye oyo amwagala afaayo okumukangavvula. **25** Omutuukirivu alya emmere ye n'akkuta, naye abakozi b'ebibi basigala nga bayala.

14 Omukazi ow'amagezi yeezimbira ennyumba ye, naye omusirusiru eyiye agyemenyera n'emikono gye. **2** Omuntu atambulira mu bugolokofu atya Mukama, naye ow'amakubo amakyamu anyooma Mukama. **3** Ebigambo by'omusirusiru bye bimuviirako okukubwa, naye eby'abatuukirivu binaabakuumanga. **4** Awataba nte nnume ezirima ebyagi biba bikalu, naye emmere ennyingi eva mu maanyi gaazo. **5** Omujulizi ow'amazima talimba, naye ow'obulimba ayogera bya bulimba. **6** Omukudaazi anoonya amagezi n'atagalaba, naye okumanya kwanguyira omuntu ategeera. **7** Teweeretereza muntu musirusiru, kubanga tewali by'amagezi biva mu kamwa ke. **8** Omutegeevu mugezi kubanga afaayo okutegeera by'akola, naye atalina magezi musirusiru kubanga yeerimba nti amanyi. **9** Abasirusiru banyooma okugololwa nga bakoze ensobi, naye abalongoofu baagala emirembe. **10** Buli mutima gumanya okulumwa kwagwo, tewali ayinza kugusanyukirako. **11** Ennyumba y'abakozi b'ebibi erizikirizibwa, naye eweema y'abatuukirivu erikulaakulana. **12** Waliwo ekkubo erirabika nga ttuufu eri omuntu, naye ng'enkomerero yaalyo kufa. **13** Enseko zandibaawo naye ng'omutima gujjudde ennaku, era n'enkomerero y'essanyu eyinza okufuuka obuyinike. **14** Omuntu atalina kukkiriza alisasulwa empeera emusaanira olw'ebikolwa bye, n'omuntu omulungi naye alisasulwa eyiye. **15** Ow'amagezi amatono amala gakkiriza buli kigambo ky'awulira, naye omuntu omutegeevu yeegendereza amakubo ge. **16** Omuntu ow'amagezi atya Mukama n'aleka okukola ebibi, naye omusirusiru yeepankapanka era teyeegendereza. **17** Omuntu asunguwala amangu akola eby'obusirusiru, n'omukalabakalaba akyayibwa. **18**

Abatalina magezi basikira butaliimu, naye abategeevu batikkirwa engule ey'okumanya. **19** Abakozi b'ebibi balivuunamira abatuukirivu, n'aboonoonyi ne bavuunama mu miryango gy'abatuukirivu. **20** Omwavu alagajjalirwa abantu nga ne muliraanwa we omutwaliddemu, naye abagagga baba n'emikwano mingi. **21** Anyooma muliraanwa we akola kibi, naye alina omukisa oyo asaasira abaavu. **22** Abateekateeka okukola ebibi, tebawaba? Naye okwagala n'amazima binaabeeranga n'abo abateesa okukola obulungi. **23** Buli mulimu ogukolebwa n'amaanyi gubaako amagoba, naye okwogera obwogezi kireeta bwavu bwokka. **24** Abagezi bafuna engule ey'obugagga, naye obusirusiru bw'abatalina magezi buzaala busirusiru. **25** Omujulizi ow'amazima awonya obulamu bw'abantu, naye omujulizi ow'obulimba aba mulimba. **26** Atya Mukama alina ekiddukiro eky'amaanyi, era n'abaana be balibeera n'obuddukiro. **27** Okutya Mukama ye nsulo y'obulamu, kuleetera omuntu okwewala emitego gy'okufa. **28** Ekitiibwa kya kabaka kiri mu kuba n'abantu bangi, naye omukulembeze ataba n'abantu abeera mu kabi. **29** Omuntu omugumiikiriza aba n'okutegeera kungi, naye oyo asunguwala amangu ayolesa obusirusiru. **30** Omutima ogulina emirembe guwangaaza omuntu, naye obuggya buvunza amagumba ge. **31** Omuntu atulugunya abaavu anyooma oyo eyabatonda, naye buli abakwatirwa ekisa, agulumiza Katonda. **32** Akacwano bwe kajja, omukozi w'ebibi agwa, naye omutuukirivu ne mu kufa aba n'obuddukiro. **33** Amagezi gabeera mu mutima gw'omuntu alina okutegeera, era yeeyoleka ne mu basirusiru. **34** Obutuukirivu buzimba eggwanga, naye ekibi kiswaza abantu ab'engeri zonna. **35** Kabaka asanyukira omuddu akola eby'amagezi, naye obusungu bwa kabaka bunaabuubuukiranga ku oyo akola ebiswaza.

15 Okuddamu n'eggonjebwa kumalawo ekiruyi, naye ekigambo eky'obukambwe kisaanuula obusungu. **2** Olulimi lw'omugezi lwogera by'amagezi, naye akamwa k'abasirusiru kafukumula busirusiru bwereere. **3** Amaaso ga Mukama galaba buli wantu, alaba abatuukirivu n'abakozi b'ebibi. **4** Olulimi oluzimba muti gwa bulamu, naye olulimi olulimba lubetenta omutima. **5** Omusirusiru anyooma okubuuliririwa kwa kitaawe, naye omutegeevu assaayo omwoyo eri okunenyezebwa. **6** Mu nnyumba y'omutuukirivu mubaamu obugagga bungi, naye omukozi w'ebibi by'afuna, bimuleetera emitawaana. **7** Akamwa k'amagezi kabunyisa okumanya, naye omutima gw'abasirusiru si bwe gukola. **8** Ssaddaaka y'aboonoonyi ya muzizo eri Mukama, naye okusaba kw'abalongoofu lye ssanyu lye. **9** Ekkubo ly'omwonoonyi lya muzizo eri Mukama, naye Mukama ayagala oyo anoonya obutuukirivu. **10** Oyo aleka ekkubo ettuufu alikangavvulwa n'amaanyi, n'oyo akyawa okunenyezebwa alifa. **11** Okufa n'okuzikirira biri mu maaso ga Mukama, n'okulaba alaba nnyo emitima gy'abaana b'abantu! **(Sheol h7585)** **12** Omunyoomi tayagala kunenyezebwa, era teeyeebuuza ku b'amagezi. **13** Omutima omusanyufu guleeta essanyu ku maaso, naye omutima omunyiikaavu gunafuya emmeeme. **14** Omutima omutegeevu gunoonya okumanya, naye akamwa k'abasirusiru kalya busirusiru. **15** Omuntu bw'aba omunyiikaavu, buli kimu kimwononekera, naye omutima omusanyufu gujaguza buli kaseera. **16** Okuba n'akatono ng'otya Mukama, kusinga okuba n'ebingi naye ng'oli mu mitawaana. **17** Okulya emmere ng'eriko enva endiirwa awali okwagalana, kisinga okuliirako ebyassava awali obukyayi. **18** Omuntu asunguwala amangu asaanuula oluyombo, naye omugumiikiriza akakkanya embeera. **19** Ekkubo ly'omugayaavu lijjula amaggwa, naye ekkubo ly'omutuukirivu golokofu. **20** Omwana omugezi asanyusa kitaawe, naye omuntu omusirusiru anyooma nnyina. **21** Obusirusiru ssanyu eri oyo atalina magezi, naye omuntu ategeera atambulira mu kkubo eggolokofu. **22** Awatali kuluŋŋamizibwa entegeka zifa, naye awali abawi b'amagezi abangi ziyitamu. **23** Okuddamu obulungi kisanyusa, era kirungi ekigambo ekirungi okujjira mu kiseera ekituufu. **24** Ekkubo ery'obulamu liyimusa omugezi, ne limuziyiza okukka emagombe. **(Sheol h7585)** **25** Mukama azikiriza ennyumba y'ab'amalala, kyokka akuuma ensalo za nnamwandu. **26** Enkwe za muzizo eri Mukama, naye ebigambo ebisaanidde, bimusanyusa. **27** Oyo anoonya okugaggawalira mu bukyamu aleetera ennyumba ye emitawaana, naye oyo akyawa enguzi aliba mulamu. **28** Omutima gw'omutuukirivu gufumiitiriza bye gunaayanukula, naye akamwa k'omwonoonyi kafubutula ebitasaana. **29** Mukama ali wala n'aboonoonyi, naye awulira okusaba kw'abatuukirivu. **30** Amaaso agajjudde essanyu gasanyusa omutima, n'amawulire amalungi galeetera amagumba obulamu. **31** Oyo assaayo omwoyo eri okunenyezebwa okuleeta obulamu, alituula wamu n'abagezi. **32** Agayaalirira okubuuliririwa yeerumya yekka, naye oyo assaayo omwoyo eri okunenyezebwa afuna okutegeera. **33** Okutya Mukama kuyigiriza omuntu amagezi, n'obwetoowaze kye kitiibwa ky'omuntu oyo.

16 Omuntu ateekateeka by'ayagala okukola mu mutima gwe, Naye okuddamu kuva eri Mukama. **2** Amakubo g'omuntu gonna gaba matuufu mu maaso ge ye, naye Mukama y'apima ebigendererwa. **3** Emirimu gyo gyonna gikwasenga Mukama, naye anaatuukirizanga entegeka zo. **4** Mukama buli kimu akikola ng'alina ekigendererwa, n'abakozi b'ebibi y'abakolera olunaku lwe batuukibwako ebizibu. **5** Buli muntu alina omutima ogw'amalala wa muzizo eri Mukama; weewaawo talirema kubonerezebwa. **6** Olw'okwagala n'olw'obwesigwa, ekibi kisasulibwa, n'okutya Mukama kuleetera omuntu okwewala okukola ebibi. **7** Amakubo g'omuntu bwe gaba gasanyusa Mukama, aleetera abalabe b'omuntu oyo okubeera naye mu mirembe. **8** Akatono akafune mu butuukirivu, kasinga obugagga obungi obufune mu bukyamu. **9** Omutima gw'omuntu guteekateeka ekkubo lye, naye Mukama y'aluŋŋamya bw'anaatambula. **10** Kabaka ky'ayogera kiba ng'ekiva eri Katonda, n'akamwa ke tekasaanye kwogera bitali bya bwenkanya. **11** Ebipimo ne minzaani ebituufu bya Mukama, ebipimo byonna ebikozesebwa y'abikola. **12** Kya muzizo bakabaka okukola ebibi, kubanga entebe ye ey'obwakabaka enywezebwa butuukirivu. **13** Akamwa akogera eby'amazima bakabaka ke basanyukira, era baagala oyo ayogera

amazima. **14** Obusungu bwa kabaka buli ng'ababaka abaleese okufa, omusajja ow'amagezi alibukkakkanya. **15** Kabaka bw'asanyuka kireeta obulamu; n'okuganza kwe, kuli nga ekire eky'enkuba mu biseera ebya ttoggo. **16** Okufuna amagezi nga kusinga nnyo okufuna zaabu, era n'okufuna okutegeera kikira ffeeza! **17** Ekkubo ly'abagolokofu kwe kwewala ebibi, n'oyo eyeekuuma mu kutambula kwe, awonya emmeeme ye. **18** Amalala gakulembera okuzikirira, n'omwoyo ogwegulumiza gukulembera ekigwo. **19** Okubeera n'omwoyo ogwetoowaza era n'okubeera n'abaavu, kisinga okugabana omunyago n'ab'amalala. **20** Oyo assaayo omwoyo ku kuyigirizibwa alikulaakulana, era alina omukisa oyo eyeesiga Mukama. **21** Abalina emitima egy'amagezi baliyitibwa bategeevu, n'enjogera ennungi eyongera okuyamba okutegeera. **22** Amagezi nsulo ya bulamu eri oyo agalina, naye obusirusiru buleetera abasirusiru okubonerezebwa. **23** Omutima gw'omuntu ow'amagezi gumuwa enjogera ennungi, era akamwa ke kayigiriza abalala. **24** Ebigambo ebirungi biri ng'ebisenge by'omubisi gw'enjuki, biwoomera emmeeme, ne biwonya n'amagumba. **25** Wabaawo ekkubo erirabika ng'ettuufu eri omuntu, naye ku nkomerero limutuusa mu kufa. **26** Okwagala okulya kuleetera omuntu okukola n'amaanyi, kubanga enjala emukubiriza okweyongera okukola. **27** Omuntu omusirusiru ategeka okukola ebitali bya butuukirivu, era n'ebigambo bye, biri ng'omuliro ogwokya ennyo. **28** Omuntu omubambaavu asiikuula entalo, n'ow'olugambo ayawukanya ab'omukwano enfirabulago. **29** Omuntu omukyamu asendasenda muliraanwa we n'amutwala mu kkubo eritali ttuufu. **30** Omuntu atemya ku liiso ateekateeka kwonoona, n'oyo asongoza emimwa ategeka kukola bitali birungi. **31** Omutwe ogw'envi ngule ya kitiibwa, gufunibwa abo abatambulira mu bulamu obutuukirivu. **32** Omuntu omugumiikiriza asinga omutabaazi, n'oyo afuga obusungu bwe akira awamba ekibuga. **33** Akalulu kayinza okukubibwa, naye okusalawo kwa byonna kuva eri Mukama.

17 Okulya akamere akaluma awali emirembe, kisinga okuba mu nnyumba ejjudde ebyassava nga mulimu entalo. **2** Omuddu omugezi alifuga omwana wa bowo akwasa ensonyi, era alifuna ebyobusika ng'omu ku baana b'awaka. **3** Entamu erongoosa yakolebwa lwa ffeeza, n'ekikoomi ky'okulongoosa lwa zaabu, naye Mukama agezesa emitima. **4** Omubi assaayo omwoyo eri eby'obulimba, era n'omulimba awuliriza olulimi olukuusa. **5** Oyo akudaalira omwavu avvoola eyamutonda, n'oyo asanyukira obuyinike bw'abalala talirema kubonerezebwa. **6** Abazzukulu ngule ya bajjajjaabwe, era n'abaana beenyumiririza mu bakadde baabwe. **7** Enjogerannungi teba ya musirusiru, ng'oweekitiibwa bw'atasaana kwogera bya bulimba. **8** Enguzi eri ng'ejjinja ery'omufuusa mu maaso g'oyo agigaba, alowooza nti buli gy'akyukira eneemuyamba. **9** Okwagala tekulondoola nsobi, naye oyo atasonyiwa nsobi akyawaganya ab'omukwano enfirabulago. **10** Okunenya kuyamba nnyo omuntu ategeera, okusinga okukuba omusirusiru embooko ekikumi. **11** Omukozi w'ebibi anoonya bujeemu bwereere, era kyaliva asindikirwa omubaka omukambwe. **12** Okusisinkana eddubu enyagiddwako abaana baayo, kisinga okusisinkana omusirusiru mu busirusiru bwe. **13** Omuntu bw'asasula ekibi olw'obulungi, ekibi tekiriva mu nnyumba ye. **14** Okutandika oluyombo kuli ng'omuntu bw'asumulula omudumu gw'amazzi, noolwekyo vvaawo ng'oluyombo terunnatandika. **15** Eyejjeereza omukozi w'ebibi n'oyo avumirira omutuukirivu, bombi ba muzizo eri Mukama. **16** Omusirusiru agasibwa ki okuba ne ssente ezisasulibwa amagezi, ng'ate ye talina mutima gwegomba magezi? **17** Omukwano ogw'amagezi guba gwa lubeerera, era owooluganda yeesigibwa mu biro eby'ennaku. **18** Omuntu atalina magezi awa obweyamo ne yeetema okusasula amabanja ga muliraanwa we. **19** Oyo ayagala ekibi anyumirwa ennyombo, n'oyo akola omulyango omunene ogw'omu maaso gwa bbugwe ye nga guyitiridde obunene gulimuteganya nnyo. **20** Omuntu ow'omutima omubambaavu takulaakulana, n'oyo ow'olulimi olulimba agwa mu katyabaga. **21** Omwana omusirusiru aleetera kitaawe obuyinike, kitaawe w'omusirusiru taba na ssanyu. **22** Omutima ogw'essanyu ddagala ddungi, naye omwoyo omunyiikaavu gukozza omubiri. **23** Omuntu omubi alya enguzi mu kyama, alyoke aziyize amazima okweyoleka. **24** Omuntu omutegeevu, ebirowoozo abissa eri amagezi, naye amaaso g'omusirusiru gasamaalirira ensi gy'ekoma. **25** Omwana omusirusiru buyinike eri kitaawe, era aleeta ennaku eri nnyina eyamuzaala. **26** Si kirungi okuweesa omutuukirivu engassi ey'obwereere wadde okukuba ab'ekitiibwa embooko olw'obwesimbu bwabwe. **27** Omuntu omwegendereza mu bigambo bye abeera n'okutegeera, n'oyo alina omwoyo omuteefu aba muntu wa magezi. **28** Omusirusiru bw'asirika alowoozebwa okuba n'amugezi, era aba mutegeevu bw'afuga akamwa ke.

18 Eyeggya ku banne aba yeerowoozako yekka, era tawuliriza magezi gamuweebwa. **2** Omusirusiru tasanyukira kutegeera, ky'asanyukira kyokka kwe kwogera by'alowooza. **3** Okukola ekibi bwe kujja n'okunyooma kujjirako, era awali okuyisaamu omuntu amaaso wabaawo okunyoomoola. **4** Ebigambo by'omu kamwa k'omuntu mazzi ga buziba, naye ensulo ey'amagezi mugga ogukulukuta. **5** Si kirungi kuttira mubi ku liiso, oba okusaliriza omutuukirivu. **6** Akamwa k'omusirusiru kamuleetera entalo era akamwa ke kamuleetera okukubwa emiggo. **7** Akamwa k'omusirusiru ke kamuleetera okuzikirira, era n'emimwa gye mutego eri emmeeme ye. **8** Ebigambo by'omuntu ageya biri ng'emmere ewoomerera, bigenda mu bitundu by'omubiri eby'ewala. **9** Omuntu omugayaavu mu mirimu gy'akola, waluganda n'oyo azikiriza. **10** Erinnya lya Mukama kigo ky'amaanyi, omutuukirivu addukira omwo n'afuna emirembe. **11** Obugagga bw'omugagga, kye kibuga kye ekiriko bbugwe ow'amaanyi, era mu kulaba kwe, kigo kye ekigumu ekitarinnyika. **12** Omuntu nga tannagwa, omutima gwe gwegulumiza, naye okwetoowaza kumuweesa ekitiibwa. **13** Oyo addamu amangu mu nsonga gy'ateetegerezza, buba busirusiru bwe era buswavu. **14** Omwoyo gw'omuntu gumuwanirira mu bulwadde, naye emmeeme eyennyise ani

ayinza okugigumiikiriza? **15** Omutima gw'omwegendereza guyiga okumanya, amatu g'omuntu omugezi gawuliriza. **16** Ekirabo ky'omuntu kimuseguliza, era kimutuusa ne mu maaso g'abeekitiibwa. **17** Asooka okweyogerako y'afaanana ng'omutuufu, okutuusa omulala lw'amubuuza ebibuuzo. **18** Okukuba akalulu kimalawo empaka, era kisalawo eggoye wakati w'abawakana ab'amaanyi. **19** Kyangu okuwamba ekibuga ekiriko bbugwe ow'amaanyi, okusinga okukomyawo owooluganda anyiize, era ennyombo ziba ng'empagi z'ekigo. **20** Omuntu anakkutanga ebigambo ebiva mu kamwa ke; ebibala ebijjula akamwa ke bye binamukkusanga. **21** Olulimi lulina obuyinza okuwa obulamu oba okutta, era n'abo abalwagala balirya ebibala byalwo. **22** Azuula omukazi omulungi ow'okuwasa aba azudde ekirungi, era aganja eri Mukama. **23** Omwavu yeegayirira, naye omugagga addamu na bbogo. **24** Akwana emikwano emingi yeereetera okuzikirira, naye wabaawo ow'omukwano akwagala ennyo okusinga owooluganda.

19 Omuntu omwavu atambulira mu butuukirivu, asinga akamwa ak'omusirusiru akaweebuula. **2** Si kirungi okuba omujjumbize naye nga tolina kumanya, n'okwanguyiriza okukola ekintu kuleetera omuntu okukwata ekkubo ekyamu. **3** Obusirusiru bw'omuntu bwe bwonoona obulamu bwe, kyokka omutima gwe ne gunenya Mukama. **4** Obugagga buleeta emikwano mingi, naye emikwano gy'omwavu gimuddukako. **5** Omujulizi ow'obulimba talirema kubonerezebwa, era oyo ayogera eby'obulimba taliba na buddukiro. **6** Bangi banoonya okuganja mu maaso g'omufuzi, era buli muntu aba mukwano gw'oyo agaba ebirabo. **7** Baganda b'omwavu bonna bamwewala, mikwano gye tebaasingewo nnyo okumwewala? Wadde abagoberera ng'abeegayirira, naye tabalaba. **8** Oyo afuna amagezi ayagala emmeeme ye, n'oyo asanyukira okutegeera, akulaakulana. **9** Omujulizi ow'obulimba talirema kubonerezebwa, n'oyo ayogera eby'obulimba alizikirira. **10** Omusirusiru tasaana kubeera mu bulamu bwa kwejalabya, kale kiwulikika kitya ng'omuddu afuga abalangira? **11** Omuntu omutegeevu alwawo okusunguwala, era kiba kya kitiibwa obutafa ku bye bamusobezza. **12** Obusungu bwa kabaka buli ng'okuwuluguma kw'empologoma, naye ekisa kye kiri ng'omusulo ku ssubi. **13** Omwana omusirusiru aleetera kitaawe okuzikirira, n'omukazi omuyombi ali ng'enkuba etonnya olutata. **14** Ennyumba n'obugagga bisikirwa okuva ku bazadde, naye omukazi omutegeevu ava eri Mukama. **15** Obugayaavu buleeta otulo tungi, n'omuntu atakola mirimu alirumwa enjala. **16** Oyo akwata ebiragiro akuuma obulamu bwe, naye oyo eyeeyisa mu ngeri embi alifa. **17** Oyo akwatirwa omwavu ekisa awola Mukama, era Mukama alimusasula olw'ekikolwa kye ekyo. **18** Kangavvulanga omwana wo kubanga mu ekyo mulimu essuubi, oleme kumuwaayo mu kuzikirira. **19** Omuntu omukambwe ennyo alisasula ebiriva mu bukambwe bwe, kubanga ne bw'omununula ogusooka era oteekwa okukiddiŋŋaana. **20** Ssangayo omwoyo ku magezi agakuweebwa ne ku kuyigirizibwa, oluvannyuma lwa byonna oliba n'amagezi. **21** Enteekateeka z'omuntu ziba nnyingi mu mutima gwe; byo ebigendererwa bya Mukama bituukirira. **22** Ekintu omuntu kye yeegomba kwe kwagala okutaggwaawo, okuba omwavu kisinga okuba omulimba. **23** Okutya Mukama kutuusa mu bulamu; olwo omuntu n'awummula nga mumativu nga tatuukiddwako kabi. **24** Omugayaavu annyika omukono gwe mu kibya, n'atagukomyawo nate ku mumwa gwe. **25** Kangavvula omunyoomi, abatamanyi bayigire ku ye, buulirira ategeera, ajja kweyongera okutegeera. **26** Omwana abba ebya kitaawe n'agobaganya ne nnyina, aleeta obuswavu n'obuyinike. **27** Mwana wange konoolekayo okuyigirizibwa, onoowaba okuva ku bigambo by'okumanya. **28** Omujulizi omulimba atyoboola ensala ey'amazima, n'akamwa k'ababi, kavaabira ebitali bya butuukirivu. **29** Ebibonerezo bitekebwawo kukangavvula banyoomi, n'embooko zaakolebwa lwa migongo gy'abasirusiru.

20 Omwenge mukudaazi, ekitamiiza muleekaanyi, era buli alaga mu kkubo ekyamu olw'ebyo talina magezi. **2** Obusungu bwa kabaka buli ng'okuwuluguma kw'empologoma, n'oyo amusunguwaza yeefiiriza bulamu bwe. **3** Kya kitiibwa omuntu okwewala entalo, naye buli musirusiru ayagala okuyomba. **4** Omugayaavu talima mu budde butuufu, kyanaavanga anoonya eby'amakungula nga talina kantu. **5** Ebigendererwa ebiba mu mutima gw'omuntu biba ng'amazzi ag'ebuziba, naye omuntu alina okutegeera alibiggyayo. **6** Abantu bangi bagamba nti balina okwagala okutaggwaawo, naye ani ayinza okuzuula omuntu omwesigwa? **7** Omuntu omutuukirivu, atambulira mu bulamu obutaliiko kyakunenyezebwa; ba mukisa abaana be abalimuddira mu bigere. **8** Kabaka bw'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka ng'asala emisango, amaaso ge gasunsulamu ne gaggyamu ebibi byonna. **9** Ani ayinza okugamba nti, "Ntukuzza omutima gwange, ndi mulongoofu era sirina kibi?" **10** Ebipima obuzito ebitatuuka n'ebigera ebikyamu, byombi bya muzizo eri Mukama. **11** Omuvubuka naye amanyibwa olw'ebikolwa bye, obanga birongoofu era nga birungi. **12** Okutu okuwulira n'eriiso eriraba byombi Mukama ye y'abikola. **13** Toyagalanga kwebaka oleme kwavuwala, tunula, obeerenga n'ebyokulya bingi. **14** "Si kirungi, si kirungi," bw'ayogera agula; naye bw'agenda n'alyoka yeenyumiririza mu ky'aguze. **15** Zaabu n'amayinja ag'omuwendo weebiri, naye emimwa egyogera eby'amagezi kye ky'omuwendo ekisingako. **16** Omuntu bw'aleeta ekyambalo kye ne yeeyimiririra gw'atamanyi, kitwalire ddala, na ddala bw'abanga yeeyimiririra omukazi omubambaavu. **17** Emmere enfune mu bukyamu ewooma mu kulya, naye emufuukira amayinja mu kamwa. **18** Kola entegeka nga weebuuza ku magezi, bw'oba onoolangirira olutalo sooka weebuuze. **19** Oyo agenda ng'asaasaanya olugambo abotola ebyama, noolwekyo weewale omuntu ayogerayogera ennyo ebitaliimu. **20** Omuntu akolimira kitaawe oba nnyina, ettabaaza ye erizikizibwa n'asigala mu kizikiza ekikutte ennyo. **21** Eby'obusika ebifune ng'ekiseera kyabyo tekinnatuuka, ku nkomerero tebiba na mukisa. **22** Toyogera nti, "Nzija kukusasula olw'ekibi kino!" Lindirira Mukama alikuyamba. **23** Ebipima ebikyamu

bya muzizo eri Mukama, ne minzaani ez'obulimba tezisanyusa. **24** Amakubo g'omuntu gategekebwa Mukama, omuntu ayinza atya okutegeera ekkubo lya Mukama? **25** Kyambika eri omuntu okwanguyiriza okweyama eri Mukama, naye oluvannyuma n'afumiitiriza ku bye yeeyamye. **26** Kabaka omugezi asengejja n'aggyamu abakozi b'ebibi, n'ababonereza awatali kusaasira. **27** Ettabaaza ya Mukama ekebera omwoyo gw'omuntu, n'enoonya mu bitundu eby'omunda ennyo. **28** Okwagala n'obwesigwa bikuuma kabaka mu butebenkevu, era obufuzi bwe bunywezebwa na kwagala. **29** Amaanyi kye kitiibwa ky'abavubuka, envi kye kitiibwa ky'abakadde. **30** Emiggo n'ebiwundu biggyawo ebibi, n'embooko zitereeza ebifo eby'omunda ennyo.

21 Omutima gwa kabaka guli ng'amazzi agakulukutira mu mukono gwa Mukama, era agukyusiza gy'ayagala yonna. **2** Buli kkubo lya muntu liba ng'ettuufu mu maaso ge, naye Mukama apima omutima. **3** Okukola ebituufu n'eby'amazima kisanyusa Mukama okusinga ssaddaaka. **4** Amaaso ageegulumiza, n'omutima ogw'amalala, ye ttabaaza y'ababi, era ebyo kwonoona. **5** Enteekateeka z'omunyiikivu zivaamu magoba meereere, naye okwanguyiriza okutalina nteekateeka kuvaamu bwavu. **6** Okufuna obugagga n'olulimi olulimba, mpewo buwewo etwalibwa eruuyi n'eruuyi era mutego gwa kufa. **7** Obukambwe bw'ababi bulibamalawo, kubanga bagaana okukola eby'ensonga. **8** Ekkubo ly'abazza emisango liba kyamu, naye ery'abataliiko musango liba golokofu. **9** Okusula ku kasolya k'ennyumba, kisinga okubeera mu nnyumba n'omukazi omuyombi. **10** Emmeeme y'omubi yeegomba okukola ebibi; talaga muliraanwa we kisa n'akatono. **11** Omukudaazi bw'abonerezebwa, atalina magezi agafuna; n'ow'amagezi bw'ayigirizibwa afuna okutegeera. **12** Katonda alaba ebifa mu nnyumba y'omubi, era abakozi b'ebibi abazikkiririza ddala. **13** Oyo aziba amatu ge eri okulaajana kw'omwavu, naye alikoowoola nga talina amwanukula. **14** Ekirabo ekigabire mu kyama kikakkanya obusungu obungi, n'enguzi ebikiddwa mu munagiro eggyawo ekiruyi ekingi. **15** Ensonga bwe zisalibwa mu bwenkanya, lye ssanyu eri abatuukirivu, naye kiba kyekango eri abakozi b'ebibi. **16** Omuntu awaba okuva mu kkubo ly'okutegeera, agukira mu bafu. **17** Aganza eby'amasanyu anaabanga mwavu, n'oyo ayagala omwenge n'amafuta taligaggawala. **18** Abakozi b'ebibi batuukibwako emitawaana egyandigudde ku balungi, n'ekyandituuse ku b'amazima kituuka ku batali beesigwa. **19** Okubeera mu ddungu, kisinga okubeera n'omukazi omuyombi anyiiganyiiga. **20** Mu nnyumba y'omutuukirivu mubaamu eby'obugagga eby'omuwendo, naye omusirusiru ebibye byonna abyonoona. **21** Agoberera obutuukirivu n'ekisa, alibeera n'obulamu obukulaakulana n'ekitiibwa. **22** Omuntu ow'amagezi alumba ekibuga eky'abazira nnamige, era n'asesebbula enfo yaabwe gye beesiga. **23** Afuga akamwa ke n'olulimi lwe, yeewoonya emitawaana. **24** "Mukudaazi," lye linnya ly'ab'amalala abeeraga, abeetwalira mu kwemanya okw'ekitalo mwe batambulira. **25** Okwetaaga kw'omugayaavu lwe luliba olumbe lwe, kubanga emikono gye tegyagala kukola. **26** Olunaku lwonna aba yeegomba kweyongezaako, naye omutuukirivu agaba awatali kwebalira. **27** Ssaddaaka y'omubi ya muzizo, na ddala bw'agireeta ng'alina ekigendererwa ekitali kirungi. **28** Omujulizi ow'obulimba alizikirira, naye ekigambo ky'oyo ayogera eby'amazima kiribeerera emirembe gyonna. **29** Omuntu omubi yeekazaakaza, naye omuntu ow'amazima yeegendereza amakubo ge. **30** Tewali magezi, newaakubadde okutegeera, wadde ebiteeso ebiyinza okulemesa Mukama. **31** Embalaasi etegekerwa olunaku olw'olutalo, naye obuwanguzi buva eri Mukama.

22 Erinnya eddungi lyagalibwa okusinga eby'obugagga ebingi, n'okuganja kusinga ffeeza oba zaabu. **2** Abagagga n'abaavu balina kimu ekibagatta, Mukama ye Mutonzi waabwe bonna. **3** Omuntu omutegeevu bw'alaba akabi yeekweka, naye abatalina magezi bagenda bugenzi mu maaso ne balumizibwa. **4** Obugagga n'ekitiibwa n'obulamu y'empeera ey'okwetoowazanga n'okutyanga Mukama. **5** Amaggwa n'emitego biri mu kkubo ly'omubambaavu; naye oyo akuuma emmeeme ye anaabyewalanga. **6** Manyiiriza omwana mu kkubo erimugwanira okutambulirangamu, ne bw'alikula talirivaamu. **7** Omugagga afuga abaavu, naye eyeewola aba muddu w'oyo amuwola. **8** Asiga obutali butuukirivu akungula mitawaana, n'oluga olw'obusungu bwe lulizikirizibwa. **9** Omuntu omugabi anaabanga n'omukisa, kubanga emmere ye agirya n'abaavu. **10** Goba omunyoomi, entalo zinaagenda, ennyombo n'okuvumagana binaakoma. **11** Omuntu eyeegomba omutima omulongoofu era ayogera n'eggonjebwa, talirema kuganja ewa kabaka. **12** Amaaso ga Mukama galabirira amazima, era adibya entegeka z'abatali beesigwa. **13** Omugayaavu ayogera nti, "Ebweru eriyo empologoma," oba nti, "Nnyinza okutemulirwa mu kkubo." **14** Malaaya mutego gwa kabi, akolimiddwa Mukama mw'afiira. **15** Obusirusiru busibiddwa ku mutima gw'omwana omuto, naye omuggo ogukangavvula gulimuwonyeza ddala. **16** Omuntu atulugunya abaavu ne yeeyongera okugaggawala, n'oyo agabira omugagga awa abagagga enguzi, enkomerero ya bombi bwavu. **17** Ossangayo omwoyo okuwuliriza ebigambo by'omugezi, n'omutima gwo eri ebyo bye njigiriza. **18** Kibeera kya ssanyu bw'obikwata ku mutima gwo, n'oba mwetegefu okubiddamu byonna. **19** Mbikumanyisa leero ggwe, obwesige bwo bubeerenga mu Mukama. **20** Kale sikuwandiikidde ebintu amakumi asatu ebikuwabula era ebikuwa okumanya? **21** Sikulaze ekirungi n'ekituufu, olyoke obe n'eky'okuddamu eri oyo eyakutuma? **22** Tonyaganga mwavu, kubanga mwavu, oba okutulugunyanga aleeteddwa mu mbuga. **23** Kubanga Mukama alibawolereza, n'abo ababanyaga alibanyaga. **24** Tokwananga muntu wa busungu, oba okuyitanga n'omuntu anyiiganyiiga amangu, **25** oleme okuyiga amakubo ge ne weesuula mu mitawaana. **26** Teweegattanga ku abo abeeyama, newaakubadde ku abo abeeyimirira ab'amabanja. **27** Bw'oliba nga tolina kya kusasula ekitanda kyo kyennyini kye kirikuggyibwako. **28** Tojjululanga nsalo bajjajjaabo gye bassaawo edda. **29**

Omanyi omuntu omunyiikivu era omukugu mu mulimu gwe? Aliweereza bakabaka; taliweereza bantu batamanyiddwa.

23 Bw'otuulanga okulya n'omufuzi, weetegerezanga
ebiri mu maaso go; **2** era weegendereze bw'obanga
omanyi ng'olulunkanira ebyokulya. **3** Tolulunkanira mmere
ye ennungi, kubanga erimbalimba. **4** Teweemalangako
mirembe ng'oyaayaanira obugagga; weefuge obeere
mukkakkamu. **5** Eby'obugagga obikubako eriiso limu nga
by'agenze dda, kubanga ddala bimera ebiwaawaatiro ne
bibuuka mu bbanga ng'empungu. **6** Tolyanga mmere ya
muntu mukodo, wadde okwegomba ebirungi by'alya. **7**
Kubanga ye muntu abalirira ensimbi z'asaasaanyizza,
n'akugamba nti, "Weeriire, weenywere," naye ng'omutima
gwe tegukusanyukira. **8** Akatono k'onooba olidde
onookasesema, ebigambo byo ebirungi eby'okwebaza
bibe bya bwereere. **9** Totegana kubuulirira musirusiru,
kubanga ajja kunyooma ebigambo byo eby'amagezi.
10 Tojjululanga nsalo ey'edda, so toyingiriranga nnimiro
za bamulekwa, **11** kubanga abalwanirira w'amaanyi,
alikuggulako omusango. **12** Ossangayo omwoyo eri
okuyigirizibwa, n'amatu go eri ebigambo by'okutegeera.
13 Tolekangayo kukangavvula mwana, bw'omubonereza
n'akaggo tekimutta. **14** Mubonerezenga n'akaggo,
kiwonye emmeeme ye okufa. **(Sheol h7585)** **15** Mwana
wange, bw'oba n'omutima ogw'amagezi, kinsanyusa.
16 Nnaajjaguzanga okuva ku ntobo y'omutima gwange,
bw'onooyogeranga ebituufu. **17** Omutima gwo gulemenga
okukwatirwa aboonoonyi obuggya, kyokka nyiikira okutya
Mukama ebbanga lyonna. **18** Mazima ddala onoobanga
n'essuubi mu biseera eby'omu maaso, n'essuubi lyo
eryo teririggwaawo. **19** Mwana wange wulirizanga,
obeerenga n'amagezi, okumenga omutima gwo mu kkubo
ettuufu. **20** Teweegattanga ku abo abeekamirira omwenge,
n'abalulunkanira ennyama: **21** Kubanga omutamiivu
n'omuluvu baavuwala, n'okubongoota olutata kubambaza
enziina. **22** Wulirizanga kitaawo eyakuzaala, so togayanga
nnyoko ng'akaddiye. **23** Gula amazima so togatunda,
ffuna amagezi, n'okuyigirizibwa n'okutegeera. **24** Kitaawe
w'omutuukirivu alina essanyu lingi, n'oyo azaala omwana
ow'amagezi amwenyumiririzaamu. **25** Leka kitaawo ne
nnyoko basanyuke, omukazi eyakuzaala ajaguzenga.
26 Mwana wange mpa omutima gwo, n'amaaso go
geekalirize amakubo gange, **27** kubanga omukazi
omwenzi lukonko luwanvu, n'omukazi omubambaavu
luzzi lufunda. **28** Ateega ng'omutemu, n'ayongera ku
muwendo gw'abasajja abatali beesigwa eri bakazi baabwe.
29 Ani alina obuyinike? Ani alina ennaku? Ani alina
ennyombo? Ani alina okwemulugunya? Ani alina ebiwundu
eby'obwereere? Ani amyuse amaaso? **30** Abo abatava
ku mwenge, nga bagenda baloza ku mwenge omutabule.
31 Totunuulira wayini ng'amyuse, bw'atemaganira mu
ggiraasi ng'akka empolampola; **32** ku nkomerero aluma
ng'omusota, wa busagwa ng'essalambwa. **33** Amaaso
go galiraba ebyewuunyo, n'omutwe gwo ne gulowooza
ebitategeerekeka. **34** Oliba ng'omuntu eyeebase wakati mu
nnyanja, obanga oyo alengejjera waggulu ku mulongooti.
35 Olyogera nti, "Bankubye, naye sirumiddwa. Bankubye
naye sirina kye mpuliddemu. Nnaazuukuka ddi, neeyongere
okunywa?"

24 Teweegombanga bakozi ba bibi era
tobeesemberezanga. **2** Kubanga emitima gyabwe
giteesa kukola bya butemu, era akamwa kaabwe
koogera ku kukola bya ffujjo. **3** Amagezi ge gazimba
ennyumba, n'okutegeera kwe kugiggumiza. **4** Olw'amagezi
ebisenge by'ayo bijjula ebintu ebirungi, eby'obugagga
ebitalabikalabika eby'omuwendo omungi. **5** Omuntu
ow'amagezi aba n'obuyinza, n'omuntu alina okumanya
yeeyongera amaanyi. **6** Kubanga okulwana olutalo
weetaaga okuluŋŋamizibwa, n'okuluwangula, weetaaga
abawi b'amagezi bangi. **7** Amagezi gasukkirira nnyo
omusirusiru, talina ky'asobola kwogera mu lukuŋŋaana
olw'oku wankaaki. **8** Oyo asala enkwe ez'okukola
ebibi, aliyitibwa mukujjukujju. **9** Entegeka ez'obusirusiru
muvaamu kwonoona, abantu beetamwa omukudaazi. **10**
Bw'oyongobera mu kiseera eky'ebizibu, olwo ng'olina
amaanyi matono! **11** Odduukiriranga n'owonya abo
abatwalibwa okuttibwa, n'abo abali ku njegoyego
z'okuttibwa, obawonye okuttirwa obwemage. **12**
Bw'ogambanga nti, "Laba kino twali tetukimanyi," oyo
akebera emitima aba talaba? Oyo akuuma obulamu bwo
takimanyi? Talisasula buli muntu ng'omulimu gwe bwe
guli? **13** Mwana wange olyanga omubisi gw'enjuki kubanga
mulungi, omubisi oguva mu bisenge byagwo guwoomerera.
14 Era manya nti amagezi gawoomera emmeeme
yo, bw'onoogafuna onoobeera n'essuubi mu bulamu
obw'omu maaso, n'essuubi lyo terirkoma. **15** Toteeganga,
ng'omunyazi bw'akola ku nnyumba y'omutuukirivu,
tonyaganga maka ge. **16** Omuntu omutuukirivu ne bw'agwa
emirundi omusanvu, addamu n'ayimuka, naye abakozi
b'ebibi basuulibwa mu mitawaana. **17** Tosanyukanga
ng'omulabe wo agudde, bwe yeesittalanga omutima gwo
gulemenga okujaguza. **18** Si kulwa nga Mukama akiraba ne
kitamusanyusa, n'amusunguwalira. **19** Teweeraliikiriranga
olw'abo abakola ebibi, so abakozi b'ebibi tobakwatirwanga
buggya. **20** Kubanga omuntu omubi talina ssuubi mu
maaso, ettabaaza y'abakozi b'ebibi erizikizibwa. **21** Mwana
wange otyanga Mukama, ne kabaka, era teweetabanga na
bajeemu. **22** Kubanga obusungu bwabwe bulibuubuukira
ku bajeemu era ani amaanyi akabi akalibatuukako? **23**
Bino nabyo era bigambo by'abalina amagezi. Okwekubiira
ng'osala emisango si kirungi. **24** Kale oyo agamba
azizza omusango nti, "Toliiko ky'ovunaanibwa," abantu
banaamukolimiranga, n'amawanga ganaamwetamwanga.
25 Naye abo abasalira omusobya omusango ne gumusinga
banaabanga n'essanyu, n'omukisa omulungi gulibatuukako.
26 Eky'okuddamu eky'amazima, kiri ng'okunywegerwa.
27 Malirizanga omulimu gwo ogw'ebweru, oteeketeeke
ennimiro zo, n'oluvannyuma olyoke weezimbire ennyumba
yo. **28** Towanga bujulizi bwa bulimba ku muliraanwa wo, so
akamwa ko tekalimbanga. **29** Toyogeranga nti, "Omuntu
oyo ndimukola nga bw'ankoze, era ndimusasuza nga
bw'ampisizza." **30** Nayita ku nnimiro ey'omugayaavu,

ne mpita ne ku nnimiro y'emizabbibu ey'oyo atalina kutegeera. **31** Kale laba, ng'ennimiro eyo ebunye amaggwa, wansi wonna nga wabikkiddwa omuddo, n'olukomera lwayo olw'amayinja nga lugudde. **32** Ne neekaliriza ne ntegeera ne nfuna ekyokuyiga mu bye nalaba. **33** Otulo otutonotono, n'okusumagira akatono, n'okufunya emikono okuwummulako, **34** obwavu bulikutuukako ng'omutemu, era n'obwetaavu ng'omutemu.

25 Zino nazo ngero za Sulemaani abasajja ba Keezeekiya kabaka wa Yuda ze baakoppolola. **2** Okukisa ensonga kitiibwa kya Katonda, naye okunoonyereza ensonga kitiibwa kya bakabaka. **3** Ng'eggulu bwe lyewanise waggulu ennyo n'ensi bw'ekka ennyo wansi, bwe gityo n'emitima gya bakabaka bwe gitategeerekeka. **4** Effeeza giggyeemu ebisejja, olyoke ofune omuweesi ky'anaakozesa. **5** Ggyawo abakozi b'ebibi mu maaso ga kabaka, entebe ye ey'obwakabaka eryoke enywezebwe mu butuukirivu. **6** Teweekuzanga mu maaso ga kabaka, wadde okwewa ekifo mu bantu ab'ekitiibwa. **7** Kubanga okukugamba nti, "Jjangu wano mu maaso," kisingako okukuswaza mu maaso g'ow'ekitiibwa. **8** Amaaso go bye galabye tobyanguyirizanga kubireeta mu mbuga, kubanga oluvannyuma onookola otya munno bw'anaakuswaza? **9** Bw'owozanga ne muliraanwa wo, tobikkulanga kyama kya muntu mulala, **10** akiwulira aleme okukuswaza; n'onyoomebwa ebbanga lyonna. **11** Ekigambo ekyogere nga bwe kisaanidde, kiba kya muwendo nnyo nga zaabu gwe batonye mu bintu bye bakoze mu ffeeza. **12** Ng'empeta ey'omu kutu eya zaabu, oba akakomo aka zaabu ennungi, bw'atyo omuntu ow'amagezi anenya, bw'abeera eri okutu okuwuliriza. **13** Ng'obunnyogovu bw'omuzira bwe bubeera mu biseera eby'okukunguliramu, bw'atyo bw'abeera omubaka omwesigwa eri abo abamutuma, aweweeza emmeeme ya bakama be. **14** Ng'ebire n'empewo omutali nkuba, omuntu asuubiza ebirabo by'atagaba bw'abeera. **15** Okugumiikiriza okungi kuyinza okukkirizisa omufuzi, n'olulimi olw'eggonjebwa lumenya eggumba. **16** Bw'ozuula omubisi gw'enjuki, lyako ogwo gwokka ogukumala, si kulwa ng'ogukkuta nnyo n'ogusesema. **17** Tokyalanga lunye ewa muliraanwa wo, si kulwa ng'akwetamwa n'akukyawa. **18** Omuntu awa obujulizi obw'obulimba ku muliraanwa we, ali ng'embuukuuli, oba ekitala, oba akasaale akoogi. **19** Okwesiga omuntu ateesigika, kiri ng'oli alina erinnyo eddwadde oba ekigere ekirema. **20** Ng'omuntu eyeeyambula engoye mu kiseera eky'obutiti, era ng'omwenge omukaatuufu bwe guteekebwako oluvu, bw'atyo bw'abeera ayimbira oyo ali mu buyinike. **21** Omulabe wo bw'aba alumwa enjala, muwe emmere alye, bw'aba alumwa ennyonta muwe amazzi anywe. **22** Kubanga oliba otuuma amanda g'omuliro ku mutwe gwe, era Mukama alikuwa empeera. **23** Ng'empewo ey'obukiikakkono bwereeta enkuba, n'olulimi oluyomba bwe luleetera omuntu obusungu. **24** Okusulanga mu kasonda waggulu ku nnyumba, kisinga okubeera n'omukazi omuyombi mu nnyumba. **25** Ng'amazzi amannyogovu bwe gaba eri emmeeme erumwa ennyonta, bwe gatyo bwe gaba amawulire amalungi agava mu nsi ey'ewala. **26** Ng'oluzzi olusiikuuse, oba ensulo eyonoonese, bw'atyo bw'abeera omutuukirivu eyeewaayo eri omukozi w'ebibi. **27** Si kirungi kulya mubisi gwa njuki mungi, bwe kityo si kirungi omuntu okwenoonyeza ekitiibwa. **28** Omuntu ateefuga ali ng'ekibuga ekimenyeemenye ne kirekebwa nga tekirina bbugwe.

26 Ng'omuzira bwe gutasaana mu biseera bya kusiga oba enkuba mu makungula, n'ekitiibwa bwe kitasaanira musirusiru. **2** Ng'enkazaluggya ewabye, ng'akataayi akabuukabuuka, ekikolimo ekitasaanidde tekibaako kye kikola. **3** Embooko ya mbalaasi, n'olukoba lwa ndogoyi, n'omuggo gusaanira migongo gya basirusirusiru. **4** Toyanukulanga musirusiru ng'obusirusiru bwe, bwe buli, oleme kubeera nga ye. **5** Omusirusiru omuddangamu ng'obusirusiru bwe, bwe buli, si kulwa nga yeerowooza nti mugezi. **6** Omuntu atuma omusirusiru, aba ng'eyeetemyeko ebigere n'anywa obusungu. **7** Ng'amagulu g'omulema bwe galengejja obulengezzi, bwe lutyo n'olugero bwe lubeera mu kamwa k'omusirusiru. **8** Ng'atadde ejjinja mu nvuumuulo bw'aba, n'oyo awa omusirusiru ekitiibwa bw'atyo bw'abeera. **9** Ng'eriggwa bwe lifumita mu mukono gw'omutamiivu, bwe lutyo n'olugero bwe lubeera mu kamwa k'abasirusiru. **10** Ng'omulasi w'akasaale, amala galasa buli gw'asanze, bw'abeera bw'atyo apangisa omusirusiru oba omuyise yenna gw'asanze. **11** Ng'embwa bw'eddira ebisesemye by'ayo, bw'atyo bw'abeera omusirusiru adda mu nsobi ze. **12** Olaba omuntu omugezi mu maaso ge ye? Omusirusiru alina essuubi okumusinga. **13** Omugayaavu agamba nti, "Mu kkubo eriyo empologoma, empologoma enkambwe eyita mu luguudo!" **14** Ng'oluggi bwe lukyukira ku ppata zaalwo, bw'atyo omugayaavu bw'akyukira ku kitanda kye. **15** Omugayaavu akoza n'engalo ze mu kibya, naye olw'obunafu bwe n'atasobola kuzizza mu kamwa. **16** Omugayaavu alowooza nti mugezi, okusinga abantu omusanvu abaddamu ebibuuzo mu butuufu. **17** Ng'asika embwa amatu, omuyise bw'abeera eyeeyingiza mu luyombo olutali lulwe. **18** Ng'omulalu akasuka emmuli ez'omuliro oba obusaale obutta, **19** bw'abeera omuntu alimba munne, n'agamba nti, "Mbadde nsaaga busaazi." **20** Enku bwe zibula omuliro guzikira, awatali lugambo ennyombo ziggwaawo. **21** Ng'amanda ku gannaago agaliko omuliro, oba enku ku muliro, bw'abeera omusajja omuyombi mu kuwakula entalo. **22** Ebigambo by'omuntu ageya biri ng'emmere ewoomerera, bigenda mu bitundu by'omubiri eby'ewala. **23** Ng'ekintu eky'ebbumba ekibikkiddwako amasengere, bwe gibeera emimwa eminyiikivu egisibuka ku mutima omubi. **24** Omuntu ow'enkwe alimbalimba n'emimwa gye naye ng'aterese obulimba mu mutima gwe. **25** Wadde nga by'ayogera bisanyusa, tomukkiririzaamu kubanga eby'emizizo musanvu bijjuza mu mutima gwe. **26** Enkwe ze ziyinza okubikkibwa mu kubuzaabuuza, naye obutali butuukirivu bwe buliggyibwayo mu lukuŋŋaana. **27** Buli asima ekinnya y'alikigwamu, n'oyo aliyiringisa ejjinja gwe liriddira. **28** Olulimi olulimba lukyawa abo be lufumita, n'akamwa akawaanawaana kaleeta okuzikirira.

27 Teweenyumirizanga mu bya nkya, kubanga olunaku bye lunaaleeta tobimanyi. **2** Leka omulala akutenderezenga so si kamwa ko ggwe, omuntu omulala so si mimwa gyo. **3** Ejjinja lizitowa, n'omusenyu muzito, naye obulumbaganyi bw'omusirusiru businga byonna okuzitowa. **4** Obusungu bwa ttima, n'ekiruyi kifugira ddala nnyo, naye ani ayinza okwolekera amaaso g'obuggya? **5** Okunenya mu lwatu, kisinga okwagala okukisibbwa. **6** Okunywegera kw'omulabe kwandiba okungi, naye ebiwundu by'okunenya kw'owoomukwano tebitiisa. **7** Oyo akkuse akyawa omubisi gw'enjuki, naye eri omuyala n'ekikaawa kiba kiwoomerera. **8** Ng'akanyonyi akadduka mu kisu kyako, bw'atyo bw'abeera omuntu abula mu maka ge. **9** Ebyakaloosa bisanyusa omutima, n'obuwoomerevu bw'omukwano gw'omuntu bwe butyo bwe buvaamu okubuulirira okw'amazima. **10** Mukwano gwo ne mukwano gwa kitaawo tobaabuuliranga, olemenga okutawaana okuswala ewa muganda wo ng'ogudde mu mitawaana. Muliraanwa wo akira muganda wo akuli ewala. **11** Beeranga n'amagezi mwana wange, osanyusenga omutima gwange, ndyoke nyanukule oyo yenna ansekerera. **12** Omuntu omutegeevu alaba akabenje ne yeekweka, naye abatalina magezi batambula butambuzi ne bagwa mu kabi. **13** Twalanga ekyambalo ky'oyo eyeeyimirira gw'atamanyi, era kwatanga eky'oyo eyeeyimirira omukazi omwenzi kye yeeyamye. **14** Okulamusa ku muliraanwa wo mu makya ennyo, ng'oleekaana, obanga amukolimidde. **15** Omukazi omuyombi ali ng'enkuba etonnya olutata, ku lunaku olw'enkuba ennyingi. **16** Okumuziyiza obanga aziyiza empewo oba ng'anyweza omuzigo mu ngalo. **17** Ng'ekyuma bwe kiwagala ekyuma, n'omuntu bw'abangula muntu munne. **18** Buli alabirira omutiini alirya ku bibala byagwo, n'oyo aweereza mukama we alissibwamu ekitiibwa. **19** Ng'amazzi bwe galaga omuntu bw'afaanana mu maaso, bwe gutyo omutima gw'omuntu bwe gulaga omuntu bw'afaanana. **20** Amagombe ne ggeyeena tebikkuta, n'amaaso g'abantu nago bwe gatyo tegakkuta. **(Sheol h7585)** **21** Entamu erongoosa ya ffeeza n'ekikoomi kikola ku zaabu, naye omuntu ekimugezesa kutenderezebwa. **22** Ne bw'osekula omusirusiru mu kinu, nga bw'osekula emmere y'empeke mu kinu, obusirusiru bwe tobumuggyaamu. **23** Okakasanga nti omanyi bulungi embeera z'ekisibo kyo, ossangayo omwoyo ku ggana lyo. **24** Kubanga eby'obugagga tebibeerera mirembe gyonna, n'engule tebeerera mirembe gyonna. **25** Ng'omuddo gw'ensolo omukulu gumaze okusalibwawo, ng'omutoototo gutandise okusibukawo, nga n'omuddo ogw'omu busozi guleeteddwa, **26** abaana b'endiga balikuwa engoye ez'okwambala, n'embuzi ziritundibwa ne zivaamu ensimbi. **27** Olibeera n'amata mangi g'onoggyanga mu mbuzi, okukuliisa ggwe n'ab'omu nnyumba yo, n'okuliisa abaweereza bo abawala.

28 Abakozi b'ebibi badduka nga tewali abagoba, naye abatuukirivu babeera n'obuvumu ng'empologoma. **2** Eggwanga bwe lijeema, liba n'abafuzi bangi, naye olw'omuntu alina okutegeera n'okumanya obutebenkevu budda nate mu nsi. **3** Omufuzi anyigiriza abaavu, afaanana nga enkuba etonnya ezikiriza n'eterekaawo birime. **4** Abo abava ku mateeka ga Mukama batendereza aboonoonyi, naye abo abagakuuma babawakanya. **5** Abantu abakozi b'ebibi tebategeera bwenkanya, naye abo abanoonya Mukama babutegeerera ddala bulungi. **6** Omuntu omwavu atambulira mu butuukirivu, asinga omugagga ow'amakubo amakyamu. **7** Oyo akuuma amateeka ga Mukama mwana eyeegendereza, naye mukwano gw'ab'omululu akwasa kitaawe ensonyi. **8** Ayongera ku bugagga bwe mu bukumpanya, abukuŋŋaanyiza omulala anaayinza okuba ow'ekisa eri abaavu. **9** Atassaayo mwoyo kuwulira mateeka ga Mukama, n'okusaba kwe tekukkirizibwa. **10** Buli akyamya abatuukirivu mu kkubo ebbi, aligwa mu katego ke ye, naye abatuukirivu balisikira ebirungi. **11** Omugagga alowooza nti mugezi, naye omwavu alina okutegeera, amunyooma. **12** Abatuukirivu bwe bawangula wabaawo okujaguza okw'amaanyi, naye abakakanyalira mu kukola ebikyamu bwe bafuna obuyinza abantu beekweka. **13** Oyo akweka ebibi bye, talifuna mukisa kukulaakulana, naye buli abyatula n'abireka, alisaasirwa. **14** Alina omukisa omuntu atya Mukama ebbanga lyonna, naye oyo akakanyaza omutima gwe abonaabona. **15** Ng'empologoma ewuluguma oba eddubu eritiisatiisa, bw'abeera omufuzi omubi atulugunya abateesobola. **16** Omufuzi nantagambwako tafuga na bwenkanya, naye oyo akyawa amagoba agafuniddwa mu bukyamu alibeera n'essanyu ery'obulamu obuwangaazi. **17** Omuntu alumirizibwa olw'okutta munne, alibeera mu kutegana okutuusa okufa, tewabanga n'omu amuyamba. **18** Omuntu atambulira mu bugolokofu alinunulibwa talibeerako kabi, naye oyo ow'amakubo amabi aligwa mbagirawo. **19** Omuntu alima ennimiro ye aliba n'emmere nnyingi, naye oyo ali mu birowoozo ebitaliimu alifa bwavu. **20** Omusajja omwesigwa aliweebwa emikisa mingi, naye oyo ayanguyiriza okugaggawala talirema kubonerezebwa. **21** Okuttira abantu ku liiso ng'osala emisango si kirungi, naye ate olw'okunoonya akookulya omuntu ayinza okuzza omusango. **22** Omusajja omukodo yeegomba okugaggawala, naye nga tamanyi nti obwavu bumulindiridde. **23** Oyo anenya omuntu, oluvannyuma aliganja, okusinga oyo awaaniriza n'olulimi. **24** Buli anyaga kitaawe, oba nnyina, n'agamba nti, "Si nsonga," afaanana n'oyo azikiriza. **25** Omuntu ow'omululu aleeta oluyombo, naye oyo eyeesiga Mukama aligaggawazibwa. **26** Eyeesiga omutima gwe, musirusiru, naye oyo atambulira mu magezi alifuna emirembe. **27** Agabira abaavu talibaako ne kye yeetaaga, naye abakodowalira anaabanga n'ebikolimo bingi. **28** Abakozi b'ebibi bwe babeera mu buyinza, abantu beekweka, naye abakozi b'ebibi bwe bazikirira, abatuukirivu bakulaakulana.

29 Omuntu akakanyaza omutima gwe oluvannyuma lw'okunenyezebwa emirundi emingi, alizikirira ng'atamanyiridde awatali kuwona. **2** Abatuukirivu bwe bakulaakulana, abantu basanyuka, naye abakakanyalira mu kukola ebikyamu bwe bafuga abantu babeera mu kusinda. **3** Ayagala amagezi asanyusa kitaawe, naye munne w'abamalaaya ayiwaayiwa obugagga bwe. **4** Kabaka afuga n'obwenkanya, abantu be baba mu butebenkevu, naye oyo alulunkanira enguzi, ensi agyonoona. **5**

Omuntu awaanawaana munne, aba yeetega yekka ekitimba. **6** Ebibi by'omwonoonyi bye bimutega, naye omutuukirivu abeera mu kuyimba na kusanyuka. **7** Omutuukirivu afaayo ku nsonga z'abaavu, naye abakozi b'ebibi tebakola bwe batyo. **8** Abakudaazi basasamaza ekibuga, naye abantu abalina amagezi baziyiza entalo. **9** Omuntu ow'amagezi bw'awoza n'omusirusiru, omusirusiru ayongera kusunguwala, n'okujerega ne wataba mirembe. **10** Abeegomba okuyiwa omusaayi bakyawa omuntu ow'amazima, era banoonya okusaanyaawo obulamu bwe. **11** Omusirusiru alaga obusungu bwe bwonna, naye omuntu ow'amagezi abuziyiza n'abukkakkanya. **12** Omufuzi bw'awuliriza eby'obulimba, abakungu be bonna bafuuka babi. **13** Omwavu n'oyo amubonyaabonya balina ekibagatta: Mukama bombi ye yabawa amaaso. **14** Kabaka bw'asalira abaavu emisango n'obwesigwa, obufuzi bwe bubeerera emirembe gyonna. **15** Akaggo akakangavvula, kaleeta amagezi, naye omwana alekeddwa awo, aswaza nnyina. **16** Abakozi b'ebibi bwe beeyongera obungi, okumenya amateeka kweyongera, naye abatuukirivu baliraba okugwa kwabwe. **17** Kangavvula omwana wo, alikuwa emirembe, alireetera emmeeme yo essanyu. **18** Awatali kwolesebwa abantu tebaba beegendereza, naye wa mukisa oyo akuuma amateeka ga Mukama. **19** Omuweereza tayinza kubuulirirwa na bigambo byokka; ne bw'aba ategedde tafaayo. **20** Olaba omuntu ayanguyiriza ebigambo bye? Omusirusiru alina essuubi okumusinga. **21** Atiitiibya omuweereza we ekiyitiridde ng'akyali mwana muto, oluvannyuma omuweereza aleetera mukama we obuyinike. **22** Omuntu ow'obusungu aleeta ennyombo, n'omuntu asunguwala amangu ayonoona nnyo. **23** Amalala g'omuntu galimuleetera okugwa, naye omuntu ow'omwoyo ogwetoowaza alifuna ekitiibwa. **24** Buli assa ekimu n'omubbi akyawa obulamu bwe ye, era ne bw'alayizibwa tasaanira kubaako ky'ayogera. **25** Okutya omuntu kuleeta ekyambika, naye buli eyeesiga Mukama anaabanga mirembe. **26** Bangi abanoonya okuganja mu maaso g'omufuzi, naye obwenkanya obwa nnama ddala buva eri Mukama. **27** Atali mutuukirivu wa muzizo eri abatuukirivu; era omwesimbu wa muzizo eri abakozi b'ebibi.

30 Bino bye bigambo bya Aguli mutabani wa Yake; obubaka bwe yawa bwe buno: Bw'ati omusajja ono bwe yagamba Isiyeri, Isyeri ono ne Ukali. **2** Ddala Ayi Katonda wange nze nsinga obutategeera, sirina kutegeera kwa bantu. **3** Siyize magezi, so n'oyo Omutukuvu simumanyi. **4** Ani eyali alinnye mu ggulu n'akka? Ani eyali akuŋŋaanyiza empewo mu kibatu ky'engalo ze? Ani eyali asibye amazzi mu kyambalo kye? Ani eyatonda enkomerero zonna ez'ensi? Erinnya lye y'ani, ne mutabani we y'ani? Mbulira obanga obimanyi. **5** Buli kigambo kya Katonda kya mazima, era aba ngabo eri abo abamwesiga. **6** Toyongeranga ku bigambo bye, alemenga okukunenya naawe olabike ng'omulimba. **7** Ebintu bibiri bye nkusaba; Ayi Mukama, tobinnyimanga nga sinnafa: **8** Ebigambo eby'obutaliimu n'eby'obulimba binteeke wala, ate era tonjavuwazanga wadde okungaggawaza, naye ndiisanga emmere eya buli lunaku. **9** Nneme okukkutanga ne nkwegaana ne njogera nti, "Mukama ye y'ani?" Era nnemenga okuba omwavu ne nziba, ne nvumisa erinnya lya Katonda wange. **10** Tosekeetereranga muweereza eri mukama we, alemenga okukukolimira, naawe omusango ne gukusinga. **11** Waliwo abo abakolimira bakitaabwe ne batasabira na bannyaabwe mukisa; **12** abo abeeraba ng'abatuukirivu bo mu maaso gaabwe, ate nga tebanaazibwangako bibi byabwe. **13** Waliwo abo ab'amalala amayitirivu, abatunuza okwemanya okw'ekitalo, **14** n'ebeerayo abo abalina amannyo agali ng'ebitala, n'emba zaabwe nga zirimu ebiso, okusaanyaawo abaavu mu nsi, n'abo abali mu kwetaaga. **15** Ekinoso kirina bawala baakyo babiri abaleekaana nti, "Mpa! mpa!" Waliwo ebintu bisatu ebitakkuta, weewaawo bina ebitagamba nti, "Matidde," **16** Amagombe, olubuto olugumba, ettaka eritakutta mazzi, n'omuliro ogutayogera nti, "Ebyo binaamala!" **(Sheol h7585)** **17** Eriiso ly'oyo anyooma kitaawe, era n'atagondera nnyina, liriggibwamu bannamuŋŋoona ab'omu kiwonvu, ne liriibwa ensega. **18** Waliwo ebigambo bisatu eby'ekitalo ennyo gye ndi, weewaawo bina bye sitegeera: **19** Empungu engeri gye yeeyisaamu mu bbanga, n'omusota engeri gye gwewalulamu wakati mu mayinja, n'ekyombo gye kiseeyeeyamu ku nnyanja, n'engeri omusajja gye yeeyisaamu ng'ali n'embeerera. **20** Bw'ati bwe yeeyisa omukazi omwenzi: alya n'asiimuula emimwa gye n'agamba nti, "Sirina kibi kye nkoze." **21** Ensi ekankanira wansi w'ebintu bisatu weewaawo bina: **22** omuweereza bw'afuuka kabaka, n'omusirusiru bw'akutta emmere; **23** n'omukazi eyadibira mu ddya; n'omuweereza omuwala bw'afumbirwa bba wa mugole we. **24** Waliwo ebintu ebitono bina ku nsi, ebirina amagezi amangi ennyo. **25** Enkolooto bye biwuka ebitalina maanyi mangi, naye byeterekera emmere yaabyo mu kyeya; **26** obumyu busolo bunafu naye bwezimbira ennyumba zaabwo mu mayinja; **27** enzige tezirina kabaka, kyokka zitabaala zonna mu bibiina byazo; **28** omunya oyinza okugukwasa engalo, naye mu mbiri za bakabaka gusangibwamu. **29** Waliwo ebintu bisatu ebyesimba obulungi mu kitiibwa nga bitambula, weewaawo bina ebitambulira mu kitiibwa: **30** empologoma esinga ensolo zonna amaanyi era kabaka waazo, so tewali gy'esegulira yonna; **31** sseggwanga, n'embuzi ennume, ne kabaka eyeetooloddwa eggye lye. **32** Bw'oba ng'obadde okoze eby'obusirusiru ne weegulumiza, obanga obadde oteekateeka okukola ebibi, weekomeko weekwate ku mumwa. **33** Kubanga okusunda amata kuzaala omuzigo, n'okunyiga ennyindo kuleeta omusaayi, okutankuula obusungu, bwe kutyo kuleeta entalo.

31 Ebigambo bya kabaka Lemweri bye yayogera, nnyina bye yamuyigiriza. **2** Ggwe mutabani wange, ggwe mutabani w'enda yange, ggwe mutabani w'obweyamo bwange. **3** Tomaliranga maanyi go ku bakazi, newaakubadde amaanyi go ku abo abazikiriza bakabaka. **4** Ggwe Lemweri, si kya bakabaka, si kya bakabaka okunywanga omwenge, so si kya balangira okwegombanga omwenge, **5** si kulwa nga bagunywa ne beerabira amateeka, ne batalamula mu bwenkanya abantu baabwe abatulugunyizibwa. **6**

Ekitamiiza mukiwenga oyo ayagala okufa, n'omwenge oyo alina emmeeme eriko obuyinike. **7** Mumuleke anywenga yeerabire obwavu bwe, alemenga kujjukira nate buyinike bwe. **8** Yogereranga abo abatasobola kweyogerera, otunulenga mu nsonga z'abo bonna abaasigala ettayo. **9** Yogera olamulenga n'obwenkanya, olwaniririrenga abaavu n'abali mu bwetaavu. **10** Omukazi omwegendereza ani ayinza okumulaba? Wa muwendo nnyo okusinga amayinja ag'omuwendo ennyo. **11** Bba amwesiga n'omutima gwe gwonna, era bba talina kyonna kya muwendo ky'abulwa. **12** Aleetera bba essanyu so tamukola kabi, obulamu bwe bwonna. **13** Anoonya ebyoya by'endiga n'anoonya ne ppamba, n'akola emirimu gye mu ssanyu eritayogerekeka. **14** Ali ng'ebyombo by'abasuubuzi, aleeta emmere okuva mu nsi ezeewala. **15** Agolokoka tebunnakya, n'awa ab'omu nnyumba ye ebyokulya, n'agabira abaweereza be abawala be abaweereza emirimu egy'okukola. **16** Alowooza ku nnimiro n'agigula; asimba ennimiro ey'emizabbibu n'ebibala by'emikono gye. **17** Omukazi oyo akola n'amaanyi omulimu gwe, emikono gye gikwata n'amaanyi emirimu gye. **18** Ayiiya ebyamaguzi ebirimu amagoba n'abisuubula, era n'ettabaaza ye ekiro tezikira. **19** Anyweza omuti oguluka ppamba mu mukono gwe, engalo ze ne zikwata akati akalanga. **20** Ayanjululiza abaavu omukono gwe, n'agololera omukono gwe oyo ali mu bwetaavu. **21** Mu biseera by'obutiti taba na kutya, kubanga ab'omu nnyumba ye bonna baba n'engoye ez'okwambala. **22** Yeekolera ebibikka obuliri bwe, era engoye ze za linena omulungi, za ffulungu. **23** Bba amanyibbwa, y'omu ku bakulu abakulembera ensi, era ateeseza mu nkiiko enkulu. **24** Omukazi atunga ebyambalo ebya linena n'abitunda, n'aguza abasuubuzi enkoba. **25** Amaanyi n'ekitiibwa bye byambalo bye, era tatya ebiro ebigenda okujja. **26** Ayogera n'amagezi, era ayigiriza ebyekisa. **27** Alabirira nnyo empisa z'ab'omu nnyumba ye, era talya mmere ya bugayaavu. **28** Abaana be bagolokoka ne bamuyita wa mukisa, ne bba n'amutendereza ng'ayogera nti, **29** "Abakazi bangi abakola eby'ekitiibwa naye bonna ggwe obasinga." **30** Obubalagavu bulimba n'endabika ennungi teriiko kyegasa, naye omukazi atya Mukama anaatenderezebwanga. **31** Mumusasule empeera gy'akoleredde, n'emirimu gye gimuweesenga ettendo ku miryango gy'ekibuga.

Omubuulizi

1 Ebigambo by'Omubuulizi, mutabani wa Dawudi kabaka
mu Yerusaalemi. **2** "Obutaliimu! Obutaliimu!" bw'ayogera
Omubuulizi. Byonna butaliimu. **3** Omuntu afuna ki
mu byonna by'akola, mu byonna ebimukooya wansi
w'enjuba? **4** Omulembe ogumu gugenda, omulala ne
gujja, naye ensi ebeerera emirembe gyonna. **5** Enjuba
evaayo era n'egwa, ate n'eyanguwa okutuuka mu kifo
mw'eviirayo. **6** Empewo ekunta ng'eraga obukiikaddyo, ne
yeetooloola okutuuka obukiikakkono; empewo yeetooloola
ne yeetooloola, n'ekomerawo ku biwaawaatiro byayo.
7 Emigga gyonna gikulukuta nga giraga mu nnyanja,
naye ennyanja tejjula; ekifo emigga gye gikulukutira
era gye gyeyongera okukulukutira. **8** Ebintu byonna
bijjudde obukoowu omuntu bw'atasobola kutenda! Eriiso
terimatira kulaba, wadde okutu okukoowa okuwulira. **9**
Ekyo ekyabaawo era kye kigenda okubaawo, n'ekyo
ekikoleddwa era kye kigenda okukolebwa; era tewali
kintu kiggya wansi w'enjuba. **10** Waali wabaddewo ekintu
ekyali kigambiddwa nti, "Laba kino kiggya"? Kyaliwo dda
mu mirembe egyatusooka? **11** Tewali kujjukira bintu
byasooka era tewaliba kujjukira bintu ebyo ebitanabaawo
mu ebyo ebijja oluvannyuma. **12** Nze Omubuulizi nali
kabaka wa Isirayiri mu Yerusaalemi. **13** Nagezaako
n'omutima gwange okuyiga n'okwetegereza n'amagezi
gange gonna mu ebyo ebikolebwa wansi w'eggulu; omulimu
Katonda gwe yawa abaana b'abantu okukola, guteganya.
14 Ndabye ebintu byonna ebikolebwa wansi w'enjuba;
era laba, byonna butaliimu na kugoberera mpewo. **15**
Ekyo ekyakyama tekisoboka kugololebwa, n'ekibulako
tekibalibwa. **16** Nayogera munda yange nti, "Nfunye
amagezi mangi agasinga ag'abo bonna abaali babadde
mu Yerusaalemi, era nfunye amagezi n'okumanya kungi."
17 Era omutima gwange ne gumanya okwawula amagezi
n'eddalu, n'obutategeera. Ne ntegeera nti na kino nakyo
kugoberera mpewo. **18** Kubanga mu magezi amangi
mujjiramu okunakuwala kungi; amagezi gye gakoma obungi,
n'okunakuwala gye gukoma.

2 Nayogera munda yange nti, "Jjangu kaakano ngezese
okusanyuka. Weesanyuse." Naye laba, na kino kyali
butaliimu. **2** Nagamba nti, "Okuseka busirusiru. Era
okusanyuka kugasa ki?" **3** Nanoonyereza n'omutima
gwange, bwe nnaasanyusa omubiri gwange n'omwenge,
nga nkyagoberera okunoonya amagezi. Nayagala okulaba
abantu kyebasaanira okukola wansi w'enjuba mu nnaku
ez'obulamu bwabwe entono. **4** Natandikawo emirimu
egy'amaanyi: ne neezimbira amayumba ne neesimbira
ennimiro ez'emizabbibu. **5** Ne neerimira ennimiro, ne
neekolera n'ebifo ebigazi, ne nsimbamu buli ngeri ya
miti egy'ebibala. **6** Ne neesimira ebidiba omuva amazzi
ag'okufukirira ebibira by'emiti emito. **7** Neefunira abaddu
abasajja n'abakazi, era nalina abaddu abaazaalirwa
mu nnyumba yange. Ne mbeera n'amagana g'ente
n'ebisibo by'endiga okusinga bonna abansooka okubeera
mu Yerusaalemi. **8** Ne neekuŋŋaanyiza ffeeza ne
zaabu ebyavanga mu misolo, egyampebwanga bakabaka
n'egyavanga mu bwakabaka bwabwe. Neefunira abayimbi
abasajja n'abakazi, ne nfuna n'ebintu byonna ebisanyusa
omuntu, ne neefunira n'abakazi. **9** Ne nfuuka mukulu ne
nsukkirira bonna abansooka mu Yerusaalemi. Mu ebyo
byonna nasigala siweebuuse mu magezi. **10** Na buli amaaso
gange kye gaayagala okulaba sa kigamma, omutima
gwange ne ngusanyusa mu buli kimu. Omutima gwange
gwasanyukira bye nakola byonna, era eyo y'empeera yange
olw'okutegana kwange kwonna. **11** Awo bwe nalowooza
byonna emikono gyange bye gyakola, n'okutegana kwonna
nga nkola, laba, byonna bwali butaliimu na kugoberera
mpewo, tewaali na kimu kye nagobolola wansi w'enjuba. **12**
Awo ne nkyuka ne ndowooza ku magezi, ne ku ddalu ne ku
busirusiru, kubanga oyo aliddirira kabaka mu bigere alibaako
ki ky'akola, okuggyako ekyo kabaka ky'akoze? **13** Awo ne
ndaba amagezi nga gasinga obusirusiru, n'ekitangaala nga
kisinga ekizikiza. **14** Omugezi amaaso ge gali mu mutwe
gwe, naye atalina magezi atambulira mu kizikiza. Kyokka
ne ntegeera nga bombi akabi kabatuukako. **15** Ne ndyoka
njogera mu mutima gwange nti, "Ekyo ekigwa ku musirusiru
nange kirintuukako. Kale lwaki mbeera omugezi?" Era na
kino ne nkizuula nga butaliimu. **16** Kubanga ku mugezi ne
ku musirusiru tewaliwo ajjukirwa lubeerera; mu nnaku ezirijja
bombi baliba beerabirwa dda. Okufaanana ng'omusirusiru
n'omugezi naye alifa. **17** Awo ne nkyawa obulamu kubanga
buli ekikolebwa wansi w'enjuba kindeetera buyinike. Byonna
butaliimu na kugoberera mpewo. **18** Nakyawa okutegana
kwange kwonna kwe nateganamu wansi w'enjuba, kubanga
byonna ndi wakubirekera oyo alinzirira mu bigere. **19** Kale
ani amanyi obanga aliba musajja mugezi oba musirusiru?
Kyokka ye y'aliba mukama w'ebyo byonna bye nateganira
nga nkozesa amagezi gange wansi w'enjuba; era na kino
nakyo butaliimu. **20** Awo ne nterebuka olw'okutegana
kwange kwonna wansi w'enjuba. **21** Kubanga oluusi omuntu
ategana ng'akozesa amagezi ge n'okumanya awamu
n'obukalabakalaba bwe, naye byonna ateekwa okubirekera
oyo atabiteganiranga nako. Na kino nakyo butaliimu na kabi
keereere. **22** Omuntu afuna ki mu kutegana kwe kwonna
n'okukaluubirirwa mu ebyo by'ateganamu wansi w'enjuba?
23 Kubanga ennaku ze zonna n'okutegana kwe bijjula
bulumi; era ne mu kiro omutima gwe teguwummula; na kino
nakyo butaliimu. **24** Tewali kisingira muntu kulya na kunywa
na kusanyukira mu ebyo by'akola. Na kino nkiraba, kiva mu
mukono gwa Katonda, **25** kubanga awatali ye, ani ayinza
okulya oba asobola okusanyuka? **26** Kubanga omuntu
asanyusa Katonda, Katonda amuwa amagezi n'okumanya
n'essanyu; naye omwonoonyi Katonda amuwa omulimu
gw'okukuŋŋaanyiza oyo asanyusa Katonda. Na kino nakyo
butaliimu na kugoberera mpewo.

3 Buli kintu kirina ekiseera kyakyo, na buli ekikolebwa
wansi w'eggulu kirina ekiseera kyakyo. **2** Waliwo
ekiseera eky'okuzaalibwa n'ekiseera eky'okufa; ekiseera
eky'okusimba ate n'ekiseera eky'okukungula ebyo
ebyasimbibwa; **3** ekiseera eky'okutta n'ekiseera
eky'okuwonya; ekiseera eky'okumenya n'ekiseera

eky'okuzimba; **4** ekiseera eky'okukaabiramu n'ekiseera eky'okusekeramu; ekiseera eky'okukungubaga n'ekiseera eky'okuzina; **5** ekiseera eky'okusaasaanyizaamu amayinja, n'ekiseera eky'okugakuŋŋaanyizaamu; ekiseera eky'okugwiramu mu kifuba n'ekiseera eky'okukyewaliramu; **6** waliwo ekiseera eky'okunoonyezaamu n'ekiseera eky'okulekeraawo okunoonya; ekiseera eky'okukuumiramu ekintu n'ekiseera eky'okukisuuliramu; **7** n'ekiseera eky'okuyulizaamu n'ekiseera eky'okuddabiririzaamu; ekiseera eky'okusirikiramu n'ekiseera eky'okwogereramu; **8** waliwo ekiseera eky'okwagaliramu n'ekiseera eky'okukyayiramu; ekiseera eky'entalo n'ekiseera eky'eddembe. **9** Ddala omuntu kiki ky'afuna mu kutegana kwe? **10** Ndabye omugugu Katonda gw'atadde ku bantu. **11** Buli kimu yakikola nga kirungi mu kiseera kyakyo. Kyokka newaakubadde nga Katonda yateeka mu mitima gy'abantu okutegeera obulamu obutaggwaawo, omuntu tayinza kuteebereza mulimu gwa Katonda gwonna, we gutandikira oba we gukoma. **12** Mmanyi nga tewali kisingira bantu kusanyuka na kukola bulungi nga balamu. **13** Buli muntu alyoke alye, anywe afune okwesiima olw'ebyo ebiva mu kutegana kwe, kubanga ekyo kirabo kya Katonda. **14** Mmanyi nga buli Katonda ky'akola kya lubeerera; tekyongerwako, era tewali kikijjibwako. Katonda yakikola bw'atyo, abantu balyoke bamutye. **15** Ekyo ekiriwo ky'amala dda okubaawo; n'ekyo ekinaaberawo kyabaawo dda; era Katonda alagira ebyali bibaddewo, ne byongera okubaawo. **16** Ate era nalaba nga wansi w'enjuba, mu kifo ky'okusala amazima waliwo kusaliriza; ne mu kifo ky'obutuukirivu waliwo bwonoonyi. **17** Ne njogera munda yange nti, "Katonda aliramula abatuukirivu n'aboonoonyi; kubanga yateekawo ekiseera ekya buli kimu; era na buli mulimu." **18** Ne ndowooza nti, "Katonda agezesa abaana b'abantu era bajjukire nti nsolo busolo. **19** Kubanga ekituuka ku baana b'abantu kye kituuka ne ku nsolo; omuntu afa, n'ensolo n'efa. Bonna bassa omukka gwe gumu; omuntu talina nkizo ku nsolo. Byonna butaliimu. **20** Bonna bagenda mu kifo kye kimu, bonna bava mu nfuufu era mu nfuufu mwe badda. **21** Ani amanyi obanga omwoyo gw'omuntu gwambuka waggulu, ogw'ensolo gwo ne gukka mu ttaka?" **22** Bwe ntyo nalaba nga tewali kisinga muntu kusanyukira mulimu gwe, kubanga ekyo gwe mugabo gwe. Anti tewali asobola kumukomyawo alabe ebyo ebiribaawo oluvannyuma lwe.

4 Ate nalaba okunnyigirizibwa kwonna okukolebwa wansi w'enjuba. Ate laba, amaziga gaabo abanyigirizibwa, era nga tebalina wakugabasangulako! Ababanyigiriza baalina obuyinza, kyokka nga tewali asobola kubagambako. **2** Ne ndowooza ku abo abaafa, nga baali ba mukisa okusinga abo abakyali abalamu; **3** naye abasinga abo, y'oyo atannaba kuzaalibwa, atannalaba bibi obukolebwa wansi w'enjuba. **4** Awo ne ndaba ng'okutegana, n'okutuukiriza mu bikolebwa, kuva mu kukwatirwa obuggya muliraanwa. Na kino butaliimu na kugoberera mpewo. **5** Omusirusiru awumba emikono gye, ne yeezikiriza yekka. **6** Kirungi okuba n'emirembe emijjuvu okusinga okujjula okubonaabona n'okugoberera empewo. **7** Ate era ne ndaba obutaliimu wansi w'enjuba: **8** nalaba omuntu ng'ali bwannamunigina, nga talina mwana wabulenzi wadde muganda we, naye ng'ategana okukamala, nga tamatira na bugagga bwe, ne yeebuuza nti, "Nteganira ani ne neefiiriza essanyu? Kino nakyo butaliimu, era tekiriiko kye kigasa." **9** Ababiri basinga omu, kubanga bagasibwa nnyo mu kukola kwabwe. **10** Kubanga singa omu agwa, munne amuyimusa. Naye zimusanze oyo ali obw'omu, bw'agwa tabaako amuyimusa. **11** Ababiri bwe bagalamira bombi awamu babuguma; naye oyo ali obw'omu, ayinza atya okubuguma? **12** Omu awangulwa mangu, kyokka ababiri bayinza okwerwanako. Kubanga omuguwa ogw'emiyondo esatu tegukutuka mangu. **13** Omuvubuka omwavu nga mugezi, akira kabaka amusinga emyaka nga musirusiru, atafaayo ku kubuulirirwa. **14** Omuvubuka ayinza okuba ng'avudde mu kkomera n'alya obwakabaka, oba okulya obwakabaka ng'abadde mwavu. **15** Nalaba abalamu bonna abatambula wansi w'enjuba nga bagoberera omuvubuka oyo ow'okulya obwakabaka. **16** Abantu be yafuganga baali bangi nnyo. Naye abo abajja oluvannyuma lwe tebaamusiima. Na kino nakyo butaliimu na kugoberera mpewo.

5 Weekuume ng'oyingira mu nnyumba ya Katonda; okumusemberera n'okumuwuliriza, kisinga okuwaayo ssaddaaka ng'ez'abasirusiru abatamanyi nga bakola ebibi. **2** Toyanguyirizanga na kamwa ko okwogera ekigambo, wadde omutima gwo ogwanguyiriza, okwogera ekigambo mu maaso ga Katonda. Katonda ali mu ggulu ng'ate ggwe oli ku nsi; kale ebigambo byo bibeerenga bitono. **3** Ng'okutawaana ennyo bwe kuleetera omuntu ebirooto, n'ebigambo by'omusirusiru bwe bityo bwe biba nga bingi. **4** Bwe weeyamanga obweyamo eri Katonda tolwanga kubutuukiriza, kubanga tasanyukira basirusiru. Tuukirizanga obweyamo bwo. **5** Obuteyama kisinga okweyama n'ototuukiriza kye weeyamye. **6** Akamwa ko kaleme ku kwonoonyesa, n'ogamba oyo atumiddwa gy'oli nti, "Nakola kisobyo okweyama." Kale lwaki weeretako okusunguwalirwa Katonda olw'ebigambo byo, n'azikiriza emirimu gy'emikono gyo? **7** Ebirooto entoko n'ebigambo ebingi temuli makulu; noolwekyo otyanga Katonda. **8** Bw'olabanga ng'omwavu anyigirizibwa mu ssaza, amazima n'obwenkanya nga tewali, teweewuunyanga! Kubanga omukungu waalyo alinako amusinga, ate nga bombi balina ababatwala. **9** Bonna balya ku bibala bya nsi eyo; kabaka yennyini mu nnimiro zaayo mw'afuna. **10** Oyo alulunkanira ensimbi, tasobola kuba na nsimbi zimumala; wadde oyo alulunkanira obugagga n'amagoba: na kino nakyo butaliimu. **11** Ebintu nga bwe byeyongera obungi, n'ababirya gye bakoma okweyongera. Kale nnyini byo agasibwa ki, okuggyako okusanyusa amaaso ge? **12** Otulo tuwoomera omupakasi ne bw'aba agabana bitono oba bingi. Naye obugagga bw'omugagga obuyitiridde, tebumuganya kwebaka. **13** Waliwo ekibi ekinene kye nalaba wansi w'enjuba: nannyini bugagga abuterekera mu kwerumya, **14** ebyembi bw'ebigwawo eby'obugagga ebyo bibula, kale bw'aba ne mutabani tewabaawo mutabani we ky'asigaza. **15** Omuntu nga bwe yava mu lubuto lwa

nnyina n'ajja mu nsi nga talina kintu, bw'atyo bw'aliddayo nga mwereere ng'ava mu nsi. Tewali ky'aggya mu mirimu gye, wadde kyayinza okugenda nakyo mu mukono gwe. **16** Na kino kya bulumi bwereere: nga bwe yajja era bw'atyo bw'aligenda; mugaso ki gwe yafuna mu kugoberera empewo? **17** Era yamala obulamu bwe bwonna mu kizikiza ne mu buyinike, ne mu kweraliikirira, ne mu bulumi ne mu kunyiiga. **18** Ne ndyoka ntegeera nti kituufu omuntu okulya n'okunywa n'okulaba nga yeyagalira mu kutakabana ne mu kukola kwe wansi w'enjuba, mu nnaku ze entono Katonda z'amuwadde, kubanga ekyo gwe mugabo gwe. **19** Ate Katonda bw'awa omuntu obugagga, n'ebintu n'amusobozesa okubyeyagaliramu, n'okutegeera omugabo gwe n'okusanyukira by'akoze, ekyo kiba kirabo ekivudde ewa Katonda. **20** Emirundi giba mitono gy'alowoolezaamu ekiseera ky'obulamu ky'amaze, kubanga Katonda ajjuza omutima gw'omuntu oyo essanyu.

6 Waliwo ekibi ekirala kye ndabye wansi w'enjuba era kibuutikidde abantu. **2** Katonda awa omuntu obugagga, n'amuwa ebintu ebingi awamu n'ekitiibwa, na buli mutima gwe kye gwetaaga n'akifuna; naye Katonda n'amumma okubisanyukiramu, kyokka omugwira n'ajja n'abisanyukiramu. Kino butaliimu era kya bubalagaze! **3** Omuntu ayinza okuba n'abaana kikumi, n'awangaala; bw'atasanyukira mu bugagga bwe, era n'ataziikwa mu kitiibwa, ne bw'aba ng'awangadde nnyo, omwana afiira mu lubuto ng'agenda okuzaalibwa amusingira wala. **4** Omwana oyo ajja nga taliiko ky'amanyi n'agendera mu butamanya era n'erinnya lye ne libulira mu butamanya. **5** Newaakubadde talabye njuba, wadde okubaako ky'amanya, kyokka awummula bulungi okusinga omusajja oyo: **6** omusajja oyo ne bw'awangaala emyaka enkumi bbiri, naye n'atasanyukira mu bya bugagga bwe. Bombi tebalaga mu kifo kye kimu? **7** Buli muntu ateganira mumwa gwe, naye tasobola kukkuta by'alina. **8** Kale omuntu omugezi asinga oyo omusirusiru? Omwavu bw'amanya okwefuga mu maaso g'abalala, agasibwa ki? **9** Amaaso kye galaba kisinga olufulube lw'ebirowoozo. Era na kino nakyo butaliimu, na kugoberera mpewo. **10** Buli ekibaawo ky'ateekebwateekebwa dda, n'omuntu kyali kyamanyibwa, tewali muntu ayinza kulwana n'oyo amusinza amaanyi, n'amusobola. **11** Ebigambo gye bikoma obungi, gye bikoma n'obutabaamu makulu; kale ekyo kigasa kitya omuntu? **12** Kale ani amanyi ekirungi eri omuntu, mu nnaku ezo entono z'amala mu bulamu bwe obutaliimu, obuli ng'ekisiikirize? Ani wansi w'enjuba ayinza okutegeeza ekirimubaako ng'avudde mu bulamu buno?

7 Obwatiikirivu bw'erinnya eddungi businga eby'akawoowo ebirungi; n'olunaku olw'okufa lusinga olwo olw'okuzaalirwako. **2** Kirungi okulaga mu nnyumba ey'abakungubaga okusinga okulaga mu nnyumba ey'ebyassava. Kubanga buli omu wa kufa, ekyo kiteekwa okuba ku mutima gwa buli muntu. **3** Okunakuwala kusinga okuseka, kubanga amaaso amanakuwavu gazzaamu omutima amaanyi. **4** Omutima gw'omugezi guba wamu n'abo abali mu nnaku; naye ogw'omusirusiru guba mu kusanyuka. **5** Kirungi okussaayo omwoyo ku kunenya kw'omuntu ow'amagezi okusinga okuwuliriza ennyimba z'abasirusiru. **6** Okuseka kw'abasirusiru kuli ng'okutulikatulika kw'amaggwa agali mu muliro gw'entamu; na kino nakyo butaliimu. **7** Kya mazima, okunyigirizibwa kufuula ow'amagezi okuba omusirusiru, n'enguzi efaafaaganya okutegeera. **8** Enkomerero y'ekintu esinga entandikwa yaakyo, n'omugumiikiriza asinga ow'amalala. **9** Tosunguwalanga mangu nga waliwo akusokaasoka, kubanga obusungu bubeera munda y'abasirusiru. **10** Teweebuuzanga nti, "Lwaki ennaku ziri ez'edda zisinga zino?" Kubanga si kya magezi okwebuuza ekibuuzo ng'ekyo. **11** Amagezi kintu kirungi, okufaanana ng'eky'obugagga ky'obusika, era kigasa abo abakyalaba enjuba. **12** Amagezi kiwummulo, ng'ensimbi bwe ziri ekiwummulo, naye enkizo y'okumanya y'eno: amagezi gakuuma obulamu bw'oyo agalina. **13** Lowooza ku Katonda ky'akoze: ani ayinza okugolola ekyo ekyakyama Katonda kye yakola? **14** Ebiseera bwe biba ebirungi, sanyuka; naye bwe biba ebibi, kirowoozeeko; Katonda eyakola ekimu era ye yakola ne kinnaakyo. Noolwekyo omuntu tayinza kuzuula kirimubaako mu nnaku ze ez'omu maaso. **15** Mu bulamu bwange buno obutaliimu ndabye bino byombi: omutuukirivu azikiririra mu butuukirivu bwe, n'omukozi w'ebibi n'awangaalira mu bibi bye. **16** Teweefuulanga mutuukirivu ayitiridde wadde okwefuula ow'amagezi ow'ekitalo; oleme okwezikiriza. **17** Tobanga mwonoonyi kakuzzi wadde okuba omusirusiru; oleme okufa ng'ekiseera kyo tekinnatuuka. **18** Ekyo kirungi okiyige, na kiri oleme kukibuusa maaso, kubanga oyo atya Katonda abyewala okubiyitiriza. **19** Ow'amagezi ne bw'aba omu mu kibuga, aba w'amaanyi okusinga abakulembeze ekkumi ab'omu kibuga ekyo. **20** Ddala ku nsi tekuli muntu mutuukirivu, atakola bibi. **21** Towulirizanga buli kigambo, bantu kye boogera, si kulwa ng'owulira omuweereza wo ng'akukolimira, **22** kubanga naawe okimanyidde ddala mu mutima gwo, ng'emirundi mingi okolimidde abalala. **23** Ebyo byonna nabyekenneenya n'amagezi ne ŋŋamba nti, "Mmaliridde okuba omugezi," wabula kino kyandi wala. **24** Amagezi ne bwe gaba ga kikula ki, gali wala nnyo era tegalojjeka, kale ani ayinza okugavumbula? **25** Bwe ntyo ne nkyusa omutima gwange nnoonye okutegeera, nekkanye, era nnoonyereze amagezi ndowooze ne ku bintu nga bwe biri, n'okutegeera obusirusiru bw'okukola ebibi: n'eddalu ery'obusirusiru. **26** Ekintu kye nalaba eky'obulabe ekisinga okufa, ye mukazi alina omutima ogusendasenda, era ogusikiriza, era emikono gye gisiba ng'enjegere. Oyo ayagala Katonda, y'awona omukazi oyo, kyokka ye omwonoonyi talema kugwa mu mutego gwe. **27** Omubuulizi agamba nti, "Laba, kino kyenvumbudde: "Okugatta ekintu ku kinnaakyo, okuzuula enkola y'ebintu, **28** bwe nnali nga nkyanoonyereza nabulako kye nzuula, okuggyako okulaba omusajja omwesimbu omu mu basajja lukumi, kyokka mu bakazi bonna ssaalabamu n'omu atuukiridde. **29** Wabula kino kyokka kye nalaba: Katonda yatonda omuntu nga mugolokofu, naye abantu ne beenoonyeza ebintu ebirala bingi."

8 Ani afaanana omuntu omugezi amanyi okunnyonnyola buli kintu? Amagezi gaakaayakanyisa obwenyi bw'omuntu, ne gakyusa emitaafu gyamu. **2** Nkugamba nti gondera ekiragiro kya kabaka, kubanga walayira mu maaso ga Katonda. **3** Toyanguyiriza kuva mu maaso ga kabaka. Kyokka ensonga bw'ebanga etali ntuufu, tobanga ku ludda lumuwakanya, kubanga ye akola buli ky'ayagala. **4** Kubanga ekigambo kya kabaka kisukkuluma byonna; kale ani ayinza okumubuuza nti, "Okola ki ekyo?" **5** Oyo agondera ekiragiro kye talituukibwako kabi, omutima ogw'amagezi gulimanya ekiseera ekisaana okukoleramu ekintu gundi, n'engeri ey'okukolamu ekintu ekyo. **6** Kubanga waliwo ekiseera ekituufu n'enkola esaana ku buli kintu, newaakubadde ng'obuyinike bw'omuntu bumuzitoowerera okukamala. **7** Nga bwe watali muntu amanyi binaabaawo, kale ani ayinza okumutegeeza ebinajja? **8** Tewali muntu alina buyinza kufuga mpewo; bwe kityo tewali n'omu alina buyinza ku lunaku lwa kufa kwe. Ng'omuntu bw'aweebwa ebiragiro mu biseera eby'olutalo, bwe kityo n'obutali butuukirivu bwe buduumira abo ababutambuliramu. **9** Ebyo byonna bye nalaba bwe nagezaako okwekenneenya buli kintu ekikolebwa wansi w'enjuba. Waliwo ekiseera omufuzi buli lw'abinika baafuga, kyokka nga yeerumya yekka. **10** Ndabye abantu abakozi b'ebibi nga baziikibwa, abo abaawaanibwanga mu kibuga nga bazze mu kifo ekitukuvu. Na kino nakyo butaliimu. **11** Omuntu bw'asalirwa omusango n'atabonererezebwawo, emitima gy'ababi gijjula kuteekateeka kukola bubi. **12** Newaakubadde ng'omuntu omubi azza emisango kikumi, ate n'awangaala, nkimanyi ng'abatuukirivu, abo abatya Katonda bijja kubagendera bulungi. **13** Naye olwokubanga abakozi b'ebibi tebatya Katonda, tebiyinza kubagendera bulungi, era n'ennaku zaabwe zinaayitanga mangu ng'ekisiikirize. **14** Waliwo ekintu ekirala ekiraga obutaliimu ekiri ku nsi: abantu abatuukirivu batukibwako ebyo ebisaanira ababi, ate abatali batuukirivu ne batuukibwako ebyo ebigwanira abatuukirivu. Kino nakyo nkiyita butaliimu. **15** Bwe ntyo nteesa nti omuntu yeyagalire mu bulamu: kubanga wansi w'enjuba tewali kisinga, wabula omuntu okulya n'okunywa n'okweyagala. Kale essanyu linaamuwerekeranga mu mirimu gye, ennaku zonna ez'obulamu bwe Katonda bw'amuwadde wansi w'enjuba. **16** Bwe nanoonyereza amagezi ne neetegereza okutegana kw'omuntu ku nsi kuno, nga teyeebaka emisana n'ekiro. **17** Ne ndaba ebyo byonna Katonda by'akoze, nga tewali n'omu ayinza kutegeera Katonda by'akola wansi w'enjuba, omuntu ne bw'agezaako ennyo okukinoonyereza tayinza kukivumbula. Newaakubadde omuntu omugezi yeefuula nti akimanyi, tayinza kukitegeera.

9 Awo ne ndowooza ku ebyo, ne nzuula ng'omutuukirivu n'omugezi bye bakola biri mu mukono gwa Katonda; naye tewali muntu n'omu amanyi obanga kwagalibwa oba kukyayibwa bye bimulindiridde. **2** Omutuukirivu n'omwonoonyi, omulungi n'omubi, omuyonjo n'omujama, abo abawaayo ssaddaaka n'abo abatagiwaayo bonna gye bagenda y'emu. Nga bwe kiri eri omuntu omulungi, era bwe kiri n'eri omwonoonyi; Nga bwe kiri eri abo abalayira, era bwe kiri n'eri abo abatya okulayira. **3** Bonna ekibalindiridde kimu; kano ke kabi akabeera wansi w'enjuba. Ate emitima gy'abantu mu bulamu buno giraluse gijjudde ebibi, bayaayaanira buli kimu; n'oluvannyuma ne bakka emagombe eri bannaabwe. **4** Naye omuntu omulamu aba n'essuubi, wadde embwa ennamu esinga empologoma enfu! **5** Kubanga buli kiramu kimanya nga kya kufa, naye abafu tebaliiko kye bamanyi: tebakyagasa wadde okujjukirwa. **6** Okwagala kwabwe, n'obukyayi bwabwe, n'obuggya bwabwe nga bizikiridde; nga tebakyetaba mu ebyo byonna ebikolebwa wansi w'enjuba. **7** Genda olye emmere yo ng'osanyuka, onywe ne wayini wo nga weeyagala; kubanga Katonda asiimye ky'okola. **8** Yambalanga engoye ennyonjo, era weesiigenga n'ebyakaloosa. **9** Ssanyukanga ne mukyala wo gw'oyagala ennaku zo zonna, mu bulamu buno obutaliimu, Katonda bw'akuwadde wansi w'enjuba, kubanga ekyo gwe mugabo gwo mu kutegana kwo kw'oteganamu wansi w'enjuba. **10** Buli omukono gwo kye gugenda okukola, kikole n'amaanyi go gonna; kubanga teri mulimu wadde okulowooza, oba okutegeera wadde amagezi emagombe gy'olaga. **(Sheol h7585)** **11** Ate nalaba nga wansi w'enjuba, ng'ow'embiro ennyingi si y'awangula mu mpaka, era ne kirimaanyi si y'awangula olutalo, ng'ate bakalimagezi bonna si be baatiikirira; wabula ng'omukisa gukwata bukwasi oyo aba aliwo mu kifo ekituufu ne mu kiseera ekituufu. **12** Kubanga omuntu tamanya kinaamubaako. Ng'ekyenyanja bwe kikwatibwa mu muyonjo, oba ennyonyi nga bw'egwa ku mutego, n'abaana b'omuntu bwe batyo bwe beesanga mu biseera eby'akabi, ebibatuukako nga tebabyetegekedde. **13** Era ekirala kye nalaba ekyampuniikiriza ennyo kye kino: **14** waaliwo akabuga nga kalimu abantu batono ddala, kabaka ow'amaanyi n'ajja n'akazingiza n'akazimbako ekigo ekinene. **15** Mu kabuga ako mwalimu omusajja omugezi, omwavu, ng'amanyi eky'okukola okuwonya akabuga ako, bw'atyo mu magezi ge ne kanunulwa. Naye nno ne wabulawo amujjukira. **16** Awo ne ndaba nti newaakubadde ng'amagezi gasinga amaanyi, naye ow'amagezi bw'aba omwavu, anyoomebwa, ne ky'ayogera tekissibwako mwoyo. **17** Naye ne bwe kiba kityo, ebigambo eby'ekimpowooze ebiva mu kamwa k'omugezi bissibwako omwoyo, okusinga okuleekaana kw'omufuzi w'abasirusiru. **18** Amagezi gasinga ebyokulwanyisa mu lutalo, naye omwonoonyi omu azikiriza ebirungi bingi.

10 Nga ensowera enfu bwe zoonoona akaloosa akawunya obulungi, bwe katyo akasobyo akatono bwe koonoona amagezi n'ekitiibwa. **2** Omutima gw'omuntu ow'amagezi gumukozesa ekituufu, naye ogw'omusirusiru gumutwala kukola bitasaana. **3** Ne bw'aba ng'atambula, amanyibwa nga talina magezi, era buli amulaba agamba nti musirusiru. **4** Mukama wo bw'akunyiigiranga, tomulaganga busungu; okuddamu n'eggonjebwa kukyusa ekiruyi. **5** Ekibi ekirala kye nalaba, kye kikwata ku nsobi y'omufuzi: **6** nalaba ng'abasirusiru baweebwa ebifo ebisava, naye ng'abagagga bo baweebwa ebyo ebya wansi. **7** Ate nalaba ng'abaddu beebagala embalaasi, songa abalangira batambuza bigere ng'abaddu. **8** Asima ekinnya alikigwamu, n'oyo amenya

ekisenge omusota gulimubojja. **9** Oyo ayasa amayinja gamulumya, n'oyo ayasa enku zimulumya. **10** Embazzi bwe tebaako bwogi, n'etewagalwa, agitemya ateekwa okufuba ennyo, naye obumanyirivu bwe buwangula. **11** Omusota bwe guluma nga tegunnakola bya bufuusa, omufuusa talina kyafunamu. **12** Ebigambo ebiva mu kamwa k'omuntu ow'amagezi bya muwendo nnyo eri abo ababiwulira, naye akamwa k'omusirusiru kamusuula mu ntata. **13** Entandikwa y'ebigambo bye nga temuli nsa, ne ku nkomerero yaabyo biba mususa. **14** Omusirusiru asavuwaza ebigambo. Tewali amanyi birijja, kale ani asobola okumubuulira ebiribaawo oluvannyuma lwe? **15** Omusirusiru aterebuka mangu olw'ekitamugendedde bulungi, n'abulwa n'ekkubo erimutwala mu kibuga. **16** Zikusanze gw'ensi kabaka bw'aba nga yali muddu, nga n'abalangira bakeera kwetamiirira! **17** Olina omukisa gw'ensi kabaka wo bw'aba nga wa lulyo lulangira, ate nga n'abalangira bo bamanyi ekiseera eky'okuliiramu, olw'okufuna amaanyi so si lwa kutamiira. **18** Obugayaavu buleetera akasolya k'ennyumba okutonnya, n'emikono egitayagala kukola gireetera ennyumba okutonnya. **19** Ekijjulo kikolebwa lwa kusanyuka, ne wayini yeeyagaza obulamu, naye ensimbi y'esobola byonna. **20** Tokolimira kabaka mu mutima gwo newaakubadde okukolimira omugagga mu kisenge kyo, kubanga ennyonyi ey'omu bbanga eyinza okwetikka ebigambo byo nga biwandiikiddwa ku biwaawaatiro byayo n'ebibatuusaako.

11 Siganga emmere yo ng'enkuba etonnya, kubanga ebbanga lyayo bwe lirituuka olikungula. **2** Gabiranga musanvu weewaawo munaana, kubanga mu biseera eby'oluvannyuma oyinza okubeera mu kwetaaga. **3** Ebire bwe bijjula amazzi, bitonnyesa enkuba ku nsi; n'omuti bwe gugwa nga gwolekedde obukiikaddyo oba obukiikakkono, mu kifo mwe gugwa mwe gulibeera. **4** Oyo alabirira embuyaga talisiga; n'oyo atunuulira ebire talikungula. **5** Nga bw'otosobola kutegeera kkubo mpewo, oba omubiri nga bwe guzimbibwa ku mwana ali mu lubuto; bw'otyo bw'otosobola kutegeera Katonda Omutonzi wa byonna by'akola. **6** Ku makya siga ensigo zo, n'akawungeezi toddiriza mukono gwo; kubanga tomanyi eziryala, zino oba ziri, oba zombi ziriba nnungi. **7** Ekitangaala kirungi, era okulaba ku musana kisanyusa. **8** Kale omuntu bw'awangaala emyaka emingi, agisanyukirengamu gyonna, naye ajjukirenga nti waliwo ennaku ez'ekizikiza nnyingi ezijja. Ebyo byonna ebijja butaliimu. **9** Omuvubuka sanyukiranga mu buvubuka bwo, n'omutima gwo gusanyukenga mu nnaku ez'obuvubuka bwo; tambulira mu makubo g'omutima gwo ne mu kulaba kw'amaaso go. Naye manya nga mu byonna, Katonda agenda kukusalira omusango. **10** Noolwekyo ggyawo okweraliikirira mu mutima era weggyeko emitawaana mu ggwe, kubanga obuvubuka n'amaanyi gaabwe butaliimu.

12 Jjukiranga omutonzi wo mu nnaku ez'obuvubuka bwo, ng'ennaku embi tezinnakutuukako n'emyaka nga teginnasembera, mw'olyogerera nti, "Sizisanyukira"; **2** ng'enjuba n'obutangaavu, omwezi n'emmunyeenye nga tebinnafuuka kizikiza; nga n'ebire biweddemu enkuba; **3** abakuumi b'enju mwe balikankanira, n'abasajja ab'amaanyi mwe bakutamizibwa, nga n'abo abasa baleseeyo okusa, kubanga batono, n'abo abalingiza mu butuli nga tebakyalaba; **4** nga n'enzigi ez'olekedde enguudo zigaddwawo, n'eddoboozi ly'okusa nga livumbedde; ng'abasajja bagolokoka olw'eddoboozi ly'ennyonyi, naye nga ennyimba zaabwe zivumbedde; **5** nga batya buli kiwanvu n'akabi akali mu nguudo, ng'omubira gumulisizza, ng'enseenene yeewalula era nga tewakyali alimu keetaaga kino oba kiri. Omuntu n'agenda mu nnyumba ye gy'alimala ekiseera ekiwanvu n'abakungubazi ne babuna enguudo. **6** Jjukira omutonzi wo ng'omuguwa gwa ffeeza tegunnakutuka oba ebbakuli eya zaabu nga tennayatika, ng'ensuwa tennayatikira ku luzzi obanga ne nnamuziga tennamenyekera ku luzzi, **7** ng'enfuufu edda mu ttaka mwe yava, n'omwoyo ne gudda eri Katonda eyaguwa omuntu. **8** Obutaliimu! Obutaliimu! Omubuulizi bw'agamba, "Buli kintu butaliimu." **9** Omubuulizi teyali mugezi kyokka, wabula yayigiriza n'abantu eby'amagezi. Yalowooza n'anoonyereza n'ayiiyaayo engero nnyingi. **10** Omubuulizi yanoonyereza n'afuna ebigambo ebituufu byennyini, ne bye yawandiika byali byesimbu era nga bya mazima. **11** Ebigambo by'abantu abagezi biri ng'emiwunda, engero zino ezakuŋŋaanyizibwa omusumba omu ziri ng'emisumaali egyakomererwa ne ginywezebwa ennyo. **12** Mwana wange weekuume ekintu kyonna ekyongerwako. Okuwandiika ebitabo ebingi tekukoma, n'okuyiga okungi kukooya omubiri. **13** Kale byonna biwuliddwa; eno y'enkomerero yaabyo: Tyanga Katonda okwatenga amateeka ge, kubanga ekyo omuntu ky'agwanira okukola. **14** Kubanga Katonda alisala omusango olwa buli kikolwa; ekyo ekyakwekebwa, nga kirungi oba nga kibi.

Oluyimba

1 Oluyimba lwa Sulemaani olusinga ennyimba zonna.
2 Leka annywegere n'emimwa gye kubanga okwagala
kwo kusinga envinnyo, **3** n'amafuta go gawunya akaloosa
akalungi; erinnya lyo liri ng'amafuta agattululwa, era abawala
kyebava bakwagala. **4** Baako ne gy'ontwala, yanguwa!
Kabaka ansembezezza kumpi nnyo antutte mu bisenge
bye. Abemikwano Tunaasanyuka ne tukujagulizaamu;
era tunaatendereza okwagala kwo okusinga envinnyo.
Omwagalwa Nga batuufu okukwegomba! **5** Ndi
muddugavu, ndi mulungi, Mmwe abawala ba Yerusaalemi
muli ng'eweema ez'e Kedali, era ng'entimbe za
Sulemaani. **6** Temuntunuulira kubanga ndi muddugavu,
olw'okuba omusana gunjokezza. Batabani ba mmange
baansunguwalira; ne bandagira okukuuma ennimiro
ez'emizabbibu. Ennimiro yange ngigayaaliridde. **7** Ntegeeza
ggwe gwe njagala, gy'oliisiza ekisibo kyo, ne gy'owumuliza
endiga zo mu ssaawa ez'omu ttuntu. Lwaki mbeera
ng'omukazi eyeebisse amaaso nga nninaanye ebisibo
eby'abanywanyi bo? **8** Bw'oba nga tomanyi, ggwe omukyala
asinga bonna obulungi, goberera ekkubo endiga lye
zikutte, ogende oliisize embuzi zo ento, okumpi n'eweema
z'abasumba. **9** Omwagalwa wange, nkugeraageranya
n'embalaasi esika amagaali ga Falaawo. **10** Amatama go
galabika bulungi ng'oyambadde ebikomo eby'oku matu,
n'ensingo yo nerabika bulungi ng'erimu eby'omu bulago
eby'omuwendo. **11** Tunaakukolera eby'oku matu ebya
zaabu, nga birina amapeesa aga ffeeza. **12** Kabaka
bwe yali ng'atudde ku mmeeza ye, akawoowo kange ne
kamuwunyira bulungi. **13** Muganzi wange ali ng'ensawo
eya kaloosa aka mooli gye ndi, ng'awummulidde mu kifuba
kyange. **14** Muganzi wange ali ng'ekiganda eky'ebimuli
ebya kofera ebivudde mu nnimiro ez'emizabbibu ez'e
Engedi. **15** Laba, oli mubalagavu, omwagalwa wange
oli mubalagavu olabika bulungi. Amaaso go mayiba. **16**
Olabika bulungi muganzi wange, era onsanyusa. Ekitanda
kyaffe kya muddo muto. **17** Emikiikiro gy'ennyumba yaffe
mivule, n'enzooba zaffe nkanaga.

2 Ndi kimuli kya looza ekya Saloni, eddanga ery'omu
biwonvu. **2** Ng'eddanga mu maggwa, gwe njagala ennyo
bw'ali bw'atyo mu baweereza abakazi. **3** Ng'omucungwa
mu miti egy'omu kibira, aŋŋanza bw'ali bw'atyo mu
bavubuka. Neesiima okutuula mu kisiikirize kye, n'ekibala
kye kimpomera. **4** Yantwala ku kijjulo, n'okwagala kwe
ne ku mmaamira. **5** Munzizeemu amaanyi n'ezabbibu
enkalu, mumbuddeebudde n'emicungwa kubanga okwagala
kunzirisizza. **6** Omukono gwe ogwa kkono guli wansi wa
mutwe gwange, n'omukono gwe ogwa ddyo gumpambatira.
7 Mmwe abawala ba Yerusaalemi, mbakuutira, ng'empeewo
n'enjaza ez'omu ttale, temusisimula newaakubadde
okuzuukusa okwagala okutuusa nga kweyagalidde. **8**
Wuliriza omwagalwa wange, Laba, ajja ng'abuukirabuukira
ku nsozi, ng'azinira ku busozi. **9** Omwagalwa wange
ali ng'empeewo oba ennangaazi ento. Laba ayimiridde
emabega w'olukomera lwaffe, Alingiza mu madirisa, alabikira
mu mulimu ogulukibwa ogw'omu ddirisa. **10** Omwagalwa
wange yaŋŋamba nti, "Golokoka, Owoomukwano, omulungi
wange, ojje tugende, **11** kubanga laba ttoggo aweddeko,
n'enkuba eweddeyo. **12** Ebimuli bimulisizza, n'ebiro
eby'okuyimba bituuse, era n'okukaaba kw'amayiba
kuwulirwa mu nsi. **13** Omutiini gubala ettiini zaagwo,
n'emizabbibu gimulisizza ne gibunya akawoowo kaagyo.
Golokoka Owoomukwano, omulungi wange ojje tugende."
14 Ggwe ejjiba lyange, eribeera mu njatika ez'omu njazi,
mu bwekwekero obw'amayinja, ndaga amaaso go, ka
mpulire eddoboozi lyo, kubanga eddoboozi lyo ddungi
nnyo, n'amaaso go gasanyusa. **15** Tukwatire ebibe, obube
obutono, obwonoona ennimiro ez'emizabbibu, kubanga
ennimiro zaffe ez'emizabbibu zimulisizza. **16** Muganzi
wange, wange nzekka, era nange ndi wuwe; aliisiza ekisibo
kye mu malanga, **17** okutuusa obudde nga bukedde
n'ebisiikirize nga biddukidde ddala; okyuke omwagalwa
wange obe ng'empeewo oba ennangaazi ento ku busozi
obw'e Beseri.

3 Ekiro kyonna nga ndi ku kitanda kyange, nalindirira
emmeeme yange gw'eyagala, ne munoonya naye
saamulaba. **2** Nnaagolokoka ne ntambulatambulako mu
kibuga, mu nguudo ne mu bifo ebigazi; nanoonya emmeeme
yange gw'eyagala, ne nnindirira naye saamulaba. **3**
Abakuumi b'ekibuga abaali balawuna mu kibuga, ne
bansisinkana, ne mbabuuza nti, "Mundabidde ku oyo
emmeeme yange gw'eyagala?" **4** Twali twakayisiŋŋanya,
ne ndaba oyo emmeeme yange gw'eyagala. Ne
munnywegera ne simuganya kugenda, okutuusa lwe
namuleeta mu nnyumba ya mmange, ne mutwala
mu kisenge ky'oyo eyanzaala. **5** Mbakuutira mmwe
abawala ba Yerusaalemi, ng'empeewo n'enjaza ez'oku
ttale, temusisimula newaakubadde okuzuukusa okwagala
okutuusa nga kwesiimidde. **6** Ani oyo ajja ng'ava mu ddungu,
afaanana ng'empagi ey'omukka, asaabye ebyakaloosa
ebya mooli n'omugavu, okuva mu byakaloosa byonna
eby'omusuubuzi? **7** Laba, kye kigaali kya Sulemaani,
ekiwerekeddwako abasajja ab'amaanyi nga nkaaga,
abalwanyi abazira abasingayo mu Isirayiri, **8** bonna balina
ebitala, era bamanyirivu mu kulwana; buli omu n'ekitala
kye mu kiwato kye, nga beetegekedde entiisa ey'ekiro. **9**
Kabaka Sulemaani yeekolera ekigaali eky'emiti egy'omu
Lebanooni. **10** Empagi zaakyo yazisiigako ffeeza, ne
wansi waakyo nga wa zaabu, n'entebe yaamu ng'eriko
olugoye lwa ffulungu; ne munda nga mwaliire bulungi
n'okwagala, okw'abawala ba Yerusaalemi. **11** Mufulume,
mmwe abawala ba Sayuuni, mulabe ku Kabaka Sulemaani
ng'ayambadde engule, engule nnyina gye yamutikkira
ku lunaku olw'embaga ye, ku lunaku omutima gwe kwe
gwasanyukira.

4 Ng'olabika bulungi, gwe njagala, laba ondabikidde
bulungi. Amaaso go mayiba mu lugoye mw'ogabisse.
Enviiri zo ziri ng'eggana ly'embuzi eziserengeta okuva
ku lusozi Gireyaadi. **2** Amannyo go gali ng'ekisibo
ky'endiga nga kye zijje zisalibweko ebyoya, nga ziva
okunaazibwa. Buli emu nnongo eri n'ennongo ginnaayo,

so tewali eri yokka. **3** Emimwa gyo giri ng'ewuzi ey'olugoye olutwakaavu; n'akamwa ko kandabikira bulungi. Amatama go mu lugoye lw'ogabisseeko gali ng'ekitundu ky'ekkomamawanga. **4** Ensingo yo eri ng'omulongooti gwa Dawudi, ogwatereezebwa obulungi; ne ku gwo nga kuliko engabo lukumi, zonna nga ngabo z'abasajja abalwanyi. **5** Amabeere go gombi gali ng'abaana b'empeewo, ab'empeewo, nga balongo, abaliira mu malanga. **6** Okutuusa obudde nga bukedde, n'ebisiikirize nga biweddewo, ndigenda ku lusozi olunene olwa mooli ne ku kasozi ak'omugavu. **7** Ng'olabika bulungi wenna, omwagalwa wange, toliiko bbala na limu. **8** Jjangu tuve mu Lebanooni, omugole wange, jjangu tuve mu Lebanooni. Lengera okuva ku ntikko ya Amana, n'okuva ku ntikko ya Seniri ne ku ntikko ya Kerumooni, n'okuva mu mpuku ey'empologoma, ne ku nsozi ez'engo. **9** Osenzesenze omutima gwange, mwannyinaze, omugole wange; otutte omutima gwange, ne munye y'eriiso lyo gy'onkubye, n'omukuufu ogumu ogw'omu bulago bwo. **10** Ng'okwagala kwo kulungi mwannyinaze, omugole wange, okwagala kwo nga kusinga nnyo envinnyo, n'akawoowo ak'amafuta go kasinga eby'akawoowo eby'engeri zonna obulungi. **11** Emimwa gyo gitonnya obuwoomi ng'ebisenge eby'omubisi gw'enjuki, omugole wange; amata n'omubisi gw'enjuki biri wansi w'olulimi lwo. Akaloosa ak'ebyambalo byo kali ng'akawoowo ak'e Lebanooni. **12** Oli nnimiro eyasimbibwa, mwannyinaze, omugole wange, era oli luzzi olwasibibwa, ensulo eyateekebwako akabonero. **13** Ebimera byo nnimiro ya mikomamawanga, erina ebibala byonna eby'omuwendo, ne kofera n'emiti egy'omugavu **14** n'omugavu ne kalikomu, ne kalamo ne kinamoni, n'emiti egy'ebika by'omugavu byonna, ne mooli ne alowe, wamu n'eby'akawoowo byonna ebisinga obulungi. **15** Oli nsulo ya nnimiro, oluzzi olw'amazzi amalamu, olukulukuta okuva mu Lebanooni. **16** Zuukuka gwe empewo ey'obukiikakkono, naawe empewo ey'obukiikaddyo jjangu. Mukuntire ku nnimiro yange, akaloosa, kaayo akalungi kasaasaane wonna, Muleke muganzi wange ajje mu nnimiro ye, alye ebibala byamu eby'omuwendo.

5 Nzize mu nnimiro yange mwannyinaze, omugole wange; nkuŋŋaanyiza mooli yange n'eby'akawoowo byange. Ndidde ebisenge byange eby'omubisi gw'enjuki gwange ne nywa n'omubisi gwange, Nywedde wayini wange n'amata gange. Abemikwano Abemikwano mulye munywe, munywere ddala, mmwe abaagalana. **2** Nnali ngalamidde, ng'omutima gwange guwulira. Ne mpulira muganzi wange ng'akonkona, n'ayogera nti, "Nziguliraawo mwannyinaze, Owoomukwano, ejjiba lyange, owe wange ataliiko bbala, kubanga omutwe gwange gutobye omusulo, n'enviiri zange zibisiwadde olw'obunnyogovu." **3** Nziggyeko ekkooti yange, nnaagyambala ntya nate? Nanaabye ebigere, nnaddayo ntya mu ttaka gye binaddugalira? **4** Muganzi wange bwe yakwata ku munyolo, omutima gwange ne gubuukabuuka. **5** Ne ngolokoka okugguliraawo muganzi wange, emikono gyange nga gitonnya mooli, n'engalo zange nga zikulukuta mooli, ku minyolo gy'ekufulu. **6** Ne ŋŋenda okugguliraawo muganzi wange, naye muganzi wange ng'avuddewo, yeetambulidde. Omutima gwange gwasanyuka bwe nnawulira eddoboozi lye. Ne munoonya naye n'ambula, ne mukoowoola naye nga taddamu. **7** Abakuumi baansanga bwe baali nga balawuna mu kibuga; baankuba, ne bandeetako ebinuubule, ne batwala n'ekyambalo kyange, abasajja abo abakuuma bbugwe. **8** Mmwe abawala ba Yerusaalemi, mbakuutira nti bwe mulaba ku muganzi wange, mumutegeeze ng'okwagala kwange gy'ali bwe kunzita. **9** Owange, kiki muganzi wo ky'alina kyasinza abalungi abalala ggwe omukazi akira abalala obulungi? Kiki muganzi wo kyasinza abalala n'okutukuutira n'otukuutira bw'otyo? **10** Muganzi wange alabika bulungi nnyo era mumyufu, atabula ne mu bantu omutwalo. **11** Omutwe gwe gwa zaabu ennongoose ennyo; n'enviiri ze zirimu amayengo, era nzirugavu nga nnamuŋŋoona. **12** Amaaso ge gali ng'amayiba ku mabbali g'emigga egy'amazzi, agaanaazibwa n'amata, ne gaba ng'amayinja ag'omuwendo omungi. **13** Amatama ge gali ng'emisiri egy'obuwoowo, obuleeta akaloosa akalungi. Emimwa gye giri ng'amalanga agakulukuta mooli. **14** Emikono gye giri ng'emitayimbwa egya zaabu egiteekebwamu amayinja ag'omuwendo. Omubiri gwe guli ng'amasanga amayooyote agatoneddwa ne safiro. **15** Amagulu ge gali ng'empagi ez'amayinja aganyirira ezisimbibwa mu zaabu ennungi. Mu ndabika afaanana Lebanooni omulungi ng'emivule gyayo. **16** Enjogera ye mpomerevu, weewaawo awamu n'ebyo byonna ayagalibwa. Ono ye muganzi wange, ye mukwano gwange; mmwe abawala ba Yerusaalemi.

6 Muganzi wo alaze wa, ggwe akira abakyala bonna obulungi? Muganzi wo yakutte lya wa tumukunoonyezeeko? **2** Muganzi wange aserengese mu nnimiro ye, mu misiri egy'ebirime ebyakaloosa, okulabirira ennimiro ye n'okunoga amalanga. **3** Muganzi wange, wange, nange ndi wuwe; anoonyeza mu malanga. **4** Oli mubalagavu nga Tiruza, omwagalwa wange, omulungi nga Yerusaalemi, era ow'ekitiibwa ng'eggye eririna ebendera. **5** Tontunuulira nnyo kubanga amaaso go gantawanya. Enviiri zo ziri ng'ekisibo eky'embuzi, eziserengeta okuva e Gireyaadi. **6** Amannyo go gali ng'ekisibo eky'endiga eziva okunaazibwa; buli emu nnongo eri n'ennongo ginnaayo, so tewali eri yokka. **7** Obwenyi bwo bw'obisse mu lugoye, buli ng'ebitundu by'amakomamawanga. **8** Ne bwe walibeerawo bakabaka abakazi nkaaga, n'abazaana kinaana, n'abawala embeerera abatamanyiddwa muwendo, **9** ejjiba lyange, owange ataliiko bbala, ow'enjawulo, mwana muwala eyazaalibwa yekka, ayagalibwa ennyo nnyina okusinga abalala, y'ansingira mu bonna. Abawala baamulaba ne bamuyita wa mukisa; bakabaka abakazi n'abazaana baamutenda. **10** Ani ono alabika ng'emmambya, omulungi ng'omwezi, atangalijja ng'enjuba, alina ekitiibwa ng'eky'emunnyeenye? **11** Naserengeta mu nnimiro ey'emiti egy'ensigo okwetegereza okumulisa okw'ebimera eby'omu kiwonvu, okulaba omuzabbibu obanga gwamulisa, n'okulaba emikomamawanga oba nga gyamera. **12** Bwe nnali nkyali awo emmeeme yange n'egenda eri amagaali

ag'obwakabaka ag'omu bantu bange. **13** Komawo, Komawo, ggwe Omusulamu; komawo, komawo tukutunuleko. Owoomukwano Lwaki mutunuulira Omusulamu ng'abali ku mazina ga Makanayimu?

7 Ebigere byo nga birabika bulungi mu ngatto, ggwe omumbejja! Amagulu go gali ng'amayinja ag'omuwendo, omulimu gw'omuweesi omukalabakalaba. **2** Ekkundi lyo kibya kyekulungirivu, ekitaggwaamu nvinnyo entabule obulungi. Ekiwato kyo ntuumu ya ŋŋaano eyeetooloddwa amalanga. **3** Amabeere go gali ng'abaana b'empeewo, abalongo. **4** Ensingo yo eri ng'omunaala ogw'amasanga. Amaaso go gali ng'ebidiba eby'omu Kesuboni ebiri ku mulyango ogw'e Basulabbimu. Ennyindo yo eri ng'omulongooti ogw'e Lebanooni ogwolekera Ddamasiko. **5** Omutwe gwo gukuwoomera ng'olusozi Kalumeeri, n'enviiri zo ziranga emiguwa egy'effulungu; Kabaka asendebwasendebwa ebintu byakwo. **6** Ng'olabika bulungi, ng'osanyusa ggwe omwagalwa n'obulungi bwo. **7** Oli muwanvu ng'olukindu, n'amabeere go gali ng'ebirimba eby'ebibala byakwo. **8** Nayogera nti, "Ndirinnya olukindu, era ndikwata ebibala byalwo." Amabeere go gabeere ng'ebirimba eby'oku muzabbibu, n'akawoowo ak'omu kamwa ko ng'ebibala eby'omucungwa **9** n'akamwa ko nga nvinnyo esinga obulungi. Omwagalwa Ne wayini amirwe bulungi muganzi wange, ng'akulukuta mpola mpola ku mimwa gy'abo abeebase. **10** Ndi wa muganzi wange, era naye anjagala nnyo. **11** Jjangu, muganzi wange tugende ebweru w'ekibuga, tusuleko mu byalo. **12** Tukeere tugende mu nnimiro z'emizabbibu, tulabe obanga emizabbibu gimulisizza, obanga n'ebimuli byagwo byanjuluzza, obanga n'emikomamawanga gimulisizza, era eyo gye nnaakulagira okwagala kwange. **13** Amadudayimu gawunya akawoowo, ne ku miryango gyaffe waliwo ebibala ebisinga obulungi, Ebyakanogebwa awamu n'ebikadde, bye nkuterekedde muganzi wange.

8 Singa wali muganda wange eyakuzibwa mmange era eyayonka amabeere ga mmange, nandikusanze ebweru nandikunywegedde ne wataba n'omu annyooma. **2** Nandikukulembedde ne nkuleeta mu nnyumba ya mmange, oyo eyangigiriza. Nandikuwadde wayini okunywa ng'alimu ebyakaloosa, omubisi ogw'amakomamawanga gange. **3** Omukono gwe ogwa kkono guli wansi wa mutwe gwange n'omukono gwe ogwa ddyo gumpambaatira. **4** Mmwe abawala ba Yerusaalemi mbakuutira, temusiikuula newaakubadde okuzuukusa okwagala okutuusa ng'ekiseera ekituufu kituuse. **5** Ani oyo gwe tulengera ng'ava mu ddungu nga yeesigamye muganzi we? Omwagalwa Nakuzuukusa ng'oli wansi w'omuti ogw'omucungwa. Eyo maama wo gye yafunira olubuto era eyo maama wo gye yakuzaalira mu bulumi obungi. **6** Nteeka ng'akabonero ku mutima gwo, era ng'akabonero ku mukono gwo, kubanga okwagala kwa maanyi ng'okufa, obuggya bwakwo buli ng'obusungu obw'emagombe. Kwaka ng'ennimi ez'omuliro, omuliro ogwaka n'amaanyi ennyo. **(Sheol h7585)** **7** Amazzi amangi tegamalaawo nnyonta ya kwagala n'emigga tegiyinza kukumalawo. Singa omuntu awaayo obugagga bwe bwonna obw'ennyumba ye okufuna okwagala, asekererwa nnyo. **8** Tulina muto waffe atannamera mabeere, naye tulikola tutya bw'alituuka okwogerezebwa? **9** Singa abadde bbugwe twandimuzimbyeko eminaala egya ffeeza, singa abadde luggi twandimuggalidde na mivule. **10** Ndi bbugwe era n'amabeere gange gali ng'ekitikkiro, noolwekyo mu maaso ge, mmufuukidde aleeta emirembe. **11** Sulemaani yalina ennimiro y'emizabbibu e Baaluka Kamooni, n'agisigira abalimi. Buli omu ku bo yamusalira ebitundu bya ffeeza lukumi. **12** Ennimiro yange ey'emizabbibu, yange, ebitundu olukumi bibyo ggwe Sulemaani, ebitundu ebikumi bibiri by'abo abalabirira ennimiro. **13** Ggwe abeera mu nnimiro ne mikwano gyo nga weebali, ka mpulire eddoboozi lyo. **14** Yanguwa okuvaayo eyo, odduke mangu ng'empeewo oba ng'ennangaazi ento, oddukire ku nsozi ezijjudde ebyakaloosa.

Isaaya

1 Okwolesebwa kwa Isaaya, mutabani wa Amozi, kwe yafuna okukwata ku Yuda ne Yerusaalemi mu bufuzi bwa Uzziya, ne Yosamu, ne Akazi ne Keezeekiya, bassekabaka ba Yuda. **2** Wulira ggwe eggulu, mpuliriza ggwe ensi, kubanga bw'ati Mukama bw'ayogera nti, "Nayonsa ne ndera abaana naye ne banjeemera. **3** Ente emanya nannyini yo n'endogoyi emanya ekisibo kya mukama waayo, naye Isirayiri tammanyi, abantu bange tebantegeera." **4** Woowe! Eggwanga erijjudde ebibi, abantu abajjudde obutali butuukirivu, ezzadde eryabakola ebibi, abaana aboonoonyi! Balese Mukama banyoomye Omutukuvu wa Isirayiri, basenguse bamuvuddeko bamukubye amabega. **5** Lwaki mweyongera okujeema? Mwagala mwongere okubonerezebwa? Omutwe gwonna mulwadde, n'omutima gwonna gunafuye. **6** Okuva mu mala g'ekigere okutuuka ku mutwe temuli bulamu wabula ebiwundu, n'okuzimba, n'amabwa agatiiriika amasira agatanyigibwanga, okusibibwa, wadde okuteekebwako eddagala. **7** Ensi yammwe esigadde matongo, ebibuga byammwe byokeddwa omuliro, nga nammwe bennyini mulaba. Bannamawanga balidde ensi yammwe, era ezise kubanga bannaggwanga bagisudde. **8** Omuwala wa Sayuuni alekeddwa ng'ensiisira esigadde mu nnimiro y'emizabbibu, ng'ekiwummulirwamu mu nnimiro y'emyungu, ng'ekibuga ekizingiziddwa. **9** Singa Mukama ow'Eggye teyatulekerawo bantu abatonotono abaasigalawo twandibadde nga Sodomu, twandifuuse nga Ggomola. **10** Muwulirize ekigambo kya Katonda mmwe abafuzi ba Sodomu! Musseeyo omwoyo eri okuyigiriza kwa Katonda waffe mmwe abantu b'e Ggomola! **11** "Ssaddaaka enkumu ze munsalira zingasa ki? Nkooye endiga ennume enjokye eziweebwayo, so sisanyukira musaayi gwa nte, newaakubadde ogw'abaana b'endiga, newaakubadde ogw'embuzi ennume," bw'ayogera Mukama. **12** Bwe mujja mu maaso gange, ani aba abayise ne mujja okulinnyirira empya zange? **13** Mulekeraawo okuleeta ssaddaaka zammwe ezitaliimu; obubaane bwammwe bwa muzizo gye ndi. Omwezi Ogubonese ne Ssabbiiti n'enkuŋŋaana zammwe zijjudde obutali butuukirivu. **14** Emyezi gyammwe Egibonese n'embaga zammwe ez'ennaku entukuvu, emmeeme yange ebikyaye, binfuukidde omugugu, nkooye okubigumiikiriza. **15** Bwe munaayimusanga emikono gyammwe musabe nnaabakwekanga amaaso gange, era ne bwe munaasabanga ennyo siiwulirenga kubanga emikono gyammwe gisaabaanye omusaayi. **16** Munaabe, mwetukuze muggirewo ddala ebikolwa byammwe ebibi gye ndi, mulekeraawo okukola ebibi. **17** Muyige okukola obulungi, musalenga emisango n'amazima, mudduukirirenga abajoogebwa, musalenga omusango gw'atalina kitaawe, muwolerezenga bannamwandu. **18** "Mujje nno tukubaganye ebirowoozo," bw'ayogera Mukama; "ebibi byammwe ne bwe biba ng'olugoye olumyufu binaafuuka byeru ng'omuzira, ne bwe binaaba bitwakaavu nga langi emyufu enkwafu, binaatukula ng'ebyoya by'endiga. **19** Bwe munaagondanga ne muwulira, munaalyanga ebirungi eby'ensi; **20** naye bwe munaagaananga ne mujeemanga ekitala kinaabalyanga," kubanga akamwa ka Mukama ke kakyogedde. **21** Laba ekibuga ekyesigwa bwe kifuuse ng'omwenzi! Oyo eyasalanga emisango mu bwenkanya! Obutuukirivu bwatuulanga mu ye, naye kaakano batemu bennyini nnyini! **22** Effeeza yo efuuse masengere, wayini wo afuuse wa lujjulungu. **23** Abafuzi bo bajeemu, mikwano gya babbi, bonna bawoomerwa enguzi, era banoonya kuweebwa birabo; tebayamba batalina ba kitaabwe, so n'ensonga za bannamwandu tebazifaako. **24** Noolwekyo kyava ayogera Mukama, Mukama ow'Eggye, ow'amaanyi owa Isirayiri nti, "Ndifuka obusungu ku balabe bange, era ne nesasuza abo abankyawa. **25** Era ndikukwatamu n'omukono gwange, ne nnoongoosereza ddala amasengere go gonna ne nkuggyamu ebitali birungi byonna. **26** Era ndikomyawo abalamuzi bo ng'olubereberye n'abo abakuwa amagezi, nga bwe kyali okusooka. Olwo olyoke oyitibwe ekibuga eky'obutuukirivu, ekibuga ekyesigwa." **27** Sayuuni alinunulibwa lwa bwenkanya, n'abantu baamu abalyenenya mu butuukirivu. **28** Naye abeewaggula n'abakozi b'ebibi balizikirizibwa wamu, n'abo abava ku Mukama Katonda, balimalibwawo. **29** "Kubanga mulikwatibwa ensonyi olw'emiti mwe mwenyumiririzanga, n'olw'ennimiro ze mweroboza. **30** Kubanga mulibeera ng'omuvule oguwotoka era ng'ennimiro etaliimu mazzi. **31** N'omusajja ow'amaanyi alifuuka ng'enfuuzi, n'omulimu gwe ng'akasasi akavudde ku lyanda, era byombi biriggiira wamu so tewaliba azikiza omuliro ogwo."

2 Kuno kwe kwolesebwa Isaaya omwana wa Amozi kwe yalaba ku Yuda ne Yerusaalemi. **2** Olulituuka mu nnaku ez'oluvannyuma olusozi okuli ennyumba ya Mukama Katonda lulinywezebwa lusinge ensozi zonna okugulumira, luliyimusibwa lusukke ku ndala zonna, era amawanga gonna galilwolekera. **3** Abantu bangi balijja bagambe nti, Mujje twambuke tulinnye ku lusozi lwa Mukama, mu nnyumba ya Katonda wa Yakobo, alyoke atuyigirize amakubo ge, tulyoke tutambulire mu mateeka ge. Kubanga Mukama aliteeka amateeka ng'asinziira mu Sayuuni, era mu Yerusaalemi abayigirize ekigambo kye. **4** Alisala enkaayana z'amawanga, aliramula emisango gy'abantu bangi, era ebitala byabwe balibiwesaamu enkumbi, n'amafumu gaabwe bagaweeseemu ebiwabyo. Eggwanga teririyimusa kitala ku ggwanga linnaalyo, so tebalyetegeka kulwana ntalo nate. **5** Ggwe ennyumba ya Yakobo, mujje tutambulire mu kitangaala kya Mukama Katonda. **6** Wayabulira abantu bo ab'ennyumba ya Yakobo, kubanga eggwanga lijjudde obusamize obuva mu buvanjuba, n'obulaguzi obuli nga obw'omu Bafirisuuti, era basizza kimu ne bannamawanga. **7** Ensi yaabwe ejjudde effeeza ne zaabu, n'obugagga bwabwe tebuliiko kkomo: ensi yaabwe ejjudde embalaasi, era erimu n'amagaali g'embalaasi mangi nnyo. **8** Ensi yaabwe ejjudde bakatonda ababumbe, basinza omulimu gw'emikono gyabwe bo, engalo zaabwe gwe zeekolera. **9** Kale omuntu wa kukkakkanyizibwa, omuntu wa kussibwa wansi. Mukama, tobasonyiwa! **10** Mugende mwekweke mu njazi, mwekweke mu binnya wansi mu ttaka, nga mudduka

entiisa ya Mukama Katonda, nga mudduka entiisa y'ekitiibwa ky'obukulu bwe. **11** Olunaku lujja okweyisa kw'omuntu n'amalala ge lwe birizikirizibwa, era Mukama Katonda yekka yaligulumizibwa ku olwo. **12** Kubanga Mukama Katonda ow'Eggye alina olunaku lw'ategese eri abo bonna ab'amalala era abeewanise, eri ebyo byonna eby'egulumiza ebijjudde okwemanya n'okwewulira. **13** Alizikiriza emiti gy'omu Lebanooni, emiwanvu emigulumivu, n'emivule gyonna egya Basani. **14** Era n'ensozi zonna empanvu, n'obusozi bwonna obugulumivu. **15** Na buli mulongooti gwonna omuwanvu, na buli bbugwe gwe bakomese. **16** Alizikiriza emmeeri zonna ez'e Talusiisi, n'ebifaananyi byonna ebisiige eby'omuwendo omungi. **17** Era okwegulumiza kw'abantu kulijemulukuka, n'amalala g'abantu galissibwa; era Mukama Katonda yekka yaligulumizibwa ku lunaku olwo. **18** N'ebifaananyi bye basinza birizikiririzibwa ddala ku olwo. **19** Abantu balidduka ne beekweka mu mpuku mu mayinja, ne mu binnya mu ttaka, nga badduka entiisa n'ekitiibwa ky'obukulu bwa Mukama Katonda, bwaliyimuka okukankanya ensi n'amaanyi. **20** Ku lunaku olwo abantu balisuulira ddala bakatonda baabwe abakole mu ffeeza, n'abakole mu zaabu, be beekolera nga ba kusinzanga, ne babakanyuga eri emmese n'eri ebinyira. **21** Balidduka ne beekukuma mu mpuku ez'amayinja amaatifu nga badduka entiisa n'ekitiibwa ky'obukulu bwa Mukama Katonda, bwaliyimuka okukankanya ensi. **22** Mulekeraawo okwesiga omuntu alina omukka obukka mu nnyindo ze. Kiki ennyo kyali?

3 Laba kaakano, Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye, aggya ku Yerusaalemi ne ku Yuda ekibeesiguza ne kwe banyweredde, ekibeesiguza kyonna k'ebeere mmere, ka gabe mazzi. **2** Omusajja ow'amaanyi, n'omusajja omulwanyi omuzira, omulamuzi, ne nnabbi, n'omulaguzi, n'omukadde. **3** Omuduumizi akulira ekibinja ky'amakumi ataano, n'omuwi w'amagezi, omulogo, omufuusa omugezigezi. **4** "Era ndifuula abalenzi obulenzi okuba abafuzi baabwe, n'abaana obwana balibafuga." **5** Era abantu balijooga bannaabwe, buli muntu anyigirize munne, ne muliraanwa anyigirize muliraanwa we. Abato baliyisa mu bakulu amaaso n'oyo omuntu ataliiko bw'ali ajooge omuntu ow'ekitiibwa. **6** Ekiseera kirituuka omusajja agambe muganda we nti, "Ggwe alina ku ngoye ba omukulembeze waffe, n'ebizibu bino ggwe oba obyetikka!" **7** Naye ku olwo lwennyini aliddamu nti, "Si nze n'aba ow'okubawonya, mu nnyumba yange temuli mmere, wadde ebyambalo. Temumpa kukulembera bantu!" **8** Kubanga Yerusaalemi kizikiridde ne Yuda agudde! Kubanga ebigambo byabwe byonna n'ebikolwa biwakanya Mukama Katonda, bityoboola ekitiibwa kye. **9** Engeri gye batunulamu eragira ddala nga bwe balina omusango, era boolesa ekibi kyabwe nga Sodomu awatali kukweka n'akatono. Zibasanze! Kubanga bo bennyini be beereeteedde okuzikirira. **10** Gamba abatuukirivu nti bo tebaabeeko mutawaana, kubanga baakuwoomerwa ebibala by'ebikolwa byabwe. **11** Zisanze abakozi b'ebivve! Banaatuuka mu kuzikirira! Balisasulibwa emikono gyabwe kye gikoze. **12** Abantu bange banyigirizibwa abaana abato, abakazi kaakano be babafuga. Woowe! Abantu bange bakyamizibwa abakulembeze baabwe era babatabulatabula okubaggya mu kkubo ettuufu. **13** Mukama Katonda ali mu kifo kye mu mbuga, ayimiridde okusalira abantu be omusango. **14** Mukama Katonda asala omusango gw'abakadde n'abakulembeze b'abantu be. "Mmwe mwayonoona ennimiro yange ey'emizabbibu. Ebyanyagibwa ku baavu biri mu nnyumba zammwe. **15** Lwaki mulinnyirira abantu bange, lwaki mutulugunya abaavu?" bw'ayogera Mukama Katonda Ayinzabyonna. **16** Mukama Katonda agamba nti, "Abakazi b'omu Sayuuni beemanyi, era batambula balalambazza ensingo nga batunuza bukaba. Batambula basiira nga bavuza obukomo bw'oku magulu gaabwe. **17** Mukama kyaliva aleeta amabwa ku mitwe gy'abakazi ba Sayuuni, ne gifuuka gya biwalaata." **18** Olunaku lujja Mukama lwaliggya ku bakazi b'omu Yerusaalemi ebintu byonna ebibaleetera amalala, ebikomo by'oku magulu, ebitambaala ebibikka ku mitwe, n'obukuufiira, **19** ebyokumatu, ebyambalwa mu bulago, n'obutimba bw'omu maaso, **20** ebyokumitwe, ebyokumikono, ebyomukiwato, **21** empeta ez'oku ngalo n'ez'omu nnyindo, **22** engoye ennungi, n'eminagiro, n'amaganduula, n'obusawo, **23** n'endabirwamu, n'engoye ez'obutimba, n'eza linena, n'ebitambaala eby'oku mitwe ebinaanikiddwa n'amayinja ag'omuwendo, n'engoye ezibabikka. **24** Mu kifo ky'akaloosa walibaawo kuwunya kivundu, awandibadde enkoba ennungi wabeewo biguwa, n'awaali enviiri ennongoose obulungi wabeewo kiwalaata, mu kifo ky'engoye babeere mu nziina, n'awaali obulungi waddewo obulambe. **25** Abasajja bo balittibwa kitala, abalwanyi bo abazira bagwire mu lutalo. **26** N'enzigi za Sayuuni zirikaaba ne zikungubaga era ekibuga kyennyini kiriba ng'omukazi alekeddwa obwereere ng'atudde mu ttaka.

4 Ekiseera ekyo bwe kirituuka abakazi musanvu balyekwata omusajja omu nga boogera nti, Tuyitibwenga erinnya lyo, otuggyeko ekivume. Tunenoonyezanga emmere yaffe era twenoonyeze n'ebyokwambala. **2** Ku lunaku luli ettabi lya Mukama Katonda liriba ddungi era lya kitiibwa, era n'ebibala by'ensi biryeyagaza nnyo Abayisirayiri abaasigalawo. **3** Era buli alisigala mu Sayuuni na buli alisigala mu Yerusaalemi aliyitibwa mutukuvu, buli muntu alibalirwa mu balamu mu Yerusaalemi. **4** Mukama aliggyawo obutali butuukirivu bw'abakazi ba Sayuuni, era n'omwoyo ogusala ensonga n'omwoyo ogwokya, alisangulawo amatondo g'omusaayi mu Yerusaalemi. **5** Olwo Mukama Katonda atondewo ekire mu budde obw'emisana, n'omukka n'okumasaamasa ng'omuliro ogwaka ekiro ku kifo kyonna eky'olusozi Sayuuni ne ku bantu bonna abakuŋŋaaniddeko; kubanga ku byonna era wonna kunaaba kubikkiddwako ekitiibwa kya Katonda. **6** Era kiribeera ekibikka n'ekisiikirize ekiziyiza ebbugumu ly'emisana, era ekiddukiro omwewogomebwa kibuyaga n'enkuba.

5 Ka nnyimbire omwagalwa wange oluyimba olukwata ku nnimiro ye ey'emizabbibu. Omwagalwa wange yalina nnimiro ey'emizabbibu ku lusozi olugimu. **2** Era n'agirima n'agiggyamu amayinja gonna, n'agisimbamu emizabbibu egisinga obulungi. Era wakati mu yo n'azimbamu ebigulumu

okulengererwa. N'agisimamu n'essogolero n'agisuubira okubala emizabbibu emirungi naye n'ebala emizabbibu nga si mirungi n'akatono. **3** "Era kaakano abatuuze b'omu Yerusaalemi n'abasajja b'omu Yuda, munsalirewo nze n'ennimiro yange ey'emizabbibu." **4** Ate kiki kye nandikoledde ennimiro yange eno, kye ssaagikolera? Bwe naginoonyamu emizabbibu emirungi, lwaki saalabamu mirungi? **5** Kaakano muleke mbabuulire kye nnaakola ennimiro yange ey'emizabbibu. Nzija kugiggyako olukomera eyonooneke. Ndimenya ekisenge kyayo yonna erinnyirirwe. **6** Era ndigireka n'ezika, sirigirima wadde okugisalira. Naye ndigireka n'emeramu emyeeramannyo n'amaggwa. Ndiragira n'ebire obutatonnyesaamu nkuba. **7** Ennyumba ya Isirayiri y'ennimiro ya Mukama Katonda Ayinzabyonna ey'emizabbibu. Abantu ba Yuda y'ennimiro gye yasiima. Yali abasuubiramu bwenkanya naye yabalabamu kuyiwa musaayi. Yabasuubiramu butuukirivu naye nawulira kukaaba na kulaajana. **8** Zibasanze mmwe aboongera amayumba ku ge mulina, n'ennimiro ne muzongerako endala ne wataba kafo konna kasigadde, ne mubeera mwekka wakati mu nsi! **9** Mukama Katonda alayidde nga mpulira nti, "Mu mazima ennyumba nnyingi zirifuuka bifulukkwa, n'ezo ennene ez'ebbeeyi zibulemu abantu. **10** Kubanga yika kkumi ez'ennimiro y'emizabbibu zinaavangamu ekibbo kimu, n'ogusero ogw'ensigo, kabbo bubbo ak'amakungula." **11** Zibasanze abo abakeera enkya ku makya banoonye ekitamiiza, abalwawo nga banywa omwenge ettumbi ly'obudde, okutuusa omwenge lwe gubalalusa! **12** Ababeera n'ennanga n'entongooli, ebitaasa n'endere, n'omwenge ku mbaga zaabwe; naye ne batalowooza ku mulimu gwa Mukama Katonda, wadde okussa ekitiibwa mu ebyo bye yatonda. **13** Abantu bange kyebavudde bagenda mu buwaŋŋanguse kubanga tebalina kutegeera. Abantu baabwe ab'ekitiibwa bafe enjala, n'abantu aba bulijjo bafe ennyonta. **14** Amagombe kyegavudde gagaziya omumiro gwago, era ne gaasamya akamwa kaago awatali kkomo. Mu ko mwe munaagenda abakungu baabwe n'abantu baabwe abaabulijjo, n'ab'effujjo n'abatamiivu. **(Sheol h7585)** **15** Buli muntu alitoowazibwa, abantu bonna balikkakkanyizibwa era amaaso g'abo abeemanyi nago gakkakkanyizibwe. **16** Naye Mukama Katonda ow'Eggye aligulumizibwa olw'obwenkanya, era Katonda Omutukuvu yeerage nga bw'ali omutukuvu mu butuukirivu bwe. **17** Endiga ento ziryoke zirye ng'eziri mu malundiro gaazo, n'ensolo engenyi ziriire mu bifo ebyalekebwa awo, ebyalundirwangamu eza ssava. **18** Zibasanze abo abasikaasikanya ebibi byabwe ng'embalaasi bw'esika ekigaali. **19** Aboogera nti, "Ayanguyeeko, ayite mu bwangu tulabe ky'anaakola. Entegeka z'omutukuvu wa Isirayiri nazo zijje, zituuke nazo tuzimanye." **20** Zibasanze abo abayita ekibi ekirungi n'ekirungi ekibi, abafuula ekizikiza okuba ekitangaala, n'ekitangaala okuba ekizikiza, abafuula ekikaawa okuba ekiwoomerera n'ekiwoomerera okuba ekikaawa. **21** Zibasanze abo abeeraba ng'abalina amagezi, era abagezigezi bo nga bwe balaba. **22** Zibasanze abo abazira mu kunywa omwenge era mu kutabula ekitamiiza, **23** abejjeereza abatemu olw'enguzi era abamma abatuukirivu obwenkanya obubagwanidde. **24** Kale ng'olulimi lw'omuliro bwe lwokya ekisagazi ekikalu, era ng'omuddo omukalu bwe guggweerera mu muliro, bwe gityo n'emirandira gyabwe bwe girivunda, era n'ebimuli byabwe bifuumuuke ng'enfuufu; kubanga baajeemera etteeka lya Mukama Katonda ow'Eggye, era ne banyooma ekigambo ky'Omutukuvu wa Isirayiri. **25** Noolwekyo obusungu bwa Mukama Katonda bubuubuukira ku bantu be, n'agolola omukono gwe n'abasanjaga, ensozi ne zikankana era n'emirambo gyabwe ne gibeera ng'ebisasiro wakati mu nguudo. Naye wadde nga biri bwe bityo, obusungu bwa Mukama Katonda tebunnakakkana era omukono gwe gukyagoloddwa. **26** Era aliyimusiza eggwanga eriri ewala bbendera, alibakoowoola ng'asinziira ku nkomerero y'ensi, era laba, balyanguwako okujja. **27** Tewali n'omu akooye, tewali n'omu yeesittala. Tewali n'omu asumagira wadde okwebaka. Tewali aliba yeesibye lukoba olutanywedde mu kiwato kye, wadde aliba n'olukoba lw'engatto olulikutuka. **28** Obusaale bwabwe bwogi, n'emitego gyabwe gyonna mireege. Ebinuulo by'embalaasi zaabwe biriba ng'amayinja ag'embaalebaale, Ne nnamuziga w'amagaali gaabwe ng'adduka ng'embuyaga y'akazimu. **29** Okuwuluguma kwabwe kuliba nga okw'empologoma, balikaaba ng'empologoma ento: weewaawo baliwuluguma bakwate omuyiggo gwabwe bagutwalire ddala awatali adduukirira. **30** Era ku lunaku olwo baliwuumira ku munyago gwabwe ng'ennyanja eyira. Omuntu yenna bw'alitunuulira ensi, aliraba ekizikiza n'ennaku; n'ekitangaala kiribuutikirwa ebire ebikutte.

6 Awo mu mwaka kabaka Uzziya mwe yafiira, nalaba Mukama ng'atudde ku ntebe empanvu ng'agulumizibbwa, n'ekirenge ky'ekyambalo kye nga kijjula yeekaalu. **2** Waggulu we yali waali wayimiriddewo basseraafi: buli omu ng'alina ebiwaawaatiro mukaaga, ebibiri nga bye bibikka ku maaso ge, ebibiri nga bye bibikka ku bigere bye, n'ebibiri ng'abibuusa. **3** Buli omu yali ng'ayogera ne munne n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Mutukuvu, mutukuvu, mutukuvu, Mukama Katonda Ayinzabyonna: ensi yonna ejjudde ekitiibwa kye." **4** N'emisingi gy'emiryango ne ginyeenyezebwa olw'eddoboozi ly'oyo eyali akoowoola mu ddoboozi ery'omwanguka, yeekaalu n'ejjula omukka. **5** Ne ndyoka nkaaba nti, "Zinsanze nze! Nfudde mpeddewo! Kubanga ndi muntu ow'emimwa egitali mirongoofu, era mbeera wakati mu bantu ab'emimwa egitali mirongoofu; kubanga amaaso gange galabye Kabaka, Mukama Katonda ow'Eggye!" **6** Olwo omu ku basseraafi n'alyoka abuuka n'ajja gye ndi ng'alina eryanda eryaka mu ngalo ze, lye yali aggye ku kyoto ne nnamagalo. **7** Era n'alikomya ku kamwa kange, n'agamba nti, "Laba, lino likoonye ku mimwa gyo, era obutali butuukirivu bwo bukuggyiddwako. Era n'ekibi kyo kikusonyiyiddwa." **8** Ne mpulira eddoboozi lya Mukama ng'abuuza nti, "Naatuma ani, era ani anaagenda ku lwaffe?" Ne ndyoka njogera nti, "Nze wendi! Tuma nze!" **9** Nayogera nti, "Genda obuulire abantu bano nti, "'Okuwulira munaawuliranga naye temutegeerenga, n'okulaba munaalabanga naye

temutegeerenga kye mulabye.’ **10** Okakanyaze omutima gw’abantu bano, oggale amatu gaabwe, n’amaaso gazibe si kulwa nga balaba n’amaaso gaabwe oba okuwulira n’amatu gaabwe oba okutegeera n’emitima gyabwe ne bakyuka bawonyezebwe.” **11** Ne ndyoka njogera nti, “Mukama wange birituusa ddi okuba bwe biti?” Nanziramu nti, “Okutuusa ebibuga lwe birizika nga tewali abibeeramu, ne mu mayumba nga temuli muntu, ensi ng’esigalidde awo, **12** okutuusa nga Mukama Katonda agobedde wala buli muntu, era ng’ensi esigadde matongo. **13** N’ekimu eky’ekkumi ekiriba kisigaddewo, nakyo kirizikirizibwa. Naye ng’omumyuliru n’omuvule bwe gireka ebikolo byagyo bwe gitemebwa, bw’etyo ensigo entukuvu bw’erigwa mu ttaka n’esigala ng’ekikolo mu nsi.”

7 Awo olwatuuka mu mirembe gya Akazi omwana wa Yosamu, omwana wa Uzziya, kabaka wa Yuda, Lezini kabaka w’e Busuuli, ne Peka omwana wa Lemaliya, kabaka wa Isirayiri ne bambuka okulwanyisa Yerusaalemi naye ne balemererwa. **2** Amawulire bwe gatuuka eri Kabaka wa Yuda nti, “Obusuuli bwegasse ne Efulayimu okubalumba”; omutima gwe n’egy’abantu ba Yuda bonna ne gikankana, ne giba ng’emiti egy’omu kibira eginyeenyezebwa embuyaga. **3** Mukama Katonda n’alyoka agamba Isaaya nti, “Fuluma kaakano osisinkane Akazi, ggwe ne mutabani wo Seyalusayubu, olusalosalo olw’ekidiba ekyengulu we lukoma, mu luguudo olw’Ennimiro y’Omwozi w’Engoye, **4** omugambe nti, ‘Weegendereze, beera mukkakkamu toba na kutya omutima gwo teguggwaamu maanyi olw’emimuli gino eginyooka egiggweeredde, olw’obusungu bwa Lezini, n’obwa Obusuuli n’obw’omwana wa Lemaliya obubuubuuka.’ **5** Kubanga Obusuuli ne Efulayimu ne mutabani wa Lemaliya bateesezza okukuleetako obulabe nga boogera nti, **6** ‘Ka twambuke tulumbe Yuda, tukiyuzeeyuze tukyegabanye, tufuule omwana wa Tabeeri okuba kabaka waakyo.’ **7** Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, “‘Ekyo tekiibeewo era tekirituukirira. **8** Kubanga Damasiko ge maanyi ga Busuuli era ne Lezini ge maanyi ga Damasiko. Mu bbanga lya myaka nkaaga mu etaano Efulayimu kiribetentebwatentebwa nga tekikyali ggwanga. **9** Ne Samaliya ge maanyi ga Efulayimu, era mutabani wa Lemaliya ge maanyi ga Samaliya. Bwe mutalinywerera mu kukkiriza kwammwe, ddala temuliyimirira n’akatono.’” **10** Mukama Katonda n’addamu n’agamba Akazi nti, **11** “Saba Mukama Katonda wo akabonero, ne bwe kanaaba mu buziba, oba mu magombe oba mu bwengula.” **(Sheol h7585)** **12** Naye Akazi n’agamba nti, “Sijja kusaba kabonero, sijja kugezesa Mukama Katonda.” **13** Isaaya n’ayogera nti, “Muwulire mmwe kaakano, mmwe ennyumba ya Dawudi! Okugezesa abantu tekibamala? Ne Katonda munaamugezesa? **14** Noolwekyo Mukama yennyini kyaliva abawa akabonero; laba omuwala atamanyi musajja alizaala omwana wabulenzi era alituumibwa erinnya Emmanweri. **15** Bw’alituuka okwawula ekirungi n’ekibi aliba alya muzigo na mubisi gwa njuki. **16** Kubanga ng’omwana bw’aba nga tannamanya kugaana kibi n’alondawo ekirungi, ensi eza bakabaka ababiri bootya erisigala matongo. **17** Mukama Katonda alikuleetako ne ku bantu bo ne ku nnyumba ya kitaawo ennaku ezitabangawo bukyanga Efulayimu eva ku Yuda; agenda kuleeta kabaka w’e Bwasuli.” **18** Olunaku olwo nga lutuuse, Mukama Katonda alikoowoola ensowera eri mu bifo eby’ewala eby’emigga egy’e Misiri, n’enjuki eri mu nsi y’e Bwasuli. **19** Era byonna birijja bituule mu biwonvu ebyazika, ne mu njatika z’omu mayinja, ku maggwa, ne ku malundiro gonna. **20** Ku lunaku luli Mukama alimwesa akawembe akapangisiddwa emitala w’emigga, ye kabaka w’e Bwasuli, kammwe omutwe, n’obwoya bw’oku magulu, kasalireko ddala n’ekirevu. **21** Newaakubadde mu nnaku ezo, ng’omuntu alisigaza ente emu yokka n’endiga bbiri, **22** naye olw’obungi bw’amata agabivaamu, alirya ku muzigo. Kubanga buli alisigalawo mu nsi alirya muzigo na mubisi gwa njuki. **23** Era ng’olunaku lutuuse, buli kifo awaabanga emizabbibu, ng’olukumi lubalibwamu kilo kkumi n’emu n’ekitundu, kiriba kisigaddemu myeramannyo n’amaggwa. **24** Abantu baligendayo na busaale na mitego, kubanga ensi yonna eriba efuuse myeramannyo na maggwa. **25** N’ensozi zonna ze baalimanga n’enkumbi nga tezikyatuukikako olw’okutya emyeramannyo n’amaggwa, era kirifuuka ekifo ente n’endiga we byerundira.

8 Awo Mukama Katonda n’aŋŋamba nti, “Kwata ekipande ekinene okiwandiikeko n’ekkalaamu nti: Kya Makerusalalukasubazi.” **2** Ne ndyoka neeyitira abajulirwa abeesigwa, Uliya kabona, ne Zekkaliya omwana wa Yeberekiya. **3** Ne ŋŋenda eri nnabbi omukazi, n’aba olubuto, n’azaala omwana wabulenzi. Mukama Katonda n’alyoka agamba nti, “Mmutuume erinnya Makerusalalukasubazi. **4** Kubanga omwana nga tannamanya kugamba nti, ‘Taata’, oba ‘Maama’, obugagga bw’e Ddamasiko n’omunyago gwe Samaliya birinyagibwa kabaka w’e Bwasuli.” **5** Mukama Katonda n’addamu n’ayogera nange nti, **6** “Kubanga abantu bano bagaanye amazzi g’e Sirowa agakulukuta empolampola, ne bajaguza olwa Lezini ne mutabani wa Lemaliya, **7** kale nno Mukama anaatera okubaleetako amazzi ag’Omugga, ag’amaanyi era amayitirivu, ye kabaka w’e Bwasuli n’ekitiibwa kye kyonna; galisukka ensalosalo zonna, ne ganjaala ku ttale lyonna. **8** Era galyeyongera ne ganjaala mu Yuda, galyanjaala ne gamuyitamu gakome ne mu bulago, n’emikutu gyago gyegolole okujjuza ensi yo, ggwe Emmanweri.” **9** Muyimbe ennyimba z’entalo mmwe amawanga naye mwekaabire. Mutege amatu mmwe mwenna ab’ensi ezeewala; mwenyweze naye mwekaabire; mwenyweze naye mwekaabire. **10** Muteese enkola yammwe, naye yakugwa butaka, mwogere ekigambo naye tekirituukirira. **11** Kubanga Mukama Katonda yayogera nange ng’antaddeko omukono gwe ogw’amaanyi, ng’andabula nneme okugoberera ekkubo ly’abantu bano, ng’aŋŋamba nti, **12** “Ebintu byonna abantu bano bye bayita enkwe, temubiyita nkwe, era temutya bye batya, wadde okutekemuka omutima. **13** Naye mujjukire nti nze Mukama Katonda ow’Eggye, nze Mutukuvu, nze gwe muba mutya, era gwe muba mwekengera. **14** Olw’obutukuvu eri ennyumba zombi eza Isirayiri aliba ejjinja era olwazi kwe bagwa, era alibeera omutego era ekyambika eri ab’omu Yerusaalemi. **15** Era bangi abaliryesittalako, bagwe, bamenyeke, bategebwe

bakwatibwe." **16** Nyweza obujulirwa okakase amateeka mu bayigirizwa bange. **17** Nange nnaalindirira Mukama Katonda akwese amaaso ge okuva ku nnyumba ya Yakobo, mmunoonye n'essuubi. **18** Laba, nze n'abaana Mukama Katonda bampadde tuli bubonero n'ebyewuunyo mu Isirayiri obuva eri Mukama Katonda ow'Eggye, abeera ku lusozi Sayuuni. **19** Abantu bwe babagamba nti mwebuuze ku abo abaliko emizimu, n'abasamize abakaaba ng'ennyonyi era abajoboja, eggwanga tekirigwanira kwebuuza ku Katonda waalyo? Lwaki ebikwata ku balamu mubibuuza abafu? **20** Tudde eri amateeka n'obujulirwa! Bwe baba teboogera bwe batyo, mazima obudde tebugenda kubakeerera. **21** Era baliyita mu nsi nga beeraliikiririra nnyo nga balumwa enjala; era enjala bweriyitirira okubaluma ne banyiiga era nga batunudde waggulu balikolimira kabaka ne Katonda waabwe. **22** Era bwe balitunula ku nsi baliraba nnaku na kizikiza, n'entiisa ey'okubonaabona basuulibwe mu kizikiza ekikutte zigizigi.

9 Naye tewaliba kizikiza eri oyo eyali mu kubonaabona. Edda yatoowaza ensi ya Zebbulooni n'ensi ya Nafutaali, naye mu kiseera ekijja aliwa Ggaliraaya ekitiibwa, ensi ey'abamawanga emitala wa Yoludaani, awali ekkubo erigenda ku nnyanja. **2** Abantu abaatambuliranga mu kizikiza balabye ekitangaala eky'amaanyi, abo abaatuulanga mu nsi ey'ekizikiza ekingi, omusana gubaakidde. **3** Oyazizza eggwanga, obongedde essanyu, basanyukira mu maaso go ng'abantu bwe basanyuka mu biseera eby'amakungula, ng'abasajja bwe basanyuka nga bagabana omunyago. **4** Nga ku lunaku Abamidiyaani lwe baawangulwa, omenye ekikoligo ekyamuzitoowereranga, n'ekiti eky'oku kibegabega kye, n'oluga lw'oyo amunyigiriza. **5** Kubanga buli ngatto ya mulwanyi ekozesebwa mu lutalo na buli kyambalo ekibunye omusaayi, biriba bya kwokebwa, bye birikozesebwa okukoleeza omuliro. **6** Kubanga omwana atuzaaliddwa ffe, omwana owoobulenzi atuweereddwa ffe, n'okufuga kunaabanga ku bibegabega bye. N'erinnya lye aliyitibwa nti, Wa kitalo, Omuwi w'amagezi, Katonda Ayinzabyonna, Kitaffe ow'Emirembe Gyonna, Omulangira w'Emirembe. **7** Okufuga kwe n'emirembe biryeyongeranga obutakoma. Alifugira ku ntebe ya Dawudi ne ku bwakabaka bwe, n'okubuwanirira n'obwenkanya n'obutuukirivu okuva leero okutuusa emirembe gyonna. Obumalirivu bwa Mukama Katonda ow'Eggye bulikituukiriza ekyo. **8** Mukama yaweereza obubaka obukwata ku Yakobo, ku birituuka ku Isirayiri. **9** Era abantu bonna balibumanya, Efulayimu n'abantu b'omu Samaliya aboogera n'amalala n'omutima omukakanyavu, **10** nti, "Amatoffaali gagudde wansi naye tulizimbya amayinja amateme, emisukamooli gitemeddwawo naye tulizzaawo emivule." **11** Mukama Katonda kyaliva awa abalabe ba Lezini amaanyi bamulumbe; alibakumaakuma bamulumbe. **12** Abasuuli balisinziira mu buvanjuba, n'Abafirisuuti bave ebugwanjuba, balyoke basaanyeewo Isirayiri n'akamwa akaasamye. Newaakubadde nga biri bityo, obusungu bwa Mukama buliba tebunnavaawo era omukono gwe guliba gukyagoloddwa. **13** Kubanga abantu tebakyuse kudda wadde okunoonya Mukama Katonda ow'Eggye eyabakuba. **14** Bw'atyo Mukama Katonda kyaliva asala ku Isirayiri, omutwe n'omukira, ettabi n'olukindu mu lunaku lumu. **15** Omutwe be bakadde n'abantu ab'ekitiibwa, n'omukira be bannabbi abayigiriza eby'obulimba. **16** Kubanga abakulembera abantu bano bababuzaabuuza, n'abo abakulemberwa babuzibwabuzibwa. **17** Noolwekyo, Mukama tajja kusanyukira bavubuka, wadde okukwatirwa ekisa abo abataliiko ba kitaabwe wadde bannamwandu; kubanga buli omu mukozi wa bibi, era buli kamwa konna kogera eby'obuwemu. Olwa bino byonna, obusungu bwa Mukama tebunakyusibwa kubavaako, era omukono gwe gukyagoloddwa. **18** Ddala ekibi kyokya ng'omuliro; gumalawo emyeramannyo n'obusaana. Era gukoleeza eby'omu kibira, omukka ne gunyooka ne gutumbiira waggulu. **19** Olw'obusungu bwa Mukama Katonda ow'Eggye ensi eggiiridde ddala, era n'abantu bali ng'enku ez'okukuma omuliro, tewali muntu alekawo muganda we. **20** Balimalawo eby'oku mukono ogwa ddyo, naye balisigala bayala; balirya n'eby'oku kkono, naye tebalikkuta. Buli omu alirya ku mubiri gw'ezzadde lye. **21** Manase alirya Efulayimu ne Efulayimu n'alya Manase ate bombi ne balya Yuda. Naye wadde nga biri bityo, obusungu bwa Mukama buliba tebunnavaawo, era n'omukono gwe guliba gukyagoloddwa.

10 Nga zibasanze abo abateeka amateeka agatali ga bwenkanya, n'abo abawa ebiragiro ebinyigiriza, **2** okulemesa abaavu ne batafuna nsala ebagwanidde; era n'okunyaga ku bantu bange abaavu ebyabwe, ne bafuula bannamwandu omunyago gwabwe, n'abatalina ba kitaabwe omuyiggo gwabwe! **3** Mulikola mutya ku lunaku Mukama lwalisalirako omusango ne mu kuzikirira okuliva ewala? Muliddukira w'ani alibayamba? Obugagga bwammwe mulibuleka wa? **4** Muliba temusigazza kya kukola kirala wabula okutwalibwa nga mukutaamiridde mu busibe oba okuba mu abo abattiddwa. Naye wadde nga biri bityo, obusungu bwe buliba tebunnaggwaawo, era n'omukono gwe guliba gukyagoloddwa. **5** "Zikusanze Bwasuli, omuggo gw'obusungu bwange, era omuggo gw'ekiruyi kyange. **6** Mmutuma okulumba eggwanga eritatya Mukama, era mmusindika eri abantu abansunguwazizza, abanyage, ababbire ddala, n'okubasambirira abasambirire ng'ebitoomi eby'omu nguudo. **7** Naye kino si kye kigendererwa kye, kino si ky'alowooza. Ekigendererwa kye kwe kuzikiriza, okumalirawo ddala amawanga mangi. **8** 'Abaduumizi bange bonna tebenkana bakabaka?' bw'atyo bw'ayogera. **9** 'Kalino tetwakizikiriza nga Kalukemisi, ne Kamasi nga Alupaadi, ne Samaliya nga Ddamasiko? **10** Ng'omukono gwange bwe gwawamba obwakabaka obusinza bakatonda ababajje, abasinga n'abo ab'omu Yerusaalemi ne Samaliya, **11** nga bwe nakola Samaliya ne bakatonda baabwe abalala si bwe nnaakola Yerusaalemi ne bakatonda baabwe ababajje?'" **12** Mukama bw'alimaliriza omulimu gwe ku lusozi Sayuuni era ne ku Yerusaalemi n'alyoka abonereza kabaka w'e Bwasuli olw'okwewaana n'okuduula kwe n'entunula ye ey'amalala. **13** Kubanga yayogera nti, "'Bino byonna mbikoze olw'amaanyi g'omukono gwange, era n'olw'amagezi gange, kubanga ndi mukalabakalaba: Najjulula ensalo

z'amawanga ne nnyaga obugagga bwabwe, ng'ow'amaanyi omuzira ne nzikakkanya bakabaka baabwe. **14** Ng'omuntu bw'akwata mu kisu, omukono gwange gw'akunuukiriza ne gukwata mu bugagga bw'amawanga; ng'abantu bwe balondalonda amagi agalekeddwawo, bwe ntyo bwe nakuŋŋaanya amawanga gonna, tewali na limu lyayanjuluza ku kiwaawaatiro, newaakubadde eryayasamya akamwa kaalyo okukaaba.'" **15** Embazzi eyinza okweyita ey'ekitalo okusinga oyo agitemesa? Omusumeeno gulyekuza okusinga oyo agusazisa? Gy'obeera nti oluga luyinza okuwuuba omuntu alukozesa, oba omuggo okusitula oyo atali muti. **16** Noolwekyo Mukama, Mukama Katonda Ayinzabyonna, kyaliva aweereza obukovvu bulye abasajja be abaagejja, era wansi w'okujaganya n'ekitiibwa kye akoleeze wo omuliro ogwokya ng'oluyiira. **17** Ekitangaala kya Isirayiri kirifuuka omuliro, n'Omutukuvu waabwe abeere olulimi lw'omuliro, mu lunaku lumu kyokye kimalirewo ddala amaggwa ge n'emyeramannyo gye. **18** Era kiryokya ne kimalirawo ddala ekitiibwa ky'ebibira bye, n'ennimiro ze, engimu, ng'omusajja omulwadde bwaggweerawo ddala. **19** N'emiti egy'omu kibira kye egirisigalawo giriba mitono nnyo nga n'omwana ayinza okugibala. **20** Awo olulituuka ku lunaku olwo, abaliba bafisseewo ku Isirayiri, n'abo abaliba bawonye ku nnyumba ya Yakobo nga tebakyeyinulira ku oyo eyabakuba naye nga beesigama ku Mukama Katonda, omutukuvu wa Isirayiri mu mazima. **21** Ekitundu ekirifikkawo kirikomawo, ekitundu kya Yakobo kirikomawo eri Katonda ow'amaanyi. **22** Kubanga wadde abantu bo bangi ng'omusenyu gw'ennyanja, abalikomawo nga balamu baliba batono. Okuzikirira kwo kwa kubaawo kubanga kusaanidde. **23** Kubanga Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye alireeta enkomerero eteriiko kubuusabuusa nga bwe yateekateeka entuuko mu nsi yonna. **24** Noolwekyo Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye kyava ayogera nti, "Mmwe abantu bange ababeera mu Sayuuni, temutyanga Abasuli, newaakubadde nga babakuba n'oluga era nga babagololera omuggo nga Abamisiri bwe baakola. **25** Kubanga mu kaseera katono nnyo obusungu bwange gy'oli bujja kukoma era ekiruyi kyange kiribazikiriza." **26** Mukama Katonda ow'Eggye alibakuba n'akaswanyu nga bwe yakuba aba Midiyaani ku lwazi lw'e Olebu. Era aligololera oluga lwe ku nnyanja nga bwe yakola e Misiri. **27** Ku lunaku olwo, omugugu gwe guliggyibwa ku bibegabega byo, n'ekikoligo kye kive ku nsingo yo; ekikoligo kirimenyebwa olw'obugevvu bwo. **28** Laba eggye ly'omulabe lituuse liwambye Yagasi, liyise mu Migulooni, era mu Mikumasi gye balireka emigugu gyabwe. **29** Bayise awavvuunukirwa, e Geba ne basulayo ekiro kimu, Laama akankana, Gibea wa Sawulo adduse. **30** Kaaba n'eddoboozi ery'omwanguka ggwe omuwala wa Galimu! Ggwe Layisa wuliriza! Ng'olabye Anasosi! **31** Madumena adduse, abantu b'e Gebimu beekukumye. **32** Olwa leero bajja kusibira Nobu, balyolekeza ekikonde kyabwe eri olusozi lwa Muwala wa Sayuuni, akasozi ka Yerusaalemi. **33** Laba, Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye, alitema amatabi n'entiisa n'emiti emiwanvu n'emiwagguufu giritemerwa ddala, n'emiti emiwanvu girikkakkanyizibwa. **34** Era alitemera ddala n'embazzi ebisaka by'omu kibira; Lebanooni aligwa mu maaso g'oyo Ayinzabyonna.

11 Ensibuka erimera ng'eva ku kikonge kya Yese, ne ku mirandira kulivaako omuti, ne ku muti kulivaako Ettabi eriribala ekibala. **2** Mwoyo wa Mukama alibeera ku ye, Mwoyo ow'amagezi n'okutegeera ne Mwoyo w'okusala ensonga, n'ow'amaanyi ne Mwoyo w'okumanya era n'okutya Mukama Katonda. **3** Era n'essanyu lye liribeera mu kutya Mukama Katonda. Taasalenga misango ng'asinziira ku maaso ge gokka nga bwe galaba, oba okusalawo ng'asinziira ku byawulira n'amatu ge byokka, **4** naye anaasaliranga abaavu emisango mu bwenkanya, era asalire mu bwenkanya abo abawombeefu ab'omu nsi; era alikuba ensi n'omuggo ogw'omu kamwa ke, era alitta omukozi w'ebibi n'omukka ogw'omu kamwa ke. **5** Obutuukirivu, bwe buliba olukoba lwe yeesibya, n'obwesigwa, bw'alyesiba mu kiwato kye. **6** Omusege gulisulanga wamu n'omwana gw'endiga, n'engo egalamire wamu n'omwana gw'embuzi; era ennyana n'empologoma n'ennyana eya ssava binaagalamiranga wamu; era omwana omuto yalizirabirira. **7** Ente n'eddubu biririira wamu, abaana baazo banaagalamiranga wamu. Empologoma erirya omuddo ng'ente. **8** N'omwana ayonka alizannyira ku kinnya ky'enswera, n'omwana omuto aliteeka omukono gwe mu kinnya ky'essalambwa. **9** Tewalibeera kukolaganako bulabe wadde okuttiŋŋana ku lusozi lwange olutukuvu. Kubanga ensi eribeera ejjudde okumanya Mukama Katonda, ng'amazzi bwe gajjuza ennyanja. **10** Awo ku lunaku luli, muzzukulu wa Yese aliyimirira ng'ebendera eri amawanga. Oyo amawanga gwe ganaanoonyanga, n'ekifo kye eky'okuwummuliramu, kiribeera kya kitiibwa. **11** Era ku lunaku olwo Mukama aligolola omukono gwe omulundi ogwokubiri okununula abasigalawo ku bantu be, okubaggya mu Bwasuli ne mu Misiri ne mu Pasuloosi ne mu Kuusi ne mu Eramu ne mu Sinaali ne mu Kamasi ne mu bizinga eby'omu nnyanja. **12** Era aliwanikira amawanga bbendera, akuŋŋaanye abawaŋŋanguse ba Isirayiri; aleete wamu abantu ba Yuda abaali basaasaanye mu nsonda ennya ez'ensi. **13** Olwo obuggya bwa Efulayimu bulyoke buggweewo, n'abo abateganya Yuda balizikirizibwa. Efulayimu talikwatirwa Yuda buggya wadde Yuda okubeera omulabe wa Efulayimu. **14** Bombi awamu balirumba ne bamalawo Abafirisuuti mu busozi bw'ebugwanjuba; era bombiriri balinyaga abantu b'omu buvanjuba. Baligolola omukono gwabwe ku Edomu ne Mowaabu; n'abaana ba Amoni balibagondera. **15** Era Mukama Katonda alikaliza omukutu gw'ennyanja y'Abamisiri; era aliwujira omukono gwe ku mugga Fulaati ne guleetawo omuyaga ogukaza, agwawulemu ebitundu musanvu abantu bye banaasomokanga ku bigere. **16** Era abo abalisigalawo ku bantu be balibeera n'ekkubo ery'okuyitamu ery'eggwanga eryasigala ku Bwasuli nga bwe kyali eri Isirayiri ku lunaku lwe baaviirako mu Misiri.

12 Ku lunaku olwo oligamba nti, "Nnaakwebazanga ayi Mukama Katonda; newaakubadde nga wansunguwalira, obusungu bwo bwaggwaawo era

onzizizzaamu amaanyi. **2** Laba Katonda bwe bulokozi
bwange; nzija kumwesiga era siritya; kubanga Mukama
Katonda ge maanyi gange era lwe luyimba lwange, era
afuuse obulokozi bwange." **3** Munaasenanga n'essanyu
amazzi okuva mu nzizi ez'obulokozi. **4** Era ku lunaku olwo
mulyogera nti, "Mwebaze Mukama Katonda, mukoowoole
erinnya lye, mubuulire ebikolwa bye mu mawanga, mwogere
nti erinnya lye ligulumizibwe. **5** Mumuyimbire Mukama
Katonda ettendo kubanga akoze eby'ettendo; muleke kino
kimanyibwe mu mawanga gonna. **6** Leekaana n'eddoboozi
ery'omwanguka oyimbe n'essanyu ggwe omuntu w'omu
Sayuuni, kubanga Omutukuvu wa Isirayiri ali wakati mu
ggwe mukulu."

13 Obubaka bwa Babulooni Isaaya mutabani wa Amozi
bwe yalaba. **2** Muwanike bbendera ku lusozi olutaliiko
bantu, mubakaabirire mubawenye bayingire mu miryango
gy'abakungu. **3** Nze Mukama ndagidde abatukuvu bange
mpise abalwanyi bange ab'amaanyi, babonereze abo
abeeyisaawo abeemanyi. **4** Muwulirize oluyoogaano
lw'ekibiina ku nsozi, nga luwulikika ng'olw'ogubiina ogunene!
Wuliriza, oluyoogaano lw'obwakabaka, olw'amawanga
ag'ekuŋŋaanyizza awamu! Mukama Katonda ow'Eggye
ateekateeka eggye lye okulwana. **5** Bava wala mu
nsi ezeewala ennya okuva ku nkomerero y'eggulu. Mu
busungu bwe Mukama Katonda aleese ebyokulwanyisa
eby'okuzikiriza ensi yonna. **6** Mukungubage, kubanga
olunaku lwa Mukama luli kumpi, lulijja ng'okuzikirira
okuva eri Mukama Katonda bwe kuba! **7** Emikono
gyonna kyegiriva giggwaamu amaanyi, na buli mutima
gwa muntu gulisaanuuka; **8** era bakeŋŋentererwe
n'okubalagala kulibakwata, balyoke balumwe ng'omukazi
alumwa okuzaala. Balitunulaganako nga bawuniikiridde
amaaso gaabwe nga gatangaalirira. **9** Laba olunaku lwa
Mukama lujja, olunaku olubi ennyo olw'ekiruyi n'obusungu
obubuubuuka okufuula ensi amatongo, n'okuzikiriza abakozi
b'ebibi okubamalamu. **10** Kubanga emmunyeenye ez'omu
ggulu n'ebibiina byazo tebiryaka; enjuba nayo teryaka
nga bw'ekola bulijjo, n'omwezi nagwo tegulyaka. **11**
Ndibonereza ensi olw'okwonoona kw'ayo, n'abakozi
b'ebibi olw'ebyonoono byabwe. Era ndimalawo okweyisa
kw'ab'amalala era nzikakkanya okwenyumiriza kw'abo
abakambwe. **12** Abantu ndibafuula abebbula okusinga
zaabu ennongoose eya ofiri. **13** Noolwekyo ndikankanya
eggulu, era n'ensi ngiyuuguumye okuva mu kifo kyayo,
olw'obusungu bwa Mukama Katonda ow'Eggye, ku lunaku
lw'obusungu bwe obungi. **14** Era ng'empeewo eyiggibwa,
ng'endiga eteriiko agirunda, buli muntu aliddukira eri
abantu be buli muntu aliddukira mu nsi y'ewaabwe. **15**
Buli anaalabwangako ng'ekitala kimuyitamu, buli gwe
banaakwatangako ng'attibwa n'ekitala. **16** N'abaana
baabwe abawere banabetenterwanga mu maaso gaabwe
nga balaba; ennyumba zaabwe zinyagibwe, n'abakazi
baabwe bakwatibwe olw'empaka. **17** Laba, ndibayimbulira
Abameedi, abatafa ku ffeeza era abateeguya zaabu.
18 Emitego gyabwe girikuba abavubuka era tebaliba
na kisa eri abawere. Amaaso gaabwe tegalisaasira
baana bato. **19** Ne Babulooni, ekitiibwa eky'obwakabaka,
obulungi obw'okwemanya kw'Abakaludaaya, kiriba nga
Sodomu ne Ggomola Katonda bye yawamba. **20**
Tekiriddamu kusulwamu ennaku zonna, so tekiribeerwamu
emirembe n'emirembe, so teri Muwalabu alisimbayo
weema ye, teri musumba aligalamizaayo ggana lye
kuwummulirayo. **21** Naye ensolo enkambwe ez'omu
ddungu ze zinaagalamirangayo; ennyumba zijjule ebintu
ebiwoowoola; bammaaya banaabeeranga eyo, n'ebikulekule
bibuukire eyo. **22** N'empisi zinaakaabiranga mu bigulumu
by'ebigo byabwe, ebibe bikaabire mu mbiri zaabwe
ezitemagana. Ekiseera kyakyo kinaatera okutuuka, ennaku
ze teziryongerwako.

14 Mukama Katonda alikwatirwa Yakobo ekisa, addemu
alonde Isirayiri abazze ku ttaka lyabwe. Ne
bannamawanga balibeegattako era babeere wamu nga
babeeyungiddeko ddala. **2** N'amawanga mangi galibayamba
okudda mu nsi yaabwe, n'ennyumba ya Isirayiri ebeere
n'abantu abamawanga amangi mu nsi ya Mukama Katonda,
nga baweereza baabwe abasajja n'abakazi. Baliwamba
abaali babawambye, bafuge abo abaabakijjanyanga. **3** Awo
olunaku Mukama Katonda lw'alibawa okuwummula okuva
mu kulumwa kwammwe n'okukijjanyizibwa kwe mubaddemu
nga mukozesebwa, **4** oligera olugero luno ku kabaka w'e
Babulooni n'oyogera nti: Omujoozi ng'agudde n'aggwaawo!
Ekibuga ekya zaabu ekibadde kitutigomya nga tekikyaliwo!
5 Mukama Katonda amenye omuggo ogw'abakozi b'ebibi,
omuggo gw'obwakabaka ogw'abo abafuga. **6** Ogwakubanga
olutata amawanga n'obusungu, ogwafugisanga amawanga
ekiruyi, ne gubayigganyanga nga tewali aguziyiza. **7**
Ensi yonna ewummudde eri mu mirembe, era batandise
okuyimba. **8** Si ekyo kyokka n'enfugo n'emivule gya
Lebanooni, nagyo gikuyeeyeereza nti, "Kasookanga ogwa
tebangayo ajja kututema." **9** Amagombe wansi gagugumuka
ku lulwo okukusisinkana ng'ojja, gagolokosa emyoyo
gy'abafu ku lulwo, bonna abaali abakulembeze b'ensi;
gayimusizza bakabaka ku ntebe zaabwe, bonna abaali
bakabaka baamawanga. **(Sheol h7585)** **10** Abo bonna
balyogera ne bakugamba nti, "Naawe oweddemu amaanyi
nga ffe! Naawe ofuuse nga ffe!" **11** Ekitiibwa kyo kyonna
kissibbwa emagombe, awamu n'amaloboozi g'ennanga zo;
bakwalidde envunyu, n'ensiriŋŋanyi zikubisseeko. **(Sheol
h7585)** **12** Ng'ogudde okuva mu ggulu, ggwe emunyeenye
ey'enkya, omwana w'emambya! Ng'otemeddwa n'ogwa ku
ttaka, ggwe eyamegganga amawanga! **13** Wayogera mu
mutima gwo nti, "Ndirinnya mu ggulu, ndigulumiza entebe
yange okusinga emunyeenye za Katonda; era nditeeka
entebe yange waggulu ntuule ku lusozi olw'okukuŋŋaanirako
ku njuyi ez'enkomerero ez'obukiikakkono; **14** ndyambuka
okusinga ebire we bikoma, ndyoke nfuuke ng'oyo ali
waggulu ennyo." **15** Naye ossibbwa wansi emagombe, ku
ntobo y'obunnya. **(Sheol h7585)** **16** Abo abanaakulabanga
banaakwekalirizanga bakwewuunye nga bagamba nti, "Ono
si ye musajja eyayugumyanga ensi, ng'anyeenyanyeenya
obwakabaka! **17** Eyafuula ensi okuba eddungu n'asuula
ebibuga byayo, atakkirizanga bawambe kudda waabwe!" **18**

Bakabaka bonna ab'ensi bagalamidde mu kitiibwa, buli omu mu ntaana ye, **19** naye osuulibbwa okukuggya mu malaalo go ng'ettabi ery'omuzizo eryakyayibwa, ng'oteekeddwa wamu n'abattibwa, abaafumitibwa n'ekitala, abakka eri amayinja g'obunnya; ng'omulambo ogulinyiriddwa. **20** Toligattibwa n'abo mu kuziikibwa kubanga wazikiriza ensi yo n'otta abantu bo; ezzadde ly'abo abaakola ebibi teriryongerwako n'akatono. **21** Mutegeke ekifo batabani be we banattirwa olw'obutali butuukirivu bwa bakitaabwe, baleme okugolokoka ne balya ensi, ne bajjuza ensi yonna ebibuga byabwe. **22** "Nange ndibagolokokerako," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye, "ne mmalawo mu Babulooni erinnya lye, n'abalifikkawo, n'omwana n'omuzzukulu," bw'ayogera Mukama Katonda. **23** "Era ndimufuula obutaka bw'ebiwuugulu, n'entobazzi era mwere n'olweyo oluzikiriza," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **24** Mukama Katonda ow'Eggye alayidde n'ayogera nti, "Ddala nga bwe nalowooza, bwe kirituukirira bwe kityo era nga bwe nateesa, bwe kirinywera bwe kityo. **25** Ndimenyera Omwasuli mu nsi yange, era ndimulinnyirira ku nsozi zange. Ekikoligo kye kiribavaako, n'omugugu gwe guliggyibwa ku kibegabega kye." **26** Eno y'entegeka eyategekerwa ensi yonna: era guno gwe mukono ogwagololwa ku mawanga gonna. **27** Kubanga Mukama Katonda ow'Eggye ye yateesa, kale ani ayinza okukijjulula? Omukono gwe gugoloddwa, kale ani ayinza okuguzzaayo? **28** Mu mwaka kabaka Akazi mwe yafiira ne wabaawo obubaka buno. **29** Tosanyuka ggwe Bufirisuuti yonna, kubanga omuggo ogwakukuba gumenyese, ne ku kikolo ky'omusota kulivaako enswera, n'ezzadde lyalyo liriba musota ogw'obusagwa oguwalabuka. **30** Abasingirayo ddala okuba abaavu balifuna ekyokulya, n'abali mu kwetaaga balifuna ku tulo naye ekikolo kyo ndikittisa enjala ate abo abalisigalawo mbattise ekitala. **31** Leekaana ggwe wankaaki, kaaba ggwe ekibuga, osaanuuke olw'entiisa ggwe Bufirisuuti yonna! Kubanga mu bukiikakkono muvaamu omukka, eggye ery'abalwanyi omutali munafu. **32** Kale kiki kye banaddamu ababaka b'eggwanga eryo? "Mukama yassaawo Sayuuni, ne mu kyo abantu be ababonyaabonyezebwa mwe balifuna obuddukiro."

15 Mu kiro kimu kyokka Ali ekya Mowaabu kirizikirizibwa ne kimalibwawo. Kiiri ekya Mowaabu nakyo ne kizikirizibwa mu kiro! **2** Abantu b'e Diboni bambuse ku lusozi okukaabira mu ssabo lyabwe. Abantu ba Mowaabu bakaaba bakungubagira ebibuga byabwe ebya Nebo ne Medeba. Buli mutwe gwonna gumwereddwako enviiri na buli kirevu kyonna kimwereddwa. **3** Beesibye ebibukutu mu nguudo; ku nnyumba waggulu era ne mu bibangirize ebinene eby'omu bibuga bakaaba. Buli muntu atema emiranga n'abikaabira amaziga amayitirivu. **4** Kesuboni ne Ereyale bakaaba mu ddoboozi ery'omwanguka, n'amaloboozi gaabwe gawulikika e Yakazi. Abasajja ba Mowaabu abalina ebyokulwanyisa kyebava bakaaba mu ddoboozi ery'omwanguka, emmeeme ekankanira munda mu Mowaabu. **5** Omutima gwange gukaabira Mowaabu; abantu be babundabunda, baddukira e Zowaali ne Yegulasuserisiya. Bambuka e Lakisi nga bwe bakaaba; bakaabira mu kkubo ery'e Kolonayimu nga boogera ku kuzikirizibwa kwabwe. **6** Amazzi g'e Nimulimu gakalidde, omuddo guwotose, omuddo omugonvu, guggwaawo, tewali kintu kimera. **7** Abantu basomoka akagga ak'enzingu nga badduka n'ebintu byabwe bye baafuna ne babitereka. **8** Okukaaba kwetooloodde ensalo za Mowaabu; amaloboozi gatuuse e Yegalayimu, n'ebiwoobe ne bituuka e Beererimu. **9** Amazzi g'e Diboni gajjudde omusaayi, naye ndyongera okuleeta ebirala ku Diboni; empologoma egwe ku abo abalisigalawo mu Mowaabu, ne ku abo abalisigalawo ku nsi.

16 "Muweereze abaana b'endiga eri oyo afuga ensi, okuva e Seera, ng'oyita mu ddungu, okutuuka ku lusozi lwa Muwala wa Sayuuni. **2** Ng'ennyonyi ezabulwako ekisu n'ezisaasaana nga zidda eno n'eri, bwe batyo bwe baliba abawala ba Mowaabu awasomokerwa Alunooni. **3** "Tuwe ku magezi, tubuulire, tukole tutya? Mutusiikirize mubeere ng'ekittuluze wakati mu ttuntu, Abajja bagobebwa mubakweke, abajja badaaga temubalyamu lukwe. **4** Muleke aba Mowaabu abajja bagobebwa babeere nammwe. Mubataakirize oyo ayagala okubamalawo." Omujoozi bw'aweddewo, n'okubetentebwa ne kuggwaawo; omulumbaganyi aliggwaawo mu nsi. **5** Entebe ey'obwakabaka eryoke etekebwewo mu kwagala, era ku yo kutuuleko omufuzi ow'omu nnyumba ya Dawudi alamula mu bwesigwa era anoonya obwenkanya era ayanguwa okukola eby'obutuukirivu. **6** Tuwulidde amalala ga Mowaabu, nga bw'ajjudde okwemanya, n'amalala ge n'okuvuma; naye okwemanya kwe tekugasa. **7** Noolwekyo leka Mowaabu akaabe, leka buli muntu akaabire ku Mowaabu. Mukungubage, musaalirwe obugaati bw'emizabbibu egy'e Kirukalesesi. **8** Ennimiro ez'e Kesuboni zikaze, n'emizabbibu gy'e Sibuma giweddewo. Abafuzi b'amawanga batemeddewo ddala emiti gyabwe egyasinganga obulungi, egyabunanga ne gituuka e Yazeri nga giggukira mu ddungu n'emitunsi nga gibuna nga gituukira ddala mu nnyanja. **9** Noolwekyo kyenva nkaaba amaziga nga Yazeri bw'akaaba olw'omuzabbibu ogw'e Sibuma. Nakufukirira nkutobye n'amaziga gange, ggwe Kesuboni ne Ereyale: kubanga essanyu ery'ebibala byo n'ebyokukungula byo lizikiziddwa. **10** Ennimiro engimu ziweddemu essanyu n'okweyagala; ne mu nnimiro z'emizabbibu temuliba ayimba wadde aleekaana; mu masogolero temulibaamu musogozi asogoleramu nvinnyo; okuleekaana kw'omusogozi ng'asogola kukomye. **11** Omutima gwange kyeguva gukaabira Mowaabu mu ddoboozi ng'ery'ennanga, emmeeme yange munda n'ekaabira Kirukeresi. **12** Awo Mowaabu bw'alyeyanjula, mu bifo ebigulumivu, alyekooya yekka; bw'aligenda okusamira, tekirimuyamba. **13** Ekyo kye kigambo Mukama kye yayogera ku Mowaabu mu biro eby'edda. **14** Naye kaakano Mukama Katonda agamba nti, "Mu myaka esatu, ng'omukozi gwe bapangisizza bwe yandigibaze, ekitiibwa kya Mowaabu kijja kuba nga kifuuse ekivume ekinyoomebwa, newaakubadde ng'alina ekibiina ekinene; era walisigalawo abantu batono ate nga banafu ddala."

17 "Laba Ddamasiko tekikyali kibuga, kifuuse matongo.
2 Ebibuga bya Aloweri babidduseemu: birirekerwa
ensolo mwe zinaagalamiranga nga tewali azikanga. **3**
Ekigo eky'amaanyi kirisaanyizibwawo mu Efulayimu,
n'obwakabaka mu Ddamasiko bulimalibwawo; naye
abalisigalawo mu Busuuli, baliba n'ekitiibwa ng'eky'abaana
ba Isirayiri," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye.
4 "Awo olulituuka ku lunaku luli, ekitiibwa kya Yakobo
kirikendeera; era akoggere ddala. **5** Ne kiba ng'omukunguzi
bw'akuŋŋaanya eŋŋaano, n'omukono gwe ne gukungula
empeke; weewaawo kiriba ng'omuntu bw'alonda ebinywa
by'eŋŋaano mu Kiwonvu kya Lefayimu. **6** Naye mulisigalamu
ebinywa ebirondererwa ng'omuzeyituuni bwe gubeera nga
gukubiddwa, ne guleka ebibala bibiri oba bisatu waggulu
ku busongezo, bina oba bitaano ku busongezo bw'omuti
omugimu," bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri. **7**
Ku lunaku luli abantu balirowooza ku Mutonzi waabwe,
n'amaaso gaabwe galikyukira Omutukuvu wa Isirayiri. **8** So
tebalirowooza ku byoto bya balubaale baabwe, emirimu
gy'emikono gyabwe, be beekolera, oba empagi za katonda
wa Baasera oba ebyoto kwe bootereza obubaane. **9**
Mu biro ebyo ebibuga byabwe eby'amaanyi Abayisirayiri
bye baabalesa, biriba ng'ebifo ebyameramu ebisaka ne
kalandalugo. Byonna birisigala matongo. **10** Weerabidde
Katonda Omulokozi wo, so tojjukidde Lwazi lwa maanyi go;
kyova osimbamu ebisimbe eby'okukusanyusa n'osigamu
omuzabbibu oguvudde ebweru. **11** Wadde obisimba bulungi
nnyo ne bimera ku lunaku lw'obisimbye, era ne bimerusa
ensigo ku makya kwennyini kwe bisimbiddwa, tolibaako
ky'okungula wabula obulumi obutawonyezeka n'ennaku
ey'ekitalo. **12** Woowe oluyoogaano olw'amawanga amangi,
bawuluguma ng'okuwuluguma kw'ennyanja esiikuuse!
Okuwuluguma kw'abantu, bawuluguma ng'amazzi agayiika
n'amaanyi amangi! **13** Wadde amawanga galiwuuma
n'okuwulikika ne gawulikika ng'amazzi agayiika n'amaanyi
amangi, Mukama bw'aligagoba, galibulawo mbagirawo.
Galiba ng'ebisusunku bwe bitwalibwa empewo; era
ng'enfuufu ekunta nga yeetooloola, enkuba ng'eneetera
okutonnya. **14** Entiisa ey'amaanyi eribagwako akawungeezi.
Buliba tebunnakya ng'abalabe bonna tewakyali. Guno
gwe mugabo gw'abo abatunyaga, era y'empeera y'abo
abatunyagako ebyaffe.

18 Zikusanze, ggwe ensi ey'ebiwaawaatiro
ebikwakwaya, eri emitala w'emigga gya Kuusi, **2**
etuma abababaka ne bagendera mu maato ag'ebitoogo ku
nnyanja. Mugende mmwe abababaka abangu, eri abantu
abawanvu ab'emibiri emiweweevu, eri abantu abatiibwa
abeewala n'ab'okumpi, eggwanga ery'amaanyi eryogera
olulimi olutamanyiddwa, ensi eyawulwamu emigga. **3**
Mmwe mwenna abantu abali mu nsi, mmwe ababeera
ku nsi, bendera lweriwanikibwa ku nsozi, muligiraba, era
ekkondeere bwe lirifuuyibwa, muliriwulira. **4** Kubanga
bw'atyo Mukama bw'aŋŋambye nti, "Ndyesirikira ntunule
nga nsinziira ewange, ng'olubugumu olutemagana mu
musana, ng'ekire ky'omusulo mu lubugumu olw'omu
biro eby'amakungula." **5** Kubanga okukungula kuliba
tekunatuuka, okumulisa nga kuwedde, n'ekimuli nga kifuuka
zabbibu eyengedde, aliwawaagula obutabi n'ebiwabyo,
n'amatabi agalanda aligasalira. **6** Gonna galirekerwa
ennyonyi ez'oku nsozi ezirya ebiramu n'ensolo ez'ensi. Era
ennyonyi ezirya ebiramu zirye okwo mu biseera by'ekyeya,
n'ensolo zonna ez'omu nsiko zirye okwo mu biseera
by'obunnyogovu. **7** Mu kiseera ekyo Mukama Katonda
ow'Eggye balimuleetera ebirabo, ensi ey'abantu abawanvu
ab'emibiri emiweweevu, abantu abatiibwa abeewala
n'abookumpi, ensi ey'eryanyi, eyawulwamu emigga, ku
lusozi Sayuuni ekifo ky'erinnya lya Mukama Ayinzabyonna.

19 Obunnabbi obukwata ku Misiri: Laba, Mukama
yeebagadde ku kire ekidduka ennyo ajja mu Misiri.
Ne bakatonda b'e Misiri balijugumira mu maaso ge,
n'emitima gy'Abamisiri girisaanuukira munda mu bo. **2** Era
ndiyimusa Abamisiri okulwana n'Abamisiri, balwane buli
muntu ne muganda we, na buli muntu ne muliraanwa we;
ekibuga n'ekibuga, obwakabaka n'obwakabaka. **3** Abamisiri
baliggwaamu omwoyo era entegeka zaabwe zonna ndizitta;
era baliragulwa ebifaananyi ebibajje, n'abasamize, n'abaliko
emizimu n'abalogo. **4** Era ndigabula Abamisiri mu mukono
gw'omufuzi omukambwe, era kabaka ow'entiisa alibafuga,
bw'ayogera Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye. **5**
Omugga gulikalira n'entobo y'omugga ekale ejjemu enjatika.
6 N'emikutu giriwunya ekivundu, n'emyala egiyiwa mu
mugga omunene nagyo gikale; ebitoogo n'essaalu nabyo
biwotoke. **7** Ebimera ebiri ku Kiyira, ku lubalama lwa
Kiyira kwennyini, ne byonna ebyasimbibwa ku Kiyira,
birikala, birifuumuulibwa ne biggweerawo ddala. **8** Era
n'abavubi balisinda ne bakungubaga, n'abo bonna abasuula
amalobo mu Kiyira balijjula ennaku, abategа obutimba
baliggweeramu ddala amaanyi. **9** Era nate n'abo abakozesa
obugoogwa obusunsule balinafuwa, n'abo abaluka engoye
enjeru mu linena nabo bakeŋŋentererwe. **10** Abakozi
balikwatibwa ennaku, bonna abakolera empeera ne
baggwaamu omwoyo. **11** Abakulu ab'e Zowani basiruwalidde
ddala, n'abagezigezi ba Falaawo bye boogera tebiriimu
nsa. Mugamba mutya Falaawo nti, "Ndi mwana w'abagezi,
omwana wa bassekabaka ab'edda"? **12** Kale nno abasajja
bo ab'amagezi bali ludda wa? Leka bakubuulire bakutegeeze
Mukama Katonda ow'Eggye ky'ategese okutuusa ku Misiri.
13 Abakungu ab'e Zowani basiriwadde, abakungu ab'e
Noofu balimbiddwa, abo ababadde ejjinja ery'oku nsonda
ery'ebika by'eggwanga bakyamizza Misiri. **14** Mukama
abataddemu omwoyo omubambaavu era baleetedde Misiri
okutabukatabuka mu byonna by'ekola, ng'omutamiivu
atagalira mu bisesemye bye. **15** Tewali mukulembeze
newaakubadde afugibwa, agasa ennyo oba agasa ekitono
mu Misiri alibaako ky'akola. **16** Ku lunaku luli Abamisiri
balibeera ng'abakazi. Balikankana n'entiisa olw'omukono
gwa Mukama Katonda ow'Eggye ogugoloddwa gye bali.
17 N'ensi ya Yuda erifuuka ntiisa eri Misiri, buli muntu
anagibuulirwangako anatyanga, olw'okuteesa kwa Mukama
Katonda ow'Eggye kw'ateesa ku yo. **18** Ku lunaku olwo
walibaawo ebibuga bitaano mu nsi y'e Misiri ebyogera olulimi
lwa Kanani, era birirayira okwekwata ku Mukama Katonda

ow'Eggye. Ekimu kiriyitibwa Ekibuga Ekyokuzikirira. **19** Ku olwo waliteekebwawo ekyoto kya Mukama wakati mu nsi y'e Misiri, era n'ekijjukizo kya Mukama Katonda kiteekebwe ku nsalo. **20** Kaliba kabonero era bujulizi eri Mukama Katonda ow'Eggye mu nsi y'e Misiri. Kubanga balikoowoola Mukama nga balumbiddwa, naye alibaweereza omulokozi, era abalwanirira, era alibalokola. **21** Noolwekyo Mukama alimanyibwa mu Misiri, n'Abamisiri balimanya Mukama era bamusinze ne ssaddaaka, n'ebirabo era balyeyama obweyamo eri Mukama ne babutuukiriza. **22** Era Mukama alibonereza Misiri, ng'akuba, ate ng'awonya. Nabo balidda gy'ali, balimwegayirira era alibawonya. **23** Ku olwo walibaawo oluguudo olugazi oluva mu Misiri olugenda mu Bwasuli, n'Omwasuli alijja mu Misiri, n'Omumisiri n'agenda mu Bwasuli; n'Abamisiri balisinziza wamu n'Abaasuli. **24** Ku olwo Isirayiri eriba yakusatu wamu ne Misiri n'Obwasuli, baliweesa ensi omukisa. **25** Kubanga Mukama Katonda ow'Eggye abawadde omukisa, ng'ayogera nti, "Baweebwe omukisa Misiri abantu bange, n'Obwasuli omulimu gw'emikono gyange, ne Isirayiri obusika bwange."

20 Mu mwaka Talutani omuduumizi w'oku ntikko mwe yajjira mu Asudodi ng'atumiddwa Salugoni kabaka we Bwasuli n'alwana ne Asudodi n'akiwamba; **2** mu kiseera ekyo Mukama Katonda n'ayogera ne Isaaya mutabani wa Amozi nti, "Genda osumulule ebibukutu mu kiwato kyo era oyambulemu engatto mu bigere byo." N'akola bw'atyo n'atambula engatto ng'aziggyemu. **3** Mukama Katonda n'ayogera nti, "Ng'omuddu wange Isaaya bwe yatambula obwereere emyaka esatu nga tayambadde ngoye wadde engatto okuba akabonero n'ekyewuunyo ku Misiri ne ku Kuusi; **4** bw'atyo kabaka w'e Bwasuli bw'aliwambira ddala Abamisiri, aliwaŋŋangusa Abakuusi, abato n'abakulu nga bali bwereere nga tebalina na ngatto, amakugunyu gaabwe nga tegabikiddwako, Misiri ekwatibwe ensonyi. **5** Era balitya bakwatibwe ensonyi olwa Kuusi essuubi lyabwe, n'olwa Misiri ekitiibwa kyabwe. **6** Ku olwo abantu abatuula ku lubalama lw'ennyanja baligamba nti, 'Mulabe ekigudde ku bantu be tubadde twesiga okutukuuma, gye twadda tuwonyezebwe nga tudduka kabaka w'e Bwasuli! Kaakano ffe tunaawonyezebwa tutya?'"

21 Obunnabbi obukwata ku Ddungu eririraanye ennyanja: Ng'embuyaga bwe zikunta nga ziyita mu nsi ey'obukiikaddyo, bw'atyo alumba bw'ava mu ddungu eririraanye ensi etiisa. **2** Nfunye okwolesebwa okw'entiisa: alyamu olukwe akola omulimu gwe, n'omunyazi anyaga. Eramu, lumba! Obumeedi zingiza! Ndikomya okusinda kwonna kwe yaleeta. **3** Omubiri gwange kyeguvudde gulumwa, n'obulumi bunkwata, ng'omukazi alumwa okuzaala; nnyiize olw'ebyo bye mpulira, bye ndaba bimazeemu amaanyi. **4** Omutima gwange gutya, Entiisa endetera okukankana; Akasendabazaana ke nnali njayaanira, kanfukidde ekikankano. **5** Bateekateeka olujjuliro, bayalirira ebiwempe, ne balya, ne banywa! Mugolokoke mmwe abakulembeze, musiige engabo amafuta. **6** Kino Mukama ky'aŋŋamba nti, "Genda ofune omukuumi akuleetere amawulire ku ebyo by'alaba. **7** Bw'alaba amagaali n'ebibinja by'embalaasi, n'abeebagazi ku ndogoyi oba abeebagazi ku ŋŋamira yeekuume, era yeegendereze." **8** Awo omukuumi n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Mukama wange, buli lunaku nnyimirira ku munaala, buli kiro mbeera ku mulimu gwange. **9** Laba omusajja wuuno ajjira mu ggaali, ng'alina n'ekibinja ky'embalaasi. Era ayanukula bw'ati nti, 'Babulooni kigudde, weewaawo kigudde. Ebifaananyi bya bakatonda baakyo byonna bibetenteddwa wansi ku ttaka.'" **10** Abantu bange, abasesebbuddwa ku gguuliro, mbategeeza kyempulidde okuva eri Mukama Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri. **11** Obunnabbi obukwata ku Duuma: Waliwo ankowoola okuva mu Seyiri ng'ayogera nti, "Omukuumi, bunaakya ddi? Omukuumi, bunaakya ddi?" **12** Omukuumi ayanukula bw'ati nti, "Bulikya, era buliziba. Bw'obaako ne ky'obuuza kibuuze okomewo nate." **13** Obunnabbi obukwata ku Buwalabu: Mmwe Abadedeni abatambulira mu bibinja, abasiisira mu bisaka bya Buwalabu, **14** muleetere abalumwa ennyonta amazzi; mmwe ababeera mu Teema, muleetere abanoonyi b'obubudamu emmere. **15** Badduka ekitala, badduka ekitala ekisowole, badduka omutego ogunaanuddwa, badduka n'akabi k'entalo. **16** Bw'ati Mukama bw'aŋŋamba nti, "Mu mwaka gumu, ng'endagaano gye bakolera omukozi bw'eba, ekitiibwa kyonna ekya Kedali kirikoma. **17** Ku b'obusaale abaliwona, ne ku basajja abalwanyi abazira ab'e Kedali, walisigalawo batono." Mukama Katonda wa Isirayiri ayogedde.

22 Obunnabbi obukwata ku Kiwonvu ky'Okwolesebwa: Kiki ekikutawanya kaakano, n'okulinnya n'olinnya waggulu ku busolya, **2** ggwe ekibuga ekijjudde oluyoogaano, ggwe ekibuga eky'amasanyu era eky'ebinyumu? Abantu bo abattibwa, tebaafa kitala newaakubadde okufiira mu lutalo. **3** Abakulembeze bo bonna baddukidde wamu; bawambiddwa awatali kulwana. Bonna baakwatibwa ne batwalibwa wamu nga basibe, kubanga badduka. **4** Kyenava njogera nti, "Munveeko, mundeke nkaabire ddala nnyo. Temugezaako kunsaasira olw'okuzikirizibwa kw'omuwala w'abantu bange." **5** Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye alina olunaku olw'akatabanguko, olw'okulinyirirwa n'entiisa mu Kiwonvu ky'Okwolesebwa; olunaku olw'okumenya bbugwe, n'okukaabirira ensozi. **6** Eramu ayambalidde omufuko gw'obusaale, n'atwala n'abavuzi b'amagaali ge n'embalaasi, Kiri asabuukulula engabo. **7** Ebiwonvu byo ebisinga obulungi bijjudde amagaali, n'abeebagala embalaasi bassibbwa ku wankaaki. **8** Okwerinda kwa Yuda kuggyiddwawo. Ku lunaku olwo watunuulira ebyokulwanyisa eby'omu Lubiri olw'Ekibira. **9** Walaba amabanga agaali mu kwerinda kw'Ekibuga kya Dawudi, wakuŋŋaanya amazzi mu Kidiba eky'Emmanga. **10** Wabala ebizimbe mu Yerusaalemi n'omenya amayumba okusobola okunyweza bbugwe. **11** Wasima ekidiba omuterekebwa amazzi wakati w'ebisenge ebibiri, n'okuŋŋaanya ag'ekidiba ekikadde, naye tewatunuulira Oyo eyakisima, wadde okussaamu ekitiibwa Oyo eyakiteekateeka mu biro eby'edda. **12** Ku lunaku olwo Mukama Katonda ow'Eggye yalangirira okukaaba

n'okukuba ebiwoobe, n'okwemwako enviiri n'okwambala ebibukutu. **13** Naye laba, ssanyu na kujaguza, okubaaga ente n'okutta endiga, okulya ennyama n'okunywa envinnyo. Mwogere nti, "Leka tulye, era tunywe kubanga enkya tunaafa." **14** Mukama ow'Eggye akimbikulidde n'aŋŋamba nti, "Ekibi kino tekirisonyiyibwa wadde okuggyibwawo okutuusa lw'olifa," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **15** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Genda eri omuwanika oyo, eri Sabuna avunaanyizibwa olubiri omugambe nti, **16** Okola ki wano era ani yakuwadde olukusa okwetemera entaana wano, n'otema n'amaanyi entaana yo waggulu mu lwazi, ne weerongoosereza eyo ekifo eky'okuwummuliramu? **17** "Weegendereze Mukama Katonda anaatera okukuvumbagira, akuggyewo ggwe omusajja ow'amaanyi. **18** Alikuzingazingako, n'akukanyuga mu nsi engazi, nga bwe yandikanyuze omupiira ogusambwa. Eyo gy'olifiira, era eyo amagaali go ag'ekitiibwa gye galisigala, ggwe ensonyi ez'ennyumba ya Mukama wo. **19** Ndikuggya ku ntebe yo, era oliggyibwa mu kifo kyo. **20** "Mu biro ebyo nditumya omuweereza wange Eriyakimu mutabani wa Kirukiya. **21** Ndimwambaza ekyambalo kyo, ne munyweza n'olukoba lwo, ne mukwasa obuyinza bwo. Aliba kitaawe w'abo ababeera mu Yerusaalemi, n'eri ennyumba ya Yuda. **22** Ndimukwasa ekisumuluzo ky'ennyumba ya Dawudi; bw'aliggulawo tewaliba aggalawo, bw'aliggalawo tewaliba aggulawo. **23** Ndimunyweza mu kifo ng'enkondo ennene, era aliba ntebe ya kitiibwa eri ennyumba ya kitaawe. **24** Ekitiibwa ky'ennyumba ye kiribeera ku nnyumba ye, ne ku zadde lye ne ku nda ye yonna, ne ku bintu bye ebinywerwamu, okuva ku bibya okutuuka ku nsumbi." **25** Bw'ati bw'ayogera Katonda ow'Eggye nti, "Ku lunaku olwo, enkondo ennene eyakomererwa mu kifo n'enywera erisalibwa, n'eneguka, n'egwa, n'omugugu gw'ekutte gulisarwako." Mukama ayogedde.

23 Obunnabbi obukwata ku Tuulo: Mukube ebiwoobe, mmwe ebyombo by'e Talusiisi, kubanga Tuulo kizikirizibbwa ne mutasigala nnyumba newaakubadde ebyombo we biyinza okugobera. Ekigambo kyababikulirwa okuva mu nsi ya Kittimu. **2** Musirike mmwe ab'oku kizinga nammwe abasuubuzi b'e Sidoni abagaggawalidde ku nnyanja. **3** Ku nnyanja ennene kwajjirako ensigo za Sikoli, n'ebyamakungula bya Kiyira bye byali amagoba ga Tuulo, era yafuuka akatale k'amawanga. **4** Okwatibwe ensonyi ggwe Sidoni naawe ggwe ekigo ky'ennyanja, kubanga ennyanja eyogedde nti: "Sirumwangako kuzaala wadde okuzaalako. Sirabiriranga baana babulenzi newaakubadde okukuza abaana aboobuwala." **5** Ekigambo bwe kirijja eri Misiri, balinakuwalira ebigambo ebiva e Tuulo. **6** Muwunguke mugende e Talusiisi, mukube ebiwoobe mmwe abantu ab'oku kizinga. **7** Kino kye kibuga kyammwe eky'amasanyu, ekibuga ekikadde, ekyagenda okusenga mu nsi eyeewala? **8** Ani eyateekateeka kino okutuuka ku Tuulo, Tuulo ekitikkira engule, ekibuga ekirina abasuubuzi abalangira, ekirina abasuubuzi abamanyifu mu nsi? **9** Mukama Katonda ow'Eggye yakiteekateeka, amuggyemu amalala n'ekitiibwa kyonna, akkakkanye n'abo bonna abamanyifu ku nsi. **10** Ne bw'otambula ku lukalu lwonna olw'omugga Kiyira, tokyalina kifo ebyombo we bituukira ggwe muwala wa Talusiisi. **11** Mukama Katonda agolodde omukono gwe eri ennyanja, n'akankanya obwakabaka bwayo. Awadde ekiragiro ekikwata ku Kanani nti ebigo byakyo birizikirizibwa. **12** Yayogera nti, "Tokyaddayo kukola bya masanyu nate, ggwe muwala wa Sidoni embeerera obetenteddwa. Yambuka osomoke ogende e Kittimu, naye nayo tolifunirayo kuwummula." **13** Laba ensi ey'Abakaludaaya abantu abo abatakyaliwo. Omwasuli agifudde ekifo ekibeeramu ensolo ez'omu ddungu. Baayimusa eminaala gyabwe, ne bamenya ebigo byabwe, era n'abazikiriza. **14** Mukube ebiwoobe mmwe ebyombo by'e Talusiisi, ekigo kyo kizikiriziddwa. **15** Mu biro ebyo Tuulo kiryerabirwa okumala emyaka nsanvu, gy'emyaka kabaka gy'awangaala. Naye oluvannyuma lw'emyaka egyo ensanvu, ekirituuka ku Tuulo kiriba ng'ekiri mu luyimba olw'omwenzi. **16** "Kwata ennanga, otambulire mu kibuga, ggwe omwenzi eyeerabiddwa. Ennanga gikube bulungi, oyimbe ennyimba nnyingi olyoke ojjukirwe." **17** Oluvannyuma lw'emyaka ensanvu, Mukama alikyalira Tuulo. Aliddayo ku mulimu gwe ogw'obwamalaaya, era alibukola mu bwakabaka bwonna obuli ku nsi. **18** Wabula amagoba ge ne byalifunamu biriyawulibwako bibe bya Mukama, tebiriterekebwa newaakubadde okukwekebwa, omuntu okubikozesa by'ayagala. Amagoba ge galigenda eri abo ababeera mu maaso ga Mukama, basobole okuba n'emmere emala, n'okuba n'ebyambalo ebirungi.

24 Laba Mukama alifuula ensi amatongo, agimalirewo ddala, era azikirize n'obwenyi bwayo era asaasaanye n'abagibeeramu. **2** Bwe kityo bwe kiriba, ekiriba ku kabona kye kiriba ne ku bantu, ekiriba ku mwami kye kiriba ne ku muweereza omusajja, ekiriba ku mugole we kye kiriba ne ku muweereza we omukazi, ekiriba ku atunda kye kiriba ne ku muguzi, ekiriba ku awola kye kiriba ne ku yeewola, ekiriba ku abanja kye kiriba ne ku abanjibwa. **3** Okumalibwamu ensa, ensi erimalibwamu ddala ensa, n'okunyagibwa, erinyagibwa. Mukama Katonda y'akyogedde. **4** Ensi ekala n'eggwaamu obulamu, ensi ekala n'ewuubaala, abantu ab'ekitiibwa baggwaamu amaanyi. **5** Ensi eyonooneddwa abantu baayo, bajeemedde amateeka, bamenye ebiragiro, ne bamenyawo n'endagaano ey'emirembe n'emirembe. **6** Noolwekyo ekikolimo kimalawo ensi; n'abantu baayo bateekwa okusasula olw'omusango ogwabasinga. Abatuuze b'ensi bayidde, Era abatono be basigaddewo. **7** Wayini omusu aggwaamu, n'omuzabbibu gukala, ab'amasanyu bonna bakaaba olw'obulumi. **8** Okujaguza kw'ebitaasa kusirise, n'oluyoogaano lw'abo ababeera mu masanyu lusirise, entongooli esanyusa esirise. **9** Tebakyanywa nvinnyo nga bwe bayimba, n'omwenge gukaayira abagunywa. **10** Ekibuga ekyazikirizibwa kisigadde nga matongo, na buli mulyango oguyingira mu nnyumba guzibiddwa. **11** Bakaabira envinnyo mu nguudo, n'essanyu lyonna liweddewo, n'okujaguza kwonna tekukyaliwo mu nsi. **12** Ekibuga kizikiridde wankaaki waakyo amenyeddwamenyeddwa. **13** Bwe kityo bwe kiriba ku nsi ne mu mawanga ng'omuzeyituuni bwe gunyeenyezebwa oba ng'ebinywa ebisigaddewo bwe

bibeera oluvannyuma lw'okukungula kw'ezabbibu. **14** Bayimusa amaloboozi gaabwe, baleekaana olw'essanyu, batendereza ekitiibwa kya Mukama Katonda okuva mu bugwanjuba. **15** Noolwekyo abo abali mu buvanjuba mugulumize Mukama, mutendereze erinnya lya Mukama Katonda wa Isirayiri, mu bizinga eby'ennyanja. **16** Tuwulira okuyimba okuva ku nkomerero y'ensi, "Ekitiibwa kibeere eri Omutuukirivu." Naye ne njogera nti, "Nsanawo, nsanawo. Zinsaze. Ab'olukwe balya mu bannaabwe olukwe, Ab'enkwe bakozesa enkwe okulya mu bannaabwe olukwe." **17** Entiisa n'obunnya n'omutego bibalindiridde, mmwe abantu b'ensi. **18** Buli alidduka eddoboozi ery'entiisa, aligwa mu kinnya, na buli alirinnya n'ava mu kinnya alikwatibwa mu mutego. Enzigi z'eggulu ziguddwawo, N'emisingi gy'ensi gikankana. **19** Ensi emenyeddwamenyeddwa, ensi eyawuliddwamu, ensi ekankanira ddala. **20** Ensi etagala ng'omutamiivu, eyuugayuuga ng'akasiisira bwe kayuugayuuga mu kibuyaga, omusango gwe gumulumiriza nnyo olw'obujeemu bwe, era ensi egwa n'etaddamu kuyimuka. **21** Ku lunaku olwo Mukama Katonda alibonereza ab'amaanyi abali waggulu mu bwengula, ne bakabaka abali wansi ku nsi. **22** Balikuŋŋaanyirizibwa wamu ng'abasibe bwe bakuŋŋanyirizibwa mu kkomera, era baliweebwa ekibonerezo eky'okuggalirwa mu kkomera ennaku ennyingi. **23** Omwezi gulitabulwatabulwa, n'enjuba eriswazibwa; Mukama Katonda ow'Eggye alifugira mu kitiibwa ku Lusozi Sayuuni ne mu Yerusaalemi, ne mu maaso g'abakadde.

25 Ggwe, Ayi Mukama, gwe Katonda wange; ndikugulumiza ne ntendereza erinnya lyo, kubanga okoze ebintu eby'ettendo, ebintu bye wateekateeka edda, mu bwesigwa bwo. **2** Ekibuga okifudde ntuumu ya bisasiro, ekibuga ekiriko ekigo okifudde matongo, ekibuga omwaddukiranga bannaggwanga tekikyali kibuga, tekirizimbibwa nate. **3** Abantu ab'amaanyi kyebaliva bakussaamu ekitiibwa n'ebibuga eby'amawanga ag'entiisa birikutya. **4** Ddala obadde kiddukiro eri abaavu, ekiddukiro eri oyo eyeetaaga, ekiddukiro ng'eriyo embuyaga n'ekisiikirize awali ebbugumu. Omukka gw'ab'entiisa guli ng'embuyaga ekuntira ku kisenge **5** era ng'ebbugumu ery'omu ddungu. Osirisa oluyoogaano lw'abannaggwanga, era ng'ekisiikirize eky'ekire bwe kikendeeza ebbugumu, n'oluyimba lw'abakambwe bwe lusirisibwa. **6** Ku lusozi luno Mukama Katonda ow'Eggye aliteekerateekerako abantu bonna ekijjulo eky'emmere ennungi, n'embaga eya wayini omuka n'ennyama esingayo obulungi, ne wayini asinga obulungi. **7** Ku lusozi luno alizikiriza ekibikka ekyetoolodde abantu bonna, n'eggigi eribikka amawanga gonna, **8** era alimalirawo ddala okufa. Mukama Katonda alisangula amaziga mu maaso gonna, era aliggyawo okuswazibwa kw'abantu be mu nsi yonna. Mukama ayogedde. **9** Mu biro ebyo balyogera nti, "Eky'amazima oyo ye Katonda waffe; twamwesiga n'atulokola. Ono ye Mukama Katonda twamwesiga; tusanyukire mu bulokozi bwe, era tumujagulizeemu." **10** Ddala omukono gwa Mukama Katonda guliwummulira ku lusozi luno, naye Mowaabu alirinnyirirwa wansi we, ng'essubi bwe lirinnyirirwa okukolamu ebijimusa. **11** Aligolola emikono gye, ng'omuwuzi bw'agolola emikono gye ng'awuga. Katonda alikkakkanya amalala ge newaakubadde ng'emikono gye gikola eby'amagezi. **12** Alimenya bbugwe omuwanvu, n'amusuula, alimusuula ku ttaka, mu nfuufu.

26 Mu biro ebyo oluyimba luno luliyimbibwa mu nsi ya Yuda. Tulina ekibuga eky'amaanyi; Katonda assaawo obulokozi okuba bbugwe waakyo n'ekigo kyakyo. **2** Ggulawo wankaaki, eggwanga ettukuvu liyingire, eggwanga erikuuma okukkiriza. **3** Mukama alikuuma mirembe oyo amaliridde okumwesiga mu mutima gwe. **4** Weesigenga Mukama ennaku zonna, kubanga emirembe giri waggulu mu Mukama, Mukama Katonda oyo atoowaza. **5** Mukama lwe lwazi olutaggwaawo, akkakkanya ekibuga eky'amalala, akissa wansi ku ttaka, n'akisuula mu nfuufu. **6** Kirinnyirirwa ebigere by'abanyigirizibwa, n'ebisinde by'abaavu. **7** Ekkubo ly'abatuukirivu ttereevu; Ggwe atuukiridde, olongoosa olugendo lw'omutuukirivu. **8** Weewaawo Mukama Katonda tukulindirira nga tutambulira mu mateeka go, era erinnya lyo n'okumanyibwa kwo kwe kwegomba kw'emitima gyaffe. **9** Omwoyo gwange gukuyaayaanira mu kiro, omwoyo gwange gukunoonyeza ddala. Bw'osalira ensi omusango, abantu b'ensi bayiga obutuukirivu. **10** Omukozi w'ebibi ne bw'akolerwa ebyekisa, tayiga butuukirivu. Ne bw'abeera mu nsi ey'abatuukiridde, yeeyongera kukola bibi, era talaba kitiibwa kya Mukama Katonda. **11** Mukama Katonda omukono gwo guyimusibbwa waggulu, naye tebagulaba. Ka balabe obunyiikivu bwo eri abantu bo baswazibwe, omuliro ogwaterekerwa abalabe bo ka gubamalewo. **12** Mukama Katonda, otuteekerateekera emirembe, n'ebyo byonna bye tukoze, ggw'obitukoledde. **13** Ayi Mukama Katonda waffe, abafuzi abalala batufuze nga wooli naye erinnya lyo lyokka lye tussaamu ekitiibwa. **14** Baafa, tebakyali balamu; egyo emyoyo egyagenda tegikyagolokoka. Wababonereza n'obazikiriza, wabasaanyizaawo ddala bonna, ne watabaawo akyabajjukira. **15** Ogaziyizza eggwanga, Ayi Mukama Katonda ogaziyizza eggwanga. Weefunidde ekitiibwa, era ogaziyizza ensalo zonna ez'ensi. **16** Mukama Katonda, bajja gy'oli mu nnaku yaabwe, bwe wabakangavvula, tebaasobola na kukusaba mu kaama. **17** Ng'omukyala ow'olubuto anaatera okuzaala, bw'alumwa n'akaaba mu bulumi, bwe tutyo bwe twali mu maaso go, Ayi Mukama Katonda. **18** Twali lubuto, twalumwa, naye twazaala mpewo Tetwaleeta bulokozi ku nsi, tetwazaala bantu ba nsi. **19** Naye abafiira mu ggwe balirama, emibiri gyabwe girizuukira. Mugolokoke, muleekaane olw'essanyu. Ssuulwe wo ali ng'omusulo ogw'oku makya, ensi erizaala abafudde. **20** Mugende abantu bange muyingire mu bisenge byammwe muggalewo enzigi zammwe. Mwekweke okumala akabanga katono, okutuusa ekiruyi kye lwe kirimuggwaako. **21** Weewaawo laba Mukama Katonda ava mu kifo kye gy'abeera okubonereza abantu b'ensi olw'ebibi byabwe. Ensi erikwekula omusaayi ogwagiyiikako, era teriddayo nate kukweka abattibwa.

27 Mu biro ebyo, Mukama Katonda alibonereza n'ekitala kye, ekitala kye eky'amaanyi, ekikambwe era ekinene,

alibonereza Lukwata omusota ogwekulungula, Lukwata omusota ogwezinga, atte n'ogusota gw'ennyanja. **2** Mu biro ebyo "Yimba oluyimba ku bibala eby'ennimiro ey'emizabbibu ebaze ebibala. **3** Nze Mukama Katonda, ennimiro nze ngirabirira era nze ngifukirira buli kiseera. Ngikuuma emisana n'ekiro Waleme kubaawo n'omu agikola akabi. **4** Siri munyiivu. Singa katazamiti n'amaggwa binnumba, nandibitabadde mu lutalo? Byonna nandibyokezza omuliro. **5** Oba si weewaawo ajje gye ndi afune obuddukiro, tutabagane, weewaawo tutabagane." **6** Mu biro ebijja Yakobo alisimba emirandira, Isirayiri aliroka n'amulisa n'ajjuza ensi yonna ebibala. **7** Mukama amukubye omuggo ng'akuba abo abaamukuba? Attiddwa nga be yatta, bwe battibwa? **8** Olwanagana naye n'omusobola, n'omuwaŋŋangusa, omugoba n'okuwuuma okw'amaanyi, ng'embuyaga ey'ebuvanjuba bw'efuuwa ku lunaku lwayo. **9** Ekyo kye kiriggyawo omusango gwa Yakobo, era ekyo kye kiriba ekibala ekijjuvu ekiriggyawo ekibi kye. Bw'aliddira amayinja gonna ag'ekyoto okuba amayinja ag'ennoni agayasiddwayasiddwa, tewaliba Baasera newaakubadde ebyoto eby'okwoterezaako obubaane ebirisigala biyimiridde. **10** Ddala ddala ekibuga ekyaliko enkomera kaakano matongo, ekirekeddwa awo ng'eddungu. Eyo ennyana gy'eriira era gy'egalamira, n'erya amalagala gonna ku matabi gaago. **11** Amatabi gaakyo bwe gakala, gamenyebwako, abakazi ne bagakuŋŋaanya ne bagakumisa omuliro. Bano bantu abatategeera, eyamukola tamusaasira, n'eyamutonda tamukwatirwa kisa. **12** Mu biro ebyo Mukama alikusengejja okuva mu mazzi agakulukuta ag'Omugga Fulaati okutuuka ku mugga gw'e Misiri we guyiwa, era mmwe abaana ba Isirayiri mulikuŋŋaanyizibwa kinnoomu. **13** Era mu biro ebyo ekkondeere eddene lirivuga, n'abo abaali boolekedde okuzikiririra mu nsi y'e Bwasuli, n'abo abaali baawaŋŋangusizibbwa mu Misiri balikomawo ne basinza Mukama ku lusozi olutukuvu e Yerusaalemi.

28 Zikusanze engule ey'amalala g'abatamiivu aba Efulayimu, zikusanze ekimuli ekiwotoka eky'obulungi bw'ekitiibwa kye, ekiri ku mutwe gw'ekiwonvu ekigimu, Zikusanze ekibuga ky'abo abatamiivu. **2** Laba, Mukama wa maanyi mangi ddala, ng'embuyaga ey'omuzira n'embuyaga ezikiriza, ng'enkuba ey'amaanyi ereeta amataba, bwe ndisuula ekibuga ekyo n'amaanyi mangi. **3** Engule ey'amalala ey'abatamiivu ba Efulayimu aligibetenta n'ebigere bye. **4** Ekimuli ekyo ekiwotoka eky'obulungi bw'ekitiibwa kye ekiri waggulu w'ekiwonvu ekigimu, kiriba ng'ettiini erisooka okwengera nga n'amakungula tegannatuuka, era omuntu bw'aliraba alinoga n'alirya. **5** Mu biro ebyo Mukama Katonda ow'Eggye aliba ngule ya kitiibwa, engule ennungi ey'abantu be abaasigalawo. **6** Aliba n'omwoyo ogw'okusala ensonga mu bwenkanya oyo atuula n'asala emisango, Aliba nsibuko ya maanyi eri abo abawoza olutabaalo ku wankaaki. **7** Ne bano nabo batagala olw'omwenge, era bawabye olw'ekitamiiza; Bakabona ne bannabbi batagala olw'ekitamiiza, era bawabye olw'omwenge; bawabye olw'ekitamiiza, batagala ne bava mu kwolesebwa, era tebasalawo nsonga. **8** Weewaawo emmeeza zonna ziriko ebisesemye, tewakyali kifo kiyonjo. **9** "Ani gw'agezaako okuyigiriza? Ani gw'annyonnyola obubaka bwe? Abaana abaakalekayo okuyonka oba abo abaakaggibwa ku mabeere? **10** Kubanga kola okole, kola okole Ekiragiro ku kiragiro, ekiragiro ku kiragiro, Wano katono na wali katono." **11** Weewaawo, Katonda alyogera eri abantu abo n'emimwa emigenyi mu lulimi olugwira, **12** abo be yagamba nti, Kino kye kifo eky'okuwummuliramu eri oyo akooye, era kye kifo eky'okuwerera naye ne bagaana okuwuliriza. **13** Noolwekyo ekigambo kya Mukama kyekiriva kibeera gye bali kola okole, kola okole, ekiragiro ku kiragiro, ekiragiro ku kiragiro, wano katono na wali katono, balyoke bagende bagwe kya bugazi, era balitegebwa, era ne batuukako ebisago ne bawambibwa. **14** Noolwekyo muwulire ekigambo kya Mukama Katonda mmwe abantu abanyoomi, mmwe abafuga abantu ababeera mu Yerusaalemi ne mubanyooma. **15** Weewaawo mwewaana nga bwe mugamba nti, "Twakola endagaano n'okufa, era twalagaana n'amagombe. Ekikangabwa eky'amaanyi ne bwe kijja, tekirina kye kiyinza kutukola, kubanga tufudde obulimba ekiddukiro kyaffe, era mu bukuusa mwe twekwese." **(Sheol h7585)** **16** Mukama Katonda Ayinzabyonna kyava agamba nti, "Laba, nteeka mu Sayuuni ejjinja, ejjinja eryagezesebwa, ery'oku nsonda, ery'omuwendo, okuba omusingi; oyo alyesiga taliterebuka. **17** Ndifuula obwenkanya okuba omuguwa ogupima, n'obutuukirivu okuba omuguwa ogutereeza, era omuzira gulyera ekiddukiro ekyobulimba, n'amazzi galyanjaala ku kifo eky'okwekwekamu. **18** N'endagaano gye walagaana n'okufa erijjulukuka, n'endagaano gye walagaana n'amagombe terinywera. Ekikangabwa eky'amaanyi bwe kirijja, kiribagwira. **(Sheol h7585)** **19** Weewaawo buli lwe kinaayitanga, kinaabagwiranga buli lukya emisana n'ekiro." Era okutegeera obubaka buno kirireeta ntiisa njereere. **20** Weewaawo ekitanda kimpi okwegololerako, ne bulangiti nnyimpi okwebikka. **21** Weewaawo Mukama aligolokoka nga bwe yagolokoka ku Lusozi Perazimu, era alisunguwala nga bwe yasunguwalira mu Kiwonvu eky'e Gibyoni, alyoke akole omulimu gwe, omulimu gwe ogwewuunyisa, atuukirize omulimu gwe, omulimu gwe ogwewuunyisa. **22** Noolwekyo mulekeraawo okunyooma, enjegere zammwe zireme kweyongera kubazitoowerera. Nawulira okuva eri Mukama Katonda ow'Eggye ng'awa ekiragiro ekizikiriza ensi yonna. **23** Muwulirize, era muwulire eddoboozi lyange; Musseeyo omwoyo, muwulire kye ŋŋamba. **24** Omulimi bw'alima nga yeetegekera okusimba, alima lutata? Alima bw'ayimirira n'atema amavuunike mu ttaka? **25** Bw'amala okulyanjaala, tasigamu mpinnamuti, n'asaasaanya kumino? Tasiga ŋŋaano mu kifo kyayo, ne sayiri mu kibanja kyayo, n'omukyere mu nnimiro yaagwo? **26** Katonda we amuwa ebiragiro, n'amuyigiriza ekkubo etuufu. **27** Empinnamuti teziwuulibwa na luso, newaakubadde okunyiga kumino ne nnamuziga w'eggaali. Empinnamuti zikubibwa na muggo ne kumino n'ekubibwa n'oluga. **28** Empeke eteekwa okuseebwa okuvaamu omugaati, So n'omuntu tagiwuula butamala. Newaakubadde ng'agitambulizaako nnamuziga w'eggaali lye eriwuula, Embalaasi ze si zeezigisa. **29**

Bino byonna nabyo biva eri Mukama Katonda ow'Eggye, ow'ekitalo mu kuteesa ebigambo, asinga amagezi.

29 Zikusanze ggwe Alyeri, Alyeri ekibuga Dawudi kye yabeeramu, yongera omwaka ku mwaka, n'entuuko zo ez'embaga zigende mu maaso. **2** Wabula ndizingiza Alyeri, alikuba ebiwoobe era alikungubaga, era aliba gye ndi ng'ekyoto kya Alyeri. **3** Ndikuba olusiisira okukwetooloola wonna, era ndikwetoolooza eminaala, ne nkusaako ebifunvu. **4** Olikkakkanyizibwa era olyogera ng'oli mu ttaka, n'ebigambo byo biriwulikika nga biri wansi nnyo ng'oli mu nfuufu. Eddoboozi lyo liriba ng'ery'oyo aliko akazimu nga liva mu ttaka, n'ebigambo byo biriba bya kyama nga biva mu nfuufu. **5** Naye abalabe bo abangi baliba ng'enfuufu eweweddwa, n'ebibinja by'abakozi b'ebibi abasingayo obubi bibe ng'ebisasiro ebifuumuuka. **6** Amangwago mu kaseera katono Mukama Katonda ow'Eggye alikukyalira mu kubwatuuka ne mu musisi, ne mu ddoboozi ery'omwanguka, ne mu kibuyaga ne mu nnimi z'omuliro omukambwe oguzikiriza. **7** Awo ebibinja by'amawanga gonna ebirwana ne Alyeri birimulumba, birirumba n'ekigo kye ne bimutaayiza; kiriba ng'ekirooto, ng'okwolesebwa mu kiro **8** ng'omuntu alumwa enjala bw'aloota ng'alya naye bw'agolokoka n'asigala ng'akyalumwa enjala; oba ng'omuntu alumwa ennyonta bw'aloota ng'anywa naye n'agolokoka nga munafu ng'akyalumwa ennyonta. Ekyo kye kirituuka ku bibinja by'amawanga gonna agalwana n'Olusozi Sayuuni. **9** Muwuniikirire era mwewuunye Muzibirire era muzibe amaaso; Batamiire, naye si na nvinnyo, batagala, naye si lwa mwenge. **10** Mukama akuwadde otulo tungi, azibye amaaso gammwe bannabbi, era abisse emitwe gyammwe abalabi. **11** Okwolesebwa kuno kwonna tekulina makulu gy'oli okuggyako okuba ebigambo ebissibwako akabonero mu muzingo. Omuzingo bw'oguwa omuntu, asobola okusoma n'omugamba nti, "Nkwegayiridde kino kisome," ajja kukuddamu nti, "Sisobola, kuliko akabonero." **12** Oba omuzingo bw'oguwa omuntu atasobola kusoma, n'omugamba nti, "Nkwegayiridde kino kisome," ajja kukuddamu nti, "Simanyi kusoma." **13** Mukama agamba nti, "Abantu bano bansemberera n'akamwa kaabwe, ne banzisaamu ekitiibwa n'emimwa gyabwe, naye ng'emitima gyabwe gindi wala. Okunsinza kwe bansinza, biragiro abantu bye baayigiriza. **14** Noolwekyo, laba ŋŋenda kwewuunyisa abantu bano. Amagezi g'abagezi galizikirira, n'okutegeera kw'abategeevu kuliggwaawo." **15** Zibasanze abo abakola kyonna kye basobola okukweka Mukama enteekateeka zaabwe, abo abakola emirimu gyabwe mu kizikiza nga bagamba nti, "Ani atulaba? Ani alimanya?" **16** Mufuula ebintu ne birabika ng'omubumbi alowoozebwa okwenkanankana n'ebbumba. Ekyakolebwa kiyinza okwogera ku eyakikola nti, "Teyankola"? Ensuwa eyinza okugamba omubumbi nti, "Talina ky'amanyi"? **17** Mu kiseera kitono, Lebanooni tekirifuulibwa nnimiro ngimu, n'ennimiro engimu n'erabika ng'ekibira? **18** Mu biro ebyo abaggavu b'amatu baliwulira ebigambo by'omuzingo, n'amaaso g'abazibe galizibuka okuva mu kiseera ekizibu ne mu kizikiza. **19** Abawombeefu balisanyukira mu Mukama nate, n'abeetaaga balisanyukira mu Mutukuvu wa Isirayiri. **20** Weewaawo asinga obubi aliggwaawo, n'omunyoomi alibula, n'abo bonna abeesunga okukola obutali butuukirivu, **21** abo abakozesa ebigambo okufuula omuntu omusobya, abategа eyeerwanako mu mbuga z'amateeka, abawa obujulizi obw'obulimba, ne baleetera abataliiko musango obutawulirwa mu mbuga z'amateeka, balisalibwako. **22** Noolwekyo Mukama eyanunula Ibulayimu bw'ati bw'ayogera eri ennyumba ya Yakobo nti, Yakobo taliddayo kuswazibwa, n'obwenyi bwabwe tebulisiiwuuka. **23** Bwe baliraba omulimu gw'emikono gyange mu baana baabwe, balikuuma erinnya lyange nga ttukuvu. Balikakasa obutuukirivu bw'Omutukuvu wa Yakobo era baliyimirira ne beewuunya Katonda wa Isirayiri. **24** Abo abaabula mu mwoyo balifuna okutegeera, n'abo abeemulugunya balikkiriza okuyigirizibwa.

30 "Zibasanze abaana abajeemu, Abakola enteekateeka ezitali zange ne bazituukiriza ne batta omukago awatali Mwoyo wange ne bongera ekibi ku kibi," bw'ayogera Mukama. **2** "Baserengeta e Misiri nga tebanneebuuzizzaako, ne banoonya obuyambi ewa Falaawo, n'okuva eri ekisiikirize kya Misiri okuba obuddukiro. **3** Naye obukuumi bwa Falaawo buliswazibwa, n'ekisiikirize kya Misiri kirikuswaza. **4** Newaakubadde nga balina abakungu mu Zowani n'ababaka baabwe batuuse e Kanesi, **5** buli muntu aliswazibwa olw'eggwanga eritabagasa, abataleeta buyambi newaakubadde okuba ab'omugaso, okuggyako ensonyi n'ekivume," bw'ayogera Mukama. **6** Obunnabbi obukwata ku nsolo za Negevu bwe buno: Ababaka bayita mu nsi nga balaba ennaku ne batawaanyizibwa mu nsi erimu empologoma ensajja n'enkazi, erimu essalambwa n'omusota ogw'obusagwa nga batadde eby'obugagga byabwe ku ndogoyi, n'ebintu byabwe eby'omuwendo ku mabango g'eŋŋamira nga boolekedde ensi etaliimu magoba. **7** Bagenda e Misiri, eterina kyeyinza kubayamba n'akatono. Kyenva muyita Lakabu ataliiko kyayinza kukola. **8** Genda kaakano, okibawandiikire ku kipande, okiwandiike ku mizingo, kibabeererenga obujulizi obw'emirembe n'emirembe mu nnaku ezigenda okujja. **9** Weewaawo bano bantu bajeemu, baana balimba, baana abateetegese kuwulira biragiro bya Mukama. **10** Bagamba abalabi nti, "Temuddayo kufuna kwolesebwa," N'eri bannabbi boogera nti, "Temuddayo kututegeeza kwolesebwa kutuufu. Mututegeeze ebitusanyusa, mulagule ebituwabya. **11** Muve mu kkubo lino, mukyame muve ku luguudo luno, mulekeraawo okututegeeza ku Mutukuvu wa Isirayiri." **12** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Omutukuvu wa Isirayiri nti, "Olw'okugaana obubaka buno, ne mwesiga okunyigirizibwa, ne mwesiga omulimba, **13** ekibi kino kyekiriva kikufuukira bbugwe omuwanvu, alimu enjatika era azimbye, okutemya n'okuzibula ng'agudde. **14** Alimenyekamenyeka mu bitundutundu ng'ensumbi eyakolebwa mu bbumba, n'asaasaanyizibwa awatali kusaasira, era tewaliba luggyo ku byamenyekamenyeka olulirabika okusobola okuyoozesa omuliro mu kyoto, oba okusenyesa amazzi mu kinnya." **15** Weewaawo bw'ati bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna Omutukuvu wa Isirayiri

nti, “Mu kwenenya ne mu kuwummula mwe muli obulokozi bwammwe, mu kusiriikirira ne mu kwesiga mwe muli amaanyi gammwe, naye temufuddeeyo. **16** Wayogera nti, ‘Nedda tuliddukira ku mbalaasi.’ Kyoliva odduka. Wayogera nti, ‘Tuliddukira ku mbalaasi ezidduka ennyo.’ Ababagoba kyebaliva bawenyuka emisinde. **17** Abantu olukumi balidduka olw’okutiisibwatiisibwa kw’omuntu omu; Olw’okutiisibwatiisibwa kw’abataano, olidduka, Okutuusa lw’olisigala ng’omulongooti okuwanikibwa bbendera oguli ku ntikko y’olusozi, ng’ebendera eri ku kasozi.” **18** Songa Mukama ayagala nnyo okuba ow’ekisa gy’oli; era agolokoka okukulaga okusaasira. Kubanga Mukama Katonda wa bwenkanya, balina omukisa bonna abamulindirira. **19** Mmwe abantu ba Sayuuni ababeera mu Yerusaalemi, temuliddayo kukaaba. Alikukwatirwa ekisa bw’olimukaabira ng’omusaba akuyambe. Amangwago ng’awulidde, alikwanukula. **20** Newaakubadde nga Mukama akuwa omugaati ogw’okulaba ennaku, n’amazzi ag’okubonaabona, abasomesa bo tebaliddamu kukwekebwa, era olibalaba n’amaaso go. **21** Bw’olidda ku mukono ogwa ddyo oba ku gwa kkono, amatu go galiwulira eddoboozi emabega wo nga ligamba nti, “Lino ly’ekkubo, litambuliremu.” **22** Olwo olyonoonayonoona ebintu ebyakolebwa n’emikono ebiriko ffeeza, n’ebifaananyi byo ebyabikkibwako zaabu, era olibisuula nga bw’osuula ekiwero ekikozesebwa mu nsonga za bakyala era olibigamba nti, “Muveewo.” **23** Alibaweereza n’enkuba olw’ensigo z’osiga mu ttaka, n’emmere eva mu ttaka eggimu nga nnyingi. Mu biro ebyo ente zo ziririira mu ddundiro eggazi. **24** Ente n’endogoyi ezirima ettaka zirirya omuddo ogwaterekebwa n’emmere ensotte, eyawewebwa n’ekitiiyo eky’amannyo. **25** Mu biro eby’okuttibwa okunene, emirongooti bwe girigwa, emigga gy’amazzi girikulukuta ku buli lusozi oluwanvu na ku buli kasozi akagulumivu. **26** Omwezi gulyaka ng’enjuba, n’omusana gulyaka emirundi musanvu okusinga ogwa bulijjo, ng’ekitangaala ky’ennaku omusanvu zonna awamu, Mukama bw’alinyiga ekinuubule ky’abantu be, n’awonya ekiwundu ky’abaakosebwa. **27** Laba, erinnya lya Mukama liva wala n’obusungu obubuubuuka n’omukka ogukutte ng’ekire; emimwa gye gijjudde ekiruyi, n’olulimi lwe muliro ogusaanyaawo. **28** Omukka gwe guli ng’omugga gw’amazzi agakulukuta n’amaanyi, agabimba okutuuka mu bulago. Anyeenyanyeenya amawanga mu kakuŋŋunta ak’okuzikirizibwa era mu mba z’abantu ateekamu eddobo ery’okubawabya. **29** Oluyimba luliba ng’olwo lwoyimba mu kiro ng’ojaguza ku mbaga entukuvu; omutima gwo gulijaguza ng’abantu bwe bajaguza nga bafuuwa endere ku lusozi lwa Mukama, ku lwazi lwa Isirayiri. **30** Mukama aliyamba abantu okuwulira eddoboozi lye ery’ekitiibwa, alibaleetera okulaba omukono gwe nga gukka mu busungu obungi ennyo ne mu muliro ogusaanyaawo, ne mu bire ebibwatuka, ne mu muzira. **31** Weewaawo eddoboozi lya Mukama lirisesebbula Bwasuli, alibakuba n’omuggo gwe ogw’obwakabaka. **32** Buli muggo Mukama gw’anakukubanga n’oluga lwe olubonereza, guliba ng’ebivuga by’ebitaasa n’entongooli, ng’abalwanyisa n’omukono gwe mu ntalo. **33** Weewaawo Tofesi amaze ebbanga ddene nga yeeteekateeka; ky’ateekebwateekebwa kabaka. Ekinnya kyakyo eky’omuliro kiwanvu era kigazi, kijjudde omuliro n’enku; omukka gwa Mukama gugukoleeza ng’omugga gwa salufa.

31 Zibasanze abo abaserengeta e Misiri okuyambibwa, abeesiga embalaasi, abeesiga amagaali gaabwe amangi, abeesiga amaanyi amangi ag’abeebagala embalaasi ne batatunuulira Omutukuvu wa Isirayiri wadde okunoonya obuyambi bwa Mukama. **2** Kyokka Mukama mugezi era asobola okuleeta akabi; tajjulula bigambo bye. Aligolokokera ku nnyumba y’abatali batuukirivu, ne ku abo abayamba abakozi b’ebibi. **3** Naye Abamisiri bantu buntu si Katonda n’embalaasi zaabwe mibiri bubiri. Katonda bw’agolola omukono gwe oyo ayamba, alyesittala, n’oyo ayambibwa aligwa era bombi balizikiririra wamu. **4** Ddala ddala bw’ati bw’ayogera Mukama gye ndi nti, “Ng’empologoma bwe wuluguma, empologoma ey’amaanyi bwe wulugumira ku muyiggo gwayo era newaakubadde ng’ekibinja ky’abasumba kiyitibwa awamu okugirumba, tetiisibwatiisibwa kuwowogana kwabwe, newaakubadde oluyoogaano lwabwe. Bw’atyo ne Mukama Katonda ow’Eggye bw’aliserengeta, okulwanira ku lusozi Sayuuni ne ku busozi bwa lwo. **5** Ng’ebinyonyi bwe bibuukira waggulu, bw’atyo Mukama Katonda ow’Eggye bw’alisaanikira Yerusaalemi; alikikuuma, n’akiwonya, alikiyitamu n’akirokola.” **6** Mudde eri oyo gwe mwajeemera ennyo, mmwe abaana ba Isirayiri. **7** Mu biro ebyo buli omu ku mmwe alisuulira ddala wala ebitali Katonda ebya ffeeza ne zaabu, emikono gyo egitali mituukirivu gye byakola. **8** “Bwasuli kirigwa n’ekitala ekitali kya muntu; ekitala ekitali ky’abo abafa kirimusaanyaawo. Alidduka ekitala, n’abavubuka be balikozesebwa emirimu egy’amaanyi n’obuwaze. **9** Ekigo kyabwe kirigwa olw’okutya, n’abaduumizi baabwe balitekemuka omutima olw’okulaba ebbendera ey’olutalo,” bw’ayogera Mukama nannyini muliro oguli mu Sayuuni, era nannyini kikoomi ekiri mu Yerusaalemi.

32 Laba, Kabaka alifuga mu butuukirivu, n’abafuzi balifuga mu bwenkanya. **2** Buli muntu aliba ng’ekifo eky’okwekwekamu empewo, ng’ekiddukiro okuva eri kibuyaga, ng’emigga gy’amazzi mu ddungu, ng’ekisiikirize eky’olwazi olunene mu nsi ey’ennyonta. **3** Olwo amaaso gaabo abalaba tegaliziba, n’amatu g’abo abawulira galiwuliriza. **4** Omutima gw’abatali bagumiikiriza gulimanya era gulitegeera, n’olulimi olw’abanaanaagira lulitereera ne boogera bulungi. **5** Omusirusiru taliddayo kuyitibwa wa kitiibwa, newaakubadde omuntu omwonoonyi okuteekebwamu ekitiibwa. **6** Omusirusiru ayogera bya busirusiru, n’omutima gwe gwemalira ku kukola ebitali bya butuukirivu. Akola eby’obutatya Katonda, era ayogera bya bulimba ku Mukama, n’abayala abaleka tebalina kintu, n’abalumwa ennyonta abamma amazzi. **7** Empisa z’omwonoonyi si za butuukirivu. Akola entegeka ezitali za butuukirivu, alyoke azikirize abaavu n’ebigambo eby’obulimba, ensonga y’abali mu kwetaaga ne bw’eba nga ntuufu. **8** Naye omuntu ow’ekitiibwa akola entegeka za kitiibwa, era ku bikolwa bye eby’ekitiibwa kw’anywerera. **9** Mmwe abakazi abateefiirayo, mugolokoke muwulirize

eddoboozi lyange; mmwe abawala abawulira nga muli wanywevu, muwulire bye ŋŋamba. **10** Mu mwaka gumu oba n'okusingawo, mmwe abawulira nga muli wanywevu, mulitya, amakungula g'emizabbibu galifa, n'amakungula g'ebibala tegalijja. **11** Mutye mmwe abakazi abateefiirayo, mukankane mmwe abawala abawulira nga muli wanywevu. Muggyeko engoye zammwe, mwesibe ebibukutu mu biwato byammwe. **12** Munakuwalire ennimiro ezaali zisanyusa, olw'emizabbibu egyabalanga, **13** n'olw'ensi ey'abantu bange, ensi eyamerangamu amaggwa ne katazamiti. Weewaawo mukaabire ennyumba zonna ezaali ez'amasanyu, na kino ekibuga ekyali eky'amasanyu. **14** Weewaawo ekigo kirirekebwawo, ekibuga ekirimu oluyoogaano kirifuuka kifulukwa. Ebigo n'eminaala birifuuka ebitagasa ennaku zonna, ekifo ekisanyusa endogoyi, eddundiro ly'ebisibo, **15** okutuusa Omwoyo lw'alitufukibwako okuva waggulu, n'eddungu ne lifuuka ennimiro engimu, n'ennimiro engimu n'erabika ng'ekibira. **16** Obwenkanya bulituula mu ddungu, n'obutuukirivu bulibeera mu nnimiro engimu. **17** Ekibala ky'obutuukirivu kiriba mirembe, n'ekiriva mu butuukirivu kiriba kusiriikirira na bwesige emirembe gyonna. **18** Abantu bange balibeera mu bifo eby'emirembe, mu maka amateefu mu bifo eby'okuwummuliramu ebitatawaanyizibwa. **19** Omuzira ne bwe guligwa ne gukuba ekibira okukimalawo, n'ekibuga ne kiggirwawo ddala, **20** ggwe oliraba omukisa, ng'osiga ensigo y'oku migga gyonna, n'ente zo n'endogoyi zo ne zirya nga zeeyagala.

33 Zikusanze ggwe omuzikiriza ggwe atazikirizibwanga. Zikusanze ggwe alya olukwe mu balala, ggwe, gwe batalyangamu lukwe, bw'olirekaraawo okuzikiriza, olizikirizibwa. Bw'olirekeraawo okulya mu balala olukwe, balikulyamu olukwe. **2** Ayi Mukama tusaasire, tukuyaayaanira. Obeere amaanyi gaffe buli makya, obulokozi bwaffe mu biro eby'okulabiramu ennaku. **3** Olw'eddoboozi ery'okubwatuka, abantu balidduka, bw'ogolokoka, amawanga gasaasaana. **4** Omunyago gwo, gukungulwa enzige ento, era abantu bagugwako ng'ekibinja ky'enzige. **5** Mukama agulumizibwe, kubanga atuula waggulu, alijjuza Sayuuni n'obwenkanya n'obutuukirivu. **6** Y'aliba omusingi omugumu mu biro byo, nga lye tterekero eggagga ery'obulokozi, n'amagezi n'okumanya. Okutya Mukama kye kisumuluzo kye tterekero ly'obugagga obwo. **7** Laba abasajja abazira ab'amaanyi bakaabira mu nguudo mu ddoboozi ery'omwanguka, n'ababaka ab'emirembe bakaaba nnyo. **8** Enguudo ennene tezitambulirwako, tewali azitambulirako. Endagaano yamenyebwa, n'abajulizi baayo banyoomebwa, tewali assibwamu kitiibwa. **9** Ensi ekungubaga era eyongobera, Lebanooni aswadde era awotose; Saloni ali ng'eddungu, ng'asuula Basani ne Kalumeeri. **10** Mukama agamba nti, "Kaakano nnaagolokoka, kaakano nnaagulumizibwa, kaakano nnaayimusibwa waggulu. **11** Ofuna olubuto olw'ebisusunku, ozaala ssubi, omukka gwo, muliro ogukusaanyaawo. **12** Abantu balyokebwa nga layimu bw'ayokebwa, balyokebwa omuliro ng'ebisaka by'amaggwa amasale." **13** Mmwe abali ewala, mutegeere kye nkoze. Mmwe abali okumpi, mukkirize amaanyi gange. **14** Abakozi b'ebibi ab'omu Sayuuni batidde, okutya kujjidde abatalina Katonda. "Ani ku ffe ayinza okubeera awamu n'omuliro ogusaanyaawo? Ani ku ffe ayinza okubeera awamu n'omuliro ogutaliggwaawo?" **15** Atambulira mu butuukirivu, n'ayogera ebituufu, oyo atatwala magoba agava mu bubbi, n'akuuma emikono gye obutakkiriza nguzi, aziba amatu ge n'atawulira ntegeka za kutta, n'aziba amaaso ge obutalaba nteekateeka ezitali za butuukirivu, **16** ye muntu alituula waggulu mu bifo ebya waggulu, n'obuddukiro bwe buliba ebigo eby'omu nsozi. Aliweebwa emmere, n'amazzi tegalimuggwaako. **17** Amaaso go galiraba kabaka mu bulungi bwe, ne galaba ensi eyeewala. **18** Omutima gwo gulifumiitiriza ku ntiisa ng'ogamba nti, "Omukungu omukulu ali ludda wa? Ali ludda wa eyasoloozanga omusolo? Omukungu avunaanyizibwa eminaala ali ludda wa?" **19** Toliddayo kulaba bantu abo ab'amalala, abantu ab'olulimi olutamanyiddwa, olulimi olutategeerekeka. **20** Tunuulira Sayuuni ekibuga eky'embaga zaffe, amaaso go galiraba Yerusaalemi, ekifo eky'emirembe, eweema etalisimbulwa enkondo zaayo tezirisimbulwa, newaakubadde emiguwa gyayo okukutulwa. **21** Weewaawo Mukama aliba Amaanyi gaffe era aliba ekifo eky'emigga emigazi n'ensulo engazi. Temuliyitamu lyato newaakubadde ekyombo ekinene tekiriseeyeeyeramu. **22** Kubanga Mukama ye mulamuzi waffe, Mukama y'atuwa amateeka, Mukama ye Kabaka waffe, y'alitulokola. **23** Emiguwa gyo gisumulukuse n'omulongooti si munywevu, n'ettanga si lyanjuluze. Awo omugabo omungi guligabanyizibwamu, n'abalala balitwala eby'omunyago. **24** Tewali abeera mu Sayuuni alyogera nti, "Ndi mulwadde," n'abo ababeeramu balisonyiyibwa ekibi kyabwe.

34 Musembere mmwe amawanga muwulirize. Musseeyo omwoyo mmwe abantu. Ensi ewulirize, ne byonna ebigirimu, ensi ne byonna ebigivaamu. **2** Mukama anyiigidde amawanga gonna, ekiruyi kye kiri ku magye gaabwe gonna. Alibazikiririza ddala, alibawaayo okuttibwa. **3** Abantu baabwe abattibwa balisuulibwa ebweru, n'emirambo gyabwe giriwunya, n'ensozi zirinnyikira omusaayi gwabwe. **4** Emmunyeenye zonna ez'omu ggulu zirisaanuuka, n'eggulu liryezingako ng'omuzingo; n'eggye ery'omu ggulu lirigwa, ng'ebikoola ebiwotose ebiva ku muzabbibu, ng'ebirimba ebyayongobera ebiva ku mutiini. **5** Weewaawo ekitala kyange kinywedde ne kijjuzibwa mu ggulu, era laba, kikkira ku Edomu okusala omusango, abantu be mmaliddewo ddala. **6** Ekitala kya Mukama kisaabye omusaayi, kiriko amasavu, omusaayi gw'abaana b'endiga n'embuzi, amasavu agava mu nsingo za sseddume. Mukama alina ekiweebwayo mu Bozula, era waliyo n'okuttibwa okw'amaanyi mu Edomu. **7** Embogo zirifiira wamu nazo, n'obute obulume, ne ziseddume zirifiira wamu nazo. Ensi yaabwe erijjula omusaayi, n'enfuufu erinnyikira amasavu. **8** Mukama alina olunaku olw'okuwalanirako eggwanga, omwaka ogw'okwesasuza, olw'ensonga eya Sayuuni. **9** Emigga gya Edomu girikalira ne gifuuka bulimbo, n'enfuufu ye erifuuka ng'obuwunga bwa salufa ayokya. Ensi ye

erifuuka ng'obulimbo obuggya omuliro. **10** Talizikizibwa emisana n'ekiro, n'omukka gwe gulinyooka ennaku zonna. Edomu alisigala kifulukwa emirembe n'emirembe, era tewaliba n'omu ayita mu nsi eyo. **11** Ekiwuugulu eky'omu ddungu n'ekiwuugulu ekireekaana, birikibeeramu. Ekiwuugulu ekinene ne namuŋŋoona birizimbamu ebisu byabyo. Katonda aligololera ekipimo eky'okwewunika, n'ekipimo ekinaaleka Edomu nga njereere. **12** Abakungu be tebalibaako kye bayita bwakabaka, n'abalangira be bonna baliggwaawo. **13** Amaggwa galimera ku minaala egy'ekibuga kye, n'emyennyango n'amatovu ne bimera mu bigo bye ebyanywezebwa. Aliyiggibwa ebibe, era ebiwuugulu birimufuula ekifo eky'okuwummulirangamu. **14** Ensolo ez'omu ddungu gye zirisisinkana empisi, n'embuzi enkambwe ez'omu nsiko gye ziriramusiganyiza. Era eyo ebisolo ebitambula ekiro nabyo biriwummula nga byefunidde ekifo eky'okuwummulirangamu. **15** Ekiwuugulu kiribiikira eyo amagi, ne kigaalula, ne kirabirira abaana baakyo wansi w'ekisiikirize kyakyo. Era eyo ne kamunye gy'alikuŋŋaanira, empanga n'enseera. **16** Tunula mu muzingo gwa Mukama osome. Tewali na kimu ku ebyo ekiribulayo, era ekirume kiriba n'ekikazi, n'ekikazi ne kiba n'ekirume. Akamwa ka Mukama ke kalagidde, era Omwoyo we yalibikuŋŋaanya. **17** Agabira buli kimu omugabo gwakyo, era omukono gwe gubigabanyiza mu kigera. Birikibeeramu ennaku zonna, bibeere omwo emirembe n'emirembe.

35 Eddungu n'ensi enkalu birijaguza; Eddungu lirisanyuka ne limeramu ebintu. Ebimuli ebifaanana ng'ejjirikiti **2** birimeruka, birijaguza nnyo ne biwowogana n'essanyu mu ddoboozi ery'omwanguka. Ekitiibwa kya Lebanooni kirigiweebwa, ekitiibwa kya Kalumeeri ne Saloni; baliraba ekitiibwa kya Mukama, ekitiibwa kya Katonda waffe. **3** Muzzeemu amaanyi emikono eminafu, n'amaviivi agajugumira mugagumye. **4** Mugambe abo abalina omutima omuti nti, Mubeere n'amaanyi temutya: laba Katonda wammwe alijja; alibalwanirira, alage abalabe bammwe obusungu obw'Obwakatonda, era alibalokola. **5** Olwo amaaso g'abazibe galiraba, era n'amatu ga bakiggala galigguka; **6** omulema alibuuka ng'ennangaazi, n'olulimi lw'abatayogera luliyimba n'essanyu. Amazzi galifubutuka ne gakulukutira mu lukoola n'emigga mu ddungu. **7** N'omusenyu ogwokya gulifuuka ekidiba, n'ensi eyakala edda n'etiiriika ensulo ez'amazzi. Ebibe we byagalamiranga walimera omuddo, n'essaalu, n'ebitoogo. **8** Era eribaayo oluguudo olunene, n'ekkubo, eririyitibwa Ekkubo Ettukuvu. Abatali balongoofu tebaliriyitamu, liriba ly'abali abalongoofu, kubanga abasirusiru abatali balongoofu tebaliriyitamu. **9** Teribaayo mpologoma, so teririnnyayo nsolo yonna nkambwe; teziririrabikayo, naye abanunule balitambulira eyo. **10** N'abantu ba Mukama abaanunulibwa balikomawo, ne bajja mu Sayuuni nga bayimba, n'essanyu eritaggwaawo nga libajjudde. Balifuna essanyu lingi nnyo n'okujaguza, okunakuwala n'okusinda nga biggweereddewo ddala.

36 Awo olwatuuka, mu mwaka ogw'ekkumi n'ena ogw'obufuzi bwa kabaka Keezeekiya, Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'ayambuka okulumba ebibuga byonna ebya Yuda ebyali bizimbiddwako bbugwe n'abiwamba. **2** Awo kabaka w'e Bwasuli n'asindika Labusake omuduumizi we ow'oku ntikko okuva e Lakisi n'eggye eddene ayolekere Yerusaalemi ewa kabaka Keezeekiya. Omuduumizi ono n'asimba amakanda ku mabbali g'omukutu gw'amazzi omunene ku luguudo olugenda ku Nnimiro y'Omwozi w'Engoye. **3** Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, eyali akulira olubiri, ne Sebuna omuwandiisi, ne Yoswa mutabani wa Asafu eyavunaanyizibwanga ebiwandiiko ne bafuluma okumusisinkana. **4** Labusake n'abagamba nti, "Mugambe Keezeekiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli nti, Kiki ddala kye weesiga? **5** Olowooza ebigambo obugambo birina amaanyi n'amagezi okuwangula olutalo. Ani gwe weesiga olyoke onjemere? **6** Laba weesiga Misiri, ogwo omuggo obuggo, olumuli olubetente, oluyinza okufumita engalo z'omuntu ng'alwesigamyeko: bw'atyo Falaawo, ye kabaka w'e Misiri bw'ayisa bonna abamwesiga.' **7** Naye bw'ononŋŋamba nti, 'Twesiga Mukama Katonda waffe,' si ye yali nannyini byoto n'ebifo ebigulumivu Keezeekiya bye yaggyawo n'agamba Yuda ne Yerusaalemi nti, 'Mu maaso g'ekyoto kino we munaasinzizanga'? **8** "'Kale nno Mukama wange Kabaka w'e Bwasuli agamba nti, Ajja kukuwa embalaasi enkumi bbiri bw'obanga ddala olina abanaazeebagala. **9** Mu mbeera eyo gy'olimu oyinza otya okuwangula wadde omuduumizi asembayo obunafu mu gye lyaffe ne bwe weesiga ebigaali n'embalaasi za Misiri? **10** Ate ekirala olowooza nzize okulumba ensi eno n'okugizikiriza nga Mukama si y'andagidde? Mukama yaŋŋamba nnumbe ensi eno ngizikirize.'" **11** Awo Eriyakimu ne Sebuna ne Yoswa ne bagamba Labusake nti, "Tukwegayiridde yogera n'abaddu bo mu Lusuuli kubanga tulumanyi, toyogera naffe mu Luyudaaya ng'abantu abali ku bbugwe bawulira." **12** Naye Labusake n'ayogera nti, "Ebyo ebigambo Mukama wange yantumye kubyogera eri mukama wo n'eri ggwe mwekka, so si n'eri abasajja abatudde ku bbugwe abali nga mmwe abagenda okulya obubi bwabwe n'okunywa omusulo gwabwe?" **13** Awo Labusake n'ayimirira n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka mu lulimi olw'Abayudaaya nti, "Muwulire ebigambo bya kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli. **14** Kabaka agambye bw'ati nti, Temukkiriza Keezeekiya kubalimbalimba tayinza kubawonya. **15** Temukkiriza Keezeekiya kubasigula ng'abagamba nti, 'Mukama ddala ajja kutununula, ekibuga kino tekijja kugwa mu mukono gwa Bwasuli.' **16** "Temuwuliriza Keezeekiya kubanga bw'ati bw'ayogera kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mutabagane nange mufulume mujje gye ndi, olwo buli muntu ku mmwe lw'alirya ku muzabbibu gwe na buli muntu ku mutiini gwe, era buli omu alinywa ku mazzi ag'omu kidiba kye, **17** okutuusa lwe ndijja ne mbatwalira ddala mu nsi efaanana ensi yammwe, ensi ey'eŋŋaano ne wayini, ensi ey'emigaati n'ennimiro ez'emizabbibu.' **18** "Mwekuume Keezeekiya aleme okubasendasenda ng'ayogera nti, 'Mukama alibalokola.' Waliwo katonda yenna ow'amawanga eyali awonyezza ensi ye mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli? **19** Bali ludda wa bakatonda ab'e Kamasi ne Alupadi? Bali ludda wa bakatonda ab'e Sefarayimu? Baali bawonyezza Samaliya mu mukono gwange? **20** Baani

ku bakatonda bonna ab'ensi ezo abaali bawonyezza ensi zaabwe mu mukono gwange? Kale Mukama asobola atya okuwonya Yerusaalemi mu mukono gwange?" **21** Kyokka bo baasirika busirisi tebaddamu, kubanga kabaka yali alagidde nti, "Temumuddamu." **22** Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya eyali akulira olubiri ne Sebuna Omuwandiisi ne Yoswa mutabani wa Asafu Omukuumi w'ebiwandiiko, ne baddayo eri Keezeekiya nga bayuzizza engoye zaabwe, ne bamubuulira ebigambo bya Labusake.

37 Awo kabaka Keezeekiya bwe yabiwulira n'ayuza engoye ze n'ayambala ebibukutu n'ayingira mu nnyumba ya Mukama. **2** N'atuma Eriyakimu eyali akulira olubiri ne Sebuna omuwandiisi ne bakabona abakulu, nga bambadde ebibukutu, eri nnabbi Isaaya mutabani wa Amozi. **3** Ne bamugamba nti, "Keezeekiya atutumye okukugamba nti, Olunaku luno lunaku lwa kulabiramu nnaku era lwa kuvumirwamu era lwa kujoogebwa; kubanga abaana batuuse okuzaalibwa naye nga tewali maanyi ga kubazaala. **4** Oboolyawo Mukama Katonda wo anaawulira ebigambo bya Labusake eyatumibwa kabaka w'e Bwasuli mukama we okuvuma Katonda omulamu, Mukama Katonda wo n'amunenya olw'ebigambo by'awulidde: Kale waayo okusaba kwo wegayiririre ekitundu ekikyasigaddewo." **5** Abaddu ba kabaka Keezeekiya bwe bajja eri Isaaya, **6** Isaaya n'abagamba nti, "Mutegeeze mukama wammwe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Ebigambo by'owulidde abaddu ba kabaka w'e Bwasuli bye banvumye, tebikutiisa. **7** Laba ndimusindikira omwoyo omubi, awulire olugambo addeyo mu nsi ye. Era eyo gye ndimuzikiririza afe ekitala.'" **8** Awo Labusake omuduumizi wa Bwasuli bwe yaddayo, n'asanga kabaka w'e ng'alwana ne Libuna: kubanga yawulira nti avudde e Lakisi. **9** Ate era kabaka Sennakeribu n'afuna obubaka nti Tiraaka kabaka w'e Kuusi azze okumulwanyisa. Bwe yakiwulira n'asindika ababaka eri Keezeekiya n'obubaka buno nti, **10** "Keezeekiya kabaka wa Yuda mumugambe nti, Katonda wo gwe weesiga takulimbanga ng'ayogera nti, 'Yerusaalemi tekirigabulwa mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.' **11** Laba wawulira bakabaka b'e Bwasuli kye baakola amawanga gonna, ne bagazikiririza ddala. Mwe munaawona? **12** Amawanga bakitange ge baasaanyaawo, Gozani, ne Kalani, ne Lezefu n'abantu ba Adeni abaabanga mu Terasali, bakatonda baago, baabayamba? **13** Ali ludda wa kabaka w'e Kamasi ne kabaka w'e Alupadi ne kabaka w'ekibuga Sefarayimu oba ow'e Keena, oba ow'e Yiva?" **14** Keezeekiya n'aggya ebbaluwa mu mukono gw'ababaka n'agisoma: Keezeekiya n'ayambuka mu nnyumba ya Mukama n'agyanjuluza mu maaso ga Mukama. **15** N'asaba ne yeegayirira Mukama nga agamba nti, **16** "Ayi Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, atuula wakati mu bakerubbi, ggwe Katonda wekka afuga obwakabaka bwonna obw'omu nsi, ggwe wakola eggulu n'ensi. **17** Otege okutu kwo Ayi Mukama owulire, ozibule amaaso go, Ayi Mukama, olabe: owulire ebigambo byonna ebya Sennakeribu by'aweerezza okuvuma Katonda omulamu. **18** "Mazima ddala Mukama, bakabaka b'e Bwasuli baazisa amawanga gonna n'ensi zaago, **19** ne basuula bakatonda baabwe mu muliro: kubanga tebaali bakatonda, naye mulimu gwa ngalo z'abantu, miti na mayinja; kyebaava babazikiriza. **20** Kale nno, ayi Mukama Katonda waffe, tulokole mu mukono gwa Sennakeribu, obwakabaka bwonna obw'ensi butegeere nga ggwe wekka ggwe Mukama." **21** Awo Isaaya mutabani wa Amozi n'atumira Keezeekiya ng'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri nti, Kubanga onneegayiridde ku bya Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli, **22** kino kye kigambo kye mmwogeddeko: "'Omuwala wa Sayuuni embeerera akunyooma era akusekerera. Omuwala wa Yerusaalemi akunyeenyeza omutwe gwe nga bw'odduka. **23** Ani gw'ovumye gw'ovodde? Era ani gw'oyimuyisirizzaako eddoboozi lyo n'okanulira n'amaaso? Omutukuvu wa Isirayiri! **24** Okozesezza abaddu bo okuvuma Mukama n'oyogera nti, Nyambuse n'amagaali gange amangi ku ntikko y'olusozi, ntuuse ku njuyi ez'omunda eza Lebanooni; era ntemedde ddala emivule gyakwo emiwanvu, n'enfugo zaakwo ezisinga obulungi, era natuuka ne ku lusozi lwakwo olukomererayo, ekibira kyayo ekisinga obunene. **25** Waduula nti wasima enzizi era n'onywa n'amazzi mu mawanga era nti ebigere by'abajaasi bo byakaliza amazzi g'omugga Kiyira mu Misiri.' **26** "Tewawulira nga nakisalawo dda? Nakiteekateeka dda. Mu biro eby'edda nakiteekateeka; era kaakano nkituukirizza, olyoke ofuule ebibuga ebiriko bbugwe okuba ng'entuumo y'amayinja. **27** Abantu baamu kyebaavanga baggwaamu amaanyi, ne baterebuka ne bakeŋŋentererwa ne baba ng'essubi mu nnimiro, ng'omuddo omuto, ng'omuddo ogumera ku nnyumba ogwokebwa ne gufa nga tegunnakula. **28** "Naye mmanyi obutuuliro bwo era mmanyi okufuluma kwo n'okuyingira kwo n'obuswandi bw'ondaga. **29** Kubanga oneereegeddeko, okwepanka kw'okoze nkutuuseeko. Era kaakano ntuuse okuteeka eddobo mu nnyindo zo, n'oluuma ndufumite mu mimwa gyo, nkuzzeeyo ng'opaala mu kkubo lye wajjiramu." **30** Awo Isaaya n'agamba Keezeekiya nti, "Kano ke kabonero akanaakuweebwa: Omwaka guno mugenda kulya eŋŋaano eyeemeza yokka. Eno gye muliryako n'omwaka ogwokubiri. Mu mwaka ogwokusatu mulirya ku birime byammwe bye musize era ne mukungula mu nnimiro zammwe ez'emizabbibu. **31** Abantu ba Yuda abalifikkawo baliba ng'ebisimbe emirandira gyabyo nga gikka wansi ate nga bigimuka ne bibala. **32** Mu Yerusaalemi walibaawo abalisigalawo ne ku Lusozi Sayuuni walibeerawo abaliwona, kubanga Mukama Ayinzabyonna mu bumalirivu bwe, yeewaddeyo okukikola. **33** "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama ku bikwata ku Kabaka w'e Bwasuli nti, "Kabaka oyo taliyingira mu kibuga kino wadde okulasayo akasaale. Talikisemberera n'engabo newaakubadde okutuumako ekifunvu ng'akitaayiza. **34** Ekkubo lye yajjiramu lye limu ly'anaakwata okuddayo. Tajja kuyingira mu kibuga kino," bw'ayogera Mukama. **35** "Ndirwanirira ekibuga kino nkirokole." **36** Awo malayika wa Mukama n'afuluma n'atta mu lusiisira olw'Abasuli abantu emitwalo kkumi na munaana mu enkumi ttaano. Abaasigalawo bagenda okuzuukuka enkya nga wonna wajjudde mirambo. **37** Awo Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'avaayo n'addayo n'abeera e Nineeve.

38 Lumu bwe yali ng'asinziza mu ssabo lya Nisuloki katonda we, Adulammereki, ne Salezeri batabani be ne bamusalira olukwe ne bamutta: ne baddukira mu nsi ya Alalati. Esaludooni mutabani we n'amusikira.

38 Mu nnaku ezo Keezeekiya n'alwala nnyo, katono afe. Nnabbi Isaaya mutabani wa Amozi n'ajja gy'ali n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Teekateeka ennyumba yo, kubanga togenda kulama, ogenda kufa." **2** Awo Keezeekiya n'akyuka n'atunuulira ekisenge n'asaba ne yeegayirira Mukama **3** ng'agamba nti, "Jjukira kaakano, Ayi Mukama, nkwegayiridde, engeri gye natambuliranga mu maaso go n'amazima n'omutima ogutuukiridde, ne nkola ebisaanidde mu maaso go." Era Keezeekiya n'akaaba nnyo amaziga. **4** Awo Ekigambo kya Katonda ne kijja eri Isaaya, **5** nga Mukama agamba nti, "Genda ogambe Keezeekiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Dawudi kitaawo nti, Mpulidde okusaba kwo, ndabye amaziga go: laba nzija kwongera ku nnaku zo emyaka kkumi n'ettaano. **6** Era ndikuwonya ggwe n'ekibuga kino mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli: Era ndikuuma ekibuga kino. **7** "'Era kano ke kabonero k'onoofuna okuva eri Mukama nti Mukama alikola ekigambo ky'ayogedde. **8** Laba nzija kuzza emabega ekisiikirize ebigere kkumi enjuba bw'eneeba egwa, ky'eneekola ku madaala kabaka Akazi ge yazimba.'" Bw'etyo enjuba n'edda emabega ebigere kkumi. **9** Awo Keezeekiya Kabaka wa Yuda bwe yassuuka, n'awandiika ebigambo bino; **10** nayogera nti, "Mu maanyi g'obulamu bwange mwe nnali ŋŋenda okufiira nnyingire mu miryango gy'emagombe, nga simazeeyo myaka gyange egisigaddeyo." **(Sheol h7585)** **11** Ne ndyoka njogera nti, "Sigenda kuddayo kulaba Mukama, mu nsi y'abalamu. Sikyaddamu kulaba bantu mu nsi abantu mwe babeera. **12** Obulamu bwange buzingiddwako ng'eweema y'omusumba w'endiga bw'enzigibwako. Ng'olugoye lwe babadde balanga ate ne balusala ku muti kwe babadde balulukira, bwe ntyo bwe nawuliranga emisana n'ekiro nga obulamu bwange obumalirawo ddala. **13** Ekiro kyonna nakaabanga olw'obulumi nga ndi ng'empologoma gw'emmenyaamenya amagumba, ekiro n'emisana nga ndowooza nga Mukama yali amalawo obulamu bwange. **14** Nakaabanga ng'akasanke oba akataayi, n'empuubaala ng'enjiibwa, amaaso gange ne ganfuyirira olw'okutunula mu bbanga eri eggulu. Ne nkaaba nti, Ayi Mukama, nga nnyigirizibwa, nziruukirira." **15** Naye ate nga naagamba ki? Yali ayogedde nange nga ye yennyini ye yali akikoze. N'atambulanga n'obwegendereza mu bulumi buno obw'obulamu bwange. **16** Ayi Mukama, olw'ebyo, abantu babeera abalamu, era mu ebyo omwoyo gwange mwe gubeerera omulamu. Omponye, mbeere mulamu. **17** Ddala laba okulumwa ennyo bwe ntyo kyali ku lwa bulungi bwange, naye ggwe owonyezza obulamu bwange okugwa mu bunnya obw'okuzikirira. Kubanga otadde ebibi byange byonna emabega wo. **18** Kubanga tewali n'omu mu nsi y'abafu ayinza kukutendereza, abafu tebayinza kukusuuta; tebaba na ssuubi mu bwesigwa bwo. **(Sheol h7585)** **19** Akyali omulamu, y'akutendereza nga nze bwe nkola leero; bakitaabwe b'abaana babategeeza nga bw'oli omwesigwa ennyo. **20** Mukama alindokola, kyetunaavanga tuyimba ne tukuba n'ebivuga eby'enkoba ennaku zonna ez'obulamu bwaffe, mu nnyumba ya Mukama. **21** Isaaya yali agambye nti, "Baddire ekitole ky'ettiini bakisiige ku jjute, liwone." **22** Kubanga Keezeekiya yali abuuzizza nti, "Kabonero ki akalaga nga ndiwona ne ntuuka okulagako mu nnyumba ya Mukama?"

39 Awo mu nnaku ezo Merodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka w'e Babulooni, n'aweereza Keezeekiya ebbaluwa n'ekirabo, kubanga yawulira nti yali alwadde naye ng'awonye. **2** Keezeekiya n'abasanyukira, n'abalaga ennyumba ye ey'ebintu bye eby'omuwendo omungi, effeeza ne zaabu, n'ebyakaloosa, n'amafuta ag'omuwendo omungi, n'ennyumba yonna ey'ebyokulwanyisa. Byonna ebyali mu bugagga bwe, tewaali kintu mu nnyumba ye newaakubadde mu bwakabaka bwe bwonna Keezeekiya ky'ataabalaga. **3** Awo Isaaya nnabbi n'ajja eri kabaka Keezeekiya n'amubuuza nti, "Abasajja banno bagamba ki? Era bavudde wa okujja gy'oli?" Keezeekiya n'amuddamu nti, "Bazze wange, bava mu nsi ey'ewala e Babulooni." **4** N'amubuuza nti, "Balabye ki mu nnyumba yo?" Keezeekiya n'addamu nti, "Byonna ebiri mu nnyumba yange babirabye, tewali kintu mu byobugagga bwange kye sibalaze." **5** Awo Isaaya n'agamba Keezeekiya nti, "Wuliriza Mukama Katonda ow'Eggye ky'agamba: **6** Laba, ennaku zijja, byonna ebiri mu nnyumba yo n'ebyo bajjajjaabo bye baaterekanga ebikyaliwo n'okutuusa leero, lwe biritwalibwa e Babulooni, ne watasigala kintu na kimu, bw'ayogera Mukama. **7** N'abamu ku batabani bo, ggwe kennyini b'ozaala balitwalibwa mu lubiri lwa kabaka w'e Babulooni ne balaayibwa." **8** Awo Keezeekiya n'agamba Isaaya nti, "Ekigambo kya Mukama ky'oŋŋambye kirungi." Kubanga yalowooza nti, "Kasita emirembe, n'obutebenkevu binaabangawo mu mulembe gwange."

40 Mugumye, mugumye abantu bange, bw'ayogera Katonda wammwe. **2** Muzzeemu Yerusaalemi amaanyi mumubuulire nti, entalo ze ziweddewo, n'obutali butuukirivu bwe busasuliddwa. Era Mukama amusasudde emirundi ebiri olw'ebibi bye byonna. **3** Eddoboozi ly'oyo ayogera liwulikika ng'agamba nti, "Muteeketeeke ekkubo lya Mukama mu ddungu, mutereeze oluguudo lwe mu ddungu. **4** Buli kiwonvu kirigulumizibwa, na buli lusozi n'akasozi ne bikkakkanyizibwa. N'obukyamu buligololwa, ebifo ebitali bisende ne bitereezebwa. **5** Ekitiibwa kya Mukama kiribikkulwa, ne bonna abalina omubiri balikirabira wamu, kubanga akamwa ka Mukama ke kakyogedde." **6** Ne mpulira eddoboozi nga ligamba nti, "Yogera mu ddoboozi ery'omwanguka." Ne ŋŋamba nti, "Nnaayogera ki?" Ne linziramu nti, gamba nti, "Abantu bonna bali nga muddo, n'obulungi bwabwe bumala ennaku ntono ng'ebimuli eby'omu nnimiro. **7** Omuddo guwotoka, ekimuli kiyongobera, omukka gwa Mukama bwe gugufuuwako. Mazima abantu muddo. **8** Omuddo guwotoka, ekimuli kiyongobera, naye ekigambo kya Katonda waffe kibeerera

emirembe gyonna." **9** Ggwe abuulira Sayuuni ebigambo ebirungi, werinnyire ku lusozi oluwanvu; ggwe abuulira Yerusaalemi ebigambo ebirungi, yimusa eddoboozi lyo n'amaanyi, liyimuse oyogere, totya. Gamba ebibuga bya Yuda nti, "Laba Katonda wammwe ajja!" **10** Laba, Mukama Katonda ajja n'amaanyi mangi era afuga n'omukono gwe ogw'amaanyi ag'ekitalo. Laba empeera ye eri mu mukono gwe, buli muntu afune nga bw'akoze. **11** Aliisa ekisibo kye ng'omusumba, akuŋŋaanya abaana b'endiga mu mukono gwe n'abasitula mu kifuba kye, n'akulembera mpola mpola ezibayonsa. **12** Ani eyali ageze amazzi g'ennyanja mu kibatu kye, n'apima eggulu n'oluta, n'apima enfuufu y'oku nsi mu kibbo, oba n'apima ensozi ku minzaani, n'obusozi ku kipima? **13** Ani eyali aluŋŋamizza Omwoyo wa Mukama? Ani ayinza okumuyigiriza n'amuwa amagezi? **14** Ani gwe yali yeebuuzizzako amuwe ku magezi, era ani eyali amuyigirizza ekkubo ettuufu? Ani eyali amusomesezza eby'amagezi n'amulaga okuyiga, n'okumanya n'okutegeera? **15** Laba amawanga gali ng'ettondo eriri mu nsuwa, era ng'enfuufu ekutte ku minzaani, apima ebizinga ng'apima olufuufu ku minzaani. **16** N'ensolo zonna ez'omu kibira kya Lebanooni tezimala kubeera kiweebwayo eri Katonda waffe, n'emiti gyamu gyonna mitono nnyo tegisobola kuvaamu nku zimala. **17** Amawanga gonna ag'omu nsi gabalibwa mu maaso ge, gy'ali gabalibwa nga si kintu n'akamu. **18** Kale ani gwe mulifaananya Katonda? Oba kifaananyi ki kye mulimugeraageranyizaako? **19** Ekifaananyi ekyole omukozi akifumba, n'omuweesi wa zaabu n'akibikkako zaabu, n'akibikkako n'emikuufu egya ffeeza. **20** Oyo omwavu atasobola kufuna ffeeza oba zaabu afuna omuti omugumu ogutavunda ne yenoonyeza omukozi omugezigezi okusimba n'okunyweza ekifaananyi ekyole. **21** Temunnamanya, temunnawulira, temubuulirwanga okuva ku kutondebwa kw'ensi? **22** Katonda atuula ku nsi enneekulungirivu, era gy'ali abantu bali ng'amayanzi. Atimba eggulu ng'olutimbe era alibamba ng'eweema ey'okubeeramu. **23** Afuula abafuzi obutaba kintu, afuula n'abalamuzi mu nsi okuba ekitaliimu. **24** Bali ng'ebisimbe ebyakamera biba bya kasimbibwa, biba byakasigibwa, biba byakaleeta emirandira, nga abifuuwa nga biwotoka, ng'embuyaga ebitwalira ddala ng'ebisasiro. **25** "Kale mulinfaananya ani, ani gwe mulinnenkanya?" bw'ayogera Omutukuvu. **26** Muyimuse amaaso gammwe mulabe ebiri ku ggulu. Ani eyatonda ebyo byonna? Oyo afulumya ebyaka eby'omu bbanga afulumya kina kimu, byonna nga bwe biri, n'abiyita amannya gaabyo. Olw'obukulu bw'obuyinza bwe era kubanga wa maanyi ga nsusso, tewali na kimu kibulako. **27** Lwaki ogamba ggwe Yakobo era ne wemulugunya ggwe Isirayiri nti, "Mukama tamanyi mitawaana gye mpitamu, era tafaayo nga tuggyibwako eddembe lyaffe ery'obwebange"? **28** Tonnamanya? Tonnawulira? Mukama, ye Katonda ataliggwaawo. Omutonzi w'enkomerero y'ensi. Tazirika so takoowa era n'amagezi ge tewali n'omu ayinza kugapima. **29** Awa amaanyi abazirika, n'oyo atalina buyinza amwongerako amaanyi. **30** Abavubuka bazirika, bakoowa, n'abalenzi bagwira ddala. **31** Naye abo abalindirira Mukama baliddamu buggya amaanyi gaabwe, balitumbiira n'ebiwaawaatiro ng'empungu; balidduka mbiro ne batakoowa, balitambula naye ne batazirika.

41 "Musirike mumpulirize mmwe ebizinga, amawanga gaddemu amaanyi. Mwetegeke okuleeta emisango gyammwe mu mbuga mujja kufuna obwogerero. Tukuŋŋaane tulabeko omutuufu. **2** "Ani eyayita omuweereza we okuva mu buvanjuba, eyamuyita akole emirimu gye amuweereze mu butuukirivu? Ani eyamuwa obuwanguzi ku bakabaka ne ku mawanga, n'abafuula ng'enfuufu n'ekitala kye, obusaale bwe ne bubafuula ebisasiro ebitwalibwa empewo? **3** N'agenda ng'abagoba embiro n'ayita bulungi mu makubo ebigere bye gye by'ali bitayitanga. **4** Ani eyakola kino ng'ayita emirembe gy'abantu okuva ku lubereberye? Nze Mukama ow'olubereberye era ow'enkomerero, nze wuuyo." **5** Ebizinga by'alaba ne bitya; n'ensi yonna n'ekankana: baasembera kumpi ne batuuka. **6** Buli muntu yayamba muliraanwa we ng'agamba nti; "Guma omwoyo!" **7** Awo omubazzi n'agumya omuweesi wa zaabu omwoyo, n'oyo ayooyoota n'akayondo n'agumya oyo akuba ku luyijja ng'ayogera ku kyuma ekigatta nti, "Nga kirungi," era ne bakikomerera n'emisumaali kireme okusagaasagana. **8** "Naye ggwe Isirayiri omuweereza wange, Yakobo gwe nalonda, ezzadde lya Ibulayimu mukwano gwange, **9** ggwe, gwe naggya ku nkomerero y'ensi ne nkuyita okuva mu bitundu by'ensi ebikomererayo ddala, ne nkugamba nti, 'Oli muddu wange,' nze nakulonda so sikusuulanga: **10** Totya kubanga nze ndi wamu naawe; tokeŋŋentererwa, kubanga nze Katonda wo. Nnaakuwanga amaanyi. Wewaawo nnaakuyambanga n'omukono ogwa ddyo ogw'obutuukirivu bwange." **11** "Laba, abo bonna abakukambuwalidde balikwatibwa ensonyi ne balaba ennaku. Abo abakuwakanya balifuuka ekitagasa ne baggwaawo. **12** Olibanoonya abo abaakukijjanyanga naye n'otobalaba. Abo abaakulwanyisanga baliggwaamu ensa. **13** Kubanga nze Mukama Katonda wo akukwata ku mukono ogwa ddyo, nze nkugamba nti, Totya nze nzija kukuyamba. **14** Wadde ng'oli lusiriŋŋanyi totya, ggwe Isirayiri, kubanga nnaakuyamba," bw'ayogera Mukama Omununuzi wo, Omutukuvu wa Isirayiri. **15** "Laba ndikufuula ng'ekyuma ekiggya ekisala ennyo, ekyogi eky'amannyo amangi. Muliwuula ensozi ne muzimementulira ddala, obusozi ne mubufuula ebisusunku. **16** Oliziwewa empewo n'ezifuumula, embuyaga ezifuumuka zizisaasaanye. Era naawe olisanyukira mu Mukama, era mu Mutukuvu wa Isirayiri mw'olyenyumiririza." **17** "Abaavu n'abali mu bwetaavu bwe baneetaganga amazzi ne baganoonya naye ne gababula, ate nga ennimi zaabwe zikaze, nze Mukama ndibawulira, nze Katonda wa Isirayiri siribaleka. **18** Ndikola emigga ku busozi obutaliiko kantu, era n'ensulo wakati mu biwonvu. Olukoola ndirufuula ennyanja, n'eddungu lirivaamu enzizi z'amazzi. **19** Ndisimba mu lukoola omuvule ne akasiya, omumwanyi n'omuzeyituuni, ate nsimbe mu ddungu enfugo n'omuyovu awamu ne namukago. **20** Abantu balyoke balabe bamanye, balowooze era batuuke bonna okutegeera nti omukono gwa Mukama gwe gukoze kino, nti Omutukuvu wa Isirayiri yakikoze." **21** Bw'ati

bw'ayogera Mukama Katonda gye muli mmwe nti, "Mmwe bakatonda baamawanga, mujje nammwe mwogere. Muleete ensonga zammwe tuziwulire," bw'ayogera Kabaka wa Yakobo. **22** "Baleete bakatonda bwabwe batubuulire ebigenda okubaawo. Batubuulire n'ebyaliwo emabega, tusobole okubimanya, n'okubirowoozaako n'okumanya ebinaavaamu oba okutubuulira ebigenda okujja. **23** Mutubuulire ebigenda okubaawo tulyoke tumanye nga muli bakatonda. Mubeeko kye mukola ekirungi oba ekibi tulyoke tutye era tukeŋŋentererwe mu mutima. **24** Laba, temuliiko bwe muli ne bye mukola tebigasa. Abo ababasinza bennyamiza. **25** Nonze omuntu alifuluma mu bukiikakkono akoowoola erinnya lyange, abeera mu buvanjuba. Alirinnyirira abafuzi ng'asamba ettaka, abe ng'omubumbi asamba ebbumba. **26** Ani eyakyogera nti kiribeerawo tulyoke tumanye, eyakyogera edda tulyoke tugambe nti, 'Wali mutuufu?' Tewali n'omu yakyogerako, tewali n'omu yakimanya era tewali n'omu yawulira kigambo na kimu okuva gye muli. **27** Nasooka okubuulira Sayuuni era ne mpeereza omubaka e Yerusaalemi ababuulire amawulire amalungi. **28** Naye tewali n'omu mu bakatonda bammwe eyabategeeza kino. Tewali n'omu awa bigambo biruŋŋamya, tewali n'omu addamu bwe mbuuza. **29** Laba, bonna temuli nsa! Bye bakola byonna tebigasa. Ebifaananyi byabwe byonna ebibajje, mpewo na butaliimu."

42 Laba omuweereza wange gwe mpanirira, omulonde wange gwe nsanyukira ennyo. Ndimuwa Omwoyo wange era alireeta obwenkanya eri amawanga. **2** Talireekaana wadde okuyimusa eddoboozi lye mu luguudo. **3** Talimenya lumuli lubetentefu oba okuzikiza olutambi olwaka empola ennyo; mu bwesigwa alireeta obwenkanya. **4** Taliremererwa oba okuggwaamu essuubi okutuusa ng'aleesewo obutebenkevu ku nsi. N'ebizinga eby'ewala biririndirira amateeka ge. **5** Bw'atyo bw'ayogera Mukama Katonda, eyatonda eggulu n'alibamba. Eyayanjuluza ensi ne byonna ebigivaamu; awa omukka abantu baakwo era n'obulamu eri bonna abagitambulirako. **6** "Nze Mukama, nakuyita mu butuukirivu. Ndikukwata ku mukono era ndikukuuma. Ndikufuula okuba endagaano eri abantu, era omusana eri bannamawanga. **7** Okuzibula amaaso g'abazibe, okuta abasibe okuva mu makomera n'okuggya abo abali mu bunnya, abo abali mu kizikiza. **8** "Nze Mukama, eryo lye linnya lyange, n'ekitiibwa kyange sirikiwa mulala, newaakubadde ettendo lyange okukiwa bakatonda abalala. **9** Laba, ebyo bye nagamba nti biribaawo bituuse, kaakano mbabuulira ku bigenda okujja; mbibategeeza nga tebinnabaawo." **10** Muyimbire Mukama oluyimba oluggya, ettendo lye okuva ku nkomerero y'ensi! Mmwe abasaabala ku nnyanja ne byonna ebigirimu, mmwe ebizinga ne bonna ababibeeramu. **11** Leka eddungu n'ebibuga byamu biyimuse amaloboozi gaabyo, ebyalo Kedali mw'atuula. Leka abantu b'e Seera bayimbe n'essanyu. Leka baleekaanire waggulu ku ntikko z'ensozi. **12** Leka Mukama bamuwe ekitiibwa era balangirire ettendo lye mu bizinga. **13** Mukama, anafuluma okulwana ng'omutabaazi ow'amaanyi, era ng'omutabaazi ow'amaanyi alijja yeeswanta, n'okuleekaana ng'alangirira olutalo. Era aliwangula abalabe be. **14** "Ebbanga ggwanvu nga siriiko kye ŋŋamba, nga nsirise neekuumye. Naye okufaanana ng'omukazi alumwa okuzaala, nkaaba, mpejjawejja era nzisa ebikkowe. **15** Ndizikiriza ensozi n'obusozi, egyo emiddo gyakwo gyonna ndi wakugiwotosa. Era ndikaza ebinywa byabwe byonna n'emigga ndigifuula ebizinga. **16** Era ndikulembera abantu bange abazibe ba maaso mu kkubo lye batamanyi n'abayise mbaluŋŋamize mu makubo ge batamanyidde. Ndifuula ekizikiza okuba omusana mu maaso gaabwe n'ebifo ebizibu okuyitamu ndibirongoosa. Ebyo by'ebintu bye ndikola, sirireka bantu bange. **17** Naye abo abeesiga bakatonda abalala, ababagamba nti, 'Mwe bakatonda baffe,' balikwasibwa ensonyi, era baligobebwa, mu buswavu obungi." **18** "Muwulire mmwe bakiggala, mutunule mmwe bamuzibe, mulabe. **19** Ani muzibe okuggyako omuweereza wange, oba kiggala okuggyako omubaka wange gwe ntuma? Eriyo eyaziba amaaso asinga oyo eyeewaayo gye ndi, oba omuzibe ng'omuweereza wa Mukama? **20** Olabye ebintu bingi naye tobifuddeko, amatu go maggule naye tolina ky'owulira." **21** Kyasanyusa Mukama olw'obulungi obw'obutuukirivu bwe okukuza amateeka ge n'okugassaamu ekitiibwa. **22** Naye bano, bantu be, ababbibwa ne banyagibwa bonna ne basibibwa mu binnya oba abasibibwa mu makomera. Bafuuka munyago nga tewali n'omu abanunula, bafuuliddwa abanyage nga tewali n'omu agamba nti, "Bateebwe baddeyo." **23** Ani ku mmwe anaawuliriza kino, oba anaafaayo ennyo n'awuliriza mu biro ebigenda okujja? **24** Ani eyawaayo Yakobo okuba omunyago ne Isirayiri eri abanyazi? Teyali Mukama gwe twayonoona? Ekyo yakikola kubanga tebaagoberera makubo ge. Tebaagondera mateeka ge. **25** Kyeyava abafukako obusungu bwe obubuubuuka n'obulumi bw'entalo. Beebungululwa ennimi z'omuliro naye tebaategeera. Gwabookya naye ne batakissaako mwoyo.

43 Naye kaakano bw'atyo bw'ayogera Mukama oyo eyakutonda, ggwe Yakobo, eyakukola ggwe Isirayiri: "Totya kubanga nkununudde, nakuyita nga mpitira ddala erinnya lyo, oli wange. **2** Bw'onooyitanga mu mazzi amawanvu nnaabeeranga naawe, ne bw'onooyitanga mu migga tegirikusaanyaawo; bw'onooyitanga mu muliro tegukwokyenga, ennimi z'omuliro tezirikwokya. **3** Kubanga nze Mukama Katonda wo, Katonda Omutukuvu owa Isirayiri; Omulokozi wo. Mpayo Misiri ggwe osobole okuteebwa, era Kuusi ne Seba mbiwaayo gwe ofune emirembe gyo. **4** Kubanga oli wa muwendo gye ndi, ow'ekitiibwa, era kubanga nkwagala, ndiwaayo abasajja ku lulwo mpeeyo n'abantu ku lw'obulamu bwo. **5** Totya, kubanga nze ndi nawe, ndireeta ezzadde lyo okuva ebuvanjuba era nkukuŋŋaanye okuva ebugwanjuba. **6** Ndigamba obukiikakkono nti, 'Waayo b'olina,' n'obukiikaddyo nti, 'Tobagaanira.' Leeta batabani bange okuva ewala ne bawala bange okuva ku nkomerero y'ensi. **7** Buli muntu yenna ayitibwa erinnya lyange, gwe natonda olw'ekitiibwa kyange, gwe nakola gwe natonda." **8** Fulumya abo abalina amaaso naye nga tebalaba, abalina amatu naye nga tebawulira. **9** Amawanga gonna ka

gakuŋŋaane n'abantu bajje. Ani ku bo eyali ayogedde ku bintu bino? Ani ku bo eyali alangiridde ebyaliwo? Leka baleete abajulizi okukakasa nti baali batuufu abawulira bagambe nti, "Ddala bwe kiri." **10** "Muli bajulirwa bange," bw'ayogera Mukama, "omuweereza wange gwe nalonda: mulyoke mummanye, munzikirize, mutegeere nga Nze wuuyo: Tewali Katonda eyansooka era teriba mulala alinzirira. **11** Nze, Nze mwene, nze Mukama; okuggyako nze tewali Mulokozi. **12** Nze naleeta okwolesebwa ne nangirira ne ndokola; nze so si katonda mulala mugwira mu mmwe. Muli bajulirwa bange," bw'ayogera Mukama. **13** "Weewaawo, okuva mu nnaku ez'edda Nze Nzuuyo; tewali n'omu ayinza okuwonya omuntu mu mukono gwange. Kye nkola ani ayinza okukikyusa?" **14** Bw'ati bw'ayogera Mukama, Omununuzi wammwe, Omutukuvu wa Isirayiri nti, "Ku lwammwe nditumya e Babulooni, ndeetere ab'e Babulooni bonna nga bawambe mu byombo ebyabeewanya. **15** Nze Mukama, Omutukuvu wammwe, Omutonzi wa Isirayiri, Kabaka wammwe." **16** Bw'ati bw'ayogera Mukama, oyo eyakola ekkubo mu nnyanja, n'oluguudo mu mazzi amangi ennyo, **17** eyaleetera amagaali, n'embalaasi n'eggye, n'abaali bazze okubayamba, byonna awamu okugwa omwo, ne bitaddamu kusituka, nga bizikiridde, nga bikomye ng'akatambi akabadde kaaka: **18** "Mwerabire eby'emabega, so temulowooza ku by'ayita. **19** Laba, nkola ekintu ekiggya! Kaakano kitandise okulabika, temukiraba? Nkola oluguudo mu ddungu ne ndeeta emigga mu lukoola. **20** Ensolo ez'omu nsiko zinzisaamu ekitiibwa, ebibe n'ebiwuugulu; kubanga nze ngaba amazzi mu ddungu, n'emigga mu lukoola, okunywesa abantu bange, abalonde bange, **21** abantu be nnekolera balangirire ettendo lyange. **22** "So tonkowodde ggwe, Yakobo, era teweekooyeza ggwe Isirayiri. **23** Tondeetedde ndiga ey'ebiweebwayo ebyokebwa, wadde okunzisaamu ekitiibwa ne ssaddaaka zo. Sikukaluubirizanga nga nkusaba ebiweebwayo ebyempeke wadde okukukooya n'obubaane. **24** Tondeeteddeeyo bubaane buwunya kawoowo wadde okunzikusa n'amasavu ga ssaddaaka zo, naye onkoyesezza n'ebibi byo, era n'onteganya n'obutali butuukirivu bwo. **25** "Nze, Nze mwene, nze wuuyo asangula ebyonoono byo ku lwange nze, so sirijjukira bibi byo. **26** Nzijukiza eby'edda, tuwoze ffembi, jjangu ensonga tuzoogereko fembi, yogera ebiraga nga toliiko musango. **27** Kitaawo eyasooka yasobya, abakulembeze bo baanjemera. **28** Kyendiva ndiswaza abakungu ba yeekaalu yo, era ndiwaayo Yakobo azikirizibwe ne Isirayiri aswazibwe."

44 "Naye kaakano ggwe Yakobo omuweereza wange, wuliriza, ggwe Isirayiri gwe nalonda. **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama oyo, eyakutonda era eyakubumba mu lubuto, ajja kukuyamba. Totya ggwe Yakobo, omuweereza wange, ggwe Yesuruni gwe nalonda. **3** Kubanga ndifuka amazzi ku ttaka eririna ennyonta n'enzizi ku ttaka ekkalu. Ndifuka Omwoyo wange ku zadde lyo, era n'omukisa gwange ku bazzukulu bo. **4** Era balimera ng'omuddo ku mabbali g'enzizi, babe ng'emiti egiri ku mabbali g'emigga. **5** Omu aligamba nti, 'Nze ndi wa Mukama,' n'omulala ne yeeyita erinnya lya Yakobo, n'omulala ne yeewandiikako nti, 'Wa Mukama,' ne yeetuuma Isirayiri. **6** "Bw'ati bw'ayogera Mukama kabaka wa Isirayiri era Omununuzi we, Mukama Katonda ow'Eggye: Nze w'olubereberye era nze nkomererayo era tewali Katonda mulala we ndi. **7** Ani afaanana nga nze, akirangirire, eyali asobola okumanya n'alangirira ebigenda okubaawo okuviira ddala ku ntandikwa? Leka batubuulire ebigenda okubaawo. **8** Temutya wadde okuggwaamu amaanyi. Saakirangirira ne ntegeeza ebigenda okujja? Mmwe bajulirwa bange. Eriyo Katonda omulala okuggyako nze? Nedda. Tewali Lwazi lulala, sirina lwe mmanyi." **9** Abo abakola bakatonda abakole n'emikono tebaliimu nsa, era ebyo bye basanyukira okukola tebirina kye bigasa. Abajulirwa baabwe tebalaba so tebalina kye bamanyi, balyoke bakwatibwe ensonyi. **10** Ani akola Katonda omubajje oba asaanuusa ekifaananyi ekyole ekitaliiko kye kiyamba? **11** Laba ye ne banne balikwatibwa ensonyi. N'ababazzi nabo bantu buntu. Leka bonna bakuŋŋaane, banjolekere; balikwatibwa ensonyi n'entiisa. Ensonyi ziribatta bonna era bagwemu entiisa. **12** Omuweesi akwata ekitundu ky'ekyuma n'akiyisa mu manda, agaliko omuliro. Akikolako n'akitereeza n'ennyondo mu maanyi ge. Enjala emuluma, n'aggwaamu amaanyi, tanywa mazzi era akoowa. **13** Omubazzi akozesa olukoba okupima olubaawo era n'alamba n'ekkalaamu. Akinyiriza ne landa, n'akiramba kyonna n'ekyuma ekigera, n'akikolamu ekifaananyi ky'omuntu ng'omuntu bw'afaanana, kiryoke kiteekebwe mu nnyumba. **14** Atema emivule oba n'addira enzo oba omuyovu n'agusimba oba n'aguleka gukule n'emiti mu kibira, oba n'asimba enkanaga, enkuba n'egikuza. **15** Abantu bagukozesa ng'enku, ezimu n'azitwala n'azikozesa okukuma omuliro ne yeebugumya. Akuma omuliro n'afumba emigaati. Naye ekitundu ekirala akikolamu katonda n'amusinza, akola ekifaananyi ekikole n'emikono n'akivuunamira. **16** Ekitundu ky'olubaawo akyokya mu muliro, ekitundu ekirala akyokesa ennyama n'agirya n'akutta. Ayotako n'abuguma nga bw'agamba nti, "Mbugumye, omuliro ngutegedde!" **17** Ekitundu ekisigaddewo akikolamu katonda, ekifaananyi ekikole n'emikono, era n'akivuunamira n'akisinza n'akyegayirira n'agamba nti, "Mponya, kubanga ggwe katonda wange." **18** Tebaliiko kye bamanyi so tebaliiko kye bategeera, amaaso gaabwe gazibye n'okuyinza ne batayinza kulaba, n'okutegeera ne batayinza kutegeera. **19** Tewali n'omu ayimirira n'alowooza, tewali n'omu amanyi wadde ategeera okugamba nti, "Ekimu ekyokubiri ekyakwo nkyokezza mu muliro, era ne nfumba n'obugaati ku manda gaakyo, njokezzaako n'ennyama n'engirya. Ekitundu kyakyo kifuuse eky'omuzizo? Nvuunamire ekisiki ky'omuti?" **20** Alya vvu. Omutima gwe gumulimbalimba, tasobola kwerokola wadde okwebuuza nti, "Kino ekiri mu mukono gwange ogwa ddyo si bulimba?" **21** "Jjukira ebintu bino, ggwe Yakobo; oli muweereza wange ggwe Isirayiri. Nze nakubumba, oli muweereza wange, ggwe Isirayiri sirikwerabira. **22** Ebyonoono byo mbyezeewo n'embisenda ng'ekire, n'ebibi byo ne mbyerawo ng'olufu olw'omu makya. Komawo gye ndi kubanga nakununula." **23** Yimba n'essanyu ggwe eggulu kubanga ekyo Mukama yakikoze. Muleekaane

n'essanyu mmwe abali wansi ku nsi. Muyimbe mmwe ensozi, mmwe ebibira na buli muti ogulimu. Mukama anunudde Yakobo era yeegulumiriza mu Isirayiri. **24** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Omulokozi wo, eyakutondera mu lubuto. "Nze Mukama, eyatonda ebintu byonna, eyabamba eggulu nzekka, eyayanjuluza ensi obwomu, **25** asazaamu abalaguzi bye balagudde era abalogo abafuula abasirusiru. Asaabulula eby'abagezi n'afuula bye balowoozezza okuba eby'obusirusiru. **26** Anyweza ekigambo ky'omuweereza we n'atuukiriza obubaka bwa babaka bange. "Ayogera ku Yerusaalemi nti, 'Kirituulibwamu,' ne ku bibuga bya Yuda nti, 'Birizimbibwa,' ne ku bifo ebyazika nti, 'Ndibizzaawo.' **27** Agamba amazzi g'obuziba bwe nnyanja nti, 'Kalira, era ndikaliza emigga gyo.' **28** Ayogera ku Kuulo nti, 'Musumba wange era alituukiriza bye njagala byonna.' Alyogera ku Yerusaalemi nti, 'Kizimbibwe,' ne ku yeekaalu nti, 'Emisingi gyayo gizimbibwe.'"

45 "Bw'ati Mukama bw'agamba Kuulo gwe yafukako amafuta, oyo gwe mpadde amaanyi mu mukono gwe ogwa ddyo okujeemulula amawanga mu maaso ge era n'okwambula bakabaka ebyokulwanyisa byabwe, okuggulawo enzigi ezimuli mu maaso, emiryango eminene gireme kuggalwawo. **2** Ndikukulembera ne ntereeza ebifo ebigulumivu. Ndimenyaamenya emiryango egy'ebikomo ne ntemaatema ebisiba eby'ekyuma. **3** Era ndikuwa obugagga obwakwekebwa mu bifo ebyekusifu era n'ebintu ebyakwekebwa mu bifo ebyekyama olyoke omanye nga nze Mukama, Katonda wa Isirayiri akuyitira ddala erinnya lyo. **4** Ku lwa Yakobo omuweereza wange ne ku lwa Isirayiri omulonde wange kyenvudde nkuyita erinnya, ne nkuwa ekitiibwa wadde nga tonzisaako mwoyo. **5** Nze Mukama, tewali mulala. Tewali katonda mulala wabula nze. Ndikuwa amaanyi wadde nga tonzisaako mwoyo, **6** balyoke bamanye nga okuva enjuba gy'eva okutuuka gyegenda tewali mulala wabula nze. Nze Mukama, tewali mulala. **7** Nze nteekawo ekitangaala ne ntonda ekizikiza. Nze ndeeta okukulaakulana n'okubonaabona. Nze Mukama akola ebyo byonna. **8** "Mmwe eggulu eriri waggulu, mutonnyese obutuukirivu. Ebire bitonnyese obutuukirivu. Ensi egguke n'obulokozi bumeruke, ereete obutuukirivu. Nze Mukama nze nagitonda. **9** "Zimusanze oyo ayomba n'omutonzi we! Zimusanze oyo oluggyo mu nzigyo z'ensi. Bbumba ki eribuuza oyo alibumba nti, 'Obumba ki?' Oba omulimu gwo okukubuuza nti, 'Aliko emikono?' **10** Zimusanze oyo agamba kitaawe nti, 'Wazaala ki?' Oba nnyina nti, 'Kiki ky'ozadde?' **11** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Omutukuvu wa Isirayiri era Omutonzi we nti, 'Lwaki mumbuuza ebigenda okujja, oba ebikwata ku baana bange, oba okumpa ebiragiro ku bikwata ku mirimu gy'emikono gyange?' **12** Nze nakola ensi ne ngitonderamu abantu. Emikono gyange gyennyini gye gyayanjuluza eggulu, era ne ndagira eby'omu bwengula byonna bitondebwewo. **13** Ndiyimusa Kuulo mu butuukirivu era nditereeza amakubo ge gonna. Alizimba ekibuga kyange n'asumulula abantu bange abaawaŋŋangusibwa; naye si lwa mpeera oba ekirabo," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **14** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ebiva mu Misiri n'ebyamaguzi bya Kuusi birireetebwa, n'abo Abasabeya abawanvu balijja babeere abaddu bo, bajje nga bakugoberera nga basibiddwa mu njegere. Balikuvuunamira bakwegayirire nga bagamba nti, 'Ddala Katonda ali naawe, ye Katonda yekka, tewali Katonda mulala.'" **15** Ddala oli Katonda eyeekweka, ggwe Katonda wa Isirayiri era Omulokozi we. **16** Bonna abakola bakatonda abakole n'emikono baliswazibwa, balikwatibwa ensonyi, bonna balikwata ekkubo limu nga baswadde. **17** Naye Isirayiri alirokolebwa Mukama n'obulokozi obutaliggwaawo. Temuukwatibwenga nsonyi, temuuswalenga emirembe gyonna. **18** Kubanga bw'atyo bw'ayogera Mukama eyatonda eggulu, ye Katonda eyabumba ensi n'agikola. Ye yassaawo emisingi gyayo. Teyagitonda kubeera nkalu naye yagikola etuulwemu. Ye yagamba nti, "Nze Mukama so tewali mulala. **19** Soogereranga mu kyama, oba mu nsi eyeekizikiza. Sigambanga bazzukulu ba Yakobo nti, 'Munoonyeze bwereere.' Nze Mukama njogera mazima, mbuulira ebigambo eby'ensonga. **20** "Mwekuŋŋaanye mujje, mukuŋŋaane, mmwe abasigaddewo mu mawanga. Tebalina magezi abo abasitula ebifaananyi ebibajje, abasaba eri katonda atasobola kubalokola. **21** Mukuŋŋaane muleete ensonga zammwe. Muteese muyambagane. Ani eyayogera nti kino kiribaawo? Ani eyakyogerako edda? Si nze Mukama? Tewali Katonda mulala wabula nze, Katonda omutuukirivu era Omulokozi, tewali mulala wabula nze. **22** "Mudde gye ndi, mulokoke, mmwe mwenna abali ku nkomerero z'ensi, kubanga nze Katonda so tewali mulala. **23** Neerayiridde, ekigambo kivudde mu kamwa kange mu mazima so tekiriggibwawo mu maaso gange. Buli vviivi lirifukamira, na buli lulimi lulirayira! **24** Balinjogerako nti, 'Mu Mukama mwokka mwe muli obutuukirivu n'amaanyi.'" Bonna abaamusunguwalira balijja gy'ali nga baswadde. **25** Naye mu Mukama ezzadde lyonna erya Isirayiri mwe liriweerwa obutuukirivu era mwe liryenyumiririza.

46 Beri avunnama, Nebo akutamye! Ebifaananyi bya bakatonda baabwe biteekeddwa ku nsolo ez'omu nsiko, era ne ku nte. Ebifaananyi bya bakatonda baabwe migugu mizito ddala ku ndogoyi ezikooye. **2** Bikutamye byonna bivuunamye. Tebiyinza kuyamba ku mbeera, byo byennyini bitwaliddwa mu busibe. **3** "Mumpulire mmwe, ennyumba ya Yakobo n'abantu bonna abasigaddewo mu nnyumba ya Isirayiri. Mmwe be nnalera okuva lwe mwava mu lubuto, be nasitula okuva lwe mwazaalibwa. **4** Ne mu bukadde bwammwe nzija kusigala nga ye nze Nzuuyo. Ne bwe muliba mulina envi nnaabasitulanga. Nze nabakola era nze nnaabawekanga. Nnaabasitulanga era nnaabanunulanga. **5** "Ani gwe mulinfaananya era gwe mulinnenkanya era gwe mulingerageranyaako tufaanane? **6** Eriyo abaggya zaabu ennyingi mu nsawo zaabwe ne bapima ne ffeeza ku minzaani. Olwo ne bapangisa omuweesi wa zaabu n'agiweesaamu katonda waabwe, ne bagwa wansi ne basinza. **7** Katonda waabwe ne bamusitulira ku kibegabega, ne bamuwa ekifo w'anaayimiriranga. N'ayimirira awo, n'atava mu kifo kye. Oli ne bw'amukaabirira tayinza kumuddamu, tayinza kumuwonya mu mitawaana

gye. **8** “Mujjukire kino mmwe, mulowooze mu mitima
gyammwe. Mwekube mu kifuba, mmwe abajeemu. **9**
Mujjukire ebigambo ebyasooka eby’edda ennyo. Kubanga
nze Katonda, teri mulala. Nze Katonda, teri ali nga nze;
10 alanga ku ntandikwa ebigenda okubaawo. Okuva ku
mirembe egy’edda ennyo, nalanga ebintu ebitannabaawo,
nga ŋŋamba nti, ‘Enteekateeka zange zijja kubaawo era
ndituukiriza byonna bye nategeka.’ **11** Mpita ekinyonyi
ekikwakkula ebiramu ebirala. Omusajja ava ebuvanjuba mu
nsi eyewala, anaakola bye njagala. Weewaawo njogedde
era nnaatuukiriza. Nga bwe nategeka bwe nnaakola.
12 Mumpulirize mmwe abalina emitima emikakanyavu,
abakyama ennyo ne bava mu kkubo ly’obutuukirivu.
13 Nsembeza kumpi obutuukirivu bwange, tebuli wala.
N’obulokozi bwange tebuulwewo. Ndireeta obulokozi mu
Sayuuni, ne nzizaawo ekitiibwa kyange mu Isirayiri.”

47 “Omuwala wa Babulooni embeerera, kakkana wansi
otuule mu nfuufu, tuula wansi awatali ntebe ya
bwakabaka, ggwe omuwala w’Abakaludaaya. Ekibuga
ekitawangulwangako. Toliddayo nate kuyitibwa kyatika
oba nnalulungi. **2** Ddira olubengo ose obutta. Ggyako
akatimba ku maaso, situla ku ngoye z’oku magulu oyite
mu mazzi. **3** Obwereere bwo bulibikkulwa; obusungu
bwo bulyeraga. Nzija kuwoolera eggwanga; tewali muntu
yenna gwe ndirekawo.” **4** Omununuzi waffe Mukama
Katonda ow’Eggye lye linnya lye, ye Mutukuvu wa Isirayiri.
5 “Tuula mu kasirise yingira mu kizikiza ggwe omuwala
w’Abakaludaaya, tebakyakuyita kabaka omukazi afuga
obwakabaka obungi. **6** Nnali nsunguwalidde abantu bange,
ne nyonoonesa omugabo gwange. Nabawaayo mu mikono
gyo, n’otobasaasira n’akatono. N’abakadde wabateekako
ekikoligo ekinene ennyo. **7** Wayogera nti, ‘Nzija kubeera
kabaka omukazi emirembe gyonna,’ naye n’otolowooza ku
bintu bino wadde okulowooza ku kyali kigenda okubaawo.
8 “Kale nno kaakano wuliriza kino, ggwe awoomerwa
amasanyu ggwe ateredde mu mirembe gyo, ng’oyogera mu
mutima gwo nti, ‘Nze ndiwo era tewali mulala wabula nze.
Siribeera nnamwandu wadde okufiirwa abaana.’ **9** Ebintu
bino byombi birikutuukako mangu nnyo mu lunaku lumu,
eky’okufiirwa abaana n’okufuuka nnamwandu. Birikutuukako
mu kigera kyabyo ekituufu, newaakubadde obulogo bwo
nga bungi okuyitirira, n’eby’obufumu byo nga bigenze wala.
10 Weesiga obutali butuukirivu bwo, n’olowooza nti, ‘Siriiko
annondoola.’ Amagezi go era n’okumanya kwo byakuwabya,
bwe wayogera nti, ‘Nze ndiwo, era teri mulala wabula
nze.’ **11** Kyokka ensasagge erikujjira era tolimanya ngeri
yakugyeggyako; n’okuzikirira kw’otoliyinza kweggyako na
muwendo gwa nsimbi; akabi k’otolirabirawo kalikutuukako
amangu ddala. **12** “Weeyongere nno n’obulogo bwo
n’obufumu bwo obwayinga obungi, bwe wanyiikiriramu okuva
mu buto bwo. Oboolyawo olibaako kyoggyamu, oboolyawo
olikolawo ekyobulabe. **13** Amagezi ago g’ofuna gakukooya
bukooya. Abalagulira ku munyeenye basembera, n’abo
abakebera emmunyeenye, era aboogera ebiribaawo buli
mwezi, babadduukirire mu bigenda okubatuukako. **14** Laba,
bali ng’ebisusunku era omuliro gulibookya! Tebalyewonya
maanyi ga muliro. Tewaliiwo manda ga kukubugumya wadde
omuliro ogw’okwota! **15** Ekyo kye bayinza okukukolera
kyokka; b’obonyeebonye nabo b’oteganidde okuva mu
buto bwo. Buli muntu alikwata ekkubo lye nga yeeyongera
okukola ebibi bye era tewali n’omu ayinza okukulokola.”

48 “Muwulire kino, mmwe ennyumba ya Yakobo,
abayitibwa erinnya lya Isirayiri, era abaava mu nda
ya Yuda. Mmwe abalayirira mu linnya lya Mukama, era
abaatula Katonda wa Isirayiri, naye si mu mazima wadde
mu butuukirivu. **2** Kubanga beeyita ab’ekibuga ekitukuvu,
abeesiga Katonda wa Isirayiri, Mukama Katonda ow’Eggye
lye linnya lye. **3** Okuva ku ntandikwa, nayasanguza ebyali
bigenda okubaawo; byava mu kamwa kange ne mbyogera.
Amangwago ne tubikola ne bituukirira.” **4** Kubanga
namanya obukakanyavu bwammwe; ebinywa by’ensingo
nga bikakanyavu ng’ekyuma; ekyenyi ng’ekikomo. **5**
Nabamanyisizaawo edda ebyali bigenda okujja nga
tebinnabaawo, muleme kugamba nti, “Bakatonda bange
be baabikola: Ekifaananyi kyange ekyole n’ekifaananyi
ekisaanuuse bye byakikola.” **6** Mulabe ebintu bino
nabibagamba dda, era temubikkirize? “Okuva leero nzija
kubabuulira ku bintu ebiggya ebigenda okujja, eby’ekyama
bye mutawulirangako. **7** Mbikola kaakano, so si ekiseera
ekyayita: mwali temubiwulirangako mu biseera eby’emabega
si kulwa nga mugamba nti, ‘Laba nnali mbimanyi.’ **8**
Towulirangako wadde okutegeera. Okuva edda n’edda
okutu kwo tekuggukanga. Kubanga namanya nti wali
kyewaggula, okuva ku kuzaalibwa kwo wayitibwa mujeemu.
9 Olw’erinnya lyange ndwawo okusunguwala. Olw’ettendo
lyange ndwawo okukusunguwalira nneme okukuzikiriza. **10**
Laba nkugezesezza naye si nga ffeeza. Nkugezesezza mu
kirombe ky’okubonaabona. **11** Ku lwange nze, ku lwange
nze ndikikola. Erinnya lyange nga livumiddwa. Ekitiibwa
kyange sirikiwa mulala. **12** “Mpuliriza ggwe Yakobo.
Isirayiri gwe nalonda. Nze Nzuuyo. Nze ow’olubereberye
era nze ow’enkomerero. **13** Omukono gwange gwe
gwateekawo omusingi gw’ensi, era omukono gwange ogwa
ddyo ne gwanjuluza eggulu. Bwe mbiyita byombi bijja.
14 “Mwekuŋŋaanye mwenna mujje muwulire! Ani ku bo
eyali alangiridde ebintu bino? Mukama amwagala; ajja
kutuukiriza ekigendererwa kye e Babulooni, era omukono
gwe gwolekere Abakaludaaya. **15** Nze; Nze nzennyini
nze njogedde. Nze namuyita. Ndimuleeta era alituukiriza
omulimu gwe. **16** “Munsemberere muwulirize bino. “Okuva ku
lubereberye saayogera mu kyama. Nze mbaddewo okuviira
ddala ku ntandikwa.” Era kaakano Mukama Ayinzabyonna
n’Omwoyo we antumye. **17** Bw’atyo bw’ayogera Mukama,
Omununuzi wammwe, Omutukuvu wa Isirayiri nti,
“Nze Mukama Katonda wo akuyigiriza okukulaakulana,
akukulembera mu kkubo ly’oteekwa okutambuliramu. **18**
Singa kale wali owulirizza ebiragiro byange! Wandibadde
n’emirembe egikulukuta ng’omugga! Era n’obutuukirivu
bwo ng’amayengo g’ennyanja, **19** ezzadde lyo lyandibadde
ng’omusenyu abaana bo ng’obuweke bwagwo. Erinnya
lyabwe teryandivuddewo wadde okuzikirira nga wendi.” **20**
Muve mu Babulooni, mudduke Abakaludaaya. Mugende nga

mutegeeza amawulire gano n'essanyu. Mugalangirire wonna wonna n'okutuusa ku nkomerero y'ensi. Mugambe nti, "Mukama anunudde omuddu we Yakobo!" **21** So tebaalumwa nnyonta bwe yabayisa mu malungu. Yabakulukusiza amazzi mu lwazi: yayasa olwazi amazzi ne gavaamu. **22** "Tewali mirembe eri aboonoonyi," bw'ayogera Mukama.

49 Mumpulirize mmwe ebizinga, mmwe muwulire kino amawanga agali ewala. Nnali sinazaalibwa Mukama n'ampita. Bwe nnali nkyali mu lubuto lwa mmange n'ayatula erinnya lyange. **2** Yakola akamwa kange ng'ekitala eky'obwogi, nankweka mu kisiikirize ky'omukono gwe. Yanfuula akasaale akazigule era nankweka mu mufuko gwe. **3** Era n'aŋŋamba nti, "Ggwe muweereza wange, Isirayiri, mu ggwe mwe ndiweerwa ekitiibwa." **4** Naye ne njogera nti, "Nteganidde bwereere, amaanyi gange ng'amalidde bwereere era gafudde busa. Kyokka ate Mukama yannamula, n'empeera yange eri ne Katonda wange!" **5** Era kaakano Mukama ayogera, oyo eyammumba mu lubuto okubeera omuweereza we, okukomyawo Yakobo gy'ali era n'okukuŋŋaanya Isirayiri gy'ali. Kubanga ndi wa kitiibwa mu maaso ga Mukama era Katonda wange afuuse amaanyi gange. **6** Mukama agamba nti, "Eky'okubeera omuweereza wange n'okuzza amawanga ga Yakobo era n'okukomyawo abantu ba Isirayiri kintu kitono nnyo. Nzija kukufuula ekitangaala eri abamawanga, olyoke oleete obulokozi bwange eri ensi yonna." **7** Bw'ati bw'ayogera Mukama, Omununuzi era Omutukuvu wa Isirayiri, eri oyo eyanyoomebwa n'akyayibwa amawanga, eri omuweereza w'abafuzi nti, "Bakabaka baliyimirira ne bakuwa ekitiibwa, abalangira balikulaba ne bakuvuunamira. Kino kiribaawo ku lwa Mukama, omwesigwa Omutukuvu wa Isirayiri, oyo akulonze." **8** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ndikwanukula mu biro mwe ndisiimira, ku lunaku olw'obulokozi ndikuyamba. Ndikukuuma ne nkufuula endagaano eri abantu, muliddayo ku ttaka lyammwe ne muddizibwa ebitundu byammwe ebyazika, **9** nga mugamba abasibe nti, 'Muveemu,' n'abo abali mu kizikiza nti, 'Mube n'eddembe!' "Banaaliranga ku mabbali g'ekkubo, ne ku ntikko z'obusozi bwonna obwereere banasangangako omuddo. **10** Tebaalumwenga njala newaakubadde ennyonta, ebbugumu ly'omu ddungu teriibakwatenga newaakubadde omusana okubookya. Oyo abakwatirwa ekisa alibakulembera, anaabatwalanga awali enzizi z'amazzi. **11** Era ndifuula ensozi zange zonna okuba amakubo era enguudo zange ennene zirigulumizibwa. **12** Laba, abantu bange balidda okuva ewala, abamu, baliva mu bukiikakkono n'abalala ebuvanjuba, n'abalala bave mu nsi ye Sinimu." **13** Yogerera waggulu n'essanyu, era jjaguza ggwe ensi. Muyimbe mmwe ensozi! Kubanga Mukama agumya abantu be era alisaasira abantu be ababonyaabonyezebwa. **14** Naye Sayuuni n'ayogera nti, "Mukama andese, era Mukama wange anneerabidde." **15** "Nnyina w'omwana ayinza okwerabira omwana we gw'ayonsa, n'atasaasira mwana eyava mu lubuto lwe? Weewaawo, wadde ng'ayinza okumwerabira naye nze sirikwerabira. **16** Laba, nkuwandiise mu bibatu by'engalo zange; ebisenge byo binaabeeranga mu maaso gange. **17** Abaana bo banguwa okujja era abakuzimba balisukkuluma ku bakuzikiriza era abo abaakuzikirizanga balikuvaamu bagende. **18** Yimusa amaaso go otunule enjuuyi zonna olabe. Abantu bo beekuŋŋaanya bajja gy'oli. Nga bwe ndi Katonda omulamu, balikwesiimisa, obambale ng'ebikomo n'emidaali ebyebbeeyi ng'omugole bw'ayambala malidaadi," bw'ayogera Mukama. **19** "Wadde nga wazika n'olekebwa awo ensi yo n'ezikirizibwa, kaakano ojja kubeera mufunda nga toja mu bantu bo, era abo abakuteganya banaakubeeranga wala. **20** Abantu bo abazaalibwa mu buwaŋŋanguse lumu balyogera ng'owulira nti, 'Ekifo kino nga kifuuse kifunda bulala; tuwe ekifo aw'okubeera.' **21** N'olyoka oyogera mu mutima gwo nti, 'Ani eyanzaalira abaana bano bonna? Nafiirwa abaana bange bonna ng'ate ndi mugumba. Nawaŋŋangusibwa ne nsigala nzekka. Bano baava ludda wa? Nasigala nzekka, naye ate bano, baava wa?'" **22** Bw'atyo bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Laba, ndikolera abamawanga obubonero era ndiyimusiza abantu ebbendera yange: era balireeta batabani bo nga babasitulidde mu bifuba ne bawala bo nga babasitulidde ku bibegabega byabwe. **23** Era bakabaka be balibeera ba kitammwe babalabirire, ne bannabagereka babeere bamaama ababayonsa. Balivuunama mu maaso go nga batunudde wansi; balikomba enfuufu y'omu bigere byo. Olwo lw'olimanya nti nze Mukama, abo bonna abannindirira n'abansuubiriramu tebalikwatibwa nsonyi." **24** Omunyago guyinza okuggyibwa ku mutabaazi, oba omuwambe omutuukirivu okuwona omutabaazi? **25** Naye bw'ati bw'ayogera Mukama: "N'oyo eyawambibwa omutabaazi alisumululwa ateebwe, n'omunyago guggyibwe ku mulabe wo, kubanga ndiyomba n'oyo ayomba naawe, era ndirokola mponye abaana bo. **26** Ndiriisa abakujooga ennyama yaabwe bo. Era balittiŋŋana batamiire omusaayi gwabwe, nga wayini. Olwo abalina omubiri bonna bamanye nti nze Mukama Omulokozi wo, Omununuzi wo, ow'Amaanyi owa Yakobo."

50 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ebbaluwa egoba nnyammwe, kwe namugobera eri ludda wa? Oba nabatunda eri ani? Mwatundibwa lwa bikolwa byammwe ebibi; olw'obutali butuukirivu bwammwe nnyammwe kyeyava agobwa. **2** Lwaki bwe najja tewaali muntu n'omu? Bwe nakoowoola lwaki tewaali muntu n'omu annyanukula? Omukono gwange gwali mumpi nnyo okukununula? Mbuliddwa amaanyi agakununula? Laba nnyinza okwogera obwogezi ennyanja n'ekalira, emigga ne ngifuula eddungu, ebyennyanja byamu ne bifa ennyonta, ne bivunda olw'okubulwa amazzi. **3** Nyambaza eggulu, n'ekizikiza ne nkiwa ebibukutu okulibikka." **4** Mukama Ayinzabyonna ampadde olulimi oluyigirizibbwa, mmanye ebigambo ebigumya abo abakooye. Anzukusa buli nkya, buli nkya anzukusa okuwulira by'anjigiriza. **5** Mukama Ayinzabyonna azibudde okutu kwange ne siba mujeemu. Sizzeeyo mabega. **6** N'awaayo omugongo gwange eri abankuba, n'amatama gange eri abo abankunyuulako ekirevu. Saakweka maaso gange eri abo abansekerera

n'eri abo abanfujjira amalusu. **7** Kubanga Mukama Ayinzabyonna anyamba kyennaava siswazibwa. Noolwekyo kyenvudde n'egumya era mmanyi nti siriswazibwa. **8** Kubanga oyo ampolereza ali kumpi. Ani alinnumiriza omusango? Twolekagane obwenyi. Ani annumiriza? Ajje annumbe. **9** Mukama Ayinzabyonna y'anyamba. Ani alinsalira omusango? Bonna balikaddiwa bayulike ng'ekyambalo; ennyenje ziribalya. **10** Ani ku mmwe atya Mukama, agondera ekigambo ky'omuweereza we? Oyo atambulira mu kizikiza, atalina kitangaala yeesige erinnya lya Mukama era yeesigame ku Katonda we. **11** Naye mmwe mwenna abakoleeza omuliro, ne mwekoleereza ettaala z'omuliro, mutambulire mu kitangaala ky'omuliro gwammwe, ne mu kitangaala kye ttaala ze mukoleezeza. Naye kino kye munaafuna okuva mu mukono gwange; muligalamira mu nnaku.

51 "Mumpulirize, mmwe abanoonya obutuukirivu, mmwe abanoonya Mukama: Mutunuulire olwazi lwe mwatemebwako, n'obunnya bw'ekirombe gye mwasimibwa. **2** Mulowooze ku Ibulayimu jjajjammwe ne Saala eyabazaala. Kubanga we namuyitira yali bw'omu ne mmuwa omukisa ne mmwaza. **3** Kubanga ddala Mukama alikubagiza Sayuuni; akwatirwe ekisa ebifo byakyo byonna ebyazika era afuule olukoola lwe lwonna okuba Adeni, n'eddungu libeere ng'ennimiro ya Mukama; Essanyu n'okujaguza biryoke bibeere omwo, okwebaza n'amaloboozi ag'okuyimba. **4** "Mumpulirize, mmwe abantu bange; era muntegere okutu mmwe ensi yange. Kubanga etteeka lifuluma okuva gye ndi, obwenkanya bwange bubeere omusana eri amawanga. **5** Obutuukirivu bwange busembera mangu nnyo, obulokozi bwange buli mu kkubo. Era omukono gwange gujja kuleeta obwenkanya eri amawanga. Ebizinga birinnindirira era birindirire n'essuubi omukono gwange okubirokola. **6** Muyimuse amaaso gammwe eri eggulu, mutunuulire ensi wansi! Kubanga eggulu lirivaawo ng'omukka n'ensi ekaddiwe ng'ekyambalo. Abagituulamu balifa ng'ensowera. Naye obulokozi bwange bunaabeereranga emirembe gyonna, so n'obutuukirivu bwange tebujjulukukenga. **7** "Mumpulirize, mmwe abamanyi obutuukirivu, eggwanga eririna amateeka gange mu mitima gyammwe. Temutya kuvumibwa bantu wadde okukeŋŋentererwa olw'okuyomba kwabwe. **8** Kubanga ennyenje ziribalya nga bwe zirya ebyambalo. N'obuwuka bubalye ng'obulya ebyoya by'endiga. Naye obutuukirivu bwange bunaabeereranga ennaku zonna. Obulokozi bwange bunywere emirembe gyonna." **9** Zuukuka, zuukuka oyimuke otuyambe Ayi Mukama Katonda. Kozesa amaanyi go otuyambe. Gakozese nga edda. Si ggwe wuuyo eyatemaatemamu Lakabu obufiififi? Si ye ggwe eyafumita ogusota? **10** Si ggwe wuuyo eyakaliza ennyanja, amazzi ag'obuziba obuwanvu ennyo ne gafuuka ekkubo abantu be wanunula bayitewo? **11** N'abo Mukama be wawonya balikomawo ne bajja mu Sayuuni nga bayimba. Essanyu ery'emirembe n'emirembe liriba nga ngule ku mitwe gyabwe. Balisanyuka ne bajaguza; ennaku n'okusinda bibadduke. **12** "Nze, nze mwene, nze nzuuno abawa amaanyi. Mmwe baani abatya omuntu alifa, n'omwana w'omuntu ali ng'omuddo, **13** ne weerabira Mukama Omutonzi wo eyabamba eggulu, n'ateekawo n'emisingi gy'ensi, ebbanga lyonna ne mubeera mu kutya obusungu bw'abo abakunyigiriza, oyo eyemalidde mu kuzikiriza? Kubanga kale buliruddawa obulabe bw'oyo abanyigiriza? **14** Abo be bawamba ne basibibwa banaatera okuteebwa, tebalifiira mu bunnya, era tebalibulwa mmere gye balya. **15** Kubanga nze Mukama Katonda wo, asiikuula amayengo g'ennyanja ne gawuluguma: Mukama ow'Eggye lye linnya lye. **16** Ntadde ebigambo byange mu kamwa ko, era nkubisse mu kisiikirize ky'omukono gwange. Nze nakola eggulu ne nteekawo emisingi gy'ensi; era nze wuuyo agamba Sayuuni nti, 'Muli bantu bange!'" **17** Zuukuka, zuukuka, oyimirire ggwe Yerusaalemi eyanywa okuva eri Mukama ekikompe eky'obusungu bwe, eyanywa n'omaliramu ddala ekibya ekitagaza. **18** Ku baana aboobulenzi bonna be yazaala tewali n'omu wa kumukulembera. Ku baana bonna aboobulenzi be yakuza tewali n'omu wa kumukwata ku mukono. **19** Ebintu bino ebibiri bikuguddeko ani anaakunakuwalirako? Okuzika n'okuzikirira, enjala, n'ekitala, ani anaakubeesabeesa? **20** Batabani bo bazirise, bagudde ku buli nsonda y'oluguudo ng'engabi egudde mu kitimba. Babuutikiddwa ekiruyi kya Mukama, n'okunenyezebwa kwa Katonda wo. **21** Noolwekyo wulira kino ggwe, atamidde naye si lwa mwenge. **22** Bw'atyo bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna, Katonda wo alwanirira abantu be. "Laba mbaggyeeko ekikompe kye nabawa olw'ekiruyi kye nalina, ekyabatagaza. Temuliddayo kukinywa nate. **23** Ndikiteeka mu mikono gy'abo abaababonyaabonya abaabagamba nti, 'Mugwe wansi mwegolole tubatambulireko.' Emigongo gyammwe gibe ng'ettaka, ng'oluguudo olw'okulinnyirira."

52 Zuukuka, zuukuka, oyambale amaanyi go, ggwe Sayuuni. Ggwe Yerusaalemi ekibuga ekitukuvu, teekako ebyambalo byo ebitemagana. Kubanga okuva leero mu miryango gyo temukyayingira mu atali mukomole n'atali mulongoofu. **2** Weekunkumuleko enfuufu, yimuka otuule ku ntebe ey'obwakabaka ggwe Yerusaalemi. Weesumulule enjegere mu bulago bwo, ggwe Omuwala wa Sayuuni eyanyagibwa. **3** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Mwatundibwa bwereere era mujja kununulibwa awatali kusasula nsimbi." **4** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna nti, "Omulundi ogwasooka abantu bange baagenda e Misiri okusengayo, oluvannyuma, Omwasuli n'abajooga. **5** "Kaakano kiki ate kye ndaba wano? "Kubanga abantu bange baatwalirwa bwereere era abo ababafuga babasekerera," bw'ayogera Mukama. "Erinnya lyange livvoolebwa olunaku lwonna. **6** Mu biseera ebijja abantu bange balimmanya. Olunaku lujja lwe balitegeera nga nze nakyogera. Weewaawo, Nze." **7** Nga birungi ku nsozi ebigere by'oyo aleeta amawulire amalungi, alangirira emirembe, aleeta ebigambo ebirungi, alangirira obulokozi, agamba Sayuuni nti, "Katonda wo afuga." **8** Wuliriza! Amaloboozi g'abakuumi bo gawulikika, gayimusiddwa. Bonna awamu bajaguza olw'essanyu. Kubanga okudda kwa Mukama mu Sayuuni balikulaba n'amaaso gaabwe. **9** Mubaguke okuyimba ennyimba ez'essanyu mwenna, mmwe ebifo bya Yerusaalemi ebyazika. Kubanga Mukama asanyusizza

abantu be, anunudde Yerusaalemi. **10** Mukama aliraga omukono gwe omutukuvu eri amawanga gonna, bagulabe. Enkomerero z'ensi zonna ziriraba obulokozi bwa Katonda waffe. **11** Mugende, mugende muveewo awo. Temukwata ku kintu kyonna kitali kirongoofu. Mukifulumemu mubeere balongoofu mmwe abasitula ebyombo bya Mukama. **12** Naye temulivaamu nga mwanguyiriza so temuligenda nga mudduka; kubanga Mukama alibakulembera abasookeyo; Katonda wa Isirayiri y'alibakuuma. **13** Laba, omuweereza wange by'akola alibikozesa magezi, aliyimusibwa asitulibwe, era assibwemu nnyo ekitiibwa. **14** Ng'abaamulaba ne bennyamira bwe baali abangi, endabika ye ng'eyonoonese nnyo nga takyafaananika, era ng'eyonoonese evudde ku y'abantu, **15** bw'atyo bw'anawuniikiriza amawanga mangi; bakabaka balibunira ku lulwe; kubanga ekyo ekitababulirwanga balikiraba, era ekyo kye batawulirangako, balikitegeera.

53 Ani akkiriza ebigambo byaffe, era ani abikkuliddwa omukono gwa Mukama? **2** Kubanga yakulira mu maaso ga Mukama ng'ekisimbe ekigonvu era ng'omulandira oguva mu ttaka ekkalu. Teyalina kitiibwa wadde obulungi obutusikiriza tulage gy'ali; tewaali kalungi mu ye katumwegombesa. **3** Yanyoomebwa n'agaanibwa abantu; omuntu eyagumira ennaku n'obuyinike. Tetwayagala na kumutunulako, ng'omuntu gwe wandikubye amabega ng'ayitawo, bwe twamunyooma ne tutamuyitamu ka buntu. **4** Mazima ddala yeetikka obuyinike bwaffe, n'atwala ennaku yaffe, obulumi obwanditulumye bwe bwamunyiga. Ate nga twalowooza nti okubonaabona kwe kyali kibonerezo okuva eri Katonda. **5** Naye yafumitibwa olw'okusobya kwaffe. Yabetentebwa olw'obutali butuukirivu bwaffe. Yeetikka ekibonerezo ffe tusobole okubeera n'emirembe. Ebiwundu bye, bye bituwonya. **6** Ffenna twawaba ng'endiga; buli omu ku ffe n'akwata ekkubo lye; Mukama n'amuteekako obutali butuukirivu bwaffe ffenna. **7** Yanyigirizibwa era n'obonyaabonyezebwa naye talina kye yanyega, yali ng'omwana gw'endiga ogutwalibwa okuttibwa, era ng'endiga bwesirika obusirisi mu maaso g'abo abagisalako ebyoya bwesirika, bw'atyo bwe yasirika. **8** Mu kunyigirizibwa n'okusalirwa omusango yatwalibwa. Ani amanyi ku bye zadde lye? Yaggyibwa mu nsi y'abalamu, ng'akubiddwa olw'okusobya kw'abantu, bange. **9** Ne bamussa mu ntaana n'abakozi b'ebibi, n'aziikibwa n'abagagga mu kufa kwe, newaakubadde nga teyazza musango wadde akamwa ke okwogera eby'obulimba. **10** Songa ate yali nteekateeka ya Mukama okumubetenta, era n'okumuleetera okubonaabona. Naye wadde nga Mukama yafuula obulamu bwe, okuba ekiweebwayo olw'ekibi, aliraba ezzadde, era obulamu bwe bulyongerwako, n'ebyo Mukama by'asiima biriraba omukisa mu mukono gwe. **11** Oluvannyuma lw'okubonaabona kw'obulamu bwe, bw'aliraba ku ebyo ebiva mu kubonaabona kwe, omutima gwe gulitereera. Era olw'ebyo bye yayitamu omuweereza wange omutuukirivu alireetera bangi okubalirwa obutuukirivu; era alyetikka obutali butuukirivu bwabwe. **12** Kyendiva mmuwa ekifo eky'ekitiibwa mu bangi, era aligabira bangi omunyago kubanga yafuka obulamu bwe okutuusa okufa, n'abalirwa wamu n'abakozi b'ebibi. Era yeetikka ebibi by'abangi era ne yeegayiririra abakozi b'ebibi.

54 "Yimba ggwe omugumba atazaalanga; tandika okuyimbira mu ddoboozi ery'omwanguka osanyukire ddala ggwe atalumwanga kuzaala. Kubanga ggwe eyalekebwa ojja kuba n'abaana bangi okusinga oyo akyalina bba," bw'ayogera Mukama. **2** "Gaziya weema yo, owanvuye emiguwa gyayo, tokwata mpola; nyweza enkondo zo. **3** Kubanga olisaasaanira ku mukono gwo ogwa ddyo era n'ogwa kkono, n'ezzadde lyo lirirya amawanga, era abantu bo balituula mu bibuga ebyalekebwa awo ebyereere. **4** "Totya kubanga toliddayo kukwatibwa nsonyi. Toggwaamu maanyi kubanga togenda kuswazibwa. Olyerabira ensonyi z'obuvubuka bwo, n'ekivume ky'obwannamwandu bwo tolikijjukira nate. **5** Kubanga Omutonzi wo ye balo, Mukama Katonda ow'Eggye lye linnya lye. Omutukuvu wa Isirayiri ye Mununuzi wo, Katonda ow'ensi yonna, bw'ayitibwa. **6** Kubanga Mukama Katonda yakuyita okomewo, ng'omukazi eyali alekeddwawo ng'alina ennaku ku mutima; omukazi eyafumbirwa ng'akyali muto, n'alekebwawo," bw'ayogera Katonda wo. **7** "Nakulekako akaseera katono nnyo; naye ndikukuŋŋaanya n'okusaasira okungi. **8** Obusungu obubuubuuka bwe bwankwata nakweka amaaso gange okumala ekiseera, naye ndikukwatirwa ekisa n'okwagala okutaliggwaawo," bw'ayogera Mukama Katonda, Omununuzi wo. **9** "Kubanga gye ndi, bino biri nga bwe byali mu biseera bya Nuuwa. Nga bwe nalayira nti amazzi ga Nuuwa tegagenda kuddamu kulabikako ku nsi, bwe ntyo ndayira nti siriddayo kukusunguwalira wadde okukunenya. **10** Kubanga ensozi ziyinza okuvaawo n'obusozi okuggyibwawo naye okwagala kwange okutaggwaawo tekulisagaasagana so n'endagaano yange ey'emirembe teriggyibwawo," bw'ayogera Mukama Katonda akusaasira. **11** Mukama agamba nti, "Ggwe Yerusaalemi ekibuga ekibonyaabonyezebwa, ekisuukundibwa emiyaga awatali kulaba ku mirembe; laba ndikuzimba buto n'amayinja ag'amabala amalungi, emisingi gyo ne gizimbibwa ne safiro. **12** Ebitikkiro byo ndibikola n'amayinja amatwakaavu, n'emiryango gyo ne ngikola ne kabunkulo, ne bbugwe yenna ne mwetoolooza amayinja ag'omuwendo. **13** N'abaana bo bonna baliyigirizibwa Mukama; n'emirembe gy'abaana bo giriba mingi. **14** Olinywezebwa mu butuukirivu era toojoogebwenga, kubanga tolitya, onoobanga wala n'entiisa kubanga terikusemberera. **15** Omuntu yenna bwakulumbanga kiriba tekivudde gye ndi. Buli anaakulumbanga anaawangulwanga ku lulwo. **16** Laba nze natonda omuweesi, awujja amanda agaliko omuliro n'aweesa ekyokulwanyisa olw'omugaso gwakyo. Era nze natonda abazikiriza abakozesa ekyokulwanyisa okumalawo obulamu. **17** Naye teri kyakulwanyisa kye baliweesa ekirikwolekera ne kikusobola, era oliwangula buli lulimi olulikuvunaana era oluwoza naawe. Guno gwe mugabo gw'abaddu ba Mukama, n'obutuukirivu bwabwe obuva gye ndi," bw'ayogera Mukama.

55 “Kale mujje, mmwe mwenna abalumwa ennyonta, mujje eri amazzi. Mujje mmwe abatalina ssente zigula, mujje muweebwe bye mwagala, envinnyo oba amata ebitali bya kugula ebitaliiko miwendo gya kusasula. **2** Lwaki musaasaanya ensimbi zammwe ku ebyo ebitali bya kulya muteganira ebyo ebitakkusa? Mumpulirize, mumpulirize n’obwegendereza mulye ebyo ebirungi, emmeeme yammwe eneesanyuka nnyo. **3** Mumpulirize mujje gye ndi. Muwulirize mubeere balamu; nnaabakolera endagaano ey’olubeerera, era egyo gy’emikisa gyange n’okwagala bye nasuubiza Dawudi. **4** Laba namufuula omujulirwa eri abantu, omukulembeze era omugabe w’abantu. **5** Laba oliyita amawanga g’otomanyi, era amawanga g’otomanyi galyanguwa okujja gy’oli. Kiribaawo olw’obuyinza bwa Mukama Katonda wo era Omutukuvu wa Isirayiri kubanga akugulumizza.” **6** Munoonye Mukama nga bw’akyayinzika okulabika, mumukaabirire nga bw’akyali okumpi. **7** Omubi aleke ekkubo lye, n’atali mutuukirivu aleke ebirowoozo bye. Leka adde eri Mukama naye anaamusaasira, adde eri Katonda waffe kubanga anaamusonyiyira ddala. **8** “Kubanga ebirowoozo byange si birowoozo byammwe era n’amakubo gammwe si ge makubo gange,” bw’ayogera Mukama. **9** “Ng’eggulu bwe liri waggulu okukira n’ensi, bwe gatyo amakubo gange bwe gali ewala ennyo n’amakubo gammwe, n’ebirowoozo byange bwe biri eri ebirowoozo byammwe. **10** Era ng’enkuba bwetonnya n’omuzira ne gugwa okuva mu ggulu n’ebitaddayo, wabula ne bifukirira ettaka, ebirime ne bikula, ne bimerusa ensigo z’omusizi, era ne biwa omuli emmere, **11** bwe kityo ekigambo kyange ekiva mu kamwa kange bwe kiri; tekiriddayo bwereere, naye kirikola ekyo kye njagala era kirituukiriza ekyo kye nakituma. **12** Kubanga mulifuluma n’essanyu ne mugenda mirembe, ensozi n’obusozi nabyo ne bitandika okuyimba nga bibalabye, n’emiti gyonna ne gitendereza n’essanyu. **13** Mu kifo ky’omweramannyo mulimeramu olusambya, ne mu kifo ky’omutovu mulimeramu omumwanyi. Era kino kiribaawo erinnya lya Mukama limanyibwe era ako ke kaliba akabonero akataliggwaawo ak’emirembe n’emirembe.”

56 Bw’ati bw’ayogera Mukama nti, “Mukolenga obwenkanya era ebituufu, kubanga obulokozi bwange bunaatera okujja, n’obutuukirivu bwange bunatera okubikkulibwa. **2** Alina omukisa omuntu akola ekyo, n’omwana w’omuntu akinyweererako. Akwata ssabbiiti obutagyonoona, n’akuuma omukono gwe obutakola kibi na kimu.” **3** Era ne munnaggwanga eyeegatta ku Mukama tayogeranga nti, “Mukama, oboolyawo alinjawula ku bantu be,” so n’omulaawe okugamba nti, “Ndi muti mukalu.” **4** Kubanga bw’atyo bw’ayogera Mukama nti, “Eri abalaawe abakwata ssabbiiti zange ne basalawo okugoberera ebyo ebinsanyusa, ne bakuuma endagaano yange, **5** amannya gaabwe galijjukirwa mu yeekaalu yange mu bisenge byamu, ng’ekijjukizo n’okusinga bwe mwandibadde n’abaana aboobulenzi n’aboobuwala. Ndibawa erinnya eritaliggwaawo ery’emirembe n’emirembe. **6** N’abo bannaggwanga abasalawo okwegatta ku Mukama, okumuweereza era n’okwagala erinnya lya Mukama era n’okubeera abaweereza be, abakwata ssabbiiti ne batagyonoona era ne banyweza endagaano yange, **7** bano ndibaleeta ku lusozi lwange olutukuvu era ne mbawa essanyu mu nnyumba yange ey’okusabiramu. Ebiweebwayo byabwe ebyokebwa ne ssaddaaka zaabwe birikkirizibwa ku kyoto kyange. Kubanga ennyumba yange eriyitibwa nnyumba ya kusabiramu eri amawanga gonna.” **8** Bw’ati bw’ayogera Mukama Ayinzabyonna, akuŋŋaanya Abayisirayiri abaawaŋŋangusibwa nti, “Ndikuŋŋaanyaayo abantu abalala ng’oggyeko abantu bange aba Isirayiri be nkuŋŋaanyizza.” **9** Mukama agamba amawanga amalala okujja ng’ensolo ez’omu nsiko, galye abantu be. **10** Kubanga abakulembeze ba Isirayiri bazibe ba maaso, bonna tebalina magezi, bonna mbwa ezitasobola kuboggola, zibeera mu kuloota nakugalaamirira ezaagala okwebaka obwebasi. **11** Embwa ezirina omululu omuyitirivu ezitakkuta. Basumba abatayinza kutegeera, bonna abakyamye mu makubo gaabwe; buli muntu ng’afa ku kwenoonyeza ky’anaalya. **12** Bagambagana nti, “Mujje, leka tukime omwenge tunywe tutamiire. N’olw’enkya lunaku ng’olwa leero, oba n’okusingawo.”

57 Abantu abatuukirivu bazikirira, naye tewali akirowoozako n’akatono. Abantu abeewaddeyo eri Katonda batwalibwa nga tewali n’afuddeyo kukirowoozaako. Kubanga omutuukirivu aggyibwawo olw’akabi akagenda okujja. **2** Ayingira mu mirembe n’afuna okuwummulira mu kufa kwe, ne bawummula ga beebase, abo abatambulira mu bugolokofu. **3** “Naye mmwe mujje musembere wano batabani b’omukazi omufumu ezzadde ly’omwenzi omukazi eyeetunda. **4** Muzannyira ku ani? Ani gwe mukongoola ne mumusoomooza? Temuli baana ba bujeemu, ezzadde eryobulimba? **5** Mwaka ne mwegombera wansi w’emiti na buli wansi wa buli muti oguyimiridde; mmwe abasaddaaka abaana bammwe mu biwonvu ne wansi w’enjatika z’enjazi. **6** Bakatonda bo ge mayinja amaweweevu gosinziza mu biwonvu, abo be babo, obusika bwo; abo b’ofukira ekiweebwayo ekyokunywa era n’ebiweebwayo eby’empeke. Nga weemalidde mu kukola bino byonna, olowooza nnyinza okusanyuka? **7** Mwambuka ku ntikko z’ensozi okwenda nga mugenze okuwaayo ssaddaaka. **8** Emabega w’enzigi zammwe we muteeka ebibumbe eby’obuwemu bye musinza. Mwandeka ne mukola eby’obuwemu mu bitanda byammwe ebigazi. Eyo gye mweyambulira ne mukola endagaano n’abo be mwagala be muleeta mu bitanda byammwe. **9** Ne weekuba kalifuuwa omuyitirivu ng’ogenda okutwala amafuta ag’omuzeeyituuni ewa Moleki katonda wo, n’otuma ababaka bo ewala ennyo banoonye bakatonda, kumpi batuuke n’emagombe. **(Sheol h7585)** **10** Amakubo go gonna gakuteganya ne gakukooya nnyo naye teweegamba nako nti, ‘Nteganira ki atalina kyeŋŋanyurwa?’ Singa tewanoonya bikuzaamu maanyi, wandizirise. **11** “B’ani abo be watya n’otekemuka n’obawuliriza, n’olyoka olimba, nze n’otonzijukira n’akatono wadde okundowoozaako? Olw’okubanga nsirise n’esikunyega ky’ekikuyinudde n’onneerabira n’ompisaamu amaaso. **12** Nnaayolesa obutuukirivu bwo ne by’okola, naye tebigenda

kukugasa. **13** Bw'okaabanga nga weetaaga obuyambi, leka bakatonda bo be wakuŋŋaanya bakununule; naye empewo eribatwala, omukka obukka abantu gwe bassa gulibaggirawo ddala bonna. Naye oyo anfuula ekiddukiro kye alirya ensi era alitwala olusozi lwange olutukuvu." **14** Era kiryogerwa nti, "Muzimbe, muzimbe, mulongoose ekkubo! Muggyeewo enkonge zonna mu kkubo ly'abantu bange." **15** Kubanga bw'atyo bw'ayogera oyo ali waggulu omugulumivu omulamu emirembe n'emirembe, ow'erinnya ettukuvu nti, "Ntuula mu kifo ekigulumivu ekitukuvu awamu n'oyo alina omwoyo ogubooneredde ogwetoowaza, okuzzaamu amaanyi omwoyo gw'abakkakkamu, era n'ogw'abo ababooneredde. **16** Kubanga sirirumiriza bantu bange emirembe n'emirembe era siribasunguwalira bbanga lyonna. Kubanga omutima gw'omuntu gwandigwereddewo mu maaso gange nga ndaba, emmeeme y'omuntu nze gye nakola. **17** Olw'okwegomba kwe okw'obutali butuukirivu nnali nzijjudde obusungu. Namubonereza ne nkweka amaaso gange olw'obusungu obungi naye yeeyongera okugenda mu maaso mu makubo amabi. **18** Nalaba by'akola, naye ndimuwonya. Ndimuluŋŋamya ne muddiza emirembe era ne mbeesabeesa abo abakungubaga. **19** Mirembe, era mirembe, eri abo abali ewala n'eri abo abali okumpi, era ndibawonya," bw'ayogera Mukama. **20** Naye ababi bali ng'ennyanja esiikuuse, eteyinza kutereera, ey'amayengo agasiikuula ebitosi n'ebitaka. **21** "Tewali mirembe, eri aboonoonyi," bw'ayogera Katonda wange.

58 Kyogere mu ddoboozi ery'omwanguka, tokisirikira. Yimusa eddoboozi lyo ng'ekkondeere, obuulire abantu bange okusobya kwabwe, n'ennyumba ya Yakobo ebibi byabwe. **2** Kubanga bannoonya buli lunaku era beegomba okumanya amakubo gange, nga bali ng'abantu abakola eby'obutuukirivu so si abaaleka edda ebiragiro bya Katonda waabwe. Bambuuza ensala ennuŋŋamu, ne basanyukira Katonda okusembera gye bali. **3** Beebuuza nti, "Lwaki twasiiba, naye ggwe n'otokifaako? Lwaki twetoowaza naye ggwe n'otokissaako mwoyo?" Musooke mulabe, ennaku ze musiiba muba munoonya ssanyu lyammwe ku bwammwe, musigala munyigiriza abakozi bammwe. **4** Njagala mulabe. Kalungi ki akali mu kusiiba ng'ate mugenda kudda mu nnyombo, n'okukaayana n'okukuba bannammwe agakonde. Temuyinza kusiiba nga bwe mukola kaakano eddoboozi lyammwe ne liwulirwa mu ggulu. **5** Okusiiba kwe nalonda bwe kutyo bwe kufaanana? Olunaku omuntu lw'eyetoowalizaako? Kukutamya bukutamya mutwe, kuguweta nga lumuli n'okugalamira mu bibukutu mu vvu? Okwo kwe muyita okusiiba, olunaku olusiimibwa Mukama? **6** Kuno kwe kusiiba kwe nalonda; okusumulula enjegere ezinyigiriza abantu, n'okuggyawo emiguwa gy'ekikoligo, n'okuta abo abanyigirizibwa, n'okumenya buli kikoligo? **7** Si kugabira bayala ku mmere yo, n'okusembeza abaavu abatalina maka mu nnyumba yo; bw'olaba ali obwereere, n'omwambaza n'otekweka baŋŋanda zo abeetaaga obuyambi bwo? **8** Awo omusana gwo gulyoke guveeyo gwake ng'emmambya esala, era okuwonyezebwa kwo kujje mangu; obutuukirivu bwo bukukulembere, era ekitiibwa kya Katonda kikuveeko emabega. **9** Olwo olikoowoola, Mukama n'akuddamu; olikaaba naye n'akuddamu nti, Ndi wano. "Bwe muliggyawo ekikoligo ekinyigiriza n'okusonga ennwe, n'okwogera n'ejjoogo; **10** bw'olyewaayo okuyamba abayala n'odduukirira abali mu buzibu, olwo omusana gwo gulyaka n'ova mu kizikiza, ekibadde ekiro kifuuke ettuntu. **11** Era Mukama anaakuluŋŋamyanga ennaku zonna, n'akuwa ebintu ebirungi obulamu bwo bye bwetaaga, amagumba go aligongeramu amaanyi; era olibeera ng'ennimiro enfukirire obulungi, era ng'oluzzi olw'amazzi agatakalira. **12** N'abantu bo balizimba ebifo eby'edda ebyazika era baddemu okuzimba emisingi egy'edda. Olyoke oyitibwe omuddaabiriza wa bbugwe eyamenyeka, omuddaabiriza wa mayumba ag'okusulamu. **13** "Bw'oneekuumanga obutayonoona Ssabbiiti, obutakola nga bw'oyagala ku lunaku lwange olutukuvu, bw'onooluyitanga olw'essanyu era olunaku lwa Mukama olw'ekitiibwa, singa muluwa ekitiibwa ne mutakwata makubo gammwe oba obutakola nga bwe mwagala oba okwogera ebigambo eby'okubalaata, **14** awo olifuna essanyu eriva eri Mukama era olitambulira mu bifo by'ensi ebya waggulu era ndikuwa obusika bwa kitaawo Yakobo" Akamwa ka Mukama ke kakyogedde.

59 Mulabe, omukono gwa Mukama teguyimpawadde n'okuyinza ne gutayinza kulokola, era si muzibe wa matu nti tawulira. **2** Naye obutali butuukirivu bwammwe bwe bubaawudde ku Katonda wammwe. Ebibi byammwe bye bimukwesezza amaaso ge, n'atawulira. **3** Kubanga emikono gyammwe gibunye omusaayi n'engalo zammwe zibunye obutali butuukirivu, emimwa gyammwe gyogedde eby'obulimba, n'ennimi zammwe z'ogedde eby'ekko. **4** Tewali awaaba bya nsonga so tewali awoza mu mazima; Beesiga ensonga ezitaliimu, ne boogera eby'obulimba, ne baleeta emitawaana ne bazaala obulabe. **5** Baalula amagi ag'essalambwa ne balanga ewuzi za nnabbubi: alya ku magi gaabwe afa n'eryo eriba lyatise livaamu mbalasaasa. **6** Naye enkwe zaabwe ze bakola tezibayamba, ziri ng'engoye enkole mu wuzi za nnabbubi! Tebasobola kuzeebikka. Emirimu gyabwe mirimu gya kwonoona, n'ebikolwa byabwe bulabe. **7** Ebigere byabwe byanguyirira bikole ebibi era bapapirira bayiwe omusaayi ogutalina musango. Ebirowoozo byabwe birowoozo bya bubi, n'okuzika n'okuzikiriza bye biba buli we bagenda. **8** Ekkubo ery'emirembe tebalimanyi wadde okukozesa obwenkanya mu makubo gaabwe. Beekubidde amakubo, tewali n'omu agayitamu afuna emirembe. **9** Amazima gatuli wala, n'obutuukirivu tetubufunye. Tunoonyezza omusana naye ekizikiza kitwesibyeko, we tusuubira obutangaavu, tutambulidde mu bisiikirize byereere. **10** Tuwammantawammanta bbugwe ng'abazibe, ne tukwatakwata ng'abatalina maaso; twesittala mu ttuntu ng'ekiro mu abo abalina amaanyi ne tuba ng'abafu. **11** Ffenna tuwuluguma ng'eddubu ne tusinda nga bukaamukuukulu. Tusuubira okuggyibwa mu kunyigirizibwa naye nga bwereere, n'obulokozi butuliwala. **12** Kubanga ebisobyo byaffe bingi mu maaso go era ebibi byaffe bitulumiriza, kubanga ebisobyo byaffe biri naffe, era tumanyi obutali butuukirivu bwaffe; **13** obujeemu n'enkwe

eri Mukama era n'okulekeraawo okugoberera Katonda waffe. Okutegeka obwediimo n'okunyigiriza, okwogera eby'obulimba n'emitima gyaffe bye girowoozezza. **14** Obwenkanya buddiridde n'obutuukirivu ne bubeera wala. Amazima geesitalidde mu luguudo, n'obwesimbu tebuyinza kuyingira. **15** Tewali w'oyinza kusanga mazima, era oyo ava ku kibi asuulibwa. Mukama yakiraba n'atasanyuka kubanga tewaali bwenkanya. **16** N'alaba nga tewali muntu, ne yennyamira nti tewali muntu ayinza kudduukirira. Noolwekyo kwe kusalawo okukozesa omukono gwe ye kennyini okuleeta obulokozi n'obutuukirivu bwe okuwangula. **17** Yayambala obutuukirivu bwe ng'eky'omu kifuba, era n'enkuufiira ey'obulokozi ku mutwe gwe; n'ateekako ebyambalo by'okuwoolera eggwanga era n'ayambala obunyiikivu ng'omunagiro. **18** Ng'ebikolwa byabwe bwe biri bwalisasula ekiruyi ku balabe be, n'abamukyawa alibawa empeera yaabwe, n'abo abali ewala mu bizinga abasasule. **19** Noolwekyo balitya erinnya lya Mukama okuva ebugwanjuba, n'ekitiibwa kye okuva ebuvanjuba, kubanga alijja ng'omugga ogukulukuta n'amaanyi, omukka gwa Mukama gwe gutwala. **20** "Era Omununuzi alijja mu Sayuuni, eri abo abeenenya ebibi byabwe mu Yakobo," bw'ayogera Mukama. **21** "Era, eno y'endagaano yange gye nkola nabo," bw'ayogera Mukama. "Omwoyo wange ali ku ggwe era n'ebigambo byange bye ntadde mu kamwa ko, tebiivenga mu kamwa ko, oba mu kamwa k'abaana bo, wadde mu kamwa k'abaana b'abaana bo, okuva kaakano okutuusa emirembe n'emirembe," bw'ayogera Mukama.

60 "Yimuka, oyake, kubanga ekitangaala kyo kizze kyase era ekitiibwa kya Mukama kikwakirako. **2** Kubanga laba ensi eribikkibwa ekizikiza era n'ekizikiza ekikutte ennyo kibikke abantu baamawanga gonna, naye ggwe Mukama alikwakirako era ekitiibwa kye kikulabikeko. **3** Amawanga galijja eri omusana gwo ne bakabaka eri okumasamasa okunaakubangako ng'ojja. **4** "Yimusa amaaso go olabe; abantu bo bonna bakuŋŋaana okujja gy'oli batabani bo abava ewala ne bawala bo abasituliddwa mu mikono. **5** Kino oli wakukirabako ojjule essanyu, omutima gwo, gujjule okweyagala n'okujaguza. Obugagga bw'amawanga bulyoke bukuleetebwe, era n'ebirungi byonna eby'omu nnyanja birikweyuna. **6** Ebisibo by'eŋŋamira birijjula ensi yammwe, eŋŋamira ento ez'e Midiyaani ne Efa. Era ne zonna ez'e Seba zirijja nga zeetisse zaabu n'obubaane okulangirira ettendo lya Katonda. **7** N'ebisibo byonna eby'e Kedali birikukuŋŋanyizibwa, endiga ennume ez'e Nebayoosi zirikuweereza. Zirikkirizibwa ng'ekiweebwayo ku kyoto kyange era ndyolesa ekitiibwa kyange mu yeekaalu yange. **8** "Bano baani abaseyeeya nga ebire, ng'amayiba agadda mu bisu byago? **9** Ddala ddala ebizinga bitunuulidde nze; ebidyeri by'e Talusiisi bye bikulembedde bireete batabani bammwe okubaggya ewala awamu ne zaabu yaabwe ne ffeeza, olw'ekitiibwa kya Mukama Katonda wammwe, Omutukuvu wa Isirayiri, kubanga akufudde ow'ekitiibwa. **10** "Abaana b'abamawanga amalala balizimba bbugwe wo, era bakabaka baabwe bakuweereze; Olw'obusungu bwange, nakukuba, naye mu kusaasira kwange ndikukwatirwa ekisa. **11** Emiryango gyo ginaabanga miggule bulijjo, emisana n'ekiro tegiggalwenga, abantu balyoke bakuleeterenga obugagga obw'amawanga gaabwe nga bakulembeddwamu bakabaka baabwe. **12** Kubanga eggwanga oba obwakabaka ebitakuweereze byakuzikirira. Ensi ezo zijja kuggweerawo ddala. **13** "Ekitiibwa kya Lebanooni kirikujjira, emiti egy'ettendo egy'enfugo, omuyovu ne namukago gireetebwe okutukuza ekifo eky'awatukuvu wange, ekifo ebigere byange we biwummulira eky'ettendo. **14** Batabani baabo abaakunyigirizanga balijja okukuvuunamira; era bonna abaakusekereranga balivuunamira ku bigere byo. Balikuyita kibuga kya Katonda, Sayuuni ey'Omutukuvu wa Katonda. **15** "Wadde nga wali olekeddwa awo ng'okyayibbwa, nga tewali n'omu akuyitamu, ndikufuula ow'ettendo, essanyu ery'emirembe gyonna. **16** Olinywa amata ag'amawanga. Ku mabeere ga bakungu kw'onooyonkanga, era olimanyira ddala nti, Nze, nze Mukama, nze Mulokozi wo era Omununuzi wo, ow'Amaanyi owa Yakobo. **17** Mu kifo ky'ekikomo ndireeta zaabu, mu kifo ky'ekyuma ndireeta effeeza, mu kifo ky'omuti ndireeta kikomo, ne mu kifo ky'amayinja ndeete ekyuma. Emirembe gye girifuuka omufuzi wo n'obutuukirivu ne buba omukulembeze wo. **18** Okutabukatabuka tekuddeyo kuwulirwa mu nsi yo, wadde okwonoona n'okuzikiriza munda mu nsalo zo. Ebisenge byo olibiyita Bulokozi, Era n'enzigi zo, Kutendereza. **19** Enjuba si yeenekumulisizanga emisana, oba omwezi okukumulisizanga ekiro. Kubanga Mukama y'anaabeeranga ekitangaala kyo eky'emirembe n'emirembe, era Katonda wo y'anaabeeranga ekitiibwa kyo. **20** Enjuba yo terigwa nate, n'omwezi gwo tegulibula; Mukama y'anaabeeranga ekitangaala kyo eky'emirembe n'emirembe era ennaku zo ez'okukungubanga zikome. **21** Abantu bo babeere batuukirivu, ensi ebeere yaabwe emirembe n'emirembe. Ekisimbe kye nnesimbira; omulimu gw'emikono gyange, olw'okulaga ekitiibwa kyange. **22** Asembayo okuba owa wansi alyala n'aba lukumi, n'asembayo obutono afuuke eggwanga ery'amaanyi. Nze Mukama, ndikyanguya mu biseera byakyo."

61 Omwoyo wa Mukama Katonda ali ku nze, kubanga Mukama anfuseeko amafuta okubuulira abaavu n'abali obubi ebigambo ebirungi, antumye okuyimusa abalina emitima egimenyese. Okulangirira eddembe eri abawambe, n'abasibe bateebwe bave mu makomera. **2** Okulangirira omwaka gwa Mukama ogw'okulabiramu obulungi bwe; olunaku lwa Mukama olw'okuwalanirako eggwanga era n'okuzzaamu amaanyi abo bonna abakungubaga. **3** Okugabirira abo bonna abali mu Sayuuni abakungubaga, okubawa engule ey'obubalagavu mu kifo ky'evvu, n'amafuta ag'essanyu mu kifo ky'ennaku. Ekyambalo ky'okutendereza mu kifo ky'omwoyo w'okukeŋŋeentererwa balyoke bayitibwe miti gy'abutuukirivu, ebisimbe bya Mukama, balyoke baweebwe ekitiibwa. **4** Baliddamu bazimbe ebyali bizise, balirongoosa ebibuga ebyali byerabirwa edda. **5** Abaamawanga balibalundira ebisibo byammwe, abagwira babakolere mu nnimiro zammwe ne mu nnimiro z'emizabbibu. **6** Era muyitibwe bakabona

ba Mukama, abantu baliboogerako ng'abaweereza ba Mukama, mulirya obugagga bw'amawanga, era mu bugagga bwabwe mwe mulyenyumiririza. **7** Mu kifo ky'ensonyi, abantu bange baliddizibwawo emirundi ebiri. Mu kifo ky'okuswala basanyuke olw'ebyo bye balifuna era balifuna omugabo gwa mirundi ebiri, essanyu lyabwe liribeerera emirembe gyonna. **8** "Kubanga nze, Mukama, njagala obwenkanya, nkyawa okunyaga era n'obutali butuukirivu. Mu bwesigwa bwange ndibasasula era nkole nabo endagaano ey'emirembe n'emirembe. **9** N'ezzadde lyabwe lirititumuka nnyo mu mawanga n'abaana baabwe eri abantu. Abo bonna abalibalaba balibamanya, nti bantu Mukama be yawa omukisa." **10** Nsanyukira nnyo mu Mukama, emmeeme yange esanyukira mu Katonda wange. Kubanga annyambazizza ebyambalo eby'obulokozi era n'anteekako n'omunagiro ogw'obutuukirivu, ng'omugole omusajja bw'ayambala engule nga kabona, ng'omugole omukazi bw'ayambala amayinja ge ag'omuwendo. **11** Kuba nga ettaka bwe livaamu ebimera, era ng'ennimiro bwereetera ensigo okumeruka, bw'atyo Mukama Katonda bwalireeta obutuukirivu n'ettendo okumeruka, ensi zonna zikirabe.

62 Ku lwa Sayuuni ssiisirike, era ku lwa Yerusaalemi ssiiwummule, okutuusa nga obutuukirivu bwe butemagana ng'emmambya esala, obulokozi bwe ng'ettaala eyaka. **2** Amawanga galiraba obutuukirivu bwo, era ne bakabaka bonna baliraba ekitiibwa kyo. Oliyitibwa erinnya epya akamwa ka Mukama lye kalikuwa. **3** Olibeera ngule etemagana mu mikono gya Mukama, enkuufiira y'obwakabaka mu mukono gwa Katonda wo. **4** Ataliddayo kuyitibwa nti, Eyalekebwa, ensi yo teriddamu kuyitibwa nti, Yazika. Naye oliyitibwa nti, Gwe nsanyukira, n'ensi yo eyitibwe nti, Eyafumbirwa. Kubanga Mukama akusanyukira era ensi yo eribeera ng'omukazi afumbiddwa. **5** Kubanga ng'omuvubuka bwawasa omuwala omuto bw'atyo eyakutonda bwalikulabirira. Nga omugole omusajja bwasanyukira oyo gw'awasizza, bw'atyo Katonda bwalikusanyukira. **6** Ntadde abakuumi ku bbugwe wo, ggwe Yerusaalemi abataasirike emisana n'ekiro. Mmwe abakoowoola Mukama temuwummula. **7** Era temumuganya kuwummula okutuusa nga azimbye Yerusaalemi era ng'agifudde ettendo mu nsi. **8** Mukama yalayira n'omukono gwe ogwa ddyo era n'omukono gwe ogw'amaanyi: "Siriddayo nate kuwaayo ŋŋaano yo kubeera mmere y'abalabe bo, era bannaggwanga tebaddeyo kunywa nvinnyo yo gy'otawaanidde. **9** Naye abo abagikungula be baligirya ne batendereza Mukama, n'abo abanoga emizabbibu be baliginywera mu mpya z'omu watukuvu wange." **10** Muyiteemu, muyite mu miryango mugende! Muzimbe oluguudo, mulugyemu amayinja. Muyimusize amawanga ebbendera. **11** Laba Mukama alangiridde eyo yonna ensi gy'ekoma, nti, "Gamba omuwala wa Sayuuni nti, 'Laba omulokozi wo ajja, Laba aleeta n'ebirabo bingi, n'abantu b'anunudde bamukulembedde.'" **12** Era baliyitibwa Abantu Abatukuvu, Abanunule ba Mukama, ne Yerusaalemi kiyitibwe, Ekibuga Mukama ky'ayagala, Ekibuga Ekitakyali ttayo.

63 Ani ono ava mu Edomu mu kibuga Bozula anekaanekanye mu ngoye emyufu. Ani ono ali mu ngoye za bakabaka akumba mu bukulu bw'ekitiibwa kye? "Ye nze alangirira obutuukirivu, ow'amaanyi okulokola." **2** Lwaki oyambadde ebyambalo ebimyufu ng'eby'omusogozi w'omu ssogolero lya wayini? **3** "Nva kulinnyirira amawanga nga emizabbibu, tewali n'omu yajja kunnyambako. Nabalinnyiririra mu busungu era omusaayi gwabwe ne gusammukira ku ngoye zange, era guyiise ku byambalo byange. **4** Kubanga olunaku olw'okununula abantu bange lwali lutuuse, olunaku olw'okuwoolera eggwanga abalabe baabwe. **5** Natunula naye nga tewali n'omu ayinza kunnyamba, newuunya okulaba nga tewaali n'omu ayinza kunkwatirako. Kale omukono gwange ne gundeetera obuwanguzi, era obusungu bwange ne bunnyweza. **6** Mu busungu bwange nalinnyirira abantu, mu kiruyi kyange ne mbatamiiza, omusaayi gwabwe ne nguyiwa ku ttaka." **7** Ndibuulira ku bulungi bwa Mukama, ebikolwa ebyamugwanyisa okutenderezebwa, okusinziira ku byonna Mukama by'atukoledde; weewaawo ebirungi ebingi by'akoledde ennyumba ya Isirayiri, okusinziira ku kisa kye, okusinziira ku bungi bw'okwagala kwe okutajjulukuka. **8** Yagamba nti, "Ddala bantu bange, abaana aboobulenzi abatannimbelimbe," era bw'atyo n'afuuka omulokozi waabwe. **9** Yabonaabonera wamu nabo mu kubonaabona kwabwe kwonna, era malayika ayimirira mu maaso ge n'abawonya. Mu kwagala kwe n'ekisa kye yabanunula; yabayimusa n'abeetikka mu nnaku zonna ez'edda. **10** Naye baajeema ne banyiiza Mwoyo Mutukuvu, kyeyava abakyukira n'afuuka omulabe waabwe era ye kennyini n'abalwanyisa. **11** Ne balyoka bajjukira ennaku ez'edda, ennaku ez'edda eza Musa n'abantu be; aluwa oyo eyabayisa mu nnyanja n'omulunzi w'ekisibo kye. Aluwa oyo eyateeka Mwoyo Mutukuvu wakati mu bo **12** eyatuma omukono gwe ogw'ekitiibwa ogw'amaanyi okubeera ku mukono gwa Musa ogwa ddyo, eyayawulamu amazzi nga balaba, yeekolere erinnya ery'emirembe n'emirembe? **13** Ani eyabakulembera n'abayisa mu buziba? Ng'embalaasi mu nsi eyeetadde enjereere tebeesittala. **14** Ng'ente ezigenda mu nsi eyeetadde, Omwoyo wa Mukama yabawummuza. Bw'otyo bwe wakulembera abantu bo okwekolera erinnya ery'ettendo. **15** Tunula wansi ng'oli waggulu mu ggulu olabe, ng'oli ku ntebe yo ey'ekitiibwa egulumidde entukuvu. Obunyiikivu bwo n'ebikolwa byo eby'amaanyi biri ludda wa? Obulungi bwo n'ekisa bitukwekeddwa. **16** Ggwe Kitaffe, wadde nga Ibulayimu tatumanyi era nga Isirayiri tatutegeera, Ayi Mukama Katonda, ggwe Kitaffe Omunununzi waffe okuva edda n'edda lye linnya lyo. **17** Ayi Mukama Katonda, lwaki otuleka ne tuva ku makubo go, n'okakanyaza omutima gwaffe, ne tutakutya? Komawo olw'obulungi bw'abaddu bo amawanga g'omugabo gwo. **18** Abantu bo abatukuvu baali mu kifo kyo ekitukuvu akaseera katono, naye kaakano abalabe baffe bakirinnyiridde. **19** Ffe tuli bantu bo okuva

edda n'edda; naye bo tobafuganga, tebayitibwanga linnya lyo.

64 Kale singa oyuzizza eggulu n'okka wansi, ensozi ne zikankana mu maaso go! **2** Ng'omuliro bwe gukoleerera mu buku, oba nga bwe gufumba amazzi ne gatuuka okwesera, ka wansi omanyise erinnya lyo eri abalabe bo, n'amawanga galyoke gakankanire mu maaso go! **3** Kubanga bwe wakola ebintu eby'entiisa bye twali tetusuubira, wakka ensozi ne ziryoka zikankanira mu maaso go. **4** Okuva mu mirembe egy'edda teri yali awulidde oba kutu kwali kutegedde, oba liiso lyali lirabye Katonda yenna okuggyako ggwe, alwanirira abo abamulindirira. **5** Ojja n'odduukirira abo abakola eby'obutuukirivu n'essanyu, abo abajjukira amakubo go. Naye bwe tweyongera okwonoona ne tugavaako, wakwatibwa obusungu. Ebbanga ddene lye tumaze mu bibi byaffe, ddala tulirokolebwa? **6** Ffenna twafuuka batali balongoofu era obutuukirivu bwaffe buli nga nziina ezijjudde obukyafu. Ffenna tuwotookerera ne tukala ng'ekikoola, era ebibi byaffe bitutwala nga mpewo. **7** Tewali n'omu akoowoola linnya lyo oba eyewaliriza okukukwatako, kubanga watwekweka tetukyalaba maaso go, era n'otuwaayo ne tuzikirira olw'ebibi byaffe. **8** Ate ng'era, Ayi Mukama Katonda, ggwe Kitaffe. Ffe tuli bbumba, ggwe mubumbi, ffe ffenna tuli mulimu gwa mikono gyo. **9** Tosunguwala kisukkiridde nnyo, Ayi Mukama Katonda, tojjukira bibi byaffe mirembe gyonna. Weewaawo, tutunuulire, tusaba, kubanga tuli bantu bo. **10** Ebibuga byo ebitukuvu bifuuse malungu ne Sayuuni kifuuse ddungu, ne Yerusaalemi nakyo kifulukwa. **11** Yeekaalu yaffe entukuvu ey'ekitiibwa bakitaffe gye bakutenderererezangamu eyokebbwa omuliro, era byonna eby'obugagga bye twakuumanga byazikirira. **12** Nga bino byonna biguddewo, Mukama, era toofeeyo? Onoosirika busirisi n'otubonereza ekisukiridde?

65 Mukama n'alyoka agamba nti, "Nze nnali mwetegefu okweyoleka eri abo abaali tebannoonya. Neeraga abo abaali tebannoonya. Eri eggwanga eryali litakoowoola linnya lyange nneyoleka gye bali ng'aŋŋamba nti, 'Ndi wano, Ndi wano.' **2** Nagolola emikono gyange olunaku lwonna okutuusa obudde okuziba eri abantu abeewagguzze, abatambulira mu makubo amabi abagoberera entegeka ezaabwe ku bwabwe; **3** abantu bulijjo abansomooza mu maaso gange gennyini nga bawaayo ebiweebwayo mu nnimiro ne bookera n'ebiweebwayo ku byoto eby'amatoffaali; **4** abatuula mu malaalo ne bamalako ekiro kyonna mu bifo ebyekusifu, abalya ennyama y'embizzi, era n'amaseffuliya gaabwe gajjudde ennyama etali nnongoofu. **5** Bagamba nti, 'Beera wala, tojja kumpi nange, kubanga ndi mutuukirivu nnyo ggwe okunsaanira!' Abantu bwe batyo mukka mu nnyindo zange, omuliro ogwaka olunaku lwonna. **6** "Laba kiwandiikiddwa mu maaso gange. Sijja kusirika naye nzija kusasula mu bujjuvu, nzija kubasasula bibatuukireko ddala; **7** olw'ebibi byammwe byonna era n'olw'ebibi bya bakitammwe," bw'ayogera Mukama Katonda. "Kubanga baayokera ebiweebwayo byabwe ku lusozi era ne bannyoomera ku busozi, ndibalira mu mikono gyabwe empeera yennyini enzijuvu ey'ebikolwa byabwe eby'edda." **8** Bw'atyo bw'ayogera Mukama: "Ng'omubisi bwe gusangibwa mu kirimba ky'emizabbibu abantu ne bagamba nti, 'Togwonoona, gukyalimu akalungi,' bwe ntyo bwe ndikibakolera olw'obulungi bw'abaweereza bange. Sijja kubasaanyaawo bonna. **9** Ndiggya ezzadde okuva mu Yakobo era ne mu Yuda abo abalitwala ensozi zange; abantu bange abalonde balizigabana, era eyo abaweereza bange gye balibeera. **10** Awo Saloni kiribeera ddundiro lya bisibo, era n'ekiwonvu kya Akoli kifo kya nte we zigalamira olw'abantu bange abannoonya. **11** "Naye mmwe abava ku Mukama ne mwerabira olusozi lwange olutukuvu ne muteekerateekera emmeeza katonda wammwe, Mukisa, ne mujuliza katonda wammwe, Kusalawo, ebikopo eby'envinnyo, **12** ndibawaayo eri ekitala era mwenna mukutaamirire musalibwe, kubanga nabayita naye temwayitaba, nayogera naye temwampuliriza. Mwakola ebitasaana era ne musalawo okukola ebitansanyusa." **13** Noolwekyo kino Mukama Ayinzabyonna ky'agamba: "Abaweereza bange bajja kulya, naye mmwe mujja kulumwa enjala, abaweereza bange bajja kunywa, naye mmwe mulumwe ennyonta; abaweereza bange bajja kujaguza, naye mmwe mukwatibwe ensonyi. **14** Abaweereza bange bajja kuyimba olw'essanyu erinaaba mu mitima gyabwe, naye mmwe muli ba kukaaba olw'okulumwa okunaabeera mu mitima gyammwe era mukaabe olw'okulumwa emyoyo. **15** Ekikolimo kiryoke kibagwire, Nze Mukama Katonda ow'Eggye mbatte amannya gammwe geerabirwe, naye mpe amannya amaggya abo abaŋŋondera. **16** Kiryoke kibeere nti buli muntu ananoonya okufuna omukisa anaagunoonya kuva eri Katonda Ow'amazima buli anaalayiranga mu ggwanga anaalayiranga Katonda ow'amazima. Kubanga emitawaana egyayita gya kwerabirwa gikwekebwe okuva mu maaso gange. **17** "Laba nditonda eggulu eriggya n'ensi empya. Ebintu eby'edda tebijja kujjukirwa wadde okulowoozebwako mu mutima. **18** Naye musanyukire ekyo kye ntonda mujaguze emirembe n'emirembe, kubanga nditonda Yerusaalemi okuba essanyu n'abantu baamu okuba okujaguza. **19** Ndijaguza olwa Yerusaalemi era nsanyukire abantu bange; amaloboozi ag'okukaaba tegaliddayo kuwulirwamu. **20** "Teriddayo kuba mu kyo mwana muwere anaaberawo ennaku obunaku, oba omusajja omukulu ataamalengayo myaka gye; oyo alifiira ku myaka ekikumi alitwalibwa ng'omuvubuka obuvubuka. Oyo atalituusa kikumi abalibwe ng'eyakolimirwa. **21** Balizimba ennyumba bazisulemu, balisimba emizabbibu balye ebibala byagyo. **22** Tebalizimba nnyumba ate omulala agisulemu, tebalisimba ate omulala abirye. Kubanga emyaka gy'emiti nga bwe giba bwe gityo bwe giribeera emyaka gy'abantu bange. Abalonde bange balirwawo nga bawoomerwa emirimu gy'emikono gyabwe. **23** Tebalikolera bwereere oba okuzaala abaana ab'okugwa mu katyabaga, kubanga balibeera abantu abaweebwa Mukama Katonda omukisa, bo awamu n'ab'enda yaabwe. **24** Nga tebanakoowoola ndibaddamu, nga bakyayogera bati mbaddemu. **25** Omusege n'omwana gw'endiga biriire wamu, era empologoma erye omuddo ng'ennume, era ettaka libeere emmere y'omusota. Tewaliba

kulumya wadde kuzikiriza ku lusozi lwange olutukuvu," bw'ayogera Mukama Katonda.

66 Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda, "Eggulu y'entebe yange kwe nfugira n'ensi ke katebe kwe mpummuliza ebigere byange, nnyumba ki gye mulinzimbira? Kifo ki kye mulimpa okuwummuliramu? **2** Ebintu bino byonna emikono gyange si gye gyagikola, noolwekyo ebintu bino byonna byange?" bw'ayogera Mukama Katonda. "Ono ye muntu gwe ntunulako; oyo ow'eggonjebwa era omwetoowaze mu mwoyo, oyo akankanira ekigambo kyange. **3** Naye asaddaaka ente aba ng'asse omuntu, oyo awaayo omwana gw'endiga n'aba ng'amenye ensingo y'embwa, n'oyo awaayo ekiweebwayo eky'empeke aba ng'awaddeyo omusaayi gw'embizzi, era oyo anyookeza obubaane bw'ekijjukizo aba ng'asinza ekifaananyi ekikole n'emikono. Abantu bakutte amakubo gaabwe, era emmeeme zaabwe zisanyukira eby'emizizo byabwe. **4** Nange ndisalawo mbatuuseeko ekibambulira, mbaleeteko kye batandyagadde kibatuukeko. Kubanga bwe nayita, teri n'omu yayanukula, bwe nnaayogera tebanfaako. Bakola ebibi mu maaso gange ne bagoberera ebitansanyusa." **5** Muwulirize ekigambo kya Mukama Katonda mmwe abakankanira ekigambo kye. "Baganda bammwe abatabaagala era ababayigganya olw'erinnya lyange babasekerera nti, 'Leka Mukama alage obukulu bwe abalokole tulabe bwe musanyuka!' Naye bo be banaakwasibwa ensonyi. **6** Muwulirize. Oluyoogaano oluva mu kibuga, muwulirize eddoboozi eriva mu yeekaalu. Eddoboozi eryo lya Mukama Katonda ng'asasula abalabe be nga bwe kibagwanira. **7** "Ekibuga kyange ekitukuvu kiri ng'omukazi azaala nga tannatuusa kulumwa, obulumi nga tebunatuuka n'akubawo eddenzi. **8** Ani eyali awulidde ekintu bwe kityo? Ani eyali alabye ekiri ng'ekyo? Ensi eyinza okuzaalibwa mu lunaku lumu oba eggwanga okutondebwawo mu kaseera obuseera? Akaseera katono bwe kati, Sayuuni anaaba yakalumwa ng'eggwanga litondebwa. **9** Nnyinza okutuusa abantu bange ku kuzaalibwa ne batazaalibwa?" bw'ayogera Mukama Katonda. "Ate olubuto ndusiba ntya nga ndutuusizza ku kuzaala?" bw'ayogera Mukama Katonda wo. **10** "Mujagulize wamu ne Yerusaalemi era mumusanyukireko mwenna abamwagala, mujaganye nnyo mmwe mwenna abamukaabira. **11** Kubanga muliyonka munywe n'essanyu mukkutire ddala ku kitiibwa kye ekingi." **12** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Laba mbaleetera obugagga obutaliiko kkomo, obugagga bw'amawanga bube gye muli ng'omugga ogwanjaala. Muliyonkako, musitulibwe mu mbiriizi era bababuusizebuusize ku mubiri gwe. **13** Ng'omwana bw'asanyusibwa nnyina, bwe ntyo bwe ndikuzzaamu amaanyi mu Yerusaalemi." **14** Kino bw'olikiraba omutima gwo gulisanyuka, era kirikufuula w'amaanyi omulamu obulungi ng'omuddo ogukuze. Olwo kiryoke kimanyibwe nti omukono gwa Mukama Katonda guyamba abaweereza be, ate obusungu bwe ne bulagibwa abalabe be. **15** "Kubanga laba Mukama Katonda alijjira mu muliro, era n'amagaali ge ag'embalaasi galiba ng'empewo ey'omuyaga. Alijja n'obusungu bwe n'ekiruyi era alibanenya n'ennimi ez'omuliro. **16** Omuliro n'ekitala Mukama Katonda by'alibonerezesa abantu bonna, n'abo abalisaanyizibwawo baliba bangi. **17** "Abo abeetukuza balyoke balage mu nnimiro entukuvu okukola eby'emizizo, abatambulira mu nnyiriri nga bwe balya embizzi, omusonso n'emmere ey'omuzizo, bonna balizikirira wamu," bw'ayogera Mukama Katonda. **18** "Olw'ebyo bye bakola ne bye balowooza, nnaatera okujja nkuŋŋaanye amawanga gonna n'ennimi zonna, era balijja balabe ekitiibwa kyange. **19** "Nditeeka akabonero mu bo. Ndiwonyaako abamu mbasindike mu mawanga, e Talusiisi, e Puuli, n'e Luudi, abaleega omutego, eri Tubali ne Yavani, mu bizinga eby'ewala, abatawuliranga ttutumu lyange, wadde okulaba ekitiibwa kyange. **20** Balikomyawo baganda bammwe bonna okuva mu mawanga nga ekirabo gye ndi. Balibaleetera ku mbalaasi, ne mu magaali ge mbalaasi n'ebigaali ne ku nnyumbu n'eŋŋamira ku lusozi lwange olutukuvu nga Isirayiri bwe baleeta ebiweebwayo ebirongoofu mu nnyumba ya Mukama Katonda. **21** Era ndifuula abamu ku bo okubeera bakabona n'abaleevi," bw'ayogera Mukama Katonda. **22** "Kubanga nga eggulu eppya n'ensi empya, bye ndikola bwe biribeerawo olw'amaanyi gange, bw'ayogera Mukama Katonda, bwe lityo ezzadde lyammwe n'erinnya lyammwe bwe birisigala. **23** Okuva ku mwezi okutuuka ku mwezi, n'okuva ku ssabbiiti okutuuka ku ssabbiiti, bonna abalina omubiri banajjanga okusinziza mu maaso gange," bw'ayogera Mukama Katonda. **24** "Kale bwe baliba bafuluma, baliraba emirambo gy'abasajja abanneewaggulako; kubanga envunyu zaabwe tezirifa, so n'omuliro gwabwe tegulizikizibwa; era baliba kyennyinnyalwa eri abantu bonna."

Yeremiya

1 Ebigambo ebyayogerwa Yeremiya, mutabani wa Kirukiya, ow'oku bakabona abaali mu Anasosi mu nsi ya Benyamini. **2** Mukama Katonda yayogera naye mu mirembe gya Yosiya, kabaka wa Yuda, mutabani wa Amoni, nga yakafugira emyaka kkumi n'esatu, **3** ne mu biro bya Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, okutuusa mu mwezi ogwokutaano, ogw'omwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, abantu b'e Yerusaalemi lwe baatwalibwa mu buwaŋŋanguse. **4** Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, ng'agamba nti, **5** "Nakumanya bwe nnali sinnakubumba mu lubuto lwa maama wo; nga tonnava mu lubuto n'akutukuza. Nakulonda okubeera nnabbi eri amawanga." **6** Ne ndyoka ŋŋamba nti, "Laba nno, Mukama Katonda! Simanyi kwogera mu bantu, ndi mwana muto." **7** Naye Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Toyogera nti, 'Ndi mwana bwana;' kubanga yonna gye nnaakutumanga gy'onoogendanga, era byonna bye nnaakulagiranga by'onooyogeranga. **8** Tobatyanga, kubanga nze ndi naawe okukuwonya," bw'ayogera Mukama Katonda. **9** Awo Mukama Katonda n'agolola omukono gwe, n'akwata ku mimwa gyange, n'aŋŋamba, nti, "Wuliriza. Nkuwa ebigambo by'onooyogeranga. **10** Leero nkutaddewo okuba n'obuyinza ku mawanga era ne ku bwakabaka. Okusimbula n'okumenya, okuzikiriza n'okuwamba; okuzimba n'okusimba." **11** Ekigambo kya Mukama Katonda ate ne kinzijira nga kigamba nti, "Yeremiya kiki ekyo ky'olaba?" Ne ŋŋamba nti, "Ndaba ettabi ly'omuti ogw'omulozi." **12** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Olabye bulungi, kubanga neetegereza ndabe ng'ekigambo kyange kituukirira." **13** Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijjira nate nti, "Kiki ky'olaba, kaakano?" Ne ŋŋamba nti, "Ndaba ensuwa ey'amazzi ageesera, ng'etunudde waggulu mu bukiikakkono." **14** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Okuzikirira kujja kubaawo nga kutandikira mu bukiikakkono kutuuke ku bantu bonna abali mu ggwanga. **15** Kubanga laba nnaatera okuyita abantu bonna ab'omu bwakabaka obuli mu bukiikakkono," bw'ayogera Mukama Katonda. Bakabaka baabwe balyoke bajje bateeke entebe zaabwe ez'obwakabaka mu miryango egiyingira ekibuga Yerusaalemi, balizinda bbugwe waakyo yenna era bazinde n'ebibuga byonna ebya Yuda. **16** Era ndibonereza abantu bange olw'ebibi byabwe byonna, kubanga banvaako ne booteeza obubaane eri bakatonda abalala, era ne basinza ebibajje bye beekolera n'emikono gyabwe. **17** "Naye ggwe weetegeke! Yimirira obabuulire byonna bye nkulagira. Tobatya kubanga bw'onoobatya nzija kubakutiisa. **18** Kubanga leero nze nkufudde ekibuga ekiriko enkomera ez'amaanyi, era empagi ey'ekyuma, era bbugwe ow'ekikomo eri ensi yonna, eri bakabaka ba Yuda, eri abakungu baayo, ne bakabona n'abantu ab'omu nsi. **19** Balirwana naawe naye tebalikuwangula; kubanga nze ndi wamu naawe okukununula," bw'ayogera Mukama Katonda.

2 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira nga kigamba nti, **2** "Genda olangirire nga Yerusaalemi ewulira nti: "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Nzijukira okwewaayo kwe weewaayo ng'okyali muto, engeri gye wanjagalamu nga twakafumbiriganwa, wangoberera mu ddungu mu nsi etali nnime. **3** Isirayiri wali mutukuvu wa Mukama, ebibala ebibereberye ebyamakungula ge; bonna abaakulyangako nga bazzizza omusango, akabi nga kabatuukako,'" bw'ayogera Mukama Katonda. **4** Muwulirize ekigambo kya Mukama mwe ezzadde lya Yakobo, era n'ab'enju zonna ez'ebika eby'omu Isirayiri. **5** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Kibi ki bakitammwe kye bansangamu ne banvaako ne bagenda ewala ennyo bwe batyo? Baagoberera ebifaananyi bya bakatonda abakole n'emikono ebitaliimu nabo bennyini ne bafuuka ebitaliimu. **6** Ne batagamba nako nti; "Ali ludda wa Mukama eyatuggya mu nsi y'e Misiri; eyatuyisa mu lukoola, mu nsi ey'amalungu n'obunnya, mu nsi enkalu n'ekisiikirize eky'okufa, mu nsi omutali muntu n'omu, so n'omuntu yenna mw'atayinza kuyita?" **7** Ne mbaleeta mu nsi engimu, mulye ebibala byamu n'ebintu ebirungi. Naye bwe mwajja ne mwonoona ensi yange, ne mufuula omugabo gwange ekivume. **8** Bakabona ne batabuuzaako nti, "Mukama ali ludda wa?" Abo abakola ku mateeka tebammanya. Abakulembeze ne banjeemera. Bannabbi nga baweereza ku lwa Baali, ne bagoberera ebitagasa. **9** "Kyenva nnyongera okubalumiriza," bw'ayogera Mukama, "Era ndirumiriza n'abaana b'abaana bammwe. **10** Muwunguke ennyanja mugende ku bizinga bya Kittimu mulabe; era mutume e Kedali, mwetegereze. Mujja kulaba nga tekibangawo. **11** Waali wabaddewo eggwanga erikyusa bakatonda baalyo, wadde nga si bakatonda, naye nga bitaliimu? Naye abantu bange baawaanyisa ekitiibwa kyabwe n'ebitagasa. **12** Wewuunye ggwe eggulu, era okankane n'entiisa ey'amaanyi," bw'ayogera Mukama. **13** "Kubanga abantu bange bakoze ebibi bibiri, banvuddeko nze ensulo ey'amazzi amalamu ne beesimira ettanka ez'omu ttaka, ettanka ez'omu ttaka ezirimu enjatika ezitanyweeramu mazzi." **14** "Isirayiri muddu, omuddu omuzaale? Kale lwaki afuuse omuyiggo? **15** Bamuwulugumirako ng'empologoma bw'ewuluguma, abalabe bawulugumye nnyo. Ensi ye efuuse matongo, ebibuga bye bigyiridde ddala omuliro birekeddwa ttayo, nga temukyali muntu n'omu. **16** Ate era abasajja b'e Noofu n'e Tapeneesi bamaliddewo ddala ekitiibwa kyo. **17** Si ggwe weeretedde bino ng'ova ku Mukama Katonda wo, eyakukulemberanga akulage ekkubo? **18** Kaakano olowooza onooganyulwamu ki okugenda okukolagana ne Misiri? Olowooza kiki ky'onoganyulwa bw'onogenda okukolagana ne Bwasuli? **19** Ebibi byo byennyini bye biri kubonereza, n'okudda kwo emabega kwe kulikusalira omusango. Kale lowooza era otegeere nga bwe kiri ekibi era eky'omutawaana gy'oli bw'ova ku Mukama Katonda wo, n'oba nga tokyantya," bw'ayogera Mukama, Katonda ow'eggye. **20** Mukama ow'eggye agamba nti, "Isirayiri, ebbanga ddene eriyiseewo bukya weggya mu buyinza bwange, n'ogamba nti, 'Sijja kukugondera.' Era ddala, ku buli kasozi era na buli wansi w'omuti oguyimiridde wakuba obwamalaaya ng'ovuunamira bakatonda abalala. **21**

Songa nnali nkusimbye ng'oli muzabbibu omulungi, ensigo eteriimu kikyamu n'akatono, naye ate lwaki oyonoonese n'ofuuka ng'omuzabbibu ogw'omu nsiko? **22** Kubanga ne bw'onaaba n'oluvu n'okozesa ne sabbuuni omungi, naye era ebbala lyo n'obutali butuukirivu bwo bisigala bikyalabika," bw'ayogera Mukama Katonda. **23** Oyinza otya okugamba nti, "Sseeyonoonanga, sigobereranga ba Baali?" Jjukira bwe weeyisa ng'oli mu kiwonvu; tegeera kye wakola. Oli ng'eŋŋamira enkazi efuumuuka embiro ngeraga eno n'eri, **24** ng'endogoyi ey'omu nsiko eddukira mu ddungu mw'emanyidde, ng'ewunyiriza mu bbanga eno n'eri mu kwaka kwayo, mu kiseera ekyo ani ayinza okugiziyiza? Ensajja zonna ezigyetaaga tezeetaaga kwekooya; mu biseera by'okulabaganiramu za kugifuna. **25** Tokooya bigere byo, era tokaza mimiro gyo. Naye n'oddamu nti, "Ebyo bya bwereere, sisobola kukyuka, nayagala bakatonda abalala, nteekwa okubanoonya." **26** Ng'omubbi bw'aswala ng'akwatiddwa, n'ennyumba ya Isirayiri bw'eswala bw'etyo, bakabaka baayo, n'abalangira baayo, ne bakabona baayo, era ne bannabbi baayo, **27** nga bagamba emiti nti, "Ggwe kitange," era n'ejjinja nti, "Ggwe wanzaala." Bankubye amabega, naye bwe balaba ennaku bankaabirira nti, "Yimuka ojje otulokole." **28** Kale bakatonda be weekolera baluwa? Leka bajje, bwe baba basobola okukulokola mu biseera eby'emitawaana. Kubanga obungi bwa bakatonda bammwe bwenkanankana n'ebibuga byo ggwe Yuda. **29** "Lwaki munneemulugunyiza? Mwenna mwanneeddiimira," bw'ayogera Mukama. **30** Abaana bammwe nababonereza naye nga bwerere, tebakkiriza kugololwa. Mmwe bennyini ne mwettira bannabbi bammwe ng'empologoma bw'etta. **31** Mmwe ab'omulembe guno muwulirize ekigambo kya Katonda. Mbadde nga ddungu gye muli ng'ensi ejjudde ekizikiza eky'amaanyi? Kale lwaki abantu bange bagamba nti, "Tulina eddembe, tetukyadda gy'oli?" **32** Omuwala omuto ayinza okwerabira ebikomo, oba omugole okwerabira ekyambalo kye? Naye ng'ate abantu bange Bannerabidde! **33** Ng'omanyi nnyo okukuba amakubo ag'okunoonya abanaakwagala! N'asembayo okuba omukugu mu bamalaaya aba alina kuyigira ku ggwe. **34** Engoye zo zijjudde omusaayi gw'abaavu n'abatalina musango, awatali kugamba nti bakwatibwa nga babba. Ate nga wadde byonna biri bwe bityo **35** ogamba nti, "Sirina musango, ddala takyanninako busungu!" Laba, ŋŋenda kukusalira omusango olw'okugamba nti, "Sirina kibi kye nkoze." **36** Lwaki ogenda ng'okyusakyusa amakubo go! Misiri ejja kukuswaza nga Bwasuli bwe yakuswaza. **37** Era n'eyo olivaayo ng'emikono ogyetisse ku mutwe, kubanga Mukama agaanye abo be weesiga; tagenda kukuyamba.

3 "Omusajja bw'agoba mukazi we, omukazi oyo n'agenda n'afuuka ow'omusajja omulala, omusajja we alimukomyawo nate? Ensi eba teyonoonekedde ddala nnyo? Naye obadde nga malaaya, ng'olina abasajja bangi; naye kaakano oyagala okukomawo gye ndi?" bw'ayogera Mukama. **2** Yimusa amaaso go olabe ku ntikko y'obusozi. Waliwo ekifo we bateebakira naawe? Ku mabbali g'ekkubo we watulanga n'olinda abasajja ng'oli nga Omuwalabu mu ddungu; n'olyoka oyonoona ensi n'obwenzi bwo n'ekibi kyo. **3** Noolwekyo enkuba kyevudde eziyizibwa, n'enkuba eya ttoggo n'etetonnya. Naye era otemya nga malaaya tokwatibwa nsonyi. **4** Tewakaŋŋamba nti Kitange ggwe mukwano gwange okuva mu buto bwange, **5** onoonyiigira ddala emirembe gyonna, olisunguwala emirembe gyonna? Bw'otyo bw'oyogera, naye okoze ebibi byonna ebisoboka. **6** Mu nnaku z'obufuzi bwa kabaka Yosiya Mukama yayogera nange n'aŋŋamba nti, "Olabye Isirayiri etali neesigwa ky'ekoze? Agenze ku buli kasozi na buli wansi w'omuti oguyimiridde ne yeeyisa ng'omukazi omwenzi. **7** Nalowooza nti, Bw'alimala okukola bino byonna agenda kudda gye ndi naye teyadda, era muganda we atali mwesigwa Yuda n'akiraba. **8** Yalaba nti bwe namala okugoba Isirayiri eyanvaako, ne muwa n'ebbaluwa ey'okumugoba olw'obwenzi bwe. Naye ate ne ndaba muganda we atali mwesigwa Yuda nga taliimu kutya, naye n'agenda n'akola obwenzi. **9** Awo obwenzi bwe bwatuuka ne bumwanguyira nnyo n'ayenda n'asinza amayinja n'ebikonge. **10** Naye wadde nga byonna bimaze okubaawo, muganda we Yuda atali mwesigwa, teyakomawo gye ndi na mutima gwe gwonna, naye yali alimbalimba," bw'ayogera Mukama. **11** Mukama n'aŋŋamba nti, Isirayiri asudde obwesigwa, mutukuvu okusinga Yuda atali mwesigwa. **12** Genda obuulire abantu b'omu bukiikakkono obubaka buno, obagambe nti, "'Komawo ggwe Isirayiri, eyanvaako,' bw'ayogera Mukama. 'Siribatunuuliza busungu kubanga ndi waakisa,' bw'ayogera Mukama; 'Sirisiba busungu ku mwoyo emirembe gyonna. **13** Mukkirize bukkiriza ekibi kyammwe, mwajeemera Mukama Katonda wammwe, mwasinza bakatonda abalala, wansi wa buli muti oguyimiridde, era ne mutaŋŋondera,'" bw'ayogera Mukama. **14** "Mukomeewo mmwe abaana abanvaako," bw'ayogera Mukama; "kubanga nze bbammwe, era ndibalondamu omu ku omu okuva mu buli kibuga, babiri babiri okuva mu buli kika mbaleete ku lusozi Sayuuni. **15** Era ndibawa abasumba abakola ng'omutima gwange bwe gwagala, abalibakulembera mu kumanya era ne mu kutegeera. **16** Ennaku bwe zirituuka nga mwaze era nga muli bangi nnyo mu nsi," bw'ayogera Mukama, "abantu baliba tebakyayogera ku Ssanduuko y'Endagaano. Baliba tebakyagirowooza nako, okugijjukira; oba okulumwa emitima olw'obutaba nayo wadde okukola endala. **17** Ebbanga lyonna Yerusaalemi kiriyitibwa Entebe ya Mukama ey'Obwakabaka, amawanga gonna mwe ganaakuŋŋaaniranga okumugulumiza Mukama mu Yerusaalemi era tebaliddayo kugoberera mitima gyabwe minyoomi. **18** Mu nnaku ezo ennyumba ya Yuda eryegatta ku nnyumba ya Isirayiri, era bombi awamu baliva mu nsi ey'omu bukiikakkono ne bajja mu nsi gye ndiwa bakitammwe okuba omugabo. **19** "Nze kennyini nalowooza "nga nayagala okubayisanga nga batabani bange, era mbawe ensi eyeegombebwa, nga gwe mugabo ogusinga obulungi mu mawanga gonna. Nalowooza nti mulimpita 'Kitammwe,' ne mutanvaako ne mwongera okungoberera. **20** Naye ng'omukazi atali mwesigwa eri bba bw'abeera, bwe mutyo bwe mutabadde beesigwa gye ndi, mmwe ennyumba ya Isirayiri," bw'ayogera Mukama. **21** Okukaaba

kw'Abaana ba Isirayiri kuwuliddwa ku ntikko z'ensozi ezitaliiko kantu, nga bakaaba n'okwegayirira, kubanga baatambulira mu kukola ebibi, ne beerabira Mukama Katonda waabwe. **22** "Mukomeewo mmwe abantu abatali beesigwa, nnaabawonya ne mbafuula abeesigwa." Ne mugamba nti, "Weewaawo tujja kudda gy'oli, kubanga ggwe Mukama Katonda waffe. **23** Ddala okusuubira obuyambi okuva mu nsozi gye twasinzizanga bakatonda abalala temuli kantu. Ddala mu Mukama Katonda waffe mwe muli obulokozi bwa Isirayiri. **24** Naye okuva mu buto bwaffe bakatonda abo abalala abatagasa balidde ne bamalawo ebibala bakitaffe bye baamalirako amaanyi gaabwe, embuzi zaabwe, n'ente zaabwe, batabani baabwe ne bawala baabwe. **25** Leka tugalamire, ng'ensonyi zitutta, n'obuswavu bwaffe butuyitiridde kubanga twonoonye eri Mukama Katonda waffe, ffe ne bakadde baffe, okuva mu buto bwaffe n'okutuusa ku lunaku luno; kubanga tetugondedde ddoboozi lya Mukama Katonda waffe."

4 "Bw'oba odda, ggwe Isirayiri," bw'ayogera Mukama, "eri nze gy'olina okudda. Bw'oneggyako eby'omuzizo byonna n'otosagaasagana, **2** era singa olayira mu mazima, mu bwenkanya era mu ngeri entuufu yennyini nti, 'Ddala nga Mukama bw'ali omulamu,' olwo amawanga gonna mu ye mwe gajja okuweerwa omukisa era mu ye mwe ganeenyumiririzanga." **3** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama eri abantu ba Yuda era n'eri abantu b'omu Yerusaalemi nti, "Mulime ennimiro zammwe ezitali nnime, temusiga mu maggwa. **4** Mukoowoole Mukama, mweweeyo mutukuze emitima gyammwe mwe abantu ba Yuda ne Yerusaalemi, obusungu bwange buleme okubuubuuka ng'omuliro, olw'ebikolwa byammwe ebibi, ne wataba ayinza kubuzikiza." **5** "Kirangirire mu Yuda era okitegeeze mu Yerusaalemi ogambe nti, 'Mufuuwe ekkondeere mu nsi yonna! Mulangirire nga mugamba nti, Mukuŋŋaane, tuddukire mu bibuga ebiriko ebigo!' **6** Weereza obubaka eri Sayuuni nti, Mudduke temulwa, kubanga ndireeta okuzikiriza okuva mu bukiikakkono, okuzikiriza okw'amaanyi." **7** Empologoma evudde mu kisaka kyayo, omuzikiriza w'amawanga afulumye gy'abeera, azze okumalawo ensi yo. Ebibuga byammwe bijja kuzikirizibwa bibuleko abibeeramu. **8** Noolwekyo mwambale ebibukutu mukungubage, mukube ebiwoobe kubanga obusungu bwa Mukama obw'amaanyi tebutuvuddeeko. **9** Mukama n'agamba nti, "Ku lunaku olwo, kabaka n'omukungu baliggwaamu omwoyo, bakabona basamaalirire ne bannabbi beewuunye." **10** Ne ndyoka ŋŋamba nti, "Woowe Mukama Katonda, mazima olimbidde ddala abantu bano ne Yerusaalemi ng'ogamba nti, 'Mulibeera n'emirembe,' ate nga ekitala kiri ddala ku mimiro gyaffe." **11** Mu biseera ebyo abantu bano ne Yerusaalemi balibuulirwa nti, "Embuyaga ezookya eziva ku nsozi ezaakala ez'omu ddungu zifuuwa abantu bange nga teziwujja buwuzzi wadde okulongoosa obulongoosa **12** embuyaga ezisingako awo ze ziriva gye ndi. Era kaakano mbasalira emisango." **13** Laba ajja ng'ebire, amagaali ge ng'empewo y'akazimu, embalaasi ze zidduka okusinga empungu; zitusanze ffe kubanga tuzikiridde! **14** Ayi Yerusaalemi, naaza omutima gwo guve mu kukola ebibi olyoke olokolebwe. Olikomya ddi ebirowoozo ebibi? **15** Eddoboozi lyawulirwa okuva mu Ddaani, nga lirangirira okuzikirizibwa okuva mu nsozi za Efulayimu. **16** "Labula amawanga nti ajja: kirangirirwe mu Yerusaalemi nti, 'Abalabe bajja okuva mu nsi ey'ewala nga bayimba ennyimba ez'entalo nga balumba ebibuga bya Yuda. **17** Bakyetoolodde ng'abasajja abakuuma ennimiro kubanga Yuda yanjeemera,'" bw'ayogera Mukama. **18** "Empisa zammwe, n'ebikolwa byammwe bye bibaleeseeko bino. Kino kye kibonerezo kyammwe. Nga kya bulumi! Nga kifumita omutima." **19** Obulumi, Ayi Obulumi! Neenyoolera mu bulumi! Ayi obulumi bw'omutima gwange! Omutima gunkubagana munda, sisobola kusirika, kubanga mpulidde eddoboozi ly'ekkondeere, mpulidde enduulu z'olutalo. **20** Okuzikirizibwa kweyongeddeko era ensi yonna eyonooneddwa. Eweema zange zisaanyiziddwawo mu kaseera buseera, n'entimbe zange nga kutemya kikowe. **21** Ndituusa ddi nga ndaba bbendera z'olutalo n'okuwulira amaloboozi g'amakondeere? **22** "Kubanga abantu bange basirusiru, tebammanyi. Baana abatalina magezi; abatategeera. Bakagezimunnyu mu kukola ebibi, tebamanyi kukola birungi." **23** Natunuulira ensi, nga njereere, ate ne ntunula ne ku ggulu, ng'ekitangaala kigenze. **24** Natunuulira agasozi nga gajugumira, n'ensozi zonna zaali ziyuuguuma. **25** Natunula, era laba, waali tewasigadde muntu n'omu, era n'ebinyonyi byonna eby'omu bbanga byali bidduse. **26** Natunula, era laba, ensi ey'ebibala ebingi ng'efuuse ddungu, era n'ebibuga byayo byonna nga byonoonese, mu maaso ga Mukama, olw'obusungu bwe obungi. **27** Kubanga bw'atyo bw'ayogera Mukama nti, "Ensi yonna eriyonoonebwa, wadde nga sirigizikiririza ddala. **28** Noolwekyo ensi erikungubaga era n'eggulu waggulu lirikwata ekizikiza, kubanga njogedde era maliridde sijja kwejjusa wadde okukyusaamu." **29** Olw'okuyoogona kw'abeebagazi b'embalaasi n'abalasa obusaale, ebibuga byonna biribuna emiwabo, abamu beesogge ebisaka; n'abalala balinnye waggulu ku njazi. Ebibuga byonna birekeddwa ttayo; tewali abibeeramu. **30** Okola ki ggwe, ggwe eyayonoonebwa? Lwaki oyambala engoye entwakaavu, ne weeteekako eby'obugagga ebya zaabu, n'amaaso n'ogasiiga langi? Omala biseera nga weeyonja. Baganzi bo bakunyoomoola; era baagala kukutta. **31** Mpulira okukaaba ng'okw'omukazi alumwa okuzaala, okusinda ng'okw'oyo asindika omwana we asooka, okukaaba kw'omuwala wa Sayuuni ng'awejjawejja anoonya w'anassiza omukka, ng'agolola emikono gye ng'agamba nti, "Zinsanze nze, nzirika. Obulamu bwange buweereddwayo mu batemu."

5 "Dduka ogende eno n'eri mu nguudo za Yerusaalemi, tunulatunula olabe, noonya wonna we bakuŋŋaanira, bw'onoosanga omuntu omu bw'ati omwesimbu ow'amazima, nnaasonyiwa ekibuga kino. **2** Ne bwe boogera nti, 'Nga Mukama bwali omulamu;' baba balayirira bwereere." **3** Ayi Mukama Katonda, amaaso go teganoonya mazima? Wabakuba naye ne batawulira bulumi wababetenta, naye ne bagaana okukangavvulwa. Beeyongedde kukakanyala, bagubye obwenyi okusinga n'amayinja; era bagaanyi okwenenya. **4** Ne njogera nti, "Bano baavu abasirusiru.

Kubanga tebamanyi kkubo lya Mukama, amateeka ga Katonda waabwe. **5** Kale ndigenda eri abakulembeze njogere nabo; Kubanga bamanyi ekkubo lya Mukama, amateeka ga Katonda waabwe." Naye nabo bwe batyo baali baamenya dda ekikoligo nga baakutula ebisiba. **6** Noolwekyo empologoma eriva mu kibira n'ebalya, n'omusege ogw'omu ddungu gulibasaanyaawo. Engo erikuumira okumpi n'ebibuga byabwe, buli muntu abifuluma ayuzibweyuzibwe; Kubanga ebibi byabwe bingi, okudda ennyuma kunene. **7** "Mbasonyiwe ntya? Abaana bammwe banvuddeko, ne balayiririra bakatonda abatali bakatonda. Bwe nabaliisa ne bakkuta, badda mu kwenda, ne beekuŋŋaanya ku nnyumba z'abenzi. **8** Baali ng'embalaasi ennume ezikkuse ezitaamye, buli muntu ng'akaayanira muka munne. **9** Lwaki sibabonereza olw'ebintu ebyo? bw'ayogera Mukama, Lwaki siwoolera ggwanga ku nsi efaanana bw'etyo?" **10** "Yita mu nnimiro z'emizabbibu gyabwe ogyonooneyonoone, naye togimalirawo ddala. Giggyeeko amatabi gaagyo, kubanga si bantu ba Mukama. **11** Kubanga ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda zifuukidde ddala njeemu gye ndi," bw'ayogera Mukama. **12** Boogedde eby'obulimba ku Mukama ne bagamba nti, "Talina kyajja kukola, tewali kabi kanaatugwako, era tetujja kulaba wadde kitala oba kyeya. **13** Bannabbi mpewo buwewo era ekigambo tekibaliimu; noolwekyo leka kye boogera kikolebwe ku bo." **14** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda ow'Eggye nti, "Kubanga abantu boogedde ebigambo bino, ndifuula ekigambo kyange mu kamwa kammwe okuba ng'omuliro, n'abantu bano okuba enku era omuliro gubookye. **15** Laba, mbaleetera eggwanga eriva ewala, ggwe ennyumba ya Isirayiri," bw'ayogera Mukama. Ensi eyaguma ey'edda, abantu ab'olulimi lwe mutamanyi aboogera bye mutategeera **16** omufuko gwabwe ogw'obusaale guli ng'entaana eyasaamiridde, bonna balwanyi nnamige. **17** Balirya amakungula gammwe n'emmere yammwe; balirya batabani bammwe era ne bawala bammwe; balye emizabbibu n'emitiini gyammwe, ebibuga byammwe ebiriko bbugwe bye mwesiga birizikirizibwa n'ebitala. **18** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Naye ne mu nnaku ezo sigenda kubazikiririza ddala kubamalawo. **19** Era abantu bammwe bwe bagamba nti, 'Lwaki Katonda waffe atukoze ebintu bino byonna?' Onoobagamba nti, 'Nga bwe mwanvaako ne muweereza bakatonda abalala mu nsi yammwe, mujja kuweereza bakatonda abagwira mu nsi eteri yammwe.' **20** "Langirira kino mu nnyumba ya Yakobo, kirangirire mu Yuda. **21** Wulira kino, mmwe abantu abasirusiru abatalina kutegeera, abalina amaaso naye nga tebalaba, abalina amatu naye nga tebawulira. **22** Temuntya?" bw'ayogera Mukama; "temunkankanira? Nateeka omusenyu okuba ensalo y'ennyanja, olukomera olutaliggwaawo, lwetasobola kuvvuunuka; wadde ng'amayengo galukubaakuba, tegasobola kuluwaguza, gayinza okuwuluguma, naye tegasobola kuluyitako. **23** Naye abantu bano balina omutima omwewagguze era omujeemu. Bajeemye banvuddeko. **24** Abateekuba mu kifuba kugamba nti, 'Tutye Mukama Katonda waffe agaba enkuba, eya ddumbi n'eya ttoggo, mu ntuuko zaayo; atugerekera ssabbiiti ez'okukunguliramu.'" **25** Obutali butuukirivu bwammwe bubibakwese ebibi byammwe bibaggyeeko ebirungi. **26** "Kubanga abasajja abakozi b'ebibi basangibwa mu bantu bange; abagalamira ne balindirira ng'abasajja abatezi b'obunyonyi. Batega abantu omutego. **27** Ng'ebisero ebijjudde ebinyonyi, enju zaabwe bwe zijjudde eby'enkwe. Noolwekyo bafuuse ab'amaanyi abagagga, ne bagejja era ne banyirira. **28** Ekibi kyabwe tekiriiko kkomo, tebasala misango mu bwenkanya, abatawolereza bataliiko ba kitaabwe okubayamba basinge emisango, era abatafaayo ku ddembe lya bakateeyamba. **29** Lwaki sibabonereza olw'ebintu ebyo?" bw'ayogera Mukama. "Nneme okwesasuza ku ggwanga eriri nga eryo? **30** "Ekigambo eky'ekitalo era eky'ekivve kigudde mu nsi: **31** Bannabbi bawa obunnabbi obw'obulimba, bakabona bafugisa buyinza bwabwe ate abantu bange bwe batyo bwe bakyagala. Naye ku nkomerero munaakola mutya?"

6 Mwekuŋŋaanye mudduke mmwe abantu ba Benyamini! Mmudduke muve mu Yerusaalemi. Fuuwa ekkondeere mu Tekowa, era yimusa ebbendera mu Besukakkeremu: kubanga akacwano kasinzidde mu bukiikakkono, okuzikirira okw'entiisa. **2** Ndizikiriza omuwala wa Sayuuni, omulungi oyo omubalagavu. **3** Abasumba balimulumba n'ebisibo byabwe. Balimwetoolooza weema zaabwe zimwolekere enjuuyi zonna, buli omu yeezimbire w'ayagala. **4** "Mwetegeke mumulwanyise! Muyimuke, tumulumbe mu ttuntu! Naye, nedda, omusana gugenda guggwaayo, n'ebisiikirize by'akawungeezi biwanvuye! **5** Tugende, tulumbe kiro tuzikirize amayumba ge." **6** Bw'ati Mukama Katonda ow'Eggye bw'agamba nti, "Muteme emiti mukole entuumo muzingize Yerusaalemi. Ekibuga kino kiteekwa okubonerezebwa kyonna, kubanga kijjudde bujoozi bwerere. **7** Ng'oluzzi bwe lukulukusa amazzi, bwe kityo bwe kikulukusa ebibi byakyo, entalo era n'okuzikirira biwulirwa munda waakyo. Obulwadde n'ebiwundu bye ndaba buli bbanga. **8** Nkulabula, ggwe Yerusaalemi, emmeeme yange ereme okwawukana naawe, si kulwa ng'ofuuka amatongo." **9** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Balisusumbulira ddala n'abo abatono abaliba basigaddewo mu Isirayiri. Ddamu oyise omukono mu matabi ng'omunozi we zabbibu bw'akola." **10** Ndyogera eri ani gwe ndirabula? Ani alimpuliriza? Amatu gaabwe gagaddwa ne batasobola kuwulira. Ekigambo kya Mukama kiri nga kyakusesa gye bali, tebakisanyukira n'akamu. **11** Kyenva nzijula ekiruyi sikyasobola kukizibiikiriza. "Kiyiwe ku baana abali mu luguudo, ne ku bavubuka abakuŋŋaanye; abaami awamu n'abakazi n'abakadde abo abawezezza emyaka emingi baliwambibwa. **12** Enju zaabwe ziritwalibwa abalala, n'ennimiro zaabwe awamu ne bakazi baabwe; kubanga ndigolola omukono gwange ku abo abali mu nsi," bw'ayogera Mukama. **13** "Kubanga okuva ku asembayo wansi okutuusa ku asingayo waggulu, buli omu alulunkanira kufuna. Nnabbi ne kabona bonna boogera eby'obulimba. **14** Ekiwundu ky'abantu bange bakijjanjaba ng'ekitali ky'amaanyi. Boogera nti, 'Mirembe, mirembe.' So nga tewali mirembe. **15** Bakwatibwa ensonyi olw'ebikolwa byabwe eby'emizizo? Nedda. Tebakwatibwa nsonyi n'akatono.

Noolwekyo baligwira wamu n'abo abaligwa; balisuulibwa wansi bwe ndibabonereza," bw'ayogera Mukama. **16** Kino Mukama ky'agamba nti, "Yimirira mu masaŋŋanzira otunule. Buuza amakubo ag'edda, buuza ekkubo eddungi gye liri, era otambulire omwo, emmeeme yammwe erifuna ekiwummulo. Naye ne mugamba nti, 'Tetujja kulitambuliramu.' **17** Nabateerawo abakuumi babategeeze nti, Muwulirize eddoboozi ly'ekkondeere, naye ne mugamba nti, 'Tetujja kuwuliriza.' **18** Kale muwulire, mmwe amawanga era mulabe mmwe ab'ekkuŋŋaaniro ekyo ekiribatuukako. **19** Wuliriza, ggwe ensi: laba, ndeeta akabi ku bantu bano, by'ebibala by'enkwe zaabwe, kubanga tebafuddeeyo ku bigambo byange n'etteeka lyange baligaanye. **20** Omugavu oguva e Seeba bampa gwa ki? Oba zino emmuli ezakaloosa eziva mu nsi ey'ewala? Ebiweebwayo byammwe ebyokebwa sijja kubikkiriza, n'essaddaaka zammwe tezinsanyusa." **21** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Laba nditeeka enkonge mu maaso g'abantu bano; bakitaabwe ne batabani baabwe bonna bazesittaleko. Muliraanwa we ne mukwano gwe balizikirira." **22** Bw'ati bw'ayogera Mukama, nti, "Laba, eggye lijja eriva mu nsi ey'omu bukiikakkono, eggwanga ery'amaanyi liyimusibwa okuva ku nkomerero z'ensi. **23** Bakutte omutego n'effumu, abakambwe abatalina kusaasira. Bawulikika ng'ennyanja ewuuma, nga beebagadde embalaasi zaabwe: bajja ng'abalwanyi mu byambalo by'olutalo okulumba ggwe Muwala wa Sayuuni!" **24** Tuwulidde ettutumu lyabwe; era emikono gyaffe giweddemu amaanyi okulumwa okunene kutukutte n'okulumwa ng'okw'omukazi alumwa okuzaala. **25** Togeza kugenda mu nnimiro newaakubadde okutambulira mu kkubo; kubanga omulabe abunye wonna wonna n'entiisa ejjudde mu bantu. **26** Kale nno mmwe abantu, mwambale ebibukutu era mwevulunge mu vvu; mukungubage ng'abakaabira omwana owoobulenzi omu yekka. Kubanga oyo agenda okuzikiriza ajja kutugwako mavumbavumba. **27** "Nkufudde ekigezesa abantu bange n'ekyuma, osobole okulaba n'okugezesa amakubo gaabwe. **28** Bonna bakyewaggula abakakanyavu abagenda bawaayiriza, bikomo era kyuma, bonna boonoonefu. **29** Emivubo bagifukuta n'amaanyi, omuliro gumalawo essasi, naye balongoosereza bwereere kubanga ababi tebaggyibwamu. **30** Baliyitibwa masengere ga ffeeza, kubanga Mukama abalese."

7 Kino kye kigambo ekyajjira Yeremiya okuva eri Mukama. **2** Yimirira ku mulyango gw'ennyumba ya Mukama otegeeze abantu obubaka buno. Muwuliriza ekigambo kya Mukama, mmwe mwenna abantu ba Yuda abayita mu miryango gino okusinza Mukama. **3** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Mulongoose amakubo gammwe n'ebikolwa byammwe, nange ndibalekera ekifo kino ne mubeeramu. **4** Teweesiga bigambo bino ebibuzaabuza ne mwogera nti, 'Eno ye yeekaalu ya Mukama, yeekaalu ya Mukama, yeekaalu ya Mukama!' **5** Kubanga bwe munaalongoosezanga ddala amakubo gammwe n'ebikolwa byammwe; era bwe munaalaganga obwenkanya eri omuntu ne munne, **6** ne mulekayo okunyigiriza omugwira, ne mulekwa, ne nnamwandu, ne mulekayo n'okutta abataliiko musango mu kifo ekyo, era ne mutasinza bakatonda abalala okwereetera emisango mmwe bennyini, **7** kale ndibatuuza mu kifo ekyo mu nsi gye nawa bajjajjammwe ebeere yammwe emirembe n'emirembe. **8** Kale laba, mwesiga ebigambo ebitaliimu, ebitagasa. **9** "Munabba ne mutta, ne mukola obwenzi ne mulayira eby'obulimba, ne mwoteza obubaane eri Baali, ne mutambula okugoberera bakatonda abalala be mutamanyanga; **10** ne mulyoka mujja ne muyimirira mu maaso gange mu nnyumba eno, eyitibwa Erinnya lyange, ne mugamba nti, 'Tuli bulungi, tuli bulungi,' ne mulyoka mukola eby'emizizo byonna? **11** Mulowooza nti ennyumba eno eyitibwa ennyumba yange, mpuku y'abanyazi? Laba, nze kennyini nkirabye," bw'ayogera Mukama. **12** "Mugende kaakano mu kifo kyange ekyali e Siiro ekifo gye nasooka okuteeka essinzizo ly'erinnya lyange, mulabe kye nakikola olw'ekibi ky'abantu bange Isirayiri. **13** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Bwe mwali mukola ebintu bino byonna, nayogera nammwe emirundi mingi naye ne mutampulira; nabakoowoola ne mutampitaba. **14** Noolwekyo, ekyo kye nakola e Siiro nzija kukikola kaakano ku nnyumba eyitibwa Erinnya lyange, era gye mwesiga, era n'ebifo bye nabawa mmwe ne bakitammwe. **15** Ndibagoba ne mu maaso gange, nga bwe nagoba baganda bammwe bonna, ezzadde lya Efulayimu lyonna. **16** "Noolwekyo tosabira bantu abo wadde okubegayiririra newaakubadde okubasabira oba okubawolereza, kubanga siikuwulire. **17** Tolaba bye bakola mu bibuga bya Yuda era ne mu nguudo za Yerusaalemi? **18** Abaana balonda enku, bakitaabwe ne bakuma omuliro, olwo abakazi ne bakanda eŋŋaano ne bakolera kabaka w'eggulu omukazi emigaati. Bafuka ekiweebwayo ekyokunywa eri bakatonda abalala okunkwasa obusungu. **19** Naye nze gwe balumya?" bw'ayogera Mukama. "Tebeerumya bokka, ne beeswazaswaza?" **20** Noolwekyo bw'atyo bw'ayogera Mukama nti, "Laba obusungu bwange n'ekiruyi kyange bijja kufukibwa ku kifo kino, ku bantu ne ku nsolo, ku miti egy'omu ttale era ne ku bibala eby'omu ttaka; bujja kubuubuuka era tebujja kukoma." **21** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mugatte ebiweebwayo byammwe ebyokebwa ku ssaddaaka zammwe, ennyama mugyeriire. **22** Kubanga ku lunaku lwe nabaggya mu Misiri saayogera eri bakitammwe wadde okubalagira ebikwata ku biweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka. **23** Naye etteeka lino lye nabawa ligamba nti, 'Muŋŋondere, nange nnaabeera Katonda wammwe, nammwe munaabeera bantu bange. Mutambulire mu makubo gonna ge mbalagira, mulyoke mubeere bulungi.' **24** Naye tebampulira wadde okunzisaako omwoyo, wabula bagoberera okuteesa kw'emitima gyabwe egijjudde ebibi. Badda emabega so tebaalaga mu maaso. **25** Okuva mu biseera bajjajjammwe bye baaviiramu e Misiri okutuusa kaakano, mbadde mpeereza abaddu bange bannabbi emirundi n'emirundi. **26** Naye tebampuliriza wadde okunzisaako omwoyo, bakakanyaza ensingo zaabwe era ne bakola ebibi ne basinga ne bajjajjaabwe. **27** "Kale ojja kubagamba bino byonna naye tebajja kukuwuliriza, bw'onoobayita tebajja kukwanukula. **28** Noolwekyo bagambe nti, 'Lino ly'eggwanga eritagondera Mukama Katonda

waalyo oba okufaayo ku kugololwa. Amazima gabulawo, tegali ku mimwa gyabwe. **29** Salako enviiri zo ggwe Yerusaalemi, ozisuule wala ddala okaabire ku ntikko z'ensozi, kubanga Mukama alese abantu be era n'asuula ab'omu mulembe guno mw'asunguwalidde ennyo.'" **30** "Abantu ba Yuda bakoze ekintu eky'ekivve mu maaso gange, bw'ayogera Mukama. Batadde bakatonda abalala mu nnyumba yange eyitibwa erinnya lyange ne bagyonoona. **31** Bazimbye ebifo ebigulumivu ebya Tofesi mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ne bassaddaakiramu batabani baabwe be bazaala n'abawala, kye saalowoozaako wadde okukibalagira. **32** Laba, ennaku zijja," bw'atyo bw'ayogera Mukama, bwe kitariyitibwa Kiwonvu kya Tofesi oba ekya Kinnomu ne kiyitibwa Kiwonvu kya ttambiro: kubanga baliziikamu Tofesi okutuusa we wataliba bbanga lya kuziikamu. **33** Era emirambo gy'abantu bano gifuuke emmere y'ebinyonyi eby'omu bbanga era n'ensolo ez'omu nsiko, era waleme kubaawo muntu wakuzigoba; **34** olwo nga nkomezza amaloboozi ag'okusanyuka n'okujaguza, n'eddoboozi ly'omusajja awasa n'ery'omugole we mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo za Yerusaalemi, olwo ensi ng'efuuse matongo.

8 "Mu kiseera ekyo, bw'ayogera Mukama, amagumba ga bakabaka ba Yuda, n'amagumba g'abalangira, n'amagumba ga bakabona, n'amagumba ga bannabbi, n'amagumba g'abatuuze b'omu Yerusaalemi galiggyibwa mu ntaana zaago. **2** Kale galyanikibwa mu musana, eri omwezi n'emmunyeenye ez'omu ggulu, ze baayagala era ne baaweereza era ze baagoberera ne beebuuzaako ne basinza. Tebalikuŋŋaanyizibwa wadde okuziikibwa naye balibeera ng'ebisasiro wansi ku ttaka. **3** N'abantu b'ensi eno ennyonoonyi bw'etyo abalisigalawo, be ndiba nsasaanyizza mu mawanga, balyegomba okufa okusinga okuba abalamu," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **4** "Bategeeze nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Omuntu bw'agwa, tayimuka? Oba omuntu bw'ava mu kkubo ettuufu, takyusa n'adda? **5** Kale lwaki abantu bange bano banvaako ne bagendera ddala? **6** Nawuliriza n'obwegendereza naye tebayogera mazima; tewali muntu yenna yeenenya bibi byakoze n'okwebuuza nti, 'Kiki kino kye nkoze?' Buli muntu akwata kkubo lye ng'embalaasi efubutuka ng'etwalibwa mu lutalo. **7** Ebinyonyi ebibuukira mu bbanga bimanyi ebiseera mwe bitambulira; ne kaamukuukulu n'akataayi ne ssekanyolya bimanyi ebiseera mwe bikomerawo, naye abantu bange tebamanyi biragiro bya Mukama." **8** Muyinza mutya okwogera nti, "Tuli bagezi nnyo, n'amateeka ga Mukama tugalina, ate nga ekkalaamu y'abawandiisi ey'obulimba yeebikyusizza. **9** Abagezigezi baliswala ne bakeŋŋentererwa era balitwalibwa. Bagaanyi ekigambo kya Mukama, magezi ki ge balina? **10** Noolwekyo bakazi baabwe ndibagabira abasajja abalala n'ennimiro zaabwe zitwalibwe abantu abalala. Bonna ba mululu okuva ku asembayo wansi okutuuka ku akomererayo waggulu, nnabbi ne kabona bonna balimba ne babba abantu. **11** Ebiwundu by'abantu bange babijjanjaba nga tebafaayo, babikomya kungulu nga boogera nti, Mirembe, Mirembe, ate nga teri mirembe. **12** Baakwatibwa ensonyi bwe baakola ebivve? Nedda tebakwatibwa nsonyi wadde, so tebamanyi wadde okulimbalimba. Noolwekyo baligwira mu bagudde, balikka lwe balibonerezebwa," bw'ayogera Mukama. **13** "Ndimalirawo ddala amakungula gaabwe," bw'ayogera Mukama. Tewaliba zabbibu, na mutiini, n'ebikoola byabwe biriwotoka. Bye mbawadde biribaggyibwako. **14** Kiki ekitutuuzizza wano obutuuza? Mukuŋŋaane. Tuddukire mu bibuga ebiriko bbugwe tuzikiririre eyo. Mukama Katonda atuwaddeyo tuzikirire era atuwadde amazzi agalimu obutwa tuganywe, kubanga twonoonye mu maaso ge. **15** Twasuubira mirembe naye tewali bulungi bwajja; twasuubira ekiseera eky'okuwonyezebwa naye waaliwo ntiisa. **16** Okukaaba kw'embalaasi z'omulabe kuwulirwa mu Ddaani; ensi yonna yakankana olw'okukaaba kw'embalaasi. Bajja okuzikiriza ensi ne byonna ebigirimu, ekibuga ne bonna abakibeeramu. **17** "Laba, ndikusindikira emisota egy'obusagwa, amasalambwa g'otasobola kufuga, emisota egyo girikuluma," bwayogera Mukama. **18** Nnina ennaku etewonyezeka, omutima gwange gwennyise. **19** Wuliriza okukaaba kw'abantu bange okuva mu nsi ey'ewala. "Mukama taliimu mu Sayuuni? Kabaka we takyalimu?" "Lwaki bansunguwaza n'ebifaananyi byabwe, bakatonda abalala abatagasa?" **20** "Amakungula gayise, n'ekyeya kiyise, tetulokolebbwa." **21** Nnumiziddwa olw'okulumizibwa kwa muwala wange. Nkaaba ne nzijula ennaku. **22** Teri ddagala mu Gireyaadi? Teriiyo musawo? Lwaki ekiwundu ky'abantu bange tekiwonyezebwa?

9 Woowe, singa omutwe gwange gubadde mugga n'amaaso gange luzzi lwa maziga, nnandikaabye emisana n'ekiro olw'abantu bange be batta! **2** Woowe singa mbadde n'ekisulo ky'abatambuze mu ddungu, nnandivudde ku bantu bange ne mbaleka kubanga bonna benzi, bibiina by'abasajja ab'enkwe. **3** "Bategeka olulimi lwabwe ng'omutego ogunasula obulimba; bakulaakulanye mu ggwanga naye nga tebayimiridde ku mazima, kubanga bakola ekibi kino ate ne bongera ekirala; era tebammanyi," bw'ayogera Mukama. **4** "Mwegendereze mikwano gyammwe era temwesiganga baganda bammwe: kubanga buli wa luganda mulimba na buli wamukwano agenda awaayiriza buwaayiriza. **5** Buli muntu alimba muliraanwa we era tewali n'omu ayogera mazima. Bayigirizza ennimi zaabwe okulimba ne beemalamu amaanyi nga bakola ebitali bya butuukirivu. **6** Mubeera wakati mu bulimba; mu bulimba bwabwe bagaana okummanya," bw'ayogera Mukama Katonda. **7** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Laba, ndibalongoosa ne mbagezesa, kiki ate kye nnaakolera abantu bange kubanga boonoonye? **8** Olulimi lwabwe kasaale akatta, lwogera bya bulimba, buli muntu ayogeza mirembe n'akamwa ke, naye mu mutima gwe ategeka kumutega. **9** Nneme okubabonereza olw'ebintu bino?" bw'ayogera Mukama. "Seesasuze ku ggwanga eriri nga lino?" **10** Ndikaaba ne nkungubagira ensozi era ne nkungubagira amalundiro ag'omu ddungu. Galekeddwa awo era tegayitwamu, n'okukaaba kw'ente tekuwulirwa. Ebinyonyi eby'omu bbanga tebikyawulirwa

n'ensolo ez'omu nsiko zidduse. **11** "Ndifuula Yerusaalemi entuumu y'ebifunfugu, ekisulo ky'ebibe. Era ndyonoona ebibuga bya Yuda waleme kubaawo muntu yenna abeeramu." **12** Mugezigezi ki anaayinza okutegeera kino? Ani oyo Mukama gw'abuulidde alyoke akinnyonnyole? Lwaki ensi eyonoonese ng'eddungu ne wataba agiyitamu? **13** Mukama n'agamba nti, "Kubanga balese amateeka gange, ge nabateekerawo. Tebaŋŋondedde wadde okugoberera amateeka gange. **14** Naye, bagoberedde obukakanyavu bw'emitima gyabwe ne basinza ebifaananyi bya Babaali nga bajjajjaabwe bwe baabayigiriza." **15** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Laba ndiriisa abantu bano emmere ekaawa ne mbanyweesa n'amazzi ag'obutwa. **16** Ndibasaasaanya mu mawanga bakitaabwe ge bataamanya; era ndibasindiikiriza n'ekitala, okutuusa nga mbazikirizza." **17** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Mulowooze kaakano, muyite abakazi abakungubazi, bajje; era mutumye abasingayo obumanyirivu. **18** Leka bajje mangu batukaabireko okutuusa amaaso gaffe lwe ganaakulukuta amaziga, n'obukoowekoowe bwaffe ne butiiriika amazzi. **19** Kubanga amaloboozi ag'okukungubaga gawuliddwa mu Sayuuni; 'Nga tunyagiddwa! Nga tuswadde nnyo! Tuteekwa okuva mu nsi yaffe kubanga amayumba gaffe gazikiriziddwa.'" **20** Kaakano mmwe abakazi, muwulirize ekigambo kya Katonda, era mutege okutu kwammwe kuwulire ekigambo ky'akamwa ke. Muyigirize bawala bammwe okukaaba, era buli muntu ayigirize munne okukungubaga. **21** Kubanga okufa kutuyingiridde mu madirisa, kuyingidde mu mbiri zaffe, okugoba abaana okubaggya ku nguudo, n'abavubuka okubaggya mu bifo ebisanyukirwamu. **22** "Yogera," bw'atyo bw'ayogera Mukama nti, "'Emirambo gy'abasajja abafudde gijja kugwa ng'obusa ku ttale ng'ebinywa by'eŋŋaano ensale bwe bigwa emabega w'omukunguzi nga tebiriiko alonda.'" **23** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Omusajja omugezi aleme kwenyumiririza mu magezi ge, oba omusajja ow'amaanyi okwenyumiririza mu maanyi ge oba omugagga mu bugagga bwe. **24** Naye leka oyo eyeenyumiriza yeenyumirizenga mu kino: nti antegeera era ammanyi, nti nze Mukama akola ebyekisa n'eby'ensonga n'eby'obutuukirivu mu nsi, kubanga mu byo mwe nsanyukira," bw'ayogera Mukama. **25** "Ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "lwe ndibonereza abo bonna ababakomole obukomozi mu mubiri: **26** Misiri, ne Yuda, ne Edomu, n'abaana ba Amoni, ne Mowaabu, era n'abo bonna ababeera mu ddungu mu bifo eby'ewala. Kubanga amawanga gano gonna ddala si makomole, ate era n'ennyumba ya Isirayiri yonna si nkomole mu mutima."

10 Muwulire ekigambo Katonda ky'abagamba, mmwe ennyumba ya Isirayiri. **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Temugobereranga makubo g'amawanga oba okweraliikirira obubonero obw'oku ku ggulu, kubanga amawanga ge byeraliikirira. **3** Kubanga empisa ez'amawanga tezigasa; batema omuti mu kibira, omubazzi n'aguyooyoota n'ebyuma bye. **4** Bagunyiriza ne ffeeza ne zaabu, bagukomerera n'enninga n'ennyondo guleme okunyeenyanyeenya. **5** Bakatonda bafaanana nga ssemufu mu nnimiro y'ebibala, era tebasobola kwogera kubanga basitulwa busitulwa tebasobola kutambula. Tobatya, tebayinza kukukola kabi konna, wadde okukola akalungi n'akamu." **6** Tewali ali nga ggwe, Ayi Mukama Katonda. Oli mukulu, era erinnya lyo ly'amaanyi nnyo. **7** Ani ataakutye, Ayi Kabaka w'amawanga? Kubanga kino kye kikugwanira. Kubanga mu bagezigezi bonna bannaggwanga ne mu bwakabaka bwabwe bwonna tewali ali nga ggwe. **8** Bonna tebalina magezi basirusiru, abo abayigira ku bakatonda ababajje mu miti. **9** Ffeeza eyaweesebwa ey'empewere eggyibwa e Talusiisi, ne zaabu eva e Yufazi, ffundi n'omuweesi wa zaabu bye bakoze byambazibwa engoye eza kaniki ne z'effulungu. Gino gyonna mirimu gy'abasajja abakalabakalaba. **10** Naye Mukama ye Katonda ddala, ye Katonda omulamu, era Kabaka ow'emirembe gyonna. Bw'asunguwala, ensi ekankana, amawanga tegasobola kugumira busungu bwe. **11** "Bw'oti bw'oba obagamba nti, 'Bakatonda abataakola ggulu na nsi ba kuzikirira bave ku nsi ne wansi w'eggulu.'" **12** Mukama yakola ensi n'amaanyi ge, n'atonda ebitonde byonna n'amagezi ge, era okutegeera kwe, kwe kwayanjuluza eggulu. **13** Bw'afulumya eddoboozi lye, amazzi agali mu bire gawuluguma, asobozesa ebire okusituka nga biva ku nkomerero y'ensi. Amyansisa eggulu mu nkuba, era n'aggya empewo mu mawanika ge. **14** Buli muntu talina magezi era taliimu kutegeera; buli muweesi wa zaabu aswala olw'ekifaananyi ky'akoze. Kubanga ebifaananyi bye ebisaanuuse bulimba, era tebiriimu bulamu. **15** Tebiriiko kye bigasa, ebisaanye okunyoomebwa ebirizikirizibwa nga Mukama azze okusala omusango. **16** Oyo Katonda Omugabo gwa Yakobo tali ng'ebyo, ye Mutonzi w'ebintu byonna, era owa Isirayiri, eggwanga ery'omugabo gwe, Mukama Katonda ow'Eggye lye linnya lye. **17** Mukuŋŋaanye ebyammwe muve mu nsi, mmwe abazingiziddwa. **18** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Laba nfuumuula abantu mbaggye mu nsi eno, era ndibaleetako ennaku balyoke bawambibwe." **19** Zinsanze nze olw'ekiwundu kyange ekinnuma ennyo. Naye ate ne ŋŋamba nti, "Eno ndwadde yange, nteekwa okugigumira." **20** Eweema yange eyonooneddwa, era emiguwa gyonna gikutuse, abaana bange bandese, tewakyali. Tewali n'omu asigaddewo kaakano kuzimba weema yange wadde okuzimba ekigango kyange. **21** Kubanga abasumba bafuuse ng'ensolo tebakyebuuza ku Mukama. Noolwekyo tebakulaakulana era endiga zaabwe zonna zisaasaanye. **22** Wuliriza! Amawulire gatuuse, waliwo akeegugungo ak'amaanyi okuva mu nsi ey'omu bukiikakkono, kajja kufuula ebibuga bya Yuda amatongo, ebisulo by'ebibe. **23** Mmanyi Ayi Mukama Katonda ng'obulamu bw'omuntu si bubwe, omuntu si y'aluŋŋamya amakubo ge. **24** Nnuŋŋamya, Mukama Katonda naye mu kigera ekisaanidde, si mu busungu bwo, si kulwa ng'onfuula ekitaliimu. **25** Yiwa obusungu bwo ku mawanga agatakumanyi, agatakutwala ng'ekikulu, ku bantu abatakoowoola linnya lyo. Kubanga bamazeewo Yakobo, bamuliiridde ddala era ne boonoona ensi ye.

11 Kino kye kigambo kya Mukama ekyajjira Yeremiya.
2 Wuliriza ebigambo by'endagaano eno era yogera
n'abantu ba Yuda era n'abo ababeera mu Yerusaalemi.
3 Bagambe nti, "Bw'ati Mukama Katonda wa Isirayiri
bw'ayogera nti, 'Akolimiddwa omuntu atagondera bigambo
by'endagaano eno **4** bye nalagira bakitammwe bwe
nabaggya mu nsi y'e Misiri, okuva mu kikoomi ky'omuliro.'
Nabagamba nti, 'Muŋŋondere era mukole ebintu byonna
nga bwe mbalagira, munaabeeranga bantu bange,
nange nnaabeeranga Katonda wammwe, **5** ndyoke
ntuukirize ekirayiro kye nalayirira bajjajjammwe, okubawa
ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ensi gye
mulimu leero.'" Awo ne nziramu nti, "Kibeere bwe
kityo Mukama." **6** Mukama n'aŋŋamba nti, "Langirira
ebigambo bino byonna mu bibuga bya Yuda ne mu
nguudo za Yerusaalemi. 'Muwulire ebigambo by'endagaano
era mubikole. **7** Okuva lwe naggya bajjajjammwe mu
Misiri okutuusa leero, mbakuutidde emirundi mingi nga
mbagamba nti, "Muŋŋondere." **8** Naye tebampuliriza
wadde okussaayo omwoyo, wabula buli muntu yeeyongera
okutambulira mu bukakanyavu bw'omutima gwe omubi.
Ne ndyoka mbaleetako ebikolimo byonna ebiri mu
ndagaano gye nabalagira okukwata ne batagikwata.'"
9 Ate Mukama n'aŋŋamba nti, "Waliwo olukwe mu
basajja ba Yuda ne mu batuuze b'omu Yerusaalemi.
10 Bazzeeyo mu butali butuukirivu bwa bajjajjaabwe
abaagaana okugoberera ebigambo byange. Bagoberedde
bakatonda abalala ne babaweereza. Ennyumba zombi
eya Isirayiri n'eya Yuda zimenye endagaano gye nakola
ne bajjajjaabwe. **11** Noolwekyo, bw'atyo bw'ayogera
Mukama nti, 'Laba, ndibaleetako akabi ke batayinza
kuwona; wadde banaankaabirira, sijja kubawuliriza. **12**
Ebibuga bya Yuda n'abantu ba Yerusaalemi bajja kugenda
bakaabirire bakatonda baabwe be bootereza obubaane,
naye tebaabayambe n'akamu nga bali mu nnaku. **13** Mulina
bakatonda abenkana ebibuga byammwe obungi, ggwe
Yuda; n'ebyoto bye mukoze okwoterezaako obubaane
eri Baali byenkana enguudo za Yerusaalemi obungi.' **14**
"Noolwekyo tosabira bantu bano, tobakaabiririra wadde
okubegayiririra kubanga siribawulira mu biro lwe baligwako
akabi. **15** "Omwagalwa akola ki mu yeekaalu yange
ng'ate akoze eby'ekivve? Okuwaayo ssaddaaka kuyinza
okukuggyako ekibonerezo ekijja? Okola ebibi n'olyoka
ojaguza!" **16** Mukama yakutuuma Omuzeyituuni ogubala
ennyo, oguliko ebibala ebirungi. Naye ajja kugukumako
omuliro n'okuwuuma okw'omuyaga ogw'amaanyi, amatabi
gaagwo gakutuke. **17** Mukama Katonda ow'Eggye,
eyakusimba akulangiriddeko akabi kubanga ennyumba ya
Isirayiri n'ennyumba ya Yuda zikoze eby'ekivve ne zinkwasa
obusungu bwe zooterezza Baali obubaane. **18** Mukama
yambikkulira nnamanyisa mu bbanga eryo olukwe lwe baali
bansalira. **19** Nnali ng'omwana gw'endiga gwe batwala
okuttibwa. Nnali simanyi nga nze gwe baali balyamu olukwe,
nga bagamba nti, "Ka tuzikirize omuti n'ekibala kyagwo,
ka tumutemere ddala ave ku nsi y'abalamu, erinnya lye
lireme okuddayo okujjukirwa n'akatono." **20** Naye ggwe
Mukama Katonda ow'Eggye, alamula mu bwenkanya,
agezesa omutima n'ebirowoozo, ka ndabe bw'obawoolera
eggwanga, kubanga ggwe gwenkwasizza ensonga yange.
21 Noolwekyo bw'atyo bw'ayogera Mukama Katonda ku
basajja b'e Anasosi abanoonya obulamu bwo nga bagamba
nti, "Totubuulira bunnabbi mu linnya lya Mukama, tuleme
okukutta." **22** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama
Katonda ow'Eggye nti, "Laba, nzija kutta abavubuka
n'ekitala; ne batabani baabwe n'abawala bafe enjala. **23**
So tewaliba n'omu alisigalawo, kubanga ndireeta akabi ku
basajja b'e Anasosi, mu mwaka gwe ndibabonerezaamu."

12 Bulijjo oba mutuukirivu, Ayi Mukama Katonda, bwe
nkuleetera ensonga yange. Noolwekyo nnaaleeta
ensonga yange gy'oli. Lwaki abakozi b'ebibi baba mu
kwesiima? Lwaki abalimbalimba bonna baba mu bulamu
obw'emirembe? **2** Wabasimba, emirandira ne ginywera,
bakula ne baleeta ebibala. Tova ku mimwa gyabwe bulijjo
wadde ng'oliwala n'emitima gyabwe. **3** Ate ng'ommanyi Ayi
Mukama Katonda, ondaba era otegeera bye nkulowoozaako.
Sika otwale abasajja bano ababi ng'endiga ezigenda
okuttibwa. Bategekere olunaku lwe balisanjagirwako.
4 Ensi erikoma ddi okwonooneka, n'omuddo mu buli
nnimiro okukala? Kubanga abo abali mu nsi bakozi
ba bibi, ensolo n'ebinyonyi bizikiridde, kubanga abantu
bagamba nti, "Katonda taalabe binaatutuukako." **5** "Bw'oba
owakana n'abaddusi b'embiro n'oggwaamu amaanyi oyinza
otya okudduka n'embalaasi? Obanga mu nsi entereevu
weesitadde n'ogwa bugwi, onoosobolayo otya mu nsiko
y'oku Yoludaani? **6** Ne baganda bo n'ab'omu nnyumba
ya kitaawo nabo bennyini bakwefuukidde, beegasse ku
abo abawowoggana nga bakulangiriza. Tobeesiga wadde
nga bakwogerako bulungi." **7** "Njabulidde ennyumba
yange, ne ndeka omugabo gwange; mpaddeyo abo
emmeeme yange b'eyagala, mu mikono gy'abalabe
baabwe. **8** Abantu bange be nalonda banfuukidde
ng'empologoma eri mu kibira; empulugumira, noolwekyo
mbakyaye. **9** Abantu bange be nalonda tebanfuukidde
ng'ennyonyi erya ginnaazo ey'amabala, ebinyonyi ebirala
ebirya binaabyo gye bizingiza ne bigirumba? Mugende
mukuŋŋaanye ensolo zonna ez'omu nsiko muzireete
zirye. **10** Abasumba bangi boonoonye ennimiro yange
ey'emizabbibu, balinnyiridde ennimiro yange, ensi yange
ennungi bagirese njereere. **11** Eyonooneddwa efuuse
ddungu esigadde awo ng'enkaabirira. Ensi yonna efuuse
matongo kubanga tewali muntu n'omu agifaako. **12**
Abanyazi bazze batuuse ku nsozi zonna ez'omu ddungu,
kubanga ekitala kya Mukama kijja kulya okuva ku nsonda
emu ey'ensi okutuuka ku ndala, awataliiwo n'omu kuwona.
13 Basize eŋŋaano, ne bakungula amaggwa. Bakooyedde
bwereere ne bataba na kebaggyamu. Bakwatiddwa ensonyi
olw'ebibala bye bakunguddeyo, kubanga ebyo Mukama
y'abikoze olw'obusungu bwe obungi." **14** Bw'ati bw'ayogera
Mukama nti, "Ebikwata ku baliraanwa bange ababi nga
bifa ku mugabo gwe nawa abantu bange Isirayiri okuba
ogwabwe, laba ndibasiguukulula okuva mu nsi yaabwe, era
ndiggya ennyumba ya Yuda mu bo. **15** Naye nga mmaze
okubasiguukululamu, ndibakwatirwa ekisa ne mbakomyawo

buli omu eri omugabo gwe mu nsi ye. **16** Era nga bwe bayigiriza abantu bange okulayirira mu linnya lya Baali bwe batyo balikwatira ddala empisa z'abantu bange, okulayirira mu linnya lyange nga boogera nti, 'Nga Mukama bw'ali omulamu,' olwo balizimbibwa wakati mu bantu bange. **17** Naye eggwanga bwe litalissaayo mwoyo, ndirisiguukulula ne ndisaanyizaawo ddala," bw'ayogera Mukama.

13 Bw'ati Mukama bwe yaŋŋamba nti, "Genda ogule olukoba olwa linena olwesibe mu kiwato kyo, naye tolunnyikanga mu mazzi." **2** Bwe ntyo ne neegulira olukoba, nga Mukama bwe yandagira, ne ndwesiba mu kiwato kyange. **3** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira omulundi ogwokubiri **4** nti, "Ddira olukoba lwe wagula lwe weesibye mu kiwato kyo ogende ku mabbali g'omugga Fulaati olukweke eyo mu lwatika lw'olwazi." **5** Bwe ntyo ne ŋŋenda ne ndukweka ku mabbali g'omugga Fulaati nga Mukama bwe yandagira. **6** Ennaku nnyingi nga ziyiseewo, ate Mukama nandagira nti, "Genda kaakano ku Fulaati oleete olukoba lwe nakulagira okukwekayo." **7** Awo ne ndyoka ŋŋenda ku mugga Fulaati, ne nsimulayo olukoba ne nduggya mu kifo we nnali ndukwese. Naye laba, olukoba lwali lwonoonese, nga terukyalina kye lugasa. **8** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira nga kyogera nti, **9** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Bwe ntyo bwe ndikkakkanya okwegulumiza kwa Yuda ne Yerusaalemi. **10** Abantu bano aboonoonyi abagaana okukwata ebigambo byange, abagoberera obujeemu bw'emitima gyabwe ne bagoberera bakatonda abalala okubaweereza n'okubasinza, bajja kuba ng'olukoba olwo olutaliiko kye lugasa. **11** Ng'olukoba bwe lunywerera mu kiwato ky'omuntu, bwe ntyo bwe nzija okwagala ennyumba ya Isirayiri yonna n'eya Yuda zinneesibeko,' bw'ayogera Mukama, 'balyoke babeere abantu bange, bagulumize erinnya lyange n'ettendo; naye bo ne batawulira.'" **12** "Bagambe bw'oti nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri, buli kita kiba kya kujjuza nvinnyo.' Nabo balikuddamu nti, 'Tetumanyi nga buli kita kiba kya kujjuza nvinnyo?' **13** Olwo olyoke obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Laba nditamiiza abantu bonna abatuula mu nsi eno, ne bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi ey'obwakabaka, ne bakabona, ne bannabbi n'abantu bonna ab'omu Yerusaalemi. **14** Era buli omu alikoonagana ne munne, abalenzi ne bakitaabwe, bw'ayogera Mukama. Siribalumirwa, wadde okubaleka oba okubakwatirwa ekisa, ndibazikiriza.'" **15** Wuliriza ontegere okutu; toba na malala, Mukama y'akyogedde. **16** Mukama Katonda wo mugulumize nga tannaleeta kizikiza, nga ebigere byo tebinneesittala ku nsozi ezikutte ekizikiza. Musuubira ekitangaala, naye ajja okukifuulamu ekisiikirize eky'okufa akikyuse kibe ekizikiza ekikutte ennyo. **17** Naye bwe mutaafeeyo, emmeeme yange eneekaabira mu kyama olw'amalala gammwe; amaaso gange gajja kukaaba nnyo nnyini gakulukuse amaziga era ekisibo kya Mukama kijja kuwambibwa. **18** Gamba kabaka era ne namasole nti, "Mukke muve ku ntebe zammwe ez'obwakabaka, kubanga engule zammwe ez'ebitiibwa zijja kugwa okuva ku mitwe gyammwe." **19** Ebibuga by'e Negebu biggaddwawo, tewali n'omu anaabiggulawo; Yuda yonna yaakutwalibwa mu buwaŋŋanguse, yonna yaakutwalibwa. **20** Muyimuse amaaso gammwe mulabe abo abava mu bukiikakkono. Kiruwa ekisibo ekyabaweebwa, endiga ezaabeeyinuzanga? **21** Muligamba mutya Mukama bw'alibawaayo okufugibwa abo be mwali mutwala nga ab'omukago? Temulirumwa ng'omukazi alumwa okuzaala? **22** Era bwe weebuuza nti, "Lwaki kino kintuseeko?" Olw'ebibi byo ebingi engoye zo kyezivudde ziyuzibwa, era omubiri gwo ne gubonerezebwa. **23** Omuwesiyopya ayinza okukyusa olususu lw'omubiri gwe oba engo okukyusa amabala gaayo? Bwe mutyo bwe mutasobola kukola birungi, mmwe abaamanyiira okukola ebibi. **24** "Ndibasaasaanya ng'ebisusunku ebifuuyibwa empewo eva mu ddungu. **25** Guno gwe mugabo gwo gwe nakupimira," bw'ayogera Mukama, "kubanga wanneerabira ne weesiga bakatonda ab'obulimba. **26** Nze kennyini ndibikkula engoye zammwe ne nzibikka ku mitwe gyammwe, obwereere bwammwe ne bulabika. **27** Ndabye obwenzi bwammwe n'obwamalaaya bwe mukoze. Ndabye ebikolwa byo eby'ekivve ku busozi era ne mu nnimiro. Zikusanze ggwe, ayi Yerusaalemi! Olituusa ddi obutaba mulongoofu?"

14 Ekigambo kya Mukama ekyajjira Yerusaalemi ekikwata ku kyeya. **2** "Yuda ekungubaga n'ebibuga byayo bifaafaaganye, bakaabira ensi, era omulanga gusimbuse mu Yerusaalemi. **3** Abakungu batuma abaddu baabwe okuleeta amazzi; bagenda mu ttanka ez'omu ttaka nga temuli kantu, bakomawo n'ebintu ebikalu; ensonyi nga zibakutte n'essuubi nga libaweddemu; babikka amaaso gaabwe. **4** Ettaka lyatise kubanga enkuba tekyatonnya, abalimi baweddemu amaanyi, babikka ku mitwe gyabwe. **5** N'empeewo ku ttale ezaala n'ereka awo omwana gwayo kubanga tewali muddo. **6** N'ennyumbu ez'omu nsiko ziyimirira ku busozi obukalu nga ziwejjawejja ng'ebibe, amaaso gaazo nga tegalaba bulungi kubanga tezirina kye zirya." **7** Wadde obutali butuukirivu bwaffe butulumiriza, Ayi Mukama, baako ky'okola olw'erinnya lyo. Kubanga tuzze ennyuma emirundi mingi, tukwonoonye nnyo. **8** Ayi ggwe essuubi lya Isirayiri, Omulokozi waalyo mu biseera eby'okulabiramu ennaku, lwaki oli ng'omuyise mu nsi, ng'omutambuze asula ekiro ekimu? **9** Lwaki oli ng'omuntu gwe baguddeko obugwi, ng'omulwanyi ataliimu maanyi ganunula? Ggwe, Ayi Mukama Katonda, oli wakati mu ffe, era tuyitibwa linnya lyo. Totuleka. **10** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ku bantu be nti, "Baagala nnyo okubula, tebaziyiza bigere byabwe. Noolwekyo Mukama tabakkiriza era kaakano wakujjukira obutali butuukirivu bwabwe era ababonereze olw'ebibi byabwe." **11** Awo Mukama Katonda n'aŋŋamba nti, "Tosabira bantu bano kubeera bulungi. **12** Newaakubadde nga basiiba, sijja kuwulira kukaaba kwabwe, era wadde bawaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo eby'empeke, sijja kubikkiriza. Naye nnaabazikiriza n'ekitala, n'enjala ne kawumpuli." **13** Naye ne njogera nti, "Woowe, Mukama Katonda, bannabbi abalala babagamba nti, 'Tewajja kubaawo lutalo wadde okulumwa enjala. Naye nzija kuleeta mirembe egitakoma mu kifo kino.'" **14** Awo Mukama n'alyoka aŋŋamba

nti, “Bannabbi bawa obunnabbi obw’obulimba mu linnya lyange, sibatumanga wadde okubalagira okwogera nabo. Babategeeza okwolesebwa okw’obulimba n’obunnabbi obutaliimu, n’obutaliimu bw’emitima gyabwe. **15** Noolwekyo, bw’atyo bw’ayogera Mukama, ebikwata ku bannabbi abategeeza ebyobunnabbi mu linnya lyange wadde nga sibatumanga, era abagamba nti, ‘Ekitala n’enjala tebijja kujja mu nsi eno.’ Bannabbi abo bennyini bajja kuzikirizibwa ekitala n’enjala. **16** N’abantu be bategeezezza obunnabbi balifa enjala n’ekitala ne bakasukibwa mu nguudo babulweko abaziika, bo ne bakazi baabwe, ne batabani baabwe, n’abawala. Kubanga ndibayiwako obusungu obubasaanira. **17** “Kino ky’oba obagamba nti, “‘Leka amaaso gange gakulukute amaziga emisana n’ekiro awatali kukoma; kubanga muwala wange embeerera, abantu bange, bafunye ekiwundu ekinene, ekintu eky’amaanyi. **18** Bwe ŋŋenda mu byalo ndaba abafumitiddwa n’ekitala! Bwe ŋŋenda mu kibuga ndaba okutaagulwataagulwa okw’enjala. Naye nnabbi ne kabona beeyongera okukola emirimu gyabwe mu ggwanga kyokka nga bye boogera bya bulimba.’” **19** Yuda ogigaanidde ddala? Sayuuni ogyetamiriddwa ddala? Otufumitidde ddala awatali kuwonyezebwa? Twasuubira emirembe naye tewali kalungi ke tufunye, ekiseera eky’okuwonyezebwa naye laba tufunye bulabe bwereere. **20** Ayi Mukama tukkiriza ebibi byaffe era n’obutali butuukirivu bwa bajjajjaffe, kubanga ddala twayonoona gy’oli. **21** Olw’erinnya lyo totugoba, tovumaganyisa ntebe yo ey’obwakabaka ey’ekitiibwa. Jjukira endagaano gye wakola naffe, togimenya, gituukirize. **22** Waliwo ku bakatonda ababajje bannaggwanga asobola okutonnyesa enkuba? Eggulu ku bw’alyo lisobola okuleeta enkuba? Nedda, wabula ggwe, Ayi Mukama Katonda waffe. Noolwekyo essuubi lyaffe liri mu ggwe, kubanga ggwe okola bino byonna.

15 Awo Mukama n’alyoka aŋŋamba nti, “Musa ne Samwiri ne bwe bandiyimiridde okunneegayirira, sandisonyiye bantu bano. Bagobe okuva mu maaso gange, banviire. **2** Era bwe bakubuuza nti, ‘Tunaagenda wa?’ “Bagambe nti, ‘Kino Mukama kyagamba nti, Ab’okuttibwa bagenda kuttibwa, n’ab’ekitala bafe ekitala, n’ab’enjala bafe enjala, n’ab’okuwambibwa bawambibwe.’ **3** “Ndiweereza engeri nnya ez’okubazikiriza,” bw’ayogera Mukama. “Ekitala kya kufumita, embwa zikulule, ebinyonyi eby’omu bbanga n’ensolo ez’omu nsiko zirye n’okuzikiriza. **4** Era ndibawaayo babeetamwe eruuyi n’eruuyi mu bwakabaka bwonna obw’omu nsi olw’ekyo Manase mutabani wa Keezeekiya kabaka wa Yuda kye yakola mu Yerusaalemi. **5** “Ani alikukwatirwa ekisa ggwe Yerusaalemi? Oba ani alikukungubagira? Oba ani alikyama okubuuza ebikufaako? **6** Mwanneegaana,” bw’ayogera Mukama. “Temutya kudda nnyuma. Noolwekyo mbagololeddeko omukono gwange ne mbazikiriza. Sikyasobola kukukwatirwa kisa. **7** Era ndibakuŋŋunta n’ekitiiyo eky’amannyo mu miryango gy’ebibuga eby’omu nsi. Ndizikiriza abantu bange ne mbamalawo kubanga tebaaleka makubo gaabwe. **8** Bannamwandu beeyongedde obungi okusinga n’omusenyu gw’ennyanja. Mu ttuntu mbaleetedde omuzikiriza amalewo ababazaalira abalenzi abato. Mbakubiddewo obubalagaze n’entiisa. **9** Eyazaala omusanvu ayongobedde, awejjawejja. Enjuba ye egudde nga bukyali misana, amaanyi gamuwedde, ensonyi zimukutte, awuunze, awuubadde. N’abo abawonyeewo ndi wa kubasogga ekitala, mu maaso ga balabe baabwe,” bwayogera Mukama. **10** Zinsanze, mmange lwaki wanzaala omuntu eggwanga lyonna gwe lirwanyisa ne likuluusanya? Siwolanga wadde okweyazika, kyokka buli muntu ankolimira. **11** Mukama agamba nti, “Ddala ndikununula olw’ekigendererwa ekirungi, ddala ndireetera abalabe bo okukwegayirira, mu biseera eby’okuluma obujiji, mu biseera eby’akabi. **12** “Omusajja ayinza okumenya ekikomo oba ekyuma eky’omu bukiikakkono? **13** “Ndiwaayo eby’obugagga byo n’ebintu byo eby’omuwendo ennyo binyagibwe awatali kusasulwa, olw’ebibi byo byonna ebikoleddwa mu ggwanga lyonna. **14** Ndibafuula abasibe b’abalabe bammwe mu ggwanga lye mutamanyi, kubanga obusungu bwange bwakukoleeza omuliro ogunaabookya gubamalewo.” **15** Ayi Mukama ggwe omanyi byonna. Nzijukira ondabirire. Ompalanire eggwanga ku abo abanjigganya. Mu kugumiikiriza kwo okunene tontwala. Lowooza ku ngeri gye mbonyeebonye ku lulwo. **16** Ebigambo byo bwe byanzijira, ne mbirya, byali ssanyu era okujaguza kw’omutima gwange. Kubanga mpitibwa linnya lyo, Ayi Mukama Katonda ow’Eggye. **17** Situulangako mu kuŋŋaaniro ly’abo ab’ebinyumu era sibeerangako mu biduula nabo. Natuulanga nzekka kubanga naliko omukono gwo, era wandeetera okwekyawa. **18** Lwaki okulumwa kwange tekukoma era n’ekiwundu kyange ne kitawona? Onomberera ng’akagga akalimbalimba ng’ensulo ekalira? **19** Noolwekyo kino Mukama ky’agamba nti, “Bwe muneenenya, ndibakomyawo musobole okumpeereza; bwe mulyogera ebigambo ebisaana so si ebitasaanidde, mulibeera boogezi bange. Leka abantu bano be baba bajja gy’oli, so si ggwe okugenda gye bali. **20** Ndikufuula ekisenge eri abantu bano, ekisenge ekinywezebbwa eky’ekikomo. Balikulwanyisa naye tebalikuwangula, kubanga ndi naawe, okukununula, n’okukulokola,” bw’ayogera Mukama. **21** “Ndikununula okuva mu mukono gw’abakozi b’ebibi era n’enkuggya mu mukono gw’abasajja abakambwe,” bw’ayogera Mukama.

16 Ekigambo kya Mukama ne kinzijira nga kigamba nti, **2** “Towasa, kuzaalira balenzi na bawala mu kifo kino. **3** Kubanga kino Mukama ky’agamba ku balenzi n’abawala abazaalibwa mu nsi eno era ne ku bakazi ba nnyaabwe ne ku basajja ba kitaabwe. **4** Balifa endwadde ez’akabi. Tebalibakungubagira wadde okuziikibwa naye balibeera ng’ebisaaniko ebisuuliddwa ku ttaka. Balizikirira na kitala era balifa njala; n’emirambo gyabwe girifuuka mmere ya binyonyi eby’omu bbanga n’ebisolo eby’omu nsiko.” **5** Kubanga bw’ati bw’ayogera Mukama nti, “Toyingira mu nnyumba we balya emmere y’olumbe, togenda kukungubaga wadde okubasaasira kubanga nziggyewo omukisa gwange n’okwagala kwange era n’okusaasira kwange ku bantu bano,” bw’ayogera Mukama. **6** Bonna ab’ekitiibwa n’abakopi baakufiira mu nsi eno. Tebajja kuziikibwa wadde okukungubagirwa era

tewali ajja kwesala misale wadde okumwa omutwe ku lwabwe. **7** Tewaliba n'omu aliwaayo mmere okuliisa abakungubagira abafiiriddwa, ne bwaliba kitaabwe oba nnyaabwe nga kwe kuli afudde; tewaliba n'omu alibawaayo wadde ekyokunywa okubakubagiza. **8** Era toyingiranga mu nnyumba muli kinyumu n'otuula okulya n'okunywa. **9** Kubanga kino Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ky'agamba nti, "Nga weerabirako n'amaaso go, mu nnaku z'obulamu bwo, ndikomya eddoboozi ery'essanyu era n'ery'okwesiima ery'abagole omusajja ne mukyala we mu kifo kino. **10** "Bw'oligamba abantu bino byonna ne bakubuuza nti, 'Lwaki Mukama atutuusizaako akabi kano konna? Kibi ki kye tukoze? Musango ki gwe tuzizza eri Mukama Katonda waffe?' **11** Kale bagambe nti, 'Kubanga bakitammwe bandeka ne batakuuma mateeka gange,' bw'ayogera Mukama, 'ne bagoberera bakatonda abalala ne babaweereza ne babasinza. Bandeka ne batakuuma mateeka gange. **12** Era mweyisizza bubi n'okusinga bakitammwe. Laba buli omu nga bwe yeeyisa ng'akakanyaza omutima gwe ogujjudde ebibi mu kifo ky'okuŋŋondera. **13** Noolwekyo ndibaggya mu nsi eno ne mbateeka mu nsi mmwe gye mutamanyi wadde bakitammwe gye bataamanya, era nga muli eyo muliweereza bakatonda abalala emisana n'ekiro, era siribakwatirwa kisa.' **14** "Naye ennaku zijja," bw'ayogera Mukama. "Abantu lwe bataliddayo kwogera nti, 'Ddala nga Katonda bw'ali omulamu eyaggya Isirayiri mu nsi y'e Misiri,' **15** naye baligamba nti, 'Ddala nga Mukama bw'ali omulamu eyaggya Abayisirayiri mu nsi ey'omu bukiikakkono era n'okuva mu nsi zonna gye yali abasudde.' Kubanga ndibakomyawo mu nsi gye nawa bajjajjaabwe. **16** "Naye kaakano leka ntumye abavubi bange," bw'ayogera Mukama, "era bajja kubavuba. Ng'ekyo kiwedde nzija kutumya abayizzi bange, era bajja kubayigga ku buli lusozi era na buli kasozi na buli lwatika lwonna mu njazi. **17** Amaaso gange galaba buli kye bakola, tebinkwekeddwa wadde obutali butuukirivu bwabwe okuunkwekebwa. **18** Ndibasasula olw'obutali butuukirivu bwabwe n'olw'ekibi kyabwe emirundi ebiri, kubanga boonoonye ensi yange olw'ebintu ebitaliimu bulamu ne bajjuza omugabo gwange ebifaananyi bya bakatonda baabwe abakolerere, eby'emizizo." **19** Ayi Mukama, amaanyi gange era ekigo kyange, ekiddukiro kyange mu biro eby'okulabiramu ennaku, bannaggwanga balijja gy'oli, okuva ku nkomerero z'ensi bagambe nti, "Bakitaffe tebaalina kantu okuggyako bakatonda ab'obulimba, ebifaananyi ebikolerere ebitagasa ebitaabayamba. **20** Abantu beekolera bakatonda baabwe? Ye, naye si Katonda! **21** "Noolwekyo ndibayigiriza, ku mulundi guno; ŋŋenda kubalaga amaanyi gange n'obuyinza bwange. Olwo balyoke bamanye nti erinnya lyange nze Mukama."

17 "Ekibi kya Yuda kiwandiikiddwa n'ekkalaamu ey'ekyuma n'ejjinja essongovu; kirambiddwa ku mitima gyabwe ne ku mayembe g'ebyoto byabwe. **2** N'abaana baabwe basinziza ku byoto bya bakatonda ba Asera ebiri ku buli muti oguyimiridde era ne ku busozi obuwanvu. **3** Olusozi lwange oluli mu nsi, obugagga bwammwe n'ebintu byo eby'omuwendo byonna, ndibiwaayo byonna binyagibwe n'ebifo byammwe ebigulumivu kwe musaddaakira olw'ekibi ekibunye mu nsi yonna. **4** Musango gwo ggwe nti olifiirwa ensi gye nakuwa okuba omugabo gwo, ndikufuula muddu wa balabe bo mu nsi gy'otomanyangako, kubanga mu busungu bwange omuliro gukoleezeddwa ogunaayakanga emirembe gyonna." **5** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Akolimiddwa oyo eyeesiga omuntu era eyeesiga omubiri okuba amaanyi ge, era alina omutima oguva ku Katonda. **6** Aliba ng'ekisaka mu ddungu, ataliraba birungi bwe birijja, naye alibeera mu biwalakate mu ddungu, ensi ey'omunnyo omutali abeeramu. **7** Naye alina omukisa omusajja oyo eyeesiga Mukama, nga Mukama ly'essuubi lye. **8** Ali ng'omuti ogusimbiddwa awali amazzi, ne gulandiza emirandira gyagwo ku mabbali g'omugga, nga wadde omusana gujja, tegutya n'amakoola gaagwo tegawotoka, so tegulyeraliikirira mu mwaka ogw'ekyeya era teguliremwa kubala bibala. **9** Omutima mulimba okusinga ebintu byonna, era gulwadde endwadde etawonyezeka. Ani ayinza okugutegeera? **10** "Nze Mukama nkebera omutima, ngezesa emmeeme, okuwa buli muntu ng'amakubo ge bwe gali, ng'ebikolwa bye bwe biri." **11** Ng'enkwale bw'eyalula amagi geetebiikanga, bw'atyo bw'abeera oyo afuna obugagga mu makubo amakyamu; obulamu bwe nga bwakabeerawo kaseera buseera, bulimuggwaako era oluvannyuma alizuulibwa nga musiru. **12** Ekifo kyaffe ekitukuvu, ntebe ey'ekitiibwa eyagulumizibwa okuva ku lubereberye. **13** Ayi Mukama essuubi lya Isirayiri, bonna abakuvaako baliswala. Abo abakuvaako ne bakuleka baliba ng'abawandiikiddwa mu nfuufu, kubanga bavudde ku Mukama, oluzzi olw'amazzi amalamu. **14** Mponya, Ayi Mukama, nange nnaawona, ndokola nange nnaalokoka, kubanga ggwe gwe ntendereza. **15** Tobakkiriza kuŋŋamba nti, "Ekigambo kya Mukama kiri ludda wa? Ka kituukirire nno kaakano!" **16** Sirekeddaawo kuba musumba wa ndiga zo, omanyi nga sikusabanga kubaleetako nnaku. Byonna ebiva mu kamwa kange tebikukwekeddwa, obimanyi. **17** Toba wa ntiisa gye ndi, ggwe oli buddukiro bwange mu kiseera eky'okulabiramu ennaku. **18** Abo abanjigganya leka baswale, era onkuume nneme kuswala; leka bagwemu ekyekango nze onkuume nneme okwekanga, batuuse ku lunaku olw'ekikangabwa, bazikiririze ddala. **19** Bw'ati Mukama bwe yaŋŋamba nti, "Genda oyimirire ku mulyango gw'abantu, bakabaka ba Yuda mwe bayingirira n'okufuluma; yimirira ne ku nzigi endala eza Yerusaalemi. **20** Bagambe nti, 'Muwulirize ekigambo kya Mukama mmwe bakabaka ba Yuda n'abantu bonna ababeera mu Yerusaalemi, abayita mu miryango gy'ekibuga. **21** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Weegendereze oleme kufulumya mugugu gwonna mu nnyumba yo wadde okukola omulimu gwonna ku ssabbiiti, naye mukuume olunaku lwa Ssabbiiti nga lutukuvu nga temulukolerako mulimu gwonna, **22** era kuuma olunaku lwa Ssabbiiti nga lutukuvu nga bwe nalagira bajjajjammwe.' **23** Naye tebaawuliriza wadde okukkiriza okunenyezebwa. **24** Kyokka bwe muneegendereza ne muŋŋondera, bw'ayogera Mukama, 'ne mutayisa kintu kyonna kye mwetisse mu miryango gy'ekibuga ku ssabbiiti, naye ne mukuuma olwa

Ssabbiiti nga lutukuvu obutakolerako mulimu gwonna, **25** olwo bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi bajja kuyita mu miryango gy'ekibuga n'abakungu baabwe. Bo n'abakungu baabwe baakujja ng'abamu bavuga amagaali abalala nga beebagadde embalaasi, nga bawerekeddwako abasajja ba Yuda n'abo abali mu Yerusaalemi era ekibuga kino kiribeerwamu emirembe gyonna. **26** Abantu balijja okuva mu bibuga bya Yuda ne mu byalo ebiriraanye Yerusaalemi, okuva mu bitundu bya Benyamini ne mu biwonvu ne mu nsozi z'ebugwanjuba, n'okuva mu nsi ey'ensozi ey'e Negevu, nga baleeta ebiweebwayo ebyokebwa, ne ssaddaaka, ebiweebwayo eby'empeke, n'obubaane era n'ebiweebwayo eby'okwebaza mu nnyumba ya Mukama. **27** Naye bwe mutaŋŋondere kukuuma lunaku lwa Ssabbiiti nga lutukuvu ne mwetikkirako emigugu gyammwe nga mufuluma mu nguudo za Yerusaalemi ku lunaku olwa Ssabbiiti, ndikoleeza omuliro ogutazikira mu miryango gya Yerusaalemi oguliyokya ebigo byakyo.'"

18 Kino ky'ekigambo ekyajjira Yeremiya ekyava eri Mukama nti, **2** "Serengeta mu nnyumba y'omubumbi nkuweere eyo obubaka bwange." **3** Awo ne nserengeta eri ennyumba y'omubumbi ne mmulaba ng'akolera emirimu gye ku nnamuziga. **4** Naye ekintu kye yali abumba kyali kyonoonekedde mu ngalo ze, omubumbi kyeyava akibumbamu ekintu ekirala ng'akibumba nga bwe yasiima. **5** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira nga kigamba nti, **6** "Gwe ennyumba ya Isirayiri, siyinza nze kubakola ng'omubumbi ono bw'akoze?" bw'ayogera Mukama. "Okufaanana ng'ebbumba mu mukono gw'omubumbi, bwe mutyo bwe muli mu ngalo zange, ggwe ennyumba ya Isirayiri. **7** Ekiseera kyonna bwe nnangirira nti eggwanga oba obwakabaka bwa kusiguukululwa, okumenyebwa era n'okuzikirizibwa, **8** era singa eggwanga lye nalabula lyenenya ebibi byalyo, olwo ndyejjusa ne sibatuusaako kabi ke nnali ŋŋambye okubakola. **9** Era ekiseera kyonna nnangirira ebikwata ku ggwanga oba obwakabaka nti ndizimba era ndisimba, **10** era bwe likola ebibi mu maaso gange, ne litaŋŋondera, ndyejjusa obulungi bwe nagamba okubakolera. **11** "Noolwekyo gamba abantu ba Yuda n'abo ababeera mu Yerusaalemi nti, 'Kino Mukama ky'ayogera nti, Laba ntekateeka okubatuusaako ekikangabwa era nteesezza okubakola akabi. Kale muve mu makubo gammwe amabi, buli omu ku mmwe, mukyuse enneeyisa yammwe n'ebikolwa byammwe.' **12** Naye ne boogera nti, 'Tekirina kye kigasa. Tujja kugenda mu maaso n'entegeka yaffe; buli omu ku ffe anaakolanga ng'obukakanyavu bw'omutima gwe bwe buli.'" **13** Noolwekyo bw'ati Mukama ng'agamba nti, "Mwebuuzeeko mu mawanga. Ani eyali awuliddeko ekintu bwe kiti? Muwala wange Isirayiri akoze ekintu eky'ekivve. **14** Omuzira oguli ku Lebanooni gwali guwedde ku njazi zaakwo? Amazzi gaakwo amannyogovu agava ewala gaali galeseeyoko okukulukuta? **15** Naye ate abantu bange banneerabidde, banyookezza obubaane eri bakatonda abalala, abaleetera okwesittala mu makubo gaabwe era ne mu makubo ag'edda era ne balaga mu bukubokubo. **16** Ensi yaabwe ya kusigala matongo, ekintu eky'okusekererwa emirembe gyonna, abo bonna abayise balyewuunya era ne banyeenya emitwe gyabwe. **17** Ndibasaasaanya mu maaso g'abalabe baabwe ng'empewo eva ebuvanjuba; ndibalaga mabega so si maaso gange ku lunaku olw'okulabirako ennaku." **18** Awo ne balyoka bagamba nti, "Mujje tubeeko kye tukola Yeremiya. Kubanga bakabona weebali banaatutegeezanga amateeka, n'amagezi tunaagafunanga ku bagezi, era n'ebyobunnabbi binaavanga mu bannabbi. Kaakano mujje tumulumbe tumuwakanye era tuleme okussaayo omwoyo ku bigambo bye." **19** Ompulirize, Ayi Mukama, owulirize abampakanya kye bagamba. **20** Ebikolwa ebirungi binaasasulwanga na bikolwa ebibi? Bansimidde obunnya. Ojjukire nga nayimirira mu maaso go ne nkaaba ku lwabwe, nga nsaba olekeraawo okubasunguwalira. **21** Noolwekyo abaana baabwe baleke bafe enjala, obaweeyo battibwe n'ekitala. Leka bakazi baabwe bafuuke bagumba era babe bannamwandu; abasajja baabwe battibwe; abavubuka baabwe batirimbulwe n'ekitala mu lutalo. **22** Leka okukaaba kuwulirwe nga kuva mu nnyumba zaabwe, bwe banaalumbibwa ne bazindibwa embagirawo, kubanga bansimidde ekinnya bankwate era bateze ebigere byange emitego. **23** Naye Ayi Mukama, gw'omanyi byonna, bye bateesa banzite. Tobasonyiwa byonoono byabwe wadde okusangulawo ebibi byabwe mu maaso go. Obawangulire ddala, era obabonereze mu kiseera ky'obusungu bwo.

19 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Genda ogule ensumbi ey'ebbumba okuva ku mubumbi. Twala abamu ku bakadde ne ku bakabona, **2** ofulume ogende mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu ekiri awayingirirwa mu mulyango Kalusiisi, olangiririre eyo ebigambo bye nnaakutegeeza. **3** Ogambe nti, 'Muwulire ekigambo kya Mukama mmwe bakabaka ba Yuda nammwe abali mu Yerusaalemi, bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Muwulirize! Ndireeta ekikangabwa mu kifo kino ekiriwaawaaza buli kutu. **4** Kubanga banvuddeko ekifo kino ne bakifuula ekya bakatonda abalala. Bookerezaamu ebiweebwayo eri bakatonda, bakitaabwe wadde bakabaka ba Yuda be batamanyangako, nga bajjuzza ekifo kino omusaayi gw'abataliiko musango. **5** Bazimbye ebifo ebigulumivu ebya Baali, bookereyo batabani baabwe mu muliro ng'ekiweebwayo eri Baali, ekintu kye siragiranga, era kye soogerangako, wadde okukirowoozaako. **6** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Mwegendereze, ennaku zijja, ng'ekifo kino abantu tebakyakiyita Tofesi newaakubadde Kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, wabula nga bakiyita ekiwonvu eky'ettambiro. **7** "'Mu kifo kino ndizikiriza entegeka za Yuda ne Yerusaalemi. Ne mbawaayo mu mikono gy'abalabe baabwe battibwe n'ekitala, era ndiwaayo emirambo gyabwe okuba emmere y'ebinyonyi eby'omu bbanga n'ebisolo eby'omu nsiko. **8** Ndidibaga ekibuga kino ne nkifuula eky'okusekererwa, n'abo bonna abayitawo bennyamire era baseke olw'ebiwundu byakyo byonna. **9** Olw'okuzingizibwa n'okunyigirizibwa abalabe baabwe abanoonya okubatta, ndibaliisa emirambo gya batabani baabwe n'egy'abawala baabwe era buli omu

alirya munne.’ **10** “Awo n’olyoka omenya ensumbi abo
b’ogenze n’abo nga balaba, **11** obagambe nti, ‘Bw’ati
bw’ayogera Mukama Katonda ow’Eggye nti, Ndiyasaayasa
eggwanga lino n’ekibuga kino ng’ensumbi y’omubumbi
eno bw’engiyasaayasa nga tekikyayinzika kugiddaabiriza.
Baliziika abafu mu Tofesi okutuusa ekifo awaziikibwa lwe
kirijjula. **12** Kino kye ndikola ekifo kino n’abo abakibeeramu,
bw’ayogera Mukama. Ekibuga kino ndikifuula nga Tofesi.
13 Amayumba g’omu Yerusaalemi n’aga bakabaka ba Yuda
galiyonoonebwa ng’ago mu Tofesi, ennyumba zonna mwe
booterezza obubaane eri eggye lyonna erya bakatonda
ab’omu bbanga, ne baweerayo ekiweebwayo ekyokunywa.’”
14 Awo Yeremiya n’akomawo okuva e Tofesi Mukama
gye yali amutumye okuwa obunnabbi, n’ayimirira mu
mbuga ya yeekaalu ya Mukama n’agamba abantu bonna
nti, **15** “Bw’ati bw’ayogera Mukama ow’Eggye, Katonda
wa Isirayiri nti, ‘Muwulirize, ndireeta ku kibuga kino ne
ku bubuga obukyetoolodde buli kikangabwa kyonna kye
nakirangirirako, kubanga baakakanyaza ensingo zaabwe
ne batagondera bigambo byange.’”

20 Awo Pasukuli eyali kabona mutabani wa Immeri,
eyali omukulu mu yeekaalu ya Mukama, yawulira
nga Yeremiya awa obubaka buno, **2** n’alagira Yeremiya
akubibwe. N’asibibwa mu nvuba eyali mu mulyango
ogw’ekyengulu ogwa Benyamini ku yeekaalu ya Mukama.
3 Olunaku olwaddirira, nga Pasukuli amusumuludde mu
nvuba, Yeremiya n’amugamba nti, “Mukama takyakuyita
Pasukuli, naye Magolumissabibu. **4** Kubanga bw’ati
bw’ayogera Mukama nti, ‘Laba, ndikufuula eky’entiisa,
ekikangabwa, eri ggwe n’eri mikwano gyo bonna; era
balifa ekitala ky’abalabe baabwe, n’amaaso go galikiraba,
era Yuda yonna ndigiwaayo mu mukono gwa kabaka w’e
Babulooni, alibatwala e Babulooni oba okubattisa ekitala. **5**
Era ndigabula obugagga bw’ekibuga kino bwonna obulimu,
n’eby’omuwendo omungi era n’eby’obugagga byonna ebya
bakabaka ba Yuda mu mukono gw’abalabe baabwe.
Balibutwala babwetikke ng’omunyago mu Babulooni. **6**
Era ggwe Pasukuli, era n’abo bonna ab’omu nnyumba yo
balitwalibwa mu busibe, e Babulooni. Eyo gy’olifiira era
oziikibwe, ggwe ne mikwano gyo bonna b’otegeezezza
obunnabbi obw’obulimba.’” **7** Ayi Mukama, wannimba era
n’ennimbibwa, wansinza amaanyi n’ompangula. Nvumibwa
okuva ku makya okuzibya obudde, buli muntu ankudaalira.
8 Buli lwe njogera, ndeekaana ne nnangirira akatabanguko
n’okuzikirira. Kale ekigambo kya Mukama kindeetera
kuvumwa na kusekererwa buli lunaku. **9** Naye bwe ŋŋamba
nti, “Sijja kumwogerako oba okweyongera okwogera mu
linnya lye,” ekigambo kye mu mutima gwange kiri ng’omuliro
ogwaka, ogukwekeddwa mu magumba gange. Nkooye
okukizibiikiriza era ddala sisobola. **10** Mpulira bangi nga
beegeya nti, “Akabi kali enjuuyi zonna. Mumuloope. Leka
naffe tumuloope.” Mikwano gyange bonna banninda ngwe,
nga bagamba nti, “Oboolyawo anaasobya, tumugweko
tuwoolere eggwanga.” **11** Naye Mukama ali nange
ng’omulwanyi ow’amaanyi ow’entiisa, kale abanjigganya
kyebaliva bagwa ne bataddayo kuyimirira. Baakulemererwa
era baswalire ddala n’okuswala kwabwe tekulyerabirwa
emirembe gyonna. **12** Ayi Mukama Katonda ow’Eggye
oyo agezesa abatuukirivu, alaba ebiri munda mu mitima
era n’ebirowoozo, kale leka ndabe bw’obawoolererako
eggwanga, kubanga ensonga zange nzitadde mu mikono
gyo. **13** Muyimbire Mukama Katonda. Mumuwe ettendo.
Kubanga awonyezza obulamu bw’omunaku mu mikono
gy’abo abakozi b’ebibi. **14** Lukolimirwe olunaku kwe
nazaalirwa! Olunaku mmange kwe yanzaalira luleme
kuweebwa mukisa! **15** Akolimirwe eyaleetera kitange
amawulire, agaamusanyusa ennyo, ng’agamba nti,
“Omwana omulenzi akuzaaliddwa.” **16** Omusajja oyo
abeere ng’ebibuga Mukama bye yamenyaamenya awatali
kusaasira kwonna. Okukaaba kuwulirwe ku makya, ne
nduulu z’abalwanyi mu ttuntu. **17** Yandinzitidde mu lubuto
lwa mmange. Mmange yandibadde entaana yange, olubuto
lwe ne luba lunene emirembe gyonna. **18** Lwaki nava mu
lubuto okulaba emitawaana n’obuyinike era ennaku zange
ne nzimala mu buswavu?

21 Kino kye kigambo ekyajja eri Yeremiya okuva
eri Mukama, kabaka Zeddekiya bwe yamutumira
Pasukuli mutabani wa Malukiya ne Zeffaniya kabona
mutabani wa Maaseya okumugamba nti, **2** “Tubuulize
kaakano ku Mukama kubanga Nebukadduneeza kabaka
w’e Babulooni atulumbye. Oboolyawo Mukama anatukolera
ekyamagero ng’edda, Nebukadduneeza n’atuleka.” **3**
Naye Yeremiya n’abaddamu nti, “Mugambe Zeddekiya
nti, **4** ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri
nti, Nnaatera okuboolekeza ebyokulwanyisa byammwe
ebiri mu mikono gyammwe bye mukozesa okulwanyisa
kabaka w’e Babulooni n’Abakaludaaya ababazinze ne
beetooloola ebweru wa bbugwe w’ekibuga kyammwe. Nzija
kubakuŋŋaanyiza munda mu kibuga kino. **5** Nze kennyini
nzija kubalwanyisa n’omukono gwange ogw’amaanyi,
ogugoloddwa mu busungu, n’ekiruyi n’obukambwe obungi.
6 Era ndittisa kawumpuli omubi, abantu awamu n’ensolo
enkambwe, mu kibuga kino. **7** Oluvannyuma lw’ekyo,
nnaawaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda, n’abakungu
be n’abantu bonna mu kibuga kino abanaaba bawonye
kawumpuli, ekitala n’enjala ebya Nebukadduneeza kabaka
w’e Babulooni n’abalabe baabwe ababanoonya okubatta.
Nebukadduneeza anaabatta n’ekitala, taabalage kisa
n’akatono wadde okubasaasira oba okubasonyiwa.’ **8**
“Era abantu bagambe nti, ‘Bw’ati Mukama bw’ayogera nti:
Laba mbateereddewo ekkubo ery’obulamu era n’ekkubo
ery’okufa. **9** Buli anaasigala mu kibuga kino ajja kufa ekitala,
oba enjala oba kawumpuli. Naye buli afuluma ne yeewaayo
eri Abakaludaaya ababazingizza, ajja kuba mulamu, era
anaawonya obulamu bwe. **10** Mmaliridde okuleetera
ekibuga kino akabi so si mirembe, bw’ayogera Mukama.
Kijja kuweebwayo mu mikono gya kabaka w’e Babulooni,
era ajja kukizikiriza n’omuliro.’ **11** “N’ekirala gamba
ennyumba ya Yuda ey’obwakabaka nti, ‘Wulira ekigambo
kya Mukama; **12** ggwe ennyumba ya Dawudi, “‘kino Mukama
ky’agamba: Musale emisango mu bwenkanya, mununule
ababa banyagiddwa ababanyigiriza, obusungu bwange

buleme kuvaayo bubookye ng'omuliro olw'ekibi kye mukoze, nga tewakyali n'omu abuziyiza. **13** Laba nkugguddeko olutalo, ggwe Yerusaalemi abeera waggulu w'ekiwonvu, ku lusozi olwagaagavu olw'ekyaziyazi, bw'ayogera Mukama, mmwe abagamba nti, "Ani ayinza okutulumba? Ani ayinza okuyingira mu nnyumba zaffe?" **14** Nzija kubabonereza ng'ebikolwa byammwe bwe biri, era ndikoleeza omuliro mu kibira kyammwe, gwokye byonna ebikyetoolodde,'" bw'ayogera Mukama.

22 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Serengeta ogende mu lubiri lwa kabaka wa Yuda **2** olangirire obubaka buno nti, Wulira ekigambo kya Katonda ggwe kabaka wa Yuda, ggw'atuula ku ntebe ya Dawudi, mmwe abakungu n'abantu bammwe abayita mu miryango gino. **3** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Musale emisango egy'ensonga, mukole ebituufu. Anyagiddwako ebibye mumuggye mu mukono gw'oyo amujooga. Temukola kibi oba eby'obukambwe eri omugwira, newaakubadde atalina kitaawe, newaakubadde nnamwandu so temuyiwa musaayi gw'abantu abataliiko musango mu kifo kino. **4** Kubanga bwe muneegendereza ne mukuuma ebiragiro bino, olwo bakabaka abatuula ku ntebe ya Dawudi baliyita mu miryango gy'olubiri luno nga batudde mu magaali gaabwe n'abo abeebagadde embalaasi nga bawerekerwako n'abakungu baabwe, n'abantu baabwe. **5** 'Naye bwe mutaagondere biragiro bino, nneelayirira ku lwange nti olubiri luno lulifuuka matongo,' bw'ayogera Mukama." **6** Kubanga kino Mukama ky'agamba ku lubiri lwa kabaka wa Yuda nti, "Newaakubadde ng'oli nga Gireyaadi gye ndi, ng'entikko y'olusozi Lebanooni, ddala ddala nzija kukufuula ddungu, ng'ebibuga ebitaliimu bantu. **7** Ndikusindikira abakuzikiriza, buli musajja n'ebyokulwanyisa bye, era balitema emivule gyo egisinga obulungi ne bagisuula mu muliro. **8** "Abantu abava mu mawanga amangi baliyita ku kibuga kino nga beebuuzaganya bokka ne bokka nti, 'Lwaki Mukama yakola ekintu ekifaanana bwe kiti ku kibuga kino ekikulu bwe kiti?' **9** Era eky'okuddamu kibeere nti, 'Kubanga beerabira endagaano ya Mukama Katonda waabwe ne basinza era ne baweereza bakatonda abalala.'" **10** Temukaabira kabaka afudde oba okumukungubagira, wabula mukaabire nnyo oyo omuwaŋŋanguse, kubanga taliddayo kulaba nsi ye nate. **11** Kubanga kino Mukama ky'agamba ku Sallumu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda eyasikira Yosiya n'afuuka kabaka wa Yuda naye n'atwalibwa. "Talidda. **12** Alifiira eyo gye baamutwala nga musibe, taliraba nsi eno nate." **13** "Zimusanze oyo azimba olubiri ku butali butuukirivu, ebisenge bye ebya waggulu ku butali bwenkanya abantu b'ensi ye n'abakozeseza bwereere n'atabasasula mpeera yaabwe. **14** Agamba nti, 'Nzija kwezimbira olubiri olunene n'ebisenge ebya waggulu ebigazi ennyo.' Kale nnaakola amadirisa amanene nnaateekamu emivule era nnaasiigako langi emyufu. **15** "Okweyongerayongera emivule emingi kikufuula kabaka? Kitaawo teyalina byakulya na byakunywa? Yakola ebituufu eby'obwenkanya. Noolwekyo byonna byamugendera bulungi. **16** Yalwanirira abaavu n'abali mu bwetaavu kale byonna ne bimugendera bulungi. Ekyo si kye kitegeeza okummanya?" bw'ayogera Mukama. **17** "Naye amaaso gammwe n'emitima gyammwe biri ku magoba ag'obukuusa, ne ku kuyiwa omusaayi ogutaliiko musango ne ku kunyigiriza ne ku kunyaga." **18** Noolwekyo kino Mukama ky'ayogera ku Yekoyakimu omwana wa Yosiya kabaka wa Yuda nti, "Tebalimukungubagira; 'Kikafuuwe, mukama wange!' Kikafuuwe, obugagga bwe! **19** Aliziikibwa nga bwe baziika endogoyi, akululwe asuulibwe ebweru w'enzigi za Yerusaalemi." **20** "Genda mu Lebanooni okaabe, leka eddoboozi lyo liwulirwe mu Basani. Kaabira ku Abalimu, kubanga bonna ababadde ku ludda lwo bazikiridde. **21** Nayogera gy'oli ng'okyali mu biseera byo eby'obugagga naye n'ogamba nti, 'Sijja kuwuliriza!' Bw'oti bw'obadde okuva mu buto bwo, togonderanga ku ddoboozi lyange. **22** Empewo erikunguzza abalunzi b'ebisibo byo bonna, n'abawagizi bo batwalibwe mu buwaŋŋanguse. Olwo okwatibwe ensonyi oggweemu amaanyi olw'ebibi byo byonna. **23** Mmwe abali mu Lebanooni, abesulira mu bizimbe eby'emivule, nga mulikaaba, ng'obulumi bubajjidde! Okulumwa ng'okw'omukazi alumwa okuzaala. **24** "Ddala ddala nga bwe ndi omulamu, wadde ggwe Koniya omwana wa Yekoyakimu, singa wali mpeta ey'obuyinza ku mukono gwange ogwa ddyo, nandikusiseeko," bw'ayogera Mukama. **25** "Ndikuwaayo eri abo abanoonya obulamu bwo, abo bootya, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni era n'eri Abakaludaaya. **26** Ndikusuula mu nsi endala gye mutaazaalibwa, ggwe ne maama wo eyakuzaala, era eyo mwembi gye mulifiira. **27** Temulidda mu nsi gye mwegomba okuddamu." **28** Omusajja ono Koniya kintu ekinyoomebwa, ekimenyese, ekitaliiko ayagala? Lwaki ye n'abaana be balikanyugibwa ebweru, basuulibwe mu nsi gye batamanyi? **29** Ayi ggwe ensi, ensi, wulira ekigambo kya Katonda! **30** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Omusajja ono mumubale ng'atazaalangako kubanga tewali ku baana be alikulaakulana, alituula ku ntebe ya Dawudi oba aliddayo okufuga mu Yuda."

23 "Zibasanze abasumba abazikiriza era abasaasaanya endiga z'ekisibo kyange!" bw'ayogera Mukama. **2** Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri ebikwata ku basumba abalabirira abantu bange nti, "Kubanga musaasaanyizza abantu bange ne mubagoba ne mutabalabirira, nzija kubaleetako ebibonerezo olw'ebibi bye mukoze," bw'ayogera Mukama. **3** "Nze kennyini nzija kukuŋŋaanya abaasigalawo ku kisibo kyange okuva mu mawanga gonna gye nabagobera, mbakomyewo mu kisibo kyabwe, gye banaabalira ebibala beeyongere obungi. **4** Ndibawa abasumba abanaabalabirira, era tebaliddayo kutya oba kuggwaamu maanyi, era tewaabe n'omu abula," bw'ayogera Mukama. **5** "Ennaku zijja, lwe ndiyimusiza Dawudi Ettabi ettukuvu, Kabaka alikulembera n'amagezi akole ebituufu eby'obwenkanya mu nsi," bwayogera Mukama. **6** Mu mirembe gye, Yuda alirokolebwa ne Isirayiri alibeera mu mirembe. Lino lye linnya lye balimuyita: Mukama Obutukuvu Bwaffe. **7** "Noolwekyo ennaku zijja, abantu lwe batalyogera nate nti, 'Ddala nga Mukama bwali omulamu eyaggya Abayisirayiri mu Misiri,' bwayogera

Mukama, **8** naye bagambe nti, 'Ddala nga Mukama bw'ali omulamu, eyaggya abaana ba Isirayiri mu nsi ey'omu bukiikakkono era ne mu nsi zonna gye yali abagobedde.' Olwo balibeera mu nsi yaabwe ku bwabwe," bw'ayogera Mukama. **9** Ebikwata ku bannabbi: omutima gwange gwennyise mu nda yange amagumba gange gonna gakankana, nninga omusajja omutamiivu, ng'omusajja afugiddwa omwenge, ku lwa Mukama n'ebigambo bye ebitukuvu. **10** Ensi ejjudde abenzi; olw'ekikolimo ensi esigadde nkalu era n'amalundiro g'omu ddungu meereere. Bannabbi bagoberera amakubo amabi era bakozesa obuyinza bwabwe mu butali bwenkanya. **11** "Nnabbi ne kabona bombi tebalina Katonda, ne mu yeekaalu yange mbasanze nga bakoleramu ebibi," bw'ayogera Mukama. **12** "Noolwekyo amakubo gaabwe gajja kuseerera era bajja kusuulibwa mu kizikiza era eyo gye baligwira. Ndibaleetako okuzikirira mu mwaka gwe balibonerezebwamu," bw'ayogera Mukama. **13** "Mu bannabbi b'e Samaliya nalaba ekintu kino ekyenyinyalwa. Balagulira wansi wa Baali ne babuza abantu bange Isirayiri. **14** Era ne mu bannabbi ba Yerusaalemi ndabye ekintu ekibi ennyo. Bakola eby'obwenzi ne batambulira mu bulimba. Bagumya abo abakozi b'ebibi ne wataba n'omu ava mu kwonoona kwe. Bonna bali nga Sodomu gye ndi; abantu ba Yerusaalemi bali nga Ggomola." **15** Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye ebikwata ku bannabbi nti, "Nzija kubaliisa emmere ekaawa banywe amazzi ag'obutwa, kubanga okuva mu bannabbi ba Yerusaalemi, obutatya Katonda bubunye mu nsi yonna." **16** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'eggye nti, "Temuwuliriza bannabbi bye babategeeza: babajjuza essuubi ekyamu. Boogera ebirooto ebiva mu mitima gyabwe, so si ebiva mu kamwa ka Mukama Katonda. **17** Bagamba abo abannyooma nti, 'Mukama Katonda agamba onoobeera n'emirembe.' Abo abagoberera obukakanyavu bw'emitima gyabwe babagamba nti, 'Tewali kabi kanaakujjira.' **18** Naye ani ku bo eyali abadde mu lukiiko lwa Mukama Katonda okulaba oba okuwulira ekigambo kye? **19** Laba, omuyaga gwa Mukama gujja kubwatuka n'ekiruyi, empewo ey'akazimu eyetooloolera ku mitwe gy'abakozi b'ebibi. **20** Obusungu bwa Mukama tebujja kukoma okutuusa ng'amaze okutuukiriza ekigendererwa ky'omutima gwe. Mu nnaku ezijja, mujja kukitegeera bulungi. **21** Situmanga bannabbi bano, songa bagenda badduka n'obubaka buno, era sogeranga nabo, songa bategeeza obunnabbi. **22** Naye singa bayimirira mu maaso gange, bandibuulidde abantu bange ebigambo byange, era bandibaggye mu makubo gaabwe amabi era ne mu bikolwa byabwe ebibi. **23** "Ndi Katonda abeera okumpi wokka, so si abeera ewala?" bw'ayogera Mukama. **24** "Omuntu ayinza okwekweka mu bifo eby'ekyama ne sisobola kumulaba?" bw'ayogera Mukama. "Sijjuza eggulu n'ensi?" bw'ayogera Mukama. **25** "Mpulidde bannabbi aboogera eby'obulimba mu linnya lyange. Bagamba nti, 'Naloose! Naloose!' **26** Kino kinaakoma ddi mu mitima gy'abo bannabbi b'obulimba, abategeeza eby'obulimba ebiva ku mitima gyabwe? **27** Balowooza nti ebirooto bye balootolola bannaabwe bijja kuleetera abantu bange okwerabira erinnya lyange, nga bakitaabwe bwe beerabira erinnya lyange nga basinza Baali. **28** Nnabbi alina ekirooto ayogere ekirooto kye, n'oyo alina ekigambo kyange akyogere mu bwesigwa. Kubanga ebisusunku birina nkolagana ki n'eŋŋaano?" bw'ayogera Mukama. **29** "Ekigambo kyange tekiri nga muliro, ng'ennyondo eyasaayasa olwazi?" bw'ayogera Mukama. **30** "Noolwekyo, ndi mulabe wa bannabbi ababbiŋŋanako ebigambo ebiva gye ndi," bw'ayogera Mukama. **31** "Weewaawo," bw'ayogera Mukama, "saagalira ddala bannabbi abayogerayogera nga bagamba nti, 'Bw'atyo Mukama bw'agamba.' **32** Ddala ddala ndi mulabe w'abo abawa obunnabbi bw'ebirooto ebikyamu. Babyogera ne babuza abantu bange n'obulimba bwabwe obutaliimu, ate nga saabatuma wadde okubateekawo. Tebalina kye bayamba bantu bano n'akatono," bw'ayogera Mukama. **33** "Abantu bano, oba nnabbi oba kabona bw'abuuza nti, 'Bubaka ki Mukama bw'atutumye?' Bagambe nti, 'Bubaka ki? Nzija kubabuulira, bw'ayogera Mukama.' **34** Nnabbi, oba kabona oba omuntu yenna bw'agamba nti, 'Buno bwe bubaka bwa Mukama,' Nzija kubonereza omusajja oyo n'ab'omu maka ge. **35** Kino buli omu ky'anagamba mikwano gye oba ab'eŋŋanda ze. 'Mukama, azeemu ki? Oba kiki Mukama ky'ayogedde?' **36** Naye temuddayo kugamba nti, 'Buno bwe bubaka bwa Mukama,' kubanga buli kigambo kya muntu kifuuka bubaka bwe era mukyusa ebigambo bya Katonda omulamu, Mukama ow'Eggye, Katonda waffe. **37** Kino kye munaabuuza nnabbi nti, 'Kiki Mukama kyakuzzeemu?' Oba nti, 'Mukama, agambye ki?' **38** Naye era mujja kugamba nti, 'Buno bwe bubaka Mukama bwatutumye,' wadde nga nabagamba nti, Temusaanye kwogera nti, 'Buno bwe bubaka bwa Mukama,' **39** kyenaava mbagobera ddala mu maaso gange ne mu kibuga ekyo kye nabawa, mmwe ne bakitammwe. **40** Ndibaleetako ekivume ekitaliggwaawo, n'ensonyi ez'olubeerera ebitagenda kwerabirwa."

24 Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abakungu, n'abaweesi n'abafundi ba Yuda bwe baatwalibwa kabaka Nebukadduneeza mu buwaŋŋanguse mu Babulooni okuva mu Yerusaalemi, Mukama yandaga ebibbo bibiri eby'emitiini nga biteekeddwa mu maaso ga yeekaalu ya Mukama. **2** Ekibbo ekimu kyalimu ettiini nga nnungi nnyo ng'eyo esooka okwengera, n'ekibbo ekirala kyalimu ettiini nga mbi nnyo, ezitayinza kuliika. **3** Mukama n'ambuuza nti, "Olaba ki Yeremiya?" Ne muddamu nti, "Ndaba ettiini. Ennungi nga nnungi nnyo naye embi nga mbi nnyo ezitayinza kuliika." **4** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira nti, **5** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ng'ettiini zino ennungi, ndaba nti abawaŋŋanguse b'omu Yuda balungi, be natwala okuva mu kifo kino eri mu nsi ey'Abakaludaaya. **6** Amaaso gange gajja kubalabirira olw'obulungi bwabwe, era nzija kubakomyawo mu nsi eno. Nzija kubazimba era nneme kubamenyaamenya: nzija kubasimba nneme kubakuula. **7** Ndibawa omutima bammanye, nti nze Mukama. Balibeera bantu bange, nange ndibeera Katonda waabwe, kubanga balidda gye ndi n'omutima gwabwe gwonna. **8** "'Naye ng'ettiini embi, embi ennyo ezitayinzika kuliika, bwe ntyo

bwe nnaakola Zeddekiya kabaka wa Yuda, n'abakungu be n'abo abaasigalawo mu Yerusaalemi, oba abaasigalawo mu nsi eno oba abo ababeera mu Misiri,' bw'ayogera Mukama. **9** 'Ndibafuula kyennyinnyalwa era eky'omuzizo eri amawanga g'ensi, eky'okusekererwa era olugero obugero, ekintu eky'okusekererwa era eky'okukolimirwanga yonna gye nnaabagoberanga. **10** Ndireeta ekitala, n'ekyeya, ne kawumpuli okubalumba okutuusa lwe balizikirira babule ku nsi gye nabawa ne bakitaabwe.'"

25 Ekigambo ekikwata ku bantu bonna aba Yuda ne kijjira Yeremiya mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, ogwali omwaka ogusooka ogw'obufuzi bwa kabaka Nebukadduneeza mu bwakabaka bwa Babulooni. **2** Awo Yeremiya nnabbi n'agamba abantu bonna aba Yuda n'abantu bonna abaali mu Yerusaalemi nti, **3** Okuva mu mwaka ogw'ekkumi n'esatu ogw'obufuzi bwa Yosiya mutabani wa Amoni kabaka wa Yuda, gy'emyaka amakumi abiri mu esatu okutuusa leero, ekigambo kya Mukama kizze gye ndi era njogedde gye muli emirundi mingi, naye temufuddeeyo. **4** Newaakubadde nga Mukama abaweerezza bannabbi be emirundi mingi, temuwulirizza wadde okufaayo. **5** Babagamba nti, "Mukyuke kaakano, buli omu ku mmwe okuva mu bikolwa bye ebibi, mulyoke musigale mu nsi Mukama gye yabawa mmwe ne bakitammwe emirembe gyonna. **6** Temugoberera bakatonda balala, temubaweereza wadde okubasinza; temunsunguwaza olw'ekyo emikono gyammwe kye gyakola, nneme okubakolako obulabe." **7** "Naye temwampuliriza, mwansunguwaza n'ekyo kye mwakola n'emikono gyammwe, era ne mwereetera akabi," bw'ayogera Mukama Katonda. **8** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Kubanga temuwulirizza bigambo byange, **9** nzija kukoowoola abantu bonna ab'omu bukiikakkono n'omuddu wange Nebukadduneeza, balumbe ensi eno n'abantu baamu era n'ensi zonna ezibeetoolodde. Nzija kuzizikiririza ddala nzifuule ekintu eky'entiisa era eky'okusekererwa, era zoonoonekere ddala. **10** Ndibagobako eddoboozi ery'essanyu era n'okujaguza, eddoboozi ery'awasa omugole n'ery'omugole, eddoboozi ly'olubengo n'okwaka kw'ettaala. **11** Ensi eno yonna ejja kufuuka matongo, n'amawanga gano gajja kuweereza kabaka w'e Babulooni emyaka nsanvu. **12** "Naye emyaka ensanvu bwe giriggwako, ndibonereza kabaka w'e Babulooni n'eggwanga lye, ensi ya Babulooni olw'ekibi kyabwe, ngifuule matongo emirembe gyonna," bw'ayogera Mukama. **13** "Ndireeta ku nsi eno ebintu byonna bye njogeddeko, ebyo byonna ebiwandiikiddwa ku muzingo guno era ne Yeremiya byategeezezza amawanga gano gonna. **14** Bo bennyini balifuulibwa baddu ba mawanga mangi era baddu ba bakabaka ab'ekitiibwa; ndibasasula ng'ebikolwa byabwe bwe biri n'emirimu gy'emikono gyabwe bwe giri." **15** Bw'ati Mukama, Katonda wa Isirayiri bwe yaŋŋamba nti, "Twala ekikopo kino, okuva mu mukono gwange, ekijjudde wayini ow'obusungu bwange, okinywese amawanga gonna gye nnaakutuma okukibanywesa. **16** Bwe banaakinywa, bajja kugwa eddalu batagale olw'ekitala kye nnaabasindikamu." **17** Awo ne ntwala ekikopo okuva mu Mukono gwa Mukama ne nkitwala eri amawanga gonna gye yantuma okukibanywesa; **18** Yerusaalemi n'ebibuga bya Yuda, ne bakabaka baabyo n'abakungu basaanewo era bafuuke ekintu eky'entiisa n'okuzikirira, n'okusekererwa n'ekikolimo nga bwe bali kaakano. **19** Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, ne bakalabaalaba be, n'abakungu be n'abantu be bonna, **20** n'abagwira bonna abaaliyo; bakabaka ba Uzi bonna, ne bakabaka b'Abafirisuuti bonna, abo ab'e Asukulooni, n'e Gaza, n'e Ekuloni, n'abantu abaalekebwa e Asudodi, **21** n'e Edomu, n'e Mowaabu n'e Ammoni, **22** bakabaka bonna ab'e Tuulo ne Sidoni, bakabaka ab'oku lubalama ng'osomose ennyanja; **23** Dedani, n'e Teema, n'e Buuzi n'abo bonna abali mu bifo eby'ewala, **24** ne bakabaka bonna ab'e Buwalabu, ne bakabaka b'abannamawanga ababeera mu ddungu; **25** ne bakabaka bonna ab'e Zimuli, n'e Eramu n'e Meedi; **26** n'abo bonna bakabaka ab'omu bukiikakkono, abeewala, n'ab'okumpi, omu ku omu, obwakabaka bwonna obuli ku nsi. Oluvannyuma lwabo kabaka w'e Sesaki naye balikinywa. **27** "Era onoobagamba nti, 'Bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Munywe mutamiire, museseme, mugwe muleme kuddayo kusituka olw'ekitala ekyo kye ŋŋenda okusindika mu mmwe.' **28** Naye bwe bagaana okuggya ekikopo mu mukono gwo okukinywa, bagambe nti, 'Kino Mukama Katonda ow'Eggye ky'agamba nti, Muteekwa okukinywa! **29** Laba, ntandika okuzikiriza ekibuga ekiyitibwa Erinnya lyange, ddala munaagenda nga temubonerezeddwa? Mujja kubonerezebwa kubanga nkoowoola ekitala kikke ku abo bonna abali ku nsi, bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye.' **30** "Kaakano bategeeze ebigambo bino byonna obagambe nti, "'Mukama Katonda anaayogerera waggulu, era anaayimusa eddoboozi lye okuva mu kifo kye ekitukuvu awulugume n'amaanyi mangi nnyo ng'awakanya bonna abali mu nsi. Ajja kuleekaana ng'abasogozi abasamba emizabbibu, ng'aleekaanira abo abali ku nsi. **31** Eddoboozi lye liriwulirwa n'ensi gy'ekoma. Kubanga Mukama alisalira amawanga emisango gy'abavunaana, alisalira abantu bonna omusango, atte ababi n'ekitala,'" bw'ayogera Mukama. **32** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Laba okuzikirira kugenda kusaasaana kuva nsi ku nsi; enkuba ey'amaanyi ejja kuva ku nkomerero y'ensi." **33** Mu kiseera ekyo abo abattiddwa Mukama bajja kubeera buli wamu okuva ku nsonda emu ey'ensi okutuuka ku ndala. Tebajja kukungubagirwa wadde okukuŋŋaanyizibwa oba okuziikibwa, naye banaaba ng'obusa obulekeddwa ku ttaka. **34** Mukaabe mulaajane mmwe abasumba, mwevulunge mu ttaka, mmwe abakulu b'ebisibo. Kubanga obudde bwammwe obw'okuttibwa butuuse mujja kugwa mubetentebwe ng'ebibya eby'ebbumba. **35** Abasumba tebaabeeko na buddukiro, n'abakulu b'ebisibo tebaabeeko na wa kwekweka. **36** Muwulire okukaaba kw'abasumba, okwaziirana kw'abanannyini b'ebisibo, kubanga Mukama alizikiriza amalundiro gaabwe. **37** Amalundiro amalungi galifuuka matongo olw'obusungu bwa Mukama obubuubuuka. **38** Ajja kuleka ekisulo kye ng'empologoma bw'eva w'esula, n'ensi yaabwe ejja kusigala

njereere olw'ekitala ky'omulumbaganyi era n'olw'obusungu bwa Mukama obw'entiisa.

26 Awo Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda nga yakalya obwakabaka, ekigambo kino kyajja okuva eri Mukama. **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Yimirira mu luggya lw'ennyumba ya Mukama oyogere eri abantu bonna ab'ebibuga bya Yuda abazze okusinza mu nnyumba ya Mukama. Bagambe byonna bye nkulagira; tobaako na ky'olekayo. **3** Oboolyawo banaawulira, buli muntu n'akyuka okuva mu makubo ge amabi. Olwo nnejjuse nneme kubaleetako kikangabwa kyembadde ntegeka olw'okwonoona kwabwe. **4** Bagambe, bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Bwe mutampulirize ne mugoberera amateeka gange ge mbawadde, **5** era bwe mutaawulirize bigambo bya baddu bange bannabbi, be mbatumidde emirundi emingi wadde nga temubafuddeeko, **6** ndifuula enju eno nga Siiro era n'ekibuga kino ng'ekintu eky'okukolimirwa mu mawanga ag'ensi.'" **7** Bakabona ne bannabbi n'abantu bonna ne bawulira Yeremiya ng'ayogera ebigambo bino mu nnyumba ya Mukama. **8** Naye nga Yeremiya ya kamaliriza okubuulira abantu bonna ebintu byonna Mukama bye yali amulagidde okwogera, bakabona ne bannabbi, n'abantu bonna ne bamukwata ne bagamba nti, "Oteekwa okufa! **9** Lwaki oyogera ebyobunnabbi mu linnya lya Mukama nti, Ennyumba eno eneebeera nga Siiro, n'ekibuga kino kinaakubwa kisigale matongo?" Awo abantu bonna ne beetooloola Yeremiya mu nnyumba ya Mukama. **10** Awo abakungu ba Yuda bwe baawulira ebigambo bino, ne bava mu lubiri ne bambuka mu nnyumba ya Mukama ne batuula mu bifo byabwe awayingirirwa ku Mulyango Omuggya ogw'ennyumba ya Mukama. **11** Awo bakabona ne bannabbi ne bagamba abakungu n'abantu bonna nti, "Omusajja ono asaana kusalirwa musango gwa kufa kubanga ayogedde ebyobunnabbi ebibi ku kibuga kino. Mukiwulidde n'amatu gammwe gennyini." **12** Awo Yeremiya n'agamba abakungu bonna n'abantu bonna nti, "Mukama yantuma njogere ebyobunnabbi bwe bityo ku nnyumba eno n'ekibuga kino ebintu byonna bye muwulidde. **13** Kaakano mukyuse amakubo gammwe n'ebikolwa byammwe mugondere Mukama Katonda wammwe. Olwo Mukama anaakyusa n'ataleeta bikangabwa by'aboogeddeko. **14** Nze, ndi mu mikono gyammwe; munkole kyonna kye mulowooza nga kye kirungi era kye kituufu. **15** Mumanyire ddala nno nti bwe munzita, mujja kwereetako omusango gw'okuyiwa omusaayi ogutalina musango, mmwe n'ekibuga kino n'abo abakibeeramu, kubanga eky'amazima Mukama ye yantumye okwogera gye muli ebigambo bino byonna mubiwulire." **16** Awo abakungu n'abantu bonna ne bagamba bakabona ne bannabbi nti, "Omusajja ono tasaana kusalirwa musango gwa kufa! Ayogedde naffe mu linnya lya Mukama Katonda waffe." **17** Abamu ku bakadde ne bavaayo ne bajja mu maaso ne boogera eri ekibiina kyonna eky'abantu nti, **18** "Mikka ow'e Moreseesi yawa obunnabbi mu nnaku za Keezeekiya kabaka wa Yuda. Yagamba abantu bonna aba Yuda nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "'Sayuuni ajja kulimibwa ng'ennimiro, Yerusaalemi ajja kufuuka ntuumu ya mafunfugu, olusozi lwa yeekaalu, lufuuke akasozi akamezeeko ebisaka.' **19** Keezeekiya oba omuntu omulala yenna mu Yuda, yamutta? Keezeekiya teyatya Mukama n'anoonya ekisa kye? Era Mukama teyakyusa n'ataleeta kuzikirira kwe yali agambye okubaleetako? Naye tunaatera okwereetera obulabe obw'amaanyi!" **20** Waaliwo omusajja omulala Uliya omwana wa Semaaya ow'e Kiriyasuyalimu, eyawa obunnabbi mu linnya lya Mukama. Yawa obunnabbi bwe bumu ng'obwa Yeremiya obugugumbula ekibuga kino era n'ensi eno. **21** Wabula kabaka Yekoyakimu n'abakungu be bonna n'abasajja be n'ab'obuyinza, bwe baawulira ebigambo bye, kabaka n'amunoonya okumutta, naye Uliya bwe yakiwulira n'atya n'addukira e Misiri. **22** Awo kabaka Yekoyakimu n'atuma Erunasani mutabani wa Akubooli n'abasajja abawerako, **23** ne baggya Uliya e Misiri ne bamutwala eri kabaka Yekoyakimu, eyalagira attibwe n'ekitala omulambo gwe ne gusuulibwa mu kifo ekiziikibwamu ekya lukale. **24** Akikamu mutabani wa Safani n'awolereza Yeremiya n'amuwagira n'ataweebwayo eri bantu kuttibwa.

27 Ku ntandikwa y'obufuuzi bwa Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, ekigambo kino kyajjira Yeremiya okuva eri Mukama: **2** Bw'ati Mukama bwe yaŋŋamba nti: "Weekolere ekikoligo okiteeke ku nsingo yo, **3** oweereze ekigambo eri bakabaka ba Edomu, ne Mowaabu, ne Ammoni, ne Tuulo ne Sidoni, ng'otuma ababaka abazze mu Yerusaalemi eri Zeddekiya kabaka wa Yuda. **4** Tumira bakama baabwe obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Kino mukitegeeze bakama bammwe. **5** N'amaanyi gange amangi n'omukono ogugoloddwa natonda ensi n'abantu baamu n'ensolo ezigiriko, era ngiwa omuntu yenna gwe njagala. **6** Kaakano ŋŋenda kuwaayo amawanga gammwe eri omuddu wange Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, n'ensolo ez'omu nsiko nzija kuziteeka wansi we. **7** Amawanga gonna galimuweereza ne mutabani we ne muzzukulu we okutuusa ekiseera eky'ensi ye okusalirwa omusango lwe kirituuka; olwo amawanga mangi ne bakabaka bangi ab'amaanyi balimuwangula. **8** ""Naye singa eggwanga lyonna oba obwakabaka bwonna tebuliweereza Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni oba okuteeka ensingo wansi w'ekikoligo ky'abwo, nzija kubonereza ensi eyo n'ekitala, n'ekyeya, ne kawumpuli, bw'ayogera Mukama, okutuusa lwe ndigizikiriza n'omukono gwange. **9** Noolwekyo bannabbi bammwe, n'abalaguzi, n'abavvuunuzi b'ebirooto, temubawuliriza wadde abalogo wadde abafumu ababagamba nti, 'Temulibeera baddu ba kabaka w'e Babulooni.' **10** Baabawa bunnabbi bwa bulimba obunaabaleetera okutwalibwa ewala okuva mu mawanga gammwe. Ndibagobera wala era mulizikirira. **11** Naye singa eggwanga lirikutamya ensingo yaalyo wansi w'ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni limuweereze, nzija kuleka eggwanga eryo lisigale mu nsi yaalyo, okugirima, n'okugibeeramu, bw'ayogera Mukama."" **12** Nategeeza obubaka bwe bumu eri Zeddekiya kabaka wa Yuda nga ŋŋamba nti, "Kutamya ensingo yo wansi w'ekikoligo kya kabaka w'e

Babulooni, beera omuddu we n'abantu be, onoobeera mulamu. **13** Lwaki ggwe n'abantu bo mufa ekitala, n'ekyeya ne kawumpuli Mukama by'agambye okutuuka ku nsi yonna eteefuuke muddu wa kabaka w'e Babulooni? **14** Towuliriza bigambo bya bannabbi abakugamba nti, 'Tolibeera muddu wa kabaka w'e Babulooni,' kubanga bakutegeeza bya bulimba. **15** 'Sibatumanga,' bw'ayogera Mukama. 'Bawa obunnabbi bwa bulimba mu linnya lyange. Noolwekyo, nzija kubagobera wala muzikirire, mmwe ne bannabbi ababategeeza obunnabbi.'" **16** Olwo ne ŋŋamba bakabona n'abantu bano bonna nti, "Kino Mukama ky'agamba nti, Temuwuliriza bannabbi abagamba nti, 'Amangu ddala ebintu by'omu nnyumba ya Mukama bijja kukomezebwawo okuva mu Babulooni.' Bababuulira bunnabbi bwa bulimba. **17** Temubawuliriza. Muweereze kabaka w'e Babulooni, mubeere balamu. Lwaki ekibuga kino kifuuka amatongo? **18** Bwe baba bannabbi nga balina ekigambo kya Mukama, leka bakaabirire Mukama Katonda ow'Eggye nti ebintu eby'omuwendo ebikyasigadde mu nnyumba ya Mukama ne mu lubiri lwa kabaka wa Yuda ne mu Yerusaalemi bireme kutwalibwa Babulooni. **19** Kubanga bw'ati Mukama Katonda ow'Eggye bw'ayogera ku mpagi, n'Ennyanja, okuteekebwa ebintu, n'ebintu ebirala ebisigadde mu kibuga kino, **20** kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni by'ataatwala lwe yatwala Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abakungu bonna aba Yuda ne Yerusaalemi. **21** Bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri ku bikwata ku bibya ebyasigala mu nnyumba ya Mukama ne mu lubiri olwa kabaka wa Yuda ne mu Yerusaalemi nti, **22** 'Biritwalibwa mu Babulooni eyo gye birisigala okutuusa ku lunaku lwe ndibikima, olwo ndibikomyawo mbizze mu kifo kino,'" bw'ayogera Mukama.

28 Mu mwezi ogwokutaano ogw'omwaka gwe gumu, gwe mwaka ogwokuna, obufuzi bwa Zeddekiya kabaka wa Yuda nga bw'akatandika, nnabbi Kananiya omwana wa Azuri eyali abeera e Gibyoni n'aŋŋambira mu nnyumba ya Mukama nga bakabona n'abantu bonna we bali nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Nzija kumenya ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni. **3** Emyaka ebiri nga teginnaggwaako, ndikomyawo ebintu by'omu nnyumba ya Mukama mu kifo kino, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni bye yaggya wano n'abitwala e Babulooni. **4** Era ndikomyawo wano Yekoyakini mutabani wa Yekoyakimu kabaka wa Yuda n'abantu abalala bonna abaava mu Yuda abaatwalibwa e Babulooni,' bw'ayogera Mukama, 'kubanga ndimenya ekikoligo kya kabaka w'e Babulooni.'" **5** Awo nnabbi Yeremiya n'addamu mu bunnabbi bwa Kananiya nga ne bakabona n'abantu bonna we bali bayimiridde mu nnyumba ya Mukama, n'agamba nti, **6** "Amiina! Bw'atyo Mukama bw'aba akola! Mukama atuukirize ebigambo by'oyogedde ng'akomyawo ebintu eby'omu nnyumba ya Mukama era n'abawambe bonna abakomyewo mu kifo kino okuva mu Babulooni. **7** Wabula, wuliriza kye ŋŋenda okwogera ng'owuliriza n'abantu bano bonna nga bawulira. **8** Okuva edda n'edda bannabbi abaatusooka, ggwe nange baategeezanga kubaawo kwa ntalo, na bikangabwa na kawumpuli okugwa ku mawanga n'obwakabaka obw'amaanyi. **9** Naye nnabbi eyategeeza obunnabbi obw'emirembe ajja kulabibwa nga ddala atumiddwa Mukama era ng'obubaka bw'ategeeza butuukiridde." **10** Awo nnabbi Kananiya n'alyoka akwata ekikoligo ekyali ku nsingo ya Yeremiya n'akimenya, **11** n'alyoka ayogera eri abantu bonna nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Mu ngeri y'emu bw'eti, bwe ndimenya ekikoligo ekya Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni okuva ku mawanga gonna mu myaka ebiri.'" Naye ye nnabbi Yeremiya n'avaawo ne yeetambulira. **12** Bwe waayitawo ebbanga ttono nga nnabbi Kananiya amenye ekikoligo ku nsingo ya Yeremiya, ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **13** "Genda ogambe Kananiya nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Omenye ekikoligo kya muti naye mu kifo kyakyo ojja kufunamu kikoligo kya kyuma. **14** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Nditeeka ekikoligo eky'ekyuma mu nsingo z'amawanga gano gonna baweereze Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni era balimuweereza. Ndimuwa obuyinza n'ensolo azifuge.'" **15** Awo nnabbi Yeremiya n'agamba nnabbi Kananiya nti, "Wuliriza, Kananiya! Mukama tannakutuma naye ggwe owalirizza eggwanga lino okwesiga obulimba. **16** Noolwekyo kino Mukama kyagamba nti, 'Ndikumpi okukuggya ku nsi. Omwaka guno gwennyini ogenda kufa, kubanga oyigirizza abantu okujeemera Mukama.'" **17** Mu mwezi ogw'omusanvu ogw'omwaka gwe gumu, Kananiya n'afa.

29 Bino bye byali mu bbaluwa nnabbi Yeremiya gye yaweereza okuva mu Yerusaalemi eri abakadde abaali bakyasigaddewo mu bawaŋŋanguse n'eri bakabona, ne bannabbi n'abantu bonna Nebukadduneeza be yali atutte mu buwaŋŋanguse mu Babulooni okuva mu Yerusaalemi. **2** Kino kyaliwo nga kabaka Yekoyakini n'abakungu be ne Namasole we n'abakulembeze ba Yuda ne Yerusaalemi, n'abafundi n'abaweesi bonna baggyiddwa mu Yerusaalemi. **3** Ebbaluwa yagiwa Erasa mutabani wa Safani ne Bemaliya mutabani wa Kirukiya, ne Zeddekiya kabaka wa Yuda be yatuma eri kabaka Nebukadduneeza mu Babulooni. Yali egamba bw'eti nti, **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri, ng'agamba abo bonna be natwala mu buwaŋŋanguse okuva mu Yerusaalemi okugenda mu Babulooni nti, **5** "Mwezimbire amayumba mutuule omwo; mulime ennimiro mulye ebibala byamu. **6** Muwase muzaale abaana aboobulenzi n'aboobuwala; muwasize batabani bammwe abakazi, ne bawala bammwe mubafumbize, nabo bazaale abaana abalenzi n'abawala. Mweyongere obungi eyo, temukendeera. **7** Era munoonye emirembe n'okukulaakulana kw'ekibuga gye mbatutte mu buwaŋŋanguse. Musabenga Mukama, ekibuga mukisabire kubanga bwe kikulaakulana nammwe mujja kukulaakulana." **8** Ddala kino Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri ky'agamba nti, "Temukkiriza bannabbi n'abalaguzi abali mu mmwe kubalimbalimba. Temussaayo mwoyo ku birooto byabwe bye babalootolola. **9** Babategeeza obunnabbi bwa bulimba mu linnya lyange. Sibatumanga," bw'ayogera Mukama. **10** Ddala ddala bw'ati bw'ayogera Mukama nti,

“Emyaka nsanvu nga giweddeko e Babulooni, ndijja gye muli ntuukirize ekisuubizo kyange eky’ekisa mbakomyewo mu kifo kino. **11** Kubanga mmanyi enteekateeka ze nnina gye muli, enteekateeka ez’okubakulaakulanya so si okubakolako akabi, enteekateeka ez’okubawa essuubi era n’obulamu obw’omu maaso,” bw’ayogera Mukama. **12** “Awo mulimpita ne mujja ne munsaba, nange ne mbawulira,” bw’ayogera Mukama. **13** “Mulinnoonya ne mundaba bwe mulinnoonya n’omutima gwammwe gwonna. **14** Mulinzuula era ndibakomyawo okubaggya mu buwaŋŋanguse. Ndibakuŋŋaanya mu mawanga gonna n’ebifo byonna, gye nabagobera, era ndibakomyawo mu kifo mwe nabaggya okubatwala mu buwaŋŋanguse,” bw’ayogera Mukama. **15** Muyinza okugamba nti, “Mukama atuyimusirizza bannabbi mu Babulooni.” **16** Naye kino Mukama ky’agamba ku kabaka atuula ku ntebe ya Dawudi n’abantu bonna abaasigala mu kibuga kino, n’abantu ab’ensi yammwe abataagenda nammwe mu buwaŋŋanguse. **17** Bw’ati bwayogera Mukama Katonda ow’Eggye nti, “Ndisindika ekitala, n’enjala ne kawumpuli okubalumba era mbafuule ng’emitiini emibi ennyo egitayinza kuliika olw’obubi bwagyo. **18** Ndibagoberera n’ekitala, n’enjala ne kawumpuli ne mbafuula ekyenyinyalwa eri obwakabaka bwonna obw’ensi era ekikolimo n’ekikangabwa, n’eky’okusekererwa n’okuvumwa eri amawanga gonna gye ndibagobera. **19** Kubanga tebaawuliriza bigambo byange,” bwayogera Mukama, “ebigambo bye nabatumira emirundi emingi mu baweereza bange bannabbi. Era nammwe abawaŋŋanguse temuwulirizza,” bw’ayogera Mukama. **20** Noolwekyo, muwulirize ekigambo kya Mukama, mmwe mwenna abali mu buwaŋŋanguse be nagoba mu Yerusaalemi okugenda mu Babulooni. **21** Kino Mukama ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri, ky’ayogera ku Akabu mutabani wa Kolaya ne Zeddekiya mutabani wa Maaseya, abaawa obunnabbi mu linnya lyange nti, “Ndibawaayo eri Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni, abatte nga mulaba. **22** Olw’abasajja abo, abali mu buwaŋŋanguse bonna abaava mu Yuda abali mu Babulooni balikozesa ekikolimo kino nti, ‘Mukama akukole nga bwe yakola Zeddekiya ne Akabu, kabaka w’e Babulooni be yayokya mu muliro.’ **23** Kubanga bakoze eby’ekivve mu Isirayiri; bakoze obwenzi ne baka baliraanwa baabwe era ne boogera eby’obulimba mu linnya lyange, bye sibagambanga kwogera. Nkimanyi era ndi mujulirwa ku ekyo,” bw’ayogera Mukama. **24** Semaaya Omunekeramu mugambe nti, **25** “Bw’ati bw’ayogera Mukama ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Waweereza ebbaluwa mu mannya go eri abantu bonna mu Yerusaalemi, eri Zeffaniya mutabani wa Maaseya kabona ne bakabona bonna. Wagamba Zeffaniya nti, **26** ‘Mukama yakuteekawo okuba kabona mu kifo kya Yekoyaada okutwala obuvunaanyizibwa ku nnyumba ya Mukama; oteekwa okuteeka omulalu yenna eyefuula nga nnabbi mu nvuba ne mu masamba. **27** Noolwekyo lwaki tokangavudde Yeremiya ow’e Yanasosi, eyefuula nnabbi wakati mu mmwe? **28** Atuweerezza obubaka buno mu Babulooni ng’agamba nti, Obuwaŋŋanguse bwammwe bujja kubeera bwa bbanga ddene. Noolwekyo mwezimbire amayumba mutereere mu nsi, mulime ennimiro mulye ebibala byamu.’” **29** Wabula Zeffaniya kabona nasomera nnabbi Yeremiya ebbaluwa eno. **30** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **31** “Muweereze obubaka buno eri abawaŋŋanguse nti, ‘Kino Mukama ky’agamba ku Semaaya Omunekeramu. Kubanga Semaaya yakuwa obunnabbi, wadde nga ssamutuma, era akutuusizza ku kwesiga eby’obulimba, **32** kino Mukama ky’agamba nti, Ddala ddala ndibonereza Semaaya Omunekeramu n’abantu b’omu nju ye. Tewaliba n’omu alisigalawo ku bantu be, wadde aliraba ebirungi bye ndikolera abantu bange, kubanga ayigirizza abantu okunjeemera, bw’ayogera Mukama.’”

30 Kino kye kigambo kya Mukama ekyajjira Yeremiya nti, **2** “Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri nti, ‘Wandiika ku muzingo ebigambo byonna bye njogedde naawe. **3** Ennaku zijja, lwe ndikomyawo abantu bange Isirayiri ne Yuda okuva mu busibe, mbazzeeyo mu nsi gye nawa bajjajjaabwe babeere omwo,’ bw’ayogera Mukama.” **4** Bino bye bigambo Mukama bye yayogera ebikwata ku Isirayiri ne Yuda nti, **5** “Bw’ati bw’ayogera Mukama nti, “‘Emiranga egy’okutya giwulirwa, bulabe teri mirembe. **6** Mubuuze mulabe. Omusajja alumwa okuzaala? Kale lwaki ndaba buli musajja ow’amaanyi ng’atadde emikono gye ku lubuto ng’omukazi alumwa okuzaala, buli muntu mu maaso yenna asiiwuuse ng’agenda okufa? **7** Nga luliba lwa nnaku olunaku olwo! Tewali lulirufaanana. Kiriba kiseera kya kabi eri Yakobo, naye aliwona n’akiyitamu. **8** “‘Olulituuka ku lunaku olwo, ndimenya ekikoligo okuva mu nsingo zaabwe era ne mbasaleko amasamba, ab’amawanga nga tebakyaddayo kubafuula baddu,’ bw’ayogera Mukama ow’Eggye. **9** Wabula, bajja kuweerezanga Mukama Katonda waabwe ne Dawudi kabaka waabwe gwe ndibayimusiza. **10** “‘Noolwekyo totya, ggwe Yakobo omuweereza wange, toggwaamu maanyi ggwe Isirayiri,’ bw’ayogera Mukama. ‘Ddala ddala ndibalokola okubaggya mu kifo eky’ewala, nziggye ezzadde lyammwe okuva mu nsi ey’obuwaŋŋanguse. Yakobo aliddamu okuba n’emirembe n’obutebenkevu, era tewali n’omu alimutiisatiisa. **11** Ndi wamu nammwe era ndibalokola, wadde nga ndizikiririza ddala amawanga gye mbagobedde, siribazikiririza ddala mmwe,’ bw’ayogera Mukama. Ndibakangavvula n’obwenkanya, siribaleka nga temubonerezebbwa n’akatono. **12** “Bw’ati bw’ayogera Mukama nti, “‘Ekiwundu kyo tekiwonyezeka, Ebisago byo si byakuwona. **13** Tewali n’omu wa kukuwolereza, tewali ddagala lya kiwundu kyo, toowonyezebwe. **14** Abakuyamba bonna bakwerabidde tebakufaako. Nkukubye ng’omulabe bwe yandikoze ne nkubonereza ng’owettima bwe yandikoze, kubanga omusango gw’ozzizza munene nnyo n’ebibi byo bingi ddala. **15** Lwaki okaaba olw’ekiwundu kyo, obulumi bwo obutaliiko ddagala? Olw’okwonoona kwo okunene n’ebibi byo ebingi ennyo nkuleeseeko ebintu bino. **16** “‘Naye bonna abakumira nabo baliriibwa, abalabe bo bonna baligenda mu buwaŋŋanguse. Abo abaakunyaga balinyagibwa, abo abaakwelula balyelulwa. **17** Naye ndikuzzaawo owone, ndiwonya ebiwundu byo,’

bw'ayogera Mukama, 'kubanga oyitibwa eyasuulibwa, Sayuuni atalina n'omu amufaako.' **18** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "'Ndizzaawo eby'obugagga by'eweema za Yakobo era mbeere n'ekisa ku kifo kyammwe kye mwabeerangamu. Ekibuga kirizimbibwa awaali amatongo gaakyo, n'olubiri luzzibwe mu kifo kyalwo ekituufu. **19** Mu bo mulivaamu ennyimba ez'okwebaza era n'eddoboozi ery'okujaguza, ndibaaza, era tebaliba batono, ndibawa ekitiibwa, tebalinyoomebwa. **20** Abaana baabwe baliba nga bwe baali mu nnaku ez'edda, era n'ebitundu byabwe mwe baabeeranga bizimbibwe nga ndaba. Ndibonereza bonna ababanyigiriza. **21** Omukulembeze waabwe aliba omu ku bo; omukulembeze waabwe aliyimuka okuva mu bo. Ndimuleeta wendi era musembeze kumpi nange, kubanga ani oyo alyewaayo okunyiikira okubeera okumpi nange?' bw'ayogera Mukama. **22** 'Noolwekyo munaabeeranga bantu bange, nange n'abeeranga Katonda wammwe.'" **23** Laba, omuyaga gwa Mukama gulikuntira mu kiruyi, empewo ey'amaanyi eyeetooloolera ku mitwe gy'abakozi b'ebibi. **24** Obusungu bwa Mukama obubuubuuka tebujja kukoma okutuusa ng'atuukirizza ekigendererwa ky'omutima gwe. Mu nnaku ezirijja, kino mulikitegeera.

31 "Mu kiseera ekijja, ndiba Katonda w'ebika byonna ebya Isirayiri, era balibeera bantu bange," bw'ayogera Mukama. **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Abantu abawona ekitala baliraba ekisa mu ddungu. Ndijja n'empa Isirayiri ekiwummulo." **3** Mukama yatulabikira edda ng'agamba nti, "Nkwagadde n'okwagala okutaliggwaawo, kyenvudde nkusembeza gye ndi n'ekisa ekijjudde okwagala. **4** Ndikuzimba nate, era olizimbibwa, ggwe Omuwala Isirayiri. Era oliddamu okuyonjebwa okwate ebitaasa byo ofulume ozine n'abo abasanyuka. **5** Oliddamu okusimba emizabbibu ku lusozi Samaliya, abalimi baligisimba balye ebibala byakwo. **6** Walibeerawo olunaku abakuumi lwe balikoowoola ku busozi bwa Efulayimu nti, 'Mujje, tugende ku Sayuuni, eri Mukama Katonda waffe.'" **7** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Muyimbe n'essanyu olwa Yakobo Muleekaanire waggulu olw'ensi esinga zonna." Ettendo lyammwe liwulikike, era mugambe nti, "Ayi Mukama, lokola abantu bo, abaasigalawo ku Isirayiri." **8** Laba, ndibakomyawo okuva mu nsi ey'obukiikakkono, ne mbakuŋŋaanya okuva ku nkomerero y'ensi. Mu bo mulibaamu abazibe b'amaaso, n'abalema, n'abakyala ab'embuto, n'abalumwa okuzaala, era abantu bangi balikomawo. **9** Balikomawo nga bakaaba, balisaba nga mbakomyawo. Ndibakulembera ku mabbali g'emigga, mu kkubo eggolokofu mwe batalyesittalira kubanga nze Kitaawe wa Isirayiri, era Efulayimu ye mutabani wange omubereberye. **10** "Muwulire ekigambo kya Mukama mmwe amawanga, mukyogere mu nsi ezeewala. 'Oyo eyasaasaanya Isirayiri alibakuŋŋaanya era alirabirira ekisibo kye ng'omusumba w'endiga.' **11** Kubanga Mukama aligula Yakobo era abanunule okuva mu mukono gw'oyo abasinga amaanyi. **12** Balijja baleekaana olw'essanyu ku nsozi za Sayuuni; balisanyukira okugabula kwa Mukama: emmere ey'empeke, ne wayini omusu, n'omuzigo, n'abaana b'endiga era n'ebisibo. Balibeera ng'ennimiro efukiririddwa obulungi, era tebalyongera kulaba nnaku. **13** Abawala balizina beesiime, n'abavubuka, n'abakadde. Okukaaba kwabwe ndikufuula essanyu; ndibawa emirembe n'essanyu okusinga ennaku. **14** Ndikkusa bakabona ebintu ebingi, n'abantu bange mbajjuze ebintu," bw'ayogera Mukama. **15** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Eddoboozi liwulirwa mu Laama, nga likungubaga n'okukaaba okungi. Laakeeri akaabira abaana be era agaanye okusirisibwa, kubanga abaana be baweddewo." **16** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ziyiza eddoboozi lyo lireme okuwulikika ng'okaaba n'amaaso go galeme okujja amaziga, kubanga omulimu gwo gulisasulibwa," bw'ayogera Mukama. Balikomawo okuva mu nsi y'omulabe. **17** Waliwo essuubi, bw'ayogera Mukama. Abaana bo baliddayo mu nsi yaabwe. **18** "Ddala mpulidde Efulayimu ng'akungubaga nti, 'Wankangavvula ng'ennyana endalu era kaakano nkangavvuddwa. Nziza, n'akomawo gy'oli kubanga ggwe Mukama Katonda wange. **19** Nga mmaze okubula, neenenya, nga nzizeemu amagezi agategeera ne neekuba mu kifuba. Nakwatibwa ensonyi era ne nswala, kubanga naliko ekivume ky'obuvubuka bwange.' **20** Efulayimu si mwana wange omwagalwa, omwana gwe nsanyukira? Wadde nga ntera okumunenya naye nkyamujjukira. Noolwekyo omutima gwange gumuyaayaanira; nnina ekisa kingi gy'ali," bw'ayogera Mukama. **21** "Muteeke ebipande ku nguudo; muteekeeko ebipande. Mwetegereze ekkubo eddene, ekkubo mwe muyita. Komawo ggwe Omuwala Isirayiri, komawo mu bibuga byo. **22** Olituusa ddi okudda eno n'eri, ggwe omuwala atali mwesigwa? Mukama alikola ekintu ekiggya ku nsi, omukazi aliwa omusajja obukuumi." **23** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Bwe ndibakomyawo okubaggya mu busibe, abantu b'omu nsi ye Yuda ne mu bibuga byamu bajja kuddamu okukozesa ebigambo bino nti, 'Mukama akuwe omukisa, ggwe ekifo ekitukuvu, ggwe olusozi olutukuvu.' **24** Abantu balibeera wamu mu Yuda ne mu bibuga byakyo byonna, abalimi n'abo abatambula n'amagana gaabwe. **25** Abalumwa ennyonta ndibanywesa, nzizeemu amaanyi abazirika." **26** Awo we nazuukukira ne ntunulatunula. Otulo twange twali tunnyumidde. **27** "Ennaku zijja," bwayogera Mukama, "lwe ndisimba ennyumba ya Isirayiri ne nnyumba ya Yuda n'ezzadde ly'abantu n'ery'ensolo. **28** Nga bwe nabalabirira nga bakuulibwa era nga bayuzibwayuzibwa, nga babetentebwa, era nga bazikirizibwa ne beeleetako ekikangabwa, bwe ntyo bwe ndibalabirira nga bazimbibwa era nga basimbibwa," bw'ayogera Mukama. **29** "Mu nnaku ezo abantu banaaba tebakyagamba nti, "'Bakitaabwe balidde emizabbibu egikaawa, n'amannyo g'abaana ne ganyenyeera.'" **30** Wabula buli muntu alifa olw'obutali butuukirivu bwe ye, buli muntu alya ezabbibu erinyenyeeza amannyo, amannyo ge galinyenyeera. **31** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ekiseera kijja, lwe ndikola endagaano empya n'ennyumba ya Isirayiri era n'ennyumba ya Yuda. **32** Teribeera ng'endagaano eri gye nakola ne bajjajjaabwe bwe nabakwata ku mukono okubakulembera okubaggya mu nsi y'e Misiri, kubanga baamenya endagaano yange nabo wadde nga nze nnali nga omwami waabwe," bw'ayogera

Mukama. **33** "Eno y'endagaano gye nnaakola n'ennyumba ya Isirayiri mu kiseera ekyo," bw'ayogera Mukama. "Nditeeka amateeka gange mu birowoozo byabwe, ne ngawandiika ku mitima gyabwe. Ndibeera Katonda waabwe, nabo balibeera bantu bange. **34** Omuntu taliddayo kuyigiriza muliraanwa we, oba omusajja muganda we ng'agamba nti, 'Manya Mukama,' Kubanga bonna balimmanya, okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu," bw'ayogera Mukama. "Kubanga ndisonyiwa obutali butuukirivu bwabwe, n'ekibi kyabwe ne siddamu kukijjukira." **35** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Oyo ateekawo enjuba okwaka emisana, n'alagira omwezi n'emmunyeenye okwaka ekiro, asiikuula ennyanja amayengo gaayo ne gawuluguma; Mukama Katonda ow'Eggye lye linnya lye. **36** "Amateeka gano nga bwe gavudde mu maaso gange, n'ezzadde lya Isirayiri we linaakoma okubeera eggwanga olw'ebyo byonna bye bakoze," bw'ayogera Mukama Katonda. **37** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Okuggyako ng'eggulu lisobola okupimibwa n'emisingi gy'ensi wansi okunoonyezebwa, olwo lw'endigoba ezzadde lya Isirayiri olw'ebyo bye bakoze," bw'ayogera Mukama. **38** "Ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "ekibuga lwe kinaazimbibwa okuva ku Munaala gwe Kananeri okutuuka ku Mulyango gw'oku Nsonda. **39** Omuguwa ogupima gujja kupima okuva eyo okutuuka ku lusozi lw'e Galebu n'oluvannyuma gupime okuva eyo okutuuka e Gowa. **40** Ekiwonvu kyonna emirambo n'evvu gye bisuuliddwa, era n'ennimiro zonna okutuuka ku kagga Kidulooni ku bukiikakkono n'okutuuka ku nsonda eyitibwa Omulyango gw'Embalaasi, kinaaba kitukuvu eri Katonda. Ekibuga tekigenda kuddayo kusimbulwa wadde okusaanyizibwawo."

32 Kino kye kigambo kya Mukama ekyajjira Yeremiya mu mwaka ogw'ekkumi ogw'obufuzi bwa Zeddekiya kabaka wa Yuda, ogwali omwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa Nebukadduneeza. **2** Amaggye ga kabaka w'e Babulooni gaali gazingizza Yerusaalemi, era ne Yeremiya nnabbi baali bamusibidde mu luggya lw'omukuumi mu lubiri lwa kabaka wa Yuda. **3** Zeddekiya kabaka wa Yuda yali amusibidde eyo ng'agamba nti, "Lwaki otegeeza obunnabbi mu ngeri eyo? Ogamba nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama. Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri kabaka w'e Babulooni, era agenda kukiwamba. **4** Zeddekiya kabaka wa Yuda tajja kuwona mikono gy'Abakaludaaya naye ddala wa kuweebwayo eri kabaka w'e Babulooni era ajja kwogera naye, balabagane amaaso n'amaaso. **5** Alitwala Zeddekiya mu Babulooni, gy'alisigala okutuusa lwe ndimujjira. Bwe munaalwanyisa Abakaludaaya, temujja kuwangula,' bw'ayogera Mukama." **6** Yeremiya n'agamba nti, "Ekigambo kya Mukama kyanzijira: **7** Laba Kanameri mutabani wa Sallumu kojjaawo agenda kujja gy'oli akugambe nti, 'Gula ennimiro yange eri mu Anasosi kubanga ng'owooluganda asinga okuba okumpi guba mukisa gwo era buvunaanyizibwa bwo okugigula.' **8** "Awo nga Mukama bwe yali agambye, omwana wa kojja wange Kanameri yajja mu luggya lw'omukuumi gye nnali n'aŋŋamba nti, 'Gula ennimiro yange eri mu Anasosi mu kitundu kya Benyamini, kubanga okirinako obuyinza n'obuvunaanyizibwa okukinunulayo n'okyefunira, kyegulire.' "Olwo ne mmanya nti kino kye kigambo kya Mukama. **9** Ne ndyoka ngula ennimiro ey'e Anasosi ku Kanameri omwana wa kojjange, ne mubalira ensimbi, ebitundu kkumi na musanvu ebya ffeeza. **10** Ne nteeka omukono ku kiwandiiko ky'endagaano okugulirwa ettaka ne nkissaako n'akabonero, ne nfuna abajulirwa, ne mpima ffeeza ku minzaani. **11** Ne ntwala ekiwandiiko ekimpa obwannannyini ekirimu enkola era n'ebisuubirwa okugobererwa, era ne kkopi ey'olwatu. **12** Ne mpa Baluki mutabani wa Neriya mutabani wa Maseya ekiwandiiko ky'obwannannyini, Kanameri omwana wa kojjange nga waali n'abajulirwa nga weebali abaateeka emikono ku kiwandiiko eky'obwannannyini n'Abayudaaya bonna abaali batudde mu luggya lw'omukuumi. **13** "Ne nkuutirira Baluki mu maaso gaabwe nti, **14** 'Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Twala ebiwandiiko bino byombi, ekisibeko envumbo n'ekitali kisibeko obiteeke mu nsumbi ey'ebbumba bisobole okulwawo ebbanga gwanvu. **15** Kubanga bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye Katonda wa Isirayiri nti, Ennyumba, n'ebibanja n'ennimiro ez'emizabbibu biriddamu okugulibwa mu nsi eno.' **16** "Nga mmaze okuwaayo ekiwandiiko kino eri Baluki mutabani wa Neriya, nasaba Mukama nti, **17** "Ayi Mukama Katonda, ggwe wakola eggulu n'ensi n'amaanyi go amangi ennyo, n'omukono gwo ogugoloddwa. Tewali kintu na kimu kikulema. **18** Olaga okwagala kwo eri enkumi n'enkumi ate oleeta ekibonerezo ky'ebibi bya bakitaabwe ku baana baabwe. Ayi Katonda ow'ekitalo era ow'amaanyi, ayitibwa Mukama Katonda ow'Eggye, **19** ebigendererwa byo nga binene era n'ebikolwa byo nga bikulu. Amaaso go gatunuulidde amakubo gonna ag'abantu, osasula buli muntu ng'enneeyisa ye bweri era ng'ebikolwa bye bwe biri. **20** Wakola obubonero n'ebikolwa ebyamagero mu Misiri era weeyongedde okubikola leero, wonna mu Isirayiri ne mu bantu bonna era erinnya lyo lyeyongedde okwatiikirira. **21** Waggya abantu bo Isirayiri mu Misiri n'obubonero n'eby'amagero, n'omukono gwo ogw'amaanyi gwe wagolola n'entiisa ey'amaanyi. **22** Wabawa ensi eno gye wali olayidde okuwa bajjajjaabwe, ensi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki. **23** Baagituukamu ne bagitwala, naye tebaakugondera wadde okugoberera amateeka go, byonna bye wabalagira tebaliiko wadde na kimu kye baakola. Kyewava obaleetako akabi kano konna. **24** "Laba entuumo z'omulabe z'atuumye okuzinda ekibuga okukiwamba n'ekitala, n'enjala ne kawumpuli, ekibuga kigenda kuweebwayo eri Abakaludaaya abakirumba. Ekyo kye wagamba kituukiridde nga kaakano bw'olaba. **25** Era wadde ng'ekibuga kigenda kuweebwayo eri Abakaludaaya, ggwe Ayi Mukama Katonda oŋŋambye nti, 'Toola ffeeza weegulire ennimiro era wabeerewo n'abajulirwa.'" **26** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **27** "Nze Mukama, Katonda w'abantu bonna. Eriyo ekinnema? **28** Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri Abakaludaaya ne Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, abanaakiwamba. **29** Abakaludaaya abanaalumba ekibuga kino bajja kukikumako omuliro, bakyokye kiggye,

n'amayumba gonna abantu mwe bankwasiza obusungu nga bootereza Baali obubaane waggulu ku mayumba era n'okuwaayo ebiweebwayo eby'okunywa eri bakatonda abalala.' **30** "Abantu ba Isirayiri ne Yuda bye bakoze bibi byereere mu maaso gange okuva mu buvubuka bwabwe; era ddala abantu ba Isirayiri tebalina kirala kye bakoze wabula okunnyiiza n'ebyo emikono gyabwe gye gikoze, bw'ayogera Mukama. **31** Okuva ku lunaku lwe kyazimbibwa ne leero, ekibuga kino kindeetedde obusungu bungi n'ekiruyi, noolwekyo nteekwa okukiggya mu maaso gange. **32** Abantu ba Isirayiri ne Yuda bannyiizizza olw'ebibi byonna bye bakoze, bo ne bakabaka baabwe n'abakungu baabwe, ne bakabona baabwe ne bannabbi, abasajja ba Yuda n'abantu ba Yerusaalemi. **33** Banvaako ne bankuba amabega mu kifo ky'okuntunuulira; wadde nga nabayigiriza ne nkiddiŋŋana emirundi mingi naye tebaawuliriza wadde okufaayo eri okukangavvulwa. **34** Baateekawo ebifaananyi bya bakatonda baabwe abakole n'emikono, eby'omuzizo mu nnyumba eyitibwa Erinnya lyange ne bagyonoona. **35** Baazimba ebifo ebigulumivu ebya Baali mu kiwonvu kya mutabani wa Kinomu, basaddaake batabani baabwe ne bawala baabwe mu muliro eri Moleki, newaakubadde nga sibalagiranga, wadde okukirowooza mu magezi gange, nti balikola ekintu ekibi ennyo bwe kityo kiviireko Yuda okwonoona. **36** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ekibuga kino okyogerako nti, Kijja kuweebwayo eri kabaka w'e Babulooni lwa kitala, n'enjala, ne kawumpuli.' **37** Naye laba, ndibakuŋŋaanya mu mawanga gye mbagobedde n'obusungu bwange n'ekiruyi eky'amaanyi; ndibakomyawo mu kifo kino, mubeere n'emirembe. **38** Era balibeera bantu bange, nange mbeere Katonda waabwe. **39** Ndibawa omutima gumu n'ekkubo limu, bantyenga emirembe gyonna, olw'obulungi bwabwe, n'obulungi bw'abaana abaliddawo. **40** Ndikola nabo endagaano eteriggwaawo: siribaleka era sirirekeraawo kubakolera birungi, era ndibassaamu omwoyo oguntya, baleme kuddayo kunvaako. **41** Ndisanyuka olw'okubakolera ebirungi era awatali kubuusabuusa ndibasimba mu nsi eno n'omutima gwange gwonna n'emmeeme yange yonna. **42** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Nga bwe naleeta akabi kano konna ku bantu bano, era nze ndibawa okukulaakulana kwonna kwe mbasuubizza. **43** Era nate ennimiro zirigulwa mu ggwanga lino lye mugamba nti, 'Lifuuse matongo agatagambika, omutali bantu wadde ensolo kubanga kiweereddwayo eri Abakaludaaya.' **44** Ennimiro zirigulibwa ffeeza, era n'ebiwandiiko eby'obwannannyini biteekebweko omukono, bisabikibwe era bifune n'ababijulira mu Benyamini, ne mu byalo ebyetoolodde Yerusaalemi, ne mu bibuga bya Yuda ne mu bibuga ebyetoolodde Yerusaalemi, ne mu byalo bya Yuda ne mu bibuga eby'omu nsi ey'ensozi, ne mu bibuga eby'omu nsenyi ne mu bibuga eby'omu bukiikaddyo, kubanga ndikomyawo okukulaakulana kwabwe, bw'ayogera Mukama."

33 Yeremiya bwe yali ng'akyali mu kkomera mu luggya lw'omukuumi, ekigambo kya Mukama ne kimujjira omulundi ogwokubiri nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, oyo eyakola ensi, Mukama eyagikola era n'agiteekawo, Mukama lye linnya lye: **3** 'Mumpite n'abayitaba ne mbalaga ebikulu ebitanoonyezeka bye mutamanyi.' **4** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri ku mayumba agali mu kibuga kino era ne ku mbiri z'obwakabaka bwa Yuda ebyamenyebwamenyebwa okukozesebwa ng'entuumo eziziyiza obulumbaganyi n'ekitala **5** mu lutalo n'Abakaludaaya. 'Birijjula emirambo gy'abasajja be nditta olw'obusungu bwange n'ekiruyi. Ndikweka amaaso gange okuva ku kibuga kino olw'obutali butuukirivu bwabwe bwonna. **6** "'Naye ndikiwa obulamu n'okuwonyezebwa; ndiwonya abantu bange, mbaleetere okweyagalira mu mirembe emigazi era eminywevu. **7** Ndikomyawo Yuda ne Isirayiri okubaggya mu buwambe era mbazimbe nga bwe baasooka okubeera. **8** Ndibalongoosa okubaggyako ebibi byonna bye bannyonoona era mbasonyiwe n'ekibi eky'okunjeemera. **9** Olwo ekibuga kino kirindetera okwongera okumanyika, n'essanyu, n'ettendo era n'ekitiibwa eri amawanga gonna ku nsi agaliwulira ebintu byonna ebirungi bye mbakolera; era balyewuunya bakankane olw'okukulaakulana n'emirembe gye nkiwa.' **10** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Mwogera ku kifo kino nti, "Matongo agaalekebwa awo, omutali bantu wadde ensolo." Ate nga mu bibuga bya Yuda n'enguudo za Yerusaalemi ezalekebwawo omutali bantu wadde ensolo, muliddamu okuwulirwa nate **11** amaloboozi ag'essanyu n'okujaguza, n'amaloboozi g'omugole ne bba, n'amaloboozi gaabo abaleeta ekiweebwayo eky'okwebaza eri ennyumba ya Mukama, nga bagamba nti, ""Mumwebaze Mukama Katonda ow'Eggye, kubanga Mukama mulungi; okwagala kwe kubeerera emirembe gyonna." Kubanga ndizzaawo omukisa gw'eggwanga lino nga bwe gwali mu kusooka,' bw'ayogera Mukama Katonda. **12** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, 'Mu kifo kino ekirekeddwa awo omutali bantu wadde ensolo, mu bibuga byakyo byonna nate muliddamu amalundiro ag'abasumba mwe banaawummulizanga ebisibo byabwe. **13** Mu bibuga eby'ensi ey'obusozi, eby'eri wansi w'ensozi ez'omu bugwanjuba era ne Negebu, mu kitundu kya Benyamini, mu byalo ebyetoolodde Yerusaalemi n'ebibuga ebyetoolodde Yuda mwonna ebisibo biriddamu okuyita wansi w'omukono gw'oyo abibala,' bw'ayogera Mukama. **14** "'Ennaku zijja,' bw'ayogera Mukama, 'lwe nndituukiriza ekisuubizo eky'ekisa kye nakolera ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda. **15** "'Mu nnaku ezo era mu kiseera ekyo ndireeta Ettabi ettukuvu mu lunyiriri lwa Dawudi era alikola eby'amazima era ebituufu mu nsi. **16** Mu nnaku ezo Yuda alirokolebwa ne Yerusaalemi alibeera mirembe. Lino lye linnya ly'aliyitibwa nti, Mukama Obutuukirivu bwaffe.'" **17** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Dawudi talirema kubeera na muntu kutuula ku ntebe ey'obwakabaka bw'ennyumba ya Isirayiri, **18** wadde bakabona, n'Abaleevi, okulemwa okubeera n'omusajja ow'okuyimirira mu maaso gange ebbanga lyonna okuwaayo ssaddaaka ezokebwa, okwokya ekiweebwayo eky'empeke era n'okuwaayo ssaddaaka." **19** Ekigambo kya Mukama kyajjira Yeremiya nti, **20** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Bw'oba osobola okumenya endagaano yange n'emisana

era n'endagaano yange n'ekiro, ne kiba nti emisana n'ekiro tebijja mu biseera byabyo ebyateekebwawo, **21** olwo endagaano yange ne Dawudi omuddu wange, n'endagaano yange n'Abaleevi, ne bakabona, n'abaweereza bange eyinza okumenyebwa, Dawudi aleme kuddayo kuba na muntu wa mu nju ye okufuga ku ntebe ye ey'obwakabaka. **22** Ndifuula ab'enju ya Dawudi omuddu wange n'Abaleevi abaweereza mu maaso gange okwala ng'emmunyeenye ez'oku ggulu ezitabalika era abatabalika ng'omusenyu gw'okulubalama lw'ennyanja ogutapimika.'" **23** Ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **24** Tonategeera nti abantu bano bagamba nti, "Mukama agaanye obwakabaka obubiri bwe yalonda? Kale banyooma abantu bange era tebakyababala ng'eggwanga. **25** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Bwe mba nga sassaawo ndagaano yange n'emisana n'ekiro n'amateeka ag'enkalakkalira ag'eggulu n'ensi, **26** olwo nzija kwegaana ezzadde lya Yakobo ne Dawudi omuddu wange era sirironda n'omu ku batabani be okufuga ezzadde lya Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo. Kubanga ndizzaawo nate emikisa gyabwe, era ne mbakwatirwa ekisa.'"

34 Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'amaggye ge gonna, n'abantu bonna ab'ensi ze yali afuga bwe baali balwanyisa Yerusaalemi n'ebibuga ebikyetoolodde, ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nga kigamba nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, Genda eri Zeddekiya kabaka wa Yuda omugambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera nti, Nnaatera okuwaayo ekibuga kino eri kabaka w'e Babulooni, era agenda kukyokya. **3** Tolisumattuka mukono gwe era oliwambibwa otwalibwe gy'ali. Oliraba kabaka w'e Babulooni n'amaaso go, olyogera naye nga mutunuuliraganye, era olitwalibwa e Babulooni. **4** "'Wabula wulira ekisuubizo kya Mukama, ggwe Zeddekiya kabaka wa Yuda. Bw'ati bw'ayogera Mukama ku bikukwatako nti, Tolifa kitala; **5** olifa mu mirembe. Ng'abantu bwe bakuma ebyoto mu nnyimbe za bakitaawo, bakabaka abasooka, bwe batyo bwe balikuwa ekitiibwa nga bakujjukira nga bakukungubagira nga bagamba nti, "Woowe mukama waffe!" Nze kennyini mpa ekisuubizo kino, bw'ayogera Mukama.'" **6** Awo Yeremiya nnabbi bino byonna n'abibuulira Zeddekiya kabaka wa Yuda, mu Yerusaalemi, **7** nga amaggye ga kabaka w'e Babulooni bwe galwanyisa Yerusaalemi n'ebibuga ebirala ebya Yuda, Lakisi ne Azeka, ebyali bikyanywereddewo. Bino bye bibuga byokka ebyaliko eminaala egyali gisigadde mu Yuda. **8** Kino kye kigambo ekyajjira Yeremiya okuva eri Mukama nga kabaka Zeddekiya amaze okukola endagaano n'abantu bonna mu Yerusaalemi okulangirira nti abaddu baweereddwa eddembe. **9** Buli muntu yenna yali ateekwa okuta omuddu we Omwebbulaniya, abasajja n'abakazi; nga tewali n'omu alina kukuumira Muyudaaya munne mu busibe. **10** Abakungu bonna n'abantu abaayingira mu ndagaano eno bakkiriziganya nti baali bakusumulula abaddu baabwe abasajja n'abakazi baleme kubakuumira mu buddu nate. Era ne babasumulula. **11** Naye oluvannyuma ne bakyuka ne bazzaayo abaddu be baali bawadde eddembe. **12** Ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **13** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, Nakola endagaano ne bajjajjammwe bwe nabaggya mu nsi y'e Misiri, mu nsi ey'obuddu. Nagamba nti, **14** 'Buli mwaka ogw'omusanvu buli omu ku mmwe ateekwa okuta Mwebbulaniya munne eyeetunda gy'ali. Bwakuweererezanga emyaka omukaaga, oteekwa okumuta agende.' Naye bakitammwe tebampuliriza wadde okunfaako. **15** Emabegako mmwe mwennyini mwenenya ne mukola ekisaanidde mu maaso gange. Buli omu ku mmwe yalangirira eddembe eri abantu b'ensi ye, era ne mukola n'endagaano mu nnyumba yange eyitibwa Erinnya lyange. **16** Naye kaakano mwekyusizza ne mwonoona erinnya lyange; buli omu ku mmwe yeddiza abaddu abasajja n'abakazi be mwali mutadde bagende gye baali beeyagalidde. Mubawalirizza babeere abaddu bammwe nate. **17** "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Temuŋŋondedde; temutadde bantu ba nsi yammwe. Kale kaakano nangirira 'eddembe' gye muli, bw'ayogera Mukama, 'eddembe', okuttibwa n'ekitala, ne kawumpuli n'enjala. Ndibafuula ekyenyinyalwa eri obwakabaka bwonna obw'oku nsi. **18** Abasajja abamenye endagaano yange ne batatuukiriza bweyamo buli mu ndagaano gye baakola mu maaso gange, nzija kubakolako ng'ennyana gye basalamu ebitundu ebibiri ne bayita wakati w'ebitundu byayo. **19** Abakulembeze b'omu Yuda ne Yerusaalemi, n'abakungu b'embuga ya kabaka, ne bakabona n'abantu bonna ab'omu nsi abaatambulira wakati w'ebitundu by'ennyana, **20** ndibawaayo eri abalabe baabwe abanoonya obulamu bwabwe. Emirambo gyabwe gya kufuuka mmere eri ebinyonyi eby'omu bbanga era n'eri ensolo ez'omu nsiko. **21** "Ndiwaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda n'abakungu be bonna eri abalabe baabwe ababanoonya okubatta, n'eri eggye lya kabaka w'e Babulooni, eribadde lizzeeyo emabega. **22** Ŋŋenda kuwa ekiragiro, bw'ayogera Mukama, era ndibakomyawo mu kibuga kino. Balikirwanyisa bakitwale, bakyokye. Era ndizikiriza ebibuga bya Yuda waleme kubaawo abibeeramu."

35 Kino kye kigambo kya Mukama ekyajjira Yeremiya mu bufuzi bwa Yekoyakimu kabaka wa Yuda, mutabani wa Yosiya nga kigamba nti, **2** "Genda eri ekika eky'Abalekabu obayite bajje mu kimu ku bisenge mu nnyumba ya Mukama obawe envinnyo banywe." **3** Awo ne ntwala Yaazaniya mutabani wa Yeremiya, mutabani wa Kabazziniya ne baganda be ne batabani be bonna, ekika kyonna eky'Abalekabu. **4** Ne mbayingiza mu nnyumba ya Mukama, mu kisenge kya batabani ba Kanani mutabani wa Igudaliya omusajja wa Katonda. Kyali kiriraanye ekisenge kya bakungu, ekyali waggulu w'ekisenge kya Maaseya mutabani wa Sallumu omukuumi w'oluggi. **5** Ne nteeka ebibya ebijjudde envinnyo n'ebikopo ebimu mu maaso g'abasajja ab'ennyumba y'Abalekabu ne mbagamba nti, "Munywe ku nvinnyo." **6** Naye ne baddamu nti, "Tetujja kunywa nvinnyo kubanga jjajjaffe Yonadabu mutabani wa Lekabu yatulagira nti, 'Tewabanga n'omu ku mmwe wadde abaana bammwe anywanga envinnyo. **7** Era temuzimbanga ennyumba, wadde okusiganga ensigo wadde okusimba emizabbibu; temubanga na bintu bino

byonna, naye mubeeranga mu weema zokka. Olwo munaawangaliranga mu nsi gye munaaberangamu.' **8** Twagondera ekiragiro kya jjajjaffe Yonadabu mutabani wa Lekabu kye yatulagira. Ffe wadde bakazi baffe wadde batabani baffe wadde bawala baffe tetunywangako ku nvinnyo, **9** oba okuzimba ennyumba okusulamu oba okuba n'ennimiro ez'emizabbibu, oba ebibanja oba ebirime. **10** Tusula mu weema era tugondedde bulambalamba byonna jjajjaffe Yonadabu bye yatulagira. **11** Naye Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni bwe yazinda ensi eno ne tugamba nti, 'Tugende e Yerusaalemi tuwone eggye ery'Abakaludaaya n'ery'Abasuuli,' kyetuvudde tubeera mu Yerusaalemi." **12** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **13** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Genda ogambe abantu ba Yuda n'ab'omu Yerusaalemi nti, 'Temuyinza kubaako kye muyiga, ne mugondera ebigambo byange? **14** Yonadabu mutabani wa Lekabu yalagira batabani be obutanywa nvinnyo n'ekiragiro kino kyakumibwa. Okutuusa ne leero tebanywa nvinnyo, kubanga baagondera etteeka lya jjajjaabwe. Naye njogedde nammwe emirundi mingi, naye temuŋŋondedde. **15** Emirundi mingi, natuma abaddu bange bonna bannabbi gye muli. Babagamba nti, "Buli omu ku mmwe ateekwa okuva mu makubo ge amabi akyuse ebikolwa bye, muleme kugoberera bakatonda balala okubaweereza, mulyoke mubeere mu nsi gye nabawa ne bajjajjammwe." Naye temwanfaako wadde okumpuliriza. **16** Ab'enda ya Yonadabu mutabani wa Lekabu baakuuma ekiragiro jjajjaabwe kye yabalagira, naye abantu bano tebaŋŋondedde.' **17** "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Muwulirize, ŋŋenda kuleeta ku Yuda ne ku buli muntu yenna atuula mu Yerusaalemi buli kibonoobono kye naboogerako. Nayogera nabo, naye tebampuliriza; nabayita, naye tebanziramu.'" **18** Awo Yeremiya n'agamba ennyumba y'Abalekabu nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Mugondedde ekiragiro kya jjajjaammwe Yonadabu ne mukwata byonna bye yabalagira ne mutuukiriza byonna bye yabagamba.' **19** Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Yonadabu mutabani wa Lekabu talirema kuba na mwana we alimpeereza.'"

36 Mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nga kigamba nti, **2** "Twala omuzingo gw'empapula oguwandiikeko ebigambo byonna bye njogedde naawe ebikwata ku Isirayiri, ne Yuda n'amawanga gonna okuva mu biseera bye natandika okwogera naawe okuva mu bufuzi bwa Yosiya okutuusa kaakano. **3** Oboolyawo abantu ba Yuda bwe banaawulira ku bikangabwa bye ntegeka okubateekako, buli omu ku bo anaakyuka okuleka amakubo ge amabi, ndyoke mbasonyiwe ebibi byabwe n'obutali butuukirivu bwabwe." **4** Awo Yeremiya n'ayita Baluki mutabani wa Neriya, era nga Yeremiya ayogera ebigambo byonna Mukama bye yali ayogedde naye, Baluki n'abiwandiika ku muzingo. **5** Awo Yeremiya n'agamba Baluki nti, "Nagaanibwa okugenda mu nnyumba ya Mukama. **6** Kale laga mu nnyumba ya Mukama ku lunaku olw'okusiiba osomere abantu ebigambo bya Mukama ebiri ku muzingo by'owandiise nga njogera. Bisomere abantu ba Yuda bonna abava mu bibuga byabwe. **7** Oboolyawo banaaleeta okwegayirira kwabwe eri Mukama, era buli omu anaava mu makubo ge amabi, kubanga obusungu n'ekiruyi Mukama by'agambye okutuusa ku bantu bano binene nnyo." **8** Baluki mutabani wa Neriya n'akola byonna nnabbi Yeremiya bye yamugamba okukola; n'asomera, ebigambo bya Mukama okuva mu muzingo, mu yeekaalu ya Mukama. **9** Mu mwezi ogwomwenda ogw'omwaka ogwokutaano ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, ekiseera eky'okusiibira mu maaso ga Mukama kyalangirirwa eri abantu bonna mu Yerusaalemi era n'abo abaali bavudde mu bibuga bya Yuda. **10** Awo ng'abantu bonna bawulira, Baluki n'asoma ebigambo bya Yeremiya okuva mu muzingo, mu nnyumba ya Mukama ng'ali mu kisenge kya Gemaliya mutabani wa Safani omuwandiisi, ekyali mu luggya olw'ekyengulu, mu mulyango omuggya ogw'ennyumba ya Mukama ng'abantu bonna bawulira. **11** Mikaaya mutabani wa Gemaliya mutabani wa Safani bwe yawulira ebigambo bya Mukama byonna ebyali mu muzingo, **12** n'agenda eri ennyumba y'omuwandiisi mu lubiri lwa kabaka, abakungu bonna gye baali batudde: Erisaama omuwandiisi, ne Deraya mutabani wa Semaaya, ne Erunasani mutabani wa Akubooli, ne Gemaliya mutabani wa Safani, ne Zeddekiya mutabani wa Kananiya, n'abakungu bonna abalala. **13** Mikaaya ng'ababuulidde byonna bye yali awulidde Baluki asomera abantu okuva ku muzingo, **14** abakungu bonna ne batuma Yekudi mutabani wa Nesaniya, mutabani wa Seremiya mutabani wa Kuusi eri Baluki amugambe nti, "Leeta omuzingo gw'osomedde abantu, naawe ojje." Awo Baluki mutabani wa Neriya n'atwalira omuzingo mu mikono gye n'agubaleetera. **15** Ne bamugamba nti, "Tuula wansi, ogutusomere." Awo Baluki n'agubasomera. **16** Bwe baawulira ebigambo ebyo byonna, buli omu n'atunula ku munne ng'atidde ne bagamba Baluki nti, "Tuteekwa okubuulira kabaka ebigambo bino byonna." **17** Awo ne babuuza Baluki nti, "Tubuulire, wazze otya okuwandiika bino byonna? Yeremiya ye yabikugambye?" **18** Baluki n'abaddamu nti, "Weewaawo ye yayogedde ebigambo bino byonna, nze ne mbiwandiika ne bwino ku muzingo." **19** Awo abakungu bonna ne bagamba Baluki nti, "Ggwe ne Yeremiya mugende mwekweke. Temukkiriza muntu yenna kumanya gye muli." **20** Bwe baamala okutereka omuzingo mu kisenge kya Erisaama omuwandiisi, ne bagenda eri kabaka mu luggya ne bamutegeeza byonna. **21** Kabaka n'atuma Yekudi okuleeta omuzingo, Yekudi n'aguleeta okuva mu kisenge kya Erisaama omuwandiisi agusomere kabaka n'abakungu bonna abaali bamuyimiridde ku lusegere. **22** Gwali mwezi gwa mwenda ne kabaka yali atudde mu nnyumba etuulwamu mu budde obw'obutiti, ng'omuliro gwakira mu kibya kyagwo mu maaso ge. **23** Buli Yekudi lwe yasomangako empapula ssatu oba nnya ez'omuzingo, kabaka ng'azisala n'akambe k'omuwandiisi n'azisuula mu muliro okutuusa omuzingo gwonna lwe

gwajjiira mu muliro. **24** Kabaka n'abantu bonna abaawulira ebigambo bino tebaatya, wadde okuyuza engoye zaabwe. **25** Newaakubadde nga Erunasani, ne Deraaya ne Gemaliya beegayirira kabaka obutayokya muzingo, teyabawuliriza. **26** Naye kabaka yalagira Yerameeri mutabani wa kabaka ne Seraya mutabani wa Azulyeri ne Seremiya mutabani wa Abudeeri okukwata Baluki omuwandiisi ne nnabbi Yeremiya, wabula Mukama ng'abakwese. **27** Kabaka ng'amaze okwokya omuzingo ogwalimu ebigambo Baluki bye yali awandiise nga Yeremiya abyogera, ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **28** "Twala omuzingo omulala oguwandiikeko ebigambo byonna ebyali ku muzingo ogwasooka, Yekoyakimu kabaka wa Yuda gwe yayokya. **29** Gamba ne Yekoyakimu kabaka wa Yuda nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Wayokya omuzingo ogwo n'ogamba nti, "Lwaki wakiwandiikamu nti kabaka w'e Babulooni alijja azikiririze ddala ensi eno agimalemu abantu n'ensolo?" **30** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama eri Yekoyakimu kabaka wa Yuda nti, Tajja kubeera na muntu n'omu kutuula ku ntebe ya Dawudi, n'omulambo gwe gulisuulibwa ebweru gwanikibwe mu musana emisana ne mu butiti ekiro. **31** Ndimubonereza n'abaana be, ne bakalabaalaba be olw'okwonoona kwabwe. Ndimuleetako ne bonna ababeera mu Yerusaalemi ne bonna ababeera mu Yuda buli kibonoobono kye naboogerako, kubanga tebawulirizza.'" **32** Olwo Yeremiya n'atwala omuzingo omulala n'aguwa omuwandiisi Baluki mutabani wa Neriya; nga Yeremiya ayogera, Baluki yawandiikamu ebigambo byonna ebyali mu muzingo guli Yekoyakimu kabaka wa Yuda gwe yayokya mu muliro. N'ebigambo bingi ebifaanana bwe bityo byayongerwamu.

37 Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'afuula Zeddekiya mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda okuba kabaka wa Yuda mu kifo kya Koniya mutabani wa Yekoyakimu. **2** Wabula ye wadde abakungu be wadde abantu ab'omu nsi tebaafaayo ku bigambo Mukama bye yali ayogedde ng'ayita mu nnabbi Yeremiya. **3** Wabula kabaka Zeddekiya n'atuma Yekukaali mutabani wa Seremiya ne Zeffaniya mutabani wa Maaseya kabona eri nnabbi Yeremiya, bamutegeeze nti, "Tusabire eri Mukama Katonda waffe." **4** Awo Yeremiya yali alina eddembe okujja nga bw'ayagala mu bantu, kubanga yali tannaba kuteekebwa mu kkomera. **5** Eggye lya Falaawo lyali livudde e Misiri era Abakaludaaya abaali balumbye Yerusaalemi bwe baakiwulira, ne bava e Yerusaalemi. **6** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi Yeremiya nga kigamba nti, **7** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri nti, Mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okunnebuuzako nti, 'Eggye lya Falaawo erizze okubayambako, lijja kuddayo mu nsi yaalyo e Misiri. **8** Abakaludaaya bakomewo balumbe ekibuga kino; bajja kukiwamba bakyokye.' **9** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Temwerimbarimba nga mulowooza nti, 'Abakaludaaya ddala baakutuleka.' Tebajja kubaleka. **10** Wadde nga mwandiwangudde, eggye lyonna erya Babulooni eribalumbye, abatuusiddwako ebisago bokka nga be basigadde mu weema zaabwe, bandivuddeyo ne bookya ekibuga kino." **11** Awo eggye ly'Abakaludaaya nga livudde mu Yerusaalemi olw'eggye lya Falaawo, **12** Yeremiya n'ava mu kibuga agende mu bitundu bya Benyamini afune omugabo gwe ogw'ebintu mu bantu eyo. **13** Naye bwe yatuuka ku mulyango gwa Benyamini, Omukulu w'abaserikale eyali ayitibwa Iriya mutabani wa Seremiya mutabani wa Kananiya n'amukwata n'agamba nti, "Ogenda kwegatta ku Bakaludaaya!" **14** Yeremiya n'amuddamu nti, "Ompayiriza! Sigenda kusenga Bakaludaaya." Naye Iriya n'atamuwuliriza; n'akwata Yeremiya n'amutwala eri abakungu. **15** Baanyiigira Yeremiya ne bamukuba ne bamusibira mu nnyumba ya Yonasaani omuwandiisi, gye baali bafudde ekkomera. **16** Yeremiya yateekebwa mu kasenge akaali mu kkomera mwe yamala ebbanga eddene. **17** Awo kabaka Zeddekiya n'amutumya n'amuleeta mu lubiri gye yamubuuliza mu kyama nti, "Olinayo ekigambo kyonna okuva eri Mukama?" Yeremiya n'addamu nti, "Weewaawo, ojja kuweebwayo eri kabaka w'e Babulooni." **18** Awo Yeremiya n'agamba Kabaka Zeddekiya nti, "Musango ki gwe nzizizza gy'oli oba eri abakungu bo oba abantu bano; mulyoke munteeke mu kkomera? **19** Bannabbi bo baluwa abakulagula nti, 'Kabaka w'e Babulooni tajja kukulumba ggwe wadde ensi eno? **20** Naye kaakano mukama wange kabaka nsaba owulirize, nkwegayirira, tonzizaayo mu nnyumba ya Yonasaani omuwandiisi, kuba nandifiira eyo.'" **21** Kabaka Zeddekiya n'alyoka alagira Yeremiya okuteekebwa mu luggya lw'abakuumi n'aweebwanga omugaati buli lunaku okuva ew'omufumbi waagyo mu Yerusaalemi, okutuusa emigaati lwe gyaggwa mu kibuga. Awo Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abaserikale abakuumi.

38 Awo Sefatiya mutabani wa Mattani ne Gedaliya mutabani wa Pasukuli ne Yukali mutabani wa Malukiya ne bawulira ebigambo Yeremiya bye yali agamba abantu bonna nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Buli muntu anaasigala mu kibuga kino ajja kufa ekitala, enjala oba kawumpuli, naye buli afuluma n'agenda eri Abakaludaaya ajja kuba mulamu.' **3** Era bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Ekyamazima ekibuga kino kya kuweebwayo eri eggye lya kabaka w'e Babulooni; anaakiwamba.'" **4** Awo abakungu ne bagamba kabaka nti, "Omusajja ono asaana kuttibwa. Amalamu abaserikale abasigadde mu kibuga amaanyi, era n'abantu bonna, olw'ebintu by'abagamba. Omuntu ono tanoonya bulungi bw'abantu naye kuzikirizibwa kwabwe." **5** Kabaka Zeddekiya n'addamu nti, "Ali mu mikono gyammwe, siyinza kubawakanya." **6** Awo ne batwala Yeremiya ne bamuteeka mu kinnya kya Malukiya mutabani wa kabaka ekyali mu luggya lw'abakuumi. Yeremiya ne baamussaayo n'emiguwa mu kinnya. Tekyalimu mazzi wabula ebitosi, era omwo Yeremiya mwe yabbika. **7** Naye Ebedumeleki Omuwesiyopya omu ku balaawe b'omu lubiri lwa kabaka bwe yawulira nga batadde Yeremiya mu kinnya, nga ne kabaka atudde ku mulyango gwa Benyamini, **8** Ebedumeleki n'ava mu lubiri n'agenda eri kabaka n'amugamba nti, **9** "Mukama wange kabaka, abantu bano bakoze bubi mu byonna bye bakoze nnabbi Yeremiya

okumusuula mu kinnya, gy'anafiira enjala nga tekyali mugaati gwonna mu kibuga." **10** Awo kabaka n'alagira Ebedumeleki Omuwesiyopya nti, "Twala abasajja amakumi asatu okuva wano musitule nnabbi Yeremiya okuva mu kinnya nga tannafa." **11** Awo Ebedumeleki n'atwala abasajja ne bagenda mu kisenge wansi w'etterekero ly'ensimbi mu lubiri. Nakwata ebigoye ebimu ebikadde n'engoye enziinaziina n'abissa awamu n'emiguwa eri Yeremiya mu kinnya. **12** Ebedumeleki Omuwesiyopya n'agamba Yeremiya nti, "Teeka ebigoye bino ebikadde wansi w'enkwawa zo okunyweza emiguwa wansi w'emikono gyo." Yeremiya n'akola bw'atyo. **13** Ne bamusikayo n'emiguwa ne bamuggya mu kinnya. Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abakuumi. **14** Kabaka Zeddekiya n'atumya nnabbi Yeremiya bamuleete ku mulyango ogwokusatu ogwa yeekaalu ya Mukama. Kabaka n'agamba Yeremiya nti, "Nnina kye ŋŋenda okukubuuza. Tobaako ky'onkweka." **15** Yeremiya n'agamba Zeddekiya nti, "Bwe nnaakuddamu tonzite? Ne bwe nnaakuwa amagezi tojja kumpuliriza." **16** Naye kabaka Zeddekiya n'alayira ekirayiro mu kyama eri Yeremiya nti, "Nga Katonda bw'ali omulamu, eyatuwa omukka gwe tussa, sijja kukutta wadde okukuwaayo eri abo abanoonya okukutta." **17** Awo Yeremiya n'agamba Zeddekiya nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Singa weewaayo eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, ojja kukuumibwa bulungi tootuukibweko kabi konna, n'ekibuga kino tekijja kwokebwa; ggwe n'ab'omu maka go munaabeera balamu. **18** Naye bw'oteweeyo eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, ekibuga kino kijja kuweebwayo eri Abakaludaaya bakyokye; nawe wennyini tojja kubawona.'" **19** Kabaka Zeddekiya n'agamba Yeremiya nti, "Ntya Abayudaaya abaddukidde mu Babulooni, kubanga Abakaludaaya bayinza okumpaayo gye bali ne bambonyaabonya." **20** Yeremiya n'amuddamu nti, "Tebaakuweeyo. Ggwe gondera Mukama Katonda ng'okola kye nkugamba. Olwo binaakugendera bulungi, nawe tojja kuttibwa. **21** Naye bwonoogaana okwewaayo, kino Mukama kyandaze: **22** Abakazi bonna abasigadde mu lubiri lwa kabaka wa Yuda bajja kuleetebwa eri abakungu ba kabaka w'e Babulooni, bakugambe nti, "'Mikwano gyo gye weesiga baakubuzaabuza ne bakuwangula. Kaakano otubidde mu ttosi. Mikwano gyo gikudduseeko.' **23** "Bakazi bo n'abaana bo bonna balireetebwa eri Abakaludaaya. Ggwe kennyini tojja kubasumattuka ojja kukwatibwa kabaka w'e Babulooni; n'ekibuga kino kijja kwokebwa." **24** Awo Zeddekiya n'agamba Yeremiya nti, "Tobuulirako muntu n'omu ku bye twogedde, bw'onookikola ojja kufa. **25** Abakungu bwe banaawulira nti wayogeddeko nange ne bajja ne bakubuuza nti, 'Tubuulire kye wagambye kabaka ne kabaka kye yakuzeemu, totukweka kintu kyonna sikulwa nga tukutta,' **26** bagambe nti, 'Mbadde neegayirira kabaka aleme kunzizaayo eri mu nnyumba ya Yonasaani okufiira eyo.'" **27** Abakungu bonna ne bajja eri Yeremiya okumubuuza, n'abaddamu byonna nga kabaka bye yamulagira okwogera. Ne bataddayo ku mubuuza kintu kyonna, kubanga tewaali n'omu eyali awulidde bye yali ayogedde ne kabaka. **28** Yeremiya n'asigala mu luggya lw'abakuumi okutuusa olunaku Yerusaalemi lwe kyawambibwa. Yerusaalemi bwe kiti bwe kyawambibwa:

39 Mu mwaka ogwomwenda ogw'obufuzi kwa Zeddekiya kabaka wa Yuda, mu mwezi ogw'ekkumi, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, n'alumba Yerusaalemi, n'eggye lye lyonna, n'akizingiza. **2** Ku lunaku olw'omwenda olw'omwezi ogwokuna ogw'omwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi kwa Zeddekiya, ekisenge ky'ekibuga kyabotolwa. **3** Awo Nerugalusalezeeri, ne Samugaluneebo, ne Salusekimu, ne Labusalisi, ne Nerugalusalezeeri, ne Labumagi, n'abakungu abalala bonna aba kabaka w'e Babulooni ne bajja ne batuula mu mulyango ogwa wakati ogwa Yerusaalemi. **4** Awo Zeddekiya kabaka wa Yuda n'abaserikale be bonna bwe babalaba ne bava mu kibuga kiro ne badduka; ne bayita mu nnimiro ya kabaka, nga bayita mu mulyango wakati w'ebisenge ebibiri, ne boolekera Alaba. **5** Naye eggye ly'Abakaludaaya ne libagoba ne lisanga Zeddekiya mu nsenyi ez'e Yeriko, ne bamuwamba, ne bamuleeta eri kabaka Nebukadduneeza ow'e Babulooni e Libuna mu nsi y'e Kamasi; n'amusalira eyo omusango. **6** Kabaka w'e Babulooni n'attira batabani ba Zeddekiya mu maaso ga kitaabwe e Libuna, era kabaka w'e Babulooni n'atta abakungu ba Yuda bonna. **7** Nebukadduneeza n'aggyamu Zeddekiya amaaso, n'amusiba mu masamba n'amutwala e Babulooni. **8** Abakaludaaya ne bookya ennyumba ya kabaka n'ennyumba z'abantu, ne bamenya n'ebisenge bya Yerusaalemi. **9** Awo Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye n'atwala abantu abaali basigaddewo mu kibuga, n'abo abaali bamwegasseeko, n'abo abaali basigaddewo mu bifo ebirala, e Babulooni. **10** Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye, n'aleka abamu ku bantu abaavu abaali batalina kantu, mu nsi ya Yuda; n'abawa ebibanja n'ennimiro z'emizabbibu. **11** Awo Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni yali awadde Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Babulooni, ebiragiro bino ebikwata ku Yeremiya ng'amugamba nti, **12** "Mmutwale omulabirire: tomubonyaabonya wabula mukolere byonna by'ayagala." **13** Awo Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye, ne Nebusazibaani omukungu ow'oku ntikko ne Nerugalusalezeeri, ne Labumagi, n'abakungu bonna aba kabaka w'e Babulooni, **14** ne batumya ne baggya Yeremiya mu luggya lw'abaserikale. Ne bamukwasa Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, amuzzeeyo ewaabwe. Olwo n'asigala n'abantu be. **15** Yeremiya bwe yali asibiddwa mu luggya lw'abaserikale abakuumi, ekigambo kya Mukama ne kimujjira nga kigamba nti, **16** "Genda ogambe Ebedumeleki Omuwesiyopya nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Nnaatera okutuukiriza ebigambo byange eri ekibuga kino nga nkozesa ebibonoobono, si kukulaakulana. Mu biseera ebyo birituukirizibwa nga mulaba n'amaaso gammwe. **17** Naye ndikuwonya ku lunaku olwo,' bw'ayogera Mukama; 'toliweebwayo eri abo b'otya. **18** Ndikuwonya; tolittibwa, olisigala ng'oli mulamu, kubanga onneesiga, bw'ayogera Mukama.'"

40 Ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya, nga Nebuzaladaani omuduumizi w'abambowa amusumuludde e Laama, bwe yamusanga ng'asibiddwa mu masamba n'abasibe abalala bonna ab'e Yerusaalemi ne Yuda abaali batwalibwa e Babulooni mu busibe. **2** Omuduumizi w'abaserikale yatwala Yeremiya n'amugamba nti, "Mukama Katonda wo, ye yaleeta ekivume kino ku kifo kino. **3** Kaakano Mukama akireese era akikoze nga bwe yasuubiza. Bino byonna byabaawo kubanga abantu bo baasobya eri Mukama ne batamugondera. **4** Naye leero nkusumulula okuva mu njegere ez'oku mikono gyo. Jjangu tugende ffembi e Babulooni obanga oyagala, nnaakulabirira; naye bw'oba nga toyagala, tojja. Laba, ensi yonna eri mu maaso go, genda yonna gy'oyagala." **5** Wabula Yeremiya nga tannaba kukyuka kugenda, Nebuzaladaani n'ayongerako nti, "Ddayo eri Gedaliya mutabani wa Akikamu mutabani wa Safani, kabaka w'e Babulooni gw'afudde Gavana w'ebibuga bya Yuda, obeere naye mu bantu, oba genda yonna gy'osiima okubeera." Awo omuduumizi w'abambowa n'amuwa ebyokulya n'ekirabo n'amuleka. **6** Awo Yeremiya n'agenda ewa Gedaliya mutabani wa Akikamu e Mizupa n'abeera naye n'abantu abaaliyo abaali balekeddwa mu nsi eyo. **7** Awo abakulu b'eggye lya Yuda bonna n'abasajja baabwe abaali bakyali mu byalo ne bawulira nti, Kabaka w'e Babulooni alonze Gedaliya omwana wa Akikamu okuba Gavana w'ensi era ng'amuwadde obuvunaanyizibwa bw'abantu bonna, abasajja, n'abakazi, n'abaana, n'abaali basembayo obwavu mu nsi abataatwalibwa mu buwaŋŋanguse e Babulooni. **8** Awo Isimayiri mutabani wa Nesaniya, ne Yokanaani ne Yonasaani batabani ba Kaleya, ne Seraya mutabani wa Tanukumesi, ne batabani ba Efayi Omunetofa, ne Yezaniya omwana w'omu Maakasi, ne bagenda n'abasajja baabwe eri Gedaliya e Mizupa. **9** Awo Gedaliya mutabani wa Akikamu mutabani wa Safani n'abalayirira bo n'abasajja baabwe ng'ayogera nti, "Temutya kuweereza Bakaludaaya. Mubeere mu nsi, muweereze kabaka w'e Babulooni munaaba bulungi. **10** Nze kennyini nzija kusigala e Mizupa okubakiikirira eri Abakaludaaya abajja gye tuli, naye mmwe mukungule emizabbibu, n'ebibala eby'omu kyeya, mukuŋŋaanye n'omuzigo mubiteeke mu materekero gammwe, mubeere mu bibuga bye mufuga." **11** Awo Abayudaaya bonna mu Mowaabu, ne Amoni, ne Edomu n'ensi endala zonna bwe baawulira nti, Kabaka w'e Babulooni yali aleseeyo abantu mu Yuda era nga ataddewo Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani okuba Gavana waabwe, **12** bonna ne bakomawo mu nsi ya Yuda eri Gedaliya e Mizupa, ne bava mu nsi zonna gye baali basaasaanidde. Ne bakungula ebirime mu bungi, emizabbibu n'ebibala eby'omu kyeya. **13** Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abakulu bonna ab'ebibinja bya magye abaali mu byalo ne bajja eri Gedaliya e Mizupa. **14** Ne bamugamba nti, "Tomanyi nga Baalisi kabaka w'abaana ba Amoni atumye Isimayiri mutabani wa Nesaniya okukutta?" Naye Gedaliya mutabani wa Akikamu teyakikkiriza. **15** Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'ayogera ne Gedaliya e Mizupa kyama ng'agamba nti, "Ka ŋŋende nkwegayiridde nzite Isimayiri mutabani wa Nesaniya, so tewaliba muntu alikimanya. Lwaki akutta, Abayudaaya bonna abakuŋŋaanidde gy'oli basaasaane, ekitundu kya Yuda ekifisseewo nakyo kizikirire?" **16** Naye Gedaliya mutabani wa Akikamu n'agamba Yokanaani mutabani wa Kaleya nti, "Tokola kintu bwe kityo! Ky'oyogera ku Isimayiri si kituufu."

41 Mu mwezi ogw'omusanvu Isimayiri mutabani wa Nesaniya, mutabani wa Erisaama, omu ku balangira ate nga ye omu ku bakulu b'eggye lya Yuda n'ajja n'abasajja kkumi eri Gedaliya mutabani wa Akikamu e Mizupa. Bwe baali nga balya, **2** Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abasajja ekkumi abaali naye ne bayimuka ne batta Gedaliya, mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, n'ekitala, gavana, kabaka w'e Babulooni gwe yali ataddewo okufuga mu nsi. **3** Isimayiri n'atta n'Abayudaaya bonna abaali ne Gedaliya e Mizupa, n'abaserikale Abakaludaaya abaaliyo. **4** Olunaku olwaddirira Gedaliya ng'amaze okuttibwa, nga tewannabaawo akimanyiiko, **5** abasajja kinaana abaali beemwedde ebirevu, nga bayuzizza engoye zaabwe era nga beesazeesaze, bajja okuva e Sekemu, ne Siiro ne Samaliya, nga baleese ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke n'obubaane eby'omu nnyumba ya Mukama. **6** Isimayiri omwana wa Nesaniya n'ava e Mizupa okubasisinkana ng'agenda bw'akaaba. Bwe yabatuukako, n'abagamba nti, "Mujje eri Gedaliya omwana wa Akikamu." **7** Bwe baatuuka mu kibuga, Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abasajja be ne batta abamu ku basajja abo, ne babasuula mu kinnya. **8** Naye kkumi ku bo ne bagamba Isimayiri nti, "Totutta! Tulina eŋŋaano ne sayiri, n'omuzigo, n'omubisi gw'enjuki, tubikwese mu nnimiro." Awo ne babaleka ne batabattira wamu na bali abalala. **9** Ekinnya mwe baasuula emirambo gy'abasajja bonna be battira awamu ne Gedaliya, kye kiri kabaka Asa kye yali asimye ng'alwanyisa Baasa kabaka wa Isirayiri. Isimayiri mutabani wa Nesaniya yakijjuza abafu. **10** Isimayiri n'awamba abantu bonna abalala abaali e Mizupa, abawala ba kabaka n'abalala bonna abaali basigaddeyo, Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye lya kabaka Nebukadduneeza be yali awadde Gedaliya mutabani wa Akikamu. Isimayiri mutabani wa Nesaniya n'abatwala nga bawambe ne yeetegeka okubasomosa okubatwala eri Abamoni. **11** Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi bonna abaali naye bwe baawulira ebikolobero Isimayiri mutabani wa Nesaniya bye yali akoze, **12** ne batwala abasajja baabwe bonna ne bagenda okulwanyisa Isimayiri mutabani wa Nesaniya. Ne bamutuukako okumpi n'amazzi amangi e Gibyoni. **13** Abantu bonna abaali ne Isimayiri bwe baalaba Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye be yali nabo, ne basanyuka. **14** Abantu bonna Isimayiri be yali awambye e Mizupa ne bakyuka ne bagenda eri Yokanaani mutabani wa Kaleya. **15** Naye Isimayiri mutabani wa Nesaniya ne basajja be munaana ne batoloka okuva ku Yokanaani ne bagenda mu ba Amoni. **16** Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi b'eggye bonna abaali naye ne batwala abawambe okuva e Mizupa be baali baggye ku Isimayiri mutabani wa Nesaniya ng'amaze okutta Gedaliya mutabani

wa Akikamu: abaserikale, n'abakazi, n'abaana n'abakungu b'omu lubiri be yali aggye e Gibyoni. **17** Ne beeyongerayo ne bayimirirako e Gerusukimamu okumpi ne Besirekemu, nga boolekedde e Misiri, **18** badduke Abakaludaaya. Baali batidde Abakaludaaya kubanga Isimayiri mutabani wa Nesaniya yali asse Gedaliya mutabani wa Akikamu, oyo kabaka w'e Babulooni gwe yali ataddewo okufuga ensi nga gavana.

42 Awo abaduumizi ba magye bonna, ng'ogasseeko Yokanaani mutabani wa Kaleya ne Yezaniya mutabani wa Kosaaya, n'abantu bonna okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu baatuukirira **2** nnabbi Yeremiya ne bamugamba nti, "Tukwegayiridde, wulira okusaba kwaffe osabe Mukama Katonda wo ku lw'abantu bano bonna abafisseewo. Kale naawe nga bw'olaba, abaali abangi kaakano tusigaddewo batono nnyo. **3** Saba Mukama Katonda wo atubuulire gye tusaanye okulaga ne kye tusaanye okukola." **4** Nnabbi Yeremiya n'abagamba nti, "Mbawulidde, ddala nzija kubasabira eri Mukama Katonda wammwe nga bwe munsabye; nzija kubabuulira byonna Mukama by'anaŋŋamba, sirina kye nnaabakisa." **5** Awo ne bagamba Yeremiya nti, "Mukama abeere omujulirwa ow'amazima era omwesigwa gye tuli, bwe tutalikola kyonna Mukama Katonda wo ky'anaakutuma okutugamba. **6** Oba kyangu oba kikalubo tujja kugondera Mukama Katonda waffe, gye tukutuma kaakano, tulyoke tufune emirembe, kubanga tujja kugondera Mukama Katonda waffe." **7** Bwe waayitawo ennaku kkumi ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya. **8** N'alyoka ayita Yokanaani omwana wa Kaleya n'abaduumizi b'eggye lya Yuda bonna abaali naye, n'abantu bonna okuva ku asokerwako wansi okutuuka ku akomererayo waggulu. **9** N'abagamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri, gye mwantuma okubabuuliza nti, **10** 'Bwe munaasigala mu nsi eno, nzija kubazimba era siibaleke kugwa. Nzija kubasimba so si kubasimbula, kubanga nnumiddwa olw'ekikangabwa kye mbatuusizzaako. **11** Temutya kabaka w'e Babulooni, kaakano gwe mutya. Temumutya, bw'ayogera Mukama, kubanga ndi nammwe era nzija kubalokola, mbanunule mu mukono gwa kabaka oyo. **12** Nzija kubalaga ekisa alyoke abakwatirwe ekisa, abakomyewo mu nsi yammwe.' **13** "Wabula bwe mugamba nti, 'Tetuusigale mu nsi eno gye mbakomezzaamu,' olwo munaaba temugondedde Mukama Katonda wammwe. **14** Bwe mugamba nti, 'Nedda, tujja kugenda tubeere e Misiri, gye tutaalabe ntalo wadde okuwulira ekkondeere nga livuga oba okubulwa omugaati ogw'okulya,' **15** kale nno muwulire ekigambo kya Mukama, mmwe abaasigalawo mu Yuda. Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Bwe munaamalirira okugenda e Misiri era ne mugenda okubeerererayo ddala, **16** olwo ekitala kye mutya kijja kubasanga eyo, n'enjala gye mutya ejja kubagoberera e Misiri era eyo gye mulifiira. **17** Mumanyire ddala nti, Abo bonna abamaliridde okugenda e Misiri okusenga eyo balifa kitala, n'enjala ne kawumpuli; tewaliba n'omu alisigalawo wadde okuwona ekikangabwa kye ndibaleetako.' **18** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ng'obusungu bwange n'ekiruyi bwe bifukiddwa ku abo abali mu Yerusaalemi, bwe kityo ekiruyi kyange bwe kinaafukibwa ku mmwe bwe munaagenda e Misiri. Munaabeera kya kukolimirwa, era kya ntiisa, era kya kusalirwa musango era kivume: temuliraba kifo kino nate.' **19** "Mmwe abafisseewo ku Yuda, Mukama abagambye nti, 'Temugenda Misiri.' Mumanye kino nga mbalabula leero **20** nti, Mwakola ekisobyo kinene bwe mwantuma eri Mukama Katonda wammwe ne mugamba nti, 'Tusabire eri Mukama Katonda waffe: tubuulire byonna by'agamba tujja kubikola.' **21** Mbabuulidde leero, naye era temugondedde Mukama Katonda wammwe mu byonna bye yantuma okubagamba. **22** Kale nno mutegeerere ddala kino nga mulittibwa na kitala, oba njala oba kawumpuli mu nsi gye mwagala okugenda okusengamu."

43 Yeremiya bwe yamala okutegeeza abantu ebigambo byonna Mukama Katonda waabwe bye yamutuma okubagamba, **2** Azaliya mutabani wa Kosaaya ne Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abasajja bonna ab'amalala ne bagamba Yeremiya nti, "Olimba! Mukama Katonda wo takutumye kugamba nti, 'Temugenda Misiri kusenga eyo.' **3** Naye Baluki mutabani wa Neriya y'akusendasenda otugabule mu mukono gw'Abakaludaaya, batutte oba batutwale mu buwaŋŋanguse e Babulooni." **4** Awo Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye bonna n'abantu bonna ne bajeemera ekiragiro kya Mukama eky'okusigala mu nsi ya Yuda. **5** Yokanaani mutabani wa Kaleya n'abaduumizi ba magye ga Yuda bonna ne bakulembera abantu ba Yuda abaali basigaddewo nga bakomyewo okuva mu mawanga gonna gye baali baddukidde okubeera mu nsi ya Yuda. **6** Ne batwala n'abasajja bonna, n'abakazi n'abaana n'abawala ba kabaka, Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Babulooni be yali alekedde Gedaliya mutabani wa Akikamu, mutabani wa Safani, ne nnabbi Yeremiya ne Baluki mutabani wa Neriya. **7** Awo ne bayingira e Misiri nga bajeemedde Mukama, ne bagenda okutuukira ddala e Tapaneese. **8** Bwe baba bali e Tapaneese, ekigambo kya Mukama ne kijjira Yeremiya nti, **9** "Twala amayinja amanene ogaziike mu bbumba mu lubalaza olw'amatoffaali ku mulyango gw'olubiri lwa Falaawo e Tapaneese, ng'Abayudaaya bonna balaba. **10** Obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Nditumya omuddu wange Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, era nditeeka entebe ye ey'obwakabaka ku mayinja gano ge nziise wano. Ku go kwalikuba eweema ye ey'obwakabaka. **11** Alijja n'alumba Misiri, atte abo ab'okufa, awambe n'abo ab'okuwambibwa, n'ab'okuttibwa n'ekitala battibwe n'ekitala. **12** Alikoleeza omuliro ku masabo ga bakatonda b'e Misiri, n'abatwala mu busibe nga alese amasabo gaabwe agookezza. Ng'omulunzi w'endiga bwe yeezingirira ekyambalo kye, bw'atyo bw'alyezingirira ensi y'e Misiri n'avaayo nga tewali kabi konna kamutuuseeko. **13** Alimenyamenya empagi ezaawongebwa mu ssabo ly'enjuba mu Misiri, n'ayokya n'amasabo ga bakatonda b'e Misiri.'"

44 Ekigambo ne kijjira Yeremiya ekikwata ku Bayudaaya bonna abaali mu nsi y'e Misiri e Migudooli n'e Tapaneese n'e Noofu ne mu nsi ey'e Pasuloosi nga kigamba nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mwalaba ekikangabwa ekinene kye naleeta ku Yerusaalemi ne ku bibuga byonna ebya Yuda. Leero matongo **3** olw'ebibi bye baakola. Bankwasa obusungu olw'okwotereza bakatonda abalala obubaane n'okusinza, bo newaakubadde mmwe wadde bajjajjammwe be batamanyangako. **4** Emirundi mingi natuma abaddu bange bannabbi, abaabagamba nti, 'Temukola bintu bino eby'omuzizo bye nkyawa!' **5** Naye tebaawulira wadde okufaayo; tebaalekayo mpisa zaabwe embi wadde okulekayo okwotereza bakatonda abalala obubaane. **6** Noolwekyo, obusungu bwange obungi ennyo kyebwava bubabuubuukira; ne buzinda ebibuga bya Yuda n'enguudo za Yerusaalemi era ne bifuuka amatongo, ne leero. **7** "Kale kaakano bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Lwaki mweretako akabi akanene bwe kati nga musala ku Yuda abasajja n'abakazi, n'abaana abato n'abawere aba Yuda ne mutalekaawo muntu? **8** Lwaki munsunguwaza olw'ebyo emikono gyammwe bye gikoze, nga mwotereza bakatonda abalala obubaane e Misiri, gye mwajja okubeera? Mujja kwezikiriza mufuuke eky'omuzizo n'eky'okukolimirwa mu mawanga gonna ag'omu nsi. **9** Mwerabidde ebibi bakitammwe ne bakabaka ba Yuda ne bakazi bammwe bye baakola era n'ebibi bye mwakola mmwe ne bakazi bammwe mu nsi ya Yuda ne mu nguudo za Yerusaalemi? **10** Naye n'okutuusa leero tebeetoowazizza wadde okutya, wadde okugondera amateeka gange n'ebiragiro bye nabateekerawo mmwe ne bajjajjammwe. **11** "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, Mmaliridde okubazikiriza mmwe ne Yuda yonna. **12** Ndiggyawo abaasigalira mu Yuda abaamalirira okugenda e Misiri okusenga eyo. Bonna balizikiririra mu Misiri, balifa ekitala oba enjala. Okuva ku muto okutuuka ku mukulu asingayo balifa era balifuuka ekyenyinyalwa n'eky'okusekererwa era n'okukolimirwa. **13** Ndibonereza abo ababeera mu Misiri, bafe ekitala, n'enjala ne kawumpuli, nga bwe nabonereza Yerusaalemi. **14** Tewali n'omu ku baasigalawo mu Yuda eyaddukira e Misiri, aliwona oba alisigalawo okudda mu nsi ya Yuda, gye beegomba okudda, tewali aliddayo okuggyako abatono ennyo." **15** Awo abasajja bonna abaali bamanyi nga bakazi baabwe baali bootereza bakatonda abalala obubaane, n'abakazi abalala abaaliwo, olukuŋŋaana nga lunene n'abantu bonna abaali babeera mu Misiri e Pasuloosi, ne baddamu Yeremiya nga boogera nti, **16** "Tetujja kuwulira bubaka bw'oyogedde naffe mu linnya lya Mukama! **17** Tujja kukola byonna bye twagambye okukola. Tujja kwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane, tuweeyo n'ebiweebwayo ebyokunywa nga bwe twakolanga, ffe ne bakitaffe, ne bakabaka baffe n'abakungu baffe mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo z'e Yerusaalemi. Mu biseera ebyo twalina emmere nnyingi era nga tuli bulungi nga tetutuukibwako kabi. **18** Naye okuva lwe twalekeraawo okwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane, n'okumuwa ekiweebwayo ekyokunywa, tetubadde na kantu konna era tubadde tuzikirira n'ekitala n'enjala." **19** Abakazi ne bongerako nti, "Bwe twayotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane ne tumuwa n'ekiweebwayo ekyokunywa, abaami baffe tebaamanya nti twali tumukolera obugaati obuliko ekifaananyi kye ne tumuwa n'ekiweebwayo ekyokunywa?" **20** Awo Yeremiya n'agamba abantu bonna, abasajja n'abakazi n'abantu bonna abaali bamuzzeemu nti, **21** "Obubaane bwammwe bwe mwayotereza mu bibuga bya Yuda ne mu nguudo za Yerusaalemi, mmwe ne bakitammwe, ne bakabaka bammwe, n'abakungu n'abantu bonna mu nsi, ebyo Mukama si bye yajjukira n'alowoozaako? **22** Mukama nga takyayinza kugumiikiriza bikolwa byammwe bibi n'eby'emizizo bye mwakola, ensi yammwe kyeyava efuuka ekikolimo n'ekyenyinyalwa era eteriimu bantu, nga bweri leero. **23** Kubanga mwotereza obubaane abalala era ne mukola ebibi mu maaso ga Mukama Katonda ne mutamugondera wadde okugoberera amateeka ge oba ebiragiro bye oba bye yategeeza, emitawaana gibagidde nga kaakano bwe mulabye." **24** Awo Yeremiya n'agamba abantu bonna, ng'ogasseeko abakazi nti, "Muwulire ekigambo kya Mukama Katonda, abantu mwenna aba Yuda mu Misiri. **25** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, mmwe ne bakazi bammwe mulaze mu bikolwa byammwe ebyo bye mwasuubiza nti, 'Tujja kukola nga bwe tweyama okwotereza kabaka omukazi ow'eggulu obubaane era n'okumuwa ekiweebwayo ekyokunywa.' "Mugende mu maaso, mukole bye mwasuubiza! Mutuukirize obweyamo bwammwe! **26** Naye muwulire ekigambo kya Mukama, mmwe Abayudaaya mwenna abali mu Misiri. 'Ndayira mu linnya lyange ekkulu,' bw'ayogera Mukama nti, 'Tewali n'omu ku abo abaava mu Yuda ababeera mu Misiri, aliddayo okuyita erinnya lyange wadde okulayira nti, "Nga Mukama Katonda bw'ali omulamu." **27** Kubanga mbawaddeyo eri akabi, si lwa bulungi; Abayudaaya abali mu Misiri balimalibwawo n'ekitala n'enjala okutuusa bonna lwe baliggwaawo. **28** Abo abaliwona ekitala ne baddayo mu Yuda okuva e Misiri baliba batono nnyo. Olwo abalisigalawo bonna okuva mu Yuda abajja okubeera mu Misiri, balitegeera ekigambo ekirikola, ekyange oba ekyabwe. **29** "'Kano ke kanaabeera akabonero gye muli nti ndibabonerereza mu kifo kino,' bw'ayogera Mukama, 'Mulyoke mumanye nga okulabula kwange okw'okubabonereza kujja kutuukirira.' **30** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Ŋŋenda kuwaayo Falaawo Kofera kabaka w'e Misiri eri abalabe be abanoonya okumutta, nga bwe n'awaayo Zeddekiya kabaka wa Yuda eri Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, omulabe eyamunoonya okumutta.'"

45 Kino kye kigambo nnabbi Yeremiya kye yagamba Baluki mutabani wa Neriya mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda, nga Baluki amaze okuwandiika ku muzingo nti, **2** "Bw'ati bw'ayogera Mukama, Katonda wa Isirayiri gy'oli, ggwe Baluki nti, **3** Wagamba nti, 'Zinsanze. Mukama Katonda agasse ennaku ku bulumi bwange; mpweddemu endasi era zijjudde okusinda n'obutawummula.'" **4** Mukama

yagamba nti, “Mugambe bw’oti nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti: ndimenya bye nazimba, nkuule bye nasimba, mu ggwanga lyonna. **5** Kale lwaki weenoonyeza ebintu ebirungi? Tobinoonya. Kubanga ndireeta akabi ku bantu bonna, bw’ayogera Mukama Katonda, naye buli gy’olaga nnaakuyambanga osigale ng’oli mulamu.’”

46 Kino kye kigambo kya Mukama Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku mawanga: **2** Ebikwata ku Misiri: Buno bwe bubaka obukwata ku ggye lya Falaawo Neko kabaka w’e Misiri, eryawangulwa e Kalukemisi, Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni lye yakuba mu mwaka ogwokuna ogw’obufuzi bwa Yekoyakimu mutabani wa Yosiya kabaka wa Yuda ku Mugga Fulaati. **3** “Mutegeke engabo zammwe, ennene n’entono mukumbe okugenda mu lutalo! **4** Mutegeke embalaasi muzeebagale! Muyimirire mu bifo byammwe n’esseppeewo zammwe! Muzigule amafumu, mwambale ebizibaawo eby’ebyuma! **5** Kiki kye ndaba? Batidde, badda ennyuma, abalwanyi baabwe bawanguddwa. Badduka mu bwangu awatali kutunula mabega, era waliwo okufa ku buli luuyi,” bw’ayogera Mukama Katonda. **6** “Abawenyusi b’embiro tebasobola kuwona n’ab’amaanyi tebasobola kwewonya. Beesittala ne bagwa mu bukiikakkono obw’Omugga Fulaati. **7** “Ani oyo ayimuka ng’omugga Kiyira, ng’emigga egy’amazzi agabimba? **8** Misiri eyimuka nga Kiyira, ng’emigga egy’amazzi agabimba. Agamba nti, ‘Ndisituka ne mbuutikira ensi yonna. Ndizikiriza ebibuga n’abantu baabyo.’ **9** Mulumbe, mmwe embalaasi! Muzidduse n’amaanyi, mmwe abalwanyi b’oku mbalaasi! Mukumbe mmwe abalwanyi, abasajja b’e Kuusi ne Puuti abeettika engabo, abasajja b’e Luudi abakozesa obusaale. **10** Naye olunaku olwo lwa Mukama, Mukama Katonda ow’Eggye, olunaku olw’okuwalanirako eggwanga, olw’okusalira abalabe omusango. Ekitala kijja kulya nga kimaliddwa, okutuusa nga kyemazeeko ennyonta y’omusaayi. Kubanga Mukama, Mukama Katonda ow’Eggye, alibawaayo babeere ng’ekiweebwayo mu nsi ey’obukiikakkono ku Mugga Fulaati. **11** “Genda e Gireyaadi ofune eddagala ery’okusaaba, ggwe Omuwala Embeerera owa Misiri. Naye mwongerera bwereere obujjanjabi; temujja kuwonyezebwa. **12** Amawanga gajja kuwulira obuswavu bwammwe; emiranga gyammwe gijja kujjuza ensi. Omulwanyi omu alitomera omulala bombi ne bagwa.” **13** Buno bwe bubaka Mukama Katonda bwe yayogera eri nnabbi Yeremiya ku bikwata ku kujja kwa Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni okulumba Misiri: **14** “Langirira kino mu Misiri, era okyogere e Migudooli; kirangirire e Tapaneese ne Noofu nti, ‘Muyimirire mu bifo byammwe mwetegeke kubanga ekitala kirya abo ababeetoolodde.’ **15** Lwaki abalwanyi bo bagudde wansi? Tebasobola kuyimirira, kubanga Mukama Katonda ajja kubasindika wansi. **16** Balyesittala emirundi egiwera; baligwiragana. Bagambe nti, ‘Yimuka, tuddeyo eri abantu baffe era n’ensi zaffe, tuve awali ekitala ky’oyo atunyigiriza.’ **17** Eyo gye baliwowogganira nti, ‘Falaawo kabaka w’e Misiri mulekaanyi bulekaanyi afiiriddwa omukisa gwe.’ **18** “Nga bwe ndi omulamu,” bw’ayogera oyo Kabaka ayitibwa Mukama Katonda ow’Eggye, “Waliwo alijja ali nga Taboli wakati mu nsozi, nga Kulumeeri ku nnyanja. **19** Musibe engugu zammwe muwaŋŋanguke, mmwe abali mu Misiri kubanga Noofu kirifuuka matongo, ekiryaawo omutali bantu. **20** “Misiri nte nduusi nnungi nnyo, naye kawawa avudde mu bukiikakkono azze okumulumba. **21** N’abajaasi be abapangise bagezze ng’ennyana. Nabo bajja kukyuka badduke, tebaasobole kuyimirirawo, kubanga olunaku olw’ekikangabwa lubajjira, ekiseera kyabwe eky’okubonerezebwa kisembedde. **22** Misiri alikaaba ng’omusota ogudduka, omulabe alimulumba mu maanyi, amujjire n’embazzi, ng’abatemi b’emiti. **23** Balitema ekibira kye,” bw’ayogera Mukama Katonda, “newaakubadde nga kikutte nnyo. Bangi n’okusinga enzige, tebasobola kubalika. **24** Muwala wa Misiri aliswazibwa, aweebweyo mu mukono gw’abo abava mu bukiikakkono.” **25** Mukama ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri, agamba nti, “Nnaatera okuleeta ekibonerezo ku Amoni katonda w’e Tebeesi, ne ku Falaawo, ne ku Misiri, ne ku bakatonda be, ne ku bakabaka be, ne ku abo abeesiga Falaawo. **26** Ndibawaayo eri abo abaagala okubatta, eri Nebukadduneeza kabaka w’e Babulooni n’abakungu be. Wabula oluvannyuma, Misiri eribeeramu abantu nga bwe yali edda,” bw’ayogera Mukama Katonda. **27** “Totya, ggwe Yakobo omuweereza wange; toggwaamu maanyi, ggwe Isirayiri. Ddala ddala ndikununula okuva mu kifo eky’ewala, n’ezzadde lyo ndinunule okuva mu nsi ey’obuwaŋŋanguse bwalyo. Yakobo aliddamu okufuna emirembe n’atebenkera, era tewali alimutiisa. **28** Totya, ggwe Yakobo omuddu wange, kubanga ndi naawe,” bw’ayogera Mukama. “Wadde nga nazikiririza ddala amawanga gonna gye nabasaasaanyiza, naye mmwe siribazikiririza ddala. Ndibabonereza naye mu bwenkanya; siribaleka nga temubonerezebbwa.”

47 Kino kye kigambo kya Mukama Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku Bafirisuuti nga Falaawo tannalumba Gaza nga kigamba nti: **2** Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, “Laba amazzi agatumbira mu bukiikakkono, galifuuka omugga ogwanjaala. Galyanjaala ku nsi ne mu bibuga byonna ebigirimu n’ababituulamu. Abantu balikaaba; bonna abali mu nsi baliwowoggana. **3** Olw’emisinde gy’embalaasi ezidduka n’okufuumuuka kw’amagaali g’omulabe era n’okuwuuma kwa nnamuziga, bakitaabwe tebajja kukyuka kuyamba baana baabwe, emikono gyabwe gya kulebera. **4** Kubanga olunaku lutuuse okuzikiriza Abafirisuuti bonna, n’okusalako bonna abandisigaddewo abandiyambye Ttuulo ne Sidoni. Mukama wa kuzikiriza Abafirisuuti abaasigalawo ku mbalama z’ekizinga Kafutoli. **5** Gaza alimwa omutwe gwe ng’akungubaga. Asukulooni alisirisibwa. Ggwe eyasigala mu kiwonvu, olituusa ddi okwesalaasala? **6** “‘Ayi ggwe ekitala kya Mukama Katonda, okaaba, obudde bunaatuuka ddi owummule? Ddayo mu kiraato kyo sirika teweenyeenya.’ **7** Naye kiyinza kitya okuwummula nga Mukama y’akiragidde, ng’akiragidde okulumba Asukulooni n’olubalama lw’ennyanja?”

48 Ebikwata ku Mowaabu: Bw’ati bw’ayogera Mukama ow’Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, “Zikisanze

Nebo, kubanga kijja kuzikirizibwa, Kiriyasayimu kiswale kiwambibwe, ekigo eky'amaanyi kijja kuswala kimenyebwe. **2** Mowaabu taddeyo kutenderezebwa; mu Kesuboni abantu balitegeka okugwa kwe, nga boogera nti, 'Mujje, tumalewo ensi eyo.' Nammwe, mmwe Madumeni mulisirisibwa, n'ekitala kirikugoberera. **3** Muwulirize emiranga egiva e Kolonayimu, okwonoonekerwa n'okuzikirizibwa okunene. **4** Mowaabu alimenyebwa; abawere ne bakaaba. **5** Bakwata ekkubo erigenda e Lukisi, nga bwe bakungubaga ku luguudo olugenda e Kolonayimu, emiranga egy'okuzikirizibwa giwulirwa. **6** Mudduke! Muwonye obulamu bwammwe; mubeere ng'ebisaka mu ddungu. **7** Kubanga mwesiga ebikolwa byammwe n'obugagga bwammwe, nammwe mulitwalibwa ng'abaddu, ne Kemosi alitwalibwa mu buwaŋŋanguse awamu ne bakabona be n'abakungu be. **8** Omuzikiriza alirumba buli kibuga, era tewali kibuga kiriwona. Ekiwonvu kiryonoonebwa n'olusenyu luzikirizibwe kubanga Mukama ayogedde. **9** Muwe Mowaabu ebiwaawaatiro abuuke agende kubanga alifuuka matongo, ebibuga bye birizikirizibwa, nga tewali abibeeramu. **10** "Akolimirwe oyo agayaalira omulimu gwa Mukama Katonda. Akolimirwe oyo aziyiza ekitala kye okuyiwa omusaayi. **11** "Mowaabu abadde mirembe okuva mu buvubuka bwe, nga wayini gwe batasengezze, gwe bataggye mu kibya ekimu okumuyiwa mu kirala, tagenzeko mu buwaŋŋanguse. Kale awooma ng'edda, n'akawoowo ke tekakyukanga. **12** Naye ennaku zijja," bw'ayogera Mukama Katonda, "lwe ndituma basajja bange abaggya wayini mu bibya, era balimuyiwa ebweru; balittulula ensuwa ze baase n'ebibya bye. **13** Awo Mowaabu alikwatibwa ensonyi olwa Kemosi, ng'ennyumba ya Isirayiri bwe yaswala bwe yeesiga Beseri. **14** "Oyinza otya okugamba nti, 'Tuli balwanyi, abasajja abazira mu ntalo?' **15** Mowaabu alizindibwa n'ebibuga bye ne bizikirizibwa; abavubuka be abato bagende battibwe," bw'ayogera Kabaka, erinnya lye ye Mukama Katonda ow'Eggye. **16** "Okugwa kwa Mowaabu kusembedde; akabi katuuse. **17** Mumubeesebeese mwenna abamwetoolodde, mwenna abamanyi ettutumu lye; mugambe nti, 'Ng'Omuggo ogw'amaanyi ogw'obwakabaka gumenyese, ng'oluga olw'ekitiibwa lumenyese!' **18** "Mukke muve mu kitiibwa kyammwe mutuule ku ttaka, mmwe abatuuze b'Omuwala w'e Diboni, kubanga oyo azikiriza Mowaabu alibajjira azikirize ebibuga byammwe ebya bbugwe. **19** Muyimirire ku luguudo mulabe, mmwe ababeera mu Aloweri. Mubuuze omusajja adduka, n'omukazi atoloka, mubabuuze nti, 'Kiki ekiguddewo?' **20** Mowaabu aswadde kubanga amenyesemenyese. Mukaabe muleekaane! Mulangiririre mu Alunoni nti Mowaabu kizikiridde. **21** Okusala omusango kutuuse mu nsi ey'ensenyi ku Koloni ne ku Yaza ne ku Mefaasi, **22** ne ku Diboni, ne ku Nebo ne ku Besudibulasayimu, **23** ne ku Kiriyasayimu ne ku Besugamuli ne ku Besumyoni; **24** ne ku Keriyoosi ne ku Bozula ne ku bibuga byonna eby'omu nsi ya Mowaabu ebiri ewala n'ebiri okumpi. **25** Ejjembe lya Mowaabu lisaliddwako, n'omukono gwe gumenyese," bw'ayogera Mukama Katonda. **26** "Mumutamiize; kubanga ajeemedde Mukama. Ka Mowaabu yekulukuunyize mu bisesemye bye, era asekererwe. **27** Isirayiri tewagisekereranga? Baali bamukutte mu bubbi, olyoke onyeenye omutwe gwo ng'omusekerera buli lw'omwogerako? **28** Muve mu bibuga byammwe mubeere mu njazi, mmwe ababeera mu Mowaabu. Mubeere ng'ejjiba erikola ekisu kyalyo ku mumwa gw'empuku. **29** "Tuwulidde amalala ga Mowaabu amalala ge agayitiridde n'okwemanya, okwewulira kwe era n'okweyisa kwe era n'okwegulumiza kwe okw'omutima. **30** Mmanyi obusungu bwe obutaliimu," bw'ayogera Mukama Katonda, "okwenyumiriza kwe okutaliiko kye kugasa. **31** Noolwekyo nkaabirira Mowaabu, olwa Mowaabu yenna nkaaba, nkungubagira abasajja ab'e Kirukeresi. **32** Nkukaabira ggwe amaziga, nga Yazeri bw'akaaba, ggwe omuzabbibu gw'e Sibuna. Amatabi gammwe geegolola okutuuka ku nnyanja; gatuuka ku nnyanja y'e Yazeri. Omuzikiriza agudde ku bibala byo ebyengedde era n'emizabbibu. **33** Essanyu n'okujaguza biggiddwa ku nnimiro ne ku bibanja bya Mowaabu. Nziyizza okukulukuta kwa wayini mu masogolero; tewali asogola ng'aleekaana olw'essanyu. Newaakubadde nga waliyo okuleekaana, okuleekaana okwo si kwa ssanyu. **34** "Amaloboozi g'okukaaba kwabwe galinnye okuva e Kesuboni okutuuka ku Ereyale, n'okutuuka ku Yakazi. Okuva e Zowaali okutuuka e Kolanayimu n'e Egulasuserisiya, kubanga n'amazzi g'e Nimulimu gakalidde. **35** Ndiggyawo abo abawaayo ebiweebwayo mu bifo ebigulumivu e Mowaabu, ne bootereza n'obubaane eri bakatonda baabwe," bw'ayogera Mukama Katonda. **36** "Noolwekyo omutima gwange gukaabira Mowaabu ng'endere; gukaaba ng'endere olw'abasajja b'e Kirukesi. Obugagga bwe baafuna buweddewo. **37** Buli mutwe mumwe na buli kirevu kisaliddwako; buli mukono gutemeddwako na buli kiwato kisibiddwamu ebibukutu. **38** Ku buli kasolya ka nnyumba e Mowaabu ne mu bifo awakuŋŋaanirwa, tewaliwo kintu kirala wabula okukungubaga, kubanga njasizzayasizza Mowaabu ng'ekibya ekitaliiko akyagala," bw'ayogera Mukama Katonda. **39** "Ng'amenyeddwamenyeddwa! Nga bakaaba! Mowaabu ng'akyusa omugongo gwe olw'obuswavu! Mowaabu afuuse kyakusekererwa, ekyekango eri bonna abamwetoolodde." **40** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: "Laba! Empungu ekka, ng'eyanjuluza ebiwaawaatiro byayo ku Mowaabu. **41** Ebibuga birikwatibwa n'ebigo biwambibwe. Ku lunaku olwo emitima gy'abalwanyi ba Mowaabu giribeera ng'omutima gw'omukazi alumwa okuzaala. **42** Mowaabu alizikirizibwa, kubanga yajeemera Mukama. **43** Entiisa n'obunnya n'omutego bibalindiridde, mmwe abantu ba Mowaabu," bw'ayogera Mukama Katonda. **44** "Buli alidduka entiisa aligwa mu bunnya, n'oyo aliba avudde mu bunnya alikwatibwa omutego; kubanga ndireeta ku Mowaabu omwaka gw'okubonaabona kwe," bw'ayogera Mukama Katonda. **45** "Mu kisiikirize kya Kesuboni, abadduka mwe bayimirira nga tebalina maanyi, kubanga omuliro guvudde mu Kesuboni, ennimi z'omuliro wakati mu Sikoni, era gw'okezza ebyenyi bya Mowaabu, n'obuwanga bw'abo abaleekaana nga beewaanawaana. **46** Zikusanze ggwe, Mowaabu. Abantu b'e Kemosi bazikiridde, batabani bo batwaliddwa mu buwaŋŋanguse ne bawala bammwe mu busibe. **47** "Ndikomyawo nate obugagga bwa Mowaabu mu

nnaku ezijja," bw'ayogera Mukama Katonda. Omusango Mowaabu gw'asaliddwa gukoma wano.

49 Ebikwata ku baana ba Amoni bye bino. Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Isirayiri terina baana balenzi? Terina basika? Lwaki Malukamu atutte Gaadi? Lwaki abantu be batutte ebibuga by'e Gaadi? **2** Naye ennaku zijja," bw'ayogera Mukama Katonda, "lwe ndiraya eŋŋoma ezirangirira olutalo ku Labba eky'abawala ba Amoni. Kirifuuka ntuumu ya mafunfugu, n'ebyalo ebiriraanyeewo byokebwe omuliro. Isirayiri eryoke egobere ebweru abo abagigoba," bw'ayogera Mukama Katonda. **3** "Kaaba, ggwe Kesuboni, kubanga Ayi kizikiridde! Mukaabe mmwe abatuuze b'omu Labba! Mwesibe ebibukutu mukungubage. Mudduke mudde eno n'eri mu bisenge by'ekibuga, kubanga Malukamu alitwalibwa mu busibe, awamu ne bakabona n'abakungu. **4** Lwaki mwenyumiriza olw'ebiwonvu byammwe, ne mwenyumiriza olw'ebiwonvu ebigimu? Ggwe omuwala atali mwesigwa, weesiga obugagga bwo n'ogamba nti, 'Ani alinnumba?' **5** Ndikuleetako entiisa, okuva mu abo bonna abakwetoolodde," bw'ayogera Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye. "Buli omu ku mmwe aligobebwa, era tewali n'omu alikuŋŋaanya abadduka. **6** "Naye oluvannyuma ndikomyawo nate omukisa gy'abaana ba Amoni," bw'ayogera Mukama Katonda. **7** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Tewakyali magezi mu Temani? Abeegendereza babuliddwa okutegeera? Amagezi gaabwe gaweddemu ensa? **8** Mukyuke mudduke mwekweke mu mpuku eziri ewala mmwe abatuuze b'e Dedani, kubanga ndireeta ekikangabwa ku Esawu, mu kiseera bwe ndimubonerereza. **9** Abanozi b'emizabbibu singa bazze gy'oli, tebandikuleseeko mizabbibu mibale bubazi? Singa ababbi bazze ekiro, tebandibbye byonna bye beetaaga? **10** Naye ndyambula Esawu mwerule; ndizuula ebifo bye mwe yeekweka, aleme kwekweka. Abaana be, n'ab'eŋŋanda ze n'ab'omuliraano baakuzikirira, era wa kuggwaawo. **11** Bamulekwa mu mmwe mubaleke, ndibalabirira. Ne bannamwandu mu mmwe banneesige." **12** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Obanga abo abatandinywedde ku kikompe bawaliriziddwa okukinywako, lwaki mmwe temubonerezebwa? Temuuleme kubonerezebwa, mulina okukinywa. **13** Neerayirira," bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Bozula alifuuka matongo era ekibuga ekijjudde entiisa, ekinyoomebwa era ekikolimire, era ebibuga bye byonna biriba matongo emirembe gyonna." **14** Mpulidde obubaka okuva eri Mukama Katonda. Omubaka yatumibwa eri amawanga okugamba nti, "Mwekuŋŋaanye mukirumbe! Mugolokoke mukole olutalo!" **15** "Kaakano ndibafuula aba wansi ennyo mu mawanga, abanyoomebwa mu bantu. **16** Entiisa gy'oleeta n'amalala g'omutima gwo bikulimbye, mmwe ababeera mu bunnya bw'amayinja, mmwe ababeera waggulu mu nsozi. Wadde nga muzimba ebisu byammwe okubeera waggulu nga eby'empungu, ndibawanulayo ne mbasuula wansi," bw'ayogera Mukama Katonda. **17** "Edomu kirifuuka kyerolerwa, abo bonna abayitawo balyewuunya batye olw'ebiwundu bye byonna. **18** Nga Sodomu ne Ggomola bwe byayonoonebwa, wamu n'ebibuga ebirala ebiriraanyeewo," bw'ayogera Mukama Katonda, "tewaliba n'omu abibeeramu; tewali musajja alikituulamu. **19** "Ng'empologoma eva mu bisaka by'omu Yoludaani okugenda mu muddo omugimu, ndigoba Edomu mu nsi ye amangu n'embiro. Ani oyo omulonde gwe nnaateekawo akole kino? Ani ali nga nze era ani ayinza okunsomooza? Era musumba wa ndiga ki ayinza okunjolekera?" **20** Noolwekyo, muwulire Mukama Katonda kyategese okuleeta ku Edomu, kyategekedde abo abatuula mu Temani. Endiga ento mu bisibo za kuwalulwa, alyonoonera ddala ebisibo byazo ku lwabwe. **21** Bwe baligwa ensi erikankana, emiranga gyabwe giriwulirwa mu Nnyanja Emyufu. **22** Laba, alibuuka mu bire ng'empungu n'atumbiira, n'alyoka akka ng'ayanjululiza ebiwaawaatiro bye ku Bozula. Ku lunaku olwo emitima gy'abalwanyi ba Edomu giribeewanika ng'ogw'omukazi alumwa okuzaala. **23** Ebikwata ku Damasiko: "Kamasi ne Alupaadi biweddemu amaanyi, kubanga biwulidde amawulire amabi. Bakeŋŋentereddwa, batabuddwa ng'ennyanja esiikuuse, tebasobola kutereera. **24** Ddamasiko ayongobedde, akyuse adduke era okutya kumukutte; obubalagaze n'obuyinike bimunyweezezza, obulumi nga obw'omukazi alumwa okuzaala. **25** Lwaki ekibuga ekimanyiddwa tebakidduse, ekibuga mwe nsanyukira? **26** Ddala abavubuka baakyo baligwa mu nguudo, n'abalwanyi baakyo bonna ku olwo baakusirisibwa," bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **27** "Ndiyokya bbugwe wa Ddamasiko omuliro; gwakumalawo n'embiri za Benukadaadi." **28** Bino bye bikwata ku Kedali n'obwakabaka bwa Kazoli, obwalumbibwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni. Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Golokoka, olumbe Kedali ozikirize abantu be bugwanjuba. **29** Weema zaabwe n'ebisibo byabwe bya kutwalibwa; enju zaabwe ziryetikkibwa n'ebintu byabwe byonna n'eŋŋamira zaabwe. Abasajja balibakanga nga bawowoggana nti, 'Akabi kavudde ku buli ludda!' **30** "Mudduke mwekukume mangu! Mubeere mu mpuku empanvu, mmwe abatuuze b'omu Kazoli," bw'ayogera Mukama Katonda. "Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni abasalidde olukwe; ategese okubalumba. **31** "Golokoka olumbe eggwanga eriri mu ggandaalo, eriri mu kweyagala," bw'ayogera Mukama Katonda, "eggwanga eritalina miryango gisibwa wadde ebyuma; abantu baalyo babeera awo bokka. **32** Eŋŋamira zaabwe zaakunyagibwa, n'amagana gaabwe amanene gatwalibwe. Ndibasaasaanya eri empewo, abo abali mu bifo eby'ewala, mbaleeteko akabi okuva ku buli ludda," bw'ayogera Mukama Katonda. **33** "Kazoli alifuuka kifo kya bibe, ekifo eky'amatongo eky'emirembe n'emirembe. Tewali alikibeeramu; tewali muntu alikituulamu." **34** Kino kye kigambo kya Mukama Katonda ekyajjira nnabbi Yeremiya ekikwata ku Eramu, nga Zeddekiya kabaka wa Yuda kyajje alye obwakabaka. **35** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Laba, ndimenya omutego gwa Eramu, amaanyi gaabwe mwe gasinga okwesigibwa. **36** Era ndireeta ku Eramu empewo ennya, okuva mu bitundu ebina eby'eggulu; ndibasaasaanyiza eri empewo ezo ennya, era tewaliba nsi n'emu abawaŋŋanguse ba Eramu gye bataliddukiramu. **37** Ndimenyeramenyera Eramu mu maaso

g'abalabe be, mu maaso gaabo abamunoonya okumutta; ndibatuusaako ekikangabwa, n'obusungu bwange obungi ennyo," bw'ayogera Mukama Katonda. "Ndibawondera n'ekitala okutuusa lwe ndibamalirawo ddala. **38** Nditeeka entebe yange ey'obwakabaka mu Eramu era nzikirize kabaka we n'abakungu be," bw'ayogera Mukama Katonda. **39** "Wabula ekiseera kijja, lwe ndiddiramu Eramu," bw'ayogera Mukama Katonda.

50 Kino kye kigambo Mukama Katonda kye yayogerera mu nnabbi Yeremiya ekikwata ku Babulooni n'ensi ey'Abakaludaaya. **2** "Buulira mu mawanga era olangirire, yimusa bendera olangirire, tolekaayo kintu kyonna ogambe nti, 'Babulooni eriwambibwa; Beri kiswale, ne Meroddaaki kijjule entiisa. Ebifaananyi bya bakatonda abakole n'emikono bijja kuswala era bitye.' **3** Eggwanga okuva mu bukiikakkono lijja kukirumba lyonoone ensi y'Abakaludaaya. Tewali muntu alisigalamu; abantu bonna balikiddukamu era n'ensolo zonna. **4** "Mu nnaku ezo, era mu kiseera ekyo," bw'ayogera Mukama, "abantu ba Isirayiri awamu n'abantu ba Yuda balikaaba amaziga nga banoonya Mukama Katonda waabwe. **5** Balibuuza ekkubo eridda e Sayuuni era bakyuse obwenyi bwabwe okukitunuulira, nga boogera nti, Mujje twesibe ku Mukama Katonda mu ndagaano ey'emirembe gyonna etegenda kwerabirwa. **6** "Abantu bange babadde ndiga ezibuze; abasumba baabwe babawabizza ne babatuusa ku kutaataaganira ku nsozi. Baava ku lusozi ne badda ku kasozi ne beerabira ekifo kyabwe eky'okuwummuliramu. **7** Buli eyabasanganga nga abatulugunya; abalabe baabwe ne bagamba nti, 'Tetulina musango gwe tuzza, kubanga baajeemera Mukama Katonda, obuddukiro bwabwe obwa nnama ddala, ye Mukama, essuubi lya bakitaabwe.' **8** "Mudduke okuva e Babulooni; muleke ensi y'Abakaludaaya, mubeere ng'embuzi ezikulembera ekisibo. **9** Kubanga, laba, ndigolokosa ekibiina ky'amawanga amanene okuva mu nsi ey'obukiikakkono okulumba Babulooni. Baliyimirira mu nnyiriri zaabwe bakirumbe, bakiwambe nga basinzira mu bukiikakkono. Obusaale bwabwe buliba ng'obw'abalwanyi abakugu, abataddira awo ngalo nsa. **10** Noolwekyo ensi y'Abakaludaaya erinyagibwa; abo bonna abaliginyaga balitwala byonna bye baagala," bw'ayogera Mukama Katonda. **11** "Kubanga musanyuka ne mujaguza, mmwe abaanyaga omugabo gwabwe, kubanga muligita ng'ente enduusi ewuula emmere ey'empeke, ne muleekaana ng'embalaasi ennume enkulu, **12** nnyammwe alikwatibwa ensonyi; oyo eyakuzaala aliswazibwa. Aliba ensi esemberayo ddala, ensiko, ensi enkalu, eddungu. **13** Olw'obusungu bwa Mukama Katonda tajja kubeeramu bantu, naye alisigala matongo. Bonna abayita e Babulooni balyewuunya batye era bakisooze olw'ebiwundu bye byonna. **14** "Musimbe ennyiriri okwetooloola Babulooni, mwenna abanaanuula omutego. Mumulase! Temulekaawo kasaale n'akamu, kubanga yajeemera Mukama Katonda. **15** Mumukube olube ku buli ludda. Ajeemulukuse, eminaala gye gigwa, n'ebisenge bye bimenyeddwa. Kubanga kuno kwe kwesasuza kwa Mukama Katonda, mumwesasuzeeko; mumukole nga bw'akoze abalala. **16** Asiga mumuggye mu Babulooni, n'omukunguzi oyo akwata ekiwabyo mumuggye mu makungula. Olw'ekitala ky'omujoozi, leka buli omu addukire mu nsi y'ewaabwe, buli muntu adde eri abantu be. **17** "Isirayiri kisibo kya ndiga ezisaasaanye, empologoma kye zigobye. Eyasooka okumulya yali kabaka wa Bwasuli; eyasembayo okumenya amagumba ge yali Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni." **18** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Ndibonereza kabaka w'e Babulooni n'ensi ye nga bwe nabonereza kabaka w'e Bwasuli. **19** Naye ndikomyawo Isirayiri mu kisibo kye era aliriira ku Kalumeeri ne Basani; alikuttira ku busozi bwa Efulayimu, ne mu Gireyaadi. **20** Mu nnaku ezo, era mu biseera ebyo," bw'ayogera Mukama Katonda, "omusango ku Isirayiri gulinoonyezebwa, naye tegulibaawo, era n'ebibi bya Yuda birinoonyezebwa, naye tewaliba na kimu, kubanga ndisonyiwa abo bendeseewo. **21** "Mulumbe ensi ye Merasayimu n'abo abali mu Pekodi. Mubagoberere mubatte, mubazikiririze ddala," bw'ayogera Mukama Katonda. "Mukole byonna bye mbalagidde. **22** Oluyoogaano lw'olutalo luwulirwa mu ggwanga, eddoboozi ery'okuzikiriza okunene! **23** Ennyondo y'ensi yonna ng'ekubiddwa n'emenyeka! Babulooni kifuuse matongo mu mawanga! **24** Nakutegera omutego, ggwe Babulooni, babagwiikiriza ne babakwata nga tebategedde, baakukwata ne bakuwamba kubanga wawakanya Mukama. **25** Mukama agguddewo etterekero ly'ebyokulwanyisa bye naggyamu ebyokulwanyisa eby'ekiruyi kye, kubanga Mukama Katonda ow'Eggye alina omulimu ogw'okukola mu nsi y'Abakaludaaya. **26** Mujje mumulumbe mmwe abava mu buli nsonda, mumenye ebyagi eby'emmere y'empeke, mumukuŋŋaanye abe ng'entuumo y'emmere y'empeke. Mumuzikiririze ddala; waleme kusigalawo n'omu ku bo. **27** Mutte ennume zaabwe zonna, muzitwale zittibwe. Zibasanze kubanga olunaku lwabwe lutuuse, kye kiseera kyabwe eky'okubonerezebwa. **28** Muwulire eby'abadduka n'abanoonyi b'obubudamu okuva mu Babulooni nga balangirira mu Sayuuni engeri Mukama Katonda waffe gye yeesasuzza, gye yeesasuzza olwa yeekaalu ye. **29** "Koowoola abalasi b'obusaale balumbe Babulooni, ne bonna abanaanuula omutego. Mumwetooloole yenna; tewaba n'omu awona. Mumusasule olw'ebikolwa bye byonna; mumukole nga bwe yakola banne. Kubanga yanyooma Mukama, Omutukuvu wa Isirayiri. **30** Noolwekyo, abavubuka be baligwa mu nguudo; abaserikale be balisirisibwa ku lunaku olwo," bw'ayogera Mukama Katonda. **31** "Laba, ndi mulabe wo, ggwe ow'amalala," bw'ayogera Mukama, Mukama Katonda ow'Eggye, "Kubanga olunaku lwo lutuuse, ekiseera ky'on'obonerezebwamu. **32** Oyo ow'amalala alyesittala agwe era teri n'omu alimuyamba kuyimuka; Ndikoleeza omuliro mu bibuga bye oguliyokya bonna abamwetoolodde." **33** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Abantu ba Isirayiri banyigirizibwa awamu n'abantu ba Yuda; Bonna ababawambye babanywezezza, bagaanye okubata. **34** Omununuzi waabwe w'amaanyi, Mukama Katonda ow'Eggye lye linnya lye. Alirwanirira ensonga

zaabwe awatali kubuusabuusa, alyoke aleete emirembe mu nsi yaabwe; wabula alireeta okutabukatabuka mu bantu ba Babulooni. **35** "Ekitala kyolekedde Abakaludaaya," bw'ayogera Mukama, "n'eri abo ababeera mu Babulooni, n'abakungu baabwe n'abasajja baabwe abajjudde amagezi! **36** Ekitala kyolekedde bannabbi baabwe ab'obulimba! Balifuuka balisiriwala, ekitala kyolekedde abalwanyi baabwe. Balijjula entiisa. **37** Ekitala kyolekedde embalaasi ze n'amagaali n'abagwira bonna abamubeeramu! Balifuuka banafu ng'abakazi. Ekitala kyolekedde eby'obugagga bwe! Birinyagibwa! **38** Ekyeya kyolekedde amazzi gaamu! Galikalira. Kubanga ggwanga erisinza ebifaananyi, ebifaananyi ebirigwa eddalu olw'entiisa. **39** "Noolwekyo ensolo z'omu nsiko ziribeera eyo n'empisi, era eyo ekiwuugulu nakyo gye kiribeera. Ekibuga ekyo tekiriddamu kubeeramu bantu wadde kutuulwamu bantu emirembe gyonna. **40** Katonda nga bwe yazikiriza Sodomu ne Ggomola n'ebibuga ebiriraanyeewo," bw'ayogera Mukama, "bw'atyo bw'alikikola ne mutaba muntu n'omu alikibeeramu; tewaliba n'omu alikisigalamu. **41** "Laba, eggye liva mu bukiikakkono; ensi ey'amaanyi ne bakabaka bangi, bakuŋŋaana okuva ku nkomerero y'ensi. **42** Balina obusaale n'amafumu, bakambwe si ba kisa. Beebagadde embalaasi zaabwe ne baba ng'amayengo agawuluguma mu nnyanja; bali ng'abasajja abalwanyi abajjira mu nnyiriri z'entalo okukulumba, ggwe Muwala wa Babulooni. **43** Kabaka w'e Babulooni afunye amawulire agabafaako, n'emikono gye girebedde. Entiisa emugwiridde, ng'omukazi alumwa okuzaala. **44** Ng'empologoma eva mu kibira kya Yoludaani okugenda mu ddundiro eggimu, Babulooni ndimugoba mu nsi ye awatali kutemya kikowe. Ani oyo omulonde gwe nnaawa okukola kino? Ani ali nga nze, era ani ayinza okunsomooza? Era musumba ki ayinza okuyimirirawo okumpakanya?" **45** Noolwekyo, wulira Mukama ky'ategekedde Babulooni, ky'ategese okuleeta ku nsi y'Abakaludaaya. Obwana bw'ebisibo byabwe bulitwalibwa, alizikiririza ddala ebisibo byabwe ng'abalanga obujeemu bwabwe. **46** Olw'oluyoogaano lw'okuwambibwa kwa Babulooni, ensi erikankana; okukaaba kwe kuliwulirwa mu mawanga.

51 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Laba, ndiyimusa omwoyo gw'omuzikiriza alumbe Babulooni n'abantu ba Lebukamaayi. **2** Ndituma abagwira e Babulooni bamuwewe era bazikirize ensi ye; balimulumba ku buli luuyi ku lunaku olw'okuzikirira kwe. **3** Omulasi talikuba busaale bwe, taliyambala wadde ebyambalo bye ebyokulwanyisa. Temusonyiwa batabani be; muzikiririze ddala amaggye ge. **4** Baligwa nga battiddwa e Babulooni, nga batuusiddwako ebiwundu eby'amaanyi mu nguudo ze. **5** Kubanga Yuda ne Isirayiri tebinnalekebwa Katonda waabwe, oyo Mukama Katonda ow'Eggye, wadde ng'ensi yaabwe esingiddwa omusango mu maaso g'Omutukuvu wa Isirayiri. **6** "Mudduke Babulooni. Mudduke okuwonya obulamu bwammwe. Temusaanawo olw'ebibi bye. Kiseera kya Mukama okwesasuza; alimusasula ekyo ekimusaanira. **7** Babulooni yali kikompe kya zaabu mu mukono gwa Mukama; yatamiiza ensi yonna. Amawanga gaanywa wayini we, kyegavudde galaluka. **8** Babulooni kirigwa mangu ago ne kimenyekamenyeka. Mukikungubagire. Munoonye eddagala olw'obulumi bw'akyo oboolyawo anaawonyezebwa. **9** "'Twandiwonyezza Babulooni, naye tayinza kuwonyezeka. Leka tumuleke buli muntu adde mu nsi ye, kubanga omusango gwe gutuuse mu bwengula, gusituse gulinnye okutuuka ku bire.' **10** "'Mukama atulwaniridde, mujje tukitegeeze mu Sayuuni ekyo Mukama Katonda waffe ky'akoze.' **11** "Muwagale obusaale, mukwate engabo! Mukama ayungudde bakabaka ab'e Bumeedi, kubanga ekigendererwa kye kuzikiriza Babulooni. Mukama aliwalana eggwanga, aliwalana eggwanga olwa yeekaalu ye. **12** Muyimuse bendera mwolekere bbugwe wa Babulooni! Mwongereko abakuumi, muteekeko abaserikale, mutegeke okulumba mbagirawo! Mukama alituukiriza ekigendererwa bye, ensala ye okwolekera abantu ba Babulooni. **13** Gwe abeera okumpi n'amazzi amangi, omugagga mu bintu eby'omuwendo, enkomerero yo etuuse, ekiseera kyo eky'okuzikirizibwa kituuse. **14** Mukama Katonda ow'Eggye yeerayiridde ku lulwe; ddala ndikujjuza abasajja, ng'ebibinja by'enzige, era balireekaana nga bakuwangudde. **15** "Ensi yagikola n'amaanyi ge; yagiteekawo n'amagezi ge, n'ayanjuluza eggulu n'okutegeera kwe. **16** Bw'abwatuka, amazzi ag'omu ggulu gawuluguma; ayimusa ebire okuva ku nkomerero y'ensi. Amyansisa eggulu mu nkuba era n'aggya empewo mu mawanika ge. **17** "Buli muntu talina magezi wadde okutegeera; Buli muweesi aswadde olw'ebifaananyi bya bakatonda by'akoze n'emikono gye. Ebifaananyi bye bya bulimba; tebirina mukka. **18** Tebiriiko kye bigasa, ebisaanye okunyoomebwa ebirizikirizibwa nga Mukama azze okusala omusango. **19** Oyo omugabo gwa Yakobo tali nga bano, kubanga yakola ebintu byonna, nga mwotwalidde n'eggwanga ly'omugabo gwe, n'erinnya lye ye Mukama Katonda ow'Eggye. **20** "Muli mbazzi yange, ekyokulwanyisa kyange eky'olutalo, mmwe be nkozesa okubetenta amawanga, mmwe be nkozesa okuzikiriza obwakabaka, **21** era ggwe gwe ndikozesa okubetenta embalaasi n'omwebagazi, ggwe gwe ndikozesa okubetenta ekigaali n'omuvuzi waakyo, **22** era ggwe gwe ndikozesa okubetenta omusajja n'omukazi, era ggwe ndikozesa okubetenta omukadde n'omuvubuka, era ggwe gwe ndikozesa okubetenta omuvubuka n'omuwala omuto. **23** Ggwe gwe ndikozesa okubetenta omusumba n'ekisibo kye, ggwe gwe ndikozesa okubetenta omulimi n'ente ennume, ggwe gwe ndikozesa okubetenta bagavana n'abakungu. **24** "Ndisasula Babulooni ne bonna ababeeramu nga mulaba olw'ebibi byonna bye baakola mu Sayuuni," bw'ayogera Mukama. **25** "Mbalinako ensonga, ggwe olusozi oluzikiriza, mmwe abazikiriza ensi yonna," bw'ayogera Mukama. "Ndikugolererako omukono gwange, nkusuule ku mayinja g'ensozi, nkufuule olusozi olutakyayaka. **26** Tewali jjinja lirikuggibwako kukola jjinja lya ku nsonda, wadde ejjinja lyonna okukola omusingi, kubanga olibeera matongo emirembe gyonna," bw'ayogera Mukama. **27** "Yimusa bendera mu ggwanga! Fuuwa omulere mu mawanga! Tegeka amawanga okumulwanyisa; koowoola

obwakabaka buno bumulumbe: obwa Alalati ne Mini ne Asukenaazi. Londa omuduumizi amulumba, weereza embalaasi eziri ng'ekibinja ky'enzige. **28** Teekateeka amawanga okumulwanyisa; bakabaka Abameedi, bagavana baabwe era n'abakungu baabwe bonna, n'amawanga ge bafuga. **29** Ensi ekankana ne yeenyola olw'obulumi, kubanga ebigendererwa bya Mukama eri Babulooni tebikyuka, okuzikiriza ensi ya Babulooni waleme kubaawo agibeeramu. **30** Abalwanyi ba Babulooni balekedde awo okulwana; basigadde mu bigo byabwe. Baweddemu amaanyi; bafuuse nga bakazi. Ebifo bye mw'abeera byokeddwa omuliro; emitayimbwa gy'oku nzigi ze gimenyeddwa. **31** Matalisi omu agoberera omulala, omubaka omu n'agoberera munne, okulangirira eri kabaka w'e Babulooni nti ekibuga kye kyonna kiwambiddwa, **32** entindo z'emigga baziwambye, ensenyi ziyidde omuliro, n'abaserikale batidde." **33** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, Katonda wa Isirayiri nti, "Muwala wa Babulooni ali ng'egguuliro, mu kiseera w'analinnyiriririrwa; ebiseera eby'okumukungula binaatera okutuuka." **34** "Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni atukubyekubye, atutabudde, tufuuse ekikompe ekyereere. Atumize ng'omusota n'olubuto lwe n'alujjuza ebyassava byaffe ebiwooma, ffe n'atusesema. **35** Leka okubonaabona okututuuseeko kubeere ku Babulooni," bwe boogera abatuula mu Sayuuni. "Leka omusaayi gubeere ku abo ababeera mu Babulooni," bwayogera Yerusaalemi. **36** Mukama kyava ayogera nti, "Laba ndikulwanirira era ndikuwolerera eggwanga; Ndikaliza ennyanja ye n'ensulo ze. **37** Babulooni kirifuuka bifunvu, mpuku ya bibe, ekintu ekyenyinyalwa n'okusekererwa, ekifo omutali abeeramu. **38** Abantu baakyo bonna bawuluguma ng'empologoma ento, bavuumira wamu ng'abaana b'empologoma. **39** Naye nga bakyabuguumirira, ndibategekera ekijjulo, mbatamiize balyoke balekaane nga baseka, olwo beebake emirembe gyonna nga tebazuukuse," bw'ayogera Mukama. **40** "Ndibaserengesa ng'abaana b'endiga, battibwe, ng'endiga n'embuzi. **41** "Sesaki nga kiriwambibwa, okujaguza kw'ensi yonna kugwewo. Babulooni kifuuse matongo eri amawanga! **42** Ennyanja eribuutikira Babulooni; amayengo gaayo agawuluguma galigisaanikira. **43** Ebibuga bye birisigala matongo, ensi enkalu ey'eddungu, ensi eteriimu muntu, eteyitamu muntu yenna. **44** Ndibonereza Beri mu Babulooni, mmusesemye bye yali amize. Amawanga nga tegakyesomba kugenda gyali. Ne bbugwe wa Babulooni aligwa. **45** "Mukiveemu, abantu bange! Mudduke muwonye obulamu bwammwe! Mudduke muwone obusungu bwa Mukama obubuubuuka. **46** Temutya wadde okuggwaamu amaanyi ng'eŋŋambo ziyitiŋŋana mu nsi; olugambo olumu lujja omwaka guno, olulala omwaka ogujja, eŋŋambo z'entalo mu ggwanga, era ez'omufuzi ng'alwana ne mufuzi munne. **47** Kubanga ekiseera kijja lwe ndibonereza ebifaananyi bya bakatonda ba Babulooni abaakolebwa n'emikono; ensi eyo yonna eritabanguka, n'emirambo gy'abantu baayo abattiddwa gyonna gibeere omwo. **48** Eggulu n'ensi ne byonna ebibirimu birireekana olw'essanyu olwa Babulooni, abalimuzikiriza balimulumba okuva mu bukiikakkono," bw'ayogera Mukama. **49** "Babulooni kirigwa olw'Abayisirayiri abaafa, nga bonna abaafa mu nsi yonna bwe baweddewo olwa Babulooni. **50** Mmwe abawonye ekitala, mwanguwe okugenda! Mujjukire Mukama nga muli mu nsi ey'ewala, mulowooze ku Yerusaalemi." **51** "Tuweddemu amaanyi kubanga tuvumiddwa era tukwatiddwa ensonyi, kubanga abagwira bayingidde mu bifo ebitukuvu eby'ennyumba ya Mukama." **52** "Naye ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "lwe ndibonereza ebifaananyi bya bakatonda be, be yakola n'emikono, era mu nsi ye yonna, abaliko ebisago balisinda. **53** Newaakubadde nga Babulooni atuuka ku bire era ne yeenyweza n'ebigo bye eby'amaanyi, ndimusindikira abazikiriza," bw'ayogera Mukama. **54** "Eddoboozi ly'okukaaba liva mu Babulooni, eddoboozi ery'okuzikirira okunene okuva mu nsi y'Abakaludaaya. **55** Mukama alizikiriza Babulooni, alizikiza oluyoogaano lwakyo olunene. Amayengo g'abalabe galijja ng'amazzi amangi; okuwuluguma kw'amaloboozi kuliwulirwa. **56** Omuzikiriza alirumba Babulooni; abalwanyi be baliwambibwa, n'emitego gyabwe girimenyebwa. Kubanga Mukama Katonda asasula, alisasula mu bujjuvu. **57** Nditamiiza abakungu be n'abasajja be abajjudde amagezi, ne bagavana, ab'ebitongole awamu n'abalwanyi; balyebaka emirembe gyonna era tebalizuukuka," bw'ayogera Kabaka ayitibwa Mukama Katonda ow'Eggye. **58** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Bbugwe wa Babulooni omunene alisendebwa era n'emiryango gye emiwanvu gyokebwe; abantu beetawanyiza bwerere nga bafuba, okutawaana kw'eggwanga kuliba nku za muliro." **59** Buno bwe bubaka Yeremiya bwe yawa omukungu Seraya mutabani wa Neriya, mutabani wa Maseya, bwe yagenda e Babulooni ne Zeddekiya kabaka wa Yuda, nga Zeddekiya afuga mu mwaka gwe ogwokuna. Seraya ye yali omu ku bakungu abakulu. **60** Yeremiya yali awandiise mu muzingo ebikangabwa byonna ebyali bigenda okutuuka ku Babulooni, byonna ebyali biwandiikiddwa ebyali bikwata ku Babulooni. **61** Yagamba Seraya nti, "Bw'otuuka mu Babulooni, laba ng'osoma mu ddoboozi ery'omwanguka ebigambo bino byonna. **62** Olwo ogambe nti, 'Ayi Mukama, ogambye nti olizikiriza ekifo kino, nti tewali nsolo oba muntu alikibeeramu; kibeere matongo emirembe gyonna.' **63** Bw'omalanga okusoma omuzingo guno gusibeeko ejjinja ogukanyuge mu mugga Fulaati. **64** Olyoke ogambe nti, 'Bw'ati Babulooni bwalisaanawo aleme kubbulukuka olw'akabi ke ndimuleetako. N'abantu be balizikirira.'" Ebigambo bya Yeremiya bikoma awo.

52 Zeddekiya yali wa myaka amakumi abiri mu gumu egy'obukulu we yafuukira kabaka, n'afugira emyaka kkumi na gumu mu Yerusaalemi. Nnyina yayitibwanga Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. **2** Zeddekiya n'akola eby'omuzizo mu maaso ga Mukama, nga Yekoyakimu bwe yali akoze. **3** Abalabe ba Yerusaalemi ne Yuda ne babalumba kubanga Mukama yali abanyiigidde. Ku nkomerero n'abagobamu mu nsi. Ebyo byonna ne bituuka ku Yerusaalemi ne ku Yuda, Mukama n'okubagoba n'abagoba mu maaso ge, ne Zeddekiya n'ajeemera kabaka w'e Babulooni. **4** Mu mwaka ogw'omwenda ogw'obufuzi bwa Zeddekiya, ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'ekkumi,

Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'eggye lye lyonna, n'alumba Yerusaalemi, ekibuga ekyo n'akizingiza n'akizimbako ebifunvu okukyetooloola. **5** Ekibuga ne bakizimbako ebifunvu okutuusa mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa kabaka Zeddekiya. **6** Ku lunaku olw'omwenda olw'omwezi ogwokuna enjala n'eba nnyingi nnyo mu kibuga nga tewaali kyakulya. **7** Bbugwe w'ekibuga yamenyebwa Abakaludaaya. Eggye lyonna erya Yerusaalemi ne lidduka okuva mu kibuga kiro nga bayita mu mulyango oguli wakati w'ebisenge ebibiri ebiri okumpi n'ennimiro lwa kabaka, newaakubadde ng'Abakaludaaya baali beetoolodde ekibuga. Badduka ne bagenda mu Alaba. **8** Eggye ly'Abakaludaaya ne ligoba kabaka Zeddekiya ne bamukwatira mu nsenyi ez'e Yeriko, Abaserikale be bonna ne bamuvaako ne basaasaana. **9** N'akwatibwa. Zeddekiya n'atwalibwa eri kabaka w'e Babulooni e Libuna mu nsi ey'e Kamasi; n'amusalira omusango ne gumusinga. **10** Awo kabaka w'e Babulooni n'atta batabani ba Zeddekiya nga kitaabwe alaba; n'atta n'abakungu bonna aba Yuda. **11** N'alyoka aggyamu Zeddekiya amaaso n'amusiba mu masamba ag'ebikomo n'amutwala e Babulooni, gye yamuteeka mu kkomera okutuusa lwe yafa. **12** Ku lunaku olw'ekkumi olw'omwezi ogwokutaano, mu mwaka ogw'ekkumi ogw'obufuzi bwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni, Nebuzaladaani omuduumizi w'eggye erikuuma kabaka, eyaweerezanga kabaka w'e Babulooni, yajja e Yerusaalemi. **13** Nebukadduneeza n'ayokya yeekaalu ya Mukama n'olubiri lwa kabaka, n'ennyumba zonna eza Yerusaalemi. Buli kizimbe kyonna eky'omugaso n'akyokya. **14** Eggye lya Babulooni lyonna eryali liduumirwa omuduumizi w'abakuumi bakabaka ne limenyera ddala ebisenge bya Yerusaalemi. **15** Nebuzaladaani omuduumizi w'abakuumi n'atwala abamu ku baavu ennyo n'abo abaasigala mu kibuga, awamu n'abaweesi n'abaali beewaddeyo, mu buwaŋŋanguse eri kabaka w'e Babulooni. **16** Naye Nebuzaladaani n'asigazaayo abamu ku baavu ennyo mu ggwanga okulabiriranga emizabbibu n'okulimanga. **17** Abakaludaaya ne bamenya empagi ez'ebikomo, n'ebikondo ebyali biseetulwa, n'Ennyanja ey'ekikomo, ebyali mu nnyumba ya Mukama ne batwala ekikomo kyonna e Babulooni. **18** Ne batwala n'entamu, n'ebisena, n'ebisalako ebisirinza, n'ebibya, n'ebijjiiko, n'ebintu byonna eby'ekikomo ebyakozesebwanga mu kuweereza mu Yeekaalu. **19** Omuduumizi w'abakuumi ba kabaka n'atwala ebensani n'ebibya by'obubaane, n'ebijjiiko, n'ebikondo bye ttaala, n'ebibya, n'entamu ebikozesebwa mu kiweebwayo ekyokunywa, byonna ebyali byakolebwa mu zaabu ne ffeeza. **20** Ekikomo okuva ku mpagi ebbiri, n'Ennyanja, n'ennume ekkumi n'ebbiri ez'ebikomo wansi waayo, n'ebikondo kabaka Sulemaani bye yali akoledde yeekaalu ya Mukama, byali bizito nnyo ebitapimika. **21** Buli emu ku mpagi yali obuwanvu mita munaana ne desimoolo emu; n'obwetoolovu mita ttaano ne desimoolo nnya; n'omubiri gwayo gwali nga sentimita musanvu nga yamuwuluka. **22** Yaliko n'omutwe gw'ekikomo, n'omutwe gumu ng'obuwanvu bwayo nga mita bbiri ne desimoolo ssatu, omutwe nga guliko ebitimbe n'amakomamawanga enjuuyi zonna, byonna nga bya bikomo; empagi eyookubiri nayo yaliko ebifaanana ebyo n'amakomamawanga. **23** Mu buli mbiriizi za buli mpagi kwaliko amakomamawanga kyenda mu mukaaga era gonna awamu okwetooloola empagi gaali amakomamawanga kikumi. **24** Omuduumizi w'abakuumi n'atwala Seraaya kabona asinga obukulu ne Sefaniya kabona owookubiri n'abaggazi abasatu nga basibe. **25** Abo abaali bakyali mu kibuga, n'atwalako omukungu akulira eggye, n'abawi b'amagezi omusanvu. N'atwala n'omuwandiisi eyali omukungu omukulu avunaanyizibwa okuwandiika abayingira mu magye ne basajja be nkaaga abaasangibwa mu kibuga. **26** Nebuzaladaani omuduumizi n'abatwala bonna n'abaleeta eri kabaka w'e Babulooni e Libuna. **27** Kabaka n'abattira eyo e Libuna, mu Kamasi. Bw'atyo Yuda n'awaŋŋangusibwa, okuva mu nsi ya boobwe. **28** Buno bwe bungi bw'abantu Nebukadduneeza be yatwala mu buwaŋŋanguse: mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwe: Abayudaaya enkumi ssatu mu amakumi abiri mu basatu; **29** mu mwaka ogw'omunaana ogwa Nebukadduneeza, n'atwala lunaana mu asatu mu babiri okuva e Yerusaalemi; **30** mu mwaka gwe ogw'amakumi abiri mu esatu, Abayudaaya lusanvu mu ana mu bataano be baatwalibwa Nebuzaladaani omuduumizi w'abakuumi wa kabaka. Bonna awamu ne baba abantu enkumi nnya mu lukaaga. **31** Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omusanvu ogw'okusibibwa kwa Yekoyakini kabaka wa Yuda, mu mwaka Evirumerodaki lwe yafuuka kabaka w'e Babulooni, n'ata Yekoyakini kabaka wa Yuda, n'amuggya mu kkomera ku lunaku olw'amakumi abiri mu etaano olw'omwezi ogw'ekkumi n'ebiri. **32** N'ayogera naye n'ekisa n'amuwa entebe ey'ekitiibwa eya waggulu okusinga eza bakabaka abalala abaali naye e Babulooni. **33** Yekoyakini n'akyusa okuva mu ngoye ez'ekkomera era obulamu bwe obusembayo n'aliranga ku mmeeza ya kabaka. **34** Era kabaka w'e Babulooni yawanga Yekoyakini ensako eya buli lunaku, obulamu bwe bwonna okutuusa lwe yafa.

Okukungubaga

1 Ekibuga ekyajjulanga abantu nga kyabuliddwa!
Ekyabanga eky'amaanyi mu mawanga, nga kifuuse
nga nnamwandu! Eyali kabaka omukazi ng'alina amasaza,
afuuse omuddu omukazi. **2** Ekiro akaaba nnyo nnyini,
n'amaziga ne gakulukuta ku matama ge. Mu baganzi
be bonna, talina n'omu amubeesabeesa. Mikwano gye
bonna bamuliddemu olukwe, bafuuse balabe be. **3** Yuda
agenze mu buwaŋŋanguse oluvannyuma lw'okubonaabona
n'okukozesebwa n'obukambwe ng'omuddu. Kati abeera mu
bannamawanga, talaba kifo kya kuwummuliramu. Bonna
abamunoonya bamusanga mu nnaku ye. **4** Enguudo za
Sayuuni zikungubaga, kubanga tewali n'omu ajja ku mbaga
zaakyo ezaalagibwa. Emiryango gye gyonna girekeddwa
awo, bakabona be, basinda; bawala be abaweereza bali mu
buyinike, naye yennyini ali mu nnaku. **5** Abamuyigganya
bafuuse bakama be; abalabe be beeyagala, kubanga
Mukama amuleeseeko ennaku, olw'ebibi bye ebingi.
Abaana be batwalibbwa mu buwaŋŋanguse, bawambiddwa
omulabe. **6** Ekitiibwa kyonna ekyali ku muwala wa Sayuuni
kimuweddeko, abalangira be bafuuse ng'ennangaazi
ezibuliddwa omuddo; mu bunafu, badduse ababagoba.
7 Mu nnaku ez'okubonaabona kwe ng'asagaasagana,
Yerusaalemi ajjukira ebintu eby'omuwendo byonna bye
yalinanga mu nnaku ez'edda. Abantu be bwe baagwa mu
mikono gy'omulabe, tewaali n'omu amubeera; abalabe
be ne bamutunuulira ne bamusekerera olw'okugwa kwe.
8 Yerusaalemi yayonoona nnyo nnyini, bw'atyo n'afuuka
atali mulongoofu. Bonna abaamussangamu ekitiibwa
bamunyooma, kubanga balabye bw'asigalidde awo; ye
yennyini asinda, era akwatibwa ensonyi. **9** Obutali
bulongoofu bwe bwali mu birenge bye; teyassaayo mwoyo
ku bulamu bwe obw'ebiseera ebijja. Okugwa kwe kwali
kwa kyewuunyo; tewaali n'omu amubeesabeesa. "Ayi
Mukama, tunuulira okubonaabona kwange, kubanga
omulabe awangudde." **10** Omulabe yagololera omukono
ku bintu bya Yerusaalemi byonna eby'omuwendo; yalaba
amawanga amakaafiiri nga gayingira awatukuvu we,
beebo be wali ogaanye okuyingira mu kuŋŋaaniro lyo. **11**
Abantu be bonna basinda nga bwe banoonya ekyokulya;
eby'obugagga byabwe babiwanyisaamu emmere, okusobola
okuba abalamu. "Laba, Ayi Mukama Katonda, onziseeko
omwoyo kubanga nnyoomebwa." **12** "Mmwe tekibakwatako,
mmwe mwenna abayitawo? mwetegereze mulabe obanga
waliwo obuyinike obwenkana, obwantukako, Mukama bwe
yanteekako ku lunaku olw'obusungu bwe obungi. **13**
"Yaweereza omuliro okuva waggulu, ne gukka mu magumba
gange. Yatega ebigere byange akatimba, n'anzizaayo
emabega. Yandeka mpuubadde, nga nzirise olunaku
lwonna. **14** "Ebibi byange binfuukidde ekikoligo; bisibiddwa
ne binywezebwa omukono gwe. Binzitoowerera mu bulago,
era bimmazeemu amaanyi. Mukama ampaddeyo mu mikono
gy'abo be siyinza kugumiikiriza. **15** "Mukama anyoomye
abalwanyi abazira bonna abaali nange; akuŋŋaanyizza
eggye okunwanyisa, okuzikiriza abavubuka bange. Mukama
alinnyiridde Omuwala Embeerera owa Yuda, ng'omuntu
bw'asambirira ezabbibu mu lyato ng'asogola. **16** "Kyenva
nkaaba, amaaso gange ne gajjula amaziga, kubanga tewali
n'omu andi kumpi okumbeesabeesa, ayinza okunzizaamu
amaanyi. Abaana bange banakuwavu kubanga omulabe
awangudde." **17** Sayuuni agolola emikono gye, naye
tewali n'omu amudduukirira. Mukama awadde ekiragiro ku
Yakobo baliraanwa be babeere balabe be; Yerusaalemi
afuuse ekintu ekitali kirongoofu wakati mu bo. **18** "Mukama
mutuukirivu, newaakubadde nga najeemera ekiragiro
kye. Muwulirize mmwe amawanga gonna, mutunuulire
okubonaabona kwange; Abavubuka bange ne bawala
bange batwalibbwa mu busibe. **19** "Nakoowoola bannange
bannyambe, naye tebanfaako; bakabona bange n'abakadde
b'ekibuga kyange bazikiririra mu kibuga nga banoonya
ekyokulya baddemu amaanyi. **20** "Laba, Ayi Mukama
Katonda bwe ndi omunakuwavu! Ndi mu kubonaabona,
n'omutima gwange teguteredde kubanga njeemye nnyo
ekiyitiridde. Ebweru ekitala kirindiridde okunsanyaawo, ne
mu nnyumba mulimu kufa kwereere. **21** "Abantu bawulidde
okusinda kwange, naye tewali n'omu ananyamba. Abalabe
bange bonna bawulidde okusinda kwange; basanyukidde
ekyo ky'okoze. Olunaku lwe walangirira, lubatuukeko,
babeere nga nze. **22** "Obabonereze olw'obutali butuukirivu
bwabwe bwonna, nga nze bwe wambonereza. Okusinda
kwange kungi n'omutima gwange guzirika."

2 Obusungu bwa Mukama nga bubuubuukidde ku Muwala
wa Sayuuni ne bumussa wansi w'ekire! Ekitiibwa
kya Isirayiri, Mukama akissizza wansi okuva mu ggulu
okutuuka ku nsi; ne yeerabira entebe ey'ebigere bye
ku lunaku lwe yasunguwalirako. **2** Mukama azikirizza
abatuula mu Yakobo bonna awatali kubasaasira; mu
busungu bwe amenye ebigo eby'amaanyi eby'omuwala
wa Yuda; assizza wansi obwakabaka bwe n'abakungu be
n'abamalamu ekitiibwa. **3** Mu busungu obungi amaanyi
gonna aga Isirayiri agakendeezezza; bw'alabye omulabe
ng'asembera, n'aggyawo omukono gwe ogwa ddyo;
anyiigidde Yakobo okufaanana ng'omuliro bwe gubumbujja
ne gwokya buli ekiguliraanye. **4** Anaanudde omutego gwe
okufaanana nga ogw'omulabe, era omukono gwe ogwa
ddyo mweteefuteefu. Azikirizza ebyo byonna ebisanyusa
amaaso mu weema ey'omuwala wa Sayuuni, okufaanana
ng'omulabe bwe yandikoze; obusungu bwe bubuubuuka
ng'omuliro. **5** Mukama afuuse ng'omulabe; azikirizza
Isirayiri, n'azikiriza embiri ze, n'azikiriza n'ebifo bye
eby'amaanyi. Aleetedde muwala wa Yuda okweyongera
okukaaba n'okukungubaga. **6** Asaanyizzaawo eweema
ye n'efaanana ng'ennimiro, era azikirizza n'ekifo kye
eky'Okukuŋŋaanirangamu. Mukama yeerabizza Sayuuni
embaga ze entukuvu ne ssabbiiti, era mu busungu bwe
obungi anyoomye kabaka ne kabona. **7** Mukama atamiddwa
ekyoto kye, n'alekulira n'ekifo kye ekitukuvu. Awaddeyo
bbugwe w'embiri ze eri omulabe; era baleekaanidde mu
nnyumba ya Mukama, ne baleetamu oluyoogaano nga
ku lunaku olw'embaga entukuvu. **8** Mukama yamalirira
okumenya bbugwe eyeetoolodde muwala wa Sayuuni,

n'agolola omuguwa ogupima, Omukono gwe ne guteewala kuzikiriza. Yaleetera enkomera ne bbugwe okukungubaga, byonna ne biggweerera. **9** Emiryango gye gisse mu ttaka, n'emitayimbwa gyagyo agimenye n'agyonoona. Kabaka we n'abakungu be baawaŋŋangusizibwa, eteri mateeka gaabwe agabafuga, era ne bannabbi be tebakyafuna kwolesebwa kuva eri Mukama. **10** Abakadde b'Omuwala wa Sayuuni batuula wansi ku ttaka nga basiriikiridde; bayiye enfuufu ku mitwe gyabwe era beesibye ebibukutu; n'abawala ba Yerusaalemi bakotese emitwe gyabwe. **11** Amaaso gange gakooye olw'okukaaba n'emmeeme yange enyiikadde n'omutima gwange gulumwa olw'okuzikirizibwa kw'abantu bange, n'olw'abaana abato n'abaana abawere okuzirikira wakati mu nguudo ez'omu kibuga. **12** Bakaabirira bannyaabwe nga bwe boogera nti, "Omugaati n'envinnyo biri ludda wa?" nga bwe bazirika okufaanana ng'abaliko ebiwundu mu nguudo ez'ekibuga, nga bwe bakaabira mu bifuba bya bannyaabwe. **13** Nnyinza kugamba ki, era kiki kye nnyinza okukugeraageranyaako ggwe Omuwala wa Yerusaalemi? Kiki kye nnyinza okukufaananya, okukusanyusa ggwe Omuwala Embeerera owa Sayuuni? Ekiwundu kyo kinene nnyo, kale ani ayinza okukiwonya? **14** Okwolesebwa bannabbi bo kwe baafuna, kwali kwa bulimba era kwa butaliimu; tebaakutegeeza obutali butuukirivu bwo okukuwonya obusibe. Engero ze baabanyumizanga zaali za bulimba era eziwabya. **15** Bonna abayitawo babakubira mu ngalo ne bafuuwa empa ne banyeenyeza omuwala wa Yerusaalemi emitwe gyabwe nga boogera nti, "Kino kye kibuga ekyayitibwanga ekituukiridde, era essanyu ly'ensi zonna?" **16** Abalabe bo bonna baasaamiridde nga beewuunya; nga bafuuwa empa, era baluma amannyo nga boogera nti, "Tumuzikirizza. Luno lwe lunaku lwe twalindirira, kaakano lutuukiridde, era tululabye." **17** Mukama akoze kye yateekateeka, era atuukirizza ekigambo kye kye yalagira mu nnaku ez'edda. Akuzikirizza awatali kukusaasira, aleetedde omulabe wo okukusekerera, n'amaanyi g'abalabe bo agagulumizza. **18** Kaabirira Mukama n'eddoboozi ery'omwanguka ggwe Omuwala wa Sayuuni. Leka amaziga go gakulukute ng'omugga emisana n'ekiro. Teweewummuza so toganya maaso go kuwummula. **19** Golokoka, okaabe ekiro obudde nga bwa kaziba; Fuka emmeeme yo ng'amazzi mu maaso ga Mukama. Yimusa emikono gyo gy'ali, olw'obulamu bw'abaana bo abato abazirise olw'enjala mu buli luguudo. **20** "Tunula, Ayi Mukama Katonda osaasire! Ani gwe wali obonerezza bw'otyo? Ddala, abakyala balye ebibala by'embuto zaabwe, abaana be bakuzizza? Ddala, bakabona ne bannabbi battibwe mu watukuvu wa Mukama? **21** "Abato n'abakulu bonna bafiiridde wamu mu nfuufu ey'enguudo; abavubuka bange ne bawala bange battiddwa n'ekitala; obattidde ku lunaku olw'obusungu bwo, era obasse awatali kusaasira. **22** "Nga bw'oyita abantu ku lunaku olw'embaga, bw'otyo bw'ompitidde ebikemo ku njuyi zonna; era ku lunaku olw'obusungu bwa Mukama, tewali n'omu eyasimattuka newaakubadde eyasigalawo; abo be nalabirira ne nkuza, omulabe wange be yazikiriza."

3 Nze muntu eyakangavvulwa n'omuggo ogw'obusungu bwe. **2** Angobye mu maaso ge n'antambuliza mu kizikiza, awatali kitangaala; **3** ddala, omukono gwe gunnwanyisizza emirundi egiddiriŋŋanwa olunaku lwonna. **4** Akaddiyizza omubiri gwange n'eddiba lyange era amenye n'amagumba gange. **5** Antaayizza n'anzijuza obulumi n'okubonaabona. **6** Antadde mu kizikiza ng'abafu abaafa edda. **7** Ankomedde n'okuyinza ne siyinza kudduka, ansibye enjegere ezizitowa. **8** Ne bwe mukoowoola ne mukaabira nga mmusaba anyambe, okusaba kwange akuggalira bweru. **9** Anteeredde amayinja mu kkubo lyange era akyamizza amakubo gange. **10** Ng'eddubu bwe liteega, n'empologoma bwe yeekweka **11** yansikambula n'anziggya mu kkubo lyange n'antaagulataagula n'andeka awo nga sirina anyamba. **12** Yanaanuula omutego gwe, n'anteekawo okuba ssabbaawa ey'obusaale bwe. **13** Yafumita omutima gwange n'obusaale okuva mu mufuko gwe. **14** Nafuuka ekisekererwa eri abantu bonna, era bannyooma nga bannyimbirira okuzibya obudde. **15** Anzijuzza ebikaawa era ampadde ekikompe eky'obubalagaze nkinywe. **16** Ampadde oluyinjayinja okululya amannyo gange ne gamenyeka; anninnyiridde mu nfuufu. **17** Emmeeme yange terina mirembe, n'okujjukira sijjukira bugagga bwe bufaanana. **18** Era njogera nti, "Ekitiibwa kyange kigenze, n'essuubi lyonna lye nalina mu Mukama limpeddeko." **19** Nzijukira okubonaabona kwange n'okuwankawanka kwange, n'obulumi n'obubalagaze. **20** Mbijjukira bulungi era bwe mbirowoozaako omutima gwange gulumwa. **21** Ebyo byonna mbijjukira, kyenvudde mbeera n'essuubi. **22** Olw'okwagala kwa Mukama okutaggwaawo, tetulimalibwawo, kubanga ekisa kye tekiggwaawo. **23** Buli lukya ekisa kyo kiba kiggya; n'obwesigwa bwo bwa lubeerera. **24** Njogera mu mutima gwange nti, "Mukama gwe mugabo gwange, kyenaava mbeera n'essuubi mu ye." **25** Mukama mulungi eri abo abamulinamu essuubi, eri oyo amunoonya. **26** Kirungi omuntu okulindirira obulokozi bwa Mukama n'obukkakkamu. **27** Kirungi omuntu okwetikka ekikoligo kye mu buvubuka bwe. **28** Atuulenga yekka mu kasirise kubanga Mukama y'akimwambiseemu. **29** Leka akweke amaaso ge mu nfuufu, mpozi wanaabaawo essuubi. **30** Leka aweeyo oluba lwe okukubibwa, era amalibwe n'okuvumibwa. **31** Kubanga Mukama taligobera bantu bweru ebbanga lyonna. **32** Newaakubadde ng'aleeta obulumi, aliraga ekisa kubanga okwagala kwe kungi nnyo tekuggwaawo. **33** Tagenderera kuleeta bulumi newaakubadde okubonaabona ku baana ba bantu. **34** Mukama akkiriziganya n'okulinnyirira abasibe, **35** n'okuggyako omuntu obwetwaze bwe mu maaso g'Oyo Ali Waggulu Ennyo, **36** oba n'obutaba na bwenkanya eri omuntu? **37** Ani ayinza okwogera ekintu ne kituukirira, Mukama nga takiragidde? **38** Mu kamwa k'oyo Ali Waggulu Ennyo, si mmwe muva ebigambo eby'okubeerwa n'eby'okubonereza? **39** Lwaki omuntu omulamu yeemulugunya, bw'abonerezebwa olw'ebibi bye? **40** Twekebere engeri zaffe, era tuzeetegereze, tudde eri Mukama. **41** Tuyimuse emitima gyaffe n'emikono gyaffe eri Katonda mu ggulu, twogere nti, **42** "Twayonoona ne tujeema, tokyerabiranga era tonatusonyiwa. **43**

“Ojjudde obusungu n’otugobaganya, n’otutta awatali kutusaasira. **44** Weebisseeko ekire, waleme okubaawo okusaba n’okumu okutuuka gy’oli. **45** Otufudde obusa n’ebisasiro mu mawanga. **46** “Abalabe baffe bonna batwogerako ebigambo ebibi. **47** Tubonyeebonye olw’entiisa n’emitego n’okunyagibwa n’okuzikirizibwa.” **48** Amaaso gange gakulukuta emigga gy’amaziga olw’okuzikirira kw’abantu bange. **49** Era amaaso gange ganeeyongeranga okukulukuta amaziga awatali kusirika, **50** okutuusa Mukama lw’alisinzira mu ggulu n’alaba. **51** Bye ndaba bireeta ennaku ku mutima gwange, olw’ebyo ebyatuuka ku bawala b’ekibuga kyange. **52** Abalabe bange banjigganya olutata ne baba ng’abayigga ennyonyi. **53** Bagezaako okuzikiririza obulamu bwange mu bunnya, ne bankasuukirira amayinja; **54** amazzi gaabikka omutwe gwange, ne ndowooza nti, nsanyeewo. **55** “Nakoowoola erinnya lyo, Ayi Mukama, nga ndi mu bunnya wansi ennyo; **56** wawulira okwegayirira kwange: toziba matu go eri okukaaba kwange.” **57** Bwe nakukoowoola wansemberera n’oyogera nti, “Totya!” **58** Mukama watunula mu nsonga yange, era n’onunula obulamu bwange. **59** Ayi Mukama, walaba ebibi bye bankola, obasalire omusango nga bwe kibagwanira. **60** Walaba bwe bampalana, n’enkwe zaabwe zonna ze bansalira. **61** Wawulira bye banvuma, Ayi Mukama Katonda, n’enkwe zaabwe zonna ze bansalira, **62** obwama n’ebirowoozo eby’abalabe bange bye bantesaako obudde okuziba. **63** Batunuulire mu kutuula kwabwe ne mu kuyimirira kwabwe; bannyooma nga bwe bannyimbirira. **64** Obasasule nga bwe kibagwanira Ayi Mukama Katonda, olw’ebikolwa eby’emikono gyabwe. **65** Osseeko ekibikka ku mitima gyabwe, n’ekikolimo kyo kibabeereko. **66** Obayigganye mu busungu bwo obazikirize ng’osinziira mu ggulu lya Mukama Katonda.

4 Zaabu ng’ettalazze! Zaabu ennungi ng’efuuse! Amayinja ag’omuwendo gasaasaanye buli luguudo we lutandikira. **2** Abaana ba Sayuuni ab’omuwendo abaali beenkana nga zaabu ennungi, kaakano bali ng’ensuwa ez’ebbumba, omulimu gw’emikono gy’omubumbi. **3** Ebibe biyonsa abaana baabyo, naye abantu bange bafuuse ng’abatalina kisa, bafaanana nga bammaaya mu ddungu. **4** Olw’ennyonta omwana ayonka gy’alina, olulimi lwe lukwatira ku kibuno ky’akamwa ke; abaana basaba emmere naye tewali n’omu agibawa. **5** Abaalyanga ebiwoomerera basabiriza ku nguudo; n’abo abaakuzibwa ng’abambala engoye ezinekaaneka bali ku ntuumu ez’ebisasiro. **6** Ekibonerezo ky’abantu bange kisinga ekya Sodomu, ekyawambibwa mu kaseera akatono, nga tewali n’omu azze kukibeera. **7** Abalangira baabwe baatukula nnyo okusinga omuzira, nga beeru okusinga amata; n’emibiri gyabwe nga mimyufu okusinga amayinja amatwakaavu, era banyirivu nga safiro. **8** Naye kaakano badduggala okusinga enziro, era tebakyasobola kutegeerekeka mu nguudo. Olususu lwabwe lukalidde ku magumba gaabwe; lukaze ng’ekiti ekikalu. **9** Abafa ekitala bafa bulungi okusinga abafa enjala, kubanga abafa enjala bayongobera ne baggwaawo olw’obutaba na mmere mu nnimiro. **10** Abakazi ab’ekisa abaagala abaana bafumbye abaana baabwe; abaana abaafuuka emmere abantu bange bwe baazikirizibwa. **11** Mukama akituukirizza mu busungu bwe obungi, era abayiyeeko obusungu bwe obungi. Yakoleeza omuliro mu Sayuuni ogwayokya emisingi gyakyo. **12** Bakabaka b’ensi n’abantu ab’ensi endala tebakkiriza, nti abalabe n’ababakyawa baliyingira mu wankaaki wa Yerusaalemi. **13** Ebyo byabatuukako olw’ebibi bya bannabbi be, n’olw’obutali butuukirivu bwa bakabona be, abaayiwa omusaayi gw’abatuukirivu abaababeerangamu. **14** Badoobera mu nguudo nga bamuzibe; bajjudde omusaayi so tewali ayaŋŋanga okukwata ku byambalo byabwe. **15** Abantu baabagobaganya nga boogera nti, “Muveewo, mmwe abatali balongoofu! Muviireewo ddala, so temutukwatako!” Bwe baafuuka emmombooze, amawanga gabagobaganya nga boogera nti, “Tebakyasaana kubeera wano.” **16** Mukama yennyini abasaasaanyizza, takyabafaako. Bakabona tebakyassibwamu kitiibwa, newaakubadde abakadde okuweebwa ebifo eby’oku mwanjo. **17** Amaaso gaffe gakooye olw’okulindirira okubeerwa okutajja; nga tulindirira eggwanga eriyinza okutulokola. **18** Baatucocca ne batulemesa okutambulira mu nguudo zaffe; enkomerero yaffe n’eba kumpi, n’ennaku zaffe ne ziggwaayo. **19** Abaatuyiganyanga baatusinga embiro okusinga n’empungu ez’omu bbanga. Baatugobera mu nsozi ne batuteegera mu ddungu. **20** Oyo Mukama gwe yafukako amafuta yagwa mu mitego gyabwe. Twalowooza nga tulikwekebwa mu kisiikirize kye ne tubeeranga mu mawanga. **21** Sanyuka ojaguze, ggwe Omuwala wa Edomu, abeera mu nsi ya Uzi; naye lumu olinywa ku kikompe n’otamiira ne weeyambula. **22** Ggwe Muwala wa Sayuuni, ekibonerezo kyo kikomye awo, talikwongerayo mu busibe. Naye ggwe omuwala wa Edomu, Mukama alikubonereza, n’ayanika ekibi kyo mu lujjudde.

5 Jjukira Ayi Mukama ekitutuuseeko. Tunula olabe ennaku yaffe. **2** Omugabo gwaffe guweereddwa bannamawanga, n’amaka gaffe gatwaliddwa abatali ba mu nnyumba. **3** Tufuuse bamulekwa abatalina bakitaabwe, ne bannyaffe bafuuse bannamwandu. **4** Tusasulira amazzi ge tunywa; n’enku tuteekwa okuzigula. **5** Abatucocca batugobaganya; tukooye ate nga tetulina wa kuwummulira. **6** Twakola endagaano ne Misiri n’Abasuuli okutufuniranga ku mmere. **7** Bajjajjaffe baayonoona, ne bafa, naye tubonerezebwa olw’ebikolwa byabwe ebitaali bya butuukirivu. **8** Abaddu be batufuga, tewali n’omu ayinza okutulokola mu mukono gwabwe. **9** Tuba kumpi n’okuttibwa nga tunoonya emmere, olw’ekitala ekiri mu ddungu. **10** Olususu lwaffe luddugadde ng’enziro olw’enjala ennyingi. **11** Abakyala ba Sayuuni, n’abawala embeerera ab’omu bibuga bya Yuda bakwatiddwa olw’amaanyi. **12** Abalangira bawanikibbwa baleebeetera ku mikono gyabwe n’abakadde tewali abassaamu kitiibwa. **13** Abavubuka bawalirizibwa okusa emmere ku jjinja ne ku lubengo, n’abalenzi batagala nga beetisse entuumu z’enku. **14** Abakadde tebakyatuula mu wankaaki w’ekibuga, n’abavubuka tebakyayimba. **15** Emitima gyaffe tegikyasanyuka, n’okuzina kwaffe kufuuse kukungubaga. **16** Engule egudde okuva ku mitwe gyaffe. Zitusanze kubanga twonoonye! **17** Emitima

gyaffe kyegivudde gizirika, era n'amaaso gaffe kyegavudde gayimbaala. **18** Olw'okuba nga olusozi Sayuuni lulekeddwa nga lwereere, ebibe kyebivudde bitambulirako. **19** Ggwe, Ayi Mukama obeerera ennaku zonna; entebe yo ey'obwakabaka ya mirembe na mirembe. **20** Lwaki otwelabiririra ddala okumala ennaku ezo zonna? Tuddiremu, Ayi Mukama, tudde gy'oli. **21** Tukomyewo gy'oli Ayi Mukama, otuzze buggya ng'edda; **22** wabula ng'otusuulidde ddala, era ng'otusunguwalidde nnyo nnyini obutayagala na kutuddiramu.

Ezeekyeri

1 Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwezi ogwokuna ku lunaku olwokutaano mu mwezi ogwo, bwe nnali nga ndi mu buwaŋŋanguse ku mabbali g'omugga Kebali, eggulu ne libikkulwa, ne ndaba okwolesebwa okuva eri Katonda. **2** Ku lunaku olwokutaano mu mwezi ogwo, gwe gwali omwaka ogwokutaano ogw'obuwaŋŋanguse bwa kabaka Yekoyakini, **3** ekigambo kya Mukama ne kinzijjira, nze Ezeekyeri kabona, mutabani wa Buuzi, mu nsi ey'Abakaludaaya ku mabbali g'omugga Kebali, n'omukono gwa Mukama gwali ku ye. **4** Awo ne ntunula ne ndaba kibuyaga ng'ava mu bukiikakkono, n'ekire ekikutte ekimyansa ekyamwetooloola, wakati nga wafaanana ng'awali ekyuma ekimasamasa. **5** Wakati mu muliro mwalabika ng'omwali ebiramu ebina, nga birina ekifaananyi ky'omuntu. **6** Buli kimu kyalina obwenyi buna, n'ebiwaawaatiro bina. **7** Amagulu gaabyo gaali magolokofu, n'ebigere byabyo nga bifaanana ekigere ky'ennyana, era nga bitangalijja ng'ekikomo ekizigule. **8** Byalina engalo ez'omuntu wansi w'ebiwaawaatiro byabyo ku njuyi zaabyo ennya. Byonna ebina byalina obwenyi n'ebiwaawaatiro, **9** era ebiwaawaatiro byabyo nga bisonga waggulu, buli kiwaawaatiro nga kikoona ku kinnaakyo. Buli kimu kyatambula nga kiraga mu maaso, nga tekikyuse kutunula mabega. **10** Obwenyi bwabyo bwafaanana bwe buti: Buli kimu kyalina ekyenyi eky'omuntu, oluuyi olwa ddyo olwa buli kyenyi nga lufaanana ekyenyi eky'empologoma, n'oluuyi olwa kkono ku buli kyenyi nga lufaanana ekyenyi eky'ente, ate nga birina n'ekyenyi ky'emunyungu. **11** Ebyenyi byabyo n'ebiwaawaatiro byabyo byali byanjuluze nga bitunudde waggulu. Buli kimu kyalina ebiwaawaatiro bibiri, buli kiwaawaatiro nga kikona ku kinnaakyo, ebibiri ebirala nga bibisse ku mibiri gyabyo. **12** Buli kimu kyali kitunudde gye kyali kiraga. Omwoyo gye yalaganga nabyo gye byalaganga, ne bitakyuka kudda mabega. **13** Endabika ey'ebiramu ebyo yafaanana ng'omuliro ogwaka ogw'amanda oba omuliro ogw'omumuli. Omuliro gwavanga mu maaso n'emabega, nga gwakaayaakana era nga gumyansa. **14** Ebiramu byetawulanga ng'okumyansa okw'eggulu. **15** Bwe nnali nga nkyali ku ebyo, ne ndaba zinnamuziga ku ttaka emabbali wa buli kiramu, n'ebyenyi byabyo ebina. **16** Endabika eya zinnamuziga n'okukolebwa kwazo kwali nga berulo, zonna nga zifaanana. Buli emu yafaanana nga nnamuziga ekwataganye ne ginnaayo. **17** Era zeetoolooleranga mu njuyi zonna ennya, nga tezizinaazina ng'ebiramu bitambula. **18** Empanka zaazo zaali mpanvu nga zitiisa, era empanka ennya zonna nga zijjuddemu amaaso. **19** Ebiramu bwe byaseeseetukanga, zinnamuziga zaabyo nazo ne ziseeseetuka; ebiramu bwe byagolokokanga okuva mu ttaka zinnamuziga nazo ne zigolokoka. **20** Omwoyo buli gye yabanga agenda, gye byagendanga, ne zinnamuziga ne zisitukira wamu nazo, kubanga omwoyo eyali mu biramu ye yabanga ne mu zinnamuziga. **21** Ebiramu bwe byaseeseetukanga, nazo ne ziseeseetuka, ebiramu bwe byasitukanga, nazo ne zisituka; ebiramu bwe byagolokokanga okuva ku ttaka, ne zinnamuziga ne zigolokokera wamu nazo, kubanga omwoyo ow'ebiramu yabanga mu zinnamuziga. **22** Waggulu w'emitwe gy'ebiramu waliwo ekifaananyi eky'ekifo ekigazi, ekyatemagananga ng'omuzira. **23** Wansi w'ekifo ekyo ekigazi ebiwaawaatiro byabyo byali bigolole, nga bituukagana, buli kiramu nga kirina ebiwaawaatiro bibiri ebyabikkanga emibiri gyabyo. **24** Ebiramu bwe byagenda, nawulira okuwuuma kw'ebiwaawaatiro byabyo, ng'okuwuuma kw'amazzi amangi, ng'eddoboozi lya Ayinzabyonna, ng'oluyoogaano lw'eggye. Bwe byayimirira, ne bissa ebiwaawaatiro byabyo. **25** Awo ne wawulikika eddoboozi okuva waggulu w'ekifo ekigazi waggulu w'emitwe gyabyo, bwe byayimiriranga nga bissizza ebiwaawaatiro byabyo. **26** Waggulu w'ekifo ekigazi waggulu w'emitwe gyabyo waaliwo ekyafaanananga entebe ey'obwakabaka, eya safiro, ate waggulu w'ekifaananyi eky'entebe ey'obwakabaka nga watuddeyo eyafaanana ng'omuntu. **27** Ekyo nakirabira ku kyafaanana ng'ekiwato kye, okwambuka ng'afaanana ng'ekyuma ekyengeredde, nga kiriko omuliro mungi; n'okuva mu kiwato kye okukka ng'afaanana omuliro, nga yeetooloddwa okumasamasa enjuuyi zonna. **28** Ekitiibwa ekyamwetooloolanga kyafaanana nga musoke mu bire ku lunaku olw'enkuba. Ekyo kye kyali ekifaananyi eky'ekitiibwa kya Mukama. Bwe nakiraba, ne nvuunama, ne mpulira eddoboozi ly'oyo eyali ayogera.

2 N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, yimirira njogere naawe." **2** Awo bwe yali ng'akyayogera nange, Omwoyo nanzikako n'annyimusa, ne mpulira ng'ayogera nange. **3** N'ayogera nti, "Omwana w'omuntu, nkutuma eri Abayisirayiri, eri eggwanga ejeemu eryanjeemera, era bo ne bajjajjaabwe banjeemera okuva edda n'okutuusa olunaku lwa leero. **4** Abantu be nkutumamu bakakanyavu era bakozi ba bibi. Bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti,' **5** Oba banaawuliriza oba tebaawulirize, kubanga nnyumba njeemu, balimanya nga mu bo musituseemu nnabbi. **6** Kaakano ggwe omwana w'omuntu, tobatya newaakubadde ebigambo bye banaayogera, newaakubadde emyeramannyo n'amaggwa nga bikwetoolodde, era ng'obeera wakati mu njaba ez'obusagwa. Totya bigambo bye banaayogera newaakubadde okutekemuka kubanga nnyumba njeemu. **7** Oteekwa okubategeeza ebigambo byange, oba banaawuliriza oba tebaawulirize, kubanga bajeemu. **8** Naye ggwe omwana w'omuntu wuliriza kye nkugamba. Tojeema ng'ennyumba eyo bwe yanjeemera. Yasamya akamwa ko olye bye nkuwa." **9** Awo ne ntunula, ne ndaba omukono nga gugoloddwa gye ndi, mu gwo nga mulimu omuzingo gw'ekitabo. **10** N'agwanjuluriza mu maaso gange, munda nga muwandiikibbwamu ne kungulu nga kuwandiikibbwako ebigambo eby'okukungubaga n'okukuba ebiwoobe, n'okukaaba.

3 Awo n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, lya ekiri mu maaso go, lya omuzingo gw'empapula guno; oluvannyuma ogende oyogere eri ennyumba ya Isirayiri." **2** Ne njasama, n'ampa omuzingo gw'empapula ne ngulya. **3** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, lya omuzingo

gw'empapula gwe nkuwa, ojjuze olubuto lwo." Ne ngulya, ne guwoomerera ng'omubisi gw'enjuki. **4** Oluvannyuma n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, kaakano laga eri ennyumba ya Isirayiri oyogere ebigambo byange gye bali. **5** Sikutuma eri eggwanga eririna enjogera etategeerekeka era abalina olulimi oluzibu, b'otayinza kutegeera mu njogera, naye eri ennyumba ya Isirayiri, **6** so si eri abantu abangi abalina enjogera etategeerekeka era abalina olulimi oluzibu, b'otayinza kutegeera bye bagamba. Mazima singa nakutuma gye bali, bandikuwulirizza. **7** Naye ennyumba ya Isirayiri si beetegefu kukuwuliriza kubanga si beetegefu kumpuliriza; era ennyumba ya Isirayiri yonna balina ekyenyi kikalubo n'emitima mikakanyavu. **8** Naye naawe ndikufuula omukalubo era omukakanyavu mu mutima nga bo. **9** Ndifuula ekyenyi kyo okuba ng'ejjinja erikaluba ennyo, erikaluba ng'ejjinja ery'embaalebaale. Tobatya so totiisibwatiisibwa, newaakubadde nga nnyumba njeemu." **10** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, wuliriza bulungi era okwate ebigambo byonna bye njogera naawe. **11** Genda kaakano eri abantu bo, mu buwaŋŋanguse, oyogere nabo. Bagambe nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda, obanga banaawulira, obanga tebaawulire." **12** Awo Omwoyo n'ansitula, ne mpulira emabega wange eddoboozi ng'okuwuluguma okunene nga lyogera nti, "Ekitiibwa kya Mukama kyebazibwe mu kifo gy'abeera." **13** Okuwuuma okw'ebiwaawaatiro by'ebiramu nga bikuubagana, n'okuwuuma kwa zinnamuziga ku mabbali gaabyo kwali ng'okuwuluguma okw'amaanyi. **14** Omwoyo n'ansitula n'antwala, ne ŋŋendera mu buyinike ne mu busungu, ng'omukono gwa Mukama ogw'amaanyi guli ku nze. **15** Ne ntuuka mu kifo ekimu awaali abawaŋŋanguse e Terabibu ku mugga Kebali, ne ntuula mu bo okumala ennaku musanvu, nga nsamaaliridde. **16** Oluvannyuma lw'ennaku omusanvu ekigambo kya Mukama ne kinzijira: **17** "Omwana w'omuntu, nkufudde omukuumi w'ennyumba ya Isirayiri, era buli lw'onoowuliranga ekigambo kye nnaayogeranga, balabulenga. **18** Bwe ŋŋamba atali mutuukirivu nti, 'Mazima tolirema kufa,' n'otamulabula newaakubadde okwogera naye ng'omulabula alekeyo engeri ze ezitali za butuukirivu asobole okuwonya obulamu bwe, omuntu oyo atali mutuukirivu alifa olw'obutali butuukirivu bwe, naye omusaayi gwe ndiguvunaana ggwe. **19** Naye bw'olirabula omuntu atali mutuukirivu, n'atalekaayo obutali butuukirivu, newaakubadde engeri ze embi, alifa olw'ekibi kye, naye obulamu bwo bulilokolebwa. **20** "Ate era bw'alireka ebikolwa bye eby'obutuukirivu n'akola ebibi, ne nteeka enkonge mu maaso ge, alifa. Olw'okubanga tewamulabula, alifa olw'ekibi kye. Ebikolwa eby'obutuukirivu bye yakola tebirijjukirwa, era ndikuvunaana olw'omusaayi gwe. **21** Kyokka bw'olabulanga omutuukirivu obutayonoona, n'atayonoona, ddala ddala aliba mulamu kubanga yawulira okulabula kwo, era naawe oliba weerokodde." **22** Omukono gwa Mukama gw'andiko eyo, n'aŋŋamba nti, "Golokoka olage ku ttale, era eyo gye nnaayogerera naawe." **23** Ne nsituka ne ndaga ku ttale. Ekitiibwa kya Mukama kyaliwo, nga kifaanana ekitiibwa kye nalaba ku Mugga Kebali; ne neeyala wansi. **24** Awo Omwoyo n'anzikako, n'annyimusa okuva we nnali, n'aŋŋamba nti, "Genda weggalire mu nnyumba yo. **25** Ggwe omwana w'omuntu balikusiba emiguwa, n'olemwa okugenda okulaba abantu bo. **26** Ndiziba akamwa ko, n'osirikira ddala, n'olema okubanenya, newaakubadde nga nnyumba njeemu. **27** Kyokka bwe ndyogera gy'oli, ndizibula akamwa ko era olibagamba nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna.' Aliwuliriza kale aliwuliriza, n'oyo aligaana okuwuliriza naye muleke agaane okuwuliriza; nnyumba njeemu."

4 "Kaakano omwana w'omuntu, ddira ekipande eky'ebbumba okiteeke mu maaso go, okikubeko ekifaananyi ky'ekibuga Yerusaalemi, **2** okizingize, okizimbeko bbugwe okukyetooloola, okituumeko ekifunvu, era oteekewo ensiisira okukyetooloola n'ebifunvu bye banaatomera enjuuyi zonna. **3** "Oluvannyuma oddire olukalango olw'ekyuma, oluteeke okuba bbugwe ow'ekyuma wakati wo n'ekibuga, okyuke okitunuulire. Kiriba mu mbeera ey'okuzingizibwa, era naawe kizingize. Ako kaliba kabonero eri ennyumba ya Isirayiri. **4** "N'oluvannyuma oligalamira ku lubiriizi lwo olwa kkono n'oddira ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri okyeteekeko. Olyetikka ekibi kyabwe ennaku z'olimala ng'ogalamidde ku lubiriizi lwo. **5** Ennaku z'olimala ezenkanankana emyaka gye baamala nga boonoona. Noolwekyo olimala ennaku ebikumi bisatu mu kyenda nga weetisse ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri. **6** "Ekyo bw'olikimala, oligalamira nate, ku mulundi guno ku lubiriizi lwo olwa ddyo, ne weetikka ekibi ky'ennyumba ya Yuda. Olimala ennaku amakumi ana, buli lunaku mwaka. **7** Olikyusa amaaso go n'otunula eri okuzingizibwa kwa Yerusaalemi, okyogerereko ebigambo n'omukono gwo ogutali mubikkeko, **8** Ndikusiba emiguwa n'otosobola kwekyusa okuva ku luuyi olumu okudda ku lulala, okutuusa ennaku ez'obusibe bwo lwe ziriggwaako. **9** "Ddira eŋŋaano ne sayiri, n'obulo, n'omukyere, n'ebijanjalo, n'enva endiirwa endala obisse mu kibya omuterekebwa, obikozese okwefumbira omugaati. Oligulya mu nnaku ezo ebikumi ebisatu mu ekyenda z'oliba ogalamidde ku luuyi olw'omubiri gwo. **10** Opime gulaamu ebikumi bibiri mu amakumi asatu ez'emmere gy'olirya buli lunaku, era gy'oliriira mu biseera ebigere. **11** Ate opime nga kitundu kya lita ey'amazzi, oganywe mu biseera ebigere. **12** Olye emmere nga bwe wandiridde keeke eya sayiri; ogifumbe n'obusa bw'omuntu, ng'abantu balaba." **13** Mukama n'aŋŋamba nti, "Mu ngeri eno abantu ba Isirayiri baliriira emmere etali nnongoofu mu mawanga gye ndibasindika." **14** Ne njogera nti, "Nedda Ayi Mukama Katonda. Sseeyonoonesanga, era okuva mu buto bwange n'okutuusa kaakano siryanga kifu wadde ekitaaguddwataaguddwa ensolo enkambwe. Siryanga nnyama etali nnongoofu." **15** N'ayogera nti, "Weewaawo, nnaakukkiriza okukozesa obusa bw'ente okufumba omugaati mu kifo ky'obusa bw'abantu." **16** N'oluvannyuma n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, ndisalako emmere eri mu Yerusaalemi. Abantu balirya emmere engere mu kutya, ne banywa amazzi amapime mu kutya, **17** kubanga emmere n'amazzi biriba bya

bbula. Tebalyagala kwetunulako, era baliggwaawo olw'ekibi kyabwe."

5 "Kaakano, omwana w'omuntu, ddira ekitala ekyogi, okikozese nga weembe ya kinyoozi okwemwa omutwe n'ekirevu. N'oluvannyuma oteeke enviiri ku minzaani ozipime era ozigabanyeemu. **2** Ennaku ez'obusibe bwo bwe ziriggwaako, oyokere kimu kya kusatu ku nviiri ezo mu kibuga. Ekimu kya kusatu ekirala okisaasaanye mu mpewo. Ndibagobesa ekitala. **3** Naye ddira ku miguwa mitono, egy'enviiri ogifundikire mu kyambalo kyo. **4** Ate era ddira mitono ku egyo, ogisuule mu muliro, ogyokye. Omuliro gulibuna ennyumba ya Isirayiri yonna okuva okwo. **5** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Eno ye Yerusaalemi gye nateeka wakati mu mawanga, ng'ensi zonna zigyetoolodde. **6** Naye, boonoonye okusinga amawanga n'ensi abemwetoolodde bwe boonoonye ne bajeemera amateeka n'ebiragiro byange. Ajeemedde amateeka gange, n'atagoberera biragiro byange. **7** "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Mubadde bajeemu nnyo n'okusinga amawanga agabeetoolodde ne mutagoberera biragiro byange wadde okukuuma amateeka gange. Mukoze ebibi okusinga amawanga agabeetoolodde ne mutagoberera biragiro byange wadde okukuuma amateeka gange. Mwonoonye okukira amawanga agabeetoolodde bwe gakola. **8** "Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nze kennyini ndi mulabe wo, Yerusaalemi, era ndikubonerereza mu maaso g'amawanga. **9** Olwa bakatonda bo abalala bonna ab'emizizo, ndikukola ekyo kye sikolanga, era kye siriddayo kukola. **10** Bakitaabwe baliriira abaana baabwe mu maaso gammwe, ate n'abaana balirya bakitaabwe, era ndikubonereza ne nsasaanya abalisigalawo eri empewo. **11** Noolwekyo nga bwe ndi omulamu, olw'okuyonoonesa awatukuvu wange ne bakatonda abalala ab'ekivve, n'ebikolwa byammwe eby'ekivve, nze kennyini kyendiva nnema okukulaga ekisa, era sirikulaga kisa wadde okukusaasira, bw'ayogera Mukama Katonda. **12** Kimu kya kusatu ku bantu bo balifa kawumpuli oba bazikirire olw'ekyeya nga bali mu ggwe. Kimu kya kusatu ekirala kirittibwa ekitala ebweru wa bbugwe, ne kimu kya kusatu ekirala ndikisaasaanya eri empewo ne mbagoba n'ekitala ekisowole. **13** "Olwo nno obusungu bwange n'ekiruyi kyange birikkakkana, era ndiba nesasuzza. Era bwe ndibasunguwalira balimanya nga nze Mukama nkyogeredde mu buggya. **14** "Ndikufuula ekyazikirira era ekivume mu mawanga agakwetoolodde, mu maaso g'abo bonna abayitawo. **15** Bwe ndikubonerereza mu busungu bwange, ne mu kiruyi kyange nga nnyiize, oliba kivume, oyogerebweko oyeeyerezebwe. Oliba kyakulabula era ekintu ekitiisa eri amawanga agakwetoolodde. Nze Mukama nkyogedde. **16** Bwe ndirasa obusaale obutta era obuzikiriza obw'ekyeya ndirasa okubazikiriza. Ndyongera okuleeta ekyeya, ne nsalako n'emmere ebaweebwa. **17** Ndibaleetera ekyeya n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko, ne zibaleka nga temulina baana. Kawumpuli n'okuyiwa omusaayi biribatuukako, ne mbaleetako ekitala. Nze Mukama nkyogedde."

6 Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira nti, **2** "Omwana w'omuntu tunuulira ensozi za Isirayiri, **3** oyogere nti, 'Mmwe ensozi za Isirayiri, muwulire ekigambo kya Mukama Katonda. Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda eri ensozi n'obusozi, eri emigga n'ebiwonvu, nti, Nze kennyini ndibaleetako ekitala ne nzikiriza n'ebifo byammwe ebigulumivu. **4** Ebyoto byammwe birimenyebwamenyebwa, n'ebyoto kwe mwotereza obubaane birimenyebwamenyebwa; ndittira abantu bo mu maaso ga bakatonda bo abalala. **5** Ndiddira emirambo gy'Abayisirayiri ne ngiteeka mu maaso ga bakatonda baabwe abalala, era ndisaasaanya amagumba go okwetooloola ebyoto byo. **6** Buli gye mubeera ebibuga biriyonoonebwa n'ebifo byammwe ebigulumivu birisaanyizibwawo, n'ebyoto byammwe ne byonoonebwa ne bimenyebwamenyebwa, ne bakatonda bammwe ne bamenyebwamenyebwa ne boonoonebwa, era n'ebyoto byammwe ebyokerwako obubaane ne bimenyebwa ne bye mukoze ne bisaanawo. **7** Abantu bo balittibwa wakati mu mmwe, ne mulyoka mumanya nga nze Mukama. **8** "'Naye ndirekawo abamu ku mmwe, era muliba bakaawonawo nga musaasaanye mu nsi ne mu mawanga. **9** Era eyo mu mawanga bakaawonawo gye mwatwalibwa mu busibe, mulinzijukira, kubanga nnumwa olw'emitima gyabwe eginjeemedde egyegomba era egisinza bakatonda abalala. Balikyama olw'obutali butuukirivu bwabwe, n'olwebikolwa byabwe byonna ebigwenyufu. **10** Era balimanya nga nze Mukama; saabatiisiza bwereere okubaleetako akabi kano. **11** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Kuba mu ngalo zo, osambagale era okaabire waggulu oyogere nti, "Woowe"; olw'ebikolwa byonna ebitali bya butuukirivu n'ebintu byonna eby'ekkive eby'ennyumba ya Isirayiri; abamu baligwa n'ekitala, abalala balifa enjala, n'abalala balifa kawumpuli. **12** Ali ewala alifa kawumpuli, n'oyo ali okumpi aligwa n'ekitala, n'oyo alisigalawo alifa enjala. Bwe ntyo bwe ndiraga obusungu bwange. **13** Mulitegeera nga nze Mukama, abantu baabwe bwe balisangibwa nga bafiiridde wakati mu bakatonda baabwe be baakola n'emikono okwetooloola ebyoto byabwe, ne ku buli lusozi oluwanvu, ne ku buli ntikko ez'ensozi, ne buli wansi w'omuti oguliko ebikoola, n'omwera oguliko ebikoola, ebifo gye baali nga bootereza obubaane eri bakatonda baabwe be baakola n'emikono. **14** Era ndigolola omukono gwange ku bo, ensi ne yonooneka ne tebalamu kintu okuva ku ddungu okutuuka e Dibula, ne buli gye babeera. Olwo balimanya nga nze Mukama.'"

7 Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira nti, **2** "Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda eri ensi ya Isirayiri nti: "'Enkomerero! Enkomerero etuuse ku nsonda ennya ez'ensi. **3** Enkomerero ebatuuseeko era ndibasumulurira obusungu bwange, ne mbasalira omusango ng'engeri zammwe bwe ziri era ndibabonereza ng'ebikolwa byammwe eby'ekkive byonna bwe biri. **4** Siribatunuulira

na liiso lya kisa newaakubadde okubasonyiwa; naye ndibasasula ng'engeri zammwe, n'ebikolwa byammwe eby'ekkive bwe biri mu mmwe. Mulyoke mumanye nga nze Mukama.' **5** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: "'Okuzikirizibwa okutali kumu laba kujja. **6** Enkomerero etuuse, enkomerero etuuse! Ebagolokokeddeko era ejja. **7** Akabi kabajjidde, mmwe abatuuze. Ekiseera kituuse era olunaku luli kumpi, olunaku olw'okutya so si olw'okujaguliriza ku nsozi. **8** Nnaatera okubalaga obusungu bwange, n'ekiruyi kyange. Ndibasalira omusango ng'enneeyisa yammwe bw'eri, ne mbasasula ng'ebikolwa byammwe byonna eby'ekkive bwe biri. **9** Siribatunuulira na liiso lya kisa newaakubadde okubasonyiwa. Ndibabonereza ng'engeri zammwe bwe ziri n'ebikolwa byammwe eby'ekkive bwe biri mu mmwe. Mulyoke mumanye nga nze Mukama Katonda, era mbonereza. **10** "'Olunaku luuluno lutuuse. Akabi kabajjidde, obutali bwenkanya bumeze, n'amalala gamulisizza. **11** Obusungu bweyongedde ne bufuuka omuggo okubonereza obutali butuukirivu; tewaliba n'omu alisigalawo; tewaliba n'omu ku kibiina newaakubadde ku byobugagga byabwe, newaakubadde eky'omuwendo. **12** Ekiseera kituuse, n'olunaku lutuuse. Agula aleme okusanyukirira, n'oyo atunda aleme okunakuwala, kubanga obusungu bubuubuukidde ku kibiina kyonna. **13** Atunda taliddizibwa kintu kye yatunda, bombi bwe banaaba nga bakyali balamu. Kubanga okubonerezebwa kuli ku kibiina kyonna so tekukyajulukuka. Era olw'ebibi byabwe tewaliba n'omu aliwonya obulamu bwe. **14** "'Ne bwe balifuuwa ekkondeere ne bateekateeka buli kimu, tewaliba n'omu aligenda mu lutalo, kubanga obusungu bwange bubuubuukidde ku kibiina kyonna. **15** Ebweru waliyo ekitala ne munda waliyo kawumpuli n'enjala. Abali ku ttale balifa kitala, abali mu kibuga balimalibwawo kawumpuli n'enjala. **16** N'abo abaliwonawo baliddukira mu nsozi, nga bakaaba nga bukaamukuukulu obw'omu biwonvu, buli omu olw'ebibi bye. **17** Emikono gyonna giriremala, n'amaviivi gonna galiba ng'amazzi. **18** Balyambala ebibukutu, ne bakwatibwa ensisi; baliswala, n'emitwe gyabwe girimwebwa. **19** "'Balisuula effeeza yaabwe mu nguudo, ne zaabu yaabwe eriba ekitali kirongoofu; effeeza yaabwe ne zaabu yaabwe tebiriyinza kubalokola ku lunaku lwa Mukama olw'obusungu bwe. Era tebalikkuta newaakubadde okukkusibwa. Ebyo bye byabaleetera okugwa mu kibi. **20** Ebintu byabwe eby'omuwendo byabaleetera amalala, era ekyavaamu kwe kukola bakatonda abalala ab'emizizo n'ebintu ebirala eby'ekivve, era kyendiva mbifuula ebitali birongoofu gye bali. **21** Ndibiwaayo byonna eri bannamawanga n'eri abakozi b'ebibi ab'omu nsi okuba omunyago era balibyonoona. **22** Ndikyusa amaaso gange ne si batunuulira, era balyonoona ekifo kyange eky'omuwendo; n'abanyazi balikiyingiramu ne bakyonoona. **23** "'Muteeketeeke enjegere kubanga ensi ejjudde omusango ogw'okuyiwa omusaayi, n'ekibuga kijjudde effujjo. **24** Ndireeta eggwanga erisingirayo ddala okuba ebbi, ne batwala ennyumba zaabwe, era ndikomya amalala gaabwe n'ebifo byabwe ebitukuvu biryonoonebwa. **25** Entiisa bw'erijja, balinoonya emirembe naye tebaligifuna. **26** Akabi kalyeyongera ku kabi, ne ŋŋambo ne zeeyongera; balinoonya okwolesebwa okuva eri nnabbi, naye okuyigirizibwa kwa kabona kulibula n'okubuulirira kw'abakadde kulyerabirwa. **27** Kabaka alikaaba, n'omulangira alijjula obuyinike, n'emikono gy'abantu mu ggwanga girikankana olw'entiisa. Ndibakolako ng'enneeyisa yaabwe bw'eri, era ndibasalira omusango ng'ensala yaabwe bw'eri. Balyoke bamanye nga nze Mukama Katonda.'"

8 Awo mu mwaka ogw'omukaaga, mu mwezi ogw'omukaaga ku lunaku olwokutaano, bwe nnali nga ntudde mu nnyumba yange n'abakadde ba Yuda, nga batudde mu maaso gange omukono gwa Mukama Katonda ne gunzikako. **2** Bwe natunula ne ndaba ekifaananyi ky'omuntu, okuva mu kiwato kye okukka wansi ngali ng'omuliro, n'okuva mu kiwato kye okwambuka ng'ayakaayakana ng'ekyuma ekyaka omuliro. **3** N'agolola ekyalabika ng'omukono n'akwata enviiri zange. Omwoyo n'ansitula wakati w'ensi n'eggulu mu kwolesebwa kwa Katonda n'antwala e Yerusaalemi ku mulyango ogw'oluggi olutunuulira Obukiikakkono olw'oluggya olw'omunda ogutunuulira Obukiikakkono, awaali bakatonda abalala abaleetera Katonda obuggya. **4** Era awo we waali ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri, ng'okwolesebwa kwe nalaba mu kyerererezi. **5** Awo n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, yimusa amaaso eri Obukiikakkono." Awo ne nnyimusa amaaso gange, era laba mu mulyango ogw'Obukiikakkono ogw'oluggi lw'ekyoto ne ndaba ekifaananyi eky'obuggya. **6** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, olaba kye bakola, ebigambo eby'ekivve ennyumba ya Isirayiri byekolera wano, nga bangobera wala n'ekifo kyange ekitukuvu? Naye oliraba ebintu eby'ekivve ebisingawo." **7** Awo n'antwala ku mulyango ogw'oluggya. Ne ndaba ekituli mu bbugwe. **8** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, kaakano sima mu bbugwe." Ne nsima mu bbugwe, ne ndabayo omulyango. **9** Awo n'aŋŋamba nti, "Yingira olabe ebikolwa ebitali bya butuukirivu n'eby'ekivve bye bakola eyo." **10** Ne nnyingira ne ndaba, era ku bisenge ne ndabako ebyekulula ebya buli kika kyonna, n'ensolo ez'emizizo ne bakatonda abalala bonna ab'ennyumba ya Isirayiri. **11** Abakadde nsanvu ab'ennyumba ya Isirayiri baali bayimiridde mu maaso gaabyo, ne Yaazaniya mutabani wa Safani, ng'ayimiridde wakati mu bo. Buli omu ku bo yali akute ekyoterezo mu mukono gwe, ng'ekire eky'akaloosa ak'obubaane kinyooka okuva mu byo. **12** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, olabye abakadde b'ennyumba ya Isirayiri bye bakola mu nzikiza, buli omu ng'ali mu ssabo lya katonda we? Bagamba nti, 'Mukama tatulaba, era Mukama yeerabira ensi.'" **13** N'addamu n'aŋŋamba nti, "Oliraba ebintu eby'ekivve ebisinga n'ebyo." **14** Awo n'antwala ku mulyango ogw'oluggi olw'Obukiikakkono ogw'ennyumba ya Mukama, ne ndaba abakazi abatudde eyo nga bakaabira katonda waabwe Tammuzi. **15** N'aŋŋamba nti, "Ebyo obirabye, omwana w'omuntu? Oliraba eby'ekivve ebisinga n'ebyo." **16** Awo n'antwala mu luggya olw'omunda olw'ennyumba ya Mukama, awo ku mulyango gwa yeekaalu ya Mukama wakati w'ekisasi n'ekyoto, nga waliwo abasajja ng'amakumi abiri

mu bataano, nga bakubye amabega eyeekaalu ya Mukama, nga batunudde Ebuvanjuba, ne bagwa bugazi nga basinza enjuba nga batunudde Ebuvanjuba. **17** N'ambuuza nti, "Ebyo obirabye, omwana w'omuntu? Kintu kitono ennyumba ya Yuda okukola ebintu eby'ekivve bye baakola wano? Kibagwanira okujjuza ensi n'ebikolwa eby'obukambwe ne bongeranga okunyiiza? Laba basembeza ettabi ku nnyindo yaabwe! **18** Kyendiva mbabonereza n'obusungu; siribakwatirwa kisa newaakubadde okubasonyiwa, era ne bwe balindekaanira siribawuliriza."

9 Awo ne mpulira ng'akoowoola n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Muleete abakuumi b'ekibuga wano, buli omu n'ekyokulwanyisa kye mu mukono gwe." **2** Ne ndaba abasajja mukaaga nga bava ku luuyi olw'omulyango ogw'engulu, ogutunudde mu bukiikakkono, buli omu ng'akutte ekissi mu ngalo ze; nga ku bo kuliko omusajja ayambadde linena nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu. Ne bayingira ne bayimirira ku mabbali g'ekyoto eky'ekikomo. **3** Awo ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri ne kiva mu bakerubi mwe kyali, ne kidda ku mulyango gwa yeekaalu. Mukama n'ayita omusajja ayambadde linena nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu, **4** n'amugamba nti, "Genda ng'oyitaayita mu kibuga kyonna ekya Yerusaalemi, oteeke akabonero ku byenyi by'abeesisiwadde era abanakuwadde olw'ebintu byonna eby'ekivve ebikolebwa wakati mu kyo." **5** Abalala n'abagamba, nga mpuliriza nti, "Mumugoberere muyiteeyite mu kibuga mutte, nga temusaasira newaakubadde okulaga ekisa. **6** Mutte abasajja abakadde, abavubuka n'abawala, n'abakyala n'abaana abato, naye temukwata ku aliko akabonero. Mutandikire mu watukuvu wange." Ne batandikira ku bakadde abaali mu maaso ga yeekaalu. **7** N'abagamba nti, "Eyeekaalu mugyonoone, mujjuze empya abattibwa, mugende!" Ne bafuluma ne bagenda nga batta mu kibuga kyonna. **8** Bwe baali nga batta ne bandeka awo nzekka, ne nvuunama wansi, ne nkaaba nga njogera nti, "Ayi Mukama Katonda, olizikiriza ekitundu kya Isirayiri ekyasigalawo kyonna mu busungu bw'ofuse ku Yerusaalemi?" **9** N'anziramu nti, "Ekibi ky'ennyumba ya Isirayiri ne Yuda kisusse nnyo; ensi ejjudde okuyiwa omusaayi, n'ekibuga kijjudde obutali bwenkanya. Boogera nti, 'Mukama yayabulira ensi, era Mukama takyalaba.' **10** Kyendiva nema okubatunuulira n'eriiso erisaasira newaakubadde okubalaga ekisa, naye ndileeta akabi ku mitwe gyabwe olw'ebikolwa byabwe ebibi." **11** Awo omusajja ayambadde linena nga yeesibye ebyokuwandiisa ku lukugunyu n'akomyawo obubaka eri Mukama nti, "Nkoze nga bwe walagidde."

10 Ne ntunula, laba, ekifaananyi eky'entebe ey'obwakabaka eya safiro nga kiri waggulu w'ekibangirizi w'emitwe gya bakerubi. **2** Mukama n'agamba omusajja ayambadde linena nti, "Genda wakati wa zinnamuziga wansi wa bakerubi, otoole amanda mu mukono gwo okuva wakati mu bakerubi, ogasaasaanye mu kibuga." N'ayitawo nga ntunula. **3** Bakerubi baali bayimiridde ku luuyi olw'Obukiikaddyo obwa yeekaalu; omusajja bwe yayingira ekire ne kijjula mu luggya olw'omunda. **4** Awo ekitiibwa kya Mukama ne kyambuka okuva waggulu wa bakerubi ne kidda mu mulyango gwa yeekaalu. Ekire ne kijjula mu yeekaalu, n'oluggya ne lujjula okumasamasa okw'ekitiibwa kya Mukama. **5** N'okuwuuma kw'ebiwaawaatiro bya bakerubi ne kuwulikika wala mu luggya olw'ebweru, ng'eddoboozi lya Mukama ow'Eggye bwe liwulikika ng'ayogedde. **6** Mukama bwe yalagira omusajja ayambadde linena nti, "Toola omuliro okuva mu zinnamuziga, wakati mu bakerubi," omusajja n'ayingira n'ayimirira ku mabbali ga nnamuziga emu. **7** Awo omu ku bakerubi n'agolola omukono gwe eri omuliro ogwali wakati wa bakerubi, n'addira ogumu ku gwo, n'aguteeka mu ngalo ez'omusajja ayambadde linena, eyagutwala n'afuluma. **8** Wansi w'ebiwaawaatiro bya bakerubi waalabika ng'awaali emikono gy'omuntu. **9** Ne ndaba zinnamuziga nnya ku mabbali ga bakerubi buli nnamuziga ng'eriraanye kerubi, zinnamuziga nga ziyakaayakana ng'ejjinja erya berulo. **10** Mu ndabika nga zifaanagana, nnamuziga emu ng'eri ng'etudde mu ginnaayo. **11** Mu kuseeseetuka, zaaseeseetukanga mu njuyi nnya bakerubi gye baatunulanga, era zinnamuziga z'omu maaso gye zaayiringitiranga, n'endala zonna gye zaayiringitiranga. **12** Omubiri gwabwe gwonna, n'emigongo gyabwe, n'emikono gyabwe, n'ebiwaawaatiro byabwe, ne zinnamuziga, nga zijjudde amaaso enjuuyi zonna. **13** Ne mpulira zinnamuziga nga ziyitibwa "ezeetooloola eziwulukuka." **14** Buli emu ku zo yalina obwenyi buna: obwenyi obw'olubereberye bwali bwa kerubi, obwokubiri nga bwa musajja, obwokusatu nga bwa mpologoma, obwokuna nga bwa mpungu. **15** Awo bakerubi ne basituka. Bye biramu bye nalaba ku mabbali g'omugga Kebali. **16** Bakerubi bwe baaseeseetukanga, zinnamuziga ezaali ku mabbali ne ziseeseetukira wamu nabo; bakerubi bwe baayanjuluzanga ebiwaawaatiro byabwe okusituka okuva ku ttaka, zinnamuziga nazo tezaavanga ku lusegere. **17** Bakerubi bwe baayimiriranga, nazo ne ziyimirira; bakerubi bwe baasitukanga, nnamuziga ne zisitukira wamu nabo, kubanga omwoyo ow'ebiramu yali mu zo. **18** Awo ekitiibwa kya Mukama ne kiva ku mulyango gwa yeekaalu ne kiyimirira waggulu wa bakerubi. **19** Ne ndaba bakerubi nga bayanjuluza ebiwaawaatiro byabwe, ne basituka okuva ku ttaka, ne zinnamuziga nazo ne zigendera ku mabbali gaabwe. Ne bayimirira awayingirirwa ku luggi olw'ebuvanjuba olwa yeekaalu ya Mukama, n'ekitiibwa kya Katonda owa Isirayiri nga kiri waggulu waabwe. **20** Era ebyo bye biramu bye nalaba wansi wa Katonda wa Isirayiri ku mugga Kebali, olwo ne ntegeera nga bakerubi. **21** Buli omu yalina obwenyi buna n'ebiwaawaatiro bina, ne wansi w'ebiwaawaatiro byabwe nga waliyo ebyali ng'emikono gy'omuntu. **22** Obwenyi bwabwe bwanfaananira nga buli bwe nalaba ku mugga Kebali. Buli omu n'atambula n'agenda mu maaso.

11 Awo Omwoyo n'ansitula n'antwala ku luggi olw'ebuvanjuba olw'ennyumba ya Mukama. Ku mulyango awo waaliwo abasajja amakumi abiri mu bataano

wakati mu bo nga mwe muli Yaazaniya mutabani wa Azuli ne Peratiya mutabani wa Benaya, abakulembeze b'abantu. **2** Mukama n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, bano be basajja abeekobaana okukola ebitali bya butuukirivu era abawabya ekibuga kino. **3** Boogera nti, 'Ekiseera tekituuse tuzimbe amayumba? Ekibuga kino ye ntamu, ffe nnyama.' **4** Kyonoova obawa obunnabbi; era yogera ggwe omwana w'omuntu." **5** Awo Omwoyo wa Mukama n'anzikako, n'aŋŋamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, Bwe mutyo bwe mwogera, ggwe ennyumba ya Isirayiri, naye mmanyi ebirowoozo byammwe. **6** Musse abantu bangi mu kibuga kino, ne mujjuza enguudo zaakyo abafu. **7** "Mukama Katonda kyava ayogera nti, Emirambo gye musuddemu ye nnyama, n'ekibuga kino ye ntamu, naye ndikibagobamu. **8** Mutya ekitala, era ekitala kye ndibaleetako, bw'ayogera Mukama Katonda. **9** Ndibagoba mu kibuga, ne mbawaayo mu mukono gwa bannamawanga ne bababonereza. **10** Muligwa n'ekitala, era ndibasalira omusango ku nsalo ya Isirayiri, ne mumanya nga nze Mukama. **11** Ekibuga kino tekiriba ntamu yammwe, era nammwe temuliba nnyama yaakyo. Ndibasalira omusango ku nsalo ya Isirayiri. **12** Mulitegeera nga nze Mukama, kubanga temugoberedde biragiro byange newaakubadde amateeka gange, naye mukoze ng'amawanga amalala agabeetoolodde bwe gakola." **13** Awo bwe nnali nkyayogera ebyobunnabbi, Peratiya mutabani wa Benaya n'afa. Ne ngwa bugazi wansi ne nkaaba n'eddoboozi ddene, nga njogera nti, "Ayi Mukama Katonda, olimalirawo ddala ekitundu kya Isirayiri ekyasigalawo?" **14** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **15** "Omwana w'omuntu, baganda bo, baganda bo ab'enda yo n'ennyumba yonna eya Isirayiri, beebo abantu ab'omu Yerusaalemi be baayogerako nti, 'Bali wala ne Mukama, era ensi eno yatuweebwa okuba omugabo gwaffe.'" **16** "Kyonoova oyogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Newaakubadde nga nabasindika mu mawanga ne mbasaasaanya mu nsi nnyingi, naye mbalabiriridde mu nsi gye baagenda.' **17** Era kyonoova oyogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: ndibakuŋŋaanya okuva mu mawanga ne mbaggya mu nsi gye mwasaasaanyizibwa, ne mbaddiza ensi ya Isirayiri.' **18** "Bwe balikomawo, baliggyamu ebitali bya butuukirivu byonna n'eby'emizizo ebirimu byonna. **19** Ndibawa omutima gumu ne mbateekamu omwoyo omuggya; ndibaggyamu omutima ogw'ejjinja, ne mbawa omutima ogw'ennyama. **20** Oluvannyuma baligoberera ebiragiro byange, ne bagenderera okukuuma amateeka gange, era baliba bantu bange, nange ndiba Katonda waabwe. **21** Naye abo abanaagoberera ebitali bya butuukirivu n'eby'emizizo, ndibaleetako ebyo bye baakola ku mitwe gyabwe, bw'ayogera Mukama Katonda." **22** Awo bakerubi, ne zinnamuziga nga ziri ku mabbali gaabwe ne bayimusa ebiwaawaatiro byabwe, ng'ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri kibali waggulu. **23** Ekitiibwa kya Mukama ne kiva wakati mu kibuga ne kiyimirira waggulu w'olusozi oluli ku luuyi olw'ebuvanjuba w'ekibuga. **24** Omwoyo n'ansitula mu kwolesebwa okw'Omwoyo wa Katonda n'antwala mu Bukaludaaya eri abaawaŋŋangusibwa. **25** Awo okwolesebwa kwe nafuna ne nkuvaako, ne ntegeeza abaawaŋŋangusibwa byonna Mukama bye yali andaze.

12 Ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng'agamba nti, **2** "Omwana w'omuntu obeera mu bantu abajeemu. Balina amaaso okulaba, naye tebalaba, balina n'amatu okuwulira naye tebawulira, kubanga bantu bajeemu. **3** "Noolwekyo omwana w'omuntu, sibako ebibyo ogende mu buwaŋŋanguse, ate kikole misana, nga balaba ogende mu kifo ekirala. Oboolyawo balitegeera, newaakubadde nga nnyumba njeemu. **4** Fulumya ebibyo by'otwala mu buwaŋŋanguse emisana, nga balaba. Ate akawungeezi, ofulume nga balaba, ogende ng'abo abagenda mu buwaŋŋanguse. **5** Botola ekituli mu bbugwe oyiseemu ebibyo, nga balaba. **6** Biteeke ku kibegabega kyo nga balaba, obifulumye obudde nga buwungeera. Bikka ku maaso oleme okulaba ensi, kubanga nkufudde akabonero eri ennyumba ya Isirayiri." **7** Ne nkola nga bwe ndagiddwa. Emisana, ne nfulumya ebintu byange nga neetegese okugenda mu buwaŋŋanguse. Akawungeezi ne nkuba ekituli mu bbugwe n'engalo zange, ne nfulumya ebyange nga mbitadde ku kibegabega kyange nga balaba, obudde nga buwungedde, enjuba ng'ebuliddeyo. **8** Ku makya, ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng'agamba nti, **9** "Omwana w'omuntu, ennyumba ya Isirayiri enjeemu teyakubuuza nti, 'Okola ki ekyo?' **10** "Bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, obubaka buno bukwata ku mufuzi ali mu Yerusaalemi, n'abantu ba Isirayiri bonna abaliyo.' **11** Bagambe nti, 'Ndi kabonero gye muli.' "Nga bwe nkoze, nabo bwe balikibakola. Baliwaŋŋangusibwa ne batwalibwa nga bawambe. **12** "Omufuzi ali mu bo aliteeka ebintu bye ku kibegabega kye agende ng'obudde buwungedde, enjuba ng'ebuliddeyo, balibotola ekituli mu bbugwe ayitemu agende. Alibikka amaaso ge, aleme kulaba nsi. **13** Ndimwanjuliriza ekitimba kyange, akwatibwe mu mutego gwange. Ndimutwala e Babulooni, mu nsi ey'Abakaludaaya, naye taligiraba, era eyo gy'alifiira. **14** Ndisaasaanyiza eri empewo zonna, bonna abamwetoolodde, abakozi be n'eggye lye lyonna era ndibawondera n'ekitala ekisowoddwa. **15** "Balimanya nga nze Mukama bwe ndibasaasaanya mu mawanga, ne mbabunya mu nsi. **16** Kyokka ndirekawo batono ku bo abaliwona ekitala, n'abaliwona enjala n'abaliwona kawumpuli, balyoke bejjuse olw'ebikolwa byabwe eby'emizizo, nga bali eyo mu mawanga. Olwo balitegeera nga nze Mukama." **17** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng'agamba nti, **18** "Omwana w'omuntu, lya emmere yo ng'okankana, era nnywa amazzi go ng'ojugumira." **19** Tegeeza abantu ab'omu nsi nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ku abo ababeera mu Yerusaalemi ne mu nsi ya Isirayiri nti, Balirya emmere yaabwe nga beeraliikirira, banywe n'amazzi gaabwe nga batya, kubanga ensi yaabwe erinyagibwa mu buli kintu ekirimu, olw'obukambwe bw'abo bonna ababeera eyo. **20** Ebibuga ebituulwamu birizikirizibwa, n'ensi n'efuuka amatongo, mulyoke mumanye nga nze Mukama." **21** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng'agamba nti, **22** "Omwana w'omuntu, makulu ki agali mu lugero olukwata ku nsi ya Isirayiri, olugamba nti,

‘Ennaku ziggwaayo naye teri kwolesebwa kutuukirira?’ **23** Bagambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, ŋŋenda kukomya olugero luno, era tebaliddayo nate kulwogera, mu Isirayiri.’ Bagambe nti, ‘Ebiro binaatera okutuuka, okwolesebwa kwonna lwe kulituukirira. **24** Tewaliba nate kwolesebwa kwa bulimba newaakubadde obunnabbi obusavuwaze mu bantu ba Isirayiri. **25** Naye nze Mukama ndyogera kye ndisiima, era kirituukirira amangu ddala. Mu nnaku zo ggwe ennyumba enjeemu, ndyogera ekigambo era ndikituukiriza, bw’ayogera Mukama Katonda.’” **26** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng’agamba nti, **27** “Omwana w’omuntu, laba, ennyumba ya Isirayiri egamba nti, ‘Okwolesebwa kwalaba kw’amyaka mingi okuva ne kaakano, era ayogera obunnabbi obulibaawo mu bbanga ery’ewala.’ **28** “Noolwekyo bagambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, tewalibaawo nate kigambo kyange na kimu ekirirwisibwa, buli kye njogera kirituukirira, bw’ayogera Mukama Katonda.’”

13 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira ng’agamba nti, **2** “Omwana w’omuntu, yogera ebyobunnabbi eri bannabbi ba Isirayiri aboogera obunnabbi kaakano. Tegeeza abo aboogera obunnabbi bwe bayiiyizza nti, ‘Muwulire ekigambo kya Mukama. **3** Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, zibasanze bannabbi abasirusiru abagoberera omwoyo gwabwe ate nga tebalina kye balabye. **4** Isirayiri, bannabbi bo bali ng’ebibe ebitambulatambula mu bifulukwa. **5** Temwambuse kuddaabiriza bbugwe n’okuziba ebituli ebirimu ku lw’ennyumba ya Isirayiri, esobole okuyimirira nga ngumu mu lutalo ku lunaku lwa Mukama Katonda. **6** Okwolesebwa kwabwe kukyamu, n’okubikkulirwa kwabwe kwa bulimba. Mukama ne bw’aba tabatumye boogera nti, “bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda,” ne bamusuubira okutuukiriza ebyo bye boogedde. **7** Temulabye kwolesebwa kukyamu ne mwogera n’okubikkulirwa okw’obulimba, bwe mwogedde nti, “Mukama bw’ati bw’ayogera,” newaakubadde nga mba soogedde? **8** “‘Noolwekyo bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, olw’ebigambo byo ebikyamu n’olw’okwolesebwa kwo okw’obulimba, ndi mulabe wo. **9** Omukono gwange gulibeera ku bannabbi abalaba okwolesebwa okukyamu era aboogera okubikkulirwa okw’obulimba. Tebalituula mu kibiina eky’abantu bange newaakubadde okuwandiikibwa ku nkalala z’ennyumba ya Isirayiri, wadde okuyingira mu nsi ya Isirayiri. Olwo olimanya nga nze Mukama Katonda. **10** “‘Olw’okuba nga babuzaabuza abantu bange nga boogera nti, “Mirembe,” ate nga tewali mirembe, ate bwe bazimba bbugwe omunafu, ne basiigako langi okubikka bye batazimbye bulungi, **11** kyonoova ogamba abo ababikkirira ne langi nti bbugwe aligwa. Enkuba eritonnya nnyo, era ndisindika omuzira, n’embuyaga ez’amaanyi zirikunta. **12** Bbugwe bw’aligwa, abantu tebalikubuuza nti, “Langi gye wasiigako eruwa?” **13** “‘Noolwekyo bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Mu kiruyi kyange ndisindika kibuyaga ow’amaanyi, ne mu busungu bwange ndisindika omuzira, ne mu bukambwe obungi enkuba ennyingi ennyo eritonnya okukizikiriza. **14** Ndimenya bbugwe gwe mwasiiga langi musaasaanye ku ttaka, n’omusingi gwe gusigale nga gwasaamiridde. Bw’aligwa, alikugwiira n’ozikirizibwa, olyoke omanye nga nze Mukama Katonda. **15** Ndimalira ekiruyi kyange ku bbugwe ne ku abo abaakisiiga langi, nga ŋŋamba nti, “Bbugwe agenze, era abaamusiiga langi nabo balugenze, **16** abo bannabbi ba Isirayiri abaayogera eby’obunnabbi eri Yerusaalemi ne balabikirwa okwolesebwa ow’emirembe gye bali, ate nga tewaaliwo mirembe, bw’ayogera Mukama Katonda.”’ **17** “Kaakano omwana w’omuntu, amaaso go gateeke ku bawala b’abantu bo aboogera eby’obunnabbi bye bayiiyizza. Bawe obunnabbi, oyogere nti, **18** ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Zibasanze abakazi abatunga ebikomo eby’obulogo ku mikono gyabwe ne batunga ebyokwebikkirira ku mutwe ebiwanvu mu ngeri ez’enjawulo basobole okutega abantu. Olitega obulamu bw’abantu bange, naye ne weesigaliza obubwo? **19** Onswazizza mu bantu bange olw’embatu entono eza sayiri n’olw’obukunkumuka bw’emigaati, bw’osse abantu abatateekwa kuttibwa, ate n’oleka abatateekwa kuba balamu, ng’obalimba nabo ne bawuliriza eby’obulimba. **20** “‘Noolwekyo bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Ndi mulabe w’obulogo bwo, bw’okozesa okuteega abantu ng’ateega ebinyonyi, era ndibaggya mu mikono gyo. Ndinunula abantu be wateega ng’ebinyonyi n’obasiba. **21** Ndiyuza ebyambalo byo ebyokwebikkirira, ne mponya abantu bange mu mikono gyo, ne bataddayo kugwa mu mutego gwa buyinza bwo, olyoke omanye nga nze Mukama Katonda. **22** Kubanga wanakuwaza abatuukirivu n’obulimba bwo, ate nga nnali sibanakuwazza. Olw’okuleetera abakozi b’ebibi okweyongera mu ngeri zaabwe ezitali za butuukirivu, n’owonya obulamu bwabwe, **23** ky’oliva olemwa okulaba okwolesebwa okukyamu wadde okufuna okubikkulirwa. Ndiwonya abantu bange okuva mu mikono gyo, olyokye omanye nga nze Mukama Katonda.’”

14 Abamu ku bakadde ba Isirayiri ne bajja gye ndi, ne batuula mu maaso gange. **2** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng’agamba nti, **3** “Omwana w’omuntu, abasajja bano batadde bakatonda abalala ku mitima gyabwe ne bateeka n’ebyesittaza mu maaso gaabwe. Mbakkirize banneebuuzeeko? **4** Noolwekyo yogera gye bali obategeeze nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Omuyisirayiri yenna bw’ateeka bakatonda abalala ku mutima gwe, n’ateeka n’ebyesittaza mu maaso ge, n’agenda eri nnabbi, nze kennyini, nze nnaamwanukulanga olwa bakatonda be abalala baayita abakulu. **5** Bwe ntyo bwe ndikola okwewangulira emitima gy’ennyumba ya Isirayiri, bonna abaanvaako okugoberera bakatonda abalala.’ **6** “‘Noolwekyo tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Mwenenye muleke bakatonda bammwe, mulekeyo ebikolwa byammwe eby’ekivve. **7** “‘Omuyisirayiri yenna oba omugenyi abeera mu Isirayiri bw’ananvangako, n’ateeka bakatonda abalala ku mutima gwe n’ateeka n’ebyesittaza mu maaso ge, ate n’agenda eri nnabbi okunneebuuzaako, nze Mukama nze nnaamwanukulanga. **8** Omuntu oyo nnaamulwanyisanga ne mufuula ekyokulabirako era eky’okunyumyako. Ndimusalako

ku bantu be, mulyoke mumanye nga nze Mukama. **9** "'Nnabbi bw'anaasendebwasendebwanga okuwa obubaka ng'ategeeza nti nze Mukama Katonda nsenzesenze nnabbi oyo, ndigolola omukono gwange ku ye ne muzikiriza okumuggya mu bantu bange Isirayiri. **10** Baliba bansingiddwa omusango, era nnabbi aliba asingiddwa omusango gwe gumu n'oyo azze okumwebuuzaako. **11** Olwo ennyumba ya Isirayiri tebaliddayo nate kubula newaakubadde okweyonoona n'ebibi byabwe byonna. Baliba bantu bange, nange ndiba Katonda waabwe, bw'ayogera Mukama Katonda.'" **12** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira ng'agamba nti, **13** "Omwana w'omuntu, ensi bw'ekola ebibi mu maaso gange n'ebeera etali nneesigwa, ne ngolola omukono gwange gy'eri ne nsalako obugabirizi bw'emmere yaabwe, ne mbasindikira ekyeya, ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, **14** newaakubadde ng'abasajja bano abasatu Nuuwa, ne Danyeri, ne Yobu bandibadde bagirimu, bandiwonyeza bulamu bwabwe bwokka olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera Mukama Katonda. **15** "Oba newaakubadde nga nsindika ensolo enkambwe ez'omu nsiko mu nsi eyo, ne zigyonoona ne zigireka nga temuli mwana n'omu, n'efuuka matongo, ne wataba n'omu agiyitamu olw'ensolo ezo, **16** ddala nga bwe ndi omulamu, abasajja abo abasatu tebandiwonyezza batabani baabwe wadde bawala baabwe, bw'ayogera Mukama Katonda. Bo bokka be bandiwonye, naye ensi yandifuuse matongo. **17** "Oba singa ndeeta ekitala ku nsi eyo ne njogera nti, 'Leka ekitala kiyite mu nsi yonna,' ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, **18** nga bwe ndi omulamu, newaakubadde ng'abasajja bano abasatu bandibadde bagirimu, tebandiwonyezza batabani baabwe wadde bawala baabwe. Bandiwonyeza bulamu bwabwe bwokka olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera Mukama Katonda. **19** "Oba singa ndeeta kawumpuli mu nsi eyo, ne mbafukako ekiruyi kyange, ne njiwa omusaayi mu nsi eyo, ne nzita abantu baamu n'ensolo zaabwe, **20** nga bwe ndi omulamu, Nuuwa ne Danyeri ne Yobu ne bwe bandigibaddemu, tebandiwonyezza mutabani waabwe newaakubadde muwala waabwe. Bo bokka be nandiwonyezza olw'obutuukirivu bwabwe, bw'ayogera Mukama Katonda. **21** "Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Kiriba kitya bwe ndiweereza ebibonerezo byange ebina: ekitala n'ekyeya n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko ne kawumpuli, ku Yerusaalemi, okutta abantu baamu n'ensolo zaabwe! **22** Naye ate nga walibaawo abamu abaliwona, abaana aboobulenzi n'aboobuwala abaliggibwamu. Balijja gy'oli, era bw'oliraba enneeyisa yaabwe n'ebikolwa byabwe, olikkiriza akabi ke ndeese ku Yerusaalemi, buli kabi ke mmuleeseeko. **23** Bw'oliraba enneeyisa yaabwe n'ebikolwa byabwe olikkiriza nga sirina kye nkoze mu Yerusaalemi awatali nsonga, bw'ayogera Mukama Katonda."

15 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, omuti gw'omuzabbibu gusinga gutya ettabi ery'omuti ku miti egy'omu kibira? **3** Guvaamu omuti ogukolebwamu ekintu kyonna eky'omugaso? Kiyinzika ogukolamu eŋŋango ey'okuwanikako ekintu kyonna? **4** Bwe gusuulibwa mu muliro okuba enku, omuliro ne gugwokya eruuyi n'eruuyi, ne wakati ne wasiriira guba gukyaliko kye gugasa? **5** Bwe guba nga tegwali gwa mugaso nga mulamba, olwo guyinza okubaako kye gugasa nga gwokebbwa mu muliro ne gusiriira?" **6** Mukama Katonda kyava ayogera nti, "Nga bwe njogedde ku muzabbibu mu miti egy'omu kibira, gwe ntadde mu muliro okuba enku, bwe ntyo bwe ndyokya abatuuze ba Yerusaalemi. **7** Ndikyusa amaaso gange ne mbatunuulira, era ne bwe balidduka, omuliro gulibookya, era mulimanya nga nze Mukama Katonda. **8** Ndizisa ensi, kubanga tebabadde beesigwa, bw'ayogera Mukama Katonda."

16 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu manyisa Yerusaalemi ebikolwa bye eby'ekivve, **3** oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda eri Yerusaalemi: Wasibuka era n'ozaalibwa mu nsi ey'Abakanani; Kitaawo yali Mwamoli, ne nnyoko nga Mukiiti. **4** Ku lunaku kwe wazaalirwa, tewasalibwa kkundi, so tewanaazibwa na mazzi kutukula, newaakubadde okusiigibwa omunnyo, newaakubadde okubikkibwa mu ngoye. **5** Tewali yakusaasira so tewali yakukwatirwa kisa kukukolera ebintu ebyo byonna, naye wasuulibwa ebweru ku ttale, kubanga wanyoomebwa okuva ku lunaku kwe wazaalirwa. **6** "'Bwe nnali nga mpitaayita ne nkulaba ng'osambagala mu musaayi gwo, ne nkugamba nti, "Ba mulamu!" **7** Ne nkukuza ne nkulabirira ng'ekimuli mu nnimiro. N'okula n'owanvuwa n'olabika bulungi nnyo mu maaso ng'amayinja ag'omuwendo omungi; n'osuna amabeere, n'enviiri zo ne zikula, ggwe eyali obwereere nga tobikkiddwako. **8** "'Oluvannyuma lwa bbanga, bwe nnali nga mpitaayita, ne nkulengera ne ndaba ng'okuze era ng'otuuse okufumbirwa, ne nkwaliirako ekirenge kyange ne mbikka ku bwereere bwo; ne nkulayirira ne nkola naawe endagaano, bw'ayogera Mukama Katonda, n'ofuuka wange. **9** "'Ne nkunaaza n'amazzi, ne nkunaazaako omusaayi, ne nkusiigako amafuta. **10** Ne nkwambaza olugoye oluliko omudalizo, ne nkuwa n'engatto ez'amaliba; ne nkwambaza olugoye olwa linena ne nkubikkako engoye ez'omuwendo omungi. **11** Ne kunaanika amayinja ag'omuwendo omungi; ne nkuteeka ebikomo ku mukono, n'omukuufu mu bulago, **12** ne nkuteeka empeta mu nnyindo, n'eby'omu matu ku matu, ne nkutikkira n'engule ku mutwe. **13** Wayonjebwa ne zaabu n'effeeza, n'engoye zo zaali za linena, n'ebyambalo byo byali byamuwendo mungi era nga biriko omudalizo. Walyanga emmere ey'obutta obulungi, n'omubisi gw'enjuki n'omuzigo ogw'omuzeyituuni. Walungiwa nnyo n'otuuka ku mwaliiro ery'obwa kabaka omukazi. **14** Ettutumu lyo lyabuna mu mawanga olw'obulungi bwo, kubanga nakuwa ekitiibwa kyange, bw'ayogera Mukama Katonda. **15** "'Naye weesiga obulungi bwo, n'okozesa ettutumu lyo okukola obwenzi, n'ofuka obukaba bwo ku buli eyayitangawo obulungi bwo ne bufuuka bubwe. **16** Waddira ebimu ku byambalo byo ne weekolera ebifo ebigulumivu nga byamabala mangi, gye wakoleranga obwenzi bwo. Ebintu

bwe bityo tebikolebwa, era tebikolebwanga. **17** Ate era waddira emikuufu emirungi gye nnali nkuwadde, egyakolebwa mu zaabu n'effeeza bye nakuwa, ne weekolera bakatonda abalala abali mu bifananyi eby'ekisajja, bw'otyo n'okola eby'obwenzi nabyo, **18** n'oddira ebyambalo byo ebiriko emidalizo n'obibikkako, n'oteeka omuzigo gwange n'obubaane bwange mu maaso gaabyo. **19** N'emmere gye nnali nkuwadde, obuwunga obw'obutta, n'omuzigo ogw'omuzeyituuni n'omubisi gw'enjuki bye nnali nkuwadde okulya, wabiwaayo okuba ebiweebwayo eby'evvumbe eddungi eri bbyo. Era bw'otyo bwe wakola, bw'ayogera Mukama Katonda. **20** "'Waddira batabani bo ne bawala bo be wanzaalira, n'obawaayo ng'ebiweebwayo eby'emmere eri bakatonda abalala. Obwenzi bwe wakola bwali tebumala? **21** Watta abaana bange n'obawaayo ng'ebiweebwayo eri bakatonda abalala. **22** Mu bikolwa byo byonna eby'ekivve n'obwenzi bwo, tewajjukira biseera eby'obuvubuka bwo, bwe wali obwereere nga toliiko bw'oli, era ng'osambagala mu musaayi gwo. **23** "'Zikusanze! Zikusanze, bw'ayogera Mukama Katonda. Mu bikolwa byo ebibi byonna, **24** weezimbira ekifo ekigulumivu ne weekolera n'essabo mu buli kibangirizi ekigazi eky'ekibuga. **25** Buli luguudo we lusibuka, wazimbawo essabo lyo, n'okolerawo obwenzi, ng'owaayo omubiri gwo mu bukaba obungi eri buli eyayitangawo. **26** Weetaba mu bwenzi ne baliraanwa bo abakaba Abamisiri, n'oyongera ku bukaba bwo n'onsunguwaza. **27** Kyenava nkugololerako omukono gwange ne nkendeeza ku nsalo yo, ne nkuwaayo eri omululu gw'abalabe bo abawala b'Abafirisuuti, abeekanga olw'obukaba bwo. **28** Weetaba mu bikolwa eby'obwenzi n'Abasuuli, kubanga tewamalibwa, ate n'oluvannyuma lw'ekyo n'otamatira. **29** N'oluvannyuma n'oyongerayo ebikolwa byo eby'obukaba mu Bakaludaaya, ensi ey'ebyamaguzi, naye era n'otamalibwa. **30** "'Omutima gwo nga munafu, n'okwewaayo ne weewaayo okukola ebintu ebyo byonna, ne weeyisa ng'omwenzi ow'amawaggali ateefiirayo. **31** Bwe wazimba ebifo byo ebigulumivu buli luguudo we lusibuka, n'oteeka amasabo go mu buli kibangirizi ekigazi, tewafaanana ng'omwenzi kubanga wanyoomanga empeera. **32** "'Ggwe omukazi omwenzi eyeegomba abatambuze okusinga balo! **33** Buli mwenzi afuna empeera, naye ggwe owa baganzi bo bonna ebirabo, ng'obagulirira okujja gy'oli okuva buli wamu olw'obwenzi bwo. **34** Era mu bikolwa byo eby'obwenzi tofaanana ng'abalala; tewali akusindika kukola bwenzi. Oli wanjawulo okuva ku balala kubanga osasula empeera, naye ate nga tewali akusasula. **35** "'Kale nno, wulira ekigambo kya Mukama ggwe omwenzi. **36** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Olw'obugagga bwo bwe walaga, n'oyanika obwereere bwo wakati mu baganzi bo ng'okola ebikolwa eby'obwenzi, n'olwa bakatonda bo abalala ab'ekivve, n'okuwaayo omusaayi gw'abaana bo, **37** kyendiva nkuŋŋaanya baganzi bo bonna, be wasinza, bonna be wayagala ne be wakyawa, gy'oli ne bakwetooloola, ne nkufungulirira mu maaso gaabwe, balabe obwereere bwo. **38** Ndikusalira omusango ne nkuwa ekibonerezo ng'eky'abakazi abenzi n'abo abayiwa omusaayi, ne nkuleetako omusaayi ogw'ekiruyi n'obuggya. **39** N'oluvannyuma ndikuwaayo mu mukono gw'abaganzi bo; balimenyaamenya ebifo byo ebigulumivu, ne bazikiriza amasabo go. Era balikwambula ebyambalo byo, ne batwala eby'omuwendo byo, ne bakuleka ng'oli bukunya. **40** Balisendasenda enkuyanja y'abantu, ne bakukuba amayinja, ne bakutemaatema obufiififi n'ebitala byabwe. **41** Balyokya amayumba go ne bakubonereza mu maaso g'abakyala abangi, era ndikulesaayo ebikolwa byo eby'obwenzi so tolisasula baganzi bo mpeera. **42** N'oluvannyuma obusungu bwange bulikendeera, n'obuggya bwange bulikuvaako, era ndiba mukkakkamu, nga sirina busungu. **43** "'Kubanga tojjukira biseera eby'obuvubuka bwo, n'onnyiiza n'ebintu ebyo byonna; kyendiva nkuleetako omusango olw'ebikolwa byo, bw'ayogera Mukama Katonda. Ku bukaba obwo bwonna si kwe wayongera ebikolwa ebyo byonna eby'ekivve? **44** "'Buli agera engero anaakugereranga olugero luno nga boogera nti, "Nnyina ne muwala we batyo." **45** Oli muwala wa nnyoko ddala, eyanyooma bba n'abaana be, era oli mwannyina ddala owa baganda bo abanyooma ba bbaabwe n'abaana baabwe. Nnyoko yali Mukiiti, kitaawo nga Mwamoli. **46** Mukulu wo yali Samaliya eyabeeranga ne bawala be ku luuyi lwo olw'Obukiikakkono, ne muto wo ne bawala be nga babeera ku luuyi lwo olw'Obukiikaddyo, era nga ye Sodomu. **47** Tewakoma ku kugoberera ngeri zaabwe kyokka, n'okukoppa ebikolwa byabwe eby'ekivve, naye waayitawo ebbanga ttono engeri zo zonna ne zisukka ku zaabwe obubi. **48** Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda, muganda wo Sodomu ne bawala be tebaatuuka ku ssa, ggwe ne bawala bo kwe mwatuuka. **49** "'Guno gwe musango muganda wo Sodomu gwe yazza: ye ne bawala be baali baamalala, nga baamululu abatafaayo, wadde okuyamba abaavu abaali mu bwetaavu. **50** Baali baamalala, era baakola ebikolwa eby'ekivve mu maaso gange, kyennava mbaggyawo nga bwe nasiima. **51** So ne Samaliya teyatuuka awo; wakola ebikolwa eby'ekivve okusinga ne bwe baakola, era n'oleetera baganda bo okulabika ng'abatuukirivu mu ebyo byonna by'okola. **52** Kaakano naawe k'ojjule ensonyi, kubanga owolereza baganda bo, ate n'ebibi bye wakola biswaza okusinga ebyabwe, kyebaliva balabika nga batuukirivu okukusinga. Kyonoova oswala, ne weetikka obuswavu bwo, kubanga oleetedde baganda bo okulabika ng'abatuukirivu. **53** "'Wabula ndizzaawo obugagga bwa Sodomu ne bawala be, n'obwa Samaliya ne bawala be, ate ne nzizaawo n'obubwo, **54** olyoke weetikke obuswavu bwo, oswale mu maaso gaabwe olw'ebyo byonna bye wakola ng'obawooyawooya. **55** Baganda bo, Sodomu wamu ne bawala be, ne Samaliya wamu ne bawala be baliddayo nga bwe baali edda, ate naawe oliddayo n'obeera nga bwe wali edda. **56** Lwaki muganda wo Sodomu teyayogerwako ku lunaku olw'amalala go, **57** okwonoona kwo nga tekunnabikkulwa? Kaakano ofuuse kyakusekererwa eri abawala ab'e Busuuli ne baliraanwa be bonna, n'eri abawala aba Bufirisuuti, abo bonna abakwetoolodde abakunyooma. **58** Olibonerezebwa olw'obukaba bwo n'ebikolwa byo eby'ekivve, bw'ayogera Mukama Katonda. **59** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ndikukola nga bwe kikusaanira, kubanga

wanyooma ekirayiro kyange, bwe wamenya endagaano. **60** Naye ndijjukira endagaano gye nakola naawe mu biseera eby'obuvubuka bwo, era ndissaawo endagaano ey'emirembe n'emirembe. **61** Olwo olijjukira engeri zo, n'oswala bw'olitwala baganda bo abakusinga obukulu ne bato bo, ne mbankuwa babeere bawala bo, naye si lwa ndagaano yange naawe. **62** Ndinyweza endagaano yange naawe, era olimanya nga nze Mukama Katonda, **63** n'oluvannyuma olw'okutangiririrwa, olijjukira ne wejjusa n'otaddayo kwasamya nate kamwa ko, bw'ayogera Mukama Katonda.'"

17 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, gerera ennyumba ya Isirayiri olugero; **3** obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Waaliwo empungu ennene eyalina ebiwaawaatiro ebinene, ng'erina ebyoya bingi, nga by'amabala agatali gamu, eyajja mu Lebanooni. **4** N'eddira obusongenzo bw'omuvule n'emenyako amasanso gaagwo agasooka waggulu amato, n'egwetikka n'egutwala mu nsi ey'abasuubuzi n'egusimba mu kibuga ky'abatunda ebyamaguzi.' **5** "'N'etwala emu ku nsigo ez'ensi eyo, n'egisimba mu ttaka eggimu; n'egisimba okumpi n'amazzi amangi, n'emera n'eba ng'omusafusafu, **6** n'ebala n'efuuka omuzabbibu, ne gulanda wansi; amatabi gaagwo ne gakula nga gadda ewaayo, naye emirandira gyagwo ne gisigala wansi waagwo. Ne gufuuka omuzabbibu ne guleeta amatabi n'ebikoola byagwo.' **7** "'Naye ne wabaawo empungu endala ennene eyalina ebiwaawaatiro ebinene, n'ebyoya ebingi. Omuzabbibu ne gukuza emirandira gyagwo eri empungu eyo okuva mu kifo we gwasimbibwa, ate ne gwanjuluza n'amatabi gaagwo gy'eri egifukirire. **8** Gwali gusimbiddwa mu ttaka eddungi awali amazzi amangi, guleete amatabi era gubale ebibala gubeere omuzabbibu ogwegombesa.' **9** "Bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Gulibeerera? Tegulisigulwa n'amatabi gaakwo ne gatemebwa ne gukala? Tekiryetagisa omukono ogw'amaanyi oba abantu abangi okugusigulayo. **10** Ne bwe baligusimbuliza, gulirama? Tegulikalira ddala embuyaga ez'Ebuvanjuba bwe zirigufuuwa, ne gukalira mu kifo we gwakulira?'" **11** Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **12** "Gamba ennyumba enjeemu eyo nti, 'Temumanyi bintu ebyo kye bitegeeza?' Bategeeze nti, 'Kabaka w'e Babulooni yagenda e Yerusaalemi, n'awamba kabaka waayo n'abakungu be n'abatwala e Babulooni. **13** N'oluvannyuma n'addira omu ku balangira n'akola naye endagaano, ng'amulayiza. Yatwala n'abasajja abalwanyi abazira ab'omu nsi, **14** obwakabaka bukkakkane buleme kwegulumiza, era nga mu kukwata endagaano ye mwe balinywerera. **15** Naye kabaka yamujeemera, n'aweereza ababaka e Misiri okufunayo embalaasi n'eggye eddene. Aliraba omukisa? Omuntu akola ebyo ayinza okuba omulamu? Alimenya endagaano n'awona?' **16** "'Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda, alifiira mu Babulooni, mu nsi eya kabaka eyamufuula kabaka, gwe yanyooma mu kirayiro kye n'amenya n'endagaano gye baakola. **17** Falaawo n'eggye lye eddene, n'ekibiina kye ekinene, tebalibaako kye bamuyamba mu lutalo, bwe balizimba ebifunvu n'ebisenge okuzikiriza obulamu bw'abangi. **18** Olw'okunyooma ekirayiro kye, n'amenya endagaano, n'akola ebintu ebyo byonna ate nga yeewaayo, kyaliva tawona. **19** "'Mukama Katonda kyava ayogera bw'ati nti, Nga bwe ndi omulamu, ndireeta ku mutwe gwe ekirayiro kye yanyooma, n'endagaano yange gye yamenya. **20** Ndimutegera akatimba kange, n'agwa mu mutego gwange, era ndimuleeta e Babulooni ne musalira omusango olw'obutali bwesigwa bwe gye ndi. **21** Abaserikale be bonna abaliba badduka, balifa ekitala, n'abaliwonawo balisaasaanyizibwa empewo; olwo olitegeera nga nze Mukama, nze nkyogedde. **22** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nze kennyini ndiddira ettabi okuva ku busongezo bw'omuvule ne ndisimba; era ndimenya amasanso okuva ku matabi gaagwo amato ne ndisimba ku lusozi oluwanvu olugulumivu. **23** Ku ntikko ey'olusozi lwa Isirayiri kwe ndirisimba era lirireeta amatabi ne libala ebibala, ne gaba omuvule ogwegombesa. Ennyonyi eza buli kika ziriwummulira ku gwo, era zirifuna we zituula mu bisiikirize eby'amatabi gaagwo. **24** Era emiti gyonna egy'omu ttale giritegeera nga nze Mukama ayimpaya omuti omuwanvu, ate ne mpanvuya omuti omumpi. Nkaza omuti ogwakamera, ne mmerusa n'omuti ogubadde gukaze. "'Nze Mukama Katonda nze nkyogedde, era ndikikola.'"

18 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **2** "Mutegeeza ki bwe mugerera olugero luno ensi ya Isirayiri nti, "'Bakitaabwe balidde ezabbibu ezikaawa, n'amannyo g'abaana ganyenyeera'? **3** "Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda, temuliddayo kugera lugero olwo mu Isirayiri. **4** Buli kiramu, kyange; obulamu bw'omuzadde n'obw'omwana bwonna nabwo bwange. **5** "Emmeeme eyonoona ye erifa, omuntu bw'abeera omutuukirivu n'akola ebyalagirwa era ebituufu; **6** nga talya mu masabo agali ku nsozi newaakubadde okusinza bakatonda abalala ab'ennyumba ya Isirayiri; n'atayenda ne mukazi wa muliraanwa we, newaakubadde okwebaka n'omukazi ali mu biseera bye eby'abakyala; **7** omuntu atalyazaamaanya muntu yenna, naye asasula ebbanja lye lyonna, atanyaga muntu yenna, naye emmere ye agigabira abayala, n'ayambaza n'abali obwereere; **8** atawola lwa magoba newaakubadde okutwala ensimbi ezisukkamu mu ezo ze yawola. Yeewala okukola ekibi, era asala emisango egy'ensonga. **9** Agoberera ebiragiro byange, n'akuuma amateeka gange n'obwesigwa, oyo ye muntu omutuukirivu era aliba mulamu," bw'ayogera Mukama Katonda. **10** "Bw'aba n'omwana omulalu, ayiwa omusaayi, oba akola ebifaanana ng'ebyo, **11** newaakubadde nga kitaawe ebyo tabikola: "N'alya mu masabo agali ku nsozi, n'ayenda ku mukazi wa muliraanwa we, **12** n'anyigiriza omwavu n'omunaku, n'okubba n'abba, n'atasasula kye yeeyama, n'asinza bakatonda abalala, n'akola eby'ekivve, **13** n'awola ng'asuubira amagoba, oba n'okutwala ensimbi ezisukka mu ezo ze yawola; omuntu ng'oyo aliba mulamu? Taliba mulamu. Kubanga akoze ebintu ebyo byonna eby'ekivve, kyaliva attibwa, n'omusaayi gwe guliba ku mutwe gwe

ye. **14** “Naye bw’aba n’omuzzukulu, alaba ebibi byonna
kitaawe by’akola, n’atakola bya ngeri eyo; **15** “N’atalya mu
masabo agali ku nsozi newaakubadde okusinza bakatonda
abalala ab’ennyumba ya Isirayiri, n’atayenda na mukazi wa
muliraanwa we, **16** atanyigiriza muntu yenna newaakubadde
okusaba amagoba ku bbanja lye yawola, atabba, naye
agabira emmere abayala n’abali obwereere n’abambaza.
17 Yeekuuma obutakola kibi, n’atalya magoba ku bbanja
newaakubadde okutwala ensimbi ezisukiridde, era akuuma
amateeka gange n’agoberera n’ebiragiro byange. Talifa
olw’ebibi bya kitaawe, naye aliba mulamu. **18** Naye kitaawe
alifa olw’ebibi bye ye kubanga yalyazaamanya, n’anyaga
muliraanwa we, n’akola ebitaali birungi mu bantu banne.
19 “Mubuuza nti, ‘Lwaki omwana tabonaabona olw’ebibi
bya kitaawe?’ Omwana bw’aba akoze eby’ensonga era
ebituufu, ng’agoberedde ebiragiro byange, aliba mulamu.
20 Emmeeme eyonoona ye erifa. Omwana talibonaabona
olw’ebibi bya kitaawe, so ne kitaawe talibonaabona olw’ebibi
eby’omwana we. Obutuukirivu bw’omuntu omutuukirivu
bulibalirwa ye, n’obutali butuukirivu bw’oyo atali mutuukirivu
bulibalirwa ye. **21** “Naye omuntu atali mutuukirivu bw’alikyuka
n’alekeraawo okukola ebibi byonna, n’akuuma ebiragiro
byange byonna n’akola eby’ensonga era ebituufu, aliba
mulamu, talifa. **22** Tewaliba kyonoono na kimu ku ebyo bye
baakola ebirijjukirwa, naye olw’eby’obutuukirivu bye baliba
bakoze, baliba balamu. **23** Mulowooza nga nsanyukira
okufa kw’atali mutuukirivu? Bw’ayogera Mukama. Sisinga
kusanyuka nnyo bwe ndaba ng’akyuse okuva mu ngeri
ze n’aba omulamu? **24** “Naye omuntu omutuukirivu
bw’alekeraawo okukola eby’obutuukirivu, n’akola eby’ekivve
bye bimu n’eby’omuntu atali mutuukirivu, aliba mulamu?
Tewaliba ne kimu ku ebyo eby’obutuukirivu bye yakola,
ebirijjukirwa: Olw’obutaba mwesigwa aliba n’omusango, era
n’olw’ebibi bye yakola, alifa. **25** “Mugamba nti, ‘Mukama si
mwenkanya.’ Kaakano muwulire mwe ennyumba ya Isirayiri,
enkola yange y’etali ya bwenkanya oba mmwe mutali
benkanya? **26** Omuntu omutuukirivu bw’aleka okukola
ebikolwa bye eby’obutuukirivu n’akola ebibi, mw’alifiira,
kubanga ebibi by’akoze bye birimuleetera okufa. **27** Naye
bw’alikyuka okuva mu butali butuukirivu bwe bw’akoze,
n’akola eby’ensonga era ebituufu, alirokola obulamu bwe.
28 Era bw’alirowooza ku bibi byonna by’akoze, n’akyuka
n’alekeraawo okubikola, mazima ddala aliba mulamu,
talifa. **29** Naye oluvannyuma ennyumba ya Isirayiri ne
mwogera nti, ‘Ekkubo lya Mukama si lya bwenkanya.’
Mmwe ennyumba ya Isirayiri, engeri zange ze zitali za
bwenkanya? Engeri zammwe si ze zitali za bwenkanya?
30 “Kyendiva mbasalira omusango, mmwe ennyumba
ya Isirayiri, buli muntu ng’ebikolwa byammwe bwe biri,
bw’ayogera Mukama. Mwenenye, muleke ebikolwa ebitali
bya butuukirivu, oba nga ssi weewaawo ebibi byammwe
biribaleetera okuzikirira. **31** Mweggyeeko ebikolwa byonna
ebitali bya butuukirivu, bye mukoze, mufune omutima
omuggya n’omwoyo omuggya. Kiki ekibaleetera okufa,
mmwe ennyumba ya Isirayiri? **32** Sisanyukira kufa kwa
muntu yenna, bw’ayogera Mukama Katonda. Mwenenye
mube balamu.”

19 Kungubagira abalangira ba Isirayiri, **2** oyogere
nti, “‘Maama wo nga yali mpologoma nkazi,
mu mpologoma! Yagalamiranga wakati mu mpologoma
ento, n’erabirira abaana baayo. **3** N’ekuza emu ku
baana baayo n’efuuka empologoma ey’amaanyi, n’eyiga
okuyigga ebisolo, n’okulya abantu. **4** Amawanga gaawulira
ebimufaako, n’akwatirwa mu kinnya kye yali asimye, ne
bamusibamu amalobo ne bamuleeta mu nsi y’e Misiri.
5 “‘Awo bwe yalaba essuubi lye nga terituukiridde, ne
bye yali alindirira nga biyise, n’eddira emu ku baana
baayo ab’empologoma endala, n’egifuula empologoma
ey’amaanyi. **6** N’etambulatambula mu mpologoma, kubanga
yali efuuse empologoma ey’amaanyi, era n’eyiga okuyigga
ensolo, n’okulya abantu. **7** N’emenyaamenya ebifo byabwe
eby’amaanyi, n’ezikiriza n’ebibuga byabwe; ensi n’abo
bonna abaagibeerangamu, ne batya olw’okuwuluguma
kwayo. **8** Awo amawanga gonna ne gagirumba, okuva mu
bitundu ebyali byetooloddewo, ne bayanjuluza ekitimba
kyabwe, ne bagikwatira mu kinnya kyabwe. **9** Ne bakozesa
amalobo okugisikayo, ne bagiteeka mu kayumba ak’ebyuma,
ne bagitwala eri kabaka w’e Babulooni; n’eteekebwa
mu kkomera, n’etaddayo kuwulikika nate ku nsozi za
Isirayiri. **10** “‘Maama wo yali ng’omuzabbibu mu nnimiro
ogwasimbibwa okumpi n’amazzi; ne gubala ebibala ne
bijjula amatabi, kubanga waaliwo amazzi mangi. **11**
Amatabi gaagwo gaali magumu, era nga gasaanira
okukolebwamu omuggo gw’obwakabaka. Omuzabbibu
ogwo gwali muwanvu ne guyitamu okusinga emiti emirala,
ne gumanyibwa olw’obuwanvu bwagwo, n’olw’amatabi
gaagwo amangi. **12** Naye gwasigulibwa n’ekiruyi ne
gusuulibwa wansi; embuyaga ez’Ebuvanjuba ne zigukaza,
ebibala byagwo ne biggwaako, n’amatabi gaakwo amagumu
ne gakala, era ne gwokebwa omuliro. **13** Kaakano
gusimbiddwa mu ddungu, awakalu awatali mazzi. **14**
Omuliro gwava ku limu ku matabi, ne gwokya amatabi
gaagwo n’ebibala byagwo. Tewasigadde ttabi ggumu na limu
ku gwo eriyinza okukolwamu omuggo ogw’obwakabaka.’
Kuno kukungubaga, era kukozesebwa ng’okukungubaga.”

20 Awo mu mwaka ogw’omusanvu, mu mwezi
ogwokutaano ku lunaku olw’ekkumi, abamu ku
bakadde ba Isirayiri ne bajja okwebuuza ku Mukama
Katonda, ne batuula wansi mu maaso gange. **2** Ekigambo
kya Mukama ne kinzijira, mbategeeze nti, **3** “Omwana
w’omuntu, yogera eri abakadde ba Isirayiri obagambe
nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti: Muzze
kunneebuuzaako? Mazima nga bwe ndi omulamu temujja
kunneebuuzaako, bw’ayogera Mukama Katonda.’ **4**
“Olibasalira omusango? Olibasalira omusango ggwe
omwana w’omuntu? Kale bategeeze ebikolwa eby’ekivve
bajjajjaabwe bye baakola, **5** era bategeeze nti, ‘Bw’ati
bw’ayogera Mukama Katonda nti: ku lunaku lwe, neroboza
Isirayiri, nalayirira bazzukulu b’ennyumba ya Yakobo, ne
mbeeyabiza mu Misiri nga njogera nti, “Nze Mukama
Katonda wammwe.” **6** Ku lunaku olwo nabalayirira nti
ndibaggya mu nsi y’e Misiri ne mbatwala mu nsi gye
nabanoonyeza, ensi ekulukuta amata n’omubisi gw’enjuki,

ensi esinga mu nsi zonna obulungi. **7** Ne mbagamba nti, “Buli muntu aggyewo ebintu eby’omuzizo mu maaso ge, muleme okweyonoonyesa ne bakatonda abalala ab’e Misiri, kubanga nze Mukama Katonda wammwe.” **8** “‘Naye ne banjeemera, ne bagaana okumpuliriza; tebaggyawo bintu eby’omuzizo mu maaso gaabwe, newaakubadde okuleka bakatonda abalala ab’e Misiri. Kyenava njogera nti ndibabonerereza mu Misiri. **9** Naye olw’obutavumisa linnya lyange mu maaso g’amawanga mwe baabeeranga, ne mu maaso gaabo be neeyabiza eri Abayisirayiri nga mbaggya mu Misiri, nakola bwe nti olw’erinnya lyange. **10** Kyenava mbaggya mu Misiri ne mbatwala mu ddungu. **11** Nabawa ebiragiro byange ne mbamanyisa n’amateeka gange, omuntu yenna bw’abigoberera abeere mulamu. **12** Ne mbawa ne Ssabbiiti zange ng’akabonero wakati wange nabo, bategeere nga nze Mukama abatukuza. **13** “‘Naye era abantu ba Isirayiri ne banjeemera mu ddungu, ne batagoberera biragiro byange, ne banyooma amateeka gange, ebyandiyinzizza okulokola omuntu abigondera, ne Ssabbiiti zange ne batazitukuza. Kyenava njogera nti ndibasunguwalira ne mbazikiririza mu ddungu. **14** Naye olw’erinnya lyange nakola ekyo obutavumisibwa obuteeswaza mu maaso g’amawanga mwe nabaggya. **15** Era ne mbalayirira mu ddungu nga bwe siribaleeta mu nsi gye nnali mbawadde, ekulukuta amata n’omubisi gw’enjuki, ensi esinga endala zonna obulungi, **16** kubanga baajeemera amateeka gange ne batagoberera biragiro byange, ne batatukuza Ssabbiiti zange, kubanga emitima gyabwe gyasinzanga bakatonda abalala. **17** Naye wakati mu ebyo byonna ne mbasaasira ne sibazikiriza, newaakubadde okubasaanyaawo mu ddungu. **18** Ne ŋŋamba abaana baabwe mu ddungu nti, “Temugoberera biragiro bya bakitammwe, newaakubadde okukwata amateeka gaabwe, so temweyonoonyesanga ne bakatonda baabwe abalala. **19** Nze Mukama Katonda wammwe, mugoberere ebiragiro byange era mwegendereze okukwata amateeka gange, **20** n’okutukuza Ssabbiiti zange, era ebyo binaabanga kabonero wakati wange nammwe, olwo mulimanya nga nze Mukama Katonda wammwe.” **21** “‘Naye abaana banjeemera; tebaagoberera biragiro byange newaakubadde okukwata amateeka gange, ebyandiyinzizza okulokola omuntu abigondera, ne Ssabbiiti zange ne batazitukuza. Kyenava njogera nti ndibasunguwalira mu ddungu. **22** Naye neekuuma olw’erinnya lyange obutaliswaza mu maaso g’amawanga mwe nnali mbaggye. **23** Era ne mbalayirira mu ddungu nti ndibasaasaanya mu mawanga, ne mbabunya mu nsi, **24** kubanga tebaagoberera mateeka gange era ne bajeemera n’ebiragiro byange, era ne batatukuza Ssabbiiti zange, naye amaaso gaabwe ne gayaayaanira bakatonda abalala aba bajjajjaabwe. **25** Kyennava mbawaayo eri ebiragiro ebitali birungi n’amateeka ebitayinza kubabeezesaawo mu bulamu; **26** ne mbaswaza nga nkozesa ebirabo byabwe, bwe baleeta omuggulanda waabwe ng’ekiweebwayo, balyoke bajjule entiisa, era bamanye nga nze Mukama.’ **27** “Kale omwana w’omuntu, yogera eri abantu ba Isirayiri obagambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti: mu kino nakyo bajjajjammwe mwe banvumira ne banzivoola. **28** Bwe nabaleeta mu nsi gye nabalayirira ne balaba buli lusozi oluwanvu na buli muti ogwamera yo, ne baweerangayo ssaddaaka zaabwe, ne baweerangayo ebiweebwayo ebyannyiiza, ne banyookerezanga obubaane bwabwe, era ne baweerangayo n’ebiweebwayo ebyokunywa. **29** Kyenava mbabuuza nti, Ekifo ekyo ekigulumivu gye mugenda kya mugaso ki?’” **30** “Noolwekyo gamba ennyumba ya Isirayiri nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Mulyeyonoona nga bajjajjammwe bwe baakola ne mugoberera ebintu eby’ekivve? **31** Bwe muwaayo ebirabo, ne muwaayo n’abaana bammwe mu muliro ng’ebiweebwayo, mweyongera okweyonoona ne bakatonda bammwe abalala bonna. Nnyinza okubakkiriza okunneebuuzaako mmwe ennyumba ya Isirayiri? Nga bwe ndi omulamu temujja kunneebuuzaako, bw’ayogera Mukama Katonda. **32** “‘Mwogera nti, “Twagala okuba ng’amawanga amalala, ng’abantu ab’ensi endala, abaweereza embaawo n’amayinja,” naye ebyo bye mulowooza tebiribaawo n’akatono. **33** Nga bwe ndi omulamu, bw’ayogera Mukama Katonda, ndibafuga n’omukono ogw’amaanyi, era ndigolola omukono gwange n’obusungu bungi. **34** Ndibaggya mu mawanga n’omukono ogw’amaanyi omugolole, nga nzijudde obusungu, ne mbakuŋŋaanya okuva mu nsi gye mwasaasaanira. **35** Ndibaleeta mu ddungu ery’amawanga, era eyo gye ndibasalira omusango nga tutunuuliganye amaaso n’amaaso. **36** Nga bwe nasalira bajjajjammwe omusango mu ddungu ery’ensi ya Misiri, bwe ntyo bwe ndibasalira omusango, bw’ayogera Mukama Katonda. **37** Ndibeetegereza nga muyita wansi w’omuggo gwange ne mbassaako envumbo y’endagaano yange. **38** Ndibamaliramu ddala mu mmwe abajeemu era abansobya. Era newaakubadde nga ndibaggya mu nsi gye balimu, tebaliyingira mu nsi ya Isirayiri, mulyoke mumanye nga nze Mukama. **39** “‘Ate ggwe ennyumba ya Isirayiri, bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Mugende muweereze bakatonda bammwe abalala, mugende, naye oluvannyuma mulimpuliriza, ne mulekayo n’okuvumisa erinnya lyange ettukuvu n’ebirabo byammwe era ne bakatonda bammwe abalala. **40** Ku lusozi lwange olutukuvu, olusozi oluwanvu olwa Isirayiri mu nsi eyo, ennyumba ya Isirayiri yonna balimpeereza, nange ndibasembeza. Era eyo gye ndibasabira ebiweebwayo byammwe, n’ebibala ebibereberye eby’ebirabo byammwe, wamu ne ssaddaaka zammwe ezitukuzibbwa. **41** Bwe ndibaggya mu mawanga ne mbakuŋŋaanya okuva mu nsi gye mwasaasaanira, ndibakkiriza nga bwenzikiriza akaloosa ak’evvumbe eddungi, era ndibalaga obutukuvu bwange mu maaso g’amawanga. **42** Mulimanya nga nze Mukama, bwe ndibaleeta mu nsi ya Isirayiri ensi gye nalayirira bajjajjammwe n’omukono ogugoloddwa. **43** Era eyo gye mulijjuukirira enneeyisa yammwe n’ebikolwa byammwe byonna bye mweyonoonyesa, era mulyetukuza olw’ebibi byonna bye mwakola. **44** Mulimanya nga nze Mukama, bwe ndibakola ng’erinnya lyange bwe liri so si ng’ebibi byammwe bwe biri, n’ebikolwa byammwe eby’obukumpanya bwe biri, mmwe ennyumba ya Isirayiri, bw’ayogera Mukama Katonda.’” **45** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira nti, **46**

“Omwana w’omuntu, simba amaaso go mu bukiikaddyo, obabuulire era owe obunnabbi gye bali n’eri ekibira eky’ensi ey’Obukiikaddyo. **47** Yogera eri ekibira eky’omu bukiikaddyo nti, ‘Wulira ekigambo kya Mukama. Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Nnaatera okukukumako omuliro, era gulizikiriza emiti gyonna, omubisi n’omukalu. Ennimi ez’omuliro tezirizikizibwa, na buli ludda okuva mu bukiikaddyo okutuuka mu bukiikakkono bulyokebwa. **48** Buli muntu aliraba nga nze Mukama abyokezza, era tegulizikizibwa.’” **49** Awo ne njogera nti, “Ayi Mukama Katonda, banjogerako nti, ‘Oyo tanyumya ngero bugero.’”

21 Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n’aŋŋamba nti, **2** “Omwana w’omuntu tunuulira Yerusaalemi oyogere ku bifo ebitukuvu. Wa ekigambo ky’obunnabbi eri ensi ya Isirayiri, **3** oyogere nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, nnina oluyombo naawe, era ndisowola ekitala kyange okuva mu kiraato kyakyo ne nzikiriza abatuukirivu n’abatali batuukirivu abali mu ggwe. **4** Kubanga ndiba nzikiriza abatuukirivu n’abatali batuukirivu, kyendiva nnema okuzza ekitala kyange mu kiraato kyakyo, ne ntabaala buli muntu nakyo okuva Obukiikaddyo okutuuka Obukiikakkono. **5** Awo abantu bonna balimanya nga nze Mukama nsowodde ekitala kyange okuva mu kiraato kyakyo, era tekiriddayo mu kiraato kyakyo nate.’ **6** “Omwana w’omuntu, kyonoova okaabira mu maaso gaabwe ng’omutima gwo gujjudde ennaku n’obuyinike. **7** Bwe balikubuuza nti, ‘Okaabira ki?’ Oliddamu nti, ‘Olw’amawulire ge nfunye, kubanga ebyo bwe birijja, buli mutima gulisaanuuka, na buli mukono ne gulemala, n’emyoyo ne gizirika, n’amaviivi gonna ne ganafuwa ne gafuuka ng’amazzi.’ Bijja era birituukirira, bw’ayogera Mukama Katonda.” **8** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira, n’aŋŋamba nti, **9** “Omwana w’omuntu, wa obunnabbi oyogere nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama nti, “‘Ekitala, ekitala, kiwagaddwa era kiziguddwa, **10** kiwagaddwa okutta, kiziguddwa, era kimasamasa ng’okumyansa kw’eggulu! Tulisanyukira obuyinza bw’omwana wange Yuda? “‘Ekitala kinyooma buli muggo. **11** “‘Ekitala kiweereddwayo okuzigulwa kiryoke kinywezebwe mu mukono; kiwagaddwa era kiziguddwa, kiryoke kiweebwe omussi. **12** Kaaba era wowoggana, omwana w’omuntu, kubanga ekyo nkikola bantu bange, era nkikola abalangira bonna aba Isirayiri. Mbawaddeyo eri ekitala wamu n’abantu bange, noolwekyo weekube mu kifuba. **13** “‘Okugezesebwa kuteekwa okujja. Kiba kitya ng’omuggo gw’obufuzi bwa Yuda ekitala gwe kinyooma, tegulabika nate? bw’ayogera Mukama Katonda.’ **14** “Kyonoova owa obunnabbi, omwana w’omuntu, n’okuba ne mu ngalo. Leka ekitala kisale emirundi ebiri oba emirundi esatu. Kitala kya kutta, okutta okunene, nga kibataayiza enjuuyi zonna, **15** era n’emitima gyabwe girisaanuuka, n’abattiddwa baliba bangi. Ntadde ekitala ekitta ku miryango gyabwe gyonna. Kiwagaddwa era kimyansa ng’okumyansa kw’eggulu era kinywezebbwa olw’okutta. **16** Ggwe ekitala genda osale ku mukono ogwa ddyo ne ku gwa kkono, ne yonna obwogi bwo gye bunaakyukira. **17** Nange ndikuba mu ngalo, n’ekiruyi kyange kirikkakkana. Nze Mukama njogedde.” **18** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira nate, n’aŋŋamba nti, **19** “Omwana w’omuntu, teekawo amakubo abiri ekitala kya kabaka w’e Babulooni we kinaayita, gombi nga gava mu nsi emu. Oteeke ekipande, awo ekkubo we lyawukanira okudda mu kibuga. **20** Okole ekkubo erimu ekitala mwe kinaayita okulumba Labba eky’abaana ba Amoni, n’eddala okulumba Yuda ne Yerusaalemi ekibuga ekiriko enkomera. **21** Kabaka w’e Babulooni aliyimirira mu kifo mu masaŋŋanzira, amakubo we gaawukanira, okutegeezebwa ebigambo bya Mukama; alisuula obusaale okukuba akalulu, ne yeebuuza ku bakatonda be, era alikebera n’ekibumba. **22** Mu mukono gwe ogwa ddyo mwe mulibeera akalulu ka Yerusaalemi, gy’aliteeka ebitomera wankaaki, era gy’aliyimusiza eddoboozi eririragira okutta kutandike, era gy’aliyimusiza eddoboozi eririrangirira olutalo, era gy’aliteeka ebitomera emiryango, n’okuzimba ebitindiro n’ebigo ebikozesebwa okutaayiza. **23** Kulirabika ng’obunnabbi obw’obulimba eri abo aba mulayirira, naye alibajjukiza omusango gwabwe n’abatwala nga bawambe. **24** “Mukama Katonda kyava ayogera nti, ‘Olw’okunzijjukiza omusango gwammwe, olw’obujeemu bwammwe obw’olwatu, ekiggyayo ebibi byammwe mu byonna bye mwakola, era olw’okukola ebyo, kyemuliva mutwalibwa mu buwambe. **25** “‘Ggwe omulangira wa Isirayiri omwonoonefu, omukozi w’ebibi, olunaku gwe lutuukidde, ekiseera eky’okubonerezebwa kwo, bwe kituukidde ku ntikko esemberayo ddala, **26** bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Ggyako ekitambala ku mutwe, oggyeko n’engule, kubanga ebintu tebikyali nga bwe byali. Abakkakkamu baligulumizibwa, n’abeegulumiza balikkakkanyizibwa. **27** Matongo, matongo, ndikifuula matongo, era tekirizzibwa buggya okutuusa nnyinikyo lw’alijja, era oyo gwe ndikiwa.’ **28** “Kaakano ggwe omwana w’omuntu, wa obunnabbi, oyogere nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda ku baana ba Amoni n’obujoozi bwabwe: “‘Ekitala, ekitala, kisowoddwa okutta, Kiziguddwa okusaanyaawo era kimyansa ng’okumyansa kw’eggulu. **29** Newaakubadde nga baakubuulira ebirooto eby’obulimba, ne bakuwa obunnabbi obw’obulimba, ekitala kiriteekebwa ku bulago bw’abakozi b’ebibi abookuttibwa, olunaku be lutuukidde n’ekiseera eky’okubonerezebwa kwabwe be kituukidde ku ntikko esemberayo ddala. **30** “‘Ekitala kizze mu kiraato kyakyo. Mu kifo mwe watondebwa, mu nsi ey’obujjajja, eyo gye ndikusalirira omusango. **31** Ndikufukako ekiruyi kyange, ne nkufuuwako omuliro ogw’obusungu bwange, ne nkuwaayo mu mikono gy’abasajja abakambwe abali ng’ensolo, abaatendekebwa mu byo kuzikiriza. **32** Oliba nku za muliro, n’omusaayi gwo guliyiyibwa mu nsi yo, era tolijjukirwa nate, kubanga nze Mukama njogedde.’”

22 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n’aŋŋamba nti, **2** “Omwana w’omuntu, olikisalira omusango? Olisalira omusango ekibuga ekiyiwa omusaayi? Kale mulumbe wakati mu bikolwa bye byonna eby’ekivve; **3** mugambe nti, ‘Bw’ati bw’ayogera Mukama Katonda nti, Ggwe ekibuga ekittira abantu mu kyo era ekyeyonoonesa olwa bakatonda abalala be beekolera, weeleeseeko wekka

ekivume, **4** era osingiddwa olw'omusaayi gw'oyiye era weeyonoonyesezza olwa bakatonda abalala be weekolera. Ennaku zo ozikomekkerezza, enkomerero ye myaka gyo etuuse. Kyendiva nkuswaza eri amawanga, n'ofuuka eky'okusekererwa eri ensi zonna. **5** Abali okumpi n'abali ewala balikukudaalira, ggwe ekibuga ekinyoomebwa era ekijjudde emivuyo. **6** "'Laba, buli mulangira wa Isirayiri bw'akozesa obuyinza bwe okuyiwa omusaayi. **7** Bataata ne bamaama banyoomebwa, era n'abagenyi mu mmwe banyigirizibwa, era babonyaabonya bamulekwa ne bannamwandu. **8** Munyoomye ebintu byange ebitukuvu, ne mwonoona Ssabbiiti zange. **9** Mu mmwe mulimu abantu abawaayiriza abaamalirira okuyiwa omusaayi, era mulimu n'abo abaliira ku nsozi, ne bakola eby'obugwagwa. **10** Era mu mmwe mulimu abajerega obwereere bwa bakitaabwe, era mulimu n'abo abeebaka n'abakazi abali mu nsonga zaabwe ez'abakazi nga si balongoofu. **11** Mu mmwe mulimu omusajja akola ebibi eby'obwenzi ne muka muliraanwa we, omulala n'ayonoonyesa muka mwana mu buswavu, ate omulala n'akwata mwannyina muwala wa kitaawe. **12** Mu mmwe mulimu abantu abalya enguzi okuyiwa omusaayi, ne basolooza amagoba agasukkiridde ne bafuna ekisukkiridde okuva ku baliraanwa baabwe mu ngeri ey'obukumpanya, era munneerabidde, bw'ayogera Mukama Katonda. **13** "'Kale nno ndikuba mu ngalo olw'amagoba agatasaanidde ge mukoze n'omusaayi ogwayiyibwa wakati mu mmwe. **14** Obuvumu bwo bulibeerera, oba emikono gyo giriba n'amaanyi olunaku lwe ndikubonereza? Nze Mukama nkyogedde, era ndikikola. **15** Ndibabunya mu mawanga ne mbasaasaanya mu nsi, era ndikomya obutali bulongoofu bwo. **16** Bw'oliggwaamu ekitiibwa mu maaso g'amawanga, olimanya nga Nze Mukama.'" **17** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **18** "Omwana w'omuntu, ennyumba ya Isirayiri efuuse amasengere gye ndi; bonna bali ng'ebikomo, masasi, n'ebyuma ebisigalira wansi mu kikoomi ky'ekyokero. Bali ng'amasengere ga ffeeza. **19** Mukama Katonda kyava ayogera nti, 'Kubanga mwenna mufuuse masengere, kyendiva mbakuŋŋaanya ne mbateeka wakati mu Yerusaalemi. **20** Ng'omuntu bw'okuŋŋaanya effeeza, n'ebikomo, n'ebyuma, n'amasasi mu kyokero okubisaanuusa n'omuliro ogw'amaanyi, nange bwe ntyo bwe ndibakuŋŋaanya nga ndiko obusungu n'ekiruyi, ne mbateeka mu kibuga ne mbasaanuusa. **21** Ndibakuŋŋaanya, ne mbafukuta mu muliro ogw'ekiruyi kyange, ne musaanuukira munda mu kyo. **22** Era ng'effeeza bw'esaanuusibwa mu kyokero, nammwe bwe mutyo bwe mulisaanuusibwa munda mu kyo, era mulimanya nga Nze Mukama mbafuseeko ekiruyi kyange.'" **23** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira nate, n'aŋŋamba nti, **24** "Omwana w'omuntu, yogera eri ensi nti, 'Ggwe oli nsi eteri nongoose, era etetonnyebwako nkuba ku lunaku olw'ekiruyi.' **25** Bannabbi b'ensi balina enkwe, bali ng'empologoma ewuluguma etaagulataagula omuyiggo gwayo; bavaabira abantu, ne batwala eby'obugagga n'ebintu eby'omuwendo, ne bafuula abakazi bangi mu kyo okuba bannamwandu. **26** Bakabona baakyo bajeemedde amateeka gange era boonoonye ebintu byange ebitukuvu; tebaawuddeemu bitukuvu na bya bulijjo; bayigiriza nti tewali njawulo wakati wa bitali birongoofu n'ebirongoofu, so tebassaayo mwoyo okukuuma Ssabbiiti zange, ne banswaza Nze mu bo. **27** Abakungu baakyo bali ng'emisege egitaagulataagula omuyiggo gwagyo; bayiwa omusaayi ne batta abantu okukola amagoba mu butali bwenkanya. **28** Bannabbi baakyo bakkiriza ebikolwa ebyo, nga babalimba n'okwolesebwa okukyamu n'okuwa obunnabbi obw'obulimba, nga boogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda,' so nga Mukama tayogedde. **29** Abantu ab'omu nsi bakola eby'obukumpanya ne babba; banyigiriza omwavu ne babonyaabonya ne munnaggwanga ne batabasalira musango mu bwenkanya. **30** "Ne nnoonya omuntu mu bo ayinza okuzimba ekisenge era ayinza okubeeyimiririra mu maaso gange ku lw'ensi, naye ne siraba n'omu. **31** Kyendiva mbayiwako ekiruyi kyange, ne mbamalawo n'omuliro ogw'obusungu bwange, ne mbaleetako ebyo byonna bye baakola," bw'ayogera Mukama Katonda.

23 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu waaliwo abakazi babiri, nnyabwe omu, **3** abeewaayo mu Misiri, ne bakola obwamalaaya okuviira ddala mu buto bwabwe, era eyo gye baakwatirakwatira ku mabeere ne batandika n'okumanya abasajja. **4** Erinnya ly'omukulu nga ye Okola, ne muto we nga ye Okoliba. Baali bange, era banzalira abaana aboobulenzi n'aboobuwala. Okola ye yali ayitibwa Samaliya, Okoliba nga ye Yerusaalemi. **5** "Okola n'akola obwamalaaya ng'akyali wange, n'akabawala ku baganzi be Abasuuli, **6** abaserikale abaayambalanga kaniki, n'abaamasaza, n'abaduumizi b'eggye, bonna nga basajja balabika bulungi era nga beebagala embalaasi. **7** Yeewaayo okubeera malaaya eri abakulembeze ab'e Bwasuli, ne yeeyonoonyesa ne bakatonda abalala bonna aba buli muntu gwe yakabawalanga naye. **8** Teyalekayo bwamalaaya bwe yatandikira mu Misiri. **9** "Kyenava muwaayo eri baganzi be Abasuuli, be yakabawalanga nabo. **10** Baamwambula, ne batwala batabani be ne bawala be, ye ne bamutta n'ekitala. Yafuuka ekivume mu bakazi ne bamuwa n'ekiboneredzo. **11** "Newaakubadde nga muganda we Okoliba, yabiraba ebyo, yeeyongera mu bukaba bwe ne mu bwamalaaya bwe n'okusinga muganda we. **12** Yakabawala n'Abasuuli, n'abaamasaza n'abaduumizi b'eggye n'abaserikale abaali bambadde obulungi engoye ennungi n'abeebagalanga embalaasi n'abaalabikanga obulungi abeegombebwanga. **13** Ne ndaba nga naye yeeyonoonye, era bombi nga bakutte ekkubo lye limu. **14** "Naye wakati mu ebyo byonna, ne yeeyongeranga mu bwamalaaya bwe; n'alaba ebifaananyi eby'abasajja ebyasiigibwa ku bisenge, n'ebifaananyi eby'Abakaludaaya ebyatonebwa mu langi emyufu, **15** nga beesibye enkoba mu biwato, nga beesibye n'ebiremba ku mitwe, bonna nga bafaanana ng'abakungu ba Babulooni abavuga amagaali ab'omu nsi ey'Abakaludaaya. **16** Awo olwatuuka, n'abeegomba, n'abatumira ababaka mu Bukaludaaya. **17** Era Ababulooni ne bajja gy'ali, ne beebaka naye, era mu kwegomba kwe ne bamwonoona. Bwe baamusobyako n'abaviira, nga yeetamiddwa. **18**

Bwe yagenda mu maaso n'obwamalaaya bwe mu lwatu, n'ayolesa obwereere bwe, ne mmuviira nga nennyamidde, nga bwe nnava ku muganda we. **19** Newaakubadde nga namukola ebyo byonna, yeeyongeranga bweyongezi mu maaso, nga bwe yejjukanya ennaku ez'omu buvubuka bwe, bwe yakola obwamalaaya mu Misiri, **20** gye yakabawalira ku baganzi be, abaalina entula ez'ekisajja nga zifaanana ez'endogoyi, n'amaanyi agabavaamu ng'ag'embalaasi. **21** Bw'otyo n'oyaayaanira okwegomba okw'omu buvubuka bwo, bwe wali mu Misiri ne bakukwatirira mu ngeri ey'obukaba, ne bakwatirira n'amabeere go amato. **22** "Kale ggwe Okoliba, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ndikuma mu baganzi bo omuliro, ne bakulumba ku njuyi zonna: **23** Abababulooni, n'Abakaludaaya bonna, n'abasajja ab'e Pekodi ne Sara ne Kowa, n'Abaasuli bonna wamu nabo, n'abavubuka abalabika obulungi, n'abaamasaza n'abaduumizi b'eggye bonna, n'abakungu abavuga amagaali n'abaserikale ab'oku ntikko bonna, nga beebagadde embalaasi bonna. **24** Balikulumba nga balina amagaali, n'ebiwalulibwa n'ekibiina eky'abantu; balyesega ne beetereeza mu bifo byabwe ne bakulumba enjuuyi zonna nga bakutte engabo ennene n'entono nga bambadde n'enkuufiira ez'ebyuma. Ndikuwaayo mu mukono gwabwe ne bakusalira omusango, era balikubonereza ng'amateeka gaabwe bwe gali. **25** Ndikuyiwako ekiruyi kyange, nabo ne bakubonereza mu busungu. Balibasalako ennyindo zammwe n'amatu gammwe, n'abalisigalawo balifa n'ekitala. Balitwala batabani bammwe ne bawala bammwe, n'abaliba basigaddewo, balyokebwa omuliro. **26** Balibambulamu engoye zammwe, ne batwala n'eby'omu bulago. **27** Era ndikomya obukaba n'obwamalaaya bwe waleeta okuva mu Misiri, so tolibuyaayaanira nate newaakubadde okujjukira Misiri. **28** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nnaatera okukuwaayo eri abo abakukyawa n'eri abo be weetamwa. **29** Balikukwata n'obukyayi obuyitiridde, ne batwala ebintu byonna bye wakolerera, ne bakuleka bwereere nga tolina kantu, n'ensonyi z'obwamalaaya zirabibwe buli muntu. Obukaba bwo n'obugwagwa bwo **30** bwe bukuleetedde ebyo, kubanga weegomba amawanga ne weeyonoona ne bakatonda baabwe. **31** Kubanga wagoberera ekkubo lya muganda wo, kyendiva nkuwa ekikompe kye mu mukono gwo. **32** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Olinywa ekikompe kya muganda wo, ekikompe ekigazi era ekinene; kirikuleetera okusekererwa n'okuduulirwa kubanga kirimu ebintu bingi. **33** Olijjuzibwa okutamiira n'ennaku, ekikompe eky'obuyinike era eky'okunakuwala, ekyo kye kikompe kya muganda wo Samaliya. **34** Olikinywa n'okikaliza; olikyasaayasa, ne weeyuzaayuza amabeere. Nze Mukama Katonda, nkyogedde. **35** "Mukama Katonda kyava ayogera nti, Kubanga mwanneerabira ne munkuba amabega, kyemuliva mubonaabona olw'okwegomba kwammwe." **36** Mukama n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu olisalira Okola ne Okoliba omusango? Kale nno baŋŋange olw'ebikolwa byabwe eby'ekivve, **37** kubanga bakoze eby'obwenzi, n'engalo zaabwe zijjudde omusaayi. Benze ne bakatonda baabwe, ne basaddaaka n'abaana baabwe ng'emmere y'abakatonda baabwe, abaana be banzalira. **38** Ne kino bakinkoze. Mu kiseera kyekimu boonoonye ekifo kyange ekitukuvu, era boonoonye ne Ssabbiiti zange. **39** Ku lunaku kwe baassaddaakira abaana baabwe eri bakatonda baabwe, baayingira mu watukuvu ne bayonoonawo. Ebyo bye baakola mu nnyumba yange. **40** "Baatuma ababaka okuleeta abasajja okuva ewala ennyo, era bwe baatuuka, ne munaaba ku lwabwe ne mweyonja mu maaso, ne mwambala n'amayinja ag'omuwendo omungi. **41** Watuula ku kitanda ekinene eky'ekitiibwa, n'oyalirira n'emmeeza mu maaso go ng'etegekeddwako obubaane bwange n'amafuta gange. **42** "Oluyoogaano olw'ekibinja ky'abantu abatalina nnyo kye bakola ne Abaseba ne lumwetooloola; Abaseba ne baleetebwa okuva mu ddungu wamu n'abasajja abaalyanga mu kasasiro, ne bambaza ebintu eby'ebikomo ku mikono gy'omukazi ne muganda we, ne babatikkira n'engule ennungi ku mitwe gyabwe. **43** Awo ne njogera ku oyo eyali akaddiye olw'obwenzi nti, 'Bamukozeseze ddala nga malaaya kubanga ekyo kyali.' **44** Ne beebaka naye. Ng'abasajja bwe beebaka ne malaaya, bwe batyo beebaka n'abakazi abo abagwenyufu, Okola ne Okoliba. **45** Naye abatuukirivu balisalira omusango abakazi abenzi era abassi kubanga benzi era n'engalo zaabwe zijjudde omusaayi. **46** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, 'Mukuŋŋaanye ekibiina ekinene mubaleeteko entiisa era mubanyage. **47** Ekibiina ekyo kiribakuba amayinja ne babatemaatema n'ebitala; balitta batabani baabwe ne bawala baabwe ne bookya n'ennyumba zaabwe.' **48** "Bwe ntyo bwe ndikomya obukaba mu nsi, abakazi bonna bakitwale ng'ekyokulabula, baleme okukola ebyo bye mwakola. **49** Mulisasulibwa olw'obukaba bwammwe, era mulibonerezebwa olw'ebibi byammwe eby'okusinza bakatonda abalala, mulyoke mumanye nga nze Mukama Katonda."

24 Awo olwatuuka mu mwaka ogw'omwenda, mu mwezi ogw'ekkumi ku lunaku olw'ekkumi, ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu wandiika ennaku z'omwezi eza leero, kubanga kabaka w'e Babulooni azingizza Yerusaalemi olwa leero. **3** Gerera ennyumba eyo enjeemu olugero obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Muteeke entamu ku kyoto, musseemu amazzi. **4** Mugiteekemu ebifi eby'ennyama, ebifi byonna ebirungi, ekisambi n'omukono. Mugijjuze n'amagumba agasinga obulungi, **5** mulonde endiga esinga obulungi okuva mu kisibo, Oteeke ebisiki wansi w'entamu, mweseze ebigirimu, era ofumbe n'amagumba agalimu. **6** "'Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Zikusanze ggwe ekibuga ekiyiwa omusaayi, ggwe entamu eriko enziro, eteereddwamu ebintu ebitaaveemu. Gyamu ekifi kimu kimu awatali kukuba kalulu. **7** "'Omusaayi gwe yayiwa guli wakati mu ye, yaguyiwa ku lwazi olwereere; teyaguyiwa wansi enfuufu ereme okugubikka. **8** Okusiikula ekiruyi kyange nsobole okuwalana eggwanga n'ateeka omusaayi gwe ku lwazi olwereere, guleme okubikkibwako. **9** "'Mukama Katonda kyava ayogera nti, "'Zikusanze ggwe ekibuga ekiyiwa omusaayi! Nange ndituuma enku nnyingi ddala. **10**

Mutuume ebisiki, mukume omuliro, ennyama mugifumbe bulungi, mugiteekemu ebirungo, n'amagumba gasiriire. **11** Oluvannyuma muddire entamu enkalu mugiteeke ku masiga, okutuusa lw'eneeyokya ennyo n'ekikomo mwe yakolebwa ne kyengerera, ebitali birongoofu ebigirimu ne bisaanuuka, n'ebyateekebbwamu ne byokebwa. **12** Okufuba kwonna kubadde kwa bwereere, kubanga ebyateekebbwamu ebingi tebiggiddwamu, n'omuliro nagwo tegubyokeza. **13** "'Kaakano mu kwonoona kwo wagwenyuka, kubanga nagezaako okukutukuza ggwe, naye ne kitasoboka kukutukuza, era tolitukuzibwa okutuusa ekiruyi kyange bwe kirikkakkana. **14** "'Nze Mukama njogedde. Ekiseera kituuse okubaako ne kye nkola. Siritunula butunuzi so sirisaasira newaakubadde okwejjusa. Ndikusalira omusango nga nsinziira ku neeyisaayo ne ku bikolwa byo, bw'ayogera Mukama Katonda.'" **15** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **16** "Omwana w'omuntu, luliba lumu oliba oli awo ne nkuggyako ekyo amaaso go kye gasinga okwegomba, naye tokungubaganga newaakubadde okukuba ebiwoobe newaakubadde okukaaba. **17** Osindanga mu kasirise naye tokungubagiranga mufu. Ekiremba ku mutwe gwo okinywezanga, era osigalanga oyambadde engatto zo; tobikkanga wansi w'amaaso go wadde okulya emmere ey'omulumbe." **18** Awo ne njogera eri abantu ku makya, akawungeezi mukazi wange n'afa. Enkeera ne nkola nga bwe nalagiddwa. **19** Abantu ne bambuuza nti, "Bino bitegeeza ki?" **20** Awo ne mbaddamu nti, "Ekigambo kya Mukama kyanzijira n'aŋŋamba nti, **21** Tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, nnaatera okwonoona awatukuvu wange, ekigo kye mwegulumiririzangamu, amaaso gammwe kye geegombanga, n'emitima gyammwe kye gyayagalanga, ne batabani bammwe ne bawala bammwe abaasigala emabega, balifa n'ekitala. **22** Mulikola nga nze bwe nkoze, so temulibikka wansi w'amaaso gammwe newaakubadde okulya emmere ey'omulumbe. **23** Mulisigala nga mwesibye ebiremba ku mitwe gyammwe, era mulisigala nga mwambadde engatto zammwe. Temulikuba biwoobe newaakubadde okukaaba naye muliyongobera olw'ebibi byammwe, buli muntu n'asindira munne ennaku. **24** Era Ezeekyeri aliba kabonero gye muli, era mulikola nga bw'akoze. Ebyo bwe biribaawo, mulimanya nga nze Mukama Katonda.' **25** "Ate ggwe, omwana w'omuntu, olunaku lwe ndibaggyako ekigo kyabwe, n'essanyu lyabwe n'ekitiibwa kyabwe, n'okwegomba okw'amaaso gaabwe, n'okwegomba okw'emitima gyabwe, ne batabani baabwe ne bawala baabwe, **26** ku lunaku olwo aliba awonyeewo y'alikuwa amawulire. **27** Mu kiseera ekyo olyasamya akamwa ko, era olyogera eri kaawonawo so toliddayo kusirika. Era oliba kabonero gye bali, bamanye nga nze Mukama."

25 Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, simba amaaso go eri abaana ba Amoni obawe obunnabbi. **3** Bagambe nti, 'Muwulire ekigambo kya Mukama Katonda. Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, kubanga mwakuba mu ngalo ne mwogera nti, "Otyo!" ku watukuvu wange bwe wayonooneka, n'ensi ya Isirayiri bwe yafuuka amatongo, ne ku bantu ba Yuda bwe baatwalibwa mu buwaŋŋanguse, **4** kyendiva mbawaayo eri abantu ab'Ebuvanjuba mube bantu baabwe ab'obwannanyini. Balikola olusiisira mu mmwe ne basiisira wakati mu mmwe, era balirya ebibala byammwe ne banywa n'amata gammwe. **5** Ndifuula Labba okubeera eddundiro ly'eŋŋamira ne Amoni ne mufuula ekifo endiga we ziwummulira. Olwo mulimanya nga nze Mukama. **6** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: kubanga wakuba mu ngalo, n'osambagala n'ebigere, n'osanyuka n'ettima lyonna ery'omutima gwo n'osekerera ensi ya Isirayiri, **7** kyendiva nkugololerako omukono gwange era ndikuwaayo okuba omunyago eri amawanga. Ndikusalirako ddala ku mawanga era nkumalirewo ddala okuva mu nsi. Ndikuzikiriza, era olimanya nga nze Mukama.'" **8** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, 'Kubanga Mowaabu ne Seyiri baayogera nti, "Laba ennyumba ya Yuda efuuse ng'amawanga amalala gonna," **9** kyendiva nswaza oluuyi olumu olwa Mowaabu okutandika n'ebibuga ebiri ku nsalo yaakyo, Besu Yesimosi, ne Baalu Myoni, ne Kiriyasayimu, ekitiibwa ky'ensi eyo. **10** Ndiwaayo abantu ab'e Mowaabu wamu n'abantu ab'e Amoni eri abantu ab'Ebuvanjuba mube bantu baabwe ab'obwannanyini, abantu ba Amoni balemenga okujjukirwanga mu mawanga, **11** era ne Mowaabu ndimubonereza. Olwo balimanya nga nze Mukama.'" **12** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, 'Kubanga Edomu yawoolera eggwanga ku nnyumba ya Yuda, bw'etyo n'esingibwa omusango olw'ekikolwa ekyo, **13** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Ndigololera ku Edomu omukono gwange, ne nzita abantu be n'ebisolo byabwe. Ndigisaanyaawo, n'abo abaliba mu Temani okutuuka e Dedani balifa ekitala. **14** Ndiwoolera eggwanga ku Edomu nga nkozesa omukono gw'abantu bange Isirayiri, era balikola ku Edomu ng'obusungu bwange n'ekiruyi kyange bwe byenkana; balimanya okuwoolera eggwanga kwange bwe kwenkana, bw'ayogera Mukama Katonda.'" **15** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, 'Kubanga Abafirisuuti beesasuza nga bawoolera eggwanga ne beesasuza n'ettima, ne banoonya okuzikiriza Yuda, n'obukambwe obw'edda, **16** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Nnaatera okugololera omukono gwange ku Bafirisuuti, era nditta Abakeresi, n'abaliba basigaddewo ku mabbali g'ennyanja ndibazikiriza. **17** Ndibawoolera eggwanga n'ebibonerezo eby'amaanyi eby'ekiruyi. Balimanya nga nze Mukama, bwe ndiwoolera eggwanga ku bo.'"

26 Awo olwatuuka mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu ku lunaku olw'olubereberye mu mwezi, ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, kubanga Ttuulo yakuba mu ngalo n'ayogera ku Yerusaalemi nti, 'Otyo! Omulyango ogw'amawanga gumenyeddwa, era n'enzigi zinzigguliddwa kaakano nga bw'afuuse amatongo, ndigaggawala,' **3** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Nkuvunaana ggwe Ttuulo, ndiyimusa amawanga mangi gakulumbe, ng'ennyanja bw'esitula amayengo gaayo. **4** Balimenya bbugwe wa Ttuulo, ne

basuula n'emirongooti gye, era ndiggyawo ebifunfugu bye
byonna ne mmufuula olwazi olwereere. **5** Wakati mu
nnyanja alibeera ekifo eky'okwanjulurizangamu obutimba
obw'ebyennyanja, kubanga nze njogedde bw'ayogera
Mukama Katonda. Alifuuka omunyago ogw'amawanga,
6 era ebifo bye eby'oku lukalu kw'abeera birimalibwawo
ekitala. Olwo balimanya nga nze Mukama. **7** "Era Mukama
Katonda agamba nti, 'Ndiweereza Nebukadduneeza
kabaka w'e Babulooni kabaka wa bakabaka, eri Ttuulo
okuva mu bukiikakkono, ng'alina embalaasi n'amagaali,
n'abeebagala embalaasi n'eggye eddene. **8** Alitta n'ekitala
abatuuze bo ababeera ku lukalu, era alizimba ebigo
okukwolekera, n'ateekawo n'ebitindiro okutuuka ku bbugwe
wo n'akwolekeza n'engabo. **9** Alitunuza ebintu bye
ebitomera eri bbugwe wo, n'amenyaamenya emirongooti
gyo n'ebyokulwanyisa bye. **10** Embalaasi ze ziriba nnyingi
nnyo, n'enfuufu yaazo erikubikka era ne bbugwe wo
alinyeenyezebwa olw'amaloboozi g'embalaasi ennwanyi,
n'olw'ebiwalulibwa n'amagaali bw'aliyingira mu wankaaki
wo, ng'abasajja bwe bayingira mu kibuga, nga bbugwe
waakyo abotoddwamu ekituli. **11** Embalaasi ze ziririnyirira
enguudo zo; n'abantu bo alibatta n'ekitala era n'empagi zo
ez'amaanyi zirisuulibwa ku ttaka. **12** Balinyaga obugagga
bwo ne babba n'ebyamaguzi byo; balimenya bbugwe wo
ne basaanyaawo n'ennyumba zo ennungi, n'amayinja go
n'embaawo zo era n'ebifunfugu birisuulibwa wakati mu
nnyanja. **13** Ndikomya okuyimba kwo, era n'amaloboozi
ag'ennanga zo tegaliwulirwa nate. **14** Ndikufuula olwazi
olwereere, era olibeera ekifo eky'okwanjulurizangamu
obutimba obw'ebyennyanja. Tolizimbibwa nate, kubanga
nze Mukama njogedde, bw'ayogera Mukama Katonda.' **15**
"Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda eri Ttuulo nti, Ebifo
ebiri ku lubalama lw'ennyanja tebirikankana olw'okubwatuka
olw'okugwa kwo, abaliba balumizibbwa bwe balisinda,
n'abalala ne battibwa wakati mu ggwe? **16** Olwo abalangira
bonna ab'oku lukalu lw'ennyanja baliva ku ntebe zaabwe
ez'obwakabaka ne bambulamu ebyambalo byabwe ne
baggyako n'engoye zaabwe ez'emiddalizo. Mu kutya
okungi, balituula wansi ku ttaka, nga bakankana buli
kaseera nga basamaaliridde. **17** Balikukungubagira
ne bakugamba nti, "'Ng'ozikiriziddwa, ggwe ekibuga
ekyatutumuka, ekyabeerangamu abantu abalunnyanja. Wali
wa maanyi ku nnyanja, ggwe n'abantu bo, watiisatiisanga
bonna abaabeeranga ku lubalama lw'ennyanja. **18** Kaakano
olubalama lw'ennyanja lukankana ku lunaku olw'okugwa
kwo, era n'ebizinga ebiri mu nnyanja bitidde olw'okugwa
kwo.' **19** "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti,
'Bwe ndikufuula ekibuga ekirimu ebifulukwa, ng'ebibuga
ebitakyabaamu bantu era bwe ndikuyimusizaako obuziba
bw'ennyanja, n'amazzi gaayo ne gakubikka, **20** kale
ndikussa wansi ng'abo abagenda mu bunnya eri abaafa
edda. Olibeera wansi mu ttaka, mu bifo ebyazika edda
ennyo, n'abo abaserengeta mu bunnya, so tojja kudda
wadde okufuna ekifo mu nsi ya balamu. **21** Ndikutuusa ku
nkomerero embi, so toliwulirwa nate. Balikunoonya, naye
toliddayo kulabika,' bw'ayogera Mukama Katonda."

27 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira
n'aŋŋamba nti, **2** "Kaakano, ggwe omwana w'omuntu
tandika okukungubagira Ttuulo. **3** Oyogere eri Ttuulo,
ekiri awayingirirwa mu nnyanja, omusuubuzi ow'amawanga
ag'oku ttale ery'ennyanja, nti bw'ati bw'ayogera Mukama
Katonda nti, "'Ggwe Ttuulo oyogera nti, "Natuukirira mu
bulungi." **4** Amatwale go gakoma mu nnyanja wakati, era
n'abaakuzimba baakola omulimu ogw'ettendo. **5** Baakola
embaawo zo zonna mu miberosi gya Seniri, ne baddira
emivule egy'e Lebanooni ne bakolamu omulongooti. **6**
Ne bakola enkasi zo okuva mu myera egya Basani,
n'emmanga zo, bazikola mu nzo, ez'oku bizinga ebya
Kittimu, nga bazaaliiridde n'amasanga. **7** Ettanga lyo
lyali lya linena aliko omudalizo eryava mu Misiri, era
lyakozesebwanga ebendera; n'engoye zo zaali za bbululu
n'ez'effulungu ezaaba ku ttale erya Erisa ekyali ku
mabbali g'ennyanja. **8** Abasajja b'e Sidoni ne Aluwadi be
baakubanga enkasi, n'abasajja bo abamanyirivu, ggwe
Ttuulo, be baali abalunnyanja. **9** Abasajja abazira ab'e
Gebali n'abagezigezi baaberanga mu ggwe, era ng'omulimu
gwabwe kunyweza emiguwa gy'ebyombo; ebyombo byonna
eby'oku nnyanja n'abagoba baabyo bajjanga okusuubula
naawe; nga bagula ebyamaguzi byo. **10** "'Abantu ab'e
Buperusi, ne Luudi ne Puuti, baali mu ggye lyo, era
be baawanikanga engabo n'enkuufiira ku bisenge byo
ne bakuwa ekitiibwa. **11** Abasajja ba Aluwadi n'eggye
lyabwe be baakuumanga bbugwe wo enjuuyi zonna;
abasajja b'e Gagammada baabanga mu mirongooti gyo
nga bawanise engabo zaabwe okwetooloola bbugwe wo,
era be baakulabisanga obulungi. **12** "'Talusiisi yakolanga
naawe obusuubuzi obw'obugagga obw'engeri zonna bwe
walina, baawanyisanga effeeza, n'ebyuma, n'amabaati
n'amasasi bafune ebyamaguzi byo. **13** "'Buyonaani, Tubali,
ne Meseki be baakusuubulangako, nga muwanyisaganya
abaddu n'ebintu eby'ebikomo bafune ebintu byammwe. **14**
"'Ab'omu Togaluma baawanyisaganya embalaasi ez'emirimu
egya bulijjo, n'embalaasi ez'entalo, n'ennyumbu bafune
ebyamaguzi byo. **15** "'Abasajja ab'e Dedani baasuubulanga
naawe, era n'abatuuze ab'oku lubalama lw'ennyanja baali
katale ko, nga bakusasula n'amasanga n'emitoogo. **16**
"'Edomu baakolanga naawe eby'obusuubuzi olw'obungi
bw'ebintu byo; era baawanyisanga naawe amayinja
aga nnawandagala, n'engoye ez'effulungu, n'emirimu
egy'eddalizo, ne linena omulungi ne kolali n'amayinja
amatwakaavu bafune ebyamaguzi byo. **17** "'Yuda ne Isirayiri
baakolanga naawe eby'obusuubuzi nga bawaanyisa naawe
eŋŋaano eyavanga e Minnisi n'ebyakaloosa, n'omubisi
gw'enjuki, n'amafuta n'envumbo, bafune ebyamaguzi
byo. **18** "'Olw'obugagga bwo obungi, n'ebintu byo ebingi,
Ddamasiko baasuubulanga naawe wayini ow'e Keruboni,
n'ebyoya by'endiga ebyeru eby'e Zakari. **19** Aba Ddaani ne
Yovani (Buyonaani) abaavanga e Wuzari baawanyisanga
naawe ekyuma ekiyisiddwa mu muliro n'embawo eza
kasiya ne kalamo, ne bagula ebyamaguzi byo. **20** "'Dedani
yakusuubulangako bulangiti ezakozesebwanga ne mu
kwebagala embalaasi. **21** "'Buwalabu n'abalangira bonna
ab'e Kedali baakusuubulangako era ne bakugulako abaana

b'endiga, n'endiga ennume n'embuzi. **22** "'Abasuubuzi ab'e Seeba ne Laama baakolagananga naawe, nga bakusuubulako ebyakaloosa ebisinga byonna obulungi, n'amayinja gonna ag'omuwendo omungi ne zaabu, bafune ebyamaguzi byammwe. **23** "'Kalani, ne Kaane ne Adeni n'abasuubuzi ab'e Seeba, Asuli, ne Kirumaadi baasuubulanga naawe. **24** Mu katale ko baasubulirangamu engoye ennungi, engoye eza bbululu, n'engoye ez'eddalizo, n'ebiwempe ebineekaneeka ebiriko emiguwa emiruke egyalukibwa obulungi. **25** "'Ebyombo eby'e Talusiisi bye byatambuzanga ebyamaguzi byo. Era wajjula n'oba n'ebintu bingi wakati mu nnyanja. **26** Abakubi b'enkasi bakutwala awali amayengo amangi. Naye omuyaga ogw'Ebuvanjuba gulikumenyeramenyera wakati mu nnyanja. **27** Obugagga bwo n'ebyamaguzi byo n'ebikozesebwa byo, n'abalunnyanja bo, n'abagoba bo, n'abasuubuzi bo n'abaserikale bo bonna na buli muntu ali ku kyombo balibbira wakati mu nnyanja ku lunaku kw'oligwiira ku kabenje. **28** Eddoboozi ly'okukaaba kw'abalunnyanja bo, kulikankanya ebyalo ebiri ku lubalama lw'ennyanja. **29** Abakubi b'enkasi bonna balyabulira ebyombo byabwe; n'abagoba n'abalunnyanja bonna baliyimirira ku lubalama lw'ennyanja. **30** Baliyimusa amaloboozi gaabwe ne bakukaabira nnyo; era baliteeka enfuufu ku mitwe gyabwe ne beevulunga mu vvu. **31** Balikumwera emitwe gyabwe, era Balyambala ebibukutu. Balikukaabira n'emmeeme ezennyamidde nga bakukungubaga n'emitima egijjudde ennyiike. **32** Balikukungubagira nga bwe bakuba ebiwoobe nga boogera nti, Ani eyali asirisibbwa nga Ttuulo eyeetooloddwa ennyanja? **33** Bwe waweerezanga ebyamaguzi byo ku nnyanja, amawanga mangi gamalibwanga; era ne bakabaka b'ensi baagaggawazibwa eby'obugagga bwo ebingi n'ebyamaguzi byo. **34** Kaakano ennyanja ekumazeewo, mu buziba bw'amazzi; ebyamaguzi byo n'ab'omu kyombo kyo bonna babbidde naawe. **35** Abantu bonna ab'oku lubalama lw'ennyanja bafunye ensisi, era ne bakabaka baabwe bajjudde entiisa tebafaananika mu maaso olw'entiisa. **36** Abasuubuzi ab'omu mawanga bakufuuyira empa; otuuse ku nkomerero embi, so tolibeerawo nate ennaku zonna.'"

28 Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, gamba omufuzi w'e Ttuulo nti, "Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Kubanga olina amalala mu mutima gwo kyova oyogera nti, 'Ndi katonda, era ntuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Katonda wakati mu nnyanja,' songa oli muntu buntu, so si katonda, newaakubadde ng'olowooza nga oli mugezi nga katonda. **3** Oli mugezi okusinga Danyeri? Tewali kyama kikukwekeddwa? **4** Mu magezi go ne mu kutegeera kwo weefunidde eby'obugagga, n'okuŋŋaanya ezaabu n'effeeza n'obitereka mu mawanika go. **5** Olw'obukujjukujju bwo mu by'obusuubuzi oyongedde okugaggawala, era n'omutima gwo gwenyumiririza mu byobugagga bwo." **6** Mukama Katonda kyava ayogera nti, "Kubanga olowooza ng'oli mugezi, ng'oli mugezi nga katonda, **7** kyendiva nkuleetera bannaggwanga ne bakulumba, ab'omu mawanga agasinga obukambwe, ne basowola ebitala byabwe eri obulungi n'amagezi go, ne boonoona okumasamasa kwo. **8** Balikusuula mu bunnya n'ofiira eyo okufa okubi wakati mu gayanja. **9** Olyogera nate nti, 'Ndi katonda,' mu maaso gaabo abakutta? Oliba muntu buntu so si katonda mu mikono gy'abo abakutta. **10** Olifa okufa okw'abatali bakomole, mu mikono gya bannaggwanga, nze nkyogedde, bw'ayogera Mukama Katonda." **11** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **12** "Omwana w'omuntu kungubagira kabaka w'e Ttuulo, omutegeeze nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Ggwe wali ekyokulabirako ekituukiridde ng'ojjudde amagezi era nga watuukirira mu bulungi. **13** Wali mu Adeni, ennimiro ya Katonda; buli jjinja ery'omuwendo nga likubikako, sadio, topazi, alimasi, berulo, onuku, yasipero, safiro, ejjinja erya nnawandagala. Okuteekebwateekebwa kwo n'ebikunyweza byakolebwa mu zaabu. Era ku lunaku lwe watondebwa, byategekebwa. **14** Wali kerubi omukuumi eyafukibwako amafuta, nakwawula lwa nsonga eyo. Wabeeranga ku lusozi olutukuvu olwa Katonda, n'otambulira wakati mu mayinja ag'omuliro. **15** Tewaliiko kya kunenyezebwa kyonna okuva ku lunaku lwe watondebwa, okutuusa obutali butuukirivu bwe bwalabika mu ggwe. **16** Mu bikolwa byo ebingi, wajjula empisa embi, era n'okola ebibi. Kyennava nkugoba ku lusozi lwa Katonda, mu buswavu obungi ne nkugoba ggwe kerubi eyakuumanga okuva mu mayinja ag'omuliro. **17** Omutima gwo gwalina amalala olw'obulungi bwo, ne weelimbalimba olw'ekitiibwa kyo. Kyennava nkukanyuga ku nsi ne nkufuula eky'okusekererwa mu maaso ga bakabaka. **18** Olw'ebibi byo ebingi n'olw'obukumpanya bwo oyonoonye ebifo byo ebitukuvu. Kyenava nziggya omuliro mu ggwe ne gukusaanyaawo, ne nkufuula evvu ku nsi wakati mu abo bonna abaakulabanga. **19** Amawanga gonna agaakumanya gaatya nnyo; otuuse ku nkomerero embi, so tolibeerawo nate ennaku zonna.'" **20** Ekigambo kya Mukama ne kinzijira, n'aŋŋamba nti, **21** "Omwana w'omuntu kyuka otunuulire Sidoni, obawe obunnabbi, **22** oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Nkulinako ensonga, ggwe Sidoni, era ndyegulumiza mu ggwe. Balimanya nga nze Mukama bwe ndimubonereza, ne neeraga mu ye okuba omutukuvu. **23** Ndiweereza kawumpuli ku ye, era ndikulukusa omusaayi mu nguudo ze. Abafu baligwa wakati mu ye, ekitala kimulumbe enjuuyi zonna. Olwo balimanya nga nze Mukama. **24** "'Tewalibaawo nate eri ennyumba ya Isirayiri omweramannyo ogufumita newaakubadde eriggwa eribafumita okuva mu baliraanwa abalina ettima. Era balimanya nga nze Katonda Ayinzabyonna. **25** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Bwe ndikuŋŋaanya abantu ba Isirayiri okubaggya mu mawanga gye baasaasaanyizibwa, nditukuzibwa mu bo mu maaso g'amawanga, era balituula mu nsi eyaabwe gye nawa omuddu wange Yakobo. **26** Balituula omwo mirembe, era balizimba amayumba ne basimba n'ennimiro ez'emizabbibu. Bwe ndibonereza baliraanwa baabwe bonna abaabayisa obubi, bo baliba batudde mirembe. Olwo balimanya nga nze Mukama Katonda waabwe.'"

29 Awo mu mwaka ogw'ekkumi, mu mwezi ogw'ekkumi ku lunaku olw'ekkumi n'ebbiri, ekigambo kya Mukama

Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, tunula eri Falaawo, ye kabaka w'e Misiri olangirire obunnabbi gy'ali n'eri Misiri yonna. **3** Yogera gy'ali nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Nkulinako ensonga, Falaawo, ggwe kabaka w'e Misiri, ggwe ogusota ogunene ogugalamidde wakati mu migga gyagwo, ogwogera nti, "Kiyira wange, era nze nnamwekolera." **4** Nditeeka amalobo mu mba zo, era ndireetera n'ebyennyanja eby'omu migga gyo okukwatira ku magamba go. Ndikusikayo mu migga gyo ng'ebyennyanja byonna bikwatidde ku magamba go. **5** Ndikutwala mu ddungu, ggwe n'ebyennyanja byonna eby'omu migga gyo. Oligwa ku ttale, so tolikuŋŋaanyizibwa newaakubadde okulondebwalondebwa. Ndikuwaayo okuba emmere eri ensolo enkambwe ez'oku nsi n'eri ebinyonyi eby'omu bbanga. **6** Awo bonna ababeera mu Misiri balimanya nga nze Mukama Katonda. "'Obadde muggo gwa lumuli eri ennyumba ya Isirayiri. **7** Bwe bakunyweza n'emikono gyabwe, n'omenyekamenyeka, n'oyuza ebibegabega byabwe; bwe baakwesigamako, n'omenyeka, era n'okutula n'emigongo gyabwe. **8** "'Mukama Katonda kyava ayogera nti: Ndikujjira n'ekitala, n'enzita abantu bo n'ebisolo byabwe. **9** Ensi ey'e Misiri erifuuka matongo era ensiko, balyoke bamanye nga nze Mukama Katonda. "'Kubanga wayogera nti, "Kiyira wange, nze namukola," **10** kyennaava mbeera n'ensonga eri ggwe n'eri emigga gyo, era ndifuula ensi ey'e Misiri okuba ensiko enjereere ejjudde amatongo okuva ku mulongooti ogw'e Sevene okutuuka ku nsalo ey'e Buwesiyopya. **11** Tewaliba kigere kya muntu newaakubadde ky'ensolo ekiri giyitamu, so teribeerwamu okumala emyaka amakumi ana. **12** Ndifuula ensi ey'e Misiri okuba amatongo wakati mu nsi ezaazika, era n'ebibuga byakyo biriba byereere okumala emyaka amakumi ana. Ndibunya Abamisiri mu mawanga ne mbataataanyiza mu nsi nnyingi. **13** "'Naye Mukama Katonda agamba nti; Oluvannyuma lw'emyaka amakumi ana ndikuŋŋaanya Abamisiri okuva mu mawanga gye baasaasaanira, **14** era ndibakomyawo okuva mu busibe ne mbazza mu nsi ey'e Pasulo, ensi eya bajjajjaabwe, era eyo baliba bwakabaka obwajeezebwa. **15** Bulisinga obwakaba bwonna okujeezebwa, so tebulyegulumiza nate okusinga amawanga amalala. Ndiginafuyiza ddala, era tebalifuga nate amawanga. **16** Misiri talyesigibwa nate abantu ba Isirayiri, naye eriba kijjukizo eky'ekibi kubanga baabakyukira nga banoonya okuyambibwa. Olwo balimanya nga nze Mukama Katonda.'" **17** Awo mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu, mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olusooka mu mwezi, ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **18** "Omwana w'omuntu, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni yaweereza eggye lye ne lirumba Ttuulo, buli mutwe ne gufuna ekiwalaata ne buli kibegabega ne kimenyebwa, naye ye n'eggye lye ne bataweebwa mpeera olw'okulumba Ttuulo. **19** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni ndimuwa Misiri ne yeetikka obugagga bwe, n'abanyagira ddala era y'eriba empeera ey'eggye lye. **20** Mmuwadde ensi ey'e Misiri okuba empeera ye gye yafubirira kubanga ye n'eggye lye bankolera omulimu, bw'ayogera Mukama Katonda. **21** "Ku lunaku olwo ndiyimusa ejjembe ery'amaanyi mu nnyumba ya Isirayiri, era ndiyasamya akamwa ko mu bo. Olwo balimanya nga nze Mukama."

30 Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, wa obunnabbi oyogere nti: 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Mwekaabireko mwogere nti, "Zibasanze ku lunaku olwo" **3** kubanga olunaku luli kumpi, olunaku lwa Mukama luli kumpi, olunaku olw'ebire eri bannaggwanga. **4** Ekitala kiririumba Misiri, n'ennaku eribeera mu Buwesiyopya. Bwe balifiira mu Misiri, obugagga bwe bulitwalibwa n'emisingi gyayo girimenyebwa.' **5** Obuwesiyopya, ne Puuti, ne Luudi ne Buwalabu yonna, ne Kubu n'abantu bonna ab'ensi ey'endagaano balittibwa ekitala awamu ne Misiri. **6** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "'Abawagira Misiri baligwa, n'amaanyi ge yeewaana nago galimuggwa. Okuva ku mulongooti ogw'e Sevene baligwa n'ekitala, bw'ayogera Mukama Katonda. **7** Balirekebwawo wakati mu nsi endala ezalekebwawo, n'ebibuga byabwe biribeera ebimu ku ebyo ebyasaanawo. **8** Olwo balimanya nga nze Mukama bwe ndikuma ku Misiri omuliro, n'ababeezi baayo bonna balibetentebwa. **9** "'Ku lunaku olwo ndiweereza ababaka mu byombo okutiisatiisa Obuwesiyopya buve mu bugayaavu bwabwo. Entiisa eribakwata ku lunaku Misiri lwe linakuwala, kubanga entiisa erina okujja. **10** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Ndimalawo ebibinja by'Abamisiri nga nkozesa omukono gwa Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni. **11** Ye n'eggye lye, ensi esinga okuba enkambwe mu mawanga, balireetebwa okuzikiriza ensi. Baligyayo ebitala byabwe ne bajjuza ensi ey'e Misiri emirambo. **12** Ndikaza emigga gya Kiyira, ne ntunda ensi eri abantu ababi; nga nkozesa bannaggwanga, ndizikiriza ensi na buli kintu ekigirimu. Nze Mukama nkyogedde. **13** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Ndizikiriza bakatonda baabwe ne nzikiriza bakatonda abakole n'emikono mu Noofu. Temulibaamu mulangira mu nsi ey'e Misiri nate, era ensi yonna ndigireetako entiisa. **14** Ndifuula Pasulo okuba amatongo, ne Zowani ndikikumako omuliro ne mbonereza n'ab'omu No. **15** Ndifuka ekiruyi kyange ku Sini, ekigo kya Misiri eky'amaanyi, era ndimalawo n'ebibinja bya No. **16** Ndikuma omuliro ku Misiri, ne Sini baliba mu bubalagaze bungi, ne No balitwalibwa omuyaga, ne Noofu baliba mu kubonaabona okw'olubeerera. **17** Abavubuka ab'e Oni n'ab'e Pibesesi baligwa n'ekitala, n'ebibuga biriwambibwa. **18** Enzikiza eriba ku Tapaneese emisana, bwe ndimenya ekikoligo kya Misiri, era n'amaanyi ge yeewaana nago galimuggwaamu. Alibikkibwa n'ebire era n'ebyalo bye biriwambibwa. **19** Bwe ntyo bwe ndibonereza Misiri, bategeere nga nze Mukama.'" **20** Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'omusanvu, ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **21** "Omwana w'omuntu, mmenye omukono gwa Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, era laba tegusibiddwa okusiigako eddagala, n'okugussaako ekiwero okugusiba, guleme okufuna amaanyi okukwata ekitala. **22** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Nnina ensonga ne Falaawo, ye

kabaka w'e Misiri, era ndimenya emikono gye, omulamu ogw'amaanyi n'ogwo ogwamenyekako, ne nsuula ekitala okuva mu mukono gwe. **23** Ndisaasaanya Abamisiri mu mawanga ne mu nsi ennyingi. **24** Ndinyweza emikono gya kabaka w'e Babulooni ne nteeka ekitala mu mukono gwe, naye ndimenya emikono gya Falaawo, era alisindira mu maaso ga kabaka w'e Babulooni, ng'omuntu afumitiddwa anaatera okufa. **25** Ndinyweza emikono gya kabaka w'e Babulooni, naye emikono gya Falaawo giriremala, balyoke bamanye nga nze Mukama. Nditeeka ekitala mu mikono gya kabaka w'e Babulooni, n'akigololera ku nsi y'e Misiri. **26** Ndibunya Abamisiri mu mawanga ne mbasaasaanya ne mu nsi yonna, era balimanya nga nze Mukama."

31 Mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu, mu mwezi ogwokusatu ku lunaku olw'olubereberye, ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, tegeeza Falaawo, ye kabaka w'e Misiri n'olufulube lw'abantu be nti, "'Ani ayinza okwegeraageranya naawe mu kitiibwa? **3** Tunuulira Obwasuli, ogwali omuvule mu Lebanooni, nga gulina amatabi amalungi agaasiikirizanga ekibira; ogwali omuwanvu ennyo, nga guyitamu ne mu kasolya ak'ekibira. **4** Amazzi gaaguliisanga, n'enzizi ezikka wansi ennyo ne ziguwanvuya, n'emigga gyagyo ne gigwetooloola wonna, ne giweerezanga n'amatabi gaagyo eri emiti gyonna egy'omu ttale. **5** Kyegwava gukula ne guwanvuwa okusinga emiti gyonna egy'omu kibira, n'amatabi gaagwo amanene ne geeyongera obunene, n'amatabi gaagwo amatono ne gawanvuwa ne gasaasaana olw'obungi bw'amazzi. **6** Ebinyonyi byonna eby'omu bbanga ne bizimba ebisu byazo mu matabi gaagwo amanene, n'ensolo enkambwe ez'oku ttale ne zizaaliranga wansi w'amatabi gaagwo, n'amawanga gonna amakulu ne gabeeranga wansi w'ekisiikirize kyagwo. **7** Gwali gwa kitalo mu bulungi bwagwo, n'amatabi gaagwo amanene, kubanga emirandira gyagwo gyasima awali amazzi amangi. **8** Emivule egyali mu nnimiro ya Katonda tegyayinza kuguvuganya, newaakubadde emiberoosi okwenkana n'amatabi gaagwo amanene; n'emyalamooni nga tegifaanana matabi gaagwo amatono, so nga tewali muti mu nnimiro ya Katonda ogugwenkana mu bulungi. **9** Nagulungiya n'amatabi amangi, emiti gyonna egy'omu Adeni egyali mu nnimiro ya Katonda ne gigukwatirwa obuggya. **10** "'Mukama Katonda kyava ayogera bw'ati nti; Kubanga gwegulumiza, ne gwewanika waggulu okuyita mu kasolya ak'ekibira, ate ne guba n'amalala olw'obuwanvu bwagwo, **11** kyendiva nguwaayo mu mukono gw'omufuzi ow'amawanga agukole ng'obutali butuukirivu bwagwo bwe buli, era ngugobye. **12** Era bannaggwanga abasingirayo ddala obukambwe baagutema ne bagusuula. Amatabi gaagwo amanene gaagwa ku nsozi ne mu biwonvu byonna, n'amatabi gaagwo amatono ne gagwa nga gamenyese mu biwonvu byonna eby'ensi. N'amawanga gonna ag'oku nsi gaava wansi w'ekisiikirize kyagwo, ne gagulekawo. **13** Ebinyonyi byonna eby'omu bbanga ne bituula ku matabi agaagwa, era n'ensolo enkambwe ez'oku ttale zonna ne zibeera mu matabi gaagwo. **14** Kyewaliva walema okubaawo emiti okumpi n'amazzi egirikula ne giwanvuwa ne gyegulumiza n'okutuuka okuyita mu kasolya k'ekibira. Era tewalibaawo miti mirala egyafukirirwa obulungi egiriwanvuwa okutuuka awo, kubanga gyonna giweereddwayo eri okufa, okugenda emagombe, mu bantu abaabulijjo, n'abo abakka mu bunnya. **15** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ku lunaku lwe gwaleetebwa wansi emagombe, enzizi zaagukaabira, era naziyiza n'emigga gyagwo, n'amazzi gaagwo amangi okukulukuta. Ku lulwe nayambaza Lebanooni obuyinike, n'emiti gyonna egy'oku ttale ne gikala. **(Sheol h7585) 16** Naleetera amawanga okukankana olw'eddoboozi ery'okugwa kwagwo bwe naguserengesa emagombe n'abo abaserengeta wansi mu bunnya. Olwo emiti gyonna egya Adeni, egy'amaanyi era egisingayo obulungi egya Lebanooni emiti gyonna egyali gifukiriddwa obulungi amazzi, ne gizzibwamu amaanyi wansi mu nsi. **(Sheol h7585) 17** Abo bonna ababeera mu kisiikirize kyagwo, n'amawanga agassanga ekimu nabo, bakirira nabo emagombe ne beegatta ku abo abattibwa n'ekitala. **(Sheol h7585) 18** "'Muti ki mu gy'omu Adeni ogw'enkana naawe mu bukulu mu kitiibwa kyo? Era naye, olisuulibwa wamu n'emiti egy'omu Adeni n'oserengeta emagombe, n'ogalamira eyo wamu n'abatali bakomole, n'abo abattibwa n'ekitala. "'Ono ye Falaawo n'ekibinja kye kyonna, bw'ayogera Mukama Katonda.'"

32 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri, mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri ku lunaku olw'olubereberye, ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, tandika okukungubagira Falaawo, ye kabaka w'e Misiri, omutegeeze nti: "'Oli ng'empologoma mu mawanga, ng'ogusota wakati mu nnyanja, ng'owaguza mu migga gyo, era ng'otabangula amazzi, n'osiikuula n'emigga. **3** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Ndikusuulako akatimba kange, ne nkusindikira ekibiina ky'abantu ekinene, era balikuvuba n'akatimba kange. **4** Ndikusuula ku lukalu, ne nkuleka ku ttale, era ebinyonyi byonna eby'omu bbanga birikukkako, n'ensolo enkambwe zonna ez'omu nsi zirikulya ne zikkusibwa. **5** Ndisaasaanya ennyama ey'omubiri gwo ku nsozi, era ndijjuza ebiwonvu amagumba go. **6** Nditotobaza ensi n'omusaayi gwo okutuukira ddala ku nsozi, era ndijjuza zonna ennyama ey'omubiri gwo. **7** Bwe ndikusaanyaawo, ndibikka eggulu ne nfuula emmunyeenye zaakwo okubaako ekizikiza; **8** Ndibikka omusana n'ekire, era n'omwezi tegulireeta kitangaala kyagwo. Ebitangaala byonna eby'omu ggulu, ndibifuula enzikiza; era n'ensi yo yonna ndigireetako enzikiza, bw'ayogera Mukama Katonda. **9** Ndyeraliikiriza emitima gy'amawanga amangi, bwe ndikuzikiriza mu mawanga, ne mu nsi z'otomanyangako. **10** Amawanga mangi galijjula entiisa era bakababaka baabwe balisasamala, ng'obagalulira ekitala mu maaso gaabwe. Ku lunaku olw'okugwa kwo, buli omu ku bo alikankana, era buli muntu aligezaako okuwonya obulamu bwe. **11** "'Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "'Ekitala kya kabaka w'e Babulooni kirikutabaala. **12** Nditta enkuyanja y'abantu bo n'ekitala eky'abasajja abalwanyi abazira, abasingirayo ddala obukambwe mu mawanga gonna. Balimalawo amalala ga

Misiri, n'enkuyanja y'abantu be bonna balizikirizibwa. **13** Ndizikiriza amagana ge gonna ag'ente okuva awali amazzi amangi, era tewaliba n'omu alirinnyayo okubatabangula newaakubadde ente okulinnyirirayo. **14** N'oluvannyuma nditeesa amazzi ge, n'enzizi ze ne nzifuula ng'amafuta, bw'ayogera Mukama Katonda. **15** Bwe ndizisa ensi ey'e Misiri, ne ngiggyamu buli kantu akalimu, ne nzita bonna ababeeramu, balimanya nga nze Mukama.' **16** "Weewaawo kuno kwe kukungubaga kwe balikungubaga. Abawala bannaggwanga balikungubagira Misiri n'enkuyanja y'abantu be bonna," bw'ayogera Mukama Katonda. **17** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri, ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi ogwo, ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **18** "Omwana w'omuntu, kaabirako ku nkuyanja y'abantu b'e Misiri, obasindike emagombe ye n'abawala bannaggwanga abaayatiikirira, n'abo abakka mu bunnya. **19** Babuuze nti, 'Olowooza gw'osinga okwagalibwa? Ggenda oteekebwe n'abatali bakomole.' **20** Baligwa mu abo abattiddwa ekitala, era n'ekitala kisowoddwa, leka atwalibwe n'enkuyanja y'abantu be. **21** Okuva emagombe abakulembeze ab'amaanyi balyogera ku Misiri ne be yeekobaana nabo nti, 'baserengese, era bagalamidde awali abatali bakomole, abattibwa n'ekitala.' **(Sheol h7585)** **22** "Asuli ali eyo n'eggye lye lyonna; yeetooloddwa amalaalo ag'abattibwa n'ekitala. **23** Amalaalo ge gali wansi mu bunnya, n'emirambo gy'eggye lye gyetoolodde amalaalo ge. Abo bonna abaaleeta entiisa mu nsi ey'abalamu battiddwa, bagudde n'ekitala. **24** "Eramu naye ali eyo, n'enkuyanja y'abantu be bonna beetoolodde amalaalo ge. Bonna baafa, battibwa n'ekitala. Bonna abaaleeta entiisa mu nsi ey'abalamu bakka emagombe nga si bakomole, be bagenda wansi mu bunnya nga balina n'ensonyi. **25** Bamwalidde ekitanda wakati mu battibwa n'enkuyanja y'abantu be bonna okwetooloola amalaalo ge. Bonna tebaali bakomole, era battibwa n'ekitala kubanga baatiisatiisanga ensi ey'abalamu. Bajudde ensonyi wamu n'abo abakka emagombe, era bagalamidde wakati mu abo abattiddwa. **26** "Meseki ne Tubali nabo gye bali n'enkuyanja y'abantu baabwe era beetoolodde amalaalo gaabwe. Bonna tebaali bakomole, era battibwa n'ekitala kubanga baatiisatiisanga ensi ey'abalamu. **27** Tebaliziikibwa ng'abakungu, naye baliziikibwa ng'abasajja abalwanyi abazira abatali bakomole, abaaserengeta emagombe n'ebyokulwanyisa byabwe, abaatikkibwa ebitala byabwe ku mitwe gyabwe. Obutali butuukirivu bwabwe bwali ku magumba gaabwe kubanga baaleeta entiisa eri abasajja ab'amaanyi mu nsi ey'abalamu. **(Sheol h7585)** **28** "Naawe ggwe Falaawo, olimenyebwa era olifiira wamu n'abatali bakomole, abattibwa n'ekitala. **29** "Edomu naye ali eyo, bakabaka be n'abalangira be, newaakubadde nga baamaanyi, emirambo gyabwe gigalamidde n'egya bali abattibwa n'ekitala. Bagalamidde n'abatali bakomole mu bunnya. **30** "Abalangira bonna ab'omu bukiikakkono n'Abasidoni bonna nabo bali eyo; baaziikibwa mu nsonyi n'abattibwa newaakubadde nga baakola eby'entiisa nga be balina obuyinza. Bagalamidde nga si bakomole wamu n'abattibwa n'ekitala, nga balina ensonyi n'abo abakka emagombe. **31** "Era Falaawo, bw'alibalaba, alyekubagiza olw'eggye lye eryattibwa n'ekitala, bw'ayogera Mukama Katonda. **32** Newaakubadde nga namukozesa okutiisatiisa ensi ey'abalamu Falaawo n'enkuyanja y'abantu be baligalamira mu batali bakomole, n'abattibwa n'ekitala, bw'ayogera Mukama Katonda."

33 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira nate n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu yogera eri abantu obategeeze nti, 'Bwe ndirumba ensi n'ekitala, abantu ab'omu nsi ne baddira omu ku bo ne bamufuula omukuumi waabwe, **3** n'alaba ekitala nga kijja eri ensi, n'afuuwa ekkondeere ng'alabula abantu, **4** awo omuntu yenna bw'aliwulira ekkondeere n'atalabuka ekitala bwe kirijja ne kigyawo obulamu bwe, omusaayi gwe guliba ku mutwe gwe ye. **5** Kubanga yawulira ekkondeere n'atalabuka, omusaayi gwe kyeguliva gubeera ku mutwe gwe ye. Singa yakola nga bwe yalabulwa yandiwonyezza obulamu bwe. **6** Naye omukuumi bw'alaba ekitala nga kijja n'atafuuwa kkondeere okulabula abantu, ekitala ne kijja ne kigyawo obulamu bw'omu ku bo, omuntu oyo aliggyibwawo olw'obutali butuukirivu bwe, naye omusaayi gwe ndiguvunaana omukuumi.' **7** "Omwana w'omuntu, nkufudde omukuumi ow'ennyumba ya Isirayiri, Noolwekyo wulira kye nkugamba, obalabule. **8** Bwe ŋŋambanga omukozi w'ebibi nti, 'Ggwe omwonoonyi, mazima olifa,' n'otoyogera okumulabula okuleka ekkubo lye, omwonoonyi oyo alifa olw'ebibi bye, naye omusaayi gwe ndiguvunaana gwe. **9** Naye bw'olabulanga omwonoonyi okuleka ekkubo lye, n'ajeema, alifiira mu bibi bye, naye ggwe oliba olokodde obulamu bwo. **10** "Omwana w'omuntu, tegeeza ennyumba ya Isirayiri nti, Mwogera nti, 'Okusobya kwaffe n'okwonoona kwaffe kutuzitoowerera, era tuyongobera mu kwo, tuyinza tutya okuwona?' **11** Bategeeze nti, 'Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda, sisanyukira kufa kw'abakozi ba bibi, wabula bo okukyuka ne bava mu kkubo lyabwe ebbi ne baba balamu. Mukyuke, mukyuke okuva mu makubo gammwe amabi. Lwaki mufa, mmwe ennyumba ya Isirayiri?' **12** "Kale nno, omwana w'omuntu kyonoova otegeeza abantu bo nti, 'Obutuukirivu obw'omutuukirivu tebulimuwonyesa bw'alijeema, era n'obutali butuukirivu bw'atalina butuukirivu tebulimuzikiriza bw'alikyuka n'abuleka. Omuntu omutuukirivu, bw'aliyonoona, taliba mulamu olw'obutuukirivu bwe obw'emabega.' **13** Bwe ndigamba omutuukirivu nga mazima ddala aliba mulamu, naye ne yeesiga obutuukirivu bwe n'ayonoona, tewaliba ne kimu ku bikolwa eby'obutuukirivu bye yakola ebirijjukirwa, naye mu butali butuukirivu bwe bw'akoze omwo mw'alifiira. **14** Ate bwe ndigamba omwonoonyi nti, 'Mazima ddala olifa,' naye n'akyuka okuleka ebibi bye, n'akola ebyalagirwa era ebituufu, **15** era bw'alisasula ebbanja lye, n'azaayo ne bye yabba, n'atambulira mu mateeka agaleeta obulamu, n'atayonoona, mazima ddala aliba mulamu, talifa. **16** Tewaliba ne kimu ku bibi bye yakola ebirijjukirwa eri ye; aliba akoze ebyalagirwa era ebituufu, era aliba mulamu. **17** "Naye ate abantu ab'ensi yo boogera nti, Ekkubo lya Mukama si lya bwenkanya, so nga ate ekkubo lyabwe lye litali lya bwenkanya. **18** Omuntu omutuukirivu bw'alikyuka okuva

mu butuukirivu bwe n'akola ebibi, alifa olw'ebibi bye. **19** Ate omukozi w'ebibi bw'alikyuka okuleka obutali butuukirivu bwe n'akola ebyalagirwa era ebituufu, aliba mulamu olw'ebyo by'akoze. **20** Naye mmwe ennyumba ya Isirayiri ne mwogera nti, 'Ekkubo lya Mukama si lya bwenkanya.' Naye ndibasalira omusango buli muntu amakubo ge nga bwe gali." **21** Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri nga tuli mu buwaŋŋanguse, mu mwezi ogw'ekkumi ku lunaku olwokutaano, omusajja kaawonawo n'ava e Yerusaalemi n'ajja okuntegeeza nti, "Ekibuga kiwambiddwa." **22** Naye akawungeezi nga kaawonawo tannatuuka, omukono gwa Mukama gwali gunziseeko, ng'asumuludde akamwa kange, omusajja n'alyoka atuuka enkeera. Nnali ntandise okwogera nga sikyali kasiru. **23** Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **24** "Omwana w'omuntu, abatuuze ab'omu matongo ago mu nsi ya Isirayiri, boogera nti, 'Obanga Ibulayimu yali muntu omu n'agabana ensi, naffe abangi, tuligabana.' **25** Noolwekyo bategeeze nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'eggye nti, Bwe muba nga mulya ennyama erimu omusaayi, ne musinza bakatonda bammwe abalala, ne muyiwa omusaayi, musaanidde okugabana ensi? **26** Mwesiga ekitala, ne mukola eby'ekivve, buli musajja n'ayenda ku muka muliraanwa we. Kale munaayinza mutya okugabana ensi?' **27** "Bagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: Nga bwe ndi omulamu, abaasigalawo mu bifulukwa balittibwa n'ekitala, n'abo abaliba ku ttale balitaagulwataagulwa ensolo enkambwe, n'abo abaliba beekwese mu biro ebinywevu ne mu mpuku balifa kawumpuli. **28** Era ensi ndigifuula amatongo era etaliimu mugaso, era n'amaanyi ge yeewaana nago galikoma, era n'ensozi za Isirayiri ziryabulirwa, ne wataba n'omu azitambulirako. **29** Olwo balimanya nga nze Mukama Katonda, bwe ndifuula ensi okuba amatongo era etaliimu mugaso olw'ebikolwa eby'ekivve bye bakoze.' **30** "Naawe ggwe omwana w'omuntu, abatuuze ab'omu ggwanga lyo abatuula ku Bbugwe ne mu nzigi ez'amayumba bagambagana nti, 'Mujje tuwulire ekigambo ekiva eri Mukama Katonda,' **31** abantu bange nga bwe batera okukola, ne bawulira byoyogera naye ne batabikola, ne boolesa okwagala kwabwe n'emimwa gyabwe, naye ng'emitima gyabwe gigoberera amagoba gaabwe, **32** laba gye bali oli ng'omuntu ayimba oluyimba olw'okwagala mu ddoboozi eddungi, era amanyi okukuba obulungi ennanga, kubanga bawulira ebigambo byo naye ne batabissamu nkola. **33** "Bino byonna bwe birituukirira, era bijja kutuukirira, kale balimanya nga nnabbi abadde mu bo."

34 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, yogera ebyobunnabbi eri abasumba ba Isirayiri, obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Zibasanze abasumba ba Isirayiri abeefaako bokka. Abasumba tebasaanye kuliisa ndiga? **3** Mulya amasavu, ne mwambala ebyoya, ne mutta ensolo ensava, naye temufaayo ku bisibo. **4** Ennafu temuzizzaamu maanyi, so n'endwadde temuzijjanjabye, so n'ezirumizibbwa temusibye biwundu byazo, so n'ezibuze temuzikomezzaawo, naye muzifuze n'amaanyi. **5** Kyezaava zisaasaana, kubanga tezaalina musumba, ne ziba kya kulya eri ensolo enkambwe zonna ez'omu nsiko. **6** Endiga zange zaasaasaana, ne zibuna ku nsozi zonna na ku buli kasozi akawanvu, ne zisaasaana okubuna ensi yonna, ne zibulwako azinoonya wadde okuzibuuliriza. **7** "'Noolwekyo mmwe abasumba, muwulire ekigambo kya Mukama: **8** Nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda, olw'endiga zange okufuuka omuyiggo, n'ekyokulya eri ensolo enkambwe zonna, kubanga tezirina musumba, ate era n'abasumba ne batazinoonya, naye ne beefaako bokka, ne bataliisa ndiga zange, **9** kale mmwe abasumba muwulire ekigambo kya Mukama. **10** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nnina ensonga ku basumba, era ndibavunaana olw'ekisibo kyange. Ndibaggyako okulabirira endiga mulekeraawo okuzifuula ekyokulya. Ndiwonya endiga zange mu kamwa kaabwe, zireme okuba ekyokulya kyabwe. **11** "'Era bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nze kennyini ndinoonya endiga zange ne nzirabirira. **12** Ng'omusumba bw'alabirira ekisibo kye ng'ezimu ku ndiga zisaasaanye okumuvaako, bwe ntyo bwe ndizirabirira. Ndiziggya mu bifo byonna gye zaasaasaanira ku lunaku olw'ebire olw'ekizikiza. **13** Ndiziggya mu mawanga ne nzikuŋŋaanya mu nsi gye zaasaasaanira ne nzikomyawo mu nsi yaazo. Ndiziriisiza ku nsozi za Isirayiri okumpi n'enzizi ne mu bifo byonna ebibeerwamu mu nsi. **14** Ndizirabiririra mu ddundiro eddungi ne ku ntikko z'ensozi za Isirayiri we zirirundirwa. Eyo gye zirigalamira mu ddundiro eddungi era gye zirirriira omuddo omugimu ku nsozi za Isirayiri. **15** Nze kennyini ndirabirira endiga zange, ne nzigalamiza wansi mirembe, bw'ayogera Mukama Katonda. **16** Ndinoonya ezaabula, ne nkomyawo ezaawaba. Ndigyanjaba ezaalumizibwa, ne ŋŋumya ennafu, naye ensava era ez'amaanyi ndizizikiriza. Ndirunda ekisibo mu bwenkanya. **17** "'Nammwe ekisibo kyange, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ndisala omusango wakati w'endiga emu ne ginnaayo ne wakati w'endiga ennume n'embuzi. **18** Tekibamala okulya omuddo? Kale ate lwaki mulinnyirira ogusigaddewo mu ddundiro, nga n'okunywa mwanywa amazzi amayonjo, naye ne musiikuula agaasigalawo n'ebigere byammwe! **19** Olwo endiga zange zirye bye mwalinnyirira n'okunywa zinywe amazzi ge mwasiikuula n'ebigere byammwe? **20** "'Mukama Katonda kyava abagamba nti, Laba, nze kennyini ndisala omusango wakati w'endiga ensava n'endiga enkovvu. **21** Kubanga mwewaana nga muyimusa ebifuba ne musindikiriza ennafu zonna ne muzitomera n'amayembe gammwe okutuusa lwe muzifulumya ebweru, **22** ndiwonyawo ekisibo kyange so teziriba nate muyiggo. Ndisala omusango mu bwenkanya wakati w'endiga n'endiga. **23** Ndiziwa omusumba omu, omuweereza wange Dawudi, alizirunda; alizirabirira era aliba musumba waabwe. **24** Nze Mukama ndiba Katonda waabwe, n'omuddu wange Dawudi aliba mulangira mu bo. Nze Mukama njogedde. **25** "'Ndikola endagaano yange ezisuubiza emirembe, era ndigoba mu nsi ensolo enkambwe, zibeerenga mu ddungu era zeebakenga mu bibira mirembe nga tezirumbibwa. **26** Ndiziwa omukisa wamu n'ebifo ebyetoolodde akasozi

kange, era ndibatonnyeseza enkuba mu ntuuko yaayo; walibaawo enkuba ey'omukisa. **27** Emiti egy'omu ttale girireeta ebibala byagyo, n'ettaka lirimeza ebimera byalyo, era n'abantu balituula mirembe mu nsi yaabwe. Balimanya nga nze Mukama bwe ndimenya ebisiba eby'ekikoligo kyabwe ne mbawonya mu mukono gwabwo abaabafuula abaddu. **28** Teziriba munyago nate eri amawanga, so n'ensolo enkambwe tezirizitaagulataagula. Zirituula mirembe so tewaliba muntu n'omu azitiisatiisa. **29** Ndiziwa ensi emanyiddwa olw'ebirime byayo, zireme okulumwa enjala nate mu nsi newaakubadde okunyoomebwa amawanga. **30** Era zirimanya nga nze Mukama Katonda waazo, ndi wamu nazo, era nga zo, ennyumba ya Isirayiri, bantu bange, bw'ayogera Mukama Katonda. **31** Mmwe ndiga zange, endiga ez'eddundiro lyange, muli bantu bange, era nze ndi Katonda wammwe, bw'ayogera Mukama Katonda.'"

35 Ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu, tunuulira olusozi Seyiri owe obunnabbi, **3** oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nkulinako ensonga, olusozi Seyiri, era ndikugolererako omukono gwange ne nkufuula amatongo. **4** Ndifuula ebibuga byo okuba ebifulukwa era olifuuka matongo, omanye nga nze Mukama.' **5** "'Kubanga wasiba ekiruyi eky'edda n'owaayo Abayisirayiri okuttibwa mu biro mwe baalabira ennaku, mu biro eby'okubonerezebwa kwabwe okwenkomerero, **6** nga bwe ndi omulamu, kyendiva mbawaayo muttiŋŋane era okuttiŋŋana kulibalondoola, bw'ayogera Mukama Katonda. Kubanga temwakyawa kuyiwa musaayi, okuyiwa omusaayi kyekuliva kubalondoola. **7** Ndifuula olusozi Seyiri okuba amatongo, ne nsalako abo bonna abajja n'abagenda. **8** Ndijjuza ensozi zo abafu, n'abattiddwa ekitala baligwa ku busozi bwo, ne mu biwonvu byo, ne mu migga gyo. **9** Ndikufuula matongo emirembe gyonna, so tewaliba alibeera mu bibuga byo, olyoke omanye nga nze Mukama. **10** "'Mwalowooza nga amawanga ga Yuda ne Isirayiri gammwe, era ne mulowooza okugeetwalira. Naye nze ndi Mukama waabwe, **11** era nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Katonda nti, ndibabonereza olw'obusungu n'obuggya bye mwabalaga nga mubakyawa, balyoke bammanye, mmwe bwe ndibasalira omusango. **12** Oluvannyuma olimanya nga nze Mukama mpulidde byonna eby'obunyoomi bye wayogera eri ensozi za Isirayiri. Nagamba nti, "Bafuuse matongo, era baweereddwayo gye tuli okubamalawo." **13** Wanneewanirako, n'oteekuma, kyokka ne nkuwulira. **14** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ensi yonna bw'eriba esanyuka, gwe ndikufuula matongo. **15** Olw'okuba nga wasanyuka, omugabo gw'ennyumba ya Isirayiri bwe gwafuuka amatongo nange bwe ntyo bwe ndikukola. Ggwe olusozi Seyiri ne Edomu yonna mulifuuka matongo, mulyoke mumanye nga nze Mukama.'"

36 "Omwana w'omuntu, yogera obunnabbi eri ensozi za Isirayiri, ogambe nti, Mmwe ensozi za Isirayiri, muwulire ekigambo kya Mukama. **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, omulabe yayogera nti, 'Otyo, ensozi ez'edda kaakano zaffe.' **3** Kyemwava muwa obunnabbi ne mwogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Kubanga baabacocca ne babayigganya enjuuyi zonna amawanga amalala ne gabeetwalira, era ne mufuuka eky'okwogerwako era ne baboogerako eby'obulimba, **4** kyemunaava muwulira ekigambo kya Mukama Katonda mmwe ensozi za Isirayiri: Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti eri ensozi n'obusozi, n'eri enzizi n'ebiwonvu, n'eri ebifulukwa n'ebibuga ebyafuuka amatongo ebyanyagibwa ne bifuuka eby'okusekererwa eri amawanga gonna okwetooloola **5** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Njogerera mu busungu bwange obungi eri amawanga amalala n'eri Edomu yonna, abajjula okusanyuka n'ettima mu mitima gyabwe, ne baddira ensi yange ne bagifuula eyaabwe banyage obugagga bwayo.' **6** Kyonoova owa obunnabbi eri ensi ya Isirayiri n'oyogera eri ensozi n'obusozi, n'eri enzizi n'ebiwonvu nti, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Njogera nga nzijudde obuggya n'obusungu kubanga mwasekererwa nnyo amawanga. **7** Mukama Katonda kyava ayogera nti, Ndayira nti amawanga agabeetoolodde nago galisekererwa. **8** "'Naye mmwe ensozi za Isirayiri mulireeta amatabi gammwe ne mubalira abantu bange Isirayiri ebibala byammwe kubanga banaatera okudda ewaabwe. **9** Mbalumirwa era ndibatunuulira n'ekisa, era abalimi balikabala ettaka lyammwe ne basigamu ensigo, **10** era ndibaaza mmwe, ennyumba yonna eya Isirayiri. Ebibuga birituulwamu, n'ebyali ebifulukwa biriddaabirizibwa. **11** Ndyaza abantu n'ensolo, era abantu balyeyongera n'ensolo ne zeeyongera. Ndibazzaayo mu bifo byammwe eby'edda, era ndibakolera ebirungi ebisingawo ku bye nabakolera, mulyoke mumanye nga nze Mukama. **12** Ndikkiriza abantu bange, Isirayiri babatambulireko, era balibeddiza, nammwe muliba mugabo gwabwe nga temukyaddamu kubaggyako baana baabwe. **13** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Kubanga abantu baboogerako nti, "Musaanyaawo abantu ne mumalawo ezzadde lye ggwanga lyammwe," **14** kyemuliva mutaddayo kusaanyaawo bantu newaakubadde okubamalako ezzadde ly'eggwanga lyo, bw'ayogera Mukama Katonda. **15** Toliwulira nate okusekererwa kw'amawanga newaakubadde okunyoomebwa wadde eggwanga lyo okugwa, bw'ayogera Mukama Katonda.'" **16** Nate ekigambo kya Mukama ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **17** "Omwana w'omuntu, abantu ba Isirayiri bwe baaberanga mu nsi yaabwe, baagyonoona olw'empisa zaabwe n'ebikolwa byabwe, era n'ebikolwa byabwe byali ng'obutali bulongoofu obw'omukazi mu biseera bye. **18** Olw'omusaayi gwe baayiwa mu nsi, ate n'olw'okusinza bakatonda abalala kwe beeyonoonyesa, kyennava mbayiwako ekiruyi kyange. **19** Naye mbasaasaanyiza mu mawanga, ne basaasaana mu nsi. Era nabasalira omusango ng'empisa zaabwe n'ebikolwa byabwe bwe byali. **20** Buli gye baagendanga mu mawanga baaswazanga erinnya lyange ettukuvu, kubanga kyayogerwanga nti, 'Bano bantu ba Mukama, naye baagobebwa mu nsi ye.' **21** Nafaayo ku linnya lyange ettukuvu, ennyumba ya Isirayiri lye yaswaza mu mawanga gye baagenda. **22** "Kale nno gamba ennyumba ya Isirayiri nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti:

Ggwe ennyumba ya Isirayiri bino sibikola ku lulwo, naye ku lw'erinnya lyange ettukuvu lye mwavumisa mu mawanga gye mwagenda. **23** Ndiraga obutukuvu bw'erinnya lyange ekkulu, eryavumisibwa mu mawanga, erinnya lye mwavumisa mu bo, era amawanga galimanya nga nze Mukama, bw'ayogera Mukama Katonda, bwe ndyolesa obutukuvu bwange mu mmwe mu maaso gaabwe. **24** "'Ndibaggya mu mawanga ne mbakuŋŋaanya okuva mu nsi zonna ne mbakomyawo mu nsi yammwe. **25** Ndibamaansirako amazzi amayonjo, era ndibaggyako obutali bulongoofu bwammwe bwonna n'okuva ku bakatonda abalala bonna, ne mbafuula abalongoofu. **26** Ndibawa omutima omuggya era ne nteeka n'omwoyo omuggya mu mmwe. Ndibaggyamu omutima ogw'ejjinja ne mbawa omutima ogw'ennyama. **27** Era ndibawa Omwoyo wange alibakubiriza okugoberera ebiragiro byange n'okukuuma obulungi amateeka gange. **28** Mulibeera mu nsi gye nawa bajjajjammwe, nammwe mulibeera bantu bange, nange ne mbeera Katonda wammwe. **29** Ndibalokola mu butali bulongoofu bwammwe bwonna, era nditumya emmere ey'empeke ne ngyaza nnyo muleme okulumwa enjala. **30** Ndyaza ebibala eby'oku miti n'ebimera eby'omu nnimiro, nga temukyasekererwa nate mu mawanga olw'enjala. **31** Olwo mulijjukira amakubo gammwe amabi n'ebikolwa byammwe ebitali birungi, era mulyetamwa olw'ebibi byammwe n'olw'ebikolwa byammwe eby'emizizo. **32** Mukimanye ng'ebyo sibikola ku lwammwe, bw'ayogera Mukama Katonda. Muswale olw'ebikolwa byammwe, mmwe ennyumba ya Isirayiri. **33** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti: Ku lunaku lwe ndibanaalizaako ebibi byammwe byonna, abantu balidda mu bibuga byammwe n'ebifulukwa biriddaabirizibwa. **34** Ensi eyazika eririmibwa, ereme kuba nga bwe yali mu maaso gaabo bonna abaagiyitangamu. **35** Balyogera nti, "Ensi eno eyali ezise, kaakano efuuse ng'ennimiro Adeni, n'ebifulukwa n'ebibuga ebyali bifuuse amatongo, kaakano mulimu ababibeeramu, era biriko ne bbugwe." **36** Olwo n'amawanga agaasigalawo agabeetoolodde galimanya nga nze Mukama, naddaabiriza ebyayonoonebwa, n'ennimiro n'ebyali bizise. Nze Mukama nkyogedde, era ndikituukiriza.' **37** "Bw'ati bw'ayogera Mukama nti: Nate ndiwuliriza ennyumba ya Isirayiri ne mbakolera kino, era ndyaza abantu baabwe babeere bangi ng'ekisibo ky'endiga. **38** Balyala ng'ebisibo eby'endiga ez'okuweebwayo e Yerusaalemi ku mbaga ezaalagirwa, era n'ebibuga ebyali amatongo ndibijjuza ebibinja by'abantu. Kale balimanya nga nze Mukama."

37 Omukono gwa Mukama gwali ku nze, Mwoyo wa Mukama n'anfulumya, n'andeeta wakati mu kiwonvu ekyali kijjudde amagumba. **2** N'agannaambuza, ne ndaba amagumba mangi, amakalu ennyo wansi mu kiwonvu. **3** N'ambuuza nti, "Omwana w'omuntu, amagumba gano gayinza okuba amalamu?" Ne nziramu nti, "Ggwe Ayi Mukama Katonda, ggwe wekka gw'omanyi." **4** Awo n'aŋŋamba nti, "Wa obunnabbi ku magumba gano, oyogere nti, 'Mmwe amagumba amakalu, muwulire ekigambo kya Mukama! **5** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda eri amagumba gano nti, Laba ndibateekamu omukka ne mufuuka abalamu. **6** Ndibateekako ebinywa n'ennyama ne mbabikkako n'olususu; ndibateekamu omukka, ne mufuuka abalamu. Olwo mulimanya nga nze Mukama.'" **7** Awo ne njogera nga bwe nalagirwa. Awo bwe nnali nga njogera, ne waba eddoboozi, ng'ebintu ebikubagana, amagumba ne geegatta, buli limu ku linnaalyo. **8** Ne ntunula, ebinywa n'ennyama ne birabika ku go, n'olususu ne luddako, naye temwali mukka. **9** Awo n'aŋŋamba nti, "Wa obunnabbi eri omukka; yogera omwana w'omuntu, ogambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ggwe omukka vva eri empewo ennya, oyingire mu battibwa, babe balamu.'" **10** Ne mpa obunnabbi nga bwe yandagira, omukka ne gubayingiramu ne balamuka, ne bayimirira, era ne baba eggye ddene nnyo. **11** Awo n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, amagumba gano ye nnyumba yonna eya Isirayiri. Boogera nti, 'Amagumba gaffe gaakala era n'essuubi lyaffe lyaggwaawo, twasalibwako.' **12** Kyonoova owa obunnabbi gye bali n'oyogera nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Mmwe abantu bange, ndyasamya amalaalo gammwe ne mbazuukiza, era ndibakomyawo mu nsi ya Isirayiri. **13** Kale mulimanya nga nze Mukama, era nga nammwe muli bantu bange, bwe ndyasamya amalaalo gammwe ne mbazuukiza. **14** Ndibateekamu Omwoyo wange era muliba balamu; ndibateeka mu nsi yammwe mmwe ne mutuula omwo, mulyoke mumanye nga nze Mukama nkyogedde, era nkikoze, bw'ayogera Mukama Katonda.'" **15** Awo ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **16** "Omwana w'omuntu ddira omuggo owandiikeko nti, 'Guno gwa Yuda n'Abayisirayiri abakolagana nabo.' Oddire n'omuggo omulala owandiikeko nti, 'Guno muggo gwa Efulayimu owa Yusufu n'ennyumba ya Isirayiri yonna, bwe bakolagana.' **17** Bagatte bafuuke omuggo gumu, bafuuke omuntu omu mu mukono gwo. **18** "Awo abantu bo bwe bakubuuzanga nti, 'Amakulu ga bino kye ki?' **19** Obategeezanga nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, 'Ndiddira omuggo gwa Yusufu oguli mu mukono gwa Efulayimu, n'ebika bya Isirayiri n'abo bwe bakolagana, ne mbigatta ku muggo gwa Yuda, bafuuke omuntu omu mu mukono gwange.' **20** Balage emiggo gy'owandiiseeko, **21** obagambe nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ndiggya Abayisirayiri mu mawanga gye baagenda. Ndibakuŋŋaanya okuva wonna, ne mbakomyawo mu nsi yaabwe. **22** Ndibafuula eggwanga limu mu nsi, ku nsozi za Isirayiri. Balifugibwa kabaka omu, tebaliddayo kubeera mawanga abiri, wadde okwawulibwa mu bwakabaka obubiri. **23** Tebaliddayo kweyonoonyesa ne bakatonda abalala, ebintu ebikole obukozi n'emikono eby'ekivve, wadde okweyonoonyesa mu bibi byabwe. Ndibawonya okuva mu bifo byonna gye beeyonoonyesa, ndibafuula abalongoofu, muliba bantu bange, nange ndiba Katonda wammwe. **24** "'Omuweereza wange Dawudi alibeera kabaka waabwe, era bonna baliba n'omusumba omu. Baligoberera amateeka gange, babeere beegendereza okukwata ebiragiro byange. **25** Balibeera mu nsi gye nawa omuweereza wange Yakobo, ensi bajjajjammwe mwe baabeeranga. Bo n'abaana baabwe, balibeera omwo ennaku zonna, era Dawudi omuweereza wange

alibeera mulangira waabwe emirembe gyonna. **26** Ndikola endagaano yange ebawa emirembe, eriba ndagaano ey'olubeerera. Ndibanyweza ne mbaaza, era nditeeka ekifo kyange eky'okubeeramu wakati mu bo emirembe gyonna. **27** Ekifo kyange eky'okubeeramu kinaabeeranga mu bo. Nnaabeeranga Katonda waabwe nabo banaabeeranga bantu bange. **28** Amawanga galimanya nga nze Mukama Katonda, nze ntukuza Isirayiri; ekifo kyange eky'okubeeramu kiri mu bo emirembe gyonna.'"

38 Ekigambo kya Mukama Katonda ne kinzijira n'aŋŋamba nti, **2** "Omwana w'omuntu tunuuliza amaaso go eri Googi ow'omu nsi ya Magoogi, omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali, owe obunnabbi gy'ali, **3** oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nkulinako ensonga ggwe Googi omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali. **4** Ndikwetoolooza, ne nteeka amalobo mu mba zo, era ndibakulembera n'eggye lyo lyonna, n'embalaasi n'abeebagala embalaasi, bonna nga bambadde ebyokulwanyisa mu kibinja ekinene ekirina engabo ennene n'entono, nga bakutte n'ebitala. **5** Obuperusi, ne Kuusi ne Puuti balibeera wamu nabo, bonna nga balina engabo n'enkuufiira; **6** era ne Gomeri n'eggye lye lyonna, n'ennyumba ya Togaluma okuva mu bukiikakkono obw'ewala ddala n'eggye lyabwe lyonna, amawanga mangi nga gali wamu nammwe. **7** "'Weeteeketeeke beera bulindaala ggwe n'ekibinja kyonna ekikwetoolodde; obaduumire. **8** Oluvannyuma olw'ennaku ennyingi mulikuŋŋaanyizibwa era mu myaka egy'oluvannyuma mulirumba ensi eyaakava mu lutalo, ensi abantu mwe baakuŋŋanyizibwa okuva mu mawanga amangi ku nsozi za Isirayiri ezalekebwawo. Abantu baayo baggyibwa mu mawanga, kaakano bonna batudde mirembe. **9** Ggwe n'eggye lyo lyonna n'amawanga agali awamu naawe, muliyambuka mubalumbe, era mulibalumba ng'omuyaga, era muliba ng'ekire ekibisse ku nsi. **10** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ku lunaku olwo ebirowoozo biribajjira ne muteesa okukola akabi. **11** Muligamba nti, "Ndirumba ensi ey'ebyalo ebitaliiko nkomera, ndirumba eggwanga erijjudde emirembe era eriteeteeseteese, bonna nga babeera mu bigango okutali nkomera newaakubadde ebyuma eby'amaanyi. **12** Ndibba ne nnyaga ne nnumba ebifo ebyazika, kaakano ebibeeramu abantu, abantu abaakuŋŋaanyizibwa okuva mu mawanga ag'enjawulo gye babeera, abalina obugagga bw'ente n'ebintu ebirala, ababeera wakati mu nsi." **13** Seeba ne Dedani n'abasuubuzi ab'e Talusiisi n'ab'ebyalo bye bonna balibabuuza nti, "Muzze kunyaga? Mukuŋŋaanyizza ebibinja byammwe mutunyage, mutwale effeeza yaffe ne zaabu yaffe, n'ebisolo byaffe n'ebintu byaffe ebirala, mutwale omunyago omunene?"' **14** "Noolwekyo omwana w'omuntu kyonoova owa obunnabbi, n'ogamba Googi nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Ku lunaku olwo abantu bange Isirayiri bwe baliba ng'abatudde mirembe, temulikiraba? **15** Olijja okuva mu kifo kyo mu bukiikakkono obuli ewala ennyo, ggwe n'amawanga mangi wamu naawe, bonna nga beebagadde embalaasi, enkuyanja y'abantu, era eggye eddene. **16** Mulitabaala abantu bange Isirayiri ng'ekire ekibikka ku nsi. Era mu nnaku ez'oluvannyuma ndikulinnyisa n'olumba ensi yange, ggwe Googi, amawanga gamanye. Era ndyolesa obutukuvu bwange mu maaso gaabwe. **17** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Si mmwe be nayogerako edda nga mpita mu baddu bange bannabbi ba Isirayiri, abaawa obunnabbi mu biro ebyo okumala ebbanga, nga ŋŋenda kubasindika mubalumbe? **18** Naye ku lunaku olwo, Googi bw'alirumba ensi ya Isirayiri, ndiraga obusungu bwange, bw'ayogera Mukama Katonda. **19** Mu buggya bwange ne mu busungu bwange nnangirira nga njogera nti walibaawo musisi ow'amaanyi mu nsi ya Isirayiri; **20** n'ebyennyanja ebiri mu nnyanja, n'ennyonyi ez'omu bbanga, n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko, ne buli kyewalulira ku ttaka, n'abantu bonna abali ku nsi balikankana olw'okujja kwange. Ensozi zirisuulibwa n'ebbanga liribulunguka, ne buli bbugwe aligwa ku ttaka. **21** Nditumira Googi ekitala okuva mu nsozi zange zonna, bw'ayogera Mukama Katonda, era buli muntu alirwana ne muganda we. **22** Ndibabonereza ne kawumpuli n'okuyiwa omusaayi, era nditonnyesa amatondo ag'enkuba amanene nga mulimu omuzira n'omuliro ku ye, n'eggye lye ne ku mawanga amangi agaamwegattako. **23** Olwo ndyolesa obukulu bwange n'obutukuvu bwange, era ndyeraga eri amawanga mangi, ne balyoka bamanya nga Nze Mukama Katonda.'"

39 "Omwana w'omuntu, wa obunnabbi ku Googi oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Nkulinako ensonga ggwe Googi, omulangira omukulu owa Meseki ne Tubali. **2** Ndikukyusa nkukulule, era ndikuggya mu bukiikakkono obw'ewala ne nkutuma eri ensozi za Isirayiri. **3** Ndiggya omutego gwo mu mukono gwo ogwa kkono; n'obusaale bwo obungi obubadde mu mukono gwo ogwa ddyo, ndibukusuuza. **4** Oligwa ku nsozi za Isirayiri ggwe n'eggye lyo lyonna n'amawanga agali naawe; ndibawaayo eri ensega eza buli ngeri n'eri buli nsolo enkambwe mufuuke emmere yaazo. **5** Muligwa ku ttale, kubanga nze nkyogedde, bw'ayogera Mukama Katonda. **6** Ndisindika omuliro ku Magogi ne ku abo ababeera mu bifo ebirimu emirembe ku lubalama lw'ennyanja; balyoke bamanye nga nze Mukama. **7** "'Ndimanyisa abantu bange Isirayiri Erinnya lyange ettukuvu. Siriganya linnya lyange kuddayo kuvumibwa, era amawanga galimanya nga nze Mukama, Omutukuvu mu Isirayiri. **8** Ekiseera kyakyo kituuse era kirituukirira, bw'ayogera Mukama Katonda. Luno lwe lunaku lwe nayogerako. **9** "'Abo ababeera mu bibuga bya Isirayiri balifuluma ne bakozesa ebyokulwanyisa ng'enku era balibikumako omuliro, engabo entono n'engabo ennene, emitego n'obusaale n'ebiti ebinene n'amafumu. Balibikozesa ng'enku okumala emyaka musanvu. **10** Tekiribeetaagisa kutyaba nku ku ttale so tebalitema nku mu bibira, kubanga ebyokulwanyisa bye balikozesa ng'enku. Balinyaga abo abaabanyaga, ne babba abo abaababba, bw'ayogera Mukama Katonda. **11** "'Ku lunaku olwo ndiwa Googi ekifo eky'okuziikamu mu Isirayiri mu kiwonvu ky'abatambuze ku luuyi olw'ebuvanjuba ku Nnyanja ey'Omunnyo. Kiriziba ekkubo ly'abatambuze, kubanga

Googi n'enkuyanja y'abantu be baliziikibwa eyo. Era kiriyitibwa ekiwonvu kya Kamonugoogi. **12** "'Ennyumba ya Isirayiri balimala emyezi musanvu nga babaziika, okusobola okutukuza ensi. **13** Abantu bonna ab'omu nsi balibaziika, era luliba lunaku lwa kujjukiranga era lwe lunaku lwe ndigulumizibwa, bw'ayogera Mukama Katonda. **14** Wanaabangawo abasajja abanaapangisibwanga okukola omulimu ogw'okutukuza ensi. Abamu ku bo banaayitanga mu nsi nga bakola omulimu ogwo, n'abalala banaaziikanga emirambo gy'abo egirisigala kungulu. "'Oluvannyuma olw'emyezi omusanvu balitandika okunoonya abaafa. **15** Bwe baliba nga bayita mu nsi, omu n'alaba eggumba ly'omuntu, aliteeka akabonero mu kifo ekyo, okutuusa abaziika bwe baliba bayita ne balaba akabonero ne baliziika mu kiwonvu kya Kamonugoogi. **16** (Era ne mu kifo ekyo eribaayo ekibuga ekiyitibwa Kamona). Bwe batyo bwe balitukuza ensi.' **17** "Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Koowoola buli kika ky'ennyonyi n'ebisolo byonna ebikambwe obigambe nti, 'Mukuŋŋaane, mujje okuva mu njuyi zonna eri ssaddaaka gye mbateekeddeteekedde, ssaddaaka ennene ku nsozi za Isirayiri, mulye ennyama munywe n'omusaayi. **18** Mulirya ennyama ey'abalwanyi ab'amaanyi, era mulinywa omusaayi gw'abalangira ab'ensi, ng'abanywa ogw'endiga ennume n'obuliga obuto, ogw'embuzi n'ente ziseddume, zonna ensava ez'e Basani. **19** Mulirya amasavu ne mukkuta, ne munywa omusaayi ne mutamiira ku ssaddaaka yange gye mbategekera. **20** Ku mmeeza yange mulirya embalaasi n'abazeebagala, wamu n'abalwanyi ab'amaanyi n'abasajja abaserikale aba buli kika,' bw'ayogera Mukama Katonda. **21** "Ndyoleka ekitiibwa kyange mu mawanga, era amawanga gonna galiraba ekibonerezo kye ndikuwa, nga n'omukono gwange gubateekeddwaako. **22** Okuva ku lunaku olwo, ennyumba ya Isirayiri balimanya nga nze Mukama Katonda waabwe. **23** N'amawanga galimanya ng'abantu ba Isirayiri balitwalibwa mu buwaŋŋanguse olw'ebibi byabwe, kubanga tebaali beesigwa gye ndi. Kyenava mbakweka amaaso gange ne mbawaayo mu mukono gw'abalabe baabwe, bonna ne battibwa ekitala. **24** Nababonereza ng'obutali butuukirivu bwabwe n'ebikolwa byabwe bwe byali, ne mbakisa amaaso gange. **25** "Noolwekyo Mukama Katonda ayogera nti, Ndikomyawo Yakobo okuva mu buwaŋŋanguse, era ndikwatirwa ekisa ennyumba ya Isirayiri yonna, era ndirwanirira erinnya lyange ettukuvu. **26** Balyerabira okuswazibwa kwabwe, n'obutali bwesigwa bwe bandaga, bwe baabeera mu nsi yaabwe emirembe, nga tebaliiko abatiisa. **27** Bwe ndibakomyawo okuva mu mawanga, nga mbakuŋŋaanyizza okuva mu nsi ez'abalabe baabwe, ndyoleka obutukuvu bwange mu bo eri amawanga mangi. **28** Olwo balimanya nga nze Mukama Katonda, kubanga nabasindika mu buwaŋŋanguse mu mawanga, ate ne mbakuŋŋaanya eri ensi yaabwe, ne sirekaayo n'omu. **29** Siribakisa maaso gange nate, bwe ndifuka Omwoyo wange ku nnyumba ya Isirayiri, bw'ayogera Mukama Katonda."

40 Ku ntandikwa ey'omwaka ogw'amakumi abiri mu etaano nga tuli mu buwaŋŋanguse, ku lunaku lw'omwezi ogw'ekkumi, oluvannyuma lw'emyaka kkumi n'ena ng'ekibuga kigudde, omukono gwa Mukama ne gunzikako ku lunaku olwo lwennyini, n'antwalayo. **2** Mu kwolesebwa, Katonda n'antwala mu nsi ya Isirayiri n'anteeka ku luuyi olw'Obukiikaddyo obw'olusozi oluwanvu ennyo okwali ebizimbe ebyali ng'ekibuga. **3** N'antwala eyo, ne ndaba omusajja, ng'alabika ng'ayakolebwa mu kikomo, ng'ayimiridde mu mulyango ng'akutte omuguwa ogwa linena n'oluti olupima. **4** Omusajja n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, tunula n'amaaso go owulire n'amatu go osseeyo omwoyo ku buli kye nnaakulaga, kyovudde oleetebwa wano. Byonna by'onoolaba obitegeeze ennyumba ya Isirayiri." **5** Ne ndaba bbugwe okwetooloola ekifo kya yeekaalu. Obuwanvu bw'oluti olupima olwali mu mukono gw'omusajja lwali emikono mukaaga, nga mita ssatu. Buli mukono gwali nga kitundu kya mita. N'apima bbugwe ng'omubiri gwayo mita ssatu, n'obugulumivu bwayo mita ssatu. **6** Oluvannyuma n'alaga ku mulyango ogutunuulira Ebuvanjuba, n'alinnya amadaala n'apima omuziziko ogusooka ogw'omu mulyango, nga guli oluti lumu, ze mita ssatu. **7** N'obusenge obw'abakuumi bwali mita ssatu obuwanvu, n'obugazi mita ssatu, ng'ebbanga eryawula obusenge obwo liri mita bbiri n'ekitundu. Waaliwo n'omuziziko ogwokubiri. N'omuziziko ogwo gwali mita ssatu mu bugulumivu. Mu maaso g'omuziziko ogwo waaliwo ekisasi okutunuulira yeekaalu. **8** Awo n'apima ekisasi eky'oku mulyango **9** nga kiri mita nnya obugulumivu. Waaliwo empagi bbiri ku nsonda y'ekisasi, n'omubiri ogw'empagi ezo gwali mita emu. Ekisasi eky'oku mulyango kyayolekera yeekaalu. **10** Munda mu mulyango ogw'Ebuvanjuba mwalimu obusenge obw'abakuumi busatu ku njuyi zombi, bw'onsatule nga bwenkanankana obunene, nga n'ebbanga wakati waabwo lyenkanankana obunene. **11** N'apima obugazi obw'awayingirirwa mu mulyango nga buli mita ttaano n'obugulumivu bwawo nga buli mita mukaaga n'ekitundu. **12** Mu maaso ga buli kasenge waaliwo ekisenge obuwanvu kitundu kya mita, n'obusenge nga buli mita ssatu eruuyi ne mita ssatu eruuyi. **13** N'oluvannyuma n'apima obugazi bw'akasolya ak'ekibangirizi okuva ku kasenge akamu okutuuka ku kakoolekedde; okuva ku ntikko y'empagi okutuuka ku y'empagi eyookubiri waali mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **14** Waaliwo embu bbiri ez'obusenge. N'apima ekibangirizi okuva ku kasenge akasooka ak'olubu olumu okutuuka ku kasenge akasembayo ak'olubu olwo. N'oluvannyuma n'apima n'ekibangirizi okuva ku kasenge akasooka ak'olubu olulala okutuuka ku kasenge akasembayo ak'olubu olwo olulala, wonna awamu n'afuna mita kkumi na ttaano buli lubu. Ekipimo ekyo tekitwaliramu kisasi. **15** N'okuva ku bwenyi bw'omulyango awayingirirwa okutuuka ekisasi kyagwo we kikoma waali mita amakumi abiri mu ttaano. **16** Era obusenge bwaliko amabanga amafunda okuva wansi okutuuka waggulu mu bisenge byabwo, okwetooloola obusenge bwonna; ate n'ekisasi nakyo kyalina amabanga agafaanagana nga gali ag'obusenge obw'abakuumi. Ku bisenge kwali kwoleddwako ebifaananyi eby'enkindu. **17** Awo omusajja n'andeeta mu luggya olw'ebweru; ne ndaba ebisenge ebimu n'olubalaza ebyazimbibwa, ebisenge ebyo ebyazimbibwa ku lubalaza

mu bbugwe okwetooloola oluggya lwonna, byali amakumi asatu. **18** Olubalaza lwakolebwa okwetooloola bbugwe. Obugazi bw'olubalaza lwali lwenkanankana n'obuwanvu bw'omulyango, era ng'olubalaza lwolekedde oluggya. Olubalaza olwo lwe luyitibwa olubalaza olwa wansi. **19** N'oluvannyuma n'apima ekibangirizi okuva omulyango ogw'Ebuvanjuba we gukoma okutuuka ebweru ow'oluggya olw'omunda, ze mita amakumi ataano. Waaliwo n'omulyango ogw'Obukiikakkono. N'ekibangirizi okuva ku mulyango ogwo we gukoma okutuuka ebweru w'oluggya olw'omunda nakyo kyali mita amakumi ataano. **20** Awo n'apima obuwanvu n'obugazi obw'omulyango ogw'Obukiikakkono ogufuluma mu luggya olw'ebweru. **21** Obusenge bwagwo obw'abakuumi, busatu oluuyi n'oluuyi, n'ebbanga wakati waabwo, n'ekisasi kyagwo, byalina ebipimo bye bimu ng'omulyango ogusooka. Omulyango ogwo gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **22** Amabanga gaagwo amafunda, n'ekisasi kyagwo, n'ebifaananyi eby'enkindu ebyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'eby'omulyango ogw'Ebuvanjuba. Amadaala musanvu ge galinnyibwanga okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikakkono. Gwalina ekisasi ekyali ku nkomerero y'omulyango ogwo. **23** Waaliwo omulyango ogw'oluggya olw'omunda ogwatunuulira omulyango ogw'Obukiikakkono, nga ogwali Ebuvanjuba. N'apima okuva ku mulyango ogw'oluggya olw'omunda okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikakkono mita amakumi ataano. **24** Awo n'ankulembera n'antwala ku luuyi olw'Obukiikaddyo ne ndaba omulyango ogw'Obukiikaddyo, n'apima empagi zaagwo n'ekisasi kyagwo, ng'ebigera byabyo byenkanankana n'ebirala. **25** Omulyango n'ekisasi kyagwo byalina amabanga amafunda okwetooloola wonna, ng'amabanga ag'ebirala. Omulyango ogwo gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, ng'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **26** Amadaala musanvu ge gaalinnyibwangako okugutuukako. Gwalina ekisasi ekyali ku nkomerero yaagwo. Gwaliko n'ebifaananyi eby'enkindu ebyayolebwa eruuyi n'eruuyi ku bisenge byagwo. **27** Waaliwo n'omulyango ogw'oluggya olw'omunda ogwatunuulira omulyango ogw'Obukiikaddyo. N'apima okuva ku mulyango ogwo okutuuka ku mulyango ogw'Obukiikaddyo; zaali mita amakumi ataano. **28** Awo n'antwala mu luggya olw'omunda nga tuyita mu mulyango ogw'Obukiikaddyo ogw'oluggya olw'omunda, n'apima, nga gulina ebipimo bye bimu ng'emirala gyonna. **29** Obusenge bwagwo obw'abakuumi, n'amabanga gaagwo, n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi kyagwo byalina amabanga amafunda okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **30** Ebisasi eby'emiryango ebyetoolodde oluggya olw'omunda buli kimu kyali obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu, n'obugulumivu mita bbiri n'ekitundu. **31** Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zooleddwa n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala munaana ge gaalinnyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Obukiikaddyo ogw'oluggya olw'omunda. **32** Oluvannyuma n'antwala mu luggya olw'omunda ku mulyango ogw'Ebuvanjuba ogw'oluggya olw'omunda, n'apima omulyango ogwo, nga gulina ebipimo bye bimu ng'emirala. **33** Obusenge bwagwo n'amabanga gaagwo n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi byalina amabanga okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **34** Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zooleddwa n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala munaana ge gaalinnyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Ebuvanjuba ogw'oluggya olw'omunda. **35** N'antwala ku mulyango ogw'Obukiikakkono ogw'oluggya olw'omunda n'alupima ng'ebipimo bye bimu ng'emiryango emirala. **36** Obusenge bwagwo obw'abakuumi n'amabanga gaagwo, n'ekisasi kyagwo byalina ebipimo bye bimu ng'ebirala. Omulyango n'ekisasi byalina amabanga okwetooloola, era gwali mita amakumi abiri mu ttaano obuwanvu, n'obugazi mita kkumi na bbiri n'ekitundu. **37** Ekisasi kyagwo kyatunuulira oluggya olw'ebweru. Empagi zaakyo zaali zooleddwa n'ebifaananyi eby'enkindu. Amadaala munaana ge gaalinnyibwanga okutuuka ku kisasi eky'oku mulyango ogw'Obukiikakkono ogw'oluggya olw'omunda. **38** Waaliwo ekisenge n'oluggi lwakyo ekyaliraana ekisasi ku buli mulyango ogw'oluggya olw'omunda. Omwo ebiweebwayo ebyokebwa mwe byayozebwanga. **39** Mu kisasi eky'emiryango mwalimu emmeeza bbiri oluuyi olumu n'endala bbiri oluuyi olulala kwe battiranga ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'ebibi, n'ebiweebwayo olw'omusango. **40** Era ebweru w'ekisasi ku mulyango, okumpi n'amadaala awayingirirwa ku mulyango oguli mu bukiikakkono waaliwo emmeeza bbiri ne ku luuyi olulala olw'amadaala waliwo emmeza bbiri. **41** Ne kitegeeza nga waaliwo emmeeza nnya ku luuyi olumu olw'omunda, n'emmeeza endala nnya ku luuyi olulala ng'oyimiridde mu mulyango, awamu z'emmeeza munaana, kwe battiranga ssaddaaka. **42** Era waaliwo n'emmeeza endala nnya ez'amayinja amateme ez'ebiweebwayo ebyokebwa, buli emu yali desimoolo nsanvu mu ttaano eza mita obuwanvu, obugazi desimoolo nsanvu mu ttaano eza mita n'obugulumivu kitundu kya mita. Okwo kwe baateekanga ebiso ebibaaga ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo ebirala. **43** Era waaliwo n'ewuuma ez'engalo bbiri, obuwanvu bwazo sentimita mwenda, ezaawanikibwa ku bisenge okwetooloola. Ku mmeeza kwe baatekanga ennyama ey'ebiweebwayo. **44** Mu luggya olw'omunda waaliyo ebisenge bibiri eby'abayimbi, ekimu ku luuyi olw'omulyango ogw'Obukiikakkono ekyolekera Obukiikaddyo, n'ekirala ku luuyi olw'omulyango ogw'Obukiikaddyo okutunuulira Obukiikakkono. **45** N'aŋŋamba nti, "Ekisenge ekyolekera Obukiikaddyo, kya bakabona abavunaanyizibwa yeekaalu, **46** n'ekisenge ekyolekera Obukiikakkono kya bakabona abavunaanyizibwa ekyoto. Abo be batabani ba Zadooki, era be Baleevi bokka abasobola okusemberera Mukama okumuweereza." **47** N'apima oluggya, nga luli mita amakumi ataano obuwanvu, n'obugazi mita amakumi ataano, nga kya nsonda nnya ezenkanankana, n'ekyoto kyali mu maaso ga yeekaalu. **48** N'antwala ku kisasi

kya yeekaalu n'apima empagi ez'ekisasi ezaali eruuyi n'eruuyi olw'ekisasi. Ne ndaba nga ku mukono ogwa ddyo empagi emu epima mita bbiri n'ekitundu ku luuyi olw'ebweru ate ng'empagi eyookubiri ku mukono ogwa kkono erina ebipimo ebyenkanankana na luli. Oluuyi olw'omunda olw'empagi emu lwapima mita emu n'ekitundu, n'oluuyi olw'omunda olw'empagi eyookubiri nga nalwo lupima mita emu n'ekitundu. Okuva ku mpagi we zitandikira okutuuka ku mulyango gwa yeekaalu waali mita musanvu, ekitegeeza nti ekisasi kyali mita musanvu obuwanvu. **49** Obugazi bw'omulyango ng'otaddeko n'empagi ez'enjuuyi zombi bwali mita kkumi. Okuva ku mpagi okutuuka ku mulyango gwa yeekaalu waali mita ttaano n'ekitundu. Amadaala kkumi ge gaalinnyibwanga okutuuka ku kisasi. Waaliwo n'empagi endala bbiri eruuyi n'eruuyi ezaaliraana empagi eziwanirira ekisasi.

41 Awo omusajja n'antwala ebweru wa yeekaalu Awatukuvu n'apima empagi ez'awayingirirwa mu kifo ekitukuvu, obugazi mita ssatu buli luuyi. **2** Awayingirirwa waali obugazi mita ttaano, n'obugazi bw'empagi ez'oku luuyi olw'omunda zaali mita bbiri n'ekitundu eruuyi n'eruuyi. N'apima ebweru wa yeekaalu Awatukuvu nga wali mita amakumi abiri obuwanvu, n'obugazi mita kkumi. **3** Oluvannyuma n'ayingira munda wa yeekaalu Awatukuvu w'Awatukuvu, n'apima empagi eziri awayingirirwa, buli emu obugazi mita emu. Omulyango gwali mita ssatu obugazi, n'ebisenge ebyayitangamu eruuyi n'eruuyi ku mulyango oguyingirirwamu mu Watukuvu w'Awatukuvu byali mita ssatu n'ekitundu obugazi. **4** N'apima Awatukuvu w'Awatukuvu nga wali mita kkumi obuwanvu, n'obugazi mita kkumi. N'aŋŋamba nti, "Kino kye kifo ekiyitibwa Awatukuvu w'Awatukuvu." **5** N'apima ekisenge ekya yeekaalu, ng'omubiri gwakyo guli mita ssatu, na buli kisenge eky'ebbali okwebungulula yeekaalu obugazi nga kiri mita bbiri. **6** Ebisenge eby'ebbali byali emyaliiro esatu, buli kimu nga kiri waggulu wa kinnaakyo, ku buli mwaliiro kwaliko ebisenge amakumi asatu. Waaliwo empagi ezawaniriranga ebisenge ebyo naye ng'empagi ezo teziyingira mu kisenge ekya yeekaalu. **7** Ebisenge eby'ebbali okwebungulula yeekaalu byagendanga nga byeyongera okugaziwa buli mwaliiro ogweyongerangayo waggulu, era amadaala gaazo agalinnyirwako gaava wansi okutuuka ku mwaliiro ogusembayo nga guyita ku mwaliiro ogwa wakati. **8** Ne ndaba nga yeekaalu eriko ekifo ekyagulumira okugyebungulula nga kye kikola omusingi ogw'ebisenge eby'ebbali. Obuwanvu kyali ng'obuwanvu obw'oluti, z'emita empanvu ssatu. **9** Waaliwo ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebbali. Omubiri gw'ekisenge ekyo gwali mita bbiri n'ekitundu. Waaliwo ekibangirizi wakati w'ebisenge eby'ebbali ebya yeekaalu n'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebbali ebya yeekaalu. Waaliwo n'ekibangirizi wakati wa bbugwe n'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebbali ebya yeekaalu. **10** Ekibangirizi ekyo kyali mita kkumi obugazi. **11** Waaliwo emiryango egyayingiranga mu bisenge eby'ebbali okuva mu kibangirizi ekiri wakati w'ekisenge ekyebunguludde ebisenge eby'ebbali n'ebisenge ebyo. Emiryango egyo gyali ku luuyi olw'Obukiikakkono, ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo. Ekibangirizi ekyo kyali mita bbiri n'ekitundu obugazi. **12** Ekizimbe ekyali mu luggya emanju wa yeekaalu, lwe luuyi olw'ebugwanjuba kyali obugazi mita amakumi asatu mu ttaano, n'omubiri gw'ekisenge eky'ekizimbe ekyo gwali mita bbiri n'ekitundu okwebungulula, n'obuwanvu bwakyo mita amakumi ana mu ttaano. **13** Oluvannyuma omusajja n'apima yeekaalu, ng'obuwanvu eri mita amakumi ataano, n'oluggya lwa yeekaalu n'ekizimbe n'ebisenge byakwo byali obuwanvu mita amakumi ataano. **14** Obugazi bw'oluggya lwa yeekaalu ku luuyi olw'ebuvanjuba ng'ogasseeko emiryango wa yeekaalu waali mita amakumi ataano. **15** N'apima obuwanvu obw'ekizimbe ekyali mu maaso g'oluggya emanju wa yeekaalu, okwo nga kw'ogasse embalaza oluuyi n'oluuyi nga wali mita amakumi ataano. Ekifo Awatukuvu ebweru, n'ekifo Awatukuvu munda n'ekisasi mu maaso g'oluggya **16** n'awayingirirwa, n'amadirisa amafunda n'embalaza okugeetooloola gonsatule, okwolekera omulyango byonna byabikkibwako embaawo, ne wansi, n'ekisenge okutuuka ku madirisa, n'amadirisa byabikkibwako. **17** Mu bbanga eryali waggulu w'omulyango okutuuka mu wakuŋŋaanirwa munda, ne ku bisenge mu bifo ebitali bimu okwetooloola Awatukuvu munda, ne ku bisenge mu bifo ebitali bimu okwetooloola Awatukuvu munda n'ebweru, **18** yakolebwa ne bakerubi n'enkindu, ng'olukindu luteekeddwa wakati wa bakerubi kinnababirye. Ne buli kerubi yalina ebyenyi bibiri **19** ekyenyi ky'omusajja nga kyolekedde olukindu ku luuyi olumu n'ekyenyi ky'empologoma ento nga kyolekedde olukindu oluuyi olulala. Ebyo byakolebwa okwetooloola eyeekaalu yonna. **20** Okuva wansi okutuuka mu kibangirizi ekiri waggulu w'omulyango waaliwo bakerubi n'enkindu ebyawoolebwa ebweru ku kisenge ky'Awatukuvu. **21** Omulyango ogw'Awatukuvu ebweru gwali gwa nsonda nnya era n'ogwo ogwali mu maaso g'Ekifo Ekitukuvu Ennyo gwali gugufaanana **22** Ekyoto kyabajjibwa mu muti ng'obugulumivu kiri mita emu n'ekitundu, obuwanvu n'obugazi mita emu, eruuyi n'eruuyi. Ensonda zaakyo n'obuwanvu bwakyo n'ebisenge byakyo byali bya miti. Omusajja n'aŋŋamba nti, "Eno ye mmeeza ebeera mu maaso ga Mukama." **23** Awatukuvu n'Awatukuvu w'Awatukuvu byalina enzigi za mpayi bbiri bbiri. **24** Buli luggi lwalina empayi bbiri, buli mwango nga gulina enzigi bbiri. **25** Era ku nzigi ezo ez'Awatukuvu kwali kwoleddwako ebifaananyi bya bakerubi n'eby'enkindu nga biri ebyayolebwa ku bisenge. Waaliwo n'akasasi akaakolebwa mu muti akali ku kisasi. **26** Ku bisenge eby'ebbali eby'ekisasi kwaliko amadirisa amawanvuyirivu nga mafunda agaali gooleddwako ebifaananyi eby'enkindu ku buli luuyi. N'ebisenge eby'ebbali ebya yeekaalu byalina obusasi.

42 Awo omusajja n'ankulemberamu n'antwala mu luggya ebweru ku luuyi olw'Obukiikakkono, n'antwala mu bisenge eby'ekizimbe ekyayolekera oluggya lwa yeekaalu era ekyayolekera bbugwe ku luuyi olw'Obukiikakkono. **2** Ekizimbe ekyo ekyaliko omuzigo ogwolekedde

Obukiikakkono, kyali mita amakumi ataano obuwanvu, n'obugazi mita amakumi abiri mu ttaano. **3** Ekizimbe ekyo kyalina ennyumba bbiri. Ennyumba emu yali eyolekera oluggya olw'omunda oluli mita kkumi obugazi. Ennyumba endala n'eyolekera oluggya olw'ebweru. Ennyumba zombi zazimbibwa nga za kalina ssatu, nga zoolekaganye. **4** Wakati w'ennyumba ezo ebbiri, waaliwo olukuubo mita ttaano obugazi, n'obuwanvu mita amakumi ataano. Enzigi ez'ennyumba eyolekera oluggya olw'omunda zaayolekera Obukiikakkono. **5** Ebisenge ebya waggulu byali bifunda okusinga ebibiri wansi, kubanga olubalaza olwa waggulu lwatwala ekifo kinene okusinga ku myaliiro egya wansi n'egya wakati mu kizimbe. **6** Oluggya lwalina empagi naye ebisenge ebyali ku mwaliiro ogwokusatu tebyalimu mpagi, noolwekyo byali bitono okusinga ebyali ku mwaliiro ogwa wansi ne ku mwaliiro ogwa wakati. **7** Waaliwo ekisenge eky'ebweru ekyali kigatta ennyumba zombi ez'ekizimbe, obuwanvu mita amakumi abiri mu ttaano. **8** Olubu lw'ebisenge olw'ennyumba eri ku luuyi oluliraanye oluggya olw'ebweru obuwanvu bwali mita amakumi abiri mu ttaano, ate n'olubu lw'ebisenge olw'ennyumba ku luuyi olusinga okuliraana yeekaalu obuwanvu bwali mita amakumi ataano. **9** Ebisenge ebya wansi byaliko omulyango ku luuyi olw'ebuvanjuba ogufuluma mu luggya olw'ebweru. **10** Ku luuyi olw'Obukiikaddyo obwa yeekaalu, waliwo ekizimbe ekyalina ennyumba bbiri ezaali wakati w'oluggya olwa yeekaalu, ne bbugwe. **11** Waaliwo olukuubo wakati w'ennyumba zombi. Zaafaanana ng'ennyumba ez'oku luuyi olw'Obukiikakkono, ng'obuwanvu n'obugazi bwazo, n'emiryango nga bya bipimo ebyenkanankana n'eby'Obukiikakkono. **12** Emiryango gy'ebisenge eby'Obukiikaddyo gyali gifaanana n'emiryango gy'ebisenge eby'Obukiikakkono. Ekizimbe kyaliko omuzigo ogwolekedde Obukiikaddyo, nga bw'oguyingiriramu oyolekera emiryango gy'ennyumba ennene ey'ekizimbe. Waaliwo omulyango omulala ku luuyi olw'ebuvanjuba olukuubo lw'ekizimbe eky'ennyumba zombi we lukoma. **13** Awo n'aŋŋamba nti, "Ebisenge eby'ennyumba eyolekedde yeekaalu eby'omu Bukiikakkono n'eby'ennyumba eyolekedde yeekaalu eby'omu Bukiikaddyo, by'ebisenge bya bakabona. Bakabona abaweereza mu maaso ga Mukama gye banaaliiranga ebintu ebitukuvu ennyo; era eyo gye banaatekanga ebiweebwayo ebitukuvu ennyo, n'ekiweebwayo eky'obutta n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusango, kubanga ekifo kitukuvu. **14** Bakabona bwe bayingirangamu, tebaafulumenga kulaga mu luggya olw'ebweru, okuggyako nga baggyemu ebyambalo eby'obuweereza bwabwe, kubanga byambalo bitukuvu. Banaayambalanga ebyambalo ebirala, ne balyoka basemberera ebifo awali abantu." **15** Bwe yamala okupima munda wa yeekaalu, n'ankulembera n'ampisa mu mulyango ogw'Ebuvanjuba, n'apima ekitundu ekyetoolodde wonna. **16** N'apima oluuyi olw'ebuvanjuba n'oluti olugera, nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. **17** N'apima oluuyi olw'Obukiikakkono nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. **18** N'oluvannyuma n'apima oluuyi olw'Obukiikaddyo nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. **19** N'oluvannyuma n'akyuka n'apima oluuyi olw'ebugwanjuba, nga luli mita ebikumi bibiri mu ataano. **20** N'apima enjuuyi ennya zonna. Yeekaalu yalina bbugwe okugyebungulula, mita ebikumi bibiri mu ataano obuwanvu, n'obugazi mita ebikumi bibiri mu ataano, nga kye kyawula awatukuvu n'awabulijjo.

43 Awo omusajja n'antwala ku mulyango ogwolekera Obuvanjuba, **2** ne ndaba ekitiibwa kya Katonda wa Isirayiri nga kiva Ebuvanjuba, n'eddoboozi lye lyali ng'okuwuuma okw'amazzi amangi, n'ensi n'emasamasa olw'ekitiibwa kye. **3** Okwolesebwa kwe nalaba kwali nga kuli kwe nalaba bwe najja okuzikiriza ekibuga, era ng'okwolesebwa kwe nalaba ku lubalama lw'omugga Kebali; ne nvuunama. **4** Awo ekitiibwa kya Mukama ne kiyingira mu yeekaalu nga kiyita mu luggi olwolekera Obuvanjuba, **5** Omwoyo n'ansitula, n'andeeta mu luggya olw'omunda, n'ekitiibwa kya Mukama ne kijjula yeekaalu. **6** Awo omusajja ng'ayimiridde okunninaana, ne mpulira omuntu ayogera nange ng'asinziira munda mu yeekaalu; **7** n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, kino kye kifo eky'entebe ey'obwakabaka bwange, era ekifo eky'ebigere byange mwe nnaabeeranga wakati mu bantu ba Isirayiri emirembe gyonna. Ennyumba ya Isirayiri tebaliddayo kuvvoola linnya lyange ettukuvu, bo newaakubadde bakabaka baabwe, nga basinza emirambo gya bakabaka baabwe mu bifo byabwe ebigulumivu. **8** Bwe baliraanya omulyango gwabwe okumpi n'ogwange, era n'emifuubeeto gyabwe okumpi n'egyange, ekisenge ekyereere nga kye kyawula nze nabo, bavvoola erinnya lyange ettukuvu n'emizizo gyabwe. Kyennava mbazikiriza n'obusungu bwange. **9** Kaakano baggyewo eby'obugwagwa byabwe, n'okusinza emirambo gya bakabaka baabwe, era babiteeke wala nange, nange naabeeranga wakati mu bo emirembe gyonna. **10** "Omwana w'omuntu, abantu ba Isirayiri bannyonnyole endabika ya yeekaalu, bakwatibwe ensonyi olw'ebibi byabwe. **11** Bwe balikwatirwa ensonyi olw'ebyo byonna bye baakola olibategeeza eyeekaalu bw'efaanana, okutegekebwa kwayo, awafulumirwa n'awayingirirwa, n'ekifaananyi kyayo yonna, era n'ebiragiro byamu n'amateeka gaamu. Obiwandiikire mu maaso gaabwe babeere beesigwa okukuuma ebiragiro byamu. **12** "Etteeka lya yeekaalu lye lino: Ekifo kyonna ekyetoolodde ku ntikko ey'olusozi kinaabeeranga kitukuvu nnyo. Era eryo lye tteeka erya yeekaalu. **13** "Bino bye bipimo by'ekyoto: Entobo yaakyo eriba okukka sentimita amakumi ataano mu munaana n'obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana, n'omugo gwakyo ku kamwa kaakyo okwetooloola guliba gwa sentimita amakumi abiri mu bbiri. Obugulumivu bw'ekyoto buliba: **14** okuva ku ntobo wansi okutuuka ku mugo ogwa wansi, waliba obugulumivu mita emu ne desimoolo kkumi na mukaaga, obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana, ate okuva ku mugo omutono okutuuka ku mugo omunene, obugulumivu mita bbiri ne desimoolo asatu mu bbiri, obugazi sentimita amakumi ataano mu munaana. **15** Entobo ey'ekyoto eriba obugulumivu mita bbiri ne desimoolo asatu mu bbiri, n'okuva ku ntobo ey'ekyoto okwambuka waliba amayembe ana. **16** Entobo ey'ekyoto eriba ya nsonda nnya, nga zenkanankana,

obuwanvu mita mukaaga ne desimoolo kyenda mu mukaaga, n'obugazi mita mukaaga ne desimoolo kyenda mu mukaaga. **17** Omugo ogwa waggulu guliba gwa nsonda nnya ezenkanankana obuwanvu mita munaana ne desimoolo kkumi na bbiri n'obugazi mita munaana ne desimoolo kkumi na bbiri, n'omugo ogugwetooloola guliba obugazi sentimita amakumi abiri mu mwenda, n'entobo yaagwo eriba sentimita ataano mu munaana okugwetooloola. Amadaala ag'ekyoto galitunuulira Ebuvanjuba." **18** N'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Bino bye biriba ebiragiro bye munaagobereranga nga muwaayo ebiweebwayo ebyokebwa n'okumansira omusaayi ku Kyoto, nga kiwedde okuzimbibwa. **19** Muliwaayo ente ennume ento ng'ekiweebwayo olw'ekibi eri bakabona Abaleevi ab'ennyumba ya Zadooki, abampeereza bw'ayogera Mukama Katonda. **20** Oliddira omusaayi ogumu okuva mu nte eyo n'oguteeka ku mayembe ana ag'ekyoto, ne ku nsonda ennya ez'omugo ogwa waggulu ne ku mugo ogwa kamwa kaakyo okwetooloola, ne mutukuza ekyoto era ne mu kitangirira. **21** Muliddira ente ennume ey'ekiweebwayo olw'ekibi, ne mugyokera mu kifo ekyalondebwa ekya yeekaalu ebweru w'Awatukuvu. **22** "Ku lunaku olwokubiri muliwaayo embuzi ennume eteriiko kamogo okuba ekiweebwayo olw'ekibi, n'ekyoto kiritukuzibwa mu ngeri y'emu nga bwe kyatukuzibwa n'ente ennume. **23** Bwe mulimala okukitukuza, muliwaayo akalume k'ente akato, n'endiga ennume okuva mu kisibo nga teriiko kamogo. **24** Mulizireeta mu maaso ga Mukama, bakabona ne bamansira omunnyo ku nnyama yaazo, ne baziwaayo ng'ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama. **25** "Mulimala ennaku musanvu nga muwayo embuzi ennume emu buli lunaku ng'ekiweebwayo olw'ekibi. Era muliwaayo n'ente ennume n'endiga ennume, byombi nga tebiriiko kamogo. **26** Balimala ennaku musanvu nga batangirira ekyoto era nga bakitukuza; bwe batyo ne bakiwaayo eri Katonda. **27** Oluvannyuma lw'ennaku ezo, okutandika n'olunaku olw'omunaana, bakabona baliwaayo ebiweebwayo byammwe ebyokebwa, n'ebiweebwayo byammwe olw'emirembe ku kyoto. Kale ndibasembeza, bw'ayogera Mukama Katonda."

44 Awo omusajja n'ankomyawo ku mulyango ogw'ebweru ogw'Awatukuvu ogutunuulira obuvanjuba; gwali muggale. **2** Mukama n'aŋŋamba nti, "Omulyango guno gwa kusigalanga nga muggale. Teguteekwa kugulwanga newaakubadde omuntu yenna okuguyitangamu. Gwa kusigalanga nga muggale kubanga Mukama, Katonda wa Isirayiri yaguyitamu. **3** Omulangira yennyini, ye yekka anaatulanga mu mulyango n'aliira mu maaso ga Mukama, era nnaayingiranga ng'ayita mu kkubo ery'ekisasi eky'omulyango, ne mu kkubo eryo mw'anaafulumiranga." **4** Awo omusajja n'ankulembera ne tuyita mu kkubo ery'omulyango ogw'Obukiikakkono n'antwala mu maaso ga yeekaalu. Ne ntunula ne ndaba ekitiibwa kya Mukama nga kijjudde yeekaalu ya Mukama, ne nvuunama. **5** Mukama n'aŋŋamba nti, "Omwana w'omuntu, tunula weetegereze, owulirize bulungi era osseeyo omwoyo eri buli kye n'akugamba ku biragiro ebikwata ku nzirukanya ya yeekaalu ya Mukama. Tunula weetegereze bulungi awayingirirwa mu yeekaalu n'awafulumirwa wonna aw'Awatukuvu. **6** Tegeeza ennyumba ya Isirayiri enjeemu nti, 'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; ebikolwa byammwe eby'emizizo bikome, mmwe ennyumba ya Isirayiri.' **7** Ate n'okwogera ku ebyo ebikolwa byammwe eby'emizizo byonna, mukkiriza bannaggwanga, abatali bakomole mu mutima newaakubadde omubiri okuyingira Awatukuvu wange, ne boonoona eyeekaalu yange nga mmwe bwe mumpeerayo emmere, amasavu n'omusaayi ne mumenya endagaano yange. **8** Mu kifo eky'okukola ebibagwanira ng'ebintu byange ebitukuvu bwe biri, abalala bannaggwanga be mwakwasa okuvunaanyizibwa empya zange. **9** Kale Mukama Katonda kyava ayogera nti, Tewaliba munnaggwanga n'omu atali mukomole mu mutima newaakubadde omubiri aliyingira mu Watukuvu wange, newaakubadde bannaggwanga ababeera mu Bayisirayiri wakati. **10** "'Naye Abaleevi abanvaako, Isirayiri bwe yakyama, ne bagoberera bakatonda abalala, balibonerezebwa. **11** Baliba baweereza mu watukuvu wange, nga balabirira emiryango gya yeekaalu, era ng'omwo mwe baweererereza; banattiranga abantu ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka, era banabaweerezanga. **12** Naye kubanga baabaweererereza mu maaso ga bakatonda abalala, ne baleetera ennyumba ya Isirayiri okugwa mu kibi, kyendiva mbalayirira okubabonereza olw'ekibi kyabwe, bw'ayogera Mukama Katonda. **13** Tebalinsemberera kumpeereza nga bakabona newaakubadde okusemberera ekintu kyonna ku bintu byange ebitukuvu, oba ebiweebwayo byange ebitukuvu ennyo; kubanga baakola ebiswaza n'eby'ekivve. **14** Naye ndibalonda okuvunaanyizibwa emirimu gya yeekaalu, n'eby'okukola byonna ebiteekwa okukolebwa mu yo. **15** "'Naye bakabona Abaleevi ne bazzukulu ba Zadooki, abavunaanyizibwa emirimu mu watukuvu wange n'obwesigwa, ng'abaana ba Isirayiri banjeemedde, balisembera okumpi nange ne bampeereza, era be baliyimirira mu maaso gange okuwangayo gye ndi amasavu n'omusaayi, bw'ayogera Mukama Katonda. **16** Abo bokka be banaayingiranga mu watukuvu wange, era be banaasemberanga okumpi n'emmeeza yange okumpeerezanga, n'okukuumanga ebyo bye mbalagira. **17** "'Bwe banaayingiranga mu miryango egy'oluggya olw'omunda banaayambalanga ebyambalo ebya linena; tebateekwa kwambalanga byambalo bya byoya by'endiga, nga baweererereza mu miryango egy'oluggya olw'omunda ne munda wa yeekaalu. **18** Baneesibanga ebitambala ku mutwe nga bya linena, n'engoye ez'omunda nga za linena. Tebateekwa kwambalanga kintu n'ekimu ekibatuuyanya. **19** Bwe banaabanga bafuluma nga balaga mu luggya olw'ebweru eri abantu, banaayambulangamu ebyambalo byabwe bye baweererezaamu, ne babitereka mu bisenge ebyatukuzibwa, ne bambala engoye endala balemenga okutukuza abantu n'ebyambalo byabwe. **20** "'Tebateekwa kumwa mitwe gyabwe newaakubadde okuleka envviri zaabwe okukula ennyo, naye banaazisalangako ne zisigala nga nto. **21** Tewabanga kabona n'omu anywa nvinnyo

ng'ayingidde mu luggya olw'omunda. **22** Tebateekeddwa kuwasa bannamwandu newaakubadde eyanoba, naye banaawasanga abawala embeerera nga ba lulyo lwa Isirayiri oba nga bannamwandu ba bakabona. **23** Banaayigirizanga abantu bange enjawulo wakati w'ekitukuvu n'ekitali kitukuvu, era nga babalaga enjawulo wakati w'ekirongoofu n'ekitali kirongoofu. **24** "'Bwe wanaabangawo enkaayana, bakabona be banaabanga abalamuzi, okusalawo ng'ebiragiro byange bwe biri. Banaakumanga amateeka gange n'ebiragiro byange ku mbaga zange zonna ezaalagirwa, era banaakumanga Ssabbiiti zange nga ntukuvu. **25** "'Kabona taasembererenga mulambo aleme okweyonoonyesa, naye kitaawe bw'anaabanga y'afudde, oba nnyina, oba mutabani we oba muwala we, oba muganda we, oba mwannyina atafumbirwangako, kale aneeyonoonesanga. **26** Oluvannyuma olw'okwetukuza, anaalindanga ennaku musanvu ziyite. **27** Awo ku lunaku lw'anaalaganga mu luggya olw'omunda olwa watukuvu okuweereza mu watukuvu, aneweerangayo ekiweebwayo olw'ekibi, bw'ayogera Mukama Katonda. **28** "'Nze nnaabanga omugabo gwa bakabona. Temuubawenga mugabo na gumu mu Isirayiri; nze mugabo gwabwe. **29** Banaalyanga ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo olw'omusango, ne buli kintu mu Isirayiri ekiwonge eri Mukama kinaabanga kyabwe. **30** Ebisinga obulungi ku bibala byonna ebisooka ebya buli kika n'ebirabo byonna eby'omuwendo binaabanga bya bakabona. Munaabawanga obutta bwammwe obwasooka okugoyebwa, omukisa gubeerenga ku nnyumba zammwe. **31** Bakabona tebaalyenga kintu na kimu, oba nnyonyi oba nsolo, ebisangiddwa nga bifu olumbe lwabyo nga byataagulwa nsolo.

45 "'Bwe muligabana ensi ng'omugabo gwammwe, musalangako ekitundu ekya Mukama ku nsi eyo, ky'ekifo ekitukuvu, obuwanvu mayilo munaana, n'obugazi mayilo mukaaga era ekifo kyonna kinaabanga kitukuvu. **2** Ku ttaka eryo kunaasalibwangako ekifo eky'Awatukuvu ekyenkana mita ebikumi bibiri mu nkaaga buli ludda mu buwanvu ne mu bugazi, n'oluggya okukyetooloola luliba lwa mita amakumi abiri mu mukaaga. **3** Mu kifo ekitukuvu olipima ekigera obuwanvu mayilo munaana, n'obugazi mayilo ssatu, era omwo mwe muliba awatukuvu, Ekifo Ekitukuvu Ennyo. **4** Ekyo kye kiriba ekifo ekitukuvu ekya bakabona abaweereza mu watukuvu, era abasemberera Mukama okumuweereza. Kye kiriba ekifo eky'ennyumba zaabwe n'ekigo ekitukuvu eky'Awatukuvu. **5** Ekifo ekirala obuwanvu mayilo musanvu n'obugazi mayilo ssatu kye kiriba eky'Abaleevi, abaweereza mu yeekaalu, era baliba n'ebisenge amakumi abiri eby'okubeeramu ng'ebyo bye bikola ebibuga byabwe.' **6** "'Muteekeddwa okuwa ekibuga obutaka bwakyo: obugazi mayilo emu n'ekitundu, n'obuwanvu mayilo musanvu okuliraana ekifo eky'omugabo omutukuvu, era kiriba kya nnyumba yonna eya Isirayiri.' **7** "'Omulangira alifuna ettaka ku nsalo eri wakati w'omugabo omutukuvu n'ettaka ery'ekibuga, ku luuyi olw'Ebugwanjuba ne ku luuyi olw'ebuvanjuba, mu buwanvu nga buva Ebugwanjuba ne butuuka Ebuvanjuba okuliraana n'omugabo ogw'ekika ekimu. **8** Ettaka eryo lye linaabanga omugabo gwe mu Isirayiri so n'abalangira tebaajoogenga bantu bange naye balikkiriza ennyumba ya Isirayiri okufuna omugabo mu nsi ng'ebika byabwe bwe biri.' **9** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Kye mukoze kimala, mmwe abalangira ba Isirayiri! Temukuluusanya abantu bange n'okubanyigiriza, mutuukirize eby'ensonga era ebituufu. Temubagobaganya, bw'ayogera Mukama Katonda. **10** Munaakozesanga minzaani entuufu okupima ebikalu era n'ebitali bikalu ebiyiika. **11** Efa n'ensuwa binaabanga bya kigera kimu, ensuwa ng'egyamu eky'ekimu eky'ekkumi eky'ekomeri, n'efa ng'egyamu eky'ekimu eky'ekkumi eky'ekomeri, ng'ekomeri kye kigera ekikozesebwa. **12** Sekeri eriba gera amakumi abiri, era sekeri amakumi abiri n'ogattako sekeri amakumi abiri mu ttaano, n'oyongerako sekeri kkumi na ttaano, n'ewera maane emu, ekyo kye kiriba ekigera kyammwe. **13** "'Kino kye kirabo eky'enjawulo kye muliwaayo: kilo biri n'obutundu musanvu n'ekitundu ez'enŋaano, ne kilo bbiri n'obutundu bubiri n'ekitundu eza sayiri. **14** Omugabo ogw'amafuta, ogupimibbwa n'ensuwa, guliba lita bbiri n'obutundu bubiri. **15** Era muliwaayo endiga emu okuva mu kisibo ekimu, buli kisibo nga kirimu endiga ebikumi bibiri, ezirundibwa ku malundiro amagimu aga Isirayiri. Ebyo bye biriba ebiweebwayo eby'obutta n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, okubatangiriranga, bw'ayogera Mukama Katonda. **16** Abantu bonna ab'omu nsi banaawangayo ekirabo ekyo eri omulangira mu Isirayiri. **17** Omulangira anavunaanyizibwanga okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo eby'okunywa ku mbaga ez'emyezi egyakaboneka n'eza Ssabbiiti, ne ku mbaga zonna ezaalagirwa ez'ennyumba ya Isirayiri; y'anaagabulanga ebiweebwayo olw'ebibi, n'ebiweebwayo eby'obutta, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'emirembe, okutangiriranga ennyumba ya Isirayiri. **18** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'olubereberye mu mwezi, oliddira ente ennume nga nto eteriiko kamogo, n'ogiwaayo okutukuza awatukuvu. **19** Kabona anaddiranga ku musaayi ogw'ekiweebwayo olw'ekibi n'agumansira ku mifuubeeto gy'enzigi za yeekaalu, ne ku nsonda ennya ez'ekyoto ne ku mifuubeeto egy'omulyango ogw'oluggya olw'omunda. **20** Bwe mutyo bwe munaakolanga ku lunaku olw'omusanvu olw'omwezi ku lw'omuntu yenna aliba ayonoonye mu butali bugenderevu n'oyo aliba ayonoonye olw'obutamanya; bwe mutyo bwe munaatangiriranga eyeekaalu. **21** "'Mu mwezi ogw'olubereberye ku lunaku olw'ekkumi n'ennya mukwatenga Okuyitako, era ku mbaga eyo munaalyanga emigaati egitali mizimbulukuse okumala ennaku musanvu. **22** Ku lunaku olwo omulangira alireeta ku lulwe ne ku lw'abantu bonna ab'omu nsi ente ennume nga nto okuba ekiweebwayo olw'ekibi. **23** Buli lunaku mu nnaku omusanvu ez'embaga, anaawangayo ente ennume nga nto musanvu n'endiga ennume musanvu nga teziriiko kamogo, okuba ebiweebwayo ebyokebwa eri Mukama. **24** Anaagabanga n'ekiweebwayo eky'obutta, kilo mwenda

ku lwa buli nte nto ennume, n'efa ku lwa buli ndiga ennume, ne lita nnya ez'amafuta buli efa. **25** "'Mu mwezi ogw'omusanvu, ku lunaku olw'ekkumi n'ettaano mu mwezi, anaateekwa okugabanga ebiweebwayo olw'ekibi, n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ebiweebwayo eby'obutta n'amafuta okumala ennaku musanvu ez'embaga.'

46 "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, Omulyango ogw'oluggya olw'omunda olutunuulira Ebuvanjuba gunaabanga muggale ennaku mukaaga ezikolerwamu, naye ku lunaku olwa Ssabbiiti ne ku lunaku olw'omwezi ogwakaboneka gunaggulwanga. **2** Omulangira anaayingiriranga mu kisasi okuva ebweru, n'ayimirira awali omufuubeeto ogw'omulyango. Bakabona banaateekateekanga ekiweebwayo kye ekyokebwa n'ebiweebwayo bye olw'emirembe. Anaasinzizanga awayingirirwa ku mulyango; n'oluvannyuma anaafulumanga, naye oluggi teluggalwenga okutuusa akawungeezi. **3** Bwe batyo n'abantu ab'omu nsi bateekwa okusinzizanga ku luggi olw'omulyango mu maaso ga Mukama ku Ssabbiiti ne ku myezi egyakaboneka. **4** Ekiweebwayo ekyokebwa omulangira ky'anaaleetanga eri Mukama ku lunaku olwa Ssabbiiti kinaabanga abaana b'endiga ennume mukaaga nga tebaliiko kamogo n'endiga ennume enkulu emu eteriiko kamogo; **5** n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke ekinaaweebwangayo n'endiga ennume kinaabanga kilo kkumi na mukaaga, n'ekiweebwayo eky'obutta ekinaaweebwangayo n'abaana b'endiga ennume binaabanga ebirabo, awamu ne lita nnya ez'amafuta eza buli efa. **6** Ku lunaku olw'omwezi ogwakaboneka anaawangayo ente ennume nga nto eteriiko kamogo, n'abaana b'endiga mukaaga n'endiga ennume nga nkulu, ebitaliiko kamogo; **7** era anaawangayo ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke kilo kkumi na mukaaga ku lw'ente ennume, n'eky'emmere ey'empeke n'endiga ennume emu, n'abaana b'endiga nga bye birabo, awamu ne lita nnya ez'amafuta eza buli efa. **8** Awo omulangira bw'anaayingiranga, anaayitanga mu kisasi ky'omulyango, era mu kkubo lye limu eryo mw'anaafulumiranga. **9** "'Abantu ab'omu nsi bwe banajjanga mu maaso ga Mukama ku mbaga ezaalagirwa, buli anaayingiranga mu mulyango ogw'Obukiikakkono okusinza, anaafulumiranga mu mulyango ogw'Obukiikaddyo; ne buli anaayingiriranga mu mulyango ogw'Obukiikaddyo anaafulumiranga mu mulyango ogw'Obukiikakkono; tewaabenga muntu addirayo mu kkubo ery'omulyango mwe yayingiridde, naye anaayitangamu buyisi n'aggukira ku luuyi olwolekera lwe yayingiriddeko. **10** Omulangira anaabeeranga wakati mu bo, bwe banaayingiranga, naye anaayingiranga, bwe banaafulumanga, naye anaafulumanga. **11** Ku mbaga ne mu biseera ebyalondebwa bino bye binaabanga ebiweebwayo: ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke nga kya kilo kkumi na mukaaga n'ente ennume emu ne kilo kkumi na mukaaga ez'emmere ey'empeke n'endiga ennume emu, awamu n'abaana b'endiga ng'omuntu bw'anaayinzanga, ng'okwo kw'otadde lita nnya ez'amafuta eza buli efa. **12** "'Awo omulangira bw'anaateekateekanga ekyo ky'asiimye ku bubwe n'akiwaayo eri Mukama, ng'ekiweebwayo ekyokebwa oba ng'ebiweebwayo olw'emirembe, anaaggulirwangawo omulyango ogutunuulira obuvanjuba, era nnaawangayo ekiweebwayo kye ekyokebwa oba ekiweebwayo kye olw'emirembe nga bw'akola ku lunaku olwa Ssabbiiti. N'oluvannyuma ng'amaze anaafulumanga, omulyango ne guggalwa. **13** "'Munaawangayo omwana gw'endiga ogw'omwaka ogumu ogutaliiko kamogo okuba ekiweebwayo eri Mukama buli lunaku; ekyo munaakikolanga buli nkya. **14** Munaakiweerangayo n'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke buli nkya, ekiri kilo bbiri n'obutundu musanvu n'ekitundu awamu ne lita ennya ez'amafuta okunnyikiza obutta obulungi okuwangayo ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke eri Mukama ekya buli lunaku; kinaabanga ekiragiro ekitaliggwaawo. **15** Noolwekyo omwana gw'endiga n'ekiweebwayo eky'obutta, n'amafuta binaaweebwangayo buli nkya okuba ekiweebwayo ekyokebwa ekya bulijjo. **16** "'Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Omulangira bw'anaagabiranga omu ku batabani be ekirabo okuva ku by'omugabo gwe, kinaabanga busika bwa bazzukulu be; era nga bwansikirano. **17** Naye omulangira bw'anaddiranga ekirabo okuva ku by'omugabo gwe n'akiwa omu ku baddu be, kinaabanga kikye okutuuka ku mwaka ogw'eddembe, n'oluvannyuma kinaddizibwanga omulangira kubanga omugabo gunaabanga gugwe n'abaana be bokka. **18** Omulangira taatwalenga ttaka ly'abantu okubagoba mu butaka bwabwe; anaagabiranga abaana be omugabo gwabwe okuva ku butaka bwe, waleme okubaawo omuntu yenna ku bantu bange aggyibwako obutaka bwe.'" **19** Awo omusajja n'ampisa mu mulyango ku luuyi olw'omulyango wakati w'ebisenge ebitukuvu ebya bakabona olutunuulira Obukiikakkono, n'andaga ekifo ku luuyi olusembayo Ebugwanjuba. **20** N'aŋŋamba nti, "Kino kye kifo bakabona we banaafumbiranga ekiweebwayo olw'omusango n'ekiweebwayo olw'ekibi, era gye banaafumbiranga emigaati egy'ekiweebwayo eky'emmere ey'empeke, baleme okubifulumya mu luggya olw'ebweru okutukuza abantu." **21** N'oluvannyuma omusajja n'antwala mu luggya olw'ebweru, n'annambuza ensonda ennya ez'oluggya, mu buli nsonda ne ndabamu oluggya olulala. **22** Mu nsonda ennya ez'oluggya mwalimu empya entonotono obuwanvu mita amakumi abiri mu emu n'obugazi mita kkumi na ttaano ne desimoolo musanvu, era nga za kigera kimu. **23** Munda okwetooloola empya mwalimu ebifo eby'okuweesezaamu nga mulimu n'ebyoto wansi w'embu enjuuyi zonna. **24** N'aŋŋamba nti, "Gano ge mafumbiro abaweereza gye banaafumbiranga sssaddaaka abantu ze banaawangayo mu yeekaalu."

47 Awo omusajja n'ankomyawo ku mulyango ogwa yeekaalu, ne ndaba amazzi nga gava wansi w'omulyango gwa yeekaalu ku luuyi olw'ebuvanjuba kubanga yeekaalu yali etunudde ku luuyi olw'ebuvanjuba. Amazzi gaali gakulukuta nga gava wansi ku luuyi olwa ddyo olwa yeekaalu, ku luuyi olw'Obukiikaddyo obw'ekyoto. **2** N'anfulumiza mu mulyango gw'Obukiikakkono, n'ankulembera n'anneetoolooza ebweru eri oluggi

olw'ebweru olutunuulidde Ebuvanjuba, era laba amazzi gaali gakulukuta okuva ku luuyi olw'Obukiikaddyo. **3** Awo omusajja eyalina olupimo mu mukono gwe, n'alaga ku luuyi olw'ebuvanjuba yapima mita ebikumi bina mu ataano, n'alyoka ampisa mu mazzi, agaali gakoma mu bukongovvule. **4** N'apima mita endala ebikumi bina mu ataano, n'ampisa mu mazzi agaali gankoma mu maviivi. N'apima mita endala ebikumi bina mu ataano, n'ampisa mu mazzi agaali gankoma mu kiwato. **5** N'apima mita endala ebikumi bina mu ataano, naye kati amazzi gaali gafuuse mugga gwe nnali sisobola kusomoka kubanga amazzi gaali gatumbidde era nga mangi agawugibwamu obuwugirwa, omugga ogwali gutasoboka kusomokebwa. **6** N'ambuuza nti, "Omwana w'omuntu, kino okiraba?" N'anzizaayo ku lubalama lw'omugga. **7** Awo bwe natuuka eyo, laba ne ndaba ku lubalama lw'omugga emiti mingi nnyo eruuyi n'eruuyi w'omugga. **8** N'aŋŋamba nti, "Amazzi gano gakulukuta gadda mu kitundu eky'ensi eky'Ebuvanjuba, ne gaserengeta mu ddungu, ne gayingira mu Nnyanja. Omugga bwe guyiwa mu Nnyanja amazzi ne galongooka. **9** Buli kiramu tekirifa yonna omugga gye guyita, era mulibeeramu ebyennyanja bingi nnyo, kubanga amazzi gano agakulukutirayo gafuula amazzi ag'omu Nnyanja ey'Omunnyo okuba amalungi, noolwekyo omugga gye guyita, ebintu byonna binaabeeranga biramu. **10** Abavubi banaayimiriranga ku lubalama lwagwo okuva mu Engedi okutuuka e Negalayimu; walibeerayo ebifo ebyokwanikamu obutimba. Buli byannyanja biriba mu bika byabyo, era nga bingi nnyo nnyini ng'ebyennyanja eby'omu Nnyanja Ennene, ye Meditereeniya. **11** Naye ebifo eby'ettosi n'ebisaalu tebirilongooka, birisigala nga bya munnyo. **12** Emiti egy'ebibala ebya buli kika girimera eruuyi n'eruuyi w'omugga, n'ebikoola byagyo tebiriwotoka era tegiibulengako bibala. Buli mwezi ginaabeerangako ebibala, kubanga amazzi gaagyo agava mu Watukuvu gagifukirira. Ebibala byagyo biriba mmere, n'ebikoola byagyo biriba ddagala eriwonya." **13** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Bwe muti bwe munaasala ensalo nga mugabanya ensi mu bika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri, ng'ekika kya Yusufu kiweebwa emigabo ebiri. **14** Muligibagabanyizaamu mu bwenkanya, kubanga nagirayirira bajjajjammwe, era ettaka liriba mugabo gwabwe. **15** "Ensalo z'ensi eyo ziriba bwe ziti: "Ku luuyi olw'Obukiikakkono, eriva ku Nnyanja Ennene ku mabbali g'ekkubo ery'e Kesulooni okutuuka awayingirirwa e Kamasi, ng'ogenda e Zedadi, **16** Berosa, Sibulayimu ekiri ku nsalo wakati w'e Ddamasiko n'e Kamasi, okutuukira ddala e Kazerukattikoni ekiri ku nsalo y'e Kawulaani. **17** Era ensalo eriva ku nnyanja okutuuka e Kazalenooni ekiri ku nsalo y'e Ddamasiko ey'Obukiikakkono, okuliraana Kamasi mu Bukiikakkono. Era eyo y'eriba ensalo ey'Obukiikakkono. **18** Ku luuyi olw'ebuvanjuba ensalo eriva e Kazalenooni ekiri wakati wa Kawulaani ne Ddamasiko ku lubalama lwa Yoludaani wakati wa Gireyaadi n'ensi ya Isirayiri era n'okutuuka ku nnyanja ey'Ebuvanjuba. Eyo y'eriba ensalo ey'Ebuvanjuba. **19** Ku luuyi olw'Obukiikaddyo eriva e Tamali okutuukira ddala ku mazzi ag'e Meribosukadesi, ne ku kagga ak'e Misiri okutuuka ku Nnyanja Ennene. Eyo y'eriba ensalo ey'Obukiikaddyo. **20** Ku luuyi olw'ebugwanjuba, Ennyanja Ennene, ye Meditereeniya y'eriba ensalo okutuuka awayolekera awayingirirwa e Kamasi, era eyo y'eriba ensalo ey'Ebugwanjuba. **21** "Muligabana ensi eno ng'ebika bya Isirayiri bwe biri. **22** Muligigabana ng'omugabo wakati wammwe ne bannaggwanga abali nammwe, abazaalidde abaana mu mmwe. Mulibatwala ng'abazaaliranwa ba Isirayiri, era baligabana omugabo mu bika bya Isirayiri. **23** Era mu buli kika munnaggwanga mw'anaabeeranga, eyo gye mulimuwa omugabo gwe," bw'ayogera Mukama Katonda.

48 "Gano ge mannya g'ebika: "Ku nsalo ey'Obukiikakkono, okuva ku nnyanja n'okuyita mu kkubo Agekusulooni okutuuka awayingirirwa mu Kamasi n'okutuuka Kazalenooni ekiri ku nsalo y'e Ddamasiko ku luuyi olw'Obukiikakkono okuliraana Kamasi, okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, gwe guliba omugabo gwa Ddaani. **2** N'okuliraana Ddaani okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Aseri. **3** N'okuliraana Aseri okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Nafutaali. **4** N'okuliraana Nafutaali okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Manase. **5** N'okuliraana Manase okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Efulayimu. **6** N'okuliraana Efulayimu okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Lewubeeni. **7** N'okuliraana Lewubeeni okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba mugabo gwa Yuda. **8** "Okuliraana Yuda okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba gwe guliba omugabo gwe muligaba ng'ekirabo eky'enjawulo. Obugazi guliba mayilo munaana, n'obuwanvu okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba guliba ekipimo kye kimu, ng'ogumu ku migabo gy'ebika. Mu makkati g'ekitundu ekyo we waliba ekifo ky'Awatukuvu. **9** "Omugabo ogw'enjawulo gwe muligabira Mukama guliba obuwanvu mayilo munaana n'obugazi mayilo ssatu. **10** Omugabo ogwo ogwawuddwako guliba gwa bakabona era guliba mayilo munaana obuwanvu ku luuyi olw'ebuvanjuba, n'obugazi mayilo ssatu ku luuyi olw'Obukiikakkono, n'obugazi mayilo ssatu ku luuyi olw'ebugwanjuba n'obuwanvu mayilo munaana ku luuyi olw'Obukiikaddyo. Mu makkati g'ekitundu ekyo we waliba ekifo ky'Awatukuvu wa Mukama. **11** Ekifo ekyo kiriba kya bakabona abaatukuzibwa bazzukulu ba Zadooki, abaamperezanga n'obwesigwa ne batawaba ng'abaana ba Isirayiri bwe baakola, era ng'Abaleevi abalala bwe banvaako. **12** Kiriba kirabo kyabwe eky'enjawulo ekiggiddwa ku mugabo ogwawuddwa ku nsi, ekifo ekitukuvu ennyo okuliraana ekitundu ky'Abaleevi. **13** "Okuliraana ekitundu ekya bakabona, Abaleevi balifuna omugabo, obuwanvu mayilo munaana n'obugazi mayilo ssatu. Obuwanvu bwonna buliba mayilo munaana n'obugazi mayilo ssatu. **14** Tebateekwa kukitunda newaakubadde okukiwaanyisa;

wadde okuggyamu ebibala ebisooka eby'omu nsi kubanga kitukuvu eri Mukama. **15** "Ekitundu ekirifikkawo ekiweza obuwanvu mayilo munaana n'obugazi mayilo emu kiriba kifo kya bulijjo eky'ekibuga, okuzimbamu ennyumba. Ekibuga kiriba wakati wakyo, **16** era ebipimo byakyo biriba ku luuyi olw'Obukiikakkono mayilo emu n'ekitundu ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo mayilo emu n'ekitundu, ne ku luuyi olw'ebuvanjuba mayilo emu n'ekitundu, ne ku luuyi olw'ebugwanjuba mayilo emu n'ekitundu. **17** Ekifo ekiri ebbali w'ekibuga kiriba n'ebipimo byakyo; ku luuyi olw'Obukiikakkono mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw'ebuvanjuba mita ebikumi bibiri mu nkaaga, ne ku luuyi olw'ebugwanjuba mita ebikumi bibiri mu nkaaga. **18** Ekitundu ekirifikkawo okuliraana omugabo omutukuvu, kiriba obuwanvu mayilo ssatu ku luuyi olw'ebuvanjuba ne mayilo ssatu ku luuyi olw'ebugwanjuba, n'ebibala byamu bye biriba emmere y'abakola mu kibuga. **19** Abakola mu kibuga baliva mu bika byonna ebya Isirayiri. **20** Ekifo kyonna awamu kiriba kyenkana obuwanvu n'obugazi ze mayilo munaana buli luuyi. Ekyo kye kiriba ekirabo eky'enjawulo eky'omugabo omutukuvu, awamu n'ettaka ly'ekibuga. **21** "Ekitundu ekirifikkawo ku njuyi zombi ez'omugabo omutukuvu n'ettaka ly'ekibuga biriba bya mulangira. Okugenda mu Buvanjuba ekimu kiriba mayilo munaana ez'omugabo omutukuvu okutuuka ku nsalo ey'Ebuvanjuba, n'ekirala okudda mu Bugwanjuba kiriba mayilo munaana okutuuka ku nsalo ey'Ebugwanjuba. Ebifo ebyo byombi okuliraana emigabo egy'ebika biriba bya mulangira. Omugabo omutukuvu, awamu n'Awatukuvu wa yeekaalu, biriba wakati wakyo. **22** Ekitundu ky'Abaleevi n'ettaka ly'ekibuga biriba wakati mu kitundu ky'omulangira. Ekifo ky'omulangira kiriba wakati w'ensalo ya Yuda n'ensalo ya Benyamini. **23** "N'ebika ebirala birigabana bwe biti: "Okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, gwe guliba omugabo gwa Benyamini. **24** N'okuliraana ensalo ya Benyamini okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Simyoni. **25** N'okuliraana ensalo ya Simyoni okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Isakaali. **26** N'okuliraana ensalo ya Isakaali okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Zebbulooni. **27** N'okuliraana ensalo ya Zebbulooni okuva ku luuyi olw'ebuvanjuba okutuuka ku luuyi olw'ebugwanjuba, guliba mugabo gwa Gaadi. **28** N'okuliraana ensalo ya Gaadi ku luuyi olw'Obukiikaddyo, ensalo eriba kyenkanyi okuva ku Tamali n'etuuka ku mazzi ag'e Meribasukadeesi, n'okutuukira ddala ku Nnyanja Ennene, ye Mediteriyaani. **29** "Obwo bwe butaka bw'oligabanya ng'omugabo mu bika bya Isirayiri, era egyo gye giriba emigabo gyabwe," bw'ayogera Mukama Katonda. **30** "Gino gye giriba emiryango egy'ekibuga egifulumirwamu: "Okuva ku luuyi olw'Obukiikakkono, obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, **31** emiryango girituumibwa ng'ebika bya Isirayiri bwe biri. Era emiryango egy'oluuyi olwo giriba esatu, omulyango ogwa Lewubeeni, n'omulyango ogwa Yuda n'omulyango gwa Leevi. **32** Ne ku luuyi olw'ebuvanjuba obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Yusufu, n'omulyango ogwa Benyamini, n'omulyango ogwa Ddaani. **33** Ne ku luuyi olw'Obukiikaddyo obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Simyoni, n'omulyango ogwa Isakaali, n'omulyango ogwa Zebbulooni. **34** Ne ku luuyi olw'Obugwanjuba obuli mayilo emu n'ekitundu obuwanvu, emiryango giriba esatu: omulyango ogwa Gaadi, n'omulyango ogwa Aseri, n'omulyango ogwa Nafutaali. **35** "Okwetooloola ekibuga waliba mayilo mukaaga obuwanvu. "N'erinnya ly'ekibuga okuva mu kiseera ekyo liriba: 'Mukama Katonda ali omwo.'"

Danyeri

1 Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Yekoyakimu kabaka wa Yuda, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alumba Yerusaalemi. **2** Mukama n'awaayo Yekoyakimu kabaka wa Yuda, mu mukono gwa Nebukadduneeza, era n'ebintu ebimu eby'omu yeekaalu ya Katonda, Nebukadduneeza n'abiggyamu n'abitwala e Babulooni n'abiteeka mu ggwanika ery'omu ssabo lya lubaale we. **3** Nebukadduneeza n'alagira Asupenaazi omukulu w'abalaawe be alonde mu Bayisirayiri ab'omu lulyo olulangira, ne mu bakungu, **4** abavubuka abataliiko kamogo, abalabika obulungi mu maaso, nga bategeevu mu nsonga zonna ne mu by'amagezi byonna, era abakalabakalaba mu kutegeera, era abasaanira okuweereza mu lubiri lwa kabaka. Asupenaazi yalina obuvunaanyizibwa obw'okubayigirizanga amagezi g'Abakaludaaya, n'olulimi lwabwe. **5** Kabaka n'alagira baweebwenga ku mmere ne ku wayini ebyagabulwanga ku mmeeza ya kabaka. Baali baakutendekebwa okumala emyaka esatu, n'oluvannyuma bagende baweereze kabaka. **6** Mu abo abaalondebwa mwe mwali abaava mu Yuda, era n'amannya gaabwe baali Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri, ne Azaliya. **7** Asupenaazi n'abawa amannya amaggya: Danyeri n'amutuuma Berutesazza, Kananiya n'amutuuma Saddulaaki, Misayeri n'amutuuma Mesaki, ne Azaliya n'amutuuma Abeduneego. **8** Naye Danyeri n'amalirira mu mutima gwe obuteeyonoonyesa na mmere na wayini ebyavanga ku mmeeza ya kabaka, n'asaba Asupenaazi amukkirize aleme kweyonoonyesa. **9** Mu biro ebyo Katonda n'akozesa Asupenaazi okulaga ekisa n'okusaasira eri Danyeri. **10** Asupenaazi n'agamba Danyeri nti, "Ntidde mukama wange kabaka, eyalagidde mulye emmere eyo n'ebyokunywa ebyo. Singa anaabalaba nga mukozze okusinga abavubuka abalala ab'emyaka gyammwe, kabaka ajja kunzita." **11** Awo Danyeri n'agamba omusigire wa Asupenaazi, Asupenaazi gwe yassaawo okulabiriranga Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya nti, **12** "Nkwegayiridde ogezese abaddu bo okumala ennaku kkumi, oleme kubawa kintu kirala kyonna okuggyako enva endiirwa n'amazzi ag'okunywa. **13** N'oluvannyuma otugeraageranye n'abavubuka abalala abalya ku mmere ya kabaka, olyoke okole nga bw'onoolaba." **14** N'akkiriziganya nabo ku nsonga eyo, n'abagezesa okumala ennaku kkumi. **15** Awo ennaku ekkumi bwe zaggwaako, bo baali banyiridde era nga bafaanana bulungi okusinga abavubuka abaalyanga ku mmere ya kabaka. **16** Awo omusigire n'alekayo okubawa emmere yaabwe ey'enjawulo ne wayini gwe baali bateekwa okunywa, n'abawa enva endiirwa. **17** Abavubuka abo abana, Katonda n'abawa amagezi n'okutegeera eby'okuyiga eby'engeri zonna; Danyeri n'asukkirira mu kutegeera okw'okuvvuunula okwolesebwa okw'engeri zonna, n'ebirooto. **18** Awo ekiseera kabaka kye yalagira abavubuka bonna baleetebwe, bwe kyatuuka, Asupenaazi n'abaleeta n'abalaga eri Nebukadduneeza. **19** Kabaka n'ayogera nabo, ne mutalabika mu bo bonna eyenkanaankana nga Danyeri, ne Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya mu kutegeera; kyebaava baweebwa emirimu egy'obuvunaanyizibwa mu lubiri lwa kabaka. **20** Buli nsonga ey'amagezi n'ey'okutegeera kabaka gye yababuuzanga, baali bagitegeera emirundi kkumi okusinga abasawo n'abafumu bonna, mu bwakabaka bwe bwonna. **21** Awo Danyeri n'aba muweereza mukulu mu bwakabaka okutuusa ku mwaka ogw'olubereberye ogwa Kabaka Kuulo.

2 Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Nebukadduneeza, Nebukadduneeza n'aloota ekirooto; ne yeeraliikirira nnyo, n'otulo ne tumubula. **2** Awo kabaka n'atumya abasawo, n'abafumu, n'abalaguzi n'Abakaludaaya okumutegeeza ekirooto kye yaloota. Ne bajja ne bayimirira mu maaso ga kabaka. **3** N'abagamba nti, "Naloota ekirooto ekimbuzizza otulo, njagala mukintegeeze n'amakulu gaakyo." **4** Awo Abakaludaaya ne baddamu kabaka mu lulimi Olusuuli nti, "Ayi kabaka, owangaale emirembe gyonna! Buulira abaddu bo ekirooto, nabo banaakunnyonnyola amakulu gaakyo." **5** Kabaka n'addamu Abakaludaaya nti, "Kino kye nsazeewo; bwe mutantegeeze kirooto ekyo, n'amakulu gaakyo, nzija kulagira mutemebwetemebwe, era n'amayumba gammwe gamenyebwemenyebwe. **6** Kyokka bwe munaantegeeza ekirooto n'amakulu gaakyo, nnaabawa ebirabo, n'empeera, n'ekitiibwa kinene. Noolwekyo mumbuulire ekirooto n'amakulu gaakyo." **7** Ne bamuddamu nate nti, "Tubuulire ekirooto kyo, tusobole okukubuulira amakulu gaakyo." **8** Awo kabaka n'addamu nti, "Ntegeeredde ddala nga mwagala kufuna bbanga ddene, kubanga mutegedde nga kye nsazeewo mmaliridde okukikola, **9** era bwe mutantegeeze kirooto, ekibonerezo kiri kimu kyokka. Mwekobaanye okunnimba n'okumbuulira ebigambo ebikyamu, nga munsuubira okukyusa ku ndowooza yange. Kale nno, muntegeeze ekirooto, munnyinnyonnyole n'amakulu gaakyo." **10** Abakaludaaya ne baddamu kabaka nti, "Tewali muntu n'omu ku nsi ayinza okukola kabaka ky'asaba. Ate era tewabangawo kabaka ne bw'aba w'amaanyi atya oba wa buyinza atya, eyali asabye omulaguzi yenna newaakubadde omufumu yenna newaakubadde Omukaludaaya yenna ekintu ng'ekyo. **11** Kabaka ky'asaba kizibu nnyo. Tewali n'omu ayinza kukibikkulira kabaka, wabula bakatonda abatalina mubiri ogwa bulijjo." **12** Ekigambo ekyo ne kisunguwaza nnyo kabaka, kyeyava alagira abagezigezi bonna mu Babulooni okuttibwa. **13** Ekiragiro ne kiyita okutta abagezigezi bonna, era ne wabaawo abasajja abaatumibwa okunoonya Danyeri ne mikwano gye okubatta. **14** Awo Danyeri n'asisinkana Aliyooki omuduumizi w'abakuumi ba kabaka, bwe yali ng'agenda okutta abagezigezi ab'e Babulooni; n'ayogera naye mu magezi n'obukalabakalaba, **15** n'amubuuza nti, "Kyavudde ku ki kabaka okuwa ekiragiro eky'obukambwe bwe kityo?" Aliyooki n'annyonnyola Danyeri ensonga eyavaako ekyo. **16** Awo Danyeri n'alaga eri kabaka, n'asaba aweebwe ekiseera okwogera ne kabaka, alyoke amutegeeze amakulu g'ekirooto. **17** Awo Danyeri n'addayo ewuwe, n'ategeeza mikwano gye Kananiya, ne Misayeri ne Azaliya, **18** n'abagamba basabe Katonda ow'eggulu abalage ekisa ababikkulire amakulu ag'ekyama ekyo, ye ne banne

baleme kuzikirizibwa wamu n'abagezigezi abalala ab'e Babulooni. **19** Mu kiro ekyo Danyeri n'afuna okwolesebwa ku kigambo ekyo, n'atendereza Katonda ow'eggulu. **20** N'ayogera nti, "Erinnya lya Katonda litenderezebwenga emirembe n'emirembe, kubanga amagezi n'obuyinza bibye. **21** Ategeera ebiseera n'ebiro; assaawo bakabaka era aggyawo bakabaka; awa amagezi abagezigezi, era n'okumanyisa abo abategeevu. **22** Abikkula ebyama ebyakisibwa edda; amanyi ebifa mu nzikiza, n'ekitangaala kibeera naye. **23** Nkwebaza era nkutendereza, Ayi Katonda wa bajjajjange ompadde amagezi n'amaanyi, ombikkulidde ekyo kye twakusabye, otutegeezezza ekirooto kya kabaka." **24** Awo Danyeri n'alaga eri Aliyooki, kabaka gwe yali alonze okuzikiriza abasajja abagezigezi aba Babulooni, n'amugamba nti, "Tozikiriza basajja bagezigezi ba Babulooni. Ntwala eri kabaka mmutegeeze amakulu g'ekirooto kye." **25** Amangwago, Aliyooki n'atwala Danyeri eri kabaka, n'ategeeza kabaka nti, "Nsanze omusajja, omu ku baawaŋŋangusibwa okuva mu Yuda, asobola okutegeeza kabaka amakulu g'ekirooto kye." **26** Kabaka n'abuuza Danyeri eyayitibwanga Berutesazza nti, "Oyinza okuntegeeza ekirooto kye nalabye, n'amakulu gaakyo?" **27** Danyeri n'addamu kabaka nti, "Tewali muntu mugezigezi, newaakubadde omufumu, newaakubadde omulaguzi, newaakubadde omulogo asobola okutegeeza kabaka ekigambo kye yasabye. **28** Waliwo Katonda ow'omu ggulu annyonnyola abantu ebitategeerekeka. Abikkulidde Kabaka Nebukadduneeza ebigenda okubaawo mu nnaku ez'enkomerero. Ekirooto n'okwolesebwa bye wafuna nga weebase bye bino. **29** "Bwe wali ng'ogalamidde mu kitanda kyo, ayi kabaka omutima gwo ne gutandika okulowooza ku bintu ebiribaawo, era oyo abikkula ebigambo ebitategeerekeka bantu abaabulijjo, yakulaze ebigenda okubaawo. **30** Naye ekigambo kino ekitategeerekeka bantu abaabulijjo kimbikkuliddwa, si lwa kuba nga ndi mugezi okusinga abantu abalala bonna, naye nkifunye bwe ntyo, kabaka ategeere amakulu gaakyo, era otegeere ebirowoozo bye wafuna mu mutima gwo. **31** "Watunula, ayi kabaka, era laba, mu maaso go nga wayimiriddewo ekifaananyi ekinene. Ekifaananyi ekyo kyali kinene nnyo, nga kimasamasa nnyo nnyini era nga kya ntiisa. **32** Omutwe gwakyo gwali gwa zaabu ennongoose, ekifuba kyakyo n'emikono gyakyo nga bya ffeeza, n'olubuto lwakyo n'ebisambi byakyo nga bya kikomo, **33** n'amagulu gaakyo nga ga kyuma. N'ebigere byakyo ekitundu ekimu kyali kya kyuma, n'ekitundu ekirala nga kya bbumba. **34** Awo bwe wali ng'okyakitunuulira, olwazi ne lutemebwa, naye si na ngalo, ejjinja ne livaako ne likuba ekifaananyi ku bigere byakyo eby'ekyuma n'ebbumba, ne libyasaayasa. **35** Ekyuma n'ebbumba, n'ekikomo, ne zaabu, byonna ne biyasibwayasibwa wamu, ne bifuuka ng'ebisusunku eby'omu gguuliro mu biro eby'omusana omungi; kibuyaga n'abifuuwa obutalekaawo na kimu. Naye ejjinja eryakuba ekifaananyi ne lifuuka olusozi olunene, ne lujjula ensi yonna. **36** "Ekyo kye kyali ekirooto; kaakano tunaategeeza kabaka amakulu gaakyo. **37** Ggwe, ayi kabaka, ggwe kabaka wa bakabaka, Katonda ow'eggulu gwe yawa obwakabaka, n'obuyinza, n'amaanyi, n'ekitiibwa; **38** era akukwasizza abantu n'ensolo ez'omu nsiko, n'ennyonyi ez'omu bbanga. Buli we bibeera, akuwadde okubifuga, era ggwe mutwe ogwa zaabu. **39** "Bw'olivaawo, obwakabaka obulala buliddawo, obutenkanankana bubwo. N'oluvannyuma waliddawo obwakabaka obwokusatu nga bwa kikomo obulifuga ensi yonna. **40** Oluvannyuma lw'ebyo byonna waliddawo obwakabaka obwokuna obuliba obw'amaanyi ng'ekyuma; era ng'ekyuma ekimenyaamenya ne kibetentabetenta buli kintu, era ng'ekyuma bwe kimenyaamenya obutundutundu, bwe kityo bwe kiribetentabetenta ne kimenyaamenya obwakabaka obulala bwonna. **41** Nga bwe walaba ebigere n'obugere ekitundu nga kya bbumba ery'omubumbi, n'ekitundu nga kya kyuma, bwe butyo obwakabaka bwe buligabanyizibwamu; ate nga bulisigala n'amaanyi ag'ekyuma, nga bwe walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba. **42** Ng'obugere bwe bwali, ekitundu nga kya kyuma n'ekitundu ekirala nga kya bbumba, n'obwakabaka buno buliba bwe butyo, ekitundu ekimu nga ky'amaanyi n'ekitundu ekirala nga kinafu. **43** Era nga bwe walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba bwe batyo n'abantu bwe baliba so tebalisigala bumu, ng'ekyuma bwe kitasobola kwetabula bulungi na bbumba. **44** "Mu biro ebya bakabaka abo, Katonda w'eggulu alissaawo obwakabaka obutalizikirizibwa, so tebuliweebwa bantu balala. Bulizikiriza obwakabaka obwo bwonna, ne bubumalawo, naye bwo bulibeerera emirembe gyonna. **45** Gano ge makulu ag'okwolesebwa okukwata ku jjinja eryatemebwa mu lusozi, eritatemebwa na ngalo za muntu; eryabetentabetenta ekyuma, n'ekikomo, n'ebbumba, ne ffeeza, ne zaabu. "Katonda omukulu abikkulidde kabaka ebigenda okubaawo mu biro eby'omu maaso. Ekirooto kituufu n'amakulu gaakyo tegabuusibwabuusibwa." **46** Awo Kabaka Nebukadduneeza ne yeeyaliira ku lubuto lwe mu maaso ga Danyeri n'amuwa ekitiibwa, n'alagira okuwaayo obubaane n'ebiweebwayo eri Danyeri. **47** Kabaka n'agamba Danyeri nti, "Mazima Katonda wo ye Katonda wa bakatonda era ye Mukama wa bakabaka, era omubikkuzi w'ebyama ebyakisibwa, kubanga osobozebbwa okututegeeza ekyama ekyakisibwa." **48** Awo kabaka n'akuza Danyeri n'amufuula omuntu omukulu ennyo, n'amuwa n'ebirabo bingi. N'amufuula mufuzi w'essaza lyonna erya Babulooni, n'amuwa n'obuvunaanyizibwa obw'okukulira abasajja abagezigezi bonna ab'e Babulooni. **49** Awo Danyeri n'asaba kabaka akuze ne Saddulaaki, ne Mesaki, ne Abeduneego; kabaka n'abafuula abakulembeze n'abawa ebifo eby'obuvunaanyizibwa mu ssaza ery'e Babulooni, Danyeri ye n'asigala awali kabaka.

3 Kabaka Nebukadduneeza n'abumbisa ekifaananyi ekya zaabu, obugulumivu mita amakumi abiri mu musanvu n'obugazi mita bbiri ne sentimita nsanvu, n'alagira kiteekebwe mu lusenyi lwa Dduula, mu ssaza ly'e Babulooni. **2** N'atumya abaamasaza, n'abaamagombolola, n'abemiruka, n'abawi b'amagezi, n'abawanika, n'abalamuzi, n'abakungu bonna ab'omu masaza, bajje ku mukolo ogw'okuwongera ekibumbe Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. **3** Awo abaamasaza, n'abafuzi, n'abamateeka,

n'abawi b'amagezi n'abawanika, n'abalamuzi, n'abakungu bonna ab'omu masaza, ne bakuŋŋaana ku mukolo ogw'okuwonga ekibumbe Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. **4** Awo omulanzi n'ayogerera waggulu mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Mulagiddwa, mmwe abantu, n'amawanga, n'abantu ab'ennimi eza buli ngeri, **5** bwe munaawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere, na buli ngeri yonna ey'ebivuga eby'amaloboozi, muteekwa okuvuunama musinze ekibumbe ekya zaabu Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. **6** Omuntu yenna atalivuunama n'akisinza, alisuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro." **7** Awo amawanga gonna bwe baawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere na buli ngeri yonna ey'ebivuga eby'amaloboozi, amawanga gonna n'ensi n'abantu ab'ennimi eza buli ngeri ne bavuunama ne basinza ekibumbe ekya zaabu Kabaka Nebukadduneeza kye yabumbisa. **8** Awo mu biro ebyo Abakaludaaya abamu ne bawawaabira Abayudaaya. **9** Ne bagenda eri Kabaka Nebukadduneeza ne bamugamba nti, "Wangaala, ayi kabaka! **10** Ggwe ayi kabaka otaddewo etteeka, nti omuntu yenna anaawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere na buli ngeri yonna ey'ebivuga eby'amaloboozi, ateekwa okuvuunama n'asinza ekifaananyi kya zaabu, **11** era buli atalivuunama n'akisinza alisuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro. **12** Naye waliwo abamu ku Bayudaaya be walonda okuvunaanyizibwa ensonga ez'essaza ery'e Babulooni, era be ba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego abatakuwulirirako ddala ayi kabaka. Tebaweereza bakatonda bo newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye wabumbisa." **13** Awo Nebukadduneeza n'asunguwala nnyo n'alagira baleete Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego gy'ali; ne baleetebwa mu maaso ga kabaka. **14** Nebukadduneeza n'ababuuza nti, "Ebigambo bye mpulira bituufu nti mmwe Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego temuweereza bakatonda bange, newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye nabumbisa? **15** Kaakano, bwe munaawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere na buli ngeri yonna ey'ebivuga eby'amaloboozi, mwetegeke okuvuunama n'okusinza ekifaananyi kye nabumbisa. Naye bwe mutaakisinze, ku ssaawa eyo yennyini munaasuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro, kale tulyoke tulabe katonda oyo anaayinza okubawonya mu mukono gwange." **16** Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne baddamu kabaka nti, "Ayi Nebukadduneeza, tekitugwanira kwewolereza mu maaso go ku nsonga eyo. **17** Bwe tunaasuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro, Katonda gwe tuweereza anaatuwonya ekikoomi ekyaka omuliro era anaatulokola mu mukono gwo, ayi kabaka. **18** Naye ne bwe kitaabe bwe kityo, twagala okimanye, ayi kabaka nga tetugenda kuweereza bakatonda bo, newaakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye wabumbisa." **19** Awo Nebukadduneeza ne yeeyongera okusunguwalira Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, n'amaaso ge ne gaba masunguwavu nnyo ng'ajjudde obuswandi. N'alagira ekikoomi kyake emirundi musanvu okusinga ne bwe kyali kyase. **20** N'alagira abamu ku baserikale be ab'amaanyi okusiba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, n'oluvannyuma basuulibwe mu kikoomi ekyaka omuliro. **21** Amangwago ne basiba Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, nga bambadde ebyambalo byabwe eby'ekitiibwa, ne seruwale zaabwe, n'eminagiro gyabwe n'engoye zaabwe endala, ne basuulibwa mu kikoomi ekyaka omuliro. **22** Olw'okubanga ekiragiro kya kabaka kyali kya mbagirawo nga n'ekyoto kyaka nnyo nnyini, ennimi ez'omuliro ne zitta abasajja abaasitula Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego. **23** Awo abasajja abo abasatu Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne basuulibwa wakati mu kikoomi ekyaka omuliro nga basibiddwa. **24** Awo Kabaka Nebukadduneeza, mu kwewuunya n'agolokoka mangu n'abuuza abakungu be nti, "Mu muliro tetwasuddemu abasajja basatu nga basibiddwa?" Ne bamuddamu nti, "Bwe kyabadde, ayi kabaka." **25** N'ayogera nti, "Naye nga ndaba abasajja bana nga basumuluddwa nga batambulira wakati mu muliro, nga tebaliiko kabi ke bakolebbwako, so n'owookuna ng'afaanana ng'omwana wa bakatonda." **26** Nebukadduneeza n'alyoka asembera ku mulyango gw'ekikoomi ekyaka omuliro, n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Saddulaaki, ne Mesaki, ne Abeduneego, abaddu ba Katonda Ali Waggulu Ennyo, mufulume mujje wano." Awo Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego ne bava mu muliro. **27** Abaamasaza, n'abemiruka, n'abafuzi ab'ebitundu, n'abakungu ba kabaka ne bakuŋŋaana ne babeetegereza. Ne balaba ng'omuliro tegubookezza, so n'enviiri zaabwe nga tezisiridde, so n'engoye zaabwe nga tezookeddwa, so n'olusu lw'omuliro nga terubawunyako. **28** Nebukadduneeza n'ayogera nti, "Katonda wa Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego atenderezebwe, aweerezza malayika we n'alokola abaddu be, abaamwesize, ne bajeemera ekiragiro kya kabaka, ne bawaayo obulamu bwabwe baleme okuweereza newaakubadde okusinza katonda yenna wabula Katonda waabwe bo. **29** Noolwekyo nteeka etteeka nga buli muntu ow'eggwanga lyonna, na buli muntu ow'olulimi lwonna olwa buli ngeri alyogera obubi ku Katonda wa Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego, alitemebwatemebwa, n'ennyumba ye erimenyebwamenyebwa, kubanga tewali katonda mulala ayinza okuwonya mu ngeri eyo." **30** Awo kabaka n'akuza Saddulaaki, ne Mesaki ne Abeduneego mu ssaza ery'e Babulooni.

4 Kabaka Nebukadduneeza n'alangirira eri abantu, n'amawanga n'abantu ab'ennimi eza buli ngeri, mu nsi yonna bw'ati nti: Emirembe gibeere nammwe! **2** Lye ssanyu lyange okubategeeza ku bigambo eby'amagero era ebikulu Katonda Ali Waggulu Ennyo byankoledde. **3** Obubonero bwe nga bukulu, **4** Nze Nebukadduneeza, nnali mpumulidde mu maka gange wakati mu bugagga nga mpumuliddeko mu lubiri lwange. **5** Ne ndoota ekirooto ekyantiisa; bwe nnali nga ngalamidde ku kitanda kyange, ne ndaba ebifaananyi mu kwolesebwa, ebyantiisa. **6** Kyennava ndagira abasajja bonna abagezigezi ab'e

Babulooni baleetebwe mu maaso gange bantegeeze amakulu g'ekirooto. **7** Abalogo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi ne bajja, ne mbategeeza ekirooto, naye ne balemwa okuntegeeza amakulu gaakyo. **8** Naye oluvannyuma Danyeri gwe natuuma Berutesazza ng'erinnya lya katonda wange bwe liri, era nga n'omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ye, n'ajja mu maaso gange ne mutegeeza ekirooto. **9** Ne mugamba nti, "Berutesazza, omukulu w'abafumu, mmanyi ng'omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe, so tewali kigambo eky'ekyama ekikuzibuwalira. Ntegeeza ekirooto kyange, n'amakulu gaakyo. **10** Kuno kwe kwolesebwa kwe nafunye nga ngalamidde ku kitanda kyange; nalabye omuti wakati mu nsi, nga muwanvu nnyo nnyini. **11** Omuti ne gukula ne guba gwa maanyi, n'entikko yaagwo n'etuuka ku ggulu era nga gulengerwa okuva ku nkomerero y'ensi zonna. **12** Ebikoola byagwo byali birungi okutunulako, n'ebibala byagwo nga bingi, era nga gulina emmere emala bonna. Ensolo enkambwe ez'omu nsiko zaatuulanga mu kisiikirize kyagwo, n'ennyonyi ez'omu bbanga zaatuulanga ku matabi gaagwo, na buli kiramu kyonna kyalisibwanga. **13** "Awo mu kiseera ekyo nga ngalamidde ku kitanda kyange, mu kwolesebwa, ne ndaba omubaka omutukuvu ng'ava mu ggulu. **14** N'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, 'Tema omuti, otemeko n'amatabi gaagwo; okunkumule amalagala gaagwo, osaasaanye n'ebibala byagwo, n'ennyonyi zibuuke zive ku matabi gaagwo. **15** Naye ekikonge ky'ekikolo kyagwo kireke mu ttaka, nga kiriko ekyuma ekisiba n'ekikomo, mu muddo omuto ku ttale. "'Muleke abisiwale n'omusulo ogw'omu ggulu, era muleke agabanire wamu omuddo, n'ensolo ez'omu nsiko. **16** Era n'amagezi ge ag'obuntu gakyusibwe, afuuke ng'ensolo enkambwe ey'omu nsiko okumala emyaka musanvu. **17** "'Omusango ogwo gulangiriddwa ababaka, abatukuvu be baasanguza ekisaliddwawo, abalamu balyoke bategeere ng'Oyo Ali Waggulu Ennyo y'afuga obwakabaka bw'abantu, era abuwa buli gw'asiima, era alonda abantu abasemberayo ddala okuba aba wansi okubafuga.' **18** "Ekyo kye kirooto, nze Kabaka Nebukadduneeza kye naloose. Kaakano ggwe Berutesazza, ntegeeza amakulu gaakyo kubanga tewali n'omu ku basajja abagezigezi mu bwakabaka bwange ayinza okuntegeeza amakulu gaakyo. Naye ggwe oyinza, kubanga omwoyo ogwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe." **19** Awo Danyeri eyayitibwanga Berutesazza n'atawanyizibwa mu mutima okumala akabanga, ne yeeraliikirira. Kabaka n'amugamba nti, "Berutesazza, ekirooto n'amakulu gaakyo bireme okukweraliikiriza." Berutesazza n'addamu nti, "Mukama wange, ekirooto kibe nga kyogera ku abo abakukyawa, n'amakulu gaakyo gabe nga googera ku balabe bo! **20** Omuti gwe walaba, ogwakula ne guba gwa maanyi, ogwawanvuwa ne gutuuka ku ggulu, nga gulabibwa ensi yonna, **21** ogwaliko amalagala amalungi n'ebibala byagwo nga bingi nnyo, era nga guliko n'emmere emala bonna, nga n'ensolo ez'omu nsiko zituula mu kisiikirize kyagwo, nga n'ennyonyi ez'omu bbanga zisiisira ku matabi gaagwo, **22** ye ggwe, ayi kabaka! Okuze n'oba mukulu era n'oba w'amaanyi; n'obukulu bwo bweyongedde ne butuuka ku ggulu, n'obuyinza bwo butuuse ku nkomerero y'ensi. **23** "Ggwe ayi kabaka walabye omubaka, era omutukuvu ng'akka okuva mu ggulu, n'ayogera nti, 'Tema omuti oguzikirize, naye ekikonge ky'ekikolo kyagwo kireke mu ttaka ng'okisibye n'ekyuma n'ekikomo mu muddo omuto ogw'oku ttale; era muleke abisiwazibwe omusulo ogw'omu ggulu, n'omugabo gwe gubeere n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko, emyaka musanvu.' **24** "Gano ge makulu, ayi kabaka, era lino lye tteeka Oyo Ali Waggulu Ennyo ly'alangiririddde mukama wange kabaka. **25** Oligobebwa okuva mu bantu era olibeera n'ensolo ez'omu nsiko; olirya omuddo ng'ente, era olibisiwala okumala emyaka musanvu okutuusa lw'olitegeera ng'Oyo Ali Waggulu Ennyo y'afuga obwakabaka bw'abantu, era abugabira buli gw'asiima. **26** Ekiragiro eky'okuleka ekikonge ky'ekikolo ky'omuti, amakulu gaakyo ge gano: obwakabaka bwo bulikuddizibwa bw'olitegeera ng'eggulu lye lifuga. **27** Noolwekyo, ayi kabaka nteesa nti; weetoowaze olekeyo ebibi byo okole eby'obutuukirivu, era n'ebikolwa byo ebitali bya butuukirivu obireke obeere wa kisa eri abanyigirizibwa, olyoke ofuuke mugagga okusinga nga bw'oli kaakano." **28** Ebyo byonna byatuukirira ku Kabaka Nebukadduneeza. **29** Bwe wayitawo emyezi kkumi n'ebiri, kabaka yali atambulira ku kasolya k'olubiri lwe olwa Babulooni, **30** n'ayogera nti, "Ono si ye Babulooni omukulu gwe nazimba n'amaanyi gange amangi okuba ekibuga ekikulu eky'ekitiibwa eky'obwakabaka bwange?" **31** Awo bwe yali ng'akyayogera, eddoboozi ne liva mu ggulu nga ligamba nti, "Kuno kwe kulangirira okukukwatako Kabaka Nebukadduneeza: obwakabaka bwo bukuggyiddwako. **32** Oligobebwa mu bantu era olibeera n'ensolo okumala emyaka musanvu okutuusa lw'olitegeera ng'Oyo Ali Waggulu ennyo y'afuga obwakabaka obw'abantu era abuwa buli gw'asiima." **33** Amangwago ebyayogerwa ku Nebukadduneeza ne bituukirira. N'agobebwa mu bantu era n'alya omuddo ng'ente. Omubiri gwe ne gutoba omusulo ogw'omu ggulu okutuusa enviiri ze lwe zaakula ng'ebyoya by'empungu n'enjala ze ng'enjala z'ennyonyi. **34** Oluvannyuma lw'ebbanga eryo, nze, Nebukadduneeza, ne nnyimusa amaaso gange eri eggulu, amagezi gange ne gakomawo. Ne ntendereza Oyo Ali Waggulu Ennyo, ne muwa ekitiibwa ne mugulumiza oyo abeera omulamu emirembe n'emirembe. **35** Abantu bonna ab'oku nsi **36** Mu kiseera kyekimu okutegeera kwange ne kukomawo, n'ekitiibwa n'obuyinza obw'obwakabaka bwange ne bunzirira. Abawi b'amagezi bange n'abakungu bange ne bannoonya, ne banziriza entebe yange ey'obwakabaka ne nnyongerwako obukulu bungi okusinga ne bwe nalina. **37** Kale nze Nebukadduneeza kyennaava mmutendereza era ne mmuwa ekitiibwa ne mmugulumiza Kabaka ow'eggulu, kubanga emirimu gye gyonna gya mazima n'amakubo ge ga nsonga, n'abo ab'amalala abakkakkanya.

5 Kabaka Berusazza n'agabula embaga nnene eri abakungu be lukumi, ne banywa omwenge naye. **2** Awo Berusazza, yali ng'anywa omwenge, n'atumya ebikompe ebya zaabu n'ebya ffeeza, Nebukadduneeza kitaawe bye yaggya mu yeekaalu mu Yerusaalemi, ye n'abakungu

be, n'abakyala be n'abazaana be babinyweremu. **3** Era ne baleeta ebikompe ebya zaabu n'ebya ffeeza ebyaggyibwa mu yeekaalu ya Katonda mu Yerusaalemi, kabaka n'abakungu be, n'abakyala be n'abazaana be ne babinyweramu. **4** Ne banywa omwenge ne batandika okutendereza bakatonda aba zaabu n'aba ffeeza, n'ab'ebikomo, n'ab'ekyuma, n'ab'emiti n'ab'amayinja. **5** Mu kiseera ekyo ne walabika engalo z'omukono gw'omuntu ne ziwandiika ku kisenge okuliraana ettaala mu lubiri lwa kabaka; kabaka n'alaba ekibatu ky'omukono nga kiwandiika. **6** Entunula ye n'ekyuka, n'atya nnyo, n'amaviivi ge ne gakubagana n'amagulu ge ne galemererwa okumuwanirira. **7** Kabaka n'alagira mu ddoboozi ery'omwanguka baleete abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi. Kabaka n'agamba abasajja abagezigezi abo ab'e Babulooni nti, "Omuntu yenna anaasoma ekiwandiiko ekyo, n'antegeeza amakulu gaakyo, alyambazibwa engoye ez'effulungu era alyambazibwa omukuufu ogwa zaabu mu bulago, era aliba mukulu owa waggulu ow'ekifo ekyokusatu mu bwakabaka." **8** Awo abasajja ba kabaka abagezigezi bonna ne bajja, naye ne balemwa okusoma ekiwandiiko ekyo newaakubadde okutegeeza kabaka amakulu gaakyo. **9** Kabaka Berusazza ne yeeyongera nnyo okweraliikirira, n'entunula ye ne yeeyongera okukyuka; n'abakungu be amagezi ne gababula. **10** Awo muka kabaka bwe yawulira ebigambo ebyatuuka ku kabaka n'abakungu be, n'agenda mu kisenge ekinene embaga mwe yali n'ayogera nti, "Ayi kabaka, owangaale! Leka kweraliikirira, so tokeŋŋentererwa. **11** Waliwo omusajja mu bwakabaka bwo alimu omwoyo gwa bakatonda abatukuvu. Mu mirembe gya kitaawo yasangibwa okuba n'okutegeera, n'amagezi, ng'aga bakatonda, era Kabaka Nebukadduneeza kitaawo, n'amufuula omukulu w'abasawo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi. **12** Omusajja oyo Danyeri, kabaka gwe yatuuma Berutesazza, yasangibwa ng'alina omwoyo ogw'okutegeera, n'okumanya, n'okulootolola ebirooto, n'okubikkula ebigambo eby'ekyama, n'okutta ebibuuzo ebizibu ennyo. Kale Danyeri ayitibwe, anaakutegeeza amakulu g'ekiwandiiko." **13** Awo Danyeri n'aleetebwa mu maaso ga kabaka, kabaka n'amubuuza nti, "Ggwe Danyeri, omu ku abo abaaleetebwa kabaka kitange mu buwaŋŋanguse okuva mu Yuda? **14** Bantegeezezza ng'omwoyo wa bakatonda abatukuvu ali mu ggwe, era olaba ebitalabibwa bantu abaabulijjo, otegeera era oli w'amagezi amasukkirivu. **15** Abasajja abagezigezi, n'abafumu baaleeteddwa mu maaso gange basome ekiwandiiko ekyo era bantegeeze n'amakulu gaakyo, naye balemeddwa okukinnyonnyola. **16** Naye ntegeezeddwa, ng'oyinza okunnyonnyola amakulu g'ebigambo ebizibu. Kaakano bw'ononsomera ekiwandiiko ekyo, era n'ontegeeza n'amakulu gaakyo, onooyambazibwa engoye ez'effulungu n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago, era oliba mukulu owookusatu mu bwakabaka." **17** Awo Danyeri n'addamu kabaka nti, "Ebirabo byo byeterekere, n'empeera yo ogiwe omuntu omulala. Naye nzija kukusomera ekiwandiiko era nkutegeeze n'amakulu gaakyo. **18** "Katonda Ali Waggulu Ennyo yawa Nebukadduneeza kitaawo obwakabaka, n'obuyinza, n'ekitiibwa n'obukulu, ayi kabaka; **19** era olw'obuyinza bwe yamuwa, abantu bonna n'amawanga gonna n'abantu ab'ennimi zonna baamutyanga era ne bakankana mu maaso ge. Abo kabaka be yayagalanga battibwe, battibwanga; n'abo be yasonyiwanga, baasonyiyibwanga; n'abo be yayagalanga okugulumiza bagulumizibwanga, n'abo be yayagalanga okutoowaza, baatoowazibwanga. **20** Naye omutima gwe bwe gwegulumiza ne gukakanyala olw'amalala ge, yaggyibwa ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'ekitiibwa kye ne kimuggyibwako. **21** N'agobebwa mu bantu, n'ebirowoozo bye ne biwaanyisibwa n'aba ng'ensolo ey'omu nsiko, n'abeera wamu n'endogoyi ez'omu nsiko, n'alya omuddo ng'ente, n'omubiri gwe ne gutoba omusulo ogw'eggulu, okutuusa lwe yategeera nga Katonda Ali Waggulu Ennyo, y'afuga obwakabaka bw'abantu, era y'ateekawo buli gw'asiima. **22** "Naye ggwe mutabani we, Berusazza, teweetoowazizza mu mutima newaakubadde ng'ebyo byonna wabimanya. **23** Weegulumizizza eri Mukama w'eggulu; ebikompe ebyaggyibwa mu yeekaalu ye, obitumizzaayo; era ggwe, n'abakungu bo, n'abakyala bo, n'abazaana bo mubinywereddemu omwenge, n'oluvannyuma ne mutandika okutendereza bakatonda aba ffeeza, n'aba zaabu, n'ab'ebikomo, n'ab'ebyuma, n'ab'emiti, n'ab'amayinja abatayinza kulaba newaakubadde okuwulira newaakubadde okutegeera. Naye Katonda oyo alina omukka gwo mu ngalo ze, era amanyi engeri zo zonna, tomugulumizizza. **24** Kale kyeyavudde akusindikira omukono ogwawandiise ebigambo ebyo. **25** "Era ebigambo ebyawandiikiddwa bye bino nti: mene, mene, tekel, ufarsin. **26** "N'amakulu gaabyo ge gano: "Mene: Katonda akendezezza ennaku z'obwakabaka bwo era abukomezza. **27** "Tekel: Opimiddwa ku minzaani, era osangiddwa ng'obulako; **28** "Peres: Obwakabaka bwo bugabanyiziddwamu, era buweereddwa Abameedi n'Abaperusi." **29** Awo amangwago Berusazza n'alagira Danyeri ayambazibwe engoye ez'effulungu, era bamwambaze omukuufu ogwa zaabu, era n'ekiragiro ne kiyita nga bw'ali omukulembeze owookusatu mu bwakabaka. **30** Ekiro ekyo Berusazza kabaka w'Abakaludaaya n'attibwa. **31** Daliyo Omumeedi n'alya obwakabaka nga wa myaka nkaaga mu ebiri.

6 Daliyo yalonda abaamasaza kikumi mu abiri mu bwakabaka bwonna, **2** era mu abo n'alonda abaabakuliranga basatu, Danyeri nga y'omu ku bo. Abaamasaza baateekebwawo okutegeezanga ng'obwakabaka bwe, bwe bwaddukanyizibwanga, kabaka aleme kufiirizibwa. Era ekyo ne kisanyusa Daliyo. **3** Mu biro ebyo Danyeri n'ayatiikirira nnyo okusinga abakulu abalala bonna n'abaamasaza bonna kubanga yalimu omwoyo omulungi, era kabaka n'ateekateeka okumukuza okuvunaanyizibwanga ensonga zonna z'obwakabaka bwonna. **4** Olwawulira ebyo, abakungu abalala ababiri n'abaamasaza ne basala amagezi okunoonya ensonga ku Danyeri ku nzirukanya ye ey'ebyemirimu egy'obwakabaka, naye ne batayinza kulaba nsonga nkyamu newaakubadde akabi konna, kubanga yali musajja mwesigwa ataalina

kwonoona okw'engeri yonna newaakubadde obulagajjavu. **5** Awo abasajja abo ne bayiiya ensonga endala, ne boogera nti, "Tetugenda kulaba nsonga evunaanyisa Danyeri wabula ng'ekwata ku tteeka lya Katonda we." **6** Abakungu abo n'abaamasaza kyebaava bagenda bonna eri kabaka mu kibiina ne boogera nti, "Ayi kabaka Daliyo, owangaale! **7** Abakungu bonna, n'abamyuka baabwe, n'abaamasaza, n'abawi b'amagezi ab'oku ntikko, n'abakungu, bateesezza ne bakkiriziganya okusaba kabaka okuteeka etteeka, n'okuwa ekiragiro ekinywevu, nga buli anaasabanga eri katonda omulala oba omuntu omulala yenna mu nnaku amakumi asatu ezinaddirira, okuggyako ng'asinza ggwe, ayi kabaka, asuulibwe mu mpuku y'empologoma. **8** Kaakano ayi kabaka teeka etteeka era liwandiikibwe, ng'amateeka g'Abameedi n'Abaperusi agatajjulukuka bwe gali, kireme okukyusibwa." **9** Awo kabaka Daliyo n'akola etteeka n'alissaako n'omukono gwe. **10** Awo Danyeri bwe yamanya ng'etteeka liwandiikiddwa, n'agenda ewuwe mu nnyumba ye, n'ayambuka mu kisenge kye ekya waggulu ekyalina amadirisa nga goolekedde Yerusaalemi, n'afukamiranga emirundi esatu olunaku, n'asabanga era ne yeebazanga Katonda we nga bwe yakolanga bulijjo. **11** Awo abasajja bali ne bateekateeka okugenda ng'ekibiina ne basanga Danyeri ng'asaba era nga yeegayirira Katonda we. **12** Ne bagenda eri kabaka ne bamujjukiza ekiragiro ne boogera nti, "Ayi kabaka, tewateeka etteeka nga buli anaasabanga katonda omulala oba omuntu omulala yenna mu nnaku amakumi asatu eziddirira wabula ng'asinza ggwe, alisuulibwa mu mpuku y'empologoma?" Kabaka n'addamu nti, "Weewaawo, etteeka bwe liri, ng'amateeka g'Abameedi n'Abaperusi bwe gali agatajjulukuka." **13** Awo ne bagamba nti, "Danyeri omu ku baawaŋŋangusibwa okuva mu Yuda, takussaako mwoyo, ayi kabaka, newaakubadde etteeka ly'owandiise. Asaba eri Katonda we emirundi esatu buli lunaku." **14** Kabaka bwe yawulira ebigambo ebyo n'anakuwala nnyo, n'agezaako okuwonya Danyeri, era n'amala olunaku lwonna ng'afuba nnyo okumuwonya. **15** Naye abasajja ne bagenda bonna ng'ekibiina eri kabaka ne bamugamba nti, "Jjukira, ayi kabaka, ng'etteeka ery'Abameedi n'Abaperusi kabaka ly'ataddeko omukono, terikyusibwa." **16** Awo kabaka n'alagira, Danyeri n'aleetebwa, n'asuulibwa mu mpuku y'empologoma. Kabaka n'agamba Danyeri nti, "Nkusabira eri Katonda wo, gw'oweereza bulijjo akulokole!" **17** Ne baleeta ejjinja ne baliteeka ku mulyango gw'empuku, kabaka n'alissaako akabonero ke ye, n'abakungu be ne balissaako obubonero bwabwe, ekigambo kyonna kireme okukyusibwa ku nsonga ya Danyeri. **18** Awo kabaka n'addayo mu lubiri lwe, naye n'atalya kintu na kimu ekiro ekyo, era n'atakkiriza kusanyusibwa, n'otulo ne tumubula. **19** Ku makya ennyo emambya ng'esaze, kabaka n'agolokoka n'ayanguwa okugenda ku mpuku ey'empologoma. **20** Bwe yasembera okumpi ne Danyeri we yali, n'amukoowoola mu ddoboozi ery'ennaku ng'agamba nti, "Danyeri omuddu wa Katonda omulamu, Katonda wo, gw'oweereza bulijjo akuwonyezza empologoma?" **21** Danyeri n'addamu nti, "Wangaala, ayi kabaka. **22** Katonda wange yatumye malayika we, n'aziba emimwa gy'empologoma zireme okunkolako akabi kubanga nasangiddwa nga sirina musango mu maaso ge. Ate ne mu maaso go sirina musango, ayi kabaka." **23** Kabaka n'asanyuka nnyo n'alagira Danyeri aggyibwe mu mpuku. Awo Danyeri n'aggyibwa mu mpuku, n'atasangibwako kiwundu na kimu, kubanga yeesiga Katonda we. **24** Awo amangwago kabaka n'alagira, abasajja abaalumiriza Danyeri baleetebwe, era basuulibwe mu mpuku y'empologoma, wamu ne bakyala baabwe n'abaana baabwe. Baali tebanatuuka na ku ntobo y'empuku, empologoma ne zibasinza amaanyi ne zimenyaamenya amagumba gaabwe gonna. **25** Awo kabaka Daliyo n'awandiikira abantu bonna, n'amawanga gonna n'abantu ab'ennimi zonna mu nsi yonna nti, "Emirembe gibeere gye muli! **26** "Nteeka etteeka mu buli kitundu ky'obwakabaka bwange bwonna nga ndagira nti abantu bateekwa okutya n'okussaamu Katonda wa Danyeri ekitiibwa. **27** Alokola era awonya: **28** Awo Danyeri n'aba n'omukisa mu mirembe gya Daliyo era n'awangaala okutuusa ne mu mirembe gya Kuulo Omuperuzi.

7 Mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Berusazza kabaka w'e Babulooni, Danyeri n'aloota era n'ayolesebwa ng'agalamidde ku kitanda kye. N'awandiika byonna bye yaloota. **2** Danyeri n'ayogera nti, "Mu kwolesebwa kwange ekiro, nalaba empewo ez'omu ggulu nnya nga zisiikuula ennyanja ennene, **3** n'ensolo enkambwe nnya ez'ebika eby'enjawulo ne ziva mu nnyanja. **4** "Eyasooka yali mpologoma ng'erina ebiwaawaatiro eby'empungu. Awo bwe nnali nga nkyagitunuulira, ebiwaawaatiro byayo ne bigikuunyuukako, n'esitulibwa, n'eyimirira ku magulu abiri ng'omuntu, n'eweebwa omutima ogw'omuntu. **5** "Ate ne ndaba ensolo enkambwe eyookubiri, eyali ng'eddubu. N'esitulibwa ku luuyi olumu era yalina embiriizi ssatu mu kamwa kaayo, n'eragirwa nti, 'Situka olye ennyama nnyingi.' **6** "Oluvannyuma ne ndaba ensolo enkambwe endala eyali ng'engo, ng'erina ebiwaawaatiro bina eby'ennyonyi, ng'erina n'emitwe ena, n'eweebwa n'obuyinza okufuga. **7** "N'oluvannyuma mu kwolesebwa kwange ekiro, ne ndaba ensolo enkambwe eyokuna, nga ya ntiisa, nga ya buyinza era nga ya maanyi mangi nnyo. Yalina amannyo amanene ag'ekyuma, n'erya n'ebetenta, n'erinnyirira ebyasigalawo. Yali yanjawulo ku nsolo enkambwe endala, ng'erina n'amayembe kkumi. **8** "Awo bwe nnali nga nkyalowooza ku mayembe, ne walabika mu maaso gange ejjembe eddala, ettono, eryava mu ago; n'amayembe asatu ku ago ag'olubereberye ne gasimbulirwa ddala. Ejjembe eryo lyalina amaaso ng'ag'omuntu, n'akamwa akaayogeranga eby'okwegulumiza. **9** "Era nga nkyali awo ne ndaba, "entebe ez'obwakabaka nga ziteekeddwawo, n'Owedda n'Edda n'atuula ku ntebe ye ey'obwakabaka. Ebyambalo bye byali byeru ng'omuzira, n'enviiri ez'oku mutwe gwe nga njeru ng'ebyoya by'endiga. Entebe ye ey'obwakabaka yali eyakaayakana ng'ennimi z'omuliro, ne namuziga zaayo nga zaaka omuliro. **10** Omugga gw'omuliro nga gukulukuta, nga gukulukutira awo mu maaso ge. Abantu nkumi na nkumi baamuweerezanga, n'emitwalo n'emitwalo baayimiriranga mu maaso ge. Okuwozesa emisango ne kutandika, ebitabo ne bibikkulwa. **11** "Awo ne neyongera okwetegereza

ebigambo eby'okwegulumiza, ejjembe lye byayogeranga. Ne ntunula okutuusa ensolo enkambwe bwe yafumitibwa n'ettibwa, n'esuulibwa mu muliro, n'ezikirizibwa. **12** Ensolo enkambwe endala zo zaggibwako obuyinza bwazo, kyokka ennaku zaazo ne zongerwako. **13** "Mu kwolesebwa okwo ekiro ne ndaba, laba, omuntu eyafaanana ng'omwana w'omuntu, ng'ajja n'ebire eby'omu ggulu. N'ajja okumpi n'Owedda n'Edda, n'asembezebwa mu maaso ge. **14** N'aweebwa obuyinza, n'ekitiibwa, n'obwakabaka n'amaanyi agava waggulu; abantu bonna, n'amawanga gonna, n'abantu ab'ennimi zonna ne bamusinzanga. Okufuga kwe kwa mirembe na mirembe, tekuliggwaawo, n'obwakabaka bwe tebulizikirizibwa. **15** "Nze Danyeri ne ntawaanyizibwa mu mutima, n'okwolesebwa kwe nafuna ne kunneeraliikiriza. **16** Ne nsemberera omu ku baali bayimiridde awo ne mubuuza amakulu g'ebyo byonna. "N'antegeeza amakulu g'ebintu ebyo, n'aŋŋamba nti, **17** 'Ensolo enkambwe ezo ennya, be bakabaka abana abalisibuka mu nsi. **18** Naye abatukuvu ab'Oyo Ali Waggulu Ennyo baliweebwa obwakabaka, era buliba bwabwe emirembe n'emirembe, weewaawo okutuusa emirembe gyonna.' **19** "Awo ne njagala okumanya ensolo enkambwe eyokuna ky'etegeeza, etaafaanana ng'endala zonna, eyali ey'entiisa ennyo, amannyo gaayo nga ga kyuma, n'enjala zaayo nga za kikomo, eyabetenta, n'emenyaamenya era n'erinnyirira ezaasigalawo. **20** Ate ne njagala n'okumanya ku by'amayembe ekkumi agaali ku mutwe gwayo, ne ku by'ejjembe liri eddala eryasibuka wakati mu go, asatu ne galivuunamira, ejjembe eryo lye lyalina amaaso n'akamwa akayogeranga eby'okwegulumiza, era mu buyinza nga lirabika okusinga ganne gaalyo. **21** Awo bwe nnali nkyatunula, ejjembe eryo ne lirwana n'abatukuvu ne lyagala okubawangula, **22** okutuusa ow'Edda n'Edda bwe yajja n'asala omusango, abatukuvu b'Oyo Ali Waggulu Ennyo ne bagusinga, era n'ekiseera ne kituuka ne baweebwa obwakabaka. **23** "N'annyinnyonnyola nti, 'Ensolo enkambwe eyokuna bwe bwakabaka obwokuna obulirabika ku nsi, era tebulifaanana ng'obwakabaka obulala; era bulirya ensi yonna, ne bugirinnyirira ne bugibetentabetenta. **24** Amayembe ekkumi, be bakabaka ekkumi abaliva mu bwakabaka obwo, era walirabikawo n'omulala oluvannyuma lw'abo, atalifaanana ng'abooluberebere. Aliwangula bakabaka basatu. **25** Alyogera ebigambo ebibi ku Oyo Ali Waggulu Ennyo, era aligezaako okukyusakyusa ebiseera ebyateekebwawo n'amateeka agassibwawo. Era abatukuvu baliweebwayo mu mukono gwe okufugibwa okumala emyaka esatu n'ekitundu. **26** "'Kyokka oluvannyuma omusango gulisalibwa, n'obuyinza bwe ne bumuggyibwako, ne buzikiririzibwa ddala. **27** N'oluvannyuma ekitiibwa, n'obuyinza n'obukulu obw'obwakabaka obuli wansi w'eggulu, buliweebwa abatukuvu b'Oyo Ali Waggulu Ennyo. Obwakabaka bwe bulibeerawo emirembe gyonna, n'amatwale amalala gonna galimugondera ne gamuweereza.' **28** "Ebigambo ebyo wano we bikoma. Naye nze Danyeri natawaanyizibwa nnyo mu mutima, n'amaaso gange ne gammyuka, naye ensonga ezo ne nzeekuuma."

8 Mu mwaka ogwokusatu mu mirembe gya Kabaka Berusazza, nze Danyeri ne nfuna okwolesebwa oluvannyuma olwa kuli okwasooka. **2** Mu kwolesebwa okwo ne ndaba nga ndi mu kibuga ekikulu Susani mu ssaza Eramu, nga ndi ku mabbali g'omugga Ulaayi. **3** Ne nnyimusa amaaso gange ne ndaba, laba, endiga ennume eyalina amayembe abiri, n'amayembe ago gombi nga mawanvu naye erimu nga lisinga linnaalyo obuwanvu, ate nga lyo lyakula luvannyuma. **4** Ne ndaba endiga ennume ng'etomera edda ku luuyi olw'ebugwanjuba n'eri obukiikakkono, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo. Ne wataba nsolo nkambwe n'emu egisinza amaanyi, ate nga mpaawo ayinza kuwona maanyi gaayo. N'ekola nga bwe yayagala era ne yeefuula ya kitalo. **5** Awo bwe nnali nkyalowooza ku ebyo, amangwago ne walabika embuzi ennume eyalina ejjembe eddene mu kyenyi ng'eva ebugwanjuba, n'esala okuva ku luuyi olumu olw'ensi, okulaga ku luuyi olulala nga terinnye ku ttaka. **6** N'erumba n'obusungu bungi endiga ennume eyalina amayembe abiri, gye nalaba ng'eyimiridde ku mabbali g'omugga. **7** Ne ngiraba ng'esemberera endiga eyo ennume, mu busungu obungi n'egitomera era n'emenya amayembe gaayo gombi; endiga ennume n'eggwaamu amaanyi n'eteyinza kwetaasa, embuzi ennume n'egikoona n'egwa wansi n'egirinnyirira, ne wataba n'omu eyayinza okuwonya endiga ennume eyo mu maanyi g'embuzi ennume. **8** Embuzi ennume ne yeegulumiza nnyo, naye mu maanyi gaayo amangi, ejjembe lyayo eddene ne limenyeka, we lyali amayembe ana agalabika obulungi ne gamerawo nga gadda eri embuyaga ennya ez'omu ggulu. **9** Mu ago ne muva ejjembe eddala ettono, ne likula mu maanyi mangi okwolekera obukiikaddyo, n'ebuvanjuba n'eri ensi ey'ekitalo ennungi. **10** Ne likula ne lituuka eri eggye ery'omu ggulu, ne lisuula abamu ku b'eggye n'emmunyeenye ezimu wansi ku nsi, ne libirinnyirira. **11** Ne lyegulumiza okwenkanankana omukulu w'eggye, ne limuggyako ekiweebwayo ekyokebwa, n'ekifo eky'awatukuvu ne lyonoonawo. **12** Olw'obujeemu eggye awamu n'ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku ne biriweebwa. Amazima ne gasuulibwa wansi, ne buli kye lyakolanga ne kiba kya mukisa. **13** Ne mpulira omutukuvu ng'ayogera, n'omutukuvu omulala n'agamba oyo eyayogera nti, "Okwolesebwa okwogera ku kiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku, ne ku bujeemu okuleeta okwonoona okungi, ne ku kuwaayo okwa watukuvu, ne ku batukuvu abalinnyirirwa, kulituukirira ddi era ebyo byonna birikoma ddi?" **14** N'aŋŋamba nti, "Okutuusa ng'ennaku enkumi bbiri mu bisatu ziyiseewo." **15** Awo nze Danyeri bwe namala okufuna okwolesebwa okwo nga nkyagezaako okutegeera amakulu gaakwo, laba ne wayimirira mu maaso gange ekifaananyi ng'eky'omusajja. **16** Ne mpulira eddoboozi ly'omusajja emitala w'omugga Ulaayi, eryakoowoola, ne lyogera nti, "Gabulyeri, tegeeza omusajja oyo amakulu g'okwolesebwa okwo." **17** Awo n'asembera okumpi ne we nnali nnyimiridde, ne ntya, ne neeyala wansi. Naye n'aŋŋamba nti, "Tegeera, ggwe omwana w'omuntu, ng'okwolesebwa, kwogera ku biro eby'enkomerero." **18** Awo bwe yali akyayogera nange, ne nkwatibwa otulo otungi ennyo, ng'amaaso gange nga ngavuunise ku

ttaka, ye n'ankwatako n'angolokosa. **19** N'ayogera nti, "Laba, ndikumanyisa ebiribaawo mu biro eby'enkomerero eby'okubonaabona, kubanga okwolesebwa kwogera ku kiseera ekyalondebwa eky'enkomerero. **20** Endiga ennume gye walaba ey'amayembe abiri, be bakabaka ab'Obumeedi, n'Obuperusi. **21** N'embuzi ennume endaawo ye kabaka w'e Buyonaani, n'ejjembe eddene eriri mu kyenyi kyayo ye kabaka ow'olubereberye. **22** N'amayembe ana agadda mu kifo kyalyo nga limenyese, bwe bwakabaka obuna obuliva mu ggwanga lye, naye tebuliba na buyinza bwe bumu ng'obubwe. **23** "Mu biro eby'enkomerero eby'okufuga kwabwe, abajeemu nga batandise okusobya ennyo, kabaka omuzira ate omukambwe, ng'alina obukoddyo bungi alivaayo. **24** Aliba n'amaanyi mangi, naye si lwa buyinza bwe ye, era alireeta entiisa nnene, era aliba wa mukisa mu buli ky'akola. Alizikiriza abantu ab'amaanyi n'abantu abatukuvu. **25** Aliba mulimba nnyo, n'aleetera obulimba okweyongera, era alyegulumiza nnyo. Aligwikiriza abantu bangi n'abazikiriza, era n'alumba n'Omukulu w'abalangira. Wabula naye alizikirizibwa so si n'amaanyi ag'obuntu. **26** "Okwolesebwa okukwata ku biro eby'oku makya ne ku by'akawungeezi, kwe wafuna kwa mazima, naye sirikira okwolesebwa okwo, kubanga kwogera ku biro ebigenda okujja." **27** Nze Danyeri ne mpulira nga nkooye nnyo era ne ndwala okumala ennaku. N'oluvannyuma nga nzisuuse ne nzira ku mirimu gya kabaka, kyokka okwolesebwa okwo ne kuntawanya nnyo mu mutima, ate nga sitegeera makulu gaakwo.

9 Mu mwaka ogw'olubereberye ogwa Daliyo mutabani wa Akaswero Omumeedi, gwe yaliiramu obwakabaka bwa Bakaludaaya, **2** mu mwaka ogwo ogw'olubereberye, nze Danyeri ne ntegeera amakulu ag'ebyawandiikibwa, ng'ekigambo kya Mukama bwe kiri kye yawa Yeremiya nnabbi, ng'okubonaabona kwa Yerusaalemi kulitwala emyaka nsanvu. **3** Awo ne nkyukira Mukama Katonda ne nnoonya okubeerwa okuva gyali nga nsaba era nga neegayirira, nga nsiiba era nga nyambadde ebibukutu nga neesiize evvu. **4** Ne nsaba Mukama Katonda wange ne mwatulira nti, "Ayi Mukama omukulu era ow'entiisa, akuuma endagaano ye so n'okwagala kwo tekujjulukuka eri abo bonna abakwagala era abagondera ebiragiro byo, **5** twonoonye era tusobezza, tukoze eby'ekyejo n'eby'obujeemu, era **6** tetwawuliriza baddu bo bannabbi, abaayogeranga mu linnya lyo eri bakabaka baffe, n'eri abalangira baffe, n'eri bajjajjaffe, n'eri abantu bonna ab'omu nsi. **7** "Mukama oli mutukuvu, naye olunaku lwa leero tuswadde, abantu ba Yuda, n'abatuuze ba Yerusaalemi, ne Isirayiri yenna, abali okumpi n'abali ewala mu nsi zonna gye wabawaŋŋangusiriza olw'obutaba beesigwa gy'oli. **8** Ayi Mukama, ffe ne bakabaka baffe, n'abalangira baffe, ne bajjajjaffe tuswadde kubanga twonoonye. **9** Mukama Katonda waffe ajjudde okusaasira n'okusonyiwa, newaakubadde nga tumujeemedde, **10** ne tutawuliriza ddoboozi lya Mukama Katonda waffe, newaakubadde okukuuma amateeka ge, ge yatuwa ng'ayita mu baddu be bannabbi. **11** Isirayiri yenna bamenye amateeka go ne bakuvaako, era bakujeemedde. "Noolwekyo ebikolimo n'ebirayiro ebyawandiikibwa mu mateeka ga Musa omuddu wa Mukama kyebivudde bitutuukako kubanga twayonoona mu maaso go. **12** Otuukirizza ebigambo bye watwogerako, n'eri abakulembeze baffe, bw'otuleeseeko akabi akanene; era wansi w'eggulu tewabangawo kintu kinene bwe kityo ekyakolebwa, ng'ekyo ekituuse ku Yerusaalemi. **13** Nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa, bwe bityo ebisobyo byonna bwe byatutuukako, naye ate nga tetunneegayirira kisa kya Mukama Katonda waffe, okulekayo ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu tusseeyo omwoyo okugoberera amazima. **14** Mukama kyeyava talwa kutuleetako buzibu obwo, kubanga Mukama Katonda waffe mutuukirivu mu buli ky'akola, naye tetugondedde ddoboozi lye. **15** "Ggwe, Ayi Mukama Katonda waffe eyaggya abantu bo mu nsi ey'e Misiri n'omukono gwo ogw'amaanyi ne weekolera erinnya, eryayatiikirira ne leero, twayonoona ne tukola ebitali bya butuukirivu. **16** Ayi Mukama, ng'obutuukirivu bwo bwonna bwe buli, obusungu bwo n'ekiruyi kyo obiggye ku kibuga kyo Yerusaalemi, olusozi lwo olutukuvu, kubanga olw'ebibi byaffe n'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu ebya bajjajjaffe, tufuuse eky'okusekererwa eri abatwetoolodde bonna. **17** "Kaakano, Ayi Katonda waffe, owulire okusaba n'okwegayirira kw'omuddu wo, olw'okusaasira kwo Ayi Mukama otunule eri ekifo kyo ekitukuvu. **18** Ayi Katonda wange, otege okutu kwo owulirize, otunuulire okuzika kw'ekibuga ekyatuumibwa erinnya lyo, kubanga tetuleeta byetaago byaffe eri ggwe olw'obutuukirivu bwaffe, wabula olw'okusaasira kwo okungi. **19** Ayi Mukama otuwulire! Ayi Mukama, otusonyiwe! Ayi Mukama otuwulire era obeeko ne ky'okolawo! Olw'okusaasira kwo, Ayi Katonda wange oleme okulwa, kubanga ekibuga kyo n'abantu bo n'eggwanga lyo bayitibwa Erinnya lyo." **20** Awo bwe nnali nga njogera era nga nsaba, nga njatula ebibi byange n'ebibi by'abantu bange Isirayiri, nga neegayirira Mukama Katonda wange ku lw'olusozi lwe olutukuvu, **21** awo mu kiseera ekyo nga nkyasaba, omusajja Gabulyeri, gwe nalaba mu kwolesebwa okwasooka, n'ajja gye ndi mu mbuyaga ey'amaanyi mu kiseera ekya ssaddaaka ey'akawungeezi. **22** N'aŋŋamba nti, "Danyeri, kaakano nzize okukuwa amagezi n'okutegeera. **23** Amangu nga waakatandika okusaba, okwegayirira kwo kwaddibwamu era nzize okukutegeeza, kubanga oli mwagalwa nnyo. Noolwekyo ssaayo omwoyo eri ekigambo kino, otegeere bye wayolesebwa. **24** "Wiiki nsavu ze ziweereddwa abantu bo n'ekibuga kyo ekitukuvu okukomya ebikolwa byabwe ebibi, n'okuleka ebibi, n'okutangiririrwa olw'ebikolwa ebitali bya butuukirivu, n'okuleeta obutuukirivu obutaliggwaawo, n'okukakasa ebyo ebyayolesebwa n'ebyo ebyalangibwa, n'okufuka amafuta ku asinga obutukuvu. **25** "Manya era tegeera ng'okuva ne kaakano ekiragiro nga bwe kiweereddwa ku kuzzibwawo kwa Yerusaalemi n'okutuusa ku kujja okw'omufuzi oyo eyafukibwako amafuta, waliba ebbanga lya wiiki musanvu. N'oluvannyuma kirizimbibwa mu wiiki nkaaga mu bbiri ne kiteekebwamu enguudo n'olusalosalo, newaakubadde nga biriba biro bya kutegana. **26** N'oluvannyuma lwa wiiki enkaaga mu ebbiri, eyafukibwako amafuta alisalibwako,

era taliba na kintu. Abantu ab'omufuzi balijja ne bazikiriza ekibuga n'awatukuvu, n'enkomerero ye erijja ng'amataba, n'entalo era n'okuzika okwalagirwa biryeyongera okutuusa ku nkomerero. **27** Alikola endagaano enywevu n'abantu bangi okumala wiiki emu, naye wakati wa wiiki eyo aliggyawo emikolo gya ssaddaaka n'ebiweebwayo. Ne ku kiwaawaatiro eky'ebyemizizo kulijjirako oyo aleeta okubonaabona, okutuusa ekiseera eky'enkomerero ekyalagirwa nga kituukiridde ku ye."

10 Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Kuulo kabaka w'e Buperusi, Danyeri eyayitibwanga Berutesazza n'afuna okwolesebwa okulala. Ekigambo kye yafuna kyali kya mazima nga kyogera ku lutalo olw'amaanyi. N'ategeera obubaka obwamuweebwa mu kwolesebwa okwo. **2** Mu biro ebyo, nze Danyeri ne mmala wiiki ssatu nga nkungubaga. **3** Saalya ku mmere ennungi, newaakubadde ennyama wadde okunywa ku wayini; era ne nsiwuukira ddala okumala wiiki ssatu. **4** Ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya olw'omwezi ogw'olubereberye nga nyimiridde ku mabbali g'omugga omunene Tigiriisi, **5** ne nnyimusa amaaso gange, ne ntunula waggulu, ne ndaba omusajja ayambadde linena, nga yeesibye olukoba olwa zaabu ennongooseemu mu kiwato. **6** Omubiri gwe gwali gumasamasa ng'ejjinja erya berulo, n'ekyenyi kye nga kiri ng'okumyansa okw'eggulu, n'amaaso ge nga gali ng'ettabaaza ez'omuliro, n'emikono gye n'amagulu ge nga biri ng'ebbala ly'ekikomo ekizigule, n'eddoboozi lye ng'oluyoogaano olw'ekibiina ekinene. **7** Nze Danyeri nzekka, nze nalaba okwolesebwa okwo, abasajja be nnali nabo tebaakulaba, wabula bajjula entiisa, ne badduka ne beekweka. **8** Ne nsigala nzekka, nga neewuunya okwolesebwa okunene okwo; ne nzigwamu amaanyi; amaaso gange ne gayongobera, ne mba, nga seesobola. **9** Awo ne mpulira ng'ayogera, era bwe nnali nga nkyamuwuliriza, ne neebaka otulo tungi nnyo, amaaso gange nga gatunudde wansi ku ttaka. **10** Ne wabaawo omukono ogunkwatako, emikono gyange n'amaviivi gange ne bitanula okujugumira. **11** N'aŋŋamba nti, "Danyeri, ggwe omusajja omwagalwa ennyo, tegeera era osseeyo omwoyo ku bigambo bye njogera naawe, era yimuka oyimirire kubanga ntumiddwa gy'oli." Awo bwe yayogera ebigambo ebyo gye ndi ne nnyimirira nga nkankana. **12** N'alyoka aŋŋamba nti, "Totya Danyeri, kubanga okuva ku lunaku olwasooka lwe wamalirira okutegeera ne weetoowaza mu maaso ga Katonda wo, ebigambo byo byawulirwa, era nzize olw'ebigambo byo. **13** Namala ennaku amakumi abiri mu lumu nga nkyalwana n'omulangira w'e Buperusi, naye Mikayiri omu ku balangira abakulu n'ajja n'annyamba, kubanga kabaka w'e Buperusi yali ankwatidde eyo. **14** Kaakano nzize okukunnyonnyola ebigenda okutuuka ku bantu bo mu biro eby'omu maaso; kubanga bye wayolesebwa byogera ku biro ebigenda okujja." **15** Awo bwe yali ng'akyambuulira ebyo, ne nkutama, ne ntunuza amaaso gange wansi, ne nsirika. **16** Awo ne wajja eyafaanana ng'omuntu n'akoma ku mimwa gyange, ne ntanula okwogera. Ne ŋŋamba eyali annyimiridde mu maaso nti, "Mukama wange nzijjudde obuyinike, era n'amaanyi sirina olw'ebyo bye njolesebbwa. **17** Nnyinza ntya nze omuddu wo okwogera naawe ggwe mukama wange? Amaanyi gampweddemu, sikyayinza na kussa bulungi mukka." **18** Nate eyafaanana ng'omuntu n'ankomako n'anzizaamu amaanyi. **19** N'aŋŋamba nti, "Ggwe omwagalwa ennyo, totya. Emirembe gibeere gy'oli, guma omwoyo era beera n'obuvumu." Awo bwe yayogera nange, ne nziramu amaanyi, ne njogera nti, "Yogera mukama wange, kubanga onzizizzaamu amaanyi." **20** N'alyoka ayogera nti, "Ekindeese gy'oli okimanyi? Mu bbanga eritali ly'ewala, nzija kuddayo okulwanyisa omulangira ow'e Buperusi, era bwe ndimuwangula, omulangira ow'e Buyonaani alijja. **21** Naye okusooka byonna, ka nkutegeeze ebyawandiikibwa ebiri mu kitabo eky'amazima: Tewali n'omu ambeera okuggyako Mikayiri, omulangira wammwe abakuuma.

11 Mu mwaka ogw'olubereberye ogw'obufuzi bwa Daliyo Omumeedi, nayimirira okumugumya era n'okumunyweza. **2** "Kaakano nnaakutegeeza eby'amazima: Bakabaka basatu abalala balifuga mu Buperusi, n'owookuna aliba mugagga nnyo okusinga bali bonna; era bw'alimala okwenyweza olw'obugagga bwe, alikubiriza bonna okujeemera obwakabaka obwa Buyonaani. **3** N'oluvannyuma walirabika kabaka ow'amaanyi, alifuga n'obuyinza bungi n'akola nga bw'ayagala. **4** N'oluvannyuma obwakabaka bwe bulisasika ne bugabanyizibwa eri embuyaga ennya ez'omu ggulu. Ezzadde lye teriribugabana, era n'obwakabaka obwo tebuliba na buyinza bwe yalina kubanga obwakabaka bwe bulisigulwa ne buweebwa abalala. **5** "Kabaka ow'obukiikaddyo aliba w'amaanyi, naye omu ku bakungu be aliba w'amaanyi okumusinga era alifuga obwakabaka bwe n'amaanyi mangi. **6** Bwe waliyitawo emyaka, balyegatta wamu n'omuwala wa kabaka ow'obukiikaddyo, aligenda eri kabaka ow'obukiikakkono okumwegattako, naye talisigaza buyinza bwe so ne kabaka newaakubadde ezzadde lye tebaliwangaala. Mu biro ebyo aliweebwayo ye n'abo baayita nabo mu lubiri, awamu ne kitaawe, era n'oyo eyamuwagira. **7** "Ow'omu lulyo lwe, yaalitwala ekifo kye; alirumba eggye lya kabaka ow'obukiikakkono n'ayingira mu lubiri lwe, era alibalwanyisa n'abawangula. **8** Aliddira bakatonda baabwe n'ebifaananyi byabwe ebisaanuuse n'ebintu byabwe eby'omuwendo ebya ffeeza n'ebya zaabu n'abitwala e Misiri, era alimala ebbanga nga tazzeeyo kulumba kabaka w'obukiikakkono. **9** Kabaka w'obukiikakkono alirumba amatwale ga kabaka w'obukiikaddyo naye oluvannyuma aliwalirizibwa okuddayo mu nsi ye. **10** Batabani be balyeteekateeka ne bakuŋŋaanya eggye eddene era balisaanyaawo ensi eyo ng'amazzi aganjaala n'amaanyi, era balituuka ku lubiri lwe. **11** "Mu busungu obungi, kabaka w'obukiikaddyo alirumba kabaka w'obukiikakkono ow'eggye eddene, n'amuwangula. **12** Kabaka w'obukiikaddyo bw'alimala okuwangula eggye eryo eddene, n'aliwamba, alyegulumiza n'atta bangi ku bo, naye taliwangaala. **13** Bwe waliyitawo ebbanga kabaka w'obukiikakkono alikuŋŋaanya n'afuna eggye eddene okusinga ery'olubereberye, n'oluvannyuma lw'emyaka

emingi, alirumba n'eggye lye ng'alina ebyokulwanyisa ebiwera. **14** "Mu biro ebyo bangi balijeemera kabaka w'obukiikaddyo; era n'abasajja ab'effujjo ab'omu ggwanga lyo balitandika okujeema, naye baliremwa, ebigambo bye wayolesebwa bituukirire. **15** Awo kabaka w'obukiikakkono alijja n'akola ebifunvu era aliwamba ekibuga ekiriko bbugwe. Eggye ery'omu bukiikaddyo teririsobola kumulwanyisa, newaakubadde abaserikale baabwe abatendeke abakugu ennyo okumusobola. **16** Oyo alibalumba, alikola nga bw'ayagala so tewaliba n'omu alimuziyiza; era alyenyweza mu nsi ennungi, yonna n'ebeera mu buyinza bwe. **17** Alijja n'ekitiibwa eky'obwakabaka bwe kyonna ng'amaliridde okukola endagaano ne kabaka w'obukiikaddyo. Alimuwa muwala we okumufumbirwa awambe obwakabaka, naye enteekateeka ye terituukirira newaakubadde okumuyamba. **18** N'oluvannyuma alikyuka n'alumba ensi ey'oku mabbali g'ennyanja n'agiwamba; naye walibaawo omuduumizi alikomya okujooga kwe, n'amwesasuza. **19** Oluvannyuma lw'ebyo alikyuka okwagala okuddayo mu mbiri ez'omu nsi ye, naye alyesittalira mu kkubo n'agwa, n'ataddayo kulabika. **20** "Alimusikira, aliweereza omusolooza w'omusolo alituukiriza eby'obwakabaka, naye mu nnaku ntono alizikirizibwa, si mu lutalo newaakubadde mu busungu. **21** "Alidda mu kifo ky'oyo, aliba musajja mubi nnyo naye nga taweereddwa buyinza buva eri kabaka. Alirumba obwakabaka abantu nga batudde ntende, n'abuwamba ng'akozesa enkwe. **22** Oluvannyuma lw'ebyo eggye ery'amaanyi liriwangulwa ne lizikirizibwa mu maaso ge; n'omulangira ow'endagaano naye alizikirizibwa. **23** Awo bw'alimala okukola endagaano naye, alibeefuulira, n'aba w'amaanyi ng'ayambibwako abantu batono. **24** Mu biro eby'emirembe, alirumba amasaza amagagga, nga tebamwetegekedde, n'akola bajjajjaabe bye bataakolanga newaakubadde bajjajja ba bajjajjaabe. Aligabula abagoberezi be, ebinyage n'obugagga, ne yeekobaana okuwamba embiri, naye ekyo kirimala akaseera katono. **25** "Alikuŋŋaanya eggye ddene mu maanyi ge n'obuvumu bwe n'alumba kabaka w'obukiikaddyo. Kabaka w'obukiikaddyo alyerwanako n'eggye eddene era ery'amaanyi ennyo; naye talimuyinza olw'enkwe ze baamusalira. **26** N'abo abanaagabana ku bugagga bwa kabaka baligezaako okumuzikiriza, era eggye lye lirisaanawo, bangi ku bo ne bafiira mu lutalo. **27** Bakabaka bombi abaamalirira okukola eby'ekyejo mu mitima gyabwe, balituula ku mmeeza emu, ne bakuusagana naye tewalibaawo kya mazima kiteesebwa kubanga enkomerero erituuka mu biro ebyalagirwa. **28** Kabaka w'obukiikakkono aliddayo mu nsi ye n'obugagga bungi, n'omutima gwe gulikyawa endagaano entukuvu. Era alikola kye yateekateeka mu mutima gwe n'oluvannyuma n'addayo mu nsi ye. **29** "Mu bbanga eryagerebwa, alirumba obukiikaddyo nate, naye ku luno tekiriba nga bwe kyali mu biro eby'olubereberye. **30** Emmeeri ez'e Kittimu zirimulwanyisa era aliggwaamu amaanyi, n'oluvannyuma alikyuka okuddayo n'asunguwalira endagaano entukuvu. Bw'aliddayo alikolagana n'abo abakyawa endagaano entukuvu. **31** "Amaggye ge galigolokoka okugwagwawaza awatukuvu wa yeekaalu era aliggyawo ekiweebwayo ekyokebwa ekya buli lunaku. N'oluvannyuma balissaawo eby'emizizo ebireeta ennaku n'okubonaabona. **32** Alisendasenda abo abaajeemera endagaano, naye abantu abamanyi Katonda waabwe baliyimirira ne bamuwakanya n'amaanyi. **33** "Ab'amagezi baliwabula bangi, newaakubadde nga balittibwa, n'abalala ne bookebwa omuliro, n'abalala ne bawambibwa, n'abalala ne banyagibwa okumala akaseera katono. **34** Bwe baligwa baliyambibwako akatono era bangi abatali ba mazima balibasendasenda ne babeegattako. **35** Abamu ku b'amagezi balyesittala, balyoke balongoosebwe, batukuzibwe, baleme kuba na bbala mu kiseera eky'enkomerero, kubanga ebiro ebyo byategekebwa era birituukirira. **36** "Kabaka alikola nga bw'ayagala. Alyenyumiriza ne yeegulumiza okusinga katonda yenna, era alyogera ebitawulikikangako ku Katonda wa bakatonda. Aliba mugagga okutuusa ebiro eby'obusungu lwe birituukirira, kubanga ekyasalibwawo kiteekwa okutuukirira. **37** Talissa kitiibwa mu bakatonda ba jjajjaabe newaakubadde oyo abakazi gwe beegomba, so talissa kitiibwa mu katonda yenna, naye alyegulumiza okusinga bonna. **38** Mu kifo ky'abo, alissa ekitiibwa mu katonda w'embiri, katonda ataamanyibwa bajjajjaabe gwalitonera zaabu ne ffeeza, n'amayinja ag'omuwendo n'ebirabo eby'omuwendo omungi. **39** Alirumba embiri ez'amaanyi ennyo ng'ayambibwako katonda omugwira, era abo abalissa ekimu naye, alibawa ekitiibwa kinene, n'abawa n'okufuga abantu bangi, n'ensi n'agigabanyaamu olw'amagoba. **40** "Mu biro eby'enkomerero kabaka w'obukiikaddyo alimulumba, naye kabaka w'obukiikakkono alifubutuka n'ajja okumusisinkana ng'alina amagaali n'abeebagala embalaasi, n'emmeeri nnyingi, era alirumba ensi nnyingi n'aziyitamu ng'embuyaga. **41** Alirumba Ensi Ennungi n'awamba n'amawanga mangi, naye Edomu ne Mowaabu n'abakulembeze ba Amoni balimuwona. **42** Okufuga kwe kulyeyongera mu mawanga mangi, ne Misiri nga mw'omutwalidde. **43** Alifuga amawanika aga zaabu ne ffeeza, n'eby'obugagga byonna ebya Misiri, n'afuula Abalibiya n'Abaesiyopiya okuba abaddu be. **44** Naye amawulire agaliva mu buvanjuba ne mu bukiikakkono galimukanga, olwo n'alyoka agolokoka mu busungu obungi ennyo okugenda okuzikiriza n'okumalawo bangi ku bo. **45** Alisimba eweema ze ez'olubiri wakati w'ennyanja n'olusozi olulungi era olutukuvu; era naye alikoma so tewaliba amuyamba.

12 "Mu biro ebyo Mikayiri omulangira omukulu akuuma abantu bo aligolokoka, ne yeeyimirira abantu bo. Waliba ekiseera eky'okubonaaboneramu ekitabangawo okuva ku kutondebwa kw'amawanga. Naye mu biro ebyo, omuntu aliba awandiikiddwa mu kitabo, alirokolebwa. **2** Bangi ku beebase mu nfuufu ey'ensi baligolokoka, abamu eri obulamu obutaggwaawo, n'abalala eri ensonyi n'okuswazibwa okutaggwaawo. **3** Abo abalina okutegeera balyakaayakana ng'okumasamasa kw'omu bbanga; n'abo abakyusa abangi okudda eri obutuukirivu, balyakaayakana ng'emmunyeenye emirembe n'emirembe. **4** Naye ggwe Danyeri, bikka era osse envumbo ku kitabo okutuusa

ekiseera eky'enkomerero lwe kirituuka. Bangi balitambula eno n'eri, era n'okumanya n'amagezi kulyeyongera." **5** Nze Danyeri ne ndyoka ndaba, laba babiri abalala nga bayimiridde mu maaso gange, omu ku lubalama lw'omugga olumu, n'omulala ku lubalama lw'omugga olulwolekedde. **6** Omu ku bo n'agamba omusajja, eyali waggulu w'amazzi g'omugga ng'ayambadde linena nti, "Kiritwala bbanga ki ebyewuunyisa ebyo byonna okutuukirira?" **7** Omusajja eyali waggulu w'amazzi g'omugga ng'ayambadde linena, n'ayimusa omukono gwe ogwa ddyo n'omukono gwe ogwa kkono eri eggulu, ne mmuwulira ng'alayira eri oyo abeera omulamu emirembe n'emirembe, ng'ayogera nti, "Waliyitawo ebbanga lya myaka esatu n'ekitundu. Era amaanyi g'abantu abatukuvu bwe galimalibwawo, ebintu ebyo byonna ne biryoka bituukirira." **8** Ne mpulira naye ne sitegeera. Kyennava mbuuza nti, "Mukama wange, biki ebiriva mu ebyo byonna?" **9** N'anziramu nti, "Weetambulire makubo go, Danyeri, kubanga ebigambo bibikiddwako era n'ekitabo kissibbwako envumbo okutuusa ekiseera eky'enkomerero. **10** Bangi balitukuzibwa ne balongoosebwa obutabaako na bbala, naye abatali batuukirivu balyeyongera okukola ebibi. Ku batali batuukirivu tekuliba ategeera, naye ab'amagezi baliba n'okutegeera. **11** "N'okuva mu kiseera ekya ssaddaaka eya buli lunaku ng'eggyiddwawo n'eby'emizizo ebizikiriza nga biteekeddwawo, waliyitawo ennaku lukumi mu bibiri mu kyenda. **12** Alina omukisa oyo alirindirira n'atuuka ku nkomerero ey'ennaku olukumi mu bisatu mu asatu mu ttaano. **13** "Naye ggwe tambula makubo go okutuusa enkomerero lwe lituuka. Oliwummula, ne ku nkomerero oligolokoka n'oweebwa omugabo gwo gwe wategekerwa."

Koseya

1 Buno bwe bubaka bwa Mukama bwe yawa Koseya mutabani wa Beeri mu mulembe gwa Uzziya, n'ogwa Yosamu, n'ogwa Akazi n'ogwa Keezeekiya, nga be bakabaka ba Yuda, ne mu mulembe gwa Yerobowaamu mutabani wa Yowaasi, nga ye kabaka wa Isirayiri. **2** Awo Mukama bwe yasooka okwogera eri Koseya, yamulagira nti, "Ggenda owase omukazi malaaya, omuzaalemu abaana, era banaayitibwanga abaana aboobwamalaaya, kubanga ensi eyitirizza okukola ekibi eky'obwenzi, n'eva ku Mukama." **3** Awo n'awasa Gomeri muwala wa Dibulayimu, n'aba olubuto, n'amuzaalira omwana wabulenzi. **4** Mukama n'agamba Koseya nti, "Mmutuume erinnya Yezuleeri, kubanga nnaatera okubonereza ennyumba ya Yeeku, olw'okuyiwa omusaayi gw'abantu ab'e Yezuleeri, era ndimalawo obwakabaka bwa Isirayiri. **5** Ku lunaku olwo omutego gwa Isirayiri ndigumenyera mu Kiwonvu kya Yezuleeri." **6** Gomeri n'aba olubuto olulala, n'azaala omwana wabuwala. Mukama n'agamba Koseya nti, "Mmutuume erinnya Lolukama, kubanga ennyumba ya Isirayiri ndiba sikyagyagala, si kulwa nga mbasonyiwa. **7** Naye ab'ennyumba ya Yuda ndibaagala, era ndibalokola, si na kasaale, newaakubadde ekitala, newaakubadde entalo, newaakubadde embalaasi newaakubadde abeebagala embalaasi, wabula nze kennyini Mukama Katonda waabwe nze ndibaagala era ne mbalokola." **8** Awo Gomeri bwe yamala okuggya Lolukama ku mabeere, n'aba olubuto olulala n'azaala omwana wabulenzi. **9** Mukama n'ayogera nti, "Mmutuume erinnya Lowami, kubanga temukyali bantu bange, nange sikyali Katonda wammwe. **10** "Naye ekiseera kirituuka abantu ba Isirayiri ne baba bangi ng'omusenyu ogw'oku nnyanja, ogutayinzika kupimibwa newaakubadde okubalibwa olw'obungi bwagwo. Mu kifo ky'okuyitibwa abatali bantu bange, baliyitibwa, baana ba Katonda omulamu. **11** Abantu ba Yuda baliddamu okwegatta n'abantu ba Isirayiri ne beerondamu omukulembeze, ne bava mu buwaŋŋanguse, era olunaku lwa Yezuleeri luliba lukulu."

2 "Mwogere ku baganda bammwe nti, 'bantu bange,' mwogere ne ku bannyinammwe nti, 'baagalwa bange.'" **2** Munenye nnyammwe, mumunenye, kubanga si mukazi wange, so nange siri bba. Aggyewo obukaba obuli mu maaso ge, n'obwenzi obuva wakati w'amabeere ge; **3** nneme okumwambulira ddala ne mmulekeraawo nga bwe yali ku lunaku kwe yazaalibwa; ne mmufuula ng'eddungu, ne mmulekawo ng'ensi enkalu eteriiko ky'egasa, ne mmussa ennyonta. **4** Sirilaga kwagala kwange eri abaana be, kubanga baana ba bwenzi. **5** Nnyabwe yakola obwenzi, n'abazaalira mu buwemu. Yayogera nti, "Ndigenda eri baganzi bange abampa emmere n'amazzi, n'ebimbugumya n'ebyokwambala, n'amafuta n'ekyokunywa." **6** Kyendiva nziba ekkubo lye n'amaggwa, ne mmuzimbako bbugwe okumwetooloola, aleme okulaba ekkubo wayitira. **7** Aligezaako okugoberera baganzi be abakwate, naye talibatuukako, alibanoonya naye talibalaba. Oluvannyuma alyogera nti, "Naagenda eri bba wange eyasooka, kubanga mu biro ebyo nabanga bulungi okusinga bwe ndi kaakano." **8** Tajjukira nga nze namuwanga eŋŋaano, ne wayini n'amafuta, era eyamuwa effeeza ne zaabu bye baakozesanga okuweerezanga Baali. **9** "Kyendiva neddiza emmere yange ey'empeke ng'eyengedde, ne wayini wange ng'atuuse; era nzija kumuggyako ebyambalo byange eby'ebbugumu n'ebyambalo byange ebya bulijjo, bye yayambalanga. **10** Era kyenaava nyanika obukaba bwe mu maaso ga baganzi be, so tewaliba amuwonya mu mukono gwange. **11** Ndikomya ebinyumu bye byonna, n'embaga ze eza buli mwaka, n'embaga ze ez'emyezi egyakaboneka, ne ssabbiiti ze, n'enkuŋŋaana ze zonna entukuvu. **12** Ndizikiriza emizabbibu gye n'emitiini gye, gye yayogerako nti, 'Guno gwe musaala baganzi bange gwe bansasula.' Ndibizisa, era n'ensolo ez'omu nsiko ziribyonoona. **13** Ndimubonereza olw'ennaku ze yayotereza obubaane eri Babaali, ne yeeyambaza empeta n'ebintu eby'omuwendo ennyo, n'agenda eri baganzi be, naye nze n'aneerabira," bw'ayogera Mukama. **14** Kale kyendiva musendasenda, ne mmutwala mu ddungu, ne njogera naye n'eggonjebwa. **15** Era eyo ndimuddiza ennimiro ze ez'emizabbibu, ne nfuula Ekiwonvu kya Akoli oluggi olw'essuubi. Alimpuliriza nga bwe yampulirizanga mu nnaku ez'obuvubuka bwe, era nga mu biro bye yaviira mu nsi ya Misiri. **16** "Ku lunaku olwo," bw'ayogera Mukama, "olimpita nti, 'mwami wange;' toliddayo nate kumpita, 'Mukama wange.'" **17** Ndiggya amannya ga Babaali mu kamwa ke, so taliddayo nate okwasanguza amannya gaabwe. **18** Ku lunaku olwo ndibakolera endagaano n'ensolo ez'omu nsiko n'ennyonyi ez'omu bbanga, n'ebyewalula ku ttaka, era ndiggyawo obusaale, n'ekitala, n'entalo mu nsi, bonna ne batuula mirembe. **19** Era ndikwogereza ennaku zonna, ndikwogereza mu butuukirivu, ne mu mazima, ne mu kwagala ne mu kusaasira. **20** Ndikwogereza mu bwesigwa, era olimanya Mukama. **21** "Ku lunaku olwo, ndyanukula eggulu, nalyo ne lyanukula ensi; **22** ensi erimeramu emmere ey'empeke, ne wayini n'amafuta, nabyo ne bifunibwa Yezuleeri," bw'ayogera Mukama. **23** "Ndimwesimbira mu nsi, ndisaasira oyo eyayitibwanga nti, atasaasirwa, era ndigamba abataali bantu bange nti, 'Bantu bange,' era nabo balyogera nti, 'Ggwe Katonda wange.'"

3 Mukama n'aŋŋamba nti, "Genda, mukyala wo oyongere okumwagala, newaakubadde nga mwenzi era yakwaniddwa omusajja omulala. Mwagale nga Mukama bw'ayagala Abayisirayiri newaakubadde nga bakyukira bakatonda abalala ne baagala obugaati obw'emizabbibu enkalu obuwonge eri bakatonda abalala." **2** Awo ne mmugula n'effeeza obuzito bwayo gulaamu kikumi mu nsavu ne lita ebikumi bisatu mu amakumi asatu eza sayiri. **3** Bwe ntyo ne mugamba nti, "Oteekwa okubeera nange ebbanga lyonna. Lekeraawo okukuba obwamalaaya, oba okukola obwenzi, nange bwe ntyo naabeeranga naawe." **4** Era bwe batyo abaana ba Isirayiri bwe balibeera okumala ennaku ennyingi nga tebalina kabaka newaakubadde omulangira, nga tebakyawaayo ssaddaaka eri bakatonda abalala, newaakubadde okusinza amayinja amawonge

oba bakatonda abalala, wadde efodi. **5** N'oluvannyuma abaana ba Isirayiri balidda ne banoonya Mukama Katonda waabwe ne Dawudi kabaka waabwe. Balijja eri Mukama nga bakankana nga banoonya emikisa gye mu nnaku ez'oluvannyuma.

4 Muwulire ekigambo kya Mukama, mmwe abantu ba Isirayiri, kubanga Mukama abalinako ensonga mmwe abatuula mu nsi. "Obwesigwa n'okwagala Katonda, n'okumumanya bikendedde mu nsi. **2** Waliwo okukolima, n'okulimba, n'okutta, n'okubba, n'okukola eby'obwenzi; bawaguza, era bayiwa omusaayi obutakoma. **3** Ensi kyeneeva ekaaba, ne bonna abagibeeramu ne bafuuka ekitagasa; n'ensolo enkambwe ez'omu nsiko zirifa, n'ennyonyi ez'omu bbanga nazo zirifa, n'ebyennyanja ebiri mu nnyanja ne bifa. **4** "Naye temuloopagana, so tewabaawo muntu avunaana munne, kubanga ensonga ngivunaana gwe kabona. **5** Wakola ebibi emisana n'ekiro, ne bannabbi ne babikolera wamu naawe; kyendiva nzikiriza maama wo. **6** Abantu bange bazikiridde olw'obutamanya. "Kyemunaava mulema okubeera bakabona bange; era olw'okulagajjalira etteeka lya Katonda wo, nange kyendiva ndagajjalira abaana bo. **7** Gye beeyongera okuba abangi, gye baakoma n'okukola ebibi; baasuula ekitiibwa kyabwe ne banswaza. **8** Bagaggawalira ku bibi by'abantu bange, era basemba okwonoona kwabwe. **9** Era bwe kityo bwe kiriba eri abantu n'eri bakabona: ndibabonereza olw'enneeyisa yaabwe, era ne mbasasula ng'ebikolwa byabwe. **10** "Balirya naye tebalikkuta, balikola ebibi eby'obwenzi kyokka tebalyeyongera bungi, kubanga bavudde ku Mukama ne beewaayo **11** eri obwenzi, wayini omukadde n'omusu, ne bibamalamu okutegeera. **12** Abantu bange beebuuza ku kikonge ky'omuti, ne baddibwamu omuti. Omwoyo ogw'obwenzi gubasendasenda ne gubaleetera obutaba beesigwa eri Katonda waabwe. **13** Baweerayo ssaddaaka ku ntikko z'ensozi, ne baweerayo ebiweebwayo ebyokebwa ku busozi, wansi w'emyalooni, n'emiribine n'emyera awali ekisiikirize ekirungi. Bawala bammwe kyebava baba bamalaaya, ne baka baana bammwe ne bakola obwenzi. **14** "Siribonereza bawala bammwe olw'okubeera bamalaaya, newaakubadde baka baana bammwe okukola eby'obwenzi, kubanga abasajja bennyini bassa bumu ne bamalaaya, ne baweerayo ssaddaaka ne bamalaaya ab'omu masabo; abantu abatategeera balizikirira. **15** "Newaakubadde ggwe Isirayiri oyenda, omusango guleme okuba ku Yuda. Togenda Girugaali, newaakubadde okwambuka e Besaveni. Tolayiranga nti, 'Nga Katonda bw'ali omulamu.' **16** Abayisirayiri bakakanyavu mu mitima ng'ennyana endalu. Olwo Mukama ayinza atya okubalabirira ng'abaana b'endiga abali mu kisibo? **17** Efulayimu yeegasse n'abasinza ebifaananyi, mumuleke abeere yekka. **18** Ebyokunywa ne bwe bibaggwaako, beeyongera mu bwamalaaya; n'abakulembeze baabwe baagala nnyo eby'ensonyi: **19** Embuyaga kyeziriva zibatwala, ne ssaddaaka zaabwe ne zibaswaza."

5 Muwulire kino mmwe bakabona! Musseeyo omwoyo, mmwe Isirayiri! Muwulirize, mmwe ennyumba ya Kabaka! Omusango guli ku mmwe: Mubadde kyambika e Mizupa, era ekitimba ekitegeddwa ku Taboli. **2** Abajeemu bamaliridde okutta, naye ndibabonereza bonna. **3** Mmanyi byonna ebikwata ku Efulayimu, so ne Isirayiri tankisibwa. Efulayimu weewaddeyo okukuba obwamalaaya, ne Isirayiri yeeyonoonye. **4** Ebikolwa byabwe tebibaganya kudda eri Katonda waabwe, kubanga omwoyo ogw'obwamalaaya guli mu mitima gyabwe, so tebamanyi Mukama. **5** Amalala ga Isirayiri gabalumiriza; Abayisirayiri ne Efulayimu balyesittala olw'omusango gwabwe; ne Yuda alyesittalira wamu nabo. **6** Bwe baligenda n'ebisibo byabwe n'amagana gaabwe okunoonya Mukama, tebalimulaba; abaviiridde, abeeyawuddeko. **7** Tebabadde beesigwa eri Mukama; bazadde abaana aboobwenzi. Embaga ez'omwezi ogwakaboneka kyeziriva zibamalawo, n'ennimiro zaabwe ne ziragajjalirwa. **8** Mufuuwe eŋŋombe mu Gibea, n'ekkondeere mu Laama. Muyimuse amaloboozi e Besaveni; mutukulembere mmwe Benyamini. **9** Efulayimu alifuuka matongo ku lunaku olw'okubonerezebwa. Nnangirira ebiribaawo mu bika bya Isirayiri. **10** Abakulembeze ba Yuda bali ng'abo abajjulula ensalo, era ndibafukako obusungu bwange ng'omujjuzo gw'amazzi. **11** Efulayimu anyigirizibwa, era omusango gumumezze, kubanga yamalirira okugoberera bakatonda abalala. **12** Kyenvudde nfuuka ng'ennyenje eri Efulayimu, n'eri ennyumba ya Yuda n'emba ng'ekintu ekivundu. **13** "Efulayimu bwe yalaba obulwadde bwe, ne Yuda n'alaba ekivundu kye, Efulayimu n'addukira mu Bwasuli, n'atumya obuyambi okuva eri kabaka waayo omukulu. Naye tasobola kubawonya newaakubadde okubajjanjaba ebiwundu byabwe. **14** Kyendiva mbeera ng'empologoma eri Efulayimu, era ng'empologoma ey'amaanyi eri ennyumba ya Yuda. Ndibataagulataagula ne ŋŋenda; ndibeetikka ne mbatwala, ne babulwako ayinza okubawonya. **15** Ndiddayo mu kifo kyange, okutuusa lwe balikkiriza omusango gwabwe. Balinnoonya, mu buyinike bwabwe, balinnoonya n'omutima gwabwe gwonna."

6 "Mujje, tudde eri Mukama. Atutaaguddetaagudde, naye alituwonya; atuleeseeko ebiwundu, naye ebiwundu alibinyiga. **2** Oluvannyuma olw'ennaku bbiri alituzzaamu obulamu, era ku lunaku olwokusatu alituzza buggya, ne tubeera balamu mu maaso ge. **3** Tumanye Mukama; tunyiikire okumumanya. Ng'enjuba bw'evaayo enkya, bw'atyo bw'alirabika; alijja gye tuli ng'enkuba ey'omu kiseera ky'omuzira, era ng'enkuba eya ddumbi efukirira ettaka." **4** Nkukolere ki, Efulayimu? Nkukolere ki, Yuda? Okwagala kwo kuli ng'olufu olw'enkya, era ng'omusulo ogw'enkya ogukala amangu. **5** Kyenvudde nkozesa bannabbi okubasalaasala ebitundutundu, ne mbatta n'ebigambo eby'omu kamwa kange, era ne mbasalira emisango ng'okumyansa okw'eggulu. **6** Kubanga njagala ekisa so si ssaddaaka, era n'okumanya Katonda, okusinga ebiweebwayo ebyokebwa. **7** Okufaanana nga Adamu, bamenye endagaano, tebaali beesigwa. **8** Gireyaadi kibuga ky'abakozi ba bibi, era engalo zaabwe zijjudde omusaayi. **9** Ng'abatemu bwe bateegerera omuntu mu

kkubo, n'ebibiina bya bakabona bwe bityo bwe bittira ku luguudo olugenda e Sekemu, ne bazza emisango egy'obuswavu. **10** Ndabye eby'ekivve mu nnyumba ya Isirayiri; era eyo Efulayimu gye yeeweereddeyo mu bwamalaaya, ne Isirayiri gy'ayonoonekedde. **11** "Naawe Yuda, amakungula gatuuse. "Bwe ndikomyawo emikisa gy'abantu bange,

7 na buli lwe nawonyanga Isirayiri, ebibi bya Efulayimu ne birabika, n'ebikolwa eby'ekyejo ebya Samaliya nabyo ne birabika. Balimba, bamenya ne bayingira mu mayumba, era batemu abateega abantu mu makubo. **2** Naye tebalowooza nga nzijukira ebikolwa byabwe byonna ebibi. Ebibi byabwe bibazingizza, era mbiraba. **3** "Kabaka asanyukira obutali butuukirivu bwabwe, n'abakungu basanyukira obulimba bwabwe. **4** Bonna benzi; bali ng'ekyoto ekyaka omuliro, omufumbi w'emigaati gw'ateetaaga kuseesaamu okutuusa obutta bw'agoye, lwabuusa ku kyoto ne buzimbulukuka. **5** Ku lunaku kabaka lw'agabula embaga, abakungu ettamiiro lya wayini ne libalwaza, kabaka ne yeegatta n'abanyoomi. **6** Emitima gyabwe gyokerera nga oveni mu busungu bwabwe; Obusungu bwabwe bubuguumirira ekiro kyonna; mu makya ne bwaka ng'omuliro. **7** Bonna bookya nga oveni, era bazikiriza abakulembeze baabwe. Bakabaka baabwe bonna bagudde; tewali n'omu ku bo ankowoola. **8** "Efulayimu yeegattika ne bannaggwanga; Efulayimu mugaati oguyiddeko oluuyi olumu. **9** Bannaggwanga banyuunyunta amaanyi ge naye takimanyi. Mu nviiri ze mulimu envi, naye takiraba. **10** Okwekulumbaza kwa Isirayiri kwe kubalumiriza, naye newaakubadde ng'ebyo byonna bimutuuseeko tadda eri Mukama Katonda we newaakubadde okumunoonya. **11** "Efulayimu ali ng'ejjiba, alimbibwalimbibwa mangu era talina magezi; bakaabira Misiri, era bagenda eri Obwasuli. **12** Bwe baliba balaga eyo, ndibasuulako akatimba, era ndibassa wansi ng'ennyonyi ez'omu bbanga. Bwe ndiwulira nga bakuŋŋaana, ndibaziyiza. **13** Zibasanze, kubanga bawabye ne banvaako. Baakuzikirira kubanga banjemedde. Njagala nnyo okubanunula, naye banjogerako eby'obulimba. **14** Tebankaabira n'emitima gyabwe, wabula ebiwoobe babikubira ku bitanda byabwe. Bakuŋŋaana awamu olw'emmere ey'empeke ne wayini, naye ne banjeemera. **15** Nabayigiriza ne mbawa n'amaanyi, naye bansalira enkwe. **16** Tebakyukira oyo Ali Waggulu Ennyo; bafuuse ng'omutego gw'akasaale ogwayonooneka; abakulembeze baabwe balifa kitala, olw'ebigambo byabwe ebya kalebule. Era kyebaliva babasekerera mu nsi y'e Misiri."

8 "Ffuwa ekkondeere. Empungu eri ku nnyumba ya Mukama kubanga abantu bamenye endagaano yange ne bajeemera amateeka gange. **2** Isirayiri bankaabira nga boogera nti, 'Katonda waffe, tukumanyi.' **3** Naye Isirayiri baleseeyo ekirungi; omulabe kyaliva abayigganya. **4** Balonda bakabaka nga sikkirizza, balonda abakulembeze be sikakasizza. Beekolera ebifaananyi ebyole mu ffeeza yaabwe ne mu zaabu yaabwe ebiribaleetera okuzikirira. **5** Kanyuga ebweru ekifaananyi ky'ennyana yo, ggwe Samaliya. Obusungu bwange bubabuubuukirako. Balituusa ddi okuba abatali batuukirivu? **6** Bava mu Isirayiri. Ennyana eyo omuntu eyakuguka mu by'okuweesa, ye yagikola so si Katonda. Era ennyana eyo eya Samaliya eribetentebwa. **7** "Basiga empewo, ne bakungula embuyaga. Ekikolo olw'obutaba na mutwe, kyekiriva kirema okubala ensigo. Naye ne bwe kyandibaze, bannaggwanga bandigiridde. **8** Isirayiri amaliddwawo; ali wakati mu mawanga ng'ekintu ekitagasa. **9** Bambuse ne bagenda eri Obwasuli, ng'endogoyi ey'omu nsiko eri yokka. Efulayimu aguliridde abaganzi. **10** Newaakubadde nga beetunze eri amawanga, ndibakuŋŋaanya, era ndibawaayo eri okubonaabona nga banyigirizibwa kabaka ow'amaanyi. **11** "Newaakubadde nga Efulayimu baazimba ebyoto bingi eby'ebiweebwayo olw'ekibi, bifuuse byoto bya kukolerako bibi. **12** Nabawandiikira ebintu bingi mu mateeka gange, naye ne babifuula ekintu ekigwira. **13** Bawaayo ebiweebwayo gye ndi, ne balya ennyama yaabyo, Mukama tabasanyukira. Kaakano alijukira obutali butuukirivu bwabwe n'ababonereza olw'ebibi byabwe: Baliddayo e Misiri. **14** Isirayiri yeerabidde omutonzi we, n'azimba embiri, ne Yuda ne yeeyongera okuzimba ebibuga ebiriko bbugwe; naye ndisindika omuliro ku bibuga byabwe, ne gwokya ebigo byabwe."

9 Tosanyuka ggwe Isirayiri; tojaguza ng'amawanga amalala, kubanga tobadde mwesigwa eri Katonda wo, weegomba empeera eya malaaya ku buli gguuliro. **2** Egguuliro n'essogolero tebiribaliisa, ne wayini omusu alibaggwaako. **3** Tebalisigala mu nsi ya Mukama; Efulayimu aliddayo e Misiri n'alya emmere etali nnongoofu mu Bwasuli. **4** Tebaliwaayo biweebwayo ebya wayini eri Mukama, so ne ssaddaaka zaabwe tezirimusanyusa. Ssaddaaka zaabwe ziriba ng'emmere ey'abakungubazi, ne bonna abaliziryako balifuuka abatali balongoofu. Emmere eyo eriba yaabwe bo, so teriyingizibwa mu yeekaalu ya Mukama. **5** Kiki ky'olikola ku lunaku olw'embaga ezaalondebwa, ku lunaku olw'embaga ya Mukama? **6** Ne bwe baliwona okuzikirira, Misiri alibakuŋŋaanya, ne Menfisi alibaziika. Eby'obugagga byabwe ebya ffeeza birizika, n'eweema zaabwe zirimeramu amaggwa. **7** Ennaku ez'okubonerezebwa zijja, ennaku ez'okusasulirwamu ziri kumpi. Ekyo Isirayiri akimanye. Olw'ebibi byammwe okuba ebingi ennyo, n'obukambwe bwammwe obungi, nnabbi ayitibwa musirusiru, n'oyo eyabikkulirwa mumuyita mugu wa ddalu. **8** Nnabbi awamu ne Katonda wange ye mukuumi wa Efulayimu, newaakubadde nga waliwo emitego mu kkubo lye, n'obukambwe mu nnyumba ya Katonda we. **9** Boonoonye nnyo nnyini nga mu nnaku ez'e Gibea. Katonda alijjukira obutali butuukirivu bwabwe, n'ababonereza olw'ebibi byabwe. **10** We nasangira Isirayiri, kyali nga kulaba zabbibu mu ddungu. Bwe nalaba bajjajjammwe, kyali nga kulaba ebibala ebisooka ku mutiini. Naye bwe bajja e Baalipyoli, beewonga eri ekifaananyi eky'ensonyi, ne bafuuka ekyenyinnyalwa ng'ekifaananyi kye baayagala. **11** Ekitiibwa kya Efulayimu kiribuuka ne kigenda ng'ekinyonyi nga tewali kuzaala, newaakubadde okuba olubuto newaakubadde okufuna olubuto. **12** Ne bwe balikuza abaana baabwe, ndibabaggyako bonna. Ziribasanga bwe

ndibavaako. **13** Nalaba Efulayimu ng'asimbiddwa mu kifo ekirungi, nga Ttuulo bw'ali. Naye Efulayimu alifulumya abaana be ne battibwa. **14** Bawe Ayi Mukama Katonda. Olibawa ki? Leetera embuto zaabwe okuvaamu obawe n'amabeere amakalu. **15** Olw'ebibi byabwe byonna mu Girugaali, kyennava mbakyayira eyo. Olw'ebikolwa byabwe ebitali bya butuukirivu, kyendiva mbagoba mu nnyumba yange. Siribaagala nate; abakulembeze baabwe bonna bajeemu. **16** Efulayimu balwadde, emirandira gyabwe gikaze, tebakyabala bibala. Ne bwe balizaala abaana baabwe, nditta ezzadde lyabwe lye baagala ennyo. **17** Katonda wange alibavaako kubanga tebamugondedde; baliba momboze mu mawanga.

10 Isirayiri yali muzabbibu ogwagaagadde, ogwabala ebibala byagwo. Ebibala bye gye byeyongera obungi, naye gye yeeyongera okuzimba ebyoto; n'ensi ye gye yeeyongera okuba engagga, gye yeeyongera okulungiya empagi ze. **2** Omutima gwabwe mulimba, era ekiseera kituuse omusango gubasinge. Mukama alimenya ebyoto byabwe, era alizikiriza empagi zaabwe. **3** Olwo balyogera nti, "Tetulina kabaka kubanga tetwatya Mukama. Naye ne bwe twandibadde ne kabaka, yanditukoleddeyo ki?" **4** Basuubiza bingi, ne balayirira obwereere nga bakola endagaano; emisango kyegiva givaayo ng'omuddo ogw'obutwa mu nnimiro ennime. **5** Abatuuze b'e Samaliya bali mu ntiisa olw'ennyana ensaanuuse ey'e Besaveni. Abantu baayo baligikungubagira, ne bakabona baayo abaweereza bakatonda abalala, abaasanyukanga olw'ekitiibwa kyayo baligikungubagira, kubanga ekitiibwa kyayo kigivuddeko. **6** Erisutulibwa n'etwalibwa e Bwasuli n'eweebwa kabaka omukulu ng'ekirabo. Efulayimu aliswazibwa ne Isirayiri alikwatibwa ensonyi olw'ekiteeso kye. **7** Samaliya ne kabaka we balitwalibwa ng'ekibajjo eky'omuti ku mazzi n'azikirizibwa. **8** Ebifo ebigulumivu eby'obutali butuukirivu birisaanyizibwawo, kye kibi kya Isirayiri. Amaggwa n'amatovu galimera ku byoto byabwe, ne gabibikka. Olwo ne bagamba ensozi nti, "Mutubuutikire," n'obusozi nti, "Mutugweko." **9** Okuva mu nnaku za Gibea, wayonoona, ggwe Isirayiri era eyo gye wagugubira. Entalo tezakwatira abakozi b'ebibi mu Gibea? **10** Bwe ndiba nga njagadde, ndibabonereza; amawanga galikuŋŋaana okulwana nabo, ne basibibwa mu masanga olw'ebibi byabwe eby'emirundi ebiri. **11** Efulayimu nnyana ntendeke eyagala okuwuula; kyendiva nteeka ekikoligo mu nsingo ye ennungi. Ndigoba Efulayimu ne Yuda ateekwa okulima ne Yakobo ateekwa okukabala. **12** Musige ensigo ez'obutuukirivu, mukungule ebibala eby'okwagala okutaggwaawo; mukabale ettaka lyammwe eritali ddime, kubanga ekiseera kituuse okunoonya Mukama, okutuusa lw'alidda n'abafukako obutuukirivu. **13** Naye mwasimba obutali butuukirivu ne mukungula ebibi, era mulidde ebibala eby'obulimba. Olw'okwesiga amaanyi go, n'abalwanyi bo abangi, **14** olutalo kyeluliva lubawuumira mu matu, n'ebigo byammwe byonna ne bizikirizibwa, nga Sulemaani bwe yazikiriza Beswaluberi ku lunaku olw'olutalo, abakyala ba nnakazadde lwe baggundwa ku ttaka n'abaana baabwe. **15** Bwe kityo bwe kiribeera, ggwe Besweri kubanga ekibi kyo kinene nnyo. Olunaku olwo bwe lulituuka, kabaka wa Isirayiri alizikiririzibwa ddala.

11 "Isirayiri bwe yali omwana omuto, namwagala, era namuyita okuva mu Misiri. **2** Naye buli lwe nayongeranga okuyita Isirayiri, nabo gye beeyongeranga okusemberayo ne bawaayo ssaddaaka eri Babaali, ne bootereza ebifaananyi ebyole obubaane. **3** Nze nayigiriza Efulayimu okutambula, nga mbakwata ku mukono; naye tebategeera nga nze nabawonya. **4** Nabakulembera n'emiguwa egy'okusaasira okw'obuntu, n'ebisiba eby'okwagala. Naggya ekikoligo mu bulago bwabwe ne neetoowaza ne mbaliisa. **5** "Tebaliddayo mu nsi ya Misiri, era Obwasuli tebulibafuga kubanga baagaana okwenenya? **6** Ekitala kirimyansiza mu bibuga byabwe ne kizikiriza ebisiba ebya wankaaki waabwe, ne kikomya enteekateeka zaabwe. **7** Abantu bange bamaliridde okunvaako. Ne bwe banaakoowoola oyo Ali Waggulu Ennyo, taabagulumize. **8** "Nnyinza ntya okukuleka ggwe Efulayimu? Nnyinza ntya okukuwaayo ggwe Isirayiri? Nnyinza ntya okukufuula nga Aduma? Nnyinza ntya okukukola nga Zeboyimu? Omutima gwange gwekyusiza munda yange, Mpulira nkukwatiddwa ekisa kingi. **9** Siikole ng'obusungu bwange obungi bwe buli, so siridda kuzikiriza Efulayimu; kubanga siri muntu wabula ndi Katonda, Omutukuvu wakati mu mmwe: sirijja na busungu. **10** Baligoberera Mukama; era aliwuluguma ng'empologoma. Bw'aliwuluguma, abaana be balijja nga bakankana okuva ebugwanjuba. **11** Balijja nga bakankana ng'ebinyonyi ebiva e Misiri, era ng'enjiibwa eziva mu Bwasuli. Ndibafuula abatuuze mu maka gaabwe," bw'ayogera Mukama. **12** Efulayimu aneebunguluzza obulimba, n'ennyumba ya Isirayiri eneebunguluzza obukuusa, ne Yuda ajeemedde Katonda, ajeemedde omwesigwa Omutukuvu.

12 Efulayimu alya mpewo; agoba empewo ez'ebuvanjuba olunaku lwonna, era bongera ku bulimba ne ku ttemu. Bakola endagaano n'Obwasuli, n'aweereza n'amafuta e Misiri. **2** Mukama alina ensonga ne Yuda, era alibonereza Yakobo ng'engeri ze bwe ziri. Amusasule ng'ebikolwa bye bwe biri. **3** Bwe yali mu lubuto lwa nnyina yakwata muganda we ku kisinziiro, ne mu bukulu bwe n'ameggana ne Katonda. **4** Yameggana ne malayika n'amuwangula, n'akaaba n'amwegayirira. Yamusisinkana e Beseri, n'ayogera naye. **5** Mukama Katonda ow'Eggye, Mukama ly'erinnya lye erijjukirwa. **6** Naye oteekwa okudda eri Katonda wo; kuuma okwagala n'obwenkanya, olindirirenga Katonda wo ennaku zonna. **7** Omusuubuzi akozesa ebipimo eby'obulimba, era anyumirwa okukumpanya. **8** Efulayimu yeewaana ng'ayogera nti, "Ndi mugagga nnyo, nfunye ebintu bingi. Mu bugagga bwange bwonna, tebayinza kundabamu kibi wadde okwonoona kwonna." **9** Nze Mukama Katonda wo, eyakuggya mu Misiri; ndikuzzaayo n'obeera mu weema nate, nga mu nnaku ez'embaga ezaalagirwa. **10** Nayogera eri bannabbi, ne mbawa okwolesebwa kungi, ne mbagerera engero nga mpita mu bo. **11** Gireyaadi butali butuukirivu era n'abantu baamu butaliimu. Mu Gireyaadi basalirayo ente

ennume ne baziwaayo nga ssaddaaka, era ebyoto byabwe binaaba ng'entuumo ey'amayinja mu nnimiro ennime. **12** Yakobo yaddukira mu nsi ya Alamu; Isirayiri yaweereza okufuna omukazi, era okumufuna yalundanga ndiga. **13** Mukama yakozesa nnabbi okuggya Isirayiri mu Misiri, era n'akozesa nnabbi okumukuuma. **14** Naye Efulayimu amusoomoozezza era amusunguwazizza, Mukama we kyaliva amutekako omusango olw'omusaayi gwe yayiwa, n'amusasula olw'obunyoomi bwe.

13 Efulayimu buli lwe yayogeranga, abantu baakankananga. Yagulumizibwanga mu Isirayiri. Naye bwe yayonoona olw'okusinza Baali, n'afa. **2** Ne kaakano bongera okwonoona; ne beekolera ebifaananyi ebisaanuuse mu ffeeza yaabwe, ng'okutegeera kwabwe bwe kuli, nga byonna mulimu gw'abaweesi. Kigambibwa nti, "Bawaayo ssaddaaka ez'abantu, ne banywegera ebifaananyi eby'ennyana." **3** Kyebaliva babeera ng'olufu olw'oku makya, oba ng'omusulo oguvaawo amangu, ng'ebisusunku embuyaga ze bifumuula okubiggya mu gguuliro, oba ng'omukka ogufulumira mu ddirisa. **4** "Nze Mukama Katonda wo eyakuggya mu nsi ya Misiri; so tolimanya Katonda mulala wabula nze, so tewali mulokozi wabula nze. **5** Nakulabirira mu ddungu, mu nsi ey'ekyeya ekingi. **6** Bwe nabaliisa, bakkuta; bwe bakkuta ne beegulumiza, bwe batyo ne banneerabira. **7** Kyendiva mbalumba ng'empologoma, era ndibateegera ku kkubo ng'engo. **8** Ng'eddubu erinyagiddwako abaana baalyo, ndibalumba ne mbataagulataagula. Era okufaananako ng'empologoma bw'ekola ndibaliira eyo, ensolo ey'omu nsiko eribataagulataagula. **9** Ndibazikiriza mmwe Isirayiri, kubanga munnwanyisa. **10** Kabaka wammwe ali wa, abalokole? Abafuzi ab'omu bibuga byo byonna bali ludda wa, be wayogerako nti, 'Tuwe kabaka n'abafuzi?' **11** Nabawa kabaka nga nsunguwadde, ate ne mmubaggyako nga ndiko ekiruyi. **12** Omusango gwa Efulayimu guterekeddwa, era n'ekibi kye kimanyiddwa. **13** Obubalagaze ng'obw'omukyala alumwa okuzaala bumujjira, naye omwana olw'obutaba n'amagezi, ekiseera bwe kituuka, tavaayo mu lubuto. **14** "Ndibanunulayo mu maanyi g'emagombe, era ndibalokola mu kufa. Ggwe kufa, endwadde zo ziri ludda wa? Ggwe Magombe, okuzikiriza kwo kuli ludda wa? "Sirimusaasira, **(Sheol h7585)** **15** ne bw'anaakulaakulana mu baganda be. Empewo ey'ebuvanjuba erijja okuva eri Mukama, ng'eva mu ddungu, n'ensulo ze ne zikalira, n'oluzzi lwe ne lukalira. Eggwanika lye lirinyagibwa, eby'omuwendo byonna ne bitwalibwa. **16** Abantu b'e Samaliya balivunaanibwa omusango gwabwe kubanga bajeemedde Katonda waabwe. Balittibwa n'ekitala, n'abaana baabwe abato balibetentebwa, n'abakyala baabwe abali embuto balibaagibwa."

14 Mudde eri Mukama Katonda wammwe, ggwe Isirayiri. Ebibi byammwe bye bibaleetedde okugwa. **2** Mudde eri Mukama nga mwogera ebigambo bino nti, "Tusonyiwe ebibi byaffe byonna, otwanirize n'ekisa, bwe tutyo tunaawaayo ebibala by'akamwa kaffe, ng'ebiweebwayo eby'ente ennume. **3** Obwasuli tebusobola kutulokola; Tetujja kwebagala mbalaasi ez'omu ntalo. Tetuliddayo kwogera nate nti, 'Bakatonda baffe,' nga twogera ku bintu bye twekoledde n'emikono gyaffe, kubanga mu ggwe, bamulekwa mwe bajja okusaasirwa." **4** Ndibalekesaayo empisa zaabwe embi, ne mbaagala awatali kye mbasalidde kya kusasula. Kubanga obusungu bwange butanudde okubavaako. **5** Ndifaanana ng'omusulo eri Isirayiri: alimulisa ng'eddanga, era alisimba emirandira ng'emivule gy'e Lebanooni. **6** Amatabi ge amato galikula; n'obulungi bwe buliba ng'omuzeyituuni, n'akaloosa ke kaliba ng'akaloosa k'omuvule gw'e Lebanooni. **7** Abantu balibeera nate wansi w'ekisiikirize kye, era alibala ng'emmere ey'empeke. Alimulisa ng'omuzabbibu, era alyatiikirira nga wayini ow'e Lebanooni. **8** Ggwe Efulayimu mugabo ki gwe nnina mu bakatonda bo? Ndimwanukula ne mulabirira. Nninga omuberosi omugimu, era n'ebibala byo biva mu nze. **9** Abalina amagezi bategeera ensonga zino, era abakabakaba balibimanya. Amakuba ga Mukama matuufu, n'abatuukirivu bagatambuliramu, naye abajeemu bageesittaliramu.

Yoweeri

1 Buno bwe bubaka bwa Mukama obwajjira Yoweeri mutabani wa Pesweri. **2** Muwulirize mmwe abakadde ba Isirayiri, buli ali mu nsi naye awulirize. Kino kyali kibaddewo mu biseera byammwe, oba mu biseera bya bakitammwe? **3** Mukibuulire abaana bammwe, nabo balikibuulira abaana baabwe, nabo balikibuulira ab'emirembe egiriddawo. **4** Ebibinja by'enzige ebisooka bye zitalidde, enzige eziddirira zibirumbye, ate ezo bye zireseewo, enzige ento bye ziridde, ate zino bye zireseewo, enzige endala ne zibizikiririza ddala byonna! **5** Muzuukuke, mmwe abatamiivu, mwekaabire amaziga; mukube ebiwoobe mmwe mwenna abanywi b'omwenge, mukube ebiwoobe kubanga akamwa kammwe katuuse okwerabira omwenge omusu. **6** Eggwanga lirumbye ensi yange, ery'amaanyi ennyo era ery'abantu abatabalika. Amannyo gaalyo gali ng'ag'empologoma, n'amasongezo gaalyo ng'ag'empologoma enkazi. **7** Eggwanga eryo lizikirizza emizabbibu gyange, ne limalawo emitiini gyange. Lisusumbudde ebikuta byagyo, byonna biri ku ttaka, amatabi gaagyo gasigadde gatukuuliridde. **8** Mukungubage nga nnamwandu omuto afiiriddwa bba, ng'ayambadde ebibukutu olw'ennaku. **9** Ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke n'ebiweebwayo eby'okunywa tewakyali kirabikako mu nnyumba ya Mukama. Bakabona abaweerereza mu maaso ga Katonda bakungubaga. **10** Ennimiro ziweddemu ebirime; ettaka likaze, Emmere ey'empeke eweddewo, omwenge omusu n'amafuta g'emizeeyituuni ne bibulira ddala. **11** Mmwe abalimi mukwatibwe entiisa, mmwe abalima emizabbibu mukaabe. Mukaabire eŋŋaano ne sayiri, kubanga ebyandikunguddwa byonna biweddewo. **12** Omuzabbibu gukaze n'omutiini guyongobedde. Omukomamawanga, n'olukindu ne apo n'emiti gyonna egy'omu nnimiro giwotose. Abantu tebakyalina ssanyu. **13** Mmwe bakabona, mwesibe mwambale ebibukutu mukungubage. Mmwe abaweereza ba Katonda wange ab'oku kyoto, mweyale wansi awali ekyoto, musule awo ekiro kyonna nga mukuba ebiwoobe, kubanga mu nnyumba ya Katonda wammwe temukyali kiweebwayo kyonna, eky'emmere ey'empeke oba eky'envinnyo. **14** Mulangirire okusiiba okutukuvu n'okukuŋŋaana mu maaso ga Katonda. Muyite abakulu abakulembeze n'abantu bonna ababeera mu nsi, bajje mu nnyumba ya Mukama Katonda waabwe bamukaabirire. **15** Zitusanze olw'olunaku luli! Kubanga olunaku lwa Mukama olw'entiisa lusembedde. Lulijja, ng'okuzikiriza okuva eri Ayinzabyonna. **16** Emmere tetuweddeeko nga tulaba? Essanyu n'okujaguza mu nnyumba ya Katonda waffe tebikomye? **17** Ensigo ziwotokedde mu ttaka, amawanika makalu n'ebyagi by'emmere bikaze, kubanga emmere ey'empeke eweddewo. **18** Ensolo nga zisinda! Amagana gabuliddwa amagezi; kubanga tewali muddo, n'endiga nazo zidooba. **19** Ayi Mukama, Ggwe gwe nkaabirira, kubanga omuddo gwonna gumaliddwawo empiira, n'emiti gyonna egy'omu nnimiro nagyo giyidde. **20** Ensolo ez'omu nsiko nazo zikukaabira okuziyamba, emigga gikalidde, ne gye ziriira, omuddo gwonna guyidde.

2 Bakabona mufuuyire ekkondeere mu Sayuuni. N'akagombe ak'okulabula kavugire ku lusozi lwange olutukuvu. Buli muntu yenna mu ggwanga akankane olw'entiisa, kubanga olunaku lwa Mukama lusembedde, era lunaatera okutuuka. **2** Luliba olunaku olutaliiko ssanyu, olw'ekizikiza; olunaku olw'ebire ebingi n'ekizikiza ekikutte. Eggye ery'enzige ery'amaanyi ennyo, ng'ery'abantu abalwanyi ab'ekitalo, libuutikidde ensozi. Tewabangawo ggye lirifaanana mu biro byonna eby'edda, era teribaayo liryenkana mu mirembe gyonna egiriddawo. **3** Enzige ezikulembedde zirya ng'omuliro ogwokya buli wantu, n'ezizivaako emabega nazo zibizikiriririze ddala ng'ennimi z'omuliro. Mu maaso gye ziraga ensi erabika bulungi ng'ennimiro ya Adeni, naye gye ziva buli kimu zikiridde; ensi yonna zigirese nga ddungu jjereere. **4** Zifaanana ng'embalaasi, era zidduka ng'embalaasi ez'entalo. **5** Zigenda zibuuka ku nsozi nga zikekera ng'amagaali agasikibwa embalaasi bwe gakekera; ne ziwuuma nga bwe zitulikatulika ng'omuliro ogwokya ebisubi ebikalu; era nga ziri ng'eggye eddene mu lutalo eryetegekedde okulumba omulabe. **6** Abantu abazirabyeko nga zisembera bali mu bulumi bungi, era bonna beeraliikirivu. **7** Zirumba n'amaanyi ng'eggye ery'abalwanyi, ne ziwalampa ebisenge ng'abajaasi. Zikumbira mu nnyiriri zaazo nga zitereera bulungi awatali kuwaba n'akamu. **8** Tezirinnyaganako, buli emu ekumbira mu kkubo lyayo. Ziwaguza mu buli kyakulwanyisa kyonna, ne watabaawo kisobola kuziziyiza. **9** Zifubutuka ne zigwira ekibuga. Zikiwalampa ne zibuna bbugwe waakyo. Zirinnya amayumba ne ziyingirira mu madirisa ng'ababbi bwe bakola. **10** Zikankanya ensi era n'eggulu ne lijugumira. Zibuutikira enjuba n'omwezi, era n'emmunyeenye tezikyayaka. **11** Mukama akulembera eggye lye n'eddoboozi eribwatuuka. Eggye lya Mukama ddene nnyo era lya maanyi. Abalirimu abatuukiriza ebiragiro bye ba maanyi. Kubanga olunaku lwa Mukama lukulu era lwa ntiisa nnyo. Ani ayinza okulugumira? **12** Mukama kyava agamba nti, "Mukomeewo gye ndi n'omutima gwammwe gwonna. Mukomeewo n'okusiiba n'okukaaba awamu n'okukungubaga." **13** Muyuze emitima gyammwe so si byambalo byammwe. Mudde eri Mukama Katonda wammwe, kubanga ajjudde ekisa n'okusaasira, era tasunguwala mangu; ajjudde okwagala okutaggwaawo; n'abandisaanidde okubonerezebwa abasonyiwa. **14** Ani amanyi obanga anaakyuka n'abasonyiwa, n'abawa omukisa gwe ne musobola n'okuwaayo eri Mukama Katonda wammwe ekiweebwayo eky'emmere enkalu, n'ekiweebwayo eky'ekyokunywa? **15** Mufuuyire ekkondeere mu Sayuuni, mulangirire okusiiba okutukuvu. Muyite olukuŋŋaana olussaamu Katonda ekitiibwa. **16** Mukuŋŋaanye abantu bonna. Mutukuze ekibiina ekyo ekikuŋŋaanye. Muyite abakulu abakulembeze. Muleete abaana abato n'abo abakyali ku mabeere. N'oyo eyakawasa aveeyo mu kisenge kye, n'eyakafumbirwa naye aveeyo gy'ali. **17** Bakabona abaweereza ba Mukama bayimirire wakati

w'ekisasi kya yeekaalu n'ekyoto, bakaabirire Mukama nga bamusaba nti, "Saasira abantu bo, Ayi Mukama; abantu b'obusika bwo tobaleka kugwa mu mikono gya bannamawanga okubafuga era n'okubasekerera. Bannamawanga baleme kuduula nga boogera nti, 'Katonda waabwe ali ludda wa?'" **18** Awo Mukama n'akwatirwa ensi ye ekisa, n'asaasira abantu be. **19** N'ayanukula abantu be nti, "Muwulirize, nzija kubaweereza emmere enkalu, n'envinnyo, n'amafuta, ebimala okubakkusiza ddala, era siriddayo kubaleka, ne mufuuka ekivume, bannaggwanga amalala ne babasekerera. **20** "Ndibagobako eggye ery'omu bukiikakkono ne ndigobera mu ddungu ery'ewala ennyo. Ekibinja ekikulembeddemu ndikigobera mu nnyanja ey'Ebuvanjuba, n'ekibinja eky'emabega ndikigobera mu nnyanja ey'Ebugwanjuba. Ekivundu n'okuwunya birituuka wala okusinga ebyo byonna bye libakoze." **21** Mwe abali mu nsi, temutya. Musanyuke era mujaguze; kubanga Mukama abakoledde ebikulu. **22** Nammwe ensolo ez'omu nsiko temutya; kubanga omuddo gwonna mu nsiko gusibukidde. Emiti gibaze ebibala byagyo, era emitiini n'emizabbibu nagyo gibaze ebibala bingi. **23** Musanyuke mmwe abaana ba Sayuuni; mujagulize Mukama Katonda wammwe. Kubanga abawadde enkuba esooka mu butuukirivu. Era abawadde enkuba nnyingi esooka n'esembayo mu mwaka ng'obw'edda. **24** Amawuuliro gammwe galijjula eŋŋaano, n'amasogolero gammwe galijjula envinnyo n'amafuta n'okubooga ne gabooga. **25** "Ndibaddizaawo byonna enzige bye zaalya mu myaka egyo. Lyali ggye lyange ery'amaanyi lye nabasindikira nga lirimu lusejjera, n'enzige ezisala obusazi, awamu n'ezo ezizikiririza ddala. **26** Kale, munaabanga n'ebyokulya bingi nga bwe muneetaaganga. Munaatenderezanga erinnya lya Mukama Katonda wammwe abakoledde ebintu ebirungi bwe bityo. Era abantu bange tebakyaddayo kuswazibwa. **27** Mulimanya nga ndi wakati mu Isirayiri, era nga Nze, Mukama, Nze Katonda wammwe, so tewali mulala; n'abantu bange tebakyaddayo kuswazibwa. **28** "Awo olulituuka oluvannyuma lw'ebyo, ndifuka Omwoyo wange ku bantu bonna. Batabani bammwe ne bawala bammwe balitegeeza eby'omu maaso; abakadde baliroota ebirooto, n'abavubuka bammwe balyolesebwa. **29** Mu biro ebyo ndifuka Omwoyo wange ku baweereza bange abasajja n'abakazi. **30** Era ndyolesa ebyamagero mu ggulu ne ku nsi: omusaayi n'omuliro n'ekikoomi eky'omukka. **31** Enjuba erifuuka ekizikiza, n'omwezi gulimyuka ng'omusaayi, olunaku lwa Mukama olukulu era olw'entiisa nga terunnatuuka. **32** Awo olulituuka buli alikoowoola erinnya lya Mukama okusaasirwa alirokoka. Kubanga mu lusozi Sayuuni ne mu Yerusaalemi walibaawo abaliwona nga Mukama bw'ayogedde, ne mu abo abalifikkawo mulibaamu abo Mukama b'aliyita."

3 "Mu nnaku ezo, era mu biseera ebyo, Yuda n'ekibuga Yerusaalemi ndibiddiza emikisa gyabyo nga bwe gyabanga edda. **2** Ndikuŋŋaanya abamawanga bonna ne mbaserengesa mu kiwonvu Yekosafaati, ne mbasalira omusango olwa byonna bye baakola abantu bange Abayisirayiri ab'obusika bwange. Kubanga baasaasaanya Abayisirayiri mu mawanga, ne bagabana ensi yange. **3** Baagabana abantu bange nga babakubirako obululu; ne batunda abalenzi olw'abakazi bamalaaya, n'abawala ne babatundamu omwenge ne beenywera. **4** "Mwe Ttuulo ne Sidoni n'enjuyi zonna ez'Abafirisuuti, mmwe b'ani ku Nze? Nnina kye nabakola kye mugezaako okwesasuza? Bwe munaaba nga mugezaako kwesasuza, ebikolwa byammwe nzija kubibakyusizaako mangwago. **5** Kubanga mwatwala effeeza yange ne zaabu yange n'ebintu byange eby'omuwendo omungi ne mubissa mu masabo gammwe. **6** Mwatwala abantu b'omu Yuda ne mu Yerusaalemi ne mubatunza Abayonaani. **7** "Laba, ndibaggyayo mu mawanga gye mwabatunda; mmwe mbakole nga bwe mwabakola. **8** Batabani bammwe ne bawala bammwe ndibaguza batabani ba Yuda, nabo balibaguza abantu ab'omu ggwanga ery'ewala ennyo, ery'e Seba." Ebyo Mukama y'abyogedde. **9** Bakabona mulangirire mu mawanga bwe muti nti, Mwetegekere olutalo! Muyite abalwanyi bammwe ab'amaanyi, buli mulwanyi yenna asembere ajje mu lutalo. **10** Enkumbi zammwe muziweeseemu ebitala, n'obwambe bwammwe mubuweeseemu amafumu; omunafu agambe nti, "Ndi wa maanyi." **11** Mujje mangu mwe mwenna abamawanga agatwetoolodde, mukuŋŋaanire mu kiwonvu. Ayi Mukama, weereza eggye lyo libalumbe. **12** "Amawanga geeteeketeeke gajje mu kiwonvu ekya Yekosafaati; kubanga eyo gye ndisinzira ne nsalira amawanga gonna ageetoolodde wano omusango. **13** Kozesa oluwabyo lwo, kubanga ekiseera eky'amakungula kituuse. Mujje mubabetente nga bwe mulinnyirira emizabbibu mu ssogolero okutuusa envinnyo lw'ekulukuta, ekibi kyabwe kinene nnyo." **14** Abantu bukadde na bukadde abali mu kiwonvu eky'okusalirwamu omusango! Kubanga olunaku lwa Mukama lusembedde lwaliramulirako mu kiwonvu eky'okusalirwamu omusango. **15** Ekizikiza kibuutikidde enjuba n'omwezi, n'emmunyeenye tezikyayaka. **16** Mukama aliwuluguma ng'ayima ku Sayuuni; alibwatuka n'eddoboozi lye ng'asinziira mu Yerusaalemi. Eggulu n'ensi birikankana. Naye Mukama aliba ekiddukiro ky'abantu be, era ekigo ky'abaana ba Isirayiri eky'amaanyi. **17** "Kale mulimanya nga Nze Mukama Katonda wammwe, abeera ku lusozi lwange olutukuvu Sayuuni. Era Yerusaalemi kinaabeeranga kitukuvu, nga ne bannamawanga tebakyakirumba. **18** "Olunaku luli bwe lulituuka, ensozi ziritonnyesa wayini omuggya, n'obusozi bulikulukusa amata, n'emigga gyonna egya Yuda emikalu girikulukusa amazzi. Ensulo eriva mu nnyumba ya Mukama n'efukirira ekiwonvu kya Sittimu. **19** Misiri erifuuka amatongo n'ensi ya Edomu erifuuka ddungu jjereere olw'ebikolobero bye baakola ku bantu ba Yuda, ensi mwe battira abantu abatalina musango. **20** Naye mu Yuda mulibeeramu abantu ennaku zonna, ne Yerusaalemi kiribeerawo emirembe gyonna. **21** Ndyesasuza olw'omusaayi ogw'abo abattibwa, era teriba mutemu asonyiyibwa.

Amosi

1 Bino bye bigambo Amosi eyali omu ku balunzi b'endiga
mu bitundu by'e Tekowa bye yabikkulirwa, musisi
amale ajje nga wakayitawo emyaka ebiri, mu mirembe
gya Uzziya kabaka wa Yuda, era nga gy'emirembe gya
kabaka Yerobowaamu mutabani wa Yowaasi nga y'afuga
Isirayiri. **2** Amosi yagamba nti, "Mukama awuluguma
ng'asinziira mu Sayuuni, era eddoboozi lye liwulirwa nga
libwatukira mu Yerusaalemi; omuddo mu malundiro gulikala
n'entikko y'olusozi Kalumeeri erisigala njereere." **3** Bw'ati
bw'ayogera Mukama nti, "Olw'ebyonoono bya Ddamasiko
ebisatu, weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange.
Kubanga baabonereza nnyo abantu b'e Gireyaadi nga
babasalaasala n'ebyuma. **4** Ndiweereza omuliro mu lubiri
lwa kabaka Kazayeeri era njokye n'ebigo bya kabaka
Benikadadi. **5** Era ndimenya enzigi z'ekibuga Ddamasiko
era ndizikiriza kabaka ali mu Kiwonvu ky'e Aveni, oyo
akwata omuggo ogw'obwakabaka mu Besiadeni. Abantu
b'e Busuuli balitwalibwa mu buwaŋŋanguse mu Kiri,"
bw'ayogera Mukama. **6** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti,
"Olw'ebyonoono bya Gaza ebisatu, weewaawo ebina,
siriggyawo busungu bwange. Kubanga yatwala eggwanga
ddamba mu busibe n'alitunda eri Edomu. **7** Ndiweereza
omuliro ku bbugwe wa Gaza ogulyokya ebigo byakyo.
8 Ndizikiriza atuula mu Asudodi, n'oyo akwata omuggo
gw'obwakabaka ndimumalawo okuva mu Asukulooni.
Ndibonereza Ekuloni okutuusa lwe ndimalirawo ddala
Abafirisuuti," bw'ayogera Mukama. **9** Mukama bw'ati
bw'ayogera nti, "Olw'ebyonoono bya Ttuulo ebisatu,
weewaawo ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga
yatunda eggwanga ddamba erya Edomu mu busibe
n'amenya endagaano ey'obwaseruganda eyali ekoleddwa,
10 kyenaava mpeereza omuliro ku bbugwe wa Ttuulo,
ogunaayokya ebigo byakyo." **11** Bw'ati bw'ayogera Mukama
nti, "Olw'ebyonoono bya Edomu ebisatu, weewaawo
ebina, siriggyawo busungu bwange. Kubanga yayigganya
muganda we n'ekitala awatali kusaasira, obusungu bwabwe
ne bubuubuuka obutakoma era ne batabusalako. **12**
Ndiweereza omuliro ku Temani oguliyokya ebigo bya
Bozula." **13** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Olw'ebyonoono
bya Amoni ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu
bwange. Mu ntalo ez'okugaziya ensi ye, yabaaga abakazi
abaali embuto ab'e Giriyaadi. **14** Ndiweereza omuliro ku
bbugwe wa Labba, era gulyokya ebigo byakyo. Walibaawo
n'oluyoogaano olunene ku lunaku olw'olutalo mu mpewo
ey'amaanyi, kibuyaga ng'akunta. **15** Kabaka waakyo
alitwalibwa mu buwaŋŋanguse, ye n'abakungu be bonna,"
bw'ayogera Mukama.

2 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Olw'ebyonoono bya
Mowaabu ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu
bwange. Kubanga yayokya amagumba ga kabaka wa
Edomu ne gafuuka evvu. **2** Ndiweereza omuliro ku Mowaabu
era gulyokya ebigo bya Keriyoosi. Abantu ba Mowaabu
balifiira wakati mu kusasamala okungi omuliba okuleekaana
n'okufuuwa amakondeere. **3** Ndizikiriza omukulembeze wa
Mowaabu n'abakungu baamu bonna, ndibatta," bw'ayogera
Mukama. **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Olw'ebyonoono
bya Yuda ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu
bwange. Kubanga banyoomye amateeka ga Mukama, ne
batakuuma biragiro bye nabawa ne bagondera bakatonda
ab'obulimba bajjajjaabwe be baagobereranga. **5** Ndiweereza
omuliro ku Yuda ne njokya ebigo bya Yerusaalemi."
6 Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Olw'ebyonoono bya
Isirayiri ebisatu weewaawo ebina, siriggyawo busungu
bwange. Batunda obutuukirivu bafune ffeeza, ne batunda
n'abaavu olw'omugogo gw'engatto. **7** Balinnyiririra emitwe
gy'abaavu mu nfuufu, n'abajoogebwa ne batalamulwa mu
bwenkanya. Omwana ne kitaawe bayingira eri omuwala
omu ne boonoona erinnya lyange. **8** Bagalamira okumpi
ne buli kyoto ku ngoye ezaweebwayo ng'obweyamo. Mu
nnyumba ya bakatonda baabwe mwe banywera omwenge
oguleetebwa abatanziddwa. **9** "Nazikiriza Abamoli ku
lwabwe newaakubadde nga baali bawanvu ng'emivule
era nga ba maanyi ng'emyera. Nazikiriza ebibala ebyali
waggulu okutuuka ku mirandira egyali wansi. **10** Nakuggya
mu nsi y'e Misiri, ne nkukulemberera emyaka amakumi
ana mu ddungu, weetwalire ensi y'Abamoli. **11** "Nayimusa
abamu ku batabani bammwe okubeera bannabbi, ne ku
balenzi bammwe okuba Abawonge ba Mukama. Si bwe
kiri bwe kityo abantu ba Isirayiri?" bw'ayogera Mukama.
12 "Naye mmwe ne mudda mu kuwa Abawonge ba
Mukama omwenge okunywa, ne muwa bannabbi amateeka
nga mubagamba nti temuwa byabunnabbi. **13** "Laba,
ndibasesebbula ng'eggaali eryettisse ebinywa by'emmere
ey'empeke bwe lisesebbula ekiri mu kkubo lyalyo. **14**
Abanguwa tebaliwona, n'ab'amaanyi tebalikuŋŋaanya
maanyi gaabwe era n'omuzira nnamige talisobola kuwonya
bulamu bwe. **15** Omukubi w'obusaale omukugu taliyimirira
kunywera, n'omuserikale ow'ebigere nnakinku talisobola
kuwenyuka. Abo abasajja abazira abeebagazi b'embalaasi
tebalisobola kuwonya bulamu bwabwe. **16** Ku lunaku olwo
abalwanyi abazira nnamige balidduka bukunya!" bw'atyo
bw'ayogera Mukama.

3 Muwulire ekigambo kino Mukama ky'aboogerako mmwe
abaana ba Isirayiri, ennyumba yonna gye naggya mu
Misiri. **2** "Mu bantu bonna abali ku nsi, mmwe mwekka
be nalonda. Kyendiva mbabonereza olw'ebibi byammwe
byonna." **3** Abantu ababiri bayinza okutambulira awamu
wabula nga bakkiriziganyizza? **4** Empologoma ewulugumira
mu kisaka nga terina muyiggo? Empologoma ento ekaabira
mu mpuku yaayo nga teriiko ky'ekutte? **5** Akanyonyi kayinza
okugwa mu mutego nga tewali kikasikirizza? Omutego
gumasuka nga teguliiko kye gukwasizza? **6** Akagombe
kavugira mu kibuga abantu ne batatya? Akabenje kagwa mu
kibuga nga Mukama si y'akaleese? **7** Naye ddala Mukama
Katonda takola kintu kyonna nga tasoose kukibikkulira
baweereza be, bannabbi. **8** Empologoma ewulugumye, ani
ataatye? Mukama Katonda ayogedde ani ataawe bubaka
bwe? **9** Langirira eri ebigo by'e Asudodi n'eri ebigo by'e
Misiri nti, "Mujje mukuŋŋaanire ku nsozi z'e Samaliya
mulabe akajagalalo akanene akali eyo n'abantu be nga bwe

bajoogebwa." **10** Mukama agamba nti, "Abantu abajjuzza ebigo byabwe n'ebintu ebinyage, tebamanyi kukola kituufu." **11** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Omulabe alirumba ensi, n'amenyaamenya ebigo byo eby'amaanyi era n'abinyagulula." **12** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ng'omusumba bw'agezaako okutaasa endiga ye okuva mu kamwa k'empologoma n'asikayo amagulu abiri obubiri n'ekitundu ky'okutu, bwe batyo Abayisirayiri bwe balinunulibwa, abo abatuula mu Samaliya ku nkomerero y'ebitanda byabwe ne ku bitanda byabwe mu Ddamasiko. **13** "Muwulirize kino era mulumirize enju ya Yakobo yonna," bw'ayogera Mukama Katonda Ayinzabyonna. **14** "Ku lunaku lwe lumu lwe ndibonereza Isirayiri olw'ebibi bye, ndisaanyaawo ebyoto by'e Beseri, n'amayembe g'ekyoto galisalibwako ne gagwa wansi. **15** Era ndisaanyaawo ennyumba ebeerwamu mu biseera eby'obutiti, awamu n'ennyumba ebeerwamu mu biseera ey'ebbugumu; era ndimenyaamenya n'ennyumba ezayolebwa n'amasanga, ne nsanyaawo n'embiri," bw'ayogera Mukama.

4 Muwulire kino mmwe ente ez'omu Basani ezibeera ku Lusozi Samaliya, mmwe abakazi abajooga abaavu ne munyigiriza abanaku, era abagamba ba bbaabwe nti, "Mutuletereyo ekyokunywa." **2** Mu butukuvu bwe Mukama Katonda alayidde nti, "Ekiseera kijja lwe balibasika n'amalobo, era abalisembayo ku mmwe ne basikibwa n'amalobo agavuba. **3** Mulisikibwa okuva mu mayumba gammwe ne musuulibwa ebweru nga muyisibwa mu bituli ebibotoddwa mu bbugwe, musuulibwe ku Kalumooni, bw'ayogera Mukama. **4** Kale mmwe mugende e Beseri mukoleyo ebitasaana; era mugende ne Girugaali mwongere okukola ebibi. Mutwalengayo ssaddaaka zammwe buli nkya, n'ekimu eky'ekkumi buli myaka esatu. **5** Muweeyo ekiweebwayo eky'okwebaza eky'emigaati egizimbulukusibbwa, mulangirire n'ebiweebwayo eby'ekyeyagalire; mwe mwenyumiririza, mmwe Abayisirayiri kubanga ekyo kye mwagala," bw'ayogera Mukama Katonda Ayinzabyonna. **6** "Nabaleetera enjala embuto zammwe ne ziba njereere mu buli kibuga, ne ssibawa kyakulya mu buli kabuga, naye era ne mugaana okudda gye ndi," bw'ayogera Mukama. **7** "Ne mbamma enkuba ng'ekyabulayo emyezi esatu amakungula gatuuke. Ne ntonnyesa enkuba mu kibuga ekimu ne ngiziyiza mu kirala. Yatonnyanga mu nnimiro emu, mu ndala n'etatonnya, ebirime ne biwotoka. **8** Abantu ne bavanga mu kibuga ekimu ne balaga mu kirala nga banoonya amazzi banyweko, naye ne gababula; naye era ne mutakyuka kudda gye ndi," bw'ayogera Mukama. **9** "Emirundi mingi ebirime byammwe n'ennimiro zammwe ez'emizabbibu na bigengewaza. Nabileetako obulwadde. Enzige nazo ne zirya emitiini gyammwe n'emizeeyituuni gyammwe, naye era temwadda gye ndi," bw'ayogera Mukama. **10** "Nabasindikira kawumpuli nga gwe nasindika mu Misiri. Abavubuka bammwe ne mbattira mu lutalo n'ekitala awamu n'embalaasi zammwe ze mwawamba. Okuwunya kw'olusisira lwammwe ne kuyitirira nnyo naye era ne mugaana okudda gye ndi," bw'ayogera Mukama. **11** "Nazikiriza abamu ku mmwe nga bwe nakola Sodomu ne Ggomola, ne muba ng'olumuli olusikiddwa mu muliro ogwaka naye era ne mulema okudda gye ndi," bw'ayogera Mukama. **12** "Kyendiva nkukola bwe ntyo, ggwe Isirayiri, era ndikwongerako ebibonoobono. Noolwekyo weetegeke okusisinkana Katonda wo, ggwe Isirayiri." **13** Kubanga laba, oyo eyatonda ensozi era ye yatonda n'embuyaga era abikkulira omuntu ebirowoozo bye. Yafuula enkya okubeera ekiro, era alinnya mu bifo ebigulumivu eby'ensi. Mukama Katonda ow'Eggye lye linnya lye.

5 Muwulirize mmwe abantu ba Isirayiri ekigambo kino eky'ennaku ekibakwatako. **2** "Isirayiri embeerera agudde obutayimuka nate. Bamwabulidde era tewali amuyimusa." **3** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti, "Ekibuga ekiyungula abalwanyi olukumi okugenda mu lutalo kirisigazaawo kikumi bokka, n'ekyo ekiweereza ekikumi, kirizza kkumi bokka!" **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama eri ennyumba ya Isirayiri nti, "Munnoonye kale munaabanga balamu. **5** Temunnoonyeza Beseri so temulaga Girugaali wadde okulaga e Beeruseba. Kubanga abantu b'e Girugaali balitwalibwa mu buwaŋŋanguse era ne Beseri kiriggwaawo." **6** Munoonye Mukama munaabanga balamu aleme okubuubuuka ng'omuliro ku nnyumba ya Yusufu; guligyokya nga tewali wa kuguzikiza mu Beseri. **7** Mmwe abantu ba Isirayiri abafuula obwenkanya okuba eky'okufumwa obufumwa mutulugunya obutuukirivu. **8** Oyo eyakola ettendo eriri mu mmunyeenye ezaaka ng'ebizungirizi era afuula ekisiikirize okubeera enkya era akyusa obudde ne buva mu kitangaala ne bufuuka ekiro, ayita amazzi g'omu nnyanja ne gafukirira ensi ng'enkuba, Mukama lye linnya lye. **9** Okutemya n'okuzibula aleeta okuzikirira ku b'amaanyi era n'asaanyaawo ebibuga ebiriko ebigo. **10** Mukyawa abalamuzi abasalawo mu bwenkanya era munyooma n'abo aboogera amazima. **11** Olinnyirira omwavu, n'omuwaliriza okukuwa emmere ey'empeke. Newaakubadde nga mwezimbidde amayumba ag'amayinja, temuligabeeramu; era newaakubadde nga mwesimbidde ennimiro z'emizabbibu ennungi, temulinywa ku wayini waamu. **12** Ebibi byammwe mbimanyi, nga bingi ate nga bisasamaza. Munyigiriza omutuukirivu ne mulya n'enguzi, abaavu temubasalira musango mu bwenkanya. **13** Noolwekyo oyo alina amagezi kyaliva asirika obusirisi mu biseera ng'ebyo kubanga ennaku mbi. **14** Munoonyenga okukola obulungi, so si obubi munaabeeranga balamu! Bw'atyo Mukama Katonda ow'Eggye anaabeeranga mubeezi wammwe nga bulijjo bwe mumuyita. **15** Mukyawe ekibi, mwagalenga ekirungi era embuga z'amateeka zibeerengamu obwenkanya. Oboolyawo Mukama Katonda ow'Eggye anaabakwatirwa ekisa abantu abo abaasigalawo ku Yusufu. **16** Noolwekyo bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye nti, "Walibeerawo okwaziirana mu nguudo n'okukaaba mu buli kibangirizi eky'omu kibuga. N'abalimi baliyitibwa, bakaabe, n'abakungubazi bakube ebiwoobe. **17** Walibaawo okukaaba mu buli nnimiro ya mizabbibu kubanga nzija okuyita wakati mu mmwe." **18** Zibasanze mmwe abasuubira olunaku lwa Mukama. Lwaki mwesunga olunaku lwa Mukama? Olunaku olwo

luliba kizikiza so si kitangaala. **19** Olunaku olwo
lulibeera ng'omusajja adduka empologoma n'asisinkana
eddubu, bw'aba ng'ayingira mu nnyumba ne yeekwata
ku kisenge, ate n'abojjebwa omusota. **20** Olunaku lwa
Mukama, teruliba kizikiza awatali kitangaala n'akatono,
ng'ekizikiza ekikutte ennyo? **21** Nkyawa, era nnyooma
embaga zammwe n'emikolo gyammwe egy'eddiini so
sisanyukira kukuŋŋaana kwammwe. **22** Weewaawo, ne bwe
munaawaayo gye ndi ebiweebwayo byammwe ebyokebwa
n'ebiweebwayo eby'emmere ey'empeke, sijja kubikkiriza.
Ne bwe mulireeta ebiweebwayo olw'emirembe ebisinga
obulungi, siribikkiriza. **23** Muggyeewo ennyimba zammwe
ez'okutendereza. Siriwuliriza na bivuga ng'entongooli
zammwe. **24** Kye njagala okulaba ge mazima n'obwenkanya
nga bikulukuta ng'amazzi, n'obutuukirivu nga bukulukuta
ng'omugga ogw'amaanyi. **25** "Mwandeeteranga ssaddaaka
n'ebiweebwayo mu ddungu emyaka gyonna amakumi
ana, ggw'ennyumba ya Isirayiri? **26** Muyimusizza
essabo lya kabaka wammwe, amaanyi ga bakatonda
bammwe, n'emmunyeenye ya katonda wammwe, bye
mwekolera mmwe. **27** Kyendiva mbawaŋŋangusa okusukka
Ddamasiko," bw'ayogera Mukama, ayitibwa Katonda
Ayinzabyonna.

6 Zibasanze abo abateefiirayo mu Sayuuni, n'abo
abawulira emirembe ku lusozi lw'e Samaliya. Mmwe
abasajja abeekitiibwa ab'ensi enkulembeze, abantu ba
Isirayiri gye beeyuna. **2** Mugende mulabe e Kalune; muveeyo
mulage mu Kamasi ekikulu, ate era muserengete mu kibuga
ky'Abafirisuuti eky'e Gaasi. Basinga obwakabaka bwammwe
obubiri? Ensi yaabwe esinga eyammwe obunene? **3**
Mulindiriza olunaku olw'ekibi, ate ne musembeza effugabbi.
4 Mugalamira ku bitanda ebyakolebwa mu masanga ne
muwummulira mu ntebe ennyonvu nga muvaabira ennyama
y'endiga n'ey'ennyana ensava. **5** Mwekubira ennanga nga
Dawudi bwe yakolanga, ne muyiiya n'ennyimba ku bivuga. **6**
Mwekatankira wayini, ne mwesiiga n'ebizigo ebirungi, naye
temukaabira kubonaabona kwa Yusufu. **7** Noolwekyo mmwe
mulisooka okugenda mu buwaŋŋanguse. Era embaga
zammwe n'okwewummuza birikoma. **8** Mukama Katonda
ow'Eggye alayidde, Mukama Katonda Ayinzabyonna
agamba nti, "Neetamiddwa amalala ga Yakobo, nkyawa
ebigo bye, era nzija kuwaayo ekibuga ne byonna ebikirimu eri
abalabe baakyo." **9** Era singa ennyumba eneeba ekyalinawo
abasajja ekkumi abasigaddewo, nabo balifa. **10** Era singa
ow'ekika akola ku by'okuziika, anaaba afulumya amagumba
n'abuuza oba waliwo omuntu yenna eyeekwese munda
mu nnyumba, oba alina gwe yeekwese naye, n'addamu
nti, "Nedda," olwo omuziisi anaamusirisa ng'agamba nti,
"Sirika; tetwogera ku linnya lya Mukama." **11** Laba Mukama
alagidde, ennyumba ennene erimenyebwamenyebwa,
n'ennyumba entono erimenyebwamenyebwa. **12** Kisoboka
embalaasi okuddukira ku mayinja? Waali wabaddewo
abalima ku mayinja n'enkumbi ezisikibwa ente? Naye
obwenkanya mubufudde obutwa n'ekibala eky'obutuukirivu
ne mukifuula ekikaawa. **13** Mwenyumiririza bwereere
nti muli b'amaanyi olw'okuba nga mwawamba ekibuga
Lodeba. Mwogera nti, "Tetwawamba Kanayimu n'amaanyi
gaffe?" **14** Mukama Katonda ow'Eggye agamba nti,
"Ndibasindikira eggwanga libalumbe, mmwe ennyumba ya
Isirayiri; liribajooga ebbanga lyonna okuva e Lebo Kamasi
okutuuka mu kiwonvu kye Alaba."

7 Bino Mukama Katonda bye yandaga. Yali
ateekateeka ebibinja by'enzige okusaanyaawo ebirime
ebyalimwanga, nga baakakungula olukungula olusooka
ssinziggu, kabaka kw'afuna omusolo. **2** Enzige bwe zaalya
buli kantu akaali mu nnimiro akalamu, ne nkaaba nti,
"Mukama Katonda, sonyiwa abantu bo nkwegayiridde.
Yakobo aliwona atya? Nga mutono nnyo." **3** Mukama
bwe yawulira okukaaba kuno n'akyusa ekirowoozo kye.
N'agamba nti, "Ekyo tekiribaawo." **4** Bino Mukama
bye yayongera okundaga. Yali ategeka okubonereza
abantu n'omuliro. Gwalya ennyanja eyali wansi w'ensi
ne gumalawo n'olukalu. **5** Ne nkaaba nti, "Ayi Mukama
Katonda nkwegayiridde osonyiwe abantu bo! Yakobo
anaasobola atya okusigalawo? Nga mutono nnyo!" **6**
Awo Mukama bwe yawulira okukaaba kuno, n'akyusa
ekirowoozo kye. Era n'agamba nti, "Era n'ekyo tekijja
kubeerawo." **7** Ate Mukama n'andaga okwolesebwa
okulala. Ne ndaba Mukama ng'ayimiridde ku bbugwe
azimbiddwa obulungi nga yatereera era nga Mukama akutte
bbirigi mu mukono gwe. **8** Mukama n'ambuuza nti, "Amosi,
kiki ky'olaba?" Ne nziramu nti, "Ndaba bbirigi." Mukama
n'alyoka aŋŋamba nti, "Laba nteese bbirigi wakati mu bantu
bange Isirayiri. Sijja kuddayo kukyusa kirowoozo kyange
nate ku ky'okubabonereza. **9** "Ebifo ebigulumivu ebya
Isaaka birizikirizibwa, n'ebifo bya Isirayiri ebitukuvu birifuuka
matongo. N'ennyumba ya Yerobowaamu ndigirwanyisa
n'ekitala." **10** Awo Amaziya kabona w'e Beseri n'aweereza
kabaka wa Isirayiri, Yerobowaamu, obubaka ng'agamba
nti, "Amosi agezaako okukulyamu olukwe wakati mu
Isirayiri mwennyini. Ensi teyinza kugumira bigambo bye."
11 Bw'ati Amosi bw'ayogera nti, "'Yerobowaamu alifa
kitala, ne Isirayiri balitwalibwa mu buwaŋŋanguse bave
mu nsi yaboobwe.'" **12** Awo Amaziya n'alyoka alagira
Amosi nti, "Vva wano ggwe omulabi. Ddayo mu nsi ya
Yuda gy'oba oweera obunnabbi, ofunire eyo omusaala
gwo. **13** Toweera wano bunnabbi nate e Beseri kubanga
luno lubiri lwa kabaka era ssinzizo lya bwakabaka." **14**
Amosi n'amuddamu nti, "Saali nnabbi oba omwana wa
nnabbi nnali mulunzi wa ndiga era nga ndabirira miti
emisukamooli. **15** Naye Mukama yanziggya eyo mu
kulunda ekisibo n'aŋŋamba nti, 'Genda owe obunnabbi
abantu bange, Isirayiri.'" **16** Noolwekyo ggwe wuliriza
ekigambo kya Mukama. Ogamba nti, "'Towa bunnabbi
bunenya Isirayiri, era lekaraawo okubuulira ebikwata ku
nnyumba ya Isaaka.' **17** "Mukama kyava akuddamu nti,
"'Mukazi wo alifuuka malaaya mu kibuga era n'abaana
bo aboobulenzi n'aboobuwala balifa ekitala. Ettaka lyo
lirigabanyizibwamu ne liweebwa abalala naawe kennyini
olifiira mu nsi ey'abakafiiri. Ekituufu kiri nti abantu ba
Isirayiri balitwalibwa mu buwaŋŋanguse, ne baggyibwa mu
nsi yaboobwe.'"

8 Bino Mukama Katonda bye yandaga. Ne ndaba ekisero ekirimu ebibala ebyengedde. **2** Mukama n'ambuuza nti, "Amosi, kiki ky'olaba?" Ne muddamu nti, "Ndaba ekisero ky'ebibala ebyengedde." Mukama n'alyoka aŋŋamba nti, "Ekiseera eky'okubonereza abaana ba Isirayiri kituuse. Siribasonyiwa nate. **3** "Ku lunaku olwo," bw'ayogera Mukama Katonda, "okuyimba kw'omu yeekaalu kulifuuka kukungubaga. Walibeerawo okufa okuyitirivu, emirambo nga gibunye wonna. Walibaawo akasiriikiriro." **4** Muwulire bino mmwe abalinnyirira abateesobola, era abasaanyaawo abanaku b'omu nsi, **5** nga mwogera nti, "Ennaku enkulu ez'Omwezi ogwa kaboneka ziggwaako ddi, tulyoke tutunde emmere yaffe ey'empeke, era ne Ssabbiiti eggwaako ddi, tutunde eŋŋaano yaffe?" Mukozesa minzaani enkyamu ne mwongera emiwendo ne mukozesa n'ebipimo ebitatuuse, **6** mmwe abagula abaavu n'effeeza n'abanaku ne mubagula n'omugogo gw'engatto, ne mutundira ebisaaniiko mu ŋŋaano. **7** Mukama yeeweredde amalala ga Yakobo ng'agamba nti, "Sigenda kwerabira bintu bye bakoze. **8** "Ensi terikankana olw'ekyo, na buli abeeramu n'akungubaga? Ensi yonna eritumbiira ng'omugga Kiyira n'ekka ng'amazzi ag'omugga gw'e Misiri bwe gakola." **9** Mukama Katonda agamba nti, "Ku lunaku olwo, enjuba erigwiira mu ttuntu era ensi erikwata ekizikiza emisana ttuku. **10** Embaga zammwe ez'eddini ndizifuula mikolo gya kukungubaga era okuyimba kwammwe kwonna kulifuuka kukaaba. Mwenna nzija kubatuusa ku kwambala ebibukutu n'emitwe gyammwe mugimwe. Olunaku olwo ndilufuula ng'olw'okukungubagira omwana owoobulenzi omu yekka, era n'enkomerero yaabyo ekaayire ddala. **11** "Ekiseera kijja," bw'ayogera Mukama Katonda, "lwe ndisindika enjala mu nsi yonna, teriba njala ya mmere oba nnyonta y'amazzi, naye eriba enjala y'ekigambo kya Katonda. **12** Abantu balibundabunda okuva ku nnyanja emu okudda ku ndala, bave mu bukiikakkono badde mu bukiikaddyo nga banoonya ekigambo kya Mukama, naye tebalikifuna. **13** "Mu biro ebyo, "abawala ababalagavu n'abalenzi ab'amaanyi balizirika olw'ennyonta. **14** Abo abaalayira eby'ensonyi eby'e Samaliya oba abaayogera nti, 'Nga katonda wo bw'ali omulamu ggwe Ddaani,' oba nti, 'Nga katonda w'e Beeruseba bw'ali omulamu,' baligwa obutayimuka nate."

9 Bwe ntyo nate ne ndaba Mukama ng'ayimiridde ku mabbali g'ekyoto, n'ayogera nti, "Mukube emitwe gy'empagi bya yeekaalu n'amaanyi mangi, emifuubeeto gikankane. Bisesebbuke bikube emitwe gy'abantu bonna, n'abo abaliba bawonyeewo ndibattisa ekitala. Tewaliba n'omu awona. **2** Ne bwe balisima ne baddukira emagombe, omukono gwange gulibaggyayo. Ne bwe balirinnya waggulu mu ggulu ndibawanulayo. **(Sheol h7585)** **3** Wadde balyekweka ku lusozi Kalumeeri, ndibanoonyaayo ne mbaggyayo. Ne bwe balyekweka wansi mu buziba bw'ennyanja ndiragira ogusota ne gubalumirayo. **4** Ne bwe balitwalibwa abalabe baabwe mu buwaŋŋanguse, era nayo ndiragira ekitala ne kibattirayo. Ndibasimba amaaso ne batuukibwako bibi so si birungi." **5** Era Mukama, Mukama ow'Eggye, akwata ku nsi n'esaanuuka, abantu baayo bonna abagibeeramu ne bakungubaga, ensi yonna n'etumbiira nga Kiyira ate n'ekka ng'amazzi g'omugga gw'e Misiri; **6** oyo eyazimba olubiri lwe olulungi ennyo mu ggulu, omusingi gwalwo ne gubeera ku nsi, ayita amazzi g'ennyanja, n'agayiwa wansi ku lukalu, Mukama lye linnya lye. **7** Mukama ayongera n'agamba nti, "Mmwe abaana ba Isirayiri temuli ng'Abakuusi gye ndi? Ssabaggya mu nsi y'e Misiri nga bwe naggya Abafirisuuti e Katufoli, n'Abasuuli e Kiri?" **8** "Ddala ddala amaaso ga Mukama Katonda, gatunuulidde nkaliriza obwakabaka obwonoonyi. Ndibuzikiriza ne mbusaasaanya okuva ku nsi. Kyokka sirizikiririza ddala ennyumba ya Yakobo okugimalawo," bw'ayogera Mukama. **9** "Kubanga ndiwa ekiragiro, ennyumba ya Isirayiri erinyeenyezebwa mu mawanga gonna, ng'emmere ey'empeke bwe kuŋŋutibwa mu kakuŋŋunta era tewaliba kayinja akaligwa wansi. **10** Aboonoonyi bonna mu bantu bange, balifa kitala, abo bonna aboogera nti, 'Akabi tekalitutuukako.'" **11** "Mu biro ebyo ndizzaawo ennyumba ya Dawudi eyagwa era ndiddaabiriza ebifo ebyamenyebwamenyebwa, ne nzizaawo ebyali amatongo, ne biba nga bwe byabeeranga, **12** balyoke batwale ekitundu kya Edomu ekyasigalawo n'amawanga gonna ge nayita okuba abantu bange," bw'ayogera Mukama alikola ebintu ebyo byonna. **13** "Ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "akungula lw'alisinga asiga, n'asiga ensigo lw'alisinga atunda emizabbibu. Wayini omuggya alitonnya okuva mu nsozi, n'akulukuta okuva mu busozi. **14** Ndikomyawo abantu bange Isirayiri okuva mu buwaŋŋanguse, ne bazimba nate ebibuga ebyamenyebwa, babibeeremu. Balisimba ennimiro zaabwe ez'emizabbibu ne banywa wayini avaamu, era balisimba ennimiro balye ebibala byamu. **15** Ndisimba Isirayiri mu nsi yaabwe, era tebaliggibwa nate mu nsi gye nabawa," bw'ayogera Mukama Katonda wammwe.

Obadiya

1 Kuno kwe kwolesebwa kwa Obadiya. Mukama Ayinzabyonna kwe yamuwa ku bikwata ku nsi ya Edomu. Tuwulidde obubaka obuva eri Katonda, Katonda yaweereza omubaka eri amawanga n'obubaka buno nti, "Mugolokoke tulumbe Edomu tumulwanyise." **2** "Laba, ndibafuula aba wansi ennyo mu mawanga, era olinyoomererwa ddala. **3** Mwelimbye n'amalala agali mu mitima gyammwe, mmwe abasula mu mpuku ez'omu njazi, era ne muzimba amaka gammwe waggulu ku njazi. Mmwe aboogera nti, 'Ani alituwanulayo n'atussa wansi?' **4** Wadde nga mwewanika waggulu ng'empungu era ne muzimba ebisu byammwe wakati w'emmunyeenye, ndibawanulayo ne mbasuula wansi," bw'ayogera Mukama. **5** "Singa ababbi babajjira, n'abanyazi ne babalumba ekiro, akabi nga kaba kabatuuseeko. Tebandibabbyeko byonna bye baagala? Oba singa abanozi b'emizabbibu bakujjiridde, tebandireseeko obuzabbibu butono nnyo? **6** Esawu alinyagulurwa, eby'obugagga bye ebikusike birinyagibwa. **7** Abaalagaana naawe balikusindiikiriza ku nsalo, Mikwano gyo balikulimbalimba ne bakuwangula; abo abalya emmere yo balikutega omutego, balikutega omutego kyokka toliguvumbula. **8** "Ku lunaku olwo, sirizikiriza bagezi b'e Edomu, abantu ab'amagezi ababeera mu nsozi za Esawu?" bw'ayogera Mukama. **9** "Abalwanyi bo abazira ggwe, Temani, balitya, era na buli muntu mu nsozi za Esawu alittibwa. **10** Olw'ebikolwa eby'obukambwe ebyo bye wakola muganda wo Yakobo, oliswazibwa. Olizikirizibwa n'otaddayo kuwulirwa. **11** Ku lunaku lwe wayimirira ku bbali n'ototaayo, nga banyaga obugagga bwa Isirayiri, ne bannaggwanga ne bayingira mu miryango gye, ne bakuba obululu okulaba atwala Yerusaalemi, wali omu ku bo. **12** Tosaanye kusekerera muganda wo mu biseera bye eby'okulaba ennaku, wadde okusanyuka ku lunaku olw'okuzikirira kw'abantu ba Yuda, newaakubadde okwewaana ennyo ku lunaku lwe baatawaanyizibwa ennyo. **13** Temukumba nga muyita mu miryango gy'abantu bange ku lunaku kwe baalabira obuyinike, wadde okubasekerera ku lunaku kwe baabonaabonera, newaakubadde okutwala obugagga bwabwe ku lunaku lwe baatuukibwako akabi. **14** Temulindira mu masaŋŋanzira okutta abo abadduka, wadde okuwaayo abawonyeewo mu biro eby'okulabiramu ennaku. **15** "Olunaku luli kumpi kwe ndisalira amawanga gonna omusango. Nga bwe mwakola abalala, nammwe bwe mulikolebwa. Ebikolwa byammwe biribaddira. **16** Ng'abantu bange bwe baanywa ekikompe eky'ekibonerezo ku lusozi lwange olutukuvu n'amawanga ageetooloddewo bwe galikinywa obutakoma; balikinywa, babe ng'abataganywangako. **17** Naye ku Lusozi Sayuuni baliwona, kubanga lutukuvu, n'ennyumba ya Yakobo eritwala omugabo gwabwe. **18** Ennyumba ya Yakobo eriba omuliro, n'ennyumba ya Yusufu olulimi olw'omuliro. Ennyumba ya Esawu eriba bisusunku, era baligyokya n'eggwaawo. Tewaliba muntu wa nnyumba ya Esawu n'omu alisigalawo, kubanga Mukama akyogedde.

19 "Abantu b'e Negebu balitwala olusozi Esawu, n'abantu ab'omu biwonvu balitwala ensi y'Abafirisuuti. Balyetwalira n'ennimiro ez'omu Efulayimu ne Samaliya, ne Benyamini ne yeetwalira Gireyaadi. **20** Ekibiina ky'Abayisirayiri abaali mu buwaŋŋanguse e Kanani, balyetwalira ensi, okutuukira ddala ku Zalefaasi; abawaŋŋanguse abaava mu Yerusaalemi abali mu Sefalaadi, balyetwalira ebibuga mu Negebu. **21** Abanunuzi balyambuka ku Lusozi Sayuuni, okufuga ensozi za Esawu. Obwakabaka buliba bwa Mukama."

Yona

1 Awo Mukama n'ayogera ne Yona omwana wa Amittayi
ng'agamba **2** nti, "Situka ogende e Nineeve mu kibuga
ekyo ekinene obatuuseeko obubaka buno obubanenya,
kubanga ebibi byabwe birinnye eno waggulu ne bintukako."
3 Naye Yona n'adduka okuva mu maaso ga Mukama,
n'aserengeta okulaga e Talusiisi. N'aserengeta e Yopa
gye yasanga ekyombo, n'akirinnya okugenda e Talusiisi.
Ng'amaze okusasulira etikiti ye, n'asaabala mu kyombo
ekiraga e Talusiisi ng'adduka okuva mu maaso ga
Mukama. **4** Awo Mukama n'aleeta omuyaga ogw'amaanyi
ne gukunta ku nnyanja, n'ekyombo Yona mwe yali ne
kyagala okusaanawo. **5** Entiisa ey'amaanyi n'ekwata
abalunnyanja bonna, buli omu n'akaabirira katonda we
amuyambe, nga bwe basuula n'emigugu egy'ebyamaguzi
mu nnyanja bakendeeze ku buzito obwali mu kyombo. Mu
kiseera ekyo, Yona yali mu tulo wansi mu ntobo y'ekyombo.
6 Naye omugoba omukulu ow'ekyombo n'aserengeta gye
yali n'amugamba nti, "Oyinza otya okuba nga weebase?
Situka okaabirire katonda wo, oboolyawo anaatukwatirwa
ekisa n'atulokola." **7** Awo abalunnyanja ne boogeraganya
nti, "Mujje tukube obululu, tuvumbule omuntu yennyini
avuddeko omutawaana guno." Ne bakuba obululu, akalulu
ne kagwa ku Yona. **8** Abalunnyanja ne babuuza Yona
nti, "Tubuulire, lwaki otuleetedde akabi akafaanana bwe
kati, kiki ky'okoze? Okola mulimu ki? Ova wa era oli wa
nsi ki, n'abantu bo be b'ani?" **9** Yona n'agamba nti, "Ndi
Mwebbulaniya; era nsinza Mukama, Katonda w'eggulu
eyakola eggulu n'ensi." **10** Awo ne batya nnyo ne babuuza
nti, "Kiki kino ky'otukoze?" Kubanga baali bategedde nti
yali adduka mu maaso ga Katonda nga bwe yali amaze
okubategeeza. **11** Awo ne bamugamba nti, "Tukukole tutya
ennyanja erongooke?" Kubanga ennyanja yali yeeyongera
bweyongezi okufuukuuka. **12** N'abagamba nti, "Munsitule
munsuule mu nnyanja ennyanja eneeteeka, kubanga
esiikuuse ku lwange." **13** Naye abalunnyanja ne bagezaako
nnyo okugoba ku ttale, kyokka ne batayinza, kubanga
omuyaga gwagenda gweyongera bweyongezi. **14** Kyebaava
bakaabirira Mukama ng'abagamba nti, "Tukwegayiridde
Ayi Mukama, totuleka kufa olw'obulamu bw'omusajja ono,
era totuteekako musango olw'omusaayi gwe n'okufa kwe,
kubanga oleese omuyaga olw'esonga." **15** Awo ne basitula
Yona ne bamusuula mu nnyanja eyali eyira. Amangwago
omuyaga ne gusirika. **16** Abasajja ne batya nnyo Mukama,
ne bawaayo ekiweebwayo gy'ali ne beeyama obweyamo.
17 Mukama yateekateeka ekyennyanja ekinene ennyo ne
kimira Yona; Yona n'amala mu kyennyanja ekyo ennaku
ssatu emisana n'ekiro.

2 Awo Yona n'asinziira mu kyennyanja n'asaba Mukama
Katonda we, ng'agamba **2** nti, "Mu nnaku yange
ennyingi nakaabirira Mukama n'anziramu; mu buziba ewala
mu magombe nakukoowoola, era n'owulira eddoboozi
lyange! **(Sheol h7585)** **3** Kubanga wansuula ewala mu buziba
mu nnyanja, ne nzika, amayengo gonna, ensozi n'ensozi
z'amazzi ebikunta ne bimbikka ne binneetooloola. **4** Ne
ndyoka njogera nti, 'Ngobeddwa mu maaso go; Ddala
ndiddayo nate okulaba yeekaalu yo entukuvu?' **5** Nakkira
ddala ku ntobo wansi w'amayengo, okufa ne kumbeerera
ddala kumpi; Amazzi nga ganneetoolodde era ng'omuddo
gw'omu nnyanja gunneezingiridde ku mutwe. **6** Ne ŋŋendera
ddala ku ntobo, ensozi z'omu nnyanja gye zisibuka,
eyo, ensi n'ensibirayo emirembe n'emirembe. Naye ggwe
Mukama Katonda wange, onzigye mu bunnya, Ayi Mukama
Katonda wange. **7** "Bwe nnali nga mpweddemu essuubi,
emmeeme yange ng'ezirika ne nkujjukira, Ayi Mukama
Katonda. Awo okusaba kwange entakeera ne kutuuka mu
yeekaalu yo entukuvu. **8** "Abo abassaayo omwoyo ku
balubaale ne bakatonda abataliimu ne babasinza, beefiiriza
okusaasirwa kwa Katonda okubalindiridde! **9** Naye nze,
n'oluyimba olw'okukutendereza, ndikuwa ssaddaaka. Ddala
ndituukiriza obweyamo bwange kubanga obulokozi buva eri
Mukama Katonda." **10** Awo Mukama Katonda n'alagira
ekyennyanja ne kiwandula Yona n'agwa ettale ku lukalu.

3 Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Yona omulundi
ogwokubiri, n'amugamba nti, **2** "Genda mu kibuga
ekinene Nineeve obalabule n'obubaka buno bwe nkuwa."
3 Awo Yona n'agondera Mukama n'agenda e Nineeve.
Nineeve kyali kibuga kya kitiibwa nnyo era nga kitwala
ennaku ssatu okukibuna kyonna. **4** Ku lunaku olwasooka
Yona yatambula olunaku lwonna ng'agenda alangirira
nti, "Bwe waliyitawo ennaku amakumi ana, Nineeve
kirizikirira." **5** Abantu b'omu Nineeve ne bakkiriza Katonda,
ne balangirira okusiiba ne beesiba ebibukutu, bonna
okuva ku asinga ekitiibwa okutuuka ku asembayo okuba
owa wansi. **6** Amawulire gano bwe gaatuuka ku kabaka
w'e Nineeve, n'ayimuka ku ntebe ye ey'obwakabaka, ne
yeeyambulamu ekyambalo kye, ne yeesiba ekibukutu,
n'atuula mu nfuufu. **7** Kabaka teyakoma awo, wabula
n'ayisa n'etteeka n'alibunya Nineeve yonna nga ligamba nti,
Olw'ekiragiro kya kabaka n'abakungu be: "Tewaba muntu
yenna, wadde ensolo oba eggana n'ekisibo, okukomba
ku mmere wadde amazzi; **8** naye buli muntu n'ekisibo
bibikkibwe n'ebibukutu, era bikaabirire nnyo Katonda, era
birekeraawo okwonoona n'okukola eby'obukambwe. **9** Ani
amanyi? Oboolyawo Katonda anaakyusa ku kibonerezo kye,
kye yatusalira n'akkakkanya obusungu bwe n'atatuzikiriza."
10 Awo Katonda bwe yalaba kye bakoze, ne baleka n'ebibi
byabwe, n'abasonyiwa n'atabatuusaako kibonerezo, kye
yali agambye okubatuusaako.

4 Naye Yona n'anyiiga nnyo. **2** N'alyoka yeemulugunyiza
Katonda n'amugamba nti, "Kino ddala kye nalowooza,
Mukama, bwe nnali mu nsi ye waffe, lwe wasooka
okuŋŋamba okujja eno. Kye kyanzirusa n'okunzirusa
okugenda e Talusiisi; kubanga namanya nti ggwe oli
Katonda ajjudde obulungi, alwawo okusunguwala, alina
ekisa ekingi, era namanya nti ojja kwanguwa okukyusa
entegeka zo ez'okuzikiriza abantu bano. **3** Kale nno
nkwegayiridde Mukama nzita; okufa kisinga okuba
omulamu." **4** Awo Mukama n'agamba nti, "Olina ekituufu
kw'osinziira okunyiiga?" **5** Awo Yona n'afuluma ebweru
w'ekibuga n'abeera ku luuyi lwakyo olw'ebuvanjuba, era

ne yeekolerawo akasiisira mu makoola, n'alinda alabe ekinatuuka ku kibuga. **6** Ebikoola by'akasiisira bwe by'awotoka olw'omusana, Mukama Katonda n'ategeka ekiryo ne kimera mangu amakoola gaakyo ne gabikka ku mutwe gwa Yona ne gakendeeza ku musana. Yona n'asanyuka nnyo olw'ekiryo. **7** Naye ate enkeera Katonda n'aleeta ekiwuka, ne kirya ekiryo ne kikala ne kifa. **8** Ng'enjuba yeewanise, Katonda n'alyoka alagira embuyaga ey'Ebuvanjuba ey'olubugumu okufuuwa Yona, omusana ne gumwokya nnyo mu mutwe okutuusa lwe yazirika. N'ayagala afe. N'ayogera nti, "Okufa kusinga okuba omulamu." **9** Mukama n'alyoka amubuuza nti, "Olina ekituufu kw'osinziira okunyiiga olw'ekiryo ekikaze ne kifa?" Yona n'addamu nti, "Yee, kituufu nze okunyiiga ennyo n'okwegomba okufa." **10** Mukama n'amugamba nti, "Osaalirwa olw'ekibikka kyo ekyonoonese songa si ggwe wakimeza, ate nga kyo kyali kya kiseera buseera. **11** Kale lwaki nange sandisaasidde Nineeve, ekibuga ekyo ekinene n'abantu baamu emitwalo ekkumi n'ebiri n'okusingawo, n'ente zaakyo ennyingi bwe zityo, abantu abatasobola kwawula kirungi na kibi?"

Mikka

1 Mu mirembe Yuda gye yagenda efugibwa bakabaka bano: Yosamu, ne Akazi, ne Keezeekiya, Mikka eyali Omumolasuuti, yafuna obubaka obuva eri Mukama, obukwata ku kibuga Samaliya ne Yerusaalemi. **2** Muwulire mmwe abantu mwenna, muwulire mmwe ebintu byonna ebiri mu nsi, ne bonna abagirimu, Mukama Ayinzabyonna asinziira mu yeekaalu ye entukuvu, ng'alina by'abalumiriza. **3** Mulabe, Mukama ajja ng'ava mu ggulu ku ntebe ye ng'akka ku nsi ng'atambulira ku nsozi waggulu. **4** N'ensozi zirisaanuukira wansi w'ebigere bye era n'ebiwonvu ne byatika ne bisaanuuka ng'ebisenge by'emizindu by'enjuki ebyokeddwa omuliro, ng'amazzi g'ekiyiriro bwe gakulukuta ku lusozi nga gayirira ku bbangabanga. **5** Bino byonna biribeerawo olw'okwonoona kwa Yakobo, olw'ebibi by'ennyumba ya Isirayiri. Ekibi kya Yakobo kye kiruwa? Si ye Samaliya? Kifo ki ekigulumivu ekya Yuda? Si Yerusaalemi? **6** "Noolwekyo nzija kubetenta Samaliya ngifuule ebifunfugu, kifuuke nga ennimiro ey'okusimbamu emizabbibu. Ndiyiwa amayinja gaakyo mu kiwonvu N'emisingi gyakyo ne ngireka nga gyasamye. **7** Bakatonda baakyo bonna be basinza, balisekulwasekulwa; ebintu byonna ebyaweebwayo ng'ebirabo mu yeekaalu biriggya omuliro; ndizikiriza bakatonda baakyo bonna be beekolera. Ng'ebirabo ebyo bwe byafunibwa mu bwenzi, bwe bityo bwe biritwalibwa mu bwenzi ne bikozesebwa." **8** Kyendiva nkaaba ne nkuba ebiwoobe, ne ntambula nga sambadde ngatto, era nga ndi bukunya. Ndikaaba ng'ekibe, ne nkuba ebiwoobe ng'abaana b'ekiwuugulu. **9** Ekiwundu kye tekiwonyezeka, ne Yuda ky'alwadde. Kituukidde ddala ku mulyango gw'abantu bange, ne ku Yerusaalemi yennyini. **10** Temukibuulira mu Gaasi, temukaaba maziga n'akatono. Mwevulungulire mu nfuufu mu Besuleyafula. **11** Muyiteewo nga muli bwereere nga muswadde, mmwe ababeera mu Safiri. Ababeera mu Zanani tebalifuluma. Beswezeeri ekuba ebiwoobe, kubanga tokyalinayo buddukiro. **12** Abo ab'omu Malosi bali mu kulumwa okw'amaanyi nga balindirira okubeerwa, kubanga ekibonoobono kivudde eri Mukama, ne kituuka ne ku mulyango gwa Yerusaalemi. **13** Mwanguwe okusiba amagaali ku mbalaasi mmwe ababeera mu Lakisi. Mmwe nsibuko y'ekibi mu Bawala ba Sayuuni, kubanga ebibi bya Isirayiri byasangibwa mu mmwe. **14** Noolwekyo muligabira Molesesu eky'e Gaasi ebirabo ebimusiibula. Ebibuga by'e Akuzibu birikakasibwa nga bya bulimba eri bakabaka ba Isirayiri. **15** Mmwe abantu b'omu Malesa, ndibasindikira alibawangula n'abafuga. Oyo ekitiibwa kya Isirayiri alijja mu Adulamu. **16** Mukungubage, n'emitwe mugimwe olw'abaana bammwe be mwesiimisa; mumwe enviiri zammwe nga mukungubaga, emitwe gyammwe gibe ng'egy'ensega, kubanga abaana bammwe balibaggyibwako ne batwalibwa mu buwaŋŋanguse.

2 Zibasanze mmwe abateesa okukola ebitali bya butuukirivu era abateesa okukola ebibi nga bali ku buliri bwabwe; Obudde bwe bukya ne batuukiriza entegeka zaabwe, kubanga kiri mu nteekateeka yaabwe. **2** Beegomba ebyalo ne babitwala, ne beegomba ennyumba nazo ne bazitwala. Banyigiriza omuntu ne batwala amaka ge olw'amaanyi, ne bamubbako ebyobusika bwe. **3** Mukama kyava agamba nti, "Laba, ndireeta akabi ku bantu abo, ke mutagenda kweggyamu. Temuliddayo kubeera n'amalala nate kubanga kiriba kiseera kya mitawaana. **4** Olwo abantu balikusekerera; Balikuyeeyereza nga bayimba oluyimba luno olw'okukungubaga nti: 'Tugwereddewo ddala; ebintu by'abantu bange bigabanyizibbwamu. Mukama anziggirako ddala ettaka lyange, n'aliwa abo abatulyamu enkwe.'" **5** Noolwekyo tewalisigalawo muntu n'omu mu kuŋŋaaniro lya Mukama, aligabanyaamu ettaka ku bululu. **6** Bannabbi baabwe boogera nti, "Temuwa bunnabbi, Temuwa bunnabbi ku bintu ebyo; tewali kabi kagenda kututuukako." **7** Ekyo kye ky'okuddamu ggwe ennyumba ya Yakobo? Olowooza Omwoyo wa Mukama asunguwalira bwereere, si lwa bulungi bwo? Ebigambo bye tebiba birungi eri abo abakola obulungi? **8** Ennaku zino abantu bange bannyimukiddeko ng'omulabe. Basika ne bambula eminagiro emirungi ne baggigya ku migongo gy'abayise ababa beetambulira mu mirembe, ng'abasajja abakomawo okuva mu lutabaalo. **9** Bakazi b'abantu bange mubagoba mu mayumba gaabwe amalungi, abaana baabwe ne mubaggyirako ddala buli mukisa oguva eri Katonda. **10** Muyimuke mugende, kubanga kino tekikyali kiwummulo kyammwe; olw'ebikolwa ebibi bye mukijjuzza, kyonoonese obutaddayo kuddaabirizika. **11** Omuntu bw'ajja n'omwoyo ogw'obulimba, n'agamba nti, "Ka mbabuulire ku ssanyu ly'omwenge gwe baagala era gwe banoonya," oyo y'aba nnabbi w'abantu abo. **12** "Ddala ddala ndibakuŋŋaanya mwenna, ggwe Yakobo; ndikuŋŋaanya abo abaasigalawo ku Isirayiri. Ndibakuŋŋaanya ng'akuŋŋaanya endiga ez'omu ddundiro, ng'ekisibo mu ddundiro lyakyo, ekifo kirijjula abantu. **13** Oyo aggulawo ekkubo alibakulembera okubaggya mu buwaŋŋanguse, abayise mu mulyango abafulumye. Era kabaka waabwe alibakulembera, Mukama alibakulembera."

3 Ne ndyoka ŋŋamba nti, "Muwulire mmwe abakulembeze ba Yakobo, mmwe abafuzi b'ennyumba ya Isirayiri. Si mmwe mwandisaanidde okumanya obwenkanya, **2** mmwe abakyawa ekirungi ne mwagala ekibi; mmwe ababaagako abantu bange ddiba ne mubaggyako ennyama ku magumba? **3** Mulya ennyama yaabwe, ne mubabaagako ddiba, amagumba gaabwe ne mugamenyaamenya, era ne mubasalaasala ng'ennyama eneefumbibwa mu nsaka." **4** Balikoowoola Mukama, naye talibaanukula. Mu biro ebyo alibakweka amaaso ge olw'ebibi bye bakoze. **5** Bw'atyo bw'ayogera Mukama nti, "Bannabbi ababuzaabuza abantu balangirira nti, 'Mirembe,' eri oyo abaliisa, naye oyo atabaliisa bamuggulako olutalo. **6** Noolwekyo ekiro kiribajjira, awatali kwolesebwa, n'enzikiza ebajjire awatali kulagulwa. Enjuba erigwa nga bannabbi balaba, n'obudde bubazibirire. **7** Abalabi baliswazibwa n'abalaguzi bakwatibwe ensonyi. Bonna balibikka amaaso gaabwe kubanga Katonda tabaanukula." **8** Naye nze, nzijjudde amaanyi n'Omwoyo wa Mukama, okwekaliriza ensonga n'obuvumu, njasanguze

eri Yakobo olw'ebikolwa bye ebibi by'akola, olw'ekibi kya Isirayiri. **9** Mumpulirize mmwe abakulembeze b'ennyumba ya Yakobo, Mmwe abafuzi b'ennyumba ya Isirayiri, Mmwe abanyooma obwenkanya Ne mukyusa ekituufu ne mukifuula ekikyamu; **10** mmwe abazimbidde Sayuuni ku musaayi, Ne Yerusaalemi ne mugizimbira ku butali butuukirivu. **11** Abakulembeze be, balya enguzi ne basala omusango nga beekubiira, bakabona be, baggya ensimbi ku bantu balyoke bayigirize, ne bannabbi be, baagala okuwa obunnabbi nga bamaze kusasulwa. Kyokka bajuliza Mukama nga boogera nti, "Mukama tali naffe? Tewali kinaatutuukako." **12** Noolwekyo ku lwammwe, Sayuuni eririmibwa ng'ennimiro, ne Yerusaalemi erifuuka ntuumu ya bifunfugu, n'akasozi okuli yeekaalu kafuuke ng'akabira akakutte.

4 Mu nnaku ez'oluvannyuma olusozi lw'ennyumba ya Mukama luligulumizibwa okusinga ensozi zonna; lulisitulibwa waggulu okusukkuluma ku busozi, era abantu balisimba ennyiriri nga balaga gye luli. **2** Amawanga mangi galiragayo ne googera nti, "Mujje twambuke ku lusozi lwa Mukama, mu nnyumba ya Katonda wa Yakobo. Alituyigiriza by'ayagala tulyoke tutambulire mu makubo ge." Alisinziira mu Sayuuni okuwa abantu etteeka lye, n'ekigambo kya Mukama kiriva mu Yerusaalemi. **3** Aliramula amawanga atereeze ensonga wakati w'amawanga gakirimaanyi ag'ewala. Baliddira ebitala byabwe ne babiweesaamu enkumbi, n'amafumu gaabwe ne bagaweesaamu ebiwabyo. Eggwanga teririyiimusa kitala ku ggwanga linnaalyo, so tebalyetegeka kulwana ntalo nate. **4** Buli muntu aliba mu ddembe wansi w'omuzabbibu gwe ne mu mutiini gwe. Tewalibaawo abatiisa kubanga akamwa ka Mukama Ayinzabyonna ke kakyogedde. **5** Newaakubadde nga amawanga gonna galigoberera bakatonda baago, naye ffe tunaatambuliranga mu linnya lya Mukama Katonda waffe emirembe n'emirembe. **6** "Ku lunaku olwo," bw'ayogera Mukama, "Ndikuŋŋaanya abalema, n'abo abaawaŋŋangusibwa n'abo abali mu nnaku. **7** Abalema ndibafuula abalonde, n'abo be nagoba, mbafuule eggwanga ery'amaanyi. Mukama alibafugira mu Lusozi Sayuuni okuva ku lunaku olwo okutuusa emirembe gyonna. **8** Ggwe omunaala oguyimirirwamu okulabirira endiga, ggwe ekigo eky'amaanyi ekya Muwala wa Sayuuni, ekitiibwa kyo eky'edda kirikuddira, n'obwakabaka ne bukomawo eri Muwala wa Sayuuni." **9** Naye kaakano kiki ekibakaabya ennyo bwe mutyo? Temulina kabaka abakulembera? Omuwi w'amagezi wammwe yafa, ennaku eryoke ebakwate ng'omukazi alumwa okuzaala? **10** Lumwa, weenyoole ggwe Omuwala wa Sayuuni ng'omukazi alumwa okuzaala. Kubanga kaakano oteekwa okuva mu kibuga ogende obeere ku ttale. Mulitwalibwa mu buwaŋŋanguse mu Babulooni, era eyo gye ndibalokolera. Ndibanunulira eyo okuva mu mukono gw'omulabe. **11** Kyokka kaakano amawanga mangi gakuŋŋaanye okubalwanyisa. Boogera nti, Ayonoonebwe, n'amaaso gaffe geelolere Sayuuni. **12** Naye tebamanyi birowoozo bya Mukama; tebategeera kuteesa kwe; oyo akuŋŋaanya abalabe be ng'ebinywa by'eŋŋaano bwe bikuŋŋaanyizibwa mu gguuliro. **13** "Golokoka otandike okusa ggwe Omuwala wa Sayuuni, kubanga ejjembe lyo ndirifuula ekyuma; ndikuwa ebigere eby'ekyuma eky'ekikomo era olibetenta amawanga mangi." Amagoba gaabwe n'ebintu byabwe bye bafunye mu makubo amakyamu olibiwaayo eri Mukama, n'obugagga bwabwe n'obuwaayo eri Mukama w'ensi zonna.

5 Kuŋŋaanya amaggye go, ggwe ekibuga ekirina amaggye, kubanga tulumbiddwa. Omukulembeze wa Isirayiri balimukuba omuggo ku luba. **2** "Naye ggwe Besirekemu Efulasa, newaakubadde ng'oli mutono mu bika bya Yuda, mu ggwe mwe muliva alibeera omufuzi wange mu Isirayiri. Oyo yaliwo okuva edda n'edda, ng'ensi tennabaawo." **3** Mukama kyaliva awaayo Isirayiri eri abalabe baayo okutuusa omukyala alumwa okuzaala lwalizaala omwana, era baganda be abaasigalawo ne balyoka bakomawo eri bannaabwe mu Isirayiri. **4** Aliyimirira n'anyweera n'aliisa ekisibo kye mu maanyi ga Mukama, mu kitiibwa ky'erinnya lya Mukama Katonda we. Era abantu be tebalibaako abateganya, kubanga aliba mukulu okutuusa ku nkomerero y'ensi. **5** Omukulu oyo aliba mirembe gyabwe. Omwasuli bw'alirumba ensi yaffe n'abuna ebigo byaffe, tulimuyimbulira abasumba musanvu, n'abakulembeze munaana. **6** Abo be balifuga ensi ya Asuli n'ekitala era ensi ya Nimuloodi nayo bagyonoone. Naye alitulokola eri Omwasuli bw'alitulumba mu nsi yaffe era bw'aliyingira mu nsalo zaffe. **7** Abantu ba Isirayiri abalisigalawo balibeera wakati mu mawanga agabeetoolodde, babe ng'omusulo oguva eri Mukama, ng'obukubakuba obutonnyeredde ku muddo obutalindirira muntu oba abaana b'abantu. **8** Ng'empologoma bw'ebeera n'ensolo endala ez'omu nsiko, abantu abaasigalawo aba Yakobo balibeera mu mawanga mangi agabeetoolodde; ate era ng'empologoma ento mu bisibo by'endiga, bw'egenda n'eyitamu n'etaagulataagula ne wataba n'omu aziwonya. **9** Omukono gwo guliwangula abalabe bo, ne bonna abakuyigganya balizikirizibwa. **10** "Ku lunaku olwo," bw'ayogera Mukama, "Ndizikiriza embalaasi zo ne nsanyaawo n'amagaali go. **11** Ndizikiriza ebibuga eby'omu nsi yo era mmenyemenye n'ebigo byo byonna. **12** Obulogo bwo ndibumalawo era toliddayo kukolima nate. **13** N'ebibumbe bye musinza ndibizikiriza. Ne nziggyawo n'amayinja ge mwawonga; temuliddayo nate kuvuunamira bakatonda be mwekoledde n'emikono gyammwe. **14** Era ndisigula Baasera okuva mu mmwe, ebibuga byammwe n'embizikiriza. **15** Era ndyesasuza ku mawanga agataŋŋondedde n'obusungu n'ekiruyi."

6 Muwulire Mukama by'ayogera ng'agamba nti, "Muyimuke leero tuwoze ensonga zammwe mu maaso g'ensozi, n'obusozi buwulire bye mugamba. **2** "Kaakano mmwe ensozi muwulire Mukama ky'abavunaana; nammwe emisingi gy'ensi egy'olubeerera muwulire. Mukama alina ensonga ku bantu be era agenda kuwawabira Isirayiri. **3** "Mmwe abantu bange kiki kye nnali mbakoze? Nnali mbazitooweredde? Munziremu. **4** Nabaggya mu nsi ye Misiri ne mbanunula mu nsi ey'obuddu, ne mbawa Musa, ne Alooni ne Miryamu okubakulembera. **5** Mmwe abantu bange mujjukire ekigendererwa kya Balaki kabaka wa

Mowaabu n'ebigambo, Balamu omwana wa Byoli bye yayogera. Mujjukire bye nabakolera okuva e Sittimu okutuuka e Girugaali mulyoke mumanye ebikolwa bya Mukama eby'obutuukirivu." **6** Mwebuuza nti kiki kye nnaaleeta mu maaso ga Mukama nvuuname mu maaso ga Katonda agulumizibwa? Mmusemberere n'ebiweebwayo ebyokebwa, n'ennyana ezaakamala omwaka ogumu? **7** Mukama alisiima endiga eza sseddume olukumi, oba emitwalo gy'emigga gy'amafuta? Mpeeyo omwana wange omubereberye olw'ebibi byange, nga mpaayo ekibala ky'omubiri gwange olw'ekibi eky'emmeeme yange? **8** Mukama akulaze, ggwe omuntu, ekirungi ky'oteekwa okukola. Kaakano, Mukama kiki ky'akwetaaza, okuggyako okukola eby'ensonga, okuba n'ekisa era n'okutambulira mu buwombeefu ne Katonda wo. **9** Wuliriza, Mukama akoowoola ekibuga mu ddoboozi ery'omwanguka. "Kya magezi ddala okutya erinnya lye, n'okussaayo omwoyo eri okukangavvula n'eri oyo akangavvula. **10** Nnyinza okwerabira eby'obugagga bye mwefunira, mmwe ennyumba erina obutali butuukirivu, erina n'ekigera ekitatuuka eky'omuzizo? **11** Nnyinza okusonyiwa omuntu alina ebigera ebitatuuse, alina ensawo ez'ebipimo eby'obulimba? **12** Abagagga baakyo bakambwe n'abatuuze baamu balimba n'ennimi zaabwe tezoogera mazima. **13** Nange kyenvudde ntandika okukuzikiriza, nkumalewo olw'ebibi byo. **14** Onoolyanga, naye n'otokutta, era olubuto lwo lulisigala lutokota nga lukubanja. Oligezaako okukuŋŋaanya, weeterekere, naye tolibaako na kimu ky'otereka kubanga byonna ndibiwaayo eri ekitala. **15** Olisiga naye tolikungula, oligezaako okusogola emizeeyituuni weggyiremu amafuta naye tolifuna mafuta gamala kusaabako, olisogola emizabbibu naye toliggyamu kyakunywa. **16** Olw'okuba ng'okolera ku biragiro bya Omuli n'ogoberera n'ebikolwa byonna eby'ennyumba ya Akabu n'ogoberera n'emizizo gyabwe, kyendiva nkufuula ekifulukwa, n'abantu bo bonna babeere eky'okuduulirwa era olibaako ekivume ky'amawanga."

7 Ddala zinsanze nze. Ndi ng'omuntu akungula ebibala okuva mu bifo eby'enjawulo eby'ennimiro y'emizabbibu; tewali kirimba kya mizabbibu kulyako, wadde emizeeyituuni egisooka okwengera gye njagala ennyo. **2** Abantu abatya Katonda, baweddewo mu nsi; tewali n'omu mulongoofu asigaddewo. Bonna banoonya okuyiwa omusaayi, buli omu anoonya okutega muganda we ekitimba. **3** Emikono gyabwe gyombi mikugu mu kukola ebibi; omufuzi asaba ebirabo, n'omulamuzi alya enguzi, n'ab'amaanyi mu nsi, beekolera kye baagala nga basala enkwe. **4** Mu abo bonna asingamu obulungi, afaanana ng'omweramannyo; asingamu ku mazima y'asinga olukomera lw'amaggwa obubi. Naye olunaku lw'abakuumi bammwe lutuuse, era kino kye kiseera eky'okutabukatabuka. **5** Tewesiga muntu n'omu, wadde mukwano gwo, newaakubadde mukazi wo, Weegendereze by'oyogera. **6** Kubanga omulenzi agaya kitaawe, n'omwana alwanyisa nnyina, muka mwana n'alwanyisa nnyazaala we. Abalabe b'omuntu, bantu be, ab'omu nju ye bennyini. **7** Naye nze nnindirira Mukama nga nnina essuubi, nnindirira Katonda Omulokozi wange; Katonda wange anampulira. **8** Tonjeeyereza ggwe omulabe wange, kubanga wadde ngudde, nnaayimuka. Ne bwe naatuula mu kizikiza, Mukama anaabeera ekitangaala kyange. **9** Nnaagumikirizanga Mukama bw'anaabanga ambonereza, kubanga nnyonoonye mu maaso ge, okutuusa lw'alimpolereza, n'anziza buggya. Alindeeta mu kitangaala, era ndiraba obutuukirivu bwe. **10** Olwo omulabe wange alikiraba, n'aswala, oyo eyanjeeyerezanga ng'agamba nti, "Ali ludda wa Mukama Katonda wo?" Ndisanyuka ng'agudde, era alirinnyirirwa ng'ebitoomi eby'omu nguudo. **11** Olunaku olw'okuzimba bbugwe wo lulituuka, olunaku olw'okugaziya ensalo yo. **12** Mu biro ebyo abantu balijja gy'oli nga bava mu Bwasuli ne mu bibuga by'e Misiri, n'okuva e Misiri okutuuka ku mugga Fulaati, n'okuva ku nnyanja emu okutuuka ku nnyanja endala, n'okuva ku lusozi olumu okutuuka ku lusozi olulala. **13** Ensi erifuuka matongo, olw'ebikolwa by'abantu abagibeeramu. **14** Lunda abantu bo n'omuggo gwo, ekisibo kye weeroboza, ababeera bokka mu kibira mu malundiro amagimu. Baleke baliire mu Basani ne Gireyaadi, nga mu biseera eby'edda. **15** Nga bwe kyali mu nnaku ze mwaviiramu mu Misiri, nzija kubalaga ebikulu eby'ekitalo. **16** Amawanga galikiraba ne gakwatibwa ensonyi, ne gamalibwamu amaanyi. Abantu baago balikwata ku mimwa gyabwe n'amatu gaabwe ne gaziba. **17** Balirya enfuufu ng'omusota, ng'ebisolo ebyewalula. Balifuluma obunnya bwabwe nga bakankana ne bakyuka okudda eri Mukama Katonda waffe, ne babatya. **18** Katonda ki omulala ali nga ggwe, asonyiwa ekibi era n'asonyiwa ebyonoono byabo abaasigalawo ku bantu be? Obusungu bwe tebubeerera emirembe gyonna, naye asanyukira okusaasira. **19** Alikyuka n'atukwatirwa ekisa nate; alirinnyirira ebibi byaffe, n'asuula ebyonoono byaffe byonna mu buziba bw'ennyanja. **20** Olikola eby'amazima bye wasuubiza Yakobo, n'ebyekisa bye wasuubiza Ibulayimu, nga bwe weeyama eri bajjajjaffe okuva mu nnaku ez'edda.

Nakkumu

1 Kuno kwe kwolesebwa Katonda kwe yalaga Nakkumu,
Omwerukoosi okukwata ku bibambulira ebyali bijjira
Nineeve. **2** Katonda wa buggya era Mukama awalana
eggwanga. Mukama awalana eggwanga era ajudde
ekiruyi. Mukama yeesasuza ku balabe be era aterekera
abamuwakanya obusungu bwe. **3** Mukama tatera
kusunguwala, ate nga wa maanyi mangi era tayinza
n'akatono butabonereza oyo gwe gusinze. Ekkubo lye liri
mu mpewo ey'akazimu ne mu kibuyaga, n'ebire ye nfuufu
y'ebigere bye. **4** Akangavvula ennyanja n'agikaza era akaza
emigga gyonna, ennimiro ez'omu Basani zikala, olusozi
Kalumeeri lwonna lukayuse, n'ebimuli bya Lebanooni
biwotose. **5** Ensozi zikankanira mu maaso ga Katonda,
obusozi ne busaanuuka, ettaka ne lyatikayatika mu maaso
ge, ensi n'ekankana n'abantu bonna abagirimu. **6** Ani
ayinza okuyimirira mu maaso ge ng'asunguwadde? Ani
ayinza okugumira obusungu bwe obw'amaanyi? Ekiruyi
kye kibuubuuka ng'omuliro, n'enjazi n'eziyatikayatika. **7**
Mukama mulungi, kiddukiro mu kiseera eky'okulabiramu
ennaku, era alabirira abo bonna abamwesiga. **8** Naye
alisaanyaawo abalabe be mu mataba amazibu, ekizikiza
kiribawondera. **9** Buli kye mwekobaana okukola Mukama,
alikikomya. Akabi tekalijja mulundi gwakubiri. **10** Kubanga
baliba ng'amaggwa agakwataganye, era nga batamidde,
balyoke bookebwe omuliro ng'ekisambu ekikalu. **11** Mu
ggwe Nineeve muvuddemu omuntu alowooza akabi era
ateesa ebibi ku Mukama. **12** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti,
"Newaakubadde nga balina be bakolagana nabo bangi, ate
nga bangi, balizikirizibwa ne baggwaawo. Newaakubadde
nga mbabonereza mmwe abantu bange, siriddayo kukikola
nate. **13** Kaakano nzija kumenya ekikoligo kyabwe
nkibaggyeko era n'ebibasibye nnaabikutulakutula." **14** Kino
Mukama ky'alagidde ekikwata ku Nineeve: "Erinnya lyo
terikyayala nate. Ndizikiriza ekifaananyi ekyole n'ekifaananyi
ekisaanuuse ebiri mu masabo g'abakatonda bo; ndisima
entaana yo kubanga oyinze obugwagwa." **15** Yimusa
amaaso, tunula ku nsozi, laba, ebigere ebirungi eby'oyo
aleese amawulire amalungi, alangirira emirembe. Ggwe
Yuda kwata embaga zo entukuvu, era otuukirize obweyamo
bwo; omubi kaakano takyakulumba, azikiririzibbwa ddala,
tolimulaba nate.

2 Nineeve, olumbiddwa omulabe; kuuma ekigo, Kuuma
ekkubo, weesibire ddala onywere mu kiwato, kuŋŋaanya
amaanyi go gonna. **2** Kubanga Mukama alizzaawo ekitiibwa
kya Yakobo, kibe ng'ekitiibwa kya Isirayiri, newaakubadde
ng'abazikiriza baabasaanyawo, ne boonoona emizabbibu
gyabwe. **3** Engabo z'eggye erikutabadde zonna myufu
n'engoye ze bambadde nazo bwe zityo. Amagaali
g'ebyuuma gamasamasa ku lunaku lwe gategekebwa, era
n'amafumu gagalulwa mu ngeri ey'entiisa! **4** Amagaali
g'abalwanyi gatayira mu nguudo, gadda eno n'eri, galabika
ng'emimuli egyaka, gamyansa ng'eggulu. **5** Omuduumizi
bw'ayita abalwanyi be bajja bagwirana. Badduka mbiro ku
bbugwe w'ekibuga we beetegekera okwerwanako. **6** Enzigi
ez'omugga zigguddwawo, amazzi ne gasaanyaawo olubiri. **7**
Etteeka lyayisibwa ku kibuga nti kiriwaŋŋangusibwa, abaddu
abakazi bakungubaga ng'amayiba, nga bwe beekuba mu
bifuba. **8** Ab'omu Nineeve bafaanana ng'ekidiba eky'amazzi
agakalira. Wadde nga babakoowoola nti, "Muyimirire,
muyimirire!" bo beeyongerayo bweyongezi. **9** Ffeeza
yaakyo temugirekaawo, ne zaabu nayo mugitwalire ddala,
omunyago teguggwaayo, eby'obugagga byakyo ebitabalika
ebirungi ddala. **10** Ekibuga kisigadde kyangaala! Abantu
bonna emitima gibeewanise, emibiri gibakankana, amaviivi
gabakubagana, basiiwuuse ne mu maaso. **11** Eri ludda
wa empuku y'empologoma, ekifo we ziriisiza empologoma
zaazo ento, empologoma ensajja, n'enkazi, n'ento we
zaatambuliranga nga tewali kizikanga? **12** Empologoma
ensajja yayigganga ennyama y'abaana ebamala, n'enkazi
n'ezittira eyaazo, n'ejjuza empuku n'omuyiggo, ne mu bisulo
ne mujjula ennyama. **13** "Laba nze Mukama ow'Eggye
nkwolekedde, era ndyokya amagaali go gonna ne ganyooka,
n'ekitala kirizikiriza empologoma zo ento. Era tolifuna
munyago mulala nate ku nsi, n'eddoboozi ly'ababaka bo
teririddayo kuwulirwa."

3 Zikusanze ggwe ekibuga eky'omusaayi! Kyonna
ekijjudde eby'obulimba n'obunyazi, ekitaggwaamu
banyagiddwa. **2** Muwulire okuvuga kw'embooko,
n'okuvuuma kwa namuziga z'amagaali n'ebigere
by'embalaasi nga bwe bivuga n'amagaali nga gakubaganira
mu nguudo! **3** Laba eggye ery'embalaasi erirumba, n'ebitala
ebitemagana, n'amafumu agamyansa. Abatuukiddwako
ebisago nga bayitirivu, ne ntuumu ennene ez'emirambo
egitamanyiddwa muwendo; abantu bagirinnyirira. **4**
Bino byonna biri bityo kubanga Nineeve yeeweerayo
ddala okwetunda eri abalabe ba Katonda obutasalako,
nga malaaya omukulu, kye kibuga ekikyaamu ekitali
kyesigwa ekyawubisa ebirala, omukulu w'obufumu,
ekyafuula amawanga abaddu baakyo olw'obwamalaaya
bwakyo, n'olw'obulogo bwakyo. **5** "Laba nkwolekedde,"
bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "era nditikka engoye zo
ne zidda ku mutwe gwo. Ensi zonna ziriraba obwereere
bwo n'obwakababaka bwonna bulabe ensonyi zo. **6**
Ndikukanyugira kazambi, era ndikufuula ekyenyinyalwa ne
nkufuula eky'okwelolera. **7** Awo bonna abalikutunuulira
balikwesamba ne bagamba nti, 'Nineeve kifuuse matongo,
ani anakikungubagira?' Abalikikubagiza baliva wa?" **8**
Ggwe Nineeve ggw'osinga Tebesi ekyali kizimbiddwa ku
mugga Kiyira ng'amazzi gakyetoolodde okukikuuma ku njuyi
zonna? Olukomera lwakyo gwali mugga era amazzi ge gaali
bbugwe waakyo. **9** Esiyopya ne Misiri ze zaakiwagiranga.
Ate nga Abapuuti n'ab'omu Libiya nabo nga bakiyamba. **10**
Kyawambibwa, ne kitwalibwa mu buwaŋŋanguse. Abaana
bwakyo abawere babetentebwa mu ntandikwa ya buli
luguudo. Abakungu baakyo baakubirwa obululu, n'abasajja
be ab'amaanyi baasibibwa mu njegere. **11** Nineeve
naawe olitamiira, olyekweka ng'onoonya obuddukiro owone
omulabe wo. **12** Ebigo byo byonna biri ng'emitiini egiriko
ebibala ebisooka okwengera; bwe ginyeenyezebwa ne
bigwa mu kamwa k'oyo anaabirya. **13** Laba abalwanyi

bammwe balinafuwa ne batiitiira ng'abakazi. Enzigi z'ensi yo nzigule eri abalabe bo. Era omuliro gwokezza emikiikiro gyazo. **14** Weenyweze bajja kukulumba! Weeterekere ku mazzi g'onoonywako. Nyweza ebisenge byo. Noonya ettaka olisambe oddaabirize ekisenge eky'amatoffaali. **15** Omuliro gulikulya, ekitala kirikuzikiriza. Wenna oliriibwa ng'enzige bwe zirya ebirime. Mweyongere obungi ng'enseenene, mwale ng'enzige. **16** Mwongedde ku bungi bwa basuubuzi bammwe okusinga emmunyeenye ez'oku ggulu. Naye ensi baligikaza okufaanana ng'enzige bwe zimalawo ensi ne ziryoka zibuuka. **17** Abakuumi bammwe bali ng'enzige, n'abakungu bammwe ng'ebibinja by'enzige ezibeera ku bisenge ku lunaku olw'obutiti. Enjuba bw'evaayo zibuuka ne ziraga etamanyiddwa. **18** Abasumba bo nga babongoota, ggwe kabaka wa Bwasuli, n'abakungu abeekitiibwa bagalamidde nga bawumuddeko. Abantu bo basaasaanira ku nsozi nga tewali n'omu abakuŋŋaanya. **19** Tewali kisobola kuwonya kiwundu kyo ekinene bwe kityo. Bonna abawulira ebikuguddeko bakuba bukubi mu ngalo olw'okugwa kwo. Ani ataakosebwa olw'ettima lyo eringi? Kubanga muntu ki ataatuusibwako bukambwe bwo obwa buli kakedde?

Kaabakuuku

1 Buno bwe bubaka bwa Mukama, Kaabakuuku nnabbi bwe yafuna. **2** Ayi Mukama, ndituusa ddi okukukaabirira naye nga tompuliriza? Lwaki nkukaabirira nti, "Ebikolwa eby'obukambwe bimpitiriddeko," naye n'otonnyamba? **3** Lwaki ondaga obutali bwenkanya era lwaki ogumiikiriza obukyamu? Kubanga okuzikiriza n'ebikolwa eby'obukambwe biri mu maaso gange, empaka n'ennyombo byeyongede. **4** Amateeka kyegavudde gatagonderwa era n'obwenkanya ne butakolebwa. Ababi be basinga abatuukirivu obungi era babeebunguludde, n'obwenkanya ne bulinnyirirwa. **5** "Mutunuulire amawanga, mwetegereze. Mwewuunyize ddala nnyo. Kubanga ŋŋenda kukola omulimu mu nnaku zammwe gwe mutalikkiriza newaakubadde nga mugubuuliddwa. **6** Kubanga laba, nkuyimusiza Abakaludaaya, eggwanga eryo eririna ettima era ekkambwe, ababunye ensi eno n'eri nga bawamba amawanga agatali gaabwe. **7** Ba ntiisa, batiibwa, be beetekera amateeka gaabwe era be bagassa mu nkola, nga balwanirira ekitiibwa kyabwe. **8** Embalaasi zaabwe zidduka okukira engo, era mu bukambwe zikira emisege egy'ekiro. Abasajja abeebagala embalaasi bava mu nsi ey'ewala era bajja beesaasaanyizza ne banguwa okutuuka ng'ensega bw'erumba ky'eneerya. **9** Bajja n'eryanyi bonna, ebibinja byabwe birumba ng'embuyaga ey'omu ddungu; ne balyoka bayoola abawambe abangi ng'omusenyu. **10** Weewaawo, basekerera bakabaka ne baduulira n'abakungu. Basekerera buli kibuga ekiriko ekigo ne bakituumako ebifunfugu ne balinnyira okwo, ne bakiwamba. **11** Awo ne bayita nga bakunta ng'embuyaga; abantu bano omusango be gwasinga, eryanyi lyabwe ye katonda waabwe." **12** Ayi Mukama toli wa mirembe na mirembe, ggwe Mukama Katonda wange, si ggwe Mutukuvu wange? Tetulifa. Ayi Mukama ggwe wabateekawo n'obawa amaanyi batusalire emisango. Era ggwe Olwazi, wabateekawo kubonereza. **13** Amaaso go gajjudde obulongoofu tegatunula ku kibi, so toyinza kugumiikiriza bukyamu. Kale lwaki ggwe ogumiikiriza ab'enkwe, n'osirika ng'omubi amalirawo ddala omuntu amusinga obutuukirivu? **14** Kubanga abantu obafudde ng'ebyennyanja eby'omu nnyanja, ng'ebitonde eby'omu nnyanja ebitaliiko abifuga. **15** Omulabe omubi abakwata bonna ng'eddobo, oluusi n'abawalula mu katimba ke, n'abakuŋŋaanya mu kiragala kye n'alyoka asanyuka n'ajaguza. **16** Kyava awaayo ssaddaaka eri akatimba ke n'ayotereza n'ekiragala kye obubaane; akatimba ke kamuwa obulamu obw'okwejalabya, n'alya emmere ey'ekigagga. **17** Kale, bwe batyo bwe banaalekebwa okutikkula obutimba bwabwe, n'okusaanyaawo amawanga awatali kusaasira?

2 Kale ndiyimirira mu kifo kyange we ntera okubeera ntunule nga ndi waggulu eyo ku ggulumu nnindirire ky'aliŋŋamba, era ne kye ndimuddamu ekikwata ku kwemulugunya kw'abantu. **2** Awo Mukama n'anziramu n'ayogera nti, "Wandiika okwolesebwa okwo ku bipande. Kuwandiike bulungi ate omubaka gwe banaatuma, akutwale bunnambiro. **3** Kubanga okwolesebwa okwo kujja mu kiseera kyakwo ekigere. Kwogera ku by'enkomerero ate si kwa bulimba. Bwe kunaaba ng'okuluddewo, mukulindirire, kujja kutuukirira, tekugya kulwa. **4** "Laba oyo ow'emmeeme eteri nnongoofu wa kugwa, naye omutuukirivu aliba mulamu olw'obwesigwa bwe." **5** Weewaawo, omwenge mulimba guleetera omuntu amalala, ate taguwummulako. Ate olwokubanga gwa mululu ng'emagombe, mu butakkuta gufaanana okufa. Era okufaanana ng'olumbe, tegukkuta, amawanga gonna gugeekuŋŋanyizaako ne gugafuula abasibe. **(Sheol h7585)** **6** "Bano bonna si be balimugererako engero bamusekerere nga bagamba nti, "'Zimusanze oyo eyeyongeza ebitali bibye! Oyo eyeetuumako obugagga obuva mu nguzi!' **7** Abakubanja tebalikuyimukirako nga tomanyiridde, era tebalizuukuka ne bakweraliikiriza? Oliba togudde mu mikono gyabwe? **8** Kubanga onyaze amawanga mangi, abantu abasigaddewo balikunyaga; Oyiye omusaayi gw'abantu, n'oyonoona ensi n'ebibuga n'abantu bonna ababibeeramu." **9** Zimusanze oyo azimbira amaka ge ku bikolwa ebibi, azimba ekisu kye waggulu, okwekuuma obutatuukwako kabi! **10** Wategeka okuzikirira kw'abantu bangi, n'oswaza ennyumba yo ne weefiiriza obulamu bwo. **11** Amayinja g'oku bbugwe galikaaba, n'emikiikiro gy'ebibajje girikyasanguza. **12** Zimusanze oyo azimba ekibuga n'omusaayi, atandika ekibuga n'obutali butuukirivu. **13** Tekyategekebwa Mukama ow'Eggye nti okutegana kw'abantu nku buku za muliro, n'amawanga geemalamu ensa olw'ebintu ebitaliimu? **14** Kubanga ensi erijjula okumanya ekitiibwa kya Mukama, ng'amazzi bwe ganjaala ku nnyanja. **15** Zimusanze oyo awa baliraanwa be ekitamiiza n'akibafukira okuva mu kita n'abawa banywe okutuusa lwe batamiira asobole okutunuulira ensonyi zaabwe! **16** Olijjuzibwa ensonyi mu kifo ky'ekitiibwa. Naawe olinywa n'oswala. Ekikompe eky'omu mukono gwa Mukama ogwa ddyo kirikyusibwa kidde gy'oli, n'ensonyi ez'obuwemu zisaanikire ekitiibwa kyo. **17** Ebikolwa eby'obukambwe bye watuusa ku Lebanooni, n'okutta ensolo, birikutiisa. Osse abantu n'ozikkiriza ensi n'ebibuga n'abantu ababibeeramu. **18** "Ekifaananyi ekyole kigasa ki? Anti kibajje bubazzi. Oba ekifaananyi eky'ekyuma, ekisomesa obulimba? Kubanga omuweesi yeesiga mirimu gya mikono gye nga akola ebifaananyi ebitayogera! **19** Zimusanze oyo agamba omuti nti, 'Lamuka;' agamba ejjinja nti, 'Golokoka!' Kino kisobola okuluŋŋamya? Kibikiddwa zaabu ne ffeeza, so tekiriimu bulamu n'akatono. **20** Naye Mukama ali mu yeekaalu ye entukuvu: ensi zonna zisiriikirire mu maaso ge."

3 Okusaba kwa nnabbi Kaabakuuku, okw'Ekisigiyonosi. **2** Ayi Mukama, mpulidde ebigambo byo; mpulidde ettutumu lyo Ayi Mukama, ne ntya. Bizze buggya mu nnaku zaffe, bimanyise mu biro bino, era mu busungu jjukira okusaasira. **3** Katonda yajja ng'ava e Temani, Omutukuvu oyo ng'ava ku lusozi Palani. Ekitiibwa kye kyatimbibwa ku ggulu, ensi n'eryoka ejjula ettendo lye. **4** Okumasamasa kwe ne kulyoka kubeera ng'enjuba evaayo. Ebimyanso byayakanga okuva mu mukono gwe, era omwo mwe mwasinziiranga amaanyi ge ag'ekitalo. **5** Kawumpuli ye yakulembera, Endwadde endala zinaamutta

ne zigoberera. **6** Yayimirira n'anyeenyanyeenya ensi;
Yatunula n'akankanya amawanga. Ensozi ez'edda za
merenguka, obusozi obw'edda ne buggwaawo. Engeri ze,
za mirembe na mirembe. **7** Nalaba eweema z'e Kusani
nga ziri mu nnaku: n'entimbe ez'ensi ya Midiyaani nga
zijugumira. **8** Ayi Mukama, wanyiigira emigga? Obusungu
bwo bwali ku bugga obutono? Wanyiigira ennyanja
bwe weebagala embalaasi zo, n'olinnya ku magaali go
ag'obuwanguzi? **9** Wasowolayo akasaale ko, wategeka
okulasa obusaale; ensi n'ogyawulayawulamu n'emigga. **10**
Ensozi zaakulaba, ne zeenyogootola; Amataba ne gayitawo
mbiro, obuziba bw'ennyanja ne buwuluguma, ne busitula
amayengo gaayo waggulu. **11** Enjuba n'omwezi ne biyimirira
butengerera mu bifo byabyo, olw'okumyansa kw'obusaale
bwo nga buwenyuka, n'olw'okumyansa kw'effumu lyo
eritemagana. **12** Watambula okuyita mu nsi ng'ojjudde
ekiruyi, wasambirirasambirira amawanga mu busungu bwo.
13 Wavaayo oleetere abantu bo obulokozi, olokole gwe
wafukako amafuta; Wabetenta omukulembeze w'ensi ekola
ebibi, ng'omwerulira ddala okuva ku mutwe okutuuka ku
bigere. **14** Wafumita omutwe gwe n'effumu lye ye, abalwanyi
be bwe baavaayo okutugoba, nga bali ng'abanaatumalawo,
ffe abaali baweddemu essuubi nga twekwese. **15**
Walinnyirira ennyanja n'embalaasi zo, n'otabangula amazzi
amangi. **16** Nawulira, n'omutima gwange ne gukankana
n'emimwa gyange gijugumira olw'eddoboozi eryo; Obuvundu
ne buyingira mu magumba gange, amagulu gange ne
gakankana. Naye nnaalindirira n'obugumiikiriza olunaku
olw'okulabiramu ennaku bwe lulijjira eggwanga eritulumba.
17 Wadde omutiini tegutojjera, so n'emizabbibu nga tegiriiko
bibala, amakungula g'emizeeyituuni ne gabula, ennimiro ne
zitabala mmere n'akamu, endiga nga ziweddemu mu kisibo,
nga n'ente tezikyalimu mu biraalo, **18** kyokka ndijaguliza
Mukama, ne nsanyukira mu Katonda Omulokozi wange. **19**
Mukama Katonda, ge maanyi gange; afuula ebigere byange
okuba ng'eby'empeewo, era ansobozesa okutambulira mu
bifo ebigulumivu.

Zeffaniya

1 Ya Mukulu wa Bayimbi, ku bivuga byange ebirina enkoba. Ekigambo kya Mukama ekyajjira Zeffaniya mutabani wa Kuusi, muzzukulu wa Gedaliya, muzzukulu wa Amaliya, muzzukulu wa Keezeekiya, mu mirembe gya Yosiya mutabani wa Amoni, Kabaka wa Yuda. **2** "Ndizikiririza ddala byonna okuva ku nsi," bw'ayogera Mukama. **3** "Ndizikiriza abantu wamu n'ensolo; ndizikiriza ebinyonyi eby'omu bbanga n'ebyennyanja; ababi balisigaza ntuumu ya kafakalimbo; bwe ndimalawo abantu okuva ku nsi," bw'ayogera Mukama. **4** Ndigololera ku Yuda omukono gwange, era ne ku abo bonna abali mu Yerusaalemi; era ekitundu kya Baali ekifisseewo n'ennyumba ya Bakemali, bakabona abasinza ebifaananyi, ndibazikiriza okuva mu kifo kino, **5** abo abavuunamira eggye ery'omu ggulu ku nnyumba waggulu, ne balisinza n'abo abalayira mu linnya lya Mukama, ate nga balayira ne mu linnya lya Malukamu, **6** abo abadda emabega obutagoberera Mukama, wadde abo abatamunoonya newaakubadde okumwebuuzaako. **7** Siriikirira awali Mukama Katonda, kubanga olunaku lwa Mukama luli kumpi. Mukama ategese ssaddaaka, era atukuzizza abagenyi be. **8** Ku lunaku olwa ssaddaaka ya Mukama, ndibonereza abakungu n'abaana ba Kabaka, n'abo bonna abambadde ebyambalo ebitasaana. **9** Awo ku lunaku olwo ndibonereza abo bonna abeewala okulinnya ku muziziko, n'abo abajjuza ennyumba ya Mukama waabwe ebikolwa eby'obukambwe n'obulimba. **10** Ku lunaku olwo, bw'ayogera Mukama, eddoboozi ery'okukaaba liriwulikika ku Mulyango ogw'Ebyennyanja, okukaaba okuva ku luuyi olwokubiri, n'okubwatuka okunene okuva ku nsozi. **11** Mwekaabireko, mmwe abali mu matwale g'akatale; abasuubuzi bammwe bonna zibasanze, n'abo abeebinika ffeeza balizikirizibwa. **12** Awo olulituuka mu biro ebyo ndimulisa Yerusaalemi n'ettabaaza nga nnoonya, mbonereze abo bonna abalagajjavu abali ng'omwenge ogutanasengejjebwa, abalowooza nti Mukama talibaako ne ky'akolawo. **13** Obugagga bwabwe bulinyagibwa, n'ennyumba zaabwe zimenyebwemenyebwe. Ne bwe balizimba ennyumba tebalizituulamu, era balisimba ennimiro ez'emizabbibu nazo tebalinywa wayini wamu. **14** Olunaku lwa Mukama olukulu luli kumpi; ddala lunaatera okutuuka. Wuliriza! Omulwanyi alikaabira eyo ng'aliko obuyinike bungi, n'okukaaba ku lunaku lwa Mukama kujja kuba kungi nnyo. **15** Olunaku olwo lunaku lwa busungu, lunaku lwa buyinike n'okulaba ennaku, lunaku lwa mutawaana n'okuzikirira, olunaku olw'ekikome n'ekizikiza, olunaku lw'ebire n'ekizikiza ekikutte ennyo; **16** olunaku olw'okufuuwa ekkondeere n'okulangirira olutalo ku bibuga ebiriko ebigo n'eri eminaala emigulumivu. **17** Ndireeta, obuyinike ku bantu, batambule ng'abazibe b'amaaso, kubanga bakoze ebibi mu maaso ga Mukama, omusaayi gwabwe guliyiyibwa ng'enfuufu, n'ebyenda byabwe bivundire kungulu. **18** Effeeza yaabwe ne zaabu yaabwe tebiriyinza kubataasa ku lunaku olw'obusungu bwa Mukama. Ensi yonna erizikirizibwa omuliro gw'obuggya bwe, era alimalirawo ddala abo bonna abali mu nsi.

2 Mukuŋŋaane, weewaawo, mukuŋŋaane, mmwe eggwanga eritalina nsonyi, **2** ekiseera ekyategekebwa nga tekinnatuuka, olunaku ne luba ng'ebisusunku ebifuumulibwa, obusungu bwa Mukama nga tebunnabatuukako, ng'olunaku olw'obusungu bwa Mukama terunnabatuukako. **3** Munoonye Mukama, mmwe mwenna abawombeefu ab'omu nsi, abakola by'alagira; munoonye obutuukirivu n'obuwombeefu; mpozzi mulikwekebwa ku lunaku olw'obusungu bwe. **4** Gaza kirirekebwawo, ne Asukulooni kiriba matongo: abantu ba Asudodi baligobebwamu mu ttuntu, ne Ekuloni kirisimbulibwa. **5** Zibasanze mmwe ababeera ku lubalama lw'ennyanja, eggwanga ery'Abakeresi! Ekigambo kya Mukama kikwolekedde, ggwe Kanani, ensi ey'Abafirisuuti. Ndikuzikiriza so tewaliba asigalawo. **6** Olubalama lw'ennyanja ab'Akeresi gye babeera luliba malundiro g'abasumba n'ebisulo by'endiga. **7** Olubalama lw'ennyanja luliba lwa kitundu ky'ennyumba ya Yuda ekyasigalawo era we banaalundiranga, ne mu nnyumba za Asukulooni mwe banaagalamiranga akawungeezi. Mukama Katonda waabwe alibalabirira, n'akomyawo obugagga bwabwe. **8** Mpulidde okuvuma kwa Mowaabu n'okusekerera kw'Abamoni kwe bavumye abantu bange ne batiisatiisa ensi yaabwe. **9** Kale nga bwe ndi omulamu, bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna, Katonda wa Isirayiri, ddala Mowaabu aliba nga Sodomu, n'abaana ba Amoni nga Ggomola, ekifo emyennyango kye gyemala, n'ebirombe by'omunnyo, amatongo agolubeerera. Balinyagibwa abantu bange abaliba basigaddewo, n'ekitundu ky'eggwanga lyange ekifisseewo kiritwala ensi yaabwe. **10** Eno y'eriba empeera yaabwe olw'amalala gaabwe, kubanga bavumye ne banyooma abantu ba Mukama Ayinzabyonna. **11** Mukama aliba wa ntiisa gye bali bw'alizikiriza bakatonda bonna ab'ensi. Amawanga gonna ag'oku mbalama zonna galimusinza, buli muntu ng'asinziira mu nsi ye. **12** Nammwe Abaesiyopiya, mulittibwa n'ekitala kyange. **13** Aligololera omukono gwe ku bukiikakkono n'azikiriza Obwasuli; n'afuula Nineeve amatongo era ekikalu ng'eddungu. **14** Ente n'endiga zinaagalamiranga wakati mu kyo, n'ensolo zonna eza buli kika: ekiwuugulu era ne nnamunnungu banaasulanga ku mpagi zaakyo. Amaloboozi gaabyo ganaawulikikanga mu madirisa; kafakalimbo ajjudde mu miryango, n'emikiikiro egy'emivule giryelulwa. **15** Kino kye kibuga ekya kyetwala, ekyayogeranga mu mutima gwakyo nti, Nze we ndi, tewali mulala wabula nze: nga kifuuse bifulukwa, ekifo ensolo ez'omu nsiko we zigalamira! Buli muntu akiyitako aneesoozanga n'akinyoomoola.

3 Zikisanze ekibuga ekijooga, ekijeemu era ekyonoonefu! **2** Tekigondera ddoboozi lya Mukama, wadde okukkiriza okubuulirirwa; tekyesiga Mukama; wadde okusemberera Katonda waakyo. **3** Abakungu baakyo mpologoma eziwuluguma, era n'abalamuzi baakyo misege gya kiro, bakirimululu abatafissaawo kantu. **4** Bannabbi baakyo si ba buvunaanyizibwa era ba nkwe; bakabona baakyo

baweebuusizza ekifo ekitukuvu, era bamenya amateeka.
5 Mukama ali wakati mu kyo, mutuukirivu era tasobya.
Buli nkya alamula mu bwenkanya, era buli lukya
talemwa; naye atali mutuukirivu taswala. **6** "Nsanyizzaawo
amawanga, era ebigo byabwe bifufuggaziddwa; nzisizza
enguudo zaabwe, ne wataba ayitamu. Ebibuga byabwe
bizikiridde, ne watabaawo muntu n'omu abeeramu. **7**
Nagamba eri ekibuga nti, 'Ddala onontya, era onokkiriza
okubuulirirwa.' Ennyumba zaakyo tezandimaliddwawo,
n'ebibonerezo byange byonna tebyandimutuuseeko. Naye
beesunganga nnyo okukola ebitasaana mu byonna bye
baakolanga. **8** Noolwekyo munnindirire," bw'ayogera
Mukama. Olunaku lwe ndiyimirira ne ntegeeza byonna
kubanga mmaliridde okukuŋŋaanya amawanga, ndireeta
obwakabaka wamu okubayiwako obusungu bwange,
n'ekiruyi kyange kyonna. Omuliro ogw'obuggya bwange
gulisaanyaawo ensi yonna. **9** "Mu biro ebyo ndirongoosa
enjogera ey'amawanga; bonna balikoowoola erinnya lya
Mukama, okumuweereza n'omwoyo gumu. **10** Okuva
emitala w'emigga egy'Obuwesiyopya, abo abansinza,
abantu bange abasaasaana, balindeetera ssaddaaka. **11**
Ku lunaku olwo toliswala olw'ebyo byonna by'osobezza gye
ndi: kubanga ndiggya wakati mu ggwe abo abeenyumiririza
mu malala, toliddayo nate kwegulumiza ku lusozi lwange
olutukuvu. **12** Naye ndireka wakati mu ggwe abantu
abakakkamu era abeetoowaze, abo abesiga erinnya
lya Mukama. **13** Ekitundu kya Isirayiri ekirisigalawo
tebalikola bitali bya butuukirivu so tebalyogera bya bulimba
wadde okuba abakuusa. Balirya, baligalamira, so tewaliba
alibatiisa." **14** Yimba, ggwe omuwala wa Sayuuni; yogerera
waggulu, ggwe Isirayiri; sanyuka ojaguze n'omutima gwo
gwonna, ggwe omuwala wa Yerusaalemi. **15** Mukama
akuggyeeko ekibonerezo kyo, agobyewo omulabe wo.
Kabaka wa Isirayiri, Mukama, ali naawe; tokyaddayo
kutya kabi konna. **16** Ku lunaku olwo Yerusaalemi
kirigambibwa nti, "Totya, ggwe Sayuuni; emikono gyo gireme
okuddirira. **17** Mukama Katonda ali naawe, ow'amaanyi
alokola: alikusanyukira, alikukkakkanyiza mu kwagala kwe,
alikusanyukira n'okuyimba." **18** "Ennaku eyabakwatanga
olw'embaga ezabakuŋŋaanyanga ndigibaggyako; kubanga
kibafuukidde omugugu. **19** Laba, mu biro ebyo ndibonereza
abo bonna abaakubonyaabonya: era ndinunula omulema,
ne nkuŋŋaanya n'abo abaasaasaanyizibwa; era ndibafuula
ettendo ne mbawa ekitiibwa mu nsi zonna gye baaswazibwa.
20 Mu biro ebyo ndibakuŋŋaanya; mu kiseera ekyo ndibazza
eka. Weewaawo ndibawa ekitiibwa n'ettendo mu mawanga
gonna ag'omu nsi zonna, bwe ndikomyawo obugagga
bwammwe nga mulaba," bw'ayogera Mukama.

Kaggayi

1 Mu mwaka ogwokubiri ogw'okufuga kwa kabaka Daliyo, ku lunaku olusooka mu mwezi ogw'omukaaga, ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi Kaggayi okutegeeza Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda, ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu nti: **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'eggye nti, "Abantu bano boogera nti, 'Ekiseera tekinnatuuka okuddaabiriza ennyumba ya Mukama.'" **3** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi Kaggayi nga kyogera nti; **4** "Kino kye kiseera mmwe okubeera mu nnyumba zammwe enkole obulungi, naye ennyumba eyo n'erekebwa nga kifulukwa?" **5** Kale nno bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Mweddeko ku neeyisa yammwe. **6** Musimbye bingi naye ne mukungula bitono; mulya naye temukkuta; munywa naye ennyonta tebaggwaako; mwambala naye temubuguma; mukolera empeera naye ze mukoze muziteeka mu nsawo ejjudde ebituli." **7** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Mweddeko ku neeyisa yammwe. **8** Mwambuke mu nsozi muleeteyo embaawo muzimbe ennyumba ngisanyukire, ngulumizibwe," bw'ayogera Mukama. **9** "Mwasuubira bingi, naye mulaba bwe muvuddemu ebitono. Bye mwaleeta eka, nabifuumuula. Mumanyi ensonga? bw'ayogera Mukama ow'Eggye. Kubanga buli muntu afa ku nnyumba ye naye ennyumba yange mugigayaaliridde. **10** Eggulu kyerivudde liziyizibwa okuleeta omusulo, n'ettaka n'okuleeta ne litaleeta bibala byalyo. **11** Nasindika ekyeya ku nnimiro ne ku nsozi, ku mmere ey'empeke ne ku wayini omuggya, ku mafuta ne ku buli bibala eby'ettaka, ku bantu ne ku nsolo, ne ku mirimu gyonna egy'engalo." **12** Awo Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki, ye yali kabona asinga obukulu, n'abantu bonna abaasigalawo ne bagondera eddoboozi lya Mukama Katonda waabwe, n'obubaka bwa nnabbi Kaggayi, kubanga Mukama Katonda waabwe ye yamutuma. Abantu ne batya Mukama. **13** Awo Kaggayi omubaka wa Mukama n'ategeeza abantu obubaka obwava eri Mukama nti, "Ndi wamu nammwe," bw'ayogera Mukama. **14** Awo Mukama n'akubiriza omutima gwa Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda, n'omutima gwa Yoswa mutabani wa Yekozadaaki, kabona asinga obukulu, n'emitima egy'abantu bonna abaasigalawo, ne bajja ne batandika omulimu ku nnyumba ya Mukama ow'Eggye, Katonda waabwe, **15** ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi ogw'omukaaga mu mwaka ogwokubiri ogw'okufuga kwa kabaka Daliyo.

2 Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu olumu mu mwezi ogw'omusanvu, ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi Kaggayi nti, **2** "Yogera ne Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ow'essaza lya Yuda ne Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu, n'abantu abaasigalawo, obabuuze nti, **3** 'Ani mu mmwe akyasigaddewo eyalaba ku kitiibwa ky'ennyumba eno? Ebafaananira etya kaakano? Tebafaananira ng'eteriimu kaabuntu? **4** Kale nno guma omwoyo, ggwe Zerubbaberi, bw'ayogera Mukama; guma omwoyo, ggwe Yoswa mutabani wa Yekozadaaki kabona asinga obukulu; mugume omwoyo mmwe mwenna abantu ab'omu nsi,' bw'ayogera Mukama, 'Mukole, kubanga ndi wamu nammwe,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **5** 'Kino kye nalagaana nammwe bwe mwali muva mu Misiri, ng'Omwoyo wange anaabeeranga nammwe. Temutya.' **6** "Bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Mu bbanga eritali ly'ewala ndikankanya eggulu n'ensi, n'ennyanja n'olukalu. **7** Ndikankanya amawanga gonna, n'amawanga gonna ge njagala galijja, ne nzijuza ennyumba eno ekitiibwa,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **8** 'Effeeza yange, ne zaabu yange,' bw'ayogera Mukama ow'eggye. **9** 'Ekitiibwa eky'ennyumba eriwo kaakano, kirisinga ekitiibwa ky'eri eyasooka era mu kifo kino ndizzaawo emirembe,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye." **10** Awo ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya olw'omwezi ogw'omwenda mu mwaka ogwokubiri ogw'okufuga kwa Daliyo, ekigambo kya Mukama ne kijjira nnabbi Kaggayi nti, **11** "Bw'atyo bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Buuza bakabona etteeka kye ligamba. **12** Omuntu bw'asitulira ennyama eyatukuzibwa mu kirenge eky'ekyambalo kye, ekirenge ne kikoma ku mugaati oba ku supu, oba ku wayini, oba ku mafuta oba ku mmere endala yonna, bitukuzibwa?'" Bakabona ne baddamu nti, "Nedda." **13** Awo Kaggayi n'abuuza nti, "Omuntu atali mulongoofu olw'omulambo, bw'akoma ku bintu ebyo, bifuuka ebitali birongoofu?" Bakabona ne baddamu nti, "Bifuuka ebitali birongoofu." **14** Kaggayi n'addamu nti, "Kale nno bwe batyo bwe bali abantu bano n'eggwanga lino. Buli kye bakola ne buli kye bawaayo ng'ekiweebwayo, si kirongoofu," bw'ayogera Mukama. **15** "'Kale nno, mweddeko okuva ku lunaku lwa leero, mujjukire ebiseera biri bwe byali, nga n'ejjinja erimu terinnateekebwa ku linnaalyo mu yeekaalu ya Mukama. **16** Omuntu yenna bwe yatuukanga ku ntuumu eyandibadde ey'ebipimo amakumi abiri, yassangawo ebipimo kkumi. Omuntu yenna bwe yalaganga mu ssogolero okusenamu lita amakumi ataano, yasangangamu amakumi abiri. **17** Nakolimira emirimu gyonna egy'emikono gyammwe n'okugengewala n'obukuku, n'omuzira, naye ne mutakyuka kudda gye ndi,' bw'ayogera Mukama. **18** Okuva olunaku lwa leero, olw'amakumi abiri mu ennya mu mwezi ogw'omwenda, mujjukire olunaku lwe baazimba omusingi gwa yeekaalu ya Mukama. Mwebuuze nti, **19** Wakyaliwo ensigo eyasigala mu tterekero? Mulabe, emiti gino egimenyeddwa, ogw'omuzabbibu n'ogw'omutiini, n'ogw'omukomamawanga, n'ogw'omuzeeyituuni tegibalangako bibala. "'Naye okuva ne leero ndibawa omukisa.'" **20** Awo ekigambo kya Mukama ne kijjira Kaggayi omulundi ogwokubiri ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya olw'omwezi ogwo nga kigamba nti, **21** "Tegeeza Zerubbaberi gavana wa Yuda nti ndikankanya eggulu n'ensi. **22** Ndisulika entebe ez'obwakabaka ne nzigyawo obuyinza bw'obwakabaka obunnaggwanga. Ndiwamba amagaali n'abavuzi baago, n'embalaasi na buli abazeebagala, balittibwa baganda baabwe. **23** "'Ku lunaku olwo, ggwe omuweereza wange Zerubbaberi mutabani wa Seyalutyeri, ndikufuula ng'akabonero, kubanga nkulonze,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye."

Zekkaliya

1 Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo omufuzi w'e Buperusi mu mwezi ogw'omunaana, ekigambo kya Mukama ne kijjira Zekkaliya omwana wa Berekiya, omwana wa Iddo nnabbi, nga kigamba nti: **2** "Mukama yasunguwalira nnyo bajjajjammwe. **3** Naye kaakano mubagambe nti: Bw'atyo bw'ayogera Mukama Katonda ow'eggye nti, 'Mudde gye ndi,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye, 'nange nadda gye muli,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **4** Temuba nga bajjajjammwe, bannabbi ab'edda be baakoowoolanga nti, 'Muve mu makubo gammwe amabi, n'ebikolwa byammwe ebikyamu.' Naye tebampuliriza wadde okuŋŋondera, bw'ayogera Mukama. **5** Ye bajjajjammwe bali ludda wa? Ye bannabbi babeera balamu emirembe gyonna? **6** Ebigambo byange n'ebiragiro bye nalagira abaddu bange, bannabbi, eri bajjajjammwe tebyatuukirira? "Ne balyoka beenenya ne bagamba nti, 'Mukama ow'Eggye bye yasuubiza okutukola olw'empisa zaffe embi n'ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu, bw'atyo bw'atukoledde ddala.'" **7** Ku lunaku olw'amakumi abiri mu ennya, mu mwezi ogw'ekkumi n'ogumu gwe bayita Sebati, mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo, ekigambo kya Mukama ne kijjira Zekkaliya mutabani wa Berekiya, omwana wa Iddo nnabbi nga kigamba nti. **8** Nalaba ekiro ng'omusajja yeebagadde embalaasi emyufu era yali ayimiridde mu miti emikadasi mu kiwonvu. Emabega we waaliyo embalaasi endala, enjeru, n'eza kikuusikuusi, n'emyufu. **9** Awo ne mbuuza nti, "Mukama wange bino bitegeeza ki?" Malayika eyali ayogera nange n'aŋŋamba nti, "Nzija kukulaga kye bitegeeza." **10** Awo omusajja eyali ayimiridde mu miti n'addamu nti, "Ezo embalaasi Mukama z'asindise okulawuna ensi." **11** Ne ziddamu malayika wa Mukama eyali ayimiridde mu miti nti, "Tubunye ensi yonna, era laba ensi yonna esiriikiridde teriimu kanyego eteredde mirembe." **12** Awo malayika wa Mukama n'agamba nti, "Ayi Mukama ow'Eggye, olituusa ddi obutakwatirwa Yerusaalemi n'ebibuga bya Yuda kisa, by'osunguwalidde okumala emyaka ensanvu?" **13** Mukama n'alyoka addamu malayika eyali ayogera nange ebigambo ebirungi, ebigambo ebizzaamu amaanyi. **14** Awo malayika eyali ayogera nange n'agamba nti, "Langirira ogambe nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Yerusaalemi ne Sayuuni mbikwatiririddwa obuggya obw'amaanyi, **15** naye nyiigidde nnyo amawanga agali mu mirembe, kubanga abantu bange nnali mbanyiigiddeko katono naye bo ne bababonyaabonyeza ddala.' **16** "Noolwekyo, bw'ati bw'ayogera Mukama nti, 'Nkomyewo mu Yerusaalemi n'ekisa. Ennyumba yange ne Yerusaalemi kyonna, bijja kuzimbibwa,' bw'ayogera Mukama Katonda ow'Eggye. **17** "Yogera n'eddoboozi ery'omwanguka nti, Mukama Katonda ow'Eggye alangiridde nti, 'Ebibuga byange bijja kuddamu okukulukuta obugagga, era Mukama alizzaamu Sayuuni amaanyi, ne yeeroboza Yerusaalemi.'" **18** Awo ne nnyimusa amaaso gange, era laba, ne ndaba amayembe ana. **19** Malayika eyali ayogera nange ne mubuuza nti, "Amayembe ago gategeeza ki?" N'anziramu nti, "Gategeeza obuyinza obwasaasaanya abantu ab'omu Yuda, n'ab'omu Isirayiri, n'ab'omu Yerusaalemi." **20** Awo Mukama n'andaga abaweesi bana. **21** Ne mbuuza nti, "Abo bazze kukola ki?" N'addamu nti, "Ago amayembe, bwe buyinza obwasaasaanya Yuda nga tewali na muntu ayimusa mutwe gwe; naye abaweesi abana bazze okubatiisa era n'okubazikiriza, ago amawanga agaasitukira ku nsi ya Yuda okusaasaanya abantu baamu."

2 Awo ne nnyimusa amaaso gange, ne ndaba, omusajja ng'alina mu mukono gwe olukoba olupima. **2** Ne mubuuza nti, "Ogenda wa?" Nanziramu nti, "Ŋŋenda kupima Yerusaalemi okulaba obuwanvu n'obugazi bwakyo." **3** Awo malayika eyali ayogera nange n'agenda, malayika omulala n'amusisinkana. **4** N'amugamba nti, "Dduka ogambe omuvubuka oyo nti, 'Yerusaalemi kijja kuba ekibuga ekitaliiko bbugwe olw'obungi bw'abantu n'ebisibo ebinaabeeramu. **5** Nze ndiba bbugwe ow'omuliro, okukyebungulula enjuuyi zonna era nze ndiba ekitiibwa kyakyo mu kyo,' bw'ayogera Mukama. **6** "Kale mudduke, mudduke ensi ey'obukiikakkono mugiveemu," bw'ayogera Mukama, "kubanga mbasaasanyizza ng'empewo ennya ez'eggulu bwe ziri," bw'ayogera Mukama. **7** "Mmwe Sayuuni mudduke, mudukke muwone mmwe ababeera mu buwaŋŋanguse mu Babulooni." **8** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Mukama nga bw'ampadde ekitiibwa n'antuma eri amawanga agaabanyaganga, anaabakwatako anaaba akutte ku mmunye ya liiso lye. **9** Kubanga laba ndyolesa omukono gwange gye bali, abaddu baabwe ne babanyaga. Olwo lwe mulimanya nga Mukama ow'Eggye ye yantuma. **10** "Yimba, osanyuke ggwe muwala wa Sayuuni, kubanga laba nzija era ndibeera wakati mu mmwe," bw'ayogera Mukama. **11** "Era amawanga mangi galyegatta ku Mukama ku lunaku olwo, era balibeera bantu bange, era nange nnaabeeranga wakati mu ggwe, naawe onootegeera nga Mukama ow'Eggye ye yantuma gy'oli. **12** Era Yuda aliba mugabo gwa Mukama mu nsi entukuvu, era aliddamu okwerondera Yerusaalemi. **13** Musiriikirire, abantu mwenna mu maaso ga Mukama, kubanga asituse okuva mu kifo kye ekitukuvu."

3 Awo n'anjolesa Yoswa, kabona asinga obukulu, ng'ayimiridde mu maaso ga malayika wa Mukama, ne Setaani ng'ayimiridde ku mukono gwe ogwa ddyo okumulumiriza. **2** Mukama n'agamba Setaani nti, "Mukama akunenye ggwe Setaani, weewaawo Mukama eyeerondedde Yerusaalemi akunenye! Omusajja ono si kisiki ekyaka ekigibbwa mu muliro?" **3** Awo Yoswa yali ayimiridde mu maaso ga malayika ng'ayambadde ebyambalo ebijjudde ekko. **4** Malayika n'agamba abaali bayimiridde mu maaso ge nti, "Mumwambulemu ebyambalo bye ebijjudde ekko." N'agamba Yoswa nti, "Laba nkuggyeeko ekibi kyo, era nnaakwambaza ebyambalo eby'omuwendo." **5** Ne njogera nti, "Mumusibe ekiremba ekitukula ku mutwe gwe." Awo ne bamusiba ekiremba ekitukula ku mutwe, ne bamwambaza n'engoye, nga malayika wa Mukama ayimiridde awo. **6** Malayika wa Mukama n'akuutira nnyo

Yoswa ng'ayogera nti, **7** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Bw'onootambuliranga mu makubo gange, era noonywezanga bye nkukuutira, kale, onoofuganga ennyumba yange era onoolamulanga mu mbuga zange, era ndikuwa ekifo obeere mu abo abayimiridde wano. **8** "'Kale wulira, Yoswa kabona asinga obukulu, ggwe ne banno abatuula mu maaso go, abantu kw'otegeerera eby'omu maaso, laba ndireeta omuweereza wange, ye Ttabi. **9** Kubanga laba, ku jjinja lye ntadde mu maaso ga Yoswa, ku jjinja erimu eririna amaaso omusanvu, laba nditeekako ebiwandiiko,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. 'Mu lunaku lumu ndiggyawo ekibi ky'ensi eno. **10** "'Ku lunaku luli, buli omu ku mmwe, aliyita muliraanwa we okutuulako wansi w'omuzabbibu gwe ne wansi w'omutiini gwe,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye."

4 Awo malayika eyali ayogera nange n'akomawo, n'anzuukusa ng'omuntu bw'azuukusibwa mu tulo. **2** N'ambuuza nti, "Kiki ky'olaba?" Ne muddamu nti, "Ndaba ekikondo ky'ettaala nga kyonna kya zaabu, nga waggulu kiriko n'akabakuli kaakwo, n'ettaala zaakwo omusanvu, nga buli ttaala eriko omumwa gwayo. **3** Era waliwo emiti emizeeyituuni ebiri ku mabbali gaakyo, ogumu ku mukono ogwa ddyo ogw'akabakuli, n'omulala ku mukono ogwa kkono." **4** Ne mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, "Bino biki mukama wange?" **5** Malayika eyali ayogera nange n'addamu n'aŋŋamba nti, "Tobimanyi?" Ne muddamu nti, "Nedda mukama wange." **6** Awo n'addamu n'aŋŋamba nti, "Kino kye kigambo kya Mukama eri Zerubbaberi: 'Si lwa maanyi so si lwa buyinza naye lwa Mwoyo wange,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **7** "Ggwe olusozi olunene weyita ki? Mu maaso ga Zerubbaberi olibeera lusenyi, era alireeta ejjinja erya waggulu mu mizira n'okwogerera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, 'Liweebwe omukisa, liweebwe omukisa!'" **8** Awo ekigambo kya Mukama ne kinzijira nga kyogera nti, **9** "Emikono gya Zerubbaberi gitaddewo omusingi gwa yeekaalu eno era girigumaliriza, era olitegeera nti Mukama ow'Eggye ye yantuma gye muli. **10** "Ani anyooma olunaku olw'ebintu ebitono? Abantu balijaguza, bwe baliraba ejjinja erigera mu mukono gwa Zerubbaberi. Gano omusanvu ge maaso ga Katonda agayitaayita mu nsi yonna." **11** Ne ndyoka mubuuza nti, "Emizeeyituuni gino ebiri ku mukono ogwa ddyo ne ku gwa kkono ogw'ekikondo ky'ettabaaza, gitegeeza ki?" **12** Ne nnyongera okumubuuza nti, "Gano amatabi abiri ag'emizeeyituuni agaliraanye emidumu gya zaabu ge gayitamu amafuta aga zaabu?" **13** N'anziramu nti, "Tobimanyi?" Ne njogera nti, "Nedda, mukama wange." **14** Awo n'addamu nti, "Abo be babiri abaafukibwako amafuta abaweereza Mukama ow'ensi yonna."

5 Awo ne nnyimusa amaaso gange era laba ne ndaba, omuzingo gw'ekitabo ogutambulira mu bbanga. **2** N'ambuuza nti, "Kiki ky'olaba?" Ne nziramu nti, "Ndaba omuzingo gw'ekitabo ogutambulira mu bbanga, obuwanvu bwagwo buli mita mwenda n'obugazi bwagwo buli mita nnya ne desimoolo ttaano." **3** Awo n'alyoka aŋŋamba nti, "Ekyo ky'ekikolimo ekizze okubuna ensi yonna, kubanga buli muntu yenna abba aliggyibwawo era buli muntu yenna alayiririra obwereere aliggyibwawo, bamutwale ku luuyi olulala. **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye, 'Ndikifulumya, era ndikiyingiza mu nnyumba y'omubbi ne mu nnyumba y'oyo alayiririra obwereere erinnya lyange. Era kirisigala mu nnyumba ye wakati, era kirigizikiriza yonna, emiti gyayo n'amayinja gaayo.'" **5** Malayika eyali ayogera nange n'akomawo n'aŋŋamba nti, "Yimusa amaaso go olabe, waliwo ekintu ekirala ekizze." **6** Ne mubuuza nti, "Kiki ekyo?" N'anziramu nti, "Ekyo kisero, kye kifuluma." Era n'ayongerako nti, "Ekyo kye kifaananyi ekiraga ekibi ekibunye ensi yonna." **7** Awo ekibikka kyakyo, ekyuma eky'essasi ne kibikkulwa era ne ndaba omukazi ng'akituddemu. **8** Malayika n'aŋŋamba nti, "Buno bwe bwonoonyi." N'amusindika n'amuzza munda mu kisero, n'aggalawo omumwa gwakyo n'ekisaanikira eky'ekyuma eky'essasi. **9** Ne ndyoka nnyimusa amaaso gange, era laba, abakazi babiri nga bajja gye ndi, baali batambulira mu bbanga nga bakozesa empewo mu biwaawaatiro byabwe. Era ebiwaawaatiro byabwe nga biri ng'ebya kalooli, ne basitula ekisero mu bbanga wakati w'ensi n'eggulu. **10** Ne mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, "Abo ekisero bakitwala wa?" **11** N'anziramu nti, "Mu nsi ya Sinaali ey'e Babulooni, okuzimba ennyumba y'omukazi ali mu kisero, era ennyumba ye bw'eriggwa, aliteekebwa eyo mu kifo kye."

6 Ne nyongera okuyimusa amaaso gange, era laba, amagaali g'embalaasi ana nga gava wakati w'ensozi bbiri, n'ensozi ezo zaali nsozi za bikomo. **2** Eggaali esooka ng'esikibwa embalaasi za lukunyu, eyookubiri nga nzirugavu. **3** Eggaali eyokusatu ng'esikibwa mbalaasi njeru, eyokuna yo ng'esikibwa za kikuusikuusi atabikiddwamu n'obwoya obweru. Embalaasi ezo zonna zaali z'amaanyi. **4** Ne ndyoka mbuuza malayika eyali ayogera nange nti, "Bino bitegeeza ki mukama wange?" **5** Malayika n'anziramu nti, "Ezo z'empewo ennya ez'omu ggulu; ziva kweyanjula mu maaso ga Mukama ow'ensi yonna. **6** Ekigaali eky'embalaasi enzirugavu kigenda mu nsi ey'omu bukiikakkono, ate ekyo eky'enjeru mu bugwanjuba, ekyo ekyali kisikibwa embalaasi ez'obwoya obweru, kiraga mu nsi ey'omu bukiikaddyo." **7** Awo embalaasi ezo ez'amaanyi nga zivudde mu maaso ga Mukama, ne zifuba okutambulatambula mu nsi yonna; n'azigamba nti, "Mugende, mutambuletambule mu nsi yonna." Awo ne zitambulatambula mu nsi yonna. **8** Awo n'ampita n'aŋŋamba nti, "Laba, ezo eziraga mu nsi ey'obukiikakkono ziwummuzza Omwoyo wange mu nsi ey'omu bukiikakkono." **9** Ekigambo kya Mukama ne kijja gye ndi nga kigamba nti, **10** "Genda eri bano: Kerudayi, ne Tobiya, ne Yedaya, abaakomawo okuva mu buwaŋŋanguse mu Babulooni, olunaku olwo lwennyini olage mu nnyumba ya Yosiya, mutabani wa Zeffaniya, mwe bali. **11** Ddira effeeza ne zaabu okole engule ogitikkire ku mutwe gwa Yoswa, kabona asinga obukulu, omwana wa Yekozadaaki. **12** Mugambe nti, bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Laba omuntu erinnya lye ye Ttabi; alirokera mu kifo kye, azimbe yeekaalu ya Mukama. **13** Oyo y'alizimba yeekaalu

ya Mukama, era alijjula ekitiibwa. Alituula ku ntebe ye ey'obwakabaka, n'afuga. Era y'aliba Kabona ku ntebe ye ey'obwakabaka; walibaawo okutegeeragana okw'emirembe wakati wa Ttabi ne Yoswa.' **14** Era n'engule ya kubeera mu yeekaalu ya Mukama ng'ekijjukizo eri Keremu, ne Tobiya ne Keeni omwana wa Zeffaniya. **15** Era n'abo abali ewala balijja okuyamba okuzimba yeekaalu ya Mukama, era mulimanya nga Mukama ow'Eggye yantuma gye muli. Bino tebirirema kubaawo singa munaagondera eddoboozi lya Mukama Katonda wammwe n'obumalirivu."

7 Awo olwatuuka mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa kabaka Daliyo, ekigambo kya Mukama ne kijjira Zekkaliya, ku lunaku olwokuna olw'omwezi ogw'omwenda oguyitibwa Kisuleevu. **2** Abayudaaya mu Beseri baali batumye Salezeeri omukungu wa kabaka ne Legemumereki n'abantu baabwe mu Yerusaalemi okwogerako ne bakabona babegayiririre eri Mukama, **3** n'okusaba bakabona b'omu nnyumba ya Mukama ow'Eggye ne bannabbi nti, "Nkaabe era nsiibe mu mwezi ogwokutaano nga bwe mbadde nkola okumala emyaka gino gyonna?" **4** Awo ekigambo kya Mukama ow'Eggye ne kinzijira nga kigamba nti, **5** "Gamba abantu bonna abali mu nsi, ne bakabona nti, 'Bwe mwasiiba ne mukungubaga mu mwezi ogwokutaano ne mu gw'omusanvu mu myaka gino ensanvu, mwali musiibira nze? **6** Era bwe mulya ne munywa, muba temulya ku lwammwe era n'okunywa ku lwammwe? **7** Bino si bye bigambo Mukama bye yalangirira mu bannabbi ab'edda, Yerusaalemi bwe kyali kikyalimu abantu era nga kikyakulaakulana, nga n'ebibuga byakyo bikyetoolodde, nga ne mu bukiikaddyo ne mu bitundu eby'ensenyi mukyalimu abantu?'" **8** Ekigambo kya Mukama ne kijjira Zekkaliya nate nti, **9** "Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, 'Musalenga emisango egy'ensonga, mukwatirweganenga ekisa n'okusaasiraganana buli muntu eri muganda we. **10** Temutulugunyanga bannamwandu, n'abatalina bakitaabwe, n'abatambuze wadde abaavu, era tewateekwa kubaawo muntu n'omu ku mmwe alowooza mu mutima gwe okukola obulabe ku muganda we!' **11** "Naye baagaana okuwuliriza ne bakakanyaza emitima gyabwe ne baziba n'amatu gaabwe baleme okuwulira. **12** Ne bakakanyaza emitima gyabwe ng'ejjinja, ne batawuliriza mateeka wadde ebigambo Mukama ow'Eggye bye yaweereza n'Omwoyo we mu mukono gwa bannabbi ab'edda. Mukama ow'Eggye kyeyava abanyiigira ennyo. **13** "'Bwe nabakoowoola ne batafaayo, nange ne ŋŋaana okufaayo nga bankowodde,' bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **14** Era nabasaasaanya n'omuyaga ogukunta mu mawanga ge baali batamanyi. Ensi gye baaleka n'ebeera matongo nga tewali agibeeramu, ensi ennungi esanyusa, kyeyava efuuka eddungu."

8 Ekigambo kya Mukama ow'Eggye ne kinzijira nate nti: **2** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Nkwatirwa Sayuuni obuggya, obuggya obungi obw'ekitalo." **3** Bw'ati bw'ayogera Mukama nti, "Ndikomawo mu Sayuuni, ndibeera wakati mu Yerusaalemi era Yerusaalemi kiriyitibwa ekibuga ekyesigwa, olusozi olwa Mukama ow'Eggye, Olusozi Olutukuvu." **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Abakadde abasajja n'abakazi bajja kuddamu okutuula mu nguudo za Yerusaalemi, nga buli omu akutte omuggo, olw'obukadde. **5** N'enguudo ez'ekibuga zirijjula abalenzi n'abawala nga bazannya." **6** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Kiririrabika ng'eky'ekitalo mu maaso g'abantu abo abaasigalawo mu nnaku ezo, naye nange gye ndi bwe kiriba?" bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **7** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Laba ndirokola abantu bange abali mu nsi ey'Ebuvanjuba n'abali mu nsi ey'Ebugwanjuba: **8** Ndibakomyawo, babeere mu Yerusaalemi, nange nnaabeeranga Katonda waabwe mu bwesigwa ne mu butuukirivu." **9** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Emikono gyammwe gibe n'amaanyi, mmwe, mu nnaku zino ababadde bawulira ebigambo bino ebiva mu kamwa ka bannabbi abaaliwo mu nnaku okuva omusingi gw'ennyumba ya Mukama ow'Eggye lwe gwasimbibwa, yeekaalu ye eryoke ezimbibwe. **10** Ekiseera ekyo nga tekinnatuuka, tewaali asobola kutoola nsimbi okupangisa omuntu wadde okupangisa ensolo. Era tewaali muntu ayinza kukola mirimu gye mu mirembe olw'omulabe we, kubanga buli muntu nnali mufudde mulabe wa muliraanwa we. **11** Naye kaakano abantu bano abaasigalawo sijja kubakola nga mu nnaku ezaayita," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **12** "Kubanga ensigo erikula bulungi, n'omuzabbibu gubale ekibala kyagwo, n'ettaka lireetenga ekimera kyalyo, n'eggulu lireetenga omusulo gwalyo. Nange abantu bange abaasigalawo ndibawa ebintu ebyo byonna nga gwe mugabo gwabwe. **13** Nga bwe mwali ekikolimo mu baamawanga, ggwe ennyumba ya Yuda, naawe ennyumba ya Isirayiri, bwe ntyo bwe ndibalokola, era mulibeera omukisa eri abalala. Temutya, munywere emikono gyammwe gibe n'amaanyi." **14** Kubanga bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Nga bwe nasalawo okubabonereza, bajjajjammwe bwe bansunguwaza," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "era ne sibasaasira, **15** bwe ntyo nate bwe nsazeewo kaakano mu nnaku zino okukola obulungi Yerusaalemi n'ennyumba ya Yuda. Temutya. **16** Bino bye bintu bye munaakolanga: buli muntu ayogerenga bya mazima ne muntu munne, musalenga emisango mu bwenkanya mu mpya zammwe; **17** tosaliranga muliraanwa wo lukwe. So tolayiranga bya bulimba, kubanga ebyo byonna mbikyawa," bw'ayogera Mukama. **18** Ekigambo kya Mukama ow'Eggye ne kinzijira nate nti: **19** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Okusiiba omwezi ogwokuna, n'ogwokutaano, n'ogw'omusanvu, n'ogw'ekkumi kunaabeeranga mbaga ey'essanyu era n'okwesiima mu nnyumba ya Yuda. Noolwekyo mwagalenga amazima n'emirembe." **20** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Amawanga mangi n'abantu bangi abalijja okuva mu bibuga bingi era n'okuva mu nsi nnyingi; **21** era ab'ekibuga ekimu baliraga mu kibuga ekirala babagambe nti, 'Tugende mangu twegayiririre Mukama, tunoonye amaaso ga Mukama ow'Eggye. Nze kennyini ŋŋenda.' **22** Abantu bangi n'amawanga mangi ag'amaanyi galijja okunoonya Mukama ow'Eggye mu Yerusaalemi n'okwegayirira Mukama." **23** Bw'ati bw'ayogera Mukama ow'Eggye nti, "Mu nnaku ezo abasajja kkumi okuva mu buli lulimi olwogerwa mu mawanga

balyekwata ku kyambalo ky'Omuyudaaya bagambe nti, 'Muleke tugende nammwe kubanga twawulira nga Katonda ali nammwe.'"

9 Ekigambo kya Katonda kyolekedde ensi ya Kadulaki era kirituuka e Ddamasiko. Kubanga abantu bonna n'ebika byonna ebya Isirayiri batunuulidde Mukama, **2** era ne Kamasi ekiriraanyeewo nakyo bwe kityo, ne Ttuulo ne Sidoni wadde nga birina amagezi mangi. **3** Ttuulo kyezimbira ekigo ne kituuma ffeeza n'eba ng'enfuufu, ne zaabu n'eba nnyingi ng'ettaka ery'omu kkubo. **4** Laba, Mukama alikyambulako ebintu byakyo, alizikiriza amaanyi gaakyo ag'oku nnyanja, era kiryokebwa omuliro. **5** Asukulooni bino kiribiraba ne kitya; ne Gaza bwe kityo kiribeera mu kulumwa okw'amaanyi. Era n'essuubi lya Ekuloni liriggwaawo; Gaza aliggyibwako kabaka we, ne Asukulooni tekiribaamu bantu. **6** Abagwira balitwala Asudodi, era n'amalala g'Abafirisuuti ndigamalawo. **7** Era ndiggya omusaayi mu kamwa ke n'emmere ey'omuzizo okuva wakati mu mannyo ge. N'abo bonna abalisigalawo mu kyo baliba bantu ba Katonda waffe, balifuuka bakulembeze mu Yuda, ne Ekuloni kiriba nga Abayebusi. **8** Naye ndirwanirira ennyumba yange eri eggye eddumbaganyi, so tewaliba mulumbaganyi aliddayo kujooga bantu bange kubanga kaakano mbalabirira. **9** Sanyuka nnyo ggwe omuwala wa Sayuuni: leekaana nnyo, ggwe omuwala wa Yerusaalemi; laba, kabaka wo ajja gy'oli; mutuukirivu era muwanguzi; muwombeefu era yeebagadde endogoyi, endogoyi ento, omwana gw'endogoyi. **10** Efulayimu ndimuggyako amagaali, ne Yerusaalemi muggyeko embalaasi ennwanyi, n'omutego gw'obusaale gulimenyebwa era alireeta emirembe mu mawanga, n'obufuzi bwe buliva ku nnyanja emu butuuke ku nnyanja endala era buve ku mugga Fulaati butuuke ku nkomerero z'ensi. **11** Naawe ggwe, olw'omusaayi gw'endagaano gye nakola naawe, ndisumulula abasibe bo okuva mu bunnya obutaliimu mazzi. **12** Mudde mu nkambi yammwe mmwe abasibe abalina essuubi; nangirira leero nti ndibadizaawo emirundi ebiri. **13** Yuda ndigiweta ng'omutego ogw'obusaale ngujjuze Efulayimu. Ndiyimusa batabani ba Sayuuni, balwane n'abaana bo, ggwe Buyonaani, mbakozese ng'ekitala eky'omutabaazi. **14** Era Mukama alirabika ng'ali waggulu waabwe, akasaale ke kamyanse ng'okumyansa kw'eggulu. Mukama Katonda alifuuwa ekkondeere, n'akumbira mu muyaga ogw'omu bukiikaddyo. **15** Mukama ow'Eggye alibakuuma. Balirinnyirira ne bawangula envuumuulo, balinywa ne baleekaana ng'abatamiivu. Balijjula ng'ekibya ekikozesebwa okumansira ku nsonda z'ekyoto. **16** Ku lunaku olwo Mukama Katonda alirokola abantu be ng'omusumba bw'alokola ekisibo ky'endiga ze. Balitangalijja mu nsi ye, ng'amayinja ag'omuwendo bwe gatemagana mu ngule. **17** Nga baliba balungi era abatuukirivu! Emmere ey'empeke erireetera abavubuka abalenzi obulamu obweyagaza, n'abawala nabo beeyagale olwa wayini omuggya.

10 Musabe Mukama enkuba mu biseera byayo; kubanga Mukama y'akola ebire enkuba n'etonnya, olwo buli muntu n'afuna ebirime. **2** Kubanga bakatonda abalala n'abalaguzi balaba okwolesebwa okw'obulimba; ne baloota ebirooto eby'obulimba, ne bagumya abantu eby'obulimba. Abantu kyebava bazuŋŋana ng'endiga, nga banyigirizibwa olw'obutaba na musumba. **3** "Obusungu bwange bubuubuukidde ku basumba era nzija kubonereza abakulembeze ba Yuda, kubanga Mukama ow'Eggye ajja kulabirira endiga ze, ennyumba ya Yuda, era alibafuula ng'embalaasi ye emwenyumiririzaamu ennyo mu lutalo. **4** Mu Yuda mulivaamu ejjinja ery'oku nsonda, muveemu n'enkondo enyweza weema, muveemu n'omutego ogw'akasaale era muveemu na buli mufuzi yenna. **5** Bonna awamu balyoke babe ng'abasajja abazira ennyo mu lutalo abatambulira mu bitoomi by'omu nguudo mu biseera eby'entalo. Kubanga Mukama ali nabo, balirwana ne bawangula eggye eryebagadde embalaasi. **6** "Ndiwa ennyumba ya Yuda amaanyi era ndiwonya ennyumba ya Yusufu, ndibakomyawo kubanga mbakwatiddwa ekisa. Balibeera nga be sseegaanangako era ndibawulira kubanga nze Mukama Katonda waabwe. **7** Olwo aba Efulayimu baliba ng'abasajja ab'amaanyi, emitima gyabwe ne gisanyuka nnyo ng'abanywedde wayini. Abaana baabwe balikiraba ne basanyuka, omutima gwabwe gulisanyukira mu Mukama. **8** Ddala ndibawonya ne mbakuŋŋaanya. Ddala ndibanunula, baddeyo babeere bangi nga bwe baabanga. **9** Newaakubadde nga nabasaasaanyiza mu mawanga, naye balisinzira eyo mu nsi ezeewala ne banzijukira. Bo n'abaana baabwe baliba balamu era ne bakomawo gye ndi. **10** Ndibakomyawo okuva mu Misiri, mbakuŋŋaanye okuva mu Bwasuli. Ndibaleeta mu Gireyaadi ne Lebanooni ne bajjula ensi ezo ne watasigalawo kabanga ka kubeeramu. **11** Baliyita mu nnyanja ey'okubonaabona; ennyanja ewuluguma erikkakkanyizibwa, n'obuziba bwa Kiyira bwonna bulikala. Amalala ga Bwasuli galibaggwaamu n'omugo ogw'obufuzi bwa Misiri gulimenyebwa. **12** Ndibafuula ba maanyi mu Mukama era nabo balitambulira mu linnya lyange," bw'ayogera Mukama.

11 Ggulawo enzigi zo ggwe Lebanooni, omuliro gwokye emivule gyo. **2** Kaaba ggwe omuberosi, kubanga emivule gigudde! Emiti emirungi ennyo gyonoonese. Mukube ebiwoobe mmwe emyera gya Basani, kubanga ekibira ekikwafu kigudde. **3** Wuliriza ebiwoobe by'abasumba, amalundiro gaabwe amalungi gazikirizibbwa. Wuliriza okuwuluguma kw'empologoma. Omuddo omulungi oguli ku Yoludaani guzikirizibbwa. **4** Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda wange nti, "Lunda endiga zigejje ezinaatwalibwa okuttibwa. **5** Abo abazigula bazitta ne batabaako musango. N'abo abazitunda ne bagamba nti, 'Mukama atenderezebwe ngaggawadde!' Abasumba baazo bennyini tebazikwatirwa kisa. **6** Kubanga sikyaddayo kukwatirwa bantu ba nsi eno kisa," bw'ayogera Mukama. "Ndiwaayo buli muntu okugwa mu mikono gya muliraanwa we, ne mu mikono gya kabaka we. Nabo balijooga ensi era sirigiwonya kuva mu mikono gwabwe." **7** Awo ne nunda ekisibo ekyateekebwateekebwa okuttibwa, okusingira ddala ezaali zijoogebwa. Ne ntwala emiggo gy'abasumba ebiri, ogumu ne ngutuuma erinnya Kisa, omulala ne ngutuuma Kwegatta

era ne ndiisa endiga. **8** Mu mwezi gumu ne neegobako abasumba basatu, emmeeme yange ng'ebakyaye era nabo nga bankyaye. **9** Awo ne ndyoka ŋŋamba nti, "Siibeere musumba wammwe, ekinaafa leka kife, ekyokwonooneka kyonooneke, era leka ebyo ebisigaddewo biryaŋŋane, buli kimu kirye kinnaakyo." **10** Ne ndyoka nkwata omuggo gwange Kisa ne ngumenya, ne mmenya endagaano gye nnali nkoze n'abantu bonna. **11** Endagaano n'agikomya ku lunaku olwo era abasuubuzi b'endiga abaali bandaba ne bamanya nti ekyo kyali kigambo kya Katonda. **12** Ne ndyoka mbagamba nti, "Bwe kiba nga kisaanidde mu maaso gammwe mumpe empeera yange; naye obanga temusiimye mulekeeyo." Awo ne bambalira ensimbi eza ffeeza amakumi asatu. **13** Awo Mukama n'aŋŋamba nti, "Zisuulire omubumbi," omuwendo guno ogw'ekitalo gwe bansasula! Kale ne ntwala ensimbi amakumi asatu eza ffeeza ne nzisuulira omubumbi mu nnyumba ya Mukama. **14** Awo ne mmenya omuggo gwange ogwokubiri Kwegatta, okulaga nti obumu obwali wakati wa Yuda ne Isirayiri bwali bukomye. **15** Mukama n'alyoka aŋŋamba nti, "Twala nate ebintu eby'omusumba omusirusiru bye yandikozesezza. **16** Kubanga laba, nze nyimusizza omusumba mu nsi atafaayo ku ndiga ezizikirira era atanoonya zisaasaanye, era atayunga zimenyese wadde okuliisa ennamu, naye alya ensolo ensava ng'aziyuzaako ebinuulo. **17** "'Zimusanze omusumba wange ataliiko ky'agasa agayaalirira ekisibo! Ekitala kifumite omukono gwe ogwa ddyo, kiggyemu n'eriiso lye erya ddyo! Omukono gwe gukalire ddala, n'eriiso lye erya ddyo lizibire ddala!'"

12 Kino ky'ekigambo kya Katonda ekikwata ku Isirayiri. Bw'ati bw'ayogera Mukama eyabamba eggulu era n'assaawo emisingi gy'ensi, era n'akola n'omwoyo gw'omuntu ogumulimu. **2** "Laba ŋŋenda okufuula Yerusaalemi ekikompe ekitagaza amawanga gonna ageetoolodde enjuuyi zonna. Yuda awamu ne Yerusaalemi birizingizibwa. **3** Awo ku lunaku olwo ndifuula Yerusaalemi ejjinja erizitowa eri amawanga gonna, ag'ensi agalikuŋŋaana okukizingiza. Abo bonna abaligezaako okuliggyawo, balyetusaako ebisago. **4** Ku lunaku olwo, bw'ayogera Mukama, ndikuba buli mbalaasi na buli muvuzi waayo ndimusuula eddalu. Ndikuuma ennyumba ya Yuda kyokka amaaso g'embalaasi za bannaggwanga ndigaziba. **5** Awo abakulembeze ba Yuda baligamba mu mitima gyabwe nti, 'Abantu b'omu Yerusaalemi ba maanyi, kubanga Mukama Katonda ow'Eggye ye Katonda waabwe.' **6** "Ku lunaku olwo ndifuula abakulembeze ya Yuda ng'ogusigiri ogwaka ogwetooloddwa enku, ng'olumuli olw'omuliro mu makkati g'ebinywa. Balimalawo amawanga gonna ag'oku njuyi zonna, olw'oku kkono n'olw'oku ddyo; naye Yerusaalemi kirisigalawo, n'abantu baakyo mu kifo kyakyo awatali kunyeenyezebwa. **7** "Mukama alisooka kununula weema za Yuda, ekitiibwa ky'ennyumba ya Dawudi, n'ekitiibwa ky'abatuuze b'omu Yerusaalemi kireme kusukka ku kya Yuda. **8** Ku lunaku olwo Mukama aliteeka obukuumi ku batuuze b'omu Yerusaalemi; abo abasembayo obunafu ku lunaku olwo babeere nga Dawudi, era ennyumba ya Dawudi ebeere ng'ennyumba ya Katonda, nga malayika wa Mukama abakulembeddemu. **9** Ku lunaku olwo ndizikiriza amawanga gonna agalumba Yerusaalemi. **10** "Era ndifuka ku nnyumba ya Dawudi era ku batuuze ba Yerusaalemi Omwoyo ow'ekisa n'okwegayirira. Balintunuulira nze gwe baafumita: era balimukungubagira ng'omuntu bw'akungubagira omwana we omu yekka, era balimulumirwa nnyo omwoyo ng'omuntu bw'alumirwa mutabani we omubereberye. **11** Ku lunaku olwo okukuba ebiwoobe kuliyitirira mu Yerusaalemi okwenkana ng'okwa Kadadulimmoni mu kiwonvu Megiddoni. **12** Ensi erikungubaga, buli kika kyokka; ekika eky'ennyumba ya Dawudi ne bakazi baabwe kyokka, n'ekika ky'ennyumba ya Nasani ne bakazi baabwe bokka; **13** Ekika eky'ennyumba ya Leevi ne bakazi baabwe, n'ekika kya Simeeyi ne bakazi baabwe; **14** n'ebika byonna ebirala ebisigaddeyo ne bakazi baabwe.

13 "Ku lunaku olwo ensulo z'amazzi ziriggulirwa ennyumba ya Dawudi n'abatuuze b'omu Yerusaalemi okubatukuza okuva mu kibi n'obutali bulongoofu. **2** "Ku lunaku olwo, ndiggya amannya ga bakatonda abalala okuva mu nsi, galeme kuddayo kujjukirwa, era nzigye bannabbi n'omwoyo ogutali mulongoofu mu nsi," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **3** Era singa omuntu yenna awa obunnabbi, kitaawe ne nnyina abamuzaala bennyini balimugamba nti, "Oteekwa kufa kubanga oyogedde eby'obulimba mu linnya lya Mukama." Bw'aliwa obunnabbi, bakadde be bennyini bamufumitanga. **4** "Ku lunaku olwo buli nnabbi alikwatibwa ensonyi olw'okwolesebwa kwe okw'obulimba; era tebalyambala kyambalo kyabwe eky'ebyoya okulimba abantu. **5** Aligamba nti, 'Siri nnabbi nze, ndi mulimi bulimi; era mu nnimiro mwe nkoledde emirimu gyange obulamu bwange bwonna.' **6** Era singa omuntu bamubuuza nti, 'Ate bino ebiwundu ebiri ku mubiri gwo bya ki?' Aliddamu nti, 'Ebiwundu n'abifunira mu nnyumba ya mikwano gyange.'" **7** "Zuukuka, ggwe ekitala olwanyise omusumba wange, olwane n'omusajja annyimirira ku lusegere," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. "Kuba omusumba endiga zisaasaane nange ndiyimusa omukono gwange ku baana abato. **8** Mu nsi yonna," bw'ayogera Mukama, "bibiri bya kusatu bye birikubwa bisaanewo, naye kimu kya kusatu kye kirisigalamu. **9** Ekitundu kino eky'ekimu ekyokusatu ndikireeta mu muliro, ne mbalongoosa ng'effeeza bw'erongoosebwa mbagezese nga zaabu bw'egezesebwa. Balikoowoola erinnya lyange nange ndibaanukula. Ndigamba nti, 'Bantu bange,' era nabo baliddamu nti, 'Mukama ye Katonda waffe.'"

14 Olunaku lwa Mukama lujja, lwe muligabana bye mwanyaga. **2** Ndikuŋŋaanyiza amawanga gonna mu Yerusaalemi mu lutalo okukirwanyisa; ekibuga kiritwalibwa, enju zinyagibwe n'abakazi bakwatibwe. Kimu kyakubiri eky'ekibuga kiritwalibwa mu buwaŋŋanguse; naye abalala abalisigalawo tebaliggibwa mu kibuga. **3** Awo Mukama alivaayo n'alwanyisa amawanga gali nga bwe yalwana ku lunaku olw'olutalo. **4** Ku lunaku olwo ebigere bye biriyimirira ku lusozi olwa Zeyituuni olwolekedde obuvanjuba bwa Yerusaalemi, era olusozi lwa Zeyituuni lulyabuluzibwamu ebitundu bibiri okuva Ebuvanjuba okudda Ebugwanjuba

era lujjemu oguwonvu oguwanvu ennyo. Ekitundu ekimu eky'olusozi kidde mu Bukiikakkono ekirala mu Bukiikaddyo. **5** Nammwe muliddukira mu kkubo ery'omu kiwonvu eky'olusozi lwange kubanga ekiwonvu kirisitulirwa waggulu era muddukanga nga bwe mwadduka musisi eyayita mu mirembe gya Uzziya, kabaka wa Yuda. Awo Mukama Katonda wange alijja n'abatukuvu be bonna. **6** Ku lunaku olwo teriba kitangaala, newaakubadde obunnyogovu wadde obutiti. **7** Naye luliba lunaku lwa njawulo, awataliba misana wadde kiro: olunaku olumanyiddwa Mukama. Obudde bwe buliwungeera walibaawo ekitangaala. **8** Ku lunaku olwo amazzi amalamu galikulukuta okuva mu Yerusaalemi; agamu gagende mu nnyanja ey'Ebuvanjuba n'amalala mu nnyanja ey'Ebugwanjuba; mu kyeya ne mu ttoggo. **9** Mukama alibeera kabaka ow'ensi zonna: ku lunaku olwo Mukama alibeera omu yekka n'erinnya lye liribeera erinnya lyokka. **10** Ensi yonna okuva e Geba okutuuka e Limmoni ku luuyi olw'obukiikaddyo obwa Yerusaalemi; erifuuka nga Alaba naye Yerusaalemi kiriyimusibwa ne kisigala mu kifo kyakyo okuva ku mulongooti gwe Kananeri okutuuka ku masogolero ga kabaka. **11** Abantu balikibeeramu, tekigenda kuddayo kuzikirizibwa. Yerusaalemi kiriba kinywevu. **12** Ono ye kawumpuli Mukama gw'alikubisa amawanga gonna agaalwanyisa Yerusaalemi. Emibiri gyabwe girivunda nga bakyali balamu. Amaaso gabavundire mu biwanga, n'ennimi zibavundire mu kamwa. **13** Ku lunaku olwo Mukama alireetera abantu ekyekango eky'amaanyi. Buli muntu alikwata omukono gwa munne nga balwanagana. **14** Ne Yuda alirwanira mu Yerusaalemi era obugagga bw'ensi zonna eziriraanyeewo bukuŋŋaanyizibwe, zaabu n'effeeza n'ebyambalo bingi nnyo nga nabyo bikuŋŋaanyizibbwa. **15** Era kawumpuli ng'oli aligwa ku mbalaasi, ne ku nnyumbu, ne ku ŋŋamira, n'endogoyi, ne ku nsolo zonna eziriba mu bisulo ebyo. **16** Abo abalisigalawo ku mawanga agaalumba Yerusaalemi banaayambukanga buli mwaka okusinza Mukama kabaka ow'Eggye era n'okukwatanga embaga ey'ensiisira. **17** Omuntu yenna mu nsi bw'ataagendenga Yerusaalemi kusinza Mukama Kabaka ow'Eggye, taafunenga nkuba. **18** Abamisiri bwe bataagendenga kwetabamu, tebaafunenga nkuba. Mukama anaabareeteranga kawumpuli, gwakubisa amawanga agatagenda kukwata mbaga ey'ensiisira. **19** Ekyo kye kinaabanga ekibonerezo kya Misiri n'amawanga gonna agataayambukenga kukwata mbaga ya nsiisira. **20** Ku lunaku olwo ekigambo kino, "kitukuvu eri Mukama Katonda," kinaawandikibwa ku bide by'embalaasi era n'entamu ezifuumbirwamu mu nnyumba ya Mukama zinaabeeranga ng'ebibya ebitukuvu mu maaso g'ekyoto. **21** Weewaawo, buli nsuwa mu Yerusaalemi ne mu Yuda eneebanga ntukuvu mu maaso ga Mukama ow'Eggye; n'abo bonna abanajjanga okuwaayo ssaddaaka banaafumbiranga mu zimu ku ntamu ezo. Era ku lunaku olwo, waliba tewakyali Mukanani mu nnyumba ya Mukama ow'Eggye.

Malaki

1 Buno bwe bubaka Mukama bwe yawa Malaki abutuuse eri abaana ba Isirayiri. **2** "Nabaagala," bw'ayogera Mukama. "Naye mmwe ne mumbuuza nti, 'Watwagala otya?' "Esawu teyali muganda wa Yakobo?" bw'ayogera Mukama: "naye nze Yakobo gwe nayagala. **3** Esawu namukyawa ne nfuula ensi ye ey'ensozi okuba amatongo, obusika bwe ne mbuwa ebibe eby'omu ddungu." **4** Singa Edomu, ekika ekyava mu Esawu kigamba nti, "Wadde tukubiddwa wansi naye tulidda ne tuzimba ebyagwa." Mukama ow'Eggye ayogera nti, "Bo balizimba, naye nze ndibimenya; era abantu banaabayitanga, ensi embi, era nti abantu Mukama be yanyiigira ennaku zonna. **5** Era amaaso gammwe galiraba ne mwogera nti, 'Mukama agulumizibwe okusukka ensalo ya Isirayiri.' **6** "Omwana assaamu kitaawe ekitiibwa, n'omuddu atya mukama we. Kale obanga ddala ndi kitammwe, ekitiibwa kye munzisaamu kiri ludda wa? Era obanga ndi mukama wammwe, lwaki temuntya?" bw'ayogera Mukama ow'Eggye. Mukama ow'Eggye bw'abagamba mmwe nti, "Mmwe bakabona munyooma erinnya lyange. "Ne mubuuza nti, 'Twayonoona tutya?' **7** "Muwaayo ku kyoto kyange emmere eyonoonese. "Kyokka ne mwebuuza nti, 'Twakwonoona tutya?' "Kubanga olujjuliro lwange mulufuula ekitagasa. **8** Bwe muwaayo ensolo enzibe z'amaaso okuba ssaddaaka, muba temukoze kibi? Ate bwe muwaayo eziwenyera oba endwadde, ekyo si kibi? Kale nno mugezeeko okuzitonera omufuzi wammwe, anaabasanyukira? Ye anaafaayo okukutunulako?" bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **9** "Kale nno mbasaba mwegayirire Katonda, atukwatirwe ekisa, kubanga ebyo ffe twabyereetera. Nga muleese ebiweebwayo ebifaanana bityo, waliwo n'omu gw'ayinza okukkiriza?" bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **10** "Kale waakiri singa omu ku bakabona aggalawo enzigi muleme okukuma omuliro ku kyoto kyange ogw'obwereere! Sibasanyukira n'akatono," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "so sikkirize kiweebwayo kyonna ekiva mu mikono gyammwe. **11** Kubanga okuva enjuba gy'eva okutuusa gy'egwa erinnya lyange kkulu mu baamawanga; obubaane buweerwayo mu buli kifo eri erinnya lyange, nga kuliko n'ekiweebwayo ekirongoofu, kubanga erinnya lyange kkulu mu baamawanga," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **12** "Naye mmwe bakabona muvumisa erinnya lyange mu baamawanga buli lukya nga mugamba nti kya Mukama okuwaayo emmere etesaana n'ebiweebwayo ku kyoto kyange. **13** Era mwogera nti, 'Nga tulabye;' ne mugiwunyako ne mwetamwa, era ne mwesooza," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. "Bwe muleeta ekinyage, n'ekiwenyera, n'ekirwadde, ebyo bye biweebwayo bye mulina okuleeta, mbikkirize?" bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **14** "Buli mulimba yenna akolimirwe, oyo alina ennume mu kisibo kye eyeeyama okugiwaayo nga ssaddaaka eri Mukama naye n'awaayo ekintu ekiriko obulema: kubanga ndi Kabaka mukulu," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "n'erinnya lyange lya ntiisa mu baamawanga."

2 "Kale nno, mmwe bakabona, ekiragiro kino kyammwe. **2** Bwe mutaakyuse ku mpisa zammwe n'engeri zammwe, bwe mutaafeeyo kuwa linnya lyange kitiibwa," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "kale ndibasindikira ekikolimo era emikisa gyammwe girifuuka ekikolimo. Ate ddala mmaze okubakolimira kubanga ebikulu gye ndi temubitaddeeko mwoyo. **3** "Kale laba, ndibonereza ezzadde lyammwe, mbasiige n'obusa mu maaso, obusa bwa ssaddaaka zammwe, era mbagobewo mu maaso gange. **4** Olwo lwe mulimanya nga mbawadde ekiragiro kino, endagaano yange ne Leevi eryoke etuukirire," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **5** "Endagaano eri mu mateeka ago yali egenderedde kuleeta bulamu na mirembe era n'embimuwa asobole okuntya, era n'antya n'ayimirira ng'atya erinnya lyange. **6** Amateeka ag'amazima gali mu kamwa ke era nga tewali bulimba busangibwa mu kamwa ke. Yatambula nange mu mirembe ne mu butuukirivu era n'aggya bangi mu kibi. **7** "Kubanga emimwa gy'abasumba gisaana okukuuma eby'amagezi ebya Katonda era abantu basaana okunoonya okutegeera okuva mu bo, kubanga be babaka ba Mukama ow'Eggye. **8** Naye mwakyama ne muva mu kkubo; mwesittaza bangi olw'ebyo bye muyigiriza; mwayonoona endagaano ya Leevi," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **9** "Noolwekyo nabafuula ekinyoomebwa era ekisekererwa mu maaso g'abantu bonna olw'obutagoberera makubo gange era musala emisango nga musaliriza." **10** Kale ffenna tetulina kitaffe omu? Si Katonda omu eyatutonda? Lwaki kale tetuli beesigwa eri bantu bannaffe, ne twonoona endagaano ya bakitaffe? **11** Yuda takuumye bwesigwa n'eby'omuzizo ne bikolebwa mu Isirayiri ne mu Yerusaalemi. Kubanga Yuda yayonoona ekifo kya Mukama ekitukuvu, ky'ayagala ennyo, bwe yawasa omuwala wa lubaale. **12** Buli muntu yenna akola kino, oba kabona oba muntu wa bulijjo, Mukama alimuggya mu kika kya Yakobo, newaakubadde ng'aleeta ebiweebwayo eri Mukama ow'Eggye! **13** Ekirala kye mukola kye kino: Ekyoto kya Mukama mukijjuzza amaziga, nga mukaaba nga mukuba ebiwoobe kubanga ebiweebwayo byammwe takyabifaako. **14** Kale mubuuza nti, "Lwaki tabifaako?" Kubanga Mukama yali mujulirwa wakati wo ne mukazi wo ow'omu buvubuka bwo, naye ggwe tewali mwesigwa, ng'olimbalimba newaakubadde nga yali munno era mukazi wo gwe walagaana naye endagaano. **15** Katonda teyabafuula omu mu mwoyo? Era lwaki yabafuula omu? Kubanga yali anoonya ezzadde eriritya Katonda. Kale mwekuume nnyo waleme kubaawo agoba mukazi we, era alimbalimba mukazi we ow'omu buvubuka bwe. **16** "Kubanga nkyawa abafumbo okwawukana," bw'ayogera Mukama Katonda wa Isirayiri, "n'omusajja ajooga mukazi we," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. Kale mwekuumenga mu mwoyo gwammwe mubeerenga beesigwa. **17** Mukama mumukooyezza n'ebigambo byammwe. Naye mubuuza nti, "Tumukooyezza tutya?" Kubanga mwogera nti buli akola ekibi, mulungi mu maaso ga Mukama, era abasanyukira; oba nti, "Ali ludda wa Katonda ow'obwenkanya?"

3 "Laba, ntuma omubaka wange, alinkulembera era alirongoosa ekkubo nga sinnajja: era Mukama gwe

munoonya alijja mu yeekaalu ye nga tebamanyiridde; omubaka w'endagaano gwe musanyukira, laba ajja," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **2** "Naye ani ayinza okugumiikiriza olunaku olw'okujja kwe, era ani aliyimirira ye bw'alirabika? Kubanga ali ng'omuliro gw'oyo alongoosa effeeza era nga sabbuuni ow'abayoza. **3** Era alituula n'atunula ng'oyo alongoosa ffeeza n'agimalamu amasengere, era alirongoosa batabani ba Leevi, bakabona ba Katonda, era alibasengejja ng'ezaabu n'effeeza bwe bisengejjebwa; balyoke baweeyo ssaddaaka mu butuukirivu. **4** Awo ekiweebwayo ekya Yuda ne Yerusaalemi kiryoke kisanyuse Mukama, nga mu nnaku ez'edda era nga mu myaka egyayita. **5** "Era mu kiseera ekyo awatali kulonzalonza ndibasemberera nsale omusango. Ndiyanguwa okuwa obujulizi ku baloga ne ku benzi ne ku abo abalayira eby'obulimba, ne ku abo abalyazaamaanya omupakasi empeera ye; abanyigiriza nnamwandu ne mulekwa, era abajoogereza munnaggwanga, abatatya Mukama," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **6** "Kubanga nze Mukama sijjulukuka: mmwe, batabani ba Yakobo, noolwekyo siribazikiriza. **7** Okuva mu nnaku za bajjajjammwe mwakyuka ne mukyama okuva ku biragiro byange ne mutabikwata. Mudde gye ndi, nange nadda gye muli era nnaabasonyiwa," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. "Naye mwebuuza nti, 'Tunadda tutya?' **8** "Omuntu alinyaga Katonda? "Naye mmwe munnyaga. Kyokka mugamba nti, 'Tukunyaga tutya?' "Mu biweebwayo ne mu kimu eky'ekkumi. **9** Mukolimiddwa ekikolimo ekyo, kubanga mmwe, eggwanga lyonna munnyaga nze. **10** Muleete ekimu eky'ekkumi ekijjuvu mu nnyumba yange, ennyumba yange ebeeremu emmere, era mungezese," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "obanga siribaggulirawo ebituli eby'omu ggulu, ne mbawa omukisa ne gutabaako ne we guligya. **11** Kale ndikuuma ennimiro zammwe ne zitazikirizibwa balabe; so n'omuzabbibu gwammwe ne gutakunkumula bibala byagwo ebitannatuuka kwengera," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **12** "Era amawanga gonna galibayita ba mukisa: kubanga muliba nsi esanyusa, kino ky'ekisuubizo," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **13** "Weewaawo ebigambo byammwe gye ndi bibadde bya bukambwe," bw'ayogera Mukama. "Ate nga mugamba nti, 'Twakwogerako tutya obubi?' **14** "Mwayogera nti, 'Eby'okuweereza Katonda tebigasa, era kigasa ki okukwata ebiragiro bye era n'okutambulira mu maaso ga Mukama ow'Eggye ng'abakungubaga? **15** Okuva kaakano abeegulumiza tubayita ba mukisa; abakozi b'ebibi bakulaakulana era n'abo abasoomoza Katonda nabo bawona.'" **16** Abo abatya Mukama bayogeragana bokka ne bokka, Mukama n'abawulira. Ekitabo eky'okujjukira abatya Mukama ne balowooza ku linnya lye, ne kiwandiikibwa ng'alaba. **17** "Kale baliba bange," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "ku lunaku lwe ndibakyusizaako okuba ekintu kyange eky'omuwendo; era ndibasonyiwa ng'omuzadde bw'asonyiwa mutabani we amuweereza. **18** Omulundi omulala mulyawula omutuukirivu n'omubi, oyo aweereza Katonda n'oyo atamuweereza."

4 "Kubanga, laba, olunaku lujja, lwokya ng'ekikoomi, n'ab'amalala bonna n'abo bonna abakola ebibi baliba bisasiro: ku lunaku lwennyini balyokerwa ddala," bw'ayogera Mukama ow'Eggye, "obutabalekerawo mulandira newaakubadde ettabi. **2** Naye mmwe abatya erinnya lyange, enjuba ey'obutuukirivu eribaviirayo ng'erina okuwonya mu biwaawaatiro byayo. Mulifuluma ne muligita ng'ennyana ez'omu kiraalo. **3** Era mulirinnya ku babi, kubanga baliba vvu wansi w'ebigere byammwe, ku lunaku lwe ndibalokolerako," bw'ayogera Mukama ow'Eggye. **4** "Mujjukire okugonderanga amateeka ga Musa omuddu wange, ebiragiro n'amateeka bye namukwasa ku Kolebu olwa Isirayiri yenna. **5** "Laba, ndibatumira nnabbi Eriya, olunaku lwa Mukama olukulu olw'entiisa nga terunnatuuka, **6** era alikomyawo omutima gwa bazadde eri abaana baabwe, n'omutima gw'abaana eri bazadde baabwe; nneme okukolimira ensi."

NEW TESTAMENT

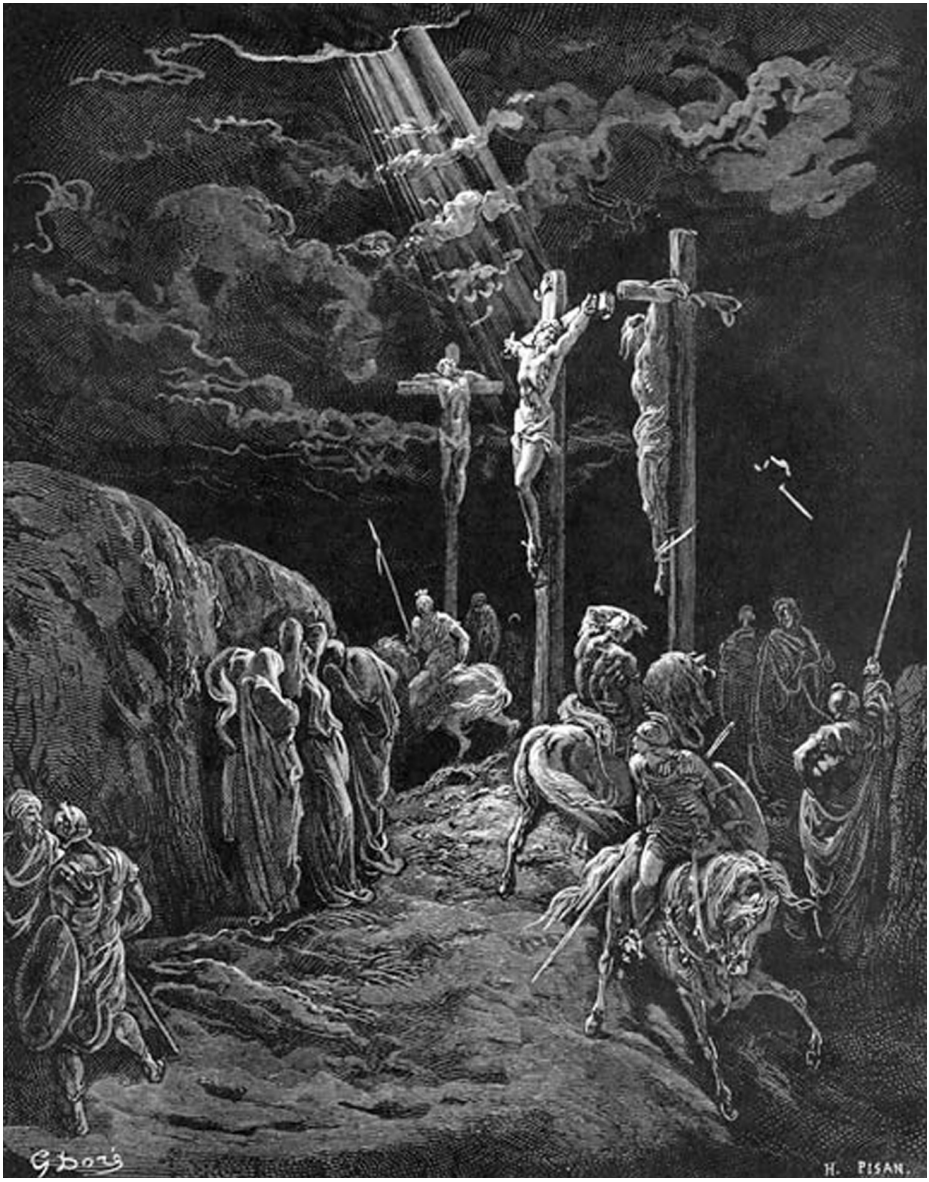

Yesu n’agamba nti, “Kitange, basonyiwe, kubanga kye bakola tebakimanyi.”
Awo abaserikale ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu.
Lukka 23:34

Matayo

1 Luno lwe lulyo lwa Yesu Kristo, omwana wa Dawudi
omwana wa Ibulayimu: **2** Ibulayimu yazaala Isaaka,
Isaaka n'azaala Yakobo, Yakobo n'azaala Yuda ne baganda
be. **3** Yuda n'azaala Pereezi ne Zeera mu Tamali,
Pereezi n'azaala Kezirooni, Kezirooni n'azaala Laamu.
4 Laamu yazaala Aminadaabu, Aminadaabu n'azaala
Nasoni, Nasoni n'azaala Salumooni. **5** Salumooni yazaala
Bowaazi mu Lakabu, Bowaazi n'azaala Obedi mu Luusi.
Obedi n'azaala Yese. **6** Yese yazaala Kabaka Dawudi.
Dawudi n'azaala Sulemaani mu eyali muka Uliya. **7**
Sulemaani yazaala Lekobowaamu, Lekobowaamu n'azaala
Abiya, Abiya n'azaala Asa. **8** Asa n'azaala Yekosafaati,
Yekosafaati n'azaala Yolaamu, Yolaamu n'azaala Uzziya.
9 Uzziya n'azaala Yosamu, Yosamu n'azaala Akazi,
Akazi n'azaala Keezeekiya. **10** Keezeekiya n'azaala
Manaase, Manaase n'azaala Amosi, Amosi n'azaala
Yosiya. **11** Yosiya n'azaala Yekoniya ne baganda be mu
kiseera eky'okutwalibwa e Babulooni. **12** Nga bamaze
okutwalibwa e Babulooni: Yekoniya n'azaala Seyalutyeri,
Seyalutyeri n'azaala Zerubbaberi. **13** Zerubbaberi n'azaala
Abiwuudi, Abiwuudi n'azaala Eriyakimu, Eriyakimu n'azaala
Azoli. **14** Azoli n'azaala Zadooki, Zadooki n'azaala
Akimu, Akimu n'azaala Eriwuudi. **15** Eriwuudi n'azaala
Eriyazaali, Eriyazaali n'azaala Mataani, Mataani n'azaala
Yakobo. **16** Yakobo n'azaala Yusufu, oyo ye bba wa
Maliyamu eyazaala Yesu ayitibwa Kristo. **17** Noolwekyo
emirembe gyonna okuva ku Ibulayimu okutuuka ku
Dawudi gyali kkumi n'ena, era okuva ku Dawudi okutuuka
ku kuwaŋŋaangusibwa e Babulooni, emirembe kkumi
n'ena, era okuva ku kuwaŋŋaangusibwa e Babulooni
okutuuka ku Kristo, nagyo emirembe kkumi n'ena. **18**
Okuzaalibwa kwa Yesu Kristo kwali bwe kuti: Maliyamu
nnyina bwe yali ng'akyayogerezebwa Yusufu, era nga
tebanaba kufumbiriganwa n'alabika ng'ali lubuto ku bwa
Mwoyo Omutukuvu. **19** Awo Yusufu eyali amwogereza,
olwokubanga yali muntu mulungi n'asalawo mu mutima
gwe okumuleka, naye ng'ayagala akikole mu kyama
aleme kukwasa Maliyamu nsonyi. **20** Naye bwe yali
ng'agalamidde ku kitanda kye ng'akyabirowoozaako, n'afuna
ekirooto; n'alaba malayika wa Mukama ng'ayimiridde w'ali,
n'amugamba nti, "Yusufu, omwana wa Dawudi, totya
kutwala Maliyamu okuba mukazi wo! Kubanga olubuto
lw'alina yalufuna ku bwa Mwoyo Mutukuvu. **21** Era
alizaala Omwana wabulenzi, olimutuuma erinnya Yesu,
(amakulu nti, 'Omulokozi') kubanga y'alirokola abantu bonna
mu bibi byabwe." **22** Bino byonna byabaawo kisobole
okutuukirira ekyayogerwa Mukama ng'ayita mu nnabbi
we ng'agamba nti, **23** "Laba omuwala atamanyi musajja
aliba olubuto, alizaala omwana wabulenzi, era aliyitibwa
Emmanweri." Amakulu gaalyo nti, "Katonda ali naffe."
24 Yusufu bwe yazuukuka, n'akola nga Malayika bwe
yamulagira, n'atwala Maliyamu okuba mukazi we. **25**
Naye Yusufu n'atamumanya okutuusa lwe yamala okuzaala
Omwana. Yusufu n'amutuuma erinnya Yesu.

2 Yesu bwe yazaalibwa mu kibuga Besirekemu eky'omu
Buyudaaya, ku mulembe gwa Kabaka Kerode, abasajja
abagezigezi, abaava ebuvanjuba ne bajja mu Yerusaalemi,
nga babuuza nti, **2** "Aliwa eyazaalibwa nga Kabaka
w'Abayudaaya? Kubanga twalaba emmunyeenye ye nga
tuli mu buvanjuba, era tuzze okumusinza." **3** Awo Kabaka
Kerode bwe yabiwulira ne bimweraliikiriza nnyo, era ne
bonna abaali mu Yerusaalemi. **4** N'ayita bakabona abakulu
bonna n'abawandiisi b'amateeka n'abeebuuzaako ekifo
Kristo gye yali agenda okuzaalibwa. **5** Ne bamuddamu
nti, "Mu Besirekemu eky'omu Buyudaaya, kyawandiikibwa
nnabbi nti, **6** "'Naawe Besirekemu ekya Yuda, toli mutono
mu balangira ba Yuda, kubanga omufuzi aliva mu ggwe,
alifuga abantu bange Isirayiri.'" **7** Awo Kerode n'atumya
Abagezigezi kyama, n'ababuuza ebiro emmunyeenye bye
yalabikiramu. **8** N'abasindika e Besirekemu ng'agamba nti,
"Mugende mubuulirize ebikwata ku mwana. Bwe mumulaba,
mukomeewo muntegeeze, nange ŋŋende musinze!" **9**
Bwe baamala okuwulira Kabaka bye yabagamba ne
bagenda. Bwe baafuluma, emmunyeenye eri gye baalaba
ebuvanjuba n'eddamu okubalabikira n'okubakulembera,
okutuusa lwe yayimirira waggulu Omwana w'ali. **10** Bwe
baalaba emmunyeenye ng'eyimiridde, essanyu lyabwe ne
libeera lingi nnyo! **11** Bwe baayingira mu nnyumba ne balaba
Omwana ne Maliyamu nnyina ne bavuunama ne basinza
Omwana. Ne basumulula ensawo zaabwe, ne bamutonera
ebirabo, zaabu, n'obubaane n'omugavu. **12** Awo bwe
baalabulibwa mu kirooto baleme kuddayo wa Kerode, bwe
batyo ne baddayo ewaabwe nga bayita mu kkubo eddala.
13 Awo abagezigezi bwe baamala okugenda, malayika
wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto n'amugamba
nti, "Golokoka oddusize Omwana ne nnyina e Misiri,
mubeere eyo okutuusa lwe ndibalagira okudda. Kubanga
Kerode ajja kunoonya Omwana ng'ayagala okumutta."
14 Ekiro ekyo n'asituka n'atwala Omwana ne nnyina e
Misiri. **15** Ne babeera eyo okutuusa Kerode bwe yafa.
Mukama kye yayogerera mu nnabbi we ne kituukirira,
bwe yagamba nti: "Nayita Omwana wange okuva mu
Misiri." **16** Kerode bwe yalaba ng'Abagezigezi banyoomye
ekiragiro kye, n'asunguwala nnyo, n'atuma abaserikale
e Besirekemu ne mu byalo byakyo batte abaana bonna
aboobulenzi ab'emyaka ebiri n'abatannagiweza, ng'asinziira
ku bbanga abagezigezi lye baali bamutegeezeza mwe
baalabira emmunyeenye. **17** Awo ekigambo nnabbi
Yeremiya kye yayogera ne kiryoka kituukirira ng'agamba nti,
18 "Eddoboozi lyawulirwa mu Laama, okukuba emiranga
n'okukungubaga okunene, nga Laakeeri akaabira abaana
be, nga tewakyali asobola kumuwooyawooya, kubanga
bonna baweddewo." **19** Kerode bwe yamala okufa malayika
wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto e Misiri, **20**
n'amugamba nti, "Golokoka ozzeeyo Omwana ne nnyina mu
Isirayiri, kubanga abaali baagala okutta Omwana bafudde."
21 Yusufu n'asitukiramu n'azzaayo Omwana ne nnyina mu
nsi ya Isirayiri. **22** Naye bwe yatuuka mu kkubo n'atya nnyo
bwe yawulira nga Alukerawo mutabani wa Kerode ye yali
alidde obwakabaka. Mukama n'amulabulira nate mu kirooto
aleme kugenda Buyudaaya, bw'atyo n'alaga e Ggaliraaya

23 n'atuuka mu kibuga ky'e Nazaaleesi, ne babeera omwo. Ebigambo bya bannabbi bye baayogera biryoke bituukirire nga bagamba nti: "Aliyitibwa Munnazaaleesi."

3 Mu nnaku ezo Yokaana Omubatiza n'ajja ng'abuulira mu ddungu ly'e Buyudaaya ng'agamba nti, **2** "Mwenenye, kubanga obwakabaka obw'omu ggulu bunaatera okutuuka." **3** Oyo nnabbi Isaaya gwe yayogerako ng'agamba nti, "Mpulira eddoboozi ly'oyo ayogerera waggulu mu ddungu ng'agamba nti, 'Mulongoose oluguudo lwa Mukama, muluŋŋamye amakubo ge!'" **4** Ebyambalo bya Yokaana byakolebwa mu bwoya bwa ŋŋamira, era nga yeesibya lukoba lwa ddiba. N'emmere ye yali nzige na mubisi gwa njuki. **5** Abantu bangi ne bava mu Yerusaalemi ne mu Buyudaaya mwonna ne mu bifo ebiriraanye Yoludaani ne bajja mu ddungu okuwulira by'abuulira. **6** N'ababatiza mu mugga Yoludaani, nga baatula ebibi byabwe. **7** Naye bwe yalaba Abafalisaayo bangi n'Abasaddukaayo nga bajja okubatizibwa n'abagamba nti, "Mmwe, abaana b'essalambwa, ani yabalabula okudduka obusungu bwa Katonda obugenda okujja? **8** Kale mubale ebibala ebiraga nti Mwenenyeza. **9** Temulowooza mu mitima gyammwe nti, 'Tuli bulungi kubanga tuli Bayudaaya, abaana ba Ibulayimu, tetufaayo, tetulina kye twetaaga.' Ekyo tekibasigula. Mbategeeza nti, Katonda ayinza okufuula amayinja gano abaana ba Ibulayimu! **10** Kaakano embazzi ya Katonda eteekeddwa ku buli kikolo kya muti, omuti ogutabala bibala birungi, gutemebwa gusuulibwe mu muliro. **11** "Nze mbabatiza na mazzi okutuuka ku kwenenya, naye waliwo omulala ajja, oyo ye ansinga amaanyi era sisaanira na kukwata ngatto ze, oyo alibabatiza ne Mwoyo Mutukuvu n'omuliro. **12** Ekikuŋŋunta kiri mu mukono gwe, alirongoosa egguuliro lye. Eŋŋaano aligitereka mu tterekero lye, naye ebisusunku alibyokya mu muliro ogutazikira." **13** Awo Yesu n'ava e Ggaliraaya n'ajja ku mugga Yoludaani, abatizibwe Yokaana. **14** Naye Yokaana n'ayagala okugaana, n'agamba nti, "Nze neetaaga ggwe okumbatiza, naye ate gw'ojja gye ndi?" **15** Yesu n'amuddamu nti, "Kkiriza ombatize, kubanga kitugwanidde okutuukiriza obutuukirivu bwonna." Awo Yokaana n'amukkiriza. **16** Awo amangwago Yesu nga yakamala okubatizibwa nga yaakava mu mazzi, eggulu ne libikkuka n'alaba Omwoyo wa Katonda ng'amukkako mu kifaananyi ky'ejjiba. **17** Eddoboozi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo."

4 Awo Yesu n'atwalibwa Mwoyo Mutukuvu mu ddungu okukemebwa Setaani. **2** N'amala ennaku amakumi ana ng'asiiba, nga talya, emisana n'ekiro, oluvannyuma enjala n'emuluma. **3** Setaani n'ajja gy'ali n'amugamba nti, "Obanga oli Mwana wa Katonda, lagira amayinja gano gafuuke emmere." **4** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Kyawandiikibwa nti: 'Omuntu tabeera mulamu na mmere yokka, wabula na buli kigambo ekiva mu kamwa ka Katonda.'" **5** Awo Setaani n'amutwala mu kibuga ekitukuvu n'amussa ku kitikkiro kya Yeekaalu. **6** N'amugamba nti, "Obanga oli Mwana wa Katonda weesuule wansi kubanga kyawandiikibwa nti, 'Katonda aliweereza bamalayika be bakuwanirire mu mikono gyabwe oleme okwekoona ekigere kyo ku jjinja.'" **7** Yesu n'addamu Setaani nti, "Kyawandiikibwa nti, 'Tokemanga Mukama Katonda wo.'" **8** Ate Setaani n'amutwala ku lusozi oluwanvu n'amulengeza ensi zonna n'obwakabaka bwamu n'ekitiibwa kyabwo kyonna, **9** n'amugamba nti, "Bino byonna nnaabikuwa bw'onoovuunama n'onsinza." **10** Yesu n'addamu nti, "Vvaawo, genda Setaani. Kyawandiikibwa nti, 'Osinzanga Mukama Katonda wo yekka, era gw'oweerezanga.'" **11** Setaani n'amuviira n'agenda. Bamalayika ne bajja ne bamuweereza. **12** Yesu bwe yawulira nga Yokaana bamusibye mu kkomera n'agenda e Ggaliraaya. **13** Bwe yava e Nazaaleesi n'agenda abeera e Kaperunawumu ekiri ku lubalama lw'ennyanja mu byalo by'e Zebbulooni n'e Nafutaali. **14** Kino ne kituukiriza ekyayogerwa nnabbi Isaaya ng'agamba nti, **15** "Ensi ya Zebbulooni n'ensi ya Nafutaali, okuliraana ennyanja, n'ebyalo ebiri emitala w'omugga Yoludaani, n'e Ggaliraaya ey'ekyengulu omuli bannaggwanga abangi, **16** abantu abaatuulanga mu kizikiza, balabye Omusana mungi. Abaatuulanga mu nsi ey'ekisiikirize eky'okufa, omusana gubaakidde." **17** Okuva mu kiseera ekyo Yesu n'atandika okubuulira nti, "Mwenenye, kubanga obwakabaka obw'omu ggulu busembedde." **18** Yesu bwe yali ng'atambula ku lubalama lw'ennyanja y'e Ggaliraaya n'alaba abooluganda babiri: Simooni, gwe bayita Peetero, ne Andereya, nga basuula obutimba bwabwe mu nnyanja, kubanga baali bavubi. **19** Awo Yesu, n'abagamba nti, "Mujje mungoberere, nange ndibafuula abavubi b'abantu." **20** Amangwago ne baleka awo obutimba bwabwe, ne bamugoberera. **21** Bwe yeeyongerayo katono, n'asanga abooluganda abalala babiri: Yakobo, ne Yokaana, nga batudde ne kitaabwe Zebbedaayo mu lyato nga baddaabiriza obutimba bwabwe, nabo n'abayita bamugoberere. **22** Amangwago, ne baleka awo kitaabwe mu lyato ne bagenda naye. **23** Yesu n'abuna wonna mu Ggaliraaya ng'ayigiriza mu makuŋŋaaniro g'Abayudaaya ng'abuulira Enjiri ey'obwakabaka obw'omu ggulu, era ng'awonya buli ndwadde yonna n'obuyongobevu bwonna mu bantu. **24** Amawulire ag'ebyamagero bye yakolanga ne gatuuka mu Siriya yonna. Ne bamuleetera abayongobevu, n'abalina ebibabonyaabonya, n'ab'ensimbu n'abo abaaliko baddayimooni, abakoozimbye n'ab'endwadde endala ezitali zimu, bonna n'abawonya. **25** Ebibiina binene ne bimugoberera, abantu nga bava mu Ggaliraaya ne mu Dekapoli, ne mu Yerusaalemi ne mu Buyudaaya yonna, n'emitala w'omugga Yoludaani.

5 Awo Yesu bwe yalaba ng'ebibiina byeyongera obungi, n'alinnya ku lusozi, abayigirizwa be ne bajja gy'ali, **2** n'abayigiriza ng'agamba nti: **3** "Balina omukisa abaavu mu mwoyo, kubanga abo Obwakabaka obw'omu ggulu bwe bwabwe. **4** Balina omukisa abali mu nnaku, kubanga abo balisanyusibwa. **5** Balina omukisa abeetoowaze, kubanga abo balisikira ensi. **6** Balina omukisa abalumwa enjala olw'obutuukirivu kubanga abo balikkusibwa. **7** Balina omukisa ab'ekisa, kubanga abo balikwatirwa ekisa. **8** Balina omukisa abalina omutima omulongoofu, kubanga

abo baliraba Katonda. **9** Balina omukisa abatabaganya, kubanga abo baliyitibwa baana ba Katonda. **10** Balina omukisa abayigganyizibwa olw'obutuukirivu, kubanga abo obwakabaka obw'omu ggulu bwe bwabwe." **11** "Mulina omukisa mmwe, bwe banaabavumanga, ne babayigganya, ne baboogerako ebibi ebya buli ngeri, ne babawaayiriza, nga babalanga nze. **12** Musanyuke era mujaguze kubanga empeera yammwe nnene mu ggulu, ne bannabbi ab'edda bwe baayigganyizibwa bwe batyo." **13** "Mmwe muli munnyo gwa nsi. Naye kale bwe guggwaamu obuka, guliba munnyo nate? Olwo gukasukibwa ebweru ne gulinnyirirwa n'ebigere, nga tegukyalina mugaso gwonna. **14** "Mmwe muli musana gwa nsi. Ekibuga tekikwekebwa ku lusozi. **15** Era omuntu takoleeza ttabaaza ate n'agisaanikirako ekibbo, wabula agiteeka ku kikondo n'emulisiza bonna abali mu nju. **16** Kale nammwe ebikolwa byammwe ebirungi byakirenga abantu bonna, babirabenga, bagulumize Kitammwe ali mu ggulu. **17** "Temulowooza nti Najja okuggyawo amateeka ga Musa oba ebya bannabbi. Sajja okubiggyawo wabula okubituukiriza. **18** Ddala ddala mbagamba nti Eggulu n'ensi biyinza okuggwaawo, naye ennukuta emu wadde akatonnyeze akamu mu mateeka tebirivaawo okutuusa byonna lwe birituukirira. **19** Noolwekyo oyo amenya etteeka erisembayo obutono, n'ayigiriza n'abalala okukola bwe batyo, y'alisembayo mu bwakabaka obw'omu ggulu. **20** Naye mbalabula nti Okuggyako ng'obutuukirivu bwammwe businga obw'Abafalisaayo n'obw'abawandiisi, temuliyingira mu bwakabaka bwa mu ggulu." **21** "Mwawulira ab'edda bwe baagambibwa nti, 'Tottanga, na buli anattanga, anaawozesebwa.' **22** Naye mbagamba nti Buli alisunguwalira muganda we aliwozesebwa. Na buli anaagambanga muganda we nti, 'Laka,' anaatwalibwa mu lukiiko lw'abakulembeze b'Abayudaaya n'awozesebwa. Na buli anaagambanga nti, 'Musirusiru,' asaanidde okusuulibwa mu muliro ogwa ggeyeena. **(Geenna g1067)** **23** "Bw'obanga oli mu maaso ga Katonda, ng'omuleetedde ekirabo eky'okuwaayo nga ssaddaaka, n'ojjukira nga waliwo gw'olinako ensonga, **24** ekirabo kyo sooka okireke awo oddeyo omale okumwetondera mutegeeragane, olyoke okomewo oweeyo ekirabo kyo eri Katonda. **25** "Tegeeragananga mangu n'oyo akuwawaabira nga mukyali mu kkubo aleme kukutwala wa mulamuzi, n'omulamuzi okukuwaayo eri omuserikale, n'omuserikale okukuteeka mu kkomera. **26** Nkutegeeza nti Olibeera omwo okutuusa lw'olimalayo byonna by'obanjibwa." **27** "Mwawulira bwe kyagambibwa nti, 'Toyendanga!' **28** Naye mbagamba nti Buli muntu atunuulira omukazi n'amwegomba aba amaze okumwendako mu mutima gwe. **29** Noolwekyo obanga eriiso Lyo erya ddyo likuleetera okwesittala, liggyeemu olisuule wala. Kubanga kirungi okugenda mu ggulu ng'ebitundu byo ebimu tobirina okusinga okugenda nabyo byonna mu ggeyeena. **(Geenna g1067)** **30** Era obanga omukono gwo ogwa ddyo gukukozesa ebibi, kirungi okugutemako ogusuule wala. Okugenda mu ggulu ng'ekitundu ky'omubiri gwo ekimu tokirina kisinga okugenda mu ggeyeena n'ebitundu by'omubiri gwo byonna. **(Geenna g1067)** **31** Kyagambibwa nti, 'Buli anaagobanga mukazi we, anaawanga omukazi oyo ebbaluwa ey'okumugoba.' **32** Naye mbagamba nti Buli anaagobanga mukazi we wabula olw'obwenzi anaabanga amwenzesezza, n'oyo anaawasanga omukazi gwe bagobye anaabanga ayenze." **33** "Mwawulira bwe kyagambibwa ab'edda nti, 'Buli kye weeyamanga eri Mukama okituukirizanga.' **34** Naye mbagamba nti: Temulayiranga n'akatono! Temulayiranga ggulu, kubanga ye ntebe y'obwakabaka bwa Katonda. **35** Temulayiranga nsi, kubanga y'entebe y'ebigere bye. Temulayiranga Yerusaalemi, kubanga ky'ekibuga kya Kabaka omukulu. **36** Era tolayiranga mutwe gwo, kubanga toyinza na kufuula luviiri lwo olumu okuba olweru oba oluddugavu. **37** Naye muddangamu buzzi nti, 'Weewaawo.' Oba nti, 'Si weewaawo'. Kubanga bw'ogezaako okukakasa ebigambo byo n'okulayira kiraga nti waliwo ekitali kituufu." **38** "Mwawulira nga kyagambibwa nti, 'Omuntu bw'anaggyangamu eriiso lya munne n'erirye linaggibwangamu. Oba omuntu bw'anaaggyangamu erinnyo lya munne, n'erirye banaalikuulangamu.' **39** Naye mbagamba nti, Temuwakananga na mubi, naye omuntu bw'akukubanga oluyi ku ttama erya ddyo omukyusizanga n'ettama eryokubiri. **40** Omuntu bw'ayagalanga okuwoza naawe atwale essaati yo, omulekeranga n'ekkooti yo. **41** N'oyo akuwalirizanga okumwetikkirako omugugu gwe kilomita emu, omutwalirangako n'eyokubiri. **42** Akusaba omuwanga, n'oyo ayagala okukwewolako tomukubanga mabega." **43** "Mwawulira ab'edda bwe baagambibwa nti, 'Yagalanga muliraanwa wo, naye okyawenga mulabe wo.' **44** Naye nze mbagamba nti, Mwagalenga abalabe bammwe! Musabirenga ababayigganya! **45** Bwe mulikola bwe mutyo muliba baana ba Kitammwe ali mu ggulu. Kubanga omusana gwe agwakiza abalungi n'ababi, era n'enkuba agitonnyeza ab'amazima n'abatali ba mazima. **46** Bwe mwagala ababaagala bokka, mufunamu ki? N'abawooza bwe bakola bwe batyo. **47** Era bwe munaalamusanga baganda bammwe bokka, munaaba mulina njawulo ki n'abalala? Kubanga ne bannamawanga bwe bakola bwe batyo. **48** Naye mmwe kibagwanira okubeeranga abatuukirivu nga Kitammwe ali mu ggulu bw'ali Omutuukirivu."

6 "Mwegendereze, ebikolwa byammwe eby'obutuukirivu obutabikoleranga mu lujjudde lw'abantu nga mwagala babasiime, kubanga bwe munaakolanga bwe mutyo Kitammwe ali mu ggulu talibawa mpeera." **2** "Bw'obanga ogabira omwavu ekintu teweeraganga nga bannanfuusi bwe bakola ne basooka okufuuwa eŋŋombe mu makuŋŋaaniro ne mu nguudo, nga bagenda okugabira abaavu, abantu babalabe babawe ekitiibwa. Ddala ddala mbagamba nti Abo, eyo y'empeera yaabwe. **3** Naye ggwe bw'obanga ogabira omuntu yenna ekintu omukono gwo ogwa kkono guleme kumanya ogwa ddyo kye gukola. **4** Kale Kitaawo amanyi ebyama byonna alikuwa empeera." **5** "Era bwe mubanga musaba mwekuume obutaba nga bannanfuusi abaagala okweraga nga bwe bali bannaddiini, ne basabira mu makuŋŋaaniro ne ku nguudo mu lujjudde, abantu babalabe. Abo, eyo y'empeera yokka gye balifuna. **6** Naye ggwe bw'obanga osaba, oyingiranga mu nnyumba

yo, ne weggalira mu kisenge kyo n'osabira eyo mu kyama. Kitaawo ategeera ebyama byo byonna alikuwa by'omusabye. **7** Era bwe musabanga temuddiŋŋananga mu bigambo oba okwogera ebigambo enkumu ng'abatamanyi Katonda bwe bakola nga balowooza nti Bwe banaddiŋŋana mu bigambo emirundi n'emirundi okusaba kwabwe lwe kunaddibwamu. **8** Kale temubafaanananga, kubanga Kitammwe amanyidde ddala byonna bye mwetaaga ne bwe muba nga temunnamusaba." **9** Noolwekyo mumusabenga bwe muti nti, Kitaffe ali mu ggulu, Erinnya Lyo litukuzibwe. **10** Obwakabaka bwo bujje. By'oyagala bikolebwe mu nsi, nga bwe bikolebwa mu ggulu. **11** Otuwenga emmere yaffe eya buli lunaku. **12** Tusonyiwe ebyonoono byaffe nga naffe bwe tusonyiwa abatwonoona. **13** Totuganya kukemebwa naye tulokole eri omubi. **14** "Kubanga bwe munaasonyiwanga ababasobezza, nammwe Kitammwe ali mu ggulu anaabasonyiwanga. **15** Naye bwe mutaasonyiwenga bannammwe, nammwe Kitammwe ali mu ggulu taabasonyiwenga." **16** "Bwe musiibanga, temukiraganga nga bannanfuusi bwe bakola. Kubanga batunuza ennaku balyoke balabike mu bantu nti basiiba, mbategeeza ng'abo, eyo y'empeera yokka gye bagenda okufuna. **17** Naye ggwe bw'osiibanga olongoosanga enviiri zo n'onaaba ne mu maaso, **18** abantu baleme kutegeera nti osiiba, okuggyako Kitaawo ali mu ggulu era alaba mu kyama alikuwa empeera." **19** "Temweterekeranga byabugagga wano ku nsi kwe biyinza okwonoonebwa ennyenje n'obutalagge, n'ababbi kwe bayinza okubibbira. **20** Naye mweterekerenga obugagga bwammwe mu ggulu gye butayinza kwonoonebwa nnyenje wadde obutalagge, n'ababbi gye batayinza kuyingira kububba. **21** Kubanga obugagga bwo gye buli n'omutima gwo gye gunaabeeranga." **22** "Eriiso y'ettabaaza y'omubiri gwo, noolwekyo eriiso bwe liba eddamu, omubiri gwo gwonna gujjula ekitangaala ng'eky'omusana. **23** Naye eriiso lyo bwe liba ebbi, omubiri gwo gwonna gunaabeeranga n'ekizikiza, noolwekyo ekizikiza ekyo kiba kikwafu nnyo!" **24** "Tewali n'omu ayinza kuweereza bakulu babiri, kubanga alikyawako omu n'ayagala omulala oba aliwulirako omu n'anyooma omulala. Toyinza kuweereza Katonda na mamona." **25** "Noolwekyo mbagamba nti, Temweraliikiriranga bya bulamu bwammwe, bye munaalya oba bye munaanywa, wadde ebyokwambala. Kubanga obulamu businga ebyokulya, n'omubiri gusinga ebyambalo. **26** Mulabire ku nnyonyi ez'omu bbanga! Tezisiga so tezikungula so tezikuŋŋaanyiza mmere mu tterekero, naye Kitammwe ali mu ggulu aziriisa. Naye mmwe temusinga nnyo ennyonyi ezo? **27** Ani ku mmwe, bwe yeeraliikirira, ayinza okwongerayo obulamu bwe akatundu n'akamu?" **28** "Naye lwaki mweraliikirira ebyokwambala? Mulabire ku malanga ag'oku ttale! Tegaliiko kye geekolera, **29** naye ne Kabaka Sulemaani mu kitiibwa kye kyonna teyagenkana mu kwambala. **30** Naye obanga Katonda ayambaza obulungi bw'atyo omuddo ogw'omu nsiko ogw'ekiseera obuseera, ogubaawo leero ate enkeera ne gwokebwa mu kyoto, talisingawo nnyo okubambaza? Nga mulina okukkiriza okutono! **31** Noolwekyo temweraliikiririranga nga mugamba nti, 'Tunaalya ki? Oba nti, Tunaanywa ki? Oba nti, Tunaayambala ki?' **32** Ebyo byonna bannamawanga bye bayaayaanira. Naye Kitammwe ali mu ggulu amanyi ng'ebyo byonna mubyetaaga. **33** Naye musooke munoonye obwakabaka bwa Katonda n'obutuukirivu bwe, ebyo byonna mulibyongerwako. **34** Noolwekyo temweraliikiriranga bya nkya. Kubanga olunaku olw'enkya lulyeraliikirira ebyalwo. Buli lunaku lulina emitawaana gyalwo egimala."

7 "Temusalanga musango, nammwe muleme okusalirwa omusango. **2** Kubanga nga bwe musalira abalala nammwe bwe mujjanga okusalirwa. Ekigera kye mugereramu, nammwe kye muligererwamu." **3** "Ofaayo ki ku kasasiro akali ku liiso lya muganda wo so nga ku liryo kuliko kisiki kiramba? **4** Oyinza otya okugamba muganda wo nti, 'Leka nkuggyeko akasasiro akakuli ku liiso,' so nga ku liryo kuliko kisiki? **5** Munnanfuusi ggwe! Sooka oggyeko ekisiki ekiri ku liiso lyo olyoke olabe bulungi nga bw'oggyako akasasiro akali ku liiso lya muganda wo." **6** "Temuddiranga bintu bitukuvu ne mubiwa embwa. N'embizzi temuzisuuliranga mayinja ag'omuwendo omungi, kubanga zigenda kugalinnyirira, n'oluvannyuma zikyuke zibalume." **7** "Musabe, munaaweebwa. Munoonye, munaazuula. Era mukonkone munaggulirwawo. **8** Kubanga buli asaba aweebwa, n'oyo anoonya, azuula, n'oyo akonkona aggulirwawo." **9** "Oba muntu ki mu mmwe singa omwana we amusaba omugaati, ayinza okumuwa ejjinja? **10** Oba singa asabye ekyennyanja, kitaawe ayinza okumuwa omusota? **11** Obanga mmwe abantu ababi musobola okuwa abaana bammwe ebirabo ebirungi, Kitammwe ali mu ggulu talisingawo okubawa ebirungi bye mumusaba? **12** Noolwekyo ebintu byonna bye mwagala abantu okubakoleranga, nammwe mubibakoleranga, kubanga ebyo bye biri mu mateeka ne mu bunnabbi." **13** "Muyingirire mu mulyango omufunda! Kubanga ekkubo erigenda mu kuzikirira ddene n'omulyango mugazi, n'abalonda ekkubo eryo bangi. **14** Kubanga omulyango mufunda, n'ekkubo eridda eri obulamu ffunda, era n'abaliraba batono." **15** "Mwekuume abayigiriza ab'obulimba, abajja nga bambadde amaliba g'endiga, songa munda gy'emisege egigenda okubataagulataagula. **16** Mulibalabira ku bikolwa byabwe, ng'omuti bwe mugutegeerera ku bibala byagwo. Omuntu tayinza kunoga mizabbibu ku busaana oba okunoga ettiini ku mweramannyo. **17** Noolwekyo buli muti omulungi gubala ebibala ebirungi, naye omuti omuvundu gubala ebibala ebibi. **18** Omuti omulungi teguyinza kubala bibala bibi, n'omuti omuvundu teguyinza kubala bibala birungi. **19** Omuti gwonna ogutabala bibala birungi gutemebwa ne gusuulibwa mu muliro. **20** Noolwekyo mulibategeerera ku bibala byabwe." **21** "Si bonna abampita nti, 'Mukama waffe, Mukama waffe,' be baliyingira obwakabaka obw'omu ggulu, wabula abo bokka abakola ebyo Kitange ali mu ggulu by'ayagala. **22** Ku lunaku luli bangi baliŋŋamba nti, 'Mukama waffe, Mukama waffe, twayogeranga eby'obunnabbi mu linnya lyo, era ne tugoba ne baddayimooni mu linnya lyo, ne tukola n'ebyamagero bingi mu linnya lyo.' **23** Ndibaddamu nti, 'Sibamanyi, muve mu maaso gange, kubanga ebikolwa byammwe byali bibi.'" **24** "Noolwekyo buli awulira ebigambo

byange, n'abikola, alifaananyizibwa ng'omusajja ow'amagezi eyazimba enju ye ku lwazi. **25** Enkuba n'etonnya, emigga ne gikulukuta, omuyaga ne gujja, ne bikuba enju eyo naye n'etegwa kubanga yazimbibwa ku lwazi. **26** Naye buli awulira ebigambo byange n'atabikola, alifaananyizibwa ng'omusajja omusirusiru eyazimba ennyumba ye mu musenyu. **27** Enkuba n'etonnya, emigga ne gikulukuta, omuyaga ne gujja, ne bikuba ennyumba eyo, n'egwa, n'okugwa kwayo ne kuba kunene." **28** Awo Yesu n'amaliriza ebigambo bye ebyo. Abantu bonna ne beewuunya nnyo olw'okuyigiriza kwe. **29** Kubanga yabayigiriza nga nannyini buyinza, so si ng'abannyonnyozi b'amateeka baabwe bwe baayigirizanga.

8 Awo Yesu bwe yava ku lusozi ekibiina kinene ne kimugoberera. **2** Omusajja omugenge n'ajja gy'ali n'amuvuunamira ng'agamba nti, "Mukama wange, bw'obanga oyagala oyinza okunnongoosa." **3** Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwatako n'amugamba nti, "Njagala, longooka." Amangwago omusajja n'awona ebigenge. **4** Yesu n'amugamba nti, "Laba, tobaako muntu n'omu gw'obuulira, wabula genda weerage eri kabona otwaleyo n'ekirabo nga Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali." **5** Awo Yesu bwe yayingira mu Kaperunawumu, omuserikale Omuruumi, omukulu w'ekitongole ky'abaserikale ekikumi, n'ajja n'amwegayirira, **6** ng'agamba nti, "Mukama omulenzi wange mulwadde nnyo, amaze ebbanga ddene ng'akoozimbye ali ku kitanda era abonaabona nnyo." **7** Yesu n'amuddamu nti, "Nnajja ne mmuwonya." **8** Omukulu w'ekitongole n'agamba Yesu nti, "Mukama, sisaanira kukuyingiza mu nnyumba yange, yogera bwogezi ekigambo, omulenzi wange anaawona! **9** Kubanga nange waliwo abakulu abantwala, ate nga nange nnina be nfuga. Bwe ndagira omu nti, 'Genda,' agenda, n'omulala nti, 'Jjangu,' era ajja, n'omuddu wange nti, 'Kola kino,' akikola." **10** Yesu bwe yawulira ekyo ne yeewunya nnyo, n'agamba abaali bamugoberera nti, "Ddala ddala mbagamba nti, Sinnalabayo muntu alina kukkiriza nga kuno wadde mu Isirayiri! **11** Mbagamba nti bangi baliva ebuvanjuba n'ebugwanjuba ne batuula wamu ne Ibulayimu ne Isaaka ne Yakobo mu bwakabaka obw'omu ggulu. **12** Naye abaana b'obwakabaka, baligoberwa ebweru mu kizikiza ekikutte, eriba okukuba ebiwoobe n'okuluma obujiji." **13** Awo Yesu n'agamba omukulu w'ekitongole Omuruumi nti, "Ggenda. Nga bw'okkirizza kikukolerwe." Omulenzi we n'awonerawo mu kiseera ekyo. **14** Awo Yesu bwe yayingira mu maka ga Peetero yasanga nnyina wa muka Peetero alwadde omusujja mungi, ng'agalamidde ku kitanda. **15** Yesu n'amukwata ku mukono omusujja ne gumuwonako, n'agolokoka n'amuweereza. **16** Obudde bwe bwawungeera, ne bamuleetera abalwadde bangi abaaliko baddayimooni. N'ayogera bwogezi kigambo baddayimooni n'abagoba, era n'awonya n'abalala bonna abaali balwadde. **17** Bwe kityo ekigambo ekyayogerebwa mu nnabbi Isaaya ne kituukirira bwe yagamba nti: "Yatuwonya endwadde zaffe, era n'atwala obunafu bwaffe." **18** Awo Yesu bwe yalaba ng'ekibiina ekimwetoolodde kinene n'alagira bawunguke balage ku ludda olulala. **19** Omu ku bawandiisi b'amateeka n'amusemberera n'amugamba nti, "Omuyigiriza, nnaakugobereranga wonna w'onoogendanga!" **20** Yesu n'amuddamu nti, "Ebibe birina obunnya mwe bisula, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirina ebisu, naye Omwana w'Omuntu talina kifo kya kuwumulizaamu mutwe gwe." **21** Omuyigirizwa we omu n'amugamba nti, "Mukama wange, nzikiriza mmale okugenda okuziika kitange." **22** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Ngoberera! Leka abo abafu baziike abafu baabwe." **23** Yesu n'ayingira mu lyato n'abayigirizwa be. **24** Awo omuyaga mungi ogw'amaanyi ne gujja ku nnyanja, amayengo amagulumivu ne gaba kumpi okubuutikira eryato. Naye yali yeebase. **25** Abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamuzuukusa nga bagamba nti, "Mukama waffe, tulokole, tusaanawo!" **26** Yesu n'abaddamu nti, "Mmwe abalina okukkiriza okutono! Lwaki mutya bwe mutyo?" N'agolokoka n'aboggolera omuyaga. Omuyaga ne guggwaawo, ennyanja n'eteeka. **27** Naye abayigirizwa ne bawuniikirira nnyo! Ne beebuuza nti, "Muntu ki ono, omuyaga n'ennyanja gwe bigondera?" **28** Awo bwe yatuuka emitala w'eri mu nsi y'Abagadaleni, abasajja babiri abaaliko baddayimooni ne bava mu malaalo ne bajja gy'ali. Baali bakambwe nnyo, nga tewali na muntu ayinza kuyita mu kkubo eryo. **29** Ne bawowoggana nnyo nti, "Otwagaza ki, ggwe Omwana wa Katonda! Ojjidde ki okutubonyaabonya ng'ekiseera kyaffe tekinnaba kutuuka?" **30** Walako ne we baali waaliwo eggana ly'embizzi nga zirya, **31** baddayimooni ne basaba Yesu nti, "Obanga ogenda kutogoba ku bantu bano, tusindike mu ggana ly'embizzi." **32** Yesu n'agamba baddayimooni nti, "Kale, mugende." Ne bava ku bantu, ne bayingira mu mbizzi, eggana lyonna ne lifubutuka ne liva ku bbangabanga ne lyeyiwa mu nnyanja embizzi zonna ne zisaanawo. **33** Naye abaali balunda embizzi ne badduka ne bagenda mu kibuga ne babuulira abantu byonna ebibaddewo, n'eby'abasajja abaaliko baddayimooni. **34** Abantu b'omu kibuga bonna ne bafuluma okujja okusisinkana Yesu. Bwe baamulaba ne bamwegayirira abaviire mu kitundu kyabwe.

9 Awo Yesu n'asaabala mu lyato n'awunguka n'atuuka mu kibuga ky'ewaabwe, Kaperunawumu. **2** Amangwago ne bamuleetera omuntu eyali akoozimbye nga bamusitulidde ku katanda. Bwe yalaba okukkiriza kwabwe n'agamba omulwadde nti, "Mwana wange, guma omwoyo, nkusonyiye ebibi byo!" **3** Naye waaliwo abamu ku bannyonnyozi b'amateeka ne boogeraganya bokka na bokka nti, "Omuntu ono avvoola! Alowooza nti Ye Katonda!" **4** Yesu n'amanya bye balowooza. N'abagamba nti, "Lwaki mubeera n'ebirowoozo ebibi mu mitima gyammwe? **5** Ekyo buli muntu ayinza okukyogera, kubanga kwogera bwogezi. **6** Naye mutegeere nga Omwana w'Omuntu alina obuyinza ku nsi okusonyiwa ebibi." Awo n'agamba akoozimbye nti, "Yimirira weetikke akatanda ko, weddireyo ewammwe!" **7** N'ayimirira ng'awonye, ne yeddirayo eka. **8** Naye abantu abaali mu bibiina bwe baalaba ekyamagero kino ne beewuunya nnyo! Ne bagulumiza Katonda eyawa abantu obuyinza obwenkaniddaawo! **9** Awo Yesu bwe yava mu kifo ekyo n'alaba omuntu, erinnya lye Matayo, ng'atudde mu kifo we basolooleza omusolo, n'amugamba nti, "Ngoberera."

Bw'atyo naye n'asitukiramu n'agoberera Yesu. **10** Awo Yesu bwe yali ng'atudde ku mmere mu nnyumba ya Matayo, abawooza bangi n'abantu abaali bamanyiddwa mu kitundu ekyo nti babi ne bajja ne batuula naye n'abayigirizwa be ku mmere ne balya. **11** Naye Abafalisaayo bwe baakiraba, ne bagamba abayigirizwa be nti, "Lwaki Mukama wammwe alya n'abawooza n'abantu abalina ebibi?" **12** Yesu bwe yawulira n'abaddamu nti, "Abalamu tebeetaaga musawo wabula abalwadde. **13** Mugende muyige amakulu g'Ekyawandiikibwa kino nti, 'Ssaddaaka zammwe n'ebirabo byammwe si bye neetaaga, wabula neetaaga mubeerenga ba kisa.' Najjirira kuyita boonoonyi, so sajjirira abo abeerowooza nti batuukirivu." **14** Lwali lumu abayigirizwa ba Yokaana ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti, "Lwaki abayigirizwa bo tebasiiba nga ffe n'Abafalisaayo bwe tukola?" **15** Yesu n'ababuuza nti, "Mikwano gy'omugole bayinza okunakuwala ng'omugole akyali nabo? Naye ekiseera kirituuka omugole lwalibaggibwako. Olwo nno balisiiba. **16** "Tewali muntu atunga kiwero kiggya mu lugoye lukadde, kubanga, ekiwero bwe kyetugga kiyuza olugoye olukadde, n'ekituli ne kigaziwa. **17** Era tewali ateeka wayini musu mu nsawo ez'amaliba enkadde. Ensawoenkadde zaabika wayini n'ayiika n'ensawo ne zoonooneka. Wayini omusu bamuteeka mu nsawo z'amaliba maggya, byombi ne bitayonooneka." **18** Bwe yali ng'akyayogera nabo omufuzi n'ajja, n'amusinza n'amugamba nti, "Omwana wange omuwala anfuddeko, naye singa ojja n'omukwatako anaalamuka." **19** Yesu bwe yasituka n'abayigirizwa be okugenda mu maka g'omukulu w'ekkuŋŋaaniro, **20** omukazi eyali alwadde ekikulukuto ky'omusaayi, okumala emyaka kkumi n'ebiri, n'ajja emabega we n'akoma ku lukugiro lw'ekyambalo kye. **21** Kubanga y'agamba mu mutima gwe nti, "Ne bwe nnaakoma obukomi ku kyambalo kye nnaawona." **22** Yesu n'akyuka n'alaba omukazi n'amugamba nti, "Muwala, guma omwoyo! Owonye olw'okukkiriza kwo." Omukazi n'awonera mu kiseera ekyo. **23** Awo Yesu bwe yatuuka mu maka g'omufuzi n'asanga abafuuyi b'amakondeere n'ekibiina nga kijagaladde, **24** n'agamba nti, "Mufulume kubanga omuwala tafudde wabula yeebase bwebasi." Bonna ne bamusekerera nga bwe beesooza. **25** Naye abantu bwe bamala okufuluma, Yesu n'ayingira, n'akwata omukono gw'omuwala, n'agolokosa omuwala. **26** Ebigambo ebyo ne bibuna mu kitundu ekyo kyonna. **27** Awo Yesu bwe yava eyo, abazibe b'amaaso babiri ne bamugoberera nga bwe baleekaana nti, "Ayi Omwana wa Dawudi, otusaasire!" **28** Bwe yatuuka mu nju, bamuzibe ne bajja w'ali. Yesu n'ababuuza nti, "Mukkiriza nga nnyinza okubazibula amaaso?" Ne bamuddamu nti, "Weewaawo, Mukama waffe." **29** Awo n'akoma ku maaso gaabwe n'abagamba nti, "Kale, olw'okukkiriza kwammwe, kye musabye mukiweereddwa." **30** Amangwago amaaso gaabwe ne gazibuka. Yesu n'abakuutira nnyo baleme kubuulirako muntu yenna ng'abagamba nti, "Mulabe nga tewaba n'omu ategeera bibaddewo." **31** Naye bwe baava awo, ne bagenda nga basaasaanya ebigambo ebyo, nga babuulira buli muntu gwe baasisinkananga mu kitundu ekyo. **32** Awo Yesu ne be yali nabo, bwe baali bafuluma ne bamuleetera kiggala eyali tayogera kubanga yaliko dayimooni. **33** Yesu n'amugobako dayimooni, era amangwago abadde kiggala n'ayogera. Ekibiina ky'abantu ne beewuunya nnyo nga bagamba nti, "Kino tekibangawo mu Isirayiri." **34** Naye Abafalisaayo ne bagamba nti, "Agoba baddayimooni lwa kubanga ye mukulu wa baddayimooni!" **35** Yesu n'agenda ng'ayita mu bibuga byonna eby'omu kitundu ekyo, ne mu byalo ng'ayigiriza mu makuŋŋaaniro gaabwe, era ng'abuulira Enjiri ey'obwakabaka. Era buli we yatuukanga n'awonya abalwadde n'abakoozimbye bonna. **36** Awo bwe yatunuulira ekibiina ky'abantu nga bajja gy'ali, nga bakooye nnyo, era nga basaasaanye ng'endiga ezitalina musumba, n'abasaasira nnyo. **37** N'agamba abayigirizwa be nti, "Eby'okukungula bingi nnyo, naye abakozi abakungula batono. **38** Noolwekyo musabe nannyini nnimiro, aweereze abakozi mu nnimiro ye."

10 Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, ne bajja gy'ali n'abawa obuyinza okugobanga baddayimooni, n'okuwonyanga buli ndwadde n'okukozimba ebya buli ngeri. **2** Amannya g'abayigirizwa ekkumi n'ababiri ge gano: Simooni, ayitibwa Peetero; ne Andereya, muganda wa Peetero; ne Yakobo, omwana wa Zebbedaayo; ne Yokaana, muganda wa Yakobo; **3** Firipo; ne Battolomaayo; ne Tomasi; ne Matayo, omusolooza w'omusolo; ne Yakobo, omwana wa Alufaayo; ne Saddayo; **4** ne Simooni, Omukananaayo; ne Yuda Isukalyoti, eyalya mu Yesu olukwe. **5** Abo ekkumi n'ababiri Yesu n'abatuma ng'abalagira nti: "Temugenda eri bannamawanga wadde mu kibuga ky'Abasamaliya. **6** Naye mugende eri abaana ba Isirayiri, endiga za Katonda ezaabula. **7** Mugende mubabuulire nti, 'Obwakabaka obw'omu ggulu busembedde.' **8** Muwonye abalwadde, muzuukize abafu, mulongoose abagenge, era mugobe ne baddayimooni. Muweereddwa buwa nammwe muwenga buwa. **9** "Temubanga na zaabu oba ffeeza wadde ekikomo mu nkoba zammwe, **10** wadde ensawo ey'oku mugongo, wadde essaati ebbiri, wadde omugogo gw'engatto omulala, wadde omuggo. Kubanga omukozi asaanira okuweebwa eby'okumuyamba. **11** Buli kibuga oba kyalo mwe mutuukanga, munoonyengamu amaka g'omuntu asaanidde, musulenga omwo okutuusa lwe mulivaayo. **12** Bwe muyingiranga mu nnyumba mubeeyanjulire, amaka ago mugalagenga okwagala kwammwe. **13** Amaka ago bwe gabanga ag'abantu abasaanidde, emirembe gyammwe ginaabeeranga ku bo, naye bwe gatabanga bwe gatyo emirembe gyammwe ginaabaddiranga. **14** Buli atabasembezenga wadde okuwuliriza ebigambo byammwe, bwe mubanga muva mu kibuga ekyo oba mu nnyumba eyo, mukunkumulanga enfuufuey'oku bigere byammwe. **15** Ddala ddala mbagamba nti ensi ya Sodomu ne Ggomola ziriweebwa ekibonerezo ku lunaku olw'okusalirako omusango ekirigumiikirizika okukira ekibuga ekyo oba amaka ago. **16** "Laba mbatuma ng'endiga mu misege. Noolwekyo mubeere bagezigezi ng'emisota, era abataliiko kya kunenyezebwa ng'amayiba. **17** Mwekuume abantu! Kubanga balibawaayo eri enkiiko z'Abakadde, ne mu makuŋŋaaniro gaabwe, ne babakuba emigo. **18**

Mulitwalibwa mu maaso ga bagavana ne bakabaka ku lwange, okuba abajulirwa eri bo n'abannaggwanga. **19** Bwe muweebwangayo, temweraliikiriranga kye munaawoza, kubanga kinaabaweebwanga mu kiseera ekyo. **20** Kubanga si mmwe mugenda okwogera wabula Omwoyo wa Kitammwe y'alyogerera mu mmwe! **21** "Owooluganda aliwaayo muganda we okuttibwa era n'abazadde baliwaayo abaana baabwe okuttibwa. Abaana nabo balyefuukira bazadde baabwe ne babatta. **22** Mulikyayibwa abantu bonna olw'erinnya lyange. Naye oyo aligumiikiriza okutuuka ku nkomerero alirokolebwa. **23** Bwe babayigganyanga mu kibuga ekimu muddukirenga mu kirala! Ddala ddala mbagamba nti muliba temunnabuna bibuga bya Isirayiri, Omwana w'Omuntu n'ajja. **24** "Omuyigirizwa tasinga amusomesa, so n'omuddu tasinga mukama we. **25** Kirungi omuyigirizwa okuba ng'omusomesa we, n'omuddu okuba nga mukama we. Obanga nnannyinimu ayitibwa Beeruzebuli, tekisingawo nnyo ku b'omu nju ye. **26** "Noolwekyo temubatyanga. Teri kyakisibwa ekitalimanyibwa, era tewali kyakwekebwa ekitalizuulibwa. **27** Buli kye mbabuulira mu kizikiza mukyogereranga mu musana, na buli kye mbagamba mu kaama, nakyo mukyasanguzanga waggulu ku nnyumba. **28** Era temubatyanga abo abatta omubiri kubanga tebasobola kutta mwoyo! Naye mutyenga oyo yekka, ayinza okuzikiriza byombi omwoyo n'omubiri mu ggeyeena. **(Geenna g1067)** **29** Enkazaluggya ebbiri tezigula sente emu? Naye tewali n'emu ku zo eyinza okuttibwa nga Kitammwe tamanyi. **30** Era buli luviiri oluli ku mitwe gyammwe lwabalibwa. **31** Kale temweraliikiriranga kubanga mmwe muli ba muwendo munene eri Kitammwe okusinga enkazaluggya ennyingi. **32** "Buli muntu alinjatulira mu maaso g'abantu, nange ndimwatulira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu. **33** Na buli muntu alinneegaanira mu maaso g'abantu, nange ndimwegaanira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu. **34** "Temulowooza nti najja okuleeta emirembe ku nsi! Sajja kuleeta mirembe wabula ekitala. **35** Kubanga najja okwawukanya "'omwana owoobulenzi ne kitaawe, n'omwana owoobuwala ne nnyina n'okwawukanya muka mwana ne nnyazaala we. **36** Abalabe b'omuntu banaabanga ba mu nju ye.' **37** "Oyo ayagala kitaawe oba nnyina okusinga Nze tansaanira, n'oyo ayagala mutabani we oba muwala we okusinga Nze naye tansaanira. **38** N'oyo ateetikkenga musaalaba gwe n'angoberera tansaanira. **39** Omuntu ayagala ennyo obulamu bwe alibufiirwa, naye alifiirwa obulamu bwe ku lwange, alibulokola. **40** "Buli abasembeza, aba asembezezza Nze, ate asembeza Nze aba asembezezza oyo eyantuma. **41** Oyo asembeza nnabbi mu linnya lya nnabbi, alifuna empeera y'emu nga nnabbi. Era buli anaasembezanga omuntu omutuukirivu mu linnya ly'omuntu omutuukirivu, alifuna empeera y'emu ng'ey'omutuukirivu. **42** Ddala ddala mbagamba nti buli aliwa omu ku baana bano abato egiraasi y'amazzi agannyogoga olw'erinnya ly'omuyigiriza talirema kuweebwa mpeera ye."

11 Awo Yesu bwe yamala okulagira abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'avaayo n'agenda okubuulira n'okuyigiriza mu bibuga byabwe. **2** Yokaana Omubatiza, eyali omusibe mu kkomera mu kiseera ekyo, bwe yawulira emirimu Kristo gye yali akola, n'amutumira abayigirizwa be. **3** Ne babuuza Yesu nti, "Ggwe wuuyo gwe tubadde tulindirira, nantiki tulindirireyo omulala?" **4** Yesu n'abaddamu nti, "Muddeeyo eri Yokaana mumugambe bye mulaba ne bye muwulira. **5** Abazibe b'amaaso balaba, n'abalema batambula. Abagenge balongoosebwa ne bakiggala bawulira, n'abafu bazuukizibwa n'abaavu babuulirwa Enjiri. **6** Era mumumpeere obubaka buno nti, 'Alina omukisa oyo atanneesittalako.'" **7** Awo abayigirizwa ba Yokaana Omubatiza bwe baamala okugenda, Yesu n'ategeeza abantu ebya Yokaana nti, "Bwe mwagenda mu ddungu mwagenderera kulaba ki? Olumuli olunyeenyezebwa n'empewo? **8** Naye kiki kye mwagenda okulaba? Omuntu ayambadde engoye ezinekaaneka? Laba abambala engoye ennungi babeera mu mbiri za bakabaka. **9** Naye mwagenda kulaba ki? Nnabbi. Weewaawo ka mbabuulire, oyo asinga ne nnabbi. **10** Kubanga ye oyo ayogerwako mu Byawandiikibwa nti, "'Ndiweereza omubaka wange akukulembere, alikuteekerateekera ekkubo nga tonnajja.' **11** Ddala ddala mbagamba nti tewabangawo muntu eyazaalibwa omukazi asinga Yokaana Omubatiza. Naye asembayo okuba omukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu asinga Yokaana. **12** Era okuva mu biro bya Yokaana Omubatiza n'okutuusa kaakano, obwakabaka obw'omu ggulu buyingirwa n'amaanyi, era abantu ab'amaanyi ennyo be babutwala. **13** Kubanga amateeka gonna era n'obunnabbi byonna byayogera okutuukira ddala ku Yokaana. **14** Era obanga mwagala okukkiriza, ye Eriya anaatera okujja. **15** Alina amatu agawulira, awulire." **16** "Eggwanga lino nnaaligeraageranya ku ki? Bafaanana ng'abaana abato abazannya emizannyo gyabwe mu katale, nga bagamba bato bannaabwe nti, **17** "'Twabafuuyira omulere, ne mutazina; ne tuyimba oluyimba olw'okukungubaga, ne mutakungubaga.' **18** Kubanga Yokaana eyali talya wadde okunywa yajja ne mugamba nti, 'Aliko dayimooni.' **19** Omwana w'Omuntu, bwe yajja ng'alya era ng'anywa, ne boogera nti, 'Wa mululu, muntu munywi, era mukwano gw'abasolooza b'omusolo n'aboonoonyi. B'abeeramu!' So nga amagezi geeragira mu bikolwa." **20** Yesu n'anenya nnyo ebibuga mwe yakolera ebyamagero ebisinga obungi, kubanga tebeenenya. **21** "Zikusanze, ggwe Kolaziini! Zikusanze ggwe Besusayida! Kubanga ebyamagero bye nakolera mu mmwe, singa nabikolera mu Ttuulo ne mu Sidoni, bandibadde beenenya dda nga bali mu bibukutu n'evvu ku mitwe gyabwe. **22** Ddala ddala Ttuulo ne Sidoni biriyisibwa bulungiko okusinga mmwe ku lunaku olw'okusalirako omusango! **23** Naawe Kaperunawumu, newaakubadde nga wagulumizibwa okutuuka eggulu gye likoma, naye oliserengesebwa wansi emagombe. Kubanga ebyamagero eby'ekitalo ebyakolebwa ewuwo, singa byakolerwa mu Sodomu, kyandibadde kikyaliwo ne leero. **(Hadēs g86)** **24** Ddala ddala Sodomu kigenda kuyisibwa bulungiko, okusinga ggwe, ku lunaku olw'okusalirako omusango!" **25** Yesu n'asaba bw'ati nti, "Ayi Kitange, Mukama w'eggulu n'ensi, nkwebaza kubanga ebigambo byo bino eby'amazima wabikisa abo abeeyita ab'amagezi ennyo,

naye n'obibikkulira abaana abato. **26** Weewaawo Kitange, bw'otyo bwe wasiima." **27** "Kitange yankwasa ebintu byonna era Kitange yekka y'amanyi Omwana, nange Omwana Nze nzekka Nze mmanyi Kitange, n'abo Omwana b'aba ayagadde okulaga Kitaawe nabo bamumanyi." **28** "Mujje gye ndi mmwe mwenna abakooye era abazitoowereddwa, nange nnaabawummuza. **29** Musitule ekikoligo kyange, muyigire ku nze, kubanga ndi muwombeefu era omuteefu mu mutima, n'emyoyo gyammwe girifuna ekiwummulo. **30** Kubanga ekikoligo kyange kyangu, n'omugugu gwange teguzitowa."

12 Awo mu kiseera ekyo Yesu n'ayita mu nnimiro y'emmere ey'empeke ku lunaku lwa Ssabbiiti. Abayigirizwa be ne balumwa enjala ne batandika okunoga ebirimba by'eŋŋaano ne babirya. **2** Naye Abafalisaayo bwe baalaba kino ne bagamba Yesu nti, "Laba abayigirizwa bo bakola ekitakkirizibwa kukolebwa ku Ssabbiiti." **3** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Temusomanga ku Dawudi kye yakola bwe yalumwa enjala ne be yali nabo? **4** Yayingira mu nnyumba ya Katonda n'alya emigaati egy'okulaga, egikkirizibwa bakabona bokka okulya. **5** Oba temusomanga mu mateeka nti bakabona ababeera mu luwalo lw'okuweereza mu Yeekaalu ne basobya ku Ssabbiiti tebaliiko musango? **6** Naye mbagamba nti ekisinga Yeekaalu kiri wano. **7** Naye singa mumanyi amakulu ga kino nti, 'Njagala mubeerenga ba kisa okusinga okuwangayo ssaddaaka,' temwandinenyezza bataliiko musango. **8** Kubanga Omwana w'Omuntu ye Mukama wa Ssabbiiti." **9** N'avaayo n'ajja mu kuŋŋaaniro lyabwe. **10** Laba mwalimu omusajja eyalina omukono ogwakala. Ne babuuza Yesu obanga kikkirizibwa okuwonya ku Ssabbiiti. Baali basuubira nti anaddamu nti kituufu, balyoke bamuwawaabire. **11** Naye n'abaddamu nti, "Singa wabaddewo omuntu mu mmwe ng'alina endiga emu, n'egwa mu bunnya ku lunaku lwa Ssabbiiti, tagiggyamu? **12** Kale, omuntu tasinga nnyo endiga omuwendo? Noolwekyo kikkirizibwa okukola ekirungi ku Ssabbiiti." **13** Bw'atyo n'agamba omusajja nti, "Golola omukono gwo." N'agugolola ne guwona, ne guba mulamu nga gunnaagwo! **14** Awo Abafalisaayo ne bafuluma ne bateesa nga bwe banaazikiriza Yesu. **15** Naye Yesu bwe yakimanya n'afuluma mu kuŋŋaaniro, abantu bangi nnyo ne bamugoberera, n'awonya abaali abalwadde bonna, **16** kyokka n'abakomako baleme okumwatuukiriza. **17** Ebyayogerwa Nnabbi Isaaya biryoke bituukirire nti: **18** "Laba Omuweereza wange, ggwe neerondera, gwe njagala ennyo asanyusa emmeeme yange. Ndimuteekako Omwoyo wange era Alisalira amawanga gonna emisango. **19** Taliyomba so talireekaana, era tewaliba n'omu aliwulira eddoboozi lye mu nguudo. **20** Talimenya lumuli lunafu, wadde okuzikiriza olutambi lw'ettaala olunyooka. **21** Era abamawanga baliba n'essuubi mu linnya lye." **22** Awo Yesu ne bamuleetera omusajja eyaliko dayimooni, nga muzibe w'amaaso era nga tayogera. N'amuwonya, omusajja eyali tasobola kwogera n'asobola okwogera n'okulaba. **23** Abantu bonna ne beewuunya ne boogera nti, "Ddala ddala ono si mwana wa Dawudi?" **24** Naye Abafalisaayo bwe baakiwulira ne boogera nti, "Ono agoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni." **25** Yesu bwe yategeera ebirowoozo byabwe n'abagamba nti, "Obwakabaka bwe bwawukanamu, oba ekibuga wadde amaka, tebiyinza kuyimirira. **26** Ne Setaani bw'agoba Setaani munne ku muntu aba yeyawuddemu. Obwakabaka bwe bunaayimirira butya? **27** Obanga Nze ngoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni, kale batabani bammwe babagoba ku bw'ani? Noolwekyo be bali basalira omusango. **28** Naye bwe mba ngoba baddayimooni n'amaanyi g'Omwoyo wa Katonda, kale Obwakabaka bwa Katonda buzze gye muli. **29** "Oba omuntu ayinza atya okuyingira mu nnyumba y'omuntu ow'amaanyi, n'amunyagako ebintu bye okuggyako ng'asooka okusiba ow'amaanyi oyo? Olwo n'alyoka anyaga ebintu bye. **30** "Oyo atali nange, mulabe wange. N'oyo atakuŋŋaanyiza wamu nange asaasaanya. **31** Noolwekyo mbategeereza ddala nti omuntu alisonyiyibwa buli kibi kyonna, na buli kuvvoola. Naye alivvoola Mwoyo Mutukuvu talisonyiyibwa. **32** Na buli muntu ayogera ekigambo ekibi ku Mwana w'Omuntu alisonyiyibwa, naye ayogera ekibi ku Mwoyo Omutukuvu talisonyiyibwa mu mulembe guno wadde ogugenda okujja. **(aiōn g165)** **33** "Buli muti gutegeererwa ku bibala byagwo. Omuti bw'ogulabirira gubala ebibala ebirungi, naye bw'ogulagajjalira tegubala bibala. **34** Mmwe abaana b'embalasaasa, mmwe abalina ebibi muyinza mutya okwogera ebirungi? Akamwa koogera ku biba bijjudde mu mutima. **35** Omuntu omulungi afulumya ebirungi okuva mu tterekero lye eddungi, era n'omuntu omubi afulumya ebibi okuva mu tterekero lye ebbi. **36** Era mbategeeza nti buli kigambo kyonna ekitasaana abantu kye boogera, kiribabuuzibwa ku lunaku olw'okusalirako emisango. **37** Bwe bityo ebigambo byo bye birikuweesa obutuukirivu era ebigambo byo bye birikusalizisa omusango." **38** Awo abamu ku bannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne bagamba Yesu nti, "Omuyigiriza twagala otulage akabonero." **39** Naye n'abaddamu nti, "Omulembe omwonoonefu era omwenzi ogunoonya akabonero; temugenda kuweebwa kabonero okuggyako aka nnabbi Yona. **40** Kubanga Yona nga bwe yamala mu lubuto lw'ekyennyanja ekinene ennaku ssatu emisana n'ekiro, n'Omwana w'Omuntu bw'atyo bw'alimala mu ttaka ennaku ssatu emisana n'ekiro. **41** Abantu b'e Nineeve baliyimirira ne basaliza abantu b'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga beenenya bwe baawulira okubuulira kwa Yona. Naye laba asinga Yona ali wano. **42** Era ku lunaku olw'okusalirako omusango, kabaka omukazi ow'omu bukiikaddyo alisaliza abantu ab'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga yava ku nkomerero y'ensi okujja okuwuliriza amagezi ga Sulemaani. Naye laba asinga Sulemaani ali wano. **43** "Omwoyo ogutali mulongoofu bwe guva mu muntu guyita mu malungu nga gunoonya aw'okuwumulirako, ne gutafuna wa kuwummulira. **44** Kyeguva gugamba nti, 'Leka nzireyo mu nnyumba mwe nava.' Bwe guddayo gusanga nkalu, nga eyereddwa era nga ntegeke. **45** Kyeguva gugenda ne guleeta emyoyo emirala musanvu egigusingako obwonoonefu, ne giyingira mu nnyumba omwo ne gibeera omwo. Olwo omuntu oyo

n'abeera bubi nnyo okusinga bwe yali okusooka. Bwe kityo bwe kiriba n'omulembe guno omwonoonefu." **46** Yesu bwe yali akyayogera n'ekibiina, nnyina ne baganda be ne batuuka ne bayimirira ebweru nga baagala okwogera naye. **47** Omuntu omu n'amutegeeza nti, "Nnyoko ne baganda bo, bali wabweru baagala kwogera nawe." **48** Yesu n'amuddamu nti, "Mmange ye ani era ne baganda bange be baani?" **49** N'agolola omukono gwe eri abayigirizwa be n'agamba nti, "Mulabe mmange ne baganda bange! **50** Kubanga buli akola ebyo Kitange ali mu ggulu by'ayagala oyo ye muganda wange, ye mwannyinaze era ye mmange."

13 Ku lunaku olwo Yesu n'afuluma mu nnyumba n'agenda n'atuula ku lubalama lw'ennyanja. **2** Ekibiina kinene ne kimukuŋŋaanirako. Kwe kuyingira mu lyato n'atuula omwo abantu bonna ne bayimirira ku lubalama. **3** N'ababuulira ebintu bingi mu ngero ng'agamba nti, "Omulimi yali asiga ensigo mu nnimiro ye. **4** Bwe yagenda ng'amansa ensigo, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo, ennyonyi ne zijja ne zizirya. **5** Endala ne zigwa ku lwazi okutali ttaka lingi era ne zimera mangu kubanga ettaka teryali ggwanvu. **6** Naye omusana bwe gwayaka ne ziwotoka kubanga emirandira gyazo gyali kumpi. **7** Endala ne zigwa mu maggwa, bwe zaamera amaggwa nago ne gakula ne gazisinga amaanyi, obulimi obwali bwakamera ne bukala. **8** Endala ne zigwa ku ttaka eddungi, ne zimera ne zibala bulungi, ne zivaamu emirundi amakumi asatu, n'endala emirundi nkaaga n'endala emirundi kikumi. **9** Alina amatu agawulira, awulire." **10** Abayigirizwa be ne bamusemberera ne bamubuuza nti, "Lwaki oyogera nabo mu ngero?" **11** N'abaddamu nti, "Mmwe mulina omukisa kubanga mwaweebwa okutegeera ebyama eby'obwakabaka obw'omu ggulu, naye bo tebaakiweebwa. **12** Kubanga buli alina alyongerwako abeerere ddala na bingi, naye oyo atalina aliggyibwako n'ako akatono k'alina. **13** Kyenva njigiriza mu ngero: "Abalaba baleme okulaba, n'abawulira baleme okuwulira wadde okutegeera. **14** Kino kituukiriza nnabbi Isaaya kye yagamba nti, "'Muliwulira naye temulitegeera n'okulaba muliraba naye temulimanya. **15** Kubanga omutima gw'abantu bano gwesibye, n'amatu gaabwe tegawulira bulungi. N'amaaso gaabwe gazibiridde baleme okulaba n'amaaso wadde okuwulira n'amatu, wadde omutima gwabwe okutegeera, ne bakyuka ne mbawonya.' **16** Naye amaaso gammwe galina omukisa, kubanga galaba, n'amatu gammwe kubanga gawulira. **17** Ddala ddala mbagamba nti, Waaliwo bannabbi bangi, n'abatuukirivu bangi abeegombanga okulaba ku bino bye mulaba, n'okuwulira bye muwulira kyokka ne batafuna mukisa ogwo. **18** "Noolwekyo muwulirize olugero lw'omulimi eyasiga ensigo. **19** Ensigo eyagwa ku mabbali g'ekkubo efaanana ng'omuntu awulira ekigambo kya Katonda n'atakitegeera era omulabe Setaani n'ajja n'akimusikulako okuva ku mutima. **20** Ensigo eyagwa ku byaziyazi efaanana ng'omuntu awulira ekigambo, amangwago n'akyaniriza n'essanyu, **21** naye olw'okuba nga talina mmizi mu ye, wa kaseera buseera, ennaku n'okuyigganyizibwa bwe bijja olw'ekigambo, amangwago n'agwa. **22** N'ensigo eyagwa mu maggwa efaanana ng'omuntu awulira ekigambo naye okweraliikirira kw'ebintu by'ensi n'obugagga obutaliimu ne bibuutikira ekigambo ne kitabala bibala. **(aiōn g165)** **23** Naye ensigo eyagwa ku ttaka eddungi efaanana ng'omuntu awulira ekigambo n'akitegeera, n'abalira ddala ebibala, n'abala ebibala amakumi asatu, oba nkaaga oba kikumi." **24** N'abagerera olugero olulala nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'omuntu eyasiga ensigo ennungi mu nnimiro ye, **25** naye ekiro nga yeebase abasajja abalabe ne bajja ne basiga omuddo wakati mu ŋŋaano ye ne bagenda. **26** Naye eŋŋaano ennungi bwe yamera, n'omuddo ne gumerera wamu nayo. **27** "Naye abaddu b'omwami w'ennyumba bwe baamusemberera ne bamugamba nti, 'Mukama waffe, tewasiga nsigo nnungi mu nnimiro yo? Naye ate omuddo guvudde wa?' **28** "Ye n'abaddamu nti, 'Omulabe ye yakola ekyo.' Abaddu kyebaava bamubuuza nti, 'Tugende tugukoolemu?' **29** "N'abaddamu nti, 'Nedda, kubanga bwe munaaba mukuulamu omuddo mujja kukuuliramu n'eŋŋaano. **30** Kale mubireke byonna bikulire wamu, okukungula bwe kulituuka ne ndyoka ndagira abakunguzi basooke bakuŋŋaanye omuddo bagusibeko n'oluvannyuma bagwokye, naye yo eŋŋaano bagikuŋŋaanyize mu tterekero lyange.'" **31** N'abagerera olugero olulala ng'agamba nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ng'akaweke ka kaladaali, omusajja ke yasiga mu nnimiro. **32** Kaladaali kaweke katono nnyo okusinga ensigo endala zonna. Naye bwe kasimbibwa ne kakula kavaamu omuti omunene ennyo, n'ennyonyi ez'omu bbanga ne zijja ne zibeera ku matabi gaagwo." **33** N'abongerayo olugero olulala nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu buyinza okugeraageranyizibwa n'ekizimbulukusa omukazi kye yakweka mu buwunga bw'eŋŋaano, n'apima ebigero bisatu okutuusa lwe bwazimbulukuka bwonna." **34** Bino byonna Yesu yabyogerera mu ngero eri ebibiina era teyayogera gye bali awatali ngero. **35** Ekyayogerwa nnabbi ne kiryoka kituukirira nti, "Ndyogerera mu ngero, njogere ebintu ebyakwekebwa okuva ku kutondebwa kw'ensi." **36** Awo bwe yamala okusiibula ekibiina n'ayingira mu nnyumba, abayigirizwa be ne bamusemberera ne bamusaba abannyonnyole amakulu g'olugero lw'omuddo ogwali mu nnimiro. **37** N'abannyonnyola ng'agamba nti, "Omwana w'Omuntu ye yasiga ensigo ennungi. **38** Ennimiro y'ensi, n'ensigo ennungi be baana b'obwakabaka, naye omuddo be baana ba Setaani. **39** Omulabe eyasiga ensigo ez'omuddo ye Setaani, amakungula y'enkomerero y'ensi n'abakunguzi be bamalayika. **(aiōn g165)** **40** "Noolwekyo ng'omuddo bwe gwakuŋŋaanyizibwa ne gwokebwa mu muliro, bwe kityo bwe kiriba ku nkomerero y'ensi. **(aiōn g165)** **41** Omwana w'Omuntu alituma bamalayika be mu bwakabaka bakuŋŋaanye ebintu byonna ebyesittaza, n'abajeemu, **42** babasuule mu nkoomi y'omuliro. Omwo mwe muliba okukaaba n'okuluma obujiji. **43** Naye abatuukirivu balyakaayakana ng'enjuba mu bwakabaka bwa Kitaabwe. Alina amatu agawulira, awulire. **44** "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'ekyobugagga ekyakwekebwamu nnimiro omuntu omu bwe yakigwikiriza. Olw'essanyu lye yafuna n'agenda n'atunda bye yalina byonna, n'agula ennimiro eyo. **45** "Ate era

obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ng'omusuubuzi w'amayinja ag'omuwendo omungi eyali anoonya amayinja ag'omuwendo, **46** bwe yazuula ejjinja erimu ery'omuwendo n'agenda n'atunda bye yalina byonna n'aligula. **47** "Era obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ng'akatimba akategebwa mu nnyanja ne kakwasa ebyennyanja ebya buli ngeri, **48** akatimba bwe kajjula ne bakawalulira ku lubalama ne balondamu ebirungi nga babikuŋŋaanyiza mu bisero, ebibi nga babisuula. **49** Bwe kiriba bwe kityo ne ku nkomerero y'ensi, bamalayika balijja ne baawulamu abantu abatuukirivu n'ababi. **(aiōn g165)** **50** Ababi balibasuula mu nkoomi y'omuliro eriba okukaaba n'okuluma obujiji." **51** Yesu n'ababuuza nti, "Ebintu bino byonna mubitegedde?" Ne bamuddamu nti, "Weewaawo." **52** Kyeyava abagamba nti, "Noolwekyo omuwandiisi eyayiga obulungi amateeka g'Ekiyudaaya ate n'afuuka omuyigiriza w'obwakabaka obw'omu ggulu, ali ng'omusajja nnyini nnyumba, aggyayo mu tterekero lye ebipya n'ebikadde." **53** Awo Yesu bwe yamala okugera engero ezo n'avaayo, **54** n'addayo mu kibuga ky'ewaabwe n'ayigiriza mu kuŋŋaaniro lyabwe. N'abeewuunyisa ne bagamba nti, "Yaggya wa amagezi n'ebyamagero ebyo?" **55** Ne beebuuza nti, "Ono si ye mutabani w'omubazzi? Nnyina ye Maliyamu ne baganda be ba Yakobo, ne Yusufu, ne Simooni ne Yuda. **56** Ne bannyina babeera kuno. Kale, ebyo byonna yabiggya wa?" **57** Ne bamunyiigira nga balowooza nti abeeragirako. Naye Yesu n'abagamba nti, "Nnabbi aweebwa ekitiibwa mu buli kifo, okuggyako mu kitundu ky'ewaabwe ne mu nnyumba y'ewaabwe." **58** Era yakolerayo ebyamagero bitono olw'obutakkiriza bwabwe.

14 Mu kiseera ekyo Kabaka Kerode bwe yawulira ettutumu lya Yesu **2** n'agamba abaweereza be nti, "Oyo ye Yokaana Omubatiza azuukidde mu bafu, era y'akola eby'amagero." **3** Kuba Kerode yali amaze okukwata Yokaana n'amussa mu kkomera, kubanga Yokaana yamunenya olwa Kerodiya muka Firipo muganda we, **4** kubanga Yokaana yagamba Kerode nti, "Si kituufu okusigula muka muganda wo n'omufuula owuwo." **5** Kerode yali ayagala kumutta naye n'atya abantu kubanga baalowooza Yokaana okuba nnabbi. **6** Olunaku lw'amazaalibwa ga Kerode bwe lwatuuka muwala wa Kerodiya n'azina nnyo ku mbaga n'asanyusa nnyo Kerode. **7** Awo Kerode n'asuubiza omuwala ng'alayira okumuwa kyonna ky'anaamusaba. **8** Naye bwe yaweebwa nnyina amagezi, n'agamba nti, "Mpeera wano omutwe gwa Yokaana Omubatiza ku lusaniya." **9** Ekintu ekyo ne kinakuwaza nnyo kabaka. Naye olwokubanga yali yakisuubiza mu maaso g'abagenyi be, kyeyava alagira bagumuleetere. **10** Ne bagenda mu kkomera, ne batemako Yokaana omutwe **11** ne baguleetera ku lusaniya ne baguwa omuwala, naye n'agutwalira nnyina. **12** Abayigirizwa ba Yokaana ne banonayo omulambo gwe ne bagutwala ne baguziika, ne balyoka bagenda ne babikira Yesu. **13** Yesu bwe yabiwulira ebyo, n'asaabala mu lyato, n'abaako gy'alaga abeere yekka mu kyama. Naye abantu bangi nnyo bwe baakiwulira ne bava mu bibuga bingi, ne beekooloobya, ne bamugoberera nga bayita ku lukalu. **14** Yesu bwe yava eyo n'alaba, abantu bangi n'abasaasira n'awonya abalwadde baabwe. **15** Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamugamba nti, "Laba obudde buzibye ate tuli mu ddungu, ssiibula abantu bagende beegulire emmere mu bibuga." **16** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Tekyetaagisa kubasiibula, mmwe mubawe ekyokulya." **17** Ne bamuddamu nti, "Ffe tetulina kyakulya kiyinza kubamala, wabula tulinawo emigaati etaano gyokka n'ebyennyanja bibiri." **18** N'abagamba nti, "Kale mubindetere wano." **19** N'alagira ekibiina kituule wansi ku muddo, n'addira emigaati etaano n'ebyennyanja ebibiri, n'atunula waggulu ne yeebaza, emigaati n'agimenyaamenyamu n'agiwa abayigirizwa ne batandika okugabula ekibiina. **20** Bonna ne balya ne bakkuta; obutundutundu obwafikkawo ne babukuŋŋaanya wamu ne bujjuza ebisero kkumi na bibiri! **21** Abantu bonna abaalya baali ng'enkumi ttaano nga totaddeeko bakazi na baana. **22** Amangwago Yesu n'alagira abayigirizwa be basaabale eryato bagende emitala w'ennyanja, ye asigale ng'akyasiibula abantu. **23** Bwe yamala okusiibula ekibiina n'ayambuka ku lusozi yekka okusaba. Obudde ne buziba ng'ali eyo yekka. **24** Eryato abayigirizwa mwe baali bwe lyatuuka ebuziba, omuyaga mungi ne gubafuluma mu maaso eryato ne lyesunda. **25** Awo ku ssaawa nga mwenda ez'ekiro, Yesu n'ajja gye bali ng'atambula ku nnyanja. **26** Naye abayigirizwa bwe baamulaba ng'atambulira ku nnyanja ne batya, nga balowooza nti muzimu. **27** Awo amangwago Yesu n'abagamba nti, "Mugume, Nze nzuuno temutya." **28** Peetero n'amugamba nti, "Obanga ye ggwe ddala Mukama waffe, ndagira nange nzije gy'oli nga ntambulira ku mazzi." **29** Yesu n'amuddamu nti, "Kale jjangu." Peetero n'ava mu lyato n'atambulira ku mazzi okugenda eri Yesu. **30** Naye Peetero bwe yalaba omuyaga ogw'amaanyi, n'atya n'atandika okusaanawo, n'akoowoola Yesu nti, "Mukama wange, ndokola!" **31** Amangwago Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwata, n'amugamba nti, "Ggwe alina okukkiriza okutono, lwaki obuusizzabuusizza?" **32** Bwe baalinnya mu lyato omuyaga gwonna ne guggwaawo. **33** N'abo abaali mu lyato ne bamusinza nga bagamba nti, "Ddala ddala oli Mwana wa Katonda!" **34** Bwe baasomoka ne bagukkira ku lukalu e Genesaleeti. **35** Abantu b'omu kitundu ekyo bwe baamutegeera ne batumya abalwadde bonna ne babamuleetera. **36** Ne bamwegayirira waakiri bakomeko bukomi ku lukugiro lw'ekyambalo kye, era buli eyakomako n'awonyezebwa.

15 Awo Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne bava e Yerusaalemi ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti: **2** "Abayigirizwa bo lwaki banyoomoola obulombolombo bw'Abakadde? Kubanga tebanaaba mu ngalo nga bagenda okulya emmere." **3** Naye Yesu naye n'ababuuza nti, "Lwaki mumenya amateeka ga Katonda, nga mwerimbika mu bulombolombo bwammwe? **4** Katonda yagamba nti, 'Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa. Oyo anaavumanga kitaawe ne nnyina battanga mutte,' **5** Naye mmwe mugamba nti, Buli agamba kitaawe oba nnyina nti, 'Ekirabo kye nandikuwadde nkiwaddeyo eri Katonda,' omuntu oyo teyeetaaga kussaamu kitaawe kitiibwa. **6**

Noolwekyo tassaamu kitaawe oba nnyina kitiibwa. Bwe mutyo ne mudibya etteeka lya Katonda olw'obulombolombo bwammwe. **7** Mmwe bannanfuusi! Nnabbi Isaaya yayogera bulungi ebyobunnabbi ebibakwatako bwe yagamba nti, **8** "'Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kya ku mimwa.' Naye emitima gyabwe gindi wala. **9** 'Okusinza kwabwe kwa bwereere. Kubanga bayigiriza amateeka abantu ge beekoledde.'" **10** Yesu n'ayita ekibiina n'abagamba nti, "Mumpulirize era mutegeere. **11** Omuntu ky'alya si kye kimwonoonyesa, wabula ekyo ekiva mu kamwa ke, kye kimwonoonyesa." **12** Abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamugamba nti, "Omanyi ebigambo byo nga bwe binyiizizza Abafalisaayo?" **13** Naye Yesu n'addamu nti, "Buli kisimbe Kitange ali mu ggulu ky'ataasimba kigenda kusimbulwa. **14** Noolwekyo mubaleke. Bakulembeze abazibe b'amaaso. Bafaanana omuzibe w'amaaso akulembera muzibe munne, kubanga bombi bagenda kugwa mu kinnya." **15** Peetero n'amugamba nti, "Tunnyonnyole olugero olwo." **16** Yesu n'abagamba nti, "Nammwe era temunnategeera? **17** Temumanyi nti buli muntu ky'alya kigenda mu lubuto mwe kiva n'akifulumiza mu kiyigo? **18** Naye ebintu ebiva mu kamwa, biva mu mutima ne byonoona omuntu. **19** Kubanga mu mutima mwe muva ebirowoozo ebibi, obussi, n'obwenzi, eby'obukaba, n'obubbi, n'okuwaayiriza, n'okuvvoola. **20** Ebyo bye byonoona omuntu, naye okulya nga tonaabye mu ngalo, tekwonoona muntu." **21** Yesu n'ava mu kifo ekyo, n'agenda mu kitundu omuli ebibuga Ttuulo ne Sidoni. **22** Awo omukazi Omukanani eyali abeera mu bitundu ebyo, n'ajja eri Yesu n'amwegayirira nti, "Onsaasire Mukama wange, Omwana wa Dawudi! Muwala wange aliko dayimooni amubonyaabonya nnyo." **23** Naye Yesu n'asirika n'atamuddamu kigambo na kimu. Abayigirizwa be ne bajja ne bamugamba nti, "Bw'omugoba n'agenda. Ng'ayitirizza okutukaabirira." **24** Naye Yesu n'addamu omukazi nti, "Nze saatumibwa walala wonna, wabula eri endiga za Isirayiri ezaabula." **25** Naye omukazi n'asembera awali Yesu n'amusinza, n'amwegayirira ng'agamba nti, "Mukama wange, nnyamba." **26** Yesu n'amuddamu nti, "Si kituufu okuddira emmere y'omwana okugisuulira embwa." **27** Omukazi n'addamu nti, "Weewaawo, Mukama wange, naye n'embwa nazo zirya ku bukunkumuka obugwa wansi okuva ku mmeeza ya mukama waazo." **28** Awo Yesu n'amugamba nti, "Mukazi watu, ng'okukkiriza kwo kunene! Kale kikukolerwe nga bw'oyagala." Amangwago muwala we n'awonera mu kiseera ekyo. **29** Yesu n'avaayo n'ajja emitala okumpi n'ennyanja y'e Ggaliraaya n'alinnya ku lusozi n'atuula eyo. **30** Abantu bangi ne bajja gy'ali, ne bamuleetera, abakoozimbye, n'abatayogera n'abalala bangi ne babassa we yali n'abawonya. **31** Abantu bangi ne beewuunya, nga balaba ababadde batayogera nga boogera, n'ababadde bakoozimbye nga bawonye, n'ababadde abalema nga batambula, n'ababadde abazibe b'amaaso nga balaba. Ne bagulumiza Katonda wa Isirayiri. **32** Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be n'abagamba nti, "Abantu bano mbasaasira, kubanga baakamala nange ennaku ssatu ate tebalina kyakulya. Ssaagala kubasiibula ne bagenda enjala, si kulwa nga bagwa ku kkubo." **33** Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Wano mu ddungu tunaggya wa emigaati emingi gye tunaaliisa abantu abangi bwe bati?" **34** Yesu n'ababuuza nti, "Mulinawo emigaati emeka?" Ne bamuddamu nti, "Tulinawo emigaati musanvu n'ebyennyanja bitono." **35** Yesu n'alagira abantu bonna batuule wansi, **36** n'addira emigaati omusanvu n'ebyennyanja, bwe yamala okwebaza, n'abimenyaamenyamu, n'awa abayigirizwa be ne batandika okugabula ekibiina. **37** Buli muntu n'alya n'akkuta. Ne babukuŋŋaanya obutundutundu obwasigalawo ne bujjuza ebisero musanvu. **38** Abaalya baawera abasajja enkumi nnya nga totaddeeko bakazi na baana. **39** Awo Yesu n'asiibula ekibiina, n'asaabala mu lyato n'agenda mu nsalo y'e Magadani.

16 Awo Abafalisaayo n'Abasaddukaayo ne bajja eri Yesu okumugezesa nga bamusaba akabonero akava mu ggulu. **2** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Obudde bwe buwungeera mugamba nti, obudde bujja kuba bulungi kubanga eggulu limyuse nnyo. **3** Ate eggulu bwe limyuka ku nkya mumanya nti olunaku lwonna obudde bujja kwefuukuula. Mumanyi bulungi endabika y'eggulu n'okwawula ebiseera, naye lwaki temusobola kutegeera bubonero bwa biro? **4** Mmwe ab'omulembe omwonoonefu era omwenzi musaba akabonero naye temuliweebwa kabonero okuggyako aka Yona." Yesu n'abaviira n'agenda. **5** Abayigirizwa bwe baasomoka okuva emitala w'eri ne beerabira okuleeta emigaati. **6** Naye Yesu n'abagamba nti, "Mwekuume ekizimbulukusa ky'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo." **7** Naye Abayigirizwa ne boogeraganya bokka ne bokka nti, "Ayogedde bw'atyo kubanga tetwaleese migaati." **8** Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe n'abagamba nti, "Mmwe abalina okukkiriza okutono lwaki mweraliikirira nga mugamba nti, 'temulina mmere?' **9** Era temunnategeera wadde okujjukira emigaati etaano abantu enkumi ettaano gye baalya, n'ebisero bye mwakuŋŋaanya ebyafikkawo? **10** Era n'emigaati omusanvu abantu enkumi ennya gye baalya n'ebisero bye mwakuŋŋaanya ebyafikkawo? **11** Kale lwaki temutegeera nti mbadde ssoogera ku migaati? Naye mwekuume ekizimbulukusa eky'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo." **12** Ne balyoka bategeera nti yali tayogera ku kizimbulukusa kya migaati naye yali ayogera ku njigiriza y'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo. **13** Awo Yesu bwe yatuuka mu kitundu kya Kayisaliya ekya Firipo n'abuuza abayigirizwa be nti, "Abantu Omwana w'Omuntu bagamba nti ye ani?" **14** Ne bamuddamu nti, "Yokaana Omubatiza, abalala nti Eriya, n'abalala nti Yeremiya oba omu ku bannabbi." **15** Awo Yesu n'ababuuza nti, "Mmwe mundowooza kuba ani?" **16** Simooni Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo, Omwana wa Katonda omulamu." **17** Yesu n'amugamba nti, "Olina omukisa Simooni, omwana wa Yona, kubanga ekyo Kitange ali mu ggulu y'akikubikkulidde, so tokiggye mu bantu. **18** Era nkutegeeza nti, Ggwe Peetero, olwazi, era ku lwazi okwo kwe ndizimba Ekkanisa yange, n'amaanyi gonna aga Setaani tegaligiwangula. **(Hadēs g86)** **19** Era ndikuwa ebisumuluzo by'obwakabaka obw'omu ggulu; era kyonna ky'onoosibanga ku nsi, ne

mu ggulu kinaasibwanga, na buli ky'onoosumululanga ku nsi, ne mu ggulu kinaasumululwanga." **20** Awo n'akuutira abayigirizwa be baleme kubuulirako muntu n'omu nti Ye Kristo. **21** Okuva mu kiseera ekyo Yesu n'atandika okunnyonnyola abayigirizwa be nga bwe kimugwanidde okugenda e Yerusaalemi, abakulembeze b'Abayudaaya ne bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka bamubonyeebonye, era bamutte; naye ku lunaku olwokusatu azuukire. **22** Peetero n'amuzza ebbali n'atandika okumunenya ng'amugamba nti, "Katonda akulage ekisa Mukama waffe. Bino tebirikutuukako." **23** Naye Yesu n'akyukira Peetero n'amugamba nti, "Dda ennyuma wange Setaani. Oli kyesittaza gye ndi, kubanga tolowoozeza bintu bya Katonda wabula olowooza bintu bya bantu." **24** Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Omuntu bw'ayagala okungoberera asaana yeefiirize yekka, yeetikke omusaalaba gwe alyoke angoberere. **25** Kubanga buli agezaako okuwonya obulamu bwe alibufiirwa, oyo alifiirwa obulamu bwe ku lwange alibuwonya. **26** Kigasa ki omuntu okufuna ensi yonna naye n'afiirwa obulamu bwe? Oba kiki omuntu kyayinza okuwaayo olw'obulamu bwe? **27** Kubanga Omwana w'Omuntu anaatera okujja mu kitiibwa kya Kitange ne bamalayika be alyoke asasule buli muntu ng'ebikolwa bye bwe byali. **28** "Ddala ddala mbagamba nti ku mmwe abali wano kuliko abatalirega ku kufa okutuusa lwe baliraba Omwana w'Omuntu ng'ajja n'obwakabaka bwe."

17 Oluvannyuma lw'ennaku mukaaga Yesu n'atwala Peetero, ne Yakobo ne Yokaana muganda we, n'abalinnyisa ku lusozi oluwanvu. **2** N'afuusibwa nga balaba, amaaso ge ne gamasamasa ng'enjuba n'ebyambalo bye ne byeruka ne byakaayakana. **3** Laba Musa ne Eriya ne balabika, ne boogera ne Yesu. **4** Peetero n'agamba Yesu nti, "Mukama waffe, nga kya kitalo nnyo ffe okubeera wano! Bw'oba ng'osiimye, nzimbe wano ensiisira ssatu, emu yiyo endala ya Musa n'endala ya Eriya." **5** Bwe yali akyayogera ebyo ekire ekimasamasa ne kiva waggulu ne kibabuutikira eddoboozi ne liva mu kire ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange gwe njagala ennyo, era gwe nsanyukira ennyo. Mumuwulirenga." **6** Abayigirizwa bwe baakiwulira ne bagwa wansi ne beevuunika nga batidde nnyo. **7** Yesu n'ajja gye bali n'abakwatako n'abagamba nti, "Mugolokoke temutya." **8** Bwe babbulula amaaso, baalabawo Yesu yekka! **9** Bwe baali baserengeta olusozi, Yesu n'abakuutira nti, "Ebyo bye mulabye temubibuulirako omuntu n'omu okutuusa Omwana w'Omuntu lw'alimala okuzuukira mu bafu." **10** Abayigirizwa ne bamubuuza nti, "Kale lwaki abannyonnyozi b'amateeka bagamba nti, Eriya kimugwanira okumala okujja?" **11** Yesu n'abaddamu nti, "Weewaawo, Eriya alijja n'azzaawo ebintu byonna. **12** Naye mbagamba nti, Eriya yajja dda, naye tebaamutegeera, era naye ne bamukola buli kye baayagala. Bw'atyo n'Omwana w'Omuntu anaatera okubonyaabonyezebwa." **13** Awo abayigirizwa be ne bategeera nti yali ayogera ku Yokaana Omubatiza. **14** Awo bwe yatuuka awaali ekibiina, omusajja n'ajja gy'ali n'afukamira we yali, n'amugamba nti, **15** "Mukama wange, ssaasira mutabani wange, kubanga mulwadde agwa ensimbu, era zimubonyaabonya nnyo kubanga emirundi mingi zimusuula mu muliro ne mu mazzi. **16** Bwe namuleese eri abayigirizwa bo tebasobodde kumuwonya." **17** Yesu n'addamu nti, "Mmwe omulembe ogutalina kukkiriza omubi. Ndituusa ddi okubeera nammwe? Ndibagumiikiriza kutuusa ddi? Kale mumundeetere wano." **18** Yesu n'aboggolera dayimooni, n'ava ku mulenzi, omulenzi n'awona mu kiseera ekyo. **19** Awo oluvannyuma abayigirizwa ne bajja eri Yesu mu kyama ne bamubuuza nti, "Lwaki ffe tetwasobodde kugoba dayimooni oyo?" **20** Yesu n'abaddamu nti, "Olw'okukkiriza kwammwe okutono. Kubanga ddala ddala mbagamba nti, bwe muba n'okukkiriza okufaanana ng'akaweke ka kaladaali, mwandiyinzizza okugamba olusozi luno nti, 'Vvaawo wano,' era ne luvaawo era tewandibaddewo kye mulemwa. **21** Naye kyokka dayimooni ow'engeri eno tagobeka awatali kusaba na kusiiba." **22** Ne bakuŋŋaanira mu Ggaliraaya, Yesu n'abagamba nti, "Omwana w'Omuntu anaatera okuliibwamu olukwe aweebweyo mu mikono gy'abantu **23** abalimutta, kyokka ku lunaku olwokusatu alizuukizibwa." Abayigirizwa be ne banakuwala nnyo. **24** Bwe baatuuka e Kaperunawumu abasolooza b'omusolo gwa Yeekaalu babiri ne bajja eri Peetero ne bamubuuza nti, "Mukama wammwe tawa musolo?" **25** Peetero n'abaddamu nti, "Awa!" Peetero n'ayingira mu nnyumba. Naye Yesu n'amwesooka n'amubuuza nti, "Olowooza otya Simooni, bakabaka b'ensi basolooza omusolo ku bantu baabwe abatuuze oba ku bannamawanga be baba bawangudde?" **26** Peetero n'addamu nti, "Basolooza ku bannamawanga." Yesu n'amugamba nti, "Kale bannansi bo ba ddembe." **27** "Naye obutabanyiiza, genda ku nnyanja osuulemu eddobo, ekyennyanja ky'onoosooka okukwasa okyasamye akamwa. Mu kamwa kaakyo onoolabamu esutateri, ozitwale oziweeyo osasule omusolo gwange n'ogugwo."

18 Mu kiseera ekyo abayigirizwa ba Yesu ne bajja gy'ali nga bagamba nti, "Ani asinga obukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu?" **2** Yesu n'ayita omwana omuto n'amussa mu makkati gaabwe. **3** N'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti bwe mutakyuke kufaanana ng'abaana abato temugenda kuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu. **4** Noolwekyo buli eyeetoowaza ng'omwana ono omuto y'aliba asinga obukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu. **5** "Na buli asembeza omwana omuto ng'ono mu linnya lyange ng'asembeza Nze. **6** Naye alyesittaza omu ku baana abato anzikiririzaamu, asaanidde okusibibwa olubengo mu bulago asuulibwe mu nnyanja." **7** "Ensi zigisanze! Kubanga ejjudde ebibi bingi. Okukemebwa okukola ebibi tekulema kubaawo, naye zimusanze oyo akuleeta. **8** Obanga omukono gwo gukuleetera okwonoona gutemeko ogusuule. Kisinga okuyingira mu bulamu ng'ogongobadde oba ng'olemadde, okusinga okugenda mu muliro ogutazikira ng'olina emikono ebiri n'ebigere bibiri. **(aiōnios g166)** **9** Obanga eriiso lyo nga likuleetera okwonoona, liggyeemu olisuule. Kisinga okuyingira mu ggulu ng'olina eriiso limu okusinga okusuulibwa mu muliro gwa ggeyeena ng'olina amaaso go gombi." **(Geenna g1067)** **10** "Mwekuume obutanyoomanga n'omu ku baana bano abato. Kubanga

mbagamba nti bamalayika baabwe ennaku zonna babeera mu maaso ga Kitange ali mu ggulu. **11** Kubanga Omwana w'Omuntu yajja okulokola ekyabula. **12** "Mulowooza kiki ekituufu? Omuntu bw'aba n'endiga ze ekikumi, emu n'emubulako, taleka ziri ekyenda mu omwenda ku lusozi n'agenda anoonya eri emu ebuze? **13** Ddala ddala mbagamba nti, bw'agiraba agisanyukira nnyo okusinga ziri ekyenda mu omwenda ezitaabuze. **14** Kale bwe kityo ne Kitammwe ali mu ggulu tasiima kulaba ng'omu ku bato bano ng'azikirira." **15** "Muganda wo bw'akusobyanga ogendanga gy'ali n'omutegeeza ekisobyo kye nga muli babiri. Bw'akkirizanga n'akwetondera olwo ng'oggyeemu omuntu mu muganda wo. **16** Naye bw'agaananga okukuwuliriza, ofunangayo omuntu omulala omu oba babiri obujulirwa bw'abantu ababiri oba abasatu bukakase buli kigambo. **17** Naye bw'agaananga okubawuliriza ng'ensonga ozitwala eri Ekkanisa. Singa agaana okuwuliriza Ekkanisa, abeere nga munnaggwanga, era omuwooza w'omusolo. **18** "Ddala ddala mbagamba nti byonna bye mulisiba ku nsi, ne mu ggulu birisibwa ne bye mulisumulula ku nsi, ne mu ggulu bigenda kusumululwa. **19** "Era ddala ddala mbagamba nti bwe munaabanga babiri mu nsi ne mukkiriziganya ku ekyo kye mwagala okusaba, Kitange ali mu ggulu alikibakolera. **20** Kubanga abantu ababiri oba abasatu bwe banaakuŋŋaananga mu linnya lyange, nange nnaabeeranga awo wakati waabwe." **21** Awo Peetero n'ajja n'abuuza Yesu nti, "Mukama wange, muganda wange bw'ansobyanga musonyiwanga emirundi emeka? Emirundi musanvu?" **22** Yesu n'amuddamu nti, "Sikugamba nti emirundi musanvu naye emirundi nsanvu emirundi musanvu." **23** Awo Yesu n'agamba nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaananyizibwa nga kabaka eyayagala okubala ebitabo bye eby'ensimbi, n'abaddu be. **24** Bwe yatandika okubikebera ne bamuleetera gw'abanja ettalantaomutwalo gumu. **25** Naye olw'okuba ng'omusajja teyalina nsimbi za kusasula bbanja eryo, mukama we kyeyava alagira batunde omusajja oyo ne mukazi we n'abaana be n'ebintu bye byonna ebbanja liggwe. **26** "Naye omuddu oyo n'agwa wansi mu maaso ga mukama we, n'amwegayirira nti, 'Ngumiikiriza, nzija kukusasula ebbanja lyonna.' **27** "Mukama we n'asaasira omuddu oyo n'amusonyiwa ebbanja lyonna! **28** "Omuddu oyo bwe yafuluma n'asanga munne gwe yali abanja eddinaalikikumi, n'amugwa mu bulago nga bw'amugamba nti, 'Ssasula kye nkubanja.' **29** "Naye munne n'agwa wansi, n'amwegayirira ng'agamba nti, 'Ngumiikiriza, nnaakusasula.' **30** "Naye amubanja n'agaana okumuwuliriza, n'amuteeka mu kkomera akuumirwe omwo okutuusa lw'alisasula ebbanja lyonna. **31** Awo baddu banne bwe baakiraba ne banakuwala nnyo, ne bagenda bategeeza mukama we ebigambo bye balabye. **32** "Awo mukama we n'atumya omuddu gwe yali asonyiye n'amugamba nti, 'Oli muddu mubi nnyo. Nakusonyiye ebbanja eryo lyonna, kubanga wanneegayiridde, **33** naye ggwe kyali tekikugwanira kusaasira muddu munno nga nange bwe nakusaasidde?' **34** Mukama we kyeyava asunguwala nnyo, n'amukwasa abaserikale bamusse mu kkomera okutuusa lw'alisasula ebbanja lyonna. **35** "Kale ne Kitange ali mu ggulu bw'atyo bw'alibakola singa mmwe abooluganda temusonyiwa okuva mu mitima gyammwe."

19 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebigambo ebyo n'ava e Ggaliraaya n'ajja mu bitundu bya Buyudaaya okusukka emitala wa Yoludaani. **2** Ekibiina kinene ne bamugoberera era n'awonya abalwadde baabwe. **3** Abafalisaayo ne bajja gy'ali bamugezese nga bagamba nti, "Kikkirizibwa omusajja okugoba mukazi we olw'ensonga n'emu?" **4** Yesu n'abaddamu nti, "Temusomanga nti, 'Okuva ku lubereberye Katonda yatonda omusajja n'omukazi,' **5** era nti, 'Omusajja anaalekanga kitaawe ne nnyina, ne yeegatta ne mukazi we. Nabo banaabanga omuntu omu, **6** nga tebakyali babiri naye omuntu omu.' Noolwekyo Katonda be yagatta awamu, omuntu tabaawukanyanga." **7** Ne bamubuuza nti, "Kale lwaki Musa yalagira nti omusajja bw'abanga agoba mukazi we amuwenga ebbaluwa ey'okumugoba?" **8** Yesu n'abaddamu nti, "Olw'obukakanyavu bw'emitima gyammwe, Musa kyeyava abakkiriza okugoba bakazi bammwe, naye nga okuva olubereberye tekyali bwe kityo. **9** Era mbagamba nti omuntu yenna anaagobanga mukazi we okuggyako olw'obwenzi, n'amala awasa omulala, anaabanga ayenze, n'oyo anaawasanga oyo agobeddwa anaabanga ayenze." **10** Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Obanga bwe biri bwe bityo, ekisingako obulungi bwe butawasiza ddala!" **11** Yesu n'abaddamu nti, "Abantu bonna tebayinza kutegeera kigambo kino okuggyako abo Katonda b'akiwa. **12** Kubanga abamu bazaalibwa nga tebasobola kuwasa abalala balaayibwa bantu bannaabwe ate abalala bagaana okuwasa ne beewaayo okukola omulimu ogw'obwakabaka obw'omu ggulu. Buli asobola okutegeera kino akitegeere." **13** Yesu ne bamuleetera abaana abato abasseeko emikono gye abawe n'omukisa. Naye abayigirizwa ne bajunga abaabaleeta. **14** Naye Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Mukkirize abaana abato bajje gye ndi so temubaziyiza, kubanga abafaanana ng'abo be bannannyini bwakabaka obw'omu ggulu." **15** N'abassaako emikono n'abawa omukisa n'alyoka avaayo. **16** Awo omuntu omu n'amusemberera n'amubuuza nti, "Omuyigiriza, nkole ki ekirungi okufuna obulamu obutaggwaawo?" **(aiōnios g166)** **17** Yesu n'amuddamu nti, "Lwaki ombuuza ebikwata ku birungi? Omulungi ali omu, naye bw'obanga oyagala okuyingira mu bulamu, ggondera amateeka." **18** N'amuddamu nti, "Ge galuwa?" Yesu n'amugamba nti, "'Tottanga, toyendanga, tobbanga, towaayirizanga, **19** ossangamu ekitiibwa kitaawo ne nnyoko era yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka.'" **20** Omuvubuka oyo n'amuddamu nti, "Ebyo byonna nabikwata dda, ate kiki ekimpeebuuseeko?" **21** Yesu n'amugamba nti, "Obanga oyagala okuba omutuukirivu genda otunde ebibyo, ensimbi ozigabire abaavu, kale oliba n'obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere." **22** Naye omuvubuka bwe yawulira ebyo n'agenda ng'anakuwadde kubanga yali mugagga. **23** Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Ddala ddala mbagamba nti, kizibu omugagga okuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu. **24** Era mbategeeza nti kyangu eŋŋamira okuyita mu nnyindo

y'empiso, okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!" **25** Ebigambo ebyo abayigirizwa be ne bibeewuunyisa nnyo, n'okugamba ne bagamba nti, "Kale ani ayinza okulokolebwa?" **26** Yesu n'abatunuulira enkaliriza n'abagamba nti, "Eri abantu tekiyinzika. Naye Katonda, ayinza byonna." **27** Awo Peetero n'abuuza Yesu nti, "Ffe twaleka byonna ne tukugoberera. Kale ffe tulifuna ki?" **28** Yesu n'amuddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti, Omwana w'Omuntu bw'alituula ku ntebe ye ey'ekitiibwa mu nsi empya, nammwe abangoberera mulituula ku ntebe ekkumi n'ebbiri nga mulamula ebika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri. **29** Na buli muntu yenna eyaleka ennyumba, oba baganda be, oba bannyina, oba kitaawe oba nnyina, oba baana be, oba ttaka lye olw'erinnya lyange aliweebwa okwenkana emirundi kikumi, era alisikira obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **30** Bangi aboolubereberye, abaliba abooluvannyuma, n'ab'oluvannyuma ne baba aboolubereberye."

20 Awo Yesu n'abagamba nti, "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ng'omuntu ssemaka, eyakeera mu makya n'apangisa abakozi okukola mu nnimiro ye ey'emizabbibu. **2** N'alagaana n'abapakasi okubasasula omuwendo eddinaali emu emu, ze zaali ensimbi ez'olunaku olumu. N'abasindika mu nnimiro ye ey'emizabbibu. **3** "Bwe waayitawo essaawa nga bbiri n'asanga abalala nga bayimiridde mu katale nga tebalina kye bakola, **4** nabo n'abagamba nti, 'Nammwe mugende mu nnimiro y'emizabbibu, era nnaabasasula empeera ebasaanira.' **5** Ne bagenda. "Ku ssaawa omukaaga ne ku mwenda n'asindikayo abalala mu ngeri y'emu. **6** Essaawa nga ziweze nga kkumi n'emu n'asanga abalala nga bayimiridde awo, n'ababuuza nti, 'Lwaki muyimiridde awo olunaku lwonna nga temulina kye mukola?' **7** "Ne bamuddamu nti, 'Kubanga tetufunye atuwa mulimu.' N'abagamba nti, 'Nammwe mugende mukole mu nnimiro yange ey'emizabbibu.' **8** "Awo obudde nga buwungeera nannyini nnimiro n'alagira nampala ayite abakozi abawe empeera yaabwe ng'asookera ku b'oluvannyuma. **9** "Abaatandika ku ssaawa ekkumi n'emu ne baweebwa eddinaali emu emu. **10** Bali abaasookayo bwe bajja ne basuubira nti bo ze banaasasulwa zijja kusingako obungi. Naye nabo yabasasula omuwendo gwe gumu ogw'olunaku olumu nga bali. **11** Bwe baagifuna ne beemulugunyiza nannyini nnimiro **12** nga bagamba nti, 'Bano abooluvannyuma baakoledde essaawa emu yokka naye lwaki obawadde empeera eyenkana eyaffe, ffe abaakoze okuva mu makya ne mu musana gw'omu tuntu?' **13** "Mukama waabwe kwe kuddamu omu ku bo nti, 'Munnange si kubbye; bwe wabadde otandika okukola tetwalagaanye eddinaali emu? **14** Twala eddinaali yo ogende. Naye njagala n'ono asembyeyo okumuwa empeera y'emu nga gye nkuwadde. **15** Siyinza kukozesa byange nga bwe njagala? Obuggya bukukutte kubanga ndi wa kisa?' **16** "Kale nno bwe kityo bwe kiriba abooluvannyuma ne baba aboolubereberye, n'aboolubereberye ne baba abooluvannyuma." **17** Awo Yesu bwe yali ayambuka e Yerusaalemi n'atwala abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, mu kyama. Bwe baali mu kkubo, n'abagamba nti, **18** "Laba twambuka e Yerusaalemi, Omwana w'Omuntu aliweebwayo eri bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka, bamusalire omusango ogw'okufa. **19** Era balimuwaayo eri Abamawanga ne bamuduulira ne bamukuba, era balimukomerera ku musaalaba. Naye ku lunaku olwokusatu alizuukizibwa." **20** Awo nnyina w'abaana ba Zebbedaayo, n'ajja eri Yesu ne batabani be bombi, n'amusinza ng'ayagala okubaako ky'amusaba. **21** Yesu n'amubuuza nti, "Kiki ky'oyagala?" N'addamu nti, "Nsaba, mu bwakabaka bwo, abaana bange bano bombi batuule naawe omu ku mukono gwo ogwa ddyo n'omulala ku gwa kkono." **22** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Tomanyi ky'osaba. Muyinza okunywa ku kikompe nze kye ŋŋenda okunywako?" Ne baddamu nti, "Tuyinza." **23** N'abagamba nti, "Weewaawo ekikompe mugenda kukinywako. Naye eky'okutuula ku mukono gwange ogwa ddyo oba ogwa kkono nze sikirinaako buyinza. Ebifo ebyo byategekebwa dda Kitange." **24** Abayigirizwa bali ekkumi bwe baawulira ebyo abooluganda ababiri bye baasaba, ne babanyiigira nnyo. **25** Yesu kwe kubayita n'abagamba nti, "Mumanyi ng'abakulembeze b'abamawanga babazitoowereza embeera, n'abakulu baabwe babafuza lyanyi. **26** Naye tekisaanye kuba bwe kityo mu mmwe. Buli ayagala okubeera omukulu mu mmwe, abeerenga muweereza wa banne. **27** Na buli ayagala okuba omwami mu mmwe aweerezenga banne ng'omuddu waabwe. **28** Mube nga Omwana w'Omuntu atajja kuweerezebwa wabula okuweereza, n'okuwaayo obulamu bwe ng'omutango okununula abangi." **29** Awo Yesu n'abayigirizwa be bwe baali bava mu kibuga Yeriko, ekibiina kinene ne kimugoberera. **30** Abazibe b'amaaso babiri abaali batudde ku mabbali g'ekkubo bwe baawulira nga Yesu ayita mu kkubo eryo, ne baleekaanira waggulu nnyo nga bakoowoola nti, "Ssebo, Omwana wa Dawudi, otusaasire!" **31** Ekibiina ne kibalagira okusirika, naye bo, ne beeyongera bweyongezi okukoowoolera waggulu nga boogera nti, "Ssebo, Omwana wa Dawudi, tusasire." **32** Yesu bwe yabatuukako n'ayimirira n'ababuuza nti, "Mwagala mbakolere ki?" **33** Ne bamuddamu nti, "Mukama waffe, twagala otuzibule amaaso." **34** Yesu n'abasaasira n'akwata ku maaso gaabwe amangwago ne gazibuka, ne bamugoberera.

21 Awo Yesu n'abayigirizwa be bwe baali basemberera Yerusaalemi nga batuuse kumpi n'ekibuga Besufaage ku lusozi lwa Zeyituuni, Yesu n'atuma babiri ku bayigirizwa be. **2** N'abagamba nti, "Mugende mu kibuga ekiri mu maaso, bwe munaaba mwakakiyingira mujja kulaba endogoyi ng'esibiddwa awo wamu n'omwana gwayo. Muzisumulule muzireete wano. **3** Naye omuntu yenna bw'anaabaako ky'abagamba, mumuddamu nti, 'Mukama waffe y'azeetaaga,' amangwago ajja kuziweereza." **4** Kino kyabaawo okutuukiriza ebigambo nnabbi bye yayogera nti, **5** "Mubuulire omuwala wa Sayuuni nti, 'Laba Kabaka wammwe ajja gye muli nga muwombeefu, nga yeebagadde omwana gw'endogoyi.'" **6** Awo abayigirizwa ababiri ne bagenda ne bakola nga Yesu bwe yabalagira. **7** Ne baleeta endogoyi n'omwana gwayo, ne baaliirako eminagiro gyabwe ku

ndogoyi, n'agyebagala. **8** Abantu bangi ne baaliira engoye zaabwe mu luguudo n'abalala ne batema amatabi g'emiti ne bagaalira mu luguudo. **9** Ebibiina ebyamukulembera, n'ebyo ebyamuva emabega ne bireekaana nti, "Ozaana Omwana wa Dawudi!" "Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama." "Ozaana waggulu ennyo!" **10** Awo Yesu bwe yayingira mu Yerusaalemi, ne wabaawo oluyoogaano mu kibuga kyonna nga beebuuza nti, "Ono ye ani?" **11** Abaali mu kibiina ne baddamu nti, "Ono ye Yesu Nnabbi ava mu Nazaaleesi eky'omu Ggaliraaya." **12** Awo Yesu n'ayingira mu Yeekaalu n'agobamu abasuubuzi bonna n'avuunika emmeeza z'abaali bawaanyisa ensimbi n'entebe z'abaali batunda amayiba. **13** N'abagamba nti, "Kyawandiikibwa nti, 'Ennyumba yange eneeyitibwanga nnyumba ya kusabirangamu,' naye mmwe mugifudde 'empuku y'abanyazi.'" **14** Awo abazibe b'amaaso n'abalema ne bajja gy'ali mu Yeekaalu n'abawonya. **15** Naye bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka bwe baalaba eby'ekitalo bye yakola, n'abaana abato abaali mu Yeekaalu nga baleekaanira waggulu nti, "Ozaana Omwana wa Dawudi!" ne banyiiga. **16** Ne bamubuuza nti, "Owulira bano bye bagamba?" Yesu n'abaddamu nti, "Mpulira. Temusomangako nti, "'Abaana abato n'abawere abayonka balimutendereza!'" **17** N'abaviira, n'afuluma mu kibuga n'agenda e Besaniya, n'asula eyo. **18** Awo enkeera bwe yali ng'addayo mu kibuga n'alumwa enjala, **19** n'alengera omutiini ku mabbali g'ekkubo, n'agutuukako n'atasangako ttiini okuggyako amakoola ameereere. N'agugamba nti, "Toddangayo okubala ebibala." Amangwago omuti ne guwotoka. **(aiōn g165)** **20** Abayigirizwa bwe baakiraba ne beewuunya ne beebuuza nti, "Omutiini guwotose gutya amangu?" **21** Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti bw'oba n'okukkiriza nga tobuusabuusa, oyinza okukola ekiri nga kino n'ebisingawo. Oyinza n'okulagira olusozi luno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' ne kibaawo. **22** Buli kye munaasabanga nga mukkiriza, munaakiweebwanga." **23** Awo Yesu bwe yakomawo mu Yeekaalu bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bajja gy'ali ne bamubuuza nti, "Buyinza ki obukukoza ebyo, era ani yakuwa obuyinza obwo?" **24** Yesu n'addamu nti, "Mumale okunziramu ekibuuzo kyange kino, nange ndyoke mbabuulire obuyinza bwe nkozesa bino. **25** Okubatiza kwa Yokaana kwava wa? Kwava mu ggulu oba mu bantu?" Ne basooka ne boogeraganyaamu bokka na bokka nti, "Bwe tugamba nti, 'Kwava mu ggulu,' ajja kutubuuza nti, 'Kale lwaki temwamukkiriza?' **26** Ate bwe tunaagamba nti, 'Kwava mu bantu,' tutya ekibiina, kubanga bonna bamanyi nga Yokaana yali nnabbi." **27** Bwe batyo ne baddamu nti, "Tetumanyi!" Yesu kwe kubaddamu nti, "Nange sijja kubabuulira obuyinza bwe nkozesa bino." **28** "Kale mulowooza mutya ku kino? Waaliwo omusajja eyalina abaana be babiri, n'agamba omubereberye nti, 'Genda okole mu nnimiro y'emizabbibu leero.' **29** "Omulenzi n'addamu nti, 'ŋŋaanyi,' naye oluvannyuma ne yeerowooza n'agenda. **30** "Ate kitaabwe n'agenda eri omulala n'amugamba ekintu kye kimu. Naye ye n'addamu nti, 'Nnaagenda mukama wange.' Naye n'atagenda. **31** "Kale, ku bombi aliwa eyagondera kitaawe?" Ne bamuddamu nti, "Omulenzi ow'olubereberye." Awo Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti, abasolooza b'omusolo ne bamalaaya balibasooka okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda. **32** Kubanga Yokaana yajja ng'abuulira ekkubo ery'obutuukirivu naye ne mutamukkiriza. Wabula abasolooza b'omusolo ne bamalaaya baamukkiriza, newaakubadde nga mwakiraba, oluvannyuma temwenenya kumukkiririzaamu." **33** "Muwulirize olugero olulala. Waaliwo omusajja ssemaka eyalina emizabbibu, n'agyetoolooza olukomera, n'asimamu essogolero, n'azimbamu n'omunaala, n'agipangisa abalimi, n'agenda olugendo. **34** Ekiseera ky'amakungula bwe kyatuuka, n'atuma abaddu be eri abalimi banone ebibala byamu. **35** "Naye abalimi ne badda ku baddu be, omu ne bamukuba, n'omulala ne bamutta, n'omulala ne bamukasuukirira amayinja. **36** Ate n'abatumira abaddu abalala nga bangiko okusinga abaasooka, era nabo ne babayisa mu ngeri y'emu nga bali abaasooka. **37** Oluvannyuma n'abatumira mutabani we, ng'alowooza nti, 'Bajja kumussaamu ekitiibwa.' **38** "Naye abalimi bwe baalaba omwana ng'ajja ne bateesa nti, 'Ono y'agenda okusika, ka tumutte, ebyobusika bwe biriba byaffe!' **39** Bwe batyo ne bamufulumya ebweru w'ennimiro y'emizabbibu ne bamutta. **40** Kale nannyini nnimiro y'emizabbibu bw'alikomawo alibakola atya?" **41** Ne bamuddamu nti, "Abantu abo ababi bwe batyo alibazikiririza ddala, ennimiro y'emizabbibu n'agipangisa abalimi abalala abanaamuwanga ebibala mu ntuuko zaabyo." **42** Awo Yesu n'ababuuza nti, "Temusomanga ku Kyawandiikibwa kino nti, "'Ejjinja abazimbi lye baagaana lye lifuuse ejjinja ekkulu ery'oku nsonda. Kino kyava eri Mukama era kya kyewuunyo.' **43** "Kyenva mbagamba nti, Obwakabaka bwa Katonda bulibaggyibwako ne buweebwa eggwanga eribala ebibala byabwo. **44** Oyo alyesitala n'agwa ku jjinja eryo, alibetentebwa, na buli gwe lirigwako lirimubetenta." **45** Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo bwe baabiwulira ne bategeera nga Yesu bo b'ayogerako. **46** Ne baagala bamukwate, naye ne batya ekibiina, kubanga abantu Yesu baamukkiriza, nga nnabbi.

22 Yesu n'addamu n'ayogera nabo mu ngero ng'agamba nti, **2** "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana nga, kabaka eyategekera omwana we embaga ey'obugole. **3** N'atuma abaddu be okuyita abaayitibwa ku mbaga, ne batayagala kujja. **4** "Kabaka n'abatumira abaddu abalala babategeeze nti, 'Mutegeeze abayite nti nteeseteese, ekijjulo, zisseddume zange n'ente ensavuwazze zittiddwa, era buli kimu kitegekeddwa. Mujje ku mbaga.' **5** "Naye ne batassaayo mwoyo, omu n'alaga mu nnimiro ye, omulala n'alaga mu bya busuubuzi bye. **6** Abalala ne babakwata ne bababonyaabonya ne babatta. **7** Awo Kabaka n'asunguwala, n'ayungula ekibinja ky'abaserikale n'azikiriza abatemu abo, n'ayokya ekibuga kyabwe. **8** "Awo kabaka n'agamba abaddu be nti, 'Ekijjulo ky'embaga kiteekeddwateekeddwa, naye abaayitibwa ne batasaanira. **9** Noolwekyo mugende mu nguudo z'omu kibuga muyite abantu bonna be munaasangayo bajje ku mbaga.' **10** Abaddu bwe baagenda

mu nguudo, ne bakuŋŋaanya buli gwe baasanga, ababi n'abalungi, ekisenge ky'embaga ne kijjula abagenyi. **11** "Kabaka bwe yayingira okulaba abaali batudde ku mmeeza, n'alaba omusajja eyali tayambadde kyambalo kya mbaga. **12** Kabaka n'amubuuza nti, 'Munnange, oyingidde otya wano nga toyambadde kyambalo kya mbaga?' Omusajja nga talina ky'addamu. **13** "Awo kabaka n'alagira basajja be nti, 'Mumusibe emikono n'amagulu mumukasuke ebweru mu kizikiza ekikutte be zigizigi, eri okukaaba n'okuluma obujiji.' **14** "Abayitibwa bangi, naye abalondemu batono." **15** Awo Abafalisaayo ne bagenda ne bateesa engeri gye banaategamu Yesu bamukwase mu bigambo. **16** Ne bamutumira abayigirizwa baabwe awamu n'Abakerodiyaani nga bagamba nti, "Omuyigiriza, tumanyi ng'oli mulungi, era oyigiriza mazima awatali kutya muntu yenna, kubanga tososola mu bantu. **17** Kale tutegeeze, olowooza ekituufu kye kiri wa? Kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba si kituufu?" **18** Naye Yesu bwe yamanya obutali butuukirivu bwabwe, n'abagamba nti, "Bannanfuusi mmwe, Lwaki mungezesa? **19** Kale, mundeetere wano ku nsimbi ze muweesa omusolo ndabe." Ne bamuleetera eddinaali. **20** N'ababuuza nti, "Kino ekifaananyi n'obuwandiike ebiriko by'ani?" **21** Ne bamuddamu nti, "Bya Kayisaali." N'abagamba nti, "Kale ebya Kayisaali mubiwenga Kayisaali, n'ebya Katonda mubiwenga Katonda." **22** Bwe baawulira ebigambo ebyo ne beewuunya ne bamuleka ne bagenda. **23** Ku lunaku olwo lwe lumu, Abasaddukaayo, abagamba nti, "Tewali kuzuukira," ne bajja eri Yesu, ne bamubuuza nti, **24** "Omuyigiriza Musa yagamba nti, 'Singa omusajja afa nga tazadde mwana, muganda w'omufu awase nnamwandu oyo azaalire muganda we abaana.' **25** Twalina abooluganda musanvu. Owooluganda ow'olubereberye n'awasa, kyokka n'afa nga tazadde mwana, bw'atyo mukazi we n'afumbirwa muganda we. **26** Ekintu kye kimu ne kituuka ku wookubiri ne ku wookusatu, okutuusa ku w'omusanvu. **27** Oluvannyuma n'omukazi oyo naye n'afa. **28** Kale okuzuukira nga kutuuse omukazi oyo aliba muka ani ku abo omusanvu? Kubanga bonna aboolugandа omusanvu yabafumbirwako." **29** Naye Yesu n'abagamba nti, "Olw'obutamanya byawandiikibwa n'obutategeera maanyi ga Katonda kyemuvudde mukyama. **30** Kubanga mu kuzuukira teriiyo kuwasa wadde okufumbirwa, naye abantu bonna baba nga bamalayika mu ggulu. **31** Naye ebikwata ku kuzuukira kw'abafu, temusomanga ku kigambo ekyayogerwa Katonda ng'agamba nti, **32** 'Nze, ndi Katonda wa Ibulayimu era ndi Katonda wa Isaaka era ndi Katonda wa Yakobo?' Noolwekyo Katonda si Katonda wa bafu wabula Katonda wa balamu." **33** Ebibiina ne biwuniikirira bwe baawulira okuyigiriza kwe. **34** Abafalisaayo bwe baawulira nga Yesu Abasaddukaayo abamazeeko eby'okwogera, ne bakuŋŋaana. **35** Omu ku bo eyali munnamateeka n'amubuuza ekibuuzo ng'amugezesa nti, **36** "Omuyigiriza, tteeka ki erisinga obukulu mu mateeka." **37** Yesu n'addamu nti, "'Yagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'obulamu bwo bwonna, n'amagezi go gonna.' **38** Eryo ly'etteeka ery'olubereberye era lye lisingira ddala obukulu. **39** N'eryokubiri eririfaananako lye lino nti, 'Yagalanga muliraanwa wo nga gwe bwe weeyagala wekka.' **40** Amateeka amalala gonna gasinziira mu mateeka ago gombi ne bya bannabbi." **41** Awo mu kiseera ekyo Abafalisaayo nga bakuŋŋaanye, Yesu n'ababuuza nti, **42** "Kristo mumulowoozako mutya? Mwana waani?" Ne baddamu nti, "Mwana wa Dawudi." **43** Yesu kyeyava ababuuza nti, "Dawudi ng'ajjudde Omwoyo bw'ayogera ku Kristo, lwaki ate amuyita 'Mukama we', ng'agamba nti, **44** "'Mukama yagamba Mukama wange nti: "Tuulira wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe ndifufuggaza abalabe bo ne mbassa wansi w'ebigere byo?"' **45** Noolwekyo obanga Dawudi amuyita 'Mukama we,' kale, ate abeera atya omwana we?" **46** Ne wataba n'omu amuddamu, era okuva olwo ne watabaawo ayaŋŋanga kwongera kumubuuza bibuuzo birala.

23 Awo Yesu n'ayogera eri ebibiina n'abayigirizwa be ng'agamba nti, **2** "Abawandiisi n'Abafalisaayo batudde ku ntebe ya Musa. **3** Noolwekyo mukole era mwekuume buli kye babagamba wabula temugoberera bikolwa byabwe. Kubanga boogera naye ne batakola bye bagamba. **4** Basiba emigugu emizito ne bagitikka abalala, so nga bo n'okugezaako tebagezaako kukwatako n'engalo yaabwe. **5** "Buli kye bakola bakikola abantu babalabe. Bambala ku mikono gyabwe obusawoomuli ennyiriri eziva mu Byawandiikibwa, ne bawanvuya amatanvuuwa ku byambalo byabwe, agajjukiza abagambala okudda eri Mukama, nga babikola okulaga ababalaba. **6** Baagala nnyo ebifo eby'oku mwanjo ku mbaga, ne mu bifo eby'ekitiibwa mu makuŋŋaaniro. **7** Banyumirwa nnyo okuweebwa ekitiibwa mu butale n'okuyitibwa 'Labbi.' **8** "Temweyitanga 'Labbi,' kubanga Katonda yekka ye Muyigiriza wammwe, naye mmwe muli baaluganda. **9** Era temuyitanga muntu yenna ku nsi 'Kitammwe,' kubanga Katonda ali mu ggulu ye yekka gwe muteekwa okuyita bwe mutyo. **10** Era temuganyanga muntu yenna kubayita 'bayigiriza,' kubanga omuyigiriza wammwe ali omu yekka, ye Kristo. **11** Oyo ayagala abantu okumussaamu ekitiibwa. Asaana abeere muweereza waabwe. **12** Naye buli alyegulumiza alikkakkanyizibwa, na buli alyetoowaza aligulumizibwa. **13** "Zibasanze mmwe Abawandiisi, nammwe Abafalisaayo. Bannanfuusi mmwe! Muziyiza abantu abalala okuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu, ate nammwe ne mutayingira. **14** "Bannanfuusi mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Mulowoozesa abantu nti muli batuukirivu nga musaba essaala, so ng'ate mwekyusa ne mugobaganya bannamwandu mu mayumba gaabwe. **15** Zibasanze bannanfuusi mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Kubanga mutambula okwetooloola ennyanja ne ku lukalu musobole okukyusa omuntu, naye bw'akyuka, mumufuula mwana wa ggeyeena okusingawo emirundi ebiri. **(Geenna g1067)** **16** "Zibasanze mmwe abakulembeze abazibe b'amaaso abagamba nti, 'Okulayira Yeekaalu, si nsonga, naye oyo alayira zaabu ali mu Yeekaalu, asaana okukituukiriza!' **17** Mmwe abatalina magezi abazibe b'amaaso! Ku ebyo byombi kiruwa ekisingako obukulu, zaabu oba Yeekaalu efuula zaabu okuba entukuvu? **18** Ate mugamba nti, 'Omuntu okulayira ekyoto, kirina amakulu, naye bw'alayira ebirabo

ebireeteddwa ku kyoto, asaana okukituukiriza!' **19** Mmwe abazibe b'amaaso, ku byombi kiruwa ekisinga kinnaakyo obukulu, ekirabo ekiri ku kyoto oba ekyoto kyennyini ekifuula ekirabo ekyo okuba ekitukuvu? **20** Bwe mulayira ekyoto, muba mulayira ekyoto n'ebikiriko byonna, **21** era bwe mulayira Yeekaalu muba mulayira Yeekaalu ne Katonda agibeeramu. **22** Era bwe mulayira eggulu, muba mulayira n'entebe ya Katonda ey'obwakabaka n'oyo yennyini agituulako. **23** "Zibasanze, mmwe Abawandiisi, nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Kubanga muwaayo ekimu eky'ekkumi ku buli kintu, ne ku buli kika kya muddo oguwunyisa obulungi era oguwoomesa enva, okutuukira ddala ne ku kalagala akasinga obutono, naye ne mulagajjalira ebintu ebisinga obukulu eby'amateeka, ng'obwenkanya, n'okusaasira n'okukkiriza. Weewaawo musaanidde okuwaayo ekitundu eky'ekkumi, naye ebintu ebirala ebisinga obukulu temusaanidde kubiragajjalira. **24** Mmwe abakulembeze abazibe b'amaaso! Musengejja akabu muleme kukanywera mu mazzi, naye ne munyweramu eŋŋamira! **25** "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Muzigula kungulu kw'ekikopo ne kungulu kw'ebbakuli, naye nga munda mujjudde omululu n'okwefaako mwekka. **26** Mmwe Abafalisaayo abazibe b'amaaso! Musooke mulongoose munda w'ekikopo olwo nno mulongoose ne kungulu. **27** "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Mulabika ng'amalaalo agatemagana kungulu, songa munda gajjudde amagumba g'abafu n'obuvundu obwa buli ngeri. **28** Mulabika ng'abantu abatuukirivu kungulu, songa munda mujjudde obunnanfuusi n'obumenyi bw'amateeka. **29** "Zibasanze mmwe Abawandiisi nammwe Abafalisaayo! Bannanfuusi mmwe! Kubanga muzimbira bannabbi ebijjukizo, ne mutimba ebijjukizo, by'abatuukirivu, **30** ne mulyoka mugamba nti, 'Naye ddala singa twaliwo mu biseera bya bajjajjaffe tetwandisizza kimu nabo mu kuyiwa omusaayi gw'abannabbi.' **31** Bwe mwogera mutyo muba mwessaako omusango nga bwe muli abaana b'abo abatta bannabbi. **32** Mugenda nga mutuukiriza ebyo bajjajjammwe bye bataamaliriza. **33** "Mmwe emisota! Abaana b'embalasaasa muliwona mutya omusango ogugenda okubatwaza mu ggeyeena? **(Geenna g1067)** **34** Kyenva mbaweereza bannabbi, n'abasajja ab'amagezi, n'abawandiisi, abamu mulibatta nga mubakomerera ku musaalaba, n'abalala mulibakuba embooko mu makuŋŋaaniro gammwe, ne mubagobaganya mu bibuga byammwe. **35** Bwe mutyo omusango gw'okutemula abatuukirivu, okutandikira ku Aberi omutuukirivu okutuuka ku Zaakaliya, mutabani wa Balakiya gwe mwattira wakati wa yeekaalu n'ekyoto, ne gubasingira ddala. **36** Ddala ddala mbagamba nti ebyo byonna birituuka ku mulembe guno. **37** "Ggwe Yerusaalemi, ggwe Yerusaalemi atta bannabbi, n'okuba amayinja abo ababa batumiddwa gy'oli, emirundi nga mingi nnyo gye njagadde okukuŋŋaanya abaana bo ng'enkoko bw'ekuŋŋaanya obwana bwayo mu biwaawaatiro byayo, naye n'ogaana. **38** Laba kaakano ennyumba yo esigalidde awo, kifulukwa. **39** Kubanga nkugamba nti toliddayo kundaba nate, okutuusa ng'oyogedde nti, 'Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama.'"

24 Awo Yesu bwe yali ng'ava mu luggya lwa Yeekaalu, abayigirizwa be ne bajja w'ali okumulaga enzimba ya Yeekaalu, **2** naye n'abagamba nti, "Bino byonna temubiraba? Ddala ddala mbagamba nti tewaliba jjinja na limu eririsigala nga litudde ku linnaalyo eritalibetentebwa." **3** Awo Yesu bwe yali ng'atudde ku lusozi olwa Zeyituuni, abayigirizwa be ne bajja gy'ali ne bamubuuza mu kyama nti, "Ebyo biribaawo ddi? Era kabonero ki akalitegeeza okujja kwo n'enkomerero y'ensi nti eri kumpi?" **(aiōn g165)** **4** Yesu n'abaddamu nti, "Temukkirizanga muntu yenna kubalimbalimba. **5** Kubanga bangi balijja mu linnya lyange nga bagamba nti, 'Nze Kristo', era balirimba bangi. **6** Munaatera okuwulira entalo n'eŋŋambo z'entalo. Temwekanganga, kubanga ebyo biteekwa okubaawo, naye enkomerero eriba tennatuuka. **7** Amawanga galirwana ne gannaago, n'obwakabaka bulirwana n'obwakabaka, era walibaawo enjala mu bifo bingi ne musisi aliyuuguumya ebifo bingi. **8** Naye bino byonna biriba ntandikwa butandikwa ng'ey'okulumwa okuzaala." **9** "Muliweebwayo ne mubonyaabonyezebwa era ne muttibwa, era mulikyayibwa amawanga gonna olw'erinnya lyange. **10** Era bangi balisendebwasendebwa okukola ebibi, n'abalala baliryamu bannaabwe olukwe, n'abalala ne bakyawagana. **11** Era bannabbi ab'obulimba bangi balijja ne bawubisa abantu bangi. **12** Olw'obujeemu okuyinga obungi, era bangi okwagala kwabwe kuliwola. **13** Naye abo abaligumiikiriza okutuuka ku nkomerero be balirokolebwa. **14** Era Enjiri ey'obwakabaka eribuulirwa mu nsi yonna, nga bwe bujulirwa eri amawanga gonna n'oluvannyuma enkomerero n'eryoka etuuka." **15** "Noolwekyo bwe muliraba 'eky'omuzizo eky'entiisa,' nnabbi Danyeri kye yayogerako, nga kiyimiridde mu kifo ekitukuvu asoma bino ategeere, **16** n'abo abalibeera mu Buyudaaya baddukiranga mu nsozi. **17** Alibeera waggulu ku kasolya, takkanga kuyingira mu nnyumba ye kubaako byaggyamu. **18** N'oyo alibeera mu nnimiro taddangayo eka okunonayo olugoye lwe. **19** Naye ziribasanga abakyala abaliba balina embuto, n'abaliba bayonsa mu nnaku ezo. **20** Naye musabe ekiseera ky'okudduka kireme kutuukira mu biro bya butiti oba ku lunaku lwa Ssabbiiti. **21** Kubanga wagenda kubeerawo okubonyaabonyezebwa okunene ennyo okutabangawo kasookedde ensi ebaawo era tewaliddayo kubaawo kikifaanana. **22** Singa ennaku ezo tezakendezebwako, tewandibadde n'omu alokolebwa. Naye olw'abalonde be ennaku ezo zirikendezebwako. **23** Bwe wabangawo omuntu agamba nti, 'Kristo ali wano, oba ali wali,' temubakkirizanga. **24** Kubanga bakristo ab'obulimba balijja, ne bannabbi ab'obulimba nabo balijja ne bakola eby'amagero n'ebyewuunyo; nga singa kibadde kisoboka, bandilimbyelimbye n'abalonde ba Katonda. **25** Laba mbalabudde nga bukyali!" **26** "Noolwekyo omuntu bw'abagambanga nti Kristo akomyewo ali eri mu ddungu, temugendangayo. Oba nti ali mu bisenge eby'omunda, temukkirizanga. **27** Kubanga nga bwe mulaba okumyansa kw'eraddu nga kutabaala ebire okuva ebuvanjuba ne kusala okulaga ebugwanjuba, n'okujja

kw'Omwana w'Omuntu bwe kutyo. **28** Era mukimanyi nti awabeera ekifudde awo ensega we zikuŋŋaanira." **29** "Amangu ddala ng'okubonyaabonyezebwa "kw'omu nnaku ezo kuwedde, 'enjuba eriggyako ekizikiza era n'omwezi teguliyaka, n'emmunyeenye zirigwa n'amaanyi g'eggulu galinyeenyezebwa.'" **30** "Oluvannyuma lw'ebyo akabonero k'Omwana w'omuntu kalirabika ku ggulu, era walibaawo okukungubaga kw'amawanga gonna ag'omu nsi, era baliraba Omwana w'Omuntu ng'ajja ku bire by'eggulu, mu maanyi ne mu kitiibwa ekinene. **31** Era alituma bamalayika be nga bwe bafuuwa amakondeere mu ddoboozi ery'omwanguka, ne bakuŋŋaanya abalonde be nga babaggya mu mpewo ennya okuva ku ludda olumu olw'eggulu okutuuka ku ludda olulala." **32** "Kale muyigire ku lugero lw'omutiini. Amatabi gaagwo bwe gatandika okutojjera nga mumanya nti ebiseera eby'ebbugumu binaatera okutuuka. **33** Noolwekyo nammwe bwe muliraba ebintu ebyo byonna, nga mumanya nti ekiseera kiri kumpi, era kisemberedde ddala ku luggi. **34** Ddala ddala mbagamba nti, omulembe guno teguliggwaawo okutuusa ng'ebintu ebyo byonna bituukiridde. **35** Eggulu n'ensi biriggwaawo naye ebigambo byange tebiriggwaawo." **36** "Naye eby'olunaku olwo wadde essaawa tewali n'omu abimanyi, newaakubadde bamalayika ab'omu ggulu nabo tebakimanyi, wadde Omwana, okuggyako Kitaffe yekka. **37** Kubanga nga bwe kyali mu biseera bya Nuuwa, okujja kw'Omwana w'Omuntu nakwo bwe kuliba. **38** Nga bwe kyali mu biseera by'amataba, abantu nga balya nga banywa, nga bawasa n'abalala nga bafumbirwa, olunaku ne lutuuka Nuuwa n'ayingira mu lyato, **39** abantu ne batamanya, amataba ne gajja ne gabasaanyaawo ne buli kintu, bwe kutyo n'okudda kw'Omwana w'Omuntu bwe kulibeera. **40** Mu biseera ebyo abasajja babiri baliba bakola mu nnimiro, omu n'atwalibwa omulala n'alekebwa. **41** Abakazi babiri baliba basa ku mmengo zaabwe mu nnyumba y'emu, omu n'atwalibwa omulala n'alekebwa." **42** "Noolwekyo mubeere beetegefu, kubanga olunaku Mukama wammwe lw'aliddirako temulumanyi. **43** Naye mutegeere kino: ssinga ssemaka amanya essaawa omubbi w'anaayingirira okumenya ennyumba ye, yandisigadde ng'atunula, n'ataganya mubbi kumuyingirira. **44** Noolwekyo nammwe bwe mutyo mweteeketeeke, kubanga Omwana w'omuntu alijjira mu kiseera kye mutamulowoolezaamu." **45** "Kale aliwa omuddu omugezi era omwesigwa mukama we gwe yawa obuvunaanyizibwa okulabirira abaddu ab'omu maka ge, n'okubawa emmere mu kiseera ekituufu? **46** Alina omukisa omuddu oyo, mukama we gw'alisanga ng'akola bw'atyo. **47** Ddala ddala mbagamba nti, alimukwasa ebintu bye byonna. **48** Naye obanga omuddu omubi bw'agamba mu mutima gwe nti, 'Mukama wange tajja kudda mangu,' **49** n'adda ku baddu banne, n'abakuba, n'alya, n'anywa n'abatamiivu, okutuusa lw'alidda. **50** Mukama w'omuddu oyo n'akomawo ku lunaku lw'atamusuubidde ne mu kiseera ky'atamanyi, **51** alimubonereza, era omugabo gwe guliba okubeera awamu n'abannanfuusi, eriba okukaaba n'okuluma obujiji."

25 "Obwakabaka obw'omu ggulu bufaananyizibwa n'abawala embeerera ekkumi, abaatwala ettaala zaabwe ne bagenda okusisinkana anaawasa omugole. **2** Abataano tebaalina magezi, abataano abalala ne baba b'amagezi. **3** Abataalina magezi, ne batatwala mafuta gamala mu ttaala zaabwe. **4** Naye abagezi baatwala amafuta mu macupa gaabwe ag'okweyambisa wamu n'ettaala zaabwe. **5** Naye anaawasa omugole bwe yalwawo okutuuka otulo ne tubakwata bonna, ne beebaka. **6** "Obudde bwe bwatuuka mu ttumbi oluyoogaano ne lubazuukusa, abantu nga baleekaana nti, 'Awasa omugole atuuse! Mujje mumwanirize!' **7** "Abawala embeerera bonna ne bazuukuka ne baseesa ettaala zaabwe. **8** Awo abawala abataano abataalina magezi ne bagamba nti, 'Mutuwe ku mafuta gammwe, kubanga ettaala zaffe zaagala kuzikira ziggweerera.' **9** "Naye bannaabwe ne babaddamu nti, 'Amafuta ge tulinawo gatumala bumazi. Mugende mu maduuka mwegulireyo.' **10** "Naye baali baakagenda anaawasa omugole n'atuuka, abo abaali beeteeseteese ne bayingira ku mbaga, oluggi ne luggalwawo. **11** Oluvannyuma abawala bali abataano ne bakomawo ne bayita nti, 'Ssebo, tuggulirewo!' **12** Naye n'abaddamu nti, 'Ddala ddala mbagamba nti, sibamanyi!' **13** "Kale mutunule mweteeketeeke, kubanga temumanyi kiseera wadde olunaku." **14** "Obwakabaka bwa Katonda, ate bufaananyizibwa n'olugero lw'omusajja eyali agenda olugendo, n'ayita abaddu be n'abalekera ebintu bye. **15** Eyasooka yamuwa ttalanta ttaano, owookubiri bbiri n'owookusatu emu, ng'ageraageranya ng'okusobola kwa buli omu bwe kwali. Bw'atyo ne yeetambulira. **16** Omusajja eyafuna ttalanta ettaano n'azisuubuzisa n'afunamu ttalanta ttaano endala. **17** N'oyo eyalekerwa ttalanta ebiri naye n'aviisaamu endala biri. **18** Naye eyaweebwa ttalanta emu, bwe yagifuna n'agenda n'aziika ttalanta ya mukama we mu ttaka. **19** "Awo nga wayiseewo ekiseera kiwanvu, mukama w'abaddu abo n'akomawo. N'ayita abaddu be bamutegeeze ebyafa ku ttalanta ze yabalekera. **20** Omusajja gwe yalekera ttalanta ettaano n'ajja n'amuleetera ttalanta endala ttaano ng'agamba nti, 'Mukama wange wampa ttalanta ttaano, nviisizaamu ttalanta endala ttaano.' **21** "Mukama we n'amugamba nti, 'Weebale, oli muddu mulungi era mwesigwa, obadde mwesigwa mu bintu ebitono, ndikusigira ebintu ebingi. Yingira sanyukira wamu ne mukama wo.' **22** "Eyalekerwa ttalanta ebiri naye n'ajja, n'ategeeza mukama we nti, 'Ssebo, wandekera ttalanta bbiri, era ne nziviisaamu ttalanta endala bbiri.' **23** "Mukama we n'amugamba nti, 'Weebale, oli muddu mulungi era mwesigwa, obadde mwesigwa mu bintu ebitono, ndikusigira ebintu ebingi. Yingira osanyukire wamu ne mukama wo.' **24** "Omusajja eyalekerwa ttalanta emu n'ajja, n'agamba nti, 'Ssebo, nakumanya nga bw'oli omuntu omuzibu, okungulira gy'otaasigira era okuŋŋaanyiza gy'otaasaasaanyiza. **25** Olw'okutya bwe wagenda ne nkweka ttalanta yo mu ttaka era yiino ttalanta yo.' **26** "Naye mukama we n'amugamba nti, 'Ggwe omuddu omubi era omugayaavu! Obanga wamanya nti ndi muntu akungulira gye ssaasigira, **27** wanditadde ensimbi zange mu bbanka gye bandimpaddemu amagoba

nga nkomyewo.' **28** "N'alagira nti, 'Mumuggyeeko ettalanta eyo mugiwe oli alina ttalanta ekkumi. **29** Kubanga alina aliweebwa abe na bingi naye atalina, n'ebyo by'alina ebitono birimuggyibwako. **30** N'omuddu oyo ataliiko ky'agasa mumusuule ebweru mu kizikiza eri okukaaba n'okuluma obujiji.' **31** "Omwana w'Omuntu bw'alijja mu kitiibwa kye ne bamalayika bonna nga bali naye, alituula ku ntebe ey'ekitiibwa kye. **32** Awo amawanga gonna galikuŋŋaanyizibwa mu maaso ge era aligaawulamu ng'omusumba bw'ayawulamu endiga n'embuzi. **33** Endiga aliziteeka ku mukono gwe ogwa ddyo n'embuzi ku gwa kkono. **34** "Awo Kabaka n'alyoka agamba abali ku mukono gwe ogwa ddyo nti, 'Mujje mmwe Kitange be yawa omukisa, musikire obwakabaka obwabateekerwateekerwa okuva ku kutondebwa kw'ensi. **35** Kubanga nnali muyala ne mundiisa, nnali muyonta ne mumpa ekyokunywa, nnali mugenyi ne munnyaniriza, **36** nnali bwereere ne munnyambaza, nnali mulwadde ne munnambula, nnali mu kkomera ne mujja okundaba.' **37** "Abatuukirivu ne bamubuuza nti, 'Mukama waffe, twakulaba ddi ng'oli muyala ne tukuliisa? Oba ng'olina ennyonta ne tukuwa ekyokunywa? **38** Oba ng'oli mugenyi ne tukwaniriza? Oba ng'oli bwereere, ne tukwambaza? **39** Twakulaba ddi ng'oli mulwadde oba ng'oli mu kkomera ne tukulambula?' **40** "Kabaka, alibaddamu nti, 'Ddala ddala mbagamba nti bwe mwabikolera baganda bange bano abasembayo wansi kye kimu mwabikolera nze!' **41** "Bw'atyo aligamba abo abali ku mukono gwe ogwa kkono nti, 'Muveewo, mmwe abakolimire, mulage mu muliro ogutazikira ogwateekerwateekerwa Setaani ne bamalayika be. **(aiōnios g166)** **42** Kubanga nnali muyala ne mutampa kyakulya, nnali muyonta ne mutampa kyakunywa, **43** nnali mugenyi ne mutannyaniriza, nnali bwereere ne mutannyambaza, nnali mulwadde ne mu kkomera ne mutajja kunnambula.' **44** "Nabo baliddamu nti, 'Mukama waffe, twakulaba ddi ng'oli muyala oba ng'oli muyonta, oba ng'oli mugenyi oba ng'oli bwereere oba mulwadde oba ng'oli mu kkomera, ne tutakuyamba?' **45** "Naye alibaddamu nti, 'ddala ddala mbagamba nti, nga bwe mutaakikola omu ku bano abasembayo wansi, nange temwakinkola.' **46** "Abo baligenda ku kibonerezo eky'emirembe n'emirembe, naye abatuukirivu baliyingira mu bulamu obutaggwaawo." **(aiōnios g166)**

26 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebyo byonna, n'agamba abayigirizwa be nti, **2** "Nga bwe mumanyi, ebulayo ennaku bbiri tutuuke ku mbaga ey'Okuyitako. Omwana w'Omuntu aliweebwayo akomererwe." **3** Mu kiseera ekyo kyennyini, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya baali bakuŋŋaanye mu lubiri lwa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu, **4** nga bakola olukwe mwe banaayita okukwata Yesu bamutte. **5** Naye baasalawo kireme kubaawo mu kiseera eky'Embaga, si kulwa nga wabaawo akeegugungo mu bantu. **6** Awo Yesu bwe yali mu nnyumba ya Simooni Omugenge e Besaniya, **7** ng'ali ku mmeeza, omukazi n'ajja gy'ali ng'alina eccupa y'amafuta ag'akaloosa ag'omuwendo omungi, n'agafuka ku mutwe gwa Yesu. **8** Abayigirizwa be bwe baakiraba ne banyiiga. Ne bagamba nti, "Lwaki okwonoona amafuta ag'omuwendo gatyo! **9** Kubanga yandisobodde okugatundamu ensimbi nnyingi n'azigabira abaavu." **10** Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe, n'abagamba nti, "Lwaki mutawanya omukazi? Ankoledde ekintu ekirungi. **11** Bulijjo abaavu muli nabo, naye nze sijja kuba nammwe bulijjo. **12** Anfuseeko amafuta gano okuteekateeka omubiri gwange okuguziika. **13** Ddala ddala mbagamba nti, bulijjo ajjanga kujjukirwa olw'ekikolwa kino. Ekikolwa ky'omukazi ono kijjanga kwogerwako wonna wonna mu nsi Enjiri gy'eneebuulirwanga." **14** Awo Yuda Isukalyoti omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri n'agenda eri bakabona abakulu. **15** N'ababuuza nti, "Munampa ki okubalaga Yesu mulyoke mumukwate?" Ne bamuwa ebitundu bya ffeeza amakumi asatu. **16** Okuviira ddala mu kiseera ekyo Yuda n'anoonya akakisa konna alyemu Yesu olukwe. **17** Awo ku lunaku olusooka mu nnaku ez'Embaga ey'Emigaati egitazimbulukuswa, abayigirizwa ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti, "Embaga y'Okuyitako tukugiteekereteekere wa?" **18** Yesu n'abaddamu nti, "Mugende mu kibuga ewa 'Gundi,' mumugambe nti, 'Omuyigiriza agambye nti: Ekiseera kyange kituuse, era Embaga ey'Okuyitako njagala kugiriira mu maka go awamu n'abayigirizwa bange.'" **19** Abayigirizwa ne bagenda ne bakola nga Yesu bwe yabalagira ne bateekateeka Okuyitako. **20** Akawungeezi ako Yesu bwe yali ng'atudde **21** ku mmere n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, nga balya n'abagamba nti, "Omu ku mmwe ajja kundyamu olukwe." **22** Bwe baakiwulira emitima ne gibeewanika, buli omu n'abuuza nti, "Ye nze?" **23** Yesu n'addamu nti, "Akozezza nange mu kibya, y'oyo. **24** Mutegeere nti Omwana w'Omuntu agenda nga bwe kyamuwandiikibwako, naye zimusanze omuntu oyo agenda okulya mu Mwana w'Omuntu olukwe. Kyandibadde kirungi singa omuntu oyo teyazaalirwa ddala." **25** Yuda anaamulyamu olukwe n'amubuuza nti, "Ddala ddala, ye nze Labbi?" Yesu n'amuddamu nti, "Oyogedde." **26** Bwe baali balya, Yesu n'addira omugaati n'agusabira omukisa, n'agumenyaamenyamu n'agabira abayigirizwa be, n'agamba nti, "Mutoole mulye, kubanga guno gwe mubiri gwange." **27** Bw'atyo n'asitula ekikompe, ne yeebaza Katonda, n'abawa ng'agamba nti, "Munywe ku kino mwenna, **28** kubanga guno gwe musaayi gwange ogw'endagaano oguyiika ku lw'abantu abangi, olw'okusonyiyibwa ebibi. **29** Era mbagamba nti, Sigenda kuddayo kunywa ku kibala kino okutuusa ku lunaku olwo lwe ndikinywa nammwe nga kiggya mu bwakabaka bwa Kitange." **30** Bwe baamala okuyimbayo oluyimba ne bafuluma ne bagenda ku lusozi olwa Zeyituuni. **31** Awo Yesu n'abagamba nti, "Ekiro kya leero mwenna mujja kunjabulira. "Kubanga kyawandiikibwa nti, 'Ndikuba omusumba n'endiga z'omu kisibo kye ne zisaasaana.' **32** Naye bwe ndimala okuzuukizibwa ndibakulembera okugenda e Ggaliraaya." **33** Peetero n'amuddamu nti, "Abalala bonna bwe banaakwabulira, nze sijja kukwabulira." **34** Yesu n'amugamba nti, "Ddala ddala nkugamba nti, Mu kiro kino kyennyini enkoko eneeba tennakookolima, onooneegaana emirundi esatu." **35** Peetero n'amugamba nti, "Oba kufiira wamu naawe n'afa, naye sijja kukwegaana

n'akamu kokka." N'abayigirizwa be abalala bonna ne boogera bwe batyo. **36** Awo Yesu n'agenda nabo mu kifo ekiyitibwa Gesusemane n'abagamba nti, "Mutuule wano okutuusa lwe nnaamala okusaba nkomewo." **37** N'atwala Peetero ne batabani ba Zebbedaayo bombi, n'atandika, okuwulira ennaku nnyingi n'okweraliikirira ennyo. **38** N'abagamba nti, "Omwoyo gwange guliko ennaku egenda na kunzita. Kale mubeere wano tutunule ffenna." **39** N'abaleka awo ne yeeyongerayo akabanga, n'agwa wansi ng'avuunise amaaso ge ku ttaka, n'asaba nti, "Kitange! Obanga kisoboka, leka ekikompe kino kinzigibweko. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula nga ggwe bw'oyagala." **40** N'addayo eri abayigirizwa be n'abasanga nga beebase. N'agamba Peetero nti, "Peetero, naawe tosobodde kutunula nange n'essaawa emu? **41** Mutunule nga bwe musaba. Omwoyo gwo gwagala, naye omubiri gwe munafu!" **42** N'abavaako omulundi ogwokubiri akabanga n'agenda n'asaba ng'agamba nti, "Kitange! Oba tekisoboka ekikompe kino kuvaawo wabula Nze okukinywa, kale ky'oyagala kye kiba kikolebwa." **43** N'akomawo nate gye bali n'abasanga nga beebase, kubanga amaaso gaabwe gaali gazitowa nga gajjudde otulo. **44** N'abaleka n'agenda asaba ebigambo bye bimu nga biri. **45** Ate n'akomawo awali abayigirizwa n'abagamba nti, "Kale mwebakire ddala, muwummule. Kyokka mumanye ng'ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu aweebweyo mu mikono gy'abalina ebibi. **46** Muzuukuke! Musituke tugende! Laba, omuntu agenda okundyamu olukwe wuuli ajja!" **47** Laba Yesu yali akyayogera Yuda omu ku kkumi n'ababiri, n'atuuka ng'alina ekibiina ky'abantu abaali babagalidde ebitala n'emiggo nga batumiddwa bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya. **48** Eyali agenda okumulyamu olukwe yali abategeezezza akabonero nti omuntu gw'anaalamusa nga y'oyo gwe baali beetaaga, nga bamukwata. **49** Amangwago n'ajja eri Yesu n'amulamusa nti, "Mirembe, Labbi," n'amugwa mu kifuba. **50** Yesu kwe kumugamba nti. "Munnange, kola ky'ojjiridde." Awo abalala ne bakwata Yesu. **51** Omuntu omu ku abo abaali ne Yesu n'asowolayo ekitala kye n'asalako okutu kw'omuweereza wa Kabona Asinga Obukulu. **52** Naye Yesu n'amulagira nti, "Ekitala kyo kizzeeyo mu kiraato kyakyo. Kubanga abo abakozesa ebitala nabo bagenda kuttibwa na kitala. **53** Tomanyi nti nnyinza okusaba Kitange bamalayika nkumi na nkumi okujja okutulwanirira? **54** Naye singa nkola bwe ntyo, olwo Ebyawandiikibwa, ebyogera ku bino ebiriwo kaakano, binatuukirira bitya?" **55** Mu kiseera ekyo Yesu n'abuuza ekibiina nti, "Ndi ng'omumenyi w'amateeka ow'akabi ennyo, n'okujja ne mujja okunkwata nga mubagalidde ebitala n'emiggo? Nabeeranga nammwe nga njigiriza mu Yeekaalu buli lunaku, ne mutankwata. **56** Naye kino kibaddewo okutuukiriza ebigambo bya bannabbi ebiri mu Byawandiikibwa." Olwo abayigirizwa be bonna ne bamwabulira ne badduka. **57** Awo ekibiina ne kitwala Yesu ewa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya gye baali bakuŋŋaanidde. **58** Mu kiseera ekyo ne Peetero yali agoberera kyokka ng'ali walako emabega w'ekibiina; n'atuuka mu luggya lw'ennyumba ya Kabona Asinga Obukulu, n'atuula awaali abaweereza ng'alinda okutegeera ebinaavaayo. **59** Bakabona abakulu n'Abasaddukaayo bonna ne banoonya obujulizi obw'obulimba ku Yesu obunamuweesa ekibonerezo eky'okufa. **60** Kyokka ne bafunayo batono ab'obujulirwa obw'obulimba. N'evumbukayo babiri **61** abeesimbawo okugamba nti, "Omuntu ono yagamba nti, 'Nsobola okumenyawo Yeekaalu ya Katonda, ate ne ngizimba ne ngimalira mu nnaku ssatu.'" **62** Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayimirira n'abuuza Yesu nti, "Tolina ky'oddamu ku bino abasajja bano bye bakuloopa?" **63** Naye Yesu n'asirika busirisi. Ate Kabona Asinga Obukulu, n'amuddira ng'amugamba nti, "Nkulagira, mu linnya lya Katonda omulamu otutegeeze obanga Ggwe Kristo, Omwana wa Katonda." **64** Yesu n'addamu nti, "Okyogedde. Naye mbagamba nti, okuva ne kaakano mugenda kulaba Omwana w'Omuntu ng'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'akomawo ku bire eby'eggulu." **65** Kabona Asinga Obukulu, n'ayuza ebyambalo bye, n'agamba nti, "Kuno kuvvoola! Ate kati tukyetaagira ki abajulirwa abalala? Mwenna mumuwulidde ng'akyogera! **66** Mumusalira mutya?" Ne baddamu nti, "Gumusinze! Asaanidde kufa!" **67** Olwo ne bawandira Yesu amalusu mu maaso, abamu ne bamukuba ebikonde ne bamukuba empi, **68** nga bwe bamugamba nti, "Tutegeeze, Kristo, akukubye y'aluwa?" **69** Mu kiseera ekyo Peetero yali atudde mu luggya. Awo omuweereza omuwala n'ajja awali Peetero n'amugamba nti, "Wali wamu ne Yesu, ow'e Ggaliraaya." **70** Naye Peetero ne yeegaana mu maaso ga buli omu ng'agamba nti, "Ky'oyogerako sikimanyi." **71** Oluvannyumako nga Peetero ayimiridde okumpi n'oluggi olunene oluva mu luggya, omuwala omulala n'amulaba, n'agamba abo abaali bayimiridde awo nti, "Omusajja ono yali ne Yesu ow'e Nazaaleesi." **72** Peetero era n'akyegaana, nga kw'atadde n'okulayira nga bw'agamba nti, "Nze oyo n'okumumanya simumanyi." **73** Naye nga wayiseewo akabanga, abasajja abaali bayimiridde awo ne bajja w'ali, ne bamugamba nti, "Ddala ddala oli omu ku bo, kubanga otegeerekeka olw'enjogera yo." **74** Peetero n'atandika okulayira nate, ne yeeyongera okwegaana ng'agamba nti, "Omuntu simumanyi." Amangwago enkoko n'ekookolima. **75** Awo Peetero n'ajjukira ebigambo bya Yesu bye yali amugambye nti, "Enkoko eneeba tennakookolima onoonneegaana emirundi esatu." N'afuluma ebweru ng'akaaba nnyo amaziga.

27 Awo obudde bwe bwakya, bakabona abakulu bonna n'abakulembeze b'Abayudaaya ne beeyongera okukuŋŋaana ne bateeseza wamu balabe ekkubo lye banaayitamu okutta Yesu. **2** Ne bamusiba, ne bamuweereza ewa Piraato eyali gavana Omuruumi. **3** Awo Yuda, eyali amuliddemu olukwe, bwe yalaba nga Yesu bamusalidde omusango gwa kufa, n'azzaayo ebitundu amakumi asatu ebya ffeeza eri bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya, **4** ng'agamba nti, "Nnyonoonye, kubanga ndiddemu olukwe omusaayi ogutalina musango." Naye ne bamuddamu nti, "kyo kitukwatako kitya? Ezo nsoga zo." **5** Kyeyava addira ensimbi eza ffeeza n'aziyiwa

mu Yeekaalu n'afuluma n'agenda yeetuga! **6** Bakabona abakulu ne balondalondawo ensimbi eza ffeeza, ne bagamba nti, "Kya muzizo okuzissa mu ggwanika lya yeekaalu kubanga muwendo gwa musaayi." **7** Bwe baamala okukikubaganyaako ebirowoozo, ne basalawo okuzigulamu ennimiro ababumbi mwe baggyanga ebbumba. Ne bateesa ennimiro eyo okugifuula ekifo eky'okuziikangamu abagwira. **8** Kyebaava batuuma ennimiro eyo, "Ennimiro y'Omusaayi" n'okutuusa leero. **9** Kino ne kituukiriza nnabbi Yeremiya bye yayogera nti, "Baddira ebitundu bya ffeeza amakumi asatu, nga gwe muwendo abaana ba Isirayiri gwe baamulamula, **10** ne bagulamu ennimiro eyali ey'ababumbi, nga Mukama bwe yalagira." **11** Awo Yesu bwe yayimirira mu maaso ga gavana, Omuruumi, gavana n'amubuuza nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?" Yesu n'amuddamu nti, "Okyogedde." **12** Naye bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya bwe baaleeta ensonga zaabwe ze baasinziirako okumuwawaabira, Yesu teyabaanukula. **13** Piraato kwe ku mubuuza nti, "Ebyo byonna bye bakwogerako tobiwulira?" **14** Naye Yesu n'ataddamu kigambo na kimu, era gavana ne kimwewuunyisa nnyo. **15** Gavana yalina empisa ey'okusumulula omusibe omu mu kiseera eky'Embaga y'Okuyitako, ng'omusibe oyo abantu be baamweronderanga. **16** Mu kkomera mwalimu kkondo lukulwe ng'erinnya lye ye Balaba. **17** Awo Piraato n'abuuza ekibiina ekyali kikuŋŋaanye nti, "Mwagala mbasumululire ani, Balaba oba Yesu, ayitibwa Kristo?" **18** Kubanga yamanya ng'abakulembeze b'Abayudaaya bamuwaddeyo lwa buggya. **19** Piraato yali akyali wakati mu musango ogwo, mukazi we n'amutumira n'obubaka buno nti, "Toba na nsonga na musajja oyo omutuukirivu kubanga natawaanyizibbwa n'ekirooto eky'omuntu oyo." **20** Naye bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne basendasenda ebibiina basabeyo Balaba y'aba ateebwa, naye Yesu attibwe. **21** Gavana bwe yaddamu okubabuuza nti, "Ku bano bombi mbateereko aluwa?" Ekibiina kyonna ne kiddamu nti, "Balaba!" **22** Piraato n'ababuuza nti, "Kale Yesu, ayitibwa Kristo, mukole ntya?" buli omu n'addamu nti, "Akomererwe!" **23** Piraato n'ababuuza nti, "Lwaki, kiki ky'asobezza?" Naye bo ne beeyongera kuleekaanira waggulu nti, "Akomererwe!" **24** Awo Piraato bwe yalaba ng'ensoga talina gy'aziraza, ate ng'ebibiina byagala kusasamala, n'atumya amazzi, n'anaaba engalo ze mu maaso g'ekibiina nga bw'agamba nti, "Nze siriiko musango gwonna olw'omusaayi gw'omuntu ono omulungi. Obuvunaanyizibwa bwonna buli ku mmwe!" **25** Abantu bonna ne baanukula nti, "Omusaayi gwe gubeere ku ffe ne ku baana baffe!" **26** Awo Piraato n'asumulula Balaba n'abamuwa. Naye bwe yamala okukuba Yesu embooko n'amuwaayo bamukomerere. **27** Naye abaserikale baasooka kumutwala mu luggya lw'olubiri, oluyitibwa Pulayitoliyo ne bakuŋŋaanira eyo, ne bayita bannaabwe bonna. **28** Awo ne bamwambulamu engoye ze, ne bamwambaza ekyambalo ekimyufu, **29** ne bakola engule mu maggwa ne bagimutikkira, ne bamukwasa olumuli mu mukono gwe ogwa ddyo. Ne bamufukaamirira nga bamuduulira nti, "Mirembe, Kabaka w'Abayudaaya!" **30** Ne bamuwandira amalusu, ne bamusikako olumuli ne balumukubya ku mutwe. **31** Eby'okumuduulira bwe byaggwa, ne bamwambulamu ekyambalo ekimyufu, ne bamwambaza ekyambalo kye ekya bulijjo, ne balyoka bamufulumya okumutwala okumukomerera. **32** Bwe baali nga bagenda gye banaamukomerera, ne basisinkana omusajja omukuleene, erinnya lye nga ye Simooni, ne bamulagira lwa maanyi yeetikke omusaalaba gwa Yesu. **33** Bwe baatuuka mu kifo ekiyitibwa Gologoosa, amakulu nti, "Akasozi k'Ekiwanga," **34** ne bawa Yesu wayini atabuddwamu omususa, naye bwe yakombako n'amugaana. **35** Bwe baamala okumukomerera, abaserikale ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu. **36** Bwe batyo ne batuula awo nga bamukuuma. **37** Ne bawanika ekipande waggulu w'omutwe gwe ku musaalaba okuwandiikiddwa nti, "Ono ye Yesu, Kabaka w'Abayudaaya." **38** Waaliwo n'abanyazi babiri abaakomererwa naye omu ku ddyo, n'omulala ku kkono. **39** Awo abantu abaali bayitawo, ne bamuvuma nga bamunyeenyeza emitwe **40** nga bwe bagamba nti, "Wagamba okumenya Yeekaalu, ate ogizimbe mu nnaku ssatu! Weerokole okke wansi okuva ku musaalaba, obanga ggwe Mwana wa Katonda." **41** Bakabona abakulu n'abawandiisi, n'abakulembeze abalala ne bamuduulira, nga bagamba nti, **42** "Yalokolanga balala, naye ye tasobola kwerokola! Kale nga bw'ali Kabaka wa Isirayiri, ave ku musaalaba akke wansi, naffe tunaamukkiriza! **43** Yeesiga Katonda, kale amuggye ku musaalaba obanga Katonda amwagala. Yagamba nti, 'Ndi Mwana wa Katonda.'" **44** N'abanyazi ababiri abaakomererwa awamu naye nabo ne bamuvuma. **45** Okuviira ddala ku ssaawa mukaaga mu ttuntu okutuusiza ddala essaawa mwenda ez'olweggulo ensi yonna yabikkibwa ekizikiza. **46** Ku ssaawa nga mwenda Yesu n'ayogerera waggulu n'eddoboozi ery'omwanguka nti, "Eri, Eri lama sabakusaani," ekitegeeza nti, "Katonda wange, Katonda wange, lwaki onjabulidde?" **47** Naye abamu ku baali bayimiridde awo bwe baakiwulira ne bagamba nti, "Ayita Eriya." **48** Amangwago omu n'adduka n'addira ekyangwe n'akinnyika mu mwenge omukaatuufu n'akiteeka ku muti, n'akimuwa anuuneko. **49** Naye abalala ne bagamba nti, "Mumuleke. Ka tulabe obanga Eriya anajja n'amulokola." **50** Awo Yesu ne yeeyongera okwogerera waggulu n'eddoboozi eddene, n'awaayo omwoyo gwe. **51** Era laba! Eggigi ly'omu Yeekaalu ne liyulikamu wakati okuva waggulu okutuuka wansi; ensi n'ekankana, n'enjazi ne zaatika. **52** Entaana ne zibikkuka era abantu ba Katonda bangi abaali bafudde ne bazuukira, **53** era Yesu bwe yamala okuzuukira ne bava mu ntaana gye baali baziikiddwa ne bayingira mu kibuga ekitukuvu ne balabibwa abantu bangi. **54** Omuserikale omukulu w'ekibinja ky'abaserikale ekikumi, n'abaserikale abaali bakuuma Yesu, bwe baalaba okukankana kw'ensi ng'okwa musisi, n'ebirala ebyabaawo, ne batya nnyo. Ne bagamba nti, "Ddala ddala ono abadde Mwana wa Katonda." **55** Waaliwo n'abakazi bangi abaayitanga ne Yesu abaava naye e Ggaliraaya nga bamuweereza, baali beesuddeko akabanga, nga balaba ebigenda mu maaso. **56** Mu bo mmwe mwali Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu nnyina wa Yakobo ne

Yusufu, ne nnyina w'abaana ba Zebbedaayo. **57** Obudde bwe bwawungeera, ne wajja omusajja omugagga ng'ava Alimasaya, erinnya lye Yusufu eyali omu ku bagoberezi ba Yesu. **58** N'agenda eri Piraato n'asabayo omulambo gwa Yesu. Piraato n'alagira bagumuwe. **59** Yusufu n'atwala omulambo n'aguzinga mu lugoye olulungi olwa linena, **60** n'agugalamiza mu ntaana ye empya gye yatema mu lwazi, n'addira ejjinja eddene n'aliyiringisiza mu mulyango gw'entaana n'aggalawo, ne yeetambulira. **61** Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu munne, bombi baali batudde awo kumpi n'entaana. **62** Enkeera, ng'olunaku olusooka mu nnaku z'Embaga y'Okuyitako luweddeko, bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne bagenda eri Piraato, **63** ne bamugamba nti, "Oweekitiibwa, omulimba oli tujjukira ng'akyali mulamu yagamba nti, 'Nga wayiseewo ennaku ssatu ndizuukira.' **64** Noolwekyo tukusaba olagire entaana ye ekuumibwe, okutuusa ku lunaku olwokusatu, abayigirizwa be baleme kumubbamu, ne balyoka bategeeza abantu nti azuukidde! Singa ekyo kiba bwe kityo, ekyo kye kijja okuba ekibi ennyo okusinga n'ekyasooka." **65** Piraato n'abaddamu nti, "Mukozese abaserikale bammwe be mulina mugende mugikuume." **66** Bwe batyo ne bateeka akabonero ak'envumbo ku jjinja eryaggala omulyango gw'entaana, ne bateekawo n'abakuumi.

28 Oluvannyuma lwa Ssabbiiti ku lunaku olusooka mu nnaku omusanvu, ng'obudde bukya, Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu oli omulala ne balaga ku ntaana. **2** Mu kiseera ekyo ne wabaawo okukankana ng'okwa musisi. Malayika wa Mukama yakka okuva mu ggulu n'ayiringisa ejjinja ne liva mu mulyango gw'entaana, n'alituulako. **3** Amaaso ge gaali gamasamasa ng'okumyansa kw'eraddu, n'ekyambalo kye nga kyeru ekitukula be tukutuku. **4** Abakuumi bwe baamulaba, ne bakankana nga batidde nnyo ne bagwa wansi ne baba ng'abafudde. **5** Awo malayika n'agamba abakazi nti, "Temutya. Mmanyi nga munoonya Yesu, eyakomererwa, **6** wabula taliiwo wano! Azuukidde mu bafu, nga bwe yagamba. Muyingire mulabe we yali agalamiziddwa. **7** Kale kaakano, mugende mangu mutegeeze abayigirizwa be nti, Azuukidde mu bafu, era abakulembeddemu okugenda e Ggaliraaya gye mulimusisinkana. Obwo bwe bubaka bwange bwe muba mubatuusaako." **8** Abakazi abo ne badduka embiro nnyingi nga bava ku ntaana kyokka nga batidde nnyo, naye ate nga bajjudde essanyu. Ne bayanguwa mangu okugenda okubuulira abayigirizwa be. **9** Bwe baali bagenda, amangwago Yesu n'ayimirira mu maaso gaabwe! N'abalamusa nti, "Mirembe?" Ne bagwa wansi ne bavuunama mu maaso ge, ne bamukwata ku bigere ne bamusinza. **10** Awo Yesu n'abagamba nti, "Temutya, mugende mugambe abooluganda bagende mangu e Ggaliraaya, gye balindabira." **11** Abakazi bwe baali bagenda mu kibuga, abamu ku bakuumi abaali bakuuma entaana ne bagenda eri bakabona abakulu ne babategeeza byonna ebibaddewo. **12** Awo abakulembeze b'Abayudaaya bonna ne bakuŋŋaana ne bateesa era ne batoola ffeeza na basalawo bagulirire abakuumi. **13** Ne babalagira bagambe nti, "Bwe twali twebase ekiro, abayigirizwa ne bajja ne babba omulambo gwa Yesu ne bagutwala." **14** Abaali mu lukiiko olwo ne basuubiza abakuumi nti, "Singa ebigambo bino bituuka ku gavana, ffe tujja kumuwooyawooya, tubazibire." **15** Bwe batyo abaserikale ne balya enguzi, ne bakkiriza okwogera nga bwe baabagamba. Ebigambo byabwe ne bibuna nnyo wonna mu Buyudaaya, n'okutuusa ku lunaku lwa leero. **16** Awo abayigirizwa ekkumi n'omu ne basitula ne bagenda e Ggaliraaya ku lusozi Yesu gye yabagamba okumusanga. **17** Ne bamusisinkana ne bamusinza. Naye abamu ku bo tebaakakasiza ddala nti ye Yesu, ne babuusabuusa! **18** Awo Yesu n'asemberera abayigirizwa be n'abategeeza nti, "Mpeereddwa obuyinza bwonna mu ggulu ne ku nsi. **19** Kale mugende mufuule abantu bonna mu nsi zonna, abayigirizwa nga mubabatiza mu linnya lya Kitaffe, Omwana era Mwoyo Mutukuvu. **20** Era mubayigirize okugonderanga byonna bye nabalagira mmwe, era Ndi nammwe bulijjo n'okutuukira ddala ensi lw'eriggwaawo." **(aiōn g165)**

Makko

1 Entandikwa y'Enjiri ya Yesu Kristo, Omwana wa Katonda.
2 Kyawandiikibwa mu kitabo kya nnabbi Isaaya nti,
"Laba ntuma omubaka wange akukulembere, ateeketeeke
ekkubo lyo; **3** eddoboozi ly'oyo ayogelera waggulu mu
ddungu nti, 'Muteeketeeke ekkubo lya Mukama, mutereeze
amakubo ge.'" **4** Yokaana yajja ng'abatiriza mu ddungu,
ng'abuulira okubatiza okw'okwenenya olw'okusonyiyibwa
ebibi. **5** Ensi yonna ey'e Buyudaaya n'abantu bonna
ab'omu Yerusaalemi, ne bagendanga gy'ali, n'ababatiza mu
mugga Yoludaani nga baatula ebibi byabwe. **6** Yokaana
yayambalanga ekyambalo eky'obwoya bw'eŋŋamira, ne
yeesibanga olukoba olw'eddiba mu kiwato kye, era yalyanga
nzige na mubisi gwa njuki. **7** Yabuuliranga ng'agamba nti,
"Waliwo omuntu omukulu era ansinga amaanyi ajja okujja,
gwe sisaanira na kusumulula bukoba bwa ngatto ze. **8**
Nze mbabatiza na mazzi, naye ye alibabatiza na Mwoyo
Mutukuvu." **9** Awo olwatuuka mu nnaku ezo Yesu n'ava e
Nazaaleesi mu Ggaliraaya n'ajja, Yokaana n'amubatiza
mu mugga Yoludaani. **10** Awo Yesu bwe yali yaakava
mu mazzi, n'alaba eggulu nga libikkuse, ne Mwoyo ng'ali
ng'ejjiba ng'amukkako. **11** Eddoboozi ne liva mu ggulu nga
ligamba nti, "Ggwe Mwana wange omwagalwa, ggwe, gwe
nsanyukira ennyo." **12** Amangwago Mwoyo n'amutwala
mu ddungu. **13** N'amalayo ennaku amakumi ana ng'ali
n'ensolo ez'omu nsiko, ng'akemebwa Setaani, kyokka nga
bamalayika bamuweereza. **14** Oluvannyuma nga Yokaana
Omubatiza amaze okusibwa mu kkomera, Yesu n'ajja mu
Ggaliraaya okubuulira Enjiri ya Katonda, **15** ng'agamba
nti, "Ekiseera kituukiridde, n'obwakabaka bwa Katonda
busembedde! Mwenenye mukkirize Enjiri." **16** Awo Yesu yali
ng'ayita ku lubalama lw'ennyanja y'e Ggaliraaya, n'alaba
Simooni ne muganda we Andereya nga basuula obutimba
bwabwe mu nnyanja; kubanga baali bavubi. **17** Yesu
n'abagamba nti, "Mujje mungoberere nange ndibafuula
abavubi b'abantu!" **18** Amangwago ne baleka obutimba
bwabwe ne bamugoberera. **19** Bwe yeeyongerayo katono,
n'alaba Yakobo ne Yokaana batabani ba Zebbedaayo,
nga bali mu lyato baddaabiriza obutimba bwabwe. **20**
Amangwago n'abayita ne baleka kitaabwe Zebbedaayo
mu lyato n'abapakasi, ne bagoberera Yesu. **21** Awo ne
bayingira mu Kaperunawumu. Amangwago n'ayingira mu
kuŋŋaaniro ku Ssabbiiti, n'abayigiriza. **22** Ne beewuunya
okuyigiriza kwe, kubanga yabayigiriza nga nannyini buyinza,
so si ng'abannyonnyozi b'amateeka bwe baakolanga. **23**
Amangwago ne walabika omusajja eyaliko omwoyo omubi
mu ssinzizo, n'awowoggana, **24** ng'agamba nti, "Otwagaza
ki Yesu Omunnazaaleesi? Ozze okutuzikiriza? Nkumanyi
gwe Mutukuvu wa Katonda." **25** Awo Yesu n'aguboggolera
ng'agamba nti, "Sirika era muveeko." **26** Awo omwoyo
omubi ne gumusikambula nnyo, ne gumuvaako. **27** Buli
omu ne yeewuunya, ne beebuuzaganya nti, "Kuyigiriza
kwa ngeri ki kuno okuggya okujjudde obuyinza? So
n'emyoyo emibi agiragira ne gimugondera." **28** Amangwago
amawulire agamukwatako ne gasaasaana wonna mu
byalo ebyetoolodde Ggaliraaya. **29** Amangwago ne bava
mu kkuŋŋaaniro ne bagenda mu nnyumba ya Simooni
ne Andereya nga bali ne Yakobo ne Yokaana. **30** Ne
basanga nga nnyina muka Simooni agalamidde mulwadde
omusujja. Amangwago ne bakitegeeza Yesu. **31** Bwe
yamusemberera, n'amukwata ku mukono n'amuyimusa,
omusujja ne gumuwonako, n'abaweereza! **32** Awo obudde
bwe bwali buwungeera, ng'enjuba egwa, ne bamuleetera
abalwadde bonna, n'abaaliko dayimooni. **33** Ekibuga kyonna
ne kikuŋŋaanira ku luggi. **34** Era Yesu n'awonya abalwadde
bangi abaalina endwadde ez'enjawulo era n'abaaliko
baddayimooni bangi n'ababagobako, ne baddayimooni
teyabaganya kwogera, kubanga baali bamumanyi. **35**
Enkeera ng'obudde tebunnalaba yesu n'azuukuka n'agenda
yekka mu kifo ekyekusifu, okusaba. **36** Awo Simooni ne
be yali nabo ne bamunoonya, **37** bwe baamulaba ne
bamugamba nti, "Buli muntu akunoonya." **38** Naye Yesu
n'abagamba nti, "Tugende awalala mu byalo ebituliraanye,
n'abeeyo mbabuulire, kubanga ekyo kye najjirira." **39**
Awo n'abuulira mu makuŋŋaaniro ag'omu kitundu kyonna
eky'e Ggaliraaya, era n'agoba ne baddayimooni. **40** Awo
omugenge n'ajja eri Yesu ne yeegayirira ng'afukamidde
mu maaso ge, n'amugamba nti, "Bwe kuba nga kwe
kusiima kwo, oyinza okunnongoosa." **41** Yesu n'amusaasira,
n'agolola omukono gwe, n'amukwatako, n'amugamba
nti, "Nsiimye, longooka!" **42** Amangwago ebigenge ne
bimuwonako, n'aba mulongoofu. **43** Awo Yesu n'amukuutira
nnyo n'amusiibula, **44** ng'agamba nti, "Kino tokibuulirako
muntu n'omu, wabula genda weeyanjule eri kabona, oweeyo
n'ekirabo Musa kye yalagira okuweebwangayo, okuba
obujulirwa gye bali." **45** Naye omusajja n'atandika okwogera
ku ebyo ebyamubaako, n'okubibunyisa. Yesu n'atasobola
kuyingira mu kibuga mu lwatu, naye n'abeeranga mu bifo
ebyekusifu. Abantu ne bajjanga gy'ali okuva mu njuyi
zonna.

2 Awo bwe waayitawo ennaku nnyingi Yesu n'akomawo mu
kibuga Kaperunawumu, ne kiwulirwa nti ali ka. **2** Abantu
bangi ne bakuŋŋaana, ne wataba kafo wayinzika kuyisibwa
kigere ku mulyango; n'ababuulira Enjiri. **3** Omulwadde eyali
akoozimbye ne bamuleeta eri Yesu ng'asituliddwa abasajja
bana. **4** Naye bwe balemwa okuyingiza omulwadde eyali
akoozimbye olw'ekibiina ekinene ne baseluukulula ku
kasolya ne bassa omulwadde ng'ali ku katanda ke. **5** Yesu
bwe yalaba okukkiriza kwabwe, n'agamba omulwadde eyali
akoozimbye nti, "Mwana wange ebibi byo bikusonyiyiddwa."
6 Naye abamu ku bannyonnyozi b'amateeka abaali batudde
awo nga balowooza ku bintu bino mu mitima gyabwe
ne boogera nti, **7** "Ono ayinza atya okwogera bw'atyo?
Avvodde! Ani ayinza okusonyiwa ebibi okuggyako Katonda?"
8 Amangwago Yesu n'amanya mu mutima gwe bye
baali boogerako bokka ne bokka n'ababuuza nti, "Lwaki
mwebuuzaganya ebintu bino mu mitima gyammwe? **9**
Ekyangu kye kiruwa, okugamba akoozimbye nti ebibi
byo bikusonyiyiddwa oba nti yimirira ositule akatanda
ko otambule? **10** Naye mmwe okusobola okutegeera
ng'Omwana w'Omuntu alina obuyinza okusonyiwa ebibi

ku nsi;" n'agamba eyali akoozimbye nti, **11** "Yimirira
ositule akatanda ko oddeyo ewuwo." **12** Awo omusajja
n'asituka, amangwago n'asitula akatanda ke n'afuluma nga
bonna balaba. Bonna ne bawuniikirira era ne bagulumiza
Katonda, nga bagamba nti, "Kino tetukirabangako." **13**
Awo Yesu n'addayo nate ku lubalama lw'ennyanja ekibiina
ky'abantu ne bajja gy'ali, n'abayigiriza. **14** Awo bwe yali
ng'atambula n'alaba Leevi mutabani wa Alufaayo ng'atudde
we yasoloolezanga omusolo, n'amugamba nti, "Ngoberera."
Awo Leevi n'asituka n'amugoberera. **15** Awo Yesu bwe yali
mu nnyumba ya Leevi nga bali ku mmere, ng'ali wamu
n'abawooza, n'abalina ebibi, n'abayigirizwa be, ng'abantu
bangi bamugoberedde, **16** abannyonnyozi b'amateeka
n'Abafalisaayo ne baalaba Yesu ng'alya n'abalina ebibi
n'abawooza, ne bagamba abayigirizwa be nti, "Lwaki alya
n'abawooza n'abalina ebibi?" **17** Yesu bwe yakiwulira
n'abagamba nti, "Abalamu tebeetaaga musawo, wabula
abalwadde! Sajja kuyita batuukirivu wabula abalina ebibi."
18 Abayigirizwa ba Yokaana n'ab'Abafalisaayo baali basiiba.
Abantu ne bajja eri Yesu ne bamubuuza nti, "Lwaki
abayigirizwa ba Yokaana n'abayigirizwa b'Abafalisaayo
basiiba, naye abayigirizwa bo ne batasiiba?" **19** Awo
Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala abali n'awasiza
omugole bayinza batya okusiiba, ng'awasizza omugole
ali nabo? **20** Naye ekiseera kirituuka awasizza omugole
bw'alibaggibwako; okuva olwo ne balyoka basiiba. **21** Teri
muntu atunga kiwero kiggya mu lugoye olukadde kubanga
ekiwero ekiggya kiyuza olugoye olukadde, n'ekituli ne
kyeyongera okugaziwa. **22** Teri muntu ateeka mwenge
musu mu nsawo z'amaliba nkadde kubanga omwenge
omusu gwabya ensawo enkadde, omwenge ne guyiika,
n'ensawo ne ziyulika. Naye omwenge omusu baguteeka
mu nsawo mpya." **23** Awo mu biro ebyo Yesu yali ayita mu
nnimiro y'emmere ey'empeke ku Ssabbiiti, abayigirizwa be
ne batandika okunoga ku birimba by'emmere ey'empeke.
24 Abafalisaayo ne bagamba Yesu nti, "Lwaki abayigirizwa
bo bakola ekitakkirizibwa ku Ssabbiiti." **25** Yesu n'abaddamu
nti, "Temusomanga ku Dawudi kye yakola bwe yalina
okwetaaga n'enjala ng'emuluma, ye ne be yali nabo,
26 bwe yayingira mu nnyumba ya Katonda mu biro bya
Abiyasaali kabona omukulu, n'alya emigaati egy'okulaga
n'awaako n'abo be yali nabo, egitakkirizibwa kuliibwako
bantu balala okuggyako bakabona." **27** N'abagamba nti,
"Ssabbiiti yateekebwawo lwa muntu, so si omuntu ku lwa
Ssabbiiti. **28** Noolwekyo Omwana w'Omuntu ye Mukama
wa Ssabbiiti."

3 Awo Yesu n'ayingira nate mu kkuŋŋaaniro, nga mulimu
omusajja eyalina omukono ogukaze. **2** Baali balindirira
okulaba obanga anaamuwonya ku Ssabbiiti balyoke
bamuwawaabire. **3** Yesu n'agamba omusajja eyalina
omukono ogukaze nti, "Yimirira wakati." **4** N'abagamba
nti, "Kikkirizibwa okukola ekirungi ku Ssabbiiti oba okukola
ekibi? Okuwonya bulamu oba okubuzikiriza?" Naye ne
batamuddamu. **5** Yesu n'abatunuulira ng'akambuwadde
era nga munakuwavu nnyo olw'obukakanyavu bw'emitima
gyabwe, n'agamba omusajja nti, "Golola omukono gwo."
N'agolola omukono gwe, ne guwona. **6** Amangwago
Abafalisaayo ne bafuluma ne bateesa n'Abakerodiyaani
nga bwe banaamuzikiriza. **7** Awo Yesu n'abayigirizwa be ne
bagenda ku nnyanja. Ekibiina kinene ekyava mu Ggaliraaya
ne mu Buyudaaya ne kimugoberera. **8** N'abalala ne bava
mu kibuga Yerusaalemi, n'abalala mu Idumaya, n'abalala ne
bava emitala w'omugga Yoludaani n'okwetooloola Ttuulo ne
Sidoni ne bamugoberera. Ekibiina ky'abantu bwe baawulira
bye yali akola ne bajja gy'ali. **9** Yesu n'agamba abayigirizwa
be eryato limubeere kumpi olw'ekibiina ekinene, ekibiina
kireme kumunyigiriza. **10** Kubanga yawonya bangi, bangi ne
baagala okumugwira bamukwateko olw'endwadde zaabwe.
11 Awo emyoyo emibi bwe gyamulaba ne gigwa mu maaso
ge nga gireekaana nga gigamba nti, "Ggwe Mwana wa
Katonda." **12** Naye n'agikomako gireme okumwatuukiriza.
13 Awo Yesu n'alinnya ku lusozi, n'ayita abo be yayagala, ne
bajja gy'ali. **14** N'alonda kkumi na babiri mu abo, be yafuula
abatume babeerenga naye, era abatumenga okubuulira.
15 N'abawa n'obuyinza okugobanga baddayimooni. Ekkumi
n'ababiri be yalonda be bano: **16** Awo n'alonda ekkumi
na babiri era be bano: Simooni, gwe yatuuma "Peetero"
ne **17** Yakobo ne Yokaana, batabani ba Zebbedaayo,
Yesu be yatuuma "Bowanerege" amakulu nti, "Abaana
b'Okubwatuka." **18** Andereya, ne Firipo, ne Battolomaayo,
ne Matayo, ne Tomasi, ne Yakobo, omwana wa Alufaayo
ne Saddayo, ne Simooni, Omukananaayo, **19** ne Yuda
Isukalyoti eyamulyamu olukwe. **20** Awo Yesu n'ayingira mu
nnyumba ekibiina kinene ne bakuŋŋaanira nate w'ali, ye ne
be yali nabo ne batasobola kulya. **21** Awo baganda be bwe
baakiwulira ne bagenda bamuggyeyo, kubanga baalowooza
nti alaluse. **22** Naye abannyonnyozi b'amateeka abaava e
Yerusaalemi ne bagamba nti, "Aliko Beeruzebuli omukulu
wa baddayimooni, era obuyinza bwe bw'akozesa okugoba
baddayimooni." **23** Awo Yesu n'abayita n'ayogera nabo mu
ngero ng'agamba nti, "Setaani ayinza atya okugoba Setaani?
24 Obwakabaka bwe bwawukana tebuyinza kubaawo.
25 N'ennyumba eyawukanye, teyinza kubeerawo. **26** Ne
Setaani bw'atyo bw'alwanagana yekka na yekka tayinza
kubaawo. Wabula yeezikiriza yekka. **27** Naye tewali ayinza
kuyingira mu nnyumba ya muntu w'amaanyi, okunyaga
ebintu bye nga tasoose kumusiba n'alyoka anyaga ebintu
bye. **28** Ddala ddala mbagamba nti buli kintu kyonna omuntu
ky'akola kirisonyiyibwa abaana b'abantu, ebibi n'okuvvoola
kwonna kwe bavvoola. **29** Naye buli alivvoola Mwoyo
Mutukuvu talisonyiyibwa, emirembe n'emirembe naye
alisingibwa omusango olw'ekibi eky'emirembe n'emirembe."
(aiōn g165, aiōnios g166) **30** Yayogera atyo gye bali kubanga
baagamba nti, "Aliko omwoyo omubi." **31** Awo baganda
ba Yesu ne nnyina ne bajja gy'ali ebweru nga baagala
okumulaba. Awo ne bamutumira bamuyite ajje ayogere
nabo. **32** Ekibiina ky'abantu kyali kimwetoolodde, ne
bamugamba nti, "Nnyoko ne baganda bo ne bannyoko
bali wabweru bakunoonya." **33** Naye n'abaddamu nti,
"Mmange ye ani, ne baganda bange be baani?" **34**
Awo bwe yeetoolooza amaaso abo abaali batudde nga
bamwebunguludde, n'abagamba nti, "Bano be mulaba
be bammange era be baganda bange! **35** Kubanga buli

muntu akola Katonda by'asiima ye muganda wange, ye mwannyinaze era ye mmange."

4 Ate era n'atandika okuyigiriza ku lubalama lw'ennyanja. Ekibiina ky'abantu kinene nnyo ne bakuŋŋaana okumwetooloola. Kyeyava alinnya mu lyato n'ayigiriza ng'atudde omwo. **2** Yabayigirizanga ebintu bingi mu ngero. N'abayigiriza ng'agamba nti, **3** "Muwulirize. Waaliwo omulimi eyafuluma okusiga ensigo. **4** Bwe yali ng'azimansa ng'asiga mu nnimiro, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo ennyonyi ne zijja ne zizirya. **5** N'endala ne zigwa ku ttaka ery'ekyaziyazi awatali ttaka lingi, ezo ne zimera mangu kubanga tezaali mu ttaka gwanvu. **6** Awo omusana bwe gwayaka ne zikalirawo, kubanga emirandira gyali kungulu. **7** Endala ne zigwa mu maggwa. Awo ensigo ne zikula kyokka amaggwa ne gazitta ne zitabala bibala. **8** Endala ne zigwa ku ttaka eddungi, ezo ne zibala ebibala, ezimu emirundi amakumi asatu, endala emirundi nkaaga, n'endala kikumi." **9** N'abagamba nti, "Oyo alina amatu agawulira awulire." **10** Awo bwe yasigala yekka, abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abantu abalala, ne bamubuuza amakulu g'engero ezo ze yabagerera. **11** Yesu n'abagamba nti, "Mmwe muweereddwa omukisa okumanya ekyama ekifa ku bwakabaka bwa Katonda ekyakisibwa abantu abalala abali ebweru waabwo." **12** "Balaba bulabi naye nga tebeetegereza, era n'okuwulira bawulira naye tebategeera, si kulwa nga bakyuka ne basonyiyibwa." **13** "Kale obanga temutegedde makulu ga lugero luno olwangu bwe luti mulitegeera mutya endala ze ŋŋenda okweyambisa nga njigiriza? **14** Omusizi asiga ekigambo y'asiga. **15** Ate ensigo ezaagwa ku mabbali g'ekkubo, be bawulira ekigambo, amangwago Setaani n'ajja n'akibatwalako. **16** Ate ensigo ezaagwa ku byaziyazi, gy'emitima gy'abantu abawulira ekigambo amangwago ne bakyaniriza n'essanyu. **17** Naye tebalina mirandira, babeera bulungi okusooka, naye olutuukibwako ebizibu oba okuyigganyizibwa olw'ekigambo amangwago babivaako. **18** Ate endala ezaagwa mu maggwa, be bawulira ekigambo, **19** naye okweraliikirira n'okusikirizibwa eby'obugagga n'okwegomba ebintu ebirala, bizikiriza ekigambo ne kitabala bibala. **(aiōn g165)** **20** Ettaka eddungi gy'emitima gy'abantu abawulira ekigambo ne bakkiririza ddala era ne bavaamu ebibala, emirundi amakumi asatu, abalala emirundi nkaaga, n'abalala kikumi." **21** Awo Yesu n'ababuuza nti, "Waliwo omuntu akoleeza ettaala n'agivuunikako ekibbo oba n'agiteeka wansi w'ekitanda? Naye omuntu bw'akoleeza ettaala tagiteeka ku kikondo waggulu? **22** Kubanga buli kintu kyonna ekikolebwa mu kyama kaakano, ekiseera kirituuka ne kiragibwa mu lwatu. **23** Alina amatu agawulira awulire. **24** Naye mwegendereze ebyo bye mbayigiriza. **25** Alina aliweebwa na buli atalina aliggyibwako n'ebyo by'alina." **26** Awo Yesu n'abagamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda bufaanaanyirizibwa n'omusizi asiga ensigo mu ttaka. **27** Ekiro yeebaka, n'emisana ne yeekolera by'ayagala, mu kiseera ekyo kyonna ensigo ziba zimera, naye ate nga takimanyi. **28** Ku bwalyo ettaka lireeta ekibala. Ensigo zisooka kusindika bulimi bwazo okuva mu ttaka, amatabi ne gajjako ebirimba by'eŋŋaano. **29** Eŋŋaano bw'eyengera omusizi ayanguwa mangu n'akwata akayuuyo, kubanga amakungula gatuuse." **30** Awo Yesu n'ayongera n'abagamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda tunaabugeraageranya na ki? Oba tukozese lugero ki okubunnyonnyola? **31** Bufaananyizibwa n'akasigo aka kaladaali! Kubanga newaakubadde katono nnyo okusinga ensigo zonna ez'oku nsi, **32** naye kavaamu omuti omunene nga gulina amatabi amanene, ennyonyi ez'omu bbanga mwe ziyinza okuzimba ebisu byazo." **33** Yesu n'abuulira abantu ekigambo kya Katonda ng'akozesa engero nnyingi ezifaanana ng'ezo, nga bwe baasobolanga okuwulira. **34** Yesu bwe yabanga ayigiriza ebibiina yakozesanga engero, naye bwe yaddanga ebbali n'abayigirizwa be n'abannyonnyola amakulu agali mu ngero ezo. **35** Ku lunaku olwo obudde nga buwungedde Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Tuwunguke tulage emitala." **36** N'aleka awo ekibiina, abayigirizwa be ne balinnya mu lyato Yesu mwe yali ne bagenda naye. Abantu abamu ne babagobera mu maato agaabwe. **37** Amangwago omuyaga mungi nnyo ne gukunta n'amayengo amagulumivu ne geeyiwa mu lyato ne libulako katono okujjula amazzi. **38** Yesu yali agalamidde emabega mu lyato nga yeezizise omutto yeebase. Awo abayigirizwa be ne bamuzuukusa nga bagamba nti, "Omuyigiriza, ggwe tofaayo nga ffenna tugenda okusaanawo?" **39** N'azuukuka n'aboggolera omuyaga n'agamba ennyanja nti, "Tteeka, sirika." Omuyaga ne gusirika n'ennyanja n'eteekera ddala. **40** N'ababuuza nti, "Lwaki mutidde? Temunnaba kubeera na kukkiriza?" **41** Ne batya nnyo, ne beebuuza nti, "Ono ye ani, embuyaga n'ennyanja gwe bigondera?"

5 Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka emitala w'ennyanja mu nsi y'Abageresene. **2** Yesu bwe yali yaakava mu lyato omuntu eyaliko omwoyo omubi n'ajja gy'ali ng'ava mu malaalo. **3** Omuntu ono yasulanga mu malaalo era yali alaluse nnyo nga tewakyali na muntu asobola kumusiba. **4** Emirundi mingi baagezangako okumussa ku mpingu n'okusiba amagulu ge n'enjegere naye byonna ng'abikutulakutula. Ne wataba na muntu w'amaanyi ayinza kumusiba kumunyweza. **5** Naye bulijjo yatambulanga emisana n'ekiro mu malaalo ne mu nsozi. Yawowogganga nga bw'akaaba era nga bwe yeesalaasala n'amayinja. **6** Awo bwe yalengera Yesu ng'akyali walako ku nnyanja n'adduka n'agenda eryato we lyagoba, n'asinza Yesu. **7** N'aleekaana nnyo nti, "Onjagaza ki, ggwe Yesu, Omwana wa Katonda, Ali Waggulu Ennyo? Nkwegayirira, olw'ekisa kya Katonda, tombonyaabonya." **8** Kubanga Yesu yali alagidde omwoyo omubi okuva ku musajja. **9** Awo Yesu n'amubuuza nti, "Erinnya lyo ggw'ani?" N'addamu nti, "Erinnya lyange nze Ligyoni, kubanga tuli bangi." **10** N'amwegayirira nnyo aleme okumugoba mu kitundu ekyo. **11** Awo waaliwo eggana ly'embizzi nnyingi nnyo ku lusozi nga zirya. **12** Omwoyo omubi ne gwegayirira Yesu nti, "Tusindike mu mbizzi ziri." **13** Yesu n'abakkiriza, ne bava ku musajja ne bayingira mu ggana ly'embizzi. Awo eggana ly'embizzi lyonna ne liserengetera ku kagulungujjo ne lyeyiwa mu nnyanja, embizzi zonna ne zisaanawo. **14** Awo abaali bazirunda ne badduka mangu ne bagenda bategeeze

ab'omu kibuga ne mu byalo ebiriraanyeewo. Abantu bangi ne bajja okulaba ebibaddewo. **15** Ekibiina ky'abantu ne kikuŋŋaana awali Yesu, naye bwe baalaba omusajja eyaliko ligyoni ng'ayambadde bulungi era ng'ategeera bulungi, ne batya nnyo. **16** Abo abaaliwo ne babategeeza ebyatuuka ku musajja eyaliko ddayimooni n'ebyatuuka ku mbizzi. **17** Awo abantu ne batandika okwegayirira Yesu abaviire! **18** Yesu bwe yali ng'alinnya mu lyato, omusajja eyali abaddeko baddayimooni n'amwegayirira bagende bonna. **19** Yesu n'atakkiriza, n'amugamba nti, "Ddayo ewammwe mu bantu bo obabuulire ebintu byonna Mukama by'akukoledde era nga bw'akusaasidde." **20** Awo omusajja oyo n'agenda ng'atambula mu Dekapoli (ebibuga eby'omu kitundu ekyo) ng'abuulira abantu Katonda bye yali amukoledde byonna. Bonna abaabiwulira ne bawuniikirira nnyo. **21** Awo Yesu n'awunguka mu lyato nate n'atuuka emitala w'ennyanja. Abantu bangi ne bakuŋŋaanira w'ali ku lubalama lw'ennyanja. **22** Omukulu w'ekkuŋŋaaniro erinnya lye Yayiro n'ajja n'agwa w'ali, **23** n'amwegayirira nnyo ng'agamba nti, "Muwala wange abulako katono okufa. Nkwegayiridde jjangu omukwateko omuwonye." **24** Awo Yesu n'agenda naye n'ekibiina ky'abantu kinene ne kimugoberera nga bagenda bamunyigiriza. **25** Mu kibiina omwo mwalimu omukazi eyali amaze emyaka kkumi n'ebiri nga mulwadde ekikulukuto ky'omusaayi. **26** Yali yeewuubye mu basawo bangi abaamujanjabanga okumala emyaka egyo gyonna; ne byonna bye yalina nga bimuweddeko, obulwadde ne butawona wabula okweyongera obweyongezi. **27** Yali awulidde ebikwata ku Yesu. Bw'atyo n'ajja nga yeenyigiriza mu kibiina ky'abantu n'atuuka emabega wa Yesu, n'akoma ku kyambalo kye. **28** Kubanga yagamba mu mutima gwe nti, "Ne bwe nnaakoma obukomi ku kyambalo kye nzija kuwona." **29** Awo olwakikomako, amangwago ekikulukuto ky'omusaayi ne kikalira n'ategeerera ddala ng'awonye. **30** Amangwago Yesu n'awulira ng'amaanyi agamuvuddemu, n'akyukira ekibiina ky'abantu n'abuuza nti, "Ani akutte ku kyambalo kyange?" **31** Naye abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Ku bantu abangi bati abakunyigiriza oyinza otya okubuuza nti, 'Ani ankutteko?'" **32** Naye Yesu ne yeetoolooza amaaso ge mu bonna alabe oyo amukutteko. **33** Awo omukazi bwe yategeera ekituuseewo n'ajja eri Yesu ng'atidde nnyo era ng'akankana, n'agwa awo mu maaso ga Yesu n'amutegeeza amazima gonna. **34** Yesu n'agamba omukazi nti, "Omuwala, okukkiriza kwo kukuwonyezza, genda mirembe obulwadde bwo buwonedde ddala." **35** Naye yali akyayogera n'omukazi ababaka ne batuuka nga bava mu maka g'omukulu w'ekuŋŋaaniro, ne babikira Yayiro nti, "Omuwala afudde, noolwekyo tekikyetaagisa kuteganya Muyigiriza." **36** Yesu n'awulira ebigambo ebyayogerwa wabula n'agamba omukulu w'ekkuŋŋaaniro nti, "Totya, ggwe kkiriza bukkiriza." **37** Awo Yesu n'aziyiza ekibiina kyonna okugenda naye, okuggyako Peetero ne Yakobo ne Yokaana muganda wa Yakobo. **38** Bwe baatuuka mu nju y'omukulu w'ekkuŋŋaaniro, n'alaba okwaziirana ng'abantu bakaaba nga bakuba ebiwoobe. **39** Bwe yayingira mu nju n'agamba abantu nti, "Mwaziiranira ki n'okukuba ebiwoobe? Omwana tafudde naye yeebase bwebasi!" **40** Awo abantu bonna ne bamusekerera nnyo. Naye n'abagamba bonna bafulume mu nju. N'atwala abazadde b'omwana n'abayigirizwa be abasatu n'ayingira nabo mu kisenge omwana mwe yali. **41** Yesu n'akwata omwana ku mukono n'amugamba nti, "Talisa kumi!" amakulu nti, "Omuwala golokoka!" **42** Amangwago omuwala eyali aweza emyaka kkumi n'ebiri, n'ayimirira n'atambulatambula. Abaaliwo ne bawuniikirira nnyo. **43** Naye Yesu n'abakuutira nnyo baleme okubuulirako omuntu yenna. Awo n'abalagira bawe omwana ekyokulya.

6 Yesu n'ava mu kitundu ekyo n'abayigirizwa be n'addayo mu kibuga ky'ewaabwe. **2** Olunaku lwa Ssabbiiti bwe lwatuuka n'agenda mu kkuŋŋaaniro okuyigiriza, abantu bangi abaaliwo ne beewuunya nnyo bwe baawulira bw'ayigiriza, ne bawuniikirira ne beebuuza nti, "Bino byonna yabiyigira wa era magezi ga ngeri ki ono ge yaweebwa n'eby'amagero ebyenkanidde wano by'akola?" **3** Ne beebuuza nti, "Ono si ye mwana w'omubazzi? Maliyamu si ye nnyina, ne baganda be si be ba Yakobo, ne Yose, ne Yuda ne Simooni? Ne bannyina tetubeera nabo kuno?" Ekyo ne kibatawanya mu mutima. **4** Yesu n'abagamba nti, "Nnabbi aweebwa ekitiibwa buli wantu okuggyako mu nsi y'ewaabwe ne mu bantu be ne mu maka ge waabwe." **5** Naye teyakolerayo byamagero bingi okuggyako abalwadde abatonotono be yakwatako n'abawonya. **6** N'awuniikirira nnyo okulaba nga tebamukkirizza. Awo n'agenda ng'ayigiriza mu byalo ebiriraanyeewo. **7** Awo Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'abatuma babiri babiri era n'abawa obuyinza okugoba emyoyo emibi ku bantu. **8** N'abakuutira obutatwala kantu konna okuggyako omuggo ogw'okutambuza gwokka nti, "Temutwala mmere wadde akagugu newaakubadde ensimbi mu lukoba. **9** Mwambale engatto naye temutwala kkanzu yakubiri." **10** N'abagamba nti, "Era buli nnyumba gye munaayingirangamu musulanga omwo okutuusa lwe muliva mu kibuga ekyo. **11** Era bwe mutuukanga mu kifo ne batabaaniriza yadde okubawuliriza, bwe mubanga muvaayo mukunkumuliranga mu kifo omwo enfuufu ey'omu bigere byammwe, okuba akabonero gye bali." **12** Awo abayigirizwa ne bagenda nga babuulira buli muntu nti, "Mwenenye." **13** Ne bagoba baddayimooni bangi ku bantu, ne basiiga abalwadde amafuta ne babawonya. **14** Awo Kabaka Kerode n'awulira ettutumu lya Yesu, kubanga yali ayogerwako wonna olw'ebyamagero bye yakolanga. Naye Kerode n'alowooza nti Yokaana Omubatiza y'azuukidde, kubanga abantu baayogeranga nti, "Tewali muntu mulala ayinza kukola byamagero nga bino." **15** Naye abalala ne balowooza nti, "Eriya." N'abalala ne bagamba nti, "Nnabbi ng'omu ku bannabbi ab'edda." **16** Kerode bwe yabiwulira ye n'agamba nti, "Oyo Yokaana, omusajja gwe natemako omutwe, y'azuukide mu bafu." **17** Kubanga Kerode yennyini ye yatuma abaserikale be ne bakwata Yokaana Omubatiza ne bamuggalira mu kkomera, olwa Kerudiya muka muganda we Firipo, Kerode gwe yali awasizza. **18** Yokaana yagamba Kerode nti, "Si kituufu okutwala Kerudiya muka muganda wo Firipo." **19** Kerudiya n'ayagala okutta Yokaana yeesasuze, naye nga tayinza. **20** Kubanga Kerode yatyanga Yokaana Omubatiza, ng'amuwa ekitiibwa ng'omuntu wa Katonda

ow'amazima era omutukuvu, era ng'amukuuma. Era Kerode bwe yayogeranga ne Yokaana ng'emmeeme ye tetereera, so nga yali ayagala nnyo okuwuliriza by'amugamba. **21** Naye olwali olwo, Kabaka Kerode n'afumba embaga ku lunaku lw'amazaalibwa ge, n'ayita abakungu be n'abakulu b'abaserikale n'abaami bonna abatutumufu mu Ggaliraaya. **22** Awo muwala wa Kerudiya yennyini n'ajja n'azina nnyo, n'asanyusa Kerode n'abagenyi be yali atudde nabo ku mbaga. Awo Kabaka Kerode n'agamba omuwala nti, "Nsaba kyonna ky'oyagala nange nnaakikuwa." **23** Era n'ayongera okumulayirira nti, "Kyonna kyonna ky'ononsaba yadde ekitundu ky'obwakabaka bwange nnaakikuwa!" **24** Awo omuwala n'afuluma ne yeebuuza ku nnyina. Nnyina n'amugamba nti, "Saba omutwe gwa Yokaana Omubatiza!" **25** Omuwala n'addayo mangu eri kabaka n'amusaba nti, "Njagala ompe kaakano, ku ssowaani, omutwe gwa Yokaana Omubatiza!" **26** Kino ne kinakuwaza nnyo kabaka, n'anyiikaala nnyo, kyokka olwokubanga yali amaze okulayira n'okweyama ng'abagenyi be bawulira, n'atya okumenya obweyamo bwe. **27** Bw'atyo n'ayita omuserikale we, n'amulagira agende aleete omutwe gwa Yokaana. Omuserikale n'agenda mu kkomera, n'atemako Yokaana omutwe, **28** n'aguleeteera ku lutiba, n'aguwa omuwala n'omuwala n'agutwalira nnyina. **29** Abayigirizwa ba Yokaana bwe baategeera ne bajja ne baggyawo omulambo gwe, ne bagutwala ne baguziika. **30** Awo abatume ne bakomawo awali Yesu ne bamunnyonnyola byonna bye baakola ne bye baayigiriza. **31** N'abagamba nti, "Mujje tugende mu kifo eteri bantu tuwummuleko." Kubanga baali babuliddwa n'akaseera ak'okuliiramu ku mmere olw'abantu abangi abajjanga gye bali; bano baabanga baakavaawo ate ng'abalala bajja. **32** Bwe batyo ne balinnya mu lyato ne bagenda mu kifo ekiwolerevu eteri bantu. **33** Naye abantu bangi abaava mu bibuga bingi ne babalaba nga bagenda ne bategeera gye baali bagenda ne badduka okwetooloola ku lukalu ne babeesookayo. **34** Yesu bwe yava mu lyato n'alaba ekibiina ky'abantu bangi abaali bakuŋŋaanye n'abasaasira nga bali ng'endiga ezitalina musumba. Awo n'atandika okubayigiriza ebintu bingi. **35** Awo obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ne bajja awali Yesu ne bamugamba nti, "Ekifo kino kya ddungu ate n'obudde buwungedde. **36** Abantu basiibule bagende beegulire emmere mu byalo ne mu bibuga ebiriraanye wano." **37** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Mmwe mubawe ekyokulya." Ne bamubuuza nti, "Tugende tubagulire emmere nga ya dinaali ebikumi bibiri, tugibawe balye?" **38** Yesu n'ababuuza nti, "Mulina emigaati emeka? Mugende mulabe." Bwe baamala okwetegereza ne bamugamba nti, "Waliwo emigaati etaano n'ebyennyanja bibiri." **39** Awo Yesu n'alagira abantu bonna batuule wansi ku muddo mu bibinja. **40** Awo ne batuula mu bibinja, eby'abantu ataano ataano, awalala kikumi kikumi. **41** Yesu n'atoola emigaati etaano n'ebyennyanja ebibiri n'ayimusa amaaso ge eri eggulu ne yeebaza Katonda. N'amenyaamenya emigaati n'ebyennyanja ebibiri, n'abiwa abayigirizwa be ne bagabula abantu bonna ne babuna. **42** Bonna ne balya ne bakkuta. **43** Ne bakuŋŋaanya obukunkumuka bw'emigaati n'obw'ebyennyanja ebisero kkumi na bibiri. **44** Abasajja abaalya emigaati baali enkumi ttaano. **45** Amangwago Yesu n'alagira abayigirizwa be basaabale mu lyato bawunguke bagende emitala w'ennyanja e Besusayida abasange eyo, ng'amaze okusiibula ebibiina by'abantu. **46** Bwe yamala okubasiibula n'alinnya ku lusozi okusaba. **47** Awo obudde bwe bwawungeera, Yesu ng'asigadde yekka ku lukalu, **48** n'abalengera nga bategana n'eryato kubanga waaliwo omuyaga mungi n'amayengo amagulumivu ebyabafuluma mu maaso gye baali balaga. Awo obudde bwali bunaatera okukya nga ku ssaawa mwenda ez'ekiro, n'ajja gye bali ng'atambulira ku mazzi, n'aba ng'ayagala okubayitako. **49** Naye bwe baamulaba ng'atambulira ku nnyanja ne baleekaana nnyo, bonna, nga batidde, kubanga baalowooza nti muzimu, **50** kubanga bonna baamulaba ne batya. Naye n'ayanguwa okwogera nabo, n'abagamba nti, "Mugume omwoyo. Ye Nze, temutya." **51** Awo n'alinnya mu lyato, omuyaga ne gulekeraawo okukunta! Abayigirizwa be ne bawuniikirira nnyo. **52** Tebategeera kyamagero eky'emigaati kubanga emitima gyabwe gyali mikakanyavu. **53** Awo eryato lyabwe bwe lyagoba ku lubalama lw'ennyanja Genesaleeti, **54** ne bavaamu. Abantu bwe balaba Yesu, amangwago ne bamutegeererawo. **55** Ne babuna mu bitundu ebyali biriraanyeewo nga bamuleetera abalwadde nga basituliddwa ku butanda. **56** Wonna wonna gye yagendanga, mu byalo, mu bibuga, mu butale ne ku nguudo ne baleeta abalwadde ne bamwegayirira waakiri bakwateko bukwasi ku lukugiro lw'ekyambalo kye. Era bonna abaakikwatako ne bawona.

7 Awo abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka abamu abaali bavudde e Yerusaalemi ne bakuŋŋaanira awali Yesu. **2** Ne balaba abamu ku bayigirizwa be nga balya tebanaabye mu ngalo. **3** Kubanga Abafalisaayo n'Abayudaaya bonna tebaalyanga nga tebasoose kunaaba mu ngalo n'obwegendereza ng'empisa zaabwe bwe zaali. **4** Era bwe baddanga eka nga bava mu katale, ekyo kye baasookanga okukola nga tebannaba kukwata ku kyakulya kyonna. Waliwo n'obulombolombo obulala bwe baagobereranga ng'okulongoosa ensuwa zaabwe, n'ebikopo, n'ebbinika n'essowaani, n'ebirala bingi. **5** Awo Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne babuuza Yesu nti, "Lwaki abayigirizwa bo tebagoberera mpisa za bajjajjaffe ez'edda? Kubanga balya nga tebanaabye mu ngalo." **6** Yesu n'abaddamu nti, "Bannanfuusi mmwe! Nnabbi Isaaya yaboogerako bulungi ebyobunnabbi bwe yagamba nti, "'Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kya ku mimwa, naye emitima gyabwe tegindiiko. **7** Okusinza kwabwe tekuliimu nsa; kubanga bayigiriza bulombolombo bwabwe.' **8** Muleka ebiragiro ebiva eri Katonda ne mugoberera obulombolombo bw'abantu." **9** N'abagamba nate nti, "Munyooma ekiragiro kya Katonda, ne muggumiza obulombolombo bwammwe. **10** Musa yagamba nti, 'Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa.' Era n'agamba nti, 'Omuntu yenna ayogera obubi ku kitaawe oba nnyina anattibwanga.' **11** Naye mmwe mugamba nti kituufu omuntu okulagajjalira bakadde be nga bali mu kwetaaga n'abagamba bugambi nti, 'Mmunsonyiwe, kubanga kye nandibawadde ye Korubaani.'" **12** "Omuntu

temumukkiriza kubeerako ky'akolera kitaawe oba nnyina. **13** Bwe mutyo munyooma ekigambo kya Katonda mulyoke mutuukirize obulombolombo bwammwe bwe mwaweebwa. N'ebirala bingi ebiri ng'ebyo bye mukola." **14** Awo Yesu n'ayita ekibiina ky'abantu n'abagamba nti, "Mmwe mwenna, mumpulirize, era mutegeere. **15** Ebintu ebiyingira mu muntu si bye byonoona empisa ze, wabula ebyo ebiva mu mutima gwe bye bizoonoona. **16** (Omuntu alina amatu agawulira awulirize.)" **17** Yesu n'aviira ekibiina n'ayingira mu nnyumba, abayigirizwa be ne bamubuuza amakulu g'ebigambo bye yayogera. **18** N'abaddamu nti, "Nammwe temutegedde? Temutegeera nti buli kintu ekiyingira mu muntu si kye kimwonoona? **19** Olw'okuba nga tekiyingira mu mutima gwe naye kiyingira mu lubuto lwe ne kiryoka kigenda mu kabuyonjo." Mu kwogera atyo Yesu yakakasa nga buli kyakulya bwe kiri ekirongoofu. **20** Era n'ayongerako na bino nti, "Ebirowoozo by'omuntu bye bimwonoona. **21** Kubanga mu mutima gw'omuntu mwe muva ebirowoozo ebibi eby'obukaba, n'obubbi, n'obutemu, n'obwenzi, **22** n'okwegomba, n'omutima omubi, n'obukuusa, n'obumenyi bw'amateeka, n'obuggya, n'okusekeeterera, n'obusirusiru. **23** Ebibi bino byonna biva munda mu muntu ne bimwonoona." **24** Awo Yesu n'alaga mu bitundu by'e Ttuulo, n'atayagala kitegeerekeke nti ali mu bitundu ebyo, naye ne kitasoboka. **25** Omukazi eyalina muwala we ng'aliko omwoyo omubi, olwawulira nga Yesu yaakatuuka, n'ajja eri Yesu, n'agwa ku bigere bye. **26** Omukazi teyali Muyudaaya, yali Musulofoyiniiki, n'amwegayirira agobe dayimooni ku mwana we. **27** Yesu n'agamba omukazi nti, "Omwana asaana asoke akkute, kubanga tekiba kituufu okuddira emmere y'omwana okugisuulira embwa." **28** Naye omukazi n'amuddamu nti, "Ekyo bwe kiri, ssebo, naye era n'embwa ezibeera wansi mu mmeeza, ziweebwa ku bukunkumuka obuva ku ssowaani z'abaana." **29** Yesu n'amugamba nti, "Olw'ekigambo ekyo, weddireyo eka, kubanga dayimooni avudde ku muwala wo." **30** Omukazi bwe yaddayo eka yasanga muwala we agalamidde awo ku kitanda, nga muteefu era nga dayimooni amuvuddeko. **31** Yesu bwe yava mu Ttuulo n'agenda e Sidoni, eyo gye yava n'addayo ku nnyanja ey'e Ggaliraaya ng'ayitira mu "Bibuga Ekkumi" (Dekapoli). **32** Awo ne bamuleetera omusajja omuggavu w'amatu ate nga tayogera, abantu bonna ne beegayirira Yesu amusseeko emikono gye amuwonye. **33** Yesu n'aggya omusajja mu bantu n'amulaza wabbali, n'assa engalo ze mu matu g'omusajja; n'awanda amalusu, n'agasiiga n'olunwe lwe ku lulimi lw'omusajja. **34** Awo Yesu n'atunula waggulu n'assa ekikkowe, n'alyoka alagira omusajja nti, "Efasa!" ekitegeeza nti, "Gguka." **35** Amangwago amatu g'omusajja ne gagguka n'awulira buli kintu era n'ayogera bulungi! **36** Yesu n'akuutira ekibiina baleme kutegeezaako balala ku bigambo ebyo okubisaasaanya, naye bo ne beeyongera okutegeeza. **37** Kye yakola kyali kibayitiriddeko. Ne boogera nga batenda Yesu nti, "Buli ky'akola kya kyewuunyo, aggula n'amatu ga bakiggala n'ayogeza ne bakasiru!"

8 Mu biseera ebyo, ebibiina ne byeyongera obunene nate, abantu emmere n'ebaggwaako. Yesu n'ayita abayigirizwa be n'abagamba nti, **2** "Abantu bano bankwasa ekisa, kubanga baakamala nange ennaku ssatu, naye tebalina kyakulya. **3** Singa mbasiibula baddeyo ewaabwe nga tebalidde, enjala ejja kubasuula ku kkubo! Ate abamu bava wala." **4** Abayigirizwa ne bamubuuza nti, "Emigaati tunaagiggya wa wano mu ddungu eginaamala abantu bano bonna?" **5** Yesu n'ababuuza nti, "Mulinawo emigaati emeka?" Ne baddamu nti, "Musanvu." **6** Awo Yesu n'alagira abantu batuule wansi. N'addira emigaati omusanvu, ne yeebaza Katonda, n'agimenyaamenyamu, n'agiwa abayigirizwa be ne bagitwalira ekibiina ne babagabula. **7** Era baalina wo n'ebyennyanja bitono, nabyo Yesu n'abiwa omukisa n'agamba abayigirizwa be babigabule abantu. **8** Abantu bonna ne balya okutuusa lwe bakkuta, ne bakuŋŋaanya ebyabalema ebisero musanvu ebijjudde. **9** Mu kibiina ekyo mwalimu abantu ng'enkumi nnya. N'abasiibula. **10** Amangwago n'asaabala mu lyato n'abayigirizwa be n'ajja mu kitundu eky'e Dalumanusa. **11** Abafalisaayo ne bajja gy'ali ne batandika okuwakana naye nga banoonya akabonero akava mu ggulu nga bamugezesa. **12** Yesu n'assa ekikkowe, n'abagamba nti, "Lwaki omulembe guno gunoonya akabonero? Ddala ddala mbagamba nti, Tewali kabonero kajja kuweebwa mulembe guno." **13** N'abaviira n'asaabala mu lyato n'alaga ku ludda olulala olw'ennyanja. **14** Abayigirizwa beerabira okutwala emigaati egiwera; baalina omugaati gumu gwokka mu lyato. **15** Yesu n'abakuutira nti, "Mwekuume ekizimbulukusa eky'Abafalisaayo n'ekizimbulukusa ekya Kerode." **16** Ne boogeraganya bokka ne bokka nti tebalina migaati. **17** Yesu bwe yakimanya n'abagamba nti, "Lwaki mugambagana nti temulina migaati? Era temunnategeera? Emitima gyammwe gikyali mikakanyavu? **18** Lwaki temulaba, ate nga mulina amaaso? Lwaki temuwulira ate nga mulina amatu? Temujjukira? **19** Mwerabidde emigaati etaano gye namenyamenyamu okuliisa abantu enkumi ettaano? Ebisero byali bimeka eby'obukunkumuka bye mwakuŋŋaanya?" Ne baddamu nti, "Kkumi na bibiri." **20** N'ababuuza nti, "Ate abantu bwe baali enkumi ennya n'emigaati omusanvu, mwakuŋŋaanya ebisero by'obutundutundu bwe baalemwa bimeka?" Ne baddamu nti, "Musanvu." **21** N'abagamba nti, "Era temunnategeera?" **22** Awo bwe baatuuka mu Besusayida, ne wabaawo abantu abaamuleetera omusajja omuzibe w'amaaso, ne bamwegayirira amukwateko. **23** Yesu n'akwata omuzibe w'amaaso ku mukono n'amufulumya ebweru w'akabuga ako. N'awanda amalusu ku maaso g'omusajja n'agakwatako, n'amubuuza nti, "Kaakano waliwo ky'olaba?" **24** Omusajja n'amagamaga, n'addamu nti, "Yee! Ndaba abantu kyokka balabika ng'emiti egitambula." **25** Yesu n'ayongera okukwata ku maaso g'omusajja, omusajja n'azibuka amaaso n'awonera ddala buli kintu n'akiraba bulungi. **26** Yesu n'amutuma mu maka g'ewaabwe ng'amugamba nti, "Toddayo mu kyalo." **27** Awo Yesu n'abayigirizwa be, ne bagenda mu bubuga obw'e Kayisaliya ekya Firipo. Naye bwe baali batambula, Yesu n'ababuuza nti, "Abantu bampita ani?" **28** Abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Yokaana Omubatiza, abalala Eriya, naye abalala nti omu ku bannabbi." **29** Kwe kubabuuza nti, "Naye

mmwe mumpita ani?" Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo." **30** Naye Yesu n'abakuutira baleme okukibuulirako omuntu yenna! **31** Awo Yesu n'atandika okubabuulira nti, "Kigwanidde Omwana w'Omuntu okubonaabona ennyo, n'okugaanibwa abakadde, ne bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka, n'okuttibwa, n'oluvannyuma lw'ennaku ssatu okuzuukira." **32** Yayogera nabo ku nsonga zino zonna mu lwatu, Peetero kyeyava amuzza wabbali n'atandika okumunenya. **33** Yesu n'akyuka n'atunuulira abayigirizwa be, n'alyoka anenya Peetero nti, "Setaani dda ennyuma wange, kubanga tolowooza ku bya Katonda wabula olowooza ku by'abantu." **34** Awo Yesu n'ayita ekibiina wamu n'abayigirizwa be, n'abagamba nti, "Obanga waliwo omuntu ayagala okungoberera, asaanidde okwefiiriza asitule omusaalaba gwe alyoke angoberere. **35** Kubanga buli eyeemalira ku bulamu bwe, alibufiirwa. Naye oyo awaayo obulamu bwe ku lwange ne ku lw'Enjiri alibuwonya. **36** Kale omuntu agasibwa ki singa alya ensi yonna, naye n'afiirwa obulamu bwe? **37** Omuntu ayinza kuweebwa ki, akiwanyise olw'obulamu bwe? **38** Era buli muntu yenna ankwatirwa ensonyi, n'ebigambo byange ne bimukwasa ensonyi mu mulembe guno ogutali mwesigwa era ogujjudde ebibi, Omwana w'Omuntu alimukwatirwa ensonyi bw'alijja mu kitiibwa kya Kitaawe ne bamalayika abatukuvu."

9 Awo Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti, Abamu ku bantu abali wano tebalifa okuggyako nga bamaze okulaba obwakabaka bwa Katonda nga bujja n'amaanyi." **2** Bwe waayitawo ennaku mukaaga Yesu n'atwala Peetero ne Yakobo ne Yokaana n'abakulembera ne bagenda ku ntikko y'olusozi oluwanvu ne babeera eyo bokka. Amangwago n'afuusibwa nga balaba, **3** ebyambalo bye ne byeruka nnyo, nga tewali muntu ku nsi asobola kubyoza kubituusa awo! **4** Awo Eriya ne Musa ne babalabikira ne batandika okwogera ne Yesu! **5** Peetero n'agamba Yesu nti, "Labbi, kirungi tubeere wano, tubazimbire ensiisira ssatu, emu nga yiyo, n'endala nga ya Musa, n'endala nga ya Eriya." **6** Yayogera atyo olw'okutya okungi okwabajjira. **7** Awo ne walabika ekire, ne kibasaanikira ne muvaamu eddoboozi ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange omwagalwa. Mumuwulirirenga." **8** Amangwago okugenda okukyusa amaaso gaabwe nga tewali muntu mulala okuggyako Yesu eyaliwo yekka nabo. **9** Bwe baali baserengeta olusozi, Yesu n'abakuutira ekyo kye balabye obutakyogerangako okutuusa ng'Omwana w'Omuntu amaze okuzuukira mu bafu. **10** Bwe batyo nabo ne bakikuuma nga kya kyama, naye ne beebuuzaganya ku by'okufa n'okuzuukira kwe. **11** Awo ne bamubuuza nti, "Lwaki abannyonnyozi b'amateeka bagamba nti Eriya asaanira asooke okujja." **12** Yesu n'abagamba nti, "Weewaawo Eriya y'ateekwa okusooka okujja alongoose ebintu byonna. Lwaki kyawandiikibwa ku Mwana w'Omuntu nti ateekwa okubonaabona ennyo n'okunyoomebwa? **13** Naye mbagamba nti, Ddala ddala Eriya yajja! Naye yayisibwa bubi nnyo, nga bwe baayagala, nga bwe kyawandiikibwa ku ye." **14** Yesu n'abayigirizwa bali abasatu bwe bakka eri bannaabwe okuva ku lusozi, ne basanga ekibiina kinene nga kyetoolodde bannaabwe, abannyonnyozi b'amateeka nga bawakana nabo. **15** Amangwago ekibiina kyonna bwe kyamulaba, ne badduka ne bagenda gy'ali ne bamwaniriza. **16** Yesu n'ababuuza nti, "Kiki kye muwakana nabo?" **17** Omu ku basajja abaali mu kibiina ne yeesowolayo n'agamba nti, "Omuyigiriza, naleese wano omwana wange omuwonye. Tayinza kwogera aliko omwoyo omubi. **18** Era buli lwe gumulumba gumusuula wansi, n'abimba ejjovu ku mimwa n'aluma amannyo, olwo yenna n'akakanyala. Nsabye abayigirizwa bo bagumugobeko, naye ne balemwa." **19** Yesu n'agamba nti, "Mmwe, omulembe ogutakkiriza nndituusa ddi okubeera nammwe? Mbagumiikirize kutuusa ddi? Mumundeetere wano." **20** Ne bamumuleetera. Omwoyo bwe gwamulaba ne gusikambula omulenzi, ne gumusuula wansi, nga bwe yeevulungula nga bw'abimba n'ejjovu ku mimwa. **21** Yesu n'abuuza kitaawe w'omwana nti, "Kino kimaze bbanga ki?" Kitaawe n'addamu nti, "Okuviira ddala mu buto. **22** Oluusi gumusuula mu muliro oluusi mu mazzi nga gwagala okumutta. Obanga olina ky'osobola okutukolera, tusaasire." **23** Yesu n'amuddamu nti, "Obanga osobola! Buli kimu kisoboka eri oyo akkiriza." **24** Amangwago Kitaawe w'omwana n'ayogerera waggulu nti, "Nzikiriza, naye nnyamba okukkiriza kwange kweyogereko!" **25** Yesu bwe yalaba ng'ekibiina kyeyongera obunene, n'aboggolera dayimooni nti, "Ggwe omwoyo omubi ogutayogera era omuggavu gw'amatu nkulagira muveeko, era tomuddiranga." **26** Awo omwoyo ne guwowoggana nnyo, ne gumusikambula nnyo, ne gumuvaako n'aba ng'afudde, bangi ne balowooza nti afudde. **27** Naye Yesu n'amukwata ku mukono n'amuyimiriza. **28** Awo Yesu bwe yayingira mu nnyumba abayigirizwa be, ne bamubuuza mu kyama nti, "Lwaki ffe tetwasobodde kumugoba?" **29** N'addamu nti, "Ogw'engeri eno teguyinza kugenda awatali kusaba." **30** Bwe baava mu bitundu ebyo ne bayita mu Ggaliraaya. Yesu yali tayagala muntu yenna kumanya. **31** Kubanga yali ayigiriza abayigirizwa ng'abagamba nti, "Omwana w'Omuntu, ajja kuliibwamu olukwe era ajja kuweebwayo mu mikono gy'abantu abalimutta era nga wayise ennaku ssatu alizuukira." **32** Wabula tebaategeera bye yayogera ate ne batya okumubuuza. **33** Awo ne batuuka e Kaperunawumu. Bwe baali mu nnyumba, n'ababuuza nti, "Mubadde muwakana ku ki mu kkubo?" **34** Naye ne basirika kubanga mu kkubo baawakanira asinga ekitiibwa mu bo! **35** Awo bwe yatuula n'ayita ekkumi n'ababiri, n'abagamba nti, "Omuntu yenna bw'ayagala okuba oweekitiibwa okusinga banne, asaana yeetoowaze era abe omuweereza w'abalala." **36** N'addira omwana omuto n'amussa wakati waabwe, n'amusitula mu mikono gye n'abagamba nti, **37** "Buli asembeza omwana omuto ng'ono mu linnya lyange, aba asembezezza nze. N'oyo asembeza nze aba tasembezezza nze nzekka, wabula aba asembezezza n'oyo eyantuma." **38** Yokaana n'amugamba nti, "Omuyigiriza, twalaba omuntu ng'agoba baddayimooni mu linnya lyo, ne tumuziyiza kubanga tayita naffe." **39** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Temumuziyizanga, kubanga tewali muntu n'omu akola ebikolwa eby'amaanyi mu linnya lyange ate amangwago n'anjogerako bibi. **40** Kubanga buli atatuvuganya aba akolera wamu naffe. **41** Buli abawa

eggiraasi y'amazzi okunywako mu linnya lyange kubanga muli bantu ba Kristo, ddala ddala mbagamba nti talirema kuweebwa mpeera." **42** "Na buli alyesittaza omu ku bato bano abanzikiriza, ekyandisinze, kwe kumusiba ejjinja ery'olubengo olunene, n'asuulibwa mu nnyanja. **43** Obanga omukono gwo gukwesittaza, gutemeko! Kisinga okuyingira mu bulamu ng'ogongobadde okusinga okuba n'emikono ebiri n'olaga mu ggeyeena, **(Geenna g1067)** **44** mu muliro ogutazikira. **45** Era obanga ekigere kyo kikwesittaza, kitemeko; okuba omulema n'oyingira mu bulamu kisinga okuba n'ebigere ebibiri n'osuulibwa mu ggeyeena **(Geenna g1067)** **46** envunyu gye zitafa mu muliro ogutazikira. **47** Era obanga eriiso lyo likwesittaza, liggyeemu! Kisinga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda ng'oli wa liiso limu okusinga okubeera n'amaaso go gombi, **(Geenna g1067)** **48** n'osuulibwa mu ggeyeena, "envunyu gye zitafa n'omuliro gye gutazikira. **49** Buli muntu aliyisibwa mu muliro, ng'emmere bwerungibwamu omunnyo." **50** "Omunnyo mulungi, naye bwe guggwaamu ensa, guzzibwamu gutya obuka bwagwo? Noolwekyo mube n'omunnyo mu mmwe era mubeerenga n'emirembe buli muntu ne munne."

10 Awo n'agolokoka n'ava eyo n'alaga mu kitundu kya Buyudaaya okusukka emitala wa Yoludaani. Ebibiina ne bimuguberera era naye n'abayigiriza nga bwe yakolanga bulijjo. **2** Abamu ku Bafalisaayo ne bajja ne bamubuuza balyoke bamukwase, nga babuuza nti, "Kikkirizibwa omusajja okugoba mukazi we?" **3** Yesu n'addamu nti, "Musa yagamba atya ku nsonga eyo?" **4** Ne bamuddamu nti, "Musa yawa omusajja olukusa okuwandiikira mukyala we ebbaluwa emugoba." **5** Yesu n'abagamba nti, "Olw'obukakanyavu bw'emitima gyammwe, kyeyava abawandiikira etteeka lino. **6** Naye okuva ku lubereberye yabatonda omusajja n'omukazi. **7** Omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina, n'agenda n'agattibwa ne mukazi we. **8** Olwo nga tebakyali babiri, wabula nga bafuuse omubiri gumu. **9** Noolwekyo Katonda be yagatta awamu, omuntu tabaawukanyanga." **10** Bwe baali mu nnyumba, abayigirizwa be, ne bongera okumubuuza ku nsonga eyo. **11** Yesu n'abagamba nti, "Omusajja bw'agobanga mukazi we n'awasa omukazi omulala, aba ayenze. **12** N'omukazi bw'ayawukananga ne bba n'afumbirwa omusajja omulala naye aba ayenze." **13** Awo Yesu ne bamuleetera abaana abato abakwateko, naye abayigirizwa be ne bajunga abaabaleeta. **14** Kyokka Yesu bwe yabiraba n'anyiigira nnyo abayigirizwa be, n'abagamba nti, "Abaana mubaleke bajje gye ndi, temubagaana kubanga abali nga bano, be bannannyini bwakabaka bwa Katonda. **15** Ddala ddala mbagamba nti omuntu yenna atakkiriza bwakabaka bwa Katonda ng'omwana omuto, tagenda kubuyingira n'akatono." **16** Awo n'asitula abaana n'abassaako emikono gye, n'abawa omukisa. **17** Awo Yesu bwe yali ng'atambula, omusajja n'ajja gy'ali ng'adduka, n'amufukaamirira n'amubuuza nti, "Omuyigiriza omulungi, nsaanidde kukola ki okufuna obulamu obutaggwaawo?" **(aiōnios g166)** **18** Yesu n'amuddamu nti, "Ompitira ki omulungi? Tewali mulungi n'omu wabula Katonda yekka. **19** Amateeka gano ogamanyi. 'Tottanga, toyendanga, tobbanga, towaayirizanga, kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa.'" **20** N'amuddamu nti, "Omuyigiriza, ebyo byonna simenyangako na kimu okuva mu buvubuka bwange." **21** Yesu n'amutunuulira enkaliriza, n'amwagala. N'amugamba nti, "Waliwo ekintu kimu kyokka ekikubulako, era kye kino: genda otunde ebintu byonna by'olina, ensimbi z'onoggyamu ozigabire abaavu, oliba n'obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere." **22** Bwe yawulira ebigambo ebyo n'anyiikaala, n'agenda ng'anakuwadde, kubanga yali mugagga nnyo. **23** Yesu n'amutunuulira ng'agenda, n'alyoka akyukira abayigirizwa be, n'abagamba nti, "Nga kizibu nnyo abagagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda!" **24** Kino ne kibeewuunyisa nnyo. Yesu n'ayongera n'abagamba nti, "Abaana abaagalwa, nga kizibu abo abeesiga obugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda! **25** Kyangu eŋŋamira okuyita mu nnyindo y'empiso okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda." **26** Ne beewuunya nnyo nga bwe beebuuzaganya nti, "Olwo kale ani ayinza okulokolebwa!" **27** Yesu n'abatunuulira enkaliriza n'abaddamu nti, "Eri abantu tekiyinzika. Naye eri Katonda, buli kintu kyonna kisoboka." **28** Awo Peetero n'agamba Yesu nti, "Tweresa byonna ne tukugoberera." **29** Yesu n'amuddamu nti, "Njagala okubakakasiza ddala nti, Tewali muntu n'omu eyali yeeresezza ekintu kyonna, ng'amaka, abooluganda, bannyina, nnyina, kitaawe, abaana be, oba ettaka n'amayumba olw'okunjagala n'okubuulira Enjiri, **30** ataliddizibwawo emirundi kikumi mu mulembe guno amaka, abooluganda, bannyina, nnyina, abaana, ettaka awamu n'okuyigganyizibwa! Ebyo byonna biriba bibye ku nsi kuno, ate ne mu nsi egenda okujja afunemu obulamu obutaliggwaawo. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Naye bangi aboolubereberye baliba abooluvannyuma, n'ab'oluvannyuma baliba aboolubereberye." **32** Awo bwe baali nga bali mu kkubo, nga bagenda e Yerusaalemi, Yesu ng'akulembeddemu, abayigirizwa be ne bamuvaako emabega nga bamugoberera naye nga bajjudde okutya n'okweraliikirira. Yesu n'abazza wa bbali, n'abannyonnyola byonna ebyali bijja okumutuukako nga batuuse mu Yerusaalemi. **33** N'ababuulira nti, "Bwe tunaatuuka eyo, Omwana w'Omuntu aliweebwayo, atwalibwe mu maaso ga bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka. Bajja kumusalira omusango ogw'okufa era balimuwaayo eri Abamawanga bamusalire ekibonerezo eky'okufa. **34** Bajja kumuduulira bamuwandire n'amalusu bamukube embooko era bamutte, naye nga wayiseewo ennaku ssatu alizuukira." **35** Awo Yakobo ne Yokaana, batabani ba Zebbedaayo ne bajja eri Yesu ne boogera naye mpola mu kyama nti. "Omuyigiriza, waliwo ekintu kye tukusaba otukolere." **36** N'ababuuza nti, "Kiki ekyo?" **37** Ne bamuddamu nti, "Tusaba mu bwakabaka bwo tutuule ku ntebe eziriraanye eyiyo, omu atuule ku mukono gwo ogwa ddyo n'omulala ku gwa kkono?" **38** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Kye musaba temukitegeera! Musobola okunywa ku kikompe eky'okubonaabona kye ŋŋenda okunywako? Oba okubatizibwa mu kubonaabona nga bwe ŋŋenda okubatizibwa?" **39** Ne bamuddamu nti, "Tusobola." Yesu n'abagamba nti, "Okunywa ku

kikompe kyange mugenda kukinywako era mulibatizibwa ne mu kubatizibwa kwange. **40** Naye sirina buyinza kubatuuza ku ntebe eziriraanye eyange. Enteekateeka eyo yamala dda okukolebwa." **41** Abayigirizwa bali ekkumi bwe baategeera Yakobo ne Yokaana kye baasaba, ne babanyiigira nnyo. **42** Yesu n'abayita n'abagamba nti, "Mumanyi ng'abakulembeze b'abamawanga, n'abakulu baabwe bakuluusanya abantu, **43** naye mu mmwe si bwe kiri bwe kityo. Yenna ayagala okuba omukulembeze mu mmwe, asaanira abeerenga muweereza wa banne. **44** Ne buli ayagala okuba omwami mu mmwe, asaana abeere muddu wa banne bonna. **45** N'Omwana w'Omuntu, teyajja ku nsi kuweerezebwa, wabula okuweereza abalala, era n'okuwaayo obulamu bwe ng'omutango okununula abangi." **46** Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka mu Yeriko. Oluvannyuma bwe baali bava mu kibuga ekibiina kinene ne kibagoberera. Waaliwo omusajja omuzibe w'amaaso, erinnya lye Battimaayo (mutabani wa Timaayo) eyasabirizanga, eyali atudde ku mabbali g'oluguudo. **47** Awo Battimaayo bwe yategeera nga Yesu Omunnazaaleesi ajja okuyita we yali, n'atandika okuleekaana nti, "Yesu, Omwana wa Dawudi, onsaasire!" **48** Abamu ku bantu abaali mu kibiina ne bamuboggolera nti, "Sirika! Totuleekaanira!" Naye ye ne yeeyongera bweyongezi okukoowoola ng'addiŋŋana nti, "Ayi Omwana wa Dawudi, onsaasire!" **49** Yesu n'ayimirira n'ayogera nti, "Mumuyite." Ne bayita omuzibe w'amaaso nti, "Guma omwoyo, situka akuyita!" **50** Battimaayo n'asuula eri ekikooti kye, n'asituka mangu n'ajja eri Yesu. **51** Yesu n'amubuuza nti, "Oyagala nkukolere ki?" Omuzibe w'amaaso n'addamu nti, "Ayi Omuyigiriza, njagala nsobole okulaba!" **52** Awo Yesu n'amugamba nti, "Ggenda, okukkiriza kwo kukuwonyezza." Amangwago omusajja n'azibuka amaaso, n'agoberera Yesu.

11 Awo Yesu n'abayigirizwa be, bwe baali basemberedde Besufaage ne Besaniya ebiriraanye Yerusaalemi, nga batuuse ku lusozi olwa Zeyituuni, Yesu n'atuma abayigirizwa be babiri babasooke mu maaso. **2** N'abalagira nti, "Mugende mu kyalo ekituli mu maaso, bwe munaaba mwakakituukamu mujja kulaba omwana gw'endogoyi oguteebagalwangako nga gusibiddwa awo. Mugusumulule mugundeetere wano. **3** Era omuntu yenna bw'ababuuza gye mugutwala, mumuddamu nti, 'Mukama waffe y'agwetaaga, era tujja kugukomyawo mangu.'" **4** Abaatumibwa ne bagenda, ne balaba omwana gw'endogoyi nga guyimiridde ku luguudo, naye nga gusibiddwa ku muguwa wabweru w'ennyumba. Bwe baali bagusumulula, **5** abamu ku bantu abaali bayimiridde awo ne bababuuza nti, "Abange, omwana gw'endogoyi, musumulula gwa ki?" **6** Abayigirizwa ne baddamu nga Yesu bwe yabagamba, ne balyoka babakkiriza okugutwala. **7** Omwana gw'endogoyi ne baguleetera Yesu. Abayigirizwa be ne baddira ebyambalo byabwe ne babyaliira ku mugongo gwayo, Yesu n'agwebagala. **8** Awo abantu bangi abaali mu kibiina ne baaliira engoye zaabwe mu luguudo mwe yali agenda okuyita, abalala ne bamenya amatabi g'emiti mu nnimiro ezaali okumpi, nago ne bagaalira mu luguudo. **9** Abaali mu maaso ge n'abaali emabega we, bonna ne baleekaanira waggulu nti: "Ozaana!" "Atenderezebwe oyo ajja mu linnya lya Mukama!" **10** "Atenderezebwe olw'okukomyawo obwakabaka bwa jjajjaffe Dawudi n'okubuwa omukisa!" "Ozaana! Ayi ali waggulu ennyo!" **11** Awo Yesu n'atuuka mu Yerusaalemi, n'ayingira mu Yeekaalu. N'atunula, ne yeetoolooza amaaso wonna, naye obudde bwali buyise, n'afuluma n'agenda e Besaniya n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri. **12** Enkeera bwe baali bava e Besaniya, Yesu n'alumwa enjala. **13** N'alengera omutiini, nga guddugazza bulungi amalagala, n'agendayo alabe obanga anaasangako ebibala. Yagenda okugutuukako nga kuliko makoola meereere, kubanga si kye kyali ekiseera kyagwo okubaako ebibala. **14** Awo Yesu n'agamba omuti nti, "Omuntu yenna alemenga okuddayo okulya ekibala kyo!" Abayigirizwa be ne bamuwulira ng'akyogera. **(aiōn g165)** **15** Bwe baatuuka mu Yerusaalemi n'ayingira mu Yeekaalu, n'atandika okugobamu abaali batundiramu n'abaali baguliramu, n'avuunika emmeeza z'abaali bawaanyisa ensimbi, n'avuunika n'entebe z'abatunzi b'amayiba. **16** Era n'ataganya muntu kuyisa kintu kyonna. **17** N'abayigiriza ng'agamba nti, "Tekyawandiikabwa nti, 'Ennyumba yange eneebanga nnyumba ya kusabiramu amawanga?' Naye mmwe mugifudde mpuku y'abanyazi." **18** Bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka bwe baakiwulira, ne batandika okusala amagezi balabe bwe bayinza okumuzikiriza. Baali bamutya engeri ekibiina kyonna bwe kyali kyewuunya okuyigiriza kwe. **19** Obudde bwe bwawungeera Yesu n'abayigirizwa be ne bafuluma mu kibuga. **20** Awo enkeera mu makya abayigirizwa be ne balaba omuti omutiini Yesu gwe yakolimira nga gukaze okuviira ddala ku kikolo! **21** Peetero n'ajjukira n'agamba Yesu nti, "Omuyigiriza, laba omutiini gwe wakolimira gukaze!" **22** Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Mukkiririze mu Katonda. **23** Ddala ddala mbagamba nti buli aligamba olusozi luno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' n'atabuusabuusa mu mutima gwe, naye n'aba n'okukkiriza, ky'ayogedde kirituukirira. **24** Noolwekyo mbagamba nti buli kye munaasabanga, mukkirize nti mukiweereddwa, era kinaabanga bwe kityo gye muli. **25** Bwe mubanga mugenda okusaba musonyiwenga omuntu yenna gwe mulinako ensonga, ne Kitammwe ali mu ggulu alyoke abasonyiwe ebyonoono byammwe. **26** Naye bwe mutaasonyiwenga, ne Kitammwe ali mu ggulu talibasonyiwa byonoono byammwe." **27** Yesu n'abayigirizwa be bwe baakomawo mu Yerusaalemi yali atambulatambula mu Yeekaalu, bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bajja gy'ali **28** ne bamubuuza nti, "Buyinza ki obukukoza bino? Era ani yakuwa obuyinza okukola bino?" **29** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Bwe munaamala okunziramu ekibuuzo kyange kimu, nange n'ababuulira eyampa obuyinza obwo! **30** Okubatiza kwa Yokaana kwava mu ggulu oba kwava eri bantu? Munziremu!" **31** Ne bakubaganya ebirowoozo bokka na bokka nti, "Bwe tuddamu nti, 'Kwava mu ggulu,' ajja kutubuuza nti, 'Kale, lwaki temwamukkiriza?' **32** Naye, ate bwe tuddamu nti, 'Kwava eri bantu.'" Baali batya ekibiina ky'abantu. Kubanga buli muntu yalowooza Yokaana okuba nnabbi. **33** Ne

baddamu Yesu nti, “Tetumanyi.” Awo Yesu n’abaddamu nti, “Nange sijja kubabuulira obuyinza obunkoza ebintu ebyo gye mbuggya.”

12 Awo Yesu n’atandika okwogera nabo mu ngero, ng’agamba nti, “Waaliwo omusajja eyalima ennimiro y’emizabbibu, n’ateeka olukomera okugyetooloola, n’ateekamu essogolero, n’azimbamu n’omunaala, n’agifuniramu abalimi abaagipangisa, n’agenda olugendo. **2** Ekiseera ky’amakungula bwe kyatuuka, n’abatumira omuddu okufuna ebibala okuva mu nnimiro ey’emizabbibu. **3** Naye bwe yatuuka ku nnimiro abalimi ne bamukuba ne bamusindika n’addayo ngalo nsa. **4** Nannyini nnimiro n’atuma omuddu we omulala, oyo ne bamukuba olubale, ne bamuswaza. **5** Omubaka omulala gwe yatuma baamutta bussi, ate abalala be yazzaako okutuma, abamu baabakuba n’abalala ne babatta. **6** “Yali asigazzaawo omu yekka ow’okutuma, ye mutabani we omwagalwa. Bw’atyo n’amutuma gye bali ng’agamba nti, ‘Bajja kussaamu mutabani wange ekitiibwa.’ **7** “Naye abalimi abo ne bateesa bokka na bokka nti, Ono ye musika, mujje tumutte ebyobusika tubyesigalize! **8** Awo ne bamukwata ne bamutta omulambo gwe ne bagusuula ebweru w’ennimiro y’emizabbibu. **9** “Mulowooza nannyini nnimiro alikola atya? Agenda kujja, abalimi abo bonna abazikirize, ennimiro ye agipangiseemu abalimi abalala. **10** Temusomangako byawandiikibwa nti, “‘Ejjinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejjinja ekkulu ery’oku nsonda. **11** Ekyo Mukama ye yakikola era kitwewuunyisa nnyo okukiraba.’” **12** Abakulembeze b’Abayudaaya ne bamanya ng’olugero lwali lukwata ku bo, olwo ne banoonya engeri gye bayinza okumukwata, naye ne batya ekibiina. Ne bamuviira ne bagenda. **13** Ne bamuweereza abamu ku Bafalisaayo n’Abakerodiyaani boogere, bagezeeko okumutega mu bigambo. **14** Awo ne bajja gy’ali ne bamugamba nti, “Omuyigiriza, tumanyi ng’oyogera mazima era tolina gw’otya. Toffaayo ku nfaanana y’abantu, wabula amazima ameereere, era oyigiriza ekkubo lya Katonda. Kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba tetugumuwa?” **15** Naye Yesu n’ategeera obunnanfuusi bwabwe n’abagamba nti, “Lwaki munkema. Mundeetere ensimbi ngirabe.” **16** Ne bagimuleetera, n’ababuuza nti, “Ekifaananyi kino n’ebiwandiiko ebiri ku nsimbi kuno by’ani?” Ne bamuddamu nti, “Bya Kayisaali.” **17** N’abagamba nti, “Kale ebintu bya Kayisaali mubiwenga Kayisaali n’ebya Katonda, mubiwenga Katonda!” Ne bamwewuunya nnyo. **18** Awo Abasaddukaayo abagamba nti tewali kuzuukira, ne bamubuuza nti, **19** “Omuyigiriza, Musa yatuwa etteeka erigamba nti omusajja omufumbo bw’afanga nga tazadde baana, muganda w’omufu awasenga nnamwandu wa muganda we oyo alyoke amuzaalire abaana. **20** Waaliwo abooluganda musanvu, mukulu waabwe n’awasa, Oluvannyuma n’afa nga tazadde baana. **21** Muto w’omufu kwe kuwasa nnamwandu wa mukulu we, waayitawo akabanga katono naye n’afa, nga naye tazadde mwana. Muganda w’omufu amuddako n’awasa nnamwandu oyo, naye n’atazaala. **22** Bonna omusanvu ne bafa ne baggwaawo. Oluvannyuma n’omukazi naye n’afa. **23** Kale, mu kuzuukira kw’abafu omukazi oyo aliba muka ani, kubanga bonna yabafumbirwako?” **24** Yesu n’abaddamu nti, “Ekibaleetedde okukyama bwe butamanya byawandiikibwa, n’obutategeera maanyi ga Katonda. **25** Kubanga bwe balizuukira mu bafu tebagenda kufumbiriganwa, kubanga bonna baliba nga bamalayika bwe bali mu ggulu. **26** Ate ebifa ku kuzuukira kw’abafu, temusomanga mu kitabo Musa bwe yali ku kisaka Katonda n’amugamba nti, ‘Nze Katonda wa Ibulayimu era Katonda wa Isaaka era Katonda wa Yakobo?’ **27** Katonda si Katonda w’abafu, wabula ow’abalamu. Mukyamye nnyo.” **28** Awo omu ku bannyonnyozi b’amateeka eyali ayimiridde awo ng’awuliriza bye baali beebuuza, n’ategeera nga Yesu azzeemu bulungi. Naye n’amubuuzaayo nti, “Mu mateeka gonna, erisingamu obukulu lye liruwa?” **29** Yesu n’amuddamu nti, “Ery’olubereberye lye lino nti, ‘Wulira, Isirayiri! Mukama Katonda waffe, Mukama ali omu yekka. **30** Era yagala Katonda wo n’omutima gwo gwonna n’omwoyo gwo gwonna, n’amagezi go gonna, n’amaanyi go gonna.’ **31** N’eryokubiri lye lino nti, ‘Oyagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka.’ Tewaliiwo mateeka malala gasinga ago bukulu.” **32** Omunnyonnyozi w’amateeka n’agamba nti, “Omuyigiriza ekigambo ky’oyogedde kya mazima bw’ogambye nti waliwo Katonda omu yekka era teriiyo mulala. **33** Era mmanyi nga kikulu nnyo okumwagala n’omutima gwaffe gwonna, n’okutegeera kwaffe n’amaanyi gaffe, n’okwagala muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka, era ng’ekyo kikulu okusinga ebiweebwayo ebyokebwa ne ssaddaaka.” **34** Yesu bwe yalaba ng’omusajja azzeemu n’amagezi n’amugamba nti, “Toli wala n’obwakabaka bwa Katonda.” Okuva ku ekyo ne watabaawo muntu n’omu eyayaŋŋanga okwongera okumubuuza ebibuuzo ebirala. **35** Bwe waayitawo akabanga, Yesu yali ayigiriza mu Yeekaalu, n’ababuuza nti, “Lwaki abannyonnyozi b’amateeka bagamba nti Kristo Mwana wa Dawudi? **36** Kubanga Mwoyo Mutukuvu bwe yali ali ku Dawudi, Dawudi yennyini yagamba ku bwa Mwoyo Mutukuvu nti, “‘Mukama yagamba Mukama wange nti, “Tuulira wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe nditeeka abalabe bo wansi w’ebigere byo.”’ **37** Dawudi yennyini amuyita Mukama we, ayinza atya ate okuba Omwana we?” Ekibiina kyalimu abantu bangi, ne bamuwuliriza n’essanyu. **38** Awo Yesu n’ayigiriza ng’agamba nti, “Mwekuume abannyonnyozi b’amateeka, kubanga baagala nnyo okwambala ne batambulatambula mu butale ng’abantu babalamusa. **39** Baagala nnyo okutuula mu bifo ebisinga obulungi mu makuŋŋaaniro, n’okutuula mu bifo eby’ekitiibwa ku mbaga. **40** Kyokka, banyagako bannamwandu ebintu byabwe, ne beeraga nga basaba esaala empanvu ennyo. Ekibonerezo kyabwe kyekiriva kibeera ekinene ddala.” **41** Awo Yesu bwe yatuula okwolekera eggwanika ly’ensimbi, n’alaba engeri ekibiina ky’abantu gye bateekamu ensimbi mu ggwanika. Abagagga bangi baali bateekamu ensimbi nnyingi. **42** Awo nnamwandu eyali omwavu n’ajja n’ateekamu ebitundu bibiri, ye kodulante. **43** Yesu n’ayita abayigirizwa be, n’abagamba nti, “Ddala ddala mbagamba nti nnamwandu oyo omwavu

awaddeyo nnyo okusinga bonna bali abatadde mu ggwanika. **44** Kubanga bonna bataddemu ku bibafikkiridde, naye ate nnamwandu ono mu kwetaaga kwe ataddemu kyonna ky'abadde nakyo, ekibadde kijja okumuyamba obulamu bwe bwonna."

13 Awo Yesu bwe yali ng'ava mu Yeekaalu omu ku bayigirizwa be n'amugamba nti, "Omuyigiriza, laba, amayinja ago, n'ebizimbe ebyo." **2** Yesu n'amuddamu nti, "Ebizembe ebyo eby'ekitalo obiraba? Ne bwe kiriba ki tewaliba jjinja na limu wano eririsigala ku linnaalyo." **3** Awo Yesu bwe yali ng'atudde awo ku lusozi olwa Zeyituuni, okwolekera yeekaalu, Peetero ne Yakobo ne Yokaana ne Andereya ne bamubuuza mu kyama, ne bamubuuza nti, **4** "Tutegeeze, ebintu byonna we biribituukirira, era n'akabonero akalibaawo ng'ebyo byonna bigenda okutuukirira." **5** Yesu n'abagamba nti, "Mwekuume omuntu yenna tababuzaabuzanga. **6** Bangi abalijja mu linnya lyange nga bagamba nti, 'Nze nzuuyo,' era balibuzaabuza bangi. **7** Naye bwe muliwulira entalo, n'eŋŋambo ez'entalo, temutyanga. Kyetaaga ebyo byonna okubaawo naye enkomerero eriba tennatuuka. **8** Kubanga amawanga galirwanagana, n'obwakabaka bulirwana n'obwakabaka, era musisi aliyita mu bifo bingi, n'enjala nnyingi erigwa. Okulumwa ng'okw'okuzaala kuliba kutandika butandisi." **9** "Mwekuume mmwe. Balibawaayo mu mbuga z'amateeka ne mu makuŋŋaaniro, mulikubibwa, muliyimirira mu maaso ga bakabaka ne bagavana. Muliyimirira ku lwange, okubeera abajulirwa gye bali. **10** Era Enjiri kigigwanira okumala okubuulirwa amawanga gonna. **11** Bwe balibakwata ne babawaayo, temweraliikiriranga kya kuwoza. Kye munaaweebwanga okwogera mu kiseera ekyo kye munaayogeranga kubanga si mmwe muliba mwogera wabula Mwoyo Mutukuvu y'aliba ayogerera mu mmwe." **12** "Owooluganda aliwaayo muganda we okuttibwa, ne kitaawe w'omwana aliwaayo omwana we. Abaana balijeemera bazadde baabwe ne babatta. **13** Mulikyayibwa abantu bonna, olw'erinnya lyange, naye oyo aligumiikiriza okutuusa ku nkomerero y'alirokolebwa." **14** "Bwe mulabanga ekintu eky'omuzizo ekizikiriza, nga kiyimiridde mu kifo we kitasaanira (asoma bino, weetegereze) abali mu Buyudaaya baddukiranga ku nsozi. **15** N'oyo alibeera waggulu ku nnyumba takkanga wadde okuyingira okubaako ky'atwala okuva mu nnyumba ye. **16** N'oyo alibeera mu nnimiro, taddanga kutwala bintu bye, wadde okukima yo olugoye lwe. **17** Naye ziribasanga abaliba embuto n'abaliba bayonsa mu nnaku ezo. **18** Naye musabe ekiseera ekyo kireme kuba kya butiti. **19** Kubanga ekiseera ekyo kiriba kya kubonyaabonyezebwa okutabeerangawo kasookedde Katonda atonda eggulu n'ensi, n'okutuusa kaakano n'emirembe egigenda okujja. **20** "Era singa Mukama teyakendeeza ku nnaku ezo, tewandiwonyeewo muntu yenna, naye olw'abalonde be, ennaku ezo yazikendeezaako. **21** Era omuntu yenna singa abagamba nti, 'Mulabe, Kristo wuuli,' temumukkirizanga. **22** Kubanga bakristo ab'obulimba balijja, ne bannabbi ab'obulimba nabo balijja ne bakola eby'amagero n'ebyewuunyo, nga bagenderera okulimba n'abalonde ba Katonda. **23** Naye mwekuume! Kubanga mbalabudde ng'ebintu bino byonna tebinnabaawo. **24** "Ennaku ez'entiisa eyo nga ziweddeko, "'enjuba eriggyako ekizikiza, era n'omwezi teguliyaka, **25** era, emmunyeenye zirikunkumuka, n'aboobuyinza ab'omu bbanga balikankana.'" **26** "Olwo muliraba Omwana w'Omuntu ng'ajjira ku bire n'amaanyi mangi n'ekitiibwa kinene, **27** Era alituma bamalayika okukuŋŋaanya abalonde be okuva eri empewo ennya, n'okuva ensalo z'ensi gye zikoma okutuuka ensalo z'eggulu gye zikoma." **28** "Muyigire ku lugero lw'omutiini. Amatabi gaagwo bwe gatandika okutojjera, nga mumanya nti ebiseera eby'ebbugumu binaatera okutuuka. **29** Noolwekyo nammwe bwe muliraba ebintu ebyo nga bibaawo, nga mumanya nti ekiseera kiri kumpi, era kisemberedde ddala ku luggi. **30** Ddala ddala mbagamba nti omulembe guno tegugenda kuggwaako okutuusa ng'ebintu byonna bimaze okubaawo. **31** Eggulu n'ensi biriggwaawo, naye ebigambo byange biribeerera emirembe n'emirembe." **32** "Naye eby'olunaku olwo oba essaawa tewali n'omu abimanyi, newaakubadde bamalayika mu ggulu wadde Omwana, okuggyako Kitaffe. **33** Mwekuume, mutunulekubanga temumanyi kiseera we kirituukira. **34** Ng'omusajja eyatambula olugendo n'ategekera abaddu be, buli omu n'amuwa obuyinza ng'omulimu gwe bwe guli, n'alagira omuggazi w'oluggi atunule alindirire." **35** "Noolwekyo mubeere beetegefu kubanga temumanyi ssemaka wakomerawo oba kawungeezi, oba mu ttumbi, oba ng'enkoko zikookolima, oba ng'obudde bukya, **36** si kulwa ng'akomawo nga temumanyiridde, n'abasanga nga mwebase. **37** Kye mbagamba mmwe, kye ŋŋamba buli muntu, mwekuume."

14 Embaga ey'Okuyitako, kwe baliira emigaati egitali mizimbulukuse, yali ebuzaayo ennaku bbiri etuuke. Bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka ne basala olukwe engeri gye banaakwata Yesu bamutte. **2** Ne bagamba nti, "Si mu kiseera ky'embaga y'Okuyitako, kubanga abantu bayinza okuleetawo akeegugungo." **3** Mu kiseera ekyo Yesu ng'ali Besaniya mu nnyumba y'omusajja eyali amanyiddwa nga Simooni Omugenge, ng'atudde, omukazi n'ayingira ng'alina eccupa, eyalimu amafuta ag'akaloosa ag'omuwendo omungi. N'ayasa eccupa n'asiiga amafuta ku mutwe gwa Yesu. **4** Abamu ku abo abaaliwo ne basunguwalira nnyo ekikolwa ekyo, nga beebuuza nti, "Amafuta ago gafudde ki? **5** Wakiri singa gatundiddwa dinaali ezisukka mu bikumi ebisatu, ne ziweebwa abaavu!" Ne bamwemulugunyiza. **6** Naye Yesu n'abagamba nti, "Omukazi mumuleke. Lwaki mumuteganya? Ankoledde ekikolwa kirungi. **7** Abaavu muli nabo bulijjo, era muyinza okubakolera obulungi buli we mwagalidde, naye Nze sijja kubeera nammwe bulijjo. **8** Akoze ky'asobola, omubiri gwange agusiigiddewo amafuta ag'akaloosa nga bukyali, ng'aguteekateeka okuziikibwa. **9** Ddala ddala mbagamba nti buli kifo kyonna Enjiri gy'eneebuulirwanga mu nsi yonna, ekikolwa ky'omukazi ono kinajjukirwanga era kinaayongerwangako okumujjukiranga." **10** Awo Yuda Isukalyoti, omu ku bayigirizwa ba Yesu

ekkumi n'ababiri, n'agenda eri bakabona abakulu alabe bw'anaalyamu Yesu olukwe amubawe. **11** Bakabona abakulu bwe baakiwulira ne basanyuka nnyo, ne bamusuubiza okumuwa ensimbi. Bw'atyo Yuda n'atandika okunoonyereza engeri entuufu w'anaaweerayo Yesu. **12** Awo ku lunaku olusooka olw'embaga y'Abayudaaya kwe baliira emigaati egitali mizimbulukuse, nga bawaayo omwana gw'endiga ogw'Okuyitako nga ssaddaaka, abayigirizwa be ne bamubuuza nti, "Oyagala tukutegekere wa gy'onooliira Embaga ey'Okuyitako." **13** N'atuma babiri ku bayigirizwa be, n'abagamba nti, "Mugende mu kibuga munaasanga omusajja eyeetisse ensuwa y'amazzi, mumugoberere. **14** Muyingire mu nnyumba mw'anaayingira, mubuuze nnyinimu nti, 'Ekisenge nze n'abayigirizwa bange mwe tunaalira Embaga ey'Okuyitako kiri ludda wa?' **15** Ajja kubalaga ekisenge ekinene ekya waggulu, ekiwedde okulongoosa n'okutegeka. Muteekereteekere omwo ekijjulo kyaffe." **16** Awo abayigirizwa ababiri ne bagenda mu kibuga, ne basanga byonna nga Yesu bwe yabibagamba, ne bateekateeka Okuyitako. **17** Obudde bwe bwawungeera n'atuuka n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri. **18** Bwe baali batudde nga balya, Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti omu ku mmwe alya nange anandyamu olukwe." **19** Ennaku n'ebakwata nnyo, ne batandika okumubuuza kinnoomu nti, "Ddala ye nze?" **20** N'abagamba nti, "Omu ku mmwe ekkumi n'ababiri, akoza nange mu kibya. **21** Omwana w'Omuntu agenda ng'Ebyawandiikibwa bwe biri. Naye zimusanze alya mu Mwana w'Omuntu olukwe. Kyandibadde kirungi singa omuntu oyo teyazaalibwa." **22** Awo bwe baali balya, Yesu n'addira omugaati, ne yeebaza, n'agumenyaamenyamu, n'agabira abayigirizwa be, n'abagamba nti, "Mutoole mulye, guno gwe mubiri gwange." **23** Ate n'addira ekikompe ne yeebaza n'akibawa; bonna ne banywa. **24** N'abagamba nti, "Guno musaayi gwange ogw'endagaano, oguyiika ku lw'abangi. **25** Ddala ddala mbagamba nti sigenda kuddayo kunywa ku kibala kya muzabbibu okutuusa ku lunaku luli lwe ndikinywa nga kisingawo obulungi mu bwakabaka bwa Katonda." **26** Awo ne bayimbayo oluyimba, ne bafuluma ne bagenda ku lusozi olwa Zeyituuni. **27** Yesu n'abagamba nti, "Buli omu ku mmwe ajja kunjabulira, kubanga kyawandiikibwa nti, "'Ndikuba omusumba, endiga ne zisaasaana.' **28** Naye bwe ndimala okuzuukizibwa, ndibakulembera okugenda e Ggaliraaya." **29** Peetero n'amugamba nti, "Abalala bonna ne bwe banaakwabulira, nze siikwabulire!" **30** Yesu n'amugamba nti, "Ddala ddala nkugamba nti ekiro kya leero, enkoko eneeba tennakookolima mirundi ebiri, onooneegaana emirundi esatu." **31** Peetero n'akiggumiza nnyo ng'agamba nti, "Oba kufiira wamu naawe n'afa, naye sijja kukwegaana n'akamu kokka." N'abalala bonna ne beerayirira bwe batyo. **32** Awo Yesu n'abayigirizwa be ne batuuka mu kifo ekiyitibwa Gesusemane, n'agamba abayigirizwa be nti, "Mugira mutuula wano, ŋŋende nsabe." **33** N'atwala Peetero, ne Yakobo ne Yokaana; n'atandika okweraliikirira n'okuteganyizibwa mu mutima. **34** N'abagamba nti, "Omwoyo gwange guliko ennaku nnyingi nnyo zaagala na kunzita, kale mubeere wano mukuume." **35** Ne yeeyongerako mu maaso katono, n'agwa wansi n'asaba obanga kisoboka, essaawa eyo, ereme kutuuka. **36** N'asaba nti, "Aba, Kitange, ebintu byonna bisoboka gy'oli. Nzigyako ekikompe kino. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula nga ggwe bw'oyagala." **37** N'akomawo gye bali, n'abasanga nga beebase. N'agamba Peetero nti, "Simooni! Weebase? Tosobodde kutunulako nange wadde essaawa emu? **38** Mutunule musabe, muleme kukemebwa. Omwoyo gwagala, naye omubiri munafu." **39** Ate n'abaleka awo n'addayo, n'asaba ebigambo bye bimu na biri bye yasaba olubereberye. **40** N'akomawo we bali, n'abasanga nga beebase, kubanga amaaso gaabwe gaali gakambira. Ne batamanya kya kumuddamu. **41** Bwe yadda gye bali omulundi ogwokusatu n'abagamba nti, "Kale mwebakire ddala. Kinaamala, laba ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu aweebweyo mu mikono gy'abalina ebibi. **42** Musituke! Tugende, laba andyamu olukwe anaatera okutuuka." **43** Yesu yali akyayogera, amangwago Yuda (omu ku batume be ekkumi n'ababiri) n'ajja ng'ali n'ekibiina kinene, ekyava ewa bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, nga balina ebitala era nga bakutte emiggo. **44** Yuda yali abagambye nti, "Gwe nnanywegera, ye wuuyo mumukwate, mumutwale nga mumunywezezza." **45** Awo baali baakatuuka Yuda n'alaga eri Yesu, bwe yamutuukako n'agamba nti, "Omuyigiriza!" N'amugwa mu kifuba. **46** Ne bavumbagira Yesu ne bamukwata, ne bamunyweza. **47** Naye omu ku baali bayimiridde awo n'asowolayo ekitala n'asalako okutu kw'omuddu wa Kabona Asinga Obukulu. **48** Yesu n'ababuuza nti, "Lwaki munzijjidde ng'omumenyi w'amateeka, n'ebitala n'emiggo okunkwata? **49** Mbadde nammwe ennaku nnyingi mu yeekaalu nga njigiriza, naye temwankwata. Naye kino kikoleddwa ebyawandiikibwa bituukirire." **50** Bonna ne bamwabulira ne badduka. **51** Naye waaliwo omulenzi omuvubuka eyali agoberera ng'avaako ennyuma, nga yeebikkiridde olugoye, lumu lwokka, ne baagezaako okumukwata, **52** n'abeesumattulako, ne basigaza olugoye n'adduka bwereere. **53** Awo Yesu n'atwalibwa eri Kabona Asinga Obukulu, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya n'abannyonnyozi b'amateeka. **54** Peetero n'agoberera nga yeesuddeko akabanga, n'ayita mu luggya lwa Kabona Asinga Obukulu, n'atuula ku kyoto n'abaweereza we baali bootera omuliro. **55** Bakabona abakulu, n'Abasaddukaayo bonna, baali banoonya obujulizi kwe banaasinziira okutta Yesu, naye ne bubabula. **56** Bangi baayogera eby'obulimba ku ye, naye obujulizi bwabwe nga bukoonagana bukoonaganyi. **57** Abamu ku bo ne bamuwaayiriza nga bagamba nti, **58** "Twamuwulira ng'ayogera nti, 'Ndizikiriza Yeekaalu eno eyazimbibwa n'emikono gy'abantu, naye oluvannyuma lw'ennaku ssatu ndizzaawo endala etazimbiddwa na mikono gy'abantu.'" **59** Naye era n'olwo ebigambo byabwe tebyatereera bulungi. **60** Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayimirira, n'abuuza Yesu nti, "Tolina ky'oddamu ku bino bye bakwogerako?" **61** Yesu n'atamuddamu kintu. Ate Kabona Asinga Obukulu n'amubuuza nti, "Ggwe Kristo, Omwana w'oyo atenderezebwa?" **62** Yesu n'addamu nti, "Ye Nze, era mugenda kulaba Omwana w'Omuntu ng'atudde

ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda Ayinzabyonna, ng'akomawo mu bire eby'eggulu." **63** Awo Kabona Asinga Obukulu n'ayuza ebyambalo bye, n'agamba nti, "Ate twetaagira ki abajulizi? **64** Muwulidde obuvvoozi. Musala mutya omusango guno?" Bonna ne bamusalira gwa kufa. **65** Abamu ne batandika okumuwandulira amalusu, ne bamusiba kantuntunu ku maaso, ne bamukuba empi mu maaso, nga bwe bamuduulira nga bagamba nti, "Lagula." N'abaserikale nabo ne bamukuba ebikonde nga bamufulumya. **66** Peetero yali ali wabweru mu luggya, omu ku bawala abaweereza ba Kabona Asinga Obukulu n'ajja. **67** Bwe yalaba Peetero n'amwetegereza ng'ayota omuliro, n'amugamba nti, "Ggwe, wali ne Yesu, Omunnazaaleesi." **68** Peetero ne yeegaana ng'agamba nti, "Simanyi wadde okutegeera by'oyogerako!" N'afuluma n'alaga ebweru mu kisasi, enkoko n'ekookolima. **69** Omuwala oli n'alengera Peetero, n'ategeeza banne abaali bayimiridde awo nti, "Ono ali omu ku bo." **70** Peetero n'ayongera okwegaana. Bwe waayitawo akabanga, abantu abalala abaali bayimiridde awo ne bagamba Peetero nti, "Ddala ddala oli omu ku bo, kubanga oli Mugaliraaya!" **71** Peetero n'atandika, okukolima n'okulayira nga bw'agamba nti, "Omusajja ono gwe mwogerako, simumanyi." **72** Amangwago enkoko n'ekookolima omulundi ogwokubiri, Peetero n'ajjukira ebigambo Yesu bye yali amugambye nti, "Enkoko eneeba tennakookolima mirundi ebiri, onoonneegaana emirundi esatu." Awo Peetero n'atulika n'akaaba amaziga.

15 Amangwago mu makya olukiiko lwa bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi b'amateeka lwe Lukiiko Olukulu lwonna, ne bakuŋŋaana ne basiba Yesu, ne bamuweereza ewa Piraato. **2** Piraato n'abuuza Yesu nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?" Yesu n'amuddamu nti, "Oyogedde." **3** Awo bakabona abakulu ne bamulumiriza ebintu bingi. **4** Naye Piraato n'addamu n'amubuuza nti, "Lwaki toliiko ky'oddamu? Laba bakulumiriza ebintu bingi." **5** Naye Yesu n'asirika busirisi, era Piraato n'amwewuunya nnyo. **6** Ku buli mbaga, Piraato yabateeranga omusibe omu gwe baabanga bamusabye. **7** Omu ku basibe mu kiseera ekyo yali ayitibwa Balaba, eyali asibiddwa ne bajeemu banne olw'okutta abantu nga bakola obwegugungo. **8** Awo Piraato n'agenda eri ekibiina n'ababuuza nga bwe yateranga okukola. **9** N'ababuuza nti, "Mwandyagadde mbasumululire kabaka w'Abayudaaya?" **10** Kubanga yamanya nga bakabona abakulu bamuwaddeyo lwa buggya. **11** Naye bakabona abakulu ne bafukuutirira ekibiina babateere Balaba sso ssi Yesu. **12** Naye Piraato n'addamu n'ababuuza nti, "Omuntu ono gwe muyita kabaka w'Abayudaaya mwandyagadde mmukole ntya?" **13** Ne bawowoggana nti, "Mukomerere!" **14** Piraato n'ababuuza nti, "Lwaki? Azziza musango ki?" Naye bo ne beeyongera bweyongezi okuleekaana nti, "Mukomerere." **15** Awo Piraato okusanyusa ekibiina, n'abasumululira Balaba. N'awaayo Yesu akomererwe ng'amaze okumukuba. **16** Awo Abaserikale ne batwala Yesu mu luggya lw'olubiri, oluyitibwa Pulayitoliyo, ne bayita bannaabwe bonna abakuuma olubiri, ne bakuŋŋaana. **17** Ne bamwambaza ekyambalo ekya ffulungu, ne bakola engule mu maggwa ne bagissa ku mutwe gwe. **18** Ne balyoka bamulamusa nga bwe bagamba nti, "Mirembe! Kabaka w'Abayudaaya!" **19** Ne bamukuba omuggo ku mutwe, ne bamuwandulira amalusu, ne bamufukaamirira nga bwe bamuvuunamira. **20** Bwe baamala okumuduulira, ne bamwambulamu ekyambalo ekya ffulungu ne bamwambaza engoye ze, ne bamutwala okumukomerera. **21** Bwe baali bagenda ne basanga omusajja erinnya lye Simooni ow'e Kuleene, kitaawe wa Alegezanda ne Luufo eyali ava mu kyalo, ne bamuwaliriza yeetikke omusaalaba gwa Yesu. **22** Awo ne batwala Yesu ne bamutuusa mu kifo ekiyitibwa Gologoosa, amakulu gaakyo nti Ekifo ky'Ekiwanga. **23** Ne baddira wayini atabuddwamu envumbo ne bamuwa anyweko, naye n'amugaana. **24** Awo ne bamukomerera ku musaalaba. Ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu. **25** Baamukomerera ku ssaawa ssatu ez'enkya. **26** Ne batimba ekipande waggulu w'omutwe gwa Yesu, okwawandiikibwa nti, "Kabaka w'Abayudaaya." **27** Waaliwo abanyazi babiri abaakomererwa awamu naye, omu ku ludda lwa Yesu olwa ddyo, n'omulala ku kkono. **28** Bwe kityo Ekyawandiikibwa ne kituukirira ekigamba nti, "Yabalirwa wamu n'abamenyi b'amateeka." **29** Awo abaali bayitawo, ne bakoteka ku mitwe gyabwe nga bamuduulira, nga bwe bagamba nti, "Mumulaba! Wagamba okumenya Yeekaalu n'okugizimbira ennaku ssatu, **30** weerokole, okke wansi okuva ku musaalaba." **31** Bakabona abakulu n'abawandiisi nabo baali bayimiridde awo nga baduulira Yesu, nga bagamba nti, "Yalokola balala, naye ye tasobola kwerokola! **32** Ggwe! Kristo, Kabaka wa Isirayiri! Kale kka ove ku musaalaba naffe tunaakukkiriza!" N'abanyazi ababiri abaakomererwa naye, nabo ne bamuvuma. **33** Okuva ku ssaawa mukaaga ez'omu ttuntu okutuukira ddala ku ssaawa mwenda ez'olweggulo, ekizikiza ne kikwata ensi yonna. **34** Awo Yesu n'akoowoola n'eddoboozi eddene nti, "Eroi, Eroi, lama, sabakusaani?" Amakulu nti, "Katonda wange, Katonda wange, Lwaki onjabulidde?" **35** Abamu ku bantu abaali bayimiridde awo bwe baamuwulira ne bagamba nti, "Ayita Eriya." **36** Awo ne wabaawo eyadduka n'addira ekyangwe n'akijjuza wayini omukaatuufu, n'akisonseka ku luti, n'akiwanika eri Yesu anyweko, nga bw'agamba nti, "Mumuleke, ka tulabe obanga Eriya anajja n'amuwannulayo!" **37** Awo Yesu n'akoowoola n'eddoboozi ddene, n'awaayo obulamu bwe. **38** Eggigi ery'omu Yeekaalu ne liyulikamu wabiri okuviira ddala waggulu okutuuka wansi. **39** Omuserikale Omuruumi eyakuliranga ekibinja ky'abaserikale ekikumi eyali ayimiridde okwolekera omusaalaba gwa Yesu, bwe yalaba enfa gye yafaamu, n'agamba nti, "Ddala ddala, omusajja ono abadde Mwana wa Katonda!" **40** Waaliwo abakazi abaali bayimiridde awo nga beesuddeko akabanga nga balengera, okwali Maliyamu Magudaleene, ne Saalome ne Maliyamu nnyina Yakobo omuto ne Yose. **41** Abo baayitanga naye mu Ggaliraaya era nga bamuweereza, n'abalala bangi abajja naye e Yerusaalemi. **42** Awo bwe bwawungeera, kubanga lunaku lwa kuteekateeka, olunaku olukulembera Ssabbiiti, **43** Yusufu ow'e Alimasaya, nga

mukungu mu Lukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, naye eyali alindirira obwakabaka bwa Katonda, n'aba muvumu n'agenda eri Piraato okusabayo omulambo gwa Yesu. **44** Piraato ne yeewuunya nnyo okuba nti Yesu yafudde dda. N'atumya omuserikale Omuruumi eyali akulembera banne ekikumi, n'amubuuza obanga Yesu yafudde dda. **45** Bwe yakikakasa okuva eri omuserikale, Piraato n'awa Yusufu omulambo. **46** Awo Yusufu n'agula olugoye olwa linena, n'amuggya ku musaalaba, n'amuzinga mu lugoye olwa linena, n'amuteeka mu ntaana eyali etemeddwa mu lwazi, n'ayiringisa ejjinja n'aggalawo omulyango gw'entaana. **47** Maliyamu Magudaleene ne Maliyamu nnyina Yose baaliwo era baalaba Yesu we yateekebwa.

16 Oluvannyuma lwa Ssabbiiti, Maliyamu Magudaleene, ne Saalome ne Maliyamu nnyina Yakobo, ne bagula ebyakaloosa eby'okusiiga omulambo gwa Yesu. **2** Mu makya nnyo ku lunaku olusooka olwa wiiki ng'enjuba yaakavaayo, ne bagenda nabyo ku ntaana. **3** Awo ne bagenda nga bwe beebuuzaganya gye banaggya omuntu anaabayiringisiza ejjinja eddene lityo okuliggya ku mulyango gw'entaana. **4** Naye bwe baatuukawo, ne balaba ng'ejjinja lyayiringisiddwa. Ejjinja lyali ddene nnyo. **5** Bwe baayingira mu ntaana, ne balaba omusajja omuvubuka, ng'ayambadde engoye enjeru, ng'atudde ku ludda olwa ddyo! Ne bawuniikirira nnyo! **6** Naye n'abagamba nti, "Temutya. Munoonya Yesu, Omunnazaaleesi eyakomererwa. Wano taliiwo! Azuukidde. Mulabe, omulambo gwe we gwali gugalamiziddwa. **7** Kale mugende mutegeeze abayigirizwa be, ne Peetero, ebigambo bino nti, 'Yesu abakulembeddemu okugenda e Ggaliraaya. Eyo gye mulimulabira nga bwe yabagamba.'" **8** Awo abakazi abo ne badduka emisinde mingi okuva ku ntaana, nga batidde nnyo, nga bwe bakankana, ne batabaako n'omu gwe bategeeza olw'okutya. **9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Ku lunaku olusooka olwa wiiki, Yesu kwe yazuukirira, n'asooka okulabikira Maliyamu Magudaleene, omukazi gwe yagobako baddayimooni omusanvu. **10** Maliyamu n'agenda eri abayigirizwa, n'abasanga nga bakaaba era nga bakungubaga. **11** N'ababuulira nti Yesu amulabyeko era mulamu! Naye ne batamukkiriza! **12** Oluvannyuma lw'ebyo, Yesu ng'ali mu kifaananyi kirala n'alabikira abayigirizwa babiri bwe baali nga batambula mu kkubo nga bagenda mu kyalo. **13** Oluvannyuma nabo ne bagenda ne bategeeza abalala, naye nabo tebaakikkiriza. **14** Oluvannyuma Yesu n'alabikira abayigirizwa ekkumi n'omu bwe baali nga balya. N'abanenya olw'obutakkiriza bwabwe, n'olw'obukakanyavu bw'emitima gyabwe kubanga tebakkiriza abo abaali bamulabyeko ng'amaze okuzuukira. **15** N'abagamba nti, "Mugende mu nsi yonna mubuulire Enjiri eri abantu bonna. **16** Abo bonna abakkiriza ne babatizibwa balirokolebwa, naye abo abatakkiriza balisalirwa omusango ne gubasinga. **17** Era abo abakkiriza baligoba baddayimooni ku bantu mu linnya lyange, era balyogera ennimi empya. **18** Banaakwatanga ku misota, era bwe banaanywanga ekintu kyonna ekyobutwa tekiibakolengako kabi, era banasanga emikono gyabwe ku balwadde ne babawonya." **19** Awo Mukama waffe Yesu bwe yamala okwogera nabo, n'atwalibwa mu ggulu n'atuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. **20** Abayigirizwa ne bagenda buli wantu nga babuulira; era Mukama n'abeeranga nabo, n'anywezanga buli kye baayogeranga mu bubaka bwabwe, ng'abakozesanga eby'amagero.

Lukka

1 Abantu bangi bagezezzaako okuwandiika ebyafaayo
ebyatuukirizibwa mu ffe, **2** ng'abo abaasooka edda bwe
baabitubuulira, nga be baali abajulirwa era abaweereza
b'Ekigambo okuviira ddala ku lubereberye. **3** Bwe ntyo
bwe mmaze okukakasiza ddala buli kintu n'obwegendereza
okuva ku by'olubereberye okutuukira ddala ku byasembayo,
ne ndaba nga kirungi okukuwandiikira ggwe Teefiro
ow'ekitiibwa ennyo, ndyoke mbikuwandiikire nga bwe
byaliraanagana. **4** Olyoke omanye amazima g'ebyo bye
wayigirizibwa. **5** Awo mu biro Kabaka Kerode we yafugira
Obuyudaaya, waaliwo kabona erinnya lye Zaakaliya, nga
wa mu kitongole kya Abiya, nga mukyala we naye yali wa
mu kika kya Alooni, erinnya lye Erisabesi. **6** Abantu abo
bombi baali batuukirivu mu maaso ga Katonda, era nga
batambulira mu mateeka ga Katonda gonna, ne mu biragiro
bya Mukama, nga tebaliiko kya kunenyezebwa. **7** Bombi
baali bakaddiye nnyo, era tebaalina mwana, kubanga
Erisabesi yali mugumba. **8** Awo lwali lumu, Zaakaliya bwe
yali ng'ali ku mulimu gwe ogw'obwakabona mu maaso ga
Katonda, kubanga kye kyali ekiseera eky'oluwalo lwe, **9**
n'alondebwa okwoteza obubaane mu yeekaalu ya Mukama,
ng'emirimu gy'obwakabona bwe gyabanga. **10** Mu ssaawa
eyo ey'okwoteza obubaane ekibiina kyonna eky'abantu baali
bakuŋŋaanidde mu luggya lwa Yeekaalu. **11** Awo malayika
wa Mukama n'alabikira Zaakaliya, n'ayimirira ku luuyi olwa
ddyo olw'ekyoto okwoterezebwa obubaane! **12** Zaakaliya
n'atya nnyo bwe yalaba malayika, entiisa n'emukwata.
13 Naye malayika n'amugamba nti, "Totya Zaakaliya!
Kubanga okusaba kwo kuwuliddwa, era mukazi wo Erisabesi
ajja kukuzaalira omwana wabulenzi. Olimutuuma erinnya
Yokaana. **14** Mwembi mulisanyuka nnyo ne mujaguza.
Era bangi abalibasanyukirako olw'okuzaalibwa kwe. **15**
Kubanga aliba mukulu mu maaso ga Katonda. Talinywa
mwenge wadde ekitamiiza kyonna. Era alijjuzibwa Mwoyo
Mutukuvu ng'akyali mu lubuto lwa nnyina. **16** Era alireetera
abaana ba Isirayiri bangi okudda eri Mukama Katonda
waabwe. **17** Aliweerereza mu mwoyo ne mu maanyi aga
nnabbi Eriya, n'akyusa emitima gy'aba kitaabwe okudda
eri abaana baabwe, n'okukyusa emitima gy'abajeemu
okudda eri amagezi g'abatuukirivu alyoke ateeketeeke
abantu okulindirira Mukama." **18** Zaakaliya n'agamba
malayika nti, "Ekyo nnaakimanya ntya? Kubanga nze
ndi mukadde, ne mukazi wange naye akaddiya nnyo."
19 Malayika n'amugamba nti, "Nze Gabulyeri ayimirira
mu maaso ga Katonda, era y'antumye okwogera naawe
n'okukuleetera amawulire gano. **20** Naye olw'okuba nga
tokkirizza bigambo byange, ojja kuziba omumwa, era
togenda kuddamu kwogera okutuusa ng'ebintu ebyo bimaze
okubaawo. Kubanga ebigambo byange byonna birimala
kutuukirira mu kiseera kyabyo." **21** Abantu abaali balindirira
ebweru wa Yeekaalu okulaba Zaakaliya ne beewuunya nnyo
ekyamulwisaayo ennyo bw'atyo. **22** Oluvannyuma ennyo
bwe yavaayo, yali tasobola kwogera nabo, ne bategeera
nga mu Yeekaalu afuniddeyo okwolesebwa. N'asigala
ng'azibye omumwa naye ng'abategeeza mu bubonero. **23**
N'abeera mu Yeekaalu okutuusa ennaku ze ez'oluwalo
lwe zaggwaako n'alyoka addayo eka. **24** Ennaku ezo
bwe zaayitawo, mukazi we Erisabesi n'aba olubuto, ne
yeekwekera ebbanga lya myezi etaano. **25** N'agamba nti,
"Mukama nga wa kisa kingi, kubanga anziggyeeko ensonyi
olw'obutaba na mwana." **26** Awo mu mwezi ogw'omukaaga,
Katonda n'atuma malayika Gabulyeri mu kibuga Nazaaleesi
eky'omu Ggaliraaya **27** eri omuwala erinnya lye Maliyamu,
nga tamanyi musajja, eyali ayogerezebwa omusajja erinnya
lye Yusufu, ow'omu lulyo lwa Dawudi. **28** Awo Gabulyeri
n'alabikira Maliyamu n'amulamusa nti, "Mirembe! Ggwe
aweereddwa omukisa! Mukama ali naawe!" **29** Maliyamu
n'atya, n'abulwa n'ekyokwogera, ng'okulamusa okwo
kumutabudde, nga n'amakulu gaakwo tagategeera. **30**
Awo malayika n'amugamba nti, "Totya, Maliyamu, kubanga
olabye ekisa mu maaso ga Katonda. **31** Kubanga,
laba, olibeera olubuto, olizaala omwana wabulenzi era
olimutuuma erinnya, Yesu. **32** Agenda kuba mukulu, wa
kitiibwa, era aliyitibwa Omwana w'Oyo Ali Waggulu Ennyo,
era Mukama Katonda alimuwa entebe ey'obwakabaka
eya jjajjaawe Dawudi. **33** Alifuga ennyumba ya Yakobo
emirembe gyonna, era n'obwakabaka bwe tebulikoma." **(aiōn g165)** **34** Awo Maliyamu n'abuuza malayika nti, "Ekyo kiriba
kitya? Kubanga simanyi musajja." **35** Malayika n'amuddamu
nti, "Mwoyo Mutukuvu alikukkako, n'amaanyi g'Oyo Ali
Waggulu Ennyo galikubuutikira, n'omwana alizaalibwa aliba
mutukuvu, Omwana wa Katonda. **36** Laba, muganda wo
Erisabesi eyayitibwanga omugumba, kati ali lubuto lwa
myezi mukaaga mu bukadde bwe. **37** Kubanga buli kigambo
kiyinzika eri Katonda." **38** Maliyamu n'addamu nti, "Nze ndi
muweereza wa Mukama, kibe ku nze nga bw'ogambye."
Malayika n'ava w'ali, n'agenda. **39** Awo mu biro ebyo,
Maliyamu n'ayanguwa okugenda mu nsi ya Buyudaaya
ey'ensozi, mu kibuga kyayo. **40** N'ayingira mu nnyumba ya
Zaakaliya n'alamusa Erisabesi. **41** Naye Maliyamu bwe
yalamusa Erisabesi, omwana eyali mu lubuto lwa Erisabesi
n'abuukabuuka era n'ajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu. **42**
Erisabesi n'alyoka ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka
nti, "Oweereddwa omukisa, ggwe mu bakazi, era n'omwana
ali mu lubuto lwo aweereddwa omukisa. **43** Nga nfunye
ekitiibwa kinene ggwe nnyina wa Mukama wange okujja
okunkyalira! **44** Kubanga bw'oyingidde n'onnamusa,
omwana ali mu lubuto lwange oluwulidde ku ddoboozi
lyo ne yeekyusakyusa olw'essanyu! **45** Oweereddwa
omukisa bw'okkirizza nti ebintu ebyo Mukama bya
kwogeddeko birituukirizibwa." **46** Maliyamu n'agamba nti, **47**
"Emmeeme yange etendereza Mukama. N'omwoyo gwange
gusanyukidde Katonda omulokozi wange, **48** Kubanga
alabye obuwombeefu bw'omuweereza we. Kubanga laba,
okuva kaakano, ab'emirembe gyonna banaampitanga
eyaweebwa omukisa. **49** Kubanga Owaamaanyi ankoledde
ebikulu; N'erinnya lye ttukuvu. **50** N'okusaasira kwe
kwa mirembe na mirembe eri abo abamutya. **51** Akoze
eby'amaanyi n'omukono gwe. Asaasaanyizza ab'emitima
egy'amalala. **52** Awanudde abafuzi ku ntebe zaabwe
ez'obwakabaka n'agulumiza abawombeefu. **53** Abali mu

kwetaaga abakkusizza ebirungi. Naye abagagga n'abagoba nga tabawaddeeyo kantu. **54** Adduukiridde omuweereza we Isirayiri, n'ajjukira okusaasira, **55** nga bwe yayogera ne bajjajjaffe, eri Ibulayimu n'ezzadde lye emirembe gyonna." **(aiōn g165)** **56** Maliyamu n'amala ewa Erisabesi muganda we, ng'emyezi esatu, n'alyoka addayo ewuwe. **57** Awo ekiseera kya Erisabesi eky'okuzaala ne kituuka, n'azaala omwana wabulenzi. **58** Baliraanwa ba Erisabesi n'ab'ekika kye ne bawulira nga Mukama bw'amulaze ekisa, ne basanyukira wamu naye. **59** Awo omwana bwe yaweza ennaku omunaana, ne bajja okumukomola, bonna nga balowooza nti ajja kutuumibwa erinnya lya kitaawe Zaakaliya. **60** Naye Erisabesi n'abagamba nti, "Nedda, ajja kutuumibwa Yokaana." **61** Ne bamuwakanya nga bagamba nti, "Mu kika kyo kyonna tetuwulirangayo yatuumibwa linnya eryo." **62** Ne babuuza kitaawe w'omwana erinnya ly'ayagala atuumibwe. **63** N'abasaba eky'okuwandiikako, n'awandiikako nti, "Erinnya lye ye Yokaana!" Bonna ne beewuunya nnyo! **64** Amangwago akamwa ka Zaakaliya ne kagguka, n'olulimi lwe ne lusumulukuka, n'atandika okwogera n'okutendereza Katonda. **65** Abantu bonna ab'omu kitundu ekyo ne batya nnyo, era ebigambo ebyo ne bibuna mu nsi yonna ey'e Buyudaaya ey'ensozi. **66** Buli eyawulira ebigambo ebyo n'abirowoozaako nnyo mu mutima gwe, ne yeebuuza nti, "Naye omwana ono bw'alikula aliba atya?" Kubanga awatali kubuusabuusa, omukono gwa Mukama gwali wamu naye. **67** Awo Zaakaliya kitaawe, n'ajjula Mwoyo Mutukuvu n'awa obunnabbi nti, **68** "Atenderezebwe Mukama Katonda wa Isirayiri, kubanga akyalidde abantu be, era abanunudde. **69** Yatuyimusiriza obuyinza obw'obulokozi, mu nnyumba y'omuddu we Dawudi. **70** Nga bwe yasuubiriza mu bigambo bya bannabbi be abatukuvu ab'edda ennyo, **(aiōn g165)** **71** Okulokolebwa mu balabe baffe, n'okuva mu mukono gw'abo bonna abatukyawa, **72** okulaga bajjajjaffe ekisa, n'ajjukira n'endagaano ye entukuvu, **73** ekirayiro kye yalayirira jjajjaffe Ibulayimu, **74** okukituukiriza, n'okulokolebwa okuva mu mukono gw'abalabe baffe awatali kutya, tulyoke tuweereze mu maaso ge, **75** mu butukuvu ne mu butuukirivu ennaku zonna ez'obulamu bwaffe. **76** "Naawe, mwana wange, oliyitibwa nnabbi w'Oyo Ali Waggulu Ennyo; kubanga gw'olikulembera Mukama okumuteekerateekera amakubo ge. **77** Okumanyisa abantu be obulokozi, obw'okusonyiyibwa ebibi byabwe. **78** Byonna birituukirira olw'ekisa kya Katonda waffe ekingi. Emmambya esala eritukyalira okuva mu ggulu, **79** okwakira abo abatudde mu kizikiza ne mu kisiikirize eky'okufa, okuluŋŋamya ebigere byaffe mu kkubo ery'emirembe." **80** Omwana n'akula n'ayongerwako amaanyi mu mwoyo, n'abeera mu malungu okutuusa ku lunaku lwe yayolesebwa eri Isirayiri.

2 Awo olwatuuka mu biseera ebyo, Kayisaali Agusito n'ayisa etteeka abantu bonna beewandiisa. **2** Okubala kuno kwe kwasooka okubaawo ku mulembe gwa Kuleniyo nga ye gavana w'Obusuuli. **3** Bonna ne bagenda okwewandiisa, buli muntu mu kibuga ky'ewaabwe. **4** Awo Yusufu n'ava e Nazaaleesi eky'e Ggaliraaya, n'agenda mu kibuga kya Dawudi ekiyitibwa Besirekemu eky'e Buyudaaya, kubanga yali wa mu kika kya Dawudi, **5** yeewandiise ne Maliyamu eyali olubuto, oyo gwe yali ayogereza. **6** Naye bwe baali bali eyo ekiseera kya Maliyamu eky'okuzaala ne kituuka. **7** N'azaala omwana we omubereberye omulenzi, n'amubikka mu bugoye, n'amuzazika mu lutiba ente mwe ziriira, kubanga tebaafuna kifo mu nnyumba y'abagenyi. **8** Mu kiro ekyo waaliwo abasumba abaali mu kitundu ekyo kye kimu ku ttale nga bakuuma endiga zaabwe. **9** Awo malayika wa Mukama n'abalabikira, ne waakaayakana n'ekitiibwa kya Mukama, ne batya nnyo. **10** Malayika n'abagumya nti, "Temutya, kubanga mbaleetedde amawulire amalungi ag'essanyu eringi, era nga ga bantu bonna. **11** Kubanga Omulokozi, ye Kristo Mukama waffe azaaliddwa leero mu kibuga kya Dawudi. **12** Ku kino kwe munaamutegeerera: Mujja kulaba omwana omuwere, ng'abikkiddwa mu ngoye, ng'azazikiddwa mu lutiba lw'ente." **13** Amangwago eggye lya bamalayika ab'omu ggulu ne beegatta ne malayika oyo ne batendereza Katonda nga bagamba nti, **14** "Ekitiibwa kibe eri Katonda Ali Waggulu ennyo. N'emirembe gibe mu nsi eri abantu Katonda b'asiima." **15** Awo bamalayika bwe baamala okuddayo mu ggulu, abasumba ne bateesa nti, "Tugende e Besirekemu tulabe kino ekibaddewo, Mukama ky'atutegeezezza." **16** Ne bayanguwa ne bagenda, ne balaba Maliyamu ne Yusufu, n'omwana omuwere ng'azazikiddwa mu lutiba lw'ente. **17** Awo abasumba ne bategeeza bye baalabye, n'ebya bategeezeddwa ebikwata ku mwana oyo. **18** Bonna abaawulira ebigambo by'abasumba ne beewuunya nnyo. **19** Naye Maliyamu n'akuumanga ebigambo ebyo mu mutima gwe era ng'abirowoozaako nnyo. **20** Awo abasumba ne baddayo gye balundira ebisibo byabwe, nga bagulumiza era nga batendereza Katonda, olw'ebyo byonna bye baawulira era ne bye baalaba nga bwe baali bategeezeddwa. **21** Olunaku olw'omunaana olw'okukomolerwako bwe lwatuuka, n'atuumibwa erinnya Yesu, malayika lye yayogera nga Yesu tannaba kuba mu lubuto lwa nnyina. **22** Awo ekiseera bwe kyatuuka Maliyamu okugenda mu Yeekaalu atukuzibwe, ng'amateeka ga Musa bwe galagira ne batwala Yesu e Yerusaalemi okumuwaayo eri Mukama. **23** Kubanga mu mateeka ago, Katonda yalagira nti, "Omwana omubereberye bw'anaabanga omulenzi, anaaweebwangayo eri Mukama." **24** Era mu kiseera kye kimu bakadde ba Yesu ne bawaayo ssaddaaka amateeka nga bwe galagira okuwaayo amayiba abiri oba enjiibwa bbiri. **25** Ku lunaku olwo, waaliwo omusajja erinnya lye Simyoni, eyabeeranga mu Yerusaalemi, nga mutuukirivu, ng'atya Katonda, era ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu, ng'alindirira okusanyusibwa kwa Isirayiri. **26** Kubanga yali abikkuliddwa Mwoyo Mutukuvu nti tagenda kufa nga tannalaba ku Kristo, Omulokozi. **27** Mwoyo Mutukuvu n'amuluŋŋamya okujja mu Yeekaalu. Maliyamu ne Yusufu bwe baaleeta Omwana Yesu okumuwaayo eri Mukama ng'amateeka bwe galagira, ne Simyoni naye yaliwo. **28** Simyoni n'ajja n'asitula Omwana mu mikono gye, n'atendereza Katonda ng'agamba nti, **29** "Mukama wange, kaakano osiibule omuweereza wo mirembe, ng'ekigambo kyo bwe kigamba.

30 Kubanga amaaso gange galabye Obulokozi bwo, **31** bwe wateekateeka mu maaso g'abantu bonna, **32** okuba Omusana ogw'okwakira amawanga. N'okuleetera abantu bo Abayisirayiri ekitiibwa!" **33** Kitaawe w'omwana ne nnyina ne beewuunya ebigambo ebyayogerwa ku Yesu. **34** Awo Simyoni n'abasabira omukisa. N'alyoka n'agamba Maliyamu nti, "Omwana ono bangi mu Isirayiri tebagenda kumukkiriza, era alireetera bangi okugwa n'abalala ne bayimusibwa. **35** Era naawe ennaku eri ng'ekitala erikufumita omutima, n'ebirowoozo by'omu mitima gy'abantu birimanyibwa." **36** Waaliwo nnabbi omukazi, ayitibwa Ana, muwala wa Fanweri, ow'omu kika kya Aseri, era nga mukadde nnyo, eyafumbirwa nga muwala muto n'amala ne bba emyaka musanvu gyokka, bba n'afa, **37** n'asigala nga nnamwandu. Mu kiseera kino yali yaakamala emyaka kinaana mu ena, era teyavanga mu Yeekaalu ng'asiiba n'okwegayiriranga Katonda emisana n'ekiro. **38** Awo Ana mu kiseera ekyo yali ayimiridde okumpi ne Maliyamu ne Yusufu, naye n'atandika okutendereza Katonda ng'amwogerako eri abo bonna abaali balindirira okununulibwa kwa Yerusaalemi. **39** Awo bakadde ba Yesu bwe baamala okutuukiriza byonna ng'amateeka ga Mukama bwe galagira, ne baddayo e Nazaaleesi eky'omu Ggaliraaya. **40** Omwana n'akula, n'aba w'amaanyi, n'ajjuzibwa amagezi n'ekisa kya Katonda kyali ku ye. **41** Bakadde ba Yesu buli mwaka bagendanga mu Yerusaalemi ku Mbaga y'Okuyitako. **42** Awo Yesu bwe yaweza emyaka kkumi n'ebiri egy'obukulu n'ayambuka e Yerusaalemi ne bakadde be ku mbaga, nga empisa yaabwe bwe yali. **43** Awo embaga ng'ewedde, ne bakyusa okuddayo ewaabwe, naye omulenzi Yesu n'asigala mu Yerusaalemi, naye bazadde be ne batakimanya. **44** Kubanga baalowooza nti ali ne bannaabwe mu kibiina ekirala, ekiro ekyo bwe bataamulaba, ne bamunoonya mu kibiina omwali baganda baabwe ne mikwano gyabwe. **45** Bwe bataamulaba kwe kuddayo e Yerusaalemi nga bamunoonya. **46** Awo nga baakamunoonyeza ennaku ssatu, ne bamusanga ng'atudde mu Yeekaalu n'abannyonnyozi b'amateeka ng'abawuliriza awamu n'okubabuuza ebibuuzo. **47** Bonna abaali bamuwuliriza ne beewuunya nnyo olw'amagezi ge n'okuddamu kwe. **48** Awo bazadde be bwe baamulaba ne beewuunya nnyo, nnyina n'amugamba nti, "Mwana waffe otukoze ki kino? Kitaawo nange tweraliikiridde nnyo nga tukunoonya!" **49** Yesu n'abaddamu nti, "Mubadde munnoonyeza ki? Temwategedde nga kiŋŋwanidde okukola ebintu bya Kitange?" **50** Naye ne batategeera bigambo ebyo bye yabagamba. **51** N'asituka n'agenda nabo e Nazaaleesi, n'abagonderanga; kyokka nnyina ebigambo ebyo byonna n'abikuuma mu mutima gwe. **52** Awo Yesu n'akula mu mubiri, mu magezi, era n'alaba ekisa mu maaso ga Katonda ne mu maaso g'abantu.

3 Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'okufuga kwa Kayisaali Tiberiyo, Pontiyo Piraato bwe yali nga ye gavana wa Buyudaaya, Kerode nga y'afuga Ggaliraaya, muganda we Firipo nga y'afuga Italiya ne Tirakoniti, ne Lusaniya nga y'afuga Abireene, **2** Ana ne Kayaafa nga be Bakabona Abasinga Obukulu, Yokaana, mutabani wa Zaakaliya ng'ali mu ddungu, n'afuna obubaka obuva eri Katonda. **3** Yokaana n'atambulanga ng'agenda abuulira mu bitundu ebyetoolodde Yoludaani, ng'ategeeza abantu obubaka obw'okubatizibwa obw'okwenenya olw'okusonyiyibwa ebibi, **4** nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo eky'ebigambo bya nnabbi Isaaya nti, "Eddoboozi ly'oyo ayogerera mu ddungu nti, Mulongoose ekkubo lya Mukama, Muluŋŋamye amakubo ge; **5** Buli kiwonvu kirijjuzibwa, na buli lusozi n'akasozi birisendebwa, na buli ekyakyama kirigololwa, n'obukubo obulimu obugulumugulumu bulifuuka enguudo ez'omuseetwe. **6** Abalina omubiri bonna baliraba obulokozi bwa Katonda." **7** Kyeyava agamba abantu abajjanga gy'ali okubatizibwa nti, "Mmwe abaana b'emisota, ani eyabalabula okudduka obusungu obugenda okujja? **8** Kale mubale ebibala ebiraga nga mwenenyezza, so temwogera munda zammwe nti tulina jjajjaffe Ibulayimu. Kubanga mbagamba nti Katonda asobola, mu mayinja gano, okuggyiramu Ibulayimu abazzukulu. **9** Ne kaakano embazzi eteekeddwa ku kikolo ky'emiti. Noolwekyo buli muti ogutabala bibala birungi gujja kutemebwawo gusuulibwe mu muliro." **10** Ekibiina ne kimumubuuza nti, "Kale tukole ki?" **11** Yokaana n'abaddamu ng'agamba nti, "Alina ekkooti ebbiri, emu agigabire atalina, n'oyo alina emmere aweeko oyo atalina kyakulya." **12** Awo abasolooza b'omusolo nabo, ne bajja babatizibwe. Ne babuuza Yokaana nti, "Omuyigiriza tukole ki?" **13** Yokaana n'abaddamu nti, "Temusoloozanga muwendo gusukka ku ogwo ogwalagibwa." **14** Abaserikale nabo ne babuuza Yokaana nti, "Ate ffe, tukole tutya?" Yokaana n'abagamba nti, "Temuggyangako bantu nsimbi zaabwe. So temubawaayirizanga, n'empeera ebaweebwa ebamalenga." **15** Abantu baali balindirira nga basuubira, era nga buli muntu yeebuuza obanga Yokaana ye Kristo. **16** Yokaana n'addamu bonna ng'agamba nti, "Nze mbabatiza na mazzi, naye waliwo ajja, alina obuyinza okunsinga, n'okusaanira sisaanira na kusumulula lukoba lwa ngatto ze. Oyo alibabatiza n'omuliro ne Mwoyo Mutukuvu; **17** n'olugali luli mu mukono gwe okulongoosa egguuliro lye n'okukuŋŋaanyiza eŋŋaano mu tterekero lye, naye ebisusunku alibyokya n'omuliro ogutazikira." **18** Yokaana n'abuulirira abantu ebigambo bingi ebirala, nga bw'ababuulira Enjiri. **19** Naye Yokaana bwe yanenya Kerode, omufuzi, olw'okutwala Kerodiya eyali muka muganda we, n'olw'ebibi ebirala Kerode bye yali akoze, **20** ate ku ebyo byonna Kerode n'ayongerako na kino: n'akwata Yokaana n'amuggalira mu kkomera. **21** Olunaku lumu, abantu bonna abaaliwo nga babatizibwa, ne Yesu n'abatizibwa. Yesu n'asaba, eggulu ne libikkuka, **22** Mwoyo Mutukuvu n'amukkako mu kifaananyi eky'ejjiba. Eddoboozi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, "Ggwe Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo." **23** Yesu yali awezezza emyaka ng'amakumi asatu bwe yatandika omulimu gwe. Yesu nga bwe kyalowoozebwa, yali mwana wa Yusufu: ne Yusufu nga mwana wa Eri, **24** Eri nga mwana wa Mattati, ne Mattati nga mwana wa Leevi, ne Leevi nga mwana wa Mereki, ne Mereki nga mwana wa Yanayi, ne Yanayi nga mwana wa Yusufu, **25** ne Yusufu nga mwana wa Mattasiya, ne Mattasiya nga mwana wa Amosi, ne Amosi nga mwana

wa Nakkumu, ne Nakkumu nga mwana wa Esuli, ne Esuli nga mwana wa Naggayi, **26** ne Naggayi nga mwana wa Maasi, ne Maasi nga mwana wa Mattasiya, ne Mattasiya nga mwana wa Semeyini, ne Semeyini nga mwana wa Yoseki, ne Yoseki nga mwana wa Yoda, **27** ne Yoda nga mwana wa Yokanaani, ne Yokanaani nga mwana wa Lesa, ne Lesa nga mwana wa Zerubbaberi, ne Zerubbaberi nga mwana wa Seyalutyeri, ne Seyalutyeri nga mwana wa Neeri, **28** ne Neeri nga mwana wa Mereki, ne Mereki nga mwana wa Addi, ne Addi nga mwana wa Kosamu, ne Kosamu nga mwana wa Erumadamu, ne Erumadamu nga mwana wa Eri, **29** ne Eri nga mwana wa Yoswa, ne Yoswa nga mwana wa Eryeza, ne Eryeza nga mwana wa Yolimu, ne Yolimu nga mwana wa Mattati, ne Mattati nga mwana wa Leevi, **30** ne Leevi nga mwana wa Simyoni, ne Simyoni nga mwana wa Yuda, ne Yuda nga mwana wa Yusufu, ne Yusufu nga mwana wa Yonamu, ne Yonamu nga mwana wa Eriyakimu, **31** ne Eriyakimu nga mwana wa Mereya, ne Mereya nga mwana wa Menna, ne Menna nga mwana wa Mattasa, ne Mattasa nga mwana wa Nasani, ne Nasani nga mwana wa Dawudi, **32** ne Dawudi nga mwana wa Yese, ne Yese nga mwana wa Obedi, ne Obedi nga mwana wa Bowaazi, ne Bowaazi nga mwana wa Salumooni, ne Salumooni nga mwana wa Nakusoni, **33** ne Nakusoni nga mwana wa Amminadaabu, ne Aminadaabu nga mwana wa Aluni, ne Aluni nga mwana wa Kezulooni, ne Kezulooni nga mwana wa Pereezi, ne Pereezi nga mwana wa Yuda, **34** ne Yuda nga mwana wa Yakobo, ne Yakobo nga mwana wa Isaaka, ne Isaaka nga mwana wa Ibulayimu, ne Ibulayimu nga mwana wa Teera, ne Teera nga mwana wa Nakoli, **35** ne Nakoli nga mwana wa Serugi, ne Serugi nga mwana wa Lewu, ne Lewu nga mwana wa Peregi, ne Peregi nga mwana wa Eberi, ne Eberi nga mwana wa Seera, **36** ne Sera nga mwana wa Kayinaani, ne Kayinaani nga mwana wa Alupakusaadi, ne Alupakusaadi nga mwana wa Seemu, ne Seemu nga mwana wa Nuuwa, ne Nuuwa nga mwana wa Lameka, **37** ne Lameka nga mwana wa Mesuseera, ne Mesuseera nga mwana wa Enoki, ne Enoki nga mwana wa Yaledi, ne Yaledi nga mwana wa Makalaleri, ne Makalaleri nga mwana wa Kayinaani, **38** ne Kayinaani nga mwana wa Enosi, ne Enosi nga mwana wa Seezi, ne Seezi nga mwana wa Adamu, ne Adamu nga mwana wa Katonda.

4 Awo Yesu, ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu, n'avaayo ku mugga Yoludaani, Omwoyo n'amutwala mu ddungu, **2** n'akemebwa Setaani okumala ennaku amakumi ana. Ebbanga eryo lyonna yalimala nga talidde ku mmere, bwe lyaggwaako enjala n'emuluma. **3** Setaani n'agamba Yesu nti, "Obanga oli, Mwana wa Katonda, gamba ejjinja lino lifuuke emmere." **4** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Kyawandiikibwa nti, 'Omuntu taabenga mulamu lwa mmere yokka.'" **5** Awo Setaani n'amulinnyisa waggulu, mu kaseera katono n'amulaga obwakabaka bwonna obw'omu nsi. **6** Setaani n'amugamba nti, "Nzija kukuwa obuyinza ku obwo bwonna n'ekitiibwa kyabwo, kubanga bwonna bwa mpeebwa era nnyinza okubuwa omuntu yenna gwe njagala. **7** Bw'onoofukamira n'onsinza byonna ebyo bijja kuba bibyo." **8** Naye Yesu n'addamu nti, "Kyawandiikibwa nti, 'Osinzanga Mukama Katonda wo, era gw'oweerezanga yekka.'" **9** Ate Setaani n'amutwala mu Yerusaalemi, n'amulinnyisa waggulu ku kasolya ka Yeekaalu awasingira ddala obutumbiivu, n'amugamba nti, "Obanga oli Mwana wa Katonda, buuka weesuule wansi. **10** Kubanga kyawandiikibwa nti, "'Katonda aliragira bamalayika be bakukuume. **11** Era balikuwanirira mu mikono gyabwe, oleme okwerumya nga weekonye ekigere kyo ku jjinja.'" **12** Yesu n'addamu nti, "Kyawandiikibwa nti, 'Tokemanga Mukama Katonda wo.'" **13** Awo Setaani bwe yamaliriza okukema Yesu mu buli ngeri yonna, n'amuviira okutuusa ekiseera ekirala. **14** Awo Yesu n'akomawo mu Ggaliraaya ng'ajjudde amaanyi aga Mwoyo Mutukuvu, n'ayogerwako mu bitundu byonna ebyetoolodde mu byalo. **15** N'ayigirizanga mu makuŋŋaaniro gaabwe, era bonna ne bamutendereza. **16** Bwe yatuuka e Nazaaleesi, ekibuga mwe yakulira, n'agenda mu kkuŋŋaaniro ku Ssabbiiti, nga bwe yali empisa ye. N'ayimuka okusoma. **17** Ne bamuwa ekitabo kya nnabbi Isaaya, n'abikkula omuzingo gw'empapula n'alaba awagamba nti, **18** "Omwoyo wa Mukama ali ku nze. Anfuseeko amafuta okubuulira abaavu Enjiri. Antumye okubuulira abasibe okuteebwa, n'abazibe b'amaaso okuzibulwa amaaso balabe, n'abanyigirizibwa okufuna eddembe, **19** n'okulangirira ekiseera kya Mukama eky'okulagiramu ekisa kye." **20** N'azingako omuzingo n'aguddiza omuweereza, n'atuula. Abantu bonna mu kkuŋŋaaniro ne bamusimba amaaso. **21** N'atandika okubategeeza nti, "Olwa leero, Ebyawandiikibwa bino bye muwulidde bituukiridde!" **22** Bonna abaaliwo ne bamutenda nga beewuunya ebigambo bye ebyekisa ebyava mu kamwa ke, nga bwe beebuuza nti, "Ono si ye mutabani wa Yusufu?" **23** Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala muliyinza n'okuŋŋamba mu lugero luno nti, 'Omusawo, weewonye,' nga mugamba nti, 'Buli kye twawulira mu Kaperunawumu, kikolere na wano mu kyalo kyo.'" **24** Naye n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti, Tewali nnabbi ayanirizibwa mu kyalo ky'ewaabwe! **25** Naye mazima mbagamba nti, waaliwo bannamwandu bangi mu biseera bya nnabbi Eriya, mu Isirayiri enkuba bwe yamala emyaka esatu n'ekitundu nga tetonnya, n'enjala n'egwa mu nsi yonna. **26** Naye nnabbi Eriya teyatumibwa eri omu ku bannamwandu abo, wabula yatumibwa eri nnamwandu ow'e Zalefaasi mu Sidoni. **27** Ne mu biseera bya nnabbi Erisa waaliwo abagengebangi mu Isirayiri, naye tewali n'omu ku bo eyalongoosebwa okuggyako Naamani Omusuuli." **28** Bonna abaali mu kuŋŋaaniro ne bakwatibwa obusungu olw'ebigambo ebyo, **29** ne basituka, ne bamusindiikiriza okumutuusa ebweru w'ekibuga ku bbangabanga ly'olusozi ekibuga kyabwe kwe kyazimbibwa, bamusindike agwe eri wansi. **30** Naye n'abayitamu wakati ne yeetambulira. **31** Awo Yesu n'alaga e Kaperunawumu, ekibuga eky'e Ggaliraaya n'abayigirizanga ku nnaku eza Ssabbiiti. **32** Ne beewuunya nnyo okuyigiriza kwe. Kubanga yayogeranga nga nnannyini buyinza. **33** Mu kkuŋŋaaniro, mwalimu omusajja eyaliko ddayimooni n'atandika okuwowoggana nti, **34** "Woowe! Otulanga ki, ggwe Yesu ow'e Nazaaleesi? Ozze

kutuzikiriza? Nze nkumanyi, ggwe mutukuvu wa Katonda."
35 Yesu n'amuboggolera ng'agamba nti, "Sirika! Muveeko!"
Awo dayimooni n'asuula eri omusajja wansi wakati mu
bantu, n'amuvaako nga tamulumizza. **36** Buli muntu n'atya
nnyo nga bwe beebuuzaganya nti, "Kigambo ki kino?
Kubanga alagira n'obuyinza n'amaanyi emyoyo emibi ne
giva mu muntu, ekireetera ne dayimooni okumugondera."
37 Amawulire agakwata ku Yesu ne gabuna mu kitundu
ekyo kyonna ekyetoolodde awo. **38** Awo Yesu bwe yava mu
kkuŋŋaaniro, n'alaga mu maka ga Simooni. Yasanga nnyina
mukazi wa Simooni omusujja gumuluma nnyo, abantu
ne bamwegayiririra ku lulwe. **39** Yesu n'ayimirira okumpi
n'omulwadde we yali, n'alagira omusujja gumuwoneko,
amangwago omulwadde n'awona, n'asituka n'abaweereza!
40 Obudde bwe bwali buwungeera, abantu bonna abaalina
abalwadde ab'endwadde eza buli ngeri, ne babaleeta eri
Yesu, n'abassaako emikono buli omu n'amuwonya. **41**
Abamu baaliko baddayimooni, Yesu n'abalagira ne bava
ku balwadde nga bwe baleekaana nti, "Ggwe Mwana wa
Katonda." Naye kubanga baamumanya nga ye Kristo,
n'atabaganya kukyogerako. **42** Bwe bwakya Yesu n'alaga
mu kifo etali bantu. Ekibiina ky'abantu ne bamunoonya,
okutuusa lwe baamulaba ne balaga gy'ali ne bamwegayirira
aleme kubavaako. **43** Naye n'abaddamu nti, "Kinsaanira
okubuulira Enjiri y'obwakabaka bwa Katonda ne mu bifo
ebirala kubanga eyo y'ensonga kyenava ntumibwa." **44**
Yesu ne yeeyongera okubuulira mu makuŋŋaaniro gaabwe
mu Buyudaaya.

5 Awo Yesu yali ayimiridde ku lubalama lw'ennyanja y'e
Genesaleeti ng'ayigiriza, ebibiina nga bamunyigiriza
nga bawuliriza ekigambo kya Katonda, **2** n'alengera
amaato abiri ameereere nga gali kumpi n'olukalu, nga
bannannyinigo abavubi, bagalese awo, nga bayoza
obutimba bwabwe. **3** Yesu n'alinnya mu lyato erimu
eryali erya Simooni, n'amusaba alisembezeeko katono mu
nnyanja, n'alituulamu, asinziire omwo okuyigiriza ebibiina.
4 Bwe yamala okuyigiriza n'agamba Simooni nti, "Kale
kaakano sembeza eryato lyo ebuziba, mu mazzi amangi,
musuule obutimba bwammwe mu nnyanja, mujja kukwasa
ebyennyanja bingi!" **5** Simooni n'addamu nti, "Mukama
waffe, twateganye dda ekiro kyonna, naye ne tutakwasa
kantu. Naye ggwe nga bw'otugambye, nzija kusuula
obutimba." **6** Awo bwe baakola bwe batyo, obutimba
bwabwe bwajjula ebyennyanja, ne butandika n'okukutuka. **7**
Ne bawenya ku bannaabwe abaali mu lyato liri eddala bajje
babayambe, ne bajja, amaato gombi ne gajjula ebyennyanja,
ne gajula n'okusaanawo. **8** Awo Simooni Peetero bwe
yakiraba, n'afukamira mu maaso ga Yesu n'amugamba
nti, "Mukama wange, nkwegayiridde ndeka, kubanga ndi
mwonoonyi nnyo." **9** Kubanga obungi bw'ebyennyanja
bye baakwasa bwa muwuniikirizza nnyo awamu ne banne
bwe baavubanga, **10** Yakobo ne Yokaana abaana ba
Zebbedaayo. Yesu n'amuddamu nti, "Totya! Okuva kaakano
ojjanga kuvuba myoyo gya bantu." **11** Amaato gaabwe
olwagoba ku lubalama ne baleka awo byonna ne bagenda
naye. **12** Mu kibuga Yesu mwe yali akyadde mwalimu
omusajja eyali alwadde ebigenge. Bwe yalaba Yesu
n'avuunama mu maaso ge, n'amwegayirira nti, "Mukama
wange, bw'oba ng'oyagala, oyinza okunnongoosa." **13**
Yesu n'agolola omukono gwe n'amukwatako, ng'agamba
nti, "Njagala, longooka." Amangwago ebigenge by'omusajja
ne bimuwonako. **14** Yesu n'alagira omusajja nti, "Tobaako
muntu n'omu gw'ogamba, naye genda weeyanjule eri
kabona oweeyo ekiweebwayo olw'okulongosebwa nga
Musa bwe yalagira, kibeere obujulirwa gye bali." **15**
Naye ne yeeyongera bweyongezi okubunya ettutumu
ly'obuyinza bwa Yesu era ebibiina binene ne bikuŋŋaana
okumuwulira n'okuwonyezebwa endwadde zaabwe. **16**
Naye bwe yasalangawo akabanga, ne yeeyawula n'alagako
mu bifo eteri bantu, okusaba. **17** Lwali lumu Yesu yali
ayigiriza abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi
b'amateeka nabo nga batudde awo, abaali bavudde mu buli
kyalo eky'e Ggaliraaya ne Buyudaaya era n'e Yerusaalemi.
Amaanyi ga Mukama gaali ku ye okuwonya. **18** Awo
abasajja ne bajja nga basitudde omusajja ku katanda eyali
akoozimbye. Ne bagezaako okumuyingiza okumuleeta
Yesu we yali. **19** Naye bwe bataasobola kumuyingiza
olw'ekibiina ekinene ne balinnya waggulu ku kasolya,
ne baggyawo ku mategula ne bayisaamu omulwadde ne
bamussa ng'agalamidde ku katanda ke ne baamutereereza
ddala mu maaso ga Yesu. **20** Awo Yesu bwe yalaba
okukkiriza kwabwe, n'agamba omusajja akoozimbye nti,
"Omusajja, ebibi byo bikusonyiyiddwa." **21** Abafalisaayo
n'abannyonnyozi b'amateeka ne beebuuzaganya nti, "Ono
ye ani avvoola! Ani ayinza okusonyiwa ebibi wabula Katonda
yekka?" **22** Nate Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe,
n'ababuuza nti, "Lwaki mulowooza bwe mutyo mu mutima
gwammwe? **23** Ekyangu kye kiri wa? Okwogera nti ebibi
byo bikusonyiyiddwa oba nti situka otambule? **24** Naye
mulyoke mutegeere nti, Omwana w'Omuntu alina obuyinza
ku nsi okusonyiwa ebibi." N'agamba eyali akozimbye
nti, "Situka, ositule akatanda ko, weddireyo ewuwo." **25**
Amangwago omusajja n'asituka n'asitula akatanda kwe
yali agalamidde, n'addayo ewuwe ng'agulumiza Katonda.
26 Abantu bonna ne bajjula encukwe. Ne bagulumiza
Katonda nga bajjudde entiisa nga boogera nti, "Tulabye
ebyewuunyisa leero." **27** Oluvannyuma lw'ebyo Yesu
n'avaayo n'alaba omusolooza w'omusolo, erinnya lye Leevi
ng'atudde omusolo we gukuŋŋaanyizibwa, n'amugamba nti,
"Ngoberera." **28** Leevi n'aleka awo byonna, n'asitukiramu
n'amugoberera. **29** Awo Leevi n'afumbira Yesu ekijjulo
eky'amaanyi mu maka ge. Waaliwo abasolooza banne
ab'omusolo bangi, n'abantu abalala bangi, abaali ku kijjulo
ekyo. **30** Naye Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka
ne beemulugunya, olw'abayigirizwa be nga bagamba nti,
"Lwaki mulya era ne munywa n'abasolooza b'omusolo
n'abalina ebibi?" **31** Yesu n'abaanukula nti, "Abalwadde be
beetaaga omusawo, so si abo abatali balwadde. **32** Sajja
kuyita batuukirivu wabula abalina ebibi okwenenya." **33**
Kyokka ne bamugamba nti, "Abayigirizwa ba Yokaana batera
okusiiba n'okusaba. N'abayigirizwa b'Abafalisaayo nabo
bwe batyo. Naye ababo balya ne banywa." **34** Naye Yesu
n'abagamba nti, "Abagenyi bayinza okusiiba ng'awasizza

omugole akyali nabo? **35** Naye ekiseera kijja, awasizza
omugole ng'abaggiddwako olwo ne balyoka basiiba." **36**
Awo Yesu n'abagerera olugero nti, "Tewali ayuza kiwero mu
lugoye oluggya alyoke azibise ekituli mu lugoye olukadde.
Bw'akikola, ekiwero ekiggya kiyuza olukadde, n'ekiwero
ekiggya tekijja kugendera wamu na lugoye olukadde. **37** Era
tewali ateeka wayini omusu mu nsawo enkadde ez'amaliba
ga wayini, kubanga wayini omusu ajja kuziyuza ayiike.
38 Naye wayini omusu ateekebwa mu nsawo za maliba
empya. **39** Era tewali anywa ku wayini omukadde ate
ayagala okunywa ku wayini omusu. Kubanga agamba nti,
'Omukadde ye asinga omusu.'"

6 Awo ku lunaku lumu olwa Ssabbiiti, Yesu n'abayigirizwa
be bwe baali bayita mu nnimiro y'emmere ey'empeke,
abayigirizwa be ne banoga ku birimba by'emmere ey'empeke
ne babikunya mu ngalo zaabwe, ne balya. **2** Naye
Abafalisaayo abamu ne bagamba nti, "Lwaki mukola
ekitakkirizibwa ku Ssabbiiti?" **3** Yesu n'abaddamu nti,
"Temusomanga ku Dawudi kye yakola, enjala bwe yamuluma
n'abo be yali nabo? **4** Yayingira mu nnyumba ya Katonda,
n'addira emigaati egy'okulaga, n'atoola n'alyako, n'awaako
ne be yali nabo ne balya so ng'ekyo kyali tekikkirizibwa
muntu yenna okuggyako bakabona." **5** N'abagamba nti,
"Omwana w'Omuntu, ye Mukama wa Ssabbiiti." **6** Ku
lunaku lwa Ssabbiiti olulala Yesu yali ng'ayigiriza mu
kkuŋŋaaniro nga mulimu n'omusajja eyalina omukono
ogukaze. **7** Abannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo
ne bamusimbako amaaso okulaba obanga anaawonya ku
Ssabbiiti, babeeko n'ekintu kye baneekwasa bamuvunaane
omusango. **8** Naye Yesu n'ategeera ebirowoozo byabwe.
N'agamba omusajja eyalina omukono ogukaze nti, "Situka
oyimirire wakati wano." N'asituka n'ayimirira. **9** Yesu
n'alyoka agamba Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka
nti, "Muleke mbabuuze; Kirungi okukola ekirungi ku
Ssabbiiti oba okukola ekibi? Kirungi okuwonya obulamu
oba okubuzikiriza?" **10** N'abeetoolooza amaaso kinnoomu,
n'alyoka agamba omusajja nti, "Golola omukono gwo."
Omusajja n'agolola omukono gwe ne guwona. **11** Naye
ne bajjula obusungu, ne boogera bokka ne bokka kye
banaakola Yesu. **12** Awo olwatuuka mu nnaku ezo,
Yesu n'alinnya waggulu ku lusozi okusaba, n'asaba
ekiro kyonna eri Katonda. **13** Obudde bwe bwakya,
n'ayita abayigirizwa be n'abalondako kkumi n'ababiri,
n'abafuula abatume. Amannya gaabwe ge gano: **14**
Simooni, gwe yatuuma Peetero, ne Andereya, muganda
wa Simooni, ne Yakobo, ne Yokaana, ne Firipo, ne
Battolomaayo, **15** ne Matayo, ne Tomasi, ne Yakobo,
omwana wa Alufaayo, ne Simooni, ow'omu kibiina ky'obufuzi
eky'Abazerote, **16** ne Yuda, omwana wa Yakobo, ne
Yuda Isukalyoti, oluvannyuma eyamulyamu olukwe. **17**
Awo Yesu bwe yava ku lusozi awamu nabo, n'ayimirira
wansi w'olusozi mu lusenyi awatereevu, ekibiina kinene
eky'abayigirizwa be, n'ekibiina kinene eky'abantu abaava
mu Buyudaaya yonna ne Yerusaalemi n'ebitundu eby'oku
lubalama lw'ennyanja olwa Ttuulo ne Sidoni, **18** ne bajja
okumuwuliriza n'okuwonyezebwa endwadde zaabwe. Abo
abaali batawaanyizibwa emyoyo emibi ne bawonyezebwa;
19 era abantu bonna ne bafuba okumukwatako, kubanga
amaanyi agawonya gaamuvangamu nga gawonya buli
muntu. **20** Awo Yesu n'atunuulira abayigirizwa be
enkaliriza n'agamba nti, "Mulina omukisa abaavu, kubanga
obwakabaka bwa Katonda bwammwe. **21** Mulina
omukisa abalumwa enjala kaakano, kubanga mulikkusibwa.
Mulina omukisa abakaaba kaakano, kubanga muliseka.
22 Mulina omukisa bwe babakyawa, ne babeewala,
ne babavuma, ne basiiga erinnya lyammwe enziro,
olw'Omwana w'Omuntu." **23** "Musanyukanga ku lunaku
olwo ne mujaguza, kubanga empeera yammwe nnene
mu ggulu, kubanga ebintu ebyo bajjajjammwe baabikola
bannabbi abaabasooka. **24** "Naye zibasanze mmwe
abagagga, kubanga mufunye essanyu lyammwe erijjuvu.
25 Zibasanze mmwe abalya ne mukkuta kaakano, kubanga
mulirumwa enjala. Zibasanze mmwe abaseka kaakano,
kubanga mulikungubaga, ne mukaaba. **26** Zibasanze
mmwe abantu bonna bwe babawaana, kubanga bwe batyo
bajjajjammwe bwe baayisa bannabbi aboobulimba." **27**
"Naye mmwe abampuliriza mbagamba nti: Mwagalenga
abalabe bammwe, n'ababakyawa mubayisenga bulungi. **28**
Ababakolimira mubasabirenga omukisa; ababayisa obubi
mubasabirenga. **29** Omuntu bw'akukubanga oluyi ku luba
olumu, omukyusizanga n'akukuba ne ku lwokubiri! Omuntu
bw'akunyagangako ekkooti yo, n'essaati yo ogimulekeranga.
30 Omuntu yenna akusabanga omuwanga; era n'oyo
akuggyangako ebintu byo tobimusabanga kubikuddizza.
31 Kye mwagala abantu okubakoleranga, nammwe
mubibakoleranga bwe mutyo." **32** "Bwe munaayagalanga
abo ababaagala bokka, munaagasibwa ki? Kubanga
n'abakozi b'ebibi bwe beeyisa bwe batyo. **33** Bwe
munaayisanga obulungi abo bokka ababayisa obulungi,
munaagasibwa ki? Kubanga n'abakozi b'ebibi bwe bakola
bwe batyo. **34** Bwe munaawolanga abo bokka be musuubira
okubasasula mmwe, munaagasibwangamu ki? Kubanga
n'abakozi b'ebibi bawola bakozi ba bibi bannaabwe,
basobole okusasulwa omuwendo gwe gumu. **35** Naye
mmwe mwagalenga abalabe bammwe! Mubayisenga
bulungi! Muwolenga nga temusuubira kusasulwa magoba.
Bw'etyo empeera yammwe eriba nnene era muliba
baana b'oyo Ali Waggulu Ennyo. Kubanga wa kisa
eri abatasiima n'abakozi b'ebibi. **36** Mubeerenga ba
kisa nga Kitammwe bw'ali ow'ekisa." **37** "Temusalanga
musango, nammwe muleme okusalirwa omusango.
Temusingisanga musango, nammwe muleme okusingibwa.
Musonyiwenga era nammwe mulisonyiyibwa. **38** Mugabenga
nammwe muliweebwa. Ekigera ekirungi ekikattiddwa,
ekisuukundiddwa, eky'omuyiika kiribakwasibwa. Kubanga
ekigera kye mugereramu nammwe mwe muligererwa."
39 Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Ddala ddala
omuzibe w'amaaso ayinza okukulembera muzibe munne?
Bombi tebajja kugwa mu kinnya? **40** Omuyizi tasaana
kusinga amuyigiriza, kyokka bw'aba ng'atendekeddwa
bulungi, buli muntu aliba ng'omusomesa we." **41** "Lwaki
otunuulira akasasiro akali ku liiso lya muganda wo, naye
n'otolaba kisiki kiri ku liiso lyo? **42** Oyinza otya okugamba

muganda wo nti, ‘Muganda wange, leka nkuggyeko akasasiro akakuli ku liiso,’ naye nga ekisiki ekiri ku liryo tokiraba? Munnanfuusi ggwe! Sooka oggyeko ekisiki ku liiso lyo, olyoke olabe bulungi olwo oggyeko akasasiro akali ku liiso lya muganda wo.” **43** “Omuti omulungi tegubala bibala bibi, so n’omuti omubi tegubala bibala birungi. **44** Buli muti gutegeererwa ku bibala byagwo. Abantu tebanoga ttiini ku busaana so tebanoga mizabbibu ku mweramannyo. **45** Omuntu omulungi afulumya ebirungi okuva mu mutima gwe omulungi, n’omuntu omubi afulumya ebibi okuva mu mutima gwe omubi. Kubanga akamwa koogera ku biba bijjudde mu mutima.” **46** “Lwaki mumpita nti, ‘Mukama waffe, Mukama waffe,’ so nga bye mbagamba si bye mukola? **47** Buli ajja gye ndi n’awulira ebigambo byange, n’abikola, ka mbalage bw’afaanana. **48** Afaanana ng’omuntu eyazimba ennyumba, eyasima omusingi wansi ennyo n’atuuka ku lwazi. Amataba bwe gajja, ne gajjuza omugga tegaasobola kunyeenya nnyumba eyo kubanga yazimbibwa bulungi. **49** Naye omuntu awuliriza ebigambo byange n’atabikola, afaanana n’omusajja eyazimba ennyumba ku ttaka nga tasimye musingi. Omugga bwe gwajjula, ne gwanjaala, ne gukuba ennyumba n’egwa, era n’okugwa kw’ennyumba eyo kwali kunene nnyo.”

7 Awo Yesu bwe yamala okutegeeza abantu ebigambo ebyo byonna n’ayingira mu Kaperunawumu. **2** Mu kiseera ekyo, omukulu w’ekitongole ky’abaserikale ekikumi, yalina omuddu we gwe yali ayagala ennyo, yali mulwadde nnyo ng’ali kumpi n’okufa. **3** Omukulu w’ekitongole oyo bwe yawulira ebifa ku Yesu, n’atuma abamu ku bakulembeze b’Abayudaaya eri Yesu bamusabe ajje awonye omuddu we. **4** Bwe baatuuka eri Yesu ne bamwegayirira nnyo nga bagamba nti, “Omusajja ono asaanira okuyambibwa nga bw’akusabye, **5** kubanga ayagala nnyo eggwanga lyaffe, era ye yatuzimbira ne kkuŋŋaaniro lyaffe!” **6** Bw’atyo Yesu n’agenda nabo. Naye Yesu bwe yali akyali mu kkubo nga tannatuuka ku nnyumba, omukulu w’ekitongole n’atuma mikwano gye eri Yesu ng’agamba nti, “Mukama wange, teweeteganya bw’otyo, kubanga nze sisaanira kukusembeza mu nju yange. **7** Era kyenavudde nnema okujja gy’oli nze nzennyini. Naye yogera bwogezi ekigambo, omuweereza wange anaawona! **8** Kubanga nange nnina abakulu abantwala, ate waliwo n’abali wansi wange be nninako obuyinza. Bwe ŋŋamba ono nti, ‘Genda,’ agenda, n’omulala nti, ‘Jjangu,’ ajja; n’omuddu wange nti, ‘Kola kino,’ akikola.” **9** Yesu bwe yawulira ebigambo ebyo n’amwewuunya nnyo, n’akyukira ekibiina ky’abantu abaali bamugoberera n’agamba nti, “Mbagamba nti sirabanga kukkiriza kunene nga kuno, wadde mu Isirayiri.” **10** Awo omukulu w’ekitongole be yatuma eri Yesu bwe baddayo mu nnyumba ye, baasanga omuddu awonye. **11** Awo ku lunaku olwaddirira, Yesu n’agenda n’abayigirizwa be n’ekibiina kinene ne kimugoberera mu kibuga ekiyitibwa Nayini. **12** Bwe yali asemberera omulyango gw’ekibuga, laba, abantu ne bafuluma mu kibuga nga beettisse omulambo gw’omuvubuka eyali mutabani w’omukazi nnamwandu, ate nga ye mwana we yekka. Ekibiina ky’abantu abaali bava mu kibuga baali bangi nnyo. **13** Awo Mukama waffe bwe yalaba nnamwandu n’amusaasira, n’amugamba nti, “Tokaaba.” **14** N’asemberera essanduuko, abaali bagisitudde ne bayimirira, Yesu n’ayogera nti, “Omuvubuka, nkulagira nti ggolokoka!” **15** Eyali afudde n’atuula era n’atandika okwogera. Yesu n’amuddiza nnyina. **16** Buli omu n’ajjula entiisa, ne batendereza Katonda nga bagamba nti, “Nnabbi ow’amaanyi atulabikidde, era Katonda akyalidde abantu be.” **17** Ebigambo ebyo ne bibuna Buyudaaya yonna n’okwetooloola emiriraano gyayo. **18** Awo abayigirizwa ba Yokaana Omubatiza ne bategeeza Yokaana ebintu ebyo byonna. Yokaana n’ayita abayigirizwa be babiri, **19** n’abatuma eri Mukama waffe okumubuuza nti, “Ggwe wuuyo gwe tusuubira okujja, oba tulindirireyo omulala?” **20** Abayigirizwa ba Yokaana bwe baatuuka eri Yesu, ne bamutegeeza nti, “Yokaana Omubatiza atutumye okukubuuza nti, Ggwe wuuyo ajja oba tulindirirayo omulala?” **21** Mu kiseera ekyo Yesu n’awonya endwadde nnyingi eza buli ngeri: n’abalema, n’abaaliko emyoyo emibi, n’azibula n’abazibe b’amaaso. **22** Abaatumibwa n’abaddamu nti, “Muddeeyo eri Yokaana mumutegeeze byonna bye muwulidde ne bye mulabye. Abazibe b’amaaso bazibulwa amaaso ne balaba, n’abalema batambula, n’abagengebalongoosebwa, n’abaggavu b’amatu gagguka ne bawulira, n’abafu bazuukizibwa, era n’abaavu babuulirwa Enjiri. **23** Era alina omukisa oyo atanneesittalako.” **24** Awo ababaka ba Yokaana bwe baagenda, Yesu n’abuulira ekibiina ebikwata ku Yokaana. N’ababuuza nti, “Bwe mwagenda mu ddungu, mwagenderera kulaba ki? Olumuli olunyeenyezebwa n’empewo? **25** Naye mwagenderera kulaba ki? Omusajja ayambadde engoye ezinekaaneka? Laba abambadde engoye ezinekaaneka, nga babeera mu bulamu bwa kikungu era babeera mu mbiri. **26** Naye mwagenderera kulaba ki? Nnabbi? Weewaawo ka mbabuulire, oyo asinga ne nnabbi. **27** Y’oyo ebyawandiikibwa gwe byogerako nti, “‘Laba, ntuma omubaka wange okukukulembera, y’alikuteekerateekera ekkubo lyo mu maaso go.’” **28** “Mbagamba nti, mu bantu bonna abaali bazaaliddwa abakazi, tewali mukulu wa kitiibwa kukira Yokaana, naye ate oyo asembayo mu bwakabaka bwa Katonda asinga Yokaana ekitiibwa.” **29** Abantu bonna, awamu n’abasolooza b’omusolo, bwe baawulira ebigambo bya Yesu ebyo, ne batendereza Katonda, kubanga baali babatiziddwa mu kubatizibwa kwa Yokaana. **30** Naye Abafalisaayo n’abayigiriza b’amateeka ne bagaana ebyo Katonda bye yabategekera, kubanga tebaabatizibwa Yokaana. **31** Awo Yesu n’abuuza nti, “Abantu ab’omulembe guno mbageraageranye na ki? Bafaanana batya? **32** Bafaanana ng’abaana abato abazannya emizannyo gyabwe mu katale, nga bagambagana nti, “‘Bwe twabafuuyira omulere, temwazina, Bwe twayimba oluyimba olw’okukungubaga, temwakungubaga.’ **33** Kubanga Yokaana Omubatiza bwe yajja teyalyanga mmere wadde okunywa omwenge, ne mugamba nti, ‘Aliko dayimooni!’ **34** Omwana w’Omuntu azze ng’alya emmere era ng’anywa ne mugamba nti, ‘Laba wa mululu era mutamiivu, mukwano gw’abasolooza b’omusolo n’aboonoonyi!’ **35** Naye amagezi geeragira

mu butuukirivu olw'abaana baago bonna." **36** Awo omu ku Bafalisaayo n'ayita Yesu ku kijjulo, Yesu n'ayingira mu nnyumba, n'atuula ku mmeeza. **37** Awo omukazi ow'omu kibuga ekyo nga mwonoonyi, eyali ategedde nga Yesu ali mu nju eyo ey'Omufalisaayo, n'aleeta eccupa y'amafuta ag'akaloosa. **38** N'ayimirira awali Yesu, n'akaaba, amaziga ne gatonnya ku bigere bya Yesu ne bitoba. Omukazi n'abisiimuuza enviiri ze, era n'abinywegera; n'abifukako amafuta ag'akaloosa. **39** Naye Omufalisaayo eyayita Yesu, ebyo bwe yabiraba, n'agamba munda ye nti, "Singa omuntu ono abadde nnabbi, yanditegedde omukazi amukwatako kyali era nga bw'ali omwonoonyi!" **40** Awo Yesu n'amugamba nti, "Simooni, nnina kye njagala okukubuulira." Simooni n'addamu nti, "Omuyigiriza, mbuulira." **41** "Waaliwo abantu babiri, omuwozi w'ensimbi be yali abanja. Omu yali amubanja ddinaali ebikumi bitaano, n'omulala ddinaali amakumi ataano. **42** Naye ku bombi nga tekuliiko asobola kusasula bbanja lye. Eyali ababanja kwe kubasonyiwa. Kale, ku bombi aluwa alisinga okumwagala?" **43** Simooni n'addamu nti, "Ndowooza oyo gwe yasonyiwa ebbanja erisingako obunene." Yesu n'amugamba nti, "Olamudde bulungi." **44** N'alyoka akyukira omukazi n'agamba Simooni nti, "Omukazi ono omulaba? Bwe nayingidde mu nnyumba yo, tewampadde mazzi ga kunaaba ku bigere byange. Naye abinaazizza n'amaziga ge n'abisiimuula n'enviiri ze. **45** Tewannyanirizza na kunnywegera, naye anywegedde ebigere byange emirundi mingi okuva lwe nayingidde. **46** Tewansiize mafuta ku mutwe gwange, naye ye asiize ebigere byange amafuta ag'akaloosa. **47** Noolwekyo nkutegeeza nti omukazi ono asonyiyiddwa ebibi bye ebingi kubanga okwagala kwe kungi, naye oyo asonyiyibwa ebitono n'okwagala kwe kuba kutono." **48** Awo Yesu n'agamba omukazi nti, "Osonyiyiddwa ebibi byo." **49** Abo abaali ne Yesu ku mmeza ne beebuuzaganya nti, "Ono ye ani asonyiwa n'ebibi?" **50** Yesu n'agamba omukazi nti, "Okukkiriza kwo kukulokodde, genda mirembe."

8 Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'agenda ng'akyalira ebibuga ebinene n'ebitono ng'abuulira Enjiri y'obwakabaka bwa Katonda, n'abayigirizwa be ekkumi n'ababiri nga bali naye. **2** Waaliwo n'abakazi Yesu be yali agobyeko emyoyo emibi ne be yali awonyezza endwadde. Mu bo mwe mwali ne Maliyamu eyayitibwanga Magudaleene gwe yagobako baddayimooni omusanvu, **3** ne Jowaana muka Kuza eyali omukulu w'olubiri lwa Kerode; ne Susaana, n'abalala bangi, abaatoolanga ku byabwe ne balabirira Yesu n'abayigirizwa be. **4** Awo ekibiina kinene bwe kyali kikuŋŋaana, nga n'abantu abava mu buli kibuga bajja eri Yesu, Yesu n'abagerera olugero luno nti, **5** "Omulimi yagenda mu nnimiro ye okusiga ensigo. Bwe yatandika okusiga ensigo, ezimu ne zigwa ku mabbali g'ekkubo ne bazirinnyirira, n'ebinyonyi eby'omu bbanga ne bizirya. **6** Ensigo endala zaagwa ku lwazi, bwe zaamera ne zikala kubanga tezaalina mazzi. **7** Ensigo endala zaagwa mu maggwa, bwe zaamera n'amaggwa nago ne gakula ne gazizisa. **8** Naye ensigo endala n'azisiga mu ttaka eddungi, ne zikula ne zibala ebibala emirundi kikumi." N'amaliriza ng'agamba nti, "Alina amatu okuwulira awulire." **9** Abayigirizwa be ne bamubuuza amakulu g'olugero olwo. **10** N'abaddamu nti, "Mmwe muweereddwa omukisa okumanya ebyama by'obwakabaka bwa Katonda, naye abalala, njogera gye bali mu ngero, "'bwe batunula baleme kulaba, bwe bawulira baleme kutegeera.' **11** "Kale, amakulu g'olugero olwo ge gano: Ensigo ky'ekigambo kya Katonda. **12** Ensigo ezaagwa ku mabbali g'ekkubo, be bawulira ekigambo, naye Setaani n'ajja n'akibaggyako mu mutima gwabwe, si kulwa nga bakkiriza ne balokolebwa. **13** Ezaagwa ku lwazi be bawulira ne basanyukira ekigambo, kyokka ne kitaba na mmizi. Be bakkiriza, naye okugezesebwa bwe kujja ne bagwa. **14** Ezaagwa mu maggwa, be bawulira ekigambo, naye okweraliikirira n'obugagga n'amasanyu g'omu bulamu ne bibazisa, ne bataleeta bibala bikuze bulungi. **15** Naye ezaagwa ku ttaka eddungi be bantu abalungi era abeesigwa, era bakuuma ekigambo ku mitima ne babala ebibala n'obugumiikiriza. **16** "Tewali muntu akoleeza ttaala ate nagisaanikirako akalobo oba n'agissa wansi w'ekitanda. Agiwanika waggulu ku kikondo, olwo lw'esobola okumulisiza abantu abayingira. **17** Kubanga tewali kintu na kimu ekyakwekebwa ekitalikwekulwa, era tewali na kimu ekitalimanyibwa mu lwatu. **18** Noolwekyo mwegendereze nga muwuliriza, kubanga oyo alina alyongerwako; naye oyo atalina, n'ekyo ky'alowooza nti alina kigenda kumuggyibwako." **19** Awo nnyina ne baganda ba Yesu ne bajja okumulaba, naye ne batasobola kumutuukako olw'ekibiina ky'abantu ekinene. **20** Ne wabaawo amubuulira nti, "Nnyoko ne baganda bo obwedda bayimiridde wabweru, baagala kukulabako." **21** Yesu n'addamu nti, "Mmange ne baganda bange be bano abawulira ekigambo kya Katonda ne bakigondera." **22** Lwali lumu Yesu n'alinnya mu lyato n'abayigirizwa be, n'abagamba nti, "Tuwunguke tulage emitala w'ennyanja." Ne basimbula okugenda. **23** Bwe baali baseeyeeya Yesu ne yeebaka. Awo omuyaga ogw'amaanyi ne gukunta ku nnyanja, n'eryato ne liyuuga nnyo, ne baba mu kabi kanene. **24** Abayigirizwa ne bamuzuukusa, ne bagamba nti, "Mukama waffe, Mukama waffe, tusaanawo!" N'azuukuka n'aboggolera omuyaga n'amazzi agaali geefuukudde. Ne bikkakkana, ennyanja n'etteeka! **25** N'alyoka abagamba nti, "Okukkiriza kwammwe kuluwa?" Ne batya, ne beewuunya nnyo, ne bagambagana nti, "Omuntu ono ye ani? Alagira omuyaga n'amazzi ne bimugondera!" **26** Awo ne bagoba emitala w'eri mu nsi y'Abageresene eyolekedde Ggaliraaya. **27** Awo Yesu bwe yava mu lyato omusajja eyaliko baddayimooni n'ajja okumusisinkana ng'ava mu kibuga. Omusajja oyo yali amaze ebbanga ddene nga tayambala ngoye, nga tasula na mu nju, wabula ng'asula mu ntaana. **28** Awo bwe yalaba Yesu n'awowoggana n'agwa wansi mu maaso ga Yesu, n'aleekaana nti, "Onjagaza ki, Yesu, Omwana wa Katonda Ali Waggulu Ennyo? Nkwegayiridde tombonyaabonya!" **29** Kubanga Yesu yali alagidde omwoyo omubi guve ku musajja oyo. Emirundi mingi yalumbibwanga n'amaanyi mangi, ne bwe baamusibanga n'enjegere, n'akuumibwa mu masamba, yabikutulanga, ddayimooni n'amulaza mu ddungu. **30** Awo Yesu n'abuuza omusajja nti, "Erinnya lyo ggwe ani?"

Omusajja n'addamu nti, "Nze Ligyoni," kubanga omusajja yaliko baddayimooni bangi. **31** Baddayimooni ne beegayirira Yesu aleme okubagobera mu bunnya obutakoma. **(Abyssos g12)** **32** Waaliwo eggana ly'embizzi, awo ku lusozi, nga lirya, baddayimooni ne beegayirira Yesu abasindike mu mbizzi ezo. Yesu n'abakkiriza. **33** Baddayimooni ne bava ku musajja ne bayingira mu mbizzi, amangwago eggana lyonna ne lifubutuka nga liserengeta olusozi, ne lyewanula ku bbangabanga, ne ligwa mu nnyanja, embizzi zonna ne zisaanawo. **34** Abalunzi b'embizzi ezo bwe baakiraba, ne badduka embiro ne bagenda, ne bategeeza ab'omu malundiro ne mu kibuga, ebintu byonna ebibaddewo. **35** Ekibiina ky'abantu ne bagenda okulaba ebibaddewo ne bajja eri Yesu, ne balaba omusajja eyagobwako baddayimooni ng'atudde awo awali ebigere bya Yesu ng'ayambadde engoye era nga mulamu ddala! Ne batya nnyo. **36** Abo abaaliwo okusookera ddala ne bategeeza abalala ng'omusajja eyaliko ddayimooni bwe yawonyezebwa. **37** Awo abantu bonna ab'ensi eyo ey'Abagerasene ne basaba Yesu abaviire, kubanga baali batidde nnyo. N'asaabala mu lyato n'avaayo. **38** Omusajja, eyagobwako baddayimooni n'amusaba agende naye, naye Yesu n'agaana. **39** N'agamba omusajja nti, "Ddayo ewammwe obategeeze Katonda by'akukoledde." Omusajja n'agenda ng'ategeeza buli gwe yasanganga mu kibuga, Yesu bye yali amukoledde. **40** Yesu bwe yakomawo ekibiina ky'abantu ne bamwaniriza n'essanyu kubanga bonna baali bamulindirira. **41** Mu kiseera ekyo ne wajjawo omusajja erinnya lye Yayiro, eyali omukulembeze w'ekkuŋŋaaniro, n'agwa ku bigere bya Yesu n'amwegayirira ajje mu maka ge, **42** kubanga muwala we omu yekka gwe yalina, eyali aweza emyaka nga kkumi n'ebiri yali afa. Yesu n'agenda naye, naye ng'ekibiina kimunyigiriza. **43** Mu kibiina ky'abantu ekyo mwalimu omukazi eyali amaze emyaka kkumi n'ebiri ng'alwadde ekikulukuto ky'omusaayi. Yali atambudde nnyo mu basawo era nga bamumazeeko ebintu bye byonna ng'abasasula, naye ne watabaawo asobola kumuwonya. **44** Omukazi ono n'asemberera Yesu ng'amuvaako emabega, n'akoma ku lukugiro lw'ekyambalo kya Yesu, ekikulukuto ky'omusaayi ne kiwona mu kaseera ako kennyini! **45** Yesu n'abuuza nti, "Ani ankutteko?" Bonna ne beegaana, naye Peetero n'agamba nti, "Mukama waffe, ekibiina ky'abantu kinene abakwetoolodde era abantu bangi bakunyigiriza." **46** Naye Yesu n'addamu nti, "Waliwo ankutteko kubanga mpulidde ng'amaanyi ganvaamu." **47** Awo omukazi bwe yategeera ng'avumbuddwa, n'ajja ng'akankana n'agwa awo mu maaso ga Yesu, n'annyonnyola mu maaso g'abantu bonna ensonga kyeyavudde amukwatako, era nti n'obulwadde bwe bwawoneddewo! **48** Yesu n'agamba omukazi nti, "Muwala wange, okukkiriza kwo kukuwonyezza. Genda mirembe." **49** Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera omuntu n'atuuka ng'ava mu maka g'omukulu w'ekkuŋŋaaniro, n'agamba Yayiro nti, "Muwala wo afudde! Omuyigiriza toyongera kumuteganya." **50** Naye Yesu bwe yakiwulira n'amugamba nti, "Totya! Kkiriza bukkiriza, ajja kuba mulamu." **51** Awo Yesu bwe yatuuka ku nnyumba ya Yayiro, n'atakkiriza bantu balala kuyingira naye mu nju wabula Peetero, ne Yokaana, ne Yakobo, ne kitaawe w'omwana, ne nnyina. **52** Mu kiseera ekyo abantu bonna baali bakaaba nga bakungubagira omwana oyo. Yesu n'abagamba nti, "Mulekeraawo okukaaba! Omuwala tafudde wabula yeebase bwebasi!" **53** Ne bamusekerera nnyo, kubanga bonna baali bamanyi ng'omuwala afudde. **54** Naye Yesu n'akwata omuwala eyali afudde ku mukono, n'akoowoola ng'agamba nti, "Mwana wange, golokoka!" **55** Amangwago n'aba mulamu, n'asituka n'ayimirira. Yesu n'abalagira bamuwe ekyokulya. **56** Bazadde b'omuwala ne beewuunya, naye Yesu n'abakuutira obutabuulirako muntu yenna ebibaddewo.

9 Awo olunaku lwali lumu Yesu n'ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri bonna awamu, n'abawa obuyinza okugoba baddayimooni ku bantu n'okuwonya endwadde. **2** N'abawa obuyinza n'abatuma bagende bategeeze abantu ebigambo by'obwakabaka bwa Katonda era bawonye n'abalwadde. **3** N'abalagira nti, "Temwetwalira kintu kyonna nga mugenda, wadde omuggo, oba ensawo, oba emmere, wadde ffeeza wadde essaati ebbiri. **4** Na buli nnyumba mwe muyingiranga, mubeerenga omwo, era mwe muba muvanga. **5** Bwe muyingiranga mu kibuga, abantu baamu ne batabaaniriza, mubaviirenga, era bwe mubanga mufuluma mu kibuga ekyo mukunkumulanga enfuufu ku bigere byammwe, ebe omujulirwa eri bo." **6** Ne bagenda nga bava mu kibuga ekimu nga badda mu kirala, nga babuulira Enjiri buli wamu era nga bawonya. **7** Awo Kerode eyali afuga Ggaliraaya bwe yawulira ebintu ebyo byonna, n'asoberwa, kubanga abantu abamu baali bagamba nti, "Yokaana azuukidde mu bafu," **8** n'abalala nti, "Eriya yali alabise," n'abalala nti, "Omu ku bannabbi ab'edda azuukidde mu bafu." **9** Naye Kerode ne yeebuuza nti, "Yokaana namutemako omutwe; naye ate kale ono ye ani gwe mpulirako ebigambo bino byonna?" N'ayagala okulaba Yesu. **10** Awo abatume bwe baakomawo ne bategeeza Yesu bye baakola. Yesu n'abatwala mu kyama ne bagenda bokka mu kibuga ekiyitibwa Besusayida. **11** Naye ebibiina bwe baakitegeera ne kimugoberera. Yesu n'abaaniriza, n'abayigiriza ebigambo ebikwata ku bwakabaka bwa Katonda, n'abaali abalwadde n'abawonya. **12** Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ekkumi n'ababiri ne bajja gy'ali ne bamugamba nti, "Abantu bagambe bagende mu bibuga ebyetoolodde wano ne mu byalo beefunire we banaafuna ku mmere n'okusula, kubanga wano tuli mu ttale jjereere." **13** Yesu n'abaddamu nti, "Mmwe mubawe ekyokulya!" Abayigirizwa be ne bamuddamu nti, "Wano tulinawo emigaati etaano gyokka n'ebyennyanja bibiri, mpozi nga tugenda tugulire abantu bano bonna emmere." **14** Waaliwo abasajja ng'enkumi ttaano. Naye Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Mutuuze abantu mu bibiina by'abantu ng'amakumi ataano buli kimu." **15** Abayigirizwa ne bakola bwe batyo, bonna ne batuula. **16** Awo Yesu n'addira emigaati etaano n'ebyennyanja ebibiri n'atunula eri eggulu, ne yeebaza, n'amenyaamenya emigaati n'ebyennyanja, n'awa abayigirizwa be bagabule abantu. **17** Bonna ne balya ne bakkuta, era obutundutundu obwalema bwe bwakuŋŋaanyizibwa ne bujjuza ebisero

kkumi na bibiri. **18** Lwali lumu Yesu bwe yali ng'asaba yekka kyokka nga n'abayigirizwa be bali awo, n'ababuuza nti, "Ebibiina bimpita ani?" **19** Ne baddamu nti, "Abamu bagamba nti Yokaana Omubatiza, abalala nti Eriya, ate nga waliwo abagamba nti omu ku bannabbi ab'edda y'azuukidde." **20** Yesu kwe kubabuuza nti, "Naye mmwe mumpita ani?" Peetero n'addamu nti, "Ggwe Kristo wa Katonda." **21** Awo Yesu n'abakuutira, ng'abalagira obutakitegeezaako muntu yenna, **22** n'abategeeza nti, "Kigwanidde, Omwana w'Omuntu, okubonaabona ennyo, n'okugaanibwa abakulembeze b'Abayudaaya, ne bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka, n'okuttibwa, naye ku lunaku olwokusatu okuzuukizibwa!" **23** Era bonna n'abagamba nti, "Omuntu yenna ayagala okungoberera asaana yeefiirize yekka yeetikke omusaalaba gwe buli lunaku, angoberere! **24** Kubanga buli ayagala okulokola obulamu bwe, alibufiirwa. Na buli alifiirwa obulamu bwe ku lwange alibulokola. **25** Kubanga omuntu kirimugasa ki okulya ensi yonna, naye n'afiirwa obulamu bwe? **26** Buli alinkwatirwa ensonyi, nze n'ebigambo byange, n'Omwana w'Omuntu, alimukwatirwa ensonyi, bw'alijja mu kitiibwa kye ne mu kya Kitaawe ne mu kya bamalayika abatukuvu. **27** "Naye ddala ddala mbagamba nti abamu ku abo abayimiridde wano waliwo abatalirega ku kufa okutuusa nga bamaze okulaba obwakabaka bwa Katonda." **28** Awo nga wayiseewo ng'ennaku munaana, Yesu n'atwala Peetero ne Yokaana ne Yakobo ne bambuka ku lusozi okusaba. **29** Bwe yali ng'asaba endabika y'amaaso ge n'ekyusibwa, ebyambalo bye ne byeruka ne bitukula nnyo era ne byakaayakana. **30** Awo abantu babiri ne balabika nga banyumya ne Yesu, omu yali Musa n'omulala Eriya, **31** abaali bamasamasa mu kitiibwa kyabwe nga boogera ku kufa kwa Yesu, kwe yali agenda okutuukiriza mu Yerusaalemi. **32** Peetero ne banne otulo twali tubakutte era nga beebase, Bwe baazuukuka ne balaba ekitiibwa kya Yesu n'abantu ababiri abaali bayimiridde naye. **33** Awo Musa ne Eriya bwe baali bagenda, Peetero nga tamanyi ne kyayogera, n'agamba nti, "Mukama wange kirungi ffe okubeera wano. Ka tuzimbe wano ensiisira ssatu, emu yiyo, endala ya Musa n'endala ya Eriya!" **34** Naye yali akyayogera ebyo ekire ne kibabikka, abayigirizwa ne bajjula okutya nga kibasaanikidde. **35** Eddoboozi ne liva mu kire ne ligamba nti, "Ono ye Mwana wange, gwe nneeroboza, mumuwulirize!" **36** Eddoboozi bwe lyasiriikirira, Yesu n'asigalawo yekka. Abayigirizwa abo bye baalaba ne bye baawulira ne babikuuma mu mitima gyabwe, ne batabibuulirako muntu yenna mu kiseera ekyo. **37** Awo enkeera bwe baakomawo nga bava ku lusozi, ekibiina ekinene ne kijja okusisinkana Yesu. **38** Omusajja eyali mu kibiina n'ayogerera waggulu ng'agamba nti, "Omuyigiriza, nkwegayiridde tunula ku mutabani wange ono kubanga yekka gwe nnina. **39** Kubanga ddayimooni buli bbanga amukwata n'amuwowogganya, era n'amukankanya n'abimba ejjovu n'amusuula eri era tayagala kumuleka, amumaliramu ddala amaanyi. **40** Neegayiridde abayigirizwa bo bamumugobeko, naye ne batasobola." **41** Awo Yesu n'addamu nti, "Mmwe omulembe ogutakkiriza era ogwakyama, ndibeera nammwe kutuusa ddi? Era ndibagumiikiriza kutuusa ddi? Leeta wano omwana wo." **42** Omulenzi bwe yali ajja eri Yesu dayimooni n'amusuula wansi n'amukankanya nnyo. Yesu n'aboggolera omwoyo omubi n'awonya omwana, n'amuddiza kitaawe. **43** Abantu bonna ne beewuunya obuyinza bwa Katonda. Awo buli muntu bwe yali akyewuunya eby'ekitalo ebyo Yesu bye yali akola, n'agamba abayigirizwa be nti, **44** "Muwulirize nnyo kye ŋŋenda okubagamba. Omwana w'Omuntu, agenda kuliibwamu olukwe." **45** Naye abayigirizwa tebaategeera ky'agambye n'amakulu gaakyo. Kubanga kyali kibakwekebbwa, baleme okutegeera ate nga batya okukimubuuza. **46** Awo empaka ne zisituka mu bayigirizwa ba Yesu, nga bawakanira aliba omukulu mu bo. **47** Naye Yesu bwe yategeera ebirowoozo byabwe n'addira omwana omuto n'amuyimiriza w'ali. **48** N'abagamba nti, "Buli muntu asembeza omwana ono omuto mu linnya lyange ng'asembezezza Nze, na buli ansembeza aba asembezezza oyo eyantuma. Oyo asembayo okuba owa wansi mu mmwe, ye mukulu okubasinga." **49** Awo Yokaana n'agamba Yesu nti, "Mukama waffe, twalaba omuntu ng'agoba baddayimooni mu linnya lyo ne tugezaako okumuziyiza kubanga tayita naffe." **50** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Temumuziyizanga kubanga oyo atalwana nammwe abeera ku ludda lwammwe." **51** Awo ekiseera eky'okulinnya kwe mu ggulu bwe kyali kisembedde, n'amalirira okugenda e Yerusaalemi. **52** N'atuma ababaka mu maaso ne balaga mu kibuga ky'Abasamaliya okumutegekera. **53** Naye abantu b'eyo ne batamwaniriza, kubanga yali amaliridde okulaga mu Yerusaalemi. **54** Abayigirizwa Yakobo ne Yokaana bwe baakiraba ne babuuza Yesu nti, "Mukama waffe, tuyite omuliro okuva mu ggulu gubazikirize?" **55** Naye Yesu n'akyuka n'abanenya. **56** Ne bagenda mu kabuga akalala. **57** Awo bwe baali bali mu kkubo omu ku bo n'amugamba nti, "Nnaakugobereranga wonna w'onoogendanga." **58** Yesu n'amugamba nti, "Ebibe birina obunnya bwabyo mwe bisula, n'ennyonyi zirina ebisu, naye Omwana w'Omuntu, talina kifo kya kuwumulizaamu mutwe gwe." **59** N'agamba omusajja omulala nti, "Ngoberera." Omusajja n'addamu nti, "Mukama wange, nzikiriza mmale okugenda okuziika kitange." **60** Yesu n'amugamba nti, "Leka abafu baziike abafu baabwe, naye ggwe genda olangirire obwakabaka bwa Katonda." **61** N'omulala n'agamba Yesu nti, "Nnaakugobereranga Mukama wange. Naye sooka ondeke mmale okusiibula ab'omu maka gange." **62** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Omuntu yenna akwata ekyuma ekirima mu ngalo ze ate n'atunula emabega, tasaanira bwakabaka bwa Katonda."

10 Awo oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'alonda abayigirizwa abalala nsanvu mu babiri, n'abatuma babiri babiri bamukulembere bagende mu buli kibuga ekinene, na buli kifo mwe yali anaatera okutuuka. **2** N'abagamba nti, "Eby'okukungula bingi, naye abakozi abakungula batono. Noolwekyo musabe nannyini nnimiro, aweereze abakozi mu nnimiro ye. **3** Kale, mugende. Kyokka mbatuma ng'abaana b'endiga mu misege. **4** Temugenda na nsimbi era temutwala nsawo ya kusabiriza wadde omugogo gw'engatto, ate temubaako gwe mulamusa mu kkubo. **5**

“Buli nnyumba gye muyingirangamu musookanga kugamba nti, ‘Emirembe gibeere mu nnyumba eno.’ **6** Ennyumba eyo bw’eneebangamu omuntu ow’emirembe, emirembe gyammwe ginaabeeranga ku ye, bwe kitaabenga bwe kityo, emirembe gyammwe ginaabaddiranga. **7** Mu nnyumba omwo, mwe musookedde, munaalyanga era ne munywa nabo, kubanga omukozi asaanira empeera ye. Temuvanga mu nnyumba emu ne mudda mu ndala. **8** “Buli kibuga kye mutuukangamu ne babaaniriza, mulyenga ebyo bye babawadde okulya. **9** Muwonyenga abalwadde abalimu, era mugambenga abantu abo nti, ‘Obwakabaka bwa Katonda bubasemberedde.’ **10** Naye bwe muyingiranga mu kibuga kyonna ne batabaaniriza, mulaganga mu nguudo zaakyo ne mugamba nti, **11** ‘N’enfuufu ekwatidde ku bigere byaffe tugibakunkumulira. Naye mumanye kino nti obwakabaka bwa Katonda busembedde.’ **12** Mbategeeza nti ku lunaku luli, Sodomu kigenda kugumiikirizika okusinga ekibuga ekyo. **13** “Zikusanze, ggwe Kolaziini! Naawe zikusanze, Besusayida! Kubanga ebyamagero ekyakolerwa mu mmwe, singa byakolerwa mu Ttuulo ne mu Sidoni, abantu baamu bandibadde beenenya dda, nga bambadde n’ebibukutu nga batudde mu vvu okulaga nti beenenyezza. **14** Naye Ttuulo ne Sidoni birisaasirwa okusinga mmwe ku lunaku olw’okusalirako omusango. **15** Ate ggwe Kaperunawumu, oligulumizibwa okutuuka mu ggulu? Nedda, ogenda kuserengesebwa wansi emagombe. **(Hadēs g86)** **16** “Buli abawuliriza mmwe aba awulirizza Nze, na buli abanyooma aba anyoomye Nze, n’oyo anyooma Nze aba anyoomye eyantuma.” **17** Awo abayigirizwa ensavu mu ababiri bwe baakomawo, nga basanyuka ne bategeeza Yesu nti, “Mukama waffe, ne baddayimooni baatugondera mu linnya lyo.” **18** Yesu n’abagamba nti, “Nalaba Setaani ng’agwa okuva mu ggulu ng’okumyansa kw’eraddu! **19** Laba mbawadde obuyinza okulinnya ku misota ne ku njaba ez’obusagwa n’okuwangula amaanyi gonna ag’omulabe. Era tewali kigenda kubakola kabi. **20** Naye temusanyuka nnyo kubanga baddayimooni babagondera, wabula mujaguze nti amannya gammwe gawandiikiddwa mu ggulu.” **21** Mu kiseera ekyo Yesu n’ajjula essanyu ku bwa Mwoyo Mutukuvu n’agamba nti, “Nkutendereza Kitange, Mukama w’eggulu n’ensi, kubanga wakweka ebintu bino abagezi n’abayivu, naye n’obibikkulira abaana abato. Weewaawo Kitange, bw’otyo bwe wasiima. **22** “Kitange yankwasa ebintu byonna. Tewali amanyi Mwana wabula Kitange, era tewali amanyi Kitange wabula Omwana awamu n’abo Omwana b’asiima okubamubikkulira.” **23** Awo n’akyukira abayigirizwa be n’abagamba mu kyama nti, “Mulina omukisa mmwe okulaba bino bye mulaba. **24** Kubanga mbagamba nti, bannabbi bangi ne bakabaka bangi abaayagala okulaba bye mulaba n’okuwulira bye muwulira naye tekyasoboka.” **25** Kale laba omunnyonnyozi w’amateeka n’asituka, ng’ayagala okugezesa Yesu, n’amubuuza nti, “Omuyigiriza, nsaana nkole ki okusikira obulamu obutaggwaawo?” **(aiōnios g166)** **26** Yesu n’amuddamu nti, “Kyawandiikibwa kitya mu mateeka? Gagamba gatya?” **27** Omunnyonnyozi w’amateeka n’addamu nti, “‘Yagalanga Mukama Katonda wo n’omutima gwo gwonna, n’emmeeme yo yonna, n’amaanyi go gonna, n’amagezi go gonna.’ Era ‘yagalanga muliraanwa wo nga naawe bwe weeyagala.’” **28** Yesu n’amugamba nti, “Ozzeemu bulungi. Kale kolanga bw’otyo oliba mulamu.” **29** Naye omunnyonnyozi w’amateeka okwagala okulaga nga bw’ali omutuufu n’agamba Yesu nti, “Muliraanwa wange ye ani?” **30** Yesu n’amuddamu nti, “Waaliwo omuntu eyali ava e Yerusaalemi ng’aserengeta e Yeriko, n’agwa mu banyazi, ne bamukwata ne bamwambulamu engoye ze ne bazimutwalako, ne bamukuba nnyo, ne bamuleka awo ku kkubo ng’abulako katono okufa. **31** Awo kabona eyali tategedde n’ajjira mu kkubo eryo, naye bwe yatuuka ku musajja ng’agudde awo ku kkubo n’amwebalama bwebalami n’amuyitako. **32** Omuleevi naye yamutuukako n’amulaba, n’adda ku ludda olulala olw’oluguudo, n’amuyitako buyisi **33** Naye Omusamaliya bwe yali ng’ali ku lugendo lwe mu kkubo eryo, n’atuuka omusajja we yali; bwe yamulaba n’amukwatirwa ekisa, **34** n’ajja w’ali, n’amunyiga ebiwundu ng’ayiwako amafuta, ne wayini ebiwundu n’abisibako ebiwero. Awo n’ateeka omusajja ku nsolo ye n’amutwala mu nnyumba esulwamu abatambuze, n’amujjanjaba. **35** Enkeera Omusamaliya n’addira ddinaali bbiri n’aziwa nannyini nnyumba. N’amugamba nti, ‘Nkusaba omujjanjabe, era ensimbi ezizo zonna z’olikozesa nga zino ze nkulekedde ziweddewo, ndizikuddizaawo nga nkomyewo.’” **36** “Kale olowooza, ku bantu abo abasatu aluwa eyali muliraanwa w’omusajja oli eyagwa mu banyazi?” **37** Omunnyonnyozi w’amateeka n’addamu nti, “Oyo eyamukolera ebyekisa.” Yesu n’amugamba nti, “Naawe genda okole bw’otyo.” **38** Awo Yesu n’abayigirizwa be nga bali ku lugendo lwabwe, ne batuuka mu kabuga akamu, omukazi erinnya lye Maliza n’asembeza Yesu mu maka ge. **39** Yalina muganda we erinnya lye Maliyamu. N’atuula awo wansi ku bigere bya Yesu, ng’awuliriza ebigambo Yesu bye yali ayogera. **40** Naye Maliza yali yeetawula mu mirimu ng’ategekera abagenyi, n’ajja awali Yesu n’amugamba nti, “Mukama wange, tofaayo ng’olaba muganda wange andekedde emirimu nzekka?” **41** Naye Mukama waffe n’amuddamu nti, “Maliza, Maliza, ebintu ebikutawaanya bingi, **42** naye waliwo ekintu kimu kyokka ekyetaagibwa, Maliyamu alonze omugabo omulungi ogutagenda kumuggyibwako.”

11 Awo olwatuuka Yesu ng’ali mu kifo ekimu ng’asaba, bwe yamaliriza, omu ku bayigirizwa be n’amugamba nti, “Mukama waffe, naawe tuyigirize okusaba nga Yokaana bwe yayigiriza abayigirizwa be.” **2** N’abagamba nti, “Bwe mubanga musaba mugambanga nti, “‘Kitaffe, Erinnya lyo litukuzibwe, obwakabaka bwo bujje. **3** Otuwenga buli lunaku emmere yaffe ey’olunaku. **4** Era otusonyiwe ebyonoono byaffe, nga naffe bwe tusonyiwa abatukolako ebisobyo. So totutwala mu kukemebwa.’” **5** Ate n’abagamba nti, “Singa omu ku mmwe alina mukwano gwe, n’ajja gy’ali ekiro mu ttumbi n’amugamba nti, ‘Mukwano gwange, nkusaba ompoleyo emigaati esatu, **6** kubanga nfunye omugenyi, mukwano gwange avudde lugendo, naye sirina kyakulya kya kumuwa.’” **7** “Oli ali munda mu nju bw’ayanukula nti, ‘Tonteganya. Twasibyewo dda, ffenna n’abaana bange twebisse. Noolwekyo siyinza kugolokoka

kaakano ne mbaako kye nkuwa.' **8** Naye mbategeeza nti, Newaakubadde nga tagolokoka n'amuyamba nga mukwano gwe, naye, singa akonkona n'amwetayirira, alwaddaaki agolokoka n'amuwa by'amusabye. **9** "Bwe ntyo mbagamba nti, musabe munaaweebwa, munoonye mulizuula, mukonkone era munaggulirwawo. **10** Kubanga buli asaba, aweebwa, n'oyo anoonya, azuula, era n'oyo akonkona aggulirwawo. **11** "Ani ku mmwe kitaawe w'omwana, omwana we ng'amusabye ekyennyanja, mu kifo ky'ekyennyanja n'amuwa omusota? **12** Oba ng'amusabye eggi n'amuwa enjaba? **13** Kale obanga mmwe ababi muwa abaana bammwe ebirungi, Kitammwe ali mu ggulu talisinga nnyo okubawa Mwoyo Mutukuvu abo abamusaba?" **14** Lwali lumu Yesu n'agoba dayimooni ku musajja eyali tayogera. Dayimooni bwe yamuvaako, omusajja oyo n'ayogera, ekibiina ky'abantu ne beewuunya. **15** Naye abantu abamu ne bagamba nti, "Agoba baddayimooni, kubanga amaanyi g'akozesa agaggya wa Beeruzebuli omukulu wa baddayimooni!" **16** Abalala ne bamusaba akabonero akava mu ggulu nga bamugezesa. **17** Naye Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe, kwe kubagamba nti, "Obwakabaka bwe bulwanagana bwokka, buba bwolekedde kuzikirira, amaka bwe gayawukanamu gokka ne gokka gasasika. **18** Noolwekyo, singa Setaani yeerwanyisa yekka obwakabaka bwe buyinza butya okuyimirirawo? Kubanga mugamba nti ngoba baddayimooni ku lwa Beeruzebuli. **19** Era obanga Nze ngoba baddayimooni ku bwa Beeruzebuli kale abaana bammwe bo babagoba ku bw'ani? Be bagenda okubasalira omusango. **20** Naye obanga ngoba baddayimooni mu buyinza bwa Katonda, ekyo kikakasa nti obwakabaka bwa Katonda buzze gye muli. **21** "Kubanga omuntu ow'amaanyi bw'akuuma amaka ge, nga yenna yeesibye ebyokulwanyisa eby'amaanyi, tewaba ayinza kumutwalako bintu bye. **22** Naye omuntu omulala amusinza amaanyi bw'amulumba amuggyako ebyokulwanyisa bye, bye yali yeesiga, n'atwala ebintu bye byonna, n'abigabira abalala. **23** "Oyo atali ku ludda lwange, mulabe wange, n'oyo atakuŋŋaanyiza wamu nange asaasaanya. **24** "Omwoyo ogutali mulongoofu bwe guva mu muntu guyita mu malungu nga gunoonya aw'okuwummulira. Bwe gubulwa, gugamba nti, 'Nzija kuddayo mu nnyumba mwe nava.' **25** Bwe guddayo gusanga ennyumba ng'eyereddwa era nga ntegeke. **26** Kyeguva gugenda ne gufunayo emyoyo emirala musanvu egigusingako obwonoonefu, ne giyingirira omuntu oyo. Kale embeera y'omuntu oyo ey'oluvannyuma n'ebeera mbi nnyo okusinga eyasooka." **27** Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera ebigambo ebyo, omukazi eyali mu kibiina n'ayogerera waggulu nti, "Lulina omukisa olubuto olwakuzaala, n'amabeere kwe wayonka!" **28** Naye Yesu n'addamu nti, "Weewaawo, naye balina omukisa abo bonna abawulira ekigambo kya Katonda ne bakigondera." **29** Awo abantu bwe beeyongera okukuŋŋaana abangi, Yesu n'abayigiriza ng'agamba nti, "Omulembe guno mulembe mubi. Gunoonya akabonero, naye tegujja kukaweebwa okuggyako akabonero aka Yona. **30** Kubanga Yona nga bwe yali akabonero eri abantu b'e Nineeve, n'Omwana w'Omuntu, bw'ajja okuba eri ab'omulembe guno. **31** Era ku lunaku olw'okusalirako omusango, kabaka omukazi ow'omu bukiikaddyo alisaliza abantu ab'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga yava ku nkomerero y'ensi okujja okuwuliriza amagezi ga Sulemaani, naye oyo asinga Sulemaani ali wano. **32** Abantu b'e Nineeve baliyimirira ne basaliza abantu b'omulembe guno omusango okubasinga, kubanga beenenya bwe baawulira okubuulira kwa Yona Naye laba asinga Yona ali wano." **33** "Omuntu takoleeza ttaala n'agikweka, oba n'agivuunikako ekibbo! Naye agiwanika ku kikondo ky'ettaala n'emulisiza bonna abayingira basobole okulaba. **34** Eriiso y'ettabaaza y'omubiri gwo. Eriiso bwe liba eddamu, n'omubiri gwo gwonna guba gujjudde omusana. Naye eriiso bwe liba eddwadde, omubiri gwo gujjula ekizikiza. **35** Noolwekyo weekuume ekizikiza kireme kugoba musana oguli mu ggwe. **36** Singa omubiri gwo gwonna gujjula omusana, ne gutabaamu kizikiza n'akatono gujja kwakaayakana nga gwe bamulisizzaamu ettaala." **37** Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera, Omufalisaayo n'amuyita okulya emmere mu maka ge, bw'atyo n'agenda n'ayingira n'atuula okulya. **38** Naye Omufalisaayo eyamuyita bwe yalaba nga Yesu atandise okulya nga tasoose kunaaba mu ngalo, ne yeewuunya. **39** Awo Mukama waffe n'amugamba nti, "Mmwe Abafalisaayo, munaaza kungulu ku kikopo ne ku ssowaani, naye nga munda wammwe mujjudde omululu n'ebitali bya butuukirivu. **40** Basirusiru mmwe eyakola ebweru si ye yakola ne munda? **41** Naye singa munaddira ebiri munda ne mubiwaayo ng'ekiweebwayo, olwo buli kintu kinaaba kirongoofu eri Katonda. **42** "Zibasanze mmwe Abafalisaayo! Kubanga muwaayo ekimu eky'ekkumi ku buli kyonna kye mufuna, ne ku buli kika kya muddo oguwunyisa obulungi era oguwoomesa enva, naye ne mutassaayo mwoyo ku bwenkanya n'okwagala Katonda. Kirungi okukola ebyo byonna, naye era n'ebirala temusaanye kubiragajjalira. **43** "Zibasanze mmwe Abafalisaayo! Kubanga mwagala nnyo okutuula ku ntebe ez'ekitiibwa mu makuŋŋaaniro, era n'okulamusibwa mu butale ng'abantu babawa ekitiibwa. **44** "Zibasanze! Kubanga muli ng'amalaalo, agatalabika abantu kwe batambulira ng'ekiri munda tebakimanyi." **45** Omu ku bannyonnyozi b'amateeka n'amwanukula nti, "Omuyigiriza bw'oyogera bw'otyo naffe oba ng'atuvumiddemu." **46** Yesu n'amuddamu nti, "Nammwe zibasanze abannyonnyozi b'amateeka! Kubanga mutikka abantu emigugu emizito egy'amateeka g'eddiini, so nga mmwe temusobola na kukwata na lugalo lwammwe ku migugu egyo. **47** "Zibasanze! Kubanga muzimbira bannabbi ebijjukizo, so nga bajjajjammwe be baabatta. **48** Noolwekyo mulaga nga bwe muwagira ebikolwa bya bajjajjammwe eby'obutemu. Bo batta ate mmwe ne muzimba ebijjukizo. **49** Noolwekyo Katonda mu magezi ge, kyeyava agamba nti, 'Ndibaweereza bannabbi n'abatume, abamu balibatta n'abalala balibayigganya.' **50** Era ab'omulembe guno kyemuliva muvunaanibwa olw'omusaayi gwa bannabbi bonna okuviira ddala ku kutondebwa kw'ensi, **51** okuva ku musaayi gwa Aberi okutuuka ku musaayi gwa Zaakaliya, eyattirwa wakati w'ekyoto ky'ebiweebwayo ne yeekaalu. Mmwe ab'omulembe guno mbategeeza nti mugenda kuvunaanibwa olw'ebyo byonna. **52** "Zibasanze, mmwe abannyonnyozi b'amateeka!

Kubanga mwafuna ekisumuluzo eky'amagezi naye mmwe bennyini ne mutayingira, ate ne muziyiza n'abalala okuyingira." **53** Yesu bwe yava mu nnyumba eyo, Abafalisaayo n'abannyonnyozi b'amateeka ne batandika okumuteganya n'okumukambuwalira ennyo n'okumubuuza ebibuuzo bingi awatali kusalako, **54** nga bamutega bamukwase mu bigambo kwe banaasinziira okumukwata.

12 Mu kiseera ekyo ekibiina ky'abantu bangi nnyo, ne bakuŋŋaana n'okulinnyaganako ne balinnyaganako. Awo Yesu n'akyukira abayigirizwa be, n'abalabula ng'agamba nti, "Mwekuume ekizimbulukusa bwe bannanfuusi bw'Abafalisaayo. **2** Tewali ekyakisibwa ekitalimanyibwa, newaakubadde ekyakwekebwa ekitalizuulibwa. **3** Noolwekyo bye mwogeredde mu kizikiza biriwulirwa mu musana, n'ebyo bye mwogedde mu kaama, nga muli mu kisenge n'enzigi nga nzigale, bigenda kulangirirwa ku busolya bw'ennyumba. **4** "Kaakano mikwano gyange, temubatyanga abo abatta omubiri, naye ne batabaako kirala kye bayinza kukola. **5** Naye nzija kubalaga gwe musaanidde okutya. Mutyenga oyo alina obuyinza okutta ate n'okusuula mu ggeyeena. Weewaawo mbagamba nti oyo gwe musaanye okutyanga. **(Geenna g1067)** **6** Enkazaluggya ettaano tezigula sente bbiri zokka? Naye Katonda tazeerabira wadde emu bw'eti. **7** Era amanyi enviiri eziri ku mutwe gwo nga bwe zenkana obungi. Temutya kubanga mmwe muli ba muwendo nnyo okusinga enkazaluggya ennyingi. **8** "Era mbategeeza nti buli anjatula mu maaso g'abantu, n'Omwana w'Omuntu, alimwatula mu maaso ga bamalayika ba Katonda. **9** Naye oyo anneegaanira mu maaso g'abantu, n'Omwana w'Omuntu alimwegaanira mu maaso ga bamalayika ba Katonda. **10** Na buli muntu alyogera ekigambo ku Mwana w'Omuntu alisonyiyibwa, naye oyo alivvoola Mwoyo Mutukuvu tagenda kusonyiyibwa. **11** "Bwe banaabatwalanga mu makuŋŋaaniro, ne mu maaso g'abafuzi ne mu b'obuyinza temweraliikiriranga kye mulyogera mu kuwoza, **12** kubanga Mwoyo Mutukuvu agenda kubawa eky'okwogera mu kiseera ekyo kyennyini." **13** Awo omuntu omu mu kibiina n'avaayo n'agamba Yesu nti, "Omuyigiriza, gamba muganda wange angabanyize ku by'obusika bwaffe." **14** Naye Yesu n'amuddamu nti, "Owange, ani eyanfuula omulamuzi wammwe oba ow'okubamaliranga empaka zammwe?" **15** N'abagamba nti, "Mwekuume! Temululunkananga. Kubanga obulamu bw'omuntu tebugererwa ku bugagga bw'abeera nabwo." **16** Awo n'abagerera olugero luno nti, "Waaliwo omusajja omugagga eyalina ennimiro n'abaza ebibala bingi. **17** N'alowooza munda mu ye ng'agamba nti, 'Nnaakola ntya? Kubanga sirina we nnaakuŋŋaanyiza bibala byange?' **18** "Kwe kugamba nti, 'Ntegedde kye nnaakola, nzija kumenyawo amawanika gange gano, nzimbewo agasingako obunene! Omwo mwe nnaakuŋŋaanyiza ebibala byange byonna n'ebintu byange. **19** Era nzija kugamba emmeeme yange nti, "Emmeeme, weeterekedde bingi mu mawanika go okukuyisa mu myaka mingi egijja. Wummula, olye, onywe era weesanyuse!"' **20** "Naye Katonda n'amugamba nti, 'Musirusiru ggwe! Ekiro kino emmeeme yo eneekuggibwako. Kale ebyo bye weetegekedde binaaba by'ani?' **21** "Bwe kityo bwe kiriba eri buli muntu eyeeterekera, so nga mwavu eri Katonda." **22** Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Noolwekyo mbagamba nti, Temweraliikiriranga bya bulamu bwammwe oba mmere gye munaalya oba engoye ez'okwambala. **23** Kubanga omwoyo gusinga wala emmere n'omubiri gusinga ebyambalo. **24** Mulowooze ku namuŋŋoona, tezisiga so tezikungula, era tezirina na mawanika mwe zitereka mmere yaazo, naye Katonda aziriisa. Naye mmwe muli ba muwendo nnyo okukira ennyonyi ezo! **25** Ani ku mmwe bwe yeeraliikirira, ayinza okwongerayo obulamu bwe akatundu n'akamu? **26** Obanga temusobola kukola kantu katono ng'ako, kale kikugasa ki okweraliikirira ebintu ebirala? **27** "Mutunuulire amalanga bwe gakula! Tegategana wadde okulanga ewuzi z'engoye, naye mbategeeza nti ne Sulemaani mu kitiibwa kye kyonna teyagenkana mu kwambala. **28** Kale, obanga Katonda ayambaza bw'atyo omuddo ogw'omu nsiko, ogw'ekiseera obuseera ogubaawo leero ate enkeera ne gwokebwa mu kyoto, naye ate talisingawo nnyo okwambaza mmwe ab'okukkiriza okutono! **29** Temunoonyanga kye munaalya oba kye munaanywa, era temweraliikiriranga n'akatono. **30** Kubanga ebintu ebyo byonna amawanga ge biyaayaanira, naye Kitammwe amanyi nga mubyetaaga. **31** Naye munoonye obwakabaka bwe, n'ebintu ebyo mulibyongerwako. **32** "Temutya, mmwe ekisibo ekitono, kubanga Kitammwe asiimye okubawa obwakabaka. **33** Mutunde ebintu byammwe, ensimbi ze muggyamu muzigabire abo abeetaaga, mwetungire ensawo ezitakaddiwa era mweterekere mu ggulu mu tterekero eritaggwaamu bintu, omubbi gy'atasembera wadde ennyenje gye zitayonoonera. **34** Kubanga obugagga bwo gye buli, n'omutima gwo gye gunaabeeranga. **35** "Mube beetegefu olw'obuweereza, era mukuume ettabaaza zammwe nga zaaka. **36** Mube ng'abasajja abalindirira mukama waabwe; bw'akomawo okuva mu mbaga y'obugole, n'akonkona banguwa okumuggulirawo oluggi. **37** Balina omukisa abaddu abo, mukama waabwe baalisanga nga batunula. Ddala ddala mbagamba nti, agenda kwambala atuuze abaddu abo ku mmeeza abagabule. **38** Balina omukisa abo, bw'alijja mu kisisimuka ekyokusatu, baalisanga nga batunula. **39** "Naye mutegeere kino: singa ssemaka amanya essaawa omubbi w'anaayingirira okumenya ennyumba ye, teyandiganyizza mubbi kumuyingirira. **40** Noolwekyo mubeere beetegefu. Kubanga Omwana w'Omuntu, ajjira mu kiseera kye mutamulowoolezaamu." **41** Awo Peetero n'amubuuza nti, "Mukama waffe, olugero luno olugeredde ffe, oba bonna?" **42** Mukama waffe n'addamu nti, "Omuweereza oyo omwesigwa era ow'amagezi ye aluwa mukama we gw'alikwasa obuvunaanyizibwa obw'okulabirira abaweereza be n'okugaba emmere mu kiseera ekituufu? **43** Alina omukisa mukama we bw'alikomawo gw'alisanga ng'atuukiriza bulungi emirimu gye. **44** Ddala ddala mbagamba nti mukama we alimukwasa okulabirira ebintu bye byonna. **45** Naye singa omuddu oyo alowooza mu mutima gwe nti, 'Mukama wange

ajja kulwawo okudda,' n'adda ku baweereza banne, n'abakuba, n'ebiseera bye n'abimala mu kulya ne mu kunywa ne mu kutamiira, **46** mukama we agenda kudda mu kiseera ky'atamusuubira, amubonereze, era amusuule eyo abatakkiriza gye bali. **47** "Omuweereza oyo eyamanya mukama we by'ayagala akole, kyokka ye n'atabikola agenda kuweebwa ekibonerezo kinene. **48** Naye ataamanya n'akola ebisaanidde okumukubya alikubwa kitono. Oyo aweebwa ebingi alisuubirwamu bingi, n'oyo gwe basigira ebingi, alivunaanyizibwa bingi okusingawo. **49** "Najja kuleeta muliro ku nsi, era kyandibadde kirungi singa gukoledde! **50** Nninayo okubatizibwa kwe ndibatizibwa, naye nzija kuba mu nnaku nnyingi nga tekunnaba kutuukirizibwa! **51** Mulowooza nti najja kuleeta mirembe ku nsi? Mbategeeza nti sajja kuleeta mirembe wabula okwawukana. **52** Okuva kaakano amaka gajjanga kwawukanamu, ag'abantu abataano, abasatu ku bo nga bawakanya ababiri, n'ababiri nga bawakanya abasatu. **53** Kitaawe w'omwana alyawukana ne mutabani we, n'omwana n'ayawukana ne kitaawe, ne nnyina w'omwana alyawukana ne muwala we n'omuwala n'ayawukana ne nnyina, ne nnyazaala balyawukana ne muka mwana we ne muka mwana n'ayawukana ne nnyazaala we." **54** Awo Yesu n'akyukira ekibiina n'abagamba nti, "Bwe mulaba ebire nga byekuluumulula ebugwanjuba, amangwago mugamba nti, 'Enkuba egenda kutonnya,' era n'etonnya. **55** Ate empewo bw'ekunta ng'eva ku bukiikaddyo, mugamba nti, 'Leero akasana kajja kwaka nnyo,' era bwe kiba. **56** Bannanfuusi mmwe! Musobola bulungi okunnyonnyola obubonero obuli ku nsi ne mu bbanga, muyinza mutya obutamanya obubonero obw'omu kiseera kino? **57** "Lwaki temwesalirawo ekyo kye mulaba nga kituufu? **58** Bw'obanga ogenda n'akuwawaabira mu mbuga z'amateeka, gezaako okumusaba ensonga zammwe muzimalire mu kkubo nga tezinnatuuka wa mulamuzi, talwa kukutwala wa mulamuzi, n'omulamuzi n'akuwaayo eri omuserikale, n'omuserikale n'akusibira mu kkomera. **59** Kubanga nkutegeeza nti togenda kuvaayo okutuusa nga ne sente esembayo omaze okugisasula."

13 Mu kiseera ekyo ne wabaawo abategeeza Yesu nga Piraato bwe yatta Abagaliraaya, omusaayi gwabwe n'agutabula mu biweebwayo byabwe. **2** Yesu n'abagamba nti, "Mulowooza nti Abagaliraaya abo baali boonoonyi nnyo okusinga Abagaliraaya abalala bonna, balyoke baboneebone batyo? **3** Nedda! Mbagamba nti bwe muteenenya nammwe mugenda kuzikirira ng'abo bwe baazikirira. **4** Ate bali ekkumi n'omunaana omunaala gwa Sirowamu be gwagwako, ne gubatta, mulowooza be baali basinga obwonoonyi okusinga abantu abaabeeranga mu Yerusaalemi bonna? **5** Nedda! Mbagamba nti bwe muteenenya nammwe bwe mugenda okuzikirira bwe mutyo." **6** Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Waaliwo omusajja eyasimba omutiini mu nnimiro ye. N'agendangayo okugulambula okulaba obanga gubazeeko ebibala, n'asanga nga tegubazeeko kibala na kimu. **7** Kyeyava alagira omusajja we amulimira ennimiro eyo nti, 'Omuti guno gutemewo. Kubanga gino emyaka esatu nga nambula omuti guno, naye tegubalangako kibala na kimu. Gwemalira bwereere ettaka lyaffe.' **8** Omulimi we n'addamu nti, 'Mukama wange, tuguleke tetugutemawo. Ka tuguweeyo omwaka gumu, nzija kugutemeratemera era nguteekeko n'ebigimusa. **9** Bwe gulibala ebibala gye bujja, kiriba kirungi! Naye bwe gutalibala, olwo noolyoka ogutemawo.'" **10** Awo ku lunaku lwa Ssabbiiti Yesu yali ng'ayigiriza mu kkuŋŋaaniro, **11** ne wabaawo omukazi eyaliko omuzimu ogwamulwaza okumala emyaka kkumi na munaana, nga yeewese emirundi ebiri era nga tasobola kwegolola. **12** Yesu n'amulaba, n'amuyita n'amugamba nti, "Mukazi wattu, owonyezeddwa obulwadde bwo." **13** N'amukwatako. Amangwago omukazi ne yeegolola n'ayimirira bulungi, n'atendereza Katonda! **14** Naye omukulembeze w'ekkuŋŋaaniro eryo n'anyiiga nnyo, kubanga Yesu yawonya ku lunaku lwa Ssabbiiti. N'agamba ekibiina nti, "Mu wiiki mulimu ennaku mukaaga, muyinza okujjanga mu nnaku ezo ne muwonyezebwa, naye so si ku Ssabbiiti!" **15** Mukama waffe n'amuddamu nti, "Bannanfuusi mmwe! Buli omu ku mmwe tasumulula nte ye oba ndogoyi ye ku Ssabbiiti n'agitwala okunywa amazzi? **16** Naye si kituufu omukazi ono, muwala wa Ibulayimu, okusumululwa ku Ssabbiiti mu busibe bwa Setaani bw'amazeemu emyaka ekkumi n'omunaana?" **17** Bwe yayogera bw'atyo abaali bamuwakanya bonna ne baswala, naye ekibiina ky'abantu bonna ne bajjula essanyu olw'ebintu eby'ekitalo bye yakola. **18** Awo Yesu kyeyava abayigiriza ng'agamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda bufaanana na ki? Mbugeraageranye na ki? **19** Bufaanana na kaweke ka kaladaali omusajja ke yasiga mu nnimiro ye. Kaamera ne kavaamu omuti, n'ennyonyi ez'omu bbanga ne zituula ku matabi gaagwo." **20** Ate era n'agamba nti, "Obwakabaka bwa Katonda mbugeraageranye na ki? **21** Buliŋŋanga ekizimbulukusa omukazi kye yatabulira mu bipimo by'obuwunga bisatu okutuusa obuwunga bwonna lwe bwazimbulukuka." **22** Awo Yesu n'ayita mu bibuga ne mu bubuga; yagendanga ayigiriza ng'ali ku lugendo lwe ng'agenda e Yerusaalemi. **23** Ne wabaawo eyeewuunya nti, "Mukama waffe, abantu abalirokolebwa nga baliba batono?" Yesu n'addamu nti, **24** "Mufube okuyingira mu mulyango omufunda kubanga mbagamba nti, bangi balyagala okuyingira naye tebalisobola. **25** Nannyinimu bw'alisituka n'aggalawo oluggi, mugenda kubeera bweru nga mukonkona nga bwe mwegayirira nti, 'Mukama waffe, tuggulirewo.' Agenda kubaanukula nti, 'Sibamanyi, ne gye muva simanyiiyo.' **26** Nammwe muliddamu nti, 'Twalyanga naawe era twanywanga ffenna, era wayigirizanga mu nguudo z'ewaffe.' **27** Naye alibaddamu nti, 'Sibamanyi, ne gye muva simanyiiyo. Munviire mwenna abakozi b'ebitali bya bituukirivu.' **28** Era waliba okukuba ebiwoobe n'okuluma obujiji bwe muliraba Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo ne bannabbi bonna nga bali mu bwakabaka bwa Katonda, naye nga mmwe musuulibbwa ebweru. **29** Kubanga abantu baliva ebuvanjuba n'ebugwanjuba, ne bava ne mu bukiikakkono ne mu bukiikaddyo, ne batuula ku mmeeza mu bwakabaka bwa Katonda. **30** Era laba, abooluvannyuma baliba abooluberebere, n'abooluberebere baliba abooluvannyuma." **31** Mu kiseera

ekyo ne wabaawo abamu ku Bafalisaayo abajja eri Yesu ne bamugamba nti, “Tambula ove wano, kubanga Kerode ayagala kukutta.” **32** Yesu n’abaddamu nti, “Mugende mugambe ekibe ekyo nti laba ngoba baddayimooni, n’okuwonya abalwadde, leero, n’enkya, era ku lunaku olwokusatu ndimaliriza. **33** Naye leero, n’enkya, ne luli nsaana mbeere ku lugendo lwange nga ntambula, kubanga tekisoboka nnabbi okufiira ebweru wa Yerusaalemi! **34** “Ggwe Yerusaalemi, ggwe Yerusaalemi, atta bannabbi, n’okuba amayinja abo ababa batumiddwa gy’oli, emirundi nga mingi nnyo gye njagadde okukuŋŋaanya abaana bo ng’enkoko bw’ekuŋŋaanya obwana bwayo mu biwaawaatiro byayo, naye n’ogaana! **35** Kale laba ennyumba yammwe erekeddwa awo. Era mbagamba nti temugenda kuddayo kundaba okutuusa ekiseera lwe kirituuka ne mugamba nti, ‘Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama.’”

14 Awo olwatuuka ku lunaku lwa Ssabbiiti, Yesu bwe yali ng’agenze okulya mu nnyumba ey’omu ku bakulembeze b’Abafalisaayo, abantu bonna abaaliwo ne bamwekaliriza amaaso. **2** Waaliwo omusajja omulwadde w’entumbi ng’atudde okwolekera Yesu we yali. **3** Awo Yesu n’abuuza Abafalisaayo n’abannyonnyozi b’amateeka nti, “Kikkirizibwa okuwonya ku lunaku lwa Ssabbiiti, oba nedda?” **4** Yesu yalaba tebazzeemu, kwe kukwata omusajja omulwadde ku mukono, n’amuwonya, n’amugamba yeetambulire. **5** N’alyoka abakyukira n’ababuuza nti, “Ani ku mmwe singa omwana we agwa mu kinnya oba ente ye n’egwa mu kinnya ku lunaku lwa Ssabbiiti, atamuggyayo oba atagiggyaayo mangwago?” **6** Era ne batamuddamu. **7** Awo Yesu bwe yalaba abagenyi abaayitibwa n’abagerera olugero ng’agamba nti, **8** “Bwe bakuyitanga ku mbaga ey’obugole, teweetuuzanga mu kifo ekisinga okuba eky’ekitiibwa kubanga singa ejjayo omugenyi akusinga ekitiibwa, **9** eyakuyise ku mbaga ajja kumuleeta awo w’otudde akugambe nti, ‘Viira ono atuule awo w’otudde.’ Noolyoka ositukawo ng’oswadde ogende onoonye ekifo ekirala emabega. **10** Naye bwe bakuyitanga, otuulanga mu kifo eky’emabega, kale nno eyakuyise bw’ajja alyoke akugambe nti, ‘Mukwano gwange, jjangu nkutwale mu kifo eky’omu maaso.’ Noolyoka osituka nga ne bagenyi banno bakuwa ekitiibwa. **11** Kubanga buli muntu eyeegulumiza alitoowazibwa; n’oyo eyeetoowaza aligulumizibwa.” **12** Awo Yesu n’akyukira eyamuyita n’amugamba nti, “Bw’otegekanga ekyemisana oba ekyeggulo, toyitanga mikwano gyo, wadde baganda bo, wadde ab’olulyo lwo, wadde baliraanwa bo abagagga; kubanga bw’okola otyo nabo bayinza okukuyita olulala ne baba ng’abakusasula. **13** Naye bw’ofumbanga ekijjulo, oyitanga abaavu, n’abagongobavu, n’abalema ne bamuzibe. **14** Oliweebwa omukisa kubanga bo tebalina kya kukusasula. Olisasulibwa mu kuzuukira kw’Abatuukirivu.” **15** Omu ku bagenyi abaali batudde ku mmeeza bwe yawulira ebigambo ebyo n’agamba Yesu nti, “Alina omukisa oyo alirya embaga mu bwakabaka bwa Katonda.” **16** Yesu n’amuddamu nti, “Waaliwo omusajja eyateekateeka okufumba embaga ennene, n’ayita abantu bangi. **17** Bwe yamala okutegeka, n’atuma omuddu we agende ategeeze abaayitibwa nti, ‘Mujje byonna biwedde okutegeka.’ **18** “Naye bonna ne batandika okwewolereza; eyasooka n’agamba nti, ‘Nnaakagula ennimiro noolwekyo njagala kugenda kugirambula. Nkusaba onsonyiwe, nneme kujja.’ **19** “Omulala n’agamba nti, ‘Nnakagula emigogo gy’ente ezirima etaano njagala kuzigezaamu. Nkusaba onsonyiwe nneme kujja.’ **20** “Omulala n’agamba nti, ‘Nnawasizza omukazi noolwekyo sisobola kujja.’ **21** “Omuddu n’akomawo n’ategeeza mukama we ng’abagenyi be yayita bwe bagambye. Mukama we n’anyiiga, n’amulagira agende mangu mu nguudo ez’omu kibuga ne mu bikubo, ayite abaavu n’abagongobavu, n’abalema, ne bamuzibe. **22** “Omuddu n’agamba mukama we nti, ‘Bonna mbayise nga bw’ondagidde, naye era mu kisenge ky’embaga mukyalimu ebifo.’ **23** “N’agamba omuddu we nti, ‘Genda mu nguudo ez’omu byalo ne mu bukubo obutono okubirize b’onoosangayo bajje, ennyumba yange ejjule. **24** Era mbategeeza nti tewali n’omu ku abo be nayita alirya ku mbaga yange.’” **25** Awo ebibiina by’abantu bangi nnyo bwe baali bagoberera Yesu, n’akyuka n’abagamba nti, **26** “Omuntu bw’anajjanga gye ndi, n’atakyawa kitaawe, oba nnyina, oba mukyala we n’abaana be, oba baganda be oba bannyina, newaakubadde obulamu bwe ye yennyini, tayinzenga kuba muyigirizwa wange. **27** Era oyo ateetikka musaalaba gwe n’angoberera, tayinza kuba muyigirizwa wange. **28** “Singa omu ku mmwe ayagala okuzimba omulungooti, tamala kutuula n’abalirira omuwendo omulimu ogwo gwe gunaatwala, n’alaba obanga ensimbi ezeetaagibwa azirina okugumaliriza? **29** Kubanga singa tagumaliriza n’akoma ku musingi gwokka, buli agulaba atandika okumusekerera, **30** nga bw’agamba nti, ‘Omuntu ono yatandika okuzimba naye n’alemwa okumaliriza!’ **31** “Oba kabaka ki agenda okulwana ne kabaka omulala amulumba, tamala kutuula n’abalirira obanga n’abaserikale omutwalo ogumu b’alina, asobola okulwanyisa kabaka omulala ajja okumulumba n’abaserikale emitwalo ebiri? **32** Bw’afumiitiriza n’alaba nga tajja kusobola, atumira kabaka oli omubaka, ng’akyaliko wala, okuteesa emirembe. **33** Kale, buli muntu ku mmwe ateefiiriza byonna by’alina, tayinza kuba muyigirizwa wange. **34** “Omunnyo mulungi, naye singa guggwaamu ensa, guzibwamu gutya obuka bwagwo? **35** Guba tegukyalina mugaso n’akamu mu ttaka wadde ne mu bigimusa, noolwekyo gusuulibwa bweru. Alina amatu agawulira awulire.”

15 Awo abasolooza b’omusolo n’abakozi b’ebibi ne bakuŋŋaanira eri Yesu okumuwuliriza. **2** Naye Abafalisaayo n’abannyonnyozi b’amateeka ne beemulugunya nga bagamba nti Yesu akolagana n’abantu abalina ebibi, n’okulya n’alya nabo. **3** Yesu n’alyoka abagerera olugero luno ng’agamba nti, **4** “Singa omu ku mmwe abadde alina endiga kikumi, naye emu n’emubulako, taleka ziri ekyenda mu omwenda ku ttale n’agenda anoonya eri ebuze okutuusa Lw’agiraba? **5** Bw’agiraba, agisitula ku bibegabega bye n’agitwala eka ng’ajaguza. **6** Bw’atuuka eka ayita mikwano gye ne baliraanwa be bajje ng’agamba nti, ‘Munsanyukireko kubanga endiga yange eyabadde

ebuze, erabise.' **7** Mu ngeri y'emu, mbagamba nti mu ggulu eribaayo essanyu lingi nnyo olw'omwonoonyi omu eyeenenyezza okusinga ekyenda mu omwenda abatuukirivu abateetaaga kwenenya." **8** "Oba mukazi ki alina ennoso ze kkumi, emu n'emubulako, atakoleeza ttaala n'anoonya mu buli kasonda konna ak'ennyumba, n'ayera n'ebuziizi yenna okutuusa lw'agiraba? **9** Bw'agiraba, ayita mikwano gye ne baliraanwa be n'abagamba nti, 'Munsanyukireko, ennoso yange eyabadde ebuze ngirabye.' **10** Mbategeeza nti mu ngeri y'emu omukozi w'ebibi omu bwe yeenenya, bamalayika ba Katonda bajjula essanyu." **11** Awo Yesu n'abagamba nti, "Waaliwo omusajja eyalina batabani be babiri. **12** Omuto n'agamba kitaawe nti, 'Kitange, nkusaba ompe omugabo gwange ku bintu byo ogunsaanidde.' Kitaawe n'abagabanyiza ebintu byabwe. **13** "Waayitawo ennaku ntono, omwana omuto n'asibako ebintu bye byonna ne yeetambulira, n'agenda mu nsi ey'ewala. Bwe yatuuka eyo n'asaasaanya ebintu bye ne yeemalira mu binyumu. **14** Mu kiseera ekyo we yamalirawo ebintu bye byonna, n'enjala nnyingi we yagwira mu nsi omwo mwe yali, n'asiibanga era n'asulanga enjala. **15** N'agenda abeere ew'omwami omu ow'omu nsi omwo n'amusaba amuwe omulimu, n'amusindika gye yalundiranga embizzi azirabirirenga. **16** Omulenzi ne yeegombanga okulyanga ebikuta by'embizzi, naye ne watabaawo amuwa kantu konna. **17** "Naye bwe yeddamu n'agamba nti, 'Eka ewaffe, abasajja abapakasi aba kitange bafuna emmere nnyingi ne balya ne balemwa, naye nze ndi wano nfiira wano enjala! **18** Nnaagenda eri kitange, mugambe nti, Kitange, nnyonoonye eri eggulu ne mu maaso go, **19** era sikyasaanira na kuyitibwa mwana wo. Nfunira omulimu mbeere ng'abapakasi bo.' **20** Bw'atyo n'asitula n'addayo ewa kitaawe. "Naye bwe yali ng'akyaliko wala n'awaka, kitaawe n'amulengera ng'ajja, n'amusaasira nnyo. Kitaawe ng'ajjudde amaziga n'amusisinkana, n'amugwa mu kifuba n'amunywegera. **21** Omwana n'agamba kitaawe nti, 'Kitange, nnyonoonye eri eggulu ne mu maaso go. Sikyasaanira kuyitibwa mwana wo.' **22** "Naye kitaawe n'alagira abaddu be nti, 'Mwanguwe mangu! Muleete ekkanzu esinga obulungi mugimwambaze. Mumunaanike empeta ku ngalo ye, mumwambaze n'engatto! **23** Era mugende mutte ennyana eya ssava. Tufumbe embaga nnene tujaguze. **24** Kubanga mutabani wange ono yali afudde kaakano mulamu, yali azaaye laba wuuno azaawuse.' Embaga n'etandika. **25** "Mu kiseera ekyo omwana omukulu yali ali mu nnimiro. Awo bwe yali akomawo eka ng'asemberedde ennyumba, n'awulira ennyimba ez'amazina. **26** N'ayita omu ku baweereza n'amubuuza bwe bibadde. **27** Omuweereza n'amutegeeza nti, 'Muganda wo akomyewo, era kitammwe amuttidde ennyana eya ssava olwokubanga muganda wo akomyewo nga mulamu bulungi.' **28** "Muganda we omukulu n'anyiiga, n'okuyingira n'atayingira mu nnyumba. Naye kitaawe n'ajja n'amwegayirira ayingire, **29** naye omwana n'amuddamu nti, 'Emyaka gino gyonna nkukoledde, era tewali mulundi na gumu Lwe wali ondagidde ne nkujeemera. Naye tompangayo wadde akabuzi akato neesanyuseeko ne mikwano gyange. **30** Naye kale mutabani wo olukomyewo ng'ebintu byo bye wamuwa amaze okubimalira mu bamalaaya, n'omuttira ennyana ensava.' **31** "Kitaawe n'amuddamu nti, 'Laba mwana wange, tuli ffenna bulijjo, era byonna bye nnina bibyo. **32** Kaakano kituufu okusanyuka n'okujaguza. Kubanga muganda wo, yali afudde, kaakano mulamu! Yali azaaye, wuuno azaawuse!'"

16 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Waaliwo omusajja omugagga ng'alina omuwanika we amulabiririra ebintu bye. Ne wabaawo abaamuloopera nti omuwanika oyo yali asaasaanya ebintu bye, ng'abidiibuuda. **2** Mukama we n'amuyita n'amubuuza nti, 'Biki ebyo bye nkuwulirako? Kale genda otegeke lipoota y'ebintu byange nga bwe biri ogindeetere. Omulimu gukufudde.' **3** "Omuwanika n'alowooza mu mutima gwe, nga yeebuuza nti, 'Kale kaakano nkole ntya? Mukama wange wuuno angoba ku mulimu. Sirina maanyi galima, n'okusabiriza kunkwasa ensonyi. **4** Ekinaasobozesa abantu okunsembeza mu maka gaabwe, nga bwe ngobeddwa ku mulimu, nkifunye.' **5** "N'agenda ng'ayita buli eyalina ebbanja ku mukama we. Gwe yasookerako n'amubuuza nti, 'Ebbanja mukama wange ly'akubanja lyenkana wa obunene?'" **6** "Omusajja n'addamu nti, 'Ammanja endebe z'omuzigo kikumi mu ataano.' Omuwanika n'amugamba nti, 'Kwako empapula zo kw'obanjirwa ogende owandiike endebe amakumi ataano.' **7** "Omuwanika n'adda ku wookubiri n'amubuuza nti, 'Ggwe obanjibwa ki?' "N'addamu nti, 'Ebigera by'obuwunga bw'eŋŋaano kikumi.'" "Omuwanika n'amugamba nti, 'Kwako empapula zo kw'obanjirwa, owandiike endala osseeko ebigera kinaana.' **8** "Mukama we n'atenda nnyo omuwanika we atali mwesigwa olw'obukalabakalaba bwe. Kubanga abaana b'omulembe guno bagezigezi okusinga abaana b'omusana ab'omu mulembe gwabwe." **(aiōn g165)** **9** "Era mbategeeza nti mwefunire emikwano mu bugagga obutali butuukirivu, bwe buliggwaawo balyoke babasembeze mu weema ezitaggwaawo. **(aiōnios g166)** **10** Omuntu omwesigwa mu kintu ekitono, abeera mwesigwa ne mu kinene; n'oyo ataba mwesigwa mu kitono era ne mu kinene taba mwesigwa. **11** Kale obanga temwesigibwa mu bugagga obutali butuukirivu, ani agenda okubeesiga mu bugagga obw'amazima? **12** Obanga toli mwesigwa ku by'omulala, kale ani alikwesiga n'akukwasa ebibyo? **13** "Tewali muddu ayinza kuweereza bakulu babiri. Kubanga alikyawako omu n'ayagala omulala, oba aliwulirako omu n'anyooma omulala. Toyinza kuweereza Katonda na mamona." **14** Awo Abafalisaayo, abaali abaluvu b'ensimbi, bwe baawulira ebigambo ebyo ne banyooma Yesu. **15** N'abagamba nti, "Mmwe mweraga mu bantu, naye Katonda amanyi emitima gyammwe. Okwerimbalimba kwammwe kubaweesa ekitiibwa mu maaso g'abantu, naye nga kya muzizo eri Katonda. **16** "Yokaana Omubatiza bwe yali nga tannabuulira, amateeka n'obubaka bwa bannabbi byabuulirwa. Naye okuva olwo obwakabaka bwa Katonda bubuulirwa, ne buli muntu ayitibwa abuyingiremu mu bwangu ddala. **17** Naye kyangu eggulu n'ensi okuggwaawo okusinga n'akatundu k'ennukuta emu ey'amateeka okuggwaawo. **18** "Omusajja yenna agoba mukazi we n'awasa omulala aba ayenze;

n'oyo awasa omukazi agobeddwa, naye aba ayenze." **19** Awo Yesu n'abagamba nti, "Waaliwo omusajja omugagga ennyo, eyayambalanga engoye ez'effulungu ne linena era bulijjo ng'abeera mu masanyu era ng'alya ebyassava. **20** Waaliwo n'omusajja omwavu erinnya lye nga ye Laazaalo nga mulwadde ng'ajjudde amabwa ku mubiri gwe, eyateekebwanga ku mulyango gw'omusajja omugagga. **21** Laazaalo ne yeegombanga okulya obukunkumuka obwagwanga wansi nga buva ku mmeeza ya nnaggagga. N'embwa zajjanga ne zikomberera amabwa ga Laazaalo. **22** "Ekiseera kyatuuka omusajja omwavu n'afa, bamalayika ne bamutwala mu kifuba kya Ibulayimu. Oluvannyuma n'omugagga naye n'afa, n'aziikibwa. **23** Naye ng'ali eyo mu magombe mu kubonaabona, n'atunula waggulu n'alaba Laazaalo ng'ali mu kifuba kya Ibulayimu. **(Hadēs g86)** **24** N'akoowoola nti, 'Kitange Ibulayimu, nsaasira, ontumire Laazaalo oyo annyike olugalo Lwe mu mazzi, nkombeko, naye olulimi lumbabuukirira nnyo mu muliro guno ogumbonyaabonya!' **25** "Naye Ibulayimu n'amuddamu nti, 'Mwana wange, jjukira nga mu biseera byo ng'okyali mulamu wafuna ebirungi bye weetaaganga, naye nga Laazaalo ye afuna bibi. Kaakano Laazaalo asanyusibwa naye gwe oli mu kubonaabona. **26** Ate n'ekirala, wakati waffe nammwe waliwo olukonko luwanvu nnyo olutwawula, omuntu ali eno bw'ayagala okujja eyo akoma awo ku mugo gwalwo, n'oyo ali eyo ayagala okujja eno tasobola.' **27** "Awo nnaggagga n'ayaziirana nti, 'Ayi kitange Ibulayimu, nkwegayiridde ntumira Laazaalo oyo mu maka ga kitange, **28** kubanga nninayo abooluganda bataano, abandabulire, bwe balifa baleme kujja mu kifo kino ekirimu okubonaabona okwenkanidde wano.' **29** Naye Ibulayimu n'amugamba nti, 'Balina Musa ne bannabbi, kale bawulire abo.' **30** "Omugagga n'addamu nti, 'Nedda, kitange Ibulayimu, singa batumirwa omuntu ng'ava mu bafu, bajja kwenenya.' **31** "Awo Ibulayimu n'amugamba nti, 'Obanga tebagondera Musa ne bannabbi, newaakubadde alizuukira okuva mu bafu talibakkirizisa.'"

17 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Ebikemo ebireetera abantu okwonoona tebiyinza butajja, naye zimusanze omuntu oyo abireeta. **2** Ekyandisinze kwe kusiba olubengo mu bulago bwe n'asuulibwa mu nnyanja okusinga okwesittaza omu ku baana bano abato. **3** Mwekuume. "Muganda wo bw'ayonoonanga, omunenyanga; era singa yeenenya omusonyiwanga. **4** Ne bw'akusobyanga emirundi omusanvu mu lunaku olumu, naye buli mulundi n'ajja gy'oli n'akwenenyeza, musonyiwenga." **5** Awo abatume ne bagamba Mukama waffe nti, "Twongereko okukkiriza." **6** Mukama waffe n'abagamba nti, "Singa okukkiriza kwammwe kuba ng'akaweke ka kaladaali, mwandigambye omukenene guno nti, 'Siguka ogwe mu nnyanja,' era ne gubagondera. **7** "Naye ani ku mmwe, ng'omuddu we yaakakomawo okuva okulima oba okulunda endiga, amugamba nti, 'Jjangu mangu otuule ku mmere?' **8** Tamugamba nti, 'Teekateeka emmere yange, weerongoose olabike bulungi, olyoke ompeereze nga ndya era nga nnywa, bwe nnaamala naawe n'onywa era n'olya emmere yo?' **9** Mulowooza nti Mukama w'omuweereza oyo amwebaza olw'okugondera bye yalagirwa okukola? **10** Nammwe bwe mutyo bwe mumalanga okutuukiriza ebyo ebyabagambibwa okukola, mugambenga nti, 'Ffe abaddu bo abatasaanira tukoze omulimu gwaffe ogutugwanidde.'" **11** Awo Yesu bwe yali yeeyongerayo mu lugendo lwe ng'agenda e Yerusaalemi, n'akwata ekkubo eriyita wakati wa Ggaliraaya ne Samaliya. **12** Awo bwe yayingira mu kabuga akamu, abasajja kkumi nga bonna bagenge ne bajja okumusisinkana. Ne bayimirira walako **13** ne bakoowoola mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Yesu, Mukama waffe, tukwatirwe ekisa!" **14** Yesu bwe yabalaba n'abagamba nti, "Mugende mweyanjule eri bakabona." Bwe baali nga bagenda ne bawona ne baba balongoofu. **15** Omu ku bo bwe yalaba ng'awonye n'akomawo eri Yesu nga bw'aleekaanira waggulu ng'atendereza Katonda. **16** N'agwa wansi ku bigere bya Yesu ng'amwebaza. Omusajja oyo yali Musamaliya. **17** Yesu n'agamba nti, "Ekkumi bonna tebaawonyezebbwa? Omwenda bo baluwa? **18** Tebayinzizza kudda kutendereza Katonda wabula munnaggwanga ono yekka y'akomyewo?" **19** Awo Yesu n'amugamba nti, "Situka weetambulire, okukkiriza kwo kukuwonyezza." **20** Awo Abafalisaayo ne babuuza Yesu nti, "Obwakabaka bwa Katonda bulijja ddi?" Yesu n'abaddamu nti, "Obwakabaka bwa Katonda tebulabika nga bujja, **21** era abantu tebagenda kugamba nti, 'Laba buubuno wano,' oba nti, 'Buubuli wali,' kubanga obwakabaka bwa Katonda buli mu mmwe." **22** Oluvannyuma n'agamba abayigirizwa be nti, "Ekiseera kijja lwe mulyegomba okulaba olumu, ku nnaku z'Omwana w'Omuntu, naye temulirulaba. **23** Balibagamba nti lwe luno era nti lwe luli temugendanga era temubagobereranga. **24** Kubanga ng'eggulu bwe limyansiza ku ludda olumu olw'eggulu ate ne limyansiza ku ludda olulala olw'eggulu, bw'atyo bw'aliba Omwana w'Omuntu ku lunaku lwe, **25** Naye okusooka kimugwanira okubonaabona mu bintu bingi, n'okugaanibwa, abantu ab'omulembe guno. **26** "Nga bwe kyali mu biseera bya Nuuwa, era bwe kityo bwe kiriba ne mu biseera by'Omwana w'Omuntu. **27** Abantu baali balya nga banywa nga bawasa era nga bafumbirwa okutuusa ku lunaku Nuuwa lwe yayingira mu lyato. Olwo amataba ne gajja ne gasaanyaawo buli kintu. **28** "Era kiriba nga bwe kyali mu nnaku za Lutti. Abantu baali balya nga banywa, nga bagula era nga batunda, nga balima era nga bazimba amayumba, **29** okutuusa ku lunaku Lutti lwe yava mu Sodomu. Olwo omuliro n'olunyata ne biyiika okuva mu ggulu ne bizikiriza buli kimu. **30** "Bwe bityo bwe biriba ku lunaku, Omwana w'Omuntu lw'alirabikirako. **31** Ku lunaku olwo omuntu yenna aliba waggulu ku nju, takkanga mu nju munda kuggyamu bintu bye. N'abo abaliba mu nnimiro tebaddangayo eka okubaako ne bye banonayo. **32** Mujjukire mukazi wa Lutti! **33** Buli anoonya okuwonya obulamu bwe alibufiirwa, naye buli eyeefiiriza obulamu bwe alibuwonya. **34** Mbagamba nti ku lunaku olwo abantu babiri baliba ku kitanda kimu, Omu alitwalibwa naye munne n'alekebwa. **35** Abantu babiri baliba basa ku lubengo, omu alitwalibwa naye munne alirekebwa. **36** Abasajja babiri baliba mu nnimiro, omu alitwalibwa naye munne alirekebwa." **37** Awo abayigirizwa be ne bamubuuza nti,

“Mukama waffe, nga batwalibwa wa?” Yesu n’abaddamu nti, “Awaba ekifudde awo ensegawe zirikuŋŋaanira!”

18 Awo Yesu n’agerera abayigirizwa be olugero ng’agamba nga bwe bagwanidde obutakoowanga kusaba n’obutaggwaamu mwoyo, ng’agamba nti, **2** “Waaliwo omulamuzi mu kibuga ekimu, nga tatya Katonda era nga tafa ku muntu yenna. **3** Mu kibuga ekyo mwalimu nnamwandu eyajjanga ew’omulamuzi oyo buli lunaku ng’amwegayirira nti, ‘Nnamula n’omulabe wange.’ **4** “Omulamuzi n’amala ebbanga ng’akyagaanyi. Naye oluvannyuma n’agamba mu mutima gwe nti, ‘Newaakubadde nga sitya Katonda era nga sirina muntu gwe nzisaamu kitiibwa, **5** naye olwokubanga nnamwandu ono aneetayiridde nnyo, nzijja kumumalira ensonga ze, kubanga ajja kunkooya olw’okuneetayirira ng’ajja gye ndi buli lunaku!’” **6** Awo Mukama waffe n’agamba nti, “Muwulire omulamuzi atali wa mazima bw’agamba. **7** Kale Katonda talisingawo nnyo kulamula abantu be, be yeerondera, abamukaabirira emisana n’ekiro ate ng’abagumiikiriza? **8** Mbagamba nti agenda kubalamula mangu. Naye Omwana w’Omuntu, bw’alijja, alisanga okukkiriza ku nsi?” **9** Awo Yesu n’agerera olugero luno abo abeerowooza nga batuukirivu nga banyoomoola n’abantu abalala, n’agamba nti, **10** “Abantu babiri baayambuka mu Yeekaalu okusaba, omu yali Mufalisaayo n’omulala nga muwooza. **11** Omufalisaayo n’ayimirira n’atandika okusaba nga yeeyogerako nti, ‘Nkwebaza, Katonda, kubanga sifaanana ng’abantu abalala: ab’omululu, abalyazaamaanyi, abenzi, oba omuwooza ono. **12** Nsiiba emirundi ebiri mu wiiki, era mpaayo eri Katonda, ekimu eky’ekkumi ku bintu byonna bye nfuna.’ **13** “Naye omuwooza n’ayimirira wala n’atasobola na kuyimusa maaso ge kutunula eri eggulu ng’asaba, wabula ne yeekuba mu kifuba ng’asaba nti, ‘Katonda, onsaasire, nze omwonoonyi.’ **14** “Mbagamba nti omusajja ono, omuwooza ye yaddayo eka ng’asonyiyiddwa ebibi bye. Kubanga buli eyeegulumiza alitoowazibwa, n’oyo eyeetoowaza aligulumizibwa.” **15** Lumu ne wabaawo abaaleetera Yesu abaana baabwe abato abakwateko abawe omukisa. Naye abayigirizwa bwe baakiraba ne bajunga abaabaleeta. **16** Naye Yesu abaana n’abayita, n’agamba nti, “Muleke abaana abato bajje gye ndi, temubagaana, kubanga abali nga bano be b’obwakabaka bwa Katonda. **17** Ddala ddala mbagamba nti atayaniriza bwakabaka bwa Katonda ng’omwana omuto, talibuyingiramu n’akatono.” **18** Awo omu ku bakulembeze b’Abayudaaya n’abuuza Yesu nti, “Omuyigiriza omulungi, nkole ki okufuna obulamu obutaggwaawo?” **(aiōnios g166)** **19** Yesu n’amuddamu nti, “Lwaki ompita omulungi? Tewali mulungi n’omu wabula Katonda yekka. **20** Amateeka ogamanyi nti, ‘Toyendanga, tottanga, tobbanga, tolimbanga, kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa.’” **21** N’amuddamu nti, “Amateeka ago gonna ngagondedde ebbanga lyonna okuva mu buto bwange.” **22** Yesu bwe yawulira ebyo, n’amugamba nti, “Okyabulako ekintu kimu. Genda otunde ebibyo byonna, ensimbi z’onoggyamu ozigabire abaavu, olibeera n’obugagga mu ggulu, olyoke ojje ongoberere.” **23** Naye bwe yawulira ebigambo ebyo n’agenda ng’anakuwadde nnyo, kubanga yali mugagga nnyo. **24** Yesu bwe yamulaba ng’anakuwadde nnyo, n’ayogera nti, “Nga kizibu omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda! **25** Kyangu eŋŋamira okuyita mu nnyindo y’empiso okusinga omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda.” **26** Abo abaawulira ebyo kwe kubuuza nti, “Kale ani ayinza okulokolebwa?” **27** Yesu n’addamu nti, “Ebitayinzika eri abantu, biyinzika eri Katonda.” **28** Peetero n’amugamba nti, “Ffe twalekawo ebyaffe byonna ne tukugoberera!” **29** Yesu n’addamu nti, “Ddala ddala mbagamba nti teri muntu n’omu eyalekawo amaka ge, oba omukazi we, oba baganda be, oba abazadde be, oba abaana be, olw’obwakabaka bwa Katonda, **30** atalifuna mirundi mingi n’okusingawo mu mulembe guno, ate ne mu mulembe ogugenda okujja aweebwe obulamu obutaggwaawo.” **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Awo Yesu n’azza ku bbali ekkumi n’ababiri, n’abagamba nti, “Laba, twambuka e Yerusaalemi, era bwe tunaatuuka eyo, byonna bannabbi bye bawandiika ku Mwana w’Omuntu, bijja kutuukirizibwa. **32** Ajja kuweebwayo eri Abamawanga okukudaalirwa n’okuvumibwa. Balimuduulira, ne bamubonyaabonya, ne bamuwandira amalusu, **33** balimukuba era ne bamutta. Ne ku lunaku olwokusatu alizuukira.” **34** Naye abayigirizwa be tebaategeera ky’agamba, amakulu gaakyo gaali gabakwekeddwa, ne batategeera bye yayogera. **35** Awo Yesu bwe yali ng’asemberera Yeriko, ne wabaawo omusajja omuzibe w’amaaso eyali atudde ku kkubo ng’asabiriza. **36** Awo omusajja oyo bwe yawulira ng’ekibiina ky’abantu bayitawo, n’abuuza nti, “Kiki ekyo?” **37** Ne bamuddamu nti, “Yesu Omunnazaaleesi ye ayitawo.” **38** Omuzibe w’amaaso n’akoowoola nti, “Yesu, Omwana wa Dawudi, onsaasire!” **39** Abo abaali bakulembeddemu ne bamuboggolera asirike, kyokka ye ne yeeyongera bweyongezi okuleekaana nti, “Omwana wa Dawudi, onsaasire!” **40** Awo Yesu n’ayimirira, n’alagira, omusajja bamumuleetere. Bwe yasembera, Yesu n’amubuuza nti, **41** “Kiki ky’oyagala nkukolere?” Omusajja n’addamu nti, “Mukama wange, njagala nziremu okulaba!” **42** Yesu n’amugamba nti, “Ddamu okulaba. Okukkirizakwo kukuwonyezza.” **43** Amangwago n’addamu okulaba, n’agoberera Yesu ng’atendereza Katonda. Bonna abaakiraba ne batendereza Katonda.

19 Awo Yesu n’atuuka mu kibuga Yeriko, n’ayitamu. **2** Mu kibuga omwo mwalimu omusajja erinnya lye Zaakayo; yali mukulu wa bawooza, era yali mugagga nnyo. **3** N’afuba okulaba Yesu, naye n’atasobola ng’ali mu kibiina ky’abantu kubanga yali mumpi. **4** Kyeyava adduka ne yeesooka ekibiina mu maaso, n’alinnya omuti omusukamooli asobole okulaba Yesu ng’ayitawo. **5** Yesu bwe yatuuka awo n’atunula waggulu, n’amuyita nti, “Zaakayo! Yanguwa okke wansi! Kubanga olwa leero ŋŋenda kuba mugenyi wo mu maka go.” **6** Awo Zaakayo n’akka mangu okuva ku muti n’atwala Yesu mu nnyumba ye ng’ajjudde essanyu. **7** Abantu bonna abaakiraba ne batandika okwemulugunya nga bagamba nti, “Agenze okukyalira omuntu alina ebibi.” **8** Awo Zaakayo n’ayimirira n’agamba Mukama waffe nti, “Mukama wange! Mpuliriza! Ebintu byange nnaabigabanyaamu wakati, ekitundu ne nkiwa abaavu; era obanga waliwo omuntu gwe

nnali ndyazaamaanyizza, nnaamuliyira emirundi ena.” **9** Yesu n’amugamba nti, “Olwa leero obulokozi buzze mu nnyumba muno, kubanga omusajja ono naye muzzukulu wa Ibulayimu. **10** Kubanga Omwana w’Omuntu, yajjirira kunoonya n’okulokola abaabula.” **11** Awo nga bakyawuliriza ebyo, Yesu n’abagerera olugero olulala. Mu kiseera ebyo yali asemberedde nnyo Yerusaalemi, era abantu ne balowooza nti obwakabaka bwa Katonda bugenda kutandika mu kiseera ekyo. **12** N’abagamba nti, “Waaliwo omukungu omu eyalaga mu nsi ey’ewala alye obwakabaka alyoke akomewo. **13** Bwe yali asitula n’ayita abaddu be kkumi n’abalekera minakkumi n’abagamba nti, ‘Muzisuubuzise okutuusa lwe ndidda.’ **14** “Naye abantu be baali tebamwagala ne batuma ababaka baabwe mu nsi gye yalaga, nga bagamba nti, ‘Ffe tetwagala musajja ono kubeera kabaka waffe.’ **15** “Naye n’afuulibwa kabaka, n’addayo mu kitundu ky’ewaabwe. Bwe yatuuka n’ayita abaddu be, be yali alekedde ensimbi, bamutegeeze amagoba ge baggyamu. **16** “Eyasooka n’ajja n’agamba nti, ‘Ssebo, mina gye wandekera navisaamu mina kkumi.’ **17** “Mukama we n’amwebaza, n’amugamba nti, ‘Oli muddu mulungi nnyo. Kubanga obadde mwesigwa mu kintu ekitono ennyo, nkuwadde okufuga ebibuga kkumi.’ **18** “Omuddu owookubiri n’ajja, n’agamba mukama we nti, ‘Ssebo, mina gye wandekera navisaamu mina ttaano.’ **19** “Oyo naye n’amugamba nti, ‘Onoofuga ebibuga bitaano.’ **20** “Awo omuddu omulala n’ajja, n’agamba mukama we nti, ‘Mina gye wandekera yiino, nagitereka bulungi. **21** Nakutya, kuba, nga bw’oli omuntu omukakanyavu, otwala ebitali bibyo, n’okungula n’ebibala by’otaasiga.’ **22** “Mukama we n’amuddamu nti, ‘Oli musajja mubi nnyo! Nzija kukusalira omusango ng’ebigambo byo by’oyogedde bwe biri. Wamanya nga ndi muntu mukalubo, nga ntwala ebitali byange, era nga nkungula bye saasiga, **23** kale, lwaki ensimbi zange tewazissa mu banka, bwe nandikomyewo nandizisanzeeyo nga zizadde n’amagoba?’ **24** “N’alyoka agamba abaali bayimiridde awo nti, ‘Mumuggyeeko mina eyo mugiwe oli alina ekkumi.’ **25** “Ne bamugamba nti, ‘Naye ssebo, oli alina mina kkumi!’ **26** “N’abaddamu nti, ‘Mbagamba nti oyo yenna alina, alyongerwako; ate oyo atalina, n’akatono k’alina kalimuggibwako. **27** Kaakano njagala abo bonna abalabe bange, abaajeema nga tebaagala mbeere kabaka waabwe, mubandeetere wano, mubattire mu maaso gange.’” **28** Awo Yesu bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, n’atambula ng’akulembedde abayigirizwa be okwolekera Yerusaalemi. **29** Bwe yali asemberera ebibuga Besufaage ne Besaniya ng’ali ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni, n’atuma abayigirizwa be babiri n’abagamba nti, **30** “Mugende mu kabuga akatuli mu maaso bwe munaaba mwakakayingira, munaalaba omwana gw’endogoyi, oguteebagalwangako, nga gusibiddwa awo. Mugusumulule, muguleete wano. **31** Singa wabaawo ababuuza nti, ‘Lwaki mugusumulula?’ Mumuddamu nti, ‘Mukama waffe agwetaaga.’” **32** Awo abaatumibwa ne bagenda ne basanga omwana gw’endogoyi nga Yesu bwe yabagamba. **33** Era bwe baali nga bagusumulula bannannyini gwo ne bababuuza nti, “Lwaki musumulula omwana gw’endogoyi ogwo?” **34** Ne baddamu nti, “Mukama waffe agwetaaga.” **35** Omwana gw’endogoyi ne baguleeta eri Yesu, ne bagwaliirako eminagiro gyabwe, Yesu n’agwebagala. **36** Bwe yali ng’agenda, abantu ne baaliira ebyambalo byabwe mu luguudo. **37** Awo bwe yatuuka oluguudo we luserengetera olusozi olwa Zeyituuni, ekibiina kyonna eky’abayigirizwa, ne batandika okutendereza Katonda, mu ddoboozi ery’omwanguka olw’ebyamagero bye yali akoze nga boogera nti, **38** “Aweereddwa omukisa Kabaka ajja mu linnya lya Mukama!” “Emirembe gibe mu ggulu, n’ekitiibwa kibeere waggulu ennyo!” **39** Naye abamu ku Bafalisaayo abaali mu kibiina ne bagamba Yesu nti, “Omuyigiriza, lagira abayigirizwa bo basirike!” **40** Yesu n’abaddamu nti, “Mbategeeza nti ssinga bo basirika, amayinja gano ganaaleekaana!” **41** Awo Yesu bwe yali ng’asemberera ekibuga Yerusaalemi, bwe yakirengera, n’akikaabira. **42** N’agamba nti, “Singa otegedde leero ebireeta emirembe ebyakulagirwa! Naye kaakano bikukwekeddwa, amaaso go tegayinza kubiraba. **43** Ekiseera kigenda kutuuka abalabe bo lwe balikuzimbako ekigo okukwetooloola ne bakuzinda, **44** ne bakumerengulira ku ttaka munda mu bisenge byo ggwe n’abaana bo. Abalabe bo tebalirekawo jjinja na limu nga litudde ku linnaalyo, kubanga omukisa Katonda gwe yakuwa ogw’okulokolebwa wagaana okugukozesa.” **45** Awo Yesu n’ayingira mu Yeekaalu n’agobamu abaali batunda ramu. **46** N’abagamba nti, “Kyawandiikibwa nti, ‘Ennyumba yange eneebanga ya kusinzizangamu,’ naye mmwe mugifudde ‘empuku y’abanyazi.’” **47** Okuva mu kiseera ekyo Yesu n’ayigirizanga mu Yeekaalu buli lunaku. Naye bakabona abakulu n’abannyonnyozi b’amateeka, n’abakulembeze b’Abayudaaya ne bagezaako okufuna akaagaanya we banaamuttira. **48** Naye ne balemwa kubanga abantu bonna baamussaako nnyo omwoyo nga bamuwuliriza.

20 Awo Yesu bwe yali ng’ayigiriza era ng’abuulira Enjiri mu luggya lwa Yeekaalu, bakabona abakulu, n’abannyonnyozi b’amateeka n’abakulembeze b’Abayudaaya ne bajja gy’ali. **2** Ne bamubuuza nti, “Tubuulire, buyinza ki obukukozesa bino? Era ani eyakuwa obuyinza obwo?” **3** Yesu n’addamu nti, “Nange ka mbabuuze ekibuuzo kino. **4** Okubatiza kwa Yokaana kwava eri Katonda nandiki kwava mu bantu?” **5** Ne basooka okwogeraganyaamu bokka ne bokka nga bagamba nti, “Bwe tunaagamba nti, ‘Kwava mu ggulu,’ ajja kutubuuza nti, ‘Kale, lwaki temwamukkiriza?’ **6** Naye ate bwe tunaddamu nti, ‘Kwava mu bantu,’ abantu bonna bajja kutukuba amayinja, kubanga bamatizibwa nti Yokaana yali nnabbi.” **7** Kyebaava baddamu nti, “Tetumanyi gye kwava.” **8** Yesu n’abagamba nti, “Nange sijja kubabuulira gye nzigya obuyinza obunkozesa bino.” **9** Awo Yesu n’akyukira abantu n’abagerera olugero luno nti, “Waaliwo omusajja eyalina ennimiro ey’emizabbibu, n’agipangisa abalimi, n’agenda olugendo, n’amalayo ebbanga ddene. **10** Awo ekiseera eky’amakungula bwe kyatuuka, n’atuma omu ku baddu be eri abalimi bamuwe ku bibala eby’emizabbibu gye. Naye abalimi abapangisa ne bamukuba ne bamugoba n’addayo ngalo nsa eri mukama we. **11** N’abatumira omuddu we

omulala, n'oyo ne bamukuba ne bamuswaza nnyo, n'addayo ngalo nsa. **12** N'abatumira omuddu owookusatu, naye ne bamukuba ne bamussaako n'ebiwundu ne bamugoba mu nnimiro. **13** "Nannyini nnimiro ne yeebuuza nti, 'Nkole ntya? Ka mbatumire omwana wange gwe njagala ennyo, oboolyawo banaamussaamu ekitiibwa.' **14** "Omwana oyo bwe baamulengera ne bateesa nti, 'Ono y'agenda okusikira ennimiro eno nga kitaawe afudde. Ka tumutte, ebyobusika tubyesigalize.' **15** Ne bamuggya mu nnimiro nga bamukulula ne bamutta. "Mulowooza nannyini nnimiro abalimi abo alibakola atya? **16** Agenda kujja abazikirize bonna, n'ennimiro agiwe abalala." Awo bwe baabiwulira ebyo ne bagamba nti, "Ekintu ng'ekyo kireme kubaawo!" **17** Yesu n'abatunuulira n'abagamba nti, "Kale ekyawandiikibwa kino kitegeeza ki? Ekigamba nti, "'Ejjinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejjinja ekkulu ery'oku nsonda.' **18** Omuntu yenna agwa ku jjinja eryo alibetentebwa, na buli gwe lirigwako lirimubetenta." **19** Awo abannyonnyozi b'amateeka ne bakabona abakulu bwe baawulira ebigambo ebyo, ne baagala bamukwatirewo mangwago, kubanga baamanya ng'olugero lwali lukwata ku bo. Naye ne batya abantu. **20** Ne balinda okutuusa lwe banaafuna akaagaanya babeeko kye bakola. Ne batuma abakessi eri Yesu nga beefudde ng'abantu abalungi abaagala okumanya. Baasuubira nti mu ebyo by'anaddamu, nga bamubuuzizza ebibuuzo ebirimu emitego, munaabaamu kwe banaasinziira okumukwata ne bamuwaayo ewa gavana. **21** Abakessi ne babuuza Yesu nti, "Omuyigiriza, tumanyi nga By'oyogera n'ebyo by'oyigiriza bya mazima, era nga tofaayo ku bigambo eby'abantu obuntu wabula oyigiriza ebyo Katonda by'ayagala. **22** Kyetuva tukubuuza nti kituufu okuwa Kayisaali omusolo oba si kituufu?" **23** Yesu n'ategeera mangu obukuusa bwabwe, n'abagamba nti, **24** "Mundage ensimbi eya ffeeza. Ekifaananyi kino ekiriko ky'ani? N'erinnya lino ly'ani?" Ne baddamu nti, "Bya Kayisaali." **25** N'abagamba nti, "Kale ebya Kayisaali mubiwenga Kayisaali, n'ebya Katonda mubiwenga Katonda." **26** Ne balemwa okumukwasa mu ebyo bye yaddamu ng'abantu bonna bali awo. Bye yaddamu ne bibeewuunyisa nnyo, ne basirika busirisi. **27** Awo abamu ku Basaddukaayo abatakkiririza mu kuzuukira, ne bajja eri Yesu, ne bamubuuza nti, **28** "Omuyigiriza, amateeka ga Musa gagamba nti ssinga omusajja omufumbo afa nga tazadde baana, muganda we awasenga nnamwandu alyoke afunire muganda we omufu ezzadde. **29** Waaliwo abooluganda musanvu, asinga obukulu n'awasa, kyokka n'afa nga talese mwana. **30** Adda ku mufu n'awasa nnamwandu; kyokka naye n'afa nga tazadde mwana. **31** Okutuusa abooluganda bonna lwe baafa ne baggwaawo nga buli omu awasizza ku nnamwandu oyo, kyokka nga tewali alese mwana. **32** Oluvannyuma n'omukazi naye n'afa. **33** Kale mu kuzuukira omukazi oyo aliba muka ani? Kubanga abooluganda bonna omusanvu yabafumbirwako!" **34** Yesu n'addamu nti, "Obufumbo buli kuno ku nsi, abantu kwe bawasiza era ne bafumbirwa. **(aiōn g165)** **35** Naye abo abasaanyizibwa okuzuukira mu bafu bwe batuuka mu ggulu tebawasa wadde okufumbirwa, **(aiōn g165)** **36** era tebaddayo kufa nate, kubanga baba nga bamalayika. Era baba baana ba Katonda kubanga baba bazuukizibbwa mu bulamu obuggya, **37** Naye nti abafu bazuukizibwa, ne Musa yannyonnyola bye yalaba ku kisaka, bwe yayita Mukama Katonda wa Ibulayimu, Katonda wa Isaaka, era Katonda wa Yakobo. **38** Kino kitegeeza nti ssi Katonda wa bafu wabula Katonda wa balamu, kubanga bonna balamu gy'ali." **39** Abamu ku bannyonnyozi b'amateeka ne bagamba nti, "Omuyigiriza, ozzeemu bulungi!" **40** Ne watabaawo ayaŋŋanga kwongera kumubuuza bibuuzo birala. **41** Awo Yesu n'ababuuza nti, "Lwaki Kristo ayitibwa Omwana wa Dawudi? **42** Songa Dawudi amwogerako mu Zabbuli nti, "'Katonda yagamba Mukama wange nti, Tuula ku mukono gwange ogwa ddyo **43** okutuusa lwe ndifuula abalabe bo entebe y'ebigere byo.' **44** Noolwekyo obanga Dawudi amuyita Mukama we, kale ayinza atya okuba omwana we?" **45** Awo abantu bonna nga bawulira, Yesu n'akyukira abayigirizwa be n'abagamba nti, **46** "Mwekuume abannyonnyozi b'amateeka. Baagala nnyo okutambula nga bambadde amaganduula agagenda gakweya, n'abantu okugenda nga babalamusa mu butale, era baagala nnyo okutuula mu bifo eby'ekitiibwa mu makuŋŋaaniro ne ku mbaga! **47** Balimbalimba nga basaba essaala empanvu, ng'eno bwe basala enkwe okunyaga ebintu bya bannamwandu. Noolwekyo bagenda kufuna ekibonerezo ekisingira ddala obunene."

21 Awo Yesu bwe yayimusa amaaso n'alaba abantu abagagga nga bateeka ebirabo byabwe mu ggwanika mu Yeekaalu. **2** N'alaba nnamwandu omwavu ng'awaayo busente bubiri. **3** N'agamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti nnamwandu oyo omwavu agabye okusinga bali abagagga bonna. **4** Kubanga bagabye kitono nga bakiggya ku bugagga bwe bafisizzaawo, naye nnamwandu mu bwavu bwe awaddeyo kyonna ky'alina." **5** Ne wabaawo aboogera ku bulungi bw'amayinja agaweebwayo eri Katonda okuzimba Yeekaalu. **6** Naye Yesu n'agamba nti, "Ekiseera kijja ebirungi bino byonna bye mutunuulira lwe biribetentulwa ne watasigalawo jjinja na limu nga litudde ku linnaalyo, eritalisuulibwa wansi." **7** Ne bamubuuza nti, "Omuyigiriza, ebyo biribaawo ddi? Ye walibaawo akabonero akaliraga nti biri kumpi okubaawo?" **8** Yesu n'addamu nti, "Mwekuume muleme kulimbibwalimbibwa. Kubanga bangi balikozesa erinnya lyange, nga bagamba nti, 'Nze nzuuyo.' Naye temubakkirizanga. **9** Naye bwe muwuliranga entalo n'obwegugungo, temutyanga. Kubanga entalo ziteekwa okusooka okujja, naye enkomerero terituuka mangwago." **10** N'ayongera n'abagamba nti, "Amawanga galirwanagana, n'obwakabaka ne bulwanagana ne bunaabwo. **11** Wagenda kubeerawo musisi ow'amaanyi ennyo, n'enjala ennyingi mu bitundu eby'enjawulo, ne kawumpuli. Walibaawo n'ebyentiisa ate n'obubonero okuva mu ggulu. **12** "Naye bino byonna nga tebinnabaawo balibayigganya, balibakwata. Balibawaayo mu makuŋŋaaniro, ne mu maaso ga bakabaka ne bagavana, ku lw'erinnya lyange, ne musibibwa ne mu makomera. **13** Kiribaviiramu okufuna omukisa okuba abajulirwa bange. **14** Naye temweraliikiriranga gye muliggya ebigambo eby'okuwoza, **15** Kubanga ŋŋenda kubawa

ebigambo n'amagezi ebiriremesa n'abalabe bammwe okubaako n'eky'okuddamu! **16** Muliweebwayo bakadde bammwe, ne baganda bammwe ne mikwano gyammwe, balibawaayo mukwatibwe, era abamu ku mmwe muttibwe. **17** Abantu bonna balibakyawa nga babalanga erinnya lyange. **18** Naye n'oluviiri olumu bwe luti olw'oku mitwe gyammwe terulizikirira. **19** Kubanga bwe muligumiikiriza muliwonya obulamu bwammwe." **20** "Bwe mulabanga nga Yerusaalemi kyetooloddwa amaggye, nga mutegeera nga Okuzikirizibwa kw'ekibuga ekyo kutuuse. **21** Abo abalibeera mu Buyudaaya baddukiranga ku nsozi, abaliba mu Yerusaalemi bakivangamu ne badduka, n'abo abalibeera mu nnimiro tebakomangawo mu kibuga. **22** Kubanga ebyo bye biriba ebiseera Katonda mwaliwolera eggwanga, n'ebigambo ebiri mu Byawandiikibwa birituukirizibwa. **23** Nga ziribasanga abakazi abaliba embuto n'abayonsa! Kubanga eggwanga liribonaabona, n'abantu baalyo balisunguwalirwa. **24** Abamu balittibwa n'ekitala ky'omulabe, abalala balikwatibwa ne bawaŋŋangusibwa mu mawanga gonna amalala ag'oku nsi. Yerusaalemi kiriwangulwa bannaggwanga ne bakirinnyirira okutuusa ekiseera kyabwe eky'obuwanguzi lwe kirikoma mu kiseera Katonda ky'aliba ateesezza." **25** "Walibaawo obubonero ku njuba, ne ku mwezi, ne ku mmunyeenye. Wano ku nsi amawanga galibeera mu kunyolwa, olw'ab'amawanga, ng'abantu basamaaliridde olw'ennyanja eziyira n'amayengo ageesiikuula. **26** Abantu baliggwaamu amaanyi ne bazirika nga batidde nnyo olw'ebirijja ku nsi; kubanga amaanyi g'eggulu galinyeenyezebwa. **27** Mu kiseera ekyo muliraba Omwana w'Omuntu ng'ajjira mu kire n'obuyinza n'ekitiibwa kingi. **28** Kale ebintu ebyo bwe bitandikanga muyimiriranga butereevu ne muyimusa amaaso gammwe waggulu! Kubanga okulokolebwa kwammwe nga kusembedde." **29** Awo Yesu n'abagerera olugero luno nti, "Mutunuulire omuti omutiini n'emiti emirala gyonna. **30** Bwe mulaba nga gitandise okutojjera, mumanya ng'ebiseera eby'ebbugumu bituuse. **31** Mu ngeri y'emu bwe muliraba ebintu nga bibaawo, nga mumanya nti obwakabaka bwa Katonda buli kumpi okutuuka. **32** "Ddala ddala mbagamba nti omulembe guno teguliggwaawo okutuusa ng'ebintu ebyo byonna bituukiridde. **33** Eggulu n'ensi biriggwaawo, naye ebigambo byange tebigenda kuggwaawo. **34** "Mwekuume muleme okwemalira mu binyumu n'okutamiira, n'okweraliikirira eby'obulamu, okujja kwange okw'amangu kuleme kubakwasa nga temugenderedde ng'abagudde mu mutego. **35** Kubanga olunaku olwo lulituuka ku buli muntu mu nsi yonna. **36** Mutunule nga musaba Katonda buli kiseera, abawe amaanyi okubasobozesa okuwona ebintu ebyo byonna, Omwana w'Omuntu bw'alijja mulyoke musobole okuyimirira mu maaso ge." **37** Buli lunaku Yesu yayigirizanga mu Yeekaalu, bwe bwawungeeranga n'ava mu kibuga n'asula ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni. **38** Mu makya abantu bonna ne bajjanga mu Yeekaalu okumuwuliriza.

22 Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa eyitibwa Okuyitako yali esembedde. **2** Bakabona abakulu n'abannyonnyozi b'amateeka baali bakola kaweefube okusala amagezi okutta Yesu, naye nga batya abantu okusasamala. **3** Awo Setaani n'ayingira mu Yuda Isukalyoti eyali omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri, **4** n'agenda eri bakabona abakulu n'abakuumi ba Yeekaalu abakulu, n'ateesa nabo nga bw'anaamuwaayo gye bali. **5** Ne basanyuka nnyo, era ne bakkiriza okumusasula. **6** Yuda n'akkiriza okuwaayo Yesu, n'anoonya akakisa konna mw'anaamuweerayo gye bali nga tewali kibiina. **7** Awo olunaku olw'Emigaati Egitazimbulukuswa, okuttirwa omwana gw'endiga ogw'embaga y'Okuyitako, ne lutuuka. **8** Yesu n'atuma Peetero ne Yokaana n'abagamba nti, "Mugende mututegekere ekyekiro kyaffe eky'okuyitako, tujje tukirye." **9** Ne bamubuuza nti, "Oyagala tukitegekere wa?" **10** Yesu n'abaddamu nti, "Munaaba mwakayingira mu kibuga, mujja kulaba omusajja eyeetisse ensuwa y'amazzi ng'atambula. Mumugoberere okutuuka mu nnyumba mw'anaayingira, **11** mugambe nnyinimu nti, 'Omuyigiriza atutumye gy'oli ng'agamba nti: Ekisenge ky'abagenyi kiruwa mwe nnaaliira Okuyitako n'abayigirizwa bange?' **12** Ajja kubalaga ekisenge ekinene ekya waggulu nga kitegekeddwa bulungi. Omwo mwe muba mutegekera." **13** Ne balaga mu kibuga, ne basanga buli kimu nga Yesu bwe yabagamba. Ne bateekateeka Okuyitako. **14** Awo ekiseera ky'okulya bwe kyatuuka, Yesu n'atuula n'abayigirizwa be okulya. **15** Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Ebbanga eryo lyonna mbadde ndowooza nnyo ku Kyekiro kino eky'Okuyitako, nga njagala nkirye nammwe nga sinnaba kubonyaabonyezebwa. **16** Kubanga mbagamba nti sigenda kuddayo kulya nammwe Okuyitako okutuusa lwe kulituukirizibwa mu bwakabaka bwa Katonda." **17** Awo Yesu n'addira ekikompe ky'envinnyo, bwe yamala okwebaza Katonda, n'agamba nti, "Mukwate, munyweko mwenna. **18** Kubanga mbagamba nti, Sigenda kuddayo kunywa ku kibala kya muzabbibu okutuusa ng'obwakabaka bwa Katonda buzze." **19** Ate n'atoola omugaati, bwe yamala okwebaza Katonda, n'agumenyaamenyamu, n'abagabira ng'agamba nti, "Guno gwe mubiri gwange oguweebwayo ku lwammwe. Mukolenga bwe muti nga munzijukira." **20** Bwe baamala okulya ekyekiro, n'addira nate ekikompe era mu ngeri y'emu n'akibakwasa ng'agamba nti, "Ekikompe kino ke kabonero ak'endagaano ya Katonda empya ekakasibwa mu musaayi gwange oguyiyibwa ku lwammwe. **21** Naye muwulire kino. Omuntu agenda okundyamu olukwe atudde wano nange ku mmere. **22** Kigwanira Omwana w'Omuntu, okufa nga Katonda bwe yateekateeka. Naye zimusanze omuntu oyo amulyamu olukwe." **23** Awo abayigirizwa ne batandika okwebuuzaganya bokka na bokka nti ani ku bo ayinza okukola ekintu ng'ekyo! **24** Era ne batandika okuwakana bokka ne bokka, ani asinga ekitiibwa mu bo? **25** Naye Yesu n'abagamba nti, "Bakabaka b'abamawanga bafuga abantu baabwe, n'ab'obuyinza ne babazunza mu kino na kiri, naye abafugibwa tebalina kya kukola wabula okubayita abayambi baabwe. **26** Naye mu mmwe tekisaanira kuba bwe kityo. Oyo asinga ekitiibwa mu mmwe asaana yeeyisenga ng'asembayo, n'omukulembeze mu mmwe asaana abeere ng'omuweereza wammwe. **27** Mu nsi muno omukungu

y'atula ku mmeeza abaddu be ne bamuweereza. Naye wano mu ffe nze muweereza wammwe. **28** Naye mmwe mubadde wamu nange mu biseera bino eby'okugezesebwa kwange, **29** era kubanga Kitange ampadde obwakabaka, noolwekyo mbaatulira kati nti mbawadde ekifo **30** okutuula n'okulya era n'okunywera ku mmeeza yange mu bwakabaka bwange obwo, era mulituula ku ntebe ne mulamula ebika bya Isirayiri ekkumi n'ebibiri. **31** "Simooni, Simooni, Setaani asabye okukuwewa ng'eŋŋaano, **32** naye ggwe nkusabidde okukkiriza kwo kuleme kukuggwaamu. Era bw'olimala okwenenya, yamba mu kuzimba n'okunyweza okukkiriza kwa baganda bo." **33** Awo Peetero n'addamu nti, "Mukama wange, neeteeseteese okusibirwa awamu naawe mu kkomera, era n'okufiira awamu naawe." **34** Yesu n'amuddamu nti, "Peetero, nkutegeeza nti leero ononneegaana emirundi esatu enkoko nga tennakookolima." **35** Awo Yesu n'ababuuza nti, "Bwe nabatuma okubuulira Enjiri, ne mutatwala nsimbi wadde ensawo, oba omugogo omulala ogw'engatto, mwalina okwetaaga ekintu kyonna?" Ne baddamu nti, "Nedda." **36** Yesu n'abagamba nti, "Naye kaakano alina ensawo eterekebwamu ensimbi agitwale, n'ensawo ng'ey'omusabiriza bwe mutyo. Atalina kitala, atunde ku ngoye ze akyegulire! **37** Kubanga mbagamba nti kyetaagisa okutuukirizibwa mu nze ekyawandiikibwa nti, 'Yabalirwa wamu n'abamenyi b'amateeka,' ebinkwatako biteekwa okutuukirira." **38** Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Mukama waffe, wano tulinawo ebitala bibiri!" N'abaddamu nti, "Bimala!" **39** Awo Yesu n'afuluma mu kibuga awamu n'abayigirizwa be n'akwata ekkubo erigenda ku lusozi olwa Zeyituuni nga bwe yali empisa ye. **40** Bwe yatuuka eyo n'agamba abayigirizwa be nti, "Musabe Katonda, muleme kuwangulwa kukemebwa." **41** Ye n'abavaako akabanga ng'awakasukwa ejjinja, n'afukamira n'asaba nti, **42** "Kitange, obanga kwe kusiima kwo ekikompe kino kinzigyeko. Naye si nga Nze bwe njagala, wabula ky'oyagala kye kiba kikolebwa." **43** Awo malayika eyava mu ggulu n'ajja n'amugumya. **44** Yali mu kunyolwa kunene nnyo okw'omwoyo, ne yeeyongera okusaba ennyo n'atuuyana n'entuuyo ezamuvaamu ne ziba ng'amatondo g'omusaayi, era ne gatonnya wansi. **45** Bwe yayimuka ng'amaze okusaba n'addayo eri abayigirizwa be, naye n'abasanga nga beebase, olw'ennaku eyali ebakutte. **46** N'abagamba nti, "Lwaki mwebase? Muzuukuke, musabe, muleme kuwangulwa kukemebwa." **47** Awo Yesu bwe yali ng'akyayogera, ekibiina ky'abantu ne batuuka nga Yuda, omu ku bayigirizwa be ekkumi n'ababiri, y'abakulembedde. Yuda n'ajja butereevu awali Yesu, n'amunywegera. **48** Naye Yesu n'amugamba nti, "Yuda, Omwana w'Omuntu omulyamu olukwe ng'omugwa mu kifuba?" **49** Abayigirizwa abalala bwe baalaba ekyali kigenda okubaawo ne babuuza Yesu nti, "Mukama waffe, tubateme n'ebitala byaffe?" **50** Era omu ku bo n'atemako n'ekitala okutu kw'omuweereza wa Kabona Asinga Obukulu. **51** Naye Yesu n'abagamba nti, "Temwongera kubalwanyisa." N'akwata ku kutu kw'omusajja, n'amuwonya! **52** Yesu kwe kukyukira bakabona abakulu, n'abakulu b'abakuumi ba Yeekaalu, n'abakulembeze b'Abayudaaya abaali bakulembedde ekibiina ky'abantu, n'abagamba nti, "Ndi munyazi, n'okujja ne mujja gye ndi nga mwambalidde ebitala n'emiggo? **53** Lwaki temwankwatira mu Yeekaalu? Nabeeranga omwo buli lunaku. Naye nammwe eno ye ssaawa yammwe, n'ekizikiza we kiragira obuyinza bwakyo." **54** Awo ne bakwata Yesu ne bamutwala mu nnyumba ya Kabona Asinga Obukulu. Peetero n'agoberera nga yeesuddeko akabanga. **55** Bwe baamala okukuma omuliro wakati mu luggya ne batuula okwota; Peetero naye n'atuula wakati mu bo, n'ayota omuliro. **56** Omuwala omuweereza n'amulengera ng'omuliro gumumulisizza, n'amutunuulira enkaliriza, okutuusa lwe yagamba nti, "Omusajja ono yali ne Yesu!" **57** Peetero ne yeegaana nti, "Omukazi, oyo gw'oyogerako nze simumanyi." **58** Bwe waayitawo akabanga omuntu omulala n'alaba Peetero n'amugamba nti, "Naawe oli omu ku bo." Peetero ne yeegaana nti, "Nedda, ssebo, si bwe kiri." **59** Bwe waali wayiseewo ng'essaawa nnamba, omuntu omu n'ayogera ng'akakasa nti, "Ddala n'ono yali wamu ne Yesu kubanga naye Mugaliraaya." **60** Peetero n'addamu nti, "Omusajja, by'oyogerako sibimanyi!" Peetero bwe yali akyayogera enkoko n'ekookolima. **61** Mu kaseera ako Mukama waffe n'akyuka n'atunuulira Peetero. Peetero n'ajjukira Yesu kye yagamba nti, "Enkoko eneeba tennakookolima ononneegaana emirundi esatu." **62** Awo Peetero n'afuluma okuva mu luggya n'akaaba nnyo amaziga! **63** Awo abasajja abaali bakuuma Yesu ne batandika okumuduulira n'okumukuba. **64** Ne bamusiba ekitambaala ku maaso ne bamukuba ebikonde, oluvannyuma ne bamubuuza nti, "Nnabbi! yogera ani akukubye?" **65** Ne bamuvuma n'ebigambo ebirala bingi. **66** Enkeera mu makya Olukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, nga lulimu bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka, n'abakulembeze b'Abayudaaya, ne lutuula. Yesu n'aleetebwa mu maaso g'Olukiiko olwo. **67** Ne bamubuuza nti, "Obanga ggwe Kristo, tubuulire." Yesu n'abaddamu nti, "Bwe nnaababuulira temujja kunzikiriza, **68** ne bwe nnaababuuza ebibuuzo temujja kunnyanukula. **69** Naye ekiseera kituuse, Nze, Omwana w'Omuntu, okutuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda Ayinzabyonna." **70** Bonna ne baleekaana nti, "Kwe kugamba nti ggwe Mwana wa Katonda?" Yesu n'abaddamu nti, "Nga bwe mugambye bwe ntyo bwe ndi." **71** Ne bagamba nti, "Ate twetaagira ki obujulizi obulala? Kubanga ffe ffennyini twewuliridde ng'ebigambo bino biva mu kamwa ke."

23 Awo Olukiiko lwonna ne lusituka, ne batwala Yesu ewa Piraato. **2** Ne batandika okumuwawaabira nti, "Omuntu ono ajagalaza eggwanga lyaffe, ng'atuziyiza okuwa Kayisaali omusolo, nga yeeyita Kristo, kabaka." **3** Piraato kwe kubuuza Yesu nti, "Ggwe kabaka w'Abayudaaya?" Yesu n'amuddamu nti, "Ggwe okyogedde." **4** Awo Piraato n'akyukira bakabona abakulu n'ekibiina ky'abantu n'abagamba nti, "Siraba musango muntu ono gw'azizza." **5** Naye ne beeyongera okulumiriza nga bagamba nti, "Asasamazza abantu n'okuyigiriza kwe mu Buyudaaya mwonna. Yatandikira Ggaliraaya okutuukira ddala ne wano!" **6** Piraato bwe yawulira ebyo kwe kubuuza nti, "Omuntu ono

Mugaliraaya?" **7** Bwe yategeera nga Yesu Mugaliraaya, n'amuweereza eri Kerode, kubanga Ggaliraaya kyali kifugibwa Kerode, ate nga Kerode mu kiseera ekyo yali ali mu Yerusaalemi. **8** Awo Kerode bwe yalaba Yesu, n'asanyuka nnyo, kubanga yali atutte ekiseera kiwanvu ng'ayagala okulaba Yesu. Era okuva ku ebyo bye yali amuwuliddeko yasuubira ng'ajja kumulaba ng'akolayo ekyamagero. **9** N'amubuuza ebibuuzo bingi, naye Yesu n'atamuddamu. **10** Mu kiseera ekyo, bakabona abakulu, n'abannyonnyozi b'amateeka baali awo mu busungu obungi ne baleekaanira waggulu nga bamulumiriza. **11** Kerode n'abaserikale be ne batandika okuduulira Yesu, n'okumuvuma. Ne bamwambaza ekyambalo ekinekaaneka, ne bamuzzaayo ewa Piraato. **12** Ku lunaku olwo lwennyini, Kerode ne Piraato, abaali bakyawaganye, ne bafuuka ba mukwano. **13** Awo Piraato n'akuŋŋaanya bakabona abakulu, n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abantu, **14** n'abagamba nti, "Mwandeetedde omuntu ono nga mumuwawaabira nti asasamaza abantu bajeeme. Mubuuzizza nnyo era ne neetegereza bulungi ensonga eyo nga nammwe we muli, naye ne nsanga nga talina musango ku ebyo bye mumuwawaabidde. **15** Ne Kerode naye tamulabyeko musango era kyavudde amukomyawo gye tuli. Omuntu ono talina ky'akoze kimusaanyiza kibonerezo kya kufa. **16** Noolwekyo ŋŋenda mukangavvulamu, ndyoke mmusumulule." **17** Ku buli mbaga ya Kuyitako, Piraato ng'ateekwa okubateera omusibe omu. **18** Ekibiina kyonna ne kireekaana nnyo nti, "Oyo mutte! Otuteere Balaba." **19** Balaba ono yali asibiddwa lwa kukulembera kasasamalo mu kibuga, era n'olw'obutemu. **20** Piraato olw'okwagala okusumulula Yesu, n'ayongera okwogera nabo. **21** Naye ne beeyongera okuleekaana nti, "Mukomerere ku musaalaba! Mukomerere ku musaalaba!" **22** Piraato n'ayogera nabo omulundi ogwokusatu nti, "Lwaki? Azzizza musango ki? Sirabye nsonga yonna emusaanyiza kibonerezo kya kufa. Noolwekyo ka mmukangavvule, ndyoke mmusumulule." **23** Naye ne beeyongera nnyo okuleekaana, n'okuwoggana nga baagala Yesu akomererwe ku musaalaba. Era okuleekaana kwabwe ne kuwangula. **24** Awo Piraato n'akola nga bwe baayagala. **25** N'asumulula Balaba, gwe baasaba eyali asibiddwa olw'okusasamaza abantu n'olw'obutemu. Naye n'abakwasa Yesu bagende bamukole nga bwe baagala. **26** Awo ne bafulumya Yesu okumutwala okumukomerera. Bwe baali bamutwala ne basanga omusajja Omukuleene erinnya lye Simooni, yali ava mu kyalo nga yaakayingira mu kibuga, ne bamuwaliriza okusitula omusaalaba gwa Yesu ku kibegabega kye; n'agusitula n'agutwala ng'atambulira emabega wa Yesu. **27** Ekibiina kinene ne bagoberera Yesu nga mwe muli n'abakazi abaali bamukaabira nga bwe bakuba ebiwoobe. **28** Naye Yesu n'abakyukira n'abagamba nti, "Abawala ba Yerusaalemi, temukaabira Nze, wabula mwekaabire era mukaabire n'abaana bammwe. **29** Kubanga ekiseera kijja abakazi abatalina baana lwe baliyitibwa ab'omukisa ddala. **30** "'Baligamba ensozi nti, "Mutugweko," n'obusozi nti, "Mutuziike."' **31** Kale, obanga bino babikola ku muti omubisi, naye ku mukalu kiriba kitya?" **32** Waaliwo n'abasajja abalala babiri, bombi nga bamenyi ba mateeka, abaatwalibwa ne Yesu okuttibwa. **33** Awo bwe baatuuka mu kifo ekiyitibwa Ekiwanga, ne bamukomerera awo ku musaalaba, awamu n'abamenyi b'amateeka, omu ku ludda lwa Yesu olwa ddyo n'omulala ku ludda olwa kkono. **34** Yesu n'agamba nti, "Kitange, basonyiwe, kubanga kye bakola tebakimanyi." Awo abaserikale ne bagabana ebyambalo bye nga babikubira akalulu. **35** Ekibiina ne kimutunuulira. Abakulembeze b'Abayudaaya ne bamusekerera nga bagamba nti, "Yalokolanga balala, ka tulabe naye bwe yeerokola, obanga ye Kristo wa Katonda Omulonde we." **36** N'abaserikale nabo ne bamuduulira ne bamuwa wayini omukaatuufu, **37** nga bagamba nti, "Obanga ggwe Kabaka w'Abayudaaya, weerokole!" **38** Waggulu w'omutwe gwa Yesu ku musaalaba kwateekebwako ekiwandiiko mu bigambo bino nti, Ono ye Kabaka w'Abayudaaya. **39** Omu ku bamenyi b'amateeka abaakomererwa naye n'avuma Yesu ng'agamba nti, "Si ggwe Masiya? Kale weerokole era naffe otulokole." **40** Naye munne bwe baakomererwa n'amunenya, n'amugamba nti, "N'okutya totya Katonda, nga naawe oli ku kibonerezo kye kimu kya kufa? **41** Ffe tuvunaaniddwa bya nsonga, kubanga ebikolwa byaffe bitusaanyiza kino. Naye ono talina kisobyo kyonna ky'akoze." **42** N'alyoka agamba nti, "Yesu, onzijukiranga bw'olijja mu bwakabaka bwo." **43** Yesu n'amuddamu nti, "Ddala ddala nkugamba nti olwa leero ojja kubeera nange mu Lusuku lwa Katonda." **44** Awo obudde bwe bwatuuka essaawa omukaaga ez'omu ttuntu, enzikiza n'ekwata ku nsi yonna, okutuusa ku ssaawa ey'omwenda, **45** kubanga enjuba yalekeraawo okwaka. Amangwago eggigi ly'omu Yeekaalu ne liyulikamu wabiri. **46** Awo Yesu n'ayogerera waggulu n'eddoboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Kitange, nteeka omwoyo gwange mu mikono gyo." Bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, n'afa. **47** Omuserikale Omuruumi omukulu w'ekitongole eyakulembera abaserikale abaakomerera Yesu, bwe yalaba ebibaddewo, n'atendereza Katonda ng'agamba nti, "Mazima omuntu ono abadde mutuukirivu." **48** Abantu bonna abaali bazze okwerolera, bwe baalaba ebibaddewo ne baddayo ewaabwe nga beekuba mu kifuba nga bajjudde ennaku nnyingi. **49** Mikwano gya Yesu, awamu n'abakazi abajja naye nga bamugoberera okuviira ddala e Ggaliraaya, baali bayimiridde nga beesuddeko akabanga, nga batunuulira byonna ebibaddewo. **50** Laba waaliwo omusajja erinnya lye Yusufu, ng'atuula mu Lukiiko Olukulu olw'Abayudaaya, yali musajja mulungi era nga mutuukirivu, **51** teyakkirizaganya na banne mu ebyo bye baasalawo ku Yesu ne bye baakola. Yali wa mu kibuga Alimasaya eky'omu Buyudaaya. Yali ng'alindirira n'essuubi ddene okulaba obwakabaka bwa Katonda. **52** Omusajja ono n'agenda eri Piraato n'asabayo omulambo gwa Yesu. **53** Bwe yaguggya ku musaalaba, n'aguzinga mu lugoye lwa linena olweru ennyo, n'agugalamiza mu ntaana ey'empuku eyali etemeddwa mu lwazi, era nga teziikibwangamu muntu. **54** Bino byonna byaliwo ku Lwakutaano, olunaku olw'okweteekerateekerako ng'enkeera ye Ssabbiiti. **55** Omulambo gwa Yesu bwe gwali gutwalibwa mu ntaana, abakazi abaava e Ggaliraaya ne

bagoberera nga bavaako emabega, ne balaba entaana n'omulambo gwe nga bwe gwagalamizibwamu. **56** Ne balyoka baddayo eka ne bategeka ebyakaloosa n'amafuta ag'okusiiga omulambo gwa Yesu. Naye ne bawummula ku Ssabbiiti ng'etteeka bwe liragira.

24 Awo ku lunaku Lwassande, lwe lusooka mu wiiki, mu makya ennyo, abakazi ne baddira ebyakaloosa n'amafuta, bye baali bategese, ne bagenda ku ntaana. **2** Ne basanga ejjinja eryali liggadde omulyango oguyingira mu ntaana, nga liyiringisibbwa okudda wabbali. **3** Bwe batyo ne bayingira mu ntaana, naye omulambo gwa Mukama waffe Yesu tebaagusangamu. **4** Ne bayimirira awo nga babuliddwa eky'okukola. Amangwago, abasajja babiri ne balabika mu maaso gaabwe nga bambadde engoye ezimasamasa ng'okumyansa kw'eraddu. **5** Abakazi ne batya nnyo, ne bakutama ne batunula wansi, abasajja ne babagamba nti, "Lwaki omuntu omulamu mumunoonyeza mu ntaana? **6** Taliiwo wano, azuukidde! Mujjukire bye yabagamba nga muli e Ggaliraaya nti, **7** 'Omwana w'Omuntu, ateekwa okuweebwayo mu mikono gy'abantu ababi, bamukomerere ku musaalaba, naye nga ku lunaku olwokusatu alizuukira.'" **8** Ne bajjukira ebigambo bye ebyo. **9** Awo ne bayanguwa mangu ne bagenda, ne bategeeza abayigirizwa ekkumi n'omu n'abalala bonna, ebintu ebyo byonna. Bano be bakazi abaalaga ku ntaana, era ne bategeeza abayigirizwa ebintu ebyo: **10** Maliyamu Magudaleene, ne Jowaana, ne Maliyamu nnyina Yakobo, n'abalala. Ne bategeeza abatume ebintu ebyo. **11** Naye bye baababuulira nga biwulikika ng'ebitaliimu makulu, era tebaabikkiriza. **12** Kyokka Peetero n'adduka n'alaga ku ntaana, n'akutama n'alingiza n'alaba ng'engoye za linena Yesu mwe yali azingiddwa ziri wabbali zokka nga njereere, n'addayo eka nga yeewuunya. **13** Ku lunaku olwo lwennyini abasajja babiri, abamu ku abo abaagobereranga Yesu, baali batambula nga bagenda mu kabuga akayitibwa Emawu, akaali kilomita nga kkumi na bbiri okuva e Yerusaalemi. **14** Baali bagenda boogera ku kufa kwa Yesu. **15** Amangwago Yesu yennyini n'abeegattako n'atambula nabo. **16** Kyokka tebaamutegeera, kubanga ekyo Katonda yali akibakisizza. **17** Yesu n'abagamba nti, "Biki bye munyumyako nga bwe mutambula mu kkubo?" Ne bayimirira ng'amaaso gaabwe gajjudde ennaku. **18** Omu ku bo, erinnya lye Kulyoppa n'amuddamu nti, "Oli mugenyi mu Yerusaalemi atamanyi bya kitalo ebyaliwo mu wiiki eyise?" **19** Yesu n'ababuuza nti, "Biki ebyo?" Ne baddamu nti, "Ebyagwa ku Yesu Omunnazaaleesi eyali omusajja Nnabbi ow'amaanyi mu bye yakolanga ne bye yayogeranga eyakola ebyamagero ebyewuunyisa, era yali Muyigiriza wa kitalo, mu maaso ga Katonda ne mu maaso g'abantu bonna. **20** Naye bakabona abakulu n'abakulembeze baffe baamukwata ne bamuwaayo n'asalirwa omusango ogw'okufa, ne bamukomerera ku musaalaba. **21** Twali tusuubira nti, Ye Kristo anaalokola Isirayiri. **22** Ebyo nga bikyali awo, nga wayiseewo ennaku ssatu bukyanga bino bibaawo abamu ku bakazi b'ewaffe baatwewuunyisizza. Olwa leero baakedde ku ntaana, **23** naye omulambo gwe tebaagusanzeemu. Bwe baakomyewo baatugambye nti bayolesebbwa ba bamalayika abaabagambye nti mulamu! **24** Abamu ku bannaffe abasajja nabo ne bagendayo mangu, nabo ne basanga ng'omulambo gwa Yesu teguliimu mu ntaana, ng'abakazi bwe baagambye." **25** Yesu n'abagamba nti, "Nga muli bantu basirusiru! Mmwe ab'emitima eminafu egirwawo okukkiriza bannabbi bye baategeeza! **26** Tekyagwanira Kristo okubonaabona mu bintu byonna n'oluvannyuma alyoke ayingire mu kitiibwa kye?" **27** N'atandikira ku Musa n'ayitaayita mu bannabbi bonna ng'agenda abannyonnyola Ebyawandiikibwa bye bimwogerako. **28** Bwe baasemberera akabuga we baali bagenda, Yesu n'aba nga eyeeyongerayo, **29** naye ne bamuwaliriza asule ewaabwe kubanga n'obudde bwali buwungedde. N'akkiriza, asigale. **30** Awo bwe yali ng'alya nabo n'addira omugaati, ne yeebaza n'agumenyamu, n'abawa. **31** Amangwago amaaso gaabwe ne gazibuka ne bamutegeera! Ate n'ababulako mu kaseera ako! **32** Ne batandika okwewuunaganya nga bagamba nti, "Emitima gyaffe tegyabuguumiridde bwe yabadde ayogera naffe mu kkubo ng'atunnyonnyola Ebyawandiikibwa?" **33** Awo ne basituka mangu ne baddayo mu Yerusaalemi, ne basanga abayigirizwa ekkumi n'omu ne bannaabwe abalala nga bakuŋŋaanye, **34** nga bagamba nti, "Ddala Mukama waffe azuukidde! Alabikidde Peetero!" **35** Ne bannyonnyola, nga Yesu bwe yabalabikira nga bali mu kkubo batambula, era nga bwe yategeerekeka gye bali ng'amaze okumenya omugaati. **36** Awo bwe baali bakyayogera ebyo Yesu n'ayimirira mu makkati gaabwe n'abalamusa nti, "Emirembe gibeere nammwe!" **37** Naye bonna ne bakankana nga batidde nnyo, nga balowooza nti balaba muzimu! **38** Yesu n'ababuuza nti, "Lwaki mutidde bwe mutyo? Lwaki mubuusabuusa mu mitima gyammwe? **39** Mulaba ebibatu byange. Mutunule ne ku bigere byange! Kaakano mutegeere nga ye Nze kennyini. Munkwateko mukakasize ddala nti ssiri muzimu, kubanga omuzimu tegubeera na mubiri na magumba nga Nze bye nnina." **40** Bwe yali ng'ayogera n'abalaga ebibatu bye n'ebigere bye. **41** Naye nga bakyabuusabuusa kyokka nga balina essanyu era nga basamaaliridde n'alyoka ababuuza nti, "Mulinawo wano ekyokulya?" **42** Ne bamuwa ekitundu ky'ekyennyanja ekyokye, **43** n'akitoola n'akiriira mu maaso gaabwe nga bamutunuulira! **44** N'abagamba nti, "Nabategeeza nga nkyali nammwe nti ebintu byonna ebyampandiikibwako mu mateeka ga Musa, ne mu bya bannabbi, ne mu Zabbuli, byali biteekwa okutuukirira." **45** N'alyoka asumulula emitima gyabwe, ne bategeera ebyawandiikibwa. **46** N'abagamba nti, "Kyawandiikibwa dda nnyo nti Kristo kimugwanira okubonaabona, n'okufa era ku lunaku olwokusatu azuukire mu bafu. **47** Era mu linnya lye Enjiri ey'okwenenya n'okusonyiyibwa ebibi eribuulirwa amawanga gonna okutandikira mu Yerusaalemi. **48** Muli bajulirwa b'ebyo, **49** Laba mbaweereza ekisuubizo kya Kitange. Mubeere mu kibuga okutuusa lwe mulyambazibwa amaanyi agava mu ggulu." **50** Awo Yesu n'abakulembera ne balaga e Besaniya. N'ayimusa emikono gye waggulu, n'abawa omukisa. **51** Bwe yali ng'akyabawa omukisa, n'abavaako, n'asitulibwa, n'atwalibwa mu ggulu. **52** Ne bamusinza, ne baddayo mu Yerusaalemi nga bajjudde

essanyu lingi. **53** Ne babeeranga mu Yeekaalu bulijjo nga
batendereza Katonda.

Yokaana

1 Kigambo yaliwo ng'ensi tennatondebwa. Kigambo yali ne Katonda, era Kigambo yali Katonda. **2** Oyo, okuva ku lubereberye yaliwo ne Katonda. **3** Ebintu byonna byatondebwa ku lulwe, era tewaliiwo kintu na kimu ekyatondebwa nga taliiwo. **4** Mu ye mwe mwali obulamu; era obulamu buno ne buba ekitangaala eri abantu. **5** Omusana ne gwaka mu kizikiza, naye ekizikiza tekyaguyinza. **6** Ne walabika omuntu ng'ayitibwa Yokaana, Katonda gwe yatuma, **7** eyajja okutegeeza abantu ebifa ku musana, bonna bakkirize nga bayita mu ye. **8** Yokaana si ye yali Omusana, wabula ye yatumibwa ategeeze eby'Omusana. **9** Kristo ye yali Omusana, omusana ogw'amazima, ogujja mu nsi, okwakira buli muntu. **10** Kyokka newaakubadde Kigambo oyo ye yatonda ensi, bwe yajja mu nsi, ensi teyamutegeera. **11** Yajja eri abantu be, naye abantu be ne batamusembeza. **12** Naye bonna abaamusembeza, yabawa obuyinza okufuuka abaana ba Katonda; be bo abakkiriza erinnya lye. **13** Abataazaalibwa musaayi, oba okwagala kw'omubiri, wadde okwagala kw'omuntu, naye abaazaalibwa okwagala kwa Katonda. **14** Kigambo n'afuuka omubiri, n'abeera mu ffe, ne tulaba ekitiibwa kye, ng'eky'oyo omu yekka eyava eri kitaffe ng'ajjudde ekisa n'amazima. **15** Yokaana Omubatiza yamwogerako, ng'alangirira nti, "Ono ye oyo gwe nayogerako nti, 'Waliwo ajja emabega wange, eyansoka okubaawo, kubanga yaliwo nga sinnabaawo.'" **16** Ku kujjula kwe ffenna kwe twagabana ekisa ekisukiridde ekisa. **17** Amateeka gaatuweebwa nga gayita mu Musa, naye Yesu Kristo ye yaaleeta ekisa n'amazima. **18** Tewali n'omu eyali alabye ku Katonda, okuggyako Omwana we omu yekka, abeera mu kifuba kya kitaffe, oyo ye yatutegeeza byonna ebimufaako. **19** Bino bye bigambo Yokaana Omubatiza bye yategeeza abakulembeze b'Abayudaaya bwe baamutumira bakabona n'Abaleevi okuva mu Yerusaalemi ne bamubuuza nti, "Ggwe ani?" **20** Teyagaana kubaddamu, wabula yayatulira ddala nti, "Si nze Kristo." **21** Ne bamubuuza nti, "Kale ggwe ani? Ggwe Eriya?" Yokaana Omubatiza n'addamu nti, "Nedda, si nze ye." Ne bongera okumubuuza nti, "Ggwe Nnabbi ayogerwako?" N'addamu nti, "Nedda." **22** Awo ne bamugamba nti, "Abatutumye tunaabagamba nti, Ggwe ani? Weeyita otya?" **23** N'abaddamu nti, "Nze ndi ddoboozi ly'oyo ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'asinziira mu ddungu nti, 'Mutereeze ekkubo lya Mukama mweteekereteekere okujja kwe, nga nnabbi Isaaya bwe yayogera.'" **24** Abaatumibwa baava eri Abafalisaayo. **25** Awo ne babuuza Yokaana nti, "Kale lwaki obatiza, obanga si ggwe Kristo oba Eriya oba nnabbi oli?" **26** Yokaana n'addamu nti, "Nze mbatiza na mazzi, naye waliwo ayimiridde wakati mu mmwe gwe mutamanyi, **27** anvaako emabega, nze sisaanira na kusumulula buguwa bwa ngatto ze." **28** Ebyo byali Besaniya, emitala w'omugga Yoludaani, Yokaana Omubatiza gye yabatirizanga. **29** Ku lunaku olwaddirira, Yokaana Omubatiza n'alaba Yesu ng'ajja, n'agamba nti, "Mulabe Omwana gw'Endiga owa Katonda aggyawo ebibi by'ensi. **30** Ye wuuyo gwe nayogerako, bwe nagamba nti, 'Waliwo omuntu anvaako emabega ye ansinga obuyinza, kubanga ye yaliwo nga nze sinnabaawo.' **31** Nange nnali simumanyi, wabula nze najja okubatiza n'amazzi, ndyoke mulage eri abantu ba Isirayiri." **32** Awo Yokaana Omubatiza n'abategeeza nga bwe yalaba Mwoyo Mutukuvu ng'akka okuva mu ggulu ng'ali ng'ejjiba n'abeera ku Yesu, **33** n'abagamba nti, "Nze saamutegeera, kyokka Katonda bwe yantuma okubatiza yaŋŋamba nti, 'Bw'olabanga Mwoyo Mutukuvu ng'akka n'abeera ku muntu, nga oyo, ye Kristo abatiza ne Mwoyo Mutukuvu.' **34** Ekyo nkirabye era nkiweerako obujulirwa nti Ye Mwana wa Katonda." **35** Awo ku lunaku olwaddirira nate Yokaana bwe yali ayimiridde n'abayigirizwa be babiri, **36** Yesu n'ayitawo ng'atambula. Yokaana n'amutunuulira enkaliriza n'agamba nti, "Mulabe Omwana gw'Endiga wa Katonda." **37** Awo abayigirizwa abo ababiri bwe baawulira ekyo ne bagoberera Yesu. **38** Yesu bwe yakyuka n'abalaba nga bamugoberera n'ababuuza nti, "Mwagala ki?" Ne bamuddamu nti, "Labbi" (ekitegeeza nti: "Omuyigiriza"), "obeera wa?" **39** N'abaddamu nti, "Mujje mulabeyo." Awo ne bagenda naye gye yali abeera, olunaku olwo ne baluzibiza eyo nga bali naye, obudde bwali ng'essaawa kkumi ez'olweggulo okutuusa akawungeezi. **40** Omu ku abo ababiri abaawulira Yokaana ng'ayogera ne bagoberera Yesu, yali Andereya, muganda wa Simooni Peetero. **41** Awo Andereya n'agenda anoonya muganda we Simooni n'amugamba nti, "Tulabye Masiya" (amakulu nti Kristo). **42** Andereya n'atwala Simooni eri Yesu. Yesu bwe yeetegereza Simooni, n'amugamba nti, "Ggwe Simooni omwana wa Yokaana, kale onooyitibwanga Keefa," amakulu nti Peetero. **43** Ku lunaku olwaddirira, Yesu n'agenda e Ggaliraaya, bwe yasanga Firipo n'amugamba nti, "Ngoberera." **44** Firipo yali wa mu kibuga Besusayida ewaabwe wa Andereya ne Peetero. **45** Firipo bwe yalaba Nassanayiri, n'amugamba nti, "Tulabye Yesu mutabani wa Yusufu ow'e Nazaaleesi, Musa ne bannabbi gwe baawandiikako." **46** Nassanayiri n'amuddamu nti, "Mu Nazaaleesi musobola okuvaamu ekintu ekirungi?" Firipo kwe kumuddamu nti, "Jjangu weerabireko." **47** Nassanayiri bwe yali asemberera Yesu, Yesu n'agamba nti, "Laba, Omuyisirayiri wawu ataliimu bukuusa." **48** Nassanayiri kwe kumuddamu nti, "Ontegedde otya?" Yesu n'amugamba nti, "Firipo bw'abadde tannakutuukako, nkulabye ng'oli wansi w'omutiini." **49** Nassanayiri n'amuddamu nti, "Labbi, oli Mwana wa Katonda, gwe Kabaka wa Isirayiri!" **50** Awo Yesu n'amugamba nti, "Okkiriza kubanga nkugambye nti nkulabye ng'oli wansi w'omutiini? Oliraba n'ebisinga awo obukulu. **51** Ddala ddala nkugamba nti oliraba eggulu nga libikkuse ne bamalayika ba Katonda nga balinnya era nga bakkira ku Mwana w'Omuntu."

2 Awo bwe waayitawo ennaku bbiri ne wabaawo embaga ey'obugole mu Kaana eky'e Ggaliraaya ne nnyina Yesu yaliyo. **2** Yesu awamu n'abayigirizwa be nabo baayitibwa. **3** Wayini bwe yaggwaawo, nnyina Yesu n'ajja gy'ali n'amugamba nti, "Tebakyalina wayini." **4** Yesu n'amuddamu nti, "Maama ndeka, kubanga ekiseera kyange

tekinnatuuka." **5** Nnyina Yesu n'agamba abaweereza nti, "Kyonna ky'abagamba kye muba mukola." **6** Waaliwo amasuwa amanene mukaaga agaategekebwa olw'omukolo gw'Abayudaaya ogw'okwetukuza, buli limu nga lirimu lita kikumi oba kikumi mu ataano. **7** Yesu n'agamba abaweereza nti, "Amasuwa mugajjuze amazzi." Ne bagajjuza okutuuka ku migo. **8** Awo n'abagamba nti, "Kale musene mutwalire omukulu w'abagabuzi." Ne basena ne bamutwalira. **9** Omukulu w'abagabuzi bwe yalega ku mazzi agafuuse wayini, nga tamanyi gy'avudde, so nga bo abaweereza baali bamanyi, n'ayita omugole omusajja **10** n'amugamba nti, "Bulijjo omuntu asooka kugabula wayini omuka, n'oluvannyuma ng'abagenyi be banywedde nnyo, tebakyafaayo olwo n'alyoka agabula ogutali muka nnyo. Naye ggwe wayini omuka gw'osembezzaayo!" **11** Ekyamagero kino, Yesu kye yasookerako okukola mu lwatu mu Kaana eky'e Ggaliraaya, ng'alaga ekitiibwa kye. Abayigirizwa be bwe baakiraba ne bamukkiriza. **12** Embaga bwe yaggwa Yesu n'adda e Kaperunawumu n'abayigirizwa be n'amalayo ennaku ntono ng'ali eyo ne nnyina ne baganda be. **13** Embaga y'Abayudaaya ey'Okuyitako bwe yali eneetera okutuuka Yesu n'ayambuka e Yerusaalemi. **14** N'asanga mu Yeekaalu abaali batunda ente n'endiga n'amayiba era n'abali bawaanyisa ensimbi. **15** Awo Yesu n'addira emiguwa n'agifunyaafunya ne giba ng'embooko n'agobawo endiga n'ente, n'asaasaanya n'ensimbi ez'abaali bawaanyisa, n'avuunika n'emmeeza zaabwe. **16** N'akyukira abaali batunda amayiba n'abagamba nti, "Bino mubiggye wo. Temufuula Nnyumba ya Kitange katale." **17** Awo abayigirizwa ne bajjukira Ekyawandiikibwa ekigamba nti, "Obuggya bw'Ennyumba yo, Ayi Mukama, bulindya." **18** Awo Abayudaaya ne bamubuuza nti, "Kabonero ki k'otulaga nti olina obuyinza okukola bino?" **19** Yesu kwe kuddamu nti, "Mumenyeewo Yeekaalu eno ngizzeewo mu nnaku ssatu." **20** Ne bamuddamu nti, "Kiki ky'otegeeza? Yeekaalu eno yatwalira ddala emyaka amakumi ana mu mukaaga okuzimba oyinza otya okugizimbira ennaku essatu?" **21** Kyokka Yeekaalu gye yali ayogerako gwe mubiri gwe. **22** Yesu bwe yamala okuzuukira abayigirizwa ne bajjukira nti kino kye yali ayogerako. Ne bakkiriza ebyawandiikibwa n'ebigambo Yesu bye yayogerako. **23** Awo Yesu bwe yali mu Yerusaalemi mu kiseera eky'Embaga ey'Okuyitako, bangi baalaba obubonero bwe yali akola ne bakkiriza erinnya lye. **24** Kyokka Yesu teyabeesiga, kubanga amanyi abantu bonna, **25** kubanga yamanya bw'afaanana, nga teyeetaaga kubuulirwa muntu kyali.

3 Awo waaliwo omukulembeze w'Abayudaaya erinnya lye Nikodemo, Omufalisaayo, **2** n'ajja eri Yesu ekiro okwogera naye. N'amugamba nti, "Labbi, tumanyi nti oli muyigiriza eyava eri Katonda kubanga eby'amagero by'okola tewali ayinza kubikola okuggyako nga Katonda ali wamu naye." **3** Yesu n'amuddamu nti, "Ddala ddala nkugamba nti, Omuntu bw'atazaalibwa mulundi gwakubiri tayinza kulaba bwakabaka bwa Katonda." **4** Nikodemo n'amuddamu nti, "Omuntu ayinza atya okuzaalibwa bw'aba nga muntu mukulu? Ayinza okuyingira mu lubuto lwa nnyina omulundi ogwokubiri, n'azaalibwa?" **5** Yesu kwe kumuddamu nti, "Ddala ddala nkugamba nti, Okuggyako ng'omuntu azaaliddwa amazzi n'Omwoyo tasobola kuyingira mu bwakabaka bwa Katonda. **6** Ekizaalibwa omubiri kiba mubiri, n'ekizaalibwa Omwoyo kiba mwoyo. **7** Noolwekyo teweewuunya kubanga nkugambye nti kibagwanira okuzaalibwa omulundi ogwokubiri. **8** Empewo ekuntira gy'eyagala, n'owulira okuwuuma kwayo, naye tomanya gy'eva newaakubadde gyegenda; bw'atyo bw'abeera omuntu yenna azaalibwa Omwoyo." **9** Nikodemo n'amubuuza nti, "Ebyo biyinza bitya okubaawo?" **10** Yesu n'amuddamu nti, "Ggwe omuyigiriza wa Isirayiri, n'otomanya bintu bino? **11** Ddala ddala nkugamba nti twogera kye tumanyi, ne tutegeeza kye twalaba, so temukkiriza bujulirwa bwaffe. **12** Naye obanga temukkiriza bwe mbabuulira eby'ensi, kale munaasobola mutya okukkiriza bwe nnaababuulira eby'omu ggulu? **13** Kubanga tewali muntu eyali alinnye mu ggulu, okuggyako eyava mu ggulu, ye Mwana w'Omuntu. **14** Era nga Musa bwe yawanika omusota mu ddungu, bwe kityo n'Omwana w'Omuntu kimugwanira okuwanikibwa, **15** buli amukkiriza alyoke afune obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **16** "Kubanga Katonda bwe yayagala ensi, bw'atyo n'awaayo Omwana we omu yekka, buli muntu yenna amukkiriza aleme kuzikirira, wabula afune obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **17** Kubanga Katonda teyatuma Mwana we mu nsi kugisalira musango, wabula ensi erokolebwe okuyita mu ye. **18** Amukkiriza tasalibwa musango, naye atakkiriza gumaze okumusinga kubanga takkiririza mu linnya ly'Omwana oyo omu yekka owa Katonda. **19** Era guno gwe musango nti: Omusana guzze mu nsi, kyokka abantu ne baagala ekizikiza okusinga omusana, kubanga ebikolwa byabwe bibi. **20** Buli akola ebibi akyawa Omusana era tajja eri musana, ebikolwa bye bireme okumanyibwa. **21** Naye buli ajja eri omusana akola eby'amazima, ebikolwa bye bimanyibwe nga byakolerwa mu Katonda." **22** Oluvannyuma lw'ebyo Yesu n'abayigirizwa be ne bajja mu nsi y'e Buyudaaya, n'abeera eyo nabo, era n'abatiza. **23** Mu kiseera ekyo ne Yokaana yali abatiriza mu Enoni okumpi ne Salimu, kubanga awo waaliwo amazzi mangi, era ng'abantu bangi bajja okubatizibwa, **24** olwo nga tannateekebwa mu kkomera. **25** Ne wabaawo empaka wakati w'abayigirizwa ba Yokaana n'Omuyudaaya ku nsonga ey'okutukuzibwa. **26** Ne bajja eri Yokaana ne bamugamba nti, "Labbi, omuntu oli gwe wali naye emitala w'omugga Yoludaani, gwe wayogerako, laba abatiza era abantu bonna bagenda gy'ali." **27** Yokaana n'abaddamu nti, "Omuntu tayinza kuba na kintu okuggyako nga kimuweereddwa okuva mu ggulu. **28** Mmwe mwennyini mukimanyi bulungi nga bwe nabagamba nti, 'Si nze Kristo.' Nze natumibwa okumukulembera. **29** Nannyini mugole ye awasizza, naye mukwano nnannyini mugole ayimirira ng'amuwulidde, era asanyukira nnyo eddoboozi ly'oyo awasizza. Noolwekyo essanyu lyange lituukiridde. **30** Kimugwanira ye okugulumizibwa naye nze okutoowazibwa. **31** "Oyo ava mu ggulu, yafuga byonna. Ow'omu nsi, aba wa mu nsi, era ayogera bya mu nsi. **32** Ye ategeeza ebyo bye yalaba ne bye yawulira, so tewali akkiriza by'ategeeza. **33**

Naye oyo akkiriza by'ategeeza akakasa nti Katonda wa mazima. **34** Kubanga oyo eyatumwa Katonda ategeeza ebigambo bya Katonda, n'Omwoyo gw'agaba tagerebwa. **35** Kitaffe ayagala Omwana we era yamukwasa byonna mu mukono gwe. **36** Oyo akkiriza Omwana alina obulamu obutaggwaawo, naye oyo atakkiriza Mwana, taliraba bulamu era Katonda amusunguwalira." **(aiōnios g166)**

4 Awo Yesu bwe yamanya nti Abafalisaayo bategedde nti abantu bangi bafuuse bayigirizwa be, era ng'abatiza bangi okusinga Yokaana, **2** newaakubadde nga Yesu yennyini teyabatiza wabula abayigirizwa be, be baabatizanga, **3** n'ava e Buyudaaya n'addayo e Ggaliraaya. **4** Kyali kimugwanira okuyita mu Samaliya. **5** Awo n'atuuka mu kibuga ky'e Samaliya ekiyitibwa Sukali, nga kiri kumpi n'ekibanja Yakobo kye yawa mutabani we Yusufu. **6** Awo we waali oluzzi lwa Yakobo. Yesu yali akooye olw'olugendo lwe yatambula, n'atuula awo ku luzzi. Obudde bwali ng'essaawa mukaaga ez'omu ttuntu. **7** Awo omukazi Omusamaliya bwe yajja okukima amazzi, Yesu n'amugamba nti, "Mpa ku mazzi nnyweko." **8** Mu kiseera ekyo abayigirizwa be baali bagenze mu kibuga okugulayo ku mmere. **9** Awo omukazi Omusamaliya n'amugamba nti, "Ggwe Omuyudaaya oyinza otya okusaba nze Omusamaliya amazzi okunywa?" Kubanga Abayudaaya nga tebakolagana na Basamaliya. **10** Yesu n'amuddamu nti, "Singa obadde omanyi ekirabo kya Katonda, n'oyo akugamba nti mpa nnywe ku mazzi bw'ali ggwe wandimusabye, naye yandikuwadde amazzi amalamu." **11** Omukazi n'amugamba nti, "Ssebo, tolina kalobo, n'oluzzi luwanvu nnyo. **12** Ate n'ekirala, ggwe oli mukulu okusinga jjajjaffe Yakobo eyatuwa oluzzi luno ate nga yanywangamu ye n'abaana be n'ensolo ze?" **13** Yesu n'amuddamu nti, "Buli muntu yenna anywa ku mazzi gano ennyonta eriddamu okumuluma. **14** Naye buli anywa ku mazzi nze ge ndimuwa, talirumwa nnyonta emirembe gyonna era galifuuka mu ye ensulo etekalira, ne gakulukuta okutuuka ku bulamu obutaggwaawo." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15** Omukazi n'amugamba nti, "Ssebo, mpa ku mazzi ago, ennyonta eremenga kunnuma era nneme kujjanga wano kukima mazzi." **16** Yesu n'amugamba nti, "Genda oyite balo, okomewo." **17** Omukazi n'amuddamu nti, "Sirina baze!" Yesu n'amugamba nti, "Oyogedde kituufu nti tolina balo. **18** Kubanga walina babalo bataano, naye oyo gw'olina kaakano si balo. Ekyo oyogedde mazima." **19** Omukazi n'agamba Yesu nti, "Ssebo, ndaba ng'oli nnabbi. **20** Ku lusozi luno bajjajjaffe kwe baasinzizanga. Naye mmwe mugamba nti, Yerusaalemi kye kifo ekigwana okusinzizangamu." **21** Yesu n'amugamba nti, "Mukazi wattu nzikiriza, kubanga ekiseera kijja kye mutalisinzizangamu Kitaffe ku lusozi luno wadde mu Yerusaalemi. **22** Mmwe musinza kye mutamanyi; ffe tusinza kye tumanyi kubanga obulokozi buva mu Buyudaaya. **23** Naye ekiseera kijja, era kituuse, abo abasinziza mu mazima bwe banaasinzizanga Kitaffe mu mwoyo ne mu mazima. Kubanga Kitaffe anoonya abo abamusinza era n'abo abamusinza kibagwanira okumusinzanga mu mwoyo ne mu mazima. **24** Kubanga Katonda Mwoyo n'abo abamusinza kibagwanira okumusinza mu mwoyo ne mu mazima." **25** Omukazi n'amugamba nti, "Weewaawo, mmanyi nti Masiya, gwe bayita Kristo, ajja. Ye bw'alijja, alitutegeeza ebintu byonna." **26** Yesu n'amugamba nti, "Nze nzuuno ayogera naawe." **27** Awo mu kiseera ekyo abayigirizwa ba Yesu ne bakomawo. Ne beewuunya okulaba ng'ayogera n'omukazi. Kyokka ne watabaawo amubuuza nsonga emwogezezza naye wadde bye babadde boogerako. **28** Awo omukazi n'aleka awo ensuwa ye n'agenda mu kibuga n'ategeeza abantu nti, **29** "Mujje mulabe omuntu antegeezezza buli kye nnali nkoze. Ayinza okuba nga ye Kristo?" **30** Ne bava mu kibuga ne bajja eri Yesu. **31** Mu kiseera ekyo abayigirizwa baali beegayirira Yesu alye ku mmere, nga bagamba nti, "Labbi lya ku mmere." **32** N'abaddamu nti, "Nze nnina ekyokulya mmwe kye mutamanyi." **33** Awo abayigirizwa ne beebuuzaganya nti, "Waliwo omuntu amuleetedde ekyokulya?" **34** Yesu n'abaddamu nti, "Ekyokulya kyange kwe kukola eyantuma by'ayagala, era n'okutuukiriza omulimu gwe. **35** Mmwe temugamba nti, 'Ekyasigaddeyo emyezi ena amakungula gatuuke?' Kale muyimuse amaaso gammwe, mutunuulire ennimiro! Amakungula gatuuse. **36** Akungula asasulwa empeera ye era n'akuŋŋaanyiza ebibala mu bulamu obutaggwaawo, olwo asiga n'akungula balyoke basanyukire wamu. **(aiōnios g166)** **37** Bwe kityo ekigambo nti, 'Omu asiga omulala n'akungula,' kyekiva kiba eky'amazima. **38** Mbatumye mmwe okukungula kye mutaasiga. Abalala be baasiga naye mmwe mugobolodde." **39** Abasamaliya bangi ab'omu kibuga abaamukkiririzaamu olw'ebyo omukazi bye yabategeeza, ng'abagamba nti, "Antegeezezza buli kye nnali nkoze!" **40** Awo Abasamaliya bwe bajja eri Yesu ne bamwegayirira yeeyongere okubeera nabo, n'abeera nabo ennaku bbiri. **41** Bangi ne bakkiriza olw'ebyo bye yabategeeza. **42** Awo ne bagamba omukazi nti, "Tumukkiriza si lwa bigambo byo byokka, naye naffe twewuliridde ebigambo bye. Ddala tutegedde nga ye Mulokozi w'ensi." **43** Ennaku ezo ebbiri bwe zaggwaako, Yesu n'ava e Samaliya n'alaga e Ggaliraaya. **44** Ye yennyini yagamba nti, "Nnabbi taweebwa kitiibwa mu nsi gy'asibuka." **45** Awo Abagaliraaya ne bamwaniriza n'essanyu lingi nnyo, kubanga baali bamaze okulaba eby'amagero bye yakolera mu Yerusaalemi bwe baali ku Mbaga ey'Okuyitako. **46** Yesu n'akomawo mu Kaana eky'e Ggaliraaya, gye yafuulira amazzi wayini. Waaliyo omukungu wa gavumenti ow'e Kaperunawumu eyalina mutabani we nga mulwadde. **47** Omukungu bwe yawulira nga Yesu avudde e Buyudaaya azze e Ggaliraaya, n'agenda gy'ali n'amusaba agende amuwonyeze mutabani we eyali okumpi n'okufa. **48** Yesu n'amugamba nti, "Temusobola kunzikiriza nga temulabye ku bubonero na byamagero?" **49** Omukungu n'amugamba nti, "Mukama wange, nkusaba oserengete ojje ng'omwana wange tannafa!" **50** Awo Yesu n'amugamba nti, "Ggenda mutabani wo awonye!" Omusajja n'akkiriza Yesu ky'amugambye n'agenda. **51** Naye bwe yali ng'akyali mu kkubo abaddu be ne bamusisinkana ne bamutegeeza nti mutabani we awonye. **52** N'ababuuza ekiseera omulenzi we yassuukidde. Ne bamuddamu nti, "Jjo olw'eggulo essaawa nga musanvu omusujja ne gumuwonako!" **53** Awo Kitaawe w'omulenzi n'ajjukira nga ky'ekiseera ekyo

Yesu we yamugambira nti, “Mutabani wo awonye.” Awo omukungu oyo n’ab’enju ye bonna ne bakkiriza. **54** Kino kye kyamagero ekyokubiri Yesu kye yakola ng’akomyewo e Ggaliraaya ng’avudde e Buyudaaya.

5 Oluvannyuma Yesu n’addayo e Yerusaalemi abeewo ku emu ku mbaga z’Abayudaaya. **2** Munda mu Yerusaalemi, okumpi n’Omulyango gw’Endiga waliwo ekidiba ekiyitibwa Besusayida, mu Lwebbulaniya, ekyazimbibwako ebigango bitaano okukyetooloola. **3** Mu bigango ebyo mwagalamirangamu abalwadde bangi nnyo: abalema, abazibe b’amaaso, n’abakoozimbye. **4** Kubanga bwe waayitangawo ekiseera malayika wa Mukama n’ajja n’atabula amazzi ago, era omuntu eyasookanga okukka mu kidiba ng’amazzi gaakatabulwa, ng’awonyezebwa. **5** Waaliwo omusajja eyali yaakalwalira emyaka amakumi asatu mu munaana. **6** Yesu bwe yamulaba n’amanya nga bw’amaze ebbanga eddene nga mulwadde, n’amubuuza nti, “Oyagala okuwonyezebwa?” **7** Omusajja omulwadde n’amuddamu nti, “Ssebo sirina muntu ayinza kunnyamba okunsuula mu kidiba ng’amazzi gaakatabulwa. Buli lwe ngezaako okukkamu we ntukirayo ng’omulala yansoose dda.” **8** Yesu n’amugamba nti, “Situka ozingeko omukeeka gwo otambule.” **9** Amangwago omusajja n’awonyezebwa. N’azingako omukeeka gwe ne yeetambulira. Olunaku olwo lwali lwa Ssabbiiti. **10** Abayudaaya kyebaava bagamba omusajja awonyezebbwa nti, “Toteekwa kwetikka mukeeka gwo ku Ssabbiiti, oba omenye etteeka lya Ssabbiiti.” **11** Ye n’addamu nti, “Omuntu amponyezza y’aŋŋambye nti, ‘Situlawo omukeeka gwo otambule.’” **12** Ne bamubuuza nti, “Omuntu oyo ye ani eyakugambye okusitula omukeeka gwo otambule?” **13** Kyokka omusajja eyawonyezebwa yali tamumanyi, kubanga Yesu yali abulidde mu bantu abangi abaali mu kifo ekyo. **14** Oluvannyuma lw’ebyo Yesu n’amulaba mu Yeekaalu, n’amugamba nti, “Kaakano oli mulamu, naye toddangamu okwonoona, akabi akasingawo kaleme okukutuukako.” **15** Omuntu oyo n’agenda n’ategeeza Abayudaaya nti Yesu ye yamuwonya. **16** Okuva olwo Abayudaaya ne batandika okuyigganya Yesu, kubanga yakolanga ebintu ebifaanana ng’ekyo ku Ssabbiiti. **17** Yesu n’abaddamu nti, “Kitange bulijjo akola, nange nteekwa okukola.” **18** Abayudaaya kyebaava beeyongera okusala amagezi okumutta, kubanga teyakoma ku kya kumenya mateeka ga Ssabbiiti kyokka, naye yeeyita Omwana wa Katonda, ne yeefuula eyenkanaankana ne Katonda. **19** Awo Yesu n’abagamba nti, “Ddala ddala mbagamba nti, Omwana taliiko ky’akola ku bubwe, wabula ekyo ky’alaba Kitaawe ng’akola. Kubanga ye by’akola n’Omwana by’akola. **20** Kubanga Kitaawe w’Omwana ayagala Omwana we era amulaga ky’akola, era Omwana ajja kukola ebyamagero bingi ebyewuunyisa okusinga na bino. **21** Kubanga nga Kitaawe w’Omwana bw’azuukiza abafu, bw’atyo n’Omwana awa obulamu abo baayagala. **22** Era Kitaawe w’Omwana talina n’omu gw’asalira musango, naye obuyinza obw’okusala emisango gyonna yabuwa Omwana we, **23** abantu bonna balyoke bassengamu Omwana ekitiibwa nga bwe bassa mu Kitaawe ekitiibwa. Atassaamu Mwana kitiibwa, ne Kitaawe eyamutuma tamussaamu kitiibwa. **24** “Ddala ddala mbagamba nti, Awulira ebigambo byange, n’akkiriza eyantuma, aba n’obulamu obutaggwaawo, era talisingibwa musango, kubanga aliba avudde mu kuzikirira ng’atuuse mu bulamu. **(aiōnios g166)** **25** Ddala ddala mbagamba nti, Ekiseera kijja, era kituuse, abafu lwe baliwulira eddoboozi ly’Omwana wa Katonda, era n’abaliwulira baliba balamu. **26** Kubanga nga Kitaawe w’Omwana bw’alina obulamu mu ye, bw’atyo bwe yawa Omwana okuba n’obulamu mu ye, **27** era yamuwa obuyinza okusalira abantu emisango, kubanga ye Mwana w’Omuntu. **28** “Ekyo tekibeewuunyisa, kubanga ekiseera kijja abafu abali mu ntaana lwe baliwulira eddoboozi lye **29** ne bavaamu kubanga be baakola ebintu ebirungi, era balifuna obulamu obutaggwaawo, naye abo abaakolanga ebibi balizuukira ne babonerezebwa. **30** Kyokka Nze siyinza kukola kintu kyonna ku bwange. Kitange nga bw’aŋŋamba bwe nkola, era n’omusango gwe nsala gwa nsonga kubanga sinoonya bye njagala nze, wabula eyantuma by’ayagala. **31** Singa nneeyogerako nzekka, bye nneyogerako tebiba bya mazima. **32** Waliwo ategeeza gwe ndi, era mmanyi nga bya njogerako bya mazima. **33** “Mmwe mwatuma ababaka eri Yokaana, era ayogedde eby’amazima. **34** Ebigambo ebinkakasa tebiva mu muntu, naye ebyo mbyogera mulyoke mulokolebwe. **35** Oyo ye yali ettaala eyayaka okubaleetera ekitangaala, ne musalawo mubeere mu kitangaala ekyo akaseera katono. **36** “Naye nnina ebinkakasa okukira ebyo ebya Yokaana, bye byamagero bye nkola, Kitange bye yampa, era bikakasa nti Kitange ye yantuma **37** ne Kitange yennyini eyantuma akakasa ebinkwatako. Temuwuliranga ku ddoboozi lye wadde okulaba ekifaananyi kye. **38** N’ekigambo kye tekiri mu mmwe, kubanga temukkiriza oyo gwe yatuma. **39** Munoonya mu Byawandiikibwa kubanga mulowooza nti muyinza okubifuniramu obulamu obutaggwaawo. Kyokka Ebyawandiikibwa ebyo bye binjulira. **(aiōnios g166)** **40** Naye temwagala kujja gye ndi mulyoke mufune obulamu obutaggwaawo. **41** “Sinoonya kusiimibwa bantu. **42** Naye mmwe mbamanyi temuliimu kwagala kwa Katonda. **43** Nzize mu linnya lya Kitange ne mutannyaniriza. Omulala bw’anajja ku bubwe oyo mujja kumwaniriza. **44** Kale muyinza mutya okukkiriza nga munoonya kusiimibwa bantu bannammwe, so nga temunoonya kusiimibwa Katonda oyo Omu yekka? **45** “Naye temulowooza nti ndibawawaabira eri Kitange. Abawawaabira ye Musa, mmwe gwe mulinamu essuubi. **46** Singa Musa mumukkiriza, nange mwandinzikirizza, kubanga yampandiikako. **47** Kale obanga temukkiriza bye yawandiika, munakkiriza mutya ebigambo byange?”

6 Oluvannyuma lw’ebyo, Yesu n’asomoka ennyanja ey’e Ggaliraaya, era eyitibwa ey’e Tiberiya. **2** Ekibiina ky’abantu kinene ne bamugoberera, kubanga baalaba ebyamagero bye yakola ng’awonya abalwadde. **3** Awo Yesu n’alinnya ku lusozi n’atuula wansi n’abayigirizwa be. **4** Embaga y’Abayudaaya eyitibwa Okuyitako yali eri kumpi okutuuka. **5** Yesu bwe yayimusa amaaso n’alaba ekibiina ky’abantu ekinene, nga bajja gy’ali, n’agamba Firipo nti, “Tunaagula wa emmere okuliisa abantu abo bonna?” **6**

Yayogera atyo kugezesa Firipo, kubanga Yesu yali amanyi ky'agenda okukola. **7** Firipo n'amuddamu nti, "Emmere egula eddinaali ebikumi ebibiri teesobole na kubabuna, buli omu okulyako akatono." **8** Awo omu ku bayigirizwa be, Andereya muganda wa Simooni Peetero, n'amugamba nti, **9** "Wano waliwo omulenzi alina emigaati etaano egya sayiri, n'ebyennyanja bibiri. Naye bino binaagasa ki abantu abangi bwe bati?" **10** Yesu n'abagamba nti, "Mutuuze abantu." Waaliwo omuddo mungi mu kifo ekyo. Awo abantu ne batuula, ne baba abasajja ng'enkumi ttaano. **11** Awo Yesu n'atoola emigaati ne yeebaza Katonda, n'agabula abantu abatudde. N'ebyennyanja n'akola bw'atyo. Bonna ne balya ne bakkuta. **12** Oluvannyuma Yesu n'agamba abayigirizwa be nti, "Kale mukuŋŋaanye obutundutundu obusigaddewo tuleme kufiirwa." **13** Ne babukuŋŋaanya, ne bajjuza ebisero kkumi na bibiri eby'obutundutundu obwava mu migaati etaano egya sayiri, obwasigalawo nga bamaze okulya. **14** Abantu bwe baalaba ekyamagero Yesu kye yakola ne bagamba nti, "Ddala ono ye Nnabbi oli alindirirwa okujja mu nsi!" **15** Yesu bwe yategeera nti bategeka okumukwata bamufuule kabaka waabwe n'addayo yekka ku lusozi. **16** Obudde bwe bwawungeera abayigirizwa ba Yesu ne baserengeta ku nnyanja **17** ne basaabala mu lyato ne boolekera Kaperunawumu. N'obudde bwali buzibye nga ne Yesu tannaba kutuuka gye bali. **18** Awo omuyaga ne gukunta mungi, ennyanja n'esiikuuka. **19** Bwe baavugako kilomita nga ttaano oba mukaaga, ne balaba Yesu ng'atambulira ku mazzi, ng'asemberera eryato, ne batya. **20** Yesu n'abagamba nti, "Ye Nze, temutya!" **21** Ne baagala okumuyingiza mu lyato, amangwago eryato ne ligoba ku ttale gye baali bagenda. **22** Ku lunaku olwaddirira, ekibiina ky'abantu abaasigala emitala w'eri, ne balabawo eryato limu lyokka, ne bamanya ng'abayigirizwa be baawunguka bokka mu lyato. **23** Kyokka amaato ne gava e Tiberiya ne gagoba awo kumpi n'ekifo abantu we baaliira emigaati Yesu gye yabawa ng'amaze okwebaza. **24** Awo abantu bwe baalaba nga Yesu taliiwo wadde abayigirizwa be, ne bakwata amaato ne bawunguka ne batuuka e Kaperunawumu nga banoonya Yesu. **25** Bwe baamulaba emitala w'ennyanja ne bamubuuza nti, "Labbi, watuuse ddi wano?" **26** Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti munnoonya si lwa kubanga mwalaba obubonero, naye lwa kubanga mwalya emigaati ne mukkuta. **27** Temukolerera mmere eggwaawo, wabula munoonye emmere ebeerera era etuusa mu bulamu obutaggwaawo, Omwana w'Omuntu gy'alibawa, kubanga Kitaawe w'Omwana amussizaako akabonero." **(aiōnios g166)** **28** Awo ne bamubuuza nti, "Tukole ki okutuukiriza ekyo Katonda ky'ayagala?" **29** Yesu n'abaddamu nti, "Katonda ky'ayagala mukole kwe kukkiriza oyo gwe yatuma." **30** Ne bamugamba nti, "Kale kabonero ki ggwe k'okola, tulabe tukukkirize? Onookola kabonero ki? **31** Bajjajjaffe baalya emmaanu mu ddungu nga bwe kyawandiikibwa nti, 'Yabawa emmere okuva mu ggulu balye.'" **32** Awo Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti Musa si ye yabawa emmere eva mu ggulu, wabula Kitange ye yabawa emmere ey'amazima eva mu ggulu. **33** Emmere ya Katonda ye eva mu ggulu, era ye awa ensi obulamu." **34** Ne bamugamba nti, "Mukama waffe, tuwenga emmere eyo buli lunaku." **35** Yesu n'abaddamu nti, "Nze mmere ey'obulamu. Ajja gye ndi enjala teriddayo kumuluma, era abo abanzikiriza tebaliddayo kulumwa nnyonta. **36** Naye nabagamba nti mundabye naye era ne mutanzikiriza. **37** Buli muntu Kitange gw'ampa alijja gye ndi, era buli ajja gye ndi sirimugobera bweru. **38** Kubanga ekyanzigya mu ggulu kwe kukola ekyo Katonda eyantuma ky'ayagala, so si Nze bye njagala ku bwange. **39** Eyantuma ky'ayagala kye kino: Ku abo be yampa nneme kubulwako n'omu wabula bonna mbazuukize ku lunaku olw'enkomerero. **40** Kubanga Kitange ky'ayagala kye kino nti buli alaba Omwana we n'amukkiriza afuna obulamu obutaggwaawo ku lunaku olw'enkomerero." **(aiōnios g166)** **41** Awo Abayudaaya ne batandika okwemulugunyiza Yesu, kubanga yabagamba nti, "Nze mmere eyava mu ggulu." **42** Ne bagamba nti, "Ono si ye Yesu omwana wa Yusufu? Kitaawe ne nnyina tubamanyi. Kale ayinza atya okugamba nti, 'Nava mu ggulu?'" **43** Yesu n'abagamba nti, "Temwemulugunya. **44** Tewali ayinza kujja gye ndi wabula nga Kitange eyantuma amuyise, era Nze ndimuzuukiza ku lunaku olw'enkomerero. **45** Kubanga kyawandiikibwa mu bannabbi nti, 'Bonna baliyigirizibwa Katonda.' Era buli gw'ayigiriza n'ategeera amazima ajja gye ndi. **46** Si kuba nti waliwo eyali alabye ku Kitange, wabula oyo eyava eri Katonda, ye yalaba Kitaawe. **47** Ddala ddala mbagamba nti, Akkiriza aba n'obulamu obutaggwaawo! **(aiōnios g166)** **48** Nze mmere ey'obulamu. **49** Bajjajjammwe baalya emaanu mu ddungu ne bafa. **50** Eno y'emmere eyava mu ggulu, buli agiryako aleme okufa. **51** Nze mmere ennamu eyava mu ggulu omuntu bw'alya ku mmere eno aliba mulamu emirembe n'emirembe. Emmere gye ndigaba okuleetera ensi obulamu, gwe mubiri gwange." **(aiōn g165)** **52** Awo Abayudaaya ne batandika okuwakana bokka na bokka nga bagamba nti, "Ono ayinza atya okutuwa omubiri gwe okugulya?" **53** Yesu n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti bwe mutalya mubiri gwa Mwana wa Muntu, ne munywa n'omusaayi gwe, temuyinza kuba na bulamu mu mmwe. **54** Buli alya omubiri gwange n'anywa n'omusaayi gwange, ng'afunye obulamu obutaggwaawo era ndimuzuukiza ku lunaku olw'enkomerero. **(aiōnios g166)** **55** Kubanga omubiri gwange kye kyokulya ddala n'omusaayi gwange kye kyokunywa ddala. **56** Oyo alya ku mubiri gwange era n'anywa omusaayi gwange abeera mu nze, era nange mbeera mu ye. **57** Nga Kitange eyantuma bw'ali omulamu, nange bwe ndi omulamu ku bwa Kitange, noolwekyo oyo alya ku nze naye aliba mulamu ku bwange. **58** Eno ye mmere eva mu ggulu. Teri ng'eyo bajjajjammwe gye baalya ne bafa. Alya emmere eno anaabanga mulamu emirembe n'emirembe." **(aiōn g165)** **59** Ebyo Yesu yabyogera ng'ayigiriza mu kkuŋŋaaniro e Kaperunawumu. **60** Abayigirizwa ba Yesu bangi bwe baabiwulira ne bagamba nti, "Ekigambo ekyo kizibu okutegeera. Ani asobola okutunnyonnyola ky'agamba?" **61** Awo Yesu bwe yategeera nga n'abayigirizwa be bakyemulugunyako, n'abagamba nti, "Ekyo kibeesittaza? **62** Kale mulirowooza ki bwe muliraba Omwana w'Omuntu

ng'addayo gye yava? **63** Mwoyo Mutukuvu y'awa obulamu. Omubiri teguliiko kye gugasa. Ebigambo bye njogedde gye muli gwe mwoyo era bwe bulamu. **64** Naye era abamu ku mmwe temukkiriza." Kubanga okuva ku lubereberye Yesu yategeera abatamukkiriza era n'oyo agenda okumulyamu olukwe. **65** Awo n'agamba nti, "Kyennava ŋŋamba nti tewali ayinza kujja gye ndi bw'atakiweebwa Kitange." **66** Okuva olwo bangi ku bayigirizwa be ne bamuvaako ne bataddayo kuyita naye. **67** Awo Yesu n'akyukira abayigirizwa be ekkumi n'ababiri n'ababuuza nti, "Nammwe mwagala kugenda?" **68** Simooni Peetero n'amuddamu nti, "Mukama waffe, tunaagenda eri ani? Ggwe wekka gw'olina ebigambo by'obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **69** Ffe tubikkiriza era tumanyi nti oli Mutukuvu wa Katonda." **70** Awo Yesu kwe kubagamba nti, "Mmwe ekkumi n'ababiri si nze nabalonda? Naye omu ku mmwe Setaani!" **71** Yesu yayogera ku Yuda, mutabani wa Simooni Isukalyoti, kubanga ye yali agenda okumulyamu olukwe.

7 Oluvannyuma lw'ebyo, Yesu n'alaga e Ggaliraaya, kubanga teyayagala kubeera mu Buyudaaya, kubanga Abayudaaya baali bamunoonya okumutta. **2** Naye embaga y'Abayudaaya eyitibwa ey'Ensiisira yali eneetera okutuuka. **3** Baganda ba Yesu ne bamugamba nti, "Vva wano, olage mu Buyudaaya, abayigirizwa bo balabe ebyamagero by'okola. **4** Tosobola kwatiikirira nga weekwese. Kale obanga, okola ebintu ebyo, weerage eri ensi." **5** Baganda be nabo tebaamukkiriza. **6** Yesu n'abaddamu nti, "Ekiseera kyange eky'okugenda tekinnatuuka. Naye mmwe muyinza okugenda mu kiseera kyonna we mwagalira. **7** Mmwe ensi teyinza kubakyawa, naye Nze enkyawa kubanga ngitegeeza ebikolwa byayo ebibi. **8** Mmwe mwambuke ku mbaga. Nze sijja kwambuka ku mbaga eno, kubanga ekiseera kyange tekinnatuuka." **9** Bwe yamala okubagamba ebyo n'asigala mu Ggaliraaya. **10** Baganda be bwe bamala okwambuka ku mbaga naye n'ayambuka, mu kyama so si mu lwatu. **11** Awo Abayudaaya ne bamunoonya ku mbaga nga beebuuza nti, "Omusajja oli, ali ludda wa?" **12** Ne wabaawo oluvuuvuumo lungi mu bantu. Abamu ne bagamba nti, "Mulungi." Naye abalala nga bagamba nti, "Nedda, alimba abantu." **13** Kyokka olw'okutya Abayudaaya, tewaaliwo amwogerako mu lwatu. **14** Awo mu makkati g'embaga Yesu n'ayambuka mu Yeekaalu n'ayigiriza. **15** Abakulembeze b'Abayudaaya ne beewuunya nga bagamba nti, "Omuntu ono ayinza atya okumanya okusoma so nga tasomangako?" **16** Awo Yesu kwe kubaddamu nti, "Nze sibayigiriza byange ku bwange, wabula eby'oyo eyantuma. **17** Buli ayagala okukola Katonda by'ayagala, ategeera obanga bye njigiriza byange ku bwange oba bya Katonda. **18** Ayogera ku bubwe anoonya kitiibwa kye, naye oyo anoonya ekitiibwa ky'oyo eyantuma wa mazima so n'obutali butuukirivu tebuba mu ye. Musa teyabawa amateeka? **19** Ku mmwe tekuliiko n'omu akwata mateeka. Kale lwaki musala amagezi okunzita?" **20** Ekibiina ky'abantu ne baddamu nti, "Oliko dayimooni! Ani asala amagezi okukutta?" **21** Yesu n'addamu nti, "Nakola ekikolwa kimu ku Ssabbiiti buli muntu ne yeewuunya. **22** Musa kyeyava abalagira okukomolebwa, okukomolebwa tekwatandikira ku Musa wabula kwatandikira ku bajjajjammwe; ne ku Ssabbiiti mukomola omuntu. **23** Obanga mukomola ku Ssabbiiti etteeka lya Musa lireme okumenyebwa, kale lwaki Nze munsunguwalira olw'okuwonya omuntu ku Ssabbiiti, n'aba mulamu ddala? **24** Temusalanga musango okusinziira ku ndabika, naye musalenga omusango ogw'ensonga." **25** Awo abantu abamu ab'omu Yerusaalemi ne beebuuzaganya nga bagamba nti, "Ono si ye muntu gwe banoonya okutta? **26** Kale wuuno ayigiriza lwatu, ate tebaliiko kye bamugambako. Osanga abakulembeze bategedde nti omuntu ono ye Kristo! **27** Naye tumanyi omuntu ono gy'ava; so nga Kristo bw'alijja tewaliba n'omu amanya gy'ava." **28** Awo Yesu bwe yali ng'akyayigiriza mu Yeekaalu n'akangula ku ddoboozi n'agamba nti, "Ddala mummanyi ne gye nva mumanyiiyo. Sajja ku bwange wabula ekituufu nti oyo eyantuma gwe mutamanyi. **29** Nze mmumanyi, kubanga nava gy'ali, era ye yantuma." **30** Awo ne basala amagezi okumukwata, kyokka tewaali amukwatako, kubanga ekiseera kye kyali tekinnaba kutuuka. **31** Naye bangi mu bibiina by'abantu ne bamukkiriza, ne bagamba nti, "Kale Kristo bw'alijja, alikola eby'amagero ebisinga eby'ono byakoze?" **32** Awo Abafalisaayo ne bawulira abantu nga boogera ku Yesu mu bwama. Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne batuma abaweereza baabwe okumukwata. **33** Awo Yesu n'agamba nti, "Nzija kumala nammwe ebbanga ttono, ndyoke nzireyo eri oyo eyantuma. **34** Mulinnoonya, naye temugenda kundaba, nga gye ndi, mmwe temuyinza kutuukayo." **35** Awo Abayudaaya ne beebuuzaganya nti, "Omuntu ono alaga wa gye tutalimulabira? Ayagala kugenda eri abo abaasaasaanira mu Buyonaani, ayigirize Abayonaani? **36** Ategeeza ki bw'agamba nti, 'Mulinnoonya, naye temulindaba?' Era nti, 'Gye ndaga temuyinza kutuukayo?'" **37** Awo ku lunaku olw'embaga olusembayo, olusingira ddala obukulu, Yesu n'ayimirira n'ayogera n'eddoboozi ery'omwanguka n'agamba nti, "Buli alina ennyonta, ajje gye ndi anywe! **38** Ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti buli akkiriza Nze emigga egy'amazzi amalamu girikulukuta nga gifuluma mu mutima gwe!" **39** Yesu yali ayogera ku Mwoyo Mutukuvu, abamukkiriza gwe baali bagenda okufuna, kubanga Mwoyo oyo yali tannagabibwa, kubanga Yesu yali tannaba kugulumizibwa. **40** Abantu abamu mu kibiina bwe baawulira ng'ayogera bw'atyo, ne bagamba nti, "Ddala omuntu ono ye Nnabbi." **41** Abalala ne bagamba nti, "Omuntu ono ye Kristo." Naye abalala ne bagamba nti, "Nedda, Kristo tayinza kuba ng'ava mu Ggaliraaya." **42** Kubanga Ekyawandiikibwa kigamba nti: Kristo wa kuva mu zzadde lya Dawudi, era nga wa kuzaalibwa mu Besirekemu, ekibuga kya Dawudi mwe yali. **43** Awo ekibiina ne kyesalamu olwa Yesu. **44** Abamu ne baagala okumukwata, kyokka ne wabulawo amukwatako. **45** Awo abaweereza b'abakabona abakulu n'Abafalisaayo ne baddayo eri bakabona abakulu n'Abafalisaayo. Abakulembeze Ne bababuuza nti, "Lwaki temumuleese?" **46** Abaweereza ne baddamu nti, "Ebigambo by'ayogera bya kitalo, tetubiwulirangako." **47** Abafalisaayo ne babagamba nti, "Era nammwe abakyamizza? **48** Waliwo n'omu ku bakulembeze wadde ku Bafalisaayo eyali

akkiririzza mu muntu oyo? **49** Naye ekibiina ky'abantu bano abatamanyi mateeka, bakolimiddwa!" **50** Awo Nikodemo, omu ku bo eddako eyagenda eri Yesu, n'abuuza nti, **51** "Amateeka gaffe gakkiriza okusalira omuntu omusango nga tannaba kuwozesebwa okutegeera ky'akoze?" **52** Ne bamuddamu nti, "Naawe wava Ggaliraaya? Nnoonyereza, ojja kulaba nti e Ggaliraaya teva nnabbi." **53** Awo ne baabuka, buli omu n'addayo eka.

8 Awo Yesu n'alaga ku lusozi olwa Zeyituuni. **2** Ku makya ennyo n'akomawo mu Yeekaalu, abantu bonna ne bajja gy'ali, n'atuula n'abayigiriza. **3** Awo abannyonnyozi b'amateeka n'Abafalisaayo ne baleeta omukazi gwe baakwata ng'ayenda, ne bamuteeka wakati mu maaso g'ekibiina. **4** Ne bagamba Yesu nti, "Omuyigiriza, omukazi ono akwatibbwa ng'ayenda. **5** Amateeka Musa ge yatulagira gagamba kubakuba mayinja abali ng'ono. Noolwekyo ggwe ogamba otya ku nsonga eyo?" **6** Ekyo baakyogera nga bamugezesa, bafune kye banaasinziirako okumuwawaabira. Naye Yesu n'akutama n'awandiika ku ttaka n'olunwe. **7** Bwe beeyongera okumubuuza, n'akutaamulukuka, n'agamba nti, "Mu mmwe atayonoonangako y'aba asooka okumukuba ejjinja." **8** N'addamu okukutama, era n'awandiika ku ttaka n'olunwe. **9** Bwe baawulira ebyo, ne baseebulukuka kinnoomu, abasinga obukulu nga be basoose, okutuusa Yesu n'omukazi bwe baasigalawo bokka mu maaso g'ekibiina. **10** Awo Yesu n'akutaamulukuka ate, n'abuuza omukazi nti, "Abakuwawaabira baluwa?" **11** Omukazi n'amuddamu nti, "Mukama wange, tewali n'omu." Yesu n'amugamba nti, "Nange sikusalira musango kukusinga. Genda, naye toddangayo okwonoona." **12** Awo Yesu n'ayongera okwogera n'ekibiina, n'agamba nti, "Nze Musana gw'ensi. Angoberera taatambulirenga mu kizikiza, wabula anaabeeranga n'omusana ogw'obulamu." **13** Abafalisaayo ne bamugamba nti, "Weeyogerako naye by'oyogera bya bulimba." **14** Yesu n'abaddamu nti, "Newaakubadde neeyogerako, bye njogera bituufu, kubanga mmanyi gye nava ne gye ndaga. Naye mmwe temumanyi gye nva wadde gye ndaga. **15** Mmwe musala omusango ng'abantu obuntu. Nze siriiko gwe nsalira musango. **16** Naye singa mbadde nsala omusango, ensala yange ya mazima, kubanga siri nzekka, naye ndi ne Kitange eyantuma. **17** Amateeka gammwe gagamba nti ssinga abajulirwa babiri bakkiriziganya ku kintu, obujulirwa bwabwe buba bwa mazima. **18** Kale Nze nneyogerako era n'oyo eyantuma ategeeza ebyange." **19** Awo ne bamubuuza nti, "Kitaawo ali ludda wa?" Yesu n'abaddamu nti, "Nze temuntegeera ne Kitange temumutegeera. Singa muntegeera ne Kitange mwandimutegedde." **20** Ebigambo ebyo Yesu yabyogerera mu kifo omuteekebwa ebirabo, bwe yali ng'ayigiriza mu Yeekaalu. Naye ne wataba amukwata, kubanga ekiseera kye kyali tekinnatuuka. **21** Awo Yesu ne yeeyongera, n'abagamba nate nti, "Nze ŋŋenda, mulinnoonya, naye mulifiira mu bibi byammwe. Gye ŋŋenda mmwe temuyinza kujjayo." **22** Awo Abayudaaya ne bagamba nti, "Agenda kwetta kyava agamba nti, 'Nze gye ndaga, mmwe temuyinza kujjayo?'" **23** Yesu n'abagamba nti, "Mmwe muli ba ku nsi, naye Nze ndi wa mu ggulu. Mmwe muli ba ku nsi kuno, Nze siri wa ku nsi kuno. **24** Kyenvudde mbagamba nti mulifiira mu bibi byammwe, kubanga bwe mutakkiriza nti nze wuuyo, Omwana wa Katonda, mulifiira mu bibi byammwe." **25** Ne bamubuuza nti, "Ggwe ani?" Yesu n'abaddamu nti, "Lwaki mbategeeza? **26** Nnina bingi eby'okuboogerako n'okubasalira omusango okubasinga, kyokka eyantuma wa mazima, era ebyo bye nawulira okuva gy'ali bye ntegeeza ensi." **27** Kyokka tebaategeera Kitaawe gw'ayogerako. **28** Awo Yesu n'abagamba nti, "Bwe mulimala okuwanika Omwana w'Omuntu ne mulyoka mutegeera nti nze wuuyo, era siriiko kye nkola ku bwange, naye njogera ebyo Kitange bye yanjigiriza. **29** Era oyo eyantuma ali nange, tandekanga bw'omu, kubanga bulijjo nkola by'ayagala." **30** Yesu bwe yayogera ebigambo ebyo bangi ne bamukkiriza. **31** Awo Yesu n'agamba Abayudaaya abaamukkiriza nti, "Bwe munywerera ku kigambo kyange muba bayigirizwa bange ddala. **32** Era mulitegeera amazima, n'amazima galibafuula ba ddembe." **33** Ne bamuddamu nti, "Ffe tuli bazzukulu ba Ibulayimu, tetubangako baddu ba muntu n'omu. Oyinza otya okugamba nti, 'Mulifuuka ba ddembe?'" **34** Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti buli akola ekibi aba muddu wa kibi. **35** Omuddu taba wa lubeerera mu maka, naye omwana ye, aba waamu ennaku zonna. **(aiōn g165)** **36** Kale, Omwana bw'alibafuula ab'eddembe, mulibeerera ddala ba ddembe. **37** Weewaawo ntegeera nga muli bazzukulu ba Ibulayimu, naye ate abamu ku mmwe musala amagezi okunzita, kubanga ekigambo kyange temukikkiriza. **38** Nze mbategeeza ebyo Kitange bye yandaga, nammwe mukola ebyo kitammwe bye yababuulira." **39** Ne bamuddamu nti, "Kitaffe ye Ibulayimu." Yesu n'abaddamu nti, "Singa mubadde baana ba Ibulayimu mwandikoze ebyo Ibulayimu bye yakola. **40** Naye kaakano, Nze ababuulidde ebyo byennyini bye nawulira okuva eri Katonda musala amagezi okunzita. Ekifaanana ng'ekyo Ibulayimu teyakikola. **41** Mukola emirimu gya kitammwe." Ne bamuddamu nti, "Ffe tetwazaalibwa mu bwenzi, Kitaffe gwe tulina ali omu, ye Katonda." **42** Yesu n'abagamba nti, "Singa Katonda ye Kitammwe mwandinjagadde, kubanga nava gy'ali okujja gye muli, sajja ku bwange wabula ye yantuma. **43** Lwaki temutegeera bye njogera? Kubanga temwagala kuwulira bigambo byange. **44** Kubanga Setaani ye kitammwe era nammwe mwagala okukola ebyo kitammwe by'ayagala. Okuva ku lubereberye mutemu era tanywerera mu mazima, era mu ye temuli mazima. Bw'ayogera eby'obulimba ayogera ebiva mu bibye, kubanga mulimba era kitaawe w'abalimba. **45** Naye kubanga njogera mazima kyemuva mutanzikiriza. **46** Ani mu mmwe annumiriza ekibi? Bwe njogera amazima, kiki ekibagaana okunzikiriza? **47** Buli muntu wa Katonda awulira ebigambo bya Katonda. Naye mmwe temuwulira kubanga temuli ba Katonda." **48** Awo Abayudaaya ne baddamu Yesu nti, "Tetuli batuufu okugamba nti oli Musamaliya, era oliko dayimooni?" **49** Yesu n'abaddamu nti, "Nze siriiko dayimooni, naye nzisaamu Kitange ekitiibwa naye mmwe temunzisaamu kitiibwa. **50** Naye Nze sinoonya kussibwamu kitiibwa, waliwo omu ye akisaanira era y'alamula. **51**

Ddala ddala mbagamba nti, Buli anywerera ku kigambo kyange talifa emirembe n'emirembe." **(aiōn g165)** **52** Awo Abayudaaya ne bamuddamu nti, "Kaakano tutegeeredde ddala nti oliko dayimooni. Ibulayimu yafa era ne bannabbi baafa, ate ggwe ogamba nti, 'Buli anywerera ku kigambo kyange talifa emirembe n'emirembe.' **(aiōn g165)** **53** Ggwe mukulu okukira jjajjaffe Ibulayimu eyafa? Bannabbi nabo baafa. Ggwe weeyita ani?" **54** Yesu n'addamu nti, "Singa Nze neegulumiza okwegulumiza kwange tekubaamu nsa, angulumiza ye Kitange mmwe gwe muyita Katonda wammwe, **55** mmwe temumumanyi. Nze mmumanyi. Bwe ŋŋamba nti simumanyi mba mulimba nga mmwe bwe muli. Nze mmumanyi era n'ekigambo kye nkikuuma. **56** Kitammwe Ibulayimu yasanyuka okulaba olunaku lwange. Yamanya nti nzija era ne kimusanyusa." **57** Abayudaaya ne bamugamba nti, "Tonnaweza na myaka amakumi ataano egy'obukulu n'ogamba nti walaba Ibulayimu?" **58** Yesu n'abaddamu nti, "Ddala ddala mbagamba nti Ibulayimu yali tannabaawo, Nze nga wendi." **59** Awo ne bakwata amayinja okumukuba, kyokka Yesu ne yeekweka n'afuluma mu Yeekaalu.

9 Awo Yesu bwe yali ng'atambula, n'alaba omusajja eyazaalibwa nga muzibe w'amaaso. **2** Abayigirizwa be ne bamubuuza nti, "Labbi, ani eyayonoona, ono oba bazadde be alyoke azaalibwe nga muzibe w'amaaso?" **3** Yesu n'addamu nti, "Ku bonna omusajja ono newaakubadde bazadde be tekuliiko yayonoona, wabula kino kyabaawo emirimu gya Katonda girabikire ku ye. **4** Kale kitugwanidde okukola emirimu gy'oyo eyantuma, obudde nga bukyali misana. Ekiro kijja omuntu mw'atasobolera kukola. **5** Kyokka Nze bwe mbeera mu nsi mba musana gwa nsi." **6** Yesu bwe yamala okwogera bw'atyo, n'awanda amalusu ku ttaka n'atabula, n'alisiiga ku maaso g'omusajja oyo. **7** N'amugamba nti, "Genda onaabe mu kidiba kya Sirowamu," amakulu nti, "Eyatumibwa". Awo omusajja n'agenda, n'anaaba, n'adda ng'alaba. **8** Baliraanwa b'oyo eyawonyezebwa era n'abalala abaali bamumanyi nga muzibe w'amaaso, asabiriza, ne beebuuzaganya nti, "Ono si ye musajja oli eyatuulanga wali ng'asabiriza?" **9** Abamu ne bagamba nti, "Ye ye," abalala ne bagamba nti, "Nedda, anaamufaanana bufaananyi." Kyokka ye n'abagamba nti, "Ye nze ddala." **10** Bo kwe ku mubuuza nti, "Kale amaaso go gaazibuse gatya?" **11** N'abategeeza nti, "Omuntu ayitibwa Yesu, yatabula ettaka n'alinsiiga ku maaso, n'andagira nti, 'Genda e Sirowamu onaabe.' Ne ŋŋenda ne naaba, ne nsobola okulaba." **12** Ne bamubuuza nti, "Ali ludda wa?" N'addamu nti, "Simanyi." **13** Awo ne batwala omusajja eyali omuzibe w'amaaso eri Abafalisaayo. **14** Olunaku olwo Yesu lwe yatabulirako ettaka n'azibula omusajja oyo amaaso, lwali lwa Ssabbiiti. **15** Abafalisaayo nabo ne babuuza omuntu oyo engeri gye yazibuka amaaso. Awo n'ababuulira ng'agamba nti, "Yesu yatabula ettaka n'alinsiiga ku maaso, ne naaba, kaakano ndaba." **16** Abamu ku bo ne bagamba nti, "Omusajja oyo Yesu teyava wa Katonda kubanga takwata Ssabbiiti." Kyokka abalala ne bagamba nti, "Omuntu omwonoonyi ayinza atya okukola eby'amagero ebifaanana bwe bityo?" Ne wabaawo okwawukana kunene mu bo. **17** Awo Abafalisaayo ne bakyukira omusajja eyali omuzibe w'amaaso ne bamubuuza nti, "Omuntu oyo eyakuzibula amaaso olowooza wa ngeri ki?" Omusajja n'addamu nti, "Ndowooza nnabbi." **18** Ne batakkiriza nti omusajja oyo yali muzibe, okutuusa lwe baayita abazadde be, **19** ne bababuuza nti, "Ono mutabani wammwe? Era yazaalibwa nga muzibe wa maaso? Kale obanga bwe kiri kaakano asobola atya okulaba?" **20** Bakadde be ne baddamu nti, "Tumanyi ng'oyo ye mutabani waffe era nga yazaalibwa muzibe wa maaso. **21** Naye engeri gye yazibukamu amaaso tetugimanyi, era n'eyamuzibula amaaso tetumumanyi. Wuuyo musajja mukulu mumwebuulize ajja kweyogerera." **22** Ekyaboogeza batyo lwa kutya Bayudaaya. Kubanga Abayudaaya baali bamaze okuteesa nti buli ayatula nti Yesu ye Kristo agobebwe mu kuŋŋaaniro. **23** Ekyo kye kyaboogeza nti, "Wuuyo musajja mukulu mumwebuulize." **24** Awo ate ne bongera okuyita omusajja eyali omuzibe w'amaaso ne bamugamba nti, "Gulumiza Katonda, kubanga tumanyi omusajja oyo mwonoonyi." **25** Omusajja n'addamu nti, "Oba mwonoonyi oba si mwonoonyi simanyi, wabula kye mmanyi kiri kimu nti nnali muzibe w'amaaso, naye kaakano ndaba." **26** Kyebaava bamubuuza nti, "Kiki kye yakola? Amaaso yagazibula atya?" **27** Omusajja n'addamu nti, "Nabategeezeza dda ne mutawuliriza. Lwaki ate mwagala mbaddiremu? Nammwe mwagala kufuuka bayigirizwa be?" **28** Ne bamuvuma ne bamugamba nti, "Ggwe oli muyigirizwa we. Naye ffe tuli bayigirizwa ba Musa. **29** Ffe tumanyi nga Katonda yayogera ne Musa, naye oyo tetumanyi gy'ava." **30** Ye n'addamu nti, "Kino kitalo, mmwe obutamanya gye yava ate nga nze yanzibula amaaso. **31** Tumanyi nti Katonda tawulira balina bibi, naye awulira abo abamutya era abakola by'ayagala. **32** Ensi kasookedde ebaawo tewalabikangawo yali azibudde maaso ga muntu eyazaalibwa nga muzibe wa maaso. **(aiōn g165)** **33** Kale omuntu ono eyanzibula amaaso singa teyava wa Katonda ekyo teyandikisobodde." **34** Awo ne bamuboggolera nga bagamba nti, "Ggwe eyazaalirwa mu bibi, ggw'oyigiriza ffe?" Ne bamusindika ebweru. **35** Yesu n'ategeera nga bamusindise ebweru. Bwe yamusanga n'amugamba nti, "Ggwe okkiriza Omwana w'Omuntu?" **36** Omusajja n'amubuuza nti, "Ssebo, y'aluwa mmukkirize?" **37** Yesu n'amugamba nti, "Omulabye, ye wuuyo ayogera naawe." **38** Omusajja n'agamba nti, "Mukama wange, nzikiriza!" N'amusinza. **39** Awo Yesu n'agamba nti, "Najja mu nsi okusala omusango, abatalaba balabe, ate naabo abalaba babe bazibe ba maaso." **40** Abamu ku Bafalisaayo abaali bayimiridde awo bwe baawulira ebigambo ebyo ne bamubuuza nti, "Ky'ogamba nti naffe tuli bazibe ba maaso?" **41** Yesu n'abaddamu nti, "Singa mubadde bazibe ba maaso, temwandibadde na kibi. Naye kubanga mugamba nti tulaba, ekibi kyammwe kyekiva kibasigalako."

10 "Ddala ddala mbagamba nti atayita mu mulyango ng'ayingira mu kisibo ky'endiga, naye n'alinnyira awalala, oyo aba mubbi era munyazi. **2** Naye ayingirira mu mulyango, ye musumba w'endiga. **3** Era oyo omuggazi amugguliirawo, n'endiga ziwulira eddoboozi lye, aziyita

amannya gaazo n'azifulumya ebweru. **4** Azikulembera ne zimugoberera, kubanga zimanyi eddoboozi lye. **5** Omulala gwe zitamanyi, tezimugoberera, zimudduka buddusi kubanga tezimanyi ddoboozi lye." **6** Yesu n'abagerera olugero olwo, kyokka bo, ebyo tebaabitegeera. **7** Awo Yesu kyeyava ayongera n'abagamba nti, "Ddala ddala mbagamba nti nze mulyango gw'endiga. **8** Abalala bonna abansooka baali babbi era banyazi, n'endiga tezaabawuliriza. **9** Nze mulyango; buli ayingirira mu Nze alirokoka. Aliyingira, n'afuluma n'aliisibwa mu ddundiro. **10** Omubbi ky'ajjirira kwe kubba n'okutta n'okuzikiriza. Nze najja, zibe n'obulamu, era zibe nabwo mu bujjuvu. **11** "Nze musumba omulungi. Omusumba omulungi awaayo obulamu bwe olw'endiga. **12** Omupakasi, atali musumba, endiga nga si zize, bw'alaba omusege nga gujja adduka n'aleka awo endiga, omusege ne guzirumba ne guzisaasaanya. **13** Akola atyo kubanga mupakasi, so n'endiga tazifaako. **14** "Nze ndi musumba mulungi, n'endiga zange nzimanyi era nazo zimmanyi. **15** Nga Kitange bw'ammanyi, era nga nange bwe mmumanyi, bwe ntyo bwe mpaayo obulamu bwange olw'endiga. **16** Nnina n'endiga endala ezitali za mu kisibo kino, nazo kiŋŋwanidde okuzireeta, era nazo ziriwulira eddoboozi lyange, endiga zonna ne ziba ekisibo kimu era ne ziba n'omusumba omu. **17** Kitange kyava anjagala, kubanga mpaayo obulamu bwange ndyoke mbweddize. **18** Tewali n'omu abunzigyako, wabula mbuwaayo lwa kwagala kwange. Nnina obuyinza okubuwaayo, era nnina obuyinza okubweddizza. Ekyo Kitange ye yakindagira." **19** Yesu bwe yayogera bw'atyo, empaka mu Bayudaaya, ne zisituka buto. **20** Bangi ku bo ne bagamba nti, "Aliko dayimooni oba si kyo alaluse. Lwaki mumuwuliriza?" **21** Abalala ne bagamba nti, "Ebigambo bino si bya muntu aliko dayimooni. Dayimooni asobola okuzibula amaaso ga bamuzibe?" **22** Mu Yerusaalemi mwalimu embaga ey'Okutukuza, era bwali budde bwa butiti. **23** Yesu yali mu Yeekaalu ng'atambula mu kifo ekiyitibwa Ekisasi kya Sulemaani. **24** Awo Abayudaaya ne bamwetooloola ne bamugamba nti, "Olituusa ddi okutubuusisabuusisa? Obanga ggwe Kristo kale tubuulirire ddala." **25** Yesu n'addamu nti, "Nababuulira dda naye temukkiriza. Ekikakasa ebyo gy'emirimu gye nkola mu linnya lya Kitange. **26** Naye mmwe temunzikiriza kubanga temuli ba mu ndiga zange. **27** Endiga zange zitegeera eddoboozi lyange, era nzimanyi era zingoberera. **28** Nziwa obulamu obutaggwaawo, era tezigenda kuzikirira. Tewali n'omu ayinza kuzisikula mu mikono gyange, **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** kubanga Kitange yazimpa, era ye tewali amusinga maanyi, noolwekyo tewali asobola kuzisikula kuva mu mukono gwa kitange. **30** Nze ne Kitange tuli omu." **31** Awo Abayudaaya ne bakwata amayinja okumukuba. **32** Yesu n'abagamba nti, "Mwalaba ebyamagero bingi Kitange bye yankozesa, kiruwa ku ebyo kye musinziirako okunkuba amayinja?" **33** Ne bamuddamu nti, "Tetukuvunaana lwa birungi by'okola wabula lwa kubanga ovvoola; ggwe oli muntu buntu naye weeyita Katonda." **34** Yesu n'abaddamu nti, "Tekyawandiikibwa mu mateeka gammwe nti, Katonda yagamba nti, 'Muli bakatonda'? **35** Obanga abo abaweebwa ekigambo kya Katonda, yabayita bakatonda, ate ng'Ebyawandiikibwa tebidiba, **36** ate Nze, Kitange gwe yatukuza n'antuma mu nsi, lwaki mugamba nti avvoola kubanga ŋŋambye nti, Ndi Mwana wa Katonda? **37** Obanga sikola ebyo Kitange by'ayagala nkole, kale temunzikiriza; **38** naye obanga nkola by'ayagala, newaakubadde Nze temunzikiriza waakiri mukkirize ebyo bye nkola mulyoke mutegeere nti Kitange ali mu Nze, era nange ndi mu Kitange." **39** Awo ne bagezaako nate okumukwata, kyokka ne yeemulula. **40** N'addayo emitala wa Yoludaani mu kifo Yokaana gye yasooka okubatiriza, n'abeera eyo. **41** Abantu bangi ne bajja gy'ali nga bagamba nti, "Yokaana teyakola byamagero, naye buli kimu kye yayogera ku muntu ono kyali kya mazima." **42** Bangi ne bamukkiririza eyo.

11 Awo olwatuuka omuntu ayitibwa Laazaalo eyali e Besaniya n'alwala. Besaniya ky'ekibuga Maliyamu ne Maliza bannyina ba Laazaalo mwe baali. **2** Maliyamu oyo ye yasiiga Mukama waffe amafuta ag'akaloosa ku bigere n'abisiimuuza enviiri ze. **3** Awo Maliyamu ne Maliza ne batumira Yesu ne bamutegeeza nti, "Mukama waffe, mukwano gwo gw'oyagala ennyo mulwadde nnyo." **4** Naye Yesu bwe yakitegeera n'agamba nti, "Ekigendereddwa mu bulwadde buno si kufa, wabula kulaga kitiibwa kya Katonda, era n'okuweesa Omwana wa Katonda ekitiibwa." **5** Yesu yali mukwano gwa Maliyamu ne Maliza ne Laazaalo, naye bwe yawulira nga Laazaalo alwadde n'ayongera n'asigala we yali **6** n'amalawo ennaku endala bbiri nga tanagenda gye bali. **7** Awo ennaku bbiri bwe zaayitawo n'agamba abayigirizwa be nti, "Tuddeyo e Buyudaaya." **8** Kyokka abayigirizwa be, ne bamugamba nti, "Labbi, mu nnaku ntono ezaakayita Abayudaaya baagezaako okukutta. Ate gy'odda?" **9** Yesu n'abaddamu nti, "Essaawa ez'emisana ziwera kkumi na bbiri, era omuntu bw'atambula emisana teyeesittala kubanga aba alaba. **10** Wabula atambula ekiro ye yeesittala, kubanga omusana teguli mu ye." **11** Bwe yamala okwogera ebyo n'abagamba nti, "Mukwano gwaffe Laazaalo yeebase, naye ŋŋenda kumuzuukusa." **12** Abayigirizwa ne bamugamba nti, "Mukama waffe oba yeebase anaazuukuka." **13** Naye Yesu yayogera ku kufa kwa Laazaalo, kyokka bo abayigirizwa be ne balowooza nti ayogera ku kwebaka tulo. **14** Awo n'alyoka abategeereza ddala nti, "Laazaalo afudde. **15** Naye ku lw'obulungi bwammwe, nsanyuse kubanga ssaaliyo, mulyoke mukkirize; kale mujje tugende gy'ali." **16** Awo Tomasi eyayitibwanga Didumo n'agamba banne nti, "Ka tugende tufiire wamu naye." **17** Bwe baatuuka e Besaniya Yesu n'asanga nga Laazaalo yaakamala ennaku nnya mu ntaana. **18** Besaniya kyali kumpi ne Yerusaalemi, kilomita nga ssatu. **19** Abayudaaya bangi baali bazze okukubagiza Maliza ne Maliyamu olw'okufiirwa mwannyinaabwe. **20** Maliza bwe yawulira nti Yesu ajja, n'agenda okumusisinkana, kyokka Maliyamu n'asigala mu nnyumba ng'atudde. **21** Awo Maliza n'agamba Yesu nti, "Mukama wange, singa wali wano mwannyinaze teyandifudde. **22** Era kaakano mmanyi nti buli ky'onoosaba Katonda, ajja kukikuwa." **23** Yesu n'agamba Maliza nti, "Mwannyoko ajja kuzuukira." **24**

Maliza n'amuddamu nti, "Mmanyi nti alizuukira ku lunaku olw'enkomerero." **25** Yesu n'amugamba nti, "Nze kuzuukira n'obulamu; akkiriza nze newaakubadde ng'afudde, aliba mulamu, **26** na buli muntu omulamu akkiriza nze talifa emirembe n'emirembe. Ekyo okikkiriza?" **(aiōn g165)** **27** Maliza n'amugamba nti, "Mukama wange nzikiriza nti ggwe Kristo Omwana wa Katonda, ajja mu nsi." **28** Awo Maliza bwe yamala okwogera ebyo, n'ava eri Yesu n'agenda eri Maliyamu n'amuzza ku bbali mu kyama ng'agamba nti, "Omuyigiriza azze, akuyita." **29** Maliyamu olwawulira ekyo n'asitukiramu n'agenda eri Yesu. **30** Yesu yali akyali mu kifo Maliza we yamusisinkana nga tannatuuka mu kibuga. **31** Abayudaaya abaali bazze okukubagiza abaali mu nnyumba ne Maliyamu bwe baamulaba ng'ayimiridde mangu ng'afuluma ne bamugoberera ne balowooza nti agenda ku ntaana akaabire eyo. **32** Maliyamu bwe yatuuka awali Yesu n'afukamira ku bigere bye, nga bw'agamba nti, "Mukama wange, singa wali wano mwannyinaze teyandifudde." **33** Yesu bwe yamulaba ng'akaaba era n'Abayudaaya abaali naye nga bakaaba n'anyolwa mu mutima, n'ajjula obuyinike. **34** N'abuuza nti, "Mwamuteeka wa?" Ne bamugamba nti, "Mukama waffe jjangu olabeyo." **35** Yesu n'akaaba amaziga. **36** Awo Abayudaaya ne bagamba nti, "Ng'abadde amwagala nnyo!" **37** Naye abamu ku bo ne bagamba nti, "Ono eyazibula amaaso ga muzibe, lwaki teyaziyiza musajja ono kufa?" **38** Awo Yesu ne yeeyongera okujjula obuyinike. N'atuuka ku ntaana. Yali mpuku ng'eggaliddwawo n'ejjinja. **39** Yesu n'agamba nti, "Muggyeewo ejjinja." Naye Maliza, mwannyina w'omufu, n'amugamba nti, "Kaakano awunya nnyo, kubanga yaakamala ennaku nnya mu ntaana." **40** Yesu n'amuddamu nti, "Saakugambye nti bw'onokkiriza onoolaba ekitiibwa kya Katonda?" **41** Ne baggyawo ejjinja. Awo Yesu n'atunula waggulu n'agamba nti, "Kitange nkwebaza olw'okumpulira. **42** Mmanyi nti bulijjo ompulira, naye kino nkyogedde olw'abantu bano abayimiridde wano, balyoke bakkirize nti ggwe wantuma." **43** Bwe yamala okwogera bw'atyo, n'akoowoola mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Laazaalo fuluma." **44** Awo Laazaalo n'ava mu ntaana, ng'amagulu ge n'emikono bizingiddwa mu ngoye eziziikibwamu abafu, nga n'ekiremba kisibiddwa ku maaso ge. Yesu n'abagamba nti, "Mumusumulule atambule." **45** Bangi ku Bayudaaya abajja ne Maliyamu bwe baalaba Yesu ky'akoze ne bamukkiriza. **46** Naye abalala ne bagenda eri Abafalisaayo ne babategeeza Yesu kye yakola. **47** Awo bakabona abakulu n'Abafalisaayo ne batuuza olukiiko ne bagamba nti, "Tukole ki? Kubanga omuntu ono akola ebyamagero bingi. **48** Bwe tumuleka bw'atyo, abantu bonna bajja kumukkiriza bamugoberere, n'ekirivaamu Abaruumi bagenda kujja bazikirize ekifo ekitukuvu n'eggwanga lyaffe." **49** Awo omu ku bo, Kayaafa eyali Kabona Asinga Obukulu mu mwaka ogwo, n'abagamba nti, "Mmwe temuliiko kye mumanyi. **50** Temulaba nti kirungi omuntu omu afe, eggwanga lyonna lireme kuzikirira?" **51** Ekyo Kayaafa teyakyogera ku bubwe, wabula ye nga Kabona Asinga Obukulu, yayogera eby'obunnabbi nti Yesu yali anaatera okufiirira eggwanga, **52** ate si ggwanga lyokka naye n'okukuŋŋaanya abaana ba Katonda abaasaasaana. **53** Okuva ku lunaku olwo abakulembeze b'Abayudaaya ne basala amagezi okutta Yesu. **54** Noolwekyo, Yesu n'alekayo okutambula mu Buyudaaya mu lwatu, wabula n'avaayo n'alaga mu kifo ekiriraanye eddungu, mu kibuga ekiyitibwa Efulayimu, n'abeera eyo n'abayigirizwa be. **55** Embaga y'Abayudaaya ejjuukirirwako Okuyitako yali eneetera okutuuka, abantu bangi ne bava mu byalo ne bambuka e Yerusaalemi okukola omukolo ogw'okwetukuza ng'embaga tennatuuka. **56** Bwe baali bakuŋŋaanidde mu Yeekaalu, ne banoonya Yesu, ne beebuuzaganya nti, "Mulowooza mutya? Yesu tajje ku mbaga?" **57** Bakabona abakulu n'Abafalisaayo baali balagidde nti, Omuntu yenna bw'amanya Yesu wali abategeeze, balyoke bamukwate.

12 Bwe waali wakyabulayo ennaku mukaaga emikolo gy'Embaga ejjuukirirwako Okuyitako gitandike, Yesu n'ajja e Besaniya ewa Laazaalo gwe yazuukiza. **2** Ne bamufumbira ekyeggulo, Maliza n'aweereza, Laazaalo nga ye omu ku baali batudde ne Yesu okulya. **3** Awo Maliyamu n'addira eccupa erimu amafuta amalungi ag'akaloosa ag'omugavu, ag'omuwendo omungi, n'agafuka ku bigere bya Yesu n'abisiimuuza enviiri ze. Ennyumba yonna n'ejjula akaloosa k'amafuta ago. **4** Naye Yuda Isukalyoti, omu ku bayigirizwa ba Yesu, eyali ow'okumulyamu olukwe, n'agamba nti, **5** "Lwaki amafuta ago tegatundiddwamu eddinaali ebikumi bisatu ne zigabirwa abaavu?" **6** Yayogera bw'atyo si lwa kuba nti yali alumirwa nnyo abaavu, wabula Lwa kubanga yali mubbi. Yatwalanga ensimbi ezaaterekebwanga mu nsawo y'ensimbi. **7** Yesu n'alyoka abagamba nti, "Omukazi mumuleke, akoze ekyo lwa kunteekerateekera kuziikibwa kwange. **8** Abaavu muli nabo bulijjo, naye Nze sijja kuba nammwe bulijjo." **9** Awo ekibiina kinene eky'Abayudaaya bwe bategeera nti Yesu ali Besaniya, ne bajja, si Lwa Yesu yekka, naye n'okulaba Laazaalo, Yesu gwe yazuukiza. **10** Awo bakabona abakulu ne basala amagezi okutta Laazaalo, **11** kubanga yaleetera Abayudaaya bangi okuva ku bakulembeze baabwe ne bakkiriza Yesu. **12** Ku lunaku olwaddirira, abantu bangi abaali bazze ku mbaga ey'Okuyitako bwe baawulira nti Yesu ajja e Yerusaalemi, **13** ne bakwata amatabi g'enkindu ne bagenda okumusisinkana nga baleekaana nti, "Ozaana." "Aweereddwa omukisa ajja mu linnya lya Mukama." "Ye Kabaka wa Isirayiri." **14** Awo Yesu bwe yalaba endogoyi ento n'agyebagala. Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, **15** "Ggwe muwala wa Sayuuni totya; laba Kabaka wo ajja, nga yeebagadde omwana gw'endogoyi." **16** Ebyo abayigirizwa tebaabitegeererawo, naye Yesu bwe yamala okugulumizibwa, ne balyoka bajjukira ebintu ebyo ebyali bimuwandiikiddwako, ne bye baamukola. **17** Abo abaali mu kibiina, abaalaba Yesu ng'azuukiza Laazaalo ne baategeeza ebyaliwo ne bwe yazuukiza Laazaalo. **18** Abantu abangi bwe batyo kyebaava bagenda okusisinkana Yesu, kubanga baali bawulidde ekyamagero ekyo kye yakola. **19** Awo Abafalisaayo ne bagambagana nti: "Mulabye bwe tutalina kye tufunyeemu! Laba ensi yonna emugoberedde." **20** Naye waaliwo Abayonaani abamu abaali bazze okusinza ku mbaga ey'Okuyitako **21** ne

bajja eri Firipo eyava e Besusayida eky'omu Ggaliraaya, ne bamugamba nti, "Ssebo, twagala kulaba Yesu." **22** Firipo n'ategeeza Andereya, ne bagenda bombi okutegeeza Yesu. **23** Yesu n'abaddamu nti, "Ekiseera kituuse Omwana w'Omuntu agulumizibwe. **24** Ddala ddala mbagamba nti empeke y'eŋŋaano bw'egwa mu ttaka efa, bwe tefa ebeera yokka, naye bw'efa ebala ebibala bingi. **25** Buli eyeemalira ku bulamu bwe alibufiirwa, naye oyo akyawa obulamu bwe mu nsi eno, alibusigaza mu bulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **26** Oyo ampeereza, angoberere. Nze w'endi n'omuweereza wange w'anaabeeranga era Kitange alimuwa ekitiibwa oyo ampeereza." **27** "Kaakano omutima gwange gweraliikiridde. Kale ŋŋambe ntya? Nsabe nti Kitange mponya ekiseera kino? Naye ate ekyandeeta kwe kuyita mu kiseera kino. **28** Kitange gulumiza erinnya lyo." Awo eddoboozi ne liva mu ggulu ne ligamba nti, "Ndigulumizizza era ndyongera okuligulumiza." **29** Ekibiina ky'abantu abaali bayimiridde awo bwe baawulira ne bagamba nti, "Laddu y'ebwatuse!" Abalala ne bagamba nti, "Malayika y'ayogedde naye." **30** Yesu n'abagamba nti, "Eddoboozi lino lizze ku lwammwe, so si ku lwange. **31** Ekiseera ky'ensi okusalirwa omusango kituuse, era omufuzi w'ensi eno anaagoberwa ebweru. **32** Bwe ndiwanikibwa okuva mu nsi, ndiwalulira bonna gye ndi." **33** Ekyo yakyogera ng'ategeeza enfa gye yali anaatera okufaamu. **34** Awo abantu mu kibiina ekyo ne bamugamba nti, "Ffe tumanyi okuva mu mateeka nti Kristo aba mulamu emirembe gyonna. Naye ggwe lwaki ogamba nti Omwana w'Omuntu kimugwanira okufa? Mwana wa Muntu ki oyo gw'oyogerako?" **(aiōn g165)** **35** Yesu n'abaddamu nti, "Omusana gujja kwongera okubaakira okumala akaseera. Kale mugutambuliremu mugende gye mwagala ng'ekizikiza tekinnatuuka. Atambulira mu kizikiza tamanya gy'alaga. **36** Kale Omusana nga bwe gukyayaka mugutambuliremu mulyoke mufuuke abaana b'omusana." Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'agenda n'abeekweka. **37** Kyokka newaakubadde Yesu yakola ebyamagero bingi, tebaamukkiriza. **38** Ekigambo kya nnabbi Isaaya kituukirire ekigamba nti, "Mukama ani akkiriza bye tugamba? Ani abikkuliddwa omukono gwa Mukama?" **39** Kyebaava batakkiriza kubanga nnabbi Isaaya yayongera n'agamba nti, **40** "Katonda yabaziba amaaso, era n'abakakanyaza emitima, amaaso gaabwe galeme okulaba, era n'emitima gyabwe gireme okutegeera, era gireme okukyuka, mbawonye." **41** Ebyo nnabbi Isaaya yabyogera kubanga yalaba ekitiibwa kye, era n'amwogerako. **42** Era waaliwo bangi ne mu bakulembeze b'Abayudaaya abaamukkiriza. Naye olw'okutya Abafalisaayo, tebaamwatula, baleme kugobebwa mu kkuŋŋaaniro. **43** Kubanga baayagala ekitiibwa ekibaweebwa abantu okusinga ekitiibwa kya Katonda. **44** Awo Yesu n'asitula ku ddoboozi n'agamba nti, "Buli anzikiriza aba takkiriza Nze nzekka, wabula aba akkirizza n'oyo eyantuma. **45** N'oyo alaba Nze aba alabye oli eyantuma. **46** Nze omusana nzize mu nsi buli anzikiriza aleme okusigala mu kizikiza. **47** "Awulira ebigambo byange n'atabifaako, Nze simusalira musango, kubanga Nze najja kulokola nsi so si kugisalira musango. **48** Kyokka buli agaana Nze era n'agaana n'ebigambo byange, alina amusalira omusango. Alisalirwa omusango ku lunaku olw'enkomerero okusinziira ku bigambo bye namutegeeza. **49** Kubanga Nze bye njogera si byange, ku bwange, naye mbategeezezza ebya Kitange bye yandagira okubategeeza. **50** Era mmanyi nti by'alagira bwe bulamu obutaggwaawo. Noolwekyo ky'aŋŋamba kye mbategeeza." **(aiōnios g166)**

13 Ku lunaku olukulembera Embaga ey'Okuyitako, Yesu yamanya ng'ekiseera kye kituuse ave mu nsi muno agende eri Kitaawe. Yesu bwe yayagala ababe mu nsi, yabalagira ddala okwagala kwe kwonna okutuusiza ddala ku kiseera ekisembayo. **2** Bwe baali balya ekyekiro, Setaani yali yamaze dda okuteeka mu mutima gwa Yuda Isukalyoti, omwana wa Simooni, ekirowoozo eky'okulya mu Yesu olukwe. **3** Yesu bwe yamanya nti Kitaawe yateeka byonna mu mikono gye, era nga yava wa Katonda ate gy'adda, **4** n'asituka ku mmere, ne yeggyako omunagiro gwe, ne yeesiba ettawulo mu kiwato, **5** n'ateeka amazzi mu bensani, n'atandika okunaaza abayigirizwa be ebigere nga bw'abasiimuuza ettawulo gye yali yeesibye. **6** Bwe yatuuka ku Simooni Peetero, Peetero n'amugamba nti, "Mukama wange, ggwe onnaaze ebigere?" **7** Yesu n'amuddamu nti, "Ensonga enkozesa kino togimanyi kaakano, wabula ekiseera kirituuka n'ogitegeera." **8** Peetero n'amuddamu nti, "Nedda, tolinnaaza bigere emirembe gyonna." Yesu n'amugamba nti, "Bwe siikunaaze bigere, nga tossa kimu nange." **(aiōn g165)** **9** Simooni Peetero n'amugamba nti, "Mukama wange, tonnaaza bigere byokka, naye nnaaza n'emikono n'omutwe." **10** Yesu n'amuddamu nti, "Anaabye omubiri, aba teyeetaaga kunaaba okuggyako ebigere byokka, alyoke abe omulongoofu. Kaakano muli balongoofu, naye si mwenna." **11** Kubanga Yesu yamanya anaamulyamu olukwe. Kyeyava agamba nti, "Si mwenna abalongoofu." **12** Yesu bwe yamala okubanaaza ebigere n'ayambala omunagiro gwe, n'addayo n'atuula, n'abagamba nti, "Kye mbakoze mukitegedde? **13** Mmwe mumpita Muyigiriza era Mukama wammwe, mukola bulungi okumpita bwe mutyo kubanga ddala bwe ntyo bwe ndi. **14** Kale Nze Mukama wammwe era Omuyigiriza, nga bwe mbanaazizza ebigere, nammwe musaana okunaazagananga ebigere. **15** Mbalaze ekyokulabirako, mukolenga nga Nze bwe mbakoze. **16** Ddala ddala mbagamba nti, Omuddu tasinga mukama we. Era n'oyo atumibwa tasinga oli amutumye. **17** Bwe mumanya ebintu bino muba n'omukisa bwe mubikola. **18** Ebintu bino byonna sibyogera nammwe mwenna, buli omu ku mmwe be nalonda mmumanyi; ekyawandiikibwa kituukirire ekigamba nti, 'Oyo bwe tulya emmere anneefuukidde!' **19** Kino nkibategeeza okuva kaakano, nga tekinnabaawo, bwe kinaabaawo mulyoke munzikirize. **20** Ddala ddala mbagamba nti buli asembeza gwe ntuma, ng'asembezezza Nze, era asembeza Nze ng'asembezezza oyo eyantuma." **21** Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'alumwa nnyo mu mwoyo, n'agamba nti, "Ddala ddala mbagamba, omu ku mmwe anandyamu olukwe." **22** Abayigirizwa ne batunulaganako, nga tebamanyidde ddala gw'ayogerako. **23** Omu ku bayigirizwa, Yesu gwe yayagalanga, yali agalamidde okumpi n'ekifuba kya Yesu, **24** Simooni Peetero n'amutemyako

ng'amugamba nti, "Mutubuulize gw'ayogerako." **25** Kale bwe yaddayo okugalamira ng'aliraanye ekifuba kya Yesu, n'amubuuza nti, "Mukama waffe, gw'oyogerako ye ani?" **26** Yesu n'addamu nti, "Gwe nnaakoleza ekitole ne nkimuwa nga ye wuuyo." Awo n'akwata ekitole, n'akikoza n'akiwa Yuda Isukalyoti omwana wa Simooni. **27** Yuda bwe yamala okuweebwa ekitole ekyo, Setaani n'amuyingiramu. Awo Yesu n'amugamba nti, "Ky'okola kikole mangu!" **28** Ku baali balya tewaali n'omu eyategeera kyeyava amugamba bw'atyo. **29** Abamu baalowooza nti nga Yuda bwe yali atereka ensimbi, Yesu amugambye agende agule bye beetaaga ku mbaga, oba nti abeeko by'agabira abaavu. **30** Yuda olwafuna ekitole, amangwago n'afuluma ebweru; obudde bwali kiro. **31** Yuda olwafuluma, Yesu n'agamba nti, "Kaakano Omwana w'Omuntu agulumizibbwa ne Katonda agulumizibbwa mu ye. **32** Era obanga Katonda agulumizibbwa mu ye, Katonda yeegulumiza ye yennyini, era amangwago ajja kumugulumiza. **33** "Baana bange, akaseera katono ke nkyali nammwe. Mulinnoonya era nga bwe nagamba Abayudaaya nti, 'Gye ŋŋenda mmwe temuyinza kujjayo,' era nammwe bwe mbagamba kaakano. **34** "Mbawa ekiragiro ekiggya: Mwagalanenga nga nze bwe mbaagala. **35** Bwe munaayagalananga abantu bonna kwe banaategeereranga nti muli bayigirizwa bange." **36** Awo Simooni Peetero n'amubuuza nti, "Mukama waffe olaga wa?" Yesu n'amuddamu nti, "Tosobola kugenda nange kaakano, wabula olingoberera oluvannyuma." **37** Peetero n'amubuuza nti, "Mukama wange, lwaki siyinza kukugoberera kaakano? Nnaawaayo obulamu bwange ku lulwo." **38** Yesu n'amuddamu nti, "Onoowaayo obulamu bwo ku lwange? Ddala ddala nkugamba nti, Enkoko eneeba tennakookolima, ononneegaana emirundi esatu."

14 "Omutima gwammwe tegweraliikiriranga. Mukkiriza Katonda, era nange munzikirize. **2** Mu nnyumba ya Kitange mulimu ebisenge bingi, era ŋŋenda okubateekerateekera ekifo. Singa tekiri bwe kityo nandibagambye. **3** Bwe ndimala okubateekerateekera ekifo ndikomawo, ne mbatwala gye ndi, Nze gye ndi nammwe gye muba mubeera. **4** Era gye ŋŋenda ekkubo mulimanyi." **5** Tomasi n'amugamba nti, "Mukama waffe, tetumanyi gy'olaga, kale tuyinza tutya okumanya ekkubo?" **6** Yesu n'addamu nti, "Nze kkubo, n'amazima n'obulamu. Tewali n'omu ajja eri Kitange wabula ng'ayita mu Nze. **7** Singa muntegedde ne Kitange mwandimutegedde. Era okuva kaakano mumulabye era mumutegedde." **8** Firipo n'amugamba nti, "Mukama waffe, tulage Kitaffe, kinaatumala." **9** Yesu n'amugamba nti, "Firipo, kasookedde mbeera nammwe ebbanga lino lyonna era tontegeeranga? Buli alaba Nze aba alabye Kitange! Kale lwaki ate oyogera nti, 'Tulage Kitaffe?' **10** Tokkiriza nga Nze ndi mu Kitange era ne Kitange ali mu Nze? Ebigambo bye mbategeeza si byange ku bwange, wabula biva eri Kitange abeera mu Nze, era akola emirimu ng'ayita mu Nze. **11** Kale munzikirize nti ndi mu Kitange era nga ne Kitange ali mu Nze. Oba si ekyo munzikirize olw'emirimu gyokka. **12** "Ddala ddala mbagamba nti buli anzikiriza alikola emirimu egyo gye nkola, era alikola egisinga egyo, kubanga Nze ŋŋenda eri Kitange. **13** Era buli kye munaasabanga mu linnya Lyange nnaakibakoleranga, Kitange alyoke agulumizibwe mu Mwana. **14** Bwe munaasabanga ekintu kyonna mu linnya lyange nnaakikolanga." **15** "Kale obanga munjagala mugonderenga ebiragiro byange, **16** nange ndisaba Kitange n'abawa Omubeezi omulala anaabeeranga nammwe emirembe n'emirembe, **(aiōn g165)** **17** Mwoyo ow'Amazima ensi gwe teyinza kufuna, kubanga temulaba era temumanyi. Naye mmwe mumumanyi kubanga abeera nammwe, era anaabeeranga mu mmwe. **18** Siribaleka nga bamulekwa, ndikomawo gye muli. **19** Mu bbanga ttono, ensi eneeba tekyandaba, naye mmwe nga mundaba. Kubanga Nze ndi mulamu, era nammwe muliba balamu. **20** Ku lunaku olwo mulitegeera nga Nze ndi mu Kitange, era nga muli mu Nze, nga nange ndi mu mmwe. **21** Buli anjagala anaagonderanga ebiragiro byange; era kubanga anjagala, ne Kitange anaamwagalanga. Era nange nnaamwagalanga, era nnaamulabikiranga." **22** Yuda, atali Isukalyoti n'amugamba nti, "Mukama waffe, lwaki oyagala okweraga eri ffe so si eri ensi?" **23** Yesu n'amuddamu nti, "Omuntu yenna anjagala anaagonderanga ekigambo kyange, ne Kitange anaamwagalanga, era Nze ne Kitange tunajjanga ne tubeera mu ye era tunaatuulanga mu ye. **24** Oyo atanjagala tagondera bigambo byange. Ate ebigambo bye njogera si byange ku bwange wabula bya Kitange eyantuma. **25** Ebyo mbibabuulidde nga nkyali nammwe. **26** Naye Omubeezi, Mwoyo Mutukuvu, Kitange gw'alituma mu linnya lyange, bw'alijja alibayigiriza ebintu byonna era alibajjukiza byonna bye nabagamba. **27** Mbalekera emirembe, era mbawa emirembe gyange. Emirembe gye mbawa tegiringa egy'ensi. Noolwekyo temutyanga era temweraliikiriranga. **28** "Mujjukire kye n'abagamba nti ŋŋenda era ndikomawo gye muli. Singa ddala mubadde munjagala mwandisanyuse kubanga ŋŋenda eri Kitange, kubanga Kitange y'ansinga ekitiibwa. **29** Kaakano mbabuulidde ebintu bino nga tebinnabaawo, bwe birituukirira mulyoke munzikirize. **30** Sikyayogera bintu bingi nammwe, kubanga omufuzi omubi ow'ensi eno ajja. Naye Nze tanninaako buyinza. **31** Kyokka ensi eryoke emanye nti njagala Kitange, nzija kukola Kitange ky'andagidde. "Musituke tuve wano."

15 "Nze muzabbibu ogw'amazima, ate Kitange ye mulimi. **2** Buli ttabi eriri ku Nze eritabala bibala aliggyako. Naye buli ttabi eribala ebibala, alirongoosa lyeyongerenga okubala. **3** Mmwe kaakano muli balongoofu olw'ekigambo kye mbagambye; **4** mubeere mu Nze era nange mbeere mu mmwe. Ng'ettabi bwe litayinza kubala bibala ku bwalyo nga teriri ku muzabbibu, bwe mutyo nammwe temuyinza kubala bibala bwe mutabeera mu Nze. **5** "Nze muzabbibu, mmwe matabi. Buli abeera mu Nze nange ne mbeera mu ye oyo abala ebibala bingi. Kubanga awatali Nze temuliiko kye muyinza kukola. **6** Omuntu bw'atabeera mu nze asuulibwa ebweru ng'ettabi erikaze. Amatabi ng'ago bagakuŋŋaanya ne bagasuula ku muliro ne gaggya. **7** Naye bwe munywerera mu Nze ne munyweza ebigambo

byange, buli kye munaasabanga kinaabakolerwanga. **8** Bwe mubala ebibala ebingi, muba bayigirizwa bange, ne Kitange, agulumizibwa. **9** "Mbaagadde nga Kitange bw'anjagala. Noolwekyo munywererenga mu kwagala kwange. **10** Bwe munaagonderanga ebiragiro byange olwo munaabanga munyweredde mu kwagala kwange, nga nange bwe ŋŋondera ebiragiro bya Kitange ne mbeera mu kwagala kwe. **11** Mbategeezezza ebyo mulyoke mujjule essanyu lyange. Era essanyu lyammwe liryoke lituukirire. **12** Kye mbalagira kye kino nti mwagalanenga nga Nze bwe mbaagala. **13** Tewali kwagala kusinga okw'omuntu awaayo obulamu bwe olwa mikwano gye. **14** Muba mikwano gyange bwe mukola bye mbalagira. **15** Olwo nga sikyabayita baddu, kubanga omuddu tamanya bifa ku mukama we. Kaakano mmwe muli mikwano gyange, kubanga mbategeezezza byonna Kitange bye yaŋŋamba. **16** Si mmwe mwannonda! Wabula Nze nabalonda, mulyoke mubale ebibala ate ebibala eby'olubeerera. Olwo buli kye munaasabanga Kitange mu linnya lyange anaakibawanga. **17** Kye mbalagira kye kino nti mwagalanenga. **18** "Ensi bw'ebakyawanga mumanye nti yasooka kukyawa nze. **19** Singa mubadde ba nsi, yandibaagadde, naye temuli ba nsi, kubanga nabalonda muve mu nsi, kyeva ebakyawa. **20** Mujjukire kye nabagamba nti, 'Omuddu tasinga mukama we.' Kale obanga Nze banjigganya era nammwe bagenda kubayigganyanga. Era obanga baagondera ebigambo byange n'ebyammwe balibigondera. **21** Ebyo byonna balibibakola ku lw'erinnya lyange, kubanga eyantuma tebamumanyi. **22** Singa sajja ne njogera nabo tebandibadde na musango. Naye kaakano tebalina kya kwewolereza olw'ekibi kyabwe. **23** Buli ankyawa aba akyawa ne Kitange. **24** Singa saakola mirimu egitaakolebwa muntu yenna mu bo tebandibaddeko musango. Naye kaakano balabye emirimu egyo, n'okutukyawa ne batukyawa, Nze ne Kitange. **25** Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, 'Bankyayira bwereere.' **26** "Kyokka mmwe ndibatumira Omubeezi okuva eri Kitange, Omwoyo ow'amazima ava eri Kitange era alibategeeza buli ekinfaako. **27** Era nammwe mulinjulira, kubanga mubadde nange okuva ku lubereberye."

16 "Ebyo mbibategeezezza muleme kwesittala. **2** Banaabagobanga mu makuŋŋaaniro, era ekiseera kijja buli anaabattanga n'alowooza nti aweereza Katonda. **3** Ebyo balibibakola kubanga Kitange tebaamumanya, era nange tebammanyi. **4** Kale bino mbibabuulidde nga tebinnabaawo, ekiseera bwe kirituuka ne bibaawo mulyoke mujjukire nti nabagamba. Ebyo saabibategeerezaawo ku lubereberye kubanga nnali nkyali nammwe. **5** Kaakano ŋŋenda eri eyantuma. Naye tewali n'omu ku mmwe ambuuza nti, 'Ogenda wa?' **6** Naye kubanga mbategeezezza ebyo emitima gyammwe gijjudde ennaku. **7** Naye mbategeereza ddala nti ekisinga obulungi gye muli Nze kwe kugenda. Kubanga bwe sigenda Omubeezi tagenda kujja, kyokka bwe ŋŋenda, ndimutuma gye muli. **8** Ye bw'alijja, alirumiriza ensi olw'ekibi, n'olw'obutuukirivu n'olw'omusango, **9** kubanga tebanzikkiriza, **10** olw'obutuukirivu kubanga ŋŋenda eri Kitange era temukyandaba, **11** n'olw'omusango, kubanga omufuzi w'ensi eno asaliddwa omusango. **12** "Nkyalina bingi eby'okubategeeza naye kaakano temusobola kubitegeera. **13** Naye Omwoyo ow'amazima, bw'alijja alibaluŋŋamya mu mazima gonna, kubanga, taliyogera ku bubwe, wabula anaabategeezanga ebyo by'awulira. Anaababuuliranga ebigenda okubaawo. **14** Oyo agenda kungulumiza, kubanga agenda kubategeeza bye nnaamubuuliranga. **15** Byonna Kitange by'alina byange, kyenvudde ŋŋamba nti Mwoyo Mutukuvu anaabategeezanga bye nnaamubuuliranga. **16** Mu bbanga ttono munaaba temukyandaba, ate wanaayitawo ebbanga ttono ne mundaba!" **17** Abamu ku bayigirizwa be ne beebuzaganya nti, "Kiki ekyo ky'agamba nti, 'Mu bbanga ttono temuliddayo kundaba, ate mu bbanga ttono munandaba,' era nti, 'Kubanga ŋŋenda eri Kitange?'" **18** Ne beeyongera okwebuuza nti, "Kiki ekyo ky'agamba nti, 'Ebbanga ttono?' Tetutegeera ky'agamba." **19** Yesu bwe yamanya nga baagala okumubuuza n'abagamba nti, "Mwebuuzaganya ku kye ŋŋambye nti mu bbanga ttono munaaba temukyandaba ate wanaayitawo ebbanga ttono ne mundaba? **20** Ddala ddala mbagamba nti mmwe mulikaaba, mulikuba ebiwoobe, naye ensi yo erisanyuka. Mmwe mulinakuwala naye okunakuwala kwammwe kulifuuka essanyu eritagambika bwe mulindabako nate. **21** Omukazi ng'azaala aba mu bulumi buyitirivu, kubanga ekiseera kye kituuse. Naye omwana bw'amala okuzaalibwa olwo omukazi aba takyajjukira bulumi buli olw'essanyu ery'okuzaala omuntu mu nsi. **22** Kale nammwe kaakano munakuwadde, naye ndiddamu okubalaba ne musanyuka, era essanyu lyammwe tewali n'omu aliribaggyako. **23** Mu kiseera ekyo nga temukyansaba kintu na kimu, mmwe bennyini munaasabanga Kitange mu linnya lyange. **24** Kino mubadde temukikola, naye kaakano mukitandike. Musabe mu linnya lyange, mujja kuweebwa ekyo kye musaba, essanyu lyammwe liryoke lituukirire. **25** Ebyo mbibabuulidde mu ngero. Naye ekiseera kijja kutuuka nneme kwogera nammwe mu ngero, wabula mbabuulire lwatu ebifa ku Kitange. **26** Mu kiseera ekyo mulisaba mu linnya lyange, so si Nze okubasabira eri Kitange. **27** Kitange abaagala nnyo kubanga nammwe munjagala nnyo era mukkiriza nti nava eri Katonda. **28** Nava eri Kitange ne nzija mu nsi era nzija kuva mu nsi nzireyo eri Kitange." **29** Awo abayigirizwa be ne bamugamba nti, "Kaakano oyogera lwatu, so si mu ngero. **30** Kaakano tutegedde ng'omanyi byonna, era nga tewali kyetaagisa kukubuuza. Kyetuva tukkiriza nga wava eri Katonda." **31** Yesu n'abaddamu nti, "Kaakano mukkirizza? **32** Laba, ekiseera kijja, era kituuse mwenna lwe munaasaasaana buli omu n'addayo ku bibye, ne mundeka nzekka. Kyokka sijja kuba nzekka, kubanga Kitange ali wamu nange. **33** "Mbategeezezza ebyo byonna mulyoke mube n'emirembe mu nze. Mu nsi muno mujja kubonaabona, naye mugume, kubanga Nze mpangudde ensi."

17 Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'ayimusa amaaso ge n'atunula eri eggulu, n'ayogera nti, "Kitange ekiseera kituuse. Gulumiza Omwana wo, n'omwana

alyoke akugulumize, **2** nga bwe wamuwa obuyinza ku balina omubiri bonna, bonna be wamuwa alyoke abawe obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **3** Buno bwe bulamu obutaggwaawo, okutegeera ggwe Katonda omu ow'amazima, n'oyo gwe watuma, Yesu Kristo. **(aiōnios g166)** **4** Nkugulumizizza ku nsi, omulimu gwe wantuma okukola, ngumalirizza. **5** Kale kaakano, Kitange, ngulumiza wamu naawe mu kitiibwa ekyo kye nnali nakyo ng'ensi tennabeerawo." **6** "Njolesezza erinnya lyo eri abantu be wampa okuva mu nsi. Baali ba nsi naye n'obampa. Baali babo n'obampa era bakkirizza ekigambo kyo. **7** Bategedde nga buli kye nnina kiva gy'oli, **8** kubanga buli kye wandagira nkibayigirizza ne bakitegeera era bategeeredde ddala nga nava gy'oli, era ne bakkiriza nga ggwe wantuma. **9** Mbasabira. Sisabira nsi, naye nsabira abo be wampa kubanga babo. **10** Ng'ebintu byonna bwe biri ebyange ate era nga bibyo, era ne bibyo nga byange, bampeesa ekitiibwa. **11** Nze sikyali mu nsi, naye bo bali mu nsi, ate nga nzija gy'oli. Kitange Omutukuvu, be wampa bakuume mu linnya lyo, balyoke babeere bumu nga ffe bwe tuli obumu. **12** Bwe mbadde nabo, abo be wampa mbakuumye mu linnya lyo, ne watabaawo azikirira, okuggyako omwana ow'okubula, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire." **13** "Nange kaakano nzija gy'oli, era mbabuulidde ebintu bino nabo babe n'essanyu lyange nga lituukiridde mu bo. **14** Mbawadde ekigambo kyo, ensi n'ebakyawa kubanga si ba nsi nga Nze bwe siri wa nsi. **15** Sikusaba kubaggya mu nsi, naye nkusaba obakuume eri omubi. **16** Si ba nsi nga nange bwe siri wa nsi. **17** Obatukuze mu mazima; ekigambo kyo ge mazima. **18** Nga bwe wantuma mu nsi, nange bwe ntyo mbatuma mu nsi. **19** Era neetukuza ku lwabwe nabo balyoke batukuzibwe mu mazima." **20** "Sisabira bano bokka naye nsabira n'abo abanzikiriza olw'ekigambo kyabwe, **21** bonna babeere bumu, nga ggwe Kitange bw'oli mu Nze, nange nga ndi mu ggwe, nabo babeerenga mu ffe, ensi eryoke ekkirize nga ggwe wantuma. **22** Mbawadde ekitiibwa kye wampa, balyoke babeere bumu nga ffe bwe tuli obumu. **23** Nze nga ndi mu bo, era naawe ng'oli mu Nze balyoke bafuukire ddala omuntu omu. Ensi eryoke etegeere nga ggwe wantuma era nti obaagala nga bw'onjagala." **24** "Kitange, bano be wampa njagala mbeere nabo we ndi balyoke bategeere ekitiibwa kyange kye wampa kubanga wanjagala, ng'ensi tennatondebwa. **25** "Ayi Kitange Omutukuvu, ensi teyakumanya, kyokka Nze nkumanyi era n'abayigirizwa bano bamanyi nga ggwe wantuma. **26** Era mbayigirizza ne bamanya erinnya lyo, era nzija kwongera okubamanyisa okwagala kwo kw'onjagala, kulyoke kubeerenga mu bo, era nange mbeere mu bo."

18 Awo Yesu bwe yamala okwogera ebyo n'afuluma n'abayigirizwa be, ne balaga emitala w'akagga Kidulooni. Mu kifo ekyo mwalimu ennimiro y'emizeeyituuni, Yesu n'abayigirizwa be ne bayingira omwo. **2** Yuda, eyamulyamu olukwe, ekifo ekyo yali akimanyi, kubanga Yesu yagendangayo emirundi mingi ng'ali n'abayigirizwa be. **3** Awo Yuda n'ajja mu kifo ekyo ng'ali n'ekibinja ky'abaserikale, n'abaweereza ba Bakabona abakulu n'ab'Abafalisaayo. Bajja nga balina ettaala n'emimuli n'ebyokulwanyisa. **4** Yesu bwe yamanya byonna ebyali bigenda okumubaako, n'avaayo n'ababuuza nti, "Munoonya ani?" **5** Ne baddamu nti, "Tunoonya Yesu Omunnazaaleesi." Yesu n'abaddamu nti, "Ye Nze," Yuda, eyamulyamu olukwe, yali ayimiridde nabo. **6** Yesu bwe yabagamba nti, "Ye Nze" ne badda emabega ne bagwa wansi. **7** Yesu n'ababuuza omulundi ogwokubiri nti, "Munoonya ani?" Ne baddamu nti, "Yesu Omunnazaaleesi." **8** Yesu n'abaddamu nti, "Mbabuulidde nti, Ye Nze. Kale obanga munoonya Nze, bano mubaleke bagende." **9** Yakola kino, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire ekigamba nti, "Abo be wampa saabuzaako n'omu." **10** Awo Simooni Peetero, eyalina ekitala, n'akisowolayo, n'atema omuddu wa Kabona Asinga Obukulu n'amusalako okutu okwa ddyo. Erinnya ly'omuddu oyo nga ye Maluko. **11** Yesu n'alagira Peetero nti, "Zza ekitala mu kiraato kyakyo. Ekikompe Kitange ky'ampadde, siikinywe?" **12** Awo ekibinja ky'abaserikale n'omuduumizi waabwe n'abaweereza b'Abayudaaya, ne bakwata Yesu ne bamusiba. **13** Ne bamutwala ewa Ana, eyali mukoddomi wa Kayaafa, Kabona Asinga Obukulu mu mwaka ogwo. **14** Kayaafa oyo, y'oli eyawa Abayudaaya amagezi nti, "Kirungi omuntu omu afiirire bonna." **15** Simooni Peetero n'omuyigirizwa omulala eyali amanyiddwa Kabona Asinga Obukulu, ne bagoberera Yesu. Omuyigirizwa oyo eyali amanyiddwa n'agoberera Yesu mu luggya lwa Kabona Asinga Obukulu, **16** nga Peetero ye ayimiridde wabweru ku mulyango; omuyigirizwa oyo omulala bwe yayogera n'omuggazi w'oluggi n'ayingiza Peetero. **17** Omuwala omuggazi n'abuuza Peetero nti, "Naawe oli omu ku bayigirizwa b'omuntu oyo?" Peetero n'addamu nti, "Nedda." **18** Obudde bwali bwa mpewo, abaddu n'abaweereza baali bakumye omuliro nga boota, ne Peetero naye ng'ayimiridde nabo ng'ayota omuliro. **19** Awo Ana eyaliko Kabona Asinga Obukulu n'abuuza Yesu ebifa ku bayigirizwa be ne ku kuyigiriza kwe. **20** Yesu n'amuddamu nti, "Nayogeranga lwatu eri ensi, bulijjo n'ayigirizanga mu makuŋŋaaniro ne mu Yeekaalu, Abayudaaya bonna mwe bakuŋŋaanira, soogeranga kintu na kimu mu kyama. **21** Lwaki obuuza Nze? Buuza abo abaawuliranga bye njogera. Bamanyi bye nnaayogera." **22** Yesu bwe yayogera ekyo omu ku baweereza eyali ayimiridde awo n'amukuba oluyi n'amugamba nti, "Oddamu otyo Kabona Asinga Obukulu?" **23** Yesu n'amuddamu nti, "Obanga njogedde bubi kinnumirize ekibi, naye obanga kirungi, kale onkubira ki?" **24** Awo Ana n'aweereza Yesu nga musibe eri Kayaafa Kabona Asinga Obukulu. **25** Mu kiseera ekyo Simooni Peetero yali ayimiridde ng'ayota omuliro. Ne bamubuuza nti, "Naawe oli omu ku bayigirizwa ba Yesu?" N'abaddamu nti, "Nedda." **26** Awo omu ku baddu ba Kabona Asinga Obukulu, muganda w'oyo Peetero gwe yasalako okutu, n'amubuuza nti, "Saakulabye naye mu nnimiro?" **27** Peetero n'addamu okwegaana. Amangwago enkoko n'ekookolima. **28** Awo Abayudaaya ne baggya Yesu ewa Kayaafa ne bamutwala mu lubiri lwa gavana Omuruumi. Obudde bwali bwakakya, ne batayingira mu lubiri baleme okusobya omukolo ogw'okwetukuza, si kulwa nga basubwa okulya Embaga y'Okuyitako. **29** Awo Piraato

n'afuluma ebweru gye baali n'ababuuza nti, "Musango ki gwe muvunaana omuntu ono?" **30** Ne bamuddamu nti, "Singa yali tazizza musango tetwandimuleese gy'oli." **31** Piraato kyeyava abagamba nti, "Kale mmwe mumutwale mumusalire omusango okusinziira mu mateeka gammwe." Ne bamuddamu nti, "Ffe tetukkiriza kutta muntu yenna." **32** Kino ne kituukiriza ebyo Yesu bye yayogera ku nfa gye yali agenda okufaamu. **33** Awo Piraato n'addayo mu lubiri n'ayita Yesu. N'amubuuza nti, "Ggwe Kabaka w'Abayudaaya?" **34** Yesu n'addamu nti, "Ekyo okyogedde ku bubwo oba balala be bakubuulidde ebinfaako?" **35** Piraato n'amubuuza nti, "Nze ndi Muyudaaya? Abantu bo ne Kabona Asinga Obukulu be bakundeetedde. Okoze ki?" **36** Yesu n'addamu nti, "Obwakabaka bwange si bwa mu nsi muno. Singa bubadde bwa mu nsi eno abaweereza bange bandirwanye ne siweebwayo mu Bayudaaya. Naye obwakabaka bwange si bwa mu nsi muno." **37** Piraato n'amubuuza nti, "Kwe kugamba oli kabaka?" Yesu n'amuddamu nti, "Okyogedde nti ndi kabaka. Ekyo kye nnazaalirwa era kye kyandeeta mu nsi, ntegeeze amazima. Era abo bonna abaagala amazima bawulira eddoboozi lyange." **38** Piraato n'amubuuza nti, "Amazima kye ki?" Piraato bwe yamala okwogera bw'atyo n'afuluma ebweru eri Abayudaaya n'abagamba nti, "Omuntu ono talina musango. **39** Naye ku buli mbaga ejjuukirirwako Okuyitako mulina empisa, onkusaba mbateere omusibe omu. Kale mwagala mbateere Kabaka w'Abayudaaya?" **40** Bonna kyebaava baleekaanira waggulu nga bagamba nti, "Nedda, si oyo, wabula tuteere Balaba." Balaba oyo yali munyazi.

19 Awo Piraato n'atwala Yesu n'amukuba embooko. **2** Abaserikale ne bakola engule ey'amaggwa ne bagissa ku mutwe gwa Yesu, ne bamwambaza olugoye olwa kakobe, **3** ne bajja w'ali ne bamugamba nti, "Mirembe, Kabaka w'Abayudaaya!" Ne bamukuba empi. **4** Piraato n'afuluma ebweru nate, n'agamba Abayudaaya nti, "Laba, mbaleetera Yesu ebweru, kyokka mutegeere nga nze ndaba taliiko musango." **5** Awo Yesu n'afuluma ng'atikkiddwa engule eyakolebwa mu maggwa, era ng'ayambaziddwa olugoye olw'effulungu, Piraato n'agamba Abayudaaya nti, "Mulabe omuntu oyo!" **6** Awo bakabona abakulu n'abaweereza bwe baamulaba, ne baleekaana nti, "Mukomerere, mukomerere!" Piraato n'abagamba nti, "Mmwe mumutwale mumukomerere. Nze simulabako musango." **7** Abayudaaya ne bamuddamu nti, "Ffe tulina etteeka, era okusinziira ku tteeka eryo asaanidde kuttibwa, kubanga yeeyita Omwana wa Katonda." **8** Piraato bwe yawulira ekyo ne yeeyongera okutya. **9** N'azzaayo Yesu mu lubiri, n'amubuuza nti, "Oli wa wa?" Yesu n'atamuddamu kigambo. **10** Piraato n'amugamba nti, "Tonziramu? Tomanyi nga nnina obuyinza okukuta oba okukukomerera?" **11** Yesu n'amuddamu nti, "Tewandibadde na buyinza ku Nze n'akatono, singa tebukuweebwa kuva waggulu. Noolwekyo abo abampaddeyo gy'oli be balina ekibi ekisinga." **12** Okuva mu kiseera ekyo Piraato n'asala amagezi okuta Yesu. Naye Abayudaaya ne baleekaana nga bagamba nti, "Bw'ota omuntu oyo nga tokyali mukwano gwa Kayisaali. Buli eyeefuula kabaka aba awakanya Kayisaali." **13** Bwe baayogera batyo Piraato n'azza Yesu ebweru gye bali, n'atuula ku ntebe esalirwako emisango, mu kifo ekiyitibwa Amayinja Amaaliire, mu Lwebbulaniya Gabbasa. **14** Lwali lunaku lwa kutegeka Mbaga ejjuukirirwako Okuyitako. Essaawa zaali nga mukaaga ez'omu ttuntu. Piraato n'agamba Abayudaaya nti, "Kabaka wammwe wuuno!" **15** Abayudaaya ne baleekaana nga bagamba nti, "Mukomerere, mukomerere!" Piraato n'ababuuza nti, "Kabaka wammwe gwe mba nkomerera?" Bakabona abakulu ne baddamu nti, "Tetulina kabaka mulala, wabula Kayisaali." **16** Piraato n'abawa Yesu okumukomerera. Awo ne batwala Yesu; **17** n'afuluma nga yeetisse omusaalaba gwe, n'atuuka mu kifo ekiyitibwa eky'Ekiwanga, mu Lwebbulaniya kiyitibwa Gologoosa. **18** Ne bamukomerera ku musaalaba mu kifo ekyo. Era ne bakomerera n'abalala babiri, omu eruuyi n'omulala eruuyi, Yesu n'abeera wakati waabwe. **19** Piraato n'akola ekiwandiiko n'akiteeka ku musaalaba, nga kisoma nti: "Yesu Omunnazaaleesi, Kabaka w'Abayudaaya." **20** Ekifo kye baakomereramu Yesu kyali kumpi n'ekibuga, era Abayudaaya bangi abaasoma ekiwandiiko ekyo kubanga kyali mu Lwebbulaniya, ne mu Lulatini ne Luyonaani. **21** Awo bakabona abakulu ab'Abayudaaya ne bagamba Piraato nti, "Towandiika nti, 'Kabaka w'Abayudaaya,' naye nti, 'Oyo eyeeyita Kabaka w'Abayudaaya.'" **22** Piraato n'addamu nti, "Ekyo kye mpandiise kye mpandiise." **23** Abaserikale bwe baamala okukomerera Yesu, ne baddira engoye ze ne baziteeka emiteeko ena. Buli muserikale n'afuna omuteeko gumu. Ne baddira ekkanzu ye, eyali erukiddwa obulukibwa yonna, **24** abaserikale ne bagambagana nti, "Tuleme kugiyuzaamu naye tugikubire kalulu, tulabe anaagitwala." Kino kyabaawo okutuukiriza ekyawandiikibwa ekigamba nti: "Baagabana ebyambalo byange, n'ekkanzu yange ne bagikubira akalulu." Ekyo kyennyini abaserikale kye baakolera ddala. **25** Okumpi n'omusaalaba gwa Yesu waali wayimiriddewo nnyina, ne muganda wa nnyina, ne Maliyamu muka Kuloopa, ne Maliyamu Magudaleene. **26** Yesu bwe yalaba nnyina, era n'omuyigirizwa Yesu gwe yayagalanga ennyo ng'ayimiridde awo, n'agamba nnyina nti, "Maama, laba omwana wo." **27** Ate n'agamba omuyigirizwa nti, "Laba maama wo." Okuva olwo omuyigirizwa oyo n'atwala nnyina Yesu eka ewuwe. **28** Yesu bwe yamanya nga byonna biwedde, ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire, n'ayogera nti, "Ennyonta ennuma." **29** Waali wateekeddwawo ekibya ekijjudde wayini omukaatuufu, ne bannyikamu ekyangwe, ne bakiteeka ku kati ka ezobu ne bakiteeka ku mumwa gwa Yesu. **30** Bwe yakombako n'agamba nti, "Kiwedde." N'akutamya omutwe gwe n'awaayo obulamu bwe. **31** Olunaku nga bwe lwali olw'okweteekerateekera Ssabbiiti eyo enkulu ennyo, abakulembeze b'Abayudaaya ne batayagala mirambo kusigala ku misaalaba. Kyebaava basaba Piraato abaakomererwa bamenyebwe amagulu era bawanulweyo. **32** Awo abaserikale ne bajja ne bamenya amagulu g'abasajja abaakomererwa ne Yesu. **33** Naye bwe batuuka ku Yesu ne balaba nga yafudde dda, ne batamumenya magulu. **34** Naye omu ku baserikale n'amufumita effumu mu mbiriizi, amangwago ne muvaamu

omusaayi n'amazzi. **35** Oyo eyakirabira ddala nga kibaawo ye yakyogera, era kye yayogera kya mazima, era oyo amanyi ng'ayogera mazima mulyoke mukkirize. **36** Bino byabaawo ekyawandiikibwa kiryoke kituukirire ekigamba nti: "Talimenyebwa gumba na limu." **37** Era ekyawandiikibwa ekirala kigamba nti, "Balimulaba oyo gwe baafumita." **38** Ebyo bwe byaggwa, Yusufu ow'e Alimasaya, eyali omuyigirizwa wa Yesu mu kyama olw'okutya Abayudaaya, n'asaba Piraato olukusa okuwanulayo omulambo gwa Yesu, Piraato n'amukkiriza. Yusufu n'aguwanulayo n'agutwala. **39** Nikodemo, eddako eyagenda eri Yesu ekiro, naye n'ajja ng'aleese kilo ng'amakumi ataano ez'ebyakoloosa ebitabule n'envumbo. **40** Ne batwala omulambo gwa Yesu, ne baguzinga mu ngoye eza linena wamu n'ebyakaloosa ng'empisa y'Abayudaaya ey'okuziika bwe yali. **41** Mu kifo Yesu we yakomererwa waaliwo ennimiro omwali entaana empya ey'empuku, eyali teziikibwangamu muntu. **42** Nga bwe lwali olunaku lw'Abayudaaya olw'okweteekerateekera Ssabbiiti ate ng'entaana eno eri kumpi, Yesu ne bamussa omwo.

20 Mu makya g'olunaku olusooka mu wiiki, Maliyamu Magudaleene n'ajja ku ntaana, ng'obudde tebunnalaba bulungi, n'alaba ejjinja nga liggiddwa ku ntaana. **2** N'adduka n'agenda eri Simooni Peetero n'eri omuyigirizwa omulala Yesu gwe yayagalanga ennyo n'abagamba nti, "Mukama waffe bamuggyeemu mu ntaana, era simanyi gye bamutadde!" **3** Awo Peetero n'omuyigirizwa oli omulala ne bafuluma ne balaga ku ntaana. **4** Bombi ne bagenda nga badduka, omuyigirizwa oli omulala n'ayisa Peetero n'amusooka ku ntaana. **5** N'akutama n'alaba engoye za linena nga ziteekeddwa awo, kyokka n'atayingira mu ntaana. **6** Awo ne Simooni Peetero n'atuuka, n'ayingira mu ntaana, n'alaba engoye za linena nga ziteekeddwa awo. **7** N'alaba n'ekitambaala ekyali ku mutwe gwa Yesu. Kyali tekiteekeddwa wamu na ngoye, wabula kyali kizingiddwa era nga kiteekebbwa ku bbali. **8** N'omuyigirizwa oli omulala, eyasooka okutuuka ku ntaana n'ayingira. N'alaba era n'akkiriza. **9** Kubanga okutuusiza ddala mu kiseera ekyo baali tebannategeera ekyawandiikibwa nti: Kimugwanira okuzuukira mu bafu. **10** Awo abayigirizwa ne baddayo ewaabwe eka. **11** Maliyamu Magudaleene yali ayimiridde wabweru w'entaana ng'akaaba. N'akutama. N'alingiza mu ntaana nga bw'akaaba, **12** n'alaba bamalayika babiri, nga bali mu ngoye enjeru nga batudde; omu emitwetwe n'omulala emirannamiro w'ekifo omulambo gwa Yesu we gwali guteekeddwa. **13** Bamalayika ne bamubuuza nti, "Omukyala, okaabira ki?" N'abaddamu nti, "Kubanga baggyeemu Mukama wange, era simanyi gye bamutadde!" **14** Bwe yamala okwogera ebyo, n'akyuka n'alaba Yesu ng'ayimiridde, kyokka n'atamanya nti ye Yesu. **15** Yesu n'amubuuza nti, "Omukyala okaabira ki? Onoonya ani?" Maliyamu n'alowooza nti, Ye nannyini nnimiro n'amugamba nti, "Ssebo, obanga gw'omuggyeemu, mbuulira gy'omutadde ŋŋende mmuggyeyo." **16** Yesu n'amugamba nti, "Maliyamu!" Maliyamu n'akyukira Yesu n'amugamba mu Lwebbulaniya nti, "Labooni," ekitegeeza nti, "Omuyigiriza." **17** Yesu n'amugamba nti, "Tonkwatako kubanga sinnagenda eri Kitange. Naye genda eri baganda bange obagambe nti, ŋŋenda eri Kitange era Kitammwe, Katonda wange era Katonda wammwe." **18** Maliyamu Magudaleene n'agenda n'abuulira abayigirizwa nga bw'alabye Mukama waffe, era n'abategeeza by'amugambye. **19** Akawungeezi ako abayigirizwa baali bakuŋŋaanidde mu kisenge ng'enzigi nsibe olw'okutya Abayudaaya, Yesu n'ajja n'ayimirira wakati mu bo. N'abagamba nti, "Emirembe gibe mu mmwe." **20** Bwe yamala okwogera ebyo n'abalaga ebibatu bye n'embiriizi ze. Abayigirizwa bwe baalaba Mukama ne basanyuka nnyo. **21** N'addamu nti, "Emirembe gibe mu mmwe. Nga Kitange bwe yantuma, nange bwe mbatuma mmwe." **22** Bwe yamala okwogera ebyo n'abassiza omukka, n'abagamba nti, "Mufune Mwoyo Mutukuvu. **23** Buli muntu gwe munaasonyiwanga ebibi bye anaabanga asonyiyiddwa. Abo be munaagaananga okusonyiwa, banaabanga tebasonyiyiddwa." **24** Naye Tomasi, omu ku bayigirizwa ekkumi n'ababiri, ayitibwa Didumo, teyali na banne Yesu bwe yajja. **25** Bayigirizwa banne ne bamugamba nti, "Tulabye Mukama waffe." Ye n'abagamba nti, "Okuggyako nga ndabye enkovu ez'emisumaali mu bibatu bye, ne nteeka olunwe lwange mu nkovu ezo era ne nteeka ekibatu kyange mu mbiriizi ze, sigenda kukkiriza." **26** Bwe waayitawo ennaku munaana, abayigirizwa ba Yesu, era bali mu nnyumba, Tomasi yali nabo. Yesu n'ajja, enzigi nga nsibe, n'ayimirira wakati mu bo n'abagamba nti, "Emirembe gibe mu mmwe," **27** Awo n'agamba Tomasi nti, "Kale teeka engalo zo wano, laba ebibatu byange. Teeka ekibatu kyo mu mbiriizi zange. Lekeraawo okuba atakkiriza, naye kkiriza." **28** Tomasi n'amuddamu nti, "Ggwe Mukama wange era Katonda wange." **29** Yesu n'amugamba nti, "Okkirizza kubanga ondabye. Balina omukisa abakkiriza nga tebaliiko kye balabye." **30** Yesu yakola ebyamagero ebirala bingi ng'abayigirizwa be balaba, ebitaawandiikibwa mu kitabo kino. **31** Naye bino byawandiikibwa mulyoke mukkirize nti Yesu ye Kristo Omwana wa Katonda era olw'okumukkiriza mulyoke mube n'obulamu mu linnya lye.

21 Ebyo bwe byaggwa, Yesu n'alabikira nate abayigirizwa be, ku nnyanja ey'e Tiberiya. Yabalabikira bw'ati: **2** Simooni Peetero, ne Tomasi ayitibwa Didumo, ne Nassanayiri ow'e Kaana eky'e Ggaliraaya, ne batabani ba Zebbedaayo, n'abayigirizwa abalala babiri, bonna baali wamu. **3** Simooni Peetero n'abagamba nti, "ŋŋenda kuvuba." Ne bamugamba nti, "Ka tugende ffenna." Ne bagenda ne basaabala mu lyato. Naye ekiro ekyo kyonna ne batakwasaayo kintu. **4** Bwe bwali bukya, Yesu n'ayimirira ku lubalama, naye abayigirizwa ne batamutegeera. **5** Yesu n'ababuuza nti, "Abaana, mukwasizzaayo?" Ne baddamu nti, "Nedda." **6** Yesu n'abagamba nti, "Kale musuule akatimba ku luuyi olwa ddyo olw'eryato, mujja ku kukwasa." Awo ne basuula, naye ne batasobola kukannyulula olw'ebyennyanja ebingi bye baakwasa! **7** Awo omuyigirizwa oyo Yesu gwe yayagalanga ennyo n'agamba Peetero nti, "Oyo Mukama waffe!" Simooni Peetero bwe yakiwulira ne yeesiba olugoye kubanga yali mu kakutu, ne

yeesuula mu mazzi. **8** Abayigirizwa abalala bo ne bajjira mu lyato nga basika akatimba akaalimu ebyennyanja. Tebaali wala n'olukalu, baali nga mita kyenda. **9** Awo bwe baatuuka ne basanga omuliro ogw'amanda nga gwaka, nga kuliko ekyennyanja n'omugaati. **10** Yesu n'abagamba nti, "Muleete ku byennyanja bye muva okukwasa kaakano." **11** Awo Simooni Peetero n'agenda n'awalula akatimba n'akatuusa ku lukalu, nga kajjudde ebyennyanja ebinene kikumi mu ataano mu bisatu. Newaakubadde nga byali bingi bwe bityo naye akatimba tekaakutuka. **12** Yesu n'abagamba nti, "Mujje mulye ekyenkya." Naye ku bayigirizwa tewaali n'omu yategana ku mubuuza nti, "Ggwe ani?" Kubanga bonna baamanya nti ye Mukama waffe. **13** Yesu n'atoola omugaati n'abagabira era n'ebyennyanja n'akola bw'atyo. **14** Guno gwe mulundi ogwokusatu Yesu gwe yalabikira abayigirizwa be, ng'amaze okuzuukira. **15** Bwe baamala okulya, Yesu n'agamba Peetero nti, "Simooni omwana wa Yokaana, onjagala okusinga bano?" Peetero n'addamu nti, "Ddala, omanyi nga nkwagala nnyo." Yesu n'amugamba nti, "Kale liisanga abaana b'endiga zange." **16** Yesu n'amubuuza omulundi ogwokubiri nti, "Simooni omwana wa Yokaana, ddala onjagala?" Peetero n'addamu nti, "Ddala, Mukama wange, omanyi nga nkwagala." Yesu n'amugamba nti, "Kale lundanga endiga zange." **17** Yesu n'abuuza Peetero omulundi ogwokusatu nti, "Simooni omwana wa Yokaana, onjagala?" Peetero n'anakuwala kubanga Yesu yamubuuza omulundi ogwokusatu nti, "Onjagala?" Peetero n'amuddamu nti, "Mukama wange ggwe omanyi buli kimu, omanyi nga nkwagala." Yesu n'amugamba nti, "Kale liisanga endiga zange. **18** Bwe wali ng'okyali muvubuka wasobolanga okukola buli kye wayagalanga era ng'ogenda buli gye weetaaganga naye bw'olikaddiwa oligolola emikono gyo, omuntu omulala n'akusiba n'akutwala gy'otoyagala." **19** Ekyo Yesu yakyogera ng'alaga enfa Peetero gy'alifaamu okuweesa Katonda ekitiibwa. Awo n'amugamba nti, "Ngoberera." **20** Peetero bwe yakyuka, n'alaba omuyigirizwa oli Yesu gwe yayagalanga ennyo nga naye agoberera. Oyo ye muyigiriza eyagalamira okumpi n'ekifuba kya Yesu nga balya ekyekiro eky'enkomerero, amale abuuze Yesu nti, "Mukama waffe ani agenda okukulyamu olukwe?" **21** Peetero bwe yamulaba kwe kubuuza Yesu nti, "Mukama wange, ate ono aliba atya?" **22** Yesu n'amugamba nti, "Bwe njagala abeerawo okutuusa lwe ndikomawo, ofaayo ki? Ggwe goberera Nze." **23** Awo ekigambo ekyo ne kibuna mu booluganda nti omuyigirizwa oyo talifa. Naye Yesu teyagamba nti omuyigirizwa oyo talifa, wabula yagamba bugambi nti, "Bwe njagala abeerawo okutuusa lwe ndikomawo, ofaayo ki?" **24** Oyo ye muyigirizwa akakasa bino era ye yabiwandiika. Era tumanyi nga by'ategeeza bya mazima. **25** Waliwo n'ebintu ebirala bingi Yesu bye yakola ebitaawandiikibwa. Era singa nabyo byawandiikibwa kinnakimu, ndowooza nga n'ensi zonna tezandigiddemu bitabo ebyandiwandiikiddwa.

Ebikolwa by'Abatume

1 Mu kitabo ekyasooka, munnange Teefiro, nakutegeeza ebintu byonna okuva Yesu lwe yatandika okukola emirimu gye n'okuyigiriza, **2** okutuusa ku lunaku lwe yatwalibwa mu ggulu ng'amaze okuwa abatume be, be yalonda, ebiragiro ku bwa Mwoyo Mutukuvu. **3** Mu nnaku amakumi ana ezaddirira, Yesu yalabikira abatume nga mulamu era n'abakakasa mu ngeri nnyingi, era buli lwe yabalabikiranga ng'ayogera nabo ku bigambo by'obwakabaka bwa Katonda. **4** Awo bwe yali ng'alya nabo ekijjulo n'abalagira baleme kuva mu Yerusaalemi naye balindirire ekisuubizo kya Kitaawe. Yagamba nti, "Ekyo kye mwawulira nga mbagamba nti, **5** 'Yokaana yabatiza na mazzi, naye mmwe mujja kubatizibwa na Mwoyo Mutukuvu mu nnaku si nnyingi.'" **6** Awo bwe baali bakuŋŋaanye ne bamubuuza nti, "Mukama waffe, mu kiseera kino mw'onooddizaawo obwakabaka bwa Isirayiri?" **7** Naye Yesu n'abaddamu nti, "Okumanya entuuko oba ebiro si kyammwe, kitange kye yateekateeka mu buyinza bwe. **8** Naye muliweebwa amaanyi, Mwoyo Mutukuvu bw'alimala okubakkako, era munaabanga bajulirwa bange mu Yerusaalemi, ne mu Buyudaaya yonna, ne mu Samaliya okutuukira ddala ku nkomerero z'ensi." **9** Bwe yamala okwogera ebigambo ebyo, ekire ne kimutwala waggulu nga balaba. **10** Awo bwe baali nga batunula enkaliriza mu ggulu ng'agenda, amangwago abasajja babiri nga bambadde engoye enjeru ne balabika, **11** ne boogera nti, "Abasajja Abagaliraaya, lwaki muyimiridde wano nga mutunula waggulu mu ggulu? Yesu oyo abaggiddwako n'atwalibwa mu ggulu, agenda kukomawo mu ngeri y'emu nga bwe mumulabye ng'agenda mu ggulu." **12** Ne bakomawo e Yerusaalemi okuva ku lusozi oluyitibwa olwa Zeyituuni, oluli okumpi ne Yerusaalemi, ng'olugendo olutambulwa ku Ssabbiiti. **13** Ne balaga mu kisenge ekya waggulu mu nnyumba mwe baali basula, era be bano: Peetero, ne Yokaana ne Yakobo, ne Andereya, ne Firipo ne Tomasi, ne Battolomaayo, ne Matayo, ne Yakobo, omwana wa Alufaayo, ne Simooni eyayitibwanga "Omuzerote", ne Yuda, omwana wa Yakobo. **14** Abo bonna ne beeweerayo ddala n'omutima gumu okusaba wamu n'abakazi ne Maliyamu nnyina Yesu ne baganda ba Yesu. **15** Awo mu nnaku ezo, Peetero n'ayimirira wakati mu booluganda abaali bakuŋŋaanye nga bawera nga kikumi mu abiri, n'ayogera nti, **16** "Abasajja aboolugandа, ebyawandiikibwa ku Yuda eyakulembera ekibiina ekyakwata Yesu byali biteekwa okutuukirira; kubanga ekyo Mwoyo Mutukuvu yali yakitegeeza dda bwe yayogerera mu Dawudi. **17** Yuda yali omu ku ffe, era n'aweebwa omugabo gw'obuweereza buno." **18** Empeera gye yafuna mu butali butuukirivu bwe, yagigulamu ennimiro, era omwo mwe yagwa n'ayabika n'ebyenda bye ne biyiika. **19** Amawulire ago ne gatuuka ku bantu ab'omu Yerusaalemi, era ennimiro eyo ne bagituuma Akerudama mu lulimi lwabwe, amakulu nti, Ennimiro y'Omusaayi! **20** "Kubanga kyawandiikibwa mu Zabbuli nti, "'Ekibanja kye kizike, so kireme okubeerangamu omuntu.' 'N'obuvunaanyizibwa bwe buweebwe omulala.' **21** Noolwekyo kigwanye okulonda omuntu mu bantu abaayitanga naffe mu biro byonna, eyayingiranga n'afuluma wamu naffe nga tuli ne Mukama waffe Yesu, **22** okuviira ddala ku kubatiza kwa Yokaana okutuusa lwe yatwalibwa mu ggulu, alyoke abeere omujulirwa ow'okuzuukira kwe awamu naffe." **23** Awo ne balonda abasajja babiri, omu nga ye Yusufu (eyayitibwanga Balusaba ate era nga ye Yusito), n'owokubiri nga ye Matiya. **24** Ne balyoka basaba ne bagamba nti, "Ayi Mukama, gw'omanyi emitima gy'abantu bonna, tulage gw'olonze ku bantu bano ababiri, **25** okubeera mu baweereza buno n'okubeera omutume mu kifo kya Yuda eyatwawukanako n'alaga mu kifo kye ekimusaanira." **26** Oluvannyuma ne bakuba akalulu, ne kagwa ku Matiya, n'agattibwa ku batume ekkumi n'omu.

2 Awo olunaku lwa Pentekoote bwe lwatuuka bonna baali bakuŋŋaanidde mu kisenge kimu. **2** Amangwago okuwuuma, nga kuli ng'empewo ey'amaanyi ennyo ekunta, ne kuva mu ggulu, ne kujjula mu nnyumba yonna mwe baali batudde. **3** Ku buli omu ne kutuulako ennimi ng'ez'omuliro. **4** Bonna ne bajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu, ne batandika okwogera ennimi ez'enjawulo nga Mwoyo Mutukuvu bwe yabasobozesa. **5** Waaliwo Abayudaaya bangi abatya Katonda abaali bazze mu Yerusaalemi nga bavudde mu buli ggwanga wansi w'eggulu. **6** Bwe baawulira okuwuuma okwo, ekibiina kinene ne kikuŋŋaana, ne beewuunya okuwulira nga buli muntu awulira olulimi lw'ewaabwe. **7** Ne bawuniikirira ne beewuunya ne bagamba nti, "Bano bonna aboogera si Bagaliraaya? **8** Kale lwaki tuwulira buli muntu olulimi lw'ewaffe gye twazaalibwa? **9** Tubawulira nga boogera eby'amagero bya Katonda mu nnimi ez'Abapaazi, n'Abameedi, n'Abeeramiti, n'ez'abalala abava e Mesopotamiya, ne Buyudaaya, ne Kapadokiya, mu Ponto ne mu Asiya, **10** ne mu Fulugiya ne mu Panfuliya, n'abamu abava mu Misiri, n'ensi za Libiya okuliraana Kuleene, n'abagenyi Abaruumi, **11** Abayudaaya, n'abakyuka ne basoma Ekiyudaaya, n'Abakuleete n'Abawalabu." **12** Bonna ne beewuunya nga bawuniikiridde, ne bagambagana nti, "Kino kitegeeza ki?" **13** Naye abalala ne baseka busesi nga bagamba nti, "Banywedde mwenge musu!" **14** Awo Peetero n'asituka n'abatume ekkumi n'omu, n'asitula ku ddoboozi n'ayogera eri ekibiina, n'abagamba nti, "Abasajja Abayudaaya, nammwe mwenna ababeera mu Yerusaalemi, mutegeere bino era mumpulirize. **15** Abantu bano tebatamidde nga bwe mulowooza, kubanga essaawa ziri ssatu ez'enkya! **16** Naye kino kye kyayogerwako nnabbi Yoweeri nti, **17** "'Olulituuka mu nnaku ez'oluvannyuma, bw'ayogera Katonda, ndifuka Omwoyo wange ku balina omubiri bonna. Batabani bammwe ne bawala bammwe baliwa obunnabbi; n'abavubuka bammwe balyolesebwa, n'abakadde baliroota ebirooto. **18** Mu biro ebyo ndifuka Omwoyo wange, ku baweereza bange abasajja n'abakazi; baliwa obunnabbi. **19** Era ndikola ebyamagero mu ggulu waggulu, n'obubonero ku nsi wansi, omusaayi n'omuliro n'ekikoomi eky'omukka. **20** Enjuba erifuuka ekizikiza, n'omwezi gulimyuka ng'omusaayi, olunaku lwa Mukama

olukulu era olw'ekitiibwa nga terunnatuuka. **21** Na buli muntu alikoowoola erinnya lya Mukama, alirokolebwa.' **22** "Abasajja Abayisirayiri, muwulirize ebigambo bino! Yesu Omunnazaaleesi omuntu Katonda gwe yakakasa gye muli n'ebyamagero eby'ekitalo, Katonda bye yamukozesanga ng'ali mu mmwe, nga mwenna bwe mumanyi. **23** Naye ng'enteekateeka ya Katonda bwe yali, omuntu oyo yaweebwayo mu mikono gy'abantu abatagoberera mateeka, ne mumutta nga mumukomeredde ku musaalaba. **24** Kyokka Katonda yamuzuukiza ng'asaanyizaawo obulumi bw'okufa, kubanga okufa tekwayinza kumunyweza. **25** Kubanga Dawudi amwogerako nti, "'Nalaba nga Mukama ali nange bulijjo, kubanga ali ku mukono gwange ogwa ddyo, nneme okusagaasagana. **26** Noolwekyo omutima gwange kyeguvudde gusanyuka, n'olulimi lwange ne lukutendereza. Era n'omubiri gwange gunaabeeranga mu ssuubi. **27** Kubanga tolireka mwoyo gwange kuzikirira so toliganya mutukuvu wo kuvunda. **(Hadēs g86)** **28** Wandaga amakubo g'obulamu, era olinzijuza essanyu nga ndi mu maaso go.' **29** "Abasajja abooluganda, nnyinza okwogera n'obuvumu gye muli ku bifa ku jjajjaffe Dawudi nga yafa n'aziikibwa, era n'amalaalo ge weegali ne kaakano. **30** Naye Dawudi yali nnabbi, n'amanya nga Katonda yamulayirira ekirayiro, nti mu bibala eby'omu ntumbwe ze mwe muliva alituula ku ntebe ey'obwakabaka bwe, **31** bwe yakiraba olubereberye nayogera ku kuzuukira kwa Kristo nga teyalekebwa magombe so nga n'omubiri gwe tegwavunda. **(Hadēs g86)** **32** Yesu oyo Katonda yamuzuukiza, era ffe ffenna tuli bajulirwa. **33** Awo bwe yagulumizibwa n'alaga ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, n'aweebwa Mwoyo Mutukuvu eyamusuubizibwa Kitaffe, n'alyoka atuwa kino nammwe kye mwerabiddeko era kye mwewuliriddeko. **34** Kubanga Dawudi teyalinnya mu ggulu, naye agamba nti, "'Mukama yagamba Mukama wange nti, "Tuula ku mukono gwange ogwa ddyo, **35** okutuusa lwe ndifuula abalabe bo entebe y'ebigere byo."' **36** "Noolwekyo ennyumba yonna eya Isirayiri, bamanyire ddala nti oyo Yesu gwe mwakomerera ku musaalaba, Katonda yamufuula Mukama era Kristo!" **37** Awo bwe baawuulira ebigambo ebyo, emitima ne gibaluma, ne bagamba Peetero n'abatume abalala, nti, "Abooluganda, kiki kye tusaanidde okukola?" **38** Peetero n'abagamba nti, "Mwenenye, buli omu ku mmwe abatizibwe mu linnya lya Yesu Kristo musonyiyibwe ebibi byammwe, olwo nammwe mujja kufuna ekirabo ekya Mwoyo Mutukuvu. **39** Kubanga ekisuubizo kiri eri mmwe n'eri abaana bammwe, n'eri bonna abali mu nsi ezeewala abalikoowoola Mukama Katonda waffe." **40** Awo Peetero n'abategeeza mu bigambo ebirala bingi n'ababuulira ng'agamba nti mulokolebwe okuva mu mulembe guno ogwakyama. **41** Awo abo abakkiriza ebigambo bye ne babatizibwa ku lunaku olwo ne beeyongerako ng'enkumi ssatu. **42** Ne banyiikiranga okuyigirizibwa kw'abatume ne mu kussekimu, ne mu kumenya omugaati era ne mu kusaba. **43** Buli muntu n'ajjula okutya era ebyamagero bingi n'obubonero bungi ne bikolebwanga abatume. **44** Abakkiriza ne bakuŋŋaananga bulijjo mu kifo kimu, ne baba nga bassa kimu mu byonna. **45** Eby'obugagga byabwe n'ebintu bye baalina ne babitunda ne bagabira buli muntu ng'okwetaaga kwe bwe kwabanga. **46** Ne banyiikiranga okukuŋŋaananga mu Yeekaalu buli lunaku, era ne bakuŋŋaananga ne mu maka gaabwe nju ku nju okumenya omugaati, ne baliiranga wamu emmere yaabwe n'essanyu lingi n'omutima ogutalina bukuusa, **47** nga batendereza Katonda, era nga basiimibwa abantu bonna. Mukama n'abongerangako bulijjo abaalokolebwanga.

3 Awo Peetero ne Yokaana bwe baali bagenda mu Yeekaalu mu kusaba okw'essaawa omwenda, **2** ne wabaawo omusajja eyazaalibwa nga mulema gwe baasitulanga ne bateekanga bulijjo ku mulyango gwa Yeekaalu oguyitibwa Omulyango Omulungi, okusabiriza. **3** Awo bwe yalaba Peetero ne Yokaana nga bagenda okuyingira mu yeekaalu n'abasaba ensimbi. **4** Ne bamwekaliriza amaaso, Peetero n'alyoka amugamba nti, "Tutunuulire!" **5** N'abatunuulira ng'asuubira okuweebwayo akantu. **6** Naye Peetero n'agamba nti, "Effeeza ne zaabu sibirina, naye ka nkuwe ekyo kye nnina. Mu linnya lya Yesu Omunnazaaleesi Golokoka, otambule!" **7** Awo Peetero n'akwata omulema ku mukono ogwa ddyo n'amuyimusa, amangwago ebigere by'omusajja n'obukongovvule ne bifuna amaanyi, **8** n'abuuka n'ayimirira n'atandika okutambula! N'ayingira nabo mu Yeekaalu ng'atambula era nga bw'abuuka ng'atendereza Katonda. **9** Abantu bonna ne baamulaba ng'atambula, era ng'atendereza Katonda, **10** ne bamutegeera nga ye wuuyo eyatuulanga ku mulyango gwa Yeekaalu oguyitibwa Omulyango Omulungi ng'asabiriza, ne bawuniikirira era ne beewuunya nnyo olw'ekyo ekimutuuseeko. **11** Awo omusajja eyali omulema bwe yali ng'akyekutte ku Peetero ne Yokaana abantu bonna ne badduka okujja we baali ne bakuŋŋaanira mu kisasi kya Sulemaani, nga basamaaliridde. **12** Awo Peetero bwe yabalaba n'agamba abantu nti, "Abasajja Abayisirayiri, kiki ekibeewuunyisa? Era lwaki mututunuulira ng'abagamba nti obulungi bwaffe n'obuyinza bwaffe bye bitambuzza omusajja ono? **13** Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka, ne Yakobo, era Katonda wa bajjajjaffe ffenna yagulumiza omuweereza we Yesu, gwe mwawaayo ne mu mwegaanira mu maaso ga Piraato newaakubadde nga ye yali amaliridde okumusumulula, **14** naye mmwe ne mwegaana omutuukirivu era omutukuvu, ne musaba babateere omutemu. **15** Bwe mutyo ne mutta aleeta obulamu; oyo ye Katonda yamuzuukiza mu bafu, era ffe bajulirwa. **16** Olw'okukkiriza mu linnya lye, omusajja ono, mwenna gwe mulaba era gwe mumanyi aweereddwa amaanyi mu linnya lye, era okukkiriza mu ye kwe kuwadde omusajja ono obulamu obutuukiridde nga mwenna bwe mulaba. **17** "Kale kaakano, aboluganda, mmanyi nga kye mwakola mwakikola mu butamanya, era n'abakulembeze bammwe nabo bwe batyo. **18** Kyokka Katonda yali atuukiriza ebyo bannabbi bonna bye baayogera nti Kristo we ateekwa okubonaabona mu ngeri eyo. **19** Noolwekyo mwenenye, mukyuke, mulyoke mugibweko ebibi byammwe, **20** mulyoke muwummulire mu maaso ga Mukama, naye abaweereze Yesu, ye Kristo eyalangirirwa gye muli edda, **21** eyagwanyizibwa okutwalibwa mu ggulu okutuusa ekiseera nga kituuse ebintu byonna ne bizzibwa

obuggya Katonda bye yayogerera edda mu bannabbi be abatukuvu. **(aiōn g165)** **22** Weewaawo Musa yagamba nti, 'Mukama Katonda wammwe alibayimusiza nnabbi ali nga nze, gw'aliggya mu baganda bammwe. Muwulirizanga buli ky'alibagamba. **23** Ataliwuliriza nnabbi oyo abantu balimuzikiririza ddala.' **24** "Ne bannabbi bonna okuviira ddala ku Samwiri n'abo abaamuddirira bonna abaayogera nabo baalangirira olunaku luno. **25** Mmwe bazzukulu ba bannabbi abo, era ab'endagaano Katonda gye yalagaana ne bajjajjammwe ng'agamba Ibulayimu nti, 'Mu zzadde lyo abantu bonna ab'oku nsi mwe baliweerwa omukisa.' **26** Bw'atyo Katonda bwe yalondawo okubatumira Omuweereza we abawe omukisa, buli omu ku mmwe ng'akyuka okuva mu bibi bye."

4 Awo Peetero ne Yokaana baali bakyayogera eri abantu, bakabona, n'omukulu w'abakuumi ba Yeekaalu n'Abasaddukaayo ne bajja gye bali, **2** nga basunguwadde nnyo okuwulira nga Peetero ne Yokaana bayigiriza abantu, ku bwa Yesu, okuzuukira mu bafu. **3** Ne bakwata Peetero ne Yokaana, naye olwokubanga obudde bwali buyise ne babaggalira mu kkomera okutuusa enkeera. **4** Kyokka abantu bangi ku abo abaali bawuliriza abatume ne bakkiriza, era omuwendo gw'abasajja bokka abakkiriza ne guba ng'enkumi ttaano! **5** Enkeera, abafuzi n'abakulembeze b'Abayudaaya, n'abannyonnyozi b'amateeka ne bakuŋŋaanira mu Yerusaalemi. **6** Baali ne Ana Kabona Asinga Obukulu, ne Kayaafa, ne Yokaana, ne Alegezanda n'abalala bangi abaalina oluganda ne Kabona Asinga Obukulu. **7** Awo abatume bombi ne baleetebwa ne basimbibwa mu maaso g'Olukiiko. Ne bababuuza nti, "Buyinza ki oba linnya ly'ani kwe musinzidde okukola kino?" **8** Awo Peetero bwe yajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu n'agamba nti, "Abafuzi, n'abakulembeze b'abantu, **9** obanga tubuuzibwa nsonga ey'omusajja eyawonyezeddwa, **10** mutegeere mmwe mwenna n'abantu bonna mu Isirayiri, omusajja ono ayimiridde mu maaso gammwe mu linnya lya Yesu Kristo Omunnazaaleesi, gwe mwakomerera naye Katonda n'amuzuukiza, era kaakano mulamu. **11** "'Oyo ly'Ejjinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse ejjinja ekkulu ery'oku nsonda.' **12** Tewali mu mulala yenna bulokozi, era tewali linnya ddala na limu mu mannya gonna agaaweebwa abantu, wansi w'eggulu, mwetugwanira okulokolebwa." **13** Awo ab'Olukiiko bwe baalaba obuvumu bwa Peetero ne Yokaana, ate n'okutegeera ne bategeera nga tebaasoma, era nga si batendeke, ne beewuunya nnyo, ne bategeera ng'abasajja abo baabeeranga ne Yesu. **14** Era bwe baalaba omusajja eyawonyezebwa ng'ayimiridde nabo, n'eky'okubaddamu ne kibabula. **15** Ne babalagira okugira nga babeera wabweru Olukiiko lubakubaganyeko ebirowoozo. **16** Ab'olukiiko ne beebuuzaganya nti, "Abasajja bano tubakole tutya? Kubanga tetuyinza kwegaana ekyamagero eky'amaanyi ekikoleddwa mu bo; buli muntu yenna mu Yerusaalemi akitegedde. **17** Naye engeri gye tunaaziyizaamu ebigambo byabwe okwongera okusaasaana kwe kubalabula n'amaanyi baleme kuddayo kwogera na muntu yenna ku linnya lya Yesu." **18** Ne babayita bakomewo mu Lukiiko, ne babalagira baleme kuddayo nate kwogera ku linnya lya Yesu. **19** Naye Peetero ne Yokaana ne baddamu nti, "Mmwe muba musalawo obanga kituufu mu maaso ga Katonda okuwulira mmwe okusinga okuwulira Katonda. **20** Tetuyinza butayogera ku bintu bye twalaba, n'ebigambo bye twawulira." **21** Awo Olukiiko bwe lwamala okwongera okubatiisatiisa ne lubaleka ne bagenda, kubanga baabulwa kwe banaasinziira okubabonereza ne batasasamaza bantu. Kubanga abantu bonna baali bagulumiza Katonda olw'ekyo ekyabaawo. **22** Omusajja eyawonyezebwa yali assussa mu myaka amakumi ana. **23** Awo Peetero ne Yokaana bwe baateebwa ne baddayo eri bannaabwe ne bababuulira byonna bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya bye baabagamba. **24** Bonna bwe baabiwulira ne bayimusiza wamu amaloboozi gaabwe n'omwoyo gumu eri Katonda ne basaba nti, "Ayi Mukama, Omutonzi w'eggulu n'ensi n'ennyanja ne byonna ebibirimu, **25** ggwe Kitaffe wayogerera ku bwa Mwoyo Mutukuvu mu kamwa k'omuweereza wo, Dawudi bwe yagamba nti: "'Lwaki Abaamawanga banyiigidde, n'abantu ne balowooza ebitaliimu? **26** Bakabaka b'ensi n'abakulembeze, beegatta okulwanyisa Mukama n'okulwanyisa Kristo we.' **27** Kubanga baakuŋŋaanira mu kibuga. Kerode ne Pontiyo Piraato, awamu n'Abamawanga, n'Abayisirayiri, beegatta okulwanyisa Omuweereza wo Omutukuvu Yesu gwe wafukako amafuta, **28** ne bakola ebyo omukono gwo n'okuteesa kwo bye kwateekateeka edda okubaawo. **29** Ne kaakano, Ayi Mukama, wulira okutiisatiisa kwabwe; owe abaddu bo obuvumu babuulire ekigambo kyo, **30** golola omukono gwo owonye, n'obubonero n'ebyamagero bikolebwenga mu linnya ly'Omuweereza wo Omutukuvu Yesu." **31** Awo bwe baamala okusaba, ekifo mwe baali bakuŋŋaanidde ne kinyeenyezebwa, bonna ne bajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu ne babuulira ekigambo kya Katonda n'obuvumu. **32** Abakkiriza bonna baalina omwoyo gumu n'omutima gumu; nga tewali agamba nti kino kye nnina kyange ku bwange, wazira nga bonna bagabanira wamu. **33** Awo abatume ne babuulira nnyo n'amaanyi mangi ku kuzuukira kwa Mukama waffe Yesu, era bonna ne bajjula ekisa kingi. **34** Mu bo temwali baali mu kwetaaga, kubanga abo abaalina ettaka oba amayumba, baabitundanga, ensimbi ezivudde mu bye batunze **35** ne bazireeta ku bigere by'abatume bagabireko buli muntu ng'okwetaaga kwe bwe kwalinga. **36** Awo Yusufu, Omuleevi abatume gwe baatuuma Balunabba (amakulu gaalyo nti atereeza emitima gy'abantu) eyazaalibwa e Kupulo, **37** n'atunda ennimiro ye, ensimbi ezaavaamu n'azireeta ku bigere by'abatume.

5 Waaliwo omusajja erinnya lye Ananiya ne mukyala we Safira, n'atunda ebibye **2** ne yeeterekerako ku muwendo, mukazi we naye ng'amanyi, n'aleetako kitundu butundu n'akiteeka ku bigere by'abatume. **3** Naye Peetero n'agamba Ananiya nti, "Ananiya, lwaki Setaani ajjudde mu mutima gwo, n'okulimba n'olimba Mwoyo Mutukuvu ne weeterekerako ku muwendo gw'ennimiro? **4** Teyali yiyo? Era bwe yamala okutundibwa, teyali mu buyinza bwo? Lwaki ekikolwa ekyo kikujjidde mu mutima gwo? Tolimbye bantu wabula olimbye Katonda." **5** Ananiya olwawulira

ebigambo ebyo n'agwa eri n'afiirawo! Bonna abaawulira ebyo ne bakwatibwa entiisa ya maanyi. **6** Abavubuka ne bayimuka ne bamuzinga, ne bamutwala ne bamuziika. **7** Bwe waali wayiseewo essaawa nga ssatu, mukyala we naye n'ayingira, kyokka nga tategedde bibaddewo. **8** Peetero n'amubuuza nti, "Mbuulira, omuwendo guno gwe gwo gwe mwaggya mu nnimiro gye mwatunda?" Omukyala n'addamu nti, "Yee, gwe guugwo." **9** Awo Peetero n'amugamba nti, "Lwaki mwateesezza okukema Omwoyo wa Mukama? Laba, ebigere by'abo abaziise balo biri ku mulyango naawe bagenda kukutwala." **10** Amangwago n'agwa wansi ku bigere bya Peetero n'afiirawo. Abavubuka bwe baayingira ne bamusanga ng'afudde ne bamutwala ne bamuziika okuliraana bba. **11** Entiisa ey'amaanyi n'ebuna Ekkanisa yonna na buli muntu eyawulira ebigambo ebyo. **12** Abatume ne baba n'omwoyo gumu ne bakuŋŋaananga mu kisasi kya Sulemaani, ne bakola ebyamagero bingi mu bantu. **13** So ne wataba n'omu ku balala eyayaŋŋanga okubeegattako, newaakubadde ng'abantu bonna baabasiima nnyo. **14** Abakkiriza bangi abasajja n'abakazi ne beeyongeranga okwegatta ku Mukama waffe. **15** Abantu ne baleeta abalwadde baabwe ku nguudo z'omu kibuga, ne babagalamizanga ku butanda ne ku bikeeka, ekisiikirize kya Peetero kibatuukeko ng'azze. **16** Ebibiina ne biva mu bibuga ebiriraanye Yerusaalemi, ne baleeta abalwadde n'abaaliko baddayimooni, bonna ne bawonyezebwa. **17** Awo Kabona Asinga Obukulu, n'abo abaali naye ab'omu kibiina ky'Abasaddukaayo ne bajjula obuggya. **18** Ne bakwata abatume ne babateeka mu kkomera ly'abantu bonna. **19** Naye mu kiro, malayika wa Mukama n'ajja n'aggulawo enzigi z'ekkomera n'abafulumya, **20** n'abagamba nti, "Mugende muyimirire mu Yeekaalu mutegeeze abantu bonna ebigambo eby'obulamu buno." **21** Bwe baawulira ebyo ne bayingira mu Yeekaalu mu matulutulu, ne bayigiriza. Kabona Asinga Obukulu ne be yali nabo ne bajja ne batuuza Olukiiko Olukulu olw'abakulu b'abaana ba Isirayiri, ne balyoka batuma mu kkomera okuleeta abasibe babawozese. **22** Naye abaweereza bwe baatuuka mu kkomera tebaabasangamu. Ne bakomawo ne bategeeza Olukiiko Olukulu **23** nga bagamba nti, "Tusanze enzigi z'ekkomera nga nsibe n'abakuumi bonna n'abaserikale nga bayimiridde ku nzigi; naye bwe tuziggudde, tetusanzeemu muntu n'omu." **24** Awo omukulu w'abaserikale ba Yeekaalu awamu ne bakabona abakulu bwe baawulira ebyo ne basamaalirira nga beewuunya ebintu ebyo gye binaakoma. **25** Omuntu omu n'ajja n'abategeeza nti, "Abasajja be mwasibye mu kkomera bali eri mu Yeekaalu bayigiriza bantu." **26** Awo omukulu w'abaserikale ba Yeekaalu, n'agenda n'abaserikale ne babaleeta, si lwa maanyi, nga batya abantu okwegugunga n'okukuba abaserikale amayinja. **27** Awo abatume bwe baaleetebwa, ne bayimirira mu maaso g'Olukiiko Olukulu, Kabona Asinga Obukulu n'ababuuza **28** ng'agamba nti, "Tetwabalagira obutayigirizanga mu linnya eryo; naye laba mujjuzizza Yerusaalemi okuyigiriza kwammwe, era mumaliridde okutuleetako omusaayi gw'omuntu oyo." **29** Naye Peetero n'abatume ne baddamu nti, "Kitugwanira okugondera Katonda okusinga okugondera abantu. **30** Katonda wa bajjajjaffe yazuukiza Yesu, gwe mwatta nga mumuwanise ku muti. **31** Oyo Katonda n'amugulumiza okubeera Omulangira era Omulokozi, abeerenga ku mukono gwe ogwa ddyo, okuwa Isirayiri omukisa ogw'okwenenya n'okusonyiyibwa ebibi. **32** Ffe ne Mwoyo Mutukuvu Katonda gw'awa abo abamugondera tuli bajulira ba bigambo ebyo." **33** Awo ab'Olukiiko bwe baawulira ebigambo ebyo ne bajjula obusungu bungi n'okwagala ne baagala okubatta. **34** Naye omu ku abo abaali mu Lukiiko Olukulu, Omufalisaayo erinnya lye Gamalyeri, eyali omunnyonnyozi w'amateeka era nga n'abantu bamussaamu nnyo ekitiibwa, n'alagira abatume bagira bafulumizibwa ebweru. **35** N'alyoka agamba banne ab'omu Lukiiko nti: "Abasajja Abayisirayiri, mwegendereze nnyo abasajja abo ne kye mugenda okubakolako. **36** Emabegako waaliwo omusajja erinnya lye Syuda, yasituka era n'alowoozesa abantu nti muntu mukulu, era abantu ng'ebikumi bina ne bamugoberera; naye yattibwa abaali bamugoberera ne basaasaana ne bikoma awo. **37** Oyo bwe yavaawo ne wasituka Yuda Omugaliraaya mu biseera eby'okubala abantu. Abantu bangi ne bamugoberera, kyokka bwe yattibwa, abagoberezi be ne basaasaana ne bataddayo kuwulikikako. **38** Noolwekyo kye ŋŋamba kye kino nti, Abasajja bano mubaleke bagende! Kubanga, obanga enteekateeka eno y'abantu ejja kukoma. **39** Naye obanga biva eri Katonda, temuyinza kubaziyiza, kubanga mujja kuba nga mulwanyisa Katonda." Ne bamuwulira. **40** Abatume ne bayitibwa, bwe baamala okukubibwa ne balabulwa obutaddayo kwogera mu linnya lya Yesu, ne babata. **41** Abatume ne bava mu Lukiiko nga basanyuka kubanga baasaanyizibwa okukwatibwa ensonyi n'okubonaabona olw'Erinnya. **42** Awo ne bayigirizanga mu Yeekaalu buli lunaku ne mu maka g'abantu, nga babuulira Yesu.

6 Awo mu biseera ebyo abakkiriza bwe baagenda beeyongera obungi, ne wabaawo okwemulugunya mu Bakerenisiti ku Baebbulaniya nti bannamwandu baabwe basosolwa, ne bataweebwa kyenkanyi. **2** Awo ekkumi n'ababiri ne bakuŋŋaanya ekibiina ky'abayigirizwa, ne babagamba nti, "Kirungi ebiseera byaffe tubimalire ku kubuulira Njiri, so si mu kugabanya mmere. **3** Noolwekyo, abooluganda, mwerondemu abasajja musanvu, abasiimibwa abantu, ng'abantu b'amagezi, era abajjudde Mwoyo Mutukuvu, tubakwase omulimu ogwo. **4** Ffe tulyoke twemalire ku kusaba, n'okubuulira n'okuyigiriza." **5** Ebigambo ebyo byonna abaakuŋŋaana ne babisiima. Ne balonda Suteefano, omusajja eyali ajjudde okukkiriza ne Mwoyo Mutukuvu, ne Firipo, ne Pulokolo, ne Nikanoli, ne Timooni, ne Pammena, ne Nikolaawo eyava mu Antiyokiya, **6** ne babanjula eri abatume. Abatume ne babasabira, ne babasaako emikono. **7** Awo ekigambo kya Katonda ne kyeyongera okubuna n'omuwendo gw'abayigirizwa ne gweyongera obunene mu Yerusaalemi; era ne bakabona, ekibiina kinene, ne beewaayo okukkiriza. **8** Suteefano, ng'ajjudde ekisa kya Katonda n'amaanyi, n'akolanga ebyamagero bingi n'obubonero mu bantu. **9** Naye abamu ku b'omu kuŋŋaaniro abeeyitanga Abalibettino,

n'Abakuleene n'Abalegezanderiya, n'Abakirukiya n'Abasiya, ne bawakana ne Suteefano. **10** Kyokka tebaasobola kuwakanya magezi n'Omwoyo bye yayogeza. **11** Kyebaava baweerera abantu nga bagamba nti twamuwulira ng'ayogera ebigambo ebivvoola Musa ne Katonda. **12** Abantu n'abakulembeze b'Abayudaaya n'abannyonnyozi b'amateeka ne banyiiga nnyo. Ne bakwata Suteefano ne bamuleeta mu Lukiiko Olukulu. **13** Abajulizi ab'obulimba ne boogera nti, "Omuntu ono buli kiseera avvoola ekifo kino ekitukuvu n'amateeka. **14** Era twamuwulira ng'agamba nti Yesu ono Omunnazaaleesi agenda kuzikiriza ekifo kino n'obulombolombo bwonna Musa bwe yatulekera abukyuse." **15** Ab'Olukiiko bwe baamwekaliriza amaaso, ne balaba amaaso ge ng'amasamasa ng'aga malayika!

7 Awo Kabona Asinga Obukulu n'abuuza Suteefano nti, "Ebyo bwe biri bwe bityo?" **2** Suteefano n'addamu nti, "Baganda bange ne bakadde bange, mumpulirize! Katonda ow'ekitiibwa yalabikira jjajjaffe Ibulayimu ng'akyali mu Mesopotamiya, nga tannaba kulaga mu Kalani. **3** N'amugamba nti, 'Vva mu nsi yannyo ne mu bantu bo, ogende mu nsi gye ndikulaga.' **4** "Bw'atyo n'ava mu nsi y'Abakuludaaya n'abeera mu Kalani, okutuusa kitaawe bwe yafa. Awo Katonda n'amuleeta wano mu nsi eno mwe tuli kaakano. **5** Naye n'atamuwaako ttaka lirye newaakubadde awalinnyibwa ekigere. Kyokka n'asuubiza okugimuwa okugirya, ye n'ezzadde lye oluvannyuma lwe, newaakubadde nga mu kiseera ekyo Ibulayimu teyalina mwana! **6** Katonda n'amugamba nti ezzadde lye, baliba bagenyi mu nsi y'abalala, era balibafuula abaddu, ne babayisa bubi okumala emyaka ebikumi bina. **7** Era Katonda n'agamba nti, 'Ndibonereza eggwanga eryo eriribafuula abaddu, n'oluvannyuma balivaayo ne bansinziza mu kifo kino.' **8** Era n'amuwa okukomolebwa ng'akabonero ak'endagaano. Awo Ibulayimu n'azaala Isaaka, n'amukomola ng'awezezza ennaku munaana ez'obukulu. Isaaka n'azaala Yakobo, ne Yakobo n'azaala bajjajjaffe ekkumi n'ababiri. **9** "Bajjajja abo ne bakwatirwa Yusufu obuggya, ne bamutunda mu Misiri. Naye Katonda yali naye, **10** n'amuwonya mu kubonaabona kwonna era n'amuwa ekisa n'amagezi mu maaso ga Falaawo, ye kabaka w'e Misiri. Falaawo n'amuwa okufuga Misiri yonna era n'amukwasa okulabirira byonna ebifa mu lubiri lwe. **11** "Awo enjala n'egwa mu Misiri yonna ne mu nsi ya Kanani, n'ereetera bajjajjaffe okubonaabona ennyo kubanga baali tebalina we baggya mmere. **12** Yakobo bwe yawulira nga mu Misiri eriyo eŋŋaano n'atumayo bajjajjaffe, omulundi gwabwe ogwasooka. **13** Ku mulundi ogwokubiri Yusufu ne yeeyanjulira baganda be era n'ayanjulira Falaawo baganda be. **14** Bw'atyo Yusufu n'atumya kitaawe, Yakobo, era n'ab'ennyumba ya kitaawe bonna be bantu nsanvu mu bataano. **15** Bw'atyo Yakobo n'ajja e Misiri era n'afiira eyo ne bajjajjaffe. **16** Oluvannyuma baaleetebwa e Sekemu mu ntaana Ibulayimu gye yali aguze omuwendo gw'effeeza, ku batabani ba Kamoli mu Sekemu. **17** "Ekiseera ky'ekisuubizo bwe kyagenda kisembera, Katonda kye yasuubiza Ibulayimu, abantu ne beeyongera ne baala mu Misiri. **18** Awo kabaka omulala eyali tamanyi Yusufu n'atandika okufuga Misiri. **19** Kabaka oyo n'asalira eggwanga lyaffe amagezi, n'abonyaabonya bajjajjaffe, ng'abasuuza abaana baabwe abawere baleme okuba abalamu. **20** "Mu biseera ebyo ne Musa n'azaalibwa, n'ayagalwa nnyo Katonda. Bakadde be ne bamulabirira mu nnyumba yaabwe okumala emyezi esatu. **21** Bwe yalekebwa mu mugga, muwala wa Falaawo n'amulonda n'amutwala n'amulera nga mutabani we. **22** Musa n'ayigirizibwa mu magezi gonna ag'Abamisiri, n'akula nga w'amaanyi mu bigambo ne mu bikolwa. **23** "Awo Musa bwe yali awezezza emyaka amakumi ana, n'asalawo mu mutima gwe okukyalirako baganda be, abaana ba Isirayiri. **24** N'alaba Omuyisirayiri ng'anyigirizibwa, n'amutaasa, n'atta Omumisiri ng'awoolera eggwanga olw'oyo eyali anyigirizibwa. **25** Musa n'alowooza nti baganda be banaategeera nga Katonda amutumye okubalokola, naye ne batakitegeera. **26** Olunaku olwaddirira n'alaba abalwana. N'agezaako okubatabaganya ng'abagamba nti, 'Abasajja lwaki mulwana nga muli baaluganda?' **27** "Naye oli eyali ayiikiriza munne n'asindika eri Musa ng'agamba nti, 'Ani eyakufuula omufuzi waffe era omulamuzi waffe? **28** Oyagala kunzita nga bwe watta Omumisiri jjo?' **29** Musa bwe yawulira ebyo, n'adduka n'agenda abeera mugenyi mu nsi ya Midiyaani, era eyo n'azaalirayo abaana aboobulenzi babiri. **30** "Awo nga wayiseewo emyaka amakumi ana, Musa bwe yali ng'ali mu ddungu ly'olusozi Sinaayi, malayika n'amulabikira mu muliro ogwaka, wakati mu kisaka. **31** Musa bwe yakiraba ne yeewuunya. N'agenda ng'asemberera ekisaka yeetegereze, eddoboozi lya Mukama ne limugamba nti, **32** 'Nze Katonda wa bajjajja bo, Katonda wa Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo.' Musa n'akankana, era n'atasobola na kwongera kutunulayo. **33** "Awo Mukama n'agamba Musa nti, 'Gyamu engatto zo, kubanga ekifo w'oyimiridde kitukuvu. **34** Ndabye okubonaabona kw'abantu bange mu Misiri, ne mpulira n'okusinda kwabwe. Kyenvudde nzika okubalokola. Kaakano jjangu, nkutume e Misiri.' **35** "Oyo Musa gwe baagaana nga bagamba nti, 'Ani eyakufuula omufuzi era omulamuzi waffe?' Oyo Katonda gwe yatuma ng'ayita mu malayika eyamulabikira mu kisaka eky'omuliro, abeere omufuzi waabwe era omununuzi waabwe. **36** Oyo n'abaggyayo ng'amaze okukola ebyamagero n'ebyewuunyisa, mu nsi y'e Misiri, n'abayisa mu Nnyanja Emyufu, n'abatambuza mu ddungu okumala emyaka amakumi ana. **37** "Oyo ye Musa eyategeeza abaana ba Isirayiri nti, 'Katonda agenda kubayimusiza Nnabbi ng'amuggya mu baganda bammwe nga nze.' **38** Era Musa oyo ye yali ne bajjajjaffe mu ddungu nga bakuŋŋaanye nga malayika ayogera naye ku lusozi Sinaayi, era yaweebwa ebigambo eby'obulamu okubitutuusaako. **39** "Naye bajjajjaffe baagaana okumugondera, ne bamujeemera, era mu mitima gyabwe ne baddayo e Misiri. **40** Ne bagamba Alooni nti, 'Tukolere bakatonda abanaatukulembera, kubanga ono Musa eyatuggya mu nsi y'e Misiri tetumanyi kyabadde.' **41** Mu nnaku ezo, ne beekolera ennyana, ne bawaayo ssaddaaka eri ekifaananyi, ne basanyukira ekyo kye beekoledde n'emikono gyabwe. **42** Awo Katonda n'abavaako, n'abawaayo okusinzanga eggye ery'omu

ggulu, nga bwe kyawandiikibwa mu kitabo kya bannabbi nti, "'Mwandeeteranga ssaddaaka n'ebiweebwayo mu ddungu emyaka gyonna amakumi ana, ggw'ennyumba ya Isirayiri? **43** Muzimbye essabo lya Moloki, ne mugulumiza emmunyeenye ya katonda wammwe Lefani, nga be bakatonda abalala be mwekolera mubasinze. Kyendiva mbawaŋŋangusa' okusukka Babulooni. **44** "Bajjajjaffe baatambula mu ddungu nga beetisse Eweema ey'Endagaano, eyakolebwa nga Katonda bwe yalagirira Musa ng'efaanana nga bwe yagimulaga. **45** Bajjajjaffe bajja bagisituzza abaana baabwe, okutuusa Yoswa lwe yajja nayo okulya ensi y'abamawanga Katonda be yagobanga mu maaso ga bajjajjaffe. Eweema n'ebeerawo okutuusa ku mirembe gya Dawudi. **46** Dawudi n'asiimibwa Katonda, era n'asaba azimbire Katonda wa Yakobo ennyumba. **47** Naye Sulemaani ye yagizimba. **48** "Naye oyo Ali Waggulu Ennyo tabeera mu nnyumba zizimbiddwa bantu. Nga nnabbi bw'agamba nti, **49** "'Eggulu y'entebe yange ey'obwakabaka. N'ensi ke katebe kwe nteeka ebigere byange. Mukama n'agamba nti, Ononzimbira nnyumba ya ngeri ki? Oba kifo ki mwe ndiwummulira? **50** Omukono gwange si gwe gwakola ebyo byonna!' **51** "Mmwe abalina ensingo enkakanyavu, abatakomolebwanga mu mutima wadde amatu, muwakanya Mwoyo Mutukuvu bulijjo; era bajjajjammwe nga bwe baali, nammwe bwe mutyo bwe muli. **52** Nnabbi ki bajjajjammwe gwe bataayigganya? Batta n'abo abaalangirira okujja kw'Omutuukirivu, gwe mwalyamu olukwe ne mumutta. **53** Mmwe mwaweebwa amateeka nga bwe gaalagirwa bamalayika naye ne mutagagondera." **54** Awo abakulembeze b'Abayudaaya bwe baawulira ebigambo ebyo byonna Suteefano bye yayogera, ne bajjula obusungu bungi ne bamulumira obujiji. **55** Naye Suteefano ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu, n'atunuulira eggulu enkaliriza, n'alaba ekitiibwa kya Katonda, ne Yesu ng'ayimiridde ku mukono gwa Katonda ogwa ddyo. **56** N'abagamba nti, "Laba, ndaba eggulu nga libikkuse, nga n'Omwana w'Omuntu ayimiridde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda." **57** Ne baleekaanira waggulu nga bazibikidde amatu gaabwe ne bamweyiwako. **58** Ne bamusindiikiriza ebweru w'ekibuga, ne bamukuba amayinja. Abaamukuba ne bassa eminagiro gyabwe ku bigere by'omuvubuka erinnya lye Sawulo. **59** Awo bwe baali bakuba Suteefano amayinja, n'akoowoola Katonda ng'agamba nti, "Mukama wange Yesu, twala omwoyo gwange." **60** N'agwa wansi ku maviivi n'akaaba mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Mukama wange, tobavunaana olw'ekibi kino." Bwe yamala okwogera ekyo, n'afa.

8 Sawulo yali omu ku abo abaawagira okuttibwa kwa Suteefano. Era ku lunaku olwo okuyigganya Ekkanisa ne kutandika n'amaanyi mangi nnyo mu Yerusaalemi. Abakkiriza bonna, okuggyako abatume, ne basaasaanira mu Buyudaaya ne mu Samaliya. **2** Abantu ba Katonda ne baggyawo Suteefano ne bamutwala ne bamuziika mu kwaziirana okungi. **3** Naye Sawulo n'akolerera okuzikiriza Ekkanisa; n'agenda buli wantu ng'akwata abasajja n'abakazi n'abatwala mu kkomera. **4** Naye abakkiriza abadduka mu Yerusaalemi ne bagenda mu buli kifo nga babuulira Enjiri ya Yesu. **5** Awo Firipo, n'alaga mu kimu ku bibuga bya Samaliya n'abuulira abantu Enjiri ya Kristo. **6** Ebibiina ne bimuwuliriza nnyo kubanga abantu bonna baalaba ebyamagero bye yakola. **7** Baddayimooni bangi ne bava ku bantu nga bwe baleekaana; abaali bakoozimbye n'abalema bonna ne bawonyezebwa; **8** ekibuga ne kijjula essanyu. **9** Waaliwo omusajja erinnya lye Simooni eyali omufumu omwatiikirivu mu kibuga omwo era nga yeewuunyisa nnyo abantu bonna mu Samaliya. Yeeyogerangako nti muntu mukulu era wa kitiibwa. **10** Era abantu bangi ab'ekitiibwa n'abatali ba kitiibwa baamwogerangako nti, "Omusajja oyo ge maanyi ga Katonda agayitibwa, 'Amangi.'" **11** Ne bamussangako nnyo omwoyo olw'ebyobufuusa bye yakolanga. **12** Naye bwe bakkiriza obubaka bwa Firipo ng'abuulira ku bwakabaka bwa Katonda n'erinnya lya Yesu Kristo abasajja n'abakazi ne babatizibwa. **13** Awo ne Simooni yennyini n'akkiriza era n'abatizibwa, n'agobereranga Firipo buli gye yalaganga; era ebyamagero Firipo bye yakolanga, Simooni n'abyewuunya nnyo. **14** Awo abatume abaali mu Yerusaalemi bwe baawulira ng'abantu mu Samaliya bakkirizza ekigambo kya Katonda, ne babatumira Peetero ne Yokaana. **15** Bwe baatuuka ne basabira abakkiriza bano abaggya bafune Mwoyo Mutukuvu, **16** kubanga yali tannaba kubakkako, kubanga baali babatizibbwa mu linnya lya Mukama waffe Yesu kyokka. **17** Awo Peetero ne Yokaana ne bassa emikono gyabwe ku bakkiriza abo, ne bafuna Mwoyo Mutukuvu. **18** Simooni, Omufumu, bwe yalaba ng'abantu bafunye Mwoyo Mutukuvu olw'abatume okubassaako emikono kyokka, kyeyava atoola ensimbi aziwe abatume bamuguze obuyinza obwo. **19** N'abagamba nti, "Mumpe obuyinza obwo, buli gwe nnassangako emikono gyange afune Mwoyo Mutukuvu!" **20** Naye Peetero n'amugamba nti, "Ensimbi zo zizikirire naawe olw'okulowooza nti ekirabo kya Katonda kiyinza okugulibwa obugulibwa n'ensimbi. **21** Mu nsonga eno tolinaamu mugabo kubanga omutima gwo si mulongoofu mu maaso ga Katonda. **22** Noolwekyo weenenye ekikolwa ekyo ekibi weegayirire Mukama, oboolyawo Katonda ayinza okukusonyiwa ebirowoozo byo ebyo ebibi. **23** Kubanga ndaba nga mu mutima gwo mujjudde obuggya, era oli muddu wa kibi." **24** Simooni n'abeegayirira nti, "Munsabire eri Mukama ebintu ebyo bye mwogedde bireme okuntuukako." **25** Awo Peetero ne Yokaana bwe baamala okubuulira ekigambo kya Katonda n'obuvumu, ne basitula okuddayo mu Yerusaalemi, nga bagenda babuulira Enjiri mu bibuga bingi bye baayitangamu mu Samaliya. **26** Awo malayika wa Mukama n'agamba Firipo nti, "Kwata ekkubo eriraga mu bukiikaddyo, eriva e Yerusaalemi nga liyita mu ddungu okugenda e Ggaaza." **27** Firipo n'akwata ekkubo eryo. Mu kiseera ekyo waaliwo omusajja Omwesiyopya mu kkubo eryo ng'ava mu kusinza e Yerusaalemi. Yali mulaawe nga mukungu mu lubiri lwa Kandake, kabaka omukazi owa Esiyopya, era ye yali omuwanika we omukulu. **28** Yali atudde mu ggaali lye ng'addayo ewaabwe nga bw'asoma ekitabo kya nnabbi Isaaya. **29** Awo Mwoyo Mutukuvu n'agamba Firipo nti, "Semberera eggaali eryo oligendereko." **30** Firipo n'adduka n'atuuka ku ggaali,

n'awulira Omwesiyopya ng'asoma mu kitabo kya nnabbi Isaaya. N'amubuuza nti, "By'osoma obitegeera?" **31** Omwesiyopya n'addamu nti, "Nnaabitegeera ntya nga sirina abinnyinnyonnyola?" N'asaba Firipo ayingire mu ggaali lye batuule bombi. **32** Ekyawandiikibwa kye yali asoma nga kigamba bwe kiti nti: "Yatwalibwa ng'endiga egenda okuttibwa. Ng'omwana gw'endiga bwe gusiriikirira nga bagusalako ebyoya, naye bw'atyo teyayasamya kamwa ke. **33** Yajoogebwa n'atalamulwa mu bwenkanya. Ani alyogera ku bazzukulu be? Kubanga ekiseera kye eky'obulamu bwe ku nsi kyakoma!" **34** Omulaawe kwe kubuuza Firipo nti, "Nnyinnyonnyola, munnange, nnabbi gw'ayogerako; yeeyogerako yekka oba ayogera ku mulala?" **35** Awo Firipo n'atandika n'Ekyawandiikibwa ekyo n'amubuulira Enjiri ya Yesu Kristo. **36** Bwe baali bagenda ne batuuka awali amazzi, omulaawe n'agamba nti, "Laba amazzi! Kale lwaki sibatizibwa?" **37** Awo Firipo n'amugamba nti, "Oyinza okubatizibwa, bw'oba ng'okkiriza n'omutima gwo gwonna." Omulaawe n'addamu nti, "Nzikiriza nga Yesu Kristo Mwana wa Katonda." **38** Awo n'alagira omugoba w'eggaali lye okuyimirira, ne bakka mu mazzi, Firipo n'amubatiza. **39** Bwe baava mu mazzi amangwago Omwoyo wa Mukama n'atwala Firipo, Omulaawe n'ataddayo kumulaba nate, naye n'atambula olugendo lwe ng'ajjudde essanyu. **40** Naye Firipo n'alabikira mu Azoto, n'agenda ng'abuulira Enjiri mu bibuga byonna eby'omu kitundu ekyo okutuukira ddala e Kayisaliya.

9 Mu kiseera ekyo Sawulo yali aswakidde ng'ayigganya abayigirizwa ba Mukama waffe ng'abatiisatiisa okwagala okubatta, n'atuukirira Kabona Asinga Obukulu, **2** n'amusaba awandiikire ab'omu makuŋŋaaniro ag'omu Damasiko ebbaluwa, ng'ebasaba bakolagane naye mu kuyigganya abakkiriza bonna abasajja n'abakazi b'alisanga eyo, abasibe mu njegere, alyoke abaleete e Yerusaalemi. **3** Awo Sawulo bwe yali atambula ng'anaatera okutuuka e Damasiko, amangwago ekitangaala eky'amaanyi ennyo okuva mu ggulu ne kimwakako okumwetooloola. **4** N'agwa wansi, n'awulira eddoboozi nga limugamba nti, "Sawulo! Sawulo! Onjigganyiza ki?" **5** Sawulo n'abuuza nti, "Ggwe ani, Mukama wange?" Eddoboozi ne limuddamu nti, "Nze Yesu gw'oyigganya! **6** Kale yimuka ogende mu kibuga onootegeezebwa ky'osaanidde okukola." **7** Abasajja abaali ne Sawulo ne bayimirira nga basobeddwa n'ekyokwogera nga kibabuze kubanga baawulira eddoboozi ng'ery'omuntu naye nga tebalaba ayogera. **8** Sawulo bwe yayimuka wansi n'agezaako okutunula naye ng'amaaso ge tegalaba. Era baamukwata bukwasi ku mukono okumuyingiza mu Damasiko. **9** N'amalayo ennaku ssatu nga talaba era nga talya mmere wadde okunywa amazzi okumala ebbanga eryo lyonna. **10** Mu Damasiko mwalimu omuyigirizwa ng'ayitibwa Ananiya. Mukama n'ayogera naye mu kwolesebwa n'amuyita nti, "Ananiya!" N'addamu nti, "Nze nzuuno, Mukama wange." **11** Mukama n'amugamba nti, "Genda ku luguudo oluyitibwa Olutereevu, onoonye ennyumba y'omuntu omu erinnya lye Yuda, omubuuze Sawulo ow'e Taluso. Ali eyo kaakano ng'asaba, kubanga **12** mmulaze mu kwolesebwa omuntu ayitibwa Ananiya ng'ajja gy'ali era ng'amussaako emikono okumusabira amaaso ge galabe." **13** Ananiya n'agamba nti, "Naye Mukama wange, nga mpulidde ebintu ebitali birungi bingi nnyo omuntu oyo by'akoze abakkiriza abali mu Yerusaalemi. **14** Era tuwulira nti yafuna n'ebbaluwa okuva eri Kabona Asinga Obukulu, ng'emuwa obuyinza okukwata buli mukkiriza yenna ali mu Damasiko!" **15** Naye Mukama n'amugamba nti, "Ggwe genda okole kye ŋŋambye. Kubanga Sawulo mmulonze okutwala erinnya lyange eri Abaamawanga ne bakabaka, era n'eri abaana ba Isirayiri." **16** Era nnaamulaga nga bw'ateekwa okubonaabona ku lw'erinnya lyange. **17** Bw'atyo Ananiya n'agenda n'ayingira mu nnyumba Sawulo mwe yali n'amussaako emikono n'amugamba nti, "Owooluganda Sawulo, Mukama waffe Yesu eyakulabikira mu kkubo ng'ojja antumye gy'oli, oddemu okulaba era ojjuzibwe Mwoyo Mutukuvu." **18** Amangwago ebintu ebyali ng'amagamba ne bigwa okuva ku maaso ga Sawulo n'asobola okulaba, n'ayimirira n'abatizibwa. **19** N'alya emmere n'afuna amaanyi. N'abeera wamu n'abakkiriza mu Damasiko okumala ennaku eziwerako. **20** Amangwago Sawulo n'atandika okubuulira mu makuŋŋaaniro ku Yesu nti Yesu Mwana wa Katonda. **21** Bonna abaamuwulira ne beewuunya, ne beebuuza nti, "Si y'ono eyayigganyanga ennyo abagoberezi ba Yesu mu Yerusaalemi? Ate twawulira nga yeesonga eyamuleeta abakwate abatwale eri bakabona abakulu." **22** Sawulo ne yeeyongera okubuulira n'amaanyi n'asirisa Abayudaaya abaali mu Damasiko ng'akakasa nti Yesu ye Kristo. **23** Bwe waayitawo ebbanga, abakulembeze b'Abayudaaya ne basala olukwe okumutta. **24** Sawulo n'abaako amubuulira ku lukwe lwabwe nga bwe baali bamuteega ku miryango gy'ekibuga emisana n'ekiro bamutemule. **25** Awo abayigirizwa ne bamufulumya ebweru w'ekibuga mu kiro nga bamuyisa mu bbugwe, nga bamusizza mu kisero. **26** Bwe yatuuka e Yerusaalemi n'agezaako okwegatta ku bayigirizwa naye bonna nga bamutya, nga tebakkiriza nti mukkiriza. **27** Naye Balunabba n'amuleeta eri abatume n'abategeeza nga Sawulo bwe yalaba Mukama mu kkubo era n'ayogera nga bwe yabuulira n'obuvumu mu Damasiko mu linnya lya Yesu. **28** Ne balyoka bamukkiriza n'abeeranga nabo, n'ayitanga nabo era ng'alya nabo mu Yerusaalemi. N'abuuliranga n'obuvumu erinnya lya Mukama waffe. **29** Naye ne wabaawo okuwakana n'okukubaganya ebirowoozo wakati we n'Abakerenisiti, ne bagezaako okumutta. **30** Kyokka abooluganda bwe baawulira nga Sawulo ali mu kabi bwe katyo ne bamutwala e Kayisaliya ne bamuweereza e Taluso. **31** Mu kiseera ekyo Ekkanisa n'eba n'emirembe mu Buyudaaya, ne mu Ggaliraaya ne mu Samaliya; ne yeeyongera mu maanyi ne mu muwendo gw'abantu abakkiriza. Ne bayiga okutya Mukama, era Mwoyo Mutukuvu n'abasanyusanga. **32** Peetero n'atambulanga mu bifo bingi; era bwe yali ng'atambula n'asanga abakkiriza mu kibuga ekiyitibwa Luda. **33** Eyo yasangayo omuntu erinnya lye Ayineya eyali akoozimbye ng'amaze ku kitanda emyaka munaana nga mulwadde. **34** Peetero n'amugamba nti, "Ayineya! Yesu Kristo akuwonya. Golokoka weeyalire!" Amangwago

n'awonyezebwa. **35** Awo abantu bonna abaabeeranga mu Luda ne mu Saloni ne bakyukira Mukama, bwe baalaba nga Ayineya atambula. **36** Mu kibuga Yopa mwalimu omuyigirizwa ayitibwa Tabbiisa, mu Luyonaani ng'ayitibwa Doluka. Yali mukkiriza, bulijjo eyakoleranga abalala ebyekisa n'okusingira ddala abaavu. **37** Mu kiseera ekyo n'alwala nnyo era n'afa. Ne bateekateeka omulambo gwe ne bagugalamiza mu kisenge ekya waggulu. **38** Naye bwe baawulira nga Peetero ali kumpi awo mu kibuga Luda ne bamutumira abasajja babiri ne bamwegayirira ajje e Yopa. **39** N'akkiriza. Amangu ddala nga yaakatuuka ne bamutwala mu kisenge ekya waggulu omulambo gwa Doluka gye gwali gugalamizibbwa. Ekisenge kyali kijjudde bannamwandu abaali bakaaba nga bwe balagaŋŋana ebyambalo Doluka bye yali abakoledde. **40** Peetero n'abasaba bonna bafulume, n'afukamira n'asaba. N'akyukira omulambo n'ayogera nti, "Tabbiisa golokoka." Tabbiisa n'azibula amaaso, era bwe yalaba Peetero n'atuula. **41** Peetero n'amukwata ku mukono amuyambe okuyimuka, n'alyoka ayita abakkiriza ne bannamwandu, n'abamukwasa nga mulamu. **42** Amawulire ago ne gayitiŋŋana mu kibuga Yopa kyonna era bangi ne bakkiriza Mukama. **43** Peetero n'abeera e Yopa okumala ebbanga ddene, ng'asula ewa Simooni omuwazi w'amaliba.

10 Awo mu kibuga Kayisaliya mwalimu omusajja omuserikale, erinnya lye Koluneeriyo, eyakuliranga ekitongole ky'abaserikale ekikumi ekyayitibwanga Ekitaliano. **2** Yali ayagala nnyo Katonda era ng'amusaamu nnyo ekitiibwa, ye n'ab'omu maka ge bonna, ng'agabira nnyo abaavu, era ng'asaba Katonda bulijjo. **3** Lwali lumu ku ssaawa nga mwenda ez'olweggulo, n'ayolesebwa, n'alabira ddala malayika wa Katonda ng'ajja gy'ali, n'amuyita nti, "Koluneeriyo!" **4** Koluneeriyo n'amutunuulira enkaliriza ng'atidde nnyo. N'amubuuza nti, "Mukama wange, ogamba ki?" Malayika n'amuddamu nti, "Katonda awulidde okusaba kwo era alabye nga bw'ogabira abaavu bw'atyo n'akujjukira. **5** Kale nno, tuma basajja bo e Yopa bakimeyo omuntu erinnya lye Simooni era ayitibwa Peetero ajje akukyalire. **6** Abeera wa Simooni omuwazi w'amaliba, era enju ye eri ku lubalama lw'ennyanja." **7** Malayika yali yaakagenda, Koluneeriyo n'ayita abaweereza be babiri n'omuserikale atya Katonda, omu ku baweereza, **8** n'abannyonnyola byonna ebibaddewo, n'abatuma e Yopa. **9** Ku lunaku olwaddirira bwe baali basemberera ekibuga, essaawa zaali ziwera nga mukaaga ez'omu ttuntu, Peetero n'alinnya waggulu ku kasolya k'ennyumba akaali akatereevu, okusaba. **10** Yali ali eyo enjala n'emuluma, naye bwe baali bamuteekerateekera ekyokulya embeera ye n'ewaanyisibwa n'ayolesebwa. **11** N'alaba eggulu nga libikkuse, ekintu ekifaanana ng'essuuka ennene ennyo, nga kinywezebbwa ku nsonda zaakyo ennya, nga kikka wansi ku ttaka. **12** Kyalimu ebisolo ebirina amagulu ana byonna, n'ebyewalula byonna eby'oku nsi n'ennyonyi zonna ez'omu bbanga. **13** Awo n'awulira eddoboozi nga ligamba nti, "Peetero, situka osale, olye!" **14** Peetero n'addamu nti, "Nedda, Mukama wange, kubanga siryanga ku kintu kya muzizo oba ekitali kirongoofu." **15** Eddoboozi ne liddamu okwogera naye omulundi ogwokubiri nti, "Ekyo Katonda ky'amaze okulongoosa tokiyitanga ekitali kirongoofu." **16** Ne kiba bwe kityo emirundi esatu, amangwago ekintu ekyo ekiri ng'essuuka ne kizzibwayo mu ggulu. **17** Peetero n'abeera awo ng'asamaaliridde. Ne yeebuuza amakulu g'okwolesebwa okwo, ne yeebuuza ne ky'asaana okukola, byonna nga bimusobedde. Mu kiseera ekyo ababaka abaatumibwa Koluneeriyo, ennyumba baali baakagizuula era nga bayimiridde wabweru ku luggi **18** nga babuuza obanga awo Simooni ayitibwa Peetero we yabeeranga. **19** Awo Peetero bwe yali ng'akyebuuza eby'okwolesebwa okwo, Mwoyo Mutukuvu n'amugamba nti, "Laba, abasajja basatu bakunoonya. **20** Situka okke wansi ogende nabo awatali kulwa kubanga nze mbatumye." **21** Bw'atyo Peetero n'akka wansi, n'agamba abasajja abaatumibwa nti, "Ye nze gwe munoonya. Kiki ekibaleese?" **22** Ne bamuddamu nti, "Koluneeriyo omukulu w'ekitongole y'atutumye. Musajja mwegendereza, atya Katonda era Abayudaaya bonna bamussaamu ekitiibwa. Yalabikirwa malayika wa Katonda n'amugamba akuyite ojje mu nnyumba ye omutegeeze Katonda by'ayagala akole." **23** Awo Peetero n'abayingiza mu nnyumba ne basulawo ekiro ekyo. Enkeera n'agenda n'abo ng'awerekerwako abooluganda abamu ab'omu Yopa. **24** Ku lunaku olwaddirira Peetero n'atuuka e Kayisaliya. Yasanga Koluneeriyo amulindiridde, ng'ali ne baganda be ne mikwano gye be yayita balabe Peetero. **25** Peetero bwe yayingira mu nnyumba, Koluneeriyo n'agwa wansi mu maaso ge n'amusinza. **26** Naye Peetero n'amuyimusa n'amugamba nti, "Golokoka! Nange ndi muntu buntu." **27** N'agolokoka ne boogeramu, ne bayingira munda mu kisenge abalala bangi mwe baali bakuŋŋaanidde. **28** Awo Peetero n'abagamba nti, "Mumanyi nga mu mateeka gaffe ag'Ekiyudaaya, ffe tetuyingira mu maka g'Abamawanga. Naye Katonda yandaze mu kwolesebwa nga sisaanira kuddayo kuyisa muntu yenna ng'atali mulongoofu. **29** Noolwekyo olwantumira nange ne nsitukiramu. Kale, ompitidde nsonga ki?" **30** Awo Koluneeriyo n'addamu nti, "Ennaku nnya eziyise, nnali mu nnyumba yange nga nsaba mu ssaawa nga bwe ziti omwenda ez'olweggulo. Amangwago omusajja n'ayimirira mu maaso gange ng'ayambadde engoye ezitemagana. **31** N'aŋŋamba nti, 'Koluneeriyo, Katonda awulidde okusaba kwo, era ajjukidde ebirabo byo by'ogabira abaavu. **32** Kale nno, tuma e Yopa, oyite Simooni ayitibwa Peetero, eyakyala mu maka ga Simooni omuwazi w'amaliba ali ku lubalama lw'ennyanja.' **33** Bwe ntyo ne nkutumira mangu, era naawe n'okola bulungi n'ojjirawo. Kaakano ffenna tuli wano mu maaso ga Katonda nga tulindirira okuwulira ky'akutumye okutubuulira!" **34** Awo Peetero n'agamba nti, "Kaakano ntegeeredde ddala nga Katonda tasosola mu bantu, **35** wabula ayaniriza abantu bonna ab'omu mawanga gonna kasita baba nga bamutya era nga bakola by'asiima. **36** Kino kye kigambo kye yaweereza abaana ba Isirayiri ng'ababuulira emirembe mu Yesu Kristo, Mukama wa bonna. **37** Mumanyi ebyabaawo mu Buyudaaya mwonna okusookera mu Ggaliraaya oluvannyuma lw'okubatizibwa Yokaana kwe yabuulira. **38** Era mumanyi bulungi Yesu Omunnazaaleesi nga Katonda bwe yamufukako amafuta ne

Mwoyo Mutukuvu n'amaanyi, eyatambula ng'agenda akola ebirungi, ng'awonya abaanyigirizibwanga Setaani, kubanga Katonda yali naye. **39** "Ffe bajulirwa ab'ebyo byonna bye yakola mu nsi y'Abayudaaya ne mu Yerusaalemi, gye yattirwa ku musaalaba. **40** Oyo Katonda yamuzuukiza ku lunaku olwokusatu era n'amulaga eri abantu. **41** Teyalabibwa bantu bonna, wabula abajulirwa Katonda be yali amaze okulonda, be baffe abaalya naye, ne tunywa naye ng'amaze okuzuukira mu bafu. **42** N'atutuma okubuulira abantu Enjiri nga tujulira nti Yesu y'oyo, Katonda gwe yalonda okubeera omulamuzi w'abantu bonna, abalamu n'abafu. **43** Era ne bannabbi bonna bamuweera obujulirwa nti buli amukkiriza asonyiyibwa ebibi mu linnya lye." **44** Awo Peetero bwe yali akyayogera ebigambo ebyo, Mwoyo Mutukuvu n'akka ku abo bonna abali bawuliriza ekigambo! **45** Abakkiriza abakomole bangi abaawerekera ku Peetero ne beewuunya nnyo okulaba ng'ekirabo kya Mwoyo Mutukuvu kifukibbwa ne ku baamawanga. **46** Kubanga baabawulira nga boogera mu nnimi endala nga batendereza Katonda. Awo Peetero n'agamba nti, **47** "Waliwo ayinza okuziyiza abantu bano okubatizibwa n'amazzi abafunye Mwoyo Mutukuvu nga ffe bwe twamufuna?" **48** Bw'atyo n'alagira babatizibwe mu linnya lya Yesu Kristo. Ne basaba Peetero agira abeera nabo okumala ennaku ntonotono.

11 Awo abatume n'abooluganda abaali mu Buyudaaya mwonna ne bawulira nti n'Abamawanga bakkiriza ekigambo kya Katonda. **2** Naye Peetero bwe yakomawo mu Yerusaalemi, abakomole ne bamunenya, **3** nga bagamba nti, "Lwaki wakyalira Abaamawanga abatali bakomole n'oyingira ne mu nnyumba n'olya nabo?" **4** Awo Peetero n'abannyonnyola byonna ng'agamba **5** nti, "Bwe nnali nsaba, nga ndi mu kibuga kya Yopa, ne njolesebwa. Essuuka ennene ennyo ng'ewaniriddwa ku nsonda zaayo ennya, n'essibwa mu maaso gange ng'eva mu ggulu. **6** Mu ssuuka eyo ne ndabamu ebisolo byonna eby'oku nsi ebirina amagulu ana, n'ebyewalula, n'ennyonyi ez'omu bbanga. **7** Ne mpulira eddoboozi nga liŋŋamba nti, 'Peetero, situka osale, olye.' **8** "Nze ne nziramu nti, 'Nedda, Mukama wange, kubanga siryanga ku kintu kya muzizo oba ekitali kirongoofu.' **9** "Naye eddoboozi ne liddamu nga liŋŋamba nti, 'Ekyo Katonda ky'amaze okulongoosa tokiyitanga ekitali kirongoofu.' **10** Ne kiba bwe kityo emirundi esatu. Oluvannyuma essuuka n'ezzibwayo mu ggulu ne byonna ebyagirimu. **11** "Amangwago laba abasajja basatu abaatumibwa okuva e Kayisaliya ne batuuka ku nnyumba we nnali nsula! **12** Mwoyo Mutukuvu n'aŋŋamba ŋŋende nabo, awatali kulwa, n'abooluganda bano omukaaga ne bamperekerako, ne tutuuka mu maka g'omusajja eyali antumidde ababaka abo. **13** N'atutegeeza nga malayika bwe yamulabikira mu nnyumba ye, n'amugamba nti, 'Tuma ababaka e Yopa banoonye Simooni ayitibwa Peetero, **14** ajje akutegeeze ggwe n'ab'omu nnyumba yo nga bwe muyinza okulokolebwa!' **15** "Awo bwe nnali nga nakatandika okubabuulira Enjiri, Mwoyo Mutukuvu n'abakkako nga naffe bwe yatukkako ku kusookera ddala! **16** Awo ne nzijukira ebigambo bya Mukama waffe bwe yagamba nti, 'Yokaana yabatiza na mazzi, naye mmwe mulibatizibwa na Mwoyo Mutukuvu.' **17** Olw'okubanga Katonda ye yawa Abaamawanga bano ekirabo kye kimu, naffe kye yatuwa bwe twakkiriza Mukama waffe Yesu Kristo, nange nze ani eyandiwakanyizza Katonda?" **18** Bwe baawulira ebigambo ebyo ne basirika, ne bagulumiza Katonda! Ne bagamba nti, "Ddala, n'Abamawanga Katonda abawadde omukisa okwenenya bakyuke badde gy'ali abawe obulamu obutaggwaawo." **19** Awo abo abakkiriza abadduka okuva mu Yerusaalemi mu kuyigganyizibwa okwaddirira okuttibwa kwa Suteefano, ne basaasaana ne batuuka ne mu bifo nga Foyiniiki, ne Kupulo, ne Antiyokiya, ne babunya Enjiri, naye nga babuulira Bayudaaya bokka. **20** Naye, abamu ku bakkiriza abaagenda mu Antiyokiya nga bava e Kupulo n'e Kuleene ne babuulira Abayonaani ku Mukama waffe Yesu. **21** Awo omukono gwa Mukama ne gubeera wamu nabo, Abaamawanga bangi ne bakkiriza ne bakyuka okudda eri Mukama. **22** Awo ab'omu Kkanisa y'omu Yerusaalemi bwe baawulira ebyo, ne batuma Balunabba mu Antiyokiya ayambe abakkiriza. **23** Bwe yatuuka n'alaba eby'ekitalo Katonda bye yali akola mu bantu, n'ajjula essanyu, n'akubiriza abakkiriza banywerere ku Mukama n'emitima gyabwe gyonna. **24** Balunabba yali muntu wa kisa ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu n'okukkiriza, abantu bangi ne basenga Mukama. **25** Oluvannyuma lw'ebyo Balunabba n'alaga e Taluso okunoonya Sawulo, **26** bwe yamulaba n'amuleeta mu Antiyokiya. Bombi ne babeera mu Antiyokiya okumala omwaka mulamba nga bakolera wamu n'Ekkanisa yaayo, ne bayigiriza abantu bangi nnyo. Wano mu Antiyokiya abayigirizwa we baasookera okuyitibwa Abakristaayo. **27** Mu kiseera ekyo ne wabaawo bannabbi abaaserengeta mu Antiyokiya nga bava mu Yerusaalemi. **28** Omu ku bo erinnya lye Agabo n'asituka ng'ajjudde Mwoyo Mutukuvu n'ategeeza ng'enjala ey'amaanyi bw'ejja okugwa mu nsi zonna wonna mu bufuzi bwa Kulawudiyo. **29** Awo abayigirizwa ne bamalirira okuweereza obuyambi eri abooluganda abaali mu Buyudaaya, buli muntu nga yeesonda nga bwe yasobola, **30** ne batuma Balunabba ne Sawulo batwalire abakadde.

12 Awo mu biro ebyo Kabaka Kerode n'atandika okuyigganya abamu ku bakkiriza ab'omu Kkanisa. **2** N'atta Yakobo muganda wa Yokaana n'ekitala. **3** Bwe yalaba nga ky'akoze kisanyusizza Abayudaaya, n'akwata Peetero mu kiseera eky'Embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa **4** n'amusiba mu kkomera, ng'amutaddeko abaserikale abamukuuma kkumi na mukaaga mu bibinja bina eby'abaserikale banabana. Kerode yali ategese amuleete mu bantu, ng'Embaga y'Okuyitako ewedde. **5** Peetero n'akuumirwa mu kkomera, naye Ekkanisa n'enyiikira nnyo okumusabira eri Katonda. **6** Ekiro ekyo, ng'enkeera Kerode ategese okuwaayo Peetero, Peetero yali yeebase wakati w'abaserikale babiri, ng'asibiddwa n'enjegere bbiri, nga ne ku mulyango gw'ekkomera kuliko abakuumi. **7** Laba malayika wa Mukama n'ayimirira awali Peetero, ekitangaala ne kyaka mu kisenge, Malayika n'akuba ku Peetero mu mbiriizi n'amuzuukusa ng'amugamba nti,

“Yanguwa. Ggolokoka.” Enjegere ne ziva ku mikono gye ne zigwa wansi. **8** Malayika n’amugamba nti, “Weesibe olukoba lwo, oyambale n’engatto zo.” Peetero n’akola nga bw’agambiddwa. Malayika n’amugamba nti, “Kale, yambala omunagiro gwo ongoberere.” **9** Awo Peetero n’agoberera malayika. Naye ekiseera kino kyonna ng’alowooza nti alabye kwolesebwa, nga tayinza kukitegeera nti byonna ebyali bimutuukako mu kaseera ako byaliwo ddala. **10** Ne bayita ku bakuumi abasooka n’abookubiri ne batuuka ku luggi olunene olw’ekyuma olufuluma mu kkomera nga luggukira mu kibuga. Luno ne lweggulawo lwokka, ne bayitamu. Bwe baatambulako akabanga mu luguudo mu kibuga, amangwago malayika n’amuleka. **11** Awo Peetero bwe yeddamu n’alyoka ategeera bwe bibadde, n’agamba nti, “Ntegeeredde ddala nga Mukama yatumye malayika we n’anziggya mu mukono gwa Kerode, era n’amponya n’eby’akabi byonna Abayudaaya bye babadde bantegekedde.” **12** Bwe yamala okukakasa ebyo munda ye, n’atambula n’alaga mu maka ga Maliyamu nnyina wa Yokaana Makko, abantu bangi gye baali bakuŋŋaanidde nga basaba. **13** Awo Peetero n’akonkona ku luggi olunene olw’ebweru, omuwala omuweereza erinnya lye Looda n’ajja okuggulawo. **14** Naye bwe yategeera nga ddoboozi lya Peetero essanyu ne limuyitirira, n’adduka buddusi nga n’oluggi talugguddeewo, n’ategeeza abaali mu nju nti, “Peetero ali wabweru ku luggi!” **15** Naye abaali mu nju ne bamuddamu nti, “Oguddemu akazoole.” Naye ne yeyongera okulumiriza nti ky’agamba bwe kiri. Ne bagamba nti, “Oyo malayika we.” **16** Naye Peetero n’ayongera okukonkona. Oluvannyuma ne bagenda ne baggulawo oluggi, ne bamulaba. Ne basamaalirira nnyo. **17** N’abakomako basirike, n’alyoka abategeeza byonna ebyamubaddeko, nga Mukama bwe yamusumuludde mu kkomera. N’abagamba nti, “Mutegeeze Yakobo n’abooluganda bino byonna ebibaddewo.” Awo n’afuluma n’alaga mu kifo ekirala. **18** Enkeera ekkomera ne lijjula akagugumuko ng’abaserikale beebuuza nti, “Peetero abulidde wa?” **19** Awo Kerode bwe yamutumya ne basanga nga taliiyo, ne bamunoonya n’ababula. Abaserikale bwe baamala okuwozesebwa n’alagira babafulumye babatte. Oluvannyuma Kerode n’ava e Buyudaaya n’agenda abeera e Kayisaliya. **20** Kerode yali anyiigidde abantu b’e Ttuulo n’e Sidoni. Awo ne bamuweereza ababaka baabwe okujja okumulaba, ne bakwana omuwandiisi we Bulasito, era n’abayamba okubatuusiza ensonga zaabwe ewa Kerode nga bamusaba emirembe, kubanga emmere eyali eriisa ebibuga byabwe byombi yali eva mu nsi ya kabaka. **21** Awo olunaku olwategekebwa bwe lwatuuka, Kerode n’ayambala eminagiro gye egy’obwakabaka n’atuula ku ntebe ye ey’obwakabaka, n’ayogera eri ababaka n’abantu bonna. **22** Abantu bonna ne boogera mu ddoboozi ery’omwanguka nti, “Lino ddoboozi lya Katonda so si lya muntu!” **23** Amangwago malayika wa Mukama n’amubonereza, n’ajjula envunyu yenna, ne zimulya n’afa, kubanga yakkiriza abantu ne bamusinza, n’atawa Katonda kitiibwa. **24** Awo ekigambo kya Katonda ne kyeyongera okubuna wonna. **25** Balunabba ne Sawulo bwe baamala okutuukiriza ekyabaleeta mu Yerusaalemi, ne baddayo ne Yokaana ayitibwa Makko.

13 Mu Kkanisa y’omu Antiyokiya mwalimu bannabbi n’abayigiriza bano: Balunabba, ne Simooni, eyayitibwanga, “Omuddugavu” ne Lukiyo ow’e Kuleene, ne Manaeni, eyakulira awamu ne kabaka Kerode, ne Sawulo. **2** Awo bwe baali nga basinza Mukama era nga bwe basiiba, Mwoyo Mutukuvu n’agamba nti, “Munjawulire Balunabba ne Sawulo olw’omulimu gwe mbayitidde.” **3** Awo bwe baamala okusaba n’okusiiba, ne bassa emikono gyabwe ku Balunabba ne Sawulo, ne babasiibula ne bagenda. **4** Awo Balunabba ne Sawulo ne batumibwa Mwoyo Mutukuvu okugenda e Serukiya, gye baava ne bawunguka okulaga e Kupulo. **5** Bwe baatuuka mu Salamisi ne bayingira mu makuŋŋaaniro g’Abayudaaya ne babuulira ekigambo kya Katonda. Yokaana Makko yali nabo okubaweereza. **6** Ne bagenda nga babuulira ku kizinga kyonna okutuuka e Pafo. Eyo ne basangayo omufumu Omuyudaaya eyali nnabbi ow’obulimba, erinnya lye Balisa. **7** Yayitanga ne Serugiyo Pawulo, gavana Omuruumi ow’oku kizinga ekyo. Gavana ono yali musajja w’amagezi, n’atumya Balunabba ne Sawulo ng’ayagala okuwulira ekigambo kya Katonda. **8** Naye Eruma omufumu (kubanga ago ge makulu g’erinnya lye mu Luyonaani), n’abeekiikamu, n’agezaako okusendasenda gavana aleme okuwuliriza ebigambo eby’okukkiriza. **9** Naye Sawulo, era ng’ayitibwa Pawulo, n’ajjuzibwa Mwoyo Mutukuvu, n’atunuulira Eruma enkaliriza, **10** n’amugamba nti, “Ggwe, omusajja ajudde obulimba bwonna n’obukuusa bwonna, omwana wa Setaani, era omulabe w’obutuukirivu bwonna olikomya ddi okukyusakyusa amakubo ga Katonda amatereevu? **11** Kaakano omukono gwa Mukama gukwolekedde, ojja kuziba amaaso, omale ebbanga nga tolaba musana.” Amangwago olufu n’ekizikiza ne bimusaanikira, n’atandika okuwammanta ng’anoonya anaamukwata ku mukono. **12** Awo gavana bwe yalaba ebibaddewo, n’akkiriza, era n’awuniikirira nnyo olw’okuyigiriza kw’ekigambo kya Mukama. **13** Awo Pawulo ne be yali nabo ne basaabala ku nnyanja okuva e Pafo ne bagoba e Peruga eky’e Panfuliya. Naye Yokaana Makko n’abalekayo n’addayo e Yerusaalemi. **14** Kyokka Balunabba ne Pawulo ne beeyongerayo mu lugendo lwabwe ne batuuka mu kibuga Antiyokiya ekiri mu Pisidiya. Awo ku lunaku lwa Ssabbiiti ne bagenda ne batuula mu kkuŋŋaaniro. **15** Ebitundu ebyaggyibwa mu Mateeka ne mu Bannabbi bwe byaggwa okusomebwa, abakulembeze b’ekuŋŋaaniro ne batumira Balunabba ne Pawulo we baali batudde nga bagamba nti, “Abasajja abooluganda, obanga ku mmwe waliwo alina ekigambo ekizimba abantu akyogere.” **16** Awo Pawulo n’ayimuka, n’abawenya n’ayogera nti, “Abasajja Abayisirayiri, nammwe abatya Katonda, muwulirize! **17** Katonda w’eggwanga lino Isirayiri yalonda bajjajjaffe n’abafuula eggwanga ekkulu bwe baali abagenyi mu nsi y’e Misiri n’oluvannyuma n’abaggyayo n’omukono gwe ogw’amaanyi, **18** n’abagumiikiriza okumala emyaka amakumi ana nga bali mu ddungu. **19** N’azikiriza amawanga musanvu agaabeeranga mu nsi ya Kanani, era ensi eyo

n'agiwa Abayisirayiri okubeera omugabo gwabwe, **20** okumala emyaka ng'ebikumi bina mu ataano. "Oluvannyuma n'abalondera abalamuzi okubafuganga okutuusa mu biro bya nnabbi Samwiri. **21** Awo abantu ne basaba bafugibwe kabaka. Katonda n'abawa Sawulo mutabani wa Kiisi, ow'omu kika kya Benyamini, n'afugira emyaka amakumi ana. **22** Naye Katonda n'amuggya ku bwakabaka, n'abuwa Dawudi, oyo Katonda gwe yayogerako obulungi nti, 'Nnonze Dawudi, mutabani wa Yese, omusajja omutima gwange gwe gwagala ajja okukola bye njagala.' **23** "Mu zzadde lye, Katonda mwe yalonda Omulokozi, ye Yesu, nga bwe yasuubiza Isirayiri. **24** Naye nga tannajja, Yokaana yabuulira abantu bonna mu Isirayiri okubatizibwa okw'okwenenya. **25** Era Yokaana bwe yali ng'ali kumpi okufundikira omulimu gwe, yagamba nti, 'Mundowooza kuba ani? Nze siri ye. Laba Ye ajja oluvannyuma lwange, n'okusaanira sisaanira na kusumulula ngatto ze.' **26** "Abasajja aboolugandа mmwe bazzukulu ba Ibulayimu, nammwe abatya Katonda, obubaka buno obw'obulokozi, bwaffe ffenna wamu. **27** Ababeera mu Yerusaalemi n'abakulembeze baabwe ne batamumanya oyo newaakubadde ebigambo bya bannabbi, ebyasomebwanga buli Ssabbiiti. Baamusalira omusango, ne batuukiriza ebigambo bino. **28** Tebaalina nsonga emussa, naye era ne basaba Piraato amutte. **29** Bwe baamala okutuukiriza byonna ebyamuwandiikwako, n'awanulwayo ku musaalaba n'agalamizibwa mu ntaana. **30** Naye Katonda n'amuzuukiza mu bafu. **31** Era abo be yajja nabo e Yerusaalemi ng'ava e Ggaliraaya n'abalabikiranga okumala ennaku nnyingi. Era be bajulirwa be eri abantu. **32** "Ne kaakano tubategeeza nti, Katonda kye yasuubiza bajjajjaffe **33** yakituukiriza mu ffe ne mu baana baffe, bwe yazuukiza Yesu mu bafu. Nga bwe kyawandiikibwa mu Zabbuli eyookubiri nti, "'Mwana wange, leero nfuuse Kitaawo.' **34** Kubanga Katonda yasuubiza okumuzuukiza abeere mulamu nate, era nga takyaddayo kuvunda. Ekyawandiikibwa nga bwe kyogera nti: "'Ndikuwa emikisa egy'olubeerera era emitukuvu gye nasuubiza Dawudi.' **35** Ne mu kyawandiikibwa ekirala agamba nti, "'Toliganya Mutukuvu wo kuvunda.' **36** "Kino kyali tekyogera ku Dawudi, kubanga Dawudi bwe yamala okuweereza omulembe gwe nga Katonda bwe yayagala, n'afa, n'aziikibwa, era omubiri gwe ne guvunda. **37** Noolwekyo, oyo Katonda gwe yazuukiza teyavunda. **38** "Aboolugandа, mumpulirize! Mu muntu ono Yesu okusonyiyibwa ebibi mwe kubuuliddwa. Kino nga tekiyinzika mu mateeka ga Musa. **39** Buli amukkiriza n'amwesiga aggyibwako omusango gw'ekibi, n'aweebwa obutuukirivu. **40** Mwegendereze, ebigambo bya bannabbi bireme kutuukirira ku mmwe, bwe baagamba nti: **41** "'Mulabe, mmwe abanyoomi, musamaalirire era muzikirire! Kubanga nnina omulimu gwe nkola mu kiseera, gwe mutagenda kukkiriza newaakubadde omuntu ne bw'aligubannyonnyola atya temuligukkiriza.'" **42** Awo Pawulo ne Balunabba bwe baali bafuluma mu kkuŋŋaaniro, abantu ne babasaba bakomewo ku Ssabbiiti eddirira bongere okubabuulira ku bigambo ebyo. **43** Abayudaaya bangi awamu n'abatya Katonda abaaliwo mu kusinza okwo mu kkuŋŋaaniro, ne babagoberera. Pawulo ne Balunabba ne banyumya nabo nga bwe batambula mu kkubo, nga babasendasenda banywerere mu kukkiriza ne mu kisa kya Katonda. **44** Ku Ssabbiiti eyaddirira kumpi buli muntu eyali mu kibuga n'ajja okuwulira ekigambo kya Katonda. **45** Naye Abayudaaya bwe baalaba ebibiina ebinene nga bizze, ne bakwatibwa obuggya, ne batandika okuwakanya n'okujolonga byonna Pawulo bye yayogeranga. **46** Awo Pawulo ne Balunabba ne babaanukula n'obuvumu bungi ne babagamba nti, "Kyali kituufu Ekigambo kya Katonda kino okusooka okubuulirwa mmwe Abayudaaya. Naye nga bwe mukigaanyi, ne mweraga nti obulamu obutaggwaawo temubusaanira; kale kaakano ka tukibuulire Abaamawanga. **(aiōnios g166)** **47** Kubanga bw'atyo Mukama bwe yatulagira bwe yagamba nti, "'Mbafudde omusana okwakira Abaamawanga, olw'obulokozi okutuuka ku nkomerero y'ensi.'" **48** Abaamawanga bwe baawulira ebyo ne bajjula essanyu; era bangi ne bakkiriza, abo Katonda be yalonda okuwa obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **49** Awo ekigambo kya Katonda ne kibuna mu kitundu ekyo kyonna. **50** Naye Abayudaaya ne bafukuutirira abakazi abaasinzanga Katonda ab'ebitiibwa, n'abakulembeze mu kibuga, ne batandika akeegugungo mu kibiina ky'abantu nga koolekedde Pawulo ne Balunabba, okutuusa lwe baabagoba mu kitundu kyabwe. **51** Abatume ne babakunkumulira enfuufu ey'omu bigere byabwe, ne babaviira ne balaga mu Ikoniya. **52** Abayigirizwa ne bajjula essanyu ne Mwoyo Mutukuvu.

14 Awo Pawulo ne Balunabba bwe baatuuka mu Ikoniya ne bayingira mu kkuŋŋaaniro ly'Abayudaaya. Ne babuulira n'amaanyi mangi era abantu bangi Abayudaaya n'Abayonaani ne bakkiriza. **2** Naye Abayudaaya abaagaana okukkiriza ne bassa omutima omubi mu baamawanga okukyawa aboolugandа. **3** Ne baabeerayo ebbanga gwanvu nga babuulira n'obuvumu, era Mukama n'akakasanga ekigambo ky'ekisa kye ng'abawa okukola obubonero n'ebyamagero. **4** Naye ekibiina ky'abantu mu kibuga ne kyawukanamu abamu ne bagoberera Abayudaaya n'abalala ne bakkiriza abatume. **5** Abayudaaya n'abakulembeze baabwe awamu n'Abamawanga, ne basala olukwe okubonyaabonya abatume, n'okubakuba amayinja. **6** Naye Pawulo ne Balunabba olukwe ne baluggukamu ne baddukira mu bibuga ebya Lukawoniya ne Lusitula ne Derube, ne mu bitundu ebiriraanyeewo, **7** era n'eyo ne babuulirirayo Enjiri. **8** Mu Lusitula mwalimu omusajja eyazaalibwa nga mulema, ng'ebigere bye bigongobavu, nga tatambulangako. **9** N'atuula awo ng'awuliriza Pawulo bye yali ayogera. Pawulo n'amwekaliriza amaaso n'alaba ng'alina okukkiriza okuwonyezebwa. **10** Pawulo n'amugamba mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Yimirira ku bigere byo, weegolole!" Amangwago omusajja n'ayimirira, n'atandika okutambula! **11** Awo ekibiina ky'abantu bwe baalaba Pawulo ky'akoze, ne baleekaanira waggulu mu lulimi lwabwe Olulikaoniya nti, "Bakatonda basse wansi gye tuli nga bali mu kifaananyi ky'abantu!" **12** Balunabba ne bamuyita Zewu, Pawulo ne bamuyita Kerume kubanga ye yali omwogezi omukulu. **13** Awo kabona wa Zewu, eyali ebweru w'ekibuga, n'agenda

n’aleeta ente ennume n’ebimuli ku wankaaki, ye n’ekibiina ky’abantu ne baagala okuwaayo ssaddaaka. **14** Naye abatume, Balunabba ne Pawulo, bwe baabiwulira, ne bayuza engoye zaabwe, ne bafubutuka ne bayingira mu kibiina ky’abantu nga baleekaana nga bagamba nti, **15** “Abasajja! Kiki ekibakozesa ebintu bino? Naffe tuli bantu buntu nga mmwe! Twazze tubabuulire mukyuke okuva ku bintu bino ebitaliimu mudde eri Katonda omulamu eyakola eggulu n’ensi, n’ennyanja n’ebintu byonna ebirimu. **16** Mu mirembe egyayita yaleka amawanga gonna okukwata amakubo ge baayagalanga. **17** Kyokka tasigalirangako awo nga talina bujulirwa ng’abakolera ebirungi okuva mu ggulu, ng’aweereza enkuba, n’okubawa ebiro eby’okubalizangamu ebibala n’okubakkusa emmere, era n’okubajjuza essanyu mu mitima gyabwe.” **18** Newaakubadde baabategeeza bwe batyo, naye era katono balemwe okuziyiza ebibiina okubawa ssaddaaka. **19** Awo Abayudaaya ne batuuka nga bava mu Antiyokiya ne mu Ikoniya, ne basasamaza ebibiina, ne bakuba Pawulo amayinja ne bamukulula ne bamutwala ebweru w’ekibuga nga balowooza nti afudde. **20** Naye abayigirizwa ne bajja ne bayimirira okumwetooloola, n’asituka n’addayo mu kibuga! Enkeera ne basitula ne Balunabba ne balaga mu Derube. **21** Ne babuulira Enjiri mu kibuga ekyo, era abantu bangi ne bakkiriza. Ne baddayo mu Lusitula, ne mu Ikoniya, ne mu Antiyokiya, **22** ne babuulirira abakkiriza, nga babakubiriza banywerere mu kukkiriza, era ne babagamba nti, “Kitugwanidde okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda nga tuyita mu bibonoobono ebingi.” **23** Pawulo ne Balunabba buli kkanisa baagironderamu abakadde. Ne basaba ne basiiba, ne babakwasa Mukama, oyo gwe bakkiriza. **24** Awo ne batambula ne bayita mu Pisidiya ne batuuka e Panfuliya, **25** bwe baamala okubuulira ebigambo mu Peruga, ne beeyongerayo mu Ataliya. **26** Oluvannyuma ne basaabala ku nnyanja okuddayo mu Antiyokiya, gye baali baasigirwa ekisa kya Katonda olw’omulimu gwe baakola. **27** Bwe baatuuka, ne bakuŋŋaanya ekkanisa ne babategeeza ebyafa mu lugendo lwabwe, ne byonna Katonda bye yabakozesa, n’Abamawanga nga bwe yabagguliirawo oluggi olw’okukkiriza. **28** Ne babeera eyo ne bamalayo ebbanga ggwanvu nga bali n’abayigirizwa.

15 Awo ne wajja abantu abamu abaava mu Buyudaaya ne bayigiriza abooluganda nti, “Ssinga temukomolebwa ng’akalombolombo ka Musa bwe kali temuyinza kulokolebwa.” **2** Pawulo ne Balunabba ne bawakana nnyo nabo ku nsonga eyo ne kisalibwawo nti Pawulo ne Balunabba n’abamu ku bakkiriza ab’omu Antiyokiya, batwale ensonga eyo eri abatume n’abakadde b’Ekkanisa mu Yerusaalemi. **3** Ababaka ne bakwata ery’e Yerusaalemi, ne bayimiriirako mu kibuga ky’e Fayiniikiya n’e Samaliya okukyalira abakkiriza mu bibuga ebyo n’okubategeeza ng’Abamawanga bangi bwe baakyuka ne bakkiriza. Ebigambo ebyo ne bisanyusa nnyo abooluganda. **4** Bwe baatuuka mu Yerusaalemi ne baanirizibwa ekkanisa, abatume n’abakadde b’Ekkanisa bonna. Ne babategeeza byonna Katonda bye yabakozesa. **5** Naye abamu ku bakkiriza, ab’omu kibiina ky’Abafalisaayo, ne basituka ne bagamba nti Abaamawanga bonna abakkiriza bateekwa okukomolebwa nga bwe kiri mu mateeka ga Musa, era n’okugoberera obulombolombo bwonna ng’empisa z’Ekiyudaaya bwe ziragira. **6** Awo abatume n’abakadde b’Ekkanisa ne bakuŋŋaana bateese ku nsonga eyo. **7** Oluvannyuma nga bateeseerezza ebbanga ggwanvu, Peetero n’asituka n’abagamba nti, “Abooluganda, mwenna mumanyi nga Katonda yannonda dda mu mmwe mu nnaku ezaasooka, mbuulire Enjiri mu baamawanga nabo bakkirize. **8** Era Katonda amanyi emitima gy’abantu, yayaniriza Abaamawanga ng’abawa Mwoyo Mutukuvu nga naffe bwe yatumuwa. **9** Teyabasosola kubanga bwe baamala okukkiriza, obulamu bwabwe n’abunaaza ng’obwaffe bwe yabunaaza. **10** Kale kaakano, lwaki mwagala okukema Katonda nga mukakaatika ekikoligo mu bulago bw’abayigirizwa, kye mumanyi nga bajjajjaffe kyabakaluubirira era naffe kitukaluubirira okwetikka? **11** Tukkiriza nti tulokolebwa lwa kisa kya Mukama waffe Yesu, era n’abamawanga bwe batyo bwe balokolebwa.” **12** Ekibiina kyonna ne kisiriikirira ne bawuliriza Balunabba ne Pawulo nga babategeeza eby’amagero n’obubonero Katonda bye yabakozesa nga bali ku mulimu gwe mu baamawanga. **13** Bwe baamala okwogera, Yakobo n’agamba nti, “Abasajja abooluganda, mumpulirize. **14** Simooni abategeezezza ng’okusookera ddala Katonda bwe yakyalira Abaamawanga ne yeeronderamu abo ab’okuweesa erinnya lye ekitiibwa. **15** Era kino kituukiriza bannabbi bye baayogera ng’Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, **16** “‘Oluvannyuma lwa bino ndikomawo, ne nziddaabiriza ennyumba ya Dawudi eyagwa. Ndiddaabiriza ebifo ebyamenyebwamenyebwa. Ndigizaawo, **17** n’abantu abalala basobole okunoonya Mukama, era n’abamawanga be nayita okuba abantu bange. **18** Bw’atyo bw’ayogera Mukama, alaga entegeka ye okuviira ddala ku ntandikwa y’ensi.’ **(aiōn g165)** **19** “Kyenva nsalawo nti, Tetusaana kutikka baamawanga abakkiriza Katonda mugugu munene nga tubawaliriza okukwata obulombolombo bwaffe obw’Ekiyudaaya. **20** Wabula tubawandiikire tubategeeze beewale okulya ennyama eya ssaddaaka eweebwayo eri bakatonda abalala, beewale obwenzi n’okulya ennyama ey’ebisolo ebitugiddwa, era beewale okulya n’omusaayi. **21** Kubanga ebintu byonna biri mu mateeka ga Musa, era bibuulirwa mu makuŋŋaaniro g’Abayudaaya mu buli kibuga buli lunaku lwa Ssabbiiti ebbanga lyonna.” **22** Awo abatume n’abakadde b’Ekkanisa n’abooluganda bonna mu Kkanisa ne bateesa okutuma ababaka bagende ne Pawulo ne Balunabba mu Antiyokiya okubategeeza kye basazeewo. Abasajja abaalondebwa nga bakulembeze mu Kkanisa baali: Yuda (era gwe bayita Balusaba) ne Siira. **23** Ne baweebwa ebbaluwa gye baatwala ng’esoma bw’eti: Ffe abatume, n’abakadde b’ekkanisa, Eri abooluganda, mu Antiyokiya yonna ne Siriya ne Kirukiya: Abooluganda tubalamusizza. **24** Tuwulidde nti abamu ku booluganda baava wano ne bajja eyo nga si ffe tubatumye, ne boogera nammwe ebigambo ebyabatabulatabula mu kukkiriza kwammwe ne bibakeŋŋentereza emitima. **25** Kyetuvudde tuteesa ffenna, era ne tukkiriziganya bumu, okubatumira ababaka baffe

bajjire wamu n'abaagalwa baffe, Balunabba ne Pawulo, **26** abasajja abeewaddeyo okuweereza Mukama waffe Yesu Kristo nga tebababalirira bulamu bwabwe. **27** Tubatumidde Yuda ne Siira bongere okubannyonnyola n'akamwa ebyo ebiri mu bbaluwa eno. **28** Kubanga kwe kuteesa kwa Mwoyo Mutukuvu, era naffe, nga tekisaanira kubatikka migugu gya bwereere egiteetaagibwa, wabula musaana okugoberera bino: **29** Mwewalenga ennyama ettiddwa olw'okuweebwayo eri bakatonda abalala, mwewalenga n'okulya omusaayi, era n'ennyama ey'ebisolo ebitugiddwa, era mwewalenga obwenzi. Bwe muneegendereza ne mwewala ebintu ebyo, munaaba mukoze bulungi. Mweraba. **30** Awo abaatumibwa ne basitula ne bagenda mu Antiyokiya, ne bakuŋŋaanya ekibiina ky'abakkiriza ne babakwasa ebbaluwa eyo. **31** Bwe baagisoma, essanyu ne liba jjitirivu mu Kkanisa yonna olw'ebyo ebyagirimu. **32** Awo Yuda ne Siira, olwokubanga baali bannabbi, ne boogerera ebbanga ggwanvu nga bakubiriza abooluganda okunyweza okukkiriza kwabwe. **33** Awo Yuda ne Siira ne bamalayo ennaku ntonotono ne basiibula okuddayo eri abaabatuma. Abooluganda ne babatuma okulamusa abali mu Yerusaalemi n'okubeebaza olw'obubaka bwe baabaweereza. **34** Naye Siira n'asalawo okusigalayo. **35** Pawulo ne Balunabba ne babeera mu Antiyokiya okumala ebbanga nga bakolera wamu n'abalala nga babuuliira Enjiri era n'okuyigiriza. **36** Awo nga wayiseewo ennaku Pawulo n'agamba Balunabba baddeyo mu bibuga gye baabuulira Enjiri, bagende nga bakyalira abooluganda, balabe nga bwe bali. **37** Balunabba n'akkiriza, wabula n'ayagala ne Yokaana Makko agende nabo. **38** Naye Pawulo ekyo n'atakyagala, kubanga Makko yabaawukanako n'abaleka e Panfuliya ng'omulimu ogwabatwala tebannagumaliriza. **39** Ne balemwa okukkiriziganya mu nsonga eyo, n'ekyavaamu kwe kwawukana. Balunabba n'atwala Makko ne basaabala ku nnyanja okulaga mu Kupulo. **40** Pawulo n'alonda Siira, abooluganda ne bamusabira ekisa kya Mukama mu lugendo lwe. **41** Ne bayita mu Siriya ne mu Kirukiya nga bagenda bagumya ekkanisa.

16 Awo Pawulo n'asookera e Derube n'oluvannyuma n'alaga e Lusitula. Eyo waaliyo omuyigirizwa erinnya lye Timoseewo. Nnyina yali Muyudaaya omukkiriza, nga kitaawe Muyonaani, **2** abooluganda mu Lusitula ne mu Ikoniya nga bamwogerako birungi byereere. **3** Pawulo n'ayagala Timoseewo agende nabo mu lugendo lwabwe. Bw'atyo n'amala okumukomola, kubanga Abayudaaya bonna mu kitundu ekyo baali bamanyi kitaawe wa Timoseewo nga bw'ali Omuyonaani. **4** Awo bwe baali nga bayita mu bibuga ne babategeeza okukwatanga ebiragiro ebyasalibwawo abatume n'abakadde b'Ekkanisa mu Yerusaalemi ebikwata ku baamawanga. **5** Ekkanisa ne yeeyongeranga amaanyi mu kukkiriza era n'abantu ne beeyongera obungi buli lunaku. **6** Pawulo ne banne ne batambula ne bayita mu nsi y'e Fulugiya n'e Ggalatiya kubanga Mwoyo Mutukuvu yali abaziyizza okugenda mu Asiya okubuulirayo Ekigambo. **7** Bwe baatuuka e Musiya ne bagezaako okugenda Bisuniya, naye Mwoyo wa Yesu n'atabakkiriza. **8** Kyebaava bayita obuyisi mu kitundu kya Musiya ne baserengeta e Tulowa. **9** Ekiro ekyo Pawulo n'afuna okwolesebwa, omusajja Omumakedoni ng'ayimiridde mu maaso ge ng'amwegayirira nti, "Jjangu ewaffe e Makedoniya otuyambe." **10** Pawulo bwe yafuna okwolesebwa okwo ne yeetegeka mangu okulaga e Makedoniya, kubanga yakitegeera nga Katonda atutumye okubabuulira Enjiri. **11** Awo ne tusaabala ku nnyanja e Tulowa, ne tuwunguka okutuuka e Samoserakiya, enkeera ne tulaga e Neyapoli, **12** n'oluvannyuma ne tutuuka e Firipi, ettwale ly'Abaruumi, era nga ky'ekibuga ekikulu mu kitundu ekyo ekya Makedoniya. Ne tumalawo ennaku ntonotono. **13** Ku Ssabbiiti ne tufuluma mu kibuga okulaga ku mugga ogwali okumpi n'ekibuga gye baali batutegeezezza nti waliwo abakuŋŋaanirayo okusabirayo. Ne tutuula wamu n'abakazi abaali bazze okusaba ne twogera nabo. **14** Omu ku bakazi abo erinnya lye nga ye Ludiya, yali musuubuzi wa ngoye ez'effulungu ng'abeera mu kibuga Suwatira. Yali asinza Katonda bulijjo. Katonda n'amubikkulira okutegeera obulungi ebyo Pawulo bye yali ayigiriza. **15** Bw'atyo n'abatizibwa n'ab'omu nnyumba ye bonna. N'atuyita tumukyalire mu maka ge, ng'agamba nti, "Obanga mukakasa nti nzikirizza Mukama, mujje mubeere mu maka gange." N'atuwaliriza. **16** Olunaku lumu twali tuserengeta ku mugga mu kifo we twasabiranga, ne tusisinkana omuwala omuddu ng'aliko ddayimooni eyalagulanga, era n'afuniranga bakama be ensimbi nnyingi. **17** N'atuvaako emabega ng'aleekaana nti, "Bano baddu ba Katonda Ali Waggulu Ennyo, era babategeeza ekkubo ly'obulokozi." **18** Ekyo yakikola okumala ennaku nnyingi Pawulo n'anyiiga. Pawulo kyeyava akyuka n'agamba ddayimooni nti, "Nkulagira mu linnya lya Yesu Kristo, muveeko!" Era amangwago dayimooni n'ava ku muwala. **19** Bannannyini muwala bwe baalaba nga tewakyali ssuubi lya kwongera kumufunamu nsimbi, ne bakwata Pawulo ne Siira ne babatwala mu katale eri ab'obuyinza. **20** Ne babaleeta mu maaso g'abalamuzi, ne bagamba nti, "Abasajja bano Bayudaaya, basasamaza ekibuga kyaffe **21** nga bayigiriza empisa n'obulombolombo bye tutakkirizibwa kugoberera na kukozesa mu mateeka gaffe ag'Ekiruumi." **22** Ekibiina ky'abantu ne kibeeyiwako, abalamuzi ne balagira bambulwemu engoye era bakubwe emiggo. **23** Bwe baamala okukubwa emiggo mingi, ne baggalirwa mu kkomera, era omukuumi w'ekkomera n'akuutirwa abakuume butiribiri. **24** Omukulu w'ekkomera bwe yafuna ebiragiro ebyo, n'abateekera ddala mu kkomera ery'omunda, n'amagulu gaabwe n'agassa mu nvuba. **25** Awo ekiro mu ttumbi Pawulo ne Siira bwe baali nga basaba, era nga bwe bayimba n'ennyimba ez'okutendereza Katonda, nga n'abasibe abalala bawuliriza, **26** amangwago ne wabaawo musisi ow'amaanyi ennyo. Emisingi gy'ekkomera ne ginyeenyezebwa, n'enzigi z'ekkomera zonna ne zibanduka ne zeggula, era n'enjegere ezaali zisibye abasibe ne zisumulukuka ne zigwa eri! **27** Omukuumi w'ekkomera n'azuukuka, n'alaba ng'enzigi zonna nzigule, n'alowooza nti abasibe bonna badduse, n'asowolayo ekitala kye yette! **28** Naye Pawulo n'aleekaana nti, "Teweekola kabi!"

29 Omukuumi w'ekkomera n'akankana nnyo ng'ajjudde entiisa nnyingi, n'alagira ne baleeta ettaala, n'afubutuka n'ayingira munda, n'agwa wansi mu maaso ga Pawulo ne Siira ng'akankana. **30** Awo n'abafulumya, n'ababuuza nti, "Bassebo, nkole ki okulokolebwa?" **31** Ne bamugamba nti, "Kkiriza Mukama waffe Yesu onoolokolebwa, ggwe n'ennyumba yo yonna." **32** Awo ne bamubuulira Ekigambo kya Mukama waffe, ye n'ab'omu maka ge bonna. **33** Mu kiseera ekyo kyennyini n'abatwala n'abanaaza ebiwundu. Era ye n'ab'omu maka ge bonna ne babatizibwa. **34** Omukuumi w'ekkomera n'abatwala mu nnyumba ye, n'abawa emmere, era amaka gonna ne gajjula essanyu kubanga baali bakkirizza Katonda. **35** Awo obudde bwe bwakya, abalamuzi ne batuma abaserikale eri omukuumi w'ekkomera ne bamugamba nti, "Abasajja abo basumulule." **36** Omukuumi w'ekkomera n'ategeeza Pawulo nti, "Abalamuzi balagidde muteebwe. Noolwekyo kaakano mugende mirembe." **37** Naye Pawulo n'addamu nti, "Ekyo ffe tetukikkiriza! Baatukubidde mu lujjudde lw'abantu nga tebamaze na kutuwozesa, ne batusiba mu kkomera, ng'ate tuli Baruumi! Olwo kaakano baagala batusumulule mu kyama? Nedda! Bo bennyini be baba bajja batuggye mu kkomera!" **38** Abaserikale abaatumibwa ne bazzaayo ebigambo eri abalamuzi. Naye bwe baawulira nti Pawulo ne Siira Baruumi ne batya nnyo. **39** Ne bajja mu kkomera ne basaba Pawulo ne Siira bagende, ne babaggya mu kkomera ne babeegayirira babaviire mu kibuga kyabwe. **40** Pawulo ne Siira bwe baava mu kkomera ne bagenda mu maka ga Ludiya, ne bongera okubuulira abooluganda ekigambo kya Katonda nga babanyweza, n'oluvannyuma ne basitula ne bagenda.

17 Awo ne batambula ne bayita mu bibuga Anfipoli ne Apoolooniya ne batuuka e Sessaloniika, omwali ekkuŋŋaaniro ly'Abayudaaya. **2** Pawulo, ng'empisa ye bwe yali, n'agenda n'ababuuliranga ekigambo kya Katonda okuva mu byawandiikibwa, ku buli lwa Ssabbiiti okumala Ssabbiiti ssatu. **3** N'abannyonnyola era n'abalaga nga bwe kyali kyetaagisa Kristo okubonaabona n'okuzuukira mu bafu, era nti, "Oyo ye Kristo Yesu gwe mbabuulira." **4** Abamu ku Bayudaaya abaamuwuliriza ne bakkiriza ne beegatta ku Pawulo ne Siira; era n'Abayonaani bangi abatya Katonda awamu n'abakazi bangi ab'ekitiibwa mu kibuga ekyo. **5** Naye Abayudaaya ne bakwatibwa obuggya, ne bagenda nga bafukuutirira abantu ab'empisa embi ne babaggya mu nguudo z'omu kibuga ne mu katale, ne batandikawo akasasamalo mu kibuga. Ne balumbagana amaka ga Yasooni nga banoonyaamu Pawulo ne Siira babatwale mu kibiina ky'abantu. **6** Bwe baababulwa, kwe kukwata Yasooni n'abooluganda abamu ne babaleeta mu maaso g'abakulu b'ekibuga, nga bwe baleekaana nti, "Pawulo ne Siira batabuddetabudde ebifo ebirala mu nsi yonna, ne kaakano bazze wano batabuletabule ekibuga kyaffe, **7** era Yasooni oyo y'abaaniriza mu maka ge. Bano bonna bazizza omusango ogw'okuseeketerera eggwanga ne bamenya amateeka ga Kayisaali nga bayimbirira kabaka omulala Yesu." **8** Ekibiina n'abakulu b'ekibuga bwe baawulira ebintu ebyo ne basasamala. **9** Bwe baamala okusasuza Yasooni ne banne omutango, ne babaleka ne bagenda. **10** Obudde bwe bwaziba abooluganda ne bafulumya Pawulo ne Siira mu kibuga ne babaweereza e Beroya. Bwe baatuuka eyo ne bagenda mu kkuŋŋaaniro ly'Abayudaaya okusinza n'okubuulira, nga bwe yali empisa yaabwe. **11** Abayudaaya b'omu Beroya baali balungi okusinga ab'e Sessaloniika, ne bawuliriza bulungi n'essanyu Ekigambo ekyababuulirwa. Buli lunaku nga babikkula Ebyawandiikibwa okunoonyaamu ebyo Pawulo ne Siira bye baayogerangako bakakase nti bya mazima. **12** Era Abayudaaya bangi ne bakkiriza, n'abakazi ab'ekitiibwa Abayonaani bangi n'abasajja, nabo ne bakkiriza. **13** Naye Abayudaaya ab'omu Sessaloniika bwe baategeera nga Pawulo abuulira ekigambo kya Katonda mu Beroya, ne bamuwondera ne batabangula ekibiina. **14** Amangwago abooluganda bwe bakitegeera ne baweereza Pawulo ku nnyanja, Siira ne Timoseewo bo ne basigala e Beroya. **15** Abaawerekera ku Pawulo ne bagenda naye okutuukira ddala mu Asene, eyo gye baamuleka ne bakomawo e Beroya ng'abatumye bagambe Siira ne Timoseewo bagende mangu gy'ali. **16** Ebbanga Pawulo lye yamala ng'alinda Siira ne Timoseewo mu Asene, n'alumwa nnyo mu mutima bwe yalaba ng'ekibuga kijjudde bakatonda abalala. **17** N'abeeranga mu kkuŋŋaaniro buli lunaku ng'akubaganya ebirowoozo n'Abayudaaya n'Abamawanga abatya Katonda, era n'ayogeranga eri abantu bonna abajjanga okumuwuliriza mu kibuga wakati okumpi n'akatale. **18** Abamu ku bayigiriza bakagezimunnyu Aba Epikuliyo ne Abasutoyiiko ne batandika okuwakana naye. Bwe yabuulira ku Yesu n'okuzuukira kw'abafu ne bagamba nti, "Aloota buloosi," n'abalala nti, "Waliwo eddiini empya etali ya wano gy'ayimbirira." **19** Naye ne bamuyita ajje mu kukuŋŋaana kwabwe okwa Aleyopaago nga bagamba nti, "Twagala okwongera okumanya ebikwata ku kuyigiriza kuno okuggya, **20** kubanga oyogedde ebintu bingi ebyewuunyisa, noolwekyo twagala okwongera okumanya kye bitegeeza." **21** Abaasene bonna n'abagenyi abajjanga mu Asene, baayagalanga nnyo okumala ebiseera byabwe mu kukubaganya ebirowoozo ku bintu ebiggya bye baakawulira. **22** Awo Pawulo n'ayimirira mu maaso gaabwe mu Aleyopaago, n'abagamba nti, "Abasajja b'omu Asene! Ntegedde nga bwe muli abannaddiini ennyo; **23** kubanga bwe mbadde ntambulatambula ne ndaba ebyoto bya ssaddaaka bingi, ne ku kimu nga kuliko ebigambo bino nti: Kya Katonda Atamanyiddwa. Mubadde mumusinza nga temumumanyi, nange kaakano njagala mbamutegeeze. **24** "Katonda oyo ye yakola ensi n'ebintu byonna ebigirimu. Era olwokubanga ye Mukama w'eggulu n'ensi tabeera mu yeekaalu ezikolebwa n'emikono gy'abantu, **25** era abantu tebayinza kumuyamba mu byetaago bye, kubanga talina byetaago! Ye yennyini y'awa buli muntu obulamu n'omukka gw'assa n'ebintu byonna. **26** Ye yatonda abantu bonna mu nsi, ng'abaggya mu muntu omu, n'abasaasaanya mu mawanga okubuna ensi yonna. N'ateekateeka amawanga agalisituka n'agaligwa, era n'ebbanga lye galimala. Era n'agakolera n'ensalo zaago. **27** Yakola bw'atyo ng'ayagala abantu bonna banoonye

Katonda, nga bafuba okumuvumbula, okumutuukako, newaakubadde nga buli omu ku ffe tamuli wala. **28** Kubanga mu ye mwe tubeera, era mwe tutambulira, era mwe muli obulamu bwaffe. Ng'omu ku bawandiisi bammwe bw'agamba nti, 'Tuli baana ba Katonda.' **29** "Obanga kino kya mazima nti tuli baana ba Katonda, tetusaana kumulowoozaako ng'ekibajje ekikoleddwa abantu oba ekintu ekyoleddwa mu zaabu oba ffeeza oba ekitemeddwa mu jjinja. **30** Edda mu biseera ebyayita Katonda yagumiikiriza obutamanya bw'omuntu ku bintu ng'ebyo, naye kaakano alagira abantu bonna buli wantu okwenenya. **31** Kubanga yateekawo olunaku, oyo gwe yalonda lw'alisalirako ensi yonna omusango mu bwenkanya. Era yamukakasa eri abantu bonna kubanga yamuzuukiza mu bafu." **32** Awo bwe baawulira Pawulo ng'ayogera ku kuzuukira kw'abafu, abamu ne bamusekerera, abalala ne bamugamba nti, "Twandiyagadde okwongera okukuwuliriza ku nsonga eyo olulala." **33** Bw'atyo Pawulo n'afuluma mu lukuŋŋaana lwabwe. **34** Naye abamu ku bo ne bamugoberera ne bakkiriza Mukama waffe. Omwo mwe mwali Diyonusiyo Omwaleyopaago, n'omukazi erinnya lye Damali n'abalala.

18 Oluvannyuma lw'ebyo, Pawulo n'asitula okuva mu Asene n'alaga mu Kkolinso. **2** Eyo gye yasisinkana omusajja Omuyudaaya erinnya lye Akula, eyazaalibwa mu Ponto, nga yaakava mu Italiya ne mukazi we Pulisikira, kubanga Kulawudiyo yali awadde ekiragiro okugoba Abayudaaya bonna mu Ruumi. **3** Olw'okuba nga baali bakola omulimu gwe gumu ogw'okukola weema, n'abeeranga nabo, era n'akolanga nabo. **4** Buli lwa Ssabbiiti Pawulo yabeeranga mu kkuŋŋaaniro ng'amatiza Abayudaaya n'Abayonaani. **5** Era Siira ne Timoseewo bwe baatuuka nga bava mu Makedoniya, Pawulo n'awaayo ekiseera kye kyonna mu kubuulira Ekigambo n'okukakasa Abayudaaya nti Yesu ye Kristo. **6** Naye Abayudaaya bwe baatandika okumuwakanya, era n'okuvvoola erinnya lya Yesu, n'akunkumula ebyambalo bye, n'abagamba nti, "Omusaayi gwammwe gubeere ku mitwe gyammwe! Nze ndi mulongoofu. Okuva kaakano nnaagendanga eri Abaamawanga." **7** Awo Pawulo n'ava eyo n'alaga mu nnyumba ya Tito Yusito, eyasinzanga Katonda, ng'amaka ge galiraanye n'ekkuŋŋaaniro. **8** Kulisupo, eyali omukulu w'ekkuŋŋaaniro, n'ennyumba ye yonna, ne bakkiriza Mukama waffe, n'abalala bangi ku Bakkolinso abaawulira ne bakkiriza era ne babatizibwa. **9** Awo ekiro kimu Mukama n'ayogera ne Pawulo mu kwolesebwa, n'amugamba nti, "Totya! Weeyongere okubuulira, so tosirika! **10** Kubanga ndi wamu naawe, tewali ayinza kukulumba n'akukola kabi. Era mu kibuga muno mulimu abantu bange bangi." **11** Bw'atyo Pawulo n'abeerayo ebbanga lya mwaka mulamba n'ekitundu ng'ayigiriza ekigambo kya Katonda. **12** Naye Galiyo bwe yalya obwagavana bwa Akaya, Abayudaaya ne beegatta wamu ne balumba Pawulo, ne bamukwata ne bamutwala mu mbuga z'amateeka ewa gavana okumusalira omusango. **13** Ne bamuwawaabira nti, "Omusajja ono asendasenda abantu okusinza Katonda mu ngeri etakkirizibwa mu mateeka." **14** Naye Pawulo bwe yali ng'atandika okuwoza, Galiyo n'akyukira Abayudaaya abaawaaba n'abagamba nti, "Muwulire, mmwe Abayudaaya. Singa omusango guno gubadde gumenya mateeka, nandibadde nteekwa okubawuliriza. **15** Naye ensonga zammwe nga bwe zifa ku nkozesa y'ebigambo n'amannya, era nga zikwata ku mateeka gammwe, kirungi mmwe muzeemalire. Nze saagala kusala musango gw'ebyo." **16** Bw'atyo n'abagoba mu mbuga z'amateeka. **17** Awo bonna ne bakyukira Sossene, eyali omukulembeze omuggya ow'ekkuŋŋaaniro, ne bamukwata, ne bamukubira awo mu maaso g'embuga z'amateeka. Kyokka Galiyo teyabafaako. **18** Pawulo n'amala mu kibuga omwo ennaku eziwerako, oluvannyuma n'asiibula abooluganda n'asaabala ku nnyanja n'agenda e Siriya, ng'atutte Pulisikira ne Akula. Naye yali tannasaabala, enviiri ze ne bazisalirako e Kenkereya olw'obweyamo bwe yali akoze. **19** Bwe baatuuka mu Efeso, banne n'abaleka awo n'agenda n'akubaganya ebirowoozo n'Abayudaaya mu kkuŋŋaaniro. **20** Ne bamusaba abeere nabo ennaku eziwerako, naye n'atakkiriza. **21** N'abagamba nti, "Nsaana okugenda ndyoke nsobole okubaawo ku mbaga ejja mu Yerusaalemi." Kyokka n'abasuubiza nti agenda kukomawo mu Efeso nga Katonda amukkirizza. Bw'atyo n'asaabala ku nnyanja okuva mu Efeso. **22** Pawulo bwe yagoba mu Kayisaliya, n'akyalira Ekkanisa n'oluvannyuma n'aserengeta mu Antiyokiya. **23** Eyo n'amalayo ekiseera, n'asitula n'atambula n'ayitaayita mu bibuga ebiri mu bitundu bya Ggalatiya ne Fulugiya, ng'akyalira abayigirizwa bonna ng'abanyweza mu kukkiriza. **24** Waaliwo Omuyudaaya erinnya lye Apolo, nga yazaalibwa mu Alegezanderiya eky'omu Misiri, n'atuuka mu Efeso. Yali musajja muyigirize nnyo, era ng'amanyi nnyo Ebyawandiikibwa. **25** Yali ayigirizibbwa Ekkubo lya Mukama, nga w'amaanyi mu mwoyo, era yayogeranga n'ayigiriza bulungi byonna ebifa ku Yesu, wabula ng'amanyi kubatizibwa kwa Yokaana kwokka. **26** N'atandika okubuulira n'obuvumu mu kkuŋŋaaniro. Awo Pulisikira ne Akula bwe baamuwulira, ne bamuyita mu maka gaabwe ne bamunnyonnyola bingi eby'Ekkubo lya Katonda. **27** Awo Apolo n'ayagala okuwunguka agende mu Akaya mu Buyonaani, n'abooluganda ne bamuwagira nnyo mu kirowoozo ekyo. Ne bawandiikira bannaabwe abakkiriza mu Buyonaani bamwanirize n'essanyu. Era bwe yatuuka mu Buyonaani, Katonda n'amukozesa nnyo mu kunyweza Ekkanisa, **28** kubanga yasambajja n'amaanyi mangi ensonga Abayudaaya ze baaleetanga nga bawakanya Enjiri mu bantu, n'asinziiranga mu Byawandiikibwa okulaga nti ddala Yesu ye Kristo.

19 Awo Apolo ng'ali mu Kkolinso, Pawulo n'atambula ng'ayita ku lukalu n'alaga mu Efeso. N'asangayo abayigirizwa bangiko, **2** n'ababuuza nti, "Bwe mwakkiriza mwafuna Mwoyo Mutukuvu?" Ne bamuddamu nti, "Nedda tetuwuliranga nti waliwo Mwoyo Mutukuvu." **3** N'ababuuza nti, "Kale mwabatizibwa kuyingira mu ki?" Ne bamuddamu nti, "Twakkiriza ebyo Yokaana Omubatiza bye yatuyigiriza." **4** Awo Pawulo n'abagamba nti, "Yokaana yabatiza okubatiza okw'okwenenya eri abantu ng'agamba nti agenda okujja oluvannyuma lwe bamukkirize. Kino kitegeeza nti ye Yesu." **5** Bwe baawulira ebyo, ne babatizibwa mu linnya lya

Mukama waffe Yesu. **6** Pawulo bwe yabassaako emikono gye, Mwoyo Mutukuvu n'abakkako, ne batandika okwogera ennimi endala era n'okuwa obunnabbi. **7** Bonna baali abantu nga kkumi na babiri. **8** Pawulo n'ayingiranga mu kkuŋŋaaniro buli lwa Ssabbiiti ng'abuulira n'obuvumu bungi okumala emyezi esatu, n'abategeezanga ekyo ky'akkiriza era n'ensonga kyava akkiriza, n'asendasenda bangi okukkiriza ebintu by'obwakabaka bwa Katonda. **9** Naye abamu ne bakakanyaza emitima gyabwe ne bagaana, ne batandika n'okwogera obubi ku Kkubo mu bibiina. Pawulo n'abaviira, n'atwala abakkiriza, ne bakuŋŋaaniranga mu kisenge ky'essomero lya Tulaano buli lunaku. **10** Ne bamala emyaka ebiri n'okusingawo nga bakola bwe batyo, era Abayudaaya bonna n'Abayonaani bonna abaabeeranga mu kitundu ekyo ekya Asiya ne bawulira ekigambo kya Mukama. **11** Katonda n'akozesanga Pawulo eby'amagero eby'ekitalo. **12** Obutambaala bwe n'ebiwero eby'engoye ze bwe byabikkibwanga ku balwadde nga bawona, era abaabangako baddayimooni nga babavaako. **13** Waaliwo Abayudaaya abaagendanga nga bagoba baddayimooni ku bantu mu buli kibuga, ne bagezaako okukozesa erinnya lya Mukama waffe Yesu, nga bagamba dayimooni ali ku mulwadde nti, "Mu linnya lya Yesu, Pawulo gw'abuulira, nkulagira omuveeko." **14** Waaliwo batabani ba Sukewa, eyali kabona omukulu Omuyudaaya, musanvu, nabo abaakolanga bwe batyo. **15** Bwe baakigezaako ku musajja eyaliko dayimooni, dayimooni n'abagamba nti, "Yesu mmumanyi, ne Pawulo mmumanyi, naye mmwe, mmwe b'ani?" **16** N'ababuukira n'abasinza amaanyi bonna, n'abataagulataagula nnyo, ne bafubutuka mu nnyumba nga bali bwereere, era nga baliko ebiwundu. **17** Ebigambo ebyo ne bibuna mangu mu Bayudaaya ne mu Bayonaani abaali mu Efeso, era bonna ne bakwatibwa entiisa nnene, n'erinnya lya Mukama waffe Yesu ne liweebwa ekitiibwa kingi. **18** Bangi mu abo abakkiriza ne beenenya ebibi byabwe mu lwatu ne baatula n'ebikolwa byabwe. **19** Abamu abaali abalogo ne baleeta ebitabo byabwe ne babyokya ng'abantu bonna balaba. Bwe baabalirira omuwendo gw'ensimbi mu bitabo ebyayokebwa, nga guwera nga siringi emitwalo kkumi. **20** Awo ekigambo kya Mukama ne kyeyongera okubuna mu maanyi n'okunywera. **21** Oluvannyuma lw'ebyo okutuukirira Pawulo n'alowooza mu mutima okugenda e Yerusaalemi ng'ayitira mu Makedoniya ne mu Akaya. N'agamba nti, "Bwe ndiva eyo kinsaanira nkyaleko ne mu Ruumi." **22** N'asindika babiri ku baamuyambanga, Timoseewo ne Erasuto e Makedoniya, ye n'asigala mu kitundu kya Asiya okumala ebbanga. **23** Mu kiseera ekyo ne wabaawo akasasamalo ak'amaanyi ku bigambo by'ekkubo. **24** Waaliwo omusajja erinnya lye Demeteriyo, yali muweesi wa bintu bya ffeeza, era nga y'akola obusabo obwa ffeeza obwa Atemi obwaleetanga amagoba mangi. **25** Awo Demeteriyo n'ayita abakozi be bonna wamu n'abo abakola emirimu egikwatagana n'egigye, ne bakuba olukuŋŋaana. N'alyoka ayogera nabo nti, "Mumanyi nti mu mulimu guno mwe tuggya obugagga. **26** Kale kaakano, nga mwenna bwe mulabye ne bwe muwulidde, omusajja ono Pawulo asenzesenze abantu bangi nnyo wano mu Efeso ne mu Asiya, okubakkirizisa nti bakatonda abakolebwa n'emikono si bakatonda. **27** Kino kya kabi gye tuli naye si mu Efeso mwokka naye ne mu kitundu kyonna ekya Asiya ne ku yeekaalu ya Atemi ne ku mukazi Oweekitiibwa Atemi. Kubanga ettutumu ly'alina lijja kumuggwaako, mu bitundu byonna ebya Asiya ne mu nsi gy'asinzibwa." **28** Awo bwe baawulira ebyo, ne basunguwala, ne batandika okuleekaana nti, "Atemi ow'Abaefeeso ye Mukulu!" **29** Ekibuga ne kijjula akayuuguumo, abantu bonna ne badduka nga balaga mu kifo omwazanyirwanga emizannyo nga bwe basikaasikanya Gayo ne Alisutaluuko, abaatambulanga ne Pawulo, babatwale babawozese. **30** Pawulo n'ayagala naye okuyingira mu kibiina, kyokka abayigirizwa ne batamukkiriza. **31** N'abamu ku b'omu Asiya, abaali mikwano gya Pawulo, ne bamutumira aleme kwewaayo kuyingira mu kifo omwazanyirwanga emizannyo. **32** Abantu abaali munda ne bamala galeekaana, ng'abamu boogera kino n'abalala kiri kubanga ekibiina kyali kitabusetabuse. Abasinga obungi nga n'okumanya tebamanyi nsonga yennyini ebakuŋŋaanyisizza. **33** Abayudaaya abamu bwe baalengera Alegezanda ng'ali mu kibiina ne bamusika okumuleeta mu maaso. N'akoma ku bantu basirike abeeko ky'abagamba. **34** Naye ekibiina bwe kyategeera nga Muyudaaya, bonna ne baddamu buto okuleekaana nti, "Atemi ow'Abaefeeso ye Mukulu!" Ne bakiddiŋŋana emirundi n'emirundi okumala ng'essaawa bbiri nnamba. **35** Awo omukulu w'ekibuga n'abasirisa n'ayogera nabo nti, "Abasajja Abaefeso, buli muntu yenna amanyi nti Efeso mwe mukuumirwa essabo ekkulu ery'omukulu Atemi, gwe tumanyi ng'ekifaananyi ekyava mu ggulu. **36** Olw'okubanga ebyo tewali abiwakanya, temusaana kwecanga olw'ebyo ebyogerwa, era temusaana kwanguyiriza kukola kya bulabe. **37** Kale muleese wano abasajja bano abatabbye kintu kya Atemi n'ekimu, wadde okumunyoomoola. **38** Obanga Demeteriyo n'abakozi be balina ensonga ze bavunaana abasajja bano, embuga z'amateeka weeziri era abalamuzi bajja kuyingira mangu mu nsonga zaabwe. Kirungi bakwate amakubo amatongole. **39** Obanga waliwo abeemulugunya ku nsonga endala, ebyo biyinza okutereezebwa mu Lukiiko lw'Ekibuga olwa bulijjo. **40** Kubanga singa tetwegendereza, tujja kuvunaanibwa olw'akasasamalo ka leero, kubanga tetujja kuba na kya kwogera." **41** Awo n'abasiibula, ne basaasaana.

20 Awo akasasamalo bwe kakkakkana, Pawulo n'atumya abayigirizwa, ne bakuŋŋaana, n'ababuulira ekigambo kya Katonda ng'abasiibula n'okubagumya, n'alyoka asitula n'alaga mu Makedoniya. **2** N'agenda ng'ayitaayita mu bitundu ebyo ng'ayogera n'abantu ebigambo bingi eby'okubagumya n'okubanyiikiza mu kukkiriza kwabwe. Oluvannyuma n'atuuka mu Buyonaani, **3** n'amalamu emyezi esatu. Bwe yali ateekateeka okusaabala ku nnyanja okulaga mu Siriya, n'avumbula olukwe Abayudaaya lwe baali basaze okumutta, kyeyava asalawo okuddayo mu Makedoniya gy'aba ayita. **4** Abaamuwerekerako mu lugendo olwo okutuuka mu Asiya, be bano: Sopateri Omuberoya mutabani wa Puulo, ne Alisutaluuko ne Sekundo Abasessaloniika, ne Gaayo Omuderube, ne Timoseewo, n'Abasiya, Tukiko ne

Tulofiimo. **5** Oluvannyuma bano bonna ne batukulembera ne batulinda e Tulowa. **6** Ne tusaabala ku nnyanja okuva e Firipi nga tumaze embaga ey'Emigaati Egitazimbulukuswa, ne tumala ku nnyanja ennaku ttaano, bannaffe ne tubatuukako mu Tulowa ne tumalawo ennaku musanvu. **7** Awo olumu ku nnaku za ssabbiiti, bwe twali tukuŋŋaanye okumenya omugaati, Pawulo n'abaako bye yali abayigiriza. Naye olwokubanga enkeera yali asitula, n'ayogerera ebbanga ddene nnyo, n'atuusa mu ttumbi ng'akyayogera! **8** Mu kisenge ekya waggulu mwe twali tukuŋŋaanidde mwalimu ettaala nnyingi nga zaaka. **9** Waaliwo omuvubuka erinnya lye Yutuko, eyali atudde mu ddirisa, otulo ne tumukwata. Pawulo bwe yalwawo ng'akyayogera, omuvubuka ne yeebakira ddala, okutuusa lwe yasimattuka mu ddirisa ku mwaliiro ogwokusatu n'agwa ebweru n'afiirawo. **10** Pawulo n'akka wansi n'amusitula n'amuwambaatira mu mikono gye. N'agamba nti, "Temweraliikirira, mulamu!" **11** Awo bonna ne baddayo waggulu ne bamenya omugaati ne balya. Pawulo ne yeyongera okwogera okutuusiza ddala obudde okukya, n'alyoka asitula n'agenda. **12** Ne baddamu amaanyi, n'omuvubuka ne bamutwala eka nga mulamu. **13** Awo Pawulo ne tumukulembera ne tusaabala ku nnyanja okulaga mu Aso, Pawulo nga bwe yali ateeseteese, kubanga ye yali ateeseteese kuyita ku lukalu. **14** Bwe yatusisinkana mu Aso, ne tutuuka e Mituleene. **15** Bwe twava eyo ne tuwunguka olunaku olwaddirira ne tutuuka mu kifo ekyolekedde Kiyo. Ne ku lunaku olwaddirira ne tusala ne tudda e Samo, ne ku lunaku olwaddirira ne tutuuka e Mireeto. **16** Pawulo yali asazeewo obutayimirira mu Efeso nga yeewala okumala ekiseera ekinene mu Asiya, kubanga yali yeeyuna nti ssinga asobola, atuuke mu Yerusaalemi ng'olunaku lwa Pentekoote terunnatuuka. **17** Bwe yatuuka e Mireeto, n'atumira abakadde b'Ekkanisa ya Efeso bajje bamulabe. **18** Awo bwe baatuuka Pawulo n'agamba nti, "Mumanyi bulungi ng'okuva ku lunaku lwe natuukirako mu Asiya n'okutuusa leero, **19** nkoze omulimu gwa Mukama mmuweereza n'obuwombeefu n'amaziga n'okugezesebwa ebyantukako olw'enkwe z'Abayudaaya. **20** Naye saalekayo kubabuulira bituufu eby'okubayamba, bwe twabanga tukuŋŋaanye oba bwe najjanga mu maka gammwe, **21** nga ntegeeza Abayudaaya n'Abayonaani okwenenya badde eri Katonda, n'okuba n'okukkiriza mu Mukama waffe Yesu. **22** "Ne kaakano laba nsibiddwa Mwoyo Mutukuvu, ŋŋenda e Yerusaalemi nga simanyi binaantukako nga ndi eyo. **23** Wabula Mwoyo Mutukuvu antegeeza nti okusibibwa n'okubonyaabonyezebwa binnindiridde mu buli kibuga. **24** Naye obulamu bwange sibutwala kuba nga kya muwendo gye ndi, ndyoke ntuukirize omulimu gwange, n'obuweereza bwe nnaweebwa Mukama waffe Yesu, okutegeezanga Enjiri ey'ekisa kya Katonda. **25** "Ne kaakano mmanyi nga temukyaddayo kundaba nate, mwenna be natambulamu nga mbuulira obwakabaka. **26** Noolwekyo mbategeeza leero nti sirina kyenvunaanwa olw'omusaayi gwa bonna, **27** kubanga sirina na kimu kye nalekayo nga mbabuulira okwagala kwa Katonda. **28** Mwekumenga era mukuumenga n'ekisibo kyonna Mwoyo Mutukuvu mwe yabateeka okuba abalabirizi okulabiriranga Ekkanisa ya Katonda gye yeegulira n'omusaayi gwe. **29** Mmanyi nga bwe ndigenda, emisege emikambwe giribayingiramu, era tegirisaasira kisibo. **30** Ne mu mmwe bennyini mulivaamu abasajja aboogera ebintu ebikyamu, okwefunira abayigirizwa abanaabagobereranga. **31** Noolwekyo mwekuume. Mujjukire nga bwe nababuulirira nga nkaaba amaziga okumala emyaka esatu, emisana n'ekiro, ne mundeeta n'amaziga. **32** "Kaakano mbasigira Katonda n'ekigambo eky'ekisa kye ebiyinza okubazimba n'okubawa omugabo mu abo bonna abaatukuzibwa. **33** Siyaayaaniranga ffeeza newaakubadde zaabu wadde engoye eby'omuntu n'omu. **34** Mmwe bennyini mumanyi nti neetuusizaako ebyetaago byange n'eby'abo bendi nabo. **35** Mbalaze mu buli kintu nga mu kukola n'amaanyi, kibagwanira okuyamba abanafu, ate n'okujjukira ebigambo bya Mukama waffe Yesu bye yayogera nti, 'Okugaba kwa mukisa okusinga okuweebwa.'" **36** Awo Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, n'afukamira n'asaba nabo bonna. **37** Buli omu n'akaaba nnyo amaziga, ne bamugwa mu kifuba okumusiibula, **38** nga banakuwavu, naye okusinga byonna olw'ekigambo kye yayogera nti, Tebakyaddayo kumulaba. Ne bamuwerekerako ne bamutuusa ku kyombo.

21 Awo bwe twamala okusiibulagana ne tuseeyeeya butereevu okutuuka e Koosi. Olunaku olwaddirira ne tutuuka e Rodise, we twava okulaga e Patala. **2** Okuva awo twagendera mu kyombo ekyali kigenda mu Foyiniikiya. **3** Ne tulengera ekizinga Kupulo, ne tukiyitako nga tukirese ku mukono gwaffe ogwa kkono, ne tuseeyeeya ne tugoba ku mwalo gw'e Ttuulo mu Siriya, kubanga ekyombo we kyali kigenda okutikkulirwa ebintu. **4** Bwe twava mu kyombo ne tunoonya abayigirizwa ne tubeera nabo ennaku musanvu. Mwoyo Mutukuvu n'ayogerera mu bayigirizwa abo ne balabula Pawulo aleme kugenda Yerusaalemi. **5** Ennaku ezo bwe zaggwaako ne tusitula. Abayigirizwa ne bakyala baabwe n'abaana baabwe ne batuwerekerako okutuggya mu kibuga okututuusiza ddala ku mwalo. Awo ffenna ne tufukamira ne tusaba. **6** Bwe twamala okusaba ne tusiibulagana. Ffe ne tuyingira ekyombo kyaffe, ne bannaffe ne baddayo ewaabwe. **7** Bwe twava e Ttuulo ne tugoba e Potolemaayi, ne tulamusaganya n'abakkiriza, ne tumala nabo olunaku lumu. **8** Enkeera ne tweyongerayo okutuuka e Kayisaliya, ne tubeera mu maka ga Firipo Omubuulizi w'Enjiri, eyali omu ku badiikoni omusanvu abaasooka. **9** Yalina abaana be abawala abaali batannafumbirwa bana nga balina ekirabo eky'obunnabbi. **10** Ne tumalawo ennaku eziwerako, ne wajja nnabbi erinnya lye Agabo ng'ava Buyudaaya. **11** Bwe yajja okutulaba, n'addira olukoba lwa Pawulo ne yeesiba amagulu n'emikono, n'agamba nti, "Mwoyo Mutukuvu ayogera nti, 'Bw'ati nannyini lukoba luno bw'alisibwa Abayudaaya mu Yerusaalemi ne bamuwaayo mu mikono gy'Abamawanga.'" **12** Bwe twawulira ebigambo ebyo ffenna awamu n'abatuuze b'omu kitundu ekyo ne twegayirira Pawulo aleme kugenda Yerusaalemi. **13** Naye Pawulo n'addamu nti, "Lwaki mukaaba n'okwagala okunnafuya omutima? Kubanga seeteeseteese kusibibwa kyokka, naye neetegese n'okufiira mu Yerusaalemi olw'erinnya lya Mukama waffe Yesu." **14**

Bwe twalaba nga tekisoboka kumukkirizisa butagenda, ne tubivaako, ne tugamba nti, “Mukama ky’ayagala kye kiba kikolebwa.” **15** Bwe waayitawo ennaku ntono ne tusiba ebintu byaffe, ne tusitula okulaga mu Yerusaalemi. **16** Abamu ku bayigirizwa ab’e Kayisaliya ne batuwerekerako, bwe twatuuka ne tubeera mu maka ga Munasoni, edda eyabeeranga e Kupulo era nga yali omu ku bantu abaasooka okukkiriza. **17** Bwe twatuuka mu Yerusaalemi abooluganda ne batwaniriza n’essanyu lingi nnyo. **18** Awo enkeera ffenna ne tugenda ne Pawulo ng’agenda okulaba Yakobo, n’abakadde b’Ekkanisa y’omu Yerusaalemi bonna baaliwo. **19** Okulamusaganya bwe kwaggwa, Pawulo n’abategeeza kinnakimu byonna Katonda bye yamukozesa ng’aweereza mu baamawanga. **20** Bwe baabiwulira byonna ne batendereza Katonda, naye ne bagamba Pawulo nti, “Owooluganda, omanyi ng’Abayudaaya nkumi na nkumi bakkiriza, era nga bonna bakakatira ku kimu nti Abayudaaya bonna wadde abakkiriza basaana okugoberera amateeka, n’empisa, n’obulombolombo, eby’Ekiyudaaya. **21** Baategeezebwa nti oyigiriza Abayudaaya bonna abali mu Bamawanga okuleka amateeka ga Musa baleme okukomola abaana baabwe wadde okugoberera empisa z’Ekiyudaaya. **22** Kale kaakano kiki ekinaakolebwa? Kubanga awatali kubuusabuusa bajja kutegeera nti ozze. **23** Kale waliwo wano abasajja bana abali ku kirayiro, abateekateeka okumwa emitwe gyabwe nga beerongoosa. **24** Genda nabo mu Yeekaalu weerongooseze wamu nabo, era obasasulire ensimbi ez’okumwa emitwe gyabwe. Kale buli omu ajja kukiraba era abantu bonna bajja kutegeera nti okiriziganya n’okukuuma amateeka, n’ebyo bye bakwogerako tebiriimu nsa. **25** Ku nsonga z’Abamawanga abakkiriza, twabawandikira nga tubagamba baleme kugoberera bulombolombo bwa Kiyudaaya n’akatono wabula ebyo bye twassa mu bbaluwa yaffe era bye bino; obutalya nnyama ya bisolo ebiweereddwayo eri bakatonda abalala, n’obutalya ebitugiddwa oba okulya omusaayi, era n’okwewala obwenzi.” **26** Ku lunaku olwaddirira Pawulo n’atwala abasajja okwerongoosa, naye ne yeerongoosa nabo. N’ayingira mu Yeekaalu okutegeera olunaku ekiseera ky’okwerongoosa eky’ennaku omusanvu we kiriggweerako, olwo buli omu alyoke atwaleyo ekiweebwayo kye. **27** Awo ekiseera eky’ennaku omusanvu bwe kyali kiri kumpi okuggwaako, ne wabaawo Abayudaaya abaava mu Asiya ne balaba Pawulo mu Yeekaalu, ne basasamaza ekibiina kyonna, ne bakwata Pawulo **28** nga bwe baleekaana nti, “Abasajja Abayisirayiri! Mutuyambe! Ono ye musajja agenda ayogera obubi ku ggwanga lyaffe ne ku mateeka gaffe ne ku kifo kino, ng’ayigiriza buli muntu buli wantu. Era ayonoonye Yeekaalu yaffe ng’agireetamu Abayonaani.” **29** Kubanga baamulabako ng’atambula mu kibuga ne Tulofiimo, eyava mu Efeso, ne balowooza nti Pawulo yamutwala ne mu Yeekaalu. **30** Ekibuga kyonna ne kijagalala olw’okuwulira ebigambo ebyo, era abantu ne bajja nga badduka okuva mu buli nsonda y’ekibuga. Ne bakwata Pawulo ne bamufulumya ebweru wa Yeekaalu, amangwago ne baggalawo enzigi. **31** Naye bwe baayagala okumutta, amawulire ne gatuuka ku mukulu w’ekitongole ky’abaserikale Abaruumi nti Yerusaalemi kiguddemu akeegugungo. **32** Amangwago n’asindika abaserikale n’abaduumizi baabwe, ne badduka okugenda eri ekibiina ky’abantu. Awo bwe baalaba omuduumizi n’abaserikale nga bajja, ne balekeraawo okukuba Pawulo. **33** Awo omukulu w’abaserikale n’akwata Pawulo n’alagira asibibwe mu njegere bbiri, n’alyoka abuuza nti, “Y’ani, era akoze ki?” **34** Ne bamuddamu nga baleekaana, ng’abamu bamugamba kino n’abalala nga bagamba kiri. N’alemwa okubaako ekiramu ky’aggyamu olw’okuleekaana okungi. Kyeyava alagira batwale Pawulo mu nkambi y’abaserikale. **35** Bwe yamutuusa ku madaala, ekibiina ky’abantu ne bayitirira obukambwe, abaserikale ne basitula Pawulo. **36** Ekibiina ky’abantu abaali bagoberera ne boogera mu ddoboozi ery’omwanguka nti, “Mumutte!” **37** Awo abaserikale bwe baali bagenda okuyingiza Pawulo mu nkambi yaabwe, n’asaba omukulu waabwe nti, “Onzikiriza mbeeko kye nkugamba?” N’amuddamu nti, “Omanyi n’Oluyonaani? **38** Ye si ggwe Mumisiri eyajeemesa abantu mu nnaku ezayita, n’okulembera abatemu enkumi nnya n’obalaza mu ddungu?” **39** Pawulo n’addamu nti, “Nedda, nze ndi Muyudaaya, ewaffe Taluso ekiri mu Kirukiya, ekibuga ekitanyoomebwa, era omutuuze. Nkwegayiridde nzikiriza njogere n’abantu bano.” **40** Awo omuduumizi w’abaserikale kwe kumukkiriza, Pawulo n’ayimirira ku madaala n’akoma ku bantu basirike, amangwago ekibiina kyonna ne kisiriikirira, n’alyoka ayogera nabo mu Lwebbulaniya ng’abagamba nti:

22 “Abasajja abooluganda, ne bakadde bange, mumpulirize.” **2** Bwe baawulira ng’ayogera Lwebbulaniya ne beeyongera okusirikira ddala. **3** Pawulo n’abagamba nti, “Ndi Muyudaaya, nazaalibwa mu kibuga Taluso eky’omu Kirukiya, naye ne nkulira wano mu Yerusaalemi. Era mu kibuga muno mwe nayigira ne nzijjumbira amateeka gonna aga bajjajjaffe n’obwegendereza, nga njigirizibwa Gamalyeri. Nafubanga nnyo okuweesa Katonda ekitiibwa mu buli kye nakolanga, nga nammwe bwe mukola leero. **4** Nayigganya abantu b’Ekkubo n’okubatuusa ku kufa, ne nkwata abasajja n’abakazi ne mbasibisa mu kkomera. **5** Era Kabona Asinga Obukulu n’ab’Olukiiko Olukulu be bajulirwa bange. Kubanga nabasaba bawandiikire bannaabwe mu Damasiko ebbaluwa okunnyamba nkwate abaali eyo mbaleete wano mu Yerusaalemi nga mbasibye mu njegere mbaweeyo babonerezebwe. **6** “Naye mu ssaawa ez’omu ttuntu bwe nnali nga nsemberera Damasiko, amangwago ekitangaala eky’amaanyi ekyava mu ggulu ne kinjakira okunneetooloola. **7** Ne ngwa wansi ku ttaka, ne mpulira eddoboozi nga liŋŋamba nti, ‘Sawulo, Sawulo, onjigganyiza ki?’ **8** “Ne mbuuza nti, ‘Ani, Mukama wange?’ “N’anziramu nti, ‘Nze Yesu Omunnazaaleesi gw’oyigganya.’ **9** Be nnali nabo baalaba ekitangaala, naye eddoboozi ly’oyo eyayogera nange tebaaliwulira. **10** “Ne mmubuuza nti, ‘Nkole ki, Mukama wange?’ “Mukama waffe n’anziramu nti, ‘Yimuka ogende mu Damasiko, bw’onootuuka eyo ojja kutegeezebwa byonna bye nkutumye okukola.’ **11** Bannange ne bankwata ku mukono ne bannyingiza mu Damasiko, kubanga

ekitiibwa ky'ekitangaala kiri eky'amaanyi kyali kinzibye amaaso. **12** "Omusajja omu ayitibwa Ananiya, ng'atya Katonda era ng'agondera amateeka gonna ag'Ekiyudaaya, n'Abayudaaya bonna mu Damasiko nga bamussaamu ekitiibwa, **13** n'ajja okundaba n'ayimirira we ndi n'aŋŋamba nti, 'Owooluganda Sawulo, zibuka amaaso!' Mu ssaawa eyo yennyini ne nsobola okumulaba! **14** "Awo n'aŋŋamba nti, 'Katonda wa bajjajjaffe akulonze otegeere by'ayagala era olabe Omutuukirivu we, era owulire okuyitibwa okuva mu kamwa ke. **15** Olituusa obubaka bwe mu bantu bonna ng'obategeeza by'olabye era ne by'owulidde. **16** Kaakano olinda ki? Situka obatizibwe onaazibweko ebibi byo nga bw'oyatudde erinnya lye.' **17** "Ne nkomawo mu Yerusaalemi. Naye olunaku lumu bwe nnali mu Yeekaalu nga nsaba, ne mbeera ng'eyeebase, **18** ne nfuna okwolesebwa ne ndaba Mukama waffe ng'ayogera nange, n'aŋŋamba nti, 'Yanguwa mangu ove mu Yerusaalemi, kubanga abantu ba wano tebajja kukkiriza bubaka bwo bw'onoobategeeza obufa ku nze.' **19** "Ne nziramu nti, 'Naye Mukama wange, abantu bonna bamanyi nga bwe nagendanga mu buli kkuŋŋaaniro ne nzigyamu abakukkiriza, ne mbatwala ne bakubwa emiggo n'okusibibwa ne basibibwa mu kkomera. **20** Era n'omujulirwa wo Suteefano bwe yali attibwa nnali nnyimiridde awo era nga mpagira okuttibwa kwe, era nga ndabirira engoye z'abo abaali bamutta.' **21** "Naye Mukama waffe n'aŋŋamba nti, 'Vva mu Yerusaalemi, kubanga nzija kukutuma mu bitundu bye wala mu baamawanga!'" **22** Ekibiina ky'abantu ne bawuliriza Pawulo okutuusa lwe yatuuka ku bigambo ebyo, bonna ne balyoka baleekaanira wamu nti, "Mumuggyeewo! Mumutte! Tasaanira kuba mulamu!" **23** Ne bawowoggana nnyo nga bwe bakasuka n'engoye zaabwe waggulu mu bbanga, ne bayoola enfuufu nga bagiyiwa mu bbanga. **24** Omukulu w'abaserikale n'ayingiza Pawulo munda mu nkambi yaabwe, n'alagira akubwemu embooko nga bwe bamubuuza ayogere omusango gwe yazizza oguleetedde ekibiina kyonna okwecwacwana. **25** Bwe baali bamugalamizza nga bagenda okumusiba bamukube, Pawulo n'abuuza omuserikale eyali amuyimiridde okumpi nti, "Amateeka gabakkiriza okukuba omuntu Omuruumi nga temunnaba na kumuwozesa?" **26** Omuserikale n'agenda eri omuduumizi waabwe n'amutegeeza nti, "Kiki kino ky'ogenda okukola? Omusajja ono Muruumi." **27** Omuduumizi w'abaserikale n'ajja n'abuuza Pawulo nti, "Mbulira, oli Muruumi?" Pawulo n'amuddamu nti, "Yee, bwe kiri." **28** Omuduumizi w'abaserikale n'amugamba nti, "Nange ndi Muruumi, naye nabusasulira ensimbi nnyingi." Pawulo n'amuddamu nti, "Nze mwe nazaalirwa!" **29** Abaserikale abaali beetegese okumubuuza ne baseebulukuka ne bavaawo bwe baategeera nga Pawulo Muruumi, n'omuduumizi waabwe naye n'atya nnyo kubanga yali alagidde okumusiba n'okumukuba kibooko. **30** Enkeera omuduumizi w'abaserikale bwe yayagala okumanyira ddala ensonga Abayudaaya gye bamulanze, n'asumulula Pawulo mu njegere, n'alagira bakabona abakulu bayite Olukiiko lw'Abayudaaya Olukulu lutuule. N'alagira Pawulo aleetebwe mu Lukiiko ensonga Abayudaaya gye bamuvunaana eryoke etegeerebwe.

23 Awo Pawulo n'atunuulira Olukiiko enkaliriza, n'agamba nti, "Baganda bange, obulamu bwange bwonna mbadde ntambulira mu makubo ga Katonda okutuusiza ddala ne ku lunaku lwa leero." **2** Bwe yayogera atyo, Ananiya, Kabona Asinga Obukulu, n'alagira abo abayimiridde okumpi ne Pawulo bamukubemu oluyi ku mimwa. **3** Pawulo n'amugamba nti, "Naawe Katonda agenda kukukuba oluyi, oli ng'ekisenge ekiva okusiigibwa ennoni! Oli mulamuzi ki ggwe amenya amateeka ng'olagira bankube mu ngeri eyo, so ng'osuubirwa okugagoberera ng'onsalira omusango?" **4** Abo abaali bayimiridde okumpi ne Pawulo ne bamugamba nti, "Bw'otyo bw'oyogera ne Kabona Asinga Obukulu owa Katonda?" **5** Pawulo n'addamu nti, "Baganda bange, sitegedde nga ye Kabona Asinga Obukulu, kubanga Ebyawandiikibwa bigamba nti, 'Toyogeranga bubi ku bafuzi bammwe.'" **6** Awo Pawulo bwe yalaba ng'abamu abali mu Lukiiko Basaddukaayo n'abalala nga Bafalisaayo, n'ayogerera mu ddoboozi ery'omwanguka eri olukiiko nti, "Baganda bange, nze ndi Mufalisaayo, ne bakadde bange Bafalisaayo! Kaakano mpozesebwa lwa kubanga nzikiriza nga waliwo okuzuukira kw'abafu!" **7** Bwe baawulira ebyo, Olukiiko ne lwawukanamu wabiri ne wabaawo empaka za maanyi wakati w'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo, **8** kubanga Abasaddukaayo bagamba nti tewali kuzuukira wadde bamalayika, wadde omwoyo ogutafa, naye bo Abafalisaayo ebyo byonna babikkiriza. **9** Awo empaka ne zikwata wansi ne waggulu, abamu ku bannyonnyozi b'amateeka, nga ba mu kibiina kya Bafalisaayo, ne beekubira ku ludda lwa Pawulo nga bagamba nti, "Ffe tetulaba kisobyo kyonna omusajja ono ky'akoze. Obanga malayika yayogera naye, oba Mwoyo, ogwo nagwo guba musango?" **10** Ne beeyongera nnyo okuwakana ng'abamu Pawulo bamusika bamulaza eno, ng'abalala bamulaza eri. Okutuusa omuduumizi w'abaserikale lwe yatandika okutya ng'alaba Pawulo baagala kumuyuzaamu wabiri, n'alagira abaserikale be bagende bamubaggyeko n'amaanyi bamuzzeeyo munda mu nkambi yaabwe. **11** Ekiro ekyo Mukama waffe n'ayimirira awali Pawulo, n'amugamba nti, "Guma omwoyo, kubanga nga bw'onjulidde n'obuvumu wano mu Yerusaalemi, era bw'otyo bw'onookola ne mu Ruumi." **12** Enkeera Abayudaaya ne bakuŋŋaana ne bakola olukwe. Ne beeyama nti tebajja kulya ku kintu kyonna oba okunywa, wabula nga bamaze okutta Pawulo! **13** Omuwendo gw'abantu abaali mu lukwe luno gwasinga ku makumi ana. **14** Awo ne bagenda eri bakabona abakulu n'abakulembeze baabwe ne babategeeza nti, "Twerayiridde obutalya kintu kyonna okutuusa nga tusse Pawulo. **15** Noolwekyo mugambe omuduumizi w'abaserikale akomyewo Pawulo mu Lukiiko. Mumugamba nti waliwo ebibuuzo bitonotono bye mwagala okwongera okumubuuza. Ffe tulyoke tumuttire mu kkubo nga bamuleeta." **16** Naye mutabani wa mwannyina Pawulo bwe yategeera olukwe olwo n'agenda mu nkambi y'abaserikale n'ategeeza Pawulo. **17** Awo Pawulo n'ayita omuserikale atwala banne n'amugamba nti, "Twala omulenzi ono eri omuduumizi wammwe, kubanga alina ekintu ekikulu ky'ayagala okumutegeeza." **18** Omuserikale n'atwala omulenzi eri omuduumizi waabwe

n'amugamba nti, "Omusibe Pawulo ampise n'antuma ndeete omulenzi ono gy'oli ng'alina ky'ayagala okukutegeeza." **19** Omuduumizi w'abaserikale n'akwata omulenzi ku mukono n'amuzza wabbali n'amubuuza nti, "Kiki ky'oyagala okuntegeeza?" **20** Omulenzi n'amubuulira nti, "Enkya Abayudaaya bajja kukusaba ozzeeyo Pawulo mu Lukiiko lwabwe, nga beekwasiza ku kwagala abeeko ky'ayongera okwennyonnyolako. **21** Tokkiriza! Kubanga waliwo abasajja amakumi ana abajja okwekwekerera abaserikale bo abanaaba bamutwala, bamufubutukireko bamutte. Kubanga beerayiridde obutalya n'obutanywa okutuusa nga bamaze okumutta. Kaakano bali eyo nga basuubira nti onokkiriza." **22** Omuduumizi w'abaserikale bwe yali asiibula omulenzi n'amukuutira nti, "Tobuulirako muntu yenna nti ontegeezezza ebintu bino." **23** Awo omuduumizi w'abaserikale n'ayita abamyuka be babiri n'abalagira nti, "Mutegeke ekibinja ky'abaserikale ebikumi bibiri, n'abeebagala embalaasi abaserikale nsanvu, n'ab'amafumu ebikumi bibiri, bagende e Kayisaliya ekiro kya leero ku ssaawa ssatu. **24** Mutegekeewo n'embalaasi Pawulo z'ajja okweyambisa mu lugendo alyoke atwalibwe bulungi atuusibwe mirembe ewa Gavana Ferikisi." **25** Awo n'awandiikira gavana ebbaluwa eno nti: **26** Nze Kulawudiyo Lusiya, nkulamusa Oweekitiibwa Gavana Ferikisi. **27** Omusajja ono Abayudaaya baamukwata, naye baali bagenda okumutta, nze kwe kuweerezaayo abaserikale bange ne bamutaasa, kubanga nnali ntegedde nga Muruumi. **28** Awo ne mmutwala mu Lukiiko lwabwe ntegeere ekisobyo kye yali akoze. **29** Ne nvumbula ng'ensonga ze baali bamuvunaana zaali zifa ku bya kukkiriza kwabwe na by'amateeka gaabwe naye nga tezisaanyiza kussa muntu wadde okumusibya mu kkomera. **30** Naye bwe nategeezebwa nti waliwo olukwe olw'okumutta, kwe kusalawo okukumuweereza, era nzija kulagira baleete ensonga zaabwe gy'oli. **31** Awo abaserikale ne basitula ekiro ekyo, nga bwe baalagirwa, ne batwala Pawulo ne batuuka mu Antipatuli. **32** Enkeera ekibinja eky'oku mbalaasi ne kitwala Pawulo e Kayisaliya, abaserikale abalala bo ne baddayo mu nkambi yaabwe. **33** Abaserikale ab'omu kibinja eky'oku mbalaasi bwe baatuuka e Kayisaliya ne batwala Pawulo ewa gavana n'ebbaluwa ne bagiwaayo. **34** Gavana bwe yamala okugisoma, n'abuuza Pawulo essaza mw'ava. Pawulo n'addamu nti, "Nva mu Kirukiya." **35** Awo gavana n'amugamba nti, "Abakuvunaana bwe banaatuuka ne ndyoka mpulira ensonga zo mu bujjuvu." N'alagira bagira bamukuumira mu kkomera eriri mu lubiri lwa Kerode.

24 Awo nga wayiseewo ennaku ttaano, Ananiya, Kabona Asinga Obukulu, n'atuuka mu Kayisaliya ng'ali n'abamu ku bakulembeze b'Abayudaaya era ng'aleese n'omwogezi omulungi erinnya lye Terutuulo, eyannyonnyola gavana emisango egyali givunaanibwa Pawulo. **2** Pawulo bwe yaleetebwa, Terutuulo n'ayitibwa ategeeze ekivunaanibwa Pawulo, n'awoza bw'ati nti, "Oweekitiibwa, ffe Abayudaaya otuwadde eddembe, n'enkulaakulana olw'amagezi go. **3** Tukwebaza nnyo olwa bino byonna by'otukoledde. **4** Obutayagala kukukooya, nsaba ompulirize akaseera katono nga mpitaayita mu byangu ku nsonga ze tuvunaana omusajja ono. **5** "Omusajja ono tumulabye nga wa mutawaana nnyo, kubanga akuma omuliro mu Bayudaaya bonna mu nsi yonna, basasamale era bajeemere gavumenti y'Abaruumi, omukulembeze mu ttabi ly'eddiini erimanyiddwa ng'ery'Abannazaalaayo. **6** N'okugezaako yali agezaako okwonoona Yeekaalu, ne tumukwata. Twali tugenda okumusalira omusango n'ekibonerezo ng'amateeka gaffe bwe galagira, **7** naye Lusiya, omuduumizi w'abaserikale n'ajja n'atumuggyako n'amaanyi, **8** n'alagira nti awozesebwe mu mateeka g'Ekiruumi, era n'alagira abamuwawaabira bajje wano mu maaso go. Bw'onoogenda ng'omubuuza ebintu bino byonna, amazima g'ensonga zaffe gajja kweyoleka." **9** Olwo n'Abayudaaya abalala ne boogera nga bawagira ebyo Terutuulo bye yawoza nti bya mazima. **10** Oluwalo lwa Pawulo ne lutuuka, gavana n'amuwenya asituke ayogere. Pawulo n'ayanukula nti, "Mmanyi, ssebo, nga bw'osaze emisango egifa ku nsonga zaffe ez'Ekiyudaaya okumala emyaka emingi, ekyo kimpa obugumu nga mpoleza mu maaso go. **11** Ggwe bw'onoobuuza, ojja kuzuula nti ennaku tezinnayita kkumi na bbiri kasookedde nyambuka mu Yerusaalemi okusinza mu Yeekaalu. **12** Abo abampawaabira tebansisinkanangako nga nnina gwe nnyumya naye mu Yeekaalu, wadde nga nsasamaza ekibiina mu kuŋŋaaniro oba awalala wonna mu kibuga. **13** Era tebayinza kukulaga bukakafu bwonna ku bintu bino bye bampawaabira nti nabikola. **14** Naye waliwo ekintu kimu kye nzikiriza. Nsinza Katonda nga nzikiririza mu Kkubo, bano kye bayita enzikiriza endala. Nsinza Katonda n'okumuweereza nga ngoberera empisa za bajjajjaffe n'obulombolombo, nga bwe baabitegeka, era nzikiririza ddala mu mateeka g'Ekiyudaaya ne mu byonna ebyawandiikibwa mu bitabo bya bannabbi. **15** Era nzikiriza, nga bano bwe bakkiriza, nti walibaawo okuzuukira kw'abatuukirivu n'ababi. **16** Olw'essuubi lino lye nnina, nfuba bulijjo okuba n'emmeeme ennongoofu eri Katonda n'eri abantu. **17** "Oluvannyuma lw'emyaka mingi, nga siriiwo, nakomawo mu Yerusaalemi ng'Abayudaaya mbaleetedde n'ensimbi ez'okubayamba, nga nange neeretedde ekirabo eky'okuwaayo eri Katonda mu Yeekaalu. **18** Bano abampawaabira bansanga ndi mu kusinza kuno mu Yeekaalu, nga nneerongoosezza, mmaze n'okumwa omutwe ng'amateeka bwe galagira, nga tewaliiwo kibiina kinneetoolodde, era nga tewali kasasamalo. **19** Naye waliwo Abayudaaya abava mu kitundu kye Asiya era basaanye babeewo wano boogere obanga balina kye banvunaana. **20** Oba si ekyo buuza bano abali wano kaakano, bakutegeeze omusango Olukiiko lw'Abayudaaya Olukulu gwe lwandabako, bwe nayimirira mu maaso gaalwo. **21** Mpozzi kino ekimu kye nayogera nti, 'Ndi wano mu Lukiiko nga mpozesebwa olwokubanga nzikiriza okuzuukira kw'abafu!'" **22** Awo Ferikisi, eyali amanyi obulungi ebikwata ku Kkubo, n'agamba Abayudaaya nti, "Lusiya, omuduumizi w'abaserikale mu Yerusaalemi, bw'alituuka ne ndyoka nsala omusango gwammwe." **23** N'alagira Pawulo azzibweyo mu kkomera akuumibwe, naye ng'alekerwamu ku ddembe, ne mikwano gye bakkirizibwe okujjanga okumulaba n'okumuleetera bye yeetaaga. **24** Awo nga wayiseewo ennaku ntonotono, Ferikisi n'ajja ne

mukyala we Dulusira, eyali Omuyudaaya. N'atumya Pawulo, ne bamuwuliriza ng'abategeeza ku kukkiriza Kristo Yesu. **25** Awo Pawulo bwe yagenda abannyonnyola ebikwata ku butuukirivu, n'okwefuga mu bikolwa, n'okusalirwa omusango okugenda okujja, Ferikisi n'atya nnyo, n'agamba Pawulo nti, "Ebyo binaagira bimala! Kaakano genda, bwe ndifuna ekiseera ekirungi ndyongera okukuyita." **26** Era Ferikisi yali asuubira nti Pawulo ajja kumuwa enguzi, kyeyava amutumya emirundi mingi n'ayogera naye. **27** Ne wayitawo emyaka ebiri, Polukiyo Fesuto n'adda mu bigere bya Ferikisi. Naye Ferikisi olw'okwagala Abayudaaya bamusiime, bwe yali agenda n'aleka nga Pawulo musibe mu kkomera.

25 Fesuto yamala ennaku ssatu mu Kayisaliya ng'azze okutandika emirimu gye emiggya, n'asitula okugenda e Yerusaalemi. **2** Bwe yali ali eyo, bakabona abakulu n'abakulembeze b'Abayudaaya ne bamutegeeza bye baali bavunaana Pawulo. **3** Ne bamwegayirira abayambe atumye Pawulo aleetebwe mu Yerusaalemi, kubanga baali bategeka bamuttire mu kkubo. **4** Naye Fesuto n'abaddamu nti, "Nga Pawulo bw'ali mu Kayisaliya, ate nga nange nzija kuddayo mu nnaku ntono, **5** abakulembeze mu nsonga ezo tugende nabo nga nzirayo." Obanga waliwo omusango Pawulo gw'azizza baguleete mu mbuga z'amateeka awozesebwe. **6** Oluvannyuma lw'ennaku nga munaana oba kkumi, Fesuto n'aserengeta mu Kayisaliya, era bwe yatuuka, enkeera n'alagira Pawulo aleetebwe mu mbuga z'amateeka. **7** Awo Pawulo bwe yaleetebwa, Abayudaaya abaava e Yerusaalemi ne baleeta emisango mingi egy'amaanyi bamuvunaane kyokka nga tebayinza kulaga bukakafu bwagyo. **8** Pawulo n'awoza ng'agamba nti, "Simenyanga mateeka ga Kiyudaaya n'akamu, era siyonoonanga Yeekaalu, so sijeemeranga Kayisaali." **9** Fesuto, olw'okwagala okusanyusa Abayudaaya, n'abuuza Pawulo nti, "Oyagala okugenda e Yerusaalemi gy'oba owoleza emisango gino mu maaso gange?" **10** Awo Pawulo n'addamu nti, "Kaakano nyimiridde mu maaso g'embuga ya Kayisaali era we nteekwa okuwozesebwa. Naawe omanyidde ddala bulungi nga bwe sirina musango gwonna gwe nazza ku Bayudaaya. **11** Naye obanga waliwo omusango gwe nazza, ne gunsaanyiza okufa, nange sigaana kufa! Naye obanga siriiko musango, ng'emisango gyonna Abayudaaya bano gye bankakaatikako gya bulimba bwereere, ggwe tolina kw'osinziira wadde omuntu omulala yenna, okumpaayo gye bali okunzita. Njulidde eri Kayisaali." **12** Fesuto, bwe yamala okuteesaamu n'abamuwa amagezi, n'addamu nti, "Nga bw'ojulidde ewa Kayisaali, kale, onootwalibwa ewa Kayisaali." **13** Awo bwe waayitawo ennaku Kabaka Agulipa ne Berenike ne batuuka mu Kayisaliya okukyalira Fesuto. **14** Ku bugenyi baamalako ennaku nnyingi, era mu bbanga eryo Fesuto n'ategeeza kabaka eby'omusango gwa Pawulo. N'amugamba nti, "Waliwo omusajja wano Ferikisi gwe yaleka mu kkomera nga musibe. **15** Bwe nnali mu Yerusaalemi, bakabona ne bantegeeza emisango gye baali bamuvunaana, ne bansaba musalire omusango gumusinge era abonerezebwe. **16** "Ne mbannyonnyola nti mu mateeka g'Ekiruumi, omuntu tasalirwa musango kumusinga nga tamaze kuwozesebwa n'aweebwa omukisa okuwoza n'abamuwawaabira. **17** Bwe bajja wano okuwoza omusango ogwo, enkeera ne mpita Pawulo n'ajja mu mbuga z'amateeka. **18** Naye emisango gye baamuwawaabira si gye gyo gye nnali nsuubira. **19** Gyali gikwata ku bya ddiini yaabwe, ne ku muntu ayitibwa Yesu eyafa, naye Pawulo gw'ategeeza abantu nti mulamu! **20** Ebyo ne binnemesa. Kwe ku mubuuza obanga yandyagadde emisango egyo okugiwoleza mu Yerusaalemi. **21** Naye Pawulo n'ajulira eri Kayisaali! Bwe ntyo ne mmuzzaayo mu kkomera, nteeketeeke okumuweereza eri Kayisaali." **22** Agulipa n'agamba nti, "Nange nandiyagadde okuwulira ku musajja ono by'agamba." Fesuto n'addamu nti, "Enkya onoomuwulira." **23** Awo ku lunaku olwaddirira Agulipa ne Berenike ne bayingira n'ekitiibwa kinene nnyo mu kisenge ekinene we batuukira, nga bawerekerwako abaserikale n'abantu abatutumufu mu kibuga. Fesuto n'alagira ne baleeta Pawulo. **24** Fesuto n'alyoka agamba nti, "Kabaka Agulipa, nammwe mwenna abali wano ono ye musajja, Abayudaaya aba kuno n'abo ab'omu Yerusaalemi, gwe bansabye attibwe! **25** Nze nga bwe ndaba, talina ky'akoze kimusaanyiza kufa. Naye bwe yajulira eri Kayisaali, nange kwe kusalawo okumuweereza e Ruumi. **26** Naye bye nnassa mu bbaluwa emutwala eri Kayisaali nange bimbuze, kubanga taliiko musango gwennyini gwe yazza! Kyenvudde muleeta mu maaso gammwe mwenna, n'okusingira ddala gy'oli, Kabaka Agulipa, nga neesiga ng'okuva mu ebyo bye munaamubuuza, naye by'anaddamu, nzija kufunamu bye nnassa mu bbaluwa ya Kayisaali. **27** Kubanga sirowooza nti kirungi okuweereza omusibe eri Kayisaali ng'omusango gw'azizza tegunnyonnyose."

26 Agulipa n'agamba Pawulo nti, "Okkirizibbwa okuwoza ensonga zo." Awo Pawulo n'agolola omukono gwe, n'awoza nti, **2** "Kabaka Agulipa, nnina omukisa okuwoleza mu maaso go leero, nga nnyanukula byonna Abayudaaya bye banvunaana, **3** kubanga mmanyi ng'empisa z'Ekiyudaaya, zonna ozitegeera bulungi. Kyenva nkusaba ompulirize n'obugumiikiriza. **4** "Nayigirizibwa n'obwegendereza mu mpisa z'Ekiyudaaya okuviira ddala mu buto bwange mu kibuga ky'ewaffe e Taluso ne mu Yerusaalemi, era ne ntambulira mu mpisa ezo obulamu bwange bwonna. Ebyo byonna Abayudaaya bonna babimanyi bulungi. **5** Era bammanyidde ebbanga ddene nnyo, singa babadde baagala bandinjulidde, nga ndi munnakibiina eky'Abafalisaayo, eky'omu ddiini yaffe ekisingira ddala okunonooza mu buli nsonga ey'Ekiyudaaya. **6** Kaakano nnyimiridde nga nvunaanibwa, kubanga nnina essuubi mu ebyo Katonda bye yasuubiza bajjajjaffe, **7** ebika byaffe ekkumi n'ebibiri bye basuubira okutuukako nga banyiikira okusinza emisana n'ekiro; era olw'essuubi eryo, ayi kabaka, Abayudaaya kyebavudde banvunaana. **8** Kiki ekibalowoozesa nti tekiyinzika Katonda okuzuukiza abafu? **9** "Nze ku lwange nalowooza nti kiŋŋwanidde okuyigganya erinnya lya Yesu Omunnazaaleesi, n'obukambwe bungi. **10** Bwe ntyo ne mbikola ne mu Yerusaalemi era ne nsiba abatuukirivu bangi mu makomera, era ne

mpeebwa n'obuyinza okuva eri bakabona abakulu; abatukuvu ne bwe battibwanga, nga nkiwagira. **11** Ne mu makuŋŋaaniro gonna wonna ne mbasindiikirizanga nga mbawalirizanga okuvvoola, ne mbasunguwaliranga nnyo, ne mbayigganyanga okutuuka ne mu bibuga eby'ewala. **12** "Awo bwe nnali nga ndaga e Damasiko, nga ndagiddwa era nga mpeereddwa obuyinza okuva eri bakabona abakulu, **13** nga ndi mu kkubo mu ttuntu, ayi Kabaka, ne ndaba ekitangaala ekyaka okusinga eky'enjuba, ne kinjakira ne bannange be nnali ntambula nabo. **14** Ffenna bwe twagwa wansi, ne mpulira eddoboozi nga liŋŋamba mu Lwebbulaniya nti, 'Sawulo, Sawulo, onjigganyiza ki? Weerumya wekka bw'osamba ku nkato.' **15** Ne mbuuza nti, 'Ggwe ani Mukama wange?' Mukama waffe n'addamu nti, 'Nze Yesu, gw'oyigganya. **16** Naye golokoka. Nkulabikidde, nkulonde obeere omuweereza wange era omujulirwa w'ebyo mw'ondabidde era ow'ebyo mwe nnaakulabikiranga. **17** Era ndikuwonya mu bantu bano ne mu baamawanga gye ndikutuma **18** okuzibula amaaso gaabwe bakyuke bave mu kizikiza badde eri omusana, n'okuva mu buyinza bwa Setaani, badde eri Katonda balyoke basonyiyibwe ebibi bafunire wamu omugabo gwa Katonda n'abo abatukuzibwa olw'okunzikiriza.' **19** "Bwe ntyo, Ayi Kabaka Agulipa, ne sinyooma kwolesebwa okwo okwava mu ggulu, **20** naye ne nsookera ku b'omu Damasiko, ne nzizaako ab'omu Yerusaalemi ne mu Buyudaaya mwonna, n'eri Abaamawanga, nga mbategeeza beenenye bakyukire Katonda, era bakolenga ebikolwa eby'okwenenya ebisaanira. **21** Eyo y'ensonga Abayudaaya kyebaava bankwata nga ndi mu Yeekaalu ne bagezaako n'okunzita. **22** Katonda kyavudde ankuuma okutuusa leero ndyoke nyimirire nga ndi mujulirwa eri ab'ekitiibwa era n'aba bulijjo, nga sirina kirala kye njogera, wabula ebyo bannabbi ne Musa bye baategeeza nga bigenda okujja **23** nti Kristo kimugwanira okubonaabona, era abeere omubereberye mu kuzuukira kw'abafu, alyoke aleetere abantu bano n'Abamawanga omusana." **24** Awo Pawulo bwe yali akyawoza Fesuto n'aleekaana mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Pawulo, olaluse! Okusoma ennyo kukusudde eddalu!" **25** Pawulo n'addamu nti, "Siraluse, Oweekitiibwa Fesuto. Ebigambo bye njogera bya nsonga era bya mazima. **26** Era ebintu bino Kabaka Agulipa abitegeera, noolwekyo nnyinza okubimubuulira nga seekomoma. Era nkakasa nga tewali na kimu ku bintu bino ky'ataamanya, kubanga tebyakolerwa mu nkiso! **27** Kabaka Agulipa, bannabbi obakkiriza? Mmanyi ng'obakkiriza." **28** Agulipa n'agamba Pawulo nti, "Onsendasenda nfuuke Omukristaayo mu kaseera kano akatono bwe kati?" **29** Pawulo n'addamu nti, "Nsaba Katonda, mu kaseera katono oba mu kiseera kinene, ggwe ne bonna abampuliriza kaakano, bafuuke nga nze, okuggyako enjegere zino ezinsibiddwa." **30** Awo Kabaka, ne gavana ne Berenike, n'abalala bwe baali batudde, ne basituka ne bafuluma. **31** Bwe badda ebbali ne bakkiriziganya ne bagamba nti, "Omusajja ono talina ky'akoze kimusaanyiza kuttibwa wadde okusibwa mu njegere." **32** Agulipa kwe kugamba Fesuto nti, "Omusajja ono yanditeereddwa singa teyajulira wa Kayisaali."

27 Awo bwe kyasalibwawo tusaabale ku nnyanja tugende mu Italiya, Pawulo n'abasibe abalala ne bakwasibwa omuserikale omukulu w'ekitongole ky'abaserikale ekikumi, erinnya lye Yuliyo, eyali ow'omu kibinja kya Kayisaali Agusito. **2** Ekyombo eky'e Adulamutiyo ekyali kinaatera okuseeyeya ku lubalama lwa Asiya; ne tusitula nga ne Alisutaluuko Omumakedoni ow'e Sessaloniika ali naffe. **3** Ku lunaku olwaddirira ne tugoba ku mwalo gw'e Sidoni, Yuliyo n'akolera Pawulo eky'ekisa n'amukkiriza n'agenda ku lukalu eri mikwano gye ne bamusembeza. **4** Bwe twasitula, empewo n'etufuluma mu maaso, ne tusaabala ne tuyita ku mabbali ga Kupulo. **5** Bwe twamala okuva mu nnyanja wakati ne tuyita ku lubalama lwa Kirukiya ne Panfuliya, ne tugoba ku mwalo Mula ogw'e Lukiya. **6** Eyo omukulu w'ekitongole n'alabawo ekyombo ekyali kiva mu Alegezanderiya nga kiraga mu Italiya, n'atusaabaza omwo. **7** Twamala ennaku nnyingi ng'ennyanja yeefuukudde, nga tugenda mpola, ne tusemberera olubalama lw'e Kunido mu buzibu bungi naye ne tuteeyongerayo mu maaso ng'omuyaga gutuyitiridde, ne tusala ne tugenda ku luuyi olumu olwa Kuleete nga tuva ku mwalo gwa Salumone. **8** Ne tusaabala mu buzibu bungi ne tuyita ku lubalama okumpi n'ekifo ekiyitibwa Emyalo Emirungi ekiriraanye ekibuga Laseya. **9** Bwe waayitawo ebbanga ddene, n'obudde nga butandise okwonoonekera ddala, era nga kyakabi okwolekera olugendo, ate era nga n'ekisiibo kyayita dda, Pawulo n'abawa amagezi, **10** ng'agamba nti, "Bassebo, ndaba nti olugendo lujja kubeeramu emitawaana n'okufiirwa kungi, si kwa bintu byokka n'ekyombo, naye n'obulamu bwaffe." **11** Naye omukulu w'ekitongole n'awalirizibwa okugondera amagezi g'omugoba w'ekyombo ne nannyini kyo okusinga Pawulo bye yayogera. **12** Olw'okubanga omwalo tegwali mulungi okwewogomamu mu kiseera ky'obutiti, abasinga obungi kyebaava basemba eky'okweyongerayo, nga basuubira nti obanga kisoboka tutuuke e Foyiniiki, we baba bamala ekiseera eky'obutiti ku mwalo gwa Kuleete ogwali gutunuulidde obukiikaddyo n'ebugwanjuba, n'obukiikakkono n'ebugwanjuba. **13** Mu kiseera ekyo empewo n'efuluma mu bukiikaddyo nga nzikakkamu, ne balowooza nti kye baali bagenderera bakifunye ne basikayo ennanga ne bagendera kumpi n'olukalu lwa Kuleete. **14** Naye waali tewannayita bbanga ddene, omuyaga ogw'amaanyi ennyo oguyitibwa Ewulakulo, ne gukunta n'amaanyi mangi nnyo. **15** Ne gufuuwa ekyombo ne kiva mu kkubo lyakyo, ne kitayinza kwolekera muyaga, ne tuguleka ne gututwala nga bwe gwayagala. **16** Oluvannyuma ne tuyita ku mabbali g'akazinga akayitibwa Kawuda, mu kutegana, **17** ne tukwata akaato akeeyambisibwa mu kabenje, ne bakasibira okwo n'emiguwa okwetooloola ekyombo, ne bakanyweza. Olw'okutya nti ekyombo kiyinza okuwagamira mu musenyu gwa Suluti, kyebaava bassa ettanga eddene ne baleka ekyombo ne kitwalibwa omuyaga. **18** Olunaku olwaddirira omuyaga ne gweyongera amaanyi, abalunnyanja ne batandika okusuula mu nnyanja ebintu ebyali mu kyombo. **19** Ne ku lunaku olwokusatu ne bakwata ebintu ebikola ku kyombo ne babisuula mu nnyanja. **20** Ne tumala ennaku nnyingi nga tetulabye ku njuba wadde

emunyeenye, gwo omuyaga nga gutuzunza n'amaanyi gaagwo gonna; olwo essuubi lyaffe lyonna ery'okuwona ne lituggweeramu ddala. **21** Bwe baamala ebbanga nga n'okulya tebaagala kulya, Pawulo n'alyoka ayimirira wakati mu bo, n'abagamba nti, "Abasajja kyabagwanira okumpuliriza obutava Kuleete, kubanga temwandifiiriddwa byammwe bwe muti awamu n'okulumizibwa! **22** Naye kaakano mugume omwoyo! Kubanga tewali n'omu ajja kufa, wabula ekyombo kyokka kye kijja okuzikirira. **23** Kubanga ekiro ekyayise, malayika wa Katonda wange gwe mpeereza, yayimiridde we ndi, **24** n'aŋŋamba nti, 'Totya, Pawulo, kubanga kikugwanira okuyimirira mu maaso ga Kayisaali owozesebwe, era laba, Katonda akuwadde obuvunaanyizibwa ku abo bonna b'oli nabo mu kyombo.' **25** Noolwekyo mugume omwoyo! Kubanga nzikiriza Katonda nga mu ngeri yonna kijja kuba nga bwe kyaŋŋambiddwa. **26** Naye kitugwanidde okusuulibwa ku kizinga." **27** Mu kiro eky'ekkumi n'ebina embuyaga bwe yali etuwuuba eno n'eri mu Nnyanja Aduliya, mu ttumbi abalunnyanja ne bateebereza nti olukalu luli kumpi. **28** Ne bapima ne balaba ng'obuwanvu bw'amazzi okukka wansi buli mita amakumi asatu mu musanvu. Bwe waayitawo akabanga ate ne bapima ne basanga nga mita amakumi abiri mu musanvu. **29** Bwe baatya okutomera enjazi ku lubalama ne basuula ennanga nnya emabega, ne basabirira obudde okukya. **30** Abamu ku balunnyanja ne bateesa okwabulira ekyombo ne bassa akaato akeyambisibwa mu kabenje, nga beefuula ng'abagenda okusuula ennanga mu maaso g'ekyombo. **31** Naye Pawulo n'agamba omukulu w'ekitongole n'abaserikale be nti, "Mwenna temujja kuwona okuggyako ng'abasajja bano basigala ku kyombo." **32** Awo abaserikale ne basala emiguwa egyali gikutte akato, ne bakaleka ne kagwayo. **33** Awo obudde bwali bunaatera okukya, Pawulo ne yeegayirira buli muntu alye ku mmere, ng'abagamba nti, "Leero lunaku lwa kkumi na nnya nga mulindirira nga temulidde, ate era mukyeyongera obutalya. **34** Noolwekyo mubeeko ke mulya, kubanga ekyo kye kijja okubalokola so tewaabe n'omu ku mmwe anaavibwako luviiri lwe ku mutwe gwe." **35** Awo Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, n'addira omugaati, ne yeebaza Katonda mu maaso gaabwe bonna, n'amenya omugaati n'alya. **36** Amangwago buli omu n'atandika okulya ku mmere. **37** Abaali ku kyombo bonna awamu baali ebikumi bibiri mu nsanvu mu mukaaga. **38** Bonna bwe baamala okulya nga bakkuse, ne basuula eŋŋaano mu nnyanja okwongera okuwewula ku kyombo. **39** Awo obudde bwe bwakya ne batalaba lukalu naye ne balengera ekikono ky'ennyanja nga kirina ekibangirizi eky'omusenyu ku lubalama, ne baagala bagobye okwo ekyombo. **40** Ne bakutula ennanga, ne bazireka mu nnyanja, ne basumulula emiguwa egikwata enkasi ne bawanika ettanga ery'omu maaso g'ekyombo empewo eryoke ekitwale mu maaso, ne balyoka boolekera olukalu. **41** Naye ekyombo ne kyeggunda mu musenyu engezi ebbiri we zaali zisisinkana, ekitundu eky'omu maaso ne kiwagamira mu musenyu nga tekinyeenya, eky'emabega ne kisigala wabweru waggulu, ng'amayengo ag'amaanyi gakikuba, era ne kitandika okumenyekamenyeka. **42** Abaserikale ne bateesa batte abasibe bonna, si kulwa nga bawuga ne batuuka ku lukalu ne babomba. **43** Naye olwokubanga Yuliyo yayagala okuwonya Pawulo, amagezi ago n'agagaana. Awo n'alagira buli muntu asobola okuwuga awuge alage ku lukalu, **44** n'abo abatasobola kuwuga bagezeeko okweyambisa ebitundutundu by'embaawo ebyali bimenyese ku kyombo. Awo buli muntu n'atuuka bulungi ku lukalu nga taliiko kamogo.

28 Awo bwe twamala okutuuka obulungi ku lukalu ne tulyoka tutegeera nti tuli ku kizinga Merita. **2** Bannansi b'oku kizinga baatulaga ekisa kingi ekitali kya bulijjo, ne bakuma omuliro ne twota, kubanga obudde bwali bwa butiti nga n'enkuba etandise okutonnya. **3** Pawulo yali akuŋŋaanyizza akaganda k'obuku, naye yali akassa ku muliro, omusota ogw'obutwa ennyo ne guva mu buku obwo ne gweripa ku mukono gwe. **4** Bwe baalaba ekintu ekireebeeta ku mukono gwa Pawulo ne bagambagana nti, "Ddala oyo mutemu. Newaakubadde ng'ennyanja yagiwonye, naye era omusango gukyamulondoola teguumuganye kulama!" **5** Naye Pawulo omusota n'agukunkumulira mu muliro n'atabaako kabi konna. **6** Abantu ne balindirira balabe bw'atandika okuzimba oba okugwa eri afiirewo, naye bwe baalindiririra ebbanga eddene nga tebamulabako kamogo, ne baddamu okwerowooza, ne bagamba nti, "Oyo katonda!" **7** Waaliwo ennimiro okuliraana n'olubalama lw'ennyanja we twali, nga ya Pabuliyo eyali omukulu w'ekizinga ekyo. Awo n'atwaniriza mu maka ge n'atusembeza n'atulabirira okumala ennaku ssatu. **8** Mu kiseera ekyo kitaawe yali mulwadde omusujja ng'alimu ekiddukano ky'omusaayi. Pawulo n'agenda gy'ali n'amusabira, n'amussaako emikono n'amuwonya! **9** Ekyo bwe kyabaawo, n'abalwadde abalala bonna ku kizinga abaalina endwadde ne bajja gy'ali ne bawonyezebwa. **10** Ne batuwa ebirabo bingi, era ekiseera kyaffe eky'okusaabala ku nnyanja bwe kyatuuka, ne batuleetera ebintu bingi ku kyombo bye twali twetaaga okukozesa mu lugendo lwaffe. **11** Oluvannyuma lw'emyezi esatu ne tulyoka tusitula. Twagendera mu kyombo eky'e Alegezanderiya ekiyitibwa Abooluganda Abalongo. Kyali kyewogomye awo ku kizinga okumala obudde bwonna olw'obutiti. **12** Ne tusooka okugoba mu Sirakusi, ne tumalawo ennaku ssatu. **13** Bwe twava awo ne twetooloola ne tutuuka e Regio. Oluvannyuma lw'olunaku lumu ne tujjirwa empewo eva obukiikaddyo bwa bugwanjuba, olunaku olwaddirira ne tutuuka e Putiyooli. **14** Wano twasangawo abooluganda, ne batusaba tubeere nabo ennaku musanvu. Bwe twava awo ne tutuuka e Ruumi. **15** Abooluganda abaali eyo bwe baawulira ebyatutuukako, ne bajja okutusisinkana mu Katale ka Apiya ne ku Bisulo Ebisatu. Pawulo bwe yabalaba ne yeebaza Katonda era n'aguma omwoyo. **16** Bwe twatuuka mu Ruumi Pawulo n'akkirizibwa okubeera yekka, kyokka ng'abeera n'omuserikale amukuuma. **17** Awo nga wayiseewo ennaku ssatu, Pawulo n'ayita abakulembeze b'Abayudaaya. Bwe baakuŋŋaana n'ayogera nabo nti, "Abasajja baganda bange, Abayudaaya bankwatira bwereere mu Yerusaalemi, ne bampaayo mu Baruumi, so nga sirina ky'ensobezza ku

bantu, wadde ku mpisa z'abajjajjaffe wadde obulombolombo.
18 Abaruumi ne bampozesa, era ne baagala okunta,
kubanga tebaalabawo musango gwe nzizizza gunsaanyiza
kufa. **19** Naye Abayudaaya bwe baagaana okukkiriza ensala
eyo, ne mpalirizibwa okujulira ewa Kayisaali, newaakubadde
nga saaliko kye mpawaabira bantu ba ggwanga lyange. **20**
Noolwekyo mbayise wano tumanyagane era twogeraganye.
Olw'essuubi lya Isirayiri, kyenvudde nsibibwa n'olujegere
luno." **21** Ne bamuddamu nti, "Tetufunanga ku bbaluwa ziva
mu Buyudaaya nga zikwogerako, wadde baganda baffe
okubaako bye batutegeeza ku ggwe nga bibi. **22** Kyokka
twagala okuwulira ebirowoozo byo ku kibiina ekyo, kubanga
tumanyi nti buli wamu teriiyo gw'owulira ng'akyogerako
bulungi." **23** Awo ne bategeka olunaku, era ku olwo abantu
ne bajja bangi, mu kifo we yasulanga. N'abannyonnyola
ng'ajulira obwakabaka bwa Katonda, n'abategeeza ku
Yesu, nga byonna abyesigamya ku mateeka ga Musa ne
ku bannabbi. Yatandika ku nkya n'amala akawungeezi.
24 Abamu ne bakkiriza bye yayogera, naye abalala ne
batakkiriza. **25** Awo nga balemeddwa okukkiriziganya,
Pawulo n'abasiibuza ebigambo bino nti, "Mwoyo Mutukuvu
yali mutuufu bwe yayogera eri bajjajjammwe ng'ayita mu
nnabbi Isaaya nti, **26** "'Genda eri abantu bano obagambe nti,
Okuwulira muliwulira, naye temulitegeera n'okulaba muliraba
naye temulyetegereza. **27** Kubanga omutima gw'abantu
bano gugubye. N'amatu gaabwe gazibikidde, n'amaaso
gaabwe gazibiridde. Si kulwa nga balaba n'amaaso gaabwe,
ne bawulira n'amatu gaabwe, ne bategeera n'emitima
gyabwe, ne bakyuka okudda gye ndi, ne mbawonya.' **28**
"Noolwekyo mumanye nti obulokozi obuva eri Katonda
buweereddwa Abaamawanga era bajja kubuwuliriza."
29 Pawulo bwe yamala okwogera ebyo, Abayudaaya
ne bagenda nga bawakana nnyo bokka na bokka. **30**
Awo Pawulo n'amala emyaka ebiri miramba ng'asula mu
nnyumba ye gye yeepangisiza, era n'ayanirizanga buli
eyajjanga okumulaba. **31** N'abuuliranga obwakabaka bwa
Katonda, era n'ayigirizanga ebigambo bya Mukama waffe
Yesu Kristo mu lwatu nga tewali amuziyiza.

Abaruumi

1 Nze Pawulo, omuddu wa Yesu Kristo, Mukama waffe Kristo, nayitibwa okuba omutume, eyayawulibwa okubuulira Enjiri ya Katonda, **2** gye yasuubiriza mu bannabbi be mu byawandiikibwa ebitukuvu, **3** ebyogera ku Mwana we, eyava mu zadde lya Dawudi mu mubiri, **4** eyakakasibwa okuba Omwana wa Katonda mu maanyi aga Mwoyo Mutukuvu olw'okuzuukira kw'abafu, ye Yesu Kristo Mukama waffe. **5** Mu Yesu Kristo Mukama waffe, mwe twaweerwa ekisa, ne mpitibwa okuba omutume, amawanga gonna galyoke gamugondere mu kukkiriza ku lw'erinnya lye. **6** Nammwe muli mu abo abaayitibwa okuba abayigirizwa ba Yesu Kristo. **7** Mpandikira abo bonna ababeera mu Ruumi, abaagalwa ba Katonda, abaayitibwa okuba abatukuvu. Ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Yesu Kristo Mukama waffe, bibeerenga nammwe. **8** Okusooka neebaza nnyo Katonda wange ku lwammwe mwenna, ku bwa Yesu Kristo, olw'okukkiriza kwammwe okunywevu okwogerwako mu nsi yonna. **9** Katonda gwe mpeereza n'omutima gwange gwonna nga mbulira Enjiri ey'Omwana we, ye mujulirwa wange, nga bwe mbasabira bulijjo, **10** nga mbegayiririra bulijjo mu kusaba kwange, ndyoke nsobole okubatuukako nga Katonda bw'anaayagala. **11** Kubanga neesunga nnyo okubalaba, ndyoke mbawe ku kirabo eky'omwoyo, mulyoke munywezebwe okutuuka ku nkomerero, **12** kwe kugamba: twezengamu amaanyi ffekka ne ffekka olw'okukkiriza kwe tulina. **13** Wabula njagala mumanye kino, abooluganda nti, Emirundi mingi nateekateeka okujja gye muli naye ne nziyizibwa okutuusa kaakano, ndyoke nkungule ebibala mu mmwe, nga bwe kiri mu mawanga amalala. **14** Kubanga nnina ebbanja eri Abayonaani n'abatali Bayonaani, n'eri ab'amagezi n'eri abasirusiru, **15** era nammwe ab'e Ruumi kyenva njagala okubabuulira Enjiri. **16** Enjiri tenkwasa nsonyi: kubanga ge maanyi ga Katonda agalokola buli muntu akkiriza, okusooka eri Omuyudaaya n'eri Omunnamawanga. **17** Kubanga mu yo obutuukirivu bwa Katonda bubikkulibwa. Obutuukirivu obwo butuweebwa olw'okukkiriza, olw'okukkiriza kwokka, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Abatuukirivu banaabeeranga balamu lwa kukkiriza." **18** Kubanga obusungu bwa Katonda bubikkulibbwa okuva mu ggulu ku abo abatatya Katonda bonna n'abakaafiiri bonna ku bye bakola okuziyiza amazima okuvaayo. **19** Kubanga ebisoboka okumanyibwa ku Katonda bibabikkuliddwa, kubanga Katonda abibalaze byonna mu bujjuvu. **20** Kubanga okuviira ddala ku kutondebwa kw'ensi, ebintu bye ebitalabika, bwe buyinza bwe obutaggwaawo n'obwa Katonda bwe, bitegeerwa ne birabikira ddala mu by'obutonde bwe, abantu balyoke baleme kubaako na kya kwewolereza. **(aïdios g126)** **21** Kubanga newaakubadde nga Katonda bamumanyi, tebaamugulumiza nga Katonda wadde okumwebazanga, naye ne bagobereranga ebitaliimu mu mpaka zaabwe, omutima gwabwe omusirusiru ne gujjuzibwa ekizikiza. **22** Beeyita ab'amagezi ne bafuuka abasirusiru, **23** ne bawanyisa ekitiibwa kya Katonda ataggwaawo okukifaananyiriza ekifaananyi ky'omuntu aggwaawo, n'eky'ebinyonyi, n'eky'ebirina amagulu ana n'eky'ebyewalula. **24** Katonda kyeyava abaleka, emitima gyabwe ne girulunkanira eby'obugwagwa ne bawemula emibiri gyabwe bokka na bokka. **25** Ne bafuula amazima ga Katonda okuba obulimba ne basinza era ne baweereza ebitonde, mu kifo ky'okusinza eyabitonda, eyeebazibwa emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **26** Katonda kyeyava abaleka ne beeyongera mu kwegomba kwabwe okw'obuwemu. Abakazi baabwe baawanyisa enkolagana yaabwe ey'obuzaaliranwa n'abasajja, ne bakola ebitali bya buzaaliranwa. **27** Abasajja nabo baalekayo okwegatta ne bakazi baabwe mu ngeri ey'obuzaaliranwa, ne bajjuzibwa obukaba ne beegatta ne basajja bannaabwe. N'ekyava mu bikolwa ebyo eby'obugwagwa, kwe kusasulibwa empeera esaanira okwonoona kwabwe. **28** Bwe baagaana okumanya Katonda, Katonda kyeyava abaleka ne babeera n'omutima omwonoonefu ne bakola ebitasaana. **29** Bajjuzibbwa obutali butuukirivu bwonna, n'ebibi, n'omululu, n'obukyayi, n'obuggya, n'obussi, n'entalo, n'obulimba, n'enkwe, n'okwogera ebitasaana, nga basala ku bannaabwe ebigambo, **30** era nga bageya, nga bakyawa Katonda, nga bavuma bannaabwe, nga bajjudde amalala n'okwekulumbaza, nga bagunjawo enkola y'ebikyamu, era nga bajeemera bakadde baabwe. **31** Tebategeera so tebalina kukkiriza, tebalina kwagala, era tebalina mutima gusaasira. **32** Newaakubadde nga bamanyi nga Katonda yagamba nti abantu abakola ebintu ng'ebyo balizikirizibwa, tebakoma ku kubikola kyokka, naye basiima n'abo ababikola.

2 Gwe anenya omuntu omulala, okola ebibi bye bimu ne by'onenyeza omuntu oyo. Kyonoova olema okubeera n'eky'okuwoza, kubanga bw'okola bw'otyo, weesalira wekka omusango. **2** Naye kaakano, tumanyi nga Katonda mutuufu okunenya abo abakola ebiri ng'ebyo. **3** Naye ggwe omuntu obuntu, akola ebiri ng'ebyo, kyokka n'onenya abantu abalala, olowooza nga Katonda alikuleka? **4** Oba onyooma ekisa kya Katonda ekingi, n'okugumiikiriza kwe n'obukwatampola bwe? Tomanyi ng'ekisa kya Katonda kikuleeta mu kwenenya? **5** Naye olw'obukakanyavu bwo n'omutima oguteenenya, weeterekera ekiruyi ku lunaku lw'ekiruyi n'okubikkulirwa, Katonda lw'alisalirako omusango ogw'obutuukirivu. **6** Katonda aliwa buli omu empeera esaanira ebikolwa bye. **7** Aliwa obulamu obutaggwaawo abo abaakola obulungi, nga balina essuubi ery'okuweebwa ekitiibwa, ettendo n'obulamu obw'emirembe n'emirembe. **(aiōnios g166)** **8** Naye abo abeenoonyeza ebyabwe, abajeemera amazima nga bagondera obutali butuukirivu, kiriba kiruyi na busungu. **9** Walibaawo ennaku n'okubonaabona ku buli mmeeme y'omuntu akola ebibi, okusookera ku Muyudaaya n'oluvannyuma ku Munnaggwanga. **10** Naye ekitiibwa n'ettendo n'emirembe biriba ku buli akola ebituufu, okusookera ku Muyudaaya n'oluvannyuma ku Munnaggwanga. **11** Kubanga Katonda tasosola mu bantu. **12** Abo bonna abaayonoona olw'obutamanya mateeka, balizikirira; era n'abo bonna abaamanya amateeka ne boonoona, bwe batyo bwe

balisalirwa omusango, okusinziira mu Mateeka. **13** Kuba abawulira obuwulizi amateeka, si be bejjeerera eri Katonda, wabula abo abakola bye galagira, be baliweebwa obutuukirivu. **14** Abaamawanga abatalina mateeka bwe bakolera mu buzaaliranwa ebintu eby'Amateeka, ebintu ebyo byennyini bifuuka amateeka gye bali, newaakubadde ng'Amateeka tegaabaweebwa. **15** Ekyo kiraga ng'Amateeka gawandiikibbwa mu mitima gyabwe, era kikakasa munda mu birowoozo byabwe, ng'emitima gyabwe giribasaliriza omusango oba okubejjeereza okusinziira ku ekyo kye bamanyi. **16** Kino kiribaawo ku lunaku Katonda kw'aliramulira abantu olw'ebyo bye baakisa, ng'enjiri yange bw'eri ku bwa Yesu Kristo. **17** Abamu ku mmwe mweyita Bayudaaya. Mwesiga amateeka ne mwewaana nga bwe mumanyi Katonda. **18** Bwe musoma ebyawandiikibwa muyiga engeri Katonda gy'ayagala mweyise ne muzuula ekituufu. **19** Mukakasa nga bwe muli abakulembeze b'abazibe b'amaaso, era ettabaaza eri abo bonna abali mu kizikiza. **20** Naye olwokubanga, amateeka ga Katonda gatuwa amagezi n'amazima, mulowooza muyinza okuyigiriza abatali bagezi n'abaana abato. **21** Kale ggwe ayigiriza abalala, lwaki toyinza kweyigiriza wekka? Ategeeza abalala obutabba, tobba? **22** Ategeeza obutayenda, toyenda? Akyawa ebifaananyi, si ggwe onyaga eby'omu masabo? **23** Mwenyumiririza mu mateeka, naye ne muswaza Katonda olw'obutagatuukiriza. **24** Ekyawandiikibwa kigamba nti, "Olw'ebikolwa byammwe ebyo, erinnya lya Katonda kyelivudde livvoolebwa mu mawanga." **25** Okukomolebwa kugasiza ddala bw'okwata amateeka, naye bw'otagatuukiriza tewaba njawulo wakati wo n'atali mukomole. **26** Kale obanga atali mukomole akwata amateeka, talibalibwa ng'eyakomolebwa? **27** Noolwekyo ataakomolebwa mu buzaaliranwa naye ng'akuuma amateeka, alikusaliza omusango gwe alina amateeka amawandiike n'otagatuukiriza ate nga wakomolebwa. **28** Okweyisa ng'Omuyudaaya ate nga wakomolebwa, tekikufuula Muyudaaya yennyini. **29** Okuba Omuyudaaya yennyini oteekwa okugondera amateeka. Okukomolebwa okutuufu kwe kukomolebwa okubaawo mu mutima, so si okw'omubiri. Omuntu ng'oyo atenderezebwa Katonda, so si abantu.

3 Kaakano olwo Omuyudaaya alina nkizo ki? Oba okukomolebwa kugasa ki? **2** Kugasa nnyo mu ngeri nnyingi. Okusookera ddala, Abayudaaya be baateresebwa ebigambo bya Katonda. **3** Kituufu nti abamu ku bo tebakkiriza bigambo ebyo. Obutakkiriza bwabwe buliggyawo obwesigwa bwa Katonda, olw'okuba nga bo tebaalina kukkiriza? **4** Tekisoboka. Katonda ye wa mazima, newaakubadde nga buli muntu yenna mulimba. Ebyawandiikibwa bigamba nti, "Olyoke otuukirire mu bigambo byo, era osinge bw'osala omusango." **5** Naye obanga obutali butuukirivu bwaffe bulagira ddala obutuukirivu bwa Katonda, tunaayogera ki? Kikyamu Katonda okutunyiigira era n'atubonereza? Mu kino njogera ng'omuntu. **6** Nedda, sikikyamu. Katonda alisalira atya ensi omusango? **7** Naye obanga obulimba bwammwe bweyongera okugulumiza Katonda, nga kiraga Katonda bw'ali ow'amazima, oyinza okwebuuza lwaki okyasalirwa omusango ng'omwonoonyi? **8** Era okyayinza okwongerako na kino nti tukolenga ebibi mulyoke muveemu ebirungi, ng'abamu bwe batuwaayiriza nti, bwe tugamba. Kyokka Katonda mwenkanya, era alibasalira nga bwe kibagwanira. **9** Bino byonna bitegeeza ki? Kitegeeza nti ffe Abayudaaya tuli bulungi nnyo okusinga abantu abalala bonna? Nedda, n'akatono. Ffenna tufugibwa kibi, ne bwe baba Abayudaaya oba Abaamawanga. **10** Ng'ebyawandiikibwa bwe bigamba nti: "Tewali mutuukirivu n'omu. **11** Tewali ategeera wadde anoonya Katonda. **12** Bonna baakyama, bonna awamu baafuuka kitagasa; tewali n'omu akola obulungi, tewali n'omu." **13** "Emimiro gyabwe giringa entaana ezaasaamiridde, n'emimwa gyabwe gijjudde obulimba." "Buli kigambo ekibavaamu kiri ng'obusagwa bw'omusota." **14** "Emimwa gyabwe gijjudde okukolima n'obukyayi." **15** "Ebigere byabwe byanguwa okuyiwa omusaayi, **16** buli gye balaga baleka abantu baayo mu kuzikirira na mu nnaku njereere. **17** Tebamanyi kkubo lya mirembe." **18** "N'okutya tebatya Katonda." **19** Tumanyi nga buli kyawandiikibwa mu mateeka, kyawandiikibwa ku lw'abo abafugibwa amateeka. Amateeka malambulukufu ku nsonga ezo, omuntu yenna aleme okwekwasa ensonga yonna, ate era ne Katonda okwongera okulaga ng'ensi yonna bwe yasobya. **20** Kubanga tewali n'omu aliweebwa obutuukirivu mu maaso ga Katonda olw'ebikolwa by'amateeka. Mu mateeka mwe tutegeerera ddala ekibi. **21** Kale kaakano tutegeere ng'obutuukirivu bwa Katonda tebutuweebwa lwa kugondera Mateeka. Ekyo kikakasibwa Amateeka ne bannabbi. **22** Obutuukirivu bwa Katonda butuweebwa olw'okukkiriza Yesu Kristo. Katonda tasosola. **23** Ffenna twayonoona era tetusaanira kitiibwa kya Katonda. **24** Kyokka twaweebwa obutuukirivu bwa buwa olw'ekisa kye ekiri mu kununulibwa okuli mu Yesu Kristo; **25** Katonda yaweereza Kristo okuba omutango, bwe tukkiriza Kristo olw'omusaayi gwe yayiwa. Alaga obutuukirivu bwe mu kugumiikiriza ebibi ebyakolebwa edda, be bantu abaayonoona mu biseera biri eby'edda. **26** Kino kiraga Katonda bw'alaga okwaniriza kw'alina eri abantu mu biro bino, bwe baba n'okukkiriza mu Yesu. **27** Kale lwaki twenyumiriza? Tewali nsonga etwenyumirizisa. Lwa kuba nga twagoberera amateeka? Nedda, lwa kukkiriza. **28** Noolwekyo omuntu aweebwa obutuukirivu lwa kukkiriza so si lwa kugoberera mateeka. **29** Oba Katonda wa Bayudaaya bokka? Si ye Katonda w'amawanga amalala gonna? Weewaawo nabo Katonda waabwe. **30** Kubanga ye Katonda omu awa obutuukirivu abaakomolebwa, n'abo abataakomolebwa olw'okukkiriza kwabwe. **31** Kale amateeka tugaggyewo olw'okukkiriza? Kikafuuwe. Tunyweza manyweze.

4 Kale kiki kye tunaayogera ku jjajjaffe Ibulayimu ku bikwata ku by'omubiri? **2** Singa Ibulayimu yaweebwa obutuukirivu lwa bikolwa, yandyenyumirizza, naye si eri Katonda. **3** Ebyawandiikibwa bitugamba bitya? Ibulayimu yakkiriza Katonda ne kimubalirwa okuba obutuukirivu. **4** Omuntu bw'akola omulimu, asasulwa empeera ye. Empeera gy'aweebwa, teba kirabo. **5** Katonda tayinza kukusembeza olw'ebikolwa byo. Katonda

asembeza aboonoonyi olw'okukkiriza kwe balina mu ye. **6** Kabaka Dawudi naye yayogera kye kimu ku muntu ono Katonda gw'awa obutuukirivu obutavudde mu bikolwa bye ng'agamba nti: **7** "Baweereddwa omukisa, abasonyiyiddwa ebyonoono byabwe, ne baggyibwako ebibi byabwe. **8** Aweereddwa omukisa omuntu, Mukama gw'atalibalira kibi." **9** Kale omukisa guno, gw'abakomole bokka oba n'abatali bakomole? Ebyawandiikibwa bitugamba nti okukkiriza kwa Ibulayimu kwamubalirwa okuba obutuukirivu. **10** Kale, kwamubalirwa kutya? Ng'akomolebbwa oba nga tannakomolebwa? Nedda si ng'akomolebbwa naye nga tannakomolebwa. **11** Akabonero ke yafuna ak'okukomolebwa, ye nvumbo ku butuukirivu olw'okukkiriza kwe, nga tannakomolebwa, alyoke abeere jjajja w'abo bonna abakkiriza nga si bakomole, nabo balyoke babalirwe obutuukirivu. **12** Ate era ye jjajja w'abantu bonna, abakomole, era abatambulira mu kkubo ery'okukkiriza, jjajjaffe Ibulayimu kwe yalina nga tannakomolebwa. **13** Ibulayimu n'ezzadde lye tebaaweebwa kisuubizo eky'okulya ensi yonna, ng'omugabo gwe, lwa kukwata mateeka. Katonda, ensi yagimusuubiza lwa butuukirivu obwamuweebwa olw'okukkiriza. **14** Kale obanga baweebwa obusika lw'amateeka, okukkiriza kuba tekugasa, era nga n'ekisuubizo tekirina makulu. **15** Katonda anyiiga Amateeka ge bwe gatagonderwa. Naye bwe wataba mateeka, tewaba mateeka ga kujeemera. **16** Noolwekyo ekisuubizo kijja lwa kukkiriza, kiryoke kiweebwe lwa kisa, eri ezzadde lyonna, so si ezzadde erigondera amateeka lyokka naye n'eri ezzadde erya Ibulayimu olw'okukkiriza; era oyo ye jjajjaffe ffenna. **17** Kyawandiikibwa nti, "Nkufudde jjajja w'amawanga amangi." Ye jjajjaffe mu maaso g'oyo gwe yakkiriza, Katonda azuukiza abafu, era alaba ebitaliiwo ng'ebiriwo, era atonda ebintu ebiggya. **18** Katonda yasuubiza Ibulayimu abazzukulu bangi. Ne bwe kyalabika ng'ekitasoboka, Ibulayimu yalina okukkiriza mu Katonda, n'oluvannyuma n'abeera jjajja w'amawanga mangi, okusinziira ku ekyo ekyayogerwa nti, "Ezadde lyo bwe liriba." **19** Teyatendewererwa mu kukkiriza, newaakubadde nga yali wa myaka nga kikumi, nga n'omubiri gwe munafu nnyo, ate nga ne Saala mugumba. **20** Teyabuusabuusa kisuubizo kya Katonda mu butakkiriza, naye yaweebwa amaanyi lwa kukkiriza; n'agulumiza Katonda. **21** Yakakasiza ddala nti Katonda kye yasuubiza asobola okukituukiriza, **22** era bwe kityo ne kimubalirwa okuba obutuukirivu. **23** Naye tekyawandiikibwa ku lulwe yekka nti, "Kyamubalirwa okuba obutuukirivu;" **24** naye era naffe, abakkiririza mu oyo eyazuukiza Yesu Mukama waffe mu bafu. **25** Kristo yaweebwayo okuttibwa olw'ebibi byaffe, n'azuukizibwa tulyoke tuweebwe obutuukirivu.

5 Kale nga bwe twaweebwa obutuukirivu olw'okukkiriza tulina emirembe ne Katonda, mu Mukama waffe Yesu Kristo, **2** era olw'okukkiriza mu Kristo tufunye ekisa kya Katonda mwe tubeera, era mwe twenyumiririza, nga tusuubira ekitiibwa kya Katonda. **3** Tetukoma ku ekyo kyokka, naye twenyumiririza ne mu kubonaabona, nga tumanyi ng'okubonaabona kutuyigiriza okugumiikiriza. **4** Era okugumiikiriza kututuusa ku mbala ennungi, n'embala ennungi ne zitutuusa ku ssuubi. **5** Era essuubi teritukwasa nsonyi kubanga Katonda atuwadde Mwoyo Mutukuvu ajjuza emitima gyaffe okwagala kwe. **6** Bwe twali tukyali banafu wakati mu bibi, Kristo yatufiirira ffe aboonoonyi. **7** Kizibu okufiirira omuntu omutuukirivu. Oboolyawo omuntu ayinza okwewaayo okufa ku lw'omuntu omulungi. **8** Kyokka Katonda alaga okwagala kwe gye tuli mu ngeri eno: bwe twali tukyali boonoonyi, Kristo n'atufiirira. **9** Kale obanga twaweebwa obutuukirivu olw'omusaayi gwe, alitulokola okuva mu busungu bwa Katonda. **10** Kale obanga bwe twali tukyali balabe ba Katonda twatabaganyizibwa naye mu kufa kw'Omwana we, bwe tutabagana naye tetulisingawo nnyo okulokolebwa olw'obulamu bwe? **11** So si ekyo kyokka, twenyumiririza mu Katonda, kubanga Katonda yaweereza Mukama waffe Yesu Kristo, mwe twatabaganyizibwa. **12** Ekibi kyajja mu nsi olw'omuntu omu, ne kireeta okufa mu nsi. Mu ngeri y'emu olw'okuba nga bonna baayonoona, bonna balifa. **13** Ekibi kyaliwo mu nsi ng'amateeka tegannabaawo. Kyokka Katonda teyagamba nti be balina okuvunaanyizibwa olw'ebibi byabwe, kubanga Amateeka gaali tegannabeerawo. **14** Kyokka okufa kwali kukyafuga okuva ku Adamu okutuusa ku Musa, nga kutwaliramu n'abo abataayonoona mu ngeri Adamu gye yayonoonamu. Mu ngeri endala, Adamu ali mu kifaananyi kya Kristo eyajja oluvannyuma. **15** Naye Katonda wa kisa nnyo, kubanga ekirabo kye yali agenda okutuwa, kyali kya njawulo ku kibi kya Adamu. Okwonoona kw'omuntu omu, Adamu, kwaleetera bangi okufa, kyokka ekisa kya Katonda n'ekirabo ekiri mu kisa ky'omuntu omu Yesu Kristo kyasukkirira nnyo ne kibuna mu bantu bangi. **16** Waliwo enjawulo nnene wakati w'ekibi kya Adamu n'ekirabo kya Katonda. Ekibi ekimu kyatuweesa ekibonerezo. Kyokka ekirabo kya Katonda kyatukkirizisa gy'ali, newaakubadde nga twonoona emirundi mingi. **17** Obanga olw'okwonoona kw'omuntu omu okufa kwabuna, abaliweebwa ekisa kya Katonda n'ekirabo eky'obutuukirivu, tebalisinga nnyo okufugira mu bulamu olw'omuntu omu Yesu Kristo? **18** Kale ng'abantu bonna bwe baasalirwa omusango olw'ekibi ekimu, bwe kityo n'olw'ekikolwa ekimu eky'obutuukirivu abantu bonna mwe baaweerwa obutuukirivu ne bafuna obulamu. **19** Obujeemu bw'omuntu omu bwafuula abangi okuba aboonoonyi. Bwe butyo n'obuwulize bw'omuntu omu Yesu, bulifuula bangi okuba abatuukirivu. **20** Amateeka gaatekebwawo, amaanyi g'ekibi galyoke galabisibwe. Kyokka ekibi bwe kyeyongera, ekisa kya Katonda kyo ne kyeyongera nnyo okusingawo. **21** Ng'ekibi bwe kyafugira mu kufa, n'ekisa kya Katonda kifugira mu butuukirivu ne kitutuusa mu bulamu obutaggwaawo mu Yesu Kristo Mukama waffe. **(aiōnios g166)**

6 Kale tunaagamba tutya? Tweyongere okwonoona, olwo ekisa kya Katonda kiryoke kyeyongere? **2** Kikafuuwe, kubanga ffe abaafa eri ekibi tuyinza tutya okweyongera okukikola? **3** Oba temumanyi nga bonna bwe baabatizibwa mu Yesu Kristo, baafiira wamu naye? **4** Bwe twabatizibwa twaziikibwa wamu ne Kristo. Nga Kristo bwe yazuukizibwa okuva mu bafu olw'ekitiibwa kya Kitaawe, naffe twafuna obulamu obuggya, era bwe tutyo

tutambulirenga mu bulamu obwo obuggya. **5** Obanga twegatta wamu naye mu kifaananyi eky'okufa kwe, bwe tutyo bwe tulyegattira awamu naye mu kuzuukira kwe. **6** Tumanyi kino nti omuntu waffe ow'edda yakomererwa wamu naye ku musaalaba, omubiri gw'ekibi guleme kuba gwa mugaso, tuleme kuddamu kuba baddu ba kibi. **7** Omuntu bw'afa aba takyafugibwa kibi. **8** Naye obanga twafiira wamu ne Kristo, tukkiriza nga tuliba balamu wamu naye **9** Tumanyi nti, nga Kristo bwe yazuukizibwa mu bafu, takyafa nate, okufa tekukyamufuga. **10** Okufa kwe yafa eri ekibi, yafa omulundi gumu, naye kaakano mulamu era mulamu ku bwa Katonda. **11** Bwe mutyo nammwe mwerowoozenga okuba abaafiira ddala eri ekibi, naye abalamu eri Katonda mu Kristo Yesu. **12** Noolwekyo ekibi kiremenga okufuga omubiri gwammwe ogufa, nga mugondera okwegomba kwagwo. **13** Temuwangayo bitundu byammwe eby'omubiri okukozesebwa ebitali bya butuukirivu eri ekibi, naye mweweereyo ddala eri Katonda, ng'abantu abalamu abaava mu bafu. Ebitundu byammwe eby'omubiri gwammwe bikozesebwe eby'obutuukirivu eri Katonda. **14** Temukkiriza kibi kwongera kubafuga, kubanga temukyafugibwa mateeka, wabula ekisa kya Katonda. **15** Kale tukole tutya? Kale tukole ekibi kubanga tetufugibwa mateeka wabula ekisa kya Katonda? Kikafuuwe. **16** Temumanyi nga muba baddu b'oyo gwe muwulira? Muyinza okuba abaddu b'ekibi ne kibaleetera okufa, oba muyinza okuba abaddu abawulira Katonda n'abawa obutuukirivu. **17** Kyokka Katonda yeebazibwe kubanga mwabanga baddu ba kibi, naye bwe mwagondera okuyigiriza kwe mwayigirizibwa n'omutima gwammwe gwonna, ne mukugondera. **18** Noolwekyo mwasumululwa okuva mu kibi, ne mufuuka baddu ba butuukirivu abasanyusa Katonda. **19** Njogera nga nkozesa olulimi olwa bulijjo kubanga mukyali banafu. Nga bwe mwawangayo ebitundu byammwe eby'omubiri okuba abaddu b'ebirowoozo eby'obugwagwa, ne mweyongeranga okukola ebitali bya butuukirivu, bwe mutyo muweeyo ebitundu byammwe eby'omubiri okuba abaddu b'obutuukirivu, nga mweweerayo ddala eri Katonda, mube batukuvu. **20** Bwe mwali abaddu b'ekibi, temwafugibwanga butuukirivu. **21** Kale mwagasibwa ki mu kukola ebintu ebyo, ebibaleetera ensonyi? Enkomerero yaabyo kufa. **22** Naye kaakano obanga mwasumululwa mu kibi, ne mufuuka baddu ba Katonda, ebivaamu bibatuusa ku kutukuzibwa, n'enkomerero bwe bulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **23** Empeera y'ekibi kwe kufa, naye ekirabo kya Katonda, bwe bulamu obutaggwaawo mu Yesu Kristo Mukama waffe. **(aiōnios g166)**

7 Temumanyi abooluganda, kubanga njogera eri abamanyi amateeka, ng'amateeka gafuga oyo yekka akyali omulamu? **2** Ka mbawe ekyokulabirako: mu mateeka omukazi omufumbo, asigala nga wa bba, bba bw'aba ng'akyali mulamu. Naye bba bw'afa, omukazi oyo ng'asumuluddwa mu tteeka eribagatta. **3** Noolwekyo omukazi oyo bwe yeegatta n'omusajja omulala, bba ng'akyali mulamu, omukazi oyo anaayitibwanga mwenzi. Naye bba bw'afanga, olwo omukazi omufumbo anaabanga asumuluddwa mu tteeka, era taabenga mwenzi bw'anaafumbirwanga omusajja omulala. **4** Nammwe baganda bange mwafa eri amateeka, muli ba mubiri gwa Kristo. Mwegatta ku Kristo eyazuukizibwa okuva mu bafu, tulyoke tubale ebibala ebisanyusa Katonda. **5** Kubanga bwe twali tukyafugibwa omubiri, okwegomba kw'ebibi kwakoleranga mu bitundu byaffe eby'omubiri olw'amateeka, era enkomerero kwali kufa. **6** Naye kaakano tetukyafugibwa mateeka. Tuli bafu eri ebyo ebyali bitusibye, era tebitulinaako buyinza. Noolwekyo tuyinza okuweereza Katonda mu ngeri empya eya Mwoyo Mutukuvu, so si mu nkola enkadde ey'amateeka. **7** Kale tunaayogera ki? Amateeka kye kibi? Kikafuuwe. Singa tewaali mateeka, sanditegedde kibi. N'okwegomba kw'omubiri sandikutegeeredde ddala singa amateeka tegaagamba nti, "Teweegombanga." **8** Ekibi kyeyambisa etteeka lino, ne kindeetera okwegomba okwa buli ngeri. Noolwekyo awatali mateeka, ekibi kiba kifu. **9** Edda nali mulamu awatali mateeka, naye etteeka bwe lyajja, ekibi ne kiramuka, n'okufa ne nfa. **10** Era ne nkizuula ng'etteeka eryali liteekwa okumpa obulamu, lye lyandetera okufa. **11** Ekibi kyeyambisa ekiragiro ekyo ne kinnimba, era ne kinzita. **12** Noolwekyo amateeka matukuvu, era n'ekiragiro kitukuvu, kiruŋŋamya era kirungi. **13** Kale ekirungi gye ndi, ate kye kyafuuka okufa? Nedda. Ekibi kye kyakozesa ekiragiro ekirungi kiryoke kinzite. Noolwekyo tulaba ekibi bwe kiri, ekibi ddala. **14** Tumanyi ng'amateeka mwoyo, naye nze omuntu obuntu, natundibwa ng'omuddu nfugibwe ekibi. **15** Kubanga kye nkola sikimanyi. Kye njagala si kye nkola, naye kye nkyawa kye nkola. **16** Newaakubadde nga nkola kye mmanyi nga kikyamu, nzikiriza ng'amateeka malungi. **17** Noolwekyo si nze nkola ebintu ebyo ebibi, wabula ekibi ekiri mu nze. **18** Mmanyi nga mu nze, temuli kalungi n'akamu. Ne bwe njagala okukola ekirungi, tewali kirungi kye nkola. **19** Ekirungi kye njagala okukola si kye nkola, naye ekibi kye saagala kye nkola. **20** Naye obanga kye saagala kye nkola, si nze mba nkikola, wabula ekibi ekibeera mu nze. **21** Noolwekyo nzudde mu mateeka nga bwe njagala okukola ebirungi, ekibi kimbeera kumpi. **22** Mu nze mu muntu ow'omunda njagala nnyo okugondera amateeka ga Katonda. **23** Naye mu mubiri gwange gwonna, ndaba amateeka ag'enjawulo nga gawakana n'etteeka lya Katonda amagezi gange ge limanyi. Ekyo kinfuula omusibe w'amateeka ag'ekibi, ekikolera mu mubiri gwange. **24** Nga ndi muntu munaku! Ani alindokola mu mubiri guno ogugenda okufa? **25** Kyokka Katonda yeebazibwe mu Yesu Kristo Mukama waffe. Nze kennyini mu birowoozo byange, ndi muddu w'amateeka ga Katonda era gwe mpeereza, newaakubadde ng'okwegomba kwange okw'omubiri, mpeereza etteeka ly'ekibi.

8 Noolwekyo abo abali mu Kristo Yesu, tebaliiko musango; abo abatagoberera kwegomba okw'omubiri wabula ne bagoberera Omwoyo. **2** Kubanga etteeka ery'Omwoyo aleeta obulamu mu Kristo Yesu, lyannunula okuva mu tteeka ly'ekibi n'okufa. **3** Amateeka ga Musa kye gataayinza kukola, olw'okunafuyizibwa omubiri, Katonda yakikola mu Mwana we yennyini bwe yamutuma mu kifaananyi ky'omubiri

ogw'ekibi, n'asalira ekibi omusango mu mubiri. **4** Ekyo kyabaawo, eby'obutuukirivu mu mateeka biryoke bituukirire mu ffe bwe tugondera Omwoyo, ffe abatatambulira mu mubiri naye abatambulira mu Mwoyo. **5** Abo abalowooleza mu mubiri balowooza bintu bya mubiri, naye abalowooleza mu Mwoyo balowooza bya Mwoyo. **6** Okulowooleza mu by'omubiri kwe kufa, naye okufugibwa Omwoyo bwe bulamu n'emirembe. **7** Kubanga okulowooza eby'omubiri kya bulabe eri Katonda. Ebirowoozo eby'omubiri tebiyinza kuwulira mateeka ga Katonda. **8** N'abo abafugibwa omubiri tebayinza kusanyusa Katonda. **9** Naye mmwe temufugibwa mubiri wabula mufugibwa Mwoyo, kubanga Omwoyo wa Katonda abeera mu mmwe. Era omuntu yenna bw'ataba na Mwoyo wa Kristo, oyo si wa Kristo. **10** Era obanga Kristo ali mu mmwe, omubiri gwammwe mufu olw'ekibi, ate ng'omwoyo gwammwe mulamu olw'obutuukirivu. **11** Era obanga Omwoyo w'oyo eyazuukiza Yesu okuva mu bafu abeera mu mmwe, oyo eyazuukiza Kristo mu bafu, alifuula emibiri gyammwe egifa okuba emiramu ku bw'Omwoyo we abeera mu mmwe. **12** Noolwekyo abooluganda tulina ebbanja, so si eri omubiri okugondera bye gutulagira. **13** Kubanga bwe munaagobereranga omubiri, mugenda kufa. Naye bwe munnatta ebikolwa eby'omubiri, muliba balamu, **14** kubanga abo bonna abakulemberwa Omwoyo wa Katonda be baana ba Katonda. **15** Temwaweebwa mwoyo gwa buddu ate mutye, wabula mwaweebwa Omwoyo eyabafuula abaana, era ku bw'oyo tumukoowoola nti, "Aba, Kitaffe." **16** Omwoyo yennyini akakasiza wamu n'omwoyo waffe nga bwe tuli abaana ba Katonda. **17** Kale nga bwe tuli abaana, tuli basika ba Katonda, era tulisikira wamu ne Kristo, bwe tubonaabonera awamu naye, tulyoke tuweerwe wamu naye ekitiibwa. **18** Okubonaabona kwe tubonaabona kaakano kutono nnyo bwe kugeraageranyizibwa n'ekitiibwa ekiritubikulirwa. **19** Ebitonde birindirira n'essuubi lingi ekiseera abaana ba Katonda lwe baliragibwa. **20** Kubanga ebitonde tebyafugibwa butaliimu nga byeyagalidde, wabula ku bw'oyo eyabifugisa, mu kusuubira. **21** Ebitonde birifuulibwa bya ddembe okuva mu kufugibwa okuvunda ne bigabanira wamu n'abaana ba Katonda ekitiibwa eky'okuba mu ddembe. **22** Tumanyi ng'ebitonde byonna bisinda era ne birumwa ng'omukazi alumwa okuzaala bw'abeera. **23** Naye ate si ekyo kyokka, era naffe abalina ebibala ebibereberye eby'Omwoyo, naffe tusinda munda yaffe nga tulindirira okufuuka abaana, kwe kununulibwa kw'emibiri gyaffe. **24** Twalokolebwa lwa ssuubi eryo. Naye essuubi erirabibwa si ssuubi; kubanga ani asuubira ky'alabako? **25** Naye bwe tusuubira kye tutalabako, tukirindirira n'okugumiikiriza. **26** N'Omwoyo bw'atyo atubeera mu bunafu bwaffe. Tetumanyi kusaba nga bwe kitugwanira, naye Omwoyo yennyini kusaba n'okusinda okutayogerekeka. **27** Oyo akebera emitima, amanyi Omwoyo ky'alowooza, kubanga yeegayiririra abatukuvu ng'okusiima kwa Katonda bwe kuli. **28** Era tumanyi nga eri abo abaagala Katonda, era abo abayitibwa ng'okuteesa kwe bwe kuli, ebintu byonna bibatuukako olw'obulungi. **29** Kubanga abo be yamanya olubereberye, yabalonda okufaananyizibwa mu kifaananyi ky'Omwana we, ye abeerenga omubereberye mu booluganda abangi. **30** Abo be yalonda, n'okubayita yabayita, n'abo be yayita, yabawa obutuukirivu, n'abo be yawa obutuukirivu yabagulumiza. **31** Kale tunaagamba ki ku bintu bino? Katonda bw'abeera ku lwaffe, ani asobola okutulwanyisa? **32** Oyo ataasaasira Mwana we ye, naye n'amuwaayo ku lwaffe ffenna, talituwa buwi bintu byonna awamu naye? **33** Ani aliroopa abalonde ba Katonda? Katonda y'awa obutuukirivu. **34** Ani alibasalira omusango? Kristo Yesu yafa, kyokka okusinga byonna yazuukizibwa, era ali ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'atwegayiririra. **35** Ani alitwawukanya n'okwagala kwa Kristo? Kubonaabona, oba bulumi, oba kuyigganyizibwa, oba njala, oba kuba bwerere, oba kabi, oba kitala? **36** Kyawandiikibwa nti: "Ku lulwo tutiisibwatiisibwa n'okuttibwa obudde okuziba, era tubalibwa ng'endiga ez'okusalibwa." **37** Naye mu bino byonna tuwangudde n'okukirawo ku bw'oyo eyatwagala. **38** Kubanga nkakasiza ddala nga newaakubadde okufa, wadde obulamu, wadde bamalayika, wadde abafuzi, wadde ebiriwo, wadde ebigenda okujja, wadde amaanyi, **39** wadde obugulumivu, wadde okukka wansi, wadde ekitonde ekirala kyonna, tewali kiriyinza kutwawukanya n'okwagala kwa Katonda okuli mu Kristo Yesu Mukama waffe.

9 Njogera amazima mu Kristo, sirimba, omwoyo gwange nga gunkakasa mu Mwoyo Mutukuvu, **2** nga ndimunakuwavu nnyo era nga nnumwa mu mutima. **3** Nnali njagala nze mwene nkolimirwe Katonda era njawukanyizibwe ku Kristo olwa baganda bange, bwe tuli ab'omu mubiri, **4** be Bayisirayiri, abantu ba Katonda abalonde. Katonda yabalaga ekitiibwa kye, n'akola nabo endagaano, n'abawa n'amateeka ge. Yeekaalu yagibawa, n'abawa n'ebyasuubizibwa. **5** Balina bajjajjaabwe abamanyiddwa, Kristo be yasibukamu mu mubiri. Nsaba Katonda afuga byonna atenderezebwenga emirembe gyonna, Amiina. **(aiōn g165)** **6** Naye si kuba nti Katonda yalemwa okutuukiriza kye yasuubiza. Si bonna ab'omu Isirayiri nti bantu ba Katonda ddala. **7** Ate so si nti ly'ezzadde lya Ibulayimu bonna balyoke babeere abaana, naye ekisuubizo kyali ku Isaaka bwe kyagambibwa nti, "Mu Isaaka mwe ndituukiririza ebyo byonna bye nakusuubiza." **8** Kino kitegeeza nti abaana ab'omubiri si be baana ba Katonda, wabula abo ab'okusuubiza be babalibwa okuba ezzadde lya Ibulayimu. **9** Kubanga ekigambo ky'okusuubiza kye kino nti, "Mu kiseera nga kino Saala alizaala omwana owoobulenzi." **10** Ate si ekyo kyokka, naye ne Isaaka jjajjaffe yalina Lebbeeka eyali olubuto. **11** Naye ng'abalongo tebannazaalibwa, era nga tebannabaako kye bakola kyonna ekirungi oba ekibi, okusiima kwa Katonda nga bwe kuli, **12** si lwa bikolwa wabula ku bw'oyo eyabayita, kyategeezebwa Lebbeeka nti, "Omukulu y'aliba omuweereza w'omuto." **13** Era nga bwe kyawandiikibwa nti, "Yakobo namwagala, naye Esawu namukyawa." **14** Kale tunaagamba ki? Ddala ddala Katonda talina bwenkanya? Kikafuuwe. **15** Agamba Musa nti, "Ndisaasira oyo gwe ndisaasira, era ndikwatirwa ekisa oyo gwe ndikwatirwa ekisa." **16** Noolwekyo tekiva ku ebyo omuntu by'ayagala newaakubadde by'akola, wabula ku

kusaasira kwa Katonda. **17** Ebyawandiikibwa kyebyava byogera ku Falaawo nti, “Kyennava nkuyimusa, ndyoke njolese amaanyi gange mu ggwe, erinnya lyange liryoke litegeezebwe mu nsi zonna.” **18** Noolwekyo Katonda asaasira oyo gw’ayagala okusaasira, ate n’akakanyaza omutima gw’oyo gw’ayagala okukakanyaza. **19** Omu akyayinza okumbuuza nti, Lwaki Katonda atunenya, obanga y’atuleetera okukola nga bw’asiima? **20** Naye ggwe omuntu obuntu, ggwe ani addamu ng’owakanya Katonda? Ekibumbe kiyinza okubuuza eyakibumba nti, “Lwaki wammumba bw’oti?” **21** Oba omubumbi talina buyinza ku bbumba, okubumbamu ekibya eky’omugaso, oba okubumbamu ekitali kya mugaso? **22** Katonda yayagala okulaga obusungu bwe, n’amaanyi ge eri abo bonna abaali basaanira okuzikirizibwa, kyokka n’abalaga obugumiikiriza. **23** Ekyo yakikola alyoke amanyise obugagga bw’ekitiibwa kye, eri abo bonna be yeerondera okugabanira awamu ekitiibwa kye. **24** Naffe yatuyita, si Bayudaaya bokka naye n’Abaamawanga. **25** Ne mu Koseya agamba nti, “Abataali bantu bange ndibayita abantu bange, Ne gwe nnali ssaagala, ndimwagala.” **26** Mu kifo omwo mwe baayitirwa nti, “Temuli bantu bange, mwe baliyitirwa abaana ba Katonda omulamu.” **27** Isaaya ayogera eri Isirayiri mu ddoboozi ery’omwanguka nti, “Omuwendo gw’abaana ba Isirayiri ne bwe gulyenkana ng’omusenyu gw’ennyanja, ekitundu ekirisigalawo kye kirirokolebwa. **28** Kubanga Mukama alisalawo era alituukiriza mangu ekyo kye yagamba okukola ku nsi.” **29** Era nga Isaaya bwe yayogera edda nti, “Singa Mukama ow’Eggye teyatulekerawo zzadde, twandifuuse nga Sodomu, era twandifaananye nga Ggomola.” **30** Kale tunaagamba ki? Tugambe nti Abaamawanga abataagobereranga butuukirivu, baafuna obutuukirivu, bwe butuukirivu obuva mu kukkiriza, **31** naye Isirayiri mu kugobereranga amateeka ag’obutuukirivu, teyafuna butuukirivu obwo? **32** Lwaki? Ekyo baalema okukituukako kubanga tebaagoberera butuukirivu mu kukkiriza wabula mu bikolwa. Beesittala ku jjinja eryo eryesittalwako, **33** nga bwe kyawandiikibwa nti, “Laba, nteeka mu Sayuuni ejjinja eryesittalwako n’olwazi olulibasuula. Oyo amukkiriza taliswazibwa.”

10 Abooluganda, kye njagala mu mutima gwange era kye nsabira Abayisirayiri eri Katonda, kwe kulokolebwa. **2** Kubanga nkakasa nga balina obunyiikivu eri Katonda, naye si mu kutegeera. **3** Mu butamanya butuukirivu bwa Katonda, bagezaako okwenoonyeza obutuukirivu, nga bagondera amateeka mu kifo ky’okugondera obutuukirivu bwa Katonda. **4** Kristo atuwa amakulu amajjuvu, buli amukkiriza n’amuwa obutuukirivu. **5** Musa awandiika ku butuukirivu obuva mu mateeka nti, “Omuntu alikola ebintu ebyo aliba mulamu mu byo.” **6** Naye okukkiriza okuva mu butuukirivu, kugamba nti, “Toyogeranga mu mutima gwo nti, ‘Ani alirinnya mu ggulu?’ (kwe kuggya Kristo mu ggulu) **7** newaakubadde okugamba nti, ‘Ani alikka emagombe?’ (kwe kuggya Kristo mu bafu.)” **(Abyssos g12)** **8** Abo bonna abalina okukkiriza mu Kristo bagamba nti, “Ekigambo kiri kumpi naawe, kiri mu kamwa ko era kiri mu mutima gwo,” kye kigambo eky’okukkiriza kye tubuulira. **9** Bw’oyatula n’akamwa ko nti, Yesu ye Mukama, n’okkiriza n’omutima gwo nga Katonda yamuzuukiza mu bafu, olokoka. **10** Kubanga omuntu akkiriza na mutima gwe n’aweebwa obutuukirivu, era ayatula na kamwa ke n’alokoka. **11** Kubanga Ebyawandiikibwa bigamba nti, “Buli amukkiriza taliswazibwa.” **12** Tewali njawulo wakati wa Muyudaaya na Muyonaani, kubanga Mukama waabwe y’omu era ayanukula abo bonna abamukoowoola. **13** Buli alikoowoola erinnya lya Mukama alirokoka. **14** Kale balikoowoola batya oyo gwe batakkiririzaamu? Era balikkiriza batya oyo gwe batawulirangako? Era baliwulira batya awatali abuulira? **15** Era balibuulira batya nga tebatumiddwa? Ekyawandiikibwa nga bwe kigamba nti, “Ebigere by’abo abategeeza amawulire amalungi, nga birungi.” **16** Naye si bonna abaagondera Enjiri. Isaaya agamba nti, “Mukama, waliwo akkirizza obubaka bwaffe?” **17** Noolwekyo okukkiriza kujja olw’okuwulira ekigambo kya Kristo. **18** Naye mulowooza Abayisirayiri tebaawulira? Weewaawo baawulira. Ebyawandiikibwa bigamba nti, “Eddoboozi lyabwe lyabuna mu nsi zonna, n’ebigambo byabwe byatuuka ku nkomerero z’ensi.” **19** Abayisirayiri baabitegeera oba tebaabitegeera? Bw’ati Musa bw’addamu ekibuuzo ekyo: “Ndibaleetera okukwatirwa obuggya abatali ggwanga, ne mbasunguwaza olw’eggwanga eritalina kutegeera.” **20** Ne Isaaya yali muvumu bwe yagamba nti, “Nazuulibwa abo abatannoonya, ne ndabika eri abo abatambuulirizaako.” **21** Naye eri Isirayiri agamba nti, “Olunaku lwonna nalumala nga ngolodde emikono gyange eri eggwanga ekkakanyavu era abantu abeewaggula.”

11 Kale ka mbuuze: Katonda yeegoberako ddala abantu be? Kikafuuwe. Kubanga nange ndi Muyisirayiri, era muzzukulu wa Ibulayimu, ow’omu kika kya Benyamini. **2** Katonda tasuulanga bantu be, be yalonda okuva ku lubereberye. Oba temumanyi ekyawandiikibwa ekyogera ku Eriya bwe yeegayirira Katonda nga yeemulugunya olwa Isirayiri? **3** Yagamba nti, “Mukama, basse bannabbi bo ne bamenyaamenya n’ebyoto byo. Nze nzekka nze nsigaddewo, ate bannoonya okunzita.” **4** Naye Katonda yamuddamu atya? Yamugamba nti: “Neesigalizzaawo abasajja kasanvu abatafukaamirira Baali.” **5** Era bwe kityo ne mu biro bino waliwo ekitundu ekyasigalawo abaalondebwamu olw’ekisa. **6** Naye obanga lwa kisa, si lwa bikolwa nate, kubanga ekisa kyandibadde tekikyali kisa. **7** Kale tugambe ki? Abayisirayiri baalemwa okufuna kye baali banoonya, wabula be yalondamu be baakifuna, abalala ne bakakanyazibwa, emitima, **8** nga bwe kyawandiikibwa nti, “Katonda yabawa omwoyo ogw’okubongoota, n’aleetera amaaso gaabwe obutalaba, n’amatu gaabwe obutawulira okutuusa leero.” **9** Ne Dawudi yagamba nti, “Leka ekijjulo kyabwe kibafuukire omutego, era ekitimba, eky’okubatega era empeera ebasaanira. **10** Amaaso gaabwe ka gabeeko ekifu, baleme okulaba. Era batambule nga bakootakoota emirembe n’emirembe.” **11** Kale ka mbuuze, kyebaava beesittala balyoke bagwe? Kikafuuwe. Naye olw’okwonoona kwabwe, obulokozi kyebwava bujja eri Abaamawanga, Abayudaaya balyoke bakwatibwe obuggya. **12** Kale obanga okwonoona kwabwe kutegeeza bugagga eri

ensi, n'okulemwa kwabwe nga kutegeeza bugagga eri Abaamawanga, okuganyulwa kwabwe tekulisingawo! **13** Kaakano njogera gye muli Abaamawanga, nga bwe ndi omutume eri Abaamawanga, ngulumiza obuweereza bwange, **14** singa kisoboka nkwase baganda bange obuggya abamu ku bo basobole okulokolebwa. **15** Kubanga obanga okugobebwa kwabwe kwe kutabaganya ensi, okusembezebwa kwabwe kulitegeeza ki, bwe kutaliwa bafu bulamu? **16** Kale kaakano obanga ekitole ky'eŋŋano ekandiddwa ne kiweebwayo ng'ekibala ekibereberye kitukuvu, n'eŋŋaano yonna ntukuvu; era obanga ekikolo kitukuvu, n'amatabi matukuvu. **17** Naye obanga amatabi agamu gaawogolebwa, ate nga ggwe eyali omuzeyituuni ogw'omu nsiko wasimbibwa ku kikolo kyagwo, n'ogabana ku bugimu bw'ekikolo ky'omuzeyituuni, **18** teweenyumiririzanga ku matabi ago; naye bwe weenyumirizanga, jjukira nga si gwe owaniridde ekikolo, naye ekikolo kye kikuwaniridde. **19** Oyinza okwogera nti, "Amatabi gaawogolwako, ndyoke nsimbibweko." **20** Ky'oyogedde kiba kituufu. Weewaawo gaawogolwako lwa butakkiriza, kyokka ggwe onywedde lwa kukkiriza. Teweenyumirizanga, naye otyanga. **21** Kuba obanga Katonda teyasaasira matabi ga buzaaliranwa, nammwe ayinza obutabasaasira. **22** Kale mufumiitirize ku kisa n'obukambwe bwa Katonda. Aba mukambwe eri abo abaagwa, naye n'aba wa kisa eri ggwe, bwe weeyongera okunywerera mu kisa kye, kubanga naawe bw'otonywere oliwogolwako. **23** Era n'abo oluvannyuma bwe balikkiriza, balizzibwako ku nduli kubanga Katonda ayinza okubazaako kuli. **24** Kuba obanga ggwe mu buzaaliranwa bwo gwe eyawogolwa ku muzeyituuni, wazzibwa ku muzeyituuni ogutali gwa buzaaliranwa bo, abo ab'obuzaaliranwa tebalisinga nnyo okuzzibwa ku muzeyituuni gwabwe bo? **25** Kubanga ssaagala mmwe abooluganda obutamanya kyama kino nga mwelowooza okuba ab'amagezi, ng'abamu ku Bayisirayiri bwe baakakanyaza emitima gyabwe, okutuusa mmwe Abaamawanga, lwe muliyingira. **26** N'oluvannyuma Isirayiri yenna alirokolebwa, ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, "Omulokozi aliva mu Sayuuni, era aliggyawo obutatya Katonda mu bazzukulu ba Yakobo. **27** Era eyo ye ndagaano yange nabo, bwe ndibaggyako ebibi byabwe." **28** Mu njiri balabe ku lwammwe, naye mu kulondebwa baagalwa olwa bajjajjaabwe. **29** Kubanga Katonda bw'agabira abantu ebirabo oba bw'abayita, teyejjusa. **30** Kuba nga mmwe edda bwe mwajeemera Katonda, kyokka kaakano nga musaasiddwa olw'obujeemu bw'Abayudaaya, **31** bwe batyo nabo kaakano bajeemu, eri ekyo ekyali okusaasira gye muli, balyoke basaasirwe. **32** Kubanga Katonda yaleka abantu bonna mu bujeemu alyoke abakwatirwe ekisa. **(eleēsē g1653)** **33** Kale nga Katonda wa kitalo, ng'amagezi ge mangi n'okutegeera kwe kungi era n'obugagga bungi; ensala ye ey'emisango nga tekeberekeka, n'amakubo ge tegekkaanyizika. **34** "Kubanga ani ayinza okutegeera okulowooza kwa Mukama? Oba ani ayinza okumuluŋŋamya?" **35** "Oba ani eyali asoose okumuwa ekintu, alyoke amuddizeewo?" **36** Kubanga byonna biva gy'ali, era biyita mu ye era bidda gy'ali. Ekitiibwa kibe gy'ali emirembe gyonna. Amiina. **(aiōn g165)**

12 Noolwekyo abooluganda mbeegayirira olw'okusaasira kwa Katonda, muwengayo emibiri gyammwe nga ssaddaaka ennamu entukuvu esanyusa Katonda, kwe kuweereza kwammwe okw'omwoyo. **2** So temwefaananyirizanga ba mirembe gino, naye mukyusibwe olw'okudda obuggya mu birowoozo byammwe okukakasibwa okusiimibwa kwa Katonda, okusanyusa era okw'amazima. **(aiōn g165)** **3** Kubanga njogera olw'ekisa kye naweebwa, eri buli muntu mu mmwe, obuteerowooza okusinga ekyo ky'asaanidde okulowooza, naye okulowoozanga nga yeegendereza, nga Katonda bwe yagabira buli muntu ekigera ky'okukkiriza. **4** Kubanga nga bwe tulina ebitundu ebingi mu mubiri ogumu, ebitundu ebyo byonna bikola emirimu gya njawulo. **5** Noolwekyo nga bwe tuli omubiri ogumu mu Kristo, buli muntu kitundu ku mubiri ogumu ogwo. **6** Tulina ebirabo, ng'ekisa kye tulina bwe kyatuweebwa mu ngeri ey'enjawulo, oba bunnabbi, ng'ekigera ky'okukkiriza bwe kiri, **7** oba buweereza, mu buweereza, oba omu okuyigiriza, mu kuyigiriza; **8** oba omulala okugumya banne mu kubazzaamu amaanyi, oba omulala mu kugaba, oba omulala, okufuga n'obunyiikivu, n'omulala okulaga ekisa nga musanyufu. **9** Mube n'okwagala okutaliimu bukuusa. Mukyawenga ekibi, munywererenga ku kirungi, **10** nga mwagalana mu kwagala okw'abooluganda, nga muwaŋŋana ekitiibwa, **11** mu kunyiikira so si mu kugayaala. Musanyukirenga mu mwoyo nga muweereza Mukama, **12** nga musanyukira mu kusuubira, nga mugumiikiriza mu kubonaabona era nga munyiikira mu kusaba. **13** Mufengayo ku byetaago by'abantu ba Katonda, era mwanirizenga abagenyi. **14** Musabirenga ababayigganya; mubasabirenga so temubakolimiranga. **15** Musanyukirenga wamu n'abo abasanyuka, era mukaabirenga wamu n'abo abakaaba. **16** Buli muntu abeerenga mu mirembe muntu ne munne, nga temwegulumiza naye nga muba bakkakkamu. Temwekulumbazanga. **17** Temusasulanga kibi olw'ekibi, naye mukolenga birungi byereere eri bonna. **18** Mukolenga kyonna ekisoboka okutabagana n'abantu bonna; **19** abaagalwa, temuwalananga ggwanga, era ekiruyi mukirekere Katonda, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Okuwoolera eggwanga kwange, nze ndisasula," bw'ayogera Mukama. **20** "Noolwekyo omulabe wo bw'alumwanga enjala, muliisenga; bw'alumwanga ennyonta muwenga ekyokunywa, bw'okola bw'otyo olimukumira amanda g'omuliro ku mutwe gwe." **21** Towangulwanga kibi, naye wangulanga ekibi ng'okola obulungi.

13 Buli muntu awulirenga abafuzi, kubanga tewali buyinza butava eri Katonda, era n'abafuzi abaliwo Katonda ye yabalonda. **2** Noolwekyo abawakanya abafuzi, bawakanya buyinza bwa Katonda. Era baba bawakanya kiragiro kye, bwe batyo ne beereetako bokka omusango. **3** Kubanga abafuzi baba tebalwanyisa bikolwa birungi naye ebibi. Oyagala obutakangibwa wa buyinza, kola bulungi osiimibwe, **4** kubanga muweereza wa Katonda ku lw'obulungi bwo. Naye bw'onookolanga ekibi, osaanidde otye kubanga ekitala ky'alina si kya bwereere, kubanga

muweereza wa Katonda awoolera eggwanga eri oyo akola ekibi. **5** Noolwekyo kibagwanira okuba abawulize, si lwa busungu bwokka, naye n'olw'okumanya nga kye kituufu. **6** Era kyemuva muwa omusolo kubanga abakozi abo baweereza ba Katonda nga banyiikirira emirimu gyabwe. **7** Abantu bonna basasulenga ebibabanjibwa; musasulenga emisolo eri abo be muteekwa okuwa omusolo, n'ow'empooza mumuwenga empooza; n'oyo ateekwa okutiibwa mumutyenga, n'oyo ateekwa okuweebwa ekitiibwa mumuwenga ekitiibwa. **8** Temubeeranga na bbanja lyonna eri omuntu yenna, wabula okwagalananga; kubanga ayagala muntu munne ng'atuukiriza amateeka. **9** Kubanga amateeka gano nti, "Toyendanga, tottanga, tobbanga, teweegombanga," n'etteeka eddala, ligattiddwa mu kino nti, "Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka." **10** Ayagala muliraanwa we tamukola bubi; noolwekyo okwagala kyekuva kutuukiriza amateeka. **11** Mumanye nga kino kye kiseera, era essaawa etuuse mugolokoke okuva mu tulo, kubanga kaakano obulokozi bwaffe buli kumpi okusinga ne we twakkiririza. **12** Ekiro kiyise, obudde bunaatera okukya, noolwekyo tweyambulemu ebikolwa eby'ekizikiza, twambale ebyokulwanyisa eby'omusana. **13** Tutambulenga ng'ab'omu musana, so si mu binyumu ne mu kutamiira, ne mu bwenzi n'obukaba, ne mu kuyombagana n'obuggya, **14** naye twambale Mukama waffe Yesu Kristo so tetuwanga mubiri bbanga kukola ng'okwegomba kwagwo bwe kuli.

14 Mwanirizenga omunafu mu kukkiriza, nga temumusalira musango. **2** Wabaawo omuntu omu akkiririza mu kulya ebintu byonna, nga so ye omunafu akoma ku nva kwokka. **3** Omuntu asalawo okubaako ky'alya tanyoomanga atakirya, n'oyo atalya kintu alemenga kusalira musango oyo akirya kubanga Katonda yamusembeza. **4** Ggwe ani asalira omusango omuweereza w'omuntu omulala? Mukama we y'amanya oba atuukiriza emirimu gye oba tagituukiriza. Naye aligituukiriza kubanga Mukama we alimusobozesa. **5** Omuntu omu agulumiza olunaku olumu okusinga olulala, naye omulala n'alowooza nti ennaku zonna zenkanankana. Noolwekyo buli muntu anywererenga ku ky'alowooza bwe kiba nga kye kituufu. **6** Akuza olunaku aba alukuza eri Mukama. Oyo alya aba alya ku bwa Mukama, kubanga aba agulumiza Katonda. N'oyo atalya aba talya ku bwa Mukama, era aba agulumiza Katonda. **7** Kubanga tewali n'omu ku ffe abeera omulamu ku bubwe yekka, era tewali n'omu afa ku lulwe. **8** Kubanga bwe tuba abalamu, tuba balamu ku bwa Mukama, oba bwe tufa, tufa ku bwa Mukama. Kale nno bwe tuba abalamu oba bwe tufa, tuli ba Mukama. **9** Kubanga ekyo Kristo kye yafiira ate n'abeera omulamu, alyoke abeere Mukama w'abo abaafa era n'abalamu. **10** Kale ggwe lwaki osalira muganda wo omusango? Oba lwaki onyooma muganda wo? Kubanga ffenna tuliyimirira mu maaso g'entebe ya Katonda, ey'okulamula. **11** Kubanga kyawandiikibwa nti, "'Nga bwe ndi omulamu,' bw'ayogera Mukama, 'buli vviivi lirinfukaamirira era na buli lulimi lulyatula Katonda.'" **12** Noolwekyo buli omu ku ffe alyennyonnyolako eri Katonda. **13** Noolwekyo tetusaliragananga misango. Tumalirire obuteesittaza waluganda wadde okumutega okugwa mu kibi. **14** Mmanyi era nkakasiza ddala mu Mukama waffe Yesu, nga tewali kya muzizo ku bwakyo, wabula kya muzizo eri oyo akirowooza nga kya muzizo. **15** Kubanga obanga muganda wo anakuwala olw'ekyo ky'olya, oba tokyatambulira mu kwagala; tolyanga kintu kyonna ky'omanyi nga kinaakyamya omuntu oyo Kristo gwe yafiirira. **16** Ekirungi ekiri mu mmwe kireme okuvumibwa. **17** Kubanga obwakabaka bwa Katonda si kulya na kunywa, wabula butuukirivu na mirembe, na ssanyu mu Mwoyo Omutukuvu. **18** Kubanga aweereza Kristo mu ebyo asanyusa nnyo Katonda era asiimibwa abantu. **19** Noolwekyo tunyiikirirenga eby'emirembe, n'eby'okuzimbagana ffekka ne ffekka. **20** Toyonoonanga mulimu gwa Katonda olw'emmere. Ebintu byonna birongoofu, naye ekibi kwe kulya ekyo ekireetera omulala okwesittala. **21** Kirungi obutalya nnyama newaakubadde okunywa wayini newaakubadde ekintu kyonna ekyesittaza muganda wo. **22** Ky'okkiririzaamu mu kulya kikuume nga kya kyama ne Katonda. Alina omukisa ateesalira musango kumusinga mu ekyo ky'alowooza nga kituufu. **23** Naye oyo abuusabuusa bw'alya, omusango gumaze okumusinga, kubanga talya lwa kukkiriza, era na buli ekitava mu kukkiriza kiba kibi.

15 Ffe abanywevu kitugwanidde okwetikkanga obunafu bw'abo abatali banywevu, so si okwesanyusa ffekka. **2** Buli omu ku ffe asanyusenga muliraanwa we mu bulungi olw'okumuzimba mu kukkiriza. **3** Kubanga ne Kristo teyeesanyusa yekka, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Ebivume by'abo abaakuvuma byagwa ku nze." **4** Kubanga ebyawandiikibwa byonna edda, byawandiikibwa kutuyigiriza, tulyoke tugumiikirizenga era tuzzibwemu amaanyi, ate tube n'essuubi. **5** Kaakano Katonda w'okugumiikiriza era azaamu amaanyi, abawe okulowoozanga obumu buli omu eri munne mu Kristo Yesu, **6** mu mwoyo gumu n'eddoboozi limu mulyoke mugulumizenga Katonda, Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo. **7** Noolwekyo mwanirizaganenga, nga Kristo bwe yabaaniriza olw'ekitiibwa kya Katonda. **8** Kubanga njogera nti Kristo yafuuka muweereza w'abakomole olw'amazima ga Katonda alyoke anyweze ebisuubizo bya bajjajjaffe **9** n'Abaamawanga balyoke bagulumize Katonda olw'okusaasira kwe, nga bwe kyawandiikibwa nti, "Kyendiva nkutendereza mu Baamawanga, era ne ntendereza erinnya lyo." **10** Era n'ayongera n'agamba nti: "Mmwe Abaamawanga musanyukirenga wamu n'abantu be." **11** Era nate nti, "Abaamawanga mwenna, mutendereze Mukama, era abantu bonna bamutenderezenga." **12** Ne Nnabbi Isaaya agamba nate nti, "Walibaawo muzzukulu wa Yese alijja era alisituka okufuga Abaamawanga, era mu ye mwe muliba essuubi lyabwe." **13** Kaakano Katonda w'okusuubira, abajjuze essanyu lyonna n'emirembe mu kukkiriza, mulyoke mweyongerenga mu ssuubi ery'amaanyi aga Mwoyo Mutukuvu. **14** Era matidde baganda bange, nze kennyini, nga nammwe bennyini mujjudde obulungi, nga mujjudde okutegeera kwonna, era nga muyinza okubuuliriragana. **15**

Naye mu bitundu ebimu eby'ebbaluwa eno nabawandiikira n'obuvumu nga mbajjukiza olw'ekisa ekyampebwa okuva eri Katonda, **16** kubanga nze ndi muweereza wa Kristo Yesu eri Abaamawanga, nga nkola obuweereza obutukuvu nga mbulira Enjiri ya Katonda, ekiweebwayo ky'Abaamawanga kiryoke kikkirizibwe, nga kitukuzibbwa Mwoyo Mutukuvu. **17** Noolwekyo neenyumiririza mu Kristo olw'omulimu gwa Katonda; **18** kubanga siryaŋŋanga kwogera bintu Kristo by'atakolera mu nze Abaamawanga balyoke babeere abawulize mu kigambo ne mu bikolwa, **19** ne mu maanyi ag'obubonero n'eby'amagero, ne mu maanyi ag'Omwoyo wa Katonda. Bwe ntyo okuva e Yerusaalemi n'okwetooloola okutuuka mu Iruliko, mbulidde Enjiri ya Kristo mu bujjuvu. **20** Nduubirira okubuulira Enjiri mu bifo etayatulwanga linnya lya Kristo, nneme okuzimba ku musingi gw'omuntu omulala, **21** nga bwe kyawandiikibwa nti, "Abo abatategeezebwanga bimufaako baliraba, n'abo abatawulirangako balitegeera." **22** Kyennava nziyizibwanga ennyo okujja gye muli; **23** naye kaakano nga bwe sikyalina kifo mu bitundu by'eno, ate nga maze emyaka mingi nga njagala okujja gye muli, nsubira okujjayo, **24** bwe ndiba nga ndaga mu Esupaniya. Kubanga nsuubira okubalaba nga mpitayo, n'oluvannyuma munnyambe okuva eyo ndyoke ntuukirize ekitundu ekisooka. **25** Naye kaakano ndaga e Yerusaalemi okuweereza abatukuvu. **26** Ab'omu Makedoniya ne mu Akaya baasanyuka okuwaayo ku byabwe eri abatukuvu abaavu ab'omu Yerusaalemi. **27** Baasanyuka era balina ebbanja gye bali, kubanga ng'Abaamawanga bwe baagabana ku bintu eby'omwoyo okuva gye bali, n'Abaamawanga nabo basaanye okubaweereza mu bintu eby'omubiri. **28** Noolwekyo bwe ndimaliriza ekyo ne mbakwasa ekibala ekyo, ndiyitira ewammwe nga ŋŋenda Esupaniya. **29** Era mmanyi nga bwe ndijja gye muli, ndijja n'omukisa gwa Kristo mu bujjuvu. **30** Kaakano mbakuutira abooluganda, mu Mukama waffe Yesu Kristo ne mu kwagala kw'Omwoyo, okufubiranga awamu nange, nga munsabira eri Katonda, **31** mpone abo abajeemu mu Buyudaaya, n'obuweereza bwange busiimibwe abatukuvu mu Yerusaalemi, **32** ndyoke nsobole okujja gye muli olw'okwagala kwa Katonda, okuwummulira awamu nammwe, nga ndi musanyufu. **33** Kale kaakano Katonda ow'emirembe, abeerenga nammwe mwenna. Amiina.

16 Kaakano mbanjulira Foyibe mwannyinaffe, era omuweereza w'ekkanisa ey'omu Kenkereya. **2** Mumwanirize mu Mukama waffe, nga bwe kigwanidde abatukuvu, era muyimirire naye nga mumuyamba mu nsonga yonna gye yeetaaga, kubanga naye yennyini yayamba bangi era nange kennyini. **3** Mundabire Pulisikira ne Akula, bwe tukola omulimu mu Kristo Yesu, **4** abeewaayo wakiri okutemwako emitwe olw'obulamu bwange, era si beebaza bokka wabula n'Ekkanisa z'Abamawanga zonna. **5** Mutuuse okulamusa kwange eri abo bonna abakuŋŋaana ng'ekkanisa mu maka gaabwe. Mundabire mukwano gwange omwagalwa Epayineeto, kye kibala eky'olubereberye eky'omu Asiya eri Kristo. **6** Mundabire Maliyamu eyabakolera ennyo. **7** Mundabire Anduloniiko ne Yuniya ab'ekika kyange, abaasibibwa awamu nange mu kkomera, era bassibwamu nnyo ekitiibwa abatume era be bansooka okubeera mu Kristo. **8** Mundabire Ampuliyaato omwagalwa wange mu Mukama waffe. **9** Mundabire Ulubano, mukozi munnaffe mu Kristo, n'omwagalwa waffe Sutaku. **10** Mundabire Apere, asiimibwa mu Kristo. Mundabire n'ab'omu nnyumba ya Alisutobulo. **11** Mundabire Kerodiyoni muganda wange. Mundabire ab'omu nnyumba ya Nalukiso. **12** Mundabire Terufayina ne Terufoosa, abaakola ennyo omulimu gwa Mukama waffe. Mundabire Perusi omwagalwa eyakola ennyo omulimu mu Mukama waffe. **13** Mundabire Luufo Mukama gwe yalonda, era ne nnyina ali nga mmange. **14** Mundabire Asunkulito ne Felegoni, ne Kerume, ne Patuloba, ne Keruma era n'abooluganda abali nabo. **15** Mundabire Firologo ne Yuliya, ne Nerewu ne mwannyina, ne Olumpa n'abatukuvu bonna abali awamu nabo. **16** Mulamusagane n'okunywegera okutukuvu. Ekkanisa zonna eza Kristo, zibalamusizza. **17** Noolwekyo mbakuutira abooluganda mwegenderezenga abo abaleeta enjawukana, n'eby'esittaza ebikontana n'okuyigiriza kwe mwayiga, era mubakubenga amabega. **18** Kubanga abantu ng'abo tebaweereza Mukama waffe Yesu, wabula embuto zaabwe. Bakozesa ebigambo ebirungi eby'okuwaanawaana nga balimbalimba emitima gy'abanafu. **19** Kubanga amawulire ag'okuwulira kwammwe gaabuna mu bantu bonna, kyenvudde mbasanyukira. Naye njagala mubenga bagezi mu kukola obulungi, era abalongoofu abeewala ekibi. **20** Kaakano Katonda ow'emirembe ajja kubetentera Setaani wansi w'ebigere byammwe, mangu. Ekisa kya Mukama waffe Yesu kibeerenga nammwe. **21** Timoseewo mukozi munnange, ne Lukiyo ne Yasooni wamu ne Sosipateri, baganda bange, babatumidde. **22** Nange Terutiyo awandiika ebbaluwa eno, mbatumidde mu Mukama waffe. **23** Gaayo ansuza, n'ekkanisa yonna babalamusizza. Mundabire Erasuto omuwanika w'ekibuga, ne Kwaluto muganda we. **24** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe mwenna. Amiina. **25** Kaakano eri oyo ayinza okubanyweza ng'enjiri yange n'okubuulira mu Kristo Yesu bwe biri, ng'ekyama ky'okubikkulirwa eby'ebiro eby'emirembe n'emirembe ebyasirikirwa, bwe kiri, **(aiōnios g166)** **26** kaakano nga bannabbi bwe baayogerera mu byawandiikibwa, ng'ekiragiro kya Katonda ataggwaawo bwe kiri, olw'okugonda mu kukkiriza eri Abaamawanga bonna abaamanyibwa, **(aiōnios g166)** **27** Katonda omu yekka ow'amagezi, agulumizibwenga ku bwa Yesu Kristo, emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)**

1 Abakkolinso

1 Nze Pawulo eyayitibwa okuba omutume wa Yesu Kristo
olw'okwagala kwa Katonda, ne Sossene owooluganda,
2 tuwandiikira ekkanisa ya Katonda eri mu Kkolinso n'eri
abo abaatukuzibwa mu Kristo Yesu, abayitibwa abatukuvu,
n'abo bonna abakoowoola erinnya lya Mukama waffe
Yesu Kristo mu buli kifo, owaabwe era owaffe; **3** ekisa
kibe ku mmwe n'emirembe egiva eri Katonda Kitaffe ne
Mukama waffe Kristo. **4** Nneebaza Katonda wange bulijjo
ku lwammwe, olw'ekisa kya Katonda ekyabaweebwa mu
Kristo Yesu, **5** mu ye mwagaggawazibwa mu buli kintu,
ne mu kwogera kwonna, era ne mu kutegeera kwonna,
6 era ng'obujulirwa bwa Kristo bwe bwakakasibwa mu
mmwe, **7** muleme kubaako kye mwetaaga mu kirabo
kyonna, nga mulindirira okubikkulirwa kwa Mukama waffe
Yesu Kristo. **8** Era oyo y'alibanyweza ku nkomerero, nga
temuliiko kya kunenyezebwa ku lunaku lwa Mukama waffe
Yesu Kristo. **9** Katonda mwesigwa, oyo eyabayita mu
kussekimu okw'Omwana we Yesu Kristo Mukama waffe.
10 Kaakano mbeegayirira abooluganda, mu linnya lya
Mukama waffe Yesu Kristo, mukkiriziganyenga mwekka na
mwekka muleme okwawukananga. Naye mube n'omutima
gumu n'endowooza emu. **11** Abooluganda, ab'ewa Kuloowe
bannyinnyonnyola nti mu mmwe mulimu ennyombo. **12**
Kye ŋŋamba kye kino nti buli omu ku mmwe agamba
nti nze ndi wa Pawulo, nze ndi wa Apolo, nze ndi wa
Keefa, nze ndi wa Kristo. **13** Kale Kristo ayawuliddwamu?
Pawulo yakomererwa ku musaalaba ku lwammwe? Oba
mwabatizibwa mu linnya lya Pawulo? **14** Neebaza Katonda
kubanga nze sibatizanga muntu n'omu ku mmwe okuggyako
Kulisupo ne Gaayo. **15** Noolwekyo si kulwa nga wabaawo
agamba nti mwabatizibwa mu linnya lyange. **16** Naye
nzijukira nga nabatiza ab'omu nnyumba ya Suteefana,
naye sirowooza nga nabatiza omuntu omulala yenna.
17 Kristo teyantuma kubatiza wabula yantuma kubuulira
Njiri. Era sigibuulira mu magezi ga bigambo bugambo, si
kulwa ng'omusaalaba gwa Kristo gumalibwamu amaanyi
gaagwo. **18** Ekigambo ky'omusaalaba kya busirusiru eri
abo abazikirira naye eri ffe abaalokolebwa ge maanyi
ga Katonda. **19** Kubanga kyawandiikibwa nti, "Ndizikiriza
amagezi g'abagezi, ne nzigyawo okumanya kw'abayivu." **20**
Kale omugezi aluwa? N'omuwandiisi aluwa? Omuwakanyi
w'omulembe guno aluwa? Katonda teyafuula amagezi
ag'ensi eno okuba obusirusiru? **(aiōn g165)** **21** Kubanga
Katonda, mu magezi ge, yalaba ng'ensi teyinza kumumanya
ng'eyita mu kutegeera kwayo. Katonda kyeyava asiima
okuyita mu busirusiru bw'okubuulira Enjiri okulokola
abakkiriza. **22** Kubanga Abayudaaya banoonya bubonero,
Abayonaani bo ne banoonya amagezi, **23** naye ffe
tubuulira Kristo eyakomererwa. Eri Abayudaaya nkonge,
eri Abaamawanga busirusiru, **24** naye eri abaayitibwa,
Abayudaaya n'Abamawanga, Kristo ge maanyi ga Katonda,
era amagezi ga Katonda. **25** Kubanga obusirusiru bwa
Katonda businga amagezi g'abantu, n'obunafu bwa Katonda
businga abantu amaanyi. **26** Kubanga mulabe okuyitibwa
kwammwe abooluganda, bangi ku mmwe temwali bagezi
mu mubiri, era nga bangi temuli b'amaanyi, era nga
bangi temwazaalibwa nga muli ba kitiibwa. **27** Naye
Katonda yalonda ebisirusiru eby'ensi, akwase abagezi
ensonyi; era Katonda yalonda ebinafu eby'ensi, akwase
ab'amaanyi ensonyi, **28** era n'alonda abakopi ab'ensi
n'abo abanyoomebwa; era n'ebitaliiwo alyoke aggyewo
ebiriwo, **29** waleme kubaawo muntu n'omu eyeenyumiriza
mu maaso ga Katonda. **30** Kyokka ku bw'oyo muli mu
Kristo Yesu, eyafuuka amagezi gye tuli okuva eri Katonda,
bwe butuukirivu, n'okutukuzibwa, n'okununulibwa, **31** nga
bwe kyawandiikibwa nti eyeenyumiriza yeenyumirizenga
mu Mukama waffe.

2 Bwe najja gye muli abooluganda sajja gye muli na
bumanyirivu mu kwogera wadde amagezi nga nangirira
ekyama kya Katonda gye muli. **2** Kubanga nasalawo
obutamanya kintu kyonna mu mmwe wabula Yesu Kristo
oyo eyakomererwa. **3** Bwe nnali nammwe nnali munafu,
nga ntya era nga nkankana nnyo. **4** Era okubuulira
kwange n'okuyigiriza tebyali mu bigambo bya magezi
ebisendasenda, naye byali mu maanyi ne Mwoyo Mutukuvu,
5 okukkiriza kwammwe kuleme kuba kw'amagezi ga bantu
wabula kwesigame ku maanyi ga Katonda. **6** Naye eri abo
abakulu mu mwoyo, twogera eby'amagezi agatali ga mu
mulembe guno, wadde ag'abafuzi ab'omu mulembe guno
abaggwaawo. **(aiōn g165)** **7** Wabula twogera eby'amagezi
ga Katonda, agatamanyiddwa era agakisibwa, Katonda bye
yateekateeka edda n'edda olw'ekitiibwa kyaffe; **(aiōn g165)** **8**
tewali n'omu ku bafuzi ab'omulembe guno abaagategeera,
kubanga singa baamanya tebandikomeredde Mukama
ow'ekitiibwa. **(aiōn g165)** **9** Naye nga bwe kyawandiikibwa
nti, "Eriiso bye litalabangako, n'okutu bye kutawulirangako,
n'omutima gw'omuntu kye gutalowoozangako Katonda
bye yategekera abo abamwagala." **10** Naye ffe Katonda
yabitubikkulira mu Mwoyo, kubanga Omwoyo anoonyereza
ebintu byonna, n'eby'omunda ennyo ebya Katonda. **11**
Kubanga muntu ki ategeera eby'omuntu omulala okuggyako
omwoyo w'omuntu oyo ali mu ffe? Noolwekyo n'ebintu
bya Katonda tewali abimanyi okuggyako Omwoyo wa
Katonda. **12** Era kaakano ffe tetwafuna mwoyo wa ku nsi,
wabula Omwoyo eyava eri Katonda, tulyoke tumanye ebintu
Katonda bye yatuwa obuwa, **13** era ne mu bigambo bye
twogera so si mu kuyigirizibwa okw'amagezi g'abantu, naye
mu bigambo Omwoyo by'ayigiriza, ebintu eby'Omwoyo nga
bikwatagana n'eby'Omwoyo. **14** Omuntu obuntu tasobola
kufuna bintu bya Mwoyo wa Katonda, kubanga busirusiru
gy'ali, era tasobola kubimanya, kubanga bikeberwa Mwoyo.
15 Naye omuntu ow'Omwoyo akebera ebintu byonna, naye
tewali n'omu amukebera. **16** "Kubanga ani eyali ategedde
okulowooza kwa Mukama, era ani alimulagira? Kyokka ffe
tulina endowooza ya Kristo."

3 Nange abooluganda ssaasobola kwogera nammwe
ng'ab'omwoyo, naye nayogera nammwe ng'ab'omubiri
era ng'abaana abawere mu Kristo. **2** Nabanywesa mata so
si mmere enkalubo, kubanga mwali temunnagisobola. Naye

era ne kaakano temunnagisobola, **3** kubanga mukyafugibwa mubiri. Naye obanga mukyalimu obuggya n'ennyombo, temufugibwa mubiri era temutambula ng'abalina empisa z'abantu obuntu? **4** Kubanga omuntu yenna bw'agamba nti, "Nze ndi wa Pawulo," n'omulala nti, "Nze ndi wa Apolo," olwo temuba ng'abantu obuntu? **5** Kale Apolo ye ani? Ne Pawulo ye ani? Baweereza buweereza ababakkirizisa, nga Mukama bwe yawa buli omu. **6** Nze nasiga, Apolo n'afukirira, kyokka Katonda ye yakuza. **7** Kale bwe kityo oyo asiga n'oyo afukirira si be bakulu wabula Katonda akuza. **8** Oyo asiga kaakano n'oyo afukirira bali bumu, era buli omu aliweebwa empeera ye okusinziira ku mulimu gw'aliba akoze. **9** Kubanga ffe tuli bakozi abakolera awamu ne Katonda, ate mmwe muli nnimiro ya Katonda, muli nnyumba ya Katonda. **10** Okusinziira ku kisa kya Katonda ekya mpeebwa, ng'omuzimbi ow'amagezi, nazimba omusingi, kaakano omulala aguzimbako. Naye buli aguzimbako yeegenderezenga bw'aguzimbako. **11** Kubanga tewali n'omu ayinza kuteekawo musingi mulala okuggyako ogwo ogwateekebwawo, ye Yesu Kristo. **12** Naye Omuntu bw'aguzimbisaako ezaabu, effeeza, n'amayinja ag'omuwendo n'emiti, n'essubi, oba ebisasiro; **13** omulimu gwa buli omu gulirabibwa, kubanga omuliro guligwolesa ku lunaku olwo, era omuliro ogwo gwe gulyoreka omulimu gwa buli omu nga bwe guli. **14** Omuntu kye yazimba ku musingi ogwo bwe kirisigalawo, aliweebwa empeera. **15** Naye omulimu gw'omuntu yenna bwe gulyokebwa omuliro, alifiirwa, kyokka ye yennyini alirokolebwa, naye ng'ayita mu muliro. **16** Temumanyi nti mmwe muli yeekaalu ya Katonda era nga Omwoyo wa Katonda abeera mu mmwe? **17** Omuntu yenna azikiriza Yeekaalu ya Katonda, Katonda alizikiriza omuntu oyo; kubanga Yeekaalu ya Katonda ntukuvu, ye mmwe. **18** Omuntu yenna teyeerimbalimbanga; omuntu yenna bwe yeerowoozanga okuba omugezi mu mmwe mu mirembe gino afuukenga musirusiru alyoke abeere omugezi. **(aiōn g165)** **19** Kubanga amagezi ag'ensi eno, bwe busirusiru eri Katonda. Kubanga kyawandiikibwa nti, "Akwatira abagezi mu nkwe zaabwe." **20** Era kyawandiikibwa nti, "Mukama amanyi ng'ebirowoozo by'abagezi temuli nsa." **21** Noolwekyo waleme kubaawo muntu n'omu yeenyumiririza mu bantu, kubanga byonna byammwe, **22** oba Pawulo oba Apolo oba Keefa oba nsi, oba bulamu, oba kufa, oba bintu ebya kaakano, oba ebijja, byonna byammwe, **23** nammwe muli ba Kristo, ne Kristo wa Katonda.

4 Omuntu asaanidde atulabe ng'abaweereza ba Kristo era abawanika b'ebyama bya Katonda. **2** Ate era omuwanika kimugwanira okuba omuntu omwesigwa. **3** Naye gye ndi ekyo kintu kitono nnyo mmwe okunsalira omusango oba omuntu yenna ku lunaku olw'okusalirako omusango; nange sseesalira musango. **4** Kubanga nze seemanyiiko nsonga yonna, wabula ekyo tekimpeesa butuukirivu, naye ansalira omusango ye Mukama waffe. **5** Noolwekyo temusalanga musango ekiseera nga tekinnatuuka okutuusa Mukama waffe lw'alijja, alimulisa ebyakwekebwa eby'ekizikiza, n'ayolesa n'ebigendererwa by'omutima, buli muntu n'alyoka atendebwa Katonda. **6** Kaakano abooluganda ebintu ebyo mbigeredde ku nze ne ku Apolo ku lwammwe, mulyoke muyigire ku ffe obutasukkanga ku byawandiikibwa, omuntu omu alemenga okwegulumiza ng'anyooma omulala. **7** Kubanga ani akwawula? Era mulina kye mutaaweebwa? Kale obanga ddala mwaweebwa, kiki ate ekibenyumirizisa ng'abataakifuna? **8** Mwakkuta dda n'okugaggawala ne mugaggawala, era ne mufuuka bakabaka awatali ffe; naye nandyagadde mufuuke bakabaka, naffe tulyoke tufuukire wamu bakabaka nammwe. **9** Kubanga ndowooza nga ffe abatume, Katonda yatuteeka ku nkomerero ng'abasibe abalindirira okuttibwa, kubanga twafuulibwa ekyerolerwa eri ensi, eri bamalayika n'eri abantu. **10** Tuli basirusiru ku bwa Kristo, naye mmwe muli bagezi mu Kristo; Ffe tuli banafu naye mmwe muli ba maanyi! Mmwe muli ba kitiibwa naye ffe tunyoomebwa. **11** Era ne mu kiseera kino tulumwa enjala n'ennyonta nga tetulina na kyakwambala, tukubibwa era tubungeeta bubungeesi. **12** Tutegana nga tukola emirimu n'emikono gyaffe; tusabira emikisa abo abatukolimira; bwe tuyigganyizibwa tugumiikiriza; **13** abo abatuvuma tubaddamu ne gonjebwa. Era n'okutuusa kaakano tuli ng'ebisooto mu bigere era tuli ng'ebisaaniiko. **14** Siwandiika bintu bino lwa kubaswaza naye lwa kubabuulirira ng'abaana bange abaagalwa. **15** Kubanga newaakubadde mulina abalala nkumi na nkumi ababayigiriza ebya Kristo, naye mujjukirenga nga mulina bakitammwe batono. Kubanga nze mbazaala mu Kristo olw'enjiri. **16** Noolwekyo mbongeramu amaanyi mulabire ku nze. **17** Kyennava mbatumira Timoseewo omwana wange omwesigwa era omwagalwa mu Mukama waffe, anaabajjukizanga ebyo bye ngoberera mu Kristo Yesu nga bwe njigiriza wonna wonna mu buli Kkanisa. **18** Naye waliwo abamu mu mmwe abeekuluntaza nga balowooza nti sigenda kujja gye muli. **19** Naye nzija mangu, Mukama bw'anaasiima ndyoke mmanye amaanyi g'abo abeekuluntaza so si mu bigambo obugambo. **20** Kubanga obwakabaka bwa Katonda tebuli mu kwogera bwogezi, wabula mu maanyi. **21** Kiruwa kye mwagala? Nzije n'omuggo, oba nzije na kwagala n'omwoyo ogw'obuwombeefu?

5 Twategeezebwa nga mu mmwe mulimu obwenzi, ate obwenzi obutali na mu baamawanga, kubanga omuntu atwala muka kitaawe n'amufuula mukazi we. **2** Mwekuluntazizza mu kifo ky'okwewombeeka. Oyo akola ekikolwa ng'ekyo eky'okwekuluntaza, tasaanye kuggyibwamu mu mmwe? **3** Nze newaakubadde nga siri eyo nammwe mu mubiri, naye nga bwe ndi nammwe mu mwoyo, omuntu eyakola ekyo mmaze okumusalira omusango okumusinga. **4** Mu linnya lya Mukama waffe Yesu, mukuŋŋaane nga nange ndi nammwe mu mwoyo n'amaanyi ga Mukama waffe Yesu nga gali nammwe. **5** Omuntu ng'oyo mumuweeyo eri Setaani omubiri gwe guzikirizibwe, omwoyo gwe gulyoke gulokolebwe ku lunaku lwa Mukama waffe. **6** Okwenyumiriza kwammwe si kulungi. Temumanyi ng'ekizimbulukusa ekitono kizimbulukusa ekitole kyonna? **7** Muggyeemu ekizimbulukusa eky'edda, mulyoke mubeere ekitole ekiggya, nga temuliimu kizimbulukusa; kubanga Kristo ye ndiga eyaweebwayo ng'ekiweebwayo

eky'Okuyitako ku lwaffe. **8** Noolwekyo tulye embaga si na kizimbulukusa eky'edda, newaakubadde ekizimbulukusa eky'ettima n'ekibi, naye tugirye n'omugaati ogutaliimu kizimbulukusa nga gulimu obulongoofu n'amazima. **9** Mbawandiikira nga mbalabula obutegattanga na benzi, **10** so si okwewala abenzi ab'ensi eno, oba aboomululu, oba abakumpanya, oba abasinza bakatonda abalala, kubanga kyandibagwanidde mmwe okuva mu nsi. **11** Naye kaakano mbawandiikira nga mbategeeza nti mwewale omuntu yenna ayitibwa owooluganda ng'ate mwenzi, owoomululu, asinza bakatonda abalala, oba omuvumi, oba omutamiivu oba omukumpanya. Ab'engeri eyo n'okulya temulyanga nabo. **12** Kale nze nfaayo ki okusalira ab'ebweru omusango? Lwaki sisalira abo abali mu mmwe? **13** Naye ab'ebweru Katonda ye abasalira. Omubi oyo ali mu mmwe mumuggyeemu.

6 Omuntu yenna mu mmwe bw'aba n'ensonga ne munne, agitwala eri abatali batuukirivu oba eri abatukuvu? **2** Oba temumanyi ng'abatukuvu be balisalira ensi omusango? Kale obanga mmwe mulisalira ensi omusango, temusobola kusala nsonga ntono eziri mu mmwe? **3** Temumanyi nga ffe tulisalira bamalayika omusango, okwo nga totaddeeko bintu bya mu bulamu buno? **4** Kale bwe muba n'ensonga lwaki muzitwala mu abo abanyoomebwa ekkanisa ne mubalonda okuba abalamuzi? **5** Njagala kubakwasa nsonyi; ddala mu mmwe temuli muntu n'omu alina magezi asobola okusala ensonga wakati w'abooluganda? **6** Naye owooluganda ayinza okuwoza n'owooluganda mu maaso g'abatali bakkiriza? **7** N'okuwozaŋŋana mwekka na mwekka kiraga nti muli mu kabi. Lwaki obutamala gakolwanga bubi? Lwaki obutamala galyazaamaanyizibwanga? **8** Naye musobya baganda bammwe ne mubalyazaamaanya. **9** Oba temumanyi ng'abatali batuukirivu tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda? Temulimbibwanga. Abakaba, newaakubadde abasinza bakatonda abalala, newaakubadde abenzi, newaakubadde abasajja abeeyisa ng'abakazi, newaakubadde abalya ebisiyaga, **10** newaakubadde ababbi, newaakubadde aboomululu, newaakubadde abatamiivu, newaakubadde abajerega, newaakubadde abanyazi tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda. **11** Era abamu ku mmwe mwali nga bo, naye ebibi byammwe byanaazibwa era mwatukuzibwa era mwaweebwa obutuukirivu mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo n'Omwoyo wa Katonda waffe. **12** Ebintu byonna nzikirizibwa okubikola, mu mateeka, naye byonna tebinsanira. Ebintu byonna nzikirizibwa okubikola naye sigenda kufugibwa kintu na kimu. **13** Ebyokulya bya lubuto, n'olubuto lwa byakulya. Naye byombi Katonda alibizikiriza. Omubiri si gwa bwenzi, naye gwa Mukama. **14** Era Katonda eyazuukiza Mukama waffe alituzuukiza olw'amaanyi ge. **15** Temumanyi ng'emibiri gyammwe bitundu bya Kristo? Ate nzirire ebitundu bya Kristo mbifuule eby'omwenzi? Kikafuuwe. **16** Oba temumanyi nti omuntu yenna eyeegatta n'omwenzi, emibiri gyammwe gifuuka gumu? Kubanga kigambibwa nti, "Bombi balifuuka omubiri gumu." **17** Naye eyeegatta ne Mukama waffe bafuuka omu mu mwoyo. **18** Mudduke obwenzi. Buli kibi omuntu ky'akola kiba ku mubiri, naye ayenda akola ekibi ku mubiri gwe ye yennyini. **19** Oba temumanyi ng'omubiri gwammwe ye Yeekaalu ya Mwoyo Mutukuvu Katonda gwe yabawa, era n'emibiri gyammwe si gyammwe ku bwammwe? **20** Kubanga mwagulibwa na muwendo, noolwekyo emibiri gyammwe gigulumizenga Katonda.

7 Kaakano ku bintu bye mwampandiikira, kirungi omusajja obutakwatanga ku mukazi. **2** Naye olw'ebikolwa eby'obwenzi, buli musajja abeerenga ne mukazi we; era na buli mukazi abeerenga ne bba. **3** Omusajja ateekwa okutuukirizanga eby'obufumbo byonna eri mukazi we era n'omukazi bw'atyo. **4** Kubanga omukazi bw'afumbirwa aba takyafuga mubiri gwe ye wabula bba, era n'omusajja bw'atyo aba takyafuga mubiri gwe ye wabula mukazi we y'aba agulinako obuyinza. **5** Buli omu alemenga okumma munne wabula nga mulagaanye ekiseera mulyoke mufune ebbanga ery'okusabiramu n'oluvannyuma muddiŋŋanenga, Setaani aleme okubasuula olw'obuteefuga bwammwe. **6** Naye kino nkyogera mu ngeri ya kukkiriziganya so si mu ngeri ya kuwa kiragiro. **7** Nandyagadde buli omu abeere nga nze; naye buli muntu alina ekirabo ekikye ku bubwe ekiva eri Katonda, omu mu ngeri emu n'omulala mu ngeri endala. **8** Naye njogera eri abo abatannawasa ne bannamwandu; kirungi okusigala nga bwe bali, era nga nze bwe ndi. **9** Naye bwe baba tebasobola kwefuga bafumbirwe, oba bawase, kubanga okufumbiriganwa kisinga okwakiriranga okw'okwegomba. **10** Naye abafumbo mbawa etteeka eriva eri Mukama waffe: omukazi tanobanga ku bba. **11** Singa baawukana, omukazi ateekwa kubeerera awo, oba si ekyo addeyo ewa bba basonyiwagane; n'omusajja tagobanga mukazi we. **12** Abalala njogera gye bali kubanga si tteeka eriva eri Mukama waffe, naye mbagamba nti owooluganda bw'abeera n'omukazi atali mukkiriza ng'ayagala okubeera naye, tamugobanga. **13** Era omukazi omukkiriza alina bba atali mukkiriza naye ng'amwagala, tamuvangako. **14** Kubanga omusajja atali mukkiriza ayinza okufuulibwa omukkiriza ng'ayambibwa mukyala we omukkiriza, oba omukyala atali mukkiriza ayinza okufuulibwa omukkiriza ng'ayambibwa bba omukkiriza. Kubanga bwe kitaba ekyo abaana bammwe banditwaliddwa ng'abatali balongoofu naye ku lw'ekyo abaana bammwe baba balongoofu. **15** Kyokka oyo atali mukkiriza bw'ayagala okwawukana, baawukane; mu nsonga eyo omusajja omukkiriza oba omukyala taasibwenga mu ekyo, kubanga Katonda ayagala abaana be okubeera n'eddembe. **16** Ggwe omukazi omukkiriza omanyi otya ng'olirokola balo? Oba ggwe omusajja omukkiriza omanyi otya ng'olirokola mukazi wo? **17** Buli omu abeere mu bulamu Mukama bwe yamuwa, era Katonda mwe yamuyitira mw'abatambuliranga. Ekyo ky'ekiragiro kye mpa ekkanisa zonna. **18** Eyayitibwa ng'amaze okukomolebwa aleme kugamba nti ssinga teyakomolebwa, n'oyo eyakkiriza nga si mukomole aleme kufaayo ku kukomolebwa. **19** Kubanga okukomolebwa si kintu era obutakomolebwa si kintu, wabula ekikulu kwe kukwata amateeka ga Katonda. **20** Buli omu abeerenga mu kuyitibwa Katonda kwe yamuyitiramu. **21** Oba nga wayitibwa ng'oli muddu ekyo kireme okuba ekikulu; naye bw'oba

ng'ofunye omukisa okufuuka ow'eddembe, gukozese. **22** Kubanga eyayitibwa Mukama nga muddu, Mukama yamufuula wa ddembe, n'oyo eyali ow'eddembe yafuuka muddu wa Kristo. **23** Mwagulibwa na muwendo noolwekyo temufuukanga baddu ba bantu. **24** Kale abooluganda, buli kifo kyonna omuntu yenna ky'alimu, mwe yayitirwa abeere mu ekyo. **25** Naye ku ky'abatafumbirwanga wadde okuwasa, sirina kiragiro kiva eri Mukama wabula Mukama mu kusaasira kwe yampa amagezi agayinza okwesigibwa kwe nnaasinziira okubawa ekirowoozo kyange. **26** Kino nkirowooza nga kirungi, olw'embeera eya kaakano, nga kirungi omuntu okusigala nga bw'ali. **27** Obanga oli mufumbo tosaanye kwawukana na munno. Naye obanga wayawukana n'omukazi, tonoonya wa kuwasa. **28** Kyokka omusajja bw'awasa aba tayonoonye, era n'embeerera bw'afumbirwa naye aba tayonoonye. Wabula abafumbo, obufumbo bujja kubaleetera emitawaana gye nandiyagadde mwewale. **29** Naye kino kye mbategeeza abooluganda nti ekiseera kiyimpawadde. Noolwekyo abo abalina abakazi babe ng'abatabalina. **30** N'abo abakaaba babe ng'abatakaaba, n'abo abasanyuka babe ng'abatasanyuka. N'abo abagula ebintu babe ng'abatalina kintu kye bayita kyabwe. **31** Era n'abo abakozesa eby'oku nsi kuno bireme okubamalamu ennyo, kubanga ensi eya kaakano eggwaawo. **32** Naye kye mbagaliza mmwe bwe buteraliikirira. Omusajja atali mufumbo yeemalira ku bya Mukama, engeri gy'asanyusa Mukama. **33** Naye omufumbo yeeraliikirira bya nsi, nga bw'anaasanyusa mukazi we; **34** aba yeesazeemu, ng'atta aga n'aga. N'omukazi atali mufumbo n'embeerera bafaayo ku bintu bya Mukama, babeerenga batukuvu mu mubiri ne mu mwoyo. Naye omukazi omufumbo yeeraliikirira bya mu nsi, engeri gy'anaasanyusaamu bba. **35** Bino mbyogera olw'okubagasa, so si kubaziyiza kuwasa na kufumbirwa. Kubanga njagala musobole okuweereza Mukama nga tewali birala bibaziyiza okweweerayo ddala. **36** Omusajja bw'alowooza nti aba teyeeyisizza bulungi eri omuwala oyo gw'ayogereza bw'atamuwasa, bwe bafumbiriganwa, aba tayonoonye. **37** Naye oyo asobola okwefuga ng'alina omutima omunywevu, n'asalawo awatali kuwalirizibwa nti omuwala tajja kumuwasa, aba asazeewo bulungi. **38** Kale oyo awasa omuwala gw'ayogereza aba akoze bulungi, naye oyo atamuwasa y'aba asinze okukola obulungi. **39** Omukazi omufumbo abeera kitundu kya bba, bba bw'aba akyali mulamu. Naye bba bw'afa olwo ayinza okufumbirwa omusajja omulala gw'ayagala, kyokka omusajja oyo ateekwa kuba mu Mukama waffe yekka. **40** Naye nze ndowooza nti alina omukisa oyo singa taddayo kufumbirwa. Era ndowooza nga nange nnina Omwoyo wa Katonda.

8 Kale ku nsonga ey'okuwaayo ssaddaaka eri bakatonda abalala: tumanyi nti byonna tubitegeera. Naye okwerowooza nti tumanyi kuleeta okwekuluntaza naye okwagala kuzimba. **2** Omuntu alowooza nti amanyi, aba alaga nga bw'atannamanya era nga bwe kimugwanira okumanya. **3** Naye oyo ayagala Katonda amanyibwa Katonda. **4** Kale ku nsonga eno ey'okulya ebiweereddwayo eri bakatonda abalala, tumanyi bakatonda abalala bwe bataliimu nsa. Era tumanyi nga waliwo Katonda omu yekka, tewali mulala. **5** Waliwo abayitibwa bakatonda abali mu ggulu ne ku nsi newaakubadde nga waliwo bakatonda bangi n'abaami bangi. **6** Kyokka ffe tumanyi nga waliwo Katonda omu yekka, ye Kitaffe, era ye yatonda ebintu byonna, era naffe tuli mu ye, era nga waliwo Mukama omu ye Yesu Kristo, ebintu byonna mwe byayita okutondebwa, era mu ye mwe tuyita okufuna obulamu. **7** Kyokka kino abamu tebakimanyi. Obulamu bwabwe bwonna bwamanyiira okulowooza nti bakatonda abalala balamu ddala, era nga n'ebiweebwayo ebyo biweebwayo eri bakatonda ddala. Kaakano bwe balya emmere eyo eyonoona emyoyo gyabwe, kuba minafu, beeyonoona bokka. **8** Naye emmere si yeetuleetera okusiimibwa Katonda. Bwe tutagirya tewaba kye tusubwa, era ne bwe tugirya terina kye twongerako. **9** Kyokka mwegendereze bwe muba mukozesa eddembe lyabwe eryo, si kulwa nga mwesittaza abo abanafu mu kukkiriza. **10** Kubanga ggwe amanyi, singa omunafu mu kukkiriza akulaba ng'olya mu ssabo lya bakatonda abalala, ekyo tekirimugumya okulya ebiweereddwayo eri bakatonda abalala. **11** Kale owooluganda oyo omunafu, Kristo gwe yafiirira, azikirizibwe olw'okumanya kwo! **12** Noolwekyo bwe mukola ekibi ku booluganda muba muleeta ekiwundu ku mwoyo gwabwe kubanga banafu, era muba mukola kibi eri Kristo. **13** Kale obanga kye ndya kyesittaza muganda wange, siryenga nnyama emirembe gyonna, nnemenga okwesittaza muganda wange. **(aiōn g165)**

9 Ssiri wa ddembe? Ssiri mutume? Ssaalaba Yesu Mukama waffe? Si mmwe bibala by'omulimu gwange mu Mukama waffe? **2** Obanga ssiri mutume eri abalala, naye ndi mutume eri mmwe, kubanga mmwe kabonero k'obutume bwange mu Mukama waffe. **3** Ekyo ky'eky'okuwoza kyange eri abo abambulirizaako. **4** Sirina buyinza kulya na kunywa? **5** Singa nnewasiza omukazi, siyinza kutambula naye mu ŋŋendo zange ng'abatume abalala ne Keefa, ne baganda ba Mukama waffe bwe bakola? **6** Oba Balunabba nange, ffe ffekka ffe tusaana okwekolera? **7** Muserikale ki ali mu magye nga yeesasula empeera? Muntu ki eyalima ennimiro y'emizabbibu naye n'aziyizibwa okulya ku bibala byayo? Oba ani alunda ekisibo n'atanywa ku mata gaamu? **8** Ebyo mbyogera ku bwange ng'omuntu, etteeka nalyo si bwe ligamba? **9** Kubanga kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa nti, "Tosibanga mumwa gwa nte ewuula eŋŋaano," Mulowooza Katonda afa ku bya nte zokka, **10** oba kino akyogera ku lwaffe? Kubanga kino kyawandiikibwa ku lwaffe, oyo alima mu kusuubira alime, n'oyo awuula asuubire okufuna ku bibala. **11** Obanga ffe twabasigamu eby'omwoyo, tekiriba kya kitalo bwe tulikungula ebyammwe eby'omubiri? **12** Kale obanga abalala balina obuyinza ku mmwe, ffe tetusaanidde nnyo n'okusingawo? Kyokka ffe tetwabakaka kubituwa. Naye tugumiikiriza byonna, tuleme okuziyiza Enjiri ya Kristo. **13** Temumanyi ng'abo abakola mu Yeekaalu baliisibwa bya Yeekaalu, era nga n'abo abaweereza ku kyoto bagabana bya ku kyoto? **14** Mu ngeri y'emu Mukama waffe yalonda abo ababuulira Enjiri baliisibwenga olw'Enjiri. **15** Kyokka nze siriiko na

kimu ku ebyo kye nkozesezzaako. Era ssawandiika bino ndyoke binkolerwe kubanga waakiri nze okufa okusinga okwenyumiriza kwange bwe kutaabeemu nsa. **16** Kubanga bwe mbuulira Enjiri sisobola kwenyumiriza, kubanga mpalirizibwa okugibuulira. Era ziba zinsanze bwe sigibuulira. **17** Kubanga bwe mbuulira Enjiri olw'okweyagalira, mbeera n'empeera, naye ne bwe mba nga ssaagala, nkikola lwa kubanga nakwasibwa omulimu ogwo. **18** Kale empeera yange y'eruwa? Empeera yange kwe kubuulira Enjiri nga sisasulwa era nga sibasaba nsasulwe olw'omulimu ogwo nga bwe nsaanidde. **19** Kubanga newaakubadde nga ndi wa ddembe eri abantu bonna, nfuuka omuddu wa bonna olw'okweyagalira, ndyoke ndeete bangi eri Kristo. **20** Eri Abayudaaya nafuuka ng'Omuyudaaya ndyoke nsobole okubaleeta eri Kristo. N'eri abo abafugibwa amateeka nafuuka ng'afugibwa amateeka, newaakubadde nze nga ssifugibwa mateeka, ndyoke mbaleete eri Kristo. **21** Eri abo abatalina mateeka ga Katonda, nafuuka ng'atafugibwa mateeka, newaakubadde nga ssaaleka mateeka ga Katanda, naye nga ndi mu mateeka ga Kristo, n'abo abatalina mateeka ndyoke mbaleete eri Kristo. **22** Mu banafu nafuuka ng'omunafu ndyoke mbaleete eri Kristo. Eri abantu bonna nfuuse byonna, mu ngeri yonna ndyoke mbeeko beentusa ku kulokolebwa. **23** Byonna mbikola olw'enjiri, era nange ndyoke nfunire wamu nabo ebiva mu Njiri eyo. **24** Temumanyi nga mu mpaka ez'okudduka abo bonna abazeetabamu badduka, naye awangula ekirabo abeera omu? Kale nammwe muddukenga bwe mutyo nga mufubirira okuwangula ekirabo. **25** Buli muzanyi eyeetaba mu mpaka ateekwa okufuna okutendekebwa okw'amaanyi nga yeefuga mu bintu byonna. Ekyo bakikola balyoke bawangule engule eyonooneka. Naye ffe tulifuna engule eteyonooneka. **26** Noolwekyo nziruka nga nnina kye ŋŋenderera. Sirwana ng'omukubi w'ebikonde amala gawujja n'akuba ebbanga. **27** Naye mbonereza omubiri gwange ne ngufuula omuddu wange, si kulwa nga mbuulira abalala Enjiri, ate nze nzennyini ne sisiimibwa.

10 Abooluganda, musaana mutegeere nga bajjajjaffe bonna baakulemberwa ekire, era bonna ne bayita mu nnyanja, **2** bwe batyo bonna ne bakulemberwa Musa ne babatizibwa mu kire ne mu nnyanja. **3** Bonna baalyanga emmere y'emu ey'omwoyo, **4** era bonna baanywanga ekyokunywa kye kimu eky'omwoyo, kubanga bonna baanywanga mu lwazi olw'omwoyo olwabagobereranga era olwazi olwo yali Kristo. **5** Naye era abasinga obungi Katonda teyabasiima, bwe batyo ne bazikirizibwa mu ddungu. **6** Ebintu bino ebyabatuukako bitulabula obuteegomba bibi nga bo bwe baakola. **7** Temusinzanga bakatonda balala, ng'abamu ku bo bwe baali, ng'Ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, "Abantu baatuula okulya n'okunywa ne basituka ne bakola effujjo." **8** Tetusaana kubeera benzi ng'abamu ku bo bwe baali, abantu emitwalo ebiri mu enkumi ssatu ku bo ne bafa mu lunaku lumu. **9** Era tetusaana kukema Kristo ng'abamu ku bo bwe baakola, emisota ne gibazikiriza. **10** Era temwemulugunyanga ng'abamu ku bo bwe baakola, ne battibwa omuzikiriza. **11** Ebyo byonna byabatuukako ng'ekyokulabirako gye tuli, era byawandiikibwa olw'okutulabula ffe abaliwo abatuukiddwako enkomerero. **(aiōn g165)** **12** Kale alowooza ng'ayimiridde, yeekuumenga aleme okugwa. **13** Tewali kukemebwa kubatuukako okutali kwa bantu; kyokka Katonda mwesigwa, kubanga taabalekenga kutuukibwako kukemebwa kwe mutayinza kugumira, naye anaabasobozesanga okubigumira, n'abalaga n'ekkubo ery'okubiwangula. **14** Noolwekyo, mikwano gyange, muddukenga okusinza bakatonda abalala. **15** Muli bantu abategeera. Kale, mulabe obanga kye njogera kye kikyo. **16** Ekikompe eky'omukisa, kye tusabira omukisa, si kwe kussekimu okw'omusaayi gwa Kristo? Omugaati gwe tumenya, si kwe kussekimu okw'omubiri gwa Kristo? **17** Kubanga ffe bangi, ffenna tulya ku mugaati gumu, ekiraga nga bwe tuli omubiri ogumu. **18** Mulabe Isirayiri ow'omubiri, abalya ssaddaaka tebassa kimu na Kyoto? **19** Kale kiki kye ngezaako okutegeeza? Mulowooza ŋŋamba nti ebyokulya ebiweebwayo eri bakatonda abalala birimu amakulu? Oba nti bakatonda abalala balina omugaso? **20** Nedda. Kye ŋŋamba kye kino nti abo abawaayo ssaddaaka eri bakatonda abalala bawa eri baddayimooni so si eri Katonda. Saagala mwegatte wamu ne baddayimooni mussekimu nabo. **21** Temuyinza kunywa ku kikompe kya Mukama ate ne munywa ne ku kikompe kya baddayimooni. Era temuyinza kuliira ku mmeeza ya Mukama ate ne ku ya baddayimooni. **22** Oba Mukama tetumukwasa buggya? Tumusinza amaanyi? **23** Byonna bikkirizibwa, naye si byonna ebirimu omugaso. Byonna bikkirizibwa naye si byonna ebizimba. **24** Omuntu yenna alemenga okwefaako yekka, naye afengayo ne ku bya munne. **25** Mwegulire ennyama eya buli ngeri gye batunda mu katale mulye, awatali kusooka kwebuuza olw'omwoyo gwammwe. **26** Kubanga ensi ya Mukama n'okujjula kwayo. **27** Singa omu ku batali bakkiriza abayita ku kijjulo, ne mwagala okugenda, kale mulyenga kyonna kye banaabagabulanga nga temuliiko kye mubuuzizza olw'obulungi bw'omwoyo gwammwe. **28** Kyokka omuntu yenna bw'abategeezanga nti, "Kino kyaweereddwayo eri bakatonda abalala," temukiryanga olw'oyo abategeezezza n'olw'obulungi bw'omwoyo gwammwe, **29** bwe njogera bwe ntyo, njogera ku mwoyo gwe so si ogw'oli omulala. Kubanga lwaki eddembe lyange lisalirwa omusango omwoyo gw'omulala? **30** Bwe ndya nga neebazizza, lwaki nnenyezebwa olw'ekyo kye ndya nga neebazizza? **31** Kubanga buli kye mukola, oba kulya oba kunywa, mukikole nga mugenderera kugulumiza Katonda. **32** Temukolanga ekyo ekineesittaza Abayudaaya oba Abayonaani wadde ab'ekkanisa ya Katonda. **33** Nange bwe ntyo ngezaako okusanyusa abantu bonna mu byonna bye nkola, nga sinoonya byange, wabula nga nfa ku bulungi bw'abalala balyoke balokolebwe.

11 Mundabireko nga nange bwe ndabira ku Kristo. **2** Mbatenda nnyo Olw'okunzijjukiza mu bintu byonna era n'olw'okunyweza ebyo bye nabayigiriza. **3** Kyokka njagala mutegeere nti Kristo ye mutwe gwa buli muntu, n'omusajja gwe mutwe gwa mukazi we. Era Katonda

ye mutwe gwa Kristo. **4** Noolwekyo omusajja yenna bw'asaba oba bw'ayogera eby'obunnabbi nga taggyeko kibikka ku mutwe gwe, aba aswaza omutwe gwe. **5** N'omukazi bw'asaba oba n'ayogera eby'obunnabbi nga tabisse mutwe gwe aba tawadde bba kitiibwa kubanga kyekimu n'oyo amwereddwako enviiri. **6** Obanga omukazi tayagala kubikka ku mutwe gwe, kale enviiri ze azisalengako. Naye obanga omukazi kimuswaza enviiri ze okuzisalako oba okuzimwako, kale ateekwa omutwe gwe okugubikkangako. **7** Omusajja tasaana kubikka ku mutwe gwe, kubanga ye kye kifaananyi n'ekitiibwa kya Katonda; naye omukazi ye ky'ekitiibwa ky'omusajja. **8** Kubanga omusajja teyatondebwa ng'aggibwa mu mukazi, wabula omukazi ow'olubereberye ye yaggyibwa mu musajja. **9** Era omusajja teyatondebwa lwa mukazi, wabula omukazi ye yatondebwa olw'omusajja. **10** Kale olw'ensonga eyo, omukazi kimusaanira okubikkanga ku mutwe gwe, okulaga nti afugibwa era ne bamalayika bakirabe. **11** Kyokka mu Mukama waffe, omukazi n'omusajja, buli omu yeetaaga munne. **12** Kuba, newaakubadde ng'omukazi ava mu musajja, naye buli musajja azaalibwa mukazi; kyokka byonna biva eri Katonda. **13** Kale nammwe bennyini mwebuuze obanga kisaana omukazi okusaba Katonda nga tabisse ku mutwe. **14** Obuzaaliranwa tebubalaga ng'omusajja bw'aba n'enviiri empanvu tekimuweesa kitiibwa, **15** ate ng'omukazi ye zimuweesa kitiibwa? Kubanga yaweebwa enviiri empanvu okumubikkako. **16** Naye obanga waliwo ayagala okuwakanya bino, tetulinaayo nkola nga eyo, wadde mu Kkanisa za Katonda. **17** Mu bino bye ŋŋenda okubalagira temuli kya kubatenda, kubanga enkuŋŋaana zammwe zivaamu bibi okusinga ebirungi. **18** Ekisooka bwe mukuŋŋaana ng'ekibiina, mwesalaasalamu ebitundu, era nzikiriza ng'ebimu ku ebyo bituufu. **19** Naye okwesalaasalamu okwo kusaana kubeewo abatuufu balyoke bategeerekeke. **20** Bwe mukuŋŋaana ekyo kye mulya si kye kyekiro kya Mukama waffe. **21** Kubanga bwe muba mulya buli omu alya ku lulwe, talinda banne. Abamu basigala bakyali bayala, ng'abalala bo batamidde. **22** Temulina wammwe gye muyinza okuliira n'okunywera? Oba munyooma ekkanisa ya Katonda, ne muswaza abaavu? Mbagambe ki? Mbatende olw'ekyo? Nedda na katono, sijja kubatenda. **23** Kubanga Mukama yennyini kye yampa ky'ekyo kye nabayigiriza nti, Mukama waffe Yesu, mu kiro kiri kye baamuliiramu olukwe, yaddira omugaati, **24** ne yeebaza Katonda, n'agumenyaamenyamu, n'agamba nti, "Guno mubiri gwange, oguweebwayo ku lwammwe, mugutoole mulye, mukolenga bwe mutyo okunzijukiranga." **25** Era mu ngeri y'emu bwe baamala okulya, yaddira ekikompe n'agamba nti, "Ekikompe kino y'endagaano empya ekoleddwa Katonda nammwe, ekakasiddwa n'omusaayi gwange, mutoole munywe, mukolenga bwe mutyo buli lwe munaakinywangako okunzijukiranga." **26** Kubanga buli lwe munaalyanga omugaati guno ne buli lwe munaanywanga ku kikompe, munaategeezanga abantu okufa kwa Mukama waffe okutuusa Lw'alijja. **27** Noolwekyo buli alya omugaati guno oba anywa ku kikompe kya Mukama waffe nga tasaanidde, azza omusango ku mubiri gwa Mukama waffe, ne ku musaayi gwe. **28** Noolwekyo omuntu amalenga kwekebera, alyoke alye ku mugaati n'okunywa ku kikompe. **29** Kubanga buli alya era anywa nga tafaayo kutegeera makulu ga mubiri gwa Mukama waffe, aba yeesalidde yekka omusango okumusinga. **30** Mu mmwe kyemuvudde mubaamu abanafu n'abalwadde, era bangi bafudde. **31** Naye singa tusooka okwekebera, tetwandisaliddwa musango kutusinga. **32** Kyokka Mukama bw'atusalira omusango aba atukangavvula tuleme kusalirwa musango awamu n'ensi. **33** Kale baganda bange, bwe mukuŋŋaananga awamu okulya, buli omu alinde munne. **34** Era singa wabaawo alumwa enjala amale okulya eka, bwe mukuŋŋaana muleme kwereetako musango. N'ebirala ndibirongoosa, we ndijjira wonna.

12 Abooluganda, ssaagala mmwe obutategeera ebikwata ku birabo ebya Mwoyo. **2** Mumanyi nti bwe mwali Abaamawanga mwabuzibwabuzibwanga ne mutwalibwa eri ebifaananyi ebitayogera. **3** Noolwekyo njagala mutegeere nti tewali muntu aba ne Mwoyo wa Katonda n'ayogera nti, "Yesu akolimirwe." Era tewali n'omu asobola okwogera nti, "Yesu ye Mukama waffe," wabula ku bwa Mwoyo Mutukuvu. **4** Waliwo ebirabo bya ngeri nnyingi, naye Mwoyo abigaba y'omu. **5** Waliwo engeri nnyingi ez'okuweererezaamu, naye Mukama aweerezebwa y'omu. **6** Waliwo okukola kwa ngeri nnyingi kyokka Katonda asobozesa bonna mu byonna bye bakola y'omu. **7** Mwoyo Mutukuvu yeeragira mu buli omu olw'okugasa bonna. **8** Omu Omwoyo amuwa okwogera ekigambo eky'amagezi, omulala Omwoyo oyo omu n'amuwa okuyiga n'ategeera. **9** Omulala Omwoyo y'omu n'amuwa okukkiriza, n'omulala n'amuwa obuyinza okuwonyanga abalwadde. **10** Omu, Omwoyo amuwa okukolanga ebyamagero, n'omulala n'amuwa okwogera eby'obunnabbi, ate omulala n'amuwa okwawulanga emyoyo emirungi n'emibi. Omulala amuwa okwogera ennimi ezitali zimu, n'omulala n'amuwa okuzivvuunula. **11** Naye Omwoyo akola ebyo byonna y'omu, y'agabira buli muntu ng'Omwoyo oyo bw'ayagala. **12** Kuba omubiri nga bwe guli ogumu, ne guba n'ebitundu bingi, ate ebitundu byonna ne byegatta ne biba omubiri gumu, kale, ne Kristo bw'ali bw'atyo. **13** Bwe tutyo ffenna twabatizibwa mu Mwoyo omu, ne tufuuka omubiri gumu, oba Bayudaaya, oba baamawanga, oba baddu, oba ba ddembe, era ne tunywa ku Mwoyo oyo omu. **14** Kubanga omubiri tegulina kitundu kimu, naye gulina ebitundu bingi. **15** Singa ekigere kigamba nti, "Nze siri mukono, noolwekyo siri kitundu kya mubiri," ekyo tekikifuula butaba kitundu kya mubiri. **16** Era singa okutu kugamba nti, "Siri liiso, noolwekyo siri kitundu kya mubiri," ekyo kikiggyako okubeera ekitundu ky'omubiri? **17** Kale singa omubiri gwonna gwali liiso, olwo okuwulira kwandibadde wa? Era singa omubiri gwonna gwali kutu, olwo okuwunyiriza kwandibadde wa? **18** Naye kaakano Katonda yakola ebitundu bingi eby'enjawulo n'alyoka abifuula omubiri gwaffe nga bwe yayagala. **19** Singa byonna byali ekitundu kimu olwo omubiri gwandibadde wa? **20** Naye kaakano ebitundu bingi naye ng'omubiri guli gumu. **21** Eriiso terisobola kugamba mukono nti, "Ggwe

sikwetaaga," oba n'omutwe teguyinza kugamba bigere nti, "Mmwe sibeetaaga." **22** Era ebitundu ebyo eby'omubiri ebirabika ng'ebisinga obunafu bye byetaagibwa ennyo. **23** Era n'ebitundu ebyo eby'omubiri bye tulowooza obutaba bya kitiibwa bye bisinga okwambazibwa, n'ebitundu ebitukwasa ensonyi bye tusinga okulabirira, **24** so ng'ebitundu byaffe ebisinga okwolekebwa mu bantu tebikyetaaga. Bw'atyo Katonda bwe yakola omubiri, ebitundu ebyandibadde biragajjalirwa n'abyongera ekitiibwa, **25** olwo omubiri ne guteeyawulamu naye ebitundu byonna, ne biyambagana byokka ne byokka. **26** Ekitundu ekimu bwe kirumwa, ebitundu ebirala byonna birumirwa. Era ekitundu ekimu bwe kigulumizibwa, ebitundu byonna bijaguliza wamu nakyo. **27** Kale mwenna awamu muli mubiri gwa Kristo, era buli omu ku mmwe kitundu kyagwo. **28** Era abamu Katonda yabateekawo mu kkanisa: abasooka be batume, abookubiri be bannabbi, n'abookusatu be bayigiriza, ne kuddako abakola eby'amagero, ne kuddako abalina ebirabo eby'okuwonya endwadde, n'okuyamba abali mu kwetaaga, abakulembeze, era n'aboogezi b'ennimi. **29** Bonna batume? Bonna bannabbi? Bonna bayigiriza? Bonna bakola ebyamagero? **30** Bonna balina ekirabo ky'okuwonya endwadde? Bonna boogera mu nnimi? Bonna bavvuunula ennimi? **31** Kale mwegombenga ebirabo ebisinga obukulu, naye ka mbalage ekkubo eddungi erisinga gonna.

13 Singa njogera ennimi z'abantu n'eza bamalayika, naye nga sirina kwagala, mba ng'ekidde, ekireekaana oba ng'ekitaasa ekisaala. **2** Ne bwe mba n'ekirabo eky'okwogera eby'obunnabbi, ne ntegeera ebyama byonna, era ne mmanya ebintu byonna, era ne bwe mba n'okukkiriza okungi ne kunsobozesa n'okusiguukulula ensozi, naye nga sirina kwagala, mba siri kintu. **3** Ne bwe mpaayo ebyange byonna okuyamba abaavu, era ne bwe mpaayo omubiri gwange ne nneewaana, naye ne siba na kwagala, sibaako kye ngasibbwa. **4** Okwagala kugumiikiriza era kwa kisa. Okwagala tekulina buggya era tekwenyumiikiriza wadde okwekuluntaza. **5** Okwagala tekukola bitasaana, tekunoonya byakwo, tekunyiiga mangu, era tekusiba kibi ku mwoyo. **6** Okwagala tekusanyukira bitali bya butuukirivu, wabula kusanyukira mazima. **7** Okwagala kugumira byonna, kukkiriza byonna, kusuubira byonna era kugumiikiriza byonna. **8** Okwagala tekulemererwa; obunnabbi buliggyibwawo, n'ennimi zirikoma, n'eby'amagezi birikoma. **9** Kubanga tumanyiiko kitundu, ne bunnabbi nabwo bwa kitundu. **10** Naye ebituukiridde bwe birijja, olwo eby'ekitundu nga biggwaawo. **11** Bwe nnali omuto, nayogeranga ng'omuto, nalowoozanga ng'omuto, ne byonna nga mbiraba mu ngeri ya kito. Naye bwe nakula ne ndeka eby'ekito. **12** Kaakano tulaba kifaananyi bufaananyi, ng'abali mu ndabirwamu eteraba bulungi; naye tulirabira ddala bulungi amaaso n'amaaso. Kaakano mmanyiiko kitundu butundu, naye luli ndimanyira ddala byonna, mu bujjuvu. **13** Kaakano waliwo ebintu bisatu eby'olubeerera: okukkiriza, n'okusuubira, era n'okwagala. Naye ekisingako ku ebyo obukulu kwe kwagala.

14 Mugobererenga okwagala era muluubirirenga ebirabo eby'Omwoyo, na ddala ekirabo eky'okwogera eby'obunnabbi. **2** Kubanga ayogera mu nnimi tayogera n'abantu, wabula ayogera na Katonda. Kubanga tewali n'omu ategeera by'agamba. Aba ayogera bya kyama mu Mwoyo. **3** Naye oyo ategeeza abantu eby'obunnabbi ayogera ebibazimba, ebibagumya era n'okubazzaamu amaanyi. **4** Ayogera ennimi yeezimba yekka, naye oyo ayogera eby'obunnabbi azimba ekibiina kyonna eky'abakkiriza. **5** Nandyagadde mwenna mwogere mu nnimi, naye ekisingira ddala nandyagadde mwenna mwogere eby'obunnabbi, kubanga ayogera eby'obunnabbi akira oyo ayogera mu nnimi, okuggyako nga waliwo avvuunula, Ekkanisa eryoke egasibwe. **6** Kale kaakano, abooluganda, bwe nzija gye muli ne njogera mu nnimi mbagasa ntya? Naye bwe mbategeeza ebyo Katonda by'ambikulidde oba bye njize mu kutegeera, oba eby'obunnabbi, oba bye njigiriza, olwo mmanyi nga mbagasa. **7** Era n'ebivuga ebitalina bulamu, ng'endere oba ennanga, bwe bitavuga mu maloboozi gategeerekeka, omuntu ayinza atya okutegeera oluyimba olufuuyibwa oba olukubibwa? **8** Era singa omufuuyi w'eŋŋombe tafuuwa ddoboozi litegeerekeka, ani ayinza okweteekerateekera olutalo? **9** Mu ngeri y'emu, bwe mwogera n'omuntu mu lulimi lw'atamanyi, asobola atya okutegeera kye mugamba? Muba mwogeredde bwereere. **10** Weewaawo waliwo ennimi nnyingi mu nsi, era zonna zirina amakulu. **11** Naye omuntu bw'ayogera olulimi lwe simanyi, aba ng'omugwira gye ndi, nange mba ng'omugwira gy'ali. **12** Bwe mutyo nga bwe mwegomba okufuna ebirabo eby'Omwoyo, mufubenga nnyo mulyoke musobole okuzimba Ekkanisa ya Kristo. **13** Kale buli ayogera mu lulimi asabe Katonda amusobozese okuluvvuunula. **14** Kubanga bwe nsaba Katonda mu lulimi lwe sitegeera, omwoyo gwange gusaba, naye sibaako kye nganyulwa. **15** Kale kino ki? Nnaasinzanga Katonda n'omwoyo gwange awamu n'amagezi gange era nnaayimbanga mu mwoyo gwange awamu n'amagezi gange. **16** Kubanga bw'otendereza Katonda mu mwoyo gwo, omuntu atategeera ky'ogamba ayinza atya okuddamu nti, "Amiina!" ng'omaliriza okwebaza, ng'ebigambo ebyebazizza tabitegedde? **17** Weewaawo oyinza okuba nga weebazizza Katonda, naye omulala nga tagasibbwa. **18** Neebaza Katonda kubanga njogera ennimi okubasinga mwenna. **19** Naye mu lukuŋŋaana njagala njogere n'amagezi gange ebigambo bitaano abalala bye bategeera nga mbayigiriza, okusinga okwogera ebigambo omutwalo mu nnimi, bye bataategeere. **20** Abooluganda, temulowooza bya kito. Mube ng'abaana abato ku bikwata ku kukola ebibi, mube bakulu mu kulowooza kwammwe. **21** Era kyawandiikibwa mu mateeka nti, "Ndyogera n'abantu bano mu nnimi endala, n'emimwa egy'abalala, naye era tebalimpulira, bw'ayogera Mukama." **22** Noolwekyo ennimi kyeziva ziba akabonero, si eri abo abakkiriza naye eri abo abatali bakkiriza, naye okutegeeza obunnabbi kw'abo abakkiriza so si abo abatali bakkiriza. **23** Kale singa Ekkanisa ekuŋŋaana bonna ne boogera mu nnimi abatamanyi oba abatali bakkiriza ne bayingira, tebagamba nti mulaluse? **24** Naye singa bonna boogera eby'obunnabbi, atali mukkiriza

oba atamanyi n'ayingira, ebyo ebyogerebwa byonna, bijja kumuleetera okulumirizibwa olw'ebibi bye, yeesalire omusango, **25** ebyama by'omu mutima gwe bibikkulwe, alyoke afukamire asinze Katonda, nga bw'agamba nti, "Ddala Katonda ali mu mmwe." **26** Kale abooluganda tugambe tutya? Bwe mukuŋŋaana buli omu aba ne zabbuli, oba eky'okuyigiriza, oba ekyo Katonda ky'amubikkulidde, oba okwogera mu nnimi, oba okuvvuunula. Ebyo byonna bisaana bikolebwe olw'okuzimba Ekkanisa ya Katonda. **27** Singa wabaawo aboogera mu nnimi bandyogedde babiri, oba obutasussa basatu, era nga boogera mu mpalo, ate wabeewo n'avvuunula. **28** Naye bwe watabaawo avvuunula omwogezi w'ennimi asirike busirisi mu Kkanisa wabula ayogerere munda ye ne Katonda. **29** Kyokka abo aboogera eby'obunnabbi boogerenga babiri oba basatu, ng'abalala bafumiitiriza ku ebyo ebyogerwa. **30** Naye singa omu ku batudde abikkulirwa ekigambo kya Katonda, oyo abadde ayogera asirikenga. **31** Kubanga mwenna musobola okwogera eby'obunnabbi nga mwogera mu mpalo, bonna balyoke bayige era bongerwemu amaanyi. **32** Abalina omwoyo ogw'obunnabbi bafugibwa bannabbi, **33** kubanga Katonda si wa luyoogaano, wabula wa mirembe. Kale nga bwe kiri mu Kkanisa z'abatukuvu zonna, **34** abakazi basirikenga busirisi mu kuŋŋaaniro, kubanga tebakkirizibwa kwogera, wabula okukulemberwa ng'amateeka bwe gagamba. **35** Bwe wabangawo kye baagala okubuuza babuuzenga ba bbaabwe eka, kubanga kya nsonyi omukazi okwogera mu Kkanisa. **36** Kale mulowooza nti ekigambo kya Katonda kyatandikira mu mmwe oba nti mmwe be kyatuukako mwekka? **37** Omuntu yenna alowooza okuba nnabbi oba omuntu ow'omwoyo, ategeere mu bujjuvu nti bino bye mbawandiikira kye kiragiro kya Mukama. **38** Naye omuntu yenna atabifaako naye si wa kufiibwako. **39** Kale baganda bange muyaayaanirenga okwogera eby'obunnabbi, kyokka okwogera mu nnimi temukuziyiza. **40** Naye byonna bikolebwenga nga bwe kisaana era mu ntegeka entuufu.

15 Abooluganda, mbajjukiza Enjiri gye nababuulira era gye mwakkiriza era gye munywereddemu. **2** Mulokolebwa lwa Njiri eyo gye nababuulira, bwe muginywererako, naye bwe kitaba bwe kityo muba mwakkiririza bwereere. **3** Kubanga nabategeeza ekigambo ekikulu ennyo nange kye nnaweebwa ekigamba nti Kristo yafa olw'ebibi byaffe, ng'Ebyawandiikibwa bwe bigamba, **4** era nti yaziikibwa, n'azuukizibwa ku lunaku olwokusatu ng'Ebyawandiikibwa bwe bigamba, **5** era nti yalabibwa Keefa n'oluvannyuma ekkumi n'ababiri. **6** Era yalabibwa abooluganda abasukka ebikumi ebitaano omulundi gumu era abamu ku abo bakyali balamu newaakubadde ng'abalala baafa. **7** Olwo n'alyoka alabikira Yakobo, n'oluvannyuma n'alabikira n'abatume bonna. **8** Oluvannyuma lwa bonna n'alyoka alabikira nange, ng'omwana azaalibbwa nga musowole. **9** Kubanga nze nsembayo mu batume, Era sisaanira na kuyitibwa mutume, kubanga nayigganya Ekkanisa ya Katonda. **10** Naye olw'ekisa kya Katonda ndi nga bwe ndi kaakano, era ekisa Katonda kye yankwatirwa tekyafa bwereere. Kubanga nakola nnyo okusinga abalala bonna, naye si nze nakola wabula ekisa kya Katonda ekiri nange kye kyakola. **11** Oba nze oba bo, be baakola ennyo ekyo si kikulu, ekikulu kye kino nti twababuulira Enjiri era nammwe ne mugikkiriza. **12** Kale obanga abantu bategeezebwa nti Kristo yazuukizibwa mu bafu lwaki abamu mu mmwe bagamba nti tewali kuzuukira kwa bafu? **13** Kale obanga tewali kuzuukira kwa bafu ne Kristo teyazuukizibwa. **14** Era obanga Kristo teyazuukizibwa, bye tubategeeza tebiriiimu, era n'okukkiriza kwammwe tekuliiko kye kugasa. **15** Ate era tuba ng'aboogera eby'obulimba ku Katonda, kubanga twakakasa nti Katonda yazuukiza Kristo. Naye teyamuzuukiza bwe kiba ng'abafu tebazuukizibwa. **16** Kale obanga abafu tebazuukizibwa, ne Kristo teyazuukizibwa. **17** Era obanga Kristo teyazuukizibwa okukkiriza kwammwe tekuliimu nsa, era mukyali mu bibi byammwe. **18** Era n'abo abaafa nga bakkiriza Kristo baazikirira. **19** Kale obanga essuubi lyaffe mu Kristo likoma mu bulamu buno bwokka, tuli bakusaasirwa nnyo okusinga abantu bonna. **20** Kyokka ddala Kristo yazuukizibwa mu bafu, era bye bibala ebibereberye eby'abo abaafa. **21** Kuba ng'okufa bwe kwaleetebwa omuntu, era n'okuzuukira kw'abafu kwaleetebwa muntu. **22** Kuba ng'abantu bonna bwe baafa olwa Adamu, era bwe batyo bonna balifuulibwa abalamu olwa Kristo. **23** Kyokka buli omu mu luwalo lwe, Kristo ye yasooka era bw'alijja ababe ne baddako, **24** olwo enkomerero n'eryoka etuuka, Kristo n'akwasa Katonda Kitaawe obwakabaka; Kristo ng'amaze okuzikiriza obufuzi bwonna, n'obuyinza bwonna era n'amaanyi gonna. **25** Kubanga Kristo agwanidde okufuga okutuusa bw'alissa abalabe be bonna wansi w'ebigere bye. **26** Omulabe we alisembayo okuzikirizibwa kwe Kufa. **27** Kubanga yassa ebintu byonna wansi w'ebigere bye. Naye bw'agamba nti ebintu byonna biri wansi we, kitegeeza nti aggyeko oli ey'amusobozesa okufuga ebintu byonna. **28** Katonda bw'alimala okussa byonna mu buyinza bwa Kristo, olwo Kristo yennyini, Omwana we, n'alyoka afugibwa Katonda eyamuwa okufuga byonna. Era olwo Katonda n'alyoka afugira ddala byonna. **29** Kale obanga abafu tebazuukizibwa, abo ababatizibwa ku lw'abafu balikola batya? Era kale lwaki babatizibwa ku lwabwe? **30** Era ffe lwaki tuli mu kabi buli kaseera? **31** Abooluganda, olw'okwenyumiriza kwe munninamu, era kwe nnina mu Kristo Yesu Mukama waffe, nkakasa nti nfa buli lunaku. **32** Kale obanga nze omuntu obuntu nalwana n'ensolo enkambwe mu Efeso, kingasa ki? Obanga abafu tebazuukizibwa, "Kale tulye tunywe kubanga enkya tuli ba kufa." **33** Temulimbibwalimbibwanga, kubanga "emikwano emibi gyonoona empisa ennungi." **34** Mweddemu, mutambulirenga mu butuukirivu mulekeraawo okukola ebibi, kubanga abamu mu mmwe tebamanyi Katonda. Kino nkyogera kubakwasa nsonyi. **35** Naye omuntu ayinza okubuuza nti, "Abafu bazuukizibwa batya?" Era nti, mubiri gwa ngeri ki gwe bajja nagwo? **36** Musirusiru ggwe! Ensigo gy'osiga temeruka nga tennafa. **37** Era ensigo eyo gy'osiga eba mpeke buweke; so si ekirivaamu oba ya ŋŋaano, oba ya ngeri ndala. **38** Naye Katonda agiwa omubiri nga bw'ayagala, era buli ngeri ya nsigo agiwa

omubiri gwayo. **39** Kubanga emibiri gyonna tegiba gya ngeri emu. Waliwo omubiri ogw'abantu, waliwo ogw'ensolo, waliwo ogw'ennyonyi, era waliwo n'ogw'ebyennyanja. **40** Noolwekyo waliwo emibiri egy'omu ggulu, n'emibiri egy'omu nsi. Naye ekitiibwa ky'emibiri egy'omu ggulu kirala, era n'eky'egy'omu nsi kirala. **41** Waliwo ekitiibwa ky'enjuba, waliwo eky'omwezi, era waliwo ekitiibwa eky'emmunyeenye. Naye era n'emmunyeenye tezenkanankana mu kwaka kubanga buli munyeenye ya njawulo mu kwaka. **42** Era bwe kiri mu kuzuukira. Omubiri guziikibwa nga gwa kuvunda, ne guzuukizibwa nga si gwa kuvunda. **43** Guziikibwa nga si gwa kitiibwa, naye ne guzuukizibwa nga gujjudde ekitiibwa. Guziikibwa nga munafu, naye guzuukizibwa nga gwa maanyi. **44** Guziikibwa nga mubiri bubiri, naye guzuukizibwa nga mubiri gwa mwoyo. Kale obanga waliwo omubiri obubiri, era waliwo omubiri ogw'omwoyo, **45** kyekyava kiwandiikibwa nti, "Adamu, omuntu eyasooka, yatondebwa ng'alina obulamu." Kyokka Adamu ow'oluvannyuma ye Mwoyo aleeta obulamu. **46** Naye eky'omwoyo si kye kyasooka, wabula eky'omubiri obubiri kye kyasooka, n'oluvannyuma eky'omwoyo ne kijja. **47** Omuntu eyasooka yava mu ttaka, yakolebwa mu nfuufu. Ye omuntu owookubiri yava mu ggulu. **48** Ng'eyakolebwa mu nfuufu bw'ali, n'abo abaakolebwa mu nfuufu bwe bali. **49** Era nga bwe tufaanana oyo eyakolebwa mu nfuufu, era bwe tutyo bwe tulifaanana oyo eyava mu ggulu. **50** Abooluganda, kye ŋŋamba kye kino nti omubiri guno ogw'oku nsi, ogw'ennyama n'omusaayi, teguyinza kusikira bwakabaka bwa Katonda. Emibiri gyaffe egivunda tegisobola kuba gya lubeerera. **51** Naye leka mbabuulire ekyama: Si ffenna abalifa, naye eŋŋombe ey'enkomerero bw'erivuga ffenna tulifuusibwa **52** mu kaseera katono ng'okutemya kikowe. Kubanga eŋŋombe erivuga, n'abafu balizuukizibwa, nga tebakyaddayo kufa era ffenna tulifuusibwa. **53** Kubanga omubiri guno oguvunda gwa kufuuka ogutavunda, era omubiri guno ogufa gwa kufuuka ogutafa. **54** Omubiri guno oguvunda bwe gulifuuka ogutavunda, ogufa ne gufuuka ogutafa, olwo Ekyawandiikibwa ne kiryoka kituukirira ekigamba nti, "Okufa kuwanguddwa." **55** "Ggwe kufa, obuwanguzi bwo buluwa? Ggwe kufa, amaanyi go agalumya galuwa?" **(Hadēs g86)** **56** Obuyinza obulumya buva mu kibi, n'amaanyi g'ekibi gava mu mateeka. **57** Kyokka Katonda yeebazibwe atuwanguza ffe ku bwa Mukama waffe Yesu Kristo. **58** Noolwekyo, baganda bange abaagalwa, mubenga banywevu era abatasagaasagana nga mweyongeranga bulijjo okukola omulimu gwa Mukama waffe, kubanga mumanyi nti okufuba kwammwe si kwa bwereere mu Mukama waffe.

16 Kale ebyo ebikwata ku kuyamba abantu ba Katonda, mmwe mukole nga bwe nagamba ab'Ekkanisa z'e Ggalatiya. **2** Buli omu ku mmwe ng'asinziira ku kufuna kwe mu wiiki, abengako ky'atereka, ebintu bireme kukuŋŋaanyizibwa nga nzize. **3** Kale bwe ndituuka ne mutuma abo be munaasiima ne mbawa ebbaluwa ne batwala ebirabo byammwe e Yerusaalemi. **4** Naye bwe kirirabika nga nange nsaanye ŋŋende, kale balimperekerako. **5** Ŋŋenda kujja gye muli nga mpitira e Makedoniya, gye ndimala akabanga akatono. **6** Osanga ewammwe gye ndimala ebbanga eriwera, oboolyawo ndiba nammwe mu biseera eby'obutiti byonna, mulyoke munnyambe buli gye nnaalaganga. **7** Saagala kubalabako kaseera katono, nsuubira okumala nammwe ekiseera, Mukama waffe bw'alisiima. **8** Kyokka ŋŋenda kubeera mu Efeso okutuusa ku Pentekoote. **9** Kubanga ddala oluggi lw'Enjiri lunziguliddwawo, newaakubadde ng'eriyo bangi abampakanya. **10** Timoseewo bw'ajjanga, mumuyambe atereere bulungi mu mmwe, kubanga naye akola omulimu gwa Mukama waffe nga nze. **11** Noolwekyo waleme kubaawo amunyooma. Mumuyambe olugendo lwe lube lwa mirembe, ajje gye ndi. Kubanga nze n'abooluganda tumulindiridde. **12** Naye ebyo ebikwata ku wooluganda Apolo, namwegayirira nnyo ajje gye muli, ng'ali n'abooluganda abalala, kyokka ye n'atayagala kujja kaakano, wabula alijja ng'afunye ebbanga. **13** Mutunulenga, munywerere mu kukkiriza, mubeere bazira era ab'amaanyi. **14** Buli kye mukola mukikolerenga mu kwagala. **15** Abooluganda, mumanyi nti mu Akaya ab'omu nnyumba ya Suteefana be baasooka okukkiriza Mukama waffe, era beewaayo okuyamba n'okuweereza abantu ba Katonda. Kale, abooluganda, mbasaba **16** muwulirenga abantu ng'abo, era na buli omu afube okukoleranga awamu nabo. **17** Suteefana ne Folutunaato ne Akayiko bwe bajja gye ndi nasanyuka, kubanga baaliwo mu kifo kyammwe. **18** Era bansanyusa, era nga nammwe bwe baabasanyusa. Abantu ng'abo musaana mubalage nga bwe musiimye okuweereza kwabwe. **19** Ekkanisa ey'omu Asiya ebalamusizza. Akula ne Pulisikira awamu n'Ekkanisa ya Kristo eri mu maka gaabwe babalamusizza nnyo mu Mukama waffe. **20** Era abooluganda bonna babalamusizza. Mulamusagane mu n'okunywegera okutukuvu. **21** Nze, Pawulo, mbaweereza okulamusa kwange kuno, kwe mpandiika nze nzennyini n'omukono gwange. **22** Obanga waliwo atayagala Mukama, akolimirwe. Mukama waffe Yesu, jjangu! **23** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe. **24** Mwenna mbalamusizza n'okwagala mu Kristo Yesu. Amiina.

2 Abakkolinso

1 Pawulo omutume wa Kristo Yesu, olw'okusiima kwa Katonda, n'owooluganda Timoseewo, tuwandiikira ekkanisa ya Katonda eri mu Kkolinso awamu n'abatukuvu bonna abali mu Akaya yonna, **2** ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe. **3** Katonda oyo Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo, Kitaffe ow'okusaasira era Katonda azaamu bonna amaanyi yeebazibwe, **4** atuzaamu amaanyi mu kubonaabona kwonna kwe tuyitamu, tulyoke tugumye abalala abayita mu kubonaabona okwa buli ngeri, olw'okugumya kwe tufuna nga Katonda atuzaamu amaanyi. **5** Kubanga nga bwe tugabana ku kubonaabona kwa Kristo, ne Kristo bw'atyo bw'atuzzaamu amaanyi. **6** Bwe tubonaabona, tubonaabona mulyoke muzibwemu amaanyi era mulokolebwe; oba ne bwe tuba nga tuzzibwamu endasi nammwe muzibwamu endasi, mulyoke mugumire okubonaabona kwe kumu kwe tuyitamu. **7** Essuubi lyaffe gye muli linywevu, nga tumanyi nti nga bwe mugabanira awamu naffe mu kubonaabona, bwe mutyo bwe mugabanira awamu naffe mu kuzibwamu amaanyi. **8** Kubanga tetwagala mmwe abooluganda obutategeera, okubonaabona kwe twayitamu mu Asiya kwali kungi ekiyitiridde n'essuubi ery'okuba abalamu ne lituggwaamu. **9** Naye ffe ffennyini nga tusaliddwa gwa kufa, nga tetusaanidde kwetekamu bwesige bwaffe ffe, wabula mu Katonda azuukiza abafu, **10** eyatuwonya mu kufa okwo okw'entiisa, era anaatulokolanga, era gwe tulinamu essuubi ery'okutuwonyanga. **11** Tukolere wamu nga mutusabira, bangi balyoke batwebalizeeko olw'ekirabo kye twaweebwa. **12** Tulina okwenyumiriza ng'omwoyo gwaffe gutujulira kubanga twatambulira mu buwombeefu ne mu mazima ga Katonda, so si mu magezi ag'omubiri, naye mu kisa kya Katonda nga tuli mu nsi n'okusingira ddala gye muli. **13** Kubanga tetubawandiikira lwa bintu birala wabula ku ebyo bye musomako era ku ebyo bye mumanyiiko; era nsuubira nga mulibimanyira ddala okutuusa ku nkomerero, **14** era nga bwe mwamanyako ekitundu nti muli kya kwenyumiriza gye tuli nga naffe bwe tuli eky'okwenyumiriza gye muli ku lunaku lwa Mukama waffe Yesu. **15** Olw'okwekakasa mu ekyo, nateekateeka okujja gye muli edda, mulyoke musanyuke omulundi ogwokubiri, **16** nga mpita gye muli okugenda e Makedoniya, ate n'amadda nga nkomawo, mulyoke munsibirire okulaga e Buyudaaya. **17** Mulowooza nga nateekateeka bwe ntyo olwokubanga nnekyusiza? Oba nti ntekateeka ebintu nga ngoberera omubiri, nga ŋŋamba nti weewaawo ye weewaawo, ate nti si weewaawo, si weewaawo? **18** Naye nga Katonda bw'ali omwesigwa ekigambo kyaffe gye muli tekiri weewaawo ate nti si weewaawo. **19** Omwana wa Katonda Yesu Kristo gwe twababuulira, nze ne Sirwano ne Timoseewo teyali nti weewaawo ne si weewaawo, wabula mu ye mwe muli weewaawo bulijjo. **20** Kubanga nga bwe biri ebisuubizo ebingi ebya Katonda, era mu ye kyetuva tugamba Amiina nga tuyita mu ye, Katonda atenderezebwe mu ffe. **21** Naye atunyweza ffe awamu nammwe mu Kristo, era eyatufukako amafuta, ye Katonda, **22** era ye oyo eyatussaako akabonero, n'atuwa amazima g'omwoyo mu mitima gyaffe. **23** Katonda oyo ye mujulirwa w'emmeeme yange, nga nabasabira ne sijja Kkolinso. **24** Temusaanye kulowooza nti ffe tufuga okukkiriza kwammwe, naye tuli bakozi bannammwe, mulyoke musanyuke, kubanga okukkiriza kwammwe kwe kubanywezezza.

2 Kino nakimalirira munda mu nze obutakomawo nate eyo nneme okubanakuwaza. **2** Kubanga bwe nnaabanakuwaza, ani anansanyusa wabula oyo gwe nnaanakuwaza? **3** Kyennava mbawandiikira ebyo byennyini bwe ndijja nneme kunakuwazibwa abo abandinsanyusizza, nga nnesiga nti essanyu lyange lye lyammwe mwenna. **4** Nabawandiikira wakati mu kubonaabona okungi n'okunyolwa mu mutima, era nga nkaaba amaziga mangi, si lwa kubanakuwaza, naye mutegeere okwagala okungi ennyo kwe nnina gye muli. **5** Bwe wabaawo eyanakuwaza munne, teyanakuwaza nze, si kulwa nga mbazitoowerera mwenna. **6** Omuntu ng'oyo ekibonerezo ekyamuweebwa abangi kimumala; **7** kyekiva kisaana mmwe okumusonyiwa n'okumuzzaamu amaanyi si kulwa ng'ennaku emuyitirirako n'emuyinga obungi. **8** Noolwekyo mbakuutira okwongera okumukakasa nti mumwagala. **9** Kyennava mbawandiikira ndyoke ntegeere obanga muli bawulize mu nsonga zonna. **10** Bwe musonyiwa omuntu mu nsonga yonna, nange mmunsonyiwa, kubanga bwe mba nga nsonyiye, nsonyiye ku lwammwe mu maaso ga Kristo. **11** Setaani alemenga okutuwangula, kubanga tumanyi enkwe ze. **12** Bwe natuuka mu Tulowa olw'enjiri ya Kristo, Mukama n'anzigulirawo oluggi, **13** saawumula mu mutima gwange, bwe ssaalaba owooluganda Tito. Bwe namala okubasiibula ne ndaga e Makedoniya. **14** Katonda yeebazibwe atuwanguzisa bulijjo mu Kristo Yesu, n'akawoowo ak'okumanya, ke tubunyisa wonna. **15** Tuli kawoowo eri Katonda olwa Kristo mu abo abalokolebwa ne mu abo abatannalokolebwa. **16** Eri abatannalokolebwa, akawoowo kaffe ka kufa akatuusa mu kufa, naye eri abalokolebwa, ke kawoowo akongera obulamu ku bulamu. Kale ebyo ani abisobola? **17** Tetuli ng'abangi abakozesa ekigambo kya Katonda olw'okwenoonyeza ebyabwe, naye ffe twogera nga tetuliimu bukuusa. Naye twogera okuva eri Katonda era mu maaso ga Katonda, kubanga twogerera mu Kristo nga tetwekomoma.

3 Tutandike okwetendereza? Oba twetaaga ebbaluwa ez'okutusemba gye muli mmwe oba okuva gye muli ng'abalala? **2** Mmwe muli bbaluwa yaffe, ewandiikiddwa mu mitima gyaffe, emanyiddwa era esomebwa abantu bonna, **3** ekiraga nti muli bbaluwa eva eri Kristo, enywezeddwa ffe, etaawandiikibwa na bwino, wabula na Mwoyo wa Katonda omulamu, si ku bipande eby'amayinja naye ku bipande by'emitima egy'omubiri. **4** Obwo bwe bwesige bwe tulina eri Katonda nga tuyita mu Kristo. **5** Si lwa kubanga obwesige obwo buva mu ffe ku lwaffe, naye obwesige bwaffe buva eri Katonda, **6** oyo ye yatusaanyiza okuba abaweereza b'endagaano empya etali ya nnukuta wabula ey'omwoyo. Kubanga ennukuta etta, naye omwoyo aleeta obulamu. **7** Kale obanga obuweereza bw'amateeka agaleeta okufa

agaayolebwa ku mayinja bwaleetebwa n'ekitiibwa kingi, eri abaana ba Isirayiri, abantu ne batasobola na kutunula mu maaso ga Musa, olw'ekitiibwa ekyali kiva ku maaso ge, ekyali kigenda okuggwaako, **8** kale obuweereza obw'omwoyo tebulisinga nnyo okuba obw'ekitiibwa? **9** Kuba obanga obuweereza bw'okusalirwa omusango bwa kitiibwa, obuweereza bw'obutuukirivu businga nnyo ekitiibwa. **10** Kubanga ekyaweebwa ekitiibwa tekyakiweebwa mu kigambo kino. **11** Kale obanga ekyo ekiggwaawo kaakano kyajja n'ekitiibwa, ekyo ekitaggwaawo kisinga nnyo ekitiibwa kya kiri ekyasooka. **12** Olw'okuba n'essuubi eringi bwe lityo, kyetuva tuweereza n'obuvumu bungi, **13** so si nga Musa eyeebikkanga ku maaso ge, abaana ba Isirayiri baleme okulaba ekitiibwa bwe kiggwaako. **14** Naye ebirowoozo byabwe byakkakkanyizibwa kubanga n'okutuusa leero ekibikka ku maaso ekyo kikyali kye kimu kye beebikkanga nga basoma endagaano enkadde, kye bakyebikako nga bagisoma, tekyababikkulirwa, kubanga kiggyibwawo mu Kristo. **15** Naye n'okutuusa leero, Musa bye yawandiika bwe bisomebwa, emitima gyabwe giba gibikiddwako essuuka. **16** Naye buli muntu akyuka n'adda eri Mukama, abikkulwako essuuka eyo. **17** Kale nno Mukama ye Mwoyo, era buli Omwoyo wa Mukama w'abeera, wabaawo eddembe. **18** Kaakano ffe ffenna, amaaso gaffe nga gabikuddwa, ekitiibwa kya Katonda kyakaayakana mu ffe ng'endabirwamu emulisa ekitiibwa kye ne tukyusiibwa okumufaanana okuva mu kitiibwa okutuuka mu kitiibwa, ekiva eri Mukama waffe, Mwoyo.

4 Noolwekyo nga bwe tulina obuweereza buno bwe twaweebwa olw'okusaasirwa, tuleme kuddirira. **2** Twaleka ebikisibwa eby'ensonyi, nga tetutambulira mu bukuusa, wadde okukyamya ekigambo kya Katonda, wabula okuggyayo amazima nga bwe gali, nga tweraga eri buli ndowooza y'omuntu mu maaso ga Katonda. **3** Naye obanga ddala Enjiri yaffe ekwekeddwa, ekwekeddwa eri abo ababula. **4** Katonda w'emirembe gino yazibikira ebirowoozo by'abo abatakkiriza, obutabamulisiza njiri ey'ekitiibwa kya Kristo, ye nga kye kifaananyi kya Katonda. **(aiōn g165)** **5** Kubanga tetweyogerako wabula Kristo Yesu Mukama, naffe tuli baddu bammwe ku lwa Yesu. **6** Kubanga Katonda oyo ye yagamba nti, "Omusana gwake mu kizikiza," ye yayaka mu mitima gyaffe, okuleetera abantu ekitangaala eky'okumanya ekitiibwa kya Katonda ekirabikira mu Yesu Kristo. **7** Naye kaakano tulina ekyobugagga kino mu bibya eby'ebbumba, okulaga nti obuyinza bwonna bwa Katonda, so si bwaffe. **8** Tunyigirizibwa erudda n'erudda, naye ne tutabetenteka. Ne tweraliikirira, naye ne tutazirika. **9** Tuyigganyizibwa, naye Katonda tatuleka. Tusuulibwa wansi, naye ne tutabetentuka, **10** nga tulaga okufa kwa Yesu bulijjo mu mibiri gyaffe, okufa kwa Yesu kulyoke kulabisibwe mu mibiri gyaffe. **11** Kubanga ffe abalamu tuweebwayo eri okufa olwa Yesu, obulamu bwa Yesu bulyoke bulabisibwe mu mibiri gyaffe. **12** Kale nno okufa kukolera mu ffe, naye obulamu bukolera mu mmwe. **13** Bwe tuba n'omwoyo omu ow'okukkiriza, ng'ekyawandiikibwa bwe kigamba nti, "Nakkiriza noolwekyo kyennava njogera," naffe tukkiriza, noolwekyo kyetuva twogera. **14** Tumanyi ng'oyo eyazuukiza Mukama waffe Yesu, naffe agenda kutuzuukiza ne Yesu, era alitwanjulira wamu nammwe. **15** Kubanga byonna biri bwe bityo ku bwammwe, okusiimibwa okwo bwe kweyongera okuyita mu bangi, n'okwebaza ne kulyoka kweyongera, Katonda n'agulumizibwa. **16** Noolwekyo tetuterebuka, kubanga newaakubadde ng'emibiri gyaffe gifa, naye omuntu waffe ow'omunda adda buggya bulijjo. **17** Kubanga okubonaabona kwaffe okutono okw'ekiseera ekya kaakano, kwongerayongera nnyo okututeekerateekera ekitiibwa eky'amaanyi eky'emirembe n'emirembe. **(aiōnios g166)** **18** Noolwekyo tetutunuulira bintu ebirabika naye ebintu ebitalabika, kubanga ebintu ebirabika bya kiseera buseera, naye ebyo ebitalabika bya mirembe na mirembe. **(aiōnios g166)**

5 Kubanga tumanyi ng'ennyumba yaffe ey'ensiisira ey'oku nsi bw'erisaanyizibwawo, tulina ennyumba okuva eri Katonda, ennyumba etaakolebwa na mikono, ey'olubeerera ey'omu ggulu. **(aiōnios g166)** **2** Kubanga tusindira mu nnyumba eno, nga twegomba okwambazibwa ennyumba yaffe eriva mu ggulu. **3** Kubanga bwe tulyambazibwa, tetulisangibwa nga tuli bwereere. **4** Kubanga ffe abali mu nsiisira eno tusinda, nga tuzitoowererwa, nga tetwagala kusangibwa nga tetwambadde, wabula nga twambadde, omubiri ogufa gumiribwe obulamu. **5** Oyo eyatuteekerateekera ekintu ekyo kyennyini ye Katonda oyo eyatuwa amazima g'Omwoyo. **6** Noolwekyo tulina obwesige bulijjo nga tumanyi nti bwe tuba mu mubiri guno, tetuba waffe, olwo nga tetuli na Mukama waffe. **7** Kubanga tutambula lwa kukkiriza so si lw'amaaso gaffe bye galaba. **8** Noolwekyo tuli bagumu era tuli basanyufu, wakiri okuva mu mibiri guno ne tubeera ewaffe mu ggulu ne Mukama waffe. **9** Noolwekyo kyetuva tunoonya oba nga tuli ewaffe oba nga tetuli waffe, tumusanyuse. **10** Kubanga ffe ffenna kitugwanira okulabika mu maaso g'entebe ya Kristo ey'okusalirako omusango, buli muntu asalirwe olw'ebyo bye yakola ng'akyali mulamu, okusinziira ku ebyo bye yakola oba birungi oba bibi. **11** Noolwekyo bwe tumanya entiisa ya Katonda, kyetuva tukola obutaweera okuleeta abantu eri Kristo, era kye tuli kimanyiddwa eri Katonda, era nsuubira nga bwe kiri ne mu mitima gyammwe. **12** Tetugezaako kuddamu kubeenyumiririzaako, naye tubawa omukisa okwenyumiriza ku lwaffe, musobole okuba n'eky'okuddamu abo ababeewaanirako kyokka nga mu mitima gyabwe si ba mazima. **13** Bwe tuwulikika ng'abagudde eddalu olw'ebyo bye tweyogerako, tukikoze ku bwammwe. **14** Kubanga okwagala kwa Katonda kutuwaliriza, ng'omu bwe yafiirira bonna, bonna kyebaava bafa. **15** Yafiirira abantu bonna; abalamu balemenga okubeera abalamu ku bwabwe bokka, wabula ku bw'oyo eyabafiirira era n'azuukira, **16** okuva kaakano, tuleme okumanya omuntu yenna mu mubiri, bwe tuba nga ddala twamanya Kristo mu mubiri. Naye kaakano tetukyamumanyi bwe tutyo. **17** Noolwekyo omuntu yenna bw'abeera mu Kristo, aba kitonde kiggya; eby'edda nga bigenze, laba ng'afuuse muggya. **18** Ebintu byonna biva eri Katonda eyatukomyawo gy'ali nga tuyita mu Kristo,

era ne tuweebwa obuweereza obw'okutabaganya. **19** Kubanga Katonda yali mu Kristo, ng'atabagana n'abantu, nga tababalira, bibi byabwe, n'atuteresa ffe obubaka obw'okutabaganya. **20** Noolwekyo ku bwa Kristo tuli babaka, era Katonda atuma ffe okwogera nammwe. Kyetuva tubeegayirira, ku bwa Kristo, mutabagane ne Katonda. **21** Kubanga oyo ataamanya kibi, yafuuka ekibi ku lwaffe, tulyoke tufune obutuukirivu obuva eri Katonda mu Yesu.

6 Ffe ng'abakolera awamu ne Katonda, tubeegayirira, ekisa kya Katonda kye mufunye, kireme kufa bwereere. **2** Kubanga agamba nti, "Nakuwulira mu biro ebituufu, era ne nkuyamba ku lunaku olw'obulokozi." Laba kaakano kye kiseera ekituufu, era laba kaakano lwe lunaku olw'obulokozi. **3** Tetuleeta kintu kyonna kyesittaza, obuweereza bwaffe buleme okunenyezebwa, **4** naye mu buli kintu tweyoleka nga tuli baweereza ba Katonda, mu kugumiikiriza okungi okw'okubonaabona, mu bizibu byonna ebya buli ngeri, ne mu kunyolwa, **5** ne mu kukubibwa ne mu kusibibwa mu kkomera, ne mu busasamalo, ne mu kutakabana, ne mu kutunula, ne mu kusiiba, **6** ne mu bulongoofu, ne mu kumanya, ne mu bugumiikiriza, ne mu kisa, mu Mwoyo Omutukuvu, ne mu kwagala okutaliimu bukuusa, **7** ne mu kigambo eky'amazima, ne mu maanyi ga Katonda olw'ebyokulwanyisa eby'obutuukirivu ebiri mu mukono ogwa ddyo n'ogwa kkono, **8** wakati mu kitiibwa n'okunyoomebwa, wakati mu kutufeebya, ne wakati mu kututenda, nga tuyitibwa abalimba ate nga tuli ba mazima. **9** Ensi etusussa amaaso nga b'etemanyi, naye ate nga tumanyiddwa ng'abaafa, naye laba nga tuli balamu, nga tubonerezebwa naye ate nga tetuttibwa, **10** nga tunakuwala naye ate nga tusanyuka bulijjo, nga tuli ng'abaavu naye nga tugaggawaza bangi, nga tuli ng'abatalina kintu naye ate nga tulina byonna. **11** Twogedde lwatu gye muli Abakkolinso, n'omutima gwaffe gugaziye. **12** Musiriikiridde bingi naye ffe tubategeezezza byonna. **13** Kaakano njogera nammwe nga bwe nandyogedde n'abaana, temutwekwekerera. **14** Temwegattanga wamu n'abatali bakkiriza, kubanga nkolagana ki eriwo wakati w'obutuukirivu n'obujeemu, oba kutabagana ki okuliwo wakati w'ekitangaala n'ekizikiza? **15** Kristo atabagana atya ne Beriyali? Oba mugabo ki omukkiriza gw'alina n'atali mukkiriza? **16** Yeekaalu ya Katonda ne bakatonda abalala bibeera bitya obumu? Kubanga ffenna tuli Yeekaalu ya Katonda omulamu. Nga Katonda bwe yagamba nti, "Nnaabeeranga mu bo era natambuliranga mu bo, nnaabeeranga Katonda waabwe, nabo banaabeeranga bantu bange." **17** Noolwekyo "muve wakati mu bo, mubeeyawuleko, bw'ayogera Mukama. Temukwata ku bitali birongoofu, nange nnaabaaniriza." **18** Era "nnaabeeranga Kitammwe, nammwe ne mubeeranga batabani bange ne bawala bange," bw'ayogera Mukama Ayinzabyonna.

7 Abaagalwa, nga bwe tulina ebisuubizo ng'ebyo, twetukuze mu buli kintu ekyonoona omubiri n'omwoyo, nga tutuukiriza obutukuvu mu kutya Katonda. **2** Mutuggulirewo emitima gyammwe, kubanga tewali n'omu gwe twasobya. Tewali n'omu gwe twakyamya. Tewali n'omu gwe twali tulyazaamaanyizza. **3** Bino sibyogera ng'abasalira omusango, kubanga nabategeeza dda nti, Mulina ekifo mu mitima gyaffe, nga tubeera balamu ffenna era nga tufiira wamu nammwe. **4** Mbeesiga nnyo, era mbeenyumiririzamu nnyo; munnumizza nnyo omwoyo ne mundeetera essanyu lingi wakati mu kubonaabona kwange. **5** Bwe twatuuka mu Makedoniya tetwasobola kuwummulako, nga twetooloddwa ebibonoobono ebya buli ngeri, ebweru nga waliyo entalo ate munda mu ffe nga tutidde. **6** Naye Katonda agumya abo ababa batendewereddwa, n'atuzzaamu amaanyi olw'okutuuka kwa Tito. **7** Okujja kwe si kwe kwokka okwatuleetera essanyu, naye n'amawulire agafa gye muli, ge yatuleetera n'engeri ennungi gye mwamwanirizaamu, ne bwe yantegeeza nga bwe mwali mwesunga okujja kwange, n'ennaku gye mwalina bwe mwategeera nga sikyazze, n'obunyiikivu bwammwe, ebyo ne binnyongera essanyu! **8** Kuba bwe kiba nga ddala ebbaluwa gye nnabawandiikira yabanakuwaza, sikyejjusa; wabula ddala nkyejjusa, kubanga ebbaluwa eyo yabanakuwazaamu ekiseera kitono. **9** Kaakano nnina essanyu, si lwa kubanga yabanakuwaza, naye lwa kubanga mwanakuwalira ekibi ne mwenenya, ne Katonda n'alaba okunakuwala kwammwe muleme okufiirwa ekigambo kyonna ku lwaffe. **10** Kubanga okunakuwala okw'okwenenya eri Katonda kuleeta obulokozi, era tekuleeta kwejjusa; naye okunakuwala okw'ensi kuleeta kufa. **11** Kubanga laba okunakuwala okwo Katonda kw'asiima kwabaleetera okwewala bino: okufuba ennyo, n'okwennyonnyolako, n'okusunguwala, n'okutya, n'okwegomba, n'okufuba ennyo okwenenya, n'okuwalana eggwanga. Mwakola kyonna kye musobola okulongoosa ekyasoba. **12** Kale newaakubadde nga nabawandiikira ssawandiika ku lw'oyo eyakola ekibi, newaakubadde oyo gwe bakikola, wabula lwa kunyiikira kwammwe eri Katonda ku lwaffe. **13** Noolwekyo ebyo byatuzzaamu endasi. Bwe twaddamu endasi, tweyongera nnyo okusanyuka olw'essanyu lya Tito, kubanga omwoyo gwe gwawummuzibwa mmwe mwenna. **14** Obanga nnenyumiriza mu kigambo kyonna ku lwammwe, temwanswaza, naye byonna nga bwe twabibategeeza bwe biri eby'amazima, era n'okwenyumiriza kwaffe ku Tito nakwo ne kuba kwa mazima. **15** N'okwagala kw'alina kweyongera nnyo gye muli ng'ajjukira okugonda kwammwe mwenna, nga bwe mwamusembeza n'okutya n'okumussaamu ekitiibwa. **16** Bino byonna bindeetera essanyu lingi, era mbesigira ddala.

8 Kaakano tubategeeza abooluganda, ekisa kya Katonda ekyaweebwa ekkanisa z'e Makedoniya. **2** Mu kugezesebwa okw'okubonaabona, baagattika essanyu lyabwe ery'ekitalo n'obwavu bwabwe obungi, ne bafunamu okugaba okwewuunyizibwa ennyo. **3** Tebaagaba kutuuka we basobola wokka, naye nawo baasukkawo, era baagaba lwa kweyagalira. **4** Baatwegayirira tubatwalire ebirabo byabwe, nabo basanyukire wamu ne bannaabwe abaweerezza obuyambi eri abatukuvu. **5** Ate era kye twali tutasuubidde, baasooka kwewaayo eri Mukama, n'oluvannyuma gye

tuli olw'okwagala kwa Katonda. **6** Kyatugwanira okusaba Tito, nga bwe yasooka okubaweereza, ajje atuukirize n'ekikolwa ekyo eky'ekisa. **7** Naye nga bwe musukirira mu bintu byonna, mu kukkiriza, ne mu kigambo, ne mu kutegeera, ne mu kunyiikira kwonna, twagala okulaba nga ne mu kisa kino musukirira. **8** Sibawa kiragiro, wabula olw'okunyiikira kw'abalala n'okugezesa okwagala kwammwe nga kw'amazima. **9** Kubanga mumanyi ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo nga bwe yafuka omwavu ku lwammwe, mwe mulyoke mugaggawale. **10** Amagezi ge mbawa ge gano nti mumalirize ekyo kye mwatandikako mu mwaka ogwayita, kubanga si mmwe mwasooka okuleeta ekirowoozo ekyo ate era si mmwe mwali ababereberye mu kutandika okukikolerako. **11** Naye kaakano mu bumalirivu bwammwe mu kwagala okukikola, mumalirize omulimu ogwo, okusinziira kw'ekyo kye mulina. **12** Kuba obanga mulina obumalirivu nga buli muntu bw'alina, buli muntu aweeyo okusinziira ku ekyo ky'alina so si ky'atalina. **13** Abalala baleme kuyambibwa ate nga mmwe munyigirizibwa, walyoke wabeewo, okwenkanankana. **14** Kaakano bye mulina ebingi biyambe abo abali mu kwetaaga, ate ebyabwe bye baliba nabyo ebingi biribayamba nga muli mu kwetaaga. **15** Nga bwe kyawandiikibwa nti, "Oyo eyakuŋŋaanyanga ennyingi teyasigazangawo, n'eyakuŋŋaanyanga entono ng'emumala bumazi." **16** Kyokka Katonda yeebazibwe eyassa obunyiikivu bwe bumu mu mutima gwa Tito ku lwammwe. **17** Olw'okuzzibwamu amaanyi kwe yafuna, n'olw'okufuba kwe, yajja gye muli. **18** Era tutumye wamu naye owooluganda atenderezebwa olw'enjiri mu kkanisa zonna, **19** naye si ekyo kyokka wabula yalondebwa okutambulanga naffe olw'ekisa kye tuweereza ffe olwa Mukama waffe yennyini n'olw'okugulumiza n'okulaga nga bwe twetegese okuyamba, **20** nga twewala omuntu yenna okutunenya olw'ekirabo kino kye tuweereza. **21** Kubanga kye tugenderera kwe kukola ebirungi, si mu maaso ga Katonda yekka wabula ne mu maaso g'abantu. **22** Era awamu nabo twabatumira owooluganda gwe tukakasizza nga munyiikivu mu bintu bingi era nga ne kaakano munyiikivu nnyo olw'obwesige bw'abalinamu. **23** Singa wabaawo ayagala okumanya ebifa ku Tito, tukolagana, mukozi munnange; aboolugandа, bo batume ba kkanisa, olw'ekitiibwa kya Kristo. **24** Noolwekyo okwagala kwammwe n'okwenyumiriza kwammwe byeyoleke gye bali.

9 Mmanyi bulungi nga tekinneetaagisa kubawandiikira ku nsonga y'okuweereza abatukuvu; **2** kubanga mmanyi nga bwe mwagala ennyo okuyamba, ne mikwano gyaffe wano mu Makedoniya nabategeezaako nga nnenyumiriza ku lwammwe nti ab'omu Akaya babadde beetegefu okuviira ddala mu mwaka ogwayita, era obumalirivu bwammwe bwakubiriza bangi. **3** Nabatumira aboolugandа okwenyumiriza kwaffe ku lwammwe kuleme kuba kwa bwereere mu nsonga eyo, mube beetegefu nga bwe nagamba. **4** Si kulwa ng'ab'e Makedoniya bajja nange ne babasanga nga temwetegese, ne tuswala, ne bwe tutaboogerako nti ye mmwe, mu kubeesiga mmwe. **5** Kyenvudde ndowooza nga kiŋŋwanidde okubagumya aboolugandа, bano babasookeyo, bateeketeeke ekirabo kye mwasuubiza, ekirabo ekyo kitegekebwe kibeere omukisa so si ekintu eky'okuwalirizibwa. **6** Naye mujjukire nti, "Asiga ekitono alikungula kitono, naye asiga ekinene alikungula kinene." **7** Buli omu akola nga bw'asazeewo mu mutima gwe, si lwa nnaku, newaakubadde olw'okuwalirizibwa, kubanga Katonda ayagala oyo agaba n'essanyu. **8** Katonda ayinza okwaza ekisa kyonna gye muli, bulijjo mubeerenga n'ebibamala byonna mu buli kintu nga musukkirira mu mulimu gwonna omulungi, **9** nga bwe kyawandiikibwa nti, "Yasaasaanya, yagabira abaavu. Obutuukirivu bwe bubeerera emirembe gyonna." **(aiōn g165)** **10** Kubanga oyo awa omulimi ensigo okusiga, ate n'amuwa n'emmere ey'okulya, anaayazanga ensigo yammwe era n'agyongerako, era anaayongeranga ebibala eby'obutuukirivu. **11** Anaabagaggawazanga mu buli kintu, ekyebazisa Katonda mu ffe. **12** Kubanga omulimu gw'obuweereza buno tegukoma ku kuyamba batukuvu abali mu kwetaaga kyokka, kusukkirira mu kwebaza okungi eri Katonda. **13** Olw'obukakafu obuvudde mu buweereza obwo, Katonda agulumizibwa olw'okugonda okw'okwatula kwammwe eri Enjiri ya Kristo, ne mu kugaba kwe mwalaga mu bye mwabawa, n'eri abantu bonna, **14** era n'okubasabira kwe babasabira kubanga babaagala nnyo olw'ekisa kya Katonda eky'ekitalo kye mulina; **15** Katonda yeebazibwe olw'ekirabo ekitayogerekeka.

10 Kaakano nze kennyini, Pawulo, mbeegayirira mu buwombeefu n'obukkakkamu bwa Kristo bwe mba nabwo nga neetoowazizza nga ndi nammwe, naye bwe mba nga siri nammwe ne mba muvumu gye muli; **2** mbegayirira wadde ssiriiwo, bwe ndijja nneme kwogeza maanyi nga bwe nkola eri abantu abamu abatulowooleza okuba nga tugoberera bya mubiri. **3** Newaakubadde nga tutambulira mu mubiri, tetulwana ng'ab'omubiri, **4** kubanga ebyokulwanyisa byaffe eby'olutalo, si bya mubiri wabula bya maanyi mu Katonda olw'okuwangula ebigo, n'olw'okuwangula endowooza, **5** na buli kintu ekigulumivu ekyekuluntaza okusinga amagezi ga Katonda, era nga tujeemulula buli kirowoozo, kigondere Kristo, **6** era nga tweteeseteese okuwalana eggwanga ku bujeemu bwonna, bwe munaagonderanga ddala. **7** Mutunuulira ebintu nga bwe birabika kungulu. Omuntu yenna bw'alowooza munda mu ye okuba owa Kristo, ekyo akirowooza ku ye yekka, nti nga naffe tuli ba Kristo nga ye. **8** Kubanga ne bwe ndisukkirira okwenyumiriza olw'obuyinza bwe tulina, Mukama bwe yatuwa olw'okubazimba so si lwa kubassa wansi, sirikwatibwa nsonyi, **9** nneme kufaanana ng'abatiisa mu bbaluwa zange. **10** Kubanga agamba nti, "Ebbaluwa ze ddala nzito era z'amaanyi, naye okubaawo kwe mu mubiri kunafu, n'okwogera kwe kunyoomebwa." **11** Alowooza bw'atyo ategeere nga bye twogerako mu bbaluwa nga tetuli nammwe, era bye tukola nga tuli nammwe. **12** Ffe tetwaŋŋanga kwebalira wadde okwegeraageranya n'abamu ku abo abeetendereza, naye bo bwe beepimamu bokka na bokka, ne beegeraageranya bokka na bokka tebaba na kutegeera. **13** Naye ffe tetujja kwenyumiriza kusukka

ku kigera kyaffe, naye tujja kwenyumiriza ng'ekigera ekyo ekyatuweebwa Katonda bwe kiri, ne tusobola n'okubatuukako mmwe. **14** Kubanga tetukununkiriza kusinga kigera kye tulina, kubanga nammwe twabatuusaako Enjiri ya Kristo, **15** nga tetwenyumiriza kusinga omulimu abalala gwe baakola, naye nga tulina essuubi nti ng'okukkiriza kwammwe bwe kugenda kweyongera, n'omulimu gwaffe gugenda gweyongera, **16** era nga tubuulira Enjiri ne mu bitundu ebibali ewala, naye so si mu kitundu eky'omulala omwakolebwa edda omulimu waleme okubaawo eyeenyumiriza. **17** Naye eyeenyumiriza yeenyumirizenga mu Mukama waffe; **18** kubanga eyeetenda yekka, oyo si ye asiimibwa, wabula oyo Mukama gw'atenda.

11 Mbasaba mungumiikirizeeko mu busirusiru bwange obutono, weewaawo mungumiikirize. **2** Mbakwatirwa obuggya, obuggya bwa Katonda, kubanga naboogereza omusajja omu, nga muli mbeerera zennyini, ne mbawaayo eri Kristo; **3** kyokka neeraliikirira nnyo nga ntya nti si kulwa nga mulimbibwa nga Kaawa bwe yalimbibwa omusota ne muwaba mu birowoozo byammwe okuva mu bwetoowaze n'obutukuvu obuli mu Kristo. **4** Bwe wabaawo omuntu ajja n'ababuulira Yesu omulala gwe tutabuulira, oba ne mufuna omwoyo omulala, gwe mutafunanga, oba ne mubuulirwa Enjiri endala gye mutabuulirwanga, mubigumiikiriza. **5** Kubanga ndowooza ng'abatume abakulu ennyo tebalina kye bansinza. **6** Kubanga newaakubadde nga siri mumanyirivu mu kwogera, naye si mu kutegeera, wabula mu ngeri yonna twaboolesa ebintu byonna. **7** Oba nasobya bwe netoowaza mulyoke mugulumizibwe, bwe nabuulira Enjiri ya Katonda ey'obwereere? **8** Nanyaga ekkanisa endala, kubanga zampeerezanga ensimbi ne nzikozesa nga ndi nammwe ndyoke mbaweereze, **9** era bwe nnali nammwe ne mbaako bye neetaaga, ssaazitoowerera muntu yenna kubanga abooluganda abaava e Makedoniya bampanga byonna bye nnali neetaaga, ne neekuuma nnyo obutabazitoowerera mu buli kintu, era nzija kwongera okwekuuma bwe ntyo. **10** Ng'amazirna ga Kristo bwe gali mu nze, okwenyumiriza kuno tekujja kuziyizibwa mu nze mu bitundu bya Akaya. **11** Lwaki? Olw'okubanga sibaagala? Katonda amanyi nga mbaagala. **12** Naye nzija kweyongera okukola nga bwe nkola ndyoke nziggyewo omukisa eri abo abaagala okukozesa omukisa ogwo abaagala okulabika nga ffe mu kwenyumiriza kwabwe. **13** Abantu ng'abo batume baabulimba, era bakozi baabukuusa, nga beefuula abatume ba Kristo. **14** Naye ekyo tekyewuunyisa, kubanga Setaani yeefuula nga malayika ow'omusana. **15** Noolwekyo abamuweereza bwe beefuula ng'abaweereza b'obutuukirivu tekitwewuunyisa. Ku nkomerero bagenda kubonerezebwa ng'ebikolwa byabwe biri. **16** Nziramu okubagamba nti omuntu yenna aleme kundowooza kuba musirusiru; kyokka ne bwe mundowooza okuba omusirusiru, munsembeze, nange neenyumirizeeko katono. **17** Kaakano bye njogera Mukama si yandagidde okubyogera, wabula neeyisa ng'omusirusiru mu buvumu buno obw'okwenyumiriza. **18** Naye obanga bano beenyumiriza mu by'omubiri nange ka nneenyumirize. **19** Mmwe muli bagezi, kyemuva mugumiikiriza abasirusiru. **20** Omuntu yenna bw'abafuula abaddu, oba n'abanyaga, oba n'abalyazaamanya, oba ne yeegulumiza, oba n'abakuba empi, mukigumiikiriza. **21** Ekyo kinswaza okukyogera kubanga tubadde banafu mu ekyo. Naye omuntu yenna kye yeewaayo okukola, nga njogera mu busirusiru, nange neewaayo okukikola. **22** Bo Baebbulaniya? Nange bwe ndi. Bagamba nti Bayisirayiri? Nange bwe ntyo. Bazzukulu ba Ibulayimu? Nange bwe ndi. **23** Bagamba nti baweereza ba Kristo? Nga njogera ng'agudde eddalu, nze mbasinga; Mbasinga okukola ennyo, era nsibiddwa mu kkomera emirundi mingi okubasinga, n'emirundi gye nkubiddwa mingi okusingawo, era emirundi mingi ne mba kumpi n'okufa. **24** Abayudaaya bankuba embooko amakumi asatu mu mwenda ku mirundi egy'enjawulo etaano. **25** Nakubwa emiggo emirundi esatu. Omulundi gumu nakubwa amayinja. Emirundi esatu ekyombo kye nalingamu kyamenyeka. Olulala ne nsula era ne nsiiba mu buziba. **26** Ntambudde nnyo, era emirundi mingi ne mpona akabi k'omujjuzo gw'emigga, ne mpona n'akabi ak'abanyazi, n'empona ab'eggwanga lyange, era n'Abamawanga abalala. Nayolekera obubenje obw'omu kibuga, ne mpona n'okufiira mu ddungu ne mu muyaga ogw'oku nnyanja, ne mpona n'akabi ak'abantu abeeyita abooluganda; **27** mu kukola ennyo ne mu kufuba nga seebaka, mu kulumwa enjala ne mu kufuuyibwa empewo ne mu kubeera obwereere. **28** Ebirala bye simenye nga nabyo bikyali awo, neeraliikirira buli lunaku nga ndowooza ku Kkanisa zonna nga bwe ziri. **29** Bwe wabaawo anafuye, nange nzigwamu amaanyi, omulala bw'agwa mu kibi, nange njaka munda yange. **30** Naye obanga kiŋŋwanidde okwenyumiriza, ka neenyumirize olw'ebyo ebiraga obunafu bwange! **31** Katonda, era Kitaawe wa Mukama waffe Yesu, atenderezebwa emirembe n'emirembe, amanyi nga ssirimba. **(aiōn g165)** **32** Bwe nnali mu Damasiko, Kabaka Aleta yalagira gavana alagire abakuumi b'ekibuga, nkwatibwe, **33** naye ne mpisibwa mu ddirisa, eryali mu kisenge kya bbugwe w'ekibuga, nga ndi mu kisero kye baaleebeesa ku miguwa okuntuusa ebweru wansi, bwe ntyo abo ne mbawona.

12 Kiŋŋwanidde okwenyumiriza, newaakubadde nga tekugasa. Naye ka njogere ku kwolesebwa n'okubikkulirwa kwa Mukama waffe. **2** Waliwo omusajja wa Kristo gwe mmanyi, emyaka kkumi n'ena egiyise yatwalibwa mu ggulu eryokusatu. Naye oba yatwalibwa ng'ali mu mubiri, oba nga tali mu mubiri, nange simanyi, wabula Katonda ye amanyi. **3** Era mmanyi ng'omuntu oyo, oba mu mubiri oba ng'aggiddwa mu mubiri nange simanyi, wabula Katonda ye amanyi, **4** nga yatwalibwa mu nnimiro lwa Katonda n'awulira ebintu bingi eby'ekyewuunyo omuntu by'atakkirizibwa kwatula. **5** Ku bw'omuntu oyo nzija kwenyumiriza naye ku bwange siryenyumiriza, okuggyako mu bunafu bwange. **6** Naye ne bwe nandiyagadde okwenyumiriza, sandibadde musirusiru kubanga nandibadde njogera mazima, naye saagala muntu yenna andowoozeeko nti ndi wa waggulu nnyo okusinga we yandintadde ng'asinziira ku ebyo by'andabamu oba by'ampulirako, **7** okusingira ddala okubikkulirwa kwe nafuna. Noolwekyo

olw'obutagulumizibwa nnyo, kyenava nfumitibwa eriggwa mu mubiri, ye mubaka wa Setaani, ankube nneme okugulumizibwa ennyo. **8** Emirundi esatu egy'enjawulo nga nsaba Mukama amponye eriggwa eryo. **9** Buli mulundi ng'aŋŋamba nti, "Ekisa kyange kikumala, kubanga amaanyi gange gatuukirira mu bunafu." Noolwekyo kyennaavanga nneegulumiza n'essanyu lingi olw'obunafu bwange, amaanyi ga Kristo galyoke galabisibwe. **10** Kyenva nsanyukira mu bunafu, mu kuvumibwa, mu bizibu, mu kuyigganyizibwa, mu binzitoowerera, ku lwa Kristo, kubanga buli bwe mba omunafu, olwo nga ndi wa maanyi. **11** Naye mwampaliriza okufuuka omusirusiru. Noolwekyo mmwe musaana okunjogerako kubanga abatume abakulu abawagulu tebalina na kimu kye bansinza, newaakubadde nga nze siri kintu. **12** Eky'amazima obubonero obw'omutume bwakolerwa mu mmwe mu kugumiikiriza kwonna, mu bubonero ne mu byewuunyo, ne mu bikolwa eby'amaanyi. **13** Kubanga kiki ekkanisa endala kye zaabasingira, wabula nze kennyini obutabazitoowereranga. Munsonyiwe ekyonoono ekyo. **14** Laba guno mulundi gwa kusatu nga nneeteeseteese okujja gye muli, era sijja kubazitoowerera, kubanga ebyammwe si bye njagala, wabula njagala mmwe. N'ekirala, mmwe muli baana bange; abaana si be baterekera bazadde baabwe eby'obugagga, wabula abazadde be baterekera abaana baabwe. **15** Naye nzija kusanyuka nnyo okwewaayo gye muli, nze ne byonna bye nnina olw'emyoyo gyammwe, newaakubadde nga nze gye nkoma okubaagala ennyo, ate mmwe okwagala kwammwe gye ndi gye kukoma okukendeera. **16** Naye mukkirize nti ssabazitoowerera; naye ne ngerengetanya ne mbatega mu lukwe. **17** Mu abo be nabatumira, ani gwe nakozesa okubafunamu amagoba? **18** Nakuutira Tito okujja, ne ntuma n'owooluganda omulala awamu naye; Tito yeeyabafunako amagoba? Tetwatambulira mu mwoyo gumu? Tetwatambulira mu kisinde kimu? **19** Obw'edda mwalowooza nga mwetoowaza mu maaso ga Katonda. Naye abaagalwa ebintu byonna tubyogerera mu Kristo olw'okubazimba. **20** Kubanga kye ntya oboolyawo kwe kubasanga nga mufaanana nga bwe ssaagala, nange mmwe okunsanga nga nfaanana nga bwe mutayagala; oboolyawo nga waliwo okuyomba, n'obuggya, n'obusungu, n'okwawukana, n'okugeyaŋŋana, n'olugambo, n'okwekuluntaza, n'okutabukatabuka; **21** bwe ndijja nate, Katonda wange aleme kuntoowaza mu maaso gammwe, ne nkaabira abo bonna abaayonoona edda, ne bateenenya obutali bulongoofu, n'obwenzi, n'obugwagwa bye baakola.

13 Omulundi guno gwe nzija gye muli gwe gwokusatu. Buli kigambo kirikakasibwa abajulirwa babiri oba basatu nga boogedde. **2** Nabalabula era mbalabula nga bwe nabalabula bwe nnali eyo omulundi ogwokubiri, era ne kaakano nga ssiriiyo, abo abaayonoona edda n'abalala bonna, nti bwe ndikomawo ssirisaasira, **3** nga bwe munoonya okukakasa oba nga njogerera mu Kristo, atali munafu gye muli, wabula ow'amaanyi mu mmwe. **4** Kubanga newaakubadde nga yakomererwa mu bunafu, kyokka mulamu mu maanyi ga Katonda. Naffe tuli banafu mu mibiri gyaffe nga tuli mu ye, naye tuliba balamu mu ye olw'amaanyi ga Katonda olw'omulimu gwe tukola mu mmwe. **5** Mwekebere mulabe obanga muli mu kukkiriza; oba temumanyi nga Yesu Kristo ali mu mmwe? Mpozi nga temukakasibbwa. **6** Naye nsuubira nga mumanyi nti tetuli abataakakasibwa. **7** Kaakano tubasabira eri Katonda obutakola kibi na kimu, si lwa kwagala kulabika nga tusiimibwa, wabula mmwe mukole ebirungi, ffe ne bwe tunaasigala nga tetusiimibbwa. **8** Kubanga tetuyinza kuwakanya mazima, wabula tugawagira buwagizi. **9** Ffe kitusanyusa bwe tuba abanafu, mmwe ne muba ab'amaanyi. Tubasabira mmwe okuzzibwa obuggya. **10** Mbawandiikira kubanga siri nammwe, bwe ndijja nneme kubakambuwalira, okusinziira ku buyinza Mukama bwe yampa okubazimba, so si okubazikiriza. **11** Ebisigadde abooluganda, mujaguze, muzibwemu amaanyi, mulowooze bumu, mubeere n'emirembe, Katonda ow'okwagala n'emirembe anaabeeranga nammwe. **12** Mulamusagane n'okulamusa okutukuvu. **13** Abatukuvu bonna babalamusizza. **14** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo, n'okwagala kwa Katonda, n'okussekimu okwa Mwoyo Mutukuvu, bibeerenga nammwe mwenna.

Abaggalatiya

1 Nze Pawulo omutume, ataatumibwa bantu wadde
omuntu, wabula eyatumibwa Yesu Kristo ne Katonda
Kitaffe, eyamuzuukiza mu bafu, **2** awamu n'abooluganda
bonna abali nange tuwandiikira ekkanisa ez'e Ggalatiya, **3**
nga tugamba nti ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe
n'eri Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe; **4**
Kristo oyo eyeewaayo ku lw'ebibi byaffe, alyoke atunununle
mu mulembe guno omubi ng'okwagala kwa Katonda, era
Kitaffe bwe kuli, **(aiōn g165)** **5** aweebwe ekitiibwa emirembe
n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **6** Naye mbeewuunya
kubanga mukyuka mangu okuva ku oyo, eyabayita olw'ekisa
kya Kristo, naye ne mukyuka mangu okugoberera Enjiri
endala. **7** Kubanga tewali njiri ndala, wabula mwawubisibwa
abaagala okunyoola n'okukyusa Enjiri ya Kristo. **8**
Omuntu yenna, ne bwe tuba ffe, wadde malayika ava mu
ggulu, bw'abuuliranga Enjiri okuggyako gye twababuulira,
akolimirwenga. **9** Nga bwe twasooka okwogera, bwe
ntyo nziramu okukyogera nti, omuntu yenna bw'ababuulira
Enjiri eteri eyo ggye mwakkiriza akolimirwenga. **10**
Kale kaakano nkolerera kumatiza bantu oba kusiimibwa
Katonda? Oba ngezaako kusanyusa bantu? Singa nnali
nkyagezaako okusanyusa abantu, sandibadde muddu wa
Kristo. **11** Kubanga abooluganda, mbategeeza nti, Enjiri
gye nababuulira teyeesigamizibwa ku muntu, **12** era nange
saagiweebwa muntu wadde okusomesebwa omuntu wabula
Yesu Kristo ye yagimbikkulira. **13** Mumanyi nga bwe nnali
nfaanana nga nkyagoberera eddiini y'Ekiyudaaya, nga bwe
nayigganyanga ennyo Ekkanisa ya Katonda okugizikiza, **14**
era nga nnali omu ku bannaddiini abaakulaakulana mu
ggwanga lyange, ne nsukkuluma ku Bayudaaya bannange
be nakula nabo, era nagezaako nnyo nga bwe nasobola
okugoberera empisa zonna ez'edda ez'amateeka g'eddiini
yange. **15** Naye Katonda bwe yasiima, eyanjawula okuva mu
lubuto lwa mmange, n'ampita olw'ekisa kye, **16** n'ambikkulira
Omwana we ndyoke ŋŋende eri Abaamawanga mbabuulire
Enjiri era sseebuuza ku muntu n'omu, **17** newaakubadde
okwambuka e Yerusaalemi okwebuuza ku batume, naye
nagenda mu Buwalabu era oluvannyuma ne nkomawo
e Damasiko. **18** Awo bwe waayitawo emyaka esatu ne
ŋŋenda e Yerusaalemi okulaba Keefa ne mmala naye
ennaku kkumi na ttaano. **19** Naye ssaalaba mutume mulala
wabula Yakobo muganda wa Mukama waffe. **20** Noolwekyo
bye mbawandiikira, si bya bulimba mu maaso ga Katonda.
21 Bwe navaayo ne ndaga mu bitundu eby'e Siriya n'eby'e
Kirukiya. **22** Era ekkanisa za Kristo mu Buyudaaya zaali
tezinnategeera bwe nfaanana. **23** Naye nga bamanyi
nti, "Eyatuyigganyanga, kaakano abuulira okukkiriza kwe
yagezaako okuzikiriza." **24** Era ne bagulumiza Katonda ku
lwange.

2 Bwe waayitawo emyaka kkumi n'ena ne nzirayo ne
Balunabba ne Tito e Yerusaalemi. **2** Nagendayo
olw'okubikulirwa kwe nafuna, ne mbanjulira Enjiri gye
mbuulira Abaamawanga. Nayogera n'abakulembeze
b'Ekkanisa mu kyama balyoke bategeere bye njigiriza,
si kulwa nga nteganira bwereere, ne bakkiriza nti
bituufu. **3** Tito gwe nnali naye ne batamuwaliriza
kukomolebwa, newaakubadde nga yali munnaggwanga. **4**
Naye olw'abooluganda ab'obulimba abaayingizibwa mu
kyama okuketta eddembe lye tulina mu Kristo Yesu, balyoke
batufuule abaddu, **5** abo tetwabawuliriza essaawa n'emu,
amazima g'enjiri galyoke geeyongerenga mu mmwe. **6**
Naye abo abaabalibwa ng'okuba ekintu eky'omuwendo,
abataaliko bwe baali gye ndi kubanga Katonda tasosola mu
bantu, nze gye ndi tebalina kye bannyongerako, **7** naye mu
ngeri endala bwe baalaba nga nateresebwa Enjiri ey'abatali
bakomole, nga Peetero bwe yateresebwa ey'abakomole, **8**
oyo eyakolera mu Peetero olw'obutume bw'abakomole, ye
yakolera ne mu nze ku lw'Abaamawanga. **9** Yakobo ne
Keefa ne Yokaana abaalabikanga ng'empagi bwe baalaba
ekisa ekya mpeebwa, ne batukwata mu ngalo eza ddyo
nze ne Balunabba nga bassa kimu naffe nti ffe tubeere mu
Bamawanga, naye bo babeere mu b'abakomole. **10** Kye
baatusaba kyokka tujjukirenga abaavu, ate ng'ekyo kye
nnali nesunga okukola. **11** Naye Peetero ate era nga ye
Keefa, bwe yajja mu Antiyokiya ne mmunenya mu lwatu
kubanga yali mukyamu. **12** Kubanga abaava eri Yakobo
bwe baali tebannajja, yalyanga n'Abamawanga, naye bwe
bajja n'atandika okubeeyawulako ng'atya abakomole. **13**
Abayudaaya abalala bonna ne bamwegattako mu bukuusa,
ekyo ne kireetera ne Balunabba okusendebwasendebwa
obukuusa bwabwe. **14** Naye bwe nalaba nga tebatambula
bulungi ng'amazima g'enjiri bwe gali, ne ŋŋamba Keefa mu
maaso gaabwe bonna nti, "Obanga ggwe Omuyudaaya
ogoberera empisa z'Abamawanga ezitali za Kiyudaaya,
owaliriza otya Abaamawanga okugobereranga empisa
z'Ekiyudaaya?" **15** Ffe mu buzaaliranwa tuli Bayudaaya
so si Bamawanga aboonoonyi. **16** Kyokka tukimanyi
bulungi nti omuntu taweebwa butuukirivu lwa kugondera
mateeka, wabula abufuna lwa kukkiriza Yesu Kristo, era
naffe kyetwava tukkiriza Yesu Kristo tulyoke tuweebwe
obutuukirivu olw'okumukkiriza so si lwa kugondera mateeka.
Kubanga tewali n'omu aliweebwa obutuukirivu olw'ebikolwa
eby'amateeka. **17** Naye oba nga bwe twanoonya
okuweebwa obutuukirivu mu Kristo twasangibwa okuba
aboonoonyi, kitegeeza nti Kristo muweereza wa kibi?
Kikafuuwe. **18** Kubanga bwe nzimba nate bye nazikiriza,
nneeraga nzekka okuba omwonoonyi. **19** Kubanga
olw'amateeka nnafa eri mateeka, ndyoke mbeere omulamu
mu Katonda. Nakomererwa wamu ne Kristo; **20** kyokka
ndi mulamu, si ku bwange, wabula ku bwa Kristo abeera
mu nze; era obulamu bwe nnina kaakano mu mubiri,
mbulina lwa kukkiriza Omwana wa Katonda, eyanjagala ne
yeewaayo yekka ku lwange. **21** Ssidibya kisa kya Katonda;
naye oba nga obutuukirivu buva mu mateeka, nga Kristo
yafiira bwereere.

3 Mmwe Abaggalatiya abatalina magezi ani eyabaloga, so
nga nabannyonnyola bulungi Yesu Kristo eyakomererwa
ku musaalaba ne mukitegeera? **2** Kino kyokka kye
njagala muntegeeze; mwaweebwa Mwoyo lwa bikolwa
eby'amateeka, nantiki lwa kuwulira kwa kukkiriza? **3** Muyinza

mutya obutaba na magezi kutuuka awo, abaatandikira mu Mwoyo, kaakano mutuukirizibwa mu mubiri? **4** Okubonaabona kwonna kwe mwabonaabona kwali kwa bwereere? Bwe kuba nga ddala kwa bwereere. **5** Abawa Omwoyo n'abawa n'okukola eby'amaanyi mu mmwe, akola lwa bikolwa by'amateeka oba lwa kuwulira olw'okukkiriza? **6** Ibulayimu yakkiriza Katonda ne kimubalirwa okuba obutuukirivu. **7** Kale mumanye nti abo abakkiriza be baana ba Ibulayimu. **8** Olw'okuba nga baategeera ebiribaawo n'ekyawandiikibwa, ng'olw'okukkiriza, Katonda aliwa amawanga obutuukirivu, Enjiri kyeyava ebuulirwa Ibulayimu edda nti, "Mu ggwe amawanga gonna mwe galiweerwa omukisa." **9** Noolwekyo abo abakkiriza bagabanira wamu omukisa ne Ibulayimu eyakkiriza. **10** Naye abo abafugibwa ebikolwa eby'amateeka, bafugibwa kikolimo; kubanga kyawandiikibwa nti, "Buli ataagobererenga byonna ebiwandiikiddwa mu kitabo ky'amateeka, akolimiddwa." **11** Kimanyiddwa bulungi nti tewali n'omu Katonda gw'awa butuukirivu olw'okukuuma amateeka, kubanga abatuukirivu banaabeeranga balamu lwa kukkiriza, **12** naye amateeka tegeesigama ku kukkiriza, naye anaagagobereranga anaabeeranga mulamu mu go. **13** Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka, bwe yafuuka ekikolimo ku lwaffe, kubanga kyawandiikibwa nti, "Akolimiddwa buli awanikiddwa ku muti." **14** Kale kaakano amawanga gaweebwe omukisa gwa Ibulayimu, mu Kristo Yesu, tulyoke tuweebwe ekyasuubizibwa eky'Omwoyo olw'okukkiriza. **15** Abooluganda njogera mu buntu; endagaano bw'eba ng'ekakasibbwa, tewabaawo agiggyawo newaakubadde agyongerako. **16** Katonda yasuubiza Ibulayimu n'Omwana we, naye tekigamba nti n'abaana be ng'abangi, naye yayogera ku omu, oyo ye Kristo. **17** Kye ŋŋamba kye kino: endagaano eyakakasibwa Katonda nga wayiseewo emyaka ebikumi bina mu asatu n'efuuka etteeka, teyadibya ekyo ekyasuubizibwa. **18** Kuba oba ng'obusika bwesigamye ku mateeka, buba tebukyali bwa kisuubizo; naye yabuwa Ibulayimu olw'okusuubiza. **19** Kale lwaki amateeka gaateekebwawo? Gaagattibwa ku kisuubizo olw'aboonoonyi okutuusa ezzadde eryasuubizibwa lwe lirikomawo, nga lyawulibbwa mu bamalayika olw'omukono gw'omutabaganya. **20** Naye omutabaganya si w'omu, naye Katonda ali omu. **21** Amateeka galwanagana n'ebyo Katonda bye yasuubiza? Kikafuuwe. Kubanga singa amateeka gaali galeeta obulamu, ddala ddala amateeka gandituwadde obutuukirivu. **22** Naye ebyawandiikibwa bitegeeza nti ebintu byonna bifugibwa kibi, ekyasuubizibwa kiryoke kiweebwe abakkiriza olw'okukkiriza mu Yesu Kristo. **23** Naye okukkiriza nga tekunnajja, twafugibwanga mateeka, nga tusibibwa olw'okukkiriza okugenda okubikkulwa; **24** ge gaali gatukuuma, amateeka galyoke gatutuuse eri Kristo, tulyoke tuweebwe obutuukirivu olw'okumukkiriza. **25** Naye okukkiriza bwe kwajja, ng'olwo tetukyetaaga mateeka kutukuuma. **26** Kubanga kaakano mwenna muli baana ba Katonda olw'okukkiriza Yesu Kristo, **27** kubanga abaabatizibwa bonna mu Kristo, baayambala Kristo. **28** Tewakyali kusosola wakati wa Muyudaaya na Muyonaani, wakati wa muddu na wa ddembe, wakati wa musajja na mukazi, kubanga mwenna muli omu mu Kristo Yesu. **29** Kale kaakano nga bwe muli aba Kristo, muli zadde lya Ibulayimu, ng'ekisuubizo ky'abasika bwe kiri.

4 Naye ŋŋamba nti omusika bw'aba ng'akyali mwana muto, tayawulwa na muddu, newaakubadde nga ye mukama wa byonna. **2** Afugibwa abasigire n'abawanika okutuusa lw'akula n'atuuka ku kigero kitaawe, kye yategeka. **3** Era naffe bwe tutyo bwe twali tukyali bato, twafugibwanga obulombolombo obw'ensi. **4** Naye ekiseera bwe kyatuuka, Katonda n'atuma Omwana we **5** eyazaalibwa omukazi ng'afugibwa amateeka, tulyoke tufuuke abaana. **6** Era kubanga tuli baana, Katonda yatuma Omwoyo w'Omwana we okubeera mu mitima gyaffe, era kaakano tuyinza okwogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Aba, Kitaffe." **7** Kale kaakano tokyali muddu, wabula oli mwana; era nga bw'oli omwana oli musika ku bwa Katonda. **8** Mmwe bwe mwali temunnamanya Katonda mwabanga baddu ba bitali Katonda. **9** Naye kaakano mutegedde Katonda era naye abategedde, kale muyinza mutya okukyuka, ne mugoberera obulombolombo obunafu obutalina maanyi ne mwagala okufuuka abaddu baabwo? **10** Mukwata ennaku, n'emyezi, n'ebiro, n'emyaka; **11** neeraliikirira si kulwa ng'omulimu omunene gwe nakola mu mmwe gwali gwa bwereere. **12** Abooluganda, mbeegayirira mubeere nga nze, kubanga nange ndi nga mmwe. Temulina kabi ke mwankola; **13** era mumanyi nga mu bunafu obw'omubiri, mmwe be nasooka okubuulira Enjiri. **14** Naye newaakubadde nga mwandinnyomye olw'obulwadde bwange, temwangobaganya, wabula mwansembeza nga malayika wa Katonda, nga Yesu Kristo. **15** Kale essanyu lyammwe lyadda wa? Kubanga ndi mujulirwa wammwe nti, mwali musobola okuggyamu amaaso gammwe ne mugampa okunnyamba singa kyali kyetaagisa. **16** Kale kaakano nfuuse omulabe wammwe olw'okubategeeza amazima? **17** Abo abalabika ng'abaabassaako ennyo omwoyo tebabaagaliza birungi, okuggyako okwagala okubaggalira ebweru, mulyoke mudde ku luuyi lwabwe. **18** Naye kirungi okunyiikiranga okukola ebirungi bulijjo, naye si lwe mbeera nammwe lwokka. **19** Baana bange be nnumirwa nate ng'alumwa okuzaala, okutuusa Kristo lw'alibumbibwa mu mmwe, **20** nandyagadde okubeera nammwe kaakano, n'okukyusa eddoboozi lyange kubanga ndi mweraliikirivu ku lwammwe. **21** Mumbulire, mmwe abaagala okufugibwa amateeka, lwaki temuwulira mateeka? **22** Kubanga kyawandiikibwa nti Ibulayimu yazaala abaana babiri aboobulenzi, omu yamuzaala mu mukazi omuddu, n'omulala n'amuzaala mu mukazi ow'eddembe. **23** Omwana ow'omukazi omuddu yazaalibwa nga wa mubiri, naye omwana ow'omukazi ow'eddembe yazaalibwa lwa kusuubiza. **24** Ebyo biri nga bya lugero; kubanga ezo ndagaano bbiri. Emu yava ku Lusozi Sinaayi, ye yazaala abaana ab'obuddu, ye yava mu Agali. **25** Agali lwe Lusozi Sinaayi oluli mu Buwalabu, era afaananyirizibwa ne Yerusaalemi eya kaakano kubanga ye ne bazzukulu be bali mu buddu. **26** Naye Yerusaalemi eky'omu ggulu ye mukazi ow'eddembe, era ye nnyaffe. **27** Kubanga kyawandiikibwa nti, "Sanyuka ggwe omugumba

atazaala. Leekaanira waggulu mu ddoboozi ery'omwanguka newaakubadde nga tozaalanga ku mwana. Kubanga ndikuwa abaana bangi, abaana abangi okusinga omukazi alina omusajja b'alina." **28** Naye mmwe abooluganda muli baana abaasuubizibwa, nga Isaaka bwe yali. **29** Naye mu biro biri ng'eyazaalibwa omubiri bwe yayigganya oyo eyazaalibwa Omwoyo, ne kaakano bwe kiri. **30** Naye Ebyawandiikibwa bigamba bitya? Bigamba nti, "Goba omukazi omuddu n'omwana we, kubanga omwana w'omukazi omuddu talisikira wamu n'omwana w'omukazi ow'eddembe." **31** Noolwekyo abooluganda tetuli baana ba mukazi omuddu naye tuli baana ab'omukazi ow'eddembe.

5 Kale nga Kristo bwe yatufuula ab'eddembe, bwe mutyo munywerere mu ddembe eryo muleme kusibwa nate mu kikoligo ky'obuddu. **2** Ka mbategeeze nze Pawulo: Bwe mukomolebwa, nga Kristo taliiko ky'abagasa. **3** Era nziramu okutegeeza buli muntu akomolebwa nti alina ebbanja okutuukiriza amateeka gonna. **4** Mwava mu Kristo mmwe abanoonya okufuna obutuukirivu olw'amateeka. Mwava mu kisa. **5** Kubanga ffe, ffe ku bw'Omwoyo olw'okukkiriza tulindirira n'essuubi obutuukirivu. **6** Kubanga mu Kristo Yesu, okukomolebwa oba obutakomolebwa, tekulina maanyi, wabula okukkiriza kukola olw'okwagala. **7** Mwali mutambula bulungi. Ani eyabasendasenda n'abaggya ku kugondera amazima? **8** Okusendebwasendebwa okwo, si kw'oyo eyabayita. **9** Ekizimbulukusa ekitono kizimbulukusa ekitole kyonna. **10** Mbeesiga mu Mukama waffe nga temujja kulowooza kintu kirala kyonna. Naye oyo abateganya alisalirwa omusango ne bw'aliba ani. **11** Naye nze abooluganda, oba nga nkyayigiriza okukomolebwa, lwaki njigganyizibwa? Kale enkonge ey'omusaalaba evuddewo. **12** Nnandyagadde abo abaabateganya beeraawe. **13** Kubanga mmwe abooluganda mwayitibwa lwa ddembe, noolwekyo eddembe teribawa bbeetu kugoberera bya mubiri. Naye olw'okwagala buli omu abeerenga muweereza wa munne. **14** Kubanga amateeka gonna gatuukirizibwa mu tteeka lino nti: "Yagalanga muntu munno nga bwe weeyagala wekka." **15** Naye obanga munenenŋŋana mwegendereze muleme okwezikiriza. **16** Mbagamba nti, mutambulirenga mu Mwoyo, mu ngeri yonna, mulemenga kutuukiriza kwegomba kwa mubiri. **17** Kubanga okwegomba kw'omubiri kulwanagana n'Omwoyo, n'Omwoyo n'alwanagana n'omubiri; kubanga bino byombi bikontana, mulemenga okukola bye mwagala. **18** Naye bwe muluŋŋamizibwa Omwoyo, olwo nga temukyafugibwa mateeka. **19** Ebikolwa by'omubiri bya lwatu, bye bino: obwenzi, obukaba, obugwenyufu, **20** Okusinza bakatonda abalala, obufumu, obulabe, okuyomba, obuggya, obusungu, okwekuluntaza, okweyawula, okwesalamu, **21** ettima, obutamiivu, ebinyumu, n'ebirala ebiri ng'ebyo. Ka mbategeeze nate nga bwe nasooka okubabuulira nti buli akola ebyo talina mugabo mu bwakabaka bwa Katonda. **22** Naye ebibala eby'Omwoyo bye bino: okwagala, essanyu, emirembe, obugumiikiriza, ekisa, obulungi, obwesigwa, **23** obuwombeefu, okwefuga; awali ebyo tewali tteeka libiwakanya. **24** N'abo aba Kristo Yesu baakomerera omubiri n'okwegomba kwagwo, n'omululu gwagwo. **25** Kale bwe tuba abalamu ku bw'Omwoyo, tugobererenga okuluŋŋamizibwa kw'Omwoyo. **26** Tulemenga okwemanya, n'okunyizaganya, n'okukwatiragananga obuggya.

6 Abooluganda omuntu bw'abanga alina ekibi ky'akoze, mmwe ab'omwoyo mumuluŋŋamyenga mu buwombeefu nga mwegendereza si kulwa nga nammwe mugwa mu kukemebwa. **2** Muyambaganenga, bwe mutyo bwe munaatuukirizanga etteeka lya Kristo. **3** Kubanga omuntu yenna bwe yeerowooza okuba owa waggulu so nga si bw'ali, yeerimbarimba. **4** Naye buli muntu yeekebere akakase omulimu ggwe, yenyumirize ye yekka so si mu muntu omulala. **5** Kubanga buli muntu aneetikkanga obuvunaanyizibwa bwe. **6** Oyo ayigirizibwa ekigambo kya Katonda, agabanirenga wamu n'amuyigiriza ku birungi byonna by'alina. **7** Temubuzibwabuzibwanga, Katonda tasekererwa, kubanga omuntu ky'asiga era ky'alikungula. **8** Kubanga oyo asiga eri omubiri gwe, alikungula ebiggwaawo. Naye oyo asiga eri omwoyo, alikungula obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **9** Kale tulemenga okuterebuka mu kukola obulungi, kubanga oluvannyuma tulikungula emikisa, bwe tutaggwaamu maanyi. **10** Noolwekyo, buli lwe kinaabanga kisobose tukolerenga abantu bonna ebirungi, na ddala ab'omu nnyumba ey'okukkiriza. **11** Mulabe, bwe nnabawandiikira n'omukono gwange mu nnukuta ennene! **12** Abo abanoonya okweraga mu mubiri be babawaliriza okukomolebwa mu mubiri, balemenga okuyigganyizibwanga olw'omusaalaba gwa Kristo, balyoke beenyumirize olw'omubiri gwammwe. **13** Kubanga n'abo bennyini abakomolebwa tebakwata mateeka, naye baagala mukomolebwe balyoke beenyumirize olw'omubiri gwammwe. **14** Naye nze sigenda kwenyumiririza mu kintu kyonna okuggyako omusaalaba gwa Mukama waffe Yesu Kristo, kubanga olw'omusaalaba ogwo, nkomereddwa eri ensi, n'ensi ekomereddwa eri nze. **15** Kubanga okukomolebwa oba obutakomolebwa si kintu, wabula ekikulu kye kitonde ekiggya. **16** N'abo bonna abanaatambuliranga mu tteeka eryo, emirembe gibeerenga ku bo, n'okusaasirwa, ne ku Isirayiri ya Katonda. **17** Okuva kaakano tewabanga muntu n'omu anteganya, kubanga nnina enkovu za Yesu ku mubiri gwange. **18** Abooluganda, ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe n'omwoyo gwammwe. Amiina.

Abaefeso

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu, olw'okwagala
kwa Katonda, mpandiikira abatukuvu abali mu Efeso,
era abakkiririza mu Kristo Yesu. **2** Ekisa n'emirembe
ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo
bibeerenga nammwe. **3** Yeebazibwe Katonda era Kitaawe
wa Mukama waffe Yesu Kristo, atuwadde mu Kristo buli
mukisa gwonna ogw'omwoyo oguva mu ggulu. **4** Yatulonda
okubeera mu Kristo ng'ensi tennatondebwa, ffe tube
batukuvu, abataliiko kya kunenyezebwa mu maaso ge,
olw'okwagala kwe. **5** Olw'okwagala kwe, yatuteekateeka
tubeere abaana be mu Yesu Kristo, ng'okusiima kwe
bwe kuli. **6** Katonda tumutendereze olw'ekisa kye yatuwa
obuwa mu Mwana, gw'ayagala ennyo. **7** Mu oyo mwe
tununulibwa olw'omusaayi gwe, ne tusonyiyibwa ebibi,
ng'obugagga bw'ekisa kye bwe buli, **8** kye yatuwa mu
bungi mu magezi gonna ne mu kutegeera kwonna. **9**
Yatubikkulira ekyama eky'okwagala kwe, ng'okusiima
kwe bwe kuli kwe yateekerateekera mu Kristo. **10** Olwo
ekiseera ekituufu bwe kirituuka, Katonda alikola byonna
bye yateekateeka, n'ateeka ebintu byonna awamu wansi
wa Kristo, ebiri mu ggulu n'ebiri ku nsi. **11** Era mu ye
mwe twaweerwa obusika ne twawulibwa ng'enteekateeka
bw'eri ey'oyo akola ebintu byonna okusinziira ku magezi
ag'okwagala kwe; **12** ffe Abayudaaya tulyoke tumuleetere
okugulumizibwa, ffe abaasooka okuba n'essuubi mu
Kristo. **13** Nammwe, Kristo yabaleeta eri amazima,
kye kigambo eky'Enjiri ey'okulokolebwa kwammwe. Bwe
mwamukkiriza, ne muteekebwako envumbo eya Mwoyo
Mutukuvu eyasuubizibwa, **14** gwe musingo gw'obusika
bwaffe, okutuusa bw'alinunula abantu be, ne Katonda
n'agulumizibwa era n'atenderezebwa. **15** Noolwekyo okuva
lwe nawulira okukkiriza kwe mulina mu Mukama waffe
Yesu, n'okwagala kwe mulina eri abantu ba Katonda
bonna, **16** sirekangayo kwebaza Katonda ku lwammwe.
Mbajjukira **17** ne mbasabira, Katonda wa Mukama
waffe Yesu Kristo, Kitaffe ow'ekitiibwa, abawe Omwoyo
ow'amagezi n'okubikkulirwa mweyongere okumutegeera.
18 Nnyongera okubasabira, amaaso g'emitima gyammwe
gamulisibwenga, mulyoke mumanye essuubi ly'okuyitibwa
kwammwe, n'obugagga obungi bwe mulina mu ye, mmwe
awamu n'abantu ba Katonda bonna. **19** Njagala mutegeere
amaanyi ge agasukkiridde agakolera mu ffe abakkiriza,
ng'okukola kw'obuyinza bw'amaanyi ge bwe kuli, **20**
amaanyi ago ge yakozesa mu Kristo bwe yamuzuukiza mu
bafu, n'amutuuza ku mukono gwe ogwa ddyo waggulu mu
ggulu. **21** Waggulu eyo, Kristo gy'afugira obufuzi bwonna,
n'obuyinza bwonna, n'amaanyi gonna, n'obwami bwonna,
na buli kitiibwa kyonna ekiweebwa omuntu. Afugira mu
mulembe guno, era alifugira ne mu mulembe ogugenda
okujja. **(aiōn g165)** **22** Katonda atadde ebintu byonna wansi
w'ebigere bye, n'afuula Kristo omutwe gw'ebintu byonna
eby'ekkanisa, **23** era ekkanisa gwe mubiri gwe ye yennyini,
mwatuukiririza ebintu byonna.

2 Edda mwali mufiiridde mu byonoono byammwe ne
mu bibi byammwe. **2** Ebyo bye mwatambulirangamu
ng'emirembe egy'ensi bwe giri, nga mufugibwa omwoyo
ogw'omukulu w'obuyinza obw'omu bbanga, omwoyo ogwa
Setaani, ogufuga abajeemu bonna. **(aiōn g165)** **3** Edda
naffe twatambuliranga mu kwegomba kw'emibiri gyaffe,
nga tukola ebyo ebyegombebwanga omubiri n'ebirowoozo.
Era okufaanana ng'abantu abalala bonna, naffe mu
buzaaliranwa twali baakubonerezebwa ng'abalala bonna.
4 Kyokka olw'okwagala kwe okungi, n'ekisa kye ekingi,
5 ne bwe twali nga tufiiridde mu bibi byaffe, yatufuula
abalamu awamu ne Kristo. Mwalokolebwa lwa kisa. **6**
Katonda yatuzuukiriza wamu ne Kristo okuva mu kufa
ne tufuna obulamu, era atutuuzizza mu bifo eby'omu
ggulu, okumpi ne Kristo Yesu. **7** Ekyo Katonda yakikola
alyoke alage, mu mirembe egigenda okujja, ekisa kye
ekingi kye yatukwatirwa mu Kristo Yesu. **(aiōn g165)** **8**
Mwalokolebwa lwa kisa olw'okukkiriza. Tekwava mu mmwe,
wabula kirabo kya Katonda. **9** Tekwatuweebwa lwa bikolwa
byaffe; noolwekyo omuntu yenna aleme okwenyumirizanga.
10 Tuli mulimu gwa Katonda, abaatondebwa mu Kristo
Yesu, okukolanga ebikolwa ebirungi, nga Katonda bwe
yatuteekerateekera. **11** Noolwekyo mujjukire, ng'edda
mmwe abaali Abaamawanga mu mubiri, abaayitibwanga
abatali bakomole abo abeeyita abaakomolebwa, kyokka
nga baakomolebwa mu mubiri na ngalo z'abantu, **12**
nga mu biro biri temwamanya Kristo. Temwabalirwa mu
ggwanga lya Isirayiri, era ng'Abaamawanga, temwalina
mugabo mu ndagaano ya Katonda ey'ekisuubizo. Mwali
wala ne Katonda, nga n'essuubi temulina. **13** Naye kaakano
mu Kristo Yesu, mmwe abaali ewala mwasembezebwa
olw'omusaayi gwa Kristo. **14** Kristo gy'emirembe gyaffe,
oyo eyatufuula ffe Abayudaaya nammwe Abaamawanga,
okuba omuntu omu, ng'amenyeewo ekisenge ekya wakati
eky'obulabe, ekyatwawulanga. **15** Yadibya n'etteeka mu
mateeka, alyoke yeetondemu omuntu omuggya ava mu
babiri, ng'aleeta emirembe, **16** alyoke atabaganye ababiri
okufuuka omubiri gumu eri Katonda olw'omusaalaba, bwe
yazikiririza obulabe ku gwo. **17** Yajja okubuulira emirembe
abo abaali ewala ne Katonda, n'abo abaali okumpi naye.
18 Ku bw'oyo Kristo ffenna tuyita mu Mwoyo omu okutuuka
eri Kitaffe. **19** Noolwekyo temukyali baamawanga oba
abagwira, wabula muli ba kika kimu n'abatukuvu, abantu
ba Katonda, era muli ba mu nnyumba ya Katonda. **20**
Mwazimbibwa ku musingi ogw'abatume ne bannabbi, nga
Kristo Yesu ly'ejjinja ekkulu ery'oku nsonda. **21** Mu oyo
ffenna tuzimbibwa wamu ne tugattibwa wamu ne tubeera
essinzizo ettukuvu mu Mukama waffe. **22** Era nammwe
mwazimbibwa wamu mu kizimbe ekyo Kristo ky'azimbye
okubeeranga ekifo Omwoyo wa Katonda mwabeera.

3 Nze Pawulo, Kristo Yesu yanfuula omusibe we, nsobole
okuyamba mmwe Abaamawanga. **2** Mwawulira ekisa kya
Katonda kye naweebwa okubayamba. **3** Nga bwe nasooka
okubawandiikira mu bimpimpi, Katonda alina okubikkulirwa
okw'ekyama kwe yandaga. **4** Bwe munaasoma ebbaluwa
eno mujja kusobola okutegeera ebyo bye mmanyi ku kyama

kya Kristo. **5** Mu biro eby'edda, tewali yali amanyi kyama ekyo okutuusa Omwoyo wa Katonda bw'akibikkulidde abatume be abatukuvu ne bannabbi. **6** Kino kye kyama kye njogerako: olw'enjiri ya Kristo, Abaamawanga balisikira wamu ne Isirayiri ekyo Katonda kye yasuubiza, era baliba omubiri gumu, era ne bagabanira wamu ekisuubizo ekyo mu Kristo Yesu. **7** Nafuuka omuweereza w'enjiri eyo olw'ekirabo eky'ekisa kya Katonda kye naweebwa, Katonda ng'akolera mu maanyi ge. **8** Newaakubadde nga nze nsembayo wansi mu batukuvu bonna, naweebwa ekisa ekyo, okubuulira Abaamawanga emikisa egiri mu Kristo egitageraageraganyizika. **9** Katonda eyatonda ebintu byonna yayagala nnyambe buli muntu okutegeera ebyekyama ebyali bikwekeddwa mu Katonda. **(aiōn g165)** **10** Katonda yakigenderera atyo, ng'ayita mu kkanisa, alyoke yeeyoleke eri amaanyi n'obuyinza ebiri mu nsi ey'omwoyo eya waggulu, ng'abalaga nga bw'alina amagezi amangi ag'ebika eby'enjawulo. **11** Katonda yakola bw'atyo ng'enteekateeka ye ey'emirembe n'emirembe bw'eri, gye yatuukiriza mu ebyo byonna Kristo Yesu Mukama waffe bye yakola. **(aiōn g165)** **12** Kristo atuwa obuvumu n'obugumu, tulyoke tusembere mu maaso ga Katonda olw'okukkiriza nga tetutya. **13** Kyenva mbeegayirira muleme kuterebuka olw'okubonaabona kwange ku lwammwe, kubanga ekyo kibaleetera kitiibwa. **14** Nfukaamirira Kitaffe, **15** ebika byonna eby'omu ggulu n'eby'oku nsi mwe biggya obulamu. **16** Nsaba Katonda oyo akola eby'ekitalo era agulumizibwa, agumyenga era anywezenga omuntu wammwe ow'omunda, olw'Omwoyo we, **17** Kristo alyoke abeerenga mu mitima gyammwe olw'okukkiriza kwammwe. Mbasabira mubeerenga n'emirandira mu kwagala nga mukunywereddemu, **18** mulyoke mubeerenga n'amaanyi awamu n'abatukuvu bonna, okusobola okutegeera obugazi, n'obuwanvu, n'obugulumivu n'okukka wansi ebiri mu kwagala kwa Kristo. **19** Njagala mutegeere okwagala kwa Kristo okusukkiridde okutegeera kwonna, mulyoke musobole okutegeerera ddala Katonda bw'ali. **20** Kaakano nsaba nti oyo akola ebintu byonna okusinga byonna bye tusaba, ne bye tulowooza, ng'amaanyi ge bwe gali agakolera mu ffe, **21** agulumizibwenga mu Kkanisa ne mu Kristo Yesu, emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)**

4 Ng'omusibe wa Mukama waffe, mbakuutira mubeere n'empisa ezisaanira obulamu bwe mwayitirwa okutambuliramu. **2** Mubeerenga bakkakkamu, abawombeefu era abagumiikiriza, nga mugumiikirizagana mu kwagala. **3** Munyiikirenga okukuuma obumu obw'Omwoyo mu kwegatta awamu okw'emirembe. **4** Omubiri nga bwe guli ogumu, n'Omwoyo omu, n'essuubi liri limu ery'okuyitibwa kwammwe. **5** Mukama waffe ali omu, n'okukkiriza kumu n'okubatizibwa kumu. **6** Katonda ali omu, era ye Kitaawe wa bonna, afuga byonna, akolera mu byonna era abeera mu byonna. **7** Buli omu ku ffe yaweebwa ekisa ng'okugera kwa Kristo bwe kuli. **8** Ebyawandiikibwa kyebiva bigamba nti, "Bwe yalinnya mu ggulu, n'atwala omunyago, n'awa abantu ebirabo." **9** Okugamba nti "yalinnya," kitegeeza ki? Kitegeeza nti yasooka kukka mu bitundu ebya wansi w'ensi. **10** Oyo Kristo eyakka, ye wuuyo ddala eyalinnya ewala ennyo, n'ayisa waggulu w'eggulu lyonna, alyoke ajjule obwengula bw'ensi yonna. **11** Era y'omu oyo eyawa abamu okuba abatume, n'abalala okuba bannabbi, n'abalala okuba ababuulizi b'enjiri, n'abalala okuba abasumba, n'abalala okuba abayigiriza. **12** Ekyo yakikola olw'okutendeka abantu ba Katonda olw'omulimu ogw'obuweereza, okuzimba omubiri gwa Kristo. **13** Ekyo kijja kutwongera okugenda mu maaso, okutuusa ffenna lwe tulibeera n'okukkiriza kumu, n'okumanyira ddala Omwana wa Katonda nga tukulidde ddala mu mwoyo okutuuka ku kigera eky'okubeera nga Kristo bw'ali. **14** Tuteekwa okulekeraawo okweyisa ng'abaana abato, nga tuyuuguumizibwa amayengo nga tutwalibwa buli muyaga ogw'okuyigiriza okw'abantu abakuusa, mu nkwe olw'okugoberera enteekateeka ey'obulimba. **15** Tube ba mazima mu kwagala, tulyoke tukulire mu Kristo mu byonna, nga tweyongera okuba nga ye, Omutwe gw'Ekkanisa. **16** Mu ye omubiri gwonna mwe gugattirwa obulungi awamu, ne guyungibwa mu buli nnyingo, nga gukola ng'ekigera kya buli kitundu bwe kuli, nga gukula era nga gwezimba mu kwagala. **17** Ng'omugoberezi wa Mukama waffe, mbalagira okulekeraawo okutambula ng'abatamanyi Katonda bwe batambulira mu birowoozo byabwe eby'obusirusiru. **18** Amagezi gaabwe gajjudde ekizikiza. Tebalina mugabo mu by'obulamu bwa Katonda, kubanga bajjudde obutamanya era emitima gyabwe mikakanyavu. **19** Tebakyalina nsonyi, beemalidde mu bya buwemu, na mululu gwa kukola bya bugwenyufu ebya buli ngeri. **20** Kyokka mmwe si bwe mwayigirizibwa ku bya Kristo. **21** Obanga ddala mwamuwulira, era ne muyigirizibwa mu ye ng'amazima bwe gali mu Yesu, **22** kale mwambulemu obulamu obw'omuntu ow'edda, avunda olw'okwegomba okw'obulimba. **23** Mufuuke baggya olw'Omwoyo afuga ebirowoozo byammwe, **24** era mwambale omuntu omuggya, eyatondebwa mu kifaananyi kya Katonda mu butuukirivu ne mu kutukuzibwa okw'amazima. **25** Mulekeraawo okulimba, mwogerenga amazima buli muntu ne munne, kubanga tuli bitundu bya mubiri gumu. **26** "Bwe musunguwalanga mwekuume muleme kwonoona." Temuzibyanga budde nga mukyasunguwadde. **27** Temuwanga Setaani bbanga. **28** Abadde omubbi alekeraawo okubba, wabula anyiikirenga okukola eby'omugaso ng'akola n'emikono gye, alyoke afune ky'agabirako n'abo abeetaaga. **29** Mwekuume mulemenga okwogera ebigambo ebitasaana, wabula mwogerenga ebyo byokka ebizimba nga buli muntu bwe yeetaaga, biryoke bigase abo ababiwulira. **30** Era temunakuwazanga Mwoyo Mutukuvu wa Katonda, eyabateekako akabonero akalaga nga mwanunulibwa. **31** Okunyiiga, n'obusungu, n'obukambwe, n'okukaayana, n'okuvuma, na buli kibi kyonna, biremenga kubeera mu mmwe. **32** Mubenga ba kisa, buli omu alumirwenga munne, era musonyiwaganenga, nga Katonda bwe yabasonyiwa mu Kristo.

5 Mufubenga okufaanana Katonda kubanga muli baana ba Katonda abaagalwa. **2** Mwagalanenga nga Kristo bwe

yatwagala ne yeewaayo ku lwaffe n'afuuka ekiweebwayo era ssaddaaka eri Katonda, eyakawoowo akalungi. **3** Nga bwe muli abantu ba Katonda abatukuvu, obwenzi, n'obugwagwa bwonna, n'omululu bireme okuwulirwa mu mmwe. **4** Mwewale okwogera eby'ensonyi, n'eby'obusirusiru, n'okubalaata ebitasaana. Mwebazenga bwebaza Katonda. **5** Mukimanye era mukitegeerere ddala nga buli mwenzi, oba omugwagwa, oba eyeegomba, aba asinza bakatonda abalala, talina mugabo mu bwakabaka bwa Kristo ne Katonda. **6** Omuntu yenna tabalimbalimbanga n'ebigambo ebitaliimu. Katonda abonereza buli muntu yenna amujeemera. **7** Noolwekyo temwegattanga n'abafaanana ng'abo. **8** Edda mwali ng'abantu ab'ekizikiza, naye kaakano muli bantu ba musana mu Mukama waffe. Noolwekyo mutambulenga ng'abaana ab'omusana, **9** ekitangaala kyammwe kirabisibwe. Mubale ebibala eby'omusana nga mweyisa bulungi, nga mubeera abeesimbu era ab'amazima, **10** nga munoonya ekyo ekisanyusa Mukama waffe. **11** Temwenyigiranga mu bikolwa bya kizikiza kubanga tebigasa, wabula munenyenga ababikola. **12** Kubanga kya nsonyi n'okubyogerako ebyo abajeemu bye bakolera mu kyama. **13** Byonna bwe biryatuukirizibwa mu kitangaala, birirabikira ddala nga bwe biri. **14** Ekitangaala kirabisa buli kintu. Kyekiva kigambibwa nti, "Zuukuka ggwe eyeebase, Ozuukire mu bafu, Kristo anaakwakira." **15** Mutunule nga mutambula n'obwegendereza, si ng'abatalina magezi wabula ng'abalina amagezi, **16** nga temwonoona biseera kubanga ennaku zino mbi. **17** Temubanga basirusiru, naye mutegeere Mukama waffe ky'ayagala. **18** Ate temutamiiranga, kubanga mujja kweyonoona, wabula Omwoyo ajjulenga mu bulamu bwammwe. **19** Bwe mukuŋŋananga muzimbaganenga mu Zabbuli ne mu nnyimba, ne mu nnyimba ez'Omwoyo nga muyimbira Mukama era nga mumuyimusiza amaloboozi mu mutima gwammwe. **20** Bulijjo mwebazenga Katonda Kitaffe olwa byonna, mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo. **21** Mutyenga Kristo, nga muwuliragananga. **22** Abakazi, muwulirenga babbammwe nga bwe muwulira Mukama waffe. **23** Omusajja gwe mutwe gw'omukazi, nga Kristo bw'ali omutwe gw'Ekkanisa. Ekkanisa gwe mubiri gwa Kristo, era ye yennyini ye Mulokozi waagwo. **24** Kale ng'Ekkanisa bw'ewulira Kristo, n'abakazi bwe batyo bwe basaana okuwuliranga ba bbaabwe mu byonna. **25** Nammwe abaami mwagalenga bakyala bammwe nga Kristo bwe yayagala Ekkanisa ne yeewaayo ku lwayo. **26** Yaginaaza n'amazzi, n'agitukuza n'ekigambo kye, **27** alyoke yeefunire Ekkanisa ey'ekitiibwa, eteriiko bbala wadde akamogo oba ekintu kyonna ekikyamu, wabula ebeere entukuvu, etuukiridde. **28** N'abasajja bwe batyo bwe basaana okwagalanga bakazi baabwe, nga bwe baagala emibiri gyabwe gyennyini. Ayagala mukazi we yeeyagala yekka. **29** Tewali n'omu yali akyaye omubiri gwe, wabula aguliisa era agujjanjaba nga Kristo bw'ajjanjaba Ekkanisa ye, **30** kubanga tuli bitundu bya mubiri gwe. **31** "Kale omusajja kyanaavanga aleka kitaawe ne nnyina ne yeegatta ne mukazi we, ne bafuuka omuntu omu." **32** Ekyama kino kikulu, kyokka nze ndowooza nti kyogera ku Kristo n'Ekkanisa ye. **33** Kale, nammwe buli musajja ayagalenga mukazi we nga bwe yeeyagala yennyini, era n'omukazi assengamu bba ekitiibwa.

6 Abaana, muwulirenga bazadde bammwe mu Mukama waffe, kubanga bwe mukola mutyo, mukola kituufu. **2** "Kitaawo ne nnyoko obassangamu ekitiibwa," eryo lye tteeka erisooka eririmu okusuubiza nti: **3** Bw'onoobanga obulungi, era n'owangaala ku nsi. **4** Nammwe abazadde, temunyigirizanga baana bammwe, wabula mubakuze nga mubagunjula era nga mubayigiriza ebya Mukama waffe. **5** Abaddu, muwulirenga bakama bammwe ab'omu mubiri nga mubatya era nga mubawa ekitiibwa ng'omutima gwammwe mumalirivu, nga bwe mwamalirira mu Kristo. **6** Ekyo temukikola lwa kulabibwa, abantu balyoke babasiime, wabula mukolenga ng'abaddu ba Kristo nga mukola n'omutima gwammwe gwonna, nga Katonda bw'ayagala. **7** Muweerezenga n'omutima omulungi ng'abakolera Mukama waffe so si ng'abakolera abantu, **8** nga mumanyi ng'ekirungi kyonna omuntu ky'akola, oba muddu oba wa ddembe, Mukama alimusasula empeera ennungi. **9** Era nammwe bakama b'abaddu, muyisenga bulungi abaddu bammwe nga temubatiisatiisa, nga mumanyi nti Mukama waabwe, ye Mukama wammwe, ali mu ggulu era ye tasosola mu bantu. **10** Eky'enkomerero, mubenga n'amaanyi mu Mukama waffe ne mu buyinza obw'amaanyi ge. **11** Mwambale ebyokulwanyisa byonna ebya Katonda, mulyoke musobole okwolekera enkwe za Setaani. **12** Kubanga tetumeggana na mubiri wadde musaayi, wabula tulwanyisa abafuzi, n'ab'obuyinza, n'amaanyi ag'ensi ag'ekizikiza, n'emyoyo emibi egy'omu bifo ebya waggulu. **(aiōn g165)** **13** Noolwekyo mwambalenga ebyokulwanyisa byonna ebya Katonda, mulyoke musobole okwaŋŋanga omulabe ku lunaku olw'akabi, era bwe mulimala okukola byonna, mulyoke musigale nga muli banywevu. **14** Muyimirire nga muli banywevu, ng'amazima lwe lukoba lwammwe lwe mwesibye mu kiwato kyammwe, ate ng'obutuukirivu kye ky'omu kifuba, **15** nga mwambadde n'engatto mu bigere byammwe nga mugenda okubuulira Enjiri ey'emirembe. **16** Era ku ebyo byonna okukkiriza kwammwe kubeerenga engabo eneebasobozesanga okuzikiza obusaale bwonna obw'omuliro obulasibwa omubi. **17** Obulokozi bubafuukire enkuufiira gye mwambadde, n'ekigambo kya Katonda kibabeerere ekitala eky'Omwoyo, **18** nga musabiriririranga mu ssaala zonna nga mwegayiriririranga mu mwoyo buli kiseera. Mwekuumenga nga mugumiikirizanga, era nga mwegayiriririranga abatukuvu, be bantu bonna aba Katonda. **19** Era nange munsabirenga bwe nnaabanga njogera mpeebwe eby'okwogera, era mbyogerenga n'obuvumu nga ntegeeza abantu ekyama ky'Enjiri. **20** Ndi mubaka wa Njiri ali mu njegere. Munsabire ndyoke ngibuulire abantu n'obuvumu nga bwe kinsaanira. **21** Tukiko, owooluganda omwagalwa era omuweereza omwesigwa mu Mukama waffe, alibategeeza byonna mulyoke mutegeere ebinfaako ne bye nkola. **22** Mmutumye gye muli, mulyoke mumanye nga bwe tuli era abagumye emitima gyammwe. **23** Emirembe n'okwagala awamu n'okukkiriza ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, bibeerenga n'abooluganda.

24 Ekisa kya Katonda kibeerenga n’abo bonna abaagala
Mukama waffe Yesu Kristo n’okwagala okutaggwaawo.

Abafiripi

1 Nze Pawulo ne Timoseewo abaddu ba Kristo Yesu
tuwandiikira abatukuvu bonna mu Kristo Yesu abali mu
Firipi, awamu n'abalabirizi n'abadiikoni; **2** ekisa n'emirembe
ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo,
bibeerenga nammwe. **3** Nneebaza Katonda wange buli lwe
mbajjukira, **4** era buli lwe mbasabira mwenna nsaba nga
nzijudde essanyu. **5** Kubanga okuviira ddala ku lunaku
olwasooka n'okutuusiza ddala kaakano mwetaba wamu
nange mu njiri. **6** Nkakasiza ddala nti oyo eyatandika
omulimu omulungi mu mmwe, aligutuukiriza okutuusa ku
lunaku lwa Kristo Yesu. **7** Kino kituufu okubalowoozaako
bwe ntyo mwenna, kubanga mundowoozaako mu kusibibwa
kwange ne mu kulwanirira Enjiri, ne mu kuginyweza, nga
mwenna mwetaba wamu nange mu kisa. **8** Katonda ye
mujulirwa wange nga mwenna bwe mbaagala n'okwagala
okuva eri Kristo Yesu. **9** Mbasabira nti okwagala kwammwe
kweyongerenga, era mujjule amagezi n'okutegeera, **10**
mulyoke mulonde ekisinga obulungi, olunaku lwa Kristo bwe
lulituuka lubasange nga muli balongoofu abataliiko kamogo,
11 nga mujjudde ekibala eky'obutuukirivu ku bwa Yesu
Kristo, olw'okuweesa Katonda ekitiibwa n'okumutendereza.
12 Abooluganda, njagala mmwe mutegeere kaakano nti
ebimu ebyambaako byongera bwongezi kubunyisa Njiri, **13**
n'okusibibwa kwange kulyoke kulabise Kristo eri olusiisira
lwonna olw'abaserikale ba kabaka n'eri abalala bonna.
14 N'abooluganda mu Mukama waffe abasinga obungi
beeyongedde okuguma olw'okusibibwa kwange, era nga
bamaliridde okwaŋŋanga okubuulira nga tebatya. **15**
Weewaawo abamu bategeeza abantu Kristo lwa buggya
na kuvuganya, naye abalala bakikola mu mwoyo mulungi.
16 Bano bakikola lwa kwagala, kubanga bamanyi nga
nalondebwa lwa kulwanirira Njiri. **17** Naye bali bategeeza
Kristo lwa kuvuganya, so si mu mazima, nga balowooza
nti banaayongera okunnakuwaza mu busibe bwe ndimu.
18 Naye nze nfaayo ki? Kristo bw'abuulirwa, mu buli
ngeri, oba za bukuusa oba za mazima, nze nsanyuka
busanyusi. Era nzija kweyongera okusanyuka. **19** Kubanga
mmanyi nti olw'okunsabira n'olw'amaanyi g'Omwoyo wa
Yesu Kristo, ndifuna okulokolebwa kwange. **20** Neesiga
era nsubirira ddala nti sijja kuswala mu nsonga n'emu,
wabula ne kaakano nzija kuguma nga bulijjo, Kristo
agulumizibwe mu mubiri gwange, oba okuyita mu bulamu
oba okuyita mu kufa. **21** Nze mba mulamu lwa Kristo era
ne bwe nfa mba ngobolodde. **22** Naye obanga bwe mba
omulamu mu mubiri ng'ekyo kibala ky'okufuba kwange,
simanyi kye nnaalondawo. **23** Nkwatiddwa buli luuyi;
nneegomba okuva mu bulamu buno ŋŋende mbeere ne
Kristo, kubanga ekyo kisingako obulungi. **24** Naye okusigala
mu mubiri kye kisinga okwetaagibwa ku lwammwe **25** Ekyo
nkikakasa era nkimanyi nti nzija kuba nga nkyaliwo mbeere
nammwe, mulyoke mweyongere okusanyuka n'okukula
mu kukkiriza, **26** bwe ndikomawo gye muli mulyoke
mweyongere okwenyumiririza mu Kristo ku lwange. **27** Naye
kirungi obulamu bwammwe bubeerenga nga bwe kisaanira
Enjiri ya Kristo; ne bwe ndijja oba ne bwe sirijja kubalaba,
mpulire nti muli banywevu era mwegasse mu mwoyo gumu,
nga mulwanirira okukkiriza okw'enjiri n'emmeeme emu.
28 Temutyanga abo ababawakanya kubanga ke kabonero
akakakasa nti balizikirizibwa, naye mmwe mulirokolebwa,
era ekyo kiva eri Katonda. **29** Kubanga mwaweebwa
omukisa, ku lwa Kristo, si mu kumukkiriza kyokka, naye
n'okubonaabona ku lulwe. **30** Olutalo lwe mwalaba nga
nnwana, era lwe muwulira lwe ndiko kaakano, nammwe
lwe muliko.

2 Kale bwe wabaawo okubazaamu endasi kwonna mu
Kristo, oba okusanyusa kwonna okw'okwagala, oba
okussa ekimu mu mwoyo, oba okwagala okw'engeri
yonna, oba okusaasira, **2** mutuukirize essanyu lyange,
mulowoozenga bumu, nga mulina okwagala, n'omwoyo
gumu, nga mulowooza bumu, **3** nga temukola kintu
na kimu olw'okuvuganya wadde okwewaana okutaliimu,
wabula mu bwetoowaze nga buli muntu agulumiza munne
okusinga bwe mwegulumiza mwekka, **4** nga buli muntu
tatunuulira bibye yekka, naye ng'afaayo ne ku by'abalala.
5 Mubengamu endowooza eri eyali mu Kristo Yesu, **6**
ye newaakubadde nga yali mu kifaananyi kya Katonda,
Teyeerowooza kwenkanankana ne Katonda, **7** wabula
yeewaayo n'afuuka ng'omuddu, era n'azaalibwa ng'omuntu,
era n'alabikira mu kifaananyi ky'omuntu, **8** ne yeetoowaza,
n'aba muwulize n'okutuukira ddala ku kufa, ate okufa
okw'okukomererwa ku musaalaba. **9** Katonda kyeyava
amugulumiza, n'amuwa erinnya erisinga amannya gonna;
10 buli vviivi ery'abo abali mu ggulu n'abali ku nsi, era
n'abali wansi w'ensi liryoke lifukaamirirenga erinnya lya
Yesu, **11** era buli lulimi lwatulenga nga Yesu Kristo ye
Mukama, Katonda Kitaffe aweebwe ekitiibwa. **12** Noolwekyo
abaagalwa, nga bwe muli abawulize bulijjo nga ndi nammwe,
kaakano nga bwe siri nammwe mube bawulize nnyo
n'okusinga bwe mwali. Munyiikirenga okukola ebiraga
nti mwalokolebwa, nga mutya era nga mukankana. **13**
Kubanga Katonda yakolera mu mmwe, era yabaagazisa
n'abasobozesa okukola by'ayagala, olw'okumusanyusa. **14**
Buli kye mukola mukikolenga awatali kwemulugunya wadde
empaka, **15** mulyoke mube nga temuliiko kyakunenyezebwa
nga muli balongoofu, mube abaana ba Katonda abatalina
bbala, wakati mu mulembe ogwakyama era omwonoonefu,
mwe mubeere ekyokulabirako eky'amaanyi mu nsi, **16**
nga munyweza ekigambo ky'obulamu gye bali, ndyoke
mbeere n'eky'okwenyumiriza ku lunaku lwa Kristo, okulaga
nti ssaddukira bwereere so ssaateganira busa. **17**
Naye singa ddala nfukibwa ng'ekiweebwayo ekyokunywa
ku ssaddaaka ne ku kuweereza okw'obwakabona
okw'okukkiriza kwammwe, nsanyukira wamu nammwe
mwenna. **18** Era nammwe musanyukire wamu nange.
19 Mukama waffe Yesu bw'alisiima nsuubira okubatumira
mangu Timoseewo, ndyoke ntereere omwoyo nga ntegedde
ebibafaako. **20** Kubanga tewali mulala alina ndowooza nga
yange, **21** kubanga abalala bonna beenoonyeza byabwe ku
bwabwe, so si ebya Yesu Kristo. **22** Naye ye Timoseewo
mumumanyi nga bw'asaanira, kubanga aweerereza wamu

nange, ng'omwana bw'akolera awamu ne kitaawe nga tukola omulimu gw'okubuulira Enjiri. **23** Kale oyo gwe nsuubira okubatumira amangu ddala nga naakamanya nga bwe nnaabeera. **24** Naye nkakasa nti Mukama waffe bw'alisiima, nange nze kennyini sirimala bbanga ddene nga sinnajja eyo. **25** Era ndabye nga kisaanye okubatumira owooluganda Epafuladito mukozi munnange, era mulwanyi munnange, naye ate nga mutume wammwe, omuweereza ow'eby'obwakabona ow'eby'etaago byange, **26** ayagala ennyo okubalaba, mwenna, eyeeraliikirira ennyo olw'obutabalaba, kubanga mwawulira nga yalwala. **27** Ddala yalwala era yali kumpi n'okufa. Kyokka Katonda yamusaasira, naye era teyasaasira ye yekka, wabula nange yansaasira ennaku n'eteenneeyongera. **28** Noolwekyo nayagala nnyo okumutuma gye muli mulyoke musanyuke okumulaba nate, ekyo kikendeeze ku nnaku gye nnina. **29** Kale mumwanirize nnyo n'essanyu lyonna mu Mukama waffe, era abantu abali ng'oyo mubassangamu ekitiibwa, **30** kubanga yabulako katono okufa ng'ali ku mulimu gwa Kristo, ng'akola ebyo bye mwandinkoledde singa mwali nange.

3 Ebisigaddeyo, baganda bange, musanyukirenga mu Mukama waffe. Okuddamu ebyo bye nnabawandiikira edda tekunkooya kubanga kyongera kubanyweza. **2** Mwekuumenga embwa, era mwekuumenga ab'empisa embi, era mwekuumenga abakomola omubiri. **3** Kubanga ffe bakomole, abasinza Katonda ng'Omwoyo bw'atuluŋŋamya, era twenyumiririza mu Kristo Yesu so tetwesiga mubiri. **4** Ne bwe kwandibadde okwesiga omubiri, omuntu omulala yenna bw'alowooza okuba n'obwesige mu mubiri, nze musinga. **5** Kubanga nze nakomolebwa ku lunaku olw'omunaana. Ndi Muyisirayiri, ow'omu kika kya Benyamini, Omwebbulaniya wawu, era mu mateeka ndi Mufalisaayo, **6** eyanyiikira okuyigganya ekkanisa, eyali omutuukirivu mu mateeka, nga siriiko kya kunenyezebwa. **7** Naye ebyo byonna ebyali omugabo gye ndi, nabiraba nga butaliimu. **8** Naye okusinga byonna, byonna mbiraba ng'okufiirwa, kubanga okutegeera Kristo Yesu Mukama wange, kusinga ebirala byonna. Olwa Kristo nafiirwa ebintu byonna, era mbiraba ng'ebisasiro, ndyoke ngobolole Kristo, **9** ndabikire mu ye nga sirina butuukirivu bwange ku bwange obuva mu kukwata amateeka, wabula nga nnina obutuukirivu obuva mu kukkiriza Kristo, era obuva eri Katonda obwesigamye ku kukkiriza. **10** Njagala okussa ekimu mu bibonoobono bye, nga mmufaanana mu kufa kwe, mmumanye era ntegeere amaanyi g'okuzuukira kwe, **11** nga nsuubira nga nange ndizuukira. **12** Sigamba nti mmaze okufuna oba nti mmaze okutuukirira, wabula nfuba okufuna ekyo Kristo Yesu kye yagenderera nfune. **13** Abooluganda, mmanyi nti sinnakifuna, naye kye nkola kwe kwerabira ebyo ebiri emabega ne nduubirira ebyo ebiri mu maaso. **14** Nduubirira okutuuka awawakanirwa awali empeera ey'okuyita kwa Katonda okwa waggulu mu Kristo Yesu. **15** Noolwekyo ffe ffenna abatuukiridde ekyo kye tusaana okulowoozanga, naye obanga mulowooza bulala, na kino Katonda alikibabikkulira. **16** Naye ka tunywerere ku ekyo kye tutuuseeko. **17** Kale, abooluganda, mwegatte n'abo abangoberera era mugobererenga abo abatambulira mu ebyo bye twabalaga. **18** Ekyo newaakubadde nkibabuulidde emirundi emingi, nkiddamu nga nkaaba n'amaziga, nti waliwo abalabe b'omusaalaba gwa Kristo, **19** era ekibalindiridde kwe kuzikirira, kubanga okulya kubafuukidde katonda waabwe, ebyo ebyandibakwasizza ensonyi kye kitiibwa kyabwe era balowooza bintu bya mu nsi. **20** Kyokka ffe obutaka bwaffe buli mu ggulu, era Omulokozi, Mukama waffe Yesu Kristo, gye tumulindirira okuva. **21** Kale bw'alijja emibiri gyaffe gino eminafu egifa aligifuula ng'ogugwe ogw'ekitiibwa, ng'akozesa amaanyi okussa ebintu byonna mu buyinza bwe.

4 Kale, baganda bange abaagalwa, era be nnumirirwa omwoyo, mmwe ssanyu lyange era mmwe ngule yange; noolwekyo abaagalwa, muyimirire mu Mukama waffe. **2** Ewudiya ne Sintuke mbeegayirira mukkiriziganye mu Mukama waffe. **3** Era ggwe mukozi munnange, nkusaba oyambenga abakazi abo, kubanga baakolera wamu nange omulimu gw'okubunyisa Enjiri. Abo awamu ne Kerementi, era ne bakozi bannange abalala, amannya gaabwe gawandiikiddwa mu kitabo ky'obulamu. **4** Musanyukirenga mu Mukama waffe bulijjo. Nziramu okubagamba nti musanyukenga. **5** Era mubeere n'okuzibiikiriza eri abantu bonna. Mukama waffe, ali kumpi. **6** Temweraliikiriranga kintu na kimu, wabula mu buli kintu mu kusabanga ne mu kwegayiriranga awamu n'okwebazanga, mutegeezenga Katonda bye mwetaaga. **7** N'emirembe gya Katonda, egisukkiridde okutegeera kwammwe ginaabakuumanga amagezi gammwe n'emitima gyammwe mu Kristo Yesu. **8** Eky'enkomerero, abooluganda, mulowoozenga ku buli kya mazima, na buli ekisiimibwa na buli kya butuukirivu, na buli kirongoofu, na buli kyagalibwa, na buli kyogerwako obulungi, era bwe wabangawo ekirungi oba bwe wabangawo ettendo, ebyo mubirowoozengako. **9** Ebyo bye mwayiga, n'ebyo bye mwafuna ne muwulira, ebyo mubirowoozengako. **10** Nasanyuka nnyo mu Mukama waffe, kubanga kaakano oluvannyuma lw'ebbanga muzzeemu okundowoozaako buggya, kubanga mwali munzisaako nnyo omwoyo, naye temwalina mukisa ku kiraga. **11** Soogera kino olwokubanga Ndiko kye nneetaaga, kubanga mu buli mbeera gye mbaamu nayiga okumalibwanga. **12** Mmanyi okubeera nga sirina kantu, era mmanyi okuba nga nnina buli kimu. Mu buli ngeri ne mu bintu byonna nayiga ekyama ekiri mu kukkusibwa ne mu kuba omuyala, mu kuba n'ebingi ne mu bwetaavu. **13** Nnyinza okukola byonna mu oyo ampa amaanyi. **14** Kyokka mukola bulungi okulumirirwa awamu nange mu kubonaabona kwange. **15** Mmwe, Abafiripi, mumanyi nti bwe nava e Makedoniya nga nakatandika okubuulira Enjiri, tewali Kkanisa n'emu eyampaayo akantu olw'ebyo bye yafuna okuggyako mmwe mwekka. **16** Kubanga ddala ddala bwe nnali mu Sessaloniika mwampeereza emirundi ebiri. **17** Soogera kino lwa kubanga njagala okufuna ekirabo, wabula kye njagala kwe kulaba ng'ekibala kyeyongera ku lwammwe. **18** Naye kaakano nfunye bingi okusinga bye neetaaga, kino kisinzidde mu ebyo bye mwampeereza, Epafuladito bye

yandeetera. Biri ng'akaloosa akalungi ennyo aka ssaddaaka esanyusa era esiimibwa Katonda. **19** Kale ne Katonda wange alibawa buli kye mwetaaga ng'obugagga bwe obungi obuli mu Kristo Yesu bwe buli. **20** Katonda Kitaffe aweebwenga ekitiibwa emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **21** Munnamusize buli mutukuvu mu Kristo Yesu; era n'abooluganda abali wano nange babalamusizza. **22** Era n'abatukuvu bonna babatumidde, naye okusingira ddala abo abali mu lubiri lwa Kayisaali. **23** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe. Amiina.

Abakkolosaayi

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu olw'okwagala
kwa Katonda, wamu ne Timoseewo owooluganda, **2**
tuwandiikira abantu ba Katonda, abatukuvu era abooluganda
abeesigwa mu Kristo ab'e Kkolosaayi, nti ekisa n'emirembe
ebiva eri Katonda Kitaffe bibeerenga nammwe. **3** Buli
bwe tubasabira, twebaza Katonda, Kitaawe wa Mukama
waffe Yesu Kristo. **4** Twawulira okukkiriza kwe mulina
mu Kristo Yesu, n'okwagala kwe mulina eri abantu ba
Katonda bonna, abatukuvu, **5** olw'essuubi eryabategekerwa
mu ggulu, lye mwawulirako mu kigambo eky'amazima,
ye Enjiri. **6** Enjiri yajja gye muli, era ebunye mu nsi
yonna ng'ebala ebibala era nga yeeyongera okukula.
Okuviira ddala lwe mwasooka okugiwulira, ne mutegeerera
ddala amazima agali mu kisa kya Katonda, Enjiri ebadde
yeeyongera okubuna mu mmwe. **7** Epafula muddu munnaffe
omwagalwa omuweereza wa Kristo omwesigwa gye muli,
eyabatuusaako Enjiri eyo, **8** ye yatubuulira okwagala kwe
mulina mu Mwoyo. **9** Noolwekyo, okuviira ddala ku lunaku
lwe twawulira ebibafaako, tetulekangayo kubasabira na
kubeegayiririra mujjuzibwe okumanya Katonda by'ayagala
mu magezi gonna ne mu kutegeera okw'omwoyo. **10** Era
tweyongera okubasabira, mutambulenga nga musiimibwa
Mukama era nga mumusanyusa mu buli byonna bye
mukola, era nga mubala ebibala mu buli mulimu omulungi,
era nga mukula mu kutegeera Katonda. **11** Amaanyi
ag'ekitiibwa kye, galibafuula abagumiikiriza mu buli nsonga
yonna, mulyoke musanyuke, **12** nga mwebaza Kitaffe
eyatusaanyiza okugabana ku birungi bye yategekera abantu
be abatukuvu ab'obwakabaka obw'ekitangaala. **13** Katonda
eyatuwonya n'atuggya mu maanyi g'ekizikiza aga Setaani,
n'atutwala mu bwakabaka bw'Omwana we omwagalwa,
14 atusonyiwa ebibi byaffe, n'atufuula ba ddembe. **15** Mu
ye mwe tulabira Katonda oyo atalabika, era ye yasooka
okubeerawo nga byonna tebinnabaawo. **16** Mu ye ebintu
byonna mwe byatondebwa mu ggulu ne ku nsi, ebirabika
n'ebitalabika oba ntebe za bwakabaka oba bwami, oba
bafuzi oba ab'obuyinza; ebintu byonna byatondebwa nga
biyita mu ye era ku lulwe. **17** Kristo yaliwo nga byonna
tebinnabaawo, era mu ye ebintu byonna mwe binywezebwa.
18 Ye gwe mutwe gw'omubiri, n'omubiri ogwo ye Kkanisa. Ye
mubereberye, era ye yasooka okuzuukira mu bafu, alyoke
abeerenga omubereberye mu byonna. **19** Katonda yasiima
okutuukiriza byonna mu ye, **20** era mu ye ebintu byonna
bitabaganyizibwa gy'ali. Yaleetawo emirembe olw'omusaayi
gwe, ogwayika ku musaalaba, alyoke atabaganye eby'ensi
n'eby'omu ggulu. **21** Edda temwali kumpi ne Katonda,
era ebirowoozo byammwe n'ebikolwa byammwe ebibi bye
byabalabisa ng'abakyawa Katonda. **22** Naye kaakano
mutabaganye ne Kristo olw'okufa kwe, abanjuleyo mu maaso
ga Katonda nga muli batukuvu era abataliiko bbala wadde
ekyokunenyezebwa. **23** Muteekwa okubeerera ddala mu
kukkiriza nga munywedde era nga temusagaasagana okuva
mu ssuubi ery'Enjiri gye mwawulira, eyabuulirwa abantu
bonna abali ku nsi, nze Pawulo gye nafuukira omuweereza
waayo. **24** Kaakano nsanyuka olw'okubonaabona kwe
mbonaabona ku lwammwe. Era kindeetera essanyu,
kubanga ntuukiriza okubonaabona kwa Kristo mu mubiri
gwange, nga mbonaabona ku lw'omubiri gwe, ye Kkanisa. **25**
Katonda yateekateeka okunfuula omuweereza w'Ekkanisa
ye ku lwammwe, ndyoke mbabuulire ekigambo kya Katonda
mu bujjuvu. **26** Ekyama ekyakwekebwa okuva edda n'edda
lyonna, n'emirembe n'emirembe, kaakano kibikkuliddwa
abantu be, be batukuvu be. **(aiōn g165)** **27** Katonda bw'atyo
bwe yasiima, alyoke amanyise Abaamawanga obugagga
obw'ekitiibwa ky'ekyama ekyo. Ekyama ekyo ye Kristo
abeera mu mmwe, era ly'essuubi ery'ekitiibwa. **28** Kristo
oyo gwe tutegeeza nga tuyigiriza buli muntu mu magezi
gonna era nga tulabula buli omu, tulyoke twanjule buli
muntu eri Katonda ng'atuukiridde mu Kristo. **29** Kyenva
ntegana nga nfuba nga nkozesa obuyinza Katonda bw'ampa
obw'amaanyi.

2 Njagala mumanye nga bwe nfuba ennyo
okubasabira mmwe n'ab'omu Lawodikiya, era n'abo
abatandabangako mu mubiri. **2** Ekyo nkikola mbazzeemu
amaanyi era bagattibwe wamu mu kwagalana, ne mu
kutegeerera ddala obugagga bwonna obuli mu kumanya
ekyama kya Katonda, ye Kristo. **3** Mu Kristo mwe
mukwekeddwa eby'obugagga byonna eby'amagezi
n'okumanya. **4** Ebyo mbibategeeza waleme kubaawo
n'omu ababuzaabuza. **5** Kubanga wadde siri wamu
nammwe mu mubiri, naye mu mwoyo ndi wamu nammwe,
era nsanyuka okumanya nti mutambula nga bwe muteekwa
okutambula mu Kristo era nti n'okukkiriza kwammwe mu
Kristo kunywevu. **6** Nga bwe mwaweebwa Kristo Yesu
Mukama waffe, mutambulirenga mu ye, **7** nga musimbibwa
era nga mukuzibwa mu ye, era nga munywezebwa
mu kukkiriza nga bwe mwayigirizibwa, nga mujjudde
okwebazanga. **8** Mwekuumenga walemenga kubaawo
n'omu ku mmwe abuzibwabuzibwa mu bufirosoofo ne mu
by'obulimba ebitaliimu, okugobereranga obulombolombo
obw'abantu n'ebiyigirizibwa abantu. Munywererenga ku
biyigirizibwa ku Kristo. **9** Kubanga mu Kristo okutuukiriza
kwonna okw'Obwakabaka mwe kulabikira mu mubiri,
10 era mmwe nga muli mu ye, mwatuukirira mu ye,
oyo Kristo omutwe gw'obufuzi bwonna n'obuyinza
bwonna. **11** Mu ye mwakomolebwa, bwe mwaggibwako
okwegomba kw'omubiri, naye si okukomolebwa okw'engalo
z'abantu, wabula mu kukomolebwa okwa Kristo. **12**
Bwe mwabatizibwa, mwaziikibwa wamu naye, ate ne
muzuukizibwa wamu naye olw'okukkiriza kwammwe mu
maanyi ga Katonda eyamuzuukiza mu bafu. **13** Mwali
mufudde olw'ebyonoono byammwe ne mu butakomolebwa
bwammwe obw'okwegomba kw'omubiri. Katonda n'abafuula
balamu wamu ne Kristo, ffenna bwe yatusonyiwa
ebyonoono byaffe byonna. **14** Bwe yasazaamu era
n'aggyawo ebiragiro ebyawandiikibwa mu mateeka
ebyatwolekeranga, n'abikomerera ku musaalaba, **15**
n'aggya ebyokulwanyisa ebyo ku bafuzi n'ab'obuyinza
ab'omu bbanga, n'abaswaza mu lwatu, n'abawangulira
ddala. **16** Noolwekyo waleme kubaawo muntu n'omu

abasalira musango ku bye mulya ne bye munywa, oba okubasalira omusango olw'embaga z'Ekiyudaaya oba ez'omwezi ogubonese wadde olwa Ssabbiiti. **17** Kubanga ebyo kisiikirize eky'ebyo ebyali bigenda okujja, naye ekirimu ensa ye Kristo. **18** Omuntu yenna tabalimbalimbanga n'abanyagako ekirabo kye mwaweebwa, nga yeesigama ku kwewombeeka okw'obulimba n'okuwa bamalayika ekitiibwa ekingi, ng'anywerera mu bintu bye yalaba, nga yeenyumiririza mu butaliimu obw'amagezi ag'omubiri gwe. **19** Ab'engeri eyo baba tebakyali mu Kristo, omutwe gw'omubiri gwonna. Omubiri ogwo gugattibwa mu nnyingo ne mu binywa era ne gugattibwa wamu nga gukula, Katonda nga y'agukuza. **20** Obanga mwafiira wamu ne Kristo ne musumululwa okuva mu magezi ag'ebintu ebyangu eby'ensi, lwaki mufugibwa ebiragiro ng'ab'omu nsi? **21** Bino bye bimu ku biragiro ab'omu nsi bye bawa: Tolya kino, tokwata ku kiri oba nti tokomba ku kino. **22** Ebyo byonna ku nkomerero biriggwaawo kubanga biriba tebikyalina mugaso. **23** Birabika ng'eby'amagezi mu ngeri ey'okusinza, abantu gye beegunjirawo bokka mu kwewombeeka ne mu kubonyaabonya omubiri, songa tebiriiko kye bigasa n'akatono mu kufuga okwegomba kw'omubiri.

3 Nga bwe mwazuukirira awamu ne Kristo, munoonyenga ebintu ebiri mu ggulu, Kristo gy'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. **2** Mulowoozenga ku ebyo ebiri mu ggulu, so si ebiri ku nsi, **3** kubanga mwafa era n'obulamu bwammwe bukwekeddwa mu Kristo mu Katonda. **4** Kristo atuwa obulamu, bw'alirabisibwa, nammwe ne mulyoka mulabisibwa wamu naye mu kitiibwa. **5** Noolwekyo temufugibwa bikolwa byammwe eby'omubiri, byonna mubitte. Gamba nga: obwenzi, n'obutali bulongoofu, n'obukaba, n'okwegomba okw'ensonyi, n'okuyaayaana; kye kimu n'okusinza bakatonda abalala. **6** Kubanga obusungu bwa Katonda bubuubuukira ku baana ab'obujeemu abakola ebintu ebyo, **7** ate nga nammwe edda mwe mwatambuliranga, bwe mwabikolanga. **8** Naye kaakano mweyambulemu ebintu ebyo byonna; obusungu, n'ekiruyi, n'ettima, n'okuvvoola, n'okunyumya emboozi ey'ensonyi. **9** Temulimbagananga kubanga mweyambulako omuntu ow'edda n'ebikolwa bye, **10** ne mwambazibwa omuntu omuggya, nga mufuulibwa abaggya mu kifaananyi ky'oyo eyamutonda, ate ne mu kweyongera okumutegeera. **11** Olwo tewaba kwawulamu, Muyonaani na Muyudaaya, eyakomolebwa n'ataakomolebwa, Omunnaggwanga, n'Omusukusi, omuddu n'ow'eddembe, wabula Kristo ye byonna, era abeera mu ffe ffenna. **12** Ng'abalonde ba Katonda abatukuvu era abaagalwa, mwambalenga omwoyo ogusaasira, n'ekisa, n'obuwombeefu, n'obuteefu, n'obugumiikiriza. **13** Bwe wabangawo omuntu yenna alina ensonga ku munne, muzibiikirizaganenga, era musonyiwaganenga. Nga Mukama waffe bwe yabasonyiwa era nammwe musonyiwaganenga. **14** Okwagala kwe kusinga ebintu ebirala byonna, kubanga kwe kunyweza ebintu byonna. **15** N'emirembe gya Kristo gifugenga emitima gyammwe, kubanga emirembe egyo gye mwayitirwa mu mubiri ogumu; era mwebazenga. **16** Ekigambo kya Kristo mu bugagga bwakyo kibeerenga mu mmwe, mu magezi gonna nga muyigirizagananga era nga mubuuliraganang a mwekka na mwekka mu Zabbuli, ne mu nnyimba, ne mu biyiiye eby'omwoyo nga muyimbira Katonda nga mujjudde ekisa mu mitima gyammwe. **17** Na buli kye munaakolanga mu kigambo oba mu kikolwa, byonna mubikolenga mu linnya lya Mukama waffe Yesu nga muyita mu ye okwebaza Katonda Kitaffe. **18** Abakazi, muwulirenga babbammwe kubanga ekyo kye kituufu mu Mukama waffe. **19** Nammwe abaami mwagalenga bakyala bammwe era mubakwasenga kisa so si bukambwe. **20** Abaana, muwulirenga bazadde bammwe mu bintu byonna kubanga ekyo ky'ekisanyusa Katonda. **21** Nammwe bakitaabwe temunyiizanga baana bammwe baleme okuddirira mu mwoyo. **22** Abaddu, muwulirenga bakama bammwe ab'omu nsi mu bintu byonna, si kubasanyusa lwa kubanga babalaba, naye mubagonderenga n'omutima ogutaliimu bukuusa, nga mutya Mukama waffe. **23** Buli kye mukola mukikole ng'abakolera Mukama waffe so si abantu, **24** nga mumanyi nga mulifuna empeera yammwe ey'omugabo gwammwe okuva eri Mukama waffe. Muweerezenga Mukama Kristo; **25** kubanga ayonoona, alisasulwa olw'ebikolwa bye, so tewaliba kusosola mu bantu.

4 Mmwe bakama b'abaddu, mubenga benkanya eri abaddu bammwe nga mumanyi nti nammwe mulina Mukama wammwe mu ggulu. **2** Munyiikirirenga mu kusaba, nga temuddirira, wabula nga mwebazanga **3** nga mwenna awamu mutusabira Katonda atugguliirewo oluggi okubuulira Enjiri, n'okutegeeza ekyama kya Kristo, kye nasibirwa. **4** Ndyoke njolesenga ekyama ekyo nga bwe kiŋŋwanidde okukyogerako. **5** Abo abatannakkiriza mutambulenga nabo n'amagezi, nga mukozesa bulungi ebiseera bye mulina. **6** Enjogera yammwe ebeerenga ya kisa, era ng'enoga omunnyo, mulyoke mumanye eky'okwanukulanga buli muntu yenna. **7** Tukiko owooluganda omwagalwa era omuweereza omwesigwa era muddu munnaffe mu Mukama waffe alibategeeza ebinfaako byonna. **8** Kyenva mmutuma gye muli mulyoke mumanye ebitufaako, era abazzeemu n'amaanyi, **9** awamu ne Onesimo owooluganda omwagalwa era omwesigwa, omu ku b'ewammwe; balibategeeza byonna ebifa eno. **10** Alisutaluuko, musibe munnange, ne Makko omujjwa wa Balunabba, gwe baabagambako nti bw'aliba ng'aze gye muli mumusembezanga, babatumidde; **11** ne Yesu ayitibwa Yusito abalamusizza. Abo be Bayudaaya, bakozi bannange bokka mu bwakabaka bwa Katonda, abaanzizaamu amaanyi. **12** Epafula ow'ewammwe, omuddu wa Kristo Yesu, afuba bulijjo ku lwammwe okubasabira, mulyoke muyimirirenga nga munywedde mu kukkiriza era nga mutegeereranga ddala mu byonna Katonda by'ayagala, abalamusizza. **13** Kubanga mmuweera obujulirwa, nga bw'afuba ennyo ku lwammwe, n'ab'omu Lawodikiya, n'ab'omu Kiyerapoli. **14** Lukka, omusawo omwagalwa ne Dema, babalamusizza. **15** Mulamuse abooluganda ab'omu Lawodikiya, ne Nunfa, n'ekkanisa ekuŋŋaanira mu nnyumba

ye. **16** Ebbaluwa eno bw'emalanga okusomebwa mu mmwe, mulabe nti esomerwa n'ab'ekkanisa y'omu Lawodikiya, era nammwe musome ebbaluwa eriva e Lawodikiya. **17** Era mugambe Alukipo nti, "Ssaayo omwoyo ku kuweereza kwe waweebwa mu Mukama waffe, okutuukirize." **18** Nze Pawulo nzennyini nze mpandiise okulamusa kuno. Munzijukirenga mu busibe bwange. Ekisa kibeerenga nammwe.

1 Basessaloniika

1 Nze Pawulo ne Sirwano ne Timoseewo, tuwandiikira
Ekkanisa ey'Abasessaloniika, abantu ba Katonda
Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, ekisa n'emirembe
bibeerenga gye muli. **2** Bulijjo twebaza Katonda ku
lwammwe mwenna era tubasabira obutayosa, **3** nga
tujjukira omulimu gwammwe ogw'okukkiriza, n'okufuba
okw'okwagala n'okugumiikiriza okw'essuubi mu Mukama
waffe Yesu Kristo mu maaso ga Katonda era Kitaffe, **4** era
nga tumanyi, nga mmwe abooluganda muli mikwano gya
Katonda, baayagala ennyo, be yalonda. **5** Kubanga Enjiri
yaffe teyajja gye muli mu kigambo kyokka, wabula ne mu
maanyi, ne mu Mwoyo Omutukuvu, ne mu bukakafu obungi,
era nga bwe mumanyi nga twabeeranga wakati mu mmwe
ku lwammwe. **6** Nammwe mwagoberera Mukama waffe era
ne mukola nga bwe twakolanga bwe mwakkiriza ekigambo
wakati mu kubonaabona okungi nga mulina essanyu eriva
mu Mwoyo Omutukuvu, **7** ne mubeera ekyokulabirako eri
abakkiriza bonna ab'omu Makedoniya ne Akaya. **8** Kubanga
ekigambo kya Mukama kibunye okuva mu mmwe, si mu
Makedoniya ne mu Akaya mwokka, naye ne mu buli kifo
n'okukkiriza kwammwe eri Katonda kwabuna ne tutabaako
kye tukwogerera. **9** Kubanga bo bennyini batubuulira
engeri gye mwatwanirizaamu, ne bwe mwakyuka okuleka
bakatonda abalala ne mudda eri Katonda omulamu era
ow'amazima, **10** era ne bwe mulindiridde Omwana wa
Katonda, okukomawo okuva mu ggulu, gwe yazuukiza
okuva mu bafu, ye Yesu oyo yekka atulokola okutuwonya
mu busungu bwa Katonda obugenda okujja.

2 Mmwe bennyini, abooluganda abaagalwa, mumanyi
ng'okujja kwaffe gye muli tekwafa busa. **2** Mumanyi
nga bwe twabonaabonera e Firipi, n'okuyisibwa obubi
kyokka ne tugumira mu Katonda waffe ne tubategeeza
Enjiri ya Katonda nga tuli mu kuwakanyizibwa okungi.
3 Kubanga okubuulirira kwaffe tekwali kwa bulimba so
tekwali kwa bugwenyufu, wadde okw'obukuusa, **4** naye
nga bwe twasaanyizibwa Katonda n'atwesiga n'Enjiri, bwe
twogera bwe tutyo, si ng'abaagala okusanyusa abantu,
wabula tusiimibwe Katonda, oyo akebera ebirowoozo
by'emitima gyaffe. **5** Tetugezangako kubawangula na
bigambo biwaaniriza nga nammwe bwe mumanyi, wadde
okuba ab'omululu era Katonda akimanyi, **6** newaakubadde
okunoonyaamu ekitiibwa, newaakubadde okuva eri mmwe
wadde abantu abalala, **7** tulyoke tulabike ng'abatume ba
Kristo ab'amaanyi. Naye twefuula ng'abaana abato mu
maaso gammwe, nga nnyina w'abaana bwe yandyagadde
abaana be, **8** bwe tutyo bwe twabalumirwa omwoyo
ne tusanyuka okubatuusaako si Enjiri ya Katonda yokka
naye n'okuwaayo emyoyo gyaffe ffe, kubanga mwafuuka
baagalwa baffe. **9** Abooluganda mujjukire okufuba kwaffe
n'okutegana kwaffe; bwe twakolanga emisana n'ekiro
tuleme okubazitoowerera, nga tubabuulira Enjiri ya Katonda.
10 Mmwe muli bajulirwa baffe, era ne Katonda akimanyi,
nga twali bakkiriza ddala era abatuukirivu abataaliko kya
kunenyezebwa, abeeweerayo ddala bwe twali mu mmwe,
11 nga bwe mumanyi nga twali kitaawe wa buli omu ku
mmwe nga kitaawe w'abaana bw'abeera eri abaana be, **12**
nga tubabuulirira era nga tubagumya mu mwoyo era nga
tubaweerako obujulirwa, ne tubakuutira okutambulanga nga
musaanira mu maaso ga Katonda, oyo abayita okuyingira
mu bwakabaka bwe ye ne mu kitiibwa kye. **13** Naffe kyetuva
twebaza Katonda obutayosa, kubanga bwe mwawulira
ekigambo ekiva gye tuli, temwakiwulira ng'ekiva eri abantu
wabula ng'ekiva eri Katonda, nga ky'ekigambo kya Katonda
kyennyini, ekikolera ne mu mmwe, abakkiriza. **14** Nammwe,
abooluganda abaagalwa, mwabonaabona ng'Ekkanisa
za Katonda eziri mu Buyudaaya mu Kristo Yesu, nga
muyigganyizibwa abantu b'eggwanga lyammwe mmwe, nga
nabo bwe baayigganyizibwa abantu b'eggwanga lyabwe
Abayudaaya. **15** Bwe baamala okutta bannabbi baabwe,
ne batta ne Mukama waffe Yesu, era naffe baatuyigganya
nnyo; tebaasanyusa Katonda era balabe b'abantu bonna,
16 era baatugaana okubuulira Abaamawanga olw'okutya nti
bajja kulokoka, kale ebibi byabwe byeyongera bulijjo; ku
nkomerero, obusungu bwa Katonda bubabuubuukiddeko.
17 Abooluganda bwe twabaawukanako nga wayiseewo
akaseera akatono, wadde essaawa emu, so ng'emitima
gyaffe gisigadde eyo, twegomba nnyo okukomawo twongere
okubalabako. **18** Twayagala nnyo okudda gye muli, na
ddala nze, Pawulo; nagezaako emirundi n'emirundi, naye
Setaani n'atuziyiza. **19** Kale Mukama waffe Yesu bw'alijja,
si mmwe mulibeera essuubi n'essanyu lyaffe, n'engule
ey'okwenyumiriza kwaffe? **20** Kubanga mmwe kitiibwa
kyaffe era essanyu lyaffe.

3 Oluvannyuma nga tetukyayinza kugumiikiriza ne
tusalawo okusigala ffekka mu Asene. **2** Ne tutuma
Timoseewo, muganda waffe era muweereza munnaffe mu
mulimu gwa Katonda, mu Njiri ya Kristo, abagumye era
abanyweze mu kukkiriza kwammwe, **3** waleme okubaawo
n'omu aterebuka olw'okuyigganyizibwa kwe mwalimu.
Mmwe mwennyini mumanyi nti ekyo kye twayitirwa. **4**
Kubanga ne bwe twali tukyali nammwe twabategeeza
nti tuli baakuyigganyizibwa era bwe kyali bwe kityo
era mukimanyi. **5** Ssaayinza kwongera kugumiikiriza
kyennava ntuma Timoseewo ajje alabe obanga okukkiriza
kwammwe kukyali kunywevu, si kulwa nga mukemebwa
omukemi, ne tuba nga twateganira bwereere. **6** Naye
kaakano Timoseewo bw'akomyewo ng'ava gye muli
atuleetedde amawulire amalungi ag'okukkiriza kwammwe
n'okwagala kwammwe, era nga mutujjukira bulungi bulijjo,
nga mwesunga okutulabako nga naffe bwe twesunga
okubalabako. **7** Noolwekyo abaagalwa, newaakubadde
nga tuli mu buzibu ne mu kubonaabona, okukkiriza
kwammwe kutuzaamu amaanyi. **8** Kubanga bwe muba
abanywevu mu Mukama waffe, naffe tuba balamu. **9**
Kale Katonda tumwebaze tutya olw'essanyu eritujjudde
ku lwammwe olw'essanyu lye tulina ku lwammwe mu
maaso ga Katonda waffe? **10** Katonda tumwegayirira nnyo
nnyini emisana n'ekiro, atukkirize okubalabako tujjuulirize
ebyo ebikyabulako mu kukkiriza kwammwe. **11** Katonda
Kitaffe yennyini ne Mukama waffe Yesu aluŋŋamye ekkubo

lyaffe okujja gye muli. **12** Mukama waffe aboongereko okwagala kwammwe, mwagalanenga mwekka na mwekka era mwagalenga nnyo abantu bonna, nga naffe bwe tubaagala, **13** alyoke anyweze emitima gyammwe nga temuliiko kya kunenyezebwa mu butukuvu mu maaso ga Katonda Kitaffe, Mukama waffe Yesu Kristo bw'alikomawo n'abatukuvu be bonna.

4 Noolwekyo abooluganda, ekisembayo, tubeegayirira nga tubazzaamu amaanyi mu Mukama waffe Yesu, nti nga bwe twababuulirira bwe kibagwanira okutambula n'okusanyusa Katonda, era nga bwe mukola bwe mutyo, mugende mu maaso okukolanga bwe mutyo n'okusingawo. **2** Kubanga mumanyi ebiragiro bye twabawa mu Mukama waffe Yesu. **3** Kubanga Katonda ayagala mutukuzibwe, era mwewalenga obwenzi, **4** buli omu ku mmwe amanyenga okufuga omubiri gwe mu butukuvu n'ekitiibwa, **5** so si mu kwegomba okw'obukaba ng'abamawanga abatamanyi Katonda bwe bakola. **6** Mu nsonga eyo walemenga okubaawo ayingirira muganda we, newaakubadde amusobyako, kubanga Mukama yawoolera eggwanga mu nsonga zino. Ebintu bino byonna twabibagamba dda era ne tubawa n'obujulirwa. **7** Kubanga Katonda teyatuyitira bugwenyufu wabula yatuyitira kutukuzibwa. **8** Noolwekyo anyooma bino aba tanyoomye muntu wabula Katonda, atuwa Omwoyo we Omutukuvu. **9** Kaakano ku bikwata ku kwagalana kw'abooluganda sseetaaga kubibawandiikirako, kubanga mmwe mwennyini mwayigirizibwa Katonda okwagalananga. **10** Kubanga ddala bwe mutyo bwe mwagala abooluganda bonna ab'omu Makedoniya, naye era abooluganda, tubakuutira mweyongere okubaagalanga. **11** Mubeerenga bakkakkamu, nga temweyingiza mu by'abalala, era mukolenga emirimu gyammwe nga bwe twabakuutira, **12** mutambule nga mwegendereza eri abatakkiriza, mube nga mwemalirira mu buli nsonga. **13** Kaakano, abooluganda tetwagala mmwe obutategeera eby'abo abafu, ne munakuwala ng'abalala abatalina ssuubi. **14** Kubanga bwe tukkiriza nti Yesu yafa era n'azuukira mu bafu bwe tutyo tukkiriza nti Katonda alikomyawo wamu naye abo abaafira mu Yesu. **15** Kubanga ekyo kye tubategeeza mu kigambo kya Mukama waffe, nga ffe abalamu, abaasigalawo okutuusa okujja kwa Mukama waffe tetulisooka abaafa. **16** Kubanga Mukama waffe yennyini alikka okuva mu ggulu n'eddoboozi ery'omwanguka, eddoboozi lya malayika omukulu nga liwulirwa, n'ekkondeere lya Katonda, n'abo abaafiira mu Kristo be balisooka okuzuukira, **17** naffe abalamu abaasigalawo ne tulyoka tubeegattako, ne tusitulibwa mu bire okusisinkana Mukama waffe mu bbanga; bwe tutyo tunaabeeranga ne Mukama waffe ennaku zonna. **18** Kale buli omu agumyenga munne n'ebigambo ebyo.

5 Naye ku bikwata ku by'entuuko n'ebiro, abooluganda, ssetaaga kwongera kubawandiikira. **2** Kubanga mmwe mwennyini mumanyi bulungi nti olunaku lwa Mukama waffe lulijja ng'omubbi bw'ajja ekiro. **3** Abantu balirowooza mu mitima gyabwe nti, "Tulina emirembe era tulina obukuumi," amangwango okuzikirira ne kulyoka kubajjira, ng'okulumwa bwe kujjira omukazi agenda okuzaala omwana; ne batawona n'akatono. **4** Naye mmwe, abooluganda abaagalwa temuli mu kizikiza ku nsonga zino, era temugenda kwekanga lunaku olwo ng'abayingiriddwa omubbi; **5** Kubanga mmwe mwenna muli baana ba musana era baana ba butangaavu. Tetuli ba kiro yadde ab'ekizikiza. **6** Noolwekyo tuleme kwebaka ng'abalala naye tutunulenga okwegomba kuleme okutufuga. **7** Kubanga abeebaka beebaka kiro, n'abatamiira batamiira kiro. **8** Naye ffe, kubanga tuli ba musana, tulemenga okutamiira. Twambale okukkiriza n'okwagala ng'ekyomu kifuba, era tube n'essuubi ery'obulokozi nga ye nkufiira yaffe. **9** Kubanga ffe Katonda teyatulondera kufukibwako kiruyi kya busungu, wabula okutulokola ng'ayita mu Mukama waffe Yesu Kristo, **10** eyatufiirira ka tube nga tuli balamu oba nga tufudde, tulyoke tubeere balamu wamu naye. **11** Kale mugumyaganenga era muzimbaganenga nga bwe mubadde mukola. **12** Kaakano tubeegayirira abooluganda, mumanye abafuba okukola emirimu mu mmwe era ababakulembera mu Mukama waffe era abababuulirira, **13** mubassengamu nnyo ekitiibwa mu kwagala olw'omulimu gwabwe. Mubenga bantu ba mirembe. **14** Tubakuutira abooluganda, mubuuliriranga abagayaavu, mugumyenga abo abalimu okutya, muyambenga abatalina maanyi, mubenga bagumiikiriza eri abantu bonna. **15** Mulabenga nga mu mmwe temuli muntu asasula ekibi olw'ekibi, naye bulijjo mukolenga obulungi buli muntu ne munne, era n'eri abantu bonna. **16** Musanyukenga ennaku zonna. **17** Musabenga obutayosa. **18** Mwebazenga olwa buli kintu kyonna, kubanga ekyo Katonda ky'abaagaliza mmwe abali mu Kristo Yesu. **19** Temuzikizanga Mwoyo Mutukuvu, **20** era temunyoomanga abo aboogera eby'obunnabbi, **21** naye mwekenneenyenga ebintu byonna, kale bwe bibanga ebirungi mubinywezenga. **22** Mwewalenga buli ngeri ya kibi. **23** Katonda ow'emirembe abatukulize ddala, era omwoyo gwammwe gwonna, n'emmeeme yammwe n'omubiri gwammwe, bikuumibwenga nga tebiriiko kya kunenyezebwa okutuusa ku lunaku olw'okujja kwa Mukama waffe Yesu Kristo. **24** Oyo eyabayita mwesigwa era alikituukiriza. **25** Abooluganda, naffe, mutusabirenga. **26** Mulamuse abooluganda bonna mu kulamusa okutukuvu. **27** Mbalagira mu linnya lya Mukama waffe ebbaluwa eno mugisomere abooluganda bonna. **28** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga nammwe.

2 Basessaloniika

1 Nze Pawulo ne Sirwano ne Timoseewo tuwandiikira Ekkanisa ey'Abasessaloniika, abantu ba Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, **2** ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo, bibeerenga nammwe. **3** Kitugwanidde okwebazanga Katonda bulijjo ku lwammwe abooluganda, nga bwe kisaana, kubanga okukkiriza kwammwe kweyongedde nnyo okukula, awamu n'okwagalana kwammwe mwekka na mwekka, **4** ekyo ne kituleetera ffe ffennyini okubeenyumiririzaamu mu kkanisa za Katonda olw'okugumiikiriza kwammwe n'okukkiriza kwammwe wakati mu kuyigganyizibwa kwammwe kwonna awamu n'okubonaabona bye mugumiikiriza. **5** Ako kabonero akalaga nti Katonda mutuukirivu mu kulamula kwe, mmwe mulyoke musaanire obwakabaka bwa Katonda, bwe mubonaabonera, **6** ate ng'abo ababanyigiriza alibabonereza nga bwe kibagwanidde. **7** Era nammwe abanyigirizibwa muliweerwa wamu naffe ekiwummulo, mu kubikkulirwa kwa Mukama waffe Yesu bw'aliva mu ggulu, ne bamalayika be ab'amaanyi, **8** mu muliro ogwaka, n'abonereza abo abatamanyi Katonda era abajeemera Enjiri ya Mukama waffe Yesu. **9** Abo baliweebwa ekibonerezo kya kuzikirira emirembe n'emirembe, nga baawukanyiziddwa ne Mukama waffe, n'ekitiibwa ky'amaanyi ge. **(aiōnios g166)** **10** Bw'alijja okugulumizibwa mu batukuvu be ku lunaku luli abo bonna abamukkiriza balyewuunya kubanga mwakkiriza bye twabategeeza ku ye. **11** Kyetuva tubasabira bulijjo, Katonda waffe abasaanyize okuyitibwa kwammwe. Abawe amaanyi mutuukirize ebirungi byonna bye mukola, na buli mulimu ogw'okukkiriza mu maanyi, **12** erinnya lya Mukama waffe Yesu liryoke ligulumizibwe mu mmwe, nammwe muweebwe ekitiibwa mu ye, ng'ekisa kya Katonda waffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bwe kiri.

2 Kaakano abooluganda, ku by'okukomawo kwa Mukama waffe Yesu Kristo, era n'okukuŋŋaanyizibwa okumusisinkana, tubasaba **2** muleme okweraliikirira wadde emitima okubeewanika newaakubadde olw'omwoyo, newaakubadde olw'ekigambo wadde olw'ebbaluwa, ebirabika ng'ebivudde gye tuli, nga biranga nti olunaku lwa Mukama lutuuse. **3** Omuntu yenna tabalimbalimbanga mu ngeri yonna; kubanga okuggyako ng'obujeemu busoose okujja, n'omuntu oli ow'obujeemu, omwana w'okuzikirira ng'amaze okulabisibwa, **4** oyo alivvoola Katonda ne yeegulumiza okusinga ebintu byonna nga yeeyita katonda oba ekissibwamu ekitiibwa atuule mu yeekaalu ya Katonda omwo nga yeefuula okuba Katonda. **5** Temujjukira ng'ebyo nabibategeeza bwe nnali nammwe? **6** Era ekikyamuziyizza mukimanyi kubanga tagenda kujja okutuusa ng'ekiseera kye kituuse. **7** Kubanga ekyama ky'obujeemu kyatandika dda okukola, naye ye yennyini tagenda kujja okutuusa oyo amuziyiza lw'aliva mu kkubo. **8** Olwo omuntu ow'obujeemu alyoke alabisibwe, Mukama waffe Yesu gw'alimalawo n'omukka ogw'omu kamwa ke n'amuzikiriza n'okulabisibwa kw'okujja kwe. **9** Omuntu oyo alijjira mu maanyi ga Setaani gonna n'akola obubonero n'eby'amagero, eby'obulimba, **10** era n'obulimba obwa buli ngeri obw'obutali butuukirivu eri abo abazikirizibwa, kubanga bagaana okukkiriza amazima okulokolebwa. **11** Katonda kyava abawaayo eri okubuzibwabuzibwa okw'amaanyi bakkirize eby'obulimba. **12** Era bonna balyoke basalirwe omusango olw'okukkiriza obulimba, ne bagaana amazima ne basanyukira okukola ebitali bya butuukirivu. **13** Naye kitugwanidde okwebazanga Katonda ennaku zonna ku lwammwe, abooluganda abaagalwa mu Mukama waffe, kubanga Katonda yabalondera obulokozi okuva ku lubereberye, ng'abatukuza olw'okukola kw'Omwoyo n'okukkiriza amazima, **14** ge yabayitira ng'ayita mu Njiri yaffe mulyoke mufune ekitiibwa kya Mukama waffe Yesu Kristo. **15** Noolwekyo abooluganda, munywererenga ku ebyo bye twabayigiriza mu bbaluwa zaffe oba mu bigambo byaffe. **16** Kale Mukama waffe Yesu Kristo yennyini, ne Katonda Kitaffe eyatwagala n'atuwa essanyu n'essuubi eddungi olw'ekisa kye, **(aiōnios g166)** **17** abazzeemu amaanyi, era abanywezenga mu buli kye mukola ne mu buli kigambo ekirungi.

3 Abooluganda, eky'enkomerero, mutusabirenga, ekigambo kya Mukama kibune mangu era Mukama agulumizibwenga, nga bw'agulumizibwa mu mmwe, **2** tulyoke tununulibwe okuva mu bakozi b'ebibi, kubanga si bonna abakkiriza. **3** Naye Mukama waffe mwesigwa, alibanyweza mmwe era anaabawonyanga Setaani. **4** Era twesiga nga Mukama waffe, abakozesa ebyo bye twabayigiriza era nga munaabikolanga bulijjo. **5** Mukama waffe aluŋŋamyenga emitima gyammwe mu kutegeera okwagala kwa Katonda, n'obugumiikiriza obuva eri Kristo. **6** Abooluganda abaagalwa, mbakuutira mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo ne mu buyinza bwe, mwewalenga abagayaavu abatayagala kukola mirimu ne balemwa okugoberera ekyokulabirako kye twabateerawo. **7** Kubanga mmwe bennyini mumanyi bulungi bwe kibagwanira okutugobereranga ng'ekyokulabirako kyammwe, kubanga temwatulaba nga twegomba okulya ebyo bye tutakoleredde, **8** tetwakkiriza kulya mmere ya muntu yenna awatali kumusasula. Twafubanga nnyo ne tukoowa nga tukola emirimu emisana n'ekiro tulyoke tufunemu bye twetaaga okukozesa, era tuleme kuzitoowerera muntu n'omu ku mmwe. **9** Si kubanga tetwalina buyinza okubagamba mmwe okutuliisa, naye twayagala mutulabireko nga bwe kibagwanidde okukolanga. **10** Era ne bwe twali gye muli eyo, twabakuutira nti omuntu yenna bw'agaananga okukola emirimu, n'okulya talyanga. **11** Kyokka tuwulira nti mu mmwe mulimu abagayaavu abatayagala kukola, aboonoona ebiseera byabwe mu kusaasaanya eŋŋambo. **12** Mu linnya lya Mukama waffe, tubeegayirira era tubakuutira abali bwe batyo, okukolanga emirimu n'obunyiikivu n'obuteefu balyoke balyenga ebyo bye bakoleredde. **13** Naye mmwe temukoowanga kukola bulungi abooluganda abaagalwa. **14** Era omuntu yenna bw'atagonderanga biragiro byaffe mu bbaluwa eno, oyo mumwetegereze, muleme kukolagananga naye, ensonyi ziryoke zimukwate. **15** So temumuyisanga nga mulabe wammwe naye

mumubuulirirenga ng'owooluganda eyetaaga okulabulwa.
16 Kale Mukama nannyini mirembe abawenga emirembe
mu byonna. Mukama abeerenga nammwe mwenna. **17**
Kuno kwe kulamusa kwange, nze Pawulo, mu mukono
gwange, bwe ntyo bwe nkola ku nkomerero z'ebbaluwa
zange zonna okulaga nti zivudde gye ndi. Bwe nti bwe
mpandiika. **18** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo
kibeerenga nammwe mwenna.

1 Timoseewo

1 Nze Pawulo, omutume wa Kristo Yesu, nga Katonda Omulokozi waffe ne Kristo Yesu essuubi lyaffe, bwe baalagira, **2** nkuwandiikira ggwe Timoseewo, omwana wange ddala mu kukkiriza. Nkwagaliza ekisa n'okusaasira, n'emirembe, ebiva eri Katonda Kitaffe ne Yesu Kristo Mukama waffe. **3** Njagala osigale mu Efeso, nga bwe nakukuutira nga ŋŋenda e Makedoniya oziyize abantu baleme kuyigiriza njigiriza ndala. **4** Bagambe balekeraawo okwemalira ku nfumo, ne ku kulondoola enkalala empanvu ez'amannya g'abajjajja. Ebyo byongera mpaka, mu kifo ky'okuyigiriza abantu ebya Katonda ebiri mu kukkiriza. **5** Kye tugenderera mu kiragiro kino, kwe kwagala okuva mu mutima omulongoofu, n'omwoyo omulungi, n'okukkiriza okutaliimu bukuusa. **6** Ebyo abantu abamu babivaako ne badda mu mpaka ezitaliimu mugaso. **7** Beefuula bayigiriza b'amateeka ga Katonda, songa tebategeera bye boogera, wadde bye bakakasa. **8** Tumanyi ng'amateeka malungi, omuntu bw'agakozesa mu ngeri entuufu. **9** Tusaanye tutegeere nga Amateeka tegaateekerwawo batuukirivu, wabula gaateekerwawo bamenyi baago na bajeemu, aboonoonyi, n'abatatya Katonda, n'abatali batukuvu, n'abagwenyufu, abatta bakitaabwe ne bannyaabwe, era n'abatta abantu abalala, **10** n'abenzi, n'abalya ebisiyaga, abagula n'abatunda abaddu, abalimba n'abalayirira obwereere, ne bonna abatakkiriziganya na njigiriza ntuufu, **11** ng'Enjiri ey'ekitiibwa kya Katonda atenderezebwa, gye yankwasa bw'eri. **12** Neebaza Kristo Yesu Mukama waffe eyampa amaanyi ag'okumuweereza. Mwebaza kubanga yalaba nga nsaanira, n'ankwasa omulimu gwe. **13** Newaakubadde ng'edda namwogerangako bubi, ne mmuyigganya era ne mmuvuma, kyokka yansaasira, kubanga ebyo nabikolanga mu butamanya nga sinnaba kumukkiriza. **14** Naye Mukama waffe yankwatirwa ekisa kingi n'ampa okukkiriza kungi, era n'okwagala kwe tufunira mu Kristo Yesu. **15** Ekigambo kino kituufu, kisaanye okukkiriza, ekigamba nti Kristo Yesu yajja mu nsi okulokola aboonoonyi. Mu bo nze mwonoonyi asookera ddala. **16** Katonda kyeyava ansaasira, Kristo Yesu alyoke ayoleseze mu nze, omwonoonyi asingira ddala okugumiikiriza kwe okutakoma, era mbeere ekyokulabirako eri abo abalimukkiriza ne bafuna obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **17** Kabaka ow'olubeerera, atafa era atalabika, Katonda omu yekka, agulumizibwenga, emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **18** Mwana wange Timoseewo, nkukubiriza ojjukire ebigambo bya bannabbi bye baakwogerako edda, olyoke olwane olutalo n'obuzira, **19** ng'okukkiriza, n'omwoyo omulungi, bye byokulwanyisa byo. Kubanga abalala abagaana okuba n'omwoyo ogwo omulungi bafiirwa okukkiriza kwabwe. **20** Mu abo mwe muli Kumenayo ne Alegezanda be n'awaayo eri Setaani bayige obutavumanga Katonda.

2 Okusookera ddala, mbasaba, musabenga, mwegayirirenga, era mwebazenga Katonda ku lw'abantu bonna. **2** Era musabirenga bakabaka n'abafuzi abalala bonna, tulyoke tube bulungi nga tuli mirembe, nga tussaamu Katonda ekitiibwa, era nga twegendereza mu buli ngeri. **3** Ekyo kirungi era ekisiimibwa mu maaso ga Katonda Omulokozi waffe, **4** ayagala abantu bonna balokolebwe, era bategeere amazima. **5** Kubanga Katonda ali omu, era omutabaganya w'abantu ne Katonda ali omu, ye muntu Kristo Yesu, **6** eyeewaayo abe omutango olwa bonna. Ekyo kyakakasibwa mu kiseera kyakyo ekituufu. **7** Era nze kye nateekebwawo mbeere omutume era omuyigiriza w'Abamawanga, mbategeeze eby'okukkiriza n'eby'amazima; njogera bituufu sirimba. **8** Noolwekyo njagala abantu buli wantu, basabenga Katonda nga bayimusa emikono gyabwe emirongoofu, nga tebalina busungu wadde empaka. **9** Era kye njagala abakazi bambalenga ebyambalo ebisaanira, beegenderezenga, nga tebeemalira mu misono gya nviiri, ne mu kwewoomya nga bambala ebya zaabu n'amayinja ag'omuwendo, wadde okwambala engoye ez'omuwendo ennyo. **10** Wabula babe n'ebikolwa ebirungi, nga bwe kisaanira abakazi abassaamu Katonda ekitiibwa. **11** Mu kuyigirizibwa, omukazi asirikenga nga yeewombeese. **12** Sikkiriza mukazi kuyigiriza wadde okuba n'obuyinza ku musajja, wabula asaana asirikenga. **13** Kubanga Adamu ye yasooka okutondebwa, ne kuddako Kaawa. **14** Era Adamu si ye yasendebwasendebwa, wabula mukazi ye yasendebwasendebwa, n'agwa mu kibi. **15** Kyokka omukazi alirokolerwa mu kuzaala abaana, bw'ananywereranga mu kukkiriza ne mu kwagala ne mu butukuvu, ne mu kwegendereza.

3 Ekigambo kyesigwa. Omuntu yenna bw'ayagalanga okuba Omulabirizi aba yeegombye omulimu omulungi. **2** Noolwekyo Omulabirizi kimugwanira okuba nga taliiko kya kunenyezebwa, nga musajja wa mukazi omu, nga muntu eyeefuga, nga mwegendereza, nga mukwata mpola, ayaniriza abagenyi, era ng'amanyi okuyigiriza. **3** Tateekwa kuba mutamiivu, era nga si mukambwe, wabula omuwombeefu, nga si muyombi era nga talulunkanira nsimbi. **4** Ateekwa kuba ng'afuga bulungi amaka ge, abaana be nga bamuwulira, era nga bamussaamu ekitiibwa. **5** Kubanga omuntu atasobola kufuga maka ge, alisobola atya okulabirira ekkanisa ya Katonda? **6** Omulabirizi tateekwa kuba muntu eyaakakkiriza Kristo, si kulwa nga yeekuluntaza, n'asalirwa omusango nga Setaani bwe yagusalirwa. **7** Asaanira okuba ng'assibwamu ekitiibwa abo abatali ba Kkanisa, si kulwa nga yeereetako ekivume. **8** Abadiikoni nabo kibagwanira okuba abantu abassibwamu ekitiibwa abatataaganaaga mu bigambo byabwe, abatatamiira, era abatalulunkanira bintu, **9** nga bakuuma ekyama ky'okukkiriza n'omutima omulongoofu. **10** Basookanga kugezesebwa balyoke baweereze mu budiikooni nga tebaliiko kya kunenyezebwa. **11** N'abakazi Abadiikoni bwe batyo nabo kibagwanidde okubeeranga abassibwamu ekitiibwa, abatawaayiriza, abeegendereza, era abeesigwa mu buli kintu. **12** Omudiikoni ateekwa okuba n'omukazi omu yekka, era ng'asobola okufuga obulungi abaana be, n'amaka ge. **13** Kubanga abaweereza obulungi bafuna ekifo ekya waggulu era baba n'obuvumu bungi mu kukkiriza okuli mu

Kristo. **14** Nkuwandiikidde ebintu ebyo nga nsuubira okujja
gy'oli mangu; **15** kyokka bwe ndirwa omanye by'osaana
okukola mu nnyumba ya Katonda, ye Ekkanisa ya Katonda
omulamu, empagi n'omusingi eby'amazima. **16** Tewali
kubuusabuusa ekyama ky'okutya Katonda kikulu ddala, era
kigamba nti: "Yalabisibwa mu mubiri, n'akakasibwa Omwoyo
nga bw'atuukiridde, n'alabibwa bamalayika, n'alangibwa mu
mawanga, n'akkirizibwa mu nsi, era n'atwalibwa n'ekitiibwa
mu ggulu."

4 Mwoyo Mutukuvu ayogera lwatu nti mu nnaku
ez'oluvannyuma walibaawo abaliva mu kukkiriza,
nga bagoberera emyoyo egiwubisa, n'enjigiriza ya
baddayimooni, **2** nga bawubisibwa obukuusa bw'abantu
abalimba, ab'emitima egiri ng'egyasiriizibwa ekyuma
ekyengeredde. **3** Abo be baziyiza abantu okufumbiriganwa,
era abagaana okulya ebyokulya ebimu Katonda bye
yawa abakkiriza era abamanyi amazima, okubiryanga
nga bamwebaza. **4** Kubanga buli kitonde kya Katonda
kyonna kirungi, era tekizira, kasita kiriirwa mu kwebaza,
5 kubanga kitukuzibwa na kigambo kya Katonda,
n'okukisabira. **6** Bw'onootuusa ebigambo ebyo ku
booluganda, onooba muweereza mulungi owa Kristo
Yesu, ng'oliisibwa n'ebigambo eby'okukkiriza, n'enjigiriza
ennungi gye wagoberera. **7** Naye enfumo ezitaliimu,
ezitasaana kunyumizibwa, zeewalenga. Weemanyiizenga
okutya Katonda. **8** Kubanga okumanyiiza omubiri kigasa
katono, naye okutya Katonda kugasa mu byonna, kubanga
kuleeta essuubi ery'omu bulamu buno era n'ery'obwo
obugenda okujja. **9** Ekigambo ekyo kyesigwa era kisaana
okukkiririza ddala. **10** Era kyetuva tutegana ne tufuba,
kubanga essuubi lyaffe liri mu Katonda omulamu, Omulokozi
w'abantu bonna, na ddala abakkiriza. **11** Lagiranga ebyo,
era obiyigirizenga. **12** Waleme kubaawo muntu n'omu
akunyooma olw'obuvubuka bwo, naye mu kwogera ne
mu bikolwa, ne mu kwagala, ne mu kukkiriza, ne mu
bulongoofu beeranga kyakulabirako eri abakkiriza. **13**
Nyiikiranga okusomera abantu Ebyawandiikibwa mu lwatu
n'okubuuliriranga, n'okuyigiriza okutuusa lwe ndijja. **14**
Togayaaliriranga ekirabo ekiri mu ggwe, kye waweebwa mu
bunnabbi abakadde bwe baakussaako emikono gyabwe.
15 Ebyo biteeke mu nkola, era bissengako omwoyo, bonna
balyoke balabe bwe weeyongera okukola obulungi. **16**
Weekuumenga mu mpisa zo, ne mu by'oyigiriza era
obinywerereko. Bw'onookola bw'otyo olyerokola ggwe
wennyini, era n'abo abakuwulira.

5 Tokambuwaliranga musajja mukulu, wabula
omubuuliriranga nga kitaawo. Abavubuka bayisenga nga
baganda bo, **2** abakazi abakadde bayisenga ng'abazadde
bo, abato nga bannyoko, ng'omutima gwo mulongoofu
ddala. **3** Bannamwandu ddala, bassengamu ekitiibwa.
4 Nnamwandu bw'abanga n'abaana oba abazzukulu
basookenga okuyiga ebyo ebikolebwa mu maka ge
waabwe, nga bassaayo omwoyo ku bazadde baabwe
era n'okubalabirira. Kubanga ekyo kisanyusa Katonda.
5 Oyo aba nnamwandu ddala, asigadde yekka, essuubi
lye aba alitadde mu Katonda, era anyiikire okwegayirira
n'okusaba Katonda emisana n'ekiro. **6** Kyokka oyo
nnamwandu eyeemalira mu masanyu, aba ng'afudde,
newaakubadde ng'akyali mulamu. **7** Ebyo bibalagire,
baleme kubaako kya kunenyezebwa. **8** Naye omuntu
yenna bw'atalabirira bantu be, na ddala ab'omu nnyumba
ye, aba yeegaanyi okukkiriza, era aba mubi okusinga
atakkiriza. **9** Nnamwandu awezezza emyaka enkaaga ye
yekka anaawandiikibwanga ku lukalala lwa bannamwandu.
Era ateekwa kuba nga yafumbirwa omusajja omu, **10** nga
yakolanga ebikolwa ebirungi, oba nga yaleranga abaana,
oba nga yayanirizanga abagenyi, oba nga yanaazanga
abatukuvu ebigere, oba nga yayambanga abanyigirizibwa,
era oba nga yeewangayo nnyo okukola obulungi mu
buli ngeri. **11** Naye bannamwandu abakyali abato,
tokkirizanga okubateeka ku lukalala lwa bannamwandu,
kubanga omubiri bwe gulibalemesa okweweerayo ddala
eri Kristo, balyagala okufumbirwa, **12** bwe batyo ne
bessaako omusango olw'obutatuukiriza ekyo kye baasooka
okusuubiza. **13** N'ekirala bayiga okubeera abagayaavu ne
batambulatambula mu buli nnyumba, so si bugayaavu
kyokka, naye era balina olugambo, era beeyingiza mu
bitali byabwe ne boogera n'ebitasaana. **14** Kyenva njagala
bannamwandu abato bafumbirwenga, bazaale abaana,
era balabirire amaka gaabwe, baleme kuwa mulabe
kkubo lya kutwogerako kibi. **15** Kubanga bannamwandu
abamu bakyamye ne bagoberera Setaani. **16** Naye
bwe wabaawo omukkiriza alina bannamwandu ab'olulyo
lwe abalabirirenga, Ekkanisa ereme okuzitoowererwa,
kiryoke kisoboke okulabirira bannamwandu abataliiko
abayamba. **17** Abakulembeze abafuga basaanidde
okuweebwanga ekitiibwa kingi, na ddala abo abanyiikira
ennyo mu kubuulira n'okuyigiriza ekigambo kya Katonda.
18 Kubanga Ekyawandiikibwa kigamba nti, "Ente ng'ewuula
eŋŋaano, togisibanga mumwa." Era nti, "Omukozi
asaanira okusasulwa empeera ye." **19** Tokkirizanga ebyo
bye bavunaana omukulembeze okuggyako nga biriko
abajulirwa babiri oba basatu. **20** Kyokka abo aboonoona
banenyezenga mu lwatu, abalala balyoke batye. **21**
Nkukuutirira mu maaso ga Katonda ne Kristo Yesu,
ne bamalayika abalonde okugobereranga ebyo, nga
teweekubira wadde okusaliriza. **22** Toyanguyirizanga
kussaako mikono ku muntu yenna, so tossanga kimu
na bibi by'abalala; weekuumenga ng'oli mulongoofu. **23**
Lekeraawo okunywanga amazzi gokka, naye nywanga ne
ku wayini mutono olw'olubuto lwo, n'olw'okulwalalwala
kwo. **24** Ebibi by'abantu abamu birabika lwatu nga
tebannasalirwa musango kubasinga, naye eby'abalala
birabika luvannyuma. **25** N'ebikolwa ebirungi nabyo bwe
bityo birabika lwatu; ne bwe biba tebirabise lwatu, tebiyinza
kukwekebwa bbanga lyonna.

6 Abo bonna abali mu kikoligo ky'obuddu, basaana
okussaamu bakama baabwe ekitiibwa, erinnya
lya Katonda, awamu n'okuyigiriza kwaffe bireme
kuvvoolebwa. **2** Abaddu abalina bakama baabwe abakkiriza
tebabanyoomanga, okubanga baganda baabwe, wabula
bonna bongere bwongezi okubaweereza, kubanga bakkiriza

era baagalwa, era be bayambibwa olw'okuweereza kwabwe okulungi. Bino bibayigirizenga era obibakuutirenga. **3** Omuntu yenna bw'ayigirizanga mu ngeri endala, nga takkiriziganya na bigambo ebya Mukama waffe Yesu Kristo ebireeta obulamu n'okugobereranga enjigiriza ey'okutya Katonda, **4** aba ajjudde okwekuluntaza era aba taliiko ky'ategeera naye aba aguddemu akazoole ak'okubuzaabuza mu buli kintu, n'okuwakana ku buli kigambo n'ekivaamu bwe buggya, n'okuyomba, n'okuvuma, n'okuwaayira, **5** n'okukaayana. Ebyo bikolebwa abantu abaayonooneka ebirowoozo, abatakyalina mazima, abalowooza ng'okufuna amagoba kwe kutya Katonda. **6** Weewaawo okutya Katonda kulimu amagoba mangi, omuntu bw'amalibwa mu ekyo ky'alina. **7** Kubanga tetulina kye twajja nakyo mu nsi, era tetuliiko kye tuliggyamu nga tuvaamu. **8** Naye bwe tuba n'emmere, n'ebyokwambala ebyo bitumalenga. **9** Abo abaagala okugaggawala bagwa mu kukemebwa ne mu katego ak'okwegomba okw'obusirusiru era okw'akabi, okunnyika abantu mu kubula ne mu kuzikirira. **10** Kubanga okululunkanira ensimbi y'ensibuko y'ebibi byonna, era olw'okululunkana okwo abamu bawabye, ne bava mu kukkiriza, ne beereetera obulumi bungi mu mitima gyabwe. **11** Naye ggwe, omuntu wa Katonda, ddukanga ebintu ebyo, ogobererenga obutuukirivu, n'okutya Katonda, n'okukkiriza, n'okwagala, n'okugumiikiriza, n'obuwombeefu. **12** Lwananga okulwana okulungi okw'okukkiriza, nywezanga obulamu obutaggwaawo bwe wayitirwa, n'oyatula okwatula okulungi mu maaso g'abajulirwa abangi. **(aiōnios g166)** **13** Nkukuutira mu maaso ga Katonda, awa byonna obulamu, ne mu maaso ga Kristo Yesu eyayatula okwatula okulungi mu maaso ga Pontiyo Piraato, **14** okuumenga ekiragiro nga tekiriiko bbala, wadde eky'okunenyezebwa okutuusa ku kulabika kwa Mukama waffe Yesu Kristo, **15** kw'aliraga mu ntuuko zaakwo, aweebwa omukisa era nnannyini buyinza yekka, Kabaka wa bakabaka bonna, era Mukama wa bakama, **16** ye yekka atafa era atuula mu kwakaayakana okutasemberekeka, era tewali n'omu yali amulabye, so tewali asobola kumulaba, oyo aweebwe ekitiibwa, n'obuyinza obutaggwaawo, Amiina. **(aiōnios g166)** **17** Okuutirenga abagagga ab'omu mirembe gya kaakano, obuteekuluntaza, wadde okwesiga obugagga kubanga si bwa lubeerera, wabula beesige Katonda atuwa byonna olw'okwesanyusanga, **(aiōn g165)** **18** bakole ebirungi, babe bagagga mu bikolwa ebirungi, nga bagabi, era abaagala okugabana n'abalala. **19** Bwe batyo beeterekere obugagga obw'engeri eyo nga gwe musingi omulungi ogw'ebiseera ebigenda okujja, balyoke banywezenga obulamu bwennyini. **20** Timoseewo, kuumanga kye wateresebwa. Weewalenga ebigambo ebivvoola, era ebitaliimu nsa, n'empaka ez'ebigambo ebiyitibwa eby'amagezi naye nga bya bulimba, **21** abantu abamu ge balowooza okuba nago, ne basubwa ekigendererwa mu kukkiriza. Ekisa kibeerenga nammwe.

2 Timoseewo

1 Nze, Pawulo, omutume wa Kristo Yesu olw'okwagala
kwa Katonda, ng'okusuubiza bwe kuli okw'obulamu obuli
mu Kristo Yesu, **2** nkuwandiikira ggwe Timoseewo omwana
wange omwagalwa, nga nkwagaliza ekisa n'okusaasirwa,
n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe, ne Kristo Yesu
Mukama waffe. **3** Neebaza Katonda gwe mpeereza
mu mwoyo omulungi nga bajjajjange bwe baakola, nga
nkujjukira obutayosa mu kusaba kwange emisana n'ekiro. **4**
Bwe nzijukira amaziga go ne neegomba okukulaba ndyoke
nzijule essanyu. **5** Nzijukira okukkiriza kwo okw'amazima
olubereberye okwali mu jjajjaawo Looyi ne mukadde wo
Ewuniike; era nga nkakasiza ddala nga naawe okulina.
6 Kyenva nkujjukiza okuseesanga ekirabo kya Katonda
ekiri mu ggwe kye yakuwa, bwe nakussaako emikono
gyange. **7** Kubanga Mwoyo wa Katonda, gwe yatuwa
tatufuula bati, wabula atuwa amaanyi, n'okwagala era
n'okwegendereza. **8** Noolwekyo tokwatibwa nsonyi kwogera
ku bya Mukama waffe, wadde ku nze omusibe we, wabula
naawe bonaabona olw'Enjiri ng'oyambibwa amaanyi ga
Katonda, **9** eyatulokola n'atuyita tubeere babe. Ekyo
yakikola nga tasinziira ku bikolwa byaffe, wabula ng'asinziira
mu kuyitibwa okutukuvu, si ng'ebikolwa byaffe bwe biri, naye
olw'ekigendererwa kye ye, n'ekisa kye, kye yatukwatirwa
ng'ayita mu Kristo Yesu okuva edda n'edda Lyonna.
(aiōnios g166) **10** Kaakano ekisa ekyo kyolesebbwa mu
kulabika kw'Omulokozi waffe Kristo Yesu eyaggyawo
okufa, n'aleeta obulamu obutazikirizibwa ng'ayita mu Njiri,
11 gye nalonderwa okugisaasaanya, n'okuba omutume,
era omuyigiriza, **12** era kyenva mbonaabona bwe ntyo.
Kyokka sikwatibwa nsonyi, kubanga mmanyi gwe nakkiriza,
era nkakasa nti ayinza okukuuma ekyo kye namuteresa
okutuusa olunaku luli. **13** Gobereranga ebigambo ebireeta
obulamu bye wawulira njogera, mu kukkiriza ne mu kwagala
mu Kristo Yesu. **14** Ekintu ekirungi eky'omuwendo kye
wateresebwa kikuumenga ng'oyambibwa Mwoyo Mutukuvu
abeera mu ffe. **15** Kino okimanyi, ng'ab'omu Asiya bonna
banjabulira, mu abo mwe muli Fugero ne Kerumogene. **16**
Mukama akwatirwe ekisa ab'omu nnyumba ya Onesifolo,
kubanga yambeesabeesa emirundi mingi era teyankwatirwa
nsonyi kubanga ndi musibe; **17** bwe yatuuka e Ruumi,
yafuba nnyo okunnoonya era n'anzuula. **18** Mukama
amukwatirwe ekisa ku lunaku luli. Era gw'omanyi bulungi
nnyo byonna bye yakola mu Efeso.

2 Noolwekyo mwana wange nywereranga mu kisa ekiri
mu Kristo Yesu. **2** Ebyo bye wawulira nga njogera mu
maaso g'abajulirwa abangi biyigirizenga abantu abeesigwa,
abalisobola okubiyigiriza abalala. **3** Naawe bonaabonanga
ng'omuserikale omulungi owa Kristo Yesu. **4** Tewali
muserikale ng'ali ku lutalo eyeeyingiza mu mitawaana
gy'abantu abaabulijjo, alyoke asiimibwe oyo eyamuwandiika.
5 Omuntu yenna eyeetaba mu mizannyo gy'empaka,
taweebwa buwanguzi bw'atagoberera biragiro bya mizannyo
egyo. **6** Omulimi ategana ennyo y'asaanira okufuna ku bibala
ebibereberye. **7** Kale lowooza ku bye ŋŋamba; Mukama
ajja kukuwa okutegeera byonna. **8** Jjukira nga Yesu Kristo
ow'omu zzadde lya Dawudi yazuukira mu bafu ng'Enjiri gye
ntegeeza bw'egamba. **9** Olw'Enjiri eyo, kyenva mbonaabona
n'ensibibwa ng'omukozi w'ebibi. Naye ekigambo kya
Katonda kyo tekisibiddwa. **10** Kyenva ngumira ebintu
byonna olw'abalonde nabo balyoke balokolebwe era bafune,
n'ekitiibwa ekitaggwaawo ekiri mu Kristo Yesu. **(aiōnios g166)**
11 Ekigambo kino kyesigwa ekigamba nti: "Obanga twafiira
wamu naye, era tulibeera balamu wamu naye. **12** Obanga
tugumiikiriza awamu naye, era tulifugira wamu naye. Obanga
tumwegaana era naye alitwegaana. **13** Ffe bwe tutaba
beesigwa, ye aba mwesigwa, kubanga teyeewakanya."
14 Ebyo bijjukizenga abantu ng'obakuutirira mu maaso
ga Katonda, beewalenga okuwakana okutalina mugaso,
nga bakyamya abo abawuliriza. **15** Fubanga okweraga
ng'osiimibwa Katonda, ng'oli mukozi akola ebitakuswaza,
era nga weekuumira mu kkubo ery'obubaka obw'amazima.
16 Weewalenga ebigambo ebinyooma era ebitaliimu nsa,
kubanga abantu bibongera bwongezi mu butatya Katonda.
17 Era ebigambo byabwe birisaasaana nga kookolo; mu abo
mwe muli Kumenayo ne Fireeto, **18** abaakyama ne bava
ku mazima, nga bagamba nti okuzuukira kwabaawo dda,
era waliwo abamu be bakyamizza. **19** Kyokka omusingi
Katonda gwe yateekawo mugumu, era gulina akabonero
kano: "Mukama amanyi ababe." Era nti: "Buli ayatula erinnya
lya Mukama ave mu butali butuukirivu." **20** Mu nnyumba
ennene temubaamu bintu bya zaabu na ffeeza byokka,
naye mubaamu n'eby'emiti, era n'eby'ebbumba. Ebimu
bikozesebwa emirimu egy'ekitiibwa, n'ebirala egitali gya
kitiibwa. **21** Noolwekyo buli eyeewala ebintu ebyo ebitali
bya kitiibwa anaabanga ow'ekitiibwa, atukuziddwa, asaanira
okukozesebwa mukama we, olw'omulimu omulungi. **22** Naye
ddukanga okwegomba okubi okw'ekivubuka, ogobererenga
obutuukirivu, n'okukkiriza, n'okwagalana era n'emirembe
awamu n'abo abasaba Mukama n'omutima omulongoofu.
23 Weewalenga empaka ez'obusirusiru, ezitaliimu magezi,
kubanga omanyi nti zivaamu okulwana. **24** Omuddu wa
Mukama tasaana kulwana, wabula okuba omukkakkamu eri
bonna, n'okuba omuyigiriza omulungi agumiikiriza, **25** era
aluŋŋamya n'obwetoowaze abo abamuwakanya, oboolyawo
Katonda alibawa okwenenya, ne bamanya amazima, **26** ne
bava mu mutego gwa Setaani gwe baguddemu abakozese
by'ayagala, ne badda engulu mu kutegeera kwabwe.

3 Naye tegeera kino nga mu nnaku ez'oluvannyuma
walibaawo ebiseera ebizibu. **2** Kubanga abantu baliba
nga beefaako bokka, nga balulunkanira ensimbi, nga
beepanka, nga beekuluntaza, nga boogera ebibi, era
nga tebawulira bazadde baabwe, nga tebeebaza, nga
tebatya Katonda, **3** nga tebaagalana era nga tebatabagana,
nga bawaayiriza, nga tebeegendereza, nga bakambwe,
nga tebaagala birungi, **4** nga ba nkwe, nga baagala
eby'amasanyu okusinga bwe baagala Katonda; **5** nga
balina ekifaananyi eky'okutya Katonda so nga tebakkiriza
maanyi gaakyo. Abantu ab'engeri eyo obeewalanga. **6**
Mu abo mulimu abasensera mu mayumba ne bawamba
abakazi abanafu mu mwoyo abazitoowereddwa ebibi,

era abawalulwa okwegomba okubi okwa buli ngeri, **7** abayiga bulijjo, kyokka ne batatuuka ku kutegeerera ddala amazima, **8** nga Yane ne Yambere abaawakanya Musa, ne bano bwe batyo bawakanya amazima. Be bantu abaayonooneka ebirowoozo, abatakyalina kukkiriza kutuufu. **9** Kyokka tebaliiko gye balaga, kubanga obusirusiru bwabwe bujja kumanyibwa abantu bonna, ng'obwa abasajja abo bwe bwamanyibwa. **10** Naye ggwe wagoberera nnyo okuyigiriza kwange, n'empisa zange, ne kye nduubirira, n'okukkiriza kwange n'okubonaabona kwange n'okwagala kwange, n'okugumiikiriza kwange, **11** n'okuyigganyizibwa n'okubonyaabonyezebwa ebyantukako mu Antiyokiya, ne mu Ikoniya ne mu Lisitula, okuyigganyizibwa kwe nayigganyizibwa, kyokka Mukama n'amponya mu byonna. **12** Era bonna abaagala okuba mu bulamu obutya Katonda mu Kristo Yesu, banaayigganyizibwanga. **13** Naye abakozi b'ebibi n'abalimba abeefuula okuba ekyo kye batali balyeyongera okuba ababi, ne babuzaabuza abalala, era nabo ne babula. **14** Kyokka ggwe nywereranga mu ebyo bye wayiga era n'obikkiririza ddala, ng'omanyi abaabikuyigiriza bwe bali. **15** Kubanga okuva mu buto bwo wamanya Ebyawandiikibwa Ebitukuvu ebiyinza okukufuula ow'amagezi, n'olokolebwa olw'okukkiriza Kristo Yesu. **16** Ebyawandiikibwa Ebitukuvu byonna, Katonda ye yabiruŋŋamya nga biwandiikibwa, era bigasa mu kuyigiriza, mu kunenya, mu kuluŋŋamya ne mu kubuuliranga omuntu abe omutuukirivu, **17** omuntu wa Katonda alyoke abe ng'atuukiridde, ng'alina byonna ebyetaagibwa okukola buli mulimu omulungi.

4 Nkukuutirira mu maaso ga Katonda ne Kristo Yesu, anaatera okusalira abalamu n'abafu omusango, era n'olw'okujja kwe, n'olw'obwakabaka bwe, **2** buuliranga ekigambo kya Katonda, ng'oli mwetegefu mu kiseera ekituufu n'ekitali kituufu, ng'olaga ebikwekeddwa, ng'onenya, ng'ozaamu amaanyi, wakati mu kugumiikiriza, n'okubonaabona okungi, n'okuyigiriza. **3** Kubanga ekiseera kijja lwe baligaana okuwulira enjigiriza entuufu, era olw'okugoberera okwegomba kwabwe balyekuŋŋaanyiza abayigiriza, abalibayigiriza bye baagala, okuwulira. **4** Baligaana okuwuliriza eby'amazima, ne bagoberera enfumo obufumo. **5** Naye ggwe weefugenga mu bintu byonna, ogumirenga ebizibu, ng'okola omulimu ogw'omubuulizi w'enjiri, ng'otuukiririza ddala obuweereza bwo. **6** Nze kaakano mpebwayo, era ekiseera kyange eky'okuva ku nsi kituuse. **7** Nnwanye okulwana okulungi, mmalirizza olugendo lwange, nkuumye okukkiriza kwange. **8** Kye nsigazza kwe kufuna engule ey'obutuukirivu enterekeddwa, Mukama omulamuzi omutuukirivu gy'alimpeera ku lunaku luli. Taligiwa nze nzekka, naye aligiwa n'abo bonna abeegomba okujja kwe. **9** Fuba okujja amangu gye ndi. **10** Kubanga Dema yandekawo ng'ayagala omulembe gwa kaakano, n'agenda e Sessaloniika. Kulesuke yagenda Ggalatiya ne Tito n'agenda e Dalumatiya. **(aiōn g165)** **11** Lukka yekka y'ali nange. Ggyayo Makko omuleete, kubanga annyamba nnyo mu buweereza. **12** Tukiko n'amutuma mu Efeso. **13** Bw'obanga ojja ondeeteranga omunagiro gwange gwe naleka e Tulowa ewa Kappo. Ondeeteranga n'emizingo gy'ebitabo, na ddala egyo egy'amaliba. **14** Alegezanda, omuweesi w'ebikomo yankola ebyettima bingi. Mukama alimusasula olw'ebikolwa bye. **15** Naawe mwekuume, kubanga yawakanya nnyo ebigambo byaffe. **16** Mu kuwoza kwange okwasooka, tewaali n'omu yajja kubeera nange, bonna banjabulira. Nsaba Katonda ekyo kireme kubavunaanibwa. **17** Kyokka Mukama waffe yabeera nange, n'ampa amaanyi, ne nsobola okutegeereza ddala Abaamawanga bonna Enjiri ne bagiwulira, bw'atyo n'anziggya mu kamwa k'empologoma. **18** Era Mukama anamponyanga mu buli kabi, era alintuusa mirembe mu bwakabaka bwe. Mukama agulumizibwenga emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **19** Nnamusiza Pulisika ne Akula n'ab'omu maka ga Onesifolo. **20** Erasuto yasigalayo mu Kkolinso, ate Tulofiimo namuleka mu Mireeto nga mulwadde. **21** Fuba ojje ng'ebiseera by'obutiti tebinnaba kutuuka. Ewubulo akulamusizza, ne Pudente, ne Lino, ne Kulawudiya, n'abooluganda bonna. **22** Mukama waffe abeerenga n'omwoyo gwo. Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Tito

1 Pawulo omuweereza wa Katonda, era omutume wa Yesu Kristo ng'okukkiriza kw'abalonde ba Katonda bwe kuli n'okutegeera amazima agali mu kutya Katonda, **2** ebyesigamye ku kusuubira okw'obulamu obutaggwaawo, Katonda ow'amazima kwe yasuubiza ng'ebiro eby'emirembe n'emirembe tebinnabaawo, **(aiōnios g166)** **3** naye mu ntuuko zaabyo, yayolesa ekigambo kye mu kubuulira Enjiri, kwe nateresebwa ng'ekiragiro kya Katonda Omulokozi waffe bwe kiri, **4** eri Tito omwana wange ddala ng'okukkiriza kwaffe ffenna okwa awamu bwe kuli, n'ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Kristo Yesu omulokozi waffe. **5** Kyennava nkuleka mu Kuleete, olyoke otereeze ebyo ebyetaaga okutereeza, era otekewo n'abakadde b'ekkanisa mu buli kibuga, nga bwe nakulagira. **6** Omuntu ateekwa okuba nga taliiko kya kunenyezebwa, nga musajja alina omukazi omu, era nga n'abaana baabwe bakkiriza, nga tebalina kibi kiyinza kuboogerwako era nga tebeenyigira mu bikolwa bya buseegu oba mu bujeemu. **7** Omulabirizi kimugwanira okuba nga taliiko kya kunenyezebwa ng'omuwanika wa Katonda, nga si mukakanyavu, nga si wa busungu, nga si mutamiivu, nga si mukambwe, nga teyeegomba kufuna magoba mu bukuusa **8** naye ayaniriza abagenyi, ayagala okukola obulungi, omutegeevu, nga mwenkanya, nga mutukuvu, era ng'amanyi okwefuga. **9** Ateekwa okuba omuntu anywerera ku kigambo ekyesigwa, alyoke asobole okunnyonnyola abantu enjigiriza entuufu, n'okulaga obukyamu bw'abo abagiwakanya. **10** Kubanga waliwo bangi abawakana, aboogera ebitaliimu era abalimba, n'okusingira ddala abo ab'omu bakomole. **11** Basaanye okusirisibwa, kubanga boonoona buli maka, nga bayigiriza ebitabagwanidde, balyoke beefunire amagoba ag'obukuusa. **12** Omu ku bo, nnabbi waabwe bo kyeyava agamba nti, "Abakuleete balimba bulijjo, z'ensolo enkambwe, era ba mululu ate bagayaavu." **13** Kye yagamba kya mazima. Noolwekyo oteekwa okubanenya n'amaanyi kiryoke kibaleetere okukkiriza okutuufu, **14** balekeraawo okuwuliriza enfumo ez'Ekiyudaaya, n'ebiragiro abantu abakyama okuva ku mazima bye bagunja. **15** Eri abalongoofu, ebintu byonna biba birongoofu, naye eri abo abatali balongoofu n'abatakkiriza, tewaba kirongoofu na kimu. Kubanga amagezi gaabwe n'ebirowoozo byabwe byayonooneka. **16** Bagamba nti bamanyi Katonda, naye mu bikolwa byabwe bamwegaana. Bagwenyufu era bajeemu, tebasaanira kuweebwa mulimu mulungi n'akatono.

2 Naye ggwe yogeranga ebyo ebitayawukana na njigiriza entuufu. **2** Kubirizanga abasajja abakulu babe bateefu, abassibwamu ekitiibwa, abeegendereza, abajjudde okukkiriza, okwagala n'okugumiikiriza. **3** Abakazi abakulu nabo bakubirize bw'otyo babe n'empisa ezisaanira abantu ba Katonda, nga tebawaayiriza, era nga tebatamiira, wabula nga bayigiriza ebirungi, **4** balyoke basobole okugunjula abakazi abato okwagalanga ba bbaabwe awamu n'abaana baabwe. **5** Era babenga beegendereza, era abalongoofu, era abakola obulungi emirimu mu maka gaabwe, era abawulize eri ba bbaabwe, ekigambo kya Katonda kiremenga okuvvoolebwa. **6** N'abavubuka bakubirizenga babe beegendereza, **7** mu bintu byonna, ng'obeera ekyokulabirako ekirungi mu byonna by'okola, ng'oli mwesimbu era assaayo omwoyo mu kuyigiriza kwo. **8** Buli ky'oyogera kiteekwa okuba nga tekiriiko kya kunenyezebwa, oyo awakanya alyoke aswale, nga talina kibi kya kukwogerako. **9** Era kubirizanga abaddu bawulirenga bakama baabwe era babagonderenga mu byonna, nga tebabawakanya, **10** wadde okubabbangako ebyabwe. Wabula babenga beesigwa ddala mu byonna, nga beeyisa bulungi, abantu balyoke bayaayaanire okuyigiriza kwa Katonda Omulokozi waffe mu buli ngeri yonna. **11** Kubanga ekisa kya Katonda ekireetera abantu bonna obulokozi kirabise, **12** era kituyigiriza tuleke obutatya Katonda, n'okwegomba kw'ensi, tulyoke tube beegendereza, abatuukirivu abatya Katonda nga tuli mu mulembe gwa kaakano; **(aiōn g165)** **13** nga tulindirira olunaku lwe tusuubira, n'okulabika kw'ekitiibwa kya Katonda omukulu era Omulokozi waffe Yesu Kristo; **14** eyeewaayo ku lwaffe, alyoke atununule mu bujeemu bwaffe bwonna, era yeerongooseza eggwanga ery'envuma, erinyiikirira ebikolwa ebirungi. **15** Ebyo by'obanga oyigiriza abantu. Buuliriranga era nenyanga n'obuyinza bwonna. Omuntu yenna takunyoomanga.

3 Ebintu ebyo bijjukizenga abafuzi n'ab'obuyinza, babiwulirenga, era babigonderenga, era babenga beetegefu okukola buli mulimu omulungi. **2** Bakuutire baleme kwogerebwako bubi, era beewalenga okuyomba, babenga bakkakkamu era babeerenga bawombeefu eri abantu bonna. **3** Kubanga naffe ffennyini twali basirusiru era abajeemu, nga tuwabye, era nga tufugibwa okwegomba kwaffe okubi, n'amasanyu aga buli ngeri, nga tuli ba ttima era ab'obuggya, nga tukyayibwa era nga tukyawagana. **4** Naye ekisa kya Katonda Omulokozi waffe n'okwagala kwe bwe byalabika, **5** n'atulokola, si lwa bikolwa eby'omu butuukirivu bye twakola, wabula olw'okusaasira kwe mu kunaazibwa okw'okuzaalibwa okw'omulundi ogwokubiri n'okufuulibwa abaggya olwa Mwoyo Mutukuvu, **6** gwe yatuyiwako mu bungi ku lwa Yesu Kristo Omulokozi waffe. **7** Bwe tulimala okutukuzibwa olw'ekisa kye, tulyoke tufune omugabo mu kusuubira obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **8** Ekigambo ekyo kyesigwa, era nkukuutira ebyo obinywezenga abakkiriza Katonda bajjukirenga okukola ebikolwa ebirungi; ebintu ebyo birungi era bigasa abantu. **9** Naye weewalenga empaka ez'obusirusiru, n'okukaayana ku nkalala eziraga obuzaale bw'abantu, n'ennyombo, n'entalo ebikwata ku mateeka; kubanga tebiriiko kye bigasa era tebiriimu nsa. **10** Omuntu ayawulayawula mu bantu bw'omalanga okumulabula omulundi ogusooka, era n'ogwokubiri, omwewalanga, **11** kubanga omuntu ng'oyo aba amaze okukyamizibwa mu kibi, era nga yeesalira yekka omusango. **12** Bwe nkutumiranga Atema oba Tukiko, oyanguwanga okujja gye ndi mu Nikopoli, kubanga nsazeewo okubeera eyo mu biseera eby'obutiti. **13** Fuba okusibirira Zeena munnamateeka ne Apolo obatume babe

nga tebaliiko kye beetaaga. **14** Era kubiriza abantu baffe bayige okukolanga emirimu omuva ebyetaagibwa, balemenga kubeera awo nga tebaliiko kye bagasa. **15** Bonna abali nange bakulamusizza. Olamuse abo bonna abatwagala mu kukkiriza. Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Firemooni

1 Pawulo, omusibe wa Kristo Yesu, n'owooluganda Timoseewo, tuwandiikira ggwe Firemooni, mukozi munnaffe omwagalwa, **2** ne Apofiya mwannyinaffe, ne Alukipo mulwanyi munnaffe, n'Ekkanisa yonna ekuŋŋaanira mu nnyumba yo. **3** Ekisa n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne Mukama waffe Yesu Kristo bibeerenga nammwe. **4** Bulijjo bwe mba nga nkusabira neebaza Katonda, **5** kubanga buli kiseera mpulira nga bw'olina okwagala n'okukkiriza eri Mukama waffe Yesu n'eri abatukuvu bonna. **6** Nsaba nti nga bw'ogenda otegeeza abantu okukkiriza kwo, nabo kubanyweze mu bulamu bwabwe, nga bategeerera ddala ebirungi byonna ebiri mu ffe ku bwa Kristo. **7** Nsanyuka nnyo era ne nziramu amaanyi olw'okwagala kwo, kubanga emitima gy'abatukuvu giziddwa buggya ku lulwo owooluganda. **8** Noolwekyo newaakubadde era, nga nnina obuvumu mu Kristo, nga nandisobodde okukulagira okukola ekyo ky'osaanira okukola, **9** naye okwagala kwange gy'oli kumpaliriza okukusaba obusabi, nze, Pawulo, kaakano akaddiye, era ali mu kkomera olwa Kristo Yesu; **10** nkwegayirira ku bikwata ku mwana wange Onesimo gwe nayamba okukkiriza Mukama waffe nga ndi mu njegere, mu busibe, **11** Onesimo oyo, gye buvuddeko ataali wa mugaso gy'oli, naye kaakano nga wa mugaso nnyo gye tuli ffembi, **12** gwe naaweereza gy'oli nga n'omutima gwange gujjirako, **13** oyo gwe nandyagadde okwesigaliza, ampeereze nga ndi mu busibe olw'enjiri, mu kifo kyo mwe wandibadde onnyambira, **14** naye ne saagala kukikola nga tonzikirizza. Saagala okole eky'ekisa olwokubanga oteekwa, wabula kikole lwa kweyagalira. **15** Kiyinzika okuba nga Onesimo yakwawukanako okumala akaseera, oluvannyuma alyoke abeere naawe ebbanga lyonna, **(aiōnios g166)** **16** nga takyali muddu buddu, naye ng'asingako awo, ng'afuuse owooluganda omwagalwa ennyo, na ddala gye ndi. Kaakano ajja kubeera wa mugaso nnyo gy'oli mu mubiri ne mu Mukama waffe. **17** Obanga ddala ndi munno, mwanirize mu ngeri y'emu nga bwe wandinnyanirizza singa nze mbadde nzize. **18** Obanga waliwo ekintu ekibi kye yakukola, oba ekintu ky'omubanja, kimbalirweko. **19** Kino nkiwandiika mu mukono gwange nze, Pawulo, nti ndikusasula. Sijja kukugamba nti olina ebbanja lyange. **20** Munnange owooluganda, nkolera ekikolwa kino ekiraga okwagala, omutima gwange guddemu amaanyi mu Kristo. **21** Nkuwandiikidde ebbaluwa eno nga neesigira ddala nga kye nkusaba ojja kukikola n'okusingawo! **22** Nninayo n'ekirala kye nkusaba; nkusaba ontegekere we ndisula, kubanga nnina essuubi, nga Katonda okusaba kwammwe ajja kukuddamu anzikirize nkomewo gye muli. **23** Epafula, musibe munnange olw'okubuulira Enjiri ya Kristo Yesu, abalamusizza. **24** Ne bakozi bannange bano: Makko, ne Alisutaluuko, ne Dema, ne Lukka nabo babalamusizza. **25** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga n'omwoyo gwammwe.

Abaebbulaniya

1 Edda, Katonda yayogeranga ne bajjajjaffe mu ngeri
nnyingi ez'enjawulo ng'ayita mu bannabbi; **2** naye
mu nnaku zino ez'oluvannyuma yayogera naffe ng'ayita
mu Mwana, gwe yalonda okuba omusika wa byonna, era
mu oyo mwe yatondera ensi n'ebintu byonna ebirimu.
(aiōn g165) **3** Amasamasa n'ekitiibwa kya Katonda, era
ky'ekifaananyi kye ddala bw'ali, era abeezaawo buli kintu
olw'ekigambo kye eky'amaanyi. Bwe yamala okukola
ekikolwa eky'okututukuza okuva mu bibi, n'atuula ku
mukono ogwa ddyo ogwa Katonda mu Bwakabaka obw'omu
ggulu. **4** Bw'atyo n'asinga bamalayika, nga kyeragira ku
linnya lye okuba ery'ekitiibwa okusinga amannya gaabwe.
5 Kubanga ani ku bamalayika gwe yali ayogeddeko nti,
"Ggwe oli Mwana wange, Leero nkuzadde?" Era nate nti,
"Nze nnaabeeranga Kitaawe gy'ali naye anaabeeranga
Mwana wange gye ndi?" **6** Era nate bw'aleeta Omwana
we omubereberye mu nsi, agamba nti, "Bamalayika
ba Katonda bonna bamusinzenga." **7** Era ayogera ku
bamalayika nti, "Afuula bamalayika be ng'empewo, n'afuula
n'abaweereza be ng'ennimi z'omuliro." **8** Naye ku Mwana
ayogera nti, "Entebe yo ey'Obwakabaka, Ayi Katonda, ya
lubeerera emirembe n'emirembe; obutuukirivu, gwe muggo
ogw'obwakabaka bwo. **(aiōn g165)** **9** Wayagala obutuukirivu
n'okyawa obujeemu. Katonda, era Katonda wo kyeyava
akufukako amafuta ag'omuzeeyituuni agaleeta essanyu
okusinga banno." **10** Ayongera n'agamba nti, "Mukama
ku lubereberye wassaawo omusingi gw'ensi, era n'eggulu
mirimu gwa mukono gwo. **11** Ebyo biriggwaawo, naye
ggwe olibeerera emirembe gyonna, era byonna birikaddiwa
ng'ekyambalo bwe kikaddiwa. **12** Era olibizingako ng'ekooti
bwe zingibwako, era birikyusibwa ng'ekyambalo bwe
kikyusibwa. Naye ggwe oba bumu, so n'emyaka gyo
tegirikoma." **13** Ani ku bamalayika gwe yali agambye nti,
"Tuula wano ku mukono gwange ogwa ddyo, okutuusa lwe
ndifufuggaza abalabe bo, ne bafuuka entebe y'ebigere byo"?
14 Bamalayika bonna, myoyo egitumibwa okuweereza abo
abagenda okusikira obulokozi.

2 Kyekivudde kitusaanira okussaayo ennyo omwoyo ku
bintu bye twawulira, si kulwa nga tuwaba ne tubivaako.
2 Obanga ekigambo ekyayogerwa bamalayika kyakola, na
buli eyayonoona era n'ajeemera ekigambo ekyo, yaweebwa
ekibonerezo ekimusaanira, **3** ffe tuliwona tutya bwe
tuliragajjalira obulokozi obukulu obwenkana awo? Obulokozi
obwo bwasooka okwogerwa Mukama waffe, ne bulyoka
bukakasibwa abo abaabuwulira. **4** Katonda yakikakasiza mu
bubonero ne mu by'ekitalo ne mu byamagero abitali bimu,
era ne mu birabo ebya Mwoyo Mutukuvu bye yagaba nga
bwe yayagala. **5** Ensi empya gye twogerako si yakufugibwa
bamalayika. **6** Waliwo mu byawandiikibwa, omuntu we
yagambira Katonda nti, "Omuntu kye ki ggwe okumujjukira?
Oba Omwana w'Omuntu ye ani ggwe okumussaako
omwoyo? **7** Wamussa obuteenkana nga bamalayika,
okumala akaseera katono, wamutikkira engule ey'ekitiibwa
n'ettendo, **8** n'oteeka ebintu byonna wansi w'ebigere bye."
Katonda atadde buli kintu wansi we. Kyokka kaakano
tetulaba bintu byonna nga biteekeddwa wansi we. **9** Naye
tulaba Yesu eyassibwa wansi wa bamalayika okumala
akaseera akatono. Olw'ekisa kya Katonda, yabonaabona
n'afa, alyoke alege ku kufa ku lwa buli muntu, n'atikkirwa
engule ey'ekitiibwa n'ettendo. **10** Katonda oyo eyatonderwa
ebintu byonna, era mu oyo Yesu Kristo ebintu byonna
mwe byatonderwa, eyalondebwa okuleeta abaana abangi
mu kitiibwa. Era kyasaanira Yesu okubonyaabonyezebwa,
ng'omukulembeze omutuukirivu, okubaleetera obulokozi.
11 Oyo atukuza era n'abo abatukuzibwa bava mu omu
bonna. Noolwekyo takwatibwa nsonyi kubayita baganda be.
12 Agamba nti, "Nditegeeza baganda bange erinnya lyo,
era nnaakuyimbiranga ennyimba wakati mu kkuŋŋaaniro."
13 Era awalala agamba nti, "Nze nnaamwesiganga oyo."
Ate ne yeeyongera n'agamba nti, "Laba nze n'abaana
Katonda be yampa." **14** Olw'okubanga abaana balina
omubiri n'omusaayi, naye yalina omubiri n'omusaayi, alyoke
azikirize oyo alina amaanyi ag'okufa, ye Setaani. **15**
Yakikola alyoke awe eddembe abo bonna abaali bamaze
obulamu bwabwe bwonna mu buddu olw'entiisa y'okufa. **16**
Kubanga eky'amazima kiri nti tayamba bamalayika, ayamba
zzadde lya Ibulayimu. **17** Kyekyava kimugwanira mu byonna
okufaananyizibwa baganda be, alyoke abeerenga Kabona
Asinga Obukulu asaasira era omwesigwa mu kuweereza
Katonda. Ekyo yakikola alyoke atangirire ebibi by'abantu.
18 Yabonaabona, ye yennyini ng'akemebwa, alyoke ayambe
abo abakemebwa.

3 Kale abooluganda abatukuvu, Katonda b'ayise,
mulowoozenga ku Yesu, Omutume Omukulu era Kabona
Asinga Obukulu, gwe twatula. **2** Yali mwesigwa eri oyo
eyamulonda, era nga Musa bwe yali omwesigwa mu
nnyumba ya Katonda yonna. **3** Kubanga ng'omuzimbi
bw'aweebwa ekitiibwa okusinga ennyumba gy'azimbye,
bw'atyo Yesu wa kitiibwa okusinga Musa. **4** Kubanga
buli nnyumba wabaawo agizimba, naye Katonda ye
y'azimba buli kintu. **5** Musa yali muweereza mwesigwa mu
nnyumba ya Katonda yonna, eyayogera eby'obunnabbi
ku bintu ebyali bigenda okwogerwa mu biro eby'omu
maaso. **6** Naye ate Kristo ye Mwana omwesigwa, akulira
ennyumba ya Katonda; ate ffe tuli nnyumba y'oyo bwe
tunywera ne tuba bavumu ne twenyumiririza mu ssuubi
lye tunywezezza. **7** Noolwekyo nga Mwoyo Mutukuvu
bw'agamba nti, "Leero bwe munaawulira eddoboozi lye, **8**
temukakanyaza mitima gyammwe, nga bali bwe baajeema,
ku lunaku lwe bagezesaako Katonda mu ddungu. **9**
Bajjajjammwe bangezesa, ne balaba bye nakola mu myaka
amakumi ana. **10** Kyennava nsunguwalira omulembe ogwo,
ne njogera nti bulijjo baba bakyamu mu mitima gyabwe,
era tebamanyi makubo gange. **11** Kyennava ndayira nga
nsunguwadde nti, 'Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.'" **12**
Mwekuume abooluganda, omutima omubi ogw'obutakkiriza
gulemenga kuba mu muntu yenna ku mmwe, ne gubaggya
ku Katonda omulamu. **13** Mubuuliraganenga mwekka na
mwekka bulijjo ng'ekiseera kikyaliwo, waleme okubaawo
n'omu ku mmwe akakanyazibwa obulimba bw'ekibi. **14**

Olw'okubanga tussa kimu mu Kristo, tunywereze ddala obwesige bwaffe bwe twatandika nabwo, era tubunywereze ddala okutuusa ku nkomerero. **15** Kyogerwako nti, "Leero bwe munaawulira eddoboozi lye temukakanyaza mitima gyammwe nga bwe mwakola bwe mwajeema." **16** Be baani abaawulira, naye ne bajeema? Si abo bonna abaava mu Misiri ne Musa? **17** Era baani be yanyiigira okumala emyaka amakumi ana? Si abo abaayonoona ne bafiira mu ddungu? **18** Era baani abo Katonda be yalayirira obutayingira mu kiwummulo kye? Si abo abataagonda? **19** Era tulaba nga baalemwa okuyingira olw'obutakkiriza bwabwe.

4 Noolwekyo ng'ekisuubizo eky'okuyingira mu kiwummulo kye, bwe kikyaliwo, twerinde, omuntu yenna ku mmwe aleme kulabika nga takituuseemu. **2** Kubanga naffe tubuuliddwa Enjiri, nga nabo bwe baagibuulirwa. Kyokka baalema okukkiriza ekigambo kye baawulira, era tebaalina kye baagasibwa. **3** Kubanga ffe abakkiriza, ffe tuyinza okuyingira mu kiwummulo kye, nga bwe yayogera nti, "Kyennava ndayira nga nsunguwadde nti, 'Tebaliyingira mu kiwummulo kyange.'" Omulimu gwe gwaggwa ku kutondebwa kw'ensi. **4** Kubanga waliwo w'ayogerera nti, "Katonda bwe yamala okukola emirimu gye gyonna n'awummulira ku lunaku olw'omusanvu." **5** Ayongera n'agamba nti, "Tebaliyingira mu kiwummulo kyange." **6** Kyaterekerwa abamu okuyingiramu, ate ng'abo abaasooka okubuulirwa Enjiri, tebaayingira olw'obujeemu. **7** Katonda kyeyava ateekateeka nate olunaku, n'alutuuma leero, bwe yayogerera mu Dawudi, oluvannyuma lw'ekiseera ekiwanvu nti, "Leero bwe munaawulira eddoboozi lye, Temukakanyaza mitima gyammwe. **8** Kubanga singa Yoswa yabatwala mu kifo eky'okuwummula, Katonda teyandiyogedde ku lunaku olulala olw'okuwummula." **9** Naye Katonda atusuubizza olunaku olwa Ssabbiiti lwe tuliwummula, newaakubadde nga terunnatuuka. **10** Kubanga oyo ayingira mu kiwummulo kya Katonda, awummula emirimu gye nga Katonda bwe yawummula ng'amaze emirimu gye. **11** Noolwekyo tufubenga okuyingira mu kiwummulo ekyo, omuntu yenna alemenga kugoberera ekyokulabirako ekibi eky'abajeemu. **12** Ekigambo kya Katonda kiramu era kikola. Kisala okusinga ekitala eky'obwogi obubiri, era kiyitamu ne kituukira ddala ku mmeeme n'omwoyo, n'ennyingo n'obusomyo, era kyawula ebirowoozo n'okufumiitiriza kw'omutima. **13** Katonda amanyi ebintu byonna, so tewali kitonde na kimu ekikwekeddwa amaaso ge. Alaba buli kintu, era tulyogera mazima nga tumutegeeza buli kimu. **14** Noolwekyo nga bwe tulina Kabona Asinga Obukulu, eyagenda mu ggulu, ye Yesu, Omwana wa Katonda, tunyweze okukkiriza kwe twayatula. **15** Tulina Kabona Asinga Obukulu alumirwa awamu naffe mu bunafu bwaffe, eyakemebwa mu byonna nga ffe, kyokka n'atakola kibi kyonna. **16** Kale tusembererenga entebe ya Katonda ey'obwakabaka ey'ekisa n'obuvumu, tufune okusaasirwa n'ekisa tubeerwe mu kwetaaga kwaffe.

5 Buli Kabona Asinga Obukulu alondebwa mu bantu n'ateekebwawo okuweereza Katonda ku lwabwe, alyoke awengayo ebirabo n'essaddaaka olw'ebibi byabwe. **2** Asobola okukwata empola abantu abatamanyi era n'abo abakyama, kubanga naye yennyini muntu eyeetooloddwa obunafu. **3** Olw'obunafu obwo, kimugwanira okuwangayo ssaddaaka ku lulwe yennyini ne ku lw'abantu. **4** Tewali muntu yenna ayinza okwefuula kabona wabula ng'ayitiddwa Katonda okukola omulimu, nga bwe yayita Alooni. **5** Ne Kristo bw'atyo teyeegulumiza yekka, okufuuka Kabona Asinga Obukulu. Katonda yamwogerako nti, "Ggwe oli Mwana wange, leero nkuzadde ggwe." **6** Era n'awalala agamba nti, "Ggwe walondebwa okuba Kabona emirembe n'emirembe, ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli." **(aiōn g165)** **7** Mu kiseera Yesu kye yabeerera ku nsi mu mubiri ogw'obuntu, yasaba ne yeegayirira oyo ayinza okumulokola mu kufa nga bw'akaaba amaziga mu ddoboozi ery'omwanguka. Yesu yasinza Katonda mu mazima, Katonda n'awulira okusaba kwe. **8** Newaakubadde yali Mwana wa Katonda, yayiga okumugondera ne bwe kwamutuusanga mu kubonaabona. **9** Era bwe yamala okutuukirizibwa, n'afuuka obulokozi obutaggwaawo eri abo bonna abagondera Katonda. **(aiōnios g166)** **10** Katonda yamuyita okuba Kabona Asinga Obukulu ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli. **11** Waliwo bingi bye twandiyagadde okumwogerako, naye ate nga kizibu okubinyonnyola, kubanga temuyiga mangu. **12** Newaakubadde nga kaakano mwandibadde musobola okuyigiriza abalala, kyetaaga okuddamu okubayigiriza, ebintu ebya bulijjo eby'amazima ebikwata ku kigambo kya Katonda. Mwetaaga mata so si mmere enkalubo ey'abakulu. **13** Kubanga omuntu bw'aba ng'akyanywa mata, aba akyali mwana muto. Aba tannategeera kigambo kikwata ku by'obutuukirivu. **14** Naye emmere enkalubo ya bakulu, abeeyigirizza okwawulanga ekirungi n'ekibi.

6 Noolwekyo tulekeraawo okuyiga ebintu bya Kristo ebisookerwako, tukule mu by'omwoyo. Tulekeraawo okwogera ku bisookerwako byokka, ng'okwenenya ebikolwa ebireeta okufa, by'ebikolwa eby'obulombolombo, naye tuteekwa n'okuba n'okukkiriza mu Katonda. **2** Tulekeraawo okuyigiriza obulombolombo obw'okubatizibwa, n'obw'okussibwako emikono, n'enjigiriza ey'okuzuukira kw'abafu, n'okusalirwa omusango ogw'olubeerera. **(aiōnios g166)** **3** Katonda nga bw'asiima, tukule mu mwoyo. **4** Kizibu okuzza mu kwenenya abo abaamala okufuna ekitangaala ne balega ku birungi eby'omu ggulu, ne bafuuka abassa ekimu mu Mwoyo Omutukuvu, **5** ne bamanya obulungi bw'ekigambo kya Katonda, ne balega ku maanyi ag'emirembe egigenda okujja, **(aiōn g165)** **6** naye ne bava ku Katonda. Baba bakomerera Omwana wa Katonda omulundi ogwokubiri, ne bamuswaza mu lwatu. **7** Ettaka ligasa omulimi, bwe lifuna obulungi enkuba, ne lisigibwamu ensigo era ne muvaamu ebibala ebirungi. Ne Katonda aliwa omukisa. **8** Naye bwe libaza amatovu, n'amaggwa, ettaka eryo teriba lya mugaso liba kumpi n'okukolimirwa. Ku nkomerero, ebimezeeko byokebwa. **9** Naye abaagalwa, newaakubadde twogera bwe tutyo mmwe tetubabuusabuusa. Tumanyi nga mulina ebintu ebirungi era mukola ebintu ebiraga nti muli mu kkubo ery'obulokozi. **10** Kubanga Katonda mwenkanya tayinza kwerabira mulimu

gwammwe omunene bwe gutyo, n'okwagala kwe mwagala erinnya lye, era amanyi bwe mwaweereza abantu be, era bwe mukyeyongera okubaweereza. **11** Era twagala buli omu ku mmwe yeeyongere okulaganga obunyiikivu obwo okutuusiza ddala ku nkomerero, lwe mulifuna ekyo kye musuubira. **12** Tetwagala mube bagayaavu, wabula mube ng'abo abakkiriza era abagumiikiriza ne bafuna ekyasuubizibwa. **13** Katonda bwe yasuubiza Ibulayimu, nga bwe wataali mulala gw'ayinza kwerayirira amusinga, yeerayirira yekka. **14** Yalayira ng'agamba nti, "Ndikuweera ddala omukisa, era n'okukwaza nnaakwazanga." **15** Bw'atyo Ibulayimu bwe yalindirira n'obugumiikiriza, n'aweebwa ekyasuubizibwa. **16** Abantu balayira omuntu abasinga obukulu, ku nkomerero kye balayidde kye kisalawo. **17** Ne Katonda bw'atyo, kyeyava ateekawo ekirayiro ng'ayagala okukakasiza ddala abasika b'ekisuubizo nti talijjulula ekyo kye yasuubiza. **18** Katonda yakikola bw'atyo, okutulaga ebintu bibiri ebitajjulukuka, nti akuuma ekisuubizo kye awamu n'ekirayiro kye. Talimba. Noolwekyo ffe abaddukira gy'ali okutulokola, tusaana okuba abagumu kubanga talirema kutuwa ebyo bye yasuubiza. **19** Essuubi eryo lye linywereza ddala emmeeme zaffe ng'ennanga bw'enyweza eryato. Essuubi eryo lituyingiza munda w'eggigi. **20** Yesu eyatusooka yo, eyo gye yayingira ku lwaffe, bwe yafuuka Kabona Asinga Obukulu ow'emirembe gyonna, ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli. **(aiōn g165)**

7 Merukizeddeeki yali kabaka w'e Ssaalemi, era yali kabona wa Katonda Ali Waggulu Ennyo. Ibulayimu bwe yali ng'ava mu lutalo mwe yattira bakabaka, Merukizeddeeki n'amusisinkana, n'amusabira omukisa. **2** Ne Ibulayimu n'awa Merukizeddeeki ekitundu eky'ekkumi ekya byonna bye yanyaga. Okusooka erinnya Merukizeddeeki litegeeza nti Kabaka ow'Obutuukirivu. Ate era litegeeza kabaka w'e Ssaalemi ekitegeeza nti ye kabaka ow'emirembe. **3** Merukizeddeeki taliiko kitaawe oba nnyina. Ennaku ze teziriiko ntandikwa wadde enkomerero, era n'obulamu bwe tebukoma. Asigala kabona emirembe gyonna, ng'Omwana wa Katonda. **4** Kale mulabe Merukizeddeeki oyo nga bwe yali omukulu! Ibulayimu jjajjaffe yamuwa ekimu eky'ekkumi ekya byonna bye yanyaga. **5** N'abo abazzukulu ba Leevi abaaweebwa obwakabona, balagirwa okusoloozanga ekimu eky'ekkumi ng'etteeka bwe ligamba, newaakubadde nga baava mu ntumbwe za Ibulayimu, kwe kugamba nti nabo baganda baabwe. **6** Naye oyo ataabalibwa mu kika kyabwe, yafuna ekimu eky'ekkumi okuva eri Ibulayimu, Merukizeddeeki n'asabira omukisa oyo eyalina ebyasuubizibwa. **7** Tewali kubuusabuusa omukulu y'asabira omuto omukisa. **8** Mu ngeri emu, ekimu eky'ekkumi kiweebwa eri abantu abafa, naye mu ngeri endala, kiweebwa eri oyo akakasibwa nga mulamu. **9** Noolwekyo ka tugambe nti okuyita mu Ibulayimu, ne Leevi aweebwa ekimu eky'ekkumi, naye yawaayo ekimu eky'ekkumi. **10** Yali akyali mu ntumbwe za jjajjaawe, Merukizeddeeki bwe yamusisinkana. **11** Kale singa okutuukirira kwaliwo lwa bwakabona obw'Ekileevi, kubanga abantu baaweebwa amateeka nga gasinzira ku bwo, kiki ekyetaaza kabona omulala okuva mu lubu lwa Merukizeddeeki, mu kifo ky'okuva mu lubu lwa Alooni? **12** Kubanga bwe wabaawo okukyusibwa mu bwakababona, era kiba kyetaagisa n'okukyusa mu mateeka. **13** Oyo ayogerwako ebigambo ebyo wa kika kirala omutaavanga muntu eyali aweerezaako ku Kyoto. **14** Kubanga kimanyiddwa nga Mukama waffe yava mu Yuda ekika Musa ky'ataayogerako bigambo bya bwakabona. **15** Era kitegeerekeka nga wazeewo Kabona omulala mu kifaananyi kya Merukizeddeeki, **16** atassibwawo ng'amateeka ag'ebiragiro eby'omubiri bwe gali, wabula ng'amaanyi bwe gali ag'obulamu obutaggwaawo. **17** Kubanga Kristo ayogerwako nti, "Oli kabona okutuusa emirembe gyonna ng'olubu lwa Merukizeddeeki bwe luli." **(aiōn g165)** **18** Ekiragiro ekyasooka kijjululwa olw'obunafu n'olw'obutagasa bwakyo, **19** kubanga amateeka tegaliiko kye gatuukiriza, wabula essubi erisinga obulungi, mwe tuyita okusemberera Katonda. **20** Era kino tekyakolebwa watali kirayiro. Waliwo abaafuulibwa bakabona awatali kirayiro, **21** naye ye yafuulibwa kabona mu kirayiro, ng'ayita mu oyo amwogerako nti, "Mukama yalayira era tagenda kwejjusa: 'Oli kabona emirembe gyonna.'" **(aiōn g165)** **22** Yesu kyeyava afuuka omuyima w'endagaano esinga obulungi. **23** Bangi abaafuulibwa bakabona kubanga baafanga ne basikirwa. **24** Naye olwokubanga Yesu abeerera emirembe gyonna, alina obwakabona obutakyukakyuka. **(aiōn g165)** **25** Era kyava ayinza okulokolera ddala abajja eri Katonda ku bubwe, kubanga abeera mulamu ennaku zonna okubawolereza. **26** Noolwekyo Kabona Asinga Obukulu afaanana bw'atyo ye yatusaanira, omutukuvu, ataliiko musango, wadde ebbala, eyayawulibwa okuva ku abo abalina ebibi, era eyagulumizibwa okusinga eggulu, **27** ataliiko kye yeetaaga ekya buli lunaku, nga bakabona abakulu abalala, okusooka okuwangayo ssaddaaka olw'ebibi bye ye, n'oluvannyuma olw'ebyo eby'abantu abalala. Ekyo yakikola omulundi gumu, bwe yeewaayo yennyini. **28** Amateeka gaalondanga abantu okuba Bakabona Abasinga Obukulu n'obunafu bwabwe, naye ekigambo eky'ekirayiro, ekyaddirira amateeka, kironda Omwana eyatuukirira okutuusa emirembe gyonna. **(aiōn g165)**

8 Ekigambo ekikulu ekiri mu bye twogedde kye kino nti, Tulina Kabona Asinga Obukulu, atudde ku mukono ogwa ddyo, ogw'entebe ya Katonda ey'obwakabaka mu ggulu, **2** omuweereza w'ebitukuvu, era ow'eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu ey'amazima, etaazimbibwa bantu wabula Mukama. **3** Kubanga Kabona Asinga Obukulu yenna alondebwa olw'omulimu ogw'okuwaayo ebirabo ne ssaddaaka, bwe kityo n'oyo kyamugwanira okuba n'ekintu ky'awaayo. **4** Singa yali ku nsi, teyandibadde kabona kubanga waliwo bakabona abawaayo ebirabo ng'amateeka bwe galagira. **5** Kye bakola kifaananako bufaananyi era kisiikirize ky'ebyo ebikolebwa mu ggulu. Musa kyeyava alabulwa, bwe yali ng'anaatera okumaliriza weema, Mukama n'amugamba nti, "Bw'oba ng'ozimba, goberera entegeka yonna eyakulagirwa ku lusozi." **6** Naye kaakano omulimu Yesu gwe yaweebwa, gusinga nnyo ogwa bali obukulu, kubanga n'endagaano gy'alimu ng'omutabaganya

y'esinga obulungi, n'ebisuubizo kw'enyweredde, bye bisinga obulungi. **7** Singa endagaano eyasooka teyaliiko kyakunenyezebwa, tewandibaddewo kyetaagisa yaakubiri. **8** Kubanga bw'abanenya ayogera nti, "Laba ennaku zijja," bw'ayogera Mukama, "ndiragaana endagaano empya n'ennyumba ya Isirayiri, awamu n'ennyumba ya Yuda. **9** Endagaano eno empya terifaanana n'eri gye nalagaana ne bajjajjaabwe lwe nabakwata ku mukono okubaggya mu nsi y'e Misiri. Olw'okubanga tebaagoberera ndagaano yange, nange ssaabassaako mwoyo," bw'ayogera Mukama. **10** "Eno y'endagaano gye ndiragaana n'ennyumba ya Isirayiri, oluvannyuma lw'ennaku ezo, bw'ayogera Mukama. Ndissa amateeka gange mu birowoozo byabwe era ndiwandiika amateeka gange ku mitima gyabwe, nange nnaabeeranga Katonda waabwe, nabo banaabeeranga bantu bange. **11** Era tewaliba nate muntu ayigiriza munne oba muliraanwa we, oba muganda we ng'agamba nti, 'Manya Mukama,' Kubanga okuva ku muto okutuuka ku mukulu bonna balimmanya. **12** Era ndibasaasira, n'ebibi byabwe siribijjukira nate." **13** Katonda bw'ayogera ku ndagaano empya, olwo ng'andibizza ey'edda; n'eyo gy'adibizza n'okukaddiwa n'ekaddiwa, eriggwaawo.

9 Endagaano ey'olubereberye, yalina amateeka agaalagirwa ag'okusinzanga Katonda, era waaliwo n'eweema entukuvu ey'oku nsi. **2** Mu weema eno mwalimu ebisenge bibiri. Mu kisenge ekisooka nga mwe muli ekikondo ekya zaabu eky'ettaala, n'emmeeza okwabeeranga emigaati emyawule, ekisenge kino kyayitibwanga Ekifo Ekitukuvu. **3** Era waaliwo olutimbe olwokubiri ng'emabega waalwo we wali ekifo ekiyitibwa Awatukuvu w'Awatukuvu. **4** Mu kifo ekyo mwalimu ekyoterezo ky'obubaane ekya zaabu, n'essanduuko ey'endagaano, eyabikkibwako zaabu ku buli ludda. Mu ssanduuko nga mulimu ekibya ekya zaabu ekyalimu emmaanu, n'omuggo gwa Alooni nga gutojjedde, n'ebipande eby'amayinja eby'Amateeka Ekkumi eby'endagaano. **5** Ku kisaanikira ky'essanduuko nga kuliko bakerubbi ab'ekitiibwa nga basiikirizza entebe ey'okusaasira; ebintu ebyo tetuyinza kubyogerako kaakano kinnakimu. **6** Ebintu byonna nga bimaze okutegekebwa bwe bityo, bakabona baayingiranga mu kisenge ekisooka buli lunaku ne bakola emirimu gyabwe egy'okuweereza. **7** Naye Kabona Asinga Obukulu yekka ye yayingiranga mu kisenge eky'omunda omulundi gumu buli mwaka. Yagendangayo n'omusaayi, gwe yawangayo ku lulwe n'olw'ebibi by'abantu bye baakolanga mu butanwa. **8** Mu bino byonna, Mwoyo Mutukuvu atutegeeza bulungi nti, Ekkubo erituuka mu bifo ebitukuvu lyali terinnamanyika, ng'eweema ey'Okukuŋŋaanirangamu ey'olubereberye ekyaliwo, n'enkola ey'edda ng'ekyaliwo. **9** Amakulu geekyo mu kiseera kya leero, ge gano: ebirabo ne Ssaddaaka ebyaweebwangayo tebiyinza kutukuza mutima gw'oyo asinza. **10** Bikoma ku byakulya na byakunywa na ku bulombolombo obw'okunaaba, n'ebiragiro abantu bye baalina okukwata n'okugondera okutuusa ku biro eby'okuzza ebintu obuggya. **11** Kristo yajja nga Kabona Asinga Obukulu ow'ebintu ebirungi ebyali bigenda okujja. Yayingira mu weema esinga obukulu n'okutuukirira, etaakolebwa na mikono gya bantu, etali ya mu nsi muno. **12** Teyayingira na musaayi gwa mbuzi wadde ogw'ente ennume, naye yayingira mu Watukuvu w'Awatukuvu omulundi gumu gwokka n'omusaayi gwe; bw'atyo ye yennyini n'atufunira obulokozi obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **13** Obanga omusaayi gw'embuzi, n'ente ennume, n'evvu ly'ente enduusi, bimansirwa ku abo abalina ebibi, ne bibatukuza mu mubiri; **14** omusaayi gwa Kristo ataliiko kamogo, eyeewaayo ye yennyini eri Katonda olw'Omwoyo ataggwaawo, tegulisinga nnyo okutukuza emyoyo gyaffe okuva mu bikolwa ebifu tulyoke tuweereze Katonda omulamu? **(aiōnios g166)** **15** Noolwekyo Kristo ye mutabaganya mu ndagaano empya, okufa bwe kwabaawo olw'okununulibwa okuva mu byonoono eby'omu ndagaano eyasooka, abo abaayitibwa ab'obusika obutaggwaawo balyoke baweebwe ekisuubizo. **(aiōnios g166)** **16** Kubanga ekiraamo kiteekebwa mu nkola ng'eyakikola amaze kufa. **17** Kubanga kikola ng'eyakikola afudde, kubanga tekiba na makulu eyakikola bw'aba ng'akyali mulamu. **18** Era n'endagaano ey'olubereberye teyakolebwa awatali musaayi. **19** Kubanga Musa bwe yamala okuwa abantu bonna Amateeka, n'atwala omusaayi gwa zisseddume n'ogw'embuzi, n'amazzi, n'addira obutabi obw'akawoowo obwa ezobu, n'ebyoya by'endiga ebiriko omusaayi, n'amansira ku kitabo kyennyini era ne ku bantu. **20** N'ayogera nti, "Guno gwe musaayi gw'endagaano Katonda gye yabalagira okukwata." **21** Era bw'atyo n'amansira ne ku weema ey'Okukuŋŋaanirangamu, ne ku byonna ebyakozesebwanga mu kusinza. **22** Era mu mateeka buli kintu kitukuzibwa na musaayi, era awatali kuyiwa musaayi tewabaawo kusonyiyibwa. **23** Ebifaananyi by'ebintu eby'omu ggulu kyebiva byetaaga okutukuzibwa ne ssaddaaka, naye ebintu eby'omu ggulu byennyini biteekwa kutukuzibwa na ssaddaaka ezisinga ezo. **24** Kubanga Kristo teyayingira mu kifo kya Watukuvu w'Awatukuvu ekyakolebwa n'emikono gy'abantu, naye yayingira mu ggulu mwennyini gy'ali kaakano mu maaso ga Katonda ku lwaffe. **25** Kristo teyayingira mu ggulu kwewangayo mirundi mingi, nga Kabona Asinga Obukulu bw'ayingira mu Watukuvu w'Awatukuvu buli mwaka n'omusaayi ogutali gugwe, **26** kubanga kyali kimugwanira okubonaabonanga emirundi mingi okuva ku kutondebwa kw'ensi. Naye kaakano yajja omulundi gumu ku nkomerero y'omulembe, ne yeewaayo yennyini ng'ekiweebwayo. **(aiōn g165)** **27** Ng'abantu bwe baterekerwa okufa omulundi gumu n'oluvannyuma okulamulwa ne kutuuka, **28** era ne Kristo bw'atyo yaweebwayo omulundi gumu ne yeetikka ebibi by'abantu bonna. Alirabika nate omulundi ogwokubiri, si kuddamu kwetikka bibi byaffe, wabula okuleeta obulokozi eri abo abamulindirira.

10 Amateeka kisiikirize busiikirize eky'ebirungi ebigenda okujja, go ku bwagwo tegamala, kubanga ssaddaaka ezo ze zimu eza buli mwaka ze bawaayo obutayosa ezitayinza kutukuza abo abaziwaayo. **2** Ssaddaaka ezo zandibadde tezikyaweebwayo, kubanga abaaziwaayo,

omulundi ogumu gwandibamaze okubatukuza, ne bataddayo kweraliikirira olw'ebibi byabwe. **3** Naye ssaddaaka eza buli mwaka zaabajjukizanga ebibi byabwe. **4** Kubanga omusaayi gw'ente ennume n'embuzi tegusobola kuggyawo bibi. **5** Noolwekyo Kristo bwe yali ng'ajja mu nsi kyeyava agamba nti, "Ssaddaaka n'ebiweebwayo tewabyagala. Naye wanteekerateekera omubiri. **6** Ebiweebwayo ebyokebwa n'ebiweebwayo olw'ekibi, tewabisiima. **7** Kyennava njogera nti, 'Nzuno, nga bwe kyawandiikibwa mu mizingo gy'ebyawandiikibwa: Nzize okukola by'oyagala, ng'Ebyawandiikibwa bwe binjogerako.'" **8** Nga bwe kyogera waggulu nti, Ssaddaaka n'ebiweebwayo, n'ebiweebwayo ebiramba ebyokebwa, n'ebiweebwayo olw'ebibi tewabyagala so tewabisiima, so nga biweebwayo ng'amateeka bwe galagira, **9** n'alyoka agamba nti, "Nzuuno nzize okukola by'oyagala." Noolwekyo aggyawo enkola esooka alyoke anyweze enkola eyookubiri. **10** Twatukuzibwa olw'okwagala kwe, omubiri gwa Yesu Kristo bwe gwaweebwayo omulundi ogumu ku lwaffe ffenna. **11** Buli kabona ayimirira buli lunaku ng'aweereza, n'awaayo ssaddaaka mu ngeri y'emu, ezitayinza kuggyawo bibi, **12** naye Kristo bwe yamala okuwaayo ssaddaaka ey'emirembe gyonna, olw'ebibi, n'alyoka atuula ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. **13** Okuva mu kiseera kino alindirira abalabe be bafuulibwe entebe y'ebigere bye. **14** Kubanga olw'ekiweebwayo ekyo ekimu, abaatukuzibwa yabawa obutuukirivu obw'emirembe gyonna. **15** Mwoyo Mutukuvu naye akikakasa bw'ayogera nti, **16** "Eno y'endagaano gye ndikola nabo, oluvannyuma lw'ennaku ezo, bw'ayogera Mukama. Nditeeka amateeka gange ku mitima gyabwe, era ndiwandiika amateeka gange mu myoyo gyabwe." **17** Ayongerako kino nti, "Sirijjukira nate bibi byabwe newaakubadde obujeemu bwabwe." **18** Naye kaakano awali okusonyiyibwa ebintu ebyo, waba tewakyali kyetaagisa kuwaayo kiweebwayo olw'ebibi. **19** Kale abooluganda nga bwe tulina obuvumu okuyingira mu Watukuvu w'Awatukuvu olw'omusaayi gwa Yesu, **20** eyatuggulirawo ekkubo eriggya era eddamu eriyita mu lutimbe, gwe mubiri gwe, **21** kale nga bwe tulina Kabona Asinga Obukulu nga y'afuga ennyumba ya Katonda, **22** tusembere awali Katonda n'omwoyo ogw'amazima ogujjudde okukkiriza nga tulina emitima egitukuzibbwa okuva mu ndowooza embi, era nga n'emibiri gyaffe ginaazibbwa n'amazzi amatukuvu. **23** Kale tunyweze essuubi lye twatula nga tetusagaasagana, kubanga eyasuubiza mwesigwa, **24** era tussengayo omwoyo buli muntu eri munne, nga twekubiriza mu kwagala ne mu kukola ebikolwa ebirungi. **25** Tuleme kulekayo kukuŋŋaana, ng'abamu bwe bakola, naye buli muntu agumye munne, na ddala nga bwe mulaba nti, Olunaku lw'okudda kwa Mukama waffe lusembedde. **26** Singa tukola ebibi mu bugenderevu, nga tumaze okumanya amazima, waba tewakyaliwo ssaddaaka eweebwayo olw'ekibi. **27** Wabula ekiba kisigadde kwe kulindirira okusalirwa omusango ogw'ekibonerezo eky'omuliro ogw'amaanyi ogugenda okumalawo abalabe ba Katonda. **28** Omuntu yenna eyajeemeranga amateeka ga Musa yattibwanga awatali kusaasirwa, bwe waabangawo abajulirwa babiri oba basatu abamulumiriza. **29** Noolwekyo omuntu alinnyirira Omwana wa Katonda, era n'omusaayi gw'endagaano ogunaazaako ebibi n'aguyisa ng'ogwa bulijjo, era n'anyoomoola Omwoyo ow'ekisa, talibonerezebwa n'obukambwe obusingawo? **30** Kubanga tumumanyi oyo eyagamba nti, "Okuwoolera eggwanga kwange. Nze ndisasula." Era nti, "Mukama y'aliramula abantu be." **31** Kintu kya ntiisa okugwa mu mikono gya Katonda omulamu! **32** Mujjukire ennaku ez'edda bwe mwategeera Kristo, ne mugumiikiriza okubonyaabonyezebwa okw'amaanyi. **33** Oluusi mwavumibwanga era ne muyigganyizibwa mu lwatu, ate olulala ne mussa kimu n'abo abaabonaabona nga mmwe. **34** Mwalumirwa wamu n'abasibe, era mwagumiikiriza n'essanyu bwe mwanyagibwako ebyammwe kubanga mwamanya nti mulina ebisinga obulungi era eby'olubeerera ebibalindiridde. **35** Kale munywererenga ku buvumu bwammwe bwe mulina, obuliko empeera ennene. **36** Kubanga kibasaanira okugumiikiriza nga mukola Katonda by'ayagala mulyoke mufune ebyo bye yasuubiza. **37** Wasigadde akaseera katono nnyo, oyo ow'okujja ajje era talirwa. **38** Omutuukirivu wange, anaabanga mulamu lwa kukkiriza, kyokka bw'adda emabega simusanyukira. **39** Naye ffe tetuli ba kudda mabega mu kuzikirira, wabula tulina okukkiriza okunywevu okutuleetera okulokoka.

11 Okukkiriza kwe kukakasa ebyo bye tusuubira, bwe butabaamu kakunkuna newaakubadde nga tebirabika. **2** Okukkiriza kwe kwaleetera abantu ab'edda abakulu okusiimibwa Katonda. **3** Olw'okukkiriza tumanyi ng'ensi yatondebwa na kigambo kya Katonda, ebirabika kyebyava bikolebwa nga biggibwa mu bitalabika. **(aiōn g165)** **4** Olw'okukkiriza Aberi yawaayo Ssaddaaka esinga obulungi eri Katonda okusinga eya Kayini gye yawaayo, era ne kimubalirwa okuba obutuukirivu, Katonda ng'amuweerwa obujulirwa olw'ebirabo bye, era newaakubadde nga Aberi yafa, akyayogera. **5** Olw'okukkiriza Enoka yatwalibwa nga taleze ku kufa, n'atalabika kubanga Katonda yamutwala. Bwe yali tannamutwala, yayogera nga Enoka bwe yamusanyusa. **6** Naye awatali kukkiriza toyinza kusanyusa Katonda. Buli ajja eri Katonda kimugwanira okukkiriza nti Katonda waali era n'abo abamunoonya n'obwesigwa abawa empeera. **7** Nuuwa bwe yalabulwa ku bintu bye yali tannalaba, n'atya, era mu kukkiriza n'azimba eryato olw'okulokola ennyumba ye. Bw'atyo n'asalira ensi omusango, ate n'afuuka omusika w'obutuukirivu obuli mu kukkiriza. **8** Olw'okukkiriza Ibulayimu bwe yayitibwa, n'agonda, n'alaga mu kifo kye yali agenda okuweebwa ng'omugabo, bw'atyo n'agenda nga ne gy'alaga tamanyiiyo. **9** Era ne bwe yatuuka mu nsi Katonda gye yamusuubiza, mu nsi gye yali tamanyangako, olw'okukkiriza yasulanga mu weema era Isaaka ne Yakobo nabo bwe baakola, Katonda ng'abasuubizza nga bwe yasuubiza Ibulayimu. **10** Ibulayimu yali alindirira ekibuga kiri ekirina omusingi, Katonda kye yategeka era n'azimba. **11** Olw'okukkiriza ne Saala yennyini, omukazi omugumba yaweebwa amaanyi okuba olubuto newaakubadde nga yali ayise ku myaka egy'okuzaalirako; yakkiriza nti oyo amusuubizza mwesigwa. **12** Bwe kityo bangi ne bava mu muntu omu eyali omukadde

ennyo ne baba bangi nnyo ng'emmunyeenye ez'oku ggulu, era ng'omusenyu oguli ku nnyanja ogutabalika. **13** Abo bonna baafiira mu kukkiriza. Baafa nga Katonda bye yabasuubiza tebannabifuna, naye nga basanyufu nga bamanyi nti bibalindiridde, kubanga baategeera nti ku nsi kuno baali bagenyi bugenyi abatambuze. **14** Aboogera bwe batyo balaga nti bayolekedde obutaka bwabwe obw'omu nsi endala. **15** Abantu abo singa baalowooza ku birungi eby'ensi eno bandisobodde okudda emabega. **16** Naye kaakano beegomba ensi esingako, ye y'omu ggulu. Katonda kyava aba Katonda waabwe, nga tekimuswaza kuyitibwa bw'atyo, kubanga abateekeddeteekedde ekibuga. **17** Olw'okukkiriza Ibulayimu bwe yagezesebwa, n'awaayo Isaaka omwana we omu yekka, eyaweebwa ebyasuubizibwa, **18** gwe kyayogerwako nti, "Mu Isaaka mw'olifunira abazzukulu," **19** gwe yamanya nga Katonda ayinza okumuzuukiza mu bafu, era n'ayaniriza Isaaka, nga Isaaka ali ng'azuukidde mu bafu. **20** Olw'okukkiriza ebyo ebyali bigenda okubaawo, Isaaka yasabira Yakobo ne Esawu omukisa. **21** Olw'okukkiriza Yakobo bwe yali anaatera okufa, yasabira bazzukulu be abaana ba Yusufu omukisa kinoomu, n'akutama ku muggo gwe n'asinza Katonda. **22** Yusufu bwe yali anaatera okufa, olw'okukkiriza yayogera ku kuva kw'abaana ba Isirayiri mu Misiri, era n'abalagira n'okutwala amagumba ge nga baddayo ewaabwe. **23** Olw'okukkiriza bakadde ba Musa bwe yazaalibwa baamukwekera emyezi esatu, kubanga baalaba nga mwana mulungi, ne batatya kiragiro kya Falaawo. **24** Olw'okukkiriza Musa ng'akuze, yagaana okuyitibwa omwana w'omumbejja wa Falaawo **25** n'alondawo okubonaabonera awamu n'abantu ba Katonda n'agaana okuba mu ssanyu ery'ekibi eriggwaawo amangu. **26** Musa yalaba nti okuvumibwa olwa Kristo kisingira wala obugagga bw'e Misiri, kubanga yali asuubira empeera. **27** Olw'okukkiriza Musa yava mu Misiri nga tatya busungu bwa Falaawo, kubanga yanywera ng'alaba Katonda oyo atalabika na maaso buuso ag'omubiri. **28** Olw'okukkiriza Musa yassaawo Embaga ejjuukirirwako Okuyitako, n'amansira omusaayi omuzikiriza aleme okutta abaana ababereberye Abayisirayiri. **29** Olw'okukkiriza Abayisirayiri baasomoka Ennyanja Emyufu ng'abayita ku lukalu. Naye Abamisiri bwe baakigezaako amazzi ne gabasaanyaawo. **30** Olw'okukkiriza, bbugwe wa Yeriko yagwa nga kimaze okwebungululirwa ennaku musanvu. **31** Olw'okukkiriza malaaya Lakabu, teyazikirizibwa n'abajeemu, kubanga yasembeza abakessi, n'emirembe. **32** Njogere ki nate? N'ekiseera kinaanzigwako bwe nnaayogera ku Gidyoni, ne ku Baraki, ne Samusooni, ne Yefusa, ne Dawudi, ne Samwiri ne bannabbi abalala, **33** abaawangula bakabaka olw'okukkiriza, be baakola eby'obutuukirivu, be baafuna ebyasuubizibwa, era be baabuniza obumwa bw'empologoma, **34** be baazikiza omuliro ogw'amaanyi, be baawona obwogi bw'ekitala. Be baaweebwa amaanyi okuva mu bunafu, era be baafuuka abazira ab'amaanyi mu ntalo, ne bagoba amaggye g'amawanga. **35** Abakazi baddizibwa abantu baabwe abaali bafudde ne bazuukira. Abalala baabonyaabonyezebwa okutuusa okufa, nga tebalokolebbwa, balyoke bafune obulamu obusingako nga bazuukidde. **36** N'abalala ne basekererwa ne bakubibwa embooko nga bagezesebwa, n'abalala ne basibwa ne bateekebwa ne mu makomera. **37** Baakubibwa amayinja, baasalibwamu n'emisumeeno, ne battibwa n'ekitala. Baatambulanga nga bambadde amaliba g'endiga n'ag'embuzi nga kumpi tebalina kantu, nga bali mu kwetaaga, ne banyigirizibwa, ne bayisibwa bubi, **38** n'ensi nga tebasaanira, nga bayita mu malungu ne mu nsozi nga beekweka mu mpuku ne mu mpampagama z'enjazi. **39** Naye abantu bano bonna abajjula okukkiriza tebaafuna kyasuubizibwa. **40** Kubanga Katonda yatuteekerateekera ekisinga obulungi, bo baleme okutuukirizibwa ffe nga tetuliiwo.

12 Kale nga bwe tulina ekibiina ekinene eky'abajulirwa ekyenkana awo, twambulengamu buli ekizitowa, awamu n'ekibi ekitwesibako amangu, tuddukenga n'okugumiikiriza embiro ez'empaka ezatutegekerwa, **2** nga tutunuulira Yesu eyatandika okukkiriza era y'akutuukiriza, olw'essanyu lye yali alindirira bwe yagumiikiriza omusaalaba, ng'anyooma ensonyi, n'atuula ku luuyi olwa ddyo olw'entebe ya Katonda. **3** Kale mulowooze oyo eyagumiikiriza okuwakanyizibwa okw'abakozi b'ebibi bwe kutyo, mulemenga okukoowa mu mmeeme zammwe nga mutendewererwa ne mu mutima. **4** Temunnalwanagana na kibi okutuusa ne kukuyiwa omusaayi! **5** Mwerabidde ebigambo ebizzaamu amaanyi byayogera nammwe ng'abaana be? Agamba nti, "Mwana wange, tonyoomanga kukangavvulwa kwa Mukama, so toggwangamu maanyi ng'akunenyezza. **6** Kubanga Mukama gw'ayagala amukangavvula, Era abonereza buli gw'ayita omwana we." **7** Noolwekyo mugumiikirize okukangavvulwa, kubanga Katonda abakangavvula ng'abaana be. Mwana ki kitaawe gw'atakangavvula? **8** Naye singa temukangavvulwa, nga bwe kitugwanira ffenna, muba temuli baana be ddala. **9** Kale, nga bwe mussaamu ekitiibwa bakitaffe ab'omubiri, newaakubadde nga batukangavvula, nga batuyigiriza, kitaawe w'emyoyo talisinga nnyo okutukangavvula ne tuba abalamu? **10** Bakitaffe ab'omubiri baatugunjulira ennaku si nnyingi, naye ye atugunjula tugasibwe tulyoke tusobole okugabanira awamu naye mu butukuvu bwe. **11** Okukangavvulwa kwonna mu biro ebya kaakano tekufaanana nga kwa ssanyu, kuba kwa bulumi, naye oluvannyuma kuleeta ebibala eby'emirembe eri abo abayigirizibwa, era ekivaamu bwe butuukirivu. **12** Bwe mutyo munyweze emikono gyammwe egikooye n'amaviivi gammwe agajugumira, **13** era ebigere byammwe mubikolere ekkubo eggolokofu, abo ababagoberera newaakubadde nga balema era banafu, baleme okuva mu kkubo eryo, wabula bawonyezebwe. **14** Mufubenga okuba n'emirembe n'abantu bonna, era mufubenga okuba abatukuvu, kubanga atali mutukuvu taliraba Mukama. **15** Buli muntu afe ku munne waleme kubeerawo n'omu ava mu kisa kya Katonda, era mwekuume ensigo ey'obukyayi ereme okuloka mu mmwe, bangi ne bagwagwawala. **16** Era mwegendereze waleme okubaawo omwenzi mu mmwe wadde atatya Katonda nga Esawu eyatunda ebyobusika

bwe olw'olulya olumu. **17** Oluvannyuma ne bwe yagezaako okusikira omukisa ogwo, teyasiimibwa, era teyafuna mukisa kwenenya newaakubadde nga yagunoonya n'amaziga mangi. **18** Temuzze ku lusozi olulabika olwaka omuliro, n'okukankana n'ekizikiza ekikutte, ne kibuyaga, **19** n'eri eddoboozi ly'akagombe n'eri eddoboozi ery'ebigambo n'abo abaaliwulira ne batayinza na kweyongera kuligumira. **20** Kubanga tebaayinza kugumira ekyo ekyalagirwa Katonda nti, "Ne bw'eba ensolo, bw'ekomanga ku lusozi ekubwanga amayinja n'efa." **21** Ne Musa n'atya nnyo olw'ekyo kye yalaba n'ayogera nti, "Ntidde nnyo era nkankana." **22** Naye muzze ku lusozi Sayuuni, ne mu kibuga kya Katonda omulamu, mu Yerusaalemi eky'omu ggulu n'eri enkumi n'enkumi ez'abamalayika abakuŋŋaanye, **23** n'eri ekkanisa ey'abo abaasooka, amannya gaabwe agaawandiikibwa mu ggulu, n'eri Katonda Omulamuzi wa bonna, n'eri emyoyo egy'abantu abaatukirizibwa, **24** n'eri endagaano empya eya Yesu omutabaganya, ey'omusaayi ogwamansirwa ogwogera obulungi okusinga ogwa Aberi. **25** Kale mugonderenga oyo ayogera nammwe. Obanga Abayisirayiri tebaayinza kulokoka, bwe baagaana okuwulira oyo eyabalabula ng'ali ku nsi, tetuliyisibwa bubi nnyo n'okusingawo, bwe tulijeemera ekigambo ky'oyo ow'omu ggulu atulabula? **26** Yakankanya ensi n'eddoboozi lye kyokka n'asuubiza nti, "Omulundi omulala sirinyeenya nsi yokka, naye era n'eggulu." **27** Kino kitegeeza nti agenda kumalawo nate ebyo ebinyenyezebwa, kyokka ebitanyenyezebwa bisigalewo. **28** Kale, nga bwe twaweebwa obwakabaka obutanyeenyezebwa, tusinze Katonda nga bw'asiima nga tumussaamu ekitiibwa era nga tumutya. **29** Kubanga ddala, "Katonda waffe, gwe muliro ogwokya."

13 Mweyongere okwagalananga ng'abooluganda. **2** Temwerabiranga kusembeza bagenyi, kubanga waliwo abaasembeza bamalayika nga tebagenderedde. **3** Mujjukirenga abasibe abali mu kkomera, nga muli nga abaasibirwa awamu n'abo. Munakuwaliranga wamu nabo ababonyaabonyezebwa, kubanga nammwe muli mu mubiri. **4** Obufumbo mubussangamu ekitiibwa n'ebirayiro byabwo, kubanga abakaba n'abenzi Katonda alibasalira omusango, ne gubasinga. **5** Mwewalenga omululu, bye mulina bibamalenga. Kubanga Katonda yagamba nti, "Sirikuleka era sirikwabulira n'akatono." **6** Kyetuva twogera n'obuvumu nti, "Mukama ye mubeezi wange, siityenga, omuntu ayinza kunkola ki?" **7** Mujjukirenga abakulembeze bammwe abaababuulira ekigambo kya Katonda, nga mutunuulira empisa zaabwe nga mugobereranga okukkiriza. **8** Yesu Kristo nga bwe yali jjo, ne leero bw'ali era bw'aliba emirembe n'emirembe. **(aiōn g165)** **9** Temusendebwasendebwanga kuyigiriza okw'engeri ennyingi ezitamanyiddwa. Kubanga kirungi omutima okunywezebwa ekisa, so si mu byokulya ebitagasa abo ababirya. **10** Tulina ekyoto, abaweereza mu weema ey'Okukuŋŋaanirangamu kye batalina buyinza kuliirangako. **11** Kabona Asinga Obukulu yatwalanga omusaayi gw'ebisolo, olw'ebibi, mu kifo ekitukuvu era n'ennyama yaabyo n'eyokerwa ebweru w'olusiisira. **12** Noolwekyo ne Yesu kyeyava abonaabonera era n'afiira ebweru w'ekibuga alyoke atutukuze n'omusaayi gwe ye. **13** Kale naffe tufulume tulage gy'ali ebweru w'olusiisira nga twetisse ekivume kye. **14** Kubanga wano ku nsi tetulinaawo kibuga kya lubeerera, wabula tulindirira ekyo ekijja. **15** Kale mu Yesu tuweerayo bulijjo ssaddaaka ey'okutendereza Katonda, kye kirabo eky'emimwa, nga twatula erinnya lye. **16** Temwerabiranga kukola bulungi n'okugabananga; kubanga ssaddaaka eziri ng'ezo Katonda zimusanyusa. **17** Muwulirenga abakulembeze bammwe era mubagonderenga, kubanga obuweereza bwabwe kwe kulabirira emyoyo gyammwe, balyoke bakikole n'essanyu nga tebeemulugunya. Kubanga bwe babeemulugunyiza tekibagasa mmwe. **18** Mutusabirenga, kubanga tumanyidde ddala nga tulina omwoyo mulungi, era twagala okukolanga obulungi mu buli kimu. **19** Era okusinga ennyo mbeegayirira munsabire ndyoke nkomewo mangu gye muli. **20** Kale, Katonda ow'emirembe eyazuukiza Mukama waffe Yesu, Omusumba w'endiga omukulu ow'endagaano etaggwaawo gye yanyweza n'omusaayi gwe, **(aiōnios g166)** **21** abawe buli kirungi kyonna kye mwetaaga okubasobozesa okukola by'ayagala, era atukozese ebisiimibwa mu maaso ge ng'ayita mu Yesu Kristo. Aweebwenga ekitiibwa emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **22** Kaakano mbakuutira abooluganda, mugumiikirizenga ebibabuulirirwa, kubanga mbawandiikidde mu bigambo bitono. **23** Mbategeeza nti muganda waffe Timoseewo yateebwa, bw'alijja amangu, ndijja naye eyo okubalaba. **24** Mulamuse abakulembeze bammwe era n'abakkiriza bonna. Ab'omu Italiya babalamusizza. **25** Ekisa kibeerenga nammwe mwenna.

Yakobo

1 Nze Yakobo, omuddu wa Katonda ne Mukama waffe Yesu Kristo, mpandiikira ebika ekkumi n'ebibiri ebyasaasaana, nga mbalamusa. **2** Baganda bange, mulowoozenga byonna okuba essanyu, bwe mukemebwanga mu ngeri ezitali zimu **3** nga mumanyi ng'okugezesebwa kw'okukkiriza kwammwe kuleeta okugumiikiriza. **4** Omulimu gw'okugumiikiriza bwe gutuukirira, ne mulyoka mufuuka abatuukiridde era abakulidde ddala mu mwoyo, nga temulina kibabulako. **5** Naye obanga omuntu yenna ku mmwe aweebuka mu magezi, asabenga Katonda agabira bonna atakayuka, galimuweebwa. **6** Kyokka amusabenga mu kukkiriza, nga tabuusabuusa, kubanga oyo abuusabuusa ali ng'ejjengo ery'oku nnyanja erisundibwa empewo. **7** Omuntu ng'oyo bw'atasaba na kukkiriza tasuubira Mukama kumuwaayo kintu kyonna. **8** Kubanga omuntu ow'emyoyo ebiri, buli gy'adda tanywererayo. **9** Owooluganda atalina bintu bingi mu nsi muno asaana yeenyumirize, kubanga agulumizibbwa. **10** N'omugagga tasaana anyiige ng'ebintu bye bimukendezebbwaako, kubanga naye aliggwaawo ng'ekimuli eky'omuddo bwe kiggweerera. **11** Kubanga enjuba bw'evaayo n'eyaka n'ebbugumu lyayo eringi, omuddo gukala n'ekimuli kyagwo ne kiwotoka ne kigwa, n'obulungi bw'endabika yaakyo ne buggwaawo; n'omugagga bw'atyo bw'aliggwaawo, ng'ali mu mirimu gye. **12** Alina omukisa omuntu agumira okukemebwa, kubanga bw'alimala okusiimibwa aliweebwa engule ey'obulamu Katonda gye yasuubiza abo abamwagala. **13** Omuntu yenna bw'akemebwanga, tagambanga nti, "Katonda ye yankemye," kubanga Katonda takemebwa, era naye yennyini takema muntu n'omu. **14** Naye buli muntu akemebwa ng'okwegomba kwe okubi, bwe kuli, n'asendebwasendebwa. **15** Okwegomba okwo bwe kumala okuba olubuto, ne kuzaala ekibi, n'ekibi bwe kikula ne kizaala okufa. **16** Noolwekyo, abooluganda abaagalwa, temulimbibwalimbibwanga. **17** Buli kirabo ekirungi ekituukiridde, kiva mu ggulu eri Kitaffe, eyatonda eby'omu bbanga ebyaka, atakyukakyuka newaakubadde okwefuula ekirala. **18** Yalondawo ku bubwe yekka okutuzaala, ng'ayita mu kigambo eky'amazima, tulyoke tubeere ng'abaana be ababereberye mu lulyo lwe oluggya. **19** Ekyo mukimanye abooluganda abaagalwa! Buli muntu abeerenga mwangu wa kuwulira, kyokka alemenga kubuguutana kwogera, era alemenga kwanguwa kunyiiga. **20** Kubanga obusungu bw'omuntu tebumuweesa butuukirivu bwa Katonda. **21** Kale mulekenga emize gyonna, n'ekibi ekyasigala mu mmwe, mwanirize n'obuwombeefu ekigambo ekyasigibwa ekiyinza okulokola emyoyo gyammwe. **22** Mubeerenga bakozi ba kigambo, so si abakiwulira ne batakikola, nga mwerimbarimba. **23** Kubanga omuntu awuliriza ekigambo naye n'atakigondera, afaanana ng'omuntu eyeeraba mu ndabirwamu; **24** bw'ava mu ndabirwamu, amangwago ne yeerabira nga bw'afaananye. **25** Naye oyo atunula enkaliriza mu tteeka ettuufu erituukiridde erireetera abantu eddembe, n'alinyikiririramu tajja kukoma ku kulijjukiranga kyokka, naye ajjanga kukola bye ligamba, era anaaweebwanga omukisa mu buli ky'akola. **26** Omuntu yenna bwe yeerowooza nga wa ddiini, naye n'atafuga lulimi lwe, aba yeerimba, n'eddiini ye teriiko ky'egasa. **27** Eddiini entuufu etaliiko bbala mu maaso ga Katonda Kitaffe, y'eyo ey'omuntu alabirira bamulekwa ne bannamwandu era nga yeekuuma ensi gy'alimu ereme kumuletako bbala.

2 Abooluganda, mmwe abakkiririza mu Mukama waffe Yesu Kristo, Mukama ow'ekitiibwa, temusosolanga mu bantu. **2** Kubanga singa omuntu omu ajja mu kuŋŋaaniro lyammwe, ng'ayambadde engoye ez'omuwendo omunene, ng'anaanise n'empeta eza zaabu ku ngalo ze, mu kiseera kye kimu ne wajjawo n'omusajja omwavu ng'ali mu ngoye ezisensusesensuse, **3** ne mwaniriza omugagga, ne mumugamba nti, "Tuulira wano kyokka ne mugamba omwavu nti ggwe oyinza okuyimirira wali, oba si ekyo tuula wano wansi w'akatebe kwe nteeka ebigere byange," **4** kale muba temwesosoddeemu mwekka na mwekka nga mukyamizibwa ebirowoozo byammwe ebibi? **5** Mumpulirize, abooluganda abaagalwa, Katonda teyalonda abo ensi b'eyita abaavu, okuba abagagga mu kukkiriza, era okuba abasika ab'obwakabaka obw'omu ggulu, Katonda bwe yasuubiza abo abamwagala? **6** Naye munyooma omwavu. Abagagga si be babanyigiriza ne babatwala ne mu mbuga z'amateeka? **7** Era si be banyoomoola erinnya eddungi lye muyitibwa? **8** Kiba kirungi nnyo era kya kitiibwa bwe mugondera etteeka eriri mu Kyawandiikibwa erigamba nti, "Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka." **9** Naye bwe musosola mu bantu muba mukoze kibi, n'etteeka libasingisa omusango ng'aboonoonyi. **10** Era omuntu akwata amateeka gonna, naye n'asobyako erimu, omusango gumusinga mu ngeri y'emu ng'oli asobezza amateeka gonna. **11** Kubanga Katonda eyagamba nti, "Toyendanga," era y'omu eyagamba nti, "Tottanga." Noolwekyo singa toyenda, naye n'otta oba mumenyi wa mateeka gonna. **12** Noolwekyo mwogere era mukole ng'amateeka ag'eddembe bwe gali naye nga mumanyi nti tunaatera okulamulwa. **13** Kubanga abo abatalina kisa, nabo tebalikwatirwa kisa. Ekisa kiwangula omusango. **14** Abooluganda, kibagasa ki okugamba nti mulina okukkiriza kyokka ng'okukkiriza kwammwe temukwoleka mu bikolwa? Mulowooza ng'okukkiriza ng'okwo kugenda kubalokola? **15** Singa muganda wo oba mwannyoko takyalina kyakwambala wadde ekyokulya, **16** naye omu ku mmwe n'amugamba nti, "Genda mirembe, obugume, era olye bulungi", naye nga tamuwaddeeyo byetaago bya mubiri, olwo kimugasa ki? **17** Noolwekyo n'okukkiriza bwe kutyo; bwe kutabaako bikolwa kuba kufu. **18** Naye omuntu ayinza okugamba nti, "Ggwe olina okukkiriza nange nnina ebikolwa; ndaga okukkiriza kwo okutaliiko bikolwa, nange nkulage ebikolwa byange nga bwe bikakasa okukkiriza kwange." **19** Okukkiriza obukkiriza nti waliwo Katonda omu yekka, kirungi. Naye ne baddayimooni nabo bakkiriza n'okukankana ne bakankana! **20** Musirusiru ggwe! Oliyiga ddi ng'okukkiriza okutaliiko bikolwa tekuliiko kye kugasa? **21** Jjajjaffe Ibulayimu teyaweebwa obutuukirivu olw'ekikolwa kye yakola, bwe

yawaayo omwana we Isaaka, afiire ku kyoto? **22** Mulaba nga Ibulayimu bwe yalina okukkiriza, era okukkiriza kwe ne kutuukirizibwa olw'ebikolwa bye, **23** n'ekyawandiikibwa ne kituukirizibwa ekigamba nti, "Ibulayimu yakkiriza Katonda, ne kimubalirwa okuba obutuukirivu, era n'ayitibwa mukwano gwa Katonda." **24** Kaakano mutegedde ng'omuntu asiimibwa Katonda olw'ebyo by'akola, so si lwa kukkiriza kyokka. **25** Ekyokulabirako ekirala kye kya Lakabu, eyali malaaya. Teyaweebwa butuukirivu lwa kikolwa eky'okusembeza ababaka, n'oluvannyuma n'abasiibulira mu kkubo eddala nga baddayo, okubawonya? **26** Ng'omubiri bwe guba omufu omwoyo bwe gutagubeeramu, n'okukkiriza bwe kutyo kuba kufu bwe kuteeyolekera mu bikolwa.

3 Abooluganda, abayigiriza tebasaanye kubeera bangi mu mmwe, kubanga mukimanyi nga ffe tulisalirwa omusango munene okusinga abalala. **2** Ffenna tusobya mu ngeri nnyingi. Omuntu yenna atasobya mu kwogera, aba muntu eyatuukirira, asobola okufuga omubiri gwe gwonna. **3** Tuyinza okufuga embalaasi ne tugikozesa kye twagala olw'ebyuma bye tuba tutadde mu kamwa kaayo. **4** Era n'enkasi entono esobola okukyusa ekyombo ekinene ennyo n'ekiraza omugoba waakyo gy'ayagala, newaakubadde ng'empewo ekisindika ebeera ya maanyi mangi. **5** N'olulimi bwe lutyo, newaakubadde nga kantu katono, lwenyumiriza nnyo. Akaliro akatono kasobola okukoleeza ekibira ekinene ne kiggya. **6** Olulimi nalwo muliro. Lujjudde obutali butuukirivu bungi okusinga ebitundu ebirala eby'omubiri gwaffe. Lwo omuliro luguggya mu ggeyeena, ne lulyoka lukoleeza omubiri gw'omuntu gwonna ne gwaka ng'oluyiira okumutuusa mu kuzikirira. **(Geenna g1067)** **7** Abantu, ebisolo ebya buli ngeri n'ennyonyi, n'ebyekulula, era n'eby'omu nnyanja basobola okubiyigiriza ne babifuga, **8** naye tewali muntu n'omu asobola kufuga lulimi. Terufugika era lubi nnyo, lujjudde obutwa obuttirawo. **9** Olulimi tulukozesa okutendereza Mukama era Kitaffe, ate era lwe tukolimiza abantu abaatondebwa mu kifaananyi kya Katonda. **10** Mu kamwa ke kamu ne muvaamu okutendereza n'okukolima. Aboolugandа, kino si bwe kyandibadde bwe kityo! **11** Ensulo y'emu eyinza okuvaamu amazzi agawoomerera n'agakaawa? **12** Aboolugandа omutiini guyinza okubala ezeyituuni, oba omuzabbibu okubala ettiini? Bw'etyo n'ensulo y'emu teyinza kuvaamu mazzi ga munnyo na gawoomerera. **13** Ani alina amagezi n'okutegeera mu mmwe? Kale abiragirenga mu mpisa ze ennungi ng'akola ebikolwa eby'obwetoowaze eby'amagezi. **14** Bwe muba n'omutima omukyayi ogujjudde n'obuggya, era nga mwefaako mwekka, temusaanidde kwewaana na kulimba nga mukontana n'amazima. **15** Kubanga amagezi ng'ago tegava eri Katonda mu ggulu wabula ga ku nsi, era si ga mwoyo wazira ga Setaani. **16** Kubanga buli awabeera obuggya n'okwefaako wekka, wabeerawo okutabukatabuka era n'ebikolwa ebirala ebibi byonna. **17** Naye amagezi agava mu ggulu okusooka byonna malongoofu, era ga mirembe, gafaayo ku bantu abalala, mawulize, gajjudde okusaasira n'ebibala ebirungi, tegasosola mu bantu, era si gannanfuusi. **18** Era ekibala eky'obutuukirivu kiva mu abo abakolerera emirembe.

4 Kiki ekireeta entalo n'okulwanagana mu mmwe? Si lwa kubanga mu mitima gyammwe mujjudde ebintu bingi nnyo ebibi bye mwagala? **2** Mwagala ebintu ne mutabifuna ne muba n'obuggya, ne mulyoka muttiŋŋana so ne mutasobola kubifuna, nga mulwana era nga muyomba kubanga mulemeddwa okubisaba. **3** Era ne bwe mubisaba, temubifuna kubanga ekigendererwa kyammwe kikyamu; mugenderera kubikozesa ku masanyu gokka. **4** Mmwe abenzi temumanyi ng'okuba mikwano gy'ensi bulabe eri Katonda? Noolwekyo omuntu yenna bw'alondawo okuba mukwano gw'ensi afuuka mulabe wa Katonda. **5** Oba mulowooza nti Ekyawandiikibwa tekiba na makulu bwe kigamba nti, "Omwoyo gwe yassa mu ffe, atulabirira n'okwagala okujjudde obuggya"? **6** Kyokka Omwoyo omukulu oyo era agaba ekisa kingi. Kyekiva kigamba nti, "Katonda alwana n'ab'amalala naye abawombeefu abawa ekisa." **7** Kale, mugondere Katonda era mulwanyisenga Setaani, ajja kubaddukanga. **8** Musemberere Katonda, ne Katonda anaabasembereranga. Mulongoose engalo zammwe, mmwe abakozi b'ebibi, mutukuze emitima gyammwe, mmwe abalina emyoyo egitaaganaaga. **9** Mukungubage, mukube ebiwoobe era mukaabe. Okuseka kwammwe kufuuke okukungubaga, n'essanyu lifuuke okunakuwala. **10** Mwetoowazenga mu maaso ga Mukama waffe, naye alibagulumiza. **11** Aboolugandа, temugeyaŋŋananga, era buli omu aleme kwogera bubi ku munne newaakubadde okusalira munne omusango. Bwe mukikola muba mulwanyisa etteeka era musalira etteeka omusango. Bw'osalira etteeka omusango, oba totuukiriza tteeka wabula obeera musazi wa musango. **12** Oyo yekka eyateeka amateeka y'asala omusango. Era y'asalawo okulokola oba okuzikiriza. Kale, osinziira ku ki okusalira muliraanwa wo omusango? **13** Muwulire mmwe abagamba nti, "Leero oba enkya nzija kugenda egindi maleyo omwaka gumu, era ntandikeyo omulimu ogunanfunyisa ensimbi ennyingi." **14** Mumanyidde ku ki ebigenda okubaawo enkya oba obulamu bwammwe bwe bunaaba? Kubanga ebbanga lye mumala nga muli balamu liri ng'olufu olulabika ate mangwago ne lubula. **15** Kino kye musaanira okwogera nti, "Katonda bw'anaaba ng'asiimye tuliba balamu ne tukola kino oba kiri." **16** Bwe mutakola mutyo muba mwekuluntaza olw'entegeka zammwe, songa okwekuluntaza okw'engeri eyo tekusanyusa Katonda. **17** Okumanya ekituufu ekiteekwa okukolwa, naye ne mutakikola, kuba kwonoona.

5 Kale, mmwe abagagga, mukaabe era mwaziirane. Mugenda kujjirwa ennaku. **2** Eby'obugagga byammwe bivunze, n'ebyambalo byammwe biriiriddwa ennyenje. **3** Ezaabu yammwe ne ffeeza bitalazze, era obutalagge bwabyo bwe buliba obujulirwa obulibalumiriza omusango, ne bumalawo omubiri gwammwe ng'omuliro. Mweterekera obugagga olw'ennaku ez'oluvannyuma. **4** Laba abakozi abaakola mu nnimiro zammwe ne mulyazaamaanya empeera yaabwe, bakaaba, n'abaakungula bakungubaga,

era amaloboozi g'okwaziirana kwabwe gatuuse mu matu ga Mukama ow'Eggye. **5** Mwesanyusiza ku nsi ne mwejalabya mu bugagga bwammwe. Mwagezza emitima gyammwe nga muli ng'abeetegekera olunaku olw'okubaagirako ebyassava. **6** Atasobyanga mwamusalira omusango okumusinga ne mumutta, ng'ate ye talina bwe yeerwanirako. **7** Noolwekyo abooluganda mugumiikirize, okutuusa amadda ga Mukama waffe, ng'omulimi bw'agumiikiriza ng'alindirira enkuba eya ddumbi n'eya ttoggo okukuza ebibala bye biryoke byengere. **8** Mugumiikirize, era mugume omwoyo, kubanga amadda ga Mukama waffe gali kumpi. **9** Temwemulugunyizagananga mwekka na mwekka, muleme okusalirwa omusango, kubanga Omulamuzi ayimiridde ku luggi. **10** Ekyokulabirako eky'okugumiikiriza n'okubonaabona, be bannabbi abaayogeranga mu linnya lya Mukama. **11** Laba tubayita ba mukisa abo abaagumiikiriza. Yobu yeesiga Mukama, era obulamu bwe butulaga ng'entegeka ya Mukama bwe yatuukirizibwa obulungi; kubanga Mukama wa kisa era ajjudde okusaasira. **12** Naye okusingira ddala byonna, abooluganda, temulayiranga ggulu, oba ensi, oba ekintu kyonna ekirala. Ensonga bw'ebeeranga weewaawo, gamba weewaawo. Bw'ebeeranga si weewaawo gamba si weewaawo, mulyoke mwewale okusalirwa omusango okubasinga. **13** Waliwo mu mmwe ali mu buzibu? Kirungi asabenga olw'obuzibu obwo. N'abo abeetaaga okwebaza, kirungi bayimbirenga Mukama bulijjo ennyimba ez'okumutendereza. **14** Waliwo omulwadde mu mmwe? Kirungi atumye abakulembeze b'Ekkanisa, bamusabire, era bamusiige amafuta, nga bwe basaba Mukama amuwonye. **15** Era okusaba kwabwe nga kuweereddwayo n'okukkiriza, kugenda kumuwonya, kubanga Mukama awonya. Singa obulwadde bwe bwava ku kibi kye yakola, Mukama agenda kumusonyiwa. **16** Noolwekyo mwatulireganenga ebibi byammwe, era buli omu asabirenga munne, mulyoke muwonyezebwe. Okusaba n'omutima omumalirivu ogw'omuntu omutuukirivu, kubeera n'obuyinza bungi, era n'ebivaamu biba bya ttendo. **17** Eriya yali muntu ddala nga ffe, naye bwe yeewaayo n'asaba enkuba ereme okutonnya, enkuba teyatonnya okumalira ddala emyaka esatu n'ekitundu! **18** Ate n'asaba enkuba n'etonnya, omuddo n'ebisimbe byonna ne biddamu okumera. **19** Abooluganda, singa omu ku mmwe akyama n'ava ku mazima, ne wabaawo amukomyawo, **20** omuntu oyo akomyawo munne eri Katonda, aba awonyezza omwoyo gwa munne okufa era ng'amuleetedde n'okusonyiyibwa ebibi byonna.

1 Peetero

1 Nze Peetero omutume wa Yesu Kristo, mpandiikira
abalonde ba Katonda, abaasaasaanira mu Ponto, ne
mu Ggalatiya ne mu Kapadokiya, ne mu Asiya ne mu
Bisuniya, **2** Katonda Kitaffe be yasooka okumanya ne
batukuzibwa Omwoyo olw'okugondere Yesu Kristo, era ne
balongoosebwa n'omusaayi ggwe, ogwabamansirwako.
Ekisa n'emirembe byeyongerenga mu mmwe. **3** Katonda
Kitaawe wa Mukama waffe Yesu Kristo atenderezebwe.
Olw'okusaasira kwe okungi twazaalibwa mu bulamu obulina
essuubi omulundi ogwokubiri, olw'okuzuukira kwa Yesu
Kristo mu bafu. **4** Bw'atyo n'atusuubiza omugabo mu
busika, ogw'olubeerera ogutakyusa langi era ogutafuma,
gw'atuterekedde mu ggulu. **5** Era Katonda, mu buyinza
bwe, alibakuuma olw'okukkiriza kwammwe, n'abatuusa
mu bulokozi obwateekebwateekebwa okubikkulirwa mu
biro eby'enkomerero. **6** Ekyo, kijja kubasanyusa nnyo
newaakubadde nga mujja kusanga ebizibu bya ngeri nnyingi
okumala akaseera. **7** Kubanga okugezesebwa kw'okukkiriza
kwammwe, kwa muwendo mungi nnyo okusinga zaabu
egezebwa mu muliro n'ekakasibwa, kulyoke kusaanire
ettendo n'ekitiibwa n'okugulumizibwa ku lunaku luli Mukama
waffe Yesu Kristo lw'alirabikirako. **8** Newaakubadde nga
Yesu oyo temumulabangako, kyokka mumwagala, era ne
kaakano temumulaba naye mumukkiriza ne mujjula essanyu
eritayogerekeka ne mumugulumiza, **9** era ekiva mu kukkiriza
kwammwe kwe kulokolebwa kw'emyoyo gyammwe. **10**
Bannabbi baafuba nga bwe baasobola okuvumbula era
n'okutegeera okulokolebwa kuno, ne bategeeza eby'omu
maaso ku kisa kya Katonda ky'agenda okubawa. **11**
Omwoyo wa Kristo ng'ali mu bo, yategeeza eby'omu maaso
ku kubonaabona kwa Kristo era n'ekitiibwa ekiriddirira, ne
bafuba okuvumbula omuntu gwe kirituukako n'ekiseera
we kirituukira. **12** Bannabbi bano Katonda yabalaga nti
ebyo tebabikola ku lwabwe, wabula ku lwammwe. Era
kaakano Enjiri ebuuliddwa gye tuli ffenna. Yatubuulirwa
mu maanyi ga Mwoyo Mutukuvu eyava mu ggulu. Bino
by'ebintu ne bamalayika bye bayaayaanira okutegeera. **13**
Noolwekyo mwetegeke nga muli bateefu, nga mutadde
emitima gyammwe ku kisa kya Katonda ekiribaweebwa,
Yesu Kristo bw'alirabika. **14** Mugonderenga Katonda,
kubanga muli baana be, muleme kufugibwa okwegomba
kwammwe okubi okw'edda, kwe mwatambulirangamu
mu butamanya. **15** Kale, nga Katonda eyabayita bw'ali
omutukuvu, nammwe mubeerenga batukuvu mu byonna
bye mukola. **16** Nga bwe kyawandiikibwa nti, "Mubenga
batukuvu, kubanga nze ndi mutukuvu." **17** Mujjukire nti
Kitammwe gwe musaba, asalira omusango buli muntu
awatali kusaliriza, musaana mumusseemu ekitiibwa, nga
mwetwala ng'abagenyi ku nsi kuno. **18** Kubanga mumanyi
nti mwanunulibwa mu mpisa zammwe embi ezaava ku
bajjajjammwe. Temwanunulibwa na bintu ebiggwaawo nga
ffeeza oba zaabu. **19** Wabula mwanunulibwa n'omusaayi
gwa Kristo ogw'omuwendo omungi ennyo, ogw'omwana
gw'endiga ogutaliiko kamogo oba ebbala. **20** Kristo
yategekebwa dda nga n'ensi tennatondebwa, kyokka mu
nnaku zino ezaakayita n'alabisibwa ku lwammwe. **21**
Mu ye, mwe mwayita okukkiriza Katonda eyamuzuukiza
mu bafu, n'amuwa ekitiibwa, era okukkiriza kwammwe
n'okusuubira kwammwe kyebivudde binywerera ku Katonda.
22 Kale kaakano nga bwe mumaze okutukuza emyoyo
gyammwe olw'okukkiriza amazima, ne mwagalanira ddala
mu luganda lwennyini, mweyongere okwagalana n'omutima
ogutaliimu bukuusa. **23** Kubanga okusinziira mu kigambo
kya Katonda ekiramu era eky'olubeerera, mwazaalibwa
omulundi ogwokubiri. **(aiōn g165)** **24** Kubanga, "Abantu
bonna bali ng'omuddo, n'ekitiibwa kyabwe kiri ng'ekimuli
ky'omuddo. Omuddo gukala, ekimuli kyagwo ne kigwa. **25**
Naye ekigambo kya Mukama Katonda kibeerera emirembe
gyonna." Era ekigambo ekyo y'Enjiri eyababuulirwa. **(aiōn
g165)**

2 Kale mukomye buli ngeri yonna ey'ettima, n'obulimba
bwonna, n'obukuusa, n'obuggya, n'okwogera ekibi
kwonna. **2** Ng'abaana abaakazaalibwa bwe beegomba
amata, nammwe mwegombenga amata ag'omwoyo,
muganywenga mukule era mulokolebwe, **3** kubanga
mwalega ku bulungi bwa Mukama. **4** Mujje gy'ali kubanga
ye ly'ejjinja eddamu, abantu lye baasuula nga balowooza nti
terigasa, kyokka eryalondebwa Katonda era ery'omugaso
omunene ennyo. **5** Mujje gy'ali nga muli ng'amayinja
amalamu, muzimbibwemu ennyumba ey'omwoyo. Mulyoke
mube bakabona be abaweereza ssaddaaka ey'omwoyo,
esiimibwa Katonda mu Yesu Kristo Mukama waffe. **6**
Kubanga ekyawandiikibwa kigamba nti, "Laba, nteeka mu
Sayuuni, ejjinja ery'oku nsonda ery'omuwendo omungi
eddonde, oyo eyeesiga Kristo, taliswazibwa." **7** Ejjinja eryo
lya muwendo mungi nnyo eri mmwe abakkiriza. Naye eri
abatakkiriza, "Lye jjinja abazimbi lye baagaana, lye lifuuse
ejjinja ekkulu ery'oku nsonda." **8** Era "Lye jjinja abantu lye
beekoonako, lwe lwazi kwe beesittala ne bagwa." Beesittala
kubanga bajeemera ekigambo kya Katonda, nga bwe
ky'ateekebwateekebwa. **9** Naye mwe muli kika kironde,
bakabona bw'obwakabaka, eggwanga ettukuvu, abantu ba
Katonda bennyini. Mwalondebwa mulyoke mutende ebirungi
bya Katonda eyabaggya mu kizikiza n'abayingiza mu
butangaavu bwe obutenkanika. **10** Edda temwali ggwanga,
naye kaakano muli ggwanga lya Katonda, era mwali
temusaasirwa, naye kaakano Katonda abasaasidde. **11**
Abaagalwa, mutegeerere ddala nti ku nsi kuno muli bayise.
Kyenva mbeegayirira mwewale okwegomba kw'omubiri,
kubanga kulwanagana n'omwoyo. **12** Mukuumenga empisa
zammwe ennungi, abo be mubeera nabo abatakkiriza,
newaakubadde baboogerako nti ebikolwa byammwe bibi,
basobole okulaba ebirungi bye mukola, balyoke bagulumize
Katonda ku lunaku lw'alirabikirako. **13** Ku lwa Mukama waffe,
mugonderenga buli kiragiro ky'abo abali mu buyinza, oba
kabaka alina obufuzi obw'oku ntikko, **14** oba abafuzi abalala
b'atuma okubonerezanga abakola ebikolwa ebibi, era
n'okusiimanga abo abakola ebikolwa ebirungi. **15** Kubanga
Katonda asiima mukolenga ebirungi, mulyoke musirisenga
abantu abasirusiru era abatalina kye bamanyi. **16** Mubenga

ba ddembe, kyokka nga temulyesigamya ku kukola bitasaana, wabula mulikozese ng'abaweereza ba Katonda. **17** Mussengamu abantu bonna ekitiibwa, mwagalenga nnyo abooluganda. Mutyenga Katonda. Mussengamu ekitiibwa abafuzi. **18** Abaddu, mugonderenga bakama bammwe, nga mubassaamu ekitiibwa ekijjuvu, si abo bokka abalungi n'abakwatampola naye n'abo abakambwe. **19** Kubanga kya mukisa omuntu bw'abonyaabonyezebwa awatali nsonga, n'agumiikiriza olw'okutuukiriza ekyo Katonda ky'ayagala. **20** Kale kitiibwa ki kye mufuna bwe mugumiikiriza mu kubonaabona olw'okukola ekibi? Naye Katonda abasiima bwe mugumiikiriza nga mubonyaabonyezebwa olw'okukola obulungi. **21** Ekyo kye mwayitirwa kubanga ne Kristo yabonyaabonyezebwa ku lwammwe, n'abalekera ekyokulabirako kye musaana okugoberera. **22** "Kristo teyakola kibi wadde okwogera ebyobukuusa." **23** Bwe yavumibwa, ye teyavuma. Era abaamubonyaabonya teyabeewerera, wabula yeewaayo eri Katonda alamula awatali kusaliriza. **24** Yesu Kristo yennyini yeetikka ebibi byaffe mu mubiri gwe bwe yatufiirira ku musaalaba, naffe tulyoke tufe eri ekibi, tube abalamu eri obutuukirivu. Olw'ebiwundu bye, muwonyezebbwa. **25** Kubanga mwali muwabye ng'endiga, naye kaakano mukomezebbwaawo eri Omusumba era alabirira obulamu bwammwe.

3 Abakazi abafumbo, mu ngeri y'emu muwulirenga babbammwe, bwe waba nga waliwo abatagondera kigambo kya Katonda, balyoke baleetebwe mu kukkiriza olw'empisa zammwe ennungi ne bwe muba nga temuliiko kye mubagambye. **2** Kubanga bajja kulaba empisa zammwe ennungi nga mubassaamu ekitiibwa. **3** Okweyonja kwammwe kulemenga kuba kwa kungulu: nga mu misono gy'enviiri n'egy'amajjolobera ag'ebyo ebyambalwa mu bulago ne ku matu, n'egy'ebyambalo. **4** Naye kube kwa mu mutima munda; okweyonja okutayonooneka okw'omwoyo omuwombeefu era omuteefu, era okwo kwe kw'omuwendo ennyo mu maaso ga Katonda. **5** Kubanga n'abakazi ab'edda abatukuvu abaasuubiriranga mu Katonda, bwe batyo bwe beeyonjanga era nga bawulize eri ba bbaabwe. **6** Saala bw'atyo bwe yali; yawuliranga nnyo Ibulayimu, ng'amussaamu ekitiibwa ng'amuyita mukama we. Kale obanga mwagala okuba bawala ba Saala, mubenga ba mpisa nnungi, olwo tewaabengawo kibatiisa kyonna. **7** Nammwe abasajja abafumbo, mutegeere nga bakazi bammwe banafu, noolwekyo mubakwatenga n'obwegendereza. Era mubassengamu ekitiibwa nga mumanyi nga nabo Katonda alibaweera wamu nammwe, obulamu obutaggwaawo. Bwe munaakolanga bwe mutyo okusaba kwammwe tekuziyizibwenga. **8** Eky'enkomerero, mwenna mubenga n'emmeeme emu, buli omu alumirirwenga munne, era mwagalanenga ng'abooluganda ddala, mubenga ba kisa era beetoowaze. **9** Temuwooleranga ggwanga. Abavumye, mmwe temumuvumanga. Wabula mumusabirenga mukisa, kubanga ekyo kye mwayitirwa, mulyoke muweebwe omukisa. **10** Kubanga ekyawandiikibwa kigamba nti, "Ayagala okufuna obulamu n'okubeera mu ddembe, aziyizenga olulimi lwe okwogera ekibi, n'emimwa gye okwogera ebyobukuusa. **11** Era yeewalenga okukola ebibi, akolenga ebirungi. Anoonyenga emirembe era atambulirenga mu gyo. **12** Kubanga abatuukirivu Mukama abatunuulira n'ekisa, n'amatu ge gawuliriza bye basaba. Kyokka aboonoonyi abatunuuliza bukambwe." **13** Bwe munaafubanga okukola ekituufu, ani anaabakolanga akabi? **14** Naye era ne bwe munaabonyaabonyezebwanga olw'obutuukirivu, mulina omukisa. "Temutya bye batya; temutekemuka." **15** Mutyenga Mukama waffe Kristo mu mitima gyammwe. Era bulijjo mubenga beetegefu okuddamu buli ababuuza okunnyonnyola essuubi lyammwe, **16** era muddengamu n'obuwombeefu, awamu n'eggonjebwa. Mubenga ba mutima mulungi, abo ababavuma era ababoogerako ekibi olw'empisa zammwe ennungi olw'okuba nga muli ba Kristo, balyoke baswale. **17** Okubonyaabonyezebwanga olw'okukola obulungi, bwe kuba nga kwe kusiima kwa Katonda, kusinga okubonyaabonyezebwa olw'okukola ekibi. **18** Kubanga ddala Kristo yabonyaabonyezebwa olw'ebibi omulundi gumu, Omuntu Omutuukirivu ku lw'abatali batuukirivu, alyoke abaleete eri Katonda bwe yattibwa mu mubiri, kyokka n'abeera mulamu mu mwoyo. **19** Era omwoyo gwe, gwe gwagenda okubuulira Enjiri emyoyo egyali mu kkomera. **20** Egyo gy'emyoyo egy'abo edda abaagaana okuwulira Katonda ng'akyabagumiikiriza, mu kiseera Nuuwa kye yazimbiramu eryato, abantu abatono, omunaana gwokka, mwe baawonyezebwa amazzi. **21** Amazzi ago gaali kabonero ak'okubatizibwa mulyoke mulokolebwe kaakano. Kubanga okubatizibwa tekitegeeza kunaazibwako kko lya mubiri, wabula kitegeeza kwewaayo eri Katonda nga tumaliridde okukola by'ayagala, ng'atuwadde omutima omulongoofu olw'okuzuukira kwa Yesu Kristo, **22** eyalinnya mu ggulu era atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda, ng'afuga bamalayika n'aboobuyinza, n'abaamaanyi ab'omu ggulu.

4 Kale nga Kristo bwe yabonyaabonyezebwa mu mubiri, nammwe mumalirire okubonaabona nga ye. Kubanga abonaabona mu mubiri aba takyafugibwa kibi. **2** Okuva kaakano nga muli mu nsi muno, mugoberere ebyo Katonda by'ayagala, so si kugoberera kwegomba kwammwe okw'omubiri. **3** Mu biseera ebyayita mwemaliranga mu kukola ebyo Abaamawanga bye beegombanga. Mwali mwemalidde mu bwenzi, mu kwegomba okubi, mu butamiivu, mu binyumu, mu bubaga obw'omwenge, ne mu kusinza bakatonda abalala. **4** Kaakano abo abatakkiriza Katonda beewuunya era babavuma bwe balaba nga temukyabeegattako mu ebyo bye bakola. **5** Abantu abo baliwoza mu maaso ga Katonda. Kubanga yeeteeseteese okulamula abalamu n'abafu ng'asinziira ku ebyo bye baakola. **6** Enjiri kyeyava ebuulirwa, n'abafu balyoke basalirwe omusango ng'abantu abalala bonna, kyokka babe balamu mu mwoyo nga Katonda bw'ali. **7** Enkomerero ya byonna eneetera okutuuka. Noolwekyo mwetegeke era mwegenderezenga, era bulijjo musabenga Katonda. **8** N'ekisingira ddala obukulu mwagalanenga ddala mu mazima, kubanga okwagalana kubikka ebibi bingi. **9**

Musembezeganenga awatali kwemulugunya. **10** Buli omu asaanidde okukozesa n'obwesigwa buli kirabo Katonda kye yamuwa olw'okugasa banne nabo balyoke bafune emikisa gya Katonda emingi gy'agaba. **11** Ayogera, ayogerenga ng'atumiddwa Katonda; ayamba, akikolenga n'amaanyi gonna Katonda g'amuwadde; mu byonna Katonda alyoke agulumizibwenga mu Yesu Kristo, alina ekitiibwa n'obuyinza emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **12** Abaagalwa, temwewuunya obulumi obw'amaanyi bwe bubatuukako ng'abatuukiddwako ekintu ekitali kya bulijjo. **13** Kyokka musanyuke kubanga mugabanye ku kubonaabona kwa Kristo, mulyoke mujjule essanyu, ng'ekitiibwa kye kirabise. **14** Mulina omukisa bwe muvumibwa olw'erinnya lya Kristo kubanga Omwoyo ow'ekitiibwa owa Katonda ali ku mmwe. **15** Mu mmwe temusaana kubaamu mutemu, oba mubbi, oba omukozi w'ebibi, wadde eyeeyingiza mu by'abalala. Kubanga buli abonyaabonyezebwa olw'ebyo taliiko ky'agasibwa. **16** Naye bw'abonyaabonyezebwa olw'okuba Omukristaayo aleme kukwatibwa nsonyi, wabula yeebazenga Katonda olw'okuba owa Kristo. **17** Kubanga ekiseera kituuse Katonda okulamula ng'atandikira mu nnyumba ya Katonda. Obanga okulamula kutandikidde ku ffe, kale kiriba kitya ku abo abajeemera Enjiri ya Katonda? **18** "Era obanga kizibu omutuukirivu okulokolebwa, kale aboonoonyi n'abatatya Katonda balikolebwa batya?" **19** Noolwekyo abo ababonaabona olw'okutuukiriza ekyo Katonda ky'ayagala, basaanidde okuwaayo obulamu bwabwe eri Katonda waabwe omwesigwa, bakole obulungi.

5 Noolwekyo mbulirira abakadde abali mu mmwe nze mukadde munnammwe, omujulirwa w'okubonaabona kwa Kristo, era agabanira awamu ekitiibwa ekigenda okubikkulirwa. **2** Mulundenga ekisibo kya Katonda ekiri mu mmwe, mukiriisenga nga mukirabirira n'okwagala so si na kwemulugunya, nga mukolerera amagoba ag'obukuusa wabula olw'okujjumbira Katonda. **3** Be mukulembera temubakambuwaliranga wabula mubakulemberenga nga mubalaga ekyokulabirako ekirungi. **4** Era Omusumba Omukulu bw'alikomawo, muliweebwa engule ey'ekitiibwa ekitaliggwaawo. **5** Mmwe abavubuka, mugonderenga abakulu. Muweerezeganenga mwekka na mwekka n'obuwombeefu kubanga "Katonda akyawa ab'amalala naye abawombeefu abawa omukisa." **6** Noolwekyo mwewombeeke wansi w'omukono gwa Katonda ogw'amaanyi, naye alibagulumiza ng'obudde butuuse. **7** Mumutwalirenga byonna bye mweraliikirira kubanga abalumirwa era afaayo ku buli ekibatuukako. **8** Mutunulenga, mwekuume omulabe wammwe Setaani, atambulatambula ng'empologoma enjala gy'eruma egenda ng'ewuluguma ng'enoonya gw'eneerya. **9** Mumwaŋŋange ng'abalumbye, nga mwesiga Mukama, era mujjukire nti ebibonoobono ebiri ng'ebyo bituuka ne ku bakkiriza abalala mu nsi yonna. **10** Bwe mulibonaabonera akaseera, Katonda waffe atukwatirwa ekisa ng'ayita mu Kristo, alibawa ekitiibwa kye ekitaliggwaawo. Alibakomyawo, alibazzaamu amaanyi, alibawanirira era alibanyweza. **(aiōnios g166)** **11** Ekitiibwa n'amaanyi bibeerenga gy'ali emirembe n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **12** Ebbaluwa eno nzija kugikwasa Sirwano, gwe mmanyi nga waaluganda mwesigwa ddala, agibaleetere. Nsuubira nga mbazizzaamu amaanyi mu bbaluwa eno, era nga mbalaze engeri Katonda gy'agabamu ekisa kye ekingi. Ebyo bye mbategeezezza bibayambe okunywerera mu kwagala kwe. **13** Balonde bannammwe mu kkanisa y'e Babulooni, babalamusizza. Ne mutabani wange Makko naye abalamusizza. **14** Mulamusagane n'okwagala okw'Ekikristaayo. Emirembe gibeerenga mu mmwe mwenna abali mu Kristo.

2 Peetero

1 Nze Simooni Peetero omuddu era omutume wa Yesu Kristo mpandiikira abo abaafuna okukkiriza okw'omuwendo nga ffe, mu butuukirivu bwa Katonda waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo, **2** ekisa n'emirembe byeyongerenga mu mmwe nga mutegeera Katonda ne Yesu Mukama waffe. **3** Kubanga mu maanyi g'obwakatonda bwe, mwe twaweerwa ebintu byonna olw'obulamu buno n'okutya Katonda mu kumanya oyo eyatuyita olw'ekitiibwa kye n'obulungi bwe ye. **4** Ebyo bye byatuweesa ebisuubizo eby'omuwendo ebikulu, mu byo mulyoke mugabanire awamu obuzaaliranwa bw'obwakatonda, muwone okuzikirira okuva mu kwegomba okubi okw'omu nsi. **5** Noolwekyo mufubenga nnyo, okukkiriza kwammwe mukwongereko obulungi, ne ku bulungi mwongereko okutegeera, **6** ne ku kutegeera mwongereko okwefuganga, ne ku kwefuganga mwongereko obugumiikiriza, ne ku bugumiikiriza mwongereko okutya Katonda, **7** ne ku kutya Katonda mwongereko okufaayo ku booluganda abalala bonna ne ku kufaayo ku booluganda bonna abalala mwongereko okwagalananga. **8** Kubanga bwe muba n'ebyo ne byeyongera obungi, bibafuula ba mugaso era ababala ebibala olw'okutegeera Mukama waffe Yesu Kristo. **9** Oyo atalina ebyo muzibe wa maaso era awunaawuna, era yeerabidde bwe yanaazibwako ebibi bye eby'edda. **10** Kale, abooluganda mweyongerenga okunywerera mu kulondebwa kwammwe ne mu kuyitibwa kwammwe. Kubanga bwe munaakolanga bwe mutyo temulyesittala n'omulundi n'ogumu. **11** Era mulyanirizibwa n'essanyu lingi nnyo mu bwakabaka bwa Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo. **(aiōnios g166)** **12** Noolwekyo, ebyo nzija kubibajjukizanga buli kiseera, newaakubadde nga mubimanyi, era nga ddala munyweredde mu mazima ge mwategeera. **13** Era ndowooza nti kiŋŋwanira nga nkyali mu mubiri guno, okubakubirizanga nga nneeyongera okubibajjukiza. **14** Kubanga mmanyi nga nnaatera okuva mu mubiri guno, nga Mukama waffe Yesu Kristo bwe yantegeeza. **15** Kyenva nfuba ennyo okukola kyonna kye nsobola, ne bwe ndivaawo mube ng'ebyo byonna mubijjukira. **16** Kubanga tetwagoberera ngero bugero ezaagunjibwa wabula twabategeeza ebyo bye twalabirako ddala, eby'amaanyi n'okukomawo kwa Mukama waffe Yesu Kristo, era n'obukulu bwe. **17** Kubanga Katonda Kitaffe yamuwa ekitiibwa n'ettendo, eddoboozi bwe lyawulikika okuva mu ggulu mu kitiibwa ekingi ekimasamasa nti, "Ono ye Mwana wange omwagalwa gwe nsanyukira ennyo." **18** Ffe bwe twali awamu naye ku lusozi olutukuvu, twawulirira ddala eddoboozi eryo eryava mu ggulu. **19** Kyetuvudde tweyongera okukakasa ebyo bannabbi bye baategeeza, era bwe munaabigonderanga munaabanga mukoze bulungi. Kubanga biri ng'ettaala eyaka mu kizikiza okutuusa obudde lwe bukya, emunyeenye ey'enkya n'eryoka eyaka mu mitima gyammwe. **20** Okusooka mukimanye nga buli bunnabbi obuli mu byawandiikibwa, tewali ayinza kubunnyonnyola ku bubwe yekka. **21** Kubanga bannabbi tebaayogeranga byabwe ku bwabwe, wabula baategeezanga ebyo Katonda bye yabalagiranga nga Mwoyo Mutukuvu bwe yabibawanga.

2 Naye waaliwo ne bannabbi ab'obulimba mu bantu, era nga bwe walibaawo abayigiriza ab'obulimba mu mmwe. Baliyingiza mu nkiso enjigiriza enkyamu etwala abantu mu kuzikirira. Balyegaana ne Mukama waffe, ne beereetako okuzikirira okw'amangu. **2** Abantu bangi baligoberera empisa zaabwe ez'obukaba ne bavumaganyisa ekkubo ery'amazima; **3** balibafunamu amagoba mangi nga bakozesa ebigambo eby'obulimba olw'omululu gwabwe. Abo Katonda yabasalira dda omusango era n'okuzikirizibwa kwabwe tekubuusibwabuusibwa. **4** Katonda teyasaasira bamalayika abaayonoona, wabula yabasuula mu lukonko oluwanvu olujjudde ekizikiza, gye bali, nga basibiddwa mu njegere nga balindirira olunaku olw'okusalirwako omusango. **(Tartaroō g5020)** **5** N'ensi ey'edda teyagisaasira, n'aleeta amataba ku nsi okuzikiriza abo abataamutya, n'alokolako Nuuwa eyabuulira obutuukirivu wamu n'abalala musanvu. **6** Era yasalira omusango abaali mu bibuga by'e Sodomu n'e Ggomola bwe yabazikiriza, ne bisirikka mu muliro, bw'atyo n'alaga ebyo ebigenda okutuuka ku buli atatya Katonda. **7** Kyokka n'awonya Lutti, omutuukirivu, eyalumwanga ennyo olw'obulamu obw'abantu abo abajeemu. **8** Olw'okubanga yababeerangamu, buli lunaku, yalabanga era n'awuliranga ebikolwa eby'obujeemu bye baakolanga, ekyo ne kimuleetera okunyolwa mu mwoyo gwe omutuukirivu. **9** Mukama amanyi okuwonya n'okuggya mu kugezesebwa abamutya, n'abonereza abatali bakkiriza okutuusa ku lunaku olw'okusalirako omusango, **10** n'okusingira ddala abo abagoberera okwegomba kwabwe okw'omubiri ne banyooma abakulembeze baabwe. Tebaliiko kye batya, beerowoozaako bokka, era tebakwatibwa na nsonyi kuvuma baakitiibwa. **11** Kyokka bo bamalayika newaakubadde be basinga abayigiriza abo amaanyi n'obuyinza, bwe batwala ensonga ezo eri Mukama waffe tebakozesa lulimi luvuma. **12** Abantu bali bavuma ne bye batategeera, bali ng'ensolo obusolo ezitaliimu magezi ezikwatibwa okuttibwa ne zizikirizibwa; era nabo okufaanana ng'ensolo ezo, bagenda kuzikirizibwa. **13** Abantu abo bagenda kubonerezebwa olw'ebibi bye bakola. Kubanga buli lunaku bagoberera okwegomba kwabwe olw'okwesanyusa, era abantu abo bakwasa mmwe ensonyi era babaswaza bwe beegatta nammwe mu mbaga zammwe, nga bakola effujjo mu masanyu gaabwe. **14** Balina amaaso agajjude obukaba, tebalekaayo kukola kibi buli kiseera boonoona era basendasenda abatali banywevu, bajjudde omululu. Baana abaakolimirwa, **15** abaakyama ne bava mu kkubo okufaanana nga Balamu mutabani wa Beyoli, eyayagala empeera ey'obutali butuukirivu. **16** Kyokka endogoyi etayogera, Katonda bwe yagyogeza n'emumanya olw'obujeemu bwe n'eziyiza eddalu lya nnabbi oyo. **17** Abantu abo nzizi ezitaliimu mazzi. Bali ng'ebire ebitwalibwa embuyaga, era baterekeddwa ekifo eky'ekizikiza ekikutte be zigizigi. **18** Boogera ebigambo eby'okwekuluntaza era ebitaliimu nsa. Mu kwegomba kw'omubiri ne mu bukaba bwabwe basendasenda abo abali okumpi n'okubadduka

abakyatambulira mu kibi. **19** Babasuubiza eddembe, so nga bo bennyini baddu ba bikolwa ebibi eby'okuzikirira. Kubanga omuntu afuuka muddu w'ekyo ekimufuga. **20** Era abantu bwe bategeera Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo, ne badduka okuva mu bintu ebyo eby'ensi ebyonoona era ebitwala abantu mu kuzikirira, ate ne bava awo ne babiddamu, bibasibira ddala era obulamu bwabwe bufuuka bubi nnyo okusinga bwe bwali okusooka. **21** Ekyandisinze be bantu abo obutategeerera ddala kkubo lya Mukama waffe ery'obutuukirivu, eriggya abantu mu kuzikirira, okusinga lwe bamala okulitegeera, ate ne bava ku biragiro ebitukuvu bye baaweebwa. **22** Olugero olwagerebwa kyeluva lutuukirira ku bo olugamba nti, "Embwa eridde ebisesemye byayo," na luno nti: "Embizzi eva okunaazibwa ezzeeyo okwekulukuunya mu bitosi."

3 Abaagalwa, eno y'ebbaluwa eyookubiri gye mbawandiikira. Mu bbaluwa zombi ngezezzaako okubakubiriza mutegeerere ddala ebyo ebituufu era ebisaana. **2** Mujjukire ebyo ebyayogerwa bannabbi abatukuvu n'ekiragiro kya Mukama waffe era Omulokozi waffe ekyaweebwa abatume bammwe. **3** Ekisooka, mutegeerere ddala nga mu nnaku ez'oluvannyuma abantu abagoberera okwegomba kw'omubiri gwabwe balijja mu mmwe nga babasekerera, **4** nga bwe bagamba nti, "Eyasuubiza nti alijja, aluwa? Kubanga kasookedde bajjajjaffe bafa, ebintu byonna biri nga bwe byabanga okuva ensi lwe yatondebwa!" **5** Beefuula abatamanyi nti edda Katonda yalagira bulagizi, era olw'ekigambo eggulu n'ensi ne bitondebwa. Olw'ekigambo kya Katonda ensi yatondebwa ng'eggyibwa mu mazzi era n'ebeera wakati w'amazzi. **6** Era olw'ekigambo ekyo ensi eyo ey'edda, amazzi gaagisaanyaawo n'ezikirira. **7** Era olw'ekigambo ekyo, eggulu n'ensi ebiriwo kaakano bikuumibwa nga birindiridde okwokebwa omuliro ku lunaku olw'okusalirako omusango, n'okuzikirizibwa kw'abo abatatya Katonda. **8** Naye, abooluganda, temusaana, kwerabira nti mu maaso ga Mukama emyaka olukumi giri ng'olunaku olumu, era n'olunaku olumu luli ng'emyaka olukumi. **9** Mukama waffe taludde kutuukiriza ekyo kye yasuubiza ng'abamu bwe balowooza. Wabula ye akyabagumiikiriza, nga tayagala muntu yenna kubula, naye bonna beenenye. **10** Naye olunaku lwa Mukama waffe lulijja ng'omubbi bw'ajja nga tewali n'omu amanyi; eggulu lirivaawo nga liwuuma nnyo, n'ebiririko birizikirizibwa n'omuliro, era ensi n'ebintu ebigirimu birisirikka. **11** Kale obanga ebintu byonna bya kuzikirizibwa, mugwanidde kubeeranga bantu ba mpisa ntukuvu era abatya Katonda, **12** nga mulindirira era nga mwegomba nnyo olunaku lwa Katonda okutuuka, olunaku obwengula bwonna bwe buryokebwa ne buzikirizirwa n'ebiburimu ne bisaanuuka ne bisirikka. **13** Naye nga Katonda bwe yatusuubiza, tulindirira obwengula obuggya n'ensi empya omuli obutuukirivu. **14** Kale, abaagalwa, nga bwe mulindirira ebintu ebyo okubaawo mufubenga nnyo okuba abalongoofu abataliiko kya kunenyezebwa nga mulina emirembe. **15** Kyokka mulowoozenga ku kubonyaabonyezebwa okw'obulokozi bwa Mukama waffe, nga ne muganda waffe omwagalwa Pawulo kye yabategeeza mu bbaluwa ze yabawandiikira mu magezi Katonda ge yamuwa. **16** Weewaawo ebbaluwa ze zirimu bingi ebizibu okutegeera, kyokka buli lw'awandiika aba ayogera ku nsonga ezo; wabula bo abatamanyi era abatali banywevu babinnyonnyola nga bwe bannyonnyola ebyawandiikibwa ebirala ne beereetako okuzikirira. **17** Kale, mmwe abaagalwa, ebyo nga bwe mubitegedde, mwekuume muleme kukyamizibwa abantu abo abajeemu, si kulwa nga babaleetera okugwa ne muva we munyweredde. **18** Mweyongere okukula mu kisa ne mu kutegeera Mukama waffe era Omulokozi waffe Yesu Kristo. Oyo aweebwenga ekitiibwa kaakano n'emirembe gyonna. Amiina. **(aiōn g165)**

1 Yokaana

1 Tubawandiikira ku Kigambo ow'obulamu, eyaliwo okuva ku lubereberye, gwe twawulira, gwe twalaba n'amaaso gaffe, era gwe twakwatako n'engalo zaffe. **2** Obulamu bwalabisibwa, era tubulabye, tubuweerako obujulirwa, era tubategeeza obulamu obutaggwaawo obwali ne Kitaffe, era ne bulabisibwa gye tuli. **(aiōnios g166)** **3** Tubategeeza ekyo kye twawulira era kye twalaba, mulyoke mutwegatteko, mubeere bumu naffe, era mussekimu ne Kitaffe awamu n'Omwana we Yesu Kristo. **4** Era tubawandiikira ebintu bino essanyu lyaffe liryoke lituukirire. **5** Buno bwe bubaka bwe twafuna okuva gy'ali: tubategeeza nti, Katonda musana; mu ye temuliimu kizikiza n'akatono. **6** Noolwekyo bwe twogera nti tussakimu naye, ate ne tutambulira mu kizikiza, tuba balimba era tetuba ba mazima. **7** Naye bwe tutambulira mu musana nga ye bw'ali omusana, olwo tussakimu buli muntu ne munne, n'omusaayi gwa Yesu Omwana we, gutunaazaako buli kibi kyonna. **8** Bwe twogera nti tetulina kibi, twerimba ffekka, era n'amazima tegaba mu ffe. **9** Naye bwe twatula ebibi byaffe, ye mwesigwa era mutuukirivu okutusonyiwa n'okutunaazaako obutali butuukirivu bwonna. **10** Bwe tugamba nti tetulina kibi, tumufuula mulimba era nga n'ekigambo kye tekiri mu ffe.

2 Baana bange abaagalwa, ebintu bino mbibawandiikidde mulemenga okukola ekibi. Naye omuntu yenna bw'akolanga ekibi tulina omuwolereza eri Kitaffe, ye Yesu Kristo Omutuukirivu. **2** Ye, ye mutango olw'ebibi byaffe, naye si lwa bibi byaffe byokka, wabula ne ku lw'ebibi by'abantu bonna. **3** Bwe tugondera ebiragiro bye, kye kikakasa nti tumutegeera. **4** Kyokka oyo agamba nti amutegeera n'atakuuma biragiro bye, aba mulimba, era si wa mazima. **5** Naye buli agondera ekigambo kye, ddala ng'okwagala kwa Katonda kutuukiridde mu muntu oyo. Era ekyo kye kitukakasisa nti tuli mu ye. **6** Oyo agamba nti ali mu ye, asaana okutambula nga Mukama waffe yennyini bwe yatambula. **7** Abaagalwa, sibawandiikira kiragiro kiggya, naye mbawandiikira ekiragiro ekyabaawo edda, kye kyo kye mwawuliranga okuva ku lubereberye. **8** Kyokka nno ekiragiro kino kye mbawandiikira kiggya era kikakasirizibwa mu ye ne mu mmwe. Kubanga ekizikiza kigenda kiggwaawo era omusana ogw'amazima kaakano gwaka. **9** Omuntu agamba nti atambulira mu musana, kyokka ate n'akyawa owooluganda, aba akyali mu kizikiza. **10** Naye ayagala owooluganda aba ali mu musana, era talinaawo kimwesittaza. **11** Kyokka oyo akyawa owooluganda, aba akyali mu kizikiza, era mu kizikiza ekyo mw'atambulira, nga tategeera gy'alaga, kubanga ekizikiza kimuzibye amaaso. **12** Baana bange abaagalwa, mbawandiikidde kubanga musonyiyiddwa ebibi byammwe olw'erinnya lye. **13** Era nammwe abakulu, mbawandiikidde kubanga mwamutegeera okuva ku lubereberye. Nammwe abavubuka, mbawandiikidde kubanga muwangudde omubi. Mmwe abaana abaagalwa bawandiikidde, kubanga mutegedde Kitaffe. **14** Mbawandiikidde mmwe abakulu kubanga mutegedde oyo eyabaawo okuva ku lubereberye. Mbawandiikidde mmwe abavubuka kubanga muli ba maanyi era n'ekigambo kya Katonda kibeera mu mmwe, era muwangudde omubi. **15** Temwagalanga nsi, wadde eby'ensi. Kubanga omuntu yenna ayagala ensi taliimu kwagala kwa Kitaffe. **16** Kubanga buli eky'ensi: okwegomba kw'omubiri, n'okwegomba kw'amaaso, n'okwekuluntaza okw'obulamu, si bya Kitaffe, naye bya nsi. **17** Ensi n'okwegomba kwayo byonna biggwaawo, naye buli akola Katonda by'ayagala abeerera emirembe gyonna. **(aiōn g165)** **18** Baana bange, ekiseera ekisembayo kituuse. Mwategeezebwa ng'Omulabe wa Kristo bw'agenda okujja, era ne kaakano waliwo abalabe ba Kristo bangi, era kwe tutegeerera ng'ekiseera ekisembayo kituuse. **19** Abantu abo tebaali baffe ddala, era kyebaava batwawukanako, kubanga singa baali baffe ddala bandisigalidde ddala mu ffe. Naye baatuvaako kiryoke kitegeerekekere ddala nga bonna si b'ewaffe. **20** Kyokka mmwe mwafukibwako amafuta okuva eri Omutukuvu, era mumanyi byonna. **21** Kyenva mbawandiikira, si lwa kubanga temumanyi mazima, naye lwa kubanga mugategeera era mumanyi okwawula eby'obulimba n'eby'amazima. **22** Omulimba y'ani, wabula oyo agamba nti Yesu si ye Kristo. Omuntu oyo yennyini ye Mulabe wa Kristo, era oyo takkiririza Kitaffe wadde Omwana. **23** Kubanga buli atakkiriza Mwana era ne Kitaffe tamukkiriza. Buli ayatula Omwana aba alina ne Kitaffe. **24** Ekituufu kye mwawulira okuva ku lubereberye kibeerenga mu mmwe. Bwe munaakuumanga ekyo kye mwawulira okuva ku lubereberye, Omwana awamu ne Kitaffe banaabeeranga wamu nammwe. **25** Na kuno kwe kusuubiza kwe yatusuubiza: obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **26** Mbawandiikidde bino olw'okubanga waliwo abo ababalimbalimba. **27** Kyokka okufukibwako amafuta kwe mwafuna okuva gy'ali kwali mu mmwe, noolwekyo temwetaaga muntu kubayigiriza. Wabula Mwoyo Mutukuvu y'abayigiriza buli kimu, era w'amazima si wa bulimba, kale mubeerenga mu ye nga bwe yabayigiriza. **28** Kaakano, abaana abaagalwa, munywerere mu Kristo, bw'alirabika tulyoke tube bagumu abatalikwatibwa nsonyi ku lunaku lw'aliddirako. **29** Nga bwe mumanyi nti Mukama mutuukirivu, kirungi mutegeere nti oyo akola eby'obutuukirivu ye mwana we.

3 Mulabe okwagala Katonda kw'atwagala bwe kuli okunene ennyo, n'atuyita abaana be, era ddala bwe tutyo bwe tuli. Ensi kyeva eremwa okututegeera, kubanga naye yennyini teyamutegeera. **2** Abaagalwa, kaakano tuli baana ba Katonda, naye tetumanyi bwe tuliba. Kyokka tumanyi nti bw'alirabika tulifaanana nga ye, kubanga tulimulabira ddala nga bw'ali. **3** Buli muntu alina essuubi eryo yeetukuza nga Katonda bw'ali omutukuvu. **4** Buli muntu akola ebibi aba mujeemu, era ekibi bwe bujeemu. **5** Naye mmwe mumanyi nti ye, yalabisibwa alyoke aggyewo ebibi. Era mu ye, temuliimu kibi. **6** Era tewali n'omu abeera mu ye ate ne yeeyongera okukola ekibi. Wabula oyo eyeeyongera okukola ekibi tamutegeeranga, era tamumanyi n'akatono. **7** Abaana abaagalwa, temulimbibwalimbibwanga muntu n'omu; Buli akola eby'obutuukirivu aba mutuukirivu, nga

Katonda bw'ali omutuukirivu, **8** naye buli akola ekibi wa Setaani, kubanga okuva olubereberye Setaani akola bibi. Omwana wa Katonda kyeyava ajja mu nsi azikirize ebikolwa bya Setaani. **9** Noolwekyo tewali afuuka mwana wa Katonda ate ne yeeyongera okukola ekibi, kubanga ensigo ya Katonda ebeera mu ye, so tayinza kukola kibi, kubanga yazaalibwa Katonda. **10** Ku kino abaana ba Katonda n'aba Setaani kwe bategeererwa. Buli akola ebitali bya butuukirivu si wa Katonda, era na buli atayagala muganda we si wa Katonda. **11** Kubanga buno bwe bubaka bwe twawulira okuva ku lubereberye nti twagalanenga, **12** si nga Kayini eyali owa Setaani, n'atta muganda we. Kale yamuttira ki? Kayini yatta muganda we kubanga Kayini yakola ebibi, so nga ye muganda we yakola eby'obutuukirivu. **13** Abooluganda, ensi bwe bakyawanga, temwewuunyanga. **14** Kubanga ffe tumanyi nga twava mu kufa, ne tuyingira mu bulamu, kubanga twagala abooluganda, naye buli muntu atalina kwagala akyali mu kufa. **15** Buli akyawa muntu munne, oyo aba mussi, era mukimanyi nti tewali mussi alina obulamu obutaggwaawo mu ye. **(aiōnios g166)** **16** Mu kino mwe tutegeerera okwagala, kubanga yawaayo obulamu bwe ku lwaffe, era naffe kyetuva tuteekwa okuwaayo obulamu bwaffe olw'abooluganda. **17** Buli alina ebintu eby'omu nsi n'alaba muganda we nga yeetaaga, naye n'abulwako ky'amuwa, okwagala kwa Katonda, kuyinza kutya okuba mu ye? **18** Abaana abaagalwa, tetusaana kwagala mu bigambo kyokka, wabula twagalanenga ne mu bikolwa ne mu bulamu obulabika eri abantu. **19** Mu ekyo mwe tutegeerera nga tuli ba mazima, era ne tukkakkanya omutima gwaffe mu maaso ge. **20** Singa omutima gwaffe tegutusalira musango, Katonda ye asinga omutima gwaffe era ye ategeera ebintu byonna. **21** Abaagalwa, omutima gwaffe bwe gutatusalira musango, tuba bagumu mu maaso ga Katonda. **22** Era buli kye tumusaba akituwa, kubanga tugondera ebiragiro bye, era ne tukola ebimusanyusa. **23** Era kino ky'atulagira nti, tukkiririze mu linnya ly'Omwana we Yesu Kristo, era twagalanenga nga ye bwe yatulagira. **24** Kale oyo agondera ebiragiro bye abeera mu Ye, era naye abeera mu ye. Kino tukimanyi ng'ali mu ffe, kubanga Mwoyo Mutukuvu gwe yatuwa abeera mu ffe.

4 Abaagalwa, temukkirizanga buli myoyo, naye musookenga okugyetegereza mulabe obanga givudde eri Katonda, kubanga kaakano waliwo bannabbi ab'obulimba bangi mu nsi. **2** Eno y'engeri gye tutegeeramu Mwoyo wa Katonda: buli ayatula nti Yesu Kristo yafuuka omubiri, ng'ava eri Katonda, oyo y'alina Mwoyo wa Katonda. **3** Naye buli mwoyo ogutayatula Yesu nga teguvudde eri Katonda. Ogwo gwe mwoyo ogw'Omulabe wa Kristo, gwe mwawulira nti ajja mu nsi, era amaze okutuuka. **4** Mmwe, abaana abaagalwa, muli ba Katonda era mumaze okuwangula, kubanga oyo ali mu mmwe wa maanyi okusinga oyo ali mu nsi. **5** Bo ba nsi era boogera bya nsi, era abantu b'ensi kyebava babawuliriza. **6** Naye ffe tuli bantu ba Katonda, era buli amanyi Katonda atuwuliriza; atali wa Katonda tatuwuliriza. Eyo y'engeri gye tusobola okwawulamu omwoyo ogw'amazima n'omwoyo ogw'obulimba. **7** Abaagalwa, twagalanenga, kubanga okwagala kuva eri Katonda, era buli alina okwagala mwana wa Katonda, era amanyi Katonda. **8** Naye buli atalina kwagala tamanyi Katonda, kubanga Katonda kwagala. **9** Katonda yatulaga okwagala kwe, bwe yatuma mu nsi Omwana we omu yekka bw'ati, tulyoke tube abalamu ku bw'oyo. **10** Mu kino mwe tutegeerera ddala okwagala kwennyini, kubanga teyakikola lwa kuba nti ffe twali twagala Katonda, naye ye yennyini ye yatwagala, n'awaayo Omwana we ng'omutango olw'ebibi byaffe. **11** Kale abaagalwa, nga Katonda bwe yatwagala bw'atyo naffe tuteekwa okwagalananga. **12** Tewali n'omu eyali alabye ku Katonda, naye bwe twagalana, Katonda abeera mu ffe, n'okwagala kwe ne kulabikira mu ffe. **13** Mu ekyo mwe tutegeerera nti Katonda ali mu ffe era naffe tuli mu Ye, olwa Mwoyo gw'atuwadde. **14** Era ffe twamulaba n'amaaso gaffe, kyetuva tutegeeza nti Kitaffe yatuma Omwana we okuba Omulokozi w'ensi. **15** Kale buli ayatula nti Yesu Mwana wa Katonda, nga Katonda ali mu ye era nga naye ali mu Katonda. **16** Ffe tumanyi okwagala kwa Katonda era tukkiririza mu kwagala kwe okwo kw'alina gye tuli. Katonda kwagala, era buli abeera n'okwagala abeera mu Katonda, ne Katonda abeera mu ye. **17** Bwe twagala bannaffe nga Kristo bwe yakola ng'ali mu nsi muno, tetulibaako kye tweraliikirira ku lunaku olw'okusalirako omusango. **18** Mu kwagala temuliimu kutya, kubanga okwagala okutuukiridde kumalawo okutya; kubanga okutya kulimu okubonerezebwa, na buli atya, aba tannatuukirira mu kwagala. **19** Tulina okwagala kubanga Ye ye yasooka okutwagala. **20** Omuntu yenna bw'agamba nti, "Njagala Katonda," naye n'akyawa muganda we, omuntu oyo mulimba. Kubanga buli atayagala muganda we gw'alabako, tasobola kwagala Katonda gw'atalabangako. **21** Era Katonda yennyini yatulagira nti, "Buli ayagala Katonda ayagalenga ne muganda we."

5 Buli akkiriza nti Yesu ye Kristo, oyo aba mwana wa Katonda, era buli ayagala kitaawe w'omwana ayagala n'omwana we. **2** Ku ekyo kwe tutegeerera nga twagala abaana ba Katonda, bwe twagala Katonda ne tukola by'atulagira. **3** Kubanga okwagala kwa Katonda kwe kukola ebyo by'atulagira okukola. Okukola by'atulagira si kizibu, **4** kubanga buli mwana wa Katonda awangula ekibi n'okwegomba ensi, era kuno kwe kuwangula okwawangula ensi, kwe kukkiriza kwaffe. **5** Naye ani ayinza okuwangula ensi okuggyako oyo akkiriza nti Yesu Mwana wa Katonda? **6** Yesu Kristo oyo yennyini ye yajja n'amazzi n'omusaayi, si na mazzi, naye n'amazzi n'omusaayi. Era ne Mwoyo ekyo akikakasa kubanga Mwoyo ye mazima. **7** Waliwo okukakasa kwa mirundi esatu: **8** Mwoyo Mutukuvu, n'amazzi, n'Omusaayi, era ebisatu ebyo bikkiriziganya. **9** Obanga tukkiriza obujulirwa bw'abantu, obujulirwa bwa Katonda tusaana okubukkiriza ennyo n'okusingawo, kubanga bwe businga obukulu ng'ategeeza ku Mwana we. **10** Kale buli akkiririza mu Mwana wa Katonda akyetegeezeza ddala ye yennyini. Oyo atakkiririza mu Katonda ng'amufudde mulimba, kubanga takkiriza ekyo Katonda ky'ayogera ku Mwana we. **11** Era buno bwe bujulirwa nti: "Katonda yatuwa obulamu obutaggwaawo, era obulamu buno buli

mu Mwana we.” **(aiōnios g166)** **12** Buli alina Omwana alina obulamu, naye oyo atalina Mwana wa Katonda talina bulamu. **13** Ebyo mbiwandiikidde mmwe abakkiriza erinnya ly’Omwana wa Katonda, mulyoke mumanye nti mulina obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **14** Noolwekyo tulina obuvumu nti bwe tugenda gy’ali ne tumusaba ekintu kyonna, ye nga bw’asiima atuwulira. **15** Era bwe tutegeera nti atuwulira bwe tumusaba, buli kye tumusaba talema kukituwa. **16** Omuntu yenna bw’alaba muganda we ng’agudde mu kibi ekitali kya kufa, amusabirenga, Katonda talirema kumuwa bulamu. Njogera ku abo bokka abagwa mu kibi ekitali kya kufa. **17** Buli ekitali kya butuukirivu kibi, naye waliwo ekibi ekitaleetera muntu kufa. **18** Tumanyi nga buli muntu yenna azaalibwa Katonda teyeeyongera kukola kibi, kubanga Katonda amukuuma, Setaani n’atamukola kabi. **19** Tumanyi nga tuli ba Katonda, n’ensi yonna eri mu mikono gya Setaani. **20** Era tumanyi ng’Omwana wa Katonda yajja mu nsi, n’atuwa okutegeera tumanye Katonda ow’amazima, era tuli mu oyo Katonda ow’amazima, ne mu Yesu Kristo Omwana we. Oyo ye Katonda ow’amazima n’obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **21** Abaana abaagalwa, mwewalenga bakatonda abalala.

2 Yokaana

1 Nze omukadde mpandiikira omukyala omulonde awamu
n'abaana be, be njagalira ddala mu mazima, si
nze mbaagala nzekka, wabula n'abo bonna abategeera
amazima. **2** Amazima ago gabeera mu ffe, era gajjanga
kubeera mu ffe emirembe gyonna. **(aiōn g165)** **3** Ekisa,
n'okusaasira n'emirembe ebiva eri Katonda Kitaffe ne
Yesu Kristo Omwana wa Kitaffe bijjanga kubeera naffe
mu mazima ne mu kwagala. **4** Nnasanyuka nnyo, bwe
nnasanga abamu ku baana bo nga batambulira mu mazima
nga bwe twalagirwa Kitaffe. **5** Naye nnyabo kaakano
nkusaba nga siri ng'akuwa ekiragiro ekiggya, naye nkujjukiza
ekiragiro ekyo Katonda kye yatuwa okuva ku lubereberye
nti, "Twagalanenga." **6** Era kuno kwe kwagalana nti
tugonderenga ebiragiro bya Katonda. Kubanga okuva ku
lubereberye twategeezebwa nga bwe tuteekwa okutambula.
7 Mwekuume, abalimba bangi mu nsi abatakkiriza nti Yesu
yayambala omubiri. Buli muntu ayogera bw'atyo mulimba
era mulabe wa Kristo. **8** Mwekuume, muleme okufiirwa kye
twakolerera, wabula mukikuume kubanga mulifuna empeera
yammwe yonna. **9** Buli asukka ku ebyo Kristo by'ayigiriza
n'atabinywereramu, talina Katonda; naye oyo anywerera mu
kuyigiriza okwo alina Kitaffe n'Omwana. **10** Omuntu yenna
bw'ajja gye muli, n'atayigiriza bw'atyo, temumwanirizanga
mu nnyumba yammwe, n'okulamusa temumulamusanga.
11 Kubanga buli amusembeza aba yeenyigidde mu bikolwa
ebyo ebibi. **12** Mbadde na bingi eby'okubawandiikira, kyokka
saagala byonna kubibawandiikira buwandiikizi, wabula
nsuubira okubakyalira tulyoke twogeraganye nga tulabagana
amaaso n'amaaso, essanyu lyaffe liryoke lituukirire. **13**
Abaana ba mwannyoko omulonde bakulamusizza.

3 Yokaana

1 Nze, Omukadde, mpandiikira ggwe Gayo omwagalwa,
gwe njagala mu mazima. **2** Munnange omwagalwa,
nkusabira okole bulungi ebintu byonna era obeere mulamu
mu mubiri, nga bw'oli mu mwoyo. **3** Abooluganda
bwe nabatuukako kya nsanyusa nnyo bwe bambuulira
nti onyweredde mu mazima, era nti mw'otambulira. **4**
Tewali kindeetera ssanyu lisinga ng'eryo lye nfuna bwe
mpulira nti abaana bange batambulira mu mazima. **5**
Omwagalwa, okola ekintu kya bwesigwa buli lw'okolera
abooluganda ebirungi na ddala ababeera ku ŋŋendo ne
bw'oba tobamanyi. **6** Baategeeza Ekkanisa omukwano
gwe wabalaga awamu ne bye wabakolera. Kibeera kirungi
singa obasiibuza ekirabo ekiba kisaanidde. **7** Kubanga
baatambulira mu linnya lya Mukama, nga tebakkiriza
ebyo abatali bakkiriza bye baabawanga. **8** Noolwekyo ffe
ffennyini, ffe tusaana okubalabirira tulyoke tufuuke bakozi
bannaabwe mu mazima. **9** Nawandiikira Ekkanisa ku
nsonga eyo, kyokka Diyotuleefe, olw'okwagala okwefuula
omukulembeze tatwagala. **10** Bwe ndijja ndibategeeza
ebimu ku bintu by'akola, n'ebintu by'atwogerako ebitali
birungi, era n'olulimi oluvuma lw'akozesa. Takoma ku
kugaana kwaniriza abooluganda abatambuze kyokka,
naye n'okulagira alagira abantu abalala nabo, baleme
okubaaniriza era abo ababaaniriza agezaako okubagoba mu
Kkanisa. **11** Mukwano gwange, togobereranga kyakulabirako
ekibi wabula eby'obutuukirivu. Gobereranga ebyo byokka
by'olaba nga bya butuukirivu. Kirungi ojjukirenga nti abo
abakola eby'obutuukirivu baba bakakasiza ddala nga
bwe bali abaana ba Katonda; naye abakola ebitali bya
butuukirivu balaga nga bwe bali ewala ne Katonda. **12**
Naye buli omu ayogera bya mazima ku Demeteriyo. Nange
mwogerako bya mazima byereere. Naye omanyi nga nze
njogera mazima. **13** Mbadde na bingi eby'okukugamba,
kyokka saagala kubikuwandiikira mu bbaluwa, **14** kubanga
nsuubira okukulaba mu bbanga ttono. Kale olwo tuliba
na bingi eby'okwogerako ffembi nga tulabaganye amaaso
n'amaaso. Emirembe gibeerenga naawe. Ab'emikwano
abali wano bakulamusizza. Nange, mikwano gyange abali
eyo, buli omu munnamusize.

Yuda

1 Nze, Yuda, omuddu wa Yesu Kristo, era muganda wa Yakobo, mpandiikira abaagalwa bonna abaayitibwa mu Katonda Kitaffe, era abakuumibwa Yesu Kristo. **2** Ekisa kya Katonda, n'emirembe, n'okwagala byeyongerenga mu mmwe. **3** Abaagalwa, nnali neesunga nnyo okubawandiikira ku bulokozi bwaffe bwe ntyo nawalirizibwa okubawandiikira nga mbazzaamu amaanyi nga mbegayirira mulwanirire okukkiriza abatukuvu kwe baaweebwa omulundi ogumu. **4** Waliwo abantu abajja mu bubba, abaawandiikwako edda nga baasalirwa omusango, abatatya Katonda abajerega ekisa kya Katonda waffe, ne bakiyisaamu amaaso, ne beegaana Yesu Kristo Mukama waffe, omu yekka. **5** Naye njagala okubajjukiza nti newaakubadde nga byonna mubimanyi, nga olunaku lumu Mukama yalokola eggwanga n'aliggya mu nsi y'e Misiri, oluvannyuma n'azikiriza abatakkiriza, **6** ne bamalayika abataakuuma kitiibwa kyabwe ne badda mu kukola bye baayagala ne balekulira n'ebifo byabwe, abo Katonda yabasiba mu njegere n'abassa mu kkomera ery'ekizikiza ekikutte gye balindiririra okusalirwa omusango. **(aïdios g126)** **7** Temusaanye kwerabira bibuga ebya Sodomu ne Ggomola n'ebibuga ebyali bibiriraanye. Byonna byali bijjudde kwegomba okubi n'obwenzi, nga n'abasajja bakolaganako eby'ensonyi. Ebibuga ebyo byazikirizibwa n'omuliro, era byabonerezebwa n'omuliro ogutaggwaawo bibeere ekyokulabirako gye tuli. **(aiōnios g166)** **8** Mu ngeri y'emu abo abaloota bagwagwawaza omubiri, ate oludda ne banyooma obuyinza, ne bavvoola ne bamalayika. **9** Kale newaakubadde nga Mikayiri, ye malayika asinga obukulu, naye bwe yali akaayana ne Setaani ku mulambo gwa Musa, teyamuvuma wabula yagamba bugambi nti, "Mukama akunenye!" **10** Naye kale abantu bano bavvoola kye batategeera, era okufaanana ng'ensolo obusolo bakola buli kye baagala, era ebyo bibaleetedde okuzikirira. **11** Zibasanze abo! Kubanga bagoberera ekkubo lya Kayini, era bakola buli kye basobola okufunamu ensimbi okufaanana nga Balamu, era ne bajeemera Katonda nga Koola bwe yakola, noolwekyo balizikirizibwa. **12** Abantu bano bwe bajja ne babeegattamu nga muli ku mbaga zammwe ez'okumanyagana, baba ng'amabala amabi, nga tebatya, nga beefaako bokka, nga bali ng'ebire ebitaliimu mazzi ebitwalibwa empewo; oba ng'emiti egiwaatudde, egitaliiko bibala, egyafa emirundi ebiri, egyakuulibwa n'emirandira; **13** oba ng'amayengo ag'oku nnyanja agasiikuuse, ebikolwa byabwe ne bibaswaza; oba ng'emmunyeenye eziva mu kkubo lyazo, eziterekeddwa ekizikiza ekikutte ennyo eky'olubeerera. **(aiōn g165)** **14** Enoka eyaliwo nga wayiseewo emirembe musanvu okuva ku Adamu, abantu bano yaboogerako eby'obunnabbi nti, "Mulabe Mukama ajja n'abatukuvu be abangi ennyo. **15** Alireeta abantu bonna mu maaso ge basalirwe omusango mu bwenkanya olw'ebikolwa byabwe bonna abatatya Katonda, bye baakola mu bugenderevu, n'olw'ebigambo byonna ebizibu abakozi b'ebibi bye bamwogeddeko eby'obutatya Katonda." **16** Beemulugunya, era bakola buli kye beegomba, era nga boogerera waggulu ebigambo eby'okweraga; era olaba bassizzaamu omuntu ekitiibwa ng'omanya nti balina kye bamwagalako. **17** Naye mmwe, abaagalwa, mujjukire abatume ba Mukama waffe Yesu Kristo ebigambo bye baayogera edda **18** bwe baabagamba nti, "Mu nnaku ez'oluvannyuma walijjawo abantu abalibasekerera, nga beegomba nga bwe baagala, nga batambulira mu bitasiimibwa Katonda." **19** Abo be bo abaleeta enjawukana, ab'omubiri obubiri era abatalina Mwoyo Mutukuvu. **20** Naye mmwe, abaagalwa, musaana okuzimba obulamu bwammwe nga bweyongera okuba obw'amaanyi, nga mubuzimbira ku musingi ogw'okukkiriza kwammwe okutukuvu, era nga musaba mu Mwoyo Mutukuvu, **21** nga mwekuumira mu kwagala kwa Katonda, nga mwesunga okusaasira kwa Mukama waffe Yesu Kristo olw'obulamu obutaggwaawo. **(aiōnios g166)** **22** Mubeerenga ba kisa eri abo ababuusabuusa mu kukkiriza, **23** n'abalala mufubenga okubawonya nga mubakwakkula mu nnimi z'omuliro, n'abalala mubatuuse eri Mukama nga muyita mu kubalaga ekisa ng'aboonoonyi, wabula mukyawe ekyambalo, ekijjudde amabala agakiteekeddwako omubiri gwabwe. **24** Katonda asobola okubawanirira muleme okuva mu kkubo lye, era n'okubatuusa mu maaso ge ag'ekitiibwa nga temuliiko kamogo era nga mujjudde essanyu; **25** Katonda oyo omu yekka atulokola okuyita mu Yesu Kristo Mukama waffe, agulumizibwe era atenderezebwenga olw'amaanyi ge n'obuyinza bwe, okuva ku mirembe gyonna egyayita, ne kaakano era ne mu mirembe egitaliggwaawo! Amiina. **(aiōn g165)**

Okubikkulirwa

1 Okubikkulirwa kwa Yesu Kristo, Katonda kwe yamuwa
okulaga abaddu be ebyo ebiteekwa okubaawo amangu.
Kristo yakimanyisa ng'atuma malayika we eri omuweereza
we Yokaana **2** eyategeeza ekigambo kya Katonda
n'obujulirwa bwa Yesu Kristo ku byonna bye yalaba. **3** Alina
omukisa oyo asoma n'abo abawulira ebigambo by'obunnabbi
buno, ne beekuuma ebiwandiikiddwa, kubanga ekiseera
kiri kiweddeyo. **4** Nze Yokaana mpandiikira Ekkanisa
omusanvu eziri mu Asiya. Mbagaliza ekisa n'emirembe
ebiva eri Katonda oyo aliwo, era eyaliwo era alibaawo;
n'ebiva eri emyoyo omusanvu egiri mu maaso g'entebe
ye ey'obwakabaka, **5** era n'okuva eri Yesu Kristo
omujulirwa omwesigwa. Oyo ye yasooka okuzuukira mu
bafu, era y'afuga bakabaka ab'omu nsi; oyo yatwagala,
era ye yatuggya mu bibi byaffe n'omusaayi gwe, **6**
n'atufuula obwakabaka bw'obwakabona bwa Katonda,
Kitaawe. Ekitiibwa n'obuyinza bibeerenga eri oyo emirembe
n'emirembe. Amiina. **(aiōn g165)** **7** "Laba, ajja n'ebire,
na buli liiso lirimulaba, n'abaamufumita balimulaba, era
n'amawanga gonna ku nsi galimukungubagira." **8** "Nze
Alufa ne Omega,"bw'ayogera Mukama Katonda, "oyo aliwo,
eyabaawo era alikomawo, Ayinzabyonna." **9** Nze muganda
wammwe Yokaana, abonaabonera awamu nammwe mu
bwakabaka ne mu kugumiikiriza ebiri mu Yesu, nnali ku
kizinga ekiyitibwa Patumo, olw'ekigambo kya Katonda era
n'okujulira ebya Yesu. **10** Nnali mu mwoyo ku lunaku
lwa Mukama waffe, ne mpulira eddoboozi ery'omwanguka
emabega wange, eryavuga ng'ery'akagombe, **11** nga
ligamba nti, "By'olaba, biwandiike mu kitabo, okiweereze eri
Ekkanisa omusanvu: Ekkanisa ey'omu Efeso, n'ey'omu
Sumuna, n'ey'omu Perugamo, n'ey'omu Suwatira, n'ey'omu
Saadi, n'ey'omu Firaderufiya n'ey'omu Lawodikiya." **12** Ne
nkyuka okulaba eyali ayogera nange, ne ndaba ebikondo
by'ettaala ebya zaabu musanvu. **13** Era wakati mu byo
ne ndabamu omuntu "eyali ng'Omwana w'Omuntu" eyali
ayambadde ekyambalo ekiwanvu ekikoma ku bigere, nga
yeesibye mu kifuba olukoba olwa zaabu. **14** Omutwe
gwe n'enviiri ze byali byeru ng'ebyoya by'endiga ebyeru,
era nga bifaanana ng'omuzira, n'amaaso ge nga gali
ng'ennimi z'omuliro. **15** Ebigere bye byali ng'ekikomo
ekizigule ekyakaayakana mu muliro n'eddoboozi lye nga
liyira ng'amazzi amangi. **16** Yali akutte emmunyeenye
musanvu mu mukono gwe ogwa ddyo era ng'alina ekitala
ekyogi eky'obwogi obubiri mu kamwa ke; n'ekyenyi kye
nga kiri ng'enjuba eyakaayakana mu maanyi gaayo.
17 Bwe namulaba, ne ngwa wansi ku bigere bye ne
mba ng'afudde, kyokka ye n'anteekako omukono gwe
ogwa ddyo n'aŋŋamba nti, "Totya. Nze Owooluberebere
era Owenkomerero, **18** era omulamu. Nnali nfudde
naye kaakano ndi mulamu emirembe gyonna, era nnina
ebisumuluzo eby'okufa n'amagombe. **(aiōn g165, Hadēs g86)**
19 "Kale wandiika ebyo by'olabye ebiriwo n'ebyo ebinaatera
okubaawo oluvannyuma lw'ebyo ebiriwo. **20** Ka nkubuulire
amakulu g'emmunyeenye omusanvu z'olabye mu mukono
gwange ogwa ddyo, era n'ebikondo eby'ettaala ebya
zaabu omusanvu. Emmunyeenye omusanvu be bamalayika
b'Ekkanisa omusanvu, ate ebikondo by'ettaala eza zaabu
omusanvu ze Kkanisa omusanvu."

2 "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Efeso wandiika nti:
Bw'ati bw'ayogera oyo akwata emmunyeenye omusanvu
mu ngalo ze mu mukono gwe ogwa ddyo, oyo atambulira
wakati w'ebikondo by'ettaala omusanvu ebya zaabu. **2** Nti
mmanyi ebikolwa byo n'okugumiikiriza kwo, era nga tosobola
kugumiikiriza bakozi ba bibi era ng'ogezesezza abo abeeyita
abatume n'obavumbula nga balimba. **3** Era ogumiikirizza
okubonaabona n'oguma olw'erinnya lyange, n'otokoowa.
4 Naye nnina ensonga gye nkuvunaana: tokyanjagala
nga bwe wanjagalanga edda. **5** Noolwekyo jjukira we
waseeseetuka. Weenenye, onjagale nga bwe wanjagalanga
edda. Naye bw'otookole bw'otyo ndijja gy'oli ne nzigyawo
ekikondo ky'ettaala yo mu kifo kyakyo, okuggyako nga
weenenya. **6** Wabula ekirungi ekikuliko kye kino: okyawa
ebikolwa by'Abanikolayitinga nange bwe mbikyawa. **7** Alina
amatu, awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo. Oyo
awangula ndimuwa okulya ku muti ogw'obulamu oguli mu
nnimiro ya Katonda. **8** "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu
Sumuna wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera Owooluberebere
era Owenkomerero eyali afudde oluvannyuma n'azuukira
n'aba mulamu, **9** nti mmanyi okubonaabona kwo n'obwavu
bwo, naye ng'oli mugagga, era n'okulimirira kw'abo abeeyita
Abayudaaya songa ssi Bayudaaya, wabula kuŋŋaaniro
lya Setaani. **10** Temutya n'akatono ebyo bye mugenda
okubonaabona. Laba Setaani anaatera okusiba abamu ku
mmwe mu makomera okubagezesa. Muliyigganyizibwa
okumala ennaku kumi ddamba. Mubeere beesigwa okutuusa
okufa, nange ndibawa engule ey'obulamu. **11** Alina amatu,
awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo. Oyo awangula
talifa mulundi gwakubiri. **12** "Eri malayika ow'Ekkanisa
ey'e Perugamo wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera oyo alina
ekitala ekyogi eky'obwogi obubiri **13** nti, Mmanyi gy'obeera
awo awali entebe y'obwakabaka bwa Setaani, kyokka
ng'onywezezza erinnya lyange era wasigala n'okukkiriza
kwo, ne mu biseera Antipa omujulirwa wange omwesigwa
mwe yattirwa wakati mu mmwe, eyo Setaani gy'abeera. **14**
Naye nkulinako ensonga ntono: eyo olinayo ab'enjigiriza
eya Balamu eyayigiriza Balaki okutega abaana ba Isirayiri
omutego n'abaliisa ennyama ey'omuzizo eyassaddaakirwa
eri bakatonda abalala, era n'okwenda. **15** Ate era
olinayo n'abakkiririza mu njigiriza y'Abanikolayiti. **16**
Noolwekyo weenenye, bw'otookikole ndijja mangu ne
nnwanyisa abantu abo n'ekitala eky'omu kamwa kange.
17 Alina amatu, awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa
ezo. Oyo awangula ndimuwa ku maanu eyakwekebwa.
Era ndimuwa ejjinja eryeru eriwandiikiddwako erinnya
eriggya eritamanyiddwa muntu mulala yenna wabula oyo
aliweereddwa." **18** "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu
Suwatira wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera Omwana wa
Katonda, oyo alina amaaso agali ng'ennimi ez'omuliro,
n'ebigere ebimasamasa ng'ekikomo ekizigule **19** nti,
Mmanyi ebikolwa byo, n'okwagala kwo, n'okukkiriza kwo,

n'obutuukirivu bwo, n'okugumiikiriza kwo, era n'ebikolwa byo eby'oluvannyuma bisinga ebyasooka. **20** Kyokka nkulinako ensonga eno. Ogumiikiriza omukazi Yezeberi eyeeyita nnabbi omukazi akyamya abaweereza bange ng'abayigiriza obwenzi n'okulya emmere eweereddwayo eri bakatonda abalala. **21** Namuwa ekiseera yeenenye, kyokka tayagala kwenenya bwenzi bwe. **22** Laba, ndimulwaza obulwadde obulimusuula ku ndiri, era n'abo baayenda nabo mbatuuse ku bulumi obw'amaanyi, okuggyako nga beenenyezza ebikolwa byabwe. **23** Era nditta abaana be. Olwo Ekkanisa zonna ziryoke zitegeere nti nkebera emitima n'ebirowoozo era ndibasasula ng'ebikolwa byabwe bwe biri. **24** Kale mmwe abalala abali mu Suwatira abatagoberera kuyigiriza kuno abatamanyi bintu bya Setaani eby'obuziba ng'enjogera bw'egamba, sigenda kubassaako mugugu mulala. **25** Wabula munyweze nnyo kye mulina okutuusa lwe ndijja. **26** Oyo aliwangula era n'oyo alisigala ng'akola emirimu gyange okutuusa ku nkomerero, ndimuwa obuyinza okufuga amawanga. **27** 'Alibafuga n'omuggo ogw'ekyuma, n'abayasaayasa ng'ayasaayasa ebibya eby'ebbumba.' **28** Era ndimuwa emmunyeenye ey'enkya nga nange bwe nagiweebwa Kitange. **29** Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo.

3 "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Saadi wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera oyo alina emyoyo omusanvu egya Katonda n'emmunyeenye omusanvu nti, Mmanyi ebikolwa byo, ng'olina erinnya eriraga nti oli mulamu so nga oli mufu. **2** Kale weegendereze onyweze ebikyasigaddewo ebitannafa. Kubanga mu by'okola sinnalabamu by'otuukiriza mu maaso ga Katonda wange. **3** Kale jjukira bye wayigirizibwa ne bye wawulira obikwate era weenenye. Bw'otegendereze ndijja mangu ng'omubbi, so tolimanya ssaawa gye ndijjiramu gy'oli. **4** Naye waliwo abamu mu Saadi abatonotono abatayonoonanga byambalo byabwe, balitambula nange nga bambadde engoye enjeru, kubanga basaanidde. **5** Na buli awangula alyambazibwa engoye enjeru nga bali, era sirisangula linnya lye mu kitabo ky'obulamu, naye ndyatula erinnya lye mu maaso ga Kitange ne bamalayika be nti oyo muntu wange. **6** Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo. **7** "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Firaderufiya wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera oyo Omutukuvu era ow'amazima era alina ekisumuluzo kya Dawudi aggulawo ne wataba aggalawo, n'okuggalawo ne wataba aggulawo. **8** Mmanyi ebikolwa byo. Laba nkugguliddewo oluggi, omuntu yenna lw'atayinza kuggala; kubanga olina amaanyi matono, okuumye ekigambo kyange n'oteegaana linnya lyange, **9** laba nnyinza okuwaayo abamu ku abo ab'omu kuŋŋaaniro lya Setaani abeeyita Abayudaaya; laba ndibaleeta okuvuunama ku bigere byammwe bategeere nti mbaagala. **10** Olwokubanga wakwata ekigambo kyange eky'okugumiikiriza, nange ndikuwonya ekiseera eky'okugezesebwa ekinaatera okujja. **11** Nzija mangu! Nnyweza ky'olina waleme kubaawo akutwalako ngule yo. **12** Awangula ndimufuula empagi mu Yeekaalu ya Katonda wange, mw'ataliva emirembe gyonna, era ndimuwandiikako erinnya lya Katonda wange, n'erinnya ly'ekibuga kya Katonda wange, Yerusaalemi ekiggya nga kikka okuva mu ggulu eri Katonda wange n'erinnya lyange eriggya. **13** Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo. **14** "Eri malayika ow'Ekkanisa ey'omu Lawodikiya wandiika nti: Bw'ati bw'ayogera oyo Amiina, omujulirwa, omwesigwa, ow'amazima, omukulu w'abaliwo, n'abalibaawo emirembe gyonna, era ensibuko y'ebitonde bya Katonda. **15** Mmanyi ebikolwa byo: toyokya so tonnyogoga, nandiyagadde obe ng'oyokya oba ng'onnyogoga. **16** Naye olwokubanga oli wa kibuguumirize toyokya so tonnyogoga, kinaandetera okukuwandula okuva mu kamwa kange. **17** Olwokubanga ogamba nti, 'Ndi mugagga era nnina ebintu bingi, sso siriiko kye neetaaga. Sirina kimbulako!' Sso n'otomanya ng'oli munaku asaasirwa, omwavu, omuzibe w'amaaso era ali obwereere. **18** Nkuwa amagezi onguleko ebya zaabu, eyalongoosebwa mu muliro, olyoke ogaggawale. Era onguleko ebyambalo ebyeru, obyambale, owone ensonyi ez'okuyita obwereere; onguleko n'omuzigo osiige ku maaso go, osobole okulaba. **19** Buli gwe njagala mmunenya era mmukangavvula; kale nyiikira okwenenya. **20** Laba nnyimiridde ku luggi era nkonkona. Buli awulira eddoboozi lyange n'aggulawo, nnaayingira omumwe ne tuliira wamu ffembi. **21** Buli awangula ndimukkiriza okutuula ng'anninaanye, ku ntebe yange ey'obwakabaka, nga nange bwe nawangula ne ntuula ne Kitange ku ntebe ye. **22** Alina amatu awulire Omwoyo ky'agamba Ekkanisa ezo."

4 Laba, oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba oluggi oluggule mu ggulu, era ne mpulira n'eddoboozi lye limu lye nawulira olubereberye eryali livuga ng'eryekkondere nga liŋŋamba nti, "Yambuka wano nkulage ebyo ebiteekwa okubaawo oluvannyuma lwa biri." **2** Amangwago, nga ndi mu mwoyo, laba, ne ndaba entebe ey'obwakabaka ng'etegekeddwa mu ggulu, ne ku ntebe eyo nga kuliko atuddeko. **3** Eyali agituddeko yali ayakaayakana ng'amayinja ag'omuwendo omungi aga yasepi ne sadio; era ng'entebe eyo yeetooloddwa musoke ng'ayakaayakana nga zumaliidi. **4** Entebe ey'obwakabaka yali yeetooloddwa entebe endala amakumi abiri mu nnya nga zituuliddwako abakadde amakumi abiri mu bana, bonna nga bambadde engoye enjeru nga balina engule eza zaabu ku mitwe gyabwe. **5** Mu ntebe eyo ey'obwakabaka ne muvaamu okumyansa n'amaloboozi n'okubwatuka. Mu maaso g'entebe eyo waaliwo ettabaaza ezaaka musanvu, nga gy'emyoyo omusanvu egya Katonda. **6** Ne mu maaso g'entebe eyo waaliwo ekiri ng'ennyanja ey'endabirwamu, ekifaanana nga kulusitalo. Waaliwo ebiramu bina ebijjudde amaaso mu bwenyi n'emabega waabyo nga biri wakati w'entebe ey'obwakabaka n'okugyetooloola. **7** Ekisooka ku biramu bino kyali ng'empologoma, ekyokubiri nga kifaanana ng'ennyana, n'ekyokusatu kyalina amaaso ng'ag'omuntu, n'ekyokuna kyali ng'empungu, ebuuka. **8** Buli kimu ku biramu bino ebina kyalina ebiwaawaatiro mukaaga nga bijjudde amaaso enjuuyi zonna ne wansi. Era buli lunaku emisana n'ekiro, awatali kuwummula, nga bigamba nti, **9** Era ebiramu ebyo ebina, buli lwe byawanga ekitiibwa n'ettendo

n'okwebaza, Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, abeera omulamu emirembe gyonna, **(aiōn g165)** **10** abakadde amakumi abiri mu abana ne bavuunama mu maaso g'Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, omulamu emirembe n'emirembe, ne bamusinza. Ne bateeka engule zaabwe mu maaso g'entebe eyo, nga bwe bagamba nti, **(aiōn g165)** **11** "Mukama waffe era Katonda waffe, osaanidde okuweebwanga ekitiibwa n'ettendo n'obuyinza, kubanga gwe watonda ebintu byonna era byonna byatondebwa ku lulwo era gwe wasiima okubiteekawo."

5 Awo ne ndaba omuzingo gw'ekitabo mu mukono ogwa ddyo ogw'Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka, nga guwandiikiddwamu munda ne kungulu era nga guteekeddwako obubonero bw'envumbo musanvu. **2** Ne ndaba malayika ow'amaanyi ng'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'abuuza nti, "Ani asaanidde okubembulula obubonero obusibiddwa ku muzingo gw'ekitabo guno alyoke aguzingulule?" **3** Ne wataba n'omu mu ggulu newaakubadde ku nsi, wadde wansi w'ensi, eyayinza okugwanjuluza wadde okugutunulamu. **4** Awo ne nkaaba amaziga mangi, kubanga tewaalabikawo n'omu eyasaanira okwanjuluza omuzingo newaakubadde okugutunulamu. **5** Awo omu ku bakadde abiri mu abana n'aŋŋamba nti, "Lekeraawo okukaaba, kubanga, laba, empologoma ey'omu kika kya Yuda, ow'omu lulyo lwa Dawudi, yawangula, era y'ayinza okukutula obubonero omusanvu obw'envumbo n'okuzingulula omuzingo gw'ekitabo." **6** Ne ndaba nga ali ng'Omwana gw'Endiga ng'attiddwa ng'ayimiridde wakati w'entebe ey'obwakabaka n'ebiramu ebina, ne wakati w'abakadde, ng'alina amayembe musanvu n'amaaso musanvu, gy'emyoyo omusanvu egya Katonda, egitumibwa mu buli kitundu eky'ensi. **7** N'asembera n'aggya omuzingo gw'ekitabo mu mukono ogwa ddyo ogw'Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka. **8** Bwe yagukwata, ebiramu ebina n'abakadde amakumi abiri mu abana, ne bagwa mu maaso g'Omwana gw'Endiga ne bavuunama, buli omu ng'alina ennanga era ng'akutte ekibya ekya zaabu, ekyali kijjudde obubaane obwakaloosa nga butegeeza okusaba kw'abantu abatukuvu. **9** Baali bamuyimbira oluyimba oluggya nti, "Ggw'osaanidde okutoola omuzingo gw'ekitabo, n'okusumulula ebigusibye n'okuguzingulula, kubanga wattibwa, omusaayi gwo ne gununula abantu ba Katonda okubaggya mu buli kika, na buli lulimi, na buli ggwanga, na buli nsi. **10** N'obafuula obwakabaka ne bakabona ba Katonda okumuweerezanga, era be balifuga ensi." **11** Awo ne ndaba era ne mpulira eddoboozi lya bamalayika enkumi n'enkumi, n'enkuyanja nga beetoolodde entebe ey'obwakabaka awamu n'ebiramu biri n'abakadde bali. **12** Ne boogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Omwana gw'Endiga eyattibwa, asaanidde okuweebwa obuyinza, n'obugagga, n'amagezi n'amaanyi, n'ekitiibwa, n'ettendo n'okwebazibwa!" **13** Ne ndyoka mpulira buli kitonde kyonna mu ggulu ne ku nsi ne wansi w'ensi ne mu nnyanja ne byonna ebigirimu nga bitendereza nti, "Okutenderezebwa, n'ettendo, n'ekitiibwa, n'amaanyi by'Oyo atudde ku ntebe y'obwakabaka awamu n'Omwana gw'Endiga, **(aiōn g165)** **14** Ebiramu ebina ne biddamu nti, "Amiina." N'abakadde ne bavuunama ne bamusinza.

6 Awo ne ndaba Omwana gw'Endiga ng'abembulula akamu ku bubonero bw'envumbo; ne mpulira ekimu ku biramu ebina nga kyogera n'eddoboozi eryawulikika ng'okubwatuka nga kigamba nti, "Jjangu!" **2** Ne ndaba, era laba, embalaasi enjeru, ng'agyebagadde alina omutego ogulasa akasaale; n'aweebwa engule n'agenda ng'awangula, n'awangulira ddala. **3** Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akookubiri, ne mpulira ekiramu ekyokubiri nga kyogera nti, "Jjangu!" **4** Ne wavaayo embalaasi endala nga myufu, eyali agyebagadde n'aweebwa ekitala ekiwanvu, n'aweebwa n'obuyinza okuggyawo emirembe ku nsi, n'okuleeta entalo wakati w'abantu, battiŋŋane bokka na bokka. **5** Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akokusatu ne mpulira ekiramu ekyokusatu nga kyogera nti, "Jjangu!" Era laba, ne ndaba embalaasi enzirugavu n'eyali agyebagadde ng'akutte minzaani mu mukono gwe. **6** Ne mpulira eddoboozi eryawulikika ng'eriva wakati w'ebiramu ebina nga ligamba nti, "Omugaati gumu gugula ddinaali, ne kilo y'obuwunga bwa sayiri nayo bw'eba egula, kyokka omuzigo n'envinnyo tobyonoona." **7** Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akookuna ne mpulira ekiramu ekyokuna nga kyogera nti, "Jjangu!" **8** Ne ndaba, era laba, embalaasi ey'erangi ensiiwuukirivu n'eyali agyebagadde ng'ayitibwa Walumbe, ne Magombe n'agenda naye. Ne baweebwa okufuga ekitundu ekyokuna eky'ensi, okutta n'ekitala, n'enjala, n'olumbe, n'ensolo enkambwe ez'oku nsi. **(Hadēs g86)** **9** Bwe yabembulula akabonero k'envumbo akookutaano ne ndaba wansi w'ekyoto emyoyo egy'abo abattibwa olw'okubuulira ekigambo kya Katonda n'olw'okuba abeesigwa mu bujulizi bwabwe. **10** Ne bakaabirira Mukama n'eddoboozi ery'omwanguka nga bagamba nti, "Ayi Mukama, Omutukuvu era ow'amazima, onoosalira ddi abantu b'ensi omusango, n'owoolera eggwanga olw'omusaayi gwaffe?" **11** Buli omu ku bo n'aweebwa ekyambalo ekyeru, era ne bagambibwa okugira nga bawummulako okutuusa baganda baabwe abalala era baweereza bannaabwe aba Yesu abaali bagenda okuttibwa, lwe balibeegattako. **12** Awo ne ndaba ng'abembulula akabonero k'envumbo ak'omukaaga; ne wabaawo musisi ow'amaanyi ennyo, era enjuba n'eddugala n'efuuka nzirugavu ng'ekibukutu ekyakolebwa mu bwoya, n'omwezi gwonna ne gumyuka ng'omusaayi. **13** Awo emmunyeenye ez'omu ggulu ne zigwa ku nsi ng'omutiini bwe gukunkumula emitiini egitanayengera olwa kibuyaga ow'amaanyi, **14** n'eggulu ne lyezingako ng'omuzingo gw'ekitabo bwe gwezingazinga na buli lusozi na buli kizinga ne biggibwawo mu bifo byabyo. **15** Bakabaka b'ensi, n'abafuzi ab'oku ntikko n'abantu abagagga, n'abakulu b'amaggye n'ab'amaanyi, na buli muddu n'ow'eddembe, ne beekweka mu mpuku ne mu njazi z'ensozi. **16** Ne bagamba ensozi nti, "Mutugweko mutukweke mu maaso g'Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, ne mu busungu bw'Omwana gw'Endiga. **17** Kubanga olunaku olukulu

olw'obusungu bwabwe lutuuse era ani ayinza okugumira obusungu bwabwe!"

7 Oluvannyuma lw'ebyo, ne ndaba bamalayika bana nga bayimiridde ku njuyi ennya ez'ensi, nga bakutte empewo ennya ez'ensi zireme okukunta, waleme kubaawo mpewo ekunta ku nsi, wadde ku nnyanja wadde ku muti gwonna. **2** Ne ndaba malayika omulala ng'ava ebuvanjuba ng'akutte akabonero k'envumbo aka Katonda omulamu, n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba bamalayika abana abaali baweereddwa obuyinza okwonoona ensi n'ennyanja nti, **3** "Temukola kintu kyonna, ekinaayonoona ensi, n'ennyanja oba emiti, okutuusa nga tumaze okuteeka akabonero k'envumbo ka Katonda akakulu ku byenyi by'abaweereza ba Katonda waffe." **4** Awo ne mpulira omuwendo gw'abo abaateekebwako akabonero k'envumbo nga baali emitwalo kkumi n'ena mu enkumi nnya okuva mu bika ekkumi n'ebibiri ebya Isirayiri. **5** Ab'omu kika kya Yuda omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Lewubeeni omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Gaadi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, **6** ab'omu kika kya Aseri omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Nafutaali omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Manaase omutwalo gumu mu enkumi bbiri, **7** ab'omu kika kya Simyoni omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Leevi omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Isakaali omutwalo gumu mu enkumi bbiri, **8** ab'omu kika kya Zebbulooni omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Yusufu omutwalo gumu mu enkumi bbiri, ab'omu kika kya Benyamini omutwalo gumu mu enkumi bbiri. Abo be baateekebwako akabonero k'envumbo. **9** Oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba, era laba, ekibiina ky'abantu ekinene ennyo nga tebasoboka na kubalika, nga bava mu buli nsi na buli kika, na buli ggwanga na buli lulimi, nga bayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwakabaka ne mu maaso g'Omwana gw'Endiga nga bambadde ebyambalo ebyeru nga balina n'enkindu mu ngalo zaabwe. **10** Ne boogera mu ddoboozi ery'omwanguka nga bagamba nti, "Obulokozi bwa Katonda waffe atudde ku ntebe ey'obwakabaka era bwa Mwana gw'Endiga." **11** Awo bamalayika bonna ne bayimirira nga beetoolodde entebe ey'obwakabaka n'abakadde era n'ebiramu ebina, ne bavuunama mu maaso g'entebe ey'obwakabaka ng'ebyenyi byabwe biri wansi ne basinza Katonda. **12** Ne bayimba nti, "Amiina! Okutenderezebwa, n'ekitiibwa, n'amagezi, n'okwebazibwa, n'ettendo, n'obuyinza, n'amaanyi, bibe eri Katonda waffe emirembe n'emirembe. Amiina!" **(aiōn g165)** **13** Awo omu ku bakadde n'ambuuza nti, "Bano abambadde ebyambalo ebyeru obamanyi, era omanyi gye bava?" **14** Ne nziramu nti. "Mukama wange, gw'omanyi." N'aŋŋamba nti, "Bano be baayita mu kubonaabona okunene, ne bayoza ebyambalo byabwe ne babitukuza mu musaayi gw'Omwana gw'Endiga. **15** Kyebavudde "babeera wano mu maaso g'entebe ey'obwakabaka eya Katonda nga bamusinza emisana n'ekiro mu Yeekaalu ye. Oyo atudde ku ntebe ey'obwakabaka, anaaberanga nabo ng'abalabirira. **16** Tebaliddayo kulumwa njala wadde ennyonta, newaakubadde omusana okubookya wadde ekyokya ekirala kyonna; **17** kubanga Omwana gw'Endiga ayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwakabaka, y'anaabeeranga omusumba waabwe era y'anaabakulemberanga okubatwala eri ensulo ez'amazzi ag'obulamu. Era Katonda alisangula buli zziga mu maaso gaabwe."

8 Awo Omwana gw'Endiga bwe yabembulula akabonero k'envumbo ak'omusanvu ne wabaawo akasiriikiriro mu ggulu lyonna okumala ng'ekitundu ky'essaawa. **2** Ne ndaba bamalayika omusanvu abaali bayimiridde mu maaso ga Katonda ne baweebwa amakondeere musanvu. **3** Awo malayika omulala eyalina ekyoterezo ekya zaabu n'ajja n'ayimirira okuliraana ekyoto, n'aweebwa obubaane bungi nnyo abuweeyo, wamu n'okusaba kw'abatukuvu bonna, ku kyoto ekya zaabu ekyali mu maaso g'entebe ey'obwakabaka. **4** Akaloosa akalungi n'omukka ebyava mu bubaane obutabuddwamu n'okusaba kw'abatukuvu ne kambuka eri Katonda nga kava mu kyoto malayika mwe yabufuka. **5** Malayika n'addira ekyoterezo n'akijjuza omuliro gw'aggye ku kyoto n'aguyiwa wansi ku nsi, ne wabaawo okubwatuka, n'okuwuluguma, n'okwakaayakana, n'okumyansa kw'eggulu era ne wabaawo ne musisi. **6** Awo bamalayika omusanvu abaalina amakondeere omusanvu ne beetegeka okufuuwa amakondeere gaabwe. **7** Malayika ow'olubereberye n'afuuwa ekkondeere lye, omuzira n'omuliro nga byetabudde n'omusaayi ne bisuulibwa wansi ku nsi. Ekitundu ekyokusatu eky'ensi ne kiggya omuliro, bwe kityo n'ekitundu kimu kya kusatu eky'emiti ne kiggya omuliro, n'omuddo gwonna ne guggya. **8** Malayika owookubiri n'afuuwa ekkondeere lye, ekintu ekinene ennyo nga kifaanana ng'olusozi olunene ennyo nga lwonna lwaka omuliro ne kisuulibwa mu nnyanja. Ekitundu ekimu ekyokusatu ekyennyanja ne kifuuka omusaayi, **9** n'ekimu ekyokusatu eky'ebitonde eby'omu nnyanja ne kifa, n'ekitundu ekimu ekyokusatu eky'amaato ne kizikirira. **10** Malayika owookusatu n'afuuwa ekkondeere lye, emmunyeenye ennene eyakaayakana n'egwa okuva mu ggulu, n'egwa mu kitundu ekimu ekyokusatu eky'emigga n'ensulo z'amazzi. **11** Emmunyeenye eyo yali eyitibwa "Kukaawa" n'etteeka obutwa mu kitundu ekimu ekyokusatu eky'amazzi gonna, abantu bangi ne bafa. **12** Malayika owookuna n'afuuwa ekkondeere lye, ekitundu ekimu ekyokusatu eky'enjuba n'ekimu ekyokusatu eky'omwezi, n'ekimu ekyokusatu eky'emmunyeenye, ne bikubwa; era ekyavaamu, obudde obw'emisana ne buzikirako ekitundu ekimu ekyokusatu, n'ekiro ne kyeyongera okukwata ekitundu ekimu ekyokusatu, n'omusana ne gulema okwaka ekitundu ekimu ekyokusatu, n'ekizikiza ne kyeyongera bwe kityo. **13** Ne ndaba empungu emu ng'ebuuka mu bbanga ng'ereekaana mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Zibasanze, Zibasanze, Zibasanze abantu ab'oku nsi olw'ebintu eby'entiisa ebinaatera okubatuukako kubanga bamalayika abasatu abasigaddeyo banaatera okufuuwa amakondeere gaabwe."

9 Awo malayika owookutaano n'afuuwa ekkondeere lye, ne ndaba emmunyeenye ng'eva mu ggulu ng'egwa ku

nsi era n'eweebwa ekisumuluzo eky'obunnya obutakoma. **(Abyssos g12)** **2** Bwe yabusumulula, omukka ne gufubutuka okuvaamu ng'oguva mu kikoomi ekinene ennyo, era enjuba ne bbanga lyonna ne bibuna ekizikiza olw'omukka ogw'omu bunnya. **(Abyssos g12)** **3** Enzige ne ziva mu mukka ne zikka ku nsi ne ziweebwa obuyinza okuluma ng'enjaba ez'obusagwa. **4** Zaagambibwa obutakola ku muddo kabi konna, newaakubadde ebimera, wadde emiti; wabula zirumbe abantu abo abataalina kabonero ka Katonda mu byenyi byabwe. **5** Tezaagambibwa kubatta wabula okubabonyaabonya okumala emyezi etaano nga zibaluma bulumi, ng'obulumi bwazo buli ng'obuva mu kubojjebwa enjaba ez'obusagwa. **6** Mu biro ebyo abantu balyagala okwetta naye tekirisoboka kubanga okufa kuliba kubeesamba; balyegomba okufa naye kwo, nga kubadduka buddusi! **7** Enzige zino zaali zifaanana ng'embalaasi ezitegekeddwa okugenda ku lutalo okulwana, ne ku mitwe gyazo nga kuli ng'okutikkiddwa engule za zaabu ate ebyenyi byazo nga biri ng'eby'abantu. **8** Obwoya bwazo nga buli ng'enviiri z'abakazi, ate go amannyo gaazo gaali ng'ag'empologoma. **9** Zaali zambadde eby'omu bifuba ebiri ng'eby'ebyuma, nga n'ebiwaawaatiro byazo biwuluguma ng'eddoboozi lya nnamuziga w'amagaali, ag'embalaasi ennyingi nga zifubutuka okulaga mu lutalo. **10** Zaalina emikira egibojja ng'egy'enjaba ez'obusagwa. N'obuyinza bwazo obw'okubonyaabonya obwaziweebwa obw'emyezi etaano bwali mu mikira omwo. **11** Kabaka waazo ye malayika ow'obunnya obutakoma, erinnya lye mu Lwebbulaniya ye Abadoni ate mu Luyonaani ye Apolwoni. **(Abyssos g12)** **12** Eky'entiisa ekisooka ne kiyita, naye ng'ekyaliyo bya mirundi ebiri ebijja! **13** Awo malayika ow'omukaaga n'afuuwa ekkondeere lye, ne mpulira eddoboozi nga lyogera okuva mu mayembe ana agali ku kyoto ekya zaabu ekiri mu maaso ga Katonda, **14** nga ligamba malayika oyo ow'omukaaga nti, "Sumulula bamalayika abana abaasibirwa ku mugga omunene Fulaati." **15** Bamalayika abana abaali basibiddwa nga balindirira omwaka n'omwezi ogwo, n'olunaku olwo, n'essaawa eyo, ne basumululwa okutta ekitundu ekimu ekyokusatu eky'abantu. **16** Ne mpulira omuwendo ogw'eggye ery'abaserikale nga bali obukadde ebikumi bibiri. **17** Ne ndaba mu kwolesebwa, ng'embalaasi n'abaali bazeebagadde nga bambadde eby'omu bifuba ebimyufu, era mwalimu n'abambadde ebya bbululu n'ebya kyenvu. Emitwe gy'embalaasi gyali gifaanana ng'egy'empologoma, ne mu bumwa bwazo ne muvaamu omuliro n'omukka ne salufa. **18** Ebibonyoobonyo ebyo ebisatu: Omukka n'omuliro n'obuganga ebyava mu bumwa bwazo ne bitta ekitundu ekimu ekyokusatu eky'abantu. **19** Amaanyi gaazo ag'okutta tegaali mu bumwa bwazo mwokka, naye gaali ne mu mikira gyazo, kubanga emikira egyo gyali ng'emitwe gy'emisota, nga gye zibojjesa. **20** Naye era abantu abaasigalawo nga balamu oluvannyuma lw'ebibonoobono bino ne bagaana okwenenya ebikolwa byabwe. Ne batalekaayo kusinza baddayimooni n'ebifaananyi ebyakolebwa n'emikono ebya zaabu n'ebya ffeeza, n'eby'ebikomo, n'eby'amayinja n'omuti, ebitalaba yadde okuwulira so n'okutambula tebitambula. **21** Era tebeenenya butemu bwabwe, wadde obulogo, wadde obwenzi, wadde obubbi bye baakolanga.

10 Ne ndaba malayika omulala ow'amaanyi ng'akka okuva mu ggulu nga yeetooloddwa ekire, ng'ayambadde musoke ku mutwe gwe; amaaso ge nga gaakaayakana ng'enjuba ate ebigere bye nga byaka ng'omuliro. **2** Yali alina mu ngalo ze omuzingo gw'ekitabo omutono ng'agwanjuluzza, n'ateeka ekigere kye ekya ddyo ku nnyanja ate ekya kkono n'akiteeka ku lukalu. **3** N'aleekaana mu ddoboozi ery'omwanguka nga liri ng'okuwuluguma kw'empologoma. Ne wabaawo n'okubwatuka kwa mirundi musanvu olw'eddoboozi eryo. **4** Ebibwatuka omusanvu bwe byayogera, nnali n'atera okuwandiika, ne mpulira eddoboozi eryava mu ggulu nga ligamba nti, "Teeka akabonero ku ebyo ebibwatuka omusanvu bye byogedde, so tobiwandiika." **5** Awo malayika gwe nalaba ng'ayimiridde ku nnyanja ne ku lukalu n'ayimusa omukono gwe ogwa ddyo eri eggulu, **6** n'alayira Oyo omulamu abeerera emirembe gyonna, eyatonda eggulu n'ebintu byonna ebirimu, n'atonda n'ensi n'ebintu byonna ebigirimu, n'atonda n'ennyanja ne byonna ebigirimu, ng'agamba nti, "Tewaliba kulwa nate. **(aiōn g165)** **7** Naye mu nnaku ez'eddoboozi lya malayika ow'omusanvu, bw'aliba anaatera okufuuwa ekkondeere, ekyama kya Katonda kiribikkulwa, nga bwe yabuulira abaddu be, bannabbi." **8** Eddoboozi lye nnawulira nga liva mu ggulu, ne liddamu ne liŋŋamba nti, "Twala omuzingo gw'ekitabo nga mubikkule okuva mu mukono gwa malayika ayimiridde ku nnyanja ne ku lukalu." **9** Ne ŋŋenda eri malayika ne mugamba ampe omuzingo gw'ekitabo ogwo omutono. N'aŋŋamba nti, "Gutwale ogulye; mu kamwa ko guliwoomerera ng'omubisi gw'enjuki, naye guligulumbya olubuto lwo." **10** Ne nziggya omuzingo ogwo omutono mu mukono gwa malayika ne ngulya, ne gumpomera ng'omubisi gw'enjuki, naye bwe nagumira ne gugulumbya olubuto lwange. **11** Ne baŋŋamba nti, "Kikugwanidde okuwa obunnabbi nate ku mawanga, n'ensi, n'ennimi ne bakabaka bangi."

11 Ne mpeebwa olumuli oluli ng'omuggo okupima ne ŋŋambibwa nti, "Golokoka opime Yeekaalu ya Katonda n'ekyoto n'abo abasinziza mu Yeekaalu. **2** Naye oluggya olw'ebweru lwo tolupima kubanga luweereddwayo eri amawanga, era balirinnyirira ekibuga ekitukuvu okumala emyezi amakumi ana mu ebiri. **3** Era ndiwa abajulirwa bange ababiri nga bambadde ebibukutu ne bawa obunnabbi okumala ennaku lukumi mu bibiri mu nkaaga." **4** Abajulirwa abo ababiri gy'emiti emizeeyituuni ebiri era ebikondo by'ettaala ebibiri, abayimirira mu maaso ga Mukama ow'ensi yonna. **5** Omuntu yenna agezaako okubakolako akabi azikirizibwe n'omuliro oguva mu kamwa kaabwe, ne gwokya abalabe baabwe; era omuntu yenna bw'ayagala okubakolako akabi, bwe kityo kigwana ye okuttibwa. **6** Balina obuyinza okuggalawo eggulu enkuba n'etetonnya mu nnaku ez'obunnabbi bwabwe, era balina n'obuyinza okufuula amazzi omusaayi n'okuleeta buli kubonaabona kwonna ku nsi buli lwe banaabanga baagadde. **7** Bwe

balimala okuwa obujulirwa bwabwe, ensolo enkambwe eva mu bunnya obutakoma erirangirira olutalo ebalwanyise, era ebatte n'okubawangula ebawangule. **(Abyssos g12)** **8** Emirambo gyabwe girisigala mu nguudo z'ekibuga ekinene, Mukama waabwe mwe yakomererwa ku musaalaba; ekibuga ekiyitibwa "Sodomu" mu mwoyo oba ensi eya "Misiri" mu mwoyo **9** Era okumala ennaku ssatu n'ekitundu emirambo gyabwe girirabibwa abantu abamu n'ebika, n'ennimi, n'amawanga mu nguudo z'ekibuga. Tewali n'omu alikkirizibwa kubaziika. **10** Era walibaawo okusanyuka ku nsi, abantu bonna nga bajaguza n'okuweerezagana ebirabo, n'okwekulisa bannabbi abo ababiri abaliba bafudde abaali bababonyaabonya ennyo. **11** Naye oluvannyuma lw'ennaku essatu n'ekitundu omwoyo gw'obulamu oguva eri Katonda ne gubayingiramu ne bayimirira. Awo okutya kungi ne kujjira buli muntu yenna eyabalaba. **12** Awo ne bawulira eddoboozi ery'omwanguka okuva mu ggulu nga ligamba nti, "Mulinnye mujje wano." Ne balinnya mu kire okugenda mu ggulu ng'abalabe baabwe babalaba. **13** Mu ssaawa eyo y'emu ne wabaawo musisi eyasuula ekitundu ekimu eky'ekkumi eky'ekibuga, era abantu kasanvu ne bafa. Abaawona baatya nnyo era ne bagulumiza Katonda ow'eggulu. **14** Eky'entiisa ekyokubiri ne kiyita, naye ekyokusatu kijja mangu. **15** Awo malayika ow'omusanvu n'afuuwa ekkondeere lye, ne wabaawo oluyoogaano olunene ennyo mu ggulu nga lugamba nti, "Obwakabaka bw'ensi eno kati bufuuse bwa Mukama waffe ne Kristo we, era anaafuganga emirembe n'emirembe." **(aiōn g165)** **16** Awo abakadde amakumi abiri mu abana abaali batudde ku ntebe zaabwe ne bavuunama mu maaso ga Katonda ne bamusinza **17** nga bagamba nti, "Tukwebaza, ayi Mukama Katonda Ayinzabyonna, ggwe aliwo kati era eyaliwo, kubanga weddizza obuyinza bwo obungi ennyo, Era ofuga. **18** Amawanga gaakunyiigira, naye kaakano naawe ky'ekiseera kyo okubayiwako ekiruyi kyo era ky'ekiseera okusalira abo abaafa omusango, n'okuwa empeera abaweereza bo bannabbi, n'abatukuvu bo, n'abo abatya erinnya lyo abakulu n'abato, n'okuzikiriza abo abaaleeta okuzikirira ku nsi." **19** Awo Yeekaalu ya Katonda ey'omu ggulu n'eggulwawo, n'essanduuko ey'endagaano n'erabika mu Yeekaalu ye. Ne wabaawo okumyansa n'okubwatuka kw'eggulu n'omuzira omungi ogw'amaanyi era ensi yonna n'ekankanyizibwa musisi ow'amaanyi ennyo.

12 Ne wabaawo ekyewuunyo ekinene mu ggulu. Ne ndaba omukazi ng'ayambadde enjuba n'omwezi nga guli wansi wa bigere bye, ng'alina engule eyaliko emmunyeenye kkumi na bbiri ku mutwe gwe. **2** Yali lubuto era ng'akaaba ng'alumwa okuzaala. **3** Awo ne ndaba ekyewuunyo ekirala mu ggulu, era laba, ogusota ogumyufu nga gulina emitwe musanvu n'amayembe kkumi era nga ku mitwe egyo kuliko engule musanvu. **4** Ku mukira gw'ogusota kwali kuwalulirwako ekitundu ekimu ekyokusatu eky'emmunyeenye zonna eziri waggulu mu ggulu, ne guzisuula wansi ku nsi. Ne guyimirira mu maaso g'omukazi oyo, anaatera okuzaala nga gulindirira okulya omwana we nga yaakazaalibwa. **5** Omukazi n'azaala omwana owoobulenzi eyali agenda okufuga amawanga gonna n'omuggo ogw'ekyuma, amangwago n'akwakulibwa n'atwalibwa eri Katonda ku ntebe ye ey'obwakabaka. **6** Omukazi n'addukira mu ddungu eyali ekifo Katonda gye yategeka okumulabirira okumala ennaku Lukumi mu bibiri mu nkaaga. **7** Ne wabaawo olutalo mu ggulu. Mikayiri ne bamalayika ab'omu kibinja kye ne balwanyisa ogusota n'eggye lya bamalayika baagwo. **8** Ogusota ne guwangulwa era ne gusindiikirizibwa okuva mu ggulu. **9** Ogusota ogwo ogw'amaanyi, era gwe gusota ogw'edda oguyitibwa Setaani Omulimba, alimba ensi yonna, ne gusuulibwa wansi ku nsi n'eggye lyagwo lyonna. **10** Ne mpulira eddoboozi ery'omwanguka mu ggulu nga ligamba nti, "Kaakano obulokozi bwa Katonda, n'amaanyi ge n'obwakabaka bwa Katonda waffe awamu n'obuyinza bwa Kristo we bizze. Kubanga omuloopi eyaloopanga baganda baffe, eri Katonda waffe emisana n'ekiro, agobeddwa mu ggulu. **11** Ne bamuwangula olw'omusaayi gw'Omwana gw'Endiga, n'olw'ekigambo eky'obujulirwa bwabwe, ne bawaayo obulamu bwabwe nga tebatya na kufa. **12** Noolwekyo ssanyuka ggwe eggulu, nammwe abalituulamu musanyuke. Naye mmwe ensi n'ennyanja zibasanze, kubanga Setaani asse gye muli ng'alina obusungu bungi, ng'amanyi nti asigazza akaseera katono." **13** Awo ogusota bwe gwalaba nga gusuuliddwa ku nsi ne guyigganya omukazi eyazaala omwana owoobulenzi. **14** Naye omukazi n'aweebwa ebiwaawaatiro bibiri ebinene ng'eby'empungu okubuuka agende mu ddungu mu kifo ekyamuteekerwateekerwa, gy'alabiririrwa era gy'akuumibwa, ogusota ne gutamukola kabi okumala ekiseera n'ekitundu ky'ekiseera. **15** Ogusota ne guwandula amazzi mangi okuva mu kamwa kaagwo ne ganjaala ne gafuuka omugga nga galaga omukazi gye yali, nga gafuba okumuzikiriza. **16** Naye ettaka ne liyamba omukazi bwe lyayasama ne limira omugga ogwo ogwayanjaala. **17** Awo ogusota, nga gwonna gujjudde obusungu bungi, ne gugenda okulumba abaana b'omukazi abalala, abo bonna abaali bakwata amateeka ga Katonda era nga bajulira Yesu.

13 Ne guyimirira ku lubalama lw'ennyanja. Awo ne ndaba ekisolo ekikambwe nga kiva mu nnyanja, nga kirina emitwe musanvu n'amayembe kkumi era nga kirina engule kkumi ku mayembe gaakyo, era ku buli mutwe nga kuwandiikiddwako amannya agavvoola Katonda. **2** Ekisolo ekyo kye nalaba kyali kifaanana ng'engo naye ng'ebigere byakyo biri ng'eby'eddubu, kyokka ng'akamwa kaakyo kali ng'ak'empologoma. Ogusota ne guwa ekisolo ekyo amaanyi gaagwo awamu n'entebe yaakyo ey'obufuzi era n'obuyinza bungi. **3** Awo ogumu ku mitwe gyagwo gwali gufumitiddwa nga gufunye ekiwundu ekyali kigenda okugutta, naye ekiwundu ekyali kigenda okugutta ne kiwona. Ensi yonna ne yeewuunya era abantu ne bagoberera ekisolo ekyo. **4** Ne basinza ogusota olw'okuwa ekisolo ekikambwe obuyinza obwenkaniddaawo, era n'ekisolo ne bakisinza, nga bagamba nti, "Ani akisinga amaanyi era ani ayinza okulwana nakyo?" **5** Awo ekisolo ne kikkirizibwa okwogera ebintu eby'okwegulumiza n'eby'obuvvoozi era ne kiweebwa

n'obuyinza okumala emyezi amakumi ana mu ebiri. **6** Ekisolo ne kitandika okuvvoola Katonda n'obutayogera birungi ku linnya lye, ne ku kifo kye mw'abeera, ne kivuma n'abo ababeera mu ggulu. **7** Ne kiweebwa obuyinza okulwanyisa abatukuvu n'okubawangula era n'okufuga buli kika, na buli ggwanga, na buli lulimi, na buli nsi. **8** Era abantu bonna abaaliwo okuva ku kutondebwa kw'ensi, abatawandiikiddwa mu kitabo eky'Obulamu eky'Omwana gw'Endiga eyattibwa balisinza ekisolo ekyo. **9** Alina amatu awulire. **10** Buli ow'okutwalibwa mu busibe wa kusiba. Era buli ow'okuttibwa n'ekitala, wa kuttibwa na kitala. Kubanga awo okugumiikiriza n'okukkiriza kw'abatukuvu we kutegeererwa. **11** Awo ne ndyoka ndaba ekisolo ekikambwe ekirala nga kiva mu ttaka, nga kirina amayembe abiri agali ng'ag'akaliga akato naye ng'eddoboozi lyakyo liri ng'ery'ogusota. **12** Ekisolo ekyo ne kikozesa obuyinza obwa kiri ekyasooka ekyalina ekiwundu ekyawonyezebwa era ekyasinzibwa ensi yonna. **13** Ne kikola ebyamagero ebyewuunyisa, gamba ng'okuwandula ennimi ez'omuliro ku nsi nga ziva mu bbanga nga buli omu alaba. **14** Olw'okuweebwa obuyinza okukola ebyamagero ebyo mu linnya ly'ekisolo kiri ekyasooka, abantu bangi baalimbibwalimbibwa. Ekisolo ekyo ne kiragira abantu ab'oku nsi okukola ekifaananyi eky'ekisolo kiri ekyasooka ekyalina ekiwundu eky'ekitala ekyawona. **15** Ekisolo ekyo ne kiweebwa okufuuwa omukka ogw'obulamu mu kifaananyi ky'ekisolo ekyo kyogere, era ekifaananyi ekyo ne kittisa abantu bangi abaagaana okukisinza. **16** Awo ekisolo ne kiragira bonna, abakulu n'abato, abagagga n'abaavu, ab'eddembe n'abaddu, bateekebweko akabonero ku mukono ogwa ddyo oba mu kyenyi, **17** nga tewali n'omu akkirizibwa okugula oba okutunda ekintu kyonna, nga talina kabonero ak'erinnya ly'ekisolo ekyo oba ennamba yaakyo. **18** Ekyo kyetaaga amagezi: abo abasobola okutegeera amakulu g'omuwendo guno babale ennamba eri ku kisolo kubanga gwe muwendo gw'omuntu. Omuwendo ogwo guli lukaaga mu nkaaga mu mukaaga.

14 Awo ne ndaba Omwana gw'Endiga ng'ayimiridde ku lusozi Sayuuni, ng'ali n'abantu emitwalo kkumi n'ena mu enkumi nnya, ng'erinnya lye n'erya Kitaawe gawandiikiddwa mu byenyi by'abantu abo. **2** Ne mpulira eddoboozi eryava mu ggulu nga liyira ng'ekiyiriro eky'amazzi amangi n'okubwatuka kw'eggulu kwali kw'amaanyi nnyo. Eddoboozi eryo lyali ng'okuyimba okw'abayimbi nga bakuba n'ennanga zaabwe. **3** Ne bayimba oluyimba olwali ng'oluyimba oluggya olulungi ennyo mu maaso g'entebe ey'obwakabaka eya Katonda ne mu maaso g'ebiramu ebina n'abakadde. Ne wataba muntu n'omu eyasobola okuyiga oluyimba olwo okuggyako abo emitwalo ekkumi n'ena mu enkumi ennya, abaanunulibwa okuva mu nsi. **4** Abo be bantu abateeyonoonesanga eri abakazi; be bagoberera Omwana gw'Endiga buli gy'alaga. Baanunulibwa mu bantu ab'omu nsi ne beewaayo ng'ebibala ebibereberye eri Katonda n'eri Omwana gw'Endiga. **5** Si ba bulimba era tebaliiko kya kunenyezebwa. **6** Awo ne ndaba malayika omulala ng'abuukira mu bbanga ng'alina Enjiri ey'emirembe n'emirembe ey'okubuulira abo abali mu nsi, na buli ggwanga, na buli kika, na buli lulimi n'abantu. **(aiōnios g166)** **7** N'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Mutye Katonda era mwolese obukulu bwe, kubanga ekiseera kituuse alamule. Mumusinze oyo eyakola eggulu n'ensi, n'ennyanja, n'ensulo z'amazzi zonna." **8** Ate malayika omulala owookubiri n'amugoberera ng'agamba nti, "Babulooni kigudde! Kigudde, ekibuga ekikulu, kubanga kyasendasenda amawanga gonna okunywa ku nvinnyo y'obusungu obw'obwenzi bwakyo." **9** Ne malayika omulala owookusatu n'abagoberera ng'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Omuntu yenna anaasinza ekisolo n'ekifaananyi kyakyo, era anakkiriza okuteeka akabonero kaakyo ku kyenyi kye oba ku mukono gwe ogwa ddyo, **10** oyo alinywa ku nvinnyo y'obusungu bwa Katonda, nga muka mu kikompe eky'obusungu bwe. Era alibonyaabonyezebwa n'omuliro ne salufa ebyaka mu maaso ga bamalayika abatukuvu ne mu maaso g'Omwana gw'Endiga. **11** Omukka gw'okubonaabona kwabwe gunyooka emirembe n'emirembe, so tebaliiko we bawummulira emisana n'ekiro abo abaasinza ekisolo n'ekifaananyi kyakyo, ne bakkiriza n'okuteekebwako akabonero ak'erinnya lyakyo. **(aiōn g165)** **12** Kino kisaanye okulaga abatukuvu abakwata ebiragiro bya Katonda ne bakkiririza mu Yesu ne bagumiikiriza okugezesebwa." **13** Awo ne mpulira eddoboozi nga liva mu ggulu nga ligamba nti, "Wandiika kino nti okuva kaakano, balina omukisa abafu, abafiira mu Mukama waffe." "Balina omukisa ddala," bw'ayogera Omwoyo. "Banaawummula okutegana kwabwe, kubanga ebikolwa byabwe bibagoberera." **14** Ne ndaba, era laba, ekire ekyeru era nga kiriko akituddeko eyali afaanana ng'Omwana w'Omuntu eyalina engule eya zaabu ku mutwe gwe era ng'akutte ekiwabyo ekyogi mu mukono gwe. **15** Awo malayika omulala n'ava mu Yeekaalu, n'amugamba mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Tandika okukozesa ekiwabyo kyo okukungula, kubanga ekiseera kituuse era n'ebyokukungula ku nsi byengedde." **16** Bw'atyo eyali atudde ku kire n'awuuba ekiwabyo kye era n'akungula ensi. **17** Awo malayika omulala n'ava mu Yeekaalu ey'omu ggulu era naye ng'alina ekiwabyo ekyogi. **18** Malayika omulala eyalina obuyinza ku muliro, n'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba eyalina ekiwabyo ekyogi nti, "Kozesa ekiwabyo kyo osale ebirimba by'emizabbibu egy'oku nsi, kubanga gyengedde." **19** Bw'atyo malayika n'awuuba ekiwabyo ekyogi ku nsi, n'akuŋŋaanyiza ebibala ebyo mu ssogolero ly'obusungu bwa Katonda. **20** Emizabbibu egyo ne gisogolerwa ebweru w'ekibuga era omugga gw'omusaayi ne gukulukuta okuva mu ssogolero, obugulumivu bwagwo ne buba ng'okutuuka ku kyuma ky'omu kamwa k'embalaasi, ate obuwanvu bwagwo ne guweza nga kilomita ebikumi bisatu.

15 Awo ne ndaba akabonero akalala mu ggulu ak'amaanyi era nga ka kitalo bamalayika omusanvu nga balina ebibonoobono musanvu, olwo ekiruyi kya Katonda kiryoke kituukirire. **2** Awo ne ndaba ekifaanana ng'ennyanja etangalijja ng'eri ng'endabirwamu erimu omuliro, era ku nnyanja eyo kwali kuyimiriddeko abo

abaali bawangudde ekisolo n'ekifaananyi kyakyo awamu n'akabonero ak'omuwendo gwakyo, nga bakutte ennanga Katonda ze yabawa. **3** Baali bayimba oluyimba lwa Musa omuddu wa Katonda, n'oluyimba lw'Omwana gw'Endiga nga lugamba nti, "Ebikolwa byo bikulu era bya kyewuunyo, ayi Mukama Katonda Ayinzabyonna. Amakubo go matukuvu era ga mazima, ayi ggwe Kabaka w'amawanga. **4** Ani ataakutye Ayi Mukama, n'atagulumiza linnya lyo? Ggwe wekka gwe Mutukuvu, amawanga gonna galijja ne gasinziza mu maaso go, Kubanga ebikolwa byo eby'obutuukirivu birabise." **5** Oluvannyuma lw'ebyo, ne ndaba Yeekaalu ng'eggaddwawo, lye kkuŋŋaaniro ly'obujulirwa mu ggulu. **6** Awo bamalayika omusanvu abaalina ebibonoobono omusanvu ne bafuluma mu Yeekaalu nga bambadde engoye eza linena ennyonjo nga zimasamasa era nga beesibye mu bifuba byabwe enkoba eza zaabu. **7** Ekimu ku biramu ebina ne kiwa bamalayika omusanvu ebibya musanvu ebya zaabu nga bijjudde ekiruyi kya Katonda omulamu era abeera omulamu emirembe n'emirembe. **(aiōn g165)** **8** Awo Yeekaalu n'ejjula omukka ogwava mu kitiibwa kya Katonda n'emu maanyi ge, so tewaali muntu n'omu eyayinza okuyingira mu Yeekaalu okutuusa ebibonoobono omusanvu ebya bamalayika omusanvu lwe byatuukirira.

16 Awo ne mpulira eddoboozi ery'omwanguka okuva mu Yeekaalu nga ligamba bamalayika omusanvu nti, "Mugende muyiwe ku nsi ebibya omusanvu ebirimu ekiruyi kya Katonda." **2** Malayika eyasooka n'ava mu Yeekaalu n'ayiwa ekibya kye ku nsi. Awo amabwa amazibu ne gajja ne gakwata buli muntu eyalina akabonero k'ekisolo na buli eyasinzanga ekifaananyi kyakyo. **3** Malayika owookubiri n'ayiwa ekibya kye ku nnyanja, amazzi ne gafuuka ng'omusaayi gw'omuntu amaze ekiseera ekitono ng'afudde. Ebiramu byonna ebyali mu nnyanja ne bifa. **4** Malayika owookusatu n'ayiwa ekibya kye ku migga ne ku nsulo z'amazzi, byonna ne bifuuka ng'omusaayi. **5** Ne mpulira malayika eyakola ku mazzi ng'ayogera nti, "Oli mutuukirivu, Ayi ggwe Omutukuvu, aliwo era eyaliwo, kubanga bw'otyo bwe wasala omusango. **6** Olw'okubanga baayiwa omusaayi gw'abatukuvu ne bannabbi, ogwo gwe musaayi gw'obawadde okunywa." **7** Awo ne mpulira ekyoto ng'akyogera nti, "Weewaawo Mukama Katonda Ayinzabyonna, ensala yo ya bwenkanya era ya mazima." **8** Awo malayika owookuna n'ayiwa ekibya kye ku njuba, n'evaamu omuliro ne gwokya abantu. **9** Abantu ne bookebwa omuliro ogwagivaamu ne bavvoola erinnya lya Katonda Omuyinza w'ebibonyoobonyo ebyo, ne bateenenya okukyuka okuliwa ekitiibwa. **10** Awo malayika owookutaano n'ayiwa ekibya kye ku ntebe ey'obufuzi bw'ekisolo, obwakabaka bwakyo ne bujjula ekizikiza. N'abo be kifuga nabo obulumi ne bubalumya obujiji, **11** ne bavvoola Katonda ow'eggulu olw'obulumi bwe baalimu, n'amabwa agaali gabaluma, naye ne bateenenya bikolwa byabwe ebibi. **12** Awo malayika ow'omukaaga n'ayiwa ekibya kye ku mugga omunene Fulaati ne gukalira, bakabaka ab'ebuvanjuba basobole okuyisaawo amaggye gaabwe. **13** Ne ndaba emyoyo egitali mirongoofu esatu nga gifaanana ng'ebikere nga giva mu kamwa k'ogusota, n'ak'ekisolo, n'aka nnabbi ow'obulimba. **14** Abo be baddayimooni abakozi b'ebyamagero abateesa n'abafuzi bonna ab'oku nsi okukuŋŋaana okulwana ne Katonda Ayinzabyonna ku lunaku olw'olutalo. **15** "Laba, nzija ng'omubbi! Alina omukisa oyo alindirira n'akuuma ekyambalo kye nga kiyonjo, era taliyita bwereere, si kulwa ng'aswala." **16** Emyoyo egyo ne gibakuŋŋaanyiza mu kifo ekiyitibwa Magedoni mu Lwebbulaniya. **17** Awo malayika ow'omusanvu n'ayiwa ebyali mu kibya kye mu bbanga. Eddoboozi ery'omwanguka ne liva mu Yeekaalu mu ntebe y'obwakabaka nga lyogera nti, "Kiwedde." **18** Awo ne walabika okumyansa kw'eggulu n'okubwatuka ne musisi ow'entiisa atabangawo ku nsi. **19** Ekibuga Babulooni ekikulu ne kyeyubuluzaamu ebitundu bisatu, n'ebibuga by'amawanga ne bigwa. Awo Babulooni ekikulu ne kijjukirwa mu maaso ga Katonda, era ne kiweebwa ekikompe ky'envinnyo eky'obukambwe bw'ekiruyi kya Katonda. **20** Buli kizinga ne kidduka era tewaali lusozi na lumu olwalabikako. **21** N'omuzira ogw'amaanyi ne gugwa okuva mu ggulu, buli mpeke ng'obuzito bwayo buwera nga kilo amakumi ataano malamba ne gukuba abantu. Abantu ne bakolimira Katonda olw'ekibonyoobonyo ekyo eky'okukubibwa omuzira ogw'amaanyi era omuzito bwe gutyo.

17 Awo omu ku bamalayika omusanvu abaalina ebibya omusanvu n'ajja n'ayogera nange, n'aŋŋamba nti, "Jjangu nkulage ebigenda okutuuka ku mukazi malaaya omukulu atudde ku mazzi amangi. **2** Bakabaka ab'oku nsi bayenda naye n'abantu ab'oku nsi banywa omwenge ogw'obwenzi bwe ne batamiira." **3** Bw'atyo malayika n'antwala mu mwoyo, mu ddungu, ne ndaba omukazi ng'atudde ku kisolo ekimyufu ekyalina emitwe omusanvu n'amayembe ekkumi, okwali kuwandiikiddwa amannya agavvoola Katonda. **4** Omukazi yali ayambadde engoye bbiri olugoye olumyufu n'olwa kakobe era ng'alina n'ebintu ebirala eby'omuwendo, nga zaabu n'amayinja ag'omuwendo, era ng'akutte mu mukono gwe ekikompe ekya zaabu nga kijjudde eby'omuzizo byonna eby'obwenzi bwe. **5** Ebiwandiiko eby'ekyama byali biwandiikiddwa ku kyenyi kye nga bigamba nti: Babulooni Ekibuga Ekikulu Nnyina wa Bamalaaya bonna, era Nnyina w'Eby'emizizo mu nsi. **6** Ne ndaba omukazi ng'atamidde omusaayi gw'abatukuvu, awamu n'ogw'abajulirwa abattibwa olwa Yesu. Bwe namulaba ne neewuunya. **7** Malayika n'ambuuza nti, "Lwaki weewuunya? Nzija kukunnyonnyola ebyama eby'omukazi oyo era n'ekisolo kw'atudde ekirina emitwe omusanvu n'amayembe ekkumi. **8** Ekisolo kye walabye kyaliwo, naye kaakano tekikyaliwo era mu bbanga ttono kiriggyibwa mu bunnya obutakoma kiryoke kizikirizibwe. Abantu abali ku nsi amannya gaabwe nga tegawandiikiddwa mu kitabo eky'Obulamu okuva ensi lwe yatondebwa, balyewuunya okulaba ekisolo ekyaliwo, ne kitabeerawo, ate ne kiddamu okubeerawo. **(Abyssos g12)** **9** "Kale kyetaaga amagezi n'okutegeera. Emitwe omusanvu ze nsozi omusanvu omukazi kw'atudde, era be bakabaka omusanvu. **10** Abataano baagwa, omu y'aliwo kaakano,

naye omulala tannajja wabula bw'anajja kimugwanira okubeerawo ekiseera kitono. **11** Ekisolo ekyaliwo, kaakano nga tekikyaliwo, ky'eky'omunaana, kyokka kiri nga biri omusanvu; era nakyo kirizikirizibwa. **12** "Amayembe ekkumi ge walaba be bakabaka ekkumi abatannaweebwa buyinza kufuga; balirondebwa okufugira wamu n'ekisolo okumala essaawa emu. **13** Bonna bassa kimu era baliwa ekisolo ekikambwe, amaanyi n'obuyinza bwabwe. **14** Bano balyegatta wamu okulwanyisa Omwana gw'Endiga, kyokka Omwana gw'Endiga alibawangula kubanga ye Mukama wa bakama era Kabaka wa bakabaka, abali awamu naye be yayita era abalonde be abeesigwa." **15** Awo malayika n'aŋŋamba nti, "Amazzi ge walaba omukazi omwenzi kw'atudde, be bantu n'ebibinja by'abantu aba buli kika n'aba buli lulimi. **16** Ekisolo n'amayembe ekkumi bye walaba birikyawa omukazi oyo ne bimulumba ne bimulwanyisa, era birimuleka bwereere nga talina ky'ayambadde ne birya omubiri gwe, ne bimwokya n'omuliro. **17** Kubanga Katonda ye yakibiwa bituukirize ebyo bye yasiima okukola, n'okukola n'omwoyo gumu n'okuwa obwakabaka bwabwe ekisolo ekyo okutuusa ekigambo kya Katonda lwe kirituukirira. **18** Ate omukazi gwe walabye, ky'ekibuga ekikulu ekifuga bakabaka bonna ab'oku nsi."

18 Oluvannyuma lw'ebyo ne ndaba malayika omulala ng'akka okuva mu ggulu n'obuyinza obungi ennyo era ensi n'eyakaayakana olw'ekitiibwa kye yalina. **2** N'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Babulooni ekibuga ekikulu kigudde! kigudde! Kifuuse empuku ya baddayimooni, n'ekkomera lya buli mwoyo ogutali mulongoofu, n'ekkomera erya buli nnyonyi etali nnongoofu, n'ekkomera erya buli kisolo ekitali kirongoofu, ebyakyayibwa. **3** Kubanga amawanga gonna gaanywa ku mwenge gw'obwenzi bwe. Bakabaka ab'omu nsi bonna baayenda naye. Era abasuubuzi ab'omu nsi yonna bagaggawadde olw'obulamu bwe obw'okwejalabya." **4** Ne mpulira eddoboozi eddala nga lyogera okuva mu ggulu nga ligamba nti, "'Mmwe abantu bange muve mu kibuga ekyo' muleme kwegatta mu bibi bye, muleme kubonerezebwa wamu naye. **5** Kubanga ebibi bye bingi nnyo, era bituuse ne mu ggulu, era Katonda ajjukira obutali butuukirivu bwe. **6** Mumuyise nga naye bwe yayisa abalala; mumubonereze emirundi ebiri olw'ebikolwa bye ebibi. Mumuyengere emirundi ebiri mu kikompe kye yagabulirangamu abalala. **7** Nga bwe yeegulumiza ne yeejalabya, bw'otyo bw'oba omubonereza era omunakuwaze, kubanga ayogera mu mutima gwe nti, 'Ntudde nga kabaka omukazi, siri nnamwandu, era sirina nnaku.' **8** Noolwekyo ebibonyoobonyo eby'okufa n'okukaaba n'enjala birimujjira mu lunaku lumu, era alizikirizibwa n'omuliro; kubanga Mukama Katonda amusalidde omusango. **9** "Bakabaka ab'omu nsi abeegatta naye mu bwenzi bwe ne beejalabya naye, balimukaabira nga bakuba ebiwoobe bwe baliraba omukka oguva mu kifo mw'alyokerwa. **10** Baliyimirira wala nga bakankana olw'okutya era nga boogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "'Zikisanze, Zikisanze Babulooni ekibuga ekyo ekikulu! Ekibuga eky'amaanyi, Kubanga mu ssaawa emu omusango gwakyo gusaliddwa.' **11** "Abasuubuzi b'omu nsi balimukaabira nga bamukungubagira kubanga nga tewakyali abagulako byamaguzi byabwe. **12** Ebyamaguzi ebya zaabu, n'ebya ffeeza, n'eby'amayinja ag'omuwendo, ne luulu, n'eby'engoye eza linena, n'eza kakobe, n'eza liiri, n'emyufu era na buli muti gwonna ogwa kaloosa, n'ebintu eby'amasanga, na buli kika eky'emiti egy'omuwendo ennyo, n'ebikomo, n'ebyuma awamu n'amayinja aga mabbo; **13** n'ebyakaloosa, n'ebinzaali, n'obubaane, n'omuzigo gw'omugavu, n'envinnyo, n'amafuta, n'obuwunga bw'eŋŋaano obulungi; n'ente, n'endiga; n'embalaasi, n'amagaali; n'abaddu n'emyoyo gyabwe. **14** "Ekibala emmeeme yo kye yeegombanga, tekyakirina, byonna eby'omuwendo omungi n'eby'okwejalabya tebikyali bibyo. Bikuvuddeko byonna so toliddayo kubirabako nate emirembe gyonna." **15** Bwe batyo abasuubuzi abaagaggawala olw'okubaguza ebintu bino, baliyimirira wala nga nabo batya, olw'okutya okubonaabona kwe, n'okukaaba kwe, n'okunakuwala kwe, **16** nga bagamba nti, "'Zikisanze, Zikisanze, ekibuga ekikulu, ekifaanana ng'omukazi ayambadde engoye eza linena omulungi, n'eza kakobe, n'emyufu, era ng'ataddemu eby'omu bulago ebya zaabu n'amayinja ag'omuwendo omungi ne luulu. **17** Mu ssaawa emu obugagga obwenkanaawo bwonna buzikiridde!' "Era abo bonna abalina emmeeri ez'eby'obusuubuzi awamu n'abagoba baazo, n'abo abazikolamu, baayimirira wala. **18** Bakaaba nga balaba omukka oguva mu muliro ogumwokya, nga gwambuka, nga bwe bagamba nti, 'Ekibuga ekiri nga kino kirirabika wa nate?' **19** Ne beeyiyira enfuufu ku mitwe gyabwe nga banakuwadde era nga bakaaba nga boogera nti, "'Zikisanze, Zikisanze, ekibuga ekikulu! Kyabagaggawaza bonna abaalina ebyombo ku lubalama lw'ennyanja olw'obugagga obwakirimu, naye kaakano mu ssaawa emu byonna ebyakirimu bizikiridde.' **20** "Kyokka ggwe eggulu ssanyuka olw'okubonerezebwa kwe, nammwe abatukuvu ne bannabbi n'abatume musanyuke. Kubanga Katonda amusalidde omusango ku lwammwe." **21** Awo malayika omu ow'amaanyi n'asitula ejjinja eddene eriri ng'olubengo n'alisuula mu nnyanja nga bw'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Bwe kityo Babulooni, ekibuga ekikulu bwe kirisuulibwa wansi n'amaanyi, era tekiriddayo kulabika nate emirembe gyonna. **22** Mu ggwe temuliwulirwa nate ddoboozi lya bayimbi, n'abakubi b'ennanga n'ery'abafuuyi b'endere, n'ery'abafuuyi b'eŋŋombe. Mu ggwe temulisangibwamu muweesi wadde okuweesa okw'engeri yonna, newaakubadde okuvuga kw'olubengo nga basa tekuliwulirwa mu ggwe. **23** Ekitangaala ky'ettabaaza ng'eyaka tekirirabikira mu ggwe nate, kubanga abasuubuzi be wasuubulanga nabo baamanyika nnyo mu nsi yonna, era walimbalimba amawanga gonna n'eby'obulogo bwo. **24** Era mu Babulooni mwasangibwamu omusaayi gw'abatukuvu n'ogwa bannabbi, n'abo bonna abattibwa ku nsi."

19 Oluvannyuma lw'ebyo ne mpulira oluyoogaano lw'abantu abangi mu ggulu nga bagamba nti, "Aleruuya! Obulokozi n'ekitiibwa n'amaanyi bya Katonda

waffe. **2** Kubanga ensala ye ey'emisango ya mazima era ya butuukirivu. Yabonereza malaaya omukulu eyayonoona ensi n'obwenzi bwe. Era yawoolera eggwanga ku mwenzi oyo olw'omusaayi gw'abaweereza be." **3** Ate ne boogera ogwokubiri mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Aleruuya! Omukka ogw'okwokebwa kwe n'omuliro, gunyooka emirembe n'emirembe!" **(aiōn g165)** **4** Awo ebiramu ebina n'abakadde amakumi abiri mu abana ne basinza Katonda eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka, nga bagamba nti, "Amiina. Aleruuya." **5** Awo eddoboozi ne liva mu ntebe ey'obwakabaka nga ligamba nti: "Mumutendereze Katonda waffe, mmwe abaddu be mwenna abamutya abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa." **6** Ate ne mpulira oluyoogaano lw'abantu abangi olwawulikika ng'amayengo ag'ennyanja ennene, oba ng'eddoboozi ery'okubwatuka, ne boogera nti, "Aleruuya, kubanga Mukama Katonda waffe Ayinzabyonna y'afuga. **7** Ka tusanyuke, tujaguze, era tumugulumize, kubanga ekiseera kituuse eky'embaga ey'obugole ey'Omwana gw'Endiga, era n'omugole we yeeteeseteese. **8** Omugole n'ayambazibwa olugoye olwa linena omulungi ennyo, olunekaaneka era olusingayo okutukula." (Linena omulungi ennyo by'ebikolwa eby'obutuukirivu eby'abatukuvu.) **9** Malayika n'aŋŋamba nti, "Wandiika nti balina omukisa abo abayitiddwa ku kijjulo ky'embaga ey'obugole ey'Omwana gw'Endiga." N'ayongerako na kino nti, "Katonda yennyini ye yakyogera." **10** Ne ndyoka ngwa wansi ku bigere bye okumusinza naye ye n'aŋŋamba nti, "Tokikola! Kubanga nange ndi muddu wa Katonda nga ggwe era ng'aboolouganda abalala abanywerera ku ebyo Yesu bye yatumanyisa! Ssinza Katonda. Okutegeeza kwa Yesu gwe mwoyo gw'obunnabbi." **11** Ne ndaba eggulu nga libikkuse era laba embalaasi enjeru ng'agyebagadde ayitibwa Omwesigwa era Ow'amazima, asala omusango mu butuukirivu era mulwanyi wa kitalo mu ntalo. **12** Amaaso ge gaali ng'olulimi lw'omuliro ogwaka, era nga yeetikkidde engule nnyingi ku mutwe gwe, ng'alina erinnya eriwandiikiddwa, kyokka ye yekka nga y'alimanyi. **13** Yali ayambadde ekyambalo ekyali kinnyikiddwa mu musaayi era ng'erinnya lye ye Kigambo wa Katonda. **14** Ab'eggye ery'omu ggulu abaali bambadde engoye eza linena omulungi ennyo enjeru, nabo ne bamugoberera nga beebagadde embalaasi enjeru. **15** Mu kamwa ke mwavaamu ekitala eky'obwogi eky'okutemesa amawanga. "Alibafuga n'omuggo ogw'ekyuma." Alirinnya ku ssogolero ly'omwenge ogw'obusungu bwe, kye kiruyi kya Katonda Ayinzabyonna. **16** Ku kyambalo kye ne ku kisambi kye kwali kuwandiikiddwako nti: "Kabaka wa Bakabaka era Mukama wa bakama." **17** Awo ne ndaba malayika omu ng'ayimiridde mu njuba ng'ayogera mu ddoboozi ery'omwanguka ng'agamba ebinyonyi nti, "Mujje mukuŋŋaane ku kijjulo kya Katonda omukulu, **18** mulye ennyama y'emirambo gya bakabaka, abakulu b'amaggye n'abasajja ab'amaanyi, n'egy'embalaasi n'egy'abo abazeebagala, era n'egy'abantu bonna abaddu n'ab'eddembe, abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa." **19** Awo ne ndyoka ndaba ekisolo n'abafuzi ab'omu nsi n'amaggye gaabwe nga bakuŋŋaanye balwanyise oyo eyali yeebagadde embalaasi, awamu n'eggye lye. **20** Ekisolo ne kiwambibwa awamu ne nnabbi ow'obulimba eyakolanga ebyamagero ng'ekisolo kiraba; bye yakola ng'alimbalimba abo abakkiriza akabonero k'ekisolo era abasinza ekifaananyi kyakyo. Awo ekisolo ne nnabbi ow'obulimba ne basuulibwa nga balamu, mu nnyanja ey'omuliro eyaka ne salufa. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Abaasigalawo ne battibwa n'obwogi bw'ekitala ekyava mu kamwa k'oyo eyeebagadde embalaasi. Ennyonyi zonna ez'omu bbanga ne zirya ne zekkutira emirambo gyabwe.

20 Awo ne ndaba malayika ng'akka okuva mu ggulu ng'alina ekisumuluzo eky'obunnya obutakoma era ng'alina olujegere oluzito mu mukono gwe. **(Abyssos g12)** **2** N'akwata ogusota guli ogw'edda, ye Setaani, n'agusiba mu lujegere gumale emyaka lukumi, **3** n'agusuula mu bunnya obutakoma era n'agusibiramu n'ateekako n'envumbo guleme kulimbalimba mawanga nate okutuusa ng'emyaka olukumi giweddeko. Bwe giriggwaako, Setaani ng'asumululwa okumala akaseera katono. **(Abyssos g12)** **4** Awo ne ndaba entebe ez'obwakabaka nga zituuliddwako abaaweebwa obuyinza okusala emisango. Ne ndaba emyoyo gy'abo abaatemebwako emitwe olw'okunywerera ku Yesu ne ku kigambo kya Katonda, era abataasinza kisolo ekikambwe wadde ekifaananyi kyakyo era abatakkiriza kabonero kaakyo mu byenyi byabwe oba ku mikono gyabwe. Abantu abo ne balamuka era ne bafugira wamu ne Kristo okumala emyaka lukumi. **5** Naye abafu abalala tebaazuukira okutuusa ng'emyaka olukumi giweddeko. Kuno kwe kuzuukira okusooka. **6** Balina omukisa era batukuvu abalizuukirira mu kuzuukira okusooka. Kubanga okufa okwokubiri tekuliba na maanyi ku bo, balibeera bakabona ba Katonda ne Kristo era balifugira wamu ne Kristo okumala emyaka egyo olukumi. **7** Awo emyaka olukumi bwe giriggwaako, Setaani aliteebwa okuva mu kkomera lye. **8** Alifuluma okulimbalimba Googi ne Magoogi, ge mawanga ag'omu nsonda ennya ez'ensi, era alikuŋŋaanya abantu ne baba eggye ery'okulwana eritasoboka na kubalika nga liri ng'omusenyu ogw'oku lubalama lw'ennyanja. **9** Ne bambuka basale olusenyi olunene olw'ensi balyoke bazingize abatukuvu okuva ku buli luuyi lw'ekibuga ekyagalwa. Kyokka omuliro ne guva mu ggulu ne gubookya era ne gubamalawo. **10** Awo Setaani eyabalimbalimba n'asuulibwa mu nnyanja ey'omuliro eyaka ne salufa, omuli ekisolo ne nnabbi ow'obulimba era banaabonyaabonyezebwanga emisana n'ekiro emirembe n'emirembe. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** **11** Awo ne ndaba entebe ey'obwakabaka enjeru n'Oyo eyali agituddeko. Ensi n'ebbanga ne bidduka okuva mu maaso ge, naye nga tewali we biyinza kwekweka. **12** Ne ndaba abafu abeekitiibwa n'abatali baakitiibwa nga bayimiridde mu maaso g'entebe ey'obwakabaka. Ebitabo ne bibikkulwa, n'ekitabo ekirala ky'ekitabo eky'obulamu ne kibikkulwa. Abafu ne basalirwa omusango okusinziira ku ebyo ebyali biwandiikiddwa mu bitabo ebyo, buli omu ng'ebikolwa bye bwe byali. **13** Ennyanja zonna ne ziwaayo abafu abaali mu zo, n'okufa n'Amagombe nabyo ne biwaayo abafu

abaabirimu. Buli omu n'asalirwa omusango, ng'ebikolwa bye bwe byali. **(Hadēs g86)** **14** Okufa n'Amagombe ne bisuulibwa mu nnyanja ey'omuliro, kuno kwe kufa okwokubiri. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Era buli eyasangibwa ng'erinnya lye teriwandiikiddwa mu kitabo eky'obulamu, n'asuulibwa mu nnyanja ey'omuliro. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Awo ne ndaba eggulu eriggya n'ensi empya. Eggulu eryasooka n'ensi eyasooka byali biweddewo nga n'ennyanja tekyaliwo. **2** Ne ndaba ekibuga ekitukuvu Yerusaalemi ekiggya nga kikka okuva ewa Katonda mu ggulu, nga kiri ng'omugole bw'abeera ku mbaga ey'obugole bwe, ng'ayonjereddwa bbaawe. **3** Ne mpulira eddoboozi ery'omwanguka nga lyogera okuva mu ntebe ey'obwakabaka nti, "Laba eyeekaalu ya Katonda kaakano eri mu bantu, anaabeeranga nabo era banaabeeranga bantu be, Katonda yennyini anaaberanga nabo, era anaabeeranga Katonda waabwe. **4** Alisangula amaziga mu maaso gaabwe, olwo nga tewakyali kufa, wadde ennaku, wadde okukaaba, wadde okulumwa kubanga byonna ebyasooka nga biweddewo." **5** Oyo eyali atudde ku ntebe ey'obwakabaka n'agamba nti, "Laba, ebintu byonna mbizizza buggya." Era n'aŋŋamba nti, "Wandiika bino, kubanga bigambo bya bwesigwa era bya mazima!" **6** N'aŋŋamba nti, "Bituukiridde, Nze Alufa era nze Omega, Entandikwa era Enkomerero. Buli alumwa ennyonta ndimuwa okunywa ku nsulo ez'amazzi amalamu, ag'obuwa. **7** Buli awangula alifuna ebyo byonna ng'omugabo, era nze nnaaberanga Katonda we, naye anaabanga mwana wange. **8** Naye abo ababi n'abatakkiriza n'abagwagwa, n'abassi, n'abenzi, n'abalogo n'abasinza ebifaananyi, n'abalimba bonna, omugabo gwabwe kuliba kuzikirizibwa mu nnyanja ey'omuliro ogwaka ne salufa. Okwo kwe kufa okwokubiri." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Awo omu ku bamalayika omusanvu abaali bamaze okuyiwa ebibya ebyalimu ebibonoobono omusanvu eby'enkomerero n'ajja n'aŋŋamba nti, "Jjangu nkulage omugole w'Omwana gw'Endiga." **10** N'antwala ku ntikko y'olusozi olunene era oluwanvu mu kwolesebwa; n'andaga ekibuga Yerusaalemi ekitukuvu nga kikka okuva mu ggulu ewa Katonda, **11** nga kyonna kijjudde ekitiibwa kya Katonda era nga kimasamasa ng'ejjinja ery'omuwendo omungi, erya yasepi, eritangalijja. **12** Bbugwe waakyo yali mugazi era nga mugulumivu, ng'aliko emiryango kkumi n'ebiri era nga gikuumibwa bamalayika kkumi na babiri, n'amannya g'ebika ekkumi n'ebibiri ebya Isirayiri nga gawandiikibbwa ku miryango egyo. **13** Ku luuyi olw'ebuvanjuba kwaliko emiryango esatu, ne ku luuyi olw'obukiikakkono nga kuliko emiryango esatu, ne ku luuyi olw'obukiikaddyo nga kuliko emiryango esatu, era ne ku luuyi olw'obugwanjuba nga kuliko emiryango esatu. **14** Bbugwe yaliko amayinja ag'omusingi kkumi n'abiri ag'abatume b'Omwana gw'Endiga. **15** Malayika eyali ayogera nange yali akutte mu mukono gwe omuggo ogwa zaabu ogupimisibwa, apime ekibuga, emiryango gyakyo era ne bbugwe waakyo. **16** Ekibuga kyali kyenkanankana enjuuyi zonna, n'obuwanvu nabwo nga bwenkana n'obugazi awamu n'obukiika. Byonna byali bipima kilomita enkumi bbiri mu ebikumi bina, buli kimu nga kyenkanankana ne kinnaakyo. **17** Ate n'apima ne bbugwe waakyo ne kiweza mita nkaaga mu mukaaga ng'ekipimo ky'omuntu bwe kiri ng'apimye, awamu n'eky'abamalayika. **18** Bbugwe waakyo yali azimbiddwa n'amayinja agayesipi nga n'ekibuga kya zaabu omulongoose nga kitangalijja ng'endabirwamu ennungi. **19** Emisingi gya bbugwe w'ekibuga nga giyooyooteddwa n'amayinja ag'omuwendo omungi ennyo aga buli ngeri. Omusingi ogusooka gwayooyootebwa n'amayinja aga yasepi, ogwokubiri aga safiro, ogwokusatu aga kalukedoni, ogwokuna aga nnawandagala, **20** ogwokutaano aga sadonukisi, ogw'omukaaga sadiyo, ogw'omusanvu aga kerusoliso, ogw'omunaana aga berulo, ogw'omwenda aga topazi, ogw'ekkumi aga kerusoperaso, ogw'ekkumi n'ogumu aga kuwakinso, n'ogw'ekkumi n'ebiri aga amesusito. **21** Ate emiryango ekkumi n'ebiri gyakolebwa n'amayinja ag'omuwendo aga luulu ennungi kkumi n'abiri, nga buli mulyango gukoleddwa n'ejjinja lya luulu limu. Ate lwo oluguudo olunene olw'ekibuga lwali lwa zaabu ennungi etangalijja ng'endabirwamu. **22** Mu kibuga ekyo saalabamu yeekaalu, Mukama Katonda Ayinzabyonna awamu n'Omwana gw'Endiga, bo ye yeekaalu yaakyo. **23** Era ekibuga ekyo tekyetaaga njuba wadde omwezi okukyakira, kubanga ekitiibwa kya Katonda kye kikimulisa, era Omwana gw'Endiga ye ttabaaza yaakyo. **24** Ekitangaala kyakyo kye kinaamulisanga amawanga ag'omu nsi, era abafuzi ab'omu nsi balijja ne bakireetera ekitiibwa. **25** Emiryango gyakyo tegiggalwenga emisana, era yo teriba kiro. **26** Kirifuna ekitiibwa n'ettendo eby'amawanga. **27** Tewali ekitali kirongoofu ekirikkirizibwa okuyingira mu kyo, wadde abo abatambulira mu mpisa ezitali nnongoofu oba abalimba, wabula abalikibeeramu, beebo bokka, amannya gaabwe agaawandiikibwa mu kitabo eky'obulamu eky'Omwana gw'Endiga.

22 Awo malayika n'andaga omugga ogw'amazzi ag'obulamu agamasamasa ng'endabirwamu, nga gukulukuta okuva mu ntebe ey'obwakabaka eya Katonda, n'ey'Omwana gw'Endiga, **2** nga gukulukutira wakati mu luguudo olunene. Ku mbalama zombi ez'omugga kwaliko emiti egy'obulamu, gumu ku buli ludda, egibala ebibala ekkumi n'ebibiri era nga buli mwezi kubeerako ebibala eby'engeri endala; n'amakoola gaagwo nga gakozesebwa ng'eddagala okuwonya amawanga. **3** Mu kibuga ekyo tewalibaayo kikolimo nate. Entebe ey'obwakabaka eya Katonda n'ey'Omwana gw'Endiga ziribeera eyo, n'abaddu be balimuweereza, **4** era banaalabanga amaaso ge, n'erinnya lye liriwandiikibwa mu byenyi byabwe. **5** Teribaayo kiro, noolwekyo ettabaaza oba enjuba tebiryetaagibwa, kubanga Mukama Katonda y'anaabaakiranga era banaafuganga emirembe n'emirembe. **(aiōn g165)** **6** Awo malayika n'aŋŋamba nti, "Ebigambo bino bituufu, bya mazima. Era Katonda w'emyoyo gya bannabbi, atumye malayika we okulaga abaddu be ebyo ebiteekwa okubaawo amangu." **7** "Era laba, nzija mangu. Alina omukisa oyo akwata ebigambo by'obunnabbi ebiri mu kitabo kino." **8** Nze Yokaana nalaba era ne mpulira ebintu ebyo. Era bwe nabiraba ne mbiwulira ne ngwa wansi okusinza malayika

oyo eyabindaga; **9** kyokka ye n'aŋŋamba nti, "Tokola kintu ekyo kubanga nange ndi muddu nga ggwe era nga baganda bo bannabbi bwe bali, awamu n'abo bonna abakwata ebigambo ebiwandiikiddwa mu kitabo kino. Ssinza Katonda." **10** Awo n'aŋŋamba nti, "Ebyo by'owandiise eby'obunnabbi tobikuuma nga bya kyama kubanga biri kumpi okutuukirira. **11** Era ekiseera ekyo bwe kirituuka, buli akola ebitali bya butuukirivu alyeyongera okukola ebitali bya butuukirivu, era n'omugwagwa alyeyongera okugwagwawala, kyokka abatuukirivu balyeyongera okuba abatuukirivu, n'abatukuvu balyeyongera okuba abatukuvu. **12** "Laba, nzija mangu nsasule buli omu ng'ebikolwa bye bwe biri. **13** Nze Alufa era nze Omega, Owoolubereberye era Asembayo, Entandikwa era Enkomerero. **14** "Balina omukisa abo abayoza ebyambalo byabwe, baliweebwa obuyinza okuyingira mu miryango gy'ekibuga ne balya ne ku bibala ebiva ku muti ogw'obulamu. **15** Ebweru w'ekibuga y'ebeera embwa, n'abalogo, n'abenzi, n'abassi, n'abasinza bakatonda abalala n'abo bonna abaagala era abakola eby'obulimba. **16** "Nze Yesu, ow'omu kikolo era ow'omu lulyo lwa Dawudi, ntumye malayika wange gye muli okubuulira Ekkanisa ebigambo bino. Nze Mmunyeenye eyaka ey'Enkya." **17** Omwoyo n'Omugole boogera nti, "Jjangu." Na buli awulira ayogere nti, "Jjangu." Buli alumwa ennyonta ajje, buli ayagala ajje anywe ku mazzi ag'obulamu ag'obuwa. **18** Ntegeeza buli omu awulira ebigambo eby'obunnabbi ebiri mu kitabo: Omuntu yenna alibyongerako, Katonda alimwongerako ebibonoobono ebiwandiikiddwa mu kitabo kino. **19** Era omuntu yenna alikendeeza ku bigambo by'obunnabbi ebiri mu kitabo kino, Mukama alimuggyako omugabo gwe ku muti ogw'obulamu ne mu kibuga ekyo ekitukuvu ekiwandiikiddwako mu kitabo kino. **20** Oyo ayogedde ebintu bino agamba nti, "Weewaawo nzija mangu!" Amiina! Jjangu Mukama waffe Yesu! **21** Ekisa kya Mukama waffe Yesu Kristo kibeerenga ne bonna. Amiina.

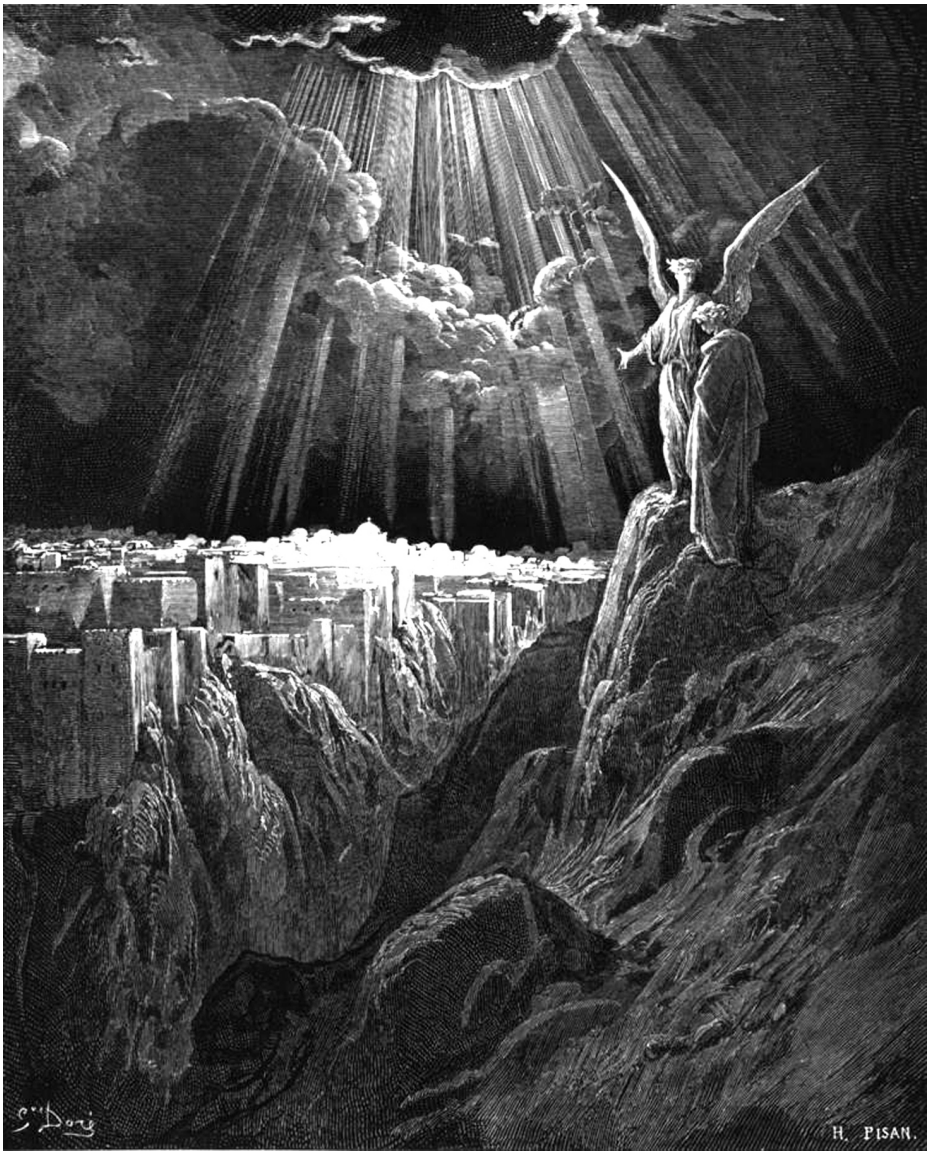

Ne ndaba ekibuga ekitukuvu Yerusaalemi ekiggya nga kikka okuva ewa Katonda mu ggulu, nga kiri ng'omugole bw'abeera ku mbaga ey'obugole bwe, ng'ayonjereddwa bbaawe. Ne mpulira eddoboozi ery'omwanguka nga lyogera okuva mu ntebe ey'obwakabaka nti, "Laba eyeekaalu ya Katonda kaakano eri mu bantu, anaabeeranga nabo era banaabeeranga bantu be, Katonda yennyini anaaberanga nabo, era anaabeeranga Katonda waabwe.

Okubikkulirwa 21:2-3

Reader's Guide

Luganda at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Luganda at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Luganda---Luganda-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lukka 8:31
Abaruumi 10:7
Okubikkulirwa 9:1
Okubikkulirwa 9:2
Okubikkulirwa 9:11
Okubikkulirwa 11:7
Okubikkulirwa 17:8
Okubikkulirwa 20:1
Okubikkulirwa 20:3

aïdios

Abaruumi 1:20
Yuda 1:6

aiōn

Matayo 12:32
Matayo 13:22
Matayo 13:39
Matayo 13:40
Matayo 13:49
Matayo 21:19
Matayo 24:3
Matayo 28:20
Makko 3:29
Makko 4:19
Makko 10:30
Makko 11:14
Lukka 1:33
Lukka 1:55
Lukka 1:70
Lukka 16:8
Lukka 18:30
Lukka 20:34
Lukka 20:35
Yokaana 4:14
Yokaana 6:51
Yokaana 6:58
Yokaana 8:35
Yokaana 8:51
Yokaana 8:52
Yokaana 9:32
Yokaana 10:28
Yokaana 11:26
Yokaana 12:34
Yokaana 13:8
Yokaana 14:16
Ebikolwa by'Abatume 3:21
Ebikolwa by'Abatume 15:18
Abaruumi 1:25
Abaruumi 9:5
Abaruumi 11:36
Abaruumi 12:2
Abaruumi 16:27
1 Abakkolinso 1:20
1 Abakkolinso 2:6
1 Abakkolinso 2:7
1 Abakkolinso 2:8
1 Abakkolinso 3:18
1 Abakkolinso 8:13
1 Abakkolinso 10:11
2 Abakkolinso 4:4
2 Abakkolinso 9:9
2 Abakkolinso 11:31
Abaggalatiya 1:4
Abaggalatiya 1:5
Abaefeso 1:21
Abaefeso 2:2
Abaefeso 2:7
Abaefeso 3:9
Abaefeso 3:11
Abaefeso 3:21
Abaefeso 6:12
Abafiripi 4:20
Abakkolosaayi 1:26
1 Timoseewo 1:17
1 Timoseewo 6:17
2 Timoseewo 4:10
2 Timoseewo 4:18
Tito 2:12
Abaebbulaniya 1:2
Abaebbulaniya 1:8
Abaebbulaniya 5:6
Abaebbulaniya 6:5
Abaebbulaniya 6:20
Abaebbulaniya 7:17
Abaebbulaniya 7:21
Abaebbulaniya 7:24
Abaebbulaniya 7:28
Abaebbulaniya 9:26
Abaebbulaniya 11:3
Abaebbulaniya 13:8
Abaebbulaniya 13:21
1 Peetero 1:23
1 Peetero 1:25
1 Peetero 4:11
1 Peetero 5:11
2 Peetero 3:18
1 Yokaana 2:17
2 Yokaana 1:2
Yuda 1:13
Yuda 1:25
Okubikkulirwa 1:6
Okubikkulirwa 1:18
Okubikkulirwa 4:9
Okubikkulirwa 4:10
Okubikkulirwa 5:13
Okubikkulirwa 7:12
Okubikkulirwa 10:6
Okubikkulirwa 11:15
Okubikkulirwa 14:11
Okubikkulirwa 15:7
Okubikkulirwa 19:3
Okubikkulirwa 20:10
Okubikkulirwa 22:5

aiōnios

Matayo 18:8
Matayo 19:16
Matayo 19:29
Matayo 25:41
Matayo 25:46
Makko 3:29
Makko 10:17
Makko 10:30
Lukka 10:25
Lukka 16:9
Lukka 18:18
Lukka 18:30
Yokaana 3:15
Yokaana 3:16
Yokaana 3:36
Yokaana 4:14
Yokaana 4:36
Yokaana 5:24
Yokaana 5:39
Yokaana 6:27
Yokaana 6:40
Yokaana 6:47
Yokaana 6:54
Yokaana 6:68

Yokaana 10:28
Yokaana 12:25
Yokaana 12:50
Yokaana 17:2
Yokaana 17:3
Ebikolwa by'Abatume 13:46
Ebikolwa by'Abatume 13:48
Abaruumi 2:7
Abaruumi 5:21
Abaruumi 6:22
Abaruumi 6:23
Abaruumi 16:25
Abaruumi 16:26
2 Abakkolinso 4:17
2 Abakkolinso 4:18
2 Abakkolinso 5:1
Abaggalatiya 6:8
2 Basessaloniika 1:9
2 Basessaloniika 2:16
1 Timoseewo 1:16
1 Timoseewo 6:12
1 Timoseewo 6:16
2 Timoseewo 1:9
2 Timoseewo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Firemooni 1:15
Abaebbulaniya 5:9
Abaebbulaniya 6:2
Abaebbulaniya 9:12
Abaebbulaniya 9:14
Abaebbulaniya 9:15
Abaebbulaniya 13:20
1 Peetero 5:10
2 Peetero 1:11
1 Yokaana 1:2
1 Yokaana 2:25
1 Yokaana 3:15
1 Yokaana 5:11
1 Yokaana 5:13
1 Yokaana 5:20
Yuda 1:7
Yuda 1:21
Okubikkulirwa 14:6

eleēsē

Abaruumi 11:32

Geenna

Matayo 5:22
Matayo 5:29
Matayo 5:30
Matayo 10:28
Matayo 18:9
Matayo 23:15
Matayo 23:33
Makko 9:43
Makko 9:45
Makko 9:47
Lukka 12:5
Yakobo 3:6

Hadēs

Matayo 11:23
Matayo 16:18
Lukka 10:15
Lukka 16:23
Ebikolwa by'Abatume 2:27
Ebikolwa by'Abatume 2:31
1 Abakkolinso 15:55
Okubikkulirwa 1:18
Okubikkulirwa 6:8
Okubikkulirwa 20:13
Okubikkulirwa 20:14

Limnē Pyr

Okubikkulirwa 19:20
Okubikkulirwa 20:10
Okubikkulirwa 20:14
Okubikkulirwa 20:15
Okubikkulirwa 21:8

Sheol

Olubereberye 37:35
Olubereberye 42:38
Olubereberye 44:29
Olubereberye 44:31
Okubala 16:30
Okubala 16:33
Ekyamateeka Olwokubiri 32:22
1 Samwiri 2:6
2 Samwiri 22:6
1 Bassekabaka 2:6
1 Bassekabaka 2:9
Yobu 7:9
Yobu 11:8
Yobu 14:13
Yobu 17:13
Yobu 17:16
Yobu 21:13
Yobu 24:19
Yobu 26:6
Zabbuli 6:5
Zabbuli 9:17
Zabbuli 16:10
Zabbuli 18:5
Zabbuli 30:3
Zabbuli 31:17
Zabbuli 49:14
Zabbuli 49:15
Zabbuli 55:15
Zabbuli 86:13
Zabbuli 88:3
Zabbuli 89:48
Zabbuli 116:3
Zabbuli 139:8
Zabbuli 141:7
Engero 1:12
Engero 5:5
Engero 7:27
Engero 9:18
Engero 15:11
Engero 15:24
Engero 23:14
Engero 27:20
Engero 30:16
Omubuulizi 9:10
Oluyimba 8:6
Isaaya 5:14
Isaaya 7:11
Isaaya 14:9
Isaaya 14:11
Isaaya 14:15
Isaaya 28:15
Isaaya 28:18
Isaaya 38:10
Isaaya 38:18
Isaaya 57:9
Ezeekyeri 31:15
Ezeekyeri 31:16
Ezeekyeri 31:17
Ezeekyeri 32:21
Ezeekyeri 32:27
Koseya 13:14
Amosi 9:2
Yona 2:2
Kaabakuuku 2:5

Tartaroō

2 Peetero 2:4

Questioned

None yet noted

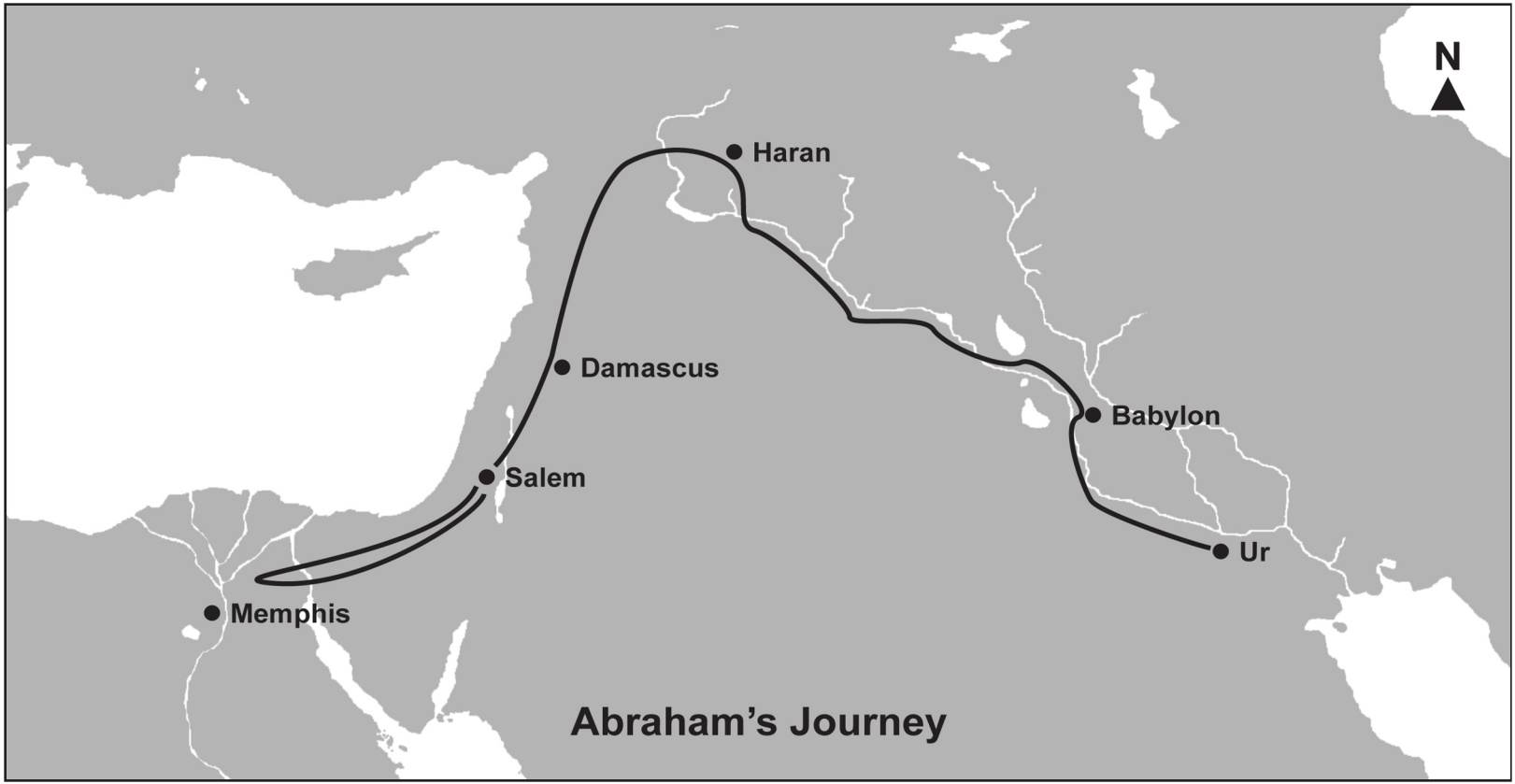

Olw'okukkiriza Ibulayimu bwe yayitibwa, n'agonda, n'alaga mu kifo kye yali agenda okuweebwa ng'omugabo, bw'atyo n'agenda nga ne gy'alaga tamanyiiyo. - Abaebbulaniya 11:8

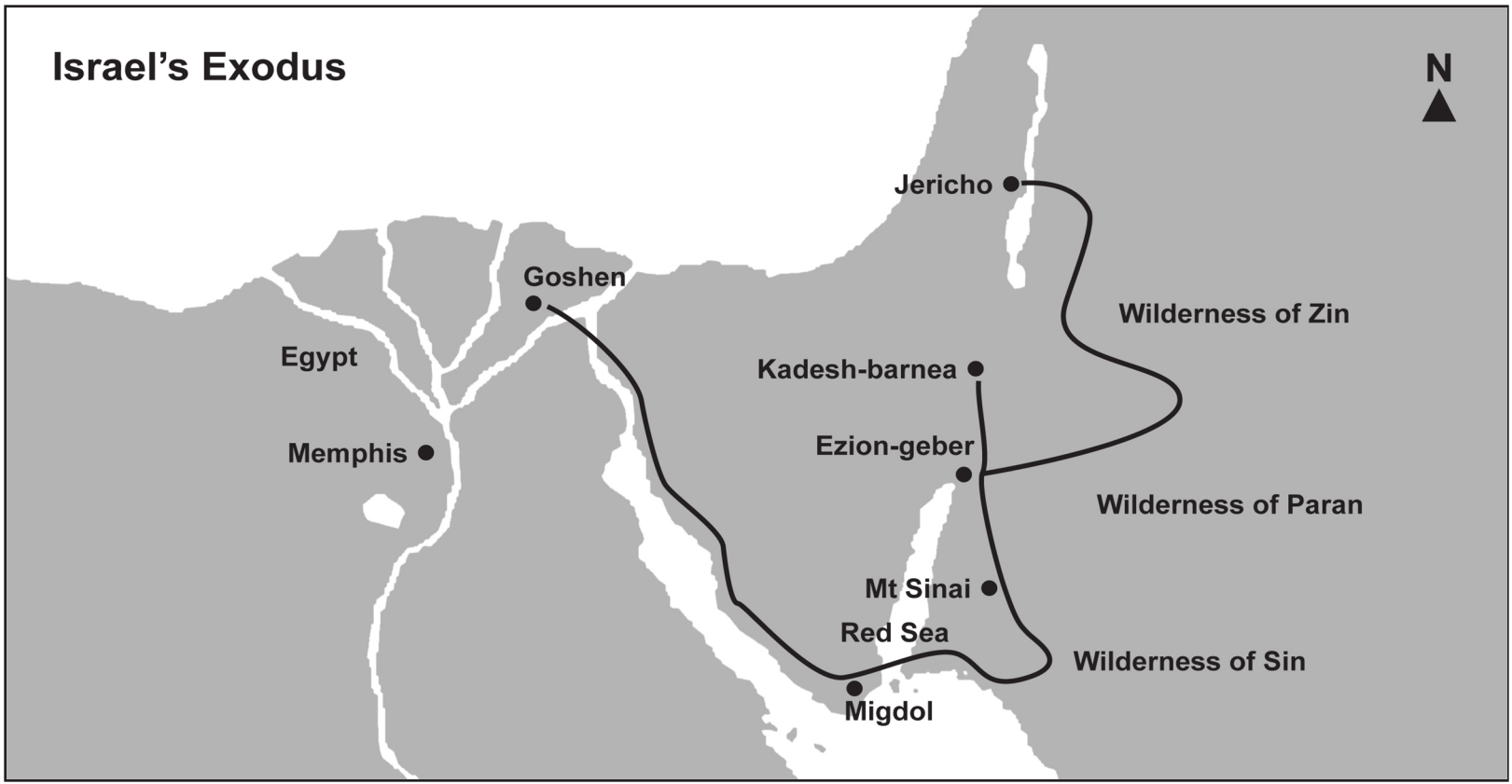

Awo abantu, bwe baasitula nga Falaawo amaze okubaleka, Katonda teyabayisa mu kkubo eriyita mu nsi y'Abafirisuuti, newaakubadde lye lyali ery'okumpi. Kubanga Katonda yagamba nti, "Singa bagwa mu lutalo, bayinza okwejjusa ne bawetamu ne baddayo e Misiri." - Okuva 13:17

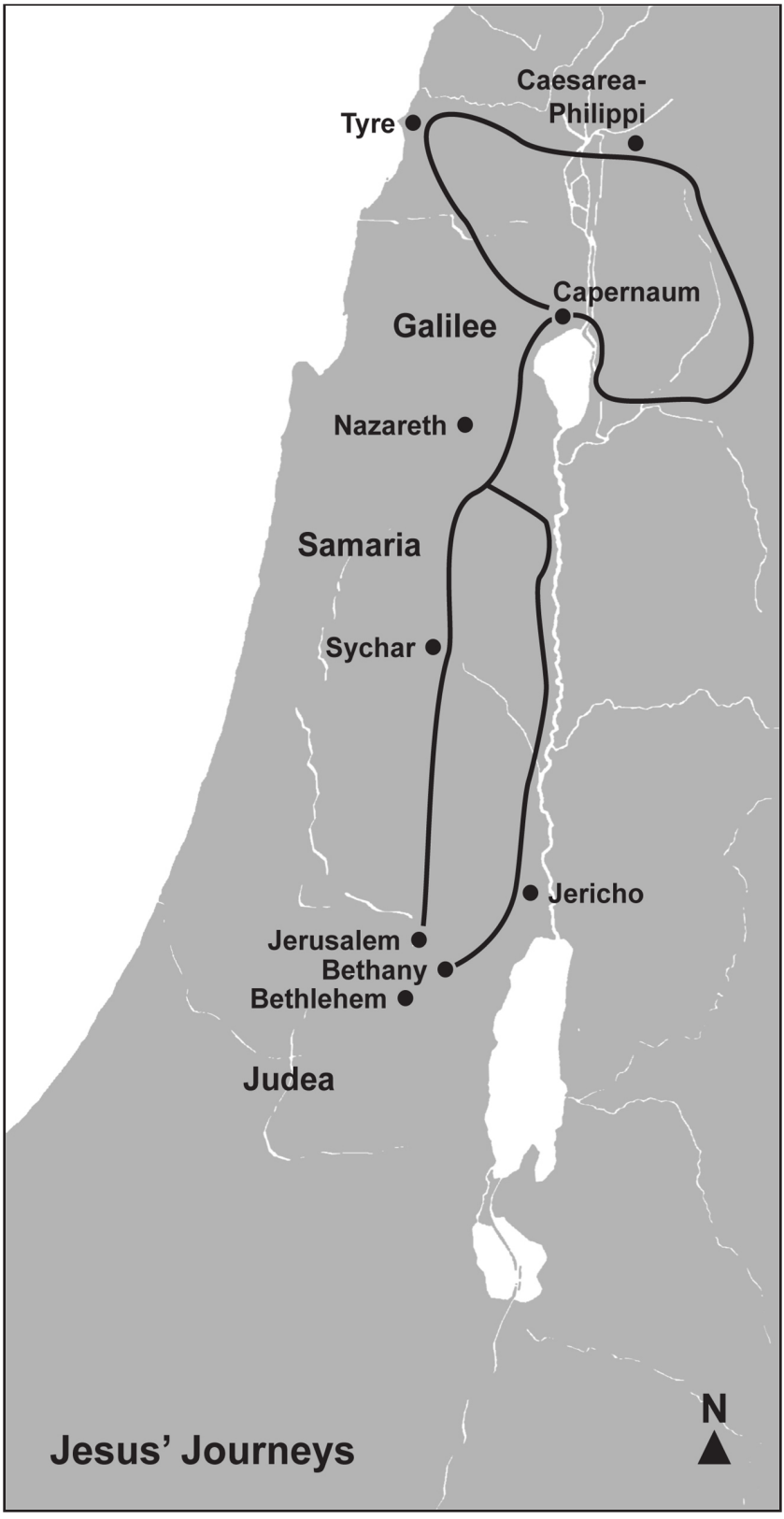

N'Omwana w'Omuntu, teyajja ku nsi kuweerezebwa, wabula okuweereza abalala, era n'okuwaayo obulamu bwe ng'omutango okununula abangi. - Makko 10:45

Nze Pawulo, omuddu wa Yesu Kristo, Mukama waffe Kristo, nayitibwa okuba omutume, eyayawulibwa okubuulira Enjiri ya Katonda, - Abaruumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Luganda at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Kale mugende mufuule abantu bonna mu nsi zonna, abayigirizwa nga mubabatiza mu linnya lya Kitaffe, Omwana era Mwoyo Mutukuvu. - Matayo 28:19